Biblioteka Szkoły Inżynierskiej
w
Szczecinie

Cryst

Dr. BOGDANIK.

ALEX. CHODZKO'S

A COMPLETE DICTIONARY

ENGLISH AND POLISH

AND

POLISH AND ENGLISH

COMPILED FROM THE DICTIONARIES

OF JOHNSON, WEBSTER, WALKER, FLEMING AND TIBBINS, etc.

FROM THE POLISH GERMAIN DICTIONARY OF MRONGOVIUS.

THIS VOLUMES ENGLISH AND POLISH

CONTAINING

A LITERAL PRONUNCIATION OF EVERY WORD ACCORDING TO THE SYSTEM ADOPTED BY WALKER, IDIOMS, SAYINGS AND PROVERBS, AND WHERE THE MEANING OF OBSOLETE WORDS IN SHAKESPEARE'S WORKS IS EXPLAINED.

SECOND EDITION.

BERLIN,

B. BEHR, BOOKSELLER.

1874.

413=20=84

Biblioteka Główna Politechniki Szczecińskiej

Biblioteka Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie

II.11123/2

173/54

REGUŁY

wymawiania angielskiego alfabetu.

§ I. ALFABET.

Alfabet angielski ma dwadzieścia trzy litery:

A,	B,	C,	D,	E,	F,	G,	H,	I,	J,	K,
e,	bi,	si,	di,	i,	ef,	dżi,	ecz,	aj,	dże,	ke,
L,	M,	N,	O,	P,	Q,	R,	S,	T,		
el,	em,	en,	o,	pi,	kju,	ar,	es,	ti,		
U,	V,	W,	X,	Y,	Z.					
ju,	vi,	doblju,	eks,	uaj,	zed.					

Wymawianie samogłosek jest jedną z największych trudności języka angielskiego. Oto tablica ogólna w któréj brzmienia pojedyńczych samogłosek, oznaczone są liczbami, podług systematu przyjętego przez Walkera, a z którą trzeba się dobrze obeznać, wprzód nim przystąpimy do rozwinięcia szczegółowych prawideł i wyjątków:

A

I. à długie, jak *é* francuzkie w wyrazie *épée*: fà'mily (*), pà'per, fàre, màre.

II. å pośrednie, jak *a* polskie: får, fåther, papå, mammå.

III. å nakształt francuzkiego *â* w wyrazie *Châlons*, lub niemieckiego *aa* i *ah* w wyrazach, *aal*, *wahl*: fåll, wåll.

IV. à krótkie, między å i ĕ, i mocno zarywa na to ostatnie: bàt, fàt, càt, màrry.

E

I. ē długie, jak *i* polskie: mē, hēre, mētre, mēdium.

II. ĕ krótkie, jak *e* polskie: hĕn, mĕt, lĕt, gĕt.

I

I. ī długie, jak *aj* polskie: fīne, pīne, tīny, tītle.

II. ĭ krótkie, jak *y* polskie: fĭn, pĭn, tĭn, tĭttle.

O

I. ō długie, podobne do *o* niemieckiego w wyrazach, *brod*, *noth*: bōne, nō, nōte, nōtice.

II. ŏ jak *u* polskie: dŏ, lŏsing, mŏve, prŏve.

III. ô otwarte, między ō i å: fôr, fôrlôrn, nôr, ôr.

IV. ŏ krótkie, zarywa trochę na å: fŏg, hŏt, nŏt, ŏffice.

U

I. ū długie, jak *ju* polskie: cūbe, cūre, mūse, tūbe.

II. ŭ krótkie, jak *eu*, *oeu* francuzkie w wyrazach, *neuf*, *sœur*: bŭt, cŭb, cŭr, tŭb.

III. ů pośrednie, trochę wyraźniéj niż *u* polskie: bůll, bůsh, fůll, půll.

u, bez liczby nad sobą, zastępuje miejsce *w* angielskiego, i wymawia się jak polskie *u*, zlewając się w jedno z następującą po sobie głoską.

u po å wcale się nie wymawia, ostrzega tylko że temu ostatniemu nadać należy gardlowe brzmienie.

(*) Odcinek' oznacza miejsce na którém akcent spoczywa.

§ II. WYMAWIANIE SAMOGŁOSEK.

A

I. Ma piérwsze długie brzmienie:

1. Gdy w téj saméj zgłosce ma po sobie spółgłoskę z następującém *e* niemem,

Face, fàs, twarz; *fate*, fàt, przeznaczenie; *lame*, làm, kulawy; *name*, nàm, imie.

Wyjątkiem od tego prawidła jest wyraz *are* (liczba mnoga czasu teraźniejszego słowa *to be*) w którym wymawia się jak å, tudzież *to have*, mieć, hàw.

2. Gdy zostaje pod akcentem:

Nation, nà'szĭn, naród; *April*, à'prŭl, kwiecień; *moderation*, mŏd-dĕr-à'-szŭn, umiarkowanie; *spectator*, spĕk-tà'-tŭr, widz.

Wyjątkiem od tego prawidła są tylko trzy wyrazy: *father*, ojciec; *master*, pan, w których wymawia się jak å, i *water*, woda, w którym brzmi jak å.

3. Na końcu zgłosek nieakcentowanych:

Navigator, nàw'wè-gà-tŭr, żeglarz; *speculator*, spĕk'-kŭ-là-tŭr, spekulator.

4. Mając po sobie *nge*:

Angel, àn'-dżĕl, anioł; *change*, czàndż, zmiana; *danger*, dàn'-dżŭr, niebezpieczeństwo; *stranger*, stràn'-dżŭr, cudzoziemiec.

Tak samo brzmi w wyrazach: *ancient*, dawny; *scarce*, rzadki; *scarcity*, rzadkość; w *anger*, gniew, wymawia się jak å, w *orange*, pomarańcza, jak ĭ.

II. Ma drugie brzmienie pośrednie:

1. W wyrazach *papa*, pà-pà, *mamma*, màm-mà.

2. W jednozgłoskowych przed *r*: *far*, får, daleko; *tar*, tår, dziegieć; *mark*, mårk, znak; jako też w *market*, mår'-kĭt, targ.

Przed *rr* lub *r* w środku wyrazów i nakońcu zgłosek nieakcentowanych lub akcentowanych, wymawia się jak å: *parrot*, pår'-rŭt, papuga; *parasite*, pår'-à-sĭt, pasorzyt; *regular*, rĕg'-ù-lår, regularny.

3. Przed *lm*, *lf*, *lve* i *th* w jednéj zgłosce:

Calm, kàm, cichy; *calf*, kåf, cielę; *bath*, bå*th*, kąpiel; *balm*, bàm, balsam; *calves*, kåwz, cielęta; *path*, på*th*, ścieżka.

III. Ma trzecie brzmienie:

1. Przed *ll*, *ld*, *lt*, *lk*, w téj saméj zgłosce:

Fall, fåll, upadek; *bald*, båld, łysy; *salt*, sålt, sól; *walk*, uåuk, chòd; *talk*, tåuk, gadanie; *call*, kåul, zawolanie.

Kiedy jedna z tych liter należy do jednéj, druga do drugiéj zgłoski, *a* wymawia się jak å: *valley*, dolina; *alkali*, alkali; *to alternate*, kolejnie następować. W niektórych jednak wyrazach, *a* zatrzymuje swoje trzecie brzmienie: *to alter*, odmienić; *alder*, olszyna; *although*, chociaż; *altar*, ołtarz; *altogether*, zupełnie; *thraldom*, niewola; *caldron*, kocioł.

2. W następujących: *albeit*, chociaż; *almost*, prawie; *almănack*, kalendarz; *already*, już; *also*, tak-

że; *always*, zawsze; *falchion*, kindżał; *falcon*, sokoł; *palfrey*, rumak; *halberd*, halabarda; *palsy*, paraliż; *paltry*, lichy; *false*, fałszywy; *halm*, hâum, źdźbło słomy.

3. Kiedy ma przed sobą *w* lub *qu*, a po sobie *lm*, *rm*, *r*, *rt*, w téj saméj zgłosce:

Qualm, kuâm, ckliwość; *war*, uâr, wojna; *warm*, uârm, ciepły; *swarm*, suârm, rój; *quadrant*, kuâ'-drânt, czwarta część koła; *wart*, uârt, brodawka.

IV. Ma czwarte krótkie brzmienie:

1. Kiedy ma po sobie w téjże saméj zgłosce jednę lub dwie spółgłoski, byle tylko bez poprzedzającego *w* lub *qu*.

To pass, pâs, przechodzić; *active*, âk'-tîw, czynny; *fat*, fât, tłusty; *hand*, hând, ręka.

2. W niektórych wyrazach zakończonych na *ace*, przez wyjątek od prawidła (I. 1.).

Preface, prêf'-fâs, przedmowa; *palace*, pâl'-lâs, pałac; *surface*, sûr'-fâs, powierzchnia; *terrace*, têr'-râs, terasa; *populace*, pôp'-pû-lâs, pospólstwo; *solace*, sôl'-lâs, pociecha.

3. W rzeczownikach i przymiotnikach na *ate*, przez wyjątek od tegoż samego prawidła: *separate*, oddzielny, *ultimate*, ostatni; *senate*, senat; *agate*, agat; *immediate*, bezpośredni; *pontificate*, pontyfikat; *frigate*, fregata; *profligate*, rozwiązły; *climate*, klimat; *subordinate*, podrzędny; *passionate*, namiętny; *proportionate*, proporcyonalny, i w kilku innych.

W słowach zaś na *ate*, wymawia się jak â.

4. W następujących, przez wyjątek od tegoż prawidła: *to have*, mieć; *bade*, kazał; *decade*, dekada; *monade*, monada; *advantage*, korzyść; *to purchase*, kupić.

V. Oprócz tych cztérech głównych, *a* ma jeszcze cztéry inne brzmienia zbaczające od ogólnych prawideł:

1. Jak î, w wyrazach zakończonych na *age*, i mających akcent na przedostatniéj zgłosce, przez wyjątek od prawidła (I. 1.).

Village, wil'-lîdż, wieś; *suffrage*, sûf'-frîdż, wot; *to ravage*, râw'-wîdż, pustoszyć; *courage*, kûr'-rîdż, odwaga; *image*, îm'-mîdż, obraz; *cabbage*, kâb'-bîdż, kapusta.

W następujących zachowuje swoje właściwe brzmienie â: *bondage*, niewola; *boscage*, gaik; *cottage*, chata; *guidage*, zapłata przewodnika; *presage*, przepowiednia; *soccage*, pańszczyzna.

Tudzież w mających akcent na trzeciéj od końca: *ambassage*, poselstwo; *equipage*, ekwipaż; *hermitage*, mieszkanie pustelnika, i t. d. Wyjąwszy w sześciu następujących, w których znowu wymawia się jak î: *average*, przecięcie, średnia proporcyonalna; *brokerage*, faktorstwo; *beverage*, napój; *patronage*, opieka; *pilotage*, zapłata sternika; *porterage*, koszta transportu.

2. Jak ô, gdy ma przed sobą *w* lub *qu*, a po sobie kilka spółgłosek lub jednę, byle tylko bez *e* niemego, a to przez wyjątek od prawidła (IV. 1.).

Want, uônt, potrzeba; *to wash*, uôsz, myć, prać; *wasp*, uôsp, osa; *what*, huôt, co; *he was*, uôz, był; *quality*, kuôl'-lê-tê, gatunek; *quantity*, kuôn'-tê-tê, ilość; *quarrel*, kuôr'-rîl, kłótnia.

3. Jak û, przed *l*, *m*, *n*, *r*, w zgłosce następującéj zaraz po akcencie.

Cellar, sêl'-lûr, piwnica; *beggar*, bêg'-gûr, żebrak; *vulgar*, wûl'-gûr, pospolity; *woman*, uûm'-ûn, kobieta; *journal*, dżûr'-nûl, dziennik; *leopard*, lêp'-pûrd, lampart; *jeopardy*, dżêp'-pûr-dê, niebezpieczeństwo; *husband*, hûz'-bûnd, mąż; *balsam*, bâul'-sûm, balsam; *compass*, kûm'-pûs, cyrkiel, kompas.

4. Jak ê, przez wyjątek od prawidła (I. 2.) w wyrazach: *any*, ên'-nê, jaki, coś; *many*, mên'-nê, wiele.

VI. W następujących wcale się nie wymawia: *carriage*, kâr'-rîdż, powóz; *marriage*, małżeństwo; *miniature*, miniatura; *parliament*, parlament; *captain*, kapitan; *mountain*, góra; *fountain*, źródło.

E

I. Ma pierwsze długie brzmienie:

1. Gdy w téj saméj zgłosce ma po sobie spółgłoskę z następném *e* niemém.

Supreme, sû-prêm', najwyższy; *complete*, kôm-plêt', zupełny; *serene*, sê-rên', pogodny; *here*, hêr', tu; *these*, THêz, ci; *scheme*, skêm, projekt.

Wyjąwszy *where*, huâr, gdzie, i jego pochodne, tudzież w wyjątkach (II. 2.).

2. Na końcu zgłoski akcentowanéj lub nieakcentowanéj.

Penal, pê'-nâl, karny; *repose*, rê-pôz', odpoczynek; *mediate*, mê'-dê-ât, pośredni; *decent*, dê'-sênt, przystojny.

Końcowe *e* niewymawia się, wyjąwszy:

3. W wyrazach jednozgłoskowych: *he*, hê, on; *she*, szê, ona; *me*, mê, mnie; *to be*, bê, być.

Tudzież w przyswojonych z greckiego i łacińskiego języka: *catastrophe*, kâ-tâs'-trô-fê, katastrofa; *epitome*, ê-pît'-ô-mê, krótki zbiór, i t. d.

II. Ma drugie krótkie brzmienie:

1. Gdy w téj saméj zgłosce ma po sobie jednę lub kilka spółgłosek.

Bed, bêd, łóżko; *well*, uêll, dobrze; *to expect*, êk-spêkt', oczekiwać; *effect*, êf-fêkt', skutek.

2. W niektórych zakończonych na *ege*, przez wyjątek od prawidła (I. 1.).

College, kôl'-lêdż, kollegium; *to allege*, âl-lêdż', przytoczyć.

Jakoteż w wyrazie *were*, uêr, (liczba mnoga czasu przeszłego słowa *to be*).

III. Oprócz tych dwóch głównych, ma jeszcze trzy inne brzmienia, odstępujące od ogólnych prawideł:

1. Jak â, w wyrazach: *clerk*, klârk, kancelista; *sergeant*, sâr'-dżânt, sierżant.

2. W zakończeniach *es* rzeczowników liczby mnogiéj, i słów w trzeciéj osobie liczby pojedyńczéj czasu teraźniejszego, w których się wymawia jak î, przez wyjątek od prawidła (II. 1.).

Faces, fâ'-sîz, twarze; *churches*, czûrcz'-îz, kościoły; *ashes*, âsz'-îz, popioły; *he amazes*, â-mâ'-zîz, on zadziwia; *he praises*, prâ'-zîz, on chwali; *he changes*, czân'-dżîz, on odmienia.

Wyjąwszy w wyrazach greckich i łacińskich z podobném zakończeniem: *ambages*, âm-bâ'-dżêz, plątanina wyrazów; *pleiades*, plê'-yâ-dêz, plejady; *cantharides*, kân-thâr'-ê-dêz, kantarydy, i t. d.

3. Przez wyjątek od tegoż prawidła (II. 1.) jak î, w następujących wyrazach (*): *barrel*, baryłka, lufa; *basket*, kosz; *blanket*, koldra; *billet*, polano; *bonnet*, kapelusz damski; *to buffet*, szturchać; *bucket*, wiadro; *bullet*, kula; *bushel*, korzec; *casket*, pudełko; *carpet*, kobierzec; *chisel*, dłuto; *closet*, gabinet; *cocket*, stempel komory celnéj; *comet*, kometa; *cricket*, świerszcz; *cruel*, okrutny; *cruet*, octniczka; *cudgel*, pałka; *darnel*, kąkol; *docket*, wypis; *duel*, pojedynek; *emmet*, mrówka; *English*, angielski; *ferret*, łasica; *to fidget*, wiercić się; *fillet*, warkocz; *fuel*, drzewo na opał; *gambrel*, noga końska; *gullet*, gardziel; *hatchet*, siekiera; *helmet*, helm; *hovel*, lepianka; *jacket*, kurtka; *jewel*, klejnot; *kennel*, rynsztok, psiarnia; *kernel*, pestka; *kitchen*, kuchnia; *lancet*, lancet; *lappet*, poła; *laurel*, wawrzyn; *level*, równia; *mallet*, młotek; *millet*, proso; *market*, targ; *modest*, skromny; *mongrel*, mieszaniec; *morsel*, kawałek; *musket*, muszkiet; *pa-*

(*) Przykłady lepiéj się pamiętają niż prawidło. Dlatego i w grammatyce i w słowniku powiększaliśmy umyślnie ich liczbę. Kto je wszystkie zatrzyma, nauczy się języka od razu. Kto sądzi że ich za wiele, będzie miał z czego wybierać.

nel, kratka, tafla; *parcel*, pakiet; *pallet*, siennik; *planet*, planeta; *plummet*, gruntwaga; *pocket*, kieszenia; *pommel*, kula u siodła, główka szpady; *posset*, polewka mleczna; *pretty*, ładny; *pullet*, pularda; *puppet*, marionetka; *quarrel*, kłótnia; *racket*, palant; *rocket*, raca; *russet*, ciemno brunatny; *sachel*, teka; *scrannel*, chrapliwy, skrzypliwy; *scoundrel*, łajdak; *secret*, sekret; *sorel*, młody jeleń; *sorrel*, szczaw; *squirrel*, wiewiórka; *suet*, smalec; *sullen*, ponury; *ticket*, kartka, bilet; *timbrel*, bębenek z dzwonkami; *tippet*, szlarka; *tinsel*, szych; *to travel*, podróżować; *towel*, ręcznik; *trinket*, fraszka; *trowel*, kielnia; *trumpet*, trąba; *tunnel*, lejek; *velvet*, aksamit; *vessel*, naczynie, okręt; *vowel*, samogłoska; *wallet*, torba; *to wherret*, uderzyć w policzek; *wicket*, furtka.

4. Jak ů, przez wyjątek od tegoż prawidła (II. 1.).

Ever, ĕw'-ůr, zawsze; *murder*, můr'-důr, mord; *her*, hůr, jéj, ją; *river*, rĭw'-ůr, rzeka.

IV. *E* nie wymawia się w zakończeniu *es* rzeczowników liczby mnogiéj i słów w trzeciéj osobie liczby pojedynczéj czasu teraźniejszego, tudzież w zakończeniu *ed* słów czasu przeszłego i imiesłowów.

Flames, flămz, płomienie; *states*, stăts, stany; *grapes*, grăps, winogrona; *he invites*, în-wĭts', zaprasza; *he praised*, prăzd, chwalił; *blamed*, blămd, ganiony.

Wyjąwszy gdy w rzeczownikach lub słowach *c*, *x*, *s*, *g*, *ch*, *sh*, poprzedza zakończenie *es*, a w czasach przeszłych i imiesłowach *d* lub *t* znajduje się przed *ed*. W pierwszym razie *e* wymawia się jak ĭ (III, 2.), w drugim jak ĕ.

Places, miejsca; *foxes*, lisy; *horses*, konie; *churches*, kościoły; *fishes*, ryby; *he rises*, on wstaje; *hated*, hă'-tĕd, nienawidzony; *persuaded*, namówiony.

We właściwych przymiotnikach zakończonych na *ed*, i w niektórych imiesłowach, *e* zachowuje swoje krótkie brzmienie ĕ: *aged*, letni; *blessed*, błogosławiony; *cursed*, przeklęty; *learned*, uczony; *winged*, skrzydlaty. W *naked*, nagi, i jego pochodnych wymawia się jak ĭ, nă'-kĭd.

V. W następujących zakończonych na *en*, zaledwie dosłyszeć się daje, i może być policzone do niemych:

Token, tō'-kn, znak; *garden*, gâr'-dn, ogród, *even*, ē'-wn, nawet; *chosen*, czō'-zn, wybrany; *to hasten*, hă'-sn, spieszyć się; *to open*, ō'-pn, otworzyć.

Wyjąwszy w tych w których się znajduje między *m* i *n*, *r* i *n*, *v* i *n*; *hymen*, hĭ'-mĕn, małżeństwo; *siren*, syrena; *sloven*, slŭw'-wĕn, niechlujny; jako też w następnych: *ashen*, jesionowy; *aspen*, osikowy; *hyphen*, łącznik.

VI. Jest także prawie nieme w zakończonych na *el*: *hazel*, hā'-zl, leszczyna; *drivel*, ślina; *to grovel*, pełzać; *to ravel*, zaplątać; *to shrivel*, skurczyć; *shovel*, łopata; *weasel*, uē'-zl, łasica; *courtesy*, kůrt'-sē, dyg, ukłon.

I, Y

I. Te dwie samogłoski mają pierwsze długie brzmienie:

1. Gdy w téj saméj zgłosce mają po sobie samogłoskę *e*, lub są od niéj przedzielone jedną tylko spółgłoską:

To die, dī, umrzeć; *to like*, līk, lubić; *five*, fīw, pięć; *eye*, ī, oko; *neophyte*, nē'-ō-fīt, nowochrzeniec; *proselyte*, prŏs'-sē-līt, prozelit.

Isle, wyspa, należy do tego rzędu, gdyż *s* jest nieme:

2. Gdy się znajdują na końcu akcentowanéj zgłoski.

Trial, trī-ăl, próba; *lion*, lī'-ůn, lew; *rival*, rī'-wăl, rywal; *flying*, flī'-ĭng, lecący; *dying*, dī'-ĭng, umierający; *hydrogen*, hī'-drō-dżĕn, wodoród,

Wyjąwszy *tyranness*, tyranka; *to tyrannise*, tyranizować; *tyrannous*, tyrański; *tyranny*, tyrania, w których *y* wymawia się jak ĭ, chociaż pochodzą od *tyrant*, tyran, w którym brzmi jak ī podług ogólnego prawidła.

3. Gdy są na końcu pierwszéj zgłoski wyrazów mających akcent na następnéj: *biography*, biografia; *chirography*, sztuka pisania; *chirurgic*, chirurgiczny; *cibarious*, pokarmowy; *crinose*, włochaty; *citation*, cytacya; *criterion*, kryterium; *diameter*, diametr (i wszystkie zaczynające się na *dia*); *direption*, rozerwanie; *gigantic*, olbrzymi; *hiatus*, otwór, zbieg dwóch samogłosek; *hibernal*, zimowy; *hydropic*, cierpiący wodną puchlinę, (i wszystkie na *hydro*); *hydraulics*, hydraulika; *hygrometer*, wilgociomierz; *hymeneal*, weselny; *hyperbole*, hiperbola; *idea*, idea; *identic*, tenże sam; *idoneous*, stosowny; *ironical*, szyderski; *itinerant*, podróżny; *itinerary*, marszruta; *idolatry*, bałwochwalstwo; *librarian*, bibliotekarz; *libration*, ważenie; *licentiate*, kandydat w uniwersytetach; *licentious*, rozwiązły; *lithography*, litografia; *primitial*, pierwocinny; *primeval*, odwieczny; *primordial*, pierwiastkowy; *priority*, pierwszeństwo; *privation*, pozbawienie; *psychology*, psychologia; *quiescence*, spoczywanie; *rivality*, spółubieganie; *tribunal*, trybunał; *viaticum*, wiatyk.

Przyrostki *bi*, *tri*, dodane na początku wyrazów dla podwojenia lub potrojenia, wymawiają się zawsze bī, trī, kiedy akcent spoczywa na następnéj zgłosce: *bicornous*, dwurogi; *triangular*, trójkątny.

4. *y* ma toż same długie brzmienie w wyrazach jednozgłoskowych, i na końcu wielozgłoskowych na *fy*, w których akcent przypada na trzecią od końca.

My, mój, a, e, moi, e; *by*, przy; *to fly*, lecieć; *to rarify*, rozrzedzić; *to signify*, znaczyć; *prophecy*, proroctwo.

W szybkiéj potocznéj mowie, *my*, *by*, wymawia się krótko mĕ, bĕ, w dobitniejszych zaś wyrażeniach i w uroczystéj mowie mają zawsze powyższe wymawianie.

Kiedy *y* zamienia się na *ie*, co ma miejsce w rzeczownikach liczby mnogiéj i w czasowaniu słów, *ie* ma zawsze takie brzmienie jakie ma *y* w wyrazie pierwotnym:

Butterfly, motyl; *to signify*, znaczyć; *ability*, ă-bĭl'-ă-tē, zdolność; *butterflies*, motyle; *it signifies*, to znaczy; *abilities*, ă-bĭl'-ē-tēz, zdolności.

5. *i* ma toż samo długie brzmienie, gdy się znajduje w téj saméj zgłosce przed *gh*, *gn*, *nd*, *ld*:

To sigh, sī, wzdychać; *sign*, sīn, znak; *night*, nīt, noc; *blind*, blīnd, ślepy; *mild*, mīld, łagodny; *design*, dē-sīn', zamiar.

Tak samo wymawia się w wyrazach *Christ*, Chrystus; *child*, dziecko; *clime*, klimat; *pint*, kwarta; *wild*, dziki; *to indict*, în-dīt', zapozwać, oskarżyć; *whilst*, podczas gdy; *ninth*, dziewiąty.

Wyjątkiem od tego prawidła jest *wind*, wīnd, wiatr, i złożone z *Christ*: *christian*, chrześcianin; *christianity*, chrześciaństwo; *Christmas*, Boże Narodzenie, w których jest krótkie.

II. Te dwie samogłoski mają drugie krótkie brzmienie.

1. Gdy w téj saméj zgłosce mają po sobie spółgłoskę bez *e* niemego:

Big, bĭg, gruby; *miss*, mĭs, panna; *to bid*, bĭd, kazać; *idyl*, ĭ-dĭl, sielanka; *mystic*, mĭs'-tĭk, mistyczny; *syllable*, sĭl'-lă-bl, zgłoska.

2. *i* ma toż samo brzmienie, gdy ma po sobie spółgłoskę z następującém *e* niemém, zaraz po akcencie, jako wyjątek od prawidła (I. 1.).

Servile, sĕr'-wĭl, służebny; *active*, ăk'-tĭw, czynny; *famine*, făm'-ĭn, głód; *reptile*, rĕp'-tĭl, płaz; *practice*, prăk'-tĭs, praktyka; *vestige*, wĕs'-tĭdż, ślad.

Do tegoż rzędu należą: *to give*, dać; *to live*, żyć.

Wyjąwszy w następujących trzynastu wyrazach, w których się wymawia ĭ podług ogólnego prawidła: *exile*, wygnanie; *finite*, skończony; *confine*, granica; *senile*, sędziwy; *feline*, koci; *supine*, opieszały; *ferine*, dziki, *empire*, państwo; *archives*, archiwa

contrite, skruszony; *umpire*, sędzia polubowny, *vampyre*, upior; *rampire*, wał.

3. W wyrazach zakończonych na *ice*, *ile*, *ive*, gdy akcent przypada na trzecią zgłoskę od końca, przez wyjątek od powyższego prawidła.

Precipice, prês'-sê-pîs, przepaść; *volatile*, wôl'-â-tîl, ulotny; *negative*, nêg'-â-tîw, przeczący; *artifice*, âr'-tê-fîs, podstęp; *versatile*, wêr'-sâ-tîl, zmienny; *positive*, pôz'-zê-tîw, stanowczy.

Wyjąwszy w pięciu następujących: *sacrifice*, ofiara; *camomile*, rumianek; *cockatrice*, bazyliszek; *infantile*, dziecinny; *to reconcile*, pojednać, w których wymawia się podług ogólnego prawidła.

4. Przez wyjątek od tegoż prawidła, w następujących wyrazach zakończonych na *ine*, *ite*, i mających akcent na trzeciéj od końca: *medicine*, medycyna; *coralline*, koralowy; *jessamine*, jasmin; *nectarine*, nektarowy; *libertine*, libertyn; *infinite*, nieskończony; *peregrine*, pielgrzym; *genuine*, prawdziwy; *hypocrite*, hipokryt; *opposite*, przeciwny; *aquiline*, orli; *requisite*, potrzebny; *definite*, oznaczony; *favourite*, faworyt; *jacobine*, jakubin; *alkaline*, alkaliczny; *discipline*, karność; *masculine*, męzki; *feminine*, żeński; *heroine*, bohaterka; *palatine*, wojewoda.

Do tychże wyjątków należą: *to promise*, obiecać; *promise*, obietnica.

We wszystkich innych tego zakończenia, jako to: *appetite*, apetyt; *metalline*, metaliczny, *i* wymawia się podług ogólnego prawidła.

III. Oprócz tych dwóch głównych, ta samogłoska ma jeszcze trzy inne brzmienia zbaczające od ogólnych prawideł.

1. *i*, *y*, wymawiają się jak ê na końcu zgłoski nieakcentowanéj:

Animosity, ân-ê-môs'-sê-tê, zaciętość; *timidity*, têmîd'-ê-tê, bojaźliwość; *mythology*, mê-thôl'-lô-dzê, mytologia; *myself*, mê-sêlf', ja sam; *gently*, dzên'-tlê, łagodnie; *direct*, dê-rêkt', prosty.

I ma toż samo brzmienie w następujących, przez wyjątek od prawidła (I. 1.): *caprice*, kaprys; *fascine*, wiązka chróstu; *frize* (*frieze*), fryz, śródbelek; *gabardine*, kitel, parciak, *machine*, machina; *magazine*, magazyn; *mandarine*, mandaryn; *marine*, marynarka; *police*, policya; *quarantine*, kwarantana; *routine*, rutyna; *shire*, obwód, powiat. Do tegoż rzędu liczą się: *antique*, antyk, starożytny; *fatigue*, trud; *intrigue*, intryga.

2. *I*, *y*, wymawiają się jak ê, przez wyjątek od prawidła (II. 1.): *birth*, bêrth, urodzenie; *to smirch*, zaciemnić; *smirk*, uśmiech; *to gird*, opasać; *virgin*, panna; *irksome*, przykry; *mirth*, wesołość, *twirl*, zakręt; *firm*, stały; *girth*, popręga; *hirsute*, kosmaty; *fir*, sosna; *virtue*, cnota; *whirl*, wir; *circle*, koło (i we wszystkich zaczynających się na *cir*); *girdle*, pas; *squirrel*, wiewiórka; *myrrh*, mira, *myrtle*, mirt; i we wszystkich pochodnych, jako to: *infirmyty*, słabość; *virtuous*, cnotliwy, i t. d.

3. *I* brzmi jak û, przez wyjątek od prawidła (II. 1.), w następnych: *sir*, sûr, pan; *to stir*, ruszać; *dirt*, błoto; *first*, pierwszy; *elixir*, ê-lîk'-sûr, elixir; *bird*, ptak; *third*, trzeci; *shirt*, koszula męzka; *to flirt*, kokietować; *to squirt*, pryskać; *thirst*, pragnienie; *dirge*, pieśń pogrzebowa; *dirk*, puginał; *martyr*, męczennik.

IV. *I* nie wymawia się wcale, gdy ma po sobie *a*, *e*, lub *o*, a przed sobą jednę z liter *c*, *d*, *s*, *t*, *x*.

Social, sô'-szâl, towarzyski; *brasier*, brâ'-zûr, kotlarz; *nation*, nâ'-szûn, naród; *soldier*, sôl'-dzûr, żołnierz; *vision*, wlż'-ûn, widzenie; *anxious*, ânk'-szûs, niespokojny.

Tudzież w następujących: *friend*, frênd, przyjaciel; *evil*, złe; *devil*, diabel; *cousin*, kuzyn; *juice*, sok; *sluice*, śluza; *pursuit*, ściganie; *to bruise*, potłuć; *to cruise*, krążyć po morzu; *fruit*, owoc; *business*, blz'-nês, interes; *venison*, zwierzyna.

O

I. Ma pierwsze długie, otwarte brzmienie:

1. Gdy w téj saméj zgłosce jest przedzielone jedną spółgłoską od *e* niemego:

Nose, nôz, nos; *note*, nôt, nota; *tone*, tôn, ton; *to repose*, rê-pôz', spoczywać; *to hope*, hôp, mieć nadzieję; *to adore*, â-dôr', czcić.

2. Na końcu zgłoski akcentowanéj:

Dotal, dô'-tâl, posagowy; *notion*, nô'-szûn, wiadomość; *reposing*, rê-pô'-zîng, spoczywając; *sober*, sô'-bûr, trzeźwy; *solar*, sô'-lâr, słoneczny; *adoring*, â-dô'-rîng, czczący.

3. Na końcu zgłoski nieakcentowanéj:

Society, sô-sî'-ê-tê, towarzystwo; *polite*, pô-lît', grzeczny; *to go*, gô, iść; *echo*, êk'-ô, echo; *position*, pô-zîsz'-ûn, położenie; *police*, pô-lês', policya.

4. W zakończonych na *oll*, *old*, *olt*.

To stroll, strôl, włoczyć się; *cold*, kôld, zimny; *revolt*, rê-wôlt', bunt; *bold*, bôld, śmiały; *old*, ôld, stary; *to roll*, rôl, toczyć.

5. W zakończonych na *ow*:

Fellow, fêl'-lô, towarzysz; *narrow*, nâr'-rô, wązki; *to morrow*, môr'-rô, jutro; *to follow*, fôl'-lô, następować; *sorrow*, sôr'-rô, żal; *widow*, wîd'-ô, wdowa.

Jakoteż w następujących: *to blow*, dąć; *bow*, łuk; *below*, nadole; *to bestow*, nadać; *crow*, wrona; *to flow*, płynąć; *to glow*, pałać płomieniem; *to grow*, rosnąć; *growth*, wzrost; *to know*, znać, umieć; *to mow*, kosić; *to owe*, być winien; *to own*, wyznać; *owner*, właściciel; *row*, rząd, szereg; *to sow*, siać; *to show*, pokazać; *to strow*, usłać; *to throw*, rzucić.

6. Tudzież w następnych: *to afford*, nastręczyć; *bandrol*, chorągiewka; *borne*, niesiony; *both*, oba; *comb*, grzebień; *corse*, trup; *to control*, kontrolować; *divorce*, rozwód; *effort*, usiłowanie; *to enrol*, zaciągnąć, zapisać; *to force*, zmuszać; *ford*, bród; *forge*, kuźnia; *fort*, twierdza; *forth*, zewnątrz; *ghost*, duch; *gross*, grubijański; *host*, gospodarz, wojsko, hostia; *most*, najwięcéj; *parasol*, parasol; *patrol*, patrol; *Pentecost*, Zielone Świątki; *porch*, przedsionek; *pork*, wieprzowina; *porter*, odźwierny, porter; *portion*, cząstka, posag; *portrait*, portret; *shorn*, strzyżony; *sloth*, gnuśność; *sport*, igraszka, zabawa; *sword*, miecz; *sworn*, przysięgły; *turnsol*, słonecznik; *torn*, podarty; *to unrol*, rozwinąć; *worn*, zużyty.

II. Brzmi jak *u* polskie, przez wyjątek od prawidła (I. 1.), w wyrazach:

To move, poruszyć; *to prove*, dowodzić; *to lose*, stracić; *canoe*, czółno; *shoe*, trzewik; *whose*, hôôz, którego, któréj, których.

1. Przez wyjątek od prawidła (I. 2.):

Mover, motor; *bosom*, bôô'-zûm, łono; *ado*, hałas; *doing*, czyniący; *losing*, tracący; *proving*, dowodzący.

2. Przez wyjątek od prawidła (I. 3.):

To do, czynić; *who*, hôô, kto, który; *two*, tôô, dwa; *into*, w.

Jakoteż w następujących: *poltron*, pôl-trôôn', tchórz; *ponton*, ponton; *whom*, hôôm, którego, którą, których; *womb*, uôôm, macica; *tomb*, tôôm, grób.

III. Ma drugie otwarte brzmienie.

1. Przed *r* w jednozgłoskowych, tudzież przed *r* z następującą spółgłoską w środku wyrazów:

For, fôr, dla, gdyż; *nor*, nôr, ani; *storm*, stôrm, burza; *formidable*, fôr'-mê-dâ-bl, straszny; *forlorn*, fôr-lôrn', opuszczony; *to exhort*, êgz-hôrt', napominać.

W wielu jeknak wyrazach *o* przed *r* lub *rr* ma czwarte ściśnione, krótkie brzmienie: *foreign*, fôr'în, obcy; *corrosive*, gryzący, i t. d.

IV. Ma krótkie ściśnione brzmienie.

1. Gdy ma po sobie w téj saméj zgłosce jaką spółgłoskę bez *e* niemgo.

Not, nôt, nie; *fog*, fôg, mgła; *hot*, hôt, gorący; *philosophy*, fê-lôs'-sô-fê, filozofia; *oracle*, ôr'-râ-kl, wyrocznia.

2. W następujących przez wyjątek od prawidła (I. 1.).

Gone, gôn, (imiesłów czasu przeszłego słowa *to go*, iść); *shone*, (tenże słowa *to shine*, świecić).

V. Oprócz tych cztérech, ma jeszcze piąte brzmienie û, zbaczające od ogólnych prawideł.

1. Przez wyjątek od prawidła (I. 1.) w następnych: *above*, nad; *to come*, przyjść, *comely*, przystojny; *done*, uczyniony; *dove*, gołębica; *glove*, rękawiczka; *to love*, kochać (i we wszystkich jego pochodnych); *none*, żaden; *one*, uûn, jeden; *purpose*, zamiar; *to shove*, popychać; *some*, niektórzy, nieco.

2. Przez wyjątek od prawidła (I. 3.), w zakończonych na *ory*: *memory*, mêm'-mûr-ê, pamięć; *victory*, zwycięztwo; *auditory*, słuchowy; *oratory*, mówczy; *ivory*, kość słoniowa.

3. Przez wyjątek od prawidła (IV. 1.), w następnych: *error*, êr-rûr, błąd; *bishop*, biskup; *nation*, naród; *pilot*, sternik; *second*, drugi; *wisdom*, mądrość.

Tudzież w następnych: *affront*, zniewaga; *among* (*amongst*), pomiędzy; *attorney*, plenipotent; *bomb*, bomba; *borough*, bûr'-rô, miasteczko; *brother*, brat; *colander*, cedzidło, filtr; *colour*, kolor; *comfit*, konfitury; *comfort*, pociecha, wygody życia; *comfrey*, żywokost; *combat*, bitwa; *company*, kompania; *comrade*, kamrat; *compass*, kompas; *conduit*, rura, kanał; *to conjure*, wywoływać duchy; *constable*, urzędnik policyjny; *covenant*, przymierze; *covey*, gniazdo ptaków; *to cover*, nakryć; *to covet*, pożądać; *to cozen*, okpić; *thou dost*, ty czynisz; *he does*, dûz, on czyni; *dromedary*, dromedar; *front*, front; *to govern*, rządzić (i wszystkie pochodne); *honey*, miód; *to hover*, unosić się w powietrzu; *monday*, poniedziałek; *money*, pieniądze; *mongrel*, pokurcz; *monger*, handlarz; *monk*, mnich; *monkey*, małpa; *month*, miesiąc; *mother*, matka; *nothing*, nic; *once*, uûns, raz; *onion*, cebula; *other*, inny; *oven*, piec; *plover*, siewka; *pommel*, kula u siodła, gałka u szpady; *pother*, hałas; *quoth he*, rzekł; *romage*, zgiełk; *shovel*, łopata; *sloven*, niechlujny; *to smother*, przydusić, przytłumić; *somerset*, saltum mortale; *son*, syn; *sovereign*, monarcha; *sponge*, gąbka; *stomach*, żołądek; *thorough*, thûr'-rô, wskróś, doskonały, zupełny; *ton*, beczka; *tongue*, język; *wonder*, dziw, cud; *wont*, zwykły; *word*, wyraz; *work*, dzieło, robota (i we wszystkich pochodnych); *world*, świat; *worm*, robak; *to worry*, rozszarpać; *worse*, gorszy, gorzéj; *the worst*, najgorszy, najgorzéj; *worship*, cześć; *wort*, korzeń, ziele.

O tak samo się wymawia we wszystkich bez wyjątku wyrazach zakończonych na *sion*, *tion*, których jest tysiąc z okładem: *occasion*, ôk-kâ'-zûn, okazya; *approbation*, potwierdzenie, i t. d.

VI. Szóste brzmienie jak û daje się słyszeć tylko w dwóch wyrazach: *wolf*, uûlf, wilk; *woman*, uûm'-ûn, kobieta.

VII. Przez wyjątek od prawidła (IV. 1.), *o* nie wymawia się wcale w następujących wyrazach: *bacon*, słonina; *beacon*, fanał; *to beckon*, skinąć, kiwnąć; *blason*, herb; *capon*, kapłon; *cotton*, bawełna; *deacon*, dyakon; *falcon*, sokół; *glutton*, obżartuch; *lesson*, lekcya; *mutton*, baranina; *person*, osoba; *poison*, trucizna; *pardon*, przebaczenie; *prison*, więzienie; *reason*, przyczyna; *to reckon*, rachować; *seton*, zawłoka; *season*, pora roku; *weapon*, oręż.

U

1. Ma piérwsze długie brzmienie:

1. Gdy w téj saméj zgłosce ma po sobie spółgłoskę z następném *e* niemém.

Use, yûs, zwyczaj; *muse*, mûz, muza; *pure*, pûr, czysty; *produce*, prôd'-dûs, produkt; *perfume*, pêr'-fûm, zapach; *servitude*, sêr'-wê-tûd, niewola.

Wyjąwszy *minute*, mîn'-nît, minuta.

2. Na końcu zgłoski akcentowanéj lub nieakcentowanéj:

Music, mû'-zîk, muzyka; *lucide*, lû'-sîd, jasny; *stupid*, stû'-pîd, głupi; *mutation*, mû-tâ'-szûn, odmiana; *natural*, nât'-czû-râl, naturalny; *superb*, sû-pêrb, pyszny.

3. *U* ma toż samo brzmienie w następujących wyrazach, w których *i* jest ciche: *juice*, sok; *sluice*, śluza; *to suit*, przystojeć; *pursuit*, pościg, zajęcie się.

Suite, szereg, orszak, wymawia się suêt.

II. Ma drugie krótkie brzmienie przed spółgłoską bez *e* niemego w téj saméj zgłosce:

Drum, drûm, bęben; *gun*, gûn, strzelba; *to cut*, kût, ciąc, krajać; *stuff*, stûf, materya; *dull*, dûl, ciemny, tępy; *number*, nûm'-bûr, liczba.

Ma toż samo krótkie brzmienie, przez wyjątek od prawidła (I. 1.), w następnych wyrazach: *to injure*, zaszkodzić, skrzywdzić; *to conjure*, wywoływać duchy; *conjurer*, czarownik; *arquebuse*, hakownica.

III. Ma trzecie brzmienie pośrednie w następnych: *bull*, byk; *full*, pełen; *bullet*, kula; *to push*, pchać; *puss*, kot; *to put*, położyć; *bulwark*, wał; *pulpit*, ambona; *bullion*, sztaby złota lub srébra; *butcher*, rzeźnik; *cushion*, poduszka; *cuckoo*, kukułka; *pudding*, budeń; *hussar*, huzar; *bush*, krzak; *ambush*, zasadzka; *bushel*, korzec.

IV. Oprócz tych trzech głównych, *u* ma jeszcze czwarte brzmienie ôô po *r*.

Ruin, ruina; *rule*, reguła; *prudence*, roztropność; *true*, prawdziwy; *Crusade*, Krucyata; *ruby*, rubin.

Wyjąwszy następujące w których się wymawia jak û, podług ogólnego prawidła: *erudition*, erudycya; *guarrulity*, świegotliwość; *perusal*, przeczytanie; *querulous*, narzekający; *virulence*, jadowitość.

V. Zbacza od wszelkich prawideł w wyrazach: *busy*, bîz'-zê, zatrudniony; *business*, bîz'-nês, interes; *to bury*, bêr'-rê, pogrzebać; *burial*, bêr'-rê-âl, pogrzeb.

VI. *U* nie wymawia się wcale, 1. w wyrazach: *because*, bê-kâz', ponieważ; *applause*, oklask, *aunt*, ânt, ciotka; *fraud*, oszukaństwo; *jaundice*, żółtaczka; *to laugh*, lâf, śmiać się. 2. w następnych: *antique*, antyk; *brogue*, zepsuty dialekt; *to build*, budować; *biscuit*, sucharek; *to buy*, bî, kupić; *catalogue*, katalog; *circuit*, obwód, okrąg; *conduit*, rura, kanał; *colleague*, kolega; *to conquer*, zdobyć; *disguise*, przebranie; *fatigue*, trud; *guaranty*, gwarancya; *to guard*, strzedz; *guerdon*, nagroda; *to guess*, zgadnąć; *guest*, gość; *guide*, przewodnik; *guile*, chytrość; *guilt*, wina; *guinea*, gwinea; *guitar*, gitara; *harangue*, mowa; *intrigue*, intryga; *league*, mila, liga; *monologue*, monolog; *oblique*, ukośny; *piquant*, szczypiący; *plague*, dżuma, klęska; *to prorogue*, odroczyć; *quay*, kê, przybrzeże; *rogue*, filut; *tongue*, język; *victuals*, wît'-tlz, wiktuały, i we wszystkich pochodnych.

§ III. WYMAWIANIE DWUGŁOSEK I TRÓJGŁOSEK.

Ai, ay.

Wymawia się jak â.

Pain, ból; *day*, dzień; *praise*, pochwała; *to delay*, odkładać; *stain*, plama; *prayer*, modlitwa.

Wyjąwszy w następnych: *plaid*, płâd, płaszcz szkocki w kratki; *he said*, sêd, powiedział; *again*.

ă-gĕn, znowu; *raillery*, răl'-lĕr-ĕ, szyderstwo; *against*, ă-gĕnst', przeciw; *wainscot*, uĕn'-skŭt, lamperya; *waistcoat*, uĕs'-kŏt, kamizelka; *quay*, kē, przybrzeże; *captain*, kăp'-tĭn, kapitan; *curtain*, kŭr'-tĭn, firanka, zasłona.

Ao

Znajduje się tylko w wyrazie *gaol*, dżăl, który się także pisze *jail*.

Au

1. Wymawia się najczęściéj jak ă.

He caught, kăut, złapał; *he taught*, nauczył; *daughter*, córka; *slaughter*, rzeź; *laud*, pochwała; *saucy*, zuchwały.

2. Przed *n* brzmi jak ă: *aunt*, ciotka; *askaunt*, na ukos; *haunch*, biodro, udo; *to laugh*, lăf, śmiać się; *laundress*, praczka; *taunt*, szyderstwo; *to vaunt*, chełpić się.

Jak ă, *draught*, drăft; ciąg, łyk, napój.

Jak ô, *laurel*, lôr'-rĭl, laur; *laudanum*, opium.

Jak ô, *hautboy*, hô'-bôĕ, oboj.

Aw

Brzmi zawsze jak ă.

Law, prawo; *awe*, postrach; *I saw*, widziałem; *awn*, ość u kłosa; *to bawl*, wrzeszczeć; *bawble*, cacko.

Wyraz *awry*, krzywy, w którym *a* stanowi oddzielną zgłoskę, a *w* jest nieme, wymawia się ă-rl'.

Ea

Ma trzy brzmienia:

1. Najgłówniejsze jak ē, w wyrazach: *appeal*, appelacya; *to appear*, okazać się; *to appease*, uspokoić; *arrear*, zaległość; *beacon*, fanal; *beadle*, bedel; *beads*, paciorki, różaniec; *beagle*, pies gończy; *beak*, dziób; *beam*, promień; *bean*, bób; *beard*, broda; *beast*, źwierze; *to beat*, bić; *beaver*, bóbr; *to beleager*, obledz; *beneath*, pod; *to bequeath*, zapisać testamentem; *to bereave*, ogołocić; *to besmear*, osmarować; *to bespeak*, obstalować; *to bleach*, bielić płótno; *bleak*, skrzepły, pusty; *blear*, kaprawy; *to bleat*, beczeć; *bohea*, rodzaj herbaty; *breach*, wyłom; *bream*, leszcz, jaź; *to breathe*, oddychać; *to cease*, przestać; *cheap*, tani; *cheat*, oszukaństwo; *clean*, czysty; *clear*, jasny; *to cleave*, łupać; *cochineal*, czerwiec; *colleague*, kolega; *to conceal*, ukryć; *to congeal*, zamrozić; *cream*, śmietana; *to creak*, skrzypać; *creature*, stworzenie; *deacon*, dyakon; *deal*, część; *dean*, dziekan; *dear*, drogi; *decease*, zgon; *defeat*, porażka; *to demean*, postępować; *to decrease*, zmniejszyć się; *dream*, marzenie, sen; *drear*, okropny; *each*, każdy; *eager*, chciwy, ochoczy; *eagle*, orzeł; *ear*, ucho; *east*, wschód; *Easter*, Wielkanoc; *easy*, łatwy; *to eat*, jeść; *eaves*, podstrzesze; *to entreat*, prosić; *fear*, bojaźń; *feast*, święto; *feat*, czyn; *feature*, rys twarzy; *flea*, pchła; *fleam*, puszczadło końskie; *freak*, wybryk; *gear*, strój; *gleam*, światło; *to glean*, zbierać kłosy; *to grease*, potłuścić; *greaves*, nakolanki; *to heal*, goić; *heap*, kupa; *to hear*, słyszeć; *heat*, gorąco; *heath*, wrzos; *heathen*, poganin; *to heave*, dzwigać; *to impeach*, oskarżyć; *to increase*, powiększyć; *to knead*, miesić ciasto; *to lead*, prowadzić; *leaf*, liść; *to lean*, wesprzeć się, oprzeć; *to leap*, skakać; *to leave*, zostawić; *mead*, miód (trunek); *meagre*, chudy; *meal*, mąka, jadło; *to mean*, znaczyć, rozumieć, zamyślać; *mean*, pośredni, podły; *meat*, mięso; *measles*, odra; *near*, blizko; *neat*, schludny; *pea*, groch; *peace*, pokój; *peak*, wierzchołek; *peal*, huk, łoskot; *peat*, torf; *plea*, pretext; *to plead*, prawować się, bronić w sądzie; *to please*, podobać się; *to reach*, sięgać, podać; *to read*, czytać; *ream*, ryza papieru; *to reap*, żąć; *to rear*, wznieść, wychować; *reason*, rozum, przyczyna; *to release*, uwolnić; *to repeal*, odwołać, skasować; *to repeat*, powtarzać; *retreat*, odwrót; *to reveal*, odsłonić; *scream*, wrzask; *sea*, morze; *seal*, pieczęć; *seam*, szew; *sear*, zeschły; *season*, pora roku; *seat*, siedzenie; *to shear*, strzydz; *shears*, nożyce; *sheath*, pochwa; *to sheathe*, schować w pochwę; *sheaf*, snop; *to sneak*, iść chyłkiem; *to speak*, mówić; *spear*, włócznia; *to steal*, kraść; *steam*, para; *streak*, pręga; *stream*, potok; *tea*, herbata; *to teach*, uczyć; *tear*, łza; *to tease*, drażnić; dokuczać; *teat*, cycka; *to treacle*, kapać; *treason*, zdrada; *to treat*, traktować; *treatise*, traktat, rozprawa; *treaty*, traktat przymierza; *to tweag* (*tweak*), szczypać; *underneath*, pod; *veal*, cielęcina; *weak*, słaby; *weal*, dobro; *to wean*, odłączyć od piersi; *weary*, znużony; *weasand*, krtań; *weasel*, łasica; *to weave*, wić, tkać; *wheal*, czerak; *wheat*, pszenica; *to wreak*, wywrzeć zemstę; *wreath*, wieniec; *to wreathe*, splatać wieńce; *yea*, tak jest; *year*, rok; *zeal*, gorliwość (i we wszystkich pochodnych).

2. Jak ĕ w następnych: *abreast*, pierś przy piersi, obok; *ahead*, naprzodzie; *already*, już; *bedstead*, łóżko bez pościeli; *to behead*, ściąć głowę; *bread*, chléb; *breadth*, szerokość; *breakfast*, śniadanie; *breath*, oddech; *to cleanse*, czyścić; *cleanly*, czysty; *dead*, umarły; *deaf*, głuchy; *dearth*, niedostatek; *death*, śmierć; *earl*, hrabia; *early*, wcześnie; *to earn*, zarobić; *earnest*, zadatek; *earth*, ziemia; *to endeavour*, starać się; *feather*, pióro; *head*, głowa; *health*, zdrowie; *heard* (czas przeszły i imiesłów słowa *to hear*); *hearse*, mary; *heaven*, niebo; *heavy*, ciężki; *jealous*, zazdrośny; *instead*, zamiast; *lead*, ołów; *leant*, (czas przeszły i imiesłów słowa *to lean*); *leapt*, (czas przeszły i imiesłów słowa *to leap*); *to learn*, uczyć się; *leather*, skóra; *leaven*, rozczyn; *meadow*, łąka; *meant*, (czas przeszły i imiesłów słowa *to mean*); *measure*, miara; *pearl*, perła; *peasant*, chłop; *pheasant*, bażant; *pleasant*, przyjemny; *pleasure*, przyjemność; *read*, (czas przeszły i imiesłów słowa *to read*); *ready*, gotowy; *realm*, królestwo; *rehearsal*, repetycya sztuki teatralnéj; *research*, poszukiwanie; *seamstress*, szwaczka; *search*, szukanie; *to spread*, rozszerzyć; *steady*, stały; *stealth*, kradzież; *sweat*, pot; *thread*, nici; *threat*, groźba; *treachery*, zdrada; *to tread*, stąpać, deptać; *treasure*, skarb; *wealth*, bogactwo; *weapon*, oręż; *weather*, powietrze; *to yearn*, tęsknić; *zealous*, gorliwy.

3. Jak ă w wyrazach: *to bear*, nieść, rodzić; *bear*, niedźwiedź; *to break*, złamać, stłuc; *to forbear*, powściągnąć się; *great*, wielki; *pear*, gruszka; *steak*, kawał mięsa; *to swear*, przysięgać, kląć; *to tear*, drzeć; *to wear*, nosić, zużyć.

4. Wymawia się jak ă w wyrazach: *heart*, serce; *hearty*, serdeczny; *hearth*, ognisko; *to hearken*, słuchać.

5. Zbliża się do ŭ w wyrazach: *vengeance*, zemsta; *serjeant*, sierżant; *pageant*, okazałe widowisko.

6. W następnych *ea* nie jest dwugłoską: *to create*, krē-ăt', stworzyć; *creator*, stwórca; *creation*, stworzenie; *beatitude*, szczęśliwość niebieska; *theatre*, teatr.

Eau

Znajduje się tylko w wyrazie angielskim *beauty*, piękność, w którym wymawia się ŭ, bŭ'-tē, i w jego pochodnych.

Ee

Wymawia się trochę dłużéj niż ē: *bee*, pszczoła; *beef*, wołowina; *deed*, czyn; *queen*, królowa.

Wyjąwszy *breeches*, bricz'-ĭz, spodnie; *Beelzebub*, bēl'-zē-bŭb, Belzebub; *been*, bĭn, (imiesłów czasu

przeszłego słowa *to be*); *threepence*, thrêp'-pêns, trzy penny.

Ei

1. Jak à w wyrazach: *to deign*, dân, raczyć, *eight*, ośm; *to feign*, zmyślać, udawać; *feint*, udanie; *freight*, fracht, ładunek; *heir*, dziedzic; *heiress*, dziedziczka; *to inveigh*, powstawać, piorunować; *to neigh*, rżeć; *neighbour*, sąsiad; *reign*, panowanie; *reins*, nerki; *skein*, kłębek, motek; *their*, ich; *veil*, zasłona; *to weigh*, ważyć; *weight*, waga.

2. Jak ê w następnych, w których jest pod akcentem: *ceiling*, sufit; *to conceive*, pojąć; *to deceive*, oszukać; *deceit*; oszukanie; *to inveigle*, uplątać; *leisure*, wolny czas; *to perceive*, postrzedz; *plebeian*, gminny; *to receive*, odebrać; *receipt*, odebranie, recepta; *Seine*, Sekwana; *to seize*, uchwycić; *either*, jeden lub drugi; albo; *neither*, żaden, ani; w tych dwóch ostatnich *ei* wymawia się także jak i, w wymowie kościelnéj i sądowniczéj.

3. Jak ì w wyrazach: *height*, wysokość; *to heighten*, podwyższyć; *sleight*, chytrość.

4. Jak ê w wyrazach: *heifer*, jałowica; *nonpareil*, niemający sobie równego.

5. Jak ì gdy nie jest pod akcentem: *foreign*, obcy; *foreigner*, cudzoziemiec; *to forfeit*, stracić; *forfeiture*, strata; *sovereign*, monarcha; *surfeit*, przesycenie; *counterfeit*, sfałszowanie.

Eo

1. Wymawia się jak ê w wyrazie *people*, lud, naród, ludzie.

2. Jak ê: *leopard*, lampart; *jeopardy*, niebezpieczeństwo; *to feoff*, nadać lenność; *feoffer*, lennodawca; *feoffment*, nadanie lenności.

3. Jak û: *feodal*, *feodatory*, lenny.

4. Jak û: *surgeon*, chirurg; *sturgeon*, jesiotr; *dudgeon*, złość, chrapka; *gudgeon*, kiełb; *bludgeon*, pałka; *curmudgeon*, kutwa; *dungeon*, więzienie; *luncheon*, przekąska; *puncheon*, szwajca, przetyczka; *truncheon*, laska, buława.

5. Jak ì: *scutcheon*, *escutcheon*, tarcza; *pigeon*, gołąb; *widgeon*, rodzaj cyranki.

Jak ò w wyrazie *yeoman*, jak ôô w *galleon*.

Eou

1. Znajduje się najczęściéj w zakończeniach *eous*, w których brzmi niekiedy w dwóch oddzielnych zgłoskach: *courageous*, kûr-rà'dżê-ûs, odważny; *hideous*, szkaradny; *cutaneous*, skórny; *vitreous*, szklanny, i t. d.

2. W innych stanowi jednę tylko zgłoskę: *gorgeous*, gôr'-dżûs, przepyszny; *outrageous*, gwałtowny; *advantageous*; korzystny, i t. d.

Eu, ew

1. Brzmią zawsze prawie jak û: *feud*, zatarga; *deuce*, czart; *dew*, rosa; *new*, nowy.

2. *Ew* z poprzedzającym *r* wymawia się jak ôô: *screw*, śruba; *to brew*, warzyć piwo; *he grew*, on urosł, i t. d.

3. W niektórych jak ò: *to shew* (*show*), pokazać; *to strew* (*strow*), usłać, posypać; *to sew*, szyć; *Shrewsbury*.

Sewer, wymawia się szôr, gdy znaczy rynsztok, kloak; sû'-ûr, gdy znaczy stolnik, podstoli; sò'-ûr, gdy znaczy szyjący.

Ewe, û, owca.

Ey

1. W jednozgłoskowych, tudzież zostając pod akcentem, wymawia się zawsze jak à: *grey*, siwy; *prey*, zdobycz; *they*, oni, one; *whey*, huà, serwatka; *to obey*, być posłusznym; *to convey*, prowadzić; *eyry*, gniazdo ptaków drapieżnych.

Wyjąwszy, *key*, kê, klucz; *ley*, niwa.

2. Nie będąc pod akcentem jak ê: *galley*, galera; *valley*, dolina; *alley*, uliczka; *barley*, jęczmień.

Ia

1. W zakończeniach *ian*, *ial*, *iard*, wymawia się jak yâ: *christian*, chrześcianin; *filial*, synowski; *poniard*, puginał.

W wyrazie *diamond*, dì'-â-mûnd, diament, *ia* nie jest dwugłoską.

W następnych jak ì: *carriage*, powóz; *marriage*, małżeństwo; *parliament*, parlament; *miniature*, miniatura.

Ie

1. Zwyczajne brzmienie téj dwugłoski jest êê: *grief*, żal; *thief*, złodziéj; *fiend*, czart; *liege*, pan lenny; *chief*, naczelnik; *handkerchief*, chustka do nosa; *to frieze*, marznąć; *tier*, szereg; *fierce*, dziki; *to pierce*, przekłóć.

2. Na końcu wyrazów jak ì: *to die*, umrzeć; *to hie*, pospieszać; *lie*, łgarstwo; *pie*, pasztet, i t. d.

3. Jak ê: *friend*, przyjaciel; *tierce*, tercya.

4. W zakończeniu liczbowém *ieth*, *i* wymawia się oddzielnie jak ê, *e* jak ê: *twentieth*, dwudziesty; *thirtieth*, trzydziesty, i t. d.

Przed końcową zgłoską także każda z tych samogłosek wymawia się oddzielnie: *society*, sô-sì'-ê-tê, towarzystwo; *variety*, rozmaitość.

5. Czasem jak ì: *sieve*, sito.

6. Jak û: *grazier*, grà'-żûr; *hosier*, hô'-żûr.

7. W rzeczownikach liczby mnogiéj zakończonych w liczbie pojedyńczéj na *y*, *ie*, brzmi jak i, gdy *y* w liczbie pojedyńczéj ma toż samo brzmienie: *flies*, muchy; *cries*, krzyki; *allies*, sprzymierzeńcy.

Lecz jeżeli *y* w liczbie pojedyńczéj wymawia się jak ê, *ie* w mnogiéj zachowuje toż samo brzmienie: *dignities*, godności; *companies*, kompanie; *furies*, furye.

Toż samo ma się rozumieć o trzeciéj osobie liczby pojedyńczéj czasu teraźniejszego, o wszystkich osobach czasu przeszłego i o imiesłowie tegoż czasu, wszystkich słów zakończonych w trybie bezokolicznym na *y*.

To supply, sûp-plì', dostarczyć; *he supplies*, on dostarcza; *we supplied*, dostarczaliśmy; *supplied*, dostarczony.

To carry, kâr'-rê, nieść; *he carries*, on niesie; *they carried*, zanieśli; *carried*, zaniesiony.

O czém była już wzmianka powyżéj, (I, Y, I. 4.).

Ieu

Znajduje się tylko w wyrazach; *adieu*, *lieu*, *purlieu*, w których się wymawia jak û.

W wyrazie *lieutenant*, jak êw, lêw-tên'-ânt.

Io

1. Stanowi dwie zgłoski, gdy akcent spoczywa na piérwszéj z nich: *violet*, wì'-ò-lêt, fiołek, i t. d.

2. Zakończenia *tion*, *sion*, brzmią zupełnie jak słowo *to shun*, unikać: *addition*, dodawanie; *submission*, poddanie.

Gdy *s* lub *x* poprzedza *tion*, to ostatnie wymawia się czûn: *question*, pytanie; *digestion*, trawienie; *mixtion*, zmieszanie.

Gdy samogłoska poprzedza *sion*, to ostatnie brzmi jak żûn: *occasion*, okazya; *division*, podział.

3. W wyrazie *marchioness*, margrabina, *i* wcale się nie wymawia: mâr'-czûn-ês.

4. W wyrazie *cushion*, poduszka, o nie wymawia się: kůsz'-ŀn.

Iou

1. Wymawia się w dwóch oddzielnych zgłoskach: *abstemious*, åb-stê'-mê-ůs, wstrzemięźliwy; *various*, rozmaity.

2. W innych zlewają się w jednę zgłoskę: *bilious*, bîl'-yůs, żółciowy; *factious*, fåk'-szůs, knujący fakcye; *noxious*, szkodliwy; *precious*, drogi.

Oa

1. Zwyczajne brzmienie téj dwugłoski jest ò: *boat*, czółno; *coast*, brzeg morski; *coat*, suknia; *coal*, węgiel; *goat*, kozioł; *oat*, owies; *road*, droga.

2. W niektórych wymawia się jak å: *broad*, szeroki; *abroad*, na dworze, za granicą; *groat*, 4 penny, kasza.

3. W wyrazie *cupboard*, szafa, jak ů, kůb'-bůrd.

Oe

1. Na końcu wyrazów wymawia się jak ò: *doe*, łania; *foe*, nieprzyjaciel; *sloe*, tarnośliwka; *toe*, palec u nogi.

Wyjąwszy *canoe*, czółno; *shoe*, trzewik, w których brzmi jak ôô.

W słowie *he does*, on czyni, jak ů, důz.

2. W środku wyrazów jak ê lub êê: *foetus*, fê'-tůs, płód; *Antoeci*, ån-têê'-sî, narody mieszkające pod jednym południkiem w równéj odległości od równika.

3. Stanowi dwie zgłoski w wyrazach: *poem*, pò'-êm, poemat; *poet*, poeta.

Oi

1. Wymawia się najczęściéj ôî, polskie *oy*: *to avoid*, unikać; *to boil*, gotować; *choice*, wybór; *oil*, olej, oliwa; *toil*, znój, trud; *voice*, głos.

2. W wyrazie *choir*, chór, który się częściéj pisze *quire*, jak î, kuîr.

3. W wyrazach *shamois*, giemza; *turkois* lub *turquoise*, turkus, wymawia się, szåm'-mê, tůr-kêêz'; *tortoise*, żółw, tôr'-tîz.

4. *Averdupoise*, funt (16 uncyi), åw-êr-dů-pôîz'.

5. W niektórych każda z tych liter należy do oddzielnéj zgłoski: *to coincide*, kò-în-sîd', zgadzać się; *heroine*, bohaterka; *stoic*, stoik.

Oo

1. Wymawia się najczęściéj jak polskie *u*: *cool*, chłodny; *fool*, głupi; *moon*, księżyc; *soon*, rychło.

2. W zakończonych na *d*, *k*, *l*, *t*, ta dwugłoska ma krótsze brzmienie: *good*, dobry; *hood*, kaptur; *wood*, drzewo; *book*, książka; *look*, wzrok; *wool*, wełna; *foot*, noga.

3. Brzmi jak ò w *door*, drzwi; *floor*, podłoga.

4. Jak ů w wyrazach *blood*, krew; *flood*, powódź.

Ou

Ma siedem rozmaitych brzmień:

ůů 1. Jak polskie *au* szybko wymówione: *to abound*, obfitować; *about*, około; *account*, rachunek; *acoustics*, akustyka; *aground*, na ziemi; *aloud*, głośno; *amount*, ogół; *around*, naokoło; *to arouse*, podniecić; *to astound*, zagłuszyć; *to avouch*, ręczyć; *bough*, gałąź; *bounce*, sus; *bound*, związany; *bounty*, szczodrobliwość; *bout*, uczta; *carouse*, pijatyka; *to chouse*, oszukać; *cloud*, chmura; *clout*, ściérka; *compound*, złożony; *couch*, łoże; *to crouch*, czołgać; *to deflour*, zgwałcić pannę; *to devour*, pożerać; *devout*, pobożny; *doubt*, wątpliwość; *doughty*, waleczny; *drought*, posucha; *to encounter*, spotkać; *to espouse*, pojąć za żonę; *to expound*, wyłożyć; *to flout*, drwić; *flounder*, flądra (ryba); *foul*, plugawy; *he found*, znalazł; *fountain*, źródło; *gout*, podagra; *ground*, grunt; *grouse*, cietrzew; *hound*, pies gończy; *hour*, godzina; *house*, dom; *to impound*, zająć bydło ze szkody; *loud*, głośny; *to lounge*, wałęsać się; *louse*, wesz; *lout*, gamoń; *mound*, okop, szaniec; *mountain*, góra; *mountebank*, kuglarz; *mouse*, mysz; *mouth*, gęba; *noun*, imię; *ounce*, uncya; *our*, nasz; *out*, zewnątrz; *plough*, pług; *pouch*, torba; *pounce*, szpona; *pound*, funt; *to pout*, dąsać się; *profound*, głęboki; *pronoun*, zaimek; *to pronounce*, wymawiać; *to propound*, proponować; *proud*, dumny; *to rebound*, odskoczyć; *to recount*, opowiadać; *redoubt*, reduta; *redoubtable*, straszny; *to redound*, wyjść na co; *round*, okrągły; *to rouse*, obudzić; *rout*, reduta (bal), rozsypka, rozbicie wojska; *scoundrel*, łajdak; *to scour*, szorować, plondrować; *scout*, zwiady, szpieg; *shout*, okrzyk; *shroud*, całun, żagiel; *slouch*, ponure spójrzenie; *slough*, kałuża; *spouse*, żona; *spout*, rura, trąba morska; *sprout*, latorośl; *to surround*, otoczyć; *south*, południe; *thou*, ty; *thousand*, tysiąc; *to touse* (*towze*), czochrać, targać; *trowsers*, portki; *trout*, pstrąg; *wound*, (czas przeszły i imiesłów słowa *to wind*); *without*, bez.

2. Jak ů, w wyrazach: *to adjourn*, odroczyć; *couple*, para; *country*, kraj; *cousin*, kuzyn; *cough*, kaszel; *courage*, odwaga; *courteous*, grzeczny; *courtesy*, kůr-tê-sê, grzeczność; kůrt'-sê, dyg, ukłon; *double*, podwójny; *enough*, dosyć; *to flourish*, kwitnąć; *gournet*, morski leszcz; *housewife*, gospodyni; *journey*, podróż; *journal*, dziennik; *joust*, turnieja; *to mounch* (*munch*), zajadać; *to nourish*, karmić; *rough*, chropowaty; *scourge*, chłosta; *slough*, wylina; *southern*, południowy; *touch*, dotknięcie; *touchy*, obraźliwy; *trouble*, kłopot; *young*, młody; *youngster*, młodzik, młokos.

3. Jak ôô w wyrazach: *to accoutre*, ustroić; *amour*, miłostki; *to bouse*, chlać, zapijać się; *bousy*, podchmielony; *capouch*, kapuza; *cartouch*, ładunek; *croup*, kuper; *gout*, smak; *group*, kupka, grupa; *rouge*, róż; *soup*, zupa; *tournament*, turnieja; *through*, wskróś, przez; *tour*, przejażdżka, podróż; *uncouth*, nieokrzesany; *wound*, rana; *you*, wy; *your*, wasz; *youth*, młodość.

4. Jak ò w wyrazach: *although*, chociaż; *borough*, miasteczko; *bourn*, granica; *concourse*, zbiegowisko; *coulter*, krój u pługa; *court*, dwór; *courtier*, dworak; *course*, bieg; *discourse*, rozmowa; *dough*, ciasto niepieczone; *four*, cztéry; *furlough*, urlop; *gourd* lub gôôrd, dynia, arbuz; *mould*, forma do odlewania, pleśń; *mouldy*, zapleśniały; *to moult*, pierzyć się, lenieć; *to mourn*, żałować, chodzić w żałobie; *poultice*, kataplazma; *poultry*, drób; *recourse*, rekurs; *resource*, środek, zasób; *shoulder*, ramię, barki; *to smoulder*, kurzyć się, dymić się; *soul*, dusza; *source*, źródło; *though*, chociaż.

5. Jak ô: *cough*, kôf, kaszel; *trough*, koryto.

6. Jak å: *I ought*, powinienem; *bought*, kupiony; *I bought*, kupiłem; *brought*, przyniesiony; *I brought*, przyniosłem; *he besought*, on błagał; *he fought*, on walczył; *methought*, zdawało mi się; *nought*, nic; *I sought*, szukałem; *thought*, myśl; *I thought*, myślałem; *he wrought*, on zrobił, sprawił, w których wszystkich *gh* jest ciche.

7. Jak ů, w słowach posiłkowych: *could*, *would*, *should*, w których znowu *l* nie wymawia się.

Imiona własne miast, *Falmouth*, *Plymouth*, *Portsmouth*, *Weymouth*, *Yarmouth*, i t. d. wymawia się, Fål'-můth, Plîm'-můth, Pôrts'-můth, Uå'-můth, Yâr'-můth.

Ow

1. Piérwsze brzmienie téj dwugłoski jest zupełnie takie same jak piérwsze poprzedzającéj, to jest *au*: *to allow*, pozwolić; *to avow*, wyznać; *bow*, ukłon; *bower*, altanka, alkierz; *brow*, brew, czoło; *brown*,

brunatny; *to brouse*, skubać gałązki; *cow*, krowa; *cowl*, kaptur mnisi; *clown*, gbur, błazen na teatrze; *crowd*, tłum; *crown*, korona; *to disallow*, niepozwolić; *dowager*, wdowa; *dowdy* klępa; *dower*, *dowery*, posag; *down*, nadole; *to drown*, utopić; *drowsy*, ospały; *to endow*, uposażyć; *flower*, kwiat; *frown*, mars na czole; *to frown*, zmarszczyć czoło; *gown*, suknia; *how*, jak; *to low*, ryczeć (o bydle); *to lower*, ponuro spoglądać; *now*, teraz; *power*, moc, władza; *powder*, proch; *prow*, przód okrętu; *prowess*, dzielność; *to prowl*, dybać, skradać się; *rowel*, kółko u ostrogi, zawłoka; *scowl*, posępny wzrok; *shower*, ulewa; *sow*, świnia; *towel*, ręcznik; *tower*, wieża; *vowel*, samogłoska.

2. Drugie jest czwarte poprzedzającéj, to jest ô: *blow*, cios; *bow*, łuk; *below*, na dole; *to bestow*, nadać, zlać; *crow*, wrona; *to crow*, piać; *flown*, (imiesłów czasu przeszłego słowa *to fly*, lecieć); *to flow*, płynąć; *glow*, płomień, żar; *to glow*, pałać, żarzyć się; *grown*, urosły; *growth*, rośnienie, wzrost; *to know*, znać, wiedzieć, umieć; *known*, znany; *low*, nizki; *to lower*, zniżyć; *to mow*, kosić; *to owe*, być winnym; *own*, własny; *owner*, właściciel; *row*, rząd, szereg; *to show*, pokazać; *to sow*, siać; *to strow*, usłać; *snow*, śnieg; *sown*, posiany; *to throw*, rzucić; *thrown*, rzucony.

W *knowledge*, wiadomość, brzmi krótko, nô'-lĕdż.

W zakończeniu wyrazów dwuzgłoskowych mających akcent na przedostatniéj ma toż samo brzmienie ô: *arrow*, strzała; *to borrow*, pożyczyć od kogo; *to farrow*, oprosić się; *fellow*, towarzysz; *to follow*, następować; *hollow*, wydrążony; *meadow*, łąka; *marrow*, szpik; *mellow*, miękki, dojrzały; *narrow*, ciasny; *sorrow*, żal, smutek; *willow*, wierzba, i t. d.

Oy

Wymawia się zupełnie jak nasze *oj*: *boy*, chłopiec; *joy*, radość, i t. d.

Ua

1. Gdy *a* w téj dwugłosce słyszeć się daje, *u* ma naturę *w* angielskiego, przez co obie zlewają się w jeden głos: *antiquary*, ân'-tè-kuâ-rè, antykwaryusz; *to assuage*, âs-suâdż', ukoić; *equal*, è-kuâl, równy; *language*, lâng'-guldż, język; *to persuade*, pĕr-suâd', namówić.

2. Nie wymawia się wcale w *guard*, gârd, straż; *guardian*, opiekun; *piquant*, szczypiący.

3. W *Mantua*, Mantua, obie samogłoski dają się słyszeć, Mân'-czû-â.

4. Obie nie wymawiają się w *victuals*, wiktuały, wit'-tlz, i w jego pochodnych.

Ue

1. Podobnie jak *ua*, zlewa się czasem w jedną głoskę: *consuetude*, kôn'-suè-tûd, zwyczaj; *conquest*, zdobycz.

W słowie *to conquer*, zdobyć, i w *conqueror*, zdobywca, *ue* wymawia się jak û, kôn'-kûr, kôn'-kûr-ûr.

2. Na końcu wyrazów brzmi jak û: *ague*, febra; *avenue*, ulica wysadzona drzewami; *to argue*, dowodzić; *blue*, błękitny; *cue*, wątek, hasło, napomknienie; *clue* (*clew*), kłębek; *to continue*, kontynuować; *to construe*, tłumaczyć; *due*, należytość; *to endue*, udzielić, uposażyć; *to ensue*, następować; *flue*, dymnik, komin; *glue*, klej, lep; *hue*, kolor; *to imbue*, napoić; *to pursue*, ścigać; *residue*, resztka; *revenue*, dochód skarbowy; *retinue*, orszak; *to sue*, pozywać, błagać; *statue*, statua; *to subdue*, podbić; *tissue*, pasmo; *value*, wartość; *virtue*, cnota.

3. W niektórych wyrazach *u* nie wymawia się, w innych zaś cała ta dwugłoska, (zobacz U, VI.).

4. W *to rue*, żałować; *rue*, ruta; *true*, prawdziwy, wymawia się jak ôô: rôô, trôô.

Ui

1. Podobnie jak obie poprzedzające zlewa się czasem w jedną głoskę: *languid*, lâng'-guld, mdły; *to languish*, omdlewać; *to distinguish*, odróżnić; *to extinguish*, zgasić; *to relinquish*, opuścić; *to vanquish*, zwyciężyć; *linguist*, lingwista; *cuirass*, pancerz.

2. W niektórych *u* nie wymawia się, a *i* brzmi jak ì: *guide*, przewodnik; *guile*, chytrość; *to beguile*, oszukać, omamić.

3. W innych *u* nie wymawia się także, a *i* brzmi jak ì: *guild*, gilda; *guilt*, wina; *to build*, budować; *guinea*, gwinea; *guitar*, gitara; *biscuit*, sucharek; *circuit*, okrąg; *conduit*, rura, kanał.

4. *I* nie wymawia się, a *u* jak û: *juice*, sok; *pursuit*, pościg; *sluice*, śluza; *suit*, garnitur.

5. Z poprzedzającém *r*, ta dwugłoska wymawia się jak ôô: *to bruise*, potłuc; *to cruise*, krążyć po morzu; *fruit*, owoc; *recruit*, rekrut.

Uo

Ma zawsze przed sobą *q* i wymawia się wspólnie z nim, kuô: *quota*, kwota; *quotation*, cytacya; *quotient*, wieloraz; *quotidian*, codzienny; *siliquose*, strączkowaty. *Quoth*, rzekł, wymawia się kuûth.

Uy

1. Mając przed sobą *q*, wymawia się kuè: *obloquy*, obmowa; *soliloquy*, monolog; *colloquy*, rozmowa.

2. Z poprzedzającą, inną spółgłoską *u* nie wymawia się, a *y* jak è: *roguy*, filuterny; *plaguy*, naprzykrzony.

Wyjąwszy *gluy*, lipki, glû'-è; *to buy*, bì, kupować.

Uoy

Znajduje się tylko w wyrazie *buoy*, beczka przywiązana na wodzie, pław, który wymawia się bûôè.

§ IV. WYMAWIANIE SPÓŁGŁOSEK.

B

1. Wymawia się jak w polskim języku.

Baby, dzieciątko; *bad*, zły; *baker*, piekarz; *to buy*, kupić.

2. Mając przed sobą *m* lub po sobie *t*, wcale się nie wymawia.

Lamb, jagnię; *dumb*, niemy; *debt*, dług; *doubt*, wątpliwość; *tomb*, grób; *subtle*, subtelny.

W *subtile*, daje się słyszeć, sûb'-tîl, tudzież w następnych: *rhomb*, czworobok podłużny; *to succumb*, upaść.

C, G, K.

1. *C* wymawia się jak *k*. *G*, jak w polskim języku przed *a*, *o*, *u*, *r*, *l*, i na końcu wyrazów. *K*, podobnież przed wszystkiemi literami.

Cat, kot; *concord*, zgoda; *to cut*, krajać; *to cry*, krzyczeć; *music*, muzyka; *king*, król; *gate*, brama; *good*, dobry; *gun*, strzelba, działo; *glad*, wesoły; *great*, wielki; *dog*, pies.

2. *C* brzmi jak *s*, *G* jak *dż* przed *e*, *i*, *y*.

Centre, środek; *city*, miasto; *mercy*, miłosierdzie; *genius*, jeniusz; *ginger*, imbier; *Egypt*, Egipt.

Wyjątek od tego prawidła stanowią następujące wyrazy, w których *g* chociaż przed *e* lub *i*, wymawia się jak w polskim języku: *auger*, świder ciesielski; *anger*, gniew; *conger*, węgorz morski; *eager*, ochoczy, pochopny; *finger*, palec; *to linger*, ociągać się; *meager*, chudy; *gear*, strój; *geese*, gęsi; *to geld*, pokładać, wałaszyć; *gelding*, wałach, *gelt*, pokła-

dany; *to get*, dostać, nabyć, i t. d.; *gewgaw*, cacko, błyskotka; *tiger*, tygrys; *gibcat*, stare kocisko; *gib-berish*, szwargotanie; *gibbous*, garbaty; *Gibbon*, Gibon, historyk; *giddy*, oszołomiony, płochy; *gift*, dar; *gig*, taradajka; *to giggle*, chychotać; *gigglet*, chychotka; *to guild*, złocić; *gills*, dychawka (u ryby), dzwonki (u koguta); *gimlet*, świderek; *to gird*, opasać; *girdle*, pas; *girl*, dziewczyna; *girth*, popręga; *gizzard*, pępek u ptaków; *to give*, dać; *to forgive*, przebaczyć; *to begin*, zacząć; *hunger*, głód.

Tudzież w stopniach wyższych i najwyższych przymiotników zakończonych na *g*. *longer*, dłuższy; *longest*, najdłuższy; *stronger*, silniejszy; *strongest*, najsilniejszy; *younger*, młodszy; *youngest*, najmłodszy.

3. *C* brzmi często jak *sz*, przed *ean*, *ial*, jako też w zakończeniach *cious*, *cion*:

Ocean, ocean; *social*, towarzyski; *gracious*, miłościwy; *suspicion*, podejrzenie.

Nie wymawia się w *victuals*, *to indict*, în-dît', oskarżyć przed sądem.

4. Gdy te dwie litery znajdują się przed *a* lub *i*, z następującém *r*, potrzeba złagodzić ich brzmienie przez nieznaczne dodanie głoski *i* (ki, gi): *card*, karta; *can*, módz; *character*, charakter; *chyle*, sok żołądkowy; *gard*, straż; *guardian*, opiekun; *guide*, przewodnik; *to beguile*, omamić; *kind*, grzeczny; *kalendar*, kalendarz, i t. d.

5. *G*, *K* nie wymawiają się wcale przed *n*.

Gnat, komar; *to gnarl*, warczeć; *to gnash*, zgrzytać zębami; *knife*, nóż; *knee*, kolano; *to know*, wiedzieć, znać.

G i *n* wymawiają się oddzielnie w wyrazach w których należą do oddzielnych zgłosek: *indignant*, rozgniewany; *malignity*, złość; *to signify*, znaczyć.

G jest także ciche w wyrazach: *apophtegm*, âp'-ò-*th*ĕm, sentencya; *diaphragm*, dî-â-frâm, błona podpiersiowa; *phlegm*, flĕm, flegma.

6. *G* na końcu wyrazów z poprzedzającém *n* tłumi się w gardle, nadając temu ostatniemu nosowe brzmienie.

Long, długi; *young*, młody; *strong*, silny; *king*, król; *to sing*, śpiewać; *to fling*, rzucić.

Ch

1. Wymawia się jak *cz*, w wyrazach czysto angielskich i w przyswojonych z łacińskiego, jeżeli nie ma przed sobą *l* lub *n*.

Child, dziecko; *church*, kościoł; *rich*, bogaty; *attachment*, przywiązanie; *touching*, dotykający; *charity*, miłosierdzie.

2. Wymawia się jak *sz* w wyrazach angielskich, gdy go poprzedza *l* lub *n*:

Branch, gałąź; *French*, Francuz; *bench*, ławka; *to filch*, grypsnąć; *milch*, mleczny; *to clinch*, zacisnąć pięść.

Tudzież w wyrazach francuzkich:

Charlatan, szarlatan; *machine*, machina; *chagrin*, zmartwienie; *chevalier*, kawaler; *chicane*, szykana; *chaise*, powóz pocztowy.

3. Brzmi jak *k*, w wyrazach greckiego pochodzenia.

Chimist, chemik; *catechism*, katechizm; *chyle*, sok żołądkowy; *chaos*, zamęt; *ache*, ból; *chorus*, chór.

4. W wyrazach złożonych z *arch*, *ch* brzmi jak *k* przed samogłoską, jak *cz* przed spółgłoską:

Archangel, archanioł; *archives*, archiwa; *architecture*, architektura; *archbishop*, arcybiskup; *archduke*, arcyksiąże; *archdeacon*, archidiakon.

Wyjątkiem od tego prawidła są: *archer*, âr'-czûr, łucznik; *archery*, sztuka strzelania z łuku; *arched*, zagięty w kabłąk; *archenemy*, arcynieprzyjaciel.

5. *Ch* nie wymawia się w *drachm*, drâm, drachma; *schism*, sîzm, schyzma; *yacht*, yòt, jacht.

W *schedule*, cedula, jest albo nieme albo brzmi jak *k*, sĕd'-żûl, skĕd'-żûl.

Gh

1. Na początku wyrazów wymawia się dobitnie jak polskie *g*.

Ghost, duch; *ghastly*, okropny.

2. W niektórych brzmi jak *f*: *to laugh*, lâf, śmiać się; *to cough*, kòf, kaszlać; *chough*, czûf, kawka; *slough*, slûf, wylina; *enough*, ė-nûf', dosyć; *rough*, rûf, chropowaty; *tough*, tûf, łykowaty; *draugh*, drâf, pomyje; *draught*, drâft, pociąg, abrys, napój.

Slough, kałuża, wymawia się slòû.

3. Brzmi jak *k* w *hough*, hòk, podkolanek (zwierząt); jak *p* w *hiccough*, hîk'-kûp, czkawka.

4. We środku i na końcu wyrazów wcale się nie wymawia.

To sigh, wzdychać; *night*, noc; *eight*, ośm; *mighty*, potężny; *right*, prawo; *drought*, posucha.

Zobacz także przykłady pod *ou*, 6.

D

1. Wymawia się zupełnie jak w polskim języku.

Dead, umarły; *head*, głowa; *bondage*, niewola; *dear*, drogi; *glad*, wesoły; *kindred*, powinowaty.

2. W zakończeniu *ed*, czasu przeszłego i imiesłowu tegoż czasu, *d* brzmi jak *t*, gdy *f*, *k*, *p*, *s*, lub *x*, poprzedza to zakończenie.

He stuffed, on wypchał; *he walked*, on chodził; *he confessed*, on wyznał; *stopped*, zatrzymany; *fixed*, utkwiony, stały; *passed*, przeszły.

3. Wymawia się jak *dż*, gdy następuje po zgłosce akcentowanéj, a ma po sobie jednę z dwugłosek *ia*, *ie*, trójgłoskę *eou*, lub samogłoskę *u*.

Cordial, serdeczny; *soldier*, żołnierz; *hideous*, ohydny; *verdure*, zieloność.

4. Jest nieme w wyrazach: *Hidepark*, ogród tego nazwiska w Londynie; *handsome*, piękny; *Wednesday*, środa; *handsel*, kolęda; *handkerchief*, chustka do nosa; *riband*, rîb'-bîn, wstążka; *weasand*, uė-'zn, krtań.

F, Ph

1. Obie te spółgłoski wymawiają się jak w polskim języku *f*.

Fog, mgła; *far*, daleko; *snuff*, tabaka; *philosophy*, filozofia; *phosphor*, fosfor; *amphibious*, ziemnowodny. *Shepherd*, pasterz, wymawia się szĕp-hĕrd.

Wyjątkiem od tego prawidła są przyimek *of*, i wyrazy, *nephew*, siostrzeniec; *Stephen*, Stefan, w których te spółgłoski brzmią jak *w*. W składanych z przyimka *of*, *thereof*, *whereof*, *f* zachowuje swoje zwyczajne brzmienie.

2. *H* jest ciche, a *p* tylko wymawia się w *diphthong*, dwugłoska; *triphthong*, trójgłoska; *naphtha*, smoła żydowska; *ophthalmy*, choroba oczu.

3. Obie te litery są nieme w *apophthegm*, sentencya; *phthisis*, suchoty, i w ich pochodnych.

H

1. Wymawia się jak w polskim języku.

Hat, kapelusz; *head*, głowa; *hut*, chata; *heat*, gorąco; *hen*, kura; *he had*, miał.

2. Jest nieme w następujących: *heir*, dziedzic; *heiress*, dziedziczka; *honest*, uczciwy; *honesty*, uczciwość; *honour*, honor; *honourable*, szanowny; *herb*, ziele; *hospital*, szpital; *hostler*, pachołek stajenny; *hour*, godzina; *humble*, uniżony; *humour*, humor; *humourist*, dziwak.

W niektórych jednak pochodnych, *h* zachowuje swoje brzmienie: *hereditary*, dziedziczny; *horal*, godzinowy; *hospitality*, gościnność.

Jest także nieme przy końcu wyrazów, i po literze *r*: *Sarah*, Sara; *Messiah*, Messyasz; *myrrh*, mira; *catarrh*, katar; *rheumatism*, rumatyzm; *rhythm*, rytm.

J

Wymawia się jak *dż* :

Jaw, szczęka; *jealous*, zazdrośny; *joke*, żart; *John*, Jan; *jewel*, klejnot; *to jump*, skakać.

Wyjąwszy *hallelujah*, w którym brzmi jak *y*.

L

1. Wymawia się jak w polskim języku, zarywając trochę na *l*, w niektórych wyrazach a mianowicie w zakończeniu po *a*, *i* :

Labour, praca; *lake*, jezioro; *life*, życie; *willow*, wierzba; *will*, wola; *all*, wszystko.

II. Nie wymawia się wcale :

1. Między *a* i *k*, *a* i *m*, *a* i *f*, w téj saméj zgłosce.

To walk, chodzić; *to talk*, gadać; *alms*, jałmużna; *calm*, cisza; *psalm*, psalm; *malmesy*, małmazya; *almond*, migdał; *calf*, cielę; *calves*, cielęta; *half*, połowa; *halves*, połowy; *salmon*, łosoś.

Wymawia się jednak w *psalmist*, psalmista; *psalmody*, śpiewanie psalmów.

2. W następujących : *falcon*, sokół; *folk*, ludzie; *yolk*, żółtek; *halser*, lina, cuma; *Holborn*, ulica w Londynie.

3. W słowach ułomnych, *could*, *would*, *should*.

Colonel, pułkownik, wymawia się kůr'-nél; *half-penny*, hà'-pén-nè.

M

Nie różni się w niczém od polskiego.

N

I. Wymawia się jak w polskim języku.

II. Ma brzmienie nosowo gardłowe:

1. Gdy ma po sobie jednę z liter gardłowych *g*, *k*, *qu*, *x*, *ch*:

King, król; *to thank*, podziękować; *banquet*, bankiet; *strength*, siła.

2. Gdy jest na końcu zgłoski akcentowanéj, i gdy następna zaczyna się na jednę z powyższych liter :

Finger, palec; *longer*, dłuższy; *anchor*, kotwica; *ankle*, kostka u nogi; *anxious*, niespokojny; *conquest*, zdobycz.

III. Jest ciche po *l* i po *m* w téj saméj zgłosce :

Kiln, piec wapienny; *hymn*, hymn; *to condemn*, potępić; *solemn*, uroczysty; *column*, kolumna; *autumn*, jesień.

Będąc w oddzielnéj od nich zgłosce, *n* daje się słyszeć: *condemning*, potępiający; *contemning*, pogardzający; *to solemnize*, uroczyście obchodzić; *columnar*, kolumnowy; *autumnal*, jesienny.

P

I. Brzmi jak w polskim języku :

Peter, Piotr; *pepper*, pieprz; *pupil*, uczeń; *help*, pomoc.

II. Nie wymawia się wcale :

1. Gdy go poprzedza *m*, a *t* następuje po nim :

Prompt, prędki; *empty*, próżny; *sumptuous*, przepyszny; *redemption*, odkupienie.

2. Przed *n*, *s* lub *t* na początku wyrazów .

Pneumatic, pneumatyczny; *psalw*, psalm; *psalmist*, psalmista; *ptisan*, tyzanna; *Psyche*, Sí'-kè, Psyche; *psham*, pfe.

3. W *receipt*, recepta; *corps*, kòr, korpus wojska; *raspberry*, malina; *cupboard*, szafa.

Q

1. Ma zawsze przy sobie *u* (qu), i zlewa się z nim w wymawianiu w jednę głoskę; zbliżając się do polskiego brzmienia w wyrazie *kwacz*, *kwik*, gdy się postawi *u* na miejsce *w*.

Quite, zupełnie; *queen*, królowa; *quick*, prędki; *antiquity*, starożytność; *quill*, pióro; *acquisition*, nabytek.

2. W wyrazach przyswojonych z francuzkiego języka, zatrzymano przez grzeczność brzmienie jakie ma w tym języku : *antique*, antyk; *burlesque*, śmieszny; *conqueror*, zdobywca; *coquette*, umizgalska; *etiquette*, etykieta; *grotesque*, dziwaczny; *masquerade*, maskarada; *mosque*, meczet; *oblique*, ukośny; *opaque*, nieprzezroczysty; *harlequin*, arlekin; *liquor*, trunek, i t. d.

R

1. Wymawia się jak w polskim języku :

Rage, wściekłość; *room*, pokój; *rural*, wiejski; *rack*, tortura; *to strike*, uderzyć; *reverence*, uszanowanie.

2. Wymawia się głuchym, przytłumionym głosem, tak iż zaledwie słyszeć się daje, gdy następuje po samogłosce *a* lub *o*, a ma po sobie, *d*, *k* lub *m* :

Bard, bard; *card*, karta; *dark*, ciemny; *stork*, bocian; *storm*, szturm, burza; *warm*, ciepły.

3. Zakończenie *re* brzmi jak ůr, *ron*, jak ůrn :

Centre, środek; *theatre*, teatr; *apron*, fartuch; *iron*, żelazo.

Mistress, pani, przed imieniem własném (*Mrs N*), wymawia się mis'-sis; gdy zaś znaczy pani domu, władczyni, kochanka, mis'-tris.

R jest ciche w *Marlborough*, mâl'-bůr-ò.

S

I. Wymawia się jak w polskim języku :

1. Gdy ma przed sobą lub po sobie jednę ze spółgłosek, byle tylko nie było między piérwszemi jednéj z następnych : *b*, *d*, *g*, *l*, *m*, *n*, *r*.

History, historya; *to ask*, pytać; *sister*, siostra; *he walks*, on chodzi.

2. Gdy ma przed sobą jednę z powyższych liter z następującém *e* niemém :

False, fałszywy; *horse*, koń; *discourse*, rozmowa; *else*, inaczéj; *pulse*, puls; *immense*, ogromny.

3. Gdy ma przed sobą *e* nieme z poprzedzającą spółgłoską, wyjąwszy powyższe:

Pipes, rury, lulki; *grapes*, winogrona; *states*, stany; *he tastes*, on kosztuje; *he hopes*, on ma nadzieję; *he takes*, on bierze.

Jak się jeszcze wymawia w rzeczownikach liczby mnogiéj, i w trzeciéj osobie liczby pojedyńczéj czasu teraźniejszego, powiemy poniżéj (II. 3, 4.).

4. Na końcu wyrazów z poprzedzającą samogłoską, wyjąwszy *e* :

Chorus, chór; *pious*, nabożny; *bias*, skłonność; *pyramis*, piramida; *crisis*, kryza; *chaos*, chaos.

5. W zakończeniach *sive*, *sory*, *osity*, *some* i *sis*, chociaż pomiędzy dwiema samogłoskami :

Illusive, łudzący; *derisory*, szyderski; *generosity*, szlachetność; *philosophy*, filozofia; *troublesome*, naprzykrzony; *parenthesis*, nawias; *heresy*, herezya; *desolation*, spustoszenie.

Podobnież w następnych: *abuse*, nadużycie; *diffuse*, rozwlekły; *excuse*, wymówka; *exercise*, ćwiczenie; *grease*, tłustość; *house*, dom; *louse*, wesz; *mouse*, mysz; *refuse*, brak, wyrzutki; *use*, użycie, (w tych dziesięciu wyrazach, gdy się używają jako słowa, *s* wymawia się jak *z*): *abstruse*, ciemny, zawiły; *anise*, anyż; *arquebuse*, hakownica; *base*, podły; *base*, podstawa; *case*, futerał, przypadek; *to cease*, przestać; *ceruse*, blejwas; *chase*, polowanie; *to chouse*, okpić; *close*, gęsty, dychtowny; *to decrease*, zmniejszyć się; *dose*, doza; *to douse*, zanurzyć; *goose*, gęś; *geese*, gęsi; *grouse*, cietrzew; *lease*, kontrakt arędowny; *loose*, wolny; *mortise*, wypust, łoże (u cieśli); *metamorphose*, przemiana; *noose*, pętelka; *obtuse*, tępy, rozwarty; *to practise*,

praktykować; *purpose*, cel, zamiar; *venenous*, jadowity (i wszystkie przymiotniki na *ose*).

6. W przyrostkach *dis* i *mis*, *s* ma toż samo brzmienie:

To disagree, nie zgadzać się; *to disembark*, wylądować; *to disinherit*, wydziedziczyć; *to mislead*, obłąkać; *to disunite*, rozłączyć; *to disappear*, zniknąć; *to disappoint*, zawieść, omylić; *mischief*, psota, psikus.

Od tego prawidła, co do *dis*, jest wiele wyjątków. *S* w tym przyrostku brzmi jak *z*, gdy akcent nie pada na niego, i gdy po nim następuje jedna z liter *b*, *d*, *g*, *l*, *m*, *n*, *r*: *to disable*, uczynić niezdolnym; *disease*, choroba; *disorder*, nieporządek; *disuse*, zaniechanie zwyczaju; *to disband*, rozpuścić wojsko; *to disdain*, pogardzać; *disgrace*, hańba; *dislike*, nielubienie; *dismay*, postrach; *disnatured*, wynaturzony; *disrelish*, niesmak.

7. Po przyrostkach *pre* i *pro*:

To presage, przepowiadać; *to preside*, prezydować; *to prosecute*, dochodzić sądownie; *presage*, przepowiednia; *proselyte*, nowonawrócony; *prosody*, prozodia.

W *president*, wymawia się jak *z*.

8. Dwa *s* mają toż samo syczące brzmienie:

To assist, pomagać; *to assail*, napaść; *assembly*, zgromadzenie; *assault*, napad.

Wyjąwszy następne, w których brzmią jak *z*: *to dissolve*, rozpuścić; *to dissemble*, udawać; *hussar*, huzar; *hussy*, dziewczysko; *to possess*, posiadać, i w jego pochodnych; *scissors*, nożyczki.

Tudzież wyrazy w których brzmią jak *sz*: *mission*, missya, i t. d.

9. *S* podobnież się wymawia na początku wyrazów: *Sober*, trzeźwy; *sin*, grzech; *sorrow*, smutek; *south*, południe.

Wyjąwszy *sugar*, szů'-gůr, cukier; *sure*, szůr, pewny; *sewer*, szůr, rynsztok.

II. Wymawia się jak *z*:

1. Gdy ma przed sobą jednę ze spółgłosek *b*, *d*, *g*, *l*, *m*, *n*, *r*.

Herbs, zioła; *beds*, łóżka; *stags*, jelenie; *palsy*, paraliż; *flimsy*, wątły; *clumsy*, niezgrabny; *phrensy*, szał; *husband*, mąż.

Tudzież przed końcowem *m*: *chasm*, kâzm, szczelina; *prism*, graniastosłup; *sarcasm*, sarkazm.

2. Przez wyjątek od prawidła (I. 4.) także jak *z* w następujących wyrazach: *as*, jak, gdy; *he has*, on ma; *he was*, on był; *he is*, on jest; *his*, jego, swój.

3. W rzeczownikach liczby mnogiéj, *s* brzmi jak *z*, gdy rzeczownik w liczbie pojedynczéj jest zakończony na jednę z powyższych liter, na samogłoskę, lub na *w*, *y*, które na końcu wyrazów są samogłoskami, co także stosuje się do trzeciéj osoby liczby pojedynczéj czasu teraźniejszego:

Ribs, żebra; *heads*, głowy; *rags*, gałgany; *wives*, żony; *flies*, muchy; *ways*, drogi; *virtues*, cnoty; *tribes*, pokolenia; *trees*, drzewa; *he cries*, on krzyczy; *he betrays*, on zdradza; *news*, nowiny.

4. Podobnież się wymawia, gdy z samogłoską *e* (wymawiającą się w tym razie jak *i*, zobacz E, III. 2.), stanowi dodatkową zgłoskę w rzeczownikach liczby mnogiéj i w trzeciéj osobie słów:

Asses, osły; *cages*, klatki; *boxes*, pudełka; *he changes*, on odmienia; *she praises*, ona chwali; *she rises*, ona wstaje.

5. Wyjąwszy w zakończeniach wymienionych powyżéj (I. 5.), *s* wymawia się jak *z* między dwiema samogłoskami:

Roses, róże; *to propose*, proponować; *to resolve*, postanowić; *miserable*, nędzny; *noisy*, hałasujący; *physics*, fizyka.

III. *S* wymawia się jak *sz* lub *ż*, gdy akcent przypada na poprzedzającą samogłoskę, i gdy po nim następuje dwugłoska lub samogłoska:

Nauseate, sprawujący ckliwość; *pleasure*, przyjemność.

1. W zakończeniu *sion* z poprzedzającą samogłoską akcentowaną brzmi jak *ż*.

Evasion, wybieg; *cohesion*, spójność; *decision*, decyzya; *confusion*, zamieszanie.

Podobnież w *Asia*, à'-żâ; *Asian*, à'-żůn; w *Asiatic*, jak *z*, â-zê-ât'-îk.

Lecz gdy ma przed sobą *l*, *m*, *n*, *r*, lub drugie *s*, wymawia się *sz*.

Expulsion, wygnanie; *dimension*, rozmiar.

2. *S* przed *u*, z poprzedzającą akcentowaną samogłoską, brzmi jak *z*:

Measure, miara; *treasure*, skarb.

Lecz gdy ma przed sobą jednę z powyższych liter, wymawia się jak *sz*:

Sensual, zmysłowy; *censure*, cenzura.

IV. *S* nie wymawia się wcale w *island*, wyspa; *demesne*, dobra; *Carlisle*, Kâr'-lil, miasto w Anglii; *Grosvenor*, plac w Londynie.

V. *Sh* brzmi jak *sz*:

Sharp, ostry; *short*, krótki; *English*, angielski; *blush*, rumieniec; *to wash*, myć; *fish*, ryba.

Ch po *s*, jak *k*: *scheme*, plan; *school*, szkoła.

Wyjąwszy *schism*, sîzm, schyzma; *schismatic*, sîz-mâ'-tîk.

T

I. Wymawia się w ogólności jak w polskim języku: *to take*, wziąść; *tail*, ogon.

II. Jak *cz*, 1. z następującém *u* i z akcentem na poprzedzającéj zgłosce:

Nature, natura; *natural*, naturalny; *picture*, obraz; *adventure*, przygoda; *actual*, aktualny, *Scripture*, Pismo Ś.

2. Gdy ma po sobie trójgłoskę *eou*, z akcentem jak powyżéj:

Duteous, posłuszny; *courteous*, grzeczny; *plenteous*, obfity; *piteous*, nędzny; *righteous*, sprawiedliwy; *bounteous*, szczodrobliwy.

3. Gdy ma przed sobą *n*, *s* lub *x*:

Frontier, granica; *celestial*, niebieski; *mixtion*, zmieszanie; *bestial*, bestyalny; *digestion*, trawienie; *question*, pytanie.

III. *Ti* przed samogłoską brzmi jak *sz*, w zakończeniach: *nation*, naród; *martial*, marsowy; *patient*, cierpliwy; *portion*, cząstka, posag; *initial*, początkowy; *vocation*, powołanie.

W wyrazie *satiety*, sytość; brzmi jak *t*, sâ-tî'-ê-tê; w *to satiate*, nasycić, jak *sz*, sâ'-szê-ât.

IV. Jest nieme w następujących: *bankruptcy*, bankructwo; *chestnut*, kasztan; *to christen*, chrzcić; *Christmas*, Boże Narodzenie; *currant*, porzéczka; *to fasten*, przytwierdzić; *to glisten*, lśnić się; *gout*, smak; *hautboy*, obój; *to hasten*, pospieszać; *to listen*, słuchać; *mortgage*, zastawa dóbr; *often*, często; *ragout*, przysmak; *to soften*, złagodzić; *waistcoat*, kamizelka.

Tudzież w zakończeniu *stle*: *apostle*, apostoł; *bustle*, wrzawa; *castle*, zamek; *epistle*, list; *hostler*, pachołek stajenny; *mistletoe*, jemioła; *to nestle*, gnieździć się; *to whistle*, świstać.

W *pestle*, tłuczek, *t* wymawia się.

Clothes, suknie, kłóz.

Th

Brzmienia téj spółgłoski nauczyć się tylko można z przysłuchania się osobom dobrze wymawiającym. Ma ona dwa brzmienia, jedno twarde *th*, które się tworzy wytykając koniec języka po za górne zęby, i starając się, przy wciąganiu go napowrót, wyświsnąć głos podobny do syku gęsi lub węża; drugie miękkie TH, które się tworzy tym samym ruchem języka, z tą różnicą że wciągając go trzeba urobić głos zbliżający się do *z*.

I. Ma piérwsze twarde brzmienie.

1. Na początku i na końcu wyrazów.

To thank, dziękować; *to think*, myśleć; *thunder*, grzmot; *death*, śmierć; *breath*, oddech; *path*, ścieżka.

Wyjąwszy w zaimkach *THis*, *THat*, *THee*, *THeir*, *THem*; *THese*, *THose*; *THey*; *THine*, *THy*, (zobacz ich znaczenie w Części II, o Zaimkach).

Tudzież w następujących: *THe* (przedimek określny); *THan*, niż; *THence*, ztamtąd; *THere*, tam; *THiTHer*, tam (z ruchem); *THough*, chociaż; *THus*, tak; *smooTH*, gładki; *beneaTH*, pod; *booTH*, buda; *wiTH*, z (przed samogłoską); *with*, z (przed spółgłoską; toż samo się rozumie o przedimku).

2. Gdy ma przed sobą lub po sobie spółgłoskę.

Ethnic, pogański; *orthography*, pisownia; *philanthropy*, filantropia; *athwart*, w poprzek; *thraldom*, niewola; *thread*, nić; *threat*, groźba; *orthodox*, prawowierny.

Wyjąwszy *breTHren*, bracia; *farTHing*, szeląg; *farTHer*, daléj; *norTHern*, północny; *worTHy*, godny.

3. Między dwiema samogłoskami w wyrazach greckich.

Authentic, autentyczny; *atheist*, ateusz; *method*, metoda; *sympathy*, sympatya; *pathetic*, patetyczny; *catholic*, katolik.

II. Ma drugie miękkie brzmienie.

1. Między dwiema samogłoskami w wyrazach angielskich.

FaTHer, ojciec; *moTHer*, matka; *to wiTHer*, zwiędnąć; *broTHer*, brat; *feaTHer*, pióro; *to gaTHer*, zebrać.

2. W liczbie mnogiéj rzeczowników zakończonych na *th* twarde.

PaTHs, ścieżki; *batTHs*, kąpiele; *OaTHs*, przysięgi; *laTHs*, łaty (na dachu).

Wyjąwszy *truths*, prawdy.

3. Gdy ma po sobie *e* nieme w zakończeniu słów.

To breaTHe, oddychać; *to loaTHe*, brzydzić się; *to swaTHe*, powijać; *to cloaTHe*, przyodziać, *to baTHe*, kąpać, *to wriTHe*, kręcić, wykrzywiać.

Dla odróżnienia słów od rzeczowników, wszystkie słowa tego rodzaju powinny by mieć końcowe *e*; niektóre jednak przez niestosowność właściwą pisowni angielskiéj nie mają téj litery: *to seeTH*, kipieć, wrzeć; *to smooTH*, ugładzić; *to sooTH*, ukoić; *to wreaTH*, spleść, uwić wieniec.

III. *Th* wymawia się jak *t* w *asthma*, dychawica; *Thomas*, Tomasz; *Thames*, Tamiza; *thyme*, tymianek; *phthisic*, suchoty.

Wcale się niewymawia w *Twelfthtide*, święto Trzech Królów.

V

1. Wymawia się jak polskie *w*.

Vivacity, żywość; *violent*, gwałtowny; *active*, czynny; *envy*, zazdrość; *love*, miłość; *to avoid*, unikać.

2. Jest cichе w *twelvemonth*, rok; *sevennight* (*sennight*), sẽn'-nît.

W

Jest spółgłoską na początku wyrazów, a samogłoską na końcu.

I. Wymawia się jak *u* polskie, zlewając się w jedno brzmienie z następującą samogłoską.

1. Gdy ma po sobie samogłoskę w téj saméj zgłosce.

He was, on był; *we were*, byliśmy; *war*, wojna; *swan*, łabędź; *swarm*, rój; *twelve*, dwanaście.

Wyjąwszy *sword*, miecz; *answer*, odpowiedź; *to answer*, odpowiedzieć; *toward*, *towards*, ku; *two*, dwa; *Southwark*, SûTH'-ârk, przedmieście Londynu, w którym się wcale nie wymawia.

2. W dwugłoskach *ew*, *ow*.

New, nowy; *how*, jak; *few*, mało; *now*, teraz; *view*, widok; *down*, nadole.

Zobacz wymawianie tych dwugłosek.

II. *Wh* ma brzmienie podobne temu jakieby miał wyraz *chwast*, po odcięciu *c*, i wymawiając *w* jak *u*, to jest wprzód *h*, a potém *u* wymówić należy zlewając je w jedno brzmienie.

What, co; *whale*, wieloryb; *where*, gdzie; *wheel* koło; *which*, który; *white*, biały.

III. *W* nie wymawia się:

1. W dwugłosce *aw*.

2. W dwugłosce *ow*, przy końcu.

3. W dwugłosce *ew* z poprzedzającém *r*.

Zobacz ich wymawiania.

4. Przed *r*.

To wrap, obwinąć; *to write*, pisać; *wry*, krzywy; *wrath*, gniew; *wrist*, przegub ręki; *wrong*, zły.

5. W następnych przed *h*.

Who, kto; *whose*, którego; *whom*, którego; *whole*, cały; *wholesome*, zdrowy; *whore*, hôôr, hôr, kurwa.

Housewife, gospodyni; *housewifery*, kobiece domowe gospodarstwo, wymawiają się, w gminnéj potocznéj mowie, hûz'-lf, hûz'-lf-rè. Walker wymawia te wyrazy, hûz'-ulf, hûz'-ulf-rè.

Midwife, akuszerka, wymawia się mîd'-ulf.

Cockswain, *boatswain*, rotman, brzmią kôk'-sn; bô'-sn.

X

Ma dwa brzmienia, jedno twarde *ks*, drugie miękkie *gz*.

I. Ma piérwsze brzmienie:

1. Na końcu wyrazów.

Six, sześć; *sex*, płeć; *box*; pudełko; *syntax*, składnia; *phenix*, fenix; *paradox*, paradox.

2. Na końcu zgłoski akcentowanéj.

Convexity, wypukłość; *axis*, oś; *exercise*, ćwiczenie; *exile*, wygnanie; *excrement*, łajno; *to execute*, wykonać.

3. Gdy akcent spoczywa na tuż po nim następującéj zgłosce.

Excuse, wymówka; *expense*, wydatek; *extent*, rozciągłość; *dexterity*, zręczność; *exterior*, zewnętrzny; *to expect*, oczekiwać.

II. Ma drugie brzmienie:

1. Kiedy akcent nie przypada na zgłoskę którą *x* zamyka, i gdy następująca zaczyna się na samogłoskę lub na *h*.

Example, przykład; *to examine*, examinować; *to exhort*, upominać; *to exile*, wygnać z kraju; *executor*, exekutor testamentu; *to exhale*, wyziewać.

Lecz jeżeli podrzędny akcent przypada na *x*, w wyrazach wielozgłoskowych, ta litera wtenczas ma piérwsze brzmienie *ks*: *exhalation*, wyziew; *exhibition*, wystawa.

III. *X* wymawia się jak *ksz*, gdy akcent przypada na tuż poprzedzającą go zgłoskę, i ztąd pochodzi różnica między *anxiety*, âng-zî'-ê-tè, niespokojność, i *anxious*, ânk'-szûs, niespokojny; między *luxurious*, lûg-zù'-rè-ûs, zbytkowy, i *luxury*, lûk'-szû-rè, zbytek.

IV. *X* wymawia się jak *z* na początku wyrazów greckich: *Xenophon*, *Xerxes*.

Y

1. Na końcu zgłosek i wyrazów jest samogłoską, i o jéj wymawianiu powiedziało się obszernie powyżéj, (zobacz I, Y).

2. Na początku wyrazów jest spółgłoską; i wymawia się jak polskie *i*.

Year, rok; *young*, młody; *yoke*, jarzmo; *you*, wy.

Z

1. Nie różni się w niczém od polskiego.

To buzz, burczeć; *zeal*, gorliwość; *lazy*, leniwy; *to sneeze*, kichać.

2. Przed *ier*, *ure* brzmi jak *ż*.

Glazier, szklarz; *razure*, skrobanina,

OBJASNIENIE SKROCEN.

adj.	przymiotnik.
adv.	przysłowek.
Anat.	Anatomia.
Arch.	Architektura.
art.	przedimek.
Aryt.	Arytmetyka.
Astrol.	Astrologia.
Ast.	Astronomia.
Bot.	Botanika.
Chem.	Chemia.
Chir.	Chirurgia.
comp.	stopień wyższy.
conj.	spójnik.
fam.	w poufałej rozmowie.
fig.	w przenośnem znaczeniu.
Fort.	Fortyfikacya.
Gram.	Grammatyka.
Her.	Heraldyka.
interj.	wykrzyknik.
joc. lud.	żartobliwie.
L. B.	Lord Byron.
Mar.	Marynarka.
Med.	Medycyna.
Mil.	wyraz wojskowy.
Milt.	Milton.
mod.	świeżo w użyciu.
Muz.	Muzyka.
Myśl.	Myślistwo.
part.	imiesłów.
part.adj.	przymiotnik imiesłowowy.
pl.	liczba mnoga.
prep.	przyimek.
pret.	czas przeszły.
pron.	zaimek.
prov.	przysłowie.
s.	rzeczownik.
Shaksp.	Shakspear.
sup.	stopień najwyższy.
Teol.	Teologia.
v.	słowo.
v. a.	słowo czynne.
v. n.	słowo niejakie.
v. ir.	słowo nieforemne.
v. reg.	słowo foremne.
vulg.	wyrażenie gminne.
w. p.	wyraz prawny.
W. S.	Walter Scott.
zob.	zobacz.
†	wyraz wyszły z użycia.

SKRÓCENIE TYTUŁOW DZIEL SHAKSPEARA Z KTÓRYCH WYRAZY WYSZŁE Z UŻYCIA ZOSTAŁY OBJAŚNIONE.

A et C. Anthony and Cleopatra.
A. W. All's well that ends well.
A. Y. L. I. As You Like It.
C. of E. Comedy of Errors.
Cor. Coriolanus.
Cymb. Cymbaline.
H. IV. V. VI. VIII. (*P. I. II.*). King Henry, first part, second part.
Ham. Hamlet.
J. C. Julius Cæsar.
K. J. King John.
K. L. King Lear.
L. L. L. Love's Labour Lost.
M. A. A. N. Much Ado About Nothing.
M. F. M. Measure for Measure.
M. N. D. A Midsummer Night's Dream.
M. of V. The Merchant of Venise.
Mac. Macbeth.
M. W. of W. Merry Wives of Windsor.
Oth. Othello.
Per. Pericles.
R. II. R. III. Richard the Second, Richard the Third.
R. et J. Romea and Juliet.
Temp. Tempest.
Tr. et Cr. Troilus and Cressida.
T. A. Titus Andronicus.
T. of A. Timon of Athens.
T. N. Twelfth Night.
T. of the S. Taming of the Shrew.
Two. Gent. The Two Gentlemen of Verona.
W. T. Winter's Tale.

SŁOWNIK

ANGIELSKO-POLSKI.

A

A, å, art. (za zwyczaj nietłómaczy się na polskie, czasem tylko oddać go można przez dodanie *pewien*, *niejaki*, *jakiś*, do wyrazu przed którym jest położony). Używa się 1) przed imionami zaczynającemi się od spółgłoski : *a man*, człowiek; *a woman*, kobieta; *a youth*, młodzieniec. 2) przed imionami zaczynającemi się od *u*, przedzielonego spółgłoską od następnéj samogłoski, jakoteż przed następującemi : *a ewe*, owca; *a European*, Europeyczyk.

A, *particl.* używa się 1) dla oznaczenia małéj ilości : *a little money*, niewiele pieniędzy; *a few days*, kilka dni; 2) po wyrazach jakąkolwiek ilość oznaczających : *a hundred a year*, sto na rok; *once a day*, raz na dzień; *how much a head?* ile od głowy, od sztuki? *many a man*, nie jeden człowiek; 3) między słowem a imiesłowem czasu teraźniejszego, dla oznaczenia zacząć się mającéj, lub wciąż trwającéj czynności : *to go a hunting*, iść na polowanie; *to a begging*, chodzić po żebranym chlebie; *he is a doing it*, on nad tym pracuje, jest tym zajęty; 4) w następnych wyrażeniach ; *a God's name*, w imię Boga; *to be asleep*, spać; *to be abed ;* być w łóżku, i t. d., gdzie się kładzie zamiast przyimków, *in*, *on*.

ABAFT, å-bâft', s. (*mar.*) Tył okrętu, rufa; 2) *adv.* z tyłu, w tylnéj części okrętu.

TO ABANDON, å-bân'-dûn, *v. a.* opuścić, zostawić. *To—all hope*, stracić całą nadzieję.

ABANDONED, å-bân'-dûnd, *adj.* opuszczony, zostawiony; wylany na wszystko złe, rozpustny. *An — wretch*, łotr wylany na wszystkie niegodziwości.

ABANDONMENT, å-bân'-dûn-mênt, *s.* opuszczenie, zostawienie.

TO ABASE, å-bâs', *v. a.* poniżyć, upodlić, upokorzyć.

ABASEMENT, å-bâs'-mênt, *s.* poniżenie, upodlenie.

TO ABASH, å-bâsz' *v. a.* zawstydzić. *To be abashed at*, wstydzić się czego, zmieszać się czém.

TO ABATE, å-bât', *v. a.* 1) zmniejszyć, uszczuplić; zniżyć cenę; potrącić, odtrącić, defalkować. *To— a man's pride*, przytrzeć komu rogów, upokorzyć kogo. *To—the price of a commodity*, zniżyć cenę towaru; 2) *v. n.* folgować, zwolnieć, zelżeć, ulżeć, uśmierzyć się. *To — in one's flesh*, spadać z ciała, chudnąć. *The heat abates*, upał wolnieje. *My pain begins to—*, ból mój zaczyna folgować, uśmierza się.

ABATEMENT, å-bât'-mênt, *s.* zmiejszenie, zniżenie ceny; potrącenie, defalka; folga, zwolnienie, ochłonienie, ulżenie.

ABATER, å-bâ'-tûr, *s.* środek przytłumiający, ulgę przynoszący.

ABB, åb, *s.* osnowa (u tkaczów, sukienników).

ABBACY, åb'-bâ-sè, *s.* opactwo.

ABBESS, åb'-bês, *s.* ksieni, przeorysza.

ABBEY, åb'-bè, *s.* opactwo, klasztor.

ABBOT, åb'-bût, *s.* opat — SHIP, godność opata.

TO ABBREVIATE, åb-brè-wè-åt, *v. a.* skrócić.

ABBREVIATION, åb-brè-wè-å'-szûn, *s.* skrócenie, tytel.

ABBREVIATOR, åb-brè-wè-å'-tûr, *s.* skraczacz, abrewiator.

ABBREVIATURE, åb-brè-wè-å-czûr, *s.* skrócenie, tytel, krotla.

TO ABDICATE, åb'-dè-kât, *v. a.* abdykować, złożyć koronę.

ABDICATION, åb—dè-kâ'-szûn, *s.* abdykacya.

ABDOMEN, åb-dó-mên, *s.* podbrzusze.

ABDOMINAL, åb-dò'-mè-nål, podbrzuszny.

TO ABDUCE, åb-dûs', *v. a.* odciągnąć, ściągnąć.

ABDUCENT, åb-dû'-sênt, (*anat.*) *a muscle* —, muszkuł ściągający jaki członek.

ABDUCTOR, åb-dûk'-tûr, *s.* (*anat.*) ściągacz.

ABED, å-bêd, *adv.* w łóżku, w połogu. *She is brought*—, zległa.

ABEL, å'-bl, *s.* Abel.

ABERRANCE (—CY), åb-êr-râns, *s.* zboczenie, zbłądzenie, obłąkanie.

ABERRANT, åb-êr'-rânt, *adj.* zbaczający, błądzący.

ABERRATION, åb-êr-rà'szûn, *s.* zboczenie, obłąkanie.

TO ABET, å-bêt' *v. a.* podbechtać, podszczuwać, podżegać, podusczać.

ABETMENT, å-bêt'-mênt, *s.* podżeganie, podusczanie.

ABETTER, (—TTOR), å-bêt'-tûr, *s.* podżegacz, herszt, poduszczyciel.

ABEYANCE, åb-å'-âns, *s.* w. p. zawieszenie.

TO ABHOR, åb-hôr', *v. a.* brzydzić się, mieć w obrzydzeniu.

ABHORRENCE (—CY), åb-hôr'-rêns, *s.* obrzydzenie, obmierzienie, odraza.

ABHORRENT, *adj.* åb-hôr'-rênt, brzydzący się, mający wstręt, odrazę; —LY, *adv.* z obrzydzeniem, z odrazą.

ABHORRER, åb-hôr'-rûr, *s.* mający w obrzydzeniu.

TO ABIDE, å-bîd', (*vir.*) 1) *a.* znosić, cierpieć. *I cannot—him*, niemogę go znieść. *He cannot — to take pains*, niechce sobie zadać żadnéj pracy; 2) *v. n.* mieszkać, przebywać, zostawać. *To — in the woods*, mieszkać po lasach. *To — in sin*, pozostawać w grzechu. *To — by (in) a thing*, obstawać, upierać się przy czém.

ABIDER, å-bî'-dûr, *s.* † mieszkaniec.

ABIGAIL, åb'î-gêl, *s.* pokojowa, suberetka.

ABILITY, å-bîl-è-tè, *s.* zdolność, zdatność; możność zapłacenia.

TO ABJECT, åb-dżêkt', *v. a.* odrzucić.

ABJECT, åb'-dżêkt *adj.* podły, nikczemny.

ABJECTEDNESS, åb-dżêk'-têd-nîs, *s.* znikczemniałość.

ABJECTION, åb-dżêk-szûn, *or* ABJECTNESS, åb-dżêkt'-nêss, *s.* podłość, upodlenie, znikczemnienie.

ABJECTLY, åb'-dżêkt-lè, *adv.* podle, nikczemnie.

ABJURATION, åb-dżû-rà'szûn, *s.* odprzysiężenie się, zrzeczenie się pod przysięgą.

TO ABJURE, åb-dżûr', *v. a.* odprzysiądz się, zrzec się pod przysięgą.

TO ABLACTATE, åb-lâk'-tât, *v. a.* odłączyć od piersi.

ABLACTATION, åb-lâk-tâ'-szûn, *s.* odłączenie od piersi.

ABLAQUEATION, åb-lâ-kuè-å'-szûn, *s.* okopanie ziemi na około korzeni.

ABLATION, åb-lâ-szûn, *s.* odjęcie, zabranie.

ABLATIVE, åb'-lâ-tîve, *adj.* odejmujący, zabierający; —*case*, (*gram.*) przypadek szósty.

ABLE, å'-bl, zdatny, zdolny, sposobny; będący w stanie, mogą-

cy. *To be*—, módz. *He gives more than he is*—, daje więcéj niż może. — *to pay*, będący w stanie zapłacić. — *bodied*, silny, krępy.

TO ABLEGATE, åb-lè-gåt, *v. a.* delegować, posłać.

ABLEGATION, åb-lè-gå'-szůn, *s.* delegacya, poselstwo.

ABLENESS, å'-bl-nės, *s.* zdolność, zdatność.

ABLEPSY, åb'-lėp-sė, *s.* (*med.*) ślepota.

ABLUENT, åb'-lů-ėnt, *adj.* (*med.*) opłukujący, czyszczący.

ABLUTION, åb-lů-szůn, *s.* opłukanie, obmycie.

TO ABNEGATE, åb'-nė-gåt, *v. a.* zaprzeczyć, wyrzec się.

ABNEGATION, åb-nė -gå-szůn, *s.* zaprzeczenie, wyrzeczenie się.

ABOARD, å-bôrd', *adv.* na okręcie, na statku.

ABODE, å-bôd', 1.) (*pret. lub part. zob.* TO ABIDE); 2) *s.* mieszkanie, siedziba.

TO ABODE, *v. a.* przeczuwać, przepowiadać, rokować, znamionować, wróżyć.

ABODEMENT, å-bôd'-mėnt, *s.* przeczucie, przepowiednia, wróżba.

TO ABOLISH, å-bôl'-ìsz, *v. a.* obalić, znieść, skasować.

ABOLISHABLE, å-bôl'-ìsz-å-bl, mogący być obalonym, skasowanym.

ABOLISHER, å-bôl'-ìlsz-ůr, *s.* obalacz, znosiciel.

ABOLISHMENT, å-bôl'-ìsz-ment, *or* ABOLITION, åb-ò-lìsz'-ůn, *s.* obalenie, zniesienie, skasowanie.

ABOLITIONIST, åb-ò-lìsz'-ůn-ìst, *s.* (*mod.*) członek stowarzyszenia mającego za cel zniesienie niewoli murzynów.

ABOMINABLE, å-bôm'-è-nå-bl, obrzydliwy, ohydny, szkaradny. — NESS, *s.* obrzydliwość, szkaradzieństwo. — LY, *adv.* obrzydliwie, ohydnie, szkaradnie.

TO ABOMINATE, å-bôm'-è-nåt, *v. a.* brzydzić się, mieć w obrzydzeniu.

ABOMINATION, å-bôm-è-nå'-szůn, *s.* obrzydzenie, ohyda, zgroza.

ABORIGENES, åb-ò-rìdż'-è-nèz, *s. pl.* pierwiastkowi mieszkańcy kraju, tuziemcy.

ABORTION, å-bôr'-szůn, *s.* poronienie; płód niedonoszony.

ABORTIVE, å-bôr'-tìw, *adj.* poroniony; (*fig.*) spełzły na niczem, daremny, napróżny; ABORTIVES, *pl.* środki do spędzenia płodu służące. *An—design*, zamiar który spełzł na niczem. *To prove*—, spełznąć na niczem, nieudać się w praktyce.

ABORTIVELY, å-bôr'-tìw-lè, *adv.* przed czasem.

TO ABOUND, å-bůnd, *v. n.* (*in, with.*) obfitować, mieć podostatek; (*fig.*) *To—in one's own sense*, upierać się przy swojem zdaniu.

ABOUT, å-bůt, *adv.* et *prep.* w koło, dokoła, około, blizko, po, przy, względem, co się tyczy. *Ten miles*—, na dziesięć mil dokoła.— *noon*, około południa. *Somewhere —the house*, gdzieś koło domu. *To take a turn — the town*, przejść się po mieście. *What do they cry — the streets?* co oni obwołują po ulicach? *I have no money—me*, niemam pieniędzy przy sobie. *I come to you — that business*, przychodzę do ciebie w tym interesie. *I'll tell you how to set—it*, powiem ci jak się masz wziąść do tego. *To be — to....*, zabierać się do czego; być na samym punkcie. *They are — to fight*, szykują się do boju. *To lie*—, leżeć tu i owdzie (w nieładzie, w nieporządku). *To the right—!* (*mil.*) na prawo zwrot!

ABOVE, å-bůw', *adv.* i *prep.* wzwyż, powyżéj, nad, ponad, więcéj niż. *over and*—, z nakładem. *As*—, jak powyżéj. *From*—, z góry. — *stairs*, na górze, na wyższém piętrze. —*our strength and ability*, nad naszę możność i siły. —*all*, nadewszystko. *I value honour—life*, cenię honor nad życie. *We fought — six hours*, potykaliśmy się więcéj niż sześć godzin. —*ground*, na ziemi, w liczbie żyjących.

ABOVE-CITED, å-sì-tėd, *or* ABOVE-MENTIONED, *adj.* —mėnszůnd, wyżéj pomieniony.

TO ABRADE, åb-råd', *v. a.* oskrobać, odetrzeć, obetrzeć.

ABRAHAM, åb-rå-håm, *s.* Abraham.

ABRASION, åb'-rå'-żůn, *s.* oskrobanie, otarcie.

ABREAST, å-brėst', *adv.* obok, jeden koło drugiego.

TO ABRIDGE, å-brìdż', *v. a.* skrócić; (*fig.*) ukrócić, ująć, odjąć. *To—one's self of conveniences*, ujmować sobie rzeczy do wygód służących.

ABRIDGER, å-brìdż'-ůr, *s.* abrewiator.

ABRIDGMENT, å-brìdż'-ment, *s.* skrócenie, krótki zbiór; (*fig.*) ukrócenie, ujęcie, pozbawienie.

ABROACH, å-brôcz, *adv.* z wytkniętym czopem. *To set*—, wytknąć czop, odszpuntować; (*fig.*) rozpostrzeć, rozpuścić, rozszerzyć.

ABROAD, å-brâud, *adv.* zewnątrz, pozadomem, za granicą. *To go*—, wyjść z domu lub z kraju. *At home and*—, w domu i pozadomem, w kraju i za granicą. *It is generally talked* —, wszędzie o tém mówią. *To spread*—, rozgadać, rozgłosić.

TO ABROGATE, åb-rò-gåt, *v. a.* znieść, skasować.

ABROGATION, åb-rò-gå'-szůn, *s.* zniesienie, skasowanie.

ABRUPT, åb-růpt', urwisty, przepaściasty; raptowny, porywczy, nagły, niespodziewany. *An — style*, styl urywkowy.

ABRUPTION, åb-růp '-szůn, *s.* rozerwanie, roztarganie, urwanie.

ABRUPTLY, åb-růpt'-lè, *adv.* raptem, porywczo, nagle, niespodziewanie.

ABRUPTNESS, åb-růpt'-nės, *s.* porywczość, nagłość, skwapliwość.

ABSCESS, åb'-sės, *s.* wrzód.

TO ABSCIND, åb-sìnd', *v. a.* uciąć, odciąć.

ABSCISSION, åb-sìż'-ůn, *s.* ucięcie, odcięcie, (*fig.*) zniesienie, skasowanie, unieważnienie.

TO ABSCOND, åb-skòn̄d, *v. n.* skryć się, ukryć się, schować się.

ABSCONDER, åb-skòn̄'-důr, *s.* kryjący się, ukrywający się.

ABSENCE, åb'-sėns, *s.* nieprzytomność, nieobecność. (*fig.*) — *of mind*, nieprzytomność umysłu, roztargnienie. *Leave of*—, urlop.

ABSENT, åb'-sėnt, *s.* nieprzytomny, nieobecny, (*fig.*) roztargniony.

TO ABSENT, åb-sėnt', *v. n.* (— *one's self*), oddalić się.

ABSENTEE, åb-sėn-tè', *s.* nieobecny (w kraju lub w miejscu swego urzędowania).

TO ABSIST, åb'-sìst', *v. n.* odstąpić, zaprzestać.

ABSOLUTE, *adj.* åb'-sò-lůt, absolutny, samowładny, nieograniczony; doskonały, zupełny; bezwzględny, bezwarunkowy. — LY, *adv.* samowładnie; zupełnie; bezwzględnie; koniecznie. — NESS, *s.* nieograniczona władza, despotyzm.

ABSOLUTION, åb-sò-lů'-szůn, *s.* absolucya, rozgrzeszenie.

ABSOLUTORY, åb-sòl'-ů-tůr-e, rozgrzeszający, odpuszczający winę.

TO ABSOLVE, åb-zòlw', *v. a.* (*of, from.*) rozgrzeszyć; odpuścić winę, uwolnić.

ABSONANT, åb'-sò-nånt', *or* ABSONOUS, åb'-sò-nůs, niharmoniczny; (*fig.*) niedorzeczny, zdrożny, nietrafny.

TO ABSORB, åb-sôrb', *v. a.* pochłonąć; wciągnąć, wsysać, nabrać w siebie.

ABSORBENT, åb-sôr'-bėnt, *s.* lekarstwo absorbujące kwasy w żołądku.

ABSORPT, åb-sôrpt', pochłonięty, wsiękły.

ABSORPTION, åb-sôrp'-szůn, *s.* pochłonienie, wsiękanie.

TO ABSTAIN, åb-stån', *v. n.* (*from.*) powściągnąć się, powstrzymywać się od czego.

ABSTEMIOUS, åb-stè'-mė-ůs, wstrzemięźliwy. — LY, *adv.* wstrzemięźliwie. — NESS, *s.* wstrzemięźliwość.

ABSTENTION, åb-stėn'-szůn, *s.* zatrzymanie, niedopuszczanie; w. p. tamowanie przez opiekuna sierocie objęcia dziedzictwa.

TO ABSTERGE, åb-stėrdż', *v. a.* (*med.*) opłukać, obmyć, oczyścić (ranę).

ABSTERGENT, åb-stėr'-dżėnt, ocierający, ścierający; (*med.*) przeczyszczający, wyprowadzający humory przez purgacye.

ABSTERSION, åb-stėr'-szůn, *s.* obtarcie, wytarcie, (*med.*) przeczyszczenie.

ABSTINENCE, åb'-stè-nėns, *s.* wstrzemięźliwość.

ABSTINENT, *adj.* åb'-stè-nėnt, wstrzemięźliwy, powściągliwy. — LY, *adv.* wstrzemięźliwie.

TO ABSTRACT, åb-strâkt', *v. a.*

oderwać; (*fig.*) oderwać w myśli, odłączyć, wyciągnąć, wypisać.

ABSTRACT, åb-strákt', *adj.* 1) oderwany, odłączony. — *mathematics*, czysta matematyka. — *words*, wyrazy oderwane, czysto umysłowe; 2) *s.* (åb'-strákt'), oderwane wyobrażenie; wyciąg, wypis, wyimek.

ABSTRACTED, åb-strák'-téd, *part.* rafinowany, lutrowany, wyciągnięty (jak wyskok); (*fig.*) oderwany, odłączony; roztrzepany, roztargniony; —LY, *adv.* w oderwaniu, w odłączeniu. — *from*, bez względu na, niezważając na, pominąwszy.

ABSTRACTION, åb-strák'-szůn, *s.* odrywanie wyobrażeń, nieprzytomność umysłu, roztargnienie.

ABSTRACTLY, åb-strákt'-lè, *adv.* oderwanym sposobem.

ABSTRUSE, åb-strús', *adj.* ciemny, zawiły, —LY, *adv.* ciemno, zawile. —NESS, *s.* ciemność, zawiłość.

ABSURD, åb-sůrd', *adj.* przeciwny rozumowi, niedorzeczny, nieprzyzwoity, zdrożny, śmieszny. — LY, *adv.* niedorzecznie, śmiesznie. — —NESS, *s. zob.* =ABSURDITY.

ABSURDITY, åb-sůr'-dè-tè, *s.* niedorzeczność, nierozum, śmieszność.

ABUNDANCE, å-bůn'-dåns, *s.* obfitość, dostatek.

ABUNDANT, å-bůn'-dånt, *adj.* mnogi, obfity, dostatni. —LY, *adv.* obficie, podostatek.

TO ABUSE, å-bůz', *v. a.* nadużyć, zwieść, oszukać; łżyć, znieważać, szkalować, besztać, zhańbić.

ABUSE, å-bůs, *s.* nadużycie; zwiedzenie, oszukanie; zniewaga, obelga.

ABUSER, å-bů'-zůr, *s.* nadużywacz, zwodziciel, łżyciel.

ABUSIVE, å-bů'-sîw, *adj.* nadużywający; omylny, zwodniczy, obelżywy, sromotny. —LY, *adv.* przez nadużycie, niewłaściwie; obelżywie, sromotnie. — NESS, *s.* obelżywość, złorzeczliwość.

TO ABUT, å-bůt', *v. n.* † przytykać, graniczyć.

ABYSS, å-bîs', *s.* otchłań, przepaść.

ABYSSINIA, å-bîs-sîn'-î-å, *s.* Abisynia, Habesz.

ACACIA, å-ká'-szè-å, *s.* akacya.

ACADEMIAL, åk-å-dè'-mè-ål, *adj.* akademicki, akademiczny.

ACADEMIAN, åk-å-dè'-mè-ån, *s.* akademik, uczeń akademii.

ACADEMIC, (—AL), *adj.* åk-kå-dém'-îk, 1) *adj.* akademiczny, uniwersytecki; 2) akademik.

ACADEMICIAN, åk-kå-dè-mîsz'-ån, *s.* członek akademii.

ACADEMY, åk-kåd'-dè-mè, *s.* akademia; 2) rajtszula, ujeżdżalnia.

ACANTHUS, åk-kån'-*thůs*, *s.* (roślina) niedźwiedzia łapa.

TO ACCEDE, åk-sèd', *v. n.* przystąpić; przystać, przyzwolić.

TO ACCELERATE, åk-sél'-lůr-åt, *v. a.* et *n.* przyspieszyć, pospieszać.

ACCELERATION, åk-sél-lůr-å'-szůn, *s.* przyspieszenie.

ACCENT, åk'-sênt. *s.* (*gram.*) akcent, przygłos, kreska nad literą; ton, wymawianie. *Accents*, *s. pl.* (w poezyi) słowa, wyrazy, mowa. *The musical—of birds*, melodyjny śpiew ptaków.

TO ACCENT, åk-sênt', *v. n.* naznaczyć akcentem; wymawiać.

ACCENTUAL, åk-sên'-czů-ål, *adj.* akcentowy, przygłosowy.

TO ACCENTUATE, åk-sên'-czůåt, *v. n. zob.* TO ACCENT.

ACCENTUATION, åk-sên-czůå'-szůn, *s.* akcentowanie.

TO ACCEPT, åk-sêpt', *v. a.* przyjąć. *To—a bill of exchange*, akceptować wexel. *To—of conditions*, zgodzić się na warunki. *God does not —of persons*, Bóg nie czyni różnicy między ludźmi.

ACCEPTABILITY, åk-sêp-tå-bîl'-è-tè, *s.* dobre przyjęcie.

ACCEPTABLE, åk-sêp'-tå-bl, *adj.* zasługujący na dobre przyjęcie, miły, przyjemny. —LY, *adv.* z przyjemnością, z miłą chęcią. —NESS, *s. zob.* ACCEPTABILITY.

ACCEPTANCE, åk-sêp'-tåns, *s.* przyjęcie, przyzwolenie; akceptacya wexlu.

ACCEPTATION, åk-sêp-tå'-szůn-*s.* przyjęcie, przyjęte znaczenie wyrazu.

ACCEPTER, åk-sêp'-tůr, *s.* przyjmujący; akceptant wexlu.

ACCEPTION, åk-sêp'-szůn, *s.* przyjęte znaczenie wyrazu.

ACCESS, åk-sês', *s.* przystęp, dostęp; przybytek, pomnożenie, wzrost.

ACCESSARINESS, åk'-sês-så-rènês, *s.* spólnależenie do czego, udział w czém.

ACCESSARY, *zob.* ACCESSORY.

ACCESSIBLE, åk-sês'-sè-bl, *adj.* przystępny, dostępny.

ACCESSION, åk-sêsz'-ůn, *s.* przystąpienie; wstąpienie na tron; przybytek, pomnożenie.

ACCESSORILY, åk'-sês-sò-rè-lè, *adv.* dodatkowo, ubocznie, nawiasem.

ACCESSORY, åk'-sês-sò-rè, *adj.* dodatkowy, uboczny; spólnależący, mający uczesnictwo, udział. *To be—to...*, należeć do czego, być spólwinowajcą.

ACCIDENCE, åk'-sè-dêns, *s.* elementarz łaciński.

ACCIDENT, åk'-sè-dênt, *s.* przypadek.

ACCIDENTAL, åk-sè-dên'-tål, 1) *adj.* przypadkowy; uboczny, dodatkowy; 2) *s.* rzecz uboczna. —LY, *adv.* przypadkowo. —NESS, *s.* przypadkowość.

ACCIPIENT, åk-sîp'-pè-ênt, *s.* przyjmujący; akceptant wexlu.

TO ACCITE, åk-sît', *v. a.* † przywołać, zawezwać.

ACCLAIM, åk-klåm' (w poezyi), *or* ACCLAMATION, åk-klå-må'-szůn, okrzyk, głośny poklask, okrzyki radości.

ACCLIVITY, åk-klîw'-wè-tè, *s.* przykra droga pod górę, przykra spadzistość.

ACCLIVOUS, åk-klî'-wůs, *adj.* przykrospadzisty, stromy.

ACCOLADE, åk-kò-låd', *s.* akolada, pocałowanie (pasując na rycerza).

ACCOMMODABLE, åk-kôm'mò-då-bl, *adj.* stosujący się, przydatny, stosowny.

TO ACCOMMODATE, åk-kôm'-mò-dåt, *v. a.* przyrządzić, przystosować; opatrzyć, wygodzić, usłużyć; załatwić, zagodzić. *To — one with money*, usłużyć komu pieniędzmi. *To — a business*, zagodzić sprawę. *You are well accommodated here, in regard to your lodging*, mieszkasz tu bardzo wygodnie. *To — one's self to the times*, stosować się do okoliczności, czasu.

ACCOMMODATION, åk-kômmò-då'-szůn, *s.* załatwienie, zagodzenie; wygoda, dogodność, wygodne mieszkanie.

ACCOMPANIMENT, åk-kům'-på-nè-mênt, *s.* (*muz.*) akompaniament.

TO ACCOMPANY, åk-kům'-pånè, *v. a.* towarzyszyć; akompaniować, wtorować.

ACCOMPLICE, åk-kôm'-plîs, *s.* spólwinowajca.

TO ACCOMPLISH, åk-kôm'-plîsz, *v. a.* dopełnić, sprawić, dokonać, uskutecznić; przyozdobić, ukształcić (umysł).

ACCOMPLISHED, åk-kôm'-plîszèd, *adj.* wykształcony, dobrze wychowany.

ACCOMPLISHER, åk-kôm'-plîszůr, *s.* dopełniciel, wykonawca.

ACCOMPLISHMENT, åk-kôm'-plîsz-mênt, *s.* dopełnienie, wykonanie, uskutecznienie; wykształcenie. *Accomplishments*, *s. pl.* talenta, wiadomości.

ACCORD, åk-kôrd', *s.* akord, harmonia; zgoda, jednomyślność. *With one —*, jednomyślnie.

TO ACCORD, *v.* 1) *a.* zgodzić, pojednać; 2) *n.* (*with*) zgadzać się z czém.

ACCORDANCE, åk-kôr'-dåns, *s.* zgoda, zgodność.

ACCORDANT, åk-kôr'-dånt, *adj.* zgodny, stosowny.

ACCORDING, åk-kôr'-dîng, *prep.* (*to*) zgodnie, stosownie do, podług, według.

ACCORDINGLY, åk-kôr'-dîng-lè, *adv.* jakoż, więc, zatem, przeto.

TO ACCOST, åk-kôst', *v. a.* zbliżyć się, przystąpić, (w celu pomówienia).

ACCOSTABLE, åk-kôs'-tå-bl, *adj.* przystępny.

TO ACCOUNT, åk-kôůnt', *v. a.* liczyć, rachować, (*fig*). *To — for*, zdać sprawę, odpowiadać za co; zdać sobie sprawę, wytłómaczyć sobie; poczytywać, uważać, mniemać.

ACCOUNT, *s.* rachunek; (*fig.*) zdanie sprawy, odpowiedzialność; wiadomość, relacya, opisanie; powód, przyczyna; waga, znaczenie; szacunek; zdanie, mniemanie; wzgląd. *To bring in one's —*, zdać kalkulacyą, wyliczyć się z czego.

To call to—, pociągnąć do odpowiedzialności. *To give*—, uwiadomić. *To give an*—, zdać sprawę; opowiedzieć, opisać. *To keep*—, utrzymywać rachunki. *To make*—, mniemać, sądzić. *To make*—*of*, wysoko cenić, szacować. *To make no*—*of*, lekceważyć. *To turn to*—, obrócić na korzyść, przynieść korzyść. *I have no*— *of him since he went away*, odkąd odjechał, niemam o nim żadnéj wiadomości. *Upon what*—*does he demand it?* na mocy czego tego żąda? *he excused himself on the*—*of his age*, wymówił się wiekiem. *A man of no*—, człowiek małéj wagi.

ACCOUNTABLE, âk-kôůn'-tâ-bl, *adj.* podległy kalkulacyi; odpowiedzialny.

ACCOUNTANT, âk-ôůn'-tânt, *s.* rachmistrz, buchalter, kassyer.

ACCOUNT-BOOK, — 'bůk, *s.* księga rachunkowa.

TO ACCOUPLE, âk-kůp'-pl, *v. a.* spoić, złączyć, sparować.

TO ACCOUTRE, âk-kôů'-tûr, *v. a.* oporządzić, przystroić, wystroić, ubrać.

ACCOUTREMENT, âk-ôů'-tûr-mênt, *s.* strój, przystrojenie, rynsztunek.

ACCRETION, âk-krê'-szůn, *s.* przyrost, wzrost, powiększenie.

TO ACCRUE, âk-krôů', *v. n.* przyrosnąć, przybywać, powiększyć się. *The advantages which accrued to him*, korzyści jakie mu stąd urosły. *What good will*—*thereby!* co stąd dobrego przybędzie, wyniknie?

TO ACCUMULATE, âk-kû'-mû-lât, *v. a.* włożyć na kupę, ułożyć w stos; zgromadzić, zebrać, nagromadzić.

ACCUMULATION, âk-kû-mû-lâ'-szůn, *s.* nagromadzenie, zebranie.

ACCUMULATIVE, âk-kû'-mû-lâ-tîw, *adj.* gromadzący, skupiający; zgromadzony, skupiony.

ACCUMULATOR, âk-kû'-mû-lâ-tûr, *s.* gromadziciel, zbieracz.

ACCURACY, âk'-kû-râ-sê, *s.* akuratność, dokładność, ścisłość.

ACCURATE, âk'-kû-rât, *adj.* akuratny, dokładny, ścisły. —LY, *adv.* dokładnie, ściśle. —NESS, *s. zob.* ACCURACY.

TO ACCURSE, âk-kûrs', *v. a.* przeklinać, złorzeczyć.

ACCURSED, âk-kûr'-sêd, *adj.* przeklęty; bezbożny, niegodziwy.

ACCUSABLE, âk-kû-zâ-bl, *adj.* podległy oskarżeniu.

ACCUSATION, âk-kû'-zâ-szůn, *s.* oskarżenie, obwinienie.

ACCUSATIVE, âk-kû'-zâ-tîw, *s.* (*gram.*) czwarty przypadek.

ACCUSATORY, âk-kû'-zâ-tûr-ê, *adj.* oskarżający, zawierający oskarżenie.

ACCUSER, âk-kû'-zûr, *s.* oskarżyciel.

TO ACCUSE, âk-kůż', *v. a.* oskarżać, obwiniać, (*of*'*o co*).

TO ACCUSTOM, âk-kûs'-tum, *v. a.* przyzwyczaić. *To*—*one's self to a thing*, przyzwyczaić się do czego.

ACCUSTOMABLE, âk-kûs'-tûm-mâbl, *adj.* zwykły, zwyczajny.

ACCUSTOMANCE, âk-kûs'-tûm-mâns, *s.* zwyczaj, nawyknienie.

ACCUSTOMARY, âk-kûs'-tûm-mâ-rê, *adj.* zwykły, zwyczajny.

ACCUSTOMED, âk-kûs'-tûm-êd, *adj.* przywykły, nawykły, zwykły, zwyczajny.

ACE, âs, *s.* as, tuz.

ACERBITY, â-sêr'-bê-tê, cierpkość, ostrość.

ACERVATION, âs-êr-wâ'-szůn, *s.* zgromadzenie, nagromadzenie.

ACETOSE, â-sê-tôs', *adj.* kwaskowaty, przykwaśny.

ACETOSITY, âs-ê-tôs'-ê-tê, *s.* kwaskowatość.

ACETOUS, â-sê'-tůs, *adj.* kwaśny.

ACETUM, â-sê'-tům, *s.* (*chem.*) ocet winny.

ACHE, âk, *s.* ból.

TO ACHE, *v. n.* boleć, dolegać.

TO ACHIEVE, ât-czêw, *v. a.* sprawić, dokazać, dokonać.

ACHIEVEMENT, ât-czêw'-mênt, *s.* sławny czyn, znamienite dzieło.

ACHIEVER, ât-czê'-wûr, *s.* sprawca, wykonawca, zwycięzca.

ACHILLES, â-kîl'-lês, *s.* Achilles.

ACHING, â'-kîng, *s.* bolenie, doleganie, ból.

ACHOR, â'-kôr, *s.* ognipioro, słodki strup, wysypka mleczna.

ACID, âs'-sîd', 1) *adj.* kwaśny; 2) *s.* kwas.

ACIDITY, â-sîd'-ê-tê, *or* ACIDNESS, âs'-sîd-nês, kwas, kwaśność.

ACIDULAE, âs-sîd'-dû-lê, *s. pl.* kwaśnice, kwaśny zdrój.

TO ACIDULATE, â-sîd'-û-lât, *v. a.* (*chem.*) zaprawić kwasem, zakwasić.

TO ACKNOWLEDGE, âk-nô'-lêdż, *v. a.* przyznać, uznać, wyznać. *To*—*a benefit*, zawdzięczać wyświadczone dobrodziejstwo.

ACKNOWLEDGMENT, âk-nô'-lêdż-mênt, *s.* przyznanie, uznanie, wyznanie, wdzięczność.

ACME, âk'-mê, *s.* szczyt, wierzchołek; (*med.*) przesilenie choroby.

ACOLYTE, âk'-ô-lit, *s.* akolyt, sługa kościelny.

ACONITE, âk'-kô'-nît, *s.* (roślina). tojad, mordownik.

ACORN, â'-kôrn, *s.* żołądź.

ACOUSTICS, â-kôů'-stîks, *s. pl.* akustyka (nauka o głosie).

TO ACQUAINT, âk-kuânt', *v. a.* uwiadomić, zaznajomić.

ACQUAINTANCE, âk-kuân'-tâns, *s.* wiadomość, znajomość, znajomy.

ACQUAINTED, âk-kuân'-têd, *adj.* uwiadomiony, zaznajomiony, obeznany.

TO ACQUIESCE, âk-kuê-ês', *v. n.* przyzwalać, zezwolić, przystawać, zgadzać się na co.

ACQUIESCENCE, âk-kuê-ês'-sêns, *s.* przyzwolenie, zgoda.

ACQUIRABLE, âk-kul-râ-bl, *adj.* nabywalny, do nabycia, do osiągnienia.

TO ACQUIRE, âk-kulr', *v. a.* nabyć, osiągnąć, pozyskać, dostąpić.

ACQUIREMENT, âk-kulr'-mênt, *s.* nabycie, pozyskanie, dostąpienie, nabyte talenta, usposobienie.

ACQUIRER, âk-kul'-rûr, *s.* nabywca.

ACQUISITION, âk-kuê-zîsz'-ůn, *s.* nabycie, nabytek.

ACQUISITIVE, âk-kuîz'-ê-tîw, *adj.* nabyty.

TO ACQUIT, âk-kuît', *v. a.* skwitować, uwolnić, uznać niewinnym. *To*—*an obligation*, dopełnić obowiązku. *To*—*one's self of a thing*, sprawić się z czego, odbyć co, załatwić.

ACQUITEMENT, âk-kuît'-mênt, *or* ACQUITTAL, âk-kuît-tâl, *s.* uwolnienie od winy.

ACQUITTANCE, âk-kuît'-tâns, *s.* kwit. *In full*—*of all accounts*, z zupełném pokwitaniem.

ACRE, â'-kûr, *s.* (kawał gruntu, 40 prętów wzdłuż, 4 w szerz, czyli 4,840 jardów kwadr.) akr.

ACRIMONIOUS, âk-krê-mô'-nê-ůs, *adj.* cierpki, kwaśny, gorzki.

ACRIMONY, âk-krê-mô-nê, *s.* cierpkość, (*fig.*) gorycz, zawziętość, srogość.

ACROSS, â-krôs', *adv.* nawkrzyż, poprzek przez.

ACROSTIC, âk-krôs'-tîk, *s.* wiersze których początkowe litery składają nazwisko osoby do któréj są pisane.

TO ACT, âkt, *v.* 1) *n.* działać, postępować. *To*—*up to*..., działać stosownie do... *To*— *like a wise man*, mądrze sobie postępować; 2) *a.* udawać kogo, grać rolę, *To*—*a play*, grać komedyją.

ACT, *s.* akt, czyn.—*of a play*, akt komedyi lub tragedyi. —*of Parliament*, akt czyli uchwała Parlamentu.—*of oblivion*, amnestya. *To do a wicked*—, popełnić czyn niegodziwy. *In the very*—, na gorącym uczynku.

ACTION, âk'-szůn, *s.* czyn, uczynek, postępek; 2) ruch, giest; 3) proces, powództwo; 4) bitwa, potyczka.

ACTIONABLE, âk'-szůn-â-bl, *adj.* z czego można proces utworzyć.

ACTION-TAKING, âk'-szůn-tâ-king, *adj.* pieniacki.

ACTIVE, âk'-tîw' *adj.* czynny, działający, zwinny, obrotny.—*verb. gram.* słowo czynne.

ACTIVELY, âk'-tîw-lê, *adv.* czynnie. skrzętnie.

ACTIVENESS, âk'-tîw-nês, *s.* zwinność, obrotność.

ACTIVITY, âk-tîw'-ê-tê, *s.* czynność, działalność.

ACTOR, âk'-tûr, *s.* działacz, sprawca; aktor, komedyant.

ACTRESS, âk'-três, *s.* aktorka.

ACTUAL, âk'-czû-âl, *adj.* aktualny, istotny. —LY, *adv.* aktualnie, istotnie.

ACTUALITY, âk-czû-âl'-lê-tê', *or* ACTUALNESS, âk'-czû-âl-nês, *s.* aktualność, istotność, rzeczywistość.

ACTUARY, âk'-czû-â-rê, *s.* aktuaryusz, pisarz aktowy.

TOACTUATE, åk'-czû-åt, *v. a.* pobudzić, spowodować.

TO ACUATE, åk'-û-åt, *v. a.* zaostrzyć.

ACULEATE, å-kû'-lê-åt, *adj.* kolczysty, spiczasty.

ACUMEN, å-kû'-mên, *s.* kolec, ostrze; (*fig.*) bystre pojęcie, dowcip bystry.

ACUMINATED, å-kû'-mê-nå-têd, *adj.* ostro zakończony, zaostrzony.

ACUTE, å-kût', ostry; (*fig.*) bystry, przenikliwy.—LY, *adv.* ostro; (*fig.*) bystro, przenikliwie.—NESS, *s.* ostrość; (*fig.*) bystrość dowcipu, przenikliwość.

ADAGE, åd'-ådż, *s.* przypowieść, przysłowie.

ADAM, åd'-åm, *s.* Adam. —*'s apple*, jabłko rajskie; 2) pagórek przy gardle, krztoń, grdycze.

ADAMANT, åd'-å-mânt, *s.* dyament, magnes.

ADAMANTEAN, åd-å-mân-tê'-ân, *adj.* dyamentowy.

ADAMANTINE, åd-å-mân'-tîn, *adj.* dyamentowy; (*fig.*) trwały, niespożyty.

TO ADAPT, å-dåpt', *v. a.* stosować, przystosować.

ADAPTATION, åd-åp-tå'-szûn, *s.* zastosowanie, przystosowanie.

TO ADD, åd, *v. a.* dodać, dołączyć, przyczynić.

TO ADDECIMATE, åd-dês'-sê-mât, *v. a.* wytknąć, wybrać dziesięcinę.

ADDENDUM, åd-dên-dûm, *s.* dodatek, przypisek.

ADDER, åd'-dûr, *s.* gadzina, żmija. —*'s*, *grass* (roślina), storczyk. —*'s*, tongue (ziele), nasięzrzat.

ADDIBLE, åd'-dê-bl, *adj.* do dodania.

ADDICE, åd'-dîs, *s.* siekierka bednarska.

TO ADDICT, åd-dîkt' one's self, *v.* oddać się, poświęcić się.

ADDICTEDNESS, åd-dîkt'-êd-nîs, *s.* oddanie się, poświęcenie, wylanie.

ADDICTION, åd-dîk'-szûn, *s.* poświęcenie; przysądzenie więcéj dającemu.

ADDITAMENT, åd-dît'-å-mênt, s. przymieszanie (przy topieniu kruszców); dodatek do żołdu.

ADDITION, åd-dîsz'-ûn, *s.* dodatek; (*aryt.*) dodawanie.

ADDITIONAL, åd-dîsz'-ûn-ål, *adj.* dodatkowy.

ADDITORY, åd'-dê-tû-rê, dodający, przyczyniający.

ADDLE, åd'-dl, próżny, czczy, pusty. — *egg*, jaje czcze, zapartek. — *brains*, pusta głowa. — *pated* (— *headed*), pustogłowy.

TO ADDRESS, åd-drês', *v. a.* udać się, zgłosić się, zwrócić mowę, przemówić. — *yourself to him*, uday się do niego. *To — a letter*, zaadresować list. *To — the king*, przedstawić adres królowi, podać petycyą do króla.

ADDRESS, *s.* adres na liście, przemowa, przemówienie; odpowiedź Izb na mowę królewską; zaloty, umizgi, zalecanki; zręczność, sprawność. *a pleasing* —, miła, ujmująca powierzchowność.

ADDRESSER, åd-drês'-sûr, *s.* przedstawiający adres, petycyą.

TO ADDUCE, åd-dûs', *v. a.* przywieść, przytoczyć na poparcie.

ADDUCENT, åd-dû'-sênt, (*anat.*) ściągający. — *muscle*, ściągacz.

ADELINA, åd-dê-lî'-nå, *s.* Adelina.

ADELING, åd'-ê-lîng, *s.* królewicz (w familiach anglo-saxońskich).

ADEMPTION, å-dêm'-szûn, *s.* w. p. zabór, grabież.

ADENOGRAPHY, *s.* åd-dê-nôg'-grå-fê, *s.* (*anat.*), nauka o gruczołach.

ADEPT, å-dêpt', biegły w jakiéj sztuce.

ADEQUATE, åd-ê-kuåt, (to), wyrównywający, sprostać mogący; dostateczny, dokładny. —LY, *adv.* dostatecznie, dokładnie. —NESS, *s.* sprostanie, dorównanie, dokładność.

TO ADHERE, åd-hêr', *v. n.* lgnąć, przylegać, przystawać. *To — together*, trzymać się kupy; *fig. To — to a party*, przyłączyć się do jakiéj partyi.

ADHERENCE (—CY), åd-hê'-rêns, *s.* lgnienie, przyleganie; *fig.* przylgnienie, przywiązanie; stronnictwo, partya, stronnicy.

ADHESIVE, åd-hê'-sîv, lgnący, przylegający.

TO ADHIBIT, åd-hîb'-bît, *v. a.* użyć, zastosować.

ADHIBITION, åd-hê-bîsz'-ûn, *s.* użycie, zastosowanie.

ADIAPHOROUS, å-dê-åf'-fô-rûs, (*chem.*), neutralny, obojętny.

ADIAPHORY, å-dê-åf'-fô-rê, *s.* (*chem.*), neutralność, obojętność.

ADIEU, å-dû', *adv.* bądź zdrów; 2) *s.* pożegnanie. *To bid one* —, pożegnać kogo.

ADIPOUS, åd'-dê-pûs, (*anat.*), tłusty.

ADIT, åd'-ît, stolnia czyli podkop (w kopalniach).

ADITION, åd-îsz'-ûn, *s.* przystęp.

ADJACENCY, åd-dżå'-sên-sê, *s.* przyległość, pobliskość.

ADJACENT, åd-dżå'-sênt, przyległy, poblizki.

TO ADJECT, åd-dżêkt', *v. a.* dorzucić, dodać, przyłączyć.

ADJECTION, åd-dżêk'-szûn, *s.* dorzucenie, dodanie, przyłączenie.

ADJECTITIOUS, åd-dżêk-tîsz'-ûs, dorzucony, dodany, przyłączony.

ADJECTIVE, åd'-dżêk-tîw, *s.* (*gram.*), przymiotnik. —LY, *adv.* przymiotnie.

TO ADJOIN, åd-dżôîn', *v.* 1) *a.* dołączyć, przyłączyć; 2) *n.* przytykać, stykać się, przylegać.

ADJOINING, åd-dżôî'-nîng, *adj.* przytykający, przyległy. — *room*, przyległy pokój.

TO ADJOURN, åd-dżûrn', *v. a.* limitować, odroczyć, odłożyć na drugi dzień.

ADJOURNMENT, åd-dżûrn'-mênt, *s.* limita, odroczenie.

TO ADJUDGE, åd-dżûdż', *or* TO ADJUDICATE, åd-dżû'-dê-kåt, *v. a.* przysądzić.

ADJUDICATION, åd-dżû-dê-kå'-szûn, *s.* przysądzenie.

ADJUNCT, åd'-dżûnkt, 1) dołączony; 2) *s.* dodatek; adjunkt, pomocnik.

ADJUNCTION, åd-dżûnk'-szûn, *s.* dołączenie.

ADJUNCTIVE, åd-dżûnk'-tîw, łączący, złączony.

ADJURATION, åd-dżû-rå'-szûn, *s.* nakazanie przysięgi; zaklęcie na wszystkie obowiązki.

TO ADJURE, åd-dżûr', *v. a.* nakazać przysięgę; zaklinać.

TO ADJUST, åd-dżûst', *v. a.* przyrządzić, narządzić, sporządzić, przyszykować. *To — a quarrel*, załatwić spór.

ADJUSTMENT, åd-dżûst'-mênt, *s.* przyrządzenie, narządzenie; załatwienie sporu.

ADJUTANCY, åd'-dżû-tân-sê, *s.* ranga adjutanta.

ADJUTANT, åd'-dżû-tânt, *s.* adjutant.

ADJUTOR, åd-dżû'-tûr, *s.* pomocnik. —Y, *adj.* pomocniczy.

ADMEASUREMENT, åd-mêż'-ûr-mênt, *s.* wymiar, pomiar (gruntów, okrętów). *Of the — of....*, (o okrętach), zawierający tyle a tyle beczek.

ADMENSURATION, åd-mên-żûrå'-szûn, *s.* wymierzenie.

TO ADMINISTER, åd-mîn'-nîstûr, *v. a.* rządzić, zarządzać, administrować; podać, udzielić, dostarczyć. *To — justice*, wymierzać (szafować) sprawiedliwość. *To — an oath*, zdać komu przysięgę. *To — Baptism*, chrzcić. *To — the Sacraments*, administrować Sakramenta. *To — jealousy*, wzbudzić zazdrość. *To — to*, przyczynić się do czego, służyć do czego.

ADMINISTRATION, åd-mîn-nîstrå'-szûn, *s.* administracya, zarząd, rząd.

ADMINISTRATOR, åd-mîn-nîsrå'-tûr, *s.* administrator, zawiadowca, rządca.

ADMIRABLE, åd'-mê-rå-bl, *adj.* godny podziwienia, cudny. —LY, *adv.* na podziw, dziwnie pięknie, cudnie.

ADMIRABILITY, åd-mê-rå-bîl'-lê-tê, *or* ADMIRABLENESS, åd'-mê-rå-bl-nês, *s.* coś zasługującego na podziwienie.

ADMIRAL, åd'-mê-rål, *s.* admirał. — SHIP, admiralstwo.

ADMIRALTY, åd'-mê-rål-tê, *s.* admiralicya.

ADMIRATION, åd-mê-rå'-szûn, *s.* podziwienie, zadziwienie. *Sign (note) of —*, wykrzyknik.

TO ADMIRE, åd-mîr', *v. a.* dziwić się, dziwować się, podziwiać; lubić, uwielbiać.

ADMIRER, åd-mî'-rûr, *s.* dziwiciel; wielbiciel.

ADMIRINGLY, åd-mi'-ring-lê, *adv.* z podziwieniem.

ADMISSIBLE, åd-mîs'-sê-bl, zasługujący na dopuszczenie, na dobre przyjęcie.

ADMISSION, åd-mîsz'-ůn, *s.* dopuszczenie, przypuszczenie, wpuszczenie.

TO ADMIT, åd-mît, *v. a.* dopuścić, przypuścić, wpuścić; dozwalać, przyzwalać, przyznać, przystać.

ADMITTABLE, åd-mît'-tâ-bl, *adj.* mogący być dopuszczonym.

ADMITTANCE, åd-mît'-tâns, *s. zob.* ADMISSION; 2) dozwolenie, przyzwolenie.

TO ADMIX, åd-mîks', *v. a.* domieszać, przymieszać.

ADMIXTION, (—TURE), åd-mîks'-czůn, *s.* domieszanie, przymieszanie, mieszanina.

TO ADMONISH, åd-môn'-nîsz, *v. a.* napominać, upominać.

ADMONISHER, åd-môn'-nîszůr, *s.* napominacz.

ADMONISHMENT, åd-môn'-nîszmênt, *or* ADMONITION, åd-mônîsz'-ůn, *s.* napomnienie, upomnienie.

ADMONITOR, åd-môn'-nê-tůr, *s.* napominacz.

ADMONITORY, åd-môn'-nê-tůr-rê, upominalny, z napomnieniem.

ADO, å-dôô, *s.* zachod, korowody, ceregiele; hałas, tartas. *Much — about nothing*, wiele zachodu koło niczego. *After much —*, po wielu korowodach. *What — is here?* co tu za hałas?

ADOLESCENCE (—CY), åd-ôlês'-sêns, *s.* wiek młodociany.

TO ADOPT, å-dôpt', *v. a.* przybrać, przysposobić (za dziecię, za syna); *fig.* przyjąć, przybrać; zezwolić, pochwalić, pisać się na co.

ADOPTEDLY, å-dôp'-têd-lê, *adv.* przez przysposobienie.

ADOPTER, å-dôp'-tůr, *s.* uznający cudze za własne dziecko.

ADOPTION, å-dôp'-szůn, *s.* przysposobienie prawne, adopcya.

ADOPTIVE, å-dôp'-tîw, przysposobiony.

ADORABLE, å-dô'-râ-bl, *adj.* czcigodny, uwielbienia godny. —LY, *adv.* z uwielbieniem, ze czcią. —NESS, *s.* czcigodność.

ADORATION, å-dô-râ'-szůn, *s.* cześć, uwielbienie, czci wyrządzanie, modlenie się do Boga, wzywanie Boga.

TO ADORE, å-dôr', *v. a.* czcić, wielbić, czołem bić przed Bogiem, wzywać Boga, modlić się; kochać namiętnie, ubóstwiać, uwielbiać.

ADORER, å-dô'-růr, *s.* czciciel, wielbiciel; uwielbiacz.

TO ADORN, å-dôrn', *v. a.* zdobić, przyozdobiać, stroić.

ADORNER, å-dôr'-nůr', *s.* zdobiciel.

ADORNMENT, ådôrn'-mênt, *s.* ozdoba, strój.

ADREAD, å-drêd', *adv.* ze strachem, z bojaźnią.

ADRIFT, å-drîft', *adv.* na wolą morskich bałwanów; *fig.* na los szczęścia, na zgubne imię.

ADROIT, å-drôît', zgrabny, zręczny. —LY, *adv.* zgrabnie, zręcznie. —NESS, *s.* zręczność.

ADRY, å-drî', *adv.* na sucho, na czczo.

ADSCITICIOUS, åd-sê-tîsz'-ůs, *adj.* zasiągnięty, pożyczony, dodany, przyłączony.

ADULATION, åd-dżů-lâ-szůn, *s.* podłe pochlebstwo.

ADULATOR, åd-dżů-lâ'-tůr, *s.* podły pochlebca.

ADULATORY, åd'-żu-lâ-tůr-ê, *adj.* pochlebny.

ADULT, å-důlt', *s.* wyrosły, dorosły; 2) *s.* osoba dorosła, pełnoletnia.

TO ADULTER, å-důl'-tůr, *v. n.* cudzołożyć.

TO ADULTERATE, å-důl'-tůr-rât, *v.* 1) *n.* cudzołożyć; 2) *a.* fałszować, fabrykować.

ADULTERATE, *adj.* cudzołożny; zfałszowany, zfabrykowany.

ADULTERATENESS, å-důl'-tůr-rât-nes, *or* ADULTERATION, å-důl-tůr-å'-szůn, *s.* zfałszowanie, fabrykacya.

ADULTERER, å-důl'-tůr-růr, *s.* cudzołożca.

ADULTERESS, å-důl'-tůr-rês, *s.* cudzołożnica.

ADULTERINE, å-důl'-tůr-în, spłodzony w cudzołóstwie.

ADULTEROUS, å-důl'-tůr-ůs, cudzołożniczy.

ADULTERY, å-důl'-tůr-ê, *s.* cudzołoztwo.

ADULTNESS, å-důlt'-nês, *s.* dorosłość, wiek dorosły.

TO ADUMBRATE, åd-ům'-brât, *v. a.* zacienić, cieniem okryć; *fig.* odcieniować, z cienia odrysować, dawać cienie, skicować.

ADUMBRATION, åd-ům-brâ'-szůn, *s.* odcieniowanie, skic, pierwszy rzut (ołówka, pędzla).

ADUNATION, åd-ů-nâ'-szůn, *s.* złączenie, zjednoczenie.

ADUNCITY, å-důn'-sê-tê, *s.* zagięcie, zakrzywienie.

ADUNCOUS, å-důn'-kůs, *or* ADUNQUE, å-důnk', *adj.* zagięty, zakrzywiony.

ADUST (—*ed*), å-důst', (*chem.*), spalony, rozpalony.

ADUSTION, å-důst'-czůn, *s.* (*chem.*), spalenie, rozpalenie.

TO ADVANCE, åd-wâns', *v.* 1) *n.* posunąć się naprzód, pomykać naprzód, postępować; podstąpić, zbliżyć się. *To — in price*, podskoczyć w cenie. *To — on the last beder*, wyższą postąpić cenę od najwięcéj dającego; 2) *a.* posunąć naprzód, pomknąć, promowować, podnieść na wyższy stopień; dźwigać, rozkrzewiać, popierać, pomnażać, przysparzać postęp; naprzód zaliczyć.

ADVANCE, *s.* posuwanie się naprzód, postęp; dążność do doskonałości; uprzedzenie, przodek, przód. *To make advance*, czynić pierwsze kroki, uprzedzać, starać się przypodobać. *An — of money*, zaliczenie z góry pewnéj summy. — *guard*, awangarda, przednia straż.

ADVANCEMENT, åd-wâns'-mênt, *s.* awans, promocya; poparcie, podwyższenie; postęp; dźwignienie, wzniesienie, przywiedzenie do kwitnącego stanu (nauk, przemysłu, i t. d.).

ADVANCER, åd-wân'-sůr, *s.* wspieracz, opiekun, pomnożyciel, rozkrzewiciel.

ADVANTAGE, åd-wân'-tâdż, *s.* wyższość, przewaga; zaleta, ozdoba; zysk, korzyść, pożytek. *To have — over*, mieć wyższość nad. *To take (make) — of*, korzystać. *To the best —*, jak najkorzystniéj. *Personal advantages*, zalety, przymioty osobiste. — *ground*, korzystne stanowisko.

TO ADVANTAGE, *v. a.* przynosić korzyść, być użytecznym.

ADVANTAGEABLE, åd-wân'-tâdż-â-bl, *adj.* pożyteczny, korzystny.

ADVANTAGEOUS, åd-wân'-tâdżůs, *adj.* pożyteczny, korzystny. —LY, *adv.* pożytecznie, korzystnie. —NESS, *s.* użyteczność, zyskowność.

ADVENT, åd'-wênt, *s.* adwent; przyjście.

ADVENTITIOUS, åd-wên-tîsz'-ůs, *or* ADVENTIVE, åd-wên'-tîw, *adj.* przychodni, przydany, przypadkowy, obcy.

ADVENTUAL, åd-wên'-tů-âl, *adj.* adwentowy.

ADVENTURE, åd-wên'-czůr, *s.* awantura, przypadek; hazard, ryzyko; traf, przypadek. *By —*, trafunkowo, przypadkiem. *At all adventures*, na los szczęście.

TO ADVENTURE, *v.* 1) *a.* odważyć, ryzykować; 2) *n.* odważyć się, puścić na los szczęście.

ADVENTURER, åd-wên'-czůrůr, *s.* awanturnik.

AEVENTUROUS, åd-wên'-czůrůs, *or* ADVENTURESOME, åd-wên'-czůr-sům, *adj.* ryzykowny, hazardowny; zbyt śmiały, odważny.

ADVENTUROUSLY, åd-wên'-czů-rûs-lê, *adv.* na ślepy traf, na ryzyko; śmiało, odważnie.

ADVERB, *s.* (*gram.*), przysłówek.

ADVERBIAL, åd-wůr'-bê-âl, *adj.* przysłówkowy.

ADVERSARY, åd'-wêr-sâ-rê, *s.* przeciwnik.

ADVERSE, åd'-wêrs, *adj.* przeciwny, wstrętny, niepomyślny. — *fortune*, los przeciwny. — *party*, strona przeciwna. —LY, *adv.* przeciwnie, niepomyślnie.

ADVERSITY, åd-wêr'-sê-tê, *s.* przeciwność, niepomyślność.

TO ADVERT, åd-wêrt', *v.* 1) *n.* (to), uważać, baczyć, uczynić uwagę, nadmienić; 2) *a. To — the mind to...*, zwrócić na co uwagę.

ADVERTENCE (—CY), åd-wêr'-têns, *s.* uwaga, baczenie.

TO ADVERTISE, åd'-wêr-tîz, *v. a.* oznajmić, ogłosić, obwieścić.

ADVERTISEMENT, ăd-wĕr'-tĭz-mĕnt, *or* ăd-wĕr-tĭz'-mĕnt, *s.* obwieszczenie, ogłoszenie.

ADVERTISER, ăd-wĕr-tĭz'-zûr, *s.* ogłosiciel.

ADVICE, ăd-wĭs', *s.* rada; wiadomość, uwiadomienie. *To take — of one*, radzić się kogo. *To give one a good —*, dać komu dobrą radę.

ADVISABLE, ăd-wī'-zâ-bl, *adj.* doradzonym być mogący, mądry, pożyteczny, zbawienny.

TO ADVISE, ăd-wīz', *v. a.* radzić, doradzać, poradzić. *To — to the contrary*, odradzać. *To — with one's self*, radzić się samego siebie. *Well-advised*, rozważny. *Ill-advised*, płochy, nieroztropny, nierozważny.

ADVISEDLY, ăd-wī'-zĕd-lĕ, *adv.* rozważnie, rozmyślnie, po gruntownem zastanowieniu się.

ADVISEDNESS, ăd-wī'-zĕd-nĕs, *s.* namysł, rozwaga.

ADVISEMENT, ăd-wīz'-mĕnt, *s.* wiadomość, doniesienie; narada.

ADVISER, ăd-wī'-zûr, *s.* doradzca.

ADVOCACY, ăd'-wō-kâ-sĕ, *or* ADVOCATION, ăd-wōkâ'-szûn, *s.* obrona, opieka.

ADVOCATE, ăd'-wō-kât, adwokat, obrońca.

ADVOLATION, ăd-wō-lâ'-szûn, *s.* przylot.

ADVOLUTION, ăd-wō-lû-szûn, *s.* przytoczenie.

ADVOWEE, ăd-wôû-ē, *s.* kolator, patron.

ADVOWSON, ăd-wôû'-zûn, *s.* prawo przedstawiania do godności kościelnych.

ADZ, *zob.* ADDICE.

AEOLUS, ē'-ō-lûs, *s.* Eol, bożek wiatrów.

AERIAL, â-ē'-rē--âl, *adj.* napowietrzny, powietrzny.

AERIE, ē'-rē, *s.* gniazdo ptaków drapieżnych.

AEROLOGY, â-ûr-ŏl'-lō-dzĕ, *s.* nauka o powietrzu.

AEROMANCY, â'-ûr-ō-măn-sĕ, *s.* sztuka wieszczenia z powietrza.

AEROMETER, â'-ûr-ŏm-mē-tûr, *s.* powietrzomierz, aerometr.

AERONAUT, â'-ûr-ō-nât, *s.* żeglarz napowietrzny.

AERONAUTICS, â'-ûr-ō-nâu-tĭks, *s.* sztuka żeglowania po powietrzu.

AEROSCOPY, â-ûr-ŏs'-kō-pē, *s.* obserwacya powietrza.

AEROSTATICS, â-ûr-ōs-tât'-ĭks, *s. pl.* aerostatyka (nauka o ciężkości powietrza).

AFAR, â-fâr', *adv.* zdaleka, zdala.

AFFABILITY, âf-fâ-bĭl'-lē-tē, *s.* uprzejmość, grzeczność.

AFFABLE, âf'-fâ-bl, *adj.* uprzejmy, grzeczny. —LY, *adv.* uprzejmie, grzecznie.

AFFAIR, âf-fâr', *s.* interes, sprawa, czynność.

AFFECT, âf-fĕkt', *s.* afekt, uczucie, wzruszenie.

TO AFFECT, *v. a.* działać na co, wywierać wpływ; dojmować, dotykać; obchodzić; wzruszyć, rozczulić; kochać, miłować; udawać, zmyślać.

AFFECTATION, âf-fĕk-tâ'-szûn, *s.* przysada, wymuszenie, wymus, przymus.

AFFECTEDLY, âf-fĕk'-tĕd-lĕ, *adv.* z przysadą, z wymuszeniem.

AFFECTEDNESS, âf-fĕk'-tĕd-nĕs, *s.* udawanie, przysada, wymuszenie.

AFFECTION, âf-fĕk'-szûn, *s.* miłość, przywiązanie; rozczulenie, wzruszenie umysłu; dolegliwość, choroba.

AFFECTIONATE, âf-fĕk'-szûn-ât, *adj.* czuły, kochający, przychylny, życzliwy. —LY, *adv.* czule, przychylnie, z wylaném sercem. — NESS, *s.* czułość, przywiązanie.

AFFECTIONED, âf-fĕk'-szûnd, *adj. zob.* AFFECTIONATE.

AFFECTIOUSLY, âf-fĕk'-szûs-lĕ, *adv.* czule, tkliwie.

AFFECTIVE, âf-fĕk'-tĭw, *adj.* czuły, wzruszający, tkliwy.

AFFECTUOSITY, âf-fĕk-czû-ŏs'-sĕ-tē, *s.* silna namiętność, silne uczucie.

AFFECTUOUS, âf-fĕk'-czû-ûs, *adj.* czuły, rozczulający.

AFFIANCE, âf-fī'-ânś, *s.* zaręczyny, zaślubiny.

TO AFFIANCE, *v. a.* zaręczyć, poślubić, zaślubić.

AFFIDAVIT, âf-fē-dâ'-wĭt, *s.* w. p. zeznanie pod przysięgą.

AFFILIATION, âf-fĭl-lē-â'-szûn, *s.* przyznanie za syna.

AFFINAGE, âf'-fē-nâdż, *s.* (*chem.*), czyszczenie, topienie kruszców.

AFFINITY, âf-fĭn'-nē-tē, *s.* powinowactwo, pokrewieństwo.

TO AFFIRM, âf-fĕrm', *v. n.* twierdzić, utrzymywać.

AFFIRMANCE, âf-fĕr'-mâns, *s.* potwierdzenie, utwierdzenie.

AFFIRMATION, âf-fĕr-mâ'-szûn, *s.* twierdzenie.

AFFIRMATIVE, âf-fĕr'-mâ-tĭw, *adj.* twierdzący, potwierdzający. —LY, *adv.* twierdzącym sposobem.

AFFIRMER, âf-fĕr'-mûr, *s.* twierdzący, utrzymujący co.

TO AFFIX, âf-fĭks', *v. a.* przypiąć, przyczepić, przybić, przyprawić, przyłączyć.

AFFIX, âf'-fĭks, *s.* (*gram.*), przyrostek.

AFFIXION, âf-fĭk'-szûn, *s.* przyczepienie, przyłączenie.

TO AFFLICT, âf-flĭkt', *v. a.* zmartwić, strapić, zasmucić. *To — one's self*, martwić się, gryść się, frasować się. *I am afflicted at (by) his misfortune*, boleję nad jego niedolą. *Afflicted with*, dotknięty (chorobą).

AFFLICTEDNESS, âf-flĭk'-tĕd-nĕs, *s.* strapienie, zmartwienie, udręczenie.

AFFLICTER, âf-flĭk'-tûr, trapiciel, dręczyciel.

AFFLICTION, âf-flĭk'-szûn, *s.* boleść, zgryzota, zmartwienie, strapienie.

AFFLICTIVE, âf-flĭk'-tĭw, *adj.* dolegliwy, dotkliwy, dojmujący, bolesny.

AFFLUENCE (—LY), âf-flû-ĕns, *s.* dopływ, przypływ; *fig.* dostatki, zamożność, bogactwa.

AFFLUENT, âf'-flû-ĕnt, *adj.* dopływający; *fig.* opływający w dostatki, zamożny, bogaty.

AFFLUX, âf'-flûks, *s.* przypływ.

TO AFFORD, âf-fôrd', *v. a.* wystarczać, stać na co, być w stanie opędzić koszta, zdobyć się na ich opędzenie; użyczyć, wyświadczyć; sprawić, przynieść, dostarczyć, nastręczyć. *To — pleasure*, sprawić przyjemność. *I cannot — to spend so much*, nie wystarcza mnie na tak wielkie wydatki. *To — means*, nastręczyć środki.

TO AFFRANCHISE, âf-frân'-czĭz, *v. a.* oswobodzić, wyzwolić, usamowolnić.

AFFRANCHISEMENT, âf-frân'-czĭz-mĕnt, *s.* oswobodzenie, wyzwolenie, usamowolnienie.

AFFRAY, âf-frâ', *s.* bijatyka, burda, brewerya, rozruch na ulicy.

AFFRICTION, âf-frĭk'-szûn, *s.* nacieranie.

TO AFFRIGHT, âf-frīt', *v. a.* przestraszyć, nastraszyć. *To be affrighted at*, przelęknąć się czego.

AFFRIGHT, *s.* strach, przestrach, przerażenie.

TO AFFRONT, âf-frŭnt', *v. a.* zuchwale się komu stawić, wyrządzić zniewagę, obelgę.

AFFRONT, *s.* zniewaga, obelga.

AFFRONTER, âf-frŭn'-tûr, *s.* wyrządzający zniewagę, obraziciel, krzywdziciel.

TO AFFUSE, âf-fûz', *v. a.* (*chem.*), nalać, polać, przylać.

AFFUSION, âf-fû'-żûn, *s.* (*chem.*) nalanie, polanie.

TO AFFY, âf-fī', *v.* 1) *a.* zaślubić, poślubić, zaręczyć; 2) *n.* †. ufać, pokładać zaufanie.

AFIELD, â-fēēld', *adv.* w polu, na polu.

AFLAT, â-flât', *adv.* na płask, płasko.

AFLOAT, â-flōt', *adv.* pływając po wodzie.

AFOOT, â-fût', *adv.* pieszo; *fig.* w ruchu, w robocie.

AFORE, â-fôr', 1) *prep.* przed; 2) *adv.* †. pierwéj, dawniéj. — *going*, poprzedzający uprzedni. — *mentioned (said)*, wyżéj pomieniony.

AFRAID, â-frâd', *adj.* bojący się. *To be —*, bać się, lękać się. *To make one —*, nastraszyć kogo.

AFRESH, â-frĕsz', *adv.* na nowo, znowu.

AFRICA, âf'-frĭ-kâ, *s.* Afryka.

AFRICAN, âf'-frĭ-kân, 1) *adj.* afrykański; 2) *s.* Afrykanin.

AFRONT, â-frŭnt', *adv.* naprzeciwko.

AFT, âft, (*mar.*), 1) *adv.* z tyłu okrętu; 2) *s.* rufa okrętu.

AFTER, âf'-tûr, 1) *prep.* po,

według. *One — another*, jeden po drugim. *Day — day*, dzień po dniu. *To go in search — (to look —)*, szukać czego, kogo. — *the French fashion*, po francuzku. — *the ancient custom*, po dawnemu; 2) *adv.* po tém, następnie. — *ages*, następne wieki, potomność. — *all*, nareszcie, wreszcie, nakoniec. — *birth*, błona w któréj się dzieci rodzą, łożysko. — *math*, otawa. — *noon*, popołudnie. — *thought (— wit)*, mądrość powczasie. — *ward*, potém, następnie.

AGAIN, â-gĕn, *adv.* znowu. *To fall sick —*, znowu zachorować. *To read over —*, jeszcze raz odczytać. — *and —*, po kilka razy, wciąż, jeszcze i jeszcze.

AGAINST, â-gĕnst', *prep.* przeciw, naprzeciw. *Over —*, po drugiéj stronie, naprzeciwko. — *my order*, przeciw memu rozkazowi. — *the end of the week*, pod koniec tygodnia. — *the hair (—the grain)*, pod włos; *fig.* mimowolnie.

AGAPE, â-gâp', *adv.* z rozdziawioną gębą, jak gawron.

AGARIC, âg'-â-rĭk, *s.* bedłka liściowa, modrzewowa gąbka, hubka.

AGAST, â-gâst', *adj.* osłupiały, jak wryty, zdumiały, przerażony (jakby widokiem upiora).

AGATE, âg'-ât, *s.* agat.

AGE, âdż, *s.* wiek, wiek ludzki; wiek, stulecie; pełnoletność. *Old — (great —)*, starość. *The golden —*, wiek złoty. *Under — (nonage)*, małoletność. *To be of —*, być pełnoletnim. *To come to —*, dojść do pełnoletności. *To be under —*, być małoletnim.

AGED, à'-dżĕd, *adj.* stary.

AGENCY, à'-dżĕn-sė, *s.* działanie; pośrednictwo.

AGENT, à'-dżĕnt, ajent, interesa sprawujący; działacz, działający środek.

TO AGGLOMERATE, âg-glòm'-mûr-ât, *v. a.* zwinąć w kłąb.

AGGLOMERATION, âg-glò-mĕrâ'-szûn, *s.* zwinięcie w kłąb, zbiór, zebranie.

TO AGGLUTINATE, âg-glû'-tė-nât, *v. a.* skleić, zlepić; (*med.*), przygoić, zagoić.

AGGLUTINATION, âg-glû-tė-nâ'-szûn, *s.* sklejenie, zlepienie; (*med.*) zagojenie.

AGGLUTINATIVE, âg-glû'-tė-nâ-tĭw, *adj.* sklejający, zlepiający.

TO AGGRANDIZE, âg'-grân-dĭz, *v. a.* powiększyć.

AGGRANDIZEMENT, âg-grân'-dĭz-mĕnt, *s.* wzrost, powiększenie.

AGGRANDIZER, âg'-grân-dĭz-ûr, *s.* powiększyciel.

TO AGGRAVATE, âg'-grâ-wât, *v. a.* cięższym uczynić, pogorszyć.

AGGRAVATION, âg-grâ-wâ'-szûn, *s.* uciążenie, pogorszenie, okoliczności czyniące zbrodnię szkaradniejszą.

TO AGGREGATE, âg'-grė-gât, *v. a.* skupić, zebrać, zgromadzić.

AGGREGATE, 1) *adj.* nagromadzony, zebrany; 2) *s.* całość powstała z wielu jednorodnych części; treść, ogół wiadomości.

AGGREGATION, âg-grė-gâ'-szûn, *s.* skupienie, nagromadzenie; knpa, gromada.

TO AGGRESS, âg-grĕs', *v. a.* zaczepić, napastować.

AGGRESSION, âg-grĕsz'-ûn, *s.* zaczepka, napaść.

AGGRESSIVE, âg-grĕs'-sĭw, *adj.* zaczepny, napastniczy.

AGGRESSOR, âg-grĕs'-sûr, *s.* zaczepca, napastnik.

TO AGGRIEVE, âg-grėėw', *v. a.* zmartwić; zasmucić; skrzywdzić, ukrzywdzić.

AGHAST, *zob.* AGAST.

AGILITY, â-dżĭl'-ė-tė, *s.* chyżość, szybkość, zwinność.

TO AGIST, â-dżĭst', *v. a.* † wziąść cudze bydło na wypas.

AGITABLE, âdż'-ė-tâ-bl, *adj.* mogący być poruszonym; *fig.* mogący być przedmiotem sporu, roztrząsania.

TO AGITATE, âdż'-ė-tât, *v. a.* poruszyć, wzruszyć; *fig.* burzyć, wszczynać poburzenia, wichrzyć, zakłócić spokojność; roztrząsać, rozbierać. *To — a question*, roztrząsać jaki przedmiot.

AGITATION, âdż-ė-tâ'-szûn, *s.* poruszenie, wzruszenie; *fig.* poburzenie, zawichrzenie; gwałtowne wzruszenie umysłu; rozbior, roztrząsanie.

AGITATOR, âdż-ė-tâ'-tûr, *s.* burzliwiec, wichrzyciel.

AGNAIL, âg'-nâl, *s.* zanokcica, *zob.* WITLOW.

AGNATION, âg-nâ'-szûn, *s.* pokrewieństwo po mieczu.

AGNES, âg'-nĕs, *s.* Agnieszka.

AGNUS-CASTUS, âg'-nûs-kâs'-tûs, *s.* wierzba włoska.

AGO, â-gò', *adv.* wprzód, przedtém, poprzednio. *A year —*, przed rokiem. *Long —*, dawno. *A while —*, przed chwilą.

AGOG, â-gòg', *adv.* chciwie, pożądliwie, z upragnieniem. *To set —*, wzbudzić żądzę, sprawić oskomę.

AGOING, â-gò'-ĭng, *adv.* w ruchu, w czynności, w robocie.

AGONISM, âg'-ò-nĭzm, *s.* zapasy, ubieganie się.

TO AGONIZE, âg'-ò-nĭz, *v. n.* konać, umierać.

AGONY, âg'ò-nė, *s.* konanie, obumieranie.

TO AGREE, â-grė, *v. a. lub n.* godzić, ugodzić, pogodzić, zgadzać się. *To — on (upon)*, umówić się o co. *To make people —*, godzić zwaśnionych. *To — upon the price*, zgodzić się o cenę. *Your actions and words do not —*, uczynki twoje nie zgadzają się z twemi słowami. *All — upon this*, wszyscy się na to zgadzają. *This meat does not — with me*, to mięsiwo (lub potrawa), nie służy memu żołądkowi.

AGREEABLE, â-grė'-â-bl, *adj.* zgodny, stosowny; przyjemny. — LY, *adv.* (*to*), zgodnie, stosownie do. —NESS, *s.* zgodność, stosowność, przyjemność.

AGREED, â-grėd', *adj.* (*on, upon*), ugodzony, umówiony.

AGREEMENT, â-grė'-mĕnt, *s.* zgoda, umowa.

AGRICULTURAL, âg-rė-kûl'-czû-râl, *adj.* rolniczy.

AGRICULTURE, âg-rė-kûl'-czûr, *s.* rolnictwo.

AGRICULTURIST, âg-rė-kûl'-czû-rĭst, *s.* rolnik.

AGRIMONY, âg'-rė-mûn-nė, *s.* (roślina), rzep, rzepak, wątrobnik,

AGROUND, â-grôûnd', *adv.* na dnie, na lądzie morskim. *To run —*, utknąć okrętém przy brzegu, osiąść na mieliznie.

AGUE, â'-gû, *s.* febra, gorączka.

AGUISH, â'-gû-ĭsz, *adj.* febrowy, febrzysty. —NESS, *s.* dreszcz febrowy.

AHEAD, â-hĕd, *adv.* (*mar.*), na przodzie, z przodu.

AID, âd, *s.* pomoc, wsparcie, zasiłek; podatek, składka, dokładka.

TO AID, *v. a.* pomagać, wspierać, zasilać.

AID-DE-CAMP, âd-dė-kâûm', *s.* adjutant.

AIDER, âd'-ûr, *s.* pomocnik.

AIDLESS, âd'-lĕs, *adj.* pozbawiony pomocy, opuszczony.

AIL, âl, *s.* cierpienie, choroba.

TO AIL, *v. n.* boleć, dolegać. *What ails you?* co cię dolega? cóż ci to?

AILING, âl'-ĭng, *adj.* słabowity, chorowity, cierpiący.

AILMENT, âl'-mĕnt, *s.* boleść, ból, dolegliwość.

AIM, âm, *s.* cel do którego się strzela, wymierzenie broni do celu. — *sight*, celik na strzelbie; *fig.* cel, zamiar. *To take —*, celować. *To miss one's —*, uchybić swego celu.

TO AIM, *v. a.* (*at*), celować, wymierzyć do celu; *fig.* godzić na co, zmierzać do czego, dążyć do czego.

AIR, âr, *s.* powietrze; 2) arya, śpiew; 3) mina, postawa, powierzchowność. — *baloon*, balon napowietrzny. — *bladder*, pęcherz napełniony powietrzem. — built, zbudowany w powietrzu. — *built castles*, zamki na lodzie, — *gun*, wiatrówka. — *hole*, luft. — *pump*, powietrzociąg, machina pneumatyczna. — *shaft*, wietrznik, okno w kopalniach.

TO AIR, *v. a.* przewietrzyć, przesuszyć na powietrzu. *To — linen*, wysuszyć bieliznę przy ogniu. *To — one's self*, przewietrzyć się.

AIRINESS, âr'-ė-nĕs, *s.* wietrzność; *fig.* lekkość, płochość, lekkomyślność.

AIRING, âr'-ĭng, *s.* przewietrzenie, przewietrzenie się. *To take an —*, przewietrzyć się.

AIRY, à'-rė, *adj.* powietrzny;

fig. wietrzny, powiewny, płochy, ulotny.

AISLE, ll, *s.* środek kościoła od drzwi do wielkiego ołtarza.

AIT, åt, *s.* kępa.

TO AKE, åk, *v. n.* boleć, dolegać.

AKIN, å-kîn, *adj.* krewny, powinowaty.

AKING, å'-kîng, *adj.* bolący. *To have an — tooth*, cierpieć ból zębów.

ALABASTER, ål'-å-bås-tûr, 1) *s.* alabaster; 2) *adj.* alabastrowy.

ALACK, å-låk', *interj.* biada! niestety! — *a day!* o dniu nieszczęśliwy!

ALACRIOUSLY, å-låk'-rê-ûs-lê, *adv.* żwawo, wesoło, ochoczo.

ALACRITY, å-låk-rê-tê, *s.* rzeczkość, żwawość, wesołość, ochota.

ALARM, å-lårm', *s.* allarm, trwoga, postrach. *To sound (an)* —, trąbić na trwogę. — *bell*, dzwon na gwałt. *To ring the — bell*, uderzyć, dzwonić na gwałt. *To give* —, potrwożyć, strwożyć. *To take* —, strwożyć się. *To spread* —, rozsiewać trwogę.

TO ALARM, *v. a.* allarmować, trwożyć.

ALARMING, ål-år'-mîng, *adj.* zatrważający. —LY, *adv.* z trwogą, z przestrachem.

ALAS, å-lås', *interj.* niestety.

ALB, ålb, *s.* komża, komeszka.

ALBEIT, ål-bê'-ît, *conj.* chociaż.

ALBION, ål'-bê-ôn, *s.* (w poezyi), Anglia.

ALBUGINEOUS, ål-bû-dżên'-nê-ûs, *adj.* białkowaty, białawy.

ALBUGO, ål-bû'-gô, *s.* bielmo, katarakta.

ALBUM, ål'-bûm, *s.* imiennik, sztambuch.

ALCAID, ål-kåd', *s.* sędzia miejski (w Hiszpanii).

ALCHYMICAL, ål-kêm'-mê-kål, *adj.* alchemiczny. —LY, *adv.* alchemicznie.

ALCHYMIST, ål'-kêm-mîst, *s.* alchemik.

ALCHYMY, ål'kêm-mê, *s.* alchemia.

ALCOHOL, ål'-kô-hôl, *s.* (*chem.*) alkohol, wyskok winny.

ALCOHOLIZATION, ål-kô-hôl-ê-zâ'-szûn, *s.* (*chem.*), alkoholizacya.

TO ALCOHOLIZE, ål'-kô-hô-lîz, *v. a.* alkoholizować.

ALKORAN, ål'-kô-rân, *s.* alkoran.

ALKOVE, ål-kôw', *s.* alkowa, alkierz.

ALDER (— *tree*), ål'-dûr, *s.* olsza, olszyna.

ALDERMAN, ål'-dûr-mân, *s.* radny pan, rajca, burmistrz.

ALDERN, ål-dûrn, *adj.* olszowy.

ALE, ål, *s.* piwo pszenne (bez chmielu). — *berry*, grzane piwo z cukrem. — *brewer*, piwowar. — *conner*, rewizor szynków piwnych (w Londynie). — *house*, szynk piwny. — *house-keeper*, szynkarz piwny.

ALECOST, ål'-kôst, *s.* (roślina), wrotycz pospolity.

ALEHOOF, ål'-hôôf, *s.* bluszcz poziemny.

ALEMBIC, å-lêm'-bîk, *s.* alembik.

ALENGTH, å-lêng*th*, *s. adv.* wzdłuż.

ALERT, å-lêrt, *adj.* czujny, żwawy, rzezki. *To be upon the* —, mieć się na ostrożności.

ALERTNESS, å-lêrt'-nês, *s.* żwawość, rzeskość, żywość.

ALEXANDER, ål-lêg'-zân-dûr, *s.* Alexander.

ALEXANDER'S FOOT, ål'-lêgzân-dûrz-fût, rumian, rębne ziele.

ALEXIPHARMIC (=AL), å-lêksê-fâr'-mîk, *or* ALEXITERIC (— AL), å-lêk-sê-têr'-rîk, *adj.* służący przeciw truciznie.

ALGEBRA, ål'dżê-brå, *s.* algiebra.

ALGEBRAIC (—AL), ål-dżê-brå'-îk, *adj.* algiebraiczny.

ALGEBRAIST, ål-dżêbrå'-îst, *s.* algiebrzysta.

ALGID, ål'-dżîd, *adj.* zimny, skrzepły, lodowaty.

ALGIDITY, ål-dżîd'-dê-tê, *s.* zimność, ostuda.

ALGIERS, ål-dżêêrz', *s.* Algier.

ALGIFIC, ål-dżîf'-fîk, *adj.* oziębiający, ostudzający.

ALGOR, ål'gôr, *s.* ostre zimno, mróz.

ALIAS, å'-lê-âs, *adv.* inaczéj.

ALIBI, ål'-lê-bî, *s.* w. p. nieobecność na miejscu popełnionego przestępstwa.

ALIEN, ål'-yên, 1) *s.* cudzoziemiec. — *bill*, prawo o cudzoziemcach; 2) *adj.* obcy. *It is — to my purpose*, to jest obce memu przedmiotowi.

ALIENABLE, ål'-yên-â-bl, *adj.* mogący być zbytym (sprzedanym, odstąpionym, zamienionym).

TO ALIENATE, ål'yên-åt, *v. a.* alienować, zbyć; *fig.* odrazić, odstręczyć.

ALIENATION, ål-yên-å'-szûn, *s.* alienacya, zbycie; *fig.* odrażenie, odstręczenie.

TO ALIGHT, å-lît', *v. n.* (*from*). zsiąść, wysiąść. *To — on*, wpaść na co, napotkać.

ALIKE, å-lîk', *adv.* podobnie, zarówno.

ALIMENT, ål'lê-mênt, *s.* pokarm, pożywienie, posiłek.

ALIMENTAL, ål-lê-mên'-tål, *adj.* pokarmny, pożywny, posilny.

ALIMENTARINESS, ål-lê-mên'-tâ-rê-nês, *s.* pożywność, posilność.

ALIMENTARY, ål-lê-mên'-tâ-rê, *adj.* pokarmowy; pożywny, posilny.

ALIMENTATION, ål-lê-mên-tâ'-szûn, *s.* karmienie, żywienie; pożywność.

ALIMONIOUS, ål-lê-mô'-nê-ûs, *adj.* pożywny.

ALIMONY, ål'-lê-mûn-nê, *s.* w. p. pensya alimentarna dla rozwódki.

ALIVE, å-lîv', *adj.* żywy, żyjący. *To burn* —, spalić żywcem. *He is the best man* —, to jest najlepszy człowiek w świecie. *No man* —, nikt w świecie. *Is he still* —? czy on jeszcze żyje? *fig.* — *to*, czuły na co.

ALKALI, ål'-kå-lê, *s.* alkali, sól ługowa.

ALKALINE, ål'-kå-lîn, *adj.* alkaliczny.

ALKANET, ål'-kå-nêt, *s.* (roślina), czarki, wołowy język, czerwieniec.

ALL, åll, 1) *adj.* wszystek, wszelki, cały; 2) *s.* wszystkość, ogół, całość; 3) *adv.* całkiem, zupełnie, wszystko. — *bearing*, wszystkorodny. — *cheering*, wszystkorozweselający. — *devouring*, wszystko pożerający. — *hail!* witaj! — *hallowtide*, (—*hallown*), wszystkich Świętych. — *knowing*, wszystkowiedzący. — *seeing*, wszystko widzący. — *souls Day*, dzień zaduszny. — *wise*, wszechmądry.

TO ALLAY, ål-lå', *v. a.* mieszać kruszce, do srebra dodać miedzi, do złota srebra lub miedzi; *fig.* złagodzić, ukoić, uśmierzyć, ugasić. *To — wine with water*, dolać wody do wina. *The tempest allays*, burza ucicha.

ALLAY, *s.* aliaż, przysada; *fig.* złagodzenie, ukojenie, uśmierzenie, ugaszenie. *Without* —, czysty, szczery.

ALLAYER, ål-lå'-ûr, *s.* łagodziciel, uśmierzyciel; środek łagodzący.

ALLAYMENT, ål-lå'-mênt, *s.* ulga, uśmierzenie.

TO ALLEDGE, ål-lêdż', *v. a.* przytoczyć, przywieść; twierdzić, utrzymywać.

ALLEDGMENT, ål-lêdż'mênt, *s.* przytoczenie; twierdzenie.

ALLEGATION, ål-lê-gâ'-szûn, *s.* przytoczenie, cytacya; twierdzenie; wybieg, wymówka.

ALLEGIANCE, ål-lê'-dżê-âns, *s.* posłuszeństwo, uległość, hołdownictwo. *Oath of* —, przysięga na wierność. *To do* —, złożyć hołd.

ALLEGORIC (—AL), ål-lê-gôr'-rîk, *adj.* alegoryczny.—ALLY, *adv.* alegorycznie. —ALNESS, *s.* alegoryczność.

TO ALLEGORIZE, ål'-lê-gô-rîz, *v. a.* wyobrazić pod alegoryą.

ALLEGORY, ål'-lê-gôr-rê, *s.* alegorya, przenośnia, figura.

ALLEJUJAH, ål-lê-lû'-yâ, *s.* alleluja.

TO ALLEVIATE, ål-lê'-wê-åt, *v. a.* ulżyć, folgować, ułagodzić, uśmierzyć.

ALLEVIATION, ål-lê-wê-å'-szûn, *s.* ulga, folga, ułagodzenie, uśmierzenie.

ALLEY, ål'-lê, *s.* alea; uliczka przechodnia.

ALLIANCE, ål-lî'-âns, *s.* alians, przymierze; pokrewieństwo, powinowactwo.

ALLICIENCY, ål-lîsz'-yên-sê, *s.* siła przyciągająca.

TO ALLIGATE, âl'-lè-gât, *v. a*, przywiązać, związać.

ALLIGATION, âl-lè-gâ'-szûn, *s.* związanie, połączenie; (*aryt.*) regula mieszana.

ALLIGATOR, âl-lè-gâ'-tûr, *s.* alligator, kaiman (krokodyl amerykański).

ALLISION, âl-lîż'-ûn, *s.* uderzenie jednego o drugie, potrącenie, starcie się.

ALLITERATION, âl-lît-êr-â'-szûn, *s.* igraszka poetyczna zależąca na dobraniu kilku po sobie następujących wyrazów, zaczynających się na jednę literę.

ALLOCUTION, âl-lô-kû'-szûn, *s.* przemowa, perora.

ALLODIAL, âl-lô'-dê-âl, *adj.* allodialny.

ALLODIUM, âl-lô'-dê-ûm, *s.* allodium, własność bezwarunkowa dziedziczna.

TO ALLOT; âl-lôt', *v. a.* wyznaczyć, wydzielić.

ALLOTMENT, âl-lôt'mênt, *s.* cząstka wydzielona, wydział.

TO ALLOW, âl-lôû', *v. a.* przyznać, uznać; dopuścić, dozwolić, pozwolić, zezwolić; nadać, wyznaczyć; zważać, mieć wzgląd na co, pobłażać, folgować. *I — of that excuse*, uznaję tę wymówkę za słuszną. *I will not — you to do it*, nie pozwolę ci tego uczynić. *To — a privilege*, nadać przywiléj. *To — a maitenance*, wyznaczyć pensyą. *Allowing for his want of education*, zważając, mając na względzie jego złe wychowanie.

ALLOWABLE, âl-lôû'-â-bl, *adj.* dopuszczalny; dozwolony, godziwy, słuszny. —NESS, *s.* godziwość, słuszność.

ALLOWANCE, âl-lôû'-âns, *s.* przyznanie, przystanie na co; pozwolenie, zezwolenie; porcya, racya, strawne, stołowe, pensya wyznaczona; względność, pobłażanie, folgowanie. *There must be some grains of*—, nie trzeba tak surowo sądzić, trzeba coś wybaczyć, przez szpary czasem patrzeć.

ALLOY, âl-lôê', *s.* podlejszy kruszec dodany do droższego, przysada; *fig.* zmieszanie, ujęcie, ujma, uszczerbek.

TO ALLUDE, âl-lûd', *v. n.* dotknąć, nadmienić, napomknąć, namykać, ściągać się do czego, zakrawać na co.

TO ALLURE, âl-lûr', *v. a.* zwabić, przywabić, przyłudzić.

ALLUREMENT, âl-lûr'-mênt, *s*, powab, przyłuda, ponęta.

ALLURER, âl-lû'-rûr, *s.* wabiciel, maniciel, pochlebca.

ALLURINGLY, âl-lû'-rîng-lê, *adv.* łudzącym, zwodniczym sposobem, ponętnie, powabnie.

ALLUSION, âl-lû'-żûn, *s.* alluzya, wzmianka, napomknienie, przymówienie.

ALLUSIVE, âl-lû'-sîw, *adj.* dotykający, napomykający; zakrawający na co. —LY, *adv.* z lekka dotykający, lekką czyniąc wzmiankę. —NESS, *s.* napomykanie, przymawianie.

ALLUVION, âl-lû'-vê-ûn, *s.* odsep, przysypisko.

TO ALLY, âl-lî', *v. a.* złączyć węzłem przymierza lub pokrewieństwa, (— *to*, z kim).

ALLY, *s.* aliant, sprzymierzeniec; krewny, powinowaty.

ALMANAC, âl'-mâ-nâk, *s.* almanak, kalendarz.

ALMIGHTINESS, âl-mî'-tê-nês, *s*, wszechmocność.

ALMIGHTY, âl-mî'-tê, *adj.* wszechmocny.

ALMOND, â'-mûnd, *s.* migdał. — *tree*, migdałowe drzewo.

ALMONER, âl'-mûn-ûr, *s.* jałmużnik.

ALMONRY, âl'-mûn-rê, *s.* dom przytułku, miejsce gdzie się rozdaje jałmużna, mieszkanie jałmużnika.

ALMOST, âl'-môst, *adv.* prawie, niemal.

ALMS, âmz, *s.* jałmużna.— *box*, jałmużniana skrzynka. — *deed*, miłosierny uczynek. — *giver*, dający jałmużnę.—*house*, dom przytułku, szpital.

ALOES, âl'-ôz, *s.* aloes.

ALOETIC (—AL), âl-lô-êt'-îk, *adj.* aloesowy.

ALOFT, â-lôft', *adj.* na górze, do góry, w górę.

ALONE, â-lôn', 1) *adj.* sam, samotny. *Let me* —, daj mi pokój. *Let that* —, nie ruszaj tego. *Let me — for that*, spuść się na mnie; 2) *adv.* tylko.

ALONG, â-lông', *adv.* wzdłuż. — *side of*, obok czego. — *with*, w towarzystwie, razem, wraz z. *Come* —, pójdź sam (tu). *Will you* come— *with me?* czy chcesz pojść ze mną? *Take this* — *with you*, weź to z sobą.

ALOOF; â-lôôf, *adv.* zdala, opodal.

ALOUD, â-lôûd', głośno.

ALPHABET, âl'fâ-bêt, *s.* alfabet, abecadło.

ALPHABETIC (—AL), âl-fâ-bêt'-îk, *adj.* alfabetyczny. —ALLY, *adv.* alfabetycznie.

ALPINE, âl'-pîn, *adj.* alpejski.

ALPS, âlps, *s. pl.* Alpy.

ALREADY, âl'-rêd-dê, *adv.* już.

ALSO, âl'-sô, *adv.* także, tudzież, też.

ALTAR, âl'-tûr, *s.* ołtarz.

TO ALTER, âl'-tûr, *v.* 1) *a.* odmienić, zmienić, przemienić. *To — one's mind*, odmienić uczynione postanowienie, inaczéj się namyślić. *To — one's condition*, odmienić stan, ożenić się lub wyjść za mąż; 2) *n.* odmienić się, zmienić się.

ALTERABLE, âl'-tûr-â-bl, *adj.* odmienialny, odmienny. —LY, *adv.* odmiennie. —NESS, *s.* możność odmienienia.

ALTERATION, âl-tûr-â'-szûn, *s.* odmiana, zmiana.

ALTERATIVE, âl'-tûr-â-tîw, 1) *adj.* mogący sprawić odmianę; 2) *s.* (*med.*), lekarstwo zwolna polepszające stan zdrowia.

ALTERCATION, âl-tûr-kâ'-szûn, *s.* spór, zwada.

ALTERN, âl'-têrn, *adj.* przemienny, kolejny.

ALTERNACY, âl-têr'-nâ-sê, *s.* przemiana, kolejny porządek.

TO ALTERNATE, âl-têr'-nât, *v. a.* et *n.* naprzemiany co czynić, z kolei następować.

ALTERNATE, *adj.* kolejny, jeden po drugim. —LY, *adv.* kolejnie, na przemiany. —NESS, *s.* kolejność, przemiana.

ALTERNATION, âl-tûr-nâ'-szûn, *s.* przemiana, odmiana.

ALTERNATIVE, âl-têr'-nâ-tîw, 1) *adj.* kolejny; 2) *s.* rzecz dana do wyboru, albo albo, alternata. —LY, *adv.* kolejnie, na przemiany. —NESS, *s.* kolejność.

ALTHOUGH, âl-THô', *conj.* lubo, chociaż.

ALTITUDE, âl'-tê-tûd, *s.* wysokość, szczyt.

ALTOGETHER, âl'-tô-gê-THûr, *adv.* całkiem, zupełnie.

ALUM, âl'-lûm, *s.* hałun.

ALUMINOUS, âl-lû'-mê-nûs, *adj.* hałunowy.

ALWAYS, âl'-uâz, *adv.* zawsze.

AMABILITY, âm-â-bîl'-ê-tê, *s.* godność kochania, uprzejmość.

AMAIN, â-mân', *adv.* z całą siłą, nawalnie, pędem, spiesznie.

AMALGAM (—A), â-mâl'-gâm, *s.* (*chem.*), amalgama.

TO AMALGAMATE, â-mâl'-gâ-mât, *v. a.* amalgamować.

AMALGAMATION, â-mâl-gâ-mâ'-szûn, *s.* amalgamacya.

AMANUENSIS, â-mân-û-ên'-sîs, *s.* pisarek, kopista.

AMARANTH, âm'-â-rânth, *s.* amarant (kwiat).

AMARANTHIN, âm-â-rân'-thîn, *adj.* amarantowy.

TO AMASS, â-mâs', *v. a.* zwalić na kupę, skupić, zgromadzić.

AMASSMENT, â-mâs'-mênt, *s.* nagromadzenie.

AMATEUR, âm-â-târ', *s.* amator, lubownik, miłośnik.

AMATORIAL, âm-â-tô'-rê-âl, *or* AMATORY, âm'-â-tûr-rê, *adj.* miłośny.

AMAUROSIS, âm-âu-rô'-sîs, *s.* katarakta.

TO AMAZE, â-mâz', *v. a.* przerazić, zadziwić, wprawić w zadumienie. *To be amazed at*, zdumiewać się, osłupieć z zadziwienia.

AMAZE, *s.* zdumienie, zadziwienie.

AMAZEDLY, â-mâ'-zêd-lê, *adv.* z zadziwieniem, z osłupieniem.

AMAZEDNESS, â-mâ'-zêd-nês, *s.* zdumiałość.

AMAZEMENT, â-mâz'-mênt, *s.* zadumienie, osłupienie.

AMAZING, â-mâ'-zîng, *adj.* zdumiewający, zadziwiający. —LY, *adv.* do zadziwienia, na podziw.

AMAZON, âm'-â-zûn, *s.* amazonka.

AMBAGES, âm-bâ'-dżêz, *s.* plątanina wyrazów.

AMBASSADOR, âm-bâs'-sâ-dûr, *s.* ambasador, poseł.

AMBASSADRESS, âm-bâs'-sâ-drês, *s.* ambasadorowa, posłannica.

AMBER, âm'-bûr, 1) *s.* bursztyn; 2) *adj.* bursztynowy. — *seed*, piżmowe ziarnka.

AMBERGRIS, âm'-bûr-grês, *s.* ambra.

AMBIDEXTER (—TROUS), âm-bâ-dêks'-tûr, *adj.* umiejętny na obie ręce; *fig.* noszący płaszcz na obu ramionach, dwom panom służący.

AMBIENT, âm'-bê-ênt, *adj.* otaczający. *The — air*, powietrze które nas otacza.

AMBIGUITY, âm-bê-gû'-ê-tê, *s.* dwuznaczność, zawiłość.

AMBIGUOUS, âm-big'-û-ûs, *adj.* dwuznaczny, zawiły. —LY, *adv.* dwuznacznie. —NESS, *s. zob.* AMBIGUITY.

AMBITION, âm-bîsz'-ûn, *s.* ambicya, duma.

AMBITIOUS, âm-bîsz'-ûs, *adj.* ambitny, dumny. —LY, *adv.* ambitnie, dumnie.

AMBLE, âm'-bl, *s.* stęp.

TO AMBLE, *v. n.* iść stępo.

AMBLER, âm'-blûr, *s.* stępak.

AMBLINGLY, âm'-blîng-lê, *adv.* stępo.

AMBROSIA, âm-brô'-żê-â, *s.* ambrozya, napój bogów; 2) (roślina), boży byt.

AMBROSIAL, âm-brô'-żê-âl, *adj.* ambrozyowy.

AMBRY, âm'-brê, *s. zob.* ALMONRY.

AMBULATION, âm-bû-lâ'-szûn, *s.* chodzenie, przechadzka.

AMBULATORY, âm'-bû-lâ-tûr-rê, *adj.* przechadzający się, spacerujący.

AMBURY, âm'-bû-rê, *s.* wrzód u koni.

AMBUSCADE, âm'-bûs-kâd, *or* AMBUSH, âm'-bûsz, *s.* zasadzka.

AMEL, âm'-mêl, *s. zob.* Enamel.

AMEN, â'-mên, *adv.* amen.

AMENABLE, â-mê'-nâ-bl, *adj.* odpowiedzialny.

TO AMEND, â-mênd', *v.* 1) *a.* poprawić, ulepszyć; 2) *n.* poprawić się.

AMENDMET, â-mênd'-mênt, *s.* poprawa, polepszenie, sprostowanie uchybień w przewodzie prawnym; dodatki i sprostowania w projekcie do prawa.

AMENDS, â-mênds', *s.* wynagrodzenie szkody, zadosyć uczynienie, satysfakcya. *To make —*, wynagrodzić, zadosyć uczynić.

TO AMERCE, *v. a.* skarać grzywnami.

AMERCEMENT, â-mêrs'-mênt, *s.* grzywny, kara pieniężna.

AMERICA, â-mêr'-rê-kâ, *s.* Ameryka.

AMERICAN, â-mêr'-rê-kân, 1) *adj.* amerykański; 2) *s.* Amerykanin.

AMETHIST, âm'-ê-*th*îst, *s.* ametyst (klejnot fiałkowo błękitnego koloru).

AMIABLE, â'-mê-â-bl, *adj.* luby, miły, przyjemny, kochany. —NESS, *s.* słodycz, uprzejmość. —LY, *adv.* słodko, mile, uprzejmie.

AMICABLE, âm'-mê-kâ-bl, *adj.* przyjacielski. —NESS, *s.* przyjacielstwo. —LY, *adv.* po przyjacielsku.

AMID, â-mîd', *or* AMIDST, â-mîdst', *prep.* wśród, wpośród.

AMISS, â-mîs', *adv.* źle, błędnie, naopak, przewrotnie. *To take —*, wziąść za złe. *It would not be —*, niebyłoby od rzeczy. *To do —*, uchybić, pobłądzić.

AMITY, âm'-mê-tê, *s.* przyjaźń.

AMMONIAC, âm-mô'-nê-âk, *s.* amoniak.

AMMUNITION, âm-mû-nîsz'-ûn, *s.* amunicya.

AMNESTY, âm'-nês-tê, *s.* amnestya.

AMONG, â-mûng', *or* AMONGST, *prep.* między, pomiędzy. *From —*, z pomiędzy.

AMOROUS, âm'-ô-rûs, *adj.* rozkochany, zakochany, romansowy, miłośny. —LY, *adv.* romansowo, miłośnie. —NESS, *s.* romansowość.

AMORTIZATION, â-môr-tê-zâ'-szûn, *or* AMORTIZEMENT, â-môr'-tîz-mênt, *s.* w. p. zapis dóbr kościołowi lub korporacyi, która ich alienować nie może.

TO AMORTIZE, â-môr'-tîz, *v. a.* zapisać lub przedać kościołowi lub jakiéj korporacyi.

AMOUNT, â-môûnt', *s.* ogół, summa, kwota. *What is the — of it?* ile to wynosi? *To the — of....*, ogółem, w ogóle, tyle a tyle.

TO AMOUNT, *v. n.* wynosić w ogóle, czynić.

AMOUR, â-môôr', *s.* miłostki, zalecanki, romanse.

AMPHIBIOUS, âm-fîb'-ê-ûs, *adj.* ziemiowodny, wodoziemny. — NESS, *s.* własność zwierząt żyć mogących w wodzie i na ziemi.

AMPHIBOLOGICAL, âm-fê-bô-lôd'-żê-kâl, *adj.* dwuznaczny, wątpliwy.

AMPHIBOLOGY, âm-fê-bôl'-ô-dżê, *s.* dwuznaczność, wątpliwość.

AMPHISBAENA, âm-fîs-bê'-nâ, *s.* błoniastowąż.

AMPHITHEATRE, âm-fê-*th*ê'-â-tûr, *s.* amfiteatr.

AMPLE, âm'-pl, *adj.* okolisty, otoczysty, obszerny; *fig.* hojny, obfity.

AMPLENESS, âm'-pl-nês, *s.* obszerność, rozciągłość; *fig.* hojność, obfitość.

TO AMPLIFICATE, âm-plîf'-ê-kât, *v. a.* rozszerzyć, rozciągnąć, powiększyć.

AMPLIFICATION, âm-plê-fê-kâ'-szûn, *s.* rozszerzenie, rozciągnienie, powiększenie.

AMPLIFIER, âm'-plê-fî-ûr, *s.* rozszerzacz, dodawca.

TO AMPLIFY, âm'-plê-fê, *v. a. zob.* TO AMPLIFICATE.

AMPLITUDE, âm'-plê-tûd, *s.* obszerność, rozciągłość; *fig.* hojność, obfitość.

AMPLY, âm'-plê, *adv.* obszernie, rozciągle; *fig.* hojnie, obficie.

TO AMPUTATE, âm'-pû-tât, *v. a.* (*chir.*), odciąć członek.

AMPUTATION, âm-pû-tâ'-szûn, *s.* amputacya, odcięcie członka.

AMULET, âm'-û-lêt, *s.* zawieszenie na szyi (od czarów, od powietrza, od febry).

TO AMUSE, â-m-mûz, *v. a.* bawić, zabawiać. *To — one's self (in, with)*, bawić się czém. *to — one, (fam.)*, za nos kogo wodzić, pokazywać mu gruszki na wierzbie, dudki na kościele.

AMUSEMENT, â-mûz'-mênt, *s.* zabawa, rozrywka.

AMUSER, â'mû'-zûr, *s.* bałamut, zwodziciel, frant.

AN, ân, 1) *art.* używa się przed wyrazami zaczynającemi się od samogłoski lub *h* niebrzmiącego: *an uproar*, zgiełk, *an hour*, godzina. Tudzież przed *h* brzmiącém, jeżeli akcent pada na drugą zgłoskę. *An heroic action*, czyn bohatyrski. *An historical account*, wiadomość historyczna. *zob.* A; 2) *conj.* †. (zamiast *and if*, *as if*), a gdy, jak gdyby.

ANABAPTIST, â-nâ-bâp'-tîst, *s.* Anabaptysta.

ANACHORITE, ân-âk'-ô-rît, *s.* pustelnik.

ANACHRONISM, ân-âk'-rô-nîzm, błąd przeciw chronologii.

ANACLATICS, â-nâ-klât'-îks, *s.* dioptryka, nauka o odbijaniu się światła.

ANAGRAM, ân'-â-grâm, *s.* anagram (wyraz ułożony z poprzekładanych liter jakiego nazwiska).

ANALOGICAL, ân-â-lôdż'-ê-kâl, *adj.* analogiczny, podobny. —LY, *adv.* analogicznie, podobnie.

ANALOGOUS, â-nâl'-lô-gûs, *adj.* analogiczny, podobny.

ANALOGY, â-nâl'-lô-dżê, *s.* analogia, podobieństwo.

ANALISIS, â-nâl'-lê-sîs, *s.* analiza, rozbior, rozkład.

ANALYTICAL, ân-â-lî'-tê-kâl, *adj.* analityczny. —LY, *adv.* analitycznie.

TO ANALYZE, ân'-â-lîz, *v. a.* analizować, rozbierać na części.

ANARCHIC (—AL), ân-âr'-kîk, *adj.* anarchiczny, bezrządny.

ANARCHY, ân'-âr-kê, *s.* anarchia, bezrząd, nierząd.

ANATHEMA, â-nâ*th*'-ê-mâ, *s.* klątwa.

TO ANATHEMATIZE, ân-â*th*'-ê-mâ-tîz, *v. a.* wykląć, rzucić klątwę.

ANATOMICAL, ân-â-tôm'-ê-kâl, *adj.* anatomiczny. —LY, *adv.* anatomicznie.

ANATOMIST, â-nât'-ô-mîst, *s.* anatomik.

TO ANATOMIZE, â-nât'-ô-mîz, *v. a.* anatomizować, ciało ludzkie rozbierać.

ANATOMY, â-nât'-ô-mè, *s.* anatomia.

ANCESTOR, ân'-sês-tûr, *s.* przodek.

ANCESTRY, ân'-sês-trè, *s.* szereg przodków.

ANCHOR, ânk'-ûr, *s.* kotwica. *To cast* or *drop the* —, rzucić kotwicę. *To weigh the* —, podnieść kotwicę.

TO ANCHOR, *v. n.* rzucić kotwicę, stanąć na kotwicy.

ANCHORAGE, ânk'-ûr-âdż, *s.* przystań gdzie okręty stają na kotwicy; kotwiczne, zapłata od kotwicy.

ANCHORET, ANCHORITE, *zob.* ANACHORET.

ANCHOVY, ân-czô'-wè, *s.* sardela.

ANCIENT, ân'-czênt, 1) *adj.* dawny, starożytny; 2) *s.* † chorąży. —LY, *adv.* za dawnych czasów. —NESS, *s.* dawność, starożytność.

AND, ând, *conj.* i, a.

ANDIRONS, ând-l'-rûnz, *s. pl.* wilki (na kominie lub przy ogniu kuchennym) na których się rożen obraca.

ANDREW, ân'-drôô, *s.* Jędrzéj. *Merry* —, błazen, arlekin, śmieszek.

ANDROGINAL, (—NOUS), ân-drôdż'-ê-nâl, *adj.* dwupłciowy.

ANDROPHAGUS, ân-drôf'-â-gûs, *s.* ludożerca.

ANECDOTE, ân'-êk-dôt, *s.* anekdota.

ANECDOTICAL, ân-êk-dôt'-ê-kâl, *adj.* anekdotyczny.

ANEMONE, â-nêm'-ô-nè, *s.* zawilec leśny.

ANENT, â-nênt', *prep.* † naprzeciw, co się tyczy, w przedmiocie, względem.

ANEURISM, ân'-û-rêzm, aneurysm.

ANEW, â-nû', *adv.* na nowo, znowu.

ANGEL, ân'-dżêl, *s.* anioł; 2) dawna moneta angielska (10 szel.); 3) anioł morski (ryba).

ANGELIC (—AL), ân-dżêl'-lik, *adj.* anielski.

ANGELICA, ân-dżêl'-ê-kâ, *s.* (roślina), dzięgiel.

ANGER, ân'-gûr, *s.* gniew, złość.

TO ANGER, *v. a*, rozgniewać.

ANGLE, âng'-gl, *s.* kąt; 2) wędka, haczyk u wędki. — *rod*, wędzisko, wędlisko.

TO ANGLE, *v. a.* brać ryby wędą, na wędkę łowić.

ANGLER, âng'-lûr, *s.* wędarz.

ANGLICAN, âng'-glî-kân, 1) *adj.* anglikański; 2) *s.* anglikanin, należący do kościoła anglikańskiego.

ANGLICISM, âng'-glê-sîzm, *s.* anglicyzm, sposób mówienia właściwy językowi angielskiemu.

ANGRILY, âng'-grê-lè, *adv.* z gniewem,

ANGRY, âng'-grè, *adj.* gniewny, zagniewany. *To make one* —, rozgniewać kogo. *To be — with one*, gniewać się na kogo.

ANGUISH, âng'-gulsz, *s.* ból, boleść, ucisk, udręczenie, męczarnia.

ANGULAR, âng'-gû-lâr, *adj.* kątowy, narożny. węgielny.

ANGULARITY, âng-gû-lâr'-ê-tè, *or* ANGULARNESS, âng'-gûl-lâr-nês, *s.* kanciastość, graniastość.

ANGULARLY, âng'-gû-lûr-lè, *adv.* pod kątami.

ANGULOUS, âng'-gû-lûs, *adj.* kątowaty, kanciasty.

ANIMADVERSION, ân-ê-mâd-wêr'-szûn, *s.* postrzeżenie, uwaga; nagana, przestroga, zgromienie, strofowanie.

ANIMADVERSIVE, ân-ê-mâd-wêr'-sîw, *adj.* zdolny zastanowić nad czém uwagę. — *faculty*, refleksya.

TO ANIMADVERT, ân-ê-mâd-wêrt', *v. n.* zwrócić uwagę. *To — upon*, czynić uwagi; postrzeżenia, ganić.

ANIMADVERTER, ân-ê-mâd-wêr'-tûr, *s.* ganiciel.

ANIMAL, ân'-ê-mâl, 2) *s.* zwierzę; 2) *adj.* zwierzęcy. —*kingdom*, królestwo zwierząt.

ANIMALCULE, ân-ê-mâl'-kûl, *s.* zwierzątko.

ANIMALITY, ân-ê-mâl'-ê-tè, *s.* stan zwierząt, natura zwierzęca.

TO ANIMATE, ân'-ê-mât, *v. a.* ożywić; *fig.* dodać odwagi, zachęcić, rozochocić, rozweselić.

ANIMATE, *adj.* żywy, ożywiony.

ANIMATION, ân-ê-mâ'-szûn, *s.* ożywienie.

ANIMATIVE, ân'-ê-mâ-tîw, *adj.* ożywiający, ożywczy.

ANIMOSITY, ân-ê-môs'-sê-tè, *s.* zawziętość, zapalczywość, gniew, rozjątrzenie.

ANISE, ân'-nîs, *s.* anyż.

ANKLE, ânk'-kl, (—*bone*), *s.* kostka.

ANN, ANNE, ân, *s.* Anna.

ANNALIST, ân'-nâ-lîst, *s.* analista, latopis.

ANNALS, ân'-nâlz, *s.* annały, roczne dzieje.

TO ANNEX, ân-nêks', *v. a.* dołączyć, przyłączyć.

ANNEXATION, ân-nêks-sâ'-szûn, *s.* dołączenie, przyłączenie.

TO ANNIHILATE, ân-nî'-hê-lât. *v. a.* zniszczyć, zniweczyć, zgładzić, znieść, skasować.

ANNIHILATION, ân-nî-hê-lâ'-szûn, *s.* zniszczenie, zniweczenie, zniesienie, upadek.

ANNIVERSARY, ân-nê-wêr'-sâ-rè, 1) *s.* rocznica; 2) *adj.* doroczny.

ANNOTATION, ân-nô-tâ'-szûn, *s.* annotacya, przypisek.

ANNOTATOR, ân-nô-tâ'-tûr, *s.* annotator, czyniący przypiski do dzieła.

TO ANNOUNCE, ân-nôûns', *v. a.* obwieścić, ogłosić, oznajmić.

ANNOUNCEMENT, ân-nôûns'-mênt, *s.* obwieszczenie, ogłoszenie, oznajmienie.

TO ANNOY, ân-nôê, *v. a.* dokuczać, naprzykrzać się, niepokoić, dręczyć.

ANNOYANCE, ân-nôê'-âns, *s.* dokuczenie, uprzykrzenie, udręczenie.

ANNOYER, ân-nôê'—ûr, *s.* dręczyciel, naprzykrzony człowiek.

ANNUAL, ân'-nû-âl, *adj.* roczny, coroczny. —LY, *adv.* rocznie, corok, rok rocznie.

ANNUITY, ân-nû'-ê-tè, *s.* pensya roczna, dochód dożywotni.

TO ANNUL, ân-nûl'-, *v. a.* zniweczyć, unieważnić, znieść, skasować, uchylić.

ANNULAR, ân'-nû-lâr, *adj.* obrączkowy, pierścionkowy.

TO ANNUMERATE, ân-nû'-mê-rât, *v. a.* doliczyć, dorachować.

ANNUMERATION, ân-nû-mê-râ'-szûn, *s.* doliczenie, dorachowanie.

ANNUNCIATION—DAY, ân-nûn-szê-â'-szûn-dâ, *s.* Zwiastowanie Panny Maryi.

ANODYNE, ân'-ô-dîn, *adj.* ból uśmierzający.

TO ANOINT, ân-nôînt', *v. a.* namaścić, pomazać.

ANOINTMENT, ân-nôînt'-mênt, *s.* namaszczenie, pomazanie.

ANOMALOUS, â-nôm'-â-lûs, *adj.* odstępujący od prawidła, zbaczający.

ANOMALY, â-nôm'-â-lè, *s.* nieregularność, nieforemność, wyboczenie od prawidła.

ANON, â-nôn', *adv.* zaraz, wkrótce. *Ever and* —, ciągle, ustawicznie, od czasu do czasu.

ANONYMOUS, â-nôn'-ê-mûs, *adj.* bezimienny. —LY, *adv.* bezimiennie.

ANOTHER, ân-ûTH'-ûr, *adj.* inny, inszy. *One* —, jeden z drugim, jeden drugiego, nawzajem. *One with* —, razem, wspólnie. *One after* —, jeden po drugim. *One from* —, jeden od drugiego.

TO ANSWER, ân'-sûr, *v. a.* i *n.* odpowiedzieć na zapytanie, odpowiadać celowi. *To — for*, odpowiadać za co; ręczyć za co.

ANSWER, *s.* odpowiedź.

ANSWERABLE, ân'-sûr-â-bl, *adj.* odpowiedzialny; odpowiedni, stosowny. —NESS, *s.* odpowiedniość, stosowność. —LY, *adv.* odpowiednie, stosownie.

ANSWERER, ân'-sûr-ûr, *s.* odpowiadacz.

AN'T, ân't (skroc. z *and if it*), i jeżeli. — *please your honour*, (*vulg.*), *z pozwoleniem wielmożnego pana.*

ANT, ânt, *s.* mrówka. — *bear*, mrówkojad. — *hill*, mrówisko.

ANTAGONIST, ân-tâg'-ô-nîst, *s.* przeciwnik.

ANTARCTIC, ân-târk'-tîk, *adj.* południowy. *The — pole*, biegun południowy.

ANTARTHRITIC, ânt-târ'-îr-*th*îk, *adj.* dobry na podagrę.

ANTASTHMATIC, ânt-âst-mât'-îk, *adj.* dobry na duszność.

TO ANTECEDE, ân-tê-sêd', *v. n.* poprzedzać, przodkiem iść.

ANTECENDENCE (—CY), ân-tê-sê'dêns, *s.* poprzedzanie, przodkowanie.

ANTECENDENT, ân-tê-sê'-dênt, *adj.* poprzedzający, poprzedni. — LY, *adv.* poprzednio.

ANTECESSOR, ân-tê-sês'-sûr, *s.* poprzednik, przodek.

ANTECHAMBER, ân-tê-czâm'-bûr, *s.* przedpokój.

TO ANTEDATE, ân'-tê-dât, *v.a.* antydatować.

ANTEDILUVIAN, ân-tê-dê-lû'-wê-ân, *adj.* przedpotopowy.

ANTELOPE, ân'-tê-lôp, *s.* antylopa.

ANTEMERIDIAN, ân-tê-mê-rîd'-ê-ân, *adj.* przedpołudniowy.

ANTEMETIC, ânt-ê-mêt'-îk, *adj.* służący do powstrzymania wymiotów.

ANTEMUNDANE, ân-tê-mûn'-dân, *adj.* przed stworzeniem świata.

ANTENNAE, ân-tên'-nê, *s. pl.* różki owadów, wąsy.

ANTEPENULT, ân-tê-pê-nûlt', 1) *adj.* trzeci od końca; 2) *s.* sylaba trzecia od końca.

ANTEPILEPTIC (—AL), ân-tê-pê-lêp'-tîk, *adj.* służący przeciw wielkiéj chorobie.

TO ANTEPONE, ân'-tê-pôn, *v. a.* przekładać, przenosić.

ANTERIOR (—OUR), ân-tê'-rê-ûr, *adj.* poprzedni (szczególniéj co do czasu), poprzedniczy.

ANTERIORITY, ân-tê-rê-ôr'-ê-tê, *s.* pierwsze miejsce, pierwszeństwo, przodkowanie.

ANTEROOM, ân'-tê-rôôm, *s.* przedpokój.

ANTHEM, ân'-*th*êm, *s.* śpiew chorny, hymn.

ANTHOLOGY, ân-*th*ôl'-ô-dzê, *s.* kwiatozbiór; wybór poezyi.

ANTHONY'S FIRE, ân'-tô-nîz-îr, *s.* (*med.*) róża, erysipelas.

ANTHRAX, ân'-*th*râks *s.* bolączka morowa, wrzód jadowity.

ANTHROPOLOGY, ân'-*th*rô-pôl'-ô-dzê, *s.* antropologia, nauka o człowieku.

ANTHROPOPHAGI, ân'-*th*rô-pôf'-â-dżî, *s. pl.* ludożercy.

ANTHROPOPHAGY, ân'-*th*rô-pôf'-â-dzê, ludożerstwo.

ANTICHRISTIAN, ân-tê-krîst'-yûn, *s. adj.* przeciwny nauce Chrystusa.

ANTICHRISTIANISM, *or* ANTICHRISTIANITY, *s.* nauka przeciwna religii CHRYSTUSA.

TO ANTICIPATE, ân-tîs'-ê-pât, *v. a.* czynić co przed czasem, wybrać naprzód, uprzedzać; tuszyć, przeczuwać, spodziewać się.

ANTICIPATION, ân-tîs-sê-pâ'-szûn, *s.* uprzednie wybranie, uprzedzenie; przeczucie, przewidywanie, spodziewanie się czego.

ANTICK, ân-tîk, 1) *adj.* śmieszny, diwaczny, kuglarski; 2) *s.* kuglarz, sztukmistrz; kuglarstwo, łamane sztuki.

ANTICONVULSIVE, ân-tê-kôn-wûl'-sîw, *adj.* dobry na konwulsye.

ANTICOURTIER, ân-tê-kôr'-czûr, *s.* przeciwny partyi dworskiéj.

ANTIDOTAL, ân-tê-dô'-tâl, *adj.* służący przeciw truciznie.

ANTIDOTE, ân'-tê-dôt, *s.* antydot, środek przeciw truciznie.

ANTIFEBRILE, ân-tê-fêb'-rîl, *adj.* dobry na febrę.

ANTILOGARYTHM, ân-tê-lôgâ-rî*th*m, *s.* (*mat.*) dopełnienie logarytmu wstawy, stycznéj, siecznéj, i t. d.

ANTIMONARCHIC (—AL), ân'-tê-mô-nâr'-kîk, *adj.* przeciwny, monarchii, monarchicznym rządom.

ANTIMONY, ân'-tê-mûn-ê, *s.* antymon.

ANTINEPHRITIC, ân'-tê-nêfrît'-îk, *adj.* dobry na kamień i inne nerkowe choroby.

ANTINOMY, ân-tîn'-ô-mê, *s.* sprzeczność między dwoma prawami.

ANTIPARALITIC, ân'-tê-pâr-â-lît-îk, *adj.* dobry na paralisz.

ANTIPATHETIC (—AL), ân'-tê-pâ-*th*êt'-îk, *adj.* z natury przeciwny, mający naturalny wstręt.

ANTIPATHY, ân-tîp'-â-thê, *s.* antypatia, wrodzona odraza.

ANTIPHON, ân'-tê-fôn, *s.* antyfon.

ANTIPODAL, ân-tîp'-ô-dâl, *adj.* przeciwstopny.

ANTIPODES, ân-tîp'-ô-dêz, *s. pl.* antypody, mieszkańcy przeciwstopni.

ANTIQUARY, ân'-tê-kuâ-rê, *or* ANTIQUARIAN, ân-tê-kuâ'-rê-ân, *s.* antykwaryusz, antykwarz, znawca i miłośnik starożytności.

ANTIQUATED, ân'-tê-kuâ-têd, *adj.* zastarzały, przestarzały; — NESS, *s.* zastarzałość, przestarzałość, staroświeczczyzna.

ANTIQUE, ân-têk', 1) *adj.* starożytny, staroświecki; 2) *s.* antyk, zabytek starożytności.

ANTIQUITY, ân-tîk'-kuê-tê, *s.* starożytność.

ANTIREVOLUTION, ân-tê-rêwô-lû'-szûn, kontrrewolucya.

ANTIREVOLUTIONARY, ân'-tê-rêw-ô-lû'-szûn-â-rê, *adj.* przeciwny rewolucyi, kontrrewolucyjny.

ANTISCORBUTICAL, ân'-tê-skôr-bû'-tê-kâl, *adj.* służący na szkorbut.

ANTISPASIS, ân-tîs'-pâ-sîs, *s.* (*med.*) odciągnienie humorów w inną stronę.

ANTISPASMODIC, ân-tê-spâzmôd'-îk, *adj.* dobry na kurcz i spazmy.

ANTISPLENETIC, ân-tê-splênêt'-îk, *adj.* dobry na chorobę śledzion, na hypochondryą.

ANTISTRUMATIC, ân-tê-strûmât'-îk, *adj.* dobry na szkrofuły.

ANTITHESIS, ân-tî*th*'-ê-sîs, *s.* antyteza, figura retoryczna.

ANTIVENEREAL, ân-tê-wê-nê'-rê-âl, *adj.* służący na choroby weneryczne.

ANTLER, ânt'-lûr, *s.* rogi jelenie.

ANTOECI, ân-têê'-sî, *s. pl.* ludy mieszkające pod tym samym południkiem w równéj odległości od równika na północ i na południe.

ANTONOMASIA, ân-tô-nô-mâ'-zê-â, *s.* antonomazya (figura retoryczna, kiedy zamiast właściwego, używamy innego nazwiska, jak to: Cycero zamiast mówca, Napoleon zamiast wielki wojownik, i na odwrót).

ANTRE, ân'-tûr, *s.* jaskinia, pieczara.

ANVIL, ân'-wîl, *s.* kowadło.

ANXIETY, ângz'-ê-tê, *s.* obawa, niespokojność, ucisk, tęskność.

ANXIOUS, ânk'-szûs, *adj.* niespokojny, troskliwy. —LY, *adv.* z obawą, z niespokojnością. — NESS, *s. zob.* = ANXIETY.

ANY, ên'-nê, *adj.* każdy; ktokolwiek, jakikolwiek; cokolwiek. — one (—*body*), ktokolwiek; każdy. — *thing*, cokolwiek; wszystko. — *where*, gdziekolwiek; wszędzie. — *how*, jakimkolwiek bądź sposobem. *not* —, nikt. *He does not come* (*fall*) *short of* —, nieustępuje nikomu, nie jest od nikogo niższy. — *more*, nieco więcéj. — *farther*, nieco daléj. *Without* —*more ado*, bez dalszych innych korowodów.

AORTA, â-ôr'-tâ, *s.* wielka żyła pulsowa.

APACE, â-pâs', *adv.* prędko, spiesznie, szybko. *It rains* —, deszcz leje. *Night wears* —, noc się kończy, dnieje.

APART, â-pârt', *adv.* osobno, na ustroniu, na boku.

APARTEMENT, â-pârt'-mênt, *s.* apartament, pokój.

APATHY, âp'-â-thê, *s.* nieczułość, martwość, odrętwiałość.

APE, âp, *s.* małpa, (*fig.*) małpiarz, naśladownik.

TO APE, *v. n.* małpować.

APEAK. â-pêk', *adv.* (*mar.*) prostopadle, tuż nad kotwicą.

APENNINE HILLS, âp'-pên-nînhîllz, *s. pl.* góry apenińskie.

APER, â'-pûr, *s.* małpiarz.

APERIENT, â-pê'-rê-ênt, *or* APERTIVE, â-pêr'-tîw, *adj.* (*med.*) przeczyszczający, laksujący.

APERT, â-pêrt', *adj.* otwarty. —LY, *adv.* otwarcie. —NESS, *s.* otwartość.

APERTURE, âp'-ûr-czûr, *s.* otwór.

APETALOUS, â-pêt'-â-lûs, *adj.* (*bot.*) bez listków kwiatowych.

APEX, â'-pêks, *s.* szczyt, wierzchołek.

APHELION, â-fê'-lê-ûn, *s.* (*ast.*) odsłonecznik, punkt odsłoneczny.

APHORISM, âf'-ô-rîzm, *s.* aforyzm, krótkie, treściwe zdanie, przysłowie, maxyma.

APHORISTICAL, âf-ô-rîs'-tê-kâl, *adj.* krótki, zwięzły, treściwy. —LY, *adv.* w kształcie aforyzmu.

APHRODISIAC (—AL), âf-frôdîz'-ê-âk, *adj.* weneryczny.

APIARY, â'-pê-â-rê, *s.* pasieka.

APIECE, â-pês', *adv.* od sztuki, od głowy, od osoby.

APISH, â'-pisz, *adj.* małpiarski.

—LY, *adv.* po małpiarsku.—NESS, *s.* małpiarstwo.

APITPAT, â-pît'-pât, *adv.* tyk tak (o drżeniu serca).

APOCALYPSE, â-pôk'-â-lîps, *s.* apokalipsa, objawienie S. Jana.

APOCALIPTIC (—AL), â-pôk-â-lîp'-tîk, *adj.* apokaliptyczny; ciemny, zawiły.

APOCOPE, â-pôk'-ô-pê, *s.* (*gram.*) odcięcie ostatniéj zgłoski lub litery.

APOCRYPHA, â-pôk'-rê-fâ, *s.* księgi podrobione i wtrącone do Pisma S.

APOCRYPHAL, â-pôk'-rê-fâl, *adj.* podrobiony, niekanoniczny, niepewny, wątpliwy.

APODICTICAL, âp-ô-dîk'-tê-kâl, *adj.* jawny, jasny, niezaprzeczony.

APOGEON, âp-ô-dżê'-ôn, *or* APOGEE, âp'-ô-dże, *s.* (*ast.*) największa odległość ziemi od słońca.

APOLOGETIC (—AL), â-pôl-ô-dżêt'-îk, *adj.* obronę lub usprawiedliwienie zawierający.

TO APOLOGIZE, â-pôl'-ô-dżîz, *v. n.* (*for.*) bronić się, usprawiedliwiać się, prosić o przebaczenie, przepraszać.

APOLOGUE, âp'-ô-lôg, *s.* apolog, bajka moralna.

APOLOGY, â-pôl'-ô-dżê, *s.* obrona, usprawiedliwienie; przeproszenie, wymówka.

APOPHTHEGM, âp'-ô-thêm, *s.* przypowieść, sentencya.

APOPHYSIS, â-pôf'-ê-sîs, *s.* (*anat.*) wypukłość, narośl na kości.

APOPLECTIC (—AL), âp-ô-plêk'-tîk, *adj.* apoplektyczny.

APOPLEXY, âp'-ô-plêk-sê, *s.* apoplexya.

APOSTACY, â-pôs'-tâ-sê, *s.* apostazya, odszczepieństwo, odpadnienie od wiary.

APOSTATE, â'-pôs-tât, *s.* odszczepieniec, odstępca od wiary.

APOSTATICAL, âp-pôs-tât'-ê-kâl, *adj.* odszczepiony, odpadły.

TO APOSTATIZE, â-pôs'-tâ-tîz, *v. n.* odszczepić się, oderwać się od jedności z kościołem.

APOSTEME, âp'-ô-stêm, *or* APOSTUME, âp'-ô-stûm, *s.* wrzód.

APOSTLE, â-pôs'-stl, apostoł. — SHIP, apostolstwo.

APOSTOLIC (—AL), âp-ôs-tô'-lîk, *adj.* apostolski. —ALLY, *adv.* po apostolsku.

APOSTROPHE, â-pôs'-trô-fê, *s.* apostrofa (figura retoryczna); 2) (*gram.*) apostrof, odcinek.

TO APOSTROPHIZE, â-pôs'-trô-fîz, *v. a.* zwrócić do kogo mowę.

APOTHECARY, â-pô*th*'-ê-kâ-rê, *s.* aptekarz. (*fig.*) *To talk like an*—, bez rozsądku bredzić, co ślina do gęby przyniesie. — *an's shop*, apteka.

APOTHEGM, *s. zob.* APOPHTHEGM.

APOTHEOSIS, âp-ô-*thê*'-ô-sîs, *s.* apoteoza, policzenie w poczet bogów, ubóstwienie.

TO APPAL, âp-pâl', *v. a.* przerazić, przestraszyć.

APPALMENT, âp-pâl'-mênt, *s.* zblednienie ze strachu, przerażenie, przestrach.

APPANAGE, âp'-pâ-nâdż, *s.* wyznaczenie i nadanie dóbr dla młodszych braci książąt; dobra na ten cel przeznaczone.

APPARATUS, âp-pâ-râ'-tûs, *s.* aparat (narzędzia do naukowego użycia), parada, pompa, przepych.

APPAREL, âp-pâr'-êl, *s.* strój, szata, ubiór.

TO APPARE, *v. a.* przyodziać, wystroić.

APPARENT, âp-pâ'-rênt, *adj.* jawny, jasny, widoczny, oczywisty. —LY, *adv.* jawnie, widocznie, oczywiście.

APPARITION, âp-pâ-rîsz'-ûn, *s.* zjawienie; strach, widmo, mara, upior.

TO APPEAL, âp-pêl', *v. a.* appellować do innego sądu; odwołać się do czyjego świadectwa; wzywać, powoływać.

APPEAL, s. appellacya; wezwanie, wołanie, głos, odezwa.

TO APPEAR, âp-pêr'- *v. a.* okazać się, wystąpić na widok, wychodzić na jaw; stanąć przed sądem; zdawać się.

APPEARANCE, âp-pêr'-âns, *s.* okazanie się, pojawienie się, wyjście na widok; komparycya, stawienie się przed sądem; pozor, podobieństwo; mina, postać, postawa, powierzchowność. *To make one's* —, okazać się, pojawić się *To enter into a bond for* —, zobowiązać się na pismie, jawić się przed sądem. *To all*—, według wszelkiego podobieństwa. *There is an* —*of*..., zabiera się, zanosi się na co.

APPEARER, âp-pê'-rûr, *s.* stawiący się, jawiący się.

APPEASABLE, âp-pê'-zâ-bl, *adj.* dający się uspokoić, łatwy do pojednania się. —NESS, *s.* pojednalność, chęć do zgody.

TO APPEASE, âp-pêz', *v. a.* uspokoić, ukoić, uśmierzyć.

APPEASEMENT, âp-pêz'-mênt, *s.* uspokojenie, ukojenie, uśmierzenie.

APPEASER, âp-pê'-zûr, uspokojciel.

APPELLANT, âp-pêl'-ânt, *s.* zanoszący appellacyą; wyzywający na pojedynek.

APPELLATE, âp-pêl'-lât, *s.* zapozwany przed sąd.

APPELLATION, âp-pêl-lâ'-szûn, *s.* nazwa, nazwanie, nazwisko.

APPELLATIVE, âp-pêl'-lâ-tîw, *s.* (*gram.*) imię pospolite.

APPELLATORY, âp-pêl'-lâ-tû-rê, *adj.* zawierający appellacyą.

APPELLEE, â-pêl-lê', *s.* zapozwany, oskarżony.

TO APPEND, âp-pênd', *v. a.* zawiesić, powiesić, przyczepić.

APPENDAGE, âp-pên'-dâdż, *s.* przyczepka, dodatek.

APPENDANT, âp-pên'-dânt, *adj.* zawieszony, przyczepiony, dodany.

APPENDIX, âp-pên'-dîks, *s.* dodatek, przydatek.

TO APPERTAIN, âp-pêr-tân', *v. n.* należeć, przynależeć.

APPERTAINMENT, âp-pêr-tân'-mênt, *s.* należenie, przynależność.

APPERTENANCE, âp-pêr'-tê-nâns, *s.* przynależność; przyległość.

APPERTENENT, âp-pêr'-tê-nênt, *adj.* należący, przynależny.

APPETENCE (—CY), âp'-pê-têns, *s.* żądza, chuć, pożądliwość.

APPETITE, âp'-pê-tît, *s.* apetyt.

TO APPLAUD, âp-plâud', *v. a.* poklaskiwać, okrywać oklaskami, pochwalać.

APPLAUDER, âp-plâu'-dûr, *s.* wyrażający zadowolnienie oklaskami.

APPLAUSE, âp-plâuz', *s.* oklask, pochwała.

APPLAUSIVE, âp-plâu'-sîw, *adj.* poklaskujący; pochwalny.

APPLE, âp'-pl, *s.* jabłko. (*fig.*) —*of the eye*, zrzenica. —*tree*, jabłoń.—*woman*, przekupka przedająca jabłka.

APPLIABLE, âp-plî-â-bl, *or* APPLICABLE, âp'-plê-kâ-bl, *adj.* dający się zastosować.

APPLIANCE, âp-plî'-âns, *s.* przyłożenie; użycie, przystosowanie; rzecz przyłożona, środek, lekarstwo.

APPLICABILITY, âp-plê-kâ-bîl'-ê-tê, *or* APPLICABLENESS, âp'-plê-kâ-bl-nês, *s.* możność zastosowania.

APPLICATION, âp-plê-kâ'-szûn, *s.* zastosowanie; przyłożenie, środek, lekarstwo; przykładanie się do czego, pilność; zgłoszenie się, udanie się do kogo. *To make* — *to a person*, zgłosić się, udać się do kogo.

APPLICATIVE, âp'-plê-kâ-tîw, *or* APPLICATORY, âp'-plê-kâ-tûr-ê, *adj.* przykładający, stosujący.

TO APPLY, âp-plî', *v. a.* przyłożyć; przystosować, zastosować. *To* — *a plaster*, przyłożyć plaster. *Let us* — *this fable to ourselves*, zastosujmy tę bajkę do siebie. *To* — *to one*, zgłosić się do kogo. *To* — *one's self to a thing*, przykładać się do czego.

TO APPOINT, âp-pôînt', *v. a.* przeznaczyć, wyznaczyć; umówić się; ustanowić; mianować; oporządzić, opatrzyć w co.

APPOINTER, âp-pôîn'-tûr, *s.* ustanowiciel.

APPOINTMENT, âp-pôînt'-mênt, *s.* ustanowienie, urządzenie, rozporządzenie; umowa, ugoda; wskazanie miejsca i czasu do widzenia się z kim; płaca, pensya; oporządzenie, przyrządzenie, opatrzenie w co; plac, posada.

TO APPORTION, âp-pôr'-szûn, *v. a.* rozdzielić na części, wydzielić cząstkę, udzielić.

APPORTIONMENT, âp-pôr'-szûn-mênt, *s.* wydzielenie, podział, udział.

APPOSITE, âp'-pô-zît, *adj.* stosowny, trafny, przypadający do czego. — LY, *adv.* stosownie, trafnie.—NESS, *ss* stosowność, trafność.

APPOSITION, åp-pò-zĭsz'-ûn, *s.* przystawienie, przyłączenie, przystawka. (*gram.*) użycie dwóch rzeczowników w jednym przypadku.

TO APPRAISE, åp-prâz', *v. a.* szacować, taxować.

APPRAISEMENT, åp-prâz'-mênt, *s.* oszacowanie, otaxowanie, ocenienie.

APPRAISER, åp-prâ'-zûr, *s.* szacownik, taxator.

TO APPRECIATE, åp-prê'-szê-åt, *v. a.* cenić, szacować, poważać.

TO APPREHEND, åp-prê-hênd', *v. a.* pojmać, przytrzymać, zaaresztować; pojmować, rozumieć; lękać się, obawiać się.

APPREHENSIBLE, åp-prê-hên'-sê-bl, *adj.* mogący być pojętym, zrozumianym.

APPREHENSION, åp-prê-hên'-szûn, *s.* pojęcie, pojmowanie, rozumienie, zdanie; obawa, podejrzenie. *According to my*—, mojem zdaniem. *To be quick of*—, żywo, bystro pojmować. *To be under great apprehensions*, niezmiernie się obawiać.

APPREHENSIVE, åp-prê-hên'-sĭw, *adj.* pojmujący, rozumiejący; obawiający się. —NESS, *s.* pojętność; obawianie się, lękanie się.

APPRENTICE, åp-prên'-tĭs, *s.* chłopiec na terminie. *To bind*—, oddać do terminu. —SHIP (—HOOD), termin, terminowanie.

TO APPRIZE, åp-prĭz', *v. a.* donieść, uwiadomić.

TO APPROACH, åp-prôcz', *v.* 1) *n.* zbliżyć się; 2) *a.* zbliżyć.

APPROACH, *s.* zbliżenie, przybliżenie. *Approaches* (*lines of*—), (*mil.*) przykopy.

APPROACHEMENT, åp-prôcz'-mênt, *s.* zbliżenie, przybliżenie.

APPROBATION, åp-prò-bâ'-szûn, *s.* potwierdzenie, przyznanie, przyzwolenie, pochwała.

TO APPROPRIATE, åp-prô'-prê-åt, *v. a.* obrócić, przeznaczyć, poświęcić na jaki użytek. *To—to one's self*, przywłaszczyć sobie.

APPROPRIATE, *adj.* stosowny, właściwy, przyzwoity,

APPROPRIATION, åp-prô-prê-å'-szûn, *s.* obrócenie, przeznaczenie na jaki użytek.

APPROVABLE, åp-prôô'-wâ-bl, *adj.* zasługujący na przyzwolenie.

APPROVAL, åp-prôô'-wâl, *s.* przyzwolenie, pochwała.

TO APPROVE, åp-prôôw', *v. a.* (*of*). potwierdzać, przyzwalać, pochwalać.

APPROVER, åp-prôô'-wûr, *s.* potwierdziciel, przyzwalacz.

TO APPROXIMATE, åp-prôks'-ê-mât, *v. n.* zbliżać się, przybliżać się.

APPROXIMATE, *adj.* blizki, zbliżony.

APPROXIMATION, åp-prôk-sê-mâ'-szûn, *s.* zbliżenie się, przybliżenie.

APPURTENANCE, *zob.* APPERTENANCE.

APRICOT, å'-prê-kôt, *s.* aprykoza, morela.

APRIL, å'-prĭl, *s.* kwiecień.

APRON, å'-pûrn, *s.* fartuch, fartuszek.

APT, åpt, *adj.* sposobny, zdolny, zdatny; mający pociąg do czego, skłonny. —*to break*, łatwo stłuc lub złamać się mogący. —*to be drunk*, lubiący sobie podpić, skłonny do pijaństwa. *Too*—*to forgive*, łatwo przebaczający.

APTITUDE, åp'-tê-tûd, *or* APTNESS, åpt'-nês, *s.* sposobność, zdolność; skłonność.

AQUA, å'-kuâ, *s.* (*chem.*) woda; (w składanych à). —*fortis*, serwaser, kwas saletrowy. —*marina*, *beryl*, (drogi kamień); błękitny kolor malarski. —*regia*, (—*regalis*), woda królewska, kwas saletrosolny. —*tinta*, wodnocień (w sztycharstwie). —*vitae*, okowitka.

AQUARIUS, åk-kuâ'-rê-ûs, *s.* wodnik (w zodyaku).

AQUATIC (—ILE), å'-kuât'-ĭk, *adj.* wodny, (żyjący na wodzie, rosnący na wodzie).

AQUEDUCT, åk'-kuê-dûkt, *s.* wodociąg.

AQUEOUS, åk'-kuê-ûs, *adj.* wodnisty.

AQUILINE, åk'-uê-lĭn, *adj.* orli.

AQUOSE, å-kuôs', *adj*, wodnisty.

AQUOSITY, å-kuôs'-ê-tê, *s.* wodnistość.

ARAB, år'-åb, *s.* arab.

ARABIA, år-å'-bê-å, Arabia.

ARABIAN, år-å'-bê-ån, 1) *adj.* arabski; 2) *s.* Arab.

ARABIC, år'-å-bĭk, *adj.* arabski.

ARABLE, år'-å-bl, *adj.* orny.

ARANEOUS, å-rå'-nê-ûs, *adj.* pajęczysty, podobny do pajęczyny.

ARATION, å-rå'-szûn, *s.* oranie.

ARATORY, år'-å-tûr-ê, *adj.* służący do orania, rolniczy.

ARBITER, år'-bê-tûr, *s.* arbiter, sędzia polubowny, kompromisarz.

ARBITRARILY, år'-bê-trå-rê-lê, *adv.* dowolnie, samowładnie.

ARBITRARINESS, år'-bê-trå-rê-nêss, *s.* dowolna władza, absolutyzm.

ARBITRARY, år'-bê-trå-rê, *adj.* dowolny, samowładny, absolutny.

TO ARBITRATE, år'-bê-trât, *v. a.* sądzić polubownie, wydać wyrok polubowny.

ARBITRATION, år-bê-trâ'-szûn, *s.* sąd polubowny, kompromis.

ARBITRATOR, år'-bê-trâ-tûr, *s.* sędzia polubowny, kompromisarz.

ARBITREMENT, år-bĭt'-rê-mênt, *s.* sądzenie kompromisu, wyrok kompromisarski.

ARBORARY (—ROUS), år'-bò-râ-rê, *adj.* drzewny.

ARBORET, år'-bò-rêt, *s.* drzewko.

ARBORIST, år'-bò-rĭst, *s.* znający się na drzewach, ogrodnik.

ARBOUR, år'-bûr, *s.* chłodnik, letnik, altana.

ARBUSCLE, år'-bûs-sl, *s.* krzew, krzewina.

ARBUTE (—*tree*), år'-bût, *s.* jarzębina włoska, przeskotnica.

ARC, årk, *s.* łuk koła.

ARCADE, år-kåd', *s.* arkada.

ARCANUM, år-kå'-nûm, *s.* tajemnica.

ARCH, årcz, *s.* łuk koła; arkada, sklepienie.

TO ARCH, *v. a.* zagiąć w kabłąk; sklepić.

ARCH, *adj.* arcy, pierwszego rzędu, wierutny; chytry, pusty, sprytny; filuterny. *An*— *traitor*, arcyzdrajca. *An*—*rogue*, wierutny łotr. *An*—*boy*, pusty chłopak.

ARCHAIOLOGIC, år-kâ-ò-lôd'-ĭk, *adj.* archeologiczny.

ARCHAIOLOGY, år-kâ-ôl'-ò-dzê, *s.* archeologia, nauka starożytności.

ARCHANGEL, årk-ån'-dzêl, *s.* archanioł.

ARCHANGELIC, årk-ån-dzêl'-ĭk, *adj.* archanielski.

ARCHBISHOP, årcz-bĭsz'-ûp, *s.* arcybiskup.

ARCHBISHOPRIC, årcz-bĭsz-ûp-rĭk, *s.* arcybiskupstwo.

ARCHDEACON, årcz-dê'-kn, *s.* arcydziekan.

ARCHDEACONRY, årcz-dê'-kn-rê, *or* ARCHDEACONSHIP, årcz-dê'-kn-szĭp, *s.* arcydziekania.

ARCHDUCHESS, årcz-dûcz'-ês, *s.* arcyksiężna.

ARCHDUKE, årcz-dûk', *s.* arcyksiąże.

ARCHED, år'-czêd, *adj.* zagięty w kabłąk.

ARCHER, årcz'-ûr, *s.* łucznik.

ARCHERY, årcz'-ûr-ê, *s.* sztuka strzelania z łuku.

ARCHES-COURT, årcz'-êz-kôrt, *s.* konsystorz arcybiskupa kanterburskiego.

ARCHETYPE, år'-kê-tĭp. *s.* typ pierwotny.

ARCHIEPISCOPAL, år'-kê-ê-pĭs'-kò-pâl, *adj.* arcybiskupi.

ARCHIPEL, år'-kê-pêl, *or* ARCHIPELAGO, årcz-ê-pê-lâ'-gò, *s.* archipelag.

ARCHITECT, år'-kê-têkt, *s.* architekt, budowniczy.

ARCHITECTONIC, år-kê-têk'-tôn'-ĭk, *adj.* architektoniczny.

ARCHITECTURE, år-kê-têk-czûr, *s.* architektura, budownictwo.

ARCHITRAVE, år'-kê-tråw, *s.* nadsłupie, architrab.

ARCHIVES, år'-kĭwz, *s.* archiwum, metryka.

ARCHNESS, årcz'-nês, *s.* pustota, spryt, filuterya.

ARCHWISE, årcz'-uĭz, *adj.* łękowaty, oblączysty.

ARCTIC, årk'-tĭk, *adj.* północny.

ARCUATE, år'-kû-åt, zagięty, oblączysty.

ARCUATION, år'-kû-å'-szûn, *s.* zagięcie, zakrzywienie.

ARDENT, år'-dênt, *adj.* gorący, pałający, ognisty. —LY, *adv.* gorąco, z zapałem.

ARDOUR, år'-dûr, *s.* skwar, upał; (*fig.*) zapał, namiętność, gorliwość.

ARDUITY, år-dû'-ê-tê, *s.* przy-

ARD droga pod górę; (*fig.*) trudność.

ARDUOUS, ar'-dżu-us, *adj.* stromy, przykry; (*fig.*) trudny, mozolny. —NESS, *s. zob.* ARDUITY.

AREA, à'-rè-à, *s.* przestrzeń, obszar, płaszczyzna.

ARENA, à'-rè-nà, *s.* bojowisko, szranki (do igrzysk publicznych w Rzymie).

ARENACEOUS, ar'-è-nà'-szus, *or* ARENOSE, ar-è-nòs', *adj.* piaszczysty.

AREOMETER, à-rè-ò'-mè-tur, *s.* areometr, (do mierzenia ciężkości płynów).

AREOPAGE, à-rè-ò-pàdż', *s.* areopag (w Atenach).

AREOPAGITE, à-rè-òp'-à-dżit, *s.* sędzia areopagu.

ARGENT, ar'-dżènt, *adj.* biały jak srebro; *her.* biały.

ARGIL, ar'-dżil, *s.* glina.

ARGILACEOUS, ar-dżil-là'-szus, *adj.* gliniasty, glinkowaty.

ARGOSY, ar'-gò-sè, *s.* statek kupiecki, (hiszpański lub portugalski).

TO ARGUE, ar'-gù, *v. n.* argumentować, rozumować, dowodzić; dysputować, sprzeczać się.

ARGUMENT, ar'-gù-mènt, *s.* argument, dowód; treść, osnowa.

ARGUMENTAL, ar-gù-mèn'-tàl, *adj.* dowodowy, dowodny, gruntowny.

ARGUMENTATION, ar-gù-mèntà'-szùn, *s.* dowodzenie, rozumowanie.

ARGUMENTATIVE, ar-gù-mèn'-tà-tiw, *adj.* zawierający dowody, na dowodach oparty, wyrozumowany.

ARGUTE, ar-gùt', *adj.* ostry, subtelny, bystry, dowcipny.

ARID, ar'-rid, *adj.* suchy, oschły.

ARIDITY, ar-rid'-dè-tè, *s.* suchość, oschłość.

ARIES, à'-rè-èz, *s.* baran (w zodyaku).

ARIGHT, à-rit', *adv.* prosto; jak się należy, niemylnie. *To set*—, narządzić, sprostować, poprawić, naprowadzić na dobrą drogę.

TO ARISE, à-riz', (*vir.*) *n.* wstać, podnieść się, powstać; pochodzić, wynikać, wypływać (—*from* z czego).

ARISEN, à-riz'-èn, *part. zob.* TO ARISE.

ARISTOCRACY, ar-is-tòk'-rà-sè, *s.* arystokracya.

ARISTOCRATE, ar-is-tò-krat', *s.* arystokrata.

ARISTOCRATICAL, ar-is-tò-krat'-tè-kàl, *adj.* arystokratyczny. —LY, *adv.* arystokratycznie. —NESS, *s.* arystokratyczność.

ARITHMETIC, à-rith'-mè-tik, *s.* arytmetyka.

ARITHMETICAL, ar-ith-mèt'-tè-kàl, *adj.* arytmetyczny. —LY, *adv.* arytmetycznie.

ARITHMETICIAN, à-rith-mè-tisz'-àn, *s.* arytmetyk.

ARK, ark, *s.* arka. — *of covenant*, arka przymierza.

ARM, arm, *s.* ramię; odnoga, gałąź; (*fig.*) moc, władza. *To keep one at —'s length*, trzymać kogo z daleka, niepozwalać mu zbliżyć się. —*chair*, krzesło z poręczami. —*pit* (—HOLE), pacha.

TO ARM, *v.* 1) *a.* zbroić, uzbroić; 2) *n.* zbroić się, uzbroić się.

ARMADILLO, ar'-mà-dil'-lò, *s.* pancernik.

ARMAMENT, ar-mà-mènt, *s.* uzbrojenie, flotta.

ARMISTICE, ar'-mè-stis, *s.* armistycyum, zawieszenie broni.

ARMLET, arm'-lèt, *s.* mała odnoga morska; 2) naramiennik.

ARMO(U)RER, ar'-mùr-ur, *s.* zbrojownik, miecznik, orężnik.

ARMORIAL, ar-mò'-rè-àl, 1) *adj.* herbowy. —*bearings*, herb, tarcza herbowa; 2) *s.* herbarz.

ARMO(U)RY, ar'-mùr-è, *s.* zbrojownia, arsenał.

ARMOUR, ar'-mur, *s.* zbroja. —*bearer*, giermek.

ARMS, armz, *s.* broń, oręż; 2) herb. —*of offence*, broń zaczepna. —*of defence*, broń odporna. *Cessation of*—, zawieszenie broni, rozejm. *Profession of*—, stan wojskowy. *Coat of*—, herb.

ARMY, ar'-mè, *s.* armia, wojsko.

AROMATIC (—AL), ar-ò-màt'-ik, *adj.* aromatyczny, korzenny, wonny; 2) AROMATICS, *s. pl.* korzenie, wonności.

TO AROMATIZE, ar'-rò-mà-tiz, *v. a.* zaprawić korzeniami, wykadzić wonnościami.

AROSE, à-rôz', *pret. zob.* TO ARISE.

AROUND, à-rôůnd', *adv.* i *prep.* na około, do koła, w koło, około.

TO AROUSE, à-rôůz', *v. a.* obudzić; pobudzić, wzruszyć, podniecić.

AROYNT, à-rôînt', *interj.* ‡ precz! wara!

ARQUEBUSE, ar'-kuè-bûs, *s.* hakownica, muszkiet staroświecki.

ARRACK, ar-rak' *or* ar'-rak, *s.* arak.

TO ARRAIGN, ar-rân', *v. a.* zapozywać, oskarżyć, stawić przed sąd.

ARRAIGNMENT, ar-rân'-mènt, *s.* oskarżenie.

TO ARRANGE, ar-rândż, *v. a.* uporządkować, ułożyć, urządzić.

ARRANGMENT, ar-rândż'-mènt, *s.* uporządkowanie, układ, uszykowanie, urządzenie.

ARRANT, ar-rânt, *adj.* arcyladaco.

ARRAS, ar'-ras, *s.* obicia (tak nazwane od miasta tego nazwiska we Francyi północnéj gdzie były robione.)

ARRAY, ar-rà', *s.* szyk, rząd, szereg; szyk bojowy; ubior, strój.

TO ARRAY, *v. a.* szykować; ubierać, stroić.

ARREAR, ar-rèèr', *s.* zaległość.

ARREST, ar-rèst', *s.* areszt.

TO ARREST, *v. a.* aresztować, zatrzymać; zastanowić (uwagę).

ARRIVAL, ar-ri'-wàl, *s.* przybycie.

TO ARRIVE, ar-riw', *v. n.* osięgnąć, dostąpić, dojść do czego.

ARROGANCE (—CY), ar'-rò-gàns. *s.* hardość, zuchwałość, pycha, duma.

ARROGANT, ar'-rò-gànt, *adj.* hardy, zuchwały, dumny. —LY, *adv.* hardo, zuchwale.

TO ARROGATE, ar'-rò-gàt, *v. a.* przywłaszczać sobie, przypisywać sobie, za nadto sobie pozwalać.

ARROGATION, ar-rò-gà'-szùn, przywłaszczanie sobie.

ARROW, ar'-rò, *s.* strzała. —*head*, ostrze strzały; 2) (roślina) strzałka uszyca.

ARROWY, ar'-rò-è, *adj.* strzałkowaty.

ARSE, ars, *s.* dupa, zadek. *To hang an* —, *vulg.* lenić się, niechcieć podnieść zadka.

ARSENAL, ar'-sè-nàl, *s.* arsenał.

ARSENIC, ars'-nik, *s.* arszenik.

ARSENICAL, ar-sèn'-è-kàl, *adj.* arszenikowy.

ART, art, *s.* sztuka, kunszt; sprawność, przebiegłość, chytrość.

ARTERIAL, ar-tè'-rè-àl, *adj.* pulsowy.

ARTERY, ar-tur'-è, *s.* arterya, bijąca żyła.

ARTFUL, art'-fûl, *adj.* sztuczny; chytry, podstępny, przebiegły. —LY, *adv.* sztucznie; chytrze, podstępnie. —NESS, *s.* sztuczność; chytrość, przebiegłość.

ARTHRITIC, (—AL), ar-thrit'-ik, *adj.* artrytyczny, scyatyczny, łamiący po stawach.

ARTICHOKE, ar'-tè-czòk, *s.* karczoch.

ARTICLE, ar'-tè-kl, *s.* (*gram.*) artykuł, przedimek; artykuł, paragraf; warunek, umowa; punkt czasu, chwila. *At the — of death*, w godzinę śmierci.

TO ARTICLE, *v.* 1) *a.* podzielić na artykuły. *To — one*, oskarżyć kogo na piśmie. *To be articled*, być zapisanym; 2) *n.* spisać artykuły, umówić się, zawrzeć kapitulacya.

ARTICULAR, ar-tè'-kù-lar, *adj.* stawowy.

ARTICULATE, ar-tik'-ù-làt, *adj.* podzielony na artykuły: stawowaty; wyraźny, dobitny (o głosie). —LY, *adv.* wyraźnie. —NESS, *s.* wyraźność, dobitność.

TO ARTICULATE, *v. a.* kształcić głos, wymawiać głoski i wyrazy.

ARTICULATION, ar-tik-ù-là'-szùn, *s.* urabianie głosu, wymawianie; stawy ciała ludzkiego; kolanka w roślinach.

ARTIFICE, ar'-tè-fis, *s.* sztuka, podstęp, fortel.

ARTIFICIER, ar-tif'-fè-sur, *s.* rzemieślnik.

ARTIFICIAL, ar-tè-fisz'-àl, *adj.* sztuczny, kunsztowny. —LY, *adv.* sztucznie, kunsztownie. —NESS, *s.* sztuczność, kunsztowność.

ARTILLERY, ar-til'-lur-rè, *s.* artylerya.

ARTISAN, ar-tè-zàn', *s.* rzemieślnik.

ARTIST, ârt'-ist, *s.* artysta, mistrz.

ARTLESS, ârt'-lês, *adj.* prosty, naturalny, niewymuszony. —LY, *adv.* prosto, naturalnie, bez wymusu.

AS, âz, *conj.* jak, gdy. —*you please*, jak ci się podoba. —*soft—silk*, miękki jak jedwab. —*far—*, aż do. —*well—*, równie, tudzież. —*many—they are*, ilu ich jest. (as) *rich—he is*, jakkolwiek jest bogaty. — *I hope to be saved*, jak pragnę zbawienia.— *it were*, niejako, poniekąd.—*for* (to) co się tyczy. Po wyrazie *such*, AS znaczy, ci którzy, które: *All such—were chosen*, wszyscy ci którzy byli wybrani.

ASAFOETIDA, âs-sâ-fêt'-ê-dâ, *s.* czarcie łajno.

ASARABACCA, âs-sâ-râ-bâk'-kâ, *s.* (roślina). kopytnik, korzeń laskowy.

ASBEST (—*OS*) âz-bêst', asbest, asbestowy kamień.

TO ASCEND, âs-sênd', *v.* 1) *n.* wstąpić na górę, wznieść się, wyleźć, wylecieć; 2) *a.* wbieżeć na górę, dostać się na wierzch, wstąpić na co (*np.* na tron).

ASCENDANT, âs-sên'-dânt, 1) *adj.* wyższy, przeważający, przemagający; 2) *s. zob.* ASCENDENCY.

ASCENDENCY, âs-sên'-dên-sê, *s.* wyższość, góra, przewaga.

ASCENSION, âs-sên'-szûn, *s.* wstąpienie, wzniesienie się.—DAY, wniebowstąpienie.

ASCENT, âs-sênt', *s.* wstąpienie, wzniesienie się, wzgórze, pagórek.

TO ASCERTAIN, âs-sêr-tân', *v. a.* postanowić, oznaczyć; upewnić, zapewnić; przekonać się, upewnić się.

ASCERTAINMENT, âs-sêr-tân'-mênt, *s.* ustanowienie, oznaczenie; upewnienie, przekonanie; regula, prawidło.

ASCETIC, âs-sê'-tîk, 1) *adj.* zakonny, pustelniczy; 2) *s.* pustelnik.

ASCRIBABLE, âs-skrî'-bâ-bl, *adj.* mogący być komu przypisanym.

TO ASCRIBE, âs-krîb', *v. a.* przypisywać, składać na kogo, kłaść na czyj karb.

ASH, âsz, *s.* jesion.

TO ASHAME, â-szâm', *v. a.* zawstydzić.

ASHEN, âsz'- szên, *adj.* jesionowy.

ASHES, âsz'-îz, *s.* popiół.

ASHORE, â-szôr', *adv.* na brzegu. *To get—*, wylądować.

ASH-WEDNESDAY, âsz-uêdz'-dâ, *s.* popielec, wstępna środa.

ASH-WEED, âsz'-uêêd, *s.* kozia stopka, snitka.

ASHY, âsz'-ê, *adj.* popielisty, popielaty.

ASIA, â'-żâ, *s.* Azya.

ASIAN, â'-żûn, *adj.* azyatycki.

ASIATIC, â-zê-ât'-îk, 1) *adj.* azyatycki; 2) *s.* azyanin.

ASIDE, â-sîd', *adv.* na bok, na boku, na stronie. *To lay (set)* —, odłożyć na stronę; pominąć, zaniedbać.

ASINARY, âs'-sê-nâ-rê *or* ASININE, âs'-sê-nîn, *adj.* ośli.

TO ASK, *v. a.* âsk, *v. a.* pytać; prosić, żądać, domagać się. *To— leave*, prosić o pozwolenie. *To— pardon*, prosić o przebaczenie. *To —a question*, zapytać. *To—a thing of a person*, żądać czego od kogo. *To—for one*, pytać się o kogo. *To —after a thing*, wywiadywać się o co.

ASK(U)NCE, â-skâns', *or* ASKANT, âskânt, *adv.* ukośnie, ukosem, z ukosa.

ASKER, âsk'-ûr, *s.* pytający się, proszący.

ASKEW, â-skû', *adv.* z ukosa, z pogardą.

ASLANT, â-slânt', *adv.* poprzecznie, na ukos, ukośnie.

ASLEEP, â-slêêp', *adv.* śpiąc. *To fall—*, zasnąć. *To be (lie)—*, spać.

ASLOPE, â-slôp', *adv.* spadzisto, pochyło.

ASP, âsp, *s.* osika, osina; 2) żmija.

ASPARAGUS, âs-pâr'-â-gûs, *s.* szparag.

ASPECT, âs'-pêkt, *s.* widok; wzrok, wejrzenie. (*astrol.*) aspekt (położenie jedego planety względem drugiego).

ASPEN, âs'-pên, 1) *s.* osika, osina, 2) *adj.* osikowy.

ASPERIFOLIOUS, âs-pêr-ê-fô'-le-ûs, *adj.* (*bot.*) z szorstkiemi liściami.

ASPERITY, âs-pêr'-ê-tê, *s.* szorstkość, chropawość; ostrość, surowość.

ASPEROUS, âs'-pê-rûs, *adj.* szorstki, chropawy.

TO ASPERSE, âs-pêrs' *v. a.* oczernić, obmawiać, osławiać.

ASPERSION, âs-pêr'-szûn, *s.* pokropienie, skropienie; (*fig.*) obmowa, oszczerstwo, potwarz, obgadywanie, czernidło. *To cast an—upon one*, rzucić potwarz na kogo, szarpać czyją sławę.

ASPHALTIC, âs-fâl'-tîk, *adj.* smolny, żywiczny.

ASPHALTOS, (—TUM), âs-fâl'-tûs, *s.* asfalt, żywica ziemna, smoła żydowska.

ASPHODEL, âs'-fô-dêl, *s.* złotogłów (lilia).

ASPIC, âs'-pîk, *s.* żmija.

TO ASPIRATE, âs'-pê-rât, *v. a.* wymawiać z przydechem (literę *h*).

ASPIRATE, *adj.* przydechowy.

ASPIRATION, âs-pê-rê'-szûn, *s.* przydech, aspiracya; pragnienie, pożądanie.

TO ASPIRE, âs-pîr', *v.n.* (*at, to*). wzdychać do czego, pragnąć, pożądać.

ASQUINT, â-skuînt', *adv.* zyzem.

ASS, âs, *s.* osioł.

TO ASSAIL, âs-sâl', *v. a.* napaść, uderzyć, natrzeć.

ASSAILANT, âs-sâ'-lânt, *or* ASSAILER, âs-sâ'-lûr, *s.* napastnik, zaczepca.

ASSASSIN, âs-sâs'-sîn, *s.* zabójca, morderca.

TO ASSASSINATE, âs-sâs'-sê-nât, *v. a.* zabić, zamordować.

ASSASSINATION, âs-sâs-sê-nâ'-szûn, *s.* morderstwo, zabójstwo.

ASSASSINATOR, âs-sâs-sê-nâ'-tûr, *s.* zabójca, morderca.

ASSAULT, âs-sâlt', *s.* attak, szturm, w. p. napad, pobicie.

TO ASSAULT, *v. a.* attakować, przypuścić szturm; napaść, porwać się, uderzyć na kogo.

ASSAULTER, âs-sâlt'-ûr, *s.* napastnik.

ASSAY, âs-sâ', *s.* próba; sprawdzenie wag i miar.

ASSAYER, âs-sâ'-ûr, *s.* probierca menniczny.

ASSEMBLAGE, âs-sêm'-blâdż, *s.* zbiór, zebranie, kupa.

TO ASSEMBLE, âs-sêm'-bl, *v.* 1) *a.* zebrać, zgromadzić, 2) *n.* zbierać się, zgromadzać się.

ASSEMBLY, âs-sêm'-blê, *s.* zebranie, zgromadzenie.—*room*, sala redutowa.

ASSENT (—MENT), âs-sênt', *s.* przyzwolenie, zezwolenie.

TO ASSENT, *v. a.* przyzwalać, przystawać, zgadzać się na co.

TO ASSERT, âs-sêrt', *v. a.* twierdzić, utrzymywać; bronić, stawać w obronie.

ASSERTION, âs-sêr'-szûn, *s.* twierdzenie.

ASSERTOR, âs-sêr'-tûr, *s.* twierdziciel; obrońca.

TO ASSESS, âs-sês', *v. a.* rozłożyć (podatek).

ASSESSMENT, âs-sês'-mênt, *s.* rozkład podatku.

ASSESSOR, âs-sês'-sûr, *s.* assessor.

TO ASSEVERATE, âs-sêw'-ê-rât, *v. a.* twierdzić, uroczyście upewniać, po przysięgać.

ASSEVERATION, âs-sêw-ê-rê'-szûn, *s.* uroczyste upewnienie, poprzysięganie.

ASSIDUITY, âs-sê-dû'-ê-tê, *s.* pilność.

ASSIDUOUS, âs-sê'-dû-ûs, *adj.* pilny. —LY, *adv.* pilnie.

ASSIENTO, âs-sê-ên'-tô, *s.* traktat tak nazwany między królem hiszpańskim a innemi mocarstwami, o dostarczenie niewolników do osad hiszpańskich w Ameryce.

TO ASSIGN, âs-sîn', *v. a.* wyznaczyć, oznaczyć, przeznaczyć; wskazać; assygnować, przekazać.

ASSIGNATION, âs-sîg-nâ'-szûn, *s.* wyznaczenie czasu i miejsca do widzenia się; przekaz, assygnacya.

ASSIGNEE, âs-sê-nê', *s.* w. p. zastępca, pełnomocnik, umocowany; kurator massy; cessyonariusz.

ASSIGNER, âs-sî'-nûr, *s.* w. p. czyniący zlewek, ustępca.

ASSIGNMENT, âs-sîn'-mênt, *s.* wyznaczenie, wskazanie; przekaz, cessya, zlewek.

TO ASSIMILATE, âs-sîm'-ê-lât, *v. a.* przyswoić (przez strawienie); upatrzyć podobieństwo, przyrównać.

Biblioteka Szkoły Wyższej w Szczecinie

ASSIMILATION, âs-sĭm-mĕ-lâ'-szŭn, *s.* przyswojenie; przyrównanie, upodobnienie.

TO ASSIST, âs-sĭst', *v. a.* pomagać, dopomagać.

ASSISTANCE, âs-sĭs'-tâns, *s.* pomoc, ratunek.

ASSISTANT, âs-sĭs'-tânt, 1) *adj.* pomagający, posiłkujący; 2) *s.* pomocnik.

ASSIZE, âs-sĭz', *s.* sąd złożony z sędziego i przysięgłych, odbywający się w każdem hrabstwie dwa razy na rok; 2) uregulowanie miary i wagi żywności przez zwierzchność miejscową.

ASSIZER, âs-sĭ'-zûr, *s.* urzędnik przełożony nad miarami i wagami.

TO ASSOCIATE, âs-sō'-szĕ-ât, *v.* 1) *a.* połączyć w towarzystwo; 2) *n.* stowarzyszyć się, obcować, przestawać.

ASSOCIATE, *s.* towarzysz, sprzymierzeniec; wspólnik, współuczestnik; współwystępca.

ASSOCIATION, âs-sō-szĕ-â'-szŭn, *s.* stowarzyszenie; spółka.

ASSONANCE, âs'-sō-nâns, *s.* zgodne brzmienie, jednobrzmienność.

ASSONANT, âs'-sō-nânt, *adj.* jednobrzmienny.

TO ASSORT, âs-sôrt', *v. a.* podzielić na gatunki, na rzędy.

TO ASSUAGE, âs-suâdż', *v. a.* koić, ukoić, uśmierzyć, ułagodzić.

ASSUAGEMENT, âs-suâdż'-mĕnt, *s.* ukojenie, uśmierzenie, złagodzenie.

TO ASSUME, âs-sûm', *v. a.* przybrać, przyjąć, wziąść na siebie, przywłaszczać sobie; pisać się na co, przypuszczać bez dowodów. *To—a title*, przybrać tytuł. *He assumes too much to himself*, ma o sobie wielkie rozumienie, wiele sobie pozwala.

ASSUMER, âs-sû'-mûr, *s.* człowiek zarozumiały.

ASSUMING, âs-sû'-mĭng, *adj.* dumny, zarozumiały.

ASSUMPTION, âs-sûm'-szŭn, *s.* przybranie, przyjęcie; przywłaszczenie sobie, przypisywanie sobie czego; przypuszczenie; 2) wniebowzięcie Panny Maryi.

ASSURANCE, âsz-szû'-râns, *s.* pewność, zapewnienie, niemylna nadzieja, otucha; śmiałość, odwaga; assekuracya, zabezpieczenie.

TO ASSURE, âsz-szûr', *v. a.* upewnić, zapewnić; assekurować, zabezpieczyć.

ASSUREDLY, âsz-szû'-rĕd-lĕ, *adv.* zapewne, niezawodnie, bez wątpienia.

ASSUREDNESS, âsz-szû'-rĕd-nĕs, *s.* pewność, zapewnienie.

ASSURER. âsz-szû'-rûr, upewniciel, assekurator.

ASSYRIA, âs-sĕ'-rĕ-â, s. Asyrya.

ASSYRIAN, âs-sĕ'-rĕ-ân, 1) *adj.* assyryjski; 2) *s.* assyryjczyk.

ASTERISK, âs'-tĕ-rĭsk, *s.* gwiazdeczka, odsyłacz.

ASTERN, â-stĕrn', *adv.* (*mar.*) w tyle okrętu.

ASTHMA, âst'-mâ, *s.* dychawiczność, duszność.

ASTHMATIC (—AL), âst-mât'-ĭk, *adj.* dychawiczny.

TO ASTONISH, âs-tŏn'-ĭsz, *v. a.* zadziwić.

ASTONISHMENT, âs-tŏn'-ĭsz-mĕnt, *s.* zadziwienie.

TO ASTOUND, âs-tôûnd', *v. a.* wprawić w zadumienie.

ASTRADDLE, â-strâd'-dl, *adv.* siedząc jak na koniu, okrakiem.

ASTRAL, âs'-trâl, *adj.* gwiazdeczny, gwiazdowy.

ASTRAY, â-strâ', *adv.* na błędnéj drodze, w obłędzie. *To lead*—, obłąkać. *To go*—, zbłądzić, obłąkać się.

ASTRIDE, â-strĭd', *adv.* okrakiem jak na koniu.

TO ASTRINGE, âs-trĭndż', *v. a.* ściągnąć, ścisnąć.

ASTRINGENT, âs-trĭn'-dżĕnt, 1) *s.* (*med.*) lekarstwo ściągające; 2) *adj.* ściągający.

ASTROGRAPHY, âs-trŏg'-râ-fĕ, *s.* opisanie gwiazd.

ASTROLABE, âs'-trō-lâb, *s.* astrolab (narzędzie astronomiczne).

ASTROLOGER, âs-trŏl'-ō-dżûr, *s.* astrolog.

ASTROLOGIC (—AL), âs-trō-lŏdż'-ĭk, *adj.* astrologiczny. —ALLY, *adv.* astrologicznie.

ASTROLOGY, âs-trŏl'-ō-dżĕ, *s.* astrologia.

ASTRONOMER, âs-trŏn'-nō-mûr, *s.* astronom.

ASTRONOMIC, (—AL), âs-trō-nŏm'-ĭk, *adj.* astronomiczny; —ALLY, *adv.* astronomicznie.

ASTRONOMY, âs-trŏn'-nō-mĕ, *s.* astronomia.

ASUNDER, â-sŭn'-dûr, *adv.* na dwoje; oddzielnie, odrębnie. *To take*—, rozebrać, rozłożyć.

ASYLUM, â-sĭ'-lûm, *s.* schronienie, przytułek.

AT, ât, *prep.* W, DO, NA, O. — *home*, w domu. *To be—peace*, — *open war*, być w pokoju, w otwartéj wojnie. *To arrive*—, przybyć dokąd.—*sea*, na morzu.—*break of day*, o świcie. —*twelve o' clock*, o dwunastéj. —*last*, nakoniec. —*once*, od razu.—*one blow*, jednym cięciem. *The favours I received—your hands*, względy które od ciebie odebrałem. *To be—a loss*, być w kłopocie, niewiedzieć co począć. *To be—the charge of a thing*, ponosić koszta. *My honour lies (is)—stake*, idzie tu o mój honor. *To be—law*, procesować się, pieniać. *To play—cards,—chess*, grać w karty, w szachy. *To shoot— a person*, strzelić do kogo. *In—the window*, przez okno do pokoju.

ATHEISM, â'-*thĕ*-ĭzm, *s.* ateizm, bezbożność.

ATHEIST, â'-*thĕ*-ĭst, *s.* ateusz, bezbożnik.

ATHEISTICAL, â-*thĕ*-ĭs'-tĕ-kâl, *adj.* bezbożny. — LY, *adv.* bezbożnie.

ATHEL, â*th*'-ûl, *s.* szlachetnie urodzony (tytuł królewicza w familiach anglo-saxońskich).

ATHENIAN, â-*thĕ*'-nĕ-ân, 1) *adj.* ateński; 2) *s.* Ateńczyk.

ATHENS, â*th*'-ĕns, *s.* Ateny.

ATHIRST, â-*th*ûrst', *adv.* pragnąc, mając pragnienie.

ATHLET, â*th*'-lĕt, *s.* atlet, zapaśnik.

ATHLETIC, â*th*-lĕt'-ĭk, *adj.* zapaśniczy; silny, krzepki.

ATHWART, â-*th*uârt', 1) *prep.* nawkrzyż, napoprzek; przez; 2) *adv.* poprzecznie, nawspak, naopak, przewrotnie.

ATILT, â-tĭlt', *adv.* z wygięciem naprzód, w postawie fechmistrza chcącego pchnąć swego przeciwnika; 2) dnem do góry, na schyłku (o beczce).

ATLANTIC, ât-lân'-tĭk, *adj.* lub *s. The —ocean*, ocean atlantycki.

ATLAS, ât'-lâs, *s.* atlas (góry w Afryce); 2) atlas (zbiór map geograficznych).

ATMOSPHERE, ât'-mō-sfĕr, *s.* atmosfera, powietrzokrąg.

ATMOSPHERICAL, ât-mō-sfĕr'-ĕ-kâl, *adj.* atmosferytyczny.

ATOM (—Y), ât'-tûm, *s.* atom, proszek.

ATOMICAL, â-tŏm'-ĕ-kâl, *adj.* złożony z atomów.

ATOMIST, ât'-tō-mĭst, *s.* filozof utrzymujący że świat powstał z atomów.

TO ATONE, â-tōn', *v. a.* (*for*). odpokutować, przebłagać; zaspokoić, zadość uczynić.

ATONEMENT, â-tōn'-mĕnt, *s.* odpokutowanie, przebłaganie; przeproszenie, wynagrodzenie, zadość uczynienie.

ATOP, â-tŏp', *adv.* na szczycie, na wierzchołku.

ATRABILARIAN (—RIOUS), ât-trâ-bĕ-lâ'-rĕ-ân, *adj.* choleryczny, tetryczny, zrzędny.

ATROCIOUS, â-trō'-szŭs, *adj.* niegodziwy, szkaradny, okropny. —LY, *adv.* szkaradnie, okropnie. —NESS, *s. zob.* ATROCITY.

ATROCITY, â-trŏs'-sĕ-tĕ, zgroza, szkaradność, okropność.

ATROPHY, ât'-trō-fĕ, *s.* (*med.*) wyniszczenie ciała, konsumpcya, suchoty.

TO ATTACH, ât-tâcz', *v. a.* przytrzymać, zaaresztować; przyciągnąć, przywiązać, zjednać.

ATTACHMENT, ât-tâcz'-mĕnt, *s.* przywiązanie, przychylność.

TO ATTACK, ât-tâk', *v. a.* atakować, uderzyć.

ATTACK, *s.* atak.

TO ATTAIN, ât-tân', *v.* 1) *a.* dopiąć, osiągnąć, dostąpić; 2) *n.* (*at*, *to*), dojść, przyjść.

ATTAINABLE, ât-tân'-â-bl, *adj.* podobny do osiągnienia, dostępny.

ATTAINDER, ât-tân'-dûr, *s.* W. F. przekonanie o zbrodnię stanu.

ATTAINMENT, ât-tân'-mĕnt, *s.* dopięcie, osiągnienie, dostąpienie; nabyte przymioty, talenta.

ATTAINT, ât-tânt', *s.* plama, skaza, wada, przywara, zakała.

TO ATTAINT, *v. a.* przekonać o zbrodnię. *To—the blood*, odsą-

dzić od czci i sławy (za przestępstwo obrażonego majestatu); skazić, zepsuć, zmazać, splamić. *Attainted flesh*, mięso zepsute, zaśmiardłe.

TO ATTEMPER (—ATE), ât-êm'-pûr, *v. a.* rozwieść, przymieszać; umiarkować, złagodzić.

TO ATTEMPT, ât-têmt', *v. a.* probować, przedsiębrać, kusić się o co. *To — all means*, probować wszystkich środków. *To—(upon) a man's life*, targnąć się, uczynić zamach na czyje życie.

ATTEMPT, *s.* proba, pokuszenie, zamach.

TO ATTEND, ât-tênd', *v. a.* i *n.* zważać, uważać; służyć; pilnować, piastować, pielęgnować; towarzyszyć, następować; być przytomnym, znajdować się gdzie, asystować. *To — the words of God*, słuchać słowa Bożego. *To — a sick body*, dozierać chorego. *To — a business*, pilnować interesu. *Great misfortunes — war*, wielkie klęski towarzyszą wojnie. *To—a meeting*, znajdować się na zgromadzeniu.

ATTEDANCE, ât-tên'-dâns, *s.* posługa, usłużenie; słudzy; dozor, dozieranie, pielęgnowanie; asystencya, orszak, poczet.

ATTENDANT, ât-tên'-dânt, 1) *s.* sługa, towarzysz; jeden z orszaku możnego pana; 2) *adj.* towarzyszący, następujący po czém.

ATTENTION, ât-tên'-szûn, *s.* uwaga, baczenie, baczność.

ATTENTIVE, ât-tên'-tîw, *adj.* uważny, baczny. —LY, *adv.* uważnie, bacznie. — NESS, *s.* uważność, baczność.

TO ATTEST, ât-têst', *v. a.* świadczyć, przyświadczyć; powoływać na świadectwo, świadczyć się kim.

ATTESTATION, ât-tês-tâ'-szûn, *s.* świadectwo, zaświadczenie.

ATTICK, ât'-tîk, 1) *adj.* atycki, ateński; należący do podstawy używanéj dawniéj w porządku lońskim, późniéj w Doryckim.—*story*, ostatnie piętro, strych; 2) *s.* izdebka na strychu.

ATTIRE, ât-tîr', *s.* strój, szata, ubiór; 2) ATTIRES, *pl.* (*myśl.*) rogi jelenie.

TO ATTIRE, *v. a.* ustroić, ubrać, przyodziać.

ATTITUDE, ât'-tê-tûd, *s.* postawa ciała.

ATTORNEY, ât-tûr'-nê, *s.* plenipotent, pełnomocnik; patron, adwokat.

TO ATTRACT, ât-trâkt', *v. a.* przyciągać, pociągać; wabić, nęcić.

ATTRACTION, ât-trâk'-szûn, *s.* atrakcya, siła przyciągająca; pociąg, powab, ponęta.

ATTRACTIVE, ât-trâk'-tîw, *adj.* pociągający, powabny. —LY, *adv.* pociągającym sposobem, powabni. —NESS, *s.* pociągające przymioty, powabność.

ATTRIBUTABLE, ât-trîb'-û-tâ-bl, *adj.* mogący być komu przypisanym.

TO ATTRIBUTE, ât-trîb'-ût, *v. a.* przypisywać, przyznawać co komu. *To — to one's self*, przypisywać sobie.

ATTRIBUTE, ât'-trîb-ût, 1) *s. sing.* przymiot, własność; 2) *attributes*, *s. pl.* (w malarstwie i snycerstwie), cecha, znamię, godło, *np.* orzeł przy Jowiszu.

ATTRIBUTION, ât-trê-bû'-szûn, *s.* przypisanie, przyznanie.

ATTRITE, ât-trît', *adj.* starty, skruszony.

ATTRITION, ât-trîsz'-ûn, *s.* starcie, skruszenie; skrucha, żal za grzechy.

TO ATTUNE, ât-tûn', *v. a.* nastroić.

AUBURN, âu'-bûrn, *adj.* ciemnobrunatny.

AUCTION, âuk'-szûn, *s.* aukcya, licytacya.

AUCTIONARY, âuk'-szûn-â-rê, *adj.* licytacyjny.

AUCTIONEER, âuk-szûn-êr', *or* AUCTIONER, âuk'-szûn-ûr, *s.* urzędnik licytacyjny.

AUDACIOUS, âu-dâ'-szûs, *adj.* śmiały, zuchwały, bezczelny. —LY, *adv.* zuchwale. —NESS, *s. zob.* AUDACITY.

AUDACITY, âu-dâs'-ê-tê, *s.* śmiałość, bezczelność, zuchwałość.

AUDIBLE, âu'-dê-bl; *adj.* głośny, donośny, wyraźny. —LY, *adv.* głośno, wyraźnie.

AUDIENCE, âu'-dê-êns, *s.* audiencya, posłuchanie.

AUDIT, âu'dît, *s.* w. p. wysłuchanie kalkulacyi; wysłuchanie świadków.

TO AUDIT (*accounts*), *v. a.* wysłuchać kalkulacyi.

AUDITION, âu-dîsz'-ûn, *s.* słuchanie.

AUDITOR, âu'-dê-tûr, *s.* słuchacz; rewizor, kontroller.

AUDITORY, âu'-dê-tûr-ê, 1) *adj.* słuchowy. — *organ*, organ słuchu. 2) *s.* słuchacze, sala audiencyonalna.

AUDITRESS, âu'-dê-três, *s.* słuchaczka.

AUGER, âu'-gûr, *s.* świder cieślski.

AUGHT, âut, *pron.* co coś, cokolwiek. *For — I know*, o ile wiem.

TO AUGMENT, âug-mênt', *v.* 1) *a.* powiększyć; 2) *n.* powiększyć się.

AUGMENT, âug'-mênt, *or* AUGMENTATION, âug-mên-tâ'-szûn, *s.* wzrost, przybytek, powiększenie.

AUGUR, âu'-gûr, *or* AUGURER, âu'-gû-ûr, *s.* wieszczek, wieszczbiarz (z lotu ptaków).

TO AUGUR (—ATE), *v. n.* wieszczyć, wróżyć, przepowiadać.

AUGURATION, âu-gû-râ'-szûn, *s.* wieszczbiarstwo.

AUGURIAL, âu-gû'-rê-âl, *adj.* wieszbiarski.

AUGURY, âu'-gû-rê, *s.* wieszczba, wróżba, przepowiednia.

AUGUST, âu-gûst', *adj.* dostojny, wspaniały.

AUGUST, âu'-gûst, *s.* sierpień.

AUGUSTUS, âu-gûs'-tûs, *s.* August.

AUNT, ânt, *s.* ciotka.

AURELIA, âu-rê'-lê-â, *s.* poczwarka.

AURICULA, âu-rîk'-û-lâ, *s.* (kwiat), łyszczak, pierwiosnka.

AURICULAR, âu-rîk'-û-lâr, *adj.* uszny. — *confession*, spowiedź uszna. —LY, *adv.* na ucho, do ucha.

AURORA, âu-rô'-râ, *s.* zorza, jutrzenka.

AUSPICE, âu'-spîs, *s.* uważanie lotu ptaków, wieszczba z lotu ptaków; *fig.* skrzydło, cień, opieka, tarcza, zasłona.

AUSPICIOUS, âu-spîsz'-ûs, *adj.* wróżący pomyślność; szczęsny, pomyślny; łaskawy, miłościwy. —LY, *adv.* szczęśliwie, pomyślnie. — NESS, *s.* szczęśliwość, pomyślność.

AUSTERE, âu-stêr', *adj.* surowy, srogi. —LY, *adv.* surowo, srodze.

AUSTERITY, âu-stêr'-ê-tê, *s.* surowość, srogość.

AUSTIN, âu'-stîn, *s.* Augustin. — *friar*, Augustyanin. — *nun*, Augustyanka.

AUSTRAL, âus'-trâl, *adj.* południowy.

AUSTRIA, âus'-trê-â, *s.* Austrya.

AUSTRIAN, âus'-trê-ân, 1) *adj.* austryacki; 2) *s.* Austryak.

AUTHENTIC (—AL), âu-*th*ên'-tîk, *adj.* autentyczny, wiarogodny, prawdziwy. —ALLY, *adv.* autentycznie.

TO AUTHENTICATE, âu-*th*ên'-tê-kât, *v. a.* autentykować, poświadczyć.

AUTHENTICITY, âu-*th*ên-tîs'-sê-tê, *s.* autentyczność, prawdziwość.

AUTHOR, âu'-*th*ûr, *s.* autor, pisarz; autor, sprawca, pierwszy początek.

AUTHORESS, âu'-*th*ûr-ês, *s.* autorka.

AUTHORITATIVE, âu-*th*ôr'-ê-tâ-tîw, *adj.* poważny, nakazujący. —LY, *adv.* z powagą, z miną nakazującą.

AUTHORITY, âu-*th*ôr'-ê-tê, *s.* władza, zwierzchność; moc, siła, powaga, znaczenie; upoważnienie; powaga oparta na świadectwie wiarogodnych autorów.

AUTHORIZATION, âu-*th*ô-rê-zâ'-szûn, *s.* upoważnienie.

TO AUTHORIZE, âu'-*th*ô-rîz, *v. a.* upoważnić.

AUTOCRACY, âu-tôk'-râ-sê, *s.* samodzierżstwo, jednowładztwo.

AUTOCRATIC (—AL), âu-tô-krât'-îk, *adj.* jednowładny, samowładny.

AUTOCRATOR, âu-tôk-râ'-tûr, samodzierżca, samowładzca.

AUTOGRAPH, âu'-tô-grâf, *s.* autograf, własnoręczny oryginał.

AUTOGRAPHICAL, âu-tô-grâf'-ê-kâl, *adj.* własnoręczny

AUTOMATICAL, âu-tô-mât'-ê-kâl, *adj.* machinalny.

AUTOMATON, âu-tôm'-â-tŭn, *s.* automat, samoruch.

AUTUMN, âu'-tŭm, *s.* jesień.

AUTUMNAL, âu-tŭm'-nal, *adj.* jesienny.

AUXILIAR (—y), âug-zll'-yâr, *adj.* posiłkowy. — *forces*, wojska posiłkowe. — *verb* (*gram.*), słowo posiłkowe.

TO AVAIL, â-wâl', *v.* 1) *a.* pomagać, dopomagać; 2) *n.* przynosić korzyść, przydać się, zdać się na co; korzystać, pożytkować. *To — one's self of*, korzystać z czego.

AVAIL (—MENT), *s.* korzyść, pożytek, użytek.

AVAILABLE, â-wâ'-lâ-bl, *adj.* korzystny, pożyteczny. —NESS, *s.* użyteczność.

AVARICE, âw'-â-rls, *s.* skąpstwo.

AVARICIOUS, âw-â-rlsz'-ûs, *adj.* skąpy.—LY, *adv.* skąpo.

AVAUNT, â-wânt', precz! fora!

TO AVENGE, â-wĕndż', *v. a.* zemścić, pomścić. *To— one's self of*, zemścić się za co.

AVENGEMENT, â-wĕndż'-mĕnt, *s.* pomsta, zemsta.

AVENGER, â-wĕn'-dżŭr, *s.* mściciel.

AVENS, âw'-ĕns, *s.* (ziele), kuklik.

AVENUE, âw'-ê-nû, *s.* alea, ulica wysadzona drzewami.

TO AVER, â-wĕr', *v. a.* zapewnić, zaręczyć, udowodnić.

AVERAGE, âw'-ŭr-ldż, *s.* średnia miara, przecięcie.

AVERMENT, â-wĕr'-mĕnt, *s.* w. p. udowodnienie.

AVERSE, â-wĕrs', *adj.* (*to*), mający wstręt, odrazę. —LY, *adv.* ze wstrętem, z odrazą. —NESS, *s. zob.* AVERSION.

AVERSION, â-wĕr'-szŭn, *s.* wstręt, odraza, obrzydzenie.

TO AVERT, â-wĕrt', *v. a.* odwrócić, odwieść.

AVIARY, â'-wê-â-rê, *s.* ptaszarnia.

AVIDITY, â-wld'-ê-tê, *s.* chciwość.

AVOCATION, âw-wô-kâ'szŭn, s. powołanie, zatrudnienie.

TO AVOID, â-wôld', *v. a.* chronić się, unikać, wystrzegać się, stronić.

AVOIDABLE. â-wôld'-â-bl, *adj.* uchronny, unikły.

AVOIDANCE, â-wôld'-âns, *s.* chronienie się, unikanie, stronienie.

AVOIDER, â-wôld'-ûr, unikacz.

AVOIDLESS, â-wôld'-lĕs, *adj.* nieuchronny.

AVOIRDUPOIS, âw-ĕr-dû-pôlz', *s.* funt aptekarski zawierający 16 uncyi.

AVOLATION, âw-ô-lâ'-szŭn, *s.* odlot, odlecenie.

TO AVOUCH, â-wôûcz', *v. a.* twierdzić, zaręczać, usprawiedliwiać, przyświadczać, utrzymywać.

TO AVOW, â-wôû', *v. a.* wyznać, zeznać, przyznać się.

AVOWABLE, â-wôû'-â-bl, *adj.* do czego się przyznać można.

AVOWAL, â-wôû'-âl, *s.* wyznanie, zeznanie.

AWOWEDLY, â-wôû'-êd-lê, *adv.* jawnie, otwarcie przyznając się.

AVOWEE, âw-ôû-ê', *s. zob.* ADVOWEE.

AVOWER, â-wôû'-ûr, *s.* wyznający, wyznawca.

TO AWAIT, â-wât', *v. a.* czekać, oczekiwać, wyglądać.

TO AWAKE, â-wâk', *vr.* i *ir.* 1) *a.* obudzić, przebudzić; 2) *n.* obudzić się, ocknąć się.

AWAKE, *adj.* niespiący, na jawie.

TO AWAKEN, â-wâ'-kn, *zob.* TO AWAKE.

TO AWARD, â-wârd', *v. a.* w. p. przysądzić, zasądzić, wydać wyrok.

AWARD, *s.* w. p. przysądzenie; wyrok, dekret, rozstrzygnienie sporu.

AWARE, â-wâr', *adv.* et *adj.* na oku, na baczności; świadomy, wiedzący. *To be — of a thing*, wiedzieć o czém, być przekonanym. *He came upon them before they were* —, spadł na nich nim się spostrzegli.

AWAY, â-wâ', *adv.* precz. *To run* —, zemknąć, uciec. *To go*—, odejść. *To steal* —, skraść. *He drinks — his estate*, przepija swój majątek. *He made— with himself*, odjął sobie życie. — *with him!* precz z nim! *To eat a bit and* —, przekąsić i daléj w drogę.

AWE, âu, *s.* groza, przestrach, przerażenie; cześć, poważanie, głębokie uszanowanie. *To stand in* —, obawiać się.

TO AWE, *v. a.* zastraszyć, przerazić. *To — into obedience*, postrachem zmusić do posłuszeństwa.

AWFUL, âu'-fûl, *adj.* straszny, okropny; wzbudzający cześć i uszanowanie. —LY, *adv.* strasznie, okropnie; ze czcią i uszanowaniem. —NESS, *s.* straszliwość, okropność.

AWKWARD, âuk'-uârd, *adj.* niezgrabny, niezręczny. —LY, *adv.* niezgrabnie, niezręcznie. —NESS, *s.* niezgrabność, niezręczność.

AWL, âll, *s.* szydło.

AWN, âun, *s.* ość u kłosa.

AWNING, âu'nlng, *s.* zasłona od promieni słońca (na okrętach i statkach parowych).

AWOKE, â-uôk', *pret. zob.* TO AWAKE.

AWORK, â-uûrk', *adv.* przy robocie, do roboty. *To set* —, zastawić do roboty.

AWRY, â-rl', *adv.* krzywo, na opak, na wspak; ukośnie, na ukos.

AX, AXE, âks, *s.* siekiera, topor.

AXILLAR (—y), âks'-sll-lâr, *adj.* podpaszny.

AXIOM, âk'-szŭm, *s.* pewnik.

AXIS, âk'-sîs, oś ziemska.

AXLE (—*tree*), âk'-sl- trêê, *s.* oś u koła.

AY, âê, *adv.* tak, tak jest; zawsze, po wszystkie czasy. *For* —, na zawsze.

AZOT, â-zôt', *s.* salitroroo.

AZURE, â'-żŭr, *adj.* błękitny, lazurowy.

B

BAA, bâ, *s.* bek.

TO BAA, *v. n.* beczeć.

BABBLE, bâb'-bl, *v. n.* paplać, pleść, bredzić, gawędzić.

BABBLE, *s.* gadanina, brednie, androny, plotki, bajki.

BABBLER, bâb'-blŭr, *s.* papla, gaduła, plotkarz.

BABBLING, 1) *part. s.* paplanie, gawędzenie; (*myśl.*), hałas psów kiedy wpadną na trop zwierzęcia; 2) *adj.* bredzący, paplający. *The — stream*, szemrzący, mruczący strumień.

BABE, bâb, *s.* dziecina, dzieciątko (przy piersiach).

BABERY, bâ'-bûr-rê, *s.* cacka, zabawki dla dzieci.

BABISH, bâ'-blsz, *adj.* dziecinny.

BABOON, bâ-bôôn', *s.* pawijan (gatunek małp mających krótki ogon a goły zadek).

BABY, bâ'-bê, *s. zob.* BABE, 2) lalka.

BABYLON, bâb'-ê-lŭn, *s.* babilon.

BACCHANALS, bâk'-kâ-nâlz, *s.* bachusowe święta.

BACCHANTES, bâk-kân'-têz, *s.* bachantki.

BACCHUS, bâk'-kŭs, *s.* bachus.

BACHELOR, bâcz'-ê-lŭr, *s.* kawaler, bezżeniec. —SHIP, stan kawalerski.

BACK, bâk, *s.* grzbiet, tył, plecy. *To fall on one's* —, paść na wznak. *He has not a shirt to his* —, nie ma koszuli na grzbiecie. *To turn one's — to one*, tyłem się do kogo obrócić. *To rail at one behind his* —, szkalować kogo po za oczy. — *bone*, kość pacierzowa. — *door*, tylne drzwi; *fig.* wybieg, wykręt. — *of a knife*, tylec noża. — *of an axe*, obuch. — *side*, tył.

BACK, *adv.* w tyle, w tył, z tyłu; nazad, napowrot, nawstecz. *To give* —, oddać, zwrócić. *To send* —, odesłać. *To come* —, powrócić.

TO BACK, *v. a.* wsiąść na konia; 2) wspierać, popierać, dopomagać.

TO BACKBITE, bâk-blt', *v. ir. a.* obmawiać, szkalować pozaocznie, oszczekać, ogadać.

BACKBITER, bâk-bl'-tŭr, *s.* obmowca, oszczerca.

BACKGAMMON, bâk-gâm'-mŭn, *s.* tryktrak.

TO BACKSLIDE, bâk-slld', *v. n.* odpaść, odstąpić (od swéj religii, odszczepić się).

BACKSLIDER, bâk-sll'-dŭr, *s.* odstępca, odszczepieniec.

BACKWARD (—S), bâk'-uârd, 1) *adv.* wtył, wstecz, na wstecz, nazad; 2) *adj.* wsteczny, rakiem idący; *fig.* niespory, powolny,

późny, opieszały, leniwy. *To be — in one's duty*, zaniedbywać swych obowiązków. — *children*, dzieci niesporo rosnące. — *fruits*, późne owoce.

BACKWARDLY, bâk'-uûrd-lè, *adv.* niesporo, powolnie, nieochoczo, opieszale.

BACKWARDNESS, bâk'-uûrd-nês, *s.* niesporość, powolność, niechęć, opieszałość.

BACON, bâ'-kn, *s.* słonina. *A gammon of — (a ham.)*, szynka. *A flitch of —*, połeć słoniny. *To save one's —, vulg.* ujść suchą nogą, bezkarnie.

BAD, bâd, *adj.* zły, niedobry; ladaco, ladajaki; szkodliwy; chory. — *fortune*, nieszczęście. *To keep — hours*, późno w nocy do do domu przychodzić. *He is very — (it is very — with him)*, on jest bardzo chory.

BAD, BADE, bâd, bâd, *pret. zob.* TO BID.

BADGE, bâdż, *s.* znamię, znak, godło.

BADGER, bâ'-dżûr, *s.* borsuk.

BADLY, bâd'-lè, *adv.* źle.

BADNESS, bâd'-nês, *s.* lichość, ladajakość; ladacość; złość, niepoczciwość.

TO BAFFLE, bâf'-fl, *v. a.* zawieść, omylić, udaremnić, w niwecz obrócić, zniweczyć.

BAG, bâg, *s.* wór, worek.

BAGGAGE, bâg'-gîdż, *s.* bagaże, pakunek; 2) kurwa.

BAGNIO, bân'-yò, *s.* łaźnia; 2) dom kurewski.

BAGPIPE, bâg'-pîp, *s.* kobza, duda.

BAGPIPER, bâg-pî'-pûr, *s.* kobziarz, dudarz.

BAIL, bâl, *s.* poręka, rękojmia; poręczyciel. *To be out of prison upon —*, wyjść z więzienia za poręką. *To be — for one*, wziąść kogo na porękę, dać za niego porękę.

TO BAIL, *v. a.* dać porękę, ręczyć, zaręczyć.

BAILABLE, bâ'-lâ-bl, *adj.* mogacy być uwolnionym za poręką.

BAILIFF, bâ'-lîf, *s.* wójt, rządca powiatu, klucza, sołtys; woźny, komornik.

BAILIWICK, bâ'-lè-uîk, s. wojtowstwo, sołtysowstwo.

TO BAIT, bât, *v.* 1) *a.* wabić, nęcić, przynęcać; szczwać (niedźwiedzia, wołu, dla igraszki); 2) *n.* popasać w drodze.

BAIT, *s.* nęta, przynęta; 2) popas, wytchnienie w drodze.

BAIZE, bâz, *s.* baja, kuczbaj.

TO BAKE, bâk, *v. a.* piec. *Bake — house*, *s.* piekarnia.

BAKER, bâ'-kûr, *s.* piekarz.

BALANCE, bâl'-lâns, *s.* waga; bilans handlowy.

TO BALANCE, *v.* 1) *a.* ważyć, rozważać, porównywać; 2) *n.* wahać się, namyślać się.

BALANCER, bâl'-lân-sûr, *s.* wagmistrz.

BALCONY, bâl-kò'-nè, *s.* balkon, ganek.

BALD, bâuld, *adj.* łysy. — *arse*, (*vulg.*), hołysz, chudypachołek (co zadkiem błyska). — *pate*, plicha u księży). — *pated*, pleszowaty, łysy.

BALDERDASH, bâul'-dûr-dâsz, *s.* mieszanina; lura, zfabrykowane wino.

BALDLY, bâuld'-lè, *adv.* łyso.

BALDMONY, bâuld'-mûn-nè, *s.* (roślina), goryczka.

BALDNESS, bâuld'-nês, *s.* łysość.

BALDRIC, bâul'-drîk, *s.* pas, pendent.

BALE, bâl, *s.* bela towarów.

BALEFUL, bâl'-fûl, *adj.* zgubny, szkodliwy, fatalny; smutny, okropny.

BALK, bâuk, *s.* belka; 2) miedza; 3) bąk, omyłka, poszkapienie się; zawód, szkoda. *He has had a sad —*, diabelnie się poszkapił, wystrzelił bąka.

TO BALK, *v. a.* zawieść, udaremnić, omylić.

BALL, bâul, *s.* kula, gałka; piłka; 2) bal.

BALLAD, bâl'-lâd, ballada.

BALLAST, bâl'lâst, *s.* balast (piasek gruby którym się ładują próżne wracające okręty).

BALLETTE, bâl'-lêt, balet.

BALLOON, bâl-lôô'n, *s.* balon.

BALLOT, bâl'-lût, *s.* gałka do wotowania; wotowanie gałkami.

TO BALLOT, *v. n.* wotować gałkami.

BALLOTATION, bâl-lò-tâ'-szûn, *s.* wotowanie.

BALM, bâm, *s.* balsam.

BALMY, bâm'-è, *adj.* balsamowy, balsamiczny; *fig.* kojący, łagodzący.

BALSAM, bâul'-sûm, *s.* maść balsamowa. — *apple*, balsamka.

BALSAMIC (—AL), bâl-sâm'-îk, *adj.* balsamiczny.

BALUSTER, bâl'-lûs-tûr, *or* BALUSTRADE, bâl-ûs-trâd', *s.* balustrada, poręcze, szranki.

BAMBOO, bâm-bôô', *s.* bambusowa trzcina.

TO BAMBOOZLE, bâm-bôô'-zl, *v. a.* (*vulg*) okpić, odrwić, oszukać, ocyganić.

BAMBOOZLER, bâm-bôô'-zlûr, *s.* odrwisz, oszust.

BAN, bân, *s.* obwieszczenie, zapowiedź; klątwa, wyklęcie. — *of the Empire*, wywołanie z Rzeszy niemieckiéj. *To proclaim the bans*, ogłosić zapowiedzi.

BAND, bând, *s.* związek, węzeł, ogniwo; uwięź, łańcuch; szlarka; kołnierz wywinięty (księży), wyloga; banda, zgraja. — *dog*, pies na uwięzi. — *box*, pudełko na szlarki i inne drobiazgi kobiece. — *of iron*, obręcz żelazny do okucia koła.

BANDAGE, bân'-dîdż, *s.* bandaż,

BANDELET, bân'-dè-lêt, *s.* opaska; listwa, listewka; gzyms.

BANDIT, bân'-dît, *or* BANDITTO, bân-dît'-tò, *s.* bandyta, zbójca, rozbójnik. BANDITTI, *s. pl.* banda zbójbów.

BANDOLEERS, bân-dò-lêêrz', *s. pl.* patrontasz, ładownica.

BANDROL, bând'-ròl, *s.* banderola, chorągiewka.

BANDY, bân'-dè, *s.* palant.

TO BANDY, *v. a.* odbić palantem piłkę; tam i sam ciskać a od siebie odbijać, podawać jeden drugiemu. *To — about a businness (a question)*, roztrząsać jaki przedmiot.

BANDYLEG, bân'-dè-lêg, *s.* koślawa noga. — GED, koślawy.

BANE, bân, *s.* jad, trucizna; *fig.* zguba, ruina, zagłada. = *wort* (roślina), psianka, cień nocny, strzali jad.

TO BANE, *v. a.* otruć.

BANEFUL, bân'-fûl, *adj.* jadowity; *fig.* zgubny, fatalny. —NESS, *s.* jadowitość; *fig.* zgubność.

TO BANG, bâng, *v. a.* obić, wygrzmocić, grzmotnąć; cisnąć, trzasnąć (drzwiami).

BANG, *s.* uderzenie, grzmotnienie.

TO BANISH, bân'-nîsz, *v. a.* wygnać z kraju.

BANISHMENT, bân-nîsz'-mênt, *s.* wygnanie.

BANK, bânk, *s.* brzeg (rzeki), grobla; 2) bank. — *bill* (— *note*), bilet bankowy.

TO BANK, *v. a.* usypać groblę; 2) złożyć w banku.

BANKER, bânk'-ûr, *s.* bankier.

BANKRUPT, bânk'-rûpt, *s.* bankrut. *To turn* (*become* or *grow*) —, zbankrutować.

BANKRUPTCY, bânk'-rûp-sè, *s.* bankructwo.

BANNER, bân'-nûr, *s.* bandera, chorągiew.

BANNERET, bân'-nûr-êt, *s.* baneret (na polu bitwy przez króla na rycerza pasowany, szedł po baronach z dożywotnim tytułem).

BANNEROL, bân'-nûr-ròl, *s. zob.* BANDROL.

BANNIAN, bân'-yân, *s.* † szlafrok, kaftan; 2) — *tree*, drzewo figowe w Indyi wschodniéj.

BANNISTER, *zob.* baluster.

BANNOCK, bân'-nûk, *s.* placek owsiany lub grochowy.

BANQUET, bânk'-kuêt, *s.* bankiet, biesiada, gody, uczta.

TO BANQUET, *v. n.* bankietować, biesiadować.

BANQUETER, bânk'-kuêt-ûr, *s.* biesiadnik.

TO BANTER, bân'-tûr, *v. a.* kpić, drwić, żarciki stroić.

BANTER, *s.* kpinki, drwinki, żarciki.

BANTERER, bân'-tûr-ûr, drwinkarz, szyderca.

BANTLING, bânt'-lîng, *s.* dzieciuch, bękart.

BAPTISM, bâp'-tîzm, *s.* chrzest.

BAPTISMAL, bâp-tîz'-mâl, *adj.* chrztowy.

BAPTIST, bâp'-tîst, *s.* Chrzciciel.

BAPTISTERY, bâp'-tîs-tûr-è, *s.* chrzcielnica.

TO BAPTIZE, bâp-tîz', *v. a.* chrzcić.

BAPTIZER, bâp-tî'zûr, *s.* chrzciciel.

BAR, bâr, *s.* sztaba, szyna; rygiel (u drzwi), belka poprzeczna, zasuwa; *fig.* przegroda, zawada; 2) szranki; 3) kratki (w izbach sądowych); 4) miejsce oddzielone w kawiarniach, szynkach i t. d. gdzie siedzi gospodarz i pieniądze odbiera. — *shot*, dwie kule armatnie spojone szyną żelazną, używane w bitwach morskich.

TO BAR, *v. a.* zaprzeć, zawrzeć, zatarasować; *fig.* (*from*), zagrodzić drogę, pomieszać szyki, stawiać przeszkody.

BARB, bârb, *s.* broda (u ryb), wąsy (u haka lub strzały); 2) rząd żelazny na konia; 3) koń barbaryjski.

TO BARB, *v. a.* ubrać w rząd; przyprawić wąsy (do haka lub strzały).

BARBAKAN, bâr'-bâ-kân, *s.* strzelnica, okna w murze przez które się strzela.

BARBARA, bâr'-bâ-râ, *s.* Barbara.

BARBARIAN, bâr-bâ'rê-ân, *s.* barbarzyniec.

BARBARISM, bâr'-bâ-rîzm, *s.* barbaryzm, błąd przeciw językowi.

BARBARITY, bâr-bâ'-rê-tê, *s.* barbarzyństwo, okrucieństwo.

BARBAROUS, bâr'-bâ-rûs, *adj.* barbarzyński, okrutny. —LY, *adv.* po barbarzyńsku, okrutnie. — NESS, *s.* barbarzyństwo.

BARBEL, bâr'-bêl, *s.* (ryba) barwena.

BARBER, bâr'-bûr, *s.* balwierz. —*surgeon*, cyrulik.

BARBERRY; bâr'-bêr-rê, *s.* kalina, berberys.

BARD, bârd, *s.* bard, poeta.

BARDED, bâr'-dêd, *adj.* † ubrany w żelazny rząd (o koniach).

BARE, bâr, *adj.* nagi, goły. — *boned*, chudy, suchorlawy.—*faced*, bezczelny. — *facedly*, bezczelnie. — *facedness*, bezczelność. — *foot* (—*footed*), bosy, boso. —*headed*, z odrytą głową. *Thread* —, wytarty do nitki, wyszarzany.

TO BARE, *v. a.* obnażyć.

BARELY; bâr'-lê, *adv.* tylko, jedynie.

BARENESS, bâr'nês, *s.* nagość, gołość.

BARGAIN, bâr'-gîn, *s.* targ, kupno, ugoda, umowa. *A* —! dobrze, zgoda, daj mi rękę! *Into the* —, w dodatku, nad umowę; nadto, oprócz tego. *To make* (*strike*) *a* —, dobić targu, zawrzeć mowę, ugodzić. *To sell one a good* —, tanio co komu przedać. *To get* (*have*) *a dead* —, kupić co za bezcen.

TO BARGAIN, *v. n.* (*for*), targować się o co.

BARGAINER, bâr'-gîn-nûr, *s.* przedawca.

BARGE, bârdż, *s.* barka, bat, statek na który się ładują towary z okrętu.

BARK, bârk, *s.* barka; 2) kora, łyko, łub. *Peruvian* or *Jesuit* —, china.

TO BARK, *v.* 1) *n.* szczekać (— *at*, na kogo); 2) *a.* odzierać korę z drzewa.

BARKER, bâr'-kûr, *s.* szczekacz, hałasownik, krzykała.

BARKY, bâr'kê, *adj.* korzysty, łubowy.

BARLEY, bâr'-lê, *s.* jęczmień. *Peeled* (*hulled*) —, pęcak, krupy jęczmienne. *Pearl* —, krupy perłowe. — *water*, klejek jęczmienny, tyzanna.

BARM, bârm, *s.* drożdże.

BARN, bârn, *s.* stodoła. — *floor*, tok.

BAROMETER, bâ-rôm'-mê-tûr, *s.* barometr, ciężkomierz.

BAROMETRICAL, bâr-ô-mêt'-trê-kâl, *adj.* barometryczny.

BARON, bâr'-rûn, *s.* baron.

BARONAGE, bâr'-rûn-âdż, *s.* baronowstwo.

BARONESS, bâr'-rûn-ês, *s.* baronowa.

BARONET, bâr'-rûn-êt, *s.* baronet (z tytułem Sir).

BARONY, bâr'-rûn-ê, *s.* baronia.

BARRACAN, bâr'-râ-kân, *s.* barakan.

BARRACK, bâr'-râk, *s.* koszary wojskowe.

BARRATOR, bâr'-râ-tûr, *s.* wyszczekany pieniacz, podniecający do procesów.

BARREL, bâr'-rîl, *s.* baryła, beczka. — *of a gun*, lufa, rura.

TO BARREL, *v. a.* (—*up*), wlać w beczkę.

BARREN, bâr'-rên, *adj.* jałowy, niepłodny, nieurodzajny. — *wort* (roślina) bezkwiat.

BARRENNESS, bâr'-rên-nês, *s.* jałowość, nieurodzajność.

BARRICADE (—DO), bâr-rê-kâd', *s.* barykada, zapora. — *of trees*, zasiek w lesie.

TO BARRICADE, *v. a.* zabarykadować, zatarasować.

BARRIER, bâr'-rê-ûr, *s.* bariera, rogatka, szranki, granica.

BARRISTER, bâr'-rîs'-tûr, *s.* adwokat, patron, obrońca.

BARROW, bâr'-rô, *s.* nosidło, nosze. *Wheel* —, taczka.

BART, skroc: z BARONET.

TO BARTER, bâr'-tûr, *s.* mieniać, facyendować, frymarczyć.

BARTER, *s.* zamiana, facyenda.

BARTERER, bâr'-tûr-ûr, *s.* mieniacz, facyendarz.

BARTHOLOMEW, bâr-*th*ôl'-lô-mû, *s.* Bartłomiéj.

BARTRAM, bâr'-trâm, *s.* rumian, zębne ziele.

BASALTES, bâ-sâl'-têz, *s.* bazalt.

BASE, bâs, *adj.* nizki; *fig.* nikczemny, podły. — *born*, spłodzony z nieślubnych rodziców. — *minded*, podłomyślny. *A* — *sound*, nizki ton, bas.—*viol* (*bass viol*), basetla.

BASE, *s.* dno, podstawa, podnoże, stopa, postument; 2) struna basowa, bajorek.

BASELY, bâs'-lê, *adv.* podle, nikczemnie.

BASENESS, *s.* podłość, nikczemność.

BASHFUL, bâsz'-fûl, *adj.* wstydliwy, nieśmiały. —LY, *adv.* wstydliwie. —NESS, *s.* wstydliwość, nieśmiałość.

BASIL, bâz'-îl, *s.* Bazyli; 2) Bazylea (miasto); 3) bazylia (roślina),

BASILIC, bâz'-îl-îk, *s.* Bazylika.

BASILISK, bâz'-ê-lîsk, *s.* bazyliszek.

BASIN, bâ'-sn, *s.* miednica; 2) szalka u wagi; 3) zalew morski między skałami; 4) stanowisko dla okrętów potrzebujących reparacyi. — *stand*, stolik z miednicą.

BASIS, bâ'-sîs, *s.* fundament, podstawa, zasada; podnoże, postument.

TO BASK, bâsk, *v.* 1) *a.* wygrzewać na słońcu; 2) *n.* wygrzewać się na słońcu.

BASKET, bâs'-kît, *s.* kosz. — *hilt*, łęk, obłąk u pałasza.

BAS-RELIEF, bâs-rê-lêf', *s.* płaskorzeźba.

BASSON, bâs-sôôn', *s.* fagot.

BASTARD, bâs'-târd, 1) *s.* bękart; 2) *adj.* bękarci, nieprawdziwy, zfałszowany.

TO BASTARDIZE, bâs'-târ-dîz, *v. a.* zarzucić komu bękarctwo; *fig.* podrobić, zfałszować, zfabrykować.

BASTARDY, bâs'-târ-dê, *s.* stan bękarci.

TO BASTE, bâst, *v. a.* okładać kijem; 2) smarować (pieczenię); 3) fastrygować.

BASTINADE (—DO), bâs-tê-nâd', *s.* wybicie kijem, kije.

TO BASTINADE (—DO), *v. a.* wyokładać kijem, dać komu kije.

BASTION, bâs'-czûn, *s.* bastyon, baszta, narożnik.

BAT, bât, *s.* nietoperz; 2) kij.

BATABLE, bâ'-tâ-bl, *adj.* sporny, niewiadomo do kogo należący.

BATCH, bâcz, *s.* pieczywo chleba; *fig.* ilość rzeczy jednego gatunku od razu sporządzonych.

TO BATE, *zob.* TO ABATE.

BATE, bât, *s.* † spór, kłótnia.

BATEFUL, bât'-fûl, *adj.* sporny, kłótliwy.

BATMENT, *zob.* ABATMENT.

BATH, bâ*th*, *s.* kąpiel.

TO BATHE, bâTH, *v.* 1) *a.* kąpać; 2) *n.* kąpać się. *Bathing*, kąpanie, kąpiel. — *tub*, wanna.

BATING, bâ'-tîng, *prep.* wyjąwszy.

BATLET; bât'-lêt, *s.* pracz.

BATOON, bâ-tôôn', *s.* kij, buława, laska marszałkowska.

BATTALIA, bât-tâl'-yâ, *s.* szyk bojowy, bitwa.

BATTALLION, bât-tâl'-yûn, *s.* batalion.

TO BATTEN, bât'-tn, *v.* 1) *a.* karmić, tuczyć; 2) *n.* tyć.

TO BATTER, bât'-tûr, *v. a.* roz. bić, zgruchotać, zburzyć; obić,

wygrzmocić, wyokładać boki. *To — down*, zbić, obalić, wywrócić. *To — with ordnance*, zburzyć ogniem działowym.

BATTERY, bât'-tûr-rê, *s.* burzenie z dział lub taranem; baterya artyleryi; bijatyka, pobicie, wybicie.

BATTLE, bât'-tl, *s.* bitwa, bój, potyczka. — *array*, szyk bojowy. — *ax*, berdysz. — *door*, palant.

TO BATTLE, *v. n.* bić się, toczyć bój.

BATTLEMENT, bât'-tl-mênt, *s.* mur ze strzelnicami, blanki muru.

BATTY, bât'-tê, *adj.* podobny do nietoperza.

BAVARIA, bà-wâ'-rê-â, *s.* Bawarya.

BAWBLE, bâu'-bl, *s.* cacko, bawidełko, fraszka.

BAWCOCK, bâu'-kôk, *s.* modniś, elegant.

BAWD, bâud, *s.* rajfur, rajfurka. TO BAWD, *v. n.* rajfurować.

BAWDILY, bâu'-dê-lê, *adv.* sprośnie, wszetecznie.

BAWDINESS, bâu'-dê-nês, *s.* sprosność, wszeteczeństwo.

BAWDRIC, *zob.* BALDRIC.

BAWDRY, bâu'-drê, *s.* rajfurowanie; sprosność, wszeteczne żarty.

BAWDY, bâu'-dê, *adj.* sprosny, wszeteczny. *To talk* —, blazgonić, sprośne rzeczy gadać. — *house*, dom kurewski.

TO BAWL, bâll, *v.* 1) *n.* gardłować, wrzeszczeć, beczeć; 2) *a.* obwoływać.

BAWLER, *s.* krzykacz, krzykajło.

BAWSIN, bâu'-sîn, *s.* borsuk.

BAY, bâ, *s.* buchta, zatoka, wybrzeże; 2) otwor w ścianie na drzwi lub okno; 3) laur, wawrzyn, wieniec wawrzynowy; 4) toń, grożące niebezpieczeństwo. *To stand at* — (myśl: o dziku, jeleniu), odcinać się psom; odcinać się nieprzyjacielowi, stawić czoło; konać, dogorywać, znajdować się w ostatniéj toni. *To keep at* —, osaczyć (dzika, jelenia), opasać, otoczyć nieprzyjaciela.

BAY, *adj.* ciemnokasztanowaty, gniady.

TO BAY, *v. n.* szczekać.

BAYONET, bâ'-yûn-nêt, *s*, baguet.

TO BE, bê, *v. n.* być; używa się 1) z imiesłowem czasu teraz. dla oznaczenia ciągle trwającéj czynności, lub gdy się co innego w ciągu jéj trwania wydarzyło: *I am reading*, czytam. *I was writing when he came*, pisałem gdy on nadszedł; 2) dla oznaczenia stanu powietrza, stanu zdrowia, wieku, głodu, pragnienia. *It is fine weather*, piękna pogoda. *It is cold, warm*, zimno, ciepło. *He is ten years old*, ma dziesięć lat. *I am hungry, thirsty*, chce mi się jeść, pić. *How is it with you?* jak się masz? *I am very well*, mam się bardzo dobrze; 3) dla oznaczenia nastąpić mającego zdarzenia: *I am to receive money*, mam odebrać pieniądze. *He is is to be hanged*, ma być powieszony; 4) w następnych wyrażeniach: *He is to be excused*, trzeba mu darować. *To be off*, odejść; odczepić się, odkleić się, odstać. *To be quite out*, mylić się zupełnie. *Be sure to do it*, pamiętaj to uczynić. *He is to be blamed*, jego w tym wina.

BEACH, bêêcz, *s.* brzeg, pobrzeże, nadbrzeże.

BEACHY, bêêcz'-ê, *adj.* mający płaskie brzegi.

BEACON, bê'-kn, *s.* far, fanal, wieża z latarnią, latarnia morska.

BEAD, bêd, *s.* paciorka. BEADS, *s. pl.* paciorki, rożaniec. *To say over one's* —, odmawiać rożaniec. — *roll*, lista osób za które się odmawiają pacierze.

BEADLE, bê'-dl, *s.* bedel, zakrystyan.

BEAGLE, bê'-gl, *s.* pies gończy na krótkich nogach.

BEAK, bêk, *s.* dziob, nos okrętowy.

BEAL, bêl, *s.* guz, czerak.

BEAM, bêm, *s.* balka; 2) drąg, pręt poprzeczny u wagi; 3) nawój tkacki, walek, utok; 4) promień; 5) odnogi lub rosochy rogów jelenich.

TO BEAM, *v. a.* i *n.* rzucać promienie; promienić się, jaśnieć.

BEAMY, bê'-mê, *adj.* promienisty, rogaty (o jeleniu).

BEAN, bên, *s.* bób. — *cod*, strączek bobowy. — *flat*, bobowisko. *French beans*, fasola.

TO BEAR, bâr, *v. ir. a.* i *n.* nieść, nosić; podpierać, opierać; cierpieć, znosić; rodzić, porodzić; wydawać owoce; płynąć, żeglować. *To — one's self*, postępować, prowadzić się. *To — arms*, nosić oręż. *fit to — arms*, zdolny do noszenia oręża. *To — company*, towarzyszyć. *To — one good will*, sprzyjać komu. *To — one a grudge* (*a spite*), mieć zawziętość, chrapkę na kogo. *To — in hand*, trzymać w ręku, mieć w swojéj mocy; chytremi fortelami trzymać kogo długo na rzeczy, uwodzić go. *To — love*, kochać, miłować. *To — in mind*, zatrzymać w pamięci, zapamiętać. *To — an office*, sprawować urząd. *To — a part*, mieć w czém udział. *To — a price*, zostać sprzedanym za pewną cenę. *To — resembiance*, być podobnym. *To — sway* (*rule*), władać, panować, rządzić. *To — witness*, świadczyć. *To — away the prize* (*palm*), odnieść zwycięztwo. *To — down*, poniżyć, zgnieść, uciemiężyć. *To — off*, uprowadzić, unieść; odbić się od brzegu, puścić się na morze. *To — on* (*upon*), leżeć na czém, wspierać się na czém. *To — out*, wspierać, popierać, podźwignąć. — *and forbear*, znosić i wybaczać.

BEAR, *s.* niedźwiedź, *she* —, niedźwiedzica. — *baiting*, szczwanie niedźwiedzia psami. — *'s breech* (— *'s foot*), barszcz polski, niedźwiedzia łapa. — *'s cub*, młody niedźwiadek, piastun. — *garden*, niedźwiednia. — *'s-ear* (roślina), łyszczak. — *ward* (— *herd*, — *leader*), niedźwiednik. *To sell the — 's skin before one has caught it*, (*prov.*) przedawać skórę niedźwiedzia nim się go zabije; pred niewodem ryby łapać,

BEARD, bêêrd, *s.* broda; kolce, ość lub wąsy u kłosa; wąs u strzały. *To one's* —, w żywe oczy, na przekorę, na udry.

TO BEARD, *v. a.* targać za brodę; *fig. to — one*, zuchwale się komu stawiać, porwać się na kogo.

BEARDED, *adj.* brodaty.

BEARDLESS, bêêrd'-lês, *adj.* bezbrody.

BEARER, bâr'-ûr, *s.* niosący, tragarz; filar, podpora; rodzajne drzewo. — *of a bill*, ukaziciel wexlu. — *of a letter*, oddawca listu.

BEARING, *s.* noszenie; znoszenie, cierpienie (*zob.* TO BEAR). *Good* — (*good behaviour*), dobre sprawowanie się. *Armorial bearings, herb; there is no — of this*, to nie do zniesienia. *A woman past — of children*, kobiéta które już rodzić przestała.

BEAST, bêêst, *s.* zwierzę, bydle, bestya. — *with two backs* (*Shaksp. Oth*); męszczyzna z kobiétą w łóżku.

BEASTLINESS, bêêst'-lê-nês, *s.* zwierzęcość, bydlęcość.

BEASTLY, bêêst'-lê, *adj.* zwierzęcy, bydlęcy.

TO BEAT, bêt, *v. ir. a.* i *n.* bić, tłuc, młócić; rozbić, roztłuc, pobić zwyciężyć. *To — the drum*, bębnić. *To — the reveille*, bębnić na pobudkę. *To — time*, takt wybijać. *To — the way*, torować drogę. *To — down*, zbić, obalić. *To — in*, wbić. *To — out*, wybić, wytłuc. *To — one's head* (*brains*) *about a thing*, łamać sobie nad czém głowę. *To — up for recruits*, werbować, *To — up the enemy's quarters*, napaść na nieprzyjaciela po kwaterach.

BEAT, *s.* bicie, uderzenie.

BEATEN, bê'-tn, *part. zob.* TO BEAT. *A — road*, ubita droga. *An old — soldier*, stary wiarus. *A — argument* (*subject*), oklepany przedmiot.

BEATER, bê'-tûr, *s.* bijak, tłuczek, stąpor.

BEATIFIC (—AL), bê-â-tîf'-îk, *adj.* prowadzący do szczęśliwości wiecznéj, błogosławiony.

BEATIFICATION, bê-ât-ê-fê-kâ'-szûn, *s.* beatifikacya, kanonizacya.

TO BEATIFY, bê-ât'-ê-fî, *v. a.* umieścić w rzędzie świętych.

BEATITUDE, bê-ât'-ê-tûd, *s.* szczęśliwość niebieska.

BEAU, bô, *s.* strojniś, elegant, fircyk.

BEAUISH, bô'-îsz, *adj.* strojny, elegancki.

BEAUTEOUS, bû'-czê'-ûs, *adj.* piękny, śliczny.—LY. *adv.* pięknie. —NESS, *s.* piękność.

BEAUTIFIER, bû'-tê-fi-ûr, *s.* upiększyciel.

BEAUTIFUL, bû'-tê-fûl, *adj.* piękny, śliczny.—LY, *adv.* pięknie. —NESS, *s.* piękność.

TO BEAUTIFY, bû'-tê-fê, *v. a.* upiększyć.

BEAUTY, bû'-tê, *s.* piękność.— *spot*, muszka. — *water*, piększydło.

BEAVER, bê'-wûr, *s.* bóbr. 2) misiurka. — (— *hat*), kastrowy kapelusz. —*'s cods*, strój bobrowy.

BECAFICO, bêk-â-fê'-kô, *s.* figojadka.

TO BECALM, bê-kâm', *v. a.* uciszyć, uśmierzyć. *To be becalmed*, zostać zatrzymanym przez ciszę morską.

BECAME, bê-kâm', *pret. zob.* TO BECOME.

BECAUSE, bê-kâuz', *conj.* gdyż, albowiem, bo.

BECK, BECKON, bêk, bê'-kn, *s.* znak, skinienie.

TO BECK, TO BECKON, *v. n.* skinąć (głową lub ręką), dać znak.

TO BECLOUD, bê-klôûd', *v. a.* ochmurzyć, zachmurzyć.

TO BECOME, bê-kûm', *v. ir.* 1) *n.* stać się, zostać się. *What will — of me?* co się się ze mną stanie? 2) *a.* godzić się, przystojeć, przynależeć, przypadać do twarzy. *It does not — you to speak so*, nieprzystoi ci tak mówić. *every thing becomes handsome people*, pięknym wszystko do twarzy.

BECOMING, bê-kûm'-mîng, *adj.* stosowny, właściwy, przyzwoity. —LY, *adv.* stosownie, przyzwoicie. —LESS, *s.* układność, udatność, szykowność, przyzwoitość.

BED, bêd, *s.* łóżko; 2) łoże lub koryto rzeki; 3) grzęda. — *chamber* (— *room*), pokój sypialny. — *clothes*, prześcieradła. — *canopy*, łóżko z kotarą. — *curtains*, firanki u łóżka. — *fellow* (— *mate*), spółsypiający. *Pallet* —, łóżko z siennikiem. — *presser*, spioch. — *ridden*, złożoną obłożną chorobą. — *stead*, łóżko bez pościeli. — *time*, czas spania. *To lie a* —, leżeć w łóżku. *To be brought to — of*, zledz, zlegnąć, powić. *One brought to* —; położnica.

TO BED, *v. n.* spać z kim w jednêm łożku.

TO BEDABBLE, bê-dâb'-bl, *v. a.* zmoczyć, obmazać, obwalać.

TO BEDAGGLE, bê-dâg'-gl, *v. a.* oszargać, zaszargać.

TO BEDASH, bê-dâsz', *v. a.* obryzgać, opryskać.

TO BEDAUB (BEDAWB), bê-dâûb', *v. a.* obmazać, zabazgrać, zagwazdać.

TO BEDAZZLE, bê-dâz'-zl, *v. a.* zaślepić, omamić.

BEDDING, bêd'-dîng, *s.* pościel.

TO BEDECK, bê-dêk', *v. a.* przyozdobić, wystroić, ustroić.

TO BEDEW, bê-dû', *v. a.* skropić, zrosić, oblać.

TO BEDIM, bê-dîm', *v. a.* przyćmić, ośmić, omroczyć.

TO BEDIZEN, bê-di'-zn, *v. a.* wysztafirować, wystroić.

BEDLAM, bêd'-lâm, *s.* dom waryatów w Londynie.

BEDLAMITE, bêd'-lâm-it, *s.* waryat.

TO BEDRAGGLE, bê-drâg'-gl, *v. a.* oszargać, zaszargać.

TO BEDRENCH, bê-drênez', *v. a.* omoczyć, zmoczyć.

TO BEDROP, bê-drôp', *v. a.* opryskać, spryskać.

TO BEDUNG, bê-dûng', *v. a.* wygnoić; opaskudzić, splugawić.

TO BEDUST, bê-dûst', *v. a.* okurzyć, zakurzyć, opylić.

BEE, bêê, *s.* pszczoła. — *eater*, żołna. — *flower*, storczyk samicowy. — *garden*, pasieka. — *hive*, ul. —*master*, pasiecznik. —*wax*, woszczyny.

BEECH, blêcz (— *tree*), *s.* buk, buczyna. — *mast*, bukiew.

BEECHEN, bêê'-czn, *adj.* bukowy.

BEEF, bêêf, *s.* wołowina. *Corn — (salted* or *powdered —)*, wołowy pekieflejsz. *Roast — (roasted —)*, wołowa pieczenia.

BEER, bêêr, *s.* piwo. *Small —*, podpiwek,

BEET, bêêt (— *root*), *s.* burak.

BEETLE, bêê'-tl, *s.* młot do zabijania klinów; 2) pracz; 3) chrząszcz. — *browed*, z obwisłemi brwiami; *fig.* ponury, posępny. — *headed*, tępogłowy, głupi. *As blind as a —*, ślepiuteńki.

TO BEFALL, bê-fâul', *v. ir. n.* zdarzyć się, przytrafić się.

BEFALLEN, bê-fâln', BEFELL, bê-fêl', *pret. zob.* TO BEFALL.

TO BEFIT, bê-fît', *v. a.* przystawać, przystojeć, przypadać.

BEFITTING, bê-fît'-tîng, *adj.* przystojny, przyzwoity, należyty, stosowny.

TO BEFOOL, bê-fôôl', *v. a.* odurzyć, zbłaźnić, omamić.

BEFORE, bê-fôr', *prep.* i *adv.* przed, wprzód, dawniéj, przedtym, nim. — *the fire*, przed ogniem. — *noon*, przed południem, — *I die*, nim umrę. *To prefer* — przekładać, przenosić nad co. *I love you — me*, kocham cię więcéj niż siebie samego. *God —!* (*Shaksp.*), uchowaj Boże!

BEFOREHAND, bê-fôr'-hând, *adv.* naprzód, z góry. *To be — with*, uprzedzać co lub kogo. *To give money* —, zaliczyć z góry pieniądze.

BEFORETIME, bê-fôr'-tîm, *adv.* † dawniéj, przedtym.

TO BEFOUL, bê-fôûl', *v. a.* okalać, oplugawić, opaskudzić.

TO BEFRIEND, bê-frênd', *v. a.* okazać przyjaźń, wyświadczyć przyjacielską usługę.

TO BEFRINGE, bê-frînż', *v. a.* przyozdobić frężlą.

TO BEG, bêg, *v.* 1) *a.* prosić, żebrać (— *for*, o co); 2) *n.* chodzić po żebranym chlebie.

BEGAN, bê-gân', *pret. zob.* TO BEGIN.

TO BEGET, bê-gêt', *v. ir. a.* rodzić, zrodzić, spłodzić, (— *on*, *upon*, z kim); *fig.* zrodzić, sprawić.

BEGETTER, bê-gêt'-tûr, *s.* rodzic, płodziciel.

BEGGAR, bêg'-gûr, *s.* żebrak. — *woman*, żebraczka.

TO BEGGAR, *v. a.* przywieść do żebraniny; obnażyć, ogołocić. *Description would but —*, żadne opisanie wyraziłby tego nie zdołało. *The —RY*, *s.* żebractwo.

BEGGARLINESS, bêg'-gûr-lê-nês, *s.* żebractwo, żebranina.

BEGGARLY, bêg'-gûr-lê, *adj.* i *adv.* żebracki, po żebracku.

TO BEGIN, bê-gîn', *v. ir. a.* i *n.* zacząć; zacząć się, wziąść początek.

BEGINNER, bê-gîn'-nûr, *s.* początkowy, zaczynający; dający początek.

BEGINNING, bê-gîn'-nîng, *s.* zaczęcie, początek. BEGINNINGS, *s. pl.* początki, elementa.

TO BEGIRD, bê-gêrd', *v. a.* opasać; *fig.* otoczyć, oblec.

TO BEGNAW, bê-nâu', *v. a.* ogryźć, ogryzać.

BEGONE, bê-gôn', *interj.* precz! fora!

BEGOT, bê-gôt', *pret.* BEGOTTEN, bê-gôt'-tn; *part. zob.* TO BEGET. *God's only begotten son*, jednorodzony Syn Boga.

TO BEGREASE, bê-grêz', *v. a.* otłuścić, zatłuścić.

TO BEGRIME, bê-grîm', *v. a.* oczernić sadzą, okopcić.

TO BEGUILE, bê-gîl', *v. a.* złudzić, omamić, oszukać. *To — one's time*, skracać sobie czas rozrywką.

BEGUN, bê-gûn', *part. zob.* TO BEGIN.

BEHALF, bê-hâf', *s.* dobro, korzyść, użytek.

TO BEHAVE, bê-hâw', *v. n.* (— *one's self*), sprawować się, postępować, prowadzić się.

BEHAVIOUR, bê-hâw'-yûr, *s.* sprawowanie się, postępowanie, konduita.

TO BEHEAD, bê-hêd', *v. a.* ściąć głowę. BEHEADING, *s.* ścięcie.

BEHELD, bê-hêld', *v. a. pret.* i *part. zob.* TO BEHOLD.

BEHEST, bê-hêst', *s.* (w poezyi) rozkaz, nakaz.

BEHIND, bê-hînd', *prep.* i *adv.* za, w tyle, z tyłu. *He hid himself — the hanging*, skrył się za obicie. *To be —*, zostawać w tyle; *fig.* zalegać w wypłacie. *There is so much —*, tyle jeszcze zostaje do zapłacenia. *He comes not — any one in point of learning*, nieustępuje nikomu w nauce. *To be — one's time*, spóźnić się.

TO BEHOLD, bê-hôld', *v. ir. a.* widzieć, patrzeć, zobaczyć.

BEHOLD, *interj.* patrz! oto!

BEHOLDEN, bè-hòl'-dn, *adj.* obowiązany, wdzięczny.

BEHOLDER, bè-hòl'-dûr, *s.* widz, spektator.

BEHOOF, bè-hôôf', dobro, korzyść użytek.

TO BEHOOVE, bè-hôôw', *v. imp.* należeć, przystojeć, przynależeć. *It behooves*, należy, przystoi.

BEING, bè'-ing, 1) *part.* będąc. — *sick*, będąc chorym. — *to come hither*, mając tu przyjść. *He was near — killed*, o mało nie został zabitym; 2) *conj.* — *that*, gdy, ponieważ. *It — thus*, gdy tak się rzecz ma. — *that I promised*, ponieważem to obiecał; 3) *s.* byt, exystencya, istnienie; istota, jestestwo, istność. *The supreme* — najwyższa istność. *The organized beings*, istoty organiczne.

TO BELABOUR, bè-là'-bûr, *v. a.* obić, wywalkować skórę.

BELATED, bè-là'-tèd, *adj.* opóźniony, przez noc zaskoczony.

TO BELAY, bè-là', *v. a.* (— *a man's way*), zastąpić komu drogę.

TO BELCH, bèlcz, *v. n.* rzygać, odrzygać. BELCH, *s.* rzyganie, odbijanie się, odrzyżka.

BELDAM, bèl'-dàm, *s.* babka, babina; czarownica.

TO BELEAGUER, bè-lè'-gûr, *v. a.* obledz. BELEAGUERER, *s.* oblegający.

BELEMNITES, bèl-lèm-nìts', *s. pl.* piorunowa strzałka, Boży prątek.

BELFLOWER, bèl'-flôû-ûr, *s.* (kwiatek), dzwonek.

BELFRY, bèl'-frè, *s.* dzwonnica.

BELGIAN, bèl'-dżè-àn, 1) *adj.* belgijski; 2) *s.* Belgijczyk.

BELGIUM, bèl'-dżè-ûm, *s.* Belgia.

TO BELIE, bè-ll', *v. a.* ołgać, oklamać; zadać kłamstwo.

BELIEF, bè-lèèf', *s.* wiara; zdanie, mniemanie. *light of* —, łatwowierny. *Past all* —, nad wiarę, nie douwierzenia.

TO BELIEVE, bè-lèèw', *v. a.* wierzyć. *To — in God*, wierzyć w Boga. *To make one* —, wmówić co w kogo.

BELIEVER, bè-lèè'-wûr, *s.* wierzący, wierny, wyznawca wiary.

BELIEVINGLY, bè-lèè'-wìng-lè, *adv.* z wiarą, z ufnością.

BELIKE, bè-lìk', *adv.* być może, podobno, pono.

BELL, bèl, *s.* dzwon, dzwonek. *Blue* —, kwiat dzwonek. — *clapper*, serce u dzwona. — *founder*, ludwisarz. *Passing* —, dzwon pogrzebowy. — *man*, sługa policyjny czyniący obwieszczenia z dzwonkiem po ulicach. — *metal*, spiża.

BELLIED, bèl'-lèèd, *adj.* brzuchaty, pękaty.

BELLIGERANT, bèl-lì'-dżûr-ânt, *adj.* prowadzący wojnę, wojujący.

TO BELLOW, bèl'-lò, *v. n.* ryczeć (jak wół), wrzeszczeć, gardłować.

BELLOWER, bèl'-lò-ûr, *s.* gardłacz, krzykała, krzykajło.

BELLOWS, bèl'-lûs, *s. pl.* miecha, mieszek.

BELLY, bèl'-lè, *s.* brzuch. *To be given to one's* —, brzuchowi dogadzać. *She has a great* —, (*vulg.*) ona jest w ciąży. *A hungry — has no ears*, (*prov.*) głodnego brzucha słowami niezbędziesz. — *ache*, ból brzucha. — *bound*, cierpiący obstrukcyą żołądka. — *full*, do sytości. *I have eaten my — full*, najadłem się do sytości. — *god*, pasibrzuch.

TO BELLY, *v. n.* wypuczyć się, wydąć się.

TO BELONG, bè-lòng', *v. n.* należeć.

BELOVED, bè-lûw'-èd, *adj.* kochany.

BELOW, bè-lò', 1) *prep.* pod. — *stairs*, pod schodami, na dole; 2) *adv.* niżéj, poniżéj. *As it shall be said* —, jak się powie poniżéj.

TO BELOWT, bè-lôût', *v. a.* † wyłajać, wybuzować.

BELT, bèlt, *s.* pas.

TO BEMIRE, bè-mìr', *v. a.* zabłocić, zawalać.

TO BEMOAN, bè-mòn', *v. a.* opłakiwać. *To — one's self*, lamentować, narzekać.

BEN, bèn, skroc: z BENJAMIN.

BENCH, bènsz, *s.* ława, ławka; krzesło sędziowskie. *The king's* —, wyższy trybunał w Westminster.

BENCHER, bèn'-szûr, *s.* najstarszy (ławnik), sędzia.

TO BEND, bènd, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* giąć, nagiąć, nachylić; giąć się, uginać się, nachylać się. *To — the bow*, napiąć łuk. *To — the brow*, zmarszczyć czoło. *To — the fist*, zacisnąć kułak. *To — the knee*, ugiąć kolano. *See how it bends*, patrz jak to się gnie. *To — one's self upon a thing*, przykładać się do czego.

BEND, s. nagięcie, zagięcie.

BENDABLE, bèn'-dà-bl, *adj.* giętki, gibki.

BENEATH, bè-nèTH', 1) *prep.* pod; 2) *adv.* poniżéj.

BENEDICTION, bèn-nè-dìk'-szûn, *s.* błogosławieństwo.

BENEFACTION, bèn-è-fàk'-szûn, *s.* dobroczynność.

BENEFACTOR, bèn-è-fàk'-tûr, *s.* dobroczyńca.

BENEFACTRESS, bèn-è-fàk'-très, *s.* dobrodziejka.

BENEFICE, bèn'-è-fìs, *s.* prebenda, beneficyum, godność kościelna z dochodem.

BENEFICENCE, bè-nèf'-è-sèns, *s.* dobroczynność.

BENEFICENT, bè-nèf'-è-sènt, *adj.* dobroczynny.

BENEFICIAL, bèn-è-fìsz'-àl, *adj.* korzystny, skuteczny, zbawienny.

BENEFICIALNESS, bèn-è-fìsz'-àl-nès, *s.* skuteczność, zbawienność.

BENEFICIARY, bèn-è-fìsz'-yà-rè, 1) *adj.* zależny, podległy; 2) *s.* beneficyaryusz, prebendarz.

BENEFIT, bèn'-è-fìt, *s.* dobrodziejstwo; korzyść, pożytek. *The — of the clergy*, przywileje stanu duchownego, uwalniające go dawniéj od posłuszeństwa prawu cywilnemu.

TO BENEFIT, *v.* 1) *a.* wyświadczyć dobrodziejstwo; 2) *n.* ciągnąć korzyść, korzystać, pożytkować.

BENEVOLENCE, bè-nèw'-wò-lèns, *s.* ludzkość, uczynność.

BENEVOLENT, bè-nèw'-wò-lènt, *adj.* ludzki, uczynny.

BENGAL, bèn-gàl', *s.* Bengal (w Indyach wschodnich).

TO BENIGHT, bè-nìt', *v. a.* zaćmić, umroczyć; *fig.* sprawić, rozszerzyć ciemnotę. *I was benighted*, noc mnie zaskoczyła.

BENIGN, bè-nìn', *adj.* łagodny, dobroduszny. uprzejmy.

BENIGNITY, bè-nìg'-nè-tè, *s.* łagodność, dobroduszność, uprzejmość, słodycz.

BENIGNLY, bè-nìn'-lè, *adv.* łagodnie, uprzejmie.

BENISON, bè'-nè-zn, *s.* † błogosławieństwo, pochwała.

BENNET, bèn'-nèt, *s.* Benedykt; 2) (roślina) bynedykt, kuklik.

BENT, bènt, *s.* nagięcie, ugięcie, nachylenie; (*fig.*) skłonność, pociąg do czego; zamiar, przedsięwzięcie; natężenie umysłu. — *grass*, sitowie.

BENT, *pret.* lub *part. zob.* TO BEND. *Not to be* —, niezgięty. *To be — on*, (*upon*), uwziąść się, usadzić się na co. *To be — against*, opierać się czemu.

TO BENUM (—B), bè-nùm', *v. a.* odrętwić. *Benumed with cold*, zdrętwiały od zimna.

TO BEPAINT, bè-pànt', *v. a.* omalować, zamalować.

TO BEPINCH, bè-pìnsz', *v. a.* oszczypać.

TO BEPISS, bè-pìs', *v. a.* oszczać.

TO BEQUEATH, bè-kwèTH', *v. a.* zapisać testamentem, przekazać.

BEQUEST, bè-kwèst', *s.* zapis, legat, puścizna, przekaz.

TO BEREAVE, bè-rèw', *v. r.* i *ir. a.* ogołocić, pozbawić, wyzuć.

BEREAVEMENT, bè-rèw'-mènt, *s.* ogołocenie, wyzucie.

BEREFT, bè-rèft', *pret.* i *part. zob.* TO BEREAVE.

BERRY, bèr'-rè, *s.* jagoda. — *bearing*, jagodorodny. *To* —, *v. a.* rodzić. wydawać jagody.

BERTRAM, *zob.* BARTRAM.

TO BESCRATCH, bè-skràcz', *v. a.* odrapać.

TO BESEECH, bè-sèècz', *v. ir. a.* błagać, upraszać.

TO BESEEM, bè-sèèm', *v. n.* przystojeć, przystawać. *Beseeming*, przystojny, przyzwoity, należny.

TO BESET, bè-sèt', *vir. a.* otoczyć, opasać. *Hard* —, tęgo przyparty, w ciasne miejsce zaparty.

TO BESHREW, bè-szrôô', *v. a.* ‡ złorzeczyć, przeklinać. — *your heart!* niech cię pomsta ogarnie! idź do choroby! — *my heart but...*, niech trupem padnę jeżeli nie...

BESIDE (BESIDES), bè-sìd', bè-sìdz', *prep.* lub *adv.* obok, przy; nadto, oprócz. — *the purpose*, nie

do rzeczy, od rzeczy, *Except my self and a few* —, oprócz mnie i kilku innych. *To be—one's self*, nieposiadać się, odchodzić od rozumu.

TO BESIEGE, bè-sèèdż', *v. a.* obledz, oblegać. *The besieged, pl.* oblężeńcy.

BESIEGER, bè-sèè'-dżůr, *s.* oblegający.

TO BESLUBBER, bè-slůb'-bůr, *v. a.* osmarkać, zaślinić.

TO BESMEAR, bè-smèr', *v. a.* osmarować, obmazać.

TO BESMIRCH, bè-smêrcz', *v. a.* † zawalać, zapaskudzić.

TO BESMOKE, bè-smòk', *v. a.* okurzyć, odymić.

TO BESMUT, bè-smůt', *v. a.* powalać sadzą, okopcić.

BESOM, bè'-zům, *s.* miotła.

TO BESOT, bè-sòt', *v. a.* głupim uczynić, odurzyć, zbłaźnić.

BESOUGHT, bè-sâut', *pret.* lub *part. zob.* TO BESEECH.

TO BESPANGLE, bè-spâng'-gl, *v. a.* przyozdobić lśniącemi blaszkami, lub innemi błyskotkami.

TO BESPATTER, bè-spât'-tůr, *v. a.* obryzgać, oplusnąć. (*fig.*) *To —one's reputation*, oczernić, osławić, spotwarzać.

TO BESPAWL, bè-spâul', *v. a.* oślinić, opluć.

TO BESPEAK, bè-spèk', *vir. a.* zamówić, obstalować, zapowiadać, ogłaszać, oznaczać. *To —a pair of shoes*, obstalować trzewiki. *Let me —your attention*, zamawiam sobie waszą uwagę. *This bespeaks the hand of a master*, widać w tym rękę mistrza.

TO BESPECKLE, bè-spèk'-kl, *v. a.* nakrapiać, nacętkować.

TO BESPEW, bè-spů', *v. a.* oblwać.

TO BESPICE, bè-spis', *v. a.* zaprawić korzeniami.

BESPOKE, bè-spòk', *pret.* BESPOKEN, *part. zob.* TO BESPEAK.

TO BESPOT, bè-spòt', *v. a.* splamić, poplamić.

TO BESPREAD, bè-spréd', *vir. a.* obsypać, obesłać, (tak samo *pret.* i *part.*)

TO BESPRINKLE, bè-sprînk'-kl, *v. a.* pokropić, skropić, oblać.

TO BESPUTTER, bè-spůt'-tůr, *v. a.* opryskać, obryzgać.

BESS, bès, *s.* drąg żelazny do wyłamywania czego; 2) skróc. z Elizabeth.

BEST, bèst, *sup. adj.* i *adv.* najlepszy, najlepiéj. *To make the—of a thing*, obrócić co na najlepszy pożytek. *To do one's* —, dokładać wszelkiego starania. *I will do it to the—of my power*, uczynię to jak będzie można najlepiéj, *To the—of my remembrance*, o ile sobie przypomnieć mogę. *Speak to the—of your knowledge*, powiedz wszystko co tylko wiesz o tém. *To make the —of one's way*, pospieszać najkrótszą drogą. *To make the—of a bad market* (*of a badgame*), wywinąć się jako tako z kłopotu.

TO BESTEAD, bè-stéd', *vir.* † pożytkować, korzystać; uczęstować, ugościć.

TO BESTAIN, bè-stân', *v. a.* splamić, poplamić.

BESTIAL, bès'-czè-âl, *adj.* bestyalny, bydlęcy. —LY, *adv.* po bydlęcemu.

BESTIALITY, bès-czè-âl'-è-tè, *s.* bestyalstwo, bydlęcość, zwierzęcość.

TO BESTICK, bè-stîk', *v. a.* otkać, obetkać.

TO BESTIR *one's sellf*, bè-stůr', *v. refl.* krzątać się, uwijać się, zabiegać, starać się.

TO BESTOW, bè-stò', *v. a.* (*on, upon*) dać, nadać, użyczyć, obdarzyć, udzielić, wyświadczyć; łożyć, obracać na co. *To —a kindness upon one*, wyświadczyć komu grzeczność. *To—cost*, łożyć koszta, nakładać. *To—a great deal of pains upon...*, łożyć około czego wiele starań, wszelkiéj dokładać pilności. *To—a daughter*, wydać córkę za mąż i wyposażyć. *To —a pair of horns*, przypiąć rogi mężowi. *To—one's self*, zajmować się, zatrudniać się.

BESTOWER, bè-stò'-ůr, *s.* dawca, nadawca.

BESTRAUGHT, bè-strâut', *adj.* pomieszany, szalony, roztargniony.

TO BESTREW, bè-strò', *v. a.* posypać, obsypać, usłać, wysłać.

TO BESTRIDE, bè-strîd', *v. ir. a.* założyć nogę na co, wsiąść na konia, wstąpić na co.

TO BESTUD, bè-stůd', *v. a.* obić gwoździami; wysadzać kamieniami, kameryzować.

BET, bèt, *s.* zakład.

TO BET, *v. a.* założyć się, postawić stawkę.

TO BETAKE *one's self*, bè-tâk', *v. refl. ir.* jąć się, wziąść się do czego, udać się dokąd. *To—to rest*, udać się na spoczynek. *To—to the weapons*, *s.* wziąść się do oręża.

TO BETHINK ONE'S SELF, bè-*th*înk', *v. refl. ir.* (*of*), przypomnieć sobie, namyślać się, zastanowić się.

BETHOUGHT, bè-*th*âut', *pret.* i *part. zob.* TO BETHINK.

TO BETHRAL, bè-*th*râl', *v. a.* podbić w niewolę, ujarzmić.

TO BETHUMP, bè-*th*ůmp', *v. a.* wytłuc, wykuksać, wyszturchać.

TO BETIDE, bè-tîd', *v. n.* zdarzyć się, przytrafić się, stać się, dziać się. *Woe —thee!* oby cię niedola spotkała! *If she were to die, what would—of me*, jeżeliby ona umarła, cóżby się zemną stało.

BETIME (*betimes*), bè-tîm', bè-tîmz', *adv.* wcześnie, rychło.

TO BETOKEN, bè-tò'-kn, *v. a.* rokować, wróżyć, oznaczać, znamionować.

BETONY, bèt'-tò-nè, *s.* (roślina) bukwica. *Paul's*—, przetacznik. *Water*—, trędownik.

BETOOK, bè-tôôk', *pret. zob.* TO BETAKE. *He—himself to...*, udał się do..., oddał się jakiemu nałogowi. *He—himself to his heels*, (*vulg.*) umknął, pierzchnął.

TO BETRAY, bè-trâ', *v. a.* zdradzić, wydać, zwieść, ułudzić, zmamić.

BETRAYER, bè-trâ'-ůr, *s.* zdrajca, zwodziciel.

TO BETROTH, bè-trò*th*', *v. a.* zaręczyć, zaślubić.

BETROTHMENT (—ING), bè-trò*th*'-mênt, *s.* zaręczyny, zaślubiny.

BETTER, bèt'-tůr, 1) *comp. adj.* i *adv.* lepszy, lepiéj, 2) *s.* wyższość, przewaga, pierwszeństwo; starszy, możniejszy. *To make*—, polepszyć. *To grow*—, polepszyć się. *To have the*—, górę otrzymać, mieć przewagę. *To get the—of...*, przemódz, pokonać, przezwyciężyć. *We had—remain where we are*, wolemy zostać gdzie jesteśmy. *I had —not to have told it*, lepiejbym był uczynił gdybym był tego niepowiedział. *I love him the—for it*, tym go więcéj za to kocham. *So much the*—, tym lepiéj.

TO BETTER, *v. a.* ulepszyć, poprawić.

BETTOR, bèt'-tůr, *s.* o zakład idący.

BETTY (*betsey*), bèt'-tè, *s.* (skrócenie z Elizabeth.) Elżbietka, Lizetka.

BETWEEN, BETWIXT, bè-tuèèn', bè-tuîkst', *prep.* między (dwoma).

BEVEL, bèw'-ll, *s.* węgielnica stolarska.

BEVERAGE, bèw'-ůr-îdż, *s.* napój, trunek.

BEVY, bèw'-wè, *s.* stado ptaków, 2) kompania, grono dam.

TO BEWAIL, bè-uâl', *v. a.* opłakiwać, żałować.

TO BEWARE, bè-uâr', *v. n.* (*of*) strzedz się, wystrzegać się.

TO BEWEEP, bè-uèèp', *v. a.* opłakiwać, opłakać.

TO BEWET, bè-uèt', *v. a.* zwilżyć, zmoczyć.

TO BEWILDER, bè-uîl'-důr, *v. a.* obłąkać.

BEWILDERMENT, bè-uîl'-důr-mênt, *s.* obłąkanie, zbłądzenie.

TO BEWITCH, bè-uîcz', *v. a.* oczarować, (*fig.*) oczarować, ująć, zachwycić wdziękami.

BEWITCHERY (—MENT), bè-uîcz'-ůr-rè, *s.* oczarowanie.

TO BEWRAY, bè-râ', *v. a.* † zdradzić, odkryć, okazać. *Bewrayer*, *s.* zdrajca.

BEY, bâ, *s.* bej, berg.

BEYOND, bè-yònd', *prep.* i *adv.* na drugiéj stronie, za, po za, więcéj niż, nad. — *the sea*, za morzem. —*measure*, nad miarę.—*belief*, niedouwierzenia. —*recovery*, niedouleczenia, na zawsze stracony.

BEZOAR, bè-zôr', *s.* bezoar.

BIANGULATED, bî-âng'-gů-lâtêd, *or* BIANGULOUS, bî-âng'-gůlůs, *adj.* dwukątny.

BIAS, bî'-âs, *s.* ciężar przeważający więcéj na jednę niż na drugą stronę; ukośna strona, ukośność;

(*fig.*) pociąg, skłonność, przychylenie się, sens, znaczenie, myśl. *To cut*—, ciąć ukośnie, (*fig.*) opacznie tłumaczyć. *The—of interest*, pociąg osobistego interesu. *To set a—upon one*, przeciągnąć kogo na swoją stronę. *You force the natural—of the fable*, na opak tłumaczysz właściwe znaczenie téj bajki. *—drawing* (*Shaksp.*), stronność, parcyalność.

TO BIAS, *v. a.* przeciągnąć, przechylić, skłonić, wywierać wpływ naczyje zdanie.

BIB, bîb, *s.* fartuszek dziecinny napirsiach.

BIBACIOUS, bi-bâ'-szûs, *adj.* pijacki.

BIBBER, bîb'-bûr, *s.* pijak.

BIBLE, bi'-bl, *s.* biblia.

BIBLIOGRAPHER, bîb-lê-ôg'-grâ-fûr, *s.* bibliograf.

BIBLIOGRAPHY, bîb-lê-ôg'-grâ-fê, *s.* bibliografia.

BIBLIOTHECAL, bîb-lê-ô*th*'-ê-kâl, *adj.* (*bot.*) dwukomórkowy.

BICE, bis, *s.* bladobłękitna farba (używana w malarstwie).

BICIPITAL, bi-sîp'-ê-tâl, *adj.* dwugłowy.

TO BICKER, bîk'-ûr, *v. n.* kręcić się, szastać się, szermować, hercować, ucierać się, wadzić się, sprzeczać się, kłócić się.

BICKERER, bîk'-ûr-ûr, *s.* szermierz, zwadnik, kłótniarz.

BICKERN, bîk'-kûrn, *s.* bika, dziobas, oskarda, motyka.

BICORN, bi'-kôrn, lub BICORNOUS, *adj.* dwurogi, dwurożny.

TO BID, bîd, *v. ir. a.* kazać, rozkazać, zaprosić, ofiarować; postąpić cenę (na licytacyi); ogłosić, obwieścić. *—him come*, każ mu przyjść. *To —one good morrow*, oddać komu dobry dzień. *To —one farewell*, pożegnać kogo. *To —the bans*, ogłaszać zapowiedzie. *To—one to supper*, zaprosić kogo na wieczerzę. *To—fair*, czynić dobrą nadzieję o sobie; pokazywać po sobie wiele dobrego. *To —defiance*, zuchwale się stawić, urągać się.

BID, *pret.* i *part.* BIDDEN, bîd'-dn, *part. zob.* TO BID.

BIDDY, bîd'-dê, (skrócenie z Bridget), *s.* Brygitka.

BIDDER, bîd'-dûr, *s.* postępujący cenę (na licytacyi). *The best*—, więcéj dający.

TO BIDE, bîd, *v.* 1) *a.* znosić, znieść, cierpieć (*zob.* TO ABIDE); 2) *n.* † mieszkać, przebywać.

BIDENTAL, bi-dên'-tâl, *adj.* dwuzębny.

BIENNIAL, bi-ên'-nê-âl, *adj.* dwuroczny, dwuletni.

BIER, bêêr, *s.* mary.

BIESTINGS, bêês'-tîngz, *s.* siara, młodziwo, (pierwsze mleko po ocieleniu się).

BIFID, bi'-fîd, BIFIDATED, bîf'-fê-dâ-têd, *adj.* poszczepiony, rozłupany, rozdwojony.

BIFURCATED, bi-fûr'-kâ-têd, *adj.* rosochaty, widlasty.

BIFURCATION, bi-fûr-kâ'-szûn, *s.* rosochatość, widlastość.

BIG, bîg, *adj.* gruby. *—with child*, ciężarna, brzemienna. *—with young*, kotna, cielna, źrebna i t. d. *—with expectation*, pełen nadziei. *To look*—, nasrożyć się, nadąsać się. *— bellied*, brzuchaty.—*swolln*, nadęty, nabrzmiały.

BIGAMIST, bîg'-gâ-mîst, *s.* dwojżeniec.

BIGAMY, bîg'-gâ-mê, *s.* dwójżeństwo.

BIGGIN, bîg'-gîn, *s.* czapeczka dziecinna.

BIGLY, bîg'-lê, *adv.* grubo.

BIGNESS, bîg'-nês, grubość.

BIGOT, bîg'-gût, *s.* bigot, nabożniś, świętoszek. *—to*, ślepo czemu oddany.

BIGOTED, bîg'-gût-êd, *adj.* oddany bigoteryi.

BIGOTRY, bîg'-gût-rê, *s.* bigoterya, świętoszeństwo, nabożnictwo.

BILBERRY, bîl'-bêr-rê, *s.* czernica, borówka.

BILBO, bîl'-bô, *s.* klinga, szpada robiona w Bilbao. BILBOES, bîl'-bôz, *s. pl.* † dyby, kajdanki.

BILE, bîl, *s.* żółć; 2) czerak, wrzód, guz.

TO BILGE, bîldż, *v. n.* (*mar.*) ciec, przeciekać, sączyć się, mieć dziurę, szparę.

BILIARY, bîl'-yâ-rê, *adj.* żółciowy.

BILINGSGATE, bîl'-lîngz-gât, *s.* nazwisko placu w Londynie. *—language*, grubijańskie wyrazy.

BILINGUOUS, bi-lîng'-gûs, *adj.* dwujęzyczny.

BILIOUS, bîl'-yûs, *adj.* żołciowy, choleryczny, tetryczny.

TO BILK, bîlk, *v. a.* okpić, oszukać, oszwabić.

BILL, bîl, *s.* dziob; 2) rodzaj siekiery do obcinania gałęzi; 3) notatka, rejestrzyk, rachunek, wexel, 4) afisz, ogłoszenie; 5) projekt do prawa; 6) (skróc. z William, Wilhelmek).

BILLET, bîl'-lît, *s.* bilet, liścik; 2) polano.

BILLIARDS, bîl'-yârdz, *s.* bilar. *To play at*—, grać w bilar. *Billiard-ball*, kula bilarowa. — *stick*, kij bilarowy.

BILLOW, bîl'-lô, *s.* wał, bałwan morski, fala.

BILLOWY, bîl'-lô-ê, *adj.* wzdęty, falisty, wały rzucający.

BILLY, bîl'-lê, *s. zob.* BILL.

BIN, bîn, *s.* skrzynia, zasiek, komora.

BINARY, bi'-nâ-rê, *adj.* dwoisty, podwojny.

BIND, bînd, *s.* chmielina, wąsy chmielne. *—weed*, powój, wilec.

TO BIND, *v. ir. a.* i *n.* wiązać, związać; (*fig.*) obowiązać, obligować. *To —a book*, oprawić książkę *To —one with an oath*, zobowiązać kogo przysięgą. *To—one apprentice*, oddać chłopaka do terminu.

BINDER, bînd'-ûr, *s.* introligator; wiążący snopy; związka, przewiązka, obwiązka.

BINNACLE, bîn'-â-kl, *s.* (*mar.*) budka lub klatka na kompas.

BINOCLE, bîn'-nô-kl, *s.* rodzaj teleskopu na oba oczy.

BIOGRAPHER, bi-ô'-grâ-fûr, *s.* biograf, życiopis.

BIOGRAPHY, bi-ôg'-grâ-fê, *s.* biografia, życie, żywot.

BIPAROUS, bîp'-pâ-rûs, *adj.* rodząca po dwoje na raz.

BIPARTITE, bîp'-pâr-tît, *adj.* dwuczęściowy, na dwie części podzielony.

BIPARTITION, bi-pâr-tîsz'-ûn, *s.* podział na dwie części.

BIPED, bi'-pêd, *s.* dwunożne zwierzę.

BIPEDAL, bîp'-pê-dâl, *adj.* dwustopny, dwunożny.

BIPETALOUS, bi-pêt'-tâ-lûs, *adj.* (*bot.*) dwulistny.

BIRCH, bûrcz, brzoza, brzezina.

BIRCHEN, bûr'-czn, *adj.* brzozowy.

BIRD, bûrd, *s.* ptak. *Fine feathers make fine birds*, (prov.) jak cię widzą tak cię piszą. *Birds of a feather will flock together*, (prov.) równy równemu rad, swój do swego lgnie. *To kill two birds with one stone*, (prov.) przy jednym ogniu dwie pieczenie upiec. *A* (*one*) *bird in the hand is worth two in the bush*, lepsze jedno chwała Bogu, niż dwoje da-li Bóg; lepiéj już mieć niż dopiero się spodziewać. *There is no catching old birds with straw*, niezwiedziesz tak łatwo starego ćwika, szczwanego lisa. *— call*, wabik; *— catcher* (*— man*) ptasznik. *—lime*, lep. *—'s foot*, ptasia stopka, ptaszyniec. *—'s nest*, marchew dzika, ptasze gniazdo. *—'s tares*, wyka ptasia. *—'s tongue*, rdest, ptasi język, wilec.

TO BIRD, *v. a.* łapać ptaki.

BIRDER, bûrd'-ûr, *s.* ptasznik.

BIRDING, bûrd'-îng, *s.* łowienie ptaków.—*piece*, strzelba ptaszynka.

BIRTH, bêrth, *s.* urodzenie, narodzenie, ród; 2) stancya officerska na okrętach, stancya, łóżko dla pasażerów. *To have two at a—*, porodzić bliźnięta. *—day*, dzień urodzenia, urodziny. *— dom*, rodowitość, ród. *—place*, miejsce urodzenia. *— right*, prawo należące z urodzenia. *— sin*, grzech pierworodny. *—wort*, kokomak powojowy.

BISCUIT, bîs'-kît, *s.* biszkokt, suchar.

TO BISECT, bi-sêkt', *v. a.* (*mat.*) przecinać.

BISECTION, bi-sêk'-szûn, *s.* (*mat.*) przecięcie.

BISHOP, bîsz'-ûp, *s.* biskup; 2) napój z wina, pomarańcz i cukru; 3) blazen, laufer (w szachach). *—'s wort* (roślina) czarnuszka.

BISHOPRICK, bîsz'-ûp-rîk, *s.* biskupstwo.

BISMUTH, bĭz'-mŭth, *s.* bizmut (półkruszec).

BISON, bī'-sŭn, żubr.

BISSEXTILE, bĭs-sĕks'-tĭl, *adj.* przestępny, przybyszowy.

BISSON, bĭs'-sŭn, *adj.* † ślepy.

BISTORT, bĭs'-tôrt, *s.* (roślina), rdest wężownik.

BIT, bĭt, *s.* kęs, kawałek; 2) musztuk, wędzidło. *Not a*—, nic a nic, ani krzty. *To draw*—, wykielznać. *To bite one the*—, (*fig.*) połykać swój gniew, złościć się wewnętrznie.

TO BIT, *v. a.* kiełznać.

BIT, *pret.* i *pa t. zob.* TO BITE.

BITCH, bĭcz, *s.* suka.

TO BITE, bĭt, *v. ir. a.* kąsać, ukąsić. *To*—*off*, odkąsić. *To*—*the dust*, zaryć nosem o ziemię. *To*—*the nails*, gryść paznokcie.

BITE, *s.* ukąszenie; (*fig. vulg.*) oszukaństwo, oszust.

BITTACLE, bĭt'-tă-kl, *s. zob.* BINNACLE.

BITTER, bĭt'-tûr, gorzki.—*wort*, żółta goryczka.

BITTERLY, bĭt'-tûr-lē, *adv.* gorzko.

BITTERN, bĭt'-tûrn, *s.* (ptak błotny) bąk.

BITTERNESS, bĭt'-tûr-nĕs, *s.* gorycz, gorzkość.

BITUMEN, bē-tū'mĕn, *s.* smoła ziemna, żywica ziemna.

BITUMINOUS, bē-tū'-mē-nŭs, *adj.* smolny, żywiczny.

BIVALVE, bī'-wălw, *adj.* dwuskorupowy.

TO BLAB, blăb, *v. n.* paplać, pleść bredzić; *to* — *out*, wypaplać.

BLABBER, blăb'-bûr, *s.* papla, pleciuch, plotkarz.

BLACK, blăk, 1) *adj.* czarny; 2) *s.* czarny kolor. *To put on*—, ubrać się w czarno. *To have a thing under*—*and white*, mieć co czarno na białem. —*berry*, jeżyna.—*bird*, kos.—*cattle*, bydło. *Currant*, porzeczka.—*eyed*, czarnooki.—*friar*, dominikan. —*game*, cietrzewie, jarząbki, i t. d.—*guard* (blăg'-gârd), szubrawiec, gap, gamoń. —*letter*, druk gotycki.—*meat*, zajęcze mięso, bekasie, i t. d.—*monday*, dzień fatalny. —*moor*, murzyn. —*pudding*, kiszka krwią nadziana. —*rod*, czarna laska. *Usher of the*—*rod*, mistrz ceremonii z czarną laską przy drzwiach izby lordów i przy pokojach królewskich. — *smith*, kowal. —*thorn*, tarnośliwka.

TO BLACKEN, blăk'-kn, *v.* 1) *a.* czernić, poczernić, oczernić; 2) *n.* czerniéc.

BLACKING. blăk'-ĭng, *s.* czernienie, szuwaks.

BLACKISH, blăk'-ĭsz, *adj.* czarniawy.

BLACKNESS, blăk'-nĕs, *s.* czarność.

BLADDER, blăd'-dûr, *s.* pęcherz. —*nut*, kłokocina, kłokoczka.

BLADE, blăd, *s.* kieł, źdźiebło; 2) klinga, płaz; 3) zuch, trzpiot, świszczypałka. *A cunning*—, chytrek. *An old*—, stary wyga, szczwany lis. —*bone*, łopatka.

BLAIN, blăn, *s.* czerak, wrzód, guz.

BLAMABLE, blă'-mă-bl, *adj.* naganny. —NESS, *s.* naganność; —LY, *adv.* nagannie.

TO BLAME, blăm, *v. a.* ganić, naganiać. *To be to*—, zasługiwać na naganę; być winnym. *I am to*—, moja w tem wina, jam temu winien.

BLAME, *s.* nagana, wina. *To bear the*—, być winnym; 2) *adj.* (*Shaksp.*) naganny.

BLAMEFUL, blăm'-fûl, *adj.* naganny.

BLAMELESS, blăm'-lĕs, *adj.* nienaganny. —LY, *adv.* nienagannie. —NESS, *s.* nienaganność.

BLAMER, blă'-mûr, *s.* ganiciel.

BLAMEWORTHY, blăm-uûr'-THĕ, *adj.* godny nagany.

TO BLANCH, blănsz, *v. a.* bielić; łuskać, z łupiny obierać; (*fig.*) ubarwić, nadać piękny pozór.

BLAND, blănd, *adj.* miły, słodki, łagodny.

TO BLANDISH, blăn'-dĭsz, *v. a.* pieścić, przymilać, umilać.

BLANDISHMENT, blăn'-dĭszmĕnt, *s.* pieszczota, przymilenie, umilenie.

BLANK, blăngk, 1) *adj.* biały, blady; niezapisany, próżny, nierymowny.—*bond*, blankiet. —*verse*, wiersz nierymowy. *Point*—, wbrew, całkiem, zupełnie. *This is point blank against the second commandment*, to jest wbrew przeciwne drugiemu przykazaniu; 2) *s.* próżne niezapisane miesce, blankiet, bilet przegrywający na loteryi. *To look* —, zblednąć z zadziwienia, z przestrachu.

BLANKET, blăngk'-ĭt, *s.* koldra wełniana.

TO BLANKET, *v. a.* przykryć koldrą. *To* —*one* (*to toss one in a blanket*), kpić, drwić, żartować z kogo.

TO BLASPHEME, blăs-fĕm', *v. a.* i *n.* bluźnić.

BLASPHEMER, blăs-fē'-mûr, *s.* bluźnierca.

BLASPHEMOUS, blăs'-fē-mŭs, *adj.* bluźnierczy, bluźnierski.—LY, *adv.* bluźnierczo.

BLASPHEMY, blăs'-fē-mē, *s.* bluźnierstwo.

BLAST, blăst, *s.* wydmuch wiatru, wicher; 2) odgłos dętych instrumentów; 3) rdza, mączna rosa czyli śnieć w zbożu; piorun, ogień piorunowy; (*fig.*) morowe tchnienie, zaraza.

TO BLAST, *v. a.* spalić, wysadzić w powietrze, zniszczyć (jak burza, grad, piorun); (*fig.*) w niwecz obrócić, zniweczyć. *To*—*a design*, zniweczyć zamiar. *To*—*one's reputation*, oczernić, osławić. *To*—*abroad*, rozgłosić.

BLAY, blă, *s.* bleja, kleń, kleniec.

BLAZE, blăz, *s.* płomień, 2) wieść, pogłoska; 3) strzałka na czele konia.

TO BLAZE, *v.* 1) *n.* palać, goreć, jaśnieć, świecić; 2) *a. To*—*abroad*, rozgłosić.

BLAZER, blă'-zûr, *s.* rozgłosiciel, rozsiewacz wieści.

BLAZON, blă'-zn, *s.* herb; heraldyka.

TO BLAZON, *v. a.* wykładać znaki herbowe, tłumaczyć ich znaczenie; okrasić, przyozdobić, upiększyć, rozgłosić.

BLAZONRY, blă'-zn-rē, *s.* heraldyka, nauka o herbach.

BLEA (bleak) blēē, *s.* biel, obłoń w drzewie.

TO BLEACH, blēēcz, *v. a.* bielić, blechować.

BLEACHER, blēēcz'-ûr, *s.* blecharz.

BLEAK, blēēk, 1) *adj.* blady; zimny, skrzepły; smutny, okropny; 2) *s.* —or *bleak-fish*, kleń, kleniec (ryba).

BLEAKNESS, blēēk-nĕs, *s.* bladość, zimność, skrzepłość.

BLEAR, blēēr, *adj.* kaprawy.

BLEAREDNESS, blēē'-rĕd-nĕs, *s.* kaprawość.

TO BLEAT, blēt, *v. n.* beczeć.

BLEAT, *s.* bek, beczenie.

BLED, blĕd, *pret.* i *part. zob.* TO BLEED.

TO BLEED, blēēd, *v. ir. a.* krew puścić; 2) *n.* płynąć, sączyć się, ciec, puścić się (o krwi).

BLEEDING, blēē'-dĭng, *s.* krwi puszczenie, krwi płynienie.

TO BLEMISH, blĕm'-ĭsz, *v. a.* oszpecić, skazić, osławić, ogadać.

BLEMISH, *s.* wada, skaza, przywara, plama.

TO BLENCH, blĕnsz, *v. n.* wzdrygać się, truchleć.

TO BLEND, blĕnd, *v. a.* mieszać, zmieszać.

TO BLESS, blĕs, *v. r*, i *ir. a.* błogosławić, chwalić, czcić, wielbić, uszczęśliwić. *To*—*one's self*, przeżegnać się. *To*—*one's self from*, odżegnać się od czego, wymówić się, pięknie podziękować. —*me!* przebóg! czy to podobna!

BLESSED, blĕs'-sĕd, *adj.* błogosławiony, używający szczęśliwości niebieskiéj. *The*—, święci. *The*—*virgin*, Najświętsza Panna. —*be the Lord God*—, niech będzie Pan Bóg pochwalony. *I was never*—*with the sight of her*, nigdy niemiałem szczęścia jéj widzieć. *The queen of*—*memory*, świętéj pamięci królowa.

BLESSEDNESS, blĕs'-sĕd-nĕs, *s.* zbawienie wieczne, szczęśliwość niebieska.

BLESSER, blĕs'-sûr, *s.* uszczęśliwiający.

BLESSING, blĕs'-sĭng, *s.* błogosławieństwo, szczęśliwość, błogość, szczęście, uszczęśliwienie, rozkosz, dobro, dobrodziejstwo, czub u miary, dokładka mięsa.

BLEST, blĕst, *adj.* błogosławiony, szczęśliwy.

BLEW, blû, *pret. zob.* TO BLOW.

BLIGHT, blĭt, *s.* śnieć w zbożu,

rdza mączna rosa; 2) (*fig.*) jad, ogień, trucizna, morowe tchnienie, zaraza.

TO BLIGHT, *v. a.* zniszczyć jak śnieć zboże; (*fig.*) zgubić, skazić zniweczyć, w niwecz obrócić, zatruć.

BLIGHTY, blī'-tē, *adj.* śniecisty.

BLIND, blind, 1) *adj.* ślepy.—*of one eye*, ślepy na jedno oko. —*to one's defects*, ślepy na swe wady. *A—alley*, uliczka bez wychodu. —*gut*, ślepa kiszka, kątnica; 2) *s.* (*fig.*) zasłona, pozór, pokrywka. 3) *Blinds*, *s. pl.* (*fort.*) zasłona, zrąb, rama piaskiem napełniona za którą się kopią szańce, wszystko co oblegających od ognia oblężeńców zasłania; 2) żaluzje u okien, firanki.

TO BLIND, *v. a.* zaślepić, oślepić.

BLINDFOLD, blīnd'-fōld, *adj.* z zawiązanemi oczyma, na oślep.

TO BLINDFOLD, *v. a.* zawiązać oczy.

BLINDLY, blīnd'-lē, *adv.* ślepo, na oślep, zamrużywszy oczy.

BLINDMAN'S BUFF, blind-mānz-bŭf', *s.* ciuciubabka.

BLINDNESS, blīnd'-nēs, *s.* ślepota.

BLINDWORM, blīnd'-uŭrm, *s.* padalec.

TO BLINK, blīnk, *v. n.* mrugać, mrużyć oczy; niedowidzieć, migać się.

BLINKARD, blīnk'-ŭrd, *s.* mrużek, mroczek.

BLISS, blīs, *s.* błogość, szczęśliwość, szczęście, roskosz, słodycz.

BLISSFUL, blīs'-fŭl, *adj.* błogi, szczęśliwy.—LY, *adv.* błogo, szczęśliwie. —NESS, *s.* błogość, szczęśliwość, roskosz.

BLISTER, blīs'-tŭr, *s.* pęcherz, bąbel, nabrzmiałość na skórze. —*plaister*, wezykatorya.

TO BLISTER, *v.* 1) *a.* postawić wezykatoryą; 3) *n.* wezbrać, nabrzmieć, naciągnąć.

BLITHE, blīTH, *adj.* wesoły, uradowany, radośny.

BLITHELY, blīTH'-lē, *adv.* wesoło, z radością.

BLITHNESS, blīTH'-nēs, *s.* wesołość, radość.

BLITHSOME, blīTH'-sŭm, *adj.* wesoły, radośny. —NESS, *s.* wesołość, radość.

TO BLOAT, blōt, *v.* 1) *a.* nadąć, odąć, napuszyć; 2) *n.* napuchnąć, nabrzmieć, obrzmieć, nadąć się, zmarszczyć się, skurczyć się, zeschnąć (od dymu).

BLOATED, blō'-tēd, *adj.* nabrzękły, nabrzmiały, zeschły, skurczony; (*fig.*) nadęty, napuszony. —*herring*, śledź suszony, wędzony.

BLOATEDNESS, blō'-tēd-nēs, *s.* nabrzmiałość, obrzękłość, nadętość.

BLOBBER, blōb'-bŭr, *s.* pęcherz, bąbel, bańka. —*lip*, obrzękła warga. —*lipped*, wargaty.

BLOCK, blōk, *s.* blok, kloc, pień, pniak, kłoda.—*head*, bałwan, rura, cymbał, głupiec. —*headed*, głupi. —*house*, blokuz, twierdza z bloków.

TO BLOCK, *v. a.* zaprzeć, zamknąć, zatarasować. *To—up*, blokować, opasać.

BLOCKADE, blōk-kād', *s.* blokada.

TO BLOCKADE, *v. a.* blokować.

BLOCKISH, blōk'-ĭsz, *adj.* nieokrzesany, bałwanowaty, głupi. —LY, *adv.* po głupiemu. —ESS, *s.* nieokrzesanie, niezgrabność, głupstwo.

BLOOD, blŭd, *s.* krew; (*fig.*) ród, pobratymstwo, familia. *To let one—*, krew komu puścić. *To be let—*, kazać sobie krew puścić. *His —is up*, krew w nim się burzy, złości się. *To breed ill —*, rozjątrzyć umysły, obruszyć. *A distemper that runs in the--*, choroba familijna. *--bespotted*, zbroczony krwią. —*hound*, pies do wytropienia już podstrzelonego grubego zwierzęcia; (*fig.*) krwiożerca, tyran. —*shed*, rozlew krwi.—*shot* (—*shotten*) zaszły krwią. —*sucker*, pijawka; upior, wampir. —*thirsty*, krwiożerczy, krwawy.—*vessels*, naczynia krwionośne.

TO BLOOD, *v. a.* skrwawić, zakrwawić.

BLOODILY, blŭd'-ē-lē, *adv.* krwawo.

BLOODINESS, blŭd'-ē-nēs, *s.* krwawość.

BLOODLESS, blŭd'-lēs, *adj.* bezkrewny, niekosztujący krwi.

BLOODY, blŭd'-ē, *adj.* krwawy, krwawożerny, krwi niesyty. —*flux*, krwawa biegunka.—*minded*, krwawy, okrutny.

BLOOM, blōōm, *s.* kwiat na drzewach.

TO BLOOM, *v. n.* kwitnąć.

BLOOMING, blōō'-mĭng, 1) *s.* kwitnienie; 2) *adj.* kwitnący; (*fig.*) w kwiecie młodości.

BLOOMY, blōōm'-ē, *adj.* kwiecisty, pełen kwiatów, okryty kwiatami.

BLOSSOM, blōs'-sŭm, *s.* kwiat na drzewach.

TO BLOSSOM, *v. n.* kwitnąć.

TO BLOT, blōt, *v.* 1) *a.* mazać, gwazdać; (*fig.*) splamić, uczynić zakałę, zhańbić. *To—out*, wymazać, wykreślić. *To—from the mind*, wymazać z pamięci, zatrzeć pamięć; 2) *n.* przebijać. *This paper blots*, ten papier przebija.

BLOT, *s.* kleks, plama, żyd; (*fig.*) plama hańbiąca, zakała, hańba.

BLOTCH, blōcz, *s.* węgry, krostka, cętka na skórze.

TO BLOTE, blōt, *v. a.* dymić, wędzić, *zob.* TO BLOAT.

BLOTTING, *zob.* TO BLOT. —*paper*, bibuła.

BLOW, blō, *s.* cios, raz, uderzenie; (*fig.*) cios, nieszczęście; 2) łajno much, popstrzenie przez muchy; 3) kwiat, rozkwitnienie. *A—on the ear*, uderzenie w twarz, policzek. *A—of the fist*, szturchnienie pięścią. *A—up*, wybuch. *To make a—at a thing*, godzić na co, kusić się o co. *To come to handy blows*, pobić się, poczubić się. *To take a town without striking a—*, zdobyć miasto bez wystrzału.

TO BLOW, *v. ir.* 1) *n.* kwitnąć; 2) *a* i *n.* dąć, nadąć, nadąć się, chuchać, dmuchać, wiać, powiewać, sapać, pstrzyć, trztać, paskudzić (o muchach), wysadzić w powietrze. *To—a bladder*, nadąć pęcherz. *To—one's nails*, dmuchać w palce. *To—the nose*, utrzeć nos. *The wind (it) blows*, wiatr wieje. *To—the trumpet*, trąbić. *To—away (off)*, oddmuchnąć, zdmuchnąć. *To—down*, wywrócić, obalić (o wietrze). *To—out*, wydąć. *To —out a candle*, zadmuchnąć świecę. *To— over*, przewiać, rozwiać, przeminąć, ucichnąć. *The storm blew over*, burza przeminęła. *To —up a mine*, *a house*, wysadzić minę, dom w powietrze. *To puff and—*, zasapać się.

BLOWZE, blōŭz, *s.* pucołowate dziewczysko, klępa.

BLOWZY, blōŭ'-zē, *adj.* pucołowaty, tłusty na twarzy, opalony od słońca.

BLUB, blŭb, *adj.* nabrzmiały, napuchły, odęty. —*cheeked*, *zob.* BLOB, z pękatą twarzą.

BLUBBER, blŭb'-bŭr, *s.* oléj wielorybi, tran. 2) —*cheeks*, nabrzmiałe policzki.—*cheeked*, pucołowaty, pyzaty. —*lipped*, wargaty.

TO BLUBBER, *v. n.* beczeć, szlochać. *To—with weeping*, nabrzmieć od płaczu.

BLUDGEON, blŭ'-dżŭn, *s.* pałka.

BLUE, blū, 1) *adj.* błękitny, niebieski, modry; (*fig.*) prawdziwy, wierutny. *A true*,— protestant, zabity protestant.— *bottle*, chabrek, modrak, bławat; 2) błękitna mucha, mięsniczek; 2) *s.* błękit, niebieski kolor.

BLUELY, blŭ'-lē, *adv.* błękitno.

BLUENESS, blŭ'-nĕss, *s.* błękit, błękitna farba.

BLUFF, blŭff, 1) *adj.* nabrzękły, nabrzmiały, nadęty; stromy, urwisty; hardy, zuchwały, ponury. *To look—*, nadąć się, napuszyć się, nasrożyć się, patrzeć z podełba. *A—point of rock*, stromy wierzchołek skały; 2) *s.* urwisty brzeg.

BLUISH, blŭ'-ĭsz, *adj.* błękitnawy.

BLUNDER, blŭn'-dŭr, *s.* błąd, omyłka. —*head*, głupiec.

TO BLUNDER, *v. a.* i *n.* pobłądzić, pomylić się, pobredzić, wystrzelić bąka. *To—out*, wyrwać się z czém niedorzecznem, wypaplać.

BLUNDERBUSS, blŭn'-dŭr-bŭs, *s.* hakownica, śmigownica.

BLUNDERER, blŭn'-dŭr-ŭr, *s.* bredziciel, fuszer.

BLUNT, blŭnt. *adj.* tępy; (*fig*) tępy, niepojętny, nieokrzesany, nieociosany, nieczuły.

TO BLUNT, *v. a.* zatępić, stępić, przytępić.

BLUNTLY, blŭnt'-lē, *adv.* tępo; (*fig.*) po prostu, po grubijańsku, bez ogródki.

BLUNTNESS, blůnt'-nĕs, *s.* tępość; (*fig*) niezgrabność, nieokrzesanie, prostakowata otwartość.

BLUR, blůr, *s.* plama, zakała.

TO BLUR, *v. a.* splamić, powalać, uczynić zakałę.

BLUSH, blůsz, *s.* rumieniec, zaplonienie.

TO BLUSH, *v. n.* rumienić się, płonić się, upiec raka, wstydzić się.

BLUSHY, blůsz'-ė, *adj.* rumiany.

BLUSTER, blůs'-tůr, *s.* szum, wicher, hałas, trzask, junakierya.

TO BLUSTER, *v. n.* szumieć (jak wiatr), huczeć, hałasować, trzasku narobić, junaczyć.

BLUSTERER, blůs'-tůr-ůr, *s.* zuch, junak, hałaburda, zawadyak.

BLUSTEROUS, blůs'-tůr-ůs, *adj.* junacki, zawadyacki.

BOAR, bôr, *s.* dzik, odyniec.

BOARD, bôrd, *s.* deska, tarcica; stół; (*fig.*) stół, wikt, stół w izbie sądowéj lub przy którym zasiadają członkowie rady; rada, kommissya, wydział; burt, pokład okrętowy. *A chess*—, szachownica. —*lands*, dobra stołowe. *A member of the*—, członek rady. *The council*—, przyboczna rada królewska.

TO BOARD, *v. a.* i *n.* dylować, wykładać deskami, dać podłogę; zahaczyć okręt (w bitwach morskich); stołować, stołować się.

BOARDER, bôr'-důr, *s.* stołownik.

BOARDING, bôrd'-ing, *s.* dylowanie, stołowanie, zahaczenie okrętu. — *house*, traktyernia. — *school*, konwikt, szkoła, pensya.

BOARISH, bôr'-isz, *adj.* świński, plugawy, bydlęcy.

BOAST, bôst, *s.* chełpliwość, przechwalka. *To make*—*of a thing*, chełpić się z czego.

TO BOAST, *v. a.* i *n.* chełpić się, chwalić się.

BOASTER, bôst'-ůr, *s.* chełpiciel, samochwalca.

BOASTFUL, bôst'-fůl, *adj.* chełpliwy.

BOASTINGLY, bôst'-ing-lė, *adv.* chełpliwie.

BOAT, bôt, *s.* bat, czołno, statek. —*man* (—'*s man*), bosman, rotman.

BOATSWAIN, bô'-sn, *s.* oberbosman, (pod którego dozorem zostają żagle, liny, kotwice, i t. d. na okręcie).

BOB, bôb, *s.* (skróc. z Robert); 2) kusa peruka; 3) ogonek, koniuszek, dynda, kólczyk w uszach; 4) wiersz powtarzany na końcu strofy; 5) klaps, uderzenie. —*tail*, kusy ogon. —*tailed*, kusy.

TO BOB, *v.* 1) *a.* obciąć, uciąć kuso, klapsnąć, palnąć, uderzyć, okpić, oszukać, 2) *n.* dyndać.

BOBBIN, bôb'-bĭn, *s.* cywka, cewka.

TO BODE, bôd, *v. a.* wróżyć, przepowiadać, rokować.

BODEMENT, bôd'-mĕnt, *s.* wróżba, przepowiednia, oznaka.

TO BODGE, bôdż, *v. n.* † uwięznąć, ugręznąć, zaciąć się, zastanowić się.

BODICE, bôd'-dĭs, *s.* stanik, sznurówka, gorset.

BODILESS, bôd'-dė-lĕs, *adj.* bezcielesny, niemateryalny.

BODILY, bôd'-dė-lė, *adj.* i *adv.* cielesny, cieleśnie.

BODKIN, bôd'-kĭn, *s.* szydło, szwajca, szpilka do włosów, iglica, igliczka, szpikulec, żelazko do przypiekania włosów.

BODY, bôd'-dė, *s.* ciało, osoba, człowiek, kupa, masa, gromada, oddział wojska, zbiór (praw), *Any* —, ktokolwiek. *Every*—, każdy. *No*—, nikt. *Some*—, ktoś. *A dead*—, trup. *A*—*of troops*, korpus, wojsko, oddział wojska. *A busy*—, wścibski. *Wine of good*—, wytrawne wino. *The*—*of civil law*, zbiór praw cywilnych. *The politic*—, ciało polityczne. *In a*—, w całym komplecie, gromadnie.

BOG, bôg, *s.* bagno.—*bean*, bobrek trojlistny. —*stalker* (—*trotter*), mieszkaniec bagnistego kraju.

TO BOGLE, bôg'-gl, *v. n.* zastanowić się, zadziwić się, cofnąć się, wahać się, nie wiedzieć co począć.

BOGGY, bôg'-gė, *adj.* bagnisty, błotnisty.

BOHEA, bô-hė', *s.* rodzaj herbaty.

BOHEMIA, bô-hė'-mė-â, *s.* Czechy.

BOHEMIAN, bô-hė'-mė-ân, 1) *adj.* czeski; 2) *s.* Czech.

TO BOIL, bôil, *v.* 1) *n.* wrzeć, kipieć, gotować się; 2) *a.* gotować. *To*—*to pieces*, rozgotować. *To*—*over*, przegotować. *To*—*over with rage*, wrzeć ze złości.

BOILER, bôil'-lůr, *s*, kociół.

BOISTEROUS, bôis'-tůr-ůs, *adj.* szumiący, huczący, szumny, huczny, burzliwy, gwałtowny popędliwy. —LY, *adv.* burzliwie. —NESS, *s.* burzliwość.

BOLARY, bô'-lâ-rė, *adj.* glinkowaty.

BOLD, bôld, *adj.* śmiały, odważny. *To make*—, ośmielić się. *I dare be*—*to say*, ośmielam się powiedzieć. —*faced*, bezczelny.

TO BOLDEN, bôld'-dn, *v. a.* ośmielić.

BOLDLY, bôld'-lė, *adv.* śmiało, odważnie.

BOLDNESS, bôld'-nĕs, śmiałość, odwaga.

BOLE, bôl, *s.* pień; 2) miara zboża (6 korcy ang.) 3) glinka.

BOLL, bôl, *s.* łodyga, badyl.

BOLSTER, bôl'-stůr, *s.* materacyk, poduszka, kompresa, płatek na rany.

TO BOLSTER, *v. a.* wypchać, wysłać, wyścielać, położyć kompresę do rany.

BOLT, bôlt, *s.* bełt, bełcik, strzała, pocisk, dziryt; 2) rygiel, zasuwa; 3) kajdany, więzy. *Thunder*—, grom, piorun. *A fool's*—*is soon shot*, (*prov.*) głupi prędko się wygada.

TO BOLT, *v.* 1) *a.* zaprzeć, zasunąć, zatarasować; przesiewać, pytlować; 2) *n. To*—*out*, wyrwać się, wypaść, wyskoczyć. *To*—*in*, wpaść, wlecieć.

BOLTER, bôlt'-ůr, *s.* sito, pytel.

BOLUS, bô'-lůs, *s.* lekarstwo w galkach większych od pigułek; (*vulg.*) aptekarz.

BOMB, bům, *s.* bomba. —*ketch* (—*vessel*) statek bombardyerski.

TO BOMBARD, *s.* bům-bârd', *v. a.* bombardować.

BOMBARDIER, bům-bâr-dėr', *s.* bombardyer.

BOMBARDMENT, bům-bârd'-mĕnt, *s.* bombardowanie.

BOMBAST, bům'-bâst, *s.* bomzyn (gatunek materyi); 2) szumność, nadętość, napuszystość stylu.

BOMBAST (IC, —CAL), bům-bâs'-tĭk, *adj.* szumny, nadęty, napuszysty.

BOND, bônd, *s.* sznur, powróz, więzy, pęta, kajdany; (*fig.*) niewola, węzeł, związek, oblig, rewers, wierzytelność. —*of amity*, węzeł przyjaźni. *To enter into a*—*of friendship with one*, zawrzeć z kim przyjaźń. — *maid*, dziewka niewolnica. —*man*, niewolnik.—*service*, niewola.—*slave*, niewolnik. —'*s-man*, poręczyciel, rękodawca. —*woman*, niewolnica.

BONDAGE, bôn'-dâdż, niewola.

BONE, bôn, *s.* kość. *A fish*—, ość. *A whale* , róg wielorybi. *The shin*—, piszczel. —*of contention*, kość niezgody. *fig: To give one a*—*to pick*, dać komu kość do ogryzienia, dać komu twardy orzech do zgryzienia, trudne pytanie do rozwiązania. *Lazy bones*, leń, leniuch.

TO BONE, *v. a.* obrać z kości.

BONELESS, bôn'-lĕs, *adj.* bez kości.

TO BONESET, bôn'-sĕt, *v. a.* wstawić kość zwichniętą.

BONESETTER, bôn'-sĕt-tůr, *s.* chirurg wstawiający zwichnięte kości, kostopraw.

BONFIRE, bôn'-flr, *s.* fajerwerk.

BONNET, bôn'-nĭt, *s.* kapelusz damski, czapka.

BONNILY, bôn'-nė-lė, *adv.* pięknie, ślicznie, ładnie, hożo, wesoło.

BONNINESS, bôn'-nė-nĕs, *s.* piękność, śliczność, hożość, wesołość.

BONNY, bôn-nė, *adj.* piękny, śliczny, ładny, hoży, wesoły.

BONY, bô'-nė, *adj.* kościsty.

BOOBY, bôô'-bė, *s.* cymbał, czop, rura, prostak, basałyk.

BOOK, bôôk, *s.* książka. —*binder*, introligator. —*case*, szafa na książki.—*keeper*, buchalter. —*keeping*, buchalterya. —*learned*, (—*man*), uczony, oczytany w książkach. —*mate*, towarzysz szkolny. —*seller*, księgarz.—*seller's shop*, księgarnia. —*shelves*, półki na książki —*worm*, mol co gryzie książki.

TO BOOK, *v. a.* zapisać do księgi, wciągnąć do rejestru.

BOOKFUL, bôôk'-fůl, *adj.* oczytany w książkach.

BOOKISH, bôôk-ĭsz, *adj.* ślęczący nad książkami.

BOOKISHNESS, bŏŏk'-ĭsz-nĕs, *s.* uczenie nad książkami.

BOOM, bŏŏm, *s.* (*mar.*) drąg żaglowy, reja; 2) znak dla żeglujących (zazwyczaj beczka), wskazujący im drogę na morzu, lub gdzie jest odmiał lub szkopuł; 3) —*of a harbour*, łańcuch do zamknięcia portu.

TO BOOM, *v. n.* (*mar.*) rozwinąć wszystkie żagle, płynąć z całym pędem.

BOON, bŏŏn, 1) *s.* dar, łaska, dobrodziejstwo; 2) *adj.* wesoły, ochoczy, przyjemny.

BOOR, bŏŏr, *s.* gbur, chłopisko, prostak.

BOORISH, bŏŏr'-ĭsz, *adj.* gburowaty, chłopski, prostacki, nieokrzesany.—LY, *adv.* po chłopsku, po grubijańsku. —NESS, *s.* gburowatość, prostactwo.

BOOT, bŏŏt, bót; *s.*—*of a coach*, pudło u kocza lub karety.—*catcher*, fagas, chłopak od bótów. —*hooks*, kruczki do wciągnienia bótów. —*jack*, zzuwadło, wyzuwadło.—*tree*, prawidło do bótów. *Laced boots*, półbóciki. *Turn over*—, bóty ze sztylpami. 2) *Boot*, korzyść, pożytek, dodatek, dokładka. *It is to no* —, to się na nic nie przyda. *To*—, w dodatku, nadto.

TO BOOT, *v. n.* służyć, przydać się.

BOOTH, bŏŏTH, *s.* buda, szopa, szalas.

BOOTLESS, bŏŏt'-lĕs, *adj.* nieprzydatny, niekorzystny, bezskuteczny.

BOOTY, bŏŏ'-tè, *s.* łup, plon, zdobycz. *To play*, —, porozumieć się z kim w grze, dla oszukania innych.

BOPEEP, bō-pēēp', *s. To play at* —, spoglądać ukradkiem, spoglądać miłośnie.

BORABLE, bó'-rā-bl, *adj.* dający się prześwidrować.

BORACHIO, bō-rā'-czō, *s.* naczynie skórzane na wino; (*fig.*) opój, pijak.

BORAGE, bŭr'-ĭdż, *s.* (roślina) borak, boraz.

BORAX, bó'-rāks, *s.* (*chem.*) boraks.

BORDEL, bŏr'-dĕl, *s.* burdel.

BORDER, bŏr'-dŭr, *s.* brzeg, krawędź, obwódka, szlarka, garnirowanie, obrębek, granica.

TO BORDER, *v.* 1) *a.* garnirować, obrąbić, obszyć, szamerować; 2) *n.* graniczyć, (*to—upon*, z czém).

BORDERER, bŏr'-dŭr-ŭr, *s.* pograniczny mieszkaniec, sąsiad ościenny.

BORE, bŏr, *s.* świder, dziura przewiercona świdrem.—*of a cannon*, wagomiar działa; (*fig.*) pchnięcie szpadą; (*fam.*) nudnik, natręt, nieznośna, nudna figura.

TO BORE, *v. a.* świdrować, wiercić dziurę, (*fig.*) nudzić, dręczyć, naprzykrzać się.

BORE, *pret. zob.* TO BEAR.

BOREAL, bó'-rè-ăl, *adj.* północny.

BOREAS, bó'-rè-ăs, *s.* boreasz, wiatr północny.

BORN, bŏrn, *part. zob.* TO BEAR; urodzony. *Still*—, niedoszły, niedonoszony (o płodzie). *A nobleman*—, rodowity szlachcic. *To be—again*, na nowo się odrodzić.

BORNE, bŏrn, *part. zob.* TO BEAR; niesiony.

BOROUGH, bŭr'-rō, *s.* miasteczko.

TO BORROW, bŏr'-rō, *v. a.* wziąść na borg, pożyczyć od kogo.

BORROWER, bŏr'-rō-ŭr, *s.* pożyczający od kogo.

BOSVEL, bŏz'-wĕl, *s.* gatunek jaskieru.

BOSOM, bŏŏ'-zŭm, *s.* łono, serce, piersi; (*fig.*) wnętrze, obwód, okrąg, obręb. — *of the earth*, wnętrzności ziemi. — *of the sea*, głębia morska. — *of a shirt*, zanadrze, pazucha. —*friend*, przyjaciel od serca.

TO BOSOM, *v. a.* schować w zanadrze, skryć, zachować w głębi serca.

BOSS, bŏs, *s.* guz, garb, wypukłość.

BOTANIC (—AL), bō-tăn'-nĭk, *adj.* botaniczny.

BOTANIST, bŏt'-ă-nĭst, *s.* botanik.

BOTANY, bŏt'-ă-nè, *s.* botanika.

BOTCH, bŏcz, *s.* guz, bąbel, wrzód; 2) latanina, zszywanina, łata, sztuczka.

TO BOTCH, *v. a.* łatać, sztukować, partaczyć, fuszerować.

BOTCHER, bŏcz'-ŭr, *s.* łatacz, naprawiacz, partacz, fuszer.

BOTCHERY, bŏcz'-ŭr-è, *s.* łatanina.

BOTCHY, bŏcz'-è, *adj.* łatany, 2) wrzodowaty, guzowaty.

BOTH, bŏth, 1) *pron. adj.* oba, obie, obadwa. — *the Indies*, obie Indie, wschodnie i zachodnie; 2) *conj.* równie, jakoteż. —*and*, *i...i.* —*by sea*, *and land*, i na morzu i na lądzie.

TO BOTHER, bŏTH'-ŭr, *v. a. vulg.* dokuczać, zaskwierać, naprzykrzać się, zawracać głowę.

BOTS, bŏts, *s. pl.* pendraki, robaki końskie.

BOTTLE, bŏt'-tl, *s.* butelka, 2) wiązka siana, słomy. —*flower*, bławatek, modrak, chabrek. —*nose*, (*vulg.*) nos trędowaty od trunków.

TO BOTTLE, *v. a.* butelkować.

BOTTOM, bŏt'-tŭm, *s.* dno, grunt, dolina, nizina, dupa, zadek, 2) statek, okręt, 3) kłębek. *The* — *of the heart*, głębia serca. *At the* —*of a street*, na końcu ulicy. *To be at the* —*of a thing*, zgruntować co, zrozumieć gruntownie.

TO BOTTOM, *v.* 1) *a.* oprzeć, zasadzić, 2) *n.* opierać się, zasadzać się, polegać.

BOTTOMLESS, bŏt'-tŭm-lĕs, *adj.* bezdenny.

BOTTOMRY, bŏt'-tŭm-rè, *s.* pożyczka zaciągniona na spodziewane korzyści z handlu morskiego.

BOUGH, bŏŭ, *s.* gałąź.

BOUGHT, bŏŭt, *pret.* i *part. zob.* TO BUY.

TO BOUNCE, bŏŭns, *v. n.* pękać. trzeszczeć, susnąć, wyskoczyć, podskoczyć; (*fig.*) chełpić się, junaczyć. *To—in at the door*, susnąć przezedrzwi. *To — the door open*, wysadzić drzwi.

BOUNCE, *s.* huk, puk, stuk, trzask, łoskot; *vulg.* chełpliwość, samochwalstwo, łgarstwo.

BOUNCER, bŏŭn'-sŭr, *s.* samochwał, junak, łgarz.

BOUND, bŏŭnd, 1) *pret.* i *part. zob.* TO BIND; związany, obowiązany. —*in gratitude*, obowiązany do wdzięczności. *To be —over to the peace*, dać rękojmię spokojnego zachowania się. *To be—apprentice*, zostać oddanym na naukę do majstra. *A wind — ship*, okręt zatrzymany w porcie przeciwnemi wiatrami. *Ice*—, okrążony lodami.—*in belly* or *body*, cierpiący zatwardzenie żołądka; 2) *adj.* przeznaczony do, dążący do. *Whither are you*—? dokąd dążysz? dokąd droga prowadzi? *We are—from Amsterdam to London*, płyniemy z Amsterdamu do Londynu; 3) *s.* skok, podskok, sus. *Bounds*, pl. granica, szranki. *Within*—, w granicach, z umiarkowaniem. *To keep within the — of modesty*, utrzymywać się w granicach skromności, niewykraczać z granic skromności.

TO BOUND, *v.* 1) *a.* ograniczyć, określić; 2) *n.* skoczyć, podskoczyć, odskoczyć.

BOUNDARY, bŏŭn'-dă-rè, *s.* granica.

BOUNDEN, bŏŭn'-dĕn, *part. zob.* TO BIND. związany, obowiązany.

BOUNDLESS, bŏŭnd'-lĕs, *adj.* nieograniczony.

BOUNDLESSNESS, bŏŭnd'-lĕs-nĕs, *s.* nieograniczoność.

BOUNTEOS, bŏŭn'-czè-ŭs, *adj.* —LY, *adv.* —NESS, *s. zob.* BOUNTIFUL, i t. d.

BOUNTIFUL, bŏŭn'-tè-fŭl, *adj.* szczodry, hojny, szczodrobliwy. —LY, *adv.* szczodrze, hojnie, szczodrobliwie. — NESS, *s.* szczodrobliwość.

BOUNTY, bŏŭn'-tè, *s.* hojność, szczodrobliwość.

BOURN, bŏrn, *s.* granica; strumyk lub rzeka pograniczna.

TO BOUSE, bŏŏz, *v. n.* chlać, żłopać.

BOUSY, bŏŏ'-sè, *adj.* pijany.

BOUT, bŏŭt, *s.* raz, koléj. *this* —, tą razą. *At one*—, od razu. *A drunken*—, pijatyka. *A merry*—, pohulanka, ochota.

TO BOW, bŏŭ, *v.* 1) *a.* giąć, nagiąć, nachylić; 2) *n*, giąć się, nagiąć się, nachylić się. *To—to ones* ukłonić się komu. *To — one's assent*, skinieniem na co przyzwolić.

BOW, *s.* ukłon.

BOW, bō, *s.* łuk, kabłąk, łęk. *To have two strings to one* —,

(*prov.*) mieć parę wioseł u czołna, mieć wiele sposobów na pogotowiu. — *of a saddle*, łęk u siodła, — *of a violin*, smyczek. *A cross* —, kusza, łuk. — *bent*, zgięty w kabłąk. — *legged*, koślawy. — *line*, lina poboczna do kierowania żaglow ku wiatrowi pobocznemu. — *man*, łucznik. — *sprit*, maszt pochylony nad nosem okrętu.—*string*, cięciwa u łuka.

BOWELS, bôû'-ělz, *s. pl.* bebechy, wnętrzności, jelita; *fig.* czułość, politowanie.

BOWER; bôû'-ûr, *s.* chłodnik, letnik, altana. *The celestial* —, niebo, firmament.

BOWL, bôl, *s.* kula (do grania); 2) czara, czasza.

TO BOWL, *v. a.* et *n.* toczyć kulę po ziemi, grać w kulę.

BOWLER, bô'-lůr, *s.* grający w kule.

BOWLING, bô'-lĭng, *s.* gra w kule. — *green* (— *ground*), plac do grania w kule.

BOX, bôks, *s.* bukszpan; 2) kuks, szturchaniec, uderzenie kułakiem. — *on the ear*, pięścią w pysk, policzek; 3) pudło, puszka, skrzynka, karbonka. *Dust* —, piaseczniczka. *Snuff* —, tabakierka; 4) loża w teatrze; 5) kozioł u powozu.

TO BOX, *v.* 1) *a.* zamknąć w skrzynce, puszce; wyciąć policzek; 2) *n.* bić się na kułaki, potykać się na pięści.

BOXEN, bôk'-sn, *adj.* bukszpanowy.

BOXER, bôks'-ůr, *s.* junak na kułaki.

BOY, bôi, *s.* chłopiec, chłopak, młodzik.

BOYHOOD, bôi'-hůd, *s.* wiek chłopięcy, wiek młodociany.

BOYISH, bôi'-ĭsz, *adj.* chłopięcy, młodociany, dziecinny.

BOYISHNESS, bôi'-ĭsz-nĕs, *or* BOYISM, bôi'-ĭzm, *s.* wiek młodociany, dziecinność.

BRABBLE, brâb'-bl, *s.* (*vulg.*), spór, zwada, kłótnia.

TO BRABBLE, *v. n.* wadzić się, swarzyć się, kłócić się.

BRABBLER, brâb'-blůr, *s.* kłótniarz.

BRACE, brâs, *s.* para. *A — of pistols*, *partridges*, para pistoletów, kuropatw; 2) klamra, wiązanie ciesielskie na wkrzyż; 3) *braces of a coach*, rzemienne pasy na których powóz jest zawieszony; 4) *braces*, *pl.* szelki do spodni.

TO BRACE, *v. a.* spiąć, związać, skrępować, ściągnąć; utwierdzić, wzmocnić, zahartować.

BRACELET, brâs'-lĕt, *s.* bransoletka.

BRACER, brâ'-sůr, *s.* pas, bandaż, pas do noszenia, szelki.

BRACKISH, brâk'-ĭsz, *adj.* słonawy.

BRACKISHNESS, brâk'-ĭsz-nĕs, *s.* słonawość.

BRAD, brâd, *s.* gwoździk bez główki.

TO BRAG, brâg, *v. n.* (*of*), chełpić, się, przechwalać się, junaczyć.

BRAG, *s.* chełpliwość.

BRAGGADOCIO, brâg-gâ-dô'-szĕ-ô, *or* BRAGGART, brâg'-gârt-*or* BRAGGER, brâg'-gůr, *s.* chełpiciel, samochwał; 2) BRAGGART, *adj.* chełpliwy.

TO BRAID, brâd, *v. a.* pleść, splatać, upleść.

BRAID, *s.* plecionka, warkocz, kosa.

BRAIN, brân, *s.* mózg; *fig.* rozum. *To beat a thing into one's brains*, wbić co komu w głowę. *To break one's brains with...*, łamać sobie nad czém głowę, suszyć sobie mózg. — *pan*, mozgownica, czaszka głowy, — *sick*, postrzelony w głowę, waryacki. —*sickness*, pomieszanie zmysłów, waryacya.

BRAINISH, brân'-ĭsz, *adj.* mający szum w mozgu, zagorzały, zapamiętały.

BRAINLESS, brân'-lĕs, bezmozgi, głupi.

BRAKE, brâk, *s.* paproć, jeżyna, ciernie, chróst, zarośle; 2) cierlica czyli tarlica, międlica; 3) niecki pickarskie.

TO BRAKE, *v. a.* trzeć czyli międlić (len, konopie).

BRAKY, brâ'-kĕ, *adj.* zarosły cierniami i chrestami, ciernisty, kolczysty.

BRAMBLE, brâmbl, *s.* jeżyna, głogi, ciernie. BRAMBLES, *pl.* jagody jeżynowe.

BRAN, brân, *s. s.* otręby.

BRANCH, brânsz, *s.* gałąź; odnoga rzeki; linia, dzielnica rodu, familii. *Branches of a stag's head*, rogi jelenie.

TO BRANCH, *v.* 1) *n.* (— *off*, — *out*, *into*), puszczać gałęzie, rozgałęzić się, rozchodzić się na różne strony, dzielić się na co; 2) *a.* podzielić na gałęzie, na części.

BRANCHLESS, brânsz'-lĕs, *adj.* bezgałęzi.

BRANCHY, brân'szĕ, *adj.* gałęzisty.

BRAND, brând, *s.* główna; 2) piętno wypalone żelazem; *fig.* piętno, cecha niesławy.

TO BRAND, *v. a.* wypalić piętno; *fig.* napiętnować, nacechować piętnem niesławy.

TO BRANDISH, brând'-dĭsz, *v. a.* machać, wymachiwać, wywijać.

BRANDY, brân'-dĕ, *s.* wódka, gorzałka.

TO BRANGLE, brâng'-gl, *v. a.* BRANGLE, *s.* BRANGLER, *s. zob.* TO WRANGLE, i t. d.

BRANK, brângk, *s.* hreczka, gryka, tatarka.

BRANNY, brân'-nĕ, *adj.* otrębiasty, otrębisty.

BRASIER, brâ'-zůr, *s.* kotlarz, mosiężnik.

BRASS, brâs, *s.* bronz, mosiądz; *fig.* bezczelność. *Red* —, miedź. *Yellow* —, mosiądz. —*money*, miedziaki. *The age of* —, wiek miedziany. — *founder*, mosiężnik. — *visaged*, miedzianego czoła.

BRASSY, brâs'-sĕ, *adj.* bronzowy, miedziany, mosiężny; *fig.* bezczelny.

BRAT, brât, *s.* dzieciuch, bachór, skurwysyn, bękart.

BRAVADO, brâ-wâ'-dô, *s.* brawura, brawerya, junakierya; junak, samochwał.

BRAVE, brâw 1) *adj.* mężny, odważny, waleczny; pięknie ubrany, wystrojony; wyborny wyśmienity. *Oh!* —! brawo! 2) *s.* junak, śmiałek, fanfaron.

TO BRAVE, *v. a.* brawować, urągać się, natrząsać się.

BRAVELY, brâw'-lĕ, *adv.* mężnie, odważnie, walecznie.

BRAVERY, brâ'-wů-rĕ, *s.* męstwo, odwaga, waleczność; wytrwałość, okazałość.

BRAVO, brâ'-wô, *s.* (z włosk.), zbójca, tajny morderca.

BRAWL, brâul, *s.* waśń, zwada, hałas, wrzask, burda.

TO BRAWL, *v. n.* kłócić się, sprzeczać się, hałasować, wrzasku narobić; szemrzeć, mruczeć.

BRAWLER, brâu'-lůr, *s.* krzykała, kłótniarz.

BRAWN, brâun, *s.* dziczyzna, mięso dzikie, części mięsne i muszkularne; *fig.* siła, moc, krzepkość.

BRAWNINESS, brâu'-nĕ-nĕs, *s.* żyłowatość krzepkość, silność.

BRAWNY, brâu'-nĕ, *adj.* żyłowaty, silny, krzepki.

BRAY, brâ, *s.* ryk ośli.

TO BRAY, *v.* 1) *n.* ryczeć jak osioł; 2) *a.* trzeć, tłuc, rozcierać.

BRAYER, brâ'-ůr, *s.* ryczący jak osioł; 2) kopyść do rozcierania farby drukarskiéj.

TO BRAZE, brâz, *v. a.* lutować, bronzować; *fig.* zahartować, zaprawić do bezczelności.

BRAZEN, brâ'-zn, *adj.* bronzowy, miedziany, mosiężny; *fig.* bezczelny, bezwstydny. — *face*, bezczelnik, bezwstydnik. — *faced*, bezczelny, bezwstydny.

TO BRAZEN, *v. n.* (— *out*), utrzymywać, upierać się bezczelnie.

BRAZENNES, brâ'-zn-nĕs, *s.* podobieństwo do bronzu; *fig.* bezczelność bezwstyd.

BRAZIER, *zob.* BRASIER.

BREACH, brêêcz, *s.* rozlam, rozłamanie, złamanie; wyłom, przerwa, luka, dziura; *fig.* pogwałcenie, nadwerężenie, przekroczenie; rozbrat, przekroczenie. — *of duty*, niedopełnienie powinności. — *of peace*, zerwanie, pogwałcenie pokoju. — *of promise*, niedotrzymanie obietnicy. — *of trust*, przeniewierzenie się.

BREAD, brêd, *s.* chléb.

BREADTH, brêd*th*, szerokość.

TO BREAK, brâk, *v. ir. a.* i *n.* łamać, złamać, tłuc, roztłuc; rwać, przerwać; złamać się; stłuc się; urwać się, pęknąć, prysnąć; *fig.* złamać, zgwałcić, pogwałcić, na-

ruszyć; świtać, dnieć; przebić się przez co, iść na przebój, ugłaskać, uskromić, zwinąć, rozpuścić (wojsko), zbankrutować. *To — a bank*, zdebankować, zagarnąć bank. *To — a business*, napocząć interes. *To — a child of its tricks*, odzwyczaić dziecko od złych narowów. *To — a horse*, ujeżdżać konia. *To — a jest upon one*, żartować, drwić z kogo. *To — a law*, pogwałcić prawo. *To — amatch*, zerwać umówione małżeństwo. *To — an officer*, zdegradować oficera. *To — one's brains about a thing*, łamać sobie nad czém głowę. *To — one's head with noise*, zawracać komu głowę krzykiem. *To — one's heart*, przyprawić kogo o śmierć, wtrącić do grobu, przyczyniając mu zmartwienia. *To — one's pride*, upokorzyć kogo. *To — one's rest*, przerwać komu sen, obudzić, zakłócić czyjąś spokojność. *To — one's sides with laughter*, śmiać się do rozpuku, pękać ze śmiechu. *My heart is ready to —*, serce mi się kraje z żalu. *To — company*, wymknąć się nieznacznie z towarzystwa. *To — forth*, wytryskać, wybuchać, błyskać, wyblysnąć. *To — ground*, orać; (*milit.*) otworzyć przykopy. *To — the ice*, łamać, rąbać lód; (*fig.*) rozpocząć o czém rozmowę, celem wybadania czego. *To — in*, wpaść, wkroczyć. *To — upon*, napaść, uderzyć; zakłócić czyjąś spokojność. *To — into*, wpaść. *To — into the enemy's camp*, wpaść do obozu nieprzyjacielskiego. *To — loose*, wyłamać się, wyrwać się na wolność. *To — off*, oderwać, odłamać, przerwać. *To — off a discourse*, przerwać rozmowę. *To — open*, odbić, otworzyć. *To — open a letter*, odpieczętować list. *To — out*, wypaść, wybuchnąć, wyrzucać się, wysypać się (o kroście, o wysypce). *To — out of prison*, wylamać się z więzienia. *To — out into wrath*, unieść się gniewem. *To — out into tears*, zalać się łzami. *To — out into pimples*, wysypać się (o pryszczach). *To — through*, przebić się, otworzyć sobie drogę przebojem. *To — through the enemy's lines*, przebić się przez szeregi nieprzyjacielskie. *To — through a law*, przekroczyć prawo. *To — through difficulties*, pokonać trudności. *To — up the ground*, kopać ziemię. *To — up school*, rozjechać się na wakacye. *The company broke up*, kompania się rozeszła lub rozjechała. *The weather breaks up*, wyjaśnia się. *To — wind bakward*, pierdzieć. *To — wind upward*, odrzygać. *To — with one*, poróżnić się z kim, zerwać przyjaźń.

BREAK, *s.* złamanie, stłuczenie, przerwa, wyłom, luka. — *of day*, brzask, świt. — *hemp*, (*fig.*) szubienicznik, wisielec. — *neck*, skręcenie karku; (*fig.*) urwisko, przepaść, zguba, ruina, upadek. — *stone*, (roślina), łomikamień.

BREAKER, brå'-kůr, *s.* ten co łamie, tłucze i t. d. gwałciciel, przekroczyciel; 2) bałwan morski rozbijający się o skały, odbijanie się fali.

TO BREAKFAST, brêk'-fâst, *v. n.* śniadać.

BREAKFAST, *s.* śniadanie.

BREAM, brêm, *s.* leszcz.

BREAST, brêst, *s.* piersi. — *bone*, kość piersiowa, mostek. — *high*, po piersi. — *knot*, fontaż damski na piersiach. — *plate*, pancerz. — *work*, przedpiersie, parapet.

BREATH, brêth, *s.* dech, tchnienie, oddech, odetchnienie; odpoczynek; powiew wiatru. *Shortness of —*, dychawica. *To take —*, odetchnąć, wypocząć. *You spend your — in vain*, napróżno gadasz. *To be out of —*, zadyszeć się. *Foul, strong* or *stinking —*, cuchnienie z gęby.

TO BREATHE, brêTH, *v. a.* i *n.* tchnąć, ziać, zionąć, oddychać, powiewać. *To — a vein*, otworzyć żyłę. *To — vengeance*, oddychać zemstą. *To — a wish*, wynurzyć życzenie. *To — a word*, pisnąć słówko. *To — after*, czyhać, dybać, wzdychać do czego. *To — into*, wdmuchnąć, wetchnąć. *To — on* (*upon*), chuchać, dmuchać na co, nawiać. *To — out*, wyzionąć. *To — out one's last*, wyzionąć ducha, skonać.

BREATHING, brê'-THing, *s.* oddychanie, westchnienie, wzdychanie. — *hole*, luft; — *place*, miejsce odetchnienia. — *time*, odpoczynek.

BREATHLESS, brêth'-lês, *adj.* zadyszany, zaziajany; zmarły.

BRED, brêd, *pret.* i *part. zob.* TO BREED.

BREECH, brêêcz, *s.* zadek, dupa. — *of a gun*, *of a cannon*, tylna szruba u strzelby, tylna część działa. *To whip one's —*, oćwiczyć kogo; 2) *breeches* or *a pair of breeches*, portki, spodnie, pludry. *To wear the —*, nosić portki (o żonie), wodzić męża za nos. — *bearers*, szelki.

TO BREECH, *v. a.* ubrać w portki, wytrzepać po zadku, wychłostać; dać tylną szrubę u strzelby. *Their daggers breeched with gore* (*Shaksp. Mac.*), ze sztyletami we krwi zbroczonémi.

TO BREED, brêêd, *v. ir. a.* i *n.* rodzić, płodzić, chować, hodować, wychować, wychowywać; rodzić się, płodzić się, lęgnąć się. *fig:* zrodzić, sprawić, być przyczyną. *To — cattle*, chować, hodować bydło. *To — up youth*, wychowywać młodzież. *A woman that breeds*, ciężarna niewiasta. *A worm that breeds in the wood*, robak co się lęgnie w drzewie. *To — quarrels*, różnić, waśnić, podniecać do kłótni.

BREED, *s.* ród, plemie, płód, rasa, gniazdo. *A dog of good —*, pies dobrego gniazda. — *bate*, wichrzyciel spokojności, podżegacz do kłótni

BREEDER, brêê'-důr, *s.* płodziciel, rodzic. *A good —*, kobiéta płodna. *A good — of children*, osoba znająca się na wychowaniu dzieci. — *of cattle*, trudniący się chowem bydła.

BREEDING, brêê'-dîng, *s.* płodzenie, chów, hodowla bydła, wychowanie. *Of good —*, dobrego wychowania. *Of blood and —*, dobrze urodzony i wychowany.

BREESE, brêêz, *s.* gicz, gzik, bąk.

BREEZE, *s.* wietrzyk.

BRETHREN, brêTH'-rên, *s. pl.* bracia (w stylu kościelnym).

BREVIARY, brêw'-yå-rê, *s.* brewiarz.

BREVITY, brêw'-ê-tê, krótkość, zwięzłość.

TO BREW, brôô, *v. a.* i *n.* warzyć piwo; *fig.* knuć, knować, uknuć, wymyślić. *To — a plot*, knuć spisek. *As you have brewed, so you must drink*, (*prov.*), jakiegoś piwa nawarzył, takie musisz wypić.

BREWER, brôô'-ůr, *s.* piwowar.

BREWHOUSE, brôô'-hôûs, *s.* piwowarnia.

BREWING, brôô'-îng, *s.* warzenie; war piwa. *There is a storm —*, zanosi się na burzę.

BRIBE, brîb, *s.* datek, wziątek, przekupienie, kuban.

TO BRIBE, *v. a.* przekupić.

BRIBER, brî'-bůr, *s.* przekupca.

BRIBERY, brî'-bůr-ê, *s.* przekupstwo, przedajność, przekupienie.

BRICK, brîk, *s.* cegła. — *bat*, kawał cegły. — *burner*, wypalacz cegły. — *clay*, glina. — *kill* (— *kiln*), cegielnia. — *layer*, mularz. — *maker*, ceglarz, strycharz.

BRIDAL, brî'-dâl, 1) *adj.* weselny. — *bed*, łożnica. — *dress* (*attire*), szaty weselne. — *guests*, goście zaproszeni na wesele; 2) *s.* wesele, gody weselne.

BRIDE, brîd, *s.* panna młoda. — *bed*, łożnica. — *cake*, korowaj. — *maid*, drużka, swaszka. — *man*, drużba, swat.

BRIDEGROOM, brîd'-grôôm, *s.* pan młody, nowożeniec.

BRIDEWELL, brîd'-uêl, *s.* dom poprawy.

BRIDGE, brîdż, *s.* most; 2) podstawek u skrzypców, kobylka.

BRIDGET, brîdż'lt, *s.* Brygida.

BRIDLE, brîdl, *s.* uzda, uzdzienica, uzdeczka. *fig:* wodza, hamulec, powściąg, ryza.

TO BRIDLE, *v.* 1) *a.* uzdać, chełznać. *To — (curb) one's passions*, trzymać na wodzy swe namiętności. 2) *n. To — in* (*up*), krygować się, zadzierać głowę, pysznić się, kokoszyć się, wynosić się.

BRIEF, brêêf, *s.* brewe, patent, dyplom; akta adwokackie z których się sprawa prowadzi; 2) *adj.* krótki, zwięzły.

BRIEFLY, brēēf'-lē, *adv.* krótko, zwięzle.

BRIEFNESS, brēēf'-nēs, *s.* krótkość, zwięzłość.

BRIER, brī'-ůr, *s.* krzak tarnu, cierń, głóg.

BRIERY, brī'-ůr-rē, *adj.* cierniśty, zarosły tarnem, głogami.

BRIGADE, brē-gād', *s.* brygada.

BRIGADIER (— *general*), brĭg-å-dēēr', *s.* brigadier.

BRIGANTINE (— DINE), brĭg'-ån-tīn, *ś.* bryg, brygantyna.

BRIGHT, brīt, *adj.* jasny, świątły, przezroczysty, jaśniejący, błyszczący; świetny.

TO BRIGHTEN, brī'-tn, *v.* 1) *a.* oświecić, widnym uczynić; wypolerować. *fig.* objaśnić, oświecić, wyjaśnić, wytłumaczyć; rozweselić, wypogodzić; 2) *n.* jaśnieć, świecić, błyszczeć się; wyjaśniać się.

BRIGHTLY, brīt'-lē, *adv.* jasno, świetnie.

BRIGHTNESS, brīt'-nēs, *s.* jasność, światłość, blask.

BRILLIANCY, brĭl'-yån-sē, *s.* blask, połysk.

BRILLIANT, brĭl'-yånt, 1) *s.* brylant, klejnot; 2) *adj.* lśniący, połyskujący. — NESS, *s. zob.* BRILLIANCY.

BRIM, brĭm, *s.* krawędź, brzeg, wierzch (naczynia, szklanki i t. d.).

TO BRIM, *v.* 1) *a.* nalać pod wierzch; 2) *n.* być nalanym pod wierzch.

BRIMFUL, brĭm'-fůl, *adj.* pełniusieńki, pełniuteńki. *Our legions are* — (*Shaksp. J. C.*), nasze legie są w zupełnym komplecie.

BRIMMER, brĭm'-můr, *s.* puhar, czara.

BRIMSTONE, brĭm'-stōn, *s.* siarka.

BRINDED, brĭn'-dēd, *or* BRINDLED, brĭn'-dld, *adj.* morągowaty, cętkowaty, nakrapiany.

BRINDLE, brĭn'-dl, *s.* morągowatość, pstrość, strokacizna.

BRINE, brīn, *s.* woda słona morska; 2) (w poezyi), morze, łzy.

TO BRING, brĭng, *v. ir. a.* przynieść, przywieść, przyprowadzić. *fig:* sprowadzić, zrządzić, sprawić, być przyczyną, powodem, skłonić, nakłonić. *To — an action against one*, zapozwać kogo. *To — a thing to one's remembrance*, przypomnieć co komu, przywieść na pamięć. *To — a woman to bed*, odebrać dziecko od położnicy. *To — about*, uskutecznić, wykonać; sprowadzić, pociągnąć za sobą. *To — away.* odprowadzić, wyprowadzić. *To — back*, odnieść, zwrócić. *To — down*, znieść na dół, sprowadzić, obalić, osłabić, ukrócić, upokorzyć. *To — forth*, wynieść, wyprowadzić; porodzić, urodzić. *To — forward*, posunąć naprzód, przedstawić. *To — (into)*, wnieść, wprowadzić; przynosić dochód, czynić intratę. *To — into fashion*, wprowadzić w modę. *To — in guilty*, uznać za winnego (o sądzie przysięgłych). *To — in not guilty*, uznać za niewinnego. *To — into disrepute*, osławić. *To — one into trouble*, nabawić kogo kłopotu, przyczynić zmartwienia. *To — one into fool's paradise*, karmić kogo płonnemi nadziejami, pokazywać mu gruszki na wierzbie, dudki na kościele. *To — off*, wydobyć, wyratować; odradzić, odprowadzić od czego. *To — over*, przynieść lub sprowadzić z drugiéj strony, z zagranicy; przeciągnąć na swoją stronę, namówić, nawrócić, przekabacić. *To — out*, wynieść, wyprowadzić. *To — out of another country*, sprowadzić z zagranicy. *To — to subjection*, przywieść do uległości. *To — to perfection*, wydoskonalić. *To — one to justice*, zapozwać kogo. *To—to agreement*, pojednać, pogodzić. *To — one to his death*, przyprawić kogo o śmierć. *To — to an exemplary punishment*, przykładnie ukarać. *To — one's self to*, nakłonić się, wymódz na sobie. *To — one to his wits*, upamiętać kogo. *To — together*, pojednać, pogodzić. *To — under*, podbić, pokonać. *To — up*, wynieść na górę, wychować, wychowywać. *To — up the rear*, stanowić tylną straż, dowodzić tylną strażą. *To — upon*, ściągnąć. *To — mischief upon one's own head*, ściągnąć na własną głowę biedę.

BRINGER, brĭng'-ůr, *s.* przynoszący, przyprowadzający. — *up*, wychowywacz. *Bringers up*, tylny szereg w uszykowanym pułku.

BRINISH, brī'-nĭsz, *or* BRINY, brī'-nē, *adj.* słonawy.

BRINISHNESS, brī'-nĭsz-nēs, *s.* słonawy smak.

BRINK, brĭngk, *s.* brzeg, krawędź. *To be upon the — of ruin*, stać nad przepaścią zguby.

BRISK, brĭsk, *adj.* rześki, żwawy, dziarski, wesoły. *A — gale of wind*, chłodny wiatr.

BRISKET, brĭs'-kĕt, *s.* mostek, kość pacierzowa.

BRISKLY, brĭsk'-lē, *adv.* żwawo, dziarsko.

BRISKNESS, brĭsk'-nēs, *s.* rzeskość, żwawość, dziarskość, wesołość.

BRISTLE, brĭs'-sl, *s.* szczecina.

TO BRISTLE, *v.* 1) *a.* najeżyć. *To — a thread*, przyprawić szczecinę do dratwy; 2) *n.* najeżyć się.

BRISTLY, brĭst'-lē, *adj.* szczeciasty, szczecisty, najeżony.

BRITAIN, brĭt'-tĭn, *s.* Brytania, Anglia. *Great —*, Wielka Brytania (Anglia i Szkocya).

BRITAIN *or* BRITANNIC, brĭt-tån'-nĭk, *or* BRITISH, brĭt'-tĭsz, brytański.

BRITANNIA, brĭt-tån'-yå, *s.* (w poezyi), Brytania.

BRITANY, brĭt'-tå-nē, *s.* Bretania prowincya we Francyi).

BRITTLE, brĭt'-tl, *adj.* kruchy; *fig*, słaby, wątły.

BRITTLENESS, brĭt'-tl-nēs, *s.* kruchość. *fig.* słabość; wątłość.

BROUCH, brōcz, *s.* rożen; 2) spinka, szpinka.

TO BROUCH, *v. a.* zatknąć na rożen; 2) napocząć beczkę, utoczyć trunku. *fig:* roztoczyć, rozpuścić, wylać, wynaleść, wymyślić, uknuć. *To — a lie*, zmyślić, skłamać. *To — a heresy*, rozsiać błędy kacerskie.

BROACHER, brōcz'-ůr, *s.* rożen; *fig.* dający początek, autor, wynalazca.

BROAD, brâud, *adj.* i *adv.* szeroki, szeroko. *To speak —*, gadać tonem grubijańskim. *To make —*, rozszerzyć. — *awake*, ocknięty, przebudzony. — *breasted*, piersisty. — *brimmed*, z szerokiemi brzegami (skrzydłami). — *cloth*, sajeta. — *day-light*, biały dzień. — *shouldered*, barczysty, pleczysty. — *side*, bok okrętu, wystrzał ze wszystkich dział z jednego boku okrętu. — *sword*, pałasz.

TO BROADEN, brâu'-dn, *v. n.* szerzyć się, rozszerzyć się.

BROADLY, brâud'-lē, *adv.* szeroko.

BROADNESS, brâud'-nēs, *s.* szerokość.

BROADWISE, brâud'-ŭiz, *adv.* wszerz.

BROCADE, brō-kād', *s.* złotogłów (materya jedwabna).

BROCAGE, brō'-kĭdż, *s. zob.* BROKERAGE.

BROGUE, brōg, *s.* trzewik drewniany (używany w Irlandyi); 2) zepsuty dyalekt.

TO BROIDER, brōĭ'-důr, *v. a.* haftować.

BROIDERY, brōĭ'-důr-rē, *s.* haft.

BROIL, brōĭl, *s.* burda, zgiełk, niesnaska, zamieszka.

TO BROIL, *v.* 1) *a.* skwarzyć, przypiekać; 2) *n.* skwarzyć się, piec się.

BROKE, brōk, *pret. zob.* TO BREAK.

BROKEN, brō'-kn, *part. zob.* TO BREAK, złamany, stłuczony, przerwany. *To speak — English*, mówić niezrozumiałą angielszczyzną. *To die of a — heart*, umrzeć ze zgryzoty. — *bellied*, kiławy. — *hearted*, zgryziony, zmartwiony, strapiony. — *mouth*, szczerbata warga. *A — officer*, zdegradowany oficer. — *rest* (— *sleep*), przerywany sen. — *tradesman* (— *merchant*), kupiec bankrut.. — *winded*, dychawiczny.

TO BROKE, brōk, *v. n.* makler-ować, faktorować.

BROKENLY, brō'-kn-lē, *adv.* przerywanym sposobem, urywczo, urywkami.

BROKER, brō'-kůr, *s.* makler, faktor, tandeciarz, tandetnik, rajfur. *Pawn —*, ten co pożycza na na fanty. *Brokers' row*, tandeta.

BROKERAGE, brō'-kůr-ĭdz, *s.* faktorstwo, tandeciarstwo, zapłata za faktorstwo.

BRONCHIAL, brŏn'-kē-ål, *or* BRONCHIC, brŏn'-kĭk, *adj.* krtaniowy, gardzielowy.

BRONCHOTOMY, brŏn kŏt'-tŏmĕ, *s.* operacya chirurgiczna, zależąca na przerznięciu gardziołki.

BRONZE, brŏnz, *s.* bronz.

BROOCH, brōōcz, *s.* spinka. *Brooched* (*Shaksp.*), wysadzany klejnotami.

TO BROOD, brōōd, *v. a.* i *n.* siedzieć na jajach, wysiadywać pisklęta. *fig:* dumać, rozmyślać.

BROOD, *s.* pisklęta jednego gniazda. *fig:* ród, plemie, pokolenie. — *hen*, kwoka.

BROODY, brōō'-dē, *adj.* wylęgający.

BROOK, brōōk, *s.* strumień, potok. — *lime*, przetacznik, bobownik.

TO BROOK, *v. a.* i *n.* cierpieć, znosić, ścierpieć.

BROOM, brōōm, *s.* żarnowiec, janowiec (z którego się miotły robią), miotła. — *land*, pole na którém żarnowiec rośnie. — *man* (— *maker*), miotlarz. = *staff* (— *stik*), miotlisko. — *woman*, miotlarka. *Whisk* —, miotełka od sukien, *Sweet* —, wrzos.

BROTH, brŏth, *s.* rosół.

BROTHEL (—HOUSE), brŏTH'-ĕl-hōūs, burdel.

BROTHER, brŭTH'-ŭr, *s.* brat. — *in-law*, szwagier. *Half* — (*step* —), brat przyrodni. *Foster* —, spólwychowaniec.

BROTHERHOOD, brŭTH'-ŭr-hŭd, *s.* bractwo, braterstwo.

BROTHERLY, brŭTH'-ŭr-lē, *adj.* braterski, bratni.

BROUGHT, brâut, *prep.* i *part.* (*zob.* TO BRING). *Amount* — *over*, summa z przeniesienia. *He has* — *up what he has eaten*, oddał wszystko co zjadł. *She was* — *to bed of a son*, powiła syna. *I am now* — *to such a pass*, do takiéj teraz przywiedziony jestem ostateczności.

BROW, brōū, *s.* brwi, czoło; *fig.* szczyt, wierzchołek. *To bend* or *knit the* —, zmarszczyć brew, czoło. *To clear up the* —, wypogodzić czoło. *By the sweat of thy* —, w pocie czoła. *The* — *of a hill*, wierzchołek pagórka.

TO BROWBEAT, brōū'-bēt, *v. a.* zmierzyć kogo surowym wzrokiem, wzgardliwie poglądać, pomiatać.

BROWN, brōūn, *adj.* brunatny, ciemny. — *bill*, broń dawnéj piechoty angielskiéj. — *bread*, chléb razowy. — *girl*, — *woman*, brunetka. — *paper*, bibuła, makulatura. — *study*, czarna melancholia.

BROWNNESS, brōūn'-nĕs, *s.* brunatność.

BROWSE, brōūz, *s.* gałązka, latorośl, odrośl.

TO BROWSE, *v.* skubać gałąski lub trawę.

TO BRUISE, brōōz, *v. a.* zgnieść, zetrzeć, potłuc; nabić guzow, siniaków. *To be bruised all over*, być pobitym, potłuczonym.

BRUISE, *s.* sini guz, potłuczenie, siniak. — *wort*, żywokost.

BRUMAL, brōō'-mâl, *adj.* zimowy.

BRUNETT, brōō-nĕt', *s. f.* brunetka.

BRUNT, brŭnt, *s.* uderzenie, napad. *To stand the first* —, wytrzymać pierwsze natarcie, uderzenie.

BRUSH, brŭsz, *s.* szczotka, (*myśl.*), lisi ogon, kita; (*vulg*), bitwa, utarczka. *To give one a* —, pobić kogo. — *wood*, chróst, chróścina.

TO BRUSH, *v.* 1) *a.* chędożyć szczotką; 2) *n.* *To* — *away*, drapnąć, zemknąć. *To* — *by*, otrzeć się o kogo, przemknąć się, mignąć się, przesmyknąć się.

BRUSHY, brŭsz'-ē, *adj.* najeżony, szorstki.

TO BRUSTLE, brŭs'-sl, *v. n.* chrostać, chrobotać, trzeszczeć. *To* — *up to one*, miotać się, cisnąć się na kogo.

BRUTAL, brōō'-tâl, *adj.* bydlęcy, zwierzęcy, brutalny, grubiański.

BRUTALITY, brōō-tâl'-ē-tē, *s.* brutalstwo, grubiaństwo.

TO BRUTALIZE, brōō'-tâ-līz, *v. a.* i *n.* zbestwić, zbestwić się.

BRUTALLY, brōō'-tal-iē, *adv.* po brutalsku, po grubiańsku.

BRUTE, brōōt, 1) *adj.* bydlęcy, zwierzęcy; bezrozumny, brutalny, grubiański; 2) *s.* bydlę, brutal, głupiec, grubijanin.

TO BRUTIFY, brōō'-tē-fī, *v. a.* zbestwić, zbydlęcić.

BRUTISH, brōō'-tĭsz, *adj.* bydlęcy, zwierzęcy. —LY, *adv.* jak bydlę, po bestyalsku. —NESS, *s.* bestyalstwo, bydlęcość, zwierzęcość.

BUBBLE, bŭb'-bl, *s.* bańka, bąbel; *fig.* fraszka, bzdura, bzdurstwo, szalbierstwo, oszustostwo; kiep, dureń.

TO BUBBLE, *v.* 1) *n.* (*to* —*up*), wytryskać; 2) *a.* wystrychnąć na kpa, okpić, odrwić, oszukać, ocyganić.

BUBBLER, bŭb'-blŭr, *s.* szalbierz, oszust, odrwisz.

BUBBY, bŭb'-bē, *s.* (*vulg.*), cyce, piersi.

BUBO, bū'-bō, *s.* dymienica, bąbon.

BUCCANIER (—EER), bŭk-â-nēēr', *s.* rozbojnik morski.

BUCK, bŭk, *s.* kozioł, samiec rozmaitych zwierząt; 2) ług, zola. — *basket*, kosz na brudy. — *bean*, bobrek trojlistny. — *mast*, bukiew, buczyna. — *thorn*, kruszyna, szakłak. — *wheat*, gryka, tatarka.

TO BUCK, *v.* 1) *a.* ługować, zolić, prać; 2) *n.* parkocić się.

BUCKET, bŭk'-kĭt, *s.* kubeł, ceber, wiardro.

BUCKLE, bŭk'-kl, *s.* sprzączka; 2) pukiel, loki, kędziory.

TO BUCKLE, *v.* 1) *a.* spiąć, zapiąć, podpiąć; fryzować, kędzierzawić; 2) *fig.* gotować się, sposobić się, przykładać się. *To* — *with*, zewrzeć się z kim, za łby się wodzić, tuzać się.

BUCKLER, bŭk'-lŭr, *s.* puklerz.

BUCKRAM, bŭk'-rŭm, *s.* gatunek płótna gumowanego, woszczanka.

BUCOLIC, bū-kŏl'-ĭk, *s.* pasterka, sielanka.

BUD, bŭd, *s.* pączek, zarodek, zawiązek. *Nipped in the* —, zgniciony, zniszczony w samym zarodku.

TO BUD, *v.* 1) *n.* puszczać pączki, rozwijać się; 2) *a.* szczepić, okulizować.

TO BUDGE, bŭdż, *v. n.* ruszać się.

BUDGET, bŭ'-dżĕt, *s.* wór, worek, torba skórzana; *fig:* budżet czyli wykaz przychodów i rozchodów grosza publicznego.

BUFF, bŭf, *s.* wyprawna skóra bawola.

TO BUFF, *v. a.* szturchnąć, pchnąć.

BUFFALO, bŭf'-fâ-lō, *s.* bawoł.

BUFFET, bŭf'-fĭt, *s.* szturchaniec, kuks.

TO BUFFET, *v. a.* i *n.* szturchnąć, pchnąć, bić się na kułaki.

BUFFETER, bŭf'-fĭt-tŭr, *s.* bijący się na kułaki.

BUFFLE, bŭf'-fl, *s.* bawół. — *headed*, bawołowaty, głupi.

BUFFOON, bŭf-fōōn', *s.* bufon, błazen. *To play the* —, błaznować.

BUFFOONERY, bŭf-fōōn'-ŭr-rē, bufonada, błazeństwo.

BUG, bŭg, *s.* pluskwa.

BUGBEAR, bŭg'-bâr, *s.* koczkodan, poczwara, straszydło.

BUGGINESS, bŭg'-gē-nĕs, mnóstwo pluskiew.

BUGGY, bŭg'-gē, *adj.* zapluskwiony.

BUGLE, bū'-gl, *s.* czarna paciorka; 2) —, or — *horn*, myśliwska trąbka, borówka; 3) (roślina), gądziel.

BUGLOSS, bū'-glŏs, *s.* (roślina), miodunka czyli język wołowy. *The viper's* —, żmijowiec pospolity.

TO BUILD, bĭld. *v. ir. a.* i *n.* budować. *To* — *up*, wybudować. *To* — *upon*, budować na czém, gruntować się lub zasadzać się na czém.

BUILDER, bĭld'-ŭr, *s.* budowca.

BUILDING, bĭld'-ĭng, *s.* budowanie, budowa.

BUILT, bĭlt, 1) *pret.* i *part.* (*zob.* TO BUILD), 2) *s.* budowa, architektura.

BULB, bŭlb, *s.* cebula czyli korzeń niektórych roślin.

BULBACEOUS, bŭl-bā'-szŭs, *or* BULBOUS, bŭl'-bŭs, *adj.* cebulasty.

TO BULGE, bŭldż, *v. n.* osiąść na mieliznie, zatonąć; 2) wydąć się, wypuczyć się, sterczeć.

BULK, bŭlk, *s.* massa, kupa, ogrom; tusza, objętość; ogół, hurt.

BULKINESS, bŭl'-kē-nĕs, *s.* tusza, otyłość, ogromność.

BULKY, bŭl'-kē, *adj.* otyły, ogromny.

BULL, bůl, *s.* byk, buhaj; 2) bąk, omyłka, poszkapienie się. *zob.* IRISH; 3) bulla papiezka; 4) (w piśmie ś.), możny wróg; 5) *John Bull*, lud angielski. *To tell a story of a cock and a* —, duby smalone prawić, bredzić, bajać o żelaznym wilku. *To make bulls*, od rzeczy gadać, bąka wystrzelić. — *baiting*, szczwanie byków psami. — *beggar*, drab, koczkodan, straszydło. — *calf*, cielak; *fig:* cielątko, głupiuteńki, gap; — *dog*, brytan. — *finch*, gil. — *fly*, — *bee*, giez, mucha. — *head*, bycza głowa; *fig.* głupiec, jołop. —*'s pizzle*, bykowiec, byczy korzeń.

BULLET, bůl'-lit, *s.* kula.

BULLION, bůl'-yůn, *s.* złoto i srebro w sztabach.

BULLOCK, bůl'-lůk, *s.* byczek, buhajek.

BULLY, bůl'-lė, *s.* junak, zawadyak.

TO BULLY, *v. n.* junaczyć, brewerye wyrabiać. *To* — *out of*, krzykiem, hukiem, pogróżką wymusić co od kogo.

BULRUSH, bůl'-růsz, *s.* sitowina.

BULWARK, bůl'-uárk, *s.* przedmurze.

BUM, bům, *s.* dupa, zadek. — *bailif* (*vulg.*), sługa policyjny, siepacz, komornik. — *boat* (*vulg.*), statek na którym markietanka pod okręty podpływa, i żywność majtkom przedaje.

BUMBAST, *zob.* BOMBAST.

BUMP, bůmp, *s.* bąbel, pęcherz, guz.

BUMPER, bům'-půr, kufel.

BUMPKIN, bům'-kin, *s.* cymbał, rura, basałyk, prostak, drągal.

BUMPKINLY, bům'-kin-lė, *adv.* po prostacku, po grubiańsku.

BUNCH, bůnsz, *s.* guz, garb; pęk, plik, wiązka; grono, jagoda.

BUNCHBACKED, bůnsz'-bákt, *adj.* garbaty.

BUNCHY; bůu'-szė, *adj.* groniasty, winogroniasty.

BUNDLE, bůn'-dl, *s.* wiązka, zwiniątko, pęk, plik.

TO BUNDLE, *v. a.* (*to* — *up*), zawinąć, zwinąć.

BUNG, bůng, *s.* szpunt, czop. — *hole*, szpuntowa dziura.

TO BUNG, *v. a.* szpuntować.

TO BUNGLE, bůng'-gl, *v. n.* partaczyć, fuszerować.

BUNGLE, *s.* partactwo, fuszerstwo.

BUNGLER, bůng'-lůr, *s.* partacz fuszer.

BUNGLINGLY, bůng'-gling-lė, *adv.* po partacku, po fuszerszku.

BUNT, bůnt, *s.* (*mar.*), wydęcie żaglu.

BUNTING, bůnt'-ing, *s.* gatunek trznadla.

BUOY, bůůė, *s.* (*mar.*), beczka uwiązana na wodzie, dla wskazania mielizny lub szkopułu ukrytego pod wodą; korek pływający na wodzie nad rzuconą kotwicą.

TO BUOY *v.* 1) *a.* (*to* — *up*), unosić nad wodą, nie dać utonąć; *fig.* dodawać serca, zachęcać; 2) *n.* bujać po wodzie; *fig.* być wesołéj myśli.

BUR, bůr, *or* BURDOCK, bůr'-dók, *s.* łopian, łopuch.

BURBOT, bůr'-bůt, s. (ryba), jążwica, ciernik.

BURDEN, bůr'-dn, *s.* brzemię, ciężar; 2) zwrotka czyli ostatni wiersz strofy, który się w śpiewaniu powtarza.

TO BURDEN, *v. a.* obciążyć, obarczyć, obładować.

BURDENER, bůr'-dn-ůr, *s.* obciążający, ciemiężca.

BURDENOUS, bůr'-dn-ůs, *or* BURDENSOME, bůr'-dn-sům, *adj.* uciążliwy.

BURDENSOMENESS, bůr'-dn-sům-nės, *s.* uciążliwość.

BURGESS, bůr'-dżės, *s.* mieszczanin.

BURGH, bůrg, *s.* miasteczko.

BURGHER, bůr'-gůr, *s.* mieszczanin.

BURGHERSHIP, bůr'-gůr-szip, *s.* mieszczaństwo, stan miejski.

BURGLARY, bůr'-glá-rė, *s.* kradzież z wyłomem.

BURGOMASTER, bůr'-gò-másztůr, *s.* burmistrz.

BURIAL, bėr'-rė-ál, *s.* pogrzeb. —*ground* (— *place*), cmentarz.

BURIER, bėr'-rė-ůr, *s.* grzebiący umarłych, grabarz.

BURIN (—E), bů'-rin, *s.* rylec.

TO BURL, bůrl, *v. a.* postrzygać sukno.

BURLESQUE, bůr-lėsk', 1) *adj.* śmieszny; 2) *s.* śmieszność.

BURLINESS, bůr'-lė-nės, *s.* tusza, otyłość.

BURLY, bůr'-lė, *adj.* tłusty, otyły.

TO BURN, bůrn, *v. reg.* i *ir. a.* i *n.* palić, palić się, gorzeć, pałać. *To* — *away*, odpalić. *To* — *up*, spalić, wypalić. *To* — *to ashes*, spalić na popiół. *To* — *day-light*, palić świécę w biały dzień. *To* — *faint and dim*, ciemno się palić.

BURN, *s.* pogorzelina, oparzelina.

BURNER, bůr'-nůr, *s.* palący. *He is no* — *of navigable rivers*, prochu niewymyśli.

BURNET, bůr'-nit, *s.* (roślina), krwiściąg, biedrzyniec.

BURNING, bůr'-ning, *s.* palenie, pożar. *To smell of* —, trącić przypaleniznę; 2) *adj.* palący, gorący, palający, gorejący. — *glass*, szkło palące. — *scent*, świeży trop, ślad.

TO BURNISH, bůr'-nisz, *v. a.* polerować, gładzić.

BURNISHER, bůr'-nisz-ůr, *s.* polerownik; 2) narzędzie do polerowania.

BURNT, bůrnt, *pret* i *part.* (*zob.* TO BURN), — *offering* (—*sacrifice*), całopalenie. *Sun* —, ogorzały, opalony od słońca. — *up*, spalony. — *out*, wypalony.

BURR, bůr, *s.* miękisz u ucha, koniec ucha.

BURROW, bůr'-rò, *s.* miasteczko uprzywilejowane, mające dawniéj prawo wysyłania reprezentanta do parlamentu; 2) nora królicza.

TO BURROW, *v.* 1) *a.* ryć norę; 2) *n.* zaryć się, skryć się w norę.

BURSAR (—ER), bůr,-sůr, *s.* kassyer uniwersytecki; 2) uczeń funduszowy w uniwersytetach szkockich.

BURSE, bůrs, *s.* bursa.

TO BURST, *v. ir. a.* i *n.* rozbić, rozłupać, rozprysnąć, pęknąć, rozpęknąć się, przepękнąć się. *To* — *forth*, wybuchnąć, wynurzyć się. *To* — *from one's arms*, wyrwać się z czyjego objęcia. *To* — *in upon one*, najść, napaść na kogo. *To* — *into tears*, zalać się łzami. *To* — *out into laughter*, parsnąć ze śmiechu. *To* — *upon one's sight*, znagła się okazać, zjawić się. *To* — *with laughter*, pękać ze śmiechu, śmiać się do rozpuku.

BURST, 1) *s.* pęknienie, przepęknienie, rozpadlina, wybuch. — *of laughter*, głośny śmiech. — *of thunder*, grom, piorun; 1) *pret.* słowa TO BURST; 3) — *or* BURSTEN, *part.* tegoż słowa: pęknięty, rozpękniony. — *or* BURST-BELLIED, kiławy. BURST-WORT (roślina), żabie gronka, sporysz.

BURSTENNESS, bůrst'-nės, *s.* ruptura, kiła.

BURTHEN, bůr'-THn, *zob.* BURDEN.

BURY, bėr'-rė, *s.* jama, nora. *zob.* BURROW; 2) † szlachecki dwór: ztąd zakończenie nazwisk wielu miast, miasteczek i t. d.

TO BURY, *v. a.* chować, grzebać, pochować, pogrzebać.

BUSH, bůsz, *s.* krzak, krzew; 2) wiecha nad szynkiem. *To go about the* —, nieśmiało brać się do czego, wahać się, namyślać się, marudzić.

BUSHEL, bůsz'-il, *s.* korzec.

BUSHINESS, bůsz'-ė-nės, *s.* krzewistość.

BUSHMENT, bůsz'-mėnt, *s.* gęszcza, zarośle.

BUSHY, bůsz'-ė, *adj.* krzewisty.

BUSILESS, bíz'-zė-lės, *adj.* niezajęty, niezatrudniony.

BUSILY, bíz'-zė-lė, *adv.* czynnie, skrzętnie.

BUSINESS, bíz'-nės, *s.* czynność, zatrudnienie, interes, sprawa, handel. *what* — *do you have here?* jaki masz tu interes? czego potrzebujesz? *It is none of your* —, to do ciebie wcale nie należy, to się ciebie nie tyczy. *Line of* —, powołanie, zajęcie, zatrudnienie. *To set up for* —, założyć handel, przedsięwziąć rzemiosło. *He has done my* —, *he has killed me*, zgubił mnie, zrujnował, zabił. *My* — *is done*, już po mnie, zginąłem.

BUSK, bůsk, *s.* pręt stalowy lub róg wielorybi w gorsetach.

BUSKIN, bůs'-kin, *s.* ciżmy, koturn starożytnych aktorów.

BUSKINED, bŭs'-kĭnd, *adj.* ozuty w cłżmy, w koturn. — *hero*, aktor tragiczny.

BUSS, bŭs, *s.* całus; 2) czółno używane w połowie śledzi.

TO BUSS, *v. a.* cmoknąć, pocałować.

BUST, bŭst, *s.* popiersie.

BUSTARD, bŭs'-tûrd, *s.* drop.

BUSTLE, bŭs'-sl, *s.* hałas, gwar, wrzawa, zgiełk, krzątanina.

TO BUSTLE, *v. n.* krzątać się, uwijać się, szastać się, wiercieć się, hałasować.

BUSTLER, bŭs'-lûr, *s.* człowiek niespokojny.

BUSY, bĭz'-zė, *adj.* zajęty, czynny, zatrudniony. — *body*, wścibski.

TO BUSY, *v. a.* zająć, zatrudnić. *To be busied with a thing*, zatrudniać się, zajmować się, chodzić lub krzątać się około czego.

BUT, bŭt, *conj.* i *adv.* lecz, ale, jedno, tylko, tylko co, aby nie, gdyby nie, wyjąwszy, oprócz, bardzo, bardzo mało, jednak, wszelako. *I went to see him, — he was not at home*, poszedłem do niego, ale go nie było w domu. *He is nothing — skin and bones*, tylko skóra a kości.. *— a while since*, tylko co, przed chwilą. *She is — just gone*, tylko co wyszła. *There is no doubt — he will come*, nie masz wątpliwości aby nie przyszedł. *There is none — knows*, nie masz nikogo coby nie wiedział. — *for you* or *had it not been for you*, gdyby nie ty. *They all came=you two*, wszyscy przyszli, oprócz was dwóch. *Life is — short*, życie jest bardzo krótkie. *You eat — little*, jesz bardzo mało, — *sparingly*, bardzo oszczędnie. — *yet*, — *still*, jednak, wszelako, mimo to jednak.

BUT-END, bŭt'-ĕnd, *s.* tylec, obuch, kolba.

BUTCHER, bŭ'-czûr, *s.* rzeźnik.

TO BUTCHER, *v. a.* zarznąć, zamordować.

BUTCHERLINESS, bŭ'-czûr-lė-nĕs, *s.* krwawość, okrucieństwo.

BUTCHELRY, bŭ'-czûr-lė, *adv.* krwawo, okrutnie.

BUTCHERY, bŭ'-czûr-rė, *s.* rzeźnictwo; *fig:* rzeź, mordy, w pień wycięcie.

BUTLER, bŭt'-lûr, *s.* piwniczy.

BUTT, bŭt, *s.* kolba, 2) antał, kufa, 3) cel, cel pośmiewiska.

TO BUTT, *v. n.* uderzyć łbem.

BUTTER, bŭt'-tûr, *s.* masło. — *box*, maselniczka. — *bump*, (ptak) bąk. — *bur*, kaczyniec. — *churn*, maślnica. — *fly*, motyl. — *milk*, maślanka. — *tooth*, ząb przedni. — *tub*, faska na masło. — *woman*, maślarka. — *wort*, (roślina) tłustosz. *bread and —*, chleb z masłem. *A slice of bread —*, chleb z masłem.

BUTTERY, bŭt'-tûr-rė, 1) *adj.* maślany; 2) *s.* spiżarnia.

BUTTOCK, bŭt'-tŭk, *s.* półdupki, zadek, kuper.

BUTTON, bŭt'-tn, *s.* guzik.

TO BUTTON, *v. a.* zapiąć na guzik, zaszpilić.

BUTTRSS, bŭt'-trĭs, *s.* (*arch.*) arkada, podpora, filar, zastrzał.

TO BUTTRESS, *v. a.* podeprzeć.

BUXOM, bŭk'-sŭm, *ad.* krotochwilny, hoży, dziarski, żwawy, rzeski. —LY. *adv.* hożo, dziarsko, żwawo. —NESS, *s.* hożość, dziarskość, żwawość, rzeskość.

TO BUY, bĭ, *v. ir. a.* kupić, kupować. *To — of*, kupić od. *To — off*, wykupić. *To — a pig in a poke*, (*prov.*), kota w worku targować.

BUYER, bĭ'-ûr, *s.* kupujący, nabywca.

TO BUZZ, bŭz, *v. n.* brzęczeć, bęczeć, bzykać, gwarzyć.

BUZZARD, bŭz'-zûrd, *s.* myszołów (rodzaj jastrzębia), *fig:* bałwan, głupiec.

BUZZER, bŭz'-zûr, szeptacz, zausznik.

BY, bĭ, bė, *prep. adv*, i *s.* przy, obok, z boku, mimo, przez i t. d. *— candle light*, przy świecy. — *chance*, przypadkowo. — *good luck*, szczęściem. — *so much more*, o tyle więcéj, tym bardziéj. — *stealth*, pokryjomu, ukradkiem. — *birth*, rodem. *He goes — the name of*, znany pod imieniem. *He is — trade a tailor*, krawiec z rzemiosła. *He is there — himself*, on jest tam sam jeden. *To stand — one*, wspierać kogo, dopomagać. *She is with child — you*, od ciebie, w ciąży. — *word of mouth*, ustnie. — *my watch*, na moim zegarku. — *little and little*, powoli, stopniami. — *turns*, kolejnie. *Day — day*, dzień po dniu. — *and —*, zaraz, niebawnie, niezadługo. *One — one*, po jednemu. *Fifty feet — twenty*, 50 stop wzdłuż, a 20 wszerz. *I find much good — it*, dobrze mi z tym, to mi jest z pożytkiem. *Should I do — you as you do — me*, gdybym z tobą postąpił jak ze mną postępujesz. *Hard —, close —*, tuż przy. *Side — side*, bok do boku, przy boku. *— this time twelve month*, od dziś za rok. — *twelve o'clock*, około dwunastéj. *She must be dead — this time*, pewnie już teraz nie żyje. *Times gone —*, upłynione czasy. — *all means*, koniecznie, wszelkim sposobem. — *no means*, wcale nie. — *heart*, na pamięć. — *the pound*, na funty. — *the —, — the way*, mimochodem, nawiasowo. — *the way of France*, przez Francyę. — *water and — land*, wodą i lądem. — *way of jest*, żartem. *A bottle — way of candlestic*, butelka zamiast lichtarza. — *dint of*, przez, za pośrednictwem. — *virtue of*, na mocy. — *the side of*, obok, przy; 2) w składanych: — *blow*, bękart. — *concernment*, uboczny interes. — *gone*, przeszły, upłyniony. — *name*, przydomek. — *path*, ścieżka. — *profits*, obrywki. — *room*, alkierz, gabinet. — *stander*, widz, przytomny. — *street*, zaułek. — *way*, droga uboczna. — *word*, przysłowie, przypowieść. *A passer —*, przechodzący.

C

CABAL, kâ-bâl', *s.* kabała; 2) ministeryum angielskie za Karola II. tak nazwane od początkowych liter członków którzy je składali.

TO CABAL, *v. n.* kabałować, knować, intrygować.

CABALIST, kâb'-â-lĭst, *s.* kabalista.

CABALISTIC, (—CAL), kâb-âl-lĭs'-tĭk, *adj.* kabalistyczny.

CABALLER, kâ-bâl'-lûr, *s.* intrygant, matacz.

CABBAGE, kâb'-bĭdż, *s.* kapusta. —*plant*, rosada. —*worm*, gąsienica.

TO CABBAGE, *v. a.* kraść okrawki sukna (o krawcach).

CABIN, kâb'-bĭn, *s.* gabinet, kajuta w okręcie, szałasz, buda.

TO CABIN, *v.* 1) *n.* mieszkać w budzie; 2) *a.* zaprzeć do budy, do kajuty.

CABINET, kâb'-ĭn-ĕt, *s.* gabinet; 2) szafa z szufladami, biuro. *A — of minerals, coins etc.*, gabinet mineralogiczny, numizmatyczny, etc. — *council*, rada gabinetowa, rada stanu. — *maker*, stolarz robiący sprzęty z hebanu, z mahoniu.

CABLE, kâ'-bl, *s.* lina kotwiczna, lina okrętowa.

CACAO, kâ'-kò, *s.* kokos.

TO CACKLE, kâk'-kl, *v. n.* gęgać; 2) gdakać, chychotać się.

CACKLE, *s.* gęganie; 2) chychy, chychotki.

CACKLER, kâk'-lûr, *s.* gęgacz, 2) chychotek, papla, pleciuch.

CACOCHYMIC (—CAL), kâk-kò-kĭm'-ĭk, *adj.* pełen zepsutych soków, niezdrowy, chorowity.

CACOCHYMY, kâk-kò'-kĭm-mė, *s.* zepsucie soków.

CACOPONHY, kâ-kŏf'-ò-nė, *s.* przykre brzmienie, dźwięk nieprzyjemny wyrazów.

CADAVEROUS, kâ-dâw'-ė-rŭs, *adj.* trupiasty.

CADE, kâd, 1) *s.* baryłka, beczułka; 2) *adj.* swojski, oswojony, domowy.

CADENCE, (—CY), kâ'-dĕns, *s.* spadek głosu w muzyce, w wierszu.

CADET, kâ-dĕt', *s.* młodszy brat; kadet w wojsku.

CADI, kâ'-dė, *s.* kady czyli sędzia turecki.

CADUCEUS, kâ-dû'-szė-ŭs, *s.* laska Merkuryusza, wężokręt.

CADUCITY, kâ-dû'-sė-tė, *s.* schyłek, podupadanie na siłach.

CAESURA, sė-zû'-râ, cezura, średniowka.

CAFTAN, kâf'-tân, kaftan.

CAG, kâg, *s.* baryłka, beczułka (od 16 do 20 kwart).

CAGE, kâdż, *s.* klatka.

TO CAGE, *v. a.* zamknąć w klatkę.

CAIMAN, kå'-mån, *s.* gatunek krokodyla.

CAIN, kå'-în, *s.* Kaim.

CAITIFF, kå'-tîf, *s.* łajdak, galgan, szelma.

TO CAJOLE, kå-dżôl', *v. a.* pieścić, karesować, głaskać, pochlebiać, przymilać się.

CAJOLER, kå-dżô'-lûr, *s.* pochlebca.

CAJOLERY, kå-dżô'-lûr-rè, *s.* pochlebstwo.

CAKE, kåk, *s.* ciasto, ciasteczko, placek.

TO CAKE, *v. n.* sklejać się, zlepiać się.

CALABASH, kål'-å-bâsz, *s.* dynia, tykwa.

CALAMITOUS, kå-lâm'-è-tûs, *adj.* nieszczęsny.

CALAMITY, kå-lâm'-è-tè, *s.* klęska, niedola, nieszczęście.

CALASH, kå-lâsz', *s.* kolaska.

CALCARIOUS, kål-kå'-rè-ûs, *adj.* wapienny.

CALCINATION, kål-sè-nå'-szûn, *s.* wapnienie, spalenie na węgiel.

TO CALCINE, kål-sîn', *v.* 1) kalcynować, spalić na węgiel, na proch; 2) *n.* zostać spalonym na węgiel.

TO CALCULATE, kål'-kû-låt, *v.* 1) *a.* kalkulować, liczyć, rachować, obliczyć, wyrachować; 2) *n.* kalkulować, miarkować.

CALCULATION, kål-kû-lå'-szûn, *s.* kalkulacya, liczenie, rachuba.

CALCULATOR, kål-kû-lå'-tûr, *s.* kalkulator, rachmistrz.

CALCULATORY, kål'-kû-lå-tûr-è, *adj.* kalkulacyjny.

CALCULE, kål'-kûl, *s.* † rachunek.

CALDRON, kâul'-drûn, *s.* kocioł.

CALEDONIA, kå-lè-dô'-nè-å, *s.* (w poezyi). Kaledonia, Szkocya.

CALEFACTION, kål-è-fâk'-szûn, *s.* grzanie, ogrzewanie.

CALEFACTIVE, (—TORY), kål-è-fâk'-tîw, *adj.* grzejący, ogrzewający.

TO CALEFY, kål'-è-fl, *v. n.* ogrzewać się.

CALENDAR, kål'-ên-dûr, *s.* kalendarz.

CALENDER, *s.* prasa sukienna, magiel.

TO CALENDER, *v. a.* prasować, maglować.

CALF, kâf, *s.* cielę; 2) łydka.

CALIBER, kål'-è-bûr, *s.* kaliber.

CALICE, kål'-lîs, *s.* kielich.

CALICO, kål'-è-kô, *s.* cyc, kartun.

CALIF, (—PH), kå'-lîf, kalif.

CALIGATION, kå-lè-gå'-szûn, *or* CALIGINOUSNESS, kå-lîdż'-è-nûs-nês, *s.* ciemność; smagłość twarzy.

CALIGINOUS, kå-lîdż'-è-nûs, ciemny, smagły.

CALIX, kål'-lîks, *s.* (*bot.*) kielich kwiatowy.

TO CALK, kâuk, *v. a.* (*mar.*) dychtować, zatykać dziury.

TO CALL, kâul, *v. a.* et *n.* wołać, odwiedzieć, nazywać. *What do you — that?* jak się to nazywa? *What d'ye — him?* jak się on nazywa? *To — one names*, przezywać kogo. *To — to account*, pociągnąć do odpowiedzialności, żądać tłómaczenia. *To — to mind*, przypomnieć sobie. *To — aside*, odwołać na stronę. *To — at one*, odwiedzić kogo, zajść do kogo. *To — away*, odwołać. *To — back*, napowrot przywołać, odwołać. *To — down*, przywołać na dół. *To — for*, żądać, wymagać. *To — forth*, wywołać, wyzwać. *To — in*, przywołać, przyzwać. *To — in one's word*, odwołać dane słowo. *To — in question*, podać w wątpliwość, wątpić. *To — on (upon)*, wzywać; zajść, odwiedzić. *To — upon the name of God*, wzywać imienia Pańskiego. *To — upon (on) one in one's way*, wstąpić do kogo po drodze. *I find my self called upon*, widzę się być obowiązanym, zmuszonym. *To — out*, wywołać, zawołać, wykrzyknąć. *To — over an assembly* or *the names of an asssembly*, czytać listę imienną zgromadzenia· *To — up*, przywołać na górę. *To — one up in the morning*, obudzić kogo. *To — up spirits*, wywoływać duchy.

CALL, *s.* wołanie, zawołanie, zwołanie; odwiedziny, wizyta. *— of partridges*, wabienie kuropatw. *— of the house*, zwołanie parlamentu. *To give one a —*, odwiedzić kogo. *To be ready at a —*, być w pogotowiu na każde zawołanie.

CALLAT (—ET), kål'-lêt, *s.* (*vulg.*) kurwa.

CALLING, kâul'-lîng, *s.* wołanie, powołanie, zatrudnienie, rzemiosło.

CALLIPERS, kål'-lè-pûrz, *s. pl.* cyrkiel cielielski, krzywonogi cyrkiel.

CALLOSITY, kål-lô'-sè-tè, *s.* odcisk, zatwardziałość, mozół.

CALLOUS, kål'-lûs, *adj.* odgnieciony; twardy, zatwardziały, nieczuły.

CALLOUSNESS, kål'-lûs-nês, *s.* odcisk, odgniecenie; zatwardziałość, nieczułość.

CALLOW, kål'-lô, *adj.* bezpióry, goły, nagi.

CALLUS, kål'-lûs, *s.* odcisk, nagniotek.

CALM, kâm, 1) *adj.* cichy, spokojny; 2) *s.* cisza, spokojność.

TO CALM, *v. a.* uciszyć, ukoić, uspokoić.

CALMER, kâm'-ûr, *s.* uspokoiciel.

CALMLY, kâm'-lè, *adv.* cicho, spokojnie.

CALMNESS, kâm'-nês, *s.* cisza, uciszenie, spokojność umysłu.

CALOMEL, kål'-ô-mêl, *s.* (*chem.*) kalomel czyli sublimat merkuryusza.

CALORIC, kå-lôr'-îk, *s.* cieplik.

CALORIFIC, kål-ô-rîf'-îk, *adj.* ciepłorodny.

CALOTTE, kål-lôt', *s.* mycka, jarmułka.

CALUMET, kål'lûm-êt, *s.* (u dzikich Indyanów Ameryki północnéj) lulka pokoju, godło opieki i przyjaźni.

TO CALUMNIATE, kå-lûm'-nè-åt, *v. a.* potwarzać, obmawiać, szkalować.

CALUMNIATION, kå-lûm-nè-å'-szûn, *s.* potwarzanie, obmawianie.

CALUMNIATOR, kå-lûm'-nè-å'-tûr, *s.* potwarca, oszczerca.

CALOMNIOUS, kå-lûm'-nè-ûs, *adj.* potwarczy, oszczerczy.

CALUMNY, kål'-ûm-nè, *s.* potwarz, oszczerstwo.

TO CALVE, kâw, *v. n.* cielić się, ocielić się.

CALVINISM, kål'-wè-nîzm, *s.* kalwinizm.

CALVINIST, kål'-wè-nîst, *s.* kalwin, kalwinka.

CALX, kâlks, *s.* (*chem.*) ciało spalone na węgiel.

CAMAIEU, kâ-mâ'-yôô, *s.* rznięty kamień, kamień z płaskorzeźbą.

CAMBRIC, kâm'-brîk, *s.* muszlin, batyst.

CAME, kâm, *pret. zob.* TO COME.

CAMEL, kâm'-êl, *s.* wielbląd.

CAMELOPARD, kâ-mêl'-lô-pârd, *s.* wielbłądoryś.

CAMELOT, *or* CAMLET, kâm'-lêt, *s.* kamlot.

CAMERONIANS, kâm-mè-rô'-nè-ânz, *s. pl.* sekta religijna która się oderwała od prezbiteryanów szkockich w roku 1680, tak nazwana od swego naczelnika.

CAMOCK, kâm'-mûk, *s.* (roślina) wilżyna.

CAMOMILE, kâm'-mô-mil, *s.* rumianek.

CAMP, kâmp, *s.* oboz.

TO CAMP, *v. n.* obozować.

CAMPAIGN, kâm-pân', *s.* kampania.

CAMPAIGNER, kâm-pân'-ûr, *s.* stary wiarus, weteran.

CAMPANIFORM, kâm-pân'-nè-fôrm, *or* CAMPANULATE, kâm-pân'-û-lât, *adj.* dzwonkowaty.

CAMPESTRAL, kâm-pès'-trâl, *adj.* polny.

CAMPHIRE, kâm'-fîr, *s.* kamfora. *— tree*, drzewo kamforowe.

CAMPHORATE, kâm'-fô-rât, *adj.* kamforowany.

CAMPION, kâm'-pè-ûn, *s.* (roślina) kąkolik, płomieńczyk.

CAN, kân, *s.* kufel, dzban.

TO CAN, *v. ir. n.* módz, być w stanie, podołać.

CANAILLE, kâ-nâl', *s.* motłoch.

CANAL, kâ-nâl', *s.* kanał.

CANARY, kâ-nâ'-rè, *s.* wyspa kanaryjska. *— bird*, kanarek. *— grass*, myszy ber.

TO CANCEL, kân'-sêl, *v. a.* wymazać, przemazać, wykreślić.

CANCELLATED, kân'-sêl-lâ-têd, *adj.* otoczony kratą; 2) wymazany.

CANCELLATION, kân-sêl-lâ'-szûn, *s.* wymazanie, skasowanie.

CANCER, kân'-sûr, rak; 2) rak na zodiaku; 3) rak choroba.

TO CANCERATE, kân'-sûr-rât, *v. n.* zamienić się w raka, dostać raka.

CANCERATION, kân-sûr-rà'-szûn, *s.* narósl rakowa.

CANCEROUS, kân'-sûr-rûs, *adj.* rakowaty.
CANCEROUSNESS, kân'-sûr-rûs-nês, rakowatość.
CANCRINE, kâng'-krîn, *adj.* rakowaty.
CANDID, kân-'dîd, *adj.* szczery, otwarty
CANDIDATE, kân'-dê-dât, *s.* kandydat.
CANDIDLY, kân'-dîd-lê, *adv.* szczerze, otwarcie.
CANDIDNESS, kân'-dîd-nês, *s.* szczerość, otwartość.
CANDLE, kân'-dl, *s.* świeca. *Dipped*—, moczona świeca. *Mould*—, lana świeca. —*mas*, gromnica. —*stick*, lichtarz. *Branched*—, pająk. —*stuff*, łój. —*wick*, knot od świecy.
CANDOUR, kân'-dûr, *s.* szczerość, otwartość.
TO CANDY, kân'-dê, *v. a.* i *n.* kandyzować, oblać roztopionym cukrem, krystalizować się.
CANDY, *s.* kandys, cukier lodowaty.
CANE, kân, *s.* trzcina, laska.
TO CANE, *v. a.* wykładać laską, kijem, wybatożyć.
CANICULAR, kâ-nîk'-û-lâr, *adj.* kanikułowy.
CANINE, kâ-nîn', *adj.* psi. — *madness*, psia wścieklizna.
CANISTER, kân'-îs-tûr, *s.* koszyk, pudło, pudło od herbaty. — *shot*, kartacze.
CANKER, kâng'-kûr, *s.* robak co toczy drzewa, owoce; wszystko co pożera soki, niszczy organizm.
TO CANKER, *v. a.* i *n.* wyżrzeć, wygryść, zatruć, stoczyć; zostać wyżartym, stoczonym.
CANNIBAL, kân'-nê-bâl, *s.* ludożerca.
CANNIBALISM, kân'-nê-bâl-îzm, *s*, ludożerstwo.
CANNON, kân'-nûn, armata, działo. —*ball*, —*bullet*, kula armatnia. —*shot*, strzał armatni.
TO CANNONADE, kân-nûn-nâd', *v. a.* bić z dział.
CANNONADE, *s.* kanonada.
CANNONIER, kân-nûn-nêr', *s.* kanonier.
CANOE, kân-nôô', *s.* łódź, czołno.
CANON, kân'-ûn, *s.* kanon, prawo kościelne; regula, prawidło; 2) kanonik.
CANONESS, kân'-ûn-ês, *s.* kanoniczka.
CANONICAL, kâ-nôn'-ê-kâl, *adj.* kanoniczny.
CANONICALNESS, kâ-nôn'-ê-kâl-nês, *s.* kanoniczność.
CANONIST, kân'-nûn-îst, *s.* kanonista, biegły w prawie kanonicznem.
CANONIZATION, kân-nô-nê-zâ'-szûn, *s.* kanonizacya.
TO CANONIZE, kân'-nô-nîz, *v. a.* kanonizować.
CANONRY, kân'-ûn-rê, *or* CANONSHIP, kân'-ûn-szîp, *s.* kanonia.
CANOPIED, kân'-ô-pîd, *adj.* przykryty baldachinem.
CANOPY, kân'-ô-pê, *s.* baldachin.— *of heaven*, firmament niebieski.
TO CANOPY, *v. a.* przykryć baldachinem.
CANOROUS, kâ-nô'-rûs, *adj.* dźwięczny, śpiewliwy, melodyjny.
CAN'T, kân't, skróc. z Cannot, nie mogę, nie może.
CANT, kânt, *s.* język którym rozmawawiają złodzieje, cygani, lub ludzie jednego rzemiosła, a innym niezrozumiały; 2) obłuda, hipokryzya; 3) licytacya.
TO CANT, *v. n.* szwargotać niezrozumiałym językiem; gadać z przysadą lub obłudnie.
CANTER, kân'-tûr, *s.* obłudnik, świętoszek; kłus, trucht.
CANTHARIDES, kân-*th*âr'-ê-dêz, *s. pl.* kantarydy, muchy hiszpańskie.
CANTHUS, kân'-*th*ûs, *s.* kąt oka, kąt oczny.
CANTLE, kân'-tl, *s.* graniasty kawałek; przylepka, kawał od skórki chleba.
CANTO, kân'-tô, *s.* śpiew w poemacie
CANTON, kân'-tûn, *s.* kanton, obwód.
TO CANTON, *or* TO CANTONIZE, kân'-tûn-îz, *v. a.* podzielić na kantony, obwody.
CANTONMENT, kân'-tûn-mênt, *s.* (*mil.*) rozłożenie po leżach, stanie po kwaterach.
CANVASS, kân'-wâs, *s.* płótno grube. żagiel; 2) zamawianie głosów i intrygi elektoralne w czasie wyborów na członków parlamentu.
TO CANVASS, *v.* 1) *a.* roztrząsać, rozbierać, rozprawiać; 2) *n.* zamawiać kreski, intrygować na wyborach.
CANY, kâ'-nê, *adj*, trzcinisty.
CAP, kap, *s.* czapka. —*a-pie*, od stóp do głów. *With*—*in hand*, z czapką pod pachą. *czapek.*
TO CAP, *v. a.* nakryć czapką, kapturem; uchylić czapkę, ukłonić się.
CAPABILITY, kâ-pâ-bîl'-ê-tê, *s.* zdatność, zdolność.
CAPABLE, kâ'-pâ-bl, *adj.* zdolny, sposobny. —NESS, *s.* zdatność, zdolność, rozum, przenikliwość.
CAPACIOUS, kâ-pâ'-szûs, *adj.* obszerny, przestronny. —NESS, *s.* obszerność, przestronność.
TO CAPACITATE, kâ-pâs'-ê-tât, *v. a.* usposobić, uzdolnić, uzdatnić.
CAPACITY, kâ-pâs'-ê-tê, *s.* zdatność, zdolność; stan, powołanie, urząd, godność.
CAPARISON, kâp-pâr'-ê-sûn, *s.* czaprak.
TO CAPARISON, *v. a.* ubrać w czaprak; (*fig. lud.*), wystroić, wysztafirować.
CAPE, kâp, *s.* przylądek, przygórek.
CAPER, kâ'-pûr, *s.* kapary. — *bush*, krzak kaparowy; 2) podskok, sus, wybryk.
TO CAPER, *v. n.* podskakiwać, wyskakiwać, hasać, pląsać, dać susa.
CAPERER, kâ'-pûr-ûr, *s.* skoczek.
CAPILLACEOUS, kâp-pîl-lâ'-szûs, *or* CAPILLARY, kâp'-pîl-lâ-rê, *adj.* włosiasty, podobny do włosa.
CAPILLAMENT, kâ-pîl'-lâ-mênt, *s.* (*bot.*) pręciki w koronie kwiatowéj; 2) (*anat.*) włokna nerwowe.
CAPITAL, kâp'-ê-tâl, *s.* stolica; 2) kapitel; 3) kapitał.
CAPITAL, *adj.* główny, gardłowy czyli zasługujący na karę śmierci; kapitalny, walny, wyborny, wyśmienity.
CAPITALIST, kâp'-ê-tâl-îst, *s.* kapitalista.
CAPITALLY, kâp'-ê-tâl-lê, *adv.* kryminalnie, głównie.
CAPITATION, kâp-ê-tâ'-szûn, *s.* spis głów, pogłówne.
TO CAPITULATE, kâ-pît'-tû-lât, *v. n.* kapitulować.
CAPITULATION, kâ-pît-tû-lâ'-szûn, *s.* kapitulacya.
CAPON, kâ'-pn, *s.* kapłon, (*Shaksp. L. L. L.*) bilecik miłosny.
CAPRICE, kâ-prês', *s.* kaprys, chimera.
CAPRICIOUS, kâ-prîsz'-ûs, *adj.* kapryśny, chymeryczny.—LY, *adv.* kapryśnie, chymerycznie. —NESS, chymeryczność, dziwactwo, dziwaczność.
CAPRICORN, kâp'-prê-kôrn, *s.* (*astr.*) koziorożec (w zodyaku).
CAPRIOLE, kâp-rê-ôl', *s.* sus, wybryk.
TO CAPSIZE, kâp-sîz', *v. n.* wywrócić się z czołnem.
CAPSTAN, kâp'-stân, *or* CAPSTERN, *s.* winda okrętowa.
CAPSULAR, (—Y), kâp'-szû-lâr, *adj.* torebkowaty, pochewkowaty.
CAPSULATE, (—TED), kâp'-szû-lât, *adj.* zamknięty w torebkę.
CAPSULE, kâp'-szûl, *s.* kapsułka, torebka, pochewka.
CAPTAIN, kâp'-tîn, *s.* kapitan. —SHIP, kapitaństwo.
CAPTATION, kâp-tâ'-szûn, *adj. s.* kaptacya, ujmowanie, pochlebianie.
CAPTION, kâp-'szûn, *s. adj.* pojmanie, pochwycenie, areszt.
CAPTIOUS, kâp'-szûs, *adj.* podchwytliwy, zdradliwy, chytry.—LY, *adv.* podchwytliwie. —NESS, *s.* podchwytliwość, zdradliwość, chytrość.
TO CAPTIVATE, kâp'-tê-wât, *v. a.* wziąść w niewolę; ująć, zniewolić, zjednać miłość, przywiązanie.
CAPTIVATION, kâp-tê-wâ'-szûn, *s.* zabranie w niewolę; (*fig.*) ujęcie, zniewolenie.
CAPTIVE, kâp'-tîw, 1) *s.* braniec, jeniec; 2) *adj.* wzięty w niewolę.
CAPTIVITY, kâp-tîw'-ê-tê, *s.* niewola.
CAPTOR, kâp'-tûr, *s.* zaborca.
CAPTURE, kâp'-czûr, *s.* wzięcie, zabór, zagarnienie; łup, zdobycz.
CAPUCHIN, kâp-û-szêên', kapucyn.
CAR, kâr, *s.* wóz, podwoda.
CARABINE, kâr-bîn', *s.* karabin.

CARABINIER, kâr-bê-nêêr', *s.* karabinier.

CARACOLE, kâr'-â-kôl, *s.* zwrot, obrot, lansady konia.

TO CARACOLE, *v.n.* zwrócić się, zwinąć się, harcować na koniu.

CARAT, CARACT, kâr'-ât, *s.* karat (4 grany).

CARAVAN, kâr-â-wân', karawana.

CARAVANSARY, kâr-â-wân'-sâ-rê, *s.* karawanseraj.

CARAWAY, kâr'-â-uâ, *s.* kmin koński.

CARBON, kâr'-bôn, *s.* węglik.

CARBUNCLE, kâr'-bûngk-kl, *s.* karbunkuł; 2) bolączka.

CARBUNCLED, kâr'-bûngk-kld, *adj.* wysadzany karbunkułami; 2) obsypany bolączkami.

CARBUNCULAR, kâr-bûng'-kû-lâr, *adj.* czerwony jak karbunkuł.

CARCANET, kâr'-kâ-nêt, *s.* naszyjnik, łańcuch złoty do noszenia na szyi.

CARCASS, kâr'-kâs, *s.* ścierwo, zdechlina.

CARD, kârd, *s.* karta do grania; 2) karta wizytowa; 3) grępel.

TO CARD, *v.a.* gręplować.

CARDAMOMUM, kâr'-dâ-mûm, *s.* kardamomia (nasienie apteczne).

CARDER, kâr'-dûr, *s.* gręplarz.

CARDINAL, kâr'-dê-nâl, 1) *adj.* kardynalny, główny; 2) *s.* kardynał.

CARDINALATE, (—SHIP), kâr'-dê-nâ-lât, *s.* kardynalstwo.

CARDMATCH, kârd'-mâcz, *s.* siarniczek; 2) kompania grająca w karty.

CARE, kâr, *s.* troska; piecza, staranie. *To take — of* or *for*, dbać, starać się, troszczyć się, mieć o czém staranie, doglądać, pielęgnować. *To have a* —, strzedz się, wystrzegać się. *To cast away* —, odpędzić troskę.—*crazed*,—*worn*, stroskany, zgryziony. —*of Mr. N.* pod adressem P. N.

TO CARE, *v. n.* dbać, starać się, troszczyć się, *What do I* —? co to mnie obchodzi? *I don't — a pin a rush, a straw, for it*, tyle dbam o to co pies o piątą nogę.

TO CAREEN, kâ-rên', *v.a.* dychtować, zatykać dziury w okręcie.

CAREER, kâ-rêr', *s.* plac wyścigów, bieg, pęd, zapęd, zawód.

TO CAREER, *v.n.* biedz, pędzić, ścigać.

CAREFUL, kâr'-fûl, *adj.* troskliwy, dbały, staranny, pieczołowity. —LY, *adv.* troskliwie, starannie. —NESS, *s.* troskliwość, dbałość, staranność, pieczołowitość.

CARELESS, kâr'-lês, *adj.* niedbały, opieszały.—LY, *adv.* jak od niechcenia, niedbale, opieszale. —NESS, *s.* niedbałość, opieszałość.

TO CARESS, kâ-rês', *v.a.* karesować, pieścić.

CARESS, *s.* kares, pieszczota.

CARGO, kâr'-go, *s.* ładunek okrętowy.

CARICATURE, kâr-îk-â-czûr', *s.* karykatura.

CARIES, kâ'-rê-îz, *s.* spróchniałość (kości zębów).

CARIOUS, kâ'-rê-ûs, *adj.* spróchniały.

TO CARK, kârk, *v.n. To—and care*, gryść się, frasować się. *Carkingcare*, frasunek, zgryzota.

CARLE, kârl, *s.* † gbur, prostak.

CARLINE THISTLE, kâr'-lîn-*thîs*'-sl, *s.* lepczyca, dziewięćsił. (*bot.*).

CARMAN, kâr'-mân, *s.* podwodnik, woźnica.

CARMELITE, kâr'-mê-lît, *s.* karmelita.—*nun*, karmelitka.

CARNAGE, kâr'-nîdż, *s.* rzeź, rozlew krwi.

CARNAL, kâr'-nâl, *adj.* cielesny, zmysłowy.

CARNALITY, kâr-nâl'-ê-tê, *s.* cielesność, zmysłowość.

CARNALLY, kâr'-nâl-lê, *adv.* cieleśnie.

CARNATION, kâr-nâ'-szûn, *s.* cielistość, kolor cielisty; 2) gatunek gwoździka.

CARNEOUS, kâr'-nê-ûs, *adj.* mięsisty, mięsny, cielisty.

TO CARNIFY, kâr'-nê-fî, *v.n.* zamienić się w ciało, nabrać ciała.

CARNIVAL, kâr'-nê-wâl, *s.* karnawał, zapusty.

CARNIVOROUS, kâr-nîw'-wô-rûs, *adj.* mięsożerny.

CARNOSITY, kâr-nôs'-sê-tê, *s.* narośl mięsna.

CARNOUS, kâr'-nûs, *adj.* mięsny, cielisty.

CAROL, kâr'-ûl, *s.* kantyk, hymn.

TO CAROL, *v.n.* i *a.* śpiewać, nócić, wyśpiewywać.

CAROLINA, kâr-ô-lî'-nâ, (*fam.* kâr-lî'-nâ), *s.* Karolina, jeden ze Zjednoczonych Stanów Ameryki północnéj; 2) —*or* CAROLINE, kâr'-ô-lîn, *s.* Karolina.

CAROUSAL, kâ-rôû'-zâl, *s.* szranki, turnieje.

TO CAROUSE, kâ-rôûz', *v.n.* i *a.* pić, hulać, biesiadować.

CAROUSE, *s.* pijatyka, hulanka.

CAROUSER, kâ-rôû'-zûr, *s.* pijak, hulaka.

CARP, kârp, *s.* karp.

TO CARP, *v.n.* (*at*) cenzurować, nicować, szydzić, wyśmiewać.

CARPENTER, kâr'-pên-tûr, *s.* cieśla.

CARPENTRY, kâr'-pên-trê, *s.* ciesielka, ciesielstwo.

CARPER, kâr'-pûr, *s.* ganiciel, cenzurant, szyderca.

CARPET, kâr'-pît, *s.* dywan, kobierzec; (*fig.*) *To be on the* —, być przedmiotem rozmowy, narady, i t. d. *To bring upon the*—, wszcząć o czém rozmowę.

CARPING, kâr'-pîng, *adj.* złośliwy, uszczypliwy.

CARPINGLY, kâr'-pîng-lê, *adv.* złośliwie, uszczypliwie.

CARRIAGE, kâr'-rîdż, *s.* wiezienie, przewóz, przewożenie, wóz, powóz, dowóz; prowadzenie się, postępowanie; mina, postawa, powierzchowność.

CARRIER, kâr'-rê-ûr, *s.* podwodnik, furman, przewoźnik.

CARRION, kâr'-rê-ûn, 1) *s.* ścierwo, zdechlina; 2) *adj.* ścierwowy, ścierwożerny.

CARROT, kâr'-rût, *s.* marchew.

CARROTINESS, kâr'-rût-ê-nês, rudy kolor włosów.

CARROTY, kâr'-rût-ê, *adj.* rudy, lisowy, czerwonowłosy.

TO CARRY, kâr'-rê, *v.a.* i *n.* nieść, prowadzić, zanieść, ponieść, (*fig.* o broni palnéj); dopiąć, osiągnąć, otrzymać, odnieść, wygrać. *A pillar that carries false*, filar który niestoi prostopadle na podstawie. *To —it fair with one*, zacnie, uczciwie z kim postępować. *To—the cause*, wygrać sprawę. *To — the day*, odnieść zwycięztwo, wygrać bitwę. *To —coals* (*Shak. R.* i *J.*), znieść zniewagę, obelgę. *To — coals to Newcastle*, tłusty potęć smarować. *To —it cunningly*, zażyć z mańki, podejść. *It was carried*, postanowiono, uchwalono, zapadła ustawa, projekt został przyjęty. *To —a town*, zdobyć miasto. *To—it high*, zakrawać na pana, z pańska traktować. *To — a jest too far*, zadaleko żart posunąć. *To—into effect* (*execution*), przyprowadzić do skutku. *To —into the book*, zaciągnąć do księgi. *To—to acount*, podciągnąć pod rachunek. *This horse carries well*, ten koń dobrze niesie głowę. *Fetch and*—, podawać, aportować. *To—one's self*, prowadzić się, postępować. *To—away*, unieść, uprowadzić. *Carried away with admiration*, uniesiony zadziwieniem. *He carries all before himself*, wszystko przed sobą obala, pod siebie podbija, rozpościera swą władzę. *To—forth* or *out*, wynieść, wyprowadzić; okazać, wyłuszczyć. *To —forth an assertion, to —out an opinion*, twierdzić, dowodzić, utrzymywać. *To— off*, unieść, uprowadzić; porwać. *Death soon carried off that interesting creature*, wkrótce śmierć porwała tę miłą istotę. *To —on*, prowadzić (handel korespondencyą, etc.). *To — on the war*, prowadzić wojnę. *To—on a siege vigorously*, żwawo posuwać oblężenie. *To—out his side*, (*Shak. K. L.*) dopiąć, dokazać swego. *To—over*, przenieść, przeprowadzić. *To —through*, przeprowadzić, wykonać, uskutecznić. *To — up*, wynieść lub wyprowadzić na górę.

CART, kârt, *s.* kara, wóz. *To set* (*put*) *the — before the horses*, na opak co robić. —*grease*, maź, smarowidło. —*horse*, szkapa.—*house*, wozownica. —*load*, ładunek wozowy. —*rut*, koléj. —*way*, droga wozowa. —*wright*, sztelmach.

TO CART, 1) *v.n.* wieźć; 2) *a.* (za karę) posadzić na wozie, przywiązać z tyłu do wozu.

CARTER, kâr'-tûr, *s.* furman, podwodnik.

CARTHAGE, kâr'-*thâ*dż, *s.* Kartagina.

CARTILAGE, kâr'-tè-lîdż, s. chrząstka.

CARTILAGENEOUS, kâr'-tè-lâdżîn'-yûs, *or* CARTILAGINOUS, kâr-tè-lâdż'-è-nûs, *adj.* chrząstkowaty.

CARTOON, kâr-tôôn', *s* deseń, wzorek (na grubym papierze).

CARTOUCH, kâr-tôôcz', *or* CARTRAGE, CARTRIDGE, kâr'-trîdż, *s.* kartusz, ładunek, nabój.

CARUNCLE, kâr'-ûnk-kl, *s.* wyrost, narośl, gruczoł.

TO CARVE, kârw, *v. a.* i *n.* rznąć, rzezać, krajać; bawić się rzeźbą, być rzeźbiarzem.

CARVER, kâr'-wûr, *s.* rzeźbiarz.

CARVING, kâr'-wîng, *s.* rzezanie, rznięcie, rzeźba.

CASCABLE, kâs-kâ'-bl, *s.* grono udziała.

CASCADE, kâs-kâd', *s.* kaskada, wodospad.

CASE, kâs, *s.* futerał, pokrowiec, sztuciec; pochewka, torebka. — *of bottles*, puzdro, puzderko. — *for a chair*, kapa na krzesło. — *shot*, strzał kartaczowy, kartacze; 2) raz, przypadek, zdarzenie, wypadek; rzecz; 3) sprawa, proces. *To put cases*, przypuszczać, suponować. *In*—, w razie gdyby. *It is a plain*—, to rzecz jasna, widoczna. — *of conscience*, skrupuł sumienia.

TO CASE, *v. z.* włożyć w pokrowiec, wsadzić w pochwę, oprawić.

TO CASE-HARDEN, kâs'-hârdn, *v. a.* zahartować, zatwardzić.

CASEMATE, kâs'-mât, *s.* (*mil.*) kazamata.

CASEMENT, kâz'-mênt, *s.* okno.

CASH, kâsz, *s.* kassa, gotowe pieniądze, gotówka. *In* — (or *cashed*), w kassie tyle, wpłynęło tyle. *To be in*—, być przy pieniądzach. *To be straitened for*—, znajdować się w niedostatku pieniędzy. *To run out of*—, wyjść z grosza, wyexpensować się. —*keeper*, kassyer.

CASHIER, kâ-szêêr', *s.* kassyer.

TO CASHIER, *v. a.* kasować, znieść, skasować; zdegradować.

CASK, kâsk, *s.* beczka.

CASKET, kâs'-kît, *s.* skrzyneczka, szkatułka.

CASQUE, kâsk, hełm, przyłbica.

TO CASSATE, kâs'-sât, *v. a.* znieść, skasować.

CASSATION, kâs-sâ'-szûn, *s.* zniesienie, skasowanie.

CASSIA, kâsz'-szê-â, *s.* kassya, korzeń aromatyczny.

CASSIOWARY, kâsz'-szê-ô-uârê, *s.* kazuar (ptak drapieżny.

CASSOCK, kâs'-sûk, *s.* sutana.

TO CAST, kâst, *v. ir. a.* i *n.* rzucić, cisnąć, miotać; wyrzucić, odrzucić, zrzucić; 2) wyziewać; 3) skazać, potępić; 4) wyrzucić z siebie, womitować; 5) porzucić płód, poronić; 6) lać, ulać (działo, dzwon); 7) spaczyć się. *To—anchor*, rzucić kotwicę. *To —beams*, ciskać, rzucać promienie. *To —candles*, lać świece. *To—clothes*, zrzucić stare suknie. *To—heat*, wydawać ciepło. *To—lots upon*, rzucać los o co. *To —lustre*, błyszczeć, jaśnieć, świecić się. *To—seed*, rzucić nasienie, zasiać. *To—the feathers*, pierzyć się. *To—the skin*, lenieć (o wężach). *To —the teeth*, tracić zęby. *To—an account*, dodać, podsumować. *To —a bell*, ulać dzwon. *To — a criminal*, skazać winowajcę. *To be — in a lawsuit*, przegrać sprawę w sądzie. *To —a block in one's way*, stawić komu zawady, przeszkody. *To — beyond the moon*, porwać się z motyką na słońce. *To —one's nativity*, ułożyć czyj horoskop, opisać położenie ciał niebieskich w czasie urodzenia dziecięcia celem wróżenia mu przyszłości. *To—a mist before one's eyes*, zatumanić kogo, zamydlić mu oczy. *To a —mist upon a thing*, zaćmić co. *To —a blame upon one*, zwalić na kogo winę. *To—an ill smell*, śmierdzieć. *To—about*, rozrzucić; rozważać, rozmyślać. *To —aside*, odrzucić na stronę. *To —away*, odrzucić, rozrzucać, marnować. *To—away care*, odrzucić troskę. *To—one's self away*, zgubić się, pogrążyć się w nieszczęście. —*back with age* (*Milton*), złamany wiekiem. *To—behind*, rzucić za siebie, pozostawić za sobą. *To —a look behind*, oglądnąć się. *To—by*, odrzucić. *To—down*, zrzucić, strącić; zasmucić, strapić. *To —down one's eyes*, spuścić oczy. *To — forth*, wyrzucić. *To—forth beams*, ciskać promienie. *To—in*, wrzucić, zarzucić, uczynić zarzut. *To —in one's dish* or *teeth*, wymiatać co komu na oczy, wykalać czym oczy. *To—into a sleep*, uspić. *This will— you into a fever*, to cię nabawi febry. *To —off*, odrzucić, zrzucić z siebie, otrząsnąć się z czego; wyścignąć, prześcignąć. *To —off the hounds*, *in hunting*, zapuścić psy w knieję. *To—out*, wyrzucić. *To—out devils* (w Piśmie S.), wypędzać szatana. *To —up*, wyrzucić w górę. *To —up noisome vapours*, wyziewać szkodliwe pary. *To —up a bank*, usypać groblę. *To—up one's eyes*, podnieść oczy do góry. *To — up a calculation*, obrachować, obliczyć, wyrachować. *To —one's self upon one*, oddać się, poruczyć się komu, spuścić się na czyją łaskę.

CAST, *s.* rzut, rzucanie; 2) lanie, forma; 3) kształt, postać. *To throw all upon the* —, wszystko odważyć, ryzykować. —*of countenance*, skład twarzy. —*of the eye*, rzut oka. —*of mind*, sposób myślenia. —*of green*, (*a greenish*—), zielonawy kolor, wpadający w zielony.

CASTANET, kâs'-tâ-nêt, *s.* kastaniety, rodzaj grzechotek do tańca i śpiewu służących.

CASTAWAY, kâst'-â-uâ', *s.* odrzutek, wyrzutek.

CASTELLAINE (—AN), kâs'-têl-lân, *s.* kasztelan.

CASTER, kâs'tûr, *s.* rzucający, ciskający; rachmistrz, kalkulator.

TO CASTIGATE, kâs'-tè-gât, *v. a.* karać, karcić.

CASTIGATION, kâs'-tè-gâ'-szûn, karanie, karcenie.

CASTIGATORY, kâs'-tè-gâ-tûr-è, *adj.* karzący, karcący.

CASTING, kâs'-tîng, *s. part.* (*zob.* TO CAST.) rzucanie; obliczanie; lanie. —*house*, gisernia, ludwisarnia. —*net*, sieć na ryby. — *voice*, —*vote*, głos stanowczy, przeważający.

CASTLE, kâs'-sl, *s.* zamek. —*s in the air* (*air-built*—*s*), zamki na lodzie.

TO CASTLE, *v. n.* (w szachach) rokować.

CASTLING, kâst'-lîng, *s.* płód poroniony, niedoszły, niedonoszony.

CASTOR, kâs'-tûr, *s.* bóbr.

CASTOREUM, kâs-tô'-rê-ûm, *s.* bobrowy strój.

TO CASTRATE, kâs'-trât, *v. a.* kastrować, wyrznąć, wałaszyć, omniszyć.

CASTRATION, kâs-trâ'-szûn, *s.* kastracya, wyrznięcie części rodzajnych.

CASTREL, kâs'-trîl, *s.* gatunek sokoła.

CASUAL, kâż'-û-âl, *adj.* przypadkowy.—LY, *adv.* przypadkowo. —NESS, *s.* przypadkowość, trafunkowość.

CASUALTY, kâż'-û-âl-tè, *s.* zdarzenie przypadkowe, nieprzewidziany wypadek.

CASUIST, kâż'-û-îst, *s.* kazuista, teolog rostrzygający skrupuły sumienia.

CASUISTICAL, kâż-û-îs'-tê-kâl, *adj.* kazuistyczny.

CASUISTRY, kâż'-û-îs-trè, *s.* kazuistyka.

CAT, kât, *s.* kot. *To turn —in pan*, przewierzgnąć się, przekabacić się. —*in pan*, zbieg, odstępca. *-o'-nine-tails*, dyscyplina, plętnia (szczególniéj na okrętach). — *call*, —*pipe*, piszczałka do wyświstywania aktorów w teatrze.—*'s foot*, bluszcz poziemny, kurdwan. —*gut*, kiszka z któréj się kręcą strony do skrzypców.—*harpings*, cienkie liny okrętowe. —*'s head*, rodzaj jabłek. —*mint*, krzecina, kocia miętkiew. —*sup*, *zob.* CATCHUP. —*s-tail*, pałki rosnące przy stawach i na błotach. *When candles are out*, *all cats are grey* (*prov.*) w nocy wszystkie koty bure.

CATACHRESIS, kâ-tâ-krê'-sîs, *s.* katachreza, nadużycie figury retorycznéj.

CATACHRESTICAL, kâ-tâ-krês'-tè-kâl, *adj.* naciągany, wyszukany, przesadzony.

CATACLISM, kât'-â-klîzm, *s.* wylew wód, potop.

CATACOMBS, kât'-â-kômz, *s. pl.* katakumby, pieczary podziemne do chowania umarłych.

CATALEPSIS, kât-â-lêp'-sîs, *s.* (*med.*) katalepsya, odrętwienie części ciała.

CATALOGUE, kât'-â-lôg, *s.* katalog.

CATAPHRACT, kât'-â-frâkt, *s.* ieździec w zupełnéj zbroi.

CATAPLASM, kât'-â-plâzm, *s.* kataplazm.

CATAPULT, kât'-â-pûlt, *s.* machina u starożytnych do rzucania pocisków.

CATARAKT, kât'-â-râkt, *s.* katarakta, wodospad; 2) katarakta na oku, bielmo.

CATARRH, kâ-târ', *s.* katar, płynienie z nosa.

CATARRHAL, kâ-târ'-râl, *or* CATARRHOUS, kât-tâ.'-rûs, *adj.* kataralny, katarowy.

CATASTROPHE, kâ-tâs'-trô-fê, *s.* katastrofa, tragiczny koniec, klęska.

TO CATCH, kâcz, *v. r. ir.* i *n.* łowić, imać, łapać, złowić, pojmać, złapać. —*a fall*, upaść. *To—cold*, zaziębić się, zakatarzyć się. *To —a distemper*, zarazić się, dostać choroby. *To —a glimpse of*, zajrzeć, dostrzedz, postrzedz. *To—hold of*, schwycić, porwać, uchwycić, pochwycić. *To—one's eye*, wpaść komu w oko. *To—one's death*, śmierć sobie przyspieszyć. *To — one in a lie*, złapać kogo na kłamstwie. *To —fire*, zająć się ogniem, zapalić się. *To—at*, chwytać się czego, starać się dopiąć, osiągnąć. *To —up*, schwycić, pochwycić.

CATCH, *s.* łów, połów; pojmamanie, pochwycenie; łup, zdobycz; 2) śpiewka która się śpiewa kolejno; 3) zaraza; 4) rodzaj statku, jacht. —*of a door*, klamka u drzwi. *To live upon the* —, żyć z tego co się da zarwać, pieczeniarskie życie prowadzić. *To be (lie) upon the* —, czychać, dybać. *By catches*, kolejno. *Drunken catches*, piosnki pijackie. —*bit*, pieczeniarz. —*fly* (roślina), lepnica.—*poll*, siepacz, zbir, oprawca.—*word* (w drukarstwie), wyraz u spodu stronicy powtórzony na następnéj karcie.

CATCHER, kâcz'-ûr, *s.* chwytacz; 2) sidło, połapka.

CATCHUP, kâcz'-ûp, *s.* sos z marynowanych roślin, a szczególniéj z grzybów.

CATECHETICAL, kât-ê-kêt'-ê-kâl, *adj.* katechizmowy.

CATECHETICALLY, kât-ê-kêt'-ê-kâl-lê, *adv.* sposobem katechizmowym, przez pytania i odpowiedzi.

TO CATECHISE, kât'-ê-kîz, *v. a.* uczyć katechizmu, nawracać na wiarę, napominać.

CATECHISER, kât'-ê-kî-zûr, *s.* uczący katechizmu.

CATECHISM, kât'-ê-kîzm, *s.* katechizm.

CATECHIST, kât'-ê-kîst, *s.* katechetyk, uczący katechzimu.

CATECHUMEN, kât-ê-kû'-mên, katekumen, uczący się katechizmu.

CATECHUMENICAL, kât-ê-kûmên'-ê-kâl, *adj.* katekumeniczny.

CATEGORICAL, kât-ê-gôr'-ê-kâl, *adj.* kategoryczny, jasny, wyraźny.

CATEGORICALLY, kât-ê-gôr'-ê-kâl-lê, *adv.* kategorycznie, jasno, wyraźnie.

CATEGORY, kât'-ê-gôr-ê, *s.* kategorya, klassa, oddział, rząd.

CATENERIAN, kât-ê-nâ'-rê-ân, *adj.* łańcuszny, łańcuszkowaty.

TO CATENATE, kât'-ê-nât, *v. a.* przykuć do łańcucha, okuć w łańcuch.

CATENATION, kât-ê-nâ'-szûn, *s.* połączenie ciągłem ogniwem, spójnia, skojarzenie.

CATER, kâ'-tûr, *s.* czwórka na kościach do gry służących; czwórka w kartach—*cousin*, daleki krewny, pasorzyt, pieczeniarz.

TO CATER, *v. n.* przysposabiać żywność, czynić zapas żywności.

CATERER, kâ'-tûr-ûr, *s.* liwerant, szafarz.

CATERESS. kâ'-tûr-rês, *s.* szafarka, klucznica.

CATERPILLAR, kât'-tûr-pîl-lûr, *s.* gąsienica, liszka.

TO CATERWAUL, kât'-tûr-uâul, *v. n.* miauczyć; 2) huczeć, hałasować.

CATERWAUL (—ING), *s.* miauczenie kotów; 2) tartas, hałas. *To go—ing*, wyjść na wieczorne zaloty, milostki.

CATES, kâts, *s.* żywność, strawa, łakocie, łakotki.

CATHARTIC, (—AL), kâ-*thâr*'-tîk, *adj.* czyszczący, używany na przeczyszczenie żołądka; 2) CATHARTICS, *s.* lekarstwo przeczyszczające.

CATHEDRAL, kâ-*thê*'-drâl, 1) *s.* katedra, kościół katedralny; 2) *adj.* katedralny.

CATHETER, kâ*th*'-ê-tûr, *s.* kateter, narzędzie służące do operacyi pęcherza.

CATHOLIC, kâ*th*'-ô-lîk, *s.* katolik; 2) —, (—AL), *adj.* katolicki; powszechny.

CATHOLICISM, kâ-*thôl*'-ê-sîzm, *s.* katolicyzm, religia katolicka.

CATHOLICON, kâ-*thôl*'-ê-kôn, *s.* powszechne lekarstwo.

CATKINS, kât'-klnz, *s. bot.* kotki, kocianki.

CATOPTRIC, (—AL), kât-ôp'-trîk, 1) *adj.* katoptryczny; 2) CATOPTRICS, *s. pl.* katoptryka, nauka o odbijaniu się światła.

CATTLE, kât'-tl, *s.* bydło.

CAUDLE, kâu'-dl, *s.* polewka winna.

CAUF, kâuf, *s.* sadz rybny.

CAUGHT, kâut, *pret.* i *part. zob.* TO CATCH.

CAUL, kâul, *s.* siatka w którą kobiety zawijają włosy; czepek, czepiec; 2) błona kiszki obwijająca; 3) czepek w którym się niektóre dzieci rodzą. *To be born with a*—, w czepku się urodzić.

CAULIFEROUS, kâu-lîf'-fêr-ûs, *adj.* (*bot.*) łodygowy.

CAULIFLOWER, kôl'-lê-flôû-ûr, *s.* kalafior.

CAUSABLE, kâu'-zâ-bl, *adj.* możny, podobny, mogący nastąpić.

CAUSAL, kâu'-zâl, *adj.* wynikający z przyczyn, początkowy, pierwiastkowy.

CAUSALITY, kâu-zâl'-ê-tê, *s.* działanie pewnéj przyczyny, sprawienie skutku.

CAUSATION, kâu-zâ'-szûn, *s.* sprowadzenie skutku.

CAUSATIVE, kâu'-zâ-tîw, *adj.* oznaczający przyczynę, sprawiający skutek.

CAUSATOR, kâu-zâ'-tûr, *s.* sprawca.

CAUSE, kâuz, *s.* przyczyna, powód, źródło; 2) proces, sprawa.

TO CAUSE, *v. a.* i *n.* być przyczyną, sprawić, sprowadzić, spowodować; 2) kazać, rozkazać. *To—to do, etc.*, kazać co uczynić. *To—to write*, kazać napisać. —*him to come hither*, każ mu tu przyjść.

CAUSELESS, kâuz'-lês, *adj.* bezzasadny, płonny. —LY, *adv.* bez przyczyny, bezasadnie, płonnie.

CAUSER, kâu'-zûr, *s.* sprawca, przyczyna.

CAUSEWAY, kâuz'-uâ, *or* CAUSEY, kâu'-zê, *s.* grobla, droga usypana.

CAUSTIC, kâus'-tîk, 1) *s.* lekarstwo gryzące, wypalające. 2) — (—AL), *adj.* gryzący, palący.—*stone* (*caustone*), kamień piekielny.

CAUTELOUS, kâu'-tê-lûs, *adj.* ostróżny, chytry; przebiegły, przewrotny.—LY, *adv.* ostróżnie, chytrze, przebiegle, przewrotnie.

CAUTER, kâu'-tûr, *s.* kauteryum, narzędzie służące do wypalenia zepsutych części ciała.

CAUTERIZATION, kâu-tûr-rê-zâ'-szûn, *s.* kauteryzacya, wypalenie.

TO CAUTERIZE, kâu'-tûr-îz, *v. a.* kauteryzować, wypalić.

CAUTERY, kâu'-tûr-rê, *s.* wypalenie bądź rozpalonem żelazem, bądź innemi środkami.

CAUTION, kâu'-szûn, *s.* ostrożność; ostrzeżenie, przestroga.

TO CAUTION, *v. a*, (*against*) ostrzedz, przestrzedz.

CAUTIONARY, kâu'-szûn-â-rê, *adj.* zastawny, zakładowy, rękojemski.

CAUTIOUS, kâu'-szûs, *adj.* ostróżny. —LY, *adv.* ostróżnie. —NESS, *s.* ostróżność.

CAVALCADE, kâw-âl-kâd', *s.* kawalkada, orszak konny.

CAVALIER, kâw-â-lê-êr', *s.* jeździec, kawalerzysta; rycerz, kawaler; stronnik Karola I. za czasów wojny domowéj w Anglii, rojalista.

CAVALIER, *adj.* rycerski, mężny, dzielny, odważny.

CAVALIERLY, kâw-â-lêr'-lê, *adv.* po kawalersku, z pyszna, z pańska.

CAVALRY, kâw'-âl-rê, *s.* jazda, kawalerya.

TO CAVATE, kâ'-wât, *v. a.* wydrążyć, wyżłobić.

CAVATION, kâ-wâ'-szûn, *s.* kopanie lochu.

CAVE, kâw, *s.* pieczara, jaskinia; wądół, rozdół.

CAVEAT, kâ'-wê-ât, *s.* ostrze-

żenie, przestroga, napomnienie duchowne; 2) areszt (na dobrach, na summach). *To enter a* —, położyć areszt, przyaresztować.

CAVERN, kâw'-ûrn, *s.* pieczara, jaskinia; 2) —ED, *adj.* pełen jaskiń, jam podziemnych; mieszkający w pieczarach; 3) —OUS, *adj.* pełen jaskiń, pieczar, dołów podziemnych.

CAVESSON, kâw'-ès-sûn, *s.* kantar służący do ujeżdżania koni.

CAVIARE, kâ-wêr', kawior.

TO CAVIL, kâw'-îl, *v. n.* i *a.* czynić podchwytane zarzuty, kręcić, wykręcać, matać.

CAVIL, *s.* kruczek prawny, wybieg, wykręt.

CAVILLATION, kâw-îl-lâ'-szûn, *or* CAVILLING, kâw'-îl-lîng, *s.* podchwytliwość, kręcielstwo, wykrętarstwo, matactwo.

CAVILLER, kâw'-wîl-lûr, *s.* podchwytacz, kręciel, wykrętarz, matacz.

CAVILLING, (—LOUS), kâw'-wîl-lûs, *adj.* podchwytliwy, wykrętarski.

CAVILLINGLY, kâw'-îl-lîng-lê, *adv.* podchwytliwie, wykrętarskim sposobem.

CAVITY, kâw'-ê-tê, *s.* rozdół, zapadlina, wklęsłość.

TO CAW, kâw, *v. n.* krakać.

TO CEASE, sês, *v.* 1) *n.* przestać, ustać; 2) *a.* wstrzymać, położyć koniec.

CEASELESS, sês'-lês, *adj.* bezprzestanny, nieustanny, ustawiczny.

CECITY, sês'-ê-tê, *s.* ślepota.

CEDAR, sê'-dûr, *s.* cedr.

TO CEDE, sêd, *v. n.* uczynić cessyą, ustąpić.

CEDRINE, sê'-drîn, *adj.* cedrowy.

TO CEIL, sêl, *v. a.* dać sufit.

CEILING, *s.* sufit.

CELANDINE, sêl'-ân-dîn, *s.* jaskółcze ziele.

CELATURE, sêl'-â-czûr, *s.* rzeźbiarska sztuka.

TO CELEBRATE, sêl'-lê-brât, *v. a.* celebrować, obchodzić święto, święcić; 2) sławić, wysławiać, chwalić, wychwalać.

CELEBRATION, sêl-ê-brâ'-szûn, *s.* celebrowanie, obchód uroczysty; 2) sławienie, wysławienie, chwalenie, wychwalanie.

CELEBRIOUS, sê-lê'-brê-ûs, *adj.* sławny, wsławiony. —LY, *adv.* sławnie. —NESS, *s.* sławność.

CELEBRITY, sê-lêb'-rê-tê, *s.* uroczystość; 2) sława.

CELERITY, sê-lêr'-rê-tê, *s.* chyżość, szybkość.

CELERY, sêl'-êr-rê, *s.* selera.

CELESTIAL, sê-lês'-czâl, 1) *adj.* niebieski, boski; 2) *s.* niebianin.

CELESTIALLY, sê-lês'-czâl-lê, *adv.* po niebiańsku, bosko.

TO CELESTIFY, sê-lês'-tê-fî, *v. a.* podnieść do rzędu rzeczy niebieskich.

CELIAC, sê'-lê-âk, *adj.* podbrzuszny.

CELIBACY, sêl'-ê-bâ-sê, *or* CELIBATE, sêl'-ê-bât, *s.* bezżeństwo.

CELL, sêl, *s.* cela, komórka.

CELLAR, sêl'-lûr, *s.* loch, piwnica.

CELLARAGE, sêl'-lûr-îdż, *s.* loch, piwnica; 2) opłata za umieszczenie trunków w cudzéj piwnicy.

CELLARIST, sêl'-lûr-îst, *s.* piwniczy.

CELLULAR, sêl'-lû-lâr, *adj.* komórkowaty.

CEMENT, sêm'-mênt, *s.* kit.

TO CEMENT, sê-mênt', *v.* 1) *a.* kitować, spoić, skleić; wzmocnić, ustalić; 2) *n.* przylgnąć, spoić się, skleić się.

CEMENTATION, sêm-ên-tâ'-szûn, *s.* kitowanie, spajanie, sklejanie.

CEMETERY, sêm'-mê-têr-ê, *s.* cmentarz.

CENOBITICAL, sên-nô-bît'-ê-kâl, *adj.* zakonny, klasztorny.

CENOTAPH, sên'-ô-tâf, *s.* pomnik, nagrobek, grobowiec (nad próżnym grobem).

CENSE, sêns, *s.* podatki.

TO CENSE, *v. a.* kadzić, palić kadzidło, kurzyć.

CENSER, sên'-sûr, *s.* kadzielnica, trybularz.

CENSOR, sên'-sôr, *s.* cenzor (w Rzymie); 2) cenzor, krytyk.

CENSORIAN, sên-sô'-rê-ân, *adj.* cenzorski.

CENSORIOUS, sên-sô'-rê-ûs, *adj.* cenzurantski, przyganiający, naganiający. —LY, *adv.* z przyganą. —NESS, *s.* chęć nagany, wytykanie wad.

CENSORSHIP, sên'-sôr-szîp, *s.* cenzorstwo, cenzura, urząd cenzorski.

CENSURABLE, sên'-szû-râ-bl, *adj.* naganny.

CENSURABLENESS, sên'-szû-râ-bl-nês, *s.* naganność.

CENSURE, sên'-szûr, *s.* cenzura, nagana; kara kościelna; napomnienie dane w izbie sądowéj.

TO CENSURE, *v. a.* cenzurować. ganić, strofować.

CENSURER, sên'-szûr-ûr, s. cenzurant, ganiciel, przyganiacz.

CENSUS, sên'-sûs, *s.* census, spis obywateli w Rzymie.

CENT, sênt, *s.* sto. *At five per* —, po pięć od sta. —*per*—, lichwiarz.

CENTAUR, sên'-tâur, *s.* centaur, pół człowieka pół konia.

CENTAURY, sên'-tâu-rê, *s.* (roślina) centurzya, jasieniec.

CENTENARY, sên'-tê-nâ-rê, *s.* setnia.

CENTENNIAL, sên-tên'-nê-âl, *adj.* stoletni.

CENTESIMAL, sên-tês'-ê-mâl, *adj.* setni.

CENTIFOLIOUS, sên-tê-fô'-lê-ûs, *adj.* stolistny.

CENTIPEDE, sên'-tê-pêd, *s.* stonóg.

CENTRAL, sên'-trâl, *adj.* środkowy.

CENTRE, sên'-tûr, *s.* środek, punkt środkowy.

TO CENTRE, *v. a.* i *n.* ześrodkować, zgromadzić; dążyć do środka, zebrać się w punkcie środkowym.

CENTRIC, (—AL), sên'-trîk, *adj.* środkowy.

CENTRIFUGAL, sên-trîf'-û-gâl, *adj.* odśrodkowy.

CENTRIPETAL, sên-trîp'-ê-tâl, *adj.* dośrodkowy.

CENTRY, sên'-trê, *s.* szylwach. —*box*, budka szylwacha.

CENTUPLE, sên'-tû-pl, *adj.* stokrotny.

TO CENTUPLICATE, sên-tû'-plê-kât, *v. a.* stokrotnie powiększyć.

TO CENTURIATE, sên-tû'-rê-ât, *v. a.* podzielić na setnie.

CENTURION, sên-tû'-rê-ûn, *s.* centuryon, setnik w wojsku rzymskiem.

CENTURY, sên'-czû-rê, *s.* stolecie, wiek.

CEPHALALGY, sêf'-â-lâl-dżê, *s.* ból głowy.

CEPHALIC, sê-fâl'-îk, *adj.* należący do głowy, skuteczny na ból głowy.

CERASTES, sê-râs'-têz, *s.* rogacz, wąż z rogami.

CERATE, sê'-rât, *s.* maść woskowa.

TO CERE, sêr, *v. a.* woskować, napuścić woskiem.

CEREBEL, sêr'-ê-bêl, *s.* móżdżek.

CERECLOTH, sêr'-klôth, *s.* cerata, płótno woskowane.

CEREMENT, sêr'-mênt, *s.* płótno napuszczone woskiem w które dawniéj ciała umarłych obwijano.

CEREMONIAL, sêr-ê-mô'-nê-âl, ceremonialny; uroczysty, (1 *adj.* obrzędowy; 2) *s.* ceremoniał, księga obrządków kościelnych.

CEREMONIALNESS, sêr-ê-mô'-nê-âl-nêss, *s.* ceremonialność.

CEREMONIOUS, sêr-ê-mô'-nê-ûs, *adj.* ceremonialny, przesadzający w grzecznościach. —LY, *adv.* ceremonialnie. —NESS, *s.* ceremonije, ceregiele, korowody.

CEREMONY, sêr'-ê-mô-nê, *s.* ceremonia, obrzęd, obrządek, uroczystość. CEREMONIES, *pl.* ceremonije, ceregiele.

CERTAIN, sêr'-tîn, *adj.* pewien, pewny, niezawodny.

CERTAINLY, sêr'-tîn-lê, *adv.* pewnie, niezawodnie, bez wątpienia.

CERTAINTY, sêr'-tîn-tê, *s.* pewność.

CERTIFICATE, sêr-tîf'-ê-kêt, *s.* świadectwo, zaświadczenie.

TO CERTIFY, sêr'-tê-fî, *v. a.* zaświadczyć, zapewnić; donieść, uwiadomić.

CERTITUDE, sêr'-tê-tûd, *s.* pewność.

CERULEAN, sê-rû'-lê-ân, *or* CERULEOUS, sê-rû'-lê-ûs, *adj.* modry, błękitny.

CERULIFIC, sêr-û-lîf'-fîk, *adj.* farbujący na błękitno.

CERUMEN, sê-rû'-mên, wilgoć uszu.

CERUSE, sê'-rûs, *s.* blejwas, węglan ołowiu.

CERVICAL, sêr'-wê-kâl, *adj.* karkowy.

CESAR, sê'-zâr, *s.* Cezar.

CESARIAN, sê-zâ'-rê-ân, *adj.* cezarowy, cesarski. —*section*, operacya macicy zaleźąca na wycięciu płodu.

CESS, sês, *s.* rozkład podatków stosownie do posiadanéj własności. *Out of all*— (*Shaksp*), nad miarę, niezmiernie.

TO CESS, *v. a.* rozłożyć podatki, nałożyć podatki.

CESSATION, sês-sâ'-szûn, *s.* ustanie, zaprzestanie; zawieszenie broni.

CESSIBILITY, sês-sê-bîl'-ê-tê, *s.* ustępowanie, powolność, uległość.

CESSIBLE, sês'-sê-bl, *adj.* ustępujący, powolny, uległy.

CESSION, sêsz'szûn, *s.* cessya, ustąpienie, odstąpienie.

CESSIONARY, sêsz'-szûn-nâ-rê, *adj.* ustępujący swych praw, dóbr, zrzekający się na rzecz czyją.

CESSMENT, sês'-mênt, *s. zob.* CESS, ASSESSMENT.

CESTUS, sês'-tûs, *s.* przepaska Wenery.

CETACEOUS, sê-tâ'-szûs, *adj.* pryskający, z rodzaju wielorybów.

TO CHAFE, czâf, *v.* 1) *a.* ogrzać przez nacieranie; rozjątrzyć, rozgniewać; 2) *n.* złościć się, ciskać się ze złości; odparzyć sobie skórę jadąc na koniu.

CHAFE, *s.* rozjątrzenie, złość, gniew, uniesienie.

CHAFE WAX, —' uâks, *s.* urzędnik wyciskający pieczęć z wosku w kancellaryi państwa.

CHAFER, czâf'-ûr, *s.* chrząszcz.

CHAFF, czâf, *s.* plewa.—*cutter*, sieczkarnia. —*weed*, (roślina) kocanki.

TO CHAFFER, czâf'-fûr, *v. n.* targować się.

CHAFFERER, czâf'-fûr-ûr, *s.* targujący, kupujący.

CHAFFINCH, czâf'-fînsz, *s.* bukawka, zięba.

CHAFFY, czâf'-fê, *adj.* plewisty, plewny.

CHAGRIN, szâ-grên', *s.* niesmak, markotność, zły humor, nieukontentowanie.

TO CHAGRIN, *v. a.* dokuczać, naprzykrzyć się.

CHAIN, czân, *s.* łańcuch; łańcuch mierniczy; więzy, kajdany; szereg, pasmo. —*of mountains*, łańcuch gór. *To bind one in chains*, okuć kogo w łańcuchy. —*bullet*, —*shot*, dwie kule spojone łańcuchem używane w bitwach morskich. —*work*, robota łańcuszkowa.

TO CHAIN, *v. a.* okuć w łańcuchy, przykuć do łańcucha, uwiązać na łańcuchu. *To—the streets*, rozwiesić łańcuchy w poprzek ulic dla przecięcia komunikacyi.

CHAIR, czâr, *s.* krzesło; lektyka. *Easy*—, krzesło z poręczami. *Sedan*—, lektyka. —*man*, prezes, prezydent zgromadzenia; lektykarz.

CHAISE, szâz, *s.* powóz pocztowy.

CHALCOGRAPHER, kâl-kôg'-grâ-fûr, *s.* sztycharz, rzeźbiarz na miedzi.

CHALCOGRAPHY, kâl-kôg'-grâfê, sztycharstwo na miedzi.

CHALDERN, CHALDRON, czâ'-drûn, *s.* miara węgli ziemnych zawierająca 36 korcy angielskich czyli 2000 funt. 2) *A calf's chaldron*, kruszki cielęce.

CHALICE, czâl'-îs, *s.* kielich kościelny; 2) puhar, kielich; 3) kielich u kwiatów.

CHALK, czâuk, *s.* kreda.

TO CHALK, *v. a.* natrzeć, chędożyć, naznaczyć kredą; gnoić pole kredą. *To —out*, nakreślić, zakreślić, wskazać, wytknąć.

CHALKY, czâuk'-kê, *adj.* kredziasty. —*clay*, margiel.

TO CHALLENGE, czâl'-lêndż, *v. a.* wyzywać (na pojedynek); 2) żądać, domagać się, rościć prawo; domagać się dopełnienia warunków; 3) oskarżyć; 4) (w sądach) zarzucić stronność, wyłączyć przysięgłego dla tegoż powodu.

CHALLENGE, *s.* wyzwanie (na pojedynek); 2) żądanie, domaganie się; 3) odrzucenie, wyłączenie (z powodu parcyalności.)

CHALLENGER, czâl'-lên-dżûr, *s.* wyzywający; 2) roszczący prawo; domagający się.

CHALYBEATE, kâ-lîb'-bê-êt, *adj.* zawierający części żelazne lub stalowe.

CHAMADE, szâ-mâd', *s.* uderzenie w bębny na znak poddania miasta.

CHAMBER, czâm'-bûr, *s.* komora, izba, stancya, pokój. —*of a gun*, komora u działa. —*fellow*, kamrat, mieszkający w jednéj stancyi. —*maid*, pokojowka. —*pot*, urynał.

TO CHAMBER, *v. n.* i *a.* mieszkać w stancyi; 2) knować, intrygować.

CHAMBERER, czâm'-bûr-ûr, *s.* intrygant.

CHAMBERLAIN, czâm'-bûr-lîn, *s.* szambelan. —*of London*, poborca podatków i kassyer miasta Londynu. *Lord high*—, wielki szambelan. —*in an inn*, służący w hotelach mający dozór nad stancyami.

CHAMBERLAINSHIP, czâm'-bûr-lîn-szîp, *s.* szambelaństwo.

CHAMBREL, kâm'-brîl (*fam.* kâm'-rîl), *s.* staw w tylnéj nodze końskiéj.

CHAMELEON, kâ mê'-lê-ûn, *s.* kameleon.

TO CHAMFER, (—FRET), czâm'-fûr, *v. a.* wyrzynać w rowki, w żłobki.

CHAMFER, (—FRET), *s.* rowek, żłobek na filarze.

CHAMOIS, (—OY), szâ-môê', *s.* koza dzika, giemza; 2) skóra zamszowa.

CHAMOMILE, kâm'-ô-mîl, rumianek.

TO CHAMP, czâmp, *v. a.* i *n.* gryść, żuć. *To—upon the bit*, gryźć wędzidło.

CHAMPAIGN, szâm-pân', *s.* szampan, wino szampańskie.

CHAMPAIGN, (—AIN), czâm'-pân, *adj.* i *s.* równy, płaski, płonie, płaszczyzna, równina.

CHAMPIGNON, szâm-pîn'-yûn, *s.* pieczarka, grzyb.

CHAMPION, czâm'-pê-ûn, *s.* rycerz, obrońca walczący w czyjéj sprawie.

CHANCE, czâns, 1) *s.* traf, trafunek, przypadek, los, dola; widok, nadzieja. *The—of arms*, los oręża, *By*—, trafunkiem, przypadkiem. *To take one's* —, odważyć się na co, sprobować. *There is no—of*, nie masz żadnego podobieństwa, jest rzeczą niepodobną aby...; 2) *adj.* i *adv.* trafunkowy, przypadkowy. *A—customer*, kupujący kiedy niekiedy. *A—guest*, gość przypadkowy. —*medley*, przypadkowe zabójstwo.

TO CHANCE, *v. n.* trafić się, zdarzyć się. *If ever, I—to meet him*, jeżeli mi się zdarzy spotkać go kiedy. *If any man chanced to come in*, jeżeliby kto przyszedł.

CHANCEABLE, czân'-sâ-bl, *adj.* trafunkowy, przypadkowy.

CHANCEL, czân' sêl, *s.* poręcze, słupki przed wielkim ołtarzem.

CHANCELLOR, czân'-sêl-lûr, *s.* kanclerz.

CHANCELLORSHIP, czân'-sêl-lûr-szîp, *s.* kanclerstwo.

CHANCERY, czân'-sûr-ê, *s.* sąd najwyższy pod prezydencyą Lorda kanclerza.

CHANCRE, szân'-kûr, *s.* szankier, pryszcz weneryczny.

CHANCROUS, szânk'-rûs, *adj.* szankrowaty.

CHANDELIER, szâ-dê-lêêr', *s.* pająk, żyrandola.

CHANDLER, czând'-lûr, *s.* świecarz; kramarz (u którego dostać można swiec, zapałek, mydła, i t. d.).

TO CHANGE, czândż, *v. a.* i *n.* mieniać, zamieniać, zmienić, odmienić, przemienić. *To—a piece of gold*, zmienić pieniądz złoty. *To—colour*, mienić się, płowieć, blakować. *To—from into...*, przemienić, przekształcić. *To—for*, zamienić, facyendować, wymienić.

CHANGE, *s.* zmiana, odmiana, zamiana, wymiana, zdawkowa moneta. —*or exchange*, bursa kupiecka. *Give me the*—, zdaj mi resztę. *To put the—upon one*, zmylić, omylić, podejść kogo.

CHANGEABLE, czândż'-â-bl, *adj.* zmienny, odmienny, niestały, mieniący się (o kolorach).

CHANGEABLENESS, czândż'-â-bl-nês, *s.* zmienność, odmienność; niestałość.

CHANGEFUL, czândż-fûl, *adj.* zmienny, odmienny, niestały.

CHANGELING, czândż'-lîng, *s.* dziecko podłożone w miejsce innego; 2) trzpiot, wietrznik 3) głupiec, niedołęga.

CHANGER, czân'-dżûr, *s.* wekslarz.

CHANNEL, czân'-nêl, *s.* kanał;

2)koryto czyli łożysko rzeki; 3) cieśnina morska; 4) rowek, żłobek (na słupach, filarach).

TO CHANNEL, *v. a.* wyżłobić rowki.

TO CHANT, cząnt, *v. a.* i *n.* śpiewać, opiewać; śpiewać summę.

CHANT, *s.* śpiew, melodya.

CHANTER, cząn'-tûr, *s.* kantor, śpiewak; CHANTRESS, śpiewaczka; CHANTRY, kaplica w kościołach, w któréj się odprawia msza śpiewana za dusze kollatorow.

CHANTICLEER, cząn'-tė-klêêr, *s.* (*joc.*) kogut.

CHAOS, kā'-ôs, *s.* chaos, zamęt, odmęt.

CHAOTIC, kā-ôt'-îk, *adj.* chaotyczny, pogrążony w odmęcie.

TO CHAP, czôp, *v. a.* i *n.* porobić rozpadliny; popadać się, popękać (jak ziemia od upału, jak skóra od zimna).

CHAP, *s.* rysa, rozpadlina, popadanie; 2) (*vulg.*) pysk, morda. —*faln* (—*fallen*), mający obwisłe wargi; zbity z pantałyku, zasmucony, zafrasowany.

CHAPEL, czâp'-êl, *s.* kaplica.

CHAPELLANY, czâp'-pêl-lėn-nė, *or* CHAPELRY, czâp'-pêl-rė, *s.* kapelania, parafia należąca do kaplicy.

CHAPERON, czâp-ûr-ôôn', *s.* kaptur, czapka z ogonem (kawalerów orderu podwiązki); 2) podżyła dama towarzysząca młodéj kobiecie.

CHAPLAIN, czâp'-lîn, *s.* kapelan. — SHIP, kapelania, kapelaństwo.

CHAPLESS, czôp'-lês, *adj.* wywywiędły, suchorlawy na twarzy (*Shaksp*).

CHAPLET, czâp'-lêt, *s.* wianek, wieniec; 2) koronka, różaniec; 3) czub pawia.

CHAPMAN, czâp'-mân, *s.* targujący, kupujący.

CHAPS, czôps, *s. pl.* pysk, morda. *His—waters at it*, ślinka mu płynie, ma na to oskomę. *Hold (close)your*—, stul pysk; 2) wejście z morza do cieśniny.

CHAPT, czôpt, *part.* zamiast CHAPPED, popadany, popękany.

CHAPTER, czâp'-tûr, *s.* rozdział; 2) kapitula.

CHAPTREL, czâp'-trêl, *s.* (*arch.*) kapitela, kapitel.

TO CHAR, czâr, *v. a.* wypalać węgle; 2) *n.* (czâr), posługiwać, pomagać w cudzym domu za dzienną zapłatę, nająć się na dzień.

CHAR, czâr, *s.* posługiwanie, pomaganie w pomniejszych robotach domowych. —*woman*, posługaczka, pomywaczka, najemnica.

CHARACTER, kâr'-âk-tûr, *s.* cecha, piętno, znamie; 2) charakter, litery drukarskie lub pisane, ręka; 3) charakter, usposobienie; 4) reputacya, imię dobre lub złe; 5) godność, tytuł, ranga, znaczenie; 6) rola (w sztukach teatralnych); 7) swiadectwo, zaświadczenie. *To give one an ill* —, dać o kim złe świadectwo. *To give a high — of*, pochlebne dać świadectwo, zalecać, zachwalać.

TO CHARACTER, *v. a.* wyryć, wycisnąć (znamie, piętno).

CHARACTERISTIC, kâr-âk-tėrîs'-tîk, 1) *s.* charakterystyka, cecha odznaczająca, znamie, piętno. —*of a logarithm*, wykładnik logarytmowy. 2) — (—AL), *adj.* charakterystyczny, cechujący, znamionujący.

TO CHARACTERIZE, kâr-âk-tėrîz, *v. a.* charakteryzować, cechować, oznaczyć, znamionować.

CHARACTERLESS, kâr'-âk-tûr-lês, *adj.* bez cechy znamionującéj.

CHARACTERY, kâr'-âk-tûr-rė, *s.* cecha, piętno, znamie; 2) pismo (*Shaksp. Mer. W. W.*).

CHARCOAL, czâr'-kôl, *s.* węgiel drzewny.

CHARD, czârd, *s.* liście niektórych roślin, *np.* karczocha.

CHARGE, czârdż, *s.* ciężar, brzemię; 2) ładunek, nabój, 3) rozkaz, zlecenie, polecenie; poruczenie, oddanie w czyją pieczę, opiekę; 4) rzecz poruczona, powierzona; osoba oddana pod straż, dozór, opiekę; 5) urząd, funkcya; 6) koszta, nakład; 7) oskarżenie; 8) szarża, natarcie, uderzenie; 9) list pasterski biskupa do księży jego dyecezyi; przemowa sędziego do przysięgłych; 10) przesadzenie, karykatura; 11) plaster koński. *The heads of the*—, punkta oskarżenia. *To sound a* —, trąbić do attaku. *I am at the —of it*, moim kosztem, ja to opłacę koszta. *To put one's self to charges*, narazić się na koszta, wydatki. *To lay a thing to one's* —, obwiniać kogo o co. *To give one a strict*—, surowo polecić, napomnieć, przykazać.

TO CHARGE, *v. a.* obciążyć, nałożyć, ładować; 2) nabić (broń); 3) polecić, poruczyć; nakazać; napominać; 4) oskarżyć, obwinić; 5) natrzeć, uderzyć, atakować; 6) zacenić, żądać.

CHARGEABLE, czâr'-dżâ-bl, *adj.* podpadający oskarżeniu; 2) będący ciężarem, uciążliwy; 3) drogi, kosztowny.

CHARGEABLENESS, czâr'-dżâ-bl-nês, *s.* drogość, kosztowność, wielkie koszta.

CHARGEABLY, czâr'-dżâ-blė, *adv.* drogo, kosztownie.

CHARGER, czâr'-dżûr, *s.* półmisek; 2) rumak.

CHARILY, czâ'-rė-lė, *adv.* ostrożnie, oszczędnie, skrupulatnie.

CHARINESS, czâ'-rė-nês, *s.* ostrożność, oszczędność, skrupulatność.

CHARIOT, czâr'-rė-ût, *s.* powóz, kolaska, rydwan. — *race*, wyścigi wozowe (w starożytności).

CHARIOTEER, czâr-rė-ût-têêr', *s.* woźnica, powoźnik.

CHARITABIE, czâr'-ė-tâ-bl, *adj.* miłosierny, litościwy.

CHARITABLY, czâr'-ė-tâ-blė, *adv.* miłosiernie, litościwie.

CHARITY, czâr'-ė-tė, *s.* miłość bliźniego, miłosierdzie, miłosierny uczynek, jałmużna. *in* —, za Panie Boże zapłać, darmo. —*begins at home*, każdy naprzód o sobie myśleć powinien. —*school*, szkoła bezpłatna dla ubogich dzieci. *Lying in* —, instytut położniczy.

TO CHARK, czârk, *v. a.* wypalać węgle.

CHARLATAN, szâr'-lâ-tân, *s.* szarlatan, kuglarz, wydrwigrosz. —RY, szarlatańswo, kuglarstwo, oszukaństwo.

CHARLATANICAL, szâr-lâ-tân'-ė-kâl, *adj.* szarlatański, kuglarski.

CHARLES'S-WAIN, czârl'-łzuân, *s.* (ast.), wielka niedźwiedzica. = CHARIOT.

CHARM, czârm, *s.* czary; 2) urok, powab, wdzięk.

TO CHARM, *v. a.* oczarować, urzec; oczarować, zachwycić.

CHARMER, czâr'-mûr, *s.* czarodziéj, czarownik; 2) *my* —, moje bóstwo.

CHARMING, czâr'-mîng, *adj.* czarujący, uroczy, cudny, zachwycający. —LY, *adv.* cudnie, do zachwycenia. —NESS, *s.* cudność, powabność.

CHARNEL-HOUSE, czâr'-nêl-hôûs, *s.* kościca, skład kości umarłych.

CHART, czârt, *s.* mappa brzegów morskich.

CHARTER, czâr'-tûr, *s.* przywiléj, dokument, dyplom. —*house*, klasztor kartuzów, — *party*, kontrakt między kupcem a właścicielem okrętu.

CHARTERED, czâr'-tûrd, *adj.* uprzywilejowany, nadany przywilejem. *A — libertine* (*Shaksp.*), zawołany rozpustnik.

CHARY, czâ'-rė, *adj.* ostrożny, oszczędny.

CHASE, czâs, *s.* łowy, polowanie; 2) ściganie, gonienie, pogoń; 3) upolowana zwierzyna; 4) knieja, zwierzyniec; 5) okręt ścigany na morzu. *To give* —, ścigać, puścić się w pogoń. —, *gun*, lekkie działa na przodzie okrętu. *The — of a gun*, kaliber.

TO CHASE, *v. a.* ścigać, gonić, polować. *To — away*, odpędzić; 2) oprawić, osadzić. *zob.* TO ENCHASE. *chased work*, wyrzynana, rznięta robota.

CHASER, czâ'-sûr, *s.* łowca, gońca, pogoń.

CHASM, kâzm, *s.* rozpadlina, szczelina.

CHASTE, czâst, *adj.* czysty, niepokalany, niewinny.

TO CHASTEN, czâs'-n, *v. a.* karać, karcić.

TO CHASTISE, czâs-tîz', *v. a.* karać, karcić, wyćwiczyć, wychłostać; ująć w karby, w ryzę.

CHASTISEMENT, czâs'-tîz-mênt, *s.* kara, skarcenie, plagi.

CHASTISER, czâs-tî'-zûr, *s.* karciciel.

CHASTITY, czâs'-tė-tė, *or* CHASTNESS, czâst'-nês. *s.* czystość, niewinność.

CHASTLY, czâst'-lâ, *adv.* czysto, niewinnie.

TO CHAT, czât, *v. n.* gawędzić, paplać, szczebiotać.

CHAT, *s.* gawęda, gadulstwo, pogadanka.

CHATELLANY, czât'-têl-lên-ê, *s. zob.* CASTELLANY.

CHATTEL, czât'-t'l, ruchomy majątek, ruchomości.

TO CHATTER, czât'-tûr, *v. n.* krzektać, skrzeczeć; 2) szczękać, klapać, dzwonić zębami; 3) świegotać, szczebiotać, gawędzić.

CHATTER, (—ING), *s.* skrzeczenie, szczękanie, klapanie zębami; 3) świegotanie, szczebiotanie, gawęda.

CHATTERER, czât'-tûr-ûr, *s.* papla, gaduła, świegot, bajarz.

CHATTY, czât'-tê, *adj.* gadatliwy.

CHAVENDER, czâw'-ln-dûr, *s.* (ryba), jażgarz.

TO CHAW, *zob.* TO CHEW.

CHAWDRON, czâu'-drûn, *s.* kaldun, trzewa, bebechy.

CHEAP, czêp, *adj.* tani.

TO CHEAPEN, czê'-pn, *v. a.* targować, godzić się o cenę.

CHEAPLY, czêp'-lê, *adv.* tanio.

CHEAPNESS, czêp'-nês, *s.* taniość.

TO CHEAT, czêt, *v. a.* oszukać. *To — at play*, szachrować w grze.

CHEAT, *s.* oszukanie, oszukaństwo; 2) oszukaniec, oszust, szalbierz. *To put a — upon one*, oszukać oszwabić kogo.

CHEATER, czê'-tûr, *s.* oszukaniec, oszust, szalbierz.

TO CHECK, czêk, *v. a.* powstrzymać, powściągnąć, hamować, ukrócić, uskromić, zgromić; trzymać na wodzy, doglądać, mieć nadzor.

CHECK, *s.* powściąg, hamulec, tama; bura, burka, zgromienie, napomnienie; szach; cyfra, bilet, assygnacya, przekaz. — *mate*, szach i mat. *To keep a — upon one*, trzymać kogo na wodzy, trzymać krótko. *To give a —*, powstrzywać, pohamować, zburczyć, sfukać.

TO CHECKER, czêk'-ûr, *v. a.* upstrzyć, malować lub ułożyć w kratki, w centki, w kostki.

CHECKER, *s.* kostkowa robota, pstroczina. — *board*, szachownica. — *wise*, w kostki, w centki. — *work*, w różne kolory wykładana robota.

CHEEK, czêêk, *s.* lice, policzek, jagoda. — *by jole*, sam na sam, za panie bracie, poufale. — *s of a door*, lisztwa u drzwi. — *tooth*, ząb trzonowy.

CHEER, czêêr, *s.* jadło, strawa, smaczne jedzenie, traktament; 2) ochota, wesoła myśl, wesołość, odwaga; okrzyki radosne, oklask; 3) mina, postawa, wyraz twarzy. *To make good —*, lubić dobrze zjeść. *Be of good —*, bądź wesołéj myśli, nie trać odwagi. *What —?* co tam nowego? jak ci się powodzi?

TO CHEER, *v.* 1) *a.* (— *up*), rozweselić, zagrzewać, dodawać serca, zachęcać; 2) *n.* (— *up*), rozweselić się, nabrać serca, odwagi.

CHEERER, czêê'-rûr, *s.* dodający wesołości, odwagi.

CHEERFUL, czêêr'-fûl, *adj.* wesoły, rzeski, hoży, ochoczy, wypogodzony. —LY, *adv.* wesoło, ochoczo. —NESS. *s.* wesołość, rzeskość, ochoczość.

CHEERLESS, czêêr'-lês, *adj.* smutny, posępny.

CHEERLY, czêêr'-lê, *adj.* lub *adv.* wesoły, wesoło. CHEERY, *adj.* wesoły.

CHEESE, czêêz, *s.* sér. *'Tis no more like than chalk is like —*, podobny jak pięść do nosa. — *cake*, placek z sera, cukru i masła. — *curds*, mléko zsiadłe. — *monger*, kramarz sérami handlujący. — *paring*, obrzynki, okrawki sera. — *running*, serwatka. — *vat*, prasa w któréj sér ocieka.

CHEESY, czêê'-zê, *adj.* serny, serowy.

CHEMISE, szêm-êz', *s.* (*mod.*), koszula kobiéca. *zob.* SHIFT.

TO CHERISH, czêr'-rîsz, *v. a.* karmić, żywić, pielęgnować, ogrzewać, piastować, kochać, miłować.

CHERISHER, czêr'-rîsz-ûr, *s.* kochający, pielęgnujący.

CHERISHING (—MENT), czêr'-îsz-îng, *s.* pielęgnowanie, miłość, szacunek.

CHERRY, czêr'-rê, 1) *s.* wiśnia; 2) *adj.* wiśniowy, rumiany jak wiśnia; — *brandy*, wiśniak. — *cheeks*, rumiane lice. — *orchard*, wisiennik, ogród wiśniowy. — *stone*, pestka wiśniowa. — *tree*, drzewo wisniowe.

CHERUB, czêr'-ûb, *s.* cherubin.

CHERUBIC, czê-rû'-bîk, *adj.* anielski.

CHERUBIN, czêr'-û-bîn, 1) *adj.* anielski, 2) *s.* cherubin.

CHERVIL, czêr'-wîl, *s.* czechrzyca, blekotek.

CHESS, czês, *s.* szachy. — *board*, szachownica. — *man*, szach, pion. — *player*, gracz w szachy.

CHEST, czêst, *s.* skrzynia, kufer; 2) piersi. — *of drawers*, komoda. — *fondered*, dychawiczny (o koniu). *Broad chested*, piersisty.

CHESNUT, czês'-nût, *s.* kasztan. — *grove*, lasek kasztanowy. — *tree*, kasztanowe drzewo, kasztan.

CHEVAUX-DE-FRISE, szêw-ô-dê-frêêz', *s. pl.* (*Fort.*), rogatki, kozły (rosochate).

CHEVEN, czêw'-wn, *s. zob.* CHAVENDER *i* CHUB.

CHEVERIL, czêw'-êr-îl, *s.* kozia skóra; *fig.* — *conscience* (*Shaksp.*), przestronne sumienie.

CHEVRON, czêw'-rûn, *s.* (*her.*) krokiew, belka.

TO CHEW, czôô (*vulg*: czâu), *v. a.* i *n.* żuć; *fig.* dumać, rozmyślać. *To — the cud*, przeżuwać.

CHEWET, czôô'-êt, *s.* (*Shaksp.*), świegot, szczebiot, papla, gadula.

CHICANE, szê--kân', *s.* szykana, wykręt. TO —, *v. n.* szykanować, kręcić, wykręcać. —R, *s.* wykrętarz. —RY, *s.* wykrętarstwo, matactwo.

CHICKEN, (*dim.* CHICK), czîk'-în, czîn, *s.* kurczę. —*joc*, młode dziewczę, podlotek. — *hearted*, bojaźliwy, tchorzliwy. *Chick-peas*, ciecierzyca, groch włoski. *Chicken-pox*, kur, wietrzna ospa. *Chick-weed* (roślina), kurzyślep czyli mckrzyca pospolita.

CHICKLING, czîk'-lîng, *s.* kurczątko.

CHID, czîd, *pret.* CHID, CHIDDEN, *part.* następnego słowa.

TO CHIDE, czîd, *v. ir. a.* i *n.* łajać, swarzyć, strofować, fukać, buzować, gdyrać.

CHIDER, czî'-dûr, gdyracz.

CHIEF, czêêf, *adj.* główny, walny, naczelny, przedni. *Lord — justice*, najwyższy sędzia; 2) —LY, *adv.* głównie, szczególnie, osobliwie; 3) CHIEF, *s.* głowa, naczelnik, wódz, dowódzca, *Commander in —*, naczelny wódz.

CHIEFLESS, czêêf'-lês, *adj.* bez głowy, bez dowódzcy.

CHIEFTAIN, czêêf'-tîn, *s.* wódz, dowódzca, naczelnik; głowa pokolenia.

CHILBLAIN, czîl'-blân, *s.* odziębina, bąbel od mrozu.

CHILD, czîld, *s.* dziecko. *From a —*, od dzieciństwa. *To be past a —*, wyrość z dziecięcia. *With —*, w ciąży, brzemienna. *To get with —*, zrobić dziecko, podbić bębenka. — *bearing*, poród, połóg. *Past — bearing*, wiek w którym już kobiéta nie rodzi. — *bed*, połóg. *To be in — bed*, zlegnąć.

CHILDE, CHIELD, CHYLD, (z saxońskiego *cilt*, książe), u dawniejszych pisarzów, tytuł: szlachcic, kawaler, dzisiejszy esquire, jako to: *Chyld Tristan* (*Spenser*), *Childe Harold* (Lord Byron).

CHILDERMASS-DAY, czîl'-dûr-mâs-dâ, *s.* święto młodzianków (28 grudnia).

CHILDHOOD, czîld'-hûd, dzieciństwo, wiek dziecinny.

CHILDISH, czîld'-îsz, *adj.* dziecinny, dziecięcy. —LY, *adv.* dziecinnie, po dziecińsku. CHILDISHNESS *or* CHILDISH-MINDEDNESS, dziecinność.

CHILDLESS, czîld'-lês, *adj.* bezdzietny.

CHILDLIKE, czîld'-lîk, *adj.* dziecinny, dzieciński.

CHILE, CHILIFICATION, *ect. zob.* CHYLE etc.

CHILIAEDRON, kîl-ê-â-ê'-drôn, *s.* figura mająca tysiąc boków.

CHILL, czîl, 1) *adj.* zimny, zmarzły; *fig.* zimny, oziębły; 2) *s.* zimno, mróz, dreszcz.

TO CHILL, *v. a.* i *n.* oziębić, wyziębić, ostudzić, ziębnąć, marznąć, krzepnąć od zimna, czuć dreszcz po ciele.

CHILLINESS, czil'-lè-nès, *or* CHILNESS, czil'-nès, *s.* zimność, ostuda, zmarzłość, dreszcz.

CHILLY, czil'-lè, *adj.* czuły na zimno, zimnawy, *A — sweat*, zimny pot.

CHIME, czim, *s.* dźwięk, harmonia, jednogłośność; odgłos dzwonów.

TO CHIME, *v. a.* i *n.* uderzyć w dzwony, dzwonić, dźwięczyć, brzęczeć. *To — in*, zgadzać się z sobą.

CHIMERA, kè-mè'-rà, *s.* chimera, cudactwo, dziwactwo, urojenie, przywidzenie.

CHIMERICAL, kè-mèr-rè'-kàl, *adj.* urojony, przywidziany. —LY, *adv.* urojonym sposobem.

CHIMNEY, czim'-nè, *s.* komin, kominek. — *corner*, kącik przy kominie. *At the — corner*, przy kominie, przy ciepłym piecu. — *money*, podymne. — *piece*, gzyms przy kominie. — *sweeper*, kominiarz.

CHIN, czin, *s.* podbrodek.

CHINA, czi'-nà, *s.* Chiny; czi'-nà, (*jam*: czà'-nè), porcelana. — *ink*, tusz. — *orange*, apelcyna, pomarańcza. — *root*, china. — *ware*, porcelana, fajans.

CHINCOUGH, czin'-kòf, *s.* koklusz, kaszel.

CHINE, czin, *s.* krzyż, grzbiet, pacierz.

TO CHINE, *v. a.* złamać kość pacierzową.

CHINK, czink, *s.* szpara, rysa, szczelina; 2) brzęk, dźwięk (pieniędzy).

TO CHINK, *v. n.* i *a.* popadać się, porysować się; 2) brzękać, brzęczeć.

CHINKY, czin'-kè, *adj.* rozpadły, popadany.

CHINTS, czints, *s.* cyc.

CHIOPPINES, czòp-pènz', *s.* trzewiki na korkach.

TO CHIP, czip, *v. a.* drobić, kruszyć, krajać na drobne kawałki.

CHIP, *s.* wior, drzazga; 2) *vulg.* dziecko. *'Tis a — of the old block*, to wykapany ojciec. *He sits on horseback like a — upon a block*, siedzi na koniu jak pies na płocie.

CHIPPING, czip'-ping, *s.* obcinanie, ociesywanie, etc.; obrzynek, okrawek. wiór. —*s*, *pl.* heblowiny.

CHIRAGRA, ki-rà'-grà, *s.* chyragra, podagra w rękach.

CHIRAGRICAL, ki-ràg'-grè-kàl, *adj.* chiragryczny.

CHIROGRAPHER, ki-ròg'-grà-fûr, *or* CHIROGRAPHIST, ki-ròg'-grà-fist, *s.* pisarz.

CHIROGRAPHY, ki-ròg'-grà-fè, *s.* sztuka pisania, cyrograf, własnéj ręki zapis.

CHIROMANCER, kir'-ò-màn-sûr, *s.* chiromancista, umiejący wróżyć z dłoni. CHIROMANCY, chyromancya, wróżenie z dłoni.

TO CHIRP, czêrp, *v. n.* świerkać, świergotać.

CHIRP, *s.* świergot, świergotanie.

CHIRURGEON, ki-rûr'-dżè-ûn, CHIRURGERY, ki-rûr'-dżè-rè, *zob.* surgeon, surgery.

CHIRURGIC (—AL), ki-rûr'-dżik, *adj.* chirurgiczny.

CHISEL, czìz'-zìl, *s.* dłóto.

TO CHISEL, *v. a.* dłótować, wyrabiać dłótem.

CHIT, czìt, *s.* (*vulg.*), dzieciuch, smarkacz; 2) kiełł, latorośl, wyrostek.

TO CHIT, *v. n.* puszczać kły, wschodzić.

CHITCHAT, czìt'-czàt, *s.* gawęda, gadulstwo, gadanina.

CHITTERLING, czìt'-tûr-lìng, *s.* gors, żabotka; 2) (*vulg.*) kruszki (kreski) cielęce; 3) —*s*, *pl.* flaki, bebechy, trzewa.

CHITTY, czìt'-tè, *adj.* dziecinny. — *face*, maluchna twarzyczka; ciapa, niuńka.

CHIVALROUS, czìw'-àl-rûs, *adj.* rycerski.

CHIVALRY, czìw'-àl-rè, *s.* rycerstwo.

CHIVES, czìwz, *s. pl.* pręciki w kielichach kwiatowych; 1) szczypior, por.

CHLOROSIS, klò-rò'-sìs, *s.* blada choroba.

TO CHOAK, *zob.* TO CHOKE.

CHOCOLATE, czòk'-ò-làt, *s.* czokolada.

CHOICE, czòìs, 1) *s.* wybór. *Take your —*, wybieraj, weź, (uczyń) co się ci podoba. *The — of troops*, wybor wojska; 2) *adj.* wybrany, przebrany, wyborowy, wyborny; 3) CHOICELESS, *adj.* niemający do wyboru, przymuszony, poniewolony; 4) CHOICELY, *adv.* wybornie, wyśmienicie; 5) CHOICENESS, troskliwość w wyborze, skrupulatność.

CHOIR, kuìr, *lub* kòì'-ûr, *s.* chór.

TO CHOKE, czòk, *v. a.* zatkać, zawalić, zapchać; dusić, dławić, zadławić, udławić.

CHOKE, *s.* włoknista część karczocha. — *pear*, gruszka cierpka i dławiąca.

CHOKER, czò'-kûr, *s.* dawiciel, dusiciel.

CHOKY, czò'-kè, *adj.* dławiący, duszący.

CHOLER, kòl'-lûr, *s.* żołć; *fig.* gniew.

CHOLERICK, kòl'-lûr-rìk, *adj.* choleryczny, gniewliwy.

CHOLERICKNESS, kòl'-lûr-rìk-nès, *s.* choleryczność, gniewliwość.

TO CHOOSE, czòòz, *v. ir. a.* i *n.* wybrać, obrać; chcieć, woleć. *I don't — to follow his advice*, nie chcę pójść za jego radą. *She said she did not — to marry*, mówiła że nie chce pójść za mąż. *I can't — but weep*, muszę koniecznie płakać.

CHOOSER, czòò'-zûr, *s.* wyborca. *Beggars must not be —s*, kto prosi nie przebiera,

TO CHOP, czòp, *v. a.* i *n.* ciąć, siekać, krajać, posiekać; 2) mieniać, facyendować. *To — in (into)*, wpaść, wlecić. *To — off*, odciąć, odsiekać. *To — up*, zachapić, pochwycić. *To — upon*, napaść, natrafić, napotkać. *To — logic with one*, dysputować, argumentować.

CHOP. *s.* zraz, płatek, kotlet; 2) szpara, szczelina, rysa. *Mutton —s*, baranie kotlety. — *house*, garkuchnia. — *sticks* (*vulg.*), widelce; 3) CHOPS, *pl.* pysk, morda.

CHOPIN, czò-pèn', *s.* (miara francuzka), pół kwarty.

CHOPPING, czòp'-ping, *part.* 1) *s.* siekanie, szatkowanie, krajanie. *zob.* TO CHOP; 2) *adj.* siekający; (*vulg.*), tęgi, dziarski. — *board*, siekalnica. — *knife*, siekacz. *A — boy*, tęgi chłopak.

CHOPPY, czòp-pè, *adj.* rozpadły, popadany.

CHORAL, kò'-ràl, *adj.* chorny, chorowy.

CHORD, kòrd, *s.* struna, (*mat.*) cięciwa.

TO CHORD, *v. a.* naciągnąć, nawiązać struny.

CHORION, kò'-rè-òn, *s.* (*anat.*) błona płód obwijająca.

CHORISTER, kòr'-ìs-tûr, *or* kuìr'-ìs-tûr, *s.* chorzysta, śpiewak chorowy.

CHOROGRAPHER, kò-ròg'-grà-fûr, *s.* chorograf.

CHOROGRAPHICAL, kòr'-rò-gràf-è-kàl, *adj.* chorograficzny. —LY, *adv.* chorograficznie.

CHOROGRAPHY, kò-ròg'-grà-fè, *s.* chorografia czyli opisanie szczególnych okolic kraju.

CHORUS, kò'-rûs, *s.* chór.

CHOSE, czòs, *pret.* CHOSEN, czò'-zn, *part. zob.* TO CHOOSE.

CHOUGH, czûf, czòû, *s.* kawka, gawron.

TO CHOUSE, TO CHOWSE, czòûs, *v. a.* okpić, ocyganić, oszwabić.

CHOUSE, CHOWSE, *s.* okpiony, oszwabiony; oszukaństwo, oszustostwo.

CHRISM, krìzm, *s.* krzyżmo.

CHRIST, krìst, Chrystus. *Christ-cross-row*, abecadło, elementarz. —*s*, *thorn*, tarń, tarnina, cierń.

TO CHRISTEN, krìs'-sn, *v. a.* chrzcić.

CHRISTENDOM, krìs'-sn-dûm, *s.* chrześciaństwo.

CHRISTENING, krìs'-sn-ìng, *s.* chrzest.

CHRISTIAN, krìst'-yûn, 1) *s.* chrześcianin; 2) *adj.* chrześciański. —LY, *adv.* po chrześciańsku. *Christian-name*, imię chrzestne. — *like*, po chrześciańsku.

CHRISTIANISM, krìst'-yûn-ìzm, *or* CHRISTIANITY, krìs-tè-àn'-è-tè, *s.* chrystyanizm, wiara Chrystusa.

TO CHRISTIANIZE, krìst'-yûn-ìz, *v. a.* nawrócić na wiarę chrześciańską.

CHRISTMAS, krìs'-màs, *s.* Boże Narodzenie. — *box*, kolenda na Boże Narodzenie dawana. — *flower*, — *rose*, ciemierzyca czarna.

CHROMATIC, krò-màt'-ìk, *adj.* (*muz.*), chromatyczny.

CHRONIC (—AL), kròn'-ìk, *adj.*

chroniczny, długotrwający (o chorobach); 2) kronikarski.

CHRONICLE, krôn'-ê-kl, *s.* kronika.

TO CHRONICLE, *v. a.* zapisać w kronice.

CHRONICLER, krôn'-ê-klûr, *s.* kronikarz.

CHRONOGRAM, krôn'-ô-grâm, *s.* chronogram, napis którego litery stanowią datę wypadku.

CHRONOLOGER, krô-nôl'-lô-dżûr, *or* CHRONOLOGIST, krô-nôl'-ô-dżîst, *s.* chronolog, czasopis.

CHRONOLOGICAL, krôn-nô-lôdż'-ê-kâl, *adj.* chronologiczny, podług porządku lat. —LY, *adv.* chronologicznie.

CHRONOLOGY, krô-nôl'-ô-dżê, *s.* chronologia, rachuba lat, czasopisarstwo.

CHRONOMETER, krô-nôm'-mê'-tûr, *s.* chronometr, zegar używany w żegludze.

CHRYSALIS, krîs'-sâ-lîs, *s.* poczwarka.

CHRYSOLITE, krîs'-sô-lît, *s.* chryzolit, kamień drogi żółto-zielony.

CHUB, czûb, *s.* (ryba), jażgarz. — *cheeked*, — *faced*, pucołowaty, pyzaty. *Chubbed*, *chubby*, głowaty, pucołowaty.

TO CHUCK, czûk, *v.* 1) *a.* pogłaskać pod brodę; 2) *n.* gdakać.

CHUCK, *s.* (pieszcząc się), moje serce, moja rybko, moja duszko; 2) *n.* gdak, gdakanie. — *farthing*, gra dziecinna w dołki.

TO CHUCKLE, czûk'-kl, *v. n.* i *a.* parskać ze śmiechu, chychotać; 2) gdakać; 3) pieścić, karesować.

CHUFF, czûf, *s.* gbur, chłopisko, prostak, grubianin. —ILY, *adv.* mrukliwie, cierpko, ponuro, z przekąsem. —INESS, *s.* gburostwo, grubiaństwo. —Y, *adj.* gruby, basałykowaty, zrzędny, markotliwy.

CHUM, czûm, *s.* kamrat mieszkający w jednéj stancyi (na uniwersytetach); 2) (*vulg.*), prymka czyli tytuń do żucia.

CHUMP, czûmp, *s.* kawał. *A* — *of wood*, kloc.

CHURCH, czûrcz, *s.* kościoł; władza duchowna. — *ale*, kiermasz, rocznica poświęcenia kościoła. — *attire*, kapy, ornaty. — *man*, ksiądz, duchowny; należący do kościoła anglikańskiego. — *porch*, kruchta, sień kościelna. — *warden*, urzędnik kościelny, mający dozor nad kościołem i rzeczami kościelnemi. — *yard*, cmentarz. — *yard-cough*, kaszel suchotny prowadzący do grobu.

TO CHURCH, *v. a.* (*to — a woman*), zaprowadzić położnicę do kościoła w celu podziękowania Bogu za szczęśliwy połog. *She is churched*, odbyła wywodziny.

CHURCHING, *s.* wywodziny kościelne.

CHURL, czûrl, *s.* gbur, chłopisko, prostak, grubijanin; 2) skner a, kutwa.

CHURLISH, czûr'-lîsz, *adj.* gburowaty, prostakowaty, grubiański. —LY, *adv.* po grubiańsku.—NESS, *s.* gburowatość, prostactwo, grubiaństwo.

CHURN, czûrn, *s.* maślnica.

TO CHURN. *v. a.* robić masło.

CHYLACEOUS, kî-lâ'-szûs, *adj.* chylowy.

CHYLE, kîl, *s.* chyl, sok żołądkowy.

CHYLIFACTION, kîl-lê-fâk'-szûn, *or* CHYLIFICATION, kîl-lê-fê-kâ'-szûn, *s.* wyrabianie się chylu.

CHYLIFACTIVE, kîl-lê-fâk'-tîw, *or* CHYLIFACTORY, kîl-lê-fâk'-iô-rê, *adj.* wyrabiający chyl.

CHYLOUS, kî'-lûs, *adj.* chylowy, zawierający chyl.

CHYMIC (—AL), kîm'-mîk, *adj.* chemiczny.

CHYMICALLY, kîm'-mê-kâl-lê, *adv.* chemicznie.

CHYMIST, kîm'-mîst, *s.* chemik.

CHYMISTRY, kîm'-mîs-trê, *s.* chemia.

CIBARIOUS, sî-bâ'-rê-ûs, *adj.* pokarmowy.

CICATRICE (—IX), sîk'-â-trîs, *s.* blizna.

CICATRISANT, sîk-â-trî'-zânt, *or* CICATRISIVE, sîk-â-trî'-sîw, *adj.* służący do zasklepienia rany.

CICATRIZATION, sîk-â-trê-zâ'-szûn, *s.* zasklepienie rany.

TO CICATRIZE, sîk'-â-trîz, *v. a.* zasklepić ranę.

CICUTA, sê-kû'-tâ, *s.* cykuta, świnia wesz.

CIDER, sî'-dûr, *s.* jabłecznik. — *kin*, jabłecznik z wytłoczonych już raz jabłek.

CIGAR, sê-gâr', *s.* cygaro.

CILIARY, sîl'-yâ-rê, *adj.* powiekowy.

CILICIOUS, sê-lîsz'-ûs, *adj.* włosiany.

CIMETER (—AR), sîm'-ê-tûr, *s.* szabla turecka, bułat.

CINCTURE, sîngk'-czûr, *s.* pas, podpasanie, opasanie.

CINDER, sîn'-dûr, *s.* żużel, zgasły węgiel ziemny, — *wench*, — *woman*, kobiéta zbierająca niedopalone węgle po śmieciach, kopciuszek, kocmołuch.

CINERATION, sîn-ê-rê'-szûn, *s.* (*chem.*), spalenie na popioł.

CINEREOUS, sîn -nê'-rê-ûs, *adj.* (—GREY), popielaty.

CINERITIOUS, sîn-ê-rîsz'-ûs, *adj.* popielisty.

CINGLE, sîng'-gl, *s.* gurt, popręg (u siodła).

CINNABAR, CINOBER, sîn'-nâ-bâr, *s.* cynobr czyli siarczyk merkuryuszu.

CINNAMON (—M), sîn'-nâ-mûn, *s.* cynamon.

CINQUE, sîngk, *s.* i *adj.* piątka, pięć (na kościach, w kartach). — *foil* (ziele), pięćperst, srebrnik. — *ports*, pięć portów naprzeciw Francyi (*Dover*, *Sandwich*, *Rumney*, *Winchelsea* i *Rye*). — *spotted*, pięciocentkowy.

CION, *zob.* SCION.

CIPHER, sî'-fûr, *s.* cyfra liczba, zero. *To stand for a* (*to be a mere*) —, nic nie znaczyć.

TO CIPHER, *v. n.* i *a.* cyfrować, liczyć, rachować; pisać cyframi, tajemném pismem.

CIRKLE, sêr'-kl, *s.* cyrkuł, koło, obwód, grono, towarzystwo.

TO CIRCLE, *v. a.* i *n.* okrążyć, otoczyć, obwieść, opasać; krążyć obracać się. CIRCLED, CIRCLING, CIRCLY, *adj.* kolisty, kołowaty, krągły. *A circling boy* (*Shaksp.*), chytry podstępny chłopak.

CIRCLET, sêr'-klît, *s.* kołko, koleczko, obręczka; krążeczek słomiany, na którym się stawiają półmiski na stole.

CIRCUIT, sêr'-kit, *s.* okrąg, obwód; obieg, krążenie; obwód sądowniczy; objażdżka sędziego po trybunałach; skowka, obręczka. *To go the* —, objeżdżać trybunały dla sądzenia spraw. *The golden* —, (*Shaksp*, *Hen.*), korona.

TO CIRCUIT, *v. n.* krążyć, obchodzić, objeżdżać, kołować.

CIRCUITER, sêr'-kît-tûr, *s.* krążący, objeżdżacy do koła.

CIRCUITION, sêr-kû-îsz'ûn, *s.* obchod, obejście, obchodzenie, kołowanie.

CIRCUITOUS, sêr-kû'-ê-tûs, *adv.* w koło wiodący, w bok z prostéj drogi, kręty.

CIRCULAR, sêr'-kû-lâr, *adj.* krągły, okrągły, krążący po obwodzie koła. — *letter*, cyrkularz, list okólny. — *motion*, ruch opisujący koło. — *velocity*, szybkość z jaką się planeta około swéj osi obraca.—LY, *adv.* w koło, do koła. —ITY, *s.* kolistość, okrągłość.

TO CIRCULATE, sêr'-kû-lât, *v.* 1) *n.* krążyć, obiegać; 2) *a.* puścić w obieg. *To — like a bad shilling*, być wszędzie znanym jak zły szeląg.

CIRCULATING, *s.* krążenie, krążący. — *library*, czytelnia z któréj się książki pożyczają.

CIRCULATION, sêr-kû-lâ'-szûn, *s.* cyrkulacya, obieg, krążenie.

CIRCULATORY, sêr'-kû-lâ-tûr-ê, *adj.* cyrkulujący, obiegający, krążący. — *letter*, okólnik.

CIRCUMAMBIENT, sêr-kûm-âm'-bê-ênt. *adj.* okrążający, otaczający do koła (o powietrzu).

TO CIRCUMAMBULATE, sêr-kûm-âm'-bû-lât, *v. n.* obejść obchodzić.

CIRCUMAMBULATION, sêr-kûm-âm-bû-lâ'-szûn, *s.* obchód, obejście, obchodzenie.

TO CIRCUMCISE, sêr'-kûm-sîz, *v. a.* obrzezać.

CIRCUMCISION, sêr-kûm-sîż'-ûn, *s.* obrzezanie.

TO CIRCUMDUCT, sêr-kûm-dûkt', *v. a* w. p. skasować, unieważnić.

CIRCUMDUCTION, sêr-kûm

dŭk'-szŭn, *s.* oprowadzenie; 2) skasowanie, unieważnienie.

CIRCUMFERENCE, sẽr-kŭm'-fẽ-rẽns, *s.* okrąg, obwód, objętość.

CIRCUMFERENTOR, sẽr-kŭm-fẽ-rẽn'-tŭr, *s.* kątomiar.

CIRCUMFLEX, sẽr'-kŭm-flẽx, *s.* akcent zgięty, daszek.

CIRCUMFLUENT, sẽr-kŭm'-flŭ-ẽnt, *or* CIRCUMFLUOUS, sẽr-kŭm'-flŭ-ŭs, *adj.* w koło opływający.

TO CIRCUMFUSE, sẽr-kŭm-fûz', *v. a.* oblać.

CIRCUMFUSION, sẽr-kŭm-fû'-żŭn, *s.* oblanie,

TO CIRCUMGIRATE, sẽr-kŭm'-dżẽ-rât, *v. n.* kręcić się, obracać się, około swéj osi.

CIRCUMGIRATION, sẽr-kŭm-dżẽ-rà'-szŭn, *s.* kręcenie się, obrot.

CIRCUMITION, sẽr-kŭm-ìsz'-ŭn, *s.* obchod, obejście, obchodzenie.

CIRCUMJACENT, sẽr-kŭm-dżà'-sẽnt, *adj.* okoliczny, przylegly.

CIRCUMLIGATION, sẽr-kŭm-lẽ-gà'-szŭn, *s.* obwiązanie.

CIRCUMLOCUTION, sẽr-kŭm-lô-kû'-szŭn, *s.* omówienie.

CIRCUMMURED, sẽr-kŭm-mûrd', *adj.* obmurowany.

TO CIRCUMNAVIGATE, sẽr-kŭm-nâw'-ẽ-gât, *v. a.* oplynąć. — NAVIGABLE, *adj.* mogący być w koło oplynionym. — *navigation*, oplynienie. — NAVIGATOR, *s.* żeglarz który kulę ziemską oplynął.

CIRCUMPLICATION, sẽr-kŭm-plẽ'-kà-szŭn, *s.* oplątanie, uwikłanie.

CIRCUMROTATION, sẽr-kŭm-ró-tà'-szŭn, *s.* kręcenie się do koła, obieg, obrót. — ROTATORY, *adj.* kołowrotny.

TO CIRCUMSCRIBE, sẽr-kŭm-skrìb', *v. a.* opisać, określić, ograniczyć.

CIRCUMSCRIPTION, sẽr-kŭm-skrìp'-szŭn, *s.* opisanie, określenie, ograniczenie. —SCRIPTIVE, *adj.* opisujący, ograniczający.

CIRCUMSPECT (—IVE), sẽr'-kŭm-spẽkt, *adj.* oględny, baczny, przezorny, ostróżny. —SPECTION, — SPECTNESS, *s.* oględność, baczność, przezorność, ostrożność. —SPECTIVELY, —SPECTLY, *adv.* przezornie, ostrożnie.

CIRCUMSTANCE, sẽr'-kŭm-stâns, *s.* okoliczność, stan, położenie. —STANCED, *adj.* znajdujący się w pewnym stanie, położeniu, wśród pewnych okoliczności. — STANT, *adj.* otaczający. —STANTIAL, uboczny, podrzędny, drobiazgówy. —STANTIALITY, *s.* zawisłość od towarzyszących okoliczności. —STANTIALLY, *adv.* podług okoliczności; szczególowo, dokładnie.

TO CIRCUMSTANTIATE (TO—STANCE), sẽr-kŭm-stân'-szẽ-ât, *v. a.* postawić w pewnych okolicznościach, wyszczególnić, wyłuszczyć.

TO CIRCUMVALLATE, sẽr-kŭm-wâl'-lât, *v. a.* oszańcować.

CIRCUMVALLATION, sẽr-kŭm-wâl-là'-szŭn, *s.* (*fort.*), oszańcowanie.

CIRCUMVECTION, sẽr-kŭm-wẽk'-szŭn, *s.* obwiedzenie, obwiezienie, oprowadzenie.

TO CIRCUMVENT, sẽr-kŭm-wẽnt', *v. a.* podejść, oszukać. — VENTING, —VENTION, *s.* podejście, oszukanie.

TO CIRCUMVEST, sẽr-kŭm-wẽst', *v. a.* oblec, przyodziać.

CIRCUMVOLATION, sẽr-kŭm-wô-là'-szŭn, *s.* oblecenie.

TO CIRCUMVOLVE, sẽr-kŭm-wôlw', *v. a.* okręcić, opasać, otoczyć.

CIRCUMVOLUTION, sẽr-kŭm-wô-lû'-szŭn, *s.* okręcenie, opasanie, otoczenie, zagmatwanie.

CIRCUS, CIRQUE, sẽr'-kŭs, sẽrk, *s.* cyrk, plac igrzysk.

CISALPINE, sìs-âl'-pìn, *adj.* przedalpejski.

CIST, sìst, *s.* pokrywa, obwijka na około wrzodu.

CISTERN, sìs'-tûrn, *s.* cysterna, studzienka na wodę deszczową.

CISTUS, sìs'-tŭs, *s.* (roślina) czystek.

CIT, sìt, *s.* mieszczanin.

CITADEL, sìt'-â-dẽl, *s.* cytadella, zamek.

CITAL, CITATION, sì'-tâl, sìtà'-szŭn, *s.* pozwanie przed sąd, zapozwanie; 2) cytacya, cytowanie, przytoczenie.

CITATORY, sì'-tâ-tô-rẽ, *adj.* pozewny. pozwany. — *letter*, pozew.

TO CITE, sìt, *v. a.* pozwać, zapozwać; 2) cytować, zacytować, przytoczyć (dzieło autora).

CITER, sì'-tûr, *s.* pozywacz, powód; 2) cytujący, przytaczający.

CITESS, sìt'-tẽs, *s.* mieszczanka.

CITHERN, sìth'-ûrn, *s.* cytra, gęśl.

CITIZEN, sìt'-ẽ-zn, 1) *s.* obywatel miejski, mieszczanin; 2) *adj.* (*Shaksp. Cymb.*), bojaźliwy, tchorzliwy. — *ship*, *s.* mieszczaństwo, obywatelstwo.

CITRINE, sìt'-rìn, *adj.* cytrynowego koloru.

CITRON, sìt'-trŭn, *s.* cytryna. —TREE, cytrynowe drzewo. — *water*, cytrynowa wódka, cytrynowka.

CITRUL, sìt'-trûl, *s.* dynia, bania.

CITY, sìt'-tẽ, *s.* miasto.

CIVET, sìw'-ìt, *s.* zybetowe pižmo. — *or* — *cat*, zybet, wiwera.

CIVIC, sìw'-ìk, *adj.* obywatelski.

CIVIL, sìw'll *adj.* cywilny, obywatelski, świecki; krajowy, domowy, grzeczny, uprzejmy. — *death*, śmierć cywilna, postradanie praw obywatelskich. —*law*, prawo cywilne. — *list*, lista cywilna (summa wyznaczona przez parlament na utrzymanie króla). —*war*, wojna domowa.

CIVILIAN, sẽ-wìl'-yân, *s.* prawnik cywilny.

CIVILISATION, sìw-ìl-ẽ-zà'-szŭn, *s.* cywilizacya, wykształcenie, polor, kultura.

CIVILITY, sẽ-wìl'-ẽ-tẽ, *s.* grzeczność, uprzejmość.

TO CIVILIZE, sìw'-ẽ-lìz, *v. a.* cywilizować.

CIVILIZER, sìw'-ìl-ìl-zŭr, *s.* rozszerzający cywilizacyą, oświatę.

CIVILLY, sìw'-ìl-lẽ, *adv.* grzecznie, uprzejmie.

CLACK, klâk, *s.* klask, trzask, klekotanie; (*vulg.*), język jak na kołowrotku; paplanie, szczebiotanie; 2) dzwonek w młynie co sam dzwoni, kiedy trzeba zboża do kosza przysypać. *To set one's — a going* (*vgly.*), rozpuścić język, zacząć paplać, rogadać się.

TO CLACK, *v. n.* klaskać, trzaskać, klekotać; (*vulg.*), rozpuścić język.

CLAD, klâd, *part. adj.* (*zob.* TO CLOTH), ubrany, odziany.

TO CLAIM, klâm, *v. a.* domagać się, żądać, rościć pretensyą.

CLAIM, *s.* pretensya, prawo, żądanie. *To lay* (*make*), — *to*, rościć do czego prawo, pretensyą, dopominać się.

CLAIMANT, klâ'-mânt, *or* CLAIMER, klâ'-mŭr, *s.* roszczący prawo, zakładający pretensyą, aspirant.

TO CLAMBER, klâm'-bŭr, *v. n.* (— *up*), wdrapać się, wgramolić się.

TO CLAMM, *v. a.* i *n.* lepić, kleić; lipnąć, lgnąć.

CLAMMINESS, klâm'-mẽ-nẽs, *s.* lipkość, klejkość.

CLAMMY, klâm'-mẽ, *adj* lipki, klejki.

CLAMOROUS, klâm'-mŭr-ŭs, *adj.* krzykliwy. —LY, *adv.* krzykliwie.

CLAMOUR, klâm'-mŭr, krzyk, wrzawa.

TO CLAMOUR, *v. n* krzyczeć, huczeć, hałasować, (*Shaksp.*) uciszyć wrzawę.

CLAMP, klâmp, *s.* klamra, listwa.

TO CLAMP, *v. a.* ściągnąć klamrą, dać listwę.

CLAN, klân (*szkoc.*), klan, plemie, pokolenie.

CLANCULAR, klâng'-kû-lŭr, *or* CLANDESTINE, klân-dẽs'-tìn, *adj.* tajemny, skryty, potajemny.

CLANDESTINELY, klân-dẽs'-tìn-lẽ, *adv.* skrycie, potajemnie.

CLANG, klâng, 1) *pret.* (*zob.* TO CLING), 2) *s.* odgłos, huk.

TO CLANG, *v. n.* huczeć, rozlegać się.

CLANGOUR, klân'-gŭr, *s.* huk, (trąb).

CLANK, klânk, *s.* szczęk, chrzęst.

TO CLANK, *v. n.* szczękać chrzęstać.

TO CLAP, klâp, *v. a.* i *n.* klapać, trzaskać, klaskać; 2) przylepić, przyłożyć; 3) zarazić (weneryczną chorobą). *To — the wings* trzepotać skrzydlami. *To — one hands*, klaskać, poklaskiwać. *To — a piece on an old suit*, przyszyć łatę do staréj sukni. *To — writ on one's back*, położyć komu pozew. *To — spurs to a horse* ścisnąć konia ostrogami. *To — seal upon*, wycisnąć na czém pie-

część. *To — a trick upon one*, wypłatać komu figla. *To—up a peace*, skleić pokój, naprędce go zawrzeć. *To — up in prison*, zapakować do więzienia.

CLAP, *s.* trzask, klask, łoskot. *— of thunder*, łoskot piorunu. *At one —*, od razu. *A — on the breech*, klaps, placek po zadku. *A —on the ear*, policzek, uderzenie w twarz.

CLAPPER, klåp'-pûr, *s.* klaskający, dający oklaski; 2) serce u dzwona; 3) młotek u drzwi do zastukania; (*vulg.*) język złośliwéj kobiéty.

TO CLAPPERCLAW, klåp'-pûr-klâu, *v. n.* swarzyć, zrzędzić.

CLARE-OBSCURE, klâr-ôbscûr', *s.* cienie w obrazach.

CLARET, klå'-rêt, *s.* wino czerwone francuzkie.

CLARICORD, klâr'-ê-kôrd, *s.* klawikort.

CLARIFICATION, klâr-ê-fê-kå'-szûn, *s.* klarowanie, lutrowanie (płynów).

TO CLARIFY, klâr'-ê-fî, *v. a.* klarować, lutrować.

CLARION, klâr'-yûn, *s.* trąba.

CLARITY, klâr'-ê-tê, *s.* czystość, jasność.

CLARY, klå'-rê, *s.* szałwia.

TO CLASH, klâsz, *v. a.* i *n.* uderzyć, stuknąć o co; szczękać, chrzęstać, brzęczeć; *fig:* (*—with*), przeciwiać się, niezgadzać się, zostawać w sprzeczności. *To — with one's self*, być w sprzecznosci z sobą samym, zbijać się.

CLASH, *s.* szczęk, chrzęst, brzęk; *fig:* spór, sprzeczność.

CLASP, klâsp, *s.* haftka, klamra; *fig:* objęcie, uściśnienie. — *knife*, nóż składany.

TO CLASP, *v. a.* spiąć haftką, spoić klamrą; *fig:* objąć, przycisnąć, przytulić. *To — to one's bosom*, przycisnąć do łona.

CLASPER, klâs'-pûr, *s.* wąsy u roślin wspinających się.

CLASS, klâs, *s.* klassa, rząd, szereg; stan; klassa w szkołach.

TO CLASS, TO CLASSIFY, klâs'-sê-fî, *v. a.* klassyfikować, podzielić na klassy, rzędy, szeregi.

CLASSIC (—AL), klâs'-sîk, *adj.* klassyczny, wzorowy. *—learning*, klassyczna literatura; 2) CLASSIC, *s.* klassyk, wzorowy pisarz.

CLASSIFICATION, klâ-sê-fê-kâ'-szûn, *s.* klassyfikacya, podzielenie na klassy.

TO CLATTER, klât'-tûr, *v. a.* i *n.* grzechotać, chrobotać, łoskot czynić, szczękać, chrząstać, tentnieć, dudnieć; *vulg:* paplać, gawędzić, kłócić się, swarzyć się.

CLATTER, *s.* szczęk, chrzęst, łoskot, tentent. — *coal*, (*vulg.*) gadula, — ER, wrzaskun, krzykała.

CLAUSE, klâuz, *s.* warunek, ostrzeżenie.

CLAUSTRAL, klâus'-trâl, *adj.* klasztorny.

CLAUSURE, klâu'-żûr, *s.* klauzura, zamknięcie w klasztorze.

CLAVATED, klâw'-â-têd, *adj.* sękowaty, guzowaty.

CLAVELLATED, klâw'-êlâ-têd, *adj.* ze spalonego wajnsztajnu.

CLAVICLE, klâw'-ê-kl, *s.* obojczyk, (*anat.*).

CLAW, klâu, *s.* pazur, szpona.

TO CLAW, *v. a.* drapać, drasnąć, szarpać, targać. *To — off*, oddrapać; wyłoić skórę, wyłajać, wybuzować. CLAWED, *adj.* mający pazury, ze szponami.

CLAY, klå', glina (w poezyi), ziemia, proch, próchno. *monumental —*, grobowiec. *— marl*, il. *— pit*, gliniarnia.

TO CLAY, *v. a.* posypać gliną, gnoić gliną, pomazać gliną.

CLAYEY, klå'-ê, *or* CLAYISH, klå'-îsz, *adj.* gliniasty, iłowaty.

CLAYMORE, klå'-môr, *s.* (w Szkocyi), długi miecz obosieczny.

CLEAN, klên, *adj.* czysty, chędogi, ochędożny; czysty, niewinny.

TO CLEAN, *v. a.* czyścić, chędożyć.

CLEANLILY, CLEANLY, klên'-lê-lê, *adv.* czysto, chędogo, ochędożnie.

CLEANLINESS, klên'-lê-nês, *or* CLEANNES, klên'-nês, *s.* czystość, chędogość, ochędostwo.

CLEANLY, klên'-lê, *adj.* i *adv.* czysty, chędogi, ochędożny; czysto, ochędożnie.

TO CLEANSE, klênz, *v. a.* czyścić, oczyścić, wyczyścić; oczyścić z grzechu.

CLEANSER, klên'-zûr, *s.* lekarstwo na przeczyszczenie krwi.

CLEAR, klêr, *adj.* klarowny, czysty, jasny, pogodny, widny; jasny, wyraźny, oczywisty; czysty, niewinny; bez długów, pozostający po potrąceniu kosztów. *— and sheer*, całkiem, zupełnie. *To get —*, odczepić się, odkarakać się, pozbyć się, ujść, wymknąć się. *To get — of the port*, wypłynąć z portu. *To come off—*, ujść suchą nogą. *To come off — from all imputations*, oczyścić się ze wszystkich zarzutów. *To leap — over*, susnąć, przeskoczyć. *To stand —*, zejść, ustąpić z drogi. *— coast*, brzeg bezpieczny. *— conscience*, czyste sumienie. *— countenance*, pogodna, wesoła twarz. *— estate*, majątek bez długów. *— gain*, czysty zysk. *—headed*, światły, oświecony. *— sighted*, bystrooki, jasno widzący rzeczy. *— sightedness*, bystry wzrok, jasne widzenie rzeczy. *— title*, niezaprzeczone prawo.

TO CLEAR, *v. a.* i *n.* objaśnić, wyjaśnić; wyczyścić, wyklarować, wypolerować; usprawiedliwić, uniewinnić; oczyścić, uprzątnąć; wytrzebić, wykarczować; mieć czystego zysku, czystego dochodu; wyjaśnić się, wypogodzić się; pozbyć się, odczepić się. *To — a doubt*, wyjaśnić wątpliwość. *To — the ranks of the enemy*, przerzedzić szeregi nieprzyjacielskie. *To— the highways of robbers*, oczyścić drogi z rozbójników. *To — a prisoner*, uznać oskarżonego za niewinnego. *To — a ship*, opłacić cło od okrętu. *To — a debt*, zapłacić dług. *To — the table*, sprzątnąć ze stołu. *To — the weeds*, wypleć zielsko. *To — a wood*, wykarczować las. *— the house*, fora ze dwora. *To — up*, wyjaśnić, objaśnić; wyjaśnić się, wypogodzić się. *—up your brow*, wypogódź czoło. *It begins to — up*, zaczyna się wyjaśniać, wypogadza się.

CLEARANCE, klê-râns, *s.* zapłacenie cła (od okrętu), kwit z opłaconego cła.

CLEARER, klê'-rûr, *s.* czyszczący, wyjaśniający.

CLEARLY, klêr'-lê, *adv.* jasno, czysto; całkiem, zupełnie.

CLEARNESS, klêr'-nês, *s.* blask, jasność (o gwiazdach), jasność, wyraźność; wypogodzenie; czystość, niewinność. *— of the voice*, czysty głos.

TO CLEARSTARCH, klêr'-stârcz, *v. a.* krochmalić.

TO CLEAVE, klêw, *v. ir.* 1) *n.* lgnąć, przylepić się, przylgnąć; pęknąć, rozlupać się; 2) *a.* szczepać, łupać, płatać, rozłupać, rozpłatać; pruć, przerzynać (jak okręt wodę, jak ptak powietrze).

CLEAVER, klê'-wûr, *s.* nóż rzeźniczy do płatania mięsa. *Wood—*, rąbacz drew.

CLEFT, klêft, 1) *pret* i *part.* (*zob.* TO CLEAVE); 2) *s.* rozpadlina, szczelina, rysa.

CLEMENCY, klêm'-mên-sê, *s.* łaskawość, łagodność, ludzkość.

CLEMENT, klêm'-mênt; 1) *s.* Klemens; 2) *adj.* łaskawy, łagodny, ludzki.

TO CLENCH, *zob.* TO CLINCH.

CLERGY, klêr'-dżê, *s.* duchowieństwo. — *man*, duchowny, kapłan.

CLERICAL, klêr'-ê-kâl, *adj.* duchowny.

CLERK, klârk, *s.* ksiądz, kapłan; uczony, pismak; pisarz, sekretarz, kancelista; kupczyk. — SHIP, *s.* stan duchowny, stan naukowy, urząd pisarza, sekretarstwo, i t. d.

CLEVER, klêw'-ûr, *adj.* zdatny, zdolny, sprytny, sprawny, zręczny. —LY, *adv.* sprytnie, sprawnie, zręcznie.

CLEVERNESS, klêw'-ûr-nês, *s.* zdatność, zdolność, spryt, sprawność, zręczność.

CLEW, klû, *s.* kłębek; *fig:* wątek, nić po któréj się czego dochodzi.

TO CLEW, *v. a.* podnieść żagle żeby je rozwinąć (*mar.*).

TO CLICK, klik, *v. n.* (*to go click-clack*), używa się mówiąc o gangu zegarka.

CLICKET, klik'-êt, s. grzechotka, klekotka.

CLIENT, kll'-ênt, *s.* klient, którego sprawy broni adwokat; szukający opieki, protekcyi —ED, *adj.* mający wiele klientów. —SHIP, *s.* klienci.

CLIFF, klĭf, *or* CLIFT, klĭft, *s.* skała, szkopuł.

CLIMACTER, klī-mâk'-tûr, *s.* pewna liczba lat, których koniec uważa się niebezpieczny dla życia.

CLIMACTERIC (—AL), klīm-âk-tĕr'-rĭk, *adj.* klimakteryczny, sprowadzający zmiany, i pogorszenia w ciele ludzkiém.

CLIMATE, klī'-mât, *s.* klima, klimat, kraina, strefa ziemi.

TO CLIMATE, *v.n.* (*Shaksp.*), mieszkać.

CLIMAX, klī'-mâks, *s.* stopniowanie, przejście stopniowe (figura retoryczna).

TO CLIMB, klīm, *v. r.* i *ir. n.* (— *up*), piąć się, wspinać się, wleść, wdrapać się, wgramolić się.

CLIMBER, klī'-mûr, *s.* wspinający się, 2) (roślina), powoj motyli czyli powoinik. *Hasty —s have sadden falls* (*prov.*), kto wysoko lata ten nisko pada.

CLIME, klīm, *s.* (w poezyi), klima, klimat, kraina.

TO CLINCH, klĭnsz, *v. a.* zacisnąć (pięść, kułak), zagiąć ostrze gwoździa na drugiéj stronie. *To — an argument*, wzmocnić dowód.

CLINCH, *s.* igraszka słów, dwuznacznik, dowcipne słówko, żarcik.

CLINCHER, klĭnsz'-ûr, *s.* klamra, ankra; 2) dowcipniś, żartowniś.

TO CLING, klĭng, *v. ir. n.* lgnąć, przylgnąć, przylepić się, przytulić się.

CLINGY, klĭn'-gè, *adj.* lgnący, klejki, lepki.

CLINIC (—AL), klĭn'-ĭk, *adj.* złożony chorobą, obłożny. *A — al lecture*, narada doktórów przy łożku chorego. *—al convert*, nawrócony na dobrą wiarę przed śmiercią.

TO CLINK, klĭngk, *v. a.* i *n.* brzękać, brzęczeć, dźwięczeć.

CLINK, *s.* brzęk, dwięk. *He is gone to —*, (*vulg.*), siedzi w kajdankach.

CLINQUANT, klĭngk'-ânt, *s.* błyskotka, świecidełko.

TO CLIP, klĭp, *v. a.* obcinać, obrzynać, obciąć, oberznąć. *To — money*, obrzynać pieniądze. *To — a bird's wings*, obarczyć ptaka. *To — a man's wings*, przytrzeć lub utrzeć komu rogów. *To — sheep*, strzydz owce.

CLIPPER, klĭp'-pûr, *s.* obrzynacz pieniędzy; 2) postrzygacz owiec.

CLIPPING, klĭp'-pĭng, *s.* obrzynka, okrawka.

CLOAK, klōk, *s.* płaszcz; *fig:* płaszczyk, pozor, pokrywka. — *bag*, mantelzak, tłomok.

TO CLOAK, *v. a.* okryć płaszczem, *fig:* okryć płaszczykiem, ukryć pod pozorem.

TO CLOATH, *zob.* TO CLOTHE.

CLOCK, klōk, *s.* zegar (ścienny lub wieżowy), 2) ćwikiel czyli klin (u pończochy). *What's o'—, what o'— is it?* która godzina? *— dial* (*— face*), cyferblat. *— hand*, index. *— maker*, zegarmistrz. *— work*, mechanika zegarowa.

CLOD, klōd, *s.* gruda, bryla ziemi, skiba. *— head, — pate, — poll*, kapuściana głowa, batwan, głupiec. *—pated*, głupi.

TO CLOD, *v.* 1) *n.* zsiadać się, krzepnąć, 2) *a.* rozbijać grudę motyką.

CLODDY, klōd'-dè, *adj.* grudzisty, brylasty, brylisty.

TO CLOG, klōg, *v. a.* obarczyć, obciążyć, tamować ruch.

CLOG, *s.* ciężar, zawada, przeszkoda; 2) kalosze. *This meat is a —to the stomach*, ta potrawa obciąża żołądek. *A fine estate, but there is a — upon it*, piękne dobra, ale obarczone długami.

CLOGGINESS, klōg' gè-nĕs, *s.* obciążenie, uciążenie, obarczenie.

CLOGGY, klōg'-gè, *adj.* obciążający, obarczający, będący ciężarem, zawadzający.

CLOISTER, klŏĭs'-tûr, *s.* klasztor.

TO CLOISTER (— *up*), *v. a.* zamknąć w klasztorze.

CLOISTERAL, klŏĭs'-tûr-âl, *adj.* klasztorny, zakonny.

CLOISTERESS, klŏĭs'-trĕs, *s.* zakonnica, mniszka.

CLOMB, klōm, *pret.* † (*zob.* TO CLIMB).

TO CLOOM, klōōm *v. a.* zalepić, zakleić.

TO CLOSE, klōz, *v. a.* i *n.* zamknąć, zawrzeć; zakończyć, zamknąć się, zasklepić się (o ranach); zgadzać się, przystawać na co. *To — an account*, zamknąć rachunek. *To — a sentence*, zakończyć period. *To — up a letter*, złożyć list i zapieczętować. *To — with* (— *in with*), zgodzić się, przystać na co, pogodzić się z kim. *To — with the enemy*, zewrzeć się z nieprzyjacielem.

CLOSE, *s.* kres, koniec, zamknięcie; 2) (klōs), pole opasane murem lub ogrodzone płotem.

CLOSE, klōs, *adj.* i *adv.* zamknięty, szczelny, gęsty, dychtowny, obcisły, ciasny, opięty; parny, zaduszny; *fig:* ścisły, tajny, tajemny: skąpy, oszczędny; tuż przy, bliziuteńko. *To be —in bed*, dobrze się w łóżku obtulić. *—to the ground*, tuż przy ziemi. *— fight (engagement)*, żwawa utarczka. *To make — inquiry*, dokładnie się wypytać, ściśle wybadać. *To keep —*, zachować w sekrecie. *To live —*, żyć oszczędnie, skąpić. *To study —*, pilnie się uczyć, przysiedzieć fałdów. *Close sits my shirt, but closer is my skin*, (*prov.*) bliższa koszula ciała niżeli kontusz. *— bodied*, obcisły, opięty. *— coat*, ciasna suknia. *— correspondence*, ciągła korespondencya. *— cropt (cropped)*, ostrzyżony przy saméj głowie. *— fisted, — handed*, skąpy. *— prisoner*, więzień ściśle strzeżony. *— stool*, stolec. *— tongued*, ostróżny w mówieniu.

CLOSELY, klōs'-lè, *adv.* ściśle, szczelnie, zbliska; *fig.* skrycie, tajemnie.

CLOSENESS, klōs'-nĕs, *s.* zamknięcie, szczelność; parność, zaduchа; gęstość, dychtowność; *fig:* skrytość, tajemność; skąpstwo, oszczędność.

CLOSER, klō'-zûr, *s.* zamykający, kończący.

CLOSET, klōz'-ĭt, *s.* alkierz, gabinet. *Water —*, prewet.

TO CLOSET, *v. a.* zamknąć w gabinecie, zamknąć się z kim w gabinecie dla tajemnéj narady.

CLOSURE, klō'-żûr, *s.* zamknięcie, zakończenie.

CLOT, klōt, *s.* zsiadłość, skrzeplość.

TO CLOT, *v.n.* zsiadać się, krzepnąć, skrzepnąć, ścinać się.

CLOTH, klōth, *s.* sukno, płótno; suknie, ubiór. *— in grain*, sukno farbowane w wełnie. *To lay the —*, nakryć stół obrusem. *To draw (remove) the —*, zdjąć obrus, sprzątnąć ze stołu. *To wear the —*, nosić mundur. *To wear the black —*, nosić sutanę, być księdzem. *— bag*, tłomok. *— trade*, handel sukienny. *— weaver*, sukiennik.

CLOTHS (clōTH'z), *pl.* gatunki sukna.

TO CLOTHE, klōTH, *v. r.* i *ir. a.* odziać, ubrać, przyodziać.

CLOTHES, klōz, *s. pl.* suknie, bielizna. *A suit of —*, garnitur. *Foul —*, brudy. *Bed —*, pościel.

CLOTHIER, klōTH'-yĕr, *s.* sukiennik, handlujący suknem.

CLOTHING, klōTH'-ĭng, ubieranie, odziewanie, ubiór, ubranie.

TO CLOTTER, klŏt'-tûr, *v.n.* zsiadać się, krzepnąć.

CLOTTY, klŏt'-tè, *adj.* zsiadły w gruzełki, gruzłowaty, skrzepły.

CLOUD, klōůd, *s.* chmura. — *capt*, zachmurzony. *— compelling Jove* (w poezyi), Jowisz piorunujący, chmurowładca.

TO CLOUD, *v.* 1) *a.* ochmurzyć, zachmurzyć; 2) *n.* chmurzyć się, zachmurzyć się.

CLOUDILY, klōů'-dè-lè, *adv.* pochmurnie.

CLOUDINESS, klōů'-dè-nĕs, *s.* zachmurzenie, pochmurność.

CLOUDLESS, klōůd'-lĕs, *adj.* bezchmurny.

CLOUDY, klōů'-dè, *adj.* zachmurzony, chmurny, pochmurny.

CLOUT, klōůt, *s.* gałgan, płachta, szmata, ścierka; 2) † cel do którego się strzela; 3) podosek.

TO CLOUT, *v. a.* łatać, sztukować. CLOUTED, niezgrabny, nieokrzesany; 2) zsiadły, skrzepły. *— cream*, śmietana z cukrem i winem.

CLOUTERLY, klōů'-tûr-lè, *adv.* niezgrabnie, po partacku.

CLOVE, klōw, 1) *pret.* (*zob.* TO CLEAVE); 1) *s.* główka (czosnku), goździk korzenny. *— bark*, kora drzewa goździkowego. *— gilly — flower*, goździk polny.

CLOVEN, klō'-wn, *part.* (*zob.* TO CLEAVE), rozszczepiony, rozłupany, rozsochaty. *— foot* (—

foot) racica. — *footed* (— *noofed*), racicowy.

CLOVER, klŏ'-wûr, *s.* koniczyna. *To live in* —, mieć się jak paczek w maśle, opływać w dostatkach.

CLOWN, klôûn, *s.* gbur, chłopisko, prostak, grubianin.

CLOWNERY, klôûn'-ûr-rè, *s.* gburostwo, prostactwo, grubiaństwo.

CLOWNISH, klôûn'-lsz, *adj.* gburowaty, prostakowaty, grubiański. —LY, *adv.* po grubiańsku. —NESS, *s.* gburowatość, grubiaństwo.

TO CLOY, klŏè, *v. a.* obładować, przesycić, opakować; 2) zagwoździć.

CLOYLESS, klŏè'-lès, *adj.* niesytny, niekarmiący.

CLOYMENT, klŏè'-mènt, *s.* obładowanie, przesycenie.

CLUB, klûb, *s.* pałka, maczuga; 2) (w kartach) żołądź; 3) klub, towarzystwo; cząstka na każdego przypadająca do zapłacenia. — *headed*, głowiasty. — *law*, prawo kija, prawo mocniejszego; ustawa klubu. — *room*, sala klubowa.

TO CLUB, *v. n.* zapłacić część wspólnego wydatku, przyłożyć się, przyczynić się.

TO CLUCK, klûk, *v. n.* kwokać.

CLUE, *zob.* CLEW.

CLUMP, klûmp, *s.* kloc, bryła, kupa. *A — of trees*, kląb drzew.

CLUMPS, klûmps, *s.* bałwan, głupiec.

CLUMSILY, klûm'-zè-lè, *adv.* grubo, niezgrabnie, po prostacku.

CLUMSINESS, klûm'-zè-nès, *s.* niezgrabność.

CLUMSY, klûm'-zè, *adj.* niezgrabny, nieokrzesany.

CLUNG, klûng, *pret.* i *part.* (*zob.* TO CLING).

CLUSTER, klûs'-tûr, *s.* pęk, grono, kupa, gromada, roj. — *of islands*, kupka wysep. — *grape*, czarne drobne rozynki.

TO CLUSTER, *v.* 1) *n.* rosnąć w gronach, w kupkach; 2) *a.* skupić, zgromadzić. —LY, *adv.* gronowy, rosnący w gronach.

TO CLUTCH, klûcz, *v. a.* ścisnąć pięść, ująć w garść, zagarnąć, porwać, zachwycić, pochwycić.

CLUTCH, *s.* pazur, szpona; (*vulg.*) garść, ręka, pięść.

CLUTTER, klût'-tûr, *s.* tartas, hałas, harmider.

TO CLUTTER, *v. n.* hałasować, harmiderować.

CLYSTER, klîs'-tûr, *s.* lewatywa, enema.

COACH, kòcz, *s.* kocz, kareta. — *box*, kozioł. — *house*, wozownia. — *man*, furman, stangret. — *step*, stopień u powozu.

TO COACT, kò-åkt', *v. n.* † współdziałać.

COACTION, kò-åk'-szûn, *s.* mus, przymus.

COACTIVE, kò-åk'-tîw, *adj.* zmuszający. znaglający; † współdziałający.

COADJUMENT, kò-åd'-dżû-mènt, *s.* dopomaganie, pomoc.

COADJUTANT, kò-åd-dżû'-tånt, *adj.* dopomagający.

COADJUTOR, kò-åd-dżû'-tûr, *s.* pomocnik.

COADJUVANCY, kò-åd'-dżû-wânsè, *s.* dopomaganie.

COADUNITION, kû-åd-û-nîsz'-ûn, *s.* zjednoczenie, złączenie, spojenie, przybranie.

COAGULABLE, kò-åg'-û-lå-bl, *adj.* dający się sprowadzić do stanu zsiadłości.

TO COAGULATE, kò-åg'-û-låt, *v.* 1) *a.* sprawić zsiadłość, skrzepnienie; 2) *n.* zsiąść się, skrzepnąć.

COAGULATION, kò-åg-û-lå'-szûn, *s.* zsiadłość, skrzepłość.

COAGULATIVE, kò-åg'-û-lå-tîw, *adj.* sprawujący zsiadłość, skrzepnienie,

COAGULATOR, kò-åg'-û-lå-tûr, *s.* pierwiastek sprawujący zsiadłość.

COAL, kòl, *s.* węgiel. — *black*, czarny jak węgiel. — *house*, magazyn na węgle. — *man*, węglarz. — *mine* (— *pit*, — *work*), kopalnia węgli. — *poker* (— *rake*), ożóg. — *stone*, rodzaj twardego węgla kamiennego.

TO COAL, *v. a.* wypalać węgle z drzewa; 2) naznaczyć węglem.

COALERY, kò'-lêr-è, *s.* kopalnia węgla.

TO COALESCE, kò-å-lès', *v. n.* zrastać się, złączyć się, połączyć się, skojarzyć się.

COALESCENSCE, kò-å-lès'-sèns, *s.* zrośnienie, połączenie się.

COALITION, kò-å-lîsz'-ûn, *s.* koalicya, sprzymierzenie.

TO COALIZE, kò-å-lîz', *v. n.* złączyć się, sprzymierzyć się.

COALY, kŏ'-lè, *adj.* węglisty.

COAPTATION, kò-åp-tå'-szûn, *s.* przyrządzenie, przyszykowanie.

TO COARCT, kò-årkt', *v. a.* ścieśnić, skrępować, ograniczyć.

COARCTATION, kò-årk-tå'-szûn, *s.* ścieśnienie, przymus.

COARSE, kòrs, *adj.* gruby (o materyi, o pokarmach), szorstki, w podłym gatunku; ordynaryjny, pospolity, nieokrzesany, niegrzeczny, grubiański. —LY, *adv.* grubo, po grubiańsku, — NESS, *s.* grubość, szorstkość, podły gatunek; ordynaryjność, pospolitość, nieokrzesanie, niegrzeczność, grubiaństwo.

COAST, kòst, *s.* brzeg morski, pobrzeże, nadbrzeże. *The — is clear*, niemasz niebezpieczeństwa. —ER, *s.* trzymający się w żegludze brzegów morskich.

TO COAST, *v. n.* i *a.* płynąć wzdłuż brzegów.

COAT, kòt, *s.* suknia, kapota, surdut; spodnica, suknia dziecinna; 2) skóra zwierzęca; 3) łupina, pochewka, torebka; 4) tarcza herbowa. *To cut the — according to the cloth* (*prov.*), podług stawu sypać groblę, mierzyć się piędzią. *To cast the* —, lenieć. *Great* —, surdut, kapota. — *of arms*, herb. — *of mail*, pancerz, kolczuga. *To turn* —, przekabacić się. *The coat of an onion*, łupiny cebuli.

TO COAT, *v. a.* okryć, odziać, oblec.

TO COAX, kòks, *v. a.* przypochlebiać się, świecić baki.

COAXER, kòks'-ûr, *s.* pochlebca, lizuś.

COB, kòb, *s.* mewa (ptak morski). *A rich* —, bogaty sknera.

COBALT, kòb'-ålt, *s.* kobalt (półmetal).

TO COBBLE, kòb'-bl, *v. a.* łatać, naprawiać (stare obuwie), partaczyć, fuszerować.

COBBLER, kòb'-blûr, *s.* łatacz, starego obuwia, partacz, fuszer.

COBISHOP, kò-blsz'-ûp, *s.* koadjutor.

COBWEB, kòb'-ueb, pajęczyna.

COCCIFEROUS, kòk-slf'-fêr-rûs, *adj.* jagodorodny.

COCHINEAL, kûcz'-în-êl, *s.* czerwiec polski, koszenilla.

COCHLEARY, kòk'-lê-å-rè, *or* COCHLEATED, kòk'-lê-å-têd, *adj.* świdrowaty, gwintowany.

COCK, kòk, *s.* kogut, samiec (niektórych ptaków); 2) stog (siana); 3) języczek (u szalki); 4) index, skazówka godzinowa; 5) cywka, smoczek; 6) kurek (u strzelby); 7) chorągiewka na dachu. — *boat*, czołno przy okręcie. — *swain* (kòk'-sn), rotman sterujący tém czołnem. *To tell the story of a* —*and a bull*, prawić duby smalone, bredzić, bajać o żelaznym wilku. *To be — on hoop* (*cock-a-hoop*), pysznić się, fanfaronować, zuchować, junaczyć. — *broth*, rosół z koguta. — *chaffer*, chrząszcz. —*s comb*, grzebień koguci. — *crowing*, pianie koguta. — *fight*, *fighting*, bitwa kogutów (ulubione widowisko ludu angielskiego). —*'s head*, sparceta pastewna. — *horse*, konik drewniany (dla dzieci), na koniu, pyszny, butny. — *loft*, strych. — *master*, ten co układa koguty do bitwy. — *match*, bitwa kogutów, zakład przy takich widowiskach. — *pit*, plac bitwy kogutów, dolna część okrętu służąca za szpital dla chorych, i rannych majtków. — *shut* or *shut-time*, szara godzina, zmierzch. — *sparrow*, samiec wróbel. — *spur*, rodzaj głogu. — *stride*, krok posuwisty, pyszne stąpanie. — *sure*, zarozumiały, zamniemały. — *weed* (roślina), pieprzyca.

TO COCK, *v. a.* i *n.* podnieść do góry, zadrzeć, nastorczyć, nastoperczyć, czuba podnosić, pysznić się, z pyszna stąpać. *To — a gun*, odwieść kurek u strzelby. *To — the nose*, zadzierać nosa. *To — the ears*, nastoperczyć uszy.

COCKADE, kòk-kåd', *s.* kokarda.

COCKATRICE, kòk'-å-tris, *s.* bazyliszek; 2) nierządnica, kurwa.

TO COCKER, kòk'-kûr, *v. a.* pieścić, cackać, głaskać.

COCKEREL, kòk'-kûr-îl, *s.* kogucik.

COCKET, kŏk'-kĭt, *s.* stępel komory celnéj, kwit zapłaconego cła.
COCKISH, kŏk'-ĭsz, *adj.* jurny, lubieżny; czupurny.
COCKLE, kŏk'kl, *s.* rodzaj muszli; 2) kąkol, kąkolnica. —*stairs*, schody kręcone. —*hat* (*Shaksp.*), kapelusz pielgrzymski.
TO COCKLE, *v. a.* skręcić nakształt szruby, zmarszczyć.
COCKNEY, kŏk'nè, *s.* (*iron.*), mieszkaniec Londynu; gap, gawron.
COCOA, kò'-kò, *s.* kokos, kakao.
COCTION, kŏk'-szŭn, *s.* gotowanie, warzenie, trawienie pokarmów.
COD, kŏd, *s.* strączek, łupina: 2) *a man's cods*, jądra męskie: 3) — *or* — *fish*, stokfisz. *Cod's fish!* (*vulg.*), daj go katu! ej do tysiąca! — *piece*, rozporek u spodni. *To tie one' — piece*, zawiązać nowożeńcowi czarowniczy węzeł, aby nie mógł spełnić małżeństwa. —*'s purse*, worek jądrowy. —*'s ware*, groch zielony.
TO COD, *v. a.* zamknąć w strączku. *Codded grains*, ziarna strączkowe.
CODE, kŏd, *s.* kodex, statut.
CODICIL, kŏd'-è'sĭl, *s.* kodycyl, dodatek do testamentu.
TO CODLE, kŏd'-dl, *v. a*, warzyć na wolnym ogniu.
COEFFICACY, kò-ĕf'-fè-kă-sè, *or* COEFFICIENCY, kò-ĕf-fĭsz'-ĕn-sè, *s.* współdziałanie.
COEFFICIENT, kò-ĕf-fĭsz'-ĕnt, 1) *adj.* współdziałający: 2) *s.* mnożnik (w algebrze).
COEMPTION, kò-ĕm'-szŭn, *s.* zakupienie.
COEQUAL, kò-è-kuăl, *adj.* spółrówny.
COEQUALITY, kò-è-kuăl'-è-tè, *s.* spółrówność.
TO COERCE, kò-ĕrs', *v. a.* przymusić, znaglić, zniewolić.
COERCION, kò-ĕr'-szŭn, s. przymus, znaglenie, zniewolenie.
COERCIVE, kò-ĕr'-sĭw, *adj.* przymuszający.
COESSENTIAL, kò-ĕs-sĕn'-szăl, *adj.* jednoistny, spółistny, spółistotny. —LY, *adv.* jednoistnie, społistnie.
COESSENTIALITY, kò-ĕs-sĕn szĕ-ăl'-è-tè, *s.* jednoistność, spółistność.
COETANEOUS, kò-è-tă'-nè-ŭs, *adj.* rowienniczy, spółczesny.
COETERNAL, kò-è-tĕr'-năl, *adj.* spółwieczny. —LY, *adv.* spółwiecznie.
COETERNITY, kò-è-tĕr'-nè-tè, *s.* spółwieczność.
COEVAL, kò-è'-wăl, 1) *adj.* jednowieczny; rowieśny, rowienniczy: 2) *s.* spółczesny.
COEVOUS, kò-è'-wŭs, *adj.* rowieśny, rowienniczy, społczesny.
TO COEXIST, kò-ĕg'zĭst', *v. n.* spółcześnie istnieć.
COEXISTENCE, kò-ĕg-zĭs'-tĕns, *s.* spółistnienie.
COEXISTENT, kò-ĕg-zĭs'-tĕnt, *adj.* spółistniejący.
TO COEXTEND, kò-ĕks-tĕnd', *v. a.* nadać też samą rozciągłość.
COEXTENSION, kò-ĕks-tĕn'-szŭn, *s.* równa rozciągłość.
COFFEE, kŏf'-fè, *s.* kawa. — *berry*, ziarko kawy. — *house*, kawiarnia. — *man*, kawiarz. — *mill*, młynek od kawy. — *pot*, imbryczek do kawy.
COFFER, kŏf'-fŭr, kufer, skrzynia.
TO COFFER, *v. a.* schować do skrzyni. *To — up treasures*, zgromadzić skarby.
COFFERER, kŏf'-fŭr-ŭr, *s.* podskarbi królewski.
COFFIN, kŏf'-fĭn, *s.* truna: 2) skorupa z ciasta w torcie, paszteciе: 3) kopyto końskie.
TO COFFIN, *v. a.* złożyć w trumnie.
COG, kŏg, *s.* ząb u koła. — *wheel*, koło z zębami.
TO COG, *v. a.* i *n.* dorobić zęby do koła, ponacinać w zęby; 2) pochlebiać, świecić baki, łgać. (*Shaksp.*), oszukać grając w kości. *To — a dinner*, wprosić się na obiad do kogo.
COGENCY, kò'-dżĕn-sè, *s.* siła zniewalająca, moc, dobitność.
COGENT, kò'-dżĕnt, *adj.* silny, naglący, zniewalający, dobitny. —LY, *adv.* silnie, dobitnie.
COGGER, kŏg'-gŭr, *s.* pochlebca.
COGITABLE, kŏdż'-è tă-bl, *adj.* pomyślany.
TO COGITATE, kŏdż'-è-tăt, *v. n.* myśleć, pomyśleć.
COGITATION, kŏdż-è-tă'-szŭn, *s.* myślenie.
COGITATIVE, kŏdż'-è-tă-tĭw, *adj.* myślący, zamyślony.
COGNATION, kŏg-nă'-szŭn, *s.* pokrewieństwo, powinowactwo.
COGNISEE, kŏg-nè-zè', *s.* (w. p.) mający sobie przysądzone prawo do dóbr gruntowych.
COGNISOUR, kŏg-nè-zŏr', *s.* (w. p.) odstępujący prawa do dóbr gruntowych, przysądzający to komu to prawo.
COGNITION, kŏg-nĭsz'-ŭn, *s.* wiedza, znajomość.
COGNITIVE, kŏg'-nè-tĭw, *adj.* poznający, rozeznawczy.
COGNIZABLE, kŏg'-nè-zà-bl, *adj.* (w. p.) podlegający sądowemu rozeznaniu.
COGNIZANCE, kŏg'-nè-zăns; *s.* wiedza, wiadomość, znajomość: 2) sądowe rozeznanie, rozpatrzenie: 3) znamie, godło, cecha: 4) (*her.*) figura w hełmie.
COGNOMINAL, kŏg-nŏm'-è-năl, *adj.* jednoimienny.
COGNOMINATION, kŏg-nŏm-è-nă'szŭn, przydomek, przezwisko.
COGNOSCENCE, kŏg-nŏs'-sĕns, *s.* wiadomość, znajomość.
COGNOSCIBLE, kŏg-nŏs'-sè-bl, *adj.* mogący być poznanym, pojętym.
TO COHABIT, kò-hăb'-ĭt, *v. n* mieszkać z sobą (jak mąż z żoną).
COHABITANT, kò-hăb'-è-tănt, *s.* spólmieszkaniec.
COHABITATION, kò-hăb-è-tă'-szŭn, *s.* spólmieszkanie, mieszkanie męża z żoną.
COHEIR, kò-ăr', *s.* spółdziedzic.
COHEIRESS, kò-ă'-rĕs, *s.* spółdziedziczka.
TO COHERE, kò-hĕr', *v. n* spajać się, kojarzyć się.
COHERENCE (—cy), kò-hè'-rĕns, s. spojnia, łączność, porządek, związek.
COHERENT, kò-hè'-rĕnt, *adj.* spojony, związany, zgodny.
COHESION, kò-hè'-żŭn, *s.* spójnia, spojenie.
COHESIVE, kò-hè'-sĭw, *adj.* spajający, łączący.
COHESIVENESS, kò-hè'-sĭv-nĕs, *s.* spójność.
TO COHIBIT, kò-hĭb'-ĭt, *v. a.* powstrzymać, powściągnąć, przeszkodzić.
TO COHOBATE, kò'-hò-băt, *v. a.* (*chem.*) powtórnie dystylować.
COHOBATION, kò-hò-bă'-szŭn, *s.* (*chem.*) powtórne dystylowanie.
COHORT, kò'-hôrt, kohorta (w wojsku rzymskiem, około 500 piechoty).
COHORTATION, kò-hôr-tă'-szŭn, *s.* zachęcenie.
COIF, kŏĭf, *s.* kornet, czepek.
TO COIL, kŏĭl, *v. a.* zwinąć w kłębek, zwinąć w kręgi (jak linę).
COIL, *s.* lina zwinięta w krążek; 2) zgiełk, wrzawa, hałas.
COIN, kŏĭn, *s.* pieniądz, moneta; 2) róg, kąt, węgieł.
TO COIN, *v. a.* bić pieniądze; (*fig.*) podrobić, sfabrykować, zmyślić.
COINAGE, kŏĭn'-ădż, *s.* bicie pieniędzy; koszta mennicze; (*fig.*) podrobienie, fabrykacya, zmyślenie.
TO COINCIDE, kò-ĭn-sĭd', *v. n.* przytrafić się spółcześnie, zetknąć się, zbiegać się; zgadzać się, być jednego zdania. *To — in a thing*, zezwolić na co.
COINCIDENCE (—cy), kò-ĭn'-sè-dĕns, *s.* spółczesne wydarzenie się, zbieg; zgodność.
COINCIDENT, kò-ĭn'-sè-dĕnt, *adj.* stykający się, zbiegający się; zgodny.
COINER, kŏĭn'-ŭr, *s.* mincarz; (*fig.*) fałszerz, zmyślacz.
COITION, kò-ĭsz'-ŭn, *s.* spółkowanie cielesne (u ludzi); parzenie się, cieczka (u zwierząt).
COLANDER, kŭl'-lăn-dŭr, *s.* durszlak, cedzidło.
COLATION, kò-lă'-szŭn, *s.* cedzenie, filtrowanie.
COLATURE, kŏl'-ă-czŭr, *s.* cedzenie; płyn przecedzony.
COLBERTINE, kŏl-bĕr-tĕn', *s.* rodzaj koronek.
COLD, kŏld, 1) *adj.* zimny, chłodny; (*fig.*) zimny, oziębły; 2) *s.* zimno; zaziębienie, przeziębienie, katar. *To take (catch)* —, zaziębić się, zakatarzyć się.
COLDLY, kŏld'-lè, *adv.* zimno, chłodno; (*fig.*) zimno, ozięble, obojętnie.

COLDNESS, kōld'-nĕs, *s.* zimność; (*fig.*) oziębłość, obojętność.

COLE, (—WORT), kōl, kōl'-uŭrt, *s.* jarmusz, kapusta.

COLIC, kōl'-ĭk, *s.* kolka.

TO COLLAPSE, kōl-lăps', *v. n.* upaść razem.

COLLAR, kōl'-lŭr, *s.* obróż, obróżka; kołnierz. *To slip one's neck out of the* —, wybrnąć, wycofać się, wywinąć się z czego złego. *—bone*, obojczyk.

TO COLLAR, *v. a.* porwać, uchwycić za kołnierz, porwać za kark.

TO COLLATE, kōl-lāt', *v. a.* porównać, skonfrontować dwa texta; 2) nadać prebendę, mianować na beneficium duchowne.

COLLATERAL, kōl'-lăt-tĕr-ăl, *adj.* poboczny. *—degree of kindred*, linia poboczna. *—LY*, *adv.* pobocznie.

COLLATION, kōl-lā'-szŭn, *s.* porównanie dwóch textów; 2) kollacya czyli nadanie beneficyum duchownego; przekąska, podwieczorek.

COLLATITIOUS, kōl-lă-tĭsz'-ŭs, *adj.* zebrany ze składek cząstkowych.

COLLATOR, kōl-lā'-tŭr, *s.* kollator, nadający beneficyum; 2) porównywający texta, lub kopiją z oryginałem.

COLLEAGUE, kōl'-lēg, *s.* kolega.—SHIP, koleżeństwo.

TO COLLEAGUE, kōl -lēg', *v. a.* stowarzyszyć, złączyć.

TO COLLECT, kōl-lĕkt', *v. a.* zebrać, zgromadzić; miarkować, wnosić, wnioskować. *To — one's self*, przyjść do siebie z zadziwienia.

COLLECT, kōl'-lĕkt, *s.* krótka modlitwa.

COLLECTANEOUS, kōl-lĕk-tā'-nē-ŭs, *adj.* zebrany (z różnych dzieł).

COLLECTEDLY, kōl-lĕk'-tĕd-lē, *adv.* razem.

COLLECTIBLE, kōl-lĕk'-tē-bl, *adj.* dający się wnosić, wypadający z założenia.

COLLECTION, kōl-lĕk'-szŭn, *s.* zbiór, zebranie. *— of taxes*, pobór podatków.

COLLECTITIOUS, kōl-lĕk-tĭsz'-ŭs, *adj.* zebrany.

COLLECTIVE, kōl-lĕk'-tĭv, *adj.* zbiorowy.—LY, *adv.* zbiorowo.

COLLECTOR, kōl-lĕk'-tŭr, *s.* zbieracz; poborca.

COLLEGATARY, kōl-lĕg'-ă-tă-rē, *s.* spólspadkobierca.

COLLEGE, kōl'-lĕdż, *s.* kollegium, wyższa szkoła.

COLLEGIAL, kōl-lē'-dżē-ăl, *adj.* kollegialny.

COLLEGIAN, kōl-lē'-dżē-ăn, *s.* uczeń kollegium, student.

COLLEGIATE, kōl-lē'-dżē-ăt, *adj.* kollegialny. *—church*, kollegiata, kościół kollegialny; *s.* uczeń, student.

COLLET, kōl'-lĭt, *s.* kołnierzyk; 2) oczko w pierścieniu, w którym kamień jest osadzony.

TO COLLIDE, kōl-līd', *v. a.* trącić, uderzyć o co.

COLLIER, kōl'-yŭr, *s.* węglarz; handlujący węglem; 3) okręt naładowany węglem. COLLIERY, *s.* kopalnia węgla.

COLLIFLOWER, *zob.* CAULIFLOWER.

COLLIGATION, kōl-lē-gā'-szŭn, *s.* związanie.

COLLIQUATION, kōl-lē-kuā'-szŭn, *s.* (*med.*) rozpuszczenie, zlanie się w jedno.

COLLIQUATIVE, kōl-lĭk'-uă-tĭv, *adj.* rozpuszczający. rozczyniający.

COLLISION, kōl-lĭż'-ăn, *s.* kolizya, starcie się.

TO COLLOCATE, kōl'-lō-kăt, *v. a.* umieścić, ulokować.

COLLOCATION, kōl-lō-kā'-szŭn, *s.* umieszczenie, ulokowanie.

TO COLLOGUE, kōl-lōg', *v. a.* głaskać, pochlebiać.

COLLOP, kōl'-lŭp, *s.* zraz, płatek (mięsa). *Scotch—s*, ubite i przypieczone zrazy cielęce. *He has lost a good* —, spadł znacznie z ciała, schudł.

COLLOQUIAL, kōl-lō'-kuē-ăl, *adj.* używany w potocznéj rozmowie.

COLLOQUY, kōl'-lō-kuē, *s.* rozmowa.

TO COLLUDE, kōl-lūd', *v. n.* zmówić się, porozumieć się na szkodę trzeciego.

COLLUSION, kōl-lū'-żŭn, *s.* zmowa, porozumienie się.

COLLUSIVE, kōl-lū'-sĭw, *adj.* zmowny. —LY, *adv.* zmownie, za zmową i na szkodę trzeciego.

COLLUSORY, kōl-lū'-sŭr-ē, *adj.* zmownie działający.

COLLY, kōl'-lē, *s.* kopeć, sadza.

COLLYRIUM, kōl-lĭr'-rē-ŭm, *s.* maść na oczy.

COLON, kō'-lōn, *s.* dwukropek; 2) (*anat.*) kiszka tłusta czyli kolkowa.

COLONEL, kŭr'-nĕl, *s.* pułkownik. —CY, —SHIP, pułkownikostwo.

COLONIAL, kō-lō'-nē-ăl, *adj.* kolonialny, osadniczy, z osad, z kolonii. *—produce*, płody osadnicze.

TO COLONISE, kōl'-ō-nĭz, *v. a.* założyć kolonią, osadę, zaludnić kraj pusty.

COLONNADE, kōl-lō-năd', *s.* kolumnada, szereg kolumn.

COLONY, kōl'-ō-nē, *s.* kolonia, osada.

COLOPHONY, kō-lōf'-ō-nē, *s.* kolofonia.

COLORATE, kōl'-ō-răt, *adj.* kolorowany, farbowany.

COLORATION, kōl-ō-rā'-szŭn, *s.* kolorowanie, farbowanie; kolor, farba.

COLORIFIC, kōl-lō-rĭf'-ĭk, *adj.* kolorujący, farbujący.

COLOSS, kō-lōs', *or* COLOSSUS, kō-lōs'-sŭs, *s.* kolos, olbrzymi posąg.

COLOSSAL, kō-lōs'-ăl, *or* COLOSSEAN, kō-lōs-sē'-ăn, *adj.* kolosalny, olbrzymi, ogromny.

COLOUR, (—OR), kŭl'-ŭr, *s.* kolor, farba, barwa, rumieniec; (*fig.*) pozor, barwa, ubarwienie, pokrywka. *His—changes*, mieni się, rumieni się i blednieje. *To set one out in his true—s*, odmalować kogo we właściwych kolorach. *The —s, pl.* bandera, chorągiew, sztandar.

TO COLOUR, *v.* 1.) *a.* kolorować, farbować; (*fig.*) ubarwiać, nadać piękny pozor; 2) *n.* płonić się, rumienić się.

COLOURABLE, kŭl'-lŭr-ă-bl, *adj.* udany, farbowany, zmyślony.

COLOURED, kŭl'-lŭrd, *adj. part.* ufarbowany, pomalowany. *Party—*, pstry, różnobarwny.

COLOURING, kŭl'-lŭr-ĭng, *s.* kolorowanie, farbowanie; koloryt (w obrazach).

COLOURIST, kŭl'-lŭr-ĭst, *s.* kolorysta, malarz celujący w dobieraniu kolorów.

COLOURLESS, kŭl'-lŭr-lĕs, *adj.* bezfarbny, blady.

COLT, kōlt, *s.* źrebię, zrzebiec (do trzeciego roku); (*fig.*) młokos. *—'s, foot* (roślina), podbiał, kaczyniec. *—'s tooth*, mleczny ząb. *He has a colt's tooth in his head* (mówi się o człowieku który w podeszłym wieku żeni się z młodą panienką).

TO COLT, *v. a.* (*Shaksp*). odrwić, oszukać.

COLTER, kōl'-tŭr, *s.* krój (u pługa).

COLTISH, kōlt'-ĭsz, *adj.* bryklíwy, pusty, swawolny.

COLUBRINE, kōl'-ū-brĭn, *adj.* wężowaty, wężykowaty.

COLUMBARY, kō-lŭm'-bă-rē, *s.* gołębnik.

COLUMBINE, kōl'-ŭm-bĭn, *s.* (roślina) orlik pospolity.

COLUMN, kōl'-lŭm, *s.* kolumna, słup, filar; kolumna wojska; kolumna w książce.

COLUMNAR, kō-lŭm'-nār, *or* COLUMNARIAN, kōl-ŭm-nā'-rē-ăn, *adj.* zbudowany w kolumny, w słupy.

COMA, kō'-mă, rodzaj letargu.

COMART, kō'-mărt, *s.* (*Shaksp Ham.*) spółka, umowa, ugoda.

COMATE, kō-măt', *s.* kamrat, kolega.

COMATOSE, kōm-ă-tōs', *adj.* letargowy.

COMB, kōm, *s.* grzebień. *Cock's —*, grzebień koguci; błazen. *Curry —, horse —*, zgrzebło. *Flax —*, szczotka do czesania lnu. *Honey—* plaster miodu. *—maker*, grzebieniarz.

TO COMB, *v. a.* czesać. *To— one's own head*, czesać się. *To— one's head (vulg.)* zmyć komu głowę, zbeształ, zbuzować. *To— a horse*, chędożyć zgrzeblem konia. *To— wool*, grępłować wełnę.

TO COMBAT, kŭm'-băt, *v.* 1) *n.* bić się, walczyć, potykać się; 2) *a.* zbijać, opierać się, sprzeciwiać się.

COMBAT, *s.* bój, bitwawalka.

COMBATANT, kŭm'-bă-tănt, *s.* walczący, żołnierz, obrońca.

COMBER, kô'-mûr, gręplarz wełny.

COMBINATE, kôm'-bê-nât, *adj.* (*Shaksp. M. f. M.*) zaręczony, zaślubiony.

COMBINATION, kôm-bê-nâ'-szûn, *s.* kombinacya, złączenie, połączenie; spisek, kojarzenie wyobrażeń.

TO COMBINE, kôm-bin', *v.* 1) *a.* złączyć, połączyć; 2) *n.* złączyć się, połączyć się (często w złym celu).

COMBLESS, kóm'-lês, *adj.* (o kogucie) bez grzebienia.

COMBUSTIBLE, kôm-bûs'-tê-bl, *adj.* palny, zapalisty, zapalny. —NESS, *s.* zapalność.

COMBUSTION, kôm-bûs'-czûn, *s.* palenie się, płonienie ogniem, pożar; (*fig.*) pożoga, zamieszka.

TO COME, kûm, *v. ir. n.* przyjść, przybyć, dojść do czego, otrzymać, dostąpić, osiągnąć; zdarzyć się, nastąpić, stać się. *How should I — to know it*, jakżebym mógł wiedzieć o tém? *When all comes to all*, wszystko dobrze zważywszy, obliczywszy, z resztą. *To —about*, obejść, okrążyć; obrócić się; zdarzyć się, nastąpić. *What do you— about?* czego szukasz? *To—after*, przyjść po, za, następować po. *To— again*, powrócić. *To — asunder*, rozejść się. *To—at*, przybyć dokąd, dostąpić, osiągnąć. *To — away*, odejść. *To—back*, powrócić. *To— by*, przejść mimo, nabyć, otrzymać, dostać. *To—fairly by one's death*, umrzeć naturalną śmiercią. *To — down*, zejść na dół. *To — forth*, wyjść, wystąpić. *To—forward*, wystąpić, wysunąć się, zbliżyć się. *To —from*, przyjść zkąd; pochodzić. *To—in*, wejść, nastać, wejść w zwyczaj, modę. *Before dinner comes in*, nim dadzą do stołu. *To—in the way*, zajść w drogę, stać na zawadzie. *To—in for*, rościć prawo, starać się, ubiegać się. *To—near*, zbliżyć się, być podobnym. *To—of*, pochodzić, wyprowadzić ród. *What will—of it?* na czém się to skończy? *To — off*, odejść; ujść, umknąć, zemknąć; wylazić, wypadać. *To — off with credit*, wyjść z honorem. *To—off conqueror*, wyjść zwycięzko. *You will—off a loser*, stracisz na tém. *Do you think to — off so?* czy sądzisz że ci to ujdzie na sucho? *All my hair comes off*, włosy mi wylażą. *To—over*, przejść na drugą stronę; przejść, powtórzyć. *To—out*, wyjść; wyjść na widok, okazać się; schodzić, wyrastać (o nasionach). *His teeth begin to—out*, zęby mu zaczynają wypadać. *To—out with*, wystąpić z czém, odezwać się z czém. *To — (fall) short of*, chybić; niesprostać, niedoścignąć, ustępować, niedorównać. *To — to*, przyjść, przybyć; dostąpić, osiągnąć; wynosić (o summach). *To — to an end*, skończyć się. *To—to a shameful end*, haniebnie skończyć. *To—to an estate*, odziedziczyć lub nabyć majątek. *To—to life*, urodzić się, ożyć. *When it comes to your turn*, kiedy na ciebie kolej przypadnie. *To — to light*, wyjść na jaw, wydać się. *When I—to die*, gdy umrę. *To—to good*, udać się, poszczęścić się. *To —to hand*, nawinąć się pod rękę. *To—to handy blows*, pobić się. *To —to pass*, zdarzyć się, przytrafić się. *To — to preferment*, dostać awans, postąpić na wyższe miejsce. *What does it — to?* ile to wynosi? *To—to one's share*, przypadać na kogo, należeć mu się, dostać się w udziale. *To—to one's self again*, przyjść do siebie (ze strachu, z zadziwienia). *It comes all to one*, or *it comes all to the same thing*, to wszystko na jedno wynosi. *To—up*, wleźć, wnijść na górę; wejść w zwyczaj, nastać; puszczać kły, wyrastać (o nasionach). *Desire him to— up*, poproś go na górę. *There is a new fashion — up*, nowa nastała moda. *The corn begins to—up*, zboże zaczyna wschodzić. *To — up to one*, zbliżyć się, przystąpić do kogo. *To — upon*, najść, nadejść z nienacka. *A sudden fear came upon him*, strach go zdjął. *I shall —upon you for it*, do ciebie się za to przyczepię, zdasz mi z tego sprawę. COME 1) *part. zob.* TO COME; 2) *adv.* — *wednesday*, w przyszłą środę. *This day — fortnight*, od dziś za dwa tygodnie; 3) *interj.* —, (—on), nuże, daléj, żwawo! — (do) *tell me*, proszę cię, powiedz mi. *First—first served* (*prov.*) kto pierwszy do młyna, pierwszy zmiele.

COMEDIAN, kô-mê'-dê-ân, *s.* komedyant, aktor.

COMEDY, kôm'-mê-dê, *s.* komedya.

COMELINESS, kûm'-lê-nês, przystojność, piękna uroda, nadobna postawa.

COMELY, kûm'-lê, *adj.* przystojny, urodziwy, nadobny.

COMER, kûm'-mûr, *s.* przychodzień, przybysz.

COMET, kôm'-ît, *s.* kometa.

COMETARY, kôm'-mê-tâ-rê, *or* COMETIC, kô-mêt'-îk, *adj.* kometowy.

COMFIT, (—s), kûm'-fît, *or* COMFITURE, kûm'-fê-czûr, *s.* konfekt, cukierki. —*maker*, cukiernik.

TO COMFORT, kûm'-fûrt, *v. a.* cieszyć, pocieszyć, rzeźwić, rozweselić; zagrzewać, dodawać serca, odwagi.

COMFORT, *s.* pociecha, osłoda, ulga, wczas, wygoda, wygodne życie, wszelkie przyjemności życia.

COMFORTABLE, kûm'-fûr-tâ-bl, *adj.* pocieszający, słodzący, przynoszący ulgę; wygodny, przyjemny. —BLY, *adv.* wygodnie, przyjemnie.

CONFORTER, kûm'-fûr-tûr, *s.* cieszyciel, pocieszyciel.

COMFORTLESS, kûm'-fûrt-lês, *adj.* niemający żadnéj pociechy, żadnéj przyjemności, przykry, niemiły.

COMFREY, kûm'-frê, *s.* (roślina) żywokost.

COMIC, kôm'-mîk, 1) *s.* aktor komiczny; 2) *adj.* komiczny.

COMICAL, kôm'-mê-kal, *adj.* komiczny, śmieszny, zabawny. —LY, *adv.* komicznie. —NESS, *s.* komiczność.

COMING, kûm'-mîng, 1) *part. adj.* przychodzący, przyszły. —*sir!* zaraz, zaraz (zwyczajna odpowiedź sług kiedy się ich woła). —*stomach*, dobry apetyt. *A — woman*, kobieta dająca się łatwo użyć; 2) *part. s.* przyjście, przybycie. — *s in, s. pl.* przychód, dochód.

COMITIA, kô-mê'-szê-â, *s.* komicya, zgromadzenie ludu (w dawnym Rzymie).

COMITIAL, kô-mîsz'-âl, *adj.* należący do zgromadzenia ludu.

COMITY, kôm'-ê-tê, *s.* grzeczność, uprzejmość.

COMMA, kôm'-mâ, *s.* komma, przecinek. *Inverted—s*, cudzysłów.

TO COMMAND, kôm-mând', *v. a.* kazać, nakazać, rozkazać; dowodzić, mieć dowództwo; górować, panować, wznosić się nad czém.

COMMAND, rozkaz, nakaz; władza, wodza, dowództwo, komenda.

COMMANDER, kôm-mân'-dûr, *s.* władza; wódz, komendant. —*in chief*, naczelny wódz.

COMMANDERY, kôm-mân'-dûr-rê, *s.* ogół Kawalerów Maltańskich jednego narodu.

COMMANDMENT, kôm-mând'-mênt, *s.* rozkaz; dowództwo; przykazanie Boże.

TO COMMEMORATE, kôm-mêm'-mô-rât, *v. a.* obchodzić pamiątkę; wspomnieć, wzmiankować.

COMMEMORATION, kôm-mêm-mô-râ'-szûn, *s.* obchód uroczysty przechowujący pamięć jakiego wypadku, wspomnienie, wzmianka.

COMMEMORATIVE, kôm-mêm'-mô-râ-tîw, *adj.* przechowujący pamięć.

TO COMMENCE, kôm-mêns', *v. a.* zacząć, począć. *To — doctor*, doktoryzować się. *To —an action*, wyłożyć sprawę, zapozwać.

COMMENCEMENT, kôm-mêns'-mênt, *s.* zaczęcie, początek.

TO COMMEND, kôm-mênd', *v. a.* chwalić, zalecać.

COMMENDABLE, kôm-mên'-dâ-bl, *adj.* chwalebny. —BLY, *adv.* chwalebnie.

COMMENDAM, kôm-mên'-dâm, *s.* administracya wakującego beneficyum.

COMMENDATARY, kôm-mên'-dâ-tâ-rê, *s.* tymczasowy administrator beneficyum.

COMMENDATION, kôm-mên-dâ'-szûn, *s.* pochwała (*Shaksp.*) ukłon, polecenie się czyjéj pamięci.

COMMENDATORY, kôm-mên'-dâ-tû-rê, *adj.* pochwalny.

COMMENDER, kôm-mên'-dûr, *s.* chwalca.

COMMENSALITY, kôm-mên-sâl'-ê-tê, *s.* jadanie u jednego stołu.

COMMENSURABILITY, kôm-mên-szû-râ-bîl'-ê-tê, *or* COMMEN-

SURABLENESS, kôm-mîn'-szû-râ-bl-bnêss, *adj.* wymierność.

COMMENSURABLE, kôm-mên'-szû-râ-bl, *adj.* wymierny, sprowadzony do jednéj miary.

TO COMMENSURATE, kôm-mên'-szû-rât, *v. a.* wymierzyć, sprowadzić do jednéj miary.

COMMENSURATE, *adj.* stosunkowy, proporcyonalny. —LY, *adv.* proporcyonalnie.

COMMENSURATION, kôm-mên-szû-râ'-szûn, *s.* wymiar, wymierzenie.

TO COMMENT, kôm-mênt', *v.n.* komentować, robić przypiski do dzieła, wyjaśniać, wykładać. *To— upon*, nicować, krytykować.

COMMENT, kôm'-mênt, *or* COMMENTARY, kôm'-mên-tâ-rê, *s.* przypisy, objaśnienia.

COMMENTATOR, kôm-mên-tâ'-tûr, *or* kôm-mên'-tûr, *s.* komentator, wykładacz, objaśniacz.

COMMENTITIOUS, kôm-mên-tîsź'-ûs, *adj.* dodany, zmyślony.

COMMERCE, kôm'-mêrs, *s.* handel; pożycie, obejście, towarzyskie stosunki.

TO COMMERCE, kôm-mêrs', *v. n.* handlować.

COMMERCIAL, kôm-mêr'-szâl, *adj.* handlowy.

TO COMMIGRATE, kôm'-mê-grât, *v. n.* wyjść z ojczyzny (w towarzystwie z innemi).

COMMIGRATION, kôm-mê-grâ'-szûn, *s.* zbiorowe wyjście z ojczyzny.

COMMINATION, kôm-mê-nâ'-szûn, *s.* groźba, zagrożenie.

COMMINATORY, kôm-mîn'-nâ-tûr-ê, *adj.* grożący, zagrażający.

TO COMMINGLE, kôm-ming'-gl, *v.* 1) *a.* zmieszać, pomieszać; 2) *n.* zmieszać się, połączyć się.

COMMINUIBLE, kôm-mîn'-ûê-bl, *adj.* dający się rozdrobić, zetrzeć lub potłuc na drobne kawałki.

TO COMMINUTE, kôm-mê-nût', *v. a.* rozdrobić, zetrzeć, potłuc.

COMMINUTION, kôm-mê-nû'-szûn, *s.* rozdrobienie, starcie na proch, potłuczenie na drobne kawałki.

COMMISERABLE, kôm-mîz'-êr-â-bl, *adj.* godny politowania.

TO COMMISERATE, kôm-mîz'-êr-ât, *v. a.* litować się, zmilować się.

COMMISERATION, kôm-mîz-êr-â'-szûn, *s.* litość, politowanie, zmiłowanie.

COMMISSARY, kôm'-mîs-sâr-ê, *s.* kommisarz, delegat (w sądownictwie, w duchowieństwie.); intendent żywności (w wojsku).

COMMISSION, kôm-mîsz'-ûn, *s.* polecenie, zlecenie, poruczenie; urząd, posada, stopień oficerski; robienie interesów handlowych na rzecz czyją; popełnienie czynu, dopuszczenie się czego. —*in a state of bankruptcy*, konkurs wierzycieli, rozbiór majątku. *In the*—, na urzędzie, piastujący urząd. *To lay down* or *to give up one's*—, złożyć urząd. podać się do dymissyi. *Sins of*—, grzech z dopuszczenia się czego. *To put a ship in* —, uzbrajać okręt.

TO COMMISSION, *v. a.* polecić, zlecić ,umocować, upoważnić.

COMMISSIONER, kôm—mîsz'-ûn-ûr, *s.* kommissarz, urzędnik, oficialista. *The king's high—in Scotland*, namiestnik królewski w Szkocyi.

COMMISSURE, kôm-mîsz'-ûr, *s.* fuga, spojenie.

TO COMMIT, kôm-mît', *v. a.* polecić, poruczyć, zdać co na kogo, popełnić, dopuścić się czego, osadzić w więzieniu, odesłać do więzienia. (*Shaksp. K. L.*) popełnić cudzołóztwo. *To—to (paper) writing*, ułożyć na piśmie. *To—matrimony*, wstąpić w stan małżeński. *To— one's self to God's care and providence*, zdać się na łaskę i opatrzność Boga.

COMMITMENT, kôm-mît'-mênt, *s.* osadzenie w więzieniu, rozkaz odesłania do więzienia.

COMMITTEE, kôm-mît'-tê, *s.* komitet, kommissya, wydział (w Izbie niższéj).

COMMITTER, kôm-mît'-tûr, *s.* popełniający, dopuszczający się.

COMMITTIBLE, kôm-mît'-tî-bl, *adj.* czego się łatwo dopuścić można.

TO COMMIX, kôm-mîks', *v. a.* pomieszać.

COMMIXION, kôm-mîks'-szûn, *or* COMMIXTION, kôm-mîks'-czûn, *s.* zmieszanie pomieszanie.

COMMIXTURE, kôm-mîks'-czûr, *s.* mieszanie; mieszanina, mixtura.

COMMODE, kôm-môd', *s.* kornet kobiecy (w XVII. wieku).

COMMODIOUS, kôm-mô'-dê-ûs, *adj.* wygodny, dogodny.—LY, *adv.* wygodnie. —NESS, *s.* wygodność, dogodność.

COMMODITY, kôm-môd'-ê-tê, *s.* wygoda; zysk, korzyść; towar.

COMMODORE, kôm-mô-dôr', *s.* dowódzca flotty; tytuł dawany przez grzeczność najstarszemu kapitanowi razem żeglujących okrętów. (Przed imieniem własném, ten wyraz ma akcent na pierwszéj syllabie).

COMMON, kôm'-mûn, 1) *adj.* spólny, zwyczajny, powszechny, pospolity; gminny; lichy, ordynaryjny; 2) *s.* spólne pastwisko, wygon.—*council*, rada municypalna, magistrat. —*council man*, członek rady municypalnéj, rajca. —*hall*, ratusz. —*law*, prawo zwyczajowe. —*lawyer*, jurysta biegły w prawie zwyczajowém.—*pleas* or *the court of—pleas*, trybunał cywilny w Westminster.—*sense*, zdrowy rozsądek. —*sewer (shore)*, rynsztok do którego inne ściekają.

TO COMMON, *v. n.* wspólnie żyć, używać czego wspólnie z innymi.

COMMONABLE, kôm'-mûn-â-bl, *adj.* spólny, wspólny.

COMMONAGE, kôm'-mûn-âdź, *s.* prawo wypasu na wygonie.

COMMONALTY, kôm'-mûn-âl-tê, *s.* gmin, lud, stan nieszlachecki.

COMMONER, kôm'-mûn-ûr, *s.* chłop lub mieszczanin; 2) członek Izby niższéj; 3) student (na uniwersytetach angielskich); 4) kurwa.

COMMONITION, kôm-mô-nîsz-ûn, *s.* napomnienie, przestroga.

COMMONLY, kôm'-mûn-lê, *adv.* zwyczajnie, powszechnie, pospolicie.

COMMONNESS, kôm'-mûn-nês, *s.* wspólność; zwyczajność, pospolitość.

COMMONPLACE, kôm'-mûn-plâs, *adj.* zwyczajny, pospolity, często powtarzany, oklektany.—*book*, książka z notatkami.

COMMONS, kôm'-mûnz, *s. pl.* lud pospolity, gmin, stan miejski; 2) wikt, stół (w szkołach, w uniwersytetach). *The house of*—, Izba niższa Parlamentu.

COMMONWEAL, kôm-mûn-uêl', *or* COMMONWEALTH, kôm'-mûn-uêl*th*. *s.* Rzeczpospolita; dobro ogólne; państwo. *Commonwealth's man*, republikanin.

COMMOTION, kôm-mô'-szûn, *s.* wstrząśnienie, wzburzenie; poburzenie, rozruch; pomieszanie (umysłu), wzruszenie.

COMMOTIONER, kôm-mô'-szûn-ûr, *s.* burzyciel, wichrzyciel.

TO COMMOVE, kôm-môôv', *v. a.* wstrząsnąć, wzburzyć, wzruszyć.

TO COMMUNE, kôm-mûn', *v.n.* udzielać się drugim, przestawać z kim, rozmawiać, naradzać się.

COMMUNICABLE, kôm-mû'-nê-kâ-bl, *adj.* dający się udzielić.

COMMUNICANT, kôm-mû'-nê-kânt, *s.* komunikantka.

TO COMMUNICATE, kôm-mû'-nê-kât, *v.* 1) *a.* zakomunikować, udzielić; 2) *n.* komunikować się, odprawić komunią; stykać się, przytykać.

COMMUNICATION, kôm-mû-nê-kâ'-szûn, *s.* komunikacya, związek; zakomunikowanie, udzielenie, obcowanie, rozmowa, przestawanie. *Evil—corrupts good manners*, *prov.* złe towarzystwo psuje obyczaje.

COMMUNICATIVE, kôm-mû'-nê-kâ-tîw, *adj.* udzielający się, towarzyski, rozmowny.—NESS, *s.* udzielanie się, towarzyskość, rozmowność.

COMMUNION, kôm-mûn'-yûn, *s.* spólność; obcowanie, przestawanie, stosunki z kim; komunia.

COMMUNITY, kôm-mû'-nê-tê, *s.* spólność, spólne posiadanie; społeczność, towarzystwo, ciało polityczne.

COMMUTABILITY, kôm-mû-tâ-bîl'-ê-tê, *s.* zamienność.

COMMUTABLE, kôm-mû'-tâ-bl, *adj.* zamienny, wymienny.

COMMUTATION, kôm-mû-tâ'-szûn, *s.* zamiana, wymiana, odmiana kary cielesnéj na pieniężną.

COMMUTATIVE, kôm-mû'-tâ-tîw, *adj.* tyczący się zamiany.

TO COMMUTE, kôm-mût', *v. a.* zmienić, odmienić. *To—a punishment*, zmienić karę (na lżejszą).

COMMUTUAL, kôm-mû'-czû-âl, *adj.* (w poezyi), wzajemny, obopólny.

COMPACT, kôm'-pâkt, *s.* ugoda, umowa.

TO COMPACT, kôm'-pâkt', *v. a.* spoić, złączyć, zbić do kupy.

COMPACT, *adj.* gęsty, dychtowny, ściśły spojony. —EDNESS, —NESS, *s.* spójność, spoistość. —EDLY, —LY, *adv.* gęsto, dychtownie, ściśle. —URE, *s.* struktura, budowa, układ.

COMPAGES, kôm-pâ'-dżêz, *s.* spojenie, połączenie.

COMPAGINATION, kôm-pâ-dżê-nâ'-szûn, *s.* struktura, budowa, układ.

COMPANION, kôm-pân'-yûn, *s.* kompan, towarzysz. *A knight—of the garter*, kawaler orderu Podwiązki. *Female—*, towarzyszka.

COMPANIONABLE, kôm-pân'-yûn-â-bl, *adj.* towarzyski, łatwy w pożyciu.—LY, *adv.* w sposób towarzyski.

COMPANIONSHIP, kôm-pân'-yûn-szîp, *s.* towarzystwo.

COMPANY, kûm'-pâ-nê, *s.* kompania, towarzystwo, grono; kompania, obcowanie z kim; kompania, spółka handlowa, kompania (pułku). *A ship's—*, majtki okrętu.—*of wild beasts*, trzoda dzikich zwierząt. *To be good—*, być przyjemnym w pożyciu towarzyskiem. *To bear* (*to keep*)*—*, towarzyszyć.

COMPARABLE, kôm'-pâ-râ-bl, *adj.* dający się porównać z kim, przyrównać do czego. —LY, *adv.* w porównaniu, stosunkowo.

COMPARATIVE, kôm-pâr'-â-tîw, 1) *adj.* względny, stosunkowy, porównawczy; 2) *s.* (*gram.*), stopień wyższy. —LY, *adv.* w porównaniu, stosunkowo.

TO COMPARE, kôm-pâr', *v. a.* porównać, porównywać, przyrównać, przyrównywać.

COMPARE, *s.* porównanie, podobieństwo. *Beyond—*, bez porównania.

COMPARISON, kôm-pâr'-ê-sûn, *s.* porównanie, podobieństwo, przyrównanie (figura retoryczna), (*gram.*) stopniowanie przymiotników. *In—of*, w porównaniu z. *Beyond—*, bez porównania.

TO COMPART, kôm-pârt', *v. a.* dzielić, rozdzielać.

COMPARTIMENT, (—TMENT), kôm-pârt'-ê-mênt, *s.* dział, podział, rozdzielenie; rozkład figur w obrazie.

COMPARTITION, kôm-pâr-tîsz'-ûn, *s.* dzielenie, oddzielenie.

TO COMPASS, kûm'-pûs, *v. a.* okrążyć, otoczyć, opasać, dopiąć, dokazać, osiągnąć, zamyślać, przysposabiać środki. *To—the death of the king*, czyhać, godzić, nastawać na życie króla. *To—the end*, osiągnąć zamiar.

COMPASS, *s.* okrąg, obręb, zakres; (*muz.*) doniosłość głosu; 3) kompas, bussola; 4) przeciąg czasu. *To keep within—*, miarkować się, ograniczać się, niewychodzić z granic umiarkowania. *To keep one within—*, trzymać kogo w ryzie, w klubach posłuszeństwa. *In the—of a year*, w przeciągu roku. COMPASSES, *s. pl.* or *a pair of compasses*, cyrkiel.

COMPASSION, kôm-pâsz'-ûn, *s.* litość, politowanie, zmiłowanie, miłosierdzie.

TO COMPASSIONATE, kôm-pâsz'-ûn-ât, *v. a.* litować się, mieć politowanie, zmiłować się.

COMPASSIONATE, *adj.* litościwy, miłosierny. —LY, *adv.* litościwie, miłosiernie.

COMPATIBILITY, kôm-pât-ê-bîl'-ê-tê, *or* COMPATIBLENESS, kôm-pât'-ê-bl-nês, *s.* zgodność, zgoda.

COMPATIBLE, kôm-pât'-ê-bl, *adj.* zgodny. —LY, *adv.* zgodnie.

COMPATIENT, kôm-pâ'-szênt, *adj.* wspólnie ubolewający.

COMPATRIOT, kôm-pâ'-trê-ût, *s.* ziomek, rodak.

COMPEER, kôm-pêr', *s.* kamrat, kolega.

TO COMPEL, kôm-pêl', *v. a.* zmusić, zniewolić, przymusić, przyniewolić.

COMPELLABLE, kôm-pêl'-lâ-bl, *adj.* mogący być przymuszonym.

COMPELLATION, kôm-pêl-lâ'-szûn, *s.* zawołanie po nazwisku.

COMPELLER, kôm-pêl'-lûr, *s.* przymusiciel.

COMPEND, kôm'-pênd, *s. zob.* COMPENDIUM.

COMPENDIARIOUS, kôm-pên-dê-â'-rê-ûs, *s.* skrócony, w krótkości zebrany.

COMPENDIOSITY, kôm-pên-dê-ôs'-ê-tê, *s.* krótkość, zwięzłość.

COMPENDIOUS, kôm-pên'-dê-ûs, *adj.* skrócony; w krótkości zebrany, sumaryjny. —LY, *adv.* skróconym sposobem, w skróceniu. —NESS, *s.* krótkość, zwięzłość.

COMPENDIUM, kôm-pên'-dê-ûm, *s.* krótki zbiór, krótki wyciąg, sumaryusz.

COMPENSABLE, kôm-pên'-sâ-bl, *adj.* mogący być wynagrodzonym.

TO COMPENSATE, kôm-pên'-sât, *v. a.* wynagrodzić (stratę, ubytek), powetować.

COMPENSATION, kôm-pên-sâ'-szûn, *s.* wynagrodzenie, powetowanie.

TO COMPENSE, kôm-pêns', *v. a. zob.* TO COMPENSATE.

TO COMPETE, kôm-pêt', *v. n.* spólubiegać się.

COMPETENCE, (—CY), kôm'-pê-têns, *s.* dostateczne utrzymanie, dochód dostateczny, dobry byt; 2) w. p. właściwość sądu.

COMPETENT, kôm'-pê-tênt, *adj.* dostateczny, wystarczający, zdatny, zdolny; (w. p.) właściwy, przyzwoity. —LY, *adv.* dostatecznie, zadosyć.

COMPETIBLE, kôm-pêt'-ê-bl, *adj.* odpowiedni, przyzwoity, stosowny.—NESS, *s.* odpowiedność, przyzwoitość.

COMPETITION, kôm-pê-tîsz'-ûn, *s.* spólubieganie, konkurencya. *To stand in—with another*, spólubiegać się z kim.

COMPETITOR, kôm-pêt'-ê-tûr, *s.* spólubiegacz, spólzawodnik, konkurent.

COMPILATION, kôm-pê-lâ'-szûn, *s.* kompilacya, zbieranina (z różnych dzieł).

TO COMPILE, kôm-pîl', *v. a.* zebrać z różnych dzieł.

COMPILER, kôm-pî'-lûr, *s.* kompilator, zbieracz.

COMPLACENCE, (—CY), kôm-plâ'-sêns, *s.* roskosz, upodobanie; 2) grzeczność, uprzejmość.

COMPLACENT, kôm-plâ'-sênt, *adj.* grzeczny, uprzejmy.

TO COMPLAIN, kôm-plân', *v. n.* skarżyć się, narzekać, użalać się, utyskiwać; (—*of*... na co, *to*... przed).

COMPLAINANT, kôm-plâ'-nânt, *s.* skarżący, powód lub powódka.

COMPLAINER, kôm-plâ'-nûr, *s.* skarżący się, narzekający, rozwodzący żale.

COMPLAINT, kôm-plânt', *s.* skarga, narzekanie; słabość, choroba.

COMPLAISANCE, kôm-plê-zâns', *s.* grzeczność, uprzejmość, chęć podobania się.

COMPLAISANT, kôm-plê-zânt', *adj.* grzeczny, uprzejmy. —LY, *adv.* grzecznie, uprzejmie.—NESS, *s.* grzeczność, uprzejmość.

TO COMPLANATE, kôm-plâ'-nât, *or* COMPLANE, kôm-plân', *v. a.* zrównać, wyrównać.

COMPLEMENT, kôm'-plê-mênt, *s.* dopełnienie, uzupełnienie.

COMPLETE, kôm-plêt', *adj.* cały, zupełny. —LY, *adv.* w całości, zupełnie, całkiem. —MENT, *s.* uzupełnienie, dokompletowanie. —NESS, *s.* zupełność, doskonałość.

TO COMPLETE, *v. a.* dopełnić, uzupełnić, dokonać.

COMPLETION, kôm-plê'-szûn, *s.* dopełnienie, uzupełnienie, dokonanie, doskonałość.

COMPLEX, kôm'-plêks, *adj.* złożony, składany.

COMPLEXEDNESS, kôm-plêk'-sêd-nês, *s.* stan złożony, mieszanina części składających.

COMPLEXION, kôm-plêk'-szûn, *s.* cera, płeć, konstytucya ciała, temperament. —AL, *adj.* tyczący się temperamentu. —ALLY, *adv.* stosownie do temperamentu.

COMPLEXITY, *or* COMPLEXNESS, *zob.* COMPLEXEDNESS.

COMPLEXLY, kôm-plêks'-lê, *adv.* razem, łącznie, w ogóle, ogółowo.

COMPLEXURE, kôm-plêk'-szûr, *s.* związek, połączenie.

COMPLIANCE, kôm-plî'-âns, *s.* powolność, zezwolenie, zgoda.

COMPLIANT, kôm-plī'-ânt, *adj.* powolny na czyje żądania, łatwo zezwalający.

TO COMPLICATE, kôm'-plè-kât, *v. a.* poplątać, powikłać, pogmatwać, zawikłać.

COMPLICATE, *adj.* poplątany, powikłany, zawikłany. —NESS, *s.* powikłanie, zawikłanie, zagmatwanie.

COMPLICATION, kôm-plè-kâ'-szûn, *s.* splątanie, zawikłanie. —*of diseases*, kilka chorób razem połączonych. *A —of miseries*, pasmo nieszczęść.

COMPLICE, kôm'-plîs, *s.* spólwinny, spólnik (zbrodni, występku).

COMPLIER, kôm-plī'-ûr, *s. zob.* COMPLIANT.

COMPLIMENT, kôm'-plè-mênt, *s.* komplement.

TO COMPLIMENT, *v. a.* prawić komplementa, wynurzyć oświadczenia; witać.

COMPLIMENTAL, kôm-plè-mên'-tâl, *adj.* czyniący lub zawierający oświadczenia grzeczności. —LY, *adv.* w kształcie komplementu.

COMPLEMENTER, kôm'-plè-mên-tûr, *s.* pełen oświadczeń, lubiący prawić komplementa.

COMPLINE, kôm'-plîn, *s.* ostatnia godzina kanoniczna po nieszporach.

TO COMPLORE, kôm-plôr', *v. n.* spólubolewać.

COMPLOT, kôm'-plôt, *s.* spisek,

TO COMPLOT, kôm-plôt', *v. a.* knuć spiski, knować.

COMPLOTTER, kôm-plôt'-tûr, *s.* knujący spiski, spiskowy.

TO COMPLY, kôm-plī', *v. n.* (*with.*) być powolnym na czyje żądania, przyzwalać, przystawać na co, zgadzać się chętnie.

COMPONENT, kôm-pō'-nênt, *adj.* wchodzący w skład czego.

TO COMPORT, kôm-pôrt', *v. n.* zgadzać się. *To—one's self*, prowadzić się, postępować.

COMPORTABLE, kôm-pôr'-tâ-bl, *adj.* zgodny.

COMPORTANCE, (—MENT), kôm-pôr'-tâns, *s.* prowadzenie się, postępowanie.

TO COMPOSE, kôm-pōz', *v. a.* składać, złożyć, ułożyć; ułożyć pismo, napisać dzieło; być kompozytorem muzyki, (w drukarni) składać litery; uśmierzyć, ułagodzić, uspokoić, załatwić, zagodzić (spór).—*yourself*, uspokój się. *To be composed of*, składać się z czego. *To—one's self*, uspokoić się, przyjść do siebie, upamiętać się. *To —one's self to sleep*, zabrać się do snu.

COMPOSEDLY, kôm-pō'-zêd-lè, *adv.* serio; spokojnie, z zimną krwią.

COMPOSEDNESS, kôm-pō'-zêdnês, *s.* spokojność umysłu, zimna krew.

COMPOSER, kôm-pō'-zûr, *s.* pisarz, autor, kompozytor muzyki.

COMPOSITE, kôm-pōz'-ît, *adj.* składany, złożony, (*arch.*) złożony z jońskiego i korynckiego porządku.

COMPOSITION, kôm-pō-zîsz'-ûn, *s.* składanie, układanie, tworzenie, skład, twór, utwor, pismo, dzieło; kompozycya, mieszanina; załatwienie, zgodzenie, pojednanie, ugoda, umowa.

COMPOSITOR, kôm-pōz'-è-tûr, *s.* zecer.

COMPOST, kôm'-pôst, s. † nawóz, gnój na grunt.

COMPOSURE, kôm-pō'-zûr, *s.* spokojność umysłu, uspokojenie, zimna krew.

TO COMPOUND, kôm-pôûnd', *v. a.* i *n.* składać, złożyć, zagodzić, załatwić, pojednać, ułożyć, zgodzić się, ułożyć się. *To—with one's creditors*, ułożyć się z wierzycielami. *He compounded with his estate to save his life*, opłacił życie ofiarą majątku.

COMPOUND, kôm'-pôûnd, 1) *adj.* złożony, składany. —*interest*, procent od procentu; 2) *s.* rzecz złożona, mieszanina.

COMPOUNDABLE, kôm-pôûn'-dâ-bl, *adj.* składalny.

COMPOUNDER, kôm-pôûn'-dûr, *s.* jednacz, pojednawca, godziciel.

TO COMPREHEND, kôm-prè-hênd', *v. a.* ogarniać, mieścić, zawierać, obejmować, pojąć, rozumieć.

COMPREHENSIBLE, kôm-prè-hên'-sè-bl, *adj.* zrozumiały. —LY, *adv.* zrozumiale, do zrozumienia. —NESS, *s.* zrozumiałość.

COMPREHENSION, kôm-prè-hên'-szûn, *adj. s.* objęcie, zawarcie, pojęcie, zrozumienie.

COMPREHENSIVE, kôm-prè-hên'-sîw, *adj.* obejmujący, zawierający w sobie; pojętny. —NESS, *s.* objętność, pojętność.

TO COMPRESS, kôm-prês', *v. a.* ścisnąć, zacisnąć; przygnieść, przytłoczyć, spłaszczyć.

COMPRESS, kôm'-prês, *s.* kompresa, szmatka przyłożona na ranę.

COMPRESSIBILITY, kôm-prês-sè-bîl'-lè-tè, *or* COMPRESSIBLENESS, kôm-prês'-sè-bl-nêss, *s.* ściśliwość.

COMPRESSIBLE, kôm-prês'-sè-bl, *adj.* ściśliwy, dający się ścisnąć.

COMPRESSION, (—SURE), kôm-prêsz-ûn, *s.* ściśnienie; spłaszczenie.

TO COMPRISE, kôm-prîz', *v. a.* ogarniać, obejmować, zawierać.

COMPROBATION, kôm-prō bâ'-szûn, *s.* dowód, przyświadczenie.

COMPROMISE, kôm'-prō-mîz, w. p. kompromis, sąd polubowny. *To put a thing in—*, zapisać się na kompromis.

TO COMPROMISE, *v. a.* zagodzić, pogodzić.

COMPROMISSORIAL, kôm-prômîs-sō'-rè-âl, *adj.* kompromissarski, polubowny.

TO COMPTROL, COMPTROLLER, *zob.* TO CONTROL, CONTROLLER..

COMPULSATIVELY, kôm-pûl'-sâ-tîw-lè, *adv.* poniewolnie.

COMPULSATORY, kôm-pûl'-sâtûr-è, *adj.* niewolący, przymuszający. —*oath*, wymuszona przysięga.

COMPULSION, kôm-pûl'-szûn, *s.* mus, przymus, wymus, przynuka.

COMPULSIVE, kôm-pûl'-sîw, *adj.* przymuszający, przynaglający. —LY, *adv.* z musu, z przymusu. —NESS, *s.* mus, przymus, wymus.

COMPULSORILY, kôm-pûl'-sôrè-lè, *adv.* poniewolnie, z musu, z przymusu.

COMPULSORY, kôm-pûl'-sûr-è, *adj.* przymuszający, przynaglający.

COMPUNCTION, kôm-pûng'-szûn, *s.* żal, skrucha.

COMPUNCTIOUS, kôm-pûng'-czûs, *adj.* żałujący, skruszony.

COMPUNCTIVE, kôm-pûng'-tîw, *adj.* kruszący, żal wzbudzający.

COMPURGATION, kôm-pûr-gâ'-szûn, *s.* oczyszczenie z zarzutu, przez uniewiniające świadectwo.

COMPURGATOR, kôm-pûr-gâ'-tûr, *s.* świadek uniewinniający.

COMPUTABLE, kôm-pû'-tâ-bl, *adj.* dający się obliczyć.

COMPUTATION, kôm-pû-tâ'-szûn, *s.* liczenie, obliczenie, rachowanie, rachuba.

TO COMPUTE, kôm-pût', *v. a.* liczyć, obliczać, rachować.

COMPUTER, kôm-pû'-tûr, *or* COMPUTIST, kôm'-pû-tîst, *s.* rachmistrz.

COMRADE, kûm'-râd, *s.* kamrat.

TO CON, *v. a.* (*vulg.*) umieć, wiedzieć; uczyć się na pamięć; 2) stukać, klepać. *To—over*, oklepać, oklektać.

TO CONCATENATE, kôn-kât'-è-nât, *v. a.* spoić łańcuchem, skuć.

CONCATENATION, kôn-kât-è-nâ'-szûn, *s.* spojenie, skucie, skojarzenie.

CONCAVATION, kôn-kâ-wâ'-szûn, *s.* wyżłobienie, wydrążenie.

CONCAVE, kông'-kâw, *adj.* wklęsły. —*lent*, soczewka wklęsła. —*mirror*, zwierciadło wklęsłe.

CONCAVENESS, kông-kâw'-nês, *or* CONCAVITY, kông-kâw'-è-tè, *s.* wklęsłość.

CONCAVO-CONCAVE, kôn-kâ'-wō-kông'-kâw, *adj.* wklęsło-wklęsły.

CONCAVO-CONVEX, kôn-kâ'-wō-kôn'-wêks, *adj.* wklęsło-wypukły.

CONCAVOUS, kôn-kâ'-wûs, *adj.* wklęsły. —LY, *adv.* wklęsle.

TO CONCEAL, kôn-sêl', *v. a.* skryć, ukryć, zataić (—FROM, przed kim).

CONCEALABLE, kôn-sê'-lâ-bl *adj.* dający się ukryć.

CONCEALEDNESS, kôn-sê'-lêdnêss, *s.* skrytość, potajemność.

CONCEALER, kôn-sê'-lûr, *s.* ukrywacz, przechowywacz.

CONCEALMENT, kôn-sêl'-mênt, *s.* ukrycie, ukrywanie; kryjówka, ukrywka.

TO CONCEDE, kôn-sêd', *v. a.* przyzwalać, zgadzać się, dozwalać.

CONCEIT, kôn-sêt', s. myśl, pomysł, koncept; urojenie, zarozumiałość. *To be out of—with a thing*, sprzykrzyć, zmierzić sobie

co, odechcieć się. *To be out of—with one's self*, nie być kontent z siebie samego. *He has put me out of—with it*, odebrał mi chęć, ochotę do tego.

TO CONCEIT, *v. a.* i *n.* przypuścić co do głowy, wyobrażać sobie, sądzić, mniemać.

CONCEITED, kŏn-sē'-tĕd, *adj.* przysadny, wykwintny, zamniemały, zarozumiały.—LY, *adv.* dziwacznie, cudacznie, wykwintnie. —NESS, *s.* zarozumiałość.

CONCEITLESS, kŏn-sēt'-lĕs, *adj.* bezmyślny, głupi.

CONCEIVABLE, kŏn-sē'-wā-bl, *adj.* dający się pojąć. —LY, *adv.* w sposób dający się pojąć.—NESS, *s.* co się daje pojąć, zrozumieć.

TO CONCEIVE, kŏn-sēw', *v.a.* i *n.* począć, zajść w ciążę; pojąć, pojmować, zrozumieć, powziąść (zazdrość, nadzieję).

CONCEIVER, kŏn-sē'-wŭr, *s.* pojmujący, rozumiejący.

CONCENT, kŏn-sĕnt', *s.* harmonia, zgodność tonów, jednogłośność.

TO CONCENTRATE, kŏn-sĕn'-trāt, *v. a.* skupić, zgromadzić do jednego środka, ześrodkować, skoncentrować.

CONCENTRATION, kŏn-sĕn-trā'-szŭn, *s.* ześrodkowanie, skoncentrowanie.

TO CONCENTRE, kŏn-sĕn'-tŭr, *v. n.* zejść się, skupić się, zgromadzić się w jednym środku, skoncentrować się, zostać zwróconym na jeden punkt, przedmiot.

CONCENTRIC, (—AL), kŏn-sĕn'-trĭk, *adj.* spółśrodkowy.

CONCEPTIBLE, kŏn-sĕp'-tē-bl, *adj.* dający się pojąć, zrozumiały.

CONCEPTION, kŏn-sĕp'-szŭn, *s.* poczęcie, zajście w ciążę; pojęcie, wyobrażenie, pomysł.

TO CONCERN, kŏn-sĕrn', *v. a.* tyczyć się, ściągać się, obchodzić, być wielkiéj wagi; nabawić niespokojności, frasunku, zmartwić. *To—one's self with*, troszczyć się o co, zajmować się czém, wdawać się w co. *It concerns me very much*, wiele mi na tém zależy. *It does not—you at all*, to ci się wcale nietyczy. *The public liberty concerns all the world*, wolność publiczna obchodzi wszystkich.

CONCERN, *s.* interes, to co nas zajmuje, obchodzi; sprawa, zajęcie, zatrudnienie; waga, ważność, niespokojność, frasunek, zmartwienie. *I have no—with it*, ja się tem wcale niezajmuję, to nie moja rzecz. *Things of the utmost* —, rzeczy największéj wagi. *It is none of my* —, to mnie wcale nieobchodzi.

CONCERNED, kŏn-sĕrnd', *part. adj.* (*in*) zamieszany w co, należący do czego. (—*at*, *for*, *about*), niespokojny o co, zasmucony, zakłopotany. *His life is*—, idzie w tém o jego życie. *You were a little*—, byłeś nieco zmieszany, zakłopotany. (*vulg.*) miałeś trochę w głowie. *I will not be — with him any more*, nie chcę z nim więcéj mieć do czynienia.

CONCERNING, kŏn-sĕr'-nĭng, *adj.* co się tyczy, względem.

CONCERNMENT, kŏn-sĕrn'-mĕnt, *s.* interes, sprawa, zajęcie; waga, ważność; troska, niespokojność, frasunek, zmartwienie.

TO CONCERT, kŏn-sĕrt', *v. a.* porozumieć się, umówić, uradzić, znieść się z sobą.

CONCERT, kŏn'-sĕrt, *s.* koncert, porozumienie się, umowa, zgoda. *To act in — with one*, zgodnie z kim działać.

CONCESSION, kŏn-sĕsz'-ŭn, *s.* koncessya, ustąpienie, nadanie, udzielenie (przywileju), dozwolenie, przyzwolenie.

CONCESSIONARY, kŏn-sĕsz'-ŭn-ā-rē, *adj.* nadany, dozwolony.

CONCESSIVELY, kŏn-sĕs'-sĭw-lē, *adv.* udzielonym łaskawie sposobem.

CONCH, kŏngk, *s.* koncha, muszla.

CONCHOID, kŏng'-kŏĭd, *s.* konchoida, gatunek linij krzywéj.

TO CONCILIATE, kŏn-sĭl'-yāt, *v. a.* pozyskać, ująć sobie kogo, zjednać, pojednać.

CONCILIATION, kŏn-sĭl-ē-ā'-szŭn, *s.* zjednanie, pojednanie.

CONCILIATOR, kŏn-sĭl-ē-ā'-tŭr, *s.* jednacz, pojednawca.

CONCILIATORY, kŏn-sĭl'-ē-ā-tŭr-ā, *adj.* pojednawczy.

CONCISE, kŏn-sĭs', *adj.* krótki, zwięzły, treściwy. —LY, *adv.* zwięźle, treściwie. —NESS, *s.* zwięzłość, treściwość.

CONCLAVE, kŏng'-klāw, *s.* konklawe, gdzie kardynałowie obierają papieża.

TO CONCLUDE, kŏn-klūd', *v.a.* i *n.* zamknąć, zawrzeć, zakończyć; konkludować, wnioskować, wnosić.

CONCLUDENCY, kŏn-klū'-dĕn-sē, *s.* wniosek, następstwo.

CONCLUDENT, kŏn-klū'-dĕnt, *adj.* przekonywający, nieodparty, stanowczy.

CONCLUSIBLE, kŏn-klū'-sē-bl, *adj.* dający się wyprowadzić (jako wniosek).

CONCLUSION, kŏn-klū'-żŭn, *s.* zamknięcie, zawarcie, zakończenie, wniosek, następstwo. (*Shaksp. Ant, and Cleop.*), milczenie. *in*—, krótko mówiąc, koniec końców.

CONCLUSIVE, kŏn-klū'-sĭw, *adj.* przekonywający, nieodparty, stanowczy. —LY, *adv.* nieodparcie, stanowczo. —NESS, ścisłe rozumowanie, loiczne wnioskowanie.

TO CONCOCT, kŏn-kŏkt', *v. a.* przetrawić, wytrawić.

CONCOCTION, kŏn-kŏk'-szŭn, *s.* przetrawienie, wytrawienie.

CONCOMITANCE (—CY), kŏn-kŏm'-ē-tăns, *s.* spółistnienie, towarzyszenie, zbieg.

CONCOMITANT, kŏn-kŏm'-ē-tănt, 1) *adj.* towarzyszący; 2) *s.* towarzysz. —LY, *adv.* w towarzystwie, wspólnie.

TO CONCOMITATE, kŏn-kŏm'-ē-tāt, *v. n.* towarzyszyć, mieć z czém związek.

CONCORD, kŏng'-kŏrd, *s.* zgoda, jedność.

TO CONCORD, kŏng-kŏrd', *v. n.* zgadzać się, być jednego zdania.

CONCORDANCE, kŏn-kŏr'-dăns, *s.* zgodność, zgoda; księga wykazująca w ilu miejscach Pisma Śgo jest jaki wyraz użyty.

CONCORDANT, kŏn-kŏr'-dănt, *adj.* zgodny, zgadzający się.

CONCORDATE, kŏn-kŏr'-dāt, *s.* konkordat, układ, umowa.

CONCOURSE, kŏng'-kŏrs, *s.* zbieg, zbiegowisko, tłum, natłok.

CONCREMENT, kŏng'-krē-mĕnt, *s.* zrostek, zlewek.

CONCRESCENCE, kŏn-krĕs'-sĕns, *s.* zrośnienie.

TO CONCRETE, kŏn-krēt', *v.* 1) *a.* zlać w jedną massę; 2) *n.* zlać się, zrosnąć się, zsiąść się, zgęstnąć.

CONCRETE, kŏng'-krēt, *s.* zrostek, zlewek, massa, (w loice) konkretum.

CONCRETE, kŏn-krēt', *adj.* zrosły, zlany w jedną massę, (w loice) podmiotowy (nieoderwany). —LY, *adv.* łącznie z podmiotem. —NESS, *s.* zsiadłość, zgęstnienie.

CONCRETION, kŏn-krē'-szŭn, *s.* zrośnienie, zsiadłość, zgęstnienie.

CONCRETIVE, kŏn-krē'-tĭw, *adj.* sprawujący zsiadłość, zgęstnienie.

CONCRETURE, kŏn-krē'-czŭr, *s.* zrostek, ciało powstałe ze zrośnienia się lub zgęstnienia cząstek.

CONCUBINAGE, kŏng'-kŭ-bē-nădż, *s.* nałożnictwo.

CONCUBINE, kŏng'-kŭ-bīn, *s.* nałożnica.

CONCUPISCENCE, kŏn-kū'-pē-sĕns, *s.* chuć, żądza, pożądliwość.

CONCUPISCENT, kŏn-kū'-pē-sĕnt, *adj.* pożądliwy, lubieżny.

TO CONCUR, kŏn-kŭr', *v. n.* zbiegać się, schodzić się, zgadzać się na jedno, przyczynić się, przyłożyć się.

CONCURRENCE (—CY), kŏn-kŭr'-rĕns, *s.* zbieg, zgoda, przyzwolenie, przyczynienie się, przyłożenie się, pomoc, dopomożenie.

CONCURRENT, kŏn-kŭr'-rĕnt, 1) *adj.* przyzwalający, przyczyniający się, towarzyszący; 2) *s.* konkurent, spółzawodnik.

CONCUSSION, kŏn-kŭsz'-ŭn, *s.* wstrząśnienie.

CONCUSSIVE, kŏn-kŭs'-sĭw, *adj.* wstrząsający.

TO CONDEMN, kŏn-dĕm', *v. a.* potępić, skazać. *To — to death*, skazać na śmierć, ganić, potępić.

CONDEMNABLE, kŏn-dĕm'-nā-bl, godny potępienia, naganny.

CONDEMNATION, kŏn-dĕm-nā'-szŭn, *s.* potępienie, skazanie na karę.

CONDEMNATORY, kŏn-dĕm'-nā-tŭr-ē, *adj.* potępiający, skazujący.

CONDEMNER, kŏn-dĕm'-nŭr, *s* potępiciel, ganiciel.

CONDENSABLE, kŏn-dĕn'-sā-bl, *adj.* dający się zgęścić.

TO CONDENSATE, kŏn-dĕn'-sât, *or* TO CONDENSE, kŏn-dĕns', *v.* 1) *a.* zgęścić; 2) *n.* zgęstnąć.

CONDENSATE, kŏn-dĕn'-sât, *adj.* zgęszczony.

CONDENSATION, kŏn-dĕn-sâ'-szŭn, *s.* zgęszczenie.

CONDENSER, kŏn-dĕn'-sûr, *s.* kondensator, machina służąca do zgęszczenia pary, powietrza lub płynu elektrycznego.

CONDENSITY, kŏn-dĕn'-sĕ-tè, *s.* gęstwa, gęstość, zgęszczenie.

TO CONDESCEND, kŏn-dĕ-sĕnd', *v. n.* zniżyć się z wyższego stanowiska, być powolnym na żądanie czyje, łaskawie zezwolić, raczyć.

CONDESCENDENCE, kŏn-dĕ-sĕn'-dĕns, *or* CONDESCENSION, kŏn-dĕ-sĕn'-szŭn, *s.* powolność, łaskawe zezwolenie.

CONDESCENDINGLY, kŏn-dĕ-sĕn'-dĭng-lè, *adv.* łaskawie, uprzejmie.

CONDESCENSIVE, kŏn-dĕ-sĕn'-sĭw, *adj.* powolny, łaskawy, uprzejmy.

CONDIGN, kŏn-dîn', *adj*, zasłużony, słuszny, przynależny,. —*punishment*, zasłużona kara. —LY, —EDLY, *adv.* jak sobie kto zasłużył, słusznie.

CONDIMENT, kŏn'-dĕ-mĕnt, *s.* okrasa, omasta, sos, podlewa, zaprawa.

CONDISCIPLE, kŏn-dĭs-sî'-pl, *s.* spółuczeń.

TO CONDITE, kŏn-dît' *or* kŏn'-dît, *v. a.* zaprawić, przyprawić, marynować.

CONDITION, kon-dĭsz'-ŭn, *s.* stan, położenie, warunek. *To be in a weak (low)* —, być bardzo chorym. *To be in a dying*—, umierać, konać. *upon — that*, pod warunkiem aby.

CONDITIONAL, kŏn-dĭsz'-ŭn-âl, *adj.* warunkowy. —LY, *adv.* warunkowo.

CONDITIONALITY, kŏn-dĭsz-ĕ-ŏ-nâl'-ĕ-tè, *s.* warunkowość.

CONDITIONARY, kŏn-dĭsz'-ŭn-â-rè, *adj.* ugodzony, umówiony.

TO CONDITIONATE, kŏn-dĭsz'-ŭn-ât, *v. a.* warować, zastrzedz sobie.

CONDITIONATE, *adj.* zawarowany, zastrzeżony.

CONDITIONED, kŏn-dĭsz'-ŭnd, *adj.* znajdujący się w dobrym lub złym stanie, mający dobre lub złe przymioty.

CONDOLATORY, kŏn-dô'-lâ-tûr-è, *adj.* wynurzający boleść, ubolewający.

TO CONDOLE, kŏn-dôl', *v. n.* spółubolewać.

CONDOLEMENT, kŏn-dôl'-mĕnt, *or* CONDOLENCE, kŏn-dô'-lĕns, *s.* spółubolewanie.

CONDOLER, kŏn-dô'-lûr, *s.* spółubolewacz.

TO CONDUCE, kŏn-dûs', *v. n.* doprowadzić, posłużyć, przyczynić się (do osiągnienia jakiego celu).

CONDUCIBLE (—IVE), kŏn-dû'-sĕ-bl, *adj.* prowadzący, służący, pomocny.

CONDUCIBLENESS, kŏn-dû'-sĕ-bl-nĕs, *or* CONDUCIVENESS, kŏn-dû'-sĭw-nĕs, *s.* co doprowadza, służy, dopomaga (do osiągnienia czego).

CONDUCT, kŏn'-dŭkt, *s.* zarząd, kierunek; dowództwo; postępowanie, prowadzenie się, konduita.

TO CONDUCT, kŏn-dŭkt', *v. a.* wieść, prowadzić; zarządzać, zawiadować, kierować, mieć dozor, dowództwo.

CONDUCTOR, kŏn-dŭk'-tûr, *s.* przewodnik, rządzca, zawiadowca, wódz, dowódzca; konduktor, przewodnik elektryczności.

CONDUCTRESS, kŏn-dŭk'-trĕs, *s.* przewodniczka.

CONDUIT, kŭn'-dît, *s.* kanał, rura.

CONE, kŏn, *s.* ostrokrąg, 2) szyszka sosnowa.

TO CONFABULATE, kŏn-fâb'-û-lât, *v. n.* gwarzyć, gawędzić, bajać.

CONFABULATION, kŏn-fâb-û-lâ'-szŭn, *s.* gawęda, pogadanie, bajanie.

CONFARREATION, kŏn-fâr-rè-â'-szŭn, *s.* (u Rzymian), zawarcie małżeństwa przez podzielenie się plackiem.

TO CONFECT, kŏn-fĕkt', *v. a.* smażyć w cukrze, robić konfitury.

CONFECT, kŏn'-fĕkt, *s.* konfekt, konfitury, cukry. — *box*, pudełko na cukierki.

CONFECTION, kŏn-fĕk'-szŭn, *s.* konfekt, mixtura, lekarstwo.

CONFECTIONARY, kŏn-fĕk'-szŭn-â-rè, *s.* cukiernia.

CONFECTIONER, kŏn-fĕk'-szŭn-ûr, *s.* cukiernik.

CONFEDERACY, kŏn-fĕd'-ĕr-â-sè, *s.* konfederacya, związek, sprzymierzenie, spisek.

TO CONFEDERATE, kŏn-fĕd'-ĕr-ât, *v. n.* zkonfederować się, połączyć się węzłem przymierza.

CONFEDERATE, 1) *adj.* zkonfederowany, sprzymierzony, związkowy; 2) *s.* konfederat, sprzymierzeniec.

CONFEDERATION, kŏn-fĕd-ĕr-â'-szŭn, *s.* konfederacya, związek, sprzymierzenie.

TO CONFER, kŏn-fêr', *v.* 1) *a.* nadać, udzielić, wyświadczyć (— *upon*, co komu); 2) *n.* pomówić, rozmówić się z kim, mieć konferencyą.

CONFERENCE, kŏn'-fĕr-ĕns, *s.* konferencya, rozmowa, pomówienie.

CONFERER, kŏn-fêr'-ûr, *s.* nadawca, udzielający.

TO CONFESS, kŏn-fĕs', *v.* 1) *a.* wyznać, przyznać się, spowiadać; 2) *n.* spowiadać się. *To go to*—, iść do spowiedzi.

CONFESSEDLY, kŏn-fĕs'-sĕd-lè, *adv.* jak to wszyscy przyznają, niezaprzeczenie.

CONFESSION, kŏn-fĕsz'-ŭn, *s.* wyznanie, przyznanie się; spowiedź. — *chair*, konfessyonał.

CONFESSIONAL (—ARY), kŏn-fĕsz'-ŭn-âl, *s.* konfessyonał.

CONFESSOR, kŏn'-fĕs-sûr, *s.* wyznawca wiary Chrystusa w obec niebezpieczeństwa utraty życia; spowiednik; spowiadający się.

CONFEST, kŏn-fĕst', *part. adj.* (w poezyi), odkryty, jawny.

CONFIDANT, kŏn-fĕ-dânt', *s.* poufalec, powiernik.

TO CONFIDE, kŏn-fîd', *v. n.* wierzyć, ufać, dowierzać; (*to — in*, komu, czemu); *To — to*, powierzyć co komu.

CONFIDENCE, kŏn'-fĕ-dĕns, *s.* ufność, zaufanie; otucha, zbyt wielkie zaufanie w sobie, śmiałość, szlachetna odwaga.

CONFIDENT, kŏn'-fĕ-dĕnt, *adj.* ufny, ufający, pewny, niezawodny; zbyt w sobie zaufany, śmiały. *I am* —, wiem z pewnością. —LY, *adv.* ufnie, niewątpliwie, bezwątpienia, z pewnością. *It is —ly reported*, mówią o tém z pewnością. —NESS, *s.* zbytnia ufność w sobie, śmiałość.

CONFIDENT, *s.* poufalec, powiernik.

CONFIDENTIAL, kŏn-fĕ-dĕn'-szâl, *adj.* godny zaufania, poufały. —LY, *adv.* poufale.

CONFIGURATION, kŏn-fĕ-gû-râ'-szŭn, kształt, sklad, budowa; (*astrol.*) połączenie planet i ich wpływ na ludzi.

TO CONFIGURE, kŏn-fîg'-ûr, *v. a.* nadać kształt.

CONFINE, kŏn'-fîn, *s.* granica, kraniec.

TO CONFINE, kŏn-fîn', *v.* 1) *n.* graniczyć (— *on*, z czém); 2) *a.* określić, ścieśnić, ukrócić, ograniczyć; uwięzić, osadzić w więzieniu. *To be confined*, leżeć w połogu. *To be — to one room*, mieć tylko jeden pokój.

CONFINELESS, kŏn-fîn'-lĕs, *adj.* bez granic, nieograniczony.

CONFINEMENT, kŏn-fîn'-mĕnt, *s.* areszt, uwięzienie.

CONFINER, kŏn-fîn'-ûr, *s.* mieszkający na pograniczu, nad granicą.

CONFINITY, kŏn-fîn'-ĕ-tè, *s.* pogranicze, sąsiedztwo, bliskość.

TO CONFIRM, kŏn-fêrm', *v. a.* stwierdzić, zatwierdzić, potwierdzić; bierzmować; (*Shaksp.*) udoskonalić.

CONFIRMABLE, kŏn-fêr'-mâ-bl, *adj.* dający się potwierdzić.

CONFIRMATION, kŏn-fêr-mâ'-szŭn, *s.* stwierdzenie, zatwierdzenie, potwierdzenie; bierzmowanie.

CONFIRMATOR, kŏn-fêr-mâ'-tûr, *or* CONFIRMER, kŏn-fêr'-mûr, *s.* potwierdziciel.

CONFIRMATORY (—TIVE), kŏn-fêrm'-â-tûr-è, *adj.* stwierdzający, potwierdzający.

CONFIRMEDNESS, kŏn-fêrm'-ĕd-nĕs, *s.* utwierdzenie, zatwardziałość.

CONFISCABLE, kŏn-fĭs'-kâ-bl, *adj.* ulegający konfiskacie.

TO CONFISCATE, kŏn-fĭs'-kât, *v. a.* konfiskować, skonfiskować, zabrać na skarb. CONFISCATE, *adj.* skonfiskowany.

CONFISCATION, kŏn-fĭs-kâ'-szŭn, *s.* konfiskata, zagrabienie majątku na skarb.

CONFITURE, kŏn'-fĕ-czŭr, *s.* konfitury.

CONFLAGRANT, kŏn-flā'-grānt, *adj.* gorejący, płonący ogniem wraz z innemi w czasie pożaru.

CONFLAGRATION, kŏn-flā-grā'-szŭn, *s.* pożar, pożoga, ogień, spłonienie ogniem (u proroków), koniec świata przez ogień.

CONFLEXURE, kŏn-flĕk'-szŭr, *s.* zagięcie.

TO CONFLICT, kŏn-flĭkt', *v. n.* walczyć, pasować się, rozpierać się.

CONFLICT, kŏn'-flĭkt, *s.* spór, walka, zapasy.

CONFLUENCE, kŏn'-flŭ-ĕns, *or* CONFLUX, kŏn'-flŭks, *s.* spływ, ściek.

CONFLUENT, kŏn'-flŭ-ĕnt, *adj.* spływający się.

TO CONFORM, kŏn-fôrm', *v.* 1) *a.* przystosować, zastosować co do czego; 2) *n.* stosować się, zastosować się, zgadzać się.

CONFORMABLE, kŏn-fôr'-mā-bl, *adj.* tegoż kształtu, stosowny, zgodny. —LY, *s.* stosownie, zgodnie.

CONFORMATION, kŏn-fôr-mā'-szŭn, *s.* jednokształtność, kształt, skład, budowa.

CONFORMIST, kŏn-fôr'-mĭst, *s.* konformista, należący do kościoła panującego w Anglii.

CONFORMITY, kŏn-fôr'-mĕ-tĕ, *s.* zgodność, podobieństwo.

TO CONFOUND, kŏn-fŏund', *v. a.* zmieszać, pomieszać, zawstydzić, zmieszać kogo; (*Shaksp. H. IV et Cor.*) mitrężyć czas. *Confound me!* (*vulg.*), niech mnie kaduk porwie!

CONFOUNDED, kŏn-fŏund'-ĕd, *part.* i *adj.* skonfundowany, zmieszany, zawstydzony; przeklęty kaduczny. —LY, *adv.* kaducznie, diabelnie.

CONFOUNDER, kŏn-fŏun'-dŭr, *s.* sprawca nieładu, zamieszania.

CONFRATERNITY, kŏn-frā-tĕr'-nĕ-tĕ, *s.* bractwo.

CONFRICATION, kŏn-frĕ-kā'-szŭn, *s.* potarcie, nacieranie.

TO CONFRONT, kŏn-frŏnt', *v. a.* konfrontować, stawić świadków w obec oskarżonego; skonfrontować, porównać; stanąć naocznie.

CONFRONTATION, kŏn-frŏn-tā'-szŭn, *s.* konfrontacya, postawienie świadków w obec oskarżonego, skonfrontowanie, porównanie.

TO CONFUSE, kŏn-fûz', *v. a.* pomieszać, pogmatwać, zagmatwać, zmieszać, zawstydzić.

CONFUSEDLY, kŏn-fû'-zĕd-lĕ, *adv.* w nieładzie, w nieporządku, w zawikłaniu; ciemno, niewyraźnie. —NESS, *s.* zagmatwanie, ciemność, zawiłość.

CONFUSION, kŏn-fû'-zŭn, *s.* zamieszanie, nieład, odmęt; konfuzya, zmieszanie, zawstydzenie.

CONFUTABLE, kŏn-fû'-tā-bl, *adj.* mogący być zbitym, odpartym.

CONFUTATION, kŏn-fû-tā'-szŭn, zbicie, zbijanie, odparcie (zarzutów, dowodów, strony przeciwnéj).

TO CONFUTE, kŏn-fût', *v. a.* zbić, zbijać, odeprzeć.

TO CONGEAL, kŏn-dżĕl', *v.* 1) *a.* zmrozić, zamrozić; 2) *n.* zmarznąć, zamarznąć, krzepnąć.

CONGEALABLE, kŏn-dżĕl-ā-bl, *adj.* dający się zamrozić.

CONGEALMENT, *s.* zamarzłość, zamarznienie, bryła lodu.

CONGEE (—GIE, *or* GE), kŏn-dżĕ', *s.* pozwolenie; ukłon, pożegnanie. —*d' elire*, pozwolenie dane przez króla, dziekanowi i kapitule, wybrania nowego biskupa.

TO CONGEE, *v. n.* ukłonić się, pożegnać i odejść.

CONGELATION, kŏn-dżĕ-lā'-szŭn, *s.* zamrożenie, marznięcie.

CONGENER, kŏn-dżĕ'-nŭr, *s.* należący do tegoż rodzaju.

CONGENEROUS, kŏn-dżĕn'-ĕr-ŭs, *adj.* należący do tegoż rodzaju, przyrodny. —NESS, *s.* przyrodność.

CONGENIAL, kŏn-dżĕ'-nĕ-ăl, *adj.* téj saméj natury, tego samego usposobienia, temperamentu.

CONGENIALITY, kŏn-dżĕ-nĕ-ăl'-ĕ-tĕ, *or* CONGENIALNESS, kŏn-dżĕ'-nĕ-ăl-nĕs, *s.* powinowactwo umysłowe.

CONGENITE, kŏn-dżĕn'-nĭt, *s.* razem urodzony, bliźniak.

CONGER, kŏng'-gŭr, *s.* węgorzoryb.

CONGERIES, kŏn-dżĕ'-rĕ-ĕz, *s.* massa, kupa, mieszanina.

TO CONGEST, kŏn-dżĕst', *v. a.* nagromadzić, naskładać.

CONGESTIBLE, kŏn-dżĕst'-ĕ-bl, *adj.* dający się zgromadzić.

CONGESTION, kŏn-dżĕst'-yŭn, zgromadzenie się, skupienie się (materyi we wrzodzie).

CONGIARY, kŏn'-dżĕ-ă-rĕ, *s.* zapomoga dawana ludowi (w dawnym Rzymie).

CONGLOBATE, kŏn-glō'-bāt, *adj.* baniasty, kulisty.

TO CONGLOBATE, kŏn-glō'-bāt, *or* TO CONGLOMERATE, kŏn-glŏm'-ĕr-āt, *v. a.* skupić, zgromadzić w kształcie gałki, kuli, kłębka.

CONGLOBATION, kŏn-glō-bā'-szŭn, *or* CONGLOMERATION, kŏn-glŏm-ĕr-ā'-szŭn, *s.* urobienie na kształt gałki, zwinięcie w kłębek.

TO CONGLUTINATE, kŏn-glŭ'-tĕ-nāt, *v. a.* i *n.* skleić, zlepić; skleić się, zlepić się.

CONGLUTINATION, kŏn-glŭ-tĕ-nā'-szŭn, *s.* sklejenie, zlepienie, zasklepienie rany.

CONGLUTINATIVE, kŏn-glŭ'-tĕ-nā-tĭw, *adj.* zasklepiający rany.

CONGLUTINATOR, kŏn-glŭ'-tĕ-nā-tŭr, *s.* plaster zasklepiający rany.

CONGRATULANT, kŏn-grăcz'-ŭ-lānt, *adj.* winszujący.

TO CONGRATULATE, kŏn-grăcz'-ŭ-lāt, *v. a.* (*upon*), winszować, powinszować.

CONGRATULATION, kŏn-grăcz-ŭ-lā'-szŭn, *s.* powinszowanie, życzenie szczęścia.

CONGRATULATORY, kŏn-grăcz'-ŭ-lā-tŭr-ĕ, *adj.* winszujący, z powinszowaniem.

TO CONGREGATE, kŏng'-grĕ-gāt, *v.* 1) *a.* zebrać, zgromadzić; 2) *n.* zebrać się, zejść się, zgromadzić się.

CONGREGATE, *adj.* zebrany, zbiorowy; gęsty, dychtowny.

CONGREGATION, kŏn-grĕ-gā'-szŭn, *s.* kongregacya, zbiór, zgromadzenie wiernych w kościele.

CONGREGATIONAL, kŏn-grĕ-gā'-szŭn-ăl, *adj.* należący do zgromadzenia wiernych.

CONGRESS, kŏng'-grĕs, *s.* kongres, zebranie pełnomocników państw, kongres, izba deputowanych w Stanach Zjednoczonych Ameryki.

CONGRUENCE, kŏng'-grū-ĕns, *or* CONGRUITY, kŏn-grū'-ĕ-tĕ, *s.* zgodność, stosowność, przyzwoitość.

CONGRUENT, kŏng'-grū-ĕnt, *or* CONGRUOUS, kŏng'-grū-ŭs, *adj.* zgodny, stosowny, przyzwoity, odpowiedni.

CONGRUOUSLY, kŏng'-grū-ŭs-lĕ, *adv.* zgodnie, stosownie.

CONIC (—AL), kŏn'-ĭk, *adj.* kręglowaty, ostrokręgowy. —CALLY, *adv.* w kształcie ostrokręgu. —CALNESS, *s.* kształt ostrokręgowy.

CONIC SECTIONS (*mat.*), przecięcia ostrokręgowe. CONNICS, *pl.* nauka o przecięciach ostrokręgowych.

CONIFEROUS, kŏn-nĭf'-ĕ-rŭs, *adj.* szyszkorodny.

CONJECTURABLE, kŏn-dżĕk'-czŭ-rā-bl, *adj.* dający się odgadnąć, czego się domyślić można.

CONJECTURAL, kŏn-dżĕk'-czŭ-răl, *adj.* domysłowy. —LY, *adv.* nadomysł. —ITY, *s.* domyślność.

CONJECTURE, kŏn-dżĕk'-czŭr, *s.* domysł, domniemanie.

TO CONJECTURE, *v. a.* domyślać się, dorozumiewać się.

CONJECTURER, kŏn-dżĕk'-czŭr-ŭr, *s.* czyniący domysły.

TO CONJOIN, kŏn-dżŏĭn', *v.* 1) *a.* złączyć, zjednoczyć, skojarzyć; 2) *n.* złączyć się, zjednoczyć się.

CONJOINT, kŏn-dżŏĭnt', *adj.* złączony, połączony. —LY, *adv.* łącznie, razem, wspólnie.

CONJUGAL, kŏn'-dżŭ-găl, *adj.* małżeński. *The — knot*, węzeł małżeński. —LY, *adv.* w związku małżeńskim, po małżeńsku.

TO CONJUGATE, kŏn'-dżŭ-gāt, *v. a.* związać węzłem małżeńskim, (*gram.*) czasować słowo.

CONJUGATION, kŏn-dżŭ-gā'-szŭn, *s.* (*gram.*) czasowanie.

CONJUNCT, kŏn'-dżŭnkt, *adj.* złączony, spojony.

CONJUNCTION, kŏn-dżŭnk'-szŭn, *s.* złączenie, spojenie; (*astrol.*) konjunktura czyli pozorne połączenie dwóch planet w tym samym stopniu zodyaka; (*gram.*) spojnik.

CONJUNCTIVE, kŏn-dżŭnk'-tĭw,

adj. łączący, złączony. — *mood*, (*gram.*) tryb łączący. —LY, *or* CONJUNCTLY, *adj.* łącznie, razem, wspólnie. —NESS, *s.* łączność, spoistość.

CONJUNCTURE, kŏn-dżŭnk'-czŭr, *s.* traf, zbieg okoliczności.

CONJURATION, kŏn-dżŭ-rā'-szŭn, *s.* zaklęcie, zaklinanie czarnoksięskie.

TO CONJURE, kŭn'-dżŭr, *v. a.* zaklinać, czarować. *To — up spirits*, wywoływać duchy. *To — down a spirit*, wypędzić złego ducha, exorcyzmować, zaklinać, błagać, upraszać.

CONJUREMENT (—ING), kŏn-dżŭr'-mĕnt, *s.* zaklęcie, zaklinanie, błaganie.

CONJURER, kŭn'-dżŭr-ŭr, *s.* zaklinacz, czarnoksiężnik.

CONNATE, kŏn-nāt', *adj.* przyrodny, wrodzony.

CONNATURAL, kŏn-nācz'-ū-rāl, *adj.* wrodzony, przyrodzony, naturalny. —LY, *adv.* naturalnie.

CONNATURALITY, kŏn-nācz-ū-rāl'-ē-tē, *or* CONNATURALNESS, kŏn-nācz'-ū-rāl-nĕs, *s.* jedno przyrodzenie, taż sama natura.

TO CONNECT, kŏn-nĕkt', *v.* 1) *a.* złączyć, spoić; 2) *n.* łączyć się, spajać się, stykać się.

CONNECTION (XION), kŏn-nĕk'-szŭn, *s.* łączność, połączenie, związek, styczność.

CONNECTIVELY, kŏn-nĕk'-tĭw-lē, *adv.* łącznie, w styczności.

TO CONNEX, *zob.* TO CONNECT.

CONNEXIVE, kŏn-nĕk'-sĭw, *adj.* łączny, łączący.

CONNIVANCE, kŏn-nī'-wâns, *s.* patrzenie przez szpary, pobłażanie.

TO CONNIVE, kŏn-nīw', *v. a.* (*at*), patrzeć na co przez szpary, pobłażać.

CONNAISSEUR, kŏ-nĕs'-sâr, *s.* znawca, koneser.

CONNUBIAL, kŏn-nū'-bē-ăl, *adj.* małżeński.

CONOID, kō'-nŏĭd, *s.* (*mat.*), bryła kręglowata, ostrokręgowa.

CONOIDICAL, kō-nŏĭ'-dē-kăl, *adj.* podobny do ostrokręgu.

TO CONQUASSATE, kŏn-kuâs'-sât, *v. a.* wstrząsnąć, wzruszyć.

CONQUASSATION, kŏng-kuâsă'-szŭn, *s.* wstrząśnienie, wzruszenie.

TO CONQUER, kŏngk'-ŭr *or* kŏng'-kuŭr, *v. a.* i *n.* zdobyć, zwyciężyć, odnieść zwycięstwo.

CONQUERABLE, kŏngk'-ŭr-â-bl, *adj.* dający się zdobyć, pokonać, zwyciężyć.

CONQUEROR, kŏngk'-ŭr-ŭr, *s.* zdobywca, zwycięzca.

CONQUEST, kŏng'-kuĕst, *s.* zdobycie, zdobycz, zwycięztwo.

CONSANGUINEOUS, kŏn-sâng-guĭn'-nē-ŭs, *adj.* pokrewny, powinowaty.

CONSANGUINITY, kŏn-sâng-guĭn'-ē-tē, *s.* pokrewieństwo, powinowactwo.

CONSCIENCE, kŏn'-szĕns, *s.* sumienie.

CONSCIENTIOUS, kŏn-szē-ĕn'-szŭs, *adj.* sumienny. —LY, *adv.* sumiennie. —NESS, sumienność.

CONSCIONABLE, kŏn'-szŭn-â-bl, *adj.* sumienny. —LY, *adv.* sumiennie. —NESS, *s.* sumienność.

CONSCIOUS, kŏn'-szŭs, *adj.* mający wiedzę, przekonanie o czém. *I am — of it*, wiem o tém dobrze. *To be — of one's guilt*, poczuwać się do winy. —LY, *adv.* wiedząc o czém. —NESS, *s.* wiedza, przekonanie wewnętrzne, poczuwanie się do czego.

CONSCRIPT, kŏn'-skrĭpt, *adj.* spisany, zapisany (o senatorach dawnego Rzymu, którzy się zwali patres conscripti).

CONSCRIPTION, kŏn-skrĭp'-szŭn, *s.* spisanie, zapisanie.

TO CONSECRATE, kŏn'-sē-krât, *v. a.* święcić, poświęcić (na cześć Bogu, bóstwu), poświęcić na jaki cel, użytek.

CONSECRATE, *adj.* poświęcony.

CONSECRATION, kŏn-sē-krā'-szŭn, *s.* poświęcenie.

CONSECRATOR (—ER), kŏn'-sē-krā-tŭr, *s.* święcący, poświęcający.

CONSECTARY, kŏn'-sĕk-tā-rē, 1) *adj.* wynikający z czego; 2) *s.* wniosek, następstwo.

CONSECUTION, kŏn-sē-kū'-szŭn, *s.* wywód, pasmo wniosków, następstw.

CONSECUTIVE, kŏn-sĕk'-kū-tĭw, *adj.* po sobie następujący.

TO CONSEMINATE, kŏn-sĕm'-ē-nât, *v. a.* posiać razem kilka różnych gatunków ziarna.

CONSENSION, kŏn-sĕn'-szŭn, *s.* zgoda, umowa.

CONSENT, kŏn-sĕnt', *s.* zezwolenie, przyzwolenie, pozwolenie. *with* (*of*) *one* —, jednomyślnie.

TO CONSENT, *v. n.* (*to*), zezwalać, przyzwalać, zgadzać się na co.

CONSENTANEOUS, kŏn-sĕn-tā'-nē-ŭs, *adj.* zgodny. —LY, *adv.* zgodnie. —NESS, *s.* zgodność.

CONSENTIENT, kŏn-sĕn'-szĕnt, *adj.* zezwalający, przyzwalający.

CONSEQUENCE, kŏn'-sē-kuĕns, *s.* konsekwencya, następstwo, wniosek, skutek; ważność, waga, znaczenie. *In — of*, dla, z powodu. *A matter of* —, rzecz wielkiéj wagi. *Of little* —, małoważny.

CONSEQUENT, kŏn'-sē-kuĕnt, 1) *adj.* następujący, wynikający; 2) *s.* następstwo, wniosek. —LY, *adv.* następnie, zatém, więc, przeto. —NESS, *s.* związek, loiczne następstwo.

CONSEQUENTIAL, kŏn-sē-kuĕn'-szăl, *adj.* następujący, wynikający, ważny, znaczący. —LY, *adv.* następnie, zatém, więc, przeto. —NESS, *s.* związek, loiczne następstwo.

CONSERVABLE, kŏn-sĕr'-wâ-bl, *adj.* dający się zachować, przechować.

CONSERVANCY, kŏn-sĕr'-wân-sē, *s.* (*court of*—), administracya Tamizy, co się tyczy połowu ryb na téj rzece.

CONSERVATION, kŏn-sĕr-wā'-szŭn, *s.* zachowanie, przechowanie.

CONSERVATIVE, kŏn-sĕr'-wā-tĭw, *adj.* zachowawczy.

CONSERVATOR, kŏn-sĕr-wā'-tŭr, *s.* zachowawca, zachowywacz.

CONSERVATORY, kŏn-sĕr'-wā-tŭr-ē, 1) *s.* miejsce gdzie się co przechowuje, 2) *adj.* zachowawczy.

TO CONSERVE, kŏn-sĕrw', *v. a.* chować, zachować, przechować w całości; 2) smażyć owoce w cukrze.

CONSERVE, kŏn'-sĕrw, *s.* owoce smażone w cukrze.

CONSERVER, kŏn-sĕr'-wŭr, *s.* zachowywacz; 2) smażący owoce w cukrze.

CONSESSION, kŏn-sĕsz'-ŭn, *s.* sessya, zgromadzenie.

CONSESSOR, kŏn-sĕs'-sŭr, *s.* assessor.

TO CONSIDER, kŏn-sĭd'-ŭr, *v. a.* i *n.* zważać, rozważać, zastanawiać się; mieć wzgląd na co; poważać, szacować. *You shall be considered for your pains*, trudy twoje zostaną ci wynagrodzone.

CONSIDERABLE, kŏn-sĭd'-ŭr-â-bl, *adj.* znaczny, spory; ważny, znamienity. —LY, *adv.* znacznie, niemało, niepomału, bardzo. —NESS, *s.* znaczność, ważność.

CONSIDERANCE, kŏn-sĭd'-ŭr-âns, *s.* uwaga, rozwaga.

CONSIDERATE, kŏn-sĭd'-ŭr-ât, *adj.* rozważny, roztropny. —LY, *adv.* rozważnie, roztropnie. —NESS, *s.* rozważność, roztropność.

CONSIDERATION, kŏn-sĭd-ŭr-ā'-szŭn, *s.* rozwaga, uwaga, rozważenie; wzgląd na co; powód, pobudka; wzgląd, szacunek; nagroda, wynagrodzenie. *To take into* —, wziąść pod rozwagę. *The affair is under* —, rzecz ta jest pod rozwagą, rozpatrzeniem, roztrząśnieniem. *In — of*, przez wzgląd na.—

CONSIDERER, kŏn-sĭd'-ŭr-ŭr, *s.* rozważacz, rozważający.

TO CONSIGN, kŏn-sĭn', *v. a.* złożyć, wręczyć, doręczyć; przesłać, dostawić; poruczyć, przekazać. *To — to writing*, spisać, napisać. *To — to silence* (*W. Scott*), skazać na milczenie, podać w zapomnienie.

CONSIGNATION, kŏn-sĭg-nā'-szŭn, *or* CONSIGNMENT, kŏn-sĭn'-mĕnt, *s.* złożenie, wręczenie, przyporuczenie; skład, depozyt; summa złożona aż do roztrzygnienia procesu; towar przesłany.

CONSIGNEE, kŏn-sī-nē', *s.* depozytaryusz, ajent, faktor który odbiera towary na skład, sprzedaż lub dalsze przesłanie.

CONSIMILAR, kŏn-sĭm'-ē-lŭr, *adj.* podobny, podobniusieńki.

TO CONSIST, kŏn'-sĭst', *v. n.* stać obok czego, ostać się, zgadzać

się. *To — in*, zależeć naczém, zawisnąć. *To — of*, składać się z czego.

CONSISTANCE (—cy), kôn-sîs'-tĕns, *s.* stan rzeczy jakiéj co do stopnia gęstości lub rzadkości, tęgość, stężałość, twardość, gęstość; zgodność, związek.

CONSISTENT, kôn-sîs'-tĕnt, *adj.* stały, niepłynny; obok czego istniejący; zgodny, stosowny. *It is not — with equity*, to się nie zgadza ze słusznością. —LY, *adv.* zgodnie z czém.

CONSISTORIAL, kôn-sîs-to'-rê-âl, *adj.* konsystorski, konsystoryalny.

CONSISTORY, kôn-sîs'-tûr-ê, *s.* konsystorz.

CONSOCIATE, kôn-sô'-szhê-ât, *s.* spółtowarzysz, spółwinny, spółobwiniony.

TO CONSOCIATE, *v.* 1) *a.* stowarzyszyć, skojarzyć; 2) *n.* stowarzyszyć się, zawiązać towarzystwo.

CONSOCIATION, kôn-sô-szê-â'-szûn, stowarzyszenie.

CONSOLABLE, kôn-sô'-lâ-bl, *adj.* dający się pocieszyć.

CONSOLATION, kôn-sô-lâ-szûn, *s.* pociecha.

CONSOLATOR, kôn'-sô-lâ-tûr, *s.* pocieszyciel.

CONSOLATORY, kôn-sôl'-lâ-tûr-ê, *adj.* pocieszający, pocieszalny.

TO CONSOLE, kôn-sôl', *v. a.* cieszyć, pocieszać.

CONSOLE, *s.* (*arch.*), gzyms wystający z muru, służący za podstawę ganku.

CONSOLER, kôn-sô'-lûr, *s.* cieszyciel, pocieszyciel.

CONSOLIDANT, kôn-sôl'-ê-dânt, *adj.* zasklepiający rany, gojący.

TO CONSOLIDATE, kôn-sôl'-ê-dât, *v. a.* i *n.* ustalić, stwardzić, zatwardzić; zagoić, goić się; *fig.* złączyć w jedno dwa bile parlamentu. *Consolidated stock*, *zob.* CONSOLS.

CONSOLIDATION, kôn-sôl-ê-dâ'-szûn, *s.* ustalenie, stwardzenie, zasklepienie rany, zagojenie; *fig.* połączenie w jedno dwóch bilów Parlamentu; posiadanie dwóch beneficyów duchownych.

CONSOLS, kôn-'sôlz, *s. pl.* angielskie papiery rządowe, na umorzenie których dwa fundusze zlane w jedno zostały.

CONSONANCE (—cy), kôn'-sô-nâns, *s.* jednobrzmienność, jednogłosność; zgodność, jedność.

CONSONANT, kôn'-sô-nânt, 1) *adj.* zgodny, odpowiedni, stosowny; 2) *s.* spółgłoska. —*or*—LY, *adv.* zgodnie, stosownie, podług. — NESS, *s.* zgodność, harmonia.

CONSONOUS, kôn'-sô-nûs, *adj.* jednobrzmienny, harmonijny.

CONSORT, kôn'-sôrt, *s.* towarzysz, towarzyszka, małżonek, małżonka.

TO CONSORT, kôn-sôrt', *v. n.* żyć z kim, przestawać z kim.

CONSPECTUITY, kôn-spêk-tû'-ê-tê, *s.* (*Shaksp. Cor.*), widzenie, wzrok.

CONSPERSION, kôn-spêr'-szûn, *s.* skropienie, obianie.

CONSPICUITY, kôn-spê-kû'-ê-tê, *s.* wydatność, widoczność; jasność.

CONSPICUOUS, kôn-spê'-kûûs, *adj.* wydatny, jasny, znakomity, znamienity. —LY, *adv.* wydatnie, widocznie, znamienicie. — NESS, *s.* wydatność, widoczność; znamienitość.

CONSPIRACY, kôn-spêr'-â-sê, *s.* spisek, spiknienie się na co.

CONSPIRANT, kôn-spê'-rânt, *adj.* spiskowy, spółdziałający, przyczyniający się.

CONSPIRATION, kôn-spê-rà'-szûn, *s.* knowanie spisków, spisek.

CONSPIRATOR, kôn-spîr-â-tûr, *s.* spiskowy.

TO CONSPIRE, kôn-spîr', *v. n.* sprzysiądz się, spiknąć się, knuć spiski; *fig.* spiknąć się na co, przyczynić się do czego.

CONSPIRER, kôn-spî'-rûr, *s.* spiskowy.

CONSTABLE, kûn'-stâ-bl, *s.* urzędnik policyjny, policyant. *To overrun the —*, (*vulg.*), zadłużyć się.

CONSTANCY, kôn'-stân-sê, *s.* stałość, wytrwałość, niezłomność.

CONSTANT, kôn'-stânt, *adj.* stały, niezmienny; ciągły, nieustający; pewny, niezawodny, niewątpliwy. *A — rain*, ciągły deszcz. *— age*, wiek stateczny. *It is —*, jest rzecz niezawodna. —LY, *adv.* stale, statecznie; ciągle, nieustannie.

CONSTELLATION, kôn-stêl-là'-szûn, *s.* konstellacya, gwiazdozbiór.

CONSTERNATION, kôn-stêr-nâ'-szûn, *s.* przerażenie, trwoga, przestrach.

TO CONSTIPATE, kôn'-stê-pât, *v. a.* zatwardzić, zapchać, zatkać.

CONSTIPATION, kôn-stê-pâ'-szûn, *s.* konstypacya, zatwardzenie żołądka.

CONSTITUENT, kôn-stît'-û-ênt, 1) *adj.* wchodzący w skład, stanowiący całość; 2) *s.* część wchodząca w skład; wyznaczający pełnomocnika, deputowanego do Parlamentu.

TO CONSTITUTE, kôn'-stê-tût, *v. a.* stanowić, składać, tworzyć co; postanowić, wyznaczyć; wysłać deputowanego do Parlamentu. *Constituted authorities*, władze konstytucyjne.

CONSTITUTER, kôn'-stê-tû-tûr, *s.* stanowiący kogo czém, mianujący, wyznaczający.

CONSTITUTION, kôn-stê-tû'-szûn, *s.* skład, utwor; stanowienie, wyznaczenie, uchwalenie; konstytucya ciała, przyrodzenie, temperament; konstytucya, ustawa rządowa.

CONSTITUTIONAL, kôn-stê-tû'-szûn-âl, *adj.* wynikający z konstytucyi ciała; konstytucyjny, istniejący na mocy konstytucyi, szanujący konstytucyą. —LY, *adv.* konstytucyjnie. —IST, *s.* stronnik konstytucyi.

CONSTITUTIONALITY, kôn'-stê-tû-szûn-âl'-ê-tê, *s.* zgodność z konstytucyą.

CONSTITUTIVE, kôn'-stê-tû-tîw, *adj.* stanowiący, tworzący całość, wchodzący w skład; stanowiący uchwalający prawo. *— power*, władza prawodawcza.

TO CONSTRAIN, kôn-strân', *v. a.* znaglić, zniewolić, zmusić, przymusić.

CONSTRAINABLE, kôn-strâ'-nâ-bl, *adj.* mogący być zmuszonym.

CONSTRAINEDLY, kôn-strâ'-nêd-lê, *adv.* z musu, z przymusu, poniewolnie.

CONSTRAINER, kôn-strâ'-nûr, *s.* zmuszający.

CONSTRAINT, kôn-strânt', *s.* mus, przymus, wymus.

TO CONSTRICT, kôn-strîkt', *v. a.* ścisnąć, ściągnąć, ścieśnić.

CONSTRICTION, kôn-strîk'-szûn, *s.* ściśnienie, ściągnienie, ścieśnienie.

CONSTRICTOR, kôn-strîk'-tûr, *s.* (*anat.*), ściągacz. *—s of the eyelids*, muszkuły służące do zmrużenia powieki.

TO CONSTRINGE, kôn-strîndż', *v. o. zob.* TO CONSTRICT.

CONSTRINGENT, kôn'-strîn'-dżênt, *adj.* ściągający.

TO CONSTRUCT, kôn-strûkt', *v. a.* budować, zbudować, wybudować.

CONSTRUCTION, kôn-strûk'-szûn, *s.* budowanie, kształt budowy; (*gram.*) składnia, konstrukcya, wykład, tłumaczenie, znaczenie nadane czyim wyrażeniom lub uczynkom. *To put bad — on a thing*, na złe co tłumaczyć.

TO CONSTRUE, kôn'-strôô, (*vulg.* kôn'-stûr), *v. a.* szykować wyrazy, tłumaczyć, wykładać. *To — into*, tłumaczyć w dobry lub zły sposób, nadawać pewne znaczenie czyim wyrazom, lub uczynkom.

TO CONSTUPRATE, kôn'-stû-prât, *v. a.* zgwałcić (kobiétę).

CONSTRUPRATION, kôn-stûprâ'-szûn, *s.* gwałt.

CONSUBSTANTIAL, kôn-sûb-stân'-szâl, *adj.* spólistny, spólistotny. —IST, *s.* wierzący w przemianę chleba w ciało Chrystusa.

CONSUBSTANTIALITY, kôn-sûb-stân-szê-âl'-ê-tê, *s.* (*teol.*), spólistność, spóljestestwo.

TO CONSUBSTANTIATE, kôn-sûb-stân'-szê-ât, *v.* 1) *a.* połączyć w jedno dwie istoty; 2) *n.* (*teol.*), uwierzyć w przemianę chleba w ciało Chrystusa.

CONSUBSTANTIATION, kôn-sûb-stân-szê-â'-szûn, *s.* połączenie krwi i ciała Chrystusa z chlebem i winem w komunii.

CONSUETUDE, kôn'-suê-tûd, *s.* zwyczaj, obyczaj.

CONSUL, kŏn'-sŭl, *s.* konsul (urzędnik w Rzymie); konsul, ajent handlowy za granicą.

CONSULAR, kŏn'-sŭ-lăr, *adj.* konsularny.

CONSULATE, kŏn'-szŭ-lăt, *or* CONSULSHIP, kŏn'-sŭl-szip, *s.* konsulat, godność konsula.

TO CONSULT, kŏn-sŭlt', *v.* 1) *n.* naradzać się; 2) *a.* radzić się, zasięgać rady; baczyć, zważać, mieć na względzie, celu.

CONSULT (—ATION), kŏn'-sŭlt, *s.* narada, naradzanie się, zgromadzenie rady.

CONSULTATIVE, kŏn-sŭl'-tă-tiw, *adj.* doradczy, doradzający.

CONSULTER, kŏn-sŭl'-tŭr, *s.* zasięgający rady, radzący się.

CONSUMABLE, kŏn-sū'-mă-bl, *adj.* mogący być zużytym, strawionym, etc.

TO CONSUME, kŏn-sūm', *v. a.* strawić, spożyć, zużyć, zniszczyć. *To = away*, trawić się, gryść się, usychać z czego.

CONSUMER, kŏn-sū'-mŭr, *s.* trawiciel, spożywacz, konsument.

TO CONSUMMATE, kŏn-sŭm'-măt, *v. a.* dopełnić, dokonać, wydoskonalić, wytrawić; pełnić małżeństwo, obcować z żoną po ślubie.

CONSUMMATE, *adj.* wytrawiony, dojrzały, doskonały.

CONSUMMATION, kŏn-sŭmmă'-szŭn, *s.* dopełnienie, dokonanie, spełnienie wieków, koniec świata, śmierć.

CONSUMPTION, kŏn-sŭm'-szŭn, *s.* wypotrzebowanie, strawienie, spożycie, zużycie; suchoty, konsumpcya.

CONSUMPTIVE, kŏn-sŭm'-tiw, *adj.* niszczący, spożywający, pożerający; suchotny, suchotowy. —NESS, *s.* skłonność do suchot.

CONTACT, kŏn'-tăkt, *s.* zetknięcie, styczność.

CONTAGION, kŏn-tă'-dżē-ŭn, *s.* zaraza, mor, powietrze, pomorek.

CONTAGIOUS, kŏn-tă'-dżē-ŭs, *adj.* zaraźliwy, morowy. —NESS, *s.* zaraźliwość.

TO CONTAIN, kŏn-tăn', *v. a.* zamykać, w sobie zawierać, obejmować; wstrzymywać, powściągać, utrzymywać w karbach. *To —one's self within bounds*, powściągać się, hamować się, powstrzymywać się od czego.

CONTAINABLE, kŏn-tă'-nă-bl, *adj*, mogący się zawrzeć, pomieścić.

TO CONTAMINATE, kŏn-tăm'-ē-năt, *v. a.* zmazać, pokalać, splugawić.

CONTAMINATE, *adj.* zmazany, pokalany.

CONTAMINATION, kŏn-tăm-ē-nă'-szŭn, *s.* zmaza, pokalanie, splugawienie.

TO CONTEMN, kŏn-tĕm', *v. a.* gardzić, pogardzać, wzgardzić.

CONTEMNER, kŏn-tĕm'-nŭr, *s.* wzgardziciel.

TO CONTEMPER, kŏn-tĕm'-pŭr, *or* TO CONTEMPERATE, kŏn-tĕm'-pŭr-ăt, *v. a.* umiarkować, ułagodzić.

CONTEMPERATION, kŏn-tĕm-pŭr-ă'-szŭn, *s.* dobrze umiarkowana mieszanina.

TO CONTEMPLATE, kon-tĕm'-plăt, *v a.* i *n.* patrzeć na co, wpatrywać się, rozważać, rozmyślać; zamyślać o czém.

CONTEMPLATION, kŏn-tĕm-plă'-szŭn, *s.* wpatrywanie się, rozważanie, rozmyślanie. *To have in —*, zamyślać o czém.

CONTEMPLATIVE, kŏn-tĕm'-plă-tiw, *adj.* zatopiony w myślach, rozmyślający, rozważający. —LY, *adv.* w myślach, w rozmyślaniu.

CONTEMPLATOR, kŏn-tĕm'-plă-tŭr, *s.* rozważający, rozmyślający.

CONTEMPORANEOUS, kŏn-tĕm-pŏ-rā'-nē-ŭs, *or* CONTEMPORARY, kŏn-tĕm'-pŏ-rā'-rē, *adj.* spółczesny. CONTEMPORARY, *s.* spółczesny, obecny wypadkom.

CONTEMPORARINESS, kŏn-tĕm'-pŏ-rā-rē-nĕs, *s.* spolczesność.

CONTEMPT, kŏn-tĕmt', *s.* wzgarda, pogarda.

CONTEMPTIBLE, kŏn-tĕm'-tē-bl, *adj.* wzgardy godny, wzgardliwy. —LY, *adv.* wzgardliwie. —NESS, *s.* rzecz godna wzgardy.

CONTEMPTUOUS, kŏn-tĕm'-czŭ-ŭs, *adj.* pogardzający, pełen pogardy, pogardliwy. —LY, *adv.* z pogardą, pogardliwie. —NESS, *s.* pogardliwość.

TO CONTEND, kŏn-tĕnd', *v. n.* spierać się, rozpierać się, zaprzeczać, iść z kim w zapasy, spolubiegać. (— *with*, s kim; —*about*, *for*, o co). twierdzić, utrzymywać. *To — for mastery*, ubiegać się o pierwszeństwo. *To — for a trifle*, sprzeczać się o fraszkę.

CONTENDER († —DENT), kŏn-tĕn'-dŭr, *s.* konkurent, przeciwnik, spólzawodnik.

CONTENT, kŏn-tĕnt', 1) *adj.* kontent, zaspokojony, zadowolniony, rad, 2) *s.* (*sing.*), ukontentowanie, zadowolnienie, zaspokojenie; objętość; 3) CONTENTS, *s. pl.* treść, osnowa.

TO CONTENT, *v. a.* zadość uczynić, zaspokoić, zadowolnić. *To — one's self*, przestawać na czém.

CONTENTED, kon-tĕn'-tĕd, *adj.* rad, chętnie co czyniący; kontent, przestający na czém. *I am — to suffer any thing for God's cause*, rad zniosę wszystko dla sprawy Boga. — *with little*, przestający na małém.

CONTENTION, kŏn-tĕn'-szŭn, *s.* spór, rozpieranie się o co, współubieganie.

CONTENTIOUS, kŏn-tĕn'-szŭs, *adj.* sporny, kłótliwy, swarliwy. —LY, *adv.* spornie. —NESS, *s.* sporność, kłótliwość, swarliwość.

CONTENTLESS, kŏn-tĕnt'-lĕs, *adj.* niekontent.

CONTENTMENT, kŏn-tĕnt'-mĕnt, *s.* ukontentowanie.

TO CONTEST, kŏn-tĕst', *v. a.* i *n.* przeczyć, zaprzeczać; spierać się, spółubiegać się,

CONTEST, kŏn'-tĕst, *s.* sprzeczka, spór, kłótnia, zajście.

CONTESTABLE, kŏn-tĕs'-tă-bl, *adj.* mogący być przedmiotem sporu. —NESS, *s.* możność wszczęcia o co sporu.

TO CONTEXT, kŏn-tĕkst', *v. a.* utkać, uwić, osnować.

CONTEXT, kŏn'-tĕkst, *s.* text, osnowa, związek w piśmie, pasmo myśli.

CONTEXT, kŏn-tĕkst', *adj.* związany, osnowany, ściśle złączony.

CONTEXTURE, kŏn-tĕks'-czŭr, *s.* pasmo, osnowa; skład, budowa.

CONTIGNATION, kŏn-tĭg-nă'-szŭn, *s.* kondygnacya, wiązanie w budowie.

CONTIGUITY, kŏn-tē-gū'-ē-tē, *s.* stykanie się, przyległość.

CONTIGUOUS, kŏn-tĭg'-ū-ŭs, *adj.* przytykający, przyległy, ościenny. —LY, *adv.* tuż przy, blizko. —NESS, *s.* przyległość.

CONTINENCE (—CY), kŏn'-tē-nĕns, *s.* powściągliwość, wstrzemięźliwość, czystość.

CONTINENT, kŏn'-tē-nĕnt, 1) *adj.* poświągliwy, wstrzemięźliwy; czysty; 2) *s.* stały ląd.

CONTINENTAL, kŏn-tē-nĕn'-tăl, *adj.* kontynentalny, ze stałego lądu.

CONTINENTLY, kŏn'-tē-nĕnt-lē, *adv.* powściągliwie, wstrzemięźliwie.

CONTINGENCE (—CY), kŏn-tĭn'-dżĕns, *s.* przypadkowość, przypadkowe zdarzenie, trafunek, mogący zdarzyć się wypadek.

CONTINGENT, kŏn-tĭn'-dżĕnt, 1) *adj.* przypadkowy, mogący się wydarzyć; 2) *s.* kontyngens, część przypadająca na każdego. —LY, *adv.* przypadkowo, trafunkowo. —NESS, *s.* przypadkowość, trafunkowość.

CONTINUAL, kŏn-tĭn'-ū-ăl, *adj.* ciągły, nieustający, nieustanny, ustawiczny. —LY, *adv.* ciągle, nieustannie, ustawicznie.

CONTINUANCE, kŏn-tĭn'-ū-ăns, *s.* ciągłe trwanie; wytrwałość; pobyt; mieszkanie. *in — of time*, z czasem. —*of a suit at law*, odłożenie, odroczenie sprawy.

CONTINUATE, kŏn-tĭn'-ū-ăt, *adj.* ciągły, nieprzerwany.

CONTINUATION, kŏn-tĭn-ū-ă'-szŭn, *s.* kontynuacya, dalszy ciąg.

CONTINUATIVE, kŏn-tĭn'-ū-ă-tiw, *adj.* ciągnący się nieprzerwanie.

CONTINUATOR, kŏn-tĭn-ū-ă'-tŭr, *s.* kontynuator.

TO CONTINUE, kŏn-tĭn'-ū, *v.* 1) *n.* trwać, wytrwać; zabawić gdzie, zostawać czas jaki, mieszkać, przebywać; 2) *a.* daléj ciągnąć, daléj prowadzić, kontynuować, przedłużać.

CONTINUEDLY, kŏn-tĭn'-ū-ĕd-lē, *adv.* ciągle, nieustannie.

CONTINUITY, kŏn-tē-nū'-ē-tē,

s. ciągłość, nieprzerwane następstwo, związek, spojność.

CONTINUOUS, kŏn-tĭn'-ū-ŭs, *adj.* ciągły, nieprzerwany.

TO CONTORT, kŏn-tôrt', *v. a.* skręcić, wykrzywić. *To — one's face*, zżymać się.

CONTORTION, kŏn-tôr'-szŭn, *s.* wykręcenie, skrzywienie, wykrzywienie, zżymanie się.

CONTOUR, kŏn-tôôr', *s.* kontur, zarys, okrąg.

CONTRABAND, kŏn'-trâ-bând, *adj.* zakazany, kontrabandowy. — *goods*, zakazane, przemycane towary. — *trade*, handel kontrabandowy, przemycanie towarów. — IST, *s.* przemycacz.

TO CONTRACT, kŏn-trâkt', *v. a.* i *n.* ściągnąć, ścieśnić, skurczyć, skrócić wyrazy lub zgłoski w jedno; skurczyć się, zbiegnąć się; zawrzeć umowę, układ, ułożyć się z kim; dostać, nabrać, nabawić się czego. *To — for a commodity*, zawrzeć kontrakt o jaki towar. *To — the brow*, zmarszczyć czoło, brwi. *To — debts*, zaciągnąć długi. *To — a disease*, nabawić się choroby. *To — a friendship*, zaprzyjaźnić się. *To — a habit*, nabrać nałogu, przyzwyczaić się do czego.

CONTRACT, kŏn'-trâkt, *s.* kontrakt, ugoda, umowa, układ. — *of marriage*, intercyza ślubna.

CONTRACTEDNESS, kŏn-trâk'-tĕd-nĕs, *s.* ścieśnienie, skurczenie, zaciśnienie.

CONTRACTIBILITY, kŏn-trâk-tĕ-bĭl'-lĕ-tè, *or* CONTRACTIBLENESS, kŏn-trâk'-tĕ-bl-nĕss, *s.* łatwość kurczenia się.

CONTRACTIBLE, kŏn-trâk'-tĕ-bl, *or* CONTRACTILE, kŏn-trâk'-tĭl, *adj.* dający się ściągnąć, ścieśnić, łatwo kurczący się.

CONTRACTION, kŏn-trâk'-szŭn, *s.* ściągnienie, ścieśnienie, skurczenie; (*gram.*) zlanie się zgłosek w jedno.

CONTRACTOR, kŏn-trâk'-tûr, *s.* kontrahent, liwerant.

TO CONTRADICT, kŏn-trâ-dĭkt', *v. a.* zaprzeczać, sprzeciwiać się. *To—one's self*, być w sprzeczności z sobą samym, zbijać się. *This news is now contradicted*, ta wiadomość nie potwierdza się, jest odwołana.

CONTRADICTER, kŏn-trâ-dĭk'-tûr, *s.* sprzeciwiający się czemu, sprzecznik.

CONTRADICTION, kŏn-trâ-dĭk'-szŭn, *s.* sprzeciwianie się, sprzeczność, przeciwieństwo.

CONTRADICTIOUS, (CONTRADICTIONAL), kŏn-trâ-dĭk'-szŭs, *adj.* lubiący się sprzeczać, sprzeczny. —NESS, *s.* sprzeczność, przeciwieństwo.

CONTRADICTORILY, kŏn-trâ-dĭk'-tûr-ĕ-lè, *adv.* sprzecznie, w sprzeczności.

CONTRADICTORY, kŏn-trâ-dĭk'-tûr-è, *adj.* sprzeczny, sprzeciwiający się.

CONTRADISTINCTION, kŏn-trâ-dĭs-tĭng'-szŭn, *s.* odróżnienie, rozróżnienie.

TO CONTRADISTINGUISH, kŏn-trâ-dĭs-tĭng'-ŭlsz, *v. a.* odróżnić, rozróżnić.

CONTRANITENCY, kŏn-trâ-nĭ'-tĕn-sè, *s.* opór, oddziaływanie.

CONTRAPOSITION, kŏn-trâ-pò-zĭsz'-ŭn, *s.* przeciwstawienie, przeciwpołożenie.

CONTRARIANT, kŏn-trâ'-rè-ânt, *adj.* sprzeczny, przeciwny, sprzeciwiający się.

CONTRARIES, kŏn'-trâ-rĭz, *s.* (w loice), zdania znoszące się nawzajem.

CONTRARIETY, kŏn-trâ-rĭ'-ĕ-tè, *s.* przeciwność, przeciwieństwo.

CONTRARILY, kŏn'-trâ-rè-lè, *adv.* przeciwnie, wbrew czemu.

CONTRARINESS, kŏn'-trâ-rè-nĕs, *s.* przeciwność, sprzeczność.

CONTRARIOUS, kŏn-trâ'-rè-ŭs, *adj.* przeciwny, sprzeczny. —LY, *adv.* przeciwnie.

CONTRARIWISE, kŏn-trâ'-rè-ŭlz, *adv.* na wspak, na odwrot, przeciwnie.

CONTRARY, kŏn'-trâ-rè, 1) *adj.* i *prep.* przeciwny, sprzeciwiający się (jeden drugiemu), szkodliwy; przeciw. —*to good sense*, sprzeciwiający się zdrowemu rozsądkowi. —*to honour*, przeciw honorowi. —*opinions*, sprzeczne zdania; 2) *s.* rzecz przeciwna. *To advise to the—*, odradzać. *I will lay ten pounds to the—*, założę się o dziesięć funtów że tak nie jest. *On the—*, przeciwnie.

CONTRAST, kŏn'-trâst, *s.* przeciwieństwo, sprzeczność, kontrast.

TO CONTRAST, kŏn-trâst', *v. a.* stawić co na przeciw czego (żeby lepiéj porównać, odróżnić).

CONTRAVALLATION, kŏn-trâ-vâl-lâ'-szŭn, *s.* (*fort.*) przeciwszaniec.

TO CONTRAVENE, kŏn-trâ-wĕn', *v. a.* przeciwnie działać, sprzeciwiać się; przekroczyć, przestąpić (zakaz, ustawę).

CONTRAVENER, kŏn-trâ-wè'-nûr, *s.* przeciwnik; przekraczający, przestępca.

CONTRAVENTION, kŏn-trâ-wĕn'-szŭn, *s.* przeciwienie się; przekroczenie, przestępstwo.

CONTRIBUTARY, kŏn-trĭb'-ŭ-târ-rè, *adj.* płacący daninę temuż samemu panu.

TO CONTRIBUTE, kŏn-trĭb'-ŭt, *v. a.* i *n.* (*to, towards*). przyczynić się, przyłożyć się do czego.

CONTRIBUTION, kŏn-trè-bū'-szŭn, *s.* opłata przypadająca na każdego, składka; kontrybucya wojenna. *To put a town under —*, nałożyć kontrybucyą na miasto.

CONTRIBUTIVE, kŏn-trĭb'-ŭ-tĭw, *adj.* przyczyniający się, przykładający się.

CONTRIBUTOR, kŏn-trĭb'-ŭ-tûr, *s.* spółdziałacz, spółpracownik. —RY, *adj.* spółdziałający.

TO CONTRISTATE, kŏn-trĭs'-tât, *v. a.* zasmucić.

CONTRITE, kŏn'-trĭt, *adj.* skruszony, przejęty skruchą.

CONTRITENESS, kŏn-trĭt'-nĕs, *or* CONTRITION, kŏn-trĭsz'-ŭn, *s.* skrucha, żal za grzechy.

CONTRIVABLE, kŏn-trĭ'-wâ-bl, *adj.* dający się wymyślać, obmyśleć.

CONTRIVANCE, kŏn-trĭ'-wâns, *s.* wynalazek, plan, zamysł, wymysł, sposób.

TO CONTRIVE, kŏn-trĭw', *v. a.* i *n.* wynaleźć, wymyślić, obmyśleć; ułożyć, ukartować, uknuć. *An ill contrived design*, plan źle ułożony.

CONTRIVEMENT, kŏn-trĭw'-mĕnt, *s.* wynalazek, wynalezienie sposobów.

CONTRIVER, kŏn-trĭ'-wûr, *s.* wynalazca, sprawca.

CONTROL, kŏn-trôl', *s.* kontrola, dziennik czynności na drugą rękę; (*fig.*) nadzór, dozór, wglądanie w co, sprawdzanie. *Without—*, bez dozoru, samopas.

TO CONTROL, *v. a.* zaciągnąć do kontroli, kontrolować; (*fig.*) nadzierać, doglądać, dozorować.

CONTROLLABLE, kŏn-trôl'-â-bl, *adj.* uległy kontroli; zostający pod dozorem.

CONTROLLER, kŏn-trôl'-lûr, *s.* kontroler. —*of the king's household*, dozorca dworu królewskiego. —*of the navy*, płatnik marynarki.

CONTROLLERSHIP, kŏn-trôl'-lûr-szĭp, *s.* urząd kontrolera.

CONTROLMENT, kŏn-trôl'-mĕnt, *s.* kontrolowanie; doglądanie, wglądanie, wzieranie.

CONTROVERSIAL, kŏn-trò-wĕr'-szăl, *adj.* będący przedmiotem sporów.

CONTROVERSY, kŏn'-trò-wĕr-sè, *s.* spór, rozprawa, dysputa (najczęściéj w materyach religijnych i literackich). *Without all —*, bez zaprzeczenia, niezawodnie, niewątpliwie.

TO CONTROVERT, kŏn'-trò-wĕrt, *v. a.* toczyć spór, roztrząsać, rozbierać, dysputować.

CONTROVERTIBLE, kŏn-trò-wĕrt'-ĕ-bl, *adj.* sporny, będący przedmiotem sporów.

CONTROVERTIST, kŏn'-trò-wĕr-tĭst, *s.* rozbierający punkta sporne.

CONTUMACIOUS, kŏn-tū-mâ'-szŭs, *adj.* krnąbrny, uparty.—LY, *adv.* krnąbrnie, upornie.

CONTUMACIOUSNESS, kŏn-tū-mâ'-szŭs-nĕs, *or* CONTUMACY, kŏn'-tū-mâ-sè, krnąbrność, upor, upartość. *Contumacy*, w. p. niestawienie się w sądzie.

CONTUMELIOUS, kŏn-tū-mè'-lè-ŭs, *adj.* zelżywy, obelżywy.—LY, *adv.* zelżywie, obelżywie. —NESS, *s.* zelżywość, obelżywość.

CONTUMELY, kŏn'-tū-mè-lè, *s.* obelga, zniewaga.

TO CONTUSE, kŏn-tûz', *v. a.* zbić, potłuc.

CONTUSION, kŏn-tû'-żŭn, *s.* zbicie, stłuczenie, kontuzya.

CONUNDRUM, kò-nŭn'-drŭm, *s.*

zarcik, błazeństwo, śmieszny koncept; przywidzenie, urojenie.

CONVALESCENCE, (—CY), kôn-wâ-lês'-sêns, *s.* przychodzenie do zdrowia.

CONVALESCENT, kôn-wâ-lês'-sênt, *adj.* przychodzący do zdrowia.

TO CONVENE, kôn-wên', *v.* 1) *n.* zejść się, zebrać się, zgromadzić się; 2) *a.* zwołać, zgromadzić; powołać przed sąd.

CONVENIENCE, (—CY), kôn-wê'-nê-êns, *s.* wygoda, dogodność; dogodna pora. *When it shall suit your own*—, kiedy ci będzie najdogodniéj.

CONVENIENT, kôn-wê'-nê-ênt, *adj.* wygodny, dogodny; przydatny. *At a —time*, kiedy będzie czas po temu. *With all—speed*, jak najspieszniéj. —LY, *adv.* wygodnie, dogodnie. *If you can*—, jeżeli to ci nie uczyni subjekcyi.

CONVENT, kôn'-wênt, *s.* konwent, klasztor, zakon.

CONVENTICLE, kôn-wên'-tê-kl, *s.* schadzka, zgromadzenie różnowierców religijnych, zabronione prawem.

CONVENTICLER, kôn-wên'-tîk-lûr, *s.* uczęszczający na schadzki tajemne różnowierców.

CONVENTION, kôn-wên'-szûn, *s.* zebranie, zgromadzenie; umowa, ugoda.

CONVENTIONAL, kôn-wên'-szûn-âl, *adj.* umówiony, ugodzony.

CONVENTIONARY, kôn-wên'-szûn-â-rê, *adj.* stosowny do umowy, ugody.

CONVENTUAL, kôn-wên'-czû-âl, *adj.* zakonniczy, klasztorny.

TO CONVERGE, kôn-wêrdż', *v. n.* dążyć ku jednemu punktowi.

CONVERGENT, (—ING), kôn-wêr'-dżênt, *adj.* dążący ku jednemu punktowi.

CONVERSABLE, kôn-wêr'-sâ-bl, *adj.* rozmowny, przyjemny w towarzystwie.

CONVERSANT, kôn-wêr'-sânt, *adj.* (*in*, *with*,) oswojony z czém, biegły, wyćwiczony, obeznany. —*about a thing*, traktujący o czém, mający za przedmiot.

CONVERSATION, kôn-wêr-sâ'-szûn, *s.* rozmowa; towarzystwo, pożycie, obcowanie; spółkowanie cielesne.

TO CONVERSE, kôn-wêrs', *v. n.* rozmawiać; obcować, przestawać, spółkować.

CONVERSE, kôn'-wêrs, rozmowa, pożycie, obcowanie, spółkowanie.

CONVERSELY, kôn-wêrs'-lê, *adv.* naodwrot, nawzajem.

CONVERSION, kôn-wêr'-szûn, *s.* przemiana, przeistoczenie; nawrócenie, przejście na inną wiarę.

TO CONVERT, kôn-wêrt', *v.* 1) *a.* przemienić, przeistoczyć, zamienić na co, przerobić, (—INTO), nawrócić kogo na lepsze życie, lub na inne wyznanie, przeznaczyć na jaki użytek; 2) *n.* przemienić się, zmienić się; przejść na inną wiarę.

CONVERT, kôn'-wêrt, *s.* nowonawrócony,

CONVERTER, kôn-wêr'-tûr, *s.* nawróciciel, nawracający.

CONVERTIBILITY, kôn-wêr-tê-bîl'-ê-tê, *s.* możność przemienienia, przeistoczenia.

CONVERTIBLE, kôn-wêr'-tê-bl, *adj.* dający się zmienić, przeistoczyć; dający się wziąść za co innego. —LY, *adv.* na odwrot, na wzajem.

CONVERTITE, kôn'-wêr-tît, *s.* † *zob.* CONVERT.

CONVEX, kôn'-wêks, 1) *adj.* wypukły; 2) wypukłe ciało.

CONVEXEDLY, kôn-wêk'-sêd-lê, *or* CONVEXLY, kôn-wêks'-lê, *adv.* wypukło, wypukle.

CONVEXITY, kôn-wêks'-ê-tê, *or* CONVEXNESS, kôn-wêks'-nês, *s.* wypukłość.

CONVEXO-CONCAVE, kôn-wêks'-ô-kông'-kâw, *adj.* wypukło-wklęsły.

TO CONVEY, kôn-wâ', *v. a.* prowadzić, transportować, przesłać, dostawić; przelać, zlać na kogo prawo, tytuł; dać, udzielić. *To—by water*, pławić, spławiać wodą. *To —an idea*, dać wyobrażenie. *He conveys his sense in plain words*, on jasno się tłumaczy. *To—comfort*, przynieść pociechę. *To—poison into*, przymieszać do czego truciznę. *To—one's love* (*respects*) *to a person in a letter*, załączyć komu ukłony w liście. *To—one's self quickly out of a place*, wymknąć się, wynieść się skąd co żywo.

CONVEYANCE, kôn-wâ'-âns, *s.* transport, przesyłka, dostawa towarów, przelanie na kogo swego prawa, cessya; przechodzenie własności z rąk do rąk, komunikacya lądowa lub wodna; wóz, fura, (*Shaksp*), spryt w rękach, kradzież.

CONVEYANCER, kôn-wâ'-ânsûr, *s.* notaryusz (spisujący tranzakcye między stroną zbywającą a nabywającą własność).

TO CONVICT, kôn-wîkt', *v. a.* przekonać (o zbrodnią), przekonać, przeświadczyć.

CONVICT, kôn'-wîkt', *s.* zbrodniarz potępiony sądownie. —*ship*, okręt odstawiający zbrodniarzy do Botany Bay.

CONVICTION, kôn-wîk'-szûn, *s.* przekonanie o zbrodnią, skazanie, potępienie; przekonanie, przeświadczenie.

CONVICTIVE, kôn-wîk'-tîw, *adj.* przekonywający.

TO CONVINCE, kôn-wîns', *v. a.* przekonać, przeświadczyć.

CONVINCEMENT, kôn-wîns'-mênt, *s.* przekonanie, przeświadczenie.

CONVINCIBLE, kôn wîns'-sê-bl, *adj.* dający się przekonać.

CONVINCING, kôn-wîn'-sîng, 1) *part. s.* przekonywanie; 2) *adj.* przekonywający, dowodny. —LY, *adv.* do przekonania, przekonywającym sposobem. —NESS, *s.* moc przekonywająca, dowodność.

CONVIVAL, kôn-wî'-wâl, *or* CONVIVIAL, kôn-wîw'-yâl, *adj.* towarzyski, wesoły w towarzystwie.

TO CONVOCATE, kôn'-wô-kât, *v. a.* zwołać.

CONVOCATION, kôn-wo-kâ'-szûn, *s.* zwołanie.

TO CONVOKE, kôn-wôk', *v. a.* zwołać.

CONVOLUTION, kôn-wô-lû'-szûn, *s.* zwinięcie, zwinienie, zwitek.

TO CONVOLVE, kôn-wôlw', *v. a.* zwinąć, zwijać w trąbkę.

TO CONVOY, kôn-wôê', *v. a.* konwojować, eskortować.

CONVOY, kôn'-wôê, *s.* konwój, eskorta.

TO CONVULSE, kôn-wûls', *v. a.* sprawić drganie, konwulsye, wstrząsnąć, wzruszyć.

CONVULSION, kôn-wûl'-szûn, *s.* konwulsye, drganie; wstrząsnienie, wzruszenie.

CONVULSIVE, kôn-wûl'-sîw, *adj.* konwulsyjny.

CONY, kûn'-nê, *s.* królik.—BOROUGH, (—BURROW), królicza nora. —CATCHER, (*vulg.*) † oszust, odrwisz.—WARREN, królikarnia.

TO COO, kôô, *v. n.* gruchać (o gołębiu).

COOK, kôôk, *s.* kucharz, kucharka.—*maid*, kucharka.—*'s mate*, kuchta (na okrętach). —*room*, spiżarnia (na okrętach). —*'s shop*, garkuchnia.

TO COOK, *v. a.* kucharzyć, gotować.

COOKERY, kôôk'-ûr-ê, *s.* gotowanie, kucharstwo, sposób przyprawiania potraw.

COOL, kôôl, 1) *adj.* chłodny; (*fig.*) oziębły; 2) *s.* chłód.

TO COOL, *v.* 1) *a.* ochłodzić, oziębić, ostudzić; (*fig.*) uśmierzyć, ułagodzić; 2) *n.* ochłodnąć, ostygnąć; (*fig.*) ochłonąć.

COOLER, kôôl'-ûr, *s.* chłodzący, studzący; ochłodnik, (kadź, naczynie w którym się co chłodzi).

COOLLY, kôôl'-lê, *adv.* chłodno; (*fig.*) ozięble, z zimną krwią.

COOLNESS, kôôl'-nês, *s.* chłód; (*fig.*) oziębłość; zimna krew.

COOM, kôôm, *s.* sadza, kopeć; 2) maź, smarowidło; 3) miara zboża zawierająca 4 korcy angielskich.

COOP, *v. a.* (*to—up*) zamknąć, zapakować do kozy.

COOPER, kôô'-pûr, *s.* bednarz.

COOPERAGE, (kôô-pûr-ldż), zapłata za bednarską robotę.

TO COOPERATE, kô-ôp'-êr-ât, *v. n.* spólnie działać, przykładać się, przyczyniać się.

COOPERATION, kô-ôp-êr-â'-szûn, *s.* spółdziałanie, pomoc, udział.

COOPERATIVE, kô-ôp'-êr-â-tîw, *adj.* spółdziałający, pomocniczy.

COOPERATOR, kô-ôp'-êr-â-tûr, *s.* spółdziałacz, spółpracownik, pomocnik.

COOPTATION, kô-ôp-tâ'-szûn, *s.* wybranie, przybranie za członka.

COORDINATE, kô-ôr'-dê-nât, *adj.* należący do tegoż samego rzę-

du, stanu.—LY, *adv.* z tegoż rzędu, stanu.—NESS, *s.* równość stanu.

COORDINATION, kō-ôr-dē-nā'-szŭn, *s.* równość stanu, uszykowanie.

COOT, kōōt, *s.* łyska (*ptak*).

COP, kŏp, *s.* wierzchołek; 2) czub (u ptaków).

COPARCENARY, kō-pâr'-sē-nâ-rē, *s.* w. p. spółdziedzictwo.

COPARCENER, kō-pâr'-sē-nŭr, *s.* spółdziedzic.

COPARCENY, kō-pâr'-sē-nē, *s.* równy udział w dziedzictwie. *To hold an estate in*—, posiadać wspólnie dobra w których działu nie było.

COPARTNER, kō-pârt'-nŭr, *s.* spólnik.—SHIP, spółka.

COPAYVA, kō-pā'-wâ, *s.* kopajwa.

COPE, kōp, *s.* kapa, ornat, 2) kopuła. *Under the—of heaven*, pod niebem, pod słońcem.

TO COPE, *v. a.* i *n.* nakryć, przykryć; 2) iść z kim w zapasy, ubiegać się, starać się mu sprostać, podołać. *To—right-hands*, zetrzeć się z kim, pobić się, poczubić się. *To—with one*, stawić komu czoło, mierzyć się, probować się, równać się z kim. *To—with our betters*, chcieć sprostać możniejszym od siebie.

COPIER, kŏp'-pē-ŭr, *s.* kopista, przepisywacz.

COPING, kō'-pĭng, *s.* daszek muru, część wystająca dachu.

COPIOUS, kō'-pē-ŭs, *adj.* obfity. —LY, *adv.* obficie, podostatkiem. —NESS, *s.* obfitość.

COPIST, kŏp'-ĭst, *s. zob.* COPIER.

COPLAND, kŏp'-lând, *s.* cypel, przylądek, klin.

COPPED, kŏp'-pĕd, *or* kŏpt, *adj.* spiczasty, czubaty.

COPPEL, kŏp'-pĕl, *s. chem.* tygielek do topienia metalów.

COPPER, kŏp'-pŭr, 1) *s.* miedź, miedziane naczynia, miedziaki; miedziany kocioł; 2) *adj.* miedziany. —*coloured*, miedzianego koloru. —*nose*, nos czerwony, trędowaty. —*plate*, blacha miedziana do sztychowania; sztych, rycina.—*prints*, ryciny na miedzi. —*sheathings*, blachy miedziane do obijania okrętów.—*smith*, kotlarz.—*work*, kotlarnia.

COPPERAS, kŏp'-pŭr-âs, *s.* koperwas, siarczan żelaza.

COPPERY, kŏp'-pŭr-ē, *adj.* miedzisty, zawierający miedź, miedziany.

COPPLED, kŏp'-pld, *adj.* spiczasty, kołpakowaty.

COPSE, kŏps, *or* COPPICE, kŏp'-pĭs, *s.* porąb, wyrąb w lesie, chróst.

TO COPSE, *v. a.* zapuścić lasek chróstowy.

COPULA, kŏp'-ū-lâ, *s.* (*gram.*) kopula, słowo łączące wyrazy w zdanie.

TO COPULATE, kŏp'-ū-lât, *v.* 1) *a.* łączyć, spajać; 2) *n.* spólkować, obcować cieleśnie, parzyć się (o zwierzętach).

COPULATION, kŏp-ū-lâ'-szŭn, *s.* spólkowanie, obcowanie cielesne, parzenie się (zwierząt).

COPULATIVE, kŏp'-ū-lâ-tĭw, *adj.* łączący, spajający.

COPY, kŏp'-pē, *s.* kopia; exemplarz. —*book*, sextern.—*hold*, wieczysta dzierżawa.—*holder*, dziedziczny dzierżawca ziemski, emfiteuta. —*money*, nagroda autorowi za rękopisma. —*right*, prawo drukowania manuskryptu.

TO COPY, *v. a.* 1) *n.* kopiować, przepisywać.

COPYER, copyist, *zob.* COPIER.

TO COQUET, kō-kĕt', *v. a.* i *n.* umizgać się, stroić zaloty.

COQUET, COQUETTE, *s.* kokietka, umizgalska, kobieta zalotna.

COQUETRY, kō-kĕt'-rē, *s.* umizgi, zaloty, wdzięczenie się.

CORAL, kŏr'-âl, 1) *s.* koral; 2) *adj.* koralowy.

CORALLINE, kŏr'-âl-în, 1) *adj.* koralowy; 2) *s.* mech koralowy.

CORALOID, kŏr'-âl-lŏĭd, *or* CORALLOIDAL, kŏr-âl-lŏĭd'-âl, *adj.* podobny do koralu.

CORBAN, kŏr'-bân, *s.* karbona, skrzynka na jałmużnę.

CORBEILS, kŏr'-bĕlz, *s.* (*fort.*) kosz osłaniający robotników przy oblężeniu.

CORD, kŏrd, *s.* sznur, powróz, lina. —*maker*, powroźnik.—*wood*, drzewo na opał ułożone w stos.

TO CORD, *v. a.* skrępować powrozem. *To—wood*, ułożyć drzewo w stos.

CORDAGE, kŏr'-dĭdż, *s.* sznury, liny.

CORDELIER, kŏr-dē-lēēr', *s.* Franciszkanin.

CORDIAL, kŏr'-dżē-âl, 1) *s.* kordyał, lekarstwo skuteczne; 2) *adj.* serdeczny, pochodzący z serca. —LY, *adv.* serdecznie.

CORDIALITY, kŏr-dżē-âl'-ē-tē, *s.* serdeczność, szczerość.

CORE, kŏr, *s.* komórka, ośrodek (w owocach); (*fig.*) serce, głębia serca, tajniki serca.

CORIACEOUS, kō-rē-â'-szŭs, *adj.* twardy jak skóra, łykowaty.

CORIANDER, kō-rē-ân'-dŭr, *s.* kolędra.

CORINTH, kŭr'-rĭn*th*, *s.* Korynt; 2) (kŭr'-rân), drobne rodzynki.

CORINTHIAN, kō-rĭn'-*thē*-ân, 1) *adj.* koryncki. —*order*, porządek koryncki; 2) *s.* (*Shaksp.*), rozpustnik, kurewnik.

CORK, kŏrk, *s.* korek; —*or*—TREE, korkowe drzewo.—*screw*, korkociąg, grajcarek, wyrwicz.

TO CORK, *v. a.* zakorkować, zatknąć korkiem.

CORKY, kŏr'-kē, *adj.* korkowy.

CORMORANT, kŏr'-mō-rânt, *s.* kormoran (ptak wodny); (*fig.*) żarłok.

CORN, kŏrn, *s.* ziarno; zboże; odcisk, nagniotek. —*beef*, solone mięso wołowe, pekielflejsz.—*bottle*, (—FLOWER), chabrek, modrak, bławat.—*chandler*, kupiec zbożowy. —*cutter*, wyrzynający nagniotki.—*fan*, łopata do wiania zboża.—*field*, pole zbożowe.—*floor*, tok, klepisko. —*mill*, młyn zbożowy.—*rose*, maczek polny. *Indian*—, kukuruza. *Standing*—, zboże na pniu. *To measure another man's corn by one's own bushel*, (*prov.*) mierzyć innych swoją piędzią.

TO CORN, *v. a.* posypać solą, proszkiem; solić mięso, robić pekielflejsz. *To—powder*, ziarnować proch. *Corning-house*, prochownia.

CORNEL, kŏr'-nĕl, *or* CORNELIAN-TREE, kŏr-nē'-lē-ân-trē, *s.* dereń, świdwa.

CORNEOUS, kŏr'-nē-ŭs, *adj.* rogowaty, podobny do rogu.

CORNER, kŏr'-nŭr, *s.* róg, węgieł, kąt, zakąt, kraniec.—*house*, dom narożny. —*of a street*, róg ulicy.—*stone*, narożny czyli węgielny kamień. —*wise*, poprzecznie, na poprzek.

CORNET, kŏr'-nĕt, *s.* róg, trąbka; 2) kopyto końskie; 3) kornet czyli podchorąży (w kawaleryi).—CY, *s.* ranga podchorążego.

CORNICE, kŏr'-nĭs, *s.* (*arch.*) gzyms.

CORNICLE, kŏr'-nĭk-kl, *s.* rożek.

CORNIGEROUS, kŏr-nĭdż'-ē-rŭs, *adj.* rogaty.

CORNISH, kŏr'-nĭsz, *s.* gzyms; 2) mieszkańcy Kornowalii.—*diamonds*, kryształy z kopalni cyny w Kornowalii.

CORNU-COPIAE, kŏr-nū-kō'-pē-ē, róg obfitości.

TO CORNUTE, kŏr-nūt', *v. a.* przyprawić rogi. CORNUTED, *adj.* rogaty; (*fig.*) chodzący z rogami. CORNUTO, *s.* mąż niewiernéj żony, rogal.

CORNY, kŏr'-nē, *adj.* rogowaty, twardy jak róg; 2) zbożysty, obfitujący w zboże.

COROLLARY, kŏr'-ō-lâr-ē, *s.* wniosek; (*Shaksp. Temp.*) dodatek, przewyżka.

CORONACH, kŏr'-rō-nâk, *s.* pieśń pogrzebowa góralów Szkockich.

CORONAL, kŏr'-ō-nâl, 1) *s.* korona, wieniec; 2) *adj.* ciemieniowy.

CORONARY, kŏr'-ō-nâr-ē, *adj.* koronny, nakształt wieńca.

CORONATION, kŏr-ō-nā'-szŭn, *s.* koronacya.

CORONER, kŏr'-ō-nŭr, *s.* urzędnik czyniący wizyą ciał zabitych lub schodzących ze świata nienaturalną śmiercią. —*'s inquest*, śledztwo tego urzędnika. —*'s jury*, 12 przysięgłych sądzących o poślakach w tém śledztwie.

CORONET, kŏr'-ō-nĕt, *s.* koronka, godło szlachty angielskiéj.

CORPORAL, kŏr'-pō-râl, 1) *s.* kapral; korporał, biała chusta podkładana pod kielich z hostyą; 2) *adj.* cielesny. —LY, *adv.* cieleśnie.

CORPORALITY, kŏr-pō-râl'-ē-tē, *s.* natura cielesna, cielesność.

CORPORATE, kŏr'-pō-rât, *adj.*

wcielony do gminy, cechu, korporacyi. — *body*, korporacya, gmina.

CORPORATION, kôr'-pò-rà'-szûd, *s.* korporacya, cech, gmina, ciało, grono, zgromadzenie.

CORPOREAL, kôr-pò'-rè-âl, *adj.* cielesny, materyalny, zmysłowy.

CORPOREITY, kôr-pò-rè'-è-tè, *s.* cielesność, materyalność, zmysłowość.

CORPS, kôr, (*pl.* kôrz), korpus, oddział wojska.

CORPSE, kôrps, *s.* trup.

CORPULENCE (—CY), kôr'-pû-lêns, *s.* cielistość, tusza, otyłość.

CORPULENT, kôr'-pû-lênt, *adj.* cielisty, otyły.

CORPUS-CHRISTI-DAY, kôr'-pûs-krîs'-tè-dâ, *s.* Boże Ciało.

CORPUSCLE, kôr'-pûs-sl, *s.* drobne ciałko, atom.

CORPUSCULAR, kôr-pûs'-kû-lâr, *or* CORPUSCULARIAN, kôr-pûs-kû-lâ'-rè-ân, *adj.* atomiczny, złożony z atomów; utrzymujący powstanie świata z atomów.

TO CORRECT, kôr-rêkt', *v. a.* skarcić, ukarać; poprawić. CORRECT, *adj.* poprawny, bezbłędny; prawdziwy, dokładny, niemylny.

CORRECTION, kôr-rêk'-szûn. *s.* kara, ukaranie; poprawa, naprawa, sprostowanie; złagodzenie jednego lekarstwa drugiém. *House of*—, dom poprawy, więzienie. *Under* —, za pozwoleniom, z respektem.

CORRECTIONER, kôr-rêk'-szûn-ûr, *s.* wisielec, szubienicznik, (*Shaksp. Hen. IV.*).

CORRECTIVE, kôr-rêk'-tîw, 1) *adj.* poprawiający; 2) *s.* dodatek łagodzący skutki i moc czego.

CORRECTLY, kôr-rêkt'-lè, *adv.* poprawnie, dokładnie.

CORRECTNESS, kôr-rêkt'-nês, *s.* poprawność, dokładność.

CORRECTOR, kôr-rêk'-tûr, *s.* poprawca, poprawiacz, poprawiciel. *A printer's* —, korrektor w drukarni.

TO CORRELATE, kôr-rè-lât, *v. n.* zostawać w obopólnym stosunku, odnosić się do czego, mieć z czém związek.

CORRELATE, kôr'-è-lât, *s.* przedmiot lub wyraz zostający z innym w stosunku.

CORRELATIVE, kôr-rêl'-â-tîw, *adj.* względny, odnośny, odnoszący się.

CORRELATIVENESS, kôr-rêl'-â-tîw-nês, *s.* obopólny stosunek.

CORREPTION, kôr'-rêp'-szûn, *s.* nagana, zgromienie, bura.

TO CORRESPOND, kôr-rè-spônd', *v. n.* (— *with*), korrespondować z kim, utrzymywać związki listowne; odpowiadać sobie, zgadzać się, stosować się.

CORRESPONDENCE (—CY), kôr-rè-spôn'-dêns, *s.* korrespondencya listowna; odpowiadanie sobie, dobre porozumienie, znoszenie się wzajemne.

CORRESPONDENT, kôr-rè-spôn'-dênt, 1) *adj.* odpowiedny, stosowny, zgodny; 2) *s.* korrespondent.

CORRESPONSIVE, kôr-rè-spôn'-sîw, *adj.* odpowiedny, stosowny.

CORRIDOR, kôr'-rè-dôr, *s.* kurytarz.

CORRIGIBLE, kôr'-rè-dżè-bl, *adj.* dający się poprawić.

CORRIVAL, kôr-rî'-wâl, *s.* współzawodnik, współzalotnik.

CORRIVALRY, kôr-rî'-wâl-rè, *s.* współubieganie.

CORROBORANT, kôr-rôb'-ò-rânt, *adj.* wzmacniający.

TO CORROBORATE, kôr-rôb'-ò-rât, *v. a.* wzmocnić, utwiedzić, potwierdzić, zatwierdzić.

CORROBORATION, kôr-rôb-ò-rà'-szûn, *s.* wzmocnienie, potwierdzenie.

CORROBORATIVE, kôr-rôb'-ò-râ-tîw, 1) *adj.* wzmacniający; 2) *s.* środek wzmacniający, krzepiący siły.

TO CORRODE, kôr-rôd', *v. a.* wyrzeć, wyżerać, gryść, wygryść.

CORRODENT, kôr-rò'-dênt, *adj.* gryzący, wyżerający, wygryzający.

CORRIDIBLE, kôr-rò'-dè-bl, *or* CORROSIBLE, kôr-rò'-sè-bl, *adj.* mogący być wygryzionym, zniszczonym przez wygryzienie.

CORROSIBILITY, kôr-rò-sè-bîl'-lè-tè, *or* CORROSIBLENESS, kôr-rò'-sè-bl-nês, *s.* możność zniszczenia przez wygryzienie.

CORROSION, kôr-rò'-żûn, *s.* wyżarcie, wygryzienie.

CORROSIVE, kôr-rò'-sîw, 1) *adj.* gryzący, wyżerający; *fig.* ugryźliwy, trapiący; 2) *s.* środek gryzący, lekarstwo wyżerające; *fig.* ugryzienie, strapienie, zgryzota. —LY, *adv.* przez wygryzienie. —NESS, *s.* własność gryząca, gryz, gryzienie.

CORRUGANT, kôr-rû'-gânt, *adj.* marszczący.

TO CORRUGATE, kôr'-rû-gât, *v. a.* marszczyć, zmarszczyć.

CORRUGATION, kôr-rû-gà'-szûn, *s.* marszczenie, zmarszczenie.

TO CORRUPT, kôr-rûpt', *v.* 1) *a.* psuć, zepsuć, skazić; przekupić (urzędnika, świadków), skazić obyczaje; 2) *n.* gnić, psuć się, zgnić. CORRUPT, *adj.* zepsuty, zgniły; *fig.* zepsuty, skażony.

CORRUPTER, kôr-rûp'-tûr, *s.* kaziciel, skaziciel.

CORRUPTIBILITY, kôr-rûp-tè-bîl'-lè-tè, *or* CORRUPTIBLENESS kôr-rûp'-tè-bl-nês, *s.* podleganie, zepsuciu, skazitelność; *fig.* przedajność, przekupstwo.

CORRUPTIBLE, kôr-rûp'-tè-bl, *adj.* podległy zepsuciu, skazitelny; *fig.* przedajny, przekupny. —LY, *adv.* skazitelnie.

CORRUPTION, kôr-rûp'-szûn, *s.* gnicie, zgnilizna; *fig.* zepsucie, skażenie (obyczajów); przedajność, przekupstwo. — *of blood*, w. p. bezcześć spadająca na dzieci i krewnych zbrodniarza stanu.

CORRUPTIVE, kôr-rûp'-tîw, *adj.* psujący, każący.

CORRUPTLESS, kôr-rûpt'-lês, *adj.* nieskazitelny.

CORRUPTLY, kôr-rûpt'-lè, *adv.* skazitelnie; przedajnie, niewiernie.

CORRUPTNESS, kôr-rûpt'-nês, *s. zob.* CORRUPTION.

CORSAIR, kôr'-sâr, *s.* korsarz, rabuś morski.

CORSE, kôrs, *s.* (w poezyi), trup.

CORSELET, CORSLET, kôrs'-lêt, *s.* lekki pancerz w dawném uzbrojeniu.

CORTICAL, kôr'-tè-kâl, *adj.* korowy, z kory drzewnéj.

CORTICATED, kôr'-tè-kà-têd, *adj.* korowaty.

CORTICOSE, kôr-tè-kôs', *adj.* korzysty.

CORUSCANT, kò-rûs'-kânt, *adj.* migający się, migotliwy,

CORUSCATION, kôr-rûs-kà'-szûn, *s.* miganie się światła.

CORVETTE, kôr-wêt', *s.* korweta, statek wojenny.

CORYMBIATED, kò-rîm'-bè-â-têd, *or* CORYMBIFERUS, kôr-îm-bîf'-êr-ûs, *adj.* (*bot.*), baldaszkogronowaty.

CORYMBUS, kò-rîm'-bûs, *s.* (*bot.*), baldaszkogron.

COSECANT, kò-sêk'-ânt, *s.* (*mat.*), dosieczna.

COSINE, kò'-sîn, *s.* (*mat.*), dostawa.

COSMETIC, kôz-mêt'-îk, 1) *adj.* służący do upiększenia cery, włosów; 2) *s.* pięknidło, bielidło.

COSMICAL, kôz'-mè-kâl, *adj.* należący do systematu świata; 2) (*astr.*), wschodzący i zachodzący ze słońcem (o gwiazdach).

COSMOGONIST, kôz-mòg'-gò-nîst, *s.* filozof badający początków świata.

COSMOGONY, kôz-mòg'-gò-nè, *s.* kosmogonia, system stworzenia świata.

COSMOGRAPHER, kôz-mò'-grâ-fûr, *s.* kosmograf, światopis, opisujący budowę świata.

COSMOGRAPHICAL, kôz-mò-grâf'-è-kâl, *adj.* kosmograficzny. —LY, *adv.* kosmograficznie.

COSMOGRAPHY, kôz-mòg'-grâ-fè, *s.* kosmografia, światopismo.

COSMOLOGY, kôz-mòl'-lò-dżè, *s.* kosmologia, nauka o prawach którym ulega świat fizyczny.

COSMOPOLITAN, kôz-mò-pòl'-è-tân, *or* COSMOPOLITE, kôz-mòp'-ò-lît, *s.* kosmopolita, obywatel świata.

COSSACK, kôs'-sâk, *s.* kozak.

COST, kôst, *s.* koszt, nakład; cena, wartość. *It will not quit* —, to nie pokryje kosztu. — *what it may*, niech się co chce stanie, koniecznie. COSTS, *pl.* koszta prawne.

TO COST, *v. ir. n.* kosztować (pewną summę).

COST, *pret.* i *part.* (*zob.* TO COST).

COSTAL, kôs'-tâl, *adj.* żebrowy.

COSTARD, kôs'-târd, *s.* łeb, głowa; 2) gatunek dużych jabłek.

— *monger*, przekupień owoców.
COSTER-MONGER, 1) *s. zob.* COSTARD-MONGER; 2) *adj.* (*Shaksp. Hen. IV.*), kramarski.
COSTIVE, kòs'-tĭw, *adj.* zapchany, zatkany, gęsty; cierpiący zatwardzenie żołądka. —NESS, *s.* zatwardzenie.
COSTLINESS, kòst'-lè-nĕs, *s.* kosztowność, drogość.
COSTLY, kòst'-lè, *adj.* kosztowny, drogi.
COSTUME, kòs-tûm', *s.* ubior figur w obrazach, stosownie do wieku.
COT, kòt, *s.* chata, chałupa. *Sheep* —, owczarnia.
COTANGENT, kò-tân'-dżĕnt, *s.* (*mat.*), dostyczna.
COTEMPORARY, kò-tĕm'-pò-râ-rè, *adj. zob.* CONTEMPORARY.
COTERIE, kò-tûr-rè', *s.* koterya, towarzystwo.
COTILLON, kò-tĭl'-yông, *s.* kotilion, taniec.
COTLAND, kòt'-lând, *s.* zaścianek, zagroda.
COTQUEAN, kòt'-kuĕn, *s.* (*vulg.*) babiarz, krupiarz.
COTTAGE, kòt'-tâdż, *s.* chata, chałupa; domek wiejski.
COTTAGER, kòt'-tâ-dżûr, *or* COTTIER, kòt'-yĕr, *s.* chałupnik, zagrodnik.
COTTON, kòt'-tn, *s.* bawełna; kartun, cyc.
TO COTTON, *v. n.* kosmacieć; 2) (*vulg.*), zgadzać się, przystawać, przypadać.
TO COUCH, kôûcz, *v.* 1) *n.* położyć się, przypaść do ziemi, przycupnąć; 2) *a.* położyć, ułożyć w warstwy, skryć, ukryć. *To — the cataract* (*an eye* or *the patient*), zdjąć kataraktę z oka. *To — the spear* (*lance*), wstawić dzidę, kopiję w tulejkę, wziąść lancę do nogi. *To — in writing*, ułożyć na piśmie, spisać.
COUCH, *s.* łoże, łóżko; szychta, warstwa, pokład. — *grass* (*weed*), perz.
COUCHEE, kôô-szĕè', kładzenie się spać, czas udania się do łóżka.
COUCHER, kôûcz'-ûr, *s.* okulista zdejmujący katarakty.
COUCHFELLOW, kôûcz'-fĕl-lô, *s.* razem sypiający z kim.
COUGH, kôf, *s.* kaszel.
TO COUGH, *v. n.* kaszlać. *To — out*, wykaszlać.
COUGHER, kôf'-fûr, *s.* kaszlający.
COULD, kûd, *pret.* (*zob.* TO CAN), mógłem, mógłbym.
COULTER, kôl'-tûr, *s.* krój (u pługa), lemiesz.
COUNCIL, kôûn'-sĭl, *s.* koncylium, zbór, sobor; rada, zbiór radców, posiedzenie rady; adwokat, patron, obrońca. *Cabinet* —, rada ministrów. *Common* —, rada miejska, magistrat. *Privy* —, rada tajna. — *board* (— *table*), stół przy którym zasiada rada.
COUNSEL, kôûn'-sĕl, *s.* rada, dorada, doradzanie, narada; adwokat, patron, obrońca; dotrzymanie sekretu. *To take* —, pojść za radą czyją. *To keep* —, dotrzymać sekretu. *Take — of your pillow*, w nocy namyślisz się lepiéj.
TO COUNSEL, *v. a.* radzić, doradzać.
COUNSELABLE, kôûn'-sĕl-â-bl, *adj.* powolny na czyją radę.
COUNSELLOR, kôûn'-sĕl-lûr, *s.* radca. *Privy* —, tajny radca. — *at law*, adwokat, patron, obrońca. —SHIP, urząd radcy stanu.
TO COUNT, kôûnt, *v.* 1) *a.* liczyć, rachować; mieć za co, poczytywać; 2) *n.* zakładać sobie, zamierzać. *To — upon*, spuszczać się na co, polegać na kim lub na czém.
COUNT, *s.* liczba, rachunek; 2) hrabia (nie angielski)..
COUNTABLE, kôûn'-tâ-bl, *adj.* dający się zliczyć.
COUNTENANCE, kôûn'-tè-nâns, *s.* fizyonomia, rysy twarzy, mina, postawa, wejrzenie; 2) wsparcie, poparcie, opieka, plecy. *To change* —, mienić się, zblednąć. *To keep* —, nieustąpić, dostać placu. *To put out of* —, zmieszać kogo. *To be out of* —, stracić minę, zmieszać się, stracić przytomność. *I was out of — for him*, musiałem się wstydzić za niego.
TO COUNTENANCE, *v. a.* wspierać, popierać, okazywać łaskę, względy, protegować, dopomagać.
COUNTENANCER, kôûn'-tè-nân-sûr, *s.* opiekun, protektor, patron, dopomagacz.
COUNTER, kôûn'-tûr, 1) *s.* liczman, kantor, stół do liczenia monety; 2) *adv.* przeciw, przeciwnie, wbrew czemu. *To run* —, sprzeciwiać się, zostawać w sprzeczności.
TO COUNTERACT, kôûn-tûr-âkt', *v. a.* sprzeciwiać się, działać sprzecznie, przeszkodzić.
TO COUNTERBALANCE, kôûn-tûr-bâl'-lâns, *v. a.* równoważyć się.
COUNTERBALANCE, kôûn'-tûr-bâl-lâns, *s.* ciężar przeznaczony do równoważenia innego; równowaga.
TO COUNTERBUFF, kôûn-tûr-bûf', *v. a.* odepchnąć, odbić, odeprzeć.
COUNTERBUFF, kôûn'-tûr-bûf, *s.* odepchnienie, odbitka.
TO COUNTERCHANGE, kôûn-tûr-czândż', *v. a.* wymieniać jedno za drugie.
COUNTERCHANGE, kôûn'-tûr-czândż, *s.* wymiana, zamiana.
TO COUNTERCHARM, kôûn-tûr-czârm', *v. a.* odczarować.
COUNTERCHARM, kôûn'-tûr-czârm, *s.* środek użyty na odczarowanie.
TO COUNTERCHECK, kôûn-tûr-czĕk', *v. a.* wstrzymać, powściągnąć nawzajem; odłajać, odfuknąć.
COUNTERCHECK, kôûn'-tûr-czĕk, *s.* hamulec, powściągnienie wzajemne; odłajanie odfukanie.
TO COUNTERDRAW, kôûn-tûr-drâw', *v. a.* przerysować przez olejny papier.
COUNTEREVIDENCE, kôûn-tûr-ĕw'-ĕ-dĕns, *s.* świadectwo przeciwne, zbijające piérwsze.
TO COUNTERFEIT, kôûn'-tûr-fĭt, *v. a.* sfałszować, podrobić, sfabrykować; zmyślać, udawać. *To — a will*, sfałszować testament. *To — coin*, fabrykować fałszywą monetę. *To — devotion* or *holiness*, udawać nabożnego. *To — being sick*, udawać chorego.
COUNTERFEIT, 1) *adj.* sfałszowany, podrobiony, sfabrykowany; zmyślony, udany; 2) *s.* sfałszowanie, podrobienie aktu; udawacz, obłudnik, oszukaniec.
COUNTERFEITER, kôûn'-tûr-fĭt-ûr, *s.* fałszerz, podrabiający akta i t. p.
COUNTERFEITLY, kôûn'-tûr-fĭt-lè, *adv.* po fałszersku, fałszywie.
COUNTERFORT, kôûn'-tûr-fôrt, *s.* filar mur podpierający.
COUNTERGUARD, kôûn'-tûr-gârd, *s.* szaniec osłaniający bastyon.
TO COUNTERMAND, kôûn-tûr-mând', *v. a.* odwołać rozkaz.
COUNTERMAND, kôûn'-tûr-mând, *s.* odwołanie danego wprzód rozkazu.
TO COUNTERMARCH, kôûn-tûr-mârcz', *v. n.* wstecz maszerować.
COUNTERMARCH, kôûn'-tûr mârcz, *s.* wsteczny marsz.
COUNTERMARK, kôûn'-tûr-mârk, *s.* powtórnie położony znak, pieczęć lub stępel.
TO COUNTERMINE, kôûn-tûr-min', *v. a.* kopać miny przeciw minom nieprzyjaciela; *fig.* podkopać, zniweczyć (czyje zamysły).
COUNTERMINE, kôûn'-tûr-min, *s.* podkop, mina wykopana dla zepsucia miny nieprzyjacielskiéj; *fig.* podstęp na podstęp.
COUNTERMOTION, kôûn-tûr-mô'-szûn, *s.* ruch przeciwny.
COUNTERMURE, kôûn'-tûr-mûr, *s.* podpora muru, ściany.
COUNTERNATURAL, kôûn-tûr-nâcz'-ù-râl, *adj.* przeciwnaturalny.
COUNTERPANE, kôûn'-tûr-pân, *s.* kapa na łóżko.
COUNTERPART, kôûn'-tûr-pârt, *s.* strona przeciwna, przeciwnik; kopia (aktu, kontraktu).
COUNTERPLEA, kôûn'-tûr-plè, *s.* replika sądowa.
TO COUNTERPLOT, kôûn-tûr-plôt', *v. a.* knuć, intrygować dla zniweczenia spisku, intrygi.
COUNTERPLOT, kôûn'-tûr-plôt, *s.* przeciwspisek, przeciwintryga.
COUNTERPOINT, kôûn'-tûr-pôĭnt, *s. zob.* COUNTERPANE.
TO COUNTERPOISE, kôûn-tûr-pôèz', *v. a.* równoważyć, wzajemnie się równoważyć.
COUNTERPOISE, kôûn'-tûr-pôèz, *s.* równowaga.
COUNTERPOISON, kôûn'-tûr-pôè-zn, *s.* lekarstwo przeciw truciźnie.

COUNTERPRESSURE, kôůn-tûr-prĕsz'-ûr, *s.* parcie w przeciwnym kierunku.

COUNTERPROJECT, kôůn-tûr-prô'-dżĕkt, *s.* przeciwprojekt.

COUNTERREVOLUTION, kôůn-tûr-rĕw-wô-lû'-szûn, *s.* kontrarewolucya.

COUNTERSCARP, kôůn'-tûr-skârp, *s.* przeciwskarpa.

TO COUNTERSIGN, kôůn-tûr-sîn', *v. a.* kontrasygnować, podpisać postanowienie władzy wyższéj, przyjmując na siebie odpowiedzialność za skutki.

COUNTERTENOR, kôůn-tûr-tĕn'-nûr, *s.* alt (w śpiewie).

COUNTERTIDE, kôůn'-tûr-tîd, przeciwny przypływ morza.

COUNTERTIME, kôůn'-tûr-tîm, *s.* zawód, przeszkoda, opór.

COUNTERTURN, kôůn'-tûr-tûrn, *s.* nagły zwrot, nowe zawiklanie intrygi (w sztukach teatralnych).

TO COUNTERVAIL, kôůn-tûr-wâl, *v. a.* tyleż wartować; wynagradzać; 2) opierać się, sprzeciwiać się.

COUNTERVIEW, kôůn'-tûr-wû, *s.* sprzeczność, kontrast.

TO COUNTERWORK, kôůn-tûr-uûrk', *v. a.* działać przeciwnie; przeszkadzać, niweczyć czyje zamysły.

COUNTESS, kôůn'-tĕs, *s.* hrabina.

COUNTING, kôůn'-tîng, *s.* rachowanie, liczenie. —*board*, kantor, stół do liczenia pieniędzy. — *house*, kantor, dom gdzie się liczą pieniądze.

COUNTLESS, kôůnt'-lĕs, *adj.* niezliczony.

COUNTRY, kůn'-trĕ, 1) *s.* kraj, kraina, ojczyzna; wieś, okolice wiejskie; *In the* —, na wsi. *My* (*own* or *native*)—, ojczyzna; 2) *adj.* wiejski; prostakowaty, wieśniaczy. —*bumpkin* (*clown*), gbur, chłopisko, nieokrzesaniec.—*dance*, kontradans. —*house*, dom wiejski. — *life*, życie wiejskie. — *man*, rodak, ziomek; wieśniak. —*wake*, kiermasz. — *woman*, rodaczka, wieśniaczka.

COUNTY, kôůn'-tè, *s.* hrabstwo (na które jest Anglia podzielona).

COUPÉE, kôô-pèé', *s.* rodzaj kroku w tańcu.

COUPLE, kůp'-pl, *s.* para; swora.

TO COUPLE, *v.* 1) *a.* parować, sworować; odstanawiać; łączyć, kojarzyć, żenić; 2) *n.* parzyć się, popęd płciowy zaspakajać; pobrać się, połączyć się, skojarzyć się.

COUPLE-BEGGAR, kůp'-pl-bĕg-ûr, *s.* swatający i żeniący hołotę.

COUPLET, kůp'-lĕt, *s.* dwa wiersze rymowe.

COURAGE, kûr'-rîdż, *s.* męstwo, odwaga.

COURAGEOUS, kûr-rà'-dżè-ûs, *adj.* mężny, oważny. —LY, *adv.* mężnie, odważnie. —NESS, *s.* męż-ność, odwaga.

COURIER, kôô-rèèr', kôô'-rèèr, *s.* kuryer, sztafeta.

COURSE, kôrs, *s.* bieg, wyścigi, plac wyścigów; 2) droga morska, żegluga; 3) kurs, wykład nauki; 4) ciąg, następstwo, przeciąg czasu; 5) bieg rzeczy, porządek; 6) zwrot, obrót, sposób; kroki, środki, sposoby; 7) danie (na stół), serwis; 8) *courses* or *monthly* —. miesiączka u kobiét. *By* —, kolejno. *By — of nature*, według naturalnego rzeczy porządku. *Of* —, naturalnie, rozumie się, rzecz jasna. — *of life*, sposób życia. *In the — of this letter*, w ciągu tego listu. *To take a* —, przesiębrać środki. *To take wrong courses*, źle się brać do czego, niewłaściwych używać środków. *To take bad* or *wicked courses*, wylać się na rozpustę, prowadzić rozwięzłe życie. *Take your* —, czyń co ci się podoba. *To take a — with one at law*, zapozwać kogo przed sąd. *To follow the — of time*, stosować się do okoliczności czasu. *In the — of time*, w czasie, z czasem. *In the — of a month*, w ciągu miesiąca. *To be in a — of phisic*, być w lekarstwach.

TO COURSE, *v.* 1) *a.* polować z chartami, szczuć zwierza; 2) *n.* biegać, latać, bujać.

COURSER, kôr'-sûr, *s.* rumak; 2) polujący z chartami.

COURT, kôrt, *s.* dwór, rezydencya panującego; 2) sąd, trybunał; 3) dwor, podwórze; 4) uliczka przechodowa. — *of guard*, kurdygarda, odwach. — *calendar*, kalendarzyk polityczny. — *chaplain*, kapelan królewski. — *day*, dzień sądowy. — *favour*, łaska królewska. — *hand*, charakter którym się piszą akta sądowe. — *holy-water*; *fig.* komplementa, czcze obietnice dworaków. — *lady*, dworka. — *martial*, sąd wojenny. — *plaister*, angielski plaster. — *yard*, podwórze, dziedziniec. *To make — to one*, nadskakiwać komu, przypochlebiać się.

TO COURT, *v. a.* umizgać się; zalecać się; usilnie prosić, upraszać, dopraszać się, wzdychać do czego. *To — sleep in vain*, nie módz zasnąć, przepędzać bezsenne nocy.

COURTEOUS, kûr'-czè-ûs, *adj.* grzeczny, układny, uprzejmy. — LY, *adv.* grzecznie, uprzejmie. — NESS, *s.* grzeczność, uprzejmość.

COURTESAN (—ZAN), kûr-tè-zân', *s.* nierządnica kurwa.

COURTESY, 1) kûr'-tè-sè, *s.* grzeczność; uprzejmość; 2) kûrt'-se, dyg, ukłon kobiécy.

TO COURTESY, kûrt'-sè, *v. n.* dygnąć, ukłonić się.

COURTIER, kôrt'-yûr, *s.* dworak, dworzanin.

COURTLIKE, kôrt'-lik, *adj.* dworny, polerowny, pięknie ukształcony.

COURTLINESS, kôrt'lè-nĕs, *s.* dworactwo, polor, układność, grzeczność.

COURTLY, kôrt'-lè, *adj.* dworski, układny, grzeczny, uprzejmy.

COURTSHIP, kôrt'-szîp, *s.* zaloty, umizgi.

COUSIN, kůz'-zn, *s.* kuzyn, krewny.

COVE, kôw, *s.* zatoka, przystań; 2) sklepienie galeryi. *Pigeon* —, gołębnik.

COVENANT, kůw'-ê-nânt, *s.* przymierze, ugoda, umowa.

TO COVENANT, *v. n.* i *a.* zawrzeć przymierze, ugodzić się, umówić się; przyrzec, ślubować.

COVENANTER, kůw'-ê-nân-tûr, *s.* sprzymierzony, związany przymierzem; członek związku prezbyteryańskiego za czasow wojny domowéj w Anglii.

TO COVER, kůw'-ûr, *v. a.* pokryć, nakryć, okryć, przykryć; *fig:* ukryć, zataić, odziać, zasłonić czém; 2) odstanowić, parzyć się (o zwierzętach).

COVER, *s.* nakrycie, przykrycie, dach; wieko, nakrywka, przykrywka; nakrycie stołowe (talerz, łyżka, i grabki); okładka; *fig:* pozór, płaszczyk, pokrywka.

COVERING, kůw'-ûr-îng, *s.* pokrywanie, nakrywanie; pokrycie, okrycie; odzież, odzienie, suknie.

COVERLET, kůw'-ûr-lĕt, *s.* kołdra.

COVERT, kůw'-ûrt, 1) *s.* schronienie, przytułek, zasłona; zarośle; 2) *adj.* zakryty; skryty, potajemny. — *baron*, w. p. zamężna kobiéta, pod władzą męża. — *way*, (*fort.*), droga zakryta.

COVERTLY, kůw'-ûrt-lè, *adv.* skrycie, potajemnie.

COVERTNESS, kůw'-ûrt-nĕs, *s.* skrytość, potajemność.

COVERTURE, kůw'-ûr-czûr, *s.* pokrycie, przykrycie, nakrycie; 2) w. p. stan zamężny.

TO COVET, kůw'-ĕt, *v. a.* i *n.* żądać, pożądać, chciwie pragnąć, łakomić się.

COVETABLE, kůw'-ĕt-â-bl, *adj.* pożądany, do życzenia.

COVETOUS, kůw'-ê-tûs, *adj.* chciwy, łakomy. —LY, *adv.* chciwie, łakomie. —NESS, *s.* chciwość, łakomstwo.

COVEY, kůw'-wè, *s.* stado, gromada lecącego ptastwa. *A — of partridges*, stado kuropatw.

COW, kôů, *s.* krowa. — *hearted*, tchorzliwy. — *herd*, krowiarz. — *house*, obora. — *leech*, konował krowi. — *pock*, materya z ospy krowiéj. — *pox*, ospa krowia. — *slip*, pierwiosnka. —*wheat*, krowia pszenica.

TO COW, *v. a.* (— *down*), przestraszyć, zastraszyć.

COWARD, kôů'-ûrd, *s.* tchórz; 2) *adj.* bojaźliwy, tchorzliwy.

COWARDICE, kôů'-ûr-dîs, *or* COWARDLINESS, kôů'-ûrd-lè-nĕs, *s.* tchórzostwo.

COWARDLY, kôů'-ûrd-lè, *adj.*

l *adv.* tchórzliwy, bojaźliwy; po tchórzowsku, tchórzliwie.

TO COWER, kôû'-ûr, *v. n.* przysiąść na piętach, przycupnąć; kurczyć się, płaszczyć się, pełzać, czołgać.

COWL, kôûl, *s.* kaptur (mnicha).

COXCOMB, kôks'-kôm, grzebień koguci; 2) błazen; fircyk, fanfaron.

COXCOMBLY, kôks'-kôm-lè, *adv.* po głupiemu, po błazeńsku.

COXCOMICAL, kôks-kôm'-ik-âl, *adj.* głupi, błazeński, zarozumiały.

COY, kôè, *adj.* zanadto skromny, lękliwy, bojaźliwy, dziki, nieśmiały.

TO COY, *v. n.* sromać się, wzdragać się, być nieśmiałym.

COYLY, kôè'-lè, *adv.* lękliwie, skromnie, nieśmiało.

COYNESS, kôè'-nês, *s.* lękliwość, skromność, nieśmiałość.

COZ, kûz, *s.* (*fam.*), kuzynek.

TO COZEN, kûz-zn, *v. a.* okpić, oszukać, odrwić, ocyganić.

COZENAGE, kûz'-zn-âdż; *s.* oszustwo, oszukaństwo, szalbierstwo.

COZENER, kûz'-zn-ûr, *s.* oszust, oszukaniec, cygan.

CRAB, kråb, *s.* rak w zodyaku; 2) walec z drągami do podnoszenia ciężarów; *fig.* kwasigroch, zrzęda. — *apple*, dziczka, leśniówka, jabłko leśne. —' *s eyes*, rakowe oczy. — *faced*, kwaśny, ponury. — *fish*, rak. — *louse*, mędoweszka. — *tree*, dziczek, jabłoń leśna.

CRABBED, kråb'-bêd, *adj.* kwaśny, cierpki, przykry, ostry; *fig.* kwaśny, zrzędny, tetryczny. —LY, *adv.* kwaśno, cierpko. —NESS, *s.* kwaśność, cierpkość; *fig.* kwasy, kwaśny humor, zrzędność, tetryczność.

CRABER, krå'-bûr, *s.* szczur wodny.

CRACK, krâk, *s.* łomot, łoskot, trzask; 2) rysa, szpara, szczelina, rozpadlina; 3) szust, bzik w głowie, półwaryacya; (*vulg.*) samochwalstwo, samochwalca; kurwa, nierządnica. — *brained*, mający bzika w głowie, postrzelony, szalona pałka, — *hemp* (— *rope*), wisielec, szubienicznik. *In a* —, (*vulg.*), wnet, wlot, wskok, w oka mgnieniu.

TO CRACK, *v.* 1) *a.* trzaskać (z bicza), rozłupać, porobić rysy, roztłuc; 2) *n.* pęknąć, prysnąć, popękać, porysować się; (*vulg.*), chełpić się, fanfaronować, łgać. *To* — *a bottle*, skręcić szyję butelce, wypróżnić, wychylić. *To* — *jests* (*jokes*), kpić, drwić, żartować, błaznować. *To* — *a louse*, zabić wesz. *To* — *nuts*, gryść orzechy. *This glass will* —, ta szklanka pęknie.

CRACKER, krâk'-ûr, *s.* petarda, szmermel; (*vulg.*), samochwalca, fanfaron, łgarz.

TO CRACKLE, krâk'-kl, *v. n.* pękać, trzeszczeć.

CRADLE, krâ'-dl, *s.* kołyska, kolebka; 2) leszczotka na złamaną kość. — *clothes*, pościel dziecinna, pieluszki.

TO CRADLE, *v. a.* położyć w kołyskę, kołysać.

CRAFT, krâft, *s.* rzemiosło, kunszt, sztuka; 2) chytrość, przebiegłość, wybieg, fortel; 3) mały statek kupiecki, barka. —*'s man*, rzemieślnik. — *'s master*, kunsztmistrz, biegły w swéj sztuce.

CRAFTILY, krâf'-tê-lè, *adv.* sztucznie, chytrze, przebiegle.

CRAFTINESS, krâf'-tè-nês, *s.* chytrość, przebiegłość, fortel, wybieg.

CRAFTY, krâf'-tè, *adj.* chytry, przebiegły.

CRAG, krâg, *s.* kark; 2) stroma skała.

CRAGGED, krâg'-gêd, *or.* CRAGGY, krâg'-gè, *adj.* najeżony skałami, skalisty, urwisty.

CRAGGEDNESS, krâg'-gêd-nês, *or* CRAGGINESS, krâg'-gè-nês, *s.* skaliska, sterczące skały.

TO CRAM, krâm, *v.* 1) *a.* tkać, pchać, pakować, natkać, napchać, obładować. *To* — *in* (*into*), wtłoczyć, wepchnąć, wpakować, wetknąć. *To* — *down the throat*, pakować w gardło; 2) *n.* obeźrzeć się, obładować żołądek.

CRAMP, krâmp, *s.* kurcz; 2) klamra, ankra, krępulec; *fig.* ścieśnienie, zawada, przeszkoda. — *fish*, drętwa, drętwik (ryba morska elektryczna). — *iron*, żelazna klamra.

CRAMP, *adj.* (*vulg.*), trudny, zawiły.

TO CRAMP, *v. a*, sprawić kurcz; 2) ścisnąć, zewrzeć klamrą; *fig.* ścieśnić, krępować, nałożyć więzy.

CRANE, krân, *s.* żuraw (ptak); 2) żuraw do windowania ciężarów; 3) rurka zakrzywiona do ciągnienia trunków.

CRANIOLOGY, krâ-nè-ôl'-ô-dżè. *s.* nauka o kształtach czaszki ludzkiéj.

CRANIUM, krâ'-nè-ûm, *s.* czaszka, czerep.

CRANK, krânk, 1) *s.* korba; *fig.* przekręcenie wyrazu, igraszka słów; 2) *adj.* (*vulg.*), czerstwy, rzeski, żwawy, hoży, wesoły. *A* — *ship*, okręt przeładowany, na bok przechylony i bliski zatonięcia.

TO CRANKLE, krâng'-kl, *v. a.* wić się, kręcić się, iść w zygzag.

CRANKNESS, krângk-nês, *s.* czerstwość, rzeskość; 2) niebezpieczny stan okrętu.

CRANNIED, krân'-nè-êd, *adj.* rozpadły, pęknięty, popadany, porysowany.

CRANNY, krân'-nè, *s.* szczelina, rozpadlina, szpara, rysa.

CRAPE, krâp, *s.* krepa.

TO CRASH, krâsz, *v.* 1) *n.* pękać, trzeszczeć, czynić łoskot; 2) *a.* zgruchotać, zdruzgotać.

CRASH, *s.* łomot, łoskot, trzask.

CRASS, krâs, *adj.* gruby, nieokrzesany.

CRASSITUDE, krâs'-sè-tûd, *s.* grubość, nieokrzesanie.

TO CRAUNCH, krâuncz, *v. a.* zgryść, schrustać, pochrupać.

CRAVAT, krâ-wât', *s.* chustka na szyję.

TO CRAVE, krâw, *v. a.* usilnie prosić, upraszać; żądać, domagać się, błagać.

CRAVEN, krâ'-wn, 1) *s.* pobity kogut, (*fig.*) tchórz; 2) *adj.* tchórzliwy, nikczemny.

CRAVING, krâ'-wîng, *part. s.* żądanie, wzruszanie, domaganie się; 2) *adj.* żądający, domagający się. *To be ever*—, zawsze żebrać, domagać się. *A* —*appetite*, ostry apetyt. —LY, *adv.* chciwie. —NESS, *s.* chciwość, nienasyconość.

CRAW, krâw, *s.* wole (u ptastwa); (*vulg.*) żołądek (u ludzi).

CRAWFISH, krâu'-fîsz, *s.* rak rzeczny.

TO CRAWL, krâul, *v. n.* czołgać się, pełzać. *To* — *into one's favour*, wkraść się, wkręcić się w czyją łaskę.

CRAWLER, krâu'-lûr, *s.* pełzacz, czołgacz.

CRAYFISH, krâ'-fîsz, *s. zob.* CRAWFISH.

CRAYON, krâ'-ûn, *s.* pastel, suche farby; rysunek zrobiony pastelem.

TO CRAZE, krâz, *v. a.* roztłuc, rozetrzeć, zgruchotać; (*fig.*) nadwerężyć władze umysłowe, przyprowadzić do waryacyi. CRAZED, *part. adj.* roztłuczony; (*fig.*) postrzelony przez głowę, mający bzika w głowie, szalona pałka.

CRAZEDNESS, krâ'-zêd-nês, *or* CRAZINESS, krâ'-zè-nês, *s.* złomność, wątłość, kruchość; (*fig.*) nadwerężenie umysłu, półwaryacya.

CRAZY, krâ'-zè, *adj.* złomny, wątły, słaby, nadwerężony; (*fig.*) postrzelony, szalony.

TO CREAK, krêk, *v. n.* skrzypieć.

CREAM, krêm, *s.* śmietana, śmietanka. —*of tartar*, kremortartara, winian potażu. —*faced*, blady, tchórzliwy. *Whipt*—, śmietana na pianę ubita.

TO CREAM, *v.* 1) *n.* zamienić się w śmietanę; 2) *a.* zebrać śmietanę.

CREAMY, krè'-mè, *adj.* śmietankowy.

CREASE, krês, *s.* fałd, zagięcie.

TO CREASE, zagiąć.

TO CREATE, krè-ât', *v. a.* stworzyć (z niczego), utworzyć, uformować; spłodzić, ustanowić, mianować, sprawić, zrządzić, być przyczyną.

CREATION, krè-â'-szûn, *s.* stworzenie, stworzenie świata, świat stworzony, płód, utwór, ustanowienie, mianowanie, wybór.

CREATIVE, krè-â'-tîw, *adj.* stwórczy, twórczy.

CREATOR, krè-â'-tûr, *s.* stwórca, stworzyciel.

CREATURE, krè'-czûr, *s.* istota stworzona, stworzenie; zwierzę; (z pogardą) osóbka, nędzna istota; kreatura, osoba winna komu swe

wyniesienie. *Sweet*—, luba istota.

CREDENCE, krē'-dĕns, *s.* wiara, wierzenie czemu, ufność, sława, imię. *Togive—to a thing*, dać czému wiarę.

CREDENDA, krē-dĕn'-dâ, *s.* artykuł wiary.

CREDENT, krē'-dĕnt, *adj.* wierzący. *To be too*—, być łatwowiernym.

CREDENTIALS, krē-dĕn'-szălz, *s. pl.* listy wierzytelne, dające umocowanie posłowi.

CREDIBILITY, krĕd-ē-bĭl'-ē-tē, *or* CREDIBLENESS, krĕd'-ē-blnĕs, *s.* wiarogodność.

CREDIBLE, krĕd'-ē-bl, *adj.* wiarogodny, podobny do wiary.—LY, *adv.* wiarogodnie.

CREDIT, krĕd'-ĭt, *s.* wiara, kredyt, borg, borgowanie; 2) chluba, zaszczyt, sława; wziętość, wpływ, znaczenie, powaga. *To give—to a thing*, dać czemu wiarę, uwierzyć. *To gain*—, nabyć, dostąpić sławy. *To buy* (*take*) *on* (*upon*)—, kupować na kredyt, brać na bórg. *To lodge a— with one*, otworzyć komu kredyt u kogo. *To place* (*to pass to*) or *to enter into one's*—, wpisać w rejestr co się komu winno. *It shall appear in your*—, summa ta zapisana zostanie jako należąca ci się odemnie.—*is dead*, kredyt umarł, borg nie żyje. *He has great—with him*, ma u niego wielkie znaczenie, ma wpływ, wiele może u niego.

TO CREDIT, *v. a.* wierzyć, uwierzyć; kredytować, dać na kredyt, borgować; 2) zaszczycić, uczynić zaszczyt; (między kupcami) wpisać w rejestr co się komu winno.

CREDITABLE, krĕd'-ĭt-â-bl, *adj.* zacny, uczciwy, niepośladowany; chlubny zaszczytny.—LY, *adv.* chlubnie, zaszczytnie. —NESS, *s.* dobre imię, reputacya, powszechne poważanie.

CREDITOR, krĕd'-ĭt-ûr, *s.* wierzyciel.

CREDULITY, krē-dū'-lē-tē, *s.* łatwowierność.

CREDULOUS, krĕd'-ū-lŭs, *adj.* łatwowierny. —LY, *adv.* łatwowiernie. —NESS, *s. zob.* CREDULITY.

CREED, krēēd, *s.* kredo, wyznanie wiary, zdanie, mniemanie.

CREEK, krēēk, *s.* odnoga, zatoka, wybrzeże; przystań, mały port.

TO CREEK, *v. n.* skrzypieć.

CREEKY, krēk'-kē, *adj.* zatoczysty, załomisty, kręty.

TO CREEP, krēp, *v. ir. n.* czołgać się, pełzać. *To—in* (*into*), wpełznąć, wśliznąć się; (*fig.*) wcisnąć się, wkręcić się. *To—into one's favour*, wkraść się, wkręcić się w czyją łaskę. *To—on* (*upon*), podkraść się, podejść, zbliżyć się nieznacznie. *To have always a hole to—out*, mieć zawsze jakiś wybieg, wymówkę na pogotowiu.

CREEPER, krēē'-pûr, *s.* czołgacz, pełzacz, płaz; 2) roślina czołgająca się po ziemi lub wspinająca się na inne; 3) wilk kuchenny, kominowy; 4) hak służący do wyciągnienia rzeczy wpadłych z okrętu do morza.

CREEPERS, *pl.* (*vulg.*) wszy.

CREEPHOLE, krēēp'-hōl, *s.* wykręt, wybieg, wymówka.

CREEPINGLY, krēēp'-ĭng-lē, *adv.* czołgiem, pełzając.

TO CREPITATE, krĕp'-ē-tât, *v. n.* trzeszczeć, pękać.

CREPITATION, krĕp-ē-tâ'-szŭn, *s.* trzask, trzeszczenie.

CREPT, krĕpt, *pret.* i *part. zob.* TO CREEP.

CREPUSCULE, krē-pŭs'-kŭl, *s.* zmierzch, zmrok.

CRESCENT, krĕs'-sĕnt, 1) *s.* półksiężyca, księżyc na nowiu, miesiączek; 2) *adj.* wzrastający, coraz większy.

CRESS, krĕs, *s.* rzerzucha (zazwyczaj używa się w liczbie mnogiéj: CRESSES).

CRESSET, krĕs'-sĕt, *s.* latarnia wywieszona na wieży portowéj; 2) dynarek, trójnog.

CREST, krĕst, *s.* grzebień, czub (u ptaków), 2) grzywa; 3) kita u helmu; 4) herb, figura w helmie; (*fig.*) fantazya, ton, odwaga.—*fallen*, zbity z tonu, nieumiejący trzech zliczyć, ze spuszczonym nosem.

CRESTED, krĕs'-tĕd, *adj.* z grzebieniem, czubaty; z kitką u helmu.

CRESTLESS, krĕst'-lĕs, *adj.* bez grzebienia, bez czuba; (*fig.*) bezherbowy, niemający herbu, nieszlachetnie urodzony.

CRETACEOUS, krē-tâ'-szŭs, *adj.* kredzisty, obfitujący w kredę.

CRETE, krēēt, *s.* wyspa Kreta, dziś Kandya.

CREVICE, krĕv'-ĭs, *s.* szpara, szczelina.

CREW, krōō, 1) *s.* zgraja, hurma, czereda, stek, banda; ludzie okrętowi, czeladź okrętowa, 2) *pret. zob.* TO CROW.

CREWEL, krōō'-ĭl, *s.* kłębek nici wełnianych.

CRIB, krĭb, *s.* żłób, jasła, 2) obora; 3) chata, chałupa.

TO CRIB, *v. a.* zamknąć, zapędzić w ciasny kątek.

CRIBBAGE (CRIBIDGE), krĭb'-bĭdż, *s.* rodzaj gry w karty.—*faced*, (*vulg.*) dziobaty.

CRICK, krĭk, *s.* skrzyp (drzwi); 2) ból w karku z zawiania; krzywa główka.

CRICKET, krĭk'-kĭt, *s.* świerszcz, 2) stołek, taboret; 3) gra w palanta.

CRIED, krĭd, 1) *part.* i *pret.* (*zob.* TO CRY). 2) —*game*, *s.* (*Shaksp. M. W. of W.*), zawołany lubieżnik.

CRIER, krī'-ûr, *s.* okrzykujący, obwieszczający z polecenia władzy.

CRIM, CRIMEA, krĭm, krĭm'-mē-â, *s.* Krym.

CRIME, krīm, *s.* zbrodnia, występek.

CRIMEFUL, krīm'-fûl, *adj.* zbrodniczy, występny.

CRIMELESS, krīm'-lĕs, *adj.* nie winny.

CRIMINAL, krĭm'-ē-nâl, 1) *adj.* zbrodniczy, występny, kryminalny; 2) *s.* zbrodniarz, przestępca; oskarżony o zbrodnię. —LY, *adv.* zbrodniczo. —NESS, *s.* wina, przewinienie.

CRIMINALITY, krĭm-ē-nâl'-lē-tē, *or* CRIMINALTY, krĭm'-ē-nâl-tē, *s.* materya kryminalna, porządek kryminalny.

CRIMINATION, krĭm-ē-nâ'-szŭn, *s.* oskarżenie, obwinienie.

CRIMINATORY, krĭm'-ē-nâ-tûr-rē, *adj.* oskarżający, obwiniający.

CRIMINOUS, krĭm'-ē-nŭs, *adj.* występny, niegodziwy, niecny. —LY, *adv.* niegodziwie, niecnie. —NESS, *s.* niegodziwość, niecność, przestępstwo.

CRIMP, krĭmp, 1) *adj.* kruchy, wiotchy; 2) *s.* faktor majtków. *To be in the crimps*, (*vulg.*) wysztafirować się, wystroić się.

TO CRIMPLE, krĭm'-pl, *v. a.* skurczyć, zmarszczyć; kędzierzawić, fryzować.

CRIMPLING, krĭm'-plĭng, *part. s.* i *adj. To go*—, powłóczyć nogami idąc, iść koślawym krokiem. —*tweezers*, żelazko do fryzowania.

CRIMPT, krĭmpt, *adj.* kędzierzawy, fryzowany.

CRIMSON, krĭm'-zn, *s.* i *adj.* karmazyn, karmazynowy.

TO CRIMSON, *v. a.* farbować karmazynowo.

CRINCUM, krĭng'-kŭm, *s.* (*vulg.*) kurcz; 2) szust, fochy, dziwactwo. —CRANCUM, (*vulg.*) bazgranina, kulasy.

CRINGE, krĭnż, *s.* czołobitność, ukłon niski do ziemi, płaszczenie się.

TO CRINGE, *v. n.* bić czołem, płaszczyć się, czołgać, pełzać, upadlać się.

CRIPPLE, krĭp'-pl, *s.* kalekakulawy.

TO CRIPPLE, *v. a.* skaleczyć, okulawić.

CRIPPLENESS, krĭp'-pl-nĕs, *s.* kalectwo, kulawość.

CRISIS, krī'-sĭs, *s.* (*med.*) przesilenie choroby; przesilenie, chwila stanowcza.

CRISP, krĭsp, *adj.* kędzierzawy; 2) kruchy, wiotchy; 3) przypieczony, przyrumieniony.—*almonds*, pieczone migdały.

TO CRISP, *v. a.* kędzierzawić, fryzować; 2) wyciąć w ząbki; 3) przypiec, przyrumienić.

CRISPATION, krĭs-pâ'-szŭn, *s.* kędzierzawienie, fryzowanie; loki, kędziory.

CRISPING-PIN, krĭs'-pĭng-pĭn, *s.* żelazko do fryzowania.

CRISPNESS, krĭsp'-nĕss, *s.* kędzierzawość.

CRISPY, krĭs'-pē, *adj.* kędzierzawy.

CRISS-CROSS-ROW, *s. zobacz* CHRIST-CROSS-ROW.

CRITERION, krī-tē'-rē-ŭn, *s.* kryterium, co służy do przekonania się o prawdzie; (*fig.*) kamień probierczy.

CRITIC, krĭt'-ĭk, krytyk, sędzia,

recenzent dzieła, ganiciel, cenzurant, krytyka, recenzya, *zob.* CRITIQUE, 2) *adj.* krytyczny, krytykujący.

CRITICAL, krît'-ê-kâl, *adj.* krytyczny, zawierający krytykę; krytyczny, stanowczy, niebezpieczny; skłonny do nagany, naganiający. —LY, *adv.* krytycznie. —NESS, *s.* ścisłość w krytykowaniu; krytyczny stan.

TO CRITICISE, krît'-ê-sîz, *v. a.* i *n.* krytykować, surowo sądzić; ganić, przyganiać, cenzurować.

CRITICISM, krît'-ê-sîzm, *s.* krytyka jako sztuka; krytyczny sąd; krytyczne uwagi.

CRITIQUE, krê-têk', *s.* krytyka, recenzya literackiego dzieła.

TO CROAK, krôk, *v. n.* skrzeczeć (jak żaba); 2) krakać (jak kruk, wrona).

CROAK, *s.* skrzek, 2) krakanie.

CROCEOUS, krô'-szê-ûs, *adj.* szafranowy.

CROCK, krôk, *s.* garnek, naczynie gliniane.

CROCKERY, krôk'-ûr-ê, *s.* garnki, naczynia gliniane.

CROCODILE, krôk'-ô-dîl, *s.* krokodyl.

CROCUS, krô'-kûs, krokos, szafran.

CROE, krô, *s.* drąg żelazny do podważania lub wyłamywania; 2) fuga w wątorach, *zob.* CROW.

CROFT, krôft, *s.* pastewnik, ogródek, zaścianek.

CRONE, krôn, *s.* stara owca; (*fig.*) stare babsko.

CRONY, krô'-nê, *s.* stary kamrat, dawny przyjaciel.

CROOK, krôôk, *s.* kruk, hak; laska pastusza zakrzywiona; garb, zakrzywienie. —*back*, garbuś. —*backed*, garbaty. —*kneeled*, koślawy. —*shanks*, koślawe nogi.

TO CROOK, *v. a.* skrzywić, zgiąć w kabłąk, zgarbić.

CROOKED, krôôk'-êd, *adj.* skrzywiony, zgarbiony; (*fig.*) wykrzywiony, wykręcony, przekręcony. —LY, *adv.* krzywo, garbato. —NESS, *s.* garb, krzywość, skrzywienie, wykrzywienie.

CROP, krôp, *s.* wole, podgarle (u ptaków). —*full*, syt po gardło. —*sick*, chory na przeładowanie żołądka; 2) krescencya, zboże na pniu. 3) kusy ogon, kurta, ucięte ucho. (*vulg.*) przezwisko Prezbyteryanów Szkockich. —*eared*, z obciętemi uszami. —*time*, żniwo. —*whip*, bat furmański.

TO CROP, *v. a.* obciąć, uciąć (ogon, uszy); 2) żąć, kosić; 3) skubać trawę, zrywać.

CROPPER, krôp'-pûr, *s.* gołąb, gardlacz.

CROSIER, krô'-żê-êr, *s.* pastorał.

CROSLET, krôs'-lêt, *s.* krzyżyk.

CROSS, krôs, 1) *s.* krzyż; (*fig.*) krzyż pański, utrapienie. *Fiery* —, cw Szkocyi), krzyż zapalony obnoszony w wiekach feudalnych po kraju, jako hasło powołujące mieszkańców do broni; prawa strona monety nosząca niekiedy stępel krzyża. — or *pile*, (rodzaj gry) czy cet czy licho; 2) *adj.* i *adv.* krzyżowy, na wkrzyż leżący, poprzeczny; (*fig.*) przeciwny, niepomyślny; markotny, zrzędny, złośliwy; fukliwy; na wkrzyż, na opak, na wspak. *Every thing goes* (*falls out*) —*with him*, wszystko mu na opak idzie, nic mu nie szczęści; 3) *prep.* na wkrzyż, w poprzek, przez.

TO CROSS, *v. a.* położyć na wkrzyż, złożyć na krzyż, przekreślić na wkrzyż; położyć znak krzyża, żegnać, przeżegnać; przejść lub przejechać poprzek, przez; przetrącić, przeszkodzić, pomieszać szyki. *To* —*one's self*, przeżegnać się. *To*—*the river*, przebyć rzekę, przeprawić się. *To* —*the breed*, krzyżować, mieszać rasy. *Crossed in love*, nieszczęśliwy w miłości, kochający bez wzajemności.

CROSS-BAR-SHOT, krôs'-bâr-szôt, *s.* dwie kule połączone szyną żelazną.

TO CROSSBITE, krôs'bît, *v. a.* oszukać, podejść, wyprowadzić w pole.

CROSS-BOW, krôs'-bô, *s.* kusza.

TO CROSS-EXAMINE, krôs'-êgz-âm'-în, *v. a.* przesłuchać powtórnie (ze strony przeciwnéj) świadków lub oskarżonego, zadając im podchwytne pytania.

CROSSGRAINED, krôs-grând', *adj.* pod włos, pod kutner; (*fig.*) zrzędny, złośliwy, przykry, nieprzyjemny.

CROSSLY, krôs'-lê, *adv.* w poprzek, poprzecznie, na wkrzyż; (*fig.*) przeciwnie, nieszczęśliwie; na opak, przewrotnie.

CROSSNESS, krôs'-nês, *s.* zrzędność, złośliwość, zły humor.

CROSSROW, krôs'-rô, *s.* abecadło, elementarz.

CROSSWAY, krôs'-uâ, *s.* krzyżowa droga, rozstajna droga.

CROSSWIND, krôs'-ułnd, *s.* wiatr poboczny.

CROSSWISE, krôs'-ułz, *adv.* na wkrzyż, poprzecznie, w poprzek.

CROTCHET, krôcz'-êt, *s.* haczyk, nawias, klamra (w druku); ogonek (w notach muzycznych); (*fig.*) kaprys, widzimi się.

CROTELS, krôt'-ûlz, *or* CROTISING, krôt'-ê-sîng, *s.* (*myśl.*) bobki zajęcze.

TO CROUCH, krôûcz, *v. n.* skulić się, skurczyć się, przycupnąć; (*fig.*) czołgać się, pełzać, płaszczyć się, poniżać się.

CROOP, krôôp, *s.* kuper (u ptaka); krzyż (u konia).

CROOPADES, krôô-pâdz', *s.* skoki konia równo obu nogami.

CROUPER, krôôp'-pûr, *s.* krupier, trzymający z kim na spółkę kartę w grze.

CROW, krô, *s.* wrona; 2) fuga w wątorach (u beczek) 3) pianie koguta. *To give the*—*a pudding*, (*vulg.*) zadrzeć nogi, umrzeć. *To have a* —*to pluck with one*, (*fig.*) mieć z kim na pieńku, mieć mu co do wyrzucenia. *He has an ill*—*to pluck*, (*fig.*) twardy ma orzech do zgryzienia. —*'s feet*, marszczki pod oczami. —*foot*, jaskier (roślina). —*toe*, hyacynt (kwiat.)

TO CROW, *v. ir. n.* piać; (*fig. vulg.*) chełpić się, chwalić się.

CROWD, krôûd, *s.* ciżba, tłum, ścisk, natłok; gmin, pospólstwo; 2) (*vulg.*) skrzypce.

TO CROWD, *v.* 1) *a.* pchać, tłoczyć, napchać, natłoczyć, ścisnąć. *To*—*the sail* (*all the canvas*), rozwinąć wszystkie żagle; 2) *n.* sypać się tłumnie, tłoczyć się, cisnąć się do czego.

CROWDER, krôû-dûr, *s.* (*vulg.*) skrzypek, rzempoła.

CROWN, krôûn, *s.* korona; wieniec; ciemię czyli wierzchołek głowy. *The*—*of a hat*, dno kapelusza. —or—*piece*, korona (5 szelingów). *Shaven*—, tonsura, korona wystrzyżona na głowie. —*imperial* (—*thistle*), korona cesarska (roślina). —*post*, główny filar. —*scab*, krosty koło kopyta końskiego. —*wheel*, kółko w zegarkach. —*work*, fortyfikacyjna robota osłaniająca przykopy.

TO CROWN, *v. a.* koronować; uwieńczyć skronie, nagrodzić; uwieńczyć dzieło, dokonać, dopełnić, ukończyć.

CROWN, krôn, *part.* *zob.* TO CROW.

CROWNET, krôûn'-êt, *s.* *zob.* CORONET.

CROYLSTONE, krôîl'stôn, *s.* szpat kryształizowany.

TO CROYN, krôîn, *v. n.* bekać, beczeć (o jeleniach w rui).

CRUCIAL, krôô'-szê-âl *adj.* krzyżowy, na krzyż.

CRUCIAN, krôô'-szê-ân, karaś.

TO CRUCIATE, krôô'-szê-ât, *v. a.* męczyć, dręczyć.

CRUCIBLE, krôô'-sê-bl, *s.* tygiel do topienia metalów.

CRUCIFEROUS, krôô-sîf'-ê-rûs, *adj.* niosący krzyż.

CRUCIFIER, krôô'-sê-fî-ûr, *s.* krzyżujący, na krzyż wbijający.

CRUCIFIX, krôô'-sê-fîks, *s.* krucyfix.

CRUCIFIXION, krôô-sê-fîk'-szûn, *s.* ukrzyżowanie.

CRUCIFORM, krôô'-sê-fôrm, *adj.* nakształt krzyża, krzyżowaty.

TO CRUCIFY, krôô'-sê-fî, *v. a.* krzyżować, ukrzyżować.

CRUDE, krôôd, *adj.* surowy, twardy, niedogotowany; (*fig.*) niedojrzały, niedowarzony. —LY, *adv.* surowo. —NESS, *s.* surowość.

CRUDITY, krôô'-dê-tê, *s.* surowizna w żołądku; (*fig.*) niedowarzona wiadomość.

CRUEL, krôô'-îl, *adj.* srogi, okrutny, nielitościwy. —LY, *adv.* srogo, okrutnie, nielitościwie.

CRUELNESS, krôô'-îl-nês, *or* CRUELTY, krôô'-îl-tê, *s.* srogość, okrucieństwo.

CRUENTATE, krôô'-ên-tât, *adj.* krwią zbroczony.

CRUET, krôô'-ît, *or* CRUISE,

krôôs, *s.* flaszeczka, dzbanuszek (na ocet, oliwę).

CRUISE, krôôz, *s.* krążenie po morzu.

TO CRUISE, *v. n.* krążyć po morzu (o okrętach wojennych).

CRUISER, krôô'-zûr, *s.* statek wojenny krążący w pewnych punktach.

CRUM, CRUMB, krûm, *s.* miękusz (chleba); krzta, odrobina, okruszek.

TO CRUMBLE, krûm'-bl, *v.* 1) *a.* kruszyć, drobić, pokruszyć, zadrobić; 2) *n.* kruszyć się, rozsypać się.

CRUMMY, krûm'-mè, *adj.* kruchy, sypki, miałki.

CRUMP, krûmp, *adj.* krzywy. —*footed*, koślawy.—*shouldered*, garbarty.

CRUMPLE, krûm'-pl, *s.* fald, marszczka.

TO CRUMPLE, *v. a.* miąć, zmiąć, miętość, pogmatwać.

TO CRUNCH, krûnsz, *v. a.* zgryść, schrupać, schrustać.

CRUPPER, krûp'pûr, *s.* krzyż (konia); 2) podogonie.

CRURAL, krôô'-rål, *adj.* udowy, od uda.

CRUSADE, krôô-sâd', *or* CRUSADO, krôô-sâ'-dô, *s.* krucyata, wojna krzyżowa.

CRUSET, krôô-sît, *s.* tygiel złotnicki.

TO CRUSH, krûsz, *v. a.* zgnieść, rozgnieść, zadeptać; (*fig.*) zgnieść, zgnębić, pognębić.

CRUSH, *s.* uderzenie, starcie się.

CRUST, krûst, *s.* skorupa; ciasto na około pasztetu; skórka (u chleba); okruchy chleba schodzące ze stołu.

TO CRUST, *v.* 1) *a.* okryć skorupą; 2) *n.* zeskorupieć, skorupieć.

CRUSTACEOUS, krûs-tâ'-szûs, *adj.* skorupiasty. —*animals*, skorupiaki (gromada zwierząt).

CRUSTACEOUSNESS, krûs-tâ'-szûs-nês, *s.* skorupiastość.

CRUSTILY, krûs'-tê-lè, *adv.* zrzędnie, jadowicie, złośliwie.

CRUSTINESS, krûs'-tê-nês, *s.* części skórkowe, skorupiaste; (*vulg.*) zrzędność, jadowitość, tetryczność.

CRUSTY, krûs'-tè, *adj.* skórkę albo skorupę mający, (*vulg.*) zrzędny, tetryczny, kłótliwy, złośliwy.

CRUTCH, krûcz, *s.* kula, o której chodzą kulawi. *To go with crutches*, chodzić o kulach.

TO CRY, krî, *v. a.* i *n.* krzyczeć, wołać, zawołać; obwieszczać, ogłaszać, publikować; płakać; (*myśl.*) szczekać, gonić głosem. *To—one's eyes out*, wypłakać sobie oczy. *To be cried*, mieć swoje zapowiedzi ogłoszone. *I cry you mercy*, proszę o przebaczenie, za pozwoleniem. *To —against*, głośno co ganić, powstawać przeciw czemu. *To—down*, osławić; zakazać (kurs pieniędzy). *To—out*, zawołać, wykrzyknąć; (*Shaksp. H. VIII.*) być w bolach połogowych, być w połogu. *To—up*, zachwalać, wysławiać. CRY, *s.* krzyk, wołanie, okrzyk radości; obwoływanie, ogłaszanie po ulicach, płacz, lament. *A—of hounds*, psiarnia, psy gończe. *To commend one out of—*, wynosić kogo pod niebiosa.

CRYAL, krî'-âl, *s.* czapla.

CRYER, krî'-ûr, *s.* krogulczyk.

CRYPTIC, (—AL), krîp'-tîk, *adj.* skryty, ukryty, tajemny.—CALLY, *adv.* skrycie, tajemnie.

CRYPTOGAMOUS, krîp-tôg'-gâ-mûs, *adj.* (*bot.*) skrytopłciowy.

CRIPTOGAMY, krîp-tôg'-gâ-mè, *s.* (*bot.*) skrytość czyli niewyraźność płci w niektórych roślinach.

CRYPTOGRAPHY, krîp-tôg'-grâ-fè, *s.* krytopismo; sztuka pisania cyframi.

CRYPTOLOGY, krîp-tôl'-lô-dżè, *s.* skryty język.

CRYSTAL, krîs'-tâl, 1) *s.* kryształ. —or—*glass*), kryształ, szkło kryształowe. *Rock*—, kryształ kopalny; 2) *adj.* kryształowy; 3) CRYSTALS, *s. pl.* (*chem.*) kryształy uformowane z rozpuszczonych ciał.

CRYSTALLINE, krîs'-tâl-lîn, *or* krîs'-tâl-în, *adj.* kryształowy. —*humour*, kryształek w oku, płyn szklanny.

CRYSTALLIZATION, krîs-tâl-lèzâ'-szûn, *s.* krystalizacya.

TO CRYSTALLIZE, krîs'-tâl-lîz, *v.* 1) *a.* kryształizować; 2) *n.* kryształizować się.

CUB, kûb, *s.* lwię, lwiątko; niedźwiadek czyli piastun; lisię, lisiątko. młody wieloryb; (*vulg.*) chłopak, dziewczyna. *An unlicked*—, (*vulg.*) prostak, nieokrzesaniec. —*drawn*, (*Shaks. K. L.*) wyssany przez dzieci, dający pierś.

CUBATION, kû-bâ'-szûn, *s.* leżenie.

CUBATORY, kû'-bâ-tûr-è, *adj.* leżący.

CUBATURE, kû'-bâ-czûr, *s.* (*mat.*) kubiczność, bryłowatość; wynalezienie kubiczności.

CUBE, kûb, *s.* (*mat.*) sześcian. —*root*, pierwiastek sześcienny.

CUBEB, kû'-bêb, *s.* kubeba.

CUBIC, (—AL), kû'-bîk, *adj.* sześcienny, kubiczny. *Cubic root*, pierwiastek sześcienny.

CUBICALNESS, kû'-bê-kâl-nês, *s.* kubiczność, bryłowatość.

CUBICULARY, kû-bîk'-kû-lâ-rè, *adj.* służący do leżenia.

CUBIFORM, kû'-bê-fôrm, *adj.* kostkowaty, w kształcie sześcianu.

CUBIT, kû'-bît, *s.* łokieć (miara długości w starożytności).

CUBITAL, kû'-bê-tâl, *adj.* łokciowy.

CUCKOLD, kûk'-kûld, *s.* rogal, rogacz (mąż niewiernéj żony.)

TO CUCKOLD, *v. a.* przypiąć mężowi rogi.

CUCKOLDLY, kûk'-kûld-lè, *adj.* wyglądający na rogala.

CUCKOLDOM, kûk'-kûl-dûm, *s.* bractwo rogalów, noszenie rogów.

CUCKOO, kûk'-kôô, *s.* kukawka, kukułka.

CUCUMBER, kôô'-kûm-bûr, *s.* ogórek.

CUCURBITACEOUS, kû-kûr-bètâ'-szûs, *adj.* (*bot.*) arbuzowaty, dyniowy, z rodzaju dyni, bani.

CUCURBITE, kû'-kûr-bît, *s.* kukurbita, chemiczny alembik.

CUD, kûd, *s.* pokarm z pierwszego żołądka (zwierząt przeżuwających) powracający do powtórnego przeżucia. *To chew the—*, przeżuwać; *fig.* przetrawiać projekt, rozmyślać, rozważać.—*weed*, (—*worth*), kocanki (roślina).

CUDDEN, kûd'-dn, *or* CUDDY, kûd'-dè, *s.* bałwan, głupiec, jołop.

TO CUDDLE, kûd'-dl, *v. n.* (*vulg.*) skulić się, przytulić się; pieścić, cackać się.

CUDGEL, kûd'-żîl, *s.* kij, pałka.

TO CUDGEL, *v. a.* wyokładać kijem, dać kije.

CUE, kû, *s.* koniec, ogon; 2) ostatni wyraz roli aktora, na który następny odpowiada; 3) napomknienie, nadmienienie, podszeptanie; 4) humor. *To give one his—*, nakłaść komu w głowę, nauczyć go co ma czynić lub mówić.

CUERPO, kuêr'-pô, *s.* (z hiszpańskiego) w koszuli, nieubrany.

CUFF, kûf, *s.* szturchaniec, uderzenie pięścią; 2) mankiet; 3) zarękawek (z futra). *A—on the ear*, pięścią w pysk, policzek. *To go to cuffs*, pobić się, poczubić się.

TO CUFF, *v.* 1) *a.* szturchnąć, uderzyć pięścią, kułakiem; 2) *n.* bić się pięściami, na kułaki.

CUIRASS, kuê-râs', *s.* kirys, pancerz.

CUIRASSIER, kuê-râs-sêêr', *s.* kirasyer, pancerny żołnierz.

CUISH, kuîs, *s.* nabiodrki.

CULDEES, kûl'-dêz', *s.* † mnisi (dawniéj w Szkocyi).

CULINARY, kû'-lê-nâ-rè, *adj.* kuchenny.

TO CULL, kûl, *v. a.* wybrać, wybrakować, wyjąć, zasiągnąć, zbierać (kwiaty, owoce).

CULLER, kûl'-lûr, *s.* wybierający, przebierający.

CULLION, kûl'-yûn, *s.* jądra męskie; gałgan, łajdak. —LY, *adj.* łajdacki, gałgański.

CULLY, kûl'-lè, *s.* oszukany, wywiedziony w pole, na kpa wystawiony.

TO CULLY, *v. a.* okpić, oszukać, oszwabić, wystrychnąć na dudka.

CULMIFEROUS, kûl'-mîf'-fê-rûs, *adj.* (*bot.*) łodygowy, mający łodygi.

TO CULMINATE, kûl'-mê-nât, *v. n.* (*astr.*) dojść do południka, przechodzić przez punkt wierzchołkowy; *fig.* wznieść się, wygórować.

CULMINATION, kûl-mê-nâ'-szûn, *s.* (*astr.*) przechodzenie gwiazdy przez punkt wierzchołkowy; *fig.* wygórowanie, szczyt.

CULPABILITY, kûl-pâ-bîl'-lê-tè, *or* CULPABLENESS, kûl'-pâ-blnêss, *s.* karogodność, zawinienie.

CULPABLE, kûl'-pâ-bl, *adj.* karogodny, zasługujący na karę, winny.—LY, *adv.* karogodnie, naganie.

CULPRIT, kûl'-prît, *s.* winowajca;

CULTER, kůl'-tůr, *s.* krój (u pługa).
TO CULTIVATE, kůl'-tê-wât, *v. a.* sprawiać, uprawiać (ziemię); *fig.* kształcić, ukształcić, wykształcić, ulepszyć, wydoskonalić. *To—an acquaintance*, zachowywać stosunki znajomości. *To—a correspondence*, utrzymywać z kim korrespondencyą.
CULTIVATION, kůl-tê-wâ'-szůn, *s.* uprawa roli; *fig.* kształcenie, doskonalenie.
CULTIVATOR, kůl'-tê-wâ-tůr, *s.* rolnik; *fig.* ulepszyciel.
CULTURE, kůl'-czůr, *s.* uprawa roli; *fig.* kultura umysłowa, wydoskonalenie, wykształcenie.
CULVERIN, kůl'-wê-rîn, *s.* wężownica, śmigownica.
TO CUMBER, kům'-bůr, *v. a.* obarczyć, obciążyć, być komu ciężarem, naprzykrzać się.
CUMBERSOME, kům'-bůr-sům, *adj.* obarczający, będący ciężarem, naprzykrzony, uciążliwy. —LY, *adv.* do naprzykrzenia. —NESS, *s.* naprzykrzenie, uciążliwość.
CUMBRANCE, kům'-brâns, *s.* ciężar, obarczenie, zawada.
CUMBROUS, kům'-brůs, *adj. zob.* CUMBERSOME.
CUMFREY, *s. zob.* COMFREY.
CUMIN, kům'-mîn, *s.* kmin.
TO CUMULATE, kû'-mû-lât, *v. a.* gromadzić, skupić, nagromadzić, nazbierać.
CUMULATION, kû-mû-lâ'-szůn, *s.* nagromadzenie, zbieranie.
CUMULATIVE, kû-mû'-lâ-tîw, *adj.* nagromadzony, zebrany.
CUNCTATION, kůnk-tâ'-szůn, *s.* ociąganie się, odwlekanie, odwloka, odkładanie.
CUNCTATOR, kůnk-tâ'-tůr, *s.* zwlekający, odkładający do jutra.
CUNEAL, kû'-nê-ăl, *adj.* klinowy.
CUNEATED, kû'-nê-â-têd, *or* CUNEIFORM, kû'-nê-fôrm, *adj.* klinowaty.
CUNNING, kůn'-nîng, 1) *adj.* znający się na rzeczy, mądry, pronoza; chytry, przebiegły. *—fetch*, podstęp, fortel. *—ham*, (*vulg.*) głupiec. *—man*, wróżbit. *—woman*, wróżka; 2) *s.* znajomość rzeczy, mądrąść; chytrość; przebiegłość. —LY, *adv.* chytrze, przebiegle, fortelem. —NESS, *s.* chytrość, przebiegłość.
CUNT, kůnt, *s.* (*vulg.*) pichna, picza.
CUP, kůp, *s.* czara, puhar, filiżanka; kielich (u kwiatów); trunek; (CUPS, *pl.*) pijatyka. *In one's cups*, pijany. *They are—and can*, nierozdzielni przyjaciele, jeden bez drugiego nie stąpi. *—and saucer*, filiżanka i miseczka. *—board*, szafa, kredens. *—bearer*, podczaszy. *—shot*, (*—shotten*), pijany,.
TO CUP, *v. a.* stawić bańki.
CUPID, kû'-pîd, *s.* kupidyn, bóg miłości.
CUPIDITY, kû-pîd'-ê-tê, *s.* chciwość, łakomstwo.
CUPOLA, kû'-pô-lâ, *s.* kopula, bazylika.
CUPPER, kůp'-půr, *s.* cyrulik stawiający bańki.
CUPPING, kůp'-pîng, *s.* stawianie baniek. *—glasses*, bańki.
CUPREOUS, kû'-prê-ůs, *adj.* miedzisty.
CUR, kůr, *s.* kondel, pokurć; (*vulg.*) szelma, łajdak, galgan.
CURABLE, kû'-râ-bl, *adj.* dający się wyleczyć.
CURABLENESS, kû'-râ-bl-nês, *adj.* podobieństwo wyleczenia.
CURACY, kû'-râ-sê, *s.* podprobostwo.
CURATE, kû'-rât, *s.* podproboszcz, podpleban. —SHIP, *s. zob.* CURACY.
CURATIVE, kû'-râ-tîw, *adj.* leczący.
CURATOR, kû-râ'-tůr, *s.* kurator, opiekun.
CURB, kůrb, *s.* podbrodek (u musztuka) kryg; *fig :* hamulec, karby, kluby, powściągnienie.
TO CURB, *v. a.* zapiąć podbrodek, łańcuszek (u musztuka); *fig.* powściągnąć, hamować, trzymać w karbach, w ryzie, ukrócić, uskromić.
TO CURD, kůrd, *or* TO CURDLE, kůr'-dl, *v.* 1) *n.* zsiadać się, zsiąść się, krzepnąć; 2) *a.* sprawić zsiadłość.
CURDS, kůrdz, *s. pl.* zsiadłe, czyli kwaśne mleko.
CURDY, kůr'-dê, *adj.* zsiadły.
CURE, kůr, *s.* kuracya, leczenie, leki; 2) probostwo, plebania. *Under —*, w kuracyi. *To be past all —*, nie módz być wyleczonym. *To have a — for every sore*, (*prov.*) mieć lekarstwo na wszystko (gotową odpowiedź lub środek).
TO CURE, *v. a.* kurować, leczyć, uzdrowić.
CURELESS, kůr'-lês, *adj.* niedouleczenia.
CURER, kû'-růr, *s.* lekarz, doktor.
CURFEW, kůr'-fû, *s.* dzwonienie wieczorne na gaszenie światła i ognia (nakazane przez Wilhelma Zdobywcę).
CURIOSITY, kû-rê-ôs'-ê-tê, *s.* ciekawość; staranność, troskliwość; osobliwość.
CURIOUS, kû'-rê-ůs, *adj.* ciekawy; staranny, troskliwy, dokładny, skrupulatny, wybrydny; kunsztowny, misterny; osobliwy, szczególny. —LY, *adv.* ciekawie; kunsztownie, misternie. —NESS, *s. zob.* CURIOSITY.
CURL, kůrl, *s.* lok, kędzior. *— headed*, kędzierzawy.
TO CURL, *v.* 1) *a.* kędzierzawić, trefić, fryzować; 2) *n.* kędzierzawieć, zwijać się w kędziorki.
CURLEW, kůr'-lû, *s.* kulik (ptak błotny).
CURLING, kůr'-lîng, *s.* kędzierzawienie, fryzowanie. *—iron*, żelazko do fryzowania. *—papers*, papiloty.
CURLINGS, *s. pl.* chropowatość na rogach jelenia.
CURLY, kůr'-lê, *adj.* kędzierzawy.
CURMUDGEON, kůr-můd'-żůn, *s.* sknera, kutwa, żminda, wyga. —LY, *adj.* skneroważy, żmindacki.
CURRANT, kůr'-rân, *s.* porzeczka; 2) rodzynka.
CURRENCY, kůr'-rên-sê, *s.* bieg, obieg, cyrkulacya, kurs (monety, papierowych pieniędzy).
CURRENT, kůr'-rênt, 1) *adj.* krążący, będący w obiegu, w kursie; będący w używaniu, powszechnie przyjęty, ustalony; 2) *s.* nurt, prąd, pęd wody, strumień. —LY, *adv.* nieustannie, płynnie, szybko. —NESS, *s.* bieg, kurs; łatwość mówienia, płynność.
CURRICLE, kůr'-rê-kl, *s.* dwukonna kolaska.
CURRIER, kůr'-rê-ůr, *s.* garbarz.
CURRISH, kůr'-rîsz, *adj.* psi, warkliwy, warczący, zrzędny, kłótliwy.
TO CURRY, kůr'-rê, *v. a.* garbować, wyprawiać skóry; 2) chędożyć konia zgrzeblem. *To—one's coat (hide) well*, wygarbować komu skórę. *To — favour with one*, (*vulg.*) łasić się, podlizywać się komu, nadskakiwać.
CURRYCOMB, kůr'-rê-kôm, *s.* zgrzebło.
TO CURSE, kůrs, *v.* 1) *a.* przeklinać, złorzeczyć komu; dręczyć, naprzykrzać się; 2) *n.* kląć.
CURSE, *s.* przeklęcie, przekleństwo, złorzeczenie.
CURSED, kůr'-sêd, *adj.* przeklęty, niegodziwy. —LY, *adv.* przeklęcie; niegodziwie. —NESS, *s.* przeklęctwo, klątwa.
CURSHIP, kůr'-szîp, *s*, psia natura, hunctwoctwo, łajdactwo.
CURSITOR, kůr'-sê-tůr, *s.* kancelista, przepisywacz.
CURSORARY, kůr'-sô-râ-rê, *adj.* (*Shaksp. H. V.*), ulotny, powierzchowny.
CURSORILY, kůr'-sô-rê-lê, *adv.* szybko, ulotnie, naprędce.
CURSORINESS, kůr'-sô rê-nês, *adj.* ulotność, powierzchowność, brak zgłębienia.
CURSORY, kůr'-sô-rê, *adj.* szybki, ulotny. *A — view*, szybki rzut oka, przegląd powierzchowny, dorywczy.
CURST, kůrst, *adj.* przeklęty, niegodziwy, szkaradny; złośliwy, zrzędny, kłótliwy. —NESS, *s.* niegodziwość, złośliwość.
CURT, kůrt, *adj.* krótki.
TO CURTAIL, kůr-tâl', *v. a.* skrócić, obciąć, odciąć, uciąć.
CURTAIL, kůr'-tâl, *s.* szurgot, tluk, nierządnica; złodziéj; 2) *adj.* kusy, z uciętym ogonem, *— dog*, pies kusy. *— horse*, koń angliżowany.
CURTAILING — MENT), kůr-tâ'-lîng, *s.* obcinanie, odcinanie ucięcie.
CURTAIN, kůr'-tîn, *s.* kortyna, zasłona, firanka; 2) (*fort.*), kortyna, mur między dwiema basztami. *— lecture*, napomnienia dawane mężowi w łóżku. *To stand*

behind the —, uważać z boku co się dzieje.

TO CURTAIN, *v. a.* zasłonić firankami.

CURULE, kůr'-růl, *adj.* senatorski. —*chair*, słoniowe krzesło senatorskie (u Rzymian).

CURVATED, kůr'-wâ-têd, *adj.* zakrzywiony, zagięty.

CURVATION, kůr-wâ'-szůn, *s.* zakrzywianie, zaginanie.

CURVATURE, kůr'-wâ czůr, *s.* zakrzywienie, zagięcie.

CURVE, kůrw, 1) *adj.* krzywy; 2) *s.* linia krzywa.

TO CURVE, *v. a.* zakrzywić, skrzywić, zagiąć.

TO CURVET, kůr-wêt', *v. n.* robić korwety, być w korwetach (o koniu).

CURVET, kůr'-wêt, *s.* korwet, lansady.

CURVILINEAR, (—AL), kůr-wê-lîn'-yâr, *adj.* krzywy, w linii krzywéj.

CURVITY, kůr'-wê-tê, *s.* krzywość.

CUSHION, kůsz'-ln, *s.* poduszka, wezgłowie, materacyk (u krzeseł). —ED, *adj.* leżący na poduszce.

CUSP, kůsp, *s.* (*astr.*), rogi księżyca.

CUSPATED, kůs'-pâ-têd, *or* CUSPIDATED, kůs'-pê-dâ-têd, *adj.* (*bot.*), spiczasty, kolczasty.

CUSTARD, kůs'-tůrd, *s.* ciastko śmietankowe.

CUSTODY, kůs'-tô-dê, *s.* straż, warta, areszt; dozor, strzeżenie, piecza.

CUSTOM, kůs'-tům, *s.* zwyczaj, nawyknienie, obyczaj; 2) częste kupowanie (w sklepie); 3) cło. — *free*, wolny od opłaty cła. — *house*, komora celna. —*house officer*, celnik, urzędnik komory celnéj. — *house-duty*, cło, opłata na komorze.

CUSTUMABLE, kůs'-tům-â-bl, *adj.* zwyczajny, zwyczajowy. —LY, *adv.* zwyczajnie. —NESS, *s.* zwyczajność.

CUSTUMARILY, kůs'-tům-â-rê-lê, *adv. zob.* CUSTUMABLY.

CUSTUMARY, kůs'-tům-â-rê, *adj.* zwyczajowy, zwyczajny, zwykły.

CUSTUMER, kůs'-tům-ůr, *s.* kupujący (w jednym sklepie), chodzący pić (do jednego szynku), (*Shaksp. Oth.*), nierządnica.

TO CUT, kůt, *v. ir. a.* i *n.* ciąć, rąbać, krajać; wyrzynać, kastrować; rzezać, rznąć (na kamieniu i t. d.); zebrać (w kartach); ścigać się, strychować (o koniu kaleczącym sobie nogę nogą). *To—a caper*, hasać, pląsać. *To — capons*, kapłonić koguty. *To — corn*, żąć, kosić. *To — one's hair*, strzydz komu włosy, ostrzydz. *To — down*, ściąć, zrąbać. *To — a figure*, pięknie się wydawać, prowadzić ton, żyć z pańska. *To — the ground*, próć ziemię, uprawiać rolę. *To — one's throat with a feather*, latkę komu przypiąć, obmawiać po za oczy. *To — one's way*, przebić się, otworzyć sobie drogę, pojść na przebój. *To — off*, odciąć, odrąbać, odkroić; zgładzić, zniszczyć, wyplemić, wykorzenić. *To be—off*, umrzeć. *To — off from an estate*, wydziedziczyć. *To — off the provisions*, przeciąć dowóz żywności. *To — out*, wyciąć, wyrąbać, wykroić. *To — out work for one*, przyczynić komu kłopotu. *He is — out for a musician*, on stworzony na muzyka. *To — one out of his fortune*, pozbawić kogo majątku. *To — small*, krajać drobno. *To — short*, uciąć krótko; ukrócić, poskromić, poniżyć, upokorzyć. *To — the matter short*, krótko mówiąc, koniec końców. *To — teeth*, dostać zębów. *To — to pieces*, pokrajać, pociąć na drobne kawałki. *To — an army to pieces*, znieść wojsko nieprzyjacielskie, pobić na głowę. *To — the veins*, otworzyć żyły.

CUT, *pret i part.* (*zob.* TO CUT).

CUT, *s.* cięcie; szrama, kresa; 2) zraz (mięsa), płatek; skrawek, okrawek; 3) figura ryta na drzewie lub na miedzi; 4) zbieranie kart; *fig.* krój, moda. *To draw cuts*, ciągnąć słomki, losować. *He is of the same — (stamp)*, on jest tegoż samego gatunku, tego samego charakteru. *This is the shorter —*, to krótsza droga, krótszy sposób. — *glass*, rznięte szkło. — *purse*, rzezimieszek, złodziéj. — *throat*, morderca, zabójca; morderczy, zabójczy, okrutny. — *throat-place*, jaskinia zbójców.

CUTANEOUS, kû-tâ'-nê-ůs, *adj.* skórny. — *distempers*, choroby skóry.

CUTICLE, kû'-tê-kl, *s.* skórka.

CUTICULAR, kû-tîk'-û-lâr, *adj.* skórny.

CUTLASS, kůt'-lâs, *s.* kordelas.

CUTLER, kůt'-lůr, *s.* nożownik, fabrykant nożów.

CUTLERY, kůt'-lůr-ê, *s.* fabryka lub handel nożów.

CUTTER, kůt'-tůr, *s.* krający, tnący, obcinający. *Stone —*, kamieniarz; 2) *Cutter*, mały statek wojenny.

CUTTING, kůt'-tîng, 1) *part. adj.* krający, tnący; ostry, uszczypliwy; 2) *s.* krajanie, ciosanie. — *of the wood*, porąb, wyrąb, spuszczanie drzewa. CUTTINGS, *s. pl.* obrzynki, okrawki.

CUTTLE, kůt'-tl, (—*fish*), *s.* charmut, czernica (ryba wydająca sepiją używaną w malarstwie). — *bone*, sepja.

CWT, przez skrócenie, zamiast *hundred weigt*, centnar, cetnar.

CYCLE, sî'-kl, *s.* cykl, okres czasu.

CYCLOID, sî'-klôîd, *s.* (*mat.*), cykloida, linia krzywa.

CYCLOPAEDIA, sî-klô-pê'-dê-â, *s.* encyklopedya.

CYCLOPEAN, sî-klô-pê'-ân, *or* CYCLOPIC, sîk-klô'-pîk, *adj.* olbrzymi, ogromny.

CYGNET, sîg'-nêt, *s.* młody łabędź.

CYLINDER, sîl'î-n-důr, s. cylinder, walec.

CYLINDRIC (—AL), sê-lîn'-drîk, *adj.* cylindryczny, walcowaty.

CYMBAL, sîm'-bâl, *s.* cymbał.

CYNANTHROPY, sê-nân'-*thrô*-pê, *s.* psia wścieklizna (u ludzi).

CYNIC, sîn'-îk, 1) *s.* cynik, filozof sekty założonéj przez Dyogenesa; 2) — (—AL), cynicki, psi; brudny, ohydny, plugawy.

CYNASURE, sîn'-ô-szůr, *s.* (*ast.*) mniejsza niedźwiedzica.

CYPRESS, sî'-prês, *s.* (— *tree*), cyprys, drzewo cyprysowe.

CYPRUS, sî'-průs, *s.* wyspa Cypr; 2) krepa żałobna.

CYST, sîst, *or* CYSTIS, sîs'-tîs, *or* CYSTOMA, sîs'-tô-mâ, *s.* bąbel, pęcherz zawierający ropę.

CYSTIC, sîs'-tîk, *adj.* zawarty w pęcherzu.

CYSTOTOMY, sîs-tôt'-tô-mê, *s.* sztuka otwierania wrzodów.

CZAR, zâr, *s.* car moskiewski.

CZARINA, zâ-rê'-nâ, *s.* carowa moskiewska.

D

DAB, dâb, *s.* klaps, uderzenie dłonią; 2) szmatka, gałganek; 3) *A — of dirt*, obryzg; 4) (*vulg.*), artysta. *A fat —*, tłusty kawałek. — *chick*, nurokaczka, tracz.

TO DAB, *v. a.* klapsnąć, dać klapsa; 2) odwilżać, obmywać ranę.

TO DABBLE, dâb'-bl, *v.* 1) *a.* mazać, smarować, gwazdać; obryzgać błotem; 2) *n.* pluskać się w wodzie, babrać się w błocie, gmerać; *fig.* partaczyć, fuszerować. *To —* (or *to be dabbling with one*), namawiać, podmawiać kogo. *You will always be dabbling*, wtrącasz się zawsze w nieswoje rzeczy. *He dabbles in phisic*, zajmuje się medycyną, lekami, (na których się nie zna).

DABBLER, dâb'-lůr, *s.* partacz, fuszer.

DABSTER, dâb'-stůr, *s.* (*vulg.*) majster, biegły w swoim kunszcie.

DACE, dâs, *s.* kleń (ryba).

DACTYLE, dâk'-tîl, *s.* daktyl (stopa w wierszu łacińskim lub greckim, złożona z syllaby długiéj i dwóch krótkich, — *v v*).

DAD, dâd, *or* DADA, dâd'-dâ, *or* DADDY, dâd'dê, *s.* tata, tatulo, tatunio.

DADDOCK, dâd'-dôk, spróchniałe drzewo.

DAFFODIL, dâf'-fô-dîl, *or* DAFFODILLY, dâf-fô-dîl'-lê, *or* DAFFODOWNDILLY, dâf-fô-dôůn-dîl'-lê, *s.* pełny narcyz. *daffodillily*, złotogłów.

TO DAFT, dâft, *v. a.* odrzucić, odtrącić.

DAG, dâg, *s.* † pistolet, krócica; 2) puginał.

DAGGER, dâg'-ůr, *s.* sztylet, puginał. *To be at —'s drawing*,

być zażartym jeden na drugiego, żyć jak pies z kotem, nie cierpieć się nawzajem.

TO DAGGLE, dâg'-gl, *v. a.* i *n.* wlec po błocie, zaszargać, obszargać; zaszargać się. DAGGLETAIL, *adj.* zaszargany, zabłocony; 2) *s.* (*vulg.*), flądra, niechlujna kobiéta.

DAILY, dâ'-lè, 1) *adj.* codzienny, każdodzienny. *Our — bread*, chleb nasz powszedni; 2) *adv.* codziennie.

DAINTILY, dân'-tè-lè, *adv.* smacznie, wytwornie, wyśmienicie, ślicznie, ładnie.

DAINTINESS, dân'-tè-nès, *s.* łakotliwość, łakomstwo na przysmaczki; łakocie, przysmaczki, specyał; wykwintność, wytworność, wybrydność.

DAINTY, dân'-tè, 1) *adj.* łakotliwy, łakomy na przysmaczki, wykwintny, wytworny, delikatny, wybrydny; śliczny, ładny, kształtny; 2) *s.* łakotka, przysmaczek, smaczny kęs, specyał.

DAIRY, dâ'-rè, *s.* dojarnia. — *house*, mleczarnia. — *maid* (— *woman*), dojka.

DAISY, dâ'-zè, *s.* stokroć, złocień pospolity.

DALE, dâl, *s.* dolina.

DALIANCE, dâl'-lè-âns, *s.* pieszczota, karesy; krotochwila; spółkowanie małżeńskie; 2) zwłoka, odwłoka, mitręga. *To be at —*, igrać, żartować, swawolić.

DALLIER, dâl'-lè-ûr, *s.* pustak, figlarz, żartowniś; 2) mitręga, maruda.

TO DALLY, dâl'-lè, *v. n.* i *a.* pieścić się, cackać się, delektować się; igrać, swawolić, żartować; 2) odkładać, marudzić.

DAM, dâm, *s.* samica (niektórych zwierząt); 2) tama, grobla.

TO DAM UP, *v. a.* tamować, zatamować (wodę); zatknąć. *To — up a window*, skasować okno, zabić, zamurować.

DAMAGE, dâm'-mîdż, *s.* szkoda, strata, uszkodzenie, szkody poniesione; wynagrodzenie szkody. *Costs and damages*, w. p. powrócenie szkód i strat. *what is the —?* (*vulg.*), czyli moja w tém wina?

TO DAMAGE, *v.* 1) *a.* uszkodzić, zrobić szkodę; 2) *n.* szkodować, ponieść szkodę.

DAMAGEABLE, dâm'-îdż-â-bl, *adj.* podlegający uszkodzeniu. — *goods*, łatwo psujące się towary; szkodliwy.

DAMASCENE, dâm'-zn, *s.* śliwka damascena.

DAMASK, dâm'-ûsk, *s.* adamaszek. — *blade*, szabla damasceńska. — *linen*, bielizna stołowa w desenie. — *napkins*, serwety w desenie. — *plum* (— *prune*), *zob.* DAMASCENE. — *rose*, roża karmazynowa.

TO DAMASK, *v. a.* blachmalować czyli wykładać szablę blaszkami złotemi lub srebrnemi; 2) wyrabiać tkaninę w deseń.

DAME, dâm, *s.* tytuł dawany kobiétom zamężnym średniego i niższego stanu; gosposia, gospodyni.

TO DAMN, dâm, *v. a.* potępić, skazać na wieczną karę; potępić, wygwizdać, wyświstać; *Damn it!* (*vulg*), do kata! do kaduka! niech to kaci wezmą!

DAMNABLE, dâm'-nâ-bl, *adj.* godzien potępienia; (*vulg.*), niegodziwy, przeklęty; —LY, *adv.* szkaradnie, okropnie, niezmiernie; *he is — angry*, diabelnie zły.

DAMNATION, dâm-nâ'-szûn, *s.* potępienie wieczne; (*vulg.*), do pomsty! niech to diabli porwą! niech to piorun trzaśnie!

DAMNATORY, dâm'-nâ-tûr-è, *adj.* potępiający.

DAMNED, dâmmd, 1) *adj.* potępiony; przeklęty, szkaradny, okropny, obmierzły; 2) *the —*, *s. pl.* potępieni, potępieńcy.

DAMNIFIC, dâm-nîf'-îk, *adj.* szkodliwy.

TO DAMNIFY, dâm'-nè-fl, *v. a.* uszkodzić, zepsuć.

DAMP, dâmp, 1) *adj.* wilgotny, mokry; *fig.* ostudzony, zbity z tonu, pozbawiony odwagi; 2) *s.* wilgoć, wilgotny wyziew; *fig.* ostuda, obawa, zwątpienie; *to cast a — upon one's spirits*, ostudzić czyj zapał, odebrać mu odwagę, zmartwić, zasmucić.

TO DAMP, *v. a.* zwilżyć, zmoczyć; *fig.* ostudzić zapał, zrazić, odstręczyć, zniechęcić.

DAMPISH, dâm'-pîsz, *adj.* nieco wilgotny.

DAMPISHNESS, dâmp'-îsz-nès, *or*, DAMPNESS, dâmp'-nès, *s.* wilgotność, mokrość.

DAMPY, dâm'-pè, *adj.* zniechęcony, smutny, posępny.

DAMSEL, dâm'-zêl, *s.* Panna, dziewczyna.

DAMSON, dâm'-zn, *s. zob.* DAMASCENE.

DAN, dân, *s.* 1) skróc: z Daniel; 2) tytuł przydawany dawniéj do imion męzkich (hiszp: *Don*).

TO DANCE, dâns. *v. n.* i *a.* tańczyć, tańcować; *to—attendance*, czekać na kogo z uniżonością; *to— to every man's pipe*, *prov.* skakać jak kto zagra, trafiać do humoru każdego; *to—upon nothing*, (*vulg.*) zostać powieszonym.

DANCE, *s.* taniec.

DANCER, dân'-sûr, *s.* tancerz, tanecznik.

DANCING. dân'-sîng, *s.* tańczenie, tańcowanie; — *master*, tancmistrz; — *school*, szkoła tańców.

DANCY, dân'-sè, *adj. Herald.* w ząbki.

DANDELION, dân-dè-ll'-ûn, *s.* (roślina), brodawnik mleczowy, papawa, czyli świnia sałata.

DANDIPRAT, dân'-dè-prât, *s.* (*vulg.*), człeczek, kordupel.

TO DANDLE, dân'-dl, *v. a.* kołysać (dziecko) na kolanach, cackać, pieścić.

DANDLER, dând'-lûr, *s.* dzieciolubnik.

DANDRUFF, dân'-drûf, *s.* brud, papry na głowie.

DANDY. dân'-dè, *s. mod.* elegant, modniś, fircyk, wiercipięta.

DANE, dân, 1) *adj.* duński; 2) *s.* Duńczyk; — *geld*, 1) podatek wybierany za Ethelreda II (1002), dla okupienia się od napadów duńskich; 2) na zbudowanie okrętów dla odparcia tych napadów; 3) danina po 12 *pence* z morga przez Saxonów Duńczykom płacona.

DANEWORT, dân'-uûrt, *s.* chebd.

DANGER, dân'-dżûr, *s.* niebezpieczeństwo.

DANGERLESS, dân'-dżûr-lès, *adj.* bezpieczny.

DANGEROUS, dân'-dżûr-ûs, *adj.* niebezpieczny; —LY, *adv.* niebezpiecznie; —NESS, *s.* niebezpieczność.

TO DANGLE, dâng'-gl, *v. n.* dyndać, kołysać się (wisząc); *to — after*, wieszać się przy kim, czepiać się; *to — after a woman*, smalić cholewki do kobiety, być w ciągłych koperczakach, nigdy jéj nie odstępować.

DANGLER, dâng'-glûr, *s.* kobieciarz, niewieściuch.

DANK, dângk, *s.* wilgotny, mokry.

DANKISH, dângk'-îsz, *adj.* wilgotnawy.

DANUBE, dân'-ûb, *s.* Dunaj.

DAPPER, dâp'-pûr, *adj.* zwinny, fertyczny, ruchawy, rzeski, raźny.

DAPPERLING, dâp'-pûr-lîng, *s.* mały zuch, zuchowata sztuka.

DAPPLE, dâp'-pl, *adj.* jabłkowity, w jabłka, nakrapiany, tarantowaty; — *grey*, siwo nakrapiany, siwy w jabłka.

TO DAPPLE, *v. a.* nakrapiać, upstrzyć.

TO DARE, dâr, 1) *v. ir. n.* śmieć, ośmielić się, odważyć się; 2) *v. r. a.* smiało się stawić, wyzywać, urągać; *I — say*, wiem z pewnością, jestem przekonany, śmiało powiedzieć mogę; *if I may — to say so*, jeżeli mi tak wolno powiedzieć; *to — larks*, polować na skowronki ze zwierciadłem.

DARING, dâ'-rîng, *adj.* śmiały, odważny, nieustraszony; —LY, *adv.* śmiało, odważnie; —NESS, *s.* śmiałość.

DARK, dârk, 1) *adj.* ciemny, niewidny; *fig.* ciemny, niejasny; ciemny, nieoświecony; 2) *s.* ciemność, zmrok; *in the —*, pociemku; *to leave one in the —*, zostawić kogo w pociemku; nie objaśnić go w czém; *it grows —*, zmierzcha się, zmrok pada; *Joan is as good as my lady in the —*, *prov.* w nocy wszystkie koty bure.

TO DARKEN, dâr'-kn, 1) *v. a.* zaćmić, zaciemnić; 2) *n.* ściemnić się; *to — the door*, *fig.* stąpić na próg, wejść do domu.

DARKISH, dâr'-kîsz, *adj.* ciemnawy.

DARKLING, dârk'-lîng, *adv.* (w poezyi), w ciemności.

DARKLY, dârk'-lè, *adv.* ciemno, niejasno.

DARKNESS, dârk'-nĕs, *s.* ciemność; *fig.* ciemnota; piekło.

DARKSOME, dârk'-sům, *adj.* ciemny.

DARLING, dâr'-lĭng, 1) *adj.* luby, kochany, ukochany; 2) *s.* ulubieniec, faworyt; pieszczone dziecko, pieszczoch.

TO DARN, dârn, *v. a.* cerować.

DARNEL, dâr'-nĭl, *s.* kąkol.

DART, dârt, *s.* dżeryt, dziryda, grot, wszelki pocisk.

TO DART, 1) *v. a.* ciskać, cisnąć, miotać; ciskać, rzucać promienie; 2) *n.* lecieć (jak strzała). *To — at, on*, wlecieć na co, wlecieć dokąd, wpaść. *To — at the window*, wlecieć przez okno (o ptaku). *A darting look*, wzrok przeszywający.

TO DASH, dâsz, *v. a.* i *n.* uderzyć, trącić, cisnąć o ziemię, pobić, potłuc, zgruchotać, zdruzgotać; *fig:* zniweczyć, wniwecz obrócić; rozbić się, rozprysnąć się, roztłuc się; pluskać się po wodzie. *To — a design*, zniweczyć zamiar. *To — one on the chaps*, (*vulg.*) zamalować kogo w pysk. *to — to (into) pieces*, rozbić, potłuc, zgruchotać. *To — one's pride*, upokorzyć kogo, zetrzeć czyją dumę. *To — one out of countenance*, zmieszać, zawstydzić kogo. *To — against*, uderzyć, trącić o co. *Our ship was like to — against a rock*, nasz okręt mało się nie rozbił o skałę. *To — out*, wybić, wysadzić; wymazać, wykreślić. *To — one's brains out*, rozbić komu głowę, mózg mu wysadzić.

DASH, 1) *s.* raz, cios, uderzenie, starcie się, uderzenie jednego o drugie; pociągnienie pióra; kreska, linijka. *At one —*, od razu, za jednym cięciem; 2) *adv.* plusk, plask.

DASHING, dâsz'-ĭng, *part. s.* i *adj. zob.* TO DASH. *A — fellow*, żwawy, rzeski, dziarski, zwinny człowiek; (*vulg.*) wietrznik, świszczypałka.

DASTARD, dâs'-târd, 1) *s.* tchórz; 2) *adj.* tchórzliwy, bojaźliwy, nikczemny.

TO DASTARDIZE, dâs'-târ-dĭz, *v. a.* zastraszyć, napędzić pietra.

DASTARDLY, dâs'-târd-lè, *adv.* tchórzliwie, bojaźliwie.

DASTARDY, dâs'-târ-dè, *s.* tchórzliwość.

DATE, dât, *s.* data; rok na monecie; 2) daktyl (owoc). — *tree*, drzewo daktylowe.

TO DATE, *v. a.* datować.

DATELESS, dât'-lĕs, *adj.* bez daty.

DATIVE, dâ'-tĭw, *adj.* i *s.* dodany, wyznaczony z urzędu. — *tutelage*, wyznaczona z urzędu opieka. — *or — case*, *gram.* trzeci przypadek.

DATUM, dâ'-tům, *s.* danie, fakt.

TO DAUB, dâub, *v. a.* mazać, bazgrać, gwazdać; *fig:* świecić baki, pochlebiać.

DAUB, *s.* liche malowidło, bohomaz.

DAUBER, dâu'-bûr, *s.* lichy malarz, bazgracz.

DAUBY, dâu'-bè, *adj.* lipki, kłejki.

DAUGHTER, dâu'-tûr, *s.* córka. — *in law*, synowa.

TO DAUNT, dânt, *v. a.* zastraszyć. przestraszyć, ustraszyć.

DAUNTLESS, dânt'-lĕs, *adj.* nieustraszony.

DAUNTLESSNESS, dânt'-lĕs-nĕs, *s.* nieustraszność.

DAUPHIN, dâu'-fĭn, *s.* delfin, przed 1830, najstarszy syn króla Francyi.

DAVID, dâ'-wĭd, *s.* (*Davy* zdrob.), Dawid.

DAW, dâu, *s.* kawka.

TO DAWDLE, dâu'-dl, *v. n.* mitrężyć czas, baraszkować.

TO DAWN, dâun, *v. n.* świtać, dnieć.

DAWN, *s.* świt, dnienie, brzask. — *of life*, *fig:* poranek życia.

DAY, dâ, *s.* dzień, światło dzienne; dzień, doba; dzień bitwy, zwycięztwo. *To —, this —*, dziś, dzisiaj. *To this —*, podziś dzień. *The — before yesterday*, pozawczoraj, onegdaj. *This — month*, od dziś za miesiąc. *— after —*, dzień po dniu. *Twice a —*, dwa razy na dzień. *From — to —*, odednia do dnia. *In his days*, za jego życia. *— bed*, kanapa. *— book*, dyaryusz, dziennik. *— break*, świt, dnienie, brzask. *— labour*, robota na dnie. *— labourer*, wyrobnik. *— light*, światło dzienne, biały dzień. *— lily*, złotogłów (kwiat). *— peep*, świt, brzask. *— scholar*, uczeń dochodzący (nie stojący na pensyi). *— spring*, świt, dnienie. *— time*, czas dzienny. *— work*, robota dzienna.

TO DAZZLE, dâz'-zl, *v.* 1) *a.* omamić, zaślepić (blaskiem); 2) *n.* olsnąć.

DEACON, dè'-kn, *s.* dziekan, diakon. —NESS, *s.* diakonka, w pierwiastkowym kościele, wdowa używana do pewnych posług kościelnych. —RY (—SHIP), dziekaństwo, diakoństwo.

DEAD, dĕd, 1) *adj.* umarły; *fig:* obumarły, bez życia, bez duszy, martwy; zwietrzały; 2) *s.* głucha cisza. *In the — of night*, w głuchéj nocy; 3) *s. pl. The —*, umarli. *The quick and the —*, żywi i umarli. *A service for the —*, nabożeństwo za umarłych. *— bargain*, tanio, po niczemu. *— coal*, zgasłe węgle. *— colour*, (w malarstwie) tło. *— drink*, zwietrzały trunek. *— drunk*, pijany jak sztok. *— flesh*, dzikie mięso. *— lift*, toń, niedola. *— nettle*, głucha pokrzywa. *A — sale*, powolny odbyt towarów. *— water*, stojąca woda. *Stand or you are a — man*, stój, albo padniesz trupem. *To work for a — horse*, (*vulg.*) pracować na zapłacenie dawnego długu. *To help one at a — lift*, (*vulg.*) wyrwać kogo z toni, postawić na nogi.

TO DEADEN, dĕd'-dn, *v.* 1) *a.* osłabić; przytłumić, przygasić; 2) *n.* osłabnąć, stracić moc.

DEADLY, dĕd'-lè, 1) *adj.* śmiertelny; straszny, okrutny, nieubłagany. — *enemy*, śmiertelny, zaciety nieprzyjaciel. *A — deal*, (*vulg.*) okrutna moc, mnóstwo; 2) *adv.* śmiertelnie, strasznie, okrutnie.

DEADNESS, dĕd'-nĕs, *s.* niemoc, obumarłość, osłabienie, odtrętwiałość.

DEAF, dĕf, *adj.* głuchy. (— *to*) głuchy na co. — *nut*, głuchy (pusty) orzech. *To make as if one were —*, udawać głuchego. — *and dumb*, głuchoniemy.

TO DEAFEN, dĕf'-fn, *v. a.* zagłuszyć, ogłuszyć.

DEAFLY, dĕf'-lè, *adv.* głucho.

DEAFNESS, dĕf'-nĕs, *s.* głuchota.

DEAL, dĕl, *s.* część, ilość, mnogość, mnóstwo. *A good (great) —*, wiele. *To keep a — of stir*, hałasować wiele, czynić wiele hałasu. *To be in a great — of trouble*, mieć wiele kłopotu. *To think a great — of one*, mieć dla kogo wiele szacunku; 2) dawanie kart. *I have the — (it is my —)*, na mnie teraz karty dawać; 3) sośnina. *— s or — boards*, sosnowe tarcice.

TO DEAL, *v. ir a.* i *n.* dać, udzielić, obdzielić, wydzielić; handlować, prowadzić handel; mieć do czynienia; obchodzić się, postępować. *To — one a blow*, zadać komu cios, uderzyć. *To — (the cards)*, dawać karty. *To — well or ill by (with) one*, źle lub dobrze z kim się obchodzić, postąpić. *To — in*, handlować czém, kupczyć, prowadzić handel. *He deals in all sorts of commodities*, wszystkiemi towarami handluje. *To — with*, obchodzić się, postępować, traktować w jaki sposób. *To — with one by fair means*, łagodnie z kim się obchodzić, używać łagodnych środków. *To — honestly with one*, uczciwie z kim postąpić.

TO DEALBATE, dè-âl'-bât, *v. a.* bielić.

DEALBATION, dè-âl-bâ'-szůn, *s.* bielenie.

DEALER, dè'-lûr, *s.* handlarz, kupiec. *Plain —*, uczciwy, otwarty człowiek. *False — (double —)*, fałszywy człowiek, frant, oszust.

DEALING, dè'-lĭng, *s.* handlowanie, kupczenie; handel; doczynienie; obchodzenie się, obejście, postępowanie. *I have no — with him*, nie mam z nim nic do czynienia. *There is no — with him*, nie można z nim trafić do końca. *Honest —, (plain —, upright —)*, uczciwość, prawość, dobra wiara.

DEALT, dĕlt, *pret.* i *part.* (*zob.* TO DEAL). *He is hard to be — with*, trudno z nim przyjść do końca. *Basely — with*, z którym sobie niegodziwie postąpiono.

DEAMBULATION, dè-âm-bů-lâ'-szůn, *s.* spacer, przechadzka.

DEAN, dèn, *s.* dziekan.

DEANERY, dè'-nůr-è, *or* DEANSHIP, dèn'-szĭp, *s.* dziekania, dziekaństwo.

DEAR, dèr, *adj. adv.* i *s.* ko-

chany, luby, drogi; drogo; (*Shaksp*), obrzydły, obmierzły, straszny, okropny. *O — !* patrzcie go się! — *me!* dla Boga! *A — Joy*, (*vulg.*) Irlandczyk.

DEARLY, dêr'-lê, *adv.* drogo; z całego serca.

DEARNESS, dêr'-nês, *s.* drogość, drożyzna; miłość, przywiązanie.

DEARTH, dêr*th*, *s.* niedostatek, nieurodzaj, głód, drożyzna.

TO DEARTICULATE, dê-âr-tik'-ù-lât, *v. a.* rozebrać na części, rozdzielić.

DEATH, dê*th*, *s.* śmierć. *To put to* —, odebrać życie. *It is* —, to śmiercią pachnie, grozi. *As sure as* —, jak cię śmierć nie minie, jak Bóg na niebie. *To be wounded to* —, być śmiertelnie ranionym. *To be at the point of* —, umierać, konać. *To sit upon life and* —, sądzić kogo kryminalnie. — *bed*, śmiertelne łoże. — *knell*, dzwonienie pogrzebowe. —' *sman*, kat. — *watch*, świdryk, kołatek (*owad*).

DEATHFUL, dê*th*'-fûl, *adj.* morderczy, zabójczy.

DEATHLESS, dê*th*'-lês, *adj.* nieśmiertelny.

DEATHLIKE, dê*th*'-lik, *adj.* podobny do śmierci.

TO DEBAR, dê-bâr *v. a.* wyłączyć, wykluczyć, zagrodzić drogę do czego, wzbronić. *To — one's self from no pleasure*, nieodmawiać sobie żadnéj przyjemności.

TO DEBARK, dê-bârk', *zob.* TO DISEMBARK.

TO DEBASE, dê-bâs', *v. a.* poniżyć, spodlić, upodlić.

DEBASEMENT, (DEBASING), dê-bâs'-mênt, *s.* poniżenie, spodlenie, upodlenie.

DEBASER, dê-bâ'-sûr, *s.* poniżający, upodlający; fałszerz monety.

DEBATABLE, dê-bât'-â-bl, *adj.* sporny, będący przedmiotem sporu.

TO DEBATE, dê-bât', *v. a.* roztrząsać, rozbierać, rozprawiać, dyskutować.

DEBATE, *s.* roztrząsanie, rozbiór, rozprawa, dyskussya. —FUL, *adj.* sporny, zwadliwy.—MENT, *s.* spor, rozprawa.

DEBATER, dê-bâ'-tûr, *s.* roztrząsacz, rozbierający punkta sporne.

TO DEBAUCH, dê-bâucz', *v. a.* psuć, zepsuć, prowadzić na rozpustę, rozbestwić.

DEBAUCH, *s.* rozpusta, rozwiązłe życie; pijatyka.

DEBAUCHEE, dêb-ô-szê', s. rozpustnik, birbant.

DEBAUCHER, dê-bâucz'-ûr, *s.* podmawiający do rozpusty; DEBAUCHERY, *s.* rozpusta, rozwiązłość.

DEBAUCHMENT, dê-bâucz'-mênt, *s.* zepsucie, uwodzenie do rozpusty.

TO DEBEL, dê-bêl, *or* TO DEBELLATE, dê-bêl'-lât, *v. a.* zwojować, zawojować.

DEBELLATION, dêb'-bêl-lâ'-szûn, *s.* zwojowanie, zawojowanie.

DEBENTURE, dê-bên'-czûr, *s.* assygnacya na wypłacenie summy należnéj.

DEBILE, dêb'-il, *adj.* słaby, osłabiony, bezsilny.

TO DEBILITATE, dê-bil'-ê-tât, *v. a.* osłabić, zwątlić.

DEBILITATION, dê-bil-ê-tâ'-szûn, *s.* osłabienie, zwątlenie.

DEBILITY, dê-bil'-ê-tê, *s.* niemoc, słabość, bezsilność.

DEBONAIRE, dêb-ô-nâr', *adj.* dobroduszny, powolny, słodki, uprzejmy. — LY, *adv.* dobrodusznie, słodko.

DEBORAH, dêb'-ô-râ, *s.* Debora.

DEBT, dêt, *s.* dług. *To be in* —, mieć długi. *To run into* —, zadłużyć się. *To get out of* —, wybrnąć z długów. *To pay the — of nature*, wypłacić dług śmiertelności.

DEBTOR, dêt'-tûr, *s.* dłużnik.

DECADE, dêk'-âd, *s.* dekada, dziesiątka.

DECADENCY, dê-kâ'-dên-sê, *s.* chylenie się do upadku.

DECAGON, dêk'-â-gôn, *s.* dziesięciokąt.

DECALOGUE, dêk'-â-lôg, *s.* dziesięcioro Boże przykazanie.

TO DECAMP, dê-kâmp', *v. n.* ruszyć z obozu, zdjąć obóz.

DECAMPMENT, dê-kâmp'-mênt, *s.* zdjęcie obozu, wyruszenie z obozu.

TO DECANT, dê-kânt', *v. a.* odcedzić, odlać, przelać.

DECANTATION, dêk-kân-tâ'-szûn, *s.* odcedzenie, odlanie.

DECANTER, dê-kân'-tûr, *s.* karafka.

TO DECAPITATE, dê-kâp'-ê-tât, *v. a.* ściąć (głowę).

DECAPITATION, dê-kâ-pê-tâ'-szûn, *s.* ścięcie.

TO DECAY, dê-kâ', *v. n.* chylić się do upadku, upadać podupadać.

DECAY, (DECAYING), *s.* chylenie się do upadku, podupadanie. *To go (fall) to* —, podupadać. *A beauty gone to* —, przekwitła piękność.

DECEASE, dê-sês', *s.* zejście (ze świata), śmierć, zgon.

TO DECEASE, *v. n.* zejść (ze świata), umrzeć.

DECEIT, dê-sêt', *s.* oszukanie, oszukaństwo. —FUL, *adj.* oszukujący; omylny, zwodniczy.—FULLY, *adv.* chcąc oszukać; omylnie. — FULNESS, *s.* oszukaństwo; omylność.

DECEIVABLE, dê-sê'-wâ-bl, *adj.* dający się oszukać. —NESS, *s.* łatwość z jaką się kto daje oszukać.

TO DECEIVE, dê-sêw', *v. a.* oszukać; omylić.

DECEIVER, dê-sê'-wûr, *s.* oszukaniec, zwodziciel.

DECEMBER, dê-sêm'-bûr, *s.* grudzień.

DECEMVIR, dê-sêm'-wîr, *s.* decemwir (jeden z 10 urzędników w dawnym Rzymie).

DECEMVIRATE, dê-sêm'-wê-rât, *s.* decemwirat.

DECENCY, dê'-sên-sê, *s.* przyzwoitość, przystojność, obyczajność.

DECENNIAL, dê-sên'-nê-âl, *adj.* dziesięcioletni.

DECENT, dê'-sênt, *adj.* przyzwoity, przystojny, dorzeczny, obyczajny. —LY, *adv.* przyzwoicie, przystojnie.

DECEPTIBILITY, dê-sêp-tê-bil'-ê-tê, *s. zob.* DECEIVABLENESS.

DECEPTIBLE, dê-sêp'-tê-bl, *adj. zob.* DECEIVABLE.

DECEPTION, dê-sêp'-szûn, *s.* oszukanie, oszukaństwo.

DECEPTIOUS, (—TIVE), dê-sêp'-szûs, *adj. zob.* DECEITFUL.

DECEPTORY, dês'-êp-tûr-ê, *adj.* zwodniczy, omylny.

DECERPTION, dê-sêrp'-szûn, *s.* ujęcie, uszczuplenie.

DECESSION, dê-sêsz'-ûn, *s.* odejście, odjazd.

TO DECHARM, dê-czârm', *v. a.* odczarować, zdjąć urok.

TO DECIDE, dê-sîd', *v. a.* rozstrzygnąć, zdecydować, rozsądzić. (— *on*, *upon*), postanowić, zdecydować się, umyślić.

DECIDEDLY, dê-sî'-dêd-lê, *adv.* stanowczo, niezawodnie, niewątpliwie.

DECIDENCE, dês'-ê-dêns, *s.* odpadnienie, odpadek.

DECIDER, dê-sî'-dûr, *s.* roztrzygacz, sędzia.

DECIDUOUS, dê-sîd'-ù-ûs, *adj.* odpadający; (*bot.*) jednoroczny, jednoletni.

DECIMAL, dês'-ê-mâl, *adj.* dziesiątkowy, dziesiętny.

TO DECIMATE, dê--sê-mât, *v. a.* dziesiątkować, ukarać dziesiątego.

DECIMATION, dês-ê-mâ'-szûn, *s.* dziesiątkowanie.

TO DECIPHER, dê-sî'-fûr, *v. a.* odcyfrować, wyczytać, wyjaśnić.

DECIPHERER, dê-sî'-fûr-ûr, *s.* biegły w odcyfrowaniu,

DECISION, dê-sîz'-ûn, *s.* decyzya, rozstrzygnienie, postanowienie.

DECISIVE, dê-sî'-sîw, *adj.* stanowczy. —LY, *adv.* stanowczo. — NESS, *s.* stanowcza rzecz.

DECISORY, dê-sî'-sô-rê, *adj. zob.* DECISIVE.

TO DECK, dêk, *v. a.* kryć, okryć; stroić, zdobić, upiększyć.

DECK, *s.* pokład (na okręcie).

DECKER, dêk'-kûr, *s.* stroiciel, piększyciel.

TO DECLAIM, dê-klâm', *v. n.* deklamować (mowę, i t. d.)

DECLAIMER, dê-klâ'-mûr, *s.* deklamator.

DECLAMATION, dêk-lâ-mâ'-szûn, *s.* deklamacya.

DECLAMATOR, dêk-lâ-mâ'-tûr, *s. zob.* DECLAIMER.

DECLAMATORY, dê-klâm-mâ'-tûr-ê, *adj.* deklamacyjny, deklamatorski.

DECLARABLE, dê-klâ'-râ-bl, *adj.* mogący być dowiedzionym.

DECLARATION, dêk-klâ-râ'-szûn, *s.* oświadczenie. *A — of love*, oświadczenie miłości. *A — of war*, wypowiedzenie wojny.

DECLARATIVE, dê-klâr'-â-tîw, *adj.* zawierający oświadczenie.

DECLARATORILY, dê-klâr'-â-

tûr-ê-lê, *adv.* sposobem deklaracyi.

DECLARATORY, dê-klâr'-â-tûr-ê, *adj.* wyraźnie oświadczający.

TO DECLARE, dê-klâr', *v.* 1) *a.* oświadczyć, oznajmić, ogłosić. *To — war*, wypowiedzieć wojnę; 2) *n.* oświadczyć się, uczynić deklaracyą. *To — for or against one*, oświadczyć się za kim, lub przeciw komu.

DECLARER, dê-klâ'-rûr, *s.* oświadczyciel.

DECLENSION, dê-klên'-szûn, *s.* nachylenie, schyłek; 2) *gram.* deklinacya, odmiana imion przez przypadki.

DECLINABLE, dê-kll'-nâ-bl, *adj.* odmienny, odmieniający się przez przypadki.

DECLINATION, dêk-klê-nâ'-szûn, *s.* nagięcie, nachylenie, zboczenie z linii prostéj lub od punktu stałego; *ast.* nachylenie się gwiazdy czyli najbliższa jéj odległość od równika.

DECLINATOR, dêk-lê-nâ'-tûr, *or* DECLINATORY, dê-klîn'-â-tûr-ê, *s. ast.* narzędzie którém się mierzy nachylenie się gwiazdy do równika.

TO DECLINE, dê-klîn', *v. a.* i *n.* zgiąć, nagiąć, nachylić; nachylić się; *fig.* nachylić się do upadku, słabnąć, podupadać na siłach 2) unikać, nieprzyjąć, odmówić; 3) *gram.* odmieniać przez przypadki, przypadkować.

DECLINE, *s.* chylenie się do upadku, schyłek. *To be on the —*, być na schyłku.

DECLIVITY, dê-klîw'-ê-tê, *s.* pochyłość, spadzistość.

DECLIVOUS, dê-kll'-wûs, *adj.* pochyły spadzisty.

TO DECOCT, dê-kôkt', *v. a.* odgotować, wygotować; przetrawić.

DECOCTIBLE, dê-kôk'-tê-bl, *adj.* dający się odgotować.

DECOCTION, dê-kôk'-szûn, *s.* dekokt.

DECOCTURE, dê-kôk'-czûr, *s.* substancya otrzymana przez wygotowanie.

DECOLLATION, dêk-kôl-lâ'-szûn, *s.* ścięcie.

TO DECOMPOSE, dê-kôm-pôz', *v. a. zob.* TO DECOMPOUND.

DECOMPOSITE, dê-kôm-pôz'-ît, *adj.* podwójnie złożony.

DECOMPOSITION, dê-kôm-pô-zîsh'-ûn, *s. chem.* rozbior, rozkład (na pierwiastki).

TO DECOMPOUND, dê-kôm-pôûnd', *v. a.* złożyć wyrazy składane; 2) *chem:* rozebrać, rozłożyć (na pierwiastki).

DECOMPOUND, dê-kôm-pôûnd', *adj.* złożony ze złożonych.

TO DECORATE, dêk'-kô-rât, *v. a.* ozdobić, przyozdobić.

DECORATION, dêk-kô-râ'-szûn, *s.* ozdoba, przyozdobienie.

DECORATOR, dêk'-kô-râ-tûr, *s.* dekorator.

DECOROUS, dê-kô'-rûs, *adj.* przystojny, przyzwoity.

TO DECORTICATE, dê-kûr'-tê-kât, *v. a.* odzierać z łupiny.

DECORTICATION, dê-kôr-tê-kâ'-szûn, *s.* odzieranie z łupiny.

DECORUM, dê-kô'-rûm, *s.* przystojność, przyzwoitość.

TO DECOY, dê-kôê', *v. a.* nęcić, przynęcić, zwabić.

DECOY, *s.* nęta, przynęta, wabienie. *— bird*, wab; *— duck*, kaczka swojska wabiąca dzikie.

TO DECREASE, dê-krês', *v.* 1) *n.* zmniejszać się, ubywać; 2) *a.* zmniejszyć, uszczuplić.

DECREASE, *s.* ubywanie, ubytek (księżyca).

TO DECREE, dê-krêê', *v. n.* i *a.* stanowić, postanowić, uchwalić, wyrokować.

DECREE, *s.* dekret, wyrok.

DECREMENT, dêk'-krê-mênt, *s.* ubytek, strata, szkoda.

DECREPIT, dê-krêp'-ît, *adj.* zgrzybiały.

TO DECREPITATE, dê-krêp'-ê-tât, *v. a.* (*chem.*), palić co w ogniu póki nieprzestanie trzeszczeć.

DECREPITATION, dê-krêp-ê-tâ'-szûn, *s.* (*chem.*), pękanie, trzeszczenie.

DECREPITNESS, dê-krêp'-ît-nês, *or* DECREPITUDE, dê-krêp'-ê-tûd, *s.* zgrzybiałość.

DECRESCENT, dê-krês'-sênt, *adj.* ubywający, zmniejszający się (o księżycu).

DECRETAL, dê-krê'-tâl, 1) *adj.* dekretowy, zawierający dekret; 2) *s.* księga dekretowa. DECRETALS, *pl.* dekretale papiezkie (w przedmiotach wiary).

DECRETIST, dê-krê'-tîst, *s.* prawnik biegły w dekretalach.

DECRETORY, dêk'-krê-tûr-ê, *adj.* stanowczy (o wyroku).

DECRIAL, dê-krî'-âl, *s.* okrzyczenie, osławienie.

TO DECRY, dê-krî', *v. a.* osławić.

DECUMBENCE (—cy), dê-kûm'-bêns, *s.* leżenie, położenie.

DECUPLE, dêk'-û-pl, *adj.* dziesięciokrotny.

DECURION, dê-kû'-rê-ûn, *s.* dekuryon (u Rzymian), dziesiętnik.

DECURSION, dê-kûr'-szûn, *s.* zbieg, spływ, ściek.

DECURTATION, dêk-kûr-tâ'-szûn, *s.* ucięcie, obcięcie.

DEDECOROUS, dê-dêk'-kô-rûs, *adj.* haniebny, niecny, sromotny.

DEDENTITION, dê-dên-tîsz'-ûn, *s.* wypadanie zębów.

TO DEDICATE, dêd'-ê-kât, *v. a.* poświęcić (na cześć bóstwu); dedykować, przypisać (dzieło).

DEDICATE, *adj.* poświęcony; przypisany.

DEDICATION, dêd-ê-kâ'-szûn, *s.* poświęcenie (świątyni); dedykacya, przypisanie (dzieła).

DEDICATOR, dêd'-ê-kâ-tûr, *s.* dedykujący komu dzieło.

DEDICATORY, dêd'-ê-kâ-tûr-ê, *adj.* dedykacyjny.

DEDITION, dê-dîsz'-ûn, *s.* poddanie.

TO DEDUCE, dê-dûs', *v. a.* wyprowadzać, wywodzić, wyciągać wnioski.

DEDUCEMENT, dê-dûs'-mênt, *s.* wniosek.

DEDUCIBLE, dê-dû'-sê-bl, *adj.* dający się wyprowadzić (jako wniosek).

DEDUCIVE, dê-dû'-sîw, *adj.* wywodzący, wyciągający (wniosek).

TO DEDUCT, dê-dûkt', *v. a.* odciągnąć, odtrącić.

DEDUCTION, dê-dûk'-szûn, *s.* odciągnienie, odtrącenie; wywód, wniosek.

DEDUCTIVE, dê-dûk'-tîw, *adj. zob.* DEDUCIBLE.

DEED, dêêd, *s.* czyn, fakt, uczynek, postępek; akt, dokument, pismo sądowe. *Taken in the very —*, złapany na gorącym uczynku. *— of trust*, plenipotencya.

DEEDLESS, dêêd'-lês, *adj.* bezczynny, nieczynny.

TO DEEM, dêêm, *v. n.* sądzić, mniemać, poczytywać.

DEEP, dêêp, 1) *adj.* głęboki; *fig.* głęboki, gruntowny; trudny, zawiły, niezgłębiony; ciemny; skryty, chytry; 2) *s.* głębia; (w poezyi) morze; uroczysta cisza. *In the — of night*, w głębokiéj nocy. *In the — of winter*, wśród zimy. *— in debt*, zadłużony po uszy. *— drinking, gaming;* pijatyka, szulerstwo. *— mourning*, gruba żałoba. *— mouthed*, mający gruby, donośny głos. *— read*, głęboko oczytany.

TO DEEPEN, dêêp'-pn, *v. a.* zagłębić, zapuścić głęboko; zaćmić, zaciemnić.

DEEPLY, dêêp'-lê, *adv.* głęboko; niezmiernie, bardzo; ciemno (o kolorach).

DEEPNESS, dêêp'-nês, *s.* głębokość.

DEER, dêêr, *s.* płowa zwierzyna, (sarny, jelenie i daniele).

TO DEFACE, dê-fâs', *v. a.* zepsuć, popsuć, oszpecić; zagładzić. wygluzować. *To —* (*blot out*) *the memory*, zatrzeć pamięć.

DEFACEMENT, dê-fâs'-mênt, *s.* zepsucie, oszpecenie, zhańbienie; zatarcie, zgładzenie.

DEFACER, dê-fâ'-sûr, *s.* niszyciel, zagładziciel, gwałciciel.

DEFAILANCE, dê-fâ'-lâns, *s.* w. p. niestawienie się w sądzie.

TO DEFALCATE, dê-fâl'-kât, *v. a.* odciąć, odtrącić, defalkować.

DEFALCATION, dêf-fâl-kâ'-szûn, *s.* odtrącenie, defalka.

DEFAMATION, dêf-fâm-mâ'-szûn, *s.* oszkalowanie, oszczerstwo, spotwarzanie.

DEFAMATORY, dê-fâm-mâ'-tûr-ê, *adj.* szkalowniczy, oszczerczy, potwarczy. *— libel*, paszkwil.

TO DEFAME, dê-fâm', *v. a.* oszkalować, osławić, spotwarzyć.

DEFAMER, dê-fâ'-mûr, *s.* szkalownik, oszczerca, potwarca.

DEFAULT, dê-fâult', *s.* brak, niedostatek, omyłka, uchybienie, zaniechanie, zaniedbanie; w. p. niestawienie się w sądzie; 2) stra-

cenie tropu zwierza (przez psy). *In — whereof*, w braku czego, z powodu iż nie... *The dogs are at a —*, psy straciły trop, zbiły się z tropu.

DEFAULTER, dê-fâult'-ûr, *s.* uchybiający, niestawiający się na termin.

DEFEASANCE, dê-fê'-zâns, *s.* w. p. skasowanie kontraktu.

DEFEASIBLE, dê-fê'-zê-bl, *adj.* mogący być zniesionym, skasowanym.

DEFEAT, dê-fêt', *s.* porażka, przegrana; *fig.* zniweczenie, udaremnienie.

TO DEFEAT, *v. a.* pobić, pokonać, porazić; *fig.* zniweczyć, udaremnić. *To — one's design*, zniweczyć czyj zamysł.

TO DEFECATE, dêf'-fê-kât, *v. a.* (*chem.*), oczyścić, lutrować. DEFECATE, *adj.* oczyszczony, wylutrowany.

DEFECATION, dêf-fê-kâ'-szûn, s. oczyszczenie, lutrowanie.

DEFECT, dê-fêkt', *s.* wada, przywara.

DEFECTIBILITY, dê-fêk-tê-bîl'-lê-tê, *s.* ułomność, niedoskonałość.

DEFECTIBLE, dê-fêk'-tê-bl, *adj.* ułomny, niedoskonały.

DEFECTION, dê-fêk'-szûn, *s.* odstąpienie, porzucenie, opuszczenie; zdrada.

DEFECTIVE, dê-fêk'-tîw, *adj.* błędny, niedostateczny; niecały, niekompletny; naganny. *To be — in*, chybić, uchybić w czém. —NESS, *s.* brak, niezupełność, niedoskonałość.

DEFENCE, dê-fêns', *s.* obrona.

DEFENCELESS, dê-fêns'-lês, *adj.* bezbronny, nieobronny.

TO DEFEND, dê-fênd', *v. a.* bronić, stawać w obronie. (— *against*), bronić przeciw czemu. *To — one's self*, bronić się.

DEFENDABLE, dê-fên'-dâ-bl, *adj.* mogący być obronionym.

DEFENDANT, dê-fên'-dânt, 1) *adj.* broniący; 2) *s.* strona pozwana, pozwany.

DEFENDER, dê-fên'dûr, *s.* obrońca, patron, adwokat.

DEFENSATIVE, dê-fên'-sâ-tîw, *s.* osłona, obrona; 2) plaster, bandaż.

DEFENSIBLE, dê-fên'-sê-bl, *adj.* mogący być obronionym.

DEFENSIVE, dê-fên'-sîw, 1) *adj.* obronny, odporny. — *arms*, broń odporna. — *league*, przymierze obronne; 2) *s.* stan obrony. *To stand upon the —*, mieć się obronnie (w wojnie). —LY, *adv.* obronnie, odpornie.

TO DEFER, dê-fêr', *v.* 1) *a.* zwłóczyć, odkładać napotém, odwlekać; 2) *n.* okazywać wzgląd dla kogo, zdać się, spuścić się na jego sąd, ulegać, przyzwalać.

DEFERENCE, dêf'-êr-êns, *s.* wzgląd, uszanowanie, powolność, uległość, grzeczność. *In — to the ladies*, przez uszanowanie (grzeczność) dla dam.

DEFIANCE, dê-fî'-âns, *s.* wyzwanie; odkazywanie się, odgrażanie się, zuchwałość. — *To bid —*, wyzywać do czego, zuchwale się stawić, urągać się. *In oppen — to* (*against*), wbrew przeciw czemu.

DEFICIENCE (—cy), dê-fîsz'-êns, *s.* brak, niedostatek, niedokładność, niedoskonałość, uchybienie. *To make up for a —*, dopełnić co brakuje, nadstarczyć.

DEFICIENT, dê-fîsz'-ênt. *adj.* niedostateczny, niedokładny, niezupełny; uchybiający. *I shall not be —*. nieomieszkam. *To be — in respect to one*, nieoddać komu należytego uszanowania, uchybić komu. — *in*, komu czego brakuje, niedostaje.

DEFIER. dê-fî'-ûr, *s.* wyzywający (do boju).

TO DEFILE, dê-fîl', *v.* 1) *a.* kalać, pokalać, plugawić, splugawić; 2) *n.* defilować (o wojsku).

DEFILE, *s.* wąwoz, parów,

DEFILEMENT, dê-fîl'-mênt, *s.* pokalanie, splugawienie.

DEFILER, dê-fî'-lûr, *s.* kaziciel, gwałciciel.

DEFINABLE, dê-fî'-nâ-bl, *adj.* dający się określić, oznaczyć.

TO DEFINE, dê-fîn', *v. a.* określić, oznaczyć, opisać.

DEFINER, dê-fî'-nûr, *s.* określający, oznaczający.

DEFINITE, dêf'-ê-nît, *adj.* określony, oznaczony.

DEFINITION, dêf-ê-nîsz'-ûn, *s.* definicya, określenie, oznaczenie.

DEFINITIVE, dê-fîn'-ê-tîw, *adj.* ostateczy, stanowczy. —LY, *adv.* ostatecznie, stanowczo.

DEFLAGRATION, dêf-flâ-grâ'-szûn, *s.* (*chem.*), spłonienie całkowite.

TO DEFLECT, dê-flêkt', *v. n.* odchylić się, wyboczyć, zboczyć.

DEFLECTION, dê-flêk'-szûn, *or* DEFLEXURE. dê flêk'-szûr, *s.* odchylenie się, wyboczenie, zboczenie.

DEFLORATION, dêf-flô-râ'-szun, *s.* odebranie prawiczeństwa.

TO DEFLOUR, dê-flôûr', *v. a.* odjąć panieństwo, panieństwa pozbawić, zgwałcić dziewczynę,

DEFLOURER, dê-flôû'-rûr, *s.* gwałciciel cnoty panieńskiéj.

DEFLUOUS, dêf'-flû-ûs, *adj.* spływający na doł.

DEFLUXION, dê-flûk'-szûn, *s.* odpływ, odchod (humorów).

DEFORCEMENT, dê-fôrs'-mênt, *s.* w. p. zagarnienie cudzych dóbr i niedopuszczenie do nich prawego właściciela.

TO DEFORM, dê-fôrm', *v. a.* szpecić, oszpecić, zeszpecić. DEFORM, *adj.* szpetny, szkaradny.

DEFORMEDLY, dê-fôr'-mêd-lê, *adv.* brzydko, szpetnie, szkaradnie. —NESS, *s.* brzydkość, niekształtność.

DEFORMITY, dê-fôr'-mê-tê, *s.* brzydota, szpetność, szkaradzieństwo.

DEFORCER, dê-fôr'-sûr, *s.* w. p. zajeżdżający cudze dobra.

TO DEFRAUD, dê-frâud', *v. a.* (*of*), oszukać, przyprawić o stratę, wyzuć z czego przez oszukaństwo.

DEFRAUDER, dê-frâu'-dûr, *s.* oszukaniec, oszust.

TO DEFRAY, dê-frâ', *v. a.* opędzić, podejmować koszta, opłacić.

DEFRAYER, dê-frâ'-ûr, *s.* zastępujący za innych koszta.

DEFRAYMENT, dê-frâ'-mênt, *s.* opędzenie, opłacenie kosztów.

DEFT, dêft, *adj.* † ładny, śliczny; zwinny, rzeski, dziarski. — LY, *adv.* zwinnie, zręcznie.

DEFUNCT, dê-fûnkt', 1) *adj.* zmarły; 2) *s.* nieboszczyk.

DEFUNCTION, dê-fûngk'-szûn, *s.* zejście ze świata, zgon.

TO DEFY, dê-fî', *v. a.* wyzwać (do boju); urągać się, stawić się zuchwale.

DEGENERACY, dê-dżên'-êr-râ-sê, *s.* wyrodzenie, odrodzenie, znikczemniałość.

TO DEGENERATE, dê-dżên'-êr-ât, *v. n.* wyrodzić się, odrodzić się.

DEGENERATE, *adj.* wyrodny, odrodny. — NESS, *s.* wyrodność, odrodność.

DEGENERATION, dê-dżên-êr-â'-szûn, *s. zob.* DEGENERACY.

DEGENEROUS, dê-dżên'-êr-us *adj.* odrodny, podły, nikczemny. — LY *adv.* odrodnie, podle, nikczemnie.

DEGLUTITION, dêg-glû-tîsz'-ûn, *s.* pochłonienie, połknienie.

DEGRADATION, dêg-grâ-dâ'-szûn, *s.* poniżenie, upodlenie, znikczemnienie.

TO DEGRADE, dê-grâd', *v. a.* zdegradować, odebrać stopień, godność; poniżyć, upodlić.

DEGREE, dê-grêê', *s.* stopień, gradus (na które jest kolo, barometr, i t. d. podzielony); 2) stopień powinowactwa; 3) stopień uczony; 4) stopień, szczebel, ranga, godność. *To such a —*, do tego stopnia, tak dalece iż. *By degrees*, stopniami.

DEGUSTATION, dêg-gûs-ta'-szûn, *s.* kosztowanie, smakowanie.

DEICIDE, dê'-ê-sîd, *s.* bogobojca (o żydach co umęczyli Chrystusa).

DEIFICATION, dê-ê-fê-kâ'-szûn, *s.* ubóstwienie.

TO DEIFY, dê'-ê-fî, *v. a.* ubóstwić.

TO DEIGN, dân, *v. n.* raczyć, być łaskaw, chcieć.

DEIPAROUS, dê-îp'-pâ-rûs, *adj.* Bogarodzica.

DEISM, dê'-izm, *s.* deizm, wiara w Boga jednego bez objawienia.

DEIST, dê'-îst. *s.* deista, wyznawca naturalnéj religii.

DEISTICAL, dê-îs'-tê-kâl, *adj.* deistyczny.

DEITY, dê'-ê-tê, *s.* Bóstwo, Bóg.

TO DEJECT, dê-dżekt', *v. a.* zbić z tonu, wprawić w zwątpienie, zasmucić, zafrasować.

DEJECTED, dê-dżêk'-têd, *adj.* zasmucony, smętny, zafrasowany. —LY, *adv.* smętnie, posępnie.— NESS, *s.* smętność, posępność.

DEJECTION, dē-dżēk'-szŭn, *s.* smutek, frasunek, melancholia; 2) (*med.*) wypróżnienie dołem, stolec.

DEJECTURE, dē-dżēk'-czŭr, *s.* exkrement.

DELACERATION, dē-lās-sēr-ā'-szŭn, rozdarcie.

DELAPSED, dē-lāpst', *adj.* (*med.*) opadły, usunięty (o macicy).

DELATION, dē-lā'-szŭn, *s.* denuncyacya, doniesienie.

DELATOR, dē-lā'-tŭr, *s.* donosiciel, delator.

TO DELAY, dē-lā', *v. a.* i *n.* odkładać, odwlekać, zwłoczyć.

DELAY, *s.* odwłoka, przewłoka, zwłoka.

DELAYER, dē-lā'-ŭr, *s.* odkładający, zwlekający.

DELECTABLE, dē-lēk'-tā-bl, *adj.* miły, luby, przyjemny, rozkoszny. —NESS, *s.* rozkosz, przyjemność. —LY, *adv.* rozkosznie, przyjemnie.

DELECTATION, dēl-lēk-tā'-szŭn, *s.* delektacya, rozkosz, przyjemność.

TO DELEGATE, dēl'-lē-gāt, *v. a.* delegować, wysłać; umocować, poruczyć.

DELEGATE, 1) *adj.* delegowany, umocowany, 2) *s.* delegat, komisarz wyznaczony do zasiadania w jakiéj sprawie. *Court of delegates*, sąd apelacyjny w sprawach duchownych.

DELEGATION, dēl-lē-gā'-szŭn, *s.* delegacya, umocowanie, przelanie władzy.

TO DELETE, dē-lēt', *v. a.* zmazać, wymazać, zagładzić.

DELETERIOUS, dēl-ē-tē'-rē-ŭs, *or* DELETERY, dēl'-ē-tēr-ē, *adj.* jadowity, śmiertelny.

DELETION, dē-lē'-szŭn, *s.* wymazanie, zgładzenie, zagłada.

DELF, DELFE, dēlf, *s.* mina, kopalnia; 2) półporcelana.

TO DELIBERATE, dē-lĭb'-ēr-āt, *v. n.* (*on*, *upon.*) radzić, naradzać się, obradować o czém.

DELIBERATE, *adj.* rozważny, przezorny, ostróżny, rozmyślny. —LY, *adv.* rozważnie, rozmyślnie. —NESS, *s.* rozważność, rozmyślność.

DELIBERATION, dē-lĭb-ēr-ā'-szŭn, *s.* rozważanie; obrady, obradowanie.

DELIBERATIVE, dē-lĭb'-ēr-ā-tĭw, *adj.* doradczy.

DELICACY, dēl'-ē-kā-sē, *s.* delikatność, wytworny smak (potraw), przysmaczki; *fig.* delikatność (w pożyciu), grzeczność; słabość konstytucyi; czułość.

DELICATE, dēl'-ē-kāt, *adj.* delikatny, wytworny, wyśmienity (o smaku); *fig.* delikatny, miękki, słabowity, ckliwy, wybrydny; delikatny, ładny, przyjemny; (*Shaksp. Macb.*) czysty. —LY, *adv.* delikatnie. —NESS, *s.* delikatność.

DELICIOUS, dē-lĭsz'-ŭs, *adj.* wyśmienity, wytworny; roskoszny, zachwycający. —LY, *adv.* rozkosznie. —NESS, *s.* rozkosz.

DELIGATION, dēl'-lē-gā'-szŭn, *s.* (*chir.*) obwiązanie, zawiązanie.

DELIGHT, dē-lĭt', *s.* rozkosz, przyjemność, upodobanie; radość, wesele, uciecha. *To take —in a thing*, mieć w czém upodobanie, rad co czynić.

TO DELIGHT, *v.* 1) *a.* sprawić rozkosz, przyjemność, uweselić, ucieszyć; 2) *n.* (*in*), mieć w czém upodobanie, lubić; cieszyć się, być rad.

DELIGHTFUL, dē-lĭt'-fŭl, *adj.* rozkoszny, miły, luby, przyjemny. —LY, *adv.* rozkosznie, przyjemnie, do zachwycenia. —NESS, *s.* rozkosz, przyjemność.

DELIGHTSOME, dē-lĭt'-sŭm, *adj.* —LY, *adv.* —NESS, *s. zob.* DELIGHTFUL, etc.

TO DELINEATE, dē-lĭn'-ē-āt, *v. a.* rysować, odrysować, odznaczyć, wykreślić, nakreślić, skreślić.

DELINEATION, dē-lĭn-ē-ā'-szŭn, *s.* rys, zarys, skreślenie, opisanie.

DELINQUENCY, dē-lĭng'-kŭn-sē, *s.* przewinienie, przekroczenie, zawinienie.

DELINQUENT, dē-lĭng'-kŭent, *s.* winowajca.

TO DELIQUATE, dēl'-lē-kuāt, *v. n.* rozpuścić się, roztopić się.

DELIQUATION, dēl-lē-kuā'-szŭn, *s.* rozpuszczenie, roztopienie.

DELIQUIUM, dē-lĭk'-kuē-ŭm, *s.* (*chem.*) rozpłynienie się, ulotnienie; 2) niemoc, osłabienie; strata, ubytek.

DELIRIOUS, dē-lĭr'-ē-ŭs, *adj.* szalejący, w szale odchodzący od zmysłów, gadający z gorączki.

DELIRIUM, dē-lĭr'-ē-ŭm, *s.* szał, maligna, gadanie od rzeczy.

TO DELIVER, dē-lĭw'-ŭr, *v. a.* oddać, poddać, wydać; wręczyć, oddać do rąk; dostawić (towar); (*from.*) uwolnić, wybawić, wyzwolić, oswobodzić; opowiadać, wysłowić się) *To—a discourse*, powiedzieć mowę, mieć mowę. *To be delivered of a child*, urodzić, powić, wydać na świat dziecko. *To—in trust*, powierzyć co komu, poruczyć. *To—one's thoughts*, wynurzyć swe zdanie, myśli. *He delivers himself very well*, dobrze się wysławia, tłumaczy. *To—over*, *to—up*, wydać, podać w moc, w czyje ręce.

DELIVERANCE, dē-lĭw'-ŭr-ŭns, *s.* uwolnienie, wybawienie, wyzwolenie, oswobodzenie; wysłowienie; połóg, porodzenie, oddanie, poddanie, wydanie.

DELIVERER, dē-lĭw'-ŭr-ŭr, *s.* uwolniciel, wybawiciel, oswobodziciel.

DELIVERY, dē-lĭw'-ŭr-ē, *s.* liwerunek, dostawa (towarów); uwolnienie, wybawienie, wyzwolenie, oswobodzenie; wydanie, extradycya; wysłowienie; połóg, porodzenie.

DELL, dēl, *s.* dolina, wądół.

DELUDABLE, dē-lū'-dā-bl, *adj.* dający się omamić, oszukać.

TO DELUDE, dē-lūd', *v. a.* złudzić, omamić, oszukać.

DELUDER, dē-lū'-dŭr, *s.* łudziciel, mamiciel, zwodziciel.

DELUGE, dēl'-lūdż, *s.* potop, zalew.

TO DELUGE, *v. a.* zalać, zatopić.

DELUSION, dē-lū'-żŭn, *s.* mamidło, ułuda, złudzenie, uludzenie.

DELUSIVE, dē-lū'-sĭw, *or* DELUSORY, dē-lū'-sŭr-ē, *adj.* mamiący, łudzący, zwodniczy.

TO DELVE, dēlw, *v. a.* kopać; *fig.* zgłębiać, zanurzać się, zaciekać się.

DELVE, *s.* jama, dół. *A—of coals*, pewna ilość węgli kamiennych.

DEMAGOGUE, dēm-'ā-gōg, *s.* demagog.

DEMAGOGICAL, dē-mā-gōg'-lk-ăl, *adj.* demagogiczny.

DEMAIN, dē-mān', *or* DEMAINE, dē-mēn', *s.* dominium, dobra, majętność, włość.

TO DEMAND, dē-mānd', *v. a.* upominać się, żądać, wymagać; (—*of*, od), w. P. żądać, dochodzić sądownie, poszukiwać swego prawnie.

DEMAND, *s.* żądanie, domaganie się, wymaganie, żądanie, potrzebowanie (płodów, wyrobów, towarów).

DEMANDANT, dē-mān'-dānt, *s.* w. P. powód.

DEMANDER, dē-mān'-dŭr, *s.* żądający, domagający się; żądający, potrzebujący (jakiego towaru.)

DEMANDERESS, dē-mān'-dŭr-ĕs, *s.* w. P. powódka.

TO DEMEAN, dē-mēn', *v. a.* (*refl.* —*one's self.*) prowadzić się, postępować, postąpić.

DEMEANOUR, dē-mē'-nŭr, *s.* prowadzenie się, postępowanie.

DEMEANS, dē-mēnz', *s. pl. zob.* DEMAIN.

DEMERIT, dē-mēr'-lt, *s.* wina, przewinienie, zawinienie.

DEMI, dēm'-ē, (*part.* używana tylko w składanych wyrazach) pół. —*canon*, półdziało — — *lowest*, 30 funtowe działo. — — *ordinary*, 32 funtowe działo. — — *of the greatest size*, 36 funtowe działo. —*culverin*, półśmigownicy. — — *ordinary*, 10 funtowe działo. —*devil*, pół djabła, djabeł wcielony. —*god*, półbożek. —*lance*, krótka kopia.

DEMISE, dē-mīz', *s.* zgon, zejście ze świata.

DEMOCRACY, dē-mŏk'-krā-sē, *s.* demokracya.

DEMOCRATE, dēm'-ō-krāt, *s.* demokrata.

DEMOCRATICAL, dēm-ō-krāt'-ē-kăl, *adj.* demokratyczny.

TO DEMOLISH, dē-mŏl'-lsz, *v. a.* rozwalić, zwalić, obalić, zburzyć.

DEMOLITION, dē-mŏl'-lsz-ŭn, *s.* obalenie, zburzenie.

DEMON, dē'-mŏn, *s.* duch, zły duch, czart, djabeł.

DEMONIAC, dē-mō'-nē-ăk, 1) *adj.* czarci, djabelski, 2) *s.* opętany przez czarta.

DEMONIACAL, dēm-ō-nī'-ă-kăl, *or* DEMONIAN, dē-mō'-nē-ăn, *adj. zob.* DEMONIAC, djabli.

DEMONOLOGY, dē-mō-nŏl'-ō-dżē, *s.* nauka o złych duchach.

DEMONSTRABLE, dē-mŏn'-strā-bl, *adj.* mogący być okaza-

nym, dowiedzionym. LY, *adv.* dowodnie, do przekonania.

TO DEMONSTRATE, dè-mòn'-strât, *v. a.* okazać, dowieść, wykazać.

DEMONSTRATION, dèm-mòn-strâ'-szûn, *s.* okazanie, dowiedzenie, dowodzenie, wykazanie.

DEMONSTRATIVE, dè-mòn'-strâ-tîw, *adj.* wykazujący, dowodny. — LY *adv.* dowodnie, na oko.

DEMONSTRATOR, dèm-mòn-strâ'-tûr, *s.* okaziciel, wykaziciel, dowodzący.

DEMONSTRATORY, dè mòn'-strâ-tûr-è, *adj.* dowodny, przekonywający.

DEMULCENT, dè-mûl'-sènt, *adj. med.* odmiękczający, zmiękczający, łagodzący.

TO DEMUR, dè-mûr', *v.* 1) *a.* w. p. zarzucić, uczynić zarzut, rzucić wątpliwość; 2) *n.* wzdragać się, wahać się, powątpiewać.

DEMUR, *s.* wzdraganie się, wahanie się, powątpiewanie.

DEMURE, dè-mûr', *adj.* poważny, sztywny, wymuszenie skromny. — LY, *adv.* z miną poważną, sztywny. — NESS, *s.* sztywność, przesadzona skromność.

DEMURRER, de-mûr'-rûr, *s.* w. p. delata, zwłoka z powodu wniesionych przez stronę zarzutów, dowodów.

DEN, dèn, *s.* pieczara, jaskinia.

DENDROLOGY, dèn-drôl'-lò-dzè, *s.* nauka o drzewach.

DENEGATION, dèn-è-gâ'-szûn, *s.* zaprzeczenie.

DENIABLE, dè-ni'-â-bl, *adj.* mogący być zaprzeczonym.

DENIAL, dè-ni'-âl, *s.* zaprzeczenie, odmówienie, odmowa.

DENIER, dè ni'-ûr, s. zaprzeczający, odmawiający.

TO DENIGRATE, dèn'-è-grât, *v. a.* czernić, oczernić.

DENIGRATION, dèn-è-grâ'-szûn, *s.* czernienie, oczernienie.

DENIZATION, dèn-nè-zâ'-szûn, *s.* w. p. nadanie obywatelstwa, indygenat.

DENIZEN, (—ON), dèn'-è-zn, *s.* cudzoziemiec mający sobie nadany indygenat, obywatel.

DENMARK, dèn'-mârk, *s.* Danija.

TO DENOMINATE, dè-nòm'-è-nât, *v. a.* nazwać, nadać imię, mianować.

DENOMINATION, dè-nòm-è-nâ'-szûn, *s.* nazwanie, nazwisko, miano.

DENOMINATIVE, dè-nòm'-è-nâ-tîw, *adj.* służący do nazwania, mianujący; nazwany, mianowany.

DENOMINATOR, dè-nòm'-è-nâ-tûr, *s.* nazywający, mianujący; 2) *arit.* mianownik (w ułamkach), wykładnik (w stosunkach).

DENOTATION, dèn-ô-tâ'-szûn, *s.* oznaczenie.

TO DENOTE, dè-nôt', *v. a.* oznaczać, znaczyć.

TO DENOUNCE, dè-nôûns', *v. a.* ogłosić, oznajmić, zapowiedzieć. *To — war*, wypowiedzieć wojnę; 2) grozić, odgrażać się, zagrażać, odkazywać się.

DENOUNCEMENT, dè-nôûns'-mènt, *s.* zapowiedzenie; groźba, pogróżka, zagrożenie.

DENOUNCER, dè-nôûn'-sûr, *s.* zapowiadający, zagrażający.

DENSE, dèns, *adj.* gęsty.

DENSITY, dèn'-sè-tè, *s.* gęstość.

DENTAL, dèn'-tâl, *adj.* zębowy.

DENTATED, dèn'-tâ-tèd, *or* DENTED, dèn'-tèd, *adj.* zębaty, zębiasty, w zęby.

DENTELLI, dèn-tèl'-lè, *s. arch.* ząbki, szereg ząbków na gzymsie korynckim.

DENTICULATED, dèn-tîk'-û-lâ-tèd, *adj. zob.* DENTATED.

DENTICULATION, dèn-tîk'-û-lâ'-szûn, *s.* ząbkowatość.

DENTIFRICE, dèn'-tè-frîs, *s.* proszek do czyszczenia zębów.

DENTISTE, dèn'-tîst, *s.* dentysta.

DENTITION, dèn-tîsz'-ûn, *s.* wyrzynanie się zębów.

TO DENUDATE, dè-nû'-dât, *or* TO DENUDE, dè-nûd', *v. a.* obnażyć, ogołocić, obedrzeć.

DENUDATION, dèn-nû-dâ'-szûn, *s.* obnażenie, ogołocenie, obdarcie.

DENUNCIATION, dè-nûn-szè-â'-szûn, *s.* zapowiedzenie; groźba, pogróżka, zagrożenie.

DENUNCIATOR, dè-nûn-szè-â'-tûr, *s.* grożący, odgrażający się; 2) donosiciel, denuncyant.

TO DENY, dè-ni *v. a.* przeczyć, zaprzeczać, zapierać się; 2) wzbraniać się, odmówić, niechcieć zezwolić.

TO DEOBSTRUCT, dè-ôb'-strûkt', *v. a.* (*med.*) odetkać, otworzyć zapchany kanał.

DEOBSTRUENT, dè-ôb'-strûènt, *s.* (*med.*) lekarstwo sprawujące rozwolnienie.

DEODAND, dè'-ô-dând, *s.* w p. rzecz będąca przyczyną czyjéj śmierci, bez winy jéj właściciela (*np.* wóz, koń, bydlę), zabrana na skarb, i sprzedana na korzyść ubogich.

TO DEOPPILATE, dè-ôp'-pè-lât, *v. a.* (*med.*) odetkać, otworzyć zatkany kanał.

DEOPPILATION, dè-ôp'-pè-lâ'-szûn, *s.* (*med.*) odetkanie, otworzenie, rozwolnienie.

DEOPPILATIVE, dè-ôp-pè-lâ-tîw, (*adj.*) *med.* otwierający zatkane kanały.

DEOSCULATION, dè-ôs-kû-lâ'-szûn, *s.* całowanie, ucałowanie.

TO DEPAINT, dè-pânt', *v. a.* odmalować; opisać.

TO DEPART, dè-pârt', *v. a* i *n.* odejść, odjechać; zejść ze świata, umrzeć; oddalić się, zboczyć, odmienić zdanie. *To — for*, odjechać dokąd. *To — this life*, zejść z tego świata. *To — from*, oddalić się, zboczyć od czego. *To — from one's religion*, wyrzec się swéj religii. *To — with*, wyrzec się, zrzec się odstąpić czego.

DEPART, *s.* (*chem.*) oddzielenie części srebrnych od złota.

DEPARTER, dè-pâr'-tûr, *s.* (*chem.*) oczyszczający metale.

DEPARTMENT, dè-pârt'-mènt, *s.* wydział.

DEPARTURE, dè-pâr'-czûr, *s.* wyjazd, odjazd; zejście ze świata, zgon.

TO DEPEND, dè-pènd', *v. n.* (*on, upon*), zależeć, być podległym; zależeć, zawisnąć; polegać na kim, spuszczać się na kogo. *He has little to — upon*, nie ma wielkiego majątku. *People to be depended upon*, ludzie którym zaufać, na których się spuścić można.

DEPENDANCE, (—ENCE, —CY), dè-pèn'-dâns, *s.* zależność, zawisłość; 2) poleganie, ufanie, ufność.

DEPENDANT (—ENT), dè-pèn'-dânt, 1) *adj.* zależny, zawisły, podległy; 2) *s.* (także DEPENDER), dependent.

DEPENDING, dè-pèn' dîng, *part. adj.* wiszący, zwisły; *fig.* wiszący, w zawieszeniu (proces, sprawa). — *upon*, polegający, spuszczający się na co.

DEPERDITION, dè-pèr-dîsz'-ûn, *s.* strata, ubytek.

TO DEPHLEGM, dè-flèm', *or* TO DEPHLEGMATE, dè-flèg'-mât, *v. a. chem.* oczyścić wyskok z części wodnych.

DEPHLEGMATION, dèf-flèg-mâ'-szûn, *s. chem.* oczyszczenie z części wodnych.

TO DEPICT, dè-pîkt', *or* TO DEPICTURE, dè-pîk'-czûr, *v. a.* odmalować, opisać.

DEPILATORY, dè-pîl'-lâ-tûr-è, *s.* maść od której włosy wypadają.

DEPILOUS, dè-pîl'-lûs, *adj.* bezwłosy, łysy.

DEPLANTATION, dèp-lân-tâ'-szûn, *s.* przesadzanie roślin.

DEPLETION, dè-plè'-szûn, *s.* wypróżnienie.

DEPLORABLE, dè-plô'-râ-bl, *adj.* opłakany, godny politowania, żałosny; 2) lichy, nędzny. — LY, *adv.* nędznie. — NESS, *s.* stan godny politowania.

DEPLORATE, dè-plô'-rât, *adj.* opłakany, bolesny.

DEPLORATION, dèp-lô-râ'-szûn, *s.* płacz, skarga, narzekanie, opłakiwanie.

TO DEPLORE, dè-plôr', *v. a.* opłakiwać, boleć, ubolewać.

DEPLORER, dè-plô'-rûr, *s.* opłakujący, ubolewający.

DEPLUMATION, dèp-lû-mâ'-szûn, *s.* oskubanie; 2) (*med.*) nabrzękłość powiek wraz z wylysieniem brwi.

TO DEPLUME, dè-plûm', *v. a.* skubać, oskubać.

TO DEPONE, dè-pôn', *v. a.* złożyć (zastaw, rękojmię).

DEPONENT, dè-pô'-nènt, *s.* zeznający w sądzie; 2) *gram.* słowo czynno-bierne (w łacińskim języku).

TO DEPOPULATE, dè-pôp'-û-lât. *v. a.* wyludnić, spustoszyć.

DEPOPULATION, dè-pôp-û-lâ'-szûn, *s.* wyludnienie, spustoszenie.

DEPOPULATOR, dè-pôp'-û-lâ-tûr, *s.* pustoszyciel, niszczyciel.

TO DEPORT, dè-pôrt', *v. a.* (*refl. — one's self*); prowadzić się,

postępować, zachować się, sprawować się.

DEPORT, DEPORTMENT, dê-pôrt'-mênt, *s.* prowadzenie się, postępowanie, sprawowanie się.

DEPORTATION, dêp-ôr-tâ'-szûn, *s.* deportacya, odesłanie przestępcy do osad; wygnanie, zsyłka.

TO DEPOSE, dê-pôz', *v. a.* i *n.* złożyć, zrzucić; złożyć z tronu; świadczyć, złożyć świadectwo, zeznać w sądzie.

DEPOSITARY, dê-pôz'-ê-târ-ê, *s.* depozytaryusz, u którego co złożono, komu co powierzono.

TO DEPOSITE, dê-pôz'-ît, *v. a.* złożyć na depozyt, dać na skład.

DEPOSITE, *s.* depozyt, skład.

DEPOSITION, dêp-pô-zîsz'-ûn, *s.* złożenie z tronu; 2) zeznanie w sądzie.

DEPOSITORY, dê-pôz'-ê-tûr-ê, *s.* skład, miejsce gdzie się co składa.

DEPOT, dê-pô', *s.* skład towarów, magazyn.

DEPRAVATION, dêp-râ-wâ'-szûn, *s.* zepsucie, skażenie.

TO DEPRAVE, dê-prâw', *v. a.* zepsuć, skazić.

DEPRAVEDNESS, dê-prâwd'-nês, *see* DEPRAVITY.

DEPRAVEMENT, dê-prâw'-mênt, *or* DEPRAVITY, dê-prâw'-ê-tê, *s.* zepsucie, skażenie.

DEPRAVER, dê-prâ'-wûr, *s.* kaziciel, skaziciel, skaźca.

TO DEPRECATE, dêp'-prê-kât, *v. a.* odpraszać, starać się odwrócić przez prożbę, błagać zaklinać.

DEPRECATION, dêp-prê-kâ'-szûn, *s.* prośby, modły, błaganie (o odwrócenie złego).

DEPRECATIVE, (—TORY), dêp'-prê-kâ-tîw, *adj.* błagający, zaklinający, proszący o przebaczenie.

TO DEPRECIATE, dê-prê'-szê-ât, *v. a.* zniżyć cenę, nizko szacować; upośledzać.

TO DEPREDATE, dêp'-prê-dât, *v. a.* łupić, rabować, plondrować, pustoszyć.

DEPREDATION, dêp-prê-dâ'-szûn, *s.* łupieztwo, rabunek, spustoszenie.

DEPREDATOR, dêp-prê-dâ'-tûr, *s.* łupieżca, rabuś.

TO DEPRESS, dê-prês', *v. a.* zgnieść, przygnieść, spłaszczyć; *fig.* zbić z tonu, zasmucić, zafrasować.

DEPRESSION, dê-prêsz'-ûn, *s.* zgniecenie, przygniecenie, spłaszczenie; zapadłość; *fig.* zasmucenie, zafrasowanie; poniżenie, upokorzenie.

DEPRIMENT, *adj.* (*anat.*) ciągnący na dół (o muszkułach),

DEPRIVATION, dêp-prê-wâ'-szûn, *s.* pozbawienie, odjęcie; w. p. odjęcie urzędu, odebranie prebendy lub beneficium duchownemu.

TO DEPRIVE, dê-prîw', *v. a.* (*of*) pozbawić, odjąć, wyzuć, ogołocić; odjąć urząd.

DEPTH, dêp*th*, *s.* głębia, głębokość. *The—of a battalion*, głębokość batalionu. *In the—of winter*, wśród zimy.

TO DEPTHEN, dêp'-*th*n, *v. a.* zagłębić, zapuścić głębiéj, wykopać głębiéj.

TO DEPURATE, dêp'-û-rât, czyścić, lutrować. DEPURATE, *adj.* oczyszczony, wylutrowany.

DEPURATION, dêp-û-râ'-szûn, *s.* czyszczenie, lutrowanie.

DEPUTATION, dêp-û-tâ'-szûn, *s.* deputowanie, wysłanie; deputacya, osoby wysłane, namiestnikostwo, namieśnictwo.

TO DEPUTE, dê-pût', *v. a.* deputować, wysłać, poruczyć, przelać władzę, umocować.

DEPUTY, dêp'-û-tê, *s.* deputat, posłannik, deputowany; namiestnik. *Lord —*, namiestnik królewski, wielkorządca.

TO DERANGE, dê-rândż, *v. a.* wprowadzić nieład, nieporządek, poprzewracać.

DERAY, dê-râ', *s.* hałas, zgiełk, wrzawa.

DERELICT, dêr'-ê-lîkt, 1) *adj.* opuszczony; 2) DERELICTS, *s. pl.* (*derclict lands*), pustki, pustynie, grunta opuszczone.

DERELICTION, dêr-ê-lîk'-szûn, opuszczenie, stan opuszczenia.

TO DERIDE, dê-rîd', *v. a.* wyśmiewać, szydzić, urągać się.

DERIDER, dê-rî'-dûr, *s.* wyśmiewacz, szyderca.

DERISION, dê-rîż'-ûn, *s.* wyśmiewanie, naśmiewanie się, pośmiewisko, szyderstwo.

DERISIVE, dê-rî'-sîw, *or* DERISORY, dê-rî'-sûr-ê, *adj.* wyśmiewający, szydzący, urągający.

DERIVABLE, dê-rî'-wâ-bl, *adj.* dający się wyprowadzić (o wyrazach).

DERIVATION, dêr-ê-wâ'-szûn, *s.* pochodzenie (wyrazów); 2) (*med.*) odciągnienie humorów.

DERIVATIVE, dê-rîw'-â-tîw, 1) *adj.* pochodzący, pochodny; 2) *s.* wyraz pochodny.—LY, *adv.* pochodnie.

TO DERIVE, dê-rîw', *v.* 1) *a.* (*from.*) czerpać, ciągnąć, wyciągać, wyprowadzać, wywodzić (ród). *To—profit* (*advantage*), ciągnąć korzyść, korzystać; 2) *n.* pochodzić (o wyrazach).

TO DEROGATE, dêr'-ô-gât, *v. a.* i *n.* ujmę czynić, uwłaczać, ubliżać.

DEROGATION, dêr-ô-gâ'-szûn, *s.* ujma, ubliżenie.

DEROGATIVE, (—TORY), dê-rôg'-â-tîw, *adj.* czyniący ujmę, uwłaczający, ubliżający.

DEROGATORILY, dê-rôg'-â-tûr-ê-lê, *adv.* z ujmą, z uszczerbkiem, z ubliżeniem.

DEROGATORINESS, dê-rôg'-â-tûr-ê-nês, *s.* uwłaczanie, ubliżanie.

DERVIS, (—ISE), dêr'-wîs, *s.* derwisz.

DESCANT, dês'-kânt, *s.* dyszkant; *fig.* rozwlekła mowa, gadanina.

TO DESCANT, dês-kânt', *v. n.* (*on*, *upon*) rozwodzić się z czém, rozwlekać, długo rozprawiać.

TO DESCEND, dê-sênd', *v. n.* zejść na dół, zstąpić; wylądować zbrojno, napaść, uderzyć; *fig.* pochodzić od kogo, być potomkiem; spaść na kogo (o sukcessyi); zniżyć się, poniżyć się. *To—to particulars*, wdać się w szczegóły. *To—into one's self*, wejść w siebie.

DESCENDANT, dê-sên'-dânt, *s.* potomek.

DESCENDENT, dê-sên'-dênt, *adj.* pochodzący (od przodków).

DESCENDIBLE, dê-sên'-dê-bl, *adj.* spadkowy.

DESCENT, dê-sênt', *s.* zejście na dół, zstąpienie; pochyłość, spadzistość; 3) wylądowanie zbrojne, napad, uderzenie; *fig.* pochodzenie, ród; prawo dziedziczenia, dziedzictwo, spadek.

TO DESCRIBE, dê-skrîb', *v. a.* opisać, opisywać.

DESCRIBER, dê-skrî'-bûr, *s.* opisujący.

DESCRIER, dê-skrî'-ûr, *s.* postrzegający, odkrywający.

DESCRIPTION, dê-skrîp'-szûn, *s.* opis, opisanie.

DESCRIPTIVE, dê-skrîp'-tîw, *adj.* (*of*) opisujący, opisowy.

TO DESCRY, dê-skrî', *v. a.* dostrzec, postrzec, odkryć.

TO DESECRATE, dês'-sê-krât, *v. a.* obrócić rzeczy święte na powszedni użytek, zprofanować.

DESECRATION, dês-sê-krâ'-szûn, *s.* zprofanowanie.

DESERT, dêz'-ert, 1) *s.* pustynia; 2) *adj.* pusty, bezludny, niezamieszkały.

TO DESERT, dê-zêrt', *v.* 1) *a.* opuścić, odbiedz; 2) *n.* opuścić swe stanowisko, zbiedz, dezerterować.

DESERT, *s.* zasługa, zaleta.

DESERTER, dê-zêr'-tûr, *s.* zbieg, dezerter.

DESERTION, dê-zêr'-szûn, *s.* opuszczenie, odbieżenie; opuszczenie stanowiska, dezercya.

DESERTLESS, dê-zêrt'-lês, *adj.* niemający żadnéj zalety.

TO DESERVE, dê-zêrw', *v. a.* zasługiwać na co. *To—well of*, zasłużyć się komu, położyć zasługi.

DESERVEDLY, dê-zêr'-wêd-lê, *adv.* słusznie, sprawiedliwie.

DESERVER, dê-zêr-wûr, *s.* zasłużony człowiek.

DESICCANTS, dê-sîk'-kânts, *s. pl.* (*med.*) lekarstwo osuszające.

TO DESICCATE, dê-sîk'-kât, *v. a.* wysuszyć, osuszyć.

DESICCATION, dês-îk-kâ'-szûn, *s.* wysuszenie, osuszenie.

DESICCATIVE, dê-sîk'-kâ-tîw, *adj.* osuszający (strupy, rany).

DESIDERATUM, dê-sîd-ê-râ'-tûm, *s.* żądanie niezaspokojone, rzecz do żądania, do życzenia pozostająca, brak, niedostatek.

TO DESIGN, dê-sîn', *v.* 1) *a.* (*for.*) przeznaczyć (do czego, na co); 2) *n.* zamyślać, umyślić, zamierzać.

DESIGN, *s.* cel, zamiar, zamysł, (plan.) *Through—*, umyślnie, z umysłu. *To have a—upon one*, mieć jakieś zamiary przeciw komu, knować coś przeciw niemu. ——*upon*

a thing, mieć chrapkę na co, chętkę do czego.

DESIGNABLE, dė-sln'-â-bl, *adj.* znaczny, wyraźny.

TO DESIGNATE, dės'-sig-nât, *v. a.* oznaczyć, opisać, wyrazić.

DESIGNATION, dės-sig-nâ'-szůn, *s.* oznaczenie, opisanie, wyrażenie.

DESIGNEDLY, dė-sî'-nėd-lė, *adv.* umyślnie, z umysłu.

DESIGNER, dė-sî'-nůr, *s.* rysownik, malarz; obmyślający, knujący plany.

DESIGNING, dė-sî'-nîng, *adj.* knujący złe zamiary, fałszywy, przebiegły, zdraliwy, podstępny.

DESIGNLESS, dė-sln'-lės, *adj.* —LY, *adv.* bez myśli, bez żadnego celu, mimowolnie.

DESIGNMENT, dė-sîn'-mėnt, *s.* szkodliwy cel, zamiar; plan, rys.

DESIRABLE, dė-zî'-râ-bl, *adj.* pożądany.

DESIRE, dė-zîr', *s.* żądanie, życzenie, żądza. *To one's hearts*—, stosownie do życzeń, po myśli, do woli. *Fond*—, popęd płciowy.

TO DESIRE, *v. a.* żądać, życzyć sobie, pragnąć; żądać, wymagać od kogo; kazać, polecić. *Did I not— you to go thither?* czyżem ci niekazał tam pójść?

DESIRER, dė-zî'-růr, *s.* żądający, pragnący.

DESIROUS, dė-zî'-růs, *adj.* (*of*) chciwy czego, pragnący, pożądający, —LY, *adv.* chciwie, z upragnieniem. —NESS, *s.* chciwość, żądza, upragnienie.

TO DESIST, dė-sîst', *v. n.* (*from.*) odstąpić od czego, poprzestać, zaniechać.

DESISTANCE, dė-sîs'-tâns, *s.* odstąpienie, poprzestanie, zaniechanie.

DESK, dėsk, *s.* pulpit, bióro.

DESOLATE, dės'-sò-lât, *adj.* pusty, bezludny, niezamieszkały, odludny; spustoszony, opustoszały; strapiony, stroskany.

TO DESOLATE, *v. a.* spustoszyć.

DESOLATION, dės-sò-lâ'-szůn, *s.* spustoszenie, strapienie, smutek, zmartwienie.

DESPAIR, dė-spâr', *s.* rozpacz.

TO DESPAIR, *v. n.* (*of*) rozpaczać. *He is despaired of by the doctors*, doktorowie go odstąpili.

DESPAIRER, dė-spâr'-ůr, *s.* rozpaczający.

DESPAIRINGLY, dė-spâ'-rîng-lė, *adv.* z rozpaczą.

TO DESPATCH, dė-spâcz', *v. a.* wysłać, wyprawić (spiesznie); wyspieszyć, uwinąć się z czém, sprawić, dokonać; *fig.* wyprawić na tamten świat, dobić.

DESPATCH, *s.* pospiech; listy, depesze; sztafeta, goniec.

DESPATCHFUL, dė-spâcz'-fůl, *adj.* pospieszny.

DESPERADO, dės-pė-râ'-dò, *or* DESPERATE, dės'-pė-rât, *s.* desperat, szaleniec.

DESPERATE, *adj.* desperacki, rozpaczający; szalony, zapamiętały. —LY, *adv.* po desperacku, z rozpaczą; (*fam.*) strasznie, okropnie, niezmiernie. —NESS, *s.* szaleństwo, zapamiętałość.

DESPERATION, dės-pė-râ'-szůn, *s.* rozpaczanie, zwątpienie, rozpacz.

DESPICABLE, dės'-pė-kâ-bl, *adj.* wzgardy godny, podły, nikczemny. —NESS, *s.* podłość, nikczemność. —LY, *adv.* podle, nikczemnie.

DESPISABLE, dė-spî'-zâ-bl, *adj. zob.* DESPICABLE.

TO DESPISE, dė-spîz', *v. a.* gardzić, pogardzać; (*Shaksp.*) brzydzić się, mieć w obrzydzeniu.

DESPISER, dė-spî'-zůr, *s.* gardziciel, pogardziciel, wzgardziciel.

DESPITE, dė-spît', *s.* złość, przekora. *In — of me*, mnie na przekorę, mimo mojéj woli.

DESPITEFUL, dė-spît'-fůl, *adj.* zły, złośliwy. —LY, *adv.* na złość, na przekorę. —NESS, *s.* złość, złośliwość, niechęć.

TO DESPOIL, dė-spôîl', *v. a.* wyzuć, ogołocić, obedrzeć, złupić.

DESPOLIATION, dės-pò-lė-â'-szůn, *s.* ogołocenie, złupienie.

TO DESPOND, dė-spônd', *v. n.* zwątpić, rozpaczać.

DESPONDENCE (—CY), dė-spôn'-dėns, *s.* zwątpienie, rozpacz.

DESPONDENT, dė-spôn'-dėnt, *adj.* rozpaczający. —LY, *adv.* z rozpaczą.

DESPOT, dės'-pôt, *s.* despota, samodzierżca.

DESPOTIC (—AL), dė-spôt'-îk, *adj.* despotyczny, samowładny. —ALLY, *adv.* despotycznie. —ALNESS, *s.* absolutna władza.

DESPOTISM, dės'-pôt-îzm, *s.* despotyzm, samowładztwo.

DESSERT, dėz-zėrt', *s.* wety.

TO DESTINATE, dės'-tė-nât, *v. a.* przeznaczyć (do czego, na co).

DESTINATION, dės-tė-nâ'-szůn, *s.* przeznaczenie (na jaki cel).

TO DESTINE, dės'-tîn, *v. a.* przeznaczyć (na jaki los), przeznaczyć (na jaki cel), poświęcić.

DESTINY, dės'-tė-nė, przeznaczenie, zrządzenie niebios, los, dola.

DESTITUTE, dės'-tė-tût, *adj.* ogołocony, pozbawiony. — *of*, cierpiący niedostatek czego.

DESTITUTION, dės-tė-tû'-szůn, *s.* ogołocenie, niedostatek, nędza, bieda.

TO DESTROY, dė-strôė', *v. a.* burzyć, zburzyć; zniszczyć, pustoszyć; zniszczyć, zgubić, zniweczyć, przyprawić o zgubę; zgładzić, zabić, wymordować..

DESTROYER, dė-strôė'-ůr, *s.* burzyciel, zburzyciel; niszczyciel, pustoszyciel.

DESTRUCTIBLE, dė-strůk'-tė-bl, *adj.* uległy zepsuciu, zniszczeniu.

DESTRUCTION, dė-strůk'-szůn, *s.* zburzenie, obalenie; zniszczenie, spustoszenie; klęska, rzeź, krwawy bój; zniweczenie, zguba; (*teol.*) wieczne potępienie.

DESTRUCTIVE, dė-strůk'-tîw, *adj.* (*of*, *to*), burzący, psujący, niszczący, podkopujący, zgubny. —LY, *adv.* zgubnie. —NESS, *s.* zgubność.

DESTRUCTOR, dė-strůk'-tůr, *s. zob.* DESTROYER.

DESUDATION, dės-ů-dâ'-szůn, *s.* obfite poty.

DESUETUDE, dės'-suė-tůd, *s.* wyjście z użycia, nieużywanie.

DESULTORY, dės'-ůl-tůr-rė, *adj.* dopadkowy, dorywczy, nieporządny, niemetodyczny. —TORILY, *adv.* dopadkiem, dorywczo, nieporządnie.

TO DETACH, dė-tâcz', *v. a.* oddzielić, odłączyć; odkomenderować (oddział wojska).

DETACHMENT, dė-tâcz'-mėnt, *s.* oddział wojska.

TO DETAIL, dė-tâl', *v. a.* wyszczególnić, opowiadać szczegółowo.

DETAIL, *s.* szczegół, szczegółowa wiadomość. —S, *pl.* szczegóły, szczegółowe okoliczności. *In —*, szczegółowo, po szczegółach.

TO DETAIN, dė-tân', *v. a.* zabawić, zatrzymać, (kogo); zatrzymywać co się komu należy. *To — one a prisoner*, trzymać kogo w więzieniu.

DETAINDER, dė-tân'-důr, *s.* w. p. rozkaz przytrzymania, uwięzienia.

DETAINER, dė-tâ'-nůr, *s.* zatrzymujący co się komu należy.

TO DETECT, dėtėkt', *v. a.* wykryć, odkryć, wyśledzić.

DETECTER, dė-tėk'-tůr, *s.* wykrywający, wyśledzający.

DETECTION, dė-tėk'-szůn, *s.* wykrycie, wyśledzenie.

DETENTION, dė-tėn'-szůn, *s.* zatrzymanie cudzéj własności; przytrzymanie, uwięzienie.

TO DETER, dė-tėr', *v. a.* (*fam.*) odstraszyć, odwieść od czego postrachem.

TO DETERGE, dė-tėrdż', *v. a.* (*med.*), obmywać, obmyć, wymyć (ranę).

DETERGENT, dė-tėr'-dżėnt, *adj.* (*med.*), obmywający, czyszczący.

DETERIORATION, dė-tė-rė-ò-râ'-szůn, *s.* nadpsucie, pogorszenie, uszkodzenie.

DETERMINABLE, dė-tėr'-mė-nâ-bl, *adj.* dający się oznaczyć, określić.

DETERMINATE, dė-tėr'-mė-nât, *adj.* oznaczony, określony; śmiały, odważny. —LY. *adv.* śmiało, odważnie.

DETERMINATION, dė-tėr-mė-nâ'-szůn, *s.* postanowienie, krok stanowczy; w. p. roztrzygnienie sprawy, wyrok.

DETERMINATIVE, dė-tėr'-mė-nâ-tîw, *adj.* określający, ograniczający; roztrzygający, stanowczy.

DETERMINATOR, dė-tėr-mė-nâ'-tůr, *s.* sędzia spór rozstrzygający.

TO DETERMINE, dė-tėr'-mîn, *v. a.* i *n.* oznaczyć, określić; rozsądzić, rozstrzygnąć — *upon*, postanowić, przedsięwziąść, zdecydować się. *To — one in one's favour*, skłonić kogo na czyją stronę.

To — a business, załatwić interes. DETERMINED, *part. adj.* odważny, gotów na wszystko.

DETERRATION, dè-tèr-rà'-szůn, *s.* wykopanie.

DETERSION, dè-tèr'-szůn, *s.* (*med.*), obmycie, oczyszczenie (rany).

DETERSIVE, dè-tèr'-sîw, 1) *adj.* obmywający; 3) *s.* środek służący do obmycia, oczyszczenia (rany).

TO DETEST', dè-tèst', *v.a.* brzydzić się, mieć w obrzydzeniu, nienawidzieć, niecierpieć.

DETESTABLE, dè-tès'-tà-bl, *adj.* obrzydły, obmierzły, bezecny. — BLY, *adv.* obrzydle, bezecnie.

DETESTATION, dèt-ès-tà'-szůn, *s.* obrzydzenie, odraza, nienawiść.

DETESTER, dè-tès'-tůr, *s.* mający w obrzydzeniu, nienawidzący.

TO DETHRONE, dè-*th*rôn', *v. a.* detronizować, złożyć z tronu.

DETINU, dè-tîn-nù, *s.* w. p. pozew o zatrzymanie cudzéj własności.

DETONATION, dèt-ô-nà'-szůn, *s.* (*chem.*), detonacya, wystrzał.

TO DETONIZE, dèt'-ô-nîz, *v.n.* (*chem.*), puknąć, wystrzelić.

TO DETORT, dè-tôrt', *v. a.* skręcić, wykręcić, przekręcić.

TO DETRACT, dè-trâkt', *v. a.* uwłaczać, ubliżać; oslawiać, obmawiać. *To — from one's right*, naruszyć czyje prawa.

DETRACTER, dè-trâk'-tůr, *s.* obmowca, oszczerca.

DETRACTION, dè-trâk'-szůn, *s.* uwłaczanie, ubliżanie, ujma; obmowa.

DETRACTORY, dè-trâk'-tůr-è, *adj.* uwłaczający, ubliżający, obmowny.

DETRACTRESS, dè-trâk'-très, *s.* kobiéta lubiąca obmawiać, szarpać cudzą sławę.

DETRIMENT, dèt'-trè-mènt, *s.* szkoda, uszczerbek.

DETRIMENTAL, dèt-trè-mèn'-tâl, *adj.* szkodliwy, czyniący uszczerbek.

TO DETRUDE, dè-trôôd', *v. a.* zepchnąć, strącić.

TO DETRUNCATE, dè-trůng'-kât, *v. a.* obciąć, odciąć, uciąć, obrąbać, odrąbać.

DETRUNCATION, dèt-trůng-kâ'-szůn, *s.* obcięcie, ucięcie, odrąbanie.

DETRUSION, dè-trôô'-żůn, *s.* zepchnięcie, strącenie.

DEUCE, dûs, *s.* 1) dwójka (w kościach, w kartach); 2) — or *deuse*, djabeł. — *take it!* niech to djabli porwą. *Deuced*, djabelny, kaduczny.

DEUTEROGAMY, dû-tèr-ôg'-â-mè, *s.* powtórne małżeństwo.

DEUTERONOMY, dû-tèr-ôn'-ô-mè, *s.* DEUTERONOM, piąta księga Mojżeszowa.

TO DEVASTATE, dè-wâs'-tât, *v. a.* spustoszyć.

DEVASTATION, dèw-âs-tà'-szůn, *s.* spustoszenie.

TO DEVELOP, dè-wèl'-ůp, *v. a.* odwinąć, rozwinąć.

DEVERGENCE, dè-wèr'-dżèns, *s.* pochyłość, spadzistość.

TO DEVEST, dè-wèst', *v. a.* zdjąć odzież; *fig.* obnażyć, ogołocić, obedrzeć, wyzuć. *To — one's self of one's right*, zrzec się swego prawa.

DEVEX, dè-wèks', *adj.* zagięty, zakrzywiony na dół.

DEVEXITY, dè-wèk'-sè-tè, *s.* zagięcie, spadzistość.

TO DEVIATE, dè'-wè-àt, *v. n.* (*from.*). zboczyć, wyboczyć z drogi; *fig.* zboczyć z drogi prawdy, obłąkać się.

DEVIATION, dè-wè-à'-szůn, *s.* zboczenie, wyboczenie.

DEVICE, dè-wîs', *s.* wynalazek, wymysł; plan, środek, fortel, wybieg; dewiza, napis (na herbach, tarczach). *Full of devices*, pełen fortelów, przebiegły, obrotny.

DEVIL, dèw'-wl, s. diabeł, czart, bis, bies. *That is the —*, w tém tu sęk. *How the — came you by it?* jakżeś do stu katów dostał tego? *It is enough to kill the —*, samby diabeł tego nie wytrzymał. *Seldom lies the — dead in a ditch*, diabeł nie śpi. *The — skulks behind the cross*, (*prov.*), siedzi pod figurą a ma diabła za skórą. *The — may dance in his pocket*, nie ma złamanego szeląga w kieszeni, goły jak bizun. *To hold a candle to the —*, nadskakiwać komu z bojaźni. *To pull the — by the tail*, nie mieć z czego żyć, gonić ostatkami. *—'s bones*, (*vulg.*), kostki (do grania). *—'s books*, (*vulg.*), karty. *—'s dung*, czarcie łajno, assafetida.

DEVILISH, dèw'-wl-îsz, *adj.* djabelski, szatański; djabelny, szelmowski, kaduczny. —LY, *adv.* djabelnie, kaducznie. —NESS, *s.* djabelstwo.

DEVILKIN, dèw'-wl-kîn, *s.* djabełek, djablątko.

DEVIOUS, dè'-wè-ůs, *adj.* zbaczający z drogi; błąkający się po bezdrożach, manowcach. — *tracts*, bezdroża, manowce.

TO DEVISE, dè-wîz', *v. a*, i *n.* wymyślić, wykoncypować, wynaleść; myśleć, roić sobie, układać projekta w głowie.

DEVISE, *s.* wymysł, pomysł, i t. d. *zob.* DEVICE.

DEVISER, dè-wî'-zůr, *s.* wynalazca, obmyśliciel.

DEVOID, dè-wôîd', *adj.* próżny, czczy, pusty. — *of*, wolny od.

DEVOIR, dè-wuôr' *or* dè-wôîr', *s.* hołd, uszanowanie. *To pay one's devoirs to one*, złożyć komu winne uszanowanie.

DEVOLUTION, dèw-ô-lû'-szůn, *s.* stoczenie; w. p. przeniesienie prawa na kogo, przelew, spadek.

TO DEVOLVE, dè-wôlw', *v.* 1) *a.* stoczyć; *fig.* (*upon*), przelać, przekazać, poruczyć; 2) *n.* (*to*), spaść (o sukcessyi), przypadać na kogo, dostać się komu w udziale. *That estate devolves to him*, te dobra na niego spadają.

TO DEVOTE, dè-wôt', *v.a.* poświęcić co komu, ofiarować, oddać na ofiarę; przekląć, przeklinać, oddać na skazanie, na potępienie. *To —one's self to*, poświęcić się, wylać się dla kogo, czemu.

DEVOTED, 1) *adj. zob.* TO DEVOTE; 2) s. (*the—sing* i *pl.*) przeznaczony, oddany na śmierć, na potępienie.

DEVOTEDNESS, dè-wô'-tèd-nès, *s.* poświęcenie, oddanie się, wylanie.

DEVOTEE, dèw-wô-tèè', *s.* dewot, dewotka, nabożniś, świętoszek.

DEVOTION, dè-wô'-szůn, *s.* nabożeństwo; nabożność, pobożność; poświęcenie; przywiązanie, wylanie się dla kogo; (*Shaksp.*) grzeczność.

DEVOTIONAL, dè-wô'-szůn-âl, *adj.* nabożny, pobożny, służący do nabożeństwa. —IST, *s.* nabożniś, świętoszek.

TO DEVOUR, dè-wôůr', *v. a.* pozrzeć, pochłonąć, pożerac.

DEVOURER, dè-wôů'-růr, *s.* pożeracz, żarłok.

DEVOUT, dè-wôůt'; *adj.* nabożny, pobożny. —LY, *adv.* nabożnie, pobożnie.

TO DEW. dû, *v.a.* rosić, zrosić.

DEW, *s.* rosa. —*berry*, jeżyna, ożyna. — *besprent*, zroszony. — *drop*, kropla rosy. —*lap*, podgarle (u wołu, i t. d.), (*Shaksp.*) obwisła warga. —*lapt*, mający podgarle. — *worm*, glista.

DEWY, dû'-è, *adj.* rosisty, zroszony.

DEXTERITY, dèks-tèr'-è-tè, *s.* zręczność, zgrabność, sprawność; biegłość, zdolność.

DEXTEROUS, dèks'-tèr-ůs, *adj.* zręczny, zgrabny, sprawny; biegły, zdolny. —LY, *adv.* zręcznie, sprawnie.

DEXTRAL, dèks'-trâl, *adj.* prawy, na prawéj ręce.

DEXTRALITY, dèks-trâl'-è-tè, *s.* położenie po prawéj ręce.

DEY, dâ, *s.* dej (wielkorządca jednego z państw barbarzyńskich).

DIABETES, dî-â-bè'-tès, *s.* (*med.*) DIABETIS, obfity odchód uryny z materyą słodką.

DIABOLIC (—AL), dî-â-bôl'-îk, *adj.* djabelski, djabelny. —ALLY, *adv.* djabelnie.

DIACODIUM, dî-â-kô'-dè-ům, *s.* syrop z główek maku.

DIACOUSTICS, dî-â-kôû'-stîks, *s.* akustyka, teorya głosu.

DIADEM, dî'-â-dèm, *s.* diadem, korona.

DIAERESIS, dî-èr'-è-sîs, *s.* dwie kropki kładzione nad samogłoskami: ë, ï, ü, w języku francuzkim, dla rozłączenia dwugłoski na samogłoski, jak *np.* w wyrazie *haïr*.

DIAGNOSIS, dî-âg-nô'-sîs, *or* DIAGNOSTIC, dî-âg-nôs'-tîk, *s.* (*med*). diagnostyka, część medycyny o zgadywaniu chorób z okazujących się symptomatów.

DIAGONAL, dî-âg'-ô-nâl, 1) *s.* przekątnia, linia przekątna: 2) *adj.*

przekątni, poprzeczny. —LY, *adv.* poprzekątnie, poprzecznie, na poprzek.

DIAGRAM, dī'-â-grâm, *s.* (*mat.*) wykreślenie.

DIAL, dī'-âl, *s.* zegar słoneczny, kompas; cyferblat. —*plate*, cyferblat.

DIALECT, dī'-â-lêkt, *s.* dialekt, język, mowa.

DIALECTIC (—s), dī-â-lêk'-tīk, 1) *s.* dialektyka, umiejętność rozumowania; 2)—, —CAL, *adj.* dialektyczny, loiczny.

DIALECTICIAN, dī-â-lêk-tīsz'-ûn, *s.* dialektyk, biegły w rozumowaniu.

DIALLING, dī'-âl-lîng, *s.* sztuka robienia zegarów słonecznych.

DIALLIST, dī'-âl-lîst, *s.* robiący zegary słoneczne.

DIALOGIST, dī-âl'-lô-dzîst, *s.* autor dialogów; osoba z którą się rozmawia.

DIALOGUE, dī'-â-lôg, *s.* dialog, rozmowa.

DIAMETER, dī-âm'-ê-tûr, *s.* średnica (koła); przecięcie.

DIAMETRAL, dī-âm'-mê-trâl, *adj.* przechodzący przez środek, przecinający. —LY, *adv.* w kierónku średnicy; *fig.* całkiem sobie przeciwnie.

DIAMETRICAL, dī-â-mêt'-rê-kâl, *adj.* przechodzący przez środek, przecinający. —LY, *adv.* przez środek, po obu końcach średnicy. *Diametrically opposite*, całkiem sobie przeciwnie.

DIAMOND, dī'-â-mûnd, *s.* dyament: 2) dzwonka (w kartach).—*pencil*, dyament do rznięcia szkła.

DIAPASON, dī-â-pâ'-zôn, *s.* diapazon, oktawa (w muzyce).

DIAPER, dī'-â-pûr, 1) *adj.* wyrobiony w kwiaty, w desenie; 2) *s.* płótno w kwiaty; (*Shaksp.*) serweta.

TO DIAPER, *v. a.* wyrabiać w kwiaty, w desenie.

DIAPHANEITY, dī-â-fâ-nê'-ê-tê, *s.* przezroczystość.

DIAPHANIC, dī-â-fân'-îk, *or* DIAPHANOUS, dī-âf'-fâ-nûs, *adj.* przezroczysty.

DIAPHORESIS, *s.* (*med.*) wypędzenie humorów przez poty.

DIAPHORETIC, dī-âf-ô-rêt'-îk, 1) *adj.* sprawujący poty; *s.* lekarstwo na poty.

DIAPHRAGM, dī'-â-frâm, *s.* diafragma, błona podpiersiowa.

DIARRHOEA, dī-âr-rê'-â, *s.* diarya, biegunka.

DIARY, dī'-â-rê, *s.* dyaryusz, dziennik.

DIASTOLE, dī-âs'-tô-lê, *s.* (*anat.*) rozszerzenie się serca.

DIASTYLE, dī'-âs-tīl, *s.* (*arch.*) roztawienie kolumn na odległość trzech średnic.

DIBBLE, dîb'-bl, *s.* kołek którym się robi w ziemi dziura do sadzenia kapusty; rydel.

DIBSTONE, dîb'-stôn, *s.* kamyczek którym się dzieci bawią.

DICE, dīs, *s. pl.* kości do (grania). —*box*, kubek na kości.

DICER, dī'-sûr, *s.* gracz w kości; kostera.

DICH, dîk, skrôc. z *do it.* Niech, oby. *Much good —thy good heart* (*Shaksp.*) oby to uczynić mogło przyjemność twemu dobremu sercu.

DICK, dîk, zdrob. zamiast Richard, Riszard.

DICKEY, dîk'-kê, *s.* siedzenie za kolaską dla furmana kiedy sam pan powozi.

TO DICTATE, dîk'-tât, *v. a.* dyktować, podyktować; dyktować, przepisywać prawa, rozkazywać; poddać, nastręczyć, natchnąć myśl.

DICTATE, *s.* przepis, prawidło; natchnienie. *To follow the dictates of one's own heart*, iść za natchnieniem serca.

DICTATION, dîk-tâ'-szûn, *s.* dyktowanie.

DICTATOR, dîk-tâ'-tûr, *s.* dyktator (najwyższy urzędnik Rzymian z władzą nieograniczoną).

DICTATORIAL, dîk-tâ-tô'-rê-âl, *adj.* dyktatorski, nakazujący.

DICTATORSHIP, dîk-tâ'-tûr-szîp, *or* DICTATURE, dîk'-tâ-czûr, *s.* dyktatura.

DICTION, dîk'-szûn, *s.* wysłowienie, styl.

DICTIONARY, dîk'-szûn-â-rê, *s.* dykcyonarz, słownik.

DID, dîd, *pret. zob.* (TO DO). służy 1) do nadania większéj dobitności i mocy twierdzeniu. *I —love her most affectionately*, kochałem ją z całego serca (dawniéj ale teraz może nie tyle). *Die he certainly*—, umarł niezawodnie (niemasz o tém najmniejszéj wątpliwości); 2) do zapytania równie jak dla uniknienia powtarzania słowa w odpowiedziach. *—you read the news-papers?* czy czytałeś gazety? *I*— (*I—not*), czytałem, (nieczytałem).

DIDACTIC (—AL), dê-dâk'-tîk, *adj.* dydaktyczny, nauczający.

DIDAPPER, dîd'-âp-pûr, *s.* rodzaj nurka.

TO DIDER, dîd'-dûr, *v. n. To—with cold*, drżeć od zimna.

TO DIE, dī, *v.* 1) *reg. a.* farbować; 2) *ir. n.* umrzeć; *fig.* (*—of, for, out of, through, with*), umierać z czego, obumierać, ginąć od czego, z czego, ginąć za czém; wygasnąć (o ogniu), zwiędnąć (o kwiatach); zwietrzeć (o napojach). *To—of a disease*, umrzeć z jakiéj choroby. *To—by famine*, umrzeć z głodu. *To—for love*, umierać z miłości, *If I were to—for it*, choćbym to miał przypłacić życiem. *To—away*, obumierać, omdleć, wpaść w niemoc; konać, umilknąć (o głosie).

DIE, *s.* 1) farba, kolor, barwa. *—house*, farbiarnia; 2) kość (do grania); 3) stępel menniczny, mincarska forma.

DIER, dī'-ûr, *s.* farbierz.

DIET, dī'-êt, *s.* dieta, strawa, jadło, 2) sejm.

TO DIET, *v.* 1) *a.* strawować; 2) 2) *n.* stołować się, jeść.

DIETARY, dī'-êt-â-rê, *adj.* dietetyczny, należący do diety.

DIETER, dī'-êt-ûr, *s.* przepisujący dietę.

DIETETIC, (—AL), dī-ê-têt'-îk, *adj. zob.* DIETARY.

TO DIFFER, dîf'-fûr, *v. n.* różnić się.

DIFFERENCE, dîf-fûr-êns, *s.* różnica; poróżnienie, zajście; nieporozumienie.

DIFFERENT, dîf'-fûr-ênt, *adj.* różny, rozmaity.—LY, *adv.* różnie, inaczéj.

DIFFERENTIAL, dîf-fûr-ên'-szâl, *adj.* (*mat.*) różniczkowy. *—method* (*calculus*), rachunek różniczkowy.

DIFFICULT, dîf'-fê-kûlt, *adj.* trudny.—LY, *adv.* trudno, z trudnością.

DIFFICULTY, dîf'-fê-kûl-tê, *s.* trudność.

TO DIFFIDE, dîf-fîd', *v. n.* nieufać, niedowierzać.

DIFFIDENCE, dîf'-fê-dêns, *s.* nieufność.

DIFFIDENT, dîf'-fê-dênt, *adj.* nieufny, niedowierzający.

TO DIFFIND, dîf-fînd', *v. a.* rozłupać.

DIFFISION, dîf-fîsz'-ûn, *s.* rozłupanie.

DIFFLATION, dîf-flâ'-szûn, *s.* rozpędzenie (przez wiatr).

DIFFLUENCE (—CY), dîf'-flû-êns, *s.* rozpłynienie się, płynność.

DIFFLUENT, dîf'-flû-ênt, *adj.* rozpływający się, płynny.

DIFFORM, dîf'-fôrm, *adj.* różnokształtny.

DIFFORMITY, dîf-fôr'-mê-tê, *s.* różnokształtność.

TO DIFFUSE, dîf-fûz', *v. a.* rozlać; rozszerzyć.

DIFFUSE, dîf-fûs', *adj.* rozwlekły. — *ly*, *adv.* rozwlekle.

DIFFUSED, dîf-fûzd', *adj.* rozlany, rozszerzony; rozwleczony, rozwlekły. — LY, *adv.* rozwlekle. — NESS, *s.* rozlanie, rozszerzenie; rozwlekłość.

DIFFUSION, dîf-fû'-szûn, *s.* rozlanie, rozszerzenie; rozwlekłość.

DIFFUSIVE, dîf-fû'-sîw, *adj.* rozlewający, rozszerzający; rozwlekający; rozwlekły. — LY, *adv.* rozwlekle. — NESS, *s.* rozwlekłość.

TO DIG, dîg, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* kopać, ryć (o zwierzętach. *To — out*, wykopać. *To — up*, rozkopać, rozryć.

DIGEST, dī'-dzêst, *s.* digesta, pandekty, jedna z ksiąg prawa Rzymskiego.

TO DIGEST, dê-dzêst', *v. a.* trawić, strawić, przetrawić; *fig.* przetrawić, przerobić, ułożyć w pewien system; *chem.* rozmiękczyć, rozpuścić na wolnym ogniu; *chir.* sprawić ropienie dla zagojenia rany.

DIGESTER, dê-dzês'-tûr, *s.* trawiciel, strawiający; *chem.* kociołek do rozpuszczania kości.

DIGESTIBLE, dê-dzês'-tê-bl, *adj.* strawny, mogący być strawionym.

DIGESTION, dê-dzês'-czûn, *s.* trawienie; *fig.* przetrawienie, przerabianie, układanie w pewien system; *chir.* ropienie rany.

DIGESTIVE, dė-dzės'-tĭw, 1) *adj.* trawiący, ułatwiający trawienie; 2) *s.* maść do rozgnojenia rany; środek ułatwiający trawienie.

DIGGER, dĭg'-gûr, *s.* kopacz.

DIGIT, dĭd'-zĭt, *s.* 3\4 cala; 2) *astr.* 1\12 średnicy słońca lub księżyca; *s. aryt.* liczba rzymska: V zamiast pięć, X zamiast dziesięć, L zamiast pięćdziesiąt, etc.

DIGITAL, dĭd'-zė-tăl, *adj.* palcowy.

DIGITATED, dĭd'-żė-tă-tėd, *adj.* palczasty, palczysty.

DIGNIFICATION, dĭg-nė-fė-kă'-szûn, *s.* wyniesienie na godność.

DIGNIFIED, dĭg'-nė-fĭd, *adj.* przyodziany godnością; godny, zacny, poważny.

TO DIGNIFY, dĭg'-nė-fĭ, *v. a.* wynieść na godność (duchowną), uzacnić.

DIGNITARY, dĭg'-nė-tă-rė, *s.* dygnitarz duchowny, prałat, kanonik.

DIGNITY, dĭg'-nė-tė, *s.* godność, dostojeństwo; powaga, zacność.

TO DEGRESS, dė-grės', *v. n.* zboczyć, wyboczyć, oddalić się od przedmiotu.

DIGRESSION, dė-grėsz'-ûn, *s.* zboczenie, wyboczenie, ustęp.

DIKE, dĭk, *s.* grobla; rów, kanał.

TO DILACERATE, dė-lăs'-sė-rėt, *v. a.* rozedrzeć.

DILACERATION, dė-lăs-sė-ră'-szûn, *s.* rozdarcie.

TO DILAPIDATE, dė-lăp'-ė-dăt, *v.* 1) *n.* zwalić się, zawalić się, rozwalić się (o budynku); 2) *a.* rozwalić.

DILAPIDATION, dė-lăp-ė-dă'-szûn, *s.* rozwalenie, zwalisko.

DILATABILITY, dė-lă-tă-bĭl'-ė-tė, *s.* rozszerzalność.

DILATABLE, dė-lă'-tă-bl, *adj.* rozszerzalny.

DILATATION, dė-lă-tă-szûn, *s.* rozszerzenie; rozszerzanie się.

TO DELATE, dė-lăt', *v.* 1) *a.* rozszerzyć, rozciągnąć; 2) *n.* rozszerzać się, rozwlekać się, obszernie opowiadać.

DELATOR, dė-lă'-tûr, *s. anat.* muszkuł rozszerzający; *chir.* narzędzie służące do rozszerzenia otworu w ciele.

DILATORINESS, dĭl'-lă-tûr-ė-nės, *s.* zwlekanie, odkładanie na później, zwłoka, odwloka.

DILATORY, dĭl'-ă-tûr-ė, *adj.* zwlekający, odwlekający, powolny.

DILEMMA, dė-lėm'-mă, *s.* w loice dilemma, wniosek złożony z dwóch zdań; kłopot, przykre położenie, w którém jedno z dwojga złego wybierać potrzeba.

DILIGENCE, dĭl'-ė-dzėns, *s.* pilność.

DILIGENT, dĭl'-ė-dzėnt, *adj.* pilny. —LY, *adv.* pilnie.

DILL, dĭl, *s.* koper, kopr.

DILUCID, dė-lû'-sĭd, *adj.* jasny.

TO DILUCIDATE, dė-lû'-sė-dăt, *v. a.* wyjaśnić, objaśnić.

DILUCIDATION, dė-lû-sė-dă'-szûn, *s.* wyjaśnienie, objaśnienie.

DILUENT, dĭl'-lû-ėnt, 1) *adj.* rozpuszczający w sobie; 2) *s.* środek służący do rozpuszczenia.

TO DILUTE, dė-lût', *v. a.* rozpuścić, roztworzyć, rozczynić.

DILUTER, dė-lû'-tûr, *s. zob.* DILUENT.

DILUTION, dė-lû'-szûn, *s.* rozpuszczenie, roztworzenie, rozczynienie.

DILUVIAN, dė-lû'-wė-ăn, *adj.* potopowy.

DIM, dĭm, *adj.* ciemny.—*sighted*, niedowidzący, krótkiego wzroku.

TO DIM, *v. a.* zaćmić, zaciemnić, zamglić.

DIMENSION, dė-mėn'-szûn, *s.* dė-mėn'-szûn, *s.* wymiar, rozmiar.

DIMENSIONLESS, dė-mėn'-szûn-lės, *adj.* niezmierzony.

DIMENSIVE, dė-mėn'-sĭw, *adj.* służący do wymierzenia.

DIMIDIATION, dė-mĭd-ė-ă'-szûn, *s.* rozdzielenie na dwie połowy.

TO DIMINISH, dė-mĭn'-ĭsz, *v. a.* i *n.* zmniejszyć, ująć, uszczuplić; zmniejszyć się, ubywać, zmaleć.

DIMINISHINGLY, dė-mĭn'-ĭsz-ĭng-lė, *adv.* z ujmą, z pogardą.

DIMINUTION, dė-mė-nû'-szûn, *s.* zmniejszenie, ujęcie, uszczuplenie; ubytek, zmalenie.

DIMINUTIVE, dė-mĭn'-nû-tĭw, 1) *adj.* maleńki, maluśki, zdrobniały; 2) *s. gram.* wyraz zdrobniały.

DIMINUTIVELY, dė-mĭn'-nû-tĭw-lė, *adv.* zdrobniale.

DIMINUTIVENESS, dė-mĭn'-nû-tĭw-nės, *s.* maluczkość, zdrobniałość.

DIMISH, dĭm'-ĭsz, *adj.* ciemnawy.

DIMISSORY, dĭm'-ĭs-sûr-ė, *adj. Letters* —, list biskupi, udzielający innemu pozwolenie wyświęcenia kleryka i nadania mu plebanii.

DIMITY, dĭm'-ė-tė, *s.* dymka.

DIMLY, dĭm'-lė, *adv.* ciemno.

DIMNESS, dĭm'-nės, *s.* ciemność, mrok, zamrok; krótkość wzroku.

DIMPLE, dĭm'-pl, *s.* dołek w twarzy, wdzięczek. DIMPLED, *adj.* mający wdzięczki na twarzy.

DIN, dĭn, *s.* huk, łoskot, hałas.

TO DIN, *v. a.* zagłuszyć.

TO DINE, dĭn, *v. n.* obiadować, jeść obiad.

TO DING, dĭng, *v. a.* i *n.* gruchnąć, chlasnąć, uderzyć; *fig.* klektać ciągle jedno, zawracać głowę; (*vulg.*) szumieć, brawerye wyrabiać, hałasować, junaczyć.

DING-DONG, dĭng-dŏng', *s.* wyraz naśladujący dźwięk dzwonów.

DINGINESS, dĭn'-dzė-nės, *s.* śniadość, śmagłość.

DINGLE, dĭng'-gl, *s.* dolina.

DINGY, dĭn'-dzė, *adj.* śniady, smagły.

DINING, dĭ'-nĭng, *s.* obiadowanie. — *room*, sala jadalna.

DINNER, dĭn'-nûr, *s.* obiad. — *time*, pora obiadowa.

DINT, dĭnt, *s.* cios, raz, uderzenie; znak, znamię zostające po uderzeniu; wycisk, piętno, ślad; *fig.* siła, moc. *By — of sword*, siłą oręża.

TO DINT, *v. a.* naznaczyć, wycisnąć, wypiętnować.

DIOCESAN, dĭ-ŏs'-sė-săn, 1) *s.* biskup dyecezyi; 2) *adj.* dyecezyalny.

DIOCESS, dĭ'-ŏ-sės, *s.* dyecezya.

DIOPTRIC, (—AL), dĭ-ŏp'-trĭk, *adj.* dyoptryczny.

DIOPTRICS, dĭ-ŏp'-trĭks, *s. pl.* dyoptryka, część optyki traktująca o łamaniu się światła.

TO DIP, dĭp, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* umoczyć, zanurzyć; *fig.* zastawić (fanty, dobra); zlekka co dotknąć.

DIP, *s.* zanurzenie. — *chick*, rodzaj nurka. — *of the needle*, zboczenia igły magnesowéj. *dips*, *pl.* (*dipped candles*), moczone świece.

DIPETALOUS, dĭ-pėt'-ă-lûs, *adj. bot.* dwupłatkowy, dwulistkowy.

DIPHTHONG, dĭp'-*thŏng*, *s.* dyftong, dwugłoska.

DIPLOMA, dė-plŏ'-mă, *s.* dyplom, patent, nadanie przywileju.

DIPLOMACY, dė-plŏm'-ă-sė, *s.* dyplomacya.

DIPLOMATIC, dė-plŏm'-ă-tĭk, *adj.* dyplomatyczny.

DIPLOMATIST, dė-plŏm'-ă-tĭst, *s.* dyplomata.

DIPPER, dĭp'-pûr, *s.* zanurzający; przezwisko anabaptystów.

DIPPING, dĭp'-pĭng, *s.* umoczenie, zanurzenie. — *needle*, igła magnesowa.

DIPSAS, dĭp'-săs, *s.* rodzaj węża, którego ukąszenie sprawuje nieugaszone pragnienie.

DIPT, dĭpt, *pret.* i *part.* (*zob.* TO DIP).

DIRE, dĭr, *adj.* straszny, okropny, okrutny.

DIRECT, dė-rėkt, *adj.* prosty; wyraźny.

TO DIRECT, *v. a.* kierować, nakierować; prowadzić, zawiadować, rządzić; przepisać, rozkazać, zlecić, polecić; adresować (list).

DIRECTION, dĭ-rėk'-szûn, *s.* kierunek; kierowanie, dozor, zarząd, zawiadowanie; przepis, rozkaz, zlecenie; adres.

DIRECTIVE, dė-rėk'-tĭw, *adj.* kierujący.

DIRECTLY, dė-rėkt'-lė, *adv.* wprost, naprost; zaraz, natychmiast.

DIRECTNESS, dė-rėkt'-nės, *s.* prosty kierunek.

DIRECTOR, dė-rėk'-tûr, *s.* dyrektor, kierownik, zawiadowca.

DIRECTORIAL, dė-rėk-tŏ'-rė-ăl, *adj.* dyrektoryalny.

DIRECTORY, dė-rėk'-tûr-ė, *s.* książka adressów, kalendarzyk; 2) książka do nabożeństwa wydana przez Prezbyteryanów za czasów Kromwela; 3) dyrektoryat francuzki od r. 1795.

DIREFUL, dĭr'-fûl, *adj.* straszny, okropny.

DIRENESS, dĭr'-nės, *s.* okropność.

DIREPTION, dĭ-rėp'-szûn, *s.* zdarcie, złupienie.

DIRGE, dûrdż, *s.* nabożeństwo za zmarłych; pieśń pogrzebowa; duma, dumka.

DIRK, dûrk, *s.* rodzaj puginału (w północnéj Szkocyi).

DIRT, dûrt, *s.* błoto, brud, plugastwo.

DIRTILY, dûrt'-ê-lê, *adj.* brudnie, paskudnie, plugawie.

DIRTINEES, dûrt'-ê-nês, *s.* brudność, plugastwo, paskudztwo.

DIRTY, dûrt'-ê, *adj.* brudny, plugawy; *fig.* podły, nikczemny.

TO DIRTY, *v. a.* zbrudzić, zbrukać, powalać.

DIRUPTION, dî-rûp'-szûn, *s.* pęknienie, rozpęknienie.

DISABILITY, dîs-â-bîl'-ê-tê, *s.* niezdatność, nieudolność; prawna przeszkoda spadkobierstwa.

TO DISABLE, dîs-â'-bl, *v. a.* pozbawić mocy, władzy; uczynić niezdolnym; zranić, osłabić. *A disabled creature*, kaleka. *A — soldier*, inwalid. *A — ship*, okręt niezdatny do żeglugi.

TO DISABUSE, dîs-â-bûz', *v. a.* wyprowadzić z błędu.

TO DISACCUSTOM, dîs-âk-kûs'-tûm, *v. a.* oduczyć, odzwyczaić.

DISADVANTAGE, dîs-âd-wân'-tâdż, *s.* strata, szkoda, szkodowanie, niekorzyść.

DISADVANTAGEOUS, dîs-âd-wân-tâ'dżûs, *adj.* niekorzystny, szkodliwy. —LY, *adv.* niekorzystnie, szkodliwie. —NESS, *s.* niekorzyść.

TO DISAFFECT, dîs-âf-fêkt', *v. a.* zniechęcić, odrazić, odstręczyć, wzbudzić nieukontentowanie.

DISAFFECTED, dîs-âf-fêk'-têd, 1) *adj.* nieżyczliwy, niechętny; 2) *s. pl. The —, to the government*, malkontenci. —LY, *adv.* nieżyczliwie, niechętnie. —NESS, *s.* nieżyczliwość, niechęć, nieukontentowanie.

DISAFFECTION, dîs-âf-fêk'-szûn, *s.* nieukontentowanie (szczególnie rządu); wstręt, niechęć, nieżyczliwość.

TO DISAFFOREST, dîs-âf-fôr'-rêst, *v. a.* wyjąć las z pod przywilejów praw leśnych.

TO DISAGREE, dîs-â-grêê', *v. n.* różnić się, niezgadzać się, zostawać w sprzeczności.

DISAGREEABLE, dîs-â-grêê'-âbl, *adj.* przykry, nieprzyjemny. —LY, *adv.* przykro, nieprzyjemnie, niemiło. —NESS, *s.* przykrość, nieprzyjemność.

DISAGREEMENT, dîs-â-grêê'-mênt, *s.* różność zdań, sprzeczność, nieporozumienie.

TO DISALLOW, dîs-âl-lôû', *v. a.* i *n.* ganić, naganiać, niepozwalać, niezgadzać się na co.

DISALLOWANCE, dîs-âl-lôû'-âns, *s.* wzbronienie, zakaz.

TO DISAPPEAR, dîs-âp-pêr', *v. n.* niknąć, zniknąć.

TO DISAPPOINT, dîs-âp-pôînt'; *v. a.* zawieść nadzieję, uczynić zawód, omylić. *To be disappointed*, być zawiedzionym, omylonym w swych nadziejach, oczekiwaniach, doznać zawodu. *They disappointed my designs*, zniweczyli moje zamiary. *He will be —*, zostanie omylonym, zawiedzionym. (*of*, *in*), *I was — of the fortune I expected*, zostałem omylony w nadziei nabycia majątku któregom się spodziewał. *She was — in her expectations*, została zawiedziona w swych oczekiwaniach.

DISAPPOINTMENT, dîs-âp-pôînt'-mênt, *s.* zawód, omylenie nadziei.

DISAPPROBATION, dîs-âp-prôbâ'-szûn, *or* DISAPPROVAL, dîs-âp-prôô'-wâl, *s.* zganienie, nagana.

TO DISAPPROVE, dîs-âp-prôô', *v. a.* (*of*), niepochwalać, zganić, naganiać.

TO DISARM, dîż-ârm', *v. a.* rozbroić.

TO DISARRANGE, dîs-âr-rândż', *v. a.* poprzewracać, pomieszać.

TO DISARRAY, dîs-âr-râ', *v. a.* rozebrać z sukien; wprowadzić nieład, zamieszanie.

DISARRAY, *s.* nieład, zamieszanie, zamęt.

DISASTER, dîż-âs'-tûr, *s.* klęska, nieszczęście.

DISASTROUS, dîż-âs'-trûs, *adj.* nieszczęsny, okropny. —LY, *adv.* okropnie. —NESS, s. okropność.

TO DISAVOW, dîs-â-wôû', *v. a.* wypierać się, zapierać się.

DISAVOWAL (—MENT), dîs-â-wôû'-âl, *s.* wyparcie się, zaparcie się.

TO DISBAND, dîż-bând', *v.* 1) *a.* rozpuścić (wojsko); 2) *n.* rozejść się, rozleść się.

TO DISBARK, dîż-bârk', *v. a.* wyładować (z okrętu).

DISBELIEF, dîs-bê-lêêf', *s.* niedowiarstwo, niewiara, niedowierzanie.

TO DISBELIEVE, dîs-bê-lêêw', *v. a.* niedowierzać, nieufać.

DISBELIEVER, dîs-bê-lê'-wûr, *s.* niedowiarek, powątpiewacz.

TO DISBRANCH, dîż-brânsz', *v. a.* obciąć gałęzie.

TO DISBURDEN, dîż-bûr'-dn, *v. a.* zdjąć ciężar, ulżyć. *To — one's heart*, wylać się przed kim.

TO DISBURSE, dîż-bûrs', *v. a.* wyłożyć (pieniądze), czynić nakłady; wypłacić.

DISBURSEMENT, dîż-bûrs'-mênt, *s.* nakłady, wypłata.

TO DISCARD, dîs-kârd', *v. a.* zrzucić kartę (w niektórych grach); *fig.* odprawić, odrzucić, odpędzić, odegnać.

DISCARNATE, dîs-kâr'-nât, *adj.* obdarty z mięsa.

TO DISCASE, dîs-kâs', *v. a.* rozebrać z sukien; (*vulg.* łuskać, łuszczyć).

TO DISCERN, dîż-zêrn', *v. a.* i *n.* rozeznać (jedno od drugiego), rozróżnić, sądzić, postrzedz, ujrzeć.

DISCERNER, dîż-zêr'-nûr, *s.* rozeznawca, sędzia.

DISCERNIBLE, dîż-zêr'-nê-bl, *adj.* widoczny, łatwy do rozeznania. —NESS, *s.* widoczność. —LY, *adv.* widocznie.

DISCERNING, dîż-zêr'-nîng, *adj.* rozeznawczy, rozgarniony, przenikliwy; bystry. —LY, *adv.* przenikliwie, bystro.

DISCERNMENT, dîż-zêrn-mênt, *s.* rozeznanie, sąd, sądzenie; przenikliwość.

TO DISCHARGE, dîs-czârdż', *v. a.* zdjąć (ciężar, ładunek), ulżyć; 2) uwolnić obwinionego, uznać za niewinnego; 2) odprawić (sługę), dać dymissyę (żołnierzowi); 4) wystrzelić, wypalić, dać ognia; 5) zapłacić (dług), zkwitować z długu; 6) dopełnić (powinności); załatwić interes. *To — one's conscience*, ulżyć sumieniu. *To — from duty*, uwolnić od powinności. *To — a volley*, dać ognia z dział. *A river that discharges itself into the sea*, rzeka wpadająca do morza.

DISCHARGE, *s.* sądowe uwolnienie obwinionego; 2) odprawienie sługi; uwolnienie od służby wojskowéj, abszyt; 3) wystrzał, strzał; 4) kwit, pokwitowanie; 5) dopełnienie (powinności).

DISCINCT, dîs-sînkt', *adj.* niepodpasany, niedbale ubrany.

TO DISCIND, dîs-sînd', *v. a.* rozciąć, pociąć na kawałki.

DISCIPLE, dîs-sî'-pl, *s.* uczeń, uczeń Chrystusa.

DISCIPLESHIP, dîs-sî'-pl-szîp, *s.* stan ucznia.

DISCIPLINABLE, dîs'-sê-plîn-â-bl, *adj.* dający się powodować, karny, sforny. —NESS, *s.* sforność, powolność.

DISCIPLINARIAN, dîs-sê-plîn-â'-rê-ân, 1) *adj.* tyczący się karności; 2) *s.* mistrz, nauczyciel, surowo przestrzegający karności,

DISCIPLINARY, dîs'-sê-plîn-â-rê, *adj.* tyczący się karności.

DISCIPLINE, dîs'-sê-plîn, *s.* karność, ćwiczenie, wychowanie.

TO DISCIPLINE, *v. a.* utrzymywać w karbach karności; uczyć, ćwiczyć, wyuczyć, wyćwiczyć; wymusztrować.

TO DISCLAIM, dîs-klâm', *v. a.* zapierać się, zaprzeczać, wyprzeć się, nieprzyznać się.

DISCLAIMER, dîs-klâ'-mûr, *s.* zapierający się, wyprzeczający się.

TO DISCLOSE, dîs-klôż', *v. a.* odkryć, wyjawić, odsłonić, objawić.

DISCLOSER, dîs-klô'-zûr, *s.* wyjawiciel.

DISCLOSURE, dîs-klô'-żûr. *s.* odkrycie, wyjawienie (sekretu).

DISCOLORATION, dîs-kôl-lôrâ'-szûn, *s.* spełznienie farby, wypłowienie; (*med.*) plamy na skórze.

TO DISCOLOUR, dîs-kûl'-lûr, *v. a.* odmienić kolor, przefarbować. *To — one's self*, spełznąć, wypłowieć.

TO DISCOMFIT, dîs-kûm'-fît, *v. a.* pobić, porazić, rozgromić.

DISCOMFIT, DISCOMFITURE, dîs-kûm'-fît-yûr, *s.* pobicie na głowę, rozgromienie, porażka.

DISCOMFORT, dîs-kûm'-fûrt, *s.* niesmak, smutek, frasunek, strapienie.

TO DISCOMFORT, *v. a.* zasmucić, strapić.

DISCOMFORTABLE, dîs-kûm'-fûr-tâ-bl, *adj.* zasmucony, strapio-

ny, zgryziony; smutny, zasmucający.

TO DISCOMMEND, dis-kòm-mènd', *v. a* ganić.

DISCOMMENDATION, dis-kòm-mèn-dă'-szůn, *s.* nagana.

TO DISCOMMODE, dis-kòm-mòd', *v. a.* niepokoić, niedać pokoju, naprzykrzać się, dolegać, zawadzać.

DISCOMMODIOUS, dis-kòm-mò'-dė-ůs, *adj.* naprzykrzający się, zawadzający, niedogodny.

DISCOMMODITY, dis-kòm-mò'-dė-tė, *s.* niedogodność, naprzykrzenie, dolegliwość.

TO DISCOMPOSE, dis-kòm-pòz', *v. a.* sprawić nieład, zamieszanie; poprzewracać, pomieszać, pogmatwać; nabawić niespokojności. *These news have quite discomposed me*, ta wiadomość nabawiła mię wielkiéj niespokojności.

DISCOMPOSURE, dis-kòm-pò'-żůr, *s.* nieład, nieporządek, zamieszanie; niespokojność, pomieszanie.

TO DISCONCERT, dis-kòn-sėrt', *v. a.* zmieszać kogo, zbić ze sztychu; pomieszać szyki, zniweczyć zamysły.

DISCONFORMITY, dis-kòn-fôr'-mė-tė, *or* DISCONGRUITY, dis-kòn-grů'-ė-tė, *s.* niezgodność, sprzeczność.

DISCONSOLATE, dis-kòn'-sò-lăt, *adj.* stroskany, strapiony, rozpaczający, nieukojony w żalu. —LY, *adv.* niedopocieszenia. —NESS, *s.* żałość nie ukojona.

DISCONTENT, dis-kòn-tėnt', 1) *adj.* niekontent, nieukontentowany, 2) *s.* nieukontentowanie.

TO DISCONTENT, *v. a.* być powodem nieukontentowania dla kogo.

DISCONTENTED, dis-kòn-tėn'-tėd, *part. adj.* nieukontentowany, markotny. *The — people* or *party*, malkontenci. —LY, *adv.* z nieukontentowaniem, niechętnie. —NESS, *s.* nieukontentowanie.

DISCONTENTMENT, dis-kòn-tėnt'-mėnt, *s.* nieukontentowanie.

DISCOTINUANCE, dis-kòn-tĭn'-ů-ăns, *or* DISCONTINUATION, dis-kòn-tĭn-ů-ă'-szůn, *s.* przerwa, przerwanie; zaprzestanie, ustanie.

TO DISCONTINUE, dis-kòn-tĭn'-ů, *v.* 1) *a.* przestać, zaprzestać czego, poprzestać; 2) *n.* ustać.

DISCONTINUITY, dis-kòn-tė-nů'-ė-tė, *s.* brak spójności.

DISCONTINUOUS, dis-kòn-tĭn'-ů-ůs, *adj.* przerwany, poprzerywany, niespojony, nietrzymający się kupy; (Milton) rozwarty, otworzysty.

DISCONVENIENCE, dis-kòn-wė'-nė-ėns, *s.* niezgodność, sprzeczność.

DISCORD, dis'-kôrd, *s.* niezgoda, waśń, niesnaski; (*muz.*) dyzharmonia tonów.

TO DISCORD, dis-kôrd', *v. n.* niezgadzać się.

DISCORDANCE, (—cy), dis-kôr'-dăns, *s. zob.* DISCORD.

DISCORDANT, dis-kôr'-dânt, *adj.* niezgadzający się; niezgodny; nieodpowiedni, sprzeczny. —LY, *adv.* niezgodnie.

TO DISCOUNT, dis-kôůnt', *v. a.* dyskontować czyli zapłacić wexel przed terminem.

DISCOUNT, dis'-kôůnt, *s.* dyskonto, co się płaci za dostanie pieniędzy przed terminem, na który przypada zapłata wexlu.

TO DISCOUNTENANCE, dis-kôůn'-tė-năns, *v. a.* położyć tamę, wzbronić, odrazić, odstręczyć.

TO DISCOURAGE, dis-kůr'-ĭdż, *v. a.* odjąć odwagę, zniechęcić, odstręczyć, zrazić.

DISCOURAGEMENT, dis-kůr'-rĭdż-mėnt, *s.* zniechęcenie, odstręczenie, zrażenie.

DISCOURAGER, dis-kůr'-rĭdż-ůr, *s.* zniechęcający, odstręczający.

DISCOURSE, dis-kòrs', *s.* dyskurs, mowa, rozmowa; rozprawa, dysertacya.

TO DISCOURSE, *v. n.* prawić, rozprawiać, mówić, gadać, rozmawiać; (*Shaksp. Haml.*) wydawać, (głosy, tony); (—*of*, *about*, *over*, *upon*), rozmawiać, rozprawiać o czém.

DISCOURSER, dis-kòr'-sůr, *s.* mówca, rozprawiacz, autor rozprawy.

DISCOURSIVE, dis-kòr'-sĭw, *adj.* należący do rozmowy.

DISCOURTEOUS, dis-kůr'-czůs, *adj.* niegrzeczny. —LY, *adv.* niegrzecznie.

DISCOURTESY, dis-kůr'-tė-sė, *s.* niegrzeczność.

DISCOUS, dis'-kůs, *adj.* (*bot.*) szeroki.

TO DISCOVER, dis-kůw'-ůr, *v. a.* odkryć, okazać; postrzedz, dostrzedz.

DISCOVERABLE, dis-kůw'-ůr-ă-bl, *adj.* łatwy do odkrycia, jawny, widoczny.

DISCOVERER, dis-kůw'-ůr-ůr, *s.* ten co odkrył; wysłany na zwiady, szpieg.

DISCOVERY, dis-kůw'-ůr-ė, *s.* odkrycie, wyjawienie.

DISCREDIT, dis-krėd'-ĭt, *s.* hańba, niesława, zakała.

TO DISCREDIT, *v a.* podać w niesławę, zhańbić, osławić, uczynić zakałę.

DISCREET, dis-krėėt', *adj.* przezorny, ostrożny; dochowujący sekretu; roztropny. —LY, *adv.* ostrożnie, roztropnie. —NESS, *s.* ostrożność, roztropność.

DISCREPANCE, (—cy), dis'-krė-pâns, *s.* niezgodność, sprzeczność.

DISCREPANT, dis'-krė-pânt, *adj.* niezgodny, sprzeczny.

DISCRETE, dis-krėt', *adj.* oddzielny, odrębny.

DISCRETION, dis-krėsz'-ůn, *s.* przezorność, ostrożność, roztropność; wola, dowolność, nieograniczona władza. *Years of* —, lata dojrzałego rozumu. *To surrender at* —, zdać się na łaskę zwycięzcy. *It is at your* —, to do woli twojéj, czyń jak ci się podoba.

DISCRETIONARY, dis-krėsz'-ůnă-rė, *or* DISCRETIONAL, dis-krėsz'-ůn-ăl, *adj.* zostawiony do woli czyjéj, dowolny, nieograniczony.

DISCRETIVE, dis-krė'-tĭw, *adj. zob.* DISCRETE.

DISCRIMINABLE, dis-krĭm'-ė-nă-bl, *adj.* łatwy do rozpoznania, rozróżnienia.

TO DISCRIMINATE, dis-krĭm'-ė-năt, *v. a.* rozeznać, rozróżnić, odróżnić.

DISCRIMINATE, *adj.* rozróżniony, odróżniony. —NESS, *s.* różność, odrębność.

DISCRIMINATION, dis-krĭm'-ė-nă'-szůn, *s.* rozróżnienie, odróżnienie.

DISCRIMINATIVE, dis-krĭm'-ė-nă-tĭw, *adj.* rozróżniający, odróżniający, cechujący odróżnienie.

TO DISCULPATE, dis-kůl'-păt, *v. a.* uwolnić od winy, uniewinnić.

TO DISCUMBER, dis-kům'-bůr, *v.a. zob.* TO DISENCUMBER.

DISCURSIVE, dis-kůr'-sĭw, *adj.* biegający, latający; dowodzący, wnioskujący. —LY, *adv.* pasmem rozumowań.

DISCURSORY, dis-kůr'-sůr-ė, *adj.* dowodny, gruntowny.

DISCUS, dis'-kůs, *s. zob.* DISK i QUOIT.

TO DISCUSS, dis-kůs', *v. a.* roztrząsać, rozbierać, dyskutować.

DISCUSSER, dis-kůs'-sůr, *s.* roztrząsacz.

DISCUSSION, dis-kůs'-szůn, *s.* roztrząsanie, dyskussya.

DISCUSSIVE, dis-kůs'-sĭw, *adj.* roztrząsający, rozbierający.

DISCUTIENT, dis-ků'-szėnt, *s.* (*med.*) lekarstwo rozpędzające humory.

TO DISDAIN, dĭz-dăn', *v.a.* gardzić, wzgardzać, pogardzać.

DISDAIN, *s.* wzgarda, pogarda.

DISDAINFUL, dĭz-dăn'-fůl, *adj.* pogardliwy, dumny. —LY, *adv.* z pogardą, pogardliwie. —NESS, *s.* wzgardliwość, duma, pogarda.

DISEASE, dĭz-ėz', *s.* choroba. *The foul* —, franca.

TO DISEASE, *v. a.* dotknąć chorobą, zarazić. *Diseased*, chory.

DISEASEDNESS, dĭz-ė'-zėd-nės, *s.* słabość, lekka choroba.

DISEDGED, dĭz-ėdżd', *adj.* stępiony, tępy.

TO DISEMBARK, dis-ėm-bârk', *v.* 1) *a.* wyładować z okrętu; 2) *n.* wylądować.

TO DISEMBITTER, dis-ėm-bĭt'-tůr, *v. a.* odjąć gorycz, osłodzić.

DISEMBODIED, dis-ėm-bòd'-ĭd, *adj.* wyzuty z ciała, uduchowniony.

TO DISEMBOGUE, dis-ėm-bòg', (— itself), *v. rfl.* wpadać (o rzekach). *The river Vistula disembogues itself into the Baltic sea*, Wisła wpada do morza Baltyckiego.

DISEMBOWELED, dis-ėm-bôů'-ėld, *adj.* wypatroszony.

TO DISEMBROIL, dis-ėm-brôĭl', *v. a.* rozwikłać, wywikłać, odmotać

TO DISENCHANT, dis-ėn-czânt'

v. a. zdjąć czar, urok, odczarować, pozbawić uroku.

TO DISENCUMBER, dis-ĕn-kŭm'-bŭr, *v. a.* zdjąć ciężar, ulżyć, uprzątnąć zawady, wyprzątnąć.

DISENCUMBRANCE, dis-ĕn-kŭm'-brăns, *s.* uprzątnienie, wyprzątnienie, ulżenie, ulga.

TO DISENGAGE, dis-ĕn-gădż', *v. a.* (*from.*) oddzielić, odłączyć; wywikłać, odplątać, uwolnić, ulżyć. *To—one's self*, wywikłać się, uwolnić się.

DISENGAGED, dis-ĕn-gădżd', *part. adj.* wolny, uwolniony; niezajęty, wolny od zatrudnienia, niezatrudniony.

DISENGAGEDNESS, dis-ĕn-gă'-dżĕd-nĕs, *or* DISENGAGEMENT, dis-ĕn-gădż'-mĕnt, *s.* uwolnienie (od powinności, zatrudnienia), czas wolny od zatrudnień.

TO DISENTANGLE, dis-ĕn-tăng'-gl, *v. a.* odmotać, rozplątać, wywikłać, odwikłać.

DISENTANGLEMENT, dis-ĕn-tăng'-gl-mĕnt, *s.* rozplątanie, wywiklanie, uwolnienie.

TO DISENTERRE, *zob.* TO DISINTER, wygrzebać.

TO DISENTHRAL, dis-ĕn-*th*răl', *v. a.* oswobodzić z niewoli, wyzwolić, uwolnić.

TO DISENTRANCE, dis-ĕn-trăns', *v. n.* ocknąć się ze snu letargicznego; przyjść do siebie z zachwycenia.

TO DISESTEEM, dis-ĕ-stēēm', *v. a.* lekceważyć, mało mieć szacunku dla kogo.

DISESTEEM, DISESTIMATION, dis-ĕs-tē-mă'-szŭn, *s.* lekceważenie, nieuszanowanie.

DISFAVOUR, dis-fă'-wŭr, *s.* niełaska; szpetność, brzydkość, brzydota.

TO DISFAVOUR, *v. a.* niesprzyjać, odstręczać, okazywać niełaskę.

DISFIGURATION, dis-fĭg-ŭ-ră'-szŭn, *s.* oszpecenie, zeszpecenie.

TO DISFIGURE, dis-fĭg'-ŭr, *v. a.* oszpecić, zeszpecić.

DISFIGUREMENT, dis-fĭg'-ŭr-mĕnt, *s.* oszpecenie, zeszpecenie; brzydnienie, zbrzydnienie.

TO DISFOREST, dis-fŏr'-rĕst, *v. a.* wyciąć, wyrąbać, wytrzebić las.

TO DISFRANCHISE, dis-frăn'-czlz, *v. a.* odjąć przywileje, swobody, prawa.

DISFRANCHISEMENT, dis-frăn'-czlz-mĕnt, *s.* odjęcie przywilejów, swobod, etc.

TO DISFURNISH, dis-fŭr'-nĭsz, *v. a.* ogołocić, obnażyć (z meblów, sprzętów).

TO DISGARNISH, dis-găr'-nĭsz, *v. a.* ogołocić, obnażyć (z ozdób); wyprowadzić działa z fortecy, rozbroić fortecę.

TO DISGORGE, dis-gŏrdż', *v. a.* wyblwać, wyrzygać; wylać, wychłysnąć.

DISGRACE, dis-grăs', *s.* hańba, sromota, zakała; niełaska, postradanie czyjéj łaski. *To bring a—upon*, zhańbić, uczynić zakałę. *He is a—to his friends*, on czyni zakałę swym przyjaciołom. *To be in—at court*, popaść w niełaskę u dworu.

TO DISGRACE, *v. a.* hańbić, zhańbić, czynić zakałę; odmówić swéj łaski, dysgracyonować. *Disgraced at court*, w niełasce u dworu.

DISGRACEFUL, dis-grăs'-fŭl, *adj.* hańbiący, haniebny, sromotny, czyniący zakałę. —LY, *adv.* haniebnie, sromotnie. —NESS, *s.* haniebność, sromotność..

DISGRACER, dis-grā'-sŭr, *s.* czyniący hańbę, zakałę.

DISGRACIOUS, dis-grā'-szŭs, *adj.* niegrzeczny, nieprzyjazny.

TO DISGUISE, dis-gĭz', *v. a.* przebrać kogo w co, za kogo; *fig.* ukrywać, taić, zataić; przeistoczyć, przeinaczyć. *To—one's self*, przebrać się za kogo.

DISGUISE (—MENT), *s.* przebranie, strój służący do przebrania się; *fig.* udanie, zmyślenie, fałszywy pozor.

DISGUISER, dis-gĭ'-zŭr, *s.* przebierający się; *fig.* udawacz, obłudnik.

DISGUST, dis-gŭst', *s.* niesmak, obrzydzenie, wstręt, odraza. *To take—at*, brzydzić się czém; urazić się czém.

TO DISGUST, *v. a.* brzydzić, obrzydzać, wzbudzać obrzydzenie; brzydzić się, mieć w obrzydzeniu.

DISGUSTFUL, dis-gŭst'-fŭl, *adj.* obrzydliwy, odrażający.

DISH, dĭsz, *s.* półmisek; 2) potrawa. *To lay* (*cast*) *a thing in* (*into*) *one's—*, wymiatać co komu na oczy, wykalać czém oczy. *The—wears its own cover*, *prov.*, jaki pan taki kram. *—clout*, ścierka, (*vulg.*) flądra, niechlujnica. *—stand*, postumencik na którym się stawia półmisek. *—wash* (*—water*), pomyje.

TO DISH, *v. a.* (*—up*), dać potrawę na półmisku.

DISHABILLE, dis-ă-bĭl', *s.* negliż, strój ranny.

TO DISHEARTEN, dis-hăr'-tn, *v. a.* odjąć odwagę, zniechęcić.

TO DISHEVEL, dĭsz-szĕw'-wĕl, *v. a.* rozczochrać włosy. *Dishevelled*, z rozczochranemi, rozpuszczonemi włosami.

DISHONEST, dis-ŏn'-ĕst, *adj.* nieuczciwy, niegodny, niecny; bezwstydny, sprośny. —LY, nieuczciwie; sprośnie. —Y, *s.* nieuczciwość; sprośność.

DISHONOUR, dis-ŏn'-nŭr, *s.* hańba, sromota, zakała, niesława.

TO DISHONOUR, *v. a.* hańbić, zhańbić, zesromocić, uczynić zakałę, splamić. *To — a bill*, niechcieć opłacić wexla.

DISHONOURABLE, dis-ŏn'-nŭr-ă-bl, *adj.* hańbiący, haniebny, sromotny. —LY, *adv.* haniebnie.

TO DISHORN, dis-hŏrn', *v. a.* odjąć rogi.

DISINCLINATION, dis-ĭn-klĕ-nă'-szŭn, *s.* niechęć, wstręt, odraza.

TO DISINCLINE, dis-ĭn-klĭn', *v. a.* oddalić od siebie, odstręczyć, odrazić.

DISINGENUITY, dis-ĭn-dzĕ-nū'-ĕ-tĕ, *s.* nieszczerość, fałszywość, obłuda.

DISINGENUOUS, dis-ĭn-dzĕn'-ū-ŭs, *adj.* nieszczery, fałszywy, obłudny. — LY, *adv.* nieszczerze. — NESS, *s.* fałszywość, obłudność.

DISINHERISON, (—TING), dis-ĭn-hĕr'-ĕ-zn, *s.* wydziedziczenie.

TO DISINHERIT, dis-ĭn-hĕr'-ĭt, *v. a.* wydziedziczyć.

TO DISINTER, dis-ĭn-tĕr', *v. a.* odkopać, odgrzebać.

DISINTERESTED, dis-ĭn'-tĕr-ĕs-tĕd. *adj.* bezinteresowny. —LY, *adv.* bezinteresownie. —NESS, *s.* bezinteresowność.

TO DISJOIN, dis-dżŏĭn', *v. a.* rozłączyć, odłączyć, oddzielić.

TO DISJOINT, dis-dżŏĭnt', *v. a.* wyruszyć (ze staw), zwichnąć, wywichnąć; 2) rozczłonkować, rozdzielić, rozebrać, pokrajać.

DISJUNCT, dis-dżŭngkt', *adj.* odłączony, odrębny.

DISJUNCTION, dis-dżŭngk'-szŭn, *s.* rozłączenie, oddzielenie.

DISJUNCTIVE, dis-dżŭngk'-tĭw, 1) *adj.* rozłączający; niedający się złączyć; 2) *s.* spójnik rozłączający. —LY, *adv.* w rozłączeniu.

DISK, dĭsk, *s.* krąg, krążek; tarcza (słońca, księżyca, planet).

DISKINDNESS, dis-klnd'-nĕs, *s.* niegrzeczność, zła przysługa.

DISLIKE, dis-lĭk', *s.* niesmak, niechęć, wstręt, odraza.

TO DISLIKE, *v. a.* nielubić, niecierpieć.

DISLIKENESS, dis-lĭk'-nĕs, *s.* niepodobieństwo.

DISLIKER, dis-lĭ'-kŭr, *s.* nielubiący czego, mający wstręt do czego.

TO DISLIMB, dis-lĭm', *v. a.* poodcinać członki, rozszarpać.

TO DISLOCATE, dis'-lō-kăt, *v. a.* wyruszyć (ze stawu), zwichnąć, wywichnąć.

DISLOCATION, dis-lō-kă'-szŭn, *s.* zwichnienie, wywichnienie.

TO DISLODGE, dis-lŏdż, *v. a.* wyrugować, wyprzeć, wyparować.

DISLOYAL, dis-lŏĭ'-ăl, *adj.* wiarołomny, zdradziecki. —LY, *adv.* wiarołomnie.

DISLOYALTY, dis-lŏĭ'-ăl-tĕ, *s.* wiarołomstwo, wiarołomność.

DISMAL, dis'-măl, *adj.* straszny, okropny. —LY, *adv.* okropnie. — NESS, *s.* okropność.

TO DISMANTLE, dis-măn'-tl, *v. a.* rozwalić, obalić, zburzyć.

TO DISMASK, dis-măsk', *v. a.* zedrzeć maskę.

TO DISMAST, dis-măst, *v. a.* obalić maszt okrętu. *Dismasted*, pozbawiony masztu (w czasie burzy lub bitwy).

TO DISMAY, dis-mă', *v. a.* przerazić, przestraszyć.

DISMAY, *s.* przestrach, przerażenie.

DISMAYEDNESS, dis-mă'-ĕd-nĕs, *s.* bojaźń, przelęknienie.

TO DISMEMBER, dĭz-mĕm'-bûr, *v. a.* rozdzielić na części, rozebrać.

DISMEMBERMENT, dĭz-mĕm'-bûr-mĕnt, *s.* rozbiór.

TO DISMISS, dĭz-mĭs', *v. a.* odesłać, odprawić. *To — a cause*, odesłać strony z sądu dla braku dowodów. *To — one's wife*, odpędzić żonę.

DISMISSION, (—AL), dĭz-mĭsz-ŭn, *s.* odesłanie, odprawienie, dymissya.

TO DISMORTGAGE, dĭz-môr'-gâdz, *v. a.* wykupić zastaw, spłacić.

TO DISMOUNT, dĭz-mŏŭnt', *v.* 1) *a.* zrzucić z konia; zdemontować działo; 2) *n.* zsiąść z konia; zejść, zstąpić.

DISOBEDIENCE, dĭs-ô-bē'-dē-ĕns, *s.* nieposłuszeństwo.

DISOBEDIENT, dĭs-ô-bē'-dē-ĕnt, *adj.* nieposłuszny. —LY, *adv.* nieposłusznie.

TO DISOBEY, dĭs-ô-bā', *v. a.* niesłuchać, być nieposłusznym.

DISOBLIGATION, dĭs-ŏb-lē-gā'-szŭn, *s.* niegrzeczność, nieuczynność, uraza.

TO DISOBLIGE, dĭs-ô-blīdż', *v. a.* urazić, sprawić przykrość, okazać się niegrzecznym, nieuczynnym.

DISOBLIGING, dĭs-ô-blī'-dzĭng, *adj.* niegrzeczny, nieuczynny. — LY, *adv.* niegrzecznie. —NESS, *s.* niegrzeczność, nieuczynność.

DISORDER, dĭz-ôr'-dûr, *s.* nieład, nieporządek, zamieszanie; pomieszanie, choroba.

TO DISORDER, *v. a.* wprowadzić nieład, zamieszanie, rozstroić, przewrócić porządek, pomieszać; 2) zepsuć zdrowie, nabawić choroby. *To — one's self with drinking*, zachorować po pijatyce.

DISORDERED, dĭz-ôr'-dûrd, *adj.* nierządny, rozpustny; 2) chory.

DISORDERLY, dĭz-ôr'-dûr-lē, 1) *adj.* nieporządny, tłumny, pomieszany; 2) nierządny, rozwiązły, rozpustny; 3) *adv.* nieporządnie, bez ładu.

DISORDINATE, dĭz-ôr'-dē-nāt, *adj.* nieporządny; niepowściągniony, bez miary, zbytkujący, zbyteczny; rozpustny, rozwiązły. —LY, *adv.* rozwiązle.

TO DISOWN, dĭz-ōn', *v. a.* zaprzeczać, wypierać się, zapierać się, nieprzyznać się. *To — for a son*, niechcieć przyznać za syna.

TO DISPARAGE, dĭs-pâr'-ĭdż, *v. a.* ubliżać, czynić ujmę, uwłaczać.

DISPARAGEMENT, dĭs-pâr'-ĭdż-mĕnt, *s.* ubliżenie, ujma, uwłoczenie. — *in marriage*, małżeństwo z osobą niższego stanu. *It is no — for you*, to ci wcale nieubliża.

DISPARAGER, dĭs-pâr'-ĭdż-ûr, *s.* ubliżyciel.

DISPARITY, dĭs-pâr'-ē-tē, *s.* nierówność.

TO DISPARK, dĭs pârk', *v. a.* skasować park.

DISPARPLED, dĭs-pâr'-pld, *adj.* z rozpoztartemi skrzydłami.

TO DISPART, dĭs-pârt', *v. a.* podzielić na dwie części; zmierzyć kaliber działa.

DISPASSION, dĭs-pâsz'-ŭn, *s.* wolność od namiętności, zimna krew, spokojność umysłu.

DISPASSIONATE, dĭs-pâsz'-ŭn-ât, *adj.* zimny, spokojny, nieuno-szący się.—LY, *adv.* z zimną krwią, z flegmą.

TO DISPEL, dĭs-pĕl', *v. a.* rozpędzić, rozproszyć.

DISPENSARY, dĭs-pĕn'-sâ-rē, *s.* apteka.

DISPENSATION, dĭs-pĕn-sâ'-szŭn, *s.* rozdzielenie, obdzielenie; dyspensa, pozwolenie, uwolnienie od przepisów prawa. *—of providence*, zrządzenie opatrzności.

DISPENSATOR, dĭs-pĕn-sâ'-tûr, *s.* rozdawca, szafarz.

DISPENSATORY, dĭs-pĕn'-sâ-tûr-ē, *s.* farmakopea, książka o preparowaniu lekarstw.

TO DISPENSE, dĭs-pĕns', *v. a.* rozdać, rozdzielić; preparować lekarstwa. *To—with*, uwolnić od czego.

DISPENSE, *s.* dyspensa, uwolnienie.

DISPENSER, dĭs-pĕn'-sûr, *s.* rozdawca, szafarz.

TO DISPEOPLE, dĭs-pē'-pl, *v. a.* wyludnić.

DISPEOPLER, dĭs-pē'-pl-ûr, *s.* spustoszyciel.

TO DISPERGE, dĭs-pĕrdż', *v. a.* skropić, pokropić, rozpryskać.

TO DISPERSE, dĭs-pĕrs', *v. a.* rozproszyć, rozrzucić, rozsypać.

DISPERSEDLY, dĭs-pĕr'-sĕd-lē, *adv.* w rozproszeniu, w rozsypce.

DISPERSEDNESS, dĭs-pĕr'-sĕd-nĕs, *s.* rozproszenie, rozsypka.

DISPERSER, dĭs-pĕr'-sûr, *s.* rozszerzacz, rozsiewacz.

DISPERSION, dĭs-pĕr'-szŭn, *s.* rozproszenie, rozsypka.

TO DISPIRIT, dĭs-pĭr'-ĭt, *v. a.* odjąć odwagę, ostudzić zapał, nabawić bojaźni.

TO DISPLACE, dĭs-plâs', *v. a.* przestawić, ruszyć z miejsca, poprzewracać; wyprzeć, wyrugować z miejsca.

DISPLACENCY, dĭs-plâ'-sĕn-sē, *s.* niegrzeczność; przykrość, nieprzyjemność.

TO DISPLANT, dĭs-plânt', *v. a.* przesadzić (drzewo, roślinę); wypędzić lud z dawnych siedzib, przesiedlić.

DISPLANTATION, dĭs-plân-tâ'-szŭn, *s.* przesadzenie; przesiedlenie.

TO DISPLAY, dĭs-plâ', *v. a.* rozwinąć, rozpościerać; *fig.* wystawić na widok, popisywać się z czém. *To —one's wit*, popisywać się z dowcipem.

DISPLAY, *s.* rozwinięcie, rozpostarcie; *fig.* wystawa.

DISPLEASANT, dĭs-plēz'-ânt, *adj.* przykry, nieprzyjemny.

TO DISPLEASE, dĭs-plēz', *v. a.* niepodobać się, nieprzypadać do smaku; sprawić nieprzyjemność, nieukontentowanie; urazić, rozgniewać. *Displeased* (*at*, *with*), nieukontentowany, zagniewany, urażony.

DISPLEASURE, dĭs-plēż'-ûr, *s.* przykrość, nieukontentowanie, nieprzyjemność; gniew, zagniewanie, uraza; niełaska. *To incur the king's —*, popaść w niełaskę u króla.

DISPORT, dĭs-pôrt', *s.* rozrywka, zabawka, igraszka.

TO DISPORT, *v. n.* bawić się, igrać, żartować.

DISPOSAL, dĭs-pô'-zâl, *s.* uszykowanie, uporządkowanie; rozrządzenie, rozporządzenie, szafunek. *I am not at your—*, nie masz mi nic do rozkazania. *The divine—*, rozporządzenie Boże.

TO DISPOSE, dĭs-pôz', *v. a.* uszykować, uporządkować, przyrządzić; dać, rozdać, rozrządzić, rozporządzić; zbyć, sprzedać; skłonić do czego. *To—by will*, rozporządzić testamentem. *To—of a daughter in marriage*, wydać córkę za mąż. *To —of a house*, wynająć dom. *Disposed to be merry* (*to laugh*), w wesołym humorze. *Ill—*, w złym humorze, markotny. *Well—in health*, w czerstwém zdrowiu.

DISPOSER, dĭs-pô'-zûr, *s.* rozporządziciel.

DISPOSITION, dĭs-pô-zĭsz'-ŭn, *s.* rozkład, układ, szyk, porządek; skłonność, popęd; zdatność, zdolność; usposobienie; rozporządzenie.

DISPOSITIVE, dĭs-pôz'-ĕ-tĭw, *adj.* przygotowujący, usposobiający.

TO DISPOSSESS, dĭs-pôz'-zĕs, *s. v. a.* wyrugować z posiadania, wyzuć z własności.

DISPOSURE. dĭs-pô'-żûr, *s.* zarząd, rozrządzenie, rozporządzenie.

DISPRAISE, dĭs-prâz', *s.* nagana, ujma.

TO DISPRAISE, *v. a.* ganić, ubliżać.

DISPRAISER, dĭs-prâ'-zûr, *s.* ganiciel.

DISPRAISIBLE, dĭs-prâ'-zē-bl, *adj.* naganny.

DISPRAISINGLY, dĭs-prâ'-zĭng-lē, *adv.* z naganą, przyganiając.

DISPROOF, dĭs-prôôf', *s.* zbicie zarzutów.

DISPROPOTION, dĭs-prô-pôr'-szŭn, *s.* dysproporcya, nierówność.

DISPROPORTIONABLE, dĭs-prô-pôr'-szŭn-â-bl, *adj.* nieproporcyonalny, nierówny. —LY, *adv.* nieproporcyonalnie. —NESS, *s.* nieproporcyonalność.

DISPROPORTIONAL, *adj.* — LY, *adv. or* DISPROPORTIONATE, *adj.* —LY, *adv.* —NESS, *s. zob.* DISPROPORTIONABLE etc.

TO DISPROVE, dĭs-prôôv', *v. a.* zbić, przekonać o fałszu, zrefutować.

DISPROVER, dĭs-prôô'-wûr, *s.* zbijacz.

TO DISPUNGE, dĭs-pŭndż', *v. a.* wycisnąć jak gąbkę, zetrzeć, wymazać (*Shaksp. Ant.* and *Cleop.*), opryskać, oblać.

DISPUTABLE, dĭs-pû'-tâ-bl, *or* dĭs'-pû-tâ-bl, *adj.* sporny, będący przedmiotem sporu.

DISPUTANT, dis'-pû-tânt, t) *s.* dysputant; 2) *adj.* dysputujący.

DISPUTATION, dis-pû-tâ'-szûn, *s.* dysputa.

DISPUTATIOUS, dis-pû-tâ'-szûs, *or* DISPUTATIVE, dis-pû'-tâ-tîw, *adj.* sprzeczny, swarliwy, kłótliwy, zwadliwy.

TO DISPUTE, dis-pût', *v. a.* i *n.* spierać się, dysputować, rozprawiać; kłócić się; zaprzeczać, podać w wątpliwość.

DISPUTE, *s.* spor, kłótnia, sprzeczka, zwada; *beyond all*—, niezaprzeczenie, niezawodnie.

DISPUTELESS, dis-pût'-lês, *adj.* niezaprzeczony, niezawodny.

DISPUTER, dis-pû'-tûr, *s.* kłótniarz, swarliwy.

DISQUALIFICATION, dis-kuôl-ê-fê-kâ'-szûn, *s.* niezdolność używania pewnych praw; niezdatność, niezdolność.

TO DISQUALIFY, dis-kuôl'-ê-fî, *v. a.* uznać za niezdolnego, niezdatnego; uczynić niezdolnym, niezdatnym.

DISQUIET, dis-kul'-êt, *s.* niespokojność, niepokój. —LY, *adv.* niespokojnie.—NESS, *s.* niespokojność.

TO DISQUIET, *v. a.* niepokoić, burzyć, kłócić spokojność.

DISQUIETER, dis-kui'-êt-ûr, *s.* burzyciel spokojności.

DISQUIETUDE, dis-kui-ê-tûd, *s.* niespokojność.

DISQUISITION, dis-kuê-zîsz'-ûn, *s.* roztrząsanie, poszukiwanie.

DISREGARD, dis-rê-gârd', *s.* nieuszanowanie, lekceważenie.

TO DISREGARD, *v. a.* nieuszanować, lekceważyć; nie mieć względu, niezważać.

DISREGARDFUL, dis-rê-gârd'-fûl, *adj.* lekceważący, pogardzający. —LY, *adj.* lekkoważnie.

DISRELISH, dlz-rêl'-îsz, *s.* niesmak, obrzydzenie.

TO DISRELISH, *v. a.* niesmakować w czém, nieznajdować w czém dobrego smaku, nielubić.

DISREPUTATION, dis-rêp-ù-tâ'-szûn, *or* DISREPUTE, dis-rê-pût', *s.* złe imię, niesława. *To bring* (*a*) *disrepute upon one*, podać kogo w niesławę, uczynić mu złą reputacyą.

DISRESPECT, dis-rê-spêkt', *s.* nieuszanowanie, pogarda.

DISRESPECTFUL, dis-rê-spêkt'-fûl, *adj.* ubliżający uszanowania, niegrzeczny. —LY, *adv.* z uchybieniem komu.

TO DISROBE, dlz-rôb', *v. a.* zdjąć suknię; obnażyć, ogołocić.

DISRUPTION, dlz-rûp'-szûn, *s.* oderwanie, rozerwanie; 2) schyzma w kościele Szkockim.

DISSATISFACTION, dis-sât-îs-fâk'-szûn, *s.* nieukontentowanie, niezadowolnienie.

DISSATISFACTORY, dis-sât-îs-fâk'-tûr-ê, *adj.* niezadowolniający, nieprzyjemny, przykry.

TO DISSATISFY, dis-sât'-îs-fî, *v. a.* sprawić nieukontentowanie.

TO DISSECT, dis-sêkt', *v. a.* rozciąć, rozkroić, rozebrać anatomicznie trupa.

DISSECTION, dis-sêk'-szûn, *s.* dyssekcya, rozebranie trupa.

DISSEIZIN, dis-sê'-zîn, *s.* w. p. wyrugowanie z majątku, expulsya.

TO DISSEIZE, dis-sêz', *v. a.* wyrugować z majątku.

DISSEIZOR, dis-sê'-zôr, *s.* grabieżca cudzego majątku.

TO DISSEMBLE, dis-sêm'-bl, *v. a.* i *n.* ukrywać, osłaniać fałszywym pozorem; udawać, zmyślać.

DISSEMBLER, dis-sêm'-blûr, *s.* obłudnik, hipokryt.

DISSEMBLINGLY, dis-sêm'-blîng-lê, *adv.* obłudnie.

TO DISSEMINATE, dis-sêm'-ê-nât, *v. a.* rozsiewać, rozsiać.

DISSEMINATION, dis-sêm-ê-nâ'-szûn, *s.* rozsiewanie, rozsianie.

DISSEMINATOR, dis-sêm-ê-nâ'-tûr, *s.* rozsiewacz.

DISSENSION, dis-sên'-szûn, *s.* niezgoda, rozterka. niesnaska.

DISSENSIOUS, dis-sên'-szûs, *adj.* niezgodny, wszczynający rozterki, niesnaski.

TO DISSENT, dis-sênt', *v. n.* niezgadzać się, niepozwalać; odstąpić od panującego kościoła anglikańskiego,— (*from*).

DISSENT, *s.* różnienie się w zdaniu, niepozwalanie.

DISSENTANEOUS, dis-sên-tâ'-nê-ûs, *adj.* niezgodny, sprzeczny, przeciwny.

DISSENTER, dis-sên'-tûr, *s.* dysydent, różnowierca.

DISSENTIENT, dis-sên'-szênt, *adj.* mający odmienne zdanie, różniący się w zdaniu; odstępujący od jedności z kościołem. — *meeting-house*, kaplica różnowierców.

DISSERTATION, dis-sêr-tâ'-szûn, *s.* dysertacya, rozprawa.

DISSIDENCE, dis'-sê-dêns, *s.* niejedność, niezgoda, rozdwojenie.

DISSIMILAR, dis-sîm'-ê-lûr, *adj.* niepodobny, różny, rozmaity.

DISSIMILARITY, dis-sîm-ê-lâr'-ê-tê, *or* DISSIMILITUDE, dis-sîm-mîl'-ê-tûd, *s.* niepodobność, różność, rozmaitość.

DISSIMULATION, dis-sîm-ù-lâ'-szûn, *s.* udawanie, obłuda.

TO DISSIPATE, dis'-sê-pât, *v. a.* rozproszyć, rozpędzić; roztrwonić, strwonić, zmarnotrawić.

DISSIPATION, dis-sê-pâ'-szûn, *s.* rozproszenie; roztrwonienie; *fig.* roztargnienie, nieuwaga.

DISSOLUBILITY, dis-sôl-lû-bîl'-ê-tê, *s.* rozpuszczalność.

DISSOLUBLE, dis'-sô-lû-bl, *adj.* rozpuszczalny, topnisty.

DISSOLUTE, dis'-sô-lût, *adj.* rozpustny, rozwiązły, wyuzdany. — LY, *adv.* rozpustnie, rozwiązle. — NESS, *s.* rozpusta, rozwiązłość.

DISSOLUTION, dis-sô-lû'-szûn, *s.* rozpuszczenie, przejście do stanu ciekłego; rozwiązanie; skasowanie; rozwolnienie obyczajów, rozprzężenie; rozpusta, rozwiązłość; śmierć.

DISSOLVABLE, dlz-zôl'-wâ-bl, *adj.* rozpuszczalny, topnisty.

TO DISSOLVE, dlz-zôlw', *v. a.* rozpuścić, roztopić; rozerwać; rozwiązać, znieść, skasować; rozpuścić się, rozstopnieć, rozpłynąć się; *fig. To — in pleasures*, wylać się na rozwiązłe życie. *Dissolved in tears*, tonący we łzach.

DISSOLVENT, dlz-zôl'-wênt, 1) *adj.* rozpuszczający, roztwarzający; 2) *s.* środek do rozpuszczenia, roztwarzacz.

DISSOLVER, dlz-zôl'-wûr, *s. zob.* DISSOLVENT.

DISSOLVIBLE, dlz-zôl'-wê-bl, *adj. zob.* DISSOLVABLE.

DISSONANCE, dis'-sô-nâns, *s.* dyzharmonia tonów.

DISSONANT, dis'-sô-nânt, *adj.* stanowiący dyzharmonią; *fig.* niezgodny, różny.

TO DISSUADE, dis-suâd', *v. a.* odradzić.

DISSUADER, dis-suâ'-dûr, *s.* odradziciel.

DISSUASION, dis-suâ'-żûn, *s.* odrada.

DISSUASIVE, dis-suâ'-sîw, 1) *adj.* odradzający; 2) *s.* powód skłaniający do odmienienia postanowienia.

DISSYLLABIC, dis-sîl'-lâ-bîk, *adj.* dwusylabny, dwuzgłoskowy.

DISSYLLABLE, dis-sîl'-lâ-bl, *s.* wyraz dwuzgłoskowy.

DISTAFF, dis'-tâf, *s.* przęślica, kądziel; *fig.* linia żeńska, białogłowska, kądziel.

TO DISTAIN, dis-tân', *v. a.* splamić.

DISTANCE, dis'-tâns, *s.* odległość (czasu lub miejsca), przestrzeń, przedział. (*Shaksp. Macb.*) niejedność. *At a*—, zdaleka, zdala; *fig. To keep one at a* —, trzymać kogo w oddaleniu, nie dać się zbliżyć; *fig. To keep one's* —, stać w oddaleniu, nie śmieć się zbliżyć. *To be at a — with one*, być z kim z daleka.

TO DISTANCE, *v. a.* usunąć do znacznéj odległości; (w gonitwach końskich) prześcignąć, wyścignąć, zostawić za sobą.

DISTANT, dis'-tânt, *adj.* odległy, daleki. *Three hours* (*miles*) — *from*, o trzy mile odległy od. *Far* —, bardzo daleki.

DISTASTE, dis-tâst', *s.* niesmak, wstręt, odraza.

TO DISTASTE, *v. a.* sprawić niesmak, odrazę; mieć w obrzydzeniu.

DISTASTEFUL, dis-tâst'-fûl, *adj.* niesmaczny, obrzydły.

DISTEMPER, dis-têm'-pûr, *s.* choroba, defekt; zły humor.

TO DISTEMPER, *v. a.* nabawić choroby; rozgniewać; pomieszać szyki, popsuć, rozstroić.

DISTEMPERATE, dis-têm'-pûr-ât, *adj.* zbyteczny, nieumiarkowany.

DISTEMPERATURE, dis-têm'-pûr-â-tûr, *s.* rozstrojenie, zepsucie, pomieszanie; zbyteczne zimno lub gorąco.

TO DISTEND, dis-tênd', *v. a.* rozeprzeć, rozciągnąć, rozszerzyć.
DISTENT, dis-tênt', *s.* obszerność, rozciągłość.
DISTENSION, dis-tên'-szůn, *s.* rozparcie, rozciągnienie, rozszerzenie.
DISTICH, dis'-tik, *s.* dwuwiersz.
TO DISTIL, dis-til', *v. a.* i *n.* dystylować, pędzić wyskoki; kapać, sączyć się, ciec.
DISTILLATION, dis-til-lâ'-szůn, *s.* dystylacya, pędzenie wyskoków, wypalenie gorzałki.
DISTILLATORY, dis-til'-lâ-tůr-è, *adj.* dystylacyjny.
DISTILLER, dis-til'-lůr, *s.* dystylator, gorzelnik, pędzący wódkę.
DISTILLERY, dis-til'-lůr-è, *s.* gorzelnia.
DISTINCT, dis-tingt', odrębny, różny; wybitny, znaczny, wyraźny.
DISTINCTION, dis-tingk'-szůn, *s.* rozróżnienie, odróżnienie, różnica; oddzielenie; odznaczenie, znaczenie, znakomitość. *A man of great* —, człowiek wielkiego znaczenia.
DISTINCTIV, dis-tingk'-tiw, *adj.* odróżniający, odznaczający, cechujący. —LY, osobno, oddzielnie.
DISTINCTLY, dis-tingkt'-lè, *adv.* dobitnie, wyraźnie.
DISTINCTNESS, dis-tingkt'-nês, *s.* wyrazistość, wydatność, wybitność.
TO DISTINGUISH, dis-ting'-gulsz, *v. a.* rozróżnić, odróżnić; odznaczyć, zaszczycić. *To—one's self*, odznaczyć się, zalecać się czém.
DISTINGUISHABLE, dis-ting'-gulsz-â-bl, *adj.* dający się odróżnić, odznaczyć.
DISTINGUISHED, dis-ting'-gulszd, *part. adj.* znamienity, znakomity.
DISTINGUISHER, dis-ting'-gulsz-ůr, *s.* rozróżniciel, odróżniciel, znawca, biegły krytyk.
DISTINGUISHINGLY, dis-ting'-gulsz-ing-lè, *adv.* znamienicie, zaszczytnie.
TO DISTORT, dis-tôrt', *v. a.* wykrzywić, przekręcić, wykręcać, zżymać się.
DISTORTION, dis-tôr'-szůn, *s.* wykręcanie, wykrzywianie się, zżymanie się.
TO DISTRACT, dis-trâkt', *v. a.* rozerwać, rozszarpać, roztargnąć; 2) przyprowadzić do szaleństwa.
DISTRACTED (DISTRACT), dis-trâk'-têd, *part. adj.* rozerwany, roztargniony; szalony. *To be—with, passion*, odchodzić od rozumu z gniewu. *To run*—, oszaleć, zwaryować. —*times*, niespokojne, burzliwe czasy. —LY, *adv.* szalenie, po waryacku. —NESS, *s.* szaleństwo, waryacya.
DISTRACTION, dis-trâk'-szůn, *s.* dystrakcya, roztargnienie umysłu; 2) szaleństwo, waryacya, pomieszanie zmysłów. *He loves her to*—, szalenie ją kocha, przepada za nią, szaleje za nią.
TO DISTRAIN, dis-trân', *v. a.* w. p. grabić, zagrabić, zatradować, zabrać, zająć na rzecz wierzycieli.
DISTRAINER, dis-trân'-ůr, *s.* tradytor, zabierający dobra, ruchomości za dług.
DISTRAINT, dis-trânt', *s.* w. p. grabież, tradycya, zajęcie na rzecz wierzycieli.
DISTRAUGHT, dis-trâut', *part. adj. zob.* DISTRACTED.
DISTRESS, dis-três', *s.* w. p. zajęcie, zabranie majątku za długi; 2) bieda, ucisk, niedola, utrapienie; 3) (o okręcie) niebezpieczeństwo zatonienia. *Signal of*—, znak którym okręt wzywa ratunku.
TO DISTRESS, *v. a.* w. p. położyć areszt, zatradować, zająć, zabrać; 2) strapić, zmartwić, pogrążyć w nieszczęście, w biedę. *I am distressed for money*, cierpię niedostatek pieniędzy. *Distressed in mind and body*, chory na ciele i umyśle.
DISTRESSFUL, dis-três'-fůl, *adj.* biedny, nędzny, nieszczęśliwy, nieszczęsny.
TO DISTRIBUTE, dis-trib'-ůt, *v. a.* rozdać, rozdzielić.
DISTRIBUTION, dis-trê-bů'-szůn, *s.* rozdanie, rozdzielenie, szafunek.
DISTRIBUTIVE, dis-trib'-ů-tiw, *adj.* rozdawniczy, szafujący. —LY, *adv.* każdemu w szczególności, z osobna.
DISTRICT, dis'-trikt, *s.* obwód, okrąg, powiat.
TO DISTRUST, dis-trůst', *v. a.* nieufać, niedowierzać.
DISTRUST, *s.* nieufność, niewiara, niedowierzanie; podejrzenie.
DISTRUSTFUL, dis-trůst'-fůl, *adj.* nieufny, niedowierzający, podejrzliwy. —LY, *adv.* nieufnie. —NESS, s. nieufność.
TO DISTURB, dis-tůrb', *v. a.* zaburzyć spokojność, zawichrzyć, zamieszać; przeszkodzić, zawadzać, uczynić subjekcyą.
DISTURBANCE, dis-tůr'-bâns, *s.* zaburzenie, zawichrzenie, zamieszanie, zamieszka, zgiełk, poburzenie.
DISTURBER, dis-tůr'-bůr, *s.* burzyciel, wichrzyciel.
DISUNION, dis-ů'-nê-ůn, *s.* rozdwojenie, rozterka, niejedność, niezgoda.
TO DISUNITE, dis-ů-nit', *v.* 1) *a.* rozłączyć, rozdzielić; rozdwoić, poróżnić (przyjaciół); 2) *n.* rozsunąć się, rozłączyć się; poróżnić się.
DISUNITY, dis-ů'-nê-tè, *s.* rozdwojenie, rozdział, rozbrat.
DISUSAGE, dis-ů'-zâdż, *or* DISUSE, dis-ůs', *s.* wyjście ze zwyczaju, nieużywanie, odwyknienie, zaniechanie zwyczaju.
TO DISUSE, dis-ůz', *v. a.* odzwyczaić; zaniechać zwyczaju, odwyknąć.
DITCH, dicz, *s.* rów. *He will die in a*—, *prov.* umrze pod płotem. —*delivered*, (*Shaksp.*) urodzony pod płotem.
TO DITCH, *v. a.* wykopać rów, rznąć rowy. *To—in (about)*, otoczyć rowem.
DITCHER, dicz'-ůr, *s.* grabarz.
DITHYRAMBIC, dith-è-râm'-bik, 1) *s.* pieśń na cześć Bachusa; 2) *adj.* dityrambiczny.
DITTANDER, dit-tân'-důr, *s.* (roślina) pieprzyca.
DITTANY, dit'-tân-nè, *s.* (roślina) dyptan.
DITTY, dit'-tè, *s.* piosnka, śpiewka.
DIURETIC, (—AL), di-ů-rêt'-ik, 1) *adj.* pędzący urynę; 2) DIURETICS, *s. pl.* środek pędzący urynę.
DIURNAL, di-ůr'-nâl, 1) *adj.* dzienny; 2) *s.* książka do modlitw. —LY, *adv.* dziennie.
DIUTURNITY, di-ů-tůr'-nê-tè, *s.* długotrwałość.
DIVAN, dè-wân', *s.* dywan, rada państwa w krajach mahometańskich.
TO DIVARICATE, di-wâr'-è-kât, *v. n.* rozdzielić się na dwoje (na dwie gałęzie).
DIVARICATION, di-wâr-è-kâ'-szůn, *s.* rosochatość, widłatość.
TO DIVE, dîw, *v. n.* dać nurka, zanurzyć się, nurkować. *To—into, fig.* zanurzyć się, zagłębić się w co.—*into one's purpose*, zgłębić czyje zamiary.
DIVER, dî'-wůr, *s.* nurek, zanurzający się w morzu. *fig.* zanurzający się w czém, zgłębiający co.
TO DIVERGE, dè-wêrdż', *v. n.* rozbiegać się, rozchodzić się na wszystkie strony; *fig.* zbaczać, wybaczać, różnić się w zdaniu.
DIVERGENCE, (—CY), dè-wêr'-dżêns, *s.* (*mat.*) rozchodzenie się dwóch linii z jednego punktu.
DIVERGENT, dè-wêr'-dżent, *adj.* (*mat.*) rozchodzący się w różnych kierunkach.
DIVERS, dî'-wêrz, *adj.* różny, rozmaity; wiele, więcéj niż jeden.
DIVERSE, dî'-wêrs, *adj.* różny, rozmaity, wieloraki, w różnych kierunkach.
DIVERSIFICATION, dè-wêr-sè-fè-kâ'-szůn, *s.* urozmaicenie.
TO DIVERSIFY, dè-wêr'-sè-fi, *v. a.* urozmaicić.
DIVERSION, dè-wêr'-szůn, *s.* odwrócenie; diwersya wojskowa; o derwanie uwagi, rozrywka, zabawa.
DIVERSITY, dè-wêr'-sè-tè, *s.* różność, rozmaitość.
DIVERSLY, dè-wêrs'-lè, *adv.* różnie, rozmaicie.
TO DIVERT, dè-wêrt', *v. a.* odwrócić, oderwać; rozerwać, rozrywać, bawić; (*Shaksp.*) zburzyć.
DIVERTER, dè-wêrt'-tůr, *s.* rozrywający, bawiący.
DIVERTISEMENT, dè-wêr'-tîz-mênt, *s.* rozrywka, zabawa.
DIVERTIVE, dè-wêr'-tiw, *adj.* zabawny, bawiący.
DIVES, dîwz, *s.* (*Shaksp.* 1 część Hen. IV.) bogacz (w Ewanielii).
TO DIVEST, dè-wêst, *v. a.* ogołocić, wyzuć. *To—one's self of*, wyzuć się z czego.
TO DIVIDE, dè-wîd', *v.* 1) *a.* dzielić, podzielić, rozdzielić; 2) *n.* dzielić się, podzielić się, rozdzielić się; poróżnić się.

DIVIDEND, dlw'-ė-dėnd, *s.* dywidenda, część zysków przypadająca na każdego w spółce handlowéj; 2) (*aryt.*) liczba dzielna, dana do podzielenia.

DIVIDER, dė-wl'-dûr, *s.* dzielca, rozdawca, szafarz.

DIVIDUAL, dė-wld'-ù-ål, *adj.* dzielny, dający się podzielić, podzielony.

DIVINATION, dlw-ė-nå'-szûn, *s.* wróżenie, wieszczbiarstwo.

TO DIVINE, dė-wln', *v. a.* i *n.* wróżyć, wieszczyć, przepowiadać; zgadnąć.

DIVINE, 1) *adj.* boski, boży; *fig.* boski, cudny, śliczny, wyborny; 2) *s.* teolog, bogosłów.—LY, *adv.* bosko, po bosku, od Boga. —NESS, *s.* boskość, natura boska.

DIVINER, dė-wl'-nûr, *s.* wieszczek, wróżbita, wróżbiarz.

DIVINERESS, dė-wln'-rės, *s.* wróżka.

DIVINITY, dė-wė'-nė-tė, *s.* bóstwo; 2) teologia.

DIVISIBILITY, dė-wlz-ė-bll'-ė-tė, *or* DIVISIBLENESS, dė-wlz'-ė-bl-nės, *s.* podzielność.

DIVISIBLE, dė-wlz'-ė-bl, *adj.* podzielny.

DIVISION, dė-wlsz'-ûn, *s.* dzielenie, podział, rozdział, niezgoda, niesnaski, niejedność; (*aryt.*) dzielenie.

DIVISOR, dė-wl'-zûr, *s.* (*aryt.*) dzielnik.

DIVORCE, dė-wôrs', *s.* rozwód,

TO DIVORCE, *v.* 1) *a.* rozwieść małżeństwo; 2). *n.* rozwieść się (o małżonkach).

DIVORCEMENT, dė-wôrs'-mėnt, *s.* rozwód.

DIVORCER, dė-wôrs'-sûr, *s.* rozwodzący małżeństwo; rozwodzący się.

DIVULGATION, dė-wûl-gå'-szûn, rozgłoszenie.

TO DIVULGE, dė-wûldż', *v. a.* rozgłosić, wydać tajemnicę.

DIVULGER, dė-wûl'-dżûr, *s.* rozgłosiciel.

DIVULSION, dė-wûl'-szûn, *s.* oderwanie.

TO DIZEN, dl'-zn, *v. a.* (*vulg.*) wystroić, wysztafirować.

DIZZARD, dlz'-zûrd, s. głupiec, głupi.

DIZZINESS, dlz'-zė-nės, *s.* zawrot głowy, odurzenie, szał.

DIZZY, dlz'-zė, *adj.* sprawujący zawrot głowy, odurzający; płochy, roztrzepany, trzpiotowaty. —*eyed*, (*Shaksp.*) zawracający oczy.

TO DIZZY, *v. a.* wartać, obracać w kółko; sprawić zawrot głowy, odurzyć, wprawić w odurzenie.

TO DO, dôô, *v. ir. a.* i *n.* czynić, robić, sprawować; mieć z kim lub czém do czynienia; uczynić, zrobić, uskutecznić; służyć, przydać się na co; mieć się (źle lub dobrze pod względem zdrowia). *To have carnally to*—, spółkować cieleśnie. *To—a part*, grać rolę. *To—mischief*, nabroić złego, zrobić psotę. *How—you—?* (*vulg. how d'ye*) jak się masz? jak ci się powodzi? *That will—*, dosyć dobrze, to właśnie co potrzeba, i t. d. *That won't—*, to się na nic nieprzyda, do niczego nie posłuży. *A little won't—for him*, on nie przestaje na małém. *Do!* (prosząc, nalegając), proszę, bądź łaskaw. *Pray—*, proszę cię, uczyń to. *—but come and see*, proszę przyjść i zobaczyć. *To—well by one*, dobrze się z kim obejść, postąpić, wyświadczyć mu jaką usługę. *To—by others as we would be done by*, czynić drugim co chcemy aby nam czyniono. *To—one's best*, dokładać wszelkiego starania, usiłować. *To—one a good turn* (*kindness*), wyświadczyć komu przyjacielską usługę. *To—like for like*, oddać wet za wet. *To—one to death*, odebrać komu życie. *To—away*, odjąć, odsunąć, usunąć, zmazać, wymazać, zgładzić, it. d. *To—away the rust*, odchędożyć ze rdzy. *To—over*, napuścić, pomazać, potrzeć, powlec. *—well and have well* or *self—*, *self have*, *prov.* jak sobie kto pościele tak się wyspi. Służy do zapytania, nadania większéj dobitności wyrażeniu, równie jak dla uniknienia powtarzania wprzód użytego słowa. *—you go to the theatre to night?* czy idziesz dziś do teatru? *I—*, tak jest. *I—love thee*, kocham cię z całego serca. *He loves not plays, as thou dost*, on nie lubi gier, tak jak ty (je lubisz).

DOCIBLE, dôs'-ė-bl, *or* DOCILE, dôs'-sll, *adj.* pojętny, łatwo pojmujący; uległy, karny.

DOCIBLENESS, dôs'-ė-bl-nės, *or* DOCILITY, dô-sll'-ė-tė, *s.* pojętność.

DOCK, dôk, *s.* szczaw koński; 2) kikut od ogona, ucięty ogon; 3) — (— *yard*), warsztat okrętowy.

TO DOCK, *v. a.* wprowadzić okręt na warsztat (dla reparacyi); 2) uciąć ogon, anglizować.

DOCKET, dôk'-lt, *s.* adres położony na towarach; 2) treść pisma, wyciąg, extrakt.

TO DOCKET, *v. a.* położyć napis, adres.

DOCTOR, dôk-tûr', *s.* doktor, lekarz. *—in* (*of*) *divinity*, *law*, doktor teologii, prawa. — *commons*, nazwisko duchownego i świeckiego sądu w Londynie.

DOCTORAL, dôk-tô'-rål, *adj.* doktorski. —LY, *adv.* po doktorsku.

DOCTORSHIP, dôk'-tûr-szlp, *s.* doktorat, stopień uczony.

DOCTRINAL, dôk'-trė-nål, *adj.* naukowy, zawierający naukę. —LY, *adv.* naukowo.

DOCTRINE, dôk'-trln, *s.* nauka, zbiór zasad religii, sekty i t. d.

DOCUMENT, dôk'-ù-mėnt, *s.* w. p. dokument, akt; 2) przepis, prawidło, nauka.

DODDER, dôd'-dûr, *s.* (roślina), kanianka, jedwab polny.

TO DODDLE, dôd'-dl, *v. n.* (*vulg.*), gibać się, chwiać się, iść gibając się.

DODECAGON, dô-dėk'-å-gôn, *s.* (*mat.*), dwunastokąt.

TO DODGE, dôdż, *v. n.* kręcić, matać, używać wykrętów, wybiegów; 2) (*Milton*), odmienić mieszkanie.

DODGER, dôdż'-ûr, *s.* kręciel, matacz. —Y, (*vulg.*), wykręt, wybieg; kpinki, drwinki.

DOE, dô, *s.* sarna, danielica, samica jelenia. — *rabbit*, królica.

DOER, dôô'-ûr, *s.* czyniący, działający, sprawca.

TO DOFF, dôf, (*to do off*), *v. a.* (*vulg.*), zdjąć, ściągnąć, zewlec.

DOG, dôg, *s.* pies. *A jolly —*, (*Fielding*), hulaka. *A sneaking —*, (*Smollet*), podlec, nikczemnik. *What, keep a—and bark myself?* co, trzymać sług i sam sobie służyć? *A hungry — will eat a dirty pudding*, głodny nie przebiera. — *berry*, dereń, świdwa. — *briar*, głóg, róża dzika. — *cheap*, tanio, poniczemu. — *days*, kanikuła. *—'s ear*, zagięta karta w książce. — *fish*, pies morski (ryba). *—'s grass*, perz. — *kennel*, psiarnia. — *latin*, kuchenna łacina. — *louse*, kleszcz. — *sleep*, sen udany. — *star*, gwiazda świecąca w czasie kanikuły. — *trick*, psi figiel, sztuczka, psota. *—'s tongue*, (roślina), psi język, ostrzeń. — *wood*, dereń, świdwa (*drzewo*).

TO DOG, *v. a.* dybać za kim, iść w tropy, śledzić kogo.

DOGE, dô *s.* doża (dawniéj w Wenecyi i Genui),

DOGGED, dôg'-gėd, *adj.* skrzywiony, zmarszczony, kwaśny, zrzędny. —LY, cierpko, ponuro. — NESS, *s.* ponurość, posępność, zrzędność.

DOGGEREL, dôg'-grėl, *s.* — *rhymes*, nędzne wiersze.

DOGGISH, dôg'-glsz, *adj.* psi, warkliwy, zrzędny.

DOGMA, dôg'-må, *s.* dogmat.

DOGMATIC (—AL), dôg-mât'-lk, *adj.* dogmatyczny; stanowczy, wyrokujący. —CALLY, *adv.* dogmatycznie; stanowczo; tonem wyrokującym. —CALNESS, (DOGMATISM), *s.* ton wyrokujący.

DOGMATIST, dôg'-mâ-tlst, *s.* nauczający pewnych dogmatów.

TO DOGMATISE, dôg'-mâ-tlz, *v. n.* nauczać dogmatów, wyrokować o wszystkiém.

DOING, dôô'-lng, *part. adj.* i *s.* czyniący, działający; czynienie, działanie; czyn, sprawa, sprawka. *'tis a —*, (*vulg.*), to się robi, to jest w robocie. *To keep one —*, zastawić kogo do roboty, nie dać mu próżnować. *To be always —*, być zawsze zajętym. *It was your — that...*, ty byłeś przyczyną, powodem że... DOINGS, *pl.* (*vulg.*), czyny, sprawy, sprawki. *Fine doings these!* (*iron.*), pięknieś się sprawił, pięknieś popisał!

DOIT, DOITKIN, dôlt, dôlt'-kln, *s.* halerz, fenig.

DOLE, dôl, *s.* cząstka wydzie-

lona, na każdego przypadająca, jałmużna.

TO DOLE, *v. a.* obdzielić, wydzielić.

DOLEFUL, dôl'-fûl, *adj.* bolesny, smutny, utyskujący, narzekający, płaczliwy. —LY, *adv.* boleśnie, płaczliwie. —NESS, *s.* boleśność, smutek.

DOLESOME, dôl'-sûm, *adj.* — LY, *adv.* —NESS, *s. zob.* DOLEFUL, i t. d.

DOLL, dôl, *s.* lalka.

DOLLAR, dôl'-lûr, *s.* talar.

DOLLY, (DOLL), dôl'-lê, *s.* (skroc: z DOROTHY), Dorotka.

DOLORIFIC, dôl-ô-rif'-îk, *adj.* bolesny, sprawujący ból.

DOLOROUS, dôl'-ô-rûs, *adj.* bolesny, dotkliwy, zbolały, żałośny.

DOLOUR, dô'-lûr, *s.* boleść, strapienie, udręczenie.

DOLPHIN, dôl'-fîn, *s.* delfin.

DOLT, dôlt, *s.* bałwan, głupiec.

DOLTISH, dôlt'-îsz, *adj.* durny, głupawy.

DOMAIN, dô-mân', *s.* posiadłość. dziedzina, dobra.

DOME, dôm, *s.* kopuła, bazylika.

DOMESTIC, dô-mês'-tîk, 1) *adj.* swojski, domowy. — *animal*, zwierzę domowe. — *tutor*, dozorca domowy; 2) *s.* sługa, służący.

DOMESTICAL, dô--mês'-tê-kâl, *adj. zob.* DOMESTIC.

TO DOMESTICATE, dô-mês'-tê-kât, *v. a.* przyswoić, oswoić.

DOMICILIARY, dôm-ê-sîl'-yâ-rê, *adj.* tyczący się rewizyi w domu. — *visitation*, rewizya czyjego domu.

DOMINANT, dôm'-ê-nânt, *adj.* panujący.

TO DOMINATE, dôm'-ê-nât, *v. a.* i *n.* panować, przemagać, mieć wyższość, górę.

DOMINATION, dôm-ê-nâ'-szûn, *s.* panowanie; tyrania.

TO DOMINEER, dôm-ê-nêêr', *v. n.* (*over*), przewodzić nad kim.

DOMINICAL, dô-mîn'-ê-kâl, *adj.* niedzielny. — *letter*, litera niedzielna.

DOMINION, dô-mîn'-yûn, *s.* władza, panowanie, rządy; kraj, państwo.

DONARY, dô'-nâ-rê, *s.* dar pobożny.

DONATION, dô-nâ'-szûn, *or* DONATIVE, dôn'-â-tîw, *s.* darowizna, donatywa; obdarzenie, podarowanie.

DONE, dûn, *part.* (*zob.* TO DO), uczyniony, zrobiony, zdziałany; zgotowany, upieczony. *To have* —, skończyć, przestać. *I have — with him*, nie chcę z nim mieć więcéj żadnego do czynienia. *Is it* —? czy to zrobione, skończone? *This* —, po czém, gdy to nastąpiło. *When will you have — eating?* kiedy skończysz jeść? kiedy się najesz? *To be* —, co może być uczynioném. *Yet to be* —, do uczynienia, do zrobienia. *What is to be* —? co należy zrobić, uczynić? co zostaje do uczynienia? co tu począć? *I shall get it* —, każę to zrobić, uczynić. *Church is* —, już po nabożeństwie, ludzie wychodzą z kościoła. *So said so* —, or *no sooner said than* —, zaledwie się słowo rzekło, aliści się tak stało. *Have* —! przestań! daj pokój! postatkuj! *Meat overdone*, mięso przegotowane, przepieczone.

DONKEY, dông'-kê, *s.* osioł.

DONOR, dô'-nôr, *s.* dawca.

DOODLE, dôô'-dl, *s.* błazen, kiep, gamoń. *Yankee* —, ulubiona gminna piosneczka Amerykanów.

TO DOOM, dôôm, *v. a.* sądzić, skazać, potępić; przeznaczyć losem. DOOM, *s.* wyrok, potępienie; przeznaczenie, los, dola. —*'s day*, sąd ostateczny. —*'s day* or —*'s day-book* (także DOOM-BOOK), księga lennych posiadłości sporządzona przez Wilhelma Zdobywcę.

DOOR, dôr, *s.* drzwi; *fig. To lay at one's door*, kłaść na czyj karb, przypisywać co komu. *The fault lies at his* —, jego w tém wina. *Next* —, podle. *Out of doors*, po za domem, po za parlamentem. *Within doors*, w domu, w parlamencie. *Without doors*, na dworze, przededrzwiami. — *case*, ramy, lisztwy na około drzwi. — *handle*, klamka. — *keeper*, oddźwierny. — *plate*, blaszka przybita na drzwiach z nazwiskiem mieszkającego. — *sill* (—*stead*), próg.

DOQUET, dôk'-ît, *s.* rozkaz na pismie.

DORIC, dôr'-îk, *adj.* Dorycki.

DORMANT, dôr'-mânt, *adj.* śpiący, leżący; pochyły, ukośny; nieużyty, nieprzynoszący użytku (jak pieniądze zakopane lub zamknięte w szkatule).

DORMITORY, dôr'-mê-tûr-ê, *s.* sypalnia.

DORMOUSE, dôr'-môûs, *s.* zwierzątko z rodzaju szczurów.

DORSAL, dôr'-sâl, *adj.* grzbietowy.

DORSEL, dôr'-sîl, *or* DORSER, dôr'-sûr, *s.* kobiałka, kosz noszony na grzbiecie.

DOSE, dôs, *s.* doza. *He has his* —, (*vulg.*), ma swoję dozę, pod dobrą datą.

TO DOSE, *v. a.* przepisać dozę.

DOSSIL, dôs'-sîl, *s.* szarpia, kompresa.

DOT, dôt, *s.* kropka, centka, znaczek.

TO DOT, *v. a.* nakrapiać, nacentkować, naznaczyć.

DOTAGE, dô'-tâdż, *s.* dziecinienie, osłabienie umysłu w podeszłym wieku; bałamucenie, brednie, bajanie, głupia gawęda; 2) pieszczoty, cackanie się.

DOTAL, dô'-tâl, *adj.* posagowy.

DOTARD, dô'-târd, *s.* stary głupiec, zdziecinniały starzec.

TO DOTE, dôt, *v. n.* zdziecinieć ze starości; bałamucić, bredzić, pleść koszałki opałki. *To — upon*, szaleć za kim, przepadać za kim (z miłości).

DOTER, dô'-tûr, *s. zob.* DOTARD.

DOTING, dô'-tîng, *s.* bredzenie, bajanie, bałamucenie. — *love*, szalona miłość. —LY, *adv.* nie w pięć nie w dziewięć; szalenie.

DOTTED, dôt'-têd, *adj.* nakrapiany, centkowany.

DOUBLE, dûb'-bl, *adj.* dubeltowy, podwojny; *fig.* dwuznaczny, fałszywy. — *barrel*, dubeltowa lufka. *A — barrelled gun*, dubeltówka. — *biting*, (— *edged*), obosieczny. — *dealer*, człowiek nieszczery, obłudnik. — *dealing*, nieszczerość, oszukaństwo. — *died*, dwa razy farbowany. — *faced*, z dwiema twarzami; nieszczery, obłudny. — *flowers*, pełne kwiaty. — *hearted* (— *minded*, — *mouthed*), fałszywy, chytry. *To — lock*, zamknąć na dwa rygle. —*tongued*, dwujęzyczny.

TO DOUBLE, *v. a.* i *n.* podwoić, podwajać, zdublować, złożyć dwa razy; 2) (*myśl.*), kluczkować (o zającu). *To — a cape*, opłynąć cypel, przylądek; przebyć.

DOUBLE, *s.* dubeltowa liczba, dwójnasob tyle; 2) dubeltowe piwo; 3) fałda; 4) kluczka (zająca); *fig.* fałsz, wybieg, wykręt.

DOUBLENESS, dûb'-bl-nês, *s.* podwojność.

DOUBLET, dûb'-bl-êt, *s.* kaftan.

DOUBLOON, dûb-bl-ôôn', *s.* dublon (pieniądz hiszp. zawierający 2 pistole).

DOUBLY, dûb'-bl-ê, *adv.* podwojenie, dwojnasób; *fig.* fałszywie.

TO DOUBT, dôût, *v. n.* i *a.* wątpić, powątpiewać. *To — a* (or *of a*) *thing*, wątpić o czém.

DOUBT, *s.* wątpliwość. *To make* —, wątpić.

DOUBTER, dôû'-tûr, *s.* wątpiciel.

DOUBTFUL, dôût'-fûl, *adj.* wątpliwy, niepewny. —LY, *adv.* wątpliwie. —NESS, *s.* wątpliwość.

DOUBTING, dôû'-tîng, *s.* powątpiewanie. —LY, *adv.* wątpliwie.

DOUBTLESS, dôût'-lês. 1) *adj.* niewątpliwy; 2) *adv.* niewątpliwie, bezwątpienia.

DOUGH, dô, *s.* ciasto. *My cake is* —, (*vulg.*), nieudało mi się. — *baked*, niewypieczony.

DOUGHTILY, dôû'-tê-lê, *adv.* dzielnie, gracko, walecznie.

DOUGHTY, dôû'-tê, *adj.* dzielny, gracki, waleczny (teraz tylko ironicznie) łebski.

DOUGHY, dô'-ê, *adj.* ciasty.

TO DOUSE, dôûs, *v. a.* i *n.* zanurzyć w wodę; upaść w wodę.

DOVE, dûw, *s.* gołąb. — *cot*, gołębnik. — *tail*, or — *tail's joint*, fuga stolarska w kształcie jaskółczego ogona.

DOWAGER, dôû'-â-dżûr, *s.* wdowa mająca zapis czyli oprawę. *Queen* —, królowa wdowa.

DOWDY, dôû'-dê, *s.* klępa, pucołowata dziewucha.

DOWER, dôû'-ûr, *or* DOWERY, dôû'-ûr-ê, *s.* posag, wiano; oprawa.

DOWERED, dôû'-ûrd, *adj.* posażna, wyposażona.

DOWERLESS, dôû'-ûr-lês, *adj.* bez posagu.

DOWN, dôûn, *s.* puch, mech, meszek u piskląt i młodzieńców; delikatna wełna; meszek na niektórych roślinach i owocach; 2) wydmisko, zaspa, piaszczyste pagórki (na brzegach hrabstwa Kent i we Flandryi).

DOWN, 1) *adv.* i *prep.* na dole, w dole, u dołu, na spodzie; na dół z góry na dół, ku dołowi, na spód; 2) *interj.* na dół, precz, za drzwi! — *cast*, zbity z toru, zasmucony, zafrasowany. — *fall*, upadek. — *fallen*, upadły, podupadły. —*hill* spadzistość, pochyłość. — *look*, spuszczony wzrok. — *looked*, ze spuszczonemi na dół oczyma, smutny, posępny. — *lying*, w połogu. — *right*, wprost z góry na dół; jawny, oczywisty; szczery, otwarty; po prostu, wręcz, bez ogródki, bez żadnych korowodów. *A — contradiction*, widoczna sprzeczność. — *stairs*, na dole. — *trod* (*trodden*), zdeptany, podeptany. *Up and —*, z góry na dół, to z góry to pod górę. *Upside —*, do góry nogami. — *with him!* precz, za drzwi z nim. *The wind is —*, wiatr ucichł. *To lie —*, położyć się; zlec, być w połogu. *Money —*, za gotowe pieniądze. *To pay —*, zapłacić gotówką. *To set* (*put*) —, zapisać, zanotować. *To set one — in one's mind*, osądzić kogo za kogo, mieć kogo za.... *It will not — with me*, (*fig.*) to mi się w głowie pomieścić nie może.—*to the present day*, aż po dzień dzisiejszy.

DOWNWARD, dôûn'-ûûrd, 1) *adj.* nachylony w dół, pochyły; smutny, posępny; 2) —, DOWNWARDS, *adv.* z góry na dół, do dołu, w dół.

DOWNY, dôû'-nė, *adj.* obrosły puchem, meszkiem; miękki, delikatny.

DOWRE, *or* DOWRY, *s. zob.* DOWER.

DOWSE, dôûs, *s.* (*vulg.*), pięścią w pysk.

TO DOWSE, *v. a.* i *n.* (*vulg.*), wyciąć policzek; 2) chlusnąć w wodę. (*zob.* TO DOUSE).

DOXY, dôk'-sė, *s.* kurwa.

TO DOZE, dôz, *v.* 1) *n.* drzymać, zdrzymać się; 2) *a.* uśpić. *To — away one's life*, przedrzymać życie.

DOZEN, dûz'-zn, *s.* tuzin.

DOZINESS, dô'-zė-nês, *s.* drzymanie, ospałość; lenistwo.

DOZY, dô'-zė, *adj.* drzymający, ospały; leniwy.

DRAB, drâb, *s.* kurwa szychtowka.

DRACHM, drâm, *s.* drachma (8 część uncyi); 2) moneta Rzymska).

DRAFF, drâf, *s.* pomyje; wyrzutki, wybiórki.

DRAFFY, drâf'-fė, *adj.* brudny, plugawy; podły.

DRAFT, drâft, 1) *s.* (DRAUGHT), wexel, assygnacya; pomyje; 2) *adj.* pociągowy, do pociągu. — *oxen*, woły zaprzężne.

TO DRAG, drâg, *v. a.* i *n.* wlec, ciągnąć. *To — for oysters*, łowić ostrygi. *To — along* (*on*), wlec się.

DRAG, *s.* hak, kruk; narzędzie do czyszczenia rzek, kanałów. — or *drags*, tratwa, drzewa zbite w tratwy. — *of a fox*, (*myśl.*), kita, ogon lisi. — or — *net*, niewod na ryby. — *chain*, łańcuch do hamowania koła.

DRAGACANTH, DRAGANT, *s. zob.* TRAGACANTH.

TO DRAGGLE, drâ'-gl. *v. a.* i *n.* wlec, szargać; wlec się, zaszargać się. — *tail*, (*vulg.*), flądra.

DRAGOMAN, drâg'-ô-mân, *s.* drogmam, tłumacz (na wschodzie).

DRAGON, drâg'-ûn, *s.* smok, twór bajeczny; *fig.* piekielnik, jędza, piekielnica. —*'s blood*, gatunek smoły, żywica. — *fly*, jętka, ważka (owad). — *like*, wściekły, szalony.—*tree*, krwawosok (drzewo palmowe).

DRAGONET, drâg'-ûn-êt, *s.* mały smok, smoczek.

DRAGONISH, drâg'-ûn-îsz, *adj.* smokowaty.

DRAGOON, drâ-gôôn', *s.* dragon, żołnierz konny.

DRAGOONADE, drâ-gôô-nâd', *s.* nawracanie protestantów na religiję katolicką, przez nasłanie na nich dragonów (we Francyi za Ludwika XIV. 1684 r.).

TO DRAIN, drân, *v. a.* osuszyć, wysuszyć, wyczerpnąć. *To — a fen* (*marsh*), osuszyć bagno. *To — one's purse*, wypróżnić komu worek, obrać go z ostatniego grosza. *To — up* (*off*), wysuszyć, wypróżnić, wychylić.

DRAIN, *s.* rów wyrznięty dla osuszenia (bagna, moczarów).

DRAINAGE, drâ'-nîdż, *s.* osuszanie, osuszenie.

DRAKE, drâk, *s.* kaczor.

DRAM, drâm, *s.* drachma; 2) łyk, haust (gorzałki). — *drinker*, gorzałczany pijak.

TO DRAM, *v. n.* (*vulg.*), pić gorzałkę.

DRAMA, drâm'-mâ, *or* drâ'-mâ, *s.* dramat, sztuka teatralna.

DRAMATIC (—AL), drâ-mât'-îk, *adj.* dramatyczny. —CALLY, *adv.* dramatycznie.

DRAMATIST, drâm'-â-tîst, *s.* autor dramatu.

DRANK, drânk, *pret.* (*zob.* TO DRINK).

DRAPER, drâ'-pûr, *s.* sukiennik, przedający sukno. *Linen —*, płóciennik, przedający płótno.

DRAPERY, drâ'-pûr-ė, *s.* sukiennictwo, robienie sukna, fabryka sukna; handel sukienny; draperye (w obrazach, statuach).

DRAUGH, drâf, *s. zob.* DRAFF.

DRAUGHT, drâft, *s.* ciągnienie ciąg; 2) łyk, haust; 3) prewet, tranzet; 4) abrys, plan, rysunek; 5) wyciąg, extrakt (z pisma); 6) zarzucenie sieci na ryby, toń, tonia; 7) oddział żołnierzy odkomenderowanych od korpusu; 8) ilość stóp o jaką statek zanurza się w wodzie. DRAUGHTS, *pl.* warcaby; 2) szle, szleje. *Draught-board*, warcabnica. — *horse*, koń pociągowy. — *house*, prewet. —*'s man*, rysownik. — *oxen*, woły zaprzężne. *A ship of small —*, okręt nie zanurzający się głęboko w wodę. *At a —*, jednym haustem; od razu. *Mend your —!* jeszcze jeden kieliszek! *To have a quick—*, mieć prędki odbyt na towary.

TO DRAW, drâu, *v. ir. a.* i *n.* ciągnąć (ku sobie, do siebie); wyciągnąć, wydobyć; przyciągnąć, przywabić; ściągnąć na siebie; ciągnąć (wodę), czerpać, zaczerpnąć; toczyć, utoczyć (z beczki); rysować, kreślić, skreślić, odmalować; ssać; patroszyć, wypatroszyć. *To — the bit*, rokielznać. *To—blood*, puścić krew. *To — a fowl*, patroszyć ptaka. *To — breath*, oddychać, odetchnąć. *To — the pen*, pisać, kreślić. *To — a sheet*, odbić, wydrukować arkusz. *To — near*, zbliżyć się. *To — near to an end*; *to — to a close*, kończyć się, zbliżać się do końca. *To — a head*, naciągnąć materyi (o wrzodach). *To — one dry*, wysuszyć kogo, obrać go z ostatniego grosza. *To — one's sword*, wyciągnąć, wydobyć pałasz. *To—a woman's breast*, ssać pierś. *To — a picture*, rysować, malować portret. *To — water out of a well*, ciągnąć wodę ze studni. *To — wine* or *beer*, ciągnąć, toczyć wino, piwo. *To — comparison*, czynić porównanie. *To — along*, pociągnąć za sobą. *To —away*, odciągnąć, odwrócić. *To — asunder*, rozerwać, roztargać. *To — back*, cofnąć się w tył. *To — forth*, wyciągnąć, wydobyć. *To — from*, wyciągnąć. *To — in* (*into*), wciągnąć, przyciągnąć. *To — off*, odciągnąć, odprowadzić; cofnąć się, odejść. *To — on*, ściągnąć (na siebie lub na kogo), sprowadzić, sprawić; zbliżać się. *The night draws on*, noc się zbliża. *To — out*, wyciągnąć, wydobyć, wywabić. *To — out the time*, zwlekać, odkładać. *To — out a thing in length*, rozwlec co, rozszerzyć. *To — out a party*, odkomenderować oddział wojska. *To — over*, powlec czém, przeciągnąć na drugą stronę, zwabić. *To — up*, wyciągnąć na górę. *To — up water*, wyciągnąć wodę ze studni. *To — up a petition*, zredagować, napisać prośbę. *To — up the articles*, spisać artykuły. *To—up an army* (*in a line of battle*), uszykować wojsko do boju. *To — up the mouth*, krzywić się, zżymać się. *To — up* (*to...*), zajechać przed... (o powozie). *To — (bill) upon one*, wystawić na kogo wexel.

DRAWBACK, drâu'-bâk, *s.* zwrot cła od wyprowadzających się z kra-

ju towarów, od których cło przy ich wprowadzaniu już zostało opłacane; 2) *the — of a cannon*, odskok działa po wystrzeleniu.

DRAWBEAM, dràu'-bêm, *s.* winda.

DRAWBRIDGE, dràu'-brîdż, *s.* most zwodzony.

DRAWER, dràu'-ûr, *s.* wystawujący wexel, trassant; 2) chłopak piwniczy (w oberżach; 3) rysownik; 4) szuflada; 5) *a tooth* —, wyrywacz zębów. *Drawers* or *a pair of drawers*, gatki. *A chest of drawers*, komoda.

DRAWING, dràu'-ing, *s.* ciągnienie, pociągnienie (*zob.* TO DRAW). *The art of* —, sztuka rysowania, rysunek. — *master*, nauczyciel rysunków. — *room*, pokój bawialny, gala u dworu.

TO DRAWL, dràul, *v. n.* (*out*), przewlekać wyrazy, mówić półgębkiem, przez zęby cedzić, gamgać.

DRAWN, dràun, *part.* (*zob.* TO DRAW). — *battle*, bitwa nierozstrzygniona. — *sword*, goły pałasz.

DRAWWELL, dràu'-uêl, *s.* studnia.

DRAY, drâ, *s.* — *cart*, wóz bez wasąga do rozwożenia piwa. — *horse*, koń do takiego wozu. — *man*, parobek piwowarski, rozwożący piwo.

DREAD, drêd, 1) *s.* strach, postrach; 2) *adj.* okropny; potężny, wielki, dostojny. — *sovereign*, dostojny pan.

TO DREAD, *v. a*, i *n.* przestraszyć, przerazić; lękać się.

DREADER, drêd'-ûr, *s.* lękający się, obawiający się.

DREADFUL, drêd'-fûl, *adj.* straszny, okropny. —LY, *adv.* strasznie, okropnie. —NESS, *s.* strach, okropność.

DREADLESS, drêd'-lês, *adj.* nieustraszony.

DREAM, drêm, *s.* sen; *fig.* marzenie, urojenie, przywidzenie. *My—is out*, sen mój sprawdził się.

TO DREAM, *v. ir.* i *r. a.* i *n.* mieć sen jaki, śnić się że..., widzieć we śnie; roić sobie, marzyć. *To — a dream*, mieć sen. *I dreamt a pleasant dream last night*, miałem przyjemny sen przeszłéj nocy.

DREAMER, drê'-mûr, *s.* mający sen; roiciel, marzyciel, pełen urojeń, przywidzeń.

DREAMING, drê'-mîng, 1) *s.* śnienie; rojenie, marzenie; 2) *part. adj.* mający sen; rojący, marzący. —LY, *adv.* jak przez sen; powoli, ślimazarnie.

DREAMLESS, drêm'-lês, *adj.* bez snów.

DREAR (—y), drêr, *adj.* (w poezyi), straszny, okropny; pusty, bezludny; smutny, posępny.

DREDGE, drêdż, *s.* ródzaj sieci (na ryby, na ostrygi).

TO DREDGE, *v. a.* łowić siecią,

DREGGINESS, drêg'-gê-nês, *s.* lagrowy, drożdżowy osad.

DREGGISH, drêg'-gîsz, *or* DREGGY, drêg'-gê, *adj.* lagrowy, drożdżowy.

DREGS, drêgz, *s. pl.* lagier, drożdże, fusy. *The—of the people*, motłoch.

TO DRENCH, drênsz, *v. a.* poić, napoić; zmoczyć, namoczyć; dawać bydłu lekarstwo.

DRENCH, *s.* pijatyka, upicie; 2) lekarstwo dla bydła.

DRENCHER, drênsz'-ûr, *s.* moczący, namaczający; 2) zadający bydłu lekarstwo.

TO DRESS, drês, *v. a.* ubrać, ubierać, odziać, przyodziać, stroić; 2) gotować, przyrządzać (jadło) *To — one's jacket* (*vulg. hide*), wytrzepać komu skórę, wyokładać kijem. *To — a child*, powijać dziecię. *To — a head*, czesać, fryzować, trefić czyje włosy. *To — one's head*, trefić swe włosy. *To — a horse*, chędożyć konia. *To — a fish*, sprawiać, płatać rybę. *To — flax*, trzeć, czesać len. *To — a garden*, uprawiać ogród. *To — leather*, wyprawiać skórę. *To — victuals*, przyrządzać potrawy. *To — a vine*, obcinać winną latorośl. *To — a wound*, opatrywać ranę.

DRESS, *s.* ubior, suknia, odzież.

DRESSER, drês'-sûr, *s.* kucharz, kucharka; 2) stół kuchenny, stolnica.

DRESSING, drês'-sîng, *s.* ubieranie; przyrządzanie, gotowanie; opatrywanie rany, etc.—*cloth*, obrusek do nakrycia gotowalni.—*glass*, zwierciadło na gotowalni. —*gown*, suknia ranna, szlafrok.—*room*, pokój gotowalniany.—*table*, gotowalnia.

DRESSY, drês'-sê, *adj.* strojny, wystrojony.

DREST, drîst, *part.* (skróc. z DRESSED, *zob.* TO DRESS).

DREW, drôô, *part.* (*zob.* TO DRAW).

TO DRIB, drîb, *v. a.* uszczknąć, uszczypnąć, odszczypnąć.

TO DRIBBLE, drîb'-bl, *v. a.* kapać; ząślinić się.

DRIBLET, drîb'-lêt, *s.* mały dłużek. *To pay by driblets*, płacić kapaniną.

DRIED, drîd, *part. zob.* TO DRY, wysuszony, suchy.

DRIER, drî'-ûr, środek osuszający.

DRIFT, drîft, *s.* prąd, pęd, siła pędząca; wszystko co przez wiatr lub wodę jest pędzone; wicher, zawierucha, zamieć, ulewa, grad; 2) cel; dążność, zamiar. *I know the —of your discourse*, wiem do czego zmierzasz, jaki jest cel twych wyrazów. *The main*—, główny cel. *To go a*—, płynąć po woli bałwanów morskich; być niesionym, pędzonym przez wiatr; być puszczonym na los szczęścia. *Snow drifts*, śnieg namiecony przez wiatr. *Drifts of* (or *drifting*) *ice*, pływające bryły lodu, kra. *Drifts of sand*, zaspy piasku.

TO DRIFT, *v. a.* pędzić przed sobą, nieść czém, wiać, zawiać, zasypać.

TO DRILL, drîl, *v. a.* drylować, świdrować, wiercić dziurę; 2) musztrować. *To—one on*, (*vulg.*) mamić kogo, łudzić nadzieją. *To—one's time away*, mitrężyć czas.

DRILL, *s.* (or—*bore*), świder; 2) musztra; 3) pawijan (rodzaj małpy).

TO DRINK, drînk, *v. ir. n.* i *a.* pić; upijać się, napijać się; wciągać w siebie. *This wine drinks well*, to wino daje się pić, dobry ma smak. *To—hard*, or *deep*, tęgo pić. *To—away one's time*, trwonić czas na pijatyce. *To—down*, zapić czém. *To—down sorrow*, utopić zgryzotę w trunku. *To—to*, pić do kogo; pić życząc pomyślności. *To—up(off)*, wypić, wychylić.

DRINK, *s.* napój, trunek. *To be in*—, upić się. —*money*, tryngeld.

DRINKABLE, drînk-â-bl, *adj.* dający się pić.

DRINKER, drîn'-kûr, s. pijak.

DRINKING, drînk'-îng, s. picie, napijanie się, upijanie się. —*bout*, (—*frolic*,—*match*), pijatyka.—*companion*, przyjaciel od kieliszka.—*glass*, szklanka, kieliszek.—*song*, piosneczka śpiewana przy kieliszku.

TO DRIP, drîp, *v. n.* i *a.* kapać; smarować pieczenię tłustością.

DRIP, *s.* kropla, kapka.

DRIPPING, drîp'-pîng, *s.* kapanie; co nakapało z pieczeni.—*pan*, patelnia na którą kapie tłustość z pieczeni.

TO DRIVE, drîw, *v. ir. a.* i *n.* pędzić przed sobą; gonić, wieść, powozić, jechać w powozie; zabić, wbić (gwóźdź, pale), *fig.* napędzić, przymusić, skłonić, zniewolić. *To —beasts to pasture*, pędzić bydło na paszę. *To—the country*, spustoszyć kraj. *To—the horses*, powozić, poganiać. *To—a nail*, zabić ćwiek, *To—to despair*, przywieść do rozpaczy. *To—one mad*, przywieść kogo do szaleństwa. *To—a great trade*, prowadzić wielki handel. *To—at*, galić na co, zmierzać do czego. *To—away*, odpędzić, odgonić. *To —back*, odpędzić, odeprzeć. *To—from*, wypędzić. *To—in* (*into*) wpędzić, wgonić; wbić, zabić. *To—off*, odpędzić, odjechać. *To—on*, popędzać. *Drive on coachman!* popędzaj furmanie! *To—a design*, przywodzić zamiar do skutku. *To—out*, wypędzić; wybić. *One nail drives out another*, *prov.* klin klina wybija. *To—over*, przepędzić na drugą stronę; przejechać wozem. *To—up* (*to...*), zajechać przed... (o powozie).

DRIVE, *s.* przejażdka, spacer (w powozie).

TO DRIVEL, drîw'-wl, *v. n.* ząślinić się; 2) bajać, bzdurzyć, bredzić.

DRIVEL, *s.* ślina płynąca z gęby.

DRIVELLER, drîw'-wl-ûr, *s.* głupiec, niedołęga, gamoń, ciapa.

DRIVEN, drîw'-wn, *part. zob.* TO DRIVE, DRIVER, drî'-wûr, *s.* popędzacz; furman, woźnica.

TO DRIZZLE, drîz'zl, *v. n.* mżyć

(o drobniuchnym deszczu), pruszyć. *Drizzling rain*, drobny deszczyk, morszczyzna.

DRIZZLY, drîz'-zl-ê, *adj.* mżący. pruszący, drobny.

DROLL, drôl, 1) *s.* błazen, śmieszek; 2) *adj.* błazeński, śmieszny, pocieszny, zabawny.

TO DROLL, drôl, *v. n.* błaznować, stroić żarciki.

DROLLERY, drôl'-lûr-ê, *s.* błazeństwo, żarciki, figle.

DROMEDARY, drûm'-ê-dâ-rê, *s.* wielbląd o jednym garbie, dromader.

DRONE, drôn, *s.* truteń, leń, leniuch, opieszalec.

TO DRONE, *v. n.* brzęczeć; *fig.* gnuśnieć.

DRONISH, drô'-nîsz, *adj.* leniwy, gnuśny, opieszały.

TO DROOP, drôôp, *v. n.* obwisnąć, opuścić uszy; więdnąć, usychać; *fig.* obumierać, tęsknić.

DROOPING, drôô'-pîng, 1) *s.* usychanie, osłabienie, niemoc, upadanie na siłach; 2) *adj.* obwisły; usychający, osłabiony. *To be in a— condition*, podupadać na siłach, chorować, chérlać, kawęczyć. — *chair* (*Shaksp.*), krzesło z poręczami.—*willow*, wierzba płacząca.

DROP, drôp, *s.* kropla; 2) kulczyk. *By drops*, kroplami. *To give the—to one*, *vulg.* wymknąć się od kogo; pozwolić się komu wymknąć. *A—in the eye*, (*fam.*) podchmielony. —*serene*, katarakta, bielmo.

TO DROP, *v.* 1) *a.* lać kroplami; upuścić, uronić; opuścić, przestać, zaniechać (*np.* znajomości); 2) *n.* kapać, ciec, ściekać; wpaść, upaść, wypaść, wymknąć się (*np.* słówko); spaść z ceny. *To—a courtesy*, dygnąć. *To—an acquaintance*, zaniechać znajomości. *To—the anchor*, rzucić kotwicę. *To—one's argument*, zaniechać swego dowodzenia, nie popierać daléj swych dowodów. *She dropt a watch*, upuściła na ziemię zegarek. *She dropt a word*, wymknęło się jéj słówko. *Let us—the subject*, przestańmy o tém mówić. *And the conversation was dropt*, i na tém się skończyła rozmowa. *To—with sweat*, pocić się, zapocić się. *To—in*, nakapać, napuścić kropel; wpaść, wlecieć niespodzianie. *To—into eternity*, przenieść się do wieczności. *To—off*, odpaść, odstać, wyjść ze służby, stracić miejsce; zemrzeć, umrzeć. *To—out*, wypaść z czego; wymknąć się, wynieść się cichaczem. *The eaves drop*, ciecze z dachu. *He dropt down dead*, padł bez duchu, padł trupem. *His nose drops continually*, ciągle mu z nosa ciecze.

DROPLET, drôp'-lêt, *s.* kropelka.

DROPPING, drô'-pîng, *s.* kapanie, ściekania, spadanie. *The prices are —very fast*, ceny (towarów) mocno spadają. DROPINGS, *pl.* co naciekło, co nakapało.

DROPINGLY, drôp'-pîng-lê, *adv.* kroplami, po kropli.

DROPSICAL, drôp'-sê-kâl, *or* DROPSIED, drôp'-sêêd, *adj.* mający wodną puchlinę, napuchły. *My case is dropsical*, mam wodną puchlinę.

DROPSY, drôp'-sê, *s.* wodna puchlina.

DROPT, drôpt, *part.* i *pret.* (zamiast DROPPED), *zob.* TO DROP.

DROSS, drôs, *s.* szumowiny (na roztopionych kruszcach), żużel; wyrzutki, śmiecie.

DROSSINESS, drôs'-sê-nês, *s.* brud, nieczystość, rdza.

DROSSY, drôs'-sê, *adj.* żużelisty; brudny, nieczysty, plugawy.

DROUGHT, drôût, *s.* susza, posucha; pragnienie.

DROUGHTINESS, drôû'-tê-nês, *s.* susza, posucha.

DROUGHTY, drôû'-tê, *adj.* wyschły, spalony od upału; spragniony, cierpiący pragnienie.

DROVE, drôw, 1. *s.* trzoda (bydła, owiec), stado; 2) *pret. zob.* TO DRIVE.

DROVER, drô'-wûr, *s.* wolarz.

TO DROWN, drôûn, *v.* 1) *a.* utopić, zatopić, zalać; zaćmić, zagłuszyć; 2) *n.* utonąć. *To—one's self*, utopić się. *To—one's voice*, zagłuszyć czyj głos. *To be drowned*, utonąć; zginąć (o głosie). *Drowned in debts*, po uszy w długach. *Drowned in pleasures*, zatopiony w rozkoszach, w zbytkach.

TO DROWSE, drôûz, *v.* 1) *a.* rozmarzyć snem; 2) *n.* rozmarzyć się snem, drzymać, zasypiać.

DROWSILY, drôû'-zê-lê, *adv.* jak przez sen, ospale, ociężale.

DROWSINESS, drôû'-zê-nês, *s.* senność, ospałość, ociężałość.

DROWSY, drôû'-zê, *adj.* senny, ospały, ociężały.

TO DRUB, drûb, *v. a.* (*vulg.*) wybić, obić, wywałkować, wyłoić komu skórę.

DRUBBING, drûb'-bîng, *s.* kije, cięgi. *A sound*—, tęgie kije.

DRUDGE, drûdż, *s.* popychacz, człowiek użyty do najcięższych i najpodlejszych robót.

TO DRUDGE, *v. n.* ciężko pracować, horować.

DRUDGERY, drûdż'-ûr-ê, *s.* ciężka praca, horowanie.

DRUDGINGLY, drûdż'-îng-lê, *adv.* ciężko, krwawo, w pocie czoła.

DRUG, drûg, *s.* aptekarski towar; lichy towar; śmiecie, wybiorki, drań.

TO DRUG, *v. a.* zapisywać lekarstwo, leczyć; fałszować, fabrykować.

DRUGGIST, drûg'-gîst, *s.* sprzedający korzenie, zioła lekarskie, aptekarz.

DRUGSTER, drûg'-stûr, *s.* (*vulg.*) *zob.* DRUGGIST.

DRUID, drôô'-îd, *s.* druid, kapłan u dawnych Gallów, Brytonów i Celtów.

DRUM, drûm, *s.* bęben; 2) (dawniéj) kompania do gry, szulernia. *Kettle* —, kocieł, rodzaj bębna. — *major*, tamburmażor. — *stick*, pałka do bębna. *The— of the ear*, bębenek w uchu.

TO DRUM, *v. n.* bębnić.

TO DRUMBLE, drûm'-bl, *v. n.* być ślamazarnym, rozlazłym, ospałym.

DRUMMER, drûm'-mûr, *s.* (vulg. drumster), dobosz.

DRUNK, drûngk; 1) part. (*zob.* TO DRINK); 2) *adj.* pijany. *To get* —, upić się. *Ever — ever dry*, *prov.* jeszcze się niewytrzéźwi, a już leje znowu. *Dead* —. pijany jak sztok.

DRUNKARD, drûng'-kârd, s. pijak, opilec.

DRUNKEN, drûng'-kn, *adj.* pijany. — *disputes*, kłótnie po pijanemu. — *song*, piosnka śpiewana w czasie pijatyki.

DRUNKENLY, drûnk'-kn-lê, *adv.* po pijanemu..

DRUNKENNESS, drûng'-kn-nês, *s.* pijaństwo, opilstwo.

DRY, drî, *adj.* suchy; spragniony, cierpiący pragnienie; *fig.* oschły, jałowy, niecny, uszczypliwy; tęgi. *To be* —, mieć pragnienie. — *blows*, tęgie cięgi, kije. — *eyed*, suchooki. — *nurse*, mamka która zgubiła pokarm, która dziecko bez piersi wychowuje. *To — nurse*, wychowywać dziecko bez piersi. — *shod*, suchą nogą.

TO DRY, *v.* 1) *a.* suszyć, ususzyć, osuszyć; 2) *n.* schnąć, oschnąć, wyschnąć. *To — up*, osuszyć, wysuszyć; oschnąć, wyschnąć.

DRYAD, drî'-âd, *s.* dryada, nimfa leśna.

DRYER, drî'ûr, *s. zob.* DRIER.

DRYING, drî'-îng, *s.* suszenie. — *place* (— *yard*), suszalnia.

DRYLY, drî'-lê, *adv.* sucho; *fig.* oschle, ozięble, bez serca; z przekąsem.

DRYNESS, drî'-nês, *s.* suchość; *fig.* oschłość, oziębłość, nieczułość.

DUAL, dû'-âl, *adj.* podwójny.

TO DUB, dûb, *v. a.* pasować na rycerza.

DUBIOUS, dû'-bê-ûs, *adj.* wątpliwy, niepewny. —LY. *adv.* wątpliwie. —NESS, *s.* wątpliwość, niepewność.

DUBITABLE, dû'-bê-tâ-bl, *adj. zob.* DUBIOUS.

DUBITATION, dû-bê-tâ'-szûn, *s.* powątpiewanie, wątpliwość.

DUCAL, dû'-kâl, *ad.* książęcy.

DUCAT, dûk'-ît, *s.* dukat, czerwony złoty.

DUCHESS, DUCHY, *zob.* DUTCHEST, DUTCHY.

DUCK, dûk, *s.* kaczka; 2) kiwanie głową. *My* —! moje serce, moja duszko! — *and drake*, zabawa dziecinna ciskania czerepków po powierzchni wody. *To—coy*, wabić ptactwo. — *legged*, mający kaczkowate nogi. — *meat* (— *weed*); rząsa. *To duck*, *v. a.* i *n.* zanurzyć, skąpać, dać nurka, nurkować; 2) kulić się, kłaniać się.

DUCKER, dûk'-ûr, *s.* nurek; 2) ten co się nizko kłania, płaszczy.

DUCKLING, dûk'-lîng, *s.* kaczę.

DUCT, dûkt, *s.* prowadzenie, kierunek; 2) kanał, rura.

DUCTILE, dŭk'-tĭl, *adj.* ciągły, dający się ciągnąć, giętki.

DUCTILITY, dŭk'-tĭl'-ĕ-tè, *or* DUCTILNESS, dŭk'-tĭl-nĕs, *s.* ciągłość, giętkość.

DUDGEON, dŭd'-żŭn, *s.* sztylet; *fig.* złość, zaciętość, chrapka. *To take a thing in* —, wziąść co za złe, urazić się czém.

DUE, dû, *adj.* winny, należny, należący się; właściwy, przyzwoity. *With — reverence*, z należném uszanowaniem. *Money* —, pieniądze należące się. *In — time*, we właściwym, w swoim czasie. *In — form*, według wszelkich formalności. — *west*, wprost na zachod.

DUE, *s.* należność, należytość, co się komu należy. *To give every one his* —, oddać każdemu co się mu należy.

DUEL, dû'-ĕl, *s.* pojedynek.

TO DUEL, *v. n.* (*to fight a duel*), pojedynkować się.

DUELLER, dû'-ĕl-lûr, *or* DUELLIST, dû'-ĕl-lĭst, *s.* pojedynkujący się, lubiący się pojedynkować.

DUELLING, dû'-ĕl-lĭng, *s.* pojedynkowanie się.

DUENNA, dû-ĕn'-nâ, *s.* ochmistrzyni.

DUG, dŭg, *s.* cyc, cycek, wymię.

DUG, *pret.* i *part.* (*zob.* TO DIG).

DUKE, dûk, *s.* książe. *To dine with — Humphrey*, *prov.* pościć kiedy nie ma za co obiadu zieść.

DUKEDOM, dûk'-dŭm, *s.* księstwo; tytuł książęcy.

DULBRAINED, *adj.* (*zob. pod* DULL).

DULCET, dŭl'-sĕt, *adj.* słodki; melodyjny.

DULCIFICATION, dŭl-sĕ-fĕ-kâ-szŭn, *s.* (*chem.*), zobojętnienie kwasu, osłodzenie.

TO DULCIFY, dŭl'-sĕ-fĭ, *v. a.* (*chem.*), zobojętnić kwas, osłodzić.

DULCIMER, dŭl'-sĕ-mûr, *s.* cymbały.

TO DULCORATE, dŭl'-kŏ-rât, *v. a. and* DULCORATION, dŭl-kŏ-rá'-szŭn, *s. zob.* TO DULCIFY, DULCIFICATION.

DULHEAD, *s. zob.* DULL.

DULIA, dû'-lè-â, *s.* cześć oddawana świętym.

DULL, dŭl, *adj.* tępy; *fig.* tępy, niepojęty, głupi, nierozgarniony; bez smaku, niesmaczny; *fig.* nudny, ckliwy, nieprzyjemny, przykry; ciemny, niejasny (o kolorach), opłowiały; *fig.* pochmurny, smutny, posępny, ponury; ciężki; *fig.* ociężały, powolny, leniwy. — *brained*, (— *pated*, — *witted*), mający przytępione władze umysłowe, tępy, głupi. — *browed*, ponury, posępny. — *head*, głupiec. — *sighted*, mający tępy wzrok, niedowidzący. — *of hearing*, przygłuchy, mający tępy słuch.

TO DULL, *v. a.* stępić, zatępić, przytępić; przyćmić, zaćmić, zgasić blask czego; stępić słuch, ogłuszyć; *fig.* stępić, zaćmić władze umysłowe.

DULLARD, dŭl'-lârd, *s.* głupiec.

DULLY, dŭl'-lè, *adv.* tępo, ciemno; *fig.* ociężale, gnuśnie, leniwie; smutnie, nudnie, posępnie.

DULNESS, dŭl'-nĕs, *s.* tępość; ciemność, przyćmienie; głupota, nierozgarnienie; ociężałość, ospałość, nieruchawość.

DULY, dû'-lè, *adv.* należycie, jak się należy, właśnie jak potrzeba; akuratnie, dokładnie.

DUMB, dŭm, *adj.* niemy. *To strike one* —, zamknąć komu gębę, zadziwić, wprawić w osłupienie. — *show*, migi, giesta; mimiczne widowisko.

DUMBLY, dŭm'-lè, *adv.* niemo.

DUMBNESS, dŭm'-nĕs, *s.* niemota.

TO DUMFOUND, dŭm'-fôûnd, *v. a.* (*vulg.*), odurzyć, oszołomić.

DUMMY, dŭm'-mè, *s.* (*vulg.*), niemek; 2) dziadek (w grze w wista).

DUMP, dŭmp, *s.* osłupienie, otrętwienie, odurzenie; posępność, osowiałość. *To be in a* — (*in the dumps*), napuszyć się, nadąsać się.

DUMPISH, dŭm'-pisz, *adj.* napuszony, posępny, osowiały.

DUMPLING, dŭmp'-lĭng, *s.* rodzaj budeniu.

DUMPY, dŭm'-pè, *adj.* (*vulg.*), grubopłaski, przysadkowaty, korduplowaty.

DUN, dŭn, 1) *adj.* ciemnobrunatny, ciemny; 2) *s.* natrętny wierzyciel.

TO DUN, *v. a.* domagać się natrętnie swéj należytości.

DUNCE, dŭns, *s.* głupiec, nieuk, bałwan, osioł.

DUNCICAL, dŭn'-sè-kăl, *adj.* głupi, głupawy.

DUNG, dŭng, *s.* gnój ze słomą, łajno; (*Shaksp. Ant. et Cleop.*), płody ziemi. — *beetle*, żuk. — *cart*, wóz gnoju. — *fork*, widła od gnoju. — *hill*, kupa gnoju. — *yard*, podwórze na gnój.

TO DUNG, *v. a.* gnoić, nawozić gnoju na pole.

DUNGEON, dŭn'-dżŭn, *s.* więzienie podziemne.

DUNGY, dŭn'-gè, *adj.* zagnojony, pełen gnoju; plugawy, bezecny.

DUNNER, dŭn-nûr, *s. zob.* DUN.

DUODENUM, dû-ŏ-dè'-nŭm, *s.* (*anat.*), kiszka dwunastopalcowa.

DUPE, dûp, *s.* zwiedziony, oszukany, wystrychnięty na dudka.

TO DUPE, *v. a.* oszukać, wyprowadzić w pole, wystrychnąć na dudka.

DUPLICATE, dû'-plè-kât, *s.* duplikat.

TO DUPLICATE, *v. a.* podwoić, złożyć we dwoje.

DUPLICATION, dû-plè-kâ'-szŭn, *s.* podwojenie, złożenie we dwoje, fałd.

DUPLICATURE, dû'-plè-kâ-tûr, *s.* zagięcie, fałd.

DUPLICITY, dû-plĭs'-ĕ-tè, *s.* dwuznaczność, nieszczerość, fałszywość, obłudność.

DURABILITY, dû-râ-bĭl'-ĕ-tè, *s.* trwałość.

DURABLE, dû'-râ-bl, *adj.* trwały, —LY, *adv.* trwale. —NESS, *s.* trwałość.

DURANCE, dû'-râns, więzienie, uwięzienie.

DURATION, dû-rá'-szŭn, *s.* trwanie.

DURING, dû'-rĭng, *prep.* podczas czego, w czasie.

DURITY, dû'-rĕ-tè, *s.* twardość, surowość, nieczułość.

DURST, dûrst, *pret.* (*zob.* TO DARE).

DUSK, dŭsk, 1) *s.* mrok, zmrok, zmierzch, ciemność; 2) *adj.* ciemny, szary.

TO DUSK, *v.* 1) *a.* omroczyć, zaciemnić; 2) *n.* zmierzchać się, szarzyć się.

DUSKILY, dŭsk'-ĕ-lè, *adv.* ciemno, szaro.

DUSKINESS, dŭs'-kè-nĕs, *s.* ciemność, mroczność.

DUSKISH, dŭs'-kĭsz, *adj.* ciemnawy. —LY, *adv.* ciemnawo. — NESS, *s.* ciemnawość.

DUSKY, dŭs'-kè, *adj.* ciemny, mroczny; ponury, posępny.

DUST, dŭst, *s.* proch, rozsypanie się w proch po śmierci; proch, pył, kurz, kurzawa. *File* —, (*pin* —), opiłki. *Saw* —, trociny. — *man*, zamiatacz ulic. *To make a* —, kurzyć, robić kurzawę. *To lay the* —, przerzedzić kurzawę. *To gather* —, zakurzyć się.

TO DUST, *v. a.* zakurzyć, okurzyć; 2) wykurzyć, wytrzepać. *To — one's coat* (*jacket*) *well*, wytrzepać kogo porządnie.

DUSTER, dŭs'-tûr, *s.* ścierka do ścierania prochów.

DUSTINESS, dŭs'-tè-nĕs, *s.* kurzawa.

DUSTY, dŭs'-tè, *adj.* zakurzony, okurzony, zapylony.

DUTCH, dŭcz, 1) *s. pl. The* —, Holendry, naród holenderski, język holenderski; 2) *adj.* holenderski.

DUTCHESS, dŭcz'-ĕs, *s.* księżna.

DUTCHY, dŭcz'-è, księstwo. — *court*, trybunał księstwa Lankaster.

DUTEOUS, dû'-tè-ŭs, *or* dû'-czè-ŭs, *adj.* posłuszny, powolny.

DUTIFUL, dû'-tè-fûl, *adj.* posłuszny, powolny, uniżony. —LY, *adv.* posłusznie. —NESS, *s.* posłuszeństwo.

DUTY, dû'-tè, *s.* obowiązek, powinność; 2) podatek, cło, taxa; 3) służba żołnierska, stanie na warcie. *To be on* (*upon*) —, stać na szyldwachu. *To pay one's* —, złożyć uszanowie. *Present my — to...*, kłaniaj się odemnie, poleć mię pamięci tego a tego. *In — bound*, jak słusznie, jak należy, z winnym szacunkiem.

DWARF, dŭ∂rf, *s.* karzeł. — *elder*, chebd, — *tree*, krzywka, krzywulec.

TO DWARF, *v. a.* skarłowacieć, przeszkodzić do wzrostu.

DWARFISH, dŭ∂rf'-ĭsz, *adj.*

karłowaty. —LY, *adv.* karłowato. —NESS, *s.* karłowatość.

TO DWELL, duél, *v. ir. n.* mieszkać, przebywać. *To — upon a subject*, zastanawiać się nad czém, rozwodzić się nad czém.

DWELLER, duél'-lůr, *s.* mieszkaniec.

DWELLING, duél'-líng, *s.* mieszkanie, pobyt przebywanie. — *house*, dom mieszkalny, mieszkanie. — *or — place*, miejsce pobytu.

DWELT, duélt, *pret.* i *part.* (*zob.* TO DWELL).

TO DWINDLE, duínd'-dl, *v. n.* chylić się do upadku, upadać, ubywać, drobnieć, marnieć, chérlać, upadać na siłach. *To — away* (*to — down to nought*), zejść na nic, spełznąć na niczém, zmarnieć, skapcanieć. *To — (from...to...) into* (*to*)..., wyrodzić się od czego, zepsuć się, spośleднieć.

DYING, dí'-ing, 1) *s.* farbowanie. *Art of —*, farbierstwo; umieranie, konanie; 2) *adj.* umierający, konający; gasnący; farbujący. *To be in a — condition*, być blizkim zgonu, konać. *— bed*, łoże śmiertelne. *— day*, dzień śmiertelny. *— words*, ostatnie słowa przed śmiercią.

DYNAMICS, dí-nám'-íks, *s.* dynamika, nauka o siłach mechanicznych.

DYNASTY, dí'-nás-tè, *or* dín'-ás-tè, *s.* dynastya, familia panująca.

DYSCRASY, dís'-krá-sè, *s.* (*med.*) zepsucie soków w ciele ludzkiém.

DYSENTERY, dís'-sén-tèr-è, *s.* dysenterya, krwawa biegunka.

DYSPEPSY, dís'-pép-sè, *s.* (*med.*), trudność trawienia.

DYSFONY, dís'-fó-nè, *s.* trudność mówienia, marmotanie.

DYSPNOEA, dísp-nè'-á, *s.* (*med.*) ciężkość w oddychaniu, dychawiczność.

DYSURY, díż'-ú-ré, *s.* (*med.*), trudność w odlaniu uryny.

E

EACH, ęcz, *pron. adj.* Każdy (z osobna, w szczególności). — *other*, jeden drugiego, nawzajem. *To love — other*, kochać się nawzajem.

EAGER, ę'-gůr, *adj.* (*of*, *for*, *after*), gorący, pałający żądzą; skory, ochoczy, gwałtowny, popędliwy. —LY, *adv.* gorąco, ochoczo, popędliwie. —NESS, *s.* pałająca żądza; skorość, ochoczość, gwałtowność, popędliwość.

EAGLE, ę'-gl, *s.* orzeł. *— eyed*, (*— sighted*), bystrooki. *— stone*, orli kamień.

EAGLET, ę'-glęt, *s.* orlę, orlątko.

EAR, ęęr, *s.* ucho; słuch; 2) kłos. *A box on the —*, policzek, uderzenie w twarz. *I dare not for my ears*, boję się, nieśmiem. *To split the —*, drapać uszy (przeraźliwemi tonami). *To lend an —*, skłonić ucho, posłuchać. *To lend a deaf — to...*, być głuchym, nieczułym na co. *To fall (go) together by the ears*, porwać się za uszy, pobić się, poczubić się. *To set together by the ears*, poduszczyć jednego na drugiego (żeby się pobili). *Up to the ears*, po same uszy. *To be in love up to the ears*, zakochać się po uszy. *Over head and ears*, po uszy. *To be in debt over head and ears*, zadłużyć się po uszy. *To venture one's ears*, odważyć gardło, narazić się na niebezpieczeństwo. *To have about one's ears*, (*vulg.*), mieć co na karku. *To whisper a thing in one's —*, szepnąć co komu do ucha. *Wide ears and short tongue are best*, (*prov.*), słuchać wiele a mówić mało. *Your ears are not your own*, (*vulg.*), przepraszam, niedosłyszałeś. *— land*, orne pole, rola. *— lap* (*tip of the —*), koniuszek ucha. *— pick* (*—picker*), łopatka do wydłubywania uszu. *— ring*, zausznica, kolczyk. *— shot*, dosiągłość słuchu. *To stand out of — shot*, stać w takiéj odległości że nie można słyszeć co inni mówią. *Keep out of — shot*, precz, niepodsłuchuj. *— wax*, siarka w uszach. *— wig*, skorek (owad); *fig.* zausznik. *— witness*, świadek który słyszał na własne uszy.

TO EAR, *v. n.* puszczać kłosy (o zbożu).

EARED, ęęrd, *adj.* uszaty; 2) kłosisty.

EARL, ęrl, *s.* hrabia angielski, (dawniéj piérwszy dziś trzeci w godności). *—'s lady*, hrabina angielska.

EARLDOM, ęrl'-dům, *s.* hrabstwo, godność hrabiego.

EARLY, ęr'-lè, 1) *adj.* ranny, rychły, wczesny; 2) *adv.* rano, rychle, wcześnie. *In — life*, w pierwiastkach życia. *— to bed and — arise*, *makes the man healthy, wealthy and wise* (*Dr. Franklin*), (*prov.*) kto wcześnie idzie spać, a rano wstaje, temu Pan Bóg zdrowie, majątek i rozum daje.

TO EARN, ęrn, *v. a.* zapracować, zarobić; zasłużyć; zyskać, pozyskać.

EARNEST, ęr'-nęst, 1) *adj.* pilny, gorliwy, żarliwy; usilny, nalegający. *He was very — with me*, usilnie na mnie nalegał. *An — suit* or *entreaty*, usilna prośba. *She is — to know*, chciałaby koniecznie wiedzieć; 2) *s.* seryo. *In good —*, seryo, bez żartów. *— money*, zadatek (w targu, kupnie). *To give —*, dać zadatek. —LY, *adv.* seryo, gorliwie, usilnie. *to entreat one —*, prosić kogo usilnie. —NESS, *s.* powaga, poważna mina; pilność, gorliwość; usilność, usilne nalegánie.

EARTH, ęrth, *s.* ziemia; 2) (*myśl.*), nora lisia. *Potter's —*, glina garncarska.. *— board*, deska przy pługu. *— born* (*— bred*), ziemiorodny; nieszlachetnie urodzony. *— bound*, przykuty do ziemi. *— quake*, trzęsienie ziemi. *— worm*, glista; nędzarz, biédak.

TO EARTH, *v.* 1) *a.* zagrzebać, zakopać; 2) zagrzebać się, zakopać się (o lisie, borsuku etc.).

EARTHEN, ęr'-*thn*, *adj.* zrobiony z ziemi. *— ware*, naczynia gliniane. *— pan*, rynka.

EARTHINESS, ęrth'-ę-nęs, *s.* ziemskość.

EARTHLING, ęrth'-líng, *s.* ziemianin, mieszkaniec ziemski, śmiertelny.

EARTHLY, ęrth'-lè, *adj.* ziemski, doczesny, zmysłowy, cielesny. *— minded*, ziemski, światowy. *— mindedness*, ziemskość, światowość.

EARTHY, ęrth'-è, *adj.* zmieszany z ziemią, ziemny, ziemisty; ziemski, zmysłowy; ziemski, mieszkający na ziemi.

EASE, ęz, *s.* wczas, wypoczynek, spokojność; ulga, folga, ulżenie; łatwe, niewymuszone ruchy ciała. *To be at —* or *to be at one's —*, żyć wygodnie, dobrze się mieć. *To be ill at —*, być niespokojnym o co, turbować się o co. *To love one's —*, lubić wczasy, wygody.

TO EASE, *v. a.* uśmierzyć, uspokoić, ukoić, ułagodzić; ulżyć, sfolgować, zwolnić.

EASEMENT, ęz'-mênt, *s.* ulżenie, pofolgowanie, zwolnienie.

EASILY, ę'-zę-lè, *adv.* łatwo.

EASINESS, ę'-zę-nęs, *s.* łatwość. *— of belief*, łatwowierność. *— of style*, styl łatwy, niewymuszony.

EAST, ęęst, *s.* wschód; Wschód, wschodnie kraje. *— India*, *the — Indies*, Indie wschodnie. *— Indiaman*, okręt użyty w handlu z Indyami wschodniemi. *— wind*, wiatr wschodni.

EASTER, ęęs'-tůr, *s.* Wielkanoc.

EASTERLY, ęęs'-tůr-lè, *adj.* i *adv.* wschodni; na wschód.

EASTERN, ęęs'-tůrn, *adj.* wschodni, mieszkający na wschodzie; wschodni, wystawiony na wschód.

EASTERWARD, ęęst'-uůrd, *adv.* na wschód, ku wschodowi.

EASY, ę'-zè, *adj.* łatwy; wygodny; spokojny; niewymuszony. *— of belief*, łatwowierny. *A lady of — virtue*, łatwo zezwalająca kobiéta. *— to be borne*, łatwy do zniesienia, znośny. *— to be spoken*, przystępny. *To make —*, uspokoić. *A man in — circumstances*, człowiek zamożny, dostatni. *— chair*, krzesło z poręczami. *— labour*, łatwy połóg. *— style*, łatwy styl.

TO EAT, ęt, *v. ir. a.* i *n.* jeść, zrzeć; gryść, wygryzać. *To — one's words*, (*vulg.*), odwołać swe wyrazy. *To — in* (*into*), wżerać się, wygryzać się. *To — up*, pojeść, zjeść, pozrzeć. *To — up a country*, wyssać, zniszczyć kraj.

EATABLE, ę'-tá-bl, *adj.* dający się jeść, jadalny.

EATEN, ętn, *part.* (*zob.* TO EAT).

EATER, ę'-tůr, *s.* jedzący. *He is a little —*, on mało je.

EATING, ē'-ting, *s.* jadanie, jedzenie. — *house*, traktyernia.

EAVES, ēwz, *s.* strzecha, podstrzesze. *The — drop*, z dachu ciecze. *To — drop*, *v. n.* zbierać wodę deszczową; (*vulg.*), podsłuchiwać pod drzwiami. — *dropper*, (*vulg.*) podsłuchiwacz.

EBB, ēb, *s.* odlew morza, ustęp morza; *fig.* ubytek, opadek, schyłek. *To be at a low —*, być na schyłku, podupadać (czy to na siłach, sercu lub majątku).

TO EBB, *v. n.* odpływać, ustępować (*o morzu*); *fig.* ubywać, opadać, omdlewać, ustawać.

EBBING, ēb'-bing, *part. adj.* i *s.* odpływający; odpływ, ustęp morza.

EBEN, ēb'-bēn, *or* EBON, ēb'-ŭn, *or* EBONY, ēb'-ō-nē, *s.* heban.

EBRIETY, ē-brī'-ē-tē, *or* EBRIOSITY, ē-brē-ō'sē-tē, *s.* pijaństwo, nałóg pijaństwa.

EBULLITION, ēb-ŭl-lĭsz'-ŭn, *s.* wrzenie, kipienie.

ECCENTRIC (—AL), ēk-sēn'-trĭk, *adj.* (*mat.*), różnośrodkowy; *fig.* originalny, cudaczny, dziwaczny.

ECCENTRICITY, ēk-sēn-trĭs'-ē-tē, *s.* (*mat.*), różnośrodkowość (opisywanie okręgów około różnych punktów środkowych); *fig.* cudaczność, dziwaczność.

ECCHYMOSIS. ēk-kē-mō'-sĭs, *s.* (*med.*) plamy na skórze.

ECCLESIASTES, ēk-klē-zē-ăs'-tēz, *s.* eklezyasta, księga Salomona.

ECCLESIASTIC, ēk-klē-zē-ăs'-tĭk, 1) *adj.* duchowny, kościelny; 2) *s.* duchowny, ksiądz, kapłan.

ECCLESIASTICAL, ēk-klē-zē-ăs'-tē-kăl, *adj.* duchowny, kościelny.

ECHINUS, ē-kī-nŭs, *s.* jeż.

ECHO, ēk'-kō, *s.* echo, odgłos.

TO ECHO, *v. n.* 1) *n.* rozlegać się; 2) *a.* odbić głos; *fig.* powtarzać, wtorować za innemi.

ECLAIRCISSEMENT, ēk-klār'-sĭz-mĕnt; *s.* objaśnienie, wyjaśnienie.

ECLAT, ē-klāu', *s.* blask, świetność. *An action of* —, świetny czyn.

ECLECTIC, ēk-lēk'-tĭk; 1) *adj.* eklektyczny, wybierający (z różnych systematów filozofii); 2) *s.* eklektyk.

ECLIPSE, ē-klĭps', *s.* zaćmienie (słońca lub księżyca); *fig.* przyćmienie, zaćmienie.

TO ECLIPSE, *v. a.* zaćmić, przyćmić.

ECLIPTIC, ē-klĭp'-tĭk, *s.* (*ast.*), ekliptyka.

ECLOGUE, ēk'-lōg, *s.* sielanka.

ECONOMIC (—AL), ēk-kō-nŏm'-ĭk, *adj.* ekonomiczny, gospodarski; gospodarny, oszczędny.

TO ECONOMIZE, ē-kŏn'-ō-mīz, *v. a.* gospodarnie używać, oszczędzać.

ECONOMY, ē-kŏn'-ō-mē, *s.* ekonomia, gospodarowanie, gospodarstwo; oszczędność; rozkład wewnętrzny, porządek, układ, skład.

ECSTASIED, ēks'-tă-sĭd, *adj.* uniesiony, zachwycony.

ECSTASY, ēks'-tă-sē, *s.* uniesienie, zachwycenie; szał.

ECSTATIC (—AL), ēks-tăt'-ĭk, *adj.* uniesiony, zachwycony.

EDACIOUS, ē-dā'-szŭs, *adj.* żarłoczny.

EDACITY, ē-dăs'-ē-tē, *s.* żarłoczność.

EDDY, ēd'-dē, *s.* wir pędzący wodę w przeciwnym kierunku.

TO EDDY, *v. n.* w wir się obracać, kręcić się, wirować.

EDEN, ē'-dn; *s.* raj, Eden.

EDENTATED, ē-dēn'-tā-tĕd, *adj.* bezzęby.

EDGE, ĕdż, *s.* brzeg, krawędź; ostrze, brzusiec (noża, miecza); 2) obrąbek, szew, wypustka; *fig.* ostrość, cierpkość, oskoma. *To set an —*, wyostrzyć, wywecować. *To set on — (the teeth)*, sprawić komu oskomę. *To put to (the — of) the sword*, wyciąć w pień. — *wise (— long)*, na storcz, storcem.

TO EDGE, *v. a.* i *n.* ostrzyć, szlifować; 2) obszyć, obrąbić, dać wypustkę, frezlę. *To — away*, oddalić się, wyboczyć z swéj drogi (o okręcie).

EDGED, ĕdż'-ĕd, *adj.* ostry; 2) obszyty, z wypustkami. *Two —*, obosieczny. *Round —*, obrączkowy. *Round — ducats*, dukaty obrączkowe.

EDGELESS, ĕdż'-lĕs, *adj.* tępy.

EDIBLE, ĕd'-ē-bl, *adj.* dający się jeść, jadalny.

EDICT, ē'-dĭkt, *s.* edykt, postanowienie monarchy.

EDIFICATION, ĕd-ē-fē-kā'-szŭn, *s.* zbudowanie (dobrym przykładem); budowanie się.

EDIFICE, ĕd'-ē-fĭs, *s.* budowa.

TO EDIFY, ĕd'-ē-fī, *v. a.* zbudować (dobrym przykładem).

EDILE, ē'-dĭl, *s.* edyl (urzędnik w dawnym Rzymie).

EDITH, ĕd'-ĭth, *s.* Edyta (imię kobiety).

EDITION, ē-dĭsz'-un, *s.* wydanie (dzieła).

EDITOR, ĕd'-ē-tŭr, *s.* wydawca; redaktor pisma peryodycznego.

EDITORIAL, ĕd-ē-tō'-rē-ăl, *adj.* tyczący się wydawcy, lub jego zatrudnienia.

EDITORSHIP, ĕd'-ē-tŭr-szĭp, *s.* funkcya wydawcy.

EDMUND, ĕd'-mŭnd, *s.* Edmund.

TO EDUCATE, ĕd'-ŭ-kāt, *v. a.* wychowywać, wychować.

EDUCATION, ĕd-ŭ-kā'-szŭn, *s.* wychowanie.

EDUIGA, ĕd-ŭ-ī'-gă, *s.* Jadwiga.

TO EDULCORATE, ē-dŭl'-kō-rāt, *v. a.* (*chem.*), osłodzić, zobojętnić kwas.

EDULCORATION, ē-dŭl-kō-rā'-szŭn, *s.* (*chem.*), osłodzenie.

EDWARD, ĕd'-wărd, *s.* Edward.

EDWIN, ĕd'-wĭn, *s.* Edwin.

TO EEK, *v. a.* (*zob.*) TO EKE.

EEL, ēēl, *s.* węgorz. — *pout* (— *powl*), miętus..

EFFABLE, ĕf'-fă-bl, *adj.* dający się wyrazić, opowiedzieć.

TO EFFACE, ĕf-fās', *v. a.* zmazać, wymazać, zatrzeć ślad, wyglózować..

EFFECT, ĕf-fĕkt', *s.* skutek, wypadek; rzeczywistość, istota. *In —*, w istocie, w rzeczy saméj, jakoż. *Of no —*, bezskutecznie, nadaremnie. *To (in) this —*, w tym celu, tym końcem. *To the same —*, téj saméj treści, co na jedno wychodzi. *To take —*, sprawić skutek, udać się, nastąpić.

EFFECTS, *pl.* rzeczy, fanty, dobra, ruchomości.

TO EFFECT, *v. a.* uskutecznić, wykonać, dopełnić.

EFFECTIBLE, ĕf-fĕk'-tē-bl, *adj.* dający się uskutecznić.

EFFECTIVE, ĕf-fĕkt'-tĭv, *adj.* skuteczny, rzeczywisty. istotny. — LY, *adv.* skutecznie; 2) istotnie, w rzeczy saméj.

EFFECTLESS, ĕf-fĕkt'-lĕs, *adj.* bezskuteczny, nieskuteczny.

EFFECTUAL, ĕf-fĕk'-czŭ-ăl, *adj.* skuteczny. —LY, *adv.* skutecznie.

TO EFFECTUATE, ĕf-fĕk'-czŭ-āt, *v. a.* uskutecznić, dopełnić.

EFFEMINACY, ĕf-fĕm'-mē-năsē, *s.* zniewieściałość.

EFFEMINATE, ĕf-fĕm'-mē-nāt, *adj.* zniewieściały.

TO EFFEMINATE, *v.*; 1) *a.* zrobić zniewieściałym; 2) *n.* zniewieścić.

EFFEMINATION, ĕf-fĕm-mē-nā'-szŭn. *s.* niewieściuchostwo.

TO EFFERVESCE, ĕf-fĕr'-wĕs. *v. n.* burzyć się.

EFFERVESCENCE (—CY), ĕf-fĕr'-wĕs-sĕns, *s.* burzenie się, wzburzenie.

EFFICACIOUS, ĕf-fē-kā'-szŭs, *adj.* skuteczny. —LY, *adv.* skutecznie.

EFFICACY, ĕf'-fē-kă-sē, *s.* dzielność, skuteczność.

EFFICIENCE, (—CY), ĕf-fĭsz'-yĕns, *s.* przyczyna sprawiająca skutki, środek.

EFFICIENT, ĕf-fĭsz'-yĕnt; 1) *s.* przyczyna, sprawca; 2) *adj.* sprawujący skutki.

EFFIGIES, ĕf'-fĭd-żēs, *or* EFFIGY, ĕf'-fē-dżē, *s.* wizerunek, obraz.

EFFLORESCENCE (—CY), ĕf-flō-rĕs'-sĕns, *s.* kwitnienie, zakwitnienie; 2) (*med.*) wysypka, wyrzuty na ciele.

EFFLORESCENT, ĕf-flō-rĕs'-sĕnt, *adj.* kwitnący, wykwitający.

EFFLUENCE; ĕf-flū-ĕns.

EFFLUVIUM, ĕf'-flū'-wē-ŭm, *or* EFFLUX, ĕf'-flŭks, wypływ, wyziew.

EFFLUVIA. ĕf-flū'-wē-ă, *s. pl.* wyziewy.

TO EFFLUX, ĕf-flŭks', *v. n.* wypływać.

EFFLUXION, ĕf-flŭk'-szŭn, *s.* wypływanie, wypływ.

EFFORT, ĕf'-fōrt, *s.* wysilenie, usiłowanie, usilność.

EFFOSION. ĕf-fōsz'-ŭn, *s.* wykopanie.

EFFRONTERY, ĕf-frŭn'-tĕr-ē, *s.* bezwstyd, bezczelność, zuchwałość.

EFFULGENCE, ĕf-fŭl'-dzĕns, *s.* wyblysk, blask, połysk, świetność.
EFFULGENT, ĕf-fŭl'-dzĕnt, *adj.* połyskujący, jaśniejący.
TO EFFUSE, ĕf-fūz', *v. a.* wylać, rozlać.
EFFUSION, ĕf-fū'-zŭn, *s.* wylanie, rozlanie.
EFFUSIVE, ĕf-fū'-sĭv, *adj.* wylewający, rozlewający.
EFT, ĕft, *s.* gatunek małéj jaszczurki.
EGAD, ē-găd', *adv.* (*vulg.*) tak jest, zaiste, doprawdy.
TO EGEST, ē-dzĕst', *v. a.* oddać stolcem, wypróżnić się.
EGESTION, ē-dzĕs'-czŭn, *s.* wypróżnienie stolcem.
EGG, ĕg, *s.* jaje.
EGLANTINE, ĕg'-lăn-tīn, *s.* głóg. dzika róża.
EGOTISM, ē'-gō-tĭzm, *s.* egoizm. samolubstwo.
EGOTIST. ē'-gō-tĭst, *s.* egoista, samolub.
TO EGOTIZE, ē-gō-tĭz', *v. n.* mówić tylko o sobie samym.
EGREGIOUS, ē-grē'-dzē-ŭs, *adj.* znamienity, walny, wyborny, wyśmienity; 2) arcy ladaco, wierutny łotr, kłamstwo. —LY, *adv.* znamienicie, wybornie; 2) arcy ladaco.
EGRESS, ē'-grĕs, *or.* EGRESSION, ē-grĕsz'-ŭn, *s.* wyjście, wychód, odejście.
EGYPT, ē'-dżĭpt, *s.* Egipt.
EGYPTIAN, ē-dżĭp'-szŭn; 1) *s.* Egipcyanin; 2) *adj.* egipski.
EIGHT, ăyt, *adj.* ośm. — *fold*, ośmiokrotny. — *score*, ośm razy dwadzieścia (160). — *times*, ośm razy.
EIGHTEEN, ăy'-tēēn, *adj.* ośmnaście.
EIGHTEENTH, ăy'-tēēn*th*, *adj.* ośmnasty.
EIGHTH, ăyt*th*, *adj.* ósmy.
EIGHTHLY, ăyt*th*'-lē, *adv.* po-ósme.
EIGHTIETH, ăy'-tē-ē*th*, *adj.* ośmdziesiąty.
EIGHTY, ăy'-tē, *adj.* ośmdziesiąt.
EITHER, ē'-THŭr, *pron.* jeden z dwóch lub wielu, jedno z dwojga lub wielu; każdy; oba. *I am not so strong as—of you*, nie jestem tak silny jak każdy z was. *In—case*, w obu razach. *On—side*, z obu stron, po obojéj stronie; 2) z poprzedzającém przeczeniem znaczy żaden, żadna, żadne. *I did not speak to—since I saw you last*, nie mówiłem z żadnym odkąd cię po raz ostatni widziałem; 3) *conj.* albo. —...*or*, albo... albo.
TO EJACULATE, ē-dżăk'-ū-lăt, *v. a.* wyrzucić, wybuchnąć, wystrzelić; wykrzyknąć, zawołać.
EJACULATION, ē-dżăk-ū-lă'-szŭn, *s.* wyrzucenie, wybuchnienie, wystrzelenie; wykrzyknienie, zawołanie; strzelista modlitwa.
EJACULATORY, ē-dżăk'-ū-lă-tŭr-ē, *adj.* wyrzucający, miotający; strzelisty.
TO EJECT, ē-dżĕkt', *v. a.* w. p. wyrzucić, wyrugować (z dóbr, z gruntu, z domu).
EJECTION, ē-dżĕk'-szŭn, *s.* wyrzucenie (*med.*) wypróżnienie, wymiot.
EJECTEMENT, *s.* w. p. wyrzucenie, wyrugowanie, wywłaszczenie.
EJULATION, ĕd-żū-lă'-szŭn, *s.* płacz, lament, narzekanie.
TO EKE, ēk, *v. a.* przedłużyć, rozszerzyć, rozciągnąć. *To — out*, przysztukować, nadsztukować, rozwlec.
TO ELABORATE, ē-lăb'-ō-răt, *v. a.* wypracować, wyrobić, wykończyć.
ELABORATE, *adj.* wypracowany, wykończony. —LY, *adv.* z wielką pracą, pracowicie, dokładnie.
ELABORATION, ē-lăb-ō-rā'-szŭn, *s.* wypracowanie, wykończenie.
TO ELAPSE, ē-lăps', *v. n.* przeminąć, upłynąć,
ELASTIC (—AL), ē-lăs'-tĭk, *adj.* sprężysty, elastyczny.
ELASTICITY, ē-lăs-tĭs'-ē-tē, *s.* sprężystość, gibkość, elastyczność.
ELATE, ē-lăt', *adj.*, (*with.*) nadęty, napuszony, pyszny.
TO ELATE, *v. a.* nadąć, wbić w pychę. *To — one's self*, wynosić się, pysznić się. *Elated with.....*, nadęty, wbity w pychę.
ELATION, ē-lā'-szŭn, *s.* nadęcie, pycha, duma.
ELBOW, ĕl'-bō, *s.* łokieć; zagięcie, kabłąk. — *of land*, cypel. *At —*, pod ręką, na podręczu. *To be always at one's —*, czepiać się, wisieć koło kogo. *He is out at —* (*Shaksp. M. F. M.*) już więcéj zliczeć (powiedzieć) nie umie. *His coat is out at the —*, łokciami świeci. — *chair*, krzesło z poręczami. — *grease* (*vulg.*) ciężka praca. *To have — room*, mieć wszelką wolność, nie mieć rąk skrępowanych.
TO ELBOW, *v.*; 1) *n.* wystawać, stérczyć, zaginać się w kabłąk; 2) *a.* szturchnąć łokciem, wyszturchnąć.
ELDER, ĕl'-dŭr; 1) *adj.* starszy; 2) *the elders*, *pl. s.* starsi, przodkowie, starszyzna.
ELDER, *s.* — *tree*, bez. *Dwarf —*, chebd. — *berry*, jagoda bzowa.
ELDERLY, ĕl'-dŭr-lē, *adj.* podstarzały.
ELDERSHIP, ĕl'-dŭr-szĭp, *s.* starszeństwo.
ELDEST, ĕl'-dĕst, *adj.* najstarszy.
ELEANOR, ĕl'-ē-ă-nŏr, *s.* Eleonora.
ELECAMPANE, ĕl-ē-kăm-pān', *s.* oman pospolity.
TO ELECT, ē-lĕkt', *v. a.* wybrać, obrać.
ELECT, *adj.* wybrany, obrany.
ELECTARY, *s. zob.* ELECTUARY.
EELECTION, ē-lĕk'-szŭn, *s.* wybór, obór, elekcya.
ELECTIONEERING, ē-lĕk-szŭnēēr'-ĭng, *s.* zbieranie, zamawianie głosów w elekcyi na członka parlamentu.
ELECTIVE, ē-lĕk'-tĭv, *adj.* wybieralny, obieralny, elekcyjny. *An — kingdom*, królestwo elekcyjne. —LY, *adv.* wybieralnie, obieralnie.
ELECTOR, ē-lĕk'-tŭr, *s.* wyborca; elektor, książe mający głos w wyborze cesarza niemieckiego.
ELECTORAL, ē-lĕk'-tō-răl, *adj.* elektorski.
ELECTORATE, ē-lĕk'-tō-răt, *s.* elektorat, godność, i państwo elektora.
ELECTORESS, ē-lĕk'-tō-rĕs, ELECTRESS, ē-lĕk'-trĕs, *s.* elektorka.
ELECTORSHIP, ē-lĕk-tŭr-szĭp *s.* godność elektora.
ELECTRE, ē-lĕk'-tŭr, *s.* bursztyn.
ELECTRIC (—AL), ē-lĕk'-trĭk, *adj.* elektryczny.
ELECTRICITY, ē-lĕk-trĭs'-ē-tē, *s.* elektryczność.
TO ELECTRIFY, ē-lĕk'-trē-fī, *v. a.* elektryzować, naelektryzować.
ELECTROMETER, ē-lĕk-trŏm'-ē-tŭr, *s.* elektrometr.
ELECTUARY, ē-lĕk'-czū-ăr-ē, *s.* konfekt, kordyał.
ELEMOSYNARY, ĕl-ē-mŏz'-ē-năr-ē, *adj.* żyjący z jałmużny; dany z miłosierdzia, miłosierny.
ELEGANCE (—CY), ĕl'-ē-găns, *s.* wytworność, układność, udatność, elegancya.
ELEGANT, ĕl'-ē-gănt, *adj.* wytworny, układny, udatny, elegancki. —LY, *adv.* wytwornie, elegancko.
ELEGIAC, ĕl-ē-dżī'-ăk, *or* ĕl-lĭdż'-ē-ăk, *adj.* elegijny.
ELEGIAST, ĕl-ē-dżĭ'-ăst, *or* ELEGIST, ĕl'-ē-dżĭst, *s.* pisarz elegij, poeta elegijny.
ELEGY, ĕl-'ē-dżē, *s.* elegia, treny.
ELEMENT, ĕl'-ē-mĕnt, *s.* element, żywioł, pierwiastek; początki, zasady.
ELEMENTAL, ĕl-ē-mĕn'-tăl, *adj.* elementarny, będący pierwiastkiem, żywiołowy.
ELEMENTARITY, ĕl-ē-mĕn-tar'-ē-tē, *s.* pierwiastkowość.
ELEMENTARY, ĕl-ē-mĕn'-tăr-ē, *adj.* pierwiastkowy, niezłożony.
ELEPHANT, ĕl'-ē-fănt, słoń.
ELEPHANTINE, ĕl-ē-făn'-tīn, *adj.* słoniowy.
TO ELEVATE, ĕl'-ē-wăt, *v. a.* podnieść, wznieść; stawić, wynosić pod niebiosa; rozweselić.
ELEVATED (ELEVATE), ĕl'-ē-wă-tĕd, *part. and adj.* wzniosły; pyszny, dumny.
ELEVATION, ĕl-ē-wă'-szŭn, *s.* podniesienie, wzniesienie, wzniosłość; wyniosła godność, dostojeństwo.
ELEVEN, ĕl-lĕw'-wn, *adj.* jedenaście.
ELEVENTH, ĕl-lĕw'-wn*th*, *adj.* jedenasty.
ELF, ĕlf, *s.* zły duch, psotnik, diabełek; mara, zmora, widmo. — *lock*, kołtun.
ELIAS, ē-lī'-ăs, *s.* Eliasz.
TO ELICIT, ē-lĭs'-sĭt, *v. a.* wydobyć, wyprowadzić, wyciągnąć, wykryć.

ELICIT, *adj.* wydobyty, wykryty.

ELICITATION, ē-lĭs-sē-tā'-szŭn, *s.* wydobycie, wykrycie.

TO ELIDE, ē-līd', *v. a.* rozbić na kawałki, zgruchotać; 2) (*gram.*) wyrzucić literę lub zgłoskę.

ELIGIBILITY, ĕl-ē-dżē-bĭl'-ē-tē, *or* ELIGIBLNESS, ĕl'-ē-dżē-bl-nĕs, *s.* wybieralność.

ELIGIBLE, ĕl'-ē-dżē-bl, *adj.* wybieralny, mający prawo być wybranym; zasługujący na wybór, pierwszeństwo, lepszy, dogodniejszy.

ELIMINATION, ē-lĭm-ē-nā'-szŭn, *s.* wyrzucenie, wygnanie, wyrugowanie.

ELISION, ē-lĭż'-ŭn, *s.* (*gram.*) wyrzutnia.

ELIZA, ELISA, ē-lī'-zā, *s.* Eliza.

ELIZABETH, ELISABETH, ē-lĭz'-ā-bĕth, *s.* Elżbieta.

ELIXIR, ē-lĭk'-sŭr, *s.* elixir, kordyał.

ELK, ĕlk, *s.* łoś.

ELL, ĕl, *s.* łokieć (do mierzenia, zawierający 45 calów ang. czyli *yard* 1*y*).

ELLEN, ĕl'-lĕn, *s.* (skróc. z Helena) Helena.

ELLICK, ĕl'-lĭk, *s.* (skróc. z Alexander) Aleksander.

ELLIPSIS, ĕl-lĭp'-sĭs, *s.* (*gram.*) wyrzutnia (liter, wyrazów), 2) (*mat.* elipsa, linia krzywa pochodząca z przecięcia ostrokręgu.

ELLIPTIC (—AL), ĕl-lĭp tĭk, *adj.* (*gram.*) wyrzucony; 2) (*mat.*) eliptyczny, należący do elipsy.

ELM, ĕlm, *s.* wiąz, brzost.

ELOCUTION, ĕl-ō-kū'-szŭn, *s.* wysłowienie.

ELOGIUM, ē-lō'-dżē-ŭm, *or* ELOGY, ĕl'-ō-dże, *s.* pochwała.

TO ELONGATE, ē-lŏn'-gāt, *v.*; 1) *a.* przedłużyć, wyciągnąć wzdłuż; 2) *n.* oddalić się.

ELONGATION, ĕl-ŏng-gā'-szŭn, *s.* przedłużenie; 2((*ast.*) odległość.

TO ELOPE, ē-lōp', *v. n.* wykraść się (o mężatkach i pannach).

ELOPEMENT, ē-lōp'-mĕnt, *s.* wykradzenie się, zbiegnienie (od męża, od rodziców), ucieczka.

ELOPS, ē'-lŏps, *s.* rodzaj ryby, którą Milton do wężów liczy.

ELOQUENCE, ĕl'-ō-kuĕns, *s.* wymowa.

ELOQUENT, ĕl'-ō-kuĕnt, *adj.* wymowny. —LY, *adv.* wymownie.

ELSE, ĕls; 1) *pron.* inny, inszy. *No man* (*no body*) —, nikt inny. *Nowhere* —, nigdzie indziéj. *Something*—, co innego. *Somewhere* —, gdzieindziéj; 2) *conj.* inaczéj, w przeciwnym razie. *Be quiet*, — *be gone*, bądź spokojny, albo pójdź precz.

ELSEWHERE, ĕls-huār'; *adv.* gdzieindziéj.

TO ELUCIDATE, ē-lū'-sē-dāt, *v. a.* wyjaśnić, objaśnić, wyświecić.

ELUCIDATION, ē-lū-sē-dā'-szŭn, *s.* wyjaśnienie, objaśnienie.

ELUCIDATOR, ē-lū'-sē-dā-tŭr, wyjaśniacz, objaśniacz.

ELUCUBRATE, ē-lū'-kū-brāt, *adj.* wypracowany, wykończony.

TO ELUDE, ē-lūd', *v. a.* wyminąć, obminąć, zręcznie wywinąć się z czego, niedopełnić.

ELUDIBLE, ē-lū'-dē-bl, *adj.* co można obejść, wyminąć, niedopełnić, niewykonać.

ELUMBATED, ē-lŭm'-bā-tĕd, *adj.* mający osłabione lędźwie.

ELUSION, ē-lū'-zŭn, *s.* wybieg, wykręt.

ELUSIVE, ē-lū'-sŭv, *adj.* przebiegły, wykrętny, wykrętarski.

ELUSORY, ē-lū'-sŭr-ē, *adj.* zwodliwy, omylny, zwodniczy.

ELVES, ĕlwz, *s. pl.* zob. ELF.

ELYSIAN, ē-lĭż'-ē-ăn, *adj.* elizejski, rajski.

ELYSIUM, ē-lĭż'-ē-ŭm, *s.* pola elizejskie.

TO EMACIATE, ē-māsz'-ē-āt, *or* ē-mā'-szē-āt, *v.*; 1) *a.* chudzić, wychudzić, wynędzić; 2) *n.* chudnąć, wychudnąć, wynędznieć.

EMACIATE, *adj.* wychudzony, wynędzniały.

EMACIATION, ē-māsz-ē-ā'-szŭn, *or* ē-mā-szē-ā'-szŭn, *s.* wychudzenie, wynędzanie; wychudnienie, wynędznienie.

EMANANT, ĕm'-ā-nănt, *adj.* zob. EMANATIVE.

TO EMANATE, ĕm'-ā-nāt, *v. n.* wypływać, pochodzić.

EMANATION, ĕm-mā-nā'-szŭn, *s.* wypływanie, wypływ, rozchodzenie się z czego.

EMANATIVE, ĕm'ăn'-ā-tĭw, *adj.* wypływający, pochodzący.

TO EMANCIPATE, ē-măn'-sē-pāt, *v. a.* nadać wolność, oswobodzić, usamowolnić.

EMANCIPATION, ē-măn-sē-pā'-szŭn, *s.* nadanie wolności, usamowolnienie; porównanie katolików z protestantami w Wielkiéj Brytanii.

EMASCULATION, ē-măs-kŭlā'szŭn, *s.* wyrznięcie, wykastrowanie; zniewieściałość.

TO EMBALM, ĕm-bām, *v. a.* balsamować, nabalsamować (zwłoki).

EMBALMER, ĕm-bām'-ĕr, *s.* trudniący się balsamowaniem trupów.

EMBARGO, ĕm-bār'-gō, *s.* embargo, areszt położony na okręty w porcie.

TO EMBARK, ĕm-bārk', *v.*; 1) *a.* naładować okręt, wsadzić na okręt; 2) *n.* wsiąść na okręt; *fig.* (*in*), wdać się w co, przedsięwziąść, wplątać się w co.

EMBARCATION, ĕm-bār-kā'-szŭn, *s.* wejście na okręt; ładowanie okrętu.

TO EMBARRASS; ĕm-bār'-răs, *v. a.* sprawić kłopot, nabawić kłopotu, zawikłać, zamieszać.

EMBARRASSEMENT, ĕm-bār'-răs-mĕnt, *s.* kłopot, ambaras.

TO EMBASE, ĕm-bās', *v. a.* spodlić, upodlić (monetę).

EMBASSADOR, ĕm-bās'-sā-dŭr, *s.* zob. AMBASSADOR.

EMBASSY, ĕm'-bās-sē, *s.* ambasada, poselstwo.

TO EMBATTLE, ĕm-bāt'-tl, *v. a.* uszykować do boju. *Embattled*, *part. and adj.* ze strzelnicami (o dawnych twierdzach, zamkach).

EMBEDDED, ĕm-bĕd'-dĕd, *adj.* zaryty, zasuty (jak *np.* okręt w piasku); splątany z czém, wrosły, splęciony (jak muszkuły w ciele ludzkiém).

TO EMBELLISH, ĕm-bĕl'-lĭsz, *v. a.* upięknić, okrasić, przyozdobić.

EMBELLISHMENT, ĕm-bĕl'-lĭszmĕnt, *s.* upięknienie, okrasa, przyozdobienie.

EMBERS, ĕm-bŭrz, *s. pl.* żar.

EMBER-WEEK, ĕm'-bŭr-uĕĕk, *s.* Suchednie.

TO EMBEZZLE, ĕm-bĕz'-zl, *v. a.* obrócić na swój pożytek rzecz sobie powierzoną, skraść kassę prywatną lub grosz publiczny; strwonić, zmarnować.

EMBEZZLEMENT, ĕm-bĕz'-zlmĕnt, *s.* obrócenie na swój pożytek powierzonéj sobie cudzéj własności; kradzież skarbu publicznego.

TO EMBLAZE, ĕm-blāz', *or* TO EMBLAZON, ĕm-blā'-zn, *v. a.* illuminować, kolorować herb; upięknić, okrasić, przyozdobić.

EMBLAZONRY, ĕm-blā'zn-rē, *s.* herb kolorowany.

EMBLEM, ĕm'-blĕm, *s.* godło, emblemat, postać.

TO EMBLEM, *v. a.* wystawić, wyobrazić pod postacią.

EMBLEMATIC (—AL), ĕm-blĕmāt'-ĭk, *adj.* emblematyczny. — ALLY, *adv.* emblematycznie, pod postaciami.

EMBLEMATIST, ĕm-blĕm'-ā-tĭst, *s.* wynalazca emblematów, piszący emblematycznie.

TO EMBODY, TO EMBOLDEN, zob. TO IMBODY.

EMBOLISM, ĕm'-bō-lizm, *s.* wtrącenie, przydanie (dni, miesięcy do kalendarza).

EMBOLUS, ĕm'-bō-lŭs, *s.* tłuczek, stępel (w pompach).

TO EMBOSS, ĕm-bŏs', *v. a.* nadać wypukłość, zrobić wypukło, (nakształt płaskorzeźby).

EMBOSSEMENT, ĕm-bŏs'-mĕnt, *s.* wypukłość, wydatność.

TO EMBOTTLE, ĕm-bŏt'-tl, *v. a.* butelkować, nalać w butelki.

TO EMBOWEL, ĕm bŏŭ'-ĕl, *v. a.* wypuścić wnętrzności, wypatroszyć.

TO EMBOWER, ĕm'bŏŭ'-ŭr, *v. a.* okryć gałęziami, umaić, ogaić.

TO EMBRACE, ĕm-brās', *v. a.* i *n.* ściskać, uściskać; obejmować, zawierać.

EMBRACE, EMBRACEMENT, ĕm-brās'-mĕnt, *s.* objęcie, uścisk, uściśnienie.

EMBRACER, ĕm-brā'-sŭr, *s.* ściskający, obejmujący.

EMBRASURE, ĕm-brā'-żŭr, *s.* strzelnica w murze; framuga okna.

TO EMBROCATE, ĕm'-brō-kāt, *v. a.* (*med.*) nacierać część chorą.

EMBROCATION, ĕm-brō-kā'-szŭn, *s.* (*med.*) nacieranie.

TO EMBROIDER, ĕm-brŏĕ'-dŭr, *v. a.* haftować.

EMBROIDERER, ĕm-brŏĕ'-dŭrŭs, *s.* haftarz, haftarka.

EMBROIDERY, ĕm-brôĭ'-dûr-ĕ-, *s.* haft, szycie.

TO EMBROIL, ĕm-brôĭl', *v. a.* plątać, zaplątać, gmatwać, zagmatwać, poplątać, pogmatwać.

EMBRYO (—N), ĕm'-brĕ-ô, *s.* zarodek, zawiązka płodu.

EMENDABLE, ĕ-mĕn'-dâ-bl, *adj.* dający się poprawić.

EMENDATION, ĕ-mĕn-dâ'-szûn, *s.* poprawienie, poprawa.

EMENDATOR, ĕ-mĕn-dâ'-tûr, *s.* poprawca.

EMERALD, ĕm'-ĕ-râld, *s.* szmaragd.

TO EMERGE, ĕ-mêrdż', *v. n.* wynurzyć się, wytknąć głowę z wody; podnieść się, powstać.

EMERGENCE (—CY), ĕ-mêr'-dżĕns, *s.* wynurzenie się z wody; *fig.* trafunek, wypadek, nagła potrzeba.

EMERITED, ĕ-mêr'-ît-ĕd, *adj.* emeryt, wysłużony.

EMERSION, ĕ-mêr'-szûn, *s.* (*ast.*) pokazanie się, wyście znowu na widok (gwiazdy).

EMERY, ĕm'-êr-ĕ, *s.* szmergiel, (ruda żelazna).

EMETIC (—AL), ĕ-mĕt'-îk, 1) *adj.* sprawujący womity, wymioty; 2) EMETIC, *s.* środek na wymioty.

EMICATION, ĕm-ĕ-kâ'-szûn, *s.* iskrzenie się.

EMICTION, ĕ-mîk'-szûn, *s.* (*med.*) odlewanie uryny, moczenie.

EMIGRANT, ĕm'-ĕ-grânt, *s.* emigrant, wychodzeń.

TO EMIGRATE, ĕm'-mĕ-grât, *v. n.* emigrować, wyjść z kraju.

EMIGRATION, ĕm-ĕ-grâ'-szûn, *s.* emigracya, wyjście z ojczyzny.

EMILIA, ĕm-mĕ'-lĕ-â, *or* EMILY, ĕm'-ĕ-lĕ. *s.* Emilia.

EMINENCE (—CY), ĕm'-ĕ-nĕns, *s.* wzgórze, pagórek, wyniosłość, wysokość; *fig.* celność, wyborność, znamienitość, znakomitość; tytuł kardynałów.

EMINENT, ĕm'-ĕ-nĕnt, *adj.* wysoki, wzniosły; *fig.* celny, znamienity. —LY, *adv.* celnie, znakomicie.

EMISSARY, ĕm'-îs-sâr-ĕ, *s.* emisaryusz, wysłaniec.

EMISSION, ĕ-mîsz'-ûn, *s.* wysłanie, wypuszczenie.

TO EMIT, *v. a.* wypuścić, wydawać z siebie.

EMMET, ĕm'-mît, *s.* mrówka.

EMOLLIENT, ĕ-môl'-yĕnt, 1) *adj.* (*med.*), odmiękczający łagodzący; 2) —S, *s. pl.* środek odmiękczający.

EMOLLITION, ĕm-môl-lîsz'-ûn, *s.* odmiękczenie.

EMOLUMENT, ĕ-môl'-ù-mĕnt, *s.* zysk, korzyść.

EMOTION, ĕ-mô'-szûn, *s.* wzruszenie (serca, umysłu).

TO EMPALE, ĕm-pâl', *v. a.* otoczyć ostrokołem, opalisadować; 2) wbić na pal.

EMPALEMENT, ĕm-pâl'-mĕnt, *s.* opalisadowanie; 2) wbicie na pal.

EMPANNEL, ĕm-pân'-nĕl, *s.* lista imienna przysięgłych spisana przez Szeryfa.

TO EMPANNEL, *v. a.* spisać listę imienną przysięgłych mających zasiadać na przyszłéj kadencyi.

TO EMPASSION, ĕm-pâsz'-ûn, *v. a.* wzruszyć, żywo dotknąć.

EMPEROR, ĕm'-pĕr-ûr, *s.* cesarz.

EMPHASIS, ĕm'-fâ-sîs, *s.* przycisk z jakim się wymawiają pewne zgłoski lub wyrazy; dobitność.

EMPHATICAL (—IC), ĕm-fât'-îk-âl, *adj.* dobitny, przysadny. —LY, *adv.* z przyciskiem, dobitnie.

EMPIRE, ĕm'-plr, *s.* cesarstwo; państwo, mocarstwo, 2) moc, władza.

EMPIRIC, ĕm'-pĕ-rîk, *or* ĕm-plr'-îk, 1) *adj.* empiryczny, praktyczny; 2) *s.* empiryk, lekarz szarlatan.

EMPIRICAL, ĕm-plr'-ĕ-kâl, *adj.* empiryczny, praktyczny. —LY, *adv.* empirycznie, drogą doświadczenia.

EMPIRICISM, ĕm-plr'-ĕ-sîzm, *s.* empiryzm; poleganie na samém doświadczeniu w sztuce lekarskiéj.

EMPLASTER, ĕm-plâs'-tûr, *s.* plaster.

TO EMPLASTER, *v. a.* przyłożyć plaster.

TO EMPLEAD, ĕm-plĕd', *v. a.* zapozwać przed sąd.

TO EMPLOY, ĕm-plôĕ', *v. a.* zająć, zatrudnić; użyć, używać do czego. *To —in (about, upon)*, zająć, zatrudnić czém. *To be employed in...*, być czém zajętym, zatrudnionym, trudnić się czém.

EMPLOY, *s.* zajęcie, zatrudnienie; urząd.

EMPLOYABLE, ĕm plôĕ'-â-bl, *adj.* dający się użyć do czego.

EMPLOYER, ĕm-plôĕ'-ûr, używający kogo lub co, do czego, dający zatrudnienie; majster, gospodarz, patron.

EMPLOYMENT, ĕm-plôĕ'-mĕnt, *s.* zajęcie, zatrudnienie; urząd, posada.

TO EMPOISON, ĕm-pôĕ'-zn, *v. a.* zatruć, otruć, struć.

EMPOISONER, ĕm-pôĕ'-zn-ûr, *s.* zadający truciznę,

EMPOISONMENT, ĕm-pôĕ'-zn-mĕnt, *s.* zatrucie, otrucie, strucie.

EMPORIUM, ĕm-pô'-rĕ-ûm, *s.* skład towarów.

TO EMPOVERISH, ĕm-pôw'-ĕr-îsz, *v. a.* zubożyć, przywieść do ubóstwa.

EMPOVERISHER, ĕm-pôw'-ĕr-îsz-ûr, *s.* będący przyczyną ubóstwa.

EMPOVERISHMENT, ĕm-pôw'-ĕr-îsz-mĕnt, *s.* zubożenie, przywiedzenie do ubóstwa.

TO EMPOWER, ĕm-pôû'-ûr, *v. a.* umocować, upoważnić.

EMPRESS, ĕm'-prĕs, *s.* cesarzowa.

EMPRISE, ĕm-prîz', *s.* † przedsięwzięcie.

EMPTIER, ĕm'-tĕ-ûr, *s.* wypróżniacz.

EMPTINESS, ĕm'-tĕ-nĕs, *s.* próżnia, próżność, czczość; *fig.* próżność, znikomość.

EMPTION, ĕm'-szûn, *s.* kupno.

EMPTY, ĕm'-tĕ, *adj.* próżny, pusty, czczy, niezajęty; *fig.* próżny, czczy, znikomy. — *handed*, z próżnemi rękami. — *vessels make the greatest noise*, (*prov.*), dzwon głośny, dla tego że próżny.

TO EMPTY, *v. a.* wypróżnić.

TO EMPURPLE, ĕm-pûr'-pl, *v. a.* powlec, pofarbować purpurą.

EMPYEMA, ĕm-pl-ê'-mâ, (*med.*) wrzód piersiowy.

EMPYREAL, ĕm-plr'-ê-âl, *adj.* oczyszczony przez ogień, 2) empirejski, niebieski.

EMPYREAN, ĕm-plr'-ê-ân, *or* ĕm-pl-rê'-ân, *s.* niebo empirejskie, pobyt błogosławionych.

EMPYREUM, ĕm-plr'-ê-ûm, *or* EMPYREUMA, ĕm-pê-rû'-mâ, *s.* przypalenie, przysmalenie.

EMPYREUMATICAL, ĕm-pê-rû-mât'-ê-kâl, *adj.* przypalony, przypalony, przysmalony.

EMPYROSIS, ĕm-pê-rô'-sîs, *s.* pogorzenie, zgorzenie.

TO EMULATE, ĕm'-ù-lât, *v. a.* ubiegać się o pierwszeństwo, starać się wyrównać komu, zrównać się z kim.

EMULATION, ĕm-ù-lâ'-szûn, *s.* spólubieganie się, spólzawodnictwo.

EMULATIVE, ĕm'-ù-lâ-tîw, *adj.* spólubiegający się, starający się wyrównać komu.

EMULATOR, ĕm'-ù-lâ-tûr, *s.* spólzawodnik.

TO EMULGE, ĕ-mûldż', *v. a.* wydoić.

EMULGENT, ĕ-mûl'-dżĕnt, *adj.* dojący, wyciskający.

EMULOUS, ĕm'-ù-lûs, *adj.* (*of*), starający się wyrównać komu, spólubiegający się o jedno. —LY, *adv.* na wyścigi, jeden przed drugim.

EMULSION, ĕ-mûl'-szûn, *s.* (*med.*), emulsya, napój wyciśniony z czego.

EMUNCTORIES, ĕ-mûngk'-tûr-îz, *s. pl.* (*anat.*), gruczoły lub otwory do oddzielenia humorów służące.

EMY, ĕm'-ĕ, *s.* (skroc: z EMILY), Emilia.

TO ENABLE, ĕn-â'-bl, *v. a.* postawić w stanie, uczynić zdolnym, uzdolnić, usposobić.

TO ENACT, ĕn-âkt', *v. a.* stanowić, ustanowić, uchwalić.

ENACTMENT, ĕn-âkt'-mĕnt, *s.* ustawa, uchwała, postanowienie.

ENACTOR, ĕn-âk'-tûr, *s.* ustanowiciel.

TO ENAMEL, ĕn-âm'-ĕl, *v. a.* szmelcować, dawać szmelc lub polewę, amaliować.

ENAMEL, *s.* szmelc, polewa, amalia.

ENAMELER, ĕn-âm'-ĕl-ûr, *s.* szmelcerz.

TO ENAMOUR, ĕn-âm'-ûr, *v. a.* rozkochać.

ENARTHROSIS, ĕn-âr-*thrô*'-sîs, *s.* (*anat.*), artykulacya kości.

ENATATION, ĕ-nâ-tâ'-szûn, *s.* wypłynienie.

TO ENCAGE, ĕn-kâdż', *v. a.* zamknąć (w klatce).

TO ENCAMP, ĕn-kâmp', *v. a.* i

n. rozłożyć się obozem, stanąć obozem, stać w obozie, obozować.

ENCAMPMENT, ĕn-kămp'-mĕnt, *s.* obozowanie, obóz, obozowisko.

TO ENCASE, ĕn-kās', *v. a.* zamknąć, zawrzeć.

TO ENCAVE, ĕn-kāw', *v. a.* zamknąć (w jaskini).

TO ENCHAFE, ĕn-czāf', *v. a.* *zob.* TO CHAFE.

TO ENCHAIN, ĕn-czān', *v. a.* okuć w łańcuch, przywiązać na łańcuchu.

TO ENCHANT, ĕn-czānt', *v. a.* oczarować; zachwycić.

ENCHANTER, ĕn-czān'-tûr, *s.* czarodziéj, czarnoksiężnik.

ENCHANTMENT, ĕn-czānt'-mĕnt, *s.* czarowanie, oczarowanie, czarodziejstwo.

ENCHANTRESS, ĕn-czān'-trĕs, *s.* czarodziejka, czarownica.

TO ENCHASE, ĕn-czās', *v. a.* oprawić, osadzić (w złoto).

TO ENCIRCLE, ĕn-sĕr'-kl, *v. a.* okrążyć, otoczyć, opasać.

ENCLITIC, ĕn-klĭt'-ĭk, *s.* (*gram*), przyrostek.

TO ENCLOSE, ĕn-klōz', *v. a.* ogrodzić; otoczyć, opasać; przyłączyć, załączyć (w liście). *The enclosed*, list załączony w innym.

ENCLOSURE, ĕn-klō'-żûr, *s.* ogrodzenie, zagrodzenie; zagroda.

ENCOMIAST, ĕn-kō'-mĕ-ăst, *s.* chwalca, wysławiacz.

ENCOMIASTIC (—AL), ĕn-kō-mĕ-ăs'-tĭk, *adj.* pochwalny.

ENCOMIUM, ĕn-kō'-mĕ-ŭm, *s.* pochwała, mowa pochwalna.

TO ENCOMPASS, ĕn-kŭm'-pās, *v. a.* okrążyć, otoczyć, opasać.

ENCOMPASSMENT, ĕn-kŭm'-pās-mĕnt, *s.* omówienie.

ENCORE, ŏng-kōr', *adv.* jeszcze raz.

TO ENCORE, *v. a.* wywołać aktora lub muzykanta, dla powtórzenia tego samego kawałka.

ENCOUNTER, ĕn-kŏŭn'-tûr, *s.* spotkanie, potyczka, utarczka.

TO ENCOUNTER, *v. a.* i *n.* spotkać się, potykać, bić się, walczyć, zetrzeć się.

ENCOUNTERER, ĕn-kŏŭn'-tûr-ûr, *s.* przeciwnik, nieprzyjaciel.

TO ENCOURAGE, ĕn-kûr'-rĭdż, *v. a.* zachęcać, dodawać serca, odwagi, ośmielać.

ENCOURAGEMENT, ĕn-kûr'-rĭdż-mĕnt, *s.* zachęcenie, zachęta, opieka.

ENCOURAGER, ĕn-kûr'-rĭdż-ûr, *s.* dający zachętę, zachęcający; opiekun.

TO ENCROACH, ĕn-krōcz', *v. n.* (*upon*), wdzierać się w co, wkraczać w cudzy obręb.

ENCROACHER, ĕn-krōcz'-ûr, *s.* wdzierca, przywłaszczyciel.

ENCROACHMENT, ĕn-krōcz'-mĕnt, *s.* wdzieranie się, wkraczanie (w cudzy obręb, w prawa).

TO ENCUMBER, ĕn-kŭm'-bûr, *v. a.* zawalić, obarczyć, obciążyć. *To — one's self with debts*, obarczyć się długami.

ENCUMBRANCE, ĕn-kŭm'-brâns, *s.* obarczenie, obciążenie, ciężar, zawada; długi ciążące na majątku.

ENCYCLICAL, ĕn-sĭk'-lĕ-kăl, *adj.* okólny. —*epistle*, list okólny, okólnik.

ENCYCLOPEDIA, ĕn-sĭ klō-pē'-dē-ă, *s.* encyklopedya.

END, ĕnd, *s.* koniec, koniuszek; *fig.* koniec, cel, zamiar. *at an* —, przy końcu, pod koniec, ku końcowi. *To no* —, napróżno, bez celu. *There is no — of it*, niemasz temu końca. *To the — that*, tym końcem aby. *His hair stood on (an)* —, włosy mu się najeżyły, stanęły mu dębem. *To be at one's wit's* —, nie wiedzieć co powiedzieć, co począć, nie umieć trzech zliczyć. *To make an — with one*, przyjść z kim do końca. *To make an — of one*, sprzątnąć, zgładzić kogo. *What comes next to his tongue's* —, co mu ślina do gęby przyniesie. *To come to a shameful* —, haniebnie skończyć. *To put an — to a thing*, położyć czemu koniec. *To have a thing at one's tongue's* —, mieć co na końcu języka. *To make both ends meet*, żyć z dnia na dzień, ostatkami gonić. *And there is the — of all*, i na tém koniec.

TO END, *v.* 1) *a.* (*in*, *with*), kończyć, ukończyć, zakończyć; 2) *n.* kończyć się, skończyć się.

TO ENDAMAGE, ĕn-dăm'-ĭdż, *v. a.* uszkodzić.

TO ENDANGER, ĕn-dān'-dżûr, *v. a.* narazić na niebezpieczeństwo.

TO ENDEAR, ĕn-dēr', *v. a.* uprzyjemnić, umilić.

ENDEARMENT, ĕn-dēr'-mĕnt, *s.* przymilenie, umilenie; powab, ponęta.

ENDEAVOUR, ĕn-dĕw'-ûr, *s.* staranie, usiłowanie, zabiegi.

TO ENDEAVOUR, *v.* 1) *n.* starać się, usiłować, czynić zabiegi; 2) *a.* próbować.

ENDECAGON, ĕn-dĕk'-ă-gŏn, *s.* (*mat.*), jedenastokąt.

ENDEMIC (—AL), ĕn-dĕm'-ĭk, *adj.* (*med.*), właściwy krajowi (o chorobach).

TO ENDENIZE (—ZEN), ĕn-dĕn'-ĭz, *v. a.* nadać indygenat, przypuścić do praw obywatela kraju.

TO ENDITE, ĕn-dīt', *v. a.* oskarżyć; 2) ułożyć na piśmie, spisać. *To — a letter*, napisać list.

ENDITEMENT, ENDICTMENT, ĕn-dīt'-mĕnt, *s.* w. p. akt oskarżenia.

ENDIVE, ĕn'-dĭw, *s.* endywia, cykorya biała.

ENDLESS, ĕnd'-lĕs, *adj.* niemający końca, nieustanny. —LY, *adv.* bez końca. —NESS, *s.* czas bez końca, wieczność.

ENDLONG, ĕnd'-lŏng, *adv.* w prostym kierunku, na prost.

ENDMOST, ĕnd'-mōst, *adv.* na przeciwnym końcu, najdaléj.

TO ENDORSE, ĕn-dōrs', *v. a.* indosować, zapisać na odwrotnéj stronie biletu lub wexlu, że się go komu innemu w wypłacie ustępuje.

ENDORSEMENT, ĕn-dōrs'-mĕnt, *s.* indosowanie wexlu.

ENDORSER, ĕn-dōr'-sûr, *s.* indosant czyli przekaziciel wexlu.

TO ENDOW, ĕn-dōŭ', *v. a.* udarować kogo czém, obdarzyć, uposażyć.

ENDOWMENT, ĕn-dōŭ'-mĕnt, *s.* nadanie, summa zapisana na jaki użytek, uposażenie; 2) dar przyrodzony. ENDOWMENTS, *pl.* talenta nabyte.

TO ENDUE, ĕn-dū', *v. a.* obdarzyć, udarować (*with*).

ENDURANCE, ĕn-dū'-râns, *s.* trwanie; wytrwanie, cierpliwość.

TO ENDURE, ĕn-dûr', *v.* 1) *a.* cierpieć, znosić, wycierpieć; wytrzymać; 2) *n.* trwać.

ENDURER, ĕn-dū'-rûr, *s.* cierpiący, znoszący.

ENDWISE, ĕnd-ulz', *adv.* prosto stojąc, w stojączki.

ENEMY, ĕn'-ĕ-mĕ, *s.* nieprzyjaciel, przeciwnik; (*teol.*). czart, szatan.

ENERGETICAL (—TIC), ĕn-ĕr-dżĕt'-ĭk-ăl, *adj.* dzielny, sprężysty, silny, energiczny. —LY, *adv.* energicznie.

ENERGY, ĕn'-ĕr-dżē, *s.* dzielność, sprężystość, tęgość, energia, siła, jedność.

TO ENERVATE, ĕ-nĕr'-wāt, *or* TO ENERVE, ĕ-nĕrv', *v. a.* wysilić, osłabić, zwątlić.

ENERVATION, ĕn-ĕr-wā'-szŭn, *s.* wysilenie, osłabienie, zwątlenie.

TO ENFEEBLE, ĕn-fē'-bl, *v. a.* osłabiać, pozbawić sił, zwątlić.

TO ENFEOFF, ĕn-fēf', *v. a.* nadać prawem lenném.

ENFEOFFMENT, ĕn-fēf'-mĕnt, *s.* nadanie lenności.

ENFILADE, ĕn-fĕ-lād', *s.* ciasny przesmyk.

TO ENFILADE, *v. a.* strzelać wzdłuż szeregów nieprzyjacielskich.

TO ENFORCE, ĕn-fōrs', *v. a.* wmusić, przymusić, zmusić; obostrzyć prawo, wprowadzić w ścisłe wykonanie.

ENFORCEDLY, ĕn-fōr'-sĕd-lĕ, *adv.* z przymusem, pomimowolnie.

ENFORCEMENT, ĕn-fōrs'-mĕnt, *s.* przymus; obostrzenie prawa, ścisłe wykonanie.

ENFORCER, ĕn-fōr'-sûr, *s.* przymusiciel.

TO ENFRANCHISE, ĕn-frăn'-czĭz, *v. a.* nadać wolność, oswobodzić, wyzwolić, usamowolnić.

ENFRANCHISEMENT, ĕn-frăn'-czĭz-mĕnt, *s.* uwolnienie, oswobodzenie, usamowolnienie.

TO ENGAGE, ĕn-gādż', *v.* 1) *a.* zastawić, dać w zastaw; zobowiązać; zająć, zatrudnić; zobowiązać, ująć, ujmować, zjednać (miłość, przywiązanie); zająć uwagę; 2) *n.* zająć się czém, zatrudniać się; wdać się w co, wplątać się, przedsięwziąść; obiecać, przyrzec, zobowiązać się; zetrzeć się z nieprzyjacielem, potykać się, walczyć. *To — one's word*, dać słowo, obiecać. *To — one's self to*, zobowiązać się do czego. *To — one's self in...*, wdać się w co, za-

trudniać się czém. *My thoughts are much engaged*, mam wiele do myślenia. *To — the enemy*, zaczepić nieprzyjaciela, zacząć utarczkę.

ENGAGEMENT, ěn-gâdż'-mĕnt, *s.* zastawienie (fantów, ruchomości), zobowiązanie; potyczka, utarczka, bitwa. *To enter into an — to.....*, zobowiązać się do...

ENGAGING, ěn-gâ'-dżĭng; 1) *part. s*, (*zob.* TO ENGAGE); 2) *adj.* powabny, miły, ujmujący.

TO ENGAOL, ěn-dżâl', *v. a.* osadzić w więzieniu, osadzić załogę, wprowadzić załogę (do miasta, warowni).

TO ENGARRISON, ěn-gâr'-rĕ-sn, *v. a.* osadzić załogę, wprowadzić załogę do miasta, warowni.

TO ENGENDER, ěn-dżĕn'-dûr, *v.* 1) *a.* spłodzić, zrodzić; *fig.* zrodzić, sprawić; 2) *n.* być spłodzonym, zrodzonym.

ENGINE, ěn'-dżĭn, *s.* machina; sikawka do gaszenia ognia.

ENGINEER, ěn-dżĕ-nēēr', *s.* inżynier, mechanik.

ENGINERY, ěn'-dżĭn-rĕ, *s.* artylerya.

TO ENGIRD, ěn-gĕrd', *v. a.* opasać, otoczyć.

ENGLAND, ĭng'-glănd, *s*, Anglia.

ENGLISH, ĭng'-glĭsz; *adj.* angielski; 2) *s.* angielski język. *The —*, *pl.* Anglicy. *An — man*, Anglik. *An — woman*, Angielka.

TO ENGLUT, ěn-glŭt', *v. a.* pochłonąć, *zob.* TO GLUT.

TO ENGORGE, ěn-gôrdż', *v. a.* pochłonąć, pozrzeć.

TO ENGRAIN, ěn-grân', *v. a.* farbować na ciemno.

TO ENGRAPLE, ěn-grâp'-pl, *v. n.* porwać się za barki, zewrzeć się.

TO ENGRASP, ěn-grâsp', *v. a.* schwycić, uchwycić.

TO ENGRAVE, ěn-grâw', *v. a.* ryć, rytować, wyryć; 2) pogrzebać, zakopać.

ENGRAVEN, ěn-grâ'-wn, *adj.* pogrzebany, pochowany.

ENGRAVER, ěn-grâ'-wûr, *s.* rytownik, sztycharz.

ENGRAVING, ěn-grâ'-wĭng, *s.* rytowanie, sztychowanie; rycina, sztych.

TO ENGROSS, ěn-grôs', *v. a.* powiększyć grubość; zakupić, skupić, przed innemi żeby drożéj przedać; zająć, zajmować (uwagę); przepisać na czysto. *To — all trade*, podgarnąć pod siebie cały handel, przywłaszczyć sobie monopol. *To — all the talk to one's self*, prowadzić rozmowę z wyłączeniem innych.

ENGROSSER, ěn-grôs'-sûr, *s.* zakupnik, przekupnik.

ENGROSSEMENT (—ING), ěn-grôs'-mĕnt, *s.* zakupywanie, zakupienie (przed innymi).

TO ENHANCE, ěn-hâns', *v. a.* podwyższyć cenę, podrożyć; podnieść, podwyższyć, uświetnić.

ENHANCEMENT, ěn-hâns'-mĕnt, *s.* podniesienie ceny, podrożenie; podwyższenie, uświetnienie.

ENIGMA, ĕ-nĭg'-mâ, *s.* zagadka.

ENIGMATICAL, (—TIC), ĕn-ĭg-mât'-ĕ-kăl, *adj.* zagadkowy, trudny do odgadnienia. —LY, *adv.* zagadkowo.

ENIGMATIST, ĕ-nĭg'-mâ-tĭst, *s.* lubiący zagadki.

TO ENJOIN, ěn-dżôĭn', *v. a.* przykazać, rozkazać, zalecić, polecić.

ENJOINER, ěn-dżôĭn'-ûr, *s.* rozkazujący, zalecający.

ENJOINMENT, ěn-dżôĭn'-ment, *s.* rozkaz, zalecenie.

TO ENJOY, ěn-dżôĭ', *v. a.* używać (przyjemności, rozkoszy). *To — one's self*, bawić się, delektować się. *To — a woman*, obcować cieleśnie z kobietą.

ENJOYMENT, ěn-dżôĭ'-mĕnt, *s.* używanie, rozkosz, przyjemność.

TO ENKINDLE, ěn-kĭn'-dl, *v. a.* zapalić.

TO ENLARGE, ěn-lârdż', *v.* 1) *a.* rozszerzyć, powiększyć; 2) *n.* (*upon*) szeroko rozprawiać, rozwodzić się nad czém.

ENLARGEMENT, ěn-lârdż'-mĕnt, *s.* rozszerzenie, rozpostrzenienie, powiększenie; szerokie rozprawianie, rozwodzenie się.

TO ENLIGHT, ěn-lĭt', *or* TO ENLIGHTEN, ěn-lĭt'-tn, *v. a.* oświecić (w znaczeniu właściwém i przenośném).

ENLIGHTENER, ěn-lĭ'-tn-ûr, *s.* oświeciciel.

TO ENLINK, ěn-lĭnk', *v. a.* spoić ogniwem, przykuć.

TO ENLIST, *v. a. zob.* TO LIST, TO INLIST.

TO ENLIVEN, ěn-lĭ'-wn, *v. a.* ożywić; rozweselić.

TO ENLUMINE, ěn-lû'-mĭn, *v. a.* oświecić.

TO ENMESH, ěn-mĕsz', *v. a.* złapać, wplątać w sidła.

ENMITY, ěn'-mĕ-tĕ, *s.* nieprzyjaźń.

TO ENNOBLE, ěn-nô'-bl, *v. a.* nobilitować, nadać szlachectwo; uszlachetnić, uzacnić.

ENNOBLEMENT, ěn-nô'-bl-mĕnt, *s.* nobilitacya; uszlachetnienie, uzacnienie.

ENORMITY, ĕ-nôr'-mĕ-tĕ, *s.* zdrożność, szkaradny występek.

ENORMOUS, ĕ-nôr'-mŭs, *adj.* zdrożny, szkaradny, okropny; ogromny; —LY, *adv.* ogromnie; — NESS, *s.* szkaradność, okropność (zbrodni).

ENOUGH, ĕ-nûf', *or* ENOW, † ĕ-nôû, 1) *s.* dostateczność; 2) *adv.* dość, zadość, podostatek. — *and to spare*, więcéj jak potrzeba.

TO ENRAGE, ěn-râdż', *v. a.* rozzłościć, obruszyć, rozjątrzyć. *Enraged at*, oburzony przeciw czemu.

TO ENRANGE, ěn-rândż', *or* TO ENRANK, ěn-rânk', *v. a.* uszykować.

TO ENRAPT, ěn-râpt', *or* ENRAPTURE, ěn-râp'-czûr, *or* ENRAVISH, ěn-râw'-ĭsz, *v. a.* zachwycić.

ENRAVISHMENT, ěn-râw'-ĭsz-mĕnt, zachwycenie, uniesienie.

TO ENRICH, ěn-rĭcz', *v. a.* zbogacić.

ENRICHMENT, ěn-rĭcz'-mĕnt, *s.* zbogacenie.

TO ENRIDGE, ěn-rĭdż', *v. a.* rznąć, wyrzynać w rowki.

TO ENRING, *v. a.* opasać, otoczyć, okolić.

TO ENRIPEN, ěn-rĭ'-pn, *v. a.* przyśpieszyć dojrzewanie.

TO ENROBE, ěn-rôb', *v. a.* oblec w suknię, przyodziać.

TO ENROL, ěn-rôl', *v. a.* zaciągnąć do rejestru. *To — one's self a soldier*, zaciągnąć się do wojska.

ENS, ěnz, *s.* istota, jestestwo.

TO ENSEAM, ěn-sĕm', *v. a.* zaszyć, obszyć. *Enseamed* (*Shaksp. Haml.*), brudny, plugawy.

TO ENSHRINE, ěn-szrĭn', *v. a.* oprawić, chować jak relikwie jak co świętego.

ENSIFORM, ěn'-sĕ-fôrm, *adj.* mieczowaty, w kształcie miecza.

ENSIGN, ěn'-sĭn, *s.* chorągiew, sztandar; 2) podchorąży (w piechocie). — *bearer*, podchorąży.

ENSIGNCY, ěn'-sĭn-sĕ, *s.* stopień podchorążego.

TO ENSLAVE, ěn-slâw', *v. a.* uczynić niewolnikiem, wtłoczyć jarzmo niewoli.

ENSLAVEMENT, ěn-slâw'-mĕnt. *s.* niewola, ujarzmienie.

ENSLAVER, ěn-slâ'-wûr, *s.* ujarzmiciel.

TO ENSNARE, *zob.* TO INSNARE.

TO ENSUE, ěn-sû', *v. n.* wynikać, pochodzić, iść za czém, następować.

ENSUING, ěn-sû'-ĭng, *adj.* następujący, następny.

ENSURANCE, i t. d. *zob.* INSURANCE, i t. d.

ENTABLATURE, ěn-tâb'-lâ-czûr *or* ENTABLEMENT, ěn-tâ'-bl-mĕnt, *s.* (*arch.*) gzyms; tabulatura kolumny.

ENTAIL, ěn-tâl'. *s.* w P. porządek spadkobierstwa ustanowiony przez spadkodawcę.

TO ENTAIL, *v. a.* w P. wyznaczyć linią spadkobierców (tak iż żaden z nich tym sposobem posiadanych dóbr alienować ani swoim sukcessorom przekazać nie może).

TO ENTANGLE, ěn-tâng'-gl, *v. a.* plątać, wikłać, uplątać, zawikłać, powikłać, uwikłać.

ENTANGLEMENT, ěn-tâng'-gl-mĕnt, *s.* plątanina, zawikłanie, powikłanie, uwikłanie.

ENTANGLER, ěn-tâng'-glûr, *s.* ten co plącze, wikła.

TO ENTER, ěn'-tĕr, *v. a.* i *n.* wejść, wnieść; wciągnąć, zapisać (do księgi), wejść, wchodzić w co; zacząć, rozpocząć. *To — goods at the custom-house*, deklarować towary na komorze celnéj. *To — lists*, wstąpić, wejść w szranki. *To — the army*, zaciągnąć się do wojska. *To — an action against one*, wytoczyć komu proces. *To — a scholar*, zapisać ucznia do matrykuły szkolnéj. *To — one's own*

name, zapisać się. *To — into a league*, wejść w przymierze. *To — into orders*, wstąpić do zakonu. *To — into bond*, dać na siebie oblig, zobowiązać się. *To — into service*, wejść w służbę, przystać do kogo za służącego. *To — upon*, zacząć, rozpocząć co. *To — upon an estate*, wejść w posiadanie majątku.

ENTERING, ĕn-tĕr'-ĭng, *s.* wchód, wejście.

TO ENTERLACE, *or* ENTERLARD, *zob.* TO INTER...

ENTEROCELE, ĕn-tĕr'-ò-sēl, *s.* (*chir.*) rodzaj kiły.

ENTEROLOGY, ĕn-tè-rŏl'-ò-dżè, *s.* (*anat.*) nauka o wnętrznościach.

ENTERPRISE, ĕn-tĕr-prīz, *s.* przedsięwzięcie, zamiar.

TO ENTERPRISE, *v. a.* przedsiębrać, przedsięwziąść.

ENTERPRISER, ĕn'-tĕr-prī-zŭr, *s.* człowiek przedsiębierczy.

TO ENTERTAIN, ĕn-tĕr-tān', *v. a.* rozmawiać; przyjmować w swoim domu, podejmować, częstować, traktować; bawić rozweselać; utrzymywać, powziąść (mniemanie, nadzieję). *To — ill thoughts, or an ill opinion of one*, mieć o kim złe wyobrażenie. *To — a suspicion of...*, powziąść o kim lub o czém podejrzenie.

ENTERTAINER, ĕn-tĕr-tā'-nŭr, *s.* gospodarz przyjmujący gości w swoim domu; gospodarz, trzymający sługi.

ENTERTAINING, ĕn-tĕr-tā'-ning, 1) *s.* podejmowanie, częstowanie; 2) *adj.* przyjemny, zabawny, ucieszny.

ENTERTAINMENT, ĕn-tĕr-tān'-mĕnt, *s.* rozmowa zabawna; uczta, biesiada; traktament, gościnne przyjęcie (*Shaksp. Cor.*), żołd, służba.

ENTERTISSUED, ĕn-tĕr-tisz'-ŭd, *adj.* przeplatany, przerabiany, przetykany.

TO ENTHRONE, ĕn-thrōn', *v. a.* posadzić na tronie.

ENTHUSIASM, ĕn-*thū*'-żè-ăzm, *s.* entuzyazm, zapał, uniesienie.

ENTHUSIAST, ĕn-*thū*'-żè-ăst, *s.* zapaleniec, zagorzalec.

ENTHUSIASTIC, (—AL), ĕn-*thū*-zè-ăs'-tĭk, *adj.* zapalony, zagorzały.

ENTHYMEME, ĕn'-*thī*-mēm, *s.* (*w loice*) entymema, sylogizm.

TO ENTICE, ĕn-tīs', *v. a.* przyłudzić, przywabić, zwabić, przynęcić, na złe namówić.

ENTICEMENT, ĕn-tīs'-mĕnt, *s.* przyluda, ponęta (do złego).

ENTICER, ĕn-tī'-sŭr, *s.* nęciciel, zwodziciel.

ENTICINGLY, ĕn-tī'-sĭng-lè, *adv.* ponętnie, zwodniczo, powabnie.

ENTIERTY, ĕn-tīr'-tè, *s.* całość, zupełność.

ENTIRE, ĕn-tīr', *adj.* cały, całkowity, zupełny; —LY, *adv.* całkiem, całkowicie, zupełnie; —NESS, *s.* całkowitość, zupełność.

TO ENTITLE, ĕn-tī'-tl, *v. a.* tytułować, dać tytuł; nadać prawo do czego, upoważnić.

ENTITY, ĕn'-tī-tè, *s.* istota, istność.

TO ENTOIL, ĕn-tŏĭl', *v. a.* uwiklać w sieć.

TO ENTOMB, ĕn-tōōm', *v. a.* złożyć w grobie.

ENTOMOLOGY, ĕn-tò-mŏl'-ò-dżè, *s.* nauka o owadach.

ENTRAILS, ĕn'-trĭls, *s. pl.* wnętrzności, jelita.

ENTRANCE, ĕn'-trăns, *s.* wchód, wejście.

TO ENTRANCE, ĕn-trăns', *v. a.* wprawić w zachwycenie, unieść, unosić.

TO ENTRAP, ĕn-trăp', *v. a.* usidlić.

TO ENTREAT, ĕn-trēt', *v. a.* prosić, błagać, upraszać.

ENTREATING, ĕn-trē'-tĭng, *part. s.* proszenie, upraszanie. *There is no — of him*, on jest nieużyty, nieuproszony. *A little — serves her turn*, łatwo ją można uprosić.

ENTREATMENT, ĕn-trēt'-mĕnt, *s.* (*Shaksp. Haml.*) rozmowa.

ENTREATY, ĕn-trē'-tè, *s.* prośba.

ENTRY, ĕn'-trè, *s.* wchód, wejście (do domu); wejście, wjazd; zaciągnienie, zapisanie (do księgi). — *upon an estate*, wejście w posiadanie dóbr. *Duties of —*, cło wchodowe. *Bill of —*, spis wchodzących towarów. *Double —*, buchalterya na dwie ręce. *Single —*, na jedną rękę.

TO ENTWINE, *v. a. zob.* TO INTWINE.

TO ENTWIST, ĕn-tŭĭst', *v. a.* oplątać, okręcić, opleść.

TO ENUMERATE, ē-nū'-mē-rāt, *v. a.* wyliczać, opowiadać.

ENUMERATION, ē-nū-mē-rā'-szŭn, *s.* wyliczanie.

TO ENUNCIATE, ē-nŭn'-szè-āt, *v. a.* wyrazić, wyslowić.

ENUNCIATION, ē-nŭn'-szè-ā'-szŭn, *s.* wyrażenie, wyslowienie.

ENUNCIATIVE, ē-nŭn'-szè-ā-tĭw, *adj.* wyrażający; —LY, *adv.* wyraźnie.

TO ENURE, *v. a. zob.* TO INURE.

TO ENVELOP, ĕn-wĕl'-ŭp, *v. a.* zawinąć, obwinąć, obwijać.

ENVELOP, ŏn-wè-lòp', *s.* obwijka, pochwa; koperta listu.

TO ENVENOM, ĕn-wĕn'-ŭm, *v. a.* zatruć, napuścić jadem, zatruć goryczą.

ENVIABLE, ĕn'-wè-ā-bl, *adj.* godny zazdrości.

ENVIER, ĕn'-wè-ŭr, *s.* zazdrośnik.

ENVIOUS, ĕn'-wè-ŭs, *adj.* zazdrosny, nienawistny. —LY, *adv.* zazdrośnie, nienawistnie.

TO ENVIRON, ĕn-wī'-rŭn, *v. a.* otoczyć, opasać.

ENVIRONS, ĕn-wī'-rŭnz, *or* ŏn-wè-rŏnz', *s. pl.* okolice.

ENVOY, ĕn'-wòè, *s.* poseł, posłaniec.

TO ENVY, ĕn'-wè, *v.* 1) *a.* zazdrościć czego, zajrzeć; 2) *n.* być zazdrośnym, nienawistnym.

ENVY, *s.* zazdrość, zawiść. *In — of (to)*, przez zazdrość, z zazdrości.

TO ENWHEEL, ĕn-uhēl', *v. a.* (*Shaksp. Oth.*), otoczyć, opasać.

TO ENWRAP, *v. a. zob.* TO INWRAP.

EPACT, ē'-păkt, *s.* (*ast.*), epakta (przewyżka dni roku słonecznego nad rok księżycowy).

EPAULETS, ĕp-pău-lĕts', *s.* epolety, szlify.

EPAULMENT, ē-păul'-mĕnt, *s.* (*fort.*), szaniec z faszyn, ziemi, it. p.

EPHEMERA, ē-fĕm'-ē-rā, *s.* 1) (*med.*), febra jednodniowa; 2) owad jednodniowy.

EPHEMERAL (—RIC), ē-fĕm'-ē-răl, *adj.* jednodniowy, jednodzienny.

EPHEMERIS, ē-fĕm'-ē-rĭs, *s.* (EPHEMERIDES, *pl.*), dziennik utrzymywany na morzu; 2) (*ast.*), tablice dzienne astronomiczne wykazujące dzień po dzień położenie planety w zodyaku.

EPHOD, ĕf'-ŏd, *or* ē'-fŏd, *s.* efod, przepaska (kapłanów ludu Izraela).

EPIC, ĕp'-ĭk, *adj.* właściwy epopei, bohaterski.

EPICURE, ĕp'-ē-kūr, *s.* epikur, rozpustnik, rozkosznik.

EPICUREAN, ĕp-ē-kū-rē'-ăn, 1) *adj.* epikurejski; 2) *s.* epikurejczyk, zwolennik zasad Epikura.

EPICURISM, ĕp'-ē-kū-rĭzm, *s.* epikuryzm, zasady filozofii Epikura.

EPICYCLE, ĕp'-ē-sī-kl, *s.* (*ast.*) mniejsze koło którego środek jest na obwodzie większego.

EPICYCLOID, ĕp-ē-sī'-klŏĭd, *s.* (*mat.*), epicykloida (linia krzywa powstająca z obrotu punktu obwodu jednego koła po powierzchni wklęsłéj lub wypukłéj innego koła).

EPIDEMIC (—AL), ĕp-ē-dĕm'-ĭk, *adj.* epidemiczny, zaraźliwy.

EPIDERMIS, ĕp-ē-dĕr'-mĭs, *s.* (*anat.*), skórka zwierzchnia ciała.

EPIGRAM, ĕp'-ē-grăm, *s.* epigramat, poezya ucinkowa.

EPIGRAMMATIC (—AL), ĕp-ē-grăm-măt'-ĭk, *adj.* epigramatyczny, ucinkowy, uszczypliwy.

EPIGRAMMATIST, ĕp-ē-grăm'-mă-tĭst, *s.* autor epigramatów.

EPIGRAPH, ĕp'-ă-grăf, *s.* napis, dewiza, godło.

EPILEPSY, ĕp'-ē-lĕp-sè, *s.* (*med.*) choroba S. Walentego, kaduk.

EPILEPTIC, ĕp-ē-lĕp'-tĭk, *adj.* cierpiący chorobę S. Walentego.

EPILOGUE, ĕp'-ē-lòg, *s.* epilog, końcowe wiersze dodane do sztuki teatralnéj.

EPIPHANY, ē-pĭf'-fā-nè, *s.* zjawienie Pańskie (Ś. Trzech Królów).

EPISCOPACY, ē-pĭs'-kò-pā-sè, *s.* władza biskupia, zarząd kościoła przez biskupów.

EPISCOPAL, ē-pĭs-kò-păl, *adj.* biskupi.

EPISCOPALIANS, ē-pĭs-kò-pā'-lē-ănz, *s. pl.* uznający władzę biskupią, anglikanin.

EPISCOPATE, ē-pĭs'-kò-pāt, *s.* biskupstwo.

EPISODE, ĕp'-ē-sòd, *s.* ustęp, epizod.

EPISODIC (—AL), ĕp-ē-sòd'-ĭk, *adj.* ustępowy, epizodyczny.

EPISTLE, ē-pĭs'-sl, *s.* list; epistola, list apostolski.

EPISTLER, ē-pĭs'-lûr, *s.* pisarz listów.

EPISTOLARY, ē-pĭs'-tō-lâ-rē, *adj.* listowy, w kształcie listu. — *style*, styl listowy.

EPITAPH, ĕp'-ē-tâf, *s.* nagrobkowy napis.

EPITHALAMIUM, ĕp-ē-*thâ*-lâ'-mē-ûm, *s.* epitalamium, wiersz na czyje wesele.

EPITHET, ĕp'-ē-*thĕt*, *s.* przymiotnik, imię przymiotne; przydomek, przezwisko dane komu.

EPITOME, ē-pĭt'-ō-mē, *s.* skrócenie, krótki zbiór.

TO EPITOMISE, ē-pĭt'-ō-mĭz, *v. a.* skrócić, zebrać w krótkości.

EPITOMISER, ē-pĭt'-ō-mĭ-zûr, *or* EPITOMIST, ē-pĭt'-ō-mĭst, *s.* autor krótkiego zbioru.

EPOCH, ĕp'-ŏk, *or* EPOCHA, ĕp'-ō-kâ, *s.* epoka, przeciąg czasu, ważny wypadek od którego się czas liczy.

EPOPEE, ĕp-ō-pē', *s.* epopeja, poemat bohatyrski.

EQUABILITY, ē-kuâ-bĭl'-ē-tē, *s.* równokształtność, równość.

EQUABLE, ē'-kuâ-bl, *adj.* równokształtny, jednokształtny.—LY, *adv.* jednokształtnie.

EQUAL, ē'-kuâl, 1) *adj.* równy, mogący sprostać, wydołać, zdatny, zdolny. *Are you — to it?* czy możesz temu wydołać? 2) *s.* równy.

TO EQUAL, *v. a.* porównać, wyrównać komu, zrównać się z kim.

TO EQUALISE, ē'-kuâl-ĭz, *v. a.* porównać, zrównać; zrównać się.

EQUALITY, ē-kuâl'-ē-tē, *adv. s.* równość.

EQUALLY, ē'-kuâl-lē, *adv.* równie, zarówno.

EQUANGULAR, ē-kuâng'-gû-lâr, *adj.* równokątny.

EQUANIMITY, ē-kuâ-nĭm'-ē-tē, *s.* równość umysłu.

EQUANIMOUS, ē-kuân'-ē-mûs, *adj.* równomyślny.

EQUATION, ē-kuâ'-szûn, *s.* (*alg.*), zrównanie.

EQUATOR, ē-kuâ'-tûr, *s.* równik.

EQUATORIAL, ē-kuâ-tō'-rē-âl, *adj.* równikowy.

EQUERRY, ĕk'-kuĕr-ē, *s.* koniuszy.

EQUESTRIAN, ē-kuĕs'-trē-ân, *adj.* konny, na koniu. — *statue*, statua wyobrażająca osobę na koniu; 2) rycerski. — *order*, stan rycerski.

EQUIDISTANT, ē-kuē-dĭs'-tânt, *adj.* równo oddalony. —LY, *adv.* w téj samej odległości

EQUIFORMITY, ē-kuē-fôr'-mē-tē, *s.* jednokształtność, jednostajność.

EQUILATERAL, ē-kuē-lât'-ĕr-âl, *adj.* równoboczny.

TO EQUILIBRATE, ē-kuē-ll'-brât, *v. a.* równoważyć, zrównoważyć.

EQUILIBRATION, ē-kuē-ll-brâ'-szûn, *s.* równoważenie, równowaga.

EQUILIBRIUM, ē-kuē-lĭb'-rē-ûm, *s.* równowaga.

EQUINOCTIAL, ē-kuē-nŏk'-szâl, 1) *adj.* równonocny, równodzienny, równikowy; 2) *s.* równik.

EQUINOX, ē'-kuē-nŏks, *s.* porównanie dnia dnia z nocą.

TO EQUIP, ē-kuĭp', *v. a.* uzbroić (okręt, żołnierza); ubrać, oporządzić, wystroić.

EQUIPAGE, ĕk'-kuē-pâdż, *s.* rynsztunek wojenny, sprzęty wojenne; 2) ekwipaż, powóz paradny z cugiem; 3) suknie, ubranie, ubiór.

EQUIPMENT, ē-kuĭp'-mĕnt, *s.* uzbrojenie (floty), rynsztunek.

EQUIPOISE, ē'-kuē-pôlz, *s.* równowaga.

EQUIPOLLENCE (—CY), ē-kuē-pŏl'-lēns, *s.* równosilność.

EQUIPOLLENT, ē-kuē-pŏl'-lĕnt, *adj.* równosilny.

EQUIPONDERANCE (—CY), ē-kuē-pŏn'-dĕr-âns, *s.* równoważność.

EQUIPONDERANT, ē-kuē-pŏn'-dĕr-ânt, *or* EQUIPONDEROUS, ē-kuē-pŏn'-dĕr-ûs, *adj.* równoważny.

TO EQUIPONDERATE, ē-kuē-pŏn'-dĕr-ât, *v. a.* równoważyć.

EQUITABLE, ĕk'-kuē-tâ-bl, *adj.* sprawiedliwy, słuszny. —LY, *adv.* sprawiedliwie, słusznie.

EQUITY, ĕk'-kuē-tē, *s.* sprawiedliwość, słuszność. *Court of* —, trybunał pod prezydencyą lorda kanclerza, w tém różny od innych że się nie trzyma ściśle prawa pisanego, ale sądzi według ogólnych zasad sprawiedliwości.

EQUIVALENCE (—CY), ē-kuĭw'-wâ-lĕns, *s.* równowartość.

EQUIVALENT, ē-kuĭw'-wâ-lĕnt, 1) *adj.* równéj wartości, tyleż wartujący; 2) *s.* rzecz równéj wartości.

EQUIVOCAL, ē-kuĭw'-wō-kâl, *adj.* dwuznaczny, uległy dwojakiemu rozumieniu, wątpliwy. —LY, *adv.* dwuznacznie. —NESS, *s.* dwuznaczność.

TO EQUIVOCATE, ē-kuĭw'-wō-kât, *v. n.* dwuznacznie się wyrażać.

EQUIVOCATION, ē-kuĭw-wō-kâ'-szûn, *s.* dwuznaczność.

EQUIVOCATOR, ē-kuĭw'-wō-kâ-tûr, *s.* człowiek dwuznaczny.

ERA, ē'-rā, *s.* era, punkt czasu od którego się liczą lata.

ERADIATION, ē-rā-dē-â-szûn, *s.* promienistość.

TO ERADICATE, ē-râd'-ē-kât, *v. a.* wykorzenić, wyplenić.

ERADICATION, ē-râd-ē-kâ'-szûn, *s.* wykorzenienie, wytępienie.

ERADICATIVE, ē-râd'-ē-kâ-tĭw, *adj.* leczący radykalnie.

TO ERASE, ē-rās', *v. a.* wyskrobać, wygładzić, wyglozować, zatrzeć.

ERASEMENT, ē-rās'-mĕnt, *s.* wygładzenie, wyglozowanie, zatarcie.

ERE, ār, *adv.* nim, wprzód nim. — *long* (*ere it be long*), wkrótce, niebawnie. — *now*, niedawno, przed chwilą. — *while* (— *whiles*), tylko co, przed chwilą.

TO ERECT, ē-rĕkt', *v. a.* wznieść, wystawić, wybudować.

ERECT, *adj.* prosty, stojący prosto.

ERECTION, ē-rĕk'-szûn, *s.* wzniesienie, wystawienie, wybudowanie.

ERECTNESS, ē-rĕkt'-nĕs, *s.* prosta postawa.

EREMITE, ĕr'-ē-mĭt, *s.* pustelnik.

EREMITICAL, ĕr-ē-mĭt'-ē-kâl, *adj.* pustelniczy.

EREPTION, ē-rĕp'-szûn, *s.* porwanie pochwycenie.

ERIN, ē'-rĭn, *s.* (w poezyi), Irlandya.

ERMELIN, ĕr'-mē-lĭn, *or* ERMINE, ĕr-'mĭn, *s.* gronostaj.

ERMINED, ĕr'-mĭnd, *adj.* odziany w gronostaje.

TO ERR, ĕr, *v. n.* błąkać się; błądzić, pobłądzić.

ERRAND, ĕr'-rând, *fam. s.* poselstwo, zlecenie, komis. *To run errands*, biegać za komissami. *To go on* or *upon* (*to do*) *an*—, iść za czém, być posłanym za jakim komisem.—*boy*, chłopak biegający za komisami.

ERRANT, ĕr'-rânt, *adj.* błąkający się, błędny; 2) ladaco, do niczego, arcy zły, *zob.* ARRANT.—*knight*, błędny rycerz.

ERRANTRY, ĕr'-rânt-rē, *s.* błąkanie się, błądzenie. *knight*—, życie błędnych rycerzów.

ERRATIC, (—AL), ĕr-rât'-ĭk, *adj.* błąkający się, koczujący, nieporządny. —ALLY, *adv.* nieporządnie.

ERRONEOUS, ĕr-rō'-nē-ûs, *adj.* błędny, mylny, omylny.—LY, *adv.* błędnie, mylnie. —NESS, *s.* omylność.

ERROR, ERROUR, ĕr'-rûr, *s.* błąd, mylka, omyłka.

ERST, ĕrst, *adv.* † wprzód, pierwéj, dawniéj. —*or*—*while*, przedtém.

TO ERUCT, ē-rûkt', *or* ERUCTATE, ē-rûk'-tât, *v. a.* rzygać, odrzygać.

ERUCTATION, ē-rûk-tâ'-szûn, *s.* odrzyganie, odbijanie się.

ERUDITE, ĕr'-û-dĭt, *adj.* erudyt, uczony.

ERUDITION, ĕr-û-dĭsz'-ûn, *s.* erudycya, uczoność, głęboka nauka.

ERUGINOUS, ē-rû'-dżē-nûs, *adj.* miedzisty.

ERUPTION, ē-rûp'-szûn, *s.* wybuch, wybuchnienie; 2) (*med.*) wyrzuty, wysypka, krosta.

ERUPTIVE, ē-rûp'-tĭw, *adj.* wybuchający, wyrzucający z siebie.

ERYNGO, ē-rĭng'-gō, *s.* (roślina) boży dar, mikołajek, płodzień swojski.

ERYSYPELAS, ĕr-ē-sĭp'-ē-lâs, *s.* (*med.*) róża.

ESCALADE, ĕs-kâ-lâd', *s.* wdarcie się na mur po drabinie.

TO ESCAPE, ē-skâp', *v. a.* i *n.* ujść, umknąć, zemknąć, wymknąć się; uniknąć. *To—notice*, ujść uwagi.

ESCAPE, *s.* ujście, ucieczka; błąd, wybieg. *To make one's*—, umknąć, zemknąć, drapnąć. *To commit a great*—, popełnić wielki błąd. *To make an*—, (*vulg.*) piardnąć.

ESCHALOT, szá-lót', *s.* szalotka, szczypiorek, gatunek czosnku.

ESCHAR, ès'-kár, *s.* (*med.*) skorupka z przyschłéj rany.

ESCHAROTIC, ès-ká-rót'-ík, *adj.* (*med.*) palący, wypalający.

ESCHEAT, ès-czèt', *s.* w. p. dobra kadukowe.

TO ESCHEAT, *v. n.* w. p. spaść kadukiem.

ESCHEATOR, ès-czè'-túr, *s.* urzędnik donoszący rządowi o dobrach przypadających na skarb prawem kaduka.

TO ESCHEW, ès-czóò', *v. n.* unikać, wystrzegać się.

ESCORT, ès'-kórt, eskorta; konwój.

TO ESCORT, ès-kórt', *v. a.* eskortować, konwojować.

ESCRITOIR, ès-krú-tór', *s.* piórnik z kałamarzem.

ESCULENT, ès'-kú-lènt, *adj.* jadalny, dający się jeść.

ESCUTCHEON, ès-kúcz'-ún, *s.* tarcza, herb.

ESPALIER, ès-pál'-yér, *s.* szpaler.

ESPECIAL, è-spèsz'-ál, *adj.* szczególny, osobliwy. —LY, *adv.* szczególnie, zwłaszcza.

ESPIAL, è-spí'-ál, *s.* wyszpiegowanie, odkrycie.

ESPIONAGE, è-spí'-ò-nádż, *s.* szpiegowanie, szpiegostwo.

ESPLANADE, ès-plá-nád', plac wolny między fortyfikacyami, a pierwszemi domami, po za fortecą.

ESPOUSAL, è-spóû'-zál, 1) *adj.* ślubny, weselny, do zaręczyn należący; 2) s. przyłączenie się do czyjéj strony. ESPOUSALS, *pl.* zaręczyny, zaślubiny.

TO ESPOUSE, è-spóûz', *v. a.* zaręczyć się, zaślubić się; poślubić, zaślubić, ożenić się; *fig.* trzymać za kim, za czém, wziąść czyję stronę, przyłączyć się do jakiéj partyi.

TO ESPY, è-spí', *v. a.* wyszpiegować; odkryć, postrzedz.

ESQUIRE, è-skuír', *s.* (dawniéj) giermek, pachołek, towarzysz rycerza (*knight*), (dziś) tytuł używany przez każdego, kto nie należy do klassy kupieckiéj lub rzemieślniczéj, i kładziony na listach w skróceniu ESQ.

TO ESSAY, ès-sá', *v. a.* probować, doświadczać; probować metale.

ESSAY, ès'-sá, *s.* próba, doświadczenie; probierstwo, próbowanie metalów, krótki rys.

ESSAYER, ès-sá'-úr, *s.* probierca menniczny.

ESSAYIST, ès-sá'-íst, *s.* autor krótkiego rysu.

ESSENCE, ès'-sèns, *s.* istota, rzecz sama, essencya.

ESSENTIAL, ès-sèn'-szál, *adj.* istotny, należący do istoty, rzeczy, ważny.—LY, *adv.* istotnie.

TO ESTABLISH, è-stáb'-lísz, *v. a.* stanowić, postanowić, ustanowić; założyć (osadę, szkółkę, i t. d.). *To—one's self*, osiąść gdzie, zamieszkać.

ESTABLISHMENT, è-stáb'-líszmènt, *s.* postanowienie, ustanowienie, ustalenie; zakład, zaprowadzenie (osady, i t. d.), osiadłość.

ESTATE, è-stát', *s.* majętność, dobra, włość. *Man's*—, lata dojrzałe, pełnoletność.

TO ESTEEM, è-stèèm', *v. a.* cenić, szacować, poważać; sądzić, mniemać, poczytywać.

ESTEEM, szacunek, poważanie.

ESTEEMER, è-stèèm'úr, *s.* szacownik, wyznaczony do oszacowania.

ESTIMABLE, ès'-té-má-bl, *adj.* szacowny, godzien szacunku; —NESS, *s.* szacowność.

TO ESTIMATE, ès'-tè-mát, *v. a.* szacować, oszacować, taxować.

ESTIMATE, *s.* oszacowanie, cena położona przez szacującego.

ESTIMATION, ès-tè-má'-szún, *s.* oszacowanie; wzgląd, szacunek, poważanie.

ESTIMATIVE, ès'-tè-má-tíw, *adj.* szacujący, ceniący. — *faculty*, władza sądzenia.

ESTIMATOR, ès'-tè-má-túr, *s.* szacownik, taxator.

ESTIVAL, ès'-tè-wál, *adj.* letni.

TO ESTRANGE, è-strándż', *v. a.* zrazić, odrazić, odstrychnąć, odstręczyć.

ESTRANGEMENT, è-strándż'-mènt, zrażenie, odstręczenie, oddalenie.

ESTREPEMENT, è-strèèp'-mènt, *s.* w. p. szkody poczynione w majątku przez dzierżawcę.

ESTUARY, ès'-czú-á-rè, *s.* ujście rzeki do morza.

TO ESTUATE, ès'-tú-át, *v. n.* wzdymać się, wrzeć, kipieć.

ESTUATION, ès-czú-á'-szún, *s.* wrzenie, kipienie, wzdymanie się i opadanie.

ESURIENT, è-zú'-rè-ènt, *adj.* zgłodniały, żarłoczny.

ESURINE, èż'-ú-rín, *adj.* gryzący, wygryzający.

ETC, ét-sèt'-è-rá, etcætera, i tam daléj.

TO ETCH, ecz, *v. a.* ryć, rytować na miedzi (napuszczając ją serwasem).

ETCHING, ecz'-íng, *s.* rytowanie, sztychowanie.

ETERNAL, è-tèr'-nál, *adj.* wieczny; —LY, *adv.* wiecznie, odwiecznie.

ETERNALIST, è-tèr'-nál'-líst, *s.* filozof utrzymujący odwieczny byt świata.

TO ETERNALIZE, è-tèr'-nál-líz, *or* TO ETERNIZE, è-tèr'-nìz, *v. a.* uwiecznić.

ETERNITY, è-tèr'-nè-tè, *s.* wieczność, odwieczność.

ETHER, è'-*th*ér, *s.* płyn powietrzny; eter, wyskok.

ETHEREAL, è-*th*è'-rè-ál, *or* ETHEREOUS, è-*th*è'-rè-ús, *adj.* eteryczny, lekki, subtelny; niebiański, niebieski.

ETHICAL, *ėth*'-è-kál, *adj.* moralny, obyczajowy.

ETHICS, *ėth*'-íks, *s. pl.* etyka, nauka moralna.

ETHIOPIA, è-*th*è-ò'-pè-á, *s.* Etyopia.

ETHNIC, *ėth*'-ník, 1) *adj.* pogański; 2) ETHNICS, *s. pl.* poganie.

ETIQUETTE, ét-è-kèt', *s.* etykieta, ceremonie.

ETYMOLOGICAL, ét-è-mò-lodż'-è-kál, *adj.* etymologiczny, źródłosłowowy; —LY, *adv.* etymologicznie.

ETYMOLOGIST, ét-è-mól'-ò-dżíst, *s.* etymolog, dochodzący pochodzenia wyrazów.

ETYMOLOGY, ét-è-mól'-ò-dżè, *s.* etymologia, źródłosłow.

EUCHARIST, yû'-ká-ríst, *s.* Ciało i Krew pańska, eucharystya.

EUCHARISTICAL, yû-ká-rís'-tè-kál, eucharystyjny.

ELOGIUM, yû-ló'-dżè-úm, *or* EULOGY, yû'-ló-dżè, *s.* pochwała.

TO EULOGIZE, yû'-lú-dżíz, *v. a.* chwalić, wychwalać.

EUNUCH, yû'-núk, *s.* eunuch, rzezaniec.

EUPHONICAL, yû-fón'-è-kál, *adj.* eufoniczny, przyjemnie brzmiący.

EUPHONY, yû'-fò-nè, *s.* przyjemne brzmienie.

EUPHORBIUM, yû-fór'-bè-úm, (roślina) opatek.

EUPHRASY, yû'-frá-sè, *s.* (roślina), świetlik.

EUROPE, yû'-róp, *s.* Europa.

EUROPEAN, yû-ró-pè'-án, 1) *adj.* europejski; 1) europejczyk.

EURUS, yû'-rús, *s.* wiatr wschodni.

EUTHANASIA, yû-*th*án á'-żè-á, *or* EUTHANASY, yû-*th*án'-á-sè, *s.* łagodna śmierć.

EVACUANT, è-wák'-ú-ánt, *adj.* (*med.*) sprawujący wypróżnienie, wypróżniający.

TO EVACUATE, è-wák'-ú-át, *v. a.* wypróżnić, wyprzątnąć; wyjść, opuścić miejsce, ustąpić.

EVACUATION, è-wák-ú-á'-szún, *s.* wypróżnienie, odchód; wyjście, opuszczenie miejsca, ustąpienie.

TO EVADE, è-wád', *v. a.* i *n.* ujść, wymknąć się, wykręcić się z czego; zręcznie wyminąć, oszukać.

EVAGATION, éw-á-gá'-szún, *s.* błąkanie się, wałęsanie się.

EVAN, éw'-án, *s.* (*vulg.*) Jan.

EVANESCENCE, éw-á-nès'-sèns, *s.* niknienie, zniknienie, znikomość.

EVANESCENT, éw-á-nès'-sènt, *adj.* niknący, znikomy.

EVANGELIC (—AL), éw-án-dżél'-ík, *adj.* ewanieliczny.

EVANGELISM, è-wán'-dżè-lízm, *s.* ogłoszenie ewanielii.

EVANGELIST, è-wán'-dżè-líst, ewanielista, apostoł.

TO EVANGELIZE, è-wán'-dżè-líz, *v. a.* opowiadać ewanielią.

EVANID, è-wán'-íd, *adj.* wątły, mdły, znikomy.

TO EVAPORATE, è-wáp'-ò-rát,

v. 1) *a.* wywaporować, rozpędzić; 2) *n.* ulotnić się, wyparować.

EVAPORATION, ē-wăp-ō-rā'-shŭn, *s.* parowanie, wyparowanie ulotnienie.

EVASION, ē-wā'-zhŭn, *s.* wybieg, wykręt.

EVASIVE, ē-wā'-sĭw, *adj.* wybiegły, wykrętny, wykrętarski.

EVE, ēw, *s.* 1) Ewa; 2) wieczor; wilia, wigilia; *fig. on the* —, na chwilę przed, (mówiąc o czém co ma niebawnie nastąpić, na co się zanosi).

EVEN, ē'-wn, *s.* wieczor. — *tide*, pora wieczorna.

EVEN, *adj.* równy, gładki, płaski; skwitowany, pokwitowany. *Now we are* —, teraz kwita z nami, nic sobie nie winniśmy. *To be* (or *come*)—*with one*,oddać wet za wet, skwitować się. *To make* — *with one's creditors*, zaspokoić swych wierzycieli. *To part* — *hands*, iść do równego działu; (o dwóch wojskach), rozejść się po bitwie nie otrzymawszy stanowczego zwycięztwa. *To make* — *at the year's end*, nic nie oszczędzić przy końcu roku. *On* — *terms*, w dobrém porozumieniu, poufale. *To lay* — *with the ground*, zrównać z ziemią. — *handed*, słuszny, sprawiedliwy, bezstronny.

EVEN, *adv.* nawet, a nawet. — *as*, jak gdyby. — *on*, wprost naprzód. — *down*, wprost na dół. *Not* —, ani nawet. — *now*, teraz właśnie. — *so*, tak właśnie. — *though*, chociażby nawet.

TO EVEN, *v.a.* równać, zrównać, wyrównać.

EVENING, ē'-wn-ĭng, *s.* wieczor.

EVENLY, ē'-wn-lē, *adv.* równo, gładko.

EVENNESS, ē'-wn-nĕs, *s.* równość, gładkość. — *of temper*, równość, spokojność umysłu.

EVENT, ē-wĕnt', *s.* wypadek, zdarzenie. *At all events*, w każdym razie, na wszelki przypadek.

EVENTFUL, ē-wĕnt'-fŭl, *adj.* pełen zdarzeń, przygód.

EVENTUAL, ē-wĕn'-czŭ-ăl, *adj.* trafunkowy, przypadkowy; —LY, *adv.* na wszelki przypadek.

EVER, ĕw'-ŭr, *adv.* zawsze; kiedy. *If* — *I chance to speak to him*, jeżeli mi kiedy zdarzy się z nim mówić. *Let him be* — *so rich*, jakkolwiek jest bogaty. *For* —, na zawsze. *Scarcely* (*hardly*) —, zaledwie kiedy, prawie nigdy. — *and anon*, kiedy niekiedy, od czasu do czasu. — *burning*, niewygasły. — *green*, zawsze zielony.

EVERLASTING, ĕw-ŭr-lăs'-tĭng, *adj.* ciągle trwający, wieczysty, wiekuisty; —LY, *adv.* wieczyście, wiekuiście; —NESS, *s.* wieczystość, wiekuistość.

EVERLIVING, ĕw-ŭr-lĭw'-ĭng, *adj.* nieśmiertelny.

EVERMORE, ĕw-ŭr-mōr', *adv.* zawsze, ciągle, nieustannie.

EVERSION, ē-wĕr'-szŭn, *s.* wywrócenie, obalenie, zburzenie.

TO EVERT, ē-wĕrt', *v.a.* wywrócić, obalić, zburzyć.

EVERY, ĕw'-ŭr-ē, *adj.* każdy, wszystek, wszelaki. — *day*, codzień. — *one* (— *body*), każdy. — *other day*, co drugi dzień. — *where*, wszędzie.

TO EVICT, ē-wĭkt', *v. a.* w. p. ewinkować, wyrzucić, wyrugować z posiadania.

EVICTION, ē-wĭk'-szŭn, *s.* w. p. ewikcya, wyrugowanie z posiadania.

EVIDENCE, ĕw'-ē-dĕns, s. jawność, oczywistość; świadectwo, zeznanie sądowe; świadek. *To bear* —, świadczyć.

TO EVIDENCE, *v. a.* dowieść, dowodzić, okazać.

EVIDENT, ĕw'-ē-dĕnt, *adj.* jawny, widoczny, oczywisty; —LY, *adv.* jawnie, oczywiście.

EVIL, ē'-wl, *adj.* i *adv.* zły, złośliwy, szkodliwy; źle, szkodliwie. — *affected*, nieprzychylny. — *doer*, złoczyńca. — *eye*, zazdrość, zawiść. — *favoured*, szpetny, brzydki. — *minded*, źle myślący. — *got* — *spent*,(*prov.*)źle nabyte źle użyte. — *speaking*, obmowny, oszczerczy. — *wishing*, źle życzący, nieżyczliwy.

EVIL, *s.* zło; występek, grzech, przekroczenie; klęska, nieszczęście; słabość, choroba. *The spirit of* —, czart, szatan. *The king's* —, skrofuły.

EVILNESS, ē'-wl-nĕs, *s.* złość, złośliwość, ladacość.

TO EVINCE, ē-wĭns', *v. a.* dowieść, okazać.

EVINCIBLE, ē-wĭn'-sē-bl, *adj.* dający się dowieść, okazać; —LY, *adv.* dowodnie.

TO EVISCERATE, ē-wĭs'-sē-rāt, *v.a.* wypuścić wnętrzności, wywnętrzyć; wypatroszyć.

EVITALBE, ēw'-ē-tă-bl, *adj.* uchronny, dający się uniknąć.

EVOCATION, ēw-ō-kā'-szŭn, *s.* wywołanie, przywołanie.

EVOLATION, ēw-ō-lā'-szŭn, *s.* odlecenie.

EVOLUTION, ēw-ō-lū'-szŭn, *s.* rozwinięcie, rozwijanie się; obroty wojenne. — *of power* (*aryt.*), wyciąganie pierwiastków.

TO EVOLVE, ē-wŏlw', *v.* 1) *a.* rozwinąć; 2) *n.* rozwinąć się.

EWE, yū, *s.* owca. *To ewe*, *v.n.* kocić się, okocić się (o owcach).

EWER, yū'-ŭr, *s.* dzbanek do miednicy.

TO EXACERBATE, ĕgz-ăs'-ĕr-bāt, *v. a.* jątrzyć, rozjątrzyć.

EXACERBATION, ĕgz-ăs-ĕr-bā'-szŭn, *s.* rozjątrzenie.

EXACT, ĕgz-ăkt', *adj.* dokładny, akuratny, punktualny; —LY, *adv.* dokładnie, punktualnie; właśnie; —NESS, *s.* dokładność, ścisłość.

TO EXACT, *v. a.* i *n.* (*from.*), wymagać, wyciągać od kogo. *To* — *upon*, zdzierać, żądać więcéj niżeli się należy.

EXACTOR, ĕgz-ăk'-tŭr, *s.* zdzierca, drapieżca, odrzyskóra.

EXACTION, ĕgz-ăk'-szŭn, *s.* zdzierstwo.

TO EXAGGERATE, ĕgz-ădż'-ē-rāt, *v. a.* przesadzać, powiększać.

EXAGGERATION, ĕgz-ădż-ē-rā'-szŭn, *s.* przesada.

TO EXALT, ĕgz-ălt', *v. a.* wynieść, wynosić, chwalić, wychwalać, wywyższać.

EXALTATION, ĕgz-ăl-tā'-szŭn, *s.* wywyższenie, wyniesienie na wysoką godność.

EXAMEN, ĕgz-ā'-mĕn, *s.* examin.

EXAMINATE, ĕgz-ăm'-ē-nāt, *s.* osoba zdająca examin.

EXAMINATION, ĕgz-ăm-ē-nā'-szŭn, *s.* rozbiór, roztrząsanie, examinowanie.

EXAMINATOR, ĕgz-ăm-ē-nā'-tŭr, *or* EXAMINER, ĕgz-ăm'-ē-nŭr, *s.* examinator, słuchający examinu.

TO EXAMINE, ĕgz-ăm'-ĭn, *v. a.* rozbierać, roztrząsać, słuchać examinu.

EXAMPLE, ĕgz-ăm'-pl, *s.* przykład; wzór, forszryft. *To set an* —, dać przykład. *For* —, naprzykład.

EXANIMATE, ĕgz-ăn'-ē-măt, *adj.* bezducha, nieżywy.

EXANIMATION, ĕgz-ăn-ē-mā'-szŭn, *s.* pozbawienie życia.

EXANTHEMATA, ĕgz-ăn-*th*ĕm'-ă-tă, *s.* (*med.*), wysypka, wyrzuty.

TO EXASPERATE, ĕgz-ăs'-pĕ-rāt, *v. a.* rozjątrzyć, rozdrażnić, oburzyć.

EXASPERATION, ĕgz-ăs-pĕ-rā'-szŭn, *s.* rozjątrzenie, oburzenie.

TO EXCAVATE, ĕks-kă'-wāt, *v. a.* wydrążyć.

EXCAVATION, ĕks-kă-wā'-szŭn, *s.* wydrążenie.

TO EXCEED, ĕk-sēd', *v.a.* i *n.* przechodzić, przejść, przestąpić, przenosić, przewyższać. *He exceeded his stay by a sennight*, tydzień dłużéj zabawił. *Tully has exceeded all the orators of his time*, Cycero przewyższył wszystkich mowców swojego wieku.

EXCEEDING, ĕk-sēd'-dĭng, *adj.* niezmierny, nadzwyczajny. —LY, *adv.* niezmiernie, bardzo. — *rich*, niezmiernie bogaty. *He writes* — *well*, pisze bardzo dobrze, doskonale.

TO EXCEL, ĕk-sĕl', *v.a.* i *n.* przewyższać, celować nad innych. *He excels in every thing*, we wszystkiém jest celującym.

EXCELLENCE (—CY), ĕk'-sĕl-lĕns, s. celność, zaleta, wyższość; 2) tytuł dawany generałom, posłom, rządcom prowincyj, równie jak prezydentowi Zjednoczonych Stanów Ameryki północnéj.

EXCELLENT, ĕk'-sĕl-lĕnt, *adj.* celny, wyborny, wyśmienity. —LY, *adv.* wybornie, wyśmienicie.

TO EXCEPT, ĕk-sĕpt', *v.* 1) *a.* wyjąć, wyłączyć, wyjmować; 2) *n.* *against*), zarzucić przeciw czemu. *To* — *against a jurisdiction*, nieuznawać jakiéj juryzdykcyi. *To* — *against the witnesses*, wyłączyć świadków

EXCEPT, *prep.* wyjąwszy, prócz, oprócz; 2) *conj.* chyba że.

EXCEPTING, ĕk-sĕp'-tĭng, *prep.* wyjąwszy, z tym wyjątkiem że.

EXCEPTION, ĕk-sĕp'-szŭn, *s.* wyjątek; zarzut, odrzucenie, środek sądowy wstrzymujący dalszą procedurę. *To take — at* (*to, against*), wziąść co za złe, urazić się czém. *To make an — against a thing*, powiedzieć co przeciw czemu, mieć co do zarzucenia, ganić.

EXCEPTIONABLE, ĕk-sĕp'-szŭn-ă-bl, *adj.* przeciwko czemu jest co do zarzucenia, naganny.

EXCEPTIOUS, ĕk-sĕp'-szŭs, *adj.* zarzucający, ganiący, wybredny.

EXCEPTIVE, ĕk-sĕp'-tĭw, *adj.* wyjątkowy.

EXCESS, ĕk-sĕs', *s.* zbytek, nadmiar; gwałt, przekroczenie. *To* —, do zbytku, nad miarę. *To carry to* —, posunąć, posuwać do zbytku, do ostateczności. *To run out into* —, popełniać zbytki; wpadać w ostateczność.

EXCESSIVE, ĕk-sĕs'-sĭw, *adj.* zbyteczny, niezmierny. —LY, *adv.* nad miarę.

TO EXCHANGE, ĕks-czândż', *v. a.* wymieniać, zamieniać.

EXCHANGE, *s.* zamiana, handel zamienny; bursa, giełda kupiecka. *In* —, w zamian. — *of letters*, listowa korespondencya. *Bill of* —, wexel. *Course of*—, kurs wexlowy.

EXCHANGER, ĕks-czân'-dżŭr, *s.* wexlarz, bankier.

TO EXCISE, *v. a.* nałożyć akcyzę, pobierać akcyzę.

EXCISION, ĕk-sĭż'-ŭn, *s.* wytępienie, zagłada.

EXCITATION, ĕk-sĕ-tâ'-szŭn, *s.* podniecanie, pobudzanie, poruszenie.

TO EXCITE, ĕk-sĭt', *v. a.* podniecać, pobudzać, wzniecić, wzbudzić.

EXCITEMENT, ĕk-sĭt'-mĕnt, *s.* wzruszenie, niespokojność.

EXCITER, ĕk-sĭ'-tŭr, *s.* podniecacz, podżegacz.

TO EXCLAIM, ĕks-klâm', *v. a.* zawołać, wykrzyknąć.

EXCLAMATION, ĕks-klă-mâ'-szŭn, *s.* wykrzyknienie, wykrzykiwanie, okrzyk; 2) (*gram.*), wykrzyknik.

EXCLAMATORY, ĕks-klâm'-ă-tŭr-ĕ, *adj.* wykrzykujący; zawierający wykrzyknienia.

TO EXCLUDE, ĕks-klûd', *v. a.* wyłączyć, wykluczyć, odsunąć od czego.

EXCLUSION, ĕks-klû'-żŭn, *s.* wyłączenie, wykluczenie.

EXCLUSIVE, ĕks-klû'-sĭw, *adj.* (*of*), wyłączający, wyłączny. —LY, *adv.* wyłącznie.

TO EXCOGITATE, ĕks-kŏdż'-ĕ-tât, *v.* wymyśleć.

TO EXCOMMUNICATE, ĕks-kŏm-mû'-nĕ-kât, *v. a.* wykląć (od kościoła).

EXCOMMUNICATION, ĕks-kŏm-mû-nĕ-kâ'-szŭn, *s.* wyklęcie, klątwa.

TO EXCORIATE, ĕks-kŏ'-rĕ-ât, *v. a.* zedrzeć skórę, oblupić.

EXCORTICATION, ĕks-kŏr-tĕ-kâ'-szŭn, *s.* odarcie z kory.

EXCREMENT, ĕks'-krĕ-mĕnt, *s.* ekskrement, łajno, gówno.

EXCREMENTAL, ĕks-krĕ-mĕn'-tâl, *or* EXCREMENTITIOUS, ĕks-krĕ-mĕn-tĭsz'-ŭs, *adj.* ekskrementowy, łajnowy.

EXCRESCENCE (—CY), ĕks-krĕs'-sĕns, *s.* wyrost, narośl.

EXCRESCENT, ĕks-krĕs'-sĕnt, *adj.* wyrastający, wyrosły, narosły.

EXCRETION, ĕks-krĕ'-szŭn, *s.* odchód, wydzielanie z ciała części przyswoić się nie dających.

EXCRETIVE, ĕks'-krĕ-tĭw, *or* EXCRETORY, ĕks'-rĕ-tŭr-ĕ, *adj.* odchodowy, służący do wydzielenia, wyrzucenia z ciała.

TO EXCRUCIATE, ĕks-krôô'-szĕ-ât, *v. a.* dręczyć, męczyć, katować.

TO EXCULPATE, ĕks-kûl'-pât, *v. a.* uniewinniać, uniewinnić.

EXCURSION, ĕks-kûr'-szŭn, *s.* wycieczka, zagony nieprzyjacielskie; 2) ustęp, wyjście za obręb zakreślony.

EXCURSIVE, ĕks-kûr'-sĭw, *adj.* błądzący, błędny.

EXCUSABLE, ĕks-kû'-zâ-bl, *adj.* dający się usprawiedliwić, wytłumaczyć; do wytłumaczenia, do przebaczenia. — NESS, *s.* co można usprawiedliwić.

EXCUSATION, ĕks-kû-zâ'-szŭn, *s.* usprawiedliwienie sądowe.

EXCUSATORY, ĕks-kû'-zâ-tŭr-ĕ, *adj.* służący do usprawiedliwienia.

TO EXCUSE, ĕks-kûz', *v. a.* wymówić kogo przed kim, usprawiedliwić, uniewinnić; przebaczyć, darować. *To — one's self from*, wymówić się z czego. *I desire to be excused*, proszę mi darować.

EXCUSE, ĕks-kûs', *s.* wymówka, exkuza. —LESS, *adj.* niedodarowania, niedowytłumaczenia.

EXCUSER, ĕks-kû'-zŭr, *s.* usprawiedliwiający, tłumaczący, broniący kogo.

EXECRABLE, ĕk'-sĕ-krâ-bl, *adj.* obrzydły, obmierzły, przemierzły, szkaradny, przeklęty. —LY, *adv.* szkaradnie, obmierzle, przeklęcie.

TO EXECRATE, ĕk'-sĕ-krât, *v. a.* przeklinać, złorzeczyć.

EXECRATION, ĕk-sĕ-krâ'-szŭn, *s.* przekleństwo, złorzeczenie.

TO EXECUTE, ĕk'-sĕ-kût, *v. a.* wykonać, uskutecznić; stracić winowajcę.

EXECUTION, ĕk-sĕ-kû'-szŭn, *s.* wykonanie, uskutecznienie; stracenie winowajcy; *fig.* zniszczenie, spustoszenie, uszkodzenie.

EXECUTIONER, ĕk-sĕ-kû'-szŭn-ŭr, *s.* kat, oprawca.

EXECUTIVE, ĕgz-ĕk'-ŭ-tĭw, *adj.* wykonawczy. — *power*, władza wykonawcza.

EXECUTOR, ĕgz-ĕk'-ŭ-tŭr, *s.* exekutor testamentu.

EXECUTORSHIP, ĕgz-ĕk'-ŭ-tŭr-szĭp, *s.* zatrudnienie i obowiązki exekutora testamentu.

EXECUTORY, ĕgz-ĕk'-ŭ-tŭr-ĕ, *adj.* wykonywający, pełniący publiczne obowiązki.

EXECUTRIX (—TRESS), ĕgz-ĕk'-ŭ-trĭks, *s.* exekutorka testamentu.

EXEGESIS, ĕks-ĕ-dżĕ'-sĭs, *s.* exegeza, wykład Pisma Śgo.

EXEGETICAL, ĕks-ĕ-dżĕt'-ĕ-kăl, *adj.* exegetyczny.

EXEMPLAR, ĕgz-ĕm'-plăr, *s.* wzór, model.

EXEMPLARILY, ĕgz'-ĕm-plăr-ĕ-lĕ, *adv.* wzorowo, przykładnie.

EXEMPLARINESS, ĕgz'-ĕm-plăr-ĕ-nĕs, *s.* wzorowość, przykładność.

EXEMPLARY, ĕgz'-ĕm-plăr-ĕ, *adj.* wzorowy, przykładny.

EXEMPLIFICATION, ĕgz-ĕm-plĕ-fĕ-kâ'szŭn, *s.* okazanie, udowodnienie na przykładzie.

TO EXEMPLIFY, ĕgz-ĕm'-plĕ-fĭ, *v. a.* udowodnić, okazać na przykładzie.

TO EXEMPT, ĕgz-ĕmt', *v. a.* (*from*), wyjąć, uwolnić od czego.

EXEMPT, *adj.* wyjęty, uwolniony, wolny, wolen.

EXEMPTION, ĕgz-ĕm'-szŭn, *s.* wyjęcie od czego, uwolnienie.

EXEMPTITIOUS, ĕgz-ĕm-tĭsz'-ŭs, *adj.* dający się wyjąć, odłączyć.

TO EXENTRATE, ĕgz-ĕn'-trât, *v. a.* exentrować, wyjąć wnętrzności.

EXENTRATION, ĕgz-ĕn-trâ'-szŭn, *s.* exentrowanie.

EXEQUIAL, ĕgz-ĕ'-kuĕ-ăl, *adj.* pogrzebowy.

EXEQUIES, ĕks'-ĕ-kuĭz, *s. pl.* exekwie, nabożeństwo pogrzebowe.

EXERCISE, ĕks'-ĕr-sĭs, *s.* ruch, agitacya, ćwiczenie ciała; wykonywanie, pełnienie obowiązków; ćwiczenia wojskowe, musztra; ćwiczenie szkolne, okupacya; wszelkie ćwiczenie się w celu nabycia wprawy.

TO EXERCISE, ĕks'-ĕr-sĭz, *v. a.* i *n.* ćwiczyć, wprawiać; ćwiczyć się, wprawiać się.

EXERCISER, ĕks'-ĕr-sĭ-zŭr, *s.* ćwiczący, wprawiający.

EXERCITATION, ĕgz-ĕr-sĕ-tâ'-szŭn, *s.* ćwiczenie, wprawa.

EXERGUE, ĕks-ĕr'-gû, *s*, exerga, odcinek u spodu monety na napis daty.

TO EXERT, ĕgz-ĕrt', *v. a.* wywrzeć całą siłę, wysilać się. *To — one's self*, starać się, usiłować zabiegać.

EXERTION, ĕgz-ĕr'-szŭn, *s.* wywarcie siły, usiłowanie, usilność, zabiegi.

TO EXFOLIATE, ĕks-fŏ'-lĕ-ât, *v. n.* (*chir.*) łupać się, opadać (o kościach).

EXFOLIATION, ĕks-fŏ-lĕ-â'-szŭn, *s.* (*chir.*) łupanie się, odstawanie cząstek martwych kości od zdrowych.

EXHALATION, ĕks-hâ-lâ'-szŭn, *s.* wyziew, parowanie, para.
TO EXHALE, ĕgz-hâl', *v. a.* wyziewać.
EXHALEMENT, ĕgz-hâl'-mĕnt, *s.* wyziew, para.
TO EXHAUST, ĕgz-hâust', *v. a.* wyczerpać, wycieńczyć siły.
EXHAUSTION, ĕgz-hâus'-czŭn, *s.* wyczerpanie, wysuszenie, wycieńczenie.
EXHAUSTLESS, ĕgz-hâust'-lĕs, *adj.* niewyczerpany.
TO EXHIBIT, ĕgz-hĭb'ĭt, *v. a.* okazać, pokazać, wystawić na widok.
EXHIBITER, egz-hĭb'-ĭt-ŭr, *s.* okaziciel.
EXHIBITION, ĕgz-hĭb-ĭsz'-ŭn, *s.* okazanie, pokazanie, wystawa.
TO EXHILARATE, ĕgz-hĭl'-â-rât, *v. a.* rozweselić.
EXHILARATION, ĕgz-hĭl-â-râ'-szŭn, *s.* rozweselenie.
TO EXHORT, ĕgz-hôrt', *v. a.* upominać, napominać.
EXHORTATION, ĕgz-hôr-tâ'-szŭn, *s.* upomnienie, napomnienie, napominanie.
EXHORTATIVE, ĕgz-hôr'-tâ-tĭw, *adj.* upominalny, *or* EXHORTATORY, ĕgz-hôr'tâ tŭr-ê, *adj.* upominalny.
EXHORTER, ĕgz-hôr'-tŭr, *s.* upominacz.
EXIGENCE (—CY) ĕk'-sê-dżĕns, *s.* nagła potrzeba, konieczność.
EXIGUITY, ĕkż-ê-gû'-ê-tê, *s.* małość, drobność, szczupłość.
EXIGUOUS, ĕgz-ĭg'-ù-ŭs, *adj.* drobniuchny, maluczki, szczuplutki.
EXILE, ĕg'-zĭl, ĕks'-ĭl, *s.* wygnanie, banicya; 2) wygnaniec, banit.
TO EXILE, ĕg'-zĭl, ĕg-zĭl', *v. a.* (*from.*), wygnać z kraju.
EXILE, ĕg-zĭl', *adj.* cieniuchny, drobniuchny, drobiazgowy.
EXILEMENT, ĕg-zĭl'-mĕnt, *s.* wygnanie.
TO EXIST, ĕg zĭst', *v. a.* być, istnieć, mieć życie, istnienie, trwać.
EXISTENCE (—CY), ĕg-zĭs'-tĕns, *s.* byt, istnienie, trwanie.
EXISTENT (—TING), ĕg-zĭs'-tĕnt, *adj.* będący, istniejący.
EXIT, ĕks'-ĭt, *s.* (w sztukach teatralnych), odchodzi; odejście, ustąpienie. *To make one's* —, odstąpić, odejść; *fig.* zejść z tego świata.
EXODUS, ĕks'-ô-dŭs, *or* EXODY, ĕks'-ô-dê, *s.* Exodus, druga księga mojżeszowa.
TO EXONERATE, ĕgz-ôn'-ĕr-ât, *v.a.* zdjąć ciężar, ulżyć.
EXONERATION, ĕgz-ôn ĕr-â'-szŭn, *s.* zdjęcie ciężaru, ulżenie.
EXORABLE, ĕks'-ô-râ-bl, *adj.* dający się ubłagać.
EXORBITANCE (—CY), ĕgz-ôr'-bê-tâns, *s.* ogrom, zbytek; zbyteczne żądanie; zdrożność, przekroczenie.
EXORBITANT, ĕgz-ôr'-bê-tânt, *adj.* ogromny, zbyteczny, niezmierny; —LY, *adv.* nad miarę, niezmiernie, nazbyt.
TO EXORCISE, ĕks'-ôr-sĭz, *v.a.* exorcyzmować, zaklinać czarta; wypędzać złych duchów.
EXORCISER, ĕks'-ôr-sĭ-zŭr, *or* EXORCIST, ĕks'-ôr-sĭst, *s.* exorcysta.
EXORCISM, ĕks'-ôr-sĭzm, *s.* exorcyza, wypędzanie duchów z opętanego.
EXORDIUM, ĕgz-ôr'-dê-ŭm, *s.* wstęp do mowy, przemówienie.
EXOSSEOUS, ĕgz-ôsz'-szê-ŭs, *adj.* bezkostny.
EXOSTOSIS, ĕks-ôs-tô'-sĭs, *s.* (*chir.*) narośl na kości, martwa kostka.
EXOTIC (—AL), ĕgz-ôt'-ĭk, *adj.* zagraniczny, cudzoziemski.
TO EXPAND, ĕk-spând', *v. a.* rozciągnąć, roztoczyć, rozpostrzeć.
EXPANSE, ĕk-spans', *s.* obszar, przestrzeń, rozłog. — *of heaven*, sklepienie niebieskie, firmament.
EXPANSIBILITY, ĕk-spân-sê-bĭl'-ê-tê, *s.* rozciągłość, własność rozciągania się.
EXPANSIBLE, ĕk-spân'-sê-bl, *or* EXPANSIVE, ĕks-pân'-sĭw, *adj.* dający się rozciągnąć.
EXPANSION, ĕks-pân'-szŭn, *s.* rosciągłość, rozległość, obszerność.
TO EXPATIATE, ĕk-spâ'-szê-ât, *v.n.* (*on, upon*) rozciągać się, rozwodzić się, rozwlekle opowiadać.
TO EXPECT, ĕk-spĕkt', *v. a.* czekać, oczekiwać, spodziewać się. *I have expected you these two hours*, czekałem na ciebie przez dwie godziny. *I expected you would write to me*, spodziewałem sie że do mnie napiszesz.
EXPECTANCE (—CY), ĕk-spĕk'-tâns, *s. zob.* EXPECTATION.
EXPECTANT, ĕk-spĕk'-tânt, 1) *adj.* czekający, oczekujący; 2) *s.* kandydat do posady.
EXPECTATION, ĕk-spĕk-tâ'-szŭn, *s.* oczekiwanie, spodziewanie się, wyglądanie czego, nadzieja.
EXPECTER, ĕk-spĕk'-tŭr, *s.* czekający, oczekujący.
TO EXPECTORATE, ĕks-pĕk'-tô-rât, *v.a.* (*med.*) wyrzucić z piersi, wypluć, wykrztusić.
EXPECTORATION, ĕks-pĕk-tô-râ'-szŭn, *s.* (*med.*) wyrzucenie z piersi, wyplucie, wykrztuszenie.
EXPECTORATIVE, ĕks-pĕk'-tô-râ-tĭw, *adj.* sprawujący wypróżnienie piersiowe.
EXPEDIENCE (—CY), ĕks-pê'-dê-ĕns, *s.* przyzwoitość, stosowność, dogodność, użyteczność, użytek; (*Shaksp.*), wykonanie, przedsięwzięcie, pośpiech.
EXPEDIENT, ĕks-pê'-dê-ĕnt, 1) *adj.* przyzwoity, stosowny, dogodny, użyteczny; (*Shaksp.*), skory, prędki, pospieszny; 2) *s.* sposób, fortel, środek, wybieg; (*Shaksp.*), awantura, przygoda.
TO EXPEDITE, ĕks'-pê-dĭt, *v.a.* przyspieszyć, ułatwić; prędko uwinąć się z czém; wysłać, wyprawić; wyexpedyować interes.
EXPEDITE, *adj.* spory, skory, lekki; zręczny, wprawny; —LY, *adv.* sporo, skoro, szybko.
EXPEDITION, ĕks-pê-dê'-szŭn, *s.* pośpiech, szybkość; wyprawa.
EXPEDITIOUS, ĕks-pê-dĭsz'-ŭs, *adj.* skory, pospieszny, szybki.
TO EXPEL, ĕks-pĕl', *v.a.* (*from.*) wygnać, wyrugować, wypędzić.
EXPELLER, ĕks-pĕl'-lŭr, *s.* wyganiający, wypędzający.
TO EXPEND, ĕks-pĕnd', *v. a.* wydać wyłożyć, wydatkować.
EXPENSE (—CE), ĕks-pĕns', *s.* wydatek, koszta, nakład. *At the* — *of*, kosztem czego. *At a small* —, za ladaco, tanio; —LESS, *adv.* bez kosztów; —FUL, *adj.* kosztowny, drogi.
EXPENSIVE, ĕks-pĕn'-sĭw, *adj.* kosztowny, drogi; —LY, *adv.* kosztownie, drogo; —NESS, *s.* kosztowność, drogość.
EXPERIENCE, ĕks-pê'-rê-ĕns, *s.* doświadczenie.
TO EXPERIENCE, *v. a.* doświadczać, doświadczyć, zażyć, doznać. *Experienced in*, doświadczony, biegły.
EXPERIMENT, ĕks-pĕr'-ê mĕnt, *s.* doświadczenie, próba.
EXPERIMENTAL, ĕks-pĕr-ê-mĕn'-tâl, *adj.* doświadczalny, oparty na doświadczeniu, znany z doświadczenia; —LY, *adv.* drogą doświadczenia.
EXPERIMENTER, ĕks-pĕr'-ê-mĕn-tŭr, *s.* robiący doświadczenia.
EXPERT, ĕks-pĕrt', *adj.* (*at, in*) biegły; —LY, *adv.* biegle; —NESS, *s.* biegłość.
EXPIABLE, ĕks'-pê-â-bl, *adj.* dający się odpokutować.
TO EXPIATE, ĕks'-pê-ât, *v. a.* odpokutować.
EXPIATION, ĕks-pê-â'-szŭn; odpokutowanie.
EXPIATORY, ĕks'-pê-â-tŭr-ê, *adj.* służący do zmazania winy.
EXPIRATION, ĕks-pê-râ'-szŭn, *s.* wypchnięcie wciągnionego powietrza; wyzionienie ducha, śmierć; upłynienie terminu.
TO EXPIRE, ĕks-plr', *v.* 1) *a.* zionąć, wyziewać; 2) *n.* wyzionąć ducha, skonać; skończyć się, wyjść, upłynąć.
TO EXPLAIN, ĕks-plân', *v. a.* wykładać, wyjaśnić, objaśnić, wytłumaczyć. *To — away*, usunąć wszelką wątpliwość (podejrzenie), przez wytłumaczenie.
EXPLAINABLE, ĕks-plân'-â-bl, *adj.* dający się wyjaśnić, wytłumaczyć.
EXPLAINER, ĕks-plân'-ŭr, *s.* wykładacz, wyjaśniacz.
EXPLANATION, ĕks-plâ-nâ'-szŭn, *s.* wyjaśnienie, wytłumaczenie. *To come to an* —, porozumieć się.
EXPLANATORY, ĕks-plân'-â-tŭr-ê, *adj.* służący do objaśnienia, zawierający objaśnienie.
EXPLETIVE, ĕks'-plê-tĭw, *adj.* wypełniający miejsce, dodatkowy.
EXPLICABLE, ĕks'-plê-kâ-bl, *adj.* dający się wytłomaczyć.
TO EXPLICATE, ĕks'-plê-kât, rozwinąć, wytłumaczyć.

EXPLICATION, ĕks-plĕ-kā'-szŭn, *s.* rozwinięcie; wytłumaczenie.
EXPLICATIVE, ĕks-plĕ'-kā-tĭw. *adj.* tłumaczący, objaśniający.
EXPLICATOR, ĕks-plĕ-kā'-tŭr, *s.* wykładacz, objaśniacz.
EXPLICIT, ĕks-plĕ'-sĭt, *adj.* jasny, wyraźny; —LY, *adv.* wyraźnie.
TO EXPLODE, ĕks-plōd', *v. a.* wyśmiać, wygwizdać; wysadzić.
EXPLODER, ĕks-plō'-dŭr, *s.* wyśmiewający, wygwizdający.
EXPLOIT, ĕks-plōĭt', *s.* czyn rycerski, świetne dzieło.
TO EXPLORATE, ĕks-plō'-rāt, *v. a. zob.* TO EXPLORE.
EXPLORATION, ĕks-plō-rā'-szŭn, *s.* zwiedzanie w celu odkrycia, śledzenie, dociekanie.
EXPLORATOR, ĕks-plō-rā'-tŭr, śledziciel, dostrzegacz, badacz.
EXPLORATORY, ĕks-plōr'-ā-tŭr-ē, *adj.* śledzący, dociekający.
TO EXPLORE, ĕks-plōr', *v. a.* śledzić, dociekać, badać.
EXPLOREMENT, ĕks-plōr'-mĕnt, *s.* śledzenie, badanie.
EXPLOSION, ĕks-plō'-żŭn, *s.* wybuch, wybuchnienie, huk, wystrzał.
EXPLOSIVE, ĕks-plō'-sĭw, *adj.* wybuchający, pękający z łoskotem.
EXPONENT, ĕks-pō'-nĕnt, *s.* (*alg. aryt.*) wykładnik.
TO EXPORT, ĕks-pōrt', *v. a.* wywozić, wyprowadzać towary.
EXPORT, ĕks'-pōrt, *or* EXPORTATION, ĕks-pūr-tā'-szŭn, *s.* wywoz towarów. *Exports, pl.* towary wyprowadzone.
TO EXPOSE, ĕks-pōz', *v. a.* wystawić, przedstawić, wystawić na widok; narazić, wystawić na niebezpieczeństwo; wystawić na pośmiewisko, zawstydzić. *To — one's life*, narazić swe życie na niebezpieczeństwo. *To — a child*, podrzucić dziecko, opuścić.
EXPOSITION, ĕks-pō-zĭsz'-ŭn, *s.* wystawienie (na słońce lub powietrze; wykład, objaśnienie.
EXPOSITOR, ĕks-pōz'-ē-tŭr, *s.* wykładacz, objaśniacz (Pisma Śgo.).
TO EXPOSTULATE, ĕks-pōs'-czŭ-lāt, *v. n.* przekładać (przed oczy), przedstawiać, wymawiać co komu, skarżyć się, narzekać. — *with—upon*, na co, przed kim.
EXPOSTULATION, ĕks-pōs-czŭ-lā'-szŭn, *s.* przekładanie, przedstawienie, skarga, wyrzuty, narzekanie.
EXPOSTULATORY, ĕks-pōs'-czŭ-lā-tŭr-ē, *adj.* zawierający skargę, wymówkę, narzekanie.
EXPOSURE, ĕks-pō'-zŭr, *s.* wystawienie; narażenie na niebezpieczeństwo; położenie (na wschód, północ, i t.d.).
TO EXPOUND, ĕks-pŏŭnd', *v. a.* wykładać. objaśniać, tłumaczyć.
EXPOUNDER, ĕks-pŏŭn'-dŭr, *s.* wykładacz, objaśniacz.
TO EXPRESS, ĕks-prĕs', *v. a.* wytłoczyć, wycisnąć (sok i t.d.) *fig.* wyrazić, wyrażać, wynurzyć.
EXPRESS, 1) *adj.* wyraźny; 2) *s.* umyślny posłaniec.
EXPRESSIBLE, ĕks-prĕs'-sē-bl, *adj.* dający się wyrazić.
EXPRESSION, ĕks-prĕsz'-ŭn, *s.* wytłoczenie, wyciśnienie; *fig.* wyrażenie, wynurzenie.
EXPRESSIVE, ĕks-prĕs'-sĭw, *adj.* wyrazisty, dokładnie wyrażający. —LY, *adv.* wyraziście. —NESS, *s.* wyrazistość.
EXPRESSLY, ĕks-prĕs'-lē, *adv.* wyraźnie, jasno.
TO EXPUGN, ĕks-pūn', *v. a.* zdobyć (szturmem).
EXPUGNATION, ĕks-pūg-nā'-szŭn, *s.* zdobycie (szturmem).
TO EXPULSE, ĕks-pŭls', *v. a.* wygnać, wypędzić.
EXPULSION, ĕks-pŭl'-szŭn, *s.* wygnanie, wypędzenie.
EXPULSIVE, ĕks-pŭl'-sĭw, *adj.* (*med.*) wypierający, wypędzający.
TO EXPUNGE, ĕks-pŭndż', *v. a.* wykreślić, wymazać; wygluzować; *fig.* znieść, zniweczyć.
EXQUISITE, ĕks'-kuē-zĭt, *adj.* wyborny, przewyborny, wyśmienity. —LY, *adv.* wybornie, wyśmienicie. —NESS, *s.* wyborność, wyśmienitość.
EXSICCANT, ĕk-sĭk'-kānt, *or* EXSICCATIVE, *adj.* wysuszający.
TO EXSICCATE, ĕk-sĭk'-kāt, *v. a.* wysuszyć, osuszyć.
EXSICCATION, ĕk-sĭk-kā'-szŭn, *s.* wysuszenie, osuszenie.
EXSUCTION, ĕk-sŭk'-szŭn, *s.* wyssanie.
EXSUDATION, ĕk-sū-dā'-szŭn, *s. zob.* EXUDATION.
EXSUFFLICATE, ĕk-sŭf'-lē-kāt, *adj.* (*Shaksp. Oth.*) obmierzły, obrzydliwy, wzgardy godny.
EXTANCY, ĕk'-stān-sē, *s.* wydatność, sterczaca część.
EXTANT, ĕk'-stānt, *adj.* istniejący, będący.
EXTACY, *s.* EXTATICAL, *adj. zob.* ECST...
EXTEMPORAL, ĕks-tĕm'-pō-rāl, *adj.*—LY, *adv.* bez przygotowania, z kopyta, wręcz.
EXTEMPORANEOUS, ĕks-tĕm-pō-rā'-nē-ŭs, *or* EXTEMPORARY, ĕks-tĕm'-pō-rār-ē, *adj. zob.* EXTEMPORAL.
EXTEMPORE, ĕks-tĕm'-pō-rē, *adv.* bez przygotowania, z kopyta.
EXTEMPORINESS, ĕks-tĕm'-pō-rē-nĕs, *s.* łatwość mówienia bez przygotowania.
TO EXTEMPORIZE, ĕks-tĕm'-pō-rīz, *v. a.* improwizować, mówić wręcz, bez przygotowania.
TO EXTEND, ĕks-tĕnd', *v.* 1) *a.* rozciągnąć, rozszerzyć, rozprzestrzenić, rozpościerać; 2) *n.* rozciągać się, rozprzestrzeniać się.
EXTENDIBLE, ĕks-tĕn'-dē-bl, *adj.* dający się rozciągnąć, rozszerzyć.
EXTENSIBILITY, ĕks-tĕn'-sē-bĭl'-ē-tē, *or* EXTENSIBLENESS, ĕks-tĕn'-sē-bl-nĕs, *s.* rozszerzalność.
EXTENSIBLE, ĕks-tĕn'-sē-bl, *adj. zob.* EXTINDIBLE.
EXTENSION, ĕks-tĕn'-szŭn, *s.* rozciąganie; rozciągłość, rozległość, przestrzeń.
EXTENSIVE, ĕks-tĕn'-sĭw, *adj.* rozległy, obszerny, rozciągły.—LY, *adv.* obszernie, rozciągle. —NESS, *s.* rozciągłość.
EXTENSOR, ĕks-tĕn'-sŏr, *s.* (*anat.*) muszkuł służący do rozciągania członków.
EXTENT, ĕks-tĕnt', *s.* rozciągłość, rozległość, przestrzeń.
TO EXTENUATE, ĕks-tĕn'-ū-āt, *v. a.* wycieńczyć, wychudzić; *fig.* zmniejszać, łagodzić, złagodzić.
EXTENUATION, ĕks-tĕn-ū-ā'-szŭn, *s.* wycieńczenie, wychudzenie; *fig.* zmniejszenie, złagodzenie.
EXTERIOR, ĕks-tē'-rē-ŭr, *adj.* zewnętrzny.—LY, *adv.* zewnętrznie.
TO EXTERMINATE, ĕks tĕr'-mē-nāt, *or* EXTERMINE, ĕks-tĕr'-mĭn, *v. a.* wytępić, wyplenić, zagładzić.
EXTERMINATION, ĕks-tĕr-mē-nā'-szŭn, *s.* wytępienie, wyplenienie, zagłada.
EXTERMINATOR, ĕks-tĕr'-mē-nā-tŭr, *s.* wytępiciel, wygubiciel.
EXTERMINATORY, ĕks-tĕr'-mē-nā-tŭr-ē, *adj.* wytępczy, niszczący.
EXTERN, ĕks-tĕrn', *or* EXTERNAL, *adj.* zewnętrzny.—ALLY, *adv.* zewnętrznie.
EXTINCT, ĕk-stĭngkt', *adj.* zgasły, wygasły.
EXTINCTION, ĕk-stĭngk'-szŭn, *s.* zgaszenie, ugaszenie; zgaśnienie, ugaśnienie; *fig.* wygaśnienie, wymarcie.
TO EXTINGUISH, ĕk-stĭng'-gŭisz, *v. a.* gasić, zagasić, ugasić.
EXTINGUISHABLE, ĕk-stĭng'-gŭisz-ā-bl, *adj.* dający się ugasić.
EXTINGUISHER, ĕk-stĭng'-gŭisz-ŭr, *s.* gasidło.
EXTINGUISHMENT, ĕks-tĭng'-gŭisz-mĕnt, *s.* zgaszenie, ugaszenie.
TO EXTIRPATE, ĕk-stĕr'-pāt, *v. a.* wykorzenić, wyplenić, wygubić, wytępić.
EXTIRPATION, ĕk-stĕr'-pā'-szŭn, *s.* wykorzenienie, wyplenienie, wytępienie.
EXTIRPATOR, ĕk-stĕr'-pā-tŭr, *s.* wytępiciel.
TO EXTOL, ĕk-stōl', wychwalać, wynosić pod niebiosa, wywyższać.
EXTOLLER, ĕks-tōl'-lŭr, *s.* chwalca, wychwalacz.
EXTORSIVE, ĕks-tŏr'-sĭw, *adj.* wydzierczy; wydarty. —LY, *adv.* zdzierczo.
TO EXTORT, ĕks-tŏrt', *v. a.* i *n.* (*from.*), wydrzeć, zedrzeć, zdzierać.
EXTORTER, ĕks-tŏr'-tŭr, *or* EXTORTIONER, ĕks-tŏr'-szŭn-ŭr, *s.* zdzierca, drapieżca, odrzyskóra.
EXTORTION, ĕks-tŏr'-szŭn, *s.* zdzierstwo.
TO EXTRACT, ĕks-trākt', *v. a.* (*from.*), wyciągnąć, wydobyć, wyjąć, zrobić wyciąg.
EXTRACT, ĕks'-trākt, *s.* extrakt, płyn wydobyty z czego; wyciąg, wyjątek, wyimek.
EXTRACTION, ĕks-trāk'szŭn, *s.* wyciągnienie, wydobycie; *fig.* pochodzenie, ród, urodzenie.

EXTRANEOUS, ĕks-trā'nē-ŭs, *adj.* obcy, zagraniczny.

EXTRAORDINARILY, ĕks-trôr'-dē-nâr-ē-lē, *adv.* nadzwyczajnie, niezwykle. bardzo.

EXTRAORDINARINESS, ĕks-trôr'-dē-nâr-nĕs, *s.* nadzwyczajność, dziwaczność.

EXTRAORDINARY, ĕks-trôr'-dē-nâr-ē, *adj.* nadzwyczajny, niezwykły.

EXTRAVAGANCE (—CY) ĕks-trâv'-ā-gâns, *s.* niedorzeczność, głupstwo, brednie; dziwaczność, szaleństwo.

EXTRAVAGANT, ĕks-trâv'-ā-gânt, *adj.* niedorzeczny, szalony, dziwaczny —LY, *adv.* niedorzecznie, dziwacznie.

EXTRAVAGANTS, *s. pl.* wyroki papieża Jana XXII i jego następców, niewcielone do *Corpus Juris Gratiani.*

TO EXTRAVAGATE, ĕks-trâv'-ā-gât, *v. n.* gadać od rzeczy, pleść, bredzić.

EXTREME, ĕks-trēm', 1) *adj.* najodleglejszy, najdalszy, posunięty do najwyższego stopnia, ostatni, ostateczny; 2) *s.* ostateczność.

EXTREMELY, ĕks-trēm'-lē, *adv.* nadzwyczajnie, bardzo, niezmiernie.

EXTREMITY, ĕks-trĕm'-ē-tē, *s.* koniec, kończyna, kraniec; ostatnia chwila życia, konanie, zgon; ostateczność; ostatnia nędza, niedola. *To be reduced to extremities*, być przywiedzionym do ostateczności.

TO EXTRICATE. ĕks'-trē-kât, *v. a.* odwikłać, wywikłać, odplątać, rozplątać, rozwikłać.

EXTRICATION, ĕks-trē-kâ'-szŭn, *s.* wywikłanie, rozplątanie, odwikłanie, rozwikłanie.

EXTRINSICAL (—SIC), ĕks-trĭn'-sē-kăl, *adj.* zewnętrzny. —LY, *adv.* zewnętrznie.

TO EXTRUDE, ĕks-trôôd', *v. a.* wypchnąć, wytknąć.

EXTRUSION, ĕks-trôô'-żŭn, *s.* wypchnięcie, wyparcie, wyrugowanie.

EXUBERANCE (—CY), ĕgz-ū'-bē-râns, *s.* bujność, wybujałość, obfitość.

EXUBERANT, ĕgz-ū'-bē-rânt, *adj.* bujny, wybujały, obfity. —LY, *adv.* obficie.

TO EXUBERATE, ĕgz-ū'-bē-rât, *v. n.* opływać, obfitować.

EXUDATION, ĕk-sū-dâ'-szŭn, *s.* wypocenie się, sączenie się potu.

TO EXUDATE, ĕk sū'-dât, *or* TO EXUDE, ĕk-sūd', *v. n.* pocić się, sączyć się.

TO EXULCERATE, ĕkz-ŭl'-sē-rât, P. *a.* rozranić, rozjątrzyć.

EXULCERATION, ĕgz-ŭl-sē-rā'-szŭn, *s.* rozranienie, rozjątrzenie.

EXULCERATORY, ĕgz-ŭl'-sē-rā-tŭr-ē, *adj.* służący do rozranienia.

TO EXULT, ĕgz-ŭlt, *v. n.* (*in*, *at*), cieszyć się, weselić się.

EXULTANCE (—CY), ĕgz-ŭl'-tâns, *or* EXULTATION, ĕgs-ŭl-tā'-szŭn, *s.* radość, wesele.

EYAS, ī'-âs, *s.* sokolę.

EYE, ī, *s.* oko. *A cast of the* —, rzut oka. *To have an* —*for beauty*, znać się na piękności. *To have an* — *upon*, mieć na co oko, pilnować, strzedz. *With an* — *to*, końcem, w celu. *To look with an evil* —, złém okiem poglądać. — *ball*, źrenica. — *bright*, (roślina), świetlik. — *brows*, brwi. — *drop*, łza. — *flap*, klapa skórzana na oczy konia. — *glance*, rzut oka, wzrok. — *glasses*, okulary. — *hole*, dziura na oko. — *lash*, rzęsa. — *lid*, powieka. — *less*, bezoki. — *salve*, maść na oczy (collyrium). — *servant*, sługa pracujący tylko pod okiem. — *shot*, dosięgłość wzroku. *To be out of* — *shot*, być po za granicą czyjego wzroku. — *sight*, widok, wzrok. *If my* — *sight fails me not*, jeżeli mnie mój wzrok nie myli. — *sore*, ból oczu; (*fig.* sól w oku). — *string*, nerw oczny. — *tube*, luneta, teleskop. — *wink*, skinienie oka. — *witness*, świadek naoczny.

TO EYE, *v. a.* patrzeć, poglądać.

EYED, ī'-d, *adj. Black* —, czarnooki. *Blear* —, kaprawy. *Pink* —, z malutkiemi oczkami.

EYELET, ī'-lĕt, *s.* oczko, dziurka.

EYRE, âr, *s.* sąd przenoszący się z miejsca na miejsce.

EYRY, â'-rē, *s.* gniazdo drapieżnego ptaka.

F

FABACEOUS, fâ-bā'-szē-ŭs, *adj.* bobiasty, bobowaty.

FABLE, fā'-bl, *s.* bajka.

TO FABLE, *v. a* i *n.* bajać, pleść bajki.

FABRIC, fāb'-rĭk, fā'-brĭk, *s.* budowa, gmach.

TO FABRICATE, fāb'-rē-kât, *v. a*, budować; *fig.* fabrykować, fałszować.

FABRICATION, fāb-rē-kā'-szŭn, *s.* budowanie; *fig.* fabrykowanie, fałszowanie.

FABULIST, fāb'-ū-lĭst, *s.* bajkopis.

FABULOSITY, fāb-ū-lŏs'-ē-tē, *s.* bajeczność.

FABULOUS, fāb'-ū-lŭs, *adj.* bajeczny. —LY, *adv.* bajecznie.

FACE, fās, *s.* twarz, oblicze; powierzchnia, płaszczyzna; postać, stan (rzeczy, sprawy, interesów); śmiałość, zuchwałość. — *to* —, twarz w twarz, w obec, naocznie z kim. *To one's* —, w czyje oczy. *In the* — *of the public*, w obliczu publiczności. *In* — *of the enemy*, w oczach nieprzyjaciela, pod ogniem nieprzyjacielskim. *To fly in one's* —, rzucić się obces na kogo. *He dares not show his* —, nie śmie oczu między ludzi pokazać. *I will never see your* — *more*, niepokazuj mi się więcéj na oczy. *how can you have the* —, jak możesz być tak bezczelnym? *To set (put) a good* — *on a bad game*, nadrabiać miną. *To make faces*, zżymać się, wykrzywiać twarz. *wry faces*, grymasy. *To carry two faces under one hood*, na obu ramionach, płaszcz nosić. *Right about* —*!* na prawo zwrot! —*painter*, portrecista. —*painting*, malowanie portretów.

TO FACE, *v. a.* i *n.* patrzyć w oczy, wpatrywać się; stać na przeciwko; obrócić, obrócić się; stawić się zuchwale. *To* — *about*, obrócić się, zwrócić się, odwrócić się; obszyć do koła, ugarnirować. *To* — *a pair of sleeves*, dać wyłogi (obszlagi), do rękawków. *To* — *a card*, przewrócić kartę. *To* — *the enemy*, stawić czoło nieprzyjacielowi. *The window faces the street*, okno wychodzi na ulicę. *To* — *one out (down)*, utrzymywać co bezczelnie w żywe oczy. *To* — *out a lie*, utrzymywać kłamstwo bezczelnie, łgać bezczelnie.

FACED, fās'd, *adj. Bold* — (*brazed* —), bezczelny. *Plump* —, pucołowaty. *Ugly* —, brzydki, szpetny.

FACELESS, fās'-lĕs, *adj.* beztwarzy; *fig.* bezczelny.

FACETIOUS, fā-sē'-szŭs, *adj.* żartobliwy, ucieszny, krotofilny. — LY, *adv.* żartobliwie. —NESS, *s.* żartobliwość.

FACILE, fās'-sĭl, *adj.* łatwy.

TO FACILITATE, fā-sĭl'-ē-tât, *v. a.* ułatwić.

FACILITY, fā-sĭl'-ē-tē, *s.* łatwość, snadność.

FACING, fā'-sĭng, *s.* wyłoga, obszlegi.

FACINOROUS, fā-sĭn'-ō-rŭs, *adj.* zdrożny, występny.

FACT, fākt, *s.* fakt, czyn; rzeczywistość. *In* —, wrzeczy saméj, istotnie.

FACTION, fāk'-szŭn, *s.* fakcya, stronnictwo.

FACTIONARY, fāk'-szŭn-ār-ē, *adj.* należący do jakiéj fakcyi.

FACTIOUS, *adj.* fāk'-szŭs, *adj.* buntowniczy. —LY, *adv.* buntownie. —NESS, duch buntowniczy.

FACTITIOUS, fāk-tĭsz'-ŭs, *adj.* sztuczny, udany, dorobiony.

FACTOR, fāk'-tŭr, *s.* ajent handlowy; komisarz, ekonom.

FACTORY, fāk'-tŭr-ē, *s.* faktorya, dom handlowy (w Indyach, Chinach, etc.).

FACTOTUM, fāk-tō'-tŭm, *s.* totumfacki.

FACULTY, fāk'-ŭl-tē, *s.* zdolność, sposobność; władza umysłowa; wolność, przywiléj, władza; fakultet w uniwersytecie.

TO FADDLE, fād'-dl, *v. a.* cackać, pieścić, karesować.

FADDLE, *zob.* FIDDLE-FADDLE.

TO FADE, fād, *v. n.* więdnąć, płowieć. *To* — *away*, zwiędnąć. *Her beauty fades away*, jéj piękność więdnieje. *A faded flower*, zwiędły kwiat, *A faded colour*, wypłowiały kólor.

FADELESS, fâd'-lĕs, *adj.* niezwiędły.

TO FADGE, fâdż, *v. n.* (*vulg.*), zgadzać się, stosować się, przystawać, żyć zgodnie. *He cannot — with his wife*, nie może się zgodzić ze swoją żoną.

FAECES, fê'-sĕz, *s. pl.* fusy, osad; łajna.

TO FAG, fâg, *v. 1) n.* znużyć się, zmęczyć się; 2) *a.* (*vulg.*), wyłomotać kogo, wygarbować, wywałkować skórę.

FAG, *s.* popychadło, student nad którym starsi przewodzą. — *end*, krajka u sukna; pośledniejsza część czegokolwiek.

FAGOT, fâg'-ût, *s.* wiązka (chróstu, drzewa). *To smell of the —*, trącić kacerstwem.

TO FAGOT, *v. a.* związać chróst w wiązkę. *To — one*, (*vulg.*), związać komu ręce i nogi.

TO FAIL, fâl, *v. n.* i *a.* braknąć, zabraknąć, niestawać; błądzić, chybić, uchybić; omieszkać; słabnąć, upadać, ustawać; skończyć się, wygasnąć; zbankrutować. *To — of one's word*, niedotrzymać słowa. *To — in one's duty*, uchybić swéj powinności. *To — one's hopes*, być zawiedzionym w swych nadziejach. *To — through ignorance*, błądzić przez niewiadomość. *My heart fails me*, nie staje mi serca. *My strength fails me*, nie staje mi sił.

FAIL, *s.* brak, niedostatek; chyb. *Without —*, niechybnie; niepochybnie.

FAILING, fâ'-lĭng, *s.* wada, przywara, ułomność.

FAILURE, fâl'-yûr, *s.* błąd, usterk; zawod, uchybienie, niedopełnienie; niepomyślność; bankructwo, zbankrutowanie. *Upon — of wich*, wrazie niedopełnienia czego.

FAIN, fân, 1) *adj.* zmuszony, znaglony. *He has ill neighbours that is — to praise himself*, *prov.* biada temu kto musi sam siebie chwalić; rad, chętny; 2) *adv.* rad, chętnie. *I would — travel*, chciałbym chętnie wojażować.

TO FAINT, fânt, *v. n.* mdleć, omdlewać. *To — away*, zemdleć.

FAINT, *adj.* mdły, bezsilny, słaby, wątły. — *hearted*, słabego serca, trwożliwy, bojaźliwy. — *heartedly*, bojaźliwie. — *heartedness*, trwożliwość, bojaźliwość.

FAINTING, fânt'-ĭng, *part. s.* i *adj.* mdlenie, omdlewanie; omdlewający. — *fit*, mdłość, zemdlenie,

FAINTISHNESS, fânt'-ĭsz-nĕs, *s.* słabość, osłabienie.

FAINTLING, fânt'-lĭng, 1) *adj.* bojaźliwy, lękliwy, tchórzliwy; 2) *s.* tchórz.

FAINTLY, fânt'-lê, *adv.* mdło, słabo, bezsilnie.

FAINTNESS, fânt'-nĕs, *s.* mdłość. niemoc, słabość, bezsilność, wątłość.

FAINTY, fânt, słaby, *adj.* (w zachodniéj Anglii) *zob.* FAINT.

FAIR, fâr, *adj.* piękny, nadobny, śliczny; jasnowłosy, błądyn; jasny, pogodny; *fig.* sprzyjający, pomyślny; szczery, otwarty, zacny, prawy, słuszny, godziwy, uczciwy, rzetelny; dobry, słodki, łagodny. — *dealing*, uczciwe postępowanie, rzetelność. — *faced*, piękny na twarzy, przystojny. — *hair*, jasne włosy. — *spoken*, słodkomowny, pochlebny. — *weather*, piękna pogoda. — *wind*, pomyślny wiatr. — *words*, słodkie słowa. *To give one a — warning*, ostrzedz kogo przed czasem. *To play — play*, nieszachrować w grze. *To use — means*, łagodnie z kim postępować. *A — face is half a portion*, *prov.* piękność stoi za połowę posagu.

FAIR, *adv. To write a thing —*, przepisać co na czysto. *To keep — with one*, mieć wzgląd na kogo, szanować go, skarbić jego łaskę. *To play —*, nieszachrować w grze. *To stand — for*, mieć nadzieję osiągnienia, dostąpienia czego. *To bid —*, *zob.* TO BID. — *and softly goes far*, *prov.* powoli daléj zajdziesz.

FAIR, *s.* prawość, uczciwość, rzetelność; 2) piękność (piękna kobieta); 3) jarmark. *To come a day after the —*, *prov.* przyjść po czasie.

FAIRLY, fâr'-lê, *adv.* pięknie, nadobnie, ślicznie; szczerze, otwarcie, słusznie, godziwie, rzetelnie; słodko, łagodnie; całkiem, zupełnie.

FAIRNESS, fâr-nĕs, *s.* piękność, nadobność; prawość, szczerość, otwartość, uczciwość, zacność, rzetelność.

FAIRY, fâ'-rê, *s.* czarnoksiężnica, czarownica. — *land*, urojona kraina duchów.

FAITH, fâth, *s.* wiara, religia; wierność. — *or upon my —*, dalibóg że.. *To have* (*put*) *in...*, wierzyć czemu, ufać w co. *He has no — in miracles*, nie wierzy w cuda.

FAITHFUL, fâth'-fûl, *adj.* wierny; —LY, *adv.* wiernie; —NESS, *s.* wierność.

FAITHLESS, fâth'-lĕs, *adj.* niewierny, wiarołomny; —NESS, *s.* niewierność; wiarołomstwo.

FALCATED, fâl'-kâ-têd, *adj.* zakrzywiony nakształt kosy.

FALCHION, fâl'-szûn, *s.* pałasz, szabla.

FALCON, fâl'-kn, fâu'-kn, sokół (ułożony do polowania).

FALCONER, fâu'-kn-ûr, *s.* sokolnik.

FALCONET, fâl'-kô-nĕt, *s.* mała armatka.

FALCONRY, fâu'-kn-rê, *s.* sokolnictwo.

TO FALL, fâll, *v. ir. n.* paść, upaść; opaść, opadać, runąć, zwalić się; wpaść w co (w nieszczęscie, chorobę); spaść, przypadać na kogo; zacząć, wziąść się do czego; przypadać, zdarzać się, wypaść. *To — away*, odpaść; spadać z ciała, chudnąć. *To — away from one's religion*, odszczepić się od swéj religii. *To — back*, odstąpić, cofnąć się, nie dotrzymać słowa. *To — a crying*, zacząć płakać. *To — a doing of something*, zacząć co robić, jąć się czego. *To — a fighting*, zacząć się bić. *To — down*, spaść. *To — down a river*, spuścić się rzeką. *To — foul upon one*, rzucić się obces na kogo. *To — from*, odpaść, odstąpić. *To — in*, wpaść, zapaść (o policzkach). *To — in with the enemy*, zetrzeć się z nieprzyjacielem. *To — in love with*, zakochać się w kim. *It falls in his gifts*, rozdanie czego, rozporządzenie czém zależy od niego. *To — in with one*, napotkać, nadybać kogo; być z kim jednego zdania. *To — in hand with a thing*, jąć się czego, przedsięwziąść co. *To — into one's hands*, wpaść w czyje ręce. *To — into a sweat*, spotnieć. *To — into a sleep*, zasnąć. *To — into a passion*, rozgniewać się. *To — off*, odpaść, odstąpić, odłączyć się; wymrzeć. *To — off from a discourse*, odmienić dyskurs. *To — on*, napaść na co. *To — out*, wypaść z czego; wypaść, zdarzyć się, przytrafić się. *To — out with one*, poróżnić się z kim. *To — short*, niesprostać, niepodołać, niewyrównać; niedostawać, niewystarczać, zabraknąć. *We fell short of provisions*, zabrakło nam żywności. *To — a sacrifice*, paść ofiarą. *To — sick*, zachorować. *To — asleep*, zasnąć. *To — to*, przypadać na kogo; przypaść do czego, jąć, zacząć. *To — to one's business*, jąć się roboty. *To — to pieces*, rozpaść się na kawałki. *To — together by the ears*, pobić się, poczubić się. *To — under*, upaść pod co; podpadać, popaść. *This falls under our consideration*, to podpada pod naszę rozwagę. *To — under one's displeasure*, popaść w czyję niełaskę. *To — upon*, napaść na co, upaść na co, wpaść na co. *To — upon the rear*, napaść na tylną straż. *To — upon an expedient*, paść na sposób, na fortel. *To — upon one's knees*, upaść na kolana,

FALL, *s.* upadek (w znaczeniu właściwém i przenośném); spadek wody; spadek głosu. *To give a —*, obalić. *A — of rain*, ulewa. *In the — of the year*, w późnéj jesieni.

FALLACIOUS, fâl-lâ'-szûs, *adj.* mylny, omylny, kłamliwy, fałszywy, zwodniczy; —LY, *adv.* omylnie; —NESS, *s.* omylność.

FALLACY, fâl'-lâ-sê, *s.* fałsz, sofizmat.

FALLEN, fâl'-ln, *part.* (*zob.* TO FALL). *The — angel*, czart. — *cheeks*, zapadłe lice.

FALLIBILITY, fâl-lê-bĭl'-lê-tê, *s.* omylność.

FALLIBLE, fâl'-lê-bl, *adj.* omylny.

FALLING, fâll'-ĭng, *part. adj.* i *s.* padający, upadający; padanie, upadanie. — *away*, odpadnienie. — *down*, spadanie, podupadanie.

— *out*, poróżnienie. — *sickness*, choroba ś. Walentego, czyli kaduk.

FALLOW, fâl'-lô, *adj.* płowy, bulawy, żółtawy. — *deer*, jelenie, daniele, sarny.

FALLOW, 1) *adj.* leżący odłogiem, zapuszczony, zaniedbany; 2) *s.* —, (—LAND), odłog, ugor, paranina, popar.

TO FALLOW, *v. a.* orać paraninę.

FALSE, fâls, *adj.* fałszywy, zmyślony, nieszczery, obłudny, zdradziecki. — *conception*, płód niekształtny, zaśniad. — *dealer*, obłudnik, oszukaniec. — *hearted*, obłudny, zdradziecki.

FALSEHOOD, fâls'-hûd, FALSENESS, fâls'-nês, *s.* fałsz, kłamstwo, fałszywość, wiarołomstwo.

FALSELY, fâls'-lè, *adv.* fałszywie, kłamliwie.

FALSEFIABLE, fâl'-sè-fî-â-bl, *adj.* dający się sfałszować.

FALSIFICATION, fâl-sè-fè-kâ'-szûn, *s.* fałszowanie, sfałszowanie.

FALSIFIER, fâl'-sè-fî-ûr, *s.* fałszerz.

TO FALSIFY, fâl'-sè-fî, *v. a.* fałszować, sfałszować.

FALSITY, fâl'-sè-tè, *s.* fałsz, fałszerstwo.

TO FALTER, fâl'-tûr, *v. n.* jąkać się, zająkiwać się; potknąć się, potykać się; *fig.* chwiać się, wachać się.

FALTERINGLY, fâl'-tûr-ing-lè, *adv.* jąkając się, z trudnością.

FAME, fâm, *s.* sława, dobre imię; sława, wieść.

FAMED, fâm'-d, *adj.* sławny.

FAMELESS, fâm'-lês, *adj.* niesławny.

FAMILIAR, fâ-mîl'-yâr, *adj.* domowy, poufały, zażyty; znany, znajomy komu; oswojony, obeznany z czém.

FAMILIARITY, fâ-mîl-yè-âr'-è-tè, *s.* poufałość, zażyłość; oswojenie. obznajomienie, znajomość.

TO FAMILIARISE, fâ-mîl'-yâr-îz, *v. a.* przypuścić do poufałości; oswoić, obeznać.

FAMILIARLY, fâ-mîl'-yâr-lè, *adv.* poufale, w zażyłosci.

FAMILY, fâm'-è-lè, *s.* familia, rodzina, ród. *In the — way*, w ciąży. — *medicines*, lekarstwa domowe.

FAMINE, fâm'-în, *s.* głód.

TO FAMISH, fâm'-îsz, *v.* 1) *a.* ogłodzić; 2) *n.* ogłodnieć, doznawać głodu.

FAMISHMENT, fâm'-îsz-mênt, *s.* ogłodnienie, zgłodniałość.

FAMOSITY, fâ-mòs'-è-tè, *s.* sławność.

FAMOUS, fâ'-mûs, *adj.* sławny, wsławiony, słynący; —LY, *adv.* sławnie.

FAN, fân, *s.* wachlarz; łopata do wiania zboża, opałka; poddymka (skrzydło) do rozniecana ognia.

TO FAN, *v. a.* wachlować; wiać (zboże); niecić ogień; *fig.* rozniecać, podniecać do czego.

FANATIC (—AL), fâ-nât'-îk; 1) *adj.* fanatyczny; 2) *s.* FANATIC, fanatyk, —ALLY, *adv.* fanatycznie.

FANATICISM, fâ-nât'-è-sîzm, *s.* fanatyzm.

FANCIFUL, fân'-sè-fûl, *adj.* dziwaczny, dziwny, urojony; —LY, *adv.* dziwnie, dziwacznie; —NESS, *s.* rojenie co sobie po głowie.

FANCY, fân'sè, *s.* wyobraźnia, imaginacya; urojenie, przywidzenie, widzimi się; 3) polubienie czego, upodobanie, skłonność. *I had a — to go thither*, miałem chętkę, ochotę, pójść tam. *To take a — to a thing*, polubić co, mieć w czém upodobanie. — *articles* (— *goods*), modne materye, stroje. — *free* (*Shaksp. M. N. D.*) wolny od miłości. — *monger*, człowiek mający przywidzenia, urojenia. — *sick*, chory przez imaginacyą.

TO FANCY, *v. a.* i *n.* wyobrażać sobie, uroić sobie; sądzić, mniemać, myśleć.

FANE, fân, s. (w poezyi) kościoł, świątynia.

TO FANG, fâng, *v. a.* ująć, schwycić, zacapić.

FANG, *s.* kieł (dzika); 2) szpony, pazury.

FANGED, fângd, *adj.* mający kły, *fig.* uzbrojony.

FANGLE, fâng'-gl, *s. sing.* zamki na lodzie; 2) *new fangles*, nowe wymysły, wznowienia.

FANGLED, fâng'-gld, *adj. New* —, nowo wynaleziony, wymyślony.

FANGLESS, fâng'-lês, *adj.* bez kłów, bezzęby.

FANNER, fân'-nûr, *s.* wiejacz (zboża).

FANNY, fân'-nè, *s.* Franciszka.

FANTASM, fân'-tâzm, *s.* widmo, upior, mara.

FANTASTIC (—AL), fân-tâs'-tîk, *adj.* fantastyczny, cudacki, dziwaczny, urojony; —ALLY, *adv.* fantastycznie, dziwacznie; —ALNESS, *s.* cudactwo, dziwactwo, urojenie.

FANTASY, fân'-tâ-sè, *s.* fantazya, imaginacya, wyobraźnia.

FAP, fâp, *adj.* † pijany.

FAR, fâr, *adj.* i *adv.* daleki; daleko. — *off*, opodal, daleko. *From* —, zdaleka. *By* —, daleko więcéj, bez porównania. *As — as*, aż do (tego miejsca); o ile. *As — as I know*, o ile wiem. *As — as I can*, o ile będę mógł. *I am so — from being in love with her, that I almost hate her*, nie tylko że jéj nie kocham, lecz ją prawie nienawidzę. — *be it from me*, uchowaj Boże. *The day was — spent*, było już późno w dzień. *To carry too* —, zadaleko posunąć. — *and near*, — *and wide*, wszędzie. — *otherwise*, wcale inaczéj. *This will go — with him*, to uczyni na nim wrażenie, to go skłoni, przekona. — *fetched* (— *sought*), wyszukany, naciągany. — *in years*, podeszły w wieku, podstarzały.

TO FARCE, fârs, *v. a.* nadziać, napychać.

FARCE, *s.* komedya gminna pełna rubasznych żartów.

FARCICAL, fâr'-sè-kâl, *adj.* śmieszny, pocieszny.

FARCIN, fâr'-sîn, *or* FARCY, fâr'-sè, *s.* parchy u konia.

FARDEL, fâr'-dêl, *s.* pęk, wiązka, zawiniątko; (*Shaksp.*), ciężar.

TO FARE, fâr, *v. n.* mieć się (źle lub dobrze), powodzić się; żywić się, karmić się, jeść. *How — you?* Jak się masz? jak ci się powodzi? — *you well*, bywaj zdrów.

FARE, *s.* jadło, pokarm, strawa. *Bill of* —, karta potraw w traktyerniach.

FAREWELL, *s. adv. interj. adj.* 1) *s.* (bez poprzedzającego przymiotnika), fâr'-uêl, pożegnanie; 2) *interj. adv.* fâr-uêl', bądź zdrów; 3) *adj.* fâr'-uêl. *A — letter*, list z pożegnaniem; 4) *s.* (z poprzedzającym przymiotnikiem), fâr-uêl'. *A long — to love I gave*, na długo pożegnałem się z miłością.

FARINACEOUS, fâr-è-nâ'-szûs, *adj.* mączysty.

FARM, fârm, *s.* dzierżawa, arenda; folwark.

TO FARM, *v. a.* dzierżawić, arędować, wziąść w dzierżawę. *To — out*, wydzierżawić, puścić w arędę.

FARMER, fâr'-mûr, *s.* dzierżawca, arędarz; rolnik.

FARMOST, fâr'-môst, *adj.* najdalszy, najodleglejszy.

FARNESS, fâr'-nês, *s.* dalekość, odległość.

FARRAGINOUS, fâr-râdż'-è-nûs, *adj.* zmieszany, złożony z rożnorodnych części.

FARRAGO, fâr-rà'-gò, *s.* mieszanina

FARRIER, fâr'-rè-ûr, *s.* kowal, konował.

FARRIERY, fâr'-rè-ûr-è, *s.* kowalstwo; konowalstwo.

FARROW, fâr'-rò, *s.* prosię. *To* —, *v. n.* prosić się, oprosić się.

FART, fârt, *s.* piard, pierdziel. *To* —, *v. n.* pierdzieć, piardnąć.

FARTHER, fâr'-THêr, *adv.* i *adj.* daléj; dalszy; *zob.* FURTHER. — *more*, nadto.

TO FARTHER, *v. a.* daléj posunąć, popchnąć, przesłać; poprzeć, wesprzeć, ułatwić, dopomódz; *zob.* TO FURTHER.

FARTHERANCE, fâr'-THêr-âns, *s.* poparcie, wsparcie, dopomożenie; *zob.* FURTHERANCE.

FARTHEST, fâr'-THêst, *adv.* i *adj.* najdaléj; najdalszy, najodleglejszy.

FARTHING, fâr'THîng, *s.* szeląg (1¼ *penny*). —*'s worth*, za szeląg.

FARTHINGALE, fâr'-THîng-gâl, *s.* robron.

FASCES, fâs'-sêz, *s. pl.* pęk rózeg z toporem (oznaka godności konsulów rzymskich).

TO FASCINATE, fâs'-sè-nât, *v. a.* czarować, oczarować, zaczarować.

FASCINATION, fâs-sè-nâ'-szûn, *s.* oczarowanie, czary, urok.

FASCINES, fâs-sêênz', *s. pl.* (*fort.*) gać, faszyny.

FASHION, fâsz'-ûn, *s.* forma,

kształt; moda; tryb, sposób, zwyczaj. *It is quite out of* —, to wyszło zupełnie z mody. *Fashions, pl.* parchy końskie, *zob.* FARCIN, FARCY.

TO FASHION, *v. a.* nadać kształt, ukształcić; sporządzić podług mody.

FASHIONABLE, fâsz'-ûn-â-bl, *adj.* modny, stosujący się do mody, światowy. —LY, *adv.* modnie. — NESS, *s.* modna elegancya.

FASHIONIST, fâsz'-ûn-ist, *s.* modniś.

TO FAST, fâst, *v. n.* pościć.

FAST, *s.* post. *To break one's* —, śniadać.

FAST, *adj.* i *adv.* prędki; przymocowany, tęgi, mocny; prędko. — *by*, — *beside*, tuż przy. *To make* —, przymocować, przymknąć. — *handed*, skąpy. *A* — *sleep*, tęgi (twardy) sen. *To be* — *asleep*, twardo spać. *To stand* —, dostać placu, stać jak wryty. *To stick* —, mocno przylgnąć. *Do not write so* —, nie pisz tak prędko. *I ran away as* — *as I could*, uciekłem jak najspieszniéj.

TO FASTEN, fâs'-sn, *v.* 1) *a.* przytwierdzić, przymocować, przywiązać; 2) n. przylgnąć, przystawać, przyczepić się. *To* — *at one's throat*, ścisnąć kogo za gardło. *To* — *upon a thing*, schwycić, pochwycić co. *To* — *a crime upon one*, zwalić na kogo zbrodnię. *To* — *an obligation upon one*, wyświadczyć komu przysługę.

FASTENER, fâs'-sn-ûr, *s.* utwierdziciel.

FASTER, fâst'-ûr, *s.* ustawicznie poszczący.

FASTIDIOSITY, fâs-tîd'-ê-ôs'-ê-tê, *s.* pogarda, duma.

FASTIDIOUS, fâs-tîd'-ê-ûs, *adj.* pogardzający, pogardliwy; ckliwy, wybrydny, wymyślny. —LY, *adv.* wybrydnie; nudnie, do znudzenia.

FASTING, fâst'-îng, *s.* poszczenie. — *day*, dzień postny. FASTING, *adv.* na czczo.

FASTNESS, fâst'-nês, *s.* moc, tęgość, twardość; twierdza, warownia.

FASTUOUS, fâs'-czû-ûs, *adj.* okazały, pyszny, dumny.

FAT, fât, *adj.* tłusty, tuczny. *To make* —, karmić, tuczyć. — *fed*, (— *kindneyed*), tłusty, tuczny, karmny. — *gust*, (*vulg.*), brzuchacz. — *witted*, głupi.

FAT, *s.* tłustość. *All the* — *will be in the fire*, (*prov.*), to narobi wiele hałasu; 2) kadź. *zob.* VAT.

TO FAT, *v.* 1) *a.* tuczyć, karmić; 2) *n.* stłuścieć, utyć.

FATAL, fâ'-tâl, *adj.* zgubny, nieszczęsny, fatalny; nieodzowny, nieuchronny. *The* — *sisters*, Parki (przędące pasmo przeznaczeń ludzkich). — *stroke*, śmiertelny cios.

FATALISM, fâ'-tâl-izm, *s.* fatalizm (wiara w nieuchronne przeznaczenie).

FATALIST, fâ'-tâl-ist, *s.* wierzący w przeznaczenie.

FATALITY, fâ-tâl'-ê-tê, *or* FATALNESS, fâ'-tâl-nês, *s.* zrządzenie, nieodzowność losu.

FATALLY, fâ'-tâl-lê, *adv.* z wyroków przeznaczenia, nieodzownie, zgubnie, śmiertelnie.

FATE, fât, *s.* los, przeznaczenie, zrządzenie.

FATED, fâ'-têd, *adj.* przeznaczony losem.

FATHER, fâ'-THêr, *s.* ojciec, rodziciel. — *in-law*, teść. — *like*, ojcowski, po ojcowsku.

TO FATHER, *v. a.* uznać za własne dziecko, przysposobić. *To* — *upon*, narzucać, przypisywać co komu. *She fathers her child upon another man*, ona utrzymuje że kto inny jest ojcem jéj dziecka.

FATHERHOOD, fâ'-THêr-hûd, *s.* ojcowstwo.

FATHERLAND, fâ'-THEêr-lând, *s.* (*Lord Byron and Sir W. Scott.*), ojczyzna.

FATHERLESS, fâ'-THEêr-lês, *adj.* bez ojca, niemający ojca.

FATHERLINESS, fâ'-THEêr-lê-nês, *s.* miłość ojcowska.

FATHERLY, fâ'-THêr-lê, *adj.* i *adv.* ojcowski; po ojcowsku.

FATHOM, fâTH'-ûm, *s.* sążeń (6 stop).

TO FATHOM, *v. a.* gruntować, mierzyć głębokość; *fig.* zgłębiać. *To* — *one's design*, zgłębić, przeniknąć czyj zamiar.

FATHOMLESS, fâTH'-ûm-lês, *adj.* niezgłębiony, bezdenny.

FATIDICAL, fâ-tîd'- ê-kâl, *adj.* przepowiedni, wieszczący, wróżący,

FATIGUE, fâ-têg', *s.* trud, strudzenie, znój, znużenie.

TO FATIGUE, *v. a.* trudzić, męczyć, mordować, zmęczyć, strudzić, znużyć.

FATLING, fât'-ling, *s.* bydlak ukarmiony na rzeź.

FATLY, fât'-lê, *adv.* tłusto.

FATNESS, fât-nês, tłustość, tuczność, tusza.

TO FATTEN, fât'-tn, *v.* 1) *a.* karmić, tuczyć; gnoić pole; 2) *n.* tłuścieć, tyć, utyć.

FATTISH, fât'-tîsz, *adj.* tłustawy.

FATTY, fât'-tê, *adj.* tłusty, mastki.

FATUITY, fâ-tû'-ê-tê, *s.* głupstwo, niedorzeczność.

FATUOUS, fâ-'tû-ûs, *adj.* głupi, niedorzeczny.

FAUCET, fâu'-sêt, *s.* czopek, smoczek (u beczki).

FAUGH, fâu, *interj.* pfe! pfuj!

FAULT, fâlt, *s.* błąd, wina, przewinienie, uchybienie. *To find* — *with*, ganić, przyganiać, mieć co do zarzucenia. *It is not my* —, to nie moja wina. — *finder*, ganiciel, wybrydnik. *The dogs are at* — (*at a loss*), psy straciły trop zwierza, zbiły się z tropu.

FAULTILY, fâl'-tê-lê, *adv.* mylnie, błędnie, zdrożnie.

FAULTINESS, fâl'-tê-nês, *s.* zdrożność, zbiór wad.

FAULTLESS, fâlt'-lês, *adj.* wolny od wad, błędów.

FAULTY, fâl'-tê, *adj.* pełen błędów, omyłek, winny, zdrożny, naganny.

FAUN, faûn, *s.* Faun, bożek leśny.

FAVOUR (—OR), fâ-wûr', *s.* łaska; łaski, względy, wsparcie, opieka, protekcya; 2) (*Shaksp.*), mina, postawa, fizyonomia; 2) dar, upominek; kokarda. *To be in one's* —, być w łasce u kogo. *Out of* —, w niełasce. *To curry* — *with one*, starać się o czyję łaskę. *To declare in one's* —, oświadczyć się za kim. *With (under)* —, za pozwoleniem; uczciwszy uszy. *Under* — *of*, pod zasłoną czego, korzystając z czego, za pomocą. *By the* — *of*, za czyją łaską, pomocą, *Give me the* — *of your name*, proszę mi powiedzieć swoje nazwisko.

TO FAVOUR (—OR), *v. a.* być łaskawym na kogo, okazywać względy; wspierać, opiekować się. — *us with a song*, bądź łaskaw zaśpiewać.

FAVOURABLE, fâ'-wûr-â-bl, *adj.* przychylny, życzliwy; pomyślny, sprzyjający. —LY, *adv.* łaskawie, przychylnie. —NESS, *s.* przychylność, życzliwość.

FAVOURED, fâ'-wûrd, *adj.* doznający łaski, względów. *Well* —, przystojny, urodziwy. *Ill* —, szpetny, brzydki.

FAVOUREDLY, fâ'-wûrd-lê, *adv.* (zawsze z *ill* lub *well*), *ill* —, brzydko, szpetnie. *well* —, pięknie, przyjemnie.

FAVOURER, fâ'-wûr-ûr, *s.* łaskawca, opiekun.

FAVOURITE, fâ'-wûr-ît, 1) *s.* faworyt, ulubieniec. *To be a* — *with one*, być czyim faworytem, mieć u kogo łaskę; 2) *adj.* ulubiony. — *dish*, ulubiona potrawa.

FAWN, faûn, *s.* jelonek. — *colour*, płowy kolor. — *skins*, jelonkowe skórki.

TO FAWN, *v. n.* cielić się (o łani); 2) *to* — *upon one*, łasić się, podlizywać się komu, nadskakiwać, przypochlebiać się, płaszczyć się.

FAWNER, fâu'-nûr, *s.* podły pochlebca.

FAWNINGLY, fâu'-nîng-lê, *adv.* podle, nikczemnie.

TO FEAGUE, fêêg, *v. a.* chłostać, wychłostać, osmagać.

FEAL, fêl, *adj.* † wierny.

FEALTY, fê' âl-tê, *s.* hołd wierności, hołdownictwo.

FEAR, fêr, *s.* bojaźń, obawa. *for* — *of*, (z bojaźni), aby nie. *There is* —, lękać się należy. *To stand in* — *of*, lękać się, obawiać się czego *lub* kogo.

TO FEAR, *v. a.* i *n.* bać się, obawiać się; wątpić. *I don't* — *but that he will come*, nie wątpię aby nie przyszedł.

FEARFUL, fêr'-fûl, *adj.* bojaźliwy, lękliwy; 2) straszny, okropny, przerażający. —LY, *adv.* bojaźliwie, lękliwie; 2) strasznie, okropnie. —NESS, *s.* bojaźliwość, lękliwość; strach, przestrach.

FEARLESS, fêr'-lês, *adj.* nieustraszony, niezatrwożony. —LY, *adv.* bez bojaźni, odważnie. — NESS, *s.* odwaga, męstwo.

FEASIBILITY, fê-zê-bil'-ê-tê, *s.* możność wykonania.

FEASIBLE, fê'-zê-bl, *adj.* dający się zrobić, wykonać, podobny do wykonania. —LY, *adv.* w sposób podobny do wykonania.

FEAST, fêêst, *s.* gody, biesiada, uczta; święto.

TO FEAST, *v. n.* i *a.* godować, biesiadować, sprawić ucztę; traktować, częstować, podejmować.

FEASTER, fêêst'-ûr, *s.* sprawujący ucztę; biesiadnik, lubiący smacznie zjeść i wypić.

FEASTFUL, fêêst'-fûl, *adj.* biesiadny, hulacki.

FEAT, fêt, *s.* czyn, dzieło sławne; 2) figiel, sztuczka. FEAT, *adj.* (*Shaksp.*), zgrabny, zręczny, zwinny.

TO FEAT, *v. a.* kształcić, ozdobić; (*Shaksp. Cymb.*), służyć za wzór, za przykład, przyświecać.

FEATHER, fêTH'-ûr, *s.* pióro. *To laugh at a* —, śmiać się z lada czego. *Plume of feathers*, pióra strusie używane w strojach, kita u wojskowych. — *bed*, pierzyna, piernat. —*driver*, czyszczący pióra, handlujący piórami. — *edge*, deska mająca jedną krawędź cieńszą. — *less*, bezpióry, nagi.

TO FEATHER, *v. a.* okryć piórami. *To — one's nest*, porość w pierze, dorobić się majątku, spanoszyć się.

FEATHERED, fêTH'-ûrd, *adj.* okryty pierzem. *He is well* —, (*vulg.*), porosł w pierze, spanoszył się.

FEATHERY, fêtTH'-ûr-ê, *adj.* pierzysty; lekki jak pióro.

FEATLY, fêt'-lê, *adv.* zręcznie, zgrabnie, zwinnie; ładnie, ślicznie.

FEATNESS, fêt'-nês, *s.* zręczność, zgrabność; ładność, śliczność.

FEATURE, fê'-czûr, *s.* (używ: w liczbie mnogiéj), rys (twarzy), skład twarzy.

TO FEAZE, fêz, *v. a.* strzępić, wystrzępić; 2) wysmagać, wychłostać.

FEBRIFUGE, fêb'-rê-fûdż, *adj.* służący do zgubienia febry, dobry od febry.

FEBRILE, fêb'-ril, *adj.* febrowy.

FEBRUARY, fêb'-rôô-â-rê, *s.* luty.

FECES, fê'-sêz, *s. pl.* fecesy, fusy, osad; łajno, plugastwo.

FECULENCE, (—cy), fêk'-û-lêns, *s.* osad, fusy, drożdże.

FECULENT, fêk'-û-lênt, *adj.* osiadający na spodzie, nieczysty, plugawy.

FECUND, fêk'-ûnd, *adj.* płodny, żyżny.

FECUNDATION, fêk-ûn-dâ'-szûn, *s.* zapłodnienie.

FECUNDITY, fê-kûn'-dê-tê, *s.* płodność, żyżność.

FED, fêd, *pret.* i *part.* (*zob.* TO FEED).

FEDARY, fêd'-â-rê, *s.* (*Shaksp.*) sprzymierzeniec, spólnik.

FEDERAL, fêd'-êr-âl, *adj.* federalny, należący do związku.

FEDERARY, fêd'-êr-âr-rê, *s.* sprzymierzeniec.

FEDERATE, fêd'-êr-àt, *adj.* sprzymierzony, związkowy.

FEDERATION, fêd-êr-â'-szûn, *s.* federacya, związek, zjednoczenie.

FEE, fêê, 1) *s.* lenność, grunt lenny; 2) honoraryum, wynagrodzenie (adwokata, lekarza); opłaty sądowe. — *farm*, lenność posiadana za opłatą wieczystego czynszu.

TO FEE, *v. a.* wynagrodzić, zapłacić, przekupić.

FEEBLE, fêê'-bl, *adj.* słaby, słabowity; —LY, *adv.* słabo. — *minded*, słabego umysłu; —NESS, *s.* słabość, osłabienie.

TO FEED, fêêd, *v. ir.* 1) *a.* żywić, paść, karmić; 2) *n.* *To* — *upon*, żywić się, paść się, karmić się, żyć. *To* — *upon herbs and roots*, żywić się ziołami i korzonkami. *To* — *high*, porządnie lubić zjeść.

FEED, *s.* karm, pasza, strawa.

FEEDER, fêêd'-ûr, *s.* karmiciel, żywiciel; lubiący smacznie zjeść.

TO FEEL, fêêl, *v. ir. a.* i *n.* macać, dotykać; czuć, uczuć.

FEEL, *s.* dotykanie, czucie.

FEELER, fêêl'-ûr, 1) *s.* czujący; 2) macka (u owadów).

FEELING, fêêl'-ing, 1) *part. adj.* czujący, czuły, tkliwy; 2) *part. s.* czucie, uczucie.

FEELINGLY, fêêl'-ing-lê, *adv.* czule, dotkliwie, tkliwie.

TO FEIGN, fân, *v. a.* i *n.* udawać, zmyślać.

FEIGNEDLY, fân'-êd-lê, *adv.* udanym sposobem, fałszywie, obłudnie.

FEIGNER, fân'-ûr, *s.* udawacz, zmyślacz.

FEINT, fânt, *s.* udanie, zmyślenie; udany attak.

TO FELICITATE, fê-lîs'-ê-tât, winszować, powinszować.

FELICITATION, fê-lîs-ê-tâ'-szûn, *s.* powinszowanie.

FELICITOUS, fê-lîs'-ê-tûs, *adj.* szczęsny, szczęśliwy.

FELICITY, fê-lîs'-ê-tê, *s.* szczęśliwość.

FELINE, fê'-lîn, *adj.* koci, z rodzaju kotów.

FELIX, fê'-liks, *s.* Felix.

FELL, fêl, 1) *pret.* (*zob.* TO FALL); 2) *adj.* dziki, okrutny, barbarzyński; 3) *s.* skóra (z włosem). — *monger*, kuśnierz. — *wort* (roślina), goryczka.

TO FELL, *v. a.* ściąć (drzewo); zwalić, obalić, powalić.

FELLER, fêl'-lûr, *s.* drwal.

FELLNESS, fêl'-nês, *s.* *zob.* FELNESS.

FELLOE, fêl'-lô, *s.* dzwono, obwód (u koła).

FELLOW, *s.* towarzysz, kamrat, kolega; człek, człowiek (w dobrém, złém znaczeniu); rzecz stanowiąca z drugą parę (jak bóty, rękawiczki). — *of a college*, stypendysta w uniwersytecie. *He has not his* —, nie ma sobie równego. *A good* —, dobry człowiek. *To play the good fellow*, hulać, szumieć. — *citizen*, spółobywatel. — *commoner*, kamrat, towarzysz; spółstypendysta (w Cambridge). — *countryman*, spółziomek. — *creature*, bliźni. — *feeling*, spółczucie, sympatya. — *heir*, spółdziedzic. — *helper*, pomocnik. — *labourer*, spółpracownik. — *passenger*, towarzysz podróży. — *prisoner*, spółwięzień. —*scholar or* (*school*—), spółuczeń. — *servant*, spółsługa. — *soldier*, spółżołnierz. — *student*, spółuczeń. — *subject*, spolpoddany, rodak. — *sufferer*, spółcierpiący. — *traveller*, towarzysz podróży.

TO FELLOW, *v. a.* dobrać do pary.

FELLOWLIKE, fêl'-lô-lik, *or* FELLOWLY, fêl'-lô-lê. *adj.* towarzyski, koleżeński.

FELLOWSHIP, fêl'-lô-szîp, *s.* towarzystwo, społeczeństwo.

FELLY, fêl'-lê, *adv.* dziko, srodze, okrutnie.

FELNESS, fêl'-nês, *s.* dzikość, srogość, okrucieństwo.

FELO-DE-SE, fê'-lô-dê-sê, *s.* w. p. samobójca.

FELON, fêl'-ûn, 1) *s.* w. p. zbrodniarz, złoczyńca; zdrajca kraju; 2) *adj.* okrutny, zbrodniczy, zdradziecki.

FELONIOUS, fê-lô'-nê-ûs, *adj.* wiarołomny, zdradziecki, zbrodniczy; —LY, *adv.* wiarołomnie, zdradziecko.

FELONY, fêl'-ûn-ê. *s.* w. p. bunt wasala przeciw swemu panu; wiarołomstwo, zdrada kraju; zbrodnia pociągająca karę śmierci.

FELT, fêlt, 1) *pret.* i *part.* (*zob.* TO FEEL); 2) *s*, piłśń, piłśniowy kapelusz.

FEMALE, fê'-mâl, *s.* 1) samica; 2) *adj.* samiczy; żeński, białogłowski. — *child*, dziewczyna. — *friend*, przyjaciołka. *The* — *sex*, płeć żeńska.

FEMINALITY, fêm-ê-nâl'-ê-tê, *s.* żeńskość, natura niewieścia.

FEMININE, fêm'-ê-nîn, *adj.* żeński, niewieści, kobiecy. — *gender* (*gram.*) rodzaj żeński.

FEMORAL, fêm'-ô-râl, *adj.* udowy, biodrowy.

FEN, fên, *s.* bagno, bagnisko, błoto.

FENCE, fêns, *s.* 1) płot, zagroda, ogrodzenie; zasłona, przedmurze, obrona; 2) fechtowanie, fechtunek, szermierstwo.

TO FENCE, *v.* 1 *a.* grodzić, ogrodzić, zagrodzić; umocnić, utwierdzić, obwarować; 2) *n.* fechtować, szermować.

FENCELESS, fêns'-lês, *adj.* otwarty, nieobronny.

FENCER, fên'-sûr, *s.* fechmistrz, szermierz.

FENCIBLE, fên'-sê-bl, *adj.* obronny.

FENCING, fên'-sîng, *s.* 1) ogrodze-

nie; 2) fechtowanie. — *master*, nauczyciel fechtunków. — *school*, szkoła fechtunków.

TO FEND, fênd, *v. a.* (*off.*) zastawić się, odeprzeć, odbić (cios).

FENDER, fên'-dûr, *s.* krata żelazna przed kominem.

FENNEL, fên'-nêl, *s.* kopr, koper.

FENNY, fên'-nê, *adj.* bagnisty, błotnisty; (*Shaksp. Macb.*) mieszkający w bagnach.

FENUGRECK, fên'-ù-grêêk, *s.* (roślina) boża trawka, krzyżyczki, koziorożek.

FEOD, fûd, fêêd, *s.* lenność.

FEODAL, fû'-dâl, *adj.* lenny, feudalny.

FEODALITY, fû-dâl'-ê-tê, *s.* feudalność, prawo lenne.

FEODARY, fû'-dâ-rê, *s.* lennik, wasal.

TO FEOFF, fêf, *v. a. zob.* TO ENFEOFF.

FEOFEE, fêf'-fêê, *s.* lennik, wasal.

FEOFFER, fêf'-fûr, *s.* lennodawca.

FEOFFMENT, fêf'-mênt, *s.* nadanie lennności.

FERACITY, fê-râ'-sê-tê, *s.* żyzność, urodzajność.

FERAL, fê'-râl, *adj.* żałobny, posępny, pogrzebowy.

FERIATION, fê-rê-â'-szûn, *s.* obchod święta.

FERINE, fê'-rîn, *adj.* dziki, zwierzęcy.

FERINENESS, fê-rîn'-nês, *or* FERITY, fêr'-ê-tê, *s.* dzikość, nieludzkość, okrucieństwo.

FERKIN, *s. zob.* FIRKIN.

TO FERMENT, fêr-mênt', *v.* 1) *a.* sprawić fermentacyą; 2) *n.* fermentować, burzyć się, wzburzać się.

FERMENT, *s.* środek sprawujący fermentacyą, rozczyn, kwas; wzburzenie.

FERMENTATION, fêr-mên-tâ'-szûn, *s.* fermentacya; burzenie; wzburzenie.

FERMENTATIVE, fêr-mên'-tâ-tîw, *adj.* sprawujący fermentacyą.

FERN, fêrn, *s.* paproć.

FERNY, fêrn'-ê, *adj.* zarosły paprocią.

FEROCIOUS, fê-rô'-szûs, *adj.* dziki, okrutny.

FEROCITY, fê rôs'-ê-tê, *s.* dzikość, okrucieństwo.

FERREOUS, fêr'-rê-ûs, *adj.* żelazny.

FERRET, fêr'-rît, *s.* łasica.

TO FERRET, *v. a.* polować z łasicą na króliki; *fig.* szperać, myszkować; dokuczać, naprzykrzać się.

FERRETER, fêr'-rît-ûr, *s.* szperacz, natręt.

FERRIAGE, fêr'-rê-îdz, *s.* przewoz; zapłata za przewóz, przewozowe.

FERRUGINOUS, fêr-rû'-dżîn-ûs, *adj.* żelazny, zawierający części żelazne.

FERRULE, fêr'-rîl, *s.* skówka, obrączka.

FERRY, fêr'-rê, *s.* przewóz, miejsce przewozu. — *boat*, prom, pram. — *man*, przewoźnik. *To ferry over*, przewieźć promem.

FERTILE, fêr'-tîl, *adj.* żyzny, urodzajny, płodny, plenny.

FERTILENESS, fêr'-tîl-nês, *or* FERTILITY, fêr-tîl'-ê-tê, *s.* żyzność, urodzajność, plenność.

TO FERTILIZE, fêr'-tîl-îz, *v. a.* użyźnić.

FERTILY, fêr'-tîl-ê, *adv.* żyźnie, obficie.

FERULA, fêr'-ù-lâ, *s.* rózga.

FERVENCY, fêr'-wên-sê, *s.* żarliwość, gorliwość.

FERVENT, fêr'-wênt, *adj.* żarliwy, gorliwy; —LY, *adv.* żarliwie, gorliwie.

FERVID, fêr'-wîd, *adj.* gorący, wrzący, palający; gorliwy, żarliwy.

FERVIDITY, fêr-wîd'-ê-tê, *or* FERVIDNESS, fêr'-wîd-nês, *s. zob.* FERVENCY.

FERVOUR, fêr'-wûr, *s.* żarliwość, gorliwość.

FESCUE, fês'-kû, *s.* skazówka (jakiéj używają uczący czytać).

FESTAL, fês'-tâl, *adj.* świąteczny.

TO FESTER, fês'-tûr, *v. n.* jątrzyć się, ropić się.

FESTIVAL, fês'-tê-wâl, 1) *adj.* świąteczny; 2) *s.* święto.

FESTIVE, fês'-tîw, *adj.* świąteczny; radośny, wesoły.

FESTIVITY, fês-tîw'-ê-tê, *s.* święto, uroczystość.

FESTOON, fês-tôôn', *s.* feston, girlanda, ozdoba architektoniczna w girlandy.

TO FETCH, fêcz, *v. a.* pójść i przynieść; podać. — *me my hat*, przynieś mi mój kapelusz. *To — one's breath*, oddychać, odetchnąć. *To — a blow*, uderzyć, zadać raz. *To — a leap*, skoczyć. *To — a compass* (*circuit*), okrążać, obchodzić do koła. *To — and carry*, podawać (o psach). *To — a price*, wartować, zostać sprzedanym za pewną cenę.

FETCH, *s.* fortel, sztuka.

FETID, fêt'-îd, *adj.* cuchnący, śmierdzący. —NESS, *s.* smród.

FETLOCK, fêt'-lôk, *s.* pęcina.

TO FETTER, fêt'-tûr, *v. a.* pętać, więzić, zakuć w okowy.

FETTERS, fêt'-tûrz, *s. pl.* pęta, więzy, okowy.

TO FETTLE, fêt'-tl, *v. n.* krzątać się koło czego.

FETUS, fê'-tûs, *s.* płód (we wnętrznościach).

FEUD, fûd, *s.* zajście, kłótnia, spór, niesnaska.

FEUDAL, fû'-dâl, 1) *adj.* feudalny, lenny; 2) *s.* lenność.

FEUDATORY, fû'-dâ-tûr-ê, *s.* lennik.

FEVER, fê'-wûr, *s.* febra, gorączka.

FEVERFEW, fê'-wûr-fû, *s.* (roślina), tarczyca chełmik, centurya mniejsza.

FEVERISH, fê'-wûr-îsz, *or* FEVEROUS, fê'-wûr-ûs, *adj.* gorączkowy, febrowy, chory na febrę.

FEVERISHNESS, *s.* lekka febra.

FEW, fû, *pron. adj.* mało, niewiele, niewielu. *A* —, kilka.

FEWEL, fû'-îl, *s.* wszystko co służy na opał.

FEWNESS, fû'-nês, *s.* małość, nie wielka liczba; zwięzłość, krótkość.

FIB, fîb, *s.* kłamstwo, plotka, bajka. *To tell one a* —, ołgać kogo.

TO FIB, *v. n.* kłamać, zmyślać.

FIBER, fîb'-bûr, *s.* kłamca.

FIBRE, fî'-bûr, *s.* fibra, włókno, żyłka.

FIBRIL, fî'-brîl, *s.* włókienko.

FIBROUS, fî'-brûs, *adj.* włókniasty, niciasty.

FIBULA, fîb'-ù-lâ, *s.* goleń, piszczel.

FICKLE, fîk'-kl, *adj.* zmienny, niestały, lekki, płochy. —LY, *adv.* zmiennie, niestale. —NESS, *s.* zmienność, niestałość, płochość.

FICO, fîk'-kô, *s.* figa. *To give one the* —, figę komu pokazać.

FICTILE, fîk'-tîl, *adj.* garncarskiéj roboty.

FICTION, fîk'-szûn, *s.* zmyślenie, baśń, fikcya, utwór wyobraźni.

FICTITIOUS, (FICTIOUS), fîk-tîsz'-ûs, *adj.* zmyślony, udany. — LY, *adv.* fałszywie.

FIDDLE, fîd'-dl, *s.* skrzypce. — *bridge*, podstawek u skrzypców. — *case*, pokrowiec na skrzypce. — *faddle*, (*vulg.*), fatałaszki, terebzdere. — *pegs*, kołki do nakręcania strun u skrzypców. — *stick*, smyczek. — *sticks!* *interj.* głupstwa, banialuki. — *string*, struna do skrzypców.

TO FIDDLE, *v. n.* grać na skrzypcach.

FIDDLER, fîd'-dl-ûr, *s.* skrzypak.

FIDELITY, fê-dêl'-ê-tê, *s.* wierność.

TO FIDGET, fîdż'-ît, *v. n.* (*vulg.*) (— *about*), kręcić się, wiercić się, być niespokojnym, nie posiedzieć spokojnie.

FIDGETY, fîd'-żêt-ê, *adj.* (*vulg.*) krętalski, niespokojny.

FIDUCIAL, fê-dû'-szâl, *adj.* pewny, niezawodny, niewątpliwy.

FIDUCIARY, fê-dû'-szê-â-rê, *s. zob.* TRUSTEE.

FIE, fî, *interj.* fe, pfe, pfuj. — *for shame!* pfe! wstydź się.

FIEF, fêêf, *s.* lenność.

FIELD, fêêld, *s.* pole (właściwie i przenośnie). *To take the* —, wyruszyć w pole, rozpocząć kampanią. — *of battle*, pole bitwy. — *marshal*, feldmarszałek. — *piece*, działo polowe. — *fare*, kwiczol. — *officer*, sztabsoficer.

FIEND, fêênd, *s.* nieprzyjaciel, czart, szatan.

FIERCE, fêêrs, *adj.* dziki, srogi, okrutny. —LY, *adv.* dziko, srodze, okrutnie. —NESS, *s.* dzikość, srogość, okrucieństwo.

FIERINESS, fî'-êr-ê-nês, *s.* ognistość.

FIERY, fî'-êr-ê, *adj.* ognisty, palający ogniem.

FIFE, fîf, *s.* dudka, fujarka, piszczałka.

FIFTEEN, fĭf'-tēēn, *adj.* piętnaście.

FIFTEENTH, fĭf'-tēēn*th*, *adj.* piętnasty.

FIFTH, fĭf*th*, 1) *adj.* piąty, 2) *s.* (*muz.*), kwinta.

FIFTHLY, fĭf*th*'-lĕ, *adv.* popiąte.

FIFTIETH, fĭf'-tē-ĕt*h*, *adj.* pięćdziesiąty.

FIFTY, fĭf'-tē, *adj.* pięćdziesiąt.

FIG, fĭg, *s.* figa, *not a* —, (*vulg.*) ani kszty, ani odrobiny. *I don't care a — for him*, (*vulg.*) nie stoje o niego, nie dbam, kpię z niego. *A—for him*, (*vulg.*) ja nie pytam o niego. — *pecker*, figojadka (ptak). — *wort*, (roślina), trędownik.

TO FIG, *v. a.* pokazać figę komu. *zob.* FICO.

TO FIGHT, fĭt, *v. ir. a.* i *n.* bić się, walczyć. *To — a battle*, stoczyć bitwę. *To — a duel*, odbyć pojedynek. *To — the enemy*, bić się z nieprzyjacielem. *To — one's way*, przebić się, iść na przebój. *To — out*, wywalczyć.

FIGHT, *s.* bitwa, bój, walka.

FIGHTER, fī'-tûr, *s.* bojownik, lubiący bić się.

FIGHTING, fī'-tĭng, 1) *adj.* bitny, zdatny do boju; 2) *part. s.* bicie się, walczenie, wojowanie.

FIGMENT, fĭg'-mĕnt, *s.* fikcya, zmyślenie.

FIGULATE, fĭg'-ů-lât, *adj.* garncarskiéj roboty, gliniany.

FIGURABLE, fĭg'-ů-râ-bl, *adj.* mogący przybrać pewien kształt.

FIGURAL, fĭg'-ů-râl, *or* FIGURATE, fĭg'-ů-rât, *adj.* przedstawiony pod pewnym kształtem, ukształcony.

FIGURATION, fĭg-ů-râ'-szůn, *s.* nadanie kształtu.

FIGURATIVE, fĭg'-ů-râ-tĭw, *adj.* pod postacią, pod figurą, przenośny. —LY, *adv.* przenośnie.

FIGURE, fĭg'-ûr, *s.* figura, kształt, postać; cyfra; przenośnia. *To make some — in the world*, figurować w świecie, mieć pewne znaczenie. *To cut a* —, figurować, pięknie się wydawać.

TO FIGURE, *v. a.* kształcić, ukształcić; przedstawić pod pewną postacią. *To — to one's self*, wyobrazić sobie.

FILACEOUS, fē-lâ'-szůs, *adj.* włóknisty, niciasty.

FILAMENT, fĭl'-ă-mĕnt, *s.* włókno.

FILAMENTOUS, fĭl-ă-mĕn'-tůs, *adj.* włóknisty.

FILBERT, fĭl'-bûrt, *s.* orzech laskowy.

TO FILCH, fĭlsz, *v. a.* zręcznie porwać, grypsnąć, skraść, smyknąć.

FILCHER, fĭlsz'-ûr, *s.* złodziéj.

FILE, fīl, *s.* sznurek na którym są znizane papiery; plik, pęk (papierów); 2) szereg, rota żołnierzy; 3) pilnik. — *cutter*, pilnikarz. — *dust*, opiłki, otrociny.

TO FILE, *v.* 1) *a.* nizać, nanizać; piłować. *To — off*, odpiłować; 2) *n.* defilować, postępować jeden za drugim. *The troops begin to — off*, wojsko zaczyna defilować.

FILEMOT, fĭl'-ē-mŏt, *adj.* ciemnożółty.

FILIAL, fĭl'-yâl, *adj.* synowski.

FILIATION, fĭ-lē-â'-szůn, *s.* synostwo, charakter syna.

FILIGRANE (—GREE), fĭl'-lē-grân, *s.* filigran, filigranowa robota złotnicza.

FILINGS, fī'-lĭngz, *s. pl.* opiłki, otrociny.

TO FILL, fĭl, *v. a.* i *n.* pełnić, napełnić; nalać; napełnić się. *To — a tobacco pipe*, nałożyć lulkę tytuniem. *To — up*, nalać pełno; wypełnić, dopełnić. *To — up a place*, zajmować miejsce (posadę). *To — with*, napełnić czém.

FILL, *s.* do syta, do woli, do sytości. *She has taken her* —, (*vulg.*) najadła się do sytości, co wlazło. *To talk one's* —, nagadać się do woli.

FILLET, fĭl'-lĭt, *s.* binda, opaska, zawicie na głowę; 2) zraz cielęciny; 3) listewka u góry kolumny.

FILLIBEG, fĭl'-lē-bĕg, *s.* spodnica góralów Szkockich (używana zamiast portek).

FILLIP, fĭl'-lĭp, *s.* prztyczek, szczutek.

TO FILLIP, *v. a.* dać prztyczka, szczutka.

FILLY, fĭl'-lē, *s.* źrebica.

FILM, fĭlm, *s.* pliwa, pléwka, błona, błonka.

TO FILM, *v. a.* pokryć pléwką.

FILMY, fĭl'-mē, *adj.* pléwczany, błonkowaty.

TO FILTER, fĭl'-tûr, *v. a.* filtrować, cedzić, przecedzić.

FILTER, *s.* filtr, cedzidło, durszlak.

FILTH, fĭl*th*, *s.* brud, śmiecie, plugastwo, paskudztwo.

FILTHILY, fĭl*th*'-ē-lē, *adv.* brudno, plugawo.

FILTHINESS, fĭl*th*'-ē-nĕs, *s.* brudność, plugawość.

FILTHY, fĭl*th*'-ē, *adj.* brudny, plugawy.

TO FILTRATE, fĭl'-trât, *v. a. zob.* TO FILTER.

FILTRATION, fĭl-trâ'-szůn, *s.* cedzenie, przecedzenie.

FIMBLE-HEMP, fĭm'-bl-hĕmp, *s.* płoskoń, płoskonka.

FIN, fĭn, *s.* pletwa (u ryb), skrzele. — *footed*, (— *toed*), pletwonogi.

FINABLE, fī'-nă-bl, *adj.* podpadający karze pieniężnéj.

FINAL, fī'-năl, *adj.* końcowy, ostatni, ostateczny. —LY, *adv.* w końcu, na końcu, naostatek.

FINANCES, fē-năn'-sĕz, *s. pl.* finanse, skarb i dochody krajowe.

FINCH, fĭnsz, *s.* (nazwisko wspólne kilku ptaszkom jednéj familii). *Gold*—, szczygieł. *Green* —, dzwoniec. *Chaff* — (*winter*), zięba. *bull* —, gil.

TO FIND, fĭnd, *v. ir. a.* znaleść, znachodzić, znajdować; napotkać, zastać; widzieć, sądzić, poczytywać, miarkować. *To — fault* (*amiss*), ganić, mieć co do zarzucenia, wybrydzać. *To — guilty*, skazać, potępić. *To — a bill*, przyjąć oskarżenie (uznając je za słuszne). *To — in one's heart*, mieć ochotę, zdobyć się na co. *I cant — in my heart*, nie mogę zdobyć się na to. *I could — in my heart*, miałem prawie ochotę, chciało mi się. *How do you — yourself?* jak się masz? *To — out*, wynaleść, odkryć, wyszukać.

FIND-FAULT, *s.* ganiciel, krytyk, wybrydnik.

FINDER, fĭnd'-ûr, *s.* znalazca, wynalazca,

FINE, fīn, *adj.* czysty, oczyszczony, wylutrowany; cienki, subtelny, drobny, miałki, delikatny, ulotny; piękny, nadobny, śliczny, ładny; strojny, wystrojony, wykwintny; chytry, przebiegły. — *doings*, (*iron.*), piękne sprawki! piękna konduita! *To fine draw*, zręcznie zszyć, zeszlukować (tak że nie widać że było rozdarte). — *drawer*, umiejący lub umiejąca zręcznie zszyć. — *fingered*, sztuczny, misterny. — *issues* (*Shaksp.*) wielkie następstwa, walne wypadki. — *shaped*, kształtny. — *spoken*, pięknie się wystawujący, gładkomowny. — *spun*, cienko uprzędzony, sztucznie utkany; dobrze wychowany, światowy.

FINE, *s.* kara pieniężna, grzywny; 2) pewna opłata przy braniu gruntów, domów w dzierżawę; 3) koniec, zakończenie. *In* —, nakoniec, słowem.

TO FINE, *v.* 1) *a.* i *n.* nałożyć karę pieniężną; opłacić karę pieniężną; 2) *a.* czyścić, rafinować, lutrować.

FINELY, fĭn'-lē, *adv.* pięknie, ślicznie, ładnie; chytrze przebiegle; drobno, miałko; (*iron.*) źle, ladaco.

FINESS, fĭn'-nĕs, *s.* piękność, wytworność, elegancya.

FINER, fī'-nûr, *s.* szmelcerz.

FINERY, fī'-nûr-ē, *s.* strojność, wykwintność, fanaberye; strój wykwintny.

FINESSE, fē-nĕs', *s.* przebiegłość, chytrość, wybieg.

FINEWED, fĭn'-ůd, *adj.* zbutwiały, zapleśniały.

FINGER, fĭng'-gûr, *s.* palec. *To have a thing at one's —s' ends*; *fig.* umieć co na palcach. *To have a — in the pye*, *prov.* należeć do czego. *His —s are lime-twigs*, *prov.* wszstko mu lgnie do palców, kradnie. — *post*, słup z ręką wskazujący drogę. — *stall*, paluch.

TO FINGER, *v. a.* paluszkować, przebierać palcami. *Light-fingered*, lubiący smyknąć, grypsnąć.

FINGLEFANGLE, fĭng'-gl-făng'-gl, fatałaszki, fraszki.

FINICAL, fĭn'-ē-kăl, *adj.* wymuskany, wystrojony; —LY, *adv.* modnie, strojnie; —NESS, *s.* strojność, wytworność,

TO FINISH, fĭn'-ĭsz, *v. a.* skończyć, ukończyć, wykończyć.

FINISHER, fin'ish-ûr, *s.* kończący, wykończający. — *of the law*, kat.

FINISHING, fin'-ish-ing, *s.* kończenie, dokończenie. *To put the — stroke to...*, wykończyć co, ostatecznie poprawić.

FINITE, fi'-nit, *adj.* skończony, mający koniec, ograniczony; —LY, *adv.* w pewnych granicach; —NESS, *s.* skończoność.

FINITELESS, fi'-nit-lès, *adj.* nieskończony, nieograniczony.

FINLESS, fin'-lès, *adj.* bezskrzeli, bezpletwowy.

FINNED, find, *adj.* mający skrzele.

FINNY, fin'-nè, *adj.* mający skrzele. — *breed*, (*race*) w poezyi, ryby.

FIR, *or* FIR-TREE, fêr, *s.* jodła, sosna.

FIRE, fir, *s.* ogień, pożar; *fig.* ogień, zapał. *St. Anthony's —*, róża (choroba). *To set on — (to set — to)*, zapalić, podpalić. — *arms*, broń palna. — *ball*, brantkula, granat. — *brand*, zapalona głownia, podżegacz (do buntu), podpalacz. — *breathing*, ziejący ogniem. — *cross*, *zob.* CROSS. — *engine*, sikawka do gaszenia ognia. — *fan*, ekran, zasłona od ognia. — *lock*, karabin, flinta. — *man*, jeden ze straży ogniowéj. — *new*, nowiuteńki. — *office*, bióro assekuracyi przeciw ogniowi. — *pan*, fajerka; panewka u strzelby. — *ship*, okręt z materyałami palnemi do palenia statków nieprzyjacielskich. — *shovel*, łopatka żelazna do kładzenia węgli na komin. — *side*, ognisko, komin. — *stick*, zapalone łuczywo. — *tongs*, szczypce do ognia. — *wood*, drzewo na opał. — *work*, ognie stuczne, fajerwerk.

TO FIRE, *v. a.* i *n.* palić, zapalić; palić się, gorzeć; dać ognia, wypalić, wystrzelić. *To — a gun*, wypalić z działa, dać ognia. *To — at (upon)* strzelić do kogo lub do czego.

FIRKIN, fêr'-kin, *s.* baryłka, beczułka.

FIRM, fêrm, 1) *adj.* twardy, stały, tęgi; *fig.* stały, niezachwiany, niewzruszony; 2) *s.* firma, spółka handlowa.

FIRMAMENT, fêr'-mâ-mênt, *s.* firmament, niebokrąg.

FIRMAMENTAL, fêr-mâ-mên'-tâl, *adj.* niebieski.

FIRMAN, fêr'-mân, *s.* firman, rozkaz panującego na wschodzie.

FIRMLY, fêrm'-lè, *adv.* stale, niezachwianie.

FIRMNESS, fêrm'-nès, *s.* stałość, tęgość, stateczność.

FIRST, fûrst, *adj.* i *adv.* pierwszy, najpierwszy; naprzód; prędzéj, raczéj. *At —*, naprzód. — *or last*, prędzéj czy późniéj. *From the — time*, od samego początku, od pierwszego razu. *In the — place*, naprzód. — *of all*, przedewszystkiém. — *come — served*, *prov.* kto pierwszy do młyna, pierwszy zmiele. — *begot (— begotten)*, pierworodny. — *fruits*, pierwsze owoce, nowalia. — *rate*, pierwszego rzędu, celny, główny.

FIRSTLING, fûrst'-ling, *s.* pierworodny; pierwiastek.

FIRSTLY, fûrst'-lè, *adv.* naprzód, popierwsze.

FISC, fisk, *or* FISCAL, fis'-kâl, *s.* skarb publiczny; FISCAL, *adj.* skarbowy.

FISH, fisz, *s.* ryba. — *bone*, ość. — *day*, dzień rybny, postny. — *hook*, haczyk u wędki. — *kettle*, podługowaty kociołek do gotowania ryby. — *market*, targ rybny. — *meal*, potrawy rybne. — *monger*, przekupień ryb. — *oil*, tran. — *pond*, staw rybny. — *woman*, przekupka ryb. *I have other — to fry*, *prov.* ja mam co innego w głowie. *An odd —*, (*vulg.*) szczególny człowiek. *Odds —!* (*interj.*) daj go katu! do kata!

TO FISH, *v. a.* i *n.* łowić ryby, trudnić się rybołóstwem. *To — out*, wybadać co z kogo.

FISHER, fisz'-ûr, *s.* rybak. *The king's —*, zimorodek (ptak). — *boat*, statek rybacki. — *man*, rybak.

FISHERY, fisz'-ûr-è, *s.* rybołóstwo.

FISHFUL, fisz'-fûl, *adj.* rybny.

FISHING, fisz'-ing, *s.* łowienie ryb. — *line*, sznurek od wędki. — *rod*, wędka.

FISHY, fisz'-è, *adj.* rybny; podobny do ryby.

FISSILE, fis'-sil, *adj.* łupki.

FISSILITY, fis-sil'-lè-tè, *s.* łupkość.

FISSURE, fisz'-szûr, *s.* rysa, szpara, rozpadlina, szczelina.

FIST, fist, *s.* pięść. *To grease one's —*, (*vulg.*) posmarować komu łapę. *Close fisted*, skąpy, skneroważny.

FISTICUFFS, fis'-tè-kûfs, *s. pl.* szturchańce pięścią, kułaczki.

FISTULA, fis'-czù-là, *s.* fistuła.

FISTULAR, fis'-czù-lâr, *adj.* rurkowaty, piszczałkowaty.

FISTULOUS, fis'-czù-lûs, *adj.* fistułowy.

FIT, fit, *s.* napad choroby, paroksyzm, spazmy; 2) kaprys, przywidzenie, ubzdranie. *A — of anger*, uniesienie gniewu. *A — of love*, zapał, uniesienie miłości. *A drunken —*, hulanka, pijatyka. *A scolding —*, humor zrzędny, gdyracki. *A — of madness*, moment waryacyi. — *of the face* (*Shaksp.*), wykrzywienie twarzy, grymas. *The fits of season* (*Shaksp.*), nagłe zmiany powietrza. *By fits*, dorywczo, dopadkiem.

FIT, *adj.* zdolny, zdatny, sposobny; przydatny, odpowiedni, należyty, stosowny. *To be —*, przydać się na co, służyć do czego. *To think —*, sądzić, poczytywać za rzecz przyzwoitą. *More than is —*, więcéj niż wypadało, niż należy. *That was not — to be said*, nienależało tego mówić. — *for an employment*, zdolny, zdatny do jakiego miejsca, urzędu, posady. — *for service*, zdatny do służby, do jakiéj roboty.

TO FIT, *v. a.* i *n.* przyrządzić, przyszykować, wyporządzić, przysposobić; 2) uzdatnić, uzdolnić, usposobić; przystawać, dobrze leżeć (o sukniach, o obuwiu). *To — with*, opatrzeć w co, nastręczyć co komu. *I can — you with it*, mogę ci tém usłużyć. *To — out (a ship*, or *a fleet)*, uzbroić (okręt, flottę). *To — up a house*, wyporządzić dom, umeblować. *This suit fits you very well*, ten ubior dobrze na tobie leży.

FITCHAT, ficz'-it, *or* FITCHEW, fit'-czôô, *s.* tchórz (zwierzę).

FITFUL, fit'-fûl, *adj.* paroksyzmowy, przemienny, przerywany.

FITLY, fit'-lè, *adv.* przyzwoicie, stosownie, należycie.

FITNESS, fit'-nès, *s.* przyzwoitość, stosowność.

FITTER, fit'-tûr, *s.* przyrządziciel, urządziciel.

FIVE, fiw, *adj.* pięć. — *fold*, pięciokrotny, pięcioraki. — *leaved grass*, pięciornik, pięćlistnik.

FIVES, fiwz, *s.* zolza (choroba końska).

TO FIX, fiks, *v. a.* i *n.* przytwierdzić, utwierdzić, przymocować, ustalić; utkwić, naznaczyć, wyznaczyć; zdecydować się, postanowić. *To — one's self*, usadowić się, osiąść gdzie, zamieszkać. *To — a day*, wyznaczyć dzień. *To — upon a resolution*, ostatecznie postanowić co. *To — an ill report upon one*, podać kogo w niesławę; (*chem*) przywieść do stanu stałego, zgęścić.

FIXATION, fik-sâ'-szûn, *s.* przywiedzenie do stanu stałego, ustalenie.

FIXED, fik'-sêd, *adj.* stały, ustalony; niewzruszony, niezachwiany. — *upon*, wybrany; —LY, *adv.* stale, niewzruszenie; z wlepionemi w co oczyma; —NESS, *s.* stałość, tęgość; nieodmienne postanowienie.

FIXIDITY, fik-sid'-è-tè, *or* FIXITY, *s.* (*chim.*) stałość, nieulatnianie się.

FIZZ, *or* FIZZLE, fiz, fiz'-zl, *s.* bzda, bzdzina.

TO FIZZLE, *v. n.* bzdzieć, bzdnąć; FIZZLER, *s.* bzdzioch.

FLABINESS, flâb'-bè-nès, *s.* miękkość, obwisłość.

FLABBY, flâb'-bè, *adj.* miękki, obwisły.

FLABILE, flâb'-il, *adj.* leciuchny, leciuteńki.

FLACCID, flâk'-sid, *adj.* flakowaty, rozlazły.

FLACCIDITY, flâk-sid'-è-tè, *s.* flakowatość, miękkość.

TO FLAG, flâg, *v.* 1) *n.* flakowacieć, obwisnąć; *fig.* upadać na siłach, osłabnąć; 2) *a.* osłabić; wykładać (kamieniem, marmurem).

FLAG, *s.* flaga, pawilon, bandera; 2) tafla kamienna na posadzkę; 3) (roślina), kosaciec łąkowy, żółta lilia. *Sweet-scented —*, tatarskie ziele. *To set up the —*, wywiesić ban-

derę. —*of truce*, biały pawilon wywieszany na znak traktowania z nieprzyjacielem.—*officer*, sztabsofficer marynarki. —SHIP, okręt z banderą admiralską. —*stone*, kamień na posadzkę.

FLAGELET, flâdż'-ę-lęt, *s.* piszczałka, flecik.

FLAGELLATION, flâdż-ęl-lâ'-szûn, *s.* biczowanie.

FLAGGINESS, flâg'-gę-nęs, *s.* miękkość, obwisłość.

FLAGGY, flâg'-gę, *adj.* miękki, obwisły.

FLAGITIOUS, flâ-dżîsz'-ûs, *adj.* zdrożny, występny, zbrodniczy, szkaradny. —NESS, *s.* zdrożność, zbrodniczość.

FLAGON, flâg'-ûn, *s.* flaszka, flaszeczka.

FLAGRANCY, flâ'-grân-sę, *s.* gorącość, skwarność, spiekłość; *fig.* bezczelność; otwarte, szkaradne przekroczenie.

FLAGRANT, flâ'-grânt, *adj.* gorący, skwarny, spiekły; *fig.* ogromny, szkaradny, okropny.

FLAGRATION, flâ-grâ'-szûn, *s.* pożar, ogień.

FLAIL, flâl, *s.* cep.

FLAKE, flâk, kosmyk (wełny); 2) —*of snow*, płatek śniegu. —*of ice*, kawałek lodu; 3) szychta, warstwa.

FLAKY, flâ'-kę, *adj.* płatkowaty, nietrzymający się kupy; w warstwach.

FLAM, flâm, *s.* kłamstwo, fałsz, majaki.

TO FLAM, *v. a.* (*vulg.*) ołgać, omajaczyć, otumanić.

FLAME, flâm, *s.* płomień; *fig.* namiętność, miłość. —*coloured*, jasnoczerwony, podżary.

TO FLAME, *v. n.* pałać, palić się płomieniem.

FLAMEN, flâ'-mên, *s.* flamen, kapłan u Rzymian.

FLAMMATION, flâm-mâ'-szûn, *s.* zapalenie, podpalenie.

FLAMY, flâ'-mę, *or* FLAMING, flâ'-ming, *adj.* pałający.

FLANDERS, flân'-dûrz, *s.* Flandrya.

FLANK, flânk, *s.* bok, słaba strona. *In the*—, z boku. *To take the enemy in the*—, uderzyć z boku na nieprzyjaciela.

TO FLANK, *v. a.* i *n.* osłonić, zabezpieczyć po bokach; napaść z boku; stać po bokach, przytykać.

FLANKER, flâng'-kûr, *s.* (*fort.*) szaniec zasłaniający boki wojska idącego do szturmu.

FLANNEL, flân'-nęl, *s.* flanela.

FLAP, flâp, *s.* klapa, cypel, języczek; 2) klaps, uderzenie ręką. *A fly*—, placka, klepaczka do bicia much.—*eared*, uszaty, z obwisłemi uszami. —*mouthed*, wargaty, z obwisłemi wargami. —*jack*, (*Shaksp*) naleśnik.

TO FLAP, *v.* 1) *a.* klapać, klapnąć, uderzyć czém płaskiem; 2) trzepotać skrzydłami; obwisnąć.

TO FLARE, flâr, *v. n.* płonąć, goreć, rzucać jaskrawe światło. *To* —*in one's eyes*, zalśnić komu oczy. *A flaring fop*, wymuskany strojniś.

FLASH, flâsz, *s.* błysk, łysk, połysk, blask. —*of fire*, nagłe wybuchnienie płomieni.—*of lightning*, błysnienie. —*of the eye*, rzut oka. *A*—*of wit*, błyskotny wyskok dowcipu. *But a mere*—, same błyskotki, ale nic gruntownego.

TO FLASH, *v. n.* błyskać, błysnąć, zabłysnąć.

FLASHY, flâsz'-ę, *adj.* błyskotny; ulotny, znikomy; czczy, nudny, ckliwy.

FLASK, flâsk, *s.* flaszka; rożek na proch.

FLASKET, flâsk'-łt, *s.* kosz; półmisek.

FLAT, flât, *adj.* płaski, równy, płytki; *fig.* płaski, płytki, pospolity, niesmaczny; bez dowcipu, bez wyrazu, bez życia. *A*—*nose*, płaski nos. *A*—*country*, kraj płaski.—*bottomed*, z płytkiem dnem.—*chested*, z płaskiemi piersiami. —*iron*, żelazko do prasowania.—*nosed*, płaskonosy.—*wise*, (—LONG), na płask, na brzuchu. *To give one a*—*denial*, wręcz co komu odmówić. *To lay*—, zrównać z ziemią; (*Shaksp. Cor.*) zburzyć.

FLAT, *s.* płaszczyzna, równina, nizina; 2) płytkie miejsce, mielizna, odmiał; 3) (w Szkocyi) piętro domu.

TO FLAT, *v. a.* i *n.* płaszczyć, spłaszczyć, klepać, rozpłaszczyć; spłaszczyć się.

FLATLY, flât'-lę, *adv.* płasko, płytko; wręcz, bez ogródki.

FLATNESS, flât'-nęs, *s.* płaszczyzna, równina; *fig.* płaskość, płytkość, czczość; zwietrzałość; (*Shaksp*), bieda, nędza.

TO FLATTEN, flât'-tn, *v. a.* i *n. zob.* TO FLAT.

FLATTER, flât'-tûr, *s.* klepadło.

TO FLATTER, *v. a.* pochlebiać.

FLATTERER, flât'-tûr-ûr, *s.* pochlebca.

FLATTERY, flât'-tûr-ę, *s.* pochlebstwo.

FLATTISH, flât'-tîsz, *adj.* płaskaty, trochę spłaszczony.

FLATULENCY, flâcz'-ù-lęn-sę, *s.* wzdętość, nadętość, parcie, wiatry; *fig.* nadętość, napuszystość (stylu).

FLATULENT, flâcz'-ù-lęnt, *adj.* wzdęty, nadęty, sprawujący wiatry; *fig.* czczy, nadęty, napuszysty.

FLATUOSITY, flâcz-ù-ôs'-ę-tę, s. wiatry, parcie (w ciele).

FLATUOUS, flâcz'-ù-ûs, *adj.* cierpiący parcie, wzdęty wiatrami.

FLATUS, flâ'-tûs, *s.* wiatry, parcie (w ciele).

TO FLAUNT, flânt, *v. n.* wydąć się, nadąć się; *fig.* pysznić się, pysznie stąpać, paradować; szastać się, fertać się. FLAUNTING, *part. adj.* wymuskany, wystrojony, pyszny, fertyczny.

FLAVOUR, flâ'-wûr, *s.* zapach który wydają trunki lub mięsiwa.

FLAVOUROUS, flâ'-wûr-ûs, *adj.* smaczny, pachnący.

FLAW, flâu, *s.* rysa, szpara; skaza (w drogim kamieniu); *fig.* błąd, wada, przywara. — *in a deed*, nieważność aktu. *A* — *of wind*, wicher.

TO FLAW, *v. a.* rozłupać.

FLAWLESS, flâu'-lęs, *adj.* bez skazy.

FLAWY, flâu'-ę, *ad.*. porysowany, popadany, pełen skaz.

FLAX, flâks, *s.* len. — *break*, (— *brake*), cierlica. — *comb*, szczotka do czesania lnu. — *finch*, konopka, makolągwa. — *seed*, nasienie lniane.

FLAXEN, flâk'-sn, *adj.* lniany. — *hair*, jasne włosy.

TO FLAY, flâ, *v. a.* łupić, zdzierać skórę.

FLAYER, flâ'-ûr, *s.* łupiskóra. *Every fox must pay his own skin to the*—, (*prov.*), tak długo wilk nosi, aż go też samego kiedyś poniosą.

FLEA, flę, *s.* pchła. *He went away with a*—*in his ear*, (*prov.*) odszedł z nosem, zmyto mu głowę. — *bane* (—*wort*), oman pchlany, lantawa. — *bite*, (— *biting*), ukąszenie pchły; zadraśnienie, lekka choroba. — *bit*, pstry, nakrapiany. —*bitten*, skąsany od pcheł, zapchlony.

TO FLEA, *v. a.* bić pchły, wypchlić.

FLEAM, flęm, *s.* puszczadło, lancet do puszczania krwi koniom.

TO FLECK, flęk, *or* FLECKER. flęk'-ûr, *v. a.* nakrapiać, centkować. *Flecked*, nakrapiany, centkowaty.

FLED, flęd, *pret.* i *part. zob.* TO FLEE.

FLEDGE, flędż, *adj.* w pierzu, okryty pierzem.

TO FLEDGE, *v. a.* przyprawić pióra.

TO FLEE, flęę, *v. ir. n.* uciekać, uciec.

FLEECE, flęęs, *s.* runo, wełna.

TO FLEECE, *v. a.* strzydz owce, (*vulg.*), zdzierać z kogo skórę, obdzierać.

FLEECED, flęęst, *adj.* strzyżony, ostrzyżony.

FLEECY, flęę'-sę, *adj.* wełnisty.

TO FLEER, flęęr, *v. n.* kpić, drwić, szydzić.

FLEER, *s.* drwinki, szyderstwo.

FLEERER. flęęr'-ûr, *s.* drwinkarz, szyderca.

FLEET, flęęt, *s.* flotta. —*prison*, więzienie tak nazwane w Londynie.

FLEET, *adj.* szybki, chybki, rączy, chyży.

TO FLEET, *u.* 1) *n.* przelecieć, mignąć się; 2) *a.* zebrać śmietanę; żyć szumnie.

FLEETLY, flęęt'-lę, *adv.* szybko, chybko, chyżo.

FLEETNESS, *s.* lotność, szybkość, chyżość, rączość.

FLEMINGS, flęm'-ingz, *s. pl.* Flamandowie.

FLEMISH, flęm'-îsz, *adj.* Flamandzki.

FLESH, flęsz, *s.* ciało (w odróżnieniu od duszy); mięso; zwie-

rzęca natura, cielesne żądze. *To take* — (w Biblii), stać się człowiekiem. *To smart in the* —, cierpieć na ciele. *To gather* —, tyć, utyć. *To go the way of* —, zejść z tego świata. — *colour*, cielisty kolor. — *day*, dzień mięsny. — *diet*, potrawy mięsny. — *fly*, mięśniczek (mucha). — *meal*, obiad mięsny. — *meat*, potrawa mięsna, mięsiwo.

TO FLESH, *v. a.* karmić; zachęcać. *To* — *hounds*, dać psom odprawę.

FLESHINESS, flĕsz'-ê-nĕs, *or* FLESHLINESS, flĕsz'-lê-nĕs, *s.* mięsność. *Fleshiness*, cielesność.

FLESHY, flĕsz'-lê, *adj.* mięsny; cielesny, zmysłowy.

FLESHY, flĕsz'-ê, *adj.* mięsisty, cielisty, pulchny.

FLEW, flû, 1) *pret.* (*zob.* TO FLY), 2) pysk, obwisła morda (psów).

FLEWED, flûd, *adj.* z obwisłą mordą.

FLEXIBILITY, flĕks-ê-bîl'-ê-tê, *or* FLEXIBLENESS, flĕks'-ê-blnĕs, *s.* giętkość.

FLEXIBLE, flĕks'-ê-bl, *or* FLEXILE, flĕks'-îl, *adj.* giętki, gibki.

FLEXION, flĕk'-szûn, *s.* gięcie, uginanie, naginanie, zginanie.

FLEXOR, flĕks'-ôr, (*anat.*), muszkuł ściągający.

FLEXUOUS, flĕk'-szû-ûs, *adj.* zaginany, zakrętny, kręty.

FLEXURE, flĕk'-szûr, *s.* zgięcie, ugięcie, zagięcie.

FLIBBERTIGIBBET, flîb'-bûr-tê-dżîb'-bĕt, *s.* (*Shaksp. K. L.*), zły duch, czart, diabełek.

TO FLICKER, flîk'-ûr, *v. n.* i *a. zob.* TO FLUTTER.

FLIER, flî'-ûr, *s.* latawiec; zbieg.

FLIGHT, flît, s. lot, odlot; ucieczka. *A* — *of pigeons*, stado gołębi. *A* — *of wasps*, roj os. *A* — *of steps*, oddział schodów. — *s of fancy*, wyskoki imaginacyi. — *of arrows*, grad strzał. *To put to* —, przymusić do ucieczki. *To take to* —, zemknąć, umknąć, drapnąć.

FLIGHTY, flî'-tê, *adj.* szybki, chyży, lotny; lekki, płochy, roztrzepany.

FLIMFLAM, flîm'-flâm, *s.* (*vulg.*) bzdurstwo, błazeństwo, fraszka.

FLIMSY, flîm'-zê, *adj.* słaby, wątły.

TO FLINCH, flînsz, *v. n.* cofnąć się, zachwiać się, wzdrygać się; kręcić, używać wykrętów, wykręcać się. *Never* — *!* stój jak wryty! *Without flinching*, bez zachwiania, bez wzdrygnienia.

TO FLING, flîng, *v. ir. a.* i *n.* ciskać, cisnąć, rzucić, miotać; wierzgać (o koniach). *To* — *away*, odrzucić. *To* — *away one's life*, narażać swe życie na niebezpieczeństwo. *To* — *down*, zrzucić. *To* — *open*, otworzyć (drzwi) na rozcież. *To* — *out*, wyrzucić, wierzgać. *To* — *up*, cisnąć w górę.

FLING, *s.* rzut, przytyk, przymówka, uszczypliwy żart.

FLINGER, flîng'-ûr, *s.* ciskający, rzucający.

FLINT, flînt, *s.* krzemień. *Skin* —, (*vulg.*), skąpiec, kutwa, sknera. — *glass*, kryształ. — *heart*, (— *hearted*), kamiennego serca, nieużyty.

FLINTY, flîn'-tê, *adj.* krzemienny, krzemienisty; twardy, nieubłagany.

FLIP, flîp, *s.* napój z piwa, gorzałki i cukru.

FLIPPANCY, flîp'-pân-sê, świegotliwość, szczebiotliwość.

FLIPPANT, flîp'-pânt, *adj.* świegotliwy, szczebiotliwy. —LY, *adv.* świegotliwie, szczebiotliwie.

TO FLIRT, flûrt, *v. a.* i *n.* cisnąć, rzucić; 2) drwić, żartować; 3) trzpiotać się, przymilać się, umizgać się do mężczyzn.

FLIRT, *s.* żarty, drwinki; 2) zalotnica, umizgalska, kokietka.

FLIRTATION, flûr-tâ'-szûn, *s.* zalecanki, umizgi.

TO FLIT, flît, *v. n.* szybko przelecieć, mignąć się.

FLITCH, flîcz, *s.* połeć słoniny.

FLITTERMOUSE, flît'-tûr-môûs, *s.* nietoperz.

FLIX, flîks, *s.* puch, mech, delikatna szerść; turzyca (zająca).

TO FLOAT, flôt, *v.* 1) *n.* pływać, unosić się na wodzie; powiewać; 2) *a.* zalać wodą.

FLOAT, *s.* pław (u niewoda lub wędki); tratwa; spław drzewa wodą. *To be a* —, być spuszczonym na wodę (o okręcie).

FLOATY, flô'-tê, *adj.* unoszący się, bujający po wodzie.

FLOCK, flôk, *s.* trzoda (owiec), stado (ptaków), gromada (ludzi); 2) kosmyk (wełny, włosów).

TO FLOCK, *v. n.* gromadzić się, cisnąć się, tłoczyć się.

TO FLOG, flôg, *v. a.* smagać, ćwiczyć, chłostać. FLOGGING, *s.* chłosta, cięgi, plagi.

FLOOD, flûd, *s.* potop; powódź, wylew. *A* — *of tears*, potok łez. — *gate*, śluza.

FLOOR, flôr, *s.* posadzka; piętro. *Ground* —, dolne piętro.

TO FLOOR, *v. a.* dać podłogę.

FLOORING, *s.* podłoga, posadzka.

TO FLOP, flôp, *v. a.* trzepotać skrzydłami.

FLORAL, flô'-râl, *adj.* kwiatowy, do kwiatu należący.

FLORID, flôr'-îd, *adj.* kwiecisty; ubarwiony. *A* — *style*, styl kwiecisty.

FLORIDITY, flô-rîd'-ê-tê, *or* FLORIDNESS, flôr'-îd-nĕs, *s.* kwiecistość; ubarwienie.

FLORIFEROUS, flô-rîf'-fê-rûs, *adj.* kwiatorodny.

FLORIN, flôr'-în, *s.* złoty (moneta).

FLORIST, flô'-rîst, *s.* miłośnik kwiatów.

FLORULENT, flôr'-û-lênt, *adj.* kwitnący.

FLOSCULOUS, flôs'-kû-lûs, *adj.* złożony z kwiatów.

TO FLOUNCE, flôûns, *v. a.* i *n.* pluskać, plusnąć, chlustać, chlusnąć; szusnąć; 2) obszyć falbaną.

FLOUNCE, *s.* falbana.

FLOUNDER, flôûn'-dûr, *s.* flądra, płaszczka (ryba).

TO FLOUNDER, *v. n.* wspinać się, rzucać się, dźwigać się (jak koń kiedy zagrzęźnie).

FLOUR, flôûr, *s.* mąka.

TO FLOURISH, flûr'-rîsz, *v. n.* i *a.* kwitnąć, być w stanie kwitnącym, słynąć; 2) przegrawać, probować głosu, instrumentu; 3) wyrabiać floresy w pisaniu; 4) wywijać, wymachiwać. *To* — *a sword*, wymachiwać pałaszem. *To* — *a trumpet*, zatrąbić.

FLOURISH, *s.* kwiaty, ubarwienie; 2) preludium (w muzyce). *A trumpet's* —, odgłos trąb; 3) floresy (w pismie); 4) — *with a sword*, wywijanie pałaszem.

FLOURISHER, flûr'-rîsz-ûr, *s.* będący w kwitnącym stanie.

TO FLOUT, flôût, *v, a.* i *n.* (*at*), żartować, drwić, najgrawać się, szydzić.

FLOUT, *s* drwinki, szyderstwo.

FLOUTER, flôû'-tûr, *s.* drwinkarz, szyderca.

TO FLOW, flô, *v. n.* i *a.* płynąć; wypływać, wynikać; spływać (jak włosy, suknia); płynąć (jak wymowa z ust).

FLOW, *s.* wylew morza, przylew; płonność, wymowa.

FLOWER, flôû'-ûr, *s.* kwiat; FLOWERS, *pl.* (*med.*) czyszczenia miesięczne kobiet. *The* — *of age*, kwiat wieku. *The* — *of youth*, kwiat młodości. *Flower-de-luce* (herb Burbonów), kosaciec, lilia. — *pot*, wazon z kwiatami.

TO FLOWER, *v.* 1) *n.* kwitnąć; 2) *a.* ozdobić kwiatami.

FLOWERET, flôû'-ûr-êt, *s.* kwiatek, kwiatuszek.

FLOWERINESS, flôû'-ûr-ê-nĕs, *s.* kwiecistość.

FLOWERY, flôû'-ûr-ê, *adj.* kwiecisty.

FLOWING, flô'-îng, 1) *part. adj.* płynący; 2) *s.* płynienie. *Ebbing and* —, odlew i przylew morza; —LY, *adv.* płynnie.

FLOWN, flôn, 2) *part.* (*zob.* TO FLY); *adj.* nadęty, odęty, napuszony.

FLUCTUANT, flûk'-czû-ânt, *adj.* wahający się, niepewny, niestały.

TO FLUCTUATE, flûk'-czû-ât, *v. a.* chełbać się, bujać po wodzie; *fig.* wachać się, chwiać się, zostawać w niepewności.

FLUCTUATION, flûk-czû-â'-szûn, *s.* chełbanie się; *fig.* wahanie się, chwianie się, niepewność.

FLUE, flû, *s.* rurka; komin; 2) pierze, szerść.

FLUENCY, flû'-ên-sâ, *s.* płynność, łatwość wysłowienia.

FLUENT, flû-ênt, *adj.* płynny; —LY, *adv.* płynnie.

FLUID, flû'-îd, *s.* płyn, ciecz.

FLUIDITY, flû-îd'-ê-tê, *or* FLUIDNESS, flû'-îd-nĕs, *s.* płynność, ciekłość.

FLUMMERY, flům'-ůr-ê, *s.* lemieszka owsiana.

FLUNG, flůng, *pret.* i *part.* (*zob.* TO FLING).

FLUOR, flů'-ôr, *s. chem.* i *med.* płyn, ciecz.

FLURRY, flůr'-rê, *s.* wicher; 2) nagłość, pośpiech.

TO FLUSH, flůsz, *v.* 1) *a.* farbować, krasić, czerwienić; nadąć; 2) *n.* zapłonić się, zaczerwienieć się. *Flushed with ambition*, nadęty dumą.

FLUSH, *s.* przypływ, napływ, uderzenie krwi do głowy; zapłonienie, zaczerwienienie, rumieniec; gwałtowne uniesienie (żalu, radości); 2) karty jednéj maści (u grającego w ręce).

FLUSH, *adj.* czerstwy, rzeźki; bogaty, obfity, opływający w dostatki. — *in the fob* (*pocket*), mający huk pieniędzy w kieszeni.

TO FLUSTER, flůs'-tůr, *v. a.* rozegrzać trunkiem. *Flustered* (*in drink*), podchmielony, podpity.

FLUTE, flůt, *s.* flet, flotrawers; 2) rowek, żłobek (w kolumnie).

TO FLUTE, *v. a.* rznąć, wyrzynać w rowki.

TO FLUTTER, flůt'-tůr, *v.* 1) *n.* rzepotać skrzydłami; kręcić się, wiercić się, mignąć się; 2) *a.* rozpędzić, rozpłoszyć; pomieszać, niepokoić.

FLUTTER, *s.* trzepotanie skrzydeł; pośpiech, rozruch, zamieszanie, pomieszanie, niespokojność umysłu.

FLUX, flůks, *s.* przypływ morza; 2) biegunka; 3) — *of women*, miesięczne czyszczenie kobiet.

TO FLUX, *v. a.* sprawić saliwacyą; roztopić.

FLUXILITY, flůks-íl'-ê-tê, *s.* topnistość, łatwość topienia się.

FLUXION, flůk'-szůn, *s.* płynienie, topienie się; 2) (*mat.*) nauka o nieskończenie małych ilościach, rachunek różniczkowy.

TO FLY, fll, *v. ir. n.* i *a.* lecieć, latać; pęknąć rozpaść się, rozlecić się w drobne kawałki; uciec, uciekać; unikać, wystrzegać się; polować z sokołem. *To* — *a kite*, puszczać latawca (orła) w powietrze. *To let* —, strzelić, wystrzelić. *To* — *about*, oblecić, oblatywać do koła; rozgłosić się. *To* — *abroad*, rozgłosić się, rozejść się (o wieści). *To* — *at* (*on*), rzucić się, cisnąć się na kogo, napaść, uderzyć. *To* — *back*, odskoczyć, odbić się. *To* — *in* (*into* or *to*) *pieces*, rozpaść się, roztłuc się na drobne kawałki. *To* — *in* (*into*) *one's face*, przyskoczyć komu do twarzy; urazić, znieważyć. *His conscience shall* — *in his face for it one day*, kiedyś go gryść będzie za to sumienie. *To* — *into a passion*, rozgniewać się, obruszyć się, unieść się gniewem. *To* — *off*, odlecieć. *To* — *open*, otworzyć się na rozcież (o drzwiach). *To* — *out into expences*, czynić zbyteczne wydatki, trwonić, marnotrawić majątek. — *out* wypaść nuice

FLY, *s.* mucha. — *blow*, łajno muszе, jaja muszе złożone w mięsie. *To* — *blow*, popstrzyć, złożyć jaja w mięsie (o muchach), zaladz robactwo. — *boat*, rodzaj lekkiego statku. — *catcher*, muchojadka, muchołówka (ptak). — *wort*, muchołówka (roślina).

FLYING, fll'-ing, *part. s.* i *adj.* lot, lecenie; lecący; uciekający. — *bridge*, wiszący most. — *camp*, oddział jazdy do szybkich ruchów. *A* — *report*, rozchodząca się wieść. *With* — *colours*, z rozwiniętą chorągwią; *fig.* z honorem, ze sławą, zaszczytnie.

FOAL, fôl, *s.* źrebię. *Mare with* —, klacz źrebna. *The* — *of an ass.* oślątko, ośle.

TO FOAL, *v. a.* źrebić się, ożrebić sić.

FOAM, fôm, *s.* piana.

TO FOAM, *v. n.* pienić się.

FOAMY, fô'-mê, *adj.* pienisty, pieniący się.

FOB, fôb, kieszonka (u kamizelki, u spodni). — *doodle*, głupiec gamoń.

TO FOB, *v. a.* kpić, drwić, żartować; okpić, odrwić, oszukać. *To* — *off*, zrzucić z karku, pozbyć się.

FOCAL, fô'-kâl, *adj.* ogniskowy.

FOCUS, fô'-kůs, *s.* ognisko, punkt w którym się skupiają promienie światła.

FODDER, fôd'-důr, *s.* sucha pasza, obrok.

TO FODDER, *v. a.* karmić (bydło) suchą paszą.

FOE, fô, *s.* wróg, nieprzyjaciel. — *man*, nieprzyjaciel (w wojnie).

FOG, fôg, *s.* mgła.

FOGGILY, fôg'-gê-lê, *adv.* mglisto.

FOGGINESS, fôg'-gê-nês, mglistość, omglenie, zamglenie.

FOGGY, fôg'-gê, *adj.* mglisty.

FOH (FOGH), fôh, *interj.* pfe! fe!

FOIBLE, fôê'-bl, *s.* słaba strona, słabość, ułomność.

TO FOIL, fôll, *v. a.* obalić, pokonać; wniwecz obrócić, zniweczyć.

FOIL, *s.* obalenie, pokonanie; zniweczenie; zawód, wymówka; 2) floret, szpada z gałką do fechtowania; 3) blaszka podłożona pod kamyk, lub oprawa dyamentów w co ciemnego dla powiększenia ich blasku; *fig.* ozdoba, upiększenie, ubarwienie. *To give a* —, odmówić grzecznie, pozbyć się kogo. *To take the* —, odejść z kwitkiem.

TO FOIN, fôîn, *v. n.* i *a.* pchnąć floretem.

TO FOIST, fôîst, *v. a.* (*in*, *into*) podrobić, sfałszować, wtrącić, podsunąć co fałszywego; 2) *vulg.* bzdzieć.

FOLD, fôld, 1) *s.* falda; hurty (na owce), owczarnia; trzoda owiec; 2) *adj.* dwojnasob, drugie tyle. *Two* —, podwojny, dwukrotny.

TO FOLD, *v. a.* złożyć we dwoje, fałdować, objąć, okrążyć, obwinąć; 2) zamknąć owce w hurtach. *To* — *down a leaf*, założyć kartę (w książce). *To* — *a letter*, złożyć list. *To* — *in one's arms*, ściskać, obejmować. *Folding door*, powójne drzwi.

FOLIACEOUS, fô-lê-â'-szůs, *adj.* złożony z liści lub cienkich blaszek.

FOLIAGE, fô'-lê-ådż, *s.* liść, liście.

TO FOLIATE, fô'-lê-åt, *v. a.* rozklepać na cienkie listki, blaszki; podlewać zwierciadła.

FOLIO, fô'-lê-ô, *s.* foliał, folio.

FOLK, fôk, *s. pl.* ludzie, osoby. *Gentle* —, osoby wyższego stanu, szlachta.

FOLLICLE, fôl'-lê-kl, *s.* skórka, pęcherz, torebka.

TO FOLLOW, fôl'-lô, *v. a.* i *n.* iść (za kim, za czém); przykładać się do czego; zajmować się czém; służyć, słuchać, być czyim stronnikiem. *To* — *the law*, uczyć się prawa. *To* — *one's pleasure*, oddawać się rozkoszom. *To* — *one's business*, zajmować się swemi interesami. *It follows*, wynika, wypływa; idzie za tém.

FOLLOWER, fôl'-lô-ůr, *s.* stronnik, zwolennik..

FOLLY, fôl'-lê, *s.* głupstwo, nierozsądek, nierozum; szaleństwo; marność, znikomość.

TO FOMENT, *v. a.* parzyć, naparzać, ogrzewać, wygrzewać; *fig.* podniecać, podżegać.

FOMENTATION, fô-mên-tâ'-szůn, *s.* parzenie, naparzanie; *fig.* podżeganie, poduszczanie.

FOMENTER, fô-mên'-tůr, *s.* podżegacz, podszczuwacz.

FOND, fônd, *adj.* lubiący, kochający; czuły, tkliwy; pobłażający; głupi, nierozsądny, niedorzeczny. *To be* — *of*, lubić co. — *of his, wife and children*, zakochany w żonie i dzieciach. *A* — *conceit*, głupie urojenie. — *pursuits*, ulubione zatrudnienia.

TO FONDLE, fôn'-dl, *v. a.* pieścić, cackać, cacać.

FONDLER, fôn'-dl-ůr, *s.* pieszczący, cackający.

FONDLING, fôn'-dl-îng, *s.* pieszczoch, pieścidło, pieszczotka.

FONDLY, fônd'-lê, *adv.* czule, tkliwie, z całego serca; głupio, nierozsądnie. *I* — *believed it*, byłem tyle nierozsądny żem temu wierzył.

FONDNESS, fônd'-nês, *s.* czułość, tkliwość, miłość, przywiązanie; głupstwo, nierozsądek.

FONT, fônt, *s.* chrzcielnica.

FONTANEL, fôn'-tâ-nêl, *s.* (*chir.*) apertura.

FOOD, fôôd, *s.* pokarm, pożywienie, strawa, żywność.

FOOL, fôôl, *s.* głupiec, kiep, dureń, błazen; szalony, lekkomyślny, nierozważny. — *with a witness*, wierutny dureń. *To play the* —, robić głupstwa, błaznować. *To make a* — *of one*, kpić z kogo, błaznować, drwić z kogo. *No* — *he*, (*vulg.*), nie w ciemię bity. *Every man has a* — *in his sleeve* (*prov.*), każdy dudek ma swój czubek. *Fools will ever be meddling*, głupi do wszystkiego się wtrąci. *Fools have fortune*, głupim się szczęści. *A* —*'s bolt is soon shot* (*prov.*), głupi

prędko się wygada. — *begged* (*Shaksp. Com. of E.*), w najwyższym stopniu niedorzeczny. —*'s cap*, czapeczka z dzwonkami jaką nosili błaznowie na dworach królewskich; rodzaj papieru. — *hardy*, śmiały do szaleństwa, śmiałek. — *hardiness*, śmiałkostwo.

TO FOOL, *v.* 1) *a.* kpić, drwić, żartować; durzyć, bałamucić; okpić, wydrwić. *To — one out of his money*, wydrwić od kogo pieniądze, ocyganić go; 2) *n.* błaznować, baraszkować.

FOOLERY, fûl'-ûr-ê, *s.* głupstwo, błazeństwo; fraszka, bzdura.

FOOLISH, fûl'-lsz, *adj.* głupi, głupawy, nierozsądny, nieroztropny, szalony; (w Biblii) grzeszny, niegodziwy; —LY, *adv.* głupio, po głupiemu, nierozsądnie; —NESS, *s.* głupstwo, błazeństwo.

FOOT, fût, *s.* stopa, noga; noga (sprzętu), postument; stopa (12 calów); stopa (w wierszu miarowym); piechota. *On —*, pieszo, piechotą. *To set on —*, wprowadzić w ruch, w czynność, założyć, wystawić. *At —*, w dole, u dołu (listu, rachunku). *— by —*, noga za nogą, powoli. *I have the length of his — to a hair*, *fig.* znam go na wylot. *Take — in hand*, załóż nogi za pas. *— ball*, balon popędzany nogami. *— board*, stopień u powozu. *— bridge*, kładka. *— cloth*, dywanik pod nogi. *— fall*, potknienie. *— licker*, lizun, pochlebca. *— man*, lokaj. (w kuchni ang., kratka żelazna przy kominie, na której co się stawia żeby nie zastygło). *— man* (*— soldier*), żołnierz pieszy, piechotnik. *— manship*, wprawa w chodzenie piechoto. *— pace*, krok powolny, stępia. *— pad*, pieszy rozbójnik (po drogach). *— path*, ścieszka. *— post*, posłaniec pieszy. *— race*, wyścigi, gonitwy piesze. *— stalk*, ogonek szypulka (owocu). *— stall*, strzemię u siodła damskiego. *— stool*, stołeczek pod nogi. *— step*, krok, ślad, stopa.

TO FOOT, *v.* 1) *n.* iść piechoto; stąpać; 2) *a. To — stockings*, podzelować pończochy, dorobić nowe stopy. *To — a pair of boots*, podszyć bóty.

FOOTED, fût'-têd, *adj.* mający nogi. *Cloven —*, z rosochatą nogą, z racicą. *Flat —*, płaskonogi. *Four —*, czworonożny.

FOOTING, fût'-tîng, *s.* chodzenie piechoto; zelowanie pończoch; podszywanie bótów; umieszczenie się, stała posada; stopa, stosunki towarzyskie, komitywa. *To get a —*, stanąć na czém nogą; usadowić się. osiąść. *To lose —*, poślizgnąć się, powinąć nogę. *On the same —*, na téj saméj stopie, w dobréj komitywie, w zażyłości. *Upon what — is he at court?* na jakiéj on jest stopie (jak jest położony) u dworu?

FOP, fôp, *s.* kiep, błazen; modniś, strojniś, wiercipięta.

FOPPERY, fôp'-ûr-ê, *s.* błazeństwo; strojność, wymuskanie, wykwintna elegancya, fanfaronada.

FOPPISH, fôp'-pîsz, *adj.* błazeński; strojny, wymuskany, wykwintny; —LY, *adv.* po błazeńsku; — NESS, *s.* próżność, wykwintność w stroju.

FOPPLING, fôp'-lîng, *s.* kiepek, błazenek.

FOR, fôr, 1) *prep.* dla; z (z powodu); do; o (co); pomimo; przez (pewien przeciąg czasu); za, po (za tyle); po (kogo, co); 2) *conj.* gdyż, bo, albowiem. *— God-a-mercy*, za Panie Boże zapłać. *— God's sake*, dla Boga. *— fear*, z bojaźni. *— want of*, dla braku czego. *To leave — London*, wyjechać (odpłynąć) do Londynu. *To strive — mastery*, ubiegać się o pierwszeństwo. *The physician was sent —*, posłano po doktora. *To stay for*, czekać na *—*. *Were it not — you*, gdyby nie ty. *I hear — certain*, dowiaduję się za rzecz pewną. *You may — me*, ja ci nie bronię. (*As*) *— me*, co do mnie. *'Tis not — me*, to nie dla mnie, to się mnie nie tyczy, nie moja w tém rzecz. *— a while*, na chwilę. *— a week's time*, przez tydzień. *— ever*, nazawsze. *— the time to come* (*— the future*), na przyszłość. *— once*, tą razą. *What —?* dla czego? po co? *What are you —?* za czém jesteś? co lubisz? *— grief*, dla żalu, z żalu. *— all that*, mimo to jednak. *He will do it — all you*, on to uczyni pomimo ciebie (pomimo twego uporu). *— aught I know*, o ile wiem. *— nothing*, za nic. *good — nothing*, nic potym, ladaco. *— instance*, naprzykład. *You are a fool — believing him*, głupiś że mu wierzysz. *Let her go — an ungrateful woman!* co za niewdzięcznica! *Get you gone — a simpleton!* pójdź precz głupcze! *— shame!* pfe, wstydź się! *O —...!* o gdyby...! o oby...! *O — a friend!* o gdybym miał przyjaciela!

FORAGE, fôr'-âdż, *s.* pasza dla bydła i koni (w czasie wojny); żywność.

TO FORAGE, *v. a.* i *n.* furażować; plądrować, splądrować, rabować, hajdamaczyć.

FORAGER, fôr'-âdż-ûr, *s.* furażujący, picownik.

FORBADE, fôr-bâd', *pret.* (*zob.* TO FORBID).

TO FORBEAR, fôr-bâr', *v. ir. n.* i *a.* poprzestać, wstrzymać się od czego, powściągać się od czego; unikać, wystrzegać się; mieć wzgląd, być powolnym, pobłażać, folgować. *— such expressions*, zaprzestań (używać) takich wyrażeń. *I could not — laughing*, nie mogłem wstrzymać się od śmiechu. *— such a man's company*, unikaj towarzystwa z takim człowiekiem. *Pray, — him a little*, proszę cię, bądź dla niego powolniejszym, wyrozumialszym.

FORBEARANCE, fôr-bâr'-âns, *s.* cierpliwość, powolność, wyrozumiałość, pobłażanie, folgowanie. — *is not acquittance*, *prov.* co się przewlekło to nie uciekło.

TO FORBID, fôr-bîd', *v. a.* zakazać, wzbronić, zabronić. *God —!* uchowaj Boże!

FORBIDDANCE, fôr-bîd'-dâns, *s.* zakaz, zabronienie.

FORBIDDEN, fôr-bîd'-dn. *part.* (*zob.* TO FORBID) zakazany; — LY, *adv.* pomimo zakazu, bez pozwolenia.

FORBIDDER, fôr-bîd'-dûr, *s.* zakazujący, zabraniający.

FORBIDDING, fôr-bîd'-dîng, 1) *part. adj.* zakazujący, zabraniający; odstręczający, nieprzyjemny, odrażający. *A — face* (*air* or *look*), twarz odrażająca; 2) *part.* i *s.* zakazanie, zabronienie.

FORBORE, fôr-bôr', *pret.* (*zob.* TO FORBEAR).

FORBORN, fôr-bôrn', *part.* (*zob.* TO FORBEAR).

FORCE, fôrs, *s.* siła, moc; gwałt, przemoc; przymus. FORCES, *pl.* wojsko. *By main —*, z całéj siły. *By open —*, przemocą, gwałtem. *A law still in —*, prawo dotąd obowiązujące.

TO FORCE, *v. a.* przymuszać (— INTO), znaglać; zgwałcić kobiétę. *To — back*, odeprzeć, zmusić do odwrotu. *To — in*, weprzeć, wytłoczyć, wydrzeć. *To — upon*, narzucać, wkładać gwałtem.

FORCEDLY, fôr'-sêd-lê, *adv.* gwałtem, z przymusu.

FORCEFUL, fôrs'-fûl, *adj.* silny, mocny. —LY, *adv.* silnie, mocno.

FORCELESS, fôrs'-lês, *adj.* bezsilny.

FORCEPS, fôr'-sêps, *s.* (*chir.*) obcęgi, kleszcze.

FORCIBLE, fôr'-sê-bl, *adj.* silny, mocny, jędrny, dosadny, dobitny. —NESS, *s.* siła, moc, jędrność, dobitność. —LY, *adv.* silnie, jędrnie, dobitnie.

FORD, fôrd, *s.* bród.

TO FORD, *v. a.* brodzić, brnąć, przebrnąć.

FORDABLE, fôrd'-â-bl, *adj.* dający się przebrnąć.

FORE, fôr, 1) *adj.* przedni, na przedzie położony; 2) *adv.* naprzód, wprzód, uprzednio. *—and aft*, z przodu i z tyłu okrętu, wzdłuż.

TO FOREARM, fôr-ârm', *v. a.* uzbroić się na przypadek napadu.

TO FOREBODE, fôr-bôd', *v. a.* (naprzód) przepowiadać, wróżyć, rokować.

FOREBODER, fôr-bôd'-ûr, *s.* wróżbiarz, wieszczek.

FOREBODINGS, fôr-bôd'-îngz, *s. pl.* przepowiednia, wróżba.

TO FORECAST, fôr-kâst', *v. ir.* i *n.* naprzód obmyślić; przewidzieć.

FORECAST, fôr'-kâst, *s.* obmyślność, przezorność.

FORECASTER, fôr-kâst'-ûr, *s.* obmyślacz, układacz projektów.

FORECASTLE, fôr'-kâs-sl, *s.* kastel, wzniosłość na przodzie okrętu.

FORECHOSEN, fôr-czô'-zn, *adj.* naprzód wybrany.

FORECITED, fôr-sī'-tĭd, *adj.* powyżéj przywiedziony.

TO FORECLOSE, fôr-klōz', *v.a.* w. p. wyłączyć, wykluczyć. *To—a mortgage*, uznać zastaw za przepadły.

FORDECK, fôr'-dĕk, *s. zob.* FORCASTLE.

TO FOREDOOM, fôr-dōōm', *v.a.* naprzód potępić, naprzód przeznaczyć.

FOREFATHERS, fôr-fâ'-THŭrz, *s. pl.* przodkowie, ojcowie.

TO FOREFEND, fôr-fĕnd', *v. a.* bronić, zachować, uchować. *God—it!* uchowaj to Boże!

FOREFINGER, fôr'-fĭng-gûr, *s.* przedni palec, skazujący.

FOREFOOT, fôr'-fût, *s.* przednia noga.

TO FOREGO, fôr-gō', *v. ir. a.* omieszkać, zaniechać, ustąpić, odstąpić, zrzec się; poprzedzać.

FOREGOER, fôr-gō'-ûr, *s.* poprzednik, przodek.

FOREGROUND, fôr'-grōůnd, *s.* przedni plan w obrazie.

FOREHAND, fôr'hănd, 1) *s.* przód konia; 2) *adj.* uprzedni, wcześniejszy.

FOREHEAD, fôr'-hĕd, *s.* czoło.

FOREHOLDINGS, fôr-hōld'-ĭngz, *s. pl.* wróżba, przeczucie.

FOREIGN, fôr'-ĭn, *adj.* cudzoziemski, zagraniczny, obcy.

FOREIGNER, fôr'-rĭn-ûr, *s.* cudzoziemiec.

FOREIGNESS, fôr'-rĭn-nĕs, *s.* obcość, odrębność.

TO FOREKNOW, fôr-nō', *v. a.* wiedzieć naprzód, przewidzieć.

FOREKNOWLEDGE, fôr-nōl'-ĕdż, *s.* przewidzenie.

FORELAND, fôr'-lănd, *s.* przylądek, przygórek, cypel.

TO FORELAY, fôr-lâ', *v. a.* zasadzić się, zastąpić komu drogę.

FOREMAN, fôr'-măn, *s.* najstarszy kupczyk w sklepie. —*of the Jury*, najstarszy z pomiędzy przysięgłych (który zbiera głosy i ogłasza wyrok.)

FOREMAST, fôr'-mâst, *s.* maszt przedni.

FOREMENTIONED, fôr-mĕn'-szůnd, *adj.* wyżéj pomieniony.

FOREMOST, fôr'-mōst, *adj.* przedni, na przedzie będący.

FORENAMED, fôr-nāmd', *adj.* wyżéj pomieniony.

FORENOON, fôr'-nōōn, *s.* przedpołudnie.

FORENSIC, fō-rĕn'-sĭk, *adj.* sądowy.

TO FOREORDAIN, fôr-ôr-dān', *v. a.* naprzód przeznaczyć.

FOREPART, fôr'-pârt, *s.* przednia część.

FOREPOSSESSED, fôr-pōz-zĕst', *adj.* naprzód zajęty, uprzedzony.

FORERANK, forĕ'-răngk, *s.* przedni szereg, pierwszeństwo.

FOREROOM, fôr'-rōōm, *s.* przedpokój.

TO FORERUN, fôr-rŭn', *v. ir. a.* biedz naprzód, poprzedzać, wyprzedzać.

FORERUNNER, fôr-rŭn'-nûr, *s.* goniec; zwiastujący przyjście czyje; przepowiednia, wróżba.

TO FORESAY, fôr-sâ', *v. ir. a.* przepowiedzieć.

TO FORESEE, fôr-sēē', *v. ir. a.* przewidzieć.

TO FORESHOW, fôr-szō', *v. ir. a.* naprzód pokazać; wróżyć. przepowiadać, zapowiadać.

FORESIGHT, fôr'-sĭt, *s.* przewidywanie, przewidzenie, przezorność.

FORESIGHTFUL, fôr-sĭt'-fûl, *adj.* przezorny.

FORESKIN, fôr'-skĭn, *s.* napletek, obrzezek.

FORESKIRT, fôr'-skĕrt, *s.* przednia część poły.

TO FORESPEAK, fôr-spēk', *v. ir. a.* przepowiedzieć.

FORESPENT, fôr-spĕnt', *adj.* znużony, zmęczony; zużyty.

FORESPURRER, fôr-spůr'-ûr, *s.* foryś.

FOREST, fôr'-rĕst, *s.* las, bór.

TO FORESTALL, fôr-stâul', *v.a.* podkupić, uprzedzić w kupnie, zakupić naprzód (żeby drożéj przedać); uprzedzić, wyprzedzić.

FORESTALLER, fôr-stâul'-ûr, *s.* podkupnik, zakupnik.

FORESTER, fôr'-rĕs-tûr, *s.* leśniczy.

FORETASTE, fôr'-tâst, *s.* przedsmak, próbka smaku.

TO FORETASTE, fôr-tâst', *v.a.* naprzód kosztować, sprobować smaku.

TO FORETELL, fôr-tĕl', *v. ir. a.* przepowiadać, wróżyć.

FORETELLER, fôr-tĕl'-lûr, *s.* przepowiadacz, wróżbiarz.

TO FORETHINK, fôr-*th*ĭngk', *v. ir. a.* i *n.* naprzód rozmyśleć, przewidzieć.

FORETHOUGHT, fôr-*th*âut', *par.* i *pret.* (*zob.* TO FORETHINK); 2) *s.* fôr'-*th*âut, rozmyślenie, obmyślenie naprzód, namysł; przewidywanie, przezorność.

TO FORETOKEN, fôr-tō'-kn, *v. a.* naprzód oznaczać, zapowiadać, wróżyć, rokować, zwiastować.

FORETOKEN, *s.* znak uprzedni, wróżba, przepowiednia.

FORETOLD, fôr-tōld', *pret.* i *part.* (*zob.* TO FORTELL).

FORETOOTH, fôr'-tōō*th*, *s.* przedni ząb.

FORETOP, fôr'-tŏp, *s.* loki na czole, czupryna. —*mast*, maszt bocianiego gniazda. *Foretop-gallant-mast*, wyższy maszt bocianiego gniazda. *Fore-top-sail*, żagiel bocianiego gniazda. *Fore-top-yard*, drąg masztowy czyli reja.

TO FOREWARN, fôr-uârn', *v.a.* ostrzedz, przestrzedz (naprzód). *To — one of his house*, zakazać komu wstępu do swego domu.

FOREWHEEL, fôr'-huēēl, *s.* przednie koło.

FOREWORN, fôr-uôrn', *adj.* zużyty, wyszarzany, znoszony.

FORFEIT, fôr'-fĭt, 1) *s.* w. p. wiarołomstwo względem pana lennego, i w skutek tego postradanie lenności, przepad, strata, konfiskata; 2) FORFEIT, zamiast FORFEITED, *part. adj.* stracony, postradany. — *to death*, podległy śmierci, skazany na śmierć.

TO FORFEIT, *v. a.* stracić, postradać (niedopełniwszy warunków lub powinności), odpaść od czego. *To — one's word*, złamać słowo. *To—one's life*, postradać życie przez dopuszczenie się jakiego czynu.

FORFEITABLE, fôr'-fĭt-â-bl, *adj.* mogący być postradanym, uległy konfiskacie.

FORFEITURE, fôr'-fĭt-yûr, *s.* przepad, postradanie, odpadnienie od czego, konfiskata.

TO FORFEND, *zob.* TO FOREFEND.

FORGAVE, fôr-gāw', *pret.* (*zob.* TO FORGIVE).

FORGE, fôrdż, *s.* kuźnia; huta żelazna, hamernia.

TO FORGE, *v. a.* kuć; *fig.* sfałszować, podrobić.

FORGER, fôr'-dżûr, *s.* kujący; *fig.* fałszerz.

FORGERY, fôr'-dżûr-ē, *s.* kucie, kowanie, robota kowalska; *fig.* sfałszowanie, fabrykacya.

TO FORGET, fôr-gĕt', *v. ir. a.* zapomnieć.

FORGETFUL, fôr-gĕt'-fûl, *adj.* zapominający, niepamiętny. — NESS, *s.* niepamięć, zapomnienie.

TO FORGIVE, fôr-gĭw', *v. ir. a.* przebaczyć, darować (winę), wybaczyć.

FORGIVEN, fôr-gĭw'-wn, *part.* (*zob.* TO FORGIVE). *Not to be —*, niedoprzebaczenia, niedodarowania.

FORGIVENESS, fôr-gĭw'-nĕs, *s.* przebaczenie, darowanie (winy, urazy).

FORGOT, fôr-gŏt', *pret.* i *part.* (*zob.* TO FORGET).

FORGOTTEN, fôr-gŏt'-tn, *part.* (*zob.* TO FORGET). *Never to be —*, pamiętny po wszystkie czasy.

FORK, fôrk, *s.* widły; widelce, grabki.

TO FORK, *v. n.* dzielić się na gałęzie w kształcie wideł; puszczać porostki, wykalczać się (o zbożu), *Here the roads —*, tu się rozstają drogi.

FORKED, fôr'-kĕd, *adj.* widłasty, rosochaty. — *road* (— *way*), rozstajna droga. —LY, *adv.* widłasto, rosochato. —NESS, *s.* widłatość, rosochatość.

FORKY, fôr'-kē, *adj.* widłowaty.

FORLORN, fôr-lôrn', *adj.* opuszczony, nędzny, nieszczęśliwy. *The — hope of an army*, forpoczta postawiona na zgubne imię. — NESS, *s.* stan opuszczenia, nędza, niedola.

FORM, fôrm, *s.* forma, kształt; formalność, formularz, arynga; rota; 2) klassa (w szkołach); 3) kotlina czyli kotowina (miejsce gdzie zając spoczywa); 4) forma, pismo złożone do druku. *A set —*, formuła, przepis. *A — of government*, kształt rządu. *A — of prayer*,

formula modlitwy. *A — of oath*, rota przysięgi. *In due —*, podług wszelkich formalności.

TO FORM, *v. a.* kształcić, kształtować, formować, tworzyć; ukształcić, wykształcić, utworzyć, uformować.

FORMAL, fôr'-mâl, *adj.* foremny, regularny, odmierzony jakby cyrklem, wymuszony, ceremonialny.

FORMALIST, fôr'-mâl-list, *s.* surowy przestrzegacz form, ceremoniant.

FORMALITY, fôr-mâl'-ê-tê, *s.* formalność, forma; ceremonia.

FORMALLY, fôr'-mâl-lê, *adv.* formalnie, podług wszelkich formalności; z wymuszeniem, z przysadą, ceremonialnie.

FORMATION, fôr-mâ'-szûn, *s.* kształt, ukształcenie, utworzenie.

FORMATIVE, fôr'-mâ-tîw, *adj.* kształcący, plastyczny.

FORMER, fôr'-mûr, *adj.* dawniejszy, uprzedni; tamten. —LY, *adv.* dawniéj, przedtém.

FOMIDABLE, fôr'-mê-dâ-bl, *adj.* straszny, groźny. —NESS, *s.* straszność, okropność. —LY, *adv.* strasznie, groźnie.

FORMLESS, fôrm'-lês, *adj.* niekształtny, nieforemny.

FORMULA, fôr'-mû-lâ, *s.* forma, aryngа, rota.

FORMULARY, fôr'-mû-lâr-ê, s. formularz, zbiór formuł, przepisów.

TO FORNICATE, fôr'-nê-kât, *v. a.* spólkować z kobiétą niezamężną.

FORNICATION, fôr-nê-kâ-szûn, *s.* nierząd, sprosność, wszeteczeństwo; (w biblii) balwochwalstwo.

FORNICATOR, fôr'-nê-kâ-tûr, *s.* sprośnik. wszetecznik.

FORRAY, fôr'-râ, *s.* † najazd, napad, rabunek, hajdamactwo.

TO FORSAKE, fôr-sâk', *v. ir. a.* opuścić, odbiedz. *To — one's colours*, zbiedz, dezerterować.

FORSAKEN, fôr-sâ'-kn, *part.* (*zob.* TO FORSAKE).

FORSOOK, fôr-sôôk', *pret.* (*zob.* TO FORSAKE).

FORSOOTH, fôr-sooth', *adv.* zaiste, prawdziwie, w istocie.

TO FORSWEAR, fôr-suâr', *v. ir. a.* i *n.* odprzysiądz się, wyprzysiądz się. *To — one's religion*, odprzysiądz się wiary. *To — one's self*, popełnić krzywoprzysięstwo, fałszywie przysiądz.

FORSWEARER, fôr-suâ'rûr, *s.* krzywoprzysiężca.

FORSWORE, fôr-suôr', *pret.* (*zob.* TO FORSWEAR).

FORSWORN, fôr-suôrn, 1) *part.* (*zob.* TO FORSWEAR); 2) *s. sing.* i *pl.* (*the —*), krzywoprzysiężca.

FORT, fôrt, *s.* zamek, twierdza.

FORTH, fôrth, *adv.* i *prep.* naprzód, z wewnętrza na zewnątrz, (często się tłumaczy na polskie przez dodanie przyrostka *wy*). *And so —*, i tam daléj. *From this time —*, od téj chwili nadal. *To come* (*go*) *—*, wyjść. *— coming*, jawiący się, pojawiający się; stawienie się osobiste w sądzie. *To set — a book*, wydać dzieło, *To set — on a journey*, wyjechać w podróż.

FORTHWITH, fôrth-uith', *adv.* natychmiast.

FORTIETH, fôr'-tê-êth, *adj.* czterdziesty.

FORTIFIABLE, fôr'-tê-fî-â-bl, *adj.* dający się obwarować.

FORTIFICATION, fôr-tê-fê-kâ'-szûn, *s.* sztuka fortyfikacyjna; fortyfikacya, robota fortyfikacyjna, szańce, okopy.

FORTIFIER, fôr'-tê-fî-ûr, *s.* zakładający warownie, fortyfikator.

TO FORTIFY, fôr'-tê-fî, *v. a.* wzmocnić, utwierdzić, pokrzepić; obwarować, ufortyfikować.

FORTIN, fôrt'-în, *s.* zamek, forteczka.

FORTITUDE, fôr'-tê-tûd, *s.* hart duszy, męstwo, odwaga.

FORTNIGHT, fôrt'-nît, *s.* 14 dni, dwa tygodnie. *This day — (a — hence* or *to come)*, od dziś za dwa tygodnie. *A — ago)*, temu dwa tygodnie, przed dwoma tygodniami.

FORTRESS, fôr'-três, *s.* forteca, twierdza.

FORTUITOS, fôr-tû'-ê-tûs, *adj.* przypadkowy. —LY. *adv.* przypadkowo, przypadkiem, trafem. — NESS, *s.* przypadkowość, trafunek.

FORTUNATE, fôr'-czû-nât, *adj.* szczęśliwy. —LY, *adv.* szczęśliwie. —NESS, *s.* szczęśliwość.

FORTUNE, fôr'-czûn, *s.* fortuna, bóstwo u starożytnych); los, dola; los szczęścia, traf, przypadek, powodzenie; majątek, bogactwa, dostatki. *good —*, los pomyślny, szczęście. *Ill —*, los niepomyślny, przeciwności, nieszczęście. *By —*, przypadkiem. *Wheel of —*, koło fortuny. *She is a —*, ona ma znaczny posag. *To marry a* (*great* or *rich*) *—*, ożenić się bogato. *To make one's —*, dorobić się się majątku. *— hunter*, kawaler szukający bogatéj żony. *— teller*, wróżbiarz, wróżka.

FORTY, fôr'-tê, *adj.* czterdzieści.

FORUM, fô'-rûm, *s.* plac na którym się lud zgromadzał w Rzymie, rynek; sąd.

FORWARD, fôr'-uârd, 1) *adv.* naprzód, daléj. *From this time —*, od téj chwili, nadal. *From that time —*, od owego czasu; 2) *adj.* wczesny, zawczesny, przedwczesny (o owocach, o porze roku); gotów, chętny, ochoczy, pochopny; pilny, gorliwy; prędki, pospieszny; śmiały.

TO FORWARD, *v. a.* przyspieszyć, popierać, poprzeć, posunąć naprzód; przesłać.

FORWARDLY, fôr'-uârd-lê, *adv.* spiesznie, skoro, chętnie, ochoczo.

FORWARDNESS, fôr'-uârd-nês, *s.* wczesność, zawczesność; gotowość, ochoczość, pochopność, pilność, gorliwość; skorość, pośpiech; śmiałość. *A thing which is in good —*, rzecz sporo postępująca ku końcowi, prawie skończona.

FORWARDS, fôr'-uârdz, *adv.* *zob.* FORWARD.

FOSSE, fôs, *s.* rów, fosa. — *way*, jedna ze czterech dawniejszych dróg Rzymskich w Anglii, tak nazwanych od rowów po obu stronach.

FOSSIL, fôs'-sîl, 1) *adj.* kopalny; 2) *s.* rzecz kopalna, mineral.

TO FOSTER, fôs'-tûr, *v. a.* piastować (dziecko), karmić, żywić, hodować, ogrzewać, pielęgnować. — *brother*, brat mleczny. — *child*, wychowaniec. — *father* wychowywacz (cudzego dziecka). —*mother*, matka piastunka. — *sister*, siostra mleczna. — *son*, wychowaniec.

FOSTERAGE, fôs'-tûr-îdż, *s.* piastowanie, pielęgnowanie, wychowanie.

FOSTERER, fôs'-tûr-ûr, *s.* piastun, wychowywacz.

FOUGHT, fâut, *pret.* i *part.* (*zob.* TO FIGHT).

FOUL, fôûl, *adj.* plugawy, brudny, paskudny, brzydki; bezecny, ohydny; niegodziwy, haniebny. *To fall — upon one*, rzucić się obces na kogo. — *in the cradle*, *and fair in the saddle*, (*prov.*) z brzydkich dzieci piękni bywają ludzie. *It is good fishing in — water*, (*prov.*), w mętnéj wodzie ryby łowić. — *coast*, brzeg morza niebezpieczny. — *dealing*, haniebne nieuczciwe postępowanie. — *disease*, weneryczna choroba. — *faced*, szpetny z twarzy. — *language*, obelżywe wyrazy. — *linen*, brudna bielizna. — *means*, surowe lub niegodziwe środki. — *mouthed*, pyskaty, plugawomowny. —*play*, szachrajska gra. —*spoken*, oszczerczy. — *weather*, słota, niepogoda; burza na morzu. —*wind*, przeciwny wiatr.

TO FOUL, *v. a.* splugawić, spaskudzić.

FOULLY, fôûl'-lê, *adv.* plugawo; bezecnie, haniebnie.

FOULNESS, fôûl'-nês, *s.* plugawość, brudność; bezecność, ohyda, haniebność, nieuczciwość.

FOUND, fôûnd, *pret.* i *part.* (*zob.* TO FIND), znaleziony.

TO FOUND, *v. a.* zakładać (na gruncie), założyć (miasto, osadę); oprzeć na zasadzie, ugruntować; 2) lać (dzwony, i t. d.).

FOUNDATION, fôûn-dâ'-szûn, *s.* założenie, fundowanie; podstawa, grunt, fundament.

FOUNDER, fôûn'-dûr, *s.* ludwisarz; 2) założyciel, fundator; 3) ochwat, ochwacenie konia. *Every one is the — of his own fortune*, *prov.* każdy na siebie pracować musi.

TO FOUNDER, *v.* 1) *a.* ochwacić (konia); 2) *n.* tonąć, zatonąć (o okręcie).

FOUNDERY, fôûn'-drê, *s.* ludwisarnia.

FOUNDLING, fǒůnd'-lĭng, *s.* podrzutek. — *hospital*, dom podrzutków.

FOUNT, fǒůnt, *s.* (w poezyi) źródło.

FOUNTAIN, fǒůn'-tĭn, *s.* fontanna, źródło. — *head*, główne źródło.

FOUR, fôr, *adj.* cztery, — *fold*, czworaki, poczwórny. — *footed*, czworonożny. — *score*, ośmdziesiąt. — *square*, kwadrat, czworokąt. — *wheeled*, o czterech kołach.

FOURTEEN, fôr-tēēn', *adj.* czternaście.

FOURTEENTH, fôr-tēēnth', *adj.* czternasty.

FOURTH, fórth, *adj.* czwarty; —LY, *adv.* poczwarte.

FOWL, fǒůl, *s.* ptastwo, ptak.

TO FOWL, *v. n.* łowić ptaki, polować na ptaki.

FOWLER, fǒůl'-ůr, *s.* ptasznik.

FOWLING, fǒůl'-lĭng, *s.* łowienie ptaków, polowanie na ptaki. *To go* —, iść na łowienie ptaków, na polowanie na ptaki. — *bag*, torba myśliwska. — *piece*, ptaszynka, strzelba na ptaki. — *shot*, śrót najdrobniejszy, dunszt.

FOX, fǒks, *s.* lis; *fig.* lisem podszyty człowiek, chytry. (*Shaksp.*) pałasz. *To set the — to keep one's geese (prov)*, wilka do owczarni wpuścić. — *case*, lisia skóra. — *chase*, polowanie na lisy. — *gloves* (roślina), naparstnica. — *hunter*, polujący na lisy. — *like*, lisowaty, chytry jak lis. — *tail* (roślina), wyczyniec, lisi ogon. — *trap* (— *gin*), żelazko do łapania lisów, zapadnia.

FOXSHIP, fǒks'-szĭp, *s.* chytrość, przebiegłość.

TO FRACT, frâkt, *v.a.* (*Shaksp. Timon.*) złamać, zgwałcić, naruszyć.

FRACTION, frâk'-szůn, *s.* (*aryt.*) ułamek, ułomek.

FRACTIONAL, frâk'-szůn-âl, *adj.* ułomkowy.

FRACTURE, frâk'-czůr, *s.* złamanie (kości), wyłamanie.

TO FRACTURE, *v. a.* złamać, wyłamać (kość).

FRAGIL, frâdż'-ĭl, *adj.* uległy złamaniu, stłuczeniu, kruchy; *fig.* słaby, ułomny.

FRAGILITY, frâ-dżĭl'-ē-tē, *s.* kruchość; *fig.* słabość, ułomność.

FRAGMENT, frâg'-mĕnt, *s.* odłamek, ułomek, kawał, urywek.

FRAGMENTARY, frâg'-mĕn-tâ-rē, *adj.* urywkowy.

FRAGOR, frâ'-gôr, *s.* łomot, łoskot, trzask.

FRAGRANCE (—CY), frâ'-grâns, *s.* zapach, wonia, wonność.

FRAGRANT, frâ'-grânt, *adj.* pachniący, wonny, woniejący; —LY, *adv.* wonno.

FRAIL, frâl, 1) *s.* koszałka; 2) *adj.* słaby, ułomny.

FRAILNESS, frâl'-nĕs, *or* FRAILTY, frâl'-tē, *s.* słabość, ułomność.

TO FRAME, frâm, *v.a.* kształcić, tworzyć, ukształcić, utworzyć; wystawić, wybudować, wykoncypować, wymyśleć; oprawić, osadzić. *To — a law*, ustanowić prawo. *To — a story*, zmyśleć, wymyśleć bajeczkę. *To — news*, zmyślać nowiny. *To — one's thoughts into words*, wyrazić swe myśli słowami.

FRAME, *s.* budowa; kształt, skład; rama, osada, oprawa; krośna, krosienka. — *of ordnance*, łoże działa. — *of mind*, stan umysłu, usposobienie umysłu,

FRAMER, frâm'-ůr, *s.* twórca, ustanowiciel.

FRANCE, frâns, *s.* Francia.

FRANCES, frân'-sĕz, *s.* Franciszka.

FRANCHISE, frân'-czĭz, *s.* swobody, przywileje.

TO FRANCHISE, *v. a.* oswobodzić, wyzwolić.

FRANCIS, frân'-sĭz, *s.* Franciszek.

FRANCISCANS, frân-sĭs'-kânz, *s. pl.* Franciszkanie.

FRANGIBLE, frân'-dżē-bl, *adj.* łatwo łamiący się, kruchy.

FRANK, frângk, 1) *s.* 1 frank (moneta francuzka); 2) list frankowany; 3) karmnik (na wieprze); 2) *adj.* wolny; wolny od opłaty; szczery, otwarty, prawy; hojny. — *incense*, kadzidło; 3) Franks, *pl.* Frankowie; nazwisko mieszkańców Europy zachodniéj na wschodzie.

TO FRANK, *v. a.* zafrankować list; 2) zasadzić wieprze do karmnika.

FRANKLIN, frângk'-lĭn, *s.* mały od nikogo niezależny właściciel gruntowy.

FRANKLY, frâng'k-lē, *adv.* szczerze, otwarcie.

FRANKNESS, frângk'-nĕs, *s.* szczerość, otwartość.

FRANTIC, frân'-tĭk, *adj.* szalony, zapamiętały; —LY, *adv.* po szalonemu.

FRATERNAL, frâ-tĕr'-nâl, *adj.* bratni, braterski; —LY, *adv.* po bratersku.

FRATERNITY, frâ-tĕr'-nē-tē, *s.* braterstwo; bractwo, cech.

FRATRICIDE, frât'-rē-sĭd, *s.* bratobójstwo; bratobójca.

FRAUD, frâud, *s.* oszukaństwo, podstęp.

FRAUDFUL, frâud'-fůl, *adj.* podstępny, zdradny; —LY, *adv.* podstępnie, zdradnie.

FRAUDULENCE (—CY), frâu'-dů-lĕns, *s.* podstęp, oszukaństwo, szalbierswo.

FRAUDULENT, frâu'-dů-lĕnt, *adj.* podstępny, oszustowski, szalbierski; —LY, *adv.* podstępnie, chytrze.

FRAUGHT, frâut, *part. adj.* naładowany, obładowany. — *with...*, pełen czego...

FRAY, frâ, *s.* bójka, burda, hałaburda, ubijatyka.

FREAK, frēk, *s.* kaprys, widzimi się, chimera, fochy.

TO FREAK, *v. a.* (*Milton* i *Thompson*), nakrapiać, upstrzyć.

FREAKISH, frē'-kĭsz, *adj.* kapryśny, chimeryczny, strojący fochy, cudacki; —LY, *adv.* kapryśnie, chimerycznie; —NESS, *s. zob.* FREAK.

FRECKLES, frĕk'-klz, *s. pl.* piegi, rude plamy na skórze.

FRECKLED, frĕk'-kld, *or* FRECKLY, frĕk'-lē, *adj. Freckle faced*, piegowaty.

FREE, frēē, *adj.* wolny, swobodny, niezależny; nic niekosztujący; wolny, uwolniony, wyjęty; szczery, otwarty, hojny; naturalny, niewymuszony. — *from care*, wolen troski. *You are* —, możesz, wolno ci. *To make — with one*, pozwalać sobie wiele poufałości, traktować kogo jakby od niechenia. *To make — with one's constitution*, nieszanować swego zdrowia. *To be too* —, za wiele sobie pozwalać. — *booter*, rozbójnik morski. — *born*, wolno urodzony. — *cost*, bez kosztów. — *footed*, idący posuwistym krokiem. — *hold*, grunt wolny od wszelkich ciężarów lennych. — *holder*, właściciel gruntowy. — *mason*, wolny mularz, farmason. — *masonry*, wolne mularstwo. — *minded*, wolen troski, spokojnego umysłu. — *spoken*, wolny w mówieniu. — *stone*, ciosowy kamień. — *thinker*, człowiek wolno myślący, wyższy nad panujące przesądy, niedowiarek. — *will*, wolna wola, dobrowolność.

TO FREE, *v. a.* uwolnić, wyzwolić.

FREED, frēēd, *part. adj.* uwolniony, wyzwolony. — *man*, wyzwoleniec.

FREEDOM, frēē'-dům, *s.* wolność, swoboda, przywilej; wolność, niepodległość; pozwalanie sobie, poufałość.

FREELY, frēē'-lē, *adv.* wolno, swobodnie; szczerze, otwarcie, bez ogródki; dobrowolnie; hojnie. *To drink* —, wytrząsać, wysuszać kieliszki *To tell one's mind* —, powiedzieć otwarcie co się myśli.

FREENESS, frēē'-nĕs, *s.* szczerość, otwartość; hojność.

TO FREEZE, frēēz, *v. ir.* 1) *n.* marznąć, zamarznąć, zmarznąć; 2) *a.* mrozić, zamrozić, zmrozić.

TO FREIGHT, frât, *v. a.* ładować (okręt, statek).

FREIGHT, *s.* fracht, ładunek.

FRENCH, frĕncz, *adj. adv.* i *s.* francuzki, po francuzku; Francuz. *The* —, *pl.* Francuzi. *To take a — leave*, wyjść bez pożegnania. — *bean*, fasola. — *horn*, waltornia. — *man*, Francuz. — *pox*, franca. — *wheat*, proso. — *woman*, Francuzka.

TO FRENCHIFY, frĕnsz'-ē-fī, *v. a.* (*fam.*) zarazić francuszczyzną.

FRENETIC, frē-nĕt'-ĭk, *or* FRENTIC, frĕn'-tĭk, *adj.* szalony, waryacki, wściekły.

FRENZY, frĕn'-zē, *s.* szał, mania, szaleństwo, wściekłość.

FREQUENCE (—CY), frē'-kuĕns, *s.* częstość, częste powtarzanie, ponawianie; 2) tłum, zgromadzenie, mnogość ludu.

FREQUENT, frē'-kuēnt, *adj.* częsty.

TO FREQUENT, frē-kuēnt', *v. a.* uczęszczać, często gdzie bywać.

FREQUENTATION, frē-kuēn-tā'-szŭn, *s.* uczęszczanie.

FREQUENTATIVE, frē-kuēn'-tā-tĭw, *adj.* (*gram.*) częstotliwy.

FREQUENTLY, frē'-kuēnt-lē, *adv.* często.

FRESCO, frēs'-kō, *s.* malowanie na murze, freska.

FRESH, frēsz, *adj.* świeży, chłodny; świeży, nieczerstwy, lub niesolony; świeży, nowiuteńki. —*gale*, chłodny wiatr. — *water*, rzeczna lub kryniczna woda.

TO FRESHEN, frēsz'-szn, *v.* 1) *a.* wymoczyć co solonego; 2) *n.* chłodno powiewać (o wietrze).

FRESHET, frēsz'-ĕt, s. staw, stawek.

FRESHLY, frēsz'-lē, *adv.* świeżo, chłodno; niedawno.

FRESHNESS, frēsz'-nĕs, *s.* świeżość, chłód; świeżość, nowość.

FRET, frĕt, *s.* odnoga morska; 2) wrzenie, burzenie się, fermentacya; gniew, oburzenie, obruszenie; 3) robota wypukła, rzeźba; 4) klawisz (gryf gitary, i t. d.). *To put one in a* —, rozgniewać, obruszyć kogo, — *work*, wypukła, wyrzynana robota.

TO FRET, *v.* 1) *a.* zetrzeć skórę, ocisnąć, namulać, omulać; 2) *n.* burzyć się, oburzać się, ciskać się ze złości; pękać, padać się (o materyach jedwabnych).

FRETFUL, frĕt'-fŭl, *adj.* drażliwy, obraźliwy, złośliwy, zrzędny, fukliwy; —LY, *adv.* złośliwie, fukliwie; —NESS, *s.* złośliwość, zrzędność, fukliwość, oburzenie, obruszenie.

FRETTING, frĕt'-tĭng, *s.* starcie skóry, i t. d.; *zob.* TO FRET. — *commodity* (*Shaksp. Tam. of the Sh.*), zależały towar.

FRIABILITY, frī'-ă-bĭl'-ĕ-tē, *s.* kruchość, miałkość, sypkość.

FRIABLE, frī'-ă-bl, *adj.* kruchy, miałki, sypki.

FRIAR, frī'-ŭr, *s.* mnich, zakonnik.

FRIARLIKE, frī'-ŭr-lĭk, *or* FRIARLY, frī'-ŭr-lē, *adj.* i *adv.* mnichowski, zakonniczy; po mnichowsku.

FRIARY, frī'-ŭr-rē, zakon, klasztor.

TO FRIBBLE, frĭb'-bl, *v.n.* baraszkować, bałamucić; stroić kpinki, żarciki.

FRIBBLER, frĭb'-bl-ŭr, *s.* bałamut, kpinkarz, drwinkarz.

FRICASSEE, frĭk-ă-sēē', *s.* potrawka.

FRICATION, frī-kā'-szŭn, *or* FRICTION, *s.* (*med.*) nacieranie.

FRIDAY, frī'-dā, *s.* piątek. *Good* —, wielki piątek.

FRIEND, frēnd, *s.* przyjaciel, przyjaciołka. *Friends may meet, mountains never greet*, (*prov.*) góra z górą się nie zejdzie, ale człowiek z człowiekiem się zejdzie. *To make friends with one*, pojednać się, pogodzić się z kim. *To drink friends*, zapić sprawę, zakończyć kłótnię przy kieliszku.

FRIENDLESS, frēnd'-lĕs, *adj.* niemający przyjaciół.

FRIENDLINESS, frēnd'-lē-nĕs, *s.* przyjazność, ludzkość.

FRIENDLY, frēnd'-lē, *adj.* przyjacielski, ludzki, przychylny, życzliwy.

FRIENDSHIP, frēnd'-szĭp, *s.* przyjaźń.

FRIEZE, frēēz, *s.* rodzaj bai strzępionéj; 2) (*arch.*) fryza, ozdoba na gzymsie kolumny.

FRIGATE, frĭg'-ăt, *s.* fregata.

FRIGEFACTION, frĭd-żē-făk'-szŭn, *s.* oziębienie, ochłodzenie.

FRIGHT, frĭt, *s.* strach, przestrach, przelęknienie. *To take*—, przestraszyć się, przelęknąć się. *To put in a* —, przestraszyć, napędzić komu strachu.

TO FRIGHT, TO FRIGHTEN, frĭ'-tn, *v. a.* straszyć, przestraszyć, nastraszyć. *To* — *away*, odstraszyć. *To—one out of his wits*, okropnie kogo przestraszyć.

FRIGHTFUL, frĭt'-fŭl, *adj.* straszny, okropny. —LY, *adv.* strasznie okropnie. —NESS, *s.* straszliwość, okropność.

FRIGID, frĭd'-żĭd, *adj.* zimny, mroźny, zmarzły; zimny, oziębły, bez duszy, bez serca.—LY, *adv.* zimno, ozięble. —NESS, *s. zob.* FRIGIDITY.

FRIGIDITY, frē'-dżĭd'-ĕ-tē, *s.* zimność, oziębłość.

FRIGORIFIC, frī-gō-rĭf'-ĭk, *adj.* sprawujący oziębienie.

TO FRILL, frĭl, *v.n.* drżeć od zimna (tylko o sokole).

FRILL, *s.* rodzaj żabotów i mankietów, bryże.

FRINGE, frĭndż, *s.* frezla.

TO FRINGE, *v. a.* obszyć frezlą.

FRIPPER, frĭp'-pŭr, *or* FRIPPERER, frĭp'-pŭr-ŭr, *s.* tandetnik, tandeciarz.

FRIPPERY, frĭp'-pŭr-ē, 1) *s.* tandeta, tandet; 2) *adj.* tandetny; lichy, ladaco, podły.

TO FRISK, frĭsk, *v.n.* skakać, igrać, wyskakiwać, brykać.

FRISK, *s.* sus, wybryk, wyskok. *To dance the Paddington*—(*vulg.*), być powieszonym.

FRISKINESS, frĭsk'-ē-nĕs, *s.* brykliwość, wesołość, rzeźkość, żwawość.

FRISKY, frĭsk'-ē, *adj.* brykliwy, ruchawy, żwawy, wesoły, pusty, swawolny.

FRITH, frĭth, *s.* odnoga morska, cieśnina.

FRITILLARY, frē-tĭl'-lă-rē, *s.* (roślina), korona cesarska.

FRITTER, frĭt'-tŭr, *s.* rodzaj pączków; kawałek (mięsa, i t.d.).

TO FRITTER, *v. a.* posiekać, podrobić.

FRIVOLITY, frē-wŏl'-ĕ-tē, *s.* błahość, znikomość, fraszki.

FRIVOLOUS, frĭw'-ō-lŭs, *adj.* błahy, bagatelny, znikomy. —LY, *adv.* bagatelnie. —NESS, *s.* małoważność, fraszki.

TO FRIZZLE, frĭz'-zl, *v.a.* fryzować, kędzierzawić.

FRIZZLER, frĭz'-zl-ŭr, *s.* fryzyer.

FRO, frō, *adv.* wtył, wstecz, nazad, napowrot. *To and*—, tam i nazad, tam i sam.

FROCK, frŏk, *s.* kitel, kapota długa płocienna; suknia dziecinna, puderman (kobiet).

FROG, frŏg, żaba; 2) strzałka (pod kopytem końskiem).—*bit* (roślina), żabi ściek. —*fish*, żaboryb. —*lettuce*, dzika sałata.

FROLIC, frŏl'-lk, 1) *adj.* swawolny, figlarny, wesoły; 2) *s.* pustota, figle, żarty.

TO FROLIC, *v.n.* swawolić, figlować.

FROLICSOME, frŏl'-lk-sŭm, *adj.* pusty, swawolny, figlarny. —LY, *adv.* swawolnie, figlarnie. —NESS, *s.* figlarność.

FROM, frŏm, *prep.* z; od; dla (z powodu); od (od czasu jak). — *France*, z Francyi. —*my heart*, z całego serca. —*that time*, od owego czasu. —*above*, z góry. *To hide one*—, skryć, ukryć przed kim. —*among*, z pomiędzy. —*before me*, z przedemnie.—*below* (—*beneath*), z pod. —*behind*, z tyłu.—*beyond*, z tamtéj strony.—*a child*, od dzieciństwa. —*home*, niemasz w domu. —*under*, z pod. —*within*, z wewnątrz. *He kept me—coming*, nie dał mi przyjść. *He hindered me—writing*, przeszkodził mi pisać.—*sickness*, dla słabości, z powodu choroby.

FRONT, frŭnt, *s.* czoło, front (budynku, wojska, i t. d.). —*box*, loża naprzeciwko sceny.

TO FRONT, *v. a.* i *n.* stać na przeciwko; stawić czoło.

FRONTAL, frŏn'-tăl, *s.* bandaż na czoło; lekarstwo przykładane do czoła.

FRONTIER, frŏnt'-yēēr, 1) *s.* granica; 2) *adj.* pograniczny, nadgraniczny.

FRONTISPIECE, frŏn'-tĭs-pēēs, *s.* fasada (budynku); rycina na czele książki.

FRONTLESS, frŭnt'-lĕs, *adj.* bezczelny, bezwstydny.

FRONTLET, frŏnt'-lĕt, *s.* czółko.

FROST, frŏst, *s.* mróz. *Glazed* —, gołoledź. *White*—, biały mróz. —*bitten*, zwarzony mrozem, zmrożony. —*nailed*, okuty na lód (o koniach). —*work*, kwiaty lub figury na zmarzłych szybach.

FROSTILY, frŏs'-tĕ-lē, *adv.* mroźno.

FROSTINESS, frŏs'-tē-nĕs, *s.* mroźność, mróz.

FROSTY, frŏs'-tē, *adj.* mroźny.

FROTH, frŏth, *s. s.* szumowiny, piana; pianka; *fig.* szumna ale czcza wymowa.

TO FROTH, *v. a.* pienić się, musować.

FROTHY, frŏth'-ē, *adj.* pienisty,

pieniący się, musujący; *fig.* szumny, czczy.

TO FROUNCE, frôûns, *v. a. zob.* TO FRIZZLE.

FROUZINESS, frôû'-zê-nês, *s.* stęchlina, stęchłość.

FROUZY, frôû'-zê, *adj.* stęchły, śmierdzący.

FROWARD, frô'-uârd, *adj.* zrzędzny, tetryczny; krnąbrny, niesforny, nieposłuszny, uparty. —LY, *adv.* zrzędnie, tetrycznie; krnąbrnie, niesfornie —NESS, *s.* zrzędność, tetryczność; krnąbrość, upartość.

TO FROWN, frôûn, *v. n.* i *a.* marszczyć (czoło, brwi), zmarszczyć się, krzywić się, kwaśno poglądać. *To — upon (at) one*, krzywym okiem na kogo patrzeć; *fig.* mieć przeciw komu zawziętość, niesprzyjać mu.

FROWN, *s.* zmarszczone czoło (brwi); kwasy, nieukontentowanie, krzywy wzrok. *Frowns of fortune*, prześladowanie fortuny, los niepomyślny, przeciwność.

FROZE, frôz, *pret.* FROZEN, frô'-zn, *part.* (*zob.* TO FREEZE). *Frozen sea*, morze lodowate. — *over* (— *up*), zamarzły.

FROZENESS, frô'-zn-nês, *s.* zmarzłość.

FRUCTIFEROUS, frûk-tîf'-êr-ûs, *adj.* owocorodny.

FRUCTIFICATION, frûk-tê-fê-kâ'-szûn, *s.* zapłodnienie, wydawanie owoców.

TO FRUCTIFY, frûk'-tê-fî, *v.* 1) *n.* wydawać owoce; przynosić owoc (korzyść, plon); 2) *a.* zapłodnić, użyźnić,

FRUGAL, frôô'-gâl, *adj.* skromnie żyjący, oszczędny. —LY, *adv.* skromnie, oszczędnie.

FRUGALITY, frôô-gâl'-ê-tê, *s.* skromne życie, oszczędność.

FRUGIFEROUS, frôô-dzîf'-êr-ûs, *adj.* owocorodny.

FRUIT, frôôt, s. owoc, frukt, płód, owoce; dziecko, płód; owoc, zysk, plon, korzyść. — *bearer* (— *tree*), drzewo owocowe. — *bearing*, wydający owoce.

FRUITAGE, frôôt'-ldż, *s.* owoce, frukta.

FRUITERER, frôôt'-êr-ûr, *s.* przekupień, przekupka owoców.

FRUITERY, frôôt'-êr-ê, *s.* skład owoców.

FRUITFUL, frôôt'-fûl, *adj.* plenny, żyżny, urodzajny; płodny. — LY, *adv.* żyźnie, obficie. —NESS, *s.* plenność, żyżność, urodzajność; płodność.

FRUITION, frôô-îsz'-ûn, *s.* używanie, użytkowanie.

FRUITLESS, frôôt'-lês, *adj.* nieurodzajny, jałowy; niepłodny; płonny, daremny, próżny, bezskuteczny. —LY, *adv.* daremnie, napróżno, bezskutecznie.

FRUMENTACIOUS, frôô-mên-tâ'-szûs, *adj.* zbożowy, ze zboża.

TO FRUMP, frûmp, *v. a.* i *n.* drwić, żartować, stroić drwinki, żarciki.

FRUMP, *s.* drwinki, żarciki.

FRUMPER, *s.* lubiący szydzić, przedrwiwać.

TO FRUSH, frûsz, *v. a.* zdruzgotać, zgruchotać.

FRUSTRANEOUS, frûs-trâ'-nê-ûs, *adj.* daremny, próżny, bezskuteczny.

TO FRUSTRATE, frûs'-trât, *v. a.* zawieść, zrobić zawód, omylić, udaremnić. *To — one of his hopes*, zawieść, omylić czyje nadzieje. *To — one's designs*, udaremnić, zniweczyć czyje zamiary.

FRUSTRATE (—ED, *part. adj.* zawiedziony, omylony, udaremniony.

FRUSTRATION, frûs-trâ'-szûn, *s.* zawód, udaremnienie, zniweczenie.

FRUSTRATIVE, frûs'-trâ-tîw, *adj.* udaremniający, niweczący.

FRUSTRATORY, frûs'-trâ-tûr-ê, *adj.* czyniący proces nieważnym.

FRY, frî, *s.* drobne rybki tylko co z ikry; 2) (*iron.*), stek, gromada, grono, kompania.

TO FRY, *v.* 1) *a.* smażyć, skwarzyć; 2) *n.* smażyć się.

FRYING, frî'-îng, *s.* smażenie, skwarzenie. — *pan*, patelnia. *To fall out of the — pan into the fire*, (*prov.*), z deszczu pod rynę.

FUB, fûb, s. pucołowate chłopczysko.

TO FUDDLE, fûd'-dl, *v.* 1) *a.* spoić kogo, upoić; 2) *n.* upić się, łykać, zapijać się.

FUDDLE, FUDDLED, *adj.* pijany. FUDDLE-CAP, FUDDLER, łykacz, łykajło, dusikufel, moczywąs.

FUDGE, fûdż, *interj.* brednie, terefere (wyraz pogardy dla samochwalców).

FUEL, fû'-îl, *s.* drzewo lub inne materyały na opał.

FUGACIOUS, fû-gâ'-szûs, *adj.* lekki, ulotny, lotny, znikomy.

FUGACIOUSNESS, fû-gâ'-szûs-nês, *or* FUGACITY, fû-gâs'-ê-tê, *s.* lekkość, ulotność.

FUGITIVE, fû'-dżê-tîw, 1) *adj.* ubiegający, ulatujący, ulotny; zbiegły, ratujący się ucieczką; 2) *s.* zbieg, szukający schronienia, wygnaniec. — *pieces*, ulotne pisma. — NESS, *s.* ulotność, niestałość.

FUGUE, fûg. *s.* (w muzyce), fuga.

FULCIMENT, fûl'-sê-mênt, *s.* podpora.

TO FULFIL, fûl-fîl', *v. a.* dopełnić, wypełnić, spełnić, wykonać, dokonać.

FULFILMENT, fûl-fîl'-mênt, *s.* dopełnienie, wypełnienie, wykonanie.

FULGENCY, fûl'-dżên-sê, *or* FULGIDITY, fûl-dżîd'-ê-tê, *or* FULGOUR, -ûl'-gûr, *s.* blask, połysk.

FULGENT, fûl'-dżênt, *or* FULGID, fûl'-dżîd, *adj.* błyszczący, lśniący, połyskujący.

FULGURATION, fûl-gû-râ'-szûn, *s.* błyskanie, błyśnienie.

FULIGINOUS, fû-lîd'-żîn-ûs, *adj.* sadzisty, sadzowaty (jak sadza).

FULL, fûl, *adj.* i *adv.* pełny, napełniony, pełen czego; cały, zupełny, kompletny; syt; pełno, zupełnie; wprost, obces; bardzo. *To have the belly — of...*, (*vulg.*), obmierzić sobie, sprzykrzyć sobie co. *He is — of himself*, on jest zarozumiały. *To look — in one's face*, wlepić w kogo oczy, wpatrywać się. — *of*, pełen czego. *Of — age*, pełnoletni. — *blown*, rozkwitły, rozwinięty. — *cry*, (o psach gończych kiedy się wszystkie razem odezwą). — *dress*, kompletny ubiór. — *eared*, ziarnisty (o kłosach). — *eyed*, wielkooki. —*faced*, pucołowaty. — *fed*, tłusty, otyły. — *gallop*, cztwał. — *grown*, wyrosły, dorosły. — *handed*, z pełnemi rękami. — *length*, naturalny wzrost. — *many a*, nie jeden, nie jedna, nie jedno, wielu. — *moon*, pełnia. — *mouthed*, z doniosłym głosem. — *nigh*, prawie, omal, niemal. — *power*, pełnomocnictwo, plenipotencya. — *speed*, cztwał, galop. — *stop*, (*gram.*), punkt. — *stuffed*, napchany, opakowany. — *well*, bardzo dobrze. — *of words*, wielomówny.

FULL, *s.* pełność, zupełność; sytość. *The— of the moon*, pełnia. *The moon is in the —*, księżyc jest w pełni. *To receip in — (of all accounts*, or *of all demands)* pokwitować.

TO FULL, *v. a.* folować.

FULLAGE, fûl'-lâdż, *s.* zapłata za folowanie.

FULLER, fûl'-lûr, *s.* folarz, folusznik. —*'s earth*, folarska ziemia, glinka.

FULLERY, fûl'-lûr-ê, *s.* (FULLING-MILL), folusz, młyn foluszowy.

FULLY, fûl'-lê, *adv.* całkiem, zupełnie.

FULMINANT, fûl'-mê-nânt, *adj.* piorunujący, miotający pioruny.

TO FULMINATE, fûl'-mê-nât, *v. n.* piorunować, miotać pioruny, gromić; (*chem.*), pękać z trzaskiem. *To — excomunication*, rzucić klątwę kościelną. *fulminating gold* (— *silver*), piorunujące złoto (piorunujące srebro),

FULMINATION, fûl-mê-nâ'-szûn, *s.* piorunowanie, grzmienie, pogrom.

FULMINATORY, fûl'-mê-nâ-tûr-ê, *adj.* piorunujący, grzmiący, pogromczy.

FULNESS, fûl'-nês, *s.* pełność, zupełność.

FULSOME, fûl'-sûm, *adj.* sprawujący ckliwość, ckliwy, nudny, obrzydliwy, odrażający; (*Shaksp.*), sprośny, wszeteczny. —LY, *adv.* ckliwie, nudnie. —NESS, *s.* ckliwość, nudność, odraza.

FUMAGE, fû'-mâdż, *s.* podymne.

FUMATORY, *zob.* FUMITORY,

TO FUMBLE, fûm'-bl, *v. n.* dłubać, gmerać, macać, wymacać; miąć, pomiąć. *To — about* (—

along), iść, szukać po omacku. *To — up*, niezgrabnie złożyć.

FUMBLER, fům'-bl-ůr, *s.* niezgrabnik.

FUMBLINGLY, fům'-blĭng-lè, *adv.* niezgrabnie.

FUME, fům, *s.* dym, para; 2) gniew, złość. *To be in a —*, gniewać się, złościć się.

TO FUME, *v.* 1) *n.* dymić, wyziewać dym (parę); *fig.* gniewać się; 2) *a.* dymić, wędzić (mięsiwa).

FUMETTE, fů-mĕt', *s.* zapach jaki wydają mięsiwa.

FUMID, fů'-mĭd, *adj.* dymnisty, dymny.

FUMIDITY, fů-mĭd'-ė-tè, *s.* dymność.

TO FUMIGATE, fů'-mė-gât, *v. a.* i *n.* kurzyć. kadzić, okurzyć, wykadzić; kadzić się, nakadzać się.

FUMIGATION, fů-mė-gâ'-szůn, *s.* fumigacya, nakurzanie, nakadzanie, wykadzenie.

FUMINGLY, fů'-mĭng-lè, *adv.* z gniewem, ze złością.

FUMITORY, fů'-mė-tůr-ė, *s.* (roślina), dymnica, kokorycz.

FUMOUS, fů'-můs, *or* FUMY, fů-mė, *adj.* dymnisty; bijący do głowy; *fig.* gniewliwy.

FUN, fůn, *s.* (*vulg.*), błazeństwo, śmiech, uciecha, zabawa.

FUNCTION, fůngk'-szůn, *s.* funkcya, czynność, działanie; funkcya, urząd, posada.

FUND, fůnd, *s.* dno, grunt; 2) kapitał, fundusz. *Public funds*, długi krajowe.

FUNDAMENT, fůn'dâ-mĕnt, *s.* stolec, otwór odchodowy.

FUNDAMENTAL, fůn-dâ-mĕn', tâl, *adj.* fundamentalny, gruntowny, zasadniczy, służący za podstawę. — *laws of the empire*, kardynalne prawa państwa. —LY, *adv.* fundamentalnie, na gruntownéj zasadzie. —NESS, *s.* fundamentalność, gruntowność.

FUNERAL, fů'-nĕr-âl, 1) *s.* pogrzeb; 2) *adj.* pogrzebowy. — *pile*, stos na którym palono ciała umarłych. — *sermon*, kazanie pogrzebowe.

FUNEREAL, fů-nė'-rė-âl, *adj.* pogrzebny, grobowy, smętny, posępny.

FUNGOSITY, fůn-gŏs'-ė-tè, *s.* narośl grzybiasta, gąbczasta.

FUNGOUS, fůng'-gůs, *adj.* grzybiasty, gąbczasty, gąbkowaty.

FUNGUS, fůn'-gůs, *s.* grzyb; gąbka; narośl im podobna.

FUNICLE, fů'-nė-kl, *s.* sznurek, włókno.

FUNICULAR, fů-nĭk'-ů-lâr, *adj.* włóknisty.

FUNK, fůngk, *s.* smród, fetor.

FUNNEL, fůn'-nĭl, *s.* lejek, lejka. — *shaped*, lejkowaty. *The — of a chimney*, rura kominowa, komin.

FUNNY, fůn'-nè, *adj.* ucieszny, pocieszny, śmieszny, zabawny.

FUR, fůr, *s.* futro. — *cap*, czapka futrzana. — *cloak*, płaszcz podszyty futrem, szuba.—*wrought*, futrzany.

TO FUR, *v. a.* podszyć futrem. *To — a ship*, obić statek po wierzchu tarcicami.

FURACIOUS, fů-râ'-szůs, *adj.* złodziejski, mający żyłkę złodziejską.

FURACITY, fů-râs'-ė-tè, *s.* żyłka złodziejska, pociąg do kradzieży.

FURBELOW, fůr'-bė-lò, *s.* wyłogi z futra u dołu sukni; falbana.

TO FURBELOW, *v. a.* dać wyłogi z futra; obszyć falbaną.

TO FURBISH, fůr'-bĭsz, *v. a.* chędożyć, polerować (stal, żelazo, i t. d.).

FURBISHER, fůr'-bĭsz-ůr, *s.* ten co poleruje (stal żelazo, i t. d.).

FURCATION, fůr-kâ'-szůn, *s.* rosochatość, widłatość.

FURFUR, fůr'-fůr, *s.* krosty otrębiaste na ciele, łuska.

FURFURACEOUS, fůr-fů-râ'-szůs, *adj.* łuskaty, łuskowaty, łuskawy.

FURIOUS, fů'-rė-ůs, *adj.* szalony, wściekły, zażarty; rozhukany, gwałtowny; straszny, okropny; — LY, *adv.* szalenie, wściekle; — NESS, *s.* szaloność, wściekłość.

TO FURL, fůrl, *v. a.* zwinąć (żagle).

FURLONG, fůr'-lŏng, *s.* staje, (1/8 mili ang. czyli 220 yardów).

FOURLOUGH, fůr'-lò, *s.* urlop.

FURNACE, fůr'-nĭs, *s.* piec do topienia kruszców.

TO FURNISH, fůr'-nĭsz, *v. a.* (*with*) dostarczyć, zaopatrzyć, opatrzyć. *To — a house*, umeblować dom. *A room ready furnished*, stancya z meblami.

FURNISHER, fůr'-nĭsz-ůr, *s.* dostarczyciel.

FURNITURE, fůr'-nė-czůr, *s.* sprzęty domowe, meble; ubior, strój.

FURRIER, fůr'-rė-ůr, *s.* kuśnierz.

FURROW, fůr'-rò, *s.* brózda; rowek do ścieku; marszczka.

TO FURROW, *v. a.* krajać w brózdy, pruć ziemię.

FURRY, fůr'-rė, *adj.* futrzany; okryty futrem.

FURTHER, fůr'-THůr, *adj.* i *adv.* dalszy; daléj; leżący daléj, odleglejszy; oprócz tego, nadto. *No —*, nic więcéj. *What —*, co jeszcze. *The — end*, kończyny, krańce. *On the — side of*, po drugiéj stronie. *Till — order*, aż do dalszego rozkazu. — *more*, oprócz tego, nadto. — *most*, najdaléj.

TO FURTHER, *v. a.* posunąć naprzód, popchnąć, promowować, poprzeć, ułatwić.

FURTHERANCE, fůr'-THůr-âns, *s.* poparcie, ułatwienie, posunięcie naprzód, pomoc, wsparcie.

FURTHERER, fůr'-THůr-ůr, *s.* patron, opiekun.

FURTHEST, fůr'-THĕst, *adj.* i *adv.* najdalszy; najdaléj.

FURTIVE, fůr'-tĭw, *adj.* wzięty ukradkiem, skradziony.

FURUNCLE, fů'-růngk-kl, *s.* czyrak, wrzód, bolączka.

FURY, fů'-rè, *s.* wściekłość, gniew niepohamowany, szaleństwo, szalony gniew; 2) furya, jędza, piekielnica.

FURZE, fůrz, *s.* (roślina) janowiec.

FURZY, fůr'-zè, *adj.* zarosły janowcem.

TO FUSE, fůz, *v.* 1) *a.* topić, roztapiać, rozpuszczać; 2) *n.* topnieć, tajać (jak śnieg).

FUSEE, fů-zė', *s.* walek w zegarku na którym się okręca łańcuszek; 2) (*art.*) zapalnik, zapalniczek, przepalniczek, brantka; 3) (*myśl.*) ślad kozła lub jelenia.

FUSIBILITY, fů-sė-bĭl'-ė-tè, *s.* topnistość.

FUSIBLE, fů'-sė-bl, *adj.* topny, topnisty.

FUSIL, fů'-zĭl, 1) *adj. zob.* FUSIBLE; 2) *s.* fuzya, flinta.

FUSILIER, fů-zĭl-lėėr', *s.* fizylier.

FUSION, fů'-żůn, *s.* topienie się, stopienie.

FUSS, fůs, *s. vulg.* hałas, wrzawa, krzyk.

FUST, fůst, *s.* słup kolumny; 2) pleśń, zbutwiałość, stęchłość; odor jaki wydają rzeczy zapleśniałe.

FUSTIAN, fůs'-czân, 1) *s.* rodzaj barakanu; szumność, napuszystość (stylu); 2) *adj.* barakanowy; szumny, napuszysty.

FUSTILARIAN, fůs-tė-lâ'-rė-ân, *ś.* (*Shaksp.*) śmierdzióch, pługawiec.

FUSTINESS, fůs'-tė-nĕs, *s.* zapleśniałość, stęchłość.

FUSTY, fůs'-tè, *adj.* zapleśniały, stęchły.

FUTILE, fů'-tĭl, *adj.* gadatliwy; błahy, czczy.

FUTILITY, fů-tĭl'-ė-tè, *s.* błahość, czczość.

FUTTOCKS, fůt'-tŏks, *s. pl.* żebra okrętu.

FUTURE, fů'-czůr, 1), *adj.* przyszły. — *tense* (*gram.*), czas przyszły; 2) *s.* przyszłość. *In (for the) —*, na przyszłość.

FUTURELY, fů'-czůr-lè, *adv.* w przyszłym czasie.

FUTURITY, fů-tů'-rė-tė, *s*, przyszłość.

TO FUZZ, fůz, *v. n.* strzępić się, wystrzępiać się.

FUZZBALL, fůz'-bâll, *s.* purchawka.

FY, fi, *interj.* fe! pfe!

G

GABARDINE, gâb-âr-dėėn', *s.* kitel, opończa.

TO GABBLE, gâb'-bl, *v. n.* bełkotać, trzepać, szwargotać, świegotać, paplać.

GABBLE, *s.* bełkotanie, świegotarstwo, paplanie.

GABBLER, gâb'-bl-ůr, *s.* bełkot, bełkotacz, paplacz.

GABEL, gâ'-bĕl, *s.* podatek od soli (dawniéj we Francyi).

GABION, gā'-bē-ŭn, *s.* (*fort.*) kosz szańcowy.

GABLE, gā'-bl, *s.* dach spiczasty, przyczołek domu.

GAD, gād, *s.* spikulec, rylec. — *breeze*, — *fly*, giez, gzik, bąk (owad).

TO GAD, *v. n.* gzikać się, gzić się (jak bydło kiedy je giez zatnie); szastać się, uwijać się.

GADDER, gād'-dŭr, *s.* biegas; latawiec. — *abroad*, włóczęga.

GAELIC, (GALIC), gāl'-lik, 1) *s.* dialekt galicki celtyckiego języka; 2) *adj.* galicki.

GAFF, *or* GAFFER, gāf, gāf'-fŭr, *s.* hak (używany do połowu ryb).

GAFFLES, gāf'-flz, *s. pl.* ostrogi przypinane kogutom do bitwy; 2) klucz do napięcia kuszy.

GAG, gāg, *s.* knebel. — *tooth*, ząb wyrastający na drugim.

TO GAG, *v. a.* kneblować, zakneblować, kneblem zatknąć pysk.

GAGE, gādż, *s.* laska służąca do mierzenia objętości beczek; 2) zastaw, zakład, rękojmja. *The weather* —, wiatr z tyłu, wiatr pomyślny.

TO GAGE, *v. a.* wymierzyć objętość beczki; 2) zastawić, położyć zastaw.

TO GAGGLE, gāg'-gl, *v. n.* gęgać (jak gęsie).

GAIETY, gā'-ē-tē, *s.* wesołość; światowość, światowe życie; wykwintność stroju, stosowanie się do mody.

GAILY, gā'-lē, *adv.* wesoło; światowo, wykwintnie, okazale.

GAIN, gān, s. zysk, korzyść, wygrana.

TO GAIN, *v. a.* i *n.* zyskać, skorzystać, wygrać; dopiąć, osiągnąć, dostąpić, zyskać, zjednać. *To — one's end*, osiągnąć swój cel. *To — ground*, rozpościerać się, pod siebie podgarnąć. *To — one's love*, zyskać czyję miłość. *To — the day*, wygrać bitwę, odnieść zwycięztwo. *To — on* (*upon*), doścignąć, dopadać; mieć górę, wyższość. *To — over*, przeciągnąć na swoją stronę, przekabacić.

GAINER, gā'-nŭr, *s.* zyskujący, wygrywający.

GAINFUL, gān'-fŭl, *adj.* zyskowny, korzystny; —LY, *adv.* zyskownie, korzystnie; —NESS, *s.* zyskowność.

GAINGIVING, gān'-gĭw-ĭng, *s. zob.* MISGIVING.

GAINLESS, gān'-lĕs, *adj.* niezyskowny, niekorzystny; —NESS, *s.* bezzyskowność.

GAINLY, gān'-lē, *adv.* zwinnie, skrzętnie, zgrabnie.

TO GAINSAY, gān-sā', *v. ir. a.* zaprzeczać, sprzeciwiać się, utrzymywać zdanie przeciwne.

GAINSAYER, gān-sā'-ŭr, *s.* przeciwnik, zaprzeczający, sprzeciwiający się czemu.

GAINST, gĕnst, *prep.* (w poezyi) *zob.* AGAINST.

GAIRISH, *or* GAIRISHNESS, *zob.* GARISH, GARISHNESS.

GAIT, gāt, *s.* droga; chód, postawa w chodzie.

GAITERS, gā'-tŭrz, *s. pl.* kamasze.

GALA, gā'-lā, *s.* gala, bal.

GALAXY, gāl'-lāk-sē, *s.* droga mleczna na niebie.

GALBANUM, gāl'-bā-nŭm, *s.* galban, rodzaj gumy.

GALE, gāl, *s.* chłodny wiatr.

GALEASSE, gāl'-yās, *s.* statek większy od galery (na morzu śródziemném).

GALEATED, gā'-lē-ā-tĕd, *adj.* (*bot.*) mający kwiat nakształt hełmu.

GALL, gāul, *s.* żółć; gorycz; 2) starcie, przetarcie skóry. — *or* — *nut*, galas, galasówka, dębnik. — *bladder*, pęcherz żółciowy.

TO GALL, *v. a.* i *n.* zetrzeć, przetrzeć skórę; 2) doskwierać, zapiekać, dokuczać, naprzykrzać się; mordować, niepokoić (nieprzyjaciela). *A galled horse*, koń odsedniony. *To touch a galled horse upon the back*, *prov.* trafić komu w sedno, urazić w bolące miejsce. *To gall at...* (*Shaksp. Hen. V.*), przedrwiwać, uszczypliwie żartować, dworować.

GALLANT, gāl'-lānt, *adj.* dzielny, mężny, waleczny, odważny; — LY, *adv.* mężnie, walecznie.

GALLANT, gāl-lānt', 1) *s.* galant; gach, zalotnik; 2) *adj.* grzeczny, uprzejmy, zalotny, nadskakujący damom; —LY, *adv.* grzecznie, uprzejmie, zalotnie.

TO GALLANT, gāl-lānt', *or* TO GALLANTISE, gāl'-lān-tīz, *v. a.* i *n.* zalecać się do kobiet, stroić koperczaki, smalić cholewki.

GALLANTRY, gāl'-lān-trē, *s.* dzielność, męstwo, waleczność, grzeczność, uprzejmość, zalotność, zaloty.

GALLEON, gāl'-lē-ŏn, *s.* galion, okręt hiszpański.

GALLERY, gāl'-lŭr-ē, *s.* galerya, korytarz; galerya, zbior obrazów; galerya w teatrze.

GALLEY, gāl'-lē, *s.* galera, statek. — *slave*, galernik, aresztant pracujący na galerach.

GALLIARD, gāl'-yārd, *s.* (*Shaksp.*) galarda, rodzaj skocznego tańca.

GALLIARDISE, gāl'-yār-dīs, *s.* wesołość, rubaszność.

GALLICISM, gāl'-lē-sĭzm, *s.* galicyzm, sposób mówienia właściwy językowi francuzkiemu.

GALLIGASKINS, gāl-lē-gās'-kĭnz, *s. pl.* szarawary.

GALLIMATIA, gāl-lē-mā'-szā, *s.* gmatwanina wyrazów, galimatyas.

GALLIMAUFRY, gāl-lē-māu'-frē, *s.* rodzaj bigosu; *fig.* (*Shaksp. M. W. W.*) mieszanina, płątanina.

GALLINACEOUS, gāl-lē-nā'-szŭs, *adj.* z rodzaju kur.

GALLIOT, gāl'-yŭt, *s.* lekki dwumasztowy statek.

GALLIPOT, gāl'-lē-pŏt, *s.* fajansowy słój aptekarski.

GALLON, gāl'-lŭn, *s.* miara zawierająca cztery kwart ang.

GALOON, gāl-lōōn'; *s.* galon.

TO GALLOP, gāl'-lŭp, *v. n.* galopować, czwałować.

GALLOP, *s.* galop, czwał.

TO GALLOW, gāl'-lō, *v. a.* (*Shaksp.*) przestraszyć, przerazić, napłoszyć.

GALLOWAY, gāl'-lō-uā, *s.* prowincya tego nazwiska w Szkocyi; 2) mały konik, podjezdek z téj prowincyi.

GALLOWGLASSES, gāl'-lō-glās-sĭz. *s. pl.* † piechota irlandzka.

GALLOWS, gāl'-lŭs, *s. pl.* szubienica. — *bird*, *vulg.* szubienicznik, wisielec.

GALVANIC, gāl-wā'-nĭk, *adj.* galwaniczny.

GALVANISM, gāl'-wān-ĭzm, *s.* galwanizm.

GAMBADES, gām-bādz', *or* GAMBADOES, gām-bā'-dōz, *s. pl.* kamasze.

TO GAMBLE, gām'-bl, *v. n.* grać w karty, szulerować. *Gambling house*, szulernia.

GAMBLER, gām'-bl-ŭr, *s.* szuler, karciarz.

GAMBOGE, gām-bōōdż', *s.* gumiguta.

TO GAMBOL, gām'-bŭl, *v. n.* wyskakiwać, wybrykiwać, dawać susy.

GAMBOL, *s.* wyskok, wybryk, sus.

GAMBREL (—RIL), gām'-brĭl, *s.* tylna noga u konia.

GAME, gām, *s.* gra, igraszka, zabawa; gra hazardowna: 2) zwierzyna, dziczyzna. *Games*, *pl.* zabawy, igrzyska. *To make* (*a*) — *of*, czynić sobie igraszkę, żartować. — *cock*, kogut chowany do bitew. — *keeper*, leśniczy pilnujący zwierzyny.

TO GAME, *v. n.* grać w jaką grę; igrać, swawolić.

GAMESOME, gām'-sŭm, *adj.* wesoły, swawolny, figlarny, krotochwilny; —LY, *adv.* wesoło; — NESS, *s.* wesołość, swawolność.

GAMESTER, gām'-stŭr, *s.* gracz, szuler, karciarz; (*Shaksp.*) nierządnica.

GAMING, gām'-ĭng, *s.* granie, gra. — *debt*, dług karciany. — *house*, szulernia. — *table*, stół od gry.

GAMMON, gām'-mŭn, *s.* (— *of bacon*), szynka.

GAMUT, gām'-ŭt, *s.* (*muz.*) gamma (siedm głównych tonów).

GANDER, gān'-dŭr, *s.* gęsior. — *month*, czas folgi dla męża od powinności małżeńskich, kiedy żona w połogu.

GANG, gāng, *s.* banda, zgraja, stek. — *board* (*mar.*), kładka do przejścia z okrętu na ląd. — *way* (*mar.*), schody do dolnéj części okrętu, drabina z boku okrętu, wszelkie ciasne przejście z jednéj strony do drugiéj.

TO GANG, *v. n.* † iść, chodzić; odejść, drapnąć.

GANGLION, gāng'-glē-ŭn, *s.* (*anat.*) gruczoł, gruczołek.

GANGREL, gâng'-grûl, *s. vulg.* dyląg, długosz, dryblas.

GANGRENE, gâng'-grên, *s.* gangrena.

TO GANGRENE, *v. n.* zgangrenować się.

GANGRENOUS, gâng'-grê-nûs, *adj.* zgangrenowany.

GANTLET, gânt'-lêt, *s.* rękawica rycerska. — *or* GANTELOPE, rózgi (kara wojskowa). *To run the gantlet*, biegać przez rózgi.

GAOL, dżâl, *s.* więzienie, *zob.* JAIL. — *bird*, (*ludic.*), więzień. — *delivery*, wypuszczenie z więzienia, bądź na wolność, bądź na stracenie. — *keeper*, dozorca więzienia.

GAOLER, dżâl'-ûr, *s.* dozorca więzienia; *zob.* JAILER.

GAP, gâp, *s.* szczerba, szpara, otwór, wyłom. *To stand in the* —, stać przed wyłomem, bronić się do ostatniego. *To stop a* —, zatknąć dziurę, zapłacić dług pożyczonemi pieniędzmi. — *toothed*, szczerbaty.

TO GAPE, gâp *or* gâp, *v. n.* rozdziawić gębę, gapić się; stać otworem, rozdziawiać się, chcieć pochłonąć. *To* — *at*, gawronić się na co. *To* — *for* (— *after*), czyhać na co, pożądać.

GAPER, gâ'-pûr *or* gâ'pûr, *s.* gap, gawron.

GARB, gârb, *s.* odzienie, odzież, ubior, stroj.

GARBAGE, gâr'-bîdż, *s.* bebechy, patrochy (*myśl.*), odprawa dawana psom w nagrodę kiedy zwierza zlowią.

TO GARBLE, gâr'-bl, *v. a.* czyścić (korzenne towary), przesiewać, wybierać, brakować.

GARBLER, *s.* czyszczący, przesiewacz; 2) urzędnik wizytujący sklepy korzenne.

GARBLES, gâr'-blz, *s. pl.* przesiewki, wybiorki.

GARBOIL, gâr'-bôîl, *s.* zamieszka, poburzenie, zaburzenie.

GARDEN, gâr'-dn, *s.* ogród. — *ware*, ogrodowina, warzywo.

GARDENER, gâr'-dn-ûr, *s.* ogrodnik.

GARDENING, gâr'-dn-îng, *s.* ogrodnictwo.

GARGARISM, gâr'-gâ-rîzm, *s.* gargaryzm, płókanie gardła.

TO GARGARIZE, gâr'-gâ-rîz, *v. a.* płókać gardło.

TO GARGLE, gâr'-gl, *v.n.*; *zob.* TO GARGARIZE; 2) (*w poezyi*) mruczeć, szemrzeć. *A gargling brook*, mruczący strumień.

GARGLE, *s*, gargaryzm, płukanie gardła.

GARISH, gâ'-rîsz, *adj.* wykwintny w stroju; wesoły, płochy, swawolny; —NESS, wykwintność, strojność; wesołość, płochość.

GARLAND, gâr'-lând, *s.* girlanda, wieniec.

GARLIC, gâr'-lîk, *s.* czosnek. — *eater*, szarapata, biedak.

GARMENT, gâr'-mênt, *s.* suknia, szata, odzienie.

GARNER, gâr'-nûr, *s.* spichlerz.

TO GARNER, *v. a.* zsypać do śpichlerza.

GARNET, gâr'-nêt, *s.* granat, granatek (drogi kamień).

TO GARNISH, gâr'-nîsz, *v. a.* przystroić, ustroić, wystroić; obłożyć czém brzegi półmiska, garnirować.

GARNISH, *s.* strój, ozdoba, wystrojenie, przyozdobienie; garnirowanie na około półmiska.

GARNISHMENT, gâr'-nîsz-mênt, *s.* wystrojenie, przyozdobienie, ubarwienie.

GARNITURE, gâr'-nê-czûr, *s.* ozdoba, garnitur.

GARRET, gâr'-rêt, *s.* strych, izdebka na strychu.

GARRETTEER, gâr-rêt-têr', *s.* mieszkający na strychu.

GARRISON, gâr'-rê-sn, *s.* garnizon, załoga.

TO GARRISON, *v. a.* osadzić załogę, wprowadzić garnizon, zająć wojskiem (twierdzę, miasto).

GARRULITY, gâr-rû'-lê-tê, *s.* gadatliwość, szczebiotliwość, szczebiotanie, świegotanie.

GARRULOUS, gâr'-rû-lûs, *adj.* gadatliwy, szczebiotliwy, świegotliwy.

GARTER, gâr'-tûr, *s.* podwiązka. *The noble order of the* —, order błękitnéj podwiązki; 2) pierwszy herold angielski.

TO GARTER, *v. a.* obwiązać podwiązką; udzielić order podwiązki.

GARTH, gâr*th*, *s.* objętość ciała około lędźwi; 2) pastewnik, ogródek.

GAS, gâs, *s.* gaz. — *light*, oświecenie gazem.

GASCOIGN, gâs-kôîn', *s.* gaskonia.

GASCONADE, gâs-kô-nâd', *s.* fanfaronada, chełpliwość, gaskonada.

TO GASH, gâsz, *v. a.* ciąć, rąbnąć, rozpłatać.

GASH, *s.* cięcie, blizna, kresa, szrama.

GASKINS, gâs'-kînz, *s. pl.* szarawary. *zob.* GALLIGASKINS.

GASOMETER, gâs-sôm'-ê-tur, gazometr.

TO GASP, gâsp, *v. n.* dyszeć, ziać. *To — away the last breath*, wyzionąć ducha. *To — for life*, konać. *To — after liberty*, wzdychać do wolności.

GASP, *s.* dech, dyszenie, dychanie. *To the last* —, do ostatniego tchu. *To be at the last* —, dogorywać, konać.

TO GAST, gâst, *v. a.* przerazić, przestraszyć.

GASTRIC, gâs'trîk, *adj.* żołądkowy.

GASTRILOQUIST, gâs-trîl'-ô-kuîst, *s.* brzuchomówca.

GASTROTOMY, gâs-trôt'-ô-mê, *s.* (*chir.*), rozcięcie brzucha.

GATE, gât, *s.* brama.

TO GATHER, gâTH'-ûr, *v. a.* i *n.* zebrać, zbierać, zgromadzać; rwać; zrywać; marszczyć, fałdować; nabierać, naciągać (o wrzodach); wnioskować, wnosić. *To — dust*, zakurzyć się, zapylić się. *To — flesh*, tyć, utyć. *To — information*, nagromadzić, zasiągnąć wiadomości. *To — strength*, nabrać sił. *To — to matter*, nabierać, narywać, ropić się, *To — to a head*, naciągnąć i być blizkim pęknienia; *fig.* dojrzeć. *The mob gathers*, tłum się zbiera.

GATHER, *s.* fałd, marszczka. *calf's gathers* or *pluck*, wnętrzności cielęce.

GATHERER, gâTH'-ûr-ûr, *s.* zbieracz, zgromadzacz; żniwiarz, kosarz, winobraniec, i t. d. — *of taxes*, poborca podatków.

GAUD, gâud, *s.* wykwintność, wystawa.

TO GAUD, *v. n.* † cieszyć się, weselić się.

GAUDERY, gâu'-dêr-ê, *s.* wykwintny strój, wykwintność, wystawność, fanaberye.

GAUDILY, gâu'-dê-lê, *adv.* wykwintnie, wystawnie, pysznie.

GAUDINESS, gâu'-dê-nês, *s. zob.* GAUDERY.

GAUDY, gâu'-dê, *adj.* wykwintny, wystawny, pyszny, błyskotny, wystrojony bez smaku.

TO GAUGE, gâdż, *v. a.* mierzyć (beczki, statki). *zob.* TO GAGE.

GAUGE, *s.* mierzenie objętości beczek, laska do takiego mierzenia.

GAUGER, gâ'-dżûr, *s.* mierzący objętość beczek.

GAUNT, gânt, *adj.* chudy, suchorlawy. —LY, *adv.* chudo, suchorlawo.

GAUNT, *s.* dawniejsze nazwisko miasta Gandawy we Flandryi, dziś Ghent. *John of* —, Jan z Gandawy, trzeci syn Edwarda III; tam urodzony 1340.

GAUNTLET, gânt'-lêt, *s. zob.* GANTLET. rękawica.

GAUNTREE, gân'-trêê, *s.* legar (na którym leżą beczki w piwnicy).

GAUZE, gâuz, *s.* gaza.

GAVE, gâw, *pret.* (*zob.* TO GIVE).

GAWK, gâuk, *s.* dudek, gamoń.

GAY, gâ, *adj.* wesoły; modny, światowy; jasny (o kolorach). — LY, *adv.* wesoło; modnie, światowo.

GAYETY, gâ'-ê-tê, *s.* wesołość; postępek młodzieńczego wieku; modność, elegancya, światowość, światowe życie.

TO GAZE, gâz, *v. n.* (*at, upon*), wlepiać w co oczy, wpatrywać się; patrzeć, poglądać.

GAZE, *s.* pilny wzrok, wpatrywanie się; podziwianie, podziw. — *hound*, chart.

GAZEFUL, gâz'-fûl, *adj.* przypatrujący się, podziwiający.

GAZER, gâ'-zûr, *s.* wpatrujący się, obserwujący.

GAZET (—TE), gâz-zêt', *s.* gazeta, dziennik.

GAZETTEER; gâz-êt-têêr', *s.* gazeciarz, nowiniarz, redaktor gazety.

GAZING, gā'-zĭng, *s.* wpatrywanie się, przyglądanie się, poglądanie. — *stock*, osoba na którą wszyscy poglądają z podziwieniem lub wzgardą.

GAZON, găz-ŏŏn', *s.* darń (używany w fortyfikacyach).

GEAR, gēēr, *s.* materya, towar; 2) strój, ubiór, ubranie; *A woman's head* —, kornet, stroik. *A horse's gears*, ubiór na konia zaprzęgowego.

GECK, gĕk, *s.* † gap, gamoń, cap, kiep.

GEESE, gēēs, *s. pl.* gęsi. *zob.* GOOSE.

GELABLE, dżĕl'-ă-bl, *adj.* dający się zamrozić.

GELATINE, dżĕl'-ă-tĭn, *or* GELATINOUS, dżĕ-lăt'-ĕ-nŭs, *adj.* galaretowaty.

TO GELD, gĕld, *v. r.* i *ir. a.* pokładać, wałaszyć, wyrznąć, kastrować, kleszczyć.

GELDER, gĕld'-ŭr, *s.* ten co pokłada (konie, byki). — *rose*, kalina zwyczajna.

GELDING, gĕl'dĭng, *s.* wałach, koń wałaszony.

GELID, dżĕl'-ĭd, *adj.* zmarzły, zimny jak lód, mroźny.

GELIDITY, dżĕ-lĭd'-ĕ-tē, *or* GELIDNESS, dżĕl'-ĭd-nĕs, *s.* mroźność, zimność.

GELLY, dżĕl'-lē, *s.* galareta. *zob.* JELLY.

GELT, gĕlt, *pret.* i *part.* (*zob.* TO GELD).

GEM, dżĕm, *s.* klejnot, drogi kamień; 2) (*bot.*), pączek.

TO GEM, *v.* 1) *n.* kameryzować, wysadzać drogiemi kamieniami; 2) *n.* puszczać pączki.

GEMELLIPAROUS, dżĕm-mĕl-lĭp'-pă-rŭs, *adj.* bliźniętorodny.

TO GEMINATE, dżĕm'-mē-năt, *v. a.* podwoić; powtórzyć.

GEMINATION, dżĕm-mē-nā-szŭn, *s.* podwojenie, powtórzenie.

GEMINI, dżĕm'-ē-nī, 1) *s. pl.* bliźnięta (w zodyaku); 2) *interj.* (*vulg.*), patrzcie go się!

GEMINOUS, dżĕm'-mē-nŭs, *adj.* podwojny.

GEMMARY, dżĕm'-mă-rē, *or* GEMMEOUS, dżĕm'-mē-ŭs, *adj.* dyamentowy, podobny do dyamentu.

GENDER, dżĕn'-dŭr, *s.* (*gram.*) rodzaj.

TO GENDER, *v.* 1) *a.* zrodzić, porodzić, splodzić; 2) *n.* parzyć się, zaspakajać popęd płciowy.

GENEALOGICAL, dżē-nē-ă-lŏdż'-ĕ-kăl, *adj.* genealogiczny. — *tree*, rodowód.

GENEALOGIST, dżē-nē-ăl'-ŏ-dżĭst, *s.* układający genealogie, rodopis.

GENEALOGY, dżē-nē-ăl'-ŏ-dżē, *s.* genealogia, rodopisarstwo.

GENERAL, dżĕn'-ĕr-ăl, 1) *adj.* powszechny, ogólny, ogółowy, generalny; (*Shaksp. Macb.*), publiczny; (*Shaksp. Cor.*), zwyczajny; (*Shaksp. Tim.*), krótki; 2) *s.* ogół, powszechność; generał, jenerał; ksiądz generał, naczelnik całego zakonu. *In* —, w ogólności, powszechnie, zazwyczaj.

GENERALISSIMO, dżĕn-ĕr-ăl-ĭs'-sē-mō, *s.* naczelny wódz.

GENERALITY, dżĕn-ĕr-ăl'-ĕ-tē, *s.* ogólność, ogół. *The — of the people*, lud w ogólności. *The — of men*, wiele osób, prawie wszyscy.

TO GENERALIZE, dżĕn'-ĕr-ăl-ĭz, *v. a.* uogólnić, uogólniać.

GENERALLY, dżĕn'-ĕr-ăl-lē, *adv.* w ogólności, w powszechności, ogólnie, po największéj części, zazwyczaj.

GENERALNESS, dżĕn'-ĕr-ăl-nĕs, *s.* powszechność, ogólność.

GENERALSHIP, dżĕn'-ĕr-ăl-szĭp, *s.* jeneralstwo, ranga jenerała.

GENERALTY, *zob.* GENERALITY.

GENERANT, dżĕn'-ĕr-ănt, *or* GENERATOR, dżĕn'-ĕr-ă-tŭr, *s.* płodziciel, rodziciel.

TO GENERATE, dżĕn'-ĕr-ăt, *v. a.* płodzić, rodzić, zrodzić; sprawić, wydać.

GENERATION, dżĕn-ĕr-ă'-szŭn, *s.* płodzenie, rodzenie; plemie, pokolenie, ród.

GENERATIVE, dżĕn'-ĕr-ă-tĭw, *adj.* płodzący, rodzący. — *faculty*, siła płodzenia.

GENERIC (—AL), dżē-nĕr'-rĭk, *adj.* rodzajowy, właściwy całemu rodzajowi.

GENEROSITY, dżĕn-ĕr-ŏs'-ĕ-tē, *s.* wspaniałomyślność, wspaniałość, szlachetność; hojność, szczodrobliwość; (*Shaksp. Cor.*), rodowitość, wysokie urodzenie.

GENEROUS, dżĕn'-ĕr-ŭs, *adj.* wspaniałomyślny, wspaniały, szlachetny; hojny, szczodrobliwy; (*Shaksp. Oth.*), szlachetnie urodzony. —LY, *adv.* wspaniałomyśnie, wspaniale, szlachetnie; hojnie, szczodrobliwie.

GENESIS, dżĕn'-ĕ-sĭs, *s.* Genesis, księga rodzaju; pierwsza księga Mojżeszowa.

GENET, dżĕn'nĭt, *s.* koń hiszpański, dżanet.

GENETHLIACAL, dżĕn-ĕ*th*-lī'-ă-kăl, *adj.* należący do horoskopu nowo narodzonego dziecięcia.

GENETHLIATIC, dżĕ-nĕ*th*-lē-ăt'-ĭk, 1) *s. sing.* astrolog układający horoskop nowo narodzonego dziecięcia; 2) —S, *s. pl.* sztuka układania horoskopów.

GENEVA, dżē-nē'-wă, *s.* miasto Genewa; 2) jałowiec; 3) wódka jałowcowa. *zob.* GIN.

GENIAL, dżē'-nē-ăl, *adj.* służący do płodzenia; ożywczy, ożywny, ożywiający; wrodzony, naturalny, żywotny. — *bed*, łoże małżeńskie. — *heat*, ciepło żywotne, naturalne. — *power*, siła płodzenia. — *spirits*, duchy żywotne.

GENIALLY, dżē'-nē-ăl-lē, *adv.* naturalnie; rześko, wesoło.

GENICULATED, dżē-nĭk'-ū-lă-tĕd, *adj.* kolankowaty, sękowaty.

GENICULATION, dżē-nĭk-ū-lă'-szŭn, *s.* (*bot.*), kolankowatość.

GENII, dżē'-nē-ī, *s. pl.* duchy opiekuńcze, geniusze.

GENITAL, dżĕn'-ĕ-tăl, 1) *adj.* służący do płodzenia, rodzajny; 2) GENITALS, *s. pl.* części płodne, rodzajne.

GENITIVE, dżĕn'-ĕ-tĭw, *s.* (*gram.*), drugi przypadek.

GENIUS, dżē'-nē-ŭs, *s.* geniusz, duch opiekuńczy (*pl. zob.* GENII); 2) geniusz, człowiek wyższy, genialny (*pl.* GENIUSES); władza umysłowa, talent, zdolność; natura, własność. *His—does not run that way*, on do tego nie ma zdolności.

GENNET, dżĕn'-nĭt, *s.* stępak, szłapak hiszpański.

GENTEEL, dżĕn-tēēl', *adj.* ładny, piękny, śliczny, miły; uprzejmy, układny, ukształcony, dobrze wychowany, obyczajny. —LY, *adv.* ładnie, pięknie, ślicznie; mile, uprzejmie.

GENTEELNESS, dżĕn'-tēēl'-nĕs, *s.* układność, przyjemna postawa, piękne ukształcenie.

GENTIAN, dżĕn'-szăn, *s.* (roślina) goryczka, tyrlicz.

GENTILE, dżĕn'-tīl, *or* dżĕn'-tĭl, *s.* poganin, bałwochwalca.

GENTILISM, dżĕn'-tĭl-ĭzm, *s.* pogaństwo, bałwochwalstwo.

GENTILITIOUS, dżĕn-tĭl-lĭsz'-ŭs, *adj.* narodowy; dziedziczny, odziedziczony.

GENTILITY, dżĕn-tĭl'-ĕ-tē, *s.* szlachectwo, ród szlachecki, zacność rodu.

GENTLE, dżĕn'-tl, *adj.* słodki, łagodny, umiarkowany; łaskawy, uprzejmy; oswojony, oblaskawiony (o zwierzętach); spokojny, cichy, powolny. —*folk* (—s), osoby wyższego stanu.—*horse*, koń powolny, — *reader*, łaskawy czytelnik. — *river*, rzeka cicho płynąca.

GENTLEMAN, dżĕn'-tl-măn, *s.* człowiek wyższego urodzenia (chociaż nie szlachcic); każdy powyżéj gminu przez stan, urząd, majątek lub naukę, którego nazwać można po polsku: pan, jegomość; 2) — (—*usher*), kamerdyner. —*of the bedchamber*, kamerjunker. *To be born a*—, pochodzić z dobréj familii, być dobrze urodzonym.—*like* (—LY), jak przystoi na człowieka dobrze urodzonego, dobrze wychowanego, przystojnie, przyzwoicie. —*pensioner*, jeden z przybocznéj gwardyi królewskiéj. —*of the long robe*, (—OF THE GOWN), prawnik, jurysta. GENTLEMEN, *pl.* (zwracając mowę do wielu), Mości Panowie. —*of the livery*, liberya, służalstwo.—*of the jacket*, majtkowie.

GENTLENESS, dżĕn'-tl-nĕs, *s.* słodkość, łagodność, uprzejmość.

GENTLEWOMAN, dżĕn'-tl-ŭŭmŭn, *s.* dama, pani, jejmość; 2) garderobianna, pokojówka.

GENTLY, dżĕn'-tlē, *adv.* słodko, łagodnie, uprzejmie; cicho, spokojnie.

GENTRY, dżĕn'-trē, *s.* klassa

pośrednia między gminem a szlachtą; niższa szlachta. *Nobility and*—, wyższa i niższa szlachta.

GENUFLECTION, dżè-nû-flèk'-szûn, *s.* zgięcie kolana, przyklęknienie.

GENUINE, dżèn'-û-în, *adj.* prawdziwy, niesfałszowany, istny, szczery, czysty.—NESS, *s.* prawdziwość, naturalność, czystość.

GENUS, dżè'-nûs, *s.* (*gram.*) rodzaj. (*Zool.*) rząd, gromada.

GEOCENTRIC, dżè-ô-sèn'-trîk, *adj.* (*ast.*) należący do planety widzianego z ziemi.

GEODAESIA, GEODESIA, dżè-ô-dè'-żè-â, *s.* miernictwo, jeometrya praktyczna.

GEODAETICAL, GEODETICAL, dżè-ô-dèt'-è-kâl, *adj.* należące do miernictwa.

GEOGRAPHER, dżè-ôg'-grâ-fûr, *s.* jeograf, ziemiopis.

GEOGRAPHICAL, dżè-ô-gràf'-è-kâl, *adj.* jeograficzny.—LY, *adv.* jeograficznie.

GEOGRAPHY, dżè-ôg'-grâ-fè, *s.* jeografia, ziemiopismo.

GEOLOGY, dżè-ôl'-ô-dżè, *s.* geologia, nauka o naturze i pokładach ziemi.

GEOMANCY, dżè'-ô-mân-sè, *s.* sztuka wróżenia z pewnych punktów lub figur kreślonych na ziemi.

GEOMETER, dżè-ôm'-è-tûr, *s.* jeometra.

GEOMETRAL, dżè-ôm'-è-trâl, *or* GEOMETRIC, (—AL), dżè-ô-mèt'-trîk, *adj.* jeometryczny. —CALLY, *adv.* jeometrycznie.

GEOMETRICIAN, dżè-ôm-è-trîsz'-ân, *s.* jeometra.

TO GEOMETRIZE, dżè-ôm'-è-trîz, *v.n.* postępować jeometrycznie, mierzyć.

GEOMETRY, dżè-ôm'-mè-trè, *s.* jeometrya.

GEORGE, (zdrob. GEORGY), dżôrdż, *s.* Jerzy; Ś. Jerzy na koniu, godło kawalerów Podwiązki. *Brown*—, chleb razowy, suchary żołnierskie.

GEORGIC, dżôr'-dżîk, 1) *adj.* ściągający się do rolnictwa, ziemiański; 2) GEORGICS, *s. pl.* ziemiaństwo, poemat Wirgiliusza o gospodarstwie rolniczém.

GEOTIC, dżè-ôt'-îk, *adj.* należący do ziemi, ziemski.

GERENT, dżè'-rènt, *adj.* niosący, prowadzący.

GERFALCON, dżêr'-fâu-kn, *s.* białozor, rodzaj sokoła.

GERM, dżêrm, *s.* zarodek, płód, zawiązek; kiel (w roślinie).

GERMAN, dżêr'-man, *s.* niemiec; 2) *adj.* niemiecki; krewny (cioteczny, wujeczny lub stryjeczny).

GERMANDER, dżêr'-mân-dûr, *s.* (roślina) czosnak. *Water*—, ozanka czosnkowa. *Wild*—, przetacznik łąkowy.

GERMANY, dżêr'-mân-è, *s.* Niemcy.

TO GERMINATE, dżêr'-mè-nât, *v.n.* puszczać kły (o ziarnie), schodzić (o nasieniu).

GERMINATION, dżêrmè-nâ'-szûn, *s.* puszczenie kłów, wykalczanie się, schodzenie nasienia, rośnienie.

GERTRUDE, dżêr'-trôôd, *s.* Gertruda.

GERUND, dżêr'-ûnd, *s.* (*gram.*) gerundium, imiesłów bezwzględny.

GESSESS, dżès'-sèz, *s. pl.* (*myśl.*) tasiemki któremi obwijano nogi sokoła.

GEST, dżèst, *s.* czyn, dzieło.

GESTATION, dżès-tâ'-szûn, *s.* noszenie płodu, brzemienność, ciąża, ciężarność.

TO GESTICULATE, dżès-tîk'-û-lât, *v.n.* wyrabiać giesta, wywijać rękami.

GESTICULATION, dżès-tîk-û-lâ'-szûn, *s.* giesta, ruchy ciała, wywijanie rękami.

GESTURE, dżès'-czûr, *s.* giest, ruch, poruszenie rąk, ciała.

TO GET, gèt, *v.ir.a.* i *n.* dostać, nabyć, osiągnąć, otrzymać, wystarać się; mieć, posiadać, zyskać, zarobić, zasłużyć; płodzić, rodzić, spłodzić; uczyć się, nauczyć; kazać zrobić, skłonić, spowodować; przybyć, dostać się dokąd, stanąć gdzie, wejść, wleźć, wyleźć. *To — bread*, zarabiać na chleb. *To—childern*, płodzić dzieci. *To—an ill habit*, zaciągnąć zły nałóg. *To—clear*, odczepić się, wywinąć się, wykręcić się, pozbyć się czego. *To—a cold*, zakatarzyć się. *To—a fall*, upaść. *To—by heart*, nauczyć się na pamięć. *To—drunk*, upić się. *To—the better*, wziąść górę, przezwyciężyć, pokonać, przewyższyć. *To—a name*, zrobić sobie imie, zjednać wziętość. *To—the praise of all the world*, zasłużyć na pochwałę całego świata. *To—information*, zasięgnąć wiadomości, wypytać się, dowiedzić się. *To—a stomach*, dostać apetytu. *To—a place*, or *employment*, dostać miejsce, posadę. *To —a thing done*, kazać co zrobić. *To—a thing ready*, przygotować co. *To—friends*, zaprzyjaźnić się. *To—well again*, wyzdrowieć, przyjść znowu do zdrowia. *To—home*, przyjść do domu. *To—a wife*, ożenić się, pojąć żonę. *To—with child*, zrobić brzucha kobiecie. *I cannot—him to do it*, nie mogę go skłonić do tego. *I could not—to see him*, nie mogłem go zobaczyć. *What have you got by it*: cóżeś na tém zyskał? cóż ci z tego przyszło? *He has got a great many children*, on ma wiele dzieci. *Socrates got a shrew for his wife*, Sokrates miał złośnicę za żonę. *Get you gone!* pójdź sobie precz! *To—abroad*, wyprowadzić, wynieść; rozgłosić; rozejść się (o wieści). *To —away*, sprzątnąć, zabrać; zemknąć, drapnąć, odejść. *To—before*, uprzedzić. *To—down*, znieść na dół, zejść na dół. *To—from*, wyrwać, odłączyć, oderwać; wyrwać się, wywinąć się, wykręcić się. *To—in*, sprzątnąć, schować, zebrać, wnieść, wprowadzić, wejść. *To—in one's debts*, poodbierać co się należy. *To —the harvest in*, zebrać zboże z pola. *To—in with one*, wkręcić się w czyję łaskę, przyjaźń. *To—into*, wejść, wsiąść, wkroczyć. *To—into a coach*, wsiąść do pojazdu. *To—into one's favour*, wkręcić się w czyję łaskę. *To—off*, zdjąć, zrzucić, wydobyć, wydźwignąć, uwolnić; pozbyć się, uwolnić się; uciec, zemknąć, drapnąć. *To—off from the horse*, zsiąść z konia. *To—on*, włożyć, wdziać (suknię); daléj iść, postępować. *To—on one's feet*, stanąć na nogach. *To—out*, wyciągnąć, wydobyć, wyrwać; wyjść, oddalić się. *To—over*, przeciągnąć na drugą stronę, przekabacić; pokonać, przezwyciężyć; przejść na drugą stronę, przebyć. *To—over a prejudice*, pozbyć się przesądu. *To—rid* (*quit*), pozbyć się, odkaraskać się, odczepić się, uwolnić się. *To—to shore*, wylądować, wysiąść na ląd. *To—to a place*, dojść, przybyć, dojechać dokąd. *To—together*, zgromadzić; zebrać się, zgromadzić się. *To—through*, przecisnąć się przez co, przejść, przebyć. *To—up*, podnieść, podnieść się, wstać, iść w górę (o cenie) wyleść na górę, wstąpić na co. *To—up a ladder*, leść po drabinie. *To—upon a ladder*, wyleść na drabinę. *To—up again*, znowu wstać, znowu się podnieść, znowu przyjść do siebie.

GETTER, gèt'-tûr, *s.* płodziciel, rodzic, ojciec; nabywca.

GETTING, gèt'-tîng, *s.* płodzenie; nabywanie, etc. *zob.* TO GET. *This child is not of his*—, on nie jest ojcem tego dziecka. *The prices are—low*, ceny spadają; *are—up*, ceny podskakują, podnoszą się.

GEWGAW, gû'-gâu, 1) *s.* cacko, świecidełko, błyskotka, fraszka; 2) *adj.* błyskotny, bzdurny.

GHASTFUL, gâst'-fûl, *adj.* straszny, okropny.

GHASTLINESS, gâst'-lè-nès, *s.* straszność, okropność; bladość śmiertelna.

GHASTLY, gâst'-lè, *adj.* straszny, okropny; blady jak trup.

GHASTNESS, gâst'-nès, *s.* (*Shaksp. Oth.*) okropność, upiorowe spojrzenie.

GHERKIN, gêr'-kîn, *s.* ogórek drobny marynowany.

GHOST, gôst, *s.* duch, dusza (umarłego); strach, upior. *The holy*—, duch święty. *To give up the* —, wyzionąć ducha.

GHOSTLINESS, gôst'-lè-nès, *s.* duchowość, natura duchowa.

GHOSTLY, gôst'-lè, *adj.* duchowy; duchowny. —*father*, ojciec duchowny, spowiednik.

GIANT, dżî'-ânt, *s.* olbrzym, wielkolud.

GIANTESS, dżî'-ân-tès, *s.* olbrzymka.

GIANTLIKE, dżî'-ânt-lîk, *or* GIANTLY. dżî'-ânt-lè, *adj.* olbrzymowaty, olbrzymi.

GIANTSHIP, dżî'-ânt-szîp, *s.* olbrzymstwo.

GIB, GIBBE, gĭb, *s.* wyga, zużyta szkapa.—*cat*, stare kocisko.

TO GIBBER, gĭb'-bûr, *v.n.* szwargotać, mówić niezrozumiałym językiem.

GIBBERISH, gĭb'-bûr-ĭsz, *s.* szwargot, język niezrozumiały (którym złodzieje rozmawiają).

GIBBET, dżĭb'-bĭt, *s.* szubienica.

TO GIBBET, *v.n.* powiesić na szubienicy.

GIBBOSITY, gĭb-bŏs'-ĕ-tè, *or* GIBBOUSNESS, gĭb'-bûs-nĕs, *s. s.* garbacizna, garbatość, wypukłość.

GIBBOUS, gĭb'-bûs, *adj.* garbaty, wypukły, wypuczony.

TO GIBE, dżĭb, *v. a.* i *n.* kpić, drwić, żartować, szydzić.

GIBE, *s.* kpinki, drwinki, szyderstwo.

GIBELLINES, dżĭb'-bĭ-llĭnz, *s. pl.* Gibellinowie (tak nazwani od cesarza Konrada Weibellingen), cesarska partya we Włoszech przeciw papieżowi, którego widoki popierali Guelfowie w XII, XIII i XIV wieku.

GIBER, dżĭ'-bûr, *s.* drwinkarz, szyderca.

GIBINGLY, dżĭb'-bĭng-lè, *adv.* z drwinkami, przedrwiwając, szyderczo.

GIBLETS, dżĭb'-lĕts, *s. pl.* podroby gęsie (skrzydełka, główki, szyjki).

GIDDILY, gĭd'-dè-lè, *adv.* z oduręzeniem, z zawrotem głowy; płocho, lekkomyślnie.

GIDDINESS, gĭd'-dè-nĕs, *s.* oduręzenie, zawrot głowy, szał, oszołomienie; płochość, lekkomyślność.

GIDDY, gĭd'-dè, *adj.* cierpiący zawrot głowy, oszołomiony; szalaputowaty, szalawiłowaty, trzpiotowaty, płochy, lekkomyślny.—*brained*, (—*headed*), płochy, roztrzepany.—*head*, (—*pate*), pusta głowa; szaleniec, wartogłów.

GIFT, gĭft, *s.* dar, podarunek, upominek; dar, talent; prawo rozdania, rozdawnictwo. *Deed of*—, akt darowizny. *New-year's*—, kolęda. *One that has a living in his*—, kollator, od którego zależy nominacya na probostwo. *People must not look a—horse in the mouth*, *prov.* darowanemu koniowi w zęby nie zaglądają.

GIFTED, gĭf'-tĕd, *adj.* obdarzony, udarowany, uposażony, utalentowany.

GIG, gĭg, *s.* bąk, fryga, wartolka; 2) wózek, taradajka, kariolka; 3) swawolna dziewczyna, gziocha, chychotka.

GIGANTIC, dżĭ-găn'-tĭk, *adj.* olbrzymi.

TO GIGGLE, gĭg'-gl, *v.n.* chychotać się, parskać ze śmiechu.

GIGGLER, gĭg'-gl-ûr, *s.* chychot, śmieszek.

GIGLOT, (—ET), gĭg'-gl-ŭt, *s.* gziocha, chychotka, swawolnica.

GIGOT, dżĭg'-ŭt, *s.* udo baranie.

GIL, gĭl, *s.* (skróc: GILBERT), Gilbert.

TO GILD, gĭld, *v. r.* i *ir. a.* złocić, pozłocić, wyzłocić. *To—with blood*, (*Shaksp. Mac.*) pomazać krwią, zbroczyć.

GILDER, gĭl'-dûr, *s.* złociciel, pozlacający; 2) moneta, (wartująca około 2 szelingów).

GILDING, gĭl'-dĭng, *s.* pozłacanie, pozłota.

GILL, gĭl, *s.* miara zawierająca czwartą część kwarty angielskiej; 2) bluszcz poziemny, bluszczyk; 3) piwo do którego wchodzi to ziele; 4) kobieta, dziewczyna (z pogardą).

GILLS, gĭlz, *s. pl.* dychawki (u ryb); dzwonki (u ptaków); sierchy (u świń); podgarle.

GILLYFLOWER, dżĭl'-lè-flôûr, *s.* (kwiat) gwoździk, goździk. *Stock*—, lewkonia.

GILT, gĭlt, 1) *pret.* i *part. zob.* TO GILD; 2) *s.* pozłota.

GIM, dżĭm, *adj.* † ładny, śliczny.

GIMCRACK, dżĭm'-krăk, *s.* sztuczka mechaniczna; 2) sztukmistrz; 3) wystrojona dziewka.

GIMLET, gĭm'-lĕt, *s.* świderek.

GIMMAL, gĭm'-măl, *or* GIMMER, gĭm'-mûr, *s.* mechanizm, sprężyna, obrączka.

GIMP, gĭmp, 1) *adj*, ładny, śliczny, schludny; 2) *s.* jedwabne koronki.

GIN, dżĭn, *s.* sidło, pastka, połapka; 2) baba czyli baran do bicia palów; 3) jałowcówka.

GINGER, dżĭn'-dżûr, *s.* imbier. —*bread*, piernik.

GINGERLY, dżĭn'-dżûr-lè, *adv.* powoli, cicho, ostrożnie.

GINGERNESS, dżĭn'-dżûr-nĕs, *s.* ostrożność; delikatność, czułość.

GINGIVAL, dżĭn'-dżè-wăl, *adj.* dziąsłowy.

TO GINGLE, dżĭng'-gl, *v. n.* i *a.* dzwonić, szczękać, brzęczeć. *To—in words*, używać pięknie brzmiących wyrazów.

GINGLE, *s.* dźwięk, brzęk.

GINGLIMUS, gĭng'-glè-mŭs, *s. s.* (*anat.*) stawy kości, sóstawy.

GINNET, dżĭn'-nĕt, *s.* muł, osieł, szkapa.

GIPSY, dżĭp'-sè, 1) *s.* cygan, cyganka; 2) *adj.* cygański.

GIRASOL, dżĭ'-rà-sŏl, *s.* (kwiat) słonecznik; 2) gatunek opalu.

TO GIRD, gêrd, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* opasać, podpasać; opasać, otoczyć, okrążyć; 2) dawać komu przytyki, przymawiać, uszczypnąć.

GIRD, *s.* przytyk, przymówki, uszczypliwy żart. *By fits and girds*, kilku nawrotami, kilka razy. *By girds and snatches*, ukradkiem, pokryjomu, cichaczem.

GIRDER, gêr'-dûr, *s.* belka; 2) drwinkarz, szyderca.

GIRDLE, gêr'-dl, *s.* pas, opaska, przepaska. *To have one's head under one's*—, mieć kogo za pazuchą. —*belt*, pas.

TO GIRDLE, *v. a*, opasać, przepasać; otoczyć, opasać.

GIRDLER, gêr'-dl-ûr, *s.* fabrykant pasów.

GIRL, gêrl, *s.* dziewczyna.

GIRLISH, gêrl'-lĭsz, *adj.* dziewczęcy.—LY, *adv.* po dziewczęcu, jak młoda dziewczyna.

GIRT, gêrt, *pret.* i *part. zob.* TO GIRD.

GIRTH, gêrth, *s.* gurt, popręga.

TO GIRTH, *v. a.* podpiąć popręgę.

TO GIVE, gĭv, *v. ir. a.* i *n.* dać, dawać, oddać, udzielić; 2) siebie wydawać; sprawić, uczynić; pisnąć, przemówić; odelżeć, puszczać (o mrozie); potnieć, przeć, zaprzeć (o zbożu, o sianie). *To — an anecdote*, opowiadać anekdotę. *To — a song*, zaśpiewać. *To — a* (*the*) *hearing*, dać posłuchanie, posłuchać. *To — one a call*, zawołać na kogo; zajść, wstąpić do kogo, oddać krótką wizytę. *To — a visit*, odwiedzić. *To — one a fall*, obalić kogo. *To — a person his own*, wylajać, wybuzować. *To — a sentence*, wyrokować. *To — a look*, spojrzeć. *To — battle*, wydać bitwę. *To — chase*, ścigać, gonić. *To — content*, zaspokoić. *To — credit*, dać wiarę. *To — to know*, dać wiedzieć. *To — notice*, uwiadomić. *To — offence*, urazić, obrazić. *To — one the oath*, odebrać od kogo przysięgę. *To — one's loves* (*respects*), kłaniać się, załączyć ukłon. *To — joy*, winszować. *To — suck*, karmić piersią. *To — thanks*, złożyć dzięki, podziękować. *To—warning*, ostrzedz, przestrzedz. *To — leave*, dać pozwolenie. *To — the lie*, zadać kłamstwo. *To — way* (*ground*), cofnąć się, ustąpić, usunąć się. *To — a* (*the*) *slip to one*, wymknąć się od kogo. *To— one trouble* (*pleasure*), nabawić kogo kłopotu, sprawić komu przyjemność. *To — prayers*, odmówić głośno modlitwę przed stołem. *He gave not a word*, nie pisnął ani słowa. *Hay is apt to — in the cock*, siano może się zaprzeć w sienniku. *The weather gives*, mróz puszcza, odwilż, ciepleje. *To — away*, rozdać, rozszafować. *To — away for lost*, mieć kogo (lub co) za straconego. *To — back*, oddać, zwrócić. *To —in one's name*, wpisać swoje nazwisko. *To — in one's accounts*, zdać rachunki. *To — in charge*, polecić, poruczyć. *To — in command*, rozkazać. *To — out*, wydać; rozgłosić, udawać się za kogo. *To — out a play*, ogłosić sztukę teatralną. *He gave himself out to be a captain*, on się udawał za kapitana. *To — over*, zaniechać, zaprzestać; przekazać, odstąpić; mieć za stracone. *To — over one's right*, odstąpić swego prawa, zrzec się. *The physicians have given him over*, doktorowie go odstąpili. *To — one's self over to all manner of vices*, wylać się na wszystkie niegodziwości. *To — up*, oddać. *To — up the ghost*, oddać ducha. *To — up one's commission*, podać się do dymissyi. *To — up all hope*, stracić całą nadzieję. *To — up one's right*, zrzec się swego prawa. *To—up the question*, na wszystko przystać, zezwolić.

GIVEN, gĭw'-wn, *part.* (*zob.* TO

GIVE), dany, oddany. — *to drinking, gambling*, etc., oddany pijaństwu, grze, i t. d. *I am — to understand*, dano mi do zrozumienia; słyszę, dowiaduję się. *A — sum* (*time*, etc.), pewna dana summa, pewien dany czas.

GIVER, gĭw'-ûr, *s.* dawca.

GIZZARD, gĭz'-zârd, *s.* żołądek (u ptaków) pospolicie pępuszkiem zwany.

GLACIAL, glâ'-szê-âl, *adj.* lodowaty.

TO GLACIATE, glâ'-szê-ât, *v. n.* zlodowacieć.

GLACIATION, glâ-szê-â'-szûn, *s.* zlodowacenie, lód.

GLACIERS, glâ'-szêêrz, *s. pl.* góry lodem pokryte (w Szwajcaryi).

GLACIS, glâ'-sĭs *or* glâ-sêz', *s.* pochyłość szańca, wału.

GLAD, glâd, *adj.* rad, kontent. *I am — of it*, kontent jestem z tego; wesoły, radośny. — *tidings*, wesołe nowiny.

TO GLAD (TO GLADDEN), *v. a.* rozweselić, uradować.

GLADDER, glâd'-dûr, s. rozweselający.

GLADE, glâd, *s.* las przerzedzony, łąka w lesie.

GLADFULNESS, glâd'-fûl-nês, *s.* radość, uweselenie, wesołość.

GLADIATOR, glâd-dê-â'-tûr, *s.* gladiator, szermierz, zapaśnik (u starożytnych).

GLADLY; glâd'-lê, *adv.* radośnie, wesoło; chętnie, z ochotą.

GLADNESS, glâd'-nês, *s.* radość, wesołość.

GLADSOME, glâd'-sûm, *adj.* radośny, wesoły; —LY, *adv.* radośnie, wesoło; —NESS, *s.* radość, wesołość.

GLAIRE, glâr, *s.* białek jaja.

TO GLAIRE, *v. a.* powlec, posmarować białkiem (u introligatorów).

GLANCE, glâns, *s.* błysk, połysk; rzut oka, spojrzenie. *At the first —*, na pierwszy rzut oka.

TO GLANCE, *v. n.* i *a.* błyskać, błysnąć, zablysnąć; mignąć się, przelecieć; rzucić okiem, spojrzeć; 2) drasnąć, zadrasnąć, lekko dotknąć; odbić się; 3) przymawiać, krytykować. *To — over*, przeglądać, przezierać. *To — upon*, nadmienić, wzmiankować. *The bullet did but — upon the skin*, kula tylko zadrasnęła skórę.

GLANCINGLY, glân'-sĭng-lê, *adv.* z lekka, powierzchownie, mimojazdem.

GLAND, glând, *s.* gruczoł.

GLANDERS, glân'-dûrz, *s. pl.* nosaciznа (u koni).

GLANDIFEROUS, glân-dĭf'-fê-rûs, *adj.* żołędziorodny.

GLANDULE, glân' dûl, *s.* gruczołek.

GLANDULOSITY, glân-dû-lòs'-ê-tê, *s.* gruczołowatość.

GLANDULOUS, glân'-dû-lûs, *adj.* gruczołowaty.

TO GLARE, glâr, *v. n.* i *a.* rzucać jaskrawe światło; iskrzyć się; patrzeć jaskrawemi oczyma; błyszczeć.

GLARE, *s.* jaskrawe światło, jaskrawość, jaskrawy wzrok.

GLARING, glâ'-rĭng, *adj.* jaskrawy, rażący (wzrok); *fig.* okropny, szkaradny, niesłychany. — *crime*, szkaradna zbrodnia. — *falsehood*, żywe, wierutne kłamstwo.

GLASS, glâs, 1) *s.* szklanka, kieliszek; luneta, teleskop; barometr; zwierciadło; klapsydra; 2) *adj.* szklanny. — *gazing*, przyglądający się w zwierciedle. — *grinder*, szlifierz szkła. — *house*, huta szklanna. — *man*, przedający szkło. — *metal*, szkło roztopione. — *work*, szklarnia, huta; naczynia szklanne. — *wort* (roślina), solanka.

GLASSY, glâs'-sê, *adj.* szklanny; lśniący się jak szkło, szklisty.

GLAUCOMA, glâu-kô'-mâ, *s.* (*med.*) bielmo.

TO GLAZE, glâz, *v. a.* dać szyby szklanne; wygładzić, wypolerować (jak szkło), glansować; pobielać, polewać (garnki).

GLAZIER, glâ'-żûr, *s.* szklarz.

GLEAM, glêm, *s.* promień, blask, błysk.

TO GLEAM, *v. n.* błyskać, błysnąć, błyszczeć.

GLEAMY, glê'-mê, *adj.* błyskotny, błyszczący.

TO GLEAN, glên, *v. a.* zbierać kłosy po żniwie.

GLEANER, glê'-nûr, *s.* zbieracz kłosów, zbieraczka kłosów.

GLEBE, glêb, *s.* skiba; darń, rola. — or *glebe-land*, grunta należące do probostwa.

GLEBOUS, glê'-bûs *or* GLEBY, glê'-bê, *adj.* darnisty.

GLEE, glêê, *s.* radość, wesołość; piosnka, śpiewka.

GLEEFUL, glêê'-fûl, *adj.* radośny, wesoły.

GLEEK, glêêk, *s.* muzyka, muzykant; 2) tryszak (gra w karty); 3) żart, drwinki. *To — (Shaksp.)*, żartować, przedrwiwać; dokuczać, zapiekać.

GLEET, glêêt, *s.* ropa, materya; tryper.

TO GLEET, *v. n.* sączyć się, ciec, ropić się.

GLEETY, glêê'-tê, *adj.* ropisty.

GLEN, glên, *s.* dolina.

GLEW, *zob.* GLUE.

GLIB, glĭb, *adj.* gładki, śliski; wartki. *His tongue runs very —* (język mu biega), jak na kołowrotku; —LY, *adv.* gładko, ślisko; —NESS, *s.* gładkość, śliskość. — *of the tongue*, płynność, łatwość mówienia.

TO GLIB, *v. a.* wyrznąć, walaszyć, kastrować.

TO GLIDE, glĭd, *v. n.* płynąć (cicho, spokojnie); upływać; 2) mignąć się, przemknąć się.

GLIKE, glĭk, *s.* śmiech szyderski, szyderstwo.

TO GLIMMER, glĭm'-mûr, *v. n.* błyszczeć; tlić; świtać, dnieć.

GLIMMER, *s.* światełko; plomyk.

GLIMPSE, glĭmps, *s.* błysk, łysk, połysk, światło; 2) ulotny widok, momentalne zachwycenie wzrokiem; krótka rozkosz; słabe podobieństwo.

TO GLISTEN, glĭs'-sn, *or* GLISTER, glĭs'-tûr, *v. n.* jaśnieć, świecić się, lśnić się, lsnić się.

TO GLITTER, glĭt'-tûr, *v. n.* błyszczeć, lśnić się, połyskiwać.

GLITTER, *s.* blask, połysk.

GLITTERINGLY, glĭt'-tûr-ĭng-lê, *adv.* błyskotnie, z połyskiem.

TO GLOAR, glôr, *v. n.* patrzeć zyzem, z ukosa.

TO GLOAT, glôt, *v. a.* spoglądać miłośnie, spoglądać ukradkiem.

GLOBATED, glô'-bâ-têd, *adj.* kulisty, sferyczny.

GLOBE, glôb, *s.* kula, kula ziemska, ziemiokrąg; globus wystawujący kulę ziemską; globus wystawujący konstellacye niebieskie.

GLOBOSE, glô-bôs', *or* GLOBOUS, glô'-bûs, *or* GLOBULOUS, glôb'-û-lûs, *adj.* kulisty, sferyczny.

GLOBOSENESS, glô-bôs'-nês, *or* GLOBOSITY, glô-bòs'-ê-tê, *s.* kulistość, sferyczność.

GLOBULAR, glôb'-û-lâr, *adj.* *zob.* GLOBOSE.

GLOBULE, glôb'-ûl, *s.* kulka.

TO GLOMERATE, glôm'-êr-ât, *v. a.* zwić, zwinąć w kłąb.

GLOMEROUS, glôm'-êr-ûs, *adj.* zwinięty w kłąb.

GLOOM, glôôm, *s.* ciemność, mrok, zachmurzenie; *fig.* posępność, ponurość.

GLOOMILY, glôôm'-ê-lê, *adv.* ciemno, mrocznie, pochmurno; *fig.* posępnie, ponuro.

GLOOMINESS, glôôm'-ê-nês, *s.* ciemność, mroczność, pochmurność; *fig.* zasępienie, ponurość.

GLOOMY, glôô'-mê, *adj.* ciemny, mroczny, pochmurny, posępny, ponury.

GLORIFICATION, glô-rê-fê-kâ'-szûn, *s.* uwielbienie.

TO GLORIFY, glô'-rê-fî, *v. a.* chwalić, wielbić (Boga); chwalić, uwielbiać; wynieść do chwały wiecznéj.

GLORIOUS, glô'-rê-ûs, *adj.* świetny, znamienity, dostojny; zaszczytny; sławny; —LY, *adv.* świetnie; chlubnie; sławnie.

GLORY, glô'-rê, *s.* chwała, sława, cześć, chluba; chwała wieczna w niebie; chwalenie (Boga), cześć oddawana Bóstwu; miesiączek lub promienie około głowy świętych (w obrazach).

TO GLORY, *v. n.* (*in*) szczycić się czém; chlubić się, chełpić się.

TO GLOSE, *v. n.* *zob.* TO GLOZE.

GLOSS, glôs, *s.* glossa, objaśnienie wyrazu innym używańszym, komentarz; 2) glans, lustr. *To set a fine — upon a thing*, nadać czemu piękną barwę.

TO GLOSS, *v. a.* i *n.* pisać glossy, wykładać, objaśniać; komentować, czynić uwagi nad czém.

GLOSSARY, glôs'-sâ-rê, *s.* komentarz alfabetyczny.

GLOSSATOR, glôs'-sâ-tûr, *or* GLOSSER, glôs'-sûr, *s.* autor glossów, wykładacz, objaśniacz; 2) GLOSSER, politurnik, lakiernik.

GLOSSY, glôs'-sè, *adj.* glansowny, lśniący.

GLOTTIS, glôt'-tîs, *s.* głośnia otwór krtani (*Anat.*).

TO GLOUT, glôût, *v. n.* kwaśno ponuro poglądać, nadąć się, nasępić się.

GLOVE, glûw, *s.* rękawiczka. *To give one a pair of gloves*, (*vulg.*), dać komu porękawiczne, przekupić kogo, posmarować łapę. *To be hand and glove*, zostawać z kim w ścisłéj przyjaźni.

GLOVER, glûw'-ûr, *s.* rękawicznik.

TO GLOW, glô, *v.* 1) *n.* żarzyć się, rozżarzyć się, palać; 2) *a.* żarzyć, rozżarzyć, rozpalić. *To — with indignation*, pałać gniewem.

GLOW, *s.* żar, ogień, rozpalenie; *fig.* zapał, gwałtowna namiętność. *— bird, — bug, — worm*, święto-jański robaczek.

TO GLOZE, glôz, *v. a.* pieścić, cackać się, pochlebiać; (*Shaksp. Hen. V*), zamiast, TO GLOSS.

GLUE, glû, *s.* kléj, klajster. *— made of fish skins*, kléj rybi, karuk.

TO GLUE, *v. a.* kleić, przykleić. *To — together*, skleić.

GLUINESS, glû'-è-nès, *s.* klejkość.

GLUISH, glû'-îsz, *adj.* klejki, kleisty.

GLUM, glûm, *adj.* (*vulg.*), posępny, ponury.

TO GLUT, glût, *v. a.* nasycić, przesycić, przeładować, napchać; obeżrzeć się; chłonąć. *To — one's eyes*, paść czém oczy. *To — one's revenge*, pastwić się nad czém, nasycić swą zemstę.

GLUT, *s.* sytość, przesycenie.

GLUTINOUS, glû'-tè-nûs, *adj.* klejki, lepki. —NESS, *s.* kleistość, lipkość.

GLUTTON, glût'-tn, *s.* żarłok, obżartuch.

TO GLUTTONISE, glût'-tûn-îz, *v. n.* zrzeć, żarłocznie zajadać.

GLUTTONOUS, glût'-tûn-ûs, *adj.* obżarty, żarłoczny. —LY, *adv.* żarłocznie.

GLUTTONY, glût'-tûn-è, *s.* obżarstwo.

GLUY, glû'-è, *adj.* klejowaty, kleisty, klejki.

GLYN, glîn, *s.* rozdoł, dolina między dwiema górami.

GLYSTER, *s. zob.* CLYSTER.

GNAR, nâr, *s.* sęk.

TO GNARL, nârl, *v. n.* warczeć, warknąć.

GNARLED, nâr'-lêd, *adj.* sękowaty.

TO GNASH, nâsz, *v. a.* i *n.* zgrzytać zębami.

GNAT, nât, *s.* komar. *— snapper*, (ptak) muchołówka.

TO GNAW, nâu, *v. a.* i *n.* gryść, przegryść, rozgryść, ogryzać.

GNAWER, nâu'-ûr, *s.* gryzący, ogryzający.

GNOMON, nô'-môn, *s.* index, skazówka na kompasie.

GNOMONICS, nô-môn'-îks, *s. pl.* sztuka robienia kompasów.

GNOSTIC, nôs'-tîk, *s.* znawca tajemnic, gnostyk (kacerz w pierwszych wiekach kościoła).

TO GO, gô, *v. ir. n.* iść, pojść, ujść, chodzić. *To — ashore*, wysiąść na ląd, wylądować. *To — halves*, iść do równego działu. *To — mad*, oszaleć, zwaryować. *To — wrong*, mylić się, błądzić. *You — the wrong way to work*, źle się bierzesz do téj roboty. *To — unpunished*, ujść bezkarnie. *To — a great way*, wielki mieć wpływ. *How — you concerns?* jak ci się powodzi? *This coin won't — here*, ta moneta nie chodzi tu (nie ma tu kursu). *The bell goes*, dzwonią. *A report goes*, chodzi wieść, mówią, powiadają. *Let —*, puść. *To let —*, puścić, pozwolić odejść. *Things (matters) — very ill with him*, źle się kolo niego dzieje. *To — about*, obchodzić, obejść; przedsiębrać co, zamyślać. *— about your business*, pilnuj swego. *To — about the bush*, robić wiele korowodów, guzdrać się, marudzić. *To — abroad*, wyjść; rozejść się (wieści). *To — against*, sprzeciwiać się. *To — along*, daléj postępować. *To — along with one*, iść z kim: *fig.* być jego zdania. *As I (you, we) — along*, w drodze. *To — aside*, odejść na bok, zejść z drogi; *fig.* obłąkać się. *To — astray*, zbłądzić, obłąkać. *To — asunder*, rozejść się. *To — away*, odejść. *To — back*, powrócić. *To — back from one's word*, niedotrzymać słowa. *To — before*, iść naprzód, poprzedzać; mieć pierwszeństwo. *To — behind*, iść z tyłu. *To — between*, iść pośrodku; *fig.* wtrącić się, wdawać się w co. *To — by*, przejść mimo, minąć, mijać. *To — by the loss*, znieść cierpliwie stratę. *She goes by the name of...*, nosi takie a takie imię. *To — down*, zejść na dół, zajść (o słońcu); podupadać. *To — down into the country*, wyjechać na wieś. *Any thing will — down with him*, on na wszystko przystanie, zezwoli. *Such things won't — with him*, to mu się wcale niepodoba, on temu nie uwierzy, i t. d. *To — for*, iść po co; stać za co; uchodzić za co. *To — for a wit*, uchodzić za dowcipnego. *To — forth*, wyjść, okazać się. *To — from the matter in hand*, zboczyć od przedmiotu. *To — from one's word*, cofnąć słowo. *To — in*, wejść; chodzić w czém. *She goes in black*, ona chodzi w czarném. *To — into*, wejść. *To — off*, odejść; wystrzelić (o strzelbie); umrzeć. *To — on*, iść daléj, postępować. *To — on an embassy*, iść w poselstwie. *To — on horseback*, jechać konno. *To — on a pilgrimage*, iść na pielgrzymkę. *To — over*, przejść z jednéj strony na drugą, przebyć, przejść z jednéj partyi do drugiéj. *To — out*, wyjść, skończyć się; zostać. *To — (out) doctor*, wyjść na doktora. *To — out of the way*, zejść z drogi. *To — through*, przejść przez; odbyć co, dokonać; przeczytać. *To — to service*, wejść w służbę. *To — to law*, zapozwać, prawować się. *I won't — to the price of it*, nie mogę tyle postąpić, nie mogę dać takiéj ceny. *To — together*, zebrać się, zgromadzić się. *To — together by the ears*, pobić się, poczubić się. *To — upon the highway*, rozbijać po drogach. *To — upon the town*, skurwić się. *To — upon tick*, brać na kredyt. *To — with child*, być w ciąży. *To — with young* (w polskim języku mówi się rozmaicie o różnych zwierzętach: suka szczenna; kotka lub owca kotna, klacz źrzebna, krowa cielna). *Lord — with you*, niech cię Bóg prowadzi. *To — without a thing*, obchodzić się bez czego.

GO, *s.* chód. *This horse has a good — with him*, ten koń ma dobry chód. *—between*, swat; faktor, rajfur lub rajfurka. *— by*, podstęp, oszukaństwo. *To give one the — by*, wyprzedzić, prześcignąć kogo. *— cart*, wózek w którym dzieci uczą się chodzić. *— down*, łyk, haust.

GOAD, gôd, *s.* bodziec.

TO GOAD, *v. a.* bość, ubość, dodać bodźca.

GOAL, gôl, *s.* słup graniczny, meta; *fig.* cel, przedmiot, zamiar.

GOAR, gôr, *s.* ćwikiel, klin (w koszuli, w sukni).

GOAT, gôt, *s.* kozioł, koza. *— herd*, koziarz. *—milker (— sucker)*, ślepowron. *—'s beard (—'s marjoram)*, kozibrod (roślina). *—'s rue*, rutewka (roślina).

GOATISH, gôt'-îsz, *adj.* kozlowaty, kozi, parkotny; jurny, lubieżny.

TO GOBBLE, gôb'bl, *v. a.* pochłonąć, połknąć.

GOBBLER, gôb'-bl-ûr, *s.* żarłok.

GOBLET, gôb'-lêt, *s.* kubek, czarka.

GOBLIN, gôb'-lîn, zły duch, diabełek.

GOD, gôd, *s.* Bóg, Najwyższa Istota; bożek, bożyszcze. *— a-mercy*, Bóg zapłać, Boże zlituj się. *For — a-mercy*, za Panie Boże zapłać, darmo. *— daughter*, córka chrzestna. *— father*, ojciec chrzestny. *— mother*, matka chrzestna. *— son*, syn chrzestny. *To stand — father*, trzymać do chrztu. *— save the king!* Boże zachowaj króla! (pieśń narodowa ułożona przez Ben Jonson, z okoliczności odkrytego spisku prochowego, za Jakóba I. 1607 r.). *— willing*, da Bóg, jeżeli Bóg pozwoli. *Would to —*, dałby to Bóg; oby.

GODDESS, gôd'-dês, *s.* bogini.

GODFREY, gôd'-frè, *s.* Godfryd.

GODHEAD, gôd'-hêd, *s.* bóstwo, boska natura.

dress gloves rękawiczki wiązany halsem

GODLESS, gôd'-lês, *adj.* bezbożny. —NESS, *s.* bezbożność.

GODLIKE, gôd'-lik, *adj.* boski, boży; bogobojny, zatopiony w Bogu, nabożny.

GODLINESS, gôd'-lê-nês, *s.* bogomyślność, bogobojność, pobożność.

GODLING, gôd'-ling, *s.* bożek.

GODLY, gôd'-lê, *adj.* bogomyślny, bogobojny, pobożny.

GODSHIP, gôd'-szip, *s.* bóstwo, boska natura.

GOER, gô'-ûr, *s.* idący; piechotnik, piechur; biegus (o koniu).

GOG, gôg, *s.* chętka, żądza. *Gog and Magog*, dwa olbrzymie obrazy w Guild-hall w Londynie. *To be a gog for a thing*, mieć chętkę do czego, palić się do czego, pożądać. *To set a gog*, wzbudzić żądzę, zawrócić komu czém głowę.

TO GOGGLE, gôg'-gl, *v. n.* patrzeć zyzem, z ukosa.

GOGGLE, *s.* (*vulg.*), oko, ślepie; 2) GOGGLES (GOGGLERS), *s. pl.* klapy do zasłonienia oczu koniom; okulary od prochu. — *eyed*, kosooki, zyzowaty.

GOING, gô'-ing, 1) *part. adj.* idący, chodzący. *I am* —, idę. *To be — to do a thing*, zabierać się do czego: (podobne wyrażenia tłumaczą się na polskie przez słowo: *mieć*). *I was — to tell you*, miałem ci powiedzieć. *I was just — to give it you*, tylko co miałem ci to dać. *Let us be* —, chodźmy. *I am — to die*, umieram, konam. *What is — forward*, co się dzieje; 2) *part. s.* iście, chodzenie. *The — down of the sun*, zachód słońca. *A woman's* —, czas ciężarności kobiéty. *goings out*, *pl.* wydatki.

GOLD, gôld, (*vulg.* gôôld), *s.* złoto. *All is not — that glitters*, (*prov.*), nie wszystko złoto co się świeci. — *beaten*, pozłacany. — *bound* (— *mounted*), oprawny w złoto. — *finch*, szczygieł. — *finder*, czyszczący prewety. — *fish*, złotek (ryba), karpik chiński. —*foil* (— *leaf*), listek złota. — *headed*, złotogłowy. — *mine*, kopalnia złota. — *smith*, złotnik. — *spangles*, płatki, listki złota. — *wire*, drót złoty.

GOLDEN, gôl'-dn, *adj.* złoty. — *number*, złota liczba. — *rod* (roślina), prosiana włoć. *The—rule*, regula złota, regula trzech. — *saxifrage* (roślina), żółty złomikamień.

GOME, gôm, *s.* maź (do smarowania wozów), dziegieć.

GONDOLA, gôn'-dô-lâ, *s.* bacik, bat, statek wenecki, gondola.

GONDOLIER, gôn-dô-lêêr', *s.* wioślarz kierujący gondolą.

GONE, gôn, *part.* (*zob.* TO GO), który poszedł; przeszły, upłyniony; stracony, zepsuty, wypotrzebowany, zużyty; zmarły. *Let us be* —, chodźmy. *Be —!* or *get you* —, pójdź precz! *To give for* —, mieć za stracone. *He is — (a gone man)*, już po nim, kona, umiera. — *is* —, co się stało odstać się nie może. *Things are — beyond remedy*, nie można już temu zaradzić. — *with child*, w ciąży.—*in drink*, pijany. *Far—in years*, podeszłego wieku. — *off*, odeszły, sprzedany.

GONFALON, gôn'-fâ-lûn, *or* GONFANON, gôn'-fâ-nûn, *s.* czworokątna chorągiewka..

GONORRHEA, gôn-ôr-rê'-â, *s.* (*med.*) gonorea, tryper.

GOOD, gûd, *adj.* dobry; sprawiedliwy, cnotliwy, rzetelny; skuteczny, pomocny, użyteczny, przydatny; dobry, grzeczny, życzliwy, łaskawy; zupełny, całkowity, liczny, mnogi; znaczny, długi, daleki. *To be as — as one's word*, dotrzymać słowa. — *bye*, bywaj zdrów. — *for nothing*, nic potym, ladaco, zły. — *in law*, prawomocny. *To hold* —, mieć swoję wagę; sprawdzać się, potwierdzać się. *What is it — for?* do czego to służy? na co się to przyda? *In — earnest*, serio, doprawdy. *In — time*, w swoim czasie, w sam czas. *All in — time*, wszystko w swoim czasie. *To come in — time*, przyjść w sam czas. *A — while*, dosyć długo. *A — while ago*, dosyć dawno. *It is a — way thither*, dosyć daleko, kawał drogi do tego miejsca. *A — deal*, wiele, siła. *A — many*, bardzo wielu. *He is — at it*, on jest do tego sprawny, zdatny. *From — authority*, z dobrego źródła. *To make* —, naprawić, wynagrodzić; dowieść, okazać, usprawiedliwić; ręczyć, odpowiadać. *You make — the proverb*, na tobie sprawdza się przysłowie. *To make — a loss*, wynagrodzić stratę. *To make—one's word*, dotrzymać słowa. — *conditioned*, dobrze sporządzony, w dobrym stanie. — *den* (*Shaksp.*), dobry wieczór. — *friday*, wielki piątek. — *humoured*, w dobrym humorze, wesoły. — *luck*, szczęście. — *man*, gospodarz. — *nature*, dobre serce, dobroduszność. — *natured*, dobroduszny, uprzejmy. — *offices* (— *turn*), usługa, przysługa. — *will*, życzliwość, sprzyjanie. — *woman*, gospodyni domu.

GOOD, 1) *s. sing.* dobro, dobry byt, pomyślność. *I did it for your* — uczyniłem to dla twego dobra. *I found much — by it*, dobrze mi z tém było, to mi pomogło, uczyniło ulgę. *Much — may it do you!* oby ci to wyszło na dobre (na zdrowie!)! pożywaj zdrów! *What — will it do you?* co ci to pomoże? do czego posłuży? 2) *goods*, *s. pl.* dobra, majątek, towary, sprzęty, rzeczy. — *and chattels*, majątek, miano.

GOODLINESS, gûd'-lê-nês, *s.* piękność, powabność.

GOODLY, gûd'-lê, *adj.* piękny, powabny, przyjemny; dobréj tuszy, otyły; szczęśliwy, wesoły.

GOODNESS, gûd'-nês, *s.* dobroć, dobrotliwość; grzeczność, łaskawość, uprzejmość; 2) sok pożywny (roślin, mięsiwa).

GOODY, gûd'-dê, *s.* (mówiąc do starych chłopek) gosposia.

GOOSE, gôôs, *s.* gęś; 2) (u krawców) żelazko do prasowania. — *berry* (gôôz'-bêr-rê), agrest.— *foot*, stopa gęsia, mączyniec(*a plant*). *He is a* —, *vulg.* to kiep, to dureń.

GORBELLIED, gôr'-bêl-lîd, *adj.* brzuchaty.

GORBELLY, gôr'-bêl-lê, *s.* ogromny brzuch, wańtuch, okara.

GORE, gôr, *s.* posoka, zsiadła krew.

TO GORE, *v. a.* pchnąć, przeszyć; bość rogami.

GORGE, gôrdż, *s.* gardło, gardziel; pochłoniony pokarm.

TO GORGE, *v. a.* i *n.* napchać, opaść, obładować; chłonąć, połknąć, pochłonąć.

GORGEOUS, gôr'-dżûs, *adj.* wspaniały, przepyszny; —LY, *adv.* wspaniale przepysznie; —NESS, *s.* świetność, wspaniałość, przepych.

GORGET, gôr'-dżêt, *s.* ryngraf.

GORGON, gôr'-gûn, *s.* Gorgona (potwór mytologiczny z wężami na głowie).

TO GORMANDIZE, gôr'-mân-dîz, *v. n.* zrzeć, żarłocznie zajadać.

GORMANDIZER, gôr'-mân-dîzêr, *s.* żarłok, obżartuch.

GORSE, gôrs, *s. zob.* FURZE.

GORY, gô'-rê, *adj.* sposoczony, zbroczony krwią.

GOSHAWK, gôs'-hâuk, *s.* jastrząb.

GOSLING, gôz'-ling, *s.* gąsię, gąsiętko, gąska; 2) kocianki (na leszczynie).

GOSPEL, gôs'-pêl, *s.* ewanielja.

GOSPELLER, gôs'-pêl-lûr, *s.* tak byli nazwani stronnicy Wikleffa.

GOSSAMER, gôs'-sâ-mûr, *s.* włókna latające po powietrzu w jesieni; 2) babie lato; 3) puch, mech (na niektórych roślinach).

GOSSIP, gôs'-sip, *s.* kmotr, kum, kuma; butelkowy przyjaciel; plotka; plotki. — *story*, plotki, komeraże.

TO GOSSIP, *v. n.* bawić się plotkami, roznosić plotki, pleść; (*Shaksp. All's W.*) trzymać do chrztu.

GOT, gôt, *pret.* i *part.* (*zob.* TO GET). *To have* —, mieć. *I* (*have*) — *it*, mam to. *She has — an ague*, ona ma febrę.

GOTTEN, gôt'-tn, *part.* (*zob.* TO GET).

GOUGE, gôôdż, *s.* dłóto stolarskie.

GOURD, gôrd, gôôrd, *s.* bania, dynia, arbuz.

GOUT, gôût, *s.* podagra. — *in the hips*, bóle w kulszach. — *weed* (roślina), gierz, snitka.

GOUTY, gôû'-tê, *adj.* podagryczny.

TO GOVERN, gûw'-ûrn, *u. a.* i *n.* rządzić, zarządzać, kierować, władać; trzymać w ryzie, w klubach; kierować statkiem, stérować.

GOVERNABLE, gův'-ůr-nâ-bl, *adj.* dający sobą rządzić, uległy, powolny.

GOVERNANCE, gův'-ůr-nâns, *s.* rząd, zarząd, kierunek.

GOVERNANT, gó-vůr-nânt', *or* GOVERNESS, gův'-ůr-nės, *s.* ochmistrzyni, guwernantka. *Governess*, rządczyna, gubernatorowa.

GOVERNEMENT, gův'-ůrnmėnt, *s.* rząd kraju; kształt rządu; administracya, ministeryum. — *of one's self*, panowanie nad sobą samym; (*Shaksp. M. N. D.*) *In* —, przynależny, należyty, stosowny, odpowiedni.

GOVERNOUR (—OR), gův'-ůrnůr, *s.* rządca, panujący, władca; gubernator, namiestnik, wielkorządca; nauczyciel domowy, guwerner; sternik.

GOWN, gôůn, *s.* suknia kobiéca; suknia stanu duchownego; tunika (jaką przywdziewają sędziowie i adwokaci).

TO GRABBLE, grâbl'-bl, *v. n.* i *a.* gmerać, dłubać, babrać; grabać się po ziemi, leżeć jak długi.

GRACE, grâs, *s.* łaska (Boga); łaska, dobrodziejstwo; 2) wdzięk, powab, pociąg; 3) modlitwa przed stołem i po stole. *Your* —, jaśnie oświecony (tytuł książąt i arcybiskupów). *To say* —, odmówić modlitwę przed stołem. — *to boot* (*Shaksp. W. T.*), dopomóż mi Boże!

GRACES, grâ'-sĭz, *pl.* Gracye, boginie wdzięków.

TO GRACE, *v. a.* ozdobić, przyozdobić, upiększyć; zaszczycić.

GRACEFUL, grâs'-fůl, *adj.* piękny, miły, powabny; —LY, *adv.* pięknie, miłe, powabnie; —NESS, *s.* wdzięk, powab.

GRACELESS, grâs'-lės, *adj.* brzydki, szpetny; niegodziwy, występny, bezbożny; bezwstydny.

GRACILE, grâs'-sĭl, *adj.* cienki, wysmukły.

GRACILENT, grâs'-ė-lėnt, *adj.* chudy.

GRACILITY, grâ-sĭl'-ė-tės, *s.* chudość, chuderlawość; cienkość głosu.

GRACIOUS, grâ'-szůs, *adj.* łaskawy, miłościwy; dobry, cnotliwy; piękny, miły, uprzejmy; —LY, *adv.* łaskawie, miłościwie; —NESS, *s.* łaskawość, miłościwość.

GRADATION, grâ-dâ'-szůn, *s.* stopniowanie, stopniowy postęp.

GRADE, grâd, *s.* stopień, ranga.

GRADUAL, grâd'-ů-âl, *adj.* stopniowy; —LY, *adv.* stopniami, powoli,

GRADUATE, grâd'-ů-ât, s. posiadający stopień uniwersytecki.

TO GRADUATE, *v. a.* udzielić stopień uniwersytecki; podzielić na stopnie; (*chem.*) oczyszczać kruszce.

GRADUATION, grâd-ů-â'-szůn, *s.* stopniowy postęp; nadanie stopnia uniwersyteckiego.

GRAFF, grâf, *s.* 1) rów; 2) *zob.* GRAFT.

TO GRAFF *or* GRAFT, *v. a.* szczepić, zaszczepić.

GRAFT, grâft, *s.* zraz, szczep, szczepek.

GRAFTER, grâf'-tůr, *s.* ogrodnik szczepiący drzewa; zaszczepca, zaszczepiciel.

GRAIN, grân, *s.* ziarno, nasienie, ziarno (piasku, i t. d.); 2) gran; 3) słój, flader (w drzewie, w kamieniach); 4) kutner, włos, barwa; 5) farba szkarłatna; *fig.* skłonność, chęć, wola. *Cloth* (*dyed*) *in grain*, sukno farbowane w wełnie. *A knave in* —, wierutny łotr. *Against the* —, pod włos, pod strych; pomimo woli, niechętnie, rad nie rad. *A — of allowance*, pofolgowanie, pobłażanie.

GRAINY, grâ'-nė, *adj.* ziarnisty.

GRAMERCY, grâ-mėr'-sė, *s.* dzięki, dziękuję uniżenie.

GRAMINEOUS, grâ-mĭn'-ė-ůs, *adj.* trawisty, trawny.

GRAMINIVOROUS, grâm-ė-nĭw'-ò-růs, *adj.* trawożerny.

GRAMMAR, grâm'-mâr, *s.* grammatyka. — *school*, szkoła w któréj się uczą początków łaciny.

GRAMMARIAN, grâm-mâ'-rė-ân, *s.* grammatyk.

GRAMMATICAL, grâm-mât'-ė-kâl, *adj.* grammatyczny; —LY, *adv.* grammatycznie.

GRAMPUS, grâm'-půs, *s.* gatunek wieloryba.

GRANAM, grân'-ům, *s. zob.* GRANDAM.

GRANARY, grân'-â-rė, *s.* spichlerz.

GRANAT, grân'-ât, *s. zob.* GRANITE.

GRAND, grând, *adj. fig.* wielki, wspaniały, dostojny, znamienity; — *child*, wnuk lub wnuczka. — *daughter*, wnuczka. — *duke*, wielki książe. — *dutchess*, wielka księżna. — *father*, dziad. — *jury*, sąd przysięgłych z 24 złożony. — *master*, wielki mistrz. — *mother*, babka. — *sire*, dziad; (w poezyi) przodek. — *son*, wnuk.

GRANDAM, grân'-dâm, *s.* babka; matrona.

GRANDEE, grân-dėė', *s.* magnat,

GRANDEUR, grân'-żůr, grân'-důr, *s.* wielkość, wspaniałość, dostojność, wspaniałomyślność, wzniosłość (umysłu, stylu).

GRANGE, grândż, *s.* folwark.

GRANITE, grân'-ĭt, s. granit.

GRANIVOROUS, grâ-nĭw'-wò růs, *adj.* ziarnożerny.

GRANNAM (—NY), grân'-nům, *s.* babka, babunia. *Teach granny to give suck* (or *to suck eggs*) *prov.* jaja chcą być mędrsze niż kury.

TO GRANT, grânt, *v. a.* zezwalać, przyznać, przyznawać; nadać, użyczyć, udzielić; wyświadczyć. *God* —, daj Boże. — (*granting*) *it be so*, przypuściwszy że tak jest. *To take it for granted*, brać co za rzecz jasną, oczywistą, któréj nikt nie zaprzecza.

GRANT, *s.* zezwolenie, przyznanie; nadanie, przywiléj.

GRANTABLE, grânt'-â-bl, *adj.* mogący być nadanym.

GRANTEE, grân-tėė', s. nadany przywilejem, mający pozwolenie.

GRANTOR, grânt'-tůr, *s.* nadawca przywileju.

GRANULARY, grân'-ů-lâr-ė, *adj.* ziarnkowaty.

TO GRANULATE, grân'-ů-lât, *v. a.* i *n.* ziarnować, szrótować; formować się w ziarnka.

GRANULATION, grân-ů-lâ'-szůn, *s.* ziarnowanie (kruszców).

GRANULE, grân'ůl, *s.* ziarnko, ziarneczko.

GRANULOUS, grân'-ů-lůs, *adj.* ziarnisty.

GRAPE, grâp, *s.* winogron. — *shot*, kartacze.

GRAPHICAL, grâf'-ė-kâl, *adj.* graficzny, dobrze skreślony, dobrze opisany, malowniczy; —LY, *adv.* malowniczo.

GRAPNEL, grâp'-nėl, *s.* mała kotwica, hak do zahaczania okrętów.

GRAPPLE, grâp'-pl, *s.* hak czyli bosak do zahaczania okrętów; 2) schwycenie się z kim za barki, szamotanie się, bójka, utarczka.

TO GRAPPLE, *v. a.* i *n.* zahaczyć okręt hakiem; 2) chwycić się z kim za barki, zewrzeć się z kim, szamotać się. *To — with*, probować sił, walczyć, pokonywać trudności; GRAPPLING IRON, *zob.* GRAPPLE.

TO GRASP, grâsp, *v. a.* i *n.* chwycić, uchwycić, schwycić, capnąć, chapnąć, zacapić, sięgnąć ręką do czego. *All — all lose*, *prov.* kto po wszystko sięga, niczego nie dosięga.

GRASP, *s.* jęcie, ujęcie dłonią, pochwycenie, schwytanie; garść w któréj się co trzyma; przygarść. *To have a large — of a thing*, mieć całą przygarść czego.

GRASPER, grâsp'-ůr, *s.* chwytacz, łapacz.

GRASS, grâs, *s.* trawa. *To turn* (*put*) *to* —, wypędzić na trawę. — *hopper* (owad), konik. — *plot*, trawnik, murawa.

GRASSINESS, grâs'-sė-nės, *s.* bujna trawa, obfitość w trawę.

GRASSY, grâs'-sė, *adj.* trawisty, trawny.

GRATE, grât, *s.* krata.

TO GRATE, *v. a.* i *n.* trzeć, zetrzeć, utrzeć; skrobać, drapać; chrobotać, skrzypać, chrzęstać; skrzypieć. *To — to dust*, zetrzeć na proch. *To — the teeth*, zgrzytać zębami. *It grates the ear*, to drapie po uchu, obraża ucho. *To — up*, zakratować.

GRATEFUL, grât'-fůl, *adj.* wdzięczny, zawdzięczający; miły, przyjemny, rozkoszny; —LY, *adv.* wdzięcznie, ze wdzięcznością; przyjemnie; —NESS, *s.* wdzięczność.

GRATER, grât'-ůr, *s.* tarka.

GRATIFICATION, grât-ė-fė-kâ'-szůn, *s.* przyjemność, zadowolnienie, rozkosz, radość, ukontentowanie.

TO GRATIFY, grât'-ê-fî, *v. a.* zaspokoić, zadowolnić, uczynić przyjemność, wyświadczyć przysługę.

GRATILLITY, grâ-tîl'-lê-tê, *s.* (*Shaksp. T. N.*) gratifikacya, podarunek.

GRATING, grât'-îng, 1) *s.* tarcie, skrobanie, chrobotanie; krata; 2) *adj.* chrobotujący, skrzypiący, drapiący po uszach; —LY, *adv.* z chrzęstem, skrzypliwie.

GRATIS, grâ'-tîs, *adv.* darmo.

GRATITUDE, grât'-ê-tûd, *s.* wdzięczność.

GRATUITOUS, grâ-tû'-ê-tûs, *adj.* dobrowolny, niezasłużony; niepoparty żadnym dowodem, bezzasadny, dowolny; —LY, *adv.* niezasłużonym sposobem; bezdowodnie.

GRATUITY, grât-tû'-ê-tê, *s.* (dobrowolny) dar, podarek, podarunek.

TO GRATULATE, grâcz'-û-lât, grât'-û-lât, *v.a.* winszować, powinszować, życzyć pomyślności.

GRATULATION, grâcz-û-lâ'-szûn, *s.* powinszowanie.

GRATULATORY, grâcz'-û-lâtûr-ê, *adj.* zawierający powinszowanie. — *letter*, list z powinszowaniem.

GRAVE, grâw, *s.* grób. — *stone*, grobowiec, nagrobek. *Graves*, *pl.* skwarki z łoju.

TO GRAVE, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* ryć, rytować. *To — a ship*, dychtować okręt.

GRAVE, *adj.* poważny, uroczysty.

GRAVEL, grâw'-êl, *s.* żwir; 2) (*med.*) kamień w pęcherzu. — *pit*, dół gdzie się żwir kopie. — *walk*, ulica wysypana piaskiem.

TO GRAVEL, *v.a.* wysypać żwirem, piaskiem; *fig.* nabawić kłopotu, zakłopotać.

GRAVELESS, grâw'-lês, *adj.* bez grobu, niepochowany, niepogrzebany.

GRAVELLY, grâw'-êl-lê, *adj.* żwirowaty.

GRAVELY, grâw'-lê, *adv.* poważnie, uroczyście.

GRAVEN, grâ'-wn, *part.* (*zob.* TO GRAVE). — *image*, bałwan, bożyszcze.

GRAVENESS, grâw'-nês, *s. zob.* GRAVITY.

GRAVER, grâ'-wûr, *s*, rytownik, sztycharz, rzeźbiarz.

GRAVIDITY, grâ-wîd'-ê-tê, *s.* ciężarność, brzemienność.

TO GRAVITATE, grâw'-ê-tât, *v. n.* ciężyć do środka; do środka ciężkości.

GRAVITATION, grâw-ê-tâ'-szûn, *s.* ciężenie do środka.

GRAVITY, grâw'-ê-tê, *s.* ciężkość, ciężar; *fig.* powaga, uroczystość. *Centre of* —, środek ciężkości. — *of a fact*, wielkość występku.

GRAVY, grâ'-wê, *s.* sok mięsiwa, sos. — *spoon*, łyżka do sosu.

GRAY, grâ, 1) *adj.* siwy, szary; 2) *s.* siwość, szarość; szara godzina; borsuk. — *beard*, siwobroda. — *brock*, borsuk. — *eyed*, siwooki. — *haired*, siwowłosy. — *headed*, siwogłowy. — *horse*, siwy koń, szpak. — *hound*, *zob.* GREYHOUND. — *malkin* (*Shaksp. Mac.*) imię czarownicy. — *skin*, skóra borsukowa.

GRAYISH, grâ'-îsz, *adj.* siwawy, siwowaty, szarawy.

GRAYNESS, grâ'-nês, *s.* siwość, siwizna.

TO GRAZE, grâz, *v.* 1) *n.* paść się (na trawie), żerować; 2) *a.* paść (trzodę na trawie), paść, karmić, ukarmić; drasnąć, zadrasnąć.

GRAZIER, grê'-żûr, *s.* karmiący bydło na rzeź.

GREASE, grês, *s.* tłustość; smarowidło.

TO GREASE, grêz, *v. a.* potłuścić, posmarować tłustością. *To — a man in the fist*, (*vulg.*) posmarować komu łapę, przekupić.

GREASINESS, grê'-zê-nês, *s.* tłustawość, tłustość.

GREASY, grê'-zê, *adj.* tłusty, zatłuszczony.

GREAT, grât, *adj.* wielki; ważny; znaczny, znamienity; wielki, sławny, wspaniałomyślny. *A — deal*, bardzo wiele. *A — many*, wielu, bardzo wielka liczba. *In a — measure*, bardzo, znacznie, wielce. *A — way*, daleka droga. *To go a — way with one*, mieć znaczenie u kogo, być zdolnym go skłonić, przekonać. *A — while*, bardzo dawno. — *age*, podeszły wiek, starość. — *grand father*, pradziad. — *grandson*, prawnuk.

GREAT, *s.* całość, ogół, hurt. *The* —, *pl.* wielcy, możni (panowie).

GREATLY, grât'-lê, *adv.* wielce, znacznie, bardzo.

GREATNESS, grât'-nês, *s.* wielkość; siła, potęga; wielkość umysłu, wzniosłość, wspaniałość, duma.

GREAVES, grêws, *s. pl.* nakolanki (zbroja na kolana); 2) skwarki.

GRECIAN, grê-szûn, 1) *s.* Grek; 2) *adj.* grecki. — *fire*, ogień grecki (który się na wodzie palił, w siódmym wieku w Konstantynopolu wynaleziony).

GRECISM, grê'-sîzm, *s.* grecyzm, sposób mówienia właściwy językowi greckiemu.

GREECE, grêês, *s.* Grecya.

GREEDILY, grêê'-dê-lê, *adv.* chciwie, łakomie; żarłocznie.

GREEDINESS, grêê'-dê-nês, *s.* chciwość, łakomstwo; żarłoczność.

GREEDY, grêê'-dê, *adj.* chciwy, łakomy, żarłoczny. — *guts*, *vulg.* chciwiec; żarłok. — *of honour*, chciwy honorów. — *of money*, chciwy na pieniądze.

GREEK, grêêk, 1) *s.* Grek, Greczyn; greczyzna, grecki język. *That is all — to me*, to po grecku dla mnie; ja tego nie rozumiem; 2) *adj.* grecki.

GREEN, grêên, *adj.* zielony; niedojrzały; *fig.* młody, niedoświadczony. *In so — an age*, w tak młodym wieku. — *old age*, czerstwa starość. — *broom* (roślina), janowiec. — *cloth*, sąd marszałkowski na dworze królewskim. — *finch*, czyż. — *gage*, gatunek śliwek. — *hide*, surowa skóra. — *house*, inspekt, oranżerya. — *plot*, trawnik, murawa. — *room*, pokój w którym się zgromadzają aktorowie w między aktach. — *sickness*, choroba (panien) tak nazwana od bladozielonego koloru twarzy. — *sleeves*, ballada za czasów Shakspeara. — *stall*, stragan w którym przedają owoce i warzywa. — *sward* (— *sword*), trawnik, murawa, darń. — *wood*, surowe drzewo. *A — wound*, świeża rana.

GREEN, *s.* zieloność, zielony kolor; liście; łąka, pastewnik. *To send a horse to Doctor Green*, puścić konia na paszę. *Gretna-Green*, wioska na pograniczu Anglii i Szkocyi w dumfrieshire, dokąd się udają wykradające się od rodziców panny ze swymi kochankami, dla wzięcia ślubu; 2) *greens*, *pl.* ogrodowiny, warzywo.

TO GREEN, *v. a.* zielenić, pozielenić.

GREENISH, grêên'-îsz, *adj.* zielonawy.

GREENLAND, grêên'-lând, 1) *s.* Grenlandia; 2) *adj.* grenlandski.

GREENLANDER, grêên'-lân-dûr, *s.* Grenlandczyk.

GREENLY, grêên'-lê, *adv.* zielono; (*Shaksp. Ham.*) nierozsądnie, nieumiejętnie.

GREENNESS, grêên'-nês, *s.* zieloność; *fig.* czerstwość, siła, rzeźwość; niedojrzałość, niedoświadczenie.

GREENWICH, grîn'-îcz, *s.* miasteczko nad Tamizą, gdzie są koszary dla wysłużonych majtków, i obserwatoryum.

TO GREET, grêêt, *v. a.* witać, powitać.

GREETING, grêêt'-îng, *s.* powitanie.

GREEZE, grêêz, *s.* (u *Shaksp. grise*, *grize*), schody.

GREGAL, grê'-gâl, *adj.* należący do trzody.

GREGARIOUS, grê-gâ'-rê-ûs, *adj.* żyjący w trzodach, gromadny.

GREGORIAN, grê-gô'-rê-ân, *adj.* gregoriański. — *style*, kalendarz gregoriański (wprowadzony przez papieża Grzegorza XIII, 1582 r.).

GREGORY, grêg'-ô-rê, *s.* Grzegorz.

GREMIAL, grê'-mê-âl, *adj.* należący do łona.

GRENADE, grê-nâd', *or* GRENADO, grê-nâ'-dô, *s.* granat, mała bomba.

GRENADIER, grên-â-dêêr', *s.* grenadyer.

GREW, grôô, *pret.* (*zob.* TO GROW).

GREY, grâ, *adj. zob.* GRAY. — *hound*, chart.

GRIDIRON, grîd'-î-ûrn, *s.* krata (do przypiekania, przygrzewania).

GRIEF, grēēf, *s.* boleść, żal, smutek, strapienie. — *shot* (*Shaks. Cor.*), przeszyty boleścią.

GRIEVANCE, grēē'-wâns, *s.* krzywda, skrzywdzenie, pokrzywdzenie.

TO GRIEVE, grēēw, *v.* 1) *a.* smucić, zasmucić, zmartwić, urazić; 2) *n.* boleć, ubolewać, smucić się, martwić się, trapić się. *To — for one's death*, ubolewać nad czyją śmiercią. *It grieves me to the (very) heart*, to mi przeszywa serce boleścią. *I am grieved*, boleję nad, ubolewam, przykro mi.

GRIEVINGLY, grēēw'-ing-lė, *adv.* boleśnie, z boleścią, z żalem.

GRIEVOUS, grēēw'-ûs, *adj.* boleśny, dotkliwy; dolegliwy; uciążliwy; ciężki, straszny, ogromny, okropny. *A — complaint*, dolegliwa choroba. *— complaints*, ciężkie (gorzkie) skargi. *— truth*, boleśna prawda. *Under — penalties*, pod ciężkiemi (surowemi) karami. *A — crime*, ogromna zbrodnia. —LY, *adv.* boleśnie, ciężko. — *sick* (*— wounded*), ciężko chory, ciężko (śmiertelnie) ranny. —NESS, *s.* boleść, żal; szkaradność, okropność. *The — of a crime*, szkaradność zbrodni.

GRIFFIN, grif'-fin, *s.* (bajeczny ptak), gryf.

GRIG, grig, *s.* mały węgorz; 2) zuch, szalaput.

TO GRILL, gril, *v. a.* przypiekać na kracie.

GRILLADE, gril-lâd', *s.* mięso przypiekane na kracie.

GRIM, grim, *adj.* straszny, dziki, okropny, ponury. — *faced* (*— visaged*), kwaśny, ponury.

GRIMACE, grė-mâs', grymas, zżymanie twarzy. *To — or to make grimaces*, zżymać się, dąsać się.

GRIMALKIN, grim-mâl'-kin, *s.* stare kocisko.

GRIME, grim, *s.* brud, plugastwo, paskudztwo.

TO GRIME, *v. a.* zabrudzić, zasmolić, splugawić, zapaskudzić.

GRIMLY, grim'-lė, *adv.* strasznie, okropnie.

GRIMNESS, grim'-nės, *s.* straszność, okropność; ponure, przerażające spojrzenie.

TO GRIN, grin, *v. n.* wyszczerzyć zęby, śmiać się z wyszczerzonemi zębami, wykrzywiać twarz, zżymać się.

GRIN, *s.* wyszczerzenie zębów, zżymanie się.

TO GRIND, grind, *v. ir. a.* mleć (zboże), rozcierać (farby); 2) toczyć, wecować, szlifować; *fig.* strasować, uciemiężyć, zgnieść. *To be grinded with pain*, cierpieć ogromne bole. *To — the teeth*, zgrzytać zębami.

GRINDER, grind'-ûr, *s.* szlifierz; rozcieracz (farb); 2) GRINDERS, *s. pl.* zęby trzonowe, *zob.* MOLAR-TEETH.

GRINDING, grin'-ding, *s.* mełcie, mielenie, rozcieranie, i t. d. *zob.* TO GRIND. — (*grind*) *stone*, toczydło; kamień młyński.

GRINNNER, grin'-nûr, *s.* ten co się zżyma, wyszczerza zęby.

GRINNINGLY, grin'-ning-lė, *adv.* śmiejąc się z wyszczerzonemi zębami.

TO GRIPE, grip, *v.* 1) *a.* capnąć, schwycić, chwytać, zacapić; 2) *n.* rznąć po kiszkach (jak kolka).

GRIPE, *s.* schwycenie, pochwycenie, zacapienie. *A — penny*, łapigrosz; 2) GRIPES, *s. pl.* rznięcie w żołądku, kolka. — *of sorrow*, zgryzota.

GRIPINGLY, grī'-ping-lė, *adv.* ze rznięciem w żołądku.

GRISKIN, grīs'-kin, *s.* schab wieprzowy.

GRISLY, grīz'-lė, *adj.* straszny, okropny, szkaradny.

GRIST, grist, *s.* mlewo, zboże do zmielenia, mąka. *It will hinder no — to your mill*, (*prov.*), to ci nie przyniesie żadnéj szkody.

GRISTLE, grīs'-sl, *s.* chrząstka.

GRISTLY, grīs'-slė, *adj.* chrząstkowaty.

GRIT, grit, *s.* otręby; 2) żwir, gruby piasek; 3) opiłki. — *stone*, kamień piaskowy. GRITS, *pl.* kasza, krupy (owsiane).

GRITTY, grit'-té, *adj.* żwirowaty.

GRIZZLE, grīz'-zl, 1) *s.* siwość, siwizna; 2) *adj.* siwy, szpakowaty.

GRIZZLED, grīz'-zld, *adj.* siwowaty, zaczynający siwieć.

GRIZZLY, grīz'-zlė, *adv.* siwowato.

TO GROAN, grōn, *v. n.* jęczeć, stękać, wzdychać. *To — for*, wzdychać do czego. *The gallows — for him*, szubienica go czeka.

GROAN, *s.* jęk, stęk, stękanie. *To fetch a deep —*, ciężko stęknąć.

GROAT, grāut, *s.* moneta (wartująca 4 pence).

GROATS, grōts, *or* grāuts, *s. pl.* krupy owsiane. *zob.* GRITS.

GROCER, grō'-sûr, *s.* korzennik. — *'s shop*, sklep korzenny.

GROCERY, grō'-sûr-ė, *s.* korzenie; handel korzenny.

GROG, grōg, *s.* grog (rum z wodą).

GROGERAM, GROGRAM, grōg'-rûm, *s.* rodzaj kamlotu.

GROIN, grōin, *s.* pachwina, dymię. *Swelling in the —*, dymienica, bonbon.

GROOM, grōōm, *s.* chłopak, pachołek, lokaj, fagas. — (*of the stables*), stajenny pachołek. — *of the chamber*, kamerdyner. — *of the stole*, dozorca garderoby królewskiéj.

GROOVE, grōōv, *s.* rowek, wydrążenie, wyżłobienie, żłobek.

TO GROOVE, *v. a.* wydrążyć, wyżłobić.

TO GROPE, grōp, *v. a.* i *n.* macać, iść po omacku. *To — a hen*, macać kurę czy z jajem. *To go groping along*, iść po omacku.

GROSS, grōs, *adj.* gruby, tłusty, otyły; głupi, niepojętny; gburowaty, nieokrzesany; grubiański, nieprzyzwoity; gęsty, nieoczyszczony; ogromny, szkaradny. — *air*, gęste (ciężkie) powietrze. — *beak* (ptak), grubodziob. — *error* (*mistake*), gruby błąd. — *headed*, grubogłowy; głupi, zakuty. — *language*, grubiańskie wyrazy. *To give one — language*, zbeształ kogo, zmieszać z błotem. *A — lie*, wierutne kłamstwo. —*sum*, ogół.

GROSS, *s.* całość, hurt, ogół. *A dealer in —*, kupiec hurtowy. *In the —*, hurtem. *The — of the people*, masa ludu. *A — of buttons*, 12 tuzinów guzików.

GROSSLY, grōs'-lė, *adv.* grubo, po głupiemu; po grubiańsku; całkiem, zupełnie. *You — mistake my meaning*, całkiem mnie nie pojmujesz.

GROSSNESS, grōs'-nės, *s.* grubość; głupstwo; grubiaństwo.

GROT, grōt, *or* GROTTO, grōt'-tō, *s.* grota.

GROTESQUE, grō-tėsk', *adj.* dziwny, cudacki, dziwaczny, dziwolągowaty, potworny.

GROUND, grōūnd, *s.* grunt, dno; ziemia, płaszczyzna, powierzchnia; 2) grunt, zasada, przyczyna; 3) grunt, tło, pierwsza farba którą się co powleka; 4) GROUNDS, *pl.* grunta, obszary, pola; pierwsze początki jakiéj nauki; osad, fusy. *To bite the —*, zaorać nosem o ziemię. *To break —*, sprobować czy się uda, starać się wybadać kogo, otworzyć swą myśl; 2) kopać szańce. *To dispute the —*, bić się o otrzymanie pola. *To get (gain) —*, rozpościerać się, ustalić się. *To give, lose* or *quit one's —*, ustąpić z pola, podać tył, niedotrzymać placu; cofnąć się. *To lay in the —*, pogrzebać, pochować. *To run a —*, wpaść na mieliznę. *zob.* AGROUND. *To stand* or *keep one's —*, bronić swéj pozycyi, stawić czoło. — *floor*, dolne piętro. — *ivy*, bluszcz poziemny. — *oak*, dębczak. — *plot*, grunt, fundament budowy. — *rent*, czynsz gruntowy. — *room*, pokój na dolném piętrze. — *sil* (*— sel*), podwalina; próg. — *work*, fundament, podstawa, zasada.

TO GROUND, *v. a.* oprzeć, ugruntować, zagruntować; ugruntować w pierwszych początkach jakiéj nauki. *To — the arms*, złożyć broń w kozły. *To — a ship*, wyciągnąć okręt na brzeg (dla reparacyi).

GROUND, *pret* i *part.* (*zob.* TO GRIND).

GROUNDEDLY, grōūnd'-ėd-lė, *adv.* gruntownie.

GROUNDLESS, grōūnd'-lės, *adj.* bezzasadny, płonny. —LY, *adv.* bezzasadnie, płonnie. —NESS, *s.* bezzasadność, płonność.

GROUNDLING, grōūnd'-ling, s. (rybka), kiełb; 2) *groundlings* (*Shaksp.*), widzowie na parterze.

GROUNDLY, grōūnd'-lė, *adv.* gruntownie.

GROUP, grôôp, *s.* grupa, kupka, grono.

TO GROUP, *v. a.* grupować, ustawić w kupki, grupę figur ułożyć, rozstawić.

GROUSE, grôûs, *s.* gatunek cietrzewia.

GROUT, grôût, *s.* mąka razowa.

GROVE, grôw, *s.* gaj, gaik, alea w ogrodzie.

TO GROVEL, grôw-wl, *v. n.* czołgać się, pełzać; podlić się, płaszczyć się.

GROVELLER, grôw'-wl-ûr, *s.* podły człowiek.

GROVELLING, grôw'-wl-ling, *part.* i *adj.* czołgający się, pełzający; podły, nikczemny.

TO GROW, grô, *v. ir. n.* rość, rosnąć; stać się, stawać się, zostać (przechodzić z jednego stanu w drugi). *To — better*, polepszać się. *To — big*, zgrubieć. *To — childish*, zdziecinnieć. *To — dear*, podrożeć. *To — fat*, utyć. *To — handsome*, wypięknieć. *To — heavy*, ociężeć. *To — humble*, upokorzyć się. *To — in flesh*, nabrać ciała, utyć. *To — in years*, zestarzeć się. *To — into fashion*, wejść w modę. *To — into a habit*, zamienić się w nałóg. *To — into a proverb*, wejść w przysłowie. *To — late*, zmierzchać się. *To — lean*, chudnąć. *To — less*, zmniejszać się. *To — light*, dnieć, świtać. *It grows near harvest*, żniwa nadchodzą. *To—obsolete*, wyjść z użycia. *To — old*, zestarzeć się. *The night grows on apace*, noc się zbliża, zapada. *To— out*, wyrość, wyrosnąć. *To — out of fashion*, wyjść z mody. *To — out of use*, wyjść z użycia. *To— out of favour with one*, wypaść z czyjéj łaski. *To — out of kind*, wyrodzić się, odrodzić się. *To — poor*, zubożeć. *To — rich*, zbogacić się, spanoszyć się. *To — thick*, zgęstnieć. *To — thin*, ścieńczeć, zeszczupleć. *To — together*, zrosnąć się. *To — towards an end*, zbliżać się ku końcowi, kończyć się. *It grows towards morning*, zabiera się na dzień. *To — ugly*, zbrzydnąć. *To — up*, wyrość, dorość. *To — up into one's acquaintance*, zabrać z kim znajomość. *To — weary*, znużyć się, zmęczyć się, strudzić się. *To —weary of a thing*, sprzykrzyć sobie co, obmierzić sobie co, znudzić się czém. *To—well*, przyjść do siebie, wyzdrowieć. *To — worse*, pogorszyć się. *To —young*, odmłodnieć.

GROWER, grô'-ûr, *s.* rosnący. *A slow —*, drzewo powoli rosnące. *A — of cotton*, hodujący drzewa bawełniane.

TO GROWL, grôûl, *v. n.* warczyć; markotać.

GROWL, *s.* wark, warczenie.

GROWN, grôn, *part.* (*zob.* TO GROW), wyrosły, dorosły. *A full — man*, dorosły człowiek. *A — sea*, wzdęte morze. *— over*, obrosły, zarosły.

GROWTH, grôth, *s.* wzrost, rośnienie, powiększanie się, przybytek; płód. *This is of our own —*, to się rodzi u nas, to nasza ziemia wydaje. *Native growths of the soil*, płody ziemskie. *He is not come to his full —*, on jeszcze zupełnie nie wyrosł, jeszcze rośnie. *This will hinder his —*, to mu przeszkodzi do wzrostu.

TO GRUB, grûb, *v. a.* karczować, trzebić. *To—up*, wykarczować, wytrzebić.

GRUB, *s.* robak, czerw; 2) kurdupel, karzeł; 3) ubrdanie, przywidzenie, chimera, kaprys. *To have one's head full of grubs*, ubrdać sobie co dziwnego w głowie.— *street*, nazwisko ulicy w Londynie, dawniéj zamieszkałéj przez autorów pieśni ulicznych i innych podobnych drobnostek, skąd wszelkie liche płody literackie tém nazwiskiem cechowane bywają. *A—street writer*, lichy pismak.

TO GRUBBLE, grûb'-bl, *v. n.* macać, iść po omacku.

TO GRUDGE, grûdż, *v. a.* i *n.* żałować sobie lub komu, zazdrościć, pozazdrościć. *I do not— him his happiness*, niezazdroszczę mu jego szczęścia. *To—no pains*, nieżałować pracy, starania.

GRUDGE, *s.* chrap, chrapka; zawiść, zazdrość; skryta nienawiść, zawziętość. *To bear one a—*, mieć skrytą nienawiść do kogo, mieć chrapkę na niego.

GRUDGINGLY, grûd'-żîng-lè, *adv.* niechętnie, pomimowolnie, ze wstrętem.

GRUEL, grôô'-ll, *s.* klejek.

GRUFF, grûf, *adj.* cierpki, kwaśny, ponury, mrukliwy.—LY, *adv.* cierpko, kwaśno, ponuro. —NESS, *s.* cierpkość, ponurość.

TO GRUMBLE, grûm'-bl, *v. n.* markotać, mruczeć; burczeć, gdérać, sarkać, narzekać, (—*at*, na co).

GRUMBLER, grûm'-bl-ûr, *or* GRUMBLETONIAN, grûm-bl-tô'-nè-ân, *s.* zrzęda, mruk, ze wszystkiego nieukontentowany.

GRUME, grôôm, *s.* gruzołka w zsiadłym płynie.

GRUMMEL, grûm'-mêl, *s.* narwót, wróble proso.

GRUMOUS, grôô'-mûs, *adj.* gruzołkowaty, zsiadły, gęsty. —NESS, zsiadłość, gęszcza.

GRUNSEL, grûn'-sîl, *s.* podwalina, próg.

TO GRUNT, grûnt, *or* GRUNTLE, grûn'-tl, *v. n.* krząkać (jak świnia).

GRUNT, *s.* krząk (szczególniéj świń).

GRUNTER, grûn'-tûr, *s.* krząkacz; (*vulg.*) świnia.

GRUNTLING, grûnt'-lîng, *s.* wieprzak, prosię, warchlak.

TO GRUTCH, *v. n.* *zob.* TO GRUDGE.

GUAIACUM, guâ'-yâ-kûm, *s.* gwajak (drzewo do lekarstw używane).

GUARANTEE, gâr-rân-tè', *s.* gwarant, mocarstwo gwarantujące wykonanie traktatu.

TO GUARANTY, gâr'-rân-tè, *v. a.* gwarantować, ręczyć za wykonanie traktatu.

TO GUARD, gârd, *v.* 1) *a.* strzedz, bronić, zasłaniać, zabezpieczyć; 2) *n.* (—*against*), strzedz się, wystrzegać się.

GUARD, *s.* straż, warta; straż przyboczna, gwardya; obrona, zasłona; opieka; ostróżność. *To stand upon one's—*, mieć się na ostróżności. *—house*, kurdygarda, odwach. *To be upon the—*, stać na warcie. *To mount the—*, zaciągnąć wartę. *To relieve the—*, zluzować wartę.

GUARDIAN, gâr'-dè-ân, 1) *s.* opiekun (małoletnich); 2) *adj.* opiekuńczy. *—angel*, anioł opiekuńczy.

GUARDIANSHIP, gâr'-dè-ân-szîp, *s.* opieka (nad małoletnimi), władza opiekuna.

GUARDLESS, gârd'-lês, *adj.* bezobronny.

GUDGEON, gûd'-żûn, *s.* (rybka) kiełb; 2) kiep, dudek; 3) obelga, zniewaga. *To swallow a—*, znieść obelgę.

GUELFS, gêlfs, *s. pl.* Gwelfowie, *zob.* GIBELLINES.

GUERDON, gêr'-dûn, *s.* (*Shaksp.* i *Ld. B.*) nagroda. *In—of...*, (*W. S.*) w nagrodę czego.

TO GUESS, gês, *v. a.* i *n.* zgadywać, zgadnąć, odgadnąć; domyślać się, dorozumiewać się, miarkować.

GUESS, *s.* domysł.

GUESSER, gês'-sûr, *s.* zgadujący, domyślający się.

GUESSINGLY, gês'-sîng-lè, *adv.* na domysł.

GUEST, gêst, gość. *—chamber*, izba gościnna.

TO GUGGLE, gûg-gl, *v. n.* bełgotać, bulkotać (jak kiedy się co wylewa z butelki).

GUIDAGE, gî'-dâdż, *s.* nagroda dana przewodnikowi.

GUIDANCE, gî'-dâns, *s.* przewodnictwo, kierunek.

TO GUIDE, gîd, *v. a.* prowadzić, przewodniczyć, kierować.

GUIDE, *s.* przewodnik. *—post*, słup z rączką, na rozstajnéj drodze.

GUIDELESS, gîd'-lês, *adj.* bez przewodnika.

GUILD, gîld, *s.* giełda, cech, korporacya. *—hall*, ratusz w Londynie.

GUILDER, gîl'-dûr, *s.* złoty holenderski.

GUILE, gîl, *s.* chytrość, podstęp, zdrada, omamienie, mamidło, oszukanie.

GUILEFUL, gîl'-fûl, *adj.* chytry, podstępny, zdradny; mamiący, zwodniczy. —LY, *adv.* podstępnie, zdradnie, zwodniczo. —NESS, *s.* chytrość, podstępność, zdradziectwo.

GUILELESS, gîl'-lês, *adj.* szczery, otwarty.

GUILLOTINE, gîl-lôt-êên', *or* gîl'-lôt-êên, *s.* gilotyna.

GUILT, gîlt, *s.* wina, wykrocze-

nie, przestępstwo. —*struck*, poczuwający się do winy.

GUILTILY, gll'-tê-lê, *adv.* występnie, przestępnie.

GUILTINESS, gll'-tê-nês, *s.* wina, zasługiwanie na karę.

GUILTLESS, gllt'-lês, *adj.* niewinny. *Guiltless of...* (*Dryd. Milt. Pope*) nieoswojony, nieobeznany z czém, obcy. —LY, *adv.* niewinnie.—NESS, *s.* niewinność.

GUILTY, gll'-tê, *adv.* winny, zasługujący na ukaranie. *To find one*—, skazać, potępić kogo. *To plead*—, wyznać winę, przyznać się do winy.

GUINEA, gln'-nê, *s.* Gwinea (kraj w Afryce); 2) gwinea (21 szelingów). —*hen*, (—*fowl*), perlica; (*Shaksp. Oth.*) nierządnica, kurwa. —*pig*, morska świnka; 2) kadet na okręcie żeglującym do Indyi Wschodnich.

GUISE, glz, *s.* sposób, tryb, kształt; zwyczaj, obyczaj; strój, ubior.

GUITAR, glt-ăr', *s.* gitara.

GULES, gûlz, *adj.* (*her.*) czerwony.

GULF, gûlf, *s.* odnoga morska; 2) przepaść, otchłań, topiel; (*Shaksp. Mac.*) paszcza (żarłocznego zwierzęcia).

GULFY, gûl'-fê, *adj.* pełen załomów morskich; pełen wirów, przepaści.

TO GULL, gûl, *v. a.* okpić, ocyganić, oszwabić.

GULL, *s.* mewa, rybitwa (ptak morski); 2) oszukaństwo, oszustostwo; 3) okpiony, oszukany, wystrychnięty na dudka. —*catcher*, oszust, oszukaniec, cygan.

GULLER, gûl'-lûr, *s.* oszust, oszukaniec, cygan, lichwiarz.

GULLERY, gûl'-lûr-ê, *s.* oszustostwo, oszukaństwo.

GULLET, gûl'-lît, *s.* gardziel, gardło; wole.

TO GULLY, gûl'-lê, *v. n.* ciec, ciurczeć.

GULLY-GUT, gûl'-lê-gût, *s.* (*vulg.*) żarłok, obżartuch.

GULLYHOLE, gûl'-lê-hôl, *s.* otwor do rynsztoku pod brukiem.

GULOSITY, gû-lôs'-ê-tê, *s.* żarłoczność, obżarstwo.

TO GULP, gûlp, *v. a.* żłopać, chłonąć, łykać. *To—down*, pochłonąć, przełknąć, połknąć.

GULP, *s.* łyk, haust.

GUM, gûm, *s.* guma; 2) dziąsła.

TO GUM, *v. a.* gumować.

GUMMINESS, gûm'-mê-nês, *or* GUMMOSITY, gûm-môs'-ê-tê, *s.* gumowatość.

GUMMOUS, gûm'-mûs, *adj.* gumowaty.

GUMMY, gûm'-mê, *adj.* gumowy; wydający gumę; nagumowany.

GUN, gûn, *s.* broń palna, działo, strzelba, fuzya. —*powder*, proch; —*powder tea*, herbata perłowa. —*powder-treason*, (—*plot*), spisek mający na celu wysadzenie prochem parlamentu z królem za Jakóba I. —*shot*, strzał; doniosłość strzału. —*shot wound*, postrzał.—*sling*, pas przy strzelbie. —*smith*, puszkarz, rusznikarz. —*stick*, stępel. —*stock*, łoże, osada strzelby. —*stone*, kula kamienna (dawniéj używana).

GUNNER, gûn'-nûr, artylerzysta, kanonier.

GUNNERY, gûn'-nûr-ê, *s.* sztuka strzelania z dział.

GURGE, gûrdż, *s.* przepaść, otchłań, wir.

TO GURGLE, gûr'-gl, *v.n. zob.* TO GUGGLE.

TO GUSH, gûsz, *v.n.* lać się, ciurczeć, tryskać, lunąć. *To—out*, wytryskać. *To—out in tears*, zalać się łzami.

GUSH, *s.* wytrysk, raptowne lunienie; wybuch.

GUSSET, gûs'-sît, *s.* cwikiel, klin (u sukni, u koszuli).

GUST, gûst, *s.* smak; 2) wicher. *A—of anger (passion)*, wybuchnienie gniewu.

GUSTABLE, gûs'-tă-bl, *or* GUSTFUL, gûst'-fûl, *adj.* smaczny.

GUSTATION, gûs-tă'-szûn, *s.* smakowanie.

GUSTO, gûs'-tô, *s.* smak.

GUSTY, gûs'-tê, *adj.* wichrowaty, burzliwy.

GUT, gût, 1) *s. sing.* kiszka; *fig.* żarłoczność, obżarstwo. *Gready*—, żarłok, obżartuch. —*foundered*, (*vulg.*) głodny. —*scraper*, (*vulg.*) rzempola (co gra na skrzypcach jak bòl po kiszkach). —*string*, struna z kiszki. —*tide*, (*vulg.*) tłusty wtorek; 2) *guts*, *s. pl.* trzewa, wnętrzności, jelita, bebechy. *Twisting of the guts*, bòl kiszkowy. *Griping in the*—, kolka. *To mind nothing but one's*,—, *prov.* tylko dogadzać brzuchowi. *More—than brains*, (*vulg.*) cały jego rozum w brzuchu.

TO GUT, *v.a.* wyjąć wnętrzności, patroszyć, sprawiać.

GUTTER, gût'-tûr, *s.* ryna.

TO GUTTER, *v.* 1) *a.* wydrążyć, wyżłobić; 2) *n.* płynąć, ciec.

TO GUTTLE, gût'-tl, *v. a.* i *n.* (*vulg.*) chłonąć, pochłonąć, połykać.

GUTTLER, gût'-tl-ûr, *s.* (*vulg.*) żarłok, obżartuch.

GUTTURAL, gût'-tûr-âl, *or* gût'-czû-râl, *adj.* gardłowy, gardlany. —*letters*, litery gardłowe; —NESS, *s.* wymawianie przez gardło.

GUY, gl, *s.* Gwido.

TO GUZZLE. gûz'-zl, *v. a.* i *n. vulg.* żłopać, łykać; chłonąć, zrzeć, pochłaniać.

TO GYBE, dżîb, *v. n. zob.* TO GIBE.

GYMNASIUM, dżîm-nâ'-zê-ûm, *s.* gimnazyum.

GYMNASTIC (—AL), dżîm-năs'-tîk, *adj.* gimnastyczny, należący do ćwiczenia ciała; —ALLY, *adv.* gimnastycznie. GIMNASTICS, *s. pl.* gimnastyka, sztuki gimnastyczne.

GYMNIC, dżîm'-nîk, *adj.* gimnastyczny.

GYMNOSOPHIST, dżîm-nôs'-sô-fîst, *s.* gimnosofista, indyjski filozof.

GYMNOSPERMOUS, dżîm-nô-spêr'-mûs, *adj.* (*bot.*) z odkrytemi nasionami.

GYNARCHY, dżîn'-ăr-kê, *or* GYNEOCRACY, dżîn-ê-ôk'-ră-sê, *s.* rząd kobiet.

GYPSE, dżîps, *or* GYPSUM, dżîp'-sûm, *s.* gips.

GYPSY, *zob.* GIPSY.

GYRATION, dżî-ră'-szûn, *s.* obracanie się w kółko.

GYRE, dżîr, *s.* krąg, okrąg, koło.

GYROMANCY, dżîr'-ô-măn-sê, *s.* wróżenie z kręcenia się w kółko.

TO GYVE, dżîw, *v. a.* okuć, zakuć w kajdany.

GYVES, dżîwz, *s. pl.* okowy, kajdany, pęta.

H

HABEAS-CORPUS, hă'-bê-ăs-kôr'-pûs, *s.* w. p. prawo na mocy którego każdy uwięziony może wywołać swą sprawę przed sąd wyższy, (*king's bench*).

HABERDASHER, hăb'-ûr-dăszûr, *s.* kramarz.

HABERDINE, hăb-ûr-dêên', *s.* suszony stokfisz.

HABERGEON, hăb-bêr'-dżê-ôn, *s.* napiersnik, część dawnéj zbroi.

HABILIMENT, hă-bîl'-ê-mênt, *s.* ubior, ubranie, odzienie, suknia.

TO HABILITATE, hă-bîl'-ê-tât, *v. a.* w. p. nadać moc, upoważnić.

HABILITATION, hă-bîl-ê-tă'-szûn, *s.* umocowanie, upoważnienie.

HABILITY, hă-bîl'-ê-tê, *s. zob.* ABILITY.

HABIT, hăb'-ît, *s.* zwyczaj, nałóg; wprawa; 2) suknia, odzież. *To get a*—, przyzwyczaić się, nabrać nałogu. *To get into the — of drinking*, nabrać nałogu pijaństwa.

TO HABIT, *v. a.* odziać, przyodziać.

HABITABLE, hăb'-ê-tă-bl, *adj.* mieszkalny.

HABITABLENESS, hăb'-ê-tă-blnês, *s.* przydatność do mieszkania.

HABITANCE, hăb'-ê-tâns, *or* HABITATION, hăb-ê-tă'-szûn, *s.* mieszkanie, pomieszkanie.

HABITANT, hăb'-ê-tânt, *or* HABITATOR, hăb'-ê-tă-tûr, *s.* mieszkaniec.

HABITUAL, hă-bîcz'-û-âl, *adj.* zwyczajny, zwykły; —LY, *adv.* zwyczajnie, zwykle.

HABITUDE, hăb'-ê-tûd, *s.* zwyczaj, przyzwyczajenie, nałóg.

HABNAB, hăb'-năb, *adv.* na los szczęścia, na chybił trafił.

TO HACK, hăk, *v.* 1) *n.* skurwić się; 2) *a.* siekać, rozcinać, motyką wzruszać. (— *a language*) jąkać się, zająkiwać się.

HACK, 1) *s.* drabina (w stajni), motyka; koń najęty, szkapa; kurwa, nierządnica; 2) *adj.* zużyty, oklepany, spowszedniały.

TO HACKLE, hăk'-kl, *v. a.* czesać (len), *zob. To hatchel*; 2) siekać, posiekać, pociąć na drobne kawałki.

HACKLE, *s.* szczotka (do czesania lnu), *zob.* HATCHEL; 2) surowy jedwab; włókno nieprzędzone.

HACKNEY, hák'-nè, 1) *s.* koń najęty, szkapa, wywłoka, fiakr; kurwa, nierządnica; 2) *adj.* zużyty, oklepany, wyszarzany, spowszedniały. — *coach*, fiakr, dróżka. — *coach-man*, fiakr, dróżkarz. — *horse*, najęta szkapa. — *writer*, *vulg.* najęty pismak.

TO HACKNEY, *v. a.* przyuczyć, wdrożyć, przyzwyczaić.

HACKNEYED, *adj.* zużyty, wyszarzany, oklepany, spowszedniały.

HAD, hád, *pret.* i *part.* (*zob.* TO HAVE), miałem; miany. *To be* —, co można dostać. *It must be* —, trzeba to mieć. *I* — (zamiast *would*) *rather*, wolałbym. — *we not better...*, czybyśmy nie lepiéj zrobili... *She* — *like to have died*, mało nieumarła. *He* — *like to have been lost*, omal nie zginął.

HADDOCK, hád'-dúk, *s.* gatunek sztokfisza.

HADES, há'-dèz, *s.* królestwo podziemne, piekło.

HAFT, háft, rączka, rękojeść, antaba. *The* — *of a knife*, trzonek noża.

TO HAFT, *v. a.* przyprawić rączkę, antabę; oprawić w trzonek.

HAG, hág, *s.* czarownica, stare babsko, jędza.

TO HAG, *v. a.* dręczyć, męczyć.

HAGGARD, hág'-gárd, *adj.* dziki, niedający się oswoić; wychudły, wynędzniały; okropny szkaradny; —EYES, dzikie, obłąkane oczy; — LY, *adv.* dziko.

HAGGARD, *s.* sokoł dzikowiec.

HAGGISH, hák'-gîsz, *adj.* zakrawający na czarownicę, straszny, okropny.

TO HAGGLE, hág'-gl, *v. n.* targować się do ostatniego.

HAGGLER, hág'-gl-úr, *s.* lubiący się wiele targować.

HAGUE, hág, *s.* Haga (miasto w Holandyi).

HAH! há, *interj.* ha!

HAIL, hál, *adj.* czerstwy, zdrów, jędrny.

HAIL, *s.* grad. — *shot*, drobny szrót, dunst.—*stone*, ziarno gradu.

TO HAIL, *v.* 1) *n.* padać (o gradzie); 2) *a.* witać, powitać; 3) rozmawiać się z okrętem na morzu za pomocą trąby głosowéj.

HAIL! *interj.* (w poezyi), witaj! witajcie! wiwat! niech żyje!

HAILY, há'-lè, *adj.* gradowaty, gradowy. — *shower*, deszcz z gradem.

HAIR, hár, *s.* włos; (*Shaksp. Hen. IV*), własność, natura, charakter. *A fine head of* —, piękne włosy. *To a* —, co do joty, dokładnie. *Against the* —, pod włos; pomimo woli. *zob.* GRAIN. — *bell* (kwiat), hyacynt. —*brained*, *zob.* HARE-BRAINED, pod HARE. —*'s breadth*, szerokość włosa. *Within a* —*'s breadth*, o włos, omal, niemal. — *cap*, bermyca. — *cloth* (— *shirt*), włosienica. — *dresser*, fryzyer, perukarz. — *fillet* (— *lace*), tasiemka do podwiązywania włosów. —*pin*, drót do włosów. — *trunk*, kufer obity skórą z włosami.

HAIRINESS, há'-rè-nès, *s.* włosistość, włochatość, kosmatość.

HAIRLESS, hár'-lès, *adj.* bezwłosy.

HAIRY, há'-rè, *adj.* włosisty, włochaty, kosmaty, kudłaty.

HAL, hál, *s.* (skroc: z HENRY), Henryk.

HALBERD, hál'-búrd, *s.* halabarda.

HALBERDIER, hál-búr-dèèr', *s.* halabardnik.

HALCYON, hál'-szè-ún, 1) *s.* zimorodek (ptak); (w poezyi), godło ciszy, spokojność; 2) *adj.* cichy, spokojny.

HALE, hál, *adj.* czerstwy, zdrowy.

TO HALE, *v. a.* rozmawiać z okrętem na morzu przez trąbę. *zob.* TO HAIL; 2) (hául, *zob.* TO HAUL).

HALF, háf, *s. adj.* i *adv.* połowa; połowiczny; pół, na pół, po połowie. — *a dozen*, pół tuzina.— *an hour*, pół godziny; (położenie artykułu przed lub po HALF, odmienia znaczenie, *np.*), *a* —*pound*, pół funta (waga). — *a pound*, pół funta (czegobądź). *A pound and a* —, półtora funta. — *past seven*, pół do ósméj. *At* (*by*) —, o połowę. *To get* — *in* —, zyskać sto za sto. *The better* —, większa połowa; żonka, małżonka. — *awake*, na pół obudzony. — *blood*, przyrodni, nie z jednego ojca lub matki. — *blooded*, odrodzony, ladaco. — *bred*, mieszany, mieszaniec; *fig.* źle wychowany. — *brother*, brat przyrodni. — *cap*, (*Shaksp. T. of A*), tył czapki; nieznaczny ukłon, ukłon od niechcenia,—*dead*, na pół umarły. —*fuddled*, na pół pijany. — *heard*, na pół usłyszany. —*learned*, na pół uczony, niedouczony. — *moon*, półksiężyca. —*pay*, pół pensyi (wysłużonych wojskowych). — *penny* (há'-pn-nè), pół pensa (czyli sou fran:) —*pint*, pół pinty (polska kwaterka). — *read*, powierzchownie oczytany. *I am* — *seas over to death* (*Dryd.*), stoję jedną nogą nad grobem, (teraz tylko o pijanych), —*seas over*, na pół pijany. — *sphere*, półkula. — *starved*, na pół zamorzony głodem. —*strained*, niedoskonały. —*way*, na pół drogi. — *wit*, półgłowek.

HALIDOM, hál'-lè-dúm, *s.* świętość. *By my* —, na wszystko co jest świętém.

HALIMAS, hál'-lè-más, *s.* dzień zaduszny.

HALITUOUS, há-lîcz'-ù-ús, *adj.* wyziewający gęstą parę; bijący do głowy (o trunkach),

HALL, hál, 1) *s.* izba, sala, izba sądowa; sala posiedzeń; dom właściciela gruntowego; 2) *interj. A hall! a hall!* rozstąpcie się! rozsuńcie się! proszę o miejsce! (tak dawniéj wołali do zgromadzonego ludu, ci co się zabierali bić na kułaki; teraz *a ring! a ring!*).

HALLELUIAH, hál-lè-lóó'-yá, *s.* alleluja.

HALLOO, hál-lóó', *interj.* hala, horlala! huzia! hyżha! (odgłos w szczwaniu psami).

TO HALLOO, *v. a.* i *n.* szczwać psami, hukać, nawoływać psy.

TO HALLOW, hál'-ló, *v. a.* poświęcić, uświęcić; czcić; wielbić. *hallowed be thy name*, święć się imię twoje.

HALLUCINATION, hál-lù-sè-ná'-szún, *s.* błąd, omyłka.

HALM, háum, *s.* źdźbło, źdźbło słomy.

HALO, há'-ló, *s.* (*ast.*), obrączka na około słońca lub księżyca.

HALSER, háu'-sûr, *s.* (*mar.*), cuma, lina (do holowania lub przywiązywania statków).

TO HALT, hált, *v. n.* stanąć, zatrzymać się; wahać się; chramać, kuleć.

HALT, 1) *adj.* chromy, kulawy; 2) *interj.* stój!; 2) *s.* zastanowienie się, zatrzymanie się; chromota, kulawość. *To make* —, stanąć, zatrzymać się. *The* — , *pl.* (*St.-Luke. XIV.* 21), chromi, kulawi.

HALTER, hál'-tûr, *s.* chromy, kulawy; 2) stryczek, postronek; kantar (na konia), arkan.

TO HALTER, *v. a.* związać postronkiem.

TO HALVE, háw, *v. a.* podzielić na dwie połowy.

HALVES, hávz, *s. pl.* połowy. *To go* —, dzielić się na połowę. *To do by* —, przez połowę co zrobić, niedokładnie zrobić.

HAM, hám, *s.* udo, goleń; szynka wieprzowa; 2) wioska, miasteczko (skąd nazwisko wielu miast w Anglii: Nottingham, Bukingham, i t. d.) — *string*, ścięgno udowe. TO — STRING, *v. ir. a.* (*pret* i *part.* — *strung*), podciąć komu ścięgno udowe (łytkę) i przez to okulawić.

HAMADRYADES, hám-má-drí'-á-dèz, *s. pl.* hamadryady, nimfy leśne.

HAMLET, hám'-lèt, *s.* wioska.

HAMMER, hám'-múr, *s.* młot; 2) dekiel u strzelby. — *cloth*, nakrycie kozła (u powozów). — *hard*, ubity młotem. *To go to the* —, być sprzedanym na licytacyi.

TO HAMMER, *v. a.* i *n.* bić młotem, kuć, kować, klepać; *fig.* knuć, knować. *To* — *in one's speech*, jąkać się. *To* — *treachery*, knuć zdradę. *To* — *a thing in one's head*, przewracać, obracać co w głowie. *To* — *a thing into one's head*, wbić co komu w głowę. *To* — *cut*, wykuć, wymyślić. *To* — *out one's own fortune*, dorobić się majątku. *To* — *upon a thing*, zastanawiać się nad czém, namyślać się, wahać się.

HAMMOCK, hám'-múk, *s.* wiszące łóżko.

HAMPER, hám'-púr, *s.* duży

kosz do pakunku; 2) pęto (na konie).

TO HAMPER, *v. a.* spętać, uplątać, uwikłać, zawikłać.

HANAPER, hân'-â-pûr, *s.* skarb, izba skarbowa.

HAND, hând, *s.* ręka; ręka, pismo własnoręczne, podpis; strona; piędź (4 cale, miara koni); index, skazowka (na zegarku); karty trzymane w ręku, gra; należenie do czego, spółuczestnictwo. *To clap hands*, klaskać w ręce, dawać oklaski; podać sobie ręce (na znak przyjaźni). *To shake* —, ścisnąć kogo za rękę, (*with*). *On all hands*, ze wszech stron; jednomyślnie. *On the one* —, ... *on the other hand*, z jednéj strony..., z drugiéj strony. *At my hands*, z mojéj strony. *At your hands*, z twojéj strony. *The favours I have received at your hands*, dobrodziejstwa jakiém od ciebie odebrał. *It is believed at every* —, wszyscy temu wierzą. *I have it from very good hands*, wiem to z bardzo dobrego źródła. *To buy things at the best* (*at the first*) —, kupować co z pierwszéj ręki (najtaniéj). *It lies on my hands*, to mi ciąży na karku, jest mi ciężarem. *To keep a strict* — *upon one*, trzymać kogo krótko, trzymać w ryzie, w klubach posłuszeństwa. *To have a good* —, mieć dobrą kartę. *To have a* — *in a thing*, należeć do czego. *He had a* — *in the plot*, należał do spisku. *To have a* — *at a thing*, być wprawnym do czego. *In the turn of a*—, w mgnieniu oka. *Upper.*—, wyższe (starsze) miejsce. *Under*—, skrycie, pokryjomu. *Under*—*dealing*, pokątne knowania. *A man of his* — (*of quick hands*), człowiek czynny, obrotny. *At* —, *near at* —, pod ręką, napodręczu. *The matter in* —, przedmiot obecnie zajmujący uwagę. *To take in* —, przedsięwziąść. *To take the law into one's own* —, samemu sobie wymierzyć sprawiedliwość. *To lay* — *upon*, schwycić, uchwycić. *To lay violent hands on one's self*, odebrać sobie życie. *To receive in* —, odebrać gotówką. *To pay cash* (*money*) *in* —, płacić gotówką; dać zadatek. *To live from*—*to mouth*, żyć z dnia na dzień. *To drink from* — *to fist*, wypić jednym haustem, wyłknąć, wychylić. *To bear in* —, mieć w swojéj mocy; obiecywać, karmić nadzieją, zwodzić. *Bear a* —, rusz się, pomóż! *To lend a*—, dopomódz. *To come to hands*, dostać się do rąk, dojść do rąk. *When this comes to* —, gdy cię to dojdzie (o liście, przesyłce). *To take what next comes to* —, wziąść co się nawinie do ręki. *To write what next comes to* —, pisać co przyjdzie do głowy. *To put the last* — *to a thing*, wykończyć co ostatecznie. *Even hands*, kwita. *To part even hands*, rozejść się nie jeden drugiemu nie będąc winien; (nie otrzymawszy żadnéj korzyści). *Out of* —, jak najspieszniéj, wlot, natychmiast. *Be sure to do it out of* —, pamiętaj to zrobić przedewszystkiém innem. *To be on the mending* —, przychodzić do zdrowia. *To be under the physicians' hands*, być w rękach doktora. *To hold* — *with*, (*Shaksp.*), nieustępować nikomu, nie być niższym od nikogo. *To lower the* —, popuścić trochę cuglów. — *in* —, jednozgodnie, jednomyślnie. *To go* — *in* — *in a business*, jednozgodnie z kim działać. — *to* —, wręcz. *To fight* — *to* —, bić się wręcz. — *over head*, na łeb na szyję, bez zastanowienia. *Heart and* —, szczerze, z całego serca. — *and glove*, po bratersku, po przyjacielsku. *They are* — *and glove one with another*, są to nieodstępni przyjaciele; znają się jak łyse konie. *To call for more hands*, więcéj przywołać ludzi (majtków) do pomocy. *Come up all hands! all hands upon deck!* (komenda na statkach żeby się wszyscy stawili). *Hands off!* (trzymaj) ręce przy sobie! *To wash* (*clear*) *one's hands of a thing*, umywać od czego ręce. *Under* — *and seal*, z podpisem i z pieczęcią. *I have a note under his* —, mam rewers z jego własnoręcznym podpisem. — *barrow*, nosze. — *basket*, koszyk. — *bell*, dzwonek. — *bill*, kartki rozdawane po ulicach przechodzącym, z rozmaitemi obwieszczeniami. — *breadth*, piędź. — *cuffs*, *pl.* mankietki, kajdanki na ręce. *To* — *cuff*, nałożyć kajdanki na ręce. — *fast*, uwięzienie, trzymanie pod strażą; ze związanemi rękami; zaręczony. — *fetters*, *pl.* kajdanki na ręce. — *full*, garść, przygarść; garstka. — *gallop*, karegalop. — *grenade*, granat rzucany z ręki. — *gun*, broń ręczna, flinta. — *maid*, służebnica, sługa. — *mill*, żarna. — *saw*, piłka. — *writing*, własnoręczne pismo, charakter.

TO HAND, *v. a.* wręczyć, podać; prowadzić za rękę. *To* — *about*, dać w około, rozdać wielu osobom. *To* — *down*, przekazać (potomności). *To* — *a lady into a coach*, podać damie rękę do powozu. *Left handed*, mańkut. *A two handed fellow*, ogromny, silne chłopisko. *A two handed sword*, miecz oburęczny.

HANDICRAFT, hân'-dê-kráft, *s.* robota ręczna, rękodzielnictwo, rzemiosło; 2) — or *handicraftsman*, rękodzielnik, rzemieślnik.

HANDILY, hân'-dê-lê, *adv.* zręcznie.

HANDINESS, hând'-dê-nês, *s.* zręczność.

HANDIWORK, hân'-dê-uûrk, *s. zob.* HANDICRAFT.

HANDKERCHIEF, hâng'-kêrczîf, *s.* chustka do nosa. *Neck* —, na szyję.

TO HANDLE, hân'-dl, *v.a.* obracać w ręku, trzymać w ręku; traktować o czém, pisać, rozprawiać o czém. — *arms!* (*kom.*) za broń!

HANDLE, *s.* rączka, rękojeść, antaba, ucho, gifes, korba, trzonek. *To take by the right*—, wziąść się do czego z dobréj strony. *You take it by the wrong* —, źle się bierzesz do tego.

HANDLESS, hând'-lês, *adj.* bez ręki.

HANDSEL, hân'-sêl, *s.* co się utarguje na początek, początek (między kramarzami); 2) użycie poraz pierwszy jakiéj rzeczy. *To take* —, utargować na początek.

TO HANDSEL, *v. a.* zrobić początek, dać utargować na początek; 2) użyć po raz pierwszy. *No one has handselled me yet*, nikt mi jeszcze nie zrobił początku (nie dał dziś utargować).

HANDSOME, hân'-sûm, *adj.* piękny, śliczny; piękny, znaczny; piękny, szlachetny. *A* — *action*, piękny czyn. *A* — *fortune*, piękny majątek. *A* — *reward*, piękna nagroda. — *is that* — *does*, *prov.* ten jest piękny, kto się pięknie prowadzi; — LY, *adv*, pięknie. ślicznie; —NESS, *s.* piękność, śliczność.

HANDY, hân'-dê, *adj.* ręczny, zrobiony od ręki; 2) zręczny, sprawny, szykowny. — *blows* (— *strokes*), uderzenia ręką. — *dandy*, rodzaj gry dziecinnéj.

TO HANG, hâng, *v.ir.* 1) *a.* powiesić, zawiesić, obwiesić; czepiać, uczepić; 2) *n.* wisieć, zawiesić się; czepiać się, uczepić się, zaczepić się; *fig.* zostawać w zawieszeniu, w niepewności; zależeć od kogo. *To* — *one's self*, powiesić się. *Go* — *yourself!* idź do kata! — *him!* precz z nim! — *it!* niech to kaci wezmą! *To* — *a room*, wybić pokój (obiciem). *To* — *back*, ociągać się, opierać się. *To* — *down*, zwiesić; obwisnąć. *To* — *fire* (o strzelbie), zatrzymywać (ogień). *To* — *loose*, obwisnąć. *To* — *out* (*up*), wywiesić. *To* — *out a flag*, wywiesić chorągiew. *To* — *over*, wisieć nad czém. *To* — *together*, trzymać się kupy, zostawać w ścisłym związku. *To* — *upon*, powiesić na czém, wisieć na czém; uczepić się, ciężyć na czém, być ciężarem. *To* — *upon the rear of the enemy*, cisnąć, naciskać, (nacierać) na tylną straż nieprzyjaciela. *Life hangs upon me*, życie mi jest ciężarem. — *by*, *vulg.* przyczepa, pieczeniarz. — *dog*, szubienicznik, wisielec. — *man*, kat.

HANGER, hâng'-ûr, *s.* wieszadło, hak, kołek (do wieszania); 2) kordelas. *Hangers of a sword*, pendent. *Hanger-on*, przyczepa, pieczeniarz.

HANGING, hâng'-îng, 1) *part. adj.* i *s.* wiszący, zawieszony; wieszanie. — *business* (— *matter*), sprawa gardłowa (gdzie idzie o gardło). — *face* (— *look*), wzrok złodziejski; 2) *hangings*, *s. pl.* obicie.

HANK, hângk, *s.* kłębek (nici); 2) *vulg.* skłonność, popęd, chęć. *I have him at a* —, *vulg.* wiem z jakiéj strony go zażyć, znam jego

słabą stronę. *To have (hold) a great — upon (over) one, vulg.* przewodzić nad kim, mieć go po swéj woli.

TO HANKER, hângk'-ûr, *v. n. (after)* wzdychać, tęsknić do czego, pragnąć, pożądać; mieć pociąg do czego. *To have a hankering after one's country*, tęsknić do ojczyzny.

HANOVER, hân'-ô-wûr, *s.* Hanower (kraj i miasto).

HANOVERIAN, hân-nô-wê'-rê-ân 1) *adj.* hanowerski; 2) *s.* Hanowerczyk.

HAN'T, hâ'-nt, *skróc. zam. Have not, has not.*

HAP, hâp, *s.* traf, trafunek, los, przypadek. *By good —*, szczęściem, *By ill —*, nieszczęściem.— *hazard*, los szczęścia, chybił trafił. *At — hazard*, na los szczęścia, na chybił trafił.

TO HAP, *v. n.* trafić się, przytrafić się, zdarzyć się. *If he should — to come*, jeżeliby przypadkiem przyszedł.

HAPLESS, hâp'-lês, *adj.* nieszczęśliwy.

HAPLY, hâp'-lê, *adv.* trafunkowo, przypadkiem; może.

TO HAPPEN, hâp'-pn, *v. n.* trafić się, zdarzyć się, wydarzyć się.

HAPPILY, hâp'-pê-lê, *adv.* szczęśliwie, szczęściem; (*Shaksp.*) przypadkiem.

HAPPINESS, hâp'-pê-nês, *s.* szczęście, szczęśliwość.

HAPPY, hâp'-pê, *adj.* szczęśliwy. *I am — to learn*, z przyjemnością dowiaduję się, miło mi jest słyszeć. *To lead a — life*, prowadzić szczęśliwe życie. *To be — in a wife*, natrafić na dobrą żonę.

HARANGUE, hâ-râng', *s.* mowa, przemowa.

TO HARANGUE, *v. n.* mieć mowę.

HARANGUER, hâ-râng'-ûr, *s.* mówca (z niejaką pogardą).

TO HARASS, hâr'-âs, *v. a.* zmęczyć, znużyć, znękać, zmordować.

HARBINGER, hâr'-bîn-dżûr, *s.* goniec (zwiastujący nowinę).

HARBOUR, hâr'-bûr, *s.* przystań, port; przytułek, schronienie.

TO HARBOUR, *v. a.* dać schronienie, schronić, chować, przechowywać. *To — a thought.* mieć myśl.

HARBOURER, hâr'-bûr-ûr, *s.* dający schronienie.

HARBOURLESS, hâr'-bûr-lês, *adj.* bez portu; bez przytułku.

HARD, hârd, *adj.* i *adv.* twardy (fizycznie i moralnie); trudny; ciężki; zły, kiepski; niegrzeczny, grubiański; przykry, nieprzyjemny; cierpki, ostry; tęgi, srogi, ostry. — *by*, tuż przy. — *of belief*, niewierny, niedowierzający. — *of digestion*, trudny do strawienia, niestrawny. — *of hearing*, tępego słuchu. — *to be understood*, trudny do zrozumienia. — *to come at*, trudny do nabycia; nieprzystępny. — *to deal with*, z którym trudno przyjść do końca. — *to please (to be pleased)*, wybrydny. *To bear — upon*, gnieść, ciężyć, przygnieść. *'tis a — case*, to trudna sprawa, trudne (nieprzyjemne) położenie. *Don't think — of me*, nie myśl źle o mnie; nie bierz mi za złe. *He has had — measures*, źle bardzo z nim postąpiono, *I was too — for him*, zanadto byłem dla niego silny. *It will go — but I'll have it*, muszę to mieć, i sam diabeł nie przeszkodzi. *To be — at work*, pilnie pracować, przysiedzieć fałdów. — *beam*, grab. — *beset*, zewsząd otoczony, obsaczony. — *bound*, zatwardzony, cierpiący zatwardzenie. — *drinking*, tęgie picie. — *earned*, ciężko zapracowany, zarobiony. — *favoured*, brzydki, szpetny. — *fisted*, skąpy. — *got (— gotten)*, ciężko zarobiony, ciężko nabyty. — *handed*, mający twardą skórę na rękach. — *head*, uderzenie łbami (łeb o łeb). — *hearted*, twardego serca, nieużyty, zakamieniały. — *heartedness*, nieczułość, zakamieniałość, zatwardziałość serca. — *labour*, ciężka praca; ciężki poród. — *mouthed*, twardy w pysku, twardogęby. — *nibbed* (o piórach do pisania), z twardym nosem. — *resin*, kalafonia. — *set*, z blizka ścigany. — *skinned*, twardoskóry. — *student*, pilny uczeń. — *task*, trudne zadanie. — *times*, ciężkie czasy. — *ware*, żelaztwo. — *ware-man*, żelaznik. — *winter*, sroga zima. — *witted*, mający twardą czaszkę, kapuścianą głowę. — *words*, niegrzeczne słowa.

TO HARDEN, hâr'-dn, *v.* 1) *a.* hartować, zatwardzić, stężyć; 2) *n.* stwardnieć, stężeć.

HARDENER, hâr'-dn-ûr, *s.* zatwardzający, stężający.

HARDIHEAD, hâr'-dê-hêd, *or* HARDIHOOD, hâr'-dê-hûd, *or* HARDIMENT, hâr'-dê-mênt, *s.* † śmiałość, nieustraszona odwaga, waleczność, dzielność.

HARDINESS, hâr'-dê-nês, *s.* tęgość, twardość; śmiałość, odwaga; trud, znój, znużenie.

HARDLY, hârd'-lê, *adv.* twardo, surowo, trudno; ledwie, zaledwie. — *ever*, prawie nigdy. *Things — attained are long retained*, lepiéj pamiętamy czegośmy się z ciężką pracą nauczyli.

HARDNESS, hârd'-nês, *s.* zatwardzenie, zatwardziałość; surowość (obyczajów); sztywność (w malarstwie); trudność, ciężkość, niedostatek; zatwardziałość serca, nieczułość.

HARDOCK, hâr'-dôk, *s.* (*Shaksp.*) *zob.* BARDOCK.

HARDS, hârdz, *s. pl.* kłaki, pakuły, zgrzebie, *zob.* HURDS.

HARDSHIP, hârd'-szip, *s.* znój, trudy, niewczasy; mozół.

HARDY, hâr'-dê, *adj.* twardy, tęgi; silny, dzielny; odważny, śmiały, zuchwały, zapamiętały.

HARE, hâr, *s.* zając. — *brained*, płochy, trzpiotowaty, szalawiłowaty. —*'s ear* (roślina), uszko zajęcze. — *lip*, szczerbata warga. — *lipped*, szczerbaty.

HARIER, hâr'-rê-ûr, *s.* chart.

TO HARK *or* TO HARKEN, hârk, *v. n. zob.* TO HEARKEN.

HARK! HARKEE! *interj.* słuchaj! słysz!

HARL, hârl, *s.* włókno lniane.

HARLEQUIN, hâr'-lê-kîn, *s.* arlekin, błazen, śmieszek.

HARLOT, hâr'-lût, *s.* kurwa, nierządnica; (*Shaksp.*) oszust, oszukaniec.

HARLOTRY, hâr'-lût-rê, 1) *s.* nierząd, wszeteczeństwo, kurewstwo; 2) *adj.* (*Shaksp.*) podły, pospolity, nikczemny.

HARM, hârm, *s.* złe; szkoda, uszkodzenie; niesłuszność, krzywda. *To do —*, zaszkodzić. *He means no —*, nie ma złych zamiarów (nie chce urazić). *To keep out of —'s way*, unikać niebezpieczeństwa, nienarażać się na szwank. *There is no — in it*, nie masz w tém nic złego. — *watch*, — *catch*, *prov.* kto pod kim dołki kopie, sam w nie wpada.

TO HARM, *v. a.* wyrządzić złe; zaszkodzić, uszkodzić; obrazić, skrzywdzić.

HARMFUL, hârm'-fûl, *adj.* zły, szkodliwy; —LY, *adv.* szkodliwie; —NESS, *s.* szkodliwość.

HARMLESS, hârm'-lês, *adj.* nieszkodliwy; niewinny; † nieuszkodzony, nietknięty; —LY, *adv.* niewinnie; bez szwanku; —NESS, *s.* nieszkodliwość; niewinność.

HARMONIC (—AL), hâr-môn'-îk, *adj.* harmonijny, słodkobrzmiący, dźwięczny.

HARMONIOUS, hâr-mô'-nê-ûs, *adj.* harmonijny, jednozgodny, dźwięczny; —LY, *adv.* harmonijnie; —NESS, *s.* jednozgodność, jednodźwięczność.

TO HARMONIZE, hâr'-mô-nîz, *v. a.* zgodzić, pogodzić.

HARMONY, hâr'-mô-nê, *s.* harmonia, jednozgodność.

HARNESS, hâr'-nês, *s.* zbroja, uzbrojenie; 2) szory, chomąty.

TO HARNESS, *v. a.* przywdziać zbroję; 2) włożyć szory na konie, ubrać w chomąty.

HARP, hârp, *s.* arfa.

TO HARP, *v. a.* i *n.* grać na arfie. *To — at*, zmierzać do czego. *What do you — at?* do czego zmierzasz? do kogo pijesz? *To — always on the same string*, *prov.* ciągle jedną śpiewać piosneczkę, (ciągle to samo powtarzać).

HARPER, hâr'-pûr, *s.* harfista, arfista.

HARPING, hâr'-pîng, *s.* granie na arfie; 2) hak okrętowy. — *iron (harpoon)*, hak z liną, używany w połowie wielorybów.

HARPSICHORD, hârp'-sê-kôrd, *s.* klawikord.

HARPY, hâr'-pê, *s.* harpia (potwór urojony przez mytologów greckich, z twarzą kobiécą i ze szponami ptaka drapieżnego); *fig.* żarłok, chciwiec.

HARQUEBUS, hâr'-kuê-bûs, *s.* HAQUEBUSIER, hâr-kuê-bûs-sêêr', *zob.* ARQUEBUSE, i t. d.

HARRIDAN, hâr'rè-dân, *s.* stare kobylsko; 2) stare kurwisko.

HARRIOT (—ET), hâr'-râ-ût, *s.* (skróc: z HENRIETTA), Henryczka.

HARROW, hâr'-rô, *s.* brona.

TO HARROW, *v. a.* bronować; 2) łupić, rabować, pustoszyć; 3) drzeć, rozdzierać, męczyć, dręczyć; 4) (*Shaksp.* i *Milt.*), podbić, pokonać.

HARROWER, hâr'-rô-ûr, *s.* bronownik.

HARRY, hâr'-rè, *s.* (skrócen: z HENRY), Henryk, Henryczek.

TO HARRY, *v. a.* zmęczyć, zmordować, znużyć, znękać, (*zob.* TO HARASS); 2) łupić, rabować, plondrować.

HARSH, hârsz, *adj.* cierpki, ostry, kwaśny; chrapliwy, przeraźliwy; chropowaty, nierówny; ostry, surowy; przykry, nieprzyjemny. —LY, *adv.* cierpko, chrapliwie; chropowato; ostro, nieprzyjemnie. —NESS, *s.* cierpkość; ostrość; surowość; nieprzyjemność.

HART, hârt, *s.* jeleń, rogacz szostak (mający sześć lat). —*shorn*, spirytus wyciągnięty z rogu jelenia; (roślina), babka, wronia stopa.

HARVEST, hâr'-wêst, *s.* żniwo; plon, korzyść. *To make* —, żąć, zbierać zboże z pola. *Such seed he sows, such—shall he find* (*Dryd.*), jak sobie kto pościele, tak się wyśpi. — *home*, obżynki; pieśń obżynkowa. — *man*, żniwiarz, żeniec. — *time*, żniwo. — *woman*, żniwiarka.

TO HARVEST, *v. a.* żąć, zbierać zboże z pola.

HARVESTER, hâr'-wês-tûr, *s.* żniwiarz, żeniec.

TO HASH, hâsz, *v. a.* siekać (— *up*), posiekać.

HASH, *s.* siekanka, siekanina.

HASLET, hâ'-slêt, *s.* serce, wątroba i gardziel z zakłótego wieprza.

HASP, hâsp, *s.* skobel u drzwi); 2) motowidło.

TO HASP, *v. a.* zamknąć na skobel.

HASSOCK, hâs'-sûk, *s.* mata do klęczenia w kościele.

HASTE, hâst, *s.* pośpiech, prędkość, szybkość. *In* —, pospiesznie, prędko. *To make* —, spieszyć się, pospieszać. *The more* —, *the worse speed*, (*prov.*), co nagle to po diable.

TO HASTE, hâst, *or* TO HASTEN, hâ'-sn, *v.* 1) *a.* pędzić, nalegać, przyspieszać; 2) *n.* spieszyć się, pospieszać.

HASTILY, hâs'-tê-lè, *adv.* spiesznie, prędko, szybko; popędliwie, z gniewem, porywczo.

HASTINESS, hâs'-tê-nês, *s.* popędliwość; porywczość.

HASTINGS, hâs'-tingz, *s. pl.* wczesne owoce, wczesne warzywa (groch).

HASTLET, hâst'-lêt, *s. zob.* HASLET.

HASTY hâs'-tè, *adj.* szybki, skory, spieszny; popędliwy, pochopny do gniewu, porywczy; wczesny, ranny (o owocach). — *pudding*, gatunek na prędce zrobić się mogącego budeniu, z mleka i mąki.

HAT, hât, *s.* kapelusz. *Hat off!* kapelusze do ręki! *Hat-band* (— *string*), tasiemka od kapelusza. — *case* (— *box*), futerał na kapelusz. — *maker*, *zob.* HATTER, kapelusznik.

TO HATCH, hâcz, *v.* 1) *a.* siedzieć na jajach, wysiadywać pisklęta; 2) *n.* lądz się, lęgnąć się, kluć się, wykluć się; *fig.* wymyślić, wykoncypować, knuć, uknuć; wyłądz się, wykluć się; (*Shaksp.*), ryć, sztychować, rysować figury na srebrze, złocie. *To count the chickens before they are hatched*, (*prov.*), przed niewodem ryby łapać.

HATCH, *s.* lężenie się piskląt, wylęgnienie; pisklęta wylęgłe, gniazdo piskląt; 2) drzwi przedzielone na połowę (w domach chłopskich); 3) (*mar.*), luka czyli otwór w pokładzie okrętowym. — *way*, przejście (przez lukę) z jednego pokładu na drugi. *To be under hatches*, być w wielkiéj tarapacie, znajdować się w złéj toni.

TO HATCHEL, hâk'-kl, *or* hâcz'-êl, *v. a.* czochrać, czesać (len, konopie).

HATCHEL, *s.* szczotka (do czesania lnu, konopi).

HATCHELLER, hâk'-kl-ûr, *s.* czeszący (len, konopie).

HATCHET, hâcz'-êt, *s.* siekierka, toporek. —*face*, szpetna twarz. — *faced*, szpetny na twarzy. — *shaped*, (*bot.*), siekierkowaty.

HATCHMENT, hâcz'-mênt. *s.* herb zmarłego wystawiony na katafalku.

TO HATE, hât, *v. a.* nienawidzieć, niecierpieć, brzydzić się. *To be hated*, godzien nienawiści.

HATE, *s.* nienawiść.

HATEFUL, hât'-fûl, *adj.* nienawisny; godzien nienawiści, obrzydły, obmierzły. —LY, *adv.* nienawistnie; obmierzle. —NESS, *s.* nienawistność, obrzydłość.

HATER, hâ'-tûr, *s.* nienawiśnik.

HATH, hâth, (trzecia osoba słowa: TO HAVE, używana teraz tylko w Pismie Świętém i w stylu uroczystym).

HATRED, hâ'-trêd, *s.* nienawiść.

HATTER, hât'-tûr, *s.* kapelusznik.

TO HATTER, *v. a. zob.* TO HARASS.

HATTOCK, hât'-tûk, *s.* mendel zboża (12 snopów).

HAUBERK, hâu'-bêrk, *s.* pancerz, kirys.

HAUGHTILY, hâu'-tê-lè, *adv.* hardo, dumnie, wyniośle.

HAUGHTINESS, hâu'-tê-nês, *s.* hardość, duma, pycha, wyniosłość.

HAUGHTY, hâu'-tè, *adj.* hardy, dumny, wyniosły.

TO HAUL, hâul, *v. a.* (*mar.*), ciągnąć, wlec, windować; halować. *To — about*, (*vulg.*), targać, szamotać, szarpać.

HAUL, (HAULING), *s.* (*mar.*), ciągnienie, wleczenie, windowanie.

HAUNCH, hânsz, *s.* biodro, udo, goleń; *fig.* tylna część.

TO HAUNT, hânt, *v. a.* i *n.* bywać gdzie często, przebywać, odwiedzać, zwiedzać; naprzykrzać się, być natrętnym; straszyć (o strachach, upiorach). *This house is haunted*, w tym domu są strachy, złe duchy; w tym domu straszy.

HAUNT, *s.* uczęszczanie, przebywanie, odwiedzanie.

HAUNTER, hânt'-ûr, *s.* uczęszczający, przebywający.

HAUTBOY, hô'-bôê, *s.* oboj.

HAUT-GOUT, hô'-gôô, *s.* mocny smak. mocny zapach (potraw).

TO HAVE, hâw. *v. ir. a.* mieć, posiadać. *To — got*, mieć, dostać. *I — got a cold*, dostałem kataru. *To let* —, narać, nastręczyć, dać. *To — at heart*, mieć na sercu, troszczyć się o co. *To — by heart*, umieć na pamięć. *To — a care of*, baczyć na co, mieć baczenie, staranie. — *a care!* strzeż się! *To — a mind for* (*to*), mieć do czego ochotę, chcieć się. — *at you*, do ciebie mówię, ciebie się to tyczy. — *with you*, idę z tobą. — *after him!* daléj za nim! — *her away!* precz z nią! — *done with it*. przestań, daj pokój. — *me excused*, proszę mi przebaczyć. *You — it right*, zgadłeś, trafiłeś. *As ill luck would — it*, jak na nieszczęście. *What would you—?* czego chcesz? *I would — you know*, chciałbym abyś wiedział, masz wiedzieć, wiedz. *I would not — you write*, nie radziłbym ci pisać. *Would you — me...?* chciałżebyś abym...? miałżebym? *I shall — my likeness drawn* (*taken*), każę się odmalować. *Do well and — well*, (*prov.*), jak sobie kto pościele tak się wyspi.

HAVEN, hâ'-wn, *s.* przystań, port.

HAVING. hâw'-îng, *s.* miano, posiadłość, dobra.

HAVOCK, hâw'-wûk, 1) *s.* spustoszenie, łupież, rabunek; mord, rzeź. *To make — of*, grasować, łupić, pustoszyć, *To make — of an estate*, strwonić, zmarnotrawić majątek, 2) *interj.* bij! morduj! zabijaj!

TO HAVOCK, *v. a.* niszczyć, łupić, pustoszyć; sprawić rzeź, wyciąć.

HAW, hâu, *s.* motyka, graca, *zob.* HOE; 2) głóg (krzak i jagoda); 3) pastewnik, ogródek; 4) jęczmień na oku; 5) jąkanie się, zacinanie się w mowie. — *thorn*, głóg.

TO HAW, *v. n.* jąkać się, zacinać się.

HAWK, hâuk, *s.* jastrząb, sokoł; 2) charkanie, krztuszenie się. —*'s nose*, nos orli. — *weed*, (ziele), jastrzębiec.

TO HAWK, *v. n.* i *a.* polować z jastrzębiem; 2) charkać, krztu-

sić się, (— *up*), wycharkać; 3) ogłaszać przedaż towarów, obwoływać na ulicach towary.

HAWKED, hâu'-kêd, *adj.* zagięty nakształt dzioba jastrzębiego.

HAWKER, hâu'-kûr, *s.* jastrzębnik, sokolniczy, myśliwiec polujący z jastrzębiem; 2) obwołujący towary (dzienniki) po ulicach.

HAWSES, hâu'-sîz (HAWSE-HOLES), *s. pl.* dwa otwory pod dziobem okrętu, do przewleczenia lin kotwicznych (kiersztaków).

HAY, hâ, *s.* siano; 2) rodzaj tańca; 3) siatka do łapania królików. *Rowing* —, otawa. *Make — while the sun shines*, (*prov.*), gdy się łyka drzeć dają, wtenczas je drzeć. — *cock*, stożek siana. — *harvest* (— *time*), sianokos, kosowica. — *loft* (— *mow*), strych na siano. —*maker*, kosarz. —*market*, targ na siano. — *rick* (— *stack*), stóg siana.

HAZARD, hâz'-ûrd, *s.* traf, trafunek, przypadek, los niepewny, niebezpieczeństwo. *To run a* —, narażać się na niebezpieczeństwo. *To run the — of a battle*, odważyć się stoczyć bitwę (nie będąc pewnym wygranéj). *To stand all hazards*, odważyć wszystko.

TO HAZARD, *v. a.* i *n.* odważyć, odważyć się, narazić się na niepewne, próbować szczęścia.

HAZARDABLE, hâz'-ûr-dâ-bl, *adj.* niepewny, ślizki, uległy wszelkim losu kolejom.

HAZARDER, hâz'-ûr-dûr, *s.* człowiek śmiały, odważny.

HAZARDOUS, hâz'-ûr-dûs, *adj.* niepewny, ślizki, niebezpieczny. — LY, *adv.* niepewnie, niebezpiecznie.

HAZE, hâz, s. (gęsta) mgła.

HAZEL, hâ'-zl, 1) *s.* leszczyna; orzech laskowy; 2) *adj.* koloru orzecha laskowego, jasnobrunatny. — *hen*, jazrząbek. — *mold*, mysz laskowa. — *nut*, orzech laskowy. — *tree*, leszczyna. — *wort* (roślina), kopytnik.

HAZELLY, hâ'-zl-lê, *adj.* koloru orzecha laskowego, jasnobrunatny.

HAZINESS, hâ'-zê-nês, *s.* mglistość, zamglenie.

HAZY, hâ'-zê, *adj.* mglisty.

HE, hê, *pron.* on; 2) — *who*, (— *that*), ten który (co). — *whom I speak of*, ten o którym mówię. *If I were* —, gdybym był nim. *I am* —, jam jest (ten o którym mowa). *No fool* —, nie w ciemię bity. — *is never poor that little has, but — that much desires*, nie ten ubogi kto mało ma, lecz ten kto wiele pragnie; 3) służy do oznaczenia samca pomiędzy temi zwierzętami, które nie mają w języku oddzielnych nazwisk dla samców i samic. — *bear*, niedźwiedź. — *cat*, kot. — *goat*, kozioł; 4) kładzie się czasem dla podobnego odróżnienia płci, przed imionami ludzi. — *cousin*, kuzyn. — *neighbour*, sąsiad. — *servant*, sługa (męszczyzna).

HEAD, hêd, *s.* głowa; głowna część; głowa, naczelnik; figura na przodzie okrętu; punkt, artykuł, kategorya; czapka alembikowa; sztuka bydła; głowa, człowiek, osoba; oléj w głowie, rozum; czoło, opór. — *of a cabbage, nail, pin*, głowa kapusty, gwoździa, główka u szpilki. *Head of poppies*, makowa główka. — *of an arrow*, ostrze strzały. *The two heads of a cask*, dwa dna beczki. — *of a river*, źródło rzeki. — *of an army*, szpica, przednia straż wojska; 2) wódz dowódzca. — *of a family*, ojciec familii. *At the* —, na czele. *To be at the — of*, być na czele czego. *A* —, na przedzie, naprzód, przed. *Taller by the* —, wyższy o głowę. *A buck of the first* — pięcioletni jeleń. (*a*) *Hundred — of cattle*, sto sztuk bydła. *So much a* —, tyle od głowy (od osoby). — *and shoulder*, gwałtem, przemocą. *To drag in by the — and shoulders*, nakręcać, naciągać (porównanie). *Over — and ears*, po uszy (w długach, zakochany), *To put a thing into one's*, — włożyć co komu w głowę. *He has a — of his own*, niezmiernie uparty. *To take into one's* —, wziąść do głowy (przyjść do głowy). *To make* —, stawić czoło, opierać się. *To give a horse the* —, popuścić cugle koniowi. *To take the* —, wyprzedzić, wyścignąć (w gonitwach). *To bring to a* —, sprawić ropienie (wrzodu). *To bring a business to a* —, załatwić jaki interes. *To draw to a* —, nabierać, naciągać (o wrzodzie); zebrać się, krótko powtórzyć. *To lay the heads together*, wspólnie się naradzić. *To do a thing of one's own* —, zrobić co po swojemu. *To lose one's* —, stracić głowę (właściwie i przenośnie). *To hit the nail on the* —, trafić, zgadnąć. *I can't make — nor tail of it*, to mi jak o żelaznym wilku (nie mogę tego zrozumieć). *From — to foot*, od stóp do głów. *A fool's — never grows grey*, *prov.* głupi nie posiwieje. — *ache*, ból głowy. — *band*, czółko. — *borough*, naczelnik gminy, wójt. — *clerk*, pierwszy komissant (w sklepie), starszy kancelista. — *dress* (— *gear*), kornet. stroik. — *land*, przygórek, przylądek; — *less*, bez głowy; *fig.* bez głowy, bez dowódzcy; nieroztropny, nierozważny. — *long*, na łeb z góry, jak długi; *fig.* nagły, popędliwy, zapamiętały. — *sman*, kat. — *most*, będący na samym przodzie, najpierwszy. — *pan*, mózgownica, czaszka. — *piece*, szyszak, hełm. *To have a good — piece*, tęgą mieć głowę. — *quarters*, główna kwatera. — *stall*, ta część uździenicy która się nakłada na głowę koniowi. — *stone*, kamień węgielny. — *strong*, uparty, zacięty. — *workman*, starszy czeladnik.

TO HEAD, *v. a.* stać na czele, dowodzić; 2) ściąć głowę; 3) nasadzić główkę (skówkę, i t. d.), na co; 4) wprawić dno w beczkę.

HEADED, *adj.* z głową, mający głowę. — *with iron*, obity po wierzchu żelazem. *cool* —, z zimną krwią, nieunoszący się. *Giddy* —, trzpiotowaty, płochy, szaławiłowaty. *Hot* —, gorączka, gorący, zagorzały, zapaleniec.

HEADER, hêd'-dûr, *s.* ten co dorabia główki do gwoździów, szpilek, i t. d.; 2) pierwsza cegła w węgle.

HEADINESS, hêd'-dê-nês, *s.* pośpiech; popędliwość; upor, zaciętość.

HEADY, hêd'-dê, *adj.* popędliwy, zapamiętały; uparty, zacięty; bijący do głowy (o trunkach).

TO HEAL, hêl, *v. a.* i *n.* goić, leczyć się. *To — up*, zagoić (ranę); *fig.* uśmierzyć, ukoić, uspokoić (niesnaski).

HEALING, hêl'-îng, *part. adj.* i *s.* leczący uzdrawiający; *fig.* łagodzący, kojący, uśmierzający; leczenie. *Art of* —, sztuka lekarska. — *words*, łagodne słowa.

HEALTH, hêlth, *s.* zdrowie; pomyślność; czystość serca, prawość; dobro duchowne, zbawienie. *To drink a* —, pić czyje zdrowie. *To recover one's*—, odzyskać zdrowie. *A decayed* —, nadwerężone zdrowie. *Good* — dobre zdrowie, *bad* or *ill* — zły stan zdrowia.

HEALTHFUL, hêlth'-fûl, *adj.* zdrów, zdrowy; zbawienny; —LY, *adv.* zdrowo; zbawiennie; —NESS. *s.* zdrowość; zbawienność.

HEALTHILY, hêlth'-ê-lê, *adv.* zdrowo, w dobrém zdrowiu,

HEALTHINESS, hêlth'-ê-nês, *s*, zdrowość.

HEALTHLESS, hêlth'-lês, *adj.* niezdrowy; słabowity, chorowity.

HEALTHY, hêlth'-ê, *adj.* zdrów, zdrowy.

HEAP, hêp, *s.* kupa, stos. *To put in* (*lay on*) *a* —, zwalić na kupę, zgromadzić, ułożyć w stos. *By heaps*, kupami. *He was struck all on a* —, stanął (jak wryty), odszedł od siebie z zadziwienia.

TO HEAP, *v.a.* nawalić na kupę, nakupić, nagromadzić. *To — on*, przyczynić, przyłożyć do kupy. *To — up*, ułożyć w stos.

HEAPER, hê'-pûr, *s.* składający na kupę, w stosy, kupiący.

HEAPY, hê'-pê, *adj.* nakupiony, naskładany, nagromadzony.

TO HEAR, hêr, *v.ir. n.* i *a.* słyszeć; słuchać, wysłuchać; słyszeć, dowiedzieć się (— *of*, *from*, o kim, o czém). *To — a cause*, roztrząsać sprawę sądownie. *To — mass*, słuchać mszy. *Let me — from you again*, daj mi o sobie wiadomość, donieś mi o sobie. — *say*, posłuch, wieść, pogłoska. *By — say*, z wieści, ze słuchu. *To — out*, wysłuchać do końca.

HEARD, hêrd, *pret.* i *part.* (*zob.* TO HEAR). *Never — of*, nigdy niesłyszany.

HEARER, hêr'-ûr, *s.* słuchacz.

HEARING, hêr'-îng, *s.* słyszenie; słuchanie; posłuchanie. *In my* —,

na moje uszy, w mojéj obecności. *Hard (dull) of* —, tępego słuchu, niedosłyszący. *To be within* —, znajdować się w takiéj odległości że można słyszeć. *To give one the (a)* —, wysłuchać kogo, przypuścić do posłuchania.

TO HEARKEN, hâr'-kn, *v. n.* i *a.* słuchać; skłonić ucho. *To — to an accommodation*, skłonić się do zgody.

HEARKENER, hâr'-kn-ûr, *s.* słuchający.

HEARSE, hêrs, *s.* mary, karawan, katafalk.

HEART, hârt, *s.* serce, miłość, przywiązanie; serce, męztwo, odwaga; środek, jądro, wybor, esencya; czerwień (w kartach). *Sweet* —, (*vulg.*) kochanek, kochanka. *In my —'s core*, wgłębi mego serca. *Against the* —, niechętnie. *With all my* —, z całego serca. *By* —, na pamięć. *To take* —, nabrać serca. *To take to* —, wziąść do serca. *To have at* —, mieć na sercu, martwić się. *To have a good* —, nietracić odwagi. *To set the — upon one*, pokochać kogo. *Set your — at rest (ease)*, uspokój się. *His — is ready to leap into his mouth*, ledwie mu serce nie wyskoczy z radości. *A piece of ground out of* —, wycieńczone pole. *In the — of*, w środku. *King of hearts*, król czerwienny. *To have one's — in one's mouth*, być wielomównym, wszystko wygadać. *What the — thinketh, the mouth speaketh*, (*prov.*) co na sercu to na języku.— *ache*, boleść, ucisk serca, strapienie. — *break*, rozdarte (zakrwawione) serce, strapienie, żałość. — *breaker*, (*vulg.*) loki kobiety. — *breaking*, rozdzierający serce; strapienie, żal, żałość. — *broken*, *zob. pod* BROKEN. — *burn*, (— *burning*), zgaga; zawziętość, nienawiść, — *burnt* (— *burned*), cierpiący zgagę; zapalony miłością lub gniewem. — *consuming* (— *corroding*, — *eating*), gryzący, pożerający serce. — *dear*, serdecznie kochany. — *ease* (*—'s ease*), spokojność, pokój; 2) (kwiatek) brat z siostrą. — *easing*, uspakajający, przynoszący pokój sercu. — *felt*, serdeczny. — *hardened*, zatwardziałego serca. — *purse* (*anat.*), osierdzie. — *rending*, rozdzierający serce. — *shaped*, serduszkowaty. — *sick*, słaby na serce, cierpiący boleść serca. — *sore*, wrzód na sercu; boleść, rany serca. — *strings*, *pl.* włókna serca. — *struck*, uderzony, raniony w serce, do żywego przejęty. — *swelling*, rozjątrzony; nienawiść, gniew, rozjątrzenie. — *whole*, nieznający co to jest miłość; cały, nietknięty, nienaruszony. — *wounded*, ze zranioném sercem (od żalu lub miłości).

HEARTED, hârt'-éd, *adj.* (tylko w wyrazach składanych). *Broken* —, *hard* —, i t. d.; *zob. pod* BROKEN, HARD, i t. d.; —NESS, *s.* (także tylko w składanych). *Faint* —, *hard* —, i t. d.; *zob. pod* FAINT, HARD, i t. d.

TO HEARTEN, hâr'-tn, *v. a.* dodać serca, wlać odwagę, zachęcić; 2) wygnoić pole.

HEARTH, hârth *or* hêrth, *s.* ognisko. — *money*, podymne.

HEARTILY, hâr'-tê-lê, *adv.* z całego serca, serdecznie, szczerze; gorliwie, bardzo. *To eat* —, smaczno zajadać.

HEARTINESS, hâr'-tê-nês, *s.* serdeczność, szczerość, otwartość.

HEARTLESS, hârt'-lês, *adj.* bez serca; bez odwagi, tchórzliwy, lękliwy; —LY, *adv.* bez serca, tchórzliwie, lękliwie; —NESS, *s.* bojaźliwość, lękliwość.

HEARTY, hâr'-tê, 1) *adj.* serdeczny szczery, otwarty; zdrów, czerstwy; żywy, rzeski, wesoły, żwawy. *To eat a — meal*, smacznie zajadać. *To drink a — glass*, wychylić ze smakiem kieliszek; 2) *my heartes*, *s. pl. vulg.* moi kochani przyjaciele, moje kochane dzieci.

HEAT, hêt, *s.* gorąco, gorącość, upał, spieka; zapał, ogień, uniesienie, popędliwość; 2) pryszcze, wysypka na twarzy; 3) dobieżenie do mety (w gonitwach końskich), jeden kurs. *A race-horse, that has run a* —, koń który odbył jeden kurs. *One — another — expels*, *prov.* klin klina wybija.

TO HEAT, *v.* 1) *a.* grzać, ogrzać, rozgrzać; rozpalić, zapalić. *To — again*, odegrzać. *To — the oven*, zapalić w piecu; 2) *n.* ogrzać się, rozgrzać się; rozpalić się, zapalić się.

HEATER, hê'-tûr, *s.* dusza w żelazku do prasowania.

HEATH, hê*th*, *s.* wrzos; pole zarosłe wrzosem. — *cock*, gatunek cietrzewia. — *rose*, dzika róża.

HEATHEN, hê'-THn, 1) *s.* poganin; 2) *adj. s.* pogański.

HEATHENISH, hê'-THn-îsz, *adj.* pogański; —LY, *adv.* po pogańsku.

HEATHENISM, hê'-THn-îzm, *s.* pogaństwo.

HEATHY, hê*th*'-ê, *adj*, zarosły wrzosem.

TO HEAVE, hêw, *v. r.* i *ir.* 1) *a.* wznieść, podnieść, dźwignąć, podźwignąć; podważyć; wzdąć, nadąć; 2) *n.* dyszeć, ciężko oddychać (w poezyi); wzdymać się (o morzu, o piersiach); rosnąć (o rozczynioném ciaście); zbierać się na womity. *To — a sigh*, ciężko wzdychać. *To — over board*, wyrzucić z okrętu w morze.

HEAVE, *s* podniesienie, dźwignienie, podważenie; wzdymanie się, wzdęcie (piersi), robienie piersiami, dyszenie; zbieranie się na womity.

HEAVEN, hêw'-wn, *s.* niebo. — *begot* (— *born*, — *bred*), pochodzący od bogów. — *directed*, zwrócony ku niebu. — *kissing* (— *saluting*), niebotyczny. — *ward*, ku niebu.

HEAVENLY, hêw'-wn-lê, 1) *adj.* niebiański, niebieski, boski, 2) *adv.* przez wpływ nieba, bosko.

HEAVILY, hêw'-ê-lê, *adv.* ciężko; ociężale; smutnie, tęskno. *To go off* — (o towarach), nie mieć szybkiego odbytu.

HEAVINESS, hêw'-ê-nês, *s.* ciężkość, waga, ciężar; ociężałość, powolność; nudota, tęsknota.

HEAVY, hêw'-wê, 1) *adj.* ciężki; ociężały, powolny; smutny, nudny. *It lies — upon me*, to mi jest ciężarem. *I shall fall — upon him*, napadnę na niego, przycisnę go. — *with sleep*, rozmarzony snem. *A — do*, hałas, tartas. — *roads*, złe drogi, bezdroża. *A — sale*, powolny odbyt towarów. *A — sea*, wzburzone morze; 2) *adv.* (tylko w składanych). — *laden*, ciężko obładowany.

HEBDOMAD, hêb'-dô-mâd, *s.* tydzień.

HEBDOMADAL, hêb-dôm'-â-dâl, *or* HEBDOMADARY, hêb-dôm'-â-dâr-ê, *adj*, tygodniowy.

HEBENON, hêb'-ê-nûn, *s.* (*Shaks. Ham.*), *zob.* HENBANE.

TO HEBETATE, hêb'-ê-tât, *v. a.* tępić, stępić, przytępić.

HEBETATION, hêb-ê-tâ'-szûn, *s.* stępienie, przytępienie.

HEBETUDE, hêb'-ê-tûd, *s.* tępość, głupota.

HEBRAISM, hêb'-râ-îzm, *s.* hebraizm, hebrajszczyzna.

HEBRAIST, hêb'-râ-îst, *s.* biegły w języku hebrajskim.

HEBREW, hê'-brôô, 1) *s.* hebrajczyk; 2) *adj.* hebrajski.

HEBRIDES, hê'-brê-dêz, *s. pl.* Hebrydy (wyspy przy zachodnim brzegu Szkocyi).

HECATOMB, hêk'-â-tôôm, *s.* hekatumba (ofiara ze 100 wołów).

HECTIC (—AL), hêk'-tîk, 1) *adj.* hektyczny, gorączkowy; 2) HECTIC, *s.* hektyka, gorączka; gorączkowy rumieniec twarzy.

HECTOR, hêk'-tûr, *s.* Hektor; 2) junak, samochwał, zuch, zawadyaka.

TO HECTOR, *v. a.* i *n.* grozić, odgrażać się, przechwalać się, junaczyć. *To — to*, zmusić do czego przez pogróżki. *To — out of*, dostać co przez pogróżki.

HEDERACEOUS, hêd-êr-â'-szûs, *adj.* wydający bluszcz, podobny do bluszczu.

HEDGE, hêdż, 1) *s.* płót (samorodny). *To be on the wrong side of the* —, nietrafić, pomylić się; 2) (w składanych służy często do wyrażenia czegoś podłego, pospolitego). — *ale-house*, szynk. — *born*, urodzony pod płotem (podłego urodzenia). — *fumitory*, kokorycz lekarski. — *hog*, jeż. — *mustard*, gorczycznik. — *note*, licha poezya.. — *pig*, młody jeż. — *row*, szpaler. — *sparrow*, leśny wróbel.

TO HEDGE, *v. a.* i *n.* zaszczepić płót samorodny; ogrodzić, zagrodzić; zwiesić głowę, chować się

(żeby nie być poznanym). *To — in a debt*, odebrać dług czém można (towarami, sprzętami i t. d.). *To — in on both sides*, sadzić drzewa po obu stronach drogi; *fig.* założyć się za i przeciw.

HEDGER, hĕdž'-ûr, *s.* zasadzający płot samorodny.

TO HEED, hēēd, *v. a.* i *n.* zważać, baczyć, dbać, uważać.

HEED, *s.* baczenie, baczność, dbałość, uwaga; ostrożność. *To give —*, baczyć, zważać. *To take —*, strzedz się, mieć się na ostrożności.

HEEDFUL, hēēd'-fûl, *adj.* baczny, dbały, uważny; ostrożny. —LY, *adv.* bacznie; ostrożnie. —NESS, *s.* baczność, dbałość, uważność; ostrożność.

HEEDILY, hēēd'-ē-lē, *adv.* bacznie; ostrożnie.

HEEDINESS, hēēd'-ē-nĕs, *s.* baczność, czujność; ostrożność.

HEEDLESS, hēēd'-lĕs, *adj.* niebaczny, niedbały, nieuważny; nieostrożny; o nic się nie troszczący. —LY, *adv.* niebacznie, o nic nie dbając. —NESS, *s.* niebaczność, niedbałość, nieuważność; nieostrożność.

HEEL, hēēl, *s.* pięta; obcas (u bóta lub trzewika); zapiętek (u pończoch). *To kick up one's heels*, wierzgać (o koniu); *vulg.* zadrzeć nogi, umrzeć. *To trip up one's heels*, podbić komu nogę. *To be at the heels*, iść za kim w tropy. *To betake one's self to one's heels*, (*to show* or *set up a pair of heels*), uderzyć w nogi, drapnąć, zemknąć. *To be out at —*, świecić piętami. *To grow out at heels* (*Shaksp.*), zużyć się, zostać wyszarzanym. — *piece*, zapiętek. *To — piece*, dać zapiętki.

TO HEEL, *v. n.* przechylić się na bok (o okręcie); 2) (*Shaksp.*), tańcować.

HEFT, hĕft, *s.* trzon, trzonek, rączka; 2) waga, ciężar; 3) (*Shaks. W. T.*), natężenie się, nagięcie, silenie się (żeby co złamać). *Hefted*, (*Shaksp. K. L.* zamiast HEAVED).

HEDGIRA, hē-dží'-rā, *s.* hedżyra (era mahometanów, od ucieczki Mahometa z Mekki do Medyny 16 Lipca, 622 r.).

HEIFER, hĕf'-fûr, *s.* cielica, jałowica, krówka.

HEIGH! hī, hā, *interj.* héj, hola ho! — *ho!* ach! niestety!

HEIGHT, hīt, *s.* wysokość, wyniosłość; *fig.* wysoki stopień, szczyt.

TO HEIGHTEN, hī'-tn, *v. a.* podwyższyć, wywyższyć, powiększyć, podnieść do wysokiego stopnia, rozweselić, wbić w dumę.

HEINOUS, hā'-nûs, *adj.* niegodziwy, szkaradny, okropny (o zbrodni). —LY, *adv.* niegodziwie, szkaradnie. —NESS, *s.* niegodziwość, szkarada.

HEIR, ār, *s.* dziedzic. — *apparent*, dziedzic mający niezaprzeczone prawo do następstwa. — *presumptive*, domniemany, najbliższy dziedzic. — *loom*, ruchomości spadające na dziedzica wraz z dobrami nieruchomemi.

HEIRLESS, ār'-lĕs, *adj.* niezostawiający po sobie dziedzica.

HEIRSHIP, ār'-szīp, *s.* dziedzictwo, prawo dziedziczenia.

HELD, hĕld, *pret.* i *part.* (*zob.* TO HOLD).

HELENA, hĕl'-ē-nā, *or* HELEN, hĕl'-lĕn, *s.* Helena.

HELIACAL, hē-lī'-ā-kăl, *adj.* (*ast.*) wschodzący i zachodzący ze słońcem; wypływający z promieni słońca lub w nich niknący.

HELICAL, hĕl-ē-kăl, *adj.* szrubowaty, spiralny, w ślimak.

HELICON, hĕl'-lē-kŏn, *s.* Helikon, mieszkanie Muz.

HELIOCENTRIC, hē-lē-ō-sĕn'-trĭk, *adj.* (*ast.*) mający słońce za punkt środkowy. — *place of a planet*, położenie planety gdyby był uważany ze słońca.

HELIOSCOPE, hē'-lē-ō-skōp, *s.* helioskop, teleskop słoneczny.

HELIOTROPE, hē'-lē-ō-trōp, *s.* (kwiat) słonecznik.

HELIX, hē'-lĭks, *s.* linia spiralna.

HE'LL hē'l (*skróc.* z HE WILL),

HELL, hĕl, *s.* piekło; 2) zakomurek w którym krawcy skradzione obrzynki sukna chowają; 3) *hells*, *pl.* domy szulerskie w Londynie.

HELLEBORE, hĕl'-lē-bōr, *s.* ciemierzyca.

HELLENISM, hĕl'-lē-nĭzm, *s.* hellenizm, wyrażenie właściwe językowi greckiemu.

HELLENIST, hĕl'-lē-nĭst, *s.* biegły w języku greckim; żyd piszący po grecku.

HELLESPONT, hĕl'-lē-spŏnt, *s.* Hellespont.

HELLISH, hĕl'-lĭsz, *adj.* piekielny; —LY, *adv.* piekielnie; —NESS, *s.* piekielność, niegodziwość.

HELM, hĕlm, *s.* hełm, przyłbica, szyszak; 2) hełm (górna część herbu); 3) czapka alembikowa, kaptur; 4) ster, rudel; (*Shaksp.*), sternik.

TO HELM, *v. a.* sterować, kierować.

HELMED, hĕlmd, *or* HELMETED, hĕl'-mĭt-ĕd, *adj.* z hełmem na głowie.

HELMET, hĕl'-mĭt, *s.* hełm, przyłbica, szyszak.

HELOT, hē'-lŏt, *s.* helot, niewolnik (u Spartan).

TO HELP, hĕlp, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* pomagać, dopomagać, pomódz, dopomódz, ratować; zapobiedz, poradzić. — *yourself* (przy stole), służ sobie, bierz sam i jedz. *I can't — it*, nie mogę temu zapobiedz (poradzić). *He could not— laughing*, nie mógł się wstrzymać od śmiechu. *I cannot—remarking*, nie mogę nie zrobić uwagi (muszę ją uczynić). *To — one at a dead lift*, wyrwać kogo z ostatniéj toni, postawić go na nogi, usłużyć mu w przygodzie. *So — me God!* tak mi Panie Boże dopomóż! *To — forward*, przyłożyć się do posunięcia naprzód, do ułatwienia, przyspieszenia. *To — in*, dopomódz do wejścia. *To — a lady into a coach*, wsadzić damę do pojazdu. *To — out*, dopomódz do wydostania się zkąd. *To — to*, nastręczyć, narzić, dopomódz do wynalezienia, wygodzić czém; (przy stole) podać, przysunąć, ukroić, nalać. *To — up*, wydźwignąć, podźwignąć, podać rękę.

HELP, *s.* pomoc, dopomożenie, ratunek; środek zaradczy. *By the — of*, za pomocą, pośrednictwem. *There is no — for it*, nie masz na to ratunku, środka; nie można temu zapobiedz. — *mate*, pomocnik, pomocniczka (żona). *To call for —* wołać na ratunek. *Help! help!* ratujcie! ratujcie!

HELPER, hĕl'-pûr, *s.* pomocnik; 2) sługa luźny, nadpotrzebny.

HELPFUL, hĕlp'-fûl, *adj.* pomocny, pomocniczy; skuteczny, zbawienny.

HELPESS, hĕlp'-lĕs, *adj.* niemający zniskąd pomocy, od wszystkich opuszczony, biedny, nędzny, nieszczęśliwy; —LY, *adv.* bez pomocy; —NESS, *s.* bieda, nędza.

HELTER-SKELTER, hĕl'-tûr-skĕl'-tûr, *adv.* łap cap, na łeb na szyję, co żywo.

HELVE, hĕlw, *s.* rękojeść (u siekiery), toporzysko. *To throw the — after the hatchet*, *prov.* cisnąć wszystko, opuścić ręce, zdesperować.

HELVETIA, hĕl-wē'-szē-ā, *s.* Helwecya.

HELVETIC, hĕl-wĕt'-ĭk, *adj.* helwecki.

HEM, hĕm, *s.* krząkanie, odkrząknienie; 2) obrąbek.

TO HEM, *v*, 1) *n.* krząkać, odkrząknąć; 2) *a.* obrąbić. *To — in*, okrążyć, opasać, osaczyć.

HEMIPLEDGY, hĕm'-ē-plĕd-żē, *s.* sparaliżowanie połowy ciała.

HEMISPHERE, hĕm'-ē-sfēr, *s.* hemisfera, półkula.

HEMISPHERIC (—AL), hĕm-ē-sfĕr'-ĭk, *adj.* półkulisty.

HEMISTIC, hĕm'-ē-stĭk, *s.* pół wiersza.

HEMLOCK, hĕm'-lŏk, *s.* cykuta, świnia wesz.

HEMOPTOSIS, hē-mŏp-tō'-sĭs, *or* HEMOPTYSIS, hē-mŏp'-tē-sĭs, *s.* (*med.*) plucie krwią.

HEMORRHAGE, hĕm'-ō-rădż, *or* HEMORRHAGY, hĕm'-ō-rā-dżē, *s.* (*med.*) krwotok.

HEMORRHOIDAL, hĕm-ōr-rŏĭd'-ăl, *adj.* hemoroidalny.

HEMORRHOIDS, hĕm'-ōr-rŏĭdz, *s. pl.* kiszka, krwawnica, hemoroidy.

HEMP, hĕmp, *s.* konopie. — *agrimony*, konopnica, sadziec, upatrek. — *close* (— *plot*, — *yard*), konopisko. — *seed*, siemie konopne. — *sheaves*, paździerze konopne. — *stalk*, łodyga konopna. —

tow, kłaki, pakuły, zgrzebie konopne.

HEMPEN, hĕm'-pn, *adj.* konopny. — *rogue*, wisielec, szubienicznik. — *widow*, wdowa po powieszonym na szubienicy.

HEN, hĕn, *s.* kura, kokosz; 2) (używa się do oznaczenia samicy niektórych ptaków) — *pigeon*, gołębica. — *sparrow*, wróblica. *Turkey* —, indyczka. — *bane*, lulek, blekot, bielun. — *coop*, kojec na kury. — *hearted*, lękliwy, tchórzliwy. — *house*, kurnik. *To* — *peck*, *v. a.* (o złych żonach) przewodzić nad mężem, wodzić za nos męża. — *pecked*, wodzony za nos przez żonę. — *roost*, grządka w kurniku, na której kury nocują.

HENCE, hĕns, 1) *adv.* stąd, z tego miejsca; odtąd, od tego czasu; stąd, z téj przyczyny, z tego źródła. *A year* —, za rok. *Not many days* —, za kilka dni. — *may be deduced*, stąd można wnieść. — *it is*, stądto pochodzi; 2) *interj.* precz! fora!

HENCEFORTH, hĕns'-fôrth, *or* HENCEFORWARD, hĕns-fôr'-uârd, *adv.* odtąd na przyszłość, nadal.

HENCHMAN, hĕnsz'-mân, *s.* giermek, pachołek.

HENDECAGON, hĕn-dĕk'-â-gôn, *s.* jedenastokąt.

HENRY, hĕn'-rè, *s.* Henryk.

TO HENT, hĕnt, *v. a.* (*Shaksp. Ham.*), schwycić, uchwycić, ująć, porwać.

HEPATIC (—AL), hè-pât'-ĭk, *adj.* wątrobiany.

HEPTAGON, hĕp'-tâ-gôn, *s.* siedmiokąt.

HEPTAGONAL, hĕp-tâg'-ô-nâl, *adj.* siedmiokątny.

HEPTARCHY, hĕp'-târ-kè, *s.* heptarchia, rząd z siedmiu, (podział dawnéj Anglii na siedm małych królestw).

HER, hûr, *pron.* 1) przypadek 3ci i 4ty (podmiotowy), zaimka osobistego rodzaju żeńskiego, *she*: jéj, ją, nią. *I told* —, powiedziałem jéj. *I love* —, kocham ją. *With* —, z nią; 2) zaimek dzierżawczy rodzaju żeńskiego: jéj, swój, swoja, swoje. *She loves* — *child*, kocha swoje dziecko. — *mother*, jéj matka (używa się przed wyrazami oznaczającemi części ciała). — *head akes*, głowa ją boli. *She has lost* — *wits*, straciła rozum, zwaryowała.

HERALD, hĕr'-âld, *s.* herold.

TO HERALD, *v. a.* uroczyście wprowadzić.

HERALDIC, hĕr-âl'-dĭk, *adj.* heraldyczny, herbowy.

HERALDRY, hĕr'-âl-drè, *s.* heraldyka, znajomość herbów.

HERB, ĕrb, *s.* ziele.

HERBACEOUS, hĕr-bâ'-szûs, *adj.* zielny, podobny do ziela.

HERBAGE, ĕr'-bĭdż, *s.* zioła; trawa, pasza; prawo wypasu; spaśne.

HERBAL, hĕr'-bâl, 1) *s.* zielnik, książka o ziołach; 2) *adj.* zielny.

HERBALIST (—RIST), hĕr'-bâlĭst, *s.* znający się na ziołach.

HERBELET, hĕr'-bè-lĕt, *s.* ziołko.

HERBESCENT, hĕr-bĕs-sĕnt, *adj.* rosnący nakształt ziela.

HERBID, hĕr'-bĭd, *or* HERBOUS, hĕr'-bûs, *adj.* obfitujący w zioła, trawisty.

HERBY, ĕr'-bè, *adj.* zielisty.

HERCULEAN, hĕr-kû'-lè-ân, *adj.* herkulesowy.

HERCULES, hĕr'-kû-lĕs, s. Herkules.

HERD, hĕrd, *s.* trzoda, stado (wyjąwszy owiec); *fig.* zgraja ludzi. — *man* (—'*s man*), pastuch, bydlarz.

TO HERD, *v. n.* zbierać się, gromadzić się w trzody.

HERE, hĕr, *adv.* tu, tutaj. — *and there*, tu i tam. *Neither* — *nor there*, ani tu ani tam. — *he comes*, oto i on nadchodzi. *Here's to you*, *fam.* (pijąc czyje zdrowie). — *about*, (— *abouts*), gdzieś tu blisko. — *after*, w przyszłém życiu. — *by*, przez to. — *in*, w tym. — *of*, stąd. — *on* (— *upon*), po czém, za czém. — *out*, stąd. — *to* (— *unto*), dotąd, do tego, na to. — *fore*, dawniéj, przedtém. — *with*, z tym zatym.

HEREDITABLE, hè-rĕd'-ĕ-tâ-bl, *adj.* dziedziczny.

HEREDITAMENT, hĕr-ĕ-dĭt'-â-mĕnt, *s.* w. p. dziedzictwo, majątek dziedziczny.

HEREDITARILY, hè-rĕd'-ĕ-târ-lè, *adv.* dziedzicznie, prawém dziedzicznem.

HEREDITARY, hè-rĕd'-ĕ-tâ-rè, *adj.* dziedziczny.

HEREMITE, hĕr'-ĕ-mĭt, *s.* pustelnik.

HEREMITICAL, hĕr-ĕ-mĭt'-ĕ-kâl, *adj.* pustelniczy.

HERESIARCH, hè-rè'-zè-ârk, *s.* kacerz, głowa sekty kacerskiéj.

HERESY, hĕr'-ĕ-sè, *s.* herezya, kacerstwo.

HERETIC, hĕr'-ĕ-tĭk, 1) *s.* heretyk, kacerz; 2) *adj.* heretycki, kacerski.

HERETICAL, hè-rĕt'-ĕ-kâl, *adj.* heretycki, kacerski. —LY, *adv.* po heretycku, po kacersku.

HERIOT, hĕr'-ĕ-ôt, w. p. najlepsza cząstka spuścizny wasala, którą po jego śmierci pan lenny mógł dla siebie zabrać.

HERITABLE, hĕr'-ĕ-tâ-bl, *adj.* mający być odziedziczonym.

HERITAGE, hĕr'-ĕ-tâdż, *s.* dziedzictwo, spadek.

HERMAPHRODITE, hĕr-mâf'-frò-dĭt, *s.* hermafrodyt, mający dwie płci.

HERMAPHRODITICAL, hĕr-mâf'-frò-dĭt'-ĕ-kâl, *adj.* dwupłciowy.

HERMETIC (—AL), hĕr-mĕt'-ĭk, *adj.* hermetyczny, chemiczny; szczelnie zamknięty. —ALLY, *adv.* hermetycznie, szczelnie.

HERMIT, hĕr'-mĭt, *s.* pustelnik; 2) (*Shaksp.*), obowiązany odmawiać pacierze za innych.

HERMITAGE, hĕr'-mĭt-âdż, *s.* mieszkanie pustelnika.

HERMITESS, hĕr'-mĭt-ĕs, *s.* pustelniczka.

HERMITICAL, hĕr-mĭt'-ĕ-kâl, *adj.* pustelniczy.

HERNIA, hĕr'-nè-â, *s.* kila, ruptura.

HERO, hè'-rò, *s.* bohatyr.

HEROIC, hè-rò'-ĭk, 1) *s.* bohatyrski wiersz, epopea; *adj.* bohatyrski.

HEROICAL, hè-rò'-ĕ-kâl, *adj.* bohatyrski, mężny, dzielny, waleczny. —LY, *adv.* po bohatersku, mężnie, walecznie.

HEROINE, hĕr'-ò-ĭn, *s.* bohatyrka.

HEROISM, hĕr'-ò-ĭzm, *s.* bohatyrstwo, dzielność, męstwo, waleczność.

HERON, hĕr'-ûn, *s.* czapla. — *shaw*, gniazdo czaple.

HERONRY, hĕr'-ûn-rè, *s.* miejsce gdzie się czaple wywodzą, lub gdzie uczęszczają.

HERPES, hĕr'-pĭz, *s.* (*chir.*), zapalenie skóry.

HERRING, hĕr'-rĭng, *s.* śledź.

HERS, hûrz, *pron.* (zaimek dzierżawczy rodzaju żeńskiego używany bez rzeczownika); jéj. *This book is* —, to jéj książka. *This is a beau of* —, to jeden z jéj wielbicieli. *I must punish this treachery of* —, muszę ukarać tę jéj zdradę.

HERSELF, hûr-sĕlf', *pron.* (zaimek osobisty rodzaju żeńskiego): ona sama, jéj (niéj) saméj, sobie saméj, ją (nią) samę; (używany także ze słowami zaimkowemi): się. *'tis she* —, to ona sama. *She is by* —, ona jest sama jedna. *She killed* —, zabiła się.

HESITANCY, hĕz'-ĕ-tân-sè, *s.* wahanie się, niepewność.

TO HESITATE, hĕz'-ĕ-tât, *v. a.* wahać się, zostawać w niepewności.

HESITATION, hĕz-ĕ-tâ'-szûn, *s.* wahanie się, niepewność.

HEST, hĕst, *s.* (*Shaksp.*), rozkaz.

HETEROCLITE, hĕt'-ĕr-ò-klĭt, *s.* (*gram.*), wyraz nieforemny, odstępujący od prawidła.

HETEROCLITICAL, hĕt-ĕr-ò-klĭt'-ĕ-kâl, *adj.* (*gram.*), nieforemny, nieregularny.

HETERODOX, hĕt'-ĕr-ò-dŏks, *adj.* różnowierny, odstępujący od przyjętéj formy, wiary.

HETERODOXY, hĕt'-ĕr-ò-dŏk-sè, *s.* różnowierstwo.

HETEROGENEAL, hĕt-ĕr-ò-dżè'-nè-âl, *or* HETEROGENEOUS, hĕt-ĕr-ò-dżè'-nè-ûs, *adj.* różnorodny.

HETEROGENEITY, hĕt-ĕr-ò-dżè-nè'-tè, *s.* różnorodność.

TO HEW, hû, *v. r.* i *ir. a.* ciąć, rąbać; ciesać, ociesywać. *To* — *down*, ściąć, zrąbać. *To* — *off*, odciąć, odrąbać. *To* — *out*, wyciąć, wyrąbać; wyciesać. *To* — *to pieces*, porąbać, rozsiekać. *To rough* —, okrzesać, ociesać (z grubych części).

HEWER, hû'-ûr, *s.* rąbacz. — *of stones*, kamieniarz.

HEWN, *part.* (*zob.* TO HEW).

HEXAEDRON, hĕk-sâ'-ê-drŏn, *s.* sześciogran, sześcian.

HEXAGON, hĕks'-à-gŏn, *or* HEXAGONY, hĕgz-âg'-gô-nè, *s.* sześciokąt.

HEXAGONAL, hĕgz-âg'-ô-nâl, *adj.* sześciokątny, sześcioboczny.

HEXAMETER, hĕgz-âm'-ê-tûr, *s.* hekzametr (wiersz sześciomiarowy).

HEXANGULAR, hĕgz-ân'-gû-lâr, *adj.* sześciokątny.

HEY, hâ, *interj.* (wykrzyknienie oznaczające radość, zadziwienie); héj! héjże! — *day*, 1) *interj.* patrzcie go! czy to być może! 2) *s.* wesołość, uciecha; pustota, swawola.

HIATUS, hî-à'-tûs, *s.* otwór, luka; 2) (*gram.*), zbieg dwóch samogłosek.

HIBERNAL, hî-bĕr'-nâl, *adj.* zimowy.

HIBERNIA, hê-bĕr'-nê-à, *s.* (w poezyi), Irlandya.

HIBERNIAN, 1) *adj.* Irlandzki; 2) *s.* Irlandczyk.

HICCOUGH, hîk'-kŭp, (czasem hîk'-kŏf), czkawka.

TO HICCOUGH, *v. n.* mieć czkawkę.

HID, hîd, *pret.* i *part. or* HIDDEN, hîd'-dn, *part.* (*zob.* TO HIDE).

TO HIDE, hîd, *v. ir. a.* i *n.* kryć, skryć, ukryć, schować; kryć się, ukryć się, skryć się, schować się. *Hide and seek*, chowanka (gra dziecinna).

HIDE, *s.* skóra (skóra niewyprawna), skóra zwierząt; (z pogardą) skóra człowieka; 2) wiółka ziemi. *I shall warm your — for you*, (or *give your — a warming*), *vulg.* wygarbuję ja ci skórę. — *bound*, ze skórą przyrosłą do kości, z korą przyrosłą do drzewa (o bydle, koniach i drzewach); *fig.* skąpy, skneroway; sztywny, nieużyty.

HIDEOUS, hîd'-ê-ûs, *or* hîd'-żê-ûs, *adj.* bezecny, szkaradny, okropny. —LY, *adv.* szkaradnie, okropnie. —NESS, *s.* szkaradność, okropność.

HIDER, hî'-dûr, *s.* kryjący, przechowywacz.

HIDING, hî'-dîng, *s.* krycie, ukrywanie, przechowywanie. — *place*, kryjowka. *To give one a good* —, (*vulg.*), tęgo komu wylatać skórę, (bykowcem).

TO HIE, hî, *v. n.* pospieszać.

HIERARCH, hî'-ê-rârk, *s.* głowa hierarchii kościelnéj.

HIERARCHAL, hî-ê-râr'-kâl, *or* HIERARCHICAL, hî-ê-râr'-kê-kâl, *adj.* hierarchiczny, pod rządem duchowieństwa.

HIERARCHY, hî'-ê-râr-kê, *s.* hierarchia kościelna, rządy duchowne; zastępy aniołów.

HIEROGLYPH, hî-ê-rô-glîf', *s.* hieroglif, znak pismienny dawnych Egipcyan, wyrażający pewne wyobrażenie.

HIEROGLYPHIC (—ICS, *pl.*), hî-ê-rô-glîf'-îk, 1) *s.* hieroglif, pismo postaciowe dawnych Egipcyan; 2) *adj.* hieroglificzny.

HIEROGLYPHICAL, hî-ê-rô-glîf'-ê-kâl, *adj.* hieroglificzny. — LY, *ad.* hieroglificznie.

HIEROPHANT, hî-ĕr'-ô-fânt, *s.* hierofant, kapłan (u Greków).

TO HIGGLE, hîg'-gl, *v. n.* dużo się targować; 2) przedawać drobne rzeczy po domach, przekupować.

HIGGLEDY-PIGGLEDY, hîg'-gl-dê-pîg'-gl-dê, *adv. vulg.* wszystko razem, groch z kapustą.

HIGGLER, hîg'-gl-ûr, *s* przekupnik, przekupka.

HIGH, hî, *adj.* i *adv.* wysoki (właściwie i przenośnie); wzniosły, dumny; napuszony, nadęty; mocny; drogi (wysokiéj ceny); wysoko. *On* —, na górze, w górę, do góry. *The most* —, najwyższy (Bóg). *The wind blows very* —, wiatr mocno dmie. *The pulse beats* —, puls mocno bije. *To play* —, grać wysoko. *To feed* —, żyć dobrze, lubić zjeść dobrze. *To spend* —, szafować pieniędzmi. *To drink* —, tęgo pić. *In a — strain*, wysokim tonem; nadętym stylem. *'tis — time*, czas i bardzo czas. — *altar*, wielki ołtarz. — *blest*, wysoce szczęśliwy. — *blood*, szlachetna krew. — *blown*, nadęty, napuszony. — *born*, wysoce urodzony. — *church*, kościół anglikański. — *colour*, żywy, jasny kolor. — *coloured*, jasnego koloru. — *designing*, mający wysokie zamiary. — *flier*, zagorzalec. — *flown*, nadęty, napuszony, pyszny. — *flymg*, wysoko latający; zagorzały. — *hand*, ciężka ręka (uciążliwa, uciskająca władza). — *heaped*, ułożony, usypany w wysoki stos. — *hearted*, wspaniałomyślny. — *life*, wielki świat, życie na wielkim świecie, — *mass*, msza śpiewana, summa. — *mettled*, ognisty, żywy. — *minded*, górnomyślny, pyszny, dumny (na złą i dobrą stronę). — *most*, najwyższy. — *reared*, wysoki (o budowach). — *red*, jasnoczerwony. — *road*, *zob.* — *way*. — *sea*, wzburzone morze. — *seasoned*, mocno zaprawiony korzeniami. — *souled thoughts* (w. s.), wzniosłe myśli. — *spirited*, szlachetnie dumny; mężny, odważny. — *stomached*, uparty; pyszny. — *swelling*, wzdęty (o bałwanach morskich). — *swoln*, nadęty, napuszysty. — *taper* (roślina), dziewanna. — *tasted*, szczypiący w język (o potrawach). — *tide*, przylew morza. — *treason*, zbrodnia obrażonego majestatu; zdrada kraju. — *viced*, mający wielkie wady. — *water*, największe wezbranie morza. — *way*, trakt, gościniec. — *wayman*, rozbójnik po drogach. — *way robbery*, rozbój po drogach. — *wind*, silny wiatr.

HIGHLAND, hî'-lând, *s.* kraj górzysty; północna część Szkocyi.

HIGHLANDER, hî'-lând-ûr, *s.* mieszkaniec gór, góral.

HIGHLY, hî'-lê, *adv.* wysoko, wysoce; pysznie, dumnie; z szacunkiem, z uwielbieniem, z pochwałą; arcy.

HIGHNESS, hî'-nĕs, *s.* wysokość, wzniesienie; wzniosłość, wysoki stopień; (dawniéj tytuł królów) *his royal* —, jego królewska mość.

HIGHT, hît, *adj.* (*Shaksp.*) nazwany, nazywający się.

HILARITY, hîl-lâr'-ê-tê, *s.* wesołość, rozweselenie.

HILDING, hîl'-dîng, *s.* podły człowiek, podła kobieta.

HILL, hîl, *s.* pagórek, wzgórek. *Up* —, pod górę. *Down* —, zgóry.

HILLOCK, hîl'-lŏk, s. pagóreczek, wzgóreczek.

HILLY, hîl'-lê, *adj.* pagórzysty, wzgórkowaty.

HILT, hîlt, rękojeść (w szczególności) gifes, rękojeść u szpady.

HIM, hîm, *pron.* (przypadek podmiotowy zaimku osobistego *he*) jemu, jego, go; nim. *Give it* —, daj to mu. *I saw* —, widziałem go. *I walked before*, szedłem przed nim.

HIMSELF, hîm-sĕlf', *prov.* (Dla dobitności używa się po zaimku osobistym *he*). *He* —, on sam. *God* —, sam Bóg. *By* —, sam jeden. (W trzeciéj osobie liczby pojedynczéj słów zaimkowych) się. *He killed* —, zabił się. (Czasem się tłomaczy na polskie przez) siebie, sobie. *He read out to* —, przeczytał głośno dla siebie. *He did it of* —, on to sam uczynił (z własnego popędu, namysłu). *He makes much of* —, on siebie wielce ceni. *He is beside* —, odszedł od zmysłów, stracił przytomność.

HIND, hînd, *adj.* tylny, zadni. — *claw*, tylny pazur. — *legs*, tylne nogi. — *most*, będący na samym ostatku, najdaléj w tyle. — *wheel*, tylne koło.

HIND, *s.* chłop, wieśniak; 2) łania (wtrzecim roku).

HINDER, hîn'-dûr, *adj. zob.* HIND.

TO HINDER, hîn'-dûr, *v. a.* przeszkadzać, przeszkodzić, zawadzać.

HINDERANCE, hîn'-dûr-âns, *s.* przeszkoda, zawada.

HINDERER, hîn'-dûr-ûr, *s.* przeszkadzający.

HINDERLING, hîn'-dûr-lîng, *s.* chmyza; ladaco, hultaj.

HINDOO, hîn'-dôô, *s.* Hindus, mieszkaniec Indyi wschodnich.

HINDOSTAN, hîn'-dûs-tân, *s.* Hindostan.

HINGE, hîndż, *s.* biegun, zawiasy (u drzwi). *To be off the hinges*, być w kwaśnym humorze.

TO HINGE, *a.* 1) *a.* zawiesić na biegunach; 2) *n. To — upon*, *fig.* obracać się jak na biegunach, zawisnąć od czego.

TO HINT, hînt, *v. a.* (*at*) napomknąć, namienić, dotknąć z lekka jakiego przedmiotu, dać do zrozumienia.

HINT, *s.* napomknienie, nadmie-

nienie, wzmianka. *To give a* —, napomknąć, dać do zrozumienia. *To take the* —, korzystać z napomnienia.

HIP, hĭp, *s.* choroba śledzionowa; 2) *hips, s. pl.* lędźwie, biodra, kulsze; jagody głogowe. *Hip-gout*, łamanie w kulszach. *Hip-shot*, spleczony, wypleczony (o koniach, i t. d.). *To have one on the hip, vulg.* mieć nad kim stanowczą przewyżkę. *Hip and thigh* (w Piśmie Ś.), pobicie na głowę wojska nieprzyjacielskiego.

TO HIP, *v.* 1) *a.* wywichnąć kulsze, przelamać biodro; 2) *n. To* — or *to* — *hop*, skakać, wyskakiwać. — *hop*, *adj.* skaczący, wyskakujący.

HIPPISH, hĭp'-pĭsz, *adj.* hypochondryczny, tetryczny.

HIPPOCENTAUR, hĭp-pō-sĕn'-tâur, *s.* Hipocentaur, utwor mytologiczny (pół konia pół człowieka).

HIPPOGRIFF, hĭp'-pō-grĭf, *s.* Hipogryf, koń skrzydlaty.

HIPPOPOTAMUS, hĭp-pō-pŏt'-âmŭs, *s.* Hipopotam, zwierzę żyjące w Nilu.

TO HIRE, hîr, *v. a.* nająć (dom, służącego, i t. d.); przekupić. *To* — *out*, wynająć. *To* — *out one's self*, nająć się.

HIRE, *s.* najem, opłata za najęcie, kwaterne.

HIRELING, hîr'-lĭng, 1) *s.* najemnik; jurgieltnik; 2) *adj.* najemniczy.

HIRER, hîr'-ûr, *s.* najmujący.

HIRSUTE, hĕr-sût', *adj.* najeżony, kosmaty, kudlaty.

HIS, hĭz, *pron.* (zaimek dzierżawczy rodzaju męzkiego) jego; swój, swoja, swoje. — *friend*, jego przyjaciel. *A friend of* —, jeden z jego przyjaciół. *This child is* —, to jego dziecko. *He came with* — *wife*, przyszedł ze swoją żoną; (używa się przed wyrazami znaczącemi części ciała): *He has broken* — *leg*, złamał sobie nogę. — *head akes*, głowa go boli.

TO HISS, hĭs, *v. a* i *n.* syczeć; gwizdać, świstać. *To* — *off the stage*, wygwizdać aktora.

HISS, *or* HISSING, *s*, syczenie, gwizdanie, wygwizdanie; syk, pisk.

HIST, hĭst, *interj.* cyt!

HISTORIAN, hĭs-tō'-rē-ân, *s.* historyk, dziejopis.

HISTORIC (—AL), hĭs-tŏr'-ĭk, *adj.* historyczny; —ALLY, *adv.* historycznie.

TO HISTORIFY, hĭs-tŏr'-ē-fĭ, *v. a.* opisać historycznie.

HISTORIOGRAPHER, hĭs-tō-rē-ŏg-râ-fûr, *s.* historiograf.

HISTORY, hĭs'-tûr-ē, *s.* historya, dzieje. —*piece*, obraz historyczny.

HISTRION, hĭs'-trē-ŏn, *s.* aktor.

HISTRIONIC (—AL), hĭs-trē-ŏn'-ĭk, *adj.* aktorski, teatralny.

TO HIT, hĭt, *v. ir. a.* i *n.* trafić, ugodzić; trafić, nie chybić; trafić, zgadnąć; udać się, poszczęścić się. *To* — *the mark*, trafić do celu. *To* — *one a box on the ear*, zamalować kogo w pysk. *To* — *in the teeth, vulg.* wymiatać co komu na oczy, wykalać oczy. *You* — *it right*, trafiłeś, zgadłeś. *I cannot* — *upon his name*, nie mogę trafić na jego nazwisko. *To* — *one home, fig.* trafić kogo w najczulsze miejsce, przyciąć komu, ugryść go, dotknąć do żywego. — *or miss*, chybił trafił. *To* — *against*, uderzyć o co. *To* — *off.* odkryć, rozgłosić. *To* — *on* (*upon*), trafić na co. *To* — *together*, natrafić jeden na drugiego, zejść się.

HIT, 1) *pret* i *part.* (*zob.* TO HIT); 2. *s.* cios, raz, pchnięcie, uderzenie; traf, przypadek, wydarzenie. *A lucky* —, szczęśliwy traf.

TO HITCH, hĭcz, *v. n.* i *a.* wić się, kręcić się; 2) ścigać się (o koniu); utykać na nogę, kuleć.

HITHE, hĭTH, *s.* przystań dla małych statków.

HITHER, hĭTH'-ûr, 1) *adv.* tu, do tego miejsca; 2) *adj.* bliżéj położony, z téj strony. *On the* — *side*, na téj tu stronie. — *most*, najbliższy. — *to*, *adv.* dotąd, do tego czasu. — *ward* (— *wards*), ku téj tu stronie.

HIVE, hĭw, *s.* ul.

TO HIVE, *v.* 1) *a.* osadzić pszczoły w ulu; 2) *n.* zbierać się, gromadzić się.

HIVER, hĭw'-ûr, *s.* pszczelnik.

HO! hō, *interj.* ho! stój!

HOAR, hōr, 1) *s.* biały mróz, szron; 1) *adj.* biały od mrozu, okryty szronem; *fig.* siwy, osiwiały. — *frost*, biały mróz, szron.

HOARD, hōrd, *s.* zbiory, zapasy, skarby.

TO HOARD, *v.n.* i *a.* (*up*) zbierać, zgromadzać skarby.

HOARDER, hōrd'-ûr, *s.* zbierający skarby.

HOARINESS, hō'-rē-nĕs, *s.* siwizna, osiwiałość, sędziwość.

HOARSE, hōrs, *adj.* ochrypły, chrypliwy; —LY, *adv.* chrypliwie; —NESS, *s.* chrypliwość.

HOARY, hō'-rē, *adj.* okryty szronem, biały od szronu; *fig.* siwy, osiwiały, sędziwy.

TO HOAX, hōks, *v. a.* zakpić z kogo, zwieść, oszukać, wyprowadzić w pole.

HOAX, *s.* zakpienie, zwiedzenie, oszukanie.

TO HOBBLE, hŏb'-bl, *v.n.* chramać, kulać.

HOBBLE, *s.* chramanie, kulanie, utykanie na jedną nogę. *He has a* — *in his gait*, utyka trochę na nogę.

HOBBLINGLY, hŏb'-blĭng-lē, *adv.* chromo, kulejąc.

HOBBY, hŏb'-bē, *s.* gatunek jastrzębia; 2) konik; konik drewniany (na którym dzieci jeżdżą). — *horse*, konik drewniany; ulubione zatrudnienie.

HOBGOBLIN, hŏb-gŏb'-lĭn, *s.* zły duch, diabełek.

HOBNAIL, hŏb'-nāl, *s.* hufnal, ćwiek. *Hobnailed*, podkuty ćwiekami.

HOCK, hŏk, *s.* podkolanek (u konia); wino reńskie (Hochheimer). *A* — *of bacon*, mała szynka. — *herb*, ślaz.

TO HOCK *or* TO HOCKLE, *v. a.* poderznąć ścięgna pod kolanem, okulawić.

HOCUS-POCUS, hō'-kŭs-pō'-kŭs, *s.* kuglarstwo, matactwo; kuglarz, matacz.

HOD, hŏd, *s.* kopań, niecka (na wapno rozrobione z piaskiem).

HODGE-PODGE, hŏdż'-pŏdż, *s*, mieszanina, bigos hultajski.

HODIERNAL, hō-dē-ĕr'-nāl, *adj.* dzisiejszy.

HOE, hō, *s.* graca, motyka. *To*—, *v. a.* gracować, kopać motyką.

HOG, hŏg, *s.* wieprz. *A*—*in harst* (*W. S. Wav.*), pieczone prosię z pietruszką w pysku. *To drive one's hogs, vulg.* sapać, chrapać. *I brought my hogs to a fine market, vulg.* (ironicznie), pięknie się spisał, tęgo mi się udało.—*'s beans*, lubin. —*'s bread*, wieprzowy chleb, gdula.— *cot*, (—*sty*), świniniec. —*'s fennel*, gorysz, wieprzeniec.—*'s flesh*, wieprzowina. —*'s grease*, smalec wieprzowy. —*herd*, pastuch świń, świniarz. —*wash*, pomyje.

HOGGEREL, hŏg'-grĭl, *s.* dwuletnia owca.

HOGGISH, hŏg'-gĭsz, *adj.* świński, plugawy. —LY, *adv.* po świńsku. —NESS, *s.* świństwo.

HOGSHEAD, hŏgz'-hĕd, *s.* oxeft (beczka wina zawierająca 63 gallonów).

HOIDEN, hŏĕ'-dn, *s.* dziewczysko, klępa.

TO HOISE, hŏĕs, *or* HOIST, hŏĭst, *v. a.* (*up*) (*marit.*) ciągnąć w górę, windować, wywindować. *To*—*the anchors*, podnieść kotwicę.

HOITY-TOITY, hŏĭ'-tē-tŏĭ-tē, *adj.* i *adv.* (*vulg.*) pusty, swawolny, płochy, szaleput, szaławiła.

TO HOLD, hōld, *v. ir. a.* i *n.* trzymać, ująć ręką, dzierżeć; zamykać w sobie, zawierać, powstrzymać, zatrzymać; obstawać przy czém; mniemać, sądzić, utrzymywać; obchodzić (święto, uroczystość); zależeć od kogo; trzymać się kupy, zostawać w związku; trwać; mieć wagę, być ważnym, (mocnym, niezbitym); sprawdzać się, potwierdzać się. *To*—*one's breath*, zatrzymać duch. *To* — *a council*, złożyć radę, radzić, naradzać się. *To*—*one's laughing*, powstrzymać się od śmiechu. *To*—*one's tongue*, trzymać język za zębami, milczeć. *To*—*one's peace*, zachować się spokojnie. *To*—*one's opinion*, obstawać przy swojém zdaniu. *To*—*one in hand*, bawić kogo płonnemi obietnicami. *To*—*one a fool*, mieć kogo za głupca. *To*—*a place*, sprawować (piastować) urząd, zajmować miejsce. *To* —*a discourse*, mieć mowę. *To*—*a wager*, założyć się. *To*—*at nought*, mieć za nic, lekceważyć. *To*—*the course towards...*, sterować, płynąć. zmierzać ku... *To*—*good*, mieć swoją wagę, znaczenie, być mocnym,

niezbitym; sprawdzać się, potwierdzać się. *It holds good through life*, to się potwierdza w całém życiu. *To—back*, powstrzymać, zatrzymać, zatamować. *To—forth*, okazać, przedstawić; przemawiać z ambony, mieć kazanie. *To—in*, trzymać krótko, w karbach, w ryzie. *To—in bondage*, trzymać w niewoli. *To—in suspense*, utrzymywać w zawieszeniu. *To—of one*, zależeć od kogo (jak wasal od pana lennego). *To—on*, daléj co czynić, trwać w swym zamiarze. *To—out*, wystawiać, przedstawiać, okazywać; wytrzymać, wytrwać do końca; wystarczać. *To—out a long siege*, wytrzymać długie oblężenie. *That place cannot—out*, ta twierdza nie jest w stanie wytrzymać oblężenia. *To make the war—out*, przedłużać wojnę. *To—together*, trzymać się kupy. *To—up*, podnieść w górę; wystawić; wspierać, wspomagać, dopomagać; bawić, zabawiać (płonnemi nadziejami); trzymać krok, zdążyć. *To—up to contempt*, wystawić na wzgardę. *To—with one*, trzymać z kim, być jednego z nim zdania. *Hold! hold!* stój! zatrzymaj się! daj pokój! dosyć!

HOLD, *s.* ujęcie (miejsce za które się co trzyma); schwycenie, uchwycenie; dosiąg, dosiągnienie; dzierżenie, posiadanie; więzienie; twierdza; dno okrętu. *To lay (to catch, get, seize, take)—of*, ująć ręką, chwycić, pochwycić, uchwycić, schwycić; korzystać. *He thinks no law can lay—of him*, sądzi że go żadne prawo nie dosięgnie. *To lay—of a favourable opportunity*, korzystać z pomyślnéj zręczności. *To have—upon*, mieć władzę, módz, przemagać. *To miss one's—*, popsnąć się (chcąc się za co uchwycić). *To let go* (or *quit*) *one's—*, puścić co. *—fast*, żelazna klamra, krępulec; *fig.* sknera, kutwa. *Strong-hold*, twierdza, forteca.

HOLDER, hôld'-dûr, *s.* trzymający, dzierżący; dzierżawca, possessor, arędarz. *A—of stock*, akcyonaryusz, kapitalista. *—forth*, mówca, kaznodzieja.

HOLDING, hôld'-ing, *s.* trzymanie, dzierżenie; dzierżawa, possessya, aręda; (*zob.* TO HOLD).

HOLE, hôl, *s.* dziura. *To pick a—in one's coat*, przypiąć komu łatkę, na śmiech go wystawić. *To have a—to creep out at*, mieć zawsze jakiś wybieg na pogotowiu.

HOLIDAM, hôl'-ê-dâm, *s.* Najświętsza Panna.

HOLILY, hô'-lê-lê, *adv.* święcie, świętobliwie.

HOLINESS, hô'-lê-nês, *s.* świętość, świętobliwość. *His—*, jego świętobliwość (tytuł papieża).

HOLLA! HOLLO! hôl-lô', *interj.* hola!

HOLLAND, hôl'-lând, *s.* Holandya; 2) płótno holenderskie.

HOLLOW, hôl'-lô, 1) *adj.* zapadły; próżny we środku; *fig.* głuchy (o głosie); nieszczery, obłudny. —*root*, piżmowe ziele; 2) kokornak. —*square*, karabatalion; 2) *s.* dół, jama, rozdół.

TO HOLLOW, *v. a.* wydrążyć, wydłubać.

HOLLOWLY, hôl'-lô-lê, *adv.* wklęsle, zapadle; *fig.* nieszczerze, obłudnie.

HOLLOWNESS, hôl'-lô-nês, *s.* wydrążenie, dołkowatość, wklęsłość, zapadłość; *fig.* nieszczerość, obłuda.

HOLLY (HOLLY-TREE), hôl'-lê, *s.* ostrokrzew.

HOLM, hôlm, *s.* ostrów, kępa; 2) — (— *oak*), więzożołd, korodąb (*Bot.*).

HOLOCAUST, hôl'-lô-kâust, *s.* całopalenie.

HOLP, hôlp, *pret.* i *part.* †; *or* HOLPEN, hôl'-pn, *part.* † słowa TO HELP.

HOLSTER, hôl'-stûr, *s.* olstro.

HOLY, hô'-lê, *adj.* święty. —*day*, (hôl'-lê-dâ), święto; rekracya (dla uczniów. — *days*, *pl.* ferie, wakacye. *Set — days*, święta nieruchome. — *day-clothes*, suknie świąteczne. — *rood-day*, podwyższenie Krzyża Świętego. — *rood-house*, mieszkanie dawnych królów szkockich w Edynburgu. — *thursday*, Wniebowstąpienie Pańskie. — *water*, święcona woda. *To love one as the devil likes — water*, *prov.* kochać kogo jak diabeł święconą wodę. —*water-pot* (—*water-stock*), kropielnica. — *water sprinkle* (— *water-stick*), kropidło. — *week*, wielki tydzień. — *writ*, Pismo Święte.

HOMAGE, hôm'-âdż, *s.* hołd jaki oddawali wasale panom lennym; hołd, uszanowanie. *To do* — złożyć hołd.

HOME, hôm, 1) *s.* dom, mieszkanie; kraj, ojczyzna; 2) *adj.* i *adv.* domowy; w domu, do domu; *fig.* silnie, dobitnie dosadnie, dotkliwie. *At —*, w domu. *From —*, nie w domu, nie masz w domu. *To drive a business —*, żwawo się krzątać koło czego. *That comes' — to you*, to się ciebie tyczy. *It will come — to him*, to na niego spadnie, on za to odpowie. *To hanker after —*, tęsknić do domu (do ojczyzny). *I wish you — safe*, życzę abyś szczęśliwie do domu (do kraju) powrócił. *To hit* (*strike one*) —, przyciąć komu. *— is —*, *let it be never so homely*, *prov.* wszędzie dobrze a w domu najlepiéj. *— born*, urodzony w kraju, krajowy. *— bound*, w drodze na powrót do domu (do kraju). *— bred*, w domu wychowany, domatorski, parafiański. *— brewed*, warzony w domu (w kraju). *— commodities*, towary krajowe. *— departement*, ministeryum spraw wewnętrznych. *— expression*, dobitne wyrażenie. *— jest*, żart uszczypliwy, przytyk. *— made*, domowéj roboty, krajowy. *— news*, wiadomości krajowe. *— proof*, silny dowód. *— spun*, uprzędzony w domu; *fig.* prosty, ordynaryjny, pospolity. *— stall* (— *stead*), miejsce na którém dom stoi. *— thrust*, cios bolesny, dotkliwy. *— ward* (— *wards*), ku domowi. *— ward bound*, wracający do kraju (o okrętach).

HOMELILY, hôm'-lê-lê, *adv.* po prostu, bez okrzesania.

HOMELINESS, hôm'-lê-nês, *s.* prostactwo, nieokrzesanie, parafiaństwo; brzydkość, szpetność.

HOMELY, hôm'-lê, *adj.* domatorski, prostacki, parafiański; brzydki, szpetny.

HOMICIDAL, hôm-ê-sî'-dâl, *adj.* zabójczy, morderczy.

HOMICIDE, hôm'-ê-sîd, *s.* zabójstwo, morderstwo.

HOMILY, hôm'-ê-lê, *s.* homilia, kazanie.

HOMOGENEAL, hô-mô-dżê'-nê-âl, *or* HOMOGENEOUS, hô-mô-dże'-nê-ûs, *adj.* jednorodny.

HOMOGENEALNESS, *or* HOMOGENEITY, *or* HOMOGENEOUSNESS, *s.* jednorodność.

HOMONYMOUS, hô-môn'-ê-mûs, *adj.* jednego nazwiska, dwuznaczny.

HONE, hôn, *s.* osła, osełka, marmurek do wecowania.

HONEST, ôn'-nêst, *adj.* zacny, uczciwy, rzetelny; poczciwy, cnotliwy, czysty, niepokalany; —LY, *adv.* zacnie, uczciwie, i t. d.

HONESTY, ôn'-nês-tê, *s.* zacność, uczciwość, rzetelność; cnota, czystość; poczciwość.

HONEY, hûn'-nê, *s.* miód; słodycz, przyjemność. *My —*, moja rybko, moja duszko. *— bag*, torebka w któréj pszczoły miód do ula przynoszą. *— comb*, plaster miodu. *— flower*, miodosok. *— moon*, pierwszy miesiąc po ślubie. *— sucker*, miodojad (rodzaj kolibru), *— suckle*, wiciokrzew, powój wonny.

HONIED, hûn'-êêd, *adj.* miodowy, słodki.

HONORARY, ôn'-nûr-â-rê, *adj.* honorowy. *— member*, członek honorowy. *— title*, tytuł honorowy.

HONOUR, ôn'-nûr, *s.* honor, cześć, zaszczyt; sława, dobre imię; reputacya cnotliwéj kobiéty; honorata; figura w kartach. *Honours*, *pl.* godności, dostojeństwa; oddanie czci, uczczenie. *Your honour* (tytuł dawany osobom wyższego stanu). (*May it*) *please your —*, *zob. pod* PLEASE. *A man of —*, człowiek honorowy. *Affair of —*, sprawa honorowa. *Point of —*, punkt honoru. *Upon my —*, na honor, daję słowo honoru. *In —*, na cześć, ku czci. *To do —*, uczynić zaszczyt. *To do* (*to pay*) *— to a draft* (or *bill of exchange*), przyjąć wexel i zapłacić. *Four by honours*, cztery honory (w kartach).

TO HONOUR, *v. a.* czcić, uczcić, wyrządzić cześć, szanować, uszanować, zaszczycić.

HONOURABLE, ôn'-nûr-â-bl, *adj.* zacny, cny, czcigodny, szanowny, zaszczytny; prawy, uczciwy

(tytuł baronów i knights, tak jak right honourable lordów).

HONOURABLNESS, ôn'-nûr-â-bl-nês, *s.* zacność, czcigodność, szanowność.

HONOURABLY, ôn'-nûr-â-blè, *adv.* zacnie, zaszczytnie, chlubnie.

HOOD, hûd, *s.* 1) końcowa zgłoska rzeczowników wyrażająca własność, stan osoby lub rzeczy, jak: child*hood*, knight*hood*, priest*hood*; przy innych zbiorowość, jak: brother*hood*, sister*hood*, etc.; 2) kornet: kaptur; kaptur albo czapka rzemienna na głowę ptaka drapieżnego używanego do łowów. *A monk's* —, kaptur mnichowski. — *man's blind*, ciuciubabka, *zob.* BLIND-MAN'S BUFF. *All hoods make not monks*, (*Shaksp, K.H.VIII*), kaptur nie stanowi mnicha.

TO HOOD, *v.a.* okapturzyć, zakapturzyć.

TO HOODWINK, hûd'-uînk, *v. a.* zawiązać oczy; omamić, otumanić.

HOOF, hôôf, *s.* kopyto, racica.

HOOK, hôôk, *s.* hak, kruk, haczek u wędki; sierp, zagięta siekiera (do obcinania gałęzi). *By — or by crook*, tym lub innym sposobem, koniecznie. *To fish with a golden —, prov.* czynić wiele nakładów, a mało mieć korzyści.

TO HOOK, *v. a.* zahaczyć, zaczepić, przyciągnąć hakiem. *To — out*, wymacać, wybadać.

HOOKED, hôôk'-êd, *adj.* haczykowaty, zagięty, zakrzywiony. — *nose*, nos orli; —NESS, *s.* zagięcie, zakrzywienie.

HOOP, hôôp, *s.* obręcz. — *or — petticoat*, rogówka.

TO HOOP, *u.* 1) *a.* ścisnąć obręczami, nabić obręcze; 2) *n.* krzyczeć, hukać, wołać.

HOOPER, hôôp'-pûr, *s.* bednarz.

HOOPING-COUGH, hôô'-plng-kôf, *s.* koklusz.

HOOPOO, hôô'-pôô, *s.* (ptak) dudek.

TO HOOT, hôôt, *v.* 1) *n.* huczeć, hukać (jak puszczyk); krzyczeć, hałasować. *To — at* (*after*), pędzić za kim z krzykiem, gwizdać na kogo 2) *To — out. v. a.* wykrzyczeć skąd, wypędzić hucząc, gwizdając.

HOOT, HOOTING, *s.* huk, huczenie, krzyk, hałasowanie.

TO HOP, hôp, *v.* 1) *n.* skakać, podskakiwać, wyskakiwać; chramać, utykać na nogę; 2) *a.* chmielić, zaprawić chmielem.

HOP, *s.* skok, wyskok; miejsce po wsiach na tańce. — *o'-my thumb*, wiercipięta. 2) — *or hops*, *pl.* chmiel. — *bind* (— *stalk*), chmielina, chmielinka. — *garden* (— *ground*, — *yard*), chmielnik, chmielisko, ogród chmielowy. — *pole*, tyczka chmielowa.

HOPE, hôp, *s.* nadzieja (najczęściéj w liczbie mnogiéj). *To be out of* —, nie mieć żadnéj nadziei. *'tis past* (*there is no*) —, nie masz już żadnéj nadziei. *To have good* (*to be in great*) *hopes*, mieć dobrą nadzieję. *Forlorn hope*, placówka postawiona na zgubne imię.

TO HOPE, *v. a.* i *n.* mieć nadzieję, spodziewać się, wyglądać, oczekiwać. *To — in God*, mieć nadzieję w Bogu. *To — for*, spodziewać się; oczekiwać czego. *Hoped-for*, spodziewany.

HOPEFUL, hôp'-fûl, *adj.* pełen nadziei, wzbudzający nadzieję, wiele obiecujący; —LY, *adv.* z wielką nadzieją; —NESS, *s.* wielkie nadzieje.

HOPELESS, hôp'-lês, *adj.* bez nadziei.

HOPINGLY, hô'-plng-lè, *adv.* z nadzieją.

HOPPER, hôp'-pûr, *s.* skoczek; 2) kosz młyński; 3) siewnia czyli kobiałka siewacza.

HORAL, hô'-râl, *or* HORARY, hô'-râ-rè, *adj.* godzinowy, godzinny.

HORD, hôrd, *s.* horda.

HORIZON, hô-rî'-zôn, *s.* horyzont, poziom.

HORIZONTAL, hôr-è-zôn'-tâl, *adj.* horyzontalny, poziomy; —LY, *adv.* horyzontalnie poziomo.

HORN, hôrn, *s.* róg; *horns*, *pl.* rogi; macki (owadów); *fig.* rogi księżyca; rogi przyprawione mężowi. *Post-boy's horn*, trąbka pocztarska. *Huntsman's* —, trąbka myśliwska. — *of plenty*, róg obfitości. *To wind* (or *blow*) *the* —, trąbić. *To draw* (*pull*) *in one's horns*, schować rogi, upokorzyć się. — *beak* (— *back*, — *fish*), cierniorog (ryba). — *beam*, grab, grabina. — *beetle*, jelonek, (owad). — *book*, elementarz. — *foot*, rogonogi. — *pipe*, kobza; rodzaj tańca chłopskiego. — *stone*, rogowiec (kamień). — *work* (*fort.*), rogal. — *wort*, rogatek (roślina).

HORNED, hôr'nêd, *adj.* rogaty. — *cattle*, bydło rogate. — *snake*, wąż rogaty, wąż królik.

HORNER, hôr'-nûr, *s.* rogownik, tokarz rogowy.

HORNET, hôr'-nêt, *s.* sierszeń.

HORNY, hôr'-nè, *adj.* rogowy, z rogu; rogowaty; nakształt rogu. — *coat*, tkanka rogowa (w oku).

HORLOGE, hôr'-ô-lôdż, *s.* zegar.

HOROSCOPE, hôr'-rô-skôp, *s.* horoskop jaki składali astrologowie wróżąc o losach nowo narodzonego dziecięcia z położenia planet w czasie jego urodzenia.

HORRIBLE, hôr'-rè-bl, *adj.* straszny, okropny, bezecny, szkaradny; —NESS, *s.* straszność, okropność, szkaradzieństwo; —LY, *adv.* strasznie, okropnie, bezecnie, szkaradnie.

HORRID, hôr'-rîd, *adj.* —NESS, *s. zob.* HORRIBLE, —NESS.

HORRIFIC, hôr-rîf'-flk, *adj.* przerażający.

HORROUR, hôr'-rûr, *s.* strach, zgroza, okropność; wstręt, dreszcz.

HORSE, hôrs, *s.* koń; (*collect.*) jazda, kawalerya; legary, kętnary (w piwnicy). *Gentleman* (*master*) *of the* —, mastalerz, koniuszy. *To take* —, wsiąść na konia. *To* —! na koń! *To sound to* —, trąbić na koń. *'tis a good — that never stumbles. prov.* koń ma cztery nogi a czasem się potknie. *On — back*, wierzchem, konno. *To get up on — back*, wsiąść na konia. *To ride on — back*, jechać konno. — *boy*, chłopiec stajenny. — *breaker*, brejter, ujeżdżacz koni. — *chesnut*, kasztan dziki. — *cloth*, derha, dera. — *collar*, chomąt. — *comb*, zgrzeblo. — *dealer*, handlujący końmi. — *doctor*, konował. — *dung*, gnój koński. — *emmet*, mrówka końska. — *face*, duża twarz. — *flesh*, konina. — *fly*, bąk. — *foot*, kaczyniec, podbiał. — *guards*, gwardya konna. — *hair*, włosień, szerść końska. — *laugh*, śmiech na całe gardło. — *leech*, pijawka końska; 2 konował. — *litter*, posłanie pod konia. — *manship*, sztuka jeżdżenia na koniu. — *meat*, obrok, siano. — *physic*, lekarstwo dla koni. — *race*, gonitwy konne, wyścigi konne. — *radish*, chrzan. — *shoe*, podkowa końska. — *tail*, koński ogon, chwoszczanka, skrzyp. — *trappings*, rząd koński. — *twitchers*, dudki na konia. — *whip*, batog. *To — whip*, wybatożyć.

TO HORSE, *v. a.* i *n.* odstanowić klacz (o ogierze); wsiąść na konia; wziąść kogo na barana. *Well horsed*, na dobrym koniu.

HORTATION, hôr-tâ'-szûn, *or* HORTATIVE, hôr'-tâ-tîw, *s.* napomnienie, upomnienie; 2) HORTATIVE, *adj.* napominający.

HORTATORY, hôr'-tâ-tûr-è, *adj.* napominający, upominający.

HORTICULTURE, hôr'-tè-kûl-czûr, *s. s.* ogrodnictwo.

HORTULAN, hôr'-czû-lân, *adj.* ogrodniczy.

HOSANNA, hô-zân'-nâ, *s.* (u żydów zgreczałych, zasyłając modły do BOGA: cześć i uwielbienie), hozanna.

HOSE, hôz, *s.* pludry, portki; pończochy.

HOSIER, hô'-żûr, *s.* pończosznik (przedający pończochy).

HOSPITABLE, hôs'-pè-tâ-bl, *adj.* gościnny. —LY, *adv.* gościnnie.

HOSPITAL, ôs'-pè-tâl, *s.* szpital.

HOSPITALITY, hôs-pè-tâl'-è-tè, *s.* gościnność.

HOST, hôst, *s.* Hostya (u katolików); 2) gospodarz (karczmy, hotelu); 3) wojsko, zastępy; zgraja, gromada. *The lord of hosts*, Pan Zastępów. *A — of flies, gnats*, zgraja much, roje komarów.

HOSTAGE, hôs'-tâdż, *s.* zakładnik.

HOSTELRY, hô'-têl-rè, *s.* austerya, gospoda.

HOSTESS, hôst'-ês, *s.* gospodyni, karczmarka, *The fairer the* —, *the fouler the reckoning*, (*prov.*), im piękniejsza gospodyni, tym cię lepiéj zedrze.

HOSTILE, hôs'-tîl, *adj.* nieprzyjacielski, nieprzyjazny.

HOSTILITY, hòs-tîl'-è-tê, *s.* kroki nieprzyjacielskie, wojna (zazwyczaj w liczbie mnogiéj).

HOSTLER, òs'-lûr, *s.* pachołek stajenny (po domach zajezdnych).

HOT, *adj.* gorący; ognisty, gorący, zapalony; zagrzany (o sianie, zbożu); grzejący się, ciekający się, biegający się (o różnych zwierzętach). — *bed*, inspekt. — *brained*, (— *headed*), zapalony, zagorzały. — *house*, łaźnia; 2) inspekt; 3) dom kurewski. — *mouthed*, zacięty, uparty. *A* — *place*, drogie miejsce (gdzie wielka drożyzna). — *service*, niebezpieczna służba. — *spur*, zagorzalec. — *spurred*, zagorzały, zapalony, gwałtowny, popędliwy.

HOTCH-POTCH, *zob.* HODGE-PODGE.

HOTLY, hòt'-lê, *adv.* gorąco; z zapałem; jurnie, lubieżnie.

HOTNESS, hòt'-nês, *s.* gorąco ść, zapał, ognistość; popędliwość.

HOUGH, hòk, *s.* podkolanek; 2) graca, motyka, *zob.* HOE.

TO HOUGH, *v. a.* podciąć ścięgna pod kolanem; 2) gracować, kopać motyką.

HOUND, hòůnd, *s.* pies gończy, ogar. — *'s tongue*, języki psie, ostrzeń.

TO HOUND, *v. a.* puścić psy (za jeleniem), szczuć psami.

HOUR, ôůr, *s.* godzina. *To keep good* (*regular*, *early*) *hours*, zawczasu do domu przychodzić. *To keep bad* (*late*) *hours*, późno do domu przychodzić. — *glass*, klapsydra. — *hand*, index, skazówka. — *plate*, cyferblat.

HOURI, hôô'-rê, *s.* hury (wiecznie młoda towarzyszka w raju Mahometa).

HOURLY, ôůr'-lê, *adj.* i *adv.* godzinny, cogodzina, cogodzinnie.

HOUSE, hòůs, s. dom, pomieszkanie; *fig.* ród, familia, dom; gospodarstwo; (*astr.*) położenie planety. *The* — *of Austria*, dom austryacki. — *of parliament*, parlament. — *of lords*, izba lordów. — *of commons* (*the lower*—), izba niższa. *The lord's* —, dom modlitwy, kościoł. — *of office* (*convenient* —), prewet. *To keep* —, gospodarować, mieć swój dom, *To keep the* —, siedzieć w domu. — *breaker*, złodziéj który się dostał do domu przez wyłom. — *breaking*, kradzież z wyłomem. — *dog*, pies domowy. — *keeper*, pospodarz, gospodyni, — *keeping*, gospodarstwo. — *leek* (roślina), skoczek, rojnik. — *less*, bez domu. — *maid*, służąca. — *rent*, najem domu, komorne. — *warming*, uczta wyprawiona po przeniesieniu się do nowego domu, przenosiny, inkrótowiny.

TO HOUSE, hòůz, *v. a.* i *n.* przyjąć do domu, pomieścić w domu; sprzątnąć do stodoły; zaprowadzić do stajni, do obory; mieszkać; zajmować astrologiczne stanowisko na niebie (o planetach).

HOUSEHOLD, hòůs'-hòld, *s.* gospodarstwo domowe; dom, familia; słudzy, dwór. *The king's* —, dwór królewski. — *affairs* (— *avocations*), interesa domowe. — *bread*, chléb czeladny. — *coat*, herb familijny. — *gods*, bogi domowe. — *stuff*, sprzęty domowe.

HOUSEHOLDER, hòůs'-hòl-dûr, *s.* gospodarz.

HOUSEL, hòů'-zêl, † wieczerza Pańska, Kommunia.

HOUSEWIFE, hůz'-zîf, *s.* gospodyni, gosposia. —LY, *adj.* skrzętna, dobra do gospodarstwa; 2) *adv.* jak przystoi na dobrą gospodynię. —RY, *s.* gospodarstwo domowe, oszczędność.

HOUSING, hòů'-zîng, *s.* czaprak.

HOVE, hòw, *pret.* i *part.* HOVEN, hò'-wn, *part.* † *zob.* TO HEAVE.

HOVEL, hòw'-îl, *s.* chata, lepianka.

TO HOVER, hůw'-ûr, *v. n.* krążyć po powietrzu, unosić się, lawirować; zbliżać się, skradać się, dybać około jakiego miejsca; nachylić się.

HOW, hòů, *adv.* jak, dla czego; jakim sposobem. — *is it that...?* jak się to dzieje że..? — *many?* ilu? ile? — *many soever*, jakkolwiek wielu, wiele. — *often soever*, jakkolwiek często. — *now?* cóż tam? co tam słychać? co to ma znaczyć? dla czego to? — *often?* jak często? — *soon?* jak rychło? *By—much...*, *the more...*, im więcéj..., tém więcéj.... — *lovely she was!* jak ona była miła, kochaną? *She knew not — much I loved her*, niewiedziała ile ją kochałem. *He knows — to read*, on umie czytać.

HOWBEIT, hòů-bê'-ît, *adv.* jakkolwiek bądź, mimo to jednak.

HOWEVER, hòů-êw'-wûr, *adv.* i *conj.* jakkolwiek, jednak, atoli; jakimkolwiek sposobem. — *it be*, jakkolwiek bądź. — *desirous I am*, jakkolwiek mocno pragnę.

HOWITZER, hòů'-ît-zûr, *s.* granatnik.

TO HOWL, hòůl, *v. n.* wyć.

HOWL, *s.* wycie.

HOWSOEVER, hòů-sò-êw'-wûr, *adv.* i *conj. zob.* HOWEVER.

TO HOX, hòks, *v.* (*Shaksp.*), *zob.* TO HOUGH.

HOY, hôê, *s.* gatunek płytkiego statku.

HUBBUB, hůb'-bůb, *s.* zgiełk, hałas, rozruch, wrzawa.

HUCKABACK, hůk'-kâ-bâk, *s* obrusy, serwety w desenie.

HUCKLE, hůk'-kl, *s.* biodro, kulsze. — *backed*, garbaty. — *bone*, kość kulszowa.

HUCKSTER, hůks'-tûr, *or* HUCKSTERER, hůks'-tûr-ûr, *s.* przekupnik, przekupień; szachraj.

HUDDLE, hůd'-dl, *s.* nieład, nieporządek, zamieszanie.

TO HUDDLE, *v. a.* zwalić lub zbić na kupę; pogmatwać, zagmatwać; *To — up*, prędko się z czém uwinąć, sklecić, zrobić po partacku. *To — on*, prędko na siebie narzucić (suknie). *To speak in a huddling manner*, prędko bełkotać.

HUE, hů, *s.* barwa, farba, kolor; 2) — *and cry*, w. p. pogoń za złoczyńcą. *To make* (*raise* or *send*) — *and cry after one*, wysłać pogoń za kim, żeby go pojmać; *fig.* krzyczeć na kogo jak na raroga.

HUFF, hůf, *s.* raptowne uniesienie gniewu; chełpliwość, samochwalstwo, fanfaronada, junakierya; chełpliwiec, samochwał. *Captain* —, junak. *To be in a* —, gniewać się, rzucać się ze złości. *To be upon the — about a thing*, chełpić się z czego.

TO HUFF, *v. a.* i *n.* dmuchać, chuchać, dąć, sapać; nadąć się, napuszyć się; przechwalać się, odgrażać się, junaczyć; burczeć, fukać. *To — and puff*, zasapać się. *To — a man at draughts*, chuchnąć warcaba.

HUFFISH, hůf'-fîsz, *adj.* nadęty; junacki; fukliwy, zuchwały. — NESS, *s.* nadętość; junakierya, fukliwość, zuchwałość.

HUG, hůg, *s.* uściśnienie, przytulenie do łona.

TO HUG, *v. a.* obejmować, ściskać, tulić do łona, uczepić się za szyję; pieścić, karesować. *To — one's self*, pieścić się, kochać się w sobie. *To — brown bess*, (*vulg*), służyć jak prosty żołnierz.

HUGE, hůdż, *adj.* wielki, ogromny. —LY, *adv.* ogromnie, niezmiernie. —NESS, *s.* ogrom.

HUGGER-MUGGER, hůg'-gûr-můg'-gûr, *s* zakąt, kryjówka, ukrycie; 2) *adj.* i *adv.* pokątny, skryty; pokątnie, w ukryciu.

HUGH, hů, *s.* Hugon.

HUGUENOT, hů'-gê-nòt, *s.* hugenot, francuzki protestant.

HULK, hůlk, *s.* zrąb okrętowy (okręt bez masztów, żaglów i t. d.).

TO HULK, *v. a.* patroszyć (zająca).

HULL, hůll, *s.* łuska, łupina; 2) zrąb okrętowy (*zob.* HULK).

TO HULL, *v.* 1) *a.* łuskać, obierać z łupiny; 2) *n.* płynąć bez żaglów i rudla. *To — a ship*, strzelać nie do masztów lecz w sam okręt.

HULLY, hůl'-lê, *adj.* łupiniasty.

TO HUM, hům, *v. n.* i *a.* bęczeć, brzęczeć, bzikać (jak pszczoła); gwarzyć; nucić pod nosem. *To — and haw*, krząkać, odkrząkiwać, zacinać się w mowie.

HUM, 1) *s.* bęk, brzęk, bzik (oszczół); gwar, szmer; krząkanie, zacinanie się; 2) *interj. hem!* — *bug*, blichtry, majaki, farbowane lisy, otumanienie, oszukaństwo. *To — bug*, puścić blichtry, omajaczyć, otumanić, oszukać. — *drum*, ospały, ślamazarny, rozlazły. *A — drum fellow*, ospalec, mazgal.

HUMAN, hů'-mân, *adj.* człowieczy. *The — face divine*, obraz i podobieństwo boskie.

HUMANE, hů-mân', *adj.* ludzki, człowiekolubny, dobrotliwy, uczynny. —LY, *adv.* ludzko.

HUMANIST, hû'-mâ-nîst, *s.* biegły w języku greckim i łacińskim filolog.

HUMANITY, hû-mân'-ê-tê, *s.* człowieczeństwo, rodzaj ludzki; ludzkość, człowiekolubność, dobrotliwość, uczynność; filologia, język (grecki i łaciński).

TO HUMANIZE, hû'-mân-lz, *v. a.* wyprowadzić ze stanu dzikości i barbarzyństwa, złagodzić obyczaje, wlać ducha ludzkości.

HUMANKIND, hû-mân-kînd', *s.* człowieczeństwo, rodzaj ludzki, ludzkość.

HUMANLY, hûm'-mân-lê, *adv.* po ludzku, w sposób właściwy człowiekowi, według ludzkich wyobrażeń.

HUMBLE, ûm'-bl, *adj.* pokorny, uniżony. —*bee*, truteń, trzmiel.—*plant*, czułek, żywopłon, żywozioł.

TO HUMBLE, *v. a.* upokorzyć. *To—one's self*, upokorzyć się.

HUMBLENESS, ûm'-bl-nês, *s.* pokora.

HUMBLES, ûm'-blz, *s. pl.* (*myśl.*) wnętrzności jelenia; *zob.* UMBLES.

HUMBLY, ûm'-blê, *adv.* pokornie, uniżenie.

HUMBUG, HUMDRUM, *zob.* HUM.

TO HUMECT, hû-mêkt', *v. a.* odwilżyć, zwilżyć.

HUMECTATION, hû-mêk-tâ'-szûn, *s.* odwilżenie, zwilżenie.

HUMERAL, hû'-mê-râl, *adj.* barkowy.

HUMID, hû'-mîd, *adj.* wilgotny, mokry.

HUMIDITY, hû-mîd'-ê-tê, *s.* wilgoć.

HUMILIATION, hû-mîl-ê-â'-szûn, *s.* upokorzenie.

HUMILITY, hû-mîl'-ê-tê', *s.* pokora, uniżoność.

HUMMING, hûm'-mîng, *s.* brzęczenie (pszczół); gwarzenie.—*bird*, kolibr.

HUMORAL, yû'-mô-rûl, *adj.* (*med.*) pochodzący z humorów ciała.

HUMORIST, yû'-mûr-îst, *s.* dziwak, cudak.

HUMOROUS, yû'-mûr-ûs, *adj.* dziwaczny, cudacki, cudaczny; żartobliwy, satyryczno-dowcipny; (*Shaksp.*) wilgotny.—LY, *adv.* dziwacznie; żartobliwie. —NESS, *s.* dziwaczność, cudactwo; żartobliwy humor.

HUMOURSOME, yû'-mûr-sûm, *adj.*—LY, *adv. zob.* HUMOROUS.

HUMOUR, yû'-mûr, *s.* wilgoć, ciecz. HUMOURS, *pl.* humory w ciele; temperament, usposobienie umysłu, humor (dobry lub zły, wesoły lub smutny); skłonność, ochota; wesołość, żartobliwość; dowcip. *To be in a drinking*—, mieć ochotę podpić sobie. *To be out of*—, być w złym humorze. *To please one's own*—, dogadzać swemu humorowi. *What is the—of this?* co to ma znaczyć? *The—of lying* (*Shaksp*), nałóg kłamstwa.

TO HUMOUR, *v. a.* trafiać komu w humor, śpiewać czyją piosnkę, dogadzać, potakiwa ćbasować; przejąć się swoją rolą i dobrze ją odegrać (o aktorach).

HUMP, hûmp, *s.* garb. —*back*, garb; garbaty.—*backed*, garbaty.

TO HUNCH, hûnsz, *v. a.* szturchnąć (kułakiem, łokciem); 2) zgarbić.

HUNCH, *s.* szturchaniec, kuks; 2) —*backed*, garbaty.

HUNDRED, hûn-drêd, *adj.* i *s.* sto; setka, setnia. *By hundreds*, stami. —*fold*, stokrotny. —*weight* (skróc. *cwt*) cetnar.

HUNDREDTH, hûn'-drêd*th*, *adj.* setny.

HUNG, hûng, *pret.* i *part. zob.* TO HANG.

HUNGARIAN, hûng-gâ'-rê-ân, 1) *adj.* węgierski; 2) *s.* Węgier.

HUNGARY, hûng'-gâ-rê, *s.* Węgry.

HUNGER, hûng'-gûr, *s.* głód.—*bit* (—*bitten*), zgłodniały. —*starved*, umierający z głodu.

TO HUNGER, *v. n.* cierpieć głód, łaknąć.

HUNGERLY, hûng'-gûr-lê, *adj.* i *adv.* głodny; głodno.

HUNGERED, hûng'-gûrd, *adj.* zgłodniały.

HUNGRILY, hûng'-grê-lê, *adv.* zgłodniale; chciwie.

HUNGRY, hûng'-grê, *adj.* głodny, łaknący; suchy, chudy; jałowy, nieurodzajny. *A—man, an angry man* or *a—belly has no ears*, kto głodny to się gniewa.

HUNKS, hûngks, *s.* (*vulg.*) sknera, kutwa.

TO HUNT, hûnt, *v. a.* i *n.* polować, szczwać; ścigać, gonić; *fig.* (*To—after*), ubiegać się za czém. *To—counter* (o psach), gonić pod trop. *To—out*, wygonić, wytropić. *To—up and down*, szukać wszędzie.

HUNT, *s.* polowanie, szczwanie chartami. —*with toils*, polowanie z sieciami.

HUNTER, hûn'-tûr, *s.* łowca, myśliwiec; koń do polowania.

HUNTING, hûn'-tîng, *s.* polowanie, szczwanie; ściganie, gonienie. —*horn*, trąbka myśliwska.—*horse*, koń od polownia. —*match* (—*party*) polowanie, kompania myśliwych.

HUNTRESS, hûn'-três, *s.* kobieta lubiąca polowanie.

HUNTSMAN, hûnts'-mân, *s.* łowca, myśliwiec; łowczy. —*ship*, myślistwo.

HURDEN, hûr'-dn, *s.* płótno zgrzebne.

HURDLE, hûr'-dl, *s.* lasa, płotek.

HURDS, hûr'-dz, *s. pl.* kłaki, pakuły, zgrzebie.

TO HURL, hûrl, *v. a.* cisnąć, ciskać, miotać. *To—down*, strącić.

HURL, *s.* cisk, miot, 2) zgiełk, tumult.

HURLBAT, hûrl'-bât, *s.* buzdygan, czekan.

HURLY, *or* HURLY-BURLY, hûr'-lê-bûr'-lê, *s.* zgiełk, zbiegowisko ludu; wrzawa, tartas, harmider.

HURRICANE, hûr'-rê-kân, *or* HURRICANO, hûr-rê-kâ'-nô, *s.* burza, nawalność morska, szaruga.

TO HURRY, hûr'-rê, *v.* 1) *a.* napędzać, nalegać, naglić, nastawać, 2) *n.* pędzić, lecieć, spieszyć, pospieszyć. *To—away*, porwać, uprowadzić mocą; odbiedz, odlecieć. *To—on*, napędzić, nalegać, przynaglić.

HURRY, *s.* pospiech, nagłość; 2) ścisk, natłok; rozruch, zgiełk. *In a*—, pospiesznie, nagle. *In the —of business*, w natłoku zatrudnień.—*skurry*, łap cap, na łeb na szyję, co żywo.

TO HURT, hûrt, *v. ir. a.* zranić, skaleczyć; urazić, obrazić; szkodzić, zaszkodzić.

HURT, *s.* rana, skaleczenie, złe; szkoda, zaszkodzenie, uszkodzenie, szwank.

HURTFUL, hûrt'-fûl, *adj.* szkodliwy; —LY, *adv.* szkodliwie; —NESS, *s.* szkodliwość.

TO HURTLE, hûr'-tl, *v. a.* i *n.* uderzyć jedno o drugie, stuknąć; hercować, wyjechać na herce, wpędzić się na co. — *berry*, *zob.* WHORTLEBERRY.

HURTLESS, hûrt'-lês, *adj.* nieszkodliwy; —LY, *adv.* nieszkodliwie; —NESS, *s.* nieszkodliwość.

HUSBAND, hûz'-bûnd, *s.* mąż, małżonek; gospodarz. *Ready (fit) for a* —, na wydaniu (o pannach).

TO HUSBAND, *v. a.* gospodarować, oszczędzać. *To — the time*, oszczędzać czas. *To — a woman's bed* (*Shaksp.*), wyspać się z kobietą jak mąż z żoną.

HUSBANDLESS, hûz'-bûnd-lês, *adj.* niezamężna.

HUSBANDLY, hûz'-bûnd-lê, *adj.* i *adv.* oszczędny; oszczędnie.

HUSBANDMAN, hûz'-bûnd-mân, *s.* rolnik, gospodarz.

HUSBANDRY, hûz'-bûn-drê, *s.* rolnictwo; gospodarność, oszczędność.

HUSH, hûsz, 1) *interj.* cyt! 2) *adj.* cichy, spokojny.

TO HUSH, *v.* 1) *a.* uciszyć, uspokoić. *To — up*, załagodzić, zatrzeć (jaką złą sprawę); 2) *n.* ucichnąć. *Hush-money*, datek, żeby komu gębę zawiązać.

HUSK, hûsk, *s.* łupina, łuska.

TO HUSK, *v. a.* łuskać, obrać z łupiny.

HUSKY, hûs'-kê, *adj.* łupiniasty.

HUSSAR, hûz-zâr', *s.* huzar.

HUSSITES, hûs'-sîts, *s.* hussyci (zwolennicy Jana Hussa, spalonego 1415 r.).

HUSSY, hûz'-zê, *s.* dziewczysko, szkapa, tłuk, szurgot.

HUSTINGS, hûz'-tîngz, *s. pl.* (*court of* —, jeden z sądów miejskich w Londynie; 2) zgromadzenie wyborców dla wybrania deputowanego do parlamentu; rusztowanie z którego mówcy przemawiają do zgromadzonego ludu.

TO HUSTLE, hûs'-sl, *v. a.* i *n.* szturchać, popychać (w tłoku); pomieszać (trzęsąc).

HUSWIFE, hůz'-zĭf, *s.* gospodyni, gosposia.

TO HUSWIFE, *v. n.* gospodarować, prowadzić gospodarstwo domowe; krzątać się.

HUSWIFERY, hůz'-zĭf-rė, *s.* gospodarstwo domowe.

HUT, hůt, *s.* chata, lepianka.

HUTCH, hůcz, *s.* skrzynia na zboże.

TO HUZZ, hůz, *v. a.* szemrać, gwarzyć, szeptać.

HUZZA, hůz-zâ', *interj.* (okrzyk narodowy radości), wiwat! niech żyje!

TO HUZZA, *v. n.* i *a.* wydawać okrzyki: wiwat! niech żyje! przyjmować z okrzykami radości.

HYACINTH, hĭ'-â-sĭn*th*, *s.* hyacynt (kwiat); 2) hyacynt (kamień drogi).

HYACINTHINE, hĭ-â-sĭn'-*thĭn*, *adj.* hyacyntowy.

HYADES, hĭ'-â-dėz, *or* HYADS, hĭ'-âdz, *s.* (*ast.*) (pięć gwiazd na głowie byka tworzące *V*), gwiazdy dżdżyste.

HYALINE, hĭ'-â-lĭn, *adj.* kryształowy, szklisty.

HYBRIDOUS, hĭb'-brė-důs, *adj.* (o zwierzętach i roślinach) mieszany.

HYDATIDES, hĭ-dât'-ė-dėz, *s. pl.* (*med.*) pęcherzyki wodniste na ciele ludzkiém.

HYDRA, hĭ'-drâ, *s.* Hydra (potwór mytologiczny o wielu głowach); wąż wodny (gwiazda południowa).

HYDRAGOGUES, hĭ'-drâ-gôgz, *s. pl.* lekarstwa wyprowadzające z ciała humory.

HYDRAULIC (—AL), hĭ-drâu'-lĭk, 1) *adj.* hidrauliczny; 2) HYDRAULICS, *s. pl.* hidraulika (nauka o sile wody i jéj prowadzeniu rurami).

HYDROCEPHALUS, hĭ-drô-sėf'-fâ-lůs, *s.* puchlina wodna w głowie.

HYDROGEN, hĭ'-drô-dżėn, *s.* (*chem.*) wodoród.

HYDROGRAPHER, hĭ-drôg'-grâ-fůr, *s.* hydrograf, sporządzający karty morskie.

HYDROGRAPHY, hĭ-drôg'-grâ-fė, *s.* hydrografia (opisanie zalanych wodą części kuli ziemskiéj).

HYDROMANCY, hĭ'-drô-mân-sė, *s.* wróżenie z wody.

HYDROMEL, hĭ'-drô-mĕl, *s.* miód (napój).

HYDROMETER, hĭ-drôm'-mė-tůr, *s.* narzędzie do mierzenia wody.

HYDROPHOBIA, hĭ-drô-fô'-bė-â, *s.* wodowstręt, wścieklizna.

HYDROPIC (—AL), hĭ-drôp'-pĭk, *adj.* mający wodną puchlinę.

HYDROSTATICAL, hĭ-drô-stât'-ė-kâl, *adj.* hydrostatyczny;—LY, *adv.* hydrostatycznie.

HYDROSTATICS, hĭ-drô-stât'-ĭks, *s. pl.* hydrostatyka (nauka o równoważeniu wody).

HYEMAL, hĭ-ė'-mâl, *adj.* zimowy. — *solstice*, przesilenie dnia z nocą zimowe.

HYENA, hĭ-ė'-nâ, *s.* hyena.

HYGROMETER, hĭ-grôm'-mė-tůr, *s.* wilgociomierz.

HYM, *s.* (*Shaksp. K. L.*) zamiast LYM, *co zob.*

HYMEN, hĭ'-mėn, *s.* Hymen, bożek małżeństwa; *fig.* małżeństwo, stan małżeński; (*anat.*) plewka panieńska, czyli zamek panieństwa.

HYMENEAL, hĭ-mė-nė'-âl, *or* HYMENEAN, hĭ-mė-nė'-ân, *adj.* weselny, ślubny, małżeński.

HYMN. hĭm, *s.* hymn.

TO HYMN, *v.n.* śpiewać hymny.

HYMNIC, hĭm'-nĭk, *adj.* hymnowy.

HYPERBOLA, hĭ-pėr'-bô-lâ, *s.* (*mat.*) jedno z przecięć ostrokręgowych, linia powstająca z takowego przecięcia.

HYPERBOLE, hĭ-pėr'-bô-lė, *s.* hiperbola (figura retoryczna), przesadzenie, powiększenie.

HYPERBOLIC (—AL), hĭ-pėr-bôl'-ĭk, *adj.* hiperboliczny, przesadzony; 2) należący do linii hyperbolicznéj. — ALLY, *adv.* hyperbolicznie (w jedném i drugiém znaczeniu).

HYPERBOLIFORM, hĭ-pėr.bôl'-lė-fôrm, *adj.* mający kształt hyperboliczny, podobny do hyperboli.

HYPERBOREAN, hĭ-pėr-bô'-rė-ân, *adj.* północny.

HYPHEN, hĭ'-fėn, *s.* (*gram.*), łącznik.

HYPNOTIC, hip-nôt'-ĭk, *s.* (*med.*), wszelkie lekarstwo sprowadzające sen.

HYPOCHONDRES, hĭp-ô-kôn'-důrz, *s. pl.* (*med.*), części brzucha zawierające wątrobę i śledziona.

HYPOCHONDRIA, hĭp-ô-kôn'-drė-â, *s.* hypokondrya.

HYPOCHONDRIAC, hĭp-pô-kôn'-drė-âk, *s.* hypokondryk, tetryk.

HYPOCHONDRIACAL, hĭp-pô-kôn-drĭ'-â-kâl, *adj.* hipokondryczny, tetryczny.

HYPOCRISY, hė-pôk'-krė-sė, *s.* hypokryzya, obłuda.

HYPOCRITE, hĭp'-pô-krĭt, *s.* hypokryt, obłudnik, świętoszek.

HYPOCRITIC (—AL), hĭp-pô-krĭt'-tĭk, *adj.* obłudny, pełen hypokryzyi. —ALLY, *adv.* obłudnie.

HYPOGASTRIC, hĭp-ô-gâs'-trĭk, *adj.* podbrzuszny.

HYPOSTASIS, hĭ-pôs'-tâ-sĭs, *s.* (*teol.*), oddzielna istota.

HYPOSTATICAL, hĭ-pô-stât'-ė-kâl, *adj.* oddzielny, istotny. — *union*, połączenie ludzkiéj i boskiéj natury w Chrystusie.

HYPOTENUSE, hĭ-pôt'-ė-nůz, *s.* (*mat.*), linia przeciwprostokątna.

HYPOTHESIS, hĭp-pô*th*'-ė-sĭs, *or* hĭ-pô*th*'-ė-sĭs, *s.* hypoteza, przypuszczenie, domniemanie.

HYPOTHETIC (—AL), hĭ-pô-*thĕt*'-tĭk, *adj.* hypotetyczny, oparty na przypuszczeniu, domniemany. —ALLY, *adv.* przez przypuszczenie.

HYSOP, hĭz'-zůp, *or* hĭ'-sůp, *s.* hyzop.

HYSTERIC (—AL), hĭs-tĕr'-rĭk, *adj.* (*med.*), pochodzący z kurczu macicy), cierpiąca kurcz macicy, spazmowy.

HYSTERICS, *s. pl.* kurcz macicy; spazmy.

I

I, ì, *pron.* ja, (na polskie rzadko się tłumaczy).

IAMBIC, ì-âm'-bĭk, 1) *adj.* iambowy; 2) *s.* iamb, wiersz iambowy.

IB, ĭb, *s.* (skróc: z ISABEL), Izabelka.

IBERIA, ì-bė'-rė-â, *s.* (w poezyi), Iberya, Hiszpania.

IBIS, ì'-bĭs, *s.* ibis, czapla lub bocian egipski.

ICE, ìs, *s.* lód; lody (cukry). *To break the* —, rąbać lód; *fig.* napocząć interes, spróbować czy się uda. *Loose floating* —, kra. — *house*, lodownia.

TO ICE, *v. a.* pokryć lodem, zamrozić; powlec rozpuszczonym cukrem.

ICELAND, ìs'-lând, *s.* Islandya.

ICHNEUMON, ĭk-nů'-môn, *s.* ichneumon, wydra egipska.

ICHNOGRAPHY, ĭk-nôg'-grâ-fė, *s.* plan budowy, fortecy.

ICHOR, ì'-kůr, *s.* (*med.*), limfa, wodniste płyny w ciele ludzkiém.

ICHOROUS, ì'-kôr-ůs, *adj* limfatyczny, wodnisty, serwatczany.

ICHTHYOLOGY, ĭk-*thĕ*-ôl'-ô-dżė, *s.* nauka o rybach.

ICHTHYOPHAGIST, ĭk-*thĕ*-ôf'-â-dżĭst, *s.* żywiący się rybami.

ICICLE, ì'-sĭk-kl, *s.* sopel lodowy.

ICINESS, ì'-sė-nės, *s.* lodowatość.

ICON, ì'-kôn, *s.* obraz, malowidło.

ICONOCLAST, ì-kôn'-ô-klâst, *s.* obrazoborca.

ICONOLOGY, ì-kô-nôl'-ô-dżė, *s.* nauka o obrazach.

ICTERIC (—AL), ĭk-tĕr'-rĭk, *adj.* chory na żółtaczkę; dobry na żółtaczkę.

ICY, ì'-sė, *adj.* lodowy; *fig.* zimny, nieczuły.

I'D, ìd, (skróc: z I WOULD), chciałbym.

IDEA, ì-dė'-â, *s.* myśl, pomysł, idea, wyobrażenie. *To form an* —, wyobrazić sobie.

IDEAL, ì-dė'-âl, *adj.* Idealny. —LY, *adv.* idealnie.

IDENTIC (—AL), ì-dĕn'-tĭk, *adj.* ten sam, toż samy, jednaki, jednakowy. —ALLY, *adv.* zupełnie tak samo.

TO IDENTIFY, ì-dĕn'-tė-fì, *v.a.* dowieść tożsamości osoby lub rzeczy.

IDENTITY, ì-dĕn'-tė-tė, *s.* tożsamość, jednakość.

IDES, ì'-dėz, *or* ìdz, *s. pl.* idus (w kalendarzu starożytnych Rzymian, 13ty każdego miesiąca, wyjąwszy marzec, maj, lipiec i październik w których przypadał 15go).

IDIOCRACY, ìd-ė-ôk'-krâ-sė, *s.*

własność jakiego ciała, odrębna od innych jego natura.

IDIOCRATICAL, îd-ê-ô-krât'-tê-kâl, *adj.* właściwy jakiemu ciału.

IDIOCY, îd'-ê-ô-sê, *s.* głupota (z urodzenia), ogłupienie.

IDIOM, îd'-ê-ûm, *s.* wyrażenie właściwe jakiemu językowi.

IDIOMATIC (—AL), îd-ê-ô-mât'-îk, *adj.* właściwy językowi, idiomatyczny.

IDIOSYNCRASY, îd-ê-ô-sîn'-krâ-sê, *s.* (*med.*), własność ciała lub umysłu, naturalny pociąg lub wstręt do czego, *np.* niecierpienie kotów, wdzrygane się na widok żaby, i t. d.

IDIOT, îd'-ê-ût, *s.* głupi z urodzenia, niedołęga.

IDIOTISM, îd'-ê-ût-îzm, *s.* głupota; 2) duch języka, własność języka, sposób mówienia językowi pewnemu właściwy.

IDLE, î'-dl, *adj.* próżniak, leniwy, niedbały; niezajęty, niezatrudniony; próżny, daremny, bezskuteczny; na nic nieprzydatny; bzdurny, błahy. *An — boy*, chłopak próżniak. *— fellow*, zbijający bruki. *— head*, pusta głowa. *— headed*, głupi, szalony. *An — story*, baśń. *— talk*, próżna gadanina, bałamuctwo. *— words*, czcze słowa.

TO IDLE, *v.* 1) *n.* próżnować; 2) *a.* trwonić, zmitrężyć (*np.* czas).

IDLENESS, î'-dl-nês, *s.* próżnowanie, lenistwo, niedbałość.

IDLER, î'-dl-ûr, *s.* próżniak.

IDLY, î'-dl-ê, *adv.* próżnując, bez zatrudnienia; niedbale; napróżno, nadaremnie; głupio, bez sensu. *To live —*, przepędzać życie na próżnowaniu. *To talk —*, gadać ni w pięć ni w dziewięć, bredzić, pleść banialuki.

IDOL, î'-dûl, *s.* bożek, bożyszcze, bałwan.

IDOLATER, îdôl'-lâ-tûr, *s.* bałwochwalca.

TO IDOLATRIZE, î-dôl'-lâ-trîz, *v. a.* czcić bałwany.

IDOLATROUS, î-dôl'-lâ-trûs, *adj.* bałwochalczy, —LY, *adv.* po bałwochalsku.

IDOLATRY, î-dôl'-lâ-trê, *s.* bałwochwalstwo.

IDOLIST, î'-dûl-îst, *s.* bałwochwalca.

TO IDOLIZE, î'-dô-lîz, *v. a.* czcić, wielbić, uwielbiać, ubóstwiać.

IDYL, î'-dîl, s. sielanka.

IF, îf, *conj.* jeśli, jeżeli, gdyby, jeżeliby, chociażby. *As —*, jak gdyby.

IGNEOUS, îg'-nê-ûs, *adj.* ognisty, palący się, żarzący się.

IGNIPOTENT, îg-nîp'-pô-tênt, *adj.* ogniowładny.

IGNIS-FATUUS, îg'-nîs-fât'-ûûs, *s.* ognie błędne.

TO IGNITE, îg-nît', *v. a.* (*chem.*) rozognić, zapalić.

IGNITION, îg-nîsz'-ûn, *s.* rozpalenie, palenie się.

IGNIVOMOUS, îg-nîw'-wô-mûs, *adj.* buchający ogniem, miotający ogień.

IGNOBLE, îg-nô'-bl, *adj.* nieszlachetnego urodzenia; niecny, niegodny, bezczesny. —LY, *adv.* niecnie, niegodnie.

IGNOMINIOUS, îgnô-mîn'-yûs, *adj.* haniebny, sromotny. —LY, *adv.* haniebnie, sromotnie. —NESS, *s.* haniebność, sromotność.

IGNOMINY, îg'-nô-mîn-ê, *s.* hańba, sromota.

IGNORAMUS, îg-nô-râ'-mûs, *s.* w. p. uwolnienie oskarżonego przez sąd przysięgłych, z powodu niedostatecznych dowodów; (*vulg.*), nieuk.

IGNORANCE, îg'-nô-râns, *s.* niewiadomość, ciemnota; niewiadomość, błąd pochodzący z niewiadomości.

IGNORANT, îg'-nô-rânt, *adj.* nieświadom, ciemny; niewidzący, nieznający. *To be — of*, niewiedzieć o czém. *I am not —*, wiem dobrze. *— of the world*, nieznający świata.

IGNORANTLY, îg'-nô-rânt-lê, *adv.* przez niewiadomość.

TO IGNORE, îg-nôr', *v. a.* niewiedzieć.

IGNOSCIBLE, îg-nôs'-sê-bl, *adj.* dający się przebaczyć.

ILEX, î'-lêks, s. więżożołd, korkodąb.

ILIAC (—AL), îl'-ê-âk, *adj.* (*med.*), kiszkowy. *— passion*, ból kiszkowy, kolka.

ILIAD, îl'-ê-âd, *s.* Iliada.

I'LL, (zamiast I WILL), chcę, będę.

ILL, îl, *adj.* i *adv.* zły (fizycznie i moralnie); źle, niedobrze; chory, słaby. *— at ease*, niespokojny, w złym stanie. *— of...*, chory na... *To fall —*, zachorować. *To take —*, wziąść za złe. *To bear —*, nie módz znieść. *To return — for good*, oddać złe za dobre. *— affected (— minded)*, źle myślący, nieżyczliwy. *— blood*, złość, gniew. *— boding*, złowieszczy. *— bred*, źle wychowany. *— conditioned*, w złym stanie, uszkodzony. *— contrived*, źle wymyślony; dziwaczny, cudacki. *— fated*, nieszczęsny. *— favoured*, brzydki, szpetny. *— gotten*, źle nabyty (o majątku). *— looked*, mizerny, niepoczesny. *— looked to*, niedopilnowany, zaniedbany przez brak dozoru. *— looking*, źle wyglądający; z wejrzenia wzbudzający podejrzenie. *— luck*, zły los, nieszczęście. *— nature*, złość, niepoczciwość. *— natured*, zły, niepoczciwy, złośliwy. *— pleased*, nieukontentowany. *— principled*, nieprawy, nieuczciwy. *An — return*, wypłacenie się niewdzięcznością. *— shaped*, niekształtny. *— spoken of*, o którym źle mówią. *— timed*, niewczesny, nie w swoim czasie zdziałany, wydarzony. *— usage*, złe obejście się z kim. *— will*, niechęć, nieżyczliwość. *To bear one — will*, niesprzyjać komu, mieć do kogo urazę, zawziętość.

ILL, *s.* złe; złość, niepoczciwość; nieszczęście, niedola.

ILLEGAL, îl-lê'-gâl, *adj.* nieprawny, przeciwny prawu. —LY, *adv.* nieprawnie.

ILLEGALITY, îl-lê-gâl'-ê-tê, *s.* nieprawność.

ILLEGIBLE, îl-lêd'-żê-bl, *adj.* nieczytelny.

ILLEGITIMACY, îl-lê-dżît'-ê-mâ-sê, *s.* bękarctwo, stan bękarci.

ILLEGITIMATE, îl-lê-dżît'-tê-mât, *adj.* nieślubny, nieprawny, z nieprawego łoża. —LY, *adv.* nieprawie.

ILLIBERAL, îl-lîb'-bêr-âl, *adj.* nieszlachetny, pospolity; skąpy. —LY, *adv.* skąpo.

ILLIBERALITY, îl-lîb-bêr-râl-lê-tê, *s.* skąpstwo.

ILLICIT, îl-lîs'-sît, *adj.* zakazany, zabroniony.

ILLIMITABLE, îl-lîm'-mê-tâ-bl, *adj.* niedający się ograniczyć, bez granic. —LY, *adv.* nieograniczenie.

ILLIMITED, îl-lîm'-mît-êd, *adj.* nieograniczony. —NESS, *s.* nieograniczoność.

ILLITERACY, îl-lît'-têr-â-sê, *s. zob.* ILLITERATENESS.

ILLITERATE, îl-lît'-têr-ât, *adj.* nieuczony, nieoświecony, niepiśmienny; —NESS, *s.* brak nauki, nieoświecenie.

ILLNESS, îl'-nês, *s.* choroba, słabość.

ILLOGICAL, îl-lôd'-żê-kâl, *adj.* nieloiczny; —LY, *adv.* nieloicznie.

TO ILLUDE, îl-lûd', *v. a.* złudzić, omamić.

TO ILLUME, îl-lûm', *v. a.* (w poezyi) oświecić, rozjaśnić; okrasić, przyozdobić.

TO ILLUMINATE, îl-lûm'-mê-nât, *v. a.* oświecić; illuminować, powlec kolorami.

ILLUMINATION, îl-lû-mê-nâ'-szûn, *s.* oświecenie, illuminacya; jasność, blask; oświecenie umysłu.

ILLUMINATIVE, îl-lû'-mê-nâ-tîw, *adj.* oświecający, objaśniający.

ILLUMINATOR, îl lû'-mê-nâ-tûr, *s.* oświeciciel; illuminator, powlekający rysunki żywemi kolorami.

TO ILLUMINE, îl-lû'-mîn, *v. a. zob.* TO ILLUME.

ILLUSION, îl-lû'-żûn, *s.* złudzenie, omamienie.

ILLUSIVE, îl-lû'-sîw, *adj.* łudzący, mamiący, omylny, zwodniczy; —LY, *adv.* omylny.

ILLUSORY, îl-lû'-sûr-ê, *adj. zob.* ILLUSIVE.

TO ILLUSTRATE, îl-lûs'-trât, *v. a.* wyjaśnić, objaśnić, wytłumaczyć.

ILLUSTRATION, îl-lûs-trâ'-szûn, *s.* wyjaśnienie, objaśnienie, wytłumaczenie.

ILLUSTRATIVE, îl-lûs'-trâ-tîw, *adj.* wyjaśniający, objaśniający, służący do objaśnienia; —LY, *adv.* z objaśnieniem.

ILLUSTRIOUS, îl-lûs'-trê-ûs, *adj.* świetny, prześwietny, dostojny, znamienity; —LY, *adv.* świetnie, znamienicie; —NESS, *s.* świetność, dostojność, znamienitość.

I'M, îm (*skróc. z I am*), jestem.

IMAGE, îm'-mîdż, *s.* obraz, wizerunek, wyobrażenie, podobieństwo.

TO IMAGE, *v.a.* wyobrazić, wystawić, pomyśleć.

IMAGERY, îm'-mîd-żêr-ê, *s.* obraz, wyobrażenie, postać; pismiennie nakreślony obraz.

IMAGINABLE, ê-mâd'-żîn-â-bl, *adj.* dający się pomyślić, wyobrazić.

IMAGINARY, ê-mâd'-żîn-âr-ê, *adj.* urojony, przywidziany.

IMAGINATION, ê-mâd-zîn-â'-szûn, *s.* imaginacya, wyobraźnia; wymysł, urojenie.

IMAGINATIVE, ê-mâd'-żîn-â-tîw, *adj.* należący do wyobraźni; rojący sobie, marzący.

TO IMAGINE, ê-mâd'-żîn, *v. a.* wyobrazić sobie, pomyśleć; wymyśleć; sądzić, mniemać.

IMAN, I'-mâm, *s.* imam, duchowny turecki.

TO IMBARE, îm-bâr', *v. a.* (*Shaksp.*) odkryć, obnażyć.

IMBECILE, îm-bês'-sîl, *or* îm-bê-sêêl', *adj.* głupi, niedołężny na umyśle.

IMBECILITY, îm-bê-sîl'-ê-tê, *s.* głupota, niedołężność umysłu.

TO IMBIBE, îm-bîb', *v. n.* wciągnąć w siebie, wessać; napoić się, wyssać.

IMBIBITION, îm-bê-bîsz'-ûn, *s.* wciąganie w siebie, wessanie.

TO IMBITTER, îm-bît'-tûr, *v. a.* zaprawić goryczą (właściwie i przenośnie).

TO IMBODY, îm-bôd'-dê, *v.* 1) *a.* wcielić, przyoblec ciałem, przedstawić wyobrażenie umysłowe w sposób podpadający pod zmysły; 2) *n.* (*chem.*) zgęścieć, zgęstnąć, zsiąść się.

TO IMBOLDEN, îm-bôl'-dn, *v.a.* ośmielić.

TO IMBOSOM, îm-bôô'-zûm, *v. a.* schować w zanadrze, przytulić do łona, nosić w sercu; otoczyć, otulić.

TO IMBOUND, îm-bôûnd', *v. a.* zamknąć, ograniczyć.

TO IMBOWER, *zob.* TO EMBOWER.

IMBOWMENT, îm-bô'-mênt, *s.* arkada, sklepienie.

TO IMBRANGLE, îm-brâng'-gl, *v. a.* (*vulg.*) uplątać, wplątać.

IMBRICATED, îm'-brê-kâ-têd, *adj.* wcięty, wyżłobiony; (*bot.*) łuszczkowy.

IMBRICATION, îm-brê-kâ'-szûn, *s.* wcięcie, wyżłobienie.

TO IMBROWN, îm-brôûn', *v. a.* brunatnić, zaciemnić.

TO IMBRUE, îm-brôô', *v.a.* umoczyć; zbroczyć.

TO IMBRUTE, îm-brôôt', *v. a.* zbestwić.

TO IMBUE, îm-bû', *v. a.* zmoczyć, przesięknąć; *fig.* napoić, wpoić, wrazić, przejąć. *To be imbued with good principles*, być napojonym dobremi zasadami. *Imbued with this notion*, przejęty tą myślą.

TO IMBURSE, îm-bûrs', *a. v.* schować (pieniądze) do kieski; opatrzyć w pieniądze.

IMITABLE, îm'-ê-tâ-bl, *adj.* godzien naśladowania; dający się naśladować.

TO IMITATE, îm'-ê-tât, *v. a.* naśladować. *Not to be imitated*, niedonaśladowania.

IMITATION, îm-mê-tâ'-szûn, *s.* naśladowanie.

IMITATIVE, îm'-ê-tâ-tîw, *adj.* naśladowniczy, skłonny do naśladowania.

IMITATOR, îm'-ê-tâ-tûr, *s.* naśladowca; —SHIP, naśladownictwo.

IMMACULATE, îm-mâk'-kû-lât, *adj.* niepokalany.

IMMANENT, îm'-mâ-nênt, *adj.* tkwiący, wrodzony, spółistniejący.

IMMANITY, îm-mâ'-nê-tê, *s.* dzikość, srogość, okrucieństwo.

IMMARCESSIBLE, îm-mâr-sês'-sê-bl, *adj.* niezwiędły, nieskazitelny.

TO IMMASK, îm-mâsk', *v. a.* okryć maską.

IMMATERIAL, îm-mâ-tê'-rê-âl, *adj.* bezcielesny, niemateryalny, (*vulg.*) małoznaczący, mniejważny, nieistotny; —LY, *adv.* niezależnie od materyi.

IMMATERIALITY, îm-mâ-tê-rê-âl'-ê-tê, *s.* bezcielesność, niemateryalność.

IMMATERIATE, îm-mâ-tê'-rê-ât, *adj.* niemateryalny.

IMMATURE, îm-mâ-tûr', *adj.* niedojrzały; przedwczesny; —LY; *adv.* niedojrzale; przedwcześnie.

IMMATURITY, îm-mâ tû'-rê-tê, *s.* niedojrzałość; przedwczesność.

IMMEABILITY, îm-mê-â-bîl'-ê-tê, *s.* nieprzenikliwość, niemożność przesięknienia.

IMMEASURABLE, îm-mêż'-û-râ-bl, *adj.* niezmierzony, bez granic; —LY, *adv.* bez miary, bez granic.

IMMECHANICAL, îm-mê-kân'-nê-kâl, *adj.* przeciwny prawom mechaniki.

IMMEDIACY, îm-mê'-dê-â-sê, *s.* (*Shaksp.*) ścisły związek; zastąpienie miejsca.

IMMEDIATE, îm-mê'-dê-ât, *adj.* bezpośredni; nieodwłoczny; —LY, *adv.* natychmiast; —NESS, *s.* bezpośredniość.

IMMEDICABLE, îm-mêd'-dê-kâ-bl, *adj.* nieuleczony, niedoulecznia.

IMMEMORABLE, îm-mêm'-mô-râ-bl, *adj.* niegodzien pamięci.

IMMEMORIAL, îm-mê-mô'-rê-âl, *adj.* niepamiętny, niezapamiętany. *Since times* —, od niepamiętnych czasów.

IMMENSE, îm-mêns', *adj.* ogromny, niezmierny; —LY, ogromnie, niezmiernie.

IMMENSITY, îm-mên'-sê-tê, *s.* ogrom, niezmierność.

IMMENSURABILITY, îm-mên-szû-râ-bîl'-ê-tê, *s.* niezmierność.

IMMENSURABLE, îm-mên'-szû-râ-bl, *adj.* niezmierzony, bez granic.

TO IMMERGE, îm-mêrdż', *v. a.* nurzać, zanurzyć, *fig.* pogrążyć, *zob.* TO IMMERSE.

IMMERIT, îm-mêr'-ît, *s.* brak zasługi, niegodność. IMMERITED, niezasłużony.

TO IMMERSE, îm-mêrs', *v. a.* zanurzyć; *fig.* pogrążyć.

IMMERSE, IMMERSED, îm-mêrs', *adj.* pogrążony, zagłębiony. *Immersed in the wood*, głęboko w lesie. — *in grief*, pogrążony w smutku.

IMMERSION, îm-mêr'-szûn, *s.* zanurzenie; (*ast.*) zanurzenie planety w cieniu innego planety; *fig.* pogrążenie.

IMMETHODICAL, îm-mê-*th*ôd'-ê-kâl, *adj.* niemetodyczny; —LY, niemetodycznie.

IMMINENCE, îm'-mê-nêns, *s.* grożące niebezpieczeństwo.

IMMINENT, îm'-mê-nênt, *adj.* wiszący nad karkiem, grożący.

TO IMMINGLE, îm-mîng'-gl, *v. a.* wmieszać, zmieszać.

IMMISCIBILITY, îm-mîs-sê-bîl'-ê-tê, *s.* niemożność zmieszania.

IMMISCIBLE, îm-mîs'-sê-bl, *adj.* niedający się zmieszać.

IMMISSION, îm-mîsz'-ûn, *s.* wtryśnienie; wpuszczenie.

TO IMMIT, îm-mît', *v. a.* wtrysnąć, natryskać; wpuścić, napuścić.

TO IMMIX, îm-mîks', *v. a.* wmieszać, zmieszać.

IMMIXABLE, îm-mîks'-â-bl, *adj.* niedający się zmieszać.

IMMOBILITY, îm-mô-bîl'-ê-tê, *s.* nieruchomość.

IMMODERATE, îm-môd'-dêr-ât, *adj.* nieumiarkowany; —LY, *adv.* nad miarę.

IMMODERATION, îm-môd-dêr-â'-szûn, *s.* nieumiarkowanie.

IMMODEST, îm-môd'-êst, *adj.* nieskromny; —LY, *adv.* nieskromnie.

IMMODESTY, îm-môd'-dês-tê, *s.* nieskromność.

TO IMMOLATE, îm'-mô-lât, *v. a.* poświęcić na ofiarę.

IMMOLATION, îm-mô-lâ'-szûn, *s.* poświęcenie na ofiarę.

IMMOMENT, îm-mô'-mênt, *adj.* (*Shaksp. A. et C.*) mało znaczący, małéj wagi.

IMMORAL, îm-môr'-râl, *adj.* niemoralny.

IMMORALITY, îm-mô-râl'-ê-tê, *s.* niemoralność.

IMMORTAL, îm-môr'-tâl, *adj.* nieśmiertelny; —LY, *adv.* nieśmiertelnie.

IMMORTALITY, îm-môr-tâl'-ê-tê, *s.* nieśmiertelność.

IMMORTAL, îm-môr'-tâl, *adj.* nieśmiertelny; —LY, *adv.* nieśmiertelnie.

IMMORTALITY, îm-môr-tâl'-ê-tê, nieśmiertelność.

TO IMMORTALIZE, îm-môr'-tâ-liz, *v. a.* unieśmiertelnić.

IMMOVABLE, îm-môô'-â-bl, *adj.* nieporuszony, niedający się ruszyć z miejsca; *fig.* nieporuszony,

niezachwiany; —LY. *adv.* nieporuszenie.

IMMOVABLES, îm-môôw'-â-blz, *s. pl.* dobra nieruchome.

IMMUNITY, îm-mû'-nê-tê, *s.* wolności, swobody, przywileje.

TO IMMURE, îm-mûr', *v. a.* zamurować.

IMMUSICAL, îm-mû'-zê-kâl, *adj.* niemuzyczny.

IMMUTABILITY, îm-mû-tâ-bîl'-ê-tê, *s.* niezmienność.

IMMUTABLE, îm-mû'-tâ-bl, *adj.* niezmienny; —LY, *adv.* niezmiennie.

IMP, împ, *s.* (*Shaksp.*) potomstwo, potomek; 2) djabełek.

TO IMP, *v. a.* wszczepić, wetknąć, wsadzić. *To — the feathers of time with recreations*, rozrywać się, bawić się. *To — one's fame*, osławić kogo.

TO IMPAIR, îm-pâr', *v. a.* nadwerężyć, uszczerbić, uszkodzić, zwątlić. *To — one's estate*, nadwerężyć majątek. *To — one's health*, nadwerężyć zdrowie.

IMPAIREMENT, (—ING), îm-pâr'-mênt, *s.* nadwerężenie, uszczerbek, zwątlenie.

IMPALPABLE, îm-pâl'-pâ-bl, *adj.* niedomacalny, drobniutki, miałki.

TO IMPARADISE, îm-pâr'-â-dîz, *v. a.* umieścić w raju, uszczęśliwić, zachwycić.

IMPARITY, îm-pâr'-ê-tê, *s.* nierówność.

TO IMPARK, îm-pârk', *v. a.* przyłączyć do parku, otoczyć parkanem.

TO IMPART, îm-pârt', *v. a.* udzielić, użyczyć.

IMPARTIAL, îm-pâr'-szâl, *adj.* bezstronny, nieparcyalny; (*Shaksp.*) parcyalny; —LY, *adv.* bezstronnie.

IMPARTIALITY, îm-pâr-szê-âl'-ê-tê, *s.* bezstronność, nieparcyalność.

IMPASSABLE, îm-pâs'-sâ-bl, *adj.* nieprzebyty.

IMPASSIBILITY, îm-pâs-sê-bîl'-lê-tê, *s.* nieczułość na cierpienie własne lub na urazę.

IMPASSIBLE, îm-pâs'-sê-bl, *adj.* nieczuły, niedotkliwy.

IMPASSIONED, îm-pâsz'-szûnd, *adj.* namiętnie przywiązany, namiętnie czemu oddany, uniesiony namiętnością.

IMPATIENCE, îm-pâ'-szêns, *s.* niecierpliwość.

IMPATIENT, îm-pâ'-szênt, *adj.* niecierpliwy. —LY, *adv.* niecierpliwie.

TO IMPAWN, îm-pâun', *v. a.* zastawić fant, dać zastaw.

TO IMPEACH, îm-pêêcz', *v. a.* w. p. oskarżyć; zarzucić, podać w wątpliwość.

IMPEACHABLE, îm-pêêcz'-â-bl, *adj.* zasługujący na oskarżenie.

IMPEACHER, îm-pêêcz'-ûr, *s.* w. p. oskarżyciel, instygator.

IMPEACHMENT, îm-pêêcz'-mênt, *s.* w. p. oskarżenie. — *of waste*, artykuł kontraktu w którym dzierżawca obowiązuje się wynagrodzić szkody poczynione w majątku.

TO IMPEARL, îm'-pêrl', *v. a.* wysadzić perłami, przyozdobić perłami.

IMPECCABILITY, îm-pêk-kâ-bîl'-ê-tê, *s.* wolność od grzechu, niemylność.

IMPECCABLE, îm-pêk'-kâ-bl, *adj.* wolny od grzechu, niemylny.

TO IMPEDE, îm-pêd', *v. a.* przeszkodzić.

IMPEDIMENT, *s.* przeszkoda, zawada.

TO IMPEL, îm-pêl', *v. a.* popychać, popędzać; znaglić, zmusić.

IMPELLENT, îm-pêl'-lênt, *s.* siła pędząca na przód.

TO IMPEND, îm-pênd', *v. n.* wisieć nad czém; grozić, zagrażać. *Impending danger*, grożące niebezpieczeństwo.

IMPENETRABILITY, îm-pên-ê-trâ-bîl'-ê-tê, *s.* nieprzenikliwość (właściwie i przenośnie).

IMPENETRABLE, îm-pên'-ê-trâ-bl, *adj.* nieprzenikliwy; *fig.* nieprzeniknionу, niedościgły, niezbadany, skryty. —LY, *adv.* w sposób niepodobny do przeniknienia.

IMPENITENCE (—CY), îm-pên'-ê-tênsy, *s.* zatwardziałość w grzechu, brak skruchy.

IMPENITENT, îm-pên'-ê-tênt, *adj.* niežałujący za grzechy, zatwardziały w grzechu.

IMPERATE, îm'-pê-rât, *adj.* zdziałany z własnego przekonania, z własnego popędu.

IMPERATIVE, îm-pêr'-râ-tîw, *adj.* rozkazujący.—*mood*, (*gram.*) tryb rozkazujący.

IMPERCEPTIBLE, îm-pêr-sêp'-tê-bl, *adj.* niedojrzany (dla maleńkości lub szybkiego ruchu), niedostrzeżony, nieznaczny. —LY, *adv.* w sposób niepodobny do dostrzeżenia, nieznacznie. —NESS, *s.* nieznaczność.

IMPERFECT, îm-pêr'-fêkt, *adj.* niedoskonały, niedokończony. — *tense*, (*gram.*), czas niedokonany. —LY, *adv.* niedoskonale, niedokładnie, niedostatecznie.

IMPERFECTION, îm-pêrfêk'-szûn, *s.* niedoskonałość, niedokładność; wada, przywara.

IMPERFORATE, îm-pêr'-fô-rât, *adj.* nieprzewiercony.

IMPERIAL, îm-pê'-rê-âl, *adj.* cesarski, królewski, monarchiczny.

IMPERIALIST, îm-pê'-rê-âl-îst, *s.* stronnik cesarski.

IMPERIOUS, îm-pê'-rê-ûs, *adj.* nakazujący, hardy, dumny. —LY, *adv.* hardzie, dumnie. —NESS, *s.* hardość, duma.

IMPERISHABLE, îm-pêr'-rîszâ-bl, *adj.* niemogący zaginąć, niezgasły, niezwiędły.

IMPERSONAL, îm-pêr'-sûn-âl, *adj.* nieosobisty. *A verb —*, (*gram.*) słowo nieosobiste. —LY, *adv.* nieosobiście.

IMPERTINENCE (—CY), îm-pêr'-tê-nêns, *s.* nienależnie do rzeczy, niedorzeczność; impertynencya, natrętność, zuchwałość, grubijaństwo.

IMPERTINENT, îm-pêr'-tê-nênt, 1) *adj.* nienależący do rzeczy, niedorzeczny; natrętny, zuchwały, grubijański; 2) *s.* impertynent, natręt, grubijanin. —LY, *adv.* bez żadnego związku z przedmiotem; natrętnie, po grubijańsku.

IMPERVIOUS, îm-pêr'-wê-ûs, *adj.* niepodobny do przesięknienia, niepodobny do przebycia, nieprzebyty, nieprzenikliwy. — *to the air*, wzbraniający przystępu powietrza. — *to the view*, nieprzezroczysty.

TO IMPETRATE, îm'-pê-trât, *v. a.* ubłagać, uprosić.

IMPETRATION, îm-pê-trâ'-szûn, *s.* ubłaganie, uproszenie.

IMPETUOSITY, îm-pêt-û-ûs'-ê-tê, *s.* popędliwość, natarczywość.

IMPETUOUS, îm-pêt'-û-ûs, *adj.* popędliwy, natarczywy. —LY, *adv.* popędliwie, natarczywie. —NESS, *s. zob.* IMPETUOSITY.

IMPETUS, îm'-pê-tûs, *s.* pęd, popęd, zapęd, impet.

IMPIETY, îm-pî'-ê-tê, *s.* bezbożność, niereligijność.

IMPIOUS, îm'-pê-ûs, *adj.* bezbożny, niereligijny. —LY, *adv.* bezbożnie.

IMPLACABILITY, îm-plâ-kâ-bîl'-ê-tê, *s.* nieubłagalność.

IMPLACABLE, îm-plâ'-kâ-bl, *adj.* nieubłagany, nieprzebłagany. —LY, *adv.* nieubłaganie.

TO IMPLANT, îm-plânt', *v. a.* zaszczepić, wrazić, wpoić. *To — in the mind*, wpoić w umysł.

IMPLANTION, îm-plân-tâ'-szûn, *s.* zaszczepienie; wrażenie, wpojenie.

IMPLEMENTS, îm'-plê-mênts, *s.* (najczęściéj *pl.*), sprzęty, narzędzia, naczynia.

IMPLETION, îm-plê'-szûn, *s.* napełnienie.

TO IMPLICATE, îm'-plê-kât, *v. a.* wplątać, uplątać, uwikłać.

IMPLICATION, îm-plê-kâ'-szûn, *s.* wplątanie, uwikłanie; niejawny ale dający się wyciągnąć wniosek.

IMPLICIT, îm-plîs'-ît, *adj.* uplątany, uwikłany; objęty w czém, dający się z czego wyprowadzić, ukryty, niejawny; bezwarunkowy, zupełny. — *faith*, zupełna wiara. — *obedience*, bezwarunkowe posłuszeństwo. —LY, niejawnie, sposobem domniemanym; bezwarunkowo, zupełnie.

TO IMPLORE, îm-plôr', *v. a.* błagać, pokornie prosić.

IMPLORER, îm-plô'-rûr, błagacz.

TO IMPLY, îm-plî', *v. a.* objąć, zawierać, obejmować w sobie; wnioskować, dorozumiewać się.

IMPOLITE, îm-pô-lît', *adj.* nieokrzesany, nieogładzony, niegrzeczny, nieobyczajny. —NESS, *s.* niegrzeczność.

IMPOLITIC, îm-pôl'-ê-tîk, *or* IMPOLITICAL, îm-pô-lît'-ê-kâl, *adj.* niepolityczny, nierozsądny, źle wy-

rachowany. —LY, niepolitycznie, nierozsądnie.

IMPONDEROUS, im-pŏn'-dĕr-ŭs, *adj.* niewiele ważący, lekki.

IMPOROUS, im-pō'-rŭs, *adj.* bez porów, niedziurkowaty.

TO IMPORT, im-pōrt', *v. a.* wprowadzić (do kraju), sprowadzić z zagranicy; zawierać w sobie, znaczyć; być ważnym, mieć znaczenie; wiele na czém zależeć.

IMPORT, im'-pōrt, *s.* przywoz, wprowadzone towary; 1) ważność, waga, znaczenie; treść, brzmienie.

IMPORTANCE (—CY), im-pōr'-tâns, *s.* ważność, znaczenie; (*Shaks. T. N.* i *K. J.*), naleganie, nastawanie, natrętność.

IMPORTANT, im-pōr'-tânt, *adj.* ważny, znaczący; (*Shaksp. C. of E. A. W.*), nalegający, natrętny.

IMPORTATION, im-pōr-tā'-szŭn, *s.* przywoz, dowoz (towarów z zagranicy), wprowadzenie.

IMPORTER, im-pōr'-tŭr, *s.* wprowadzający zagraniczne towary.

IMPORTUNATE, im-pōr'-tū-nât, *adj.* naprzykrzony, natrętny. —LY, *adv.* z naprzykrzeniem, natrętnie. —NESS, *s. zob.* IMPORTUNITY.

TO IMPORTUNE, im-pōr-tūn', *v. a.* naprzykrzać się, dokuczać, być natrętnym; (*Shaksp. M. F. M.*), wymagać.

IMPORTUNE, *adj.* naprzykrzony, dokuczliwy, natrętny. —LY, *adv.* dokuczliwie, natrętnie.

IMPORTUNITY, im-pōr-tū'-nĕ-tè, *s.* naprzykrzenie, natrętność.

TO IMPOSE, im-pōz', *v. a.* nałożyć (ciężar, karę); nakazać; oszukać. *To — a fine*, nałożyć karę pieniężną. *To — laws*, przepisywać prawa. *To — upon (on)*, oszukać, podejść, ołgać. *To — upon one's self*, siebie samego oszukiwać.

IMPOSE, *s.* (*Shaksp. Two Gent.*), rozkaz.

IMPOSER, im-pō'-zŭr, *s.* nakładający (ciężar, karę).

IMPOSITION, im-pō-zĭsz'-ŭn, *s.* nakładanie, nałożenie; nakaz, przepis; ciężar; oszukanie, podejście.

IMPOSSIBILITY, im-pŏs-sè-bĭl'-è-tè, *s.* niepodobieństwo, niemożność.

IMPOSSIBLE, im-pŏs'-sè-bl, *adj.* niepodobny do uskutecznienia.

IMPOST, im'-pōst, *s.* podatek (od towarów).

TO IMPOSTHUMATE, im-pŏs'-czŭ-mât, *v.* wrzodowacieć, naciągać (o wrzodzie), zamienić się we wrzód.

IMPOSTHUMATION, im-pŏs-czŭ-mâ'-szŭn, *s.* zewrzodowacenie, zamienienie się we wrzód.

IMPOSTHUME, im-pŏs'-czŭm, *s.* wrzód.

IMPOSTOR, im-pŏs'-tŭr, *s.* oszust, oszukaniec.

IMPOSTURE, im-pŏs'-czŭr, *s.* oszukaństwo.

IMPOTENCE (—CY), im'-pō-tĕns, *s.* niemoc, bezwładność, słabość; niedołężność męszczyzny.

IMPOTENT, im'-pō-tĕnt, *adj.* niemocny, bezwładny, bezsilny, słaby; niedołężny; kaleka, niedołężny, niezdatny dla kobiéty. —LY, *adv.* bezsilnie, niedołężnie.

TO IMPOUND, im-pōůnd', *v. a.* zająć (bydło) ze szkody.

IMPRACTICABLE, im-prâk'-tè-kâ-bl, *adj.* niepraktykowany, niepodobny do uskutecznienia.

IMPRACTICABILITY, im-prâk-tè-kâ-bĭl'-è-tè, *or* IMPRACTICABLENES, im-prâk'-tè-kâ-bl-nĕs, *s.* niepodobieństwo uskutecznienia.

TO IMPRECATE, im'-prè-kât, *v. a.* złorzeczyć, przeklinać.

IMPRECATION, im-prè-kâ-szŭn, *s.* złorzeczenie, przekleństwo.

IMPRECATORY, im'-prè-kâ-tŭr-è, *adj.* zawierający złorzeczeństwa.

IMPREGNABLE, im-prĕg'-nâ-bl, *adj.* —LY, *adv.* nie do wzięcia, nie do zdobycia (o twierdzy).

TO IMPREGNATE, im-prĕg'-nât, *v. a.* ciężarną zrobić, spłodzić dziecko, brzemienia nabawić, zapłodnić; 2) (*chem.*), nasycić, przesycić, przesięknąć.

IMPREGNATION, im-prĕg-nâ'-szŭn, *s.* zapłodnienie; 2) (*chem.*), nasycenie, przesiąknienie.

IMPREPARATION, im-prĕp-ârâ'-szŭn, *s.* nieprzygotowanie.

IMPRESCRIPTIBLE, im-prè-skrĭp'-tè-bl, *adj.* nieprzedawniony.

TO IMPRESS, im-prĕs', *v. a.* wycisnąć, wyryć, napiętnować; *fig.* sprawić wrażenie, wrazić, wyryć (na umyśle); 2) schwycić kogo i gwałtem oddać do marynarki, *zob.* TO PRESS.

IMPRESS, im'-prĕs, *s.* wycisk, piętno; znak, godło.

IMPRESSIBLE, im-prĕs'-sè-bl, *adj.* dający na sobie wycisnąć, wyryć.

IMPRESSION, im-prĕsz'-ŭn, *s.* *s.* wyciskanie, wyciśnienie; wycisk, znak wyciśniony; *fig.* wrażenie; 2) odbicie pewnéj liczby exemplarzy dzieła, wydanie; 3) skutek jaki sprawił atak na nieprzyjacielu.

IMPRESSURE, im-prĕsz'-ŭr, *s.* wycisk, piętno.

TO IMPRINT, im-prĭnt', *v. a.* wycisnąć, wyryć znak; *fig.* wrazić, *To — a thing in one's mind*, wrazić co w umysł.

TO IMPRISON, im-prĭz'-zn, *v. a.* uwięzić.

IMPRISONMENT, im-prĭz'-znmĕnt, *s.* uwięzienie.

IMPROBABILITY, im-prŏb-â-bĭl'-è-tè, *s.* niepodobieństwo do prawdy.

IMPROBABLE, im-prŏb'-â-bl, *adj.* niepodobny do prawdy. —LY, *adv.* niedouwierzenia.

TO IMPROBATE, im-prō-bât, *v. a.* zganić, skarcić, zgromić.

IMPROBATION, im'-prō-bâ'-szŭn, *s.* zganienie, zgromienie; 2) w. p. dowiedzenie komu fałszu i krzywoprzysięstwa.

IMPROBITY, im-prŏb'-è-tè, *s.* niecność, nieuczciwość.

IMPROMPTU, im-prŏm'-tū, *s.* wiersz, lub co innego, zrobiony na prędce.

IMPROPER, im-prŏp'-ŭr, *adj.* niewłaściwy, niestosowny (o wyrażeniu); niezdatny, niezdolny; nie na swojém miejscu, lub nie w swoim czasie. —LY, *adv.* niewłaściwie.

IMPROPRIETY, im-prō-prī'-è-tè, *s.* niewłaściwość, niestosowność.

IMPROVABLE, im-prōō'-wâ-bl, *adj.* dający się polepszyć, mogący się udoskonalić.

TO IMPROVE, im-prōōw', *v.* 1) *a.* polepszyć, ulepszyć, udoskonalić, wydoskonalić; obrócić na korzyść, korzystać; 2) *n.* polepszyć się, udoskonalić się, uczynić w czém znaczny postęp. *To — one's estate*, polepszyć swoje dobra. *To — victory*, korzystać ze zwycięztwa.

IMPROVEMENT, im-prōōw'-mĕnt, *s.* polepszenie, ulepszenie, wydoskonalenie, nabycie światła, rozszerzenie wiadomości, oświata; 2) IMPROVEMENTS, *pl.* ulepszenia poczynione w majątku, przez karczunek lub zasadzenie lasów, rznięcie rowów, kopanie kanałów, postawienie budowli gospodarskich, i t. d.

IMPROVER, im-prōōw'-ŭr, *s.* ulepszający, wydoskonalający.

IMPROVIDENCE, im-prōw'-è-dĕns, *s.* nieprzezorność, nieostrożność, nieopatrzność.

IMPROVIDENT, im-prōw'-è-dĕnt, *adj.* nieprzezorny, nieopatrzny; —LY, *adv.* nieprzezornie, nieopatrznie.

IMPRUDENCE, im-prōō'-dĕns, *s.* nieroztropność.

IMPRUDENT, im-prōō'-dĕnt, *adj.* nieroztropny; —LY, *adv.* nieroztropnie.

IMPUDENCE (—CY), im'-pū-dĕns, *s.* bezwstyd, bezwstydność, bezczelność.

IMPUDENT, im'-pū-dĕnt, *adj.* bezwstydny, bezczelny; —LY, *adv.* bezwstydnie, bezczelnie.

TO IMPUGN, im-pūn', *v. a.* zbijać, osłabiać (dowody).

IMPUGNER, im-pū'-nŭr, *s.* zbijający (dowody, zarzuty).

IMPULSE, im'-pŭls, *or* IMPULSION, *s.* popęd; pochop, skłonność.

IMPULSIVE, im-pŭl'-sĭw, *adj.* popędzający, dający popęd, skłaniający.

IMPUNITY, im-pū'-nè-tè, *s.* bezkarność. *With —*, bezkarnie.

IMPURE, im-pūr', *adj.* nieczysty (właściwie i przenośnie); —LY, *adv.* nieczysto.

IMPURITY, im-pū'-rè-tè, *s.* nieczystość.

IMPUTABLE, im-pū'-tâ-bl, *adj.* mogący być komu przypisany (jak błąd, występek).

IMPUTATION, im-pū-tâ'-szŭn, *s.* przypisanie, przyznanie; zarzut, nagana.

IMPUTATIVE, im-pū'-ta-tĭw, *adj. zob.* IMPUTABLE.

TO IMPUTE, im-pūt', *v. a.* przypisać, przypisywać, kłaść na czyj karb, na czyj rachunek.

IMPUTER, îm-pû'-tûr, *s.* ten co drugiemu przypisuje, kładzie na jego karb.

IN, în, *prep.* i *adv.* w, we; podług, według; na; z; pod; po; wewnątrz. — *my chamber*, w moim pokoju. — *the country*, na wsi. — *town*, w mieście. *Commander —chief*, naczelny wódz.— *the commission*, mający zleconą sobie władzę, pełniący urząd. — *the daytime*, we dnie. — *the night-time*, w nocy. — *the afternoon*, po południu. — *time*, z czasem. — *the mean time* (*while*), tym czasem. — *this manner*, tym sposobem. — *no way*, żadnym sposobem. — *the reign of...*, pod panowaniem... — *the year* 1847, w roku 1847. — *the name of God!* dla Boga! przebóg! *As God is — being!* jak Bóg na niebie! *To inform — a whisper*, szepnąć do ucha. *Bound — duty*, zobowiązany, mający sobie za obowiązek. *To get —*, wejść, wniść. — *all likelihood*, według wszelkiego podobieństwa do prawdy. — *my mind* (— *my opinion*), podług mego zdania, mojém zdaniem. — *due course*, w swoim czasie. *Five — the hundred*, pięciu ze stu. *This stands me — six pounds*, to mnie kosztuje sześć funtów. *To set —*, nastać, nastąpić, zacząć się (o porach roku, o mrozie, wietrze, upałach). — *the press*, pod prasą (o dziele). — *arms*, pod bronią. *Companion — arms*, towarzysz broni. *Father — law*, teść. *A doctor — divinity*, doktór teologii. *Lying —*, połóg. — *drink*, pijany. — *earnest*, serio, bez żartów. — *haste*, pospiesznie. *To be — hopes*, mieć nadzieję. — *love*, zakochany. *Sick — mind*, słaby na umyśle. — *obedience to...*, przez posłuszeństwo dla... — *praise*, na pochwałę. — *short*, słowem, zgoła. — *token of...*, na znak... — *unison*, zgodnie. — *writing*, na piśmie. — *years*, podeszły w latach. *To come —, go —, walk —*, wejść, wniść.

INABILITY, în-à-bîl'-ê-tê, *s.* niesposobność, nieudolność, niezdatność.

INABSTINENCE, în-âb'-stê-nêns, *s.* niewstrzemięźliwość.

INACCESSIBLE, în-âk-sês'-sê-bl, *adj.* nieprzystępny, niedostępny.

INACCURACY, în-âk'-kû-rà-sê. *s.* niedokładność.

INACCURATE, în-âk'-kû-rât, *adj.* niedokładny; —LY, *adv.* niedokładnie.

INACTION, în-âk'-szûn, *s.* nieczynność, bezczynność.

INACTIVE, în'âk'-tîw, *adj.* nieczynny, bezczynny; —LY, *adv.* nieczynnie, w bezczynności.

INACTIVITY, în-âk-tîw'ê-tê, *s.* bezczynność, próżnowanie.

INADEQUACY, în-âd'-ê-kuâ-sê, *s.* niedorównanie, niższość, niedostateczność.

INADEQUATE, *adj.* în-âd'-ê-kuât, *adj.* niemogący wyrównać komu lub czemu, niższy; niedokładny, niedostateczny; —LY, *adv.* niedostatecznie; —NESS, *s. zob.* INADEQUACY.

INADVERTENCE (—CY), în-âd-wêr'-têns, *s.* niebaczność, nieuwaga, prześlepienie, błąd pochodzący z nieuwagi.

INADVERTENT, în-âd-wêr'-tênt, *adj.* niebaczny, nieuważny; —LY, *adv.* przez niebaczność, przez nieuwagę, niebacznie.

INALIENABLE, în-âl'-yên-â-bl, *adj.* niemogący być zbytym, (sprzedanym, odstąpionym).

INANE, în-nân', *adj.* czczy, próżny.

INANIMATE (—D), în-ân'-ê-mât, *adj.* nieżywy, martwy.

INANITION, în-â-nîsz'-ûn, *s.* czczość żołądka.

INANITY, în-ân'-ê-tî, *s.* czczość; *fig.* próżność, płonność.

INAPPLICABLE, în-âp'plê-kâ-bl, *adj.* niedający się zastosować.

INAPPLICATION, în-âp-plê-kâ'-szûn, *s.* niepilność, niedbałość, niedbalstwo.

INAPTITUDE, în-âp'-tê-tûd, *s.* niezdatność, niesposobność.

INARTICULATE, în-âr-tik'-û-lât, *adj.* nieartykułowany (o głosie), niewyraźny; —LY, *adv.* niewyraźnie; —NESS, *s.* niewyraźność mowy.

INARTIFICIAL, în-âr-tê-fîsz'-âl, *adj.* niesztuczny, naturalny, —LY, niesztucznie, naturalnie.

INATTENTION, în-ât-tên'-szûn, *s.* nieuwaga, niebaczność.

INATTENTIVE, în-ât-tên-tîw, *adj.* nieuważny, niebaczny; —LY, *adv.* nieuważnie.

INAUDIBLE, în-âu'-dê-bl, *adj.* niedosłyszany, cichy.

TO INAUGURATE, în-âu'-gû-rât, *v. a.* poświęcić, uroczyście wprowadzić.

INAUGURATION, în-âu-gû-rà'-szûn, *s.* poświęcenie.

INAUSPICIOUS, în-âu-spîsz'-ûs, *adj.* złowieszczy, niepomyślny, nieszczęsny.

INBORN, în'-bôrn, *or* INBRED, în'-brêd, *adj.* wrodzony.

INCALCULABLE, în-kâl'-kû-lâ-bl, *adj.* nieobrachowany, nieobliczony.

INCANTATION, în-kân-tâ'-szûn, *s.* zaklęcie, oczarowanie.

INCAPABILITY, în-kâ-pâ-bîl'-ê-tê, *or* INCAPABLENESS, în-kâ'-pâ-bl-nês, *s.* niezdatność, nieudolność.

INCAPABLE, în-kâ'-pâ-bl, *adj.* niezdatny, niezdolny; niebędący w stanie, niemogący.

INCAPACIOUS, în-kâ-pâ'-szûs, *adj.* nieobszerny, nieprzestronny.

TO INCAPACITATE, în-kâ-pâs'-sê-tât, *v. a.* uczynić niezdolnym.

INCAPACITY, în-kâ-pâs'-sê-tê, *s.* niezdatność, niezdolność.

TO INCARCERATE, în-kâr'-sê-rât, *v. a.* uwięzić.

INCARCERATION, în-kâr-sê-rà-szûn, *s.* uwięzienie.

TO INCARNADINE, în-kâr'-nâ-dîn, *v. a.* (*Shaksp. Mac.*) poczerwienić, pomalować czerwono.

TO INCARNATE, în-kâr'-nât, *v. a.* przyoblec ciałem, wcielić.

INCARNATE, *adj.* przyobleczony ciałem, wcielony; czerwony, karmazynowy. *A devil —*, diabeł wcielony. *God —*, Bóg wcielony.

INCARNATION, în-kâr-nâ'-szûn, *s.* wcielenie, stanie się człowiekiem.

TO INCASE, în-kâs', *v. a.* obwinąć, okryć, osłonić.

INCAUTIOUS, în-kâu'-szûs, *adj.* nieostrożny; —LY, *adv.* nieostrożnie.

INCENDIARY, în-sên'-dê-â-rê, *s.* podpalacz; *fig.* podżegacz, podszczuwacz.

TO INCENSE, în'-sêns, *v. a.* kadzić, palić kadzidło; 2) în-sêns', *v. a.* rozzłościć, oburzyć, zapalić gniewem.

INCENSMENT, în-sêns'-mênt, *s.* zapał gniewu, uniesienie, oburzenie.

INCENSION, în-sên'-szûn, *s.* zapalenie, podpalenie, palenie się.

INCENSOR, în-sên'-sûr, *s.* pobudzający do gniewu.

INCENSORY, în-sên'-sûr-ê, *s.* trybularz.

INCENTIVE, în-sên'-tîw, 1) *s.* podnieta, pobudka, zachęta; 2) *adj.* podniecający, pobudzający, zachęcający.

INCEPTION, în-sêp'-szûn, *s.* zaczęcie, początek.

INCEPTIVE, în-sêp'-tîw, *adj.* poczynający, zaczynający; oznaczający początek.

INCEPTOR, în-sêp'-tûr, *s.* uczeń, uczący się początków.

INCERTITUDE, în-sêr'-tê-tûd, *s.* niepewność.

INCESSANT, în-sês'-sânt, *adj.* nieustający, ustawiczny; —LY, *adv.* nieustannie.

INCEST, în'-sêst, *s.* kazirodztwo.

INCESTUOUS, în-sês'-czû-ûs, *adj.* kazirodny; —LY, *adv.* kazirodnie.

INCH, însz, *s.* cal. — *meal*, kawałek długi na cal.

TO INCHOATE, îng'-kô-ât, *v. a.* zacząć, zaczynać.

INCHOATIVE, în-kô'-â-tîw, *adj.* oznaczający początek (o słowach).

TO INCIDE, în-sîd', *v. a.* (*med.*) rozpuścić, rozwolnić.

INCIDENCE (—CY), în'-sê-dêns, *s.* (*mat.*) przecięcie (jednéj linii przez drugą), punkt przecięcia; 2) przypadek, wypadek, zdarzenie.

INCIDENT, în'-sê-dênt, 1) *adj.* przypadkowy, niespodziewany; zwyczajny, właściwy; uboczny; 2) *s.* wypadek (zdarzający się w ciągu czego).

INCIDENTAL, în-sê-dên'-tâl, *adj.* przypadkowy; uboczny, nawiasowy; —LY, *adv.* przypadkowo; ubocznie, nawiasowo.

TO INCINERATE, în-sîn'-nêr-ât, *v. a.* (*chem.*) spalić na popioł.

INCIPIENT, în-sîp'-pê-ênt, *adj.* zaczynający, poczynający, początkowy.

INCISION, în-sîż'-ûn, *s.* nacięcie; (*chir.*) nacięcie, incyzya; (*med.*) rozpuszczenie, rozwolnienie. *God make — in thee*, (*Shaksp, A. Y. L. J.*), oby cię Bóg oświecił (dał rozum).

INCISIVE, în-sî'-sîw, *adj.* (*chir.*) nacinający; (*med.*) rozpuszczający, rozwalniający.

INCISOR, în-sî'-sôr, *s.* ząb przedni.

INCISORY, în-sî'-sûr-ê, *adj.* tnący, nacinający, rozcinający.

INCITATION, în-sê-tâ'-szûn, *s.* pobudzenie, podniecenie.

TO INCITE, în-sît', *v. a.* podburzyć, pobudzić, podniecić, wzburzyć, podżegać.

INCITEMENT, în-sît'-mênt, *s.* pobudka, podnieta.

INCIVIL, în-sîw'-wîl, *adj.* niegrzeczny, nieobyczajny, *zob.* UNCIVIL.

INCIVILITY, în-sê-wîl'-tê, *s.* niegrzeczność, nieobyczajność.

INCLEMENCY, în-klêm'-mên-sê, *s.* nielitościwość, dzikość, okrucieństwo; ostrość (powietrza, por roku, klimatu).

INCLEMENT, în-klêm'-mênt, *adj.* nielitościwy; ostry.

INCLINABLE, în-klî'-nâ-bl, *adj.* skłonny, dający się nakłonić.

INCLINATION, în-klê-nâ'-szûn, *s.* nagięcie, nachylenie; zboczenie igły magnesowéj na wschód lub zachód. — *of the axis of the earth*, pochyłość osi ziemskiéj; *fig.* skłonność, miłość, przywiązanie, pociąg; chęć, ochota.

INCLINATORY, în-klîn'-â-tûr-ê, *adj.* nachylający się.

TO INCLINE, în-klîn', *v.* 1) *n.* nachylić się; pochylić się; skłonić się, skłaniać się: 2) *a.* nachylić, pochylić; *fig.* skłonić, nakłonić, *This stuff inclines to red*, ta materya wpada w czerwone. *The weather inclines to fair*, zanosi się na pogodę. *My heart inclines to...*, serce moje skłania się do... *Inclined plane*, płaszczyzna pochyła.

TO INCLIP, în-klîp', *v. a.* (*Shaksp. A. et C.*) opasać, objąć, otoczyć.

TO INCLOSE, *zob.* TO ENCLOSE.

TO INCLUDE, în-klûd', *v. a.* zamknąć, połączyć; zawierać, zamykać, obejmować.

INCLUSIVE, în-klû'-sîw, *adj.* zawierający, obejmujący. *Justice is — of all other virtues*, sprawiedliwość obejmuje w sobie wszystkie inne cnoty. *From wednesday to saturday* —, od środy do soboty (licząc i sobotę); —LY, *adv.* włącznie.

INCOGNITO, în-kôg'-nê-tô, *adv.* inkognito, pod obcym nazwiskiem.

INCOHERENCE (—CY), în-kô-hê'-rêns, *s.* brak związku (fizycznie i loicznie), brak spójności w częściach.

INCOHERENT, în-kô-hê'-rênt, *adj.* niespojony, niezwiązany; — LY, *adv.* bez związku, bez sensu.

INCOMBUSTIBLE, în-kôm-bûs'-tê-bl, *adj.* nie palny, niedający się palić.

INCOME, în'-kûm, *s.* przychód, dochód.

INCOMMENSURABILITY, în-kôm-mên-szû-râ-bîl'-ê-tê, *s.* niezmierność.

INCOMMENSURABLE (—RATE), în-kôm-mên'-szû-râ-bl, *adj.* niezmierzony.

TO INCOMMODATE, în-kôm'-mô-dât, *or* TO INCOMMODE, în-kôm-môd', *v. a.* zrobić subjekcyą, naprzykrzyć się, zawadzać.

INCOMMODIOUS, în-kôm-mô'-dê-ûs, *adj.* niewygodny; naprzykrzony; —LY, *adv.* niewygodnie; do uprzykrzenia; —NESS, *s. zob.* INCOMMODITY.

INCOMMODITY, în-kôm-môd'-ê-tê, *s.* niewygoda, niedogodność.

INCOMMUNICABILITY, în-kôm-mû-nê-kâ-bîl'-ê-tê, *s.* niemożność udzielenia.

INCOMMUNICABLE, în-kôm-mû'-nê-kâ-bl, *adj.* niedający się udzielić; nieudzielający się; niedający się wyrazić; —LY, *adv.* w sposob nie dający się udzielić.

INCOMPACT (—ED), în-kôm-pâkt', *adj.* nie dobrze spojony, źle złączony.

INCOMPARABLE, în-kôm'-pâ-râ-bl, *adj.* nieporównany, niedający się z niczém porównać; wyborny, wyśmienity; —LY, *adv.* bez porównania.

INCOMPASSIONATE, în-kôm-pâsz'-ûn-ât, *adj.* nielitościwy.

INCOMPATIBILITY, în-kôm-pât-ê-bîl'-ê-tê, *s.* niezgodność, przeciwność.

INCOMPATIBLE, în-kôm-pât'-ê-bl, *adj.* niezgodny, przeciwny.

INCOMPETENCY, în-kôm'-pê-tên-sê, *s.* niewłaściwość, niedostateczność.

INCOMPETENT, în-kôm'-pê-tênt, *adj.* w. p. niewłaściwy, nienależny.

INCOMPLETE, în-kôm-plêt', *adj.* niekompletny, niecały, niedokładny; —NESS, *s.* niekompletność, niedokładność.

INCOMPLIANCE, în-kôm-plî'-âns, *s.* niezgadzanie się na co, niezezwalanie.

INCOMPOSITE, în-kôm-pôz'-ît, *adj.* niesklądany. — *numbers*, liczby niemogące powstać z rozmnożenia.

INCOMPREHENSIBILITY, în-kôm-prê-hên-sê-bîl'-ê-tê, *s.* niepojętość, niezrozumiałość.

INCOMPREHENSIBLE, în-kôm-prê-hên'-sê-bl, *adj.* niepojęty, niezrozumiały; —LY, *adv.* niedopojęcia; —NESS, *s. zob.* INCOMPREHENSIBILITY.

INCOMPRESSIBILITY, în-kôm-prês-sê-bîl'-ê-tê, *s.* nieściśliwość.

INCOMPRESSIBLE, în-kôm-prês'-sê-bl, *adj.* niedający się ścieśnić.

INCONCEIVABLE, în-kôn-sê'-wâ-bl, *adj.*; —LY, *adv. zob.* INCOMPREHENSIBLE, i t. d.

INCONCLUDENT, în-kôn-klû'-dênt, *adj.* z którego nie można wyciągnąć wniosku.

INCONCLUSIVE, în-kôn-klû'-sîw, *adj.* nic niedowodzący, nieprzekonywający; —LY, *adv.* nic niedowiodłszy; —NESS, *s.* brak przekonywających dowodów.

INCONCOCT (— ED), în-kôn-kôkt', *adj.* nieprzetrawiony, niewytrawny, niedojrzały, niedowarzony.

INCONCOCTION, în-kôn-kôk'-szûn, *s.* niewytrawność, surowość.

INCONDITIONAL, în-kôn-dîsz'-ûn-âl, *adj.* bezwarunkowy, bezwzględny.

INCONFORMITY, în-kôn-fôr'-mê-tê, *s. zob.* NON-CONFORMITY.

INCONGRUENCE, în-kông'-grôô-êns, *or* INCONGRUITY, în-kôn-grôô'-ê-tî, *s.* niedorzeczność, nieprzyzwoitość.

INCONGRUOUS, în-kông'-grôô-ûs, *adj.* niedorzeczny, nieprzyzwoity.

INCONSEQUENCE, în-kôn'-sê-kuêns, s. niestosowność, sprzeczność z sobą samym.

INCONSEQUENT, în-kôn'-sê-kuênt, *adj.* niestosowny, sprzeczny.

INCONSIDERABLE, în-kôn-sîd'-êr-â-bl, *adj.* nieznaczący, małoważny; —NESS, *s.* małoważność.

INCONSIDERATE, în-kôn-sîd'-êr-ât, *adj.* nierozmyślny, nierozważny; —LY, *adv.* nierozmyślnie, nierozważnie; —NESS, *s.* nierozmyślność.

INCONSIDERATION, în-kôn-sîd-êr-â'-szûn, *s.* niezastanowienie się, nieuwaga.

INCONSISTENCE (—CY), în-kôn-sîs'-têns, *s.* niezgodność, sprzeczność, przeciwność.

INCONSISTENT, în-kôn-sîs'-tênt, *adj.* niezgodny, sprzeczny, niedający się pogodzić. *To be — with one's self*, zostawać z sobą samym w sprzeczności; —LY; *adv.* niezgodnie, sprzecznie, w sprzeczności; niewiedzieć po jakiemu.

INCONSOLABLE, în-kôn'-sô-lâ-bl, *adj.* niedający się pocieszyć, nieutulony w żalu.

INCONSONANCY, în-kôn'-sô-nân-sê, *s.* niezgodność, sprzeczność, dyzharmonia.

INCONSPICUOUS, în-kôn-spîk'-û-ûs, *adj.* nieznaczny, niedostrzeżony.

INCONSTANCY, în-kôn'-stân-sê, *s.* niestałość, niestateczność, zmienność.

INCONSTANT, în-kôn'-stânt, *adj.* niestały, niestateczny, zmienny; —LY, *adv.* niestale, niestatecznie.

INCONSUMABLE, în-kôn sû'-mâ-bl, *or* INCONSUMPTIBLE, în-kôn-sûm'-tê-bl, *adj.* niezużyty.

INCONTESTABLE, în-kôn-tês'-tâ-bl, *adj.* niezaprzeczony; —LY, *adv.* niezaprzeczenie, bez zaprzeczenia.

INCONTIGUOUS, în-kôn-tîg'-gûûs, *adj.* niedotykający, nieprzyległy, odrębny.

INCONTINENCE (—cy), în-kŏn'-tè-nĕns, *s.* niepowściągliwość, żądza, chuć.

INCONTINENT, în-kŏn'-tè-nĕnt, *adj.* niepowściągliwy, oddany chuciom, wszeteczny; —LY, *adv.* niepowściągliwie, wszetecznie.

INCONTROVERTIBLE, în-kŏntrò-wĕr'-tè-bl, *adj.* niemogący być przedmiotem sporu, niezaprzeczony; —LY, *adv.* bez zaprzeczenia.

INCONVENIENCE (—cy), în-kŏn-wè'-nè-ĕns, *s.* niedogodność, niewygoda; subiekcya, nieprzyjemność, niewczesność.

INCONVENIENT, în-kŏn-wè'-nè-ĕnt, *adj.* niedogodny, niewygodny; —LY, *adv.* niedogodnie, niewygodnie.

INCONVERTIBLE, în-kŏn-wĕr'-tè-bl, *adj*, niezamienny.

INCORPORAL, în-kôr'-pò-râl, *adj.* bezcielesny, niemateryalny, duchowny; —LY, *adv.* duchownie.

INCORPORALITY, în-kôr-pòrâl'-è-tè, *s.* bezcielesność, duchowność.

TO INCORPORATE, în-kôr'-pòrât, *v.* 1) *a.* połączyć w jedno ciało, zawiązać cech, bractwo, korporacyą; 2) *n.* połączyć się w jedno ciało, utworzyć korporacyą.

INCORPORATE, *adj.* połączony w jedno ciało, należący do korporacyi. — *body*, korporacya, cech, stowarzyszenie, spółka.

INCORPORATION, în-kôr-pòrâ'-szŭn, *s.* wcielenie, połączenie w jedno ciało, założenie cechu, bractwa, i t. d.; (*chem.*) zmieszanie cząstek stałych lub płynnych w jedną masę.

INCORPOREAL, în-kôr-pò'-rè-âl, *adj.*; —LY, *adv.*; INCORPOREITY, *zob.* INCORPORAL, i t.d.

INCORRECT, în-kôr-rĕkt', *adj.* niedokładny, mylny; —LY, *adv.* niedokładnie, mylnie; —NESS, *s.* niedokładność, mylność. —*of style*, niepoprawność w stylu.

INCORRIGIBLE, în-kŏr'-rè-dżèbl, *adj.* niepoprawny, zepsuty, skażony; —LY, *adv.* niepoprawnie, bez poprawy; —NESS, *s.* niepoprawność.

INCORRUPT(—ED), în-kôr-rŭpt', *adj.* nieskazitelny, wolny od zepsucia, zgnilizny; nieskazitelny, prawy.

INCORRUPTIBILITY, în-kôrrŭp-tè-bîl'-è-tè, *s.* nieskazitelność, prawość.

INCORRUPTIBLE, în-kôr-rŭp'-tè-bl, *adj.* nieskazitelny, wolny od zepsucia, zgnilizny; nieskazitelny, prawy.

INCORRUPTNESS, în-kôr-rŭpt'-nĕs, *s. zob.* INCORRUPTIBILITY.

TO INCRASSATE, în-krâs'-sât, *v.* 1) *a.* zgęścić; 2) *n.* zgęstnieć.

TO INCREASE, în-krès', *v.* 1) *a.* powiększyć, pomnożyć; 2) *n.* powiększyć się, pomnożyć się, przybywać.

INCREASE, în'-krès, *s.* powiększenie, pomnożenie, wzrost, przybytek.

INCREASER, în-krè'-sûr, *s.* powiększyciel, pomnożyciel.

INCREATE (—ED), în-krè-ât', *adj.* niestworzony.

INCREDIBILITY, în-krĕd-dè-bîl'-è-tè, *s.* niepodobieństwo do wiary.

INCREDIBLE, în-krĕd'-è-bl, *adj.* niepodobny do uwierzenia; —LY, *adv.* w sposób niepodobny do uwierzenia; —NESS, *s. zob.* INCREDIBILITY.

INCREDULITY, în-krè-dù'-lè-tè, *s.* niedowiarstwo, małowierność.

INCREDULOUS, în-krĕd'-ù-lŭs, *adj.* niewierny, małowierny, niedowiarek; —NESS, *s. zob.* INCREDULITY.

INCREMENT, îng'-krè-mĕnt, *s.* wzrost, przybywanie, powiększanie się.

TO INCRUST (—ATE), în-krŭst', *v. a.* powlec (gipsem, wapnem; i t. d.); powlec (korą, skorupą).

INCRUSTATION, îng-krŭs-tâ'-szŭn, *s.* powleczenie (gipsem, korą, skorupą).

TO INCUBATE, îng'-kù-bât, *v. n.* siedzieć na jajach wysiadywać.

INCUBATION, îng-kù-bâ'-szŭn, *s.* siedzenie na jajach, wysiadywanie.

INCUBUS, îng'-kù-bŭs, *s.* mara, nocnica, zmora.

TO INCULCATE, în-kŭl'-kât, *v. a.* wpoić, wrazić w umysł.

INCULCATION, în-kŭl-kâ'-szŭn, *s.* wpojenie, wrażenie w umysł.

INCULPABLE, în-kŭl'-pâ-bl, *adj.* niewinny; —LY, *adv.* niewinnie.

INCULT, în-kŭlt', *adj.* nieuprawny, leżący odłogiem. 2(*s.* proboszcz.

INCUMBENCY, în-kŭm'-bĕn-sè, *s.* leżenie na czém; *fig.* obowiązek, powinność; posiadanie duchownego beneficyum.

INCUMBENT, în-kŭm'-bĕnt, 1) *adj.* leżący na czém; *fig.* (*on, upon*) obowiązujący, stanowiący obowiązek, powinność. *It is* (*a duty*) — *on me*, jestto moją powinnością, długiem.

TO INCUR, în-kûr', *v. a.* ściągnąć na siebie (karę, naganę), zasługiwać na karę. *To — one's displeasure*, popaść w czyją niełaskę. *To — a penalty*, zasłużyć na karę. *To — damnation*, zasłużyć na potępienie.

INCURABILITY, în-kù-râ-bîl'-è-tè. *s.* niepodobieństwo wyleczenia.

INCURABLE, în-kù'-râ-bl, *adj*, nieuleczony; —LY, *adv.* niedouleczenia; —NESS, *s. zob.* INCURABILITY.

INCURSION, în-kûr'-szŭn, *s.* najazd, napad, wtargnienie.

TO INCURVATE, în-kûr'-wât, *v. a.* zakrzywić, zgiąć.

INCURVATION, în-kûr-wâ'-szŭn, *s.* zakrzywienie, zagięcie.

INCURVITY, în-kûr'-wè-tè, *s.* krzywość, zagiętość, obłąk.

TO INDAGATE, în'-dâ-gât, *v. a.* indagować, ciągnąć śledztwo.

INDEBTED, în-dĕt'-tĕd, *adj.* winny, obowiązany. *To be — for a thing to one*, być co komu winnym, poczuwać się do obowiązku względem niego.

INDECENCY, în-dè'-sĕn-sè, *s.* nieprzystojność, nieprzyzwoitość, nieskromność.

INDECENT, în-dè'-sĕnt, *adj.* nieprzystojny, nieprzyzwoity, nieskromny; —LY, *adv.* nieprzystojnie, nieobyczajnie.

INDECIDUOUS, în-dè-sîd'-ù-ŭs, *adj.* (*bot.*) nieopadający, zawsze zielony.

INDECISION, în-dè-sîż'-ŭn, *s.* brak decyzyi, wahanie się.

INDECLINABLE, în-dè-klî'-nâbl, *adj.* (*gram.*), nieodmienny.

INDECOROUS, în-dè-kò'-rŭs, *or* în-dèk'-ò-rŭs, *adj.* nieprzystojny, nieprzyzwoity, obrażający skromność.

INDECORUM, în-dè-kò'-rŭm, *s.* nieprzystojność, nieprzyzwoitość.

INDEED, în-dèèd', *adj.* w rzeczy saméj, w istocie, istotnie; (z zadziwieniem), czy tak? czy to być może?; (przed *but*, *yet*, i t. d.) wprawdzie.

INDEFATIGABLE, în-dè-fât'-tègâ-bl, *adj.* niezmordowany, nieznużony. —LY, *adv.* niezmordowanie.

INDEFEISIBLE, în-dè-fè'-zè-bl, *adj.* nienaruszony, nietykalny.

INDEFENSIBLE, în-dè-fĕn'-sè-bl, *adj.* nieobronny.

INDEFINITE, în-dĕf'-è-nît, *adj.* nieokreślony, nieoznaczony. —LY, *adv.* w sposób nieoznaczony.

INDEFINITUDE, în-dè-fîn'-è-tûd, *s.* ilość nieoznaczona; przestrzeń nieograniczona.

INDELIBERATE (—D), în-dèlib'-bĕr-ât, *adj.* nierozmyślny, uczyniony bez rozmysłu.

INDELIBLE, în-dĕl'-è-bl, *adj.* niezmazany, niezgładzony.

INDELICACY, în-dĕl'-è-kâ-sè, *s.* niedelikatność.

INDELICATE, în-dĕl'-è-kât, *adj.* niedelikatny.

INDEMNIFICATION, în-dĕmnè-fè-kâ'-szŭn, *s.* wynagrodzenie straty.

TO INDEMNIFY, în-dĕm'-nè-fî, *v. a.* wynagrodzić stratę.

INDEMNITY, în-dĕm'-nè-tè, *s.* wynagrodzenie straty: odpuszczenie winy, zapomnienie, amnestya.

TO INDENT, în-dĕnt', *v. a.* i *n.* wyciąć, powycinać w ząbki; 2) w. p. sporządzić kontrakt, spisać kontrakt między stronami. *To — a servant*, ugodzić sługę.

INDENTATION, în-dĕn-tâ'-szŭn, *s.* wycięcie w ząbki.

INDENTURE, în-dĕn'-czûr, *s.* w. p. kontrakt, umowa, ugoda. *To make indentures*, (*vulg.*), iść w zygzag, zataczać się jak pijany.

INDEPENDENCE (—cy), în-dèpĕn'-dĕns, *s.* niepodległość, niezależność.

INDEPENDENT, în-dè-pĕn'-dĕnt, 1) *adj.* niepodległy, niezależny. — *on, upon*, niezawisły od czego. — LY, *adv.* niepodległe, niezależnie; oprócz; 2) INDEPENDENTS, *s.*

pl. independenci (dawniejsza sekta w Anglii, nieuznająca żadnéj zwierzchności kościelnéj).

INDESCRIBABLE, în-dê-skrî'-bâ-bl, *adj.* nieopisany, niedoopisania.

INDESCRIPT, în'-dê-skrîpt, *adj.* jeszcze dotąd nieopisany.

INDESTRUCTIBLE, în-dê-strŭk'-tê-bl, *adj.* niepodobny do zburzenia, nietykalny.

INDETERMINABLE, în-dê-têr'-mê-nâ-bl, *adj.* niedający się oznaczyć, określić.

INDETERMINATE (INDETERMINED), în-dê-têr'-mê-nât, *adj.* nieoznaczony, nieokreślony. —LY, *adv.* w sposób nieoznaczony.

INDETERMINATION, în-dê-têr-mê-nâ'-szŭn, *s.* niedeterminacya, wahanie się, namyślanie się.

INDEX, în'-dêks, *s.* skazówka, índex, rączka na słupie skazująca drogę; rejestr, katalog, spis rozdziałów książki, poczet.

INDEXTERITY, în-dêks-têr'-ê-tê, *s.* niezręczność, niezgrabność.

INDIA, în'-dê-â, *s.* Indya, Indye wschodnie. — *drawing ink*, tusz chiński. — *man*, okręt handlujący z Indyami wschodniemi.

INDIAN, în'-dê-ân, 1) *adj.* indyjski. — *bark*, kaskarylla. —*corn*, kukuruza. — *rubber*, gumalastyka; 2) *s.* Indyanin.

INDICANT, în'-dê-kânt, *adj.* (*med.*), wskazujący (o symptomacie), jakie przepisać lekarstwo.

TO INDICATE, în'-dê-kât, *v. a.* wskazać, wykazać, okazać; (*med.*), wskazać metodę leczenia.

INDICATION, în-dê-kâ'-szŭn, *s.* wskazanie, okazanie; znak, cecha; symptom.

INDICATIVE, în-dîk'-kâ-tîw, 1) *adj.* wskazujący, okazujący. — (— *mood*), *s.* (*gram.*), tryb oznajmujący. —LY, *adv.* sposobem wskazującym.

TO INDICT, în-dît', *v. a.* w. p. oskarżyć, pociągnąć do sądu.

INDICTION, în-dîk'-szŭn, *s.* indykcya, poczet Rzymski, 15tu lat obrót.

INDICTMENT, în-dît'-mênt, *s.* w. p. oskarżenie, akt oskarżenia (przed sądem przysięgłych).

INDIES, în'-dêêz, *s. pl.* Indye. *The East* —, Indye wschodnie. *The West* —, Indye zachodnie.

INDIFFERENCE (—CY), în-dîf'-fêr-êns, *s.* obojętność, nieczułość.

INDIFFERENT, în-dîf'-fêr-ênt, *adj.* obojętny, nieczuły; niedbający, mniéj zważający na co; ladajaki, mierny, jaki taki, od biédy; (*Shaks.*), bezstronny. *An—beauty*, mierna piękność. *He has but an —character*, nie ma bardzo dobréj reputacyi. *He is — well*, ma się jako tako. —LY, *adv.* obojętnie, ladajako, miernie, jako tako, jakokolwiek.

INDIGENCE (—CY), în'-dê-dżêns, *s.* ubóstwo, niedostatek, biéda.

INDIGENOUS, în-dîd'-żê-nŭs, *adj.* krajowy, urodzony w kraju.

INDIGENT, în'-dê-dżênt, *adj.* ubogi, biedny.

INDIGEST (—ED), în-dê-dżêst', *adj.* nieprzetrawiony, niestrawiony; *fig.* niewytrawny, źle wytrawiony, niedojrzały.

INDIGESTIBLE, în-dê-dżês'-tê-bl, *adj.* niestrawny.

INDIGESTION, în-dê-dżês'-czŭn, *s.* niestrawność.

INDIGNANT, în-dîg'-nânt, *adj.* rozgniewany, zagniewany, oburzony. —LY, *adv.* z gniewem, z oburzeniem.

INDIGNATION, în-dîg-nâ'-szŭn, *s.* gniew, oburzenie.

INDIGNITY, în-dîg'-nê-tê, *s.* zniewaga, obelga.

INDIGO, în'-dê-gô, *s.* indychtowe ziele, indygo.

INDIRECT, în-dê-rêkt', *adj.* pośredni; krzywy, zbaczający z prostéj drogi. —LY, *adv.* nie wprost, pośrednio. —NESS, *s.* krzywy kierunek, ukośność, kołowanie, używanie środków ubocznych, wybiegi.

INDIRECTION, în-dê-rêk'-szŭn, *s. zob.* INDIRECTNESS.

INDISCERNIBLE, în-dîs-sêr'-nê-bl, *adj.* nie dający się dostrzedz, niedostrzeżony, nieznaczny. —LY, *adv.* nie do dostrzeżenia.

INDISCERPTIBILITY, în-dîs-sêrp-tê-bîl'-ê-tê, *s.* nierozłączność, nierozdzielność.

INDISCERPTIBLE, în-dîs-sêrp'-tê-bl, *adj.* nierozerwany, nierozłączny.

INDISCRET, în-dîs-krêêt', *adj.* nieroztropny, nierozsądny, nieuważny; nieumiejący dotrzymać sekretu. —LY, *adv.* nieroztropnie.

INDISCRETION, în-dîs-krêsz'-ŭn, *s.* nieroztropność, nierozsądek, nieuwaga; wygadanie się z czém.

INDISCRIMINATE, în-dîs-krîm'-ê-nât, *adj.* nierozróżniony, nieodróżniony od innych. —LY, *adv.* bez różnicy.

INDISPENSABLE, în-dîs-pên'-sâ-bl, *adj.* konieczny, niezbędny, nieodbicie potrzebny. —LY, *adv.* koniecznie, niezbędnie. —NESS, *s.* konieczność, niezbędność.

TO INDISPOSE, în-dîs-pôz', *v. a.* zniechęcić, zrazić, odstręczyć (—*to*, od czego); wzruszyć, zepsuć, naruszyć (zdrowie). *Indisposed towards*, zagniewany na...

INDISPOSEDNESS, în-dîs-pô'-zêd-nês, *s.* wstręt, niechęć, zagniewanie, uraza.

INDISPOSITION, în-dîs-pô-zîsz'-ŭn, *s.* słabość, choroba; 2) niechęć, zagniewanie, uraza.

INDISPUTABLE, în-dîs-pû'-tâ-bl, *adj.* niezaprzeczony, niewątpliwy. —LY, *adv.* niezaprzeczenie. — NESS, *s.* niezaprzeczoność, niewątpliwość.

INDISSOLUBILITY, în-dîs-sô-lû-bîl'-ê-tê, *s.* nierozwiązalność, nierozdzielność, nierozłączność.

INDISSOLUBLE, în-dîs'-sô-lû-bl, *adj.* nierozwiązalny, na zawsze związany, nierozłączny, nierozdzielny, nierozerwany, ścisły. *Bands* (*bonds*) *of — love and amity*, węzły nierozdzielnéj przyjaźni i miłości. —LY, *adv.* nierozdzielnie, nierozerwanie. —NESS, *s. zob.* INDISSOLUBILITY.

INDISSOLVABLE, în-dîz-zôl'-wâ-bl, *adj.* nierozpuszczalny; nierozwiązalny, nierozerwany.

INDISTINCT, în-dîs-tîngkt', *adj.* niewyraźny, nie jasny, ciemny. — LY, *adv.* niewyraźnie. —NESS, *s.* niewyraźność, niejasność, ciemność.

INDISTINCTION, în-dîs-tîngk'-szŭn, *s.* nieodróżnienie, *zob.* INDISTINCTNESS.

INDISTINGUISHABLE, în-dîs-tîng'-gułsz-â-bl, *adj.* niedający się od innych rozróżnić, rozpoznać. — *cur* (*Shaksp. Tr.* i *Cr.*), niepokaźna figurka.

INDIVIDUAL, în-dê-wîd'-ŭ-âl, 1) *adj.* szczególny, pojedynczy, osobny. —LY, *adv.* szczególnie, pojedyńczo; po jednemu; 2) *s.* osoba szczególna, istota pojedyńcza, indywiduum, jednostka.

INDIVIDUALITY, în-dê-wîd-ŭ-âl'-ê-tê, *s.* oddzielne istnienie, indywidualność, samobyt.

TO INDIVIDUATE, în-dê-wîd'-ŭ-ât, *v. a.* przedstawić oddzielnie jako indywiduum; odróżnić jedno indywiduum od drugiego.

INDIVIDUITY, în-dê-wîd-ŭ'-ê-tê, *s. zob.* INDIVIDUALITY.

INDIVISIBILITY, în-dê-wîz-ê-bîl'-ê-tê, *s.* niepodzielność, nierozdzielność.

INDIVISIBLE, în-dê-wîz'-ê-bl, *adj.* niepodzielny, nierozdzielny. —LY, *adv.* niepodzielnie, nierozdzielnie. —NESS, *s. zob.* INDIVISIBILITY.

INDOCIBLE, în-dôs'-ê-bl, *or* INDOCILE, în-dôs'-sîl, *adj.* niepojętny, tępy.

INDOCILITY, în-dô-sîl'-lê-tê, *s.* niepojętność, tępość.

INDOLENCE (—CY), în'-dô-lêns, *s.* niedbalstwo, gnuśność, opieszałość.

INDOLENT, în'-dô-lênt, *adj.* niedbały, gnuśny, opieszały. —LY, *adv.* niedbale, opieszale.

INDRAUGHT, în'-drâft, *s.* mała zatoka morska.

TO INDRENCH, în-drêncz', *v. a.* zatopić, zanurzyć.

INDUBITABLE, în-dû'-bê-tâ-bl, *adj.* niewątpliwy, pewny, niezawodny. —LY, *adv.* niewątpliwie, niezawodnie.

TO INDUCE, în-dûs', *v. a.* naprowadzić do czego, nawrócić, spowodować, skłonić, pobudzić.

INDUCEMENT, în-dûs'-mênt, *s.* powód, okazya, pobudka, pochop.

INDUCER, în-dû'-sûr, *s.* pobudziciel, poduszczyciel, podmowca.

TO INDUCT, în-dŭkt', *v. a.* wprowadzić, instalować.

INDUCTION, în-dŭk'-szŭn, *s.* instalacya dygnitarza kościelnego; 2) wywód wniosków, wnioskowanie.

INDUCTIVE, în-dŭk'-tîw, *adj.*

skłaniający, naprowadzający; prowadzący do wniosku; wyprowadzony jako wniosek.

TO INDUE, în-dû', *v. a.* przyoblec, przyodziać; (*Shaksp. Ham.* zamiast *to inure*).

TO INDULGE, în-dûldż', *v.* i) *a.* pobłażać, folgować, pozwalać, dozwalać, być dla kogo powolnym. *To — one's passions*, folgować swym namiętnościom. *He indulged himself in drunkenness*, oddawał się pijaństwu. *She indulges her daughters with dogs, birds etc.*, pozwala swym córkom trzymać psy, ptaki i t. d.; 2) *n.* być powolnym, pobłażającym.

INDULGENCE (—CY), în-dûl'-dżens, *s.* pobłażanie, folgowanie, powolność; 2) (w rzymskim kościele), odpuszczenie grzechów.

INDULGENT, în-dûl'-dżent, *adj.* pobłażający, folgujący, powolny. —LY, *adv.* z pobłażaniem.

TO INDURATE, în'-dû-rât, *v.* 1) *a.* twardym zrobić, zatwardzić; 2) *n.* stwardnieć.

INDURATION, în-dû-râ'-szûn, *s.* stwardzenie, zatwardziałość.

INDUSTRIOUS, în-dûs'-trê-ûs, *adj.* pilny, pracowity, czynny. — LY, *adv.* pilnie, pracowicie.

INDUSTRY, în'-dûs-trê, *s.* pilność, pracowitość; przemysł.

TO INEBRIATE, în-ê'-brê-ât, *v.* 1) *a.* upoić; 2) *n.* upić się.

INEBRIATION, în-ê-brê-â'-szûn, *s.* pijaństwo, upicie się.

INEBRIETY, în-ê-brî'-ê-tê, *s. zob.* EBRIETY.

INEFFABILITY, în-êf-fâ-bîl'-tê, *s.* co nie może być opowiedzianém.

INEFFABLE, în-êf'-fâ-bl, *adj.* niewypowiedziany, niewysłowiony, niewymowny. —LY, *adv.* niewymownie.

INEFFECTIVE, în-êf-fêk'-tîw, *adj.* bezskuteczny, nadaremny.

INEFFECTUAL, în-êf-fêk'-czûâl, *adj.* bezskuteczny, daremny, próżny. —LY, *adv.* bezskutecznie. —NESS, *s.* bezskuteczność, daremność.

INEFFICACIOUS, în-êf-fê-kâ'-szûs, *adj.* nieskuteczny, mocy nie mający, słaby, wątły.

INEFFICACY, în-êf'-fê-kâ-sê, *s.* bezskuteczność, daremność.

INEFFICIENT, în-êf-fîsz'-ênt, *adj. zob.* INEFFECTIVE.

INELEGANCE (—CY), în-êl'-ê-gâns, *s.* nieozdobność, nieelegancya, zły gust.

INELEGANT, în-êl'-ê'gânt, *adj.* nieozdobny, nieelegancki, niegustowny.

INELOQUENT, în-êl'-ô-kuênt, *adj.* niewymowny.

INEPT, în-êpt', *adj.* głupi, durny, błazeński. —LY, *adv.* po głupiemu.

INEQUALITY, în-ê-kuâl'-ê-tê, *s.* nierówność.

INERRABILITY, în-êr-râ-bîl'-ê-tê, *s.* niemylność, nieomylność.

INERRABLE, în-êr'-râ-bl, *adj.* niemylny, nie mogący się omylić. —LY, *adv.* nieomylnie.

INERRINGLY, în-êr'-rîng-lê, *adv.* nieomylnie.

INERT, în-êrt', *adj.* martwy, ociężały, leniwy. —LY, *adv.* ociężale, leniwie.

INESTIMABLE, în-ês'-tê-mâ-bl, *adj.* nieoszacowany, nieoceniony.

INEVIDENT, în-êw'-ê-dênt, *adj.* niewyraźny, niejasny, ciemny.

INEVITABILITY, în-êw-ê-tâ bîl'-ê-tê, *s.* nieuchronność.

INEVITABLE, în-êw'-ê-tâ-bl, *adj.* nieuchronny, niechybny. —LY, *adv.* nieuchronnie, niechybnie.

INEXACT, în-êgz-âkt', *adj.* niedokładny.

INEXCUSABLE, în-êks-kû'-zâ-bl, *adj.* nieprzebaczony, niedarowany. —LY, *adv.* nie do wybaczenia. —NESS, *s.* błąd lub niedbałość nie do darowania.

INEXECUTION, în-êk-sê-kû'-szûn, *s.* niedopełnienie, niewykonanie.

INEXHAUSTIBLE, în-êks-hâus'-tê-bl, *adj.* niewyczerpany, nieprzebrany.

INEXISTENCE, în-êgz-îs'-têns, *s.* nieistnienie, nieexystencya.

INEXISTENT, în-êgz-îs'-tênt, *adj.* nieistniejący, nieexystujący.

INEXORABLE, în-êks'-ô-râ-bl, *adj.* nieubłagany, nieprzebłagany.

INEXPEDIENCE (—CY), în-êks-pê'-dê-êns, *s.* niestosowność, niewłaściwość.

INEXPEDIENT; în-êks-pê'-dênt, *adj.* niestosowny, niewłaściwy, niepożyteczny, niieskuteczny.

INEXPERIENCE, în-êks-pê'-rê-êns, *s.* niedoświadczenie.

INEXPERIENCED, în-êks-pê'-rê-ênst, *adj.* niedoświadczony.

INEXPERT, în-êks-pêrt', *adj.* niewprawny, niebiegły.

INEXPIABLE, în-êks'-pê-â-bl, *adj.* nieodpokutowany. —LY, *adv.* nie do odpokutowania.

INEXPLICABLE, în-êks'-plê-kâ-bl, *adj.* niewytłumaczony, niewyjaśniony. —LY, *adv.* nie do wytłumaczenia.

INEXPRESSIBLE, în-êks-prês'-sê-bl, *adj.* niewypowiedziany, niewysłowiony, niewymowny. —LY, *adv.* do niewyrażenia, niewymownie.

INEXPUGNABLE, în-êks-pûg'-nâ-bl, *adj.* niezdobyty, niepodobny do zdobycia.

INEXTINGUISHABLE, în-êks-tîng'-gułsz-â-bl, *adj.* niezgasły, niewygasły.

INEXTRICABLE, în-êks'-trê-kâ-bl, *adj.* niewywikłany. —LY, *adv.* niedoodwiklania.

INFALLIBILITY, în-fâl-lê-bîl'-ê-tê, *s.* nieomylność.

INFALLIBLE, în-fâl'-lê-bl, *adj.* nieomylny, niemogący się omylić; niezawodny. —LY, *adv.* niezawodnie. —NESS, *s. zob.* INFALLIBILTY.

INFAMOUS, în'-fâ-mûs, *adj.* niecny, haniebny, sromotny. —LY, *adv.* niecnie, haniebnie. —NESS, *s. zob.* INFAMY.

INFAMY, în'-fâ-mê, *s.* bezcześć, hańba, sromota.

INFANCY, în'-fân-sê, *s.* wiek dziecinny, dzieciństwo.

INFANTICIDE, în-fân'-tê-sîd, *s.* dzieciobójstwo.

INFANTINE, în'-fân-tîn, *adj.* dziecinny.

IFANTRY, în'-fân-trê, *s.* piechota.

TO INFATUATE, în-fâcz'-û-ât, *v. a.* głupim uczynić, odurzyć, omamić.

INFATUATION, în-fâcz-û-â'-szûn, *s.* odurzenie, omamienie.

TO INFECT, în-fêkt', *v. a.* zarazić, zapowietrzyć.

INFECTION, în-fêk'-szûn, *s.* zaraza; jad zaraźliwy; smród, fetor. *To catch the* —, zarazić się.

INFECTIOUS, în-fêk'-szûs, *adj.* zaraźliwy.—LY, *adv.* zaraźliwie.—NESS, zaraźliwość.

INFECTIVE, *zob.* INFECTIOUS.

TO INFER, în-fêr', *v. a.* wyprowadzać, wyciągać wnioski, wnosić, konkludować.

INFERABLE (—IBLE), în-fêr'-â-bl, *adj.* dający się wnosić.

INFERENCE, în'-fêr-êns, *s.* wniosek.

INFERIORITY, în-fê-rê-ôr'-ê-tê, *s.* niższość.

INFERIOUR, în-fê'-rê-ûr, *adj.* (*to*), niższy, pośledniejszy. *he is — to none*, on od nikogo nie jest niższy, nikomu nie ustępuje.

INFERNAL, în-fêr'-nâl, *adj.* piekielny. —*stone*, kamień piekielny, saletran srebra.

INFERTILE, în-fêr'-tîl, *adj.* nieżyżny, niepłodny, nieurodzajny.

INFERTILITY, în fêr-tîl'-ê-tê, *s.* nieurodzajność.

TO INFEST, în-fêst', *v. a.* napastować; dokuczać, naprzykrzać się, dręczyć, niepokoić; napadać, pustoszyć.

INFEUDATION, în-fû-dâ'-szûn, *s.* nadanie lenności.

INFIDEL, în'-fê-dêl, 1) *s.* niewierny; niedowiarek; 2) *adj.* niewierny.

INFIDELITY, în-fê-dêl'-ê-tê, *s.* niewiara, niewierność, przeniewierzenie się, wiarolomstwo; niedowiarstwo, niewiara.

INFINITE, în'-fê-nît, *adj.* nieskończony; ogromny, niezmierny. —LY, *adv.* nieskończenie.—NESS, *s.* nieskończoność.

INFINITESIMAL, în-fê-nê-tês'-sê-mâl, *adj.* (*mat.*), nieskończenie mały.

INFINITIVE, în-fîn'-ê-tîw, *adj.* nieoznaczony. — *mood.* (*gram.*), tryb bezokoliczny.

INFINITUDE, în-fîn'-ê-tûd, *s.* nieskończoność, ogromne mnóstwo.

INFINITY, în-fîn'-ê-tê, *s. zob.* INFINITUDE. — *of goodness*, nieskończona dobroć; 2) siła, mnóstwo. *An — of pains*, nieskończone starania, zabiegi, kłopoty.

INFIRM, în-fêrm', *adj.* słaby, ułomny; (*Shaksp. Mac.*), wahający się, niedeterminowany. —NESS, *s. zob.* INFIRMITY.

INFIRMARY, în-fêr'-mâ-rè, *s.* infirmerya, szpital.

INFIRMITY, în-fêr'-mè-tè, *s.* słabość (ciała i umysłu), ułomność, niedołężność.

TO INFIX, în-fîks', *v. a.* wetknąć, wprawić.

TO INFLAME, în-flâm', *v.* 1) *a.* zapalić, rozpalić, rozognić; rozjątrzyć; sprawić zapalenie (w ciele); *fig.* przesadzać, powiększać; 2) *n.* zapalić się, rozpalić się. *Inflamed with love*, rozpalony miłością.

INFLAMER, în-flâ'-mûr, *s.* zapalający; przesadzający.

INFLAMMABILITY, în-flâm-mâ-bîl'-è-tè, *s.* zapalność.

INFLAMMABLE, în-flâm'-mâ-bl, *adj.* zapalny. —NESS, *s. zob.* INFLAMMABILITY.

INFLAMMATION, în-flâm-mâ'-szûn, *s.* zapalenie.

INFLAMMATORY, în-flâm'-mâtûr-è, *adj.* zapalający.

TO INFLAT, în-flât', *v. a.* nadąć, dąć, napuszyć.

INFLATION, în-flâ'-szûn, *s.* nadętość, napuszystość.

TO INFLECT, în-flêkt', *v. a.* giąć, nagiąć, naginać; (*gram.*), odmieniać przez przypadki, czasować słowo.

INFLECTION, în-flêk'-szûn, *s.* zgięcie, nagięcie, ugięcie; urabianie głosu; łamanie się światła; (*gram.*), przypadkowanie, czasowanie.

INFLECTIVE, în-flêk'-tîw, *adj.* giętki, gibki.

INFLEXIBILITY, în-flêk-sè-bîl'-è-tè, *s.* niezgiętość, nieugiętość.

INFLEXIBLE, în-flêk'-sè-bl, *adj.* niezgięty, nieugięty, niezachwiany, nieporuszony. —LY, *adv.* niezgięcie, nieugięcie. —NESS, *s. zob.* INFLEXIBILITY.

TO INFLICT, în-flîkt', *v. a.* (*on, upon*), nałożyć karę, dotknąć czém, zadać cios.

INFLICTION, în-flîk'-szûn, *s.* ukaranie, kara; dopuszczenie, dotknięcie, zadanie ciosu.

INFLICTIVE, în-flîk'-tîw, *adj.* dotykający (jak kara), dopuszczony.

INFLUENCE, în'-flû-ęns, *s.* wpływ.

TO INFLUENCE, *v. a.* wpływać, wywierać wpływ, skłonić, nakłonić.

INFLUENT, în'-flû-ęnt, *adj.* wpływający.

INFLUENTIAL, în-flû-ęn'-szâl, *adj.* mający wielki wpływ, wywierający wpływ.

INFLUENZA, în-flû-ęn'-zâ, *s.* (*med.*), febra katarowa.

INFLUX, în'-flûks, *s.* wpływ.

TO INFOLD, în-fôld', *v. a.* obwić, uwinąć, zawinąć.

TO INFOLIATE, în-fô'-lè-ât, *v. a.* okryć liściem.

TO INFORM, în-fôrm', *v. a.* i *n.* (*of*), donieść, uwiadomić, zawiadomić; nauczać, oświecać. *To — against*, donieść, udać, denuncyować, oskarżyć.

INFORMANT, în-fôr'-mânt, *s.* nauczyciel; donoszący jaką wiadomość, uwiadomiciel; delator, oskarżyciel, donosiciel.

INFORMATION, în-fôr-mâ'-szûn, *s.* nauka, oświecenie, oświata, zapas wiadomości; doniesienie, uwiadomienie, zawiadomienie; denuncyacya, delata, oskarżenie.

INFORMER, în-fôr'-mûr, *s. zob.* INFORMANT.

INFORMITY, în-fôr'-mè-tè, *s.* niekształtność.

INFORMOUS, în-fôr'-mûs, *adj.* niekształtny, nieforemny.

TO INFRACT, în-frâkt', *v. a. zob.* TO INFRINGE.

INFRACTION, în-frâk'-szûn, *s.* złamanie, zerwanie, pogwałcenie, naruszenie.

INFRANGIBLE, în-frân'-dżè-bl, *adj.* niezłomny.

INFREQUENCY, în-frè'-kuęn-sè, *s.* rzadkość, rzadki przypadek.

INFREQUENT, în-frè'-kuęnt, *adj.* rzadki, rzadko się zdarzający.

TO INFRINGE, în-frîndż', *v. a.* złamać, zerwać, pogwałcić, naruszyć.

INFRINGEMENT, în-frîndż'-mênt, *s.* złamanie, zerwanie, pogwałcenie, naruszenie, przekroczenie.

INFRINGER, în-frîndż'-ûr, *s.* naruszyciel, przestępca.

INFURIATE, în-fû'-rè-ât, *adj.* rozjadły, rozjuszony, wściekły, szalony.

TO INFUSE, în-fûz', *v. a.* nalać, namoczyć; *fig.* wlać, natchnąć, wpoić.

INFUSIBLE, în-fû'-zè-bl, *adj.* dający się wlać; 2) nietopny, nietopiący się,

INFUSION, în-fû'-żûn, *s.* infuzya, namoczenie, nalanie; *fig.* wlanie w umysł, natchnienie, wpojenie; (*Shaksp. Ham.*), tajne poszepty, namowy.

INFUSIVE, în-fû'-sîw, *adj.* wlewający, wpajający; wlany, wpojony.

INGATHERING, în-gâTH'-ûr-îng, *s.* zbieranie, sprzątanie zboża z pola.

TO INGEMINATE, în-dżêm'-mènât, *v. a.* podwoić, powtorzyć.

INGEMINATION, în-dżêm-mênâ'-szûn, *s.* podwojenie, powtórzenie.

INGENERATE (—D), în-dżên'-êrât, *adj.* wrodzony.

INGENIOUS, în-dżè'-nè-ûs, *adj.* dowcipny, pełen dowcipu; przemyślny. —LY, *adv.* dowcipnie. —NESS, *s. zob.* INGENUITY.

INGENITE, în'-dżên-ît, *or* în-dżên'-ît, *adj.* wrodzony.

INGENUITY, în-dżè-nû'-è-tè, *s.* bystrość dowcipu, dowcip, geniusz.

INGENUOUS, în-dżên'-nû-ûs, *adj.* szczery, otwarty, niewymuszony. —LY, *adv.* szczerze, otwarcie. —NESS, *s.* szczerość, otwartość, prostota.

INGESTION, în-dżês'-czûn, *s.* połknienie, pochłonienie.

INGLORIOUS, în-glô'-rè-ûs, *adj.* niesławny, niechwalebny. —LY, *adv.* niesławnie, haniebnie.

INGOT, în'-gôt, złoto lub srebro w sztabkach.

TO INGRAFF (TO INGRAFT), în-grâf', *v. a* szczepić, zaszczepić, *fig.* zaszczepić. *To — in the mind*, wpoić w umysł.

INGRAFTMENT, în-grâft'-mênt, *s.* zaszczepienie; zraz, latorośl do szczepienia.

INGRATE, INGRATEFUL, *zob.* UNGRATEFUL.

TO INGRATIATE, în-grâ'-szè-ât, *v. a.* (*—one's self*), przymilić się, pozyskać czyję przychylność. (*— into one's favour*), przymilać się komu, dla zjednania sobie jego łaski.

INGRATITUDE, în-grât'-tè-tûd, *s.* niewdzięczność.

INGREDIENT, în-grè'-dè-ênt, *s.* ingredyencya.

INGRESS, în'-grês, *or* INGRESSION, în-grêsz'-ûn, *s.* wejście, wniście.

TO INHABIT, în-hâb'-ît, *v. a.* i *ir.* zamieszkiwać, mieszkać.

INHABITABLE, în-hâb'-è-tâ-bl, *adj.* mieszkalny, do mieszkania zdatny.

INHABITANCE, în-hâb'-ît-âns, *s.* zamieszkanie, pobyt.

INHABITANT, în-hâb'-ît-ânt, *s.* mieszkaniec.

INHABITATION, în-hâb-è-tâ'-szûn, *s.* mieszkanie, miejsce zamieszkania; stan ludności.

INHABITER, în-hâb'-ît-ûr, *s. zob.* INHABITANT.

TO INHALE, în-hâl', *v. a.* wciągnąć w siebie z powietrzem.

TO INHERE, în-hêr', *v. n.* przylgnąć, tkwić w czém, być wrodzonym.

INHERENT, în-hê'-rênt, *adj.* tkwiący w czém, wrodzony.

TO INHERIT, în-hêr'-rît, *v. a.* odziedziczyć; (*Shaksp. Two Gent. T. A.*) posiadać.

INHERITABLE, în-hêr'-rît-â-bl, *adj.* dziedziczny.

INHERITANCE, în-hêr'-rît-âns, *s.* dziedzictwo, spadek, dobra dziedziczne; (*Shaksp. Cor.*) posiadanie.

INHERITOR (—ER), în-hêr'-rîtûr, *s.* dziedzic, sukcessor.

INHERITRESS, în-hêr'-rît-rês, *or* INHERITRIX, în-hêr'-rît-trîks, *s.* dziedziczka.

TO INHIBIT, în-hîb'-ît, *v. a.* powstrzymać; zakazać, zabronić.

INHIBITION, în-hè-bîsz'-ûn, *s.* zakaz, zabronienie.

INHOSPITABLE, în-hôs'-pè-tâ-bl, *adj.* niegościnny; —LY, *adv.* niegościnnie; —NESS, *s. zob.* INHOSPITALITY.

INHOSPITALITY, în-hôs-pè-tâl'-è-tè, *s.* niegościnność.

INHUMAN, în-hû'-mân, *adj.* nieludzki, okrutny, srogi, barbarzyński; —LY, *adv.* nieludzko.

INHUMANITY, în-hû-mân'-ê-tê, nieludzkość, okrucieństwo.

TO INHUMATE, în-hû'-mât, *or* TO INHUME, în-hûm', *v. a.* pogrzebać, pochować.

INIMICAL, în-îm'-ê-kâl *or* în-ê-mî'-kâl, *adj.* nieprzyjacielski, nieprzyjazny, przeciwny, szkodliwy.

INIMITABILITY, în-îm-ê-tâ-bîl'-ê-tê, *s.* nienaśladowność, niepodobieństwo naśladowania.

INIMITABLE, în-îm'-ê-tâ-bl, *adj.* nienaśladowany, nienaśledni; —LY, *adv.* donienaśladowania.

INIQUITOUS, în-îk'-kuê-tûs, *adj.* niecny, niegodziwy.

INIQUITY, în-îk'-kuê-tê, *s.* niegodziwość, nieprawość.

INITIAL, în-îsz'-âl, *adj.* początkowy, będący na początku.

TO INITIATE, în-îsz'-ê-ât, *v. a.* przyjąć kogo do czego, uczyć go początków religii, przypuścić do wyższych tajemnic religijnych.

INITIATION, în-îsz-ê-â'-szûn, *s.* przyjęcie do czego, przypuszczenie do tajemnic.

TO INJECT, în-dżêkt', *v. a.* wrzucić; (*med.*) wsikać, napryskać, nasprycować.

INJECTION, în-dżêk'-szûn, *s.* (*med.*) napryskanie, sprycowanie.

INJUDICABLE, în-dżû'-dê-kâ-bl, *adj.* nieuległy sądownictwu, niemogący być sądzonym w tym sądzie.

INJUDICIAL, în-dżû-dîsz'-âl, *adj.* nie według formy prawa.

INJUDICIOUS, în-dżû-dîsz'-ûs, *adj.* nierozumny, nierozsądny; —LY, *adv.* nierozumnie, nierozsądnie.

INJUNCTION, în-dżûngk'-szûn, *s.* zlecenie, polecenie, rozkaz. *To lay strong —s upon one*, surowo co komu przykazać.

TO INJURE, în'-dżûr, *v. a.* uszkodzić, zaszkodzić; obrazić, urazić, skrzywdzić, zelżyć.

INJURER, în'-dżûr-ûr, *s.* obraziciel, krzywdziciel.

INJURIOUS, în-dżû'-rê-ûs, *adj.* szkodliwy; zelżywy, obelżywy, hańbiący; —LY, *adv.* niesprawiedliwie; zelżywie, obelżywie; —NESS, *s.* zelżywość, obelżywość.

INJURY, în'-dżû-rê, *s.* szkoda; krzywda, niesprawiedliwość; obraza.

INJUSTICE, în-dżûs'-tîs, *s.* niesprawiedliwość.

INK, îngk, *s.* atrament. —*horn*, — *stand*, kałamarz.

INKLE, îng'-kl, *s.* tasiemka.

INKLING, îngk'-lîng, *s.* głucha wieść, pogłoska, napomknienie, wzmianka. *To get an — of a business*, zwietrzyć co, przewąchać, zasłyszeć o czém.

INKY, îngk'-ê, *adj.* atramentowy, czarny jak atrament.

INLAID, în-lâd', *pret.* i *part.* (*zob.* TO INLAY); 2) *adj.* wykładany.

INLAND, în'-lând, 1) *s.* wnętrze kraju, głąb kraju; 2) *adj.* wewnętrzny, środkowy, leżący w głębi kraju; (*Shaksp.*) ukształcony, cywilizowany. — *trade*, handel wewnętrzny.

INLANDER, în'-lân-dûr, *s.* środkowy mieszkaniec kraju.

TO INLAW, în-lâu', *v. a.* w. p. odwołać wyrok banicyi, przypuścić na powrot do używania praw obywatelskich.

TO INLAY, în-lâ', *v. a.* wykładać (drzewem, kością słoniową, i t. d.).

INLAY, *s.* wykładana robota.

INLET, în'-lêt, *s.* wpust, wchód.

TO INLINK, în-lîngk', *v. a.* (*Shaksp. H. V.*) okuć w kajdany.

TO INLIST, în-lîst', *v. a.* zaciągnąć do wojska, zawerbować.

INLY, în'-lê, *adj.* i *adv.* wewnętrzny; wewnątrz.

INMATE, în'-mât, *s.* lokator, komornik, domownik.

INMOST, în'-móst, *adj.* najgłębszy, tajny, najskrytszy.

INN, în, *s.* dom gościnny, karczma, gospoda, austerya; 2) (dawniéj) konwikt dla uczniów. *Inns* or *inns of court*, szkoła prawa. — *holder* (— *keeper*), karczmarz, oberżysta.

TO INN, *v.* 1 *n.* stanąć gospodą, zajechać do gospody; 2) *a.* przyjąć do gospody; sprzątnąć zboże do stodoły.

INNATE (—D), în-nât', *adj.* wrodzony, przyrodzony; —NESS, *s.* wrodzony przymiot.

INNAVIGABLE, în-nâw'-wê-gâ-bl, *adj.* nieżeglowny, niespławny.

INNER, în'-nûr, *adj.* wewnętrzny.

INNERMOST, în'-nûr-móst, *adj.* *zob.* INMOST.

INNING, în'-nîng, 1) *s. sing.* zbieranie, sprzątanie zboża z pola; 2) *pl.* INNINGS, grunta zdobyte na morzu.

INNOCENCE (—CY), în'-nô-sêns, *s.* niewinność.

INNOCENT, în'-nô-sênt, *adj.* niewinny; —LY, *adv.* niewinnie.

INNOCUOUS, în-nó'-kû-ûs, *adj.* nieszkodliwy; —LY, *adv.* nieszkodliwie; —NESS, nieszkodliwość.

TO INNOVATE, în'-nô-wât, *v. a.* i. *n.* wprowadzać nowości, nowotności wszczynać, wznawiać.

INNOVATION, în-nô-wâ'-szûn, *s.* wznowienie, nowotność.

INNOVATOR, în'-nô-wâ-tûr, *s.* *s.* nowator, nowych rzeczy knowacz.

INNOXIOUS, în-nók'-szûs, *adj.* —LY, *adv.* —NESS, *s.* *zob.* INNOCUOUS, i t. d.

INNUENDO, în-nû-ên'-dô, *s.* wzmianka, napomknienie.

INNUMERABLE, în-nû'-mûr-â-bl, *adj.* niezliczony, nieprzeliczony; —LY, *adv.* bez liku.

INNUMEROUS, în-nû'-mûr-ûs, *adj.* *zob.* INNUMERABLE.

TO INOCULATE, în-ók'-kû-lât, *v. a.* okulizować, szczepić.

INOCULATION, în-ók-kû-lâ'-szûn, *s.* okulizacya, szczepienie (drzew lub ospy).

INOCULATOR, în-ók-kû-lâ'-tûr, *s.* okulizator.

INODOROUS, în-ô'-dûr-ûs, *adj.* bezwonny, bez zapachu.

INOFFENSIVE, în-ôf-fên'-sîw, *adj.* nieobrażający, nikomu nieszkodzący, dobroduszny, niewinny; —LY, *adv.* nikomu nieszkodząc; —NESS, *s.* nieszkodliwość, niewinność.

INOFFICIOUS, în-ôf-fîsz'-ûs, *adj.* nieusłużny, nieuczynny.

INOPINATE, în-ôp'-ê-nât, *adj.* nagły, niespodziewany.

INOPPORTUNE, în-ôp-pôr-tûn', *adj.* nie w porę właściwą.

INORDINACY, în-ôr'-dê-nâ-sê, *s.* nierząd, zdrożność, rozpusta.

INORDINATE, în-ôr'-dê-nât, *adj.* nierządny, nieporządny, zdrożny; —LY, *adv.* nierządnie, nieporządnie, zdrożnie; —NESS, *s.* nierząd, nieporządne życie, zdrożność, rozpusta.

INORDINATION, în-ôr-dê-nâ'-szûn, *s.* *zob.* INORDINACY.

INORGANICAL, în-ôr-gân'-ê-kâl, *adj.* nieorganiczny.

INQUEST, în'-kuêst, *s.* w. p. indagacya, śledztwo, *zob.* CORONER.

INQUIETUDE, în-kuî'-ê-tûd, *s.* niepokój, niespokojność.

INQUIRABLE, în-kuî'-râ-bl, *adj.* uległy śledztwu.

TO INQUIRE, în-kuîr', *v. a.* i *n.* pytać, zapytywać, dowiadywać się. *To — after the way*, pytać się o drogę. *To — after* (*for*, *about*), pytać, wypytywać się o co. *To — into*, badać, śledzić, dociekać, dochodzić, poszukiwać.

INQUIRER, în-kuî'-rûr, *s.* badacz, poszukiwacz.

INQUIRY, în-kuî'-rê, *s.* pytanie, dowiadywanie się; badanie, śledzenie, dociekanie, dochodzenie, poszukiwanie.

INQUISITION, în-kuê-zîsz'-ûn, *s.* śledztwo sądowe, indagacya, inkwizycya; sąd na kacerze; święta inkwizycya.

INQUISITIVE, în-kuîz'-ê-tîw, *adj.* badatliwy, ciekawy; —LY, *adv.* ciekawie; —NESS, *s.* badatliwość, ciekawość.

INQUISITOR, în-kuîz'-zê-tûr, *s.* inkwirent; inkwizytor.

TO INRAIL, în-râl', *v. n.* opasać sztachetami.

INROAD, în'-ród, *s.* najazd, napad, wkroczenie w kraj nieprzyjacielski.

INSANABLE, în-sân'-â-bl, *adj.* nieuzdrowiony, nieuleczony.

INSANE, în-sân', *adj.* obłąkany na rozumie, cierpiący pomieszanie zmysłów. — *root*, (*Shaksp. Mac.*), cykuta.

INSANITY, în-sân'-ê-tê, *s.* obłąkanie, pomieszanie zmysłów, waryacya.

INSATIABLE, în-sâ'-szê-â-bl, *adj.* nienasycony; —LY, *adv.* niedonasycenia; —NESS, *s.* chciwość nienasycona.

INSATIATE, în-sâ'-szê-ât, *adj.* *zob.* INSATIABLE.

TO INSCRIBE, în-scrîb', *v. a.*

położyć na czém napis; poświęcić, przypisać, dedykować.

INSCRIPTION, în-skrîp'-szûn, *s.* napis; dedykacya dzieła.

INSCRUTABLE, în-skrôô'-tâ-bl, *adj.* niezbadany, niedościgły.

TO INSEAM, în-sêm', *v. a.* obrąbić, obszyć.

INSECT, în'-sêkt, s. owad.

INSECTILE, în-sêk'-tîl, *adj.* podobny do owadu, należący do owadów.

INSECURE, în-sê-kûr', *adj.* niepewny, niebezpieczny.

INSECURITY, în-sê-kû'-rê-tê, *s.* niepewność, niebezpieczeństwo.

INSEMINATION, în-sêm-mê-nâ'-szûn, *s.* sianie, zasianie.

INSENSATE, în-sên'-sât, *adj.* bezrozumny, nierozumny, głupi.

INSENSIBILITY, în-sên-sê-bîl'-ê-tê, *s.* nieczułość, niecierpiętliwość.

INSENSIBLE, în-sên'-sê-bl, *adj.* nieczuły (fizycznie i moralnie); nieznaczny (o ruchu). — *of*, nieczuły na. — *decay*, nieznaczne podupadanie, ginienie, niknienie. *He is — of his loss*, nieczuje swéj straty; —LY, *adv.* nieczule, bez czucia; nieznacznie, powoli, zwolna; — NESS, *s.* nieczułość.

INSENTIENT, în-sên'-szê-ênt, *adj.* nieczujący, nieczuły.

INSEPARABILITY, în-sêp-pâr-â-bîl'-ê-tê, *s.* nierozdzielność.

INSEPARABLE, în-sêp'-pâr-â-bl, *adj.* nierozdzielny, nierozłączny; —LY, *adv.* nierozdzielnie.

TO INSERT, în-sêrt', *v. a.* wmieścić, zamieścić, umieścić, wtrącić.

INSERTION, în-sêr'-szûn, *s.* wmieszczenie, zamieszczenie, umieszczenie, pomieszczenie.

TO INSERVE, în-sêrw', *v. n.* służyć, do czego.

INSERVIENT, în-sêr'-wê-ênt, *adj.* służący przydatny.

TN INSHRINE, în-szrîn', *v. a. zob.* TO ENSHRINE.

INSIDE, în-sîd', *s.* wnętrze, wewnętrzna część. — *outward*, nawywrot.

INISIDIATOR, în-sîd-ê-â'-tûr, *s.* czyniący zasadzki, czyhający, dybiący, nastający, podstępny; —LY, *adv.* podstępnie.

INSIGHT, în'-sît, *s.* przenikliwość, gruntowna znajomość rzeczy.

INSIGNIA, în-sîg'-nê-â, *s. pl.* insygnia, znaki dostojeństwa.

INSIGNIFICANCE (—cy), în-sîg-nîf'-fê-kâns, *s.* małe znaczenie, małoważność, błahość.

INSIGNIFICANT, în-sîg-nîf'-fê-kânt, *adj.* małoznaczący, małoważny, błahy; —LY, *adv.* bez znaczenia, małoważnie.

INSINCERE, în-sîn-sêr', *adj.* nieszczery, skryty, fałszywy.

INSINCERITY, în-sîn-sêr'-ê-tê, *s.* nieszczerość.

TO INSINEW, în-sîn'-nû, *v. a.* ukrzepić, wzmocnić, skojarzyć.

INSINUANT, în-sîn'-nû-ânt, *adj.* wkradający się w serca, ujmujący.

TO INSINUATE, în-sîn'-nû-ât, *v. a.* i *n.* wcisnąć, wemknąć, przeniknąć, wniknąć. (— *one's self*) wcisnąć się, wemknąć się, wkradać się, wśliznąć się (— *into*, do kogo, w co); poddać, nestręczyć, natrącić, napomknąć, nadmienić; (*Milton*) wić się, wężykiem się kręcić.

INSINUATION, în-sîn-nû-â'-szûn, *s.* powolne przenikanie, wkradanie się, ujęcie serc.

INSINUATIVE, în-sîn'-nû-â-tîw, *adj. zob.* INSINUANT.

INSINUATOR, în-sîn-nû-â'-tûr, *s.* umiejący ująć serca, pochlebca.

INSIPID, *adj.* în-sîp'-pîd, niesmaczny, niesmakowity, bez smaku (właściwie i przenośnie); —LY, *adv.* niesmacznie; —NESS, *s. zob.* INSIPIDITY.

INSIPIDITY, în-sê-pîd'-ê-tê, *s.* niesmak, niesmaczność.

INSIPIENCE, în-sîp'-ê-êns, *s.* głupstwo, nierozum.

TO INSIST, în-sîst', *v. n.* (*upon*) nastawać, nalegać na co, usadzić się na co; upierać się, obstawać przy czém.

INSISTENT, în-sîs'-tênt, *adj.* wsparty, oparty na czém.

INSISTURE, în-sîs'-czûr, *s.* (*Shaksp.*) stałość, stateczność, regularność.

TO INSNARE, în-snâr', *v. a.* osidlić, ulowić w sieci, w sidło, uplątać, uwikłać.

INSOBRIETY, în-sô-brî'-ê-tê, *s.* niewstrzemięźliwość, pijaństwo.

INSOCIABLE, în-sô'-szê-â-bl, *adj.* nietowarzyski, niezgodny.

INSOLENCE (—cy), în'-sô-lêns, *s.* zuchwałość, zuchwalstwo, grubijaństwo.

INSOLENT, în'-sô-lênt, *adj.* zuchwały, grubijański; —LY, *adv.* zuchwale, po grubijańsku.

INSOLUBLE, în-sôl'-lû-bl, *adj.* nierozwiklany, nierozwiązany.

INSOLVABLE, în-sôl'-wâ-bl, *adj. zob.* INSOLUBLE; 2) niebędący w stanie zapłacić.

INSOLVENCY, în-sôl'-wên-sê, *s.* niemożność zapłacenia długu.

INSOLVENT, în-sôl'-wênt, *adj. zob.* INSOLVABLE, 2.

INSOMUCH, în-sô-mûcz', *conj.* tak dalece że, tak iż.

TO INSPECT, în-spêkt', *v. a.* mieć nad czém dozor; oglądać, obejrzeć, wejrzeć w co.

INSPECTION, în-spêk'-szûn, *s.* dozor, doglądanie, dozorowanie; 2) oglądanie, wglądanie, obejrzenie, wejrzenie. *On the first —*, na pierwszy rzut oka.

INSPECTOR, în-spêk'-tûr, *s.* dozorca, inspektor.

INSPERSION, în-spêr'-szûn, *s.* napryskanie, popryskanie, spryskanie.

INSPIRABLE, în-spî'-râ-bl, *adj.* oddychalny.

INSPIRATION, în-spê-râ'-szûn, *s.* natchnienie.

TO INSPIRE, în-spîr', *v. a.* i *n.* wziewać, wciągać dech; natchnąć, wlać w serce; natchąć, zapalić gorliwością.

TO INSPIRIT, în-spîr'-ît, *v. a.* ożywić, zagrzewać do czego, dodać serca, otuchy; zachęcać.

TO INSPISSATE, în-spîs'-sât, *v. a.* zagęścić, zgęścić.

INSPISSATION, în-spîs-sâ'-szûn, *s.* zagęszczenie, zgęszczenie.

INSTABILITY, în-stâ-bîl'-ê-tê, *s.* niestałość, niestateczność, odmienność, zmienność.

INSTABLE, în-stâ'-bl, *adj.* niestały, *zob.* UNSTABLE.

TO INSTALL, în-stâl', *v. a.* instalować, umieścić.

INSTALLATION, în-stâl-lâ'-szûn, *s.* instalacya, wprowadzenie na urząd.

INSTALMENT, în-stâl'-mênt, *s.* instalacya; 2) termin wypłaty, rata. *Payable at —s*, do wypłacania ratami.

INSTANCE (—cy), în'-stâns, *s.* naleganie, nastawanie, usilna prośba; 2) instancya sądowa, procedura, tok sprawy; 3) przykład. *In the first —*, naprzód. *For —*, naprzykład.

TO INSTANCE, *v. a.* i *n.* przytoczyć przykład, dowieść na przykładzie.

INSTANT, în'-stânt, *adj.* nalegający, usilny; obecny, bezpośredni, nagły, nieodwłoczny.

INSTANT, *s.* chwila, moment; bieżący miesiąc. *In an —*, w mgnieniu oka, natychmiast. *On the 8th —*, ósmego bieżącego miesiąca.

INSTANTANEOUS, în-stân-tâ'-nê-ûs, *adj.* momentalny, chwilowy. —LY, *adv.* w oka mgnieniu, w momencie.

INSTANTLY, în'-stânt-lê, *adv.* usilnie, z naleganiem; natychmiast.

INSTEAD, în-stêd', *prep.* zamiast, zamiast coby.

TO INSTEEP, în-stêêp', *v. a.* zamoczyć, umoczyć, zanurzyć; macerować; (*Shaksp. Oth.*), być zalanym wodą.

INSTEP, în'-stêp, *s.* blat nogi, podbicie. *To be high in the —*, (*fig.*) zadzierać nos do góry, wynosić się nad innych.

TO INSTIGATE, în'-stê-gât, *v. a.* podmawiać, poduszczać, podżegać.

INSTIGATION, în-stê-gâ'-szûn, *s.* namowa, poduszczenie, podżeganie, zachęcanie.

INSTIGATOR, în'-stê-gâ-tûr, *s.* namówca do złego, poduszczyciel, podżegacz.

TO INSTIL, în-stîl', *v. a.* wpuszczać po kropli; *fig.* wpajać, wrażać w umysł.

INSTILLATION, în-stîl-lâ-szûn, *s.* wpuszczanie po kropli; *fig.* wpojenie, wrażenie w umysł.

INSTINCT, în-stîngkt', *adj.* idący za popędem.

INSTINCT, în'-stîngkt, *s.* popęd, instynkt, zmyślność.

INSTINCTIVE, în-stîngk'-tîw, *adj.* idący za wrodzonym popędem, mimowolny. —LY, *adv.* przez instynkt, mimowolnie.

TO INSTITUTE, în'-stê-tût, *v. a.*

ustanowić, postanowić, uchwalić; uczyć, oświecać.

INSTITUTE, *s.* przepis, rozporządzenie, ustawa, postanowienie, instytut. INSTITUTES, *pl.* zasady prawa rzymskiego, instytuta.

INSTITUTION, în-stê-tû'-szûn, *s.* ustanowienie, postanowienie; ustawa, uchwała, zakład, instytucya, nauka.

INSTITUTIONARY, în-stê-tû'-szûn-âr-ê, *adj.* elementarny, początkowy.

INSTITUTOR, în'-stê-tû-tûr, *s.* ustanowiciel, nauczyciel.

TO INSTRUCT, în-strûkt', *v. a.* uczyć, nauczyć; przykazać, rozkazać, polecić, zalecić.

INSTRUCTER (—OR), în-strûkt'-tûr, *s.* nauczyciel.

INSTRUCTION, în strûk'-szûn, *s.* nauka, lekcye, przepis, polecenie, instrukcya.

INSTRUCTIVE, în-strûk'-tîw, *adj.* nauczający, oświecający.

INSTRUMENT, în'-strôô-mên', *s.* narzędzie; instrument muzyczny; akt, dokument; osoba użyta za narzędzie, kreatura.

INSTRUMENTAL, în-strôô-mênt-tâl, *adj.* służący do czego jako narzędzie, dopomagający, będący środkiem do czego. — *music*, muzyka instrumentalna. —LY, *adv.* jako środek do osiągnienia celu.

INSTRUMENTALITY, în-strôô-mên-tâl'-ê-tê, *s.* dopomożenie, pośrednictwo.

INSUBORDINATION, în-sûb-ôr-dê-nâ'-szûn, *s.* niesubordonacya, krnąbrność, niekarność.

INSUFFERABLE, în-sûf'-fûr-â-bl, *adj.* nieznośny. —LY, *adv.* do niezniesienia.

INSUFFICIENCE (—CY), în-sûf-fîsz'-êns, *s.* niedostateczność, niesposobność, niezdolność.

INSUFFICIENT, în-suf-fîsz'-ênt, *adj.* niedostateczny, niesposobny, niezdolny. —LY, *adv.* niedostatecznie.

INSUFFLATION, în-sûf-flâ'-szûn, *s.* nachuchanie, nadmuchanie, nadęcie.

INSULAR (—Y), în'-szû-lâr, *adj.* należący do wyspy, mieszkający na wyspie.

INSULATED, în'-szû-lâ-têd, *adj.* odrębny, oddzielny (jak wyspa), osobno stojący, odosobniony.

INSULT, în'-sult, *s.* hańba, zhańbienie, obelga, zniewaga.

TO INSULT, în-sûlt', *v. a.* zhańbić, znieważyć, wyrządzić obelgę.

INSULTINGLY, în-sûlt'-îng-lê, *adv.* z urąganiem, z pogardą.

INSUPERABILITY, în-sû-pêr-â-bîl'-ê-tê, *s.* niezwyciężoność, nieprzemożenie.

INSUPERABLE, în-sû'-pêr-â-bl, *adj.* niezwyciężony, niepokonany. —LY, *adv.* niedopokonania. — NESS, *s. zob.* INSUPERABILITY.

INSUPPORTABLE, în-sûp-pôr'-tâ-bl, *adj.* nieznośny. —LY, *adv.* do niezniesienia, nieznośnie. — NESS, *s.* nieznośność.

INSURANCE, în-szôôr'-âns, *s.* upewnienie, ubezpieczenie, asekuracya. — *money*, co się płaci za asekuracyą czego, *zob.* ASSURANCE.

TO INSURE, în-szôôr', *v. a.* upewnić, zabezpieczyć, asekurować; *zob.* TO ASSURE.

INSURGENT, în-sûr'-dżênt, *s.* powstaniec.

INSURMOUNTABLE, în-sûr-môûn'-tâ-bl, *adj.* nieprzezwyciężony, nieprzelamany. —LY, *adv.* niedoprzezwyciężenia.

INSURRECTION, în-sûr-rêk'-szûn, *s.* powstanie, insurekcya.

INTACTIBLE, în-tâk'-tê-bl, *adj.* niedomacany, nienamacany.

INTAGLIO, în-tâl'-yô, *s.* kamień z wypukło rytemi figurami.

INTEGER, în'-tê-dżûr, *s.* (*art.*), całość, liczba całka.

INTEGRAL, în'-tê-grâl, 1) *adj.* cały, całki, całkowity; 2) *s.* całość. — *calculus*, rachunek całkowity, rachunek integralny. — *parts.* części składające całość.

INTEGRANT, în'-tê-grânt, *adj.* dopełniający całość.

INTEGRITY, în-têg'-grê-tê, *s.* prawość, uczciwość, czystość obyczajów.

INTEGUMENT, în-têg'-gû-mênt, *s.* okrywka, powłoka, pochwa.

INTELLECT, în'-têl-lêkt, *s.* rozum; INTELLECTS, *pl.* moc rozumu, władza pojęcia.

INTELLECTION, în-têl-lêk-szûn, *s.* rozumienie, pojmowanie, pojęcie.

INTELLECTIVE, în-têl-lêk'-tîw, *adj.* rozumowy. — *faculties*, władze rozumu.

INTELLECTUAL, în-têl-lêk'-czû-âl, *adj.* obdarzony rozumem, rozumny; rozumowy, umysłowy; pojęty siłą rozumu.

INTELLIGENCE (—CY), în-têl'-lê-dżêns, *s.* wiadomość, uwiadomienie; porozumienie, wzajemne znoszenie się, związki; duch, istota duchowa. *To send out for* —, wysłać na zwiady, dla zasięgnienia języka. *To give* —, donieść, zameldować, uwiadomić. *Ill* —, nieporozumienie.

INTELLIGENCER, în-têl'-lê-dżên-sûr, *s.* dostarczający wiadomości, wysłaniec dla zasięgnienia wiadomości; dziennikarz, gazeciarz.

INTELLIGENT, în-têl'-lê-dżênt, *adj.* rozumny, światły, biegły, świadomy.

INTELLIGENTIAL, în-têl-lê-dżên'-szâl, *adj.* duchowy, umysłowy; rozumny.

INTELLIGIBILITY, în-têl-lê-dżê-bîl'-ê-tê, *s.* zrozumiałość.

INTELLIGIBLE, în-têl'-lê-dżê-bl, *adj.* zrozumiały, łatwy do zrozumienia. —LY, *adv.* zrozumiale. — NESS, *s. zob.* INTELLIGIBILITY.

INTEMERATE, în-têm'-êr-ât, *adj.* czysty, nieskalany.

INTEMPERANCE (—CY), în-têm'-pêr-âns, *s.* nieumiarkowanie, niewstrzemięźliwość, niepowściągliwość.

INTEMPERATE, în-têm'-pêr-ât, *adj.* nieumiarkowany, niewstrzemięźliwy, niepowściągliwy. —LY, *adv.* nieumiarkowanie, bez miary, zbytecznie. —NESS, *s. zob.* INTEMPERANCE.

INTEMPERATURE, în-têm'-pêr-â-tûr, *s.* zbytek, zbyteczność; niestałość pogody.

TO INTEND, în-tênd', *v. a.* zamyślać, umyślić, zamierzać, mieć zamiar; przeznaczyć. *Intended for*, przeznaczony dla, do.

INTENDANT, în-tên'-dânt, *s.* dozorca, zawiadowca, przełożony nad czém.

INTENDMENT, în-tênd'-mênt, *s.* zamysł, zamiar.

INTENSE, în-têns', *adj.* natężony, wytężony; mocny, tęgi. —*cold*, tęgie zimno. —LY, *adv.* z wytężeniem, usilnie; mocno, tęgo. — NESS, *s.* natężenie, wytężenie, usilność.

INTENSITY, în-tên'-sê-tê, *s.* wytężenie do wysokiego stopnia, siła, potęga.

INTENSIVE, în-tên'-sîw, *adj.* wytężony, natężony, silny, potężny. —LY, *adv.* z natężeniem, silnie, potężnie, bez połolgowania.

INTENT, în-tênt', 1) *adj.* (*on*, *upon*), pilny, usilny, dokładający pracy, starania, uwzięty na co; 2) *s.* zamysł, zamiar. *To all intents and purposes*, całkiem, zupełnie, pod każdym względem, ze wszech miar.

INTENTION, în-tên'-szûn, *s.* zamysł, zamiar, cel.

INTENTIONAL, în-tên'-szûn-âl, *adj.* umyślny. —LY, *adv.* umyślnie, z namysłu.

INTENTIVE, în-tên'-tîw, *adj.* pilny, usilny, uwzięty na co.

INTENTIVELY, în-tên'-tîw-lê, *or* INTENTLY, în-tênt'-lê, *adv.* pilnie, usilnie, zawzięcie.

INTENTNESS, în-tênt'-nês, pilność, usilna praca, uwzięcie się na co.

TO INTER, în-têr', *v. a.* zakopać; pogrzebać, pochować.

INTERCALAR, în-têr'-kâl-âr, *or* INTERCALARY, în-têr-kâl'-âr-ê, *adj.* dodany, wmieszczony, wtrącony, przybyszowy. — *day*, dzień przybyszowy.

TO INTERCALATE, în-têr'-kâ-lât, *v. a.* wmieścić, wtrącić, wsunąć, dodać.

INTERCALATION, în-têr-kâ-lâ'-szûn, *s.* wmieszczenie, dodanie (dnia).

TO INTERCEDE, în-têr-sêêd', *v. a.* przyczyniać się, zanosić prośbę, wstawiać się, (—*with*, do kogo. *For*, za kim).

INTERCEDER, în-têr-sêê'-dûr, *s. zob.* INTERCESSOR.

TO INTERCEPT, în-têr-sêpt', *v. a.* przejąć, podchwycić, zatrzymać.

INTERCEPTION, în-têr-sêp'-szûn, *s.* przejęcie, podchwycenie, zatrzymanie.

INTERCESSION, în-tĕr-sĕsz'-ûn, *s.* przyczynianie się za kim, prośba, wstawienie się.

INTERCESSOR (—OUR), în-tĕr-sĕs'-sûr, *s.* przyczyńca, pośrednik.

TO INTERCHAIN, în-tĕr-czân', *v. a. fig.* spoić ogniwem.

TO INTERCHANGE, în-tĕr-czândż', *v. a.* wymieniać, zamieniać; *fig.* udzielać sobie nawzajem.

INTERCHANGE, *s.* wymiana, zamiana, handel zamienny; kolejne po sobie następowanie; *fig.* wzajemne sobie udzielanie.

INTERCHANGEABLE, în-tĕr-czân'-dżâ-bl, wymienny, zamienny; wzajemny, obopolny. —LY, *adv.* na wzajem, na przemian.

INTERCHANGEMENT, în-tĕr-czândż'-mĕnt, *s.* zamiana.

TO INTERCLUDE, în-tĕr-klûd', *v. a.* zamknąć, przeciąć (drogę).

INTERCOSTAL, în-tĕr-kŏs'-tâl, *adj.* międzyżebrowy.

INTERCOURSE, în'-tĕr-kôrs, *s.* przestawanie, obcowanie, związki, stosunki; związki handlowe, handel.

TO INTERDICT, în-tĕr-dĭkt', *v. a.* zakazać, zabronić; rzucić klątwę kościelną.

INTERDICT, în'-tĕr-dĭkt, *s.* interdykt, klątwa kościelna.

INTERDICTION, în-tĕr-dĭk'-szûn, *s.* zakaz, zabronienie.

INTERDICTORY, în-tĕr-dĭk'-tûr-ê, *adj.* zakazowy.

TO INTEREST, în'-tĕr-ĕst, *v. a.* i *n.* zajmować (uwagę), interesować; obchodzić, tyczyć się kogo. *To — one's self in something*, wdawać się w co, mieć w czém udział, zająć się czém.

INTEREST, s. korzyść, zysk, pożytek; procent, prowizya; własna korzyść, własne dobro, prywata; część, udział; wpływ, ważność, znaczenie. *To put out at —*, dać pieniądze na procent. *To be in one's —*, być na czyjéj stronie, być jego stronnikiem. *To make use of one's —*, użyć czyjego wpływu. *To use one's own —*, użyć własnego wpływu. *To have an — in*, mieć wczém udział, należeć do spółki. *To have a great — with one*, mieć u kogo wielki wpływ, wielkie znaczenie. *To make — for...*, ubiegać się, starać się o co.

INTERESTING, în-tĕr-ĕs'-tĭng, *adj. part.* interesujący, zajmujący, powabny. — *situation*, ciąża.

TO INTERFERE, în-tĕr-fêr', *v. n.* (*with*), wdawać się, wtrącać się, mieszać się; zetknąć się, trącić się, przeszkadzać, stać na zawadzie.

INTERFERENCE, în-tĕr-fê'-rĕns, *s.* wdanie się, wtrącanie się, mieszanie się do czego; przeszkoda, zawada.

INTERFLUENT, în-tĕr'-flû-ĕnt, *adj.* płynący pomiędzy.

INTERFULGENT, în-tĕr-fûl'-dżĕnt, *adj.* wybłyskujący z pomiędzy.

INTERFUSED, în-tĕr-fûzd', *adj.* wlany do czego.

INTERIM, în'-tĕr-ĭm, *s.* tymczasowość. *In the —*, tymczasowo.

INTERIOUR (—OR), în-tê'-rê-ûr, *adj.* wewnętrzny.

INTERJACENCY, în-tĕr-dżâ'-sĕn-sê, *s.* międzyległość.

INTERJACENT, în-tĕr-dżâ'-sĕnt, *adj.* międzyległy.

INTERJECTION, în-tĕr-dżĕk'-szûn, *s.* (*gram.*) wykrzyknik.

TO INTERJOIN, în-tĕr-dżôĭn', *v. a.* połączyć się nawzajem.

INTERKNOWLEDGE, în-tĕr-nôl'-lĕdż, *s.* wzajemna znajomość.

TO INTERLACE, în-tĕr-lâs', *v. a.* przeplatać, przetkać, przerabiać.

INTERLAPSE, în-tĕr-lâps', *s.* czas pośredni, przeciąg czasu pośredni.

TO INTERLARD, în-tĕr-lârd', *v. a.* naszpikować, przeszpikować.

TO INTERLEAVE, în-tĕr-lêw', *v. a.* przeszyć książkę białym papierem.

TO INTERLINE, în-tĕr-lîn', *v.* wpisać co między dwa wiersze.

INTERLINEARY (—EAR), în-tĕr-lîn'-nê-âr-ê, *adj.* międzywierszowy. — *translations*, tłumaczenia międzywierszowe.

INTERLINEATION, în-tĕr-lînnê-â'-szûn, *s.* wpisywanie między dwa wiersze, wiersz wpisany.

TO INTERLINK, în-tĕr-lînk', *v. a.* połączyć, skojarzyć.

INTERLOCUTION, în-tĕr-lô-kû'-szûn, *s.* rozmowa.

INTERLOCUTOR, în-tĕr-lôk'-kû-tûr,, *s.* osoba należąca do rozmowy.

INTERLOCUTORY, în-tĕr-lôk'-kû-tûr-ê, *adj.* należący do rozmowy.

TO INTERLOPE, în-tĕr-lôp', *v. a.* prowadzić zakazany handel, przemycać.

INTERLOPER, în-tĕr-lô'-pûr, *s.* cło przemycający, prowadzący zakazany handel.

INTERLUCENT, în-tĕr-lû'-sĕnt, *adj.* jaśniejący pomiędzy.

INTERLUDE, în'-tĕr-lûd, *s.* mała sztuka między dwiema większemi grana.

INTERLUNAR (—Y), în-tĕr-lû'-nâr, *adj.* między pełnią a nowiem.

INTERMARRIAGE, în-tĕr-mâr'-rîdż, *s.* podwójne małżeństwo między dwiema familiami.

TO INTERMARRY, în-tĕr-mâr'-rê, *v. n.* spokrewnić się przez podwójne małżeństwo.

TO INTERMEDDLE, în-tĕr-mĕd'-dl, *v. n.* wtrącać się, wścibiać się.

INTERMEDDLER, în-tĕr-mĕd'-dl-ûr, *s.* wścibski.

INTERMEDIACY, în-tĕr-mê'-dê-â-sê, *s.* pośrednictwo.

INTERMEDIAL, în-tĕr-mê'-dê-âl, *or* INTERMEDIATE, în-tĕr-mê'-dê-ât, *adj.* środkowy, wpośrodku leżący; —TELY, *adv.* w pośrodku; za pośrednictwem.

INTERMEDIUM, în-tĕr-mê'-dê-ûm, *s.* przedział, odstęp, rozstęp.

INTERMENT, în-tĕr'-mĕnt, *s.* pogrzeb, pochowanie.

INTERMIGRATION, în-tĕr-mêgrâ'-szûn, *s.* wzajemne wyjście z kraju.

INTERMINABLE, în-tĕr'-mê-nâbl, *adj.* nieskończony.

TO INTERMINGLE, în-tĕr-mĭng'-gl, *v.* 1) *a.* pomieszać, wmieszać, przymieszać; 2) *n.* zmieszać się, pomieszać się.

INTERMISSION, în-tĕr-mĭsz'-ûn, *s.* przestanek, ustanek, przerwa. *Without —*, bezprzestannie, nieustannie, ustawicznie.

INTERMISSIVE, în-tĕr-mĭs'-sĭw, *adj.* przerywany.

TO INTERMIT, în-tĕr-mĭt', *v.* 1) *a.* poprzestać, zaniechać, przerwać; 2) *n.* ustać, folgować, zwolnieć, zelżeć.

INTERMITTENT, în-tĕr-mĭt'-tĕnt, *adj.* folgujący, wolniejący. — *fever*, febra przerywana.

TO INTERMIX, în-tĕr-mĭks', *v. a.* i *n. zob.* TO INTERMINGLE.

INTERMIXTURE, în-tĕr-mĭks'-czûr, *s.* mieszanina.

INTERMURAL, în-tĕr-mû'-râl, *adj.* położony między dwoma murami.

INTERMUTUAL, în-tĕr-mû'-czû-âl, *adj.* obopólny, wzajemny.

INTERN (—AL), în-tĕrn', *adj.* wewnętrzny; —ALLY, *adv.* wewnątrz.

INTERNUNCIO, în-tĕr-nûn'-szê-ô, *s.* nuncyusz papieski.

INTERPELLATION, în-tĕr-pĕllâ'-szûn, *s.* przerwanie mowy z zapytaniem zwróconém do mówcy.

TO INTERPOLATE, în-tĕr'-pô-lât, *v. a.* wtrącić, wsunąć (dodatek do pisma), podrobić, sfałszować.

INTERPOLATION, în-tĕr-pô-lâ'-szûn, *s.* wsunięty dodatek, podrobienie, sfałszowanie.

INTERPOLATOR, în-tĕr'-pô-lâtûr, *s.* fałszerz pisma jakiego.

INTERPOSAL, în-tĕr-pô'-zâl, *s.* wdanie się, pośrednictwo.

TO INTERPOSE, în-tĕr-pôz', *v.* 1) *a.* włożyć, wetknąć pomiędzy. *To — one's authority*, wstąpić między kogo ze swą powagą; 2) *n.* wdać się, wstawić się, pośredniczyć.

INTERPOSER, în-tĕr-pô'-zûr, *s.* pośrednik.

INTERPOSITION, în-tĕr-pôzisz'-ûn, *s.* wdanie się, pośrednictwo.

TO INTERPRET, în-tĕr'-prĕt, *v. a.* tłumaczyć, wytłumaczyć, przełożyć, wyłożyć.

INTERPRETABLE, în-tĕr'-prĕtâ-bl, *adj.* dający się wytłumaczyć.

INTERPRETATION, în-tĕr-prĕtâ'-szûn, *s.* tłumaczenie, przetłumaczenie, wytłumaczenie, wykład.

INTERPRETATIVE, în-tĕr'-prĕtâ-tĭw, *adj.* tłumaczący, objaśniający, wykładający, wynikający z wytłumaczenia, wyjaśnienia; —LY, *adv.* sposobem objaśnienia.

INTERPRETER, în-tĕr'-prê-tûr, *s.* tłumacz, wykładacz, interpret.

INTERPUNCTION, în-tĕr-pûngk'-szûn, *s.* kładzenie znamion pisarskich, interpunkcya.

INTERREGNUM, în-tĕr-rĕg'-nŭm, *s.* bezkrólewie.

TO INTERROGATE, în-tĕr'-rò-gât, *v. a.* pytać, zapytywać.

INTERROGATION, în-tĕr-rò-gâ'-szŭn, *s.* pytanie, zapytanie. *Note*, or *sign of* —, znak zapytania.

INTERROGATIVE, în-tĕr-rŏg'-â-tĭw, *adj.* pytający, zapytujący; —LY, *adv.* z zapytaniem.

INTERROGATOR, în-tĕr'-rò-gâ-tŭr, *s.* pytacz, pytający.

INTERROGATORY, în-tĕr-rŏg'-gâ-tŭr-ê, 1) *adj.* zawierający pytanie; 2) *s.* śledztwo, zapytanie.

TO INTERRUPT, în-tĕr-rŭpt', *v. a.* przerwać; przeszkodzić.

INTERRUPTEDLY, în-tĕr-rŭp'-tĕd-lê, *adv.* przerywanym sposobem.

INTERRUPTER, în-tĕr-rŭp'-tŭr, *s.* przerywacz; przeszkodziciel.

INTERRUPTION, în-tĕr-rŭp'-szŭn, *s.* przerwanie; przeszkoda.

INTERSCAPULAR, în-tĕr-skâp'-pû-lâr, *adj.* międzyłopatkowy.

TO INTERSCIND, în-tĕr-sĭnd', *v. a.* przeciąć, przekroić.

TO INTERSCRIBE, în-tĕr-skrib', *v. a.* wpisać pomiędzy.

INTERSECANT, în-tĕr-sê'-kânt, *adj.* przecinający, przerzynający.

TO INTERSECT, în-tĕr-sĕkt', *v.* 1) *a.* przeciąć, przerznąć; 2) *n.* przecinać się na wzajem (o liniach).

INTERSECTION, în-tĕr-sĕk'-szŭn, *s.* przecięcie, punt przecięcia.

TO INTERSERT, în-tĕr-sĕrt', *v. a.* wsunąć, wścibić, umieścić, wmieścić, zamieścić.

INTERSERTION, în-tĕr-sĕr'-szŭn, *s.* wsunięcie, wmieszczenie, zamieszczenie.

TO INTERSPERSE, în-tĕr-spĕrs', *v. a.* rozsiać, rozsypać, posiać, posypać; zmieszać.

INTERSPERSION, în-tĕr-spĕr'-szŭn, *s.* rozsianie, posypanie, zmieszanie.

INTERSTELLAR, în-tĕr-stĕl'-lâr, *adj.* międzygwiazdowy.

INTERSTICE, în'-tĕr-stĭs, *s.* odstęp, przedział.

INTERSTITIAL, în-tĕr-stĭsz'-âl, *adj.* zawierający odstępy.

INTERTEXTURE, în-tĕr-tĕks'-czŭr, *s. fig.* tkanina, osnowa.

TO INTERTWINE, în-tĕr-tuîn', *or* TO INTERTWIXT, în-tĕr-tuîkst', *v. a.* wplatać, przeplatać, przetykać.

INTERVAL, în'-tĕr-wâl, *s.* odstęp, przedział; przeciąg czasu pośredni.

TO INTERVENE, în-tĕr-wĕn', *v. n.* wejść w drogę, stanąć między jedném a drugiém, zajść (o przeszkodzie), wdać się, pośredniczyć. *looks* —, *and smiles* (*Milt.*), naprzemian spozierają na siebie i uśmiechają się.

INTERVENIENT, în-tĕr-wê'-nê-ĕnt, *adj.* wchodzący w drogę, nadchodzący, zachodzący.

INTERVENTION, în-tĕr-wĕn'-szŭn, *s.* wdanie się, pośrednictwo, interwencya.

TO INTERVERT, în-tĕr-wĕrt', *v. a.* przewrócić, zmienić porządek.

INTERVIEW, în'-tĕr-wû, *s.* widzenie się z kim, schadzka.

TO INTERVOLVE, în-tĕr-wŏlw', *v. a.* wplątać, zaplątać, uwikłać, zawikłać.

TO INTERWEAVE, în-tĕr-uêw', *v. r.* i *ir. a.* przetykać, wpleść, przeplatać; wmieszać, pomieszać.

INTERWOVE, în-tĕr-uôw', *pret.* INTERWOVEN, în-tĕr-uô'-wn, *part. zob.* TO INTERWEAVE. *Words interwove* (zamiast *interwoven*) *with sighs* (*Milt.*), słowa przeplatane westchnieniami.

INTESTABLE, în-tĕs'-tâ-bl, *adj.* w. r. nie mogący uczynić testamentu.

INTESTATE, în-tĕs'-tât, *adj.* w. p. zmarły bez testamentu.

INTESTINAL, în-tĕs'-tê-nâl, *adj.* kiszkowy.

INTESTINE, în-tĕs'-tĭn, *adj.* wewnętrzny; domowy, krajowy. — *wars*, wojny domowe.

INTESTINES, în-tĕs'-tĭnz, *s. pl.* wnętrzności, jelita, trzewa, kiszki.

TO INTHRAL, în-*th*râul', *v. a.* nałożyć kajdany, w niewolą podbić, ujarzmić.

INTHRALMENT, în-*th*râul'-mĕnt, *s.* niewola, ujarzmienie.

INTIMACY, în'-tê-mâ-sê, *s.* ścisła przyjaźń, zażyłość.

INTIMATE, în'-tê-mât, 1) *adj.* zażyły, poufały; 2) *s.* poufały przyjaciel; —LY, *adv.* zażyle, w zażyłości; (o rzeczach) ściśle, w ścisłym związku.

TO INTIMATE, *v. a.* oświadczyć, namienić, dać do zrozumienia.

INTIMATION, în-tê-mâ'-szŭn, *s.* namienienie, wzmianka.

TO INTIMIDATE, în-tĭm'-ê-dât, *v. a.* zastraszyć.

INTIRE, etc.; TO INTITLE, etc. *zob.* ENTIRE.

INTO, în'-tô, *prep.* (właściwie oznacza ruch i kierunek wewnętrzny i dla tego używa się ponajwiększéj części po słowach ruch oznaczających); w, do; *fig.* oznacza przejście z jednego stanu w drugi, przerobienie, przetworzenie, i tłumaczy się na polskie przez *na*, a najczęściéj przez dodanie przyrostku *prze* do słowa. *I went — the room*, wszedłem do pokoju. *To throw — the water*, wrzucić w wodę. *Cotton is manufactured — yarn*, bawełna przerabia się na nici. Czasem się wcale nie tłomaczy: *To beat* (*whip*) *— good manners* (*civility*), kijem lub batogiem nauczyć kogo być grzeczniejszym. *To beat one — all the colours of the rainbow*, *vulg.* zbić kogo na leśne jabłko. *To break out — a fit of laughter*, rozśmiać się, parsknąć ze śmiechu. *To burst — tears*, zalać się łzami. *To bribe — secrecy*, datkiem kogo do milczenia nakłonić. *To dip* —, zanurzyć, umoczyć. *To go — mourning*, przywdziać żałobę. *To grow — a habit*, zamienić się w nałóg, *To look* —, wzierać, wglądać, zaglądnąć. *His house* (*window*) *looks — my garden*, jego okno wychodzi na mój ogród. *To put* (*drop*) *— a harbour*, zawinąć do portu. *To put — motion*, wprawić w ruch. *To put — execution* (*practice*), wprowadzić w wykonanie. *She rushed — his embrace*, rzuciła się w jego objęcie. *To sink — slumber*, zasnąć, usnąć. *To be tired—compliance*, zezwolić w wskutek natrętnych nalegań. *To be persuaded — a passion*, dać sobie wmówić miłość do kogo. — *the bargain*, w dodatku, do tego.

INTOLERABLE, în-tŏl'-lĕr-â-bl, *adj.* nieznośny; —NESS, *s.* niezność; —LY, *adv.* nieznośnie.

INTOLERANCE, în-tŏl'-ĕr-ânś, *s.* nietolerancya.

INTOLERANT, în-tŏl'-ĕr-ânt, *adj.* niecierpiący (lnaczéj wierzących), nietolerujący.

TO INTOMB, *zob.* TO ENTOMB.

INTONATION, în-tô-nâ'-szŭn, *s.* zagrzmienie; (*muz.*) zanucenie, zaśpiewanie; wymawianie.

TO INTOXICATE, în-tŏks'-ê-kât, *v. a.* upoić, rozmarzyć trunkiem.

INTOXICATION, în-tŏks-ê-kâ'-szŭn, *s.* upojenie, rozmarzenie, odurzenie od trunku.

INTRACTABILITY, în-trâk-tâ-bĭl'-ê-tê, *s.* upór, krnąbrność, niesforność.

INTRACTABLE, în-trâk'-tâ-bl, *adj.* uparty, krnąbrny, niesforny; —LY, *adv.* krnąbrnie; —NESS, *s. zob.* INTRACTIBILITY.

INTRANQUILLITY, în-trân-kuĭl'-ê-tê, *s.* niespokojność.

TO INTRENCH, în-trĕnsz', *v.* 1) *a.* oszańcować, okopać szańcem; 2) *n.* (*on*, *upon*), wkraczać, wdzierać się. *To — upon truth*, uwłaczać prawdzie.

INTRENCHANT, în-trĕnsz'-ânt, *adj.* (*Shaksp. Mac.*) nieprzekrojony, niepodzielny, nierozdzielny.

INTRENCHMENT, în-trĕnsz'-mĕnt, *s.* (*fort.*) szaniec, okop.

INTREPID, în-trĕp'-ĭd, *adj.* nieustraszony; —LY, *adv.* nieustraszenie.

INTREPIDITY, în-trê-pĭd'-ê-tê, *s.* nieustraszona odwaga, męstwo, dzielność.

INTRICACY, în'-trê-kâ-sê, *s.* zawikłanie, zaplątanie, plątanina.

INTRICATE, în'-trê-kât, *adj.* zawikłany; zawiły, niejasny; —LY, *adv.* plącząc się; zawile; —NESS, *s.* zawikłanie; zawiłość.

INTRIGUE, în-trêèg', *s.* intryga, chytrość, praktyka, podstęp, przebiegi.

TO INTRIGUE, *v. n.* intrygować, knować, podejść sztuką.

INTRIGUER, în-trêèg'-ûr, *s.* intrygant, matacz, przewrotnik.

INTRIGUINGLY, în-trêèg'-ĭng-lê, *adv.* po intrygancku, podstępnie, fortelem.

INTRINSIC (—AL), în-trĭn'-sĭk, *adj.* wewnętrzny, istotny, rzetelny; —ALLY, *adv.* wewnętrznie, istotnie.

TO INTRODUCE, în-trò-dûs', *v.* *a.* wprowadzić. *To — one to a person*, zaznajomić kogo z kim, zarekomendować kogo komu.

INTRODUCER, în-trò-dû'-sûr, *s.* wprowadziciel; rekomendujący (jednego drugiemu).

INTRODUCTION, în-trò-dûk'-szûn, *s.* wprowadzenie, zaprowadzenie; wstęp, przedmowa.

INTRODUCTIVE, în-trò-dûk'-tîw, *or* INORODUCTORY, în-trò-dûk'-tûr-è, *adj.* wstępny, przedwstępny.

TO INTRUDE, în-trôôd', *v.* *a.* i *n.* wtrącić, wtłoczyć; wcisnąć się, wtłoczyć się. *To — on (upon)*, gwałtem się narzucać, być natrętnym. *To— one's self into*, wtłoczyć się, wedrzeć się, wszrubować się, wścibić się.

INTRUDER, în-trôô'-dûr, *s.* natręt, nieproszony gość.

INTRUSION, în-trôô'-żûn, *s.* wciśnienie się, wtłoczenie się; natrętna wizyta.

INTRUSIVE, în-trôô'-sîw, *adj.* wdzierający się, natrętny, naprzykrzony; wścibski.

TO INTRUST, în-trûst', *v.* *a.* poruczyć, powierzyć (*— one with*, komu co).

INTUITION, în-tû-îsz'-ûn, *s.* widzenie, oglądanie; wyobrażenie nabyte z widzenia.

INTUITIVE, în-tû'-è-tîw, widzący, pojęty przez widzenie, jawny, oczywisty; —LY, *adv.* przez widzenie, nie przez rozumowanie.

INTUMESCENCE (—cy), în-tûmês'-sêns, *s.* nabrzękłość, nabrzmiałość.

TO INTWINE, în-tuin', *v.* *a.* okręcić, obwinąć; przeplatać, wplatać.

INUENDO, *zob.* INNUENDO.

INUNDATION, în-ûn-dâ'-szûn, *s.* powódź, wylew, zalew.

TO INURE, în-ûr', *v.a.* wdrożyć, wprawiać, przyzwyczaić. *To — one's self to...*, wdrożyć się, przywyknąć do czego.

INUREMENT, în-ûr'-mênt, *s.* wdrożenie, przywyknienie, wprawa.

TO INURN, *v.* *a.* (w poezyi) złożyć popioły w urnie; pogrzebać, pochować,

TO INVADE, în-wâd', *v.a.* najść, najechać, wkroczyć zbrojną ręką; *fig.* naruszyć, targnąć się, nastawać na co.

INVADER, în-wâ'-dûr, *s.* najezdzca, najezdnik; przywłaściciel.

INVALID, în-wâl'-îd, *adj.* wysłużony, do służby niezdatny; *fig.* słaby, nieważny.

INVALID, în-wâ-lêêd', *s.* inwalid, wysłużony żołnierz; kaleka.

TO INVALIDATE, în-wâl'-è-dât, *v.* *a.* unieważnić; obalić, znieść, wywrócić.

INVALIDITY, în-wâ-lîd'-è-tè, *s.* niemoc, osłabienie; nieważność.

INVALUABLE, în-wâl'-û-â-bl, *adj.* nieoszacowany, nieoceniony.

INVARIABLE, în-wâ'rê-â-bl, *adj.* stały, niezmienny; —LY, *adv.* stale, statecznie; —NESS, *s.* stałość, niezmienność.

INVASION, în-wâ'żûn, *s.* najazd, napad, wkroczenie, wtargnienie.

INVASIVE, în-wâ'-sîw, *adj.* najezdniczy.

INVECTIVE, în-wêk'-tîw, *s.* przycinki, przymówki, uszczypliwe wyrzuty, satyra.

INVECTIVE, *adj.* dosadny. dojmujący, pełen przycinków, uszczypliwy; — LY, *adv.* uszczypliwie, satyrycznie.

TO INVEIGH, în-wâ', *v.* *n.* (*against*) uszczypliwie ganić, dotkliwie przymawiać; gromić, powstawać przeciw czemu, miotać pociski.

INVEIGHER, în-wâ'-ûr, gromiciel, karciciel.

TO INVEIGLE, în-wê'-gl, *v.* *a.* zwodzić, namawiać do złego, przynęcić, usidlić.

INVEIGLER, în-wê'gl-ûr, *s.* zwodziciel.

TO INVENT, în-wênt', *v.* *a.* wynaleść.

INVENTER, în-wênt'-ûr, *s.* wynalazca.

INVENTION, în-wên'-szûn, *s.* wynalazek.

INVENTIVE, în-wên'-tîw, *adj.* wynalazczy.

INVENTORY, în'-wên-tûr-è, *or* în-wên'-tûr-è, *s.* inwentarz. *To take an —*, spisać inwentarz.

INVERSE, în-wêrs', *adj.* przewrócony. *— proportion (mat.)*, stosunek odwrotny.

INVERSION, în-wêr°-szûn, *s.* (*gram.*) przekładnia wyrazów.

TO INVERT, în-wêrt', *v.* *a.* przewrócić; przełożyć.

INVERTED, în-wêr'-têd, *part.* *adj.* przewrócony. *— commas*, cudzysłów; —LY, *adv.* na opak, na wspak.

TO INVEST, în-wêst', *v.* *a.* oblec, przyoblec, przyodziać; nadać władzę nad krajem w lenność danym; (*— in, with*) przyodziać władzą, nadać lub przelać władzę, umocować; ustroić, przyozdobić; opasać, osaczyć, otoczyć (twierdzę, nieprzyjaciela). *To — a sum*, włożyć w co kapitał, lokować summy.

INVESTIGABLE, în-wês'-tè-gâ-bl, *adj.* dający się wyśledzić.

TO INVESTIGATE, în-wês'-tè-gât, *v.* *a.* śledzić, dochodzić, dociekać.

INVESTIGATION, în-wês-tè-gâ'-szûn, *s.* śledzenie, dochodzenie, dociekanie, badanie.

INVESTIGATOR, în-wês'-gâ-tûr, *s.* dociekacz, badacz.

INVESTITURE, în-wês'-tè-tûr, *s.* inwestytura, nadanie lenności.

INVESTMENT, *s.* în-wêst'-mênt, (*of funds*), lokowanie kapitałów.

INVETERACY, în-wêt'-têr-â-sè, *s.* zadawnienie, zakorzenienie (choroby, przesądów i t. d.).

INVETERATE, în-wêt'-têr-ât, *adj.* zadawniony, zastarzały, wkorzeniony.

TO INVETERATE, *v.* *a.* i *n.* zadawnić; zadawnić się, wkorzenić się od niepamiętnych czasów.

INVETERATENESS, în-wêt'têr-ât-nês, *or* INVETERATION, în-wêt-têr-â'-szûn, *s.* *zob.* INVETERACY.

INVIDIOUS, în-wîd'-è-ûs, *adj.* nienawistny; obmierzły, obrzydły. —LY, *adv.* z nienawiścią. —NESS, *s.* nienawistność.

TO INVIGORATE, în-wîg'-gò-rât, *v.* *a.* wzmocnić, pokrzepić, orzeźwić, dodać sił.

INVIGORATION, în-wîg-gò-rà'-szûn, *s.* pokrzepienie, orzeźwienie.

INVINCIBLE, în-wîn'-sè-bl, *adj.* niezwyciężony, niepokonany, niezwalczony. —LY, *adv.* niedozwyciężenia. —NESS, *s.* niezwyciężoność.

INVIOLABILITY, în-wî-ò-lâ-bîl'-è-tè, *s.* nienaruszalność, nietykalność.

INVIOLABLE, în-wî'-ò-lâ-bl, *adj.* nienaruszalny, nietykalny, święty. —LY, *adv.* nietykalnie, święcie. —NESS, *s.* *zob.* INVIOLABILITY.

INVIOLATE, în-wî'-ò-lât, *adj.* nienaruszony, nietknięty.

TO INVISCATE, în-wîs'-kât, *v.* *a.* oblepić, osmarować (lepem, klejem).

INVISIBILITY, în-wîz-è-bîl'-è-tè, *s.* niewidzialność.

INVISIBLE, în-wîz'-è-bl, *adj.* niewidzialny, niewidomy. —LY, *adv.* niewidzialnie.

INVITATION, în-wè-tâ'-szûn, *s.* zaproszenie, zaprosiny.

INVITATORY, în-wî'-tâ-tûr-è, *adj.* zapraszający, zawierający zaproszenie.

TO INVITE, în-wît', *v.* *a.* zaprosić.

INVITER, în-wî'-tûr, *s.* zapraszający.

INVITINGLY, în-wî'-tîng-lè, *adv.* powabnie, ponętnie.

TO INVOCATE, în'-wò-kât, *v.a.* *zob.* TO INVOKE.

INVOCATION, în-wò-kâ'-szûn, *s.* wzywanie, wołanie, błaganie.

INVOICE, în'-wòîs, *s.* faktura, obrachunek przesłanych towarów.

TO INVOKE, în-wòk', *v.* *a.* wzywać, wołać, błagać.

INVOLUNTARILY, în-wòl'-ûn-tâ-rê-lè, *adv.* mimowolnie.

INVOLUNTARY, în-wòl'-ûn-tâ-rè, *adv.* mimowolny.

INVOLUTION, în-wò'lû-szûn, *s.* uwikłanie, oplątanie, wplątanie; obwijka, okrywka, obsłonka; (*mat.*), wyniesienie do potęgi.

TO INVOLVE, în-wòlw', *v.* *a.* uwikłać, zawikłać, wplątać, uplątać; zawierać w sobie, obejmować w sobie; pociągać za sobą.

INVULNERABLE, în-wûl'-nêr-â-bl, *adj.* niepodobny do zranienia.

TO INWALL, în-uâl', *v.* *a.* opasać murem.

INWARD, în'-uârd, *or* INWARDS, în'-uârdz, *adv.* wewnątrz, ku wewnętrznéj stronie, ku sobie, wewnętrznie.

INWARD, 1) *adj.* wewnętrzny;

tajny, serdeczny. — *duty*, clo wchodowe. — *trade*, handel wewnętrzny; 2) *s.* wnętrzność, wnętrze. — LY, *adv.* wewnętrznie. *To fret* (*mourn*) —, gryść się sam w sobie. —NESS, wewnętrzność; *fig.* poufałość, zażyłość.

TO INWEAVE, în-uêw', *v. r.* i *ir. a.* wetkać, wpleść, przeplatać, przetykać.

TO INWRAP, în-râp', *v. a.* zwinąć, obwinąć; powikłać, zawikłać.

TO INWREATH, în-rêTH', *v.a.* wpleść, uwieńczyć.

INWROUGHT, în-râut', *adj.* wrobiony, whaftowany.

IONIAN, i-ô'nê-ân, *adj.* ioński. *The — islands*, wyspy Iońskie.

IONIC, i-ô'-nîk, 1) *adj.* Ioński, należący do szkoły ońskiéj Talesa; 2) (*gram.*), *s.* miara wiersza (z dwóch długich i dwóch krótkich).

IPECACUANHA, îp-pê-kâk-ù-â'-nâ, *s.* ipekakuana.

IRASCIBILITY. îr-râs-sê-bîl'-ê-tê, *s.* gniewliwość, drażliwość.

IRASCIBLE, i-râs'-sê-bl, *adj.* gniewliwy, drażliwy.

IRE, îr, *s.* gniew, złość.

IREFUL, îr'-fûl, *adj.* gniewliwy. —LY, *adv.* gniewliwie.

IRELAND, îr'-lând, *s.* Irlandya.

IRIS, i'-rîs, *s.* Iryda, posłannica Junony; 2) lilia kosaciec; 2) tęcza; 4) obrączka na około źrzenicy.

IRISH, i'-rîsz, 1) *adj.* Irlandzki; 2) *s.* irlandzki język; 3) *the* —, *s. pl.* Irlandczycy. — *bull*, omyłka, pudło, bąk, poszkapienie się. — *man*, Irlandczyk. — *woman*, Irlandka.

TO IRK, êrk, *v. imp.* przykrzyć sobie, nudzić się, tęsknić, markotnym być. *It irks me*, przykro mi, żałuję tego.

IRKSOME, êrk'-sûm, *ad.* przykry, markotny, nudny, uprzykrzony. —LY, *adv.* przykro, markotnie. —NESS, *s.* przykrość, markotność.

IRON, i'-ûrn, 1) *s.* żelazo. *To strike the—while it is hot*, (*prov.*) drzeć łyka, kiedy się drzeć dają. *To have too many irons in the fire*, mieć zbyt wiele interesów na karku; IRONS, *s.pl.* pęta, okowy, kajdany; 2) IRON, *adj.* żelazny; żelazofarbny; *fig.* twardy, hartowny; niezgięty. *A flat* — (*box* —, *smoothing* —), żelazko do prasowania. — *bar*, szyna żelazna. — *bound*, okuty w żelazo. — *dross*, żużel, żelazna piana — *foundery*, gisernia czyli żelazolejnia; 2) różne rzeczy z lanego żelaza. — *mill*, hamernia, huta żelazna. — *mine*, kopalnia żelaza. — *monger*, kupiec żelazem handlujący, żelaźnik. — *mould*, plama rdzawa.— *mould*, rdzawoplamisty. — *ore*, kruszec żelazny, ruda. — *plate*, blacha żelazna. — *rail-road* (— *rail-way*), droga żelazna. — *ware*, towary żelazne. — *wort* (roślina), koszysko zwyczajne.

TO IRON, *v. a.* prasować; 2) okuć w kajdany.

IRONICAL, i-rôn'-nê-kâl, *adj.* szyderski, uszczypliwy.—LY, *adv.* szydersko, z przekąsem.

IRONY, i'-ûrn-ê, *adj.* żelazny.

IRONY, i'-rûn-ê, *s.* szyderstwo, uszczypliwość.

IROQUOIS, i-rô-kêz', *s.* Irokez, dziki Indianin Ameryki północnéj.

IRRADIANCE, (—cy), îr-râ'-dê-âns, *s.* rzucanie promieni, blask, światłość.

TO IRRADIATE, îr-râ'-dê-ât, *v.* 1) *a.* oświecić promieniami, puścić promienie na co. *fig.* oświecić, objaśnić; 2) *n.* promienić się, jaśnieć.

IRRADIATION, îr-râ-dê-â'-szûn, *s.* rzucanie promieni, oświecenie promieniami.

IRRATIONAL, îr-râsz'-ô-nâl, *adj.* bezrozumny. —LY, *adv.* bezrozumnie.

IRRATIONALITY, îr-râsz-ô-nâl'-ê-tê, *s.* nierozum.

IRRECLAIMABLE, îr-rê-klâ'-mâ-bl, *adj.* niepoprawny.

IRRECONCILABLE, îr-rêk-ôn-sl'-lâ-bl, *adj.* nieprzejednany, niepojednany; (—*with*, *to*), niezgodny z czém, niepodobny do pogodzenia. —LY, *adv.* nieprzejednanie, nie do pojednania.—NESS, *s.* niepojednalność.

IRRECOVERABLE, îr-rê-kûw'-ûr-â-bl, *adj.* niepowrotny, niepowetowany, nienagrodzony. —LY, *adv.* niepowrotnie.

IRREDUCIBLE, îr-rê-dû'-sê-bl. (*mat.*) niedający się zredukować.

IRREFRAGABILITY, îr-rêf-frâ-gâ-bîl'-ê-tê, *s.* niewzruszoność, niezbitość.

IRREFRAGABLE, îr-rêf'-frâ-gâ-bl, *adj.* niewzruszony, niezbity, niezaprzeczony. —LY, *adv.* niewzruszenie.

IRREFUTABLE, îr-rê-fû'-tâ-bl, *adj.* niezbity, nieodparty.

IRREGULAR, îr-rêg'-gû-lâr, *adj.* nieregularny, nieforemny; nieporządny.—LY, *adv.* nieregularnie.

IRREGULARITY, îr-rêg'-gû-lâr-ê-tê, *s.* nieregularność, nieforemność; nieporządek, nieporządne życie.

TO IRREGULATE, îr-rêg'-gû-lât, *v. a.* zrobić nieregularnym, wprawić w nieporządek.

IRREGULOUS, îr-rêg'-û-lûs, *adj.* (*Shaksp. Cymb.*) rozwiązły, rozpustny.

IRRELATIVE, îr-rêl'-lâ-tîw, *adj.* bezwzględny, niezostający w stosunku.

IRRELEVANT, îr-rêl'-lê-vânt, *adj.* niestosowny, niemający związku z rzeczą.

IRRELIGION, îr-rê-lîd'-żûn, *s.* bezbożność, niedowiarstwo, pogarda religii.

IRRELIGIOUS, îr-rê-lîd'-żûs, *adj.* bezbożny, niedowiarek. —LY, *adv.* bezbożnie.

IRREMEDIABLE, îr-rê-mê'-dê-â-bl, *adj.* nieuleczony; niezapobieżony, niezaradzony.—LY, *adv.* nieuleczenie.

IRREMISSIBLE, îr-rê-mîs'-sê-bl, *adj.* nieodpuszczony. —NESS, *s.* nieodpuszczoność.

IRREMOVEABLE, îr-rê-môôw'-â-bl, *adj.* nieporuszony, nieodmienny.

IRREPARABLE, îr-rêp'-pâ-râ-bl, *adj.* niewynagrodzony, niepowetowany.—LY, bez powetowania.

IRREPLEVIABLE, îr-rê-plêw'-wê-â-bl, *adj.* w. p. niewykupny.

IRREPREHENSIBLE, îr-rêp-prê-hên'-sê-bl, *adj.* nienaganny. —LY, *adv.* nienagannie. —NESS, *s.* nienaganność.

IRREPROCHABLE, îr-rê-prôcz'-â-bl, *or* IRREPROVABLE, îr-rê-prôôw'-â-bl, *adj.* —LY, *adv. zob.* IRREPREHENSIBLE.

IRRESISTIBILITY, îr-rê-zîs-tê-bîl'-ê-tê, *s.* nieodporność, nieodpartość.

IRRESISTIBLE, îr-rê-zîs'-tê-bl, *adj.* nieodporny, nieodparty.—LY, *adv.* nieodparcie.

IRRESOLUBLE, îr-rêz'-zô-lû-bl, *adj.* nierozpuszczalny, nietopnisty. —NESS, *s.* nierozpuszczalność.

IRRESOLUTE, îr-rêz'-zô-lût, *adj.* niedeterminowany, nierezolutny, wahający się. —LY, *adv.* bez determinacyi, wahając się.—NESS, *s. zob.* IRRESOLUTION.

IRRESOLUTION, îr-rêz-zô-lû'-szûn, *s.* niedeterminacya, wahanie się, wątpliwość.

IRRESOLVEDLY, îr-rê-zôl'-wêd-lê, *adv.* wahając się.

IRRESPECTIVE, îr-rê-spêk'-tîw, *adj.* niemający względu.—LY, *adv.* bez względu na.

IRRESPONSABILITY, îr-rê-spôn-sê-bîl'-ê-tê, *s.* nieodpowiedzialność.

IRRESPONSIBLE, îr-rê-spôn-sê-bl, *adj.* nieodpowiedzialny.

IRRETRIEVABLE, îr-rê-trêv'-wâ-bl, *adj.* nienagrodzony, niepowetowany.—LY, *adv.* nie do powetowania.

IRREVERENCE, îr-rêw'-wêr-êns, *s.* nieuszanowanie.

IRREVERENT, îr-rêw'-wêr-ênt, *adj.* ubliżający uszanowania. —LY, *adv.* z nieuszanowaniem.

IRREVERSIBLE, îr-rê-wêr'-sê-bl, *adj.* nieodwołalny, nieodmienny.—LY, *adv.* nieodwołalnie.

IRREVOCABILITY, îr-rê-wô-kâ-bîl'-ê-tê, *s.* nieodwołalność, nieodzowność.

IRREVOCABLE, îr-rêw'-wô-kâ-bl, *adj.* nieodwołalny, nieodzowny, niecofniony. —LY, *adv.* nieodzownie.

TO IRRIGATE, îr'-rê-gât, *v. a.* kropić, skropiać, odwilżać, polewać wodą.

IRRIGATION, îr-rê-gâ'-szûn, *s.* skrapianie, polewanie wodą.

IRRITABILITY, îr-rê-tâ-bîl'-ê-tê, *s.* drażliwość, gniewliwość.

IRRITABLE, îr'-rê-tâ-bl, *adj.* drażliwy, gniewliwy.

TO IRRITATE, îr'-rê-tât, *v.a.* jątrzyć, rozjątrzyć; drażnić, rozdrażnić; gniewać, rozgniewać. *Irritated at*, rozgniewany czém.

IRRITATION, ir-rè-tå'-szůn, *s.* rozjątrzenie, rozdrażnienie, rozgniewanie.

IRRUPTION, ir-růp'-szůn, *s.* wpadnienie, wtargnienie, napływ, napad.

ISAAC, i'-såk, *s.* Izaak.

ISABEL, i'så-bĕl, *or* ISABELLA, i-så-bĕl'-lå, *s.* Izabella.

ISCHURY, is'-kù-rè, *s.* (*med.*) zatrzymanie uryny.

ISINGLASS, i'-zĭng-glås, klej rybi, karuk (z pęcherza rybiego). — *fish*, wyz. —*stone*, talk, (kamień).

ISLAMISM, is'-lå-mizm, *s.* Islamizm (wiara mahometańska).

ISLAND, i'-lånd, *s.* wyspa.

ISLANDER, i'-lånd-ůr, *s.* wyspiarz.

ISLE, il, *s.* (częściej w poezyi) wyspa.

ISLET, i'-lĕt, wysepka, kępa.

ISOCELES, i-sŏs'-sĕ-lĕz, *s.* (*mat.*) figura mająca tylko dwa boki równe.

ISRAELITE, iz'-rè-lit, *s.* Izraelita, żyd.

ISSUE, isz'-szů, *s.* wyjście, wychod; zamknięcie, ukończenie, koniec, wypadek, skutek, wniosek, konkluzya, wyrok; dzieci; potomstwo; w. p. pytanie sporne, przedmiot sporu, rzecz sporna. (*Chir.*) apertura. *A cause at*—, sprawa w której ma zapaść wyrok. *The matter in*—, rzecz o której mowa.—*of blood*, płynienie krwi, krwotok. *To die without*—, umrzeć bezpotomnie. *To join*—*with one*, zdać się na sąd przysięgłych, wytoczyć sprawę przed ten sąd.

TO ISSUE, *v. a.* i *n.* wypuścić, wydać (rozkaz), wysłać (*out*, *forth*); wyjść, wychodzić, wybieżeć, wypaść, wypłynąć (*from*); skończyć się; pochodzić (z pokolenia), wyprowadzać ród. *To*—*bills*, wystawiać wexle. *To*—(*out*) *an order*, wydać rozkaz.

ISSUELESS, isz'-szů-lĕs, *adj.* bezpotomny.

ISTHMUS, ist'-můs, *s.* międzymorze.

IT, it, *pron.* 1) używa się mówiąc o rzeczach niemających rodzaju, jakoteż ze słowami nieosobistemi: to. —*is*, to jest. *Give*—*him*, daj mu to. *By*—, przez to. *Without* —, bez tego. *It rains*, deszcz pada. —*is over*, już po wszystkiem. —*seems*, zdaje się; 2) mówiąc o zwierzętach a nawet o dzieciach, niewyrażając ich rodzaju. *Don't waken the child*—*is asleep*, nie budź dziecka, ono śpi.

ITALIAN, it-tål'-è-ån, *adj.* włoski; 2) *s.* Włoch.

ITALIC, it-tål'-ik, *adj.*—*characters*, (*letters*), kursyw, druk podręczny większy.

ITALY, it'-tå-lè, *s.* Włochy.

ITCH, icz, *s.* krosta, świerzb, świerzbiączka; *fig.* chętka, żądanie (*after*).

TO ITCH, *v. n.* świerzbieć, swędzić; *fig.* mieć chętkę, żądać.

ITCHY, icz'-è, *adj.* krostawy, mający świerzb, parszywy.

ITEM, i'-tĕm, *adv.* tudzież, także, dytto.

ITERANT, it'-tĕr-ånt, *adj.* powtarzający.

TO ITERATE, it'-tĕr-åt, *v. a.* powtórzyć.

ITERATION, it-tĕr-å'-szůn, powtórzenie, powtarzanie.

ITINERANT, i-tin'-nĕr-ånt, *adj.* włóczący się po kraju, wałęsający się, koczujący; objeżdżający, zwiedzający.

ITINERARY, i-tin'-nĕr-år-è, 1) *s.* dziennik podróży; przewodnik podróży; 2) *adj.* podróżujący, zdziałany w podróży.

ITS, its, *pron.* (zaimek dzierżawczy rodzaju rzeczowego), jego, jéj, jego; swój, swoja, swoje. *To put a sword into*—*scabbard*, włożyć pałasz do pochwy; *Paris and*—*environs*, Paryż i jego okolice. *A primitive with*—*derivatives*, wyraz pierwotny ze swemi pochodnemi.

ITSELF, it-sĕlf', *pron.* (zaimek rodzaju rzeczowego), on sam, ona sama, ono samo; się. *Of*—, samo przez się. *It moves of*—, to się rusza samo przez się.

IVORY, i'-wůr-è, 1) *s.* kość słoniowa; 2) *adj.* z kości słoniowéj.

IVY, i'-wè, *s.* bluszcz.

J

TO JABBER, dżåb'-bůr, *v. n.* szwargotać, bełkotać, trzepotać, klekotać, pleść.

JABBERER, dżåb'-bůr-ůr, *s.* bełkotun, gadacz, klekot.

JACK, dżåk, (zdrob. z *John*) *s.* Janek, Jaś, Jasiek; chytrek, przechera, pronoza; samiec niektórych zwierząt i ptaków drapieżnych; młody szczupak; nazwisko niektórych narzędzi i postumentów, jako to: kozły czyli kobylica (traczów); kołowrotek do obracania pieczystego; kołek; wyzuwadło, zzuwadło; naczynie dęte skórzane. *Boot*—, zzuwadło, wyzuwadło. —*with a lantern*, (—*a-lantern*), błędne światło. —*of a* (*the*) *clock*, niemczyk wybijający godziny w niektórych zegarach. *To be*—*in* (*of*) *all trades*, być zdatnym do wszystkiego. *To be*—*of all trades*, *but master in none*, wszystkiego liznąć a nic gruntownie nieumieć. *To be*—*of all sides*, nosić płaszcz na obu ramionach.—*an-apes*, gap, lelek, gawron. —*a-dandy*, kiep, błazen, ciapa, munia. —*a-lent*, bałwan do którego w wielki post strzelano. *To be made a*—*a-lent*, służyć za cel pośmiewiska. —*boots*, długie bóty kurierskie. —*chain*, hamulec u powozów.—*daw*, kawka.—*pudding*, błazen, arlekin, bufon.—*tar*, majtek.

JACKAL, dżåk-kål', *s.* szakal (zwierz podobny do psa).

JACKET, dżåk'-kĭt, *s.* kurtka, katanka, kaftanik.

JACOB, dżå'-kŏb, *s.* Jakób. —*'s ladder*, (roślina) koziołek czyli wieiosił błękitny.

JACOBINISM, dżåk'-ŏ-bĭn-izm, *s.* jakobinizm, zasady francuzkich jakobinów.

JACOBITE, dżåk'-kŏ-bĭt, *s.* jakobita (stronnik Jakóba II.).

JACOBITISM, dżåk'-kŏ-bĭt-tizm, *s.* zasady jakobitów.

JACTANCY, dżåk'-tån-sè, *s.* chełpliwość.

JACTITATION, dżåk-tè-tå'-szůn, *s.* miotanie się, ciskanie się, niespokojność.

JACULATION, dżåk-ů-lå'-szůn, *s.* miotanie pocisków.

JACULATORY, dżåk'-ů-lå-tůr-è, *adj.* miotający, ciskający; wystrzelony, strzelisty.—*prayer*, modlitwa strzelista, akt strzelisty.

JADE, dżåd, *s.* kobyła, szkapa, szkapsko; 2) dziewucha, klępa, baba sekutnica.

TO JADE, *v. a.* zjeździć (konia); *fig.* znużyć, zmęczyć, zmordować; zapychać kim wszystkie kąty, używać do najpodlejszych robót.

JADISH, dżå'-dĭsz, *adj.* narowisty, znarowiony; *fig.* ladaco, nic niewart; łajdacki, wszeteczny.

TO JAG (TO JAGG), dżåg, *v. a.* karbować, wyrzynać, wycinać ząbki, wyząbkować.

JAG (JAGG), *s.* karb, nacięcie, ząbek.

JAGGED, dżåg-gĕd, *part. adj.* ząbkowany, karbowany; —NESS, *s.* ząbkowatość.

JAGGY, dżåg'-gè, *adj.* ząbczasty.

JAIL, dżål, *s.* więzienie. — *bird*, (*lud*), więzień. — *keeper*, *zob.* JAILER.

JAILER, dżå'-lůr, *s.* dozorca więzienia.

JAKES, dżåks, *s. pl.* prewet, przechód, tranzet.

JALAP, dżål'-lůp, *s.* jalapa (korzeń).

JAM, dżåm, *s.* konfekt, marmelada, powidło.

TO JAM, *v. a.* ścisnąć, tłoczyć, wkleszczyć. *To be jammed*, uwięznąć.

JAMAICA, dżå-mà'-è-kå, *s.* Jamajka.

JAMB, dżåm, *s.* węgar, podwój (u drzwi), rama (u okna).

JAMES, dżåmz, s. Jakób. *St.* —, pałac królewski z parkiem w Londynie.

JANE, dżån, *s.* Joanna.

TO JANGLE, dżång'-gl, *v. a.* i *n.* chrobotać, grzechotać, szczękać, brzękać; *vulg.* drzeć koty, swarzyć się, kłócić się, przekomarzać się.

JANGLER, dżång'-gl-ůr, *s.* kłótnik, sprzecznik, warchol.

JANIZARIES, dżån'-nè-zår-rĕz, *s. pl.* janczarowie (zniesieni przez sułtana Mahmuda II, 1826 r.)

JANTINESS, dżån'-tè-nĕs, *s.* hożość, wesołość, płochość, swawola; strojność, wymuskanie.

JANTY, dżån'-tè, *adj.* wystrojony, wymuskany, wykwintny w stroju.

JANUARY, dżån'-nů-år-è, *s.* styczen.

JAPAN, dżą-pân', *s.* Japonia.; lakierowane roboty japońskie w jasne kwiaty; 2) *adj.* japoński.

TO JAPAN, *v. a.* lakierować; *vulg.* szwarcować, szuwaksować.

JAPANESE, dżąp-ân-ęz', 1) *s.* Japończyk; 2) *adj.* japoński.

JAPANNER, dżą-pân'-nûr, *s.* lakiernik; *vulg.* fagas, chłopak do chędożenia bótów.

TO JAR, dżâr, *v. n.* i *a.* skrzypieć, skrzypać, chrobotać; *fig.* niezgadzać się z sobą; waśnić się, kłócić się.

JAR, *s.* dzban; 2) skrzyp, skrzypienie; fałszywy ton; waśń, niezgoda, kłótnia, zatarga. *The door is upon the — (fam. a-jar)*, drzwi są tylko przymknięte.

JARGON, dżâr'-gûn, *s.* mowa niezrozumiała, cygańska.

JASMIN, dżâz'-mîn, *s.* jazmin, jazminowy fiołek.

JASPER, dżâs'-pûr, *s.* jaspiz (kamień).

JAUNDICE, dżân'-dîs, *s.* żółtaczka, żółta gorączka.

JAUNDICED, dżân'-dîst, *adj*, na żółtaczkę chorujący.

TO JAUNT, dżânt, *v. n.* włóczyć się, wałęsać się, obiegać świat.

JAUNT, *s.* przechadzka, przejażdżka; włóczęga.

JAUNTINESS, dżân'-tê-nês, *zob.* JANTINESS.

JAVELIN, dżâw'-lîn, *s.* dziryt, pocisk, grot, rohatyna.

JAW, dżâu, 1) *s.* (*sing.*) szczęka; *fig. vulg.* zelżywa mowa. *None of your —*, zaprzestań używać takich grubijańskich wyrazów; 3) *jaws* (*a pair of —*) paszcza, paszczęka, pysk. *The — of hell*, otchłań piekielna. *The — of death*, otchłań śmierci.

JAY, dżą, *s.* sójka; sroka, kraska; 2) (*Shaksp. Cymb. et M. W. of W.*) umizgalska, zalotnica.

JEALOUS, dżęl'-lûs, *adj.* zawistny, zazdrosny; podejrzliwy, nieufny, niedowierzający; —LY, *adv.* zazdrośnie; podejrzliwie.

JEALOUSNESS, dżęl'-lûs-nês, *or* JEALOUSY, dżęl'-lûs-ê, *s.* zawiść, zazdrość; podejrzliwość, nieufność.

TO JEER, dżêêr, *v. n.* i *a.* (*at*) drwić, kpić, żartować z kogo, szydzić, najgrawać się.

JEER, *s.* drwinki, kpinki, uszczypliwe żarty, przytyki, przymówki. *To put* (*pass*) *a — upon one*, drwić, kpić, żartować z kogo.

JEERER, dżêêr'-rûr, *s.* drwinkarz, szyderca.

JEERING, dżêêr'-ring, *part. s.* naśmiewanie się, szydzenie; —LY, *adv.* z szyderstwem, z szyderczym uśmiechem.

JEHOVAH, dżê-hô'-wâ, *s.* Jehowa, (hebrajskie nazwanie Boga).

JEJUNE, dżê-dżôôn', *adj.* będący na czczo, głodny; *fig.* czczy, próżny, jałowy.

JEJUNENESS, dżê-dżôôn'-nês, *s.* czczość, próżność, jałowość, oschłość.

JELLIED, dżęl'-lîd, *adj.* galaretowy, klejowaty, lipki.

JELLY, dżęl'-lê, *s.* galareta.

JEMMY, dżêm'-mê, 1) *adj.* czysty, ładny, schludny; 2) *s.* (*zdrob. z James*) Kuba.

JENNET, dżên'-nît, *s.* (*zdrob. z Jane*) Joasia; 2) *zob.* GENNET.

TO JEOPARD, dżêp'-pûrd, *v. a*, wystawić na sztych, narazić na niebezpieczeństwo.

JEOPARDOUS, dżêp'-pûr-dûs, *adj.* niebezpieczny, hazardowny.

JEOPARDY, dżêp'-pûr-dê, *s.* niebezpieczeństwo, hazardowność.

TO JERK, dżêrk, *v. a.* i *n.* rzucić, cisnąć, uderzyć; popchnąć; targnąć, szarpnąć; ciąć, siec, smagać. *To — out*, wytrącić, wyszarpnąć; wierzgać (o koniach).

JERK, *s.* rzut, uderzenie, cięcie, cięgi; targnienie, szarpnięcie. *With a —*, znagła, znienacka. *At one —*, razem, od razu, za jedném cięciem. *By jerks*, dorywkiem, dopadkowo.

JERKIN, dżêr'-kîn, *s.* kaftan, kurtka, katanka.

JERSEY, dżêr'-zê, *s.* wyspa Dżersey; 2) cienko przędzone nici wełniane.

JERUSALEM, dżê-rôô'-zâ-lêm, *s.* Jerozolima. — *artichoke*, rodzaj słonecznika.

JESSAMINE, dżês'-sâ-mîn, *s. zob.* JASMIN.

JESSES, dżês'-êz, *s. pl.* rzemień na którym sokoła puszczają, pętca.

TO JEST, dżêst, *v. n.* żartować, dworować.

JEST, *s.* żart. *In —*, żartem. *To take a —*, znać się na żartach. *To break* (*make*) *a —*, żartować. *To put a — upon one*, drwić z kogo.

JESTER, dżês'-tûr, *s.* żartowniś, figlarz, śmieszek, błazen. *King's —*, błazen nadworny.

JESTING, dżês'-tîng, *part. s.* i *adj.* żartowanie; żartujący. *This is no — matter*, z tego nie można żartować. — *stock*, cel pośmiewiska; —LY, *adv.* żartem.

JESUIT, dżêz'-ù-ît, *s.* jezuita; chytry, oszust. *—'s bark*, china. *—'s powder*, china w proszku.

JESUITIC (—AL), dżêz-ù-ît'-îk, *adj.* jezuicki; —ALLY, *adv.* po jezuicku.

JET, dżêt, *s.* gagas, gagatek, kléj nakształt smoły. — *black*, czarny jak smoła, jak kruk; 2) wodotrysk.

TO JET, *v.n.* sterczeć, wychylać się; biegać, kręcić się, szastać się; pysznić się, nadymać się.

JETTY, dżêt'-tê, *adj.* gagasowy. —, or *of a — black*, czarny jak smoła.

JEW, dżû, *s.* żyd. *—'s harp* (*—'s trump*), drumla, organki. *—'s stone*, smoła żydowska, kléj ziemny.

JEWEL, dżû'-îl, *s.* klejnot, drogi kamień.

JEWELLER, dżû'-îl-ûr, *s.* jubiler.

JEWESS, dżû'-ês, żydówka.

JEWISH, dżû'-îsz, *adj.* żydowski.

JIG, dżîg, *s.* rodzaj skocznego tańca.

TO JIG, *v. n.* skakać, hasać.

JIGOT, dżîg'-ût, *s.* udo, udziec, pośladek. *A — of mutton*, pośladek skopowiny; pieczeń z niego.

JILL, dżîll, *s.* kwaterka; flądra, niechlujnica.

JILT, dżîlt, *s.* umizgalska, zalotnica, kokietka.

TO JILT, *v. n.* i *a.* umizgać się (o kobiecie), obiecywać i zwodzić. *A jilted lover*, oszukany kochanek.

TO JINGLE, dżîng'-gl, *v.* 1) *n.* brzęczeć, dźwięczeć; 2) *a.* brzękać czém, dzwonić, szczękać.

JINGLE, *s.* brzęk, dźwięk, klekotanie, grzechotanie.

JINGO, dżîn'-gô, *s. vulg. By* (*the living*) —, (gminne wyrażenie oznaczające upewnienie) dalibóg, jak Boga kocham.

JOAN, dżôn, *s.* Joanna.

JOB, dżôb, *s.* Job. *As poor as —*, goły jak święty turecki, (jak bizun).

JOB, dżôb, s. robota za zapłatę, robota najemna, pomniejsze zatrudnienie; usługa, przysługa; sprawa, sprawka; 2) cięcie, pchnięcie. *To have a — with a woman*, spółkować z kobietą.

TO JOB, *v.* 1) *a.* ciąć, pchnąć, przeszyć; 2) handlować na bursie papierami krajowemi; lichwić, szachrować, frymarczyć.

JOBBER, dżôb'-bûr, *s.*, robotnik, wyrobnik, czeladnik, podręcznik, pomagier; handlujący papierami krajowemi (akcyami), *zob.* STOCK-JOBBER, pod STOCK. — *nowl* (— *nol*, — *nole*), mazgaj, cymbał, rura, głupiec.

JOCKEY, dżôk'-kê, *s.* foryś; miłośnik wyścigów konnych; koniarz, handlujący końmi; oszust, oszukaniec, szachraj.

TO JOCKEY, *v. a.* najechać na kogo na wyścigach konnych; odrwić, oszukać.

JOCOSE, dżô-kôs', *adj.* żartobliwy, wesoły; —LY, *adv.* żartobliwie, wesoło, —NESS, *s. zob.* JOCOSITY.

JOCOSITY, dżô-kôs'-ê-tê, *s.* żartobliwość, wesołość.

JOCULAR, dżôk'-ù-lûr, *adj.* — IRITY, *s.* JOCUND, dżôk'-ûnd, *adj.* —LY, *adv. zob.* JOCOSE, i t.d.

JOE, dżô, *sr* JOEY, dżô'-ê, *s.* (zdrob. z *Joseph*), Józefek, Józio.

TO JOG, dżôg, *v.* 1) *a.* trącać, trącić, obudzić lub ostrzedz trącając; 2) *n.* wlec się, leść, wałęsać się, gibać się. *To — on*, popchnąć, potrącić; wlec się naprzód.

JOG, *s.* pchnięcie, trącenie, ostrzeżenie dane przez trącenie, *fig.* sęk, trudność, zawada. *— trot*, żółwi krok, *fig.* nawyknienie do dawnego toru.

JOGGER, dżôg'-gûr, *s.* ten co się wlecze powoli.

TO JOGGLE, dżôg'-gl, *v. n.* trząść się, chwiać się, chybotać się.

JOHN, dżôn, *s.* Jan. *St. —'s*

bread, świętojański chléb, świętojańska szarańcza strąkowa; *St.* —'s *wort*, Ś. Jana ziele.

TO JOIN, dżôln, *v.* 1) *a.* złączyć, spoić, połączyć, zjednoczyć, skojarzyć; 2) *n.* złączyć się, przyłączyć się, zjednoczyć się, skojarzyć się; przytykać, graniczyć; uderzyć o siebie, trącić się, zawadzić. *To — battle*, uderzyć na siebie, spotkać się, stoczyć bitwę. *To — company with one*, przyłączyć sie do kogo za towarzysza. *To — hand with*, dopomagać. *To — hard*, tuż przypierać. *To — in*, zgadzać się na co, być jednego zdania. *To — in discourse*, wdać się w rozmowę. *There I — with you*, w tym się zgadzam z tobą. *To — issue*, *zob.* pod ISSUE.

JOINDER, dżôln'-dûr, *s.* złączenie, spojenie; 3) w. p. połączenie się dwóch przeciw trzeciemu w processie. *A — in a demurrer*, zgodzenie się obu stron na jaki podrzędny punkt procesu.

JOINER, dżôln'-ûr, *s.* stolarz. —'*s trade*, stolarstwo.

JOINERY, dżôln'-ûr-ê, *s.* robota stolarska, stolarstwo.

JOINT, dżôlnt, 1) *s.* fuga, spojenie, staw; kolanko w dzble; udo, udziec, pośladek; 2) *adj.* spojony, złączony. *To cut — from —*, pociąć na kawałki. *Out of —*, wyważony ze stawy, zwichnięty; *fig.* w nieładzie, w nieporządku. *To put out of —*, wywichnąć, wywinąć; *fig.* pomieszać, powikłać, wprawić w nieporządek. *To set into —*; wstawić, wprawić, naciągnąć. — *of veal*, pośladek (ćwiartka) cielęciny. — *commissioner*, adjunkt, pomocnik w urzędzie. — *gout*, ból w stawach. — *heir*, spółdziedzic. — *stock*, połączone kapitały.

TO JOINT, *v. a.* spoić, złączyć; rozebrać (przecinając stawy).

JOINTED, dżôlnt'-êd, *adj.* mający stawy; kolankowaty, gruzłowaty, węzlisty (o roślinach).

JOINTER, dżôln'-tûr, *s.* hebel wielki stolarski.

JOINTLY, dżôlnt'-lê, *adv.* spólnie, razem, pospołu.

JOINTRESS, dżôln'-três, *s.* dożywotniczka, wdowa mająca oprawę na majątku; (*Shaksp. Ham.*), dziedziczka, spółuczestniczka, towarzyszka.

JOINTURE, dżôln'-czûr, *s.* w. p. dożywocie, oprawa wdowia.

JOIST, dżôlst, *s.* belka poprzeczna.

JOKE, dżôk, *s.* żart. *To put* (*pass*) *a — upon one*, żartować z kogo, drwić, brać na fundusz.

TO JOKE, *v. n.* żartować, drwić.

JOKER, dżô'-kûr, *s.* żartowniś, trefniś, figlarz.

JOKING, dżô'-kîng, *part. s.* i *adj.* żartowanie; żart; żartujący; *In —*, (*in a — manner*), żartem.

JOLE, dżôl, *s.* policzek, jagoda twarzy, lice; (prawie zawsze *fig.* w pospolitéj mowie) *cheek by —*, tuż jeden obok drugiego, za panie bracie; 2) głowa rybia.

TO JOLE, *v. a.* uderzyć głową, uderzyć o siebie.

JOLLILY, dżôl'-lê-lê, *adv.* hożo, wesoło, ochoczo.

JOLLINESS, dżôl'-lê-nês, *or* JOLLITY, dżôl'-lê-tê, *s.* hożość, wesołość, ochoczość, ruchawość; 2) uciecha, zabawka, rozrywka.

JOLLY, dżôl'-lê, *adj.* hoży, wesoły, ochoczy, rześki, rubaszny, hulacki. — *boat*, małe czółno o czterech wiosłach. *A — boy*, dziarski chłopiec, zuch. *A — blade* (— *dog*), (*vulg.*), hulaka, paliwoda.

TO JOLT, dżôlt, *v. a.* i *n.* trząść (o powozie); szarpać.

JOLT, *s.* szturch; utrząśnienie, trząśnienie. — *head*, głowacz, mający ogromną a pustą głowę.

JONATHAN, dżôn'-â-*th*ân, *s.* Jonatan; 2) (*fig.*) wierny przyjaciel (jakim był Jonatan dla Dawida), 3) (*fig.*) lud Ameryki północnéj.

JONNY, dżôn'-nê, (zdrobniale z JOHN), *s.* Janek, Jaś.

JONQUIL (—le), dżûng-kuîl', *s.* żółty narcyz, żonkilla.

JORDEN (—an), dżôr'-dn, *s.* urynał.

JOSEPH, dżô'-sêf, *s.* Józef.

TO JOSTLE, dżôs'-sl, *v. a.* szturchać, popychać, uderzyć o siebie.

JOT, dżôt, *s.* jota, punkcik. *Not a —*, ani na jotę, ani trochę. *Every — of it*, wszystko, całkiem, do szczętu.

JOURNAL, dżûr'-nâl, 1) *adj.* dzienny, codzienny; 2) *s.* dziennik, pismo codzienne; dyaryusz.

JOURNALIST, dżûr'-nâl-îst, *s.* dziennikarz.

JOURNEY, dżûr'-nê, *s.* podróż (lądowa). *To take* (*make* or *to go*) *a —*, podróżować. — *man*, wyrobnik dzienny, najemnik. — *man shoemaker*, czeladnik szewiecki. — *man tailor*, czeladnik krawiecki. — *work*, dzienna robota, dzienna praca.

TO JOURNEY, *v. n.* podróżować, podróż odprawiać.

JOUST, dżûst, *s.* turniéj, turnieja, gry rycerskie.

TO JOUST, *v. n.* turnieje odbywać.

JOVE, dżôw, *s.* Jowisz.

JOVIAL, dżô'-wê-âl, *adj.* jowialny, wesoły, rubaszny.

JOWLER, dżôl'-ûr, *s.* pies gończy, ogar; ogólne nazwisko psa.

JOY, dżôê, *s.* radość, wesołość, pociecha, słodycz, ukontentowanie. *It gives me —*, to mnie cieszy, kontent jestem z tego. *To wish* (*give*) —, winszować.

TO JOY, *v.* 1) *n.* radować się, cieszyć się, weselić się; 2) *a.* uradować, rozweselić, cieszyć, winszować.

JOYFUL, dżôê'-fûl, *adj.* pełen radości, wesoły, radosny. —LY, *adv.* radośnie, wesoło. —NESS, *s.* radość, wesołość, ukontentowanie.

JOYLESS, dżôê'-lês, *adj.* niepocieszny, smutny. —LY, *adv.* smutnie. —NESS, *s.* smutek.

JOYOUS, dżôê'-ûs, *adj. zob.* JOYFUL.

JUBILATION, dżû-bê-lâ'-szûn, *s.* wesoły okrzyk, radowanie się, cieszenie się.

JUBILEE, dżû'-bê-lê, *s.* jubileusz, miłościwe lato.

JUCUNDITY, dżû-kûn'-dê-tê, *s.* ukontentowanie, uciecha, rozweselenie.

JUDAIC (—al), dżû-dâ'-îk, *adj.* żydowski.

JUDAIZM, dżû'-dâ-îzm, *s.* żydowszczyzna, wiara (nauka) żydowska.

JUDAS, dżû'-dâs, *s.* judasz.

JUDGE, dżûdż, *s.* sędzia; znawca. *A perfect —*, doskonały znawca.

TO JUDGE, *v. n.* i *a.* sądzić, rozpoznawać sprawę, wyrokować.

JUDGER, dżûdż'-ûr, *s.* sędzia.

JUDGMENT, dżûdż'-mênt, *s.* sąd, sądzenie spraw, wyrokowanie w sprawach; rozsądek, władza sądzenia o rzeczach, sąd o rzeczach, zdanie. *Day of —*, sądny dzień. *To sit in —*, zasiadać w sądzie. *To give* (*pass* or *pronounce*) —, ferować wyrok. *To form a — of...* (*to give one's*) — *upon*, utworzyć sąd, otworzyć zdanie. *In my —*, mojém zdaniem. *A man of great —*, człowiek dojrzałego rozsądku. — *place* (— *seat*), krzesło sędziowskie.

JUDICATORY, dżû'-dê-kâ-tûr-ê, 1) *adj.* sądowniczy; 2) *s.* domierzanie sprawiedliwości, sądownictwo, juryzdykcya; sąd, trybunał.

JUDICATURE, dżû'-dê-kâ-tûr, *s.* sądownictwo, władza sądownicza. *Court of —*, sąd, trybunał.

JUDICIAL, dżû-dîsz'-âl, *adj.* sądowny, prawny, sądowy. —LY, *adv.* sądownie.

JUDICIARY, dżû-dîsz'-âr-ê, *adj.* sądowy, sądowniczy. — *astrology*, astrologia, przepowiednia. — *power*, władza sądownicza.

JUDICIOUS, dżû-dîsz'-ûs, *adj.* (*Shaksp. Cor.* zamiast JUDICIAL), rozsądny, mający zdrowy rozsądek, rozumny, roztropny. —LY, *adv.* rozsądnie, roztropnie.

JUG, dżûg, *s.* pękaty dzbanuszek, kufel (na piwo, porter).

TO JUGGLE, dżûg'-gl, *v. n.* kuglarzyć, łudzić, tumanić.

JUGGLE, *s.* kuglarstwo; matactwo, oszukaństwo.

JUGGLER, dżûg'-gl-ûr, *s.* kuglarz, sztukmistrz; oszust.

JUGGLINGLY, dżûg'-gl-îng-lê, *adv.* po kuglarsku.

JUGULAR, dżû'-gû-lâr, *adj.* gardłowy, gardzielowy.

JUICE, dżûs, *s.* sok, (roślinny lub zwierzęcy).

JUICELESS, dżûs-lês, *adj.* bez soku, niesoczysty.

JUICINESS, dżû'-sê-nês, soczystość.

JUICY, dżû'-sê, *adj.* soczysty.

JUJUB, dżû'-dżûb, *s*, jujuba, jagoda.

JULAP, dżû'-lâp, *s.* ulepek.

JULIA, dżû'-lê-â, *s.* Julia.

JULIAN, dżù'-lê-ân, 1) *s.* Julian; Julianna; 2) *adj.* juliuszowy. — *account*, rachunek juliuszowy (zaprowadzony przez Juliusza Cezara, a używany w Anglii aż do roku 1752).

JULY, dżù-l', *s.* Lipiec.

TO JUMBLE, dżům'-bl, *v.* 1) *a.* (— *together*), pomieszać (groch z kapustą), zmieszać; 2) *n.* pomięszać się.

JUMBLE, *s.* mieszanina.

TO JUMP, dżůmp, *v. n.* skakać, skoczyć; trząść (o wozie); *fig.* zgadzać się. *To* — *over*, przeskoczyć.

JUMP, *s.* skok, sus. *To give a* —, skoczyć, susnąć; JUMPS, *pl.* gorset, stanik.

JUNCATE, dżůng'-kît, *s.* placek z serem.

JUNCOUS, dżůng'-kůs, *adj.* zarosły sitowiem.

JUNCTION, dżůng'-szůn, *s.* złączenie, połączenie.

JUNCTURE, dżůngk'-czůr, *s.* fuga, staw; połączenie, skojarzenie, ścisła przyjaźń; stan, położenie, zbieg okoliczności.

JUNE, dżůn, *s.* czerwiec.

JUNIOR, dżů'-nê-ůr, *adj.* młodszy. *She is my* — *by ten years*, ona jest młodsza odemnie o dziesięć lat. *My juniors*, młodsi odemnie.

JUNIPER, dżů'-nê-půr, *s.* jałowiec.

JUNK, dżůngk; *s.* nazwisko jednego ze statków chińskich; 2) kawałek staréj liny.

JUNKET, dżůng'-kît, *s.* łakotki, przysmaczki, smaczne kąski; pokątne ich zajadanie.

TO JUNKET, *v. n.* pokątnie zajadać przysmaczki; hulać, biesiadować.

JUNTO, dżůn'-tô, *s.* zmowa kilku osób, kabała, intryga; junta (hiszpańska lub portugalska).

JUPITER, dżu'-pê-tůr, *s.* Jowisz.

JURATORY, dżů'-râ-tůr-ê, *adj.* składający przysięgę.

JURIDICAL, dżů-rîd'-dê-kâl, *adj.* sądowy, sądowny, sądowniczy. — *adv.* sądownie.

JURISCONSULT, dżů-rîs-kôn'-sůlt, *s.* jurysta, prawnik.

JURISDICTION, dżů-rîs-dîk'-szůn, s. juryzdykcya, sądownictwo.

JURISPRUDENCE, dżů-rîs-prôô'-dêns, *s.* jurysprudencya, nauka prawa, prawoznawstwo.

JURIST, dżů'-rîst, *s.* jurysta, prawnik.

JUROR, dżů'-růr, *s.* sędzia, jeden z sądu przysięgłych.

JURY, dżů'-rê, *s.* w. p. (sąd obywatelski złożony z osób nienagannego imienia, wyrokujących pod przysięgą), sąd przysięgłych. *Grand* —, *zob.* pod GRAND. *Petty* —. pod PETTY. — *man*, przysięgły. — *mast*, maszt postawiony naprędce w miejscu straconego w burzy lub w bitwie.

JUST, dżůst, 1) *adj.* sprawiedliwy, słuszny, rzetelny, cnotliwy, dokładny, sprawiedliwy (o miarach, wagach); 2) *adv.* właśnie, dopiero, tylko co. — *so*, tak właśnie, nieinaczéj. — *now*, tylko co.

JUSTICE, dżůs'-tîs, sprawiedliwość, słuszność, rzetelność; sędzia. *To administer* —, wykonywać sprawiedliwość. *To do* —, wymierzyć sprawiedliwość, oddać sprawiedliwość. *In* —, jak słusznie, jak sprawiedliwie.—*of the common pleas*, sędzia tak nazwanego trybunału spraw cywilnych. — *of* (*the*) *peace*, sędzia pokoju.

JUSTICEMET, dżůs'-tîs-mênt, *s.* procedura sądowa.

JUSTICESHIP, dżůs'-tîs-szîp, *s.* urząd sędziego.

JUSTICIABLE, dżůs-tîsz'-ê-â-bl, *adj.* należący do jakiego sądownictwa.

JUSTICIARY, dżůs-tîsz'-ê-âr-ê, *s.* sędzia justycyaryusz.

JUSTIFIABLE, dżůs'-tê-fî-â-bl, *adj.* dający się usprawiedliwić. — NESS, *s.* możność usprawiedliwienia. obronienia.

JUSTIFICATION, dżůs-tê-fê-kâ'-szůn, *s.* usprawiedliwienie; rozgrzeszenie, absolucya.

JUSTIFICATIVE, dżůs-tîf'-ê-kâ-tîw, *adj.* usprawiedliwiający.

JUSTIFICATOR, dżůs-tê-fê-kâ'-tůr *or* JUSTIFIER, dżůs'-tê-fî-ůr, *s.* obrońca.

TO JUSTIFY, dżůs'-tê-fî, *v. a.* usprawiedliwiać, bronić; niewinnym uznać.

TO JUSTLE, dżůs'-tl, *v. a.* i *n.* pchnąć, popchnąć, szturchnąć; popychać się, szturchać się, uderzyć na siebie.

JUSTLY, dżůst'-lê, *adv.* sprawiedliwie, słusznie; właśnie.

JUSTNESS, dżůst'-nês, *s.* słuszność; dokładność, akuratność.

TO JUT, dżůt, *v.* 1) *n.* sterczeć, wystawać; 2) *a.* bość rogami (o bydle).

JUTLAND, dżůt'-lând, *s.* półwysep, Jutlandya.

TO JUTTY, dżůt'-tê, *v. n.* *zob.* TO JUT, 1.

JUVENILE, dżů'-wê-nîl, *adj.* młodzieńczy, młodociany. — *ardour*, zapał młodzieńczy. — *days* (— *years*), kwiat młodości, wiek młodzieńczy.

JUVENILITY, dżů-wê-nîl'-ê-tê, *s.* wiek młodzieńczy, błąd młodości.

JUXTAPOSITION, dżůks-tâ-pôzîsz'-ůn, *s.* przyległość.

K

KALI, kâ'-lê, *s.* (morskie ziele) solanka.

KAM, kâm, *adj.* † i *vulg.* krzywy.

KATE, kât, *or* KATTY, kât'-tê, *s.* (skróc. z *Katherine*) Kasia, Kaśka.

KATHERINE, kâth'-êr-în, *s.* Katarzyna.

TO KAW, kâu, *v. n.* krakać.

KAW, *s.* krakanie.

KAYL, kâl, *s.* kula; 2) KAYLES, *s. pl.* kręgle, gra w kręgle.

TO KECK, kêk, *v. n.* zbierać się na womity; *fig.* *to* — *at*, brzydzić się czém.

KECKSY, kêk'-sê, *s.* cykuta, świnia wesz.

KECKY, kêk'-ê, *adj.* trzcinowaty, rurkowaty.

KEDGER, kêd'-żůr, *s.* (*mar.*) kotwica najmniejsza.

KEDLACK, kêd'-lâk, *s.* gorczyca polna.

KEECH, kêêcz, *s.* bryła, kawał, sztuka (*np.* łoju, sadła); (*Shaksp. H. VIII*) brzuchacz, okara.

KEEL, kêêl, *s.* (*mar.*) tram spodni w okręcie, dno okrętu.

KEELFAT (właściwie KEELVAT), kêêl'-wât, *s.* ochłodnik, naczynie służące do ochłodzenia.

TO KEELHALE, kêêl-hâl', *v. a.* (*mar.*) przeciągnąć za karę majtka po podnem okrętu.

KEELSON, kêêl'-sůn, *s.* (*mar.*) belka przez całą dłuż dna okrętowego idąca.

KEEN, kêên, *adj.* ostry; gryzący, szczypiący; srogi, surowy; gwałtowny, chciwy; cienki, subtelny, delikatny; bystry, przenikliwy.

KEENLY, kêên'-lê, *adv.* ostro; chciwie; bystro, delikatnie.

KEENNESS, kêên'-nês, *s.* ostrość; ostre zimno; gwałtowność; srogość; bystrość dowcipu, przenikliwość.

TO KEEP, kêêp, *v. ir.* 1) *a.* trzymać, dzierżeć; chować, zachować, zachowywać; utrzymywać; dozierać, doglądać; strzedz, obserwować; postrzegać; obchodzić święto, święcić; powstrzymać, powściągać, zatrzymać, przeszkodzić; 2) *n.* trwać; mieszkać, zostawać, przebywać; daléj ciągnąć, daléj postępować, kontynuować, nieprzestawać; utrzymywać się. *To* — *house*, gospodarować. *To* — *an inn*, trzymać karczmę, być karczmarzem. *To* — (*a*) *shop*, trzymać sklep. *To* — (*a*) *school*, trzymać szkołę. *To* — *the books*, utrzymywać książki, być buchalterem. *To* — *time*, trzymać takt. *To* — *the field*, utrzymać pole, nieschodzić z pola (o wojsku). *To* — *company*, towarzyszyć. *To* — *silence*, zachowywać milczenie. *To* — *to one's self*, zatrzymać u siebie, nie wyjawić. *To* — *one's word*, dotrzymać słowa. *To* — *a noise*, hałasować. — *your contenance*, niemieszaj się, nietrać odwagi. *To* — (*a* —) *going*, utrzymywać w ruchu. *To* — *a feast*, obchodzić święto. *To* — *one to his work*, przynaglać kogo do roboty, zastawić do roboty. *To* — *one's bed* (*one's chamber*), leżeć w łóżku, niewychodzić ze stancyi. *To* — *in the country*, mieszkać na wsi. *To* — *counsel*, dotrzymać tajemnicy. *To* — *lodgers*, mieć stancye do wynajęcia. *To* — *good hours*, *zob.* pod HOUR. *To* — *one's distance*,

zob. pod DISTANCE. *What — a dog, etc. zob. pod* DOG. *To — one's temper*, hamować się, umieć się powściągnąć. *To — in favour with*, utrzymywać się w czyjéj łasce, *To — in mind (memory)*, zatrzymać w pamięci. *To — in repair*, w dobrym stanie utrzymywać (dom, zabudowania). *To — in money*, zasilać, wspierać pieniędzmi. *To — one short of money*, ująć komu zasiłku pieniężnego. *To — fair (well) with one*, zostawać z kim w dobrém porozumieniu. *To — fair together*, zgadzać się z sobą, żyć wzgodzie. *To — watch*, stać na warcie, wartować. *To — asunder*, trzymać osobno, oddzielnie, żyć oddzielnie, mieszkać osobno. *To — away*, powstrzymać, powściągnąć; sprzątnąć; nieprzychodzić, niepojawiać się. *To — back*, wstrzymać, zatrzymać, powściągnąć, taić, ukrywać; pozostać; zaniechać. *To — behind*, pozostać ztyłu. *To — down*, zniżyć (cenę); poniżyć, upokorzyć. *To — from*, powstrzymać, powściągnąć, odwieść; zatrzymać, niedopuszczać do czego; taić co przed kim. *To — in*, trzymać w ryzie, w karbach; siedzieć w domu. *To — in one's breath*, zatrzymać dech. *To — off*, trzymać zdaleka, niedopuszczać, odwrócić. — *off!* nieprzystępuj! wara odemnie! *To — on*, postępować daléj, ciągnąć daléj, kontynuować. *To — out*, niedopuszczać, wyłączyć; zostawać zewnątrz (przed sienią, na dworze). *To — out of reach*, stać, zostawać opodal (żeby nie być doścignietym). *To — out of sight*, ukrywać; ukrywać się. *To — to*, trzymać się czego. *To — under*, trzymać w podległości, trzymać na wodzy, w ryzie, w karności. *To — up*, podnieść do góry; utrzymać na nogach, podźwignąć, niedać upaść; utrzymywać. *To — up a heavy fire (mil.)*, sypać rzęsisty ogień. *To — up a parade*, żyć po pańsku, z wielką wystawą, z przepychem. *To — up with*, sprostać, dorównać, zdążyć za kim. *To — within*, utrzymywać w granicach, w obrębach; niewykraczać po za obręby. *To — within the bounds of modesty*, *zob. pod* BOUNDS.

KEEP, *s.* dozór, straż, dogląd, utrzymanie; 2) więzienie w dawnych feudalnych zamkach.

KEEPER, kêêp'-ûr, *s.* dozorca, stróż, strażnik, leśniczy. — *of the great seal (lord —)*, wielki pieczętarz, kanclerz państwa. — *of the privy seal*, podkanclerz. — *at home*, domator, piecuch. *He is her —*, on ją utrzymuje, ma ją na utrzymaniu.

KEEPERSHIP, kêêp'-ûr-szîp, *s.* plac dozorcy, inspektora, i t. d.; dozorowanie doglądanie.

KEEPSAKE, kêêp'-sâk, *s. (mod.)* pamiątka, podarunek na pamiątkę, upominek.

KEG, kêg (*vulg.* kâg), *s.* beczułka, baryłka.

KELL, kêl, *s. (anat.)* błona kiszki okrywająca.

KELP, kêlp, *s.* sól ługowa, potaż.

KELSON, *zob.* KEELSON.

TO KEMB, kêmb, *v. a.* † *zob.* TO COMB.

TO KEN, kên, *v. a.* zdaleka zobaczyć, dostrzec, postrzec, dojrzeć; † (w Szkocyi) znać, wiedzieć, umieć.

KEN, *s.* dosięgłość wzroku, widokres, widnokrąg.

KENNEL, kên'-nîl, *s.* psiarnia; 2) lisia nora; rynsztok.

TO KENNEL, *v. n.* siedzieć w norze, w jamie (jak lis, borsuk); mieszkać w dziurze, w lichej chacie, w ciupie.

KEPT, kêpt, *pret.* i *part. zob.* TO KEEP.

KERCHIEF, kêr'-czîf, *s.* † chusta, chustka na głowę, kwef.

KERCHIEFD (— *chieft*), kêr'-czîft, *adj.* z chustką na głowie, zakwefiony.

KERMES, kêr'-mêz, *s.* czerwiec polski (owad).

KERN, kêrn, *s.* chłop irlandzki; † pieszy żołnierz irlandzki.

TO KERN, *v. n.* obrócić się w ziarnka.

KERNEL, kêr'-nîl, *s.* ziarnko, jądro, pestka; 2) gruczoł. — *wort*, trędownik (ziele).

KERNELLY, kêr'-nîl-ê, *adj.* na kształt ziarnka; ziarnisty, jędrny.

KERSEY, kêr'-zê, *s.* karazyja, gatunek płótna grubego na obicia.

KESTREL, kês'-trîl, *s.* pustołka (gatunek sokoła).

KETCH, kêcz, *s.* statek o dwóch masztach. *Bomb —, zob. pod* BOMB.

KETTLE, kêt-tl, *s.* kocioł; (*Shaksp. Ham.*) zamiast: — *drum*, duży bęben, taraban, kocioł.

KEX, kêks, *zob.* KECKSY.

KEY, kê, *s.* klucz (właściwie i przenośnie) (*muz.*) klawisz, gryf, klapa (u flotrowersu); główny ton; 2) przybrzeże. *Under lock and —*, pod kluczem. — *hole*, dziura w zamku. — *stone*, klucz sklepienia.

KEYAGE, kê'-îdz, *s.* opłata od statku za postanie przy przybrzeżu.

KIBE, kîb, *s.* bąbel od mrozu, odziębielizna.

KIBED, kîbd, *adj.* mający odziębieliznę.

TO KICK, kîk, *v. a.* i *n.* kopnąć nogą, wierzgać. *To — at (against)*; *fig.* powstawać przeciw czemu, sprzeciwiać się, targać się na co. *To — down stairs*, strącić ze schodów. *To — up a noise (vulg.)*, hałasować, narobić hałasu. *To — up one's heels*, zadrzeć nogi do góry, *vulg.* umrzeć.

KICK, *s.* kopnienie, potrącenie nogą, wierzganie, bryknięcie.

KICKER, kîk'-kûr, *s.* potrącający nogą, wierzgający.

KICKSHAWS, kîk'-szâuz, *s.* coś dziwacznego, głupiego, dziwoląg; potrawka, łakocie.

KID, kîd, kozłe, kozłątko; 2) † wiązka chróstu. — *fox (Shaksp. M. A.) fig.* lisię, lisiątko. — *gloves*, rękawiczki z koźléj skóry.

TO KID, *v. n.* parkocić się, okocić się.

KIDDER, kîd'-dûr, *s.* zakupnik zboża.

TO KIDNAP, kîd'-nâp, *v. a.* skraść cudze dziecko, zaprzedać w niewolę.

KIDNAPPER, kîd'-nâp-pûr, *s.* dzieciokradzca.

KIDNEY, kîd'-nê, nerki, cynadry; *fig. (lud.)* rodzaj, gatunek, kopyto. *Men of your —*, ludzie twego kopyta, podobni tobie. — *bean*, groch szablasty kolorowy. — *vetch*, przelot. — *wort*, rozłóg; 2) kuklik.

KILDERKIN; kîl'-dêr-kîn, *s.* baryłka, beczułka.

TO KILL, kîl, *v. a.* zabić; rzezać bydło. *To — one's self*, zabić się.

KILLER, kîl'-lûr, *s.* zabójca, morderca.

KILLOW, kîl'-lô, *s.* czarnoziem.

KILN, kîl, *s.* cegielnia, piec wapienny, suszarnia.

TO KILNDRY, kîl'-drî, *v. a.* wysuszyć w piecu, w suszarni.

KIMBO, kîm'-bô, *adj.* zgięty, skrzywiony. *To set one's arms a —*, ująć się podboki.

KIN, kîn, 1) *s.* rodzaj, gatunek; pokrewieństwo, powinowactwo; krewny, powinowaty; 2) *adj.* krewny, powinowaty; podobny, jednorodny. *Next of —*, najbliższy krewny. *Kinsfolk*, krewni. — *kinsman*, krewny. — *woman*, krewna.

KIND, kînd, *adj.* dobry, dobrotliwy, grzeczny, uprzejmy, łaskaw. *Be — enough to... (be so — as to... be so — and...)*, bądź tak łaskaw... *To send — wishes (compliments) to...*, przesłać komu serdeczne ukłony. — *hearted*, dobroduszny, dobrotliwy.

KIND, *s.* rodzaj, gatunek; przymiot, własność przyrodzona; tryb, sposób. *In —*, w naturze (nie pieniędzmi). *To receive the sacrament in both kinds*, pożywać sakrament pod dwoma przymiotami. *Every — of*, wszelkiego rodzaju. *To grow out of —*, wyrodzić się, odrodzić się. *Female —*, płeć żeńska.

TO KINDLE, kînd'-dl, *v. a.* i *n.* zapalić (właściwie i przenośnie); zapalić się; 2) okocić się (o królikach).

KINDLER, kînd'-dl-ûr, *s.* zapalacz, podpalacz.

KINDLY, kînd'-lê, *adj.* i *adv.* grzeczny, uprzejmy, życzliwy; grzecznie, uprzejmie, życzliwie.

KINDNESS, kînd'-nês, *s.* dobroć, łaskawość, grzeczność, uprzejmość, życzliwość.

KINDRED, kîn'-drêd, 1) *s.* pokrewieństwo, powinowactwo, pobratymstwo; rodzina; krewni, powinowaci; 2) *adj.* krewny, powinowaty, pobratymczy; jednorodny.

KINE, kîn, *s. pl.* † krowy.

KING, kîng, *s.* król. — *at arms*, herold; *a — or a beggar*, albo starosta albo kapucyn. — *'s apple*, ananas. — *craft*, sztuka rządzenia, fortele polityki królewskiéj. — *cup*, jas-

kier.—*'s evil*, wole, podgarle, szkrofuły, zawałki. —*'s fisher*, zimorodek. —*like*, królewski, po królewsku.—*spear*, złotogłów (lilia).

TO KING, *v. a.* wynieść na dostojność królewską. *To—a man at draughts*, dojechać do damy (w warcabach).

KINGDOM, kĭng'-dům, *s.* królewstwo.

KINGDOMED, kĭng'-důmd, *adj.* (*Shaksp. Fr.* i *Tr.*) dumny z władzy królewskiéj.

KINGLY, kĭng'-lè, *adj.* i *adv.* królewski; po królewsku.

KINGSHIP, kĭng'-szĭp, *s.* królewskość, władza królewska.

KINSFOLK, KINSMAN, i t. d. *zob.* KIN.

KIRK, kĕrk, *s.* † (tylko w Szkocyi.) kościół.

KIRTLE, kĕr'-tl, *s.* kitel, kaftan.

TO KISS, kĭs, *v. a.* całować, pocałować.

KISS, *s.* pocałunek, pocałowanie, buziak, całus.

KISSINGCRUST, kĭs'-sĭng-krůst, *s.* przylepka (u chleba).

KIT, kĭt, *s.* butel; 2) ceber, wiadro; 3) oktawka, małe skrzypce; 4) zamiast: *kitten*, kocie, kociątko. *The whole—of them*, cała ich rodzina. *He is neither—nor kin to me*, on mi nie jest ani brat ani swat. *He has neither—nor kin*, sam jeden w świecie, bez krewnych.

KITCHEN, kĭcz'-ĭn, *s.* kuchnia. —*boy*, kuchta, —*furniture*, (—*utensils*), sprzęty, naczynia kuchenne. —*garden*, ogród warzywny. —*maid* (—*wench*), dziewka kuchenna, pomywaczka. —*stuff*, tłustość od pieczeni. —*work*, robota kuchenna.

KITE, kĭt, *s.* kania; 2) orzeł z papieru, latawiec. —*'s foot* (roślina), jastrzębiec.

KITTEN, kĭt'-tn, *s.* kocię, kociątko.

TO KITTEN, *v. n.* okocić się.

KITTY, kĭt'-tè, *s.* (skróc. z *Catherine*) Kasia, Kaśka

TO KLICK, klĭk, *v.n.* klekotać (o zegarze).

TO KNAB, nåb, *v.a.* (*vulg.*) zrzeć, pożerać, kąsać.

KNACK, nåk, *s.* cacko, zabawka, fraszka; spryt, zręczność, biegłość, praktyka. *To have a—at...*, mieć spryt do czego. *He has got a peculiar—in that way*, ma szczególniejszą zręczność do tego.

KNAG, någ, s. sęk w drzewie, guz, garb.

KNAGGY, någ'-gè, *adj.* sękowaty.

KNAP, nåp, *s.* garb, wyrostość na grzbiecie; szczyt, wierzchołek. —*weed*, chaber, żelaznica.

TO KNAP, *v. a.* i *n.* zgryść, rozgryść. *To—at*, chapać, chapnąć, chwytać.

KNAPSACK, nåp'-såk, *s.* tornister; sakwy, torba.

KNAR, når, *s.* sęk w drzewie.

KNAVE, nåw, *s.* chłopak, pachołek; łotr, filut, hultaj, szelma, szalbierz, oszust. —(*at cards*), niżnik, walet. *To play the—*, łotrować, hultaić, oszukiwać. —*in grain* (*an arrant—*), wierutny łotr.

KNAVERY, nå'-wůr-è, *s.* filuterya, szelmowska sztuka, łotrostwo.

KNAVISH, nå'-wĭsz, *adj.* filuterny, szelmowski.—*trick*, szelmowska sztuka, figiel; psikus.—LY, *adv.* po szelmowsku, po łotrowsku.

TO KNEAD, nèèd, *v.a.* miesić, gnieść ciasto. *To—up*, zamiesić.

KNEADING, nèèd'-ĭng, *s.* miesienie, gniecenie.— *trough*, dzieża, koryto (niecki) piekarskie.

KNEE, nèè, *s.* kolano.—*deep*, aż po kolana, aż do kolan. —*pan*, jabłko na kolanie, nadkolanek.—*string*, podwiązka.—*tribute*, zgięcie kolan, upadnienie na kolana.

KNEED, nèèd, *adj.* kolankowaty, sękowaty. *In-kneed*, *out-kneed*, z kolanami wgiętemi, z kolanami wygiętemi.

TO KNEEL, nèèl, *v. n.* klęczeć. *To—down*, uklęknąć, przyklęknąć (—*to*, przed kim).

KNEL (*knell*), nèl, *s.* dzwonienie pogrzebowe, dzwonienie za umarłego.

KNELT, nèlt, *pret.* i *part. zob.* TO KNEEL.

KNEW, nů, *pret. zob.* TO KNOW.

KNIFE, nĭf, *s.* nóż.

KNIGHT, nĭt, *s.* rycerz, kawaler; tytuł idący po baronet; kawaler orderu; skoczek, konik (w szachach). —*errant*, błędny rycerz. —*errantry*, błędne rycerstwo.

TO KNIGHT, *v. a.* pasować na rycerza.

KNIGHTHOOD, nĭt'-hůd, *s.* rycerstwo, stan rycerski.

KNIGHTLY, nĭt'-lè, *adj.* rycerski, kawalerski.

TO KNIT, nĭt, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* robić pończochę, na drótach robić; dzierzgać, wiązać. *To—the brows*, zmarszczyć brwi, marsa (kozła) postawić, zasępić się.

KNITER, nĭt'-tůr, *s.* robiący, robiąca pończochę.

KNITTING, nĭt'-tĭng, *s.* robienie pończochy. — *needle*, drót do robienia pończoch.

KNOB, nôb, *s.* guz, garb, gałka; czub; sęk.

KNOBBED, nôbd, *adj.* guzowaty, gruzłowaty, sękowaty. — *stick*, sękowatka.

KNOBBINESS, nôb'-bè-nès, s. sękowatość.

KNOBBY, nôb-bè, *adj. zob.* KNOBBED.

TO KNOCK, nôk, *v. a.* i *n.* stukać, pukać, kołatać; tłuc, przytłuc, stuknąć o co, uderzyć. *To—at the door*, pukać do drzwi. *To —one's head against*, uderzyć lub stuknąć o co głową. *To —down*, przybić, przytłuc, poszturchać. *To —down to one in an auction*, przysądzić co komu na licytacyi. *To —in*, wbić. *To —off*, odbić, utrącić. *To —on the head*, stuknąć, uderzyć w głowę; *fig.* zniszczyć, zgubić. *To —under*, (*vulg.*), poddać się, złożyć broń.

KNOCK, *s.* stuk, kołatanie do drzwi, pukanie; raz, uderzenie.

KNOCKER, nôk'-kůr, *s.* młotek, kołatka u drzwi; stukający, kołatający.

TO KNOLL, nôl, *v. a.* i *n.* dzwonić po umarłym.

KNOLL, *s.* wzgórek, wierzchołek.

KNOT, nôt, *s.* sęk; węzeł; fontaż; zawiązek, pączek; *fig.* sęk, trudność, zawikłanie. — *grass*, rdest, perz.

TO KNOT, *v.* 1) *a.* wiązać, plątać, spleść; *fig.* zaplątać, zawikłać; 2) *n.* dostać sęków, gruzłów, węzłów; kolankowacieć; puszczać pączki.

KNOTTINESS, nôt'-tè-nès, *s.* sękowatość, gruzłowatość; *fig.* trudność, zawikłanie.

KNOTTY, nôt'-tè, *adj.* sękowaty, gruzłowaty, kolankowaty, *fig.* trudny, zawiły.

TO KNOW, nô, *v. ir. a.* i *n.* umieć; znać; wiedzieć. *To — by sight*, znać z widzenia. *To let one —*, dać znać, uwiadomić. *To come to —*, dowiedzieć się. *To — for certain*, wiedzieć z pewnością. *To — from*, rozeznać, rozpoznać, odróżnić.

KNOWABLE, nô'-å-bl, *adj.* mogący być poznanym.

KNOWER, nô'-ůr, *s.* znawca, wiedzący, umiejący.

KNOWING, nô'-ĭng, *adj.* znający, wiedzący, umiejący; biegły, przemądry, świadomy.

KNOWINGLY, nô'-ĭng-lè, *adv.* z wiadomością rzeczy, umyślnie, rozmyślnie; biegle, przemądrze.

KNOWLEDGE, nô'-lèdż, *s.* wiadomość, znajomość, wiedza. *Without my —*, bez mojéj wiedzy. *To have a carnal — of a woman*, spółkować z kobietą.

KNOWN, nôn, *part. zob.* TO KNOW, znany. *If it should come to be —*, jeżeli się to wyda. *He was never — to laugh*, nigdy go niewidziano śmiejącego się.

KNUCKLE, nůk-kl, *s.* kostka, staw, kłykieć u palców; (*bot.*), kolanko.

TO KNUCKLE, *v. a.* (*vulg.*), poddać się, uledz.

KNUCKLED, nůk'-kld, *adj.* kolankowaty.

L

LA, lå, (*vulg.* låu), *interj.* patrz go!

LABEL, lå'-bèl, *s.* znak, kartka na czém.

LABIAL, lå'-bè-ål, *adj.* ustny, wargowy. — *letters* (*labials*), *s. pl.* litery wargowe.

LABIATED, lå'-bè-å-tèd, *adj.* wargaty.

LABIODENTAL, lå-bè-ò-dèn'-tål, *adj.* wymawiany za pomocą warg i zębów.

LABORATORY, låb'-bò-rå-tůr-è, *s.* laboratoryum chemiczne.

LABORIOUS, lâ-bô'-rê-ûs, *adj.* roboczy, pracowity; żmudny, mozolny. —LY, *adv.* pracowicie. — NESS, *s.* pracowitość; mozół, trudy.

LABOUR, lâ'-bûr, *s.* robota, praca, trud; bole przy rodzeniu. *In* —, w boleściach porodu. *To lose one's* —, napróżno podejmować pracę, napróżno się trudzić.

TO LABOUR, *v. n.* i *a.* pracować, biedzić się, usiłować, trudzić się, starać się. *To* — *under bad health*, chorować, cherlać, kawęczeć. *To* — *under great difficulties*, mieć do pokonania ogromne trudności. *To* — *with child*, leżeć w boleściach porodu, odbywać połóg, zlegać.

LABOURER, lâ'-bûr-ûr, *s.* robotnik, wyrobnik.

LABOURSOME, lâ'bûr-sûm, *adj.* † trudny, mozolny, pracowity.

LABYRINTH, lâb'-bêr-înth, *s.* labirynt; manowiec, kręta droga.

LACE, lâs, *s.* sznurek, sznurówka; koronka; galon. — *man*, koronkami handlujący; szmuklerz.

TO LACE, *v. a.* sznurować, zasznurować; obszyć koronką lub galonami.

LACERABLE, lâs'-sêr-â-bl, *adj.* mogący być rozdartym.

TO LACERATE, lâs'-sêr-ât, *v. a.* podrzeć, rozedrzeć.

LACERATION, lâs-sêr-â'-szûn, *s.* podarcie, rozdarcie.

LACERATIVE, lâs'-sêr-â-tîw, *adj.* rozdzierający.

LACHRYMAL, lâk'-krê-mâl, *adj.* sączący łzy, z którego się łzy sączą. — *ducts*, kanały łzawe. — *fistula*, fistuła łzawa.

LACHRYMARY, lâk'-krê-mâ-rê, *adj.* zawierający łzy.

LACHRYMATION, lâk-krê-mâ'-szûn, *s.* wylewanie łez, płacz.

LACHRYMATORY, lâk'-krê-mâtûr-ê, *s.* naczynie do zebrania łez (u starożytnych).

TO LACK, lâk, *v. a.* i *n.* nie mieć, potrzebować; brakować, niedostawać, schodzić na czém.

LACK, 1) *s.* brak, niedostatek, potrzeba. *To have* —, potrzebować. — *brain* (— *wit*), bezmozgi, głupi. — *linen*, nie mający koszuli na grzbiecie. — *lustre*, bez lustru, ciemny; 2) *lack-a-day! interj.* biéda! niestety!

LACKER, lâk'-kûr, *s.* lakier, pokost.

TO LACKER, *v. a.* lakierować, pokostować.

LACKEY, lâk'-kê, *s.* lokaj.

TO LACKEY, *v. a.* i *n.* służyć za lokaja.

LACONIC (—AL), lâ-kôn'-îk, *adj.* krótkomowny, węzłowaty, lakoniczny. —ALLY, *adv.* lakonicznie.

LACONISM, lâk'-kô-nîzm, *s.* krótkomowność, lakonizm.

LACTARY, lâk'-tâ-rê, 1) *adj.* mleczny; 2) *s.* mleczarnia.

LACTATION, lâk-tâ'-szûn, *s.* karmienie piersiami, ssanie.

LACTEAL, lâk'-tê-âl, 1) *adj.* mleczny. — *veins*, *pl.* żyły mleczne; 2) LACTEALS, *s. pl.* (*anat.*) naczynia mleczne.

LACTEOUS, lâk'-tê-ûs, *adj.* mleczysty, mleczny.

LACTESCENCE, lâk-tês'-sêns, *s.* mleczastość.

LACTESCENT, lâk-tês'-sênt, *adj.* mleczasty.

LACTIFEROUS, lâk-tîf'-fêr-ûs, *adj.* mlekodajny, służący do przeprowadzenia mleka.

LAD, lâd, *s.* chłopak, chłopiec.

LADDER, lâd'-dûr, *s.* drabina.

LADE, lâd, *s.* ujście rzeki.

TO LADE, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* ładować, pakować. *To* — *out*, wyładować.

LADEN, lâ'-dn, *part. zob.* TO LADE.

LADING, lâ'-dîng, *s.* ładowanie; ładunek, ciężar.

LADLE, lâ'-dl, *s.* warzęcha.

LADY, lâ'-dê, *s.* pani zacnego urodzenia, pani (przed imionami dam szlachetnie urodzonych); w ogólności wyrażenie grzeczne dla każdéj kobiety nienależącéj do gminu; żona, małżonka, pani, władczyni. *Our* —, Najświętsza Panna. *Your* —, żona pańska. —*bedstraw* (roślina), przytulica prawdziwa. — *bird* (— *bug*, — *cow*, —*fly*), słonka, majówka. —*'s comb*, iglica, grzebienica, żorawie noski. —*day*, zwiastowanie Najświętszéj Panny. —*'s hair*, włoski Panny Maryi, złotowlos murowy. —*like*, po damsku, jak przystoi na damę. —*'s maid*, garderobiana, subretka. — *mantle*, gwiazdosz. —*'s mock*, rukiew, rzeżucha wodna.

LADYSHIP, lâ'-dê-szîp, *s.* (używa się mówiąc do damy zacnego urodzenia), pani.

LAG, lâg, *adj.* i *s.* ostatni, najgorszy, najpodlejszy, najniższy; † powolny, lenlwy, ociągający się; pozostający z tyłu; (*Shaksp.*), motłoch.

TO LAG, *v. a.* ociągać się, przyzostawać się, guzdrać się, mitrężyć.

LAGGER, lâg'-gûr, *s.* mitręga, guzdracz.

LAICAL, lâ'-é-kâl, *adj.* świecki.

LAID, lâd, *pret.* i *part. zob.* TO LAY.

LAIN, lân, *part. zob.* TO LIE,

LAIR, lâr, *s.* legowisko, leżysko (grubego zwierza).

LAIRD, lârd, *s.* (w Szkocyi), szlachcic, właściciel gruntowy.

LAITY, lâ'-ê-tê, *s.* stan świecki.

LAKE, lâk, *s.* jezioro.

LAMB, lâm, *s.* jagnię, baranek. *The holy* —, Baranek Boży. —*'s wool*, wełna jagnięca; (*vulg.*), słodkie piwo z pieczonemi jabłkami.

LAMBENT, lâm'-bênt, 1) *adj.* liżący, igrający, wspinający się (o płomieniu); 2) *s. Her.* lew z wywieszonym językiem.

LAMBKIN, lâm'-kîn, *s.* jagniątko.

LAME, lâm, *adj.* chromy, kulawy; *fig.* ułomny, niedokładny, niedoskonały.

TO LAME, *v. a.* ochromić, okulawić kogo.

LAMELLATED, lâm'-mêllâ-têd, *adj.* wyłożony blaszkami; liściasty.

LAMELY, lâm'-lê, *adv.* chromo, kulawo.

LAMENESS, lâm'-nês, *s.* chromość, kulawość, kulanie.

TO LAMENT, lâ-mênt', *v. a.* i *n.* płakać, lamentować, narzekać, opłakiwać, żałować, boleć, ubolewać.

LAMENT, *s.* lament, narzekanie, użalenie, żale.

LAMENTABLE, lâm'-mên-tâ-bl, *adj.* płaczu godny, opłakany; nędzny, lichy, mizerny. —LY, *adv.* w opłakanym stanie, nędznie, licho, mizernie.

LAMENTATION, lâ-mên-tâ'-szûn, *s.* narzekanie, opłakiwanie, ubolewanie, użalenie.

LAMENTER, lâ-mên'-tûr, *s.* ubolewający, narzekający.

LAMENTINE, lâm'-mên-tîn, *s.* brzegowiec, krowa morska (ryba).

LAMINA, lâm'-mê-nâ, *s.* blacha, blaszka.

LAMINATED, lâm'-mê-nâ-têd, *adj.* wykładany blaszkami, powleczony, okryty płatkami, złożony z warstw podobnych do blaszek.

TO LAMM, lâm, *v. a.* (*vulg.*), wybić, wywalkować skórę.

LAMMAS, lâm'-mâs, *s.* dzień Ś. Piotra w okowach.

LAMP, lâmp, *s.* lampa.

LAMPASS, lâm'-pâs, *s.* żaba, choroba końska, wyrostki pod językiem czerniejące.

LAMPOON, lâm-pôôn', *s.* paszkwil, satyra.

TO LAMPOON, *v. a.* napisać na kogo paszkwil, wyśmiać, wyszydzić wierszem.

LAMPOONER, lâm-pôôn'-ûr, *s.* paszkwilant.

LAMPREY, lâm'-prê, *s.* lampreta, minog morski.

LANCE, lâns, lanca, dzida, kopija, włócznia.

TO LANCE, *v. a.* pchnąć, ukłóć, przeszyć; (*chir.*) rozciąć, otworzyć.

LANCER, lân'-sûr, *s.* kopijnik, ułan.

LANCET, lân'-sît, *s.* lancet, puszczadło.

TO LANCH, lânsz, *v. a. zob.* TO LAUNCH.

LANCINATION, lân-sê-nâ'-szûn, *s.* rozdarcie.

TO LANCINATE, lân'-sê-nât, *v. a.* drzeć, rozedrzeć.

LAND, lând, *s.* kraj; kraina; grunt, własność gruntowa, dobra gruntowe; ląd; † uryna. *To* — *damn*, (*Shaksp. W. T.* właściwie: zatrzymać odchodzenie uryny), zabić. *By* —, lądem. — *carriage*, transport towarów lądem. — *fall*, spadek w dobrach gruntowych. — *flood*, wylew, rozlew, zalew. — *forces*, wojsko lądowe. — *grave*, landgraf. — *holder*, właściciel dóbr, possessor. — *jobber*, handlujący dobrami. — *lady*, pani, dziedziczka, obywatelka; karczmarka, gospo-

dyni. — *locked*, otoczony lądem. — *loper* (— *lubber*), wyraz używany przez marynarzy o tych co nigdy na morzu nie byli. — *lord*, właściciel dóbr, pan dziedziczny; karczmarz, gospodarz. — *mark*, graniczny znak, kopiec. — *rail*, derkacz, chróściel. — *rakers* (*Shaksp.*) piechotni podróżni. — *steward*, komisarz, ekonom. — *tax*, podatek gruntowy. — *waiter*, strażnik komory celnéj.

TO LAND, *v.a.* i *n.* wysadzić na ląd, wylądować.

LANDED, lând'-dêd, *adj.* posiadający własność gruntową.

LANDING, lând'-ing, *s.* wylądowanie. —, *or* — *place*, miejsce do wylądowania.

LANDLESS, lând'-lês, *adj.* nieposiadający własności gruntowéj.

LANDSCAPE, lând'-skâp, *s.* lantszaft, pejzaż. — *painter*, malarz widoków, okolic.

LANDWARD, lând'-uârd, *adv.* ku lądowi.

LANE, lân, *s.* uliczka, zaułek, drożyna między płotami.

LANGUAGE, lâng'-guîdż, *s.* język, mowa. — *master*, nauczyciel języków.

LANGUAGED, lâng'-guîdżd, *adj.* umiejący wiele języków.

LANGUID, lâng'-guîd, *adj.* słaby, mdły; —LY, *adv.* słabo, mdło; — NESS, słabość, mdłość.

TO LANGUISH, lâng'-gulsz. *v.n.* omdlewać, słabnąć, tęsknić, usychać.

LANGUISH, *s.* omdlałość; tęsknota.

LANGUISHING, lâng'-gulsz-ing, *adj.* omdlewający, tęsknący; —LY, *adv.* w omdleniu, w tęsknocie.

LANGUISHMENT, lâng'-gulsz-mênt, *s.* omdlenie, osłabienie, tęsknota.

LANGUOR, lâng'-guûr, *s.* słabość, wątłość, znużenie, zmordowanie.

TO LANIATE, lâ'-nê-ât, *v.a.* rozszarpać, rozedrzeć.

LANIFICE, lân'-ê-fîs, *s.* wełniana robota.

LANIGEROUS, lâ-nîd'-żêr-ûs, *adj.* wełną okryty, wełnisty.

LANK, lânk, *adj.* cienki, chudy, chuderlawy, wysmukły; (*Mill.*) słaby, mdły.

LANKNESS, lângk'-nês, *s.* cienkość, chudość, wysmukłość.

LANTERN (LANTHORN), lân'-tûrn, *s.* latarnia. — *jaws* (*lud.*), chuda twarzyczka.

LANUGINOUS, lâ-nû'-dżîn-ûs, *adj.* okryty mchem, puchem, drobnemi włosami.

LAP, lâp, *s.* łono; poła; podołek, kolana. — *dog*, piesek faworyt, psiątko, psinka. — *full*, pełen podołek.

TO LAP, *v. a.* i *n.* obwinąć, obmotać, oplątać; 2) chlepтać, łeptać (o psach, kotach).

LAPICIDE, lâp'-ê-sîd, *s.* kamieniarz, kamiennik.

LAPIDARY, lâp'-ê-dâr-ê, 1) *s.* rzeźbiarz kamieni, rytownik, jubiler; 2) *adj.* ryty na kamieniu. — *style*, napis na kamieniu, styl napisowy.

TO LAPIDATE, lâp'-ê-dât, *v. a.* kamienować, ukamienować.

LAPIDATION, lâp-ê-dâ'-szûn, *s.* ukamionowanie.

LAPIDEOUS, lâ-pîd'-ê-ûs, *adj.* kamieniasty.

LAPIDESCENCE, lâp-ê-dês'-sêns, *s.* skamienialość, skamienienie.

LAPIDESCENT, lâp-ê-dês'-sênt, *adj.* obracający się w kamień.

LAPIDIFIC, lâp-ê-dîf'-îk, *adj.* obracający w kamień.

LAPIDIST, lâp'-ê-dîst, *s. zob.* LAPIDARY.

LAPIS, lâ'-pîs, *s.* kamień. — *lazuli* (lâż'-û-lî *or* lâz'-û-lê), lazur, kamień lazurowy, błękit górny.

LAPLANDER, lâp'-lân-dûr, *s.* Lapończyk.

LAPPER, lâp'-pûr, *s.* obwijający, oplatający; 2) chlepтający, łeptający.

LAPPET, lâp'-plt, cypel, koniuszek; dzyndzyk.

LAPSE, lâps, *s.* upadek, usterk, błąd; ciąg, przeciąg czasu, upływ, upłynienie czasu.

TO LAPSE, *v. n.* upadać, pośliznąć się, potknąć się; wymknąć się (o błędzie), pomylić się; przypaść na kogo, dostać się komu; ubiedz, upłynąć, minąć. *The right of election to that dignity lapsed in the crown*, prawo wyboru na tę godność dostało się koronie.

LAPWING, lâp'-uîng, *s.* czajka.

LARBOARD, lâr'-bôrd, *s.* (*mar.*) bakort, lewy bok okrętu.

LARCENY, lâr'-sê-nê, *s.* kradzież, złodziejstwo.

LARCH (—TREE), lârcz, *s.* modrzew.

LARD, lârd, *s.* słonina.

TO LARD, *v.a.* szpikować słoniną.

LARDER, lâr'-dûr, *s.* komora, spiżarnia.

LARDERER, lâr'-dûr-ûr, *s.* szafarka, klucznica.

LARES, lâr'-êz, *s. pl.* Bogi domowe.

LARGE, lârdż, *adj.* wielki, szeroki, obszerny, przestronny; hojny, obfity; rozwlekły. *At* —, obszernie; wolnie, swobodnie. *To go at* —, rozciągać się; pójść w świat. *To talk at* —, obszernie opowiadać, rozwlekać się; —LY, *adv.* szeroko, obszernie; hojnie, rozwlekle.

LARGENESS, lârdż'-nês, *s.* szerokość, obszerność, wielkość.

LARGESS, lâr'-dżês, *s.* hojność, szczodrobliwość; hojny podarunek.

LARGITION, lâr-dżîsz'-ûn, *s.* obdarzenie, udarowanie.

LARK, lârk, *s.* skowronek. — *spur* (roślina), ostróżka, mądrzeniec.

LARKER, lârk'-ûr, *s.* polujący na skowronki.

LARUM, lâr'-rûm, *s.* † alarm.

LARVA, lâr'-wâ, *s.* gąsienica, liszka.

LARVATED, lâr'-wâ-têd, *adj.* zamaskowany.

LARYNGOTOMY, lâr-în-gôt'-ô-mê, *s.* (*chir.*) rozcięcie, otworzenie krtani.

LARYNX, lâ'-rîngks, *s.* (*anat.*) krtań, rura oddechowa.

LASCIVIOUS, lâ-sîw'-wê-ûs, *adj.* lubieżny, jurny; —LY, *adv.* lubieżnie; —NESS, lubieżność.

LASH, lâsz, *s.* bicz, batog, bat; cięgi, chłosta, pręga, sine basy; *fig.* przycinki, przymówki, przygryzki.

TO LASH, *v. a.* smagać, chłostać, biczować; *fig.* przycinać, przymawiać, wyśmiać, wyszydzić.

LASHER, lâsz'-ûr, *s.* chłostający, smagający.

LASS, lâs, *s.* dziewczyna (niższego stanu). — *lorn* (*Shaksp. Temp.*), opuszczony od kochanki.

LASSITUDE, lâs'-sê-tûd, *s.* znużenie, utrudzenie.

LAST, lâst, 1) *adj.* ostatni, przeszły, upłyniony. *The* — *but one*, przedostatni. — *week*, przeszły tydzień. *At* —, na koniec, na ostatek. *To the* —, do ostatka, do ostatniego. *To the* — *degree*, w najwyższym stopniu. *Of the* — *importance*, największéj wagi. *He has breathed his* —, wyzionął ducha. *That is not lost which comes at* — (*prov.*), lepiéj późno jak nigdy; 2) *adv.* ostatniego razu, niedawno.

TO LAST, *v. n.* trwać.

LAST, *s.* kopyto (szewieckie); 2) łaszt; 3) *a* — *of hides*, dwieście skór. *To put upon* (*to set on*) *the* —, włożyć, wbić na kopyto.

LASTAGE, lâs'-tîdż, *s.* opłata od łasztu.

LASTING, lâs'-tîng, *adj.* trwający, trwały; —LY, *adv.* trwale; — NESS, *s.* trwanie, trwałość.

LASTLY, lâst'-lê, *adv.* naostatek, nakoniec.

LATCH, lâcz, *s.* klamka.

TO LATCH, *v. a.* zamknąć na klamkę, spuścić klamkę.

LATCHET, lâcz'-lt, *s.* rzemyk u trzewika.

LATE, lât, *adj.* i *adv.* późny; ostatni; były, bywszy; nieboszczyk, nieboszczka; późno. *Of* —, niedawno. *A* — *author*, nowy pisarz. *The* — *M. N...*, nieboszczyk P. N... *The* — *king*, ś. p. król.

LATELY, lât'-lê, *adv.* niedawno.

LATENESS, lât'-nês, *s.* późność, późna pora.

LATENT, lâ'-tênt, *adj.* skryty, ukryty.

LATERAL, lât'-têr-âl, *adj.* boczny, uboczny, poboczny; —LY, *adv.* ubocznie, pobocznie.

LATEWARD, lât-uârd, *adj.* przypóźny.

LATH, lâth, *s.* łata (dachowa).

TO LATH, *v. a.* łatami obić.

LATHE, lâTH, *s.* toczydło tokarskie.

LATHER, lâTH,'-ûr, *s.* mydliny.

TO LATHER, *v.* 1) *a.* mydlić, namydlić, zamydlić; 2) *n.* musować, pienić się.

LATIN, lât'-tîn, *adj.* łaciński.

LATINISM, lât'-în-nîsm, wyraże nie właściwe językowi łacińskiemu.

LATINIST, lăt'-tĭn-ĭst, *s.* łacinnik, biegły w łacinie.

LATINITY, lă-tĭn'nė-tė, *s.* łacina.

TO LATINIZE, lăt'-tĭn-ĭz, *v. a.* i *n.* używać wyrażeń łacińskich.

LATIROSTROUS, lă-tė-rŏs'-trŭs, *adj.* szerokodzioby.

LATISH, lăt'-ĭsz, *adj.* przypóźny.

LATITANCY, lăt'-tė-tăn-sė, *or* LATITATION, lăt-ė-tă'-szŭn, *s.* skrytość, utajenie.

LATITANT, lăt'-tė-tănt, *adj.* skryty, utajony.

LATITUDE, lăt'-tė-tûd, *s.* szerokość, obszerność, przestrzeń, rozległość; szerokość jeograficzna; rozwolnienie, nieokreślona wolność; najrozleglejsze znaczenie.

LATITUDINARIAN, lăt-ė-tû-dė-nă'-rė-ăn, 1) *adj.* wolny, nieokreślony, nieścieśniony, wolno myślący; 2) *s.* wolnowierca, niedowiarek.

LATRANT, lă'-trănt, *adj.* szczekający.

LATRIA, lă'-trė-ă, *s.* cześć, oddawanie czci Bogu.

LATROCINY, lăt'-rŏ-sė-nė, *s.* kradzież, złodziejstwo.

LATTEN, lăt'-tĕn, 1) *s.* mosiądz; 2) *adj.* mosiężny.

LATTER, lăt'-tûr, *adj.* późniejszy, ostatni, niedawny, nowoczesny. —LY, *adv.* niedawno.

LATTICE, lăt'-tĭs, *s.* krata (u okna). —*window*, okno z kratami.

TO LATTICE, *v. a.* kratami opatrzyć.

LAUD, lâud, *s.* chwała, pochwała, chwalenie Boga.

TO LAUD, *v. a.* chwalić, wychwalać, pochwalać.

LAUDABLE, lâu'-dă-bl, *adj.* chwalebny. —LY, *adv.* chwalebnie. —NESS, *s.* chwalebność.

LAUDANUM, lôd'-dă-nŭm, *s.* laudanum, opium.

TO LAUGH, lâf, *v. n.* i *a.* śmiać się; wyśmiewać, naśmiewać się. *To* — *at*, śmiać się z czego, drwić, szydzić. *To* — *outright*, rozśmiać się w głos, parsknąć ze śmiechu. *To* — *a thing out*, wyśmiać co. *To* — *to scorn*, wyśmiać, wyszydzić. *To* — *in one's sleeve*, pocichu się naśmiewać, śmiech swój pokrywać, *Laughed at*, wyśmiany.

LAUGH, *s.* śmiech, śmianie się, pośmiech.

LAUGHABLE, lâf'-â-bl, *adj.* śmieszny, śmiechu godny.

LAUGHER, lâf'-ûr, *s.* śmieszek, naśmiewca.

LAUGHING, lâf'-ĭng, *s.* śmianie się. *He fell a* —, zaczął się śmiać. — *stock*, cel pośmiewiska, igrzysko. —LY, *adv.* ze śmiechem, wesoło.

LAUGHTER, lâf'-tûr, *s.* śmiech, pośmiech, pośmiewisko.

TO LAUNCH, lânsz, *v. a.* i *n.* spuścić statek z warsztatu; ciskać, rzucać, miotać; rzucić się, puścić się, popuścić wodze; rozwodzić się. *To* — *forth in one's praise*, zacząć kogo wychwalać, rozwodzić się z pochwałami. *To* — *out into a long detail*; rozwodzić się nad szczegółami. *To* — *into eternity*, przenieść się do wieczności. *To* — *into the world*, puścić się w świat.

LAUND, *s. zob.* LAWN.

TO LAUNDER, lân'-dûr, *v. a.* (*Shaksp. J. C.*), prać, zmoczyć.

LAUNDRESS, lân'-drĕs, *s.* praczka.

LAUNDRY, lân'-drė, *s.* praczkarnia; pranie.

LAUREATE, lâu'-rė-ât, *adj.* uwieńczony laurem, wawrzynem. *Poet* —, nadworny poeta.

LAUREATION, lâu-rė-â'-szŭn, *s.* otrzymanie stopnia magistra lub doktora, na uniwersytetach Szkockich.

LAUREL, lôr'-rĭl, *s.* laur, wawrzyn.

LAURELED, lôr'rĭld, *adj.* uwieńczony laurem.

LAVA, lâ'-wâ, *s.* lawa, wyrzut gór wolkanicznych, żużel.

LAVATION, lâ-wâ'-szŭn, *s.* mycie, pranie.

LAVATORY, lâw'-wâ-tûr-ė, *s.* balia, naczynie do umywania; pławienie kruszców.

TO LAVE, lâw, *v. a.* myć, prać, podmywać, skropić, zmoczyć, kąpać.

TO LAVEER, lâ-wêêr', *v. n.* (*mar.*), lawirować, krążyć.

LAVENDER, lâw'-wĕn-dûr, *s.* lawenda. — *water*, woda lawendowa. *To lay up in* —, sprzątnąć, schować; zastawić fant.

LAVER, lâ'-wûr, *s.* miednica.

LAVISH, lâw'-ĭsz, *adj.* hojny, rozrzutny.

TO LAVISH, *v. a.* (— *away*), hojnie rozdawać, trwonić, rozrzucać, marnotrawić. *To* — *on*, trwonić na co pieniądze.

LAVISHLY, lâw'-ĭsz-lė, *adv.* hojnie, rozrzutnie.

LAVISHMENT, lâw'-ĭsz-mĕnt, *or* LAVISHNESS, lâw'-ĭsz-nĕs, *s.* hojność, rozrzutność, marnotrastwo.

LAVOLTA, lâ-wôl'-tâ, *s.* † rodzaj tańca.

LAW, lâu, *s.* prawo, ustawa, uchwała; nauka prawa. *Good in* —, ważny, prawny, prawomocny. *To follow the* —, uczyć się prawa. *To go to* —, prawować się, zapozwać. *To be at* —, procesować się. *Doctor in* (*at*, *of*) —, doktor prawa. — *giver*, prawodawca, — *giving*, prawodawczy. — *suit*, proces.

LAWFUL, lâu'-fûl, *adj.* prawny, dozwolony prawem. —LY, *adv.* prawnie, według prawa. — NESS, *s.* prawność, prawość.

LAWLESS, lâu'-lĕs, *adj.* bezprawny, niepodległy prawu; przeciwny prawu, prawołomny. —LY, *adv.* bezprawnie.

LAWN, lâun, *s.* łąka w lesie; 2) rąbek, muślin (z którego są robione rękawy ubioru biskupów).

LAWYER, lâu'-yĕr, *s.* prawnik, jurysta, adwokat.

LAX, lăks, 1) *adj.* rzadki, rozlazły, wolny, rozwolniony, otwarty; laxujący; *fig.* nieokreślony, nieoznaczony, niedokładny; rozwiązły, 2) *s.* laksacya, biegunka.

LAXATION, lăk-sâ'-szŭn, *s.* rozpuszczenie, rozwolnienie; rozlazłość, obwisłość.

LAXATIVE, lăks'-â-tĭw, 1) *adj.* rozwalniający; 2) *s.* lekarstwo na rozwolnienie. —NESS, *s.* laxa, laxans.

LAXITY, lăks'-ė-tė, *or* LAXNESS, lăks'-nĕs, *s.* rozwolnienie, rozlazłość, obwisłość; wolny stolec; *fig.* rozwiązłość, rozprzężenie; niedokładność.

LAY, lă, 1) *pret.* (*zob.* TO LIE), leżał; 2) *adj.* świecki; 3) *s.* pokład, szychta, warstwa; 2) łąka, niwa; 3) (w poezyi) piosnka, piosneczka; 4) zakład, stawka. — *brother*, laik, braciszek. — *land*, pastwisko; ugor, odłog. — *man* świecki człowiek.

TO LAY, *v. ir. a.* i *n.* kłaść, położyć, stawić, postawić; przełożyć, przedstawić; założyć; uciszyć, uśmierzyć, uspokoić; kłaść na czyj karb, obwiniać, oskarżać; założyć się; położyć się. *To* — *bare*, obnażyć, odkryć. *To* — *hold of...*, schwycić, uchwycić, pochwycić. *He thinks no law can* — *hold of him*, sądzi że go żadne prawo dosięgnąć nie może. *To* — *level*, zrównać z ziemią. *To* — *snares*, stawić sidła. *To* — *the cloth*, nakryć stół obrusem. *To* — *in order*, uporządkować, ułożyć. *To* — *blows*, wyciąć, uderzyć. *To* — *one on the face*, wyciąć komu policzek. *To* — *a ghost*, upokoić ducha. *To* — *the devil*, wypędzić czarta. *To* — *the dust*, przygasić kurzawę. *To*—*the corn*, wyłożyć zboże (o deszczu, wietrze). *To* — *taxes*, nałożyć podatek. *To*—*a wager*, założyć się. *To*—*a plot*, uknuć spisek. *To*—*the foundations*, założyć fundamenta. *To* — *low*, obalić, zrównać z ziemią. *To* — *eggs*, nieść jaja. *To* — *the land*, (*mar.*), stracić ląd z oczu. *To* — *a woman*, odebrać dziecko od położnicy. *To* — *waste*, spustoszyć. *To* — *about*, ciąć w koło siebie; szerzyć się; rozpościerać się. *To* — *against*, zarzucić komu, obwiniać. *To* — *along* (*to* — *flat*), rozciągnąć, powalić o ziemię. *To* — *aside*, odłożyć na bok, na stronę; *fig.* zaniechać, złożyć, uchylić. *To*—*a sleep*, uspić. *To* — *one's self at one's mercy*, zdać się na czyją łaskę. *To* — *before*, przełożyć, przedstawić. *To* — *by*, sprzątnąć, schować, zbierać grosze. *To* — *down*, złożyć: wyłożyć gotówkę; położyć zastaw; położyć zasadę. *To* — *down the arms*, złożyć broń. *To* — *down one's life*, położyć życie. *To*—*down as a rule*, położyć za zasadę. *To* — *one's self down*, położyć się. *To* — *forth*, wystawić na widok. *To* — *in*, włożyć; uczynić zapas (żywności). *To* — *in one's dish*, wymiatać co komu na oczy, wykalać oczy. *To* —

on (upon), nałożyć; bić, walić, uderzyć. *To — a command on*, surowo przykazać, polecić, dać zlecenie. *To — violent hands on one's self*, odebrać sobie życie. *To — the fault upon one*, zwalać na kogo winę. *To — great stress upon a thing*, nastawać na co, przywiązywać do czego wielką wagę. *To — open*, rozłożyć, otworzyć, odkryć. *To — open the whole truth*, odkryć całą prawdę. *To — out*, wyłożyć, wystawić na widok; założyć (ogród); wydać, wyłożyć. *To — out for a thing*, starać się o co. *To — over*, pokryć, wyłożyć czém, obłożyć. *To — to*, przyłożyć, przypisywać; dokazać, dać się we znaki. *To — a thing to one's charge*, winować, obwiniać, winę komu przyznawać, oskarżać. *To — claim to...*, rościć do czego pretensye. *To — siege to...*, obledz miasto. *To — to heart*, wziąść do serca. *To — together*, złożyć, składać. *To — heads together*, wspólnie się naradzać. *To — under* podłożyć. *To —under obligations*, zobowiązać, zniewolić (przez wyświadczone dobrodziejstwa, usługi). *To — up*, sprzątnąć, schować; zbierać, oszczędzać; być złożonym chorobą. *To — up land*, puścić grunta odłogiem. *To — up provisions for the whole year*, przysposobić zapasy żywności na cały rok. *To — upon*, *zob.* pod TO LAY ON.

LAYER, là'-ůr, *s.* pokład, szychta, warstwa.

LAZAR, là'-zâr, *s.* łazarz. — *house*, *zob.* LAZARET.

LAZARET, làz'-âr-ĕt, *or.* LAZARETTO, làz-âr-rĕt'-tò, *s.* lazaret, szpital.

LAZILY, là'-zĕ-lè, *adv.* leniwie, opieszale.

LAZINESS, là'-zĕ-nĕs, *s.* lenistwo, próżnowanie, gnuśność.

LAZING, là'-zĭng, *adj.* leniwy, gnuśny, opieszały.

LAZULI, *zob.* LAPIS.

LAZY, là'-zè, *adj.* leniwy, gnuśny, opieszały, próżniacki. — *bones*, leniuch, próżniak.

LEA, lè, *s.* † pole ogrodzone plotém.

LEAD, lĕd, *s.* ołów.

TO LEAD, *v. a.* powlec, pokryć, pobić, polać ołowiem.

TO LEAD, lĕd, *v. ir. a.* i *n.* prowadzić, kierować; dowodzić; przywodzić; réj wodzić; przywieść do czego, powód dać, skłonić. *To — the way*, iść przodkiem, pokazywać drogę, prowadzić. *To—a sedentary life*. prowadzić życie sedentarne. *To — aside (away)*, odprowadzić na bok, na stronę. *To — in (into)*, wprowadzić. *To — into a mistake*, wprowadzić w błąd. *To — off* odprowadzić, sprowadzić. *To — on (along)*, daléj prowadzić, dowodzić, przywodzić. *To — out*, wyprowadzić. *To—out of the way*, sprowadzić z drogi.

LEAD, *s.* wodza, dowództwo, przywodzenie, rej, prym, pierwszeństwo, kierunek. *To have the—*, mieć pierwszeństwo. *To take the—*, rej wodzić, przywodzić, stanąć na czele partyi. *This takes the—of any thing I ever saw*, to jest wyższe nad com dotąd widział.

LEADEN, lĕd'-dn, *adj.* ołowiany; *fig.* ciężki, ociężały.

LEADER, lè'-důr, *s.* wódz, dowódzca, naczelnik; przewodnik; naczelnik partyi; (w kartach) ten co zadaje, zagrywa. *Leaders*, *pl.* przednie konie u powozu.

LEADING, lè'-dĭng, *adj.* prowadzący, kierujący, dowodzący; prowadzący rej, mający pierwszeństwo, główny. —*article*, główny artykuł dziennika.—*card*, pierwsza zadana karta. —*fact*, główny fakt. —*fashion*, panująca moda. *To have the —hand*, być na ręku, zadawać (w kartach),—*man*, głowa, naczelnik.—*strings*, pasek do wodzenia dzieci.

LEAF, lĕf, *s.* liść, listek; karta (w książce): skrzydło podwójnych drzwi; płatek, blaszka. *Fall of the —*, listopad, jesień.

TO LEAF, *v. n.* puszczać liście.

LEAFLESS, lĕf'-lĕs, *adj.* bez liści.

LEAFY, lè'-fè, *adj.* liściasty, liściaty.

LEAGUE, lèĕg, *s. s.* liga, przymierze; 2) mila francuzka.

TO LEAGUE, *v. n.* zawiązać ligę, wejść w przymierze.

LEAGUER, lè'-gůr, *s.* członek ligi, sprzymierzeniec; 2) oblężenie.

LEAK, lĕk, *s.* dziura, otwór, szpara. *To spring a—*, (*mar.*) wodę wpuszczać, dziurę mieć, tonąć.

TO LEAK, *v. n.* ciec, cieknąć, przeciekać, sączyć się, wpuszczać wodę.

LEAKAGE, lè'-kĭdż, *s.* cieczenie, przeciekanie; potrącenie cła za wycieczony trunek (zazwyczaj 12 od sta).

LEAKY, lè'-kè, *adj.* ciekący, przeciekający; dziurawy, wodę wpuszczający.

TO LEAN, lĕn, *v. r. n.* i *a.* opierać, oprzeć, oprzeć się, wesprzeć się; skłonić się, nakłaniać się, nachylać się. *To—on*, opierać się na czém. *To—against*, oprzeć o co, opierać się o co. *To—over*, wisić nad czém, nachylać się. *To—to...*, przechylać się, skłaniać się do czego. *To—upon*, opierać się na czém; *fig.* spuszczać się na co.

LEAN, 1) *adj.* chudy, suchorlawy; *fig.* chudopacholski, ubogi, lichy, nędzny. *He is as—as a rake*, tylko go skóra a kości; 2) *s.* chudota, chudzizna.

LEANLY, lĕn'-lè, *adv.* chudo, chuderlawo.

LEANNESS, lĕn'-nĕs, *s.* chudość, chudzizna.

LEANT, lĕnt, *pret.* i *part. zob.* TO LEAN.

TO LEAP, lèp, *v. r.* i *ir.* 1) *n.* skakać, skoczyć. *To—over*, przeskoczyć. *To—for joy*, wyskakiwać zradości. *He is ready to—out of his skin*, mało ze skóry niewyskoczy z radości; 2) *a.* skakać na krowę, odstanawiać klacz.

LEAP, *s.* skok. *To take a—*, skoczyć—*frog*, zabawka dziecinna, koziołki.—*year*, rok przestępny.

LEAPT, lèpt, *pret.* i *part. zob.* TO LEAP.

TO LEARN, lĕrn, *v. r.* i *ir.* 1) *n.* uczyć się, nauczyć się; 2) *a.* dowiedzieć się.

LEARNED, lĕr'-nĕd, 1) *adj.* uczony, oświecony; 2) *the—*, *s. pl.* uczeni.—LY, *adv.* uczenie.

LEARNER, lĕr'-nůr, *s.* uczeń.

LEARNING, lĕr'-nĭng, *part. s.* uczenie się; nauka, wiadomość, oświata.

LEARNT, lĕrnt, *pret.* i *part. zob.* TO LEARN.

LEASE, lès, *s.* najem, wynajęcie, najęcie, aręda, dzierżawa, kontrakt arędowny. *To let by—*, puścić w arędę, w dzierżawę. *To take a—of*, wziąść co w arędę, zaarędować, wziąść w dzierżawę.

TO LEASE, *v.* 1) *a.* puścić w arędę; 2) *n.* (lèz) zbierać kłosy po żniwie.

LEASER, lè'-zůr, *s.* zbierający lub zbierająca kłosy.

LEASH, lèĕsz, *s.* pas rzemienny, powod; smycz, swora. *A—of greyhounds*, smycz hartów. *A—of hares*, (*myśl.*) trzy zające.

TO LEASH, *v. a.* wziąść na smycz, zesworować.

LEAST, lèĕst, *adj.* i *adv.* najmniejszy; najmniéj. *At—*, przynajmniéj. *Not in the—*, bynajmniéj.

LEATHER, lĕTH'-ůr, *s.* skóra (wyprawna), (*iron.*) skóra ludzka.

LEATHERN, *adj.* skórzany.

LEATHERY, lĕTH'-ůr-è, *adj.* podobny do skóry.

LEAVE, lèw, *s.* pozwolenie, urlop, pożegnanie. *By your—*, za pozwoleniem. *Give me—*, pozwól mi. *To take—of*, pożegnać się z kim. —*of absence*, urlop. — *taking*, pożegnanie.

TO LEAVE, *v. ir. a.* i *n.* opuścić, zostawić; przestać. *To—crying*, przestać płakać. *To—off*, przestać, poprzestać. *To—out*, wypuścić, opuścić, wyrzucić.

LEAVED, lèèwd, *adj.* (w składanych) mający liście. *Two—door*, podwoje.

LEAVEN, lĕw'-wn, *s.* kwaśny rozczyn; ferment; *fig.* środek pogorszający.

TO LEAVEN, *v. a.* rozczynić, zakwasić, sprawić fermentacyą; *fig.* pogorszyć.

LEAVER, lè'-wůr, *s.* opuszczający; zbieg.

LEAVES, lèèwz, *s. pl.* liście.

LEAVINGS, lè'-wĭngz, *s. pl.* szczątki, ostatki.

LECHER, lĕcz'-ůr, *s.* lubieżnik, sprośnik, rozpustnik.

LECHEROUS, lĕcz'-ůr-ůs, *adj.* lubieżny, sprośny, jurny; —LY, *adv.* lubieżnie, sprośnie; —NESS, *s. zob.* LECHERY.

LECHERY, lĕcz'-ůr-è, *s.* lubie-

żność, sprosność, jurność, rozpusta.

LECTURE, lék'-czůr, *s.* wykład nauki, kurs; kazanie poobiednie; *vulg.* przestroga, napomnienie, perora.

TO LECTURE, *v. a.* wykładać kurs; *vulg.* napomnieć, skarcić, wytrzeć kapitułę.

LECTURER, lék'-czůr-ůr, *s.* profesor, nauczyciel; kapelan, pomocnik proboszcza.

LECTURESHIP, lék'-czůr-szíp, *s.* posada professora; kapellania.

LED, léd, *pret.* i *part.* (*zob.* TO LEAD) prowadziłem, prowadzony; — *horse*, koń powodowy, koń juczny.

LEDGE, lédż, *s.* listwa; pokład, warstwa, szycht; skała zachodząca w morze.

LEDGER, léd'-żůr, *s.* wielka księga kupiecka.

LEE, léè, drożdże, lagier, *zob.* LEES; 2) (*mar.*) strona wystawiona na wiatr.

LEECH, léècz, *s.* konował, weterynarz; 2) pijawka.

LEEK, léèk, *s.* pory.

LEER, lér, *s.* rzut oka z boku.

TO LEER, *v. n.* strzelić okiem, spoglądać z boku.

LEES, léèz, *s. pl.* lagier, drożdże, osad.

LEET, léèt, *s.* † dzień sądowy.

LEEWARD, léè'-uárd, *adj.* i *adv.* (*mar.*) wystawiony na wiatr; pod wiatr, pod hys.

LEFT, léft, 1) *pret.* i *part.* (*zob.* TO LEAVE); 2) *adj.* lewy. *To the* —, na lewo. — *handed*, mańkut. — *handedness*, *s.* używanie lewéj ręki.

LEG, lég, *s.* goleń, piszczel, noga; słupek, postument noga; *fam.* ukłon. *To make* (*scrape*) *a* —, ukłonić się, skrobnąć nogą. — *of mutton*, pośladek skopowiny. — *of a table*, noga u stołu.

LEGACY, lég'-á-sè, *s.* zapis, puścizna, spadek.

LEGAL, lé'-gál, *adj.* prawny; — LY, *adv.* prawnie.

LEGALITY, lé-gál'-é-tè, *s.* prawność, prawość.

TO LEGALIZE, lé'-gál-lz, *v. a.* uprawnić, potwierdzić sądownie.

LEGATARY, lég'-á-tár-è, *or* LEGATEE, lég-gá-téè', *s.* w. r. spadkobierca.

LEGATE, lég'-gát, *s.* legat papiezki.

LEGATINE, lég'-gá-tin, *adj.* legacki.

LEGATION, lé-gá'szůn, *s.* legacya papiezka.

LEGATOR, lég-gá'-tôr, *s.* legujący, zapisujący testamentem.

LEGEND, lé'-dżénd, *s.* legenda, żywot świętych; bajki, brednie; 2) napis w koło monety.

LEGENDARY, léd'-żén-dá-rè, *adj.* wyjęty z żywotów świętych; bajeczny, zmyślony. — *tales*, powieści gminne.

LEGER, *zob.* LEDGER.

LEGERDEMAIN, léd-żůr-dè-mán', *s.* kuglarstwo.

LEGGED, légd, *adj.* (w składanych) mający nogi.

LEGHORN, lég'-hôrn, *s.* (miasto) Liworno.

LEGIBLE, léd'-żè-bl, *adj.* czytelny; —LY, *adv.* czytelnie.

LEGION, lé'-dżůn, *s.* legia rzymska; *fig.* mnóstwo, ogromna moc.

LEGIONARY, lé'-dżůn-ár-è, *adj.* legionowy.

TO LEGISLATE, léd'-żís-lát, *v. n.* stanowić prawa.

LEGISLATION, léd-żís-lá'-szůn, *s.* prawodawstwo, ustawodawstwo.

LEGISLATIVE, léd'-żís-lá-tlw, *adj.* prawodawczy. — *power*, władza prawodawcza.

LEGISLATOR, léd'-żís-lá-tůr, *s.* prawodawca, ustawodawca.

LEGISLATURE, léd'-żís-lá-czůr, *s.* władza prawodawcza.

LEGITIMACY, lé-dżít'-tè-má-sè, *s.* prawość; urodzenie ze ślubnego małżeństwa.

LEGITIMATE, lé-dżít'-tè-mát, *adj.* prawy; prawdziwy, ślubny; — LY, *adv.* prawnie.

TO LEGITIMATE, *v. a.* uprawnić.

LEGITIMATION, lé-dżít-tè-má'-szůn, *s.* uprawnienie.

LEGUME, lég'-gům, *or* LEGUMEN, lé-gú'-mén, *s.* legumina, jarzyna, warzywo.

LEGUMINOUS, lé-gú'-mé-nůs, *adj.* należący do jarzyn, podobny do jarzyn.

LEISURABLE, lé'-żůr-á-bl, *adj.* mający wolny czas; —LY, *adv.* wolnym czasem, powolnie.

LEISURE, lé'-żůr, *s.* wolny czas, wolność od zatrudnień.

LEISURELY, lé'-żůr-lè, *adv.* wolnym czasem, powolnie.

LEMON, lém'-můn, *s.* cytryna. — *tree*, drzewo cytrynowe.

LEMONADE, lém-můn-ád', *s.* limonada.

TO LEND, lénd, *v. ir. a.* pożyczyć, udzielić. *To* — *assistance* (*to* — *a hand*), dopomódz. *To* — *an ear*, nachylić ucha, posłuchać. *To* — *out*, wypożyczyć.

LENDER, lén'-důr, *s.* dający pożyczkę, wierzyciel.

LENGTH, lén*gth*, *s.* długość, przedłużenie; trwanie; oddalenie. *At* —, nakoniec, naostatek. *In full* (*whole*) —, w przyrodzonéj wielkości (o obrazie). *In* — *of time*, z czasem. *To have the* — *of one's foot*, (*prov.*) znać kogo na wylot. *I cannot go that* — *with you*, na to z WPanem zgodzić się nie mogę, ne mogę tak dalece zapuszczać się z WPanem. *To go the utmost* —, uczynić koncessye jakie tylko można. — *wise*, wzdłuż.

TO LENGTHEN, lén*g'-thn*, *v. a.* i *n.* przedłużyć, nasztukować, długo wymawiać, przedłużać zgłoski; przedłużać się. *To*—*one's stay*, przedłużyć swój pobyt. *To* — *out*, przewlekać (czas); rozciągnąć wzdłuż.

LENIENT, lé'-nè-ént, 1) *adj.* łagodzący, uśmierzający ból; 2) *s.* (*med.*) lekarstwo łagodzące.

TO LENIFY, lén' nè-fl, *v. a.* zmiękczyć, złagodzić, uśmierzyć.

LENITIVE, lén'-é-tlw, *adj.* i *s.* *zob.* LENIENT.

LENITY, lén'-é-tè, *s.* łagodność, powolność.

LENS, lénz, *s.* soczewka.

LENT, lént, 1) *pret.* i *part.* *zob.* TO LEND; 2) *s.* wielki post.

LENTEN, lént'-tn, *adj.* wielkopostny; skąpy, lichy, nędzny.

LENTICULAR, lén-tlk'-kú-lár, *adj.* soczewkowaty.

LENTIFORM, lén'-téform, *adj.* w kształcie soczewki.

LENTIGINOUS, lén-tíd'-żín-ůs, *adj.* liszajowaty, strupowaty.

LENTIGO, lén-tí'-gô, *s.* (*med.*) liszaj, strup, plama.

LENTIL, lén'-tíl, *s.* soczewica.

LENTISK, lén'-tísk, *s.* mastykowe drzewo, lentyszek.

LENTITUDE, lén'-té-túd, *s.* powolność.

LENTOR, lén'-tůr, *s.* lipkość, ciągłość, klejkość; powolność.

LENTOUS, lén'-tůs, *adj.* lipki, ciągły, klejki.

LEONINE, lé'-ô-nin, *adj.* lwi.

LEOPARD, lép'-půrd, *s.* lampart — *bane*, kozi korzeń.

LEPER, lép'-půr, *s.* trędowaty.

LEPEROUS, lép'-půr-ůs, *adj.* *zob.* LEPROUS.

LEPORINE, lép'-pô-rin, *adj.* zajęczy, podobny do zająca.

LEPROSY, lép'-prô-sé, *s.* trąd.

LEPROUS, lép'-průs, *adj.* trędowaty.

LESS, lés, *adj.* i *adv.* (*comp.*) mniejszy, mniéj. *Little* —, mało mniéj, prawie tak. *Much* —, daleko mniéj. *No* —, nie mniéj. *For* —, za mniéj, taniéj.

LESSEE, lés-séè', *s.* arędarz, dzierżawca.

TO LESSEN, lés'-sn, *v.* 1) *a.* zmniejszyć, uszczuplić, ująć; 2) *n.* zmniejszyć się, zmaleć.

LESSER, lés'-sůr, *adj.* i *adv.* zamiast LESS; mniejszy, mniéj. *The* — *Asia*, Azya Mniejsza. *The* — *bear* (*ast.*), mniejsza niedźwiedzica.

LESSON, lés'-sn, *s.* lekcya, nauka, zadanie; wyjątki z Pisma S. czytane w kościele.

LESSOR, lés'-sôr, *s.* puszczający w arędę.

LEST, lést, (*conj.*) aby nie, ażeby nie.

TO LET, lét, *v. ir. a.* i *n.* puścić, dopuścić; pozwolić, dozwolić; wypuścić w arędę, wydzierżawić, wynająć; † wstrzymać, zatrzymać, przeszkodzić. *To be* —, do najęcia. *To* — *alone*, zostawić, nieruszać. — *me alone*, daj mi pokój. — *me alone for that*, spuść się w tém na mnie. *To* — *blood*, puścić krew. *To* — *fall*, upuścić. *To* — *fly*, wypuścić ptaka; puścić strzał. — *us go*, chodźmy. — *them go*, niech idą. — *me have*, daj mi. *I am* — *to know*, donoszą mi, dowiaduję się. *To* — *loose*, wypuścić. *To* — (*pass*), *slip*, dać się wymknąć, wypuścić

z rąk (okazyą). *To — see*, pokazać. *— me die if I know it*, niech trupem padnę jeżeli wiem. *To — down*, spuścić na dół. *To — one's self down*, spuścić się na dół. *To — in (into)*, wpuścić. *To — off*, wypuścić; wystrzelić. *To — out*, wypuścić; wynająć, wydzierżawić.

LET, 1) *pret.* i *part.* (*zob.* TO LET); 2) † *s.* tama, przeszkoda, wstrzymannie.

LETHARGIC (—AL), lè-*thâr*'-dżik, *adj.* letargiczny.

LETHARGY, lè*th*'-ar-dżè, *s.* (*med.*) letarg.

LETHE, lè'-*thè*, *s.* Lete, rzeka zapomnienia; (*Shaksp. J. C.*), smierć.

LETTER, lèt'-tûr, *s.* puszczający, wypuszczający; wynajmujący.

LETTER, 1) *s. sing.* głoska, litera; czcionka; list, pismo; 2) LETTERS, *s. pl.* literatura, nauki, wiadomości. *A man of —*, uczony, literat.

TO LETTER, *v. a.* drukować literami, wybić na czém litery.

LETTERED, lèt'-tûrd, *adj.* uczony, pismienny.

LETTUCE, lèt'-tis, *s.* sałata laktuka.

LEUCOPHLEGMACY, lû-kò-flèg'-mâ-sè, *s.* (*med.*) blada choroba.

LEVANT, lè-vânt', *s.* Lewant (Turcya Azyatycka i Egipt).

LEVEE, lèv'-wè, *s.* wstanie z łóżka; ranna wizyta (u króla, u możnego pana).

LEVEL, lèv'-wil, 1) *adj.* równy, płaski, poziomy; *fig.* na równi stojący; 2) *s.* równina, płaszczyzna, poziom; *fig.* równi równość stanu; wodowaga, śródwaga, gruntowaga. *To be upon the —*, *fig.* stać na równi z czém lub kim, wyrównywać, sprostać.

TO LEVEL, *v. a.* i *n.* równać, zrównać, wyrównać (— *at, against*), mierzyć się do czego, celować. *To — with the ground*, zrównać z ziemią, zburzyć, obalić.

LEVELER, lèw'-wil-lûr, *s.* równający, niwelujący; *fig.* znoszący nierówność stanów, zaprowadziciel równości.

LEVELNESS, lèw'-wil-nès, *s.* równina, równość.

LEVEN, *zob.* LEAVEN.

LEVER, lè-wûr, *s.* lewar, drąg, dźwignia.

LEVERET, lèw'-wûr-lt, *s.* zajączek.

LEVIABLE, lèw'-wè-â-bl, *adj.* dający się wybrać, (jak podatek, żołnierz).

LEVIATHAN, lè-wi'-â-*thân*, *s.* morskie zwierze, o którém wzmianka w księdze Joba, może krokodyl; (w poezyi) wieloryb.

TO LEVIGATE, lèw'-wè-gât, *v. a.* (*chem.*) zetrzeć na miałki proszek; doskonale płyn wymieszać.

LEVIGATION, lèw-wè-gâ'-szûn, *s.* starcie na proszek.

LEVITE, lè'-wit, *s.* lewit, potomek Lewiego; kapłan u Izraelitów.

LEVITICAL, lè-wit'-tè-kâl, *adj.* do Lewitów należący.

LEVITICUS, lè-wit'-tè-kûs, *s.* księga trzecia Mojżesza.

LEVITY, lèw'-wè-tè, *s.* lekkość, płochość, lekkomyślność.

TO LEVY, lèw'-wè, *v. a.* wybierać, zaciągać rekrutów; wybierać podatki. *To — forces*, zaciągać wojsko.

LEVY, *s.* zaciąg do wojska; pobor podatków.

LEWD, lûd, *adj.* lubieżny, wszeteczny, sprośny, rozpustny; —LY, *adv.* lubieżnie, sprośnie; —NESS, s. lubieżność, wszeteczeństwo, sprosność.

LEWDSTER, lûd'-stûr, *s.* lubieżnik, wszetecznik, sprośnik, rozpustnik.

LEWIS, lôô'-is, *s.* Ludwik. — *d'or* (lû-è-dôr'), luidor.

LEXICOGRAPHER, lèks-è-kòg'-grâf-ûr, *s.* słownikarz.

LEXICOGRAPHY, lèks-è-kòg'-grâf-è, *s.* układanie słownika.

LEXICON, lèks'-è-kûn, *s.* słownik (grecki).

LEY, lè, † pole.

LIABLE, li'-â-bl, *adj.* uległy, podległy; wystawiony na co. *— to a tax (impost)*, uległy opłacie podatku. *— to misinterpretation*, dający się opacznie wytłumaczyć.

LIAR, li'-ûr, *s.* łgarz, kłamca.

LIBATION, li-bâ'-szûn, *s.* libacya (u starożytnych).

LIBBARD, lib'-bûrd, *s.* † lampart.

LIBEL, li'-bèl, *s.* paszkwil.

TO LIBEL, *v. a.* i *n.* pisać paszkwile; napisać paszkwil na kogo.

LIBELLER, li'-bèl-lûr, *s.* paszkwilant.

LIBELLOUS, li'-bèl-lûs, *adj.* oszczerczy, potwarczy.

LIBERAL, lib'-bèr-âl, *adj.* hojny, szczodry, wspaniały; szlachetnie urodzony, szlachetny; wolny od przesądów; —LY, *adv.* hojnie, szczodrze, wspaniale, szlachetnie.

LIBERALITY, lib-bèr-âl'-è-tè, *s.* hojność, szczodrość, wspaniałość.

TO LIBERATE, lib'-èr-àt, *v. a.* uwolnić.

LIBERATION, lib-èr-â'-szûn, *s.* uwolnienie, oswobodzenie.

LIBERTINE, lib'-bèr-tin, 1) *s.* rozpustnik, libertyn; 2) *adj.* rozpustny, rozwiązły.

LIBERTINISM, lib'-bèr-tin-izm, rozpusta, rozwiązłość.

LIBERTY, lib'-bèr-tè, *s.* wolność, swoboda, przywiléj.

LIBIDINOUS, lè-bid'-è-nûs, *adj.* jurny, lubieżny; —LY, *adv.* jurnie, lubieżnie.

LIBRA, li'-brâ, *s.* (*ast.*) Waga, (jeden ze znaków zodyaku).

LIBRARIAN, li-brâ'-rè-ân, *s.* bibliotekarz.

LIBRARY, li'-brâ-rè, *s.* biblioteka.

TO LIBRATE, li'-brât, *v. a.* ważyć, równoważyć.

LIBRATION, li-brâ'-szûn, *s.* ważenie, chwianie się, kołysanie się.

LIBRATORY, li'-brâ-tûr-è, *adj.* chwiejący się, kołysający się.

LICE, lis, *s. pl.* wszy. *— bane*, gnidosz, wszawiec (*bot.*); *zob.* LOUSEWORT.

LICENSE, li'-sêns, *s.* wolność, pozwolenie; upoważnienie, pełnomocnictwo; konsens; swawola, rozpusta.

TO LICENSE, *v. a.* pozwolić, dozwolić; wydać konsens (na przedawanie, szynkowanie); uznać za zdolnego po odbytym examinie. *To — a book*, położyć na rękopiśmie: Wolno drukować.

LICENSER, li'-sên-sûr, *s.* dający wolność, pozwolenie; cenzor.

LICENTIATE, li-sên'-szè-àt, *s.* licencyat (na uniwersytetach hiszpańskich).

LICENTIOUS, li-sên'-szûs, *adj.* rozpustny, rozwiązły, wyuzdany, rozpasany; —LY, *adv.* rozwiązle; —NESS, *s.* rozpusta, rozwiązłość.

TO LICK, lik, *v. a.* lizać; *vulg.* wybić, wyokładać. *To — up*, oblizać, zlizać, wylizać.

LICK, *s. vulg.* raz, uderzenie.

LICKERISH, lik'-ûr-isz, *or* LICKEROUS, lik'-êr-ûs, *adj.* łakotliwy, lubiący łakotki; —NESS, *s.* łakotliwość, łakomstwo na przysmaczki.

LICORICE (—RISH), lik'-kûr-is, *s.* lukrecya.

LICTOR, lik'-tûr, *s.* liktor, (u Rzymian).

LID, lid, *s.* wieko, nakrywka; *zob.* EYE-LID.

LIE, li, ług, zoła; 2) łgarstwo, kłamstwo. *To give the —*, zadać kłamstwo. *Take me in a — and hang me*, niech skonam jeżeli kłamię. *He makes nothing of a —*, nic go nie kosztuje kłamstwo.

TO LIE, *v.n.* 1) *r.* łgać, kłamać; 2) *ir.* leżeć, spoczywać, spać; leżeć, być położonym; siedzieć w więzieniu; stać na kotwicy; prowadzić, iść (o drodze). *An action lies against him*, jest pozew przeciw niemu, jest pod sądem. *His talent does not — that way*, on w tém niemocny, do tego niezdatny. *The supreme power lies in the king's person*, najwyższa władza zostaje przy królu. *Herein lies our happiness*, na tém zależy nasze szczęście. *The sin shall — at your door*, grzech ten (wina ta) spadnie na ciebie. *Our way lay through a wood*, droga nasza prowadziła przez las. *My honour lies at stake*, idzie tu o mój honor. *To — at the mercy of...*, zależeć od kogo. *To — about*, leżeć tam i sam (w rozrzuceniu). *To — down*, leżeć, położyć się. *To — in*, zlegnąć, być w połogu. *It lies me in a great deal*, to mnie drogo kosztuje. *To — in one's way; fig.* zawadzać, przeszkadzać komu, stać na zawadzie. *As much as in me lies*, co tylko jest w mocy mojéj. *To — under*, być podległym, ulegać. *To — under an obligation*, czuć się do obowiązku, do wdzięczności. *To — upon*, leżeć na czém, ciężeć. *To — upon one's hands*, wisieć ko-

mu na karku, być ciężarem. *To — with*, spać w jednym łóżku.

LIEF, lêêf, 1) *adj.* † kochany; 2) *adv. vulg.* chętnie, rad, z miłą chęcią.

LIEGE, lêêdż, 1) *s.* Leodium (miasto w Belgii); 2) pan lenny, pan, książe, monarcha; 3) *adj.* lenny, poddany; zwierzchni.—*man*, lennik, hołdownik.

LIEGER, lêê'-dżûr, *s.* miejscowy poseł, rezydent.

LIER, lî'-ûr, *s.* leżuch.

LIEU, lû (tylko z *in*), *in — of*, zamiast.

LIEUTENANCY, lêw-tên'-nân-sê, *s.* porucznikostwo.

LIEUTENANT, lêw-tên'-ant, *s.* porucznik. — *ship*, *zob.* LIEUTENANCY.

LIFE, lîf, *s.* życie, żywot, żywość, wesołość, ożywienie. *For —*, na całe życie. *Large as —*, w przyrodzonéj wielkości. *To come to — again*, odżyć. *To depart this —*, rozstać się z tym światem. *To give —*, ożywić. — *annuity*, dożywotny dochód. — *guard*, leibgwardya, straż przyboczna. — *guard-man*, gwardzista. — *string*, nerw. — *time*, życie. *In my father's — time*, za życia mego ojca.— *weary*, znużony życiem.

LIFELESS, lîf'-lês, *adj.* bez życia, martwy, bezduszny; —LY, *adv.* bez życia.

LIFELIKE, lîf'-lîk, *adj.* jak żyjący.

TO LIFT, lîft, *v. a.* (— *up*) podnieść, dźwignąć, wznieść, wynieść w górę, kraść. *To—up with pride*, wzbić w dumę.

LIFT, *s.* dźwignienie, podniesienie, natężenie, wysilenie. *To give a —*, podnieść, podwieść pieszego; dopomódz; nogę podstawić komu, podejść, oszukać. *At one —*, do razu. *Dead —*, napróżne usiłowania żeby się wygrzebać z biedy. *To help one at a dead —*, wyrwać kogo z ostatniéj biedy, postawić na nogach.

LIFTER, lîft'-ûr, *s.* podnoszący, dźwigający, *vulg.* złodziéj.

LIGAMENT, lîg'-gâ-mênt, *s.* wiązadło, ścięgacz, sucha żyła; włókno, żyłka.

LIGAMENTAL, lîg-â-mên'-tâl, *or* LIGAMENTOUS, lîg-â-mên'-tûs, służący do związania, żylasty, włóknisty.

LIGATION, lî-gâ'-szûn, *s.* wiązanie.

LIGATURE, lîg'-gâ-tûr, *s.* związanie, przewiązka, bandaż.

LIGHT, lît, 1) *s.* światło: światło dzienne; jasność; oświecenie, oświata. *To bring to —*, wydać na jaw, wyświecić. *To give — to*, oświecić; 2) *adj.* jasny, światły, widny. — *blue*, jasnobłękitny. — *house*, wieża z latarnią, latarnia morska.

LIGHT, *adj.* i *adv.* lekki; lekko uzbrojony; lekki, zwinny; błahy, małoznaczący; lekki, płochy, lekkomyślny.—*of belief*, łatwowierny. *To make — (account) of*, lekkoważyć. — *fingered*, lubiący smyknąć, złodziejski. — *foot (— footed, — heeled,—)*, lekkonogi.—*foot*, *vulg.* zwierzyna. — *headed*, pusty, płochy, nieuważny; półgłówek, szalony, niespełna rozumu. — *headedness*, płochość; szał, waryacya; — *hearted*, wesoły, ukontentowany. — *horse*, lekka jazda. — *matter*, fraszka, bzdura. — *minded*, lekkomyślny.

TO LIGHT, *v.* 1) *a.* oświecić, zaświecić, zapalić. *To — a candle*, zapalić świecę. *To — (up) a fire*, rozpalić ogień. *To — up*, oświecić, illuminować. 2) *To —*, ulżyć, zdjąć ciężar, wyładować; zsiąść (z konia, z powozu); usiąść, osiąść. *To — of (from) a horse*, zsiąść z konia. 3) *To — on (upon)*, *v. r.* i *ir. n.* natknąć się na co, spotkać się z kim, napotkać; spaść, przypaść, zdarzyć się. *A curse light upon him*, oby go niedola spotkała.

TO LIGHTEN, lî'-tn, *v. a.* i *n.* błyskać; oświecić, illuminować; wyjaśnić; wyładować z okrętu, ulżyć.

LIGHTER, lît'-ûr, *s.* statek na który towary wyładowują się z okrętu.

LIGHTLESS, lît'-lês, *adj.* bez światła, ciemny.

LIGHTLY, lît'-lê, *adv.* lekko, zwinnie; płocho; powierzchownie. — *come — go*, *prov.* jak przyszło, tak się rozeszło; co łacno przyjdzie, łacno odejdzie. *To talk —*, bez pamięci gadać, bredzić co ślina do gęby przyniesie.

LIGHTNESS, lît'-nês, *s.* lekkość; zwinność; płochość, lekkomyślność. — *of belief*, lekkowierność. — *of the head*, szał, waryacya.

LIGHTNING, *s.* błyskawica; ulżenie, ulga, folga.

LIGHTS, lîts, *s. pl.* letkie, płuca zwierząt.

LIGHTSOME, lît'-sûm, *adj.* światły, jasny, widny; wesoły, pogodny, wypogodzony; —NESS, *s.* jasność, widność; wesołość.

LIGN-ALOES, lîg-nâl'-ôz, *s.* drzewo aloesowe.

LIGNEOUS, lîg'-nê-ûs, *or* LIGNOUS, lîg'-nûs, *adj.* drewniany; drzewnisty, drzewiasty.

LIGNUM-VITÆ, lîg-nûm-wî'-tê, *s.* gwajak.

LIKE, lîk, 1) *adj.* i *adv.* równy, podobny; właśnie tak, jak; podobny do prawdy; zapewne, podobno; 2) *s.* podobieństwo. *Such —*, tym podobne rzeczy. *In — manner*, podobnież, podobnym sposobem. — *a man*, jak człowiek, jak przystoi na człowieka. *There is nothing — travelling*, nie masz nic nad podróż. *He has not his—*, nie ma sobie równego. *Something —*, coś podobnego, coś nakształt tego. *To give — for —*, oddać wet za wet. *I never saw the —*, niewidziałem nic podobnego. *'tis — enough*, to rzecz bardzo podobna, to bardzo być może. *He is — to die*, zapewne umrze. *I was — to be killed*, o mało nie zostałem zabity. *You are not — to see me any more*, zapewne mnie więcéj nieobaczysz. *I had — to have forgot it*, o małom tego niezapomniał.— *cover — cup*, (*— master —man*), jaki pan taki kram.

TO LIKE, *v. a.* i *n.* lubić, podobać sobie, woleć, mieć w czém przyjemność, upodobanie. *How do you — it*, jak ci się to podoba? *I — it well enough*, dosyć mi się podoba.

LIKELIHOOD, lîk'-lê-hûd, *or* LIKELINESS, lîk'-lê-nês, *s.* podobieństwo do prawdy, pozor.

LIKELY, lîk'-lê, *adj.* i *adv.* prawdopodobny, podobny do prawdy; co być bardzo może. *It is — to rain*, zanosi się na deszcz.

TO LIKEN, lî'-kn, *v. a.* przyrównać, porównać.

LIKENESS, lîk'-nês, *s.* podobieństwo; portret, miniatura; porównanie, parabola.

LIKEWISE, lîk'-uiz, *adv.* równie, tudież, także; podobnież, jako też.

LIKING, lî'-king, *s.* upodobanie, skłonność, pociąg. *To get —*, nabrać ochoty. *To take a — to*, upodobać sobie co. *To your —*, podług twego gustu.

LILACH, lî'-lâk, *s.* lilak pospolity, bez turecki.

LILY, lîl'-lê, *s.* lilia. — *of the valley*, konwalia. — *livered*, lękliwy, tchórzliwy. — *white*, biały jak lilia.

LIMB, lîm, *s.* członek.

TO LIMB, *v. a.* przyprawić członki; rozczłonkować, poodcinać członki.

LIMBECK, lîm'-bêk, *s. zob.* ALEMBICK.

LIMBED, lîmd, *adj.* opatrzony członkami (tylko w składanych). *Strong —*, krępy, barczysty.

LIMBER, lîm'-bûr, *adj.* gibki, giętki.

LIMBERNESS, lîm'-bûr-nês, *s.* gibkość, giętkość.

LIMBO, lîm'-bô, *s.* kraina graniczącą z piekłem, przedpiekle, (gdzie ani gorąco ani zimno).

LIME, lîm, *s.* kléj, lep, ptasi lep; 2) wapno; 3) lipa; *h*) rodzaj małych cytrynek. — *kiln*, wapiennia. — *stone*, kamień wapienny. — *tree*, *zob.* LINDEN-TREE. — *twig (— rod)*, rószczka lepem namazana. *His fingers are—twigs*, *vulg.* wszystko mu lepnie do rąk. —*water*, woda wapienna.

LIMIT, lîm'-mît, *s.* granica, kres, zakres.

TO LIMIT, *v. a.* ograniczyć, określić, oznaczyć.

LIMITARY, lîm'-mît-târ-ê, *adj.* służący za granicę, pograniczny, strzegący granic.

LIMITATION, lîm-mê-tâ'-szûn, *s.* ograniczenie.

TO LIMN, lîm, *v. a.* malować wodnemi kolorami, malować portrety.

LIMNER, lîm'-nûr, *s.* malarz portretów, portrecista.

LIMOUS, lī'-mŭs, *adj.* mulisty, zamulony.

LIMP, limp, *s.* kulanie, chramanie, kulawość. *He has a — in his walking*, trochę utyka na nogę, kuleje.

TO LIMP, *v. n.* chramać, kuleć, utykać na nogę.

LIMPID, lim'-pid, *adj.* przezroczysty, jasny, kolorowy, czysty; —NESS, *s.* jasność, kolorowość, czystość.

LIMPINGLY, limp'-ing-lė, *adv.* kulejąc, chromając.

LIMY, lī'-mė, *adj.* klejki, lipki.

TO LIN, *v. n.* † poprzestać, zaniechać, uznać się za zwyciężonego.

LINCHPIN, linsz'-pin, *s.* lon, kołek żelazny do osi.

LINDEN, lin'-dėn (— *tree*), *s.* lipa, lipowe drzewo.

LINE, lin, *s.* linia, wiersz; sznurek; sznurek u wędki; linije, żyłki na dłoni; linia 1/10 cala; równik; ród, plemię, pokolenie; (*fort.*) rów, fosa, szaniec; (*mil.*) wojsko liniowe; szyk bojowy, linia bojowa. — *of conduct*, sposób postępowania, prowadzenia się. *Ship of the —*, okręt liniowy. *I shall drop you a —*, napiszę ci parę wierszy, kilka słów. *By your lines I learn*, wyczytuję, z twego listu.

TO LINE, *v. a.* oblamować, obszyć; podszyć, dać podszewkę; sprządz się, skleszczyć się, (o psach).

LINEAGE, lin'-nė-ądż, *s.* ród, familia, szczep, urodzenie, pochodzenie.

LINEAL, lin'-nė-ăl, *adj.* złożony z linii, wytknięty w prostéj linii; pochodzący w prostéj linii (od przodków), odziedziczony. — *consanguinity*, w. p. pokrewieństwo w linii wstępnéj lub stępnéj. *In a — descent*, w prostéj linii.

LINEALLY, lin'-nė-ăl-lė, *adv.* w prostéj linii.

LINEAMENT, lin'-nė-ă-mėnt, *s.* rys twarzy, skład twarzy.

LINEAR, lin'-nė-ăr, *adj.* złożony z linii.

LINEATION, lin-nė-ă'-szŭn, *s.* liniowanie.

LINEN, lin'-nin, 1) *s.* płótno lniane; bielizna; 2) *adj.* lniany, płócienny. — *cloth*, płótno. — *draper*, płóciennik, płótnem handlujący. — *drapery*, handel płócienny. — *weaver*, tkacz.

LING, ling, *s.* sztokfisz suszony; 2) † wrzos. — *wort*, dzięgiel.

TO LINGER, lin'-gŭr, *v. n.* usychać, marnieć, tęsknieć; ociągać się, przyzostawać się, zatrzymywać się, namyślać się, marudzić, mitrężyć, wahać się. *To — out one's days*, pędzić tęskne życie.

LINGERER, ling'-gŭr-ŭr, *s.* mitręga, maruda.

LINGERING, ling'-gŭr-ing, 1) *adj.* usychający, tęskny, smutny; ociągający się, nudny, marudny; 2) *s.* usychanie, tęsknota; marudzenie, mitrężenie; —LY, *adv.* marudnie, nudnie.

LINGO, ling'-gō, *s. vulg.* język obcy, szwargot.

LINGUACIOUS, ling-guă'-szŭs, *adj.* gadatliwy, wielomówny.

LINGUADENTAL, ling-guă-dėn'-tăl, *adj.* (o głoskach) wymawiany za pomocą języka i zębów (np. *th*).

LINGUAL, ling'-guăl, *adj.* językowy.

LINGUIST, ling'-guist, *s.* lingwista, umiejący wiele języków.

LINING, lī'-ning, *s.* podszewka.

LINK, lingk, *s.* ogniwo (łańcucha); obrączka, kółko; *fig.* ogniwo, pasmo; † pochodnia. — *boy* (— *man*), chłopiec poprzedzający z pochodnią.

TO LINK, *v. a.* spoić, złączyć, skojarzyć.

LINNET, lin'-nit, *s.* konopka, czeczotka, makolągwa.

LINSEED, lin'-sėėd, *s.* nasienie lniane. — *cakes*, makuchy lniane. — *oil*, olej lniany.

LINSEY-WOOLSEY lin'-sė-uŭl'-sė, *s.* półsukienko; 2) *adj.* półsukienny; *fig.* lichy, podły, drań.

LINSTOCK, lin'-stŏk, *s.* lontownik.

LINT, lint, *s.* szarpia, flejtuszek.

LINTEL, lin'-tėl, *s.* nadprożek, nadedrzwie.

LION, lī'-ŭn, *s.* lew. *To show the lions and tombs*, pokazywać osobliwości miejscowe. —*'s mouth* (*bot.*), wyżlin większy. —*'s tail*, lwi ogon, serdecznik. —*'s tooth*, brodawnik mleczowy.

LIONESS, lī'-ŭn-nės, *s.* lwica.

LIP, lip, *s.* warga, usta. *To lip*, *v. a.* (*Shaksp.*) † całować.

LIPUTHYMOUS, li-pō*th*'-ė-mŭs, *adj.* mdły, słaby, omdlewający.

LIPOTHYMY, li-pō*th*'-ė-mė, *s.* mdłość, niemoc.

LIPPED, lipt, *adj*, (tylko w składanych. *Great —*, wargaty.

LIPPITUDE, lip'-pė-tūd, *s.* kaprawość.

LIQUABLE, lik'-kuă-bl, *adj.* roztopny, topnisty.

TO LIQUATE, lī'-kuăt, *v. a.* topić.

LIQUATION, li-kuă'-szŭn, *or* LIQUEFACTION, li-kuă-făk'-szŭn, *s.* topienie, roztapianie.

LIQUEFIABLE, lik-kuė-fī'-ă-bl, *adj.* roztopny, topnisty.

TO LIQUEFY, lik'-kuė-fī, *v.* 1) *a.* topić; 2) *n.* topić się, roztopić się, rozpuścić się.

LIQUESCENCY, li-kuės'-sėn-sė, *s.* topność, topnistość.

LIQUESCENT, li-kuės'-sėnt, *adj.* topny, topiący się.

LIQUEUR, lė-kŭr', *s.* likwor francuzki, likier.

LIQUID, lik'-kuid, 1) *adj.* płynny, ciekły; likwidowany (o długach); 2) *s.* płyn, ciecz. — *consonants* (*liquids*), płynne litery (l, m, n, r).

TO LIQUIDATE, lik'-kuė-dăt, *v. a.* likwidować, spłacić długi.

LIQUIDATION, lik-kuė-dă'-szŭn, *s.* likwidacya.

LIQUIDITY, lė-kuid'-ė-tė, *or* LIQUIDNESS, lik'-kuid-nės, *s.* płynność.

LIQUOR, lik'-kŭr, *s.* płyn, ciecz, sok; wódka, gorzałka, wszelki trunek. *In —*, pijany. *The grand — (Shaksp. Temp.)*, elixir życia alchimistów.

TO LIQUOR, *v.a.* zwilżyć, zmoczyć, posmarować.

TO LISP, lisp, *v. n.* szeplenić.

LISP, *s.* szeplenienie.

LISPER, lisp'-ŭr, *s.* szepluń, szepiotka.

LIST, list, *s.* lista, spis, rejestr, katalog; 2) listwa; pasek; pręga; krajka, szlak; 3) chęć, chętka; 4) *lists*, *s. pl.* szranki, (na placu turniejów).

TO LIST, *v. a.* i *n.* prążkami, listwami opatrzyć; 2) zaciągnąć, zapisać; zawerbować; przystać do wojska, zaciągnąć się; 3) mieć chęć, chcieć; 4) słuchać, *zob.* TO LISTEN.

LIST, *interj.* słuchaj!

LISTED, list'-ėd, *adj.* w paski, w prążki, w smugi.

TO LISTEN, lis'-sn, *v.n.* słuchać, przysłuchiwać się.

LISTENER, lis'-sn-ŭr, *s.* słuchający, przysłuchujący się, podsłuchujący.

LISTLESS, list'-lės, *adj.* niechętny, nieochoczy, o nic niedbający; —LY, *adv.* od niechcenia; —NESS, *s.* brak chęci, ochoty, skłonności.

LIT, lit, *pret.* i *part. zob.* TO LIGHT.

LITANY, lit'-tăn-ė, *s.* litania.

LITERAL, lit'-tėr-ăl; *adj.* literalny, dosłowny. —LY, *adv.* dosłownie.

LITERALITY, lit-tėr-ăl'-ė-tė, *s.* dosłowne znaczenie, dosłowne rozumienie.

LITERARY, lit'-tėr-ă-rė, *or* LITERATE, lit'-tėr-ăt, *adj.* naukowy; uczony.

LITERATI, lit-tėr-rā'-ti, lit-tėr-rā'-tė, *s. pl.* literaci, uczeni.

LITERATURE, lit'-tėr-rā-tŭr, *s.* literatura.

LITHARGE, li*th*'-ărdż, *s.* białokrusz, glejta.

LITHE, li*th*, *adj.* gibki, giętki.

LITHENESS, li*th*'-nės, *s.* gibkość, giętkość.

LITHESOME, li*th*'-sŭm, *adj. zob.* LITHE.

LITHOGRAPHER, li-*th*ŏg'-grăfŭr, *s.* litograf.

LITHOGRAPHY, li-*th*ŏg'-grā-fė, *s.* litografia.

LITHOMANCY, li*th*'-ō-măn-sė, *s.* wróżenie z kamieni.

LITHONTRIPTIC, li*th*-ŏn-trip'-tik, *adj.* (*med.*), rozpuszczający kamień pęcherzowy.

LITHOTOMIST, li-*th*ŏt'-tō-mist, *s.* chirurg czyniący operacyą pęcherza, dla wydobycia z niego kamienia.

LITHOTOMY, li-*th*ŏt'-ō-mė, *s.* wyrzynanie kamienia.

LITHUANIA, li*th*-ū-ă'-nė-ă, *s.* Litwa.

LITHUANIAN, li*th*-ū-ă'-nė-ăn, 1) *adj.* litewski; 2) *s.* Litwin.

LITIGANT, lit'-tè-gânt, 1) *adj.* procesujący, pieniający: 2) *s.* pieniacz.

TO LITIGATE, lit'-tè-gât, *v. a.* i *n.* rozprawiać się sądownie, prawować się, procesować, pieniać.

LITIGATION, lit-tè-gâ'-szûn, *s.* rozprawa sądowa, sprawa, proces.

LITIGIOUS, lè-tid'-żûs, *adj.* pieniacki; sporny, będący przedmiotem sporu sądowego. —LY, *adv.* po pieniacku. —NESS, *s.* żyłka pieniacka.

LITTER, lit'-tûr, *s.* lektyka; 2) podściał, mierzwa (pod konie, bydło); 3) gniazdo, pomiot, (szczeniąt, prosiąt), barlog.

TO LITTER, *v. a.* i *n.* pościelić (pod konie, bydło); porozrzucać; przykryć, zasłać niedbale; 2) szczenić się, prosić się.

LITTLE, lit'-tl, *adj.* i *adv.* mały; mało. *A* —, nieco, trochę. *A — while*, chwilka. *A — one*, dziecko. *By — and —*, pomału, powoli, stopniami; (*n*) *ever so* —, jak najmniéj.

LITTLENESS, lit'-tl-nès, *s.* małość, małoletność.

LITTORAL, lit'-tò-rûl, *adj.* nadbrzeżny, pobrzeżny.

LITURGY, lit'-tûr-dżè, *s.* liturgia.

TO LIVE, liw, *v. n.* żyć, prowadzić życie; żyć wiecznie; mieszkać, rezydować; żywić się czém, żyć czém. *To — to see*, dożyć, doczekać się czego. *He is as good a man as lives*, jestto najlepszy człowiek w świecie. *— while you* —, używaj świata póki służą lata. *where does she —?* gdzie ona mieszka? *To — to a great age*, doczekać się późnéj starości. *To — on (upon) herbs, roots*, żyć (żywić się) ziołami, korzonkami. *To — on (upon) one's income*, żyć ze swego dochodu. *To — out*, przeżyć kogo. *To — up to...*, żyć stosownie do....

LIVE, liw, *adj.* żywy, żyjący. *— coals*, rozżarzone węgle. *— stock*, bydło.

LIVED, liwd, *adj.* (tylko w składanych), żyjący, trwający. *High* —, modny, światowy. *Long* —, długotrwały. *Low* —, podły, pospolity, ordynaryjny. *Short* —, krótkotrwały.

LIVELESS, liw'-lès, *adj.* † *zob.* LIFELESS.

LIVELIHOOD, liw'-lè-hûd, *s.* sposób do życia, wyżywienie, utrzymanie.

LIVELILY, liw'-lè-lè, *adv.* *zob.* LIVELY.

LIVELINESS, liw'-lè-nès, *s.* żywość, rzezwość, żwawość.

LIVELONG, liw'-lòng, *adj.* długi, nudny, długi do uprzykrzenia. *The whole — day*, calusieńki dzień.

LIVELY, liw'-lè, *adj.* i *adv.* żywy, rzeżwy, rzeski, żwawy, żywo, żwawo. *He is a — image of his father*, to żywy portret ojca.

LIVER, liw'-wûr, *s.* żyjący; 2) wątroba. *— colour*, kolor wątrobiany. *—freckles (—spots)*, *pl.* żółte plamy na twarzy, piegi. *—grown*, mający wielką wątrobę. *— wort*, wątrobnik, wątrobne ziele.

LIVERED, liw'-wûrd, *adj.* wątrobianego koloru. *White* —, tchorzliwy.

LIVERY, liw'-wûr-è, *s.* w. p. oddanie majętności, oddawiny, tradycya; uwolnienie z pod opieki; cech (w Londynie); liberya; wynajęcie konia. *To receive* —, wejść w posiadanie, odebrać na siebie majątek. *To keep horses at* —, trzymać konie do wynajęcia. *— stable*, stajnia gdzie są konie do najęcia.

LIVES, liwz, *s. pl.* życia, żywoty.

LIVID, liw'-lid, *adj.* siny.

LIVIDITY, lè-wid'-è-tè, *s.* siność.

LIVING, liw'-wing, 1) *part. adj.* żyjący; 2) *s.* życie, utrzymanie; prebenda, probostwo. *—s, pl.* dochody duchownych. *The living, pl.* żywi. *To make a* —, mieć dostateczne utrzymanie. *To get one's — by...*, żyć z czego.

LIVINGLY, liw'-wing-lè, *adv.* za życia.

LIVRE, li'-wûr, *s.* funt francuzki; francuzki liwr.

LIXIVIAL, lik-siw'-è-âl, *or* LIXIVIATE, lik-siw'-è-ât, *adj.* ługowaty, ługowy.

LIXIVIUM, lik-siw'-è-ûm, *s.* ług, zoła.

LIZARD, liz'-zârd, *s.* jaszczurka.

LO, lò, *interj.* patrz! oto!

LOACH, lòcz, *s.* śliż, śliżyk (ryba).

LOAD, lòd, *s.* ładunek, ciężar, brzemię. *Load's-man*, rotman. *— star*, gwiazda północna. *— stone*, magnes.

TO LOAD, *v. a.* ładować; nabić (strzelbę, działo), natożyć ciężar, obciążyć.

LOAF, lòf. *s.* bochenek chleba. *A — of sugar*, głowa cukru. *— sugar*, cukier z głowy urąbany, nie w farynie.

LOAM, lòm, *s.* glina, ił.

TO LOAM, *v. a.* oblepić lub osmarować gliną.

LOAMY, lò'-mè, *adj.* gliniasty, iłowaty.

LOAN, lòn, *s.* pożyczka, rzecz pożyczona. *A government* —, pożyczka rządowa.

LOATH, lòth, *adj.* nierad, niechętny, mający odrazę. *I am — to do it*, czynię to niechętnie.

TO LOATHE, lòTH, *v. a.* brzydzić się, mieć w obrzydzeniu, obmierzić sobie, nienawidzieć. *I — it*, brzydzę się tém.

LOATHER, lòTH'-ûr, *s.* mający w obrzydzeniu.

LOATHFUL, lòTH'-fûl, *adj.* brzydzący się; nienawidzący, obrzydły, obmierzły, obrzydliwy, znienawidzony.

LOATHING, lòTH'-ing, *part. s.* brzydzenie się, obrzydzenie. — LY, *adv.* z obrzydzeniem, obmierzle.

LOATHLY, lòth'-lè, *adv.* z niechęcią, ze wstrętem, z odrazą.

LOATHNESS, lòth'-nès, s. niechęć, wstręt, odraza.

LOATHSOME, lòTH'-sûm, *adj.* obmierzły, obrzydły. —NESS, *s.* obmierzienie, obrzydzenie.

LOAVES, lòwz, *s. pl. zob.* LOAF.

LOB, lòb, *s.* drągal, prostak, grubijanin; 2) glista ziemna. *Lob's-pound*, (*vulg.*), więzienie.

TO LOB, *v. a.* spuścić, opuścić.

LOBBY, lòb'-bè, *s.* sień, przedsień, przedpokoj.

LOBE, lòb, *s.* (*anat.*), ucho, skrzydło, (płuc, wątroby).

LOBSTER, lòb'stûr, *s.* rak morski.

LOCAL, lò'-kâl, *adj.* miescowy.

LOCALITY, lò-kâl'-è-tè, *s.* miejscowość.

LOCALLY, lò'-kâl-lè, *adv.* miejscowo.

LOCH, lòch, *s.* (w Szkocyi), jezioro.

LOCK, lòk, *s.* zamek (u drzwi), zamek (u strzelby); 2) lok, kędzior, kosmyk; 3) śluza, upust, zastawa. *Under — and key*, pod klucz, pod zamek. *— chain*, hamulec. *— smith*, ślósarz.

TO LOCK, *v. a.* i *n.* zamknąć na klucz; złączyć się, zachwycać o co, wkraczać.

LOCKER, lòk'-kûr, *s.* skrzynia, szafa, szafarnia.

LOCKET, lòk'-kit, *s.* zameczek, haczyk, spinka.

LOCKRAM, lòk'-krâm, *s.* worowina, pakłak.

LOCOMOTION, lò-kò-mò'-szûn, *s.* przenoszenie się z miejsca na miejsce.

LOCOMOTIVE, lò-kò-mò'-tiw, *adj.* przenoszący się z miejsca na miejsce. *The — faculty*, władza dowolnego ruchu.

LOCUST, lò'-kûst, *s.* szarańcza. *— tree*, akacya amerykańska.

TO LODGE, lòdż, *v.* 1) *a.* przyjąć do gospody, umieścić; zwieźć, sprzątnąć (*np.* zboże); złożyć co gdzie (w sądzie, w aktach); złożyć w czyje ręce; 2) *n.* mieszkać, przebywać, zostawać gdzie; zostawać przy kim, (jak władza przy królu).

LODGE, *s.* domek, (w lesie, w parku); mieszkanie odźwiernego; chata negrów, Indyanów w Ameryce; legowisko, koczowisko (jelenia).

LODGER, lòdż'-ûr, s. lokator, komornik.

LODGING, lòdż'-ing, *s. s.* stancya najęta. *A night's —*, nocleg. *To take lodgings*, stanąć kwaterą, nająć stancyę.

LODGMENT, lòdż'-mènt, *s.* sprzątnienie, zebranie; (*mil.*) zdobyte i na prędce uzbrojone stanowisko.

LOFT, lòft, *s.* strych, ostatnie piętro.

LOFTILY, lòf'-tè-lè, *adv.* górnie, szczytnie, pysznie, dumnie.

LOFTINESS, lòf'-tè-nès, *s.* górność, szczytność; wyniosłość, duma.

LOFTY, lôf'-tê, *adj.* górny, szczytny, wzniosły; wyniosły, dumny.

LOG, lôg, *s.* kloc, pień, pniak, kłoda. — *book*, dziennik utrzymywany na okręcie. — *house*, blokuz. — *man*, drwal. — *wood*, kampesz, błękitne drzewo.

LOGARITHMS, lôg'-â-rîthmz, *s. pl.* logarytmy.

LOGGERHEAD, lôg'-gûr-hêd, *s.* bałwan, czop, cymbał, głupiec.

LOGGERHEADED, lôg'-gûr-hêd-êd, *adj.* głupi, nieokrzesany.

LOGICAL, lôd'-žîk-âl, *adj.* loiczny. —LY, *adv.* loicznie.

LOGICK, lôd'-žîk, *s.* loika.

LOGICIAN, lô-džîsz'-ûn, *s.* loik.

LOGOMACHY, lô-gôm'-â-kê, *s.* sprzeczka o wyrazy.

LOIN, lôîn, 1) *s. sing.* polędwica; 2) *loins*, *s. pl.* lędźwie, biodra.

TO LOITER, lôê'-tûr, *v. n.* ociągać się, mitrężyć, marudzić, guzdrać się, być opieszałym.

LOITERER, lôê'-tûr-ûr, *s.* mitręga, maruda, guzdracz; próżniak, włocęga brukowy.

TO LOLL, *v.* 1) *n.* nachylić się, wspierać się, rozwalać się, przeciągać się. *To — upon a bed*, przeciągać się na łożku; wylegać się; 2) *a. To — out one's tongue*, wywiesić, wyszczerzyć język, wywalić ozor.

LONDON, lôn'-dûn, 1) *s.* Londyn; 2) *adj.* londyński.

LONDONER, lôn'-dûn-ûr, *s.* Londyńczyk.

LONE, lôn, *adj.* samotny, odludny.

LONELINESS, lôn'-lê-nês, *or* LONENESS, *s*, samotność, odludność.

LONELY, lôn'-lê, *or* LONESOME, lôn'-sûm, *adj.* samotny, osobny, odludny.

LONG, lông, *adj.* długi, długo trwający, powolny, rozwlekły. *To go to one's — home*, przenieść się do wieczności. — *boat*, największe czołno przy okręcie. — *lived*, długo żyjący. — *shanks*, długonogi, laskonogi. — *spun*, rozwlekły. — *sufferance* (— *suffering*), długocierpliwość, pobłażanie. — *tongued*, pyskaty, gadatliwy. — *winded* (ulnd'-êd), mający długi dech; *fig.* rozwlekły, nudny.

LONG, *adv.* długo. — *ago* (— *since*), oddawna. *Ere* —, niezadługo, wkrótce. *the day* —, przez cały dzień. *All my life* —, przez całe moje życie. *As — as*, tak długo (dopóty). *So* —, póki, aż póki. *At the — run*, w końcu, nakoniec, nareszcie. — *wished for*, oddawna pożądany.

TO LONG, *v. n.* (*for*, *after*), żądać, pożądać, pragnąć.

LONGANIMITY, lông-gâ-nîm'-ê-tê, *s*, długocierpliwość.

LONGE, lônż, *s.* pchnięcie szpadą, floretem.

LONGEVITY, lôn-dżêw'-ê-tê, *s.* długoletność, długie życie.

LONGIMANOUS, lôn-dżîm'-mânûs, *adj.* długoręki.

LONGING, lông'-îng, *s.* pragnienie, pożądanie, napieranie się czego.

LONGINGLY, lông'-gîng-lê, *adv.* z upragnieniem, usilnie.

LONGITUDE, lôn'-dżê-tûd, *s.* długość, długość jeograficzna.

LONGITUDINAL, lôn-dżê-tû'-dê-nâl, *adj.* podłużny.

LONGSOME, lông'-sûm, *adj.* nudny, zmudny, długi do znudzenia.

LONGWAYS, lông'-uâz, *or* LONGWISE, lông'-uîz, *adv.* wzdłuż.

LOO, lôô, *s.* rodzay gry w karty.

LOOBILY, lôô'-bê-lê, *adv.* niezgrabnie, niekształtnie.

LOOBY, lôô'-bê, *s.* drągal, cymbał, rura, niezgrabnik.

LOOF, lôôf, *s.* (*mar.*), strona pod wiatr, strona od wiatru.

TO LOOF, *v. a.* (*mar.*), skierować pod wiatr.

LOOFED, lôôft, *adj.* daleki, odległy, *zob.* ALOOF.

TO LOOK, lôôk, *v.* 1) *n.* patrzeć, poglądać, spojrzeć (— *at*, na co); wyglądać (dobrze lub źle na twarzy); wyglądać na co lub na kogo, zakrawać, wyrażać wzrokiem, dać do poznania z wejrzenia, z powierzchowności; 2) *a.* (*to — for*), szukać czego, wyglądać kogo, spodziewać się. *To — all wonder*, zdumieć się, zdziwić się. *To — big*, nadymać się, napuszyć się, kokoszyć się. *To — like*, być podobnym. *To — about*, oglądać, spozierać do koła; mieć się na baczności, strzedz się. *To — after*, szukać; uważać, mieć baczenie, pilnować. *To — back*, oglądać się. *To — down*, spuścić oczy w ziemię. *To — down upon one with contempt*, ze wzgardą na kogo poglądać. *To — for*, szukać; wyglądać, spodziewać się. *To — into*, wejrzeć, wzierać, wglądać, rozważyć, roztrząsać. *My windows — into the street*, moje okna wychodzą na ulicę. *To — on* (*upon*), patrzeć na co, przypatrywać się; uważać, poczytywać, mieć za zo. *I — upon it as a great honour*, poczytuję to za wielki zaszczyt. *To — out*, wyglądać; stać na warcie, wartować. *To — out for*, szukać czego, wypytywać się. *To — over*, przejrzeć, przeglądnąć, przepatrzeć. *To — to*, pilnować, doglądać, mieć baczenie, dawać uwagę. *To — up*, podnieść oczy, patrzeć w górę. *To — up to one*, zapatrywać się na kogo (jako na wzór do naśladowania). *To — up to one for*, wyglądać czego od kogo.

LOOK, *s.* wzrok, spojrzenie. — *out*, czaty, warta, straż, zasadzka. *To be on the — out*, stać na warcie, czatować. *To keep a good — out*, pilnie czuwać na czatach, dawać pilne baczenie.

LOOK, *interj.* patrz!

LOOKED, lôôkt, *part.* i *adj.* widziany. — *for*, oczekiwany, spodziewany. *Not — for*, niespodziewany, nadspodziewany.

LOOKER, lôôk'-ûr, *s.* patrzący. — *on*, widz.

LOOKING, lôôk'-îng, *part. s.* patrzenie, widzenie, spoglądanie. — *glass*, zwierciadło.

LOOM, lôôm, warsztat tkacki.

TO LOOM, *v. n.* (*mar.*), okazać się zdala na morzu.

LOON, lôôn, *s.* czop, ciapa, drągal; łotr, rakarz, łajdak, *zob.* LOWN.

LOOP, lôôp, *s.* sznurek jedwabny, taśma, frezla; pętlica. — *hole*, otwór, dziura do patrzenia; strzelnica w murze; *fig.* wybieg, wykręt. — *holed*, z dziurami; ze strzelnicami.

TO LOOSE, lôôs, *v.* 1) *a.* rozwiązać, rozwolnić, zwolnić, popuścić, uwolnić; 2) *n.* podnieść kotwicę, odpłynąć.

LOOSE, *adj.* łóżny, wolny, nietrzymający się kupy, niespojony, samopas chodzący; chwiejący się, niedobrze osadzony, szeroki, przestronny; rozlazły; nieoznaczony, nieokreślony; rozwiązły, rozpasany, wyuzdany; swawolny, niesforny; niepilny, niedbały; wolny, rozwolniony (o żołądku). *To hang* —, obwisnąć, wisieć jak flak. *To let* —, wypuścić na wolność. *To get* —, odczepić się, oderwać się, uwolnić się z czego. *To break* —, *zob.* pod TO BREAK. — *money*, drobne pieniądze. — *papers*, papierki, szpargały. — *strife*, tojeść, bażanowiec. — *teeth*, chwiejące się zęby.

LOOSE, *s.* wypuszczenie, uwolnienie, wolność, wywarcie. *To give a — to one's indignation*, wywrzeć swój gniew.

LOOSELY, lôôs'-lê, *adv.* lózem, wolno, samopas; bez związku, bez kleju; rozwięźle; nieporządnie, niedbale.

TO LOOSEN, lôô'-sn, *v. a.* rozwiązać, zwolnić, popuścić, sfolgować. *To — one's girdle*, popuścić pasa. *To — the belly*, rozwolnić żołądek.

LOOSENESS, lôôs'-nês, *s.* rozwiązanie, rozprzężenie; zwolnienie, popuszczenie; obwisłość, flakowatość; rozwiązłość, wyuzdanie, rozpusta; niesforność; laxa, biegunka.

TO LOP, lôp, *v. a.* krzesać, obcinać drzewa. *To — off*, odciąć, odrąbać.

LOP, *s.* obcięte gałęzie; 2) pchła.

LOPPER, lôp'-pûr, *s.* obcinający gałęzie.

LOQUACIOUS, lô-kuâ'-szûs, *adj.* gadatliwy, wielomówny.

LOQUACITY, lô-kuâs'-sê-tê, *s. s.* gadatliwość, wielomówność.

LORD, lôrd, *s.* lord, pan, władca, monarcha; Bóg, Zbawiciel świata; mąż, małżonek. *My* — (tak się mówi i pisze do lordów). *In the year of our* —, roku od przyjścia Chrystusa Pana. — *have mercy upon us*, Boże, zlituj się nad nami. — *of*

the manor, właściciel majętności (któremu się czynsz płaci).—*paramount*, lennodawca. *The house of lords*, Izba Lordów. *The —'s house*, dom boży, kościół. *The —'s day*, niedziela. *—'s supper*, wieczerza pańska, kommunia. — *like*, jak lord, po pańsku.

TO LORD, *v. n.* (z dodatkiem *it*), panować, przewodzić, rozkazywać.

LORDING, lôr'-dîng, *or* LORDLING, lôrd'-lîng, *s.* lordzik, panek.

LORDLINESS, lôrd'-lê-nês, *s.* pańskość.

LORDLY, lôrd'-lê, *adj.* i *adv.* pański; po pańsku.

LORDSHIP, lôrd'-szîp, *s.* tytuł dawany lordom, biskupom i sędziom.

LORE, lôr, *s.* nauka, wiadomość; *L. B. Ch. H.*, mądrość.

TO LORICATE, lôr'-rê-kât, *v. a.* powlec, odziać pancerzem, uzbroić pancerzem.

LORIMER, lôr'-rê-mûr, *or* LORINER, lôr'-rê-nûr, *s.* ostrogarz.

LORN. lôrn, *pret.* i *part.* † *zob.* TO LOSE, lost.

LORRAINE, lôr-rân', Lotaryngia.

TO LOSE, lôôz, *v. ir. a.* i *n.* stracić, zgubić, postradać, przegrać. *To — company at sea*, odłączyć się od innych statków. *To — ground*, ustąpić, cofnąć się. *To — leather*, *vulg.* obetrzeć sobie zadek na koniu. *To — sight of*, stracić z oka, z uwagi, zaniedbać. *To — one's way*, zbłądzić, zabłądzić.

LOSEABLE, lôôz'-â-bl, *adj.* co łatwo utracić można.

LOSER, lôôz'-ûr, *s.* tracący, przegrywający. *To be a — (to come off a —)*, stracić, nie wyjść na swoje, przegrać.

LOSS, lôs, *s.* strata, zguba, przegrana; pomieszanie, wątpliwość, trudny raz, przykre położenie, kłopot, ambaras. *To come by the —*, ponieść stratę. *To be at a —*, być w kłopocie, niewiedzieć co począć, co czynić.

LOST, lôst, *pret.* i *part.* (*zob.* TO LOSE) stracony, zgubiony, przegrany. *She is — to all sense of shame*, straciła wstyd, psu oczy przedała. *All is not — that is delayed*, co się przewlekło, to nieuciekło.

LOT, lôt, *s.* los, dola, szczęście złe lub dobre; los, udział, część przypadająca lub wydzielona. *To cast lots*, rzucać los, losować. *To draw lots*, ciągnąć losy. *By lots*, losem. *It fell to my lot*, przypadło na mnie losem. *To pay scot and —*, wszystko co do grosza wypłacić.

LOTE (— *tree*, *lotus*), lôt, *s.* lotusowe drzewo.

LOTION, lô'-szûn, *s.* (*med.*) obmywanie, obmycie.

LOTTERY, lôt'-tûr-ê, *s.* loterya. — *ticket*, los na loteryą, bilet.

LOUD, lôûd, *adj.* głośny; —LY, *adv.* głośno.

LOUDNESS, lôûd'-nês, *s.* głośność.

LOUISA, lû-î'-zâ, *s.* Luiza, Ludwika.

TO LOUNGE, lôûndż, *v. n.* gnuśnieć, próżnować.

LOUNGER, lôûn'-dżûr, *s.* gnuśnik, próżniak.

LOUSE, lôûs, *s.* wesz. *—wort*, wszawiec, gnidosz.

TO LOUSE, lôûz, *v. a.* iskać, wiskać.

LOUSILY, lôû'-zê-lê, *adv.* wszawo, we wszach.

LOUSINESS, lôû'-zê-nês, *s.* wszawość.

LOUSY, lôû'-zê, *adj.* wszawy.— *disease*, choroba wszawa, wszączka.

LOUT, lôût, *s.* rura, drągal, cymbał, mazgaj.

LOUTISH, lôût'-îsz, *adj.* prostakowaty, niezgrabny, grubijański. —LY, *adv.* po grubijańsku.

LOUVER, lôô'-wûr, *s.* dymnik.

TO LOVE, lûw, *v. a.* kochać, lubić, mieć w czém upodobanie.

LOVE, *s.* miłość, kochanie, przywiązanie; kochanka. *My—*, moje serce, moja duszko. *—of one's country*, miłość ojczyzny. *To send one's—to*, przesłać komu przyjacielskie ukłony. *For the — of God*, na miłość Boga. *In—*, zakochany, zakochana. *To be in—with one*, (*to fall in—*), zakochać się w kim. *Out of—with*, znudzony, sprzykrzony. *To make—to one*, umizgać się, zalecać się do kogo. *—affair*, miłośna intryga, romans.—*favour*, upominek miłośny. — *flame*, płomień miłości.—*knot*, cyfra lub figura wyrażająca miłość. *—letter*, list miłosny.—*lorn*, opuszczony od kochanki. *—monger*, rejfur. *—sick*, chory z miłości. *—song*, pieśń miłosna. *—suit*, zaloty, staranie się o rękę. *—tale*, powieść miłośna. — *thought*, myśl miłośna. *—token*, (*—toy*), znak, upominek miłośny. *—tricks*, *pl.* spojrzenia miłosne.

LOVELILY, lûw'-lê-lê, *adv.* lubo, mile, powabnie.

LOVELINESS, lûw'-lê-nês, *s.* lubość, godność kochania, powaby, ponęty.

LOVELY, lûw'-lê, *adj.* luby, miły, przyjemny, powabny.

LOVER, lûw'-ûr, *s.* kochanek, zakochany; miłośnik. *Lovers*, *pl.* kochanek i kochanka.

LOVING, lûw'-îng, 1) *part. s.* kochanie, miłowanie; 2) *part.* i *adj.* kochający, miłujący. *—kindness*, miłościwość, łaska Boża.—LY, *adv.* miłośnie. —NESS, *s.* miłość, przywiązanie.

LOW, lô, *adj.* i *adv.* niski; położony na dole, dolny; płytki, płaski; podły; ordynaryjny, gminny, pospolity; cichy; nisko, i t. d. *To bring—*, zniżyć; poniżyć, upokorzyć. *As—down as Abraham time*; aż do czasów Abrahama. *in a— voice*; cichym głosem. — *born*, podle urodzony.—*countries*, niskie kraje. *The—Countries*, Niderlandy. *—lands*, niski kraj, bagniste grunta. *—lived*, niskiego stanu, pospolity, ordynaryjny.—*rated*, tani.—*spirited*, skołatany na umyśle, smutny, *—spirits*, *pl.* smutek, frasunek, posępność.—*water*, odpływ morza.

TO LOW, lôû *or* lô, *v. a.* ryczeć, (o bydle).

TO LOWER, lô'-ûr, *v. a.* i *n.* zniżyć, poniżyć, uniżyć; zniżyć się, spaść.

TO LOWER, lôû'-ûr, *v. n.* zasępić się, zachmurzyć się (właściwie i przenośnie).

LOWER, *s.* posępność, pochmurność; 2) niższy.

LOWERING, lôûr'-îng, *part. adj.* posępny, pochmurny. —LY, *adv.* posępnie, pochmurnie.

LOWERMOST, lô'-ûr-môst, *adj.* i *adv.* najniższy: najniżéj.

LOWLILY, lô'-lê-lê, *adv.* nisko, pokornie.

LOWLINESS, lô'-lê-nês, *s.* niskość; uniżenie, pokora.

LOWLY, lô'-lê, *adj.* niski; uniżony, pokorny.

LOWN, lôôn, *s.* łotr, łajdak, niecnota.

LOWNESS, lô'-nês, *s.* niskość; podległość, uległość; niski stan; smutek, frasunek.

LOYAL, lôê'-âl, *adj.* wierny (zwierzchniemu panu, władcy lennemu); wierny (kochance); posłuszny, prawy. —LY, *adv.* wiernie.

LOYALIST, lôê'-âl-îst, *s.* wierny poddany królewski.

LOYALTY, lôê'-âl-tê, *s.* wierne poddaństwo; wierność, stałość w kochaniu.

LOZENGE, lôz'-zêndż, *s.* czworobok podłużny; tabliczka, lekarstwo w tabliczkach.

LUBBARD, lûb'-bûrd, *s.* leń, leniuch, zawalidroga.

LUBBER, lûb'-bûr, *s.* drągal, cymbał, duda.

LUBBERLY, lûb'-bûr-lê, *adj.* i *adv.* niezgrabny, uwalowaty.

LUBRIC (—ous), lû'-brîk, *adj.* gładki, śliski; płochy, lubieżny, sprośny.

TO LUBRICATE, lû'-brê-kât, *or* LUBRICITATE, lû-brîs'-sê-tât, *v. a.* wygładzić, zrobić ślizkim.

LUBRICITY, lû-brîs'-sê-tê, *s.* śliskość, płochość, lubieżność, sprośność.

LUCE, lûs, *s.* dorosły szczupak.

LUCENT, lû'-sênt, *adj.* (w poezyi) świecący, jaśniejący.

LUCERNE, lû'-sêrn, *s.* lucerna siewna.

LUCID, lû'-sîd, *adj.* jasny, świecący, światły, błyszczący. *—intervals*, światełko rozumu oświecające od czasu do czasu waryatów.

LUCIDITY, lû-sîd'-ê-tê, *s.* jasność, światło, blask.

LUCIFEROUS, lû-sîf'-fêr-ûs, *adj.* światłodajny.

LUCIFIC, lû-sîf'-îk, *adj.* świecący, rodzący światło.

LUCK, lûk, *s.* los, dola, szczęście (niespodziewane); traf, przypadek. *Good—*, szczęście. *Ill—*, nieszczęście.—*for the fools, and chan-*

ce for the ugly, *prov.* glupim i szpetnym zazwyczaj szczęści się.

LUCKILY, lůk'-kė-lė, *adv.* szczęściem, szczęśliwie.

LUCKINESS, lůk'-kė-nės, *s.* szczęście, szczęśliwe zdarzenie.

LUCKLESS, lůk'-lės, *adj.* bez szczęścia, nieszczęśliwy.

LUCKY, lůk'-kė, *adj.* szczęśliwy.

LUCRATIVE, lůk-krâ-tiw, *adj.* zyskowny.

LUCRE, lů'-kůr, *s.* zysk.

LUCRIFEROUS, *or* LUCRIFIC, *adj. zob.* LUCRATIVE.

LUCTATION, lůk-tâ'-szůn, *s.* pasowanie się.

TO LUCUBRATE, lů'-ků-brât, *v. n.* pracować w nocy, przy świécy.

LUCUBRATION, lů-ků-brâ'-szůn, praca nocna, dzieło napisane w nocy.

LUCUBRATORY, lů'-ků-brâ-tůr-ė, *adj.* wypracowany przy świécy.

LUCULENT, lů'-ků-lėnt, *adj.* jasny, przezroczysty; widoczny, oczywisty.

LUCY, lů'-sė, *s.* Lucya, Lucyna.

LUD, lůd, *interj.* (*vulg.*) O Jezu!

LUDICROUS, lů'-dė-krůs, *adj.* śmieszny, pocieszny, zabawny. —LY, *adv.* śmiesznie. —NESS, *s.* śmieszność.

TO LUFF, *v. n. zob.* TO LOOF.

TO LUG, lůg, *v.* 1) *a.* targać, rwać, szarpać, wlec. *To—out*, (*lud.*) rwać się do korda, dobyć pałasza; 2) *n.* przyzostawać się, ociągać się, wlec się powoli.

LUG, *s.* rodzaj robaczków (do dowienia ryb na wędkę); 2) drąg, żerdź; 3) targnienie, szarpnięcie. *To give one a —*, pokręcić kogo za ucho; 4) LUGS, *pl.* (w Szkocyi) uszy; pręt mierniczy.

LUGGAGE, lůg'-gîdż, *s.* pakunek, bagaże, rzeczy, manatki.

LUGUBRIOUS, lů-gů'-brė-ůs, *adj.* żałobny, smutny.

LUKE, lůk, *s.* Łukasz.

LUKEWARM, lůk'-uârm, *adj.* ciepławy, letni; *fig.* obojętny, oziębły. —LY, *adv.* obojętnie, ozięble. —NESS, *s.* obojętność, oziębłość.

TO LULL, lůl, *v.a.* (*to—a sleep*) ululać, ukołysać, uspić.

LULLABY, lůl'-lâ-bi, *s.* piosnka do usypiania dzieci.

LUMBAGO, lům-bâ'-gō, *s.* ból lędźwiowy, biedrzna choroba.

LUMBAL (—BAR, —BARY), lům'-bâl, *adj.* lędźwiowy.

LUMBER, lům'-bůr, *s.* stare graty, rupiecie; deski, klepki, wątory, krokwie, i t. d.

TO LUMBER, *v.* 1) *a.* zwalić na kupę, napakować drzewem; 2) *n.* wlec się, włoczyć się, gibać się.

LUMINARY, lů'-mė-nâ-rė, *s.* świecące ciało, światło; *fig.* pochodnia przyświecająca.

LUMINATION, lů-mė-nâ'-szůn, *s.* wydawanie, rzucanie światła.

LUMINOUS, lů'-mė-nůs, *adj.* jasny, światły.

LUMP, lůmp, *s.* bryła, sztuka, kawał; ryczałt, hurt. *By the—*, *in the—*, hurtem, na hurt, w hurcie. *A—of sugar*, kawałek cukru.

TO LUMP, *v.a.* brać hurtem, w całości.

LUMPING, lůmp'-ing, *adj. vulg.* ciężki, ociężały, duży.

LUMPISH, lůmp'-ish, *adj. vulg.* bryłowaty, grudowaty; ciężki, ociężały, niezgrabny, bałwanowaty, nieokrzesany, głupi. —LY, *adv.* ociężale, głupio. —NESS, *s.* ociężałość, głupota.

LUMPY, lům'-pė, *adj.* pełen brył, grudy.

LUNACY, lů'-nâ-sė, *s.* lunatyczność, waryacya.

LUNAR (—R), lů'-nâr, *adj.* księżycowy. *The—year*, rok księżycowy.—*cycle*, okres dziewiętnastu lat.

LUNATED, lů'-nâ-tėd, *adj.* w kształcie półksiężyca.

LUNATIC, lů-nâ'-tik, 1) *adj.* lunatyczny, waryacki; 2) *s.* lunatyk, waryat.

LUNATION, lů-nâ'-szůn, *s.* lunacya.

LUNCH, lůnsz, *or* LUNCHEON, lůn'-szůn, *s.* przekąska między śniadaniem a obiadem, podwieczorek.

LUNE, lůn, księżyc, wszystko co w kształcie księżyca; przystęp lunatyczności, szust, waryacya.

LUNETTE, lů-nėt', *s.* (*fort.*) luneta, szaniec w kształcie półksiężyca.

LUNGS (LUNG), lůngz, (*sing. lung*, tylko w składanych) *s. pl.* płuca. *—grown*, z przyrosłemi płucami.—*sick*, chory na płuca, suchotnik.—*wort*, płucnik, miodunka.

LUPINE, lů'-pin, lubin.

LURCH, lůrcz, *s.* sucha burda, dubla, burda (w kartach); 2) czaty, zasadzka. *To save the—*, ujść burdy, dubli. *To leave one in the—*, (*lud.*) osadzić kogo na koszu, odstąpić go w przykrém położeniu. *To lie upon the—*, czatować, dybać, czychać.

TO LURCH, *v. a.* i *n.* dać burdę, dublę. (*Joc.*) zawieść nadzieję, omylić, oszukać; kraść, smykać.

LURCHER, lůrcz-ůr, *s.* włoczęga, wałęsający się złodziej; dybiący, czychający na co.

LURE, lůr, *s.* (*myśl.*) kawałek skóry z mięsem dla zwabienia na powrot sokoła; wab, nęta, przynęta.

TO LURE, *v. a.* nęcić, wabić, przywabiać.

LURID, lů'-rid, *adj.* czarnożółty, ciemny, posępny, ponury.

TO LURK, lůrk, *v. n.* czatować, czyhać, dybać, zaczaić się, przyczaić się.

LURKER, lůrk'-ůr, *s.* czatujący, czyhający.

LURKING, lůrk'-ing, *part. s.* i *adj.* czatowanie, czyhanie; czatujący, czyhający. *—place* (*—hole*), kryjówka, nora.

LUSCIOUS, lůsz'-ůs, *adj.* przesłodki, nudny, ckliwość sprawujący. —LY, *adv.* za nadto słodko.—NESS, *s.* przesłodki smak.

LUSITANIA, lů-zė-tâ'-nė-â, *s.* (w poezyi) Portugalia.

LUSK, lůsk, *adj.* gnuśny, leniwy.

LUSORIOUS, lů-sō'-rė-ůs, *or* LUSORY, lů'-sůr-ė, *adj.* używany w grze; żartobliwy, zabawny, trefny.

LUST, lůst, *s.* chuć, żądza, pożądliwość.

TO LUST, *v. n.* żądze mieć, pożądać.

LUSTFUL, lůst-fůl, *adj.* pożądliwy, jurny, lubieżny, cielesny, wzbudzający pożądliwość. —LY, *adv.* pożądliwie, lubieżnie. —NESS, *s.* pożądliwość, jurność, lubieżność.

LUSTIHED, lůs'-tė-hėd, *or* LUSTIHOOD, lůs'-tė-hůd, *s.* † siła, krzepkość, dzielność.

LUSTILY, lůs'-tė-lė, *adv.* silnie, krzepko, dzielnie.

LUSTINESS, lůs'-tė-nės, *s.* silność, krzepkość, dzielność, tęgość.

LUSTRAL, lůs'-trâl, *adj.* służący do obrządku oczyszczenia, w pogaństwie.

LUSTRATION, lůs-trâ'-szůn, *s.* oczyszczenie przez wodę.

LUSTRE, lůs'-tůr, *s.* blask, połysk, światłość, sława, świetność; pająk, żyrandol.

LUSTRING, lůs'-string, *s.* lustryna, kitajka glancowna.

LUSTROUS, lůs'-trůs, *adj.* błyszczący, lśniący, połyskujący.

LUSTY, lůs'-tė, *adj.* silny, mocny, krzepki, tęgi; (*Shaksp. H. V.*) zuchwały, hardy.

LUTANIST, lů'-tân-ist, *s.* lutnista.

LUTARIOUS, lů-tâ'-rė-ůs, *adj.* żyjący w błocie, błotny.

LUTATION, lů-tâ'-szůn, *s.* (*chem.*) zakitowanie alembików, retort.

LUTE, lůt, *s.* lutnia; 2) (*chem.*) kit, biała glina do kitowania.

TO LUTE, *v.a.* (*chem.*) kitować, zakitować, zalepić.

LUTHERAN, lů'-*th*ėr-ân, 1) *adj.* luterski; 2) *s.* luter.

LUTHERANISM, lů'-*th*ėr-ân-izm, *or* LUTERISM, lů'-*th*ėr-izm, *s.* luteranizm.

LUTULENT, lů'-czů-lėnt, *adj.* błotny, błotnisty, mętny.

TO LUX (TO LUXATE), lůks, *v.a.* wytrącić ze stawu, wywichnąć.

LUXATION, lůks-â'-szůn, *s.* wywichnienie, wywinienie.

LUXE, lůks, (*fran.*) † zbytek, rozpusta.

LUXURIANCE (—CY), lůg-zů'-rė-âns, *s.* bujność, bujny wzrost.

LUXURIANT, lůg-zů'-rė-ânt, *adj.* bujny, bujno rosnący, obfity, wybiegły. —LY, *adv.* bujnie.

TO LUXURIATE, lůg-zů'-rė-ât, *v.n.* bujnie rosnąć.

LUXURIOUS, lůg-zů'-rė-ůs, *adj.* zbytkujący, oddany zbytkom, rozkoszom, rozpustny; zbytkowy, służący do zaspokojenia potrzeb zbytkowych. —LY, *adv.* w zbytkach, w rozkoszach, rozkosznie.

LUXURY, lůk'-szů-rė, *s.* zbytek, rozkosz; przysmaczki, łakotki; bujność, obfitość.

LYCANTHROPY, li-kân'-*th*rō-pė, *s.* (*med.*) wściekłość wilcza, psia, w ludziach.

LYCEUM, li-sė'-ům, *s.* lyceum.

LYDIAN, lid'-ė-ân, *adj.* lidyjski. *The—mood*, muzyka smutna lydyjska.

LYING, lī'-ing, 1) *part. s.* 1) łganie; 2) leżenie; 2) *part.* i *adj.* 1) łżący; 2) leżący. *Lying—in*, połóg. *A — in woman*, położnica. — *in charity* (— *in hospital*), odbycie połogu w instytucie położniczym lub w szpitalu.

LYM, lim, *s.* † pies do wytropienia już postrzelonego grubego zwierza.

LYMPH, limf, *s.* (*anat.*) limfa, płyn lipkowodny we krwi.

LYMPHATIC, lim-fat'-ik, (*anat.*) 1) *adj.* limfatyczny; 2) LYMPHATICS (*lymphatic ducts*), *s. pl.* naczynia limfatyczne.

LYNX, lingks, *s.* ryś, ostrowidz.

LYONS, li'-ůnz, *s.* Lyon, Lugdun.

LYRE, lir, *s.* lira.

LYRIC (—AL), lir'-rik, 1) *adj.* liryczny, 2) LYRIC, *s.* poeta liryczny, liryk; 3) LYRICS, *s. pl.* poezya liryczna, ody.

LYRIST, li'-rist, *s.* lirzysta.

M

MAB, mâb, *s.* (*vulg.*) kosmolucha, flądra; (*Shaksp. R. et J.*) † królowa napowietrznych duchów.

MAC, mâk, *s.* (*Irl.*) syn; *Mac Adam*, syn Adama.

MACARONI, mâk-kâ-rō'-nē, *s.* makaran włoski; 2) modniś, fircyk.

MACARONIC, mâk-kâ-rōn'-ik, *s.* i *adj.* mieszanina, bigos; pomieszany. *A — poem*, żartobliwe wiersze pełne gminnych wyrażeń i łacińskich zakończeń.

MACAROON, mâk-â-rōōn', *s.* makaronik; mieszanina, bigos, niezrozumiały język; drągal, dryblas; † modniś, strojniś.

MACAW, mâ-kâu', *s.* gatunek dużéj papugi brezylijskiéj. — *tree*, gatunek drzewa palmowego.

MACE, mâs, *s.* pałka, maczuga; berło, laska, buława; 2) kwiat muszkatowy. — *bearer*, szwajcar poprzedzający orszak z laską w ręku.

TO MACERATE, mâs'-sēr-ât, *v. a.* macerować, rozmoczyć, rozmiękczyć; wychudzić, wyniszczyć, wycieńczyć.

MACERATION, mâs-sēr-â'-szůn, *s.* maceracya; wychudzenie, wyniszczenie.

MACHIAVELISM, mâk-'ē-â-wēl'-izm, *s.* machiawelizm, chytra polityka.

MACHINAL, mâk'-kē-nâl, *adj.* machinalny.

TO MACHINATE, mâk'-kē-nât, *v. a.* machinować, knować, intrygować.

MACHINATION, mâk-kē-nâ'-szůn, *s.* machinacya, pokątne knowanie.

MACHINE, mâ-szēēn', *s.* machina; działanie nadludzkich istot w wierszu bohatyrskim.

MACHINERY, mâ-szēēn'-ēr-ē, *s.* machinerya; działanie nadludzkich istot w wierszu bohatyrskim.

MACHINIST, mâ-szēēn'-ist, *s.* mechanik.

MACKEREL, mâk'-kēr-il, *s.* makrela, wrzecienica (ryba). — *gale*, silny wiatr.

MACROCOSM, mâk'-rō-kōzm, *s.* wielki świat widzialny.

MACTATION, mâk-tâ'-szůn, *s.* zabicie na ofiarę.

MACULA, mâk'-ků-lâ, *s.* makula, plama.

TO MACULATE, mâk'-ků-lât, *v. a.* poplamić.

MACULATION, mâk-ků-lâ'-szůn, *s.* poplamienie, pokalanie.

MACULE, mâk'-ůl, *s. zob.* MACULA.

MAD, mâd, *adj.* szalony, wściekły, waryacki, odchodzący od rozumu, bezrozumny. *Like* —, jak szalony, po szalonemu. *To run* —, oszaleć. *To be mad for* (*after*, *upon*) *a thing*, szaleć za czém. — *as a march-hare* (*vulg.*), postrzelony, zagorzały (jak zając w marcu). — *brain* (— *brained*), szalony, waryacki. — *cap*, szalona pałka, zapalony łeb; szałaput. — *dog*, wściekły pies. — *fit*, szust. — *house*, dom waryatów. — *man*, waryat.

TO MAD, TO MADDEN, mâd'-dn, *v.* 1) *a.* przywieść do szaleństwa; 2) szaleć, oszaleć.

MADAM, mâd'-ům, *s.* pani (mówiąc do jakiejkolwiek kobiéty); 2) (niezrozumiawszy co mówi kobiéta). *Madam?* jak, co pani?

MADDER, mâd'-důr, 1) *s.* marzanna; 2) *adj. comp.* (*zob.* MAD), szaleńszy.

MADE, mâd, *pret.* i *part.* (*zob.* TO MAKE); zrobiłem, uczyniłem; zrobiony, uczyniony.

MADEFACTION, mâd-dē-fâk'-szůn, *s.* zwilżenie, zwilgotnienie.

TO MADEFY, mâd'-dē-fī, *v. a.* zwilżyć, skropić.

MADEIRA (— *wine*), mâ-dē'-râ, *s.* madera.

MADGE, mâdż, *s.* (skróc. z MARGARET) Małgosia, Małgorzatka.

MADLY, mâd'-lē, *adv.* szalenie, po waryacku.

MADNESS, mâd'-nēs, *s.* szał, waryacya, wściekłość.

MADNING MONEY, mâd'-ning-můn'-nē, *s.* pieniądze rzymskie znachodzone około Dunstable.

MAGAZINE, mâg-gâ-zēēn', *s.* magazyn, prochownia; magazyn, pismo naukowe periodyczne.

MAGDALEN, mâg'-dâ-lēn, *s.* Magdalena.

MAGGOT, mâg'-gůt, *s.* robak, czerw'; *fig.* świerszcze w głowie, bąki lub muchy w nosie, kaprys, chimera, grymasy.

MAGGOTINESS, mâg'-gůt-tē-nēs, *s.* robaczliwość; *fig.* chimeryctwo, kapryśnictwo, dziwactwo.

MAGGOTY, mâg'-gůt-ē, *adj.* robaczliwy; *fig.* kapryśny, chimeryczny, dziwaczny.

MAGI, mâ'-dżi, *s. pl.* magowie, mędrcy (u Persów); czarnoksiężnicy.

MAGIC, mâd'-żik, 1) *s.* magia, czarnoksięża sztuka; 2) — (*magical*), *adj.* magiczny, czarnoksięzki, czarowniczy. *Magically*, *adv.* magicznie.

MAGICIAN, mâ-dżi'-ân, *s.* czarnoksiężnik.

MAGISTERIAL, mâd-żis-tē'-rē-âl, *adj.* pański, poważny, nakazujący; —LY, *adv.* po pańsku, z pańska; —NESS, *s.* pańskość, wyniosłość.

MAGISTERY, mâd'-żis-tēr-ē, *s. chem.* magisterium (drobny proszek otrzymywany przez precypitacyą).

MAGISTRACY, mâd'-żis-trâ-sē, *s.* magistratura.

MAGISTRATE, mâd'-żis-trât, *s.* magistrat, urząd miejski; urzędnik miejski, burmistrz.

MAGNA-CHARTA, mâg'-nâ-kâr'-tâ, *s.* Wielka karta, przywiléj przez króla Jana nadany baronom i duchowieństwu.

MAGNANIMITY, mâg-nâ-nim'-ē-tē, *s.* wspaniałomyślność, szlachetność.

MAGNANIMOUS, mâg-nân'-ē-můs, *adj.* wspaniałomyślny, szlachetny. —LY, *adv.* wspaniałomyślnie.

MAGNESIA, mâg-nē'-szâ, *s.* magnezya.

MAGNET, mâg'-nēt, *s.* magnes.

MAGNETIC (—AL), mâg-nēt'-tik, *adj.* magnesowy, magnetyczny.

MAGNETISM, mâg'-nēt-izm, *s.* magnetyzm. *Animal* —, magnetyzm zwierzęcy.

MAGNIFIC (—AL), mâg-nif'-ik, *adj.* wspaniały, okazały, przepyszny.

MAGNIFICENCE, mâg-nif'-fē-sēns, *s.* wspaniałość, okazałość, przepych.

MAGNIFICENT, mâg-nif'-fē-sēnt, *adj. zob.* MAGNIFIC; —LY, *adv.* wspaniale, okazale.

MAGNIFICO, mâg-nif'-fē-kō, *s.* magnat wenecki.

MAGNIFIER, mâg'-nē-fī-ůr, *s.* powiększyciel; chwalca, wychwalacz; szkło powiększające.

TO MAGNIFY, mâg'-nē-fī, *v. a.* powiększać; chwalić, wychwalać; chwalić Boga; powiększać przedmioty dla oka.

MAGNITUDE, mâg'-nē-tůd, *s.* wielkość, ogrom.

MAGPIE (MAGOT-PIE), mâg'-pī, *s.* sroka.

MAHOGANY, mâ-hōg'-â-nē, *s.* mahoń.

MAHOMEDAN (—TAN), mâ-hōm'-ē-dân, 1) mahometanin; 2) *adj.* mahometański.

MAHOMETANISM, mâ-hōm'-ē-tân-izm, MAHOMETISM, mâ-hōm'-ē-tizm, *s.* mahometanizm.

MAID, mâd, *s.* dziewica, dziewa, panna; dziewka służąca. — *paleness*, blada choroba panieńska. — *servant*, dziewka, pokojówka.

MAIDEN, mē'-dn, *s. zob.* MAID; 2) *adj.* panieński, czysty, niepokalany. *Her — name is N.*, ona jest z domu panna N. — *hair*, złotowłos, włosy czarne Panny Maryi. — *lady* niezamężna dama. — *like*, *zob.* MAIDENLY.

MAIDENHEAD, mà'-dn-hĕd, lub MAIDENHOOD, mà'-dn-hûd, *s.* prawiczeństwo, panieństwo.

MAINDENLY, mà'-dn-lè, *adj.* i *adv.* panieński, dziewiczy; po panieńsku, jak przystoi na pannę.

MAIL, màl, *s.* kółko, obrączka; kolczuga, pancerz kolcowy; tłomok, torba, worek pocztowy; poczta listowa. *Coat of* —, pancerz kolcowy. — *coach*, wóz poczty listowéj.

TO MAIL, *v.a.* okryć, odziać pancerzem.

MAILED, màl'-ĕd, *adj.* przyodziany pancerzem; nakrapiany, cętkowaty.

TO MAIM, màm, *v.a.* ochromić, okulawić, okaleczyć, kaleką zrobić. *The maimed*, *s. pl.* chromi, kulawi, kalecy.

MAIM, *s.* kulawość, kalectwo; *fig.* główny błąd.

MAIN, màn, *adj.* główny, walny, celny; silny, potężny; ważny. — *body*, główny korpus. — *mast*, średni maszt (wyższy od dwóch innych. — *opinion*, panująca opinia. — *sail* (— *sheet*), żagiel średniego masztu. — *sea*, głębokie morze. — *top-gallant-mast*, najwyższa żerdź osadzona na maszcie. — *yard*, wielka reja czyli drąg poprzeczny (do którego się żagiel przywiązuje).

MAIN, *s.* całość, ogół; siła, moc, potęga; ocean; stały ląd. *As to the* —, w ogólności. *In the* —, w gruncie. *Upon the* —, w końcu, nareszcie. *With might and* —, z całą siłą.

MAINLY, màn'-lè, *adv.* głównie, osobliwie, szczególnie, nadewszystko.

TO MAINPRISE, màn-prlz', *v.a.* w. p. wypuścić na porękę; wziąść na porękę.

MAINPRISE, *s.* w. p. wypuszczenie na porękę.

TO MAINTAIN, mĕn-tàn', *v. a.* zachowywać, utrzymywać; karmić, żywić, utrzymywać; twierdzić, zapewniać, utrzymywać; bronić, usprawiedliwiać.

MAINTAINABLE, mĕn-tàn'-à-bl, *adj.* dający się obronić, usprawiedliwić.

MAINTAINER, mĕn-tàn'-ûr, *s.* zachowawca, opatrzyciel; utrzymujący, twierdzący; obrońca.

MAINTENANCE, mĕn'-tĕn-ăns, *s.* utrzymanie, wyżywienie; obrona, zabezpieczenie; ciągle trwanie, trwałość.

MAIZE, màz, *s.* kukuryza.

MAJESTIC (—AL), mà-dżĕs'-tĭk, *adj.* majestatyczny, wspaniały, królewski; —ALLY, *adv.* majestatycznie, wspaniale.

MAJESTY, màd'-żĕs-tè, *s.* majestat, wspaniałość; (tytuł królów i cesarzów) królewska mość, cesarska mość.

MAJOR, mà'-dżûr, 1) *adj.* większy; 2) *s.* 1) pełnoletni, dorosły; 2) major.

MAJORATION, màd-żò-rà'-szûn, *s.* powiększenie.

MAJORITY, mà-dżòr'-ĕ-tè, *s.* większość, większa liczba, większość głosów; 2) pełnoletność, lata prawne; 3) majorowstwo.

TO MAKE, màk, *v. ir. a.* i *n.* robić, zrobić; tworzyć, utworzyć, ukształcić; sporządzić; sprawić, zrządzić, uczynić; działać, zdziałać, uskutecznić; wzbogacić, uszczęśliwić; ciągnąć korzyść, korzystać, zyskiwać; dojść, przybyć; udać się, skierować się, odejść; iść, dążyć; stać się, zostać. *To — an assignation*, wyznaczyć czas i miejsce do widzenia się. *To — answer*, odpowiedzieć. *To — angry*, rozgniewać. *To — as if...*, udawać. *To — as if one were sick*, udawać chorego. *To — an atonement for*, odpokutować za co; wynagrodzić co. *To — it one's boast*, chełpić się, chlubić się z czeko. *To — bold*, ośmielić się. *To — doubt*, wątpić. *To — an excuse*, wymówić się. *To — one's escape*, wymknąć się, uciec. *To — free*, uwolnić. *To — free with one*, wiele sobie z kim pozwalać, być bez ceremonii. *To — a fool of one*, wystrychnąć kogo na kpa. *To — good*, ręczyć; wynagrodzić stratę; bronić, dowodzić, usprawiedliwiać. *To — good one's ground*, bronić swéj pozycyi, nieustępować z niéj. *To — good a siege*, posuwać daléj oblężenie. *He will never — a good scholar*, nie będzie nigdy uczonym. *To — haste*, spieszyć się. *To — a law*, ustanowić prawo. *To — land*, postrzedz ląd. *To — merry*, rozweselić się. *To — much of*, cenić, szacować, poważać. *To — a pen*, zatemperować pióro. *To — ready*, przygotować. *To — a request*, zanieść prośbę. *To — a speech*, powiedzieć mowę. *To — a stand*, stanąć, zatrzymać się; stawić pole. *To — sure of*, upewnić się, uważać za rzecz pewną. *To — use of a thing*, używać czego. *To — war*, toczyć, prowadzić wojnę. *To — water*, szczać. *To — many words*, spierać się, sprzeczać się, kłócić się, rozprawiać. *He makes a thousand pounds a year of his land*, on ma dochodu rocznego tysiąc funtów szterlingów ze swych dóbr. *To — against*, sprzeciwiać się, szkodzić. *To — after one*, iść za kim, postępować, gonić, ścigać. *To — at one*, rzucić się, uderzyć na kogo. *To — away*, uprzątnąć, sprzątnąć; zabić, zniszczyć; odejść, ujść, zemknąć. *He made away with all his fortune*, przeputał, strwonił cały majątek. *To — away with one's self*, odebrać sobie życie. *To — for a place*, dążyć, zmierzać dokąd. *To — of*, robić co z czego; cenić, szacować, poważać. *To — off*, odejść, ujść, uciec, zemknąć. *To — out*, dowieść, okazać; wyjaśnić, zrozumieć; spisać, wygotować (rachunek). *I cannot — it out*, nie mogę tego zrozumieć. *To — out of a harbour*, wypłynąć z portu. *To — over*, przelać (prawo), ustąpić, przekazać, cedować. *To — up*, skończyć, dokonać, zamknąć, zakończyć; zastąpić (stratę, brak), wynagrodzić, nadstarczyć, powetować; czynić, wynosić. *It makes up hundred guineas together*, to czyni razem sto gwinei. *To — up an account*, zamknąć rachunek. *To —up a letter*, złożyć list. *To — up one's mind*, namyślić się, zdecydować się. *To — up to (towards) one*, zbliżyć się, przystąpić do kogo. *To — up for*, zastąpić (brak, stratę), wynagrodzić. *To — with*, wdawać się, wtrącać się do czego, mieszać się do czego.

MAKE, *s.* robota, utwor; kształt, krój; zapłata od roboty, zapłata od sztuki zrobionéj. — *bate*, wichrzyciel pokoju, podżegacz do kłótni. — *peace*, *zob.* PEACE-MAKER, pod PEACE. — *weight*, dokładka, przydatek do wagi.

MAKELESS, màk'-lĕs, *adj.* nieporównany; (*Shaksp.*) † pozbawiony towarzystwa, owdowiały.

MAKER, mà'-kûr, *s.* twórca; działacz, sprawca, stwórca, utworzyciel.

MAKING, mà'-kĭng, *s.* robienie, tworzenie, robota; kształt, forma. *Of my own* —, mojéj własnéj roboty. *It is now a* —, to się robi teraz, pracują nad tém.

MALADY, màl'-à-dè, *s.* choroba, słabość.

MALAGA, màl'-à-gà, *s.* (wyspa i miasto) Malaga; malaga (wino).

MALANDERS, màl'-ân-dûrz, *s. pl.* strupy końskie w pęcinach.

MALAPERT, màl'-à-pĕrt, *adj.* niegrzeczny, nieobyczajny, bezwstydny, zuchwały. —LY, *adv.* niegrzecznie, nieobyczajnie, zuchwale. —NESS, *s.* nieobyczajność, grubijaństwo, bezczelność, zuchwałość.

MALE, màl, 1) *s.* męszczyzna; samiec (*Shaksp.*) † worek, torba, *zob.* MAIL; 1) *adj.* męski. — *child*, chłopiec. — *friend*, przyjaciel. — *issue* (— *descendants*), potomstwo płci męskiéj, pokolenie po mieczu. — *servant*, służący.

MALE, *adv.* (w składanych), źle. — *administration*, zła administracya. — *content* (— *contented*), malkontent. — *contentedly*, *adv.* z nieukontentowaniem. — *contentedness*, *s.* nieukontentowanie z rządu.

MALEDICTION, màl-lè-dĭk'-szûn. *s.* złorzeczeństwo, przekleństwo.

MALEFACTION, màl-lè-fàk'-szûn. *s.* nieprawość, zbrodnia, przestępstwo.

MALEFACTOR, màl-lè-fàk'-tûr, *s.* złoczyńca, zbrodniarz.

MALEFIC, màl-lĕf'-fĭk, *adj.* zły, szkodliwy.

MALEFICE, màl'-lè-fĭs, *s.* zły uczynek, złość, wyrządzenie złego.

MALEPRACTICE, màl-prăk'-tĭs, *s.* matactwo, oszukaństwo, defraudacya, oszukanie skarbu, przeniewierzenie się.

MALEVOLENCE, mà-lĕv'-wò-lĕns, *s.* zła wola, niechęć, złość.

MALEVOLENT, mà-lĕv'-wò-

lênt, *adj.* niechętny, nieżyczliwy, nieprzyjazny, zazdrośny. —LY, *adv.* niechętnie, nieżyczliwie.

MALICE, mâl'-lïs, *s.* złość, podstęp, przekora; w. P. zły zamiar. *To bear* —, mieć zawziętość, chrapkę.

MALICIOUS, mâ-lïsz'-ûs, *adj.* złośliwy, niepoczciwy, chytry, zdradliwy; —LY, *adv.* złośliwie; —NESS, *s.* złośliwość, ukryta złość.

MALIGN, mâ-lïn', *adj.* złośliwy, niechętny, nieżyczliwy; zjadliwy, zaraźliwy.

TO MALIGN, *v.a.* szkodzić, nabawić złego, zazdrościć, mieć zawziętość.

MALIGNANCY, mâ-lïg'-nân-sè, *s.* zawiść, złość, nienawiść, nieprzyjaźń, szkodliwość. — *of fate* (*Shaksp.*), los nieprzyjazny.

MALIGNANT, mâ-lïg'-nânt, *adj.* nienawistny, nieprzyjacielski, nieprzyjazny, zawzięty; szkodliwy zdrowiu, zgubny; —LY, *adv.* nienawistnie, zawzięcie, po nieprzyjacielsku.

MALIGNANT, *s.* złe myślący, złechętny, złéj woli.

MALIGNER, mâ-lïn'-ûr, *s.* złośliwy nieprzyjaciel, cieszący się z nieszczęścia czyjego; uszczypliwy cenzurant.

MALIGNITY, mâ-lïg'-nè-tè, *s.* złość, złośliwość, radość z cudzego nieszczęścia, nieprzyjaźń, zawziętość; symptom choroby zagrażający życiu.

MALIGNLY, mâ-lïn'-lè, *adv.* złośliwie, zazdrośnie.

MALKIN, mâ'-kïn, *s.* kosmołucha, flądra, klapsdra; kwacz, wiecheć.

MALL, mêl, *s.* palka, palica, palant (do rzucania kuli); gra taka; plac gdzie grywano w tę grę.

MALLARD, mâl'-lârd, *s.* dziki kaczor.

MALLEABILITY, mâl-lè-â-bïl'-ê-tè, *s.* ciągłość, rozszerzalność (kruszczów pod młotem).

MALLEABLE, mâl'-lè-â-bl, *adj.* ciągły, rozciągliwy; —NESS, *s. zob.* MALLEABILITY.

TO MALLEATE, mâl'-lè-ât, *v.a.* bić młotem, kuć.

MALLECHO, mâl'-lè-kô, *s.* (*Shaksp. Ham.*) złe, nieszczęście, licho.

MALLET, mâl'-lït, *s.* palka, młot drewniany.

MALLOWS, mâl'-lôz, *s.* ślaz. *Rose-mallow*, ślaz zygmarek, ślaz pięćlistny.

MALMSEY, mâm'-zè, *s.* małmazya.

MALT, mâlt, *s.* słód.—*dust*, słodziny, młoto. —*floor*, strych na słód. —*kiln*, słodownia. —*man*, mielcarz, słodownik. —*worm* (*Shaksp.*), pijak, opój.

TO MALT, *v.a.* słód robić, słodem zaprawić.

MALTESE, mâl-tèz', *s.* 1) Maltańczyk, 2) *adj.* maltański.

MALTSTER, mâlt'-stûr, *s.* mielcarz, słodownik.

MALVACEOUS, mâl-wâ'-szûs, *adj.* ślazowy.

MALVERSATION, mâl-wêr-sâ'-szûn, *s.* złe sprawowanie się na urzędzie, przeniewierzenie się, defraudacya.

MAMMA, mâm-mâ', *s.* mama, mamunia, mamuńcia.

MAMMERING, mâm'-mûr-ïng, *adj.* (*Shaksp.*) jękający się; wachający się.

MAMMET, mâm'-mït, *s.* lalka, pupka.

MAMMIFORM, mâm'-mè-fôrm, *adj.* cycowaty, nakształt cycki.

MAMMILARY, mâm'-mïl-lâr-rè, *adj.* cyckowy, piersiowy. —*veins*, żyły piersiowe.

MAMMOCK, mâm'-mûk, *s.* kawał, bryla, okruch.

TO MAMMOCK, *v.a.* rozbić na kawały, rozedrzeć, rozszarpać.

MAMMON, mâm'-mûn, *s.* mamona.

MAMMOTH, mâm'-mûth, *s.* mamut (rodzaj ogromnego zwierza podobnego do słonia który zaginął).

MAN, mân, *s.* człowiek; mężczyzna; człowiek, sługa. —*at arms*, żołnierz. —*at chess*, pion (w szachach).—*at draughts*, warcab.—*of war*, okręt wojenny. *To a*—, wszyscy a wszyscy, do jednego, jednomyślnie. *To live like a*—, żyć jak przystoi na uczciwego człowieka. *To be one's own*—, niezależeć od nikogo; samemu sobie służyć. *To make one a*—, zrobić z kogo człowieka, postawić go na nogach, zapewnić czyje szczęście. *Every*—, każdy. *No*—, nikt. *If a—may ask you*, jeżeli wolno Pana zapytać. *If any—come*, jeżeliby kto przyszedł. —*'s estate*, lata męskie, wiek dojrzały.—*hater*, nienawidzący ludzi, mizantrop.—*killer*(—*queller*), mężobójca, zabójca. —*midwife*, akuszer.—*servant*, służący.—*'s yard*, członek męski.

TO MAN, *v.a.* (*mar.*) ludźmi osadzić, uzbroić; wzmocnić. *To—a hawk*, (*myśl.*) ułaskawić i ułożyć sokoła do polowania.

TO MANACLE, mân'-nâ-kl, *v.a.* włożyć kajdanki na ręce

MANACLES, mân'-nâ-klz, *s. pl.* kajdanki na ręce.

TO MANAGE, mân'-îdż, *v.a.* i *n.* kierować, władać czém, zawiadować, zarządzać; urządzić, przysposobić, ułożyć, zrobić, sprawić; ujeżdżać konia, zażyć konia. *To—matters*, sprawować, załatwiać interesa.

MANAGE, *s.* kierunek, zarząd; ujeżdżanie konia; ujeżdżalnia, rajtszula.

MANAGEABLE, mân'-îdż-â-bl, *adj.* dający się kierować, powodować, sforny, powolny. —NESS, *s.* sforność, powolność.

MANAGEMENT, mân'-îdż-mênt, *s.* kierunek, zarząd, rozrządzenie, zawiadowanie; sprawowanie, odbywanie interesów, urządzenie.

MANAGER, mân'-îdż-ûr, *s.* rządca, zawiadowca, dyrektor, przełożony, naczelnik.

MANAGERY, mân'-îdż-rè, *s. zob.* MANAGEMENT.

MANATION, mâ-nâ'-szûn, *s. zob.* EMANATION.

MANCHOT (—*bread*), mâncz-lt, *s.* bułka.

TO MANCIPATE, mân'-sè-pât, *v.a.* przywieść do podległości, do niewoli, do poddaństwa.

MANCIPATION, mân-sè-pâ'-szûn, *s.* niewola, poddaństwo.

MANCIPLE, mân'-sè-pl, *s.* szafarz (po konwiktach).

MANDAMUS, mân-dâ'-mûs, *s.* w. P. rozkaz w imieniu króla, wydany przez trybunał *King's bench*.

MANDARIN, mân'-dâ-rêên, *s.* mandaryn, magnat lub urzędnik chiński.

MANDATARY, mân-'dâ-târ-è, *s.* w. P. mianowany na prebendę przez Papieża.

MANDATE, mân'-dât, *s.* rozkaz, przepis, zlecenie.

MANDATORY, mân'-dâ-tûr-è, *adj.* rozkazujący, przepisujący, zalecający.

MANDIBLE, mân'-dè-bl, *s.* szczęka.

MANDIBULAR, mân-dïb'-bû-lâr, *adj.* szczękowy.

MANDRAGORA, mân-drâg'-ò-râ, *or* MANDRAKE, mân'-drâk, *s.* pokrzyk, pokrzyk wilcze jagody.

TO MANDUCATE, mân'-dû-kât, *v.a.* żuć, jeść.

MANDUCATION, mân-dû-kâ'-szûn, *s.* żucie, jedzenie.

MANE, mân, *s.* grzywa; MANED, *adj.* mający grzywę, z grzywą.

MANES, mâ'-nêz, *s. pl.* cienie (umarłych).

MANFUL, mân'-fûl, *adj.* męski, mężny, dzielny, waleczny. —LY, *adv.* męsko, mężnie. —NESS, *s.* męskość, mężność, waleczność, odwaga.

MANGE, mândż, *s.* krosta, parch (zwierząt).

MANGER, mân'-dżûr, żłób, koryto.

MANGINESS, mân'-dżè-nês, *s.* krostawość, parszywość.

TO MANGLE, mâng'-gl, *v.a.* maglować; poszarpać, rozszarpać, okaleczyć, porąbać, rozsiekać.

MANGLE, *s.* magiel.

MANGLER, mâng'-gl-ûr, *s.* szarpiący, rozrywający, siekający.

MANGY, mân'-dżè, *adj.* krostawy, parszywy.

MANHOOD, mân'-hûd, *s.* męskość, męska natura, wiek dorosły, męstwo, odwaga.

MANIAC, mâ'-nè-âk, *s.* szaleniec, waryat.

MANIAC (—AL), mâ-nï'-â-kâl, *adj.* cierpiący manią, szalejący, waryjujący.

MANIFEST, mân'-nè-fêst, *adj.* jawny, oczywisty, niewątpliwy.

TO MANIFEST, *v.a.* objawić, wyjawić, wydać, odkryć, okazać, obwieścić, uwiadomić.

MANIFESTATION, mân-nè-fêstâ'-szûn, *s.* obwieszczenie, uwiadomienie, odkrycie.

MANIFESTIBLE (—ABLE), mân-nè-fès'-tè-bl, *adj.* mogący się objawić.

MANIFESTLY, mân-nè-fèst'-lè, *adv.* jawnie, oczywiście.

MANIFESTNESS, mân'-nè-fèst-nès, *s.* jawność, oczywistość.

MANIFESTO, mân-nè-fès'-tô, *s.* manifest.

MANIFOLD, mân'-nè-fôld, *adj.* rozliczny, rozmaity, wieloraki, mnogi, wielokrotny. —LY, *adv.* rozlicznie, wielorako, wielolicznie. — NESS, *s.* rozliczność, rozmaitość, wielorakość.

MANIKIN, *zob.* MANNIKIN.

MANIPLE, mân'-è-pl, *s.* garść, garstka, przygarść. *Manipula*, (mały hufiec rzymskiéj piechoty); 2) stuła u lewéj ręki księdza mszę odprawiającego.

MANIPULAR, mâ-nîp'-pû-lâr, *adj.* należący do manipuli.

MANIPULATION, mâ-nîp-pû-lâ'-szûn, *s.* manipulacya.

MANKIND, mân-kind', *s.* człowieczeństwo, ludzkość, rodzaj ludzki, ludzie.

MANLESS, mân'-lès, *adj.* nieosadzony ludźmi, nieuzbrojony.

MANLIKE, mân'-lik, *adj.* człowieczy, ludzki, właściwy człowiekowi.

MANLINESS, mân'-lè-nès, *s.* męstwo, mężność, odwaga, waleczność.

MANLY, mân'-lè, *adj.* i *adv.* męski, mężny, waleczny; jak przystało na człowieka.

MANNA, mân'nâ, *s.* manna.

MANNER, mân'-nûr, 1) *s. sing.* sposob, kształt, tryb; zwyczaj; obyczaj; giest, mina, postawa. *In (after) this* —, tym sposobem. *In a* —, poniekąd, poczęści, jakoby, niby, prawie jak. *In such a—that*, tak iż. *There is no — of doubt*, nie masz najmniejszéj wątpliwości; 2) MANNERS, *s. pl.* zwyczaje, obyczaje; sprawowanie się, postępowanie. *Good* —, obyczajność, grzeczność.

MANNERED, mân'-nûrd, *adj.* (w składanych). *Ill* —, nieobyczajny, grubijański.

MANNERIST, mân'-nûr-îst, *s.* artysta mający swój własny tryb.

MANNERLINESS, mân'-nûr-lè-nès, *s.* grzeczność, układność.

MANNERLY, mân'-nûr-lè, *adj.* i *adv.* manierny, grzeczny, układny, polityczny; grzecznie.

MANNIKIN, mân'-nè-kîn, *s.* człowieczek, figurka, karzeł.

MANNING, mân'-nîng, *part. s.* osadzenie ludźmi, uzbrojenie.—*tree-ox (shaksp.)*, † cały wół pieczony.

MANNISH, mân'-nîsz, *adj.* podobny do człowieka; śmiały, zuchwały.

MANOEUVRE, mân-ûô'-wûr, *s.* zręczny obrót, fortel; obrót wojskowy; stér okrętu.

MANOR, mân'-nûr, dobra szlacheckie, włości, majętność, posiadłość. — *house* (— *seat*), dwór pański.

MANORIAL, mân-nô'-rè-âl, *adj.* należący do MANOR, *co zob.*

MANSION, mân'-szûn, *s.* mieszkanie, dom mieszkalny, dwór pański.

MANSLAUGHTER, mân-slâu'-tûr, *s.* mężobójstwo, zabójstwo, morderstwo; W. P. nierozmyślne zabójstwo.

MANSLAYER, mân'-slâ-ûr, *s.* mężobójca, zabójca, morderca.

MANSUETE, mân-suèt', *adj.* łagodny, cichy, słodki, łaskawy.

MANSUETUDE, mân'-suè-tûd, *s.* łagodność, powolność, słodycz, łaskawość.

MANTELET, mân-tè-lèt', *s.* płaszczyk kobiécy; (*fort.*), okrywki z tarcic spojonych dla zasłonienia kopiących szańce od ognia oblężeńców.

MANTYGER, mân-tî'-gûr, *s.* pawian, (rodzaj małpy).

MANTLE, mân'-tl, *s.* płaszcz. — *piece*, gzyms nad kominem.

TO MANTLE, *v.* 1) *a.* osłonić, okryć, zasłonić; 2) *n.* pienić się, musować; hulać, weselić się; rozpostrzeć skrzydła (o sokole).

MANTUA, mân'-czû-â, *s.* salopa. — MAKER, mân'-tu-mâ-kûr, *s.* krawiec białogłowski, kobiéta robiąca stroje damskie.

MANUAL, mân'-û-âl, 1) *adj.* ręczny, zrobiony ręką; 2) *s.* manualik, dzieło podręczne. — *exercise*, musztra piechoty. *To go through the —exercise*, wyuczyć się musztry, odbyć szkołę piechoty. — *sign*, własnoręczny podpis.

MANUFACTORY, mân-nû-fâk'-tûr-è, *s.* fabryka, rękodzielnia.

MANUFACTURE, mân-nû-fâk'-czûr, *s.* fabryka, rękodzielnia; wyrob fabryczny, rękodzieło.

TO MANUFACTURE, *v. a.* i *n.* wyrabiać, przerabiać, (surowe płody), fabrykować; trudnić się rękodziełami. *To — into*, przerobić na.

MANUFACTURER, mân-nû-fâk'-czû-rûr, *s.* fabrykant, rękodzielnik.

MANUMISSION, mân-nû-mîsz'-ûn, *s.* wyzwolenie, nadanie wolności niewolnikowi.

TO MANUMIT, mân'-nû-mît, *v. a.* wyzwolić, nadać wolność.

TO MANURE, mâ-nûr', *v. a.* gnoić (pole); uprawiać grunta.

MANURE, *s.* gnój, nawóz.

MANUREMENT, mâ-nûr'-mènt, *s.* gnojenie, uprawianie, uprawa.

MANURER, mâ-nû'-rûr, *s.* rolnik, gospodarz.

MANUSCRIPT, mân'-û-skrîpt, *s.* rękopism.

MANY, mèn'-nè, *adj.* wiele, wielu, siła, dużo. — *a one*, nie jeden. *A great (a good)* —, wiele, wielu, bardzo wiele. *As — as*, tyle ile. *As — more*, drugie tyle. *Twice as* —, dwa razy tyle. *Too* —, za nadto, za wiele. — *a man (— a one)*, nie jeden. — *a time (— times)*, nie raz, wielokrotnie. *These — years*, od wielu lat. *So — men, so — minds, (prov.)* ile głów tyle zdań.—*ways*, wielorakim sposobem. —*coloured*, różnobarwny, różnofarbny. — *cornered*, wielokątny. — *headed*, wielogłowy. — *sided*, wieloboczny, wielostronny.

MAP, mâp, *s.* mapa.

MAPLE (— *tree*), mâ'-pl, *s.* klon jaworowy, klon, jawor.

MAPPERY, mâp'-pûr-è, *s.* sztuka rysowania map.

TO MAR, mâr, *v. a.* zepsuć, uszkodzić.

MARASMUS, mâ-râz'-mûs, *s.* (*med.*) wyniszczenie ciała, suchoty.

MARAUDER, mâ-rô'-dûr, *s.* włóczęga wojskowy, maroder.

MARBLE, mâr'-bl, 1) *s.* marmur; 2) *adj.* marmurowy.—*cutter*, marmurnik. — *hearted*, mający kamienne serce. — *quarry*, góry marmurowe, kopalnia marmuru.—*slab*, blat marmurowy.

TO MARBLE, *v. a.* marmurować, nakształt marmuru malować.

MARCASITE, mâr'-kâ-sît, *s.* markasyt (kamień kopalny).

MARCH, mârcz, *s.* marzec; 2) marsz, ruch wojska, marsz wojenny. — *marches*, *s. pl.* marchia, graniczny kraj, pogranicze.

TO MARCH, *v.* 1) *n.* maszerować; 2) *a.* poprowadzić wojsko, nakazać marsz. *To — off*, odmaszerować. *To — out*, wymaszerować.

MARCHER, mârcz' ûr, *s.* † *lord marchers*, panowie z władzą udzielną, mający dozor granic Szkocyi i prowincyi Wallis.

MARCHIONESS, mâr'-czûn-ès, *s.* margrabina.

MARCHPANE, mârcz'-pân, *s.* marcypan.

MARCID, mâr'-sîd, *adj.* suchy, wyschły, chudy, wywiędły.

MARCOUR, mâr'-kûr, *s.* wyschnienie, wychudnienie.

MARE, mâr, *s.* klacz, kobyła; 2) zmora.

MARESCHAL, mâr'-è-szâl, *s. zob.* MARSHAL.

MARGARET, mâr'-gâ-rît, *s.* Małgorzata.

MARGARITE, mâr'-gâ-rît, *s.* perła.

MARGIN (—GENT), mâr'-dzîn, *s.* margines, brzeg, krawędź.

MARGINAL, mâr'-dzè-nâl, *adj.* marginesowy, na marginesie napisany.

MARGINATED, mâr'-dzè-nâ-tèd, *adj.* mający margines, obwódkę.

MARIETS, mâr'-rè-èts, *s. pl.* Matki Bożéj fiołki, kołpaki.

MARIGOLD, mâr'-rè-gôld, *s.* nogietki, kwiat nogietkowy; knieć, kaczyniec.

TO MARINATE, mâr'-rè-nât, *v. a.* † marynować, octem zaprawić.

MARINE, mâ-rèèn', 1) *adj.* morski; 2) *s. sing.* marynarka; 3) *marines, s.pl.* wojsko morskie.

MARINER, mâr'-rîn-ûr, *s.* żeglarz, marynarz, majtek.

MARISH, mâr'-îsz, *s. zob.* MARSH.

MARITAL, mâr'-rè-tâl, *adj.* mężowski, należący do męża.

MARITIMAL, mâ-rît'-tè-mâl,

MARITIME, mâr'-rê-tîm, *adj.* morski, nadbrzeżny, nadmorski.

MARJORUM, mâr'-dżûr-ûm, *s.* majeran, majeranek.

MARK, mârk, *s.* grzywna (zawierająca 8 uncyj; 13 s. 4 d.); kopiec, granica; znak cecha, znamię; dowód; rejestr czyli plama czarna na zębach końskich z których się ich lata poznają; cel do którego się strzela; pozwolenie dane korsarzowi zabierania okrętów nieprzyjacielskich; znak krzyża ś. przez nieumiejących pisać. *To hit the* —, trafić do celu. *To miss the* —, chybić do celu. *To shoot above the*—, zgórować. —*man* (—*'s man*), celny strzelec.

TO MARK, *v. a.* i *n.* znaczyć, oznaczyć; uważać, dawać baczność; oznaczać, znamionować. *To* —*out*, oznaczyć, określić. *To* — *with a hot iron*, napiętnować rozpaloném żelazem.

MARKER, mâr'-kûr, *s.* znaczyciel, markier.

MARKET, mâr'-kît, *s.* targ, rynek; kupno i przedaż, handel. —*for cattle*, targ na bydło. *To make a good* —, dobrze sprzedać. *Good ware makes quick markets*, *prov.* dobre towary prędki mają odbyt.—*cross*, krzyż na rynku. — *day*, dzień targowy. — *folks*, ludzie znajdujący się na targu. —*place*, rynek. — *price* (— *rate*), cena targowa. — *town*, miasteczko mające targi. —*woman*, kobieta przedająca lub kupująca na targu.

TO MARKET, *v. n.* przedawać, lub kupować na targu.

MARKETABLE, mâr'-kît-â-bl, *adj.* towarny, w dobrym stanie, dobry na sprzedaż.

MARL, mârl, *s.* margiel. — *pit*, dół gdzie się margiel kopie.

TO MARL, *v.a.* gnoić marglem.

MARLY, mâr'-lê, *adj.* marglowy, obfitujący w margiel.

MARMALADE, mâr'mâ-lâd, *or* MARMALET, mâr'-mâ-lêt, s. marmelada.

MARMORATION, mâr-mô-rà'-szûn, *s.* marmurowanie, wykładanie marmurem.

MARMOREAN, mâr-mô'-rê-ân, *adj.* marmurowy.

MARMOSET, mâr-mô-zêt', *s.* kotomałpa, koczkodan.

MARMOT, mâr-môt', *s.* bobak.

MARQUETRY, mâr'-kêt-rê, *s.* wykładana robota stolarska w kostki lub inne desenie.

MARQUIS, mâr'-kuis, *s.* margrabia.

MARQUISATE, mâr'-kuiz-ât, *s.* margrabstwo.

MARRER, mâr'-rûr, *s.* psotnik, uszkodziciel.

MARRIAGE, mâr'-rîdż, *s.* stan małżeński, małżeństwo, zamężcie; ślub, wesele. —*articles*, (—*settlement*) intercyza ślubna.—*bed*, łożnica. —*day*, dzień ślubu, dzień weselny.—*dress*, suknie ślubne,—*good*, (— *portion*) posag. — *song*, pieśń weselna. — *tie*, węzeł małżeński.

MARRIAGEABLE, mâr'-rîdż-â-bl, *adj.* zdolna do zamężcia, na wydaniu.

MARRIED, mâr'-rêêd, *part.* i *adj.* zamężna, żonaty. —*life* (—*state*), stan małżeński.

MARROW, mâr'-rô, *s.* szpik, mlecz pacierzowy. —*bone*, rura ze szpikiem.—*fat*, duży groch angielski.

MARROWLESS, mâr'-rô-lês, *adj.* bez szpiku; bezsilny.

MARROWY, mâr'-rô-ê, *adj.* szpikowy; silny, tęgi.

MARRY, mâr'-rê, *interj. vulg.* ej! nuż tedy! patrzcie go! —*come up!* żeby to pomsta! do pomsty!

TO MARRY, *v.a.* i *n.* ożenić, wydać za mąż, dać ślub; ożenić się, pojąć za żonę, zaślubić, wyjść za mąż, pobrać się. *To*—*to*, ożenic się z kim, pójść za mąż za kogo. —*for love*, z miłości.

MARSH, mârsz, *s.* bagno, błoto.—*elder*, kalina zwyczajna. —*ground*, grunt błotnisty. —*mallow*, ślaz wysoki.—*marigold*, majówka błotna, knieć błotna.

MARSHAL, mâr'-szâl, *s.* marszałek; feldmarszałek; marszałek nadworny; marszałek ceremonii.—*sea*, więzienie tak nazwane (w Southwark koło Londynu).

TO MARSHAL, *v.a.* marszałkować, porządkować, wprowadzić ceremonialnie.

MARSHALLER, mâr'-szâl-lûr, *s.* porządkujący, szykujący.

MARSHALSHIP, mâr'-szâl-szîp, marszałkowstwo.

MARSHY, mârsz'-ê, *adj.* błotnisty, bagnisty.

MART, mârt, *s.* targ, jarmark; handel. *Letter of*, — *zob.* MARK.

TO MART, *v.a.* i *n.* kupczyć, handlować.

MARTEN, mâr'-tîn, *s.* kuna.

MARTHA, mâr'-*thâ*, *s.* Marta.

MARTIAL, mâr'-szâl, *adj.* marsowy, wojenny, bitny, waleczny.

MARTIN, mâr'-tîn, *s.* Marcin. —*mas*, dzień Śgo Marcina (11 listo pada). *St. Martin's summer*, babie lato.

MARTIN, MARTINET, mâr-tîn-êt', *s.* jerzyk.

MARTINGAL, mâr'-tîn-gâl, *s.* fasulec, rzemień przypięty jednym końcem do popręgi, drugim pod chrapę, żeby koń głową nie rzucał.

MARTLET, mârt'-lêt, *s.* jerzyk; tchórz, kuna.

MARTYR, mâr'-tûr, *s.* męczennik.

TO MARTYR, *v.a.* męczyć, umęczyć; dręczyć, martwić.

MARTYRDOM, mâr'-tûr-dûm, *s.* męczeństwo, śmierć męczeńska.

MARTYROLOGY, *s.* żywoty męczenników.

MARTYROLOGIST, mâr-tûr-rôl'-lô-dżîst, *s.* autor żywotów męczenników.

MARVEL, mâr'-wêl, *s.* cud, dziw.

TO MARVEL, *v. a.* (*at*) dziwić się, dziwować się.

MARVELLOUS, mâr'-wêl-lûs, *adj.* cudny, dziwny, zadziwiający; przechodzący wszelką wiarę, nadprzyrodzony. —LY, *adv.* cudnie, dziwnie; na podziw, niedouwierzenia. —NESS, *s.* cudność, rzecz dziwna, dziwowisko.

MARY, mâ'-rê, *s.* Marya.

MASCULINE, mâs'-kû-lîn, *adj.* męski, rodzaju męskiego; męski, dzielny, silny. —*gender*, (*gram.*) rodzaj męski.—LY, *adv.* po męsku, jak przystoi na męszczyznę. — NESS, *s.* męskość.

MASH, mâsz, *s.* mieszanka, mieszanina.

TO MASH, *v.a.* mieszać, zmieszać, pomieszać.

MASK, mâsk, *s.* maska (właściwie i przenośnie); maskarada; (dawniéj) sztuka teatralna ze śpiewem i tańcami na dworze królewskim grywana.

TO MASK, *v.a.* i *n.* (właściwie i przenośnie), maskować, zamaskować; zamaskować się, przebrać się.

MASKER, mâsk'-ûr, *s.* maska, osoba zamaskowana.

MASON, mâ'-sn, *s.* mularz; (*a free* or *accepted*—), wolny mularz, mason.

MASONIC, mâ-sôn'-îk, *adj.* wolnomularski, masoński. —*jewels*, dekoracye wolnomularskie.

MASONRY, mâ'-sn-rê, *s.* mularka; mur, podmurowanie; wolne mularstwo.

MASQUERADE, mâs-kûr-râd', *s.* maskarada.

TO MASQUERADE, *v.n.* maskować się, przebierać się, być na maskaradzie.

MASQUERADER, mâs-kûr-rà'-dûr, *s. zob.* MASKER.

MASS, mâs, *s.* massa, bryła, całość, kupa, gromada; 2) msza; † święto (teraz tylko w składanych): CANDLEMASS, CHRISTMAS, które *zob.* — *book*, mszał. — *weed*, ornat.

MASSACRE, mâs'-sâ-kûr, *s.* rzeź, wycięcie w pień.

TO MASSACRE, *v. a.* wyrznąć, wyciąć w pień.

MASSINESS, mâs'-sê-nês, *or* MASSIVENESS, mâs'-sîw-nês, *s.* grubość, tęgość, ciężkość.

MASSIVE, mâs'-sîw, *or* MASSY, mâs'-sê, *adj.* pełny, lany, lity, gruby, tęgi, mocny, dychtowny.

MAST, mâst, *s.* maszt; 2) bukiew, żołądź.

MASTED, mâst'-êd, *adj.* z masztem, w maszcie.

MASTER, mâ'-stûr, *s.* majster; pan, władca; pan, właściciel; kapitan statku kupieckiego; magister; mistrz; nauczyciel; młody panicz. — *of arts*, magister. — *of a ship*, kapitan okrętu. — *of the horse*, masztalerz, koniuszy. — *of the house*, gospodarz domu. — *of the ceremonies*, mistrz ceremonii. — *general* (— *of the ordonance*), jenerał artylleryi. *To be* — *of a thing*, posiadać co; umieć co gruntownie. *To be* — *of one's self*, być panem samego siebie, panować nad sobą. — *builder*, budowniczy ar-

chitekt. — *gunner*, puszkarz. — *hand* (*fig.*), ręka mistrza. — *key*, klucz główny, wytrych. — *like*, mistrzowski; pański, po pańsku. — *mason*, majster mularski; wolny mularz w trzecim stopniu. — *passion*, główna namiętność. — *piece*, arcydzieło. — *sinew*, główne ścięgno. — *stroke*, mistrzowskie dzieło. — *warden*, nadzorca, naczelnik. — *teeth*, główne zęby, — *work*, dzieło naczelne. — *wort*, miarz wielki, mistrzownik.

TO MASTER, *v. a.* władać, panować, rządzić; posiąść, opanować, pokonać, nabyć w czém wprawy, biegłości, stać się w czém biegłym.

MASTERDOM, mâ'-stûr-dûm, *s.* † panowanie, władza.

MASTERLESS, mâ'-stûr-lês, *adj.* bez pana, lóżny, chodzący samopas; (*fig.*), niesforny, niekarny, nieukrócony.

MASTERLY, mâs'-tûr-lê, *adj.* i *adv.* pański; mistrzowski; po pańsku, po mistrzowsku.

MASTERSHIP, mâ'-stûr-szîp, *s.* panowanie, władza; pierwszeństwo, prym; funkcya dozorcy, nauczyciela; stopień magistra; wprawa, biegłość, doskonałość.

MASTERY, mâ'-stûr-ê, *s.* moc, władza, panowanie; posiadanie, owładanie, osiągnienie, dostąpienie; prym, rej, pierwszeństwo; zręczność, wprawa, biegłość, doskonałość. *To get (obtain) the — of a thing*, posiąść co, owładać; wyuczyć się doskonale. *He has a perfect — of the English tongue*, doskonale posiada język angielski.

MASTFUL, mâst'-fûl, *adj.* obfitujący w bukiew, żołądź, kasztany.

MASTICATION, mâs-tê-kâ'-szûn, *s.* żucie.

MASTICATORY, mâs'-tê-kâ-tûr-ê, *s.* lekarstwo do żucia.

MASTICH, mâs'-tîk, *s.* mastyk, kit. — *tree*, mastykowe drzewo, lentyszek.

MASTIFF, mâs'-tîf, *s.* brytan.

MASTLESS, mâst'-lês, *adj.* bez masztu; 2) niewydający bukwi, żołędzi.

MASTLIN, mês'-lîn, *s. zob.* MESLIN.

MAT, mât, (skróc: z MATTHEW, MARTHA); 2) mata, rogóżka, rogozina.

TO MAT, *v. a.* okryć matami, robić maty, pleść, splatać.

MATADORE, mât-â-dôr', *s.* matadora, jedna trzech głównych kart w grze lombra.

MATCH, mâcz, *s.* lont, zapalnik, brantka, przepalnik; pruchno, hubka, żagiew; zapałka, siarniczek. — *box*, puszka do zapału. — *maker*, fabrykant zapałek.

MATCH, *s.* rzecz będąca z sobie podobną w parze; ożenienie się, zamęźcie, zaślubienie; partya, kompania zebrana w jakimkolwiek celu; zakład, zapasy, wyścigi, ubieganie się. *A — for*, człowiek mogący czemu podołać, zrównać się z kim. *He has not his —*, nie ma sobie równego. *She is not his —*, ona nie dla niego. *He has met (with) his —*, znalazł sobie równego, trafiła kosa na kamień. *A rich —*, bogata partya. (*'tis*) *a —*, dobrze! zgoda! daj mi rękę! — *maker*, swat, kojarzyciel małżeństwa. *Hunting —*, partya zebrana na polowanie. *Running —*, wyścigi piesze.

TO MATCH, *v.* 1) *a.* dobierać do pary, parować; dobierać sobie równego; sprostać, wyrównać, dorównać, zrównać się z kim; wydać za mąż, ożenić; 2) *n.* odpowiadać, zgadzać się, dopełniać pary; ożenić się; pójść za mąż. *To — a glove*, dobrać do pary rękawiczki. *He alone is able to — them all*, on tylko jeden może im wszystkim podołać. *Not to be matched*, niepoównany, niezrównany.

MATCHABLE, mâcz'-â-bl, *adj.* mogący być dobranym do pary, parzysty; odpowiedni, stosowny, zgodny.

MATCHLESS, mâcz'-lês, *adj.* nieporównany, niezrównany. —LY, *adv.* bezporównania. —NESS, *s.* niezrównaność, nieporównanoś.

MATE, mât, 1) *adv.* mat (w szachach); 2) *s.* towarzysz, towarzyszka; spółstołownik; podszyper, drugi po kapitanie kupieckiego okrętu; pomocnik; mąż, żona, małżonek, małżonka; samiec, samica. *Master's —*, podszyper. *Surgeon's —*, pomocnik chirurga. *Cook's —*, kuchta.

TO MATE, *a.* złączyć; skojarzyć, ożenić; zrównać się, stawić czoło; zamatować (w szachach); † 1) pobić; 2) pomieszać szyki; zmieszać, przerazić, zatrwożyć.

MATERIAL, mâ-tê'-rê-âl, *adj.* materyalny, cielesny; *fig.* ważny, istotny.

MATERIALISM, mâ-tê'-rê-âl-izm, *s.* materyalizm.

MATERIALIST, mâ-tê'-rê-âl-îst, *s.* materyalista.

MATERIALITY, mâ-tê-rê'-âl'-ê-tê, *or* MATERIALNESS, mâ-tê'-rê-âl-nês, *s.* byt materyalny, materyalność; (*fig*), ważność, istotność.

MATERIALLY, mâ-tê'-rê-âl-lê, *adv.* co do materyi, nie co do formy; materyalnie; cieleśnie; *fig.* ważnie, istotnie.

MATERIALS, mâ-tê'-rê-âlz, *s. pl.* materyały.

MATERIATE, mâ-tê'-rê-ât, *adj.* materyalny, cielesny.

MATERNAL, mâ-têr'-nâl, *adj.* macierzyński. — *love*, miłość macierzyńska.

MATERNITY, mâ-têr'-nê-tê, *s.* macierzyństwo.

MATH, mâ*th*, *s.* kośba, koszenie. *zob.* pod AFTER, LATTER.

MATHEMATIC, mâ*th*-ê-mât'-îk, *adj.* matematyczny. —S, *s. pl.* matematyka.

MATHEMATICAL, mâ*th*-ê-mât'-ê-kâl, *adj.* matematyczny. —LY, *adv.* matematycznie.

MATHEMATICIAN, mâ*th*-ê-mâ-tîsz'-ân, *s.* matematyk.

MATHESIS, mâ-*thê*'-sîs, *s.* nauka matematyki, matematyka.

MATILDA, mâ-tîl'-dâ, *s.* Matylda.

MATIN, mât'-în, 1) *s.* ranek; 2) *adj.* ranny.

MATINS, mât'-înz. *s. pl.* jutrznia.

MATRASS, mât'-râs, (*chem.*), makotra.

MATRICE, *s.* 1) mâ'-trîs, (*anat.*) macica; 2) mât'-trîs, forma albo stępel do wybijania pieniędzy; macica czyli forma do odlewania liter drukarskich.

MATRICIDE, mât'-trê-sîd, *s.* matkobójca, matkobójstwo.

MATRICULAR, mât-trîk'-ù-lâr; 1) *s.* metryka, matrykuła, rejestr; 2) *adj.* matrykularny.

TO MATRICULATE, mâ-trîk-ù-lât, *v. a.* zapisać (ucznia) do matrykuły.

MATRICULATE, *s.* zapisany do matrykuły.

MATRICULATION, mâ-trîk-kû-lâ'-szûn, *s.* wpis, zapisanie do matrykuły.

MATRIMONIAL, mât-trê-mô'-nê-âl, *adj.* małżeński. —LY, *adv.* po małżeńsku.

MATRIMONY, mâ'-trê-mô-nê, *s.* małżeństwo, stan małżeński.

MATRON, mâ'-trûn, *s.* matrona, dama.

MATRONAL, mât'-rô-nâl, *adj.* poważna, sędziwa (o matronie).

MATRONLY, mâ'-trûn-lê, *adv.* jak przystoi na matronę.

MATROSS, mâ-trôs', *s.* żołnierz pomagający do nabijania działa.

MATTER, mât'-tûr, s. materya, ciało, pierwiastek, materya, wątek, osnowa, przedmiot, rzecz; materya, ropa. — *of fact*, fakt, czyn, rzeczywistość, istota czynu. — *of fact man*, (*mod.*), ścisły badacz faktów. *In — of law*, w przedmiocie prawa. *What is the —?* o co rzecz idzie? o czém mowa? *What is the — with you?* co ci jest? (*'tis*) *no —*, mniejsza o to; to nic nie szkodzi. *No such —*, tak nie jest wcale. *For the — of that*, co się tyczy tego. *Small matters*, drobnostki, fraszki. *To resolve into* (*to grow to*) *—*, ropieć się.

TO MATTER, *v.* 1) *a.* zważać, mieć na względzie; 2) *imp.* wiele na czém zależeć, bardzo kogo obchodzić. *It matters much*, wiele na tém zależy. *what matters it?* cóż to znaczy? 3) *n.* ropić się.

MATTERY, mât'-tûr-ê, *adj.* ropisty, pełen ropy.

MATTHEW, mâ*th*'-hû, *s.* Mateusz, Maciéj.

MATTOCK, mât'-tûk, *s.* motyka, graca.

MATTRESS, mât'-trîs, *s.* materac.

TO MATURATE, mât'-ù-rât, *v. n. zob.* TO MATURE.

MATURATION, mât-tû-râ'-szûn, *s.* dojrzewanie, dojrzałość; (*med.*) ropienie się, zamienienie się w ropę.

MATURATIVE, mât'-ù-râ-tĭv, *adj.* przyspieszający dojrzałość; sprawujący ropienie.

MATURE, mâ-tûr', *adj.* dojrzały, dostały; doskonały, wytrawny. *To grow —*, dojrzewać, dojrzeć.

TO MATURE, *v.* 1) *a.* do stanu dojrzałości przywieść; 2) *n.* dojrzeć, dojrzewać, dośpiewać.

MATURELY, mâ-tûr'-lè, *adv.* dojrzale; doskonale, wytrawnie; wcześnie.

MATURITY, mâ-tû'-rè-tè, *s.* dojrzałość, dostałość, pora.

TO MAUDLE, mâu'-dl, *v. a.* rozmarzyć, zawrócić głowę, oszołomić, odurzyć.

MAUDLED, mâu'-dld, *or* MAUDLIN, mâu'-dlĭn, *adj.* rozmarzony trunkiem, napół pijany.

MAUGRE, mâu'-gûr, *prep.* † pomimo.

MAUL, mâul, *s.* † szlaga, młot, pałka, palica.

TO MAUL, *v. a.* zbić, potłuc, zbić na winne jabłko, pogruchotać kości.

MAUND, mând, *s.* kosz, koszałka.

TO MAUNDER, mân'-dûr, *v. n.* mruczeć, burczeć.

MAUNDY-THURSDAY, mâun'-dè, *or* mân-dè'-*th*ûrz-dâ, *s.* wielki czwartek.

MAUSOLEUM, mâu-sô-lè'-ûm, *s.* wspaniały nagrobek.

MAW, mâu, *s.* kałdun, żołądek; wole (u ptaków). — *worm*, glista.

MAWKISH, mâu'-kĭsz, *adj.* niesmaczny, ckliwy; *fig.* nudny, przykry; —NESS, *s.* ckliwość, obrzydliwość, niesmaczność.

MAXILLAR, mâg-zĭl'-lâr, MAXILLARY, mâks'-ĭl-lâr-è, *adj.* (*anat.*) szczękowy.

MAXIM, mâks'-ĭm, *s.* maxyma.

MAY, mâ, *s.* maj. — *bee* (— *bug*), chrząszcz majowy, majówka. — *day*, pierwszy dzień maja. — *flower* (—*lily*), lanuszka, konwalia. — *game*, zabawy wiejskie pierwszego maja. — *pole*, maszt wbity w ziemię około którego tańczą na pierwszy maja. — *weed*, śmierdzący rumianek.

TO MAY, *v. ir. n.* módz, mieć pozwolenie do czego. (*It*) — *be*, to być może (wątpiąc). *As fast as — be*, jak najspieszniéj, jak najprędzéj. *You — for all me*, możesz to uczynić (ja się temu nie sprzeciwiam). *If I — say so*, jeżeli mi wolno tak powiedzieć. *May be* (*may-hap*), może, pono, podobno. — *it please your majesty*, racz wasza królewska mość.

TO MAY, *v. n.* zbierać kwiatki w poranku majowym.

MAYOR, mâ'-ûr, *s.* burmistrz. *Lord —*, burmistrz Londynu lub Yorku.

MAYORALTY, mâ'-ûr-âl-tè, *s.* burmistrzostwo.

MAYORESS, mâ'-ûr-ĕs, *s.* burmistrzyni.

MAZARD, mâz'-zûrd, *s.* † szczęka.

MAZE, mâz, *s.* labirynt, manowiec, błędna droga; *fig.* obłąkanie, błądzenie po manowcach; nieład, gmatwanina, zawikłanie; zmieszanie, zadumienie, przerażenie.

TO MAZE, *v. a.* obłąkać; zmieszać, wprawić w zadumanie, przerazić.

MAZY, mâ'-zè, *adj.* pełen manowców, poplątany, powikłany.

ME, mè, *pron.* (przypadek podmiotowy to jest 3 i 4 zaimka osobistego I); mnie, mi; mnie, mię. *He told —*, powiedział mi. *Love —*, kochaj mnie; (w potocznéj mowie niewłaściwie używany zamiast I): *'tis —*, zamiast *'tis I*, to ja.

MEACOCK, mè'-kòk, *s.* mąż uległy żonie; tchórz, baba, niewieściuch.

MEAD, mĕd, *s.* miód pity; 2) (w poezyi), błonie, niwa, łąka.

MEADOW, mĕd'-dô, *s.* łąka. — *saffron*, zimowit, rozsiad.

MEAGER, mè'-gûr, *adj.* chudy; suchy; jałowy; —LY, *adv.* chudo; —NESS, *s.* chudość, schudnienie.

MEAL, mèl, *s.* mąka; 2) jadło, jedzenie, strawa, potrawa, obiad. — *man*, mąkarz, przekupnik mąki. — *meat*, mączna potrawa, melszpaiz. — *time*, obiadowa pora. — *tub*, fasa na mąkę. — *worm*, robak mączny.

TO MEAL, *v. a.* † zmieszać, pomieszać.

MEALY, mè'-lè, *adj.* mączysty; jakby posypany mąką. — *mouthed*, bojaźliwy w mówieniu, jakby mu języka w gębie brakło.

MEAN, mèn, *adj.* pospolity, ordynaryjny; podły, lichy, nędzny; średni, środkowy, pośredni; mierny. *A — fellow*, podły człowiek. — *born*, podłego urodzenia. — *looking*, nędznie wyglądający. *In the — time* (*in the — while*), tymczasem.

MEAN, *s.* środek, środkowy punkt, średnia miara; środek, sposób.

TO MEAN, *v. ir. n.* i *a.* zamierzać, zamyślać, mieć na celu; rozumieć, sądzić, mniemać; znaczyć, oznaczać. *He means to go by break of day*, zamyśla udać się w drogę o świcie. *You know what I —*, wiesz o czém chcę mówić, co przez to rozumiem. *What does this word —?* co znaczy ten wyraz? *To — honestly*, mieć uczciwe zamiary.

MEANDER, mè-ân'-dûr, *s.* Meander (rzeka w Azyi Mniejszéj płynąca krętém bardzo korytem); *fig.* krętość, krętém korytem, wić się, kręcić się.

MEANDROUS, mè-ân'-drûs, *adj.* kręty, wijący się, wężykowaty.

MEANING, mèn'-ĭng, 1) *s.* myśl, zdanie, mniemanie; cel, zamiar; znaczenie; 2) *part.* i *adj.* mniemający, sądzący, rozumiejący, znaczący. *Well meaning*, życzliwy, przychylny, szczery.

MEANLY, mèn'-lè, *adv.* pospolicie, ordynaryjnie; podle, nikczemnie. — *born*, podle urodzony.

MEANNESS, mèn'-nĕs, *s.* podłość, nikczemność; brzydkie skąpstwo.

MEANS, mènz, *s. pl.* środki, sposoby, zdolność, możność; środek, sposob. *By that —*, tym sposobem. *By — of*, za pośrednictwem. *By our —*, przez nas. *By all* (*any*) —, koniecznie, wszelkim sposobem. *By no* (*not by any*) —, żadnym sposobem, wcale nie. *By fair —*, łagodnemi środkami, dobrym sposobem. *By foul —*, groźbą, bitką, postrachem. *She was a — of my ruin*, ona była przyczyną mój zguby.

MEANT, mènt, *pret.* i *part. zob.* TO MEAN.

MEASE, mès, *s.* 500 sztuk śledzi.

MEASLED, mès'-zld, *adj.* chory na kur, cierpiący odrę.

MEASLES, mè'-zlz, *s. pl.* kur, odra; węgry (u świń).

MEASLY, mè'-zlè, *adj.* mający plamy od kuru; ugrowaty.

MEASURABLE, mèz'-ûr-â-bl, *adj.* wymierny, dający się zmierzyć; —LY, *adv.* do zmierzenia; —NESS, *s.* wymierność.

MEASURE, mèz'-ûr, *s.* miara; stosunek; laska miernicza, skala, podziałka; krok, środek, sposób; miara, umiarkowanie; (*muz.*) takt; (*gram.*) miara zgłosek, iloczas. *Beyond — (out of all —)*, nad miarę. *In some —*, w pewnym względzie, poniekąd, poczęści. *In a great —*, nader, bardzo, niezmiernie. *To take one's measures* (*accordingly*), przedsięwziąść stosowne kroki. *To have hard measures*, być ostro traktowanym. — *for —*, † (*prov.*) wet za wet.

TO MEASURE, *v. a.* i *n.* mierzyć, wymierzyć; zawierać, wynosić tyle a tyle, być długim, szerokim na tyle a tyle.

MEASURELESS, mèż'-ûr-lĕs, *adj.* niezmierny, niezmierzony; —NESS, *s.* niezmierność.

MEASUREMENT, mèż'-ûr-mĕnt, *s.* mierzenie, wymierzenie, pomiar.

MEASURER, mèż'-ûr-ûr, *s.* mierzący, miernik, mierniczy.

MEAT, mèt, mięso; potrawa, strawa, jadło, żywność.

MEATH, mèTH, *s. zob.* MEAD.

MECHANIC, mè-kân'-nĭk, 1) *adj.* mechaniczny, ręczny; roboczy, wyrobniczy; 2) *s.* robotnik, wyrobnik.

MECHANICS, *s. pl.* mechanika.

MECHANICAL, mè-kân'-nè-kâl, *adj.* —LY, *adv. zob.* MECHANIC; —NESS, *s.* mechaniczność; ordynaryjność, pospolitość.

MECHANICIAN, mĕk-â-nĭsz'-ân, *s.* mechanika.

MECHANISM, mĕk'-â-nĭzm, *s.* mechanik.

MEDAL, mĕd'-dâl, *s.* medal, dawny pieniądz, numizmat.

MEDALIC, mè-dâl'-lĭk, *adj.* medalowy, numismatyczny.

MEDALLION, mè-dâl'-yûn, *s.* medalion.

MEDALLIST, mĕd'-dâl-ĭst, *s.* znający się na medalach, numizmatyk.

TO MEDDLE, mĕd'-dl, *v. n.* (*with.*) mieszać się do czego, wtrącać się do czego, wtrącać się, wdawać się, wścibiać się.

MEDDLER, mĕd'-dl-ûr, *s.* wścibski.

MEDDLESOME (MEDDLING), mĕd'-dl-sûm, *adj.* lubiący się mieszać wtrącać się, wścibski; —NESS, *s.* chętka do wtrącania się w nie swoje rzeczy.

TO MEDIATE, mē'-dē-ât. *v. a.* i *n.* pośredniczyć, wstawić się, otrzymać przez swe pośrednictwo.

MEDIATE, *adj.* pośredni, środkowy, pośredniczy; —LY, *adv.* pośrednio.

MEDIATION, mē-dē-â'-szŭn, pośrednictwo, wdanie się, wstawienie się.

MEDIATOR, mē-dē-â'-tûr, *s.* pośrednik.

MEDIATORIAL, mē-dē-â-tô'-rē-ăl, *or* MEDIATORY, mē'-dē-â-tûr-ē, *adj.* pośredniczy, należący do pośrednika.

MEDIATORSHIP, mē-dē-â'-tûr-szĭp, *s.* urząd pośredniczy, pośrednictwo.

MEDIATRIX, mē-dē-â'-trĭks, *s.* pośredniczka, orędowniczka.

MEDICAL, mĕd'-ē-kăl, *adj.* medyczny, lekarski; —LY, *adv.* medycznie.

MEDICAMENT, mĕd'-ē-kă-mĕnt, lekarstwo.

MEDICAMENTAL, mĕd'-ē-kă-mĕnt-ăl. *adj.* medyczny, lekarski; leczący, uzdrawiający; —LY, *adv.* medycznie.

MEDICASTER, mĕd-ē-kăs'-tûr, *s.* partacz lekarski, konował.

TO MEDICATE, mĕd'-ē-kât, *v. a.* zaprawić lekarstwem.

MEDICATION, mĕd-ē-kâ'-szŭn, *s.* zaprawienie lekarstwem; leczenie, kurowanie, kuracya.

MEDICINABLE, mē-dĭs'-sĭn-ă-bl, *adj.* mający moc leczącą, będący lekarstwem.

MEDICINAL, mē-dĭs'-ē-năl, *adj.* lekarski, medyczny, aptekarski. — *drugs*, lekarstwa. — *herbs*, ziola lekarskie. — *weights*, wagi aptekarskie; —LY, *adv.* medycznie.

MEDICINE, mĕd'-dē-sĭn, *s.* medycyna, sztuka lekarska; lekarstwo.

TO MEDICINE, *v. a.* † leczyć, kurować.

MEDIETY, mē-dī'-ē-tē, *s.* pośredni stan, środek, połowa.

MEDIOCRITY, mē-dē-ŏk'-rē-tē, *s.* średniość, pomierność; pomiarkowanie.

TO MEDITATE, mĕd'-ē-tât, *v. a.* i *n.* zastanawiać się, rozważać; medytować, dumać, rozpamiętywać, rozmyślać (— *upon*, nadczém).

MEDITATION, mĕd-ē-tâ'-szŭn, *s.* medytaca, dumanie, rozmyślanie, rozpamiętywanie.

MEDITATIVE, mĕd'-ē-tă-tĭw, *adj.* dumający, obmyślający, rozpamiętywający.

MEDITERRANEAN, mĕd-ē-tĕr-râ'-nē-ăn, *or* MEDITERRANEOUS, mĕd-ē-tĕr-râ'-nē-ŭs, *adj.* śródziemny.

MEDITERRANEAN (— *sea*), *s.* morze Śródziemne.

MEDIUM, mē'-dē-ŭm, *s.* środek, średnia droga; średni stosunek; pośrednictwo. *At a* —, w przecięciu. *Through* (*by*) *the* — *of*, za pośrednictwem.

MEDLAR, mĕd'-lûr, *s.* nieszpułka, niesplik.

MEDLEY, mĕd'-lē, *s.* mieszanina, zbieranina.

MEDULLAR, mē-dŭl'-lăr, *or* MEDULLARY, mĕd'-ŭl-lăr-ē, *adj.* szpikowy.

MEED, mēēd, *s.* † (tylko w poezyi) nagroda, dar.

MEEK, mēēk, *adj.* łagodny, cichy, spokojny, potulny; —LY, *adv.* łagodnie, spokojnie; —NESS, *s.* łagodność, cichość, powolność, słodycz.

TO MEEKEN, mēē'-kn, *v. a.* ułagodzić, zmiękczyć.

MEER, *adj.* MEERLY, *adv.* *zob.* MERE, MERELY.

MEET, mēēt, *adj.* przyzwoity, właściwy, stosowny, przystojny.

TO MEET, *v. ir. a.* i *n.* potkać, napotkać, spotkać, natrafić, zastać, znaleść; spotkać się; zetknąć się; zejść się, schodzić się, zjechać się. zgromadzić się. *To go to* — *one*, wyjść na czyje spotkanie. *He appointed to* — *me to-day*, obiecał się dziś ze mną widzieć. *To*—*with*, napotkać, spotkać się; doznać, doświadczyć; ponieść (śmierć, stratę). *To* — *with a kind reception*, zostać uprzejmie przyjętym. *His project met with no success*, jego zamysł nieposzedł mu pomyślnie. *To* — *with a storm*, napotkać burzę. *To* — *with an objection*, napotkać zarzut. *To make both ends* —, związać dwa końce, mieć lub zarabiać tyle tylko, ile potrzeba do wyżywienia się.

MEETING, mēēt'-ĭng, *s.* potkanie, napotkanie, spotkanie. zetknięcie się; zejście się, zebranie, schadzka, zgromadzenie. — *house*, dom zgromadzenia, schadzki, kaplica (dyssydentów w Anglii). — *place* (*place of* —), miejsce zbierania się. — *of creditors*, konkurs wierzycieli, (do exdywizyi majątku dłużnika).

MEETLY, mēēt'-lē, *adv.* przyzwoicie, właściwie, stosownie.

MEETNESS, mēēt'-nĕs, *s.* przyzwoitość, właściwość, stosowność.

MEG, mĕg, *s.* (skroc: z MARGARET), Małgosia.

MEGRIM, mē'-grĭm, *s.* ból głowy, migrena.

MEINEY, mē'-nē, *s.* † (*Shaksp.*), orszak sług, słudzy.

MELANCHOLIC, mĕl-lăn-kŏl'-lĭk, *adj.* melancholiczny, smutny, tęskny, posępny, zamyślony.

MELANCHOLY, mĕl'-ăn-kŏl-ē, 1) *s.* melancholia, smutek, tęsknota, posępność; 2) *adj.* *zob.* MELANCHOLIC.

MELILOT, mĕl'-lē-lŏt, *s.* koniczyna, nostrzyk lekarski, przytulia, melilot pospolity.

TO MELIORATE, mē'-lē-ō-rât, *v. a.* polepszyć, ulepszyć.

MELIORATION, mē-lē-ō-rā'-szŭn, *s.* polepszenie, ulepszenie.

MELIORITY, mē-lē-ŏr'-ē-tē, *s.* lepszość.

MELLIFEROUS, mĕl-lĭf''fĕr-ŭs, *adj.* miodowy, obfity w miód.

MELLIFICATION, mĕl-lē-fē-kâ'-szŭn, *s.* osłodzenie miodem, robienie miodu.

MELLIFLUENCE, mĕl-lĭf'-flŭ-ĕns, *s.* miodopłynność.

MELLIFLUENT, mĕl-lĭf'-flŭ-ĕnt, *or* MELLIFLUOUS, mĕl-lĭf'-flŭ-ŭs, *adj.* miodopłynny.

MELLOW, mĕl'-lō, *adj.* miękki, dojrzały, rozpływający się w ustach, soczysty; *fig.* słodki, melodyjny; podchmielony, napruszony trunkiem.

TO MELLOW, *v. a.* i *n.* zmiękczyć; dojrzeć, rozpływać się w ustach; rozpływać się (o melodyi).

MELLOWNESS, mĕl'-lō-nĕs, *s.* miękkość (owoców), dojrzałość; słodkie brzmienie tonów.

MELODIOUS, mē-lō'-dē-ŭs, *adj.* melodyjny, słodko brzmiący. —LY, *adv.* melodyjnie. —NESS, *s.* melodyjność.

MELODY, mĕl'-lō-dē, *s.* melodya.

MELON, mĕl'-lŭn, *s.* melon.

TO MELT, mĕlt, *v.* 1) *a.* topić, roztopić, rozpuszczać; 2) *n.* topnieć, rozpuszczać się. *To*—*down*, stopić; *fig.* ginąć (z miłości, także z *away*), niknąć, tonąć, przemínąć (o tonach). *To* — *into*, przetopić na co. — *tears*, *fig.* rozpływać się, tonąć we łzach.

MELTER, mĕlt'-ûr, *s.* szmelcarz, pławiciel kruszców.

MELTING, mĕlt'-ĭng, 1) *s.* topienie; *fig.* rozczulenie. *Meltings of affection*, łzy miłości. — *house*, szmelcarnia. — *pot*, tygiel szmelcarski; 2) *adj.* topiący, rozpuszczający; *fig.* rozczulający. —LY, *adv.* z rozczuleniem.

MEMBER, mĕm'-bûr, *s.* członek, część, oddział; członek (rady, zgromadzenia).

MEMBRANACEOUS, mĕm-brâ-nâ'-szŭs, *or* MEMBRANEOUS, mĕm-brâ'-nē-ŭs, *or* MEMBRANOUS, mĕm'-brăn-ŭs, *adj.* błonkowaty, plewczany, plewkowaty.

MEMBRANE, mĕm-brăn', *s.* błona, błonka, pléwa, pléwka.

MEMENTO, mē-mĕn'-tō, *s.* przypomnienie; pamiętaj!

MEMOIR, mē-mōĭr, *or* mĕm'-uăr, *s.* pamiętnik.

MEMORABLE, mĕm'-mŭr-ă-bl, *adj.* pamiętny, godny pamięci. — LY, *adv.* pamiętnie.

MEMORANDUM, mĕm-mō-răn'-dŭm, *s.* memorandum, nota, znak dla pamięci.

MEMORIAL, mē-mō'-rĭăl, 1) *adj.* służący na pamiątkę; zatrzymany w pamięci, zapamiętany; 2) *s.* pomnik przechowujący pamięć czego; memoryał; pamiątka, upominek.

MEMORIALIST, mē-mō'-rē-ăl-ĭst, *s.* autor memoryału.

TO MEMORIZE, mĕm'-ō-rīz, *v. a.* zapisać dla pamięci.

MEMORY, mĕm'-mŭr-ē, *s.* pamięć. *To call to* —, przypomnieć. *To keep in* —, zachować, zatrzymać w pamięci. *This is out of my* —, to mi wypadło z pamięci. *Within the* — *of men*, za pamięci ludzkiéj.

MEN, mĕn, *s. pl.* ludzie; mieszkańcy. — *of Birmingham*, Birmingamczycy.

TO MENACE, mĕn'-năs, *v. a.* grozić komu, zagrażać.

MENACE, *s.* groźba.

MENACER, mĕn'-năs-ŭr, *s.* grożący.

MENAGE, mē-năż', *or* MENAGERIE, mĕn-ăż-ŭr-ē', *s.* menażerya.

MENAGOGUE, mĕn'-ă-gŏg, *s.* (*med.*) lekarstwo ułatwiające miesięczne płynienie.

TO MEND, mĕnd, *v.* 1) *a.* poprawić, ulepszyć; naprawić, wyreparować, wysztukować; 2) *n.* poprawić się; przychodzić do zdrowia. *To* — *one's pace*, poprawić kroku, przyspieszyć kroku. *To* — *one's life*, poprawić życie, zacząć się lepiéj prowadzić. *To—one's draught*, jeszcze raz łyknąć. *To* — *one's market*, kupić taniéj, przedać drożéj. *Where will you—yourself*, gdzie dostaniesz taniéj?

MENDABLE, mĕn'-dă-bl, *adj.* dający się naprawić.

MENDACIOUS, mĕn-dā'-szŭs, *adj.* kłamliwy, fałszywy.

MENDACITY, mĕn-dăs'-sē-tē, *s. s.* kłamliwość, skłonność do kłamstwa.

MENDER, mĕn'-dŭr, *s.* poprawca, łatacz, naprawiacz.

MENDICANCY, mĕn'-dē-kăn-sē, *s.* żebranie, żebranina.

MENDICANT, mĕn'-dē-kănt, 1) *adj.* żebrzący; 2) *s.* żebrak.

TO MENDICATE, mĕn'-dē-kăt, *v.a.* żebrać, chodzić po żebranym chlebie.

MENDICITY, mĕn-dĭs'-sē-tē, *s.* żebractwo.

MENDS, mĕnds *s. pl.* (*Shaksp.*) zamiast AMENDS. Co *zob.*

MENIAL, mē'-nē-ăl, 1) *adj.* należący do orszaku sług, służebniczy, niewolniczy; 2) *s.* sługa, służalec.

MENINGES, mē-nĭn'-dżēs, *s. pl.* (*anat.*) błona mozgowa.

MENSAL, mĕn'-săl, *adj.* stołowy.

MENSTRUAL, mĕns'-strŏō-ăl, *adj.* miesięczny; (*chem.*) rozpuszczający, roztwarzający.

MENSTRUOUS, mĕns'-strŏō-ŭs, *adj.* mająca miesiączkę.

MENSTRUUM, mĕns'-strŏō-ŭm, *s.* (*chem.*) środek rozpuszczający, roztworzyciel.

MENSURABILITY, mĕn-szŭ-râ-bĭl'-ē-tē, *s.* wymierność.

MENSURABLE, mĕn'-szŭ-râ-bl, *adj.* wymierny.

MENSURAL, mĕn'-szŭ-râl, *adj.* miarowy, służący do mierzenia.

TO MENSURATE, mĕn'-szŭ-rāt, *v.a.* mierzyć, wymierzać, odmierzyć.

MENSURATION, mĕn-szŭ-rā'-szŭn, *s.* mierzenie, wymierzenie, odmierzenie, pomiar.

MENTAL, mĕn'-tăl, *adj.* duchowy, umysłowy. —*power*, władza umysłowa. —LY, *adv.* umysłowo, w umyśle, wewnętrznie.

MENTION, mĕn'-szŭn, *s.* wzmianka, namienienie. *To make—of*, wzmiankę o czém uczynić, namienić. *Dont'* —*it*, niewspominaj o tém, nie mów o tém nikomu; nie masz za co dziękować. *Not to*—, niewspominając, niemówiąc; cóż dopiéro.

TO MENTION, *v. a.* wspomnieć, wzmiankować, namienić.

MEPHITIC (—AL), mē-fĭt'-ĭk, *adj.* zabijający, zaduszający, śmierdzący.

MERACIOUS, mē-rā'-szŭs, *adj*, mocny, wytrawny (o winie).

MERCANTILE, mĕr'-kăn-tĭl, *adj.* kupiecki, handlowy.

MERCENARINESS, mĕr'-sē-nā-rē-nĕs, *s.* najemniczość, sprzedajność.

MERCENARY, mĕr'-sē-nā-rē, 1) *adj.* najemniczy, najemny, sprzedajny, przekupny; 2) *s.* najemnik, najemny żołdak.

MERCER, mĕr'-sŭr, bławatnik.

MERCERY, mĕr'-sŭr-ē, *s.* handel bławatny.

MERCHANDISE, mĕr'-czăn-dīz, *s.* (nieużywa się w liczbie mnogiéj), towar.

TO MERCHANDISE, *v. a.* handlować, prowadzić handel.

MERCHANT, mĕr'-czănt, *s.* kupiec (hurtowy, prowadzący handel zagraniczny). —*man*, okręt kupiecki. —*tailor*, krawiec mający swój sklep.

MERCHANTABLE, mĕr'-czăn-tă-bl, *adj.* mogący mieć odbyt.

MERCHANTLIKE, mĕr'-czănt-lĭk, *or* MERCHANTLY, mĕr'-czănt-lē, *adj.* jak przystoi na kupca, po kupiecku.

MERCIFUL, mĕr'-sē-fŭl, *adj.* litościwy, miłosierny, miłościwy. — LY, *adv.* litościwie, miłosiernie. —NESS, *s.* litościwość, politowanie, zmiłowanie się.

MERCILESS, mĕr'-sē-lĕs, *adj.* nielitościwy, niemiłosierny, nieużyty, srogi, okrutny. —LY, *adv.* bez litości, bez miłosierdzia. — NESS, *s.* niemiłosierdzie, srogość, okrucieństwo.

MERCURIAL, mĕr-kū'-rē-ăl, *adj.* merkuryalny; *fig.* żywy, żwawy, ulotny, płochy.

MERCURIFICATION, mĕr-kū-rē-fē-kā'-szŭn, *s.* zmieszanie z merkuryuszem.

MERCURY, mĕr'-kū-rē, *s.* (*ast.*) Merkuryusz (planeta); (*chem.*) merkuryusz, żywe srébro; (*her.*) purpurowy kolor; *fig.* żywość, żwawość, ulotność, niestałość; (roślina) szczyr.

MERCY, mĕr'-sē, *s.* litość, miłosierdzie, politowanie; łaska, przebaczenie, wola, samowolność, upodobanie. *To cry*—, błagać przebaczenia, wołać pardon. *Lord (Heaven) have—upon us!* Boż zlituj się nad nami! *To be at one's*—, być w mocy czyjéj. *At the—of the waves*, na wolą morskich bałwanów. —*seat*, wieko arki przymierza; tron Boga litości.

MERE, mēr, *adj.* jedyny, sam jeden; szczery, czysty; zupełny, wierutny. *A—knave*, wierutny łotr

MERE, *s.* kałuża, bagnisko, jezioro; miedza graniczna.

MERELY, mēr'-lē, *adv.* tylko, jedynie.

MERETRICIOUS, mĕr-rē-trĭsz'-ŭs, *adj.* kurewski, wszeteczny; fałszywy, nieprawdziwy; —LY, *adv.* po kurewsku; —NESS, *s.* kurewstwo, wszeteczeństwo, kurewskie przyłudy.

TO MERGE, mĕrdż, *v. a.* i *n.* zanurzyć, zatopić; utonąć, wsiąknąć, zniknąć.

MERIDIAN, mē-rĭd'-ē-ăn, 1) *s.* południe; południk; *fig.* najwyższe wyniesienie, szczyt; 2) *adj.* południowy; południkowy; *fig.* na szczycie, u szczytu.

MERIDIONAL, mē-rĭd'-ē-ō-năl, *adj.* południowy; —LY, *adv.* na południe, ku południowi.

MERIDIONALITY, mē-rĭd-ē-ō-năl'-ē-tē, *s.* położenie południowe.

MERIT, mĕr'-ĭt, *s.* zasługa, zaleta. *The merits of a cause*, to wszystko co stanowi czy sprawa jest słuszna lub niesłuszna; główne jéj punkta.

TO MERIT, *v. a.* zasługiwać. *To* — *of*, zasłużyć się komu lub czemu.

MERITORIOUS, mĕr-rē-tō'-rē-ŭs, *adj.* zasługujący, nagrody godzien, wysoce zasłużony; —LY, *adv.* zasłużonym sposobem; —NESS, *s.* wysokie zasługi.

MERLIN, mĕr'-lĭn, *s.* kobus, kobusek; 2) czarnoksiężnik tego nazwiska za króla Wortigern w v i vi wieku.

MERMAID, mĕr'-mād, *s.* syrena.

MERRILY, mĕr'-rē-lē, *adv.* wesoło.

MERRIMAKE, mĕr'-rē-māk, *s.* uczta, bankiet, biesiada.

TO MERRIMAKE, *v. n.* weselić się, bankietować, biesiadować.

MERRIMENT, mĕr'-rē-mĕnt, *s.* rozweselenie, uciecha, wesoła zabawa.

MERRINESS, mĕr'-rē-nĕs, *s.* wesołość umysłu.

MERRY, mĕr'-rē, *adj.* wesoły, ucieszny, zabawny, trefny, żartobliwy, śmiech wzbudzający. *To make* —, weselić się, bawić się. *To make* — *with one*, żartować, szydzić z kogo. *To live a* — *life*, żyć wesoło. — *Andrew*, bufon, śmieszek, błazen. — *begotten*, dziecko miłości. — *grig*, trefniś, figlarz. — *jest*, wesoły żart. — *tale*, wesoła powieść. — *thought of a fowl*, kość piersiowa kurczęcia.

MERSION, mĕr'-szŭn, *s.* zanurzenie, zatonienie, wsiąknienie.

MESARAIC, mĕz-zĕr-ā'-ĭk, *adj.* (*anat.*) kiszkowy, kruszkowy.

MESEEMS, mē-sēēmz', *v.imp.* mnie się zdaje. *Meseemed*, zdawało mi się.

MESENTERIC, mēz-zēn-tēr'-ĭk, *adj.* (*anat.*) kiszkowy, kruszkowy.

MESENTERY, mēz'-zēn-tēr-ē, *s.* (*anat.*) kreski, kruszki, błona kiszkowa.

MESH, mēsz, *s.* oczko (w sieci); oczka, dziurka (w pończoszce).

TO MESH, *v. a.* złapać w sieć, uplątać, uwikłać.

MESHY, mēsz'-ē, *adj.* siatkowaty, siatkowy.

MESLIN, mēs'-lĭn, *s.* mieszanka, żyto z pszenicą.

MESNE (— *lord*), mēn, *s.* w. p. pan lenny, a zarazem lennik zależący od innego.

MESS, mēs, *s.* potrawa, półmisek, racya, porcya; stół przy którym razem jadają wojskowi lub majtkowie. *We are four of a* —, jada nas czterech razem. — *mate*, spółstołownik.

TO MESS, *v.n.* jadać przy jednym stole.

MESSAGE, mēs'-sĭdż, *s.* komis, zlecenie, polecenie.

MESSENGER, mēs'-sēn-dżûr, *s.* posłaniec.

MESSIAH, mēs-sī'-â, *s.* Messyasz.

MESSUAGE, mēs'-suâdż, *s.* folwark.

MET, mēt, *pret.* i *part.* (*zob.* TO MEET) *Well* —, wybornie, wyśmienicie; witaj! kontent jestem żeśmy się spotkali. *They are well* —, dobrze się dobrali. *Not to be* — *with*, czego napotkać, znaleść nie można. *He is* — *with*, trafił na swego.

METABASIS, mē-tâb'-â-sĭs, *s.* figura retoryczna, (przejście z jednego przedmiotu do drugiego).

METABOLA, mē-tâb'-bō-lâ, *s.* (*med.*) zmiana, odmiana.

METACARPUS, mēt-tâ-kâr'-pûs, *s.* (*anat.*) dłoń przy której wiszą palce.

METACHRONISM, mē-tâk'-rō-nĭzm, *s.* błąd przeciw chronologii.

METAGRAMMATISM, mēt-â-grâm'-â-tĭzm, *s. zob.* ANAGRAM.

METAL, mēt'-tâl, *s.* metal, kruszec.

METALLIC (—AL), mē-tâl'-lĭk, *adj.* metaliczny, kruszcowy. — *currency*, brzęcząca moneta. — *pile*, stos Wolty.

METALLIFEROUS, mēt-tâl-lĭf'-fēr-ûs, *adj.* wydający kruszce.

METALLINE, mēt'-tâl-lĭn, *adj.* metalowy, zawierający kruszec, podobny do kruszcu.

METALLIST, mēt'-tâl-lĭst, *s.* znający się na kruszcach, wyrabiający kruszce.

METALLOGRAPHY, mēt-tâl-lŏg'-grâ-fē, *s.* opisanie kruszców.

METALLURGIST, mēt'-tâl-lûr-dżĭst, *s.* znający się na metalach i ich dobywaniu.

METALLURGY, mēt'-tâl-lûr-dżē, *s.* metalurgia, nauka o metalach, o rudach, o ich wydobywaniu.

TO METAMORPHOSE, mēt-tâ-môr'-fûs, *v. a.* przemienić, przekształcić, przeistoczyć, przeinaczyć, przetworzyć.

METAMORPHOSIS, mēt-tâ-môr'-fō-sĭs, *s.* przemiana, przekształcenie, przeobrażenie.

METAPHOR, mēt'-tâ-fûr, *s.* (figura retoryczna), przenośnia, metafora.

METAPHORIC(—AL), mēt-tâ-fôr'-ĭk, *adj.* przenośny, metaforyczny.

METAPHRASE, mēt'-tâ-frâz, *s.* dosłowne tłumaczenie.

METAPHRAST, mēt'-tâ-frâst, *s.* dosłowny tłumacz.

METAPHYSIC (—AL), mēt-tâ-fĭz'-ĭk, *adj.* metafizyczny; *Shaksp. Mac.*), nadprzyrodzony.

METAPHYSICIAN, mēt-tâ-fĭz-zĭsz'-ûn, *s.* metafizyk.

METAPHYSICS, mēt-tâ-fĭz'-ĭks, *s. pl.* metafizyka.

METASTASIS, mēt-tâs'-tâ-sĭs, *s.* (*med.*), odwrócenie soków, przyczyny choroby.

METATARSAL, mēt-â-târ'-sâl, *adj.* (*anat.*), należący do stopy nogi.

METATARSUS, mēt-â-târ'-sûs, *s.* (*anat.*), stopa do której palce u nogi są przytwierdzone.

METATHESIS, mē-tâth'-ē-sĭs, *s.* przełożenie liter wyrazu.

TO METE, mēt, *v. a.* mierzyć, odmierzyć.

METEMPSYCHOSIS, mē-tēmpsē-kō'-sĭs, *s.* przechodzenie dusz z ciała do ciała.

METEOR, mē'-tē-ûr, *s.* meteor, zjawisko napowietrzne, (deszcz, grad, piorun i t. d.)

METEOROLOGICAL, mē-tē-ō-rō-lŏd'-żē-kâl, *adj.* meteorologiczny.

METEOROLOGIST, mē-tē-ō-rŏl'-lō-dżĭst, *s.* meteorolog.

METEOROLOGY, mē-tē-ō-rŏl'-lō-dżē, *s.* meteorologia, nauka o zjawiskach napowietrznych.

METEOROSCOPE, mē-tē'-ō-rōskōp, *s.* narzędzie do mierzenia wielkości i odległości ciał niebieskich.

METEOROUS, mē-tē'-ō-rûs, *adj.* meteoryczny.

METER, mē'-tûr, *s.* mierzący, miernik.

METHEGLIN, mē-thĕg'-lĭn, *s.* miód pitny.

METHINKS, mē-thĭngks', *v. imp.* zdaje mi się, widzi mi się.

METHOD, mēth'-ûd, s. metoda, tryb, sposób, porządek.

METHODICAL, mē-thŏd'-ē-kâl, *adj.* metodyczny, porządnie ułożony. —LY, *adv.* metodycznie.

TO METHODISE, mēth'-ō-dĭz, *v. a.* ułożyć w pewną metodę.

METHODIST, mēth'-ō-dĭst, *s.* (dawniéj), metodyczny lekarz, leczący z teoryi; 2) (dziś), metodysta, jeden z sekty tak nazwanéj, która w roku 1729 pod przewodnictwem Wesleya, odszczepiła się od kościoła Anglikańskiego.

METHODISTICAL, mēth-ō-dĭs'-tĭk-âl, *adj.* należący do sekty metodystów.

METHOUGHT, mē-thâut', *pret. zob.* METHINKS; mnie się zdawało.

METONYMY, mē-tŏn'-ē-mē, *s.* wzięcie jednego wyrazu za drugi.

METOPOSCOPY, mēt-tō-pŏs'-kō-pē, *s.* nauka fizyognomii.

METRE, mē'-tēr, *s.* metr, stopa wiersza.

METRICAL, mēt'-trē-kâl, *adj.* metryczny.

METRONOME, mē'-trō-nōm, *s.* metronom, narzędzie muzyczne do dawania taktu, wynalazku Maelzela.

METROPOLIS, mē-trŏp'-pō-lĭs, *s.* metropolia, stolica.

METROPOLITAN, mēt-trō-pŏl'-lē-tân, 1) *s.* metropolita; 2) *adj.* stołeczny, należący do metropolii. —*city*, stolica, rezydencya metropolity.

METTLE, mēt'-tl, *s.* ogień, bystrość, ognistość, siła, odwaga, dobra fantazya.

METTLED, *zob.* METTELSOME.

METTELSOME, mēt'-tl-sûm, *adj.* bystry, ognisty, żywy, dzielny, odważny. —LY, *adv.* z ogniem, ogniście. —NESS, s. *zob.* METTLE.

MEW, mû, *s.* klatka (na sokoły); kryjowka, schowanie; 2) rybitwa; 3) miauczenie kota. *The king's mews*, królewskie stajnie (gdzie dawniéj sokoły trzymano).

TO MEW, *v.* 1) *a.* (—*up*), zamknąć, zaprzeć, zapakować dokąd; 2) *n.* pierzyć się, lenieć; miauczyć; wrzeszczeć (jak dziecko).

TO MEWL, mûl, *v. n.* wrzeszczeć (o dziecięciu).

MEZERON, mē-zē'-rûn, *s.* wilcze łyko.

MIASM, mĭ'-âzm, *s.* miazm, szkodliwy wyziew.

MICE, mĭs, *s. pl.* myszy.

MICH, mĭk, *s.* (skroc: z MICHAEL, mi-kl), Michał. *Michaelmas*, mĭk'-kl-mâs, S. Michała.

TO MICHE, mĭcz, mĭcz, *v. n.* smykać, kraść, grypsnąć, kryć się, chować się (przed robotą), wałęsać się, wagusować.

MICHER, mĭcz-ûr mĭ'-czûr, *s.* złodziéj, leń, włoczęga, zawalidroga.

MICLE, mĭk'-kl, *adj.* i *adv.* † wielki; wiele.

MICROCOSM, mĭ'-krō-kŏzm, *s.* świat na małą skalę, człowiek.

MICROGRAPHY, mĭ-krŏg'-grâ-fē, *s.* opisanie cząstek lub istot które tylko przez mikroskop dostrzedz można.

MICROMETER, mĭ-krŏm'-mē-tûr, *s.* drobnomiar.

MICROSCOPE, mĭ'-krō-skōp, *s.* mikroskop, drobnowidz.

MICROSCOPIC (—AL), mĭ-krō-skŏp'-pĭk, *adj.* mikroskopiczny.

MID, mĭd, *adj.* i *s.* (w składanych), średni, środkowy; środek. — *age*, średnie wieki. — *course*, półowa drogi. — *day*, południe. — *heaven*, środek nieba. — *land*, w środku kraju. — *leg*, środek no-

gi. — *lent*, środopoście. — MOST, w samym środku położony. — *stream*, środek rzeki.

MIDDLE, mîd'-dl, 1) *adj.* średni, środkowy, pośredni; mierny; pomierny; 2) *s.* środek, pośrodek. — *aged*, średniego wieku. — MOST, w samym środku położony. — *sized*, średniego wzrostu, średniéj wielkości.

MIDDLING, mîd'-lîng, *adj.* mierny; —LY, *adv.* miernie, niezgorzéj, jako tako.

MIDGE, mîdż, *s.* komar.

MIDNIGHT, mîd'-nît, 1) *s.* północ; 2) *adj.* północny, o północy.

MIDRIF, mîd'-drîf, *s.* błona podpiersiowa, diafragma.

MIDSHIPMAN, mîd'-szîp-mân, *s.* kadet marynarki, miczman.

MIDST, mîdst, 1) *s.* środek; 2) *adj.* średni, pośredni. *In the* —, pośród, wśród.

MIDSUMMER, mîd-sûm'-mûr, *s.* połowa lata, przesilenie dnia z nocą letnie (21 czerwca). — *day*, ś. Jana.

MIDWAY, mîd'-uâ, 1) *s.* połowa drogi; 2) *adj.* i *adv.* na pół drogi, w pół drogi.

MIDWIFE, mîd'-uîf, *s.* baba, dzieci odbierająca, akuszerka.

MIDWIFERY, mîd'-uîf-rè, *s.* odbieranie dzieci, babienie.

MIEN, mên, *s.* mina, postawa, ruch ciała.

MIGHT, mît. 1) *pret.* (*zob.* TO MAY) · 2) *s.* moc, władza, potęga.

MIGHTFUL, mît'-fûl, *adj.* (*Shaksp. T. A.*), potężny, możny.

MIGHTILY, mî'-tè-lè, *adv.* silnie, mocno, potężnie; *vulg.* niezmiernie, bardzo, nadzwyczaj, nader.

MIGHTINESS, mî'-tè-nês, *s.* moc, siła, władza, potęga.

MIGHTY, mî'-tè, 1) *adj.* silny, możny; 2) *adv. vulg.* niezmiernie, bardzo, nader, nadzwyczaj.

TO MIGRATE, mî'-grât, *v. n.* wędrować, koczować.

MIGRATION, mî-grâ'-szûn, *s.* wędrówka, koczowanie.

MIGRATORY, mî'-grâ-tûr-è, *adj.* wędrujący, koczujący.

MILCH, mîlsz, *adj.* dający mleko, dojny. — *cow*, krowa dojna.

MILD, mîld, *adj.* łagodny, miły, luby, słodki, powolny, cichy, spokojny.

MILDEW, mîl'-dû, *s.* mączna rosa, śnieć, rdza, zaraza na zbożе.

TO MILDEW, *v. a.* zniszczyć zboże (o śnieci).

MILDLY, mîld'-lè, *adv.* łagodnie, mile, słodko.

MILDNESS, mîld'-nês, *s.* łagodność, słodycz, powolność.

MILE, mîl, *s.* mila angielska (5,280 stóp czyli 1,760 yardów), których 69 1/8 idzie na stopień jeograficzny. — *stone*, słup milowy.

MILFOIL, mîl'-fôîl, *s.* krwawnik.

MILIARY, mîl'-yâ-rè, *adj.* nakształt ziarnka prosa, nakształt drobnéj kaszy. — *fever*, szkarlatyna.

MILITANT, mîl'-lè-tânt, *adj.* wojujący. *The* — *church*, (*teol.*) Kościół wojujący (ze światem i z czartem).

MILITARILY, mîl'-lè-tâ-rèl-è, *adv.* po żołniersku, wojskowo.

MILITARY, mîl'-lè-tâ-rè, *adj.* wojskowy, wojenny, żołnierski. — *chest*, kassa wojskowa. — *stores*, zapasy, potrzeby wojenne.

TO MILITATE, mîl'-lè-tât, *v. n.* (— *against*) sprzeciwiać się czemu, działać przeciw.

MILITIA, mîl-lîsz'-â, *s.* milicya, gwardya narodowa, rnchawka.

MILK, mîlk, *s.* mleko. — *cow*, krowa mleczna. — *house*, komora na mleko. — *livered*, bojaźliwy, tchórzliwy. — *maid*, mleczarka. — *man*, mleczarz, mlecznik. — *pail*, skopek. — *pan*, dojnica. — *pottage*, zupa mleczna. — *score*, rachunek za mleko; drobna summa. — *sop*, baba, niewieściuch. — *strainer*, cedzidło od mleka. — *teeth*, zęby mleczne. — *white*, biały jak mleko. — *woman*, mleczarka. — *wort*, krzyżownica, mlecznica (roślina).

TO MILK, *v. a.* doić; ssać.

MILKEN, mîl'kn *adj.* mleczny.

MILKER, mîlk'-ûr, *s.* dojka.

MILKINESS, mîlk'-è-nês, *s.* mleczność, mleczastość.

MILKY, mîlk'-è, *adj.* mleczny; dojny; *fig.* miękki, delikatny. — *way*, droga mleczna.

MILL, mîl, *s.* młyn. — *clack* (— *clapper*), grzechotka młynarska. — *cog*, ząb u koła. — *dam*, tama. grobla, gata, — *hopper*, kosz młyński. — *horse*, koń młyński. — *stone*, kamień młyński. — *teeth*, zęby trzonowe. — *wright*, budowca młynów.

TO MILL, *v. a.* mleć, zemleć, pokruszyć, skruszyć, podruzgotać; bić (pieniądze).

MILLENARIAN, mîl-lè-nâ'-rè-ân, *or* MILLENIST, mîl'-lè-nîst, *s.* oczekujący tysiąc lat królestwa Chrystusa trwać mającego po zmartwychwstaniu umarłych.

MILLENARY, mîl'-lè-nâ-rè, *or* MILLENNIAL, mîl-lèn'-nè-âl, *adj.* tysiącletni.

MILLENNIUM, mîl-lèn'-nè-ûm, *s.* tysiącletnie królestwo Chrystusa; wiek tysiącletni, tysiąc lat.

MILLEPEDES, mîl'-lè-pèdz, *or* mîl-lèp'è-dèz, *s.* stonóg, stonoga.

MILLER, mîl'-lûr, *s.* młynarz.

MILLESIMAL, mîl-lès'-sè-mâl, *adj.* tysiączny.

MILLET, mîl'-lît, *s.* proso.

MILLINER, mîl'-lîn-nûr, *s.* modniarka, przedająca stroje damskie.

MILLION, mîl'-yûn, *s.* milion.

MILLIONTH, mîl'-yûn*th*, *adj.* milionowy.

MILT, mîlt, *s.* rybi mlecz; 2) śledziona. — *wort*, śledziennica, ziele śledzionowe.

MILTER, mîlt'-ûr, s. mleczak, rybi samiec.

MIME, mîm, *s.* 1) zabawne sztuki, figle; 2) *vid.* MIMIC.

MIMETICAL, mî-mèt'-è-kâl, *adj.* naśladowniczy, umiejący przedrzeźniać.

MIMIC, mîm'-mîk, 1) *adj.* mimiczny; 2) *s.* mimik, wyrażający myśli na migi; przedrzeźniacz, małpa, niewolniczy naśladowca.

TO MIMIC, *v. a.* giesta robić, na migi pokazywać, podrzeźniać, naśladować kogo lub co.

MIMICRY, mîm'-mîk-rè, *s.* pantomima, mowa na migi, przedrzeźnianie, udawanie.

MINACIOUS, mè-nâ'-szûs, *adj.* groźny, grożący.

MINACITY, mè-nâs'-sè-tè, *s.* odgrażanie się.

MINATORY, mîn'-nâ-tûr-è, *adj.* grożący, zawierający pogróżkę.

TO MINCE, mîns, *v.* 1) *a.* siekać, drobić; pokrajać drobniutko; *fig.* ubarwić co pięknemi pozorami; z lekka i potroszę wyjawić, starając się rzecz usprawiedliwić; 2) *n.* deptać, iść drobnym kroczkiem; cackać się w mowie, półgębkiem mówić. *Mince* (*minced*) *pie*, pasztet z drobno posiekanego mięsa.

MINCINGLY, mîn'-sîng-lè, *adv.* drobno, drobniusieńko; *fig.* z lekka, delikatnie, z przysadą.

MIND, mînd, *s.* umysł; pamięć; myśl, gust, upodobanie; zdanie, mniemanie, opinija; chęć, wola, skłonność. *To my* —, podług mojéj myśli. *To change one's* —, odmienić zdanie. *To make up one's* —, namyślić się. *My* — *gives me*, mam jakieś przeczucie. *He has his* —, ma czego mu się chciało. *To be of a* —, być jednego zdania. *To express one's* —, wynurzyć swe zdanie. *Speak your* —, mów co myślisz. *To relieve one's* —, ukoić czyję lub swoję niespokojność. *I have a* —, chce mi się, mam chęć. *To call to* — (*to put in* — *of...*), przypomnieć co komu. *It comes into my* —, przypominam sobie. *Time out of* —, od niepamiętnych czasów. *It will not out of my* —, nie mogę tego zapomnieć, to mi zawsze na myśli.

TO MIND, *v. a.* zważać, uważać, baczyć, pomnieć, dbać, troszczyć się, przypomnieć. — *your own business*, pilnuj swego (nosa). *I don't* — *it*, nie stoję, nie dbam o to. *Never* — (*it*), to nic nie stanowi, mniejsza o to, nie czyń sobie subiekcyi, i t. d. *Never* — *him*, nie troszcz się o niego, mnie o niego głowa nie boli. — *well what I say*, uważaj dobrze co ci mówię. *To* — *one's business well*, pilnować, doglądać swych interessów. *To* — *one's health*, mieć staranie o swém zdrowiu. *To* — *one's work*, pamiętać o swém zatrudnieniu, pilnować swéj roboty.

MINDED, mînd'-êd, *adj.* mający na myśli, skłonny, chcący. *To be* —, mieć chęć, ochotę. *High* —, *zob. pod* HIGH. *Well* —, chętny, przychylny, życzliwy. *Ill* —, niechętny, nieżyczliwy.

MINDFUL, mînd'-fûl, *adj.* baczny, pamiętny, pomny, dbały, staranny; —LY, *adv.* bacznie, pilnie,

starannie; —NESS, *s.* baczność, pilność, dbałość.

MINDLESS, mînd'-lês, *adj.* małobaczny, niepamiętny, niepomny, niedbały. *He is — of it*, on o to nie dba, nie baczy na to, nie myśli o tém; —NESS, *s.* małobaczność, niedbanie.

MINE, mîn, 1) *pron. poss.* mój, moja, moje, (kładzie się po poprzedzającym rzeczowniku). *A friend of —*, jeden z moich przyjacioł. *Those books are —*, to są moje książki; 2) *s. pl.* moi (moi krewni, moi przyjaciele); 3) (używa się w poważnym stylu zamiast *my* przed rzeczownikiem, równie jak w żartobliwym (*Shaksp. M. W. of W.*). — *host*, pan gospodarz.

MINE, *s.* kopalnia; (*mil.*) mina.

TO MINE, *v.a.* i *n.* kopać miny, podkopać, podkopywać.

MINER, mîn'-ûr, *s.* górnik, minier.

MINERAL, mîn'-êr-âl, 1) *s.* minerał, kruszec; 2) *adj.* mineralny, kopalny. — *coal*, węgiel ziemny. — *kingdom*, królestwo mineralne. — *waters*, wody mineralne.

MINERALIST, mîn'-nêr-âl-îst, *or* MINERALOGIST, mîn-nêr-âl'-lò-dzîst, *s.* mineralog.

MINERALOGY, mîn-nêr-âl'-lò-dżê, *s.* mineralogia.

TO MINGLE, mîn'-gl, *v.* 1) *a.* zmieszać, zamieszać, pomieszać; 2) *n.* zmieszać się, złączyć się z czém. *To — into society*, uczęszczać do towarzystwa, bywać po towarzystwach.

MINGLE, *s.* mieszanina. — *mangle*, mieszanina, gmatwanina.

MINGLER, mîng'-gl-ûr, *s.* mieszający.

MINIATURE, mîn'-ê-â-tûr, *or* mîn'-yâ-tûr (*vulg.* mîn'-ê-tûr), miniatura.

MINIKIN, mîn'-ê-kîn, *adj.* malutki, maluśki, maluchny, malusieńki.

MINION, mîn'-yûn, *s.* faworyt, ulubieniec, służalec.

MINIOUS, mîn'-yûs, *adj.* minijowy.

MINISTER, mîn'-nîs-tûr, *s.* ajent, sługa, minister. — *of state*, minister stanu. — *of the gospel*, ksiądz, kapłan, minister ewanielii.

TO MINISTER, *v.a.* i *n.* dać, podać, dostarczyć, nastręczyć; służyć, posłużyć; przepisać lekarstwo; odprawiać służbę kościelną. *To — to*, dostarczyć środków, dopomodz do użycia, lub osiągnienia czego.

MINISTERIAL, mîn-nîs-tê'-rê-âl, *adj.* służący, posługujący; należący do ministrów państwa, ministeryalny, urzędowy; duchowny, kapłański.

MINISTRAL, mîn'-nîs-trâl, *adj.* ministeryalny.

MINISTRANT, mîn'-nîs-trânt, *adj.* służący, posługujący.

MINISTRATION, mîn-nîs-trâ'-szûn, *s.* ajencya, pośrednictwo, usłużenie, dostarczenie środków; odprawianie służby kościelnéj.

MINISTRY, mîn'-nîs-trê, *s.* ministeryum, ministerstwo; usłużenie, pośrednictwo; kapłaństwo, stan duchowny.

MINIUM, mîn'-yûm, *s.* minia.

MINOR, mî'-nûr, 1) *adj.* mniejszy, pomniejszy; 2) *s.* małoletni.

MINORITY, mê-nôr'-ê-tê, *s.* mniejszość; małoletniość.

MINOTAUR, mîn'-nò-tâur, *s.* minotaur (bajeczna istota : pół byka pół człowieka).

MINSTER, mîn'-stûr, *s.* kościoł katedralny.

MINSTREL, mîn'-strîl, *s.* minstrel, bard, wędrujący śpiewak i poeta.

MINSTRELSY, mîn'-strîl'-sê, *s.* śpiew minstrelów, muzyka.

MINT, mînt, *s.* mięta; 2) mennica; *fig.* kuźnia. — *man*, mincarz. — *master*, dyrektor mennicy.

TO MINT, *v. a.* bić pieniądze; *fig.* kuć, wymyślać, wynajdować.

MINTAGE, mînt'-ldż, *s.* bicie pieniędzy; pieniądze wybite; koszta menniczne.

MINTER, mînt'-ûr, *s.* mincarz.

MINUET, mîn'-nû-ît, *s.* menuet.

MINUTE, mê-nût', *adj.* drobny, szczegółowy, drobiazgowy.

MINUTE, mîn'nît, *s.* minuta, chwila, rys, rzucona myśl na papier, koncept; (*mat.*), minuta, 60ta część stopnia. — *book*, notularz, raptularz. — *glass*, klapsydra wskazująca minuty. — *hand*, index minutowy. — *watch*, zegarek wskazujący z największą dokładnością minuty.

TO MINUTE, *v.a.* spisać, ułożyć pokrótce.

MINUTELY, mîn'-nît-lê, *adv.* co minuty, co chwila.

MINUTELY, mê-nût'-lê, *adv.* drobiazgowo, szczegółowo.

MINUTENESS, mê-nût'-nês, *s.* drobiazgowość, szczegółowość.

MINUTIAE, mê-nû'-szê-ê, *s. pl.* drobiazgi, szczegóły.

MINX, mîngks, *s.* suczka; plocha dziewczynka, pieszczoszka.

MIRACLE, mîr'-â-kl, *s*, cud. *To work miracles*, cuda czynić.

MIRACULOUS, mê-râk'-kû-lûs, *adj.* cudowny, cudotworny. —LY, *adv.* cudownie. — NESS, *s.* cudowność.

MIRE, mîr, *s.* kałuża, błoto.

TO MIRE, *v. a.* obrzucać błotem.

MIRINESS, mî'-rê-nês, *s.* błotnistość.

MIRROR, mîr'-rûr, *s.* zwierciadło, lustro; *fig.* wzór, przykład.

MIRTH, mêr*th*, *s.* wesołość, radość.

MIRTHFUL, mêr*th*'-fûl, *adj.* wesoły, radośny.

MIRTHLESS, mêr*th*'-lês, *adj.* smutny, niewesoły.

MIRY, mî'-rê, *adj.* błotny, błotnisty.

MISACCEPTATION, mîs-âk-sêptâ'-szûn, *or* MISACCEPTION, mîs-âk-sêp'-szûn, *s.* złe zrozumienie, niezrozumienie.

MISADVENTURE, mîs-âd-wên'-czûr, *s.* przypadek nieszczęśliwy, przygoda, nieszczęście. W. P. przypadkowe zabójstwo.

MISADVENTURED, mîs-âd-wên'-czûrd, *adj.* nieszczęśliwy.

TO MISADVISE, mîs-âd-wîz', *v. a.* źle doradzić; MISADVISED, źle doradzony.

MISAIMED, mîs-âmd', *adj.* źle wycelowany, nie dobrze na cel wzięty.

MISANTHROPE, mîs'-ân-*th*rôp, *s.* mizantrop, odludek.

MISANTHROPY, mîs-ân'-*th*rô-pê, *s.* Mizantropia, odludność.

MISAPPLICATION, mîs-âp-plêkâ'-szûn, *s.* złe zastosowanie, złe użycie.

TO MISAPPLY, mîs-âp-plî', *v. a.* źle zastosować, źle użyć.

TO MISAPPREHEND, mîs-âprê-hênd', *v. a.* źle zrozumieć.

MISAPPREHENSION, mîs-âprê-hên'-szûn, *s.* złe zrozumienie.

TO MISBECOME, mîs-bê-kûm', *v. ir. n.* nieprzystawać, nieprzystojeć.

MISBEGOT (—TTEN), mîs-bêgôt', *adj.* nieślubny, nieprawego łoża.

TO MISBEHAVE, mîs-bê-hâw', *v. n.* źle się sprawować, źle postępować.

MISBEHAVIOUR. mîs-bê-hâw'-yûr, *s.* źle sprawowanie się, złe postępowanie, nieobyczajność, niegrzeczność.

MISBELIEF, mîs-bê-lêê'f', *s.* niedowiarstwo, fałszywa wiara.

MISBELIEVER, mîs-bê-lêê'-wûr, *s.* niedowiarek, fałszywą wiarę wyznający.

TO MISCALL, mîs-kâul', *v. a.* źle nazwać, dać niewłaściwe nazwisko.

TO MISCALCULATE, mîs-kâl'-kû-lât, *v. a.* źle obrachować, niewyrachować.

MISCARRIAGE, mîs-kâr'-rîdż, *s.* chyb, zawód, uchybienie, niepomyślność, niepowodzenie; poronienie; zaginienie, niedojście (listu).

TO MISCARRY, mîs-kâr'-rê, *v. n.* nieudać się, niepowieść się, doznać zawodu, niepomyślnie pójść; rozbić się; poronić, zaginąć, zapodziać się. *The ship miscarried*, okręt się rozbił. *The letter miscarried*, list zaginął.

MISCELLANEOUS, mîs-sêl-lâ'-nê-ûs, *adj.* zmieszany, złożony z rozmaitych części, zebrany z różnych autorów. —NESS, *s.* mieszanina.

MISCELLANY, mîs'-sêl-lâ-nê, 1) *adj.* zmieszany, zebrany; 2) *s.* mieszanina, zbieranina. MISCELLANIES, *s. pl.* rozmaite, różne pisma.

MISCHANCE, mîs-czâns', *s.* nieszczęśliwy przypadek, przygoda.

MISCHIEF, mîs'-czîf, *s.* złe, nieszczęście, licho, zdrożność, bezprawie; szkoda; psota, psikus, figiel. — *maker*, szkodnik, psotnik.

TO MISCHIEF, *v.a.* szkodę wyrządzić, licha jakiego narobić.

MISCHIEVOUS, mĭs'-czĕ-wŭs, *adj.* szkodliwy, psotny, niepoczciwy, zgubny; —LY, *adv.* szkodliwie, niepoczciwie; —NESS, *s.* szkodliwość, psotliwość.

MISCIBLE, mĭs'-sĕ-bl, *adj.* dający się zmieszać.

MISCITATION, mĭs-sĭ-tā'szŭn, *s.* błędna cytacya.

TO MISCITE. mĭs-sĭt', *v. a.* błędnie zacytować.

MISCLAIM, mĭs-klām', *s.* fałszywa pretensya.

MISCONCEIT, mĭs-kŏn-sēēt, *or* MISCONCEPTION, mĭs-kŏn-sĕp'-szŭn, *s.* błędne mniemanie, błędne pojęcie, błędne wyobrażenie, błąd.

MISCONDUCT, mĭs-kŏn'-dŭkt, *s.* złe sprawowanie się, złe postępowanie, zła konduita.

TO MISCONDUCT, mĭs-kŏn-dŭkt', *v. a.* złe prowadzić, złe zarządzać.

MISCONSTRUCTION, mĭs-kŏn-strŭk'-szŭn, *s.* zły wykład, opaczne tłumaczenie.

TO MISCONSTRUE, mĭs-kŏn'-strōō, *v. a.* opacznie tłumaczyć, na złe tłumaczyć, na złą stronę brać.

MISCONTINUANCE, mĭs-kŏn-tĭn'-nū-ans, *s.* zaprzestanie, zaniechanie, przerwa.

MISCREANCE (cy), mĭs'-krē-ans, *s.* wiara błędna, fałszywa.

MISCREANT, mĭs'-krē'-ant, *s.* fałszywą wiarę wyznający; niezbożnik, niegodziwiec, łotr, złoczyńca.

MISCREATE, mĭs-krē-āt', *or* MISCREATED, mĭs-krē-ā'-tĕd, *adj.* potworny, niekształtny, szpetny.

MISDEED, mĭs-dēēd', *s.* zły uczynek, nieprawość, zdrożność, zbrodnia.

TO MISDEEM, mĭs-dēēm', *v. a.* złe sądzić, mylić się.

TO MISDEMEAN (— *one's self*), mĭs-dē-mēn', *v. n.* złe się sprawować, złe się prowadzić, złe postępować.

MISDEMEANOUR, mĭs-dē-mē'-nŭr, *s.* w. p. przewinienie, wykroczenie, uchybienie; złe sprawowanie się, zła konduita.

TO MISDO, mĭs-dōō', *v. ir. a.* i *n.* przewinić, przekroczyć, uchybić; mylić się, błądzić.

MISDOER, mĭs-dōō'-ŭr, *s.* winowajca, złoczyńca, przestępca.

TO MISDOUBT, mĭs-dŏŭt', *v. a.* mieć w podejrzeniu, domyślać się złego, posądzać.

MISDOUBT, *s.* podejrzenie; namysł, wahanie się.

TO MISEMPLOY, mĭs-ĕm-plōē', *v. a.* na złe użyć, nadużyć.

MISEMPLOYMENT, mĭs-ĕm-plōē'-mĕnt, *s.* nadużycie.

MISER, mī'-zŭr, *s.* skąpiec.

MISERABLE, mĭz'-zŭr-ā-bl, *adj.* biedny, nędzny, nieszczęśliwy, lichy, mizerny; —LY, *adv.* biednie, nieszczęśliwie; nędznie, mizernie; —NESS, *s.* bieda, nędza; mizeractwo.

MISERY, mĭz'-zŭr-ē, *s.* bieda, nieszczęście, niedola; (*Shaksp.*), skąpstwo.

TO MISFASHION, mĭs-fāsz'-ŭn, *v. a.* zepsuć, zeszpecić.

MISFORTUNE, mĭs-fōr'-czŭn, *s.* przeciwny los, niedola, nieszczęście.

TO MISGIVE, mĭs-gĭw', *v. ir. a.* napełnić obawą. *My mind misgives me*, przeczuwam coś złego.

MISGOTTEN, mĭs-gŏt'-tn, *adj.* źle nabyty.

MISGOVERNMENT, mĭs-gŭv'-ŭrn-mĕnt, *s.* zły rząd, nierząd; zły zarząd; złe postępowanie.

MISGUIDANCE, mĭs-gī'-dans, *s.* naprowadzenie na złą drogę.

TO MISGUIDE, mĭs-gīd', *v. a.* na złą drogą naprowadzić, mylnie skierować, zwieść, uwieść, obłąkać.

MISHAP, mĭs-hăp', *s.* nieszczęśliwy przypadek, przygoda.

MISHMASH, mĭsz-măsz', *s.* mieszanina, bigos hultajski.

TO MISINFER, mĭs-ĭn-fĕr', *v. a.* fałszywie wnioskować.

TO MISINFORM, mĭs-ĭn-fōrm', *v. a.* złe zainformować, omylić przez fałszywe doniesienie, uwiadomienie.

MISINFORMATION, mĭs-ĭn-fōr-mā'-szŭn, *s.* fałszywe uwiadomienie, fałszywa wiadomość.

TO MISINTERPRET, mĭs-ĭn-tĕr'-prĕt, *v. a.* opacznie tłumaczyć, na złe tłumaczyć.

MISINTERPRETATION, mĭs-ĭn-tĕr-prē-tā'-szŭn, *s.* zły wykład, opaczne tłumaczenie.

TO MISJOIN, mĭs-dżŏĭn', *v. a.* złe połączyć, złe spoić.

TO MISJUDGE, mĭs-dżŭdż', *v. a.* złe sądzić, mylić się.

TO MISLAY, mĭs-lā', *v. ir. a.* położyć nie na swojém miejscu, zadziać, zapodziać.

TO MISLEAD, mĭs-lēd', *v. ir. a.* na złą naprowadzić drogę, omylić, obłąkać, wprowadzić kogo w błąd, zwieść, uwieść.

MISLEADER, mĭs-lē'-dŭr, *s.* naprowadzający do złego, zwodziciel.

MISLEN, *zob.* MESLIN.

TO MISLIKE, mĭs-lĭk', *v. a.* nielubić.

MISLIKE, s. nielubienie, nieupodobanie.

MISLIKER, mĭs-lī'-kŭr, *s.* nielubiący, ganiciel.

TO MISLIVE, mĭs-lĭw', *v. n.* złe prowadzić życie.

TO MISMANAGE, mĭs-măn'-ĭdż, *v. a.* złe zarządzać, złe zawiadować.

MISMANAGMENT, mĭs-măn'-ĭdż-mĕnt, *s.* zły zarząd, złe zawiadowanie.

TO MISMATCH, mĭs-măcz', *v. a.* złe dobrać do pary.

TO MISNAME, mĭs-nām', *v. a.* złe nazwać, nazwać nie po nazwisku.

MISNOMER, mĭs-nō'-mŭr, s. w. p. błąd w nazwisku, nieważność aktu lub processu dla błędnego nazwiska.

TO MISOBSERVE, mĭs-ŏb-zĕrw', *v. a.* źle dostrzedz, niedostrzedz.

TO MISORDER, mĭs-ōr'-dŭr, *v. a.* nieporządnie ułożyć; nieporządnie sprawować, zarządzać.

MISORDER, *s.* nieporządek, nieład.

MISORDERLY, mĭs-ōr'-dŭr-lē, *adj.* nieporządny.

TO MISPELL, TO MISPEND, *zob.* TO MISSPEL, TO MISSPEND.

MISPERSUASION, mĭs-pĕr-swā'-żŭn, *s.* błędne pojęcie, błędne wyobrażenie.

TO MISPLACE, mĭs-plās', *v. a.* położyć nie na swojem miejscu, przełożyć.

TO MISPRISE, mĭs-prīz', *v. a.* † mylić się, pogardzać.

MISPRISION, mĭs-prĭż'-ŭn, *s.* † mylka, błąd; 2) pogarda; w. p. zaniechanie, zaniedbanie, zatajenie, niewyjawienie, (zbrodni stanu, o której się wie).

TO MISQUOTE, mĭs-kwōt', *v. a.* fałszywie zacytować.

TO MISRECITE, mĭs-rē-sĭt', *v. a.* źle opowiedzieć.

TO MISRECKON, mĭs-rĕk'-kn, *v. a.* źle porachować, przerachować się.

TO MISRELATE, mĭs-rē-lāt', *v. a.* źle opowiedzieć lub opisać.

MISRELATION, mĭs-rē-lā'-szŭn, *s.* niedokładne opowiedzenie.

TO MISREMEMBER, mĭs-rē-mĕm'-bŭr, *v. a.* źle sobie przypomnieć, niedokładnie zapamiętać.

TO MISREPORT, mĭs-rē-pōrt', *v. a.* zdać fałszywy raport, źle zameldować.

MISREPORT, *s.* fałszywy raport, niedokładne doniesienie.

TO MISREPRESENT, mĭs-rĕp-prē-zĕnt', *v. a.* opacznie przedstawić, przeinaczyć przedstawiając, przekręcić (—*into*, na co).

MISREPRESENTATION, mĭs-rĕp-prē-zĕn-tā'-szŭn, *s.* opaczne przedstawienie, przeistoczenie.

MISRULE, mĭs-rōōl', *s.* nierząd, nieład, nieporządek, niesforność, tumult, zgiełk.

MISS, mĭs, *s.* panna (przed imionami własnemi panien średniego stanu; 2) metresa, kochanka. —*of the town*, kurwa miejska; 2) strata, chyb, uchybienie.

TO MISS, *v. a.* i *n.* chybić, nietrafić, uchybić, zmylić; nieznaleść na swojem miejscu, spostrzedz się że niedostaje (brakuje) kogo lub czego, uczuć ubytek jakiéj osoby lub rzeczy; żałować jéj straty, tęsknić za nią; zapodziać się, zaginąć, brakować, niedostawać.

MISSAL, mĭs'-sāl, *s.* mszał.

TO MISSHAPE, mĭs-szāp', *v. r.* i *ir. a.* oszpecić, zeszpecić; (*Shaksp. R.* i *J.*) na złe naprowadzić.

MISSILE, mĭs'-sĭl, *adj.* rzucony ręką, pociskowy.

MISSING, mĭs'-sĭng, *part. s.* chybienie; brakowanie; zaginienie. *There is a spoon*—, jedna z łyżek gdzieś się zapodziała. *He has been —these two days*, przez dwa dni go nie było (nieprzychodził, niepojawiał się); —LY, *adv.* (*Shaksp.*)

lada jak, byle jak, powierzchownie, z lekka.

MISSION, mîsz'-ûn, *s.* missya, posłannictwo; missya duchowna do nawracania niewiernych lub bałwochwalców.

MISSIONARY, mîsz'-ûn-nâr-rè, *s.* missyonarz.

MISSIVE, mîs'-sîw, 1) *adj. zob.* MISSILE; 2) *s.* † list, posłaniec.

TO MISSPEL, mîs-spêl', *v. r.* i *ir. a.* źle syllabizować, pisać bez ortografii.

MISSPELT, mîs-spêlt', *pret.* i *part. zob.* TO MISSPEL.

TO MISSPEND, mîs-spênd', *v. ir. a.* czynić niepotrzebne wydatki, trwonić, marnotrawić.

MISSPENDER, mîs-spên'-dûr, *s.* rozrzutnik, marnotrawca.

TO MISSTATE, mîs-stât', *v. a.* fałszywie twierdzić, fałszywie oświadczyć, wykazać lub wyszczególnić.

MISSTATEMENT, mîs-stât'-mênt, *s.* fałszywe twierdzenie, fałszywy wykaz lub wyszczególnienie.

MIST, mîst, *s.* mgła; omrok. *To cast a—before one's eyes*, zamydlić komu oczy, otumanić kogo. *To go away in a—*, wymknąć się nieznacznie.

TO MIST, *v. a.* omglić, omroczyć.

MISTAKABLE, mîs-tâ'-kâ-bl, *adj.* nie do poznania.

TO MISTAKE, mîs-tâk', *v. ir. a.* i *n.* wziąść za co lub kogo innego, niepoznać; niezrozumieć; omylić się pobłądzić. *You—me for another*, bierzesz mnie za kogo innego. *To — one's character*, niepoznać czyjego charakteru. *To—one's way*, zmylić z drogi, zabłądzić.

MISTAKE, *s.* błąd, omyłka.

MISTAKEN, mîs-tâ'-kn, *part. zob.* TO MISTAKE, błędny, mylny. *To be—*, mylić się.—*notions*, mylne wyobrażenia.

MISTAKINGLY, mîs-tâ'-kîng-lè, *adv.* mylnie, błędnie.

TO MISTEACH, mîs-têcz', *v. ir. a.* źle nauczyć.

TO MISTEMPER, mîs-têm'-pûr, *v. a.* wzruszyć, naruszyć, pomieszać. *Mistempered* (*Shaksp.*) zły, zagniewany.

MISTER, mîs'-tûr, *s.* (*Mr.* skróc. z *master*, przed imionami własnemi) pan.

TO MISTERM, mîs-têrm', *v. a.* źle nazwać.

MISTFUL, mîst'-fûl, *adj.* mglisty; (*Shaksp.*) skłonny do płaczu.

TO MISTIME, mîs-tîm', *v. a.* czynić co w nie swoim czasie.

MISTINESS, mîs'-tè-nês, *s.* mglistość.

MISTION, mîs'-czûn, *s.* mieszanina.

MISTLETOE, mîz'-zl-tô, *s.* jemioła.

MISTLIKE, mîst'-lîk, *adj.* na kształt mgły.

MISTOOK, mîs-tôôk', *pret. zob.* TO MISTAKE.

MISTRESS, 1) mîs'-três, *s.* pani (domu) pani, władczyni, właścicielka; ochmistrzyni, nauczycielka; amantka, kochanka; 2) (przed imionami zamężnych kobiet średniego stanu, w skróceniu *Mrs.*) mîs'-sîs, *Mrs. N.* Pani N.

MISTRUST, mîs-trûst', *s.* nieufność, niedowierzanie.

TO MISTRUST, *v. a.* nieufać, niedowierzać.

MISTRUSTFUL, mîs-trûst'-fûl, *adj.* nieufny, niedowierzający. — LY, *adv.* nieufnie, podejrzliwie. —NESS, *s.* nieufność, niedowierzanie.

MISTRUSTLESS, mîs-trûst'-lês, *adj.* ufny, zaufany, szczery.

MISTY, mîs'-tè, *adj.* mglisty.

TO MISUNDERSTAND, mîs-ûn-dûr-ständ', *v. ir. a.* źle zrozumieć, nierozumieć.

MISUNDERSTANDING, mîs-ûn-dûr-ständ'-îng, *s.* niezrozumienie, nieporozumienie.

MISUSAGE, mîs-ù'-zîdż, *or* MISUSE, mîs-ûs', *s.* nadużycie; złe traktowanie, złe obchodzenie się z kim.

TO MISUSE, mîs-ûz', *v. a.* nadużyć; źle traktować, skrzywdzić.

MITE, mît, *s.* mól, robaczek; czerw żytny, wołek; 2) drobny pieniążek, halerz; 3) 1/20 część grana; *fig.* okruszyna, okruszek, fraszka, drobnostka.

MITHRIDATE, mîth'-rè-dât, *s.* (*med.*) mitrydat, lekarstwo na truciznę.

MITIGANT, mît'-tè-gânt, *adj.* łagodzący, uśmierzający.

TO MITIGATE, mît'-tè-gât, *v. a.* złagodzić, ulżyć, uśmierzyć, ukoić,

MITIGATION, mît-tè-gâ'-szûn, *s.* złagodzenie, ulżenie, uśmierzenie, ukojenie.

MITRE, mî'-tûr, *s.* infuła.

MITRED, mî'-tûrd, *adj.* w infule, z infułą na głowie.

MITTENS, mît'-tînz, *s. pl.* rękawiczki bez palców.

MITTIMUS, mît'-tè-mûs, *s.* w.p. rozkaz uwięzienia.

TO MIX, mîks, *v. a.* i *n.* mieszać, zamieszać, pomieszać, zmieszać (—*with*, z czém), zmieszać się z czém.

MIXTION, mîks'-czûn, *s.* mieszanina.

MIXTLY, mîkst'-lè, *adv.* w zmieszaniu, pomieszanym sposobem.

MIXTURE, mîks'-czûr, *s.* mieszanie, mieszanina, mixtura.

MIZMAZE, mîz'-mâz, *s. vulg.* krętanina, plątanina.

MIZZEN, mîz'-zn, *s.* (*mar.*) tylny maszt.

MNEMONICS, nè-môn'-nîks, *s. pl.* mnemonika, sztuka ułatwiająca spamiętania dat i wypadków.

MO, mô, *adj.* i *adv.* † większy; więcéj.

TO MOAN, môn, *v. a.* i *n.* opłakiwać kogo; użalać się, jęczeć, lamentować.

MOAN, *s.* użalanie się, skarga, jęk, lament.

MOAT, môt, *s.* fosa, rów, kanał (na około zamku, twierdzy).

MOB, môb, *s.* motłoch, chałastra, gmin, zgraja, tałałajstwo.

TO MOB, *v. a.* i *n.* naprowadzić motłoch na kogo, wydać na pastwę motłochu; zbierać się, gromadzić się tłumnie.

MOBBISH, môb'-bîsz, *adj.* gminny, podły, karczemny; tłumny, buntowniczy.

MOBBY, môb'-bè, *s.* trunek amerykański z ziemniaków.

MOBILE, mô-bêl', *s.* gmin, pospólstwo, motłoch.

MOBILITY, mô-bîl'-lè-tè, *s.* ruchawość, zwinność, żwawość.

TO MOBLE, mô'-bl, *v. n.* † niedbale się ubierać; zakwefić, zasłonić.

MOCCASINS, môk'-sînz, *s. pl.* chodaki ze skóry, (dzikich Indianów Ameryki północnéj).

TO MOCK, môk, *v. a.* i *n.* naśmiewać się, szydzić, drwić, naigrawać się —*at*, z kogo); podrzeźniać, małpować, udawać.

MOCK, 1) *s.* pośmiewisko, szyderstwo, naigrawanie; podrzeźnianie, udawanie; 2) *adj.* fałszywy, udany, nieprawdziwy, podrobiony. —*doctor*, partacz lekarski, szarlatan. —*fight*, udana bitwa. —*king*, malowany król. —*poem*, satyra.— *praise*, satyryczna pochwała, ironia. —*prophet*, fałszywy prorok. —*style*, żartobliwy styl. —*thaw*, nie długo trwająca odelga.

MOCKABLE, môk'-kâ-bl, *adj.* śmieszny.

MOCKER, môk'-kûr, *s.* szyderca.

MOCKERY, môk'-kûr-è, *s.* szyderstwo, pośmiewisko; pozór, udanie, mamidło.

MOCKING, môk'-kîng, *part. s.* szydzenie, naśmiewanie się.—*bird*, ptak w Indyach Zachodnich umiejący naśladować głosy innych ptaków. —*stock*, cel pośmiewiska. — LY, *adv.* szyderczo, z przekąsem.

MODAL, mô'-dâl, *adj.* (w loice) tyczący się formy a nie istoty rzeczy.

MODALITY, mô-dâl'-lè-tè, *s.* przypadkowa różnica.

MODE, môd, *s.* sposób, zwyczaj, tryb.

MODEL, môd'-dêl, *s.* wzór; model na małą skalę, forma.

TO MODEL, *v. a.* zrobić model, odlać formę; ułożyć plan.

MODELLER, môd'-dêl-lûr, *s.* modelista; układacz planów, projekcista.

MODERATE, môd'-dêr-ât, *adj.* pomierny, umiarkowany. —LY, *adv.* z umiarkowaniem.—NESS, *s.* umiarkowanie.

TO MODERATE, *v. a.* miarkować się, umiarkować, powściągnąć, pohamować.

MODERATION, môd-dêr-â'-szûn, *s.* umiarkowanie, pomiarkowanie.

MODERATOR, môd-dêr-â'-tûr, *s.* miarkujący, powściągający; (dawniéj w dysputach naukowych i religijnych) moderator, utrzymujący porządek między dysputantami.

MODERN, môd'-dûrn, *adj.* nowoczesny, nowożytny, nowszy, tegoczesny; (*Shaksp.*) powszedni, pospolity, oklepany. MODERNS, *s. pl.* ludzie lub narody nowoczesne.

MODERNISM, mŏd'-dûrn-nĭzm, *s.* zaniechanie przepisów i wzorów starożytnych.

TO MODERNIZE, mŏd'-dûrn-nĭz, *v.a.* nadać nowoczesny kształt, zastosować do nowszych czasów.

MODERNESS, mŏd'-dûrn-nĕs, *s.* nowość, nowotność.

MODEST, mŏd'-dĭst, *adj.* skromny. —LY, *adv.* skromnie.

MODESTY, mŏd'-dĭs-tè, *s.* skromność. — *piece*, pasek przy sznurówce.

MODICUM, mŏd'-dè-kŭm, *s.* mała porcya, racya.

MODIFIABBLE, mŏd'-dè-fī-â-bl, *or* MODIFICABLE, mŏ-dĭf'-fè-kâ-bl, *adj.* dający się zmodyfikować, odmienić.

MODIFICATION, mŏd-dè-fè-kâ'-shŭn, *s.* modyfikacya, odmienienie.

TO MODIFY, mŏd'-dè-fī, *v.a.* zmodyfikować, zmienić, odmienić.

MODISH, mō'-dĭsh, *adj.* modny. —LY, *adv.* modnie. —NESS, *s.* modność.

TO MODULATE, mŏd'-ù-lât, *v.a.* urabiać głosem, dobierać tonów.

MODULATION, mŏd-dù-lâ'-shŭn, *s.* urabianie głosem, dobieranie tonów.

MODULATOR, mŏd dù-lâ'-tûr, *s.* urabiający głosem, dobierający tonów.

MODULE, mŏd'-ûl, *s.* model.

MODUS, mō'-dŭs, *s.* tryb, sposób; opłata dziesięciny pieniędzmi.

MOE, mō, 1) *adj.* † większy; 2) *s.* † wykrzywienie twarzy, grymas.

TO MOE, *v.n.* (*Shaksp.*), wykrzywiać twarz, zżymać się.

MOHAIR, mō'-hâr, *s.* rodzaj kamlotu.

MOHOCK, mō'-hŏk, *s.* (zamiast MOHAWK), Mohawk, jeden z dzikich ludów Amerykańskich; *fig.* łotr rozbijający po ulicach za czasów królowéj Anny.

MOIETY, mŏè'-è-tè, *s*, połowa.

TO MOIL, mŏĭl, *v.* 1) *a.* obrzucać błotem; 2) *n.* horować, ciężko pracować, naturbować się.

MOIST, mŏĭst, *adj.* mokry, wilgotny.

TO MOISTEN, mŏĭ'-sn, *v. a.* zmoczyć, odwilżyć.

MOISTENER, mŏĭ'-sn-ûr, *s.* moczący, odwilżający.

MOISTNESS, mŏĭst'-nĕs, *or* MOISTURE, mŏĭs'-czûr, *s.* wilgoć.

MOLAR, mō'-lâr, *adj.* mielący, rozcierający. — *teeth*, zęby trzonowe.

MOLASSES, mō-lâs'-sĭz, *s. pl.* melas, (co ocieka z cukru w rafinacyi).

MOLDAVIA, mŏl-dâ'-wè-â, *s.* Mołdawia.

MOLE, mōl, *s.* kret; 2) zaśniad; 3) znamię przyrodzone; 4) tama kamienna w portach. — *cast* (— *hill*), kretowisko. — *catcher*, wygubiający krety.

MOLECULE, mŏl'-è-kûl, *s.* atom, proszek.

TO MOLEST, mō-lĕst', *v. a.* naprzykrzać się, dręczyć, dokuczać.

MOLESTATION, mŏl-ĕs-tâ'-shŭn, *s.* naprzykrzenie, utrapienie, udręczenie.

MOLESTER, mō-lĕst'-ûr, *s.* dręczyciel.

MOLL (MOLLY), mŏl, *s.* (skroc: z MARY), Marysia, Marynia.

MOLLIENT, mŏl'-lè-ĕnt, *adj.* zmiękczający, łagodzący.

MOLLIFIABLE, mŏl-lè-fī'-â-bl, *adj.* dający się zmiękczyć, złagodzić.

MOLLIFICATION, mŏl-lè-fè-kâ'-shŭn, *s.* (właść: i przenoś:), zmiękczenie, złagodzenie.

MOLLIFIER, mŏl'-lè-fī-ûr, *s.* miękczący, łagodzący; środek łagodzący.

TO MOLLIFY, mŏl'-lè-fī, *v. a.* (właść: i przenoś:), miękczyć, odmiękczyć; zmiękczyć, złagodzić.

MOLTEN, mōl'-tn, *part.* † *zob.* TO MELT, stopiony, lany, lity. — *calf*, cielec złoty.

MOLY, mō'-lè, *s.* czosnek dziki, ważyniec.

MOME, mōm, *s.* głupiec.

MOMENT, mō'-mĕnt, *s.* chwila; siła, moc; waga, ważność, znaczenie.

MOMENTAL, mō-mĕn'-tâl, *adj.* ważny, wiele znaczący.

MOMENTALLY, mō'-mĕn-tâl-è, *adv.* przez chwilę, na chwilę.

MOMENTANEOUS, mō-mĕn-tâ'-nè-ŭs, *or* MOMENTARY, mō'-mĕn-tâ-rè, *adj.* chwilowy.

MOMENTARILY, mō'-mĕn-tâ-rè-lè, *adv.* co chwila, każdéj chwili.

MOMENTOUS, mō-mĕn'-tŭs, *adj.* ważny, wiele znaczący.

MOMENTUM, mō-mĕn'-tŭm, *s.* siła poruszająca ciało.

MOMMERY, mŭm'-mûr-è, *s. zob.* MUMMERY.

MONACHAL, mŏn'-nâ-kâl, *adj.* mnichowski, zakonny.

MONACHISM, mŏn'-nâ-kĭzm, *s.* mnichowstwo, życie mnichowskie.

MONADE, mŏn'-nâd, mō'-nâd, *s.* monada, jednostka.

MONARCH, mŏn'-nârk, *s.* monarcha.

MONARCHAL, mō-nâr''-kâl, *adj.* monarchiczny, królewski.

MONARCHESS, mō-nâr'-kĕs, *s.* monarchini.

MONARCHIC (—AL), mō-nâr'-kĭk, *adj.* monarchiczny, rządzony przez monarchę.

TO MONARCHISE, mŏn'-nâr-kĭz, *v. n.* zakrawać na monarchę, rządzić monarchicznie.

MONARCHIST, mŏn'- nâr-kĭst, *s.* monarchista.

MONARCHY, mŏn'-nâr-kè, *s.* monarchia.

MONASTERIAL, mŏn-nâs-tè'-rè-âl, *adj.* klasztorny, zakonny.

MONASTERY, mŏn'-nâ-strè, mŏn'-nâs tĕr-rè, *s.* klasztor, zakon.

MONASTIC, mō-nâs'-tĭk, 1) *adj.* klasztorny, zakonny; 2) zakonnik.

MONASTICAL, mō-nâs'-tè-kâl, *adj.* klasztorny, zakonny; —LY, *adv.* po zakonnemu,

MONDAY, mŭn'-dâ, *s.* poniedziałek. *Saint* —, szewiecka niedziela, szewskie święto.

MONEY, mŭn'-nè, *s.* pieniądze. *Monies, pl.* † pieniądze, summy pieniężne. — *down*, pieniądze na stół. *ready* —, gotowe pieniądze, gotowizna. — *bag*, worek na pieniądze. — *box*, szkatułka. — *changer*, wexlarz. — *concerns*, interesa pieniężne. — *making*, zbierający pieniądze; zbieranie pieniędzy. — *matter*, interes pieniężny, rachunek. — *scrivener* (— *broker*), bankier, makler. — *wort* (roślina), tojad pieniążek. —*'s-worth*, co warto pieniędzy, co płaci jak pieniądze.

MONEYED, mŭn'-nèèd, *adj.* pieniężny, mający gotówkę.

MONEYLESS, mŭn'-nè-lĕs, *adj.* niemający pieniędzy, ubogi.

MONGER, mŭng'-gûr, *s.* (w składanych), handlarz, przekupień. *Fish* —, handlujący rybami.

MONGREL, mŭng'-grĭl, 1) *adj.* mieszany, mieszaniec. — *dog*, pokurcz.

TO MONISH, mŏn'-nĭsz, *v.a. zob.* TO ADMONISH.

MONISHER, mŏn'-nĭsz-ûr, *s. zob.* MONITOR.

MONITION, mō-nĭsz'-ŭn, *s.* napomnienie, upomnienie.

MONITOR, mŏn'-nè-tûr, *s.* napominacz; uczeń mający dozor nad innymi.

MONITORY, mŏn'-nè-tûr-è, 1) *adj.* napominalny, zawierający upomnienie; 2) *s.* napomnienie, przestroga.

MONK, mŭngk, *s.* mnich. — *hood*, kaptur mnisi; *fig.* mnichowstwo, stan mnichowski. —*'s-hood*, (rośl.) tojad mordownik, jad wilczy.

MONKERY, mŭngk'-kûr-è, *s.* mnichowstwo, życie mnichowskie.

MONKEY, mŭng'-kè, *s.* małpa.

MONKISH, mŭngk'-ĭsz, *adj.* mnichowski.

MONOCHORD, mŏn'-nō-kôrd, *s.* instrument o jednéj stronie, brzękadło,

MONOCULAR (—LOUS), mō-nŏk'-kù-lâr, *adj.* jednooki.

MONOGAMIST, mō-nŏg'-gâ-mĭst, *s.* jednożeniec.

MONOGAMY, mō-nŏg'-gâ-mè, *s.* jednożeństwo.

MONOGRAM, mŏn'-nō-grâm, *s.* cyfra.

MONOLOGUE, mŏn'-nō-lŏg, *s.* monolog, rozmowa z sobą samym.

MONOPETALOUS, mŏn-nō-pĕt'-tâl-lŭs, *adj.* (*bot.*) jednolistny.

MONOPOLIST, mō-nŏp'-pō-lĭst, *s.* monopolista, mający przywiléj wyłącznego handlu.

TO MONOPOLISE, mō-nŏp'-pō-lĭz, *v.a.* prowadzić handel monopoliczny.

MONOPOLY, mō-nŏp'-pō-lè, *s.* monopol, handel wyłączny.

MONOSYLLABIC (—AL), mŏn-nō-sĭl-lâb'-ĭk, *adj.* jednozgłoskowy.

MONOSYLLABLE, mŏn'-nŏ-sĭl-ă-bl, *s.* wyraz jednozgłoskowy.

MONOTONICAL, mŏn-ŏ-tŏn'-ĕ-kăl, *or* MONOTONOUS, mŏ-nŏt'-ŏ-nŭs, *adj.* jednobrzmiący.

MONOTONY, mŏ-nŏt'-tŏ-nĕ, *s.* monotonia, jednobrzmienność.

MONSOON, mŏn-sōōn', *s.* muson, wiatr w pewnych porach roku ciągle w jednym kierunku wiejący (na morzach indyjskich, na morzu Spokojném).

MONSTER, mŏn'-stûr, *s.* potwor, poczwara, koczkodan, dziwoląg.

MONSTROSITY, mŏn'-strŏs'-sĕ-tĕ, *s.* potworność.

MONSTROUS, mŏn'-strŭs, 1) *adj.* potworny, poczwarny; 2) *adv. vulg.* strasznie, okropnie, niezmiernie; —LY, *adv.* potwornie; — NESS, *s.* potworność.

MONTERO, mŏn-tĕ'-rō, *s.* czapka od polowania, do konnéj przejażdżki.

MONTH, mŭnth, *s.* miesiąc. *A twelve* —, rok. *Women's months*, miesiączka. —*'s-mind*, msza żałobna; chętka, żądza.

MONTHLY, mŭnth'-lĕ, 1) *adj.* miesięczny; 2) *adv.* miesięcznie, co miesiąc.

MONUMENT, mŏn'-nū-mĕnt, *s.* monument, pomnik.

MONUMENTAL, mŏn-nū-mĕn'-tăl, *adj.* pomnikowy, wzniesiony na uwiecznienie pamiątki.

MOOD, mōōd, *s.* (*gram.*) tryb; (*muz.*) rodzaj tonu; humor, usposobienie umysłu. *To be in a melancholy* —, być smutnym, markotnym. *To be in a drinking* —, mieć ochotę napić się.

MOODY, mōō'-dĕ, *adj.* tetryczny, smutny, markotny, pochmurny, gniewliwy.

MOON, mōōn, *s.* księżyc; (w poezyi) miesiąc. — *beam*, promień księżyca. — *calf*, zaśniad; mazgaj, munia, bydlątko. — *eyed*, niedowidzący przy świetle księżyca, ślepy. —LESS, nieoświecony od księżyca. — *light* (— *shine*), światło księżyca. — *lit* (— *shiny*), widny od księżyca, oświecony od księżyca. — *struck*, lunatyczny. — *wort* (roślina), długosz podejrzoń, podezrzoń pierzasty.

MOONISH, mōōn'-ĭsz, *adj.* podobny do księżyca, zmienny.

MOONY, mōōn'-ĕ, *adj.* (*her.*) mający półksiężyca w tarczy.

MOOR, mōōr, *s.* bagno, oparzysko, trzęsawica; 2) murzyn, negr. — *cock* (— *hen*). łyska, kurka wodna. — *land*, grunt bagnisty, trzęsawiska.

TO MOOR, *v.a.* i *n.* (*mar.*) cumować, przycumować; być przycumowanym, stać przy brzegu, przy palu.

MOORISH, mōōr'-ĭsz, *or* MOORY, mōōr'-ĕ, *adj.* bagnisty, grzązki.

MOOSE (—*deer*), mōōs, łoś lub jeleń amerykański.

TO MOOT, mōōt, *v.a.* i *n.* dysputować dla wprawy w predmiotach prawnych, bronić zmyślonéj sprawy (jak dawniéj czyniono w szkołach prawa, *in the inns of court*).

MOOT, *s.* jurystowska dysputa. — *case* (— *point*), punkt sporny który rostrząsano w tych dysputach.

MOOTER, mōōt'-ûr *s.* dysputant w materyach prawnych.

MOP, mŏp, *s.* kwacz, wiecheć (do mycia podłogi); 2) † (*mops and mows*) zżymanie się, wykrzywianie twarzy, grymasy.

TO MOP, wyszorować wiechciem; 2) *n.* † zżymać się, zęby wyszczerzać.

TO MOPE, mōp, *s.* 1) *a.* odurzyć, oszołomić; 2) *n.* napuszyć się, osowieć, zgawronić, trzymać w biały dzień.

MOPE, *s.* ospały, mazgaj, ślamazarny, rozlazły. — *eyed*, ślepy na jedno oko, niedowidzący.

MOPPET, mŏp'-plt, *or* MOPSEY, mŏp'-sĕ, *s.* lalka z gałganków; ładna, zgrabna dziewczynka.

MOPUS, mō'-pŭs, *s.* drzymała, mazgaj, ospalec.

MORAL, mŏr'-răl, 1) *adj.* moralny, obyczajowy, obyczajny: umysłowy, duchowy; zwyczajny; prawdopodobny; 2) *s.* nauka moralna, sens moralny zawarty w bajce.

TO MORALISE, mŏr'-răl-ĭz, *v.a.* i *n.* dawać nauki moralne, moralizować, rozprawiać o moralności.

MORALISER, mŏr'-răl-ĭ-zûr, *or* MORALIST, mŏr'-răl-ĭst, *s.* moralista.

MORALITY, mŏ-răl'-ĕ-tĕ, *s.* moralność, nauka moralna, etyka.

MORALITIES, *pl.* † sztuki teatralne w których cnoty i występki były uosobione (później *masques* nazwane, *zob. pod* MASK).

MORALLY, mŏr'-răl-lĕ, *adv.* moralnie.

MORALS, mŏr'-rălz, *s. pl.* nauka moralna, etyka; moralność, sposób życia, obyczaje.

MORASS, mŏ-răs', *s.* bagno, oparzelisko, trzęsawisko, trzęsawica.

MORBID, mŏr'-bĭd, *adj.* chory, słaby.

MORBIDITY, mŏr-bĭd'-ĕ-tĕ, *or* MORBIDNESS, mŏr'-bĭd-nĕs, *s.* chorowitość.

MORBIFIC (—AL), mŏr-bĭf'-fĭk, sprawujący chorobę.

MORBOSE, mŏr-bōs', *adj.* pochodzący z choroby, chorobny.

MORBOSITY, mŏr-bŏs'-sĕ-tĕ, *s.* † chorowitość.

MORDACIOUS, mŏr-dā'-szŭs, *adj.* ugryźliwy, uszczypliwy.

MORDACITY, mŏr-dăs'-sĕ-tĕ, *s.* (*med.*) własność wygryzająca.

MORDANT (—DENT), mŏr'-dĕnt, *or* MORDICANT, mŏr'-dĕ-kănt, *adj.* gryzący, wygryzający, szczypiący.

MORDICATION, mŏr-dĕ-kā'-szŭn, *s.* gryzienie, wygryzanie.

MORE, mŏr, *adj.* i *adv.* † większy; więcéj, nadto, daléj, znowu. *But one word* —, jeszcze jedno słowo. — *and* —, coraz więcéj. *So much the* —, ile że, zwłaszcza. *Once* —, jeszcze raz. — *happy*, szczęśliwszy. *The* —..., im... tym. *The* — *happy*, tym szczęśliwszy. *It is* — *than I know*, o tém wcale nie wiem. *It is* — *than I looked for*, tegom się wcale nie spodziewał.

MOREL, mŏ-rĕl', s. morela; 2) (roślina) psianka, cień nocny.

MORELAND, mŏr'-lănd, *s.* kraj górzysty.

MOREOVER, mŏr-ō'-vûr, *adv.* nadto, do tego, oprócz tego.

MORESK, mŏr-rĕsk', *adj.* maurytański, murzyński, arabski.

MORIGEROUS, mŏ-rĭd'-jĕr-ŭs, *adj.* posłuszny, powolny.

MORION, mŏ'-rĕ-ŭn, *s.* misiorka, szyszak, przyłbica.

MORISCO, mŏ-rĭs'-kō, 1) *adj.* maurów, murzyński; 2) — *or* MORISK (mŏ'-rĭsk), *s.* Murzyn, Maur; język Maurow, taniec Maurów (*zob.* MORRIS), tanecznik, tańczący tego tańca.

MORN, mŏrn, *s.* (w poezyi) ranek, poranek.

MORNING, mŏr'-nĭng, 1) *s.* ranek. *In the* —, rano; 2) *adj.* ranny, poranny. — *draught*, kieliszek wódki z rana. — *gown*, szlafrok. — *prayers*, modlitwy poranne. — *star*, jutrzenka.

MOROCCO, mŏ-rŏk'-kō, *s.* Maroko. — (— *leather*), safian. — *paper*, papier safianowy.

MOROSE, mŏ-rōs', *adj.* tetryczny, zgryźliwy, markotny, kwaśny; —LY. *adv.* tetrycznie, kwaśnie; — NESS, *zob.* MOROSITY.

MOROSITY, mŏ-rŏs'-sĕ-tĕ, *s.* tetryczność, zgryźliwość, mrukliwość.

MORPHEW, mŏr'-fū, *s.* liszaj.

MORRIS-DANCE, mŏr'-rĭs-dăns, *s.* taniec Maurów, taniec murzyński. — *dancer*, tańcujący w tańcu murzyńskim.

MORROW, mŏr'-rō, *s.* jutro, dzień jutrzejszy. *To* —, jutro. *After to* —, pojutrze. *Good* —, dzień dobry.

MORSEL, mŏr'-sĭl, *s.* kęs, kawałek.

MORSURE, mŏr'-szûr, *s.* ukąszenie.

MORT, mŏrt, *s.* (*myśl.*) zatrąbienie na upad.

MORTAL, mŏr'-tăl, *adj.* śmiertelny; 2) *s.* śmiertelnik, człowiek.

MORTALITY, mŏr-tăl'-lĕ-tĕ, *s.* śmiertelność, ludzkość; umieranie, pomor.

MORTALLY, mŏr'-tăl-lĕ, *adv.* śmiertelnie, (*vulg.*) okrutnie, okropnie, niezmiernie.

MORTAR, mŏr'-tûr, *s.* moździerz do tłuczenia; 2) moździerz do rzucania bomb; 3) wapno z piaskiem rozrobione.

MORTGAGE, mŏr'-gădż, *s.* zastawione dobra, zastaw, hypoteka.

TO MORTGAGE, *v.a.* zastawić dobra, dać w zastaw.

MORTGAGEE, mŏr-gă-dżĕĕ', *s.* zastawnik, possessor zastawny.

MORTGAGER, môr-gâ-dżûr', *s.* zastawca, właściciel zastawiający dobra.

MORTIFEROUS, môr-tîf'-fêr-ûs, *adj.* śmiertelny, fatalny, zgubny.

MORTIFICATION, môr-tê-fê-kâ'-szûn, *s.* (*chir.*) gangrena; zmartwienie, zasmucenie, zgryzienie; zmartwienie ciała.

TO MORTIFY, môr'-tê-fî, *v.a.* i *n.* zniszczyć siły żywotne, dotknąć odrętwieniem; martwić ciało; namoczyć lub nasolić mięso żeby skruszało; zmartwić, umartwić; zmartwieć; dostać gangreny.

MORTISE, môr'-tîs, *s.* łoże, (u cieśli), wypust, fuga.

TO MORTISE, *v.a.* wypuścić, fugować, spoić.

MORTMAIN, môrt'-mân, *s.* w.p. niesprzedajność własności gruntowéj, dobra nie mogące być alienowane.

MORTUARY, môr'-czû-âr-rê, *s.* *s.* w. p. zapis zostawiony kościołowi jako wynagrodzenie nieoddanych za życia dziesięcin.

MOSAIC (—AL), mô-zâ'-îk, 1) *adj.* mozajkowy, mozaiczny; 2) *mosaic* or *mosaic work*, mozajka, mozajkowa robota.

MOSCHATEL, môs'-kâ-têl, *s.* piżmowe ziele.

MOSCOVITE, môs'-kô-wit, 1) *adj.* moskiewski; 2) *s.* moskal.

MOSCOVY, môs'-kô-wê, *s.* Moskwa, moskiewski kraj.

MOSCOW, môs'-kô, *s.* Moskwa, (miasto).

MOSELLE, môs'-sûl, *s.* Mozela (rzeka).

MOSES, mô'-zîs, *s.* Mojżesz.

MOSQUE, môsk, *s.* Meczet.

MOSQUITO, môs-kê'-tô, *s.* komar w Indiach i w Ameryce.

MOSS, môs, *s.* mech.

TO MOSS, *v.a.* okryć mchem, omszyć.

MOSSINESS, môs'-sê-nês, *s.* miejsce zarosłe mchem.

MOSSY, môs'-sê, *adj.* mszysty.

MOST, môst, 1) *adj.* i *adv. sup.* największy; największéj, po największéj części; 2) *s.* największa część, prawie wszyscy, ledwie nie wszyscy. *The—happy*, najszczęśliwszy. *The—learned man*, najuczeńszy człowiek. *A—learned man*, bardzo uczony człowiek. *The—part*, największa część ludzi, bez mała nie wszyscy. *For the—part*, po największéj części. *At (the)—*, najwięcéj, najdłużéj, najdaléj.

MOSTLY, môst'-lê, *adv.* najwięcéj, po największéj części, pospolicie, zwyczajnie.

MOTE, môt, *s.* atom, cząstka; 2) † zgromadzenie ludu, wiece.

MOTH, môth, *s.* mól, co szaty psuje; 2) ćma.—*eaten*, zjedzony od mólów.—*wort* (roślina), bylica.

MOTHER, mûTH'-ûr, *s.* matka; macica; choroba maciczna; winny łagier, octowy łagier.—*of* (*a*) *family*, matka familii.—*of pearl*, perłowa macica. —*church*, kościół główny.—*city*, stolica.—*country*, metropolia. —*in-law*, teściowa, swiekra. —*like*, macierzyński. —*spot*, znamię przyrodzone. —*tongue*, język ojczysty, język macierzyński. —*wit*, dowcip przyrodzony.—*wort*, maruna, matecznik. —*of thyme*, macierzanka.

TO MOTHER, *v.n.* zsiąść się, utworzyć osad na dnie.

MOTHERHOOD, mûTH'-ûr-hûd, *s.* macierzyństwo.

MOTHERLESS, mûTH'-ûr-lês, *adj.* bez matki.

MOTHERLY, mûTH'-ûr-lê, *adj.* macierzyński. —*woman*, matrona.

MOTHERY, mûTH'-ûr-ê, *adj.* pełen drożdży, drożdżysty, mętny.

MOTHY, môth-ê, *adj.* pełen mólów.

MOTION, mô'-szûn, *s.* ruch z miejsca na miejsce; ruch ciała, giest, poruszenie; popęd; mocya, wniosek uczyniony w parlamencie; † (*Shaksp.*) maryonetka, lalka. *To watch one's motions*, obserwować czyje ruchy. *Of on'es own—*, z własnego popędu. *To make a—*, uczynić ruch, ruszyć się; uczynić mocyą, przedstawić wniosek. *The—was carried* (*through*), wniosek przeszedł, został przyjęty. *I second the —*, popieram wniosek.

TO MOTION, *v.a.* i *n.* proponować, uczynić mocyą, wniosek. zaproponować.

MOTIONLESS, mô'-szûn-lês, *adj.* nieruchomy, nieporuszony.

MOTIVE, mô'-tîw, 1) *adj*, poruszający; 2) *s.* powód, pobudka.

MOTLEY, môt'-lê, *adj.* pstry, różnego koloru.

MOTOR, mô'-tôr, *s.* motor, sprawca.

MOTTO, môt'-tô, *s.* godło, dewiza.

MOULD, môld, *s.* forma do odlewania; kształt, 2) ziemia roślinna; 2) pleśń, stęchłość, zbutwiałość, zgnilizna. — *candles*, lane świece.

TO MOULD, *v.* 1) *a.* odlać, uformować, ukształcić. *To — bread*, zagnieść chléb. *To — candles*, lać świece; 2) *n.* pleśnieć, butwieć.

MOULDABLE, môld'-â-bl, *adj.* mogący przybrać pewien kształt, dający się uformować.

MOULDER, môld'-ûr, *s.* odlewacz, giser, ludwisarz.

TO MOULDER, *v. a.* i *n.* gnić, zgnić, próchnieć, zbutwieć. *To — away*, odgnić, rozsypać się w proch.

MOULDINESS, môl'-dê-nês, *s.* zbutwiałość, stęchłość, zgnilizna.

MOULDING, môld'-îng, *s.* (*arch.*), ozdoby przy gzymsach, filach, sztukaterya.

MOULDWARP, môld'-uârp, *s.* † kret

MOULDY, môl'-dê, *adj.* zbutwiały, zgniły, stęchły, spleśniały.

TO MOULT, môlt, *v. n.* pierzyć się, lenieć.

MOULTER, môl'-tûr, *s.* ptak pierzący się.

TO MOUNCH, mûnsz, *zob.* TO MUNCH.

MOUND, môûnd, *s.* wał, okop, szaniec.

MOUNT, môûnt, *s.* góra (bez artykułu przed imionami własnemi gór oddzielnie stojących): —*Aetna*, góra Etna

TO MOUNT, *v. a.* i *n.* wznieść, podnieść; osadzić, oprawić; wsadzić na konia; wstąpić, wleść, wsiąść na co; wynosić, *zob.* TO AMOUNT. *To — the guard*, stać na warcie, zaciągnąć na wartę. *To — the breach*, iść do szturmu, szturmować do. *To — a cannon*, osadzić działo na lawecie. *The* (*frigate*) *Constitution mounts* (*is mounted with*) *44 guns*, fregata Konstytucya jest uzbrojona 44 działami.

MOUNTAIN, môûn'-tîn, 1) *s.* góra; 2) *adj.* górzysty, na górach.

MOUNTAINEER, môûn-tîn-êêr', *s.* góral.

MOUNTAINOUS, môûn'-tîn nûs, *adj.* górzysty. —NESS, *s.* górzystość.

MOUNTANT, môûn'-tânt, *adj.* wzniesiony, sterczący.

MOUNTEBANK, môûn'-tê-bânk, *s.* lekarz jarmarkowy, szarlatan, kuglarz.

TO MOUNTEBANK, *v. a. fig.* oszukać, okpić.

MOUNTER, môûnt'-ûr, *s.* wstępujący. wznoszący się do góry.

MOUNTY, môûn'-tê, *s.* (*myśl.*), wzlot sokoła; szybowanie.

TO MOURN, môrn, *v.a.* i *n.* smucić się, tęsknić, żałować, chodzić w żałobie. *To — for one*, opłakiwać czyją stratę, nosić po kim żałobę.

MOURNER, môrn'-ûr, *s.* żałobnik, noszący żałobę, prowadzący orszak pogrzebowy; płaczka.

MOURNFUL, môrn'-fûl, *adj.* smutny, żałosny, smętny, żałobny. —LY, *adv.* smutnie, żałośnie. —NESS, *s.* smutek, żałość, smętność, frasunek, zasmucenie.

MOURNING, môrn'-îng, 1) *s.* żałoba, żal, suknia żałobna; 2) *part. adj.* żałujący, opłakujący, żałobny, noszący żałobę. — *crape*, krepa, kir. — *suit*, żałobna szata. —LY, *adv.* żałobnie, żałobno, w żałobie.

MOUSE, môûs, *s.* mysz. — *colour*, myszaty kolor. — *dung*, mysze łajno. — *ear*, ptasze oczko, pacierzyczka. — *hole*, mysza dziura. — *tail*, myszy ogon (ziele). — *trap*, łapka na myszy, pastka.

TO MOUSE, môûz, *v.a.* łapać myszy; 2) † rozszarpać.

MOUSER, môûz'-ûr, *s.* łowiący myszy, kot łowny

MOUTH, môûth, *s.* gęba, pysk, ujście rzeki; otwór, wejście; dziura, czeluść; munsztuk; *fam.* wykrzywianie gęby, zżymanie się, grymasy, dąsanie się; (*lud.*, mowca. — *of the womb*, (*anat.*), otwór macicy. *By word of —*, ustnie. *Down in the —*, jakby niemy, jakby języka w gębie zapomniał. *To*

make mouths, wykrzywiać gębę, zżymać się, dąsać się. *He is ready to creep into my —*, (*vulg.*), kocha mnie szalenie. *To have one's — out of taste*, mieć zły smak w gębie. *To have one's heart in one's —*, (*vulg.*) stchórzyć. *To live from hand to —*, żyć z dnia na dzień. — *friend*, fałszywy przyjaciel. — FUL, pełna gęba czego; *fig.* kęs, odrobina. — *honour*, czcze komplementa. — *piece*, munsztuk (u cybucha, w dętym instrumencie); *fig.* język. —(*joc.*) zrzędna kobiéta, gdyraczka, sekutnica.

TO MOUTH, mòûTH, *v. a.* i *n.* chapnąć, chwycić pyskiem; żuć, zrzeć; wyuzdanym mówić językiem, gadać grubym głosem. *To — out*, zawołać na całe gardło.

MOUTHED, mòûTHd, *adj.* (w składanych): *Foul —*, wyparzona gęba, obmowny, uszczypliwy język. *Wide —*, gębaty, pyskaty. *Wry —*, krzywousty.

MOUTHLESS, mòû*th*'-lès, *adj.* bezgęby; bez otworu, zatkany.

TO MOVE, mòôw, *v.* 1) *a.* ruchać, ruszyć, poruszyć; *fig.* wzruszyć, poruszyć, rozczulić, rozrzewnić; pobudzić, spowodować, nakłonić; uczynić mocyą, przedstawić wniosek, zaproponować; 2) *n.* ruszać się, posuwać się naprzód, postępować, maszerować. *To — to compassion*, pobudzić do litości. *To—one to anger*, pobudzić kogo do gniewu. *To — laughter*, wzbudzić śmiech. *To — to sedition*, podniecić do buntu. *To — on*, daléj postępować, daléj maszerować.

MOVE, *s.* ruch; cug, (w szachach).

MOV(E)ABLE, mòôw'-â-bl, *adj.* ruszający się, ruchomy; MOVEABLES, *s. pl.* ruchomości, dobra ruchome.

MOV(E)ABLENESS, mòôw'-â-blnès, *s.* ruchomość.

MOV(E)ABLY, mòôw'-â-blè, *adv.* ruchomo.

MOVELESS, mòôw'-lès, *adj.* nieruchomy.

MOVEMENT, mòôw'-mènt, *s.* ruch; (*mil.*) ruch wojska.

MOVENT, mòô'-wènt, *adj.* ruszający, poruszający.

MOVER, mòô'-wûr, *s.* motor, sprawca, podnieta; czyniący mocyą, wniosek.

MOVING, mòô'-wîng, 1) *part. s.* poruszenie, wzruszenie; 2) *part. adj.* poruszający, wzruszający, rozczulający, rozrzewniający; —LY, *adv.* czule, tkliwie.

MOW, mòû, *s.* szopa, strych na siano lub zboże; 2) † wykrzywienie gęby, zżymanie się.

TO MOW, *v.* 1) *a*, sprzątnąć do szopy; 2) *n.* † wykrzywiać gębę, zżymać się.

TO MOW, mò, *v.r.* i *ir. a.* kosić. *To — off*, skosić, wykosić. *To — down*, ściąć kosą, podciąć.

TO MOWBURN, mòû-bûrn, *v.n.* zagrzać się w szopie lub na strychu, (o sianie).

MOWER, mò'-ûr, *s.* kosarz.

MOWING, mò'-îng, *s.* koszenie. — *time*, kośba, kosowica.

MOWN, mòn, *part. zob.* to mow; skoszony, ścięty kosą.

MUCH, mûcz, 1) *adj.* i *adv.* wiele, dużo, siła; wielce, bardzo, nader; 2) *s.* wielka liczba, mnogość. *Very —*, bardzo wiele. *Very — like*, bardzo podobny; wcale nakształt; *—less*, daleko mniéj; cóż dopiero. *As — as*, tyle... ile. *By —*, daleko. *So —*, tyle. *Not so — as*, ani nawet. *You cannot so — as name one*, ani byś nawet jednego wymienić nie mógł. *There was not so — as one*, ani nawet jednego nie było. *To make — of*, cenić, poważać. *To make — of one's self*, dogadzać sobie, pozwalać sobie. *It is — the same thing*, to wszystko jedno, to na jedno wychodzi. — *would have more*, kto ma wiele, chciałby mieć więcéj. *Too — of one thing is good for nothing*, zbytek w każdéj rzeczy jest szkodliwym.

MUCID, mû'-sîd, *adj.* cuchnący, stęchły, spleśniały; —NESS, *s.* stęchłość, stęchlina.

MUCILAGE, mû'-sè-lâdż, *s.* szlamowatość, klejkość, kléj.

MUCILAGINOUS, mû-sè-lâd'-żènûs, *adj.* szlamowaty, klejki. — *glands*, gruczołki śliniaste.

MUCK, mûk, 1) *s.* gnój, łajno, plugastwo. — *and pelf*, nagromadzone bogactwa. *To run a —*, rzucić się jak szalony, miotać się na wszystko, ciskać się; 2) *adj. vulg.* wilgotny, mokry, przesiękły. — *fly*, nawozowiec, mucha paskudna. — *heap* (— *hill*), kupa gnoju. — *sweat*, (*vulg.*) obfite poty. *To be in a — sweat*, topnieć od potu. — *water*, woda gnojówka. — *worm*, żuk, *fig.* skner, kutwa.

TO MUCK, *v.a.* gnoić.

MUCKINESS, mûk'-kè-nès, *s.* gnójność, plugastwo, paskudztwo.

MUCKY, mûk'-kè, *adj.* gnojny, zagnojony, plugawy.

MUCOUS, mû'-kûs, *adj.* flegmisty, smarkaty, zasmarkany.

MUCOUSNESS, mû'-kûs-nès, *s.* flegma, smarkiel, klejkość.

MUCULENT, mû'-kû-lènt, *adj.* flegmisty, smarkaty.

MUCUS, mû'-kûs, *s.* flegma, smark, smarkociny.

MUD, mûd, *s.* szlam, błoto, muł, kał.

TO MUD, *v.a.* zanurzyć w szlamie, zmęcić, obrzucać błotem.

MUDDILY, mûd'-dè-lè, *adv.* mętnie, plugawie.

MUDDINESS, mûd'-dè-nès, *s.* mętność, plugawość.

TO MUDDLE, *v.* 1) *a.* mûd'-dl, wytarzać w szlamie; rozmarzyć trunkiem, upoić. *Muddled*, podchmielony, na pół pijany, pod dobrą datą; 1) *n.* babrać się w błocie.

MUDDY, mûd'-dè, *adj.* błotnisty, mętny, skalany, plugawy; nieczysty; *fig.* posępny, pochmurny.

TO MUE, mû, *v.n. zob.* TO MEW, TO MOULT.

MUFF, mûf, *s.* rękaw, zarękawek.

MUFFIN, mûf'-fîn, *s.* gatunek grzanek do herbaty.

TO MUFFLE, mûf'-fl, *v.a.* zasłonić, zakwefić; obwiązać bęben krepą (w czasie pogrzebów wojskowych); (*mar.*) obwiązać chustą wiosła, (chcąc cicho dokąd podpłynąć). *To — up*, zakapturzyć, zamaskować.

MUFFLER, mûf'-fl-ûr, *s.* welon, kwef, zawicie; półmaski.

MUG, mûg, *s.* kufel, *vulg.* gęba, pysk. *To cut mugs*, wykrzywiać twarz. — *house*, szynk piwny. — *wort*, bylica (ziele).

MUGGISH, mûg'-gîsz', *or* MUGGY, mûg'gè, *adj.* mokry, wilgotny, zatęchły.

MUGIENT, mû'-dżè-ènt, *adj.* ryczący.

MULATTO, mû-lât'-tò, *s.* mieszaniec spłodzony z białych i czarnych rodziców.

MULBERRY, mûl'-bèr-rè, *s.* morwa. — *tree*, drzewo morwowe.

MULCT, mûlkt, *s.* grzywna, kara pieniężna.

TO MULCT, *v.a.* skazać na grzywny, nałożyć karę pieniężną.

MULE, mûl, *s.* muł. — *driver* (MULETEER, mû-lèt-tèèr'), mularz, poganiacz mułów.

MULIEBRITY, mû-lè-èb'-brè-tè, *s.* żeńskość, charakter niewieści.

MULISH, mû'-lîsz, *adj.* mułowaty, uparty.

TO MULL, mûl, *v. a.* zaprawić (wino) cukrem i korzeniami, zagrzać i osłodzić. *Mulled wine*, wino grzane.

MULLAR (—ER), mûl'-lûr, *s.* kamień do tarcia, kamień malarski.

MULLEIN, mûl'-lîn, *s.* dziewanna.

MULLET, mûl'lît, *s.* sum morski, tępogłów (ryba).

MULLIGRUBS, mûl'-lè-grûbz, *s.* (*vulg.* rznięcie w brzuchu. *To be in one's —*, być w złym humorze.

MULSE, mûls, *s.* wino grzane z miodem.

MULTANGULAR, mûlt-âng'-gûlâr, *adj.* wielokątny. —LY, *adv.* o wielu kątach.

MULTICAPSULAR, mûl-tè-kâp'-szû-lâr, *adj.* o wielu kapsułkach, o wielu torebkach, komorkach.

MULTIFARIOUS, mûl-tè-fâ'-rèûs, *adj.* rozliczny, rozmaity, wieloraki. —LY, *adv.* rozlicznie, rozmaicie. —NESS, *s.* rozliczność, rozmaitość.

MULTIFORM, mûl'-tè-fôrm, *adj.* różnokształtny.

MULTIFORMITY, mûl-tè-fôr'-mè-tè, *s.* różnokształtność.

MULTILATERAL, mûl-tè-lât'-tèr-âl, *adj.* wieloboczny.

MULTILOQUOUS, mûl-tîl'-lòkûs, *adj.* wielomowny.

MULTINOMINAL, mûl-tè-nòm'-mè-nâl, *adj.* wieloimienny.

MULTIPAROUS, mûl-tîp'-pârûs, *adj.* rodzący kilkoro na raz.

MULTIPEDE, mûl'-tè-pêd, *s.* stonóg.

MULTIPLE, mûl'-tê-pl, 1) *adj.* (*mat.*), wielokrotny, inną liczbę kilka razy w sobie zawierający; 2) *s.* liczba wielokrotna.

MULTIPLIABLE, mûl'-tê-pli-â-bl, *or* MULTIPLICABLE, mûl'-tê-plê-kâ-bl, *adj.* do rozmnożenia, mnożny. MULTIPLICABLENESS, *s.* mnożność.

MULTIPLICAND, mûl-tê-plê-kând', *s.* (*aryt.*), liczba dana do rozmnożenia, liczba mnożna.

MULTIPLICATE, mûl-tip'-plâ-kât, *adj.* wielokrotny, mnogi.

MULTIPLICATION, mûl-tip-plê-kâ'-szûn, *s.* (*aryt.*), mnożenie, rozmnożenie, powiększenie.

MULTIPLICATOR, mûl-tê-plê-kâ'-tûr, *s.* (*aryt.*), mnożnik.

MULTIPLICITY, mûl-tê-plis'-ê-tê, *s.* rozliczność, mnogość, rozmaitość.

MULTIPLIER, mûl'-tê-pli-ûr, *s.* mnożyciel, rozmnożyciel; (*aryt.*), mnożnik.

TO MULTIPLY, mûl'-tê-pli, *v.* 1) *a.* pomnożyć, rozmnożyć; *aryt.*) mnożyć; 2) *n.* rozmnożyć się.

MULTIPOTENT, mûl-tip'-pô-tênt, *adj.* wielowładny.

MULTIPRESENCE, mûl-tê-prêz'-êns, *s.* obecność na wielu miejscach w jednym czasie.

MULTISILIQUOUS, mûl-tê-sil'-lê-kuûs, *adj.* wielostrączkowy.

MULTITUDE, mûl'-tê-tûd, *s.* mnogość, wielość, mnóstwo; tłum, gmin, pospólstwo.

MULTITUDINOUS, mûl-tê-tû'-dê-nûs, *adj.* mnogi, liczny, rozliczny.

MULTIVAGANT, (—gous), mûl-tiw'-wâ-gânt, *adj.* bujający po świecie, włóczący się, wędrujący.

MULTIVIOUS, mûl-tiw'-wê-ûs, *adj.* mający wiele dróg.

MULTOCULAR, mûlt-ôk'-kû-lâr, *adj.* wielooki.

MUM, mûm, *interj.* cyt! cicho! *To be* —, nic nie mówić, zamilknąć. —*'s the word!* milcz! ani słowa! — *chance*, cichość, przerwanie rozmowy.

TO MUMBLE, mûm'-bl, *v. a.* i *n.* szeptać, mruczeć, markotać; mamlać; przez zęby cedzić, półgębkiem mówić.

MUMBLER, mûm'-bl-ûr, *s.* markot, mruk, szemracz.

MUMBLINGLY, mûm'-bl-ing-lê, *adv.* mrucząc, szemrząc, burcząc pod nosem.

TO MUMM, mûm, *v. a.* zamaskować, zakapturzyć, oburdać.

MUMMER, mûm'-mûr, *s.* zamaskowany, zakapturzony.

MUMMERY, mûm'-mûr-rê, *s.* zakapturzenie, bal maskowy, maskarada.

MUMMY, mûm'-mê, *s.* mumia; 2) wosk ogrodniczy, maść na drzewo. *To beat one to a* —, (*vulg.*), zbić na winne jabłko.

MUMP, mûmp, *v. a.* i *n.* gryść, ogryzać, mamlać, mruczeć pod nosem, markotać; (*vulg.*), żebrać.

MUMPER, mûmp'-ûr, *s.* żebrak.

MUMPS, mûmps, *s. pl.* (*med.*), zapalenie gardła; *fig.* zły humor. *He is in his* —, jest w złym humorze, gdyra, zrzędzi.

TO MUNCH, mûnsz, *v. a.* zajadać, połykać kawałami.

MUNCHER, mûnsz'-ûr, *s.* żarłok.

MUNDANE, mûn'-dân, *adj.* światowy.

MUNDATION, mûn-dâ'-szûn, *or* MUNDIFICATION, mûn-dê-fê-kâ'-szûn, *s.* czyszczenie.

MUNDATORY, mûn'-dâ-tûr-rê, *or* MUNDIFICATIVE, mûn-dif'-fê-kâ-tiw, *adj.* czyszczący.

TO MUNDIFY, mûn'-dê-fi, *v. a.* czyścić, oczyścić, przeczyścić.

MUNDIVAGANT, mûn-diw'-wâ-gânt, *adj.* włóczący się po świecie.

MUNDUNGUS, mûn-dûng'-gûs, *s.* śmierdzący tytoń.

MUNERARY, mû'-nê-râ-rê, *adj.* podarunkowy, upominkowy.

MUNGREL, mûng'-gril, *zob.* MONGREL.

MUNICIPAL, mû-nis'-sê-pâl, *adj.* municypalny.

MUNICIPALITY, mû-nê-sê-pâl'-ê-tê, *s.* municypalność, zwierzchność miejska.

MUNIFICENCE, mû-nif'-fê-sêns, *s.* szczodrość, hojność, szczodrobliwość.

MUNIFICENT, mû-nif'-fê-sênt, *adj.* szczodry, hojny. —LY, *adv.* szczodrze, hojnie.

MUNIMENT, mû'-nê-mênt, *s.* warownia, twierdza; obrona, podpora; dokument, patent, przywiléj.

MUNITION, mû-nisz'-ûn, *s.* szańce, okopy; amunicya.

MURAGE, mû'-ridż, *s.* opłata na utrzymanie murów.

MURAL, mû'-râl, *adj.* murowy.

MURDER, mûr'-dûr, *s.* mord, morderstwo, zabójstwo.

TO MURDER, *v. a.* zamordować, zabić.

MURDERER, mûr'-dûr-ûr, *s.* morderca, zabójca.

MURDERESS, mûr'-dûr-ês, *s.* morderka, zabójczyni.

MURDERMENT, mûr'-dûr-mênt, *s.* † morderstwo.

MURDEROUS, mûr'-dûr-ûs, *adj.* morderczy, zabójczy.

TO MURE, mûr, *v. a.* murować. *To — up*, zamurować.

MURENGER, mû'-rên-dżûr, *s.* margrabia.

MURIATIC, mû-rê-âť-ik, *adj.* (*chem.*) słony, solony.

MURK, mûrk, *s.* zmrok, ciemność, szara godzina.

MURKY, mûr'-kê, *adj.* mroczny, ciemny.

MURMUR, mûr'-mûr, *s.* szmer, mruk, gwar.

TO MURMUR, *v. n.* mruczeć, szemrać.

MURMURER, mûr'-mûr-ûr, *s.* szemracz, szemrzący.

MURRAIN. mûr'-rin, *s.* pomor bydła rogatego, zaraza na bydło. (*with*) *a — to you! a — take!* żeby cię morowa choroba!

MURREY, mûr'-rê, *adj.* ciemnoczerwony.

MURRION, mûr'-rê-ûn, *s. zob.* MORION.

MUSCADEL, mûs'-kâ-dêl, *or* MUSCADINE, mûs'-kâ-din, *s.* muszkatela, wino.

MUSCAT, mûs'-kât, muszkatelka, gruszka muszkatowa; winogrona muszkatowe.

MUSCLE, mûs'-sl, *s.* muszkuł; 2)—(—*fish*), muszla.—*shell*, koncha.

MUSCULAR, mûs'-kû-lâr, *adj.* muszkułowy.

MUSCULARITY, mûs-kû-lâr'-ê-tê, *s.* muszkularność.

MUSCULOUS, mûs'-kû-lûs, *adj.* muszkularny.

MUSE, mûz, *s.* muza; 2) dumanie, zamyślenie, rozmyślanie.

TO MUSE, *v. n.* dumać, zamyślać się, rozmyślać (—*upon*, nad czém).

MUSEFUL, mûz'-fûl, *adj.* zadumany, zamyślony.

MUSER, mû'-zûr, *s.* odludek zamyślony, przemyśliwacz.

MUSET, mû'-zêt, *s.* (*myśl.*) kryjówka zajęcza.

MUSEUM, mû-zê'-ûm, *s.* muzeum, gabinet historyi naturalnéj lub dzieł.

MUSHROOM, mûsz'-rôôm, *s.* grzyb. —*gentry*, nowa szlachta.

MUSIC, mû'-zik, *s.* muzyka. — *book*, noty muzyczne. —*master*, nauczyciel muzyki.—*stand*, postument na noty muzyczne.

MUSICAL, mû'-zê-kâl, *adj.* muzyczny. —*composer*, kompozytor muzyki. —*glasses*, harmonika. — LY, *adv.* muzycznie. —NESS, *s.* muzyczność.

MUSICIAN, mû-zîsz'-ân, *s.* muzyk.

MUSK, mûsk, *s.* piżmo.—*apple*, muszkatowe jabłko. —*beaver*, bobroszczur. —*cat*, kot zybet. — *cherry*, rodzaj wiśni. —*crawfoot*, piżmowe ziele. —*pear*, muszkatelka, gruszka.—*rose*, piżmowa róża.

MUSKET, mûs'-kît, *s.* muszkiet.

MUSKETEER, mûs-kê-têr', *s.* muszkietyr.

MUSKETOON, mûs-kê-tôôn', *s.* sztuciec, karabin.

MUSKETRY, mûs-kît'-rê, *s.* ogień muszkietowy.

MUSKINESS, mûs'-kê-nês, *s.* zapach piżmowy.

MUSKY, mûs'-kê, *adj.* piżmowy.

MUSLIN, mûs'-lin, *s.* muślin.

MUSS, mûs, *s.* łap cap, chwytanie, pochwycenie.

MUSSULMAN, mûs'-sûl-mân, *s.* Muzulman, mahomedanin.

MUSSULMANISH, *adj.* muzulmański.

MUST, mûst, 1) *s.* moszcz, wino młode; 2) *v.* muszę, musi, musiałem.

TO MUST, *v.* 1) *a.* okryć pleśnią; 2) *n.* pleśnieć, butwieć, stęchnąć.

MUSTACHIO, mûs-tâ'-szy-ô, *s.* wąs. MUSTACHES, (mûs-tâ'-szîz), *s. pl.* wąsy.

MUSTARD, mûs'-tûrd, *s.* gorczyca, musztarda. —*seed*, ziarno, nasienie gorczyczne.

TO MUSTER, mŭs'-tûr, *v.* 1) *a.* musztrować, przeglądać, spisywać wojsko, lustrować. *To—up*, zebrać, zgromadzić, nakazać aby się zebrało wojsko. *To—courage enough*, zdobyć się na odwagę. *To—up money*, dostać pieniędzy; 2) *n.* zebrać się, ściągnąć się, zgromadzić się.

MUSTER, *s.* musztra, przegląd, popis wojska, lustracya. *A — of peacocks*, gniazdo pawiąt. *—book (—roll)*, rejestr popisowy, spis wojska. *—master*, inspektor popisu wojskowego.

MUSTINESS, mŭs'-tê-nĕs, *s.* pleśń, zatęchłość, zbótwiałość.

MUSTY, mŭs'tê, *adj.* zapleśniały, zatęchły, zbótwiały; zwietrzały; *fig.* (*vulg.*) markotny, kwaśny, ponury.

MUTABILITY, mû-tâ-bĭl'-lê-tê, *s.* zmienność, niestałość, niestateczność.

MUTABLE, mû'-tâ-bl, *adj.* zmienny, niestały, niestateczny; —NESS, *s. zob.* MUTABILITY.

MUTATION, mû-tâ'-szŭn, *s*, odmiana.

MUTE, mût, 1) *adj.* niemy; 2) *s.* niemek; niema litera; łajno ptasie.

TO MUTE, *v. n.* paskudzić, (o ptakach).

MUTELY, mût'-lê, *adv.* niemo.

TO MUTILATE, mû'-tê-lât, *v. a.* skaleczyć, okaleczyć, obciąć członek.

MUTILATION, mû-tê-lâ'-szŭn, *s.* skaleczenie, okaleczenie.

MUTINEER, mû-tĭn-nêêr', *s.* buntownik, rokoszanin.

MUTINOUS, mû'-tĭn-nûs, *adj.* buntowniczy, burzliwy; —LY, *adv.* buntownie; —NESS, *s.* skłonność do buntu, burzliwość.

TO MUTINY, mû'-tê-nê, *v. n.* zbuntować się, spiknąć się.

MUTINY, *s.* bunt, rokosz.

TO MUTTER, mût'-tûr, *v.a.* i *n.* burczeć, mruczeć, szemrać.

MUTTERER, mût'-tûr-ûr, *s.* mruk, markot, szemracz.

MUTTERINGLY, mût'-tûr-ĭng-lê, *adv.* mrucząc pod nosem.

MUTTON, mût'-tn, *s.* baranina, skopowina. — *chops*, schaby baranie. — *fist*, *vulg.* duża, czerwona ręka.

MUTUAL, mû'-czû-âl, *adj.* wzajemny, obopólny; —LY, *adv.* wzajemnie, obopólnie.

MUTUALITY, mû-czû-âl'-lê-tê, *s.* wzajemność, obopólność.

MUZZLE, mûz'-zl, pysk, morda, ryjek; 2) kaganiec; 3) wylot (działa, strzelby).

TO MUZZLE, *v.a.* nałożyć kaganiec; *vulg.* całować.

MY, mî, *pron. poss.* (przed rzeczownikiem) mój, moja, moje; 1) (w potocznéj rozmowie, bez przycisku, krótko) mê: *my lady* (mê-lâ'-dê), *my lord* (mê-lôrd); 2) (w wyższym stylu, lub przed innym zaimkiem dzierżawczym) mî: — *children and yours*, moje i twoje dzieci; (kładzie się z częściami ciała, gdzie w polskim języku używamy zazwyczaj zaimku osobistego): — *heart akes*, serce mnie boli.

MYOGRAPHY, mî-ôg'-grâ-fê, *s.* opisanie muszkułów.

MYOLOGY, mî-ôl'-lô-dżê, *s.* nauka o muszkułach.

MYOPS, mî'-ôps, *s.* blizkowid, ślepiec (*pl.* MIOPES, mî'-ô-pîz).

MYOPY, mî'-ô-pê, *s.* krótki wzrok.

MYRIAD, mîr'-ê-âd, *s.* dziesięć tysięcy.

MYRMIDON, mêr'-mê-dŭn, *s.* zbir, siepacz.

MYRRH, mêr, *s.* mira.

MYRRHINE, mêr'-rîn, *adj.* mirowy.

MYRTIFORM, mêr'-tê-fôrm, *adj.* nakształt myrtu.

MYRTLE, mêr'-tl, *s.* myrt.

MYSELF, mê'-sêlf, *pron.* ja sam, mnie samemu, mnie samego; (często używa się po I: *I* —, ja sam.

MYSTAGOGUE, mîs'-tâ-gòg, *s.* człowiek tajemniczy; dozorca świątyń, objaśniacz starożytności.

MYSTERIAL, mîs-tê'-rê-âl, *adj.* tajemniczy.

MYSTERIARCH, mîs-tê'-rê-ârk, *s.* przełożony nad tajemnicami.

MYSTERIOUS, mîs-tê'-rê-ûs, *adj.* tajemniczy, tajemny, tajny, skryty; —LY, *adv.* tajemnie; — NESS, *s.* tajemniczość, tajność.

TO MYSTERIZE, mîs'-tê-rîz, *v. a.* tłumaczyć tajemnice.

MYSTERY, mîs'-tê-rê, *s.* tajemnica; 2) † rodzaj sztuk teatralnych najczęściéj z Pisma Świętego; 3) kunszt, sztuka, rzemiosło.

MYSTIC, mîs'-tîk, 1) *adj.* mistyczny; 2) *s.* mistyk.

MYSTICAL, mîs'-tê-kâl, 1) *adj.* mistyczny; —LY, *adv.* mistycznie; —NESS, *s.* mistyczność.

MYTHOLOGIC (—AL), mîth-ô lôd'-żîk, *adj.* mitologiczny; — ALLY, *adv.* mitologicznie.

MYTHOLOGIST, mê-thôl'-lô-dżîst, *s.* mitolog.

TO MYTHOLOGIZE, mê-thôl'-lô-dżîz, *v.a.* opowiadać historye mitologiczne, wyjaśniać mitologią.

MYTHOLOGY, mê-thôl'-lô-dżê, *s.* mitologia.

N

TO NAB, nâb, *v.a. vulg.* chapnąć, uchwycić, grypsnąć.

NABAB, nâ'-bôb, *s.* książe indyjski; *fig.* ten co się spanoszył w Indiach Wschodnich.

NADIR, nâ'-dûr, *s.* (*ast.*) nadir, punkt pod nogą przeciwny zenitowi.

NAG, nâg, *s.* konik podjezdek.

NAIADES, nây'-â-dêz, *s. pl.* Najady (NAIAD, nây'-âd, *sing.*).

NAIL, nâl, *s.* gwoździ, goździ; ćwiek; 2) paznokieć. *On the —*, natychmiast. *To pay down (money) upon the —*, gotówką wypłacić. *One — drives out another*, *prov.* klin klina wybija. *To pare one's nails*, obciąć komu skrzydła, przytrzeć rogów. *To hit the — on the head*, trafić, zgadnąć, trafić w sedno. — *smith*, ćwiekarz. — *trade*, ćwiekarstwo.

TO NAIL, *v.a.* ćwiekować (— *at*, *on*, *to*), przybić ćwiekami, obić ćwiekami. *To — a cannon*, zagwoździć działo. *To —down*, zabić gwoździami. *To — to the ground*, przykłóć do ziemi. *To — to the cross*, przybić do krzyża. *To — up*, przygwoździć, goździem przybić, zagwoździć (działo).

NAILER, nâ'-lûr, *s.* ćwiekarz.

NAILERY, nâ'-lûr-ê, *s.* ćwiekarnia.

NAKED, nâ'-kîd, *adj.* goły, nagi. *To strip —*, ogołocić, obnażyć. *To be in — bed* (*Shaksp.* V. and A.), być rozebranym i w łóżku; —LY, *adv.* gołо, nago; —NESS, *s.* gołość, nagość,

NAL, nâl, s. (skróc. z HELENA).

NAM, nâm, *s.* (skróc. z AMBROSE).

NAME, nâm, *s.* imię, nazwisko. *By —*, po nazwisku. *He goes by the — of*, znany jest pod nazwiskiem..., *What is your —?* jak się nazywasz? *A man of —*, człowiek wielkiego imienia. *His — is up*, on jest znany, ma wziętość, ma imię. *To call names*, dawać nazwiska, przezywać.

TO NAME, *v. a.* nazwać, mianować; wymienić, wzmiankować.

NAMELESS, nâm'-lês, *adj.* bezimienia, nienazwany.

NAMELY, nâm'-lê, *adv.* mianowicie, wszczególności, to jest.

NAMER, nâ'-mûr, *s.* nadający nazwisko, nazywający.

NAMESAKE, nâm'-sâk, *s.* imiennik, drużba.

NANCY, nân'-sê, *or* NANNY, nân'-nê, *s.* (zdrob. zANN) Anetka, Anusia.

NAP, nâp, *s.* krótki sen, przedrzémanie się (po obiedzie); 2) kosmacizna, kutner. *To take a —*, przespać się, przedrzémać się.

TO NAP, *v.* 1) *n.* przedrzémać się, przespać się; 2) *a.* kutnerować sukno.

NAPE, nâp, *s.* kark.

NAPHTHA, nâp'-thâ, *s.* nafta, smoła żydowska.

NAPKIN, nâp'-kîn, *s.* serweta; † chustka.

NAPLES, nâ'-plz, s. Neapol.

NAPLESS, nâp'-lês, *adj.* bez kutneru; wyszarzany, wytarty.

NAPPY, nâp'-pê, *adj.* mający kutner, kosmaty, włochaty; pieniący się, musujący. — *ale*, mocne szumujące piwo.

NARCISSUS, nâr-sîs'-sûs, *s.* narcyz.

NARCOTIC, nâr-kôt'-tîk, 1) *adj.* narkotyczny, usypiający; 2) *s.* lekarstwo usypiające.

NARD, nârd, *s.* narda, szpiknarda.

NARE, nâr, *s.* (*joc.*) nos.

NARRABLE, nâr'-râ-bl, *adj.* dający się opowiedzieć, do opowiedzenia.

TO NARRATE, nâr'-rât, *v. a.* opowiadać, rozpowiadać.

NARRATION, nâr-râ'-szûn, *s.* opowiadanie.

NARRATIVE, nâr'-râ-tîw, 1) *adj.* opowiadający; 2) *s.* powieść; —LY, *adv.* opowiadającym sposobem.

NARRATOR, nâr'-râ-tûr, *s.* opowiadacz.

TO NARRIFY, nâr'-rê-fi, *vulg. zob.* TO NARRATE.

NARROW, nâr'-rô, 1) *adj.* wąski, ciasny; blizki; ściśle wglądający, ścisły, dokładny; skąpy; ograniczony. *To bring in a — compass* ścieśnić. *To make a — escape*, z wielką biedą wymknąć się, uchronić się czego. — *minded* (— *spirited*), ograniczony, ciemny; 2) NARROWS, *s. pl.* cieśnina.

TO NARROW, *v.a.* zwęzić, ścieśnić, ograniczyć.

NARROWLY, nâr'-rô-lê, *adv.* wąsko, ciasno; ściśle, uważnie, dokładnie. *To look — into*, ściśle wglądać, poszukiwać. *To escape* —, wymknąć się z wielką biedą.

NARROWNESS, nâr'-rô-nês, *s.* wąskość, ciasność, obcisłość; ograniczoność, zacieśnienie władz umysłowych; ciasne położenie, ostatnia bieda, nędza.

NARWHALE, nâr'-huâl, *s.* jednorożec morski (z rodzaju wielorybów).

NASAL, nâ'-zâl, *adj.* nosowy.

NASTILY, nâs'-tê-lê, *adv.* brudno, paskudnie, plugawie.

NASTINESS, nâs'-tê-nês, *s.* brud, paskudztwo, plugastwo.

NASTY, nâs'-tê, *adj.* brudny, paskudny, plugawy.

NATAL, nâ'-tâl, *adj.* należący do urodzenia. — *hour*, godzina urodzenia.

NATATION, nâ-tâ'-szûn, *s.* pływanie.

NATHLESS, nâ*th*'-lês, *adv.* † mimo to jednak, nie mniéj jednak.

NATHMORE, nâ*th*'-môr, *adv.* † nie przeto jednak, jednakowoż, wszelako.

NATION, nâ'-szûn, *s.* naród.

NATIONAL, nâsz'-ûn-âl, *adj.* narodowy; —LY, *adv.* po narodowemu; —NESS, *s. zob.* NATIONALITY.

NATIONALITY, nâsz-ûn-âl'-ê-tê, *s.* narodowość.

TO NATIONALIZE, nâsz'-ûn-âl-îz, *v.a.* (*mod.*) unarodowić.

NATIVE, nâ'-tîw, 1) *adj.* wrodzony, przyrodzony; rodzimy, rodzinny; urodzony, rodowity, rodem skąd; (*mil.*) urodzony w Indiach, krajowy (w odróżnieniu od *the king's troops*). — *country* (— *land*), ojczyzna. — *heat*, naturalne ciepło. — *soil*, ziemia rodzinna; 2) *s.* krajowiec. *A — of Germany*, rodem z Niemiec, rodowity Niemiec; —NESS, *s.* rodzinność.

NATIVITY, nâ-tîw'-wê-tê, *s.* urodzenie, urodziny.

NATURAL, nât'-czû-râl, *adj.* przyrodzony, naturalny; nieślubny. — *fruits*, owoce dziko rosnące. — *history*, historya naturalna. — *parts*, dary przyrodzone. — *philosopher*, fizyk, naturalista. — *philosophy*, fizyka.

NATURAL, *s.* głupi z urodzenia; † 1) krajowiec; 2) natura, dar przyrodzony.

NATURALIST, nât'-czû-râl-îst, *s.* naturalista, badacz natury.

NATURALIZATION, nât-czû-râl-ê-zâ'-szûn, *s.* naturalizacya, indygenat.

TO NATURALIZE, nât'-czû-râl-îz, *v. a.* naturalizować, nadać indygenat.

NATURALLY, nât'-czû-râl-lê, *adv.* naturalnie.

NATURALNESS, nât'-czû-râl-nês, s. naturalność.

NATURE, nâ'-czûr, *s.* natura, przyrodzenie, własność, temperament, charakter.

NATURED, nâ'-czûrd, *part. adj.* (tylko w składanych): *Good* —, dobroduszny. *Ill* —, złośliwy, niepoczciwy.

NAUGHT, nâut, 1) *adj.* zły, niegodziwy, niepoczciwy; 2) *adv.* nic, *zob.* NOUGHT.

NAUGHTILY, nâu'-tê-lê, *adv.* źle, niegodziwie, niepoczciwie, niegrzecznie, (o dzieciach).

NAUGHTINESS, nâu'-tê-nês, *s.* niegodziwość, niepoczciwość, niegrzeczność (o dzieciach).

NAUGHTY, nâu'-tê, *adj.* zły, niepoczciwy, niegrzeczny, ladaco (o dzieciach).

NAUMACHY, nâu'-mâ-kê, *s.* sztuczne przedstawienie bitwy morskiéj.

NAUSEA, nâu'-szê-â, *s.* choroba morska, ckliwość, nudność, obrzydzenie.

TO NAUSEATE, nâu'-szê-ât, *v. n.* i *a.* mieć ckliwość, brzydzić się, zbierać się na womity; sprawić ckliwość, wzbudzić obrzydzenie.

NAUSEOUS, nâu'-szûs, *adj.* ckliwy, nudny, obrzydliwy. — LY, *adv.* ckliwie, nudnie. — NESS, *s.* ckliwość, nudność, obrzydliwość.

NAUTIC (—AL), nâu'-tîk, *adj.* żeglarski. — *almanach*, kalendarz żeglarski. — *chart*, mapa morska. — *compass*, bussola, kompas magnesowy. — *terms*, terminologia morska.

NAUTIL, nâu'-tîl, *or* NAUTILUS, nâu'-tîl-ûs, *s.* żeglarzyk, głębik (muszla).

NAVAL, nâ'-wâl, *adj.* należący do floty, złożony z okrętów, morski, żeglarski. — *army*, wojsko morskie. — *engagement*, bitwa morska. —*officer*, oficer morski. — *stores*, zapasy marynarki.

NAVE, nâw, *s.* nawa kościoła; 2) piasta u koła.

NAVEL, nâ'-wl, pępek; *fig.* środek. — *of a horse*, jądra końskie. — *gall*, kiła końska. — *string*, sznurek od pępka. —*wort* (roślina), rozłóg, rząsa wietrzna.

NAVIGABLE, nâw'-wê-gâ-bl, *adj.* żeglowny, spławny. —NESS, *s.* spławność.

TO NAVIGATE, nâw'-wê-gât, *v. a.* i *n.* żeglować.

NAVIGATION, nâw-wê-gâ'-szûn, *s.* żegluga.

NAVIGATOR, nâw'-wê-gâ-tûr, *s.* żeglarz.

NAVY, nê'-wê, *s.* flota, marynarka, siła morska.

NAY, nâ, 1) *adv.* nie; tak jest, owszem, ba nawet; 2) *s.* odmowna odpowiedź, zaprzeczenie; nie. *He would not be said* —, niedał się od tego odwieść, pozostał przy swojém; potrzeba mu było obiecać. *She has enough*, — *too much*, ona ma dosyć, ba nawet za wiele. — *word*, odmowna odpowiedź.

NE, nê, *adv.* † ani, nie.

NEAF, nêf, *s.* † ręka, pięść.

TO NEAL, nêl, *v. a.* ogrzać.

NEAP, nêp, *adj.* nizki, opadający (o morzu).

NEAPOLITAN, nê-â-pôl'-ê-tân, 1) *s.* Neapolitańczyk; 2) *adj.* neapolitański.

NEAR, nêr, *prep. adv.* i *adj.* blisko, z bliska, bliski; prawie, niemal, omal; skąpy. — *the town*, blisko miasta. — *her reckoning*, bliska pologu. — *at hand*, tuż pod ręką. *To draw* —, zbliżać się. *Far and* —, daleko do koła, wszędzie. *He was — being killed*, o mało nie został zabity. — *is my coat*, *but nearer is my skin*, (*prov.*), bliższa koszula ciała niżeli kaftan. — *sighted*, krótko widzący.

NEARLY, nêr'-lê, *adv.* blisko, ściśle, dokładnie; prawie, niemal, skąpo.

NEARNESS, nêr'-nês, *s.* bliskość, bliskie pokrewieństwo; ścisłość; skąpstwo.

NEAT, nêt, *s.* bydło. —*'s foot oil*, olej z wołowych nóg, do smarowania uprzęży. — *herd*, krowiarz, bydlarz. — *house*, obora. —*'s leather*, skora bydlęca. —*'s tongue*, wołowy ozór.

NEAT, *adj.* ładny, chędogi, czyściuchny, ozdobny, elegancki. — *weight*, waga netto (po potrąceniu pakunku).

NEATLY, nêt'-lê, *adv.* ładnie, czysto, schludnie, kształtnie.

NEATNESS, nêt'-nês, *s.* ładność, czystość, chędogość, ozdoba, kształtność.

NEB, nêb, *s.* dziób (*zob.* NIB), pysk, morda, gęba.

NEBULA, nêb'-ù-lâ, *s.* (*med.*), skórka, błonka (na oku); (*astr.*), świetlejące mgławidła (odkryte przez Herszela).

NEBULOUS, nêb'-bù-lûs, *adj.* mglisty, zamglony. — NESS, *s.* mglistość.

NECESSARIES, nês'-sês-sêr-rîz, *s. pl.* potrzeby do życia.

NECESSARILY, nês'-sês-sêr-rê-lê, *adv.* koniecznie, nieodbicie.

NECESSARINESS, nês'-sês-sêr-rê-nês, *s.* konieczność.

NECESSARY, nês'-sês-sêr-rê, 1) *adj.* potrzebny, konieczny, nieodbity; 2) — (— *house*), prewet, tranzet.

TO NECESSITATE, nē-sĕs'-sē-tāt, *v. a.* przymusić, zniewolić, przynaglić.

NECESSITATION, nē-sĕs-sē-tā'-szŭn, *s.* przymus, zniewolenie.

NECESSITOUS, nē-sĕs'-sē-tŭs, *adj.* potrzebny, niedostateczny, biedny. —NESS, *s.* niedostatek, bieda, potrzeba.

NECESSITUDE, nē-sĕs'-sē-tūd, *s.* niedostatek, bieda, potrzeba.

NECESSITY, nē-sĕs'-sē-tē, *s.* konieczność, konieczna potrzeba, przymus; niedostatek, bieda, potrzeba. *Of* —, koniecznie. — *has no law*, (*prov.*), potrzeba prawo łamie, wiele ten czyni co musi.

NECK, nĕk, *s.* kark, szyja. — *of land*, cypel, przesmyk ziemski. — *and crop*, wszystko, w pień. *To break the* — *of an affair*, *fig.* skręcić czemu kark, zniweczyć, udaremnić. *One mischief comes on the* — *of another*, (*prov.*) jedno nieszczęście idzie za drugiém. — *band*, kołnierz u koszuli. — *cloth*, chustka na szyję. — *lace*, naszyjnik, sznurek drogich pereł na szyję.

NECROMANCER, nĕk'-krō-mān-sŭr, *s.* czarnoksiężnik.

NECROMANCY, nĕk'-krō-mān-sē, *s.* czarnoksięstwo.

NECTAR, nĕk'-tŭr, *s.* nektar, napój Bogów.

NECTAREAL (—AN, —OUS), nĕk-tā'-rē-ăl, *adj.* nektaryczny.

NECTARED, nĕk'-tŭrd, *adj.* słodki jak nektar.

NECTARINE, nĕk'-tŭr-rĭn, 1) *s.* gatunek śliwek; 2) *adj.* nektaryczny.

NECTARY, nĕk'-tŭr-ē, *s.* (*bot.*), miodnik.

NED, nĕd, *s.* (skroc: z EDWARD).

NEED, nēēd, *s.* konieczność, niedostatek, potrzeba. *If* — *be*, (*in case of* —), w razie potrzeby. *There is no* — *of it*, niepotrzeba tego. *To stand in* — *of...*, (*to have* — *of...*), potrzebować czego. *To do one's needs*, odbywać naturalną potrzebę, iść na stolec. — *not*, (*fam.*), ladaco, do niczego.

TO NEED, *v. a.* i *n.* potrzebować, cierpieć niedostatek; (zazwyczaj bez *to* przed następującém słowem): *I* — *not tell you*, niepotrzebuję ci mówić. *You* — *not fear*, nie masz czego się lękać. *What* — *I care?* czy ja o to dbam? ja o to się nie troszczę.

NEEDER, nēēd'-ŭr, *s.* potrzebujący, biédny.

NEEDFUL, nēēd'-fŭl, *adj.* potrzebny, konieczny. —LY, *adv.* potrzebnie, koniecznie. —NESS, *s.* potrzeba, konieczność.

NEEDILY, nēēd'-dē-lē, *adv.* w biédzie, w nędzy, kuso.

NEEDINESS, nēēd'-dē-nĕs, *s.* biéda, nędza.

NEEDLE, nēē'-dl, *s.* igła; igła magnesowa; index. — *case*, igielniczka, igielnik. — *fish*, iglica (ryba). — *full*, tyle nici ile potrzeba do nawleczenia igły. — *maker*, iglarz. — *work*, robota iglana.

NEEDLESS, nēēd'-lĕs, *adj.* niepotrzebny. —LY, *adv.* niepotrzebnie. —NESS, *s.* niepotrzebność.

NEEDLY, nēēd'-lē, *adv.* (*Shaks. R. and J.*), koniecznie.

NEEDMENT, nēēd'-mĕnt, *s.* † potrzeba, konieczność.

NEEDS, nēēdz, *adv.* koniecznie, nieodbicie.

NEEDY, nēē'-dē, *adj.* biédny, ubogi, nędzny.

NEFARIOUS, nē-fā'-rē-ŭs, *adj.* niezbożny, bezbożny, niegodziwy.

NEGATION, nē-gā'-szŭn, *s.* przeczenie.

NEGATIVE, nĕg'-gă-tĭw, 1) *adj.* przeczący, zaprzeczający. —LY, *adv.* z przeczeniem, negując; 2) *s.* negatywa, przeczenie, zaprzeczenie; 3) TO NEGATIVE, *v. a.* zaprzeczyć, odmówić, odrzucić.

TO NEGLECT, nĕg-lĕkt', *v. a.* zaniedbać, zaniechać; lekceważyć.

NEGLECT, *s.* zaniedbanie, zaniechanie; lekceważenie.

NEGLECTER, nĕg-lĕk'-tŭr, *s.* zaniedbujący.

NEGLECTFUL, nĕg-lĕkt'-fŭl, *adj.* niedbały, opieszały. —LY, *adv.* niedbale.

NEGLECTION, nĕg-lĕk'-szŭn, *s.* niedbałość, opieszałość.

NEGLECTIVE, nĕg-lĕk'-tĭw, *adj.* niedbały, opieszały.

NEGLIGENCE, nĕg'-lē-dżĕns, *s.* niedbalstwo, opieszałość, zaniedbanie.

NEGLIGENT, nĕg'-lē-dżĕnt, *adj.* niedbały, opieszały. —LY, *adv.* niedbale.

TO NEGOTIATE, nē-gō'-szē-āt, *v. a.* i *n.* handlować; negocyować, układać się, umawiać się, traktować.

NEGOTIATION, nē-gō-szē-ā'-szŭn, *s.* negocyacya, traktowanie, układy.

NEGOTIATOR, nē-gō'-szē-ā-tŭr, *s.* negocyator.

NEGRO, nē'-grō (*vulg.* nē'-gŭr), *s.* negr, murzyn. — *female* (— *woman*), murzynka.

NEGUS, nē'-gŭs, *s.* napój z wina, wody, cukru, cytryny i muszkatołowéj gałki.

NEIF, nēēf, *s.* † pięść, kułak.

TO NEIGH, nā, *v. n.* rżeć.

NEIGH, *s.* rżenie.

NEIGHBOUR, nā'-bŭr, *s.* sąsiad, sąsiadka.

NEIGHBOURHOOD, nā'-bŭr-hŭd, *s.* sąsiedztwo.

NEIGHBOURING, nā'-bŭr-ĭng, *adj.* sąsiedni, ościenny, blizki.

NEIGHBOURLY, nā'-bŭr-lē, *adj.* i *adv.* sąsiedzki; po sąsiedzku, jak przystoi na dobrego sąsiada.

NEIGHING, nā'-ĭng, *s.* rżenie.

NEITHER, nē'-THĕr, 1) *conj.* ani, ni. — *more nor less*, ani mniéj ani więcéj. *Nor I* —, ani ja także; (bardzo często używa się w kształcie przysłówka na początku peryodu, stanowiąc przejście z jednéj materyi do drugiéj). — *are these all our grievances*, ani to są wszystkie krzywdy; 2) (*pron.*), żaden, żadna, żadne. — *of them*, żaden z nich. — *way*, neutralny. *To take* —, (*part.*), być neutralnym.

NELL, nĕl, *or* NELLY, *s.* nē-lē, *s.* (skróc. zamiast ELEANOR i HELENA).

NEMESIS, nĕ'-mē-sĭs, *s.* Nemezys, bogini mścicielka.

NEOPHYTE, nē'-ō-fīt, *s.* nowochrzczeniec, neofit.

NEOTERIC, nē-ō-tĕr'-rĭk, *adj.* nowy, nowotny.

NEPENTHE, nē-pĕn'-*thē*, *s.* (*med.*) lekarstwo wszelkie bóle uśmierzające.

NEPHEW, nĕw'-wū, *s.* siostrzeniec, synowiec; † wnuk, potomek.

NEPHRITIC (—AL), nē-frĭt'-tĭk, *adj.* i *s.* (*med.*) nerkowy; kamień nerkowy, bolenie nerek; dobry na bolenie nerek. NEPHRITICS, *s. pl.* lekarstwo od bolu nerek.

NEPHROTOMY, nē-frŏt'-tō-mē, *s.* (*chir.*) wyrznięcie nerek.

NEPOTISM, nĕp'-ō-tĭzm, *s.* wynoszenie krewnych na dostojeństwa.

NEPTUNE, nĕp'-czŭn, *s.* Neptun, bóg morza.

NEREIDS, nē'-rĭdz, *s. pl.* nereidy, nimfy morskie.

NERVE, nĕrw, *s.* nerw, sucho-żyła, *fig.* moc, siła.

NERVELESS, nĕrw'-lĕs, *adj.* bezsilny.

NERVOSITY, nĕr-wŏs'-sē-tē, *s.* nerwistość, jędrność, moc.

NERVOUS, nĕr'-wŭs, *adj.* nerwowy, nerwisty, jędrny, silny, (*med.*) osłabionych nerwów, słaby na nerwy. — *fever*, febra nerwowa. *Her case is* —, chora na nerwy.

NERVY, nĕr'-wē, *adj.* † nerwisty, jędrny, silny.

NESCIENCE, nĕsz'-ē-ĕns, *s.* niewiadomość.

NEST, nĕst, *s.* gniazdo; szuflada; *fig.* dziura, kryjówka, stek, jaskinia.

TO NEST, *v. n.* gnieździć się, budować gniazdo.

TO NESTLE, nĕs'-sl, *v. a.* i *n.* gnieździć się, zagnieździć się; rozgościć się, usadowić się, przytulić się, pielęgnować.

NESTLING, nĕs'-sl-ĭng, *s.* gniażdzenie się; 2) młody ptak, gniazdowiec.

NET, nĕt, *s.* sieć, siatka. — *of wire*, krata z drutu. — *cap*, siatka na włosy. — *like*, siatkowy. — *man* (— *maker*), siatkarz, siatnik. — *purse*, kieska siatkową robotą. — *wise*, nakształt siatki. — *work*, siatkowa robota.

NETHER, nĕTH'-ŭr, *adj.* spodni, dolny. — *lip*, dolna warga. — *stock*, † pończochy.

NETHERLANDS, (*the*—,) nĕTH'-ŭr-lăndz, *s. pl.* Niderlandy.

NETHERMOST, nĕTH'-ŭr-mōst, *adj.* najdolniejszy, najniższy.

NETTLE, nĕt'-tl, *s.* pokrzywa.

TO NETTLE, *v. n.* piec, parzyć pokrzywą; *fig.* zapiekać, dopiekać, dokuczać, tknąć do żywego, przekomarzać się, drażnić, nagabać. *To*

be nettled at, być czém tkniętym, oburzyć się.

NEUROGRAPHY, nû-rŏg'-grâ-fè, *s.* opisanie nerwów.

NEUROLOGY, nû-rŏl'-lŏ-dżè, *s.* nauka o nerwach.

NEUROTIC, nû-rŏt'-tĭk, 1) *adj.* wzmacniający nerwy; 2) NEUROTICS, *pl.* lekarstwo na wzmocnienie nerwów.

NEUROTOMY, nû-rŏt'-tŏ-mè, *s.* rozkład nerwów.

NEUTER, nû'-tûr, 1) *adj.* neutralny, obojętny, bezstronny; (*gram.*) niejaki. *To stand*—, do żadnéj strony nie przystawać, być neutralnym; 2) *s.* człowiek neutralny, (*gram.*) imię rodzaju niejakiego.

NEUTRAL, nû'-trâl, 1) *adj.* (*chem.*) neutralny, ani kwaśny ani alkaliczny; neutralny, obojętny; 2) *s.* człowiek neutralny.

NEUTRALITY, nû'-trâl'-è-tè, *s.* neutralność.

TO NEUTRALIZE, nû'-trâl-lz, *v.a.* zneutralizować, odebrać kwas.

NEUTRALLY, nû'-trâl-lè, *adv.* neutralnie, obojętnie.

NEVER, nĕw'-ûr, *adv.* nigdy, żadnym sposobem, wcale nie. —*a whit*, wcale nic. —*more*, nigdy więcéj, nigdy.—*deny him so small a kindness*, nieodmawiaj mu tak małéj grzeczności. *He came—the sooner for that*, nie przeto, jednak wcześniéj przyszedł; (w następnych i im podobnych wyrażeniach zawierających *so*, lepiéj jest używać *ever* zamiast *never*): *(n)ever so little*, choćby jak najmniéj. *Let him be (n)ever so rich*, jakkolwiek może być bogatym. *Be the distance (n)ever so remote*, jakkolwiek daleka jest odległość. —*mind*, *zob.* TO MIND. —*blushing*, bezczelny. —*ceasing* (*ending*), nieustanny.—*fading*, niezwiędły. —*failing*, niezachybny. —*heard of*, niesłyszany. —*meaning*, nic nieznaczący.

NEVERTHELESS, nĕw-ûr-THĕlĕs, *adv.* mimo to jednak, atoli, przecież.

NEW, nû, 1) *adj.* nowy, nowotny, świeży; nieprzyzwyczajony, niewprawny; 2) *adv.* (w składanych). —*beginner*, poczynający, początkowy, nowicyusz, fryc.—*born*, nowonarodzony. —*coined*, nowoukuty. —*comer*, przybysz. —*cut*, (*fam.*) nowy krój, nowa moda. *To—fangle*, tylko co sklecić; wznawiać, zaprowadzać nowości, *zob.* TO FANGLE. —*fangled*, nowosklecony, wznowiony. —*Gate*, więzienie w Londynie.—*laid*, świeżo zniesiony (o jaju). —*married*, niedawno ożeniony; młoda mężatka. —*moon*, nów księżyca. —*year*, nowy rok. —*year's-gift*, kolęda na nowy rok, upominek.

NEWEL, nû'-ĭl, *s.* walec, słup około którego schody się kręcą.

NEWLY, nû'-lè, *adv.* niedawno; nowym sposobem.

NEWNESS, nû'-nĕs, *s.* nowość, nowotność; niedoświadczenie.

NEWS, nûz, *s.* nowina, wiadomość. *what's the —?* co słychać nowego? — *monger*, nowiniarz. — *paper*, dziennik, gazeta. — *paper report*, wiadomość dziennikarska. — *writer*, dziennikarz.

NEWT, nût, *s.* jaszczurka czarna żółto nakrapiana.

NEXT, nĕkst, *adj.* i *adv.* najbliższy, zaraz następujący; tuż przy; podle; zaraz po; po. — *day*, dzień jutrzejszy, następujący, nazajutrz. — *door*, podle. — *time*, w krótce, w lada dzień. — *week*, przyszły tydzień. — *year*, przyszły rok. — *to*, najbliższy; najbliżéj, tuż przy. — *to God*, po Bogu. — *man to the king*, pierwszy po królu. *It is — to impossibility*, to jest prawie rzecz niepodobna.

NIB, nĭb, *s.* dziob, nos pióra.

NIBBED, nĭb'-bd, *adj.* z dziobem. *Hard* —, z twardym nosem (o piórze).

TO NIBBLE, nĭb'-bl, *v.* i *n.* gryść, ogryść, ogłodać, nadgryść, uchwycić ponętę (o rybie); *fig.* ganić, krytykować (— *at*, *to*), nicować.

NIBBLER, nĭb'-bl-ûr, *s.* gryzący; *fig.* ganiciel, krytyk, cenzurant.

NICE, nis, *s.* Nicea (miasto).

NICE, *adj.* ładny, śliczny, czyściutki, delikatny; łakotny, łakotliwy; wymyślny, wybrydny, przebierający; czuły, delikatny, skrupulatny; dokładny, punktualny; (*Shaksp.*) bagatelny, głupi; —LY, *adv.* delikatnie, skrupulatnie, dokładnie; — NESS, *s.* ładność, śliczność; delikatność; drobiazgowa dokładność, punktualność; skrupulatność.

NICEAN, nì-sè'-ăn, *adj.* nicejski. —*council*, Sobor Nicejski. — *creed*, wyznanie wiary przyjęte na Soborze Nicejskim.

NICETY, nì-sè-tè, *s.* ładność, śliczność; delikatność, tkliwość, czułość, dotkliwość; ostrożność, skrupulatność; drobiazgowa dokładność, punktualność. NICETIES, *pl.* łakotki, łakocie, przysmaczki; grzecznostki.

NICHE, nĭcz, *s.* framuga.

NICK, nĭk, *s.* (skróc. z NICHOLAS), Mikołajek; 2) karb, narznięcie (*zob.* NOTCH); 3) rachunek; 4) trafna, wygrana; sam czas, właściwy moment. *Old* —, czart, diabeł. *In the very — of time*, w sam czas. — *nack*, *pl. vulg.* zabawki, cacka, bawidełka. — *name*, przezwisko, przydomek żartobliwy. *To — name*, przezywać, nadać żartobliwy przydomek. — *ninny*, *vulg.* biedak, charłak; kiep, gap, błazen, dureń.

TO NICK, *v.a.* trafić, potrafić; nakarbować, narznąć; zawieść, oszukać, zniweczyć.

NIDE, nìd, *s.* gniazdo (bażantów).

NIDIFICATION, nìd-è-fè-kà'-szŭn, *s.* budowanie gniazda, gniażdżenie się.

NIDULATION, nìd-ù-là'-szŭn, *s.* czas zostawania w gnieździe.

NIECE, nèès, *s.* synowica, siostrzenica; (*Shaksp. Two Gent.*) krewna.

NIGGARD, nĭg'-gûrd, 1) *s.* sknera, kutwa, skąpiec; 2) *adj.* skneroważy, skąpy.

TO NIGGARD, *v.a.* skąpić.

NIGGARDISH, nĭg'-gûrd-ĭsz, *adj.* trochę skąpy.

NIGGARDLINESS, nĭg'-gûrdè-nĕs, *or* NIGGARDNESS, nĭg'-gûrdnĕs, *s.* sknerstwo, skąpstwo.

NIGGARDLY, nĭg'-gârd-lè. *adj.* skąpy, sknerowaty.

NIGH, nì, *prep. adv.* i *adj.* blizko; prawie; blizki. —*of kin*, blizki krewny. *To draw* —, zbliżać się. *Winter is — at hand*, zima się zbliża. *To write too — together*, ściśle pisać. *Well* —, prawie, niemal, omal.

NIGHLY, nì'-lè, *adv.* blizko, poblizko; prawie.

NIGHNESS, nì'-nĕs, *s.* blizkość.

NIGHT, nìt, *s.* noc; wieczor. *To* —, dziś wieczorem. *Last* — wczoraj w wieczor. *By (in the)* —, nocą, w nocy. *Late in the* —, późno w noc. *The players had a full* —, teatr był pełen tego wieczora. — *brawler*, hałasownik nocny. — *cap*, szlafmyca. — *crow*, lelek, ślepowron. — *dew*, rosa nocna. — *dog*, pies co goni w nocy. — *dress*, ubior nocny. — *fall*, zmierzch. — *faring*, podróż nocna.—*fire*, ognik błędny. — *fly*, ćma. — *foundered*, obłąkany w nocy. — *gown*, szlafrok. — *hag*, czarownica nocna. — *man*, czyszczący prewety w nocy. — *mare*, mara, zmora, nocnica. — *piece*, malowanie noc wyobrażające. — *rail*, puderman. — *raven*, *zob.* — *crow*. — *rule*, hulatyka nocna. — *shade* (roślina), psianka pospolita, cień nocny. — *shining*, świecący w nocy. — *time*, pora nocna. — *waking*, czuwanie wnocy, czuwający w nocy.— *walk*, przechadzka nocna.— *walker*, biegus nocny, pomocnik.— *warbling*, śpiewający w nocy. — WARD, *adv.* ku nocy. — *watch*, straż nocna.

NIGHTED, nìt'-èd, *adj.* zaćmiony, ciemny.

NIGHTINGALE, nìt'-ĭng-gàl, *s.* słowik.

NIGHTLY, nìt'-lè, 1) *adj.* nocny; 2) *adv.* po nocy, co nocy.

NIGRESCENT, nì-grès'-sĕnt, *adj.* czarniejący; czarniawy.

NIGRIFICATION, nĭg-rè-fè-kà'-szŭn, *s.* czernienie, poczernienie.

NIGRITIA, nè-grè'-szè-â, s. Nigrycia.

NILE, nìl, *s.* Nil (rzeka).

TO NILL, nĭl, *v.n.* nie chcieć. (tylko w następném gminném wyrażeniu, *will he — he*, czy chce czy nie chce, rad nie rad).

TO NIM, nĭm, ukraść, porwać, zemknąć, grypsnąć.

NIMBLE, nĭm'-bl, *adj.* chybki, chyży, zwinny, szybki, żwawy, skory. — *footed*, prędkonogi, żwawy; —NESS, *s.* chyżość, szybkość, zwinność, żywość, żwawość, skorość.

NIMBLY, nĭm'-bl-è, *adv.* szybko, żwawo, zwinnie.

NIMMER, nim'-mûr, *s. vulg.* złodziéj.

NINCOMPOOP, ning'-kûm-pôôp, s. *zob.* NICK-NINNY, *pod* NICK.

NINE, nin, *s.* i *adj.* dziewiątka; dziewięć. *The sacred* —, *fig.* dziewięć Muz. *Cat o' — tails*, *zob. pod* CAT. *A — days wonder*, rzecz o której zrazu wiele mówią, a potem zapominają. — *men's morris*, *zob. pod* MORRIS. — *pins*, kręgle. *To play at — pins*, grać w kręgle. — *score*, 180.

NINEFOLD, nin'-fôld, *adj.* dziewięcioraki, dziewięćkrotny.

NINETEEN, nin'-têên, *adj.* dziewiętnaście.

NINETEENTH, nin'-têênth, *adj.* dziewiętnasty.

NINETIETH, nin'-tê-êth, *adj.* dziewięćdziesiąty.

NINETY, nin'-tê, *adj.* dziewięćdziesiąt.

NINNY (NINNY HAMMER), nin'-nê, *s.* barania głowa, bydlątko, ciapa, głupiec, niunia.

NINTH, ninth, *adj.* dziewiąty.

NINTHLY, ninth'-lê, *adv.* dziewiąte, podziewiąte.

TO NIP, nip, *v. a.* szczypać, kąsać, gryść; uszkodzić, zwarzyć, powarzyć (jak mróz rośliny); *fig.* docinać, przycinać, uszczypnąć, dawać przytyki, przymawiać, dokuczać. *To — off*, odszczypnąć, odkąsić, odgryść. NIPPED, zmrożony (o roślinach). *Nipped in the bud*, zniszczony w samym zarodzie.

NIP, *s.* uszczypnienie; płatek, kawałek ukrojony; zmrożenie roślin; *fig.* przycinek, przytyk, przymówka, ugryzka, przekąs.

NIPPER, nip'-pûr, *s.* pazury, szpony; † satyryk. NIPPERS (*a pair of* —), szczypczyki.

NIPPING, nip'-ping, *part. s. and adj.* szczypanie, kąsanie, gryzienie; docinanie, przymawianie; szczypiący; uszczypliwy; mrożący, ostry (*zob.* TO NIP). *A — jest*, uszczypliwy żart; —LY, *adv.* uszczypliwie, ugryźliwie.

NIPPLE, nip'-pl, *s.* brodawka piersiowa, cyckowa. — *wort* (roślina), mlecz, łoczyga.

NISI-PRIUS, ni'-si-pri'-ûs, *s.* w. p. uwiadomienie przesłane szeryfowi, aby zawezwał przysięgłych na oznaczony dzień do Westminster.

NIT, nit, *s.* gnida.

NITRE, ni'-tûr, *s.* saletra.

NITRIC ACID, ni'-trik-âs'-sîd, s. (*chem.*) kwas saletrowy.

NITROGEN, ni'-trô-gên, *s.* (*chem.*) saletrorod.

NITROUS, ni'-trûs, *or* NITRY, ni'-trê, *adj.* saletrzany, saletrowy.

NITTY, nit'-tê, *adj.* pełen gnid.

NIVEOUS, niw'-ê-ûs, *adj.* śnieżny, biały jak śnieg.

NIZY, ni'-zê, *s.* ciapa, niunia, cielątko.

NO, nô, *adv.* i *pron. adj.* nie; żaden. — *man*, żaden człowiek, nikt. — *one*, nikt. *He has — money*, nie ma pieniędzy. *By — means* (*in — wise*), żadnym sposobem. *To — purpose*, napróżno, nadaremnie. *'tis — matter*, to nic nie znaczy. — *such thing*, wcale nie, wcale nie tak. *As they saw — harm come to him*, widząc że mu się nic złego nie stało. *He put them in — small fear*, nabawił ich nie małéj obawy. *You are in — haste to...*, nie spieszysz się wcale. — *doubt*, nie masz wątpliwości, bez wątpienia. *He is — where to be found*, nie można go nigdzie znaleść. *Fearing — such thing*, nie obawiając się nic podobnego. *See that — wrong be done him*, patrz aby mu się co złego nie stało.

TO NOBILITATE, nô-bil'-lê-tât, *v. a.* nobilitować, uszlachcić, nadać szlachectwo.

NOBILITY, nô-bil'-lê-tê, *s.* szlachta; (w Anglii, *duke*, *marquis*, *earl*, *viscount*, *baron*); godność, szlachectwo.

NOBLE, nô'-bl, *adj.* szlachecki, szlachetnego rodu; szlachetny, świetny, przesławny, dostojny, wspaniały, przedni, zacny, znakomity; hojny, szczodrobliwy; wspaniałomyślny; 2) *s.* szlachcic; dawna moneta, (zawierająca 6 s. 8 p.).

NOBLEMAN, nô'-bl-mân, *s.* szlachcic.

NOBLENESS, nô'-bl-nês, *s.* szlachetność, wysokie urodzenie; wspaniałość umysłu, wspaniałomyślność, szlachetny sposób myślenia.

NOBLEWOMAN, nô'-bl-uûm-ûn, *s.* pani zacnego urodzenia.

NOBLY, nô'-blê, *adv.* szlachetnie, wspaniale.

NOBODY, nô'-bôd-ê, *s.* nikt.

NOCENT, nô'-sênt, *adj.* szkodliwy.

NOCK, nôk, *s. zob.* NOTCH; *vulg.* zadek.

NOCTIDIAL, nôk-tîd'-yâl, *adj.* zawierający dzień i noc.

NOCTIFEROUS, nôk-tîf'-fêr-ûs, *adj.* sprowadzający noc.

NOCTIVAGANT, nôk-tîw'-wâgânt, *adj.* chodzący po nocy.

NOCTUARY, nôk'-czû-â-rê, *s.* spis nocnych wypadków.

NOCTURN, nôk'-tûrn, jutrznia, nokturn.

NOCTURNAL, nôk-tûr'-nâl, 1) *adj.* nocny; 2) (*ast.*) narzędzie do mierzenia wysokości gwiazd, astrolab.

TO NOD, nôd, *v. n.* i *a.* skinąć głową, kiwnąć, kiwać. (— *at*, *to*, na kogo), kiwać głową, kiwać się (kiedy się spać chce).

NOD, *s.* skinienie, kiwnienie, kiwanie głową, ukłon. *To give one a* —, skinąć na kogo, kiwnąć.

NODDLE, nôd'-dl, *s.* łeb, głowizna, pałka. *Cracked in the* —, postrzelony przez głowę. *This can't* (*won't*) *enter into his* —, to mu się we łbie pomieścić nie może.

NODDY, nôd'-dê, *s.* rura, duda, głuptas, gamoń; gra w karty.

NODE, nôd, *s.* kolanko, sęk; narostek, martwa kostka. NODES, *pl.* (*astr.*), węzły, punkta przecięcia.

NODOSITY, nô-dôs'-sê-tê, *s.* węzłowatość, sękowatość.

NODOUS, nô'-dûs, *adj.* węzłowaty, sękowaty, guzowaty.

NOGGIN, nôg'-gîn, *s.* kubek, kufel.

NOIANCE, nôê'-âns, *s.* † *zob.* ANNOYANCE.

NOISE, nôêz, *s.* hałas, zgiełk, harmider, wrzask, wrzawa, krzyk; wieść, pogłoska; † koncert, muzyka. — *of thunder*, huk, łoskot piorunu. — *in the ears*, szum w uszach. — *with the feet*, tentent, tupanie. — *maker*, burda, hałasownik, krzykała.

TO NOISE, *v. a.* (— *abroad*), rozgłosić, roztrąbić.

NOISEFUL, nôêz'-fûl, *adj.* huczny, szumiący, wrzaskliwy.

NOISELESS, nôêz'-lês, *adj.* spokojny.

NOISOME, nôê'-sûm, *adj.* szkodliwy, niezdrowy; przykry, obrzydły; śmierdzący. —LY, *adv.* z zabijającym smrodem. —NESS, *s.* szkodliwość; przykrość; smród, fetor.

NOISY, nôê'-zê, *adj.* huczny, szumny, hałasujący.

NOL, nôl, *s.* (skroc: z OLIVER).

NOLL, nôl, *s. zob.* NODDLE.

NOMAD (—IC), nô'-mâd, *adj.* koczujący, wędrujący.

NOMBLES, nûm'-blz, *s. zob.* NUMBLES.

NOMENCLATURE, nôm-ên-klâ'-czûr, *s.* nomenklatura, katalog.

NOMINAL, nôm'-mê-nâl, *adj.* nominalny, imienny. —LY, *adv.* z imienia.

TO NOMINATE, nôm'-mê-nât, *v. a.* nazwać, mianować.

NOMINATION, nôm-mê-nâ'-szûn, *s.* nazwanie, mianowanie, nominacya.

NOMINATIVE, nôm'-mê-nâ-tîw, *adj.* nazywający, mianujący. — *case*, (*gram.*), przypadek pierwszy.

NON, nôn, *insep. part.* (używa się tylko w składanych wyrazach, i oznacza przeczenie): — ACCEPTANCE, *s.* nieprzyjęcie (wexlu). —ADMISSION, *s.* niedopuszczenie. —AGE (nôn'-âdż), *s.* w. p. małoletność, nieletność. — APPEARANCE, *s.* niestawienie się w sądzie. —CLAIM, w. p. nie w swoim czasie zaniesione żądanie prawne. —COMPOS, w. p. nie mogący czynić żadnéj tranzakcyi z powodu pomieszania zmysłów lub innéj prawnéj przyczyny. —CONFORMIST, *s.* dyssydent (odstępujący od jedności z kościołem Anglikańskim). —CONFORMITY, *s.* odstąpienie od panującéj religii w Anglii. —ENTITY, (—EXISTENCE), *s.* niebyt, niebycie, nieistnienie, nicość. —JURING, *part. adj.* niechcący złożyć przysięgi na wierność domowi hanowerskiemu. — JUROR, *s.* Antihanowerczyk, stronnik pretendenta. —NATURALS, *s. pl.* (*med.*), rzeczy nie same przez się, lecz w pewnych tylko okoli-

cznościach mogące być przyczyną choroby (jakoto: powietrze, sen, pokarm i t. d.). —PERFORMANCE, *s.* niedopełnienie. —PLUS (nôn'-plûs), *s.* (*vulg.*), pomieszanie, tama; przykre położenie, zły raz, ani kroku naprzód. *To put one to a — plus* (*to — plus one*), zamknąć komu gębę, zapędzić kogo w ciasny kąt, w kozi rożek. *To be at a — plus*, zaciąć się w mowie, i nie módz daléj rzeczy swojéj prowadzić. —RESIDENCE, *s.* nieobecność na miejscu urzędowego pobytu; nieobecność duchownego w swéj parafii. —RESIDENT, *s.* niemieszkający w miejscu swego urzędowego pobytu; duchowny nie mieszkający w swéj parafii. —RESISTANCE, *s.* niestawianie żadnego oporu królowi; ślepe posłuszeństwo. —SOLUTION, *s.* nierozwiązanie pytania. —SOLVENCY, *s.* niemożność opłacenia długów. — SOLVENT, *s.* niemogący opłacić swych długów, bankrut. —SUIT, *s.* w. p. zaniechanie procesu, odsądzenie od pretensyi, (z powodu niedopełnienia prawnych formalności). TO — SUIT, *v. a.* w. p. skłonić do zaniechania procesu, odsądzić od pretensyi.

NONCE, nôns, *s.* † cel, zamiar, zamysł. *For the —*, umyślnie.

NONDESCRIPT, nôn'-dê-skrîpt, *adj.* (*mod.*), dotąd jeszcze nieopisany.

NONE, nûn, *pron.* i *adj.* żaden, żadna, żadne. *— of them*, żaden z nich. *It is — of the best*, to nie jest jedno z najlepszych. *It's — of your business*, to do ciebie nie należy, nie twoja w tém rzecz. *He is second to —*, on nikomu nie ustępuje. *There is — but knows*, nie masz nikogo coby nie wiedział, każdy wie.

NONES, nô'nêz, *s. pl.* nony, pewne dni miesiąca u Rzymian (6ty Marca, Maja, Lipca i Października, a w innych miesiącach cztéry dni po kalendach, czyli po pierwszym dniu miesiąca).

NONPAREIL, nôn-pâ-rêl', *s.* coś nieporównanego; drobny druczek; gatunek jabłek; cukrowe ziarnka; cukrowa śliwka.

NONSENSE, nôn'-sêns, *s.* głupstwo, niedorzeczność, baśń, brednia, bzdury. duby smalone.

NONSENSICAL, nôn-sên'-sê-kâl, *adj.* głupi, bezrozumny, niedorzeczny, durny, bzdurny. —NESS, *s.* głupstwo, niedorzeczność.

NOODLE, nôô'-dl, *s.* głupiec, munia, rura, duda.

NOOK, nôôk, *s.* kąt, zakąt. — *shotten* (*Shaksp. H. V.*), ząbkowaty, wycinany w ząbki.

NOON, nôôn, *s.* południe. — *day* (*— tide*), południe.

NOOSE, nôôs, *s.* kluczka, petelka, zadzierg. *— of matrimony*, (*lud.*), węzeł małżeński.

TO NOOSE, nôôz, *v. a.* uwięzić, uwikłać, usidlić.

NOR, nôr, *conj.* ni, ani. *Neither covetous — prodigal*, ani skąpy ani rozrzutny.

NORMAN, nôr'-mân, *s.* Norman, Normandczyk.

NORMANDY, nôr'-mân-dê, *s.* Normandya.

NORTH, nôr*th*, *s.* północ; wiatr północny. *— east*, strona północno-wschodnia. *— pole*, biegun północny. *— star*, gwiazda północna. *— ward* (*— wards*), ku północy, na północ. *— west*, od północy na zachód, z północy na zachód. *— wind*, wiatr północny.

NORTHERLY, nôr'-THûr-lê, *or* NORTHERN, nôr'-THûrn, *adj.* północny. *Northern light*, zorza północna. *— man* (*Shaksp. L. L. L.*), chłop, gbur, prostak.

NORWAY, nôr'-uâ, *s.* Norwegia.

NORWEGIAN, nôr-uê'-dżê-ân, 1) *s.* Norwegianin; 2) *adj.* norwegski.

NOSE, nôz, *s.* nos; śpica, kończastość; nos, węch. *To speak in the —*, gadać przez nos. *To lead one by the —*, za nos kogo wodzić. *To thrust one's — into every corner*, wścibiać nos w każdy kątek. *To put one's — out of joint*, wykłócić kogo skąd, wygryść kogo, wysadzić. *To tell noses*, porachować osoby które mają zapłacić za napitek lub jadło. *— bag*, torba na obrok, którą koniom do nosa przywiązują. *— band*, nadchrapnik. *— bleed* (roślina), krwawnik. *— smart*, rzeżucha.

TO NOSE, *v. a.* wodzić za nos; wąchać.

NOSED, nôzd, *adj.* (w składanych). *Well —*, z porządnym nosem. *Hawk —*, z orlim nosem. *Flat —*, płaskonosy.

NOSEGAY, nôz'-gâ, *s.* bukiet.

NOSELESS, nôz'-lês, *adj.* bez nosa.

NOSLE, nôz'-zl, *s. zob.* NOZLE.

NOSOLOGY, nô-zôl'-lô-dżê, *s.* nauka o chorobach.

NOSOPOIETIC, nô-sô-pôê-êt'-îk, *adj.* będący przyczyną chorób.

NOSTALGY, nôs-tâl'-dzê, *s.* tęsknota do kraju.

NOSTRIL, nôs'-trîl, *s.* nozdrze.

NOSTRUM, nôs'-trûm, *s.* sekretne lekarstwo.

NOT, nôt, *adv.* nie. *— yet*, jeszcze nie. *— as yet*, jeszcze dotąd nie. *— till*, nie wprzódy aż, wtedy dopiero kiedy. *— so much as*, ani nawet. *We have — so much as heard*, aniśmy nawet o tém kiedy słyszeli. *There passes — a day but...*, nie masz dnia aby nie..., *— that I know of*, ale ja o tém nie wiem. *— at all*, wcale nie.

NOTABLE, nô'-tâ-bl, *adj.* znakomity, znaczny, godny uwagi, ważny. —LY, *adv.* znakomicie. *— well*, (*vulg.*), bardzo dobrze, wyśmienicie. —NESS, *s.* znakomitość. ważność, rzecz godna zastanowienia, uwagi.

NOTABLE, nôt'-â-bl, *adj.* (*fam.*), pilny, skrzętny, gospodarny. —LY, *adv.* skrzętnie. —NESS, *s.* skrzętność, gospodarność.

NOTARIAL, nô-tâ'-rê-âl, *adj.* notaryalny, sporządzony przez notaryusza.

NOTARY, nô'-tâ-rê, *s.* notaryusz, rejent, pisarz aktowy.

NOTATION, nô-tâ'-szûn, s. notowanie, zanotowanie.

NOTCH, nôcz, *s.* karb, nacięcie, rowek, szczerba. *— weed*, łoboda.

TO NOTCH, *v. a.* karbować, nacinać. *To —hair*, (*fam.*), spuścić włosy w gradusy.

NOTE, nôt, *s.* znak, cecha, znamię; nota, notatka, uwaga; nota, bilet, liścik; rewers, oblig; nota muzyczna; znaczenie, waga, wziętość, reputacya. *A man of great —*, człowiek wielkiego znaczenia. *— book*, książka z notatkami, raptularz. *—case*, pugilares na bilety bankowe. *— worthy*, godny uwagi.

TO NOTE, *v. a.* notować, zanotować; oznaczyć, rozróżnić, uważać, baczyć.

NOTED, nô'-têd, *part.* i *adj.* znaczny, znamienity, sławny, znany, głośny.

NOTER, nô'-tûr, *s.* notujący.

NOTHING, nû*th*'-îng, *s.* i *adv.* nic. *To make — of*, niezważać, niedbać, lekceważyć. *Of — comes —*, z niczego nic. *That business will come to —*, nic nie będzie z tego. *For —*, za nic, darmo. *That is — to me*, nic mi do tego. *He is — but skin and bones*, tylko go skóra i kości. *— but*, nie tylko. *He does — but eat, drink and sleep*, nic nie robi tylko je, pije i śpi. *— venture*, *— have*, (*prov.*), kto nic nie ryzykuje, nic nie ma.

NOTHINGNESS, nû*th*'-îng-nês, *s.* nicość, nicestwo.

NOTICE, nô'-tîs, *s.* uwaga, spostrzeżenie; wiadomość, uwiadomienie, doniesienie; znak. *To take — of...*, uważyć, spostrzedz, uznać godném uwagi, dbać o co. *I took no — of her*, nie postrzegłem jéj, udałem jak gdybym jéj nie widział. *To avoid —*, ażeby uniknąć wrażenia, nie uderzyć w oczy. *Upon — given*, na dany znak. *To give — of...*, uwiadomić o czém.

TO NOTICE, *v. a.* uważać, dawać baczność, spostrzedz.

NOTIFICATION, nô-tê-fê-kâ'-szûn, *s.* oświadczenie, obwieszczenie, zawiadomienie.

TO NOTIFY, nô'-tê-fî, *v. a.* oświadczyć, obwieścić, zawiadomić, ogłosić.

NOTION, nô'-szûn, *s.* wyobrażenie, pojęcie, pomysł. *I have no — of it*, nie mam o tém żadnego wyobrażenia, nie wiem o tém. *I have a strong — of...*, jestem mocno przekonany że...

NOTIONAL, nô'-szûn-âl, *adj.* pomysłowy, idealny, urojony; — LY, *adv.* idealnie, przez urojenie.

NOTORIETY, nô-tô-rî'-ê-tê, *s.* jawność rzeczy, powszechna wiadomość, rzecz nikomu nie tajna.

NOTORIOUS, nō-tō'-rē-ŭs, *adj.* jawny, wszystkim znany, powszechnie wiadomy, okrzyczany, zawołany; —LY, *adv.* jawnie, publicznie; —NESS, *zob.* NOTORIETY (we wszystkich znaczeniach ze złéj strony).

NOTUS, nō'-tŭs, *s.* wiatr południowy.

NOTWHEAT, nŏt'-hwēt, *s.* pszenica polska, (bez wąsów).

NOTWHITHSTANDING, nŏt-*ulth*-stand'-ĭng, *conj.* pomimo, mimo to jednak, chociaż, wszelako.

NOUGHT, nąut (zam. NAUGHT), *adv.* i *s.* nic, zero, nulla. *To come to* —, spełznąć na niczém, nieprzyjść do skutku. *To set at* —, mieć za nic, za nic uważać, pogardzać, lekce ważyć. *Where — is to be had, the king must lose his right, prov.* brać tam trudno gdzie nic nie masz do wzięcia; gdzie nic nie masz, tam i sam cesarz nic wziąść nie może.

NOUN, nōŭn, *s.* (*gram.*) imię, rzeczownik.

TO NOURISH, nŭr'-rĭsz, *v. a.* karmić, żywić. *To — up*, wyżywić, wychować.

NOURISHABLE, nŭr'-rĭsz-â-bl, *adj.* mogący być wyżywionym.

NOURISHER, nŭr'-rĭsz-ŭr, *s.* karmiciel, żywiciel.

NOURISHMENT, nŭr'-rĭsz-mĕnt, *s.* pokarm, pożywienie, posiłek.

TO NOUSEL, nŭz'-zl, *zob.* TO NURSEL, i TO NUZZLE.

NOVATION, nō-wā'-szŭn, *s.* zaprowadzenie nowości, wznowienie.

NOVATOR, nō-wā'-tŭr, *s.* wznawiacz, nowator.

NOVEL, nŏw'-wĕl, 1) *adj.* nowy, nowo zaprowadzony, niezwyczajny; 2) *s.* powieść, romans.

NOVELIST, nŏw'-wĕl-ĭst, *s.* pisarz powieści, romansów.

NOVELTY, nŏw'-wĕl-tē, *s.* nowość, nowotność.

NOVEMBER, nō-wĕm'-bŭr, *s.* listopad.

NOVENARY, nŏw'-ĕn-â-rē, *s.* dziewiątka; nowenna.

NOVERCAL, nō-wĕr'-kăl, *adj.* macoszy.

NOVICE, nŏw'-wĭs, *s.* nowicyusz, początkujący, fryc, młodzik.

NOVICIATE, nō-wĭsz'-ē-ât, *s.* nowicyat.

NOVITY, nŏw'-ĕ'-tē, *s.* nowość.

NOW, nōŭ, 1) *adv.* teraz, dopiero; 2) *conj.* otoż, owoż tedy. *Even* —(*but just*—), teraz właśnie, tylko co. *Before* —, przedtym, dawniéj. — *a-days*, temi czasy, w teraźniejszych czasach. *Just* —, zaraz, wkrótce, natychmiast. *I will go about it just* —, zaraz się wezmę do tego. — *and then*, od czasu do czasu, kiedy niekiedy. — *on one side, then on the other*, jużto z téj strony, już z drugiéj. — *high*, — *low*, jużto wysoko, już nizko. *The* — *king*, teraźniejszy król. —, *so numerous shall thy progeny be*, owoż tedy, potomstwo twoje tak się rozmnoży. *Till* —, dotąd, do tego czasu. *Never till* —, nigdy przedtym. *How* —? cóż to? co to ma znaczyć?

NOWHERE, nō'-huăr, *adv.* nigdzie.

NOWISE, nō'-ŭlz, *adv.* na żaden sposób, żadną miarą, bynajmniéj.

NOWL, nōŭl, *s.* † (*Shaksp.*) głowa, czaszka.

NOXIOUS, nŏk'-szŭs, *adj.* szkodliwy, zgubny; winny, występny; —LY, *adv.* szkodliwie; —NESS, *s.* szkodliwość.

NOZLE, nŏz'-zl, *s.* pysk, ryjek.

NUBIFEROUS, nū-bĭf'-fĕr-ŭs, *adj.* sprowadzający chmury.

TO NUBILATE, nū'-bĭl-ât, *v. a.* zachmurzyć.

NUBILE, nū'-bĭl, *adj.* zdolna do zamężcia, na wydaniu.

NUCIFEROUS, nū-sĭf'-fĕr-ŭs, wydający orzechy.

NUCLEUS, nū'-klē-ŭs, *s.* zarodek, zawiązek.

NUDATION, nū-dā'szŭn, *s.* obnażenie, ogołocenie.

TO NUDDLE, nŭd'-dl, *v.n.* wałęsać się, łazić, wlec się.

NUDE, nūd, *adj.* goły, nagi. *A — contract*, w. p. gołosłowne przyrzeczenie.

NUDITY, nū'-dē-tē, *s.* nagość.

NUGACITY, nū-gās'-sē-tē, *s.* czcza gadatliwość, bzdurstwo, fraszka, błahość.

NUGATORY, nū'-gā-tŭr-ē, *adj.* czczy, bzdurny, błahy, niedorzeczny.

NUISANCE, nū'-sâns, *s.* przykrość, uciążliwość, rzecz będąca innym ciężarem, sprawująca przykrość; (*med.*) wszystko co może zaszkodzić choremu; w. p. wszystko co może sprawić nieprzyjemność lub przynieść szkodę sąsiadom, (gnój wyrzucony na ulicę, hałasy nocne, i t. d.). *He is a public* —, on jest zarazą społeczeństwa.

TO NULL, nŭl, *v.a.* unieważnić, znieść, skasować.

NULL, 1) *adj.* (w. p. — *and void*), nieważny; 2) *s.* nulla, zero.

NULLIBIETY, nŭl-lē-bĭ'-ē-tē, *s.* niezuajdowanie się na żadném miejscu.

TO NULLIFY; nŭl'-lē-fĭ, *v. a.* unieważnić, znieść, skasować, zniszczyć.

NULLITY, nŭl'-lē-tē, *s.* nieważność; nicość, nicestwo.

NUMB, nŭm, *adj.* skrzepły od zimna, zdrętwiały. — *eel*, trzęsawiec.

TO NUMB, *v.a. zob.* TO BENUMB.

NUMBEDNESS, nŭm'-ĕd-nĕs, *s. zob.* NUMBNESS,

TO NUMBER, nŭm'-bŭr, *v.a.* liczyć, rachować, numerować.

NUMBER, *s.* liczba, ilość, kwota; numer; miara zgłosek, iloczas, stopa wiersza, harmonia. NUMBERS, *pl.* wiersze; 2) czwarta księga Mojżeszowa; 3) wiele, znaczna liczba, mnóstwo.

NUMBERER, nŭm'-bŭr-ŭr, *s.* liczący, rachujący.

NUMBERLESS, nŭm'-bŭr-lĕs, *adj.* niezliczony.

NUMBLES, nŭm'-blz, *s. pl.* trzewa, jelita (jelenia, sarny).

NUMBNESS, nŭm'-nĕs, *s.* martwość, skrzepłość, odrętwiałość.

NUMERABLE, nū'-mĕr-â-bl, *adj.* dający się zliczyć.

NUMERAL, nū'-mĕr-ăl, *adj.* liczbowy, liczebny; —LY, *adv.* liczebnie, co do liczby.

NUMERARY, nū'-mĕr-â-rē, *adj.* objęty liczbą, policzony, zapłacony gotowizną.

NUMERATION, nū-mĕr-â'-szŭn, *s.* liczenie, rachowanie; (*aryt.*) numeracya.

NUMERATOR, nū'-mĕr-â-tŭr, *s.* liczący, rachujący; (*aryt.*) licznik.

NUMERIC (—AL), nū-mĕr'-rĭk, *adj.* oznaczający liczbę, liczebny; —ALLY, *adv.* co do liczby, liczebnie.

NUMERIST, nū'-mĕr-ĭst, *s.* liczebnik, rachmistrz.

NUMERO, nū'-mĕr-ō, *s.* numer.

NUMEROSITY, nū-mĕr-rŏs'-sē-tē, *s.* liczność, mnogość.

NUMEROUS, nū'-mĕr-rŭs, *adj.* liczny, mnogi; harmonijny, słodkobrzmiący; —NESS, *s.* liczność, mnogość; harmonia, dźwięk (wiersza), miarowość.

NUMISMATIC (—AL), nū-mĭs-măt'-ĭk, 1) *adj.* numizmatyczny; 2) NUMISMATICS, *s. pl.* numizmatyka.

NUMMARY, nŭm'-mâ-rē, *adj.* pieniężny, należący do pieniędzy.

NUMSKULL, nŭm'-skŭl, *s.* tępa głowa, głupiec.

NUMSKULLED, nŭm'-skŭld, *adj.* głupi.

NUN, nŭn, *s.* mniszka, zakonnica.

NUNCHION, nŭn'-szŭn, *s.* podwieczorek.

NUNCIATURE, nŭn'-szē-â-tŭr, *s.* nuncyatura.

NUNCIO, nŭn'-szē-ō, *s.* nuncyusz, poseł papiezki.

NUNCLE, nŭngk'-kl, *s.* (zamiast MINE UNCLE, (*Shaksp. K. L.*).

NUNCUPATIVE, nŭng-kŭ'-pâ-tĭv, *or* NUNCUPATORY, nŭng-kŭ'-pâ-tŭr-rē, *adj.* w. p. słownie objawiony (o ostatniéj woli); uroczyście oświadczony.

NUNNERY, nŭn'-nŭr-ē, *s.* zakon panieński, klasztor.

NUPTIAL, nŭp'-szăl, *adj.* ślubny, weselny, małżeński. — *benediction*, ślub. — *ceremony*, ceremonia ślubna. — *repast*, gody ślubne.

NUPTIALS, nŭp'-szălz, *s. pl.* wesele.

NURSE, nŭrs, *s.* (*wet* —,) mamka. *Dry* —, piastunka, niańka. *A nurse*, kobieta doglądająca chorego. *To put out to* —, oddać na mamki. — *child*, dziecko przy piersiach. — *maid*, niańka.

TO NURSE, *v.a.* karmić piersiami; doglądać w chorobie, pielęgnować, opatrywać.

TO NURSEL, nŭr'-sl, *v. a.* karmić, pielęgnować.

NURSERY, nûr'-sûr-ê, karmienie piersiami, doglądanie, pielęgnowanie; izba dziecinna; seminaryum. — *of trees*, szkółka drzewek, szkółka ogrodowa; rozsadnik.

NURSLING, nûrs'-lîng, *s.* wychowaniec.

NURTURE, nûr'-czûr, *s.* pokarm, żywność, pożywienie.

TO NURTURE, *v. a.* wychowywać, pielęgnować.

TO NUSTLE, nûs'-sl, *v.a.* pieścić, cackać, karesować.

NUT, nût, *s.* orzech. — *brown*, orzechowy kolor. — *cracker* (*a pair of — crackers*), dziadek do orzechów. — *gall*, galas, gałka galasowa. — *hatch* (— *jobber*, — *pecker*), sójka, orzechówka. — *oil*, oléj orzechowy. — *shell*, łupina orzechowa. — *tree*, drzewo orzechowe.

NUTMEG, nût'-mĕg, *s.* gałka muszkatołowa.

NUTRIFICATION, nû-trê-fê-kâ'-szûn, *s.* karmienie.

NUTRIMENT, nû'-trê-mĕnt, *s.* pokarm, żywność, posiłek.

NUTRIMENTAL, nû-trê-mĕn'-tâl, *adj. zob.* NUTRITIOUS.

NUTRITION, nû-trîsz'-ûn, *s.* karmienie.

NUTRITIOUS, nû-trîsz'-ûs, *or* NUTRITIVE, nû'-trê-tîw, *adj.* pokarmny, posilny.

NUTTING, nût'-tîng, *s.* zbieranie orzechów. *To go a* —, iść na orzechy.

TO NUZZLE, nûz'-zl, *v.* 1) *a.* pielęgnować, piastować, wychowywać; 2) *n.* chodzić ze spuszczonym nosem (jak *n.p.* świnia), ryć nosem; schować nos pod co.

NYCTALOPS, nîk'-tâ-lôps, *s.* widzący lepiéj w nocy niż we dnie.

NYE, nê, *s.* (*myśl.*), gniazdo, stado (bażantów).

NYMPH, nîmf, *s.* Nimfa.

NYMPHA, nîm'-fâ, *s.* poczwarka (owadów).

O

O, ô, 1) *interj.* o! *O brave!* brawo! wybornie! *O lud! o gemini! vulg.* o Jezu! 2) *O'* (*irl.*) przed imionami własnemi ludzi, jak Mac szkockie: *O'Connel*, syn Konnela; (zamiast *of*) : *what o'clock is it?* która godzina? 3) *s.* (*Shaksp. M. N. D. A. and C.* o ciałach niebieskich) krąg, okrąg, koło, kula; (*Shaksp. L. L. L.*). O'S, *pl.* (*oes*), plamy, dołki od ospy, piegi na twarzy; (*Shaksp. H. V.*). *The wooden O*, Teatr Glob, za czasów Shakspeara w Londynie, w którym on grywał.

OAF, ôf, *s.* podrzucone dziecko, odmianek, dziwoląg; głupiec, niedołęga.

OAFISH, ôf'-îsz, *adj.* głupi, niedołężny. —NESS, głupstwo.

OAK, ûk', *s.* dąb. *Barren scarlet* — (*holm-oak*), korkodąb. — *agaric*, dębnik, dębówka. — *apple*, — *ball*, — *gall*), galas, gałka galasowa. — *grove*, gaj dębowy, dąbrowa.

OAKEN, ô'-kn, *adj.* dębowy. — *garland*, wieniec z liści dębowych. — *pin*, gatunek twardych jabłek.

OAKLING, ôk'-lîng, *s.* dębczak.

OAKUM, ô'-kûm, *s.* kłaki ze starych lin, pakuły, (do dychtowania okrętów).

OAR, ôr, *s.* wiosło.

TO OAR, *v.* 1) *n.* robić wiosłem; 2) *a.* popychać wiosłem.

OARY, ô'-rê, *adj.* wiosłowaty, podobny do wiosła.

OAT, ôt, *s.* owies, *zob.* OATS; (w składanych) : — *bread*, chleb owsiany. — *cake*, placek owsiany. — *meal*, mąka owsiana, krupy owsiane.

OATEN, ô'-tn, *adj.* owsiany. — *straw*, słoma owsiana.

OATH, ôth, *s.* przysięga, przeklęcie, przeklinanie. — *of supremacy*, przysięga przez którą się uznaje króla za głowę kościoła. *By* — (*with an* —, *upon* —), pod przysięgą. *To take one's* —, złożyć przysięgę. *To take an — of* (*upon, to make — to*) *a thing*, zaprzysiądz co, przysięgać na co. *To administer* (*to tender*) *an* —, odebrać przysięgę. *To put to an* —, nakazać przysięgę. *To be under dn* —, być zobowiązanym przysięgą. *To deny by* —, odprzysiądz się. — BREAKING, *s.* złamanie przysięgi.

OATS, ôts, *s. pl.* owies. *To sow one's wild* —, (*prov.*), wyszumieć się z szału młodości, ustatkować się.

OBDURACY, ôb'-dû-râ-sê, ôb-dû'-râ-sê, *s.* zatwardziałość, zaciętość, upor.

OBDURATE, ôb'-dû-rât, *adj.* zatwardziały zacięty, uparty. —LY, *adv.* zacięcie, uparcie. —NESS, *s. zob.* OBDURACY.

OBDURATION, ôb-dû-râ'-szûn, *s. zob.* OBDURACY.

OBDURED, ôb-dûrd', *adj. zob.* OBDURATE.

OBEDIENCE, ô-bê'-dê-ĕns, *s.* posłuszeństwo.

OBEDIENT, ô-bê'-dê-ĕnt, *adj.* posłuszny. —LY, *adv.* posłusznie.

OBEDIENTIAL, ô-bê-dê-ĕn'-szâl, *adj. zob.* OBEDIENT.

OBEISANCE, ô-bâ'-sâns, *s.* ukłon.

OBELISK, ôb'-ê-lîsk, *s.* obelisk.

OBESE, ô-bês', *adj.* otyły.

OBESENESS, ô-bês'-nĕs, *or* OBESITY, ô-bês'-sê-tê, *adj.* otyłość.

TO OBEY, ô-bâ', *v. a.* być posłusznym, słuchać.

OBIT, ô'-bît, *s.* msza żałobna.

OBITUARY, ô-bît'-û-âr-ê, s. metryka zmarłych.

OBJECT, ôb'-dżĕkt, *s.* przedmiot, cel.

TO OBJECT, ôb-dżĕkt', *v. a.* zarzucać, czynić zarzuty. (— *to*, *against*, zarzucać czemu).

OBJECTION, ôb-dżĕk'-szûn, *s.* zarzut. *There is no — to it*, niemasz przeciw temu nic do powiedzenia.

OBJECTIONABLE, ôb-dżĕk'-szûn-â-bl, *adj.* podległy zarzutowi, naganny.

OBJECTIVE, ôb-dżĕk'-tîw, *adj.* objektowy, podmiotowy. — *case*, (*gram.* przypadek 4ty.) —LY, *adv.* objektowo. —NESS, *s.* objektowość.

OBJECTOR, ôb-dżĕk'-tûr, *s.* czyniący zarzuty.

TO OBJURGATE, ôb-dżûr'-gât, *v. a.* łajać, buzować, zgromić.

OBJURGATION, ôb-dżûr-gâ'-szûn, *s.* łajanie, zgromienie, bura.

OBJURGATORY, ôb-dżûr'-gâ-tûr-rê, *adj.* łający, gromiący, strofujący.

OBLATE, ôb-lât', *adj.* (*mat.*), spłaszczony przy biegunach.

OBLATION, ôb-lâ'-szûn, *s.* ofiara.

OBLECTATION, ôb-lĕk-tâ'-szûn, *s.* rozkosz, uciecha, przyjemność.

TO OBLIGATE, ôb'-lê-gât, *v. a.* zobowiązać umową.

OBLIGATION, ôb-lê-gâ'-szûn, *s.* zobowiązanie, powinność, obowiązek, (w skutku wyświadczonéj usługi). *I am under no such* —, nie jestem obowiązany do tego. *You have laid a fresh — on me*, zobowiązałeś mnie wyświadczywszy mi tę nową usługę.

OBLIGATORY, ôb'-lê-gâ-tûr-ê, *adj.* obowiązujący, będący obowiązkiem.

TO OBLIGE, ô-blîdż', *v. a.* zobowiązać, nałożyć obowiązek; skłonić, przymusić, zniewolić; zobowiązać kogo przez wyświadczoną usługę, przysłużyć się.

OBLIGEE, ôb-lê-dżêê', *s.* w. p. obowiązany do czego kontraktem.

OBLIGEMENT, ô-blîdż'-mĕnt, *s.* obowiązek,

OBLIGER, ô-blî'-dżûr, *s.* obowiązujący.

OBLIGING, ô-blî'-dżîng, *part. adj.* obowiązujący, grzeczny, uprzejmy. —LY, *adv.* grzecznie, uprzejmie. —NESS, *s.* grzeczność, uprzejmość.

OBLIQUE, ôb-lîk'. *adj.* ukośny, pochyły. — *case*, (*gram.*), każdy przypadek oprócz pierwszego. *An — hint*, nieznaczne napomknienie. —LY, *adv.* ukośnie, na ukos. — NESS, *s. zob.* OBLIQUITY.

OBLIQUITY, ôb-lîk'-uê-tê, *s.* ukos, ukośność, zboczenie.

TO OBLITERATE, ôb-lît'-tĕr-rât, *v. a.* zatrzeć, wymazać, (— *from*, z czego).

OBLITERATION, ôb-lît-tĕr-râ'-szûn, *s.* zatarcie, wymazanie, zagładzenie.

OBLIVION, ô-blîw-wê-ûn, *s.* zapomnienie, niepamięć. *Act of* —, amnestya.

OBLIVIOUS, ô-blîw'-wê-ûs, *adj.* niepamiętny.

OBLONG, ôb'lông, *adj.* pociągły, podługowaty; —LY, *adv.* podługowato; —NESS, *s.* pociągłość, podługowatość.

OBLOQUY, ôb'-lô-kuê, *s.* obmowa; oszczerstwo, potwarz.

OBNOXIOUS, ŏb-nŏk'-szŭs, *adj.* podległy, wystawiony, narażony; zawadzający, stojący na przeszkodzie; podpadający karze, winny; osławiony, okrzyczany. *An — conscience*, złe sumienie. *He had already been — to the judge*, już był raz pod sądem. *I am — to him*, jestem mu solą w oku; —LY, *adv.* podlegając, podpadając (karze); — NESS, *s.* podległość, zasługiwanie na karę.

OBOLE, ŏb'-ōl, *s.* obol, pół szkrupułu.

OBREPTION, ŏb-rĕp'-szŭn, *s.* wkradnienie się, wciśnienie się, wślizgnienie się.

OBSCENE, ŏb-sēēn', *adj.* sprośny, wszeteczny; —LY, *adv.* sprośnie, wszetecznie; —NESS, *s. zob.* OBSCENITY.

OBSCENITY, ŏb-sĕn'-nē-tē, *s.* sprosność, wszeteczność.

OBSCURATION, ŏb-skū-rā'-szŭn, *s.* zaciemnienie, zaćmienie.

OBSCURE, ŏb-skūr', *adj.* ciemny; *fig.* ciemny, zawiły, niezrozumiały; nieznany, niski, niesławny; —LY, *adv.* ciemno; niewyraźnie; w ukryciu, w ciemności; — NESS, *s. zob.* OBSCURITY.

TO OBSCURE, *v.a.* zaciemnić, zaćmić.

OBSCURITY, ŏb-skū'-rē-tē, *s.* ciemność; *fig.* ciemność, zawiłość, niezrozumiałość; ukrycie, zakąt domowy.

OBSECRATION, ŏb-sē-krā'-szŭn, *s.* zaklęcie, błaganie.

OBSEQUIES, ŏb'-sē-kŭz, *s. pl.* exekwie, nabożeństwo żałobne.

OBSEQUIOUS, ŏb-sē'-kuē-ŭs, *adj.* posłuszny, powolny; (*Shaksp.*) pogrzebowy, żałobny; —LY, *adv.* posłusznie, powolnie; —NESS, *s.* posłuszeństwo, powolność.

OBSERVABLE, ŏb-zĕr'-wā-bl, *adj.* dający się dostrzedz; uwagi godny; —LY, *adv.* w sposób zasługujący na uwagę.

OBSERVANCE, ŏb-zĕr'-wăns, *s.* zachowanie, dochowanie, przestrzeganie; obrządek kościelny; wzgląd, uszanowanie.

OBSERVANT, ŏb-zĕr'-wănt, *adj.* zachowujący, dochowujący, przestrzegający; uniżony. — *of one's word*, dotrzymujący słowa.

OBSERVATION, ŏb-zĕr-wā'-szŭn, *s.* uwaga, postrzeżenie.

OBSERVATOR, ŏb-zĕr-wā'-tŭr, *s.* czyniący uwagi, postrzeżenia.

OBSERVATORY, ŏb-zĕr'-wā-tŭr-ē, obserwatorium.

TO OBSERVE, ŏb-zĕrw', *v. a.* i *n.* uważać, postrzegać, dostrzegać, przestrzegać, zachowywać, obchodzić (święto); uczynić uwagę, powiedzieć. *I was going to —*, chciałem właśnie powiedzieć. *To — one's master*, pilnie uważać co mówi nauczyciel.

OBSERVER, ŏb-zĕr'-wŭr, *s.* dostrzegacz; przestrzegacz, zachowawca.

OBSERVINGLY, ŏb-zĕr'-wĭng-lē, *adv.* uważnie, pilnie, starannie.

OBSESSION, ŏb-sĕsz'-ŭn, *s.* oblężenie, otoczenie; opętanie przez czarta.

OBSIDIONAL, ŏb-sĭd'-ē-ŭn-ăl, *adj.* należący do oblężenia, oblężniczy.

OBSOLETE, ŏb'-sō-lēt, *adj.* zastarzały, przestarzały, wyszły z użycia; —NESS, *s.* zastarzałość, wyjście z użycia.

OBSTACLE, ŏb'-stă-kl, *s.* przeszkoda, zawada; (*Shaksp.*) *adj.* uparty.

OBSTETRICATION, ŏb-stĕt-trē-kā'-szŭn, *s.* babienie, sztuka położnicza.

OBSTETRIC, ŏb-stĕt'-trĭk, *adj.* położniczy.

OBSTINACY, ŏb'-stē-nā-sē, *s.* upor, uporczywość.

OBSTINATE, ŏb'-stē-nāt, *adj.* uporczywy, zacięty, krnąbrny; — LY, *adv.* uporczywie; —NESS, *s. zob.* OBSTINACY.

OBSTIPATION, ŏb-stē-pā'-szŭn, *s.* zapchanie, zatkanie.

OBSTREPEROUS, ŏb-strĕp'-pĕr-ŭs, *adj.* hałasujący, huczny, krzykliwy, wrzaskliwy; —LY, *adv.* z krzykiem, z hałasem, hucznie; — NESS, krzykliwość, wrzaskliwość.

OBSTRICTION, ŏb-strĭk'-szŭn, *s.* obowiązanie.

TO OBSTRUCT, ŏb-strŭkt', *v.a.* zatkać, zapchać, zawalić (drogę, przejście); zatrzymać, zatamować, przeszkodzić, zawadzać.

OBSTRUCTER, ŏb-strŭkt'-ŭr, *s.* tamujący, przeszkadzający.

OBSTRUCTION, ŏb-strŭk'-szŭn, *s.* zatkanie, zapchanie, zamulenie; tama, przeszkoda, zawada. *To lie in cold* — (*Shaksp. M. F. M.*), spoczywać w grobie.

OBSTRUCTIVE, ŏb-strŭk'-tĭw, 1) *adj.* tamujący, przeszkadzający; 2) *s.* przeszkoda, zawada.

OBSTRUENT, ŏb'-strŏō-ĕnt, *adj.* (*med.*) sprawujący obstrukcyą, zamulenie.

OBSTUPEFACTION, ŏb-stū-pē-făk'-szŭn, *s.* odurzenie zmysłów, ogłuszenie.

OBSTUPEFACTIVE, ŏb-stū-pē-făk'-tĭw, *adj.* odurzający, ogłuszający.

TO OBTAIN, ŏb-tān', *v.* 1) *a.* otrzymać, osiągnąć, dopiąć, dostąpić, uzyskać, pozyskać. *To — by praying*, uprosić, wyprosić. *To — by flattery*, otrzymać przez pochlebstwo. *To — the victory*, otrzymać zwycięztwo; 2) *n.* być w powszechnym użyciu, zachowywać się, panować, ustalić się.

OBTAINABLE, ŏb-tān'-ă-bl, *adj.* mogący być otrzymanym, osiągniętym.

OBTAINER, ŏb-tā'-nŭr, *s.* otrzymujący, uzyskujący.

OBTAINEMENT, ŏb-tān'-mĕnt, *s.* otrzymanie, osiągnienie, dostąpienie.

TO OBTEMPERATE, ŏb-tĕm'-pĕr-āt, *v.a.* słuchać, być posłusznym, okazywać powolność.

TO OBTEND, ŏb-tĕnd', *v.a.* stawiać na przeciwko, opór stawiać, zarzucać.

OBTENEBRATION, ŏb-tē-n'-brā'-szŭn, *s.* zaćmienie.

OBTENTION, ŏb-tĕn'-szŭn, *s.* opór, zarzut.

TO OBTEST, ŏb-tĕst', *v.a.* † błagać, upraszać, zaklinać.

OBTESTATION, ŏb-tĕs-tā'-szŭn, *s.* błaganie, usilna prośba.

TO OBTRUDE, ŏb-trōōd', *v.a.* natłoczyć, narzucić co komu. *To — new laws upon the people*, narzucić nowe prawa ludowi. *To — one's self every where*, wszędzie się wtłoczyć, każdemu się narzucać.

OBTRUDER, ŏb-trōōd'-ŭr, *s.* narzucający co komu, natręt.

OBTRUSION, ŏb-trōō'-żŭn, *s.* natłoczenie, narzucenie, natrętność.

OBTRUSIVE, ŏb-trōō'-sĭw, *adj.* narzucający, natrętny.

TO OBTUND, ŏb-tŭnd', *v.a.* stępić, przytępić.

OBTUSANGULAR, ŏb-tŭs-ăng'-gū-lăr, *adj.* (*mat.*) rozwartokątny.

OBTUSE, ŏb-tūs', *adj.* tępy; głuchy; (*mat.*) rozwarty; głupi. —LY, *adv.* tępo. —NESS, *s.* tępość.

OBTUSION, ŏb-tū'-żŭn, *s.* przytępienie, stępienie.

OBVENTION, ŏb-wĕn'-szŭn, *s.* przypadkowy dochód, akcydensa.

TO OBVIATE, ŏb'-wē-āt, *v.a.* zabiedz, zapobiedz, zaradzić.

OBVIOUS, ŏb'-wē-ŭs; *adj.* stojący na przeciw; jawny, oczywisty.— —LY, *adv.* jawnie, oczywiście.— NESS, *s.* jawność, oczywistość.

OCCASION, ŏk-kā'-żŭn, *s.* okazya, zręczność, pora, pogoda, sposobność; pochop, powód, przyczyna, przypadkowa potrzeba. *To have — for*, potrzebować czego. *There is no —*, nie potrzeba. *When — offers*, przy zdarzonéj zręczności. *If — serves*, jeżeli będzie pora po temu. *To give an — of complaint*, dać okazyę do skargi.

TO OCCASION, *v.a.* dać pochop, przyczynę, sprawić, zrządzić, zrodzić, sprowadzić.

OCCASIONAL, ŏk-kā'-żŭn-ăl, *adj.* przypadkowy, trafunkowy. — LY, *adv.* czasem, kiedy niekiedy, przy okazyi.

OCCASIONER, ŏk-kā'-żŭn-ŭr, *s.* dając powód, przyczynę.

OCCIDENT, ŏk'-sē-dĕnt, *s.* zachód.

OCCIDENTAL, ŏk-sē-dĕn'-tăl, *adj.* zachodni.

OCCIPITAL, ŏk-sĭp'-pē-tăl, *adj.* (*anat.*) znajdujący się na tyle głowy.

OCCIPUT, ŏk'-sē-pŭt, *s.* (*anat.*) tył głowy.

OCCULT, ŏk-kŭlt', *adj.* skryty, tajny, niejawny. —NESS, *s.* skrytość, tajemność, niejawność.

OCCULTATION, ŏk-kŭl-tā'-szŭn, *s.* (*ast.*) zasłonienie planety, lub gwiazdy przez księżyc.

OCCUPANCY, ŏk'-kū-păn-sē, *s.* zajęcie w posiadłość.

OCCUPANT, ŏk'-kū-pănt, *s.* posiadacz, władca.

TO OCCUPATE, ȯk'-kû-pât, *v.a.* zająć w posiadłość, posiadać.

OCCUPATION, ȯk-kû-pâ'-szûn, *s.* zajęcie w posiadłość, posiadanie; zajęcie, zatrudnienie, powołanie.

OCCUPIER, ȯk'-kû-pi-ûr, *s.* posiadacz.

TO OCCUPY, ȯk'-kû-pi, *v.a.* zająć, posiąść; zająć, zatrudnić.

TO OCCUR, ȯk-kûr', *v.n.* nawinąć się, przyjść na pamięć, stanąć w umyśle, w pamięci; zdarzyć się, wydarzyć się, przytrafić się.

OCCURENCE, ȯk-kûr'-rêns, *s.* wypadek, zdarzenie.

OCCURSION, ȯk-kûr'-szûn, s. zetknięcie się, starcie się, uderzenie na siebie; nawijanie się myśli; zjawienie.

OCEAN, ô'-szûn, *s.* Ocean.

OCEANIC, ô-szê-ân'-îk, *adj.* oceanowy.

OCHRE, ô'-kûr, *s.* okra, glinka białożółta.

OCHREOUS, ô'-krê-ûs, *or* OCHREY, ô'-kûr-rê, *adj.* zawierający okrę, żółty jak okra.

OCTAGON, ȯk'-tâ-gȯn, *s.* (*mat.*) ośmiokąt.

OCTAGONAL, ȯk-tâg'-gȯ-nâl, *adj.* ośmioboczny.

OCTANGULAR, ȯk-tâng'-gû-lâr, *adj.* ośmiokątny.

OCTANT, ȯk'-tânt, (*ast.*) odległość jednego planety od drugiego o 45 stopni; (*mat.*) oktant (ósma część obwodu koła).

OCTAVE, ȯk'-tâw, *s.* (*muz.*) oktawa; ósmy dzień po niektórych świętach, oktawa.

OCTAVO, ȯk-tâ'-wȯ, *s.* format książki półćwiartkowy.

OCTENNIAL, ȯk-tên'-nê-âl, *adj.* ośmioletni, trwający ośm lat.

OCTOBER, ȯk-tȯ'-bûr, *s.* październik.

OCTOEDRICAL, ȯk-tȯ-êd'-drê-kâl, *adj.* ośmioboczny.

OCTOPETALOUS, ȯk-tȯ-pêt'-tâl-ûs, *adj.* (*bot.*) ośmiolistkowy.

OCTUPLE, ȯk'-tû-pl, *adj.* ośmkrotny.

OCULAR, ȯk'-kû-lâr, *adj.* naoczny.—*witness*, świadek naoczny. —LY, *adv.* naocznie, widocznie.

OCULIST, ȯk'-kû-list, okulista.

ODD, ȯd, *adj.* nierówny, nieparzysty; cudny, dziwny, dziwaczny, cudacki: zły, nieprzyjemny; z górą, z okładem. *An—glove*, rękawiczka od której pary brakuje. *An—number*, liczba nieparzysta. *An—kind of man*, dziwaczny człowiek, cudak. *There is some—money*, zostaje jeszcze cokolwiek pieniędzy. *Ten pounds—money*, 10 funtów z okładem. *He is fourscore and—*, ma ośmdziesiąt lat z górą. *'tis—*, *if he does not do it*, rzecz dziwna, gdyby tego nieuczynił.—*even* (*Shaksp. Oth.*) między dwunastą a pierwszą z północy. —*fellows*, *pl.* towarzystwo którego członkowie poznają się przez znaki i hasło nakształt wolnych mularzy. —*so!* (*vulg.*) ot co! daj go katu! ej do tysiąca!

ODDITY, ȯd'-ê-tê, *s.* *zob.* ODDNESS. *A man of great —*, cudak, dziwak, fantastyk.

ODDLY, ȯd'-lê, *adv.* nieparzyście, nierównie; dziwnie, cudacznie, po cudacku.

ODDNESS, ȯd'-nês, *s.* nieparzystość; cudactwo, dziwactwo.

ODDS, ȯdz, *s. pl.* nierówność, przewyżka, różnica; nierówny zakład; przewyższające siły, przemoc; korzyść, przodek; kłótnia, poróżnienie, waśń, niesnaska. *To have the — of one*, mieć nad kim górę, przewyżkę. *To lay—with one*, dać w zakład dziesięć lub więcéj przeciw jednemu. *To take the —*, mieć cos nad innych. *Two against one is—*, siła złego dwóch na jednego. *To be at — with one*, różnić się, kłócić się, waśnić się z kim. *They are ever at —*, zawsze się kłócą. *To set at —*, poróżnić, poważnić. — *bobs!* — *heart!* —*fish!* (*interj. vulg.*) daj go katu! ej do tysiąca! *Od's pitikins! God's little pity*), Boże zlituj się.

ODE, ȯd, *s.* oda.

ODIOUS, ô'-dê-ûs, *adj.* znienawidzony, nienawistny, obmierzły, obrzydły, ohydny; —LY, *adv.* obmierzle, ohydnie; —NESS, *s.* nienawistność, obmierzłość, ohyda.

ODIUM, ô'-dê-ûm, *s.* nienawiść, złe imię, wina, ohyda.

ODORATE, ô'-dȯ-rât, *adj.* wydający mocny zapach lub smród.

ODORIFEROUS, ô-dȯ-rîf'-fêr-ûs, *adj.* wonny, pachnący, —NESS, *s.* wonność, zapach,

ODOROUS, ô'-dûr-ûs, *adj.* wonny, pachnący.

ODOUR, ô'-dûr, *s.* wonia, zapach, odor.

ODZOOKS, ȯd-zȯȯks', *interj.* *vulg.* daj go katu!

OECONOMIC, OECONOMY, *zob.* ECONOMIC, i t. d.

OECUMENICAL, êk-û-mên'-kâl, *adj.* ekumeniczny, powszechny.

OEDEMA, ê-dê'-mâ, *s.* (*chir.*) wodna puchlina.

OEDEMATIC, êd-ê-mât'-tîk, *or* OEDEMATOUS, ê-dêm'-mâ-tûs, *adj.* należący do wodnéj puchliny, chory na wodną puchlinę.

OEILLIAD, ê-îl'-yâd, *s.* rzut oka.

OESOPHAGUS, ê-sȯf'-fâ-gûs, *s.* (*anat.*) kanał pokarmowy, gardziel.

OF, ȯw, *prep.* 1) znak drugiego przypadku; 2) z, ze, (dla oznaczenia z czego co jest zrobione; z liczby, z pomiędzy); o; od; przez; dla; nad; w; z (z przyczyny, z powodu). — *God*, Boga.— *man*, człowieka. *A crown —gold*, korona złota. *The chariot was —cedar*, wóz był z drzewa cedrowego. *A friend — mine*, jeden z moich przyjaciół. *Which — them*, który z nich? *Out — every nation*, z każdego narodu. —*two evils the less is always to be chosen*, z dwojga złego mniejsze zawsze wybierać należy. *That horse — yours*, ten twój koń. *This book— his*, ta jego książka. *I have spoken — friendship*, mówiłem o przyjaźni. *A man ill spoken —*, człowiek o którym źle mówią. *To take counsel — one*, żądać rady od kogo. *To learn — one*, nauczyć się od kogo. — *his great mercy*, dla jego wielkiego miłosierdzia. — *itself*, samo przez się. *He has this advantage — him*, ma nad nim to pierwszeństwo, tę przewagę. *I had a great friend — him*, miałem w nim wielkiego przyjaciela.— *my own choice I undertook the work*, z własnego wyboru, przedsięwziąłem to dzieło. *To die —*, umrzeć z czego. *To put in mind —*, przypomnieć co. *To repent —*, żałować czego. — *late*, niedawno. — *old* (*in the time — yore*), przed laty, za dawnych czasów. — *right*, z prawa, podług prawa i sprawiedliwości. *Out —*, *zob.* pod OUT.

OFF, ȯf, 1) *adv.* używa się z wielą słowami, pod któremi zob. znaczenie jakie im dodaje: *To bear —*. *To carry —*. *To fly —*. *To go —*. *To keep —*. *To leave —*. *To put —*, i t. d.; 2) *prep.* zdala, opodal, daleko; 3) *interj.* precz! wara! zasię! fora! *Far —*, bardzo daleko. *How far is it —?* jak stąd daleko? *A great way —*, bardzo daleko. *A little way —*, nie bardzo daleko. *'tis ten miles —*, dziesięć mil stąd. *My clothes are —*, jestem rozebrany. *Hands —!* ręce przy sobie! — *with your hat!* precz z kapeluszem! *This affair is —*, ten interes jest skończony. *Ill —*, zle mu się powodzi. *Well —*, dobrze mu się powodzi, dobrze się ma. *The match is—*, to małżeństwo rozchwiało się, niedoszło do skutku. *I was never — my legs*, zawsze byłem na nogach, nigdym nie usiadł, nigdym nie spoczął. *To be — and on*, wahać się, namyślać się, nie wiedzieć co począć. — *and on*, raz zle, drugi raz dobrze. *To keep one — and on*, uwodzić kogo, pokazywać komu gruszki na wierzbie, dudki na kościele. — *the Cape of good Hope* (*mar.*), na wysokości przylądka Dobréj Nadziei. — *Portsmouth*, na morzu przed Portsmouth. — *duty* (— *service*) (*mil.*), zszedłszy ze służby, nie na służbie. — *eye*, prawe oko (konia wierzchowego). — *hand*, 1) prawa strona (jeźdca lub konia); 2) bez przygotowania, bez zastanowienia, natychmiast, jak z bicza, jak z rękawa, jak z płatka.

OFFAL, ȯf-fûl, *s.* (często w liczbie mnogiéj) kawałki odpadłe, ostatki, szczątki, resztki, okruszyny, niedojadki; brak, wyrzutki, poślad, drań.

OFFENCE, ȯf-fêns', s. obraza, uraza; zgorszenie; przykrość, nieprzyjemność; wina, przewinienie, przekroczenie, nieprawość. *No — I hope*, spodziewam się żem nikogo nie obraził. *To give —*, obrazić, urazić. *To take — at*, urazić się czém. *Weapons of —*, broń zaczepna. — FUL, obraźliwy, urażający; —LESS, *adj.* nieobrażający, nieszkodliwy, niewinny.

TO OFFEND, ȯf-fênd', *v.* 1) *a.* obrazić, urazić, razić; przykrym

być, sprawić nieprzyjemność; zaczepić, napaść, uderzyć; 2) *n.* przekroczyć, przewinić, grzeszyć. *Have I done any thing to — you?* czym ci co złego uczyniłem? *To — against*, wykraczać przeciw (prawu, językowi). *The smell of tobacco offends me*, zapachu tytuniu znieść nie mogę. *To be offended at*, gniewać się, urażać się, gorszyć się.

OFFENDER, ôf-fèn'-dûr, *s.* obraziciel; przestępca, winowajca, zbrodniarz.

OFFENDRESS, ôf-fèn'-drès, *s.* obrazicielka; zbrodniarka.

OFFENSIVE, ôf-fèn'-siw, *adj.* gorszący, obrażający, obraźliwy; nieprzyjemny, przykry, uprzykrzony, szkodliwy; zaczepny. — *alliance*, przymierze zaczepne. — *arms*, *pl.* broń zaczepna. —*breath*, cuchnienie z gęby. — *smell*, nieprzyjemny zapach. —LY, *adv.* obraźliwie, nieprzyjemnie; zaczepnie, —NESS, *s.* obraźliwość; przykrość, odraźliwość.

TO OFFER, ôf'-fûr, *v.* 1) *a.* ofiarować, dawać, postąpić (cenę); ofiarować, poświęcić; przedstawić, nastręczyć, nasunąć, przełożyć, proponować. *To — battle*, wydać bitwę. *To — an abuse to one*, chcieć kogo skrzywdzić, znieważyć. *To — resistance*, stawić opór. *To — violence to one*, chcieć wyrządzić gwałt komu, chcieć zgwałcić. *To — up*, przynieść, w ofierze, ofiarować; 2) *n.* nadarzyć się (o zręczności); pokusić się, kasać się do czego, oświadczyć się z gotowością, podjąć się czego, przedsięwziąść, chcieć. *Whenever the opportunity offers*, skoro tylko nadarzy się zręczność. *I will not — at that I cannot master*, nie chcę się podejmować tego czego dopełnić nie mogę. *He offered to see her home*, ofiarował się odprowadzić ją do domu. *She offers to go*, zabiera się odejść. *We offered to land*, chcieliśmy wylądować. *Would you — to do such a thing?* czy chciałbyś uczynić coś podobnego? *He offered to clap his hand to his sword*, już ściągał rękę do korda. *He offered to fight any man*, *for a crown*, oświadczał się, podejmował się bić z pierwszym lepszym za pięć szelingów.

OFFER, *s.* ofiara, propozycya; cena postąpiona; próba, usiłowanie; ofiara, upominek.

OFFERER, ôf'-fûr-rûr, *s.* ofiarujący, ofiarnik.

OFFERING, ôf'-fûr-ring, *s.* ofiarowanie; ofiara. *Burnt —*, całopalenie, całopalna ofiara

OFFERTORY, ôf'-fûr-tûr-è, *s.* ofertoryum, (część mszy).

OFFICE, ôf'-fis, *s.* urząd, funkcya, posada; usługa, przysługa; bióro, kancelarya; służba Boża, nabożeństwo. OFFICES, *pl.* oficyny.

OFFICER, ôf'-fè-sûr, *s.* oficer; urzędnik, oficyalista, sługa sądowy, woźny, komornik.

OFFICERED, ôf'-fè-sûrd, *adj.* *An army well —*, wojsko mające dobrych officerów.

OFFICIAL, ôf-fisz'-âl, 1) *adj.* służący do czego; urzędowy; 2) *s.* oficyał. —LY, *adv.* urzędownie. — TY, *s.* godność oficyała.

TO OFFICIATE, ôf-fisz'-è-ât, *v. n.* mszą, nabożeństwo odprawiać.

OFFICIOUS, ôf-fisz'-ûs, *adj.* usłużny, przysłużny, uczynny; zaskory, za gotowy na usługi, natrętny, —LY, *adv.* usłużnie. —NESS, *s.* (natrętna) usłużność.

OFFING, ôf'-fing, *s.* (*mar.*), głębokie morze opodal od brzegu. *To stand for the —*, wypłynąć na pełne morze.

OFFSCOURING, ôf-skôûr'-ing, *s.* oskrobiny, wymieciny, śmiecie.

OFFSET, ôf'-sèt, *s.* odrośl, latorośl, wyrostek.

OFFSPRING, ôf'-spring, *s.* potomstwo, płód, utwór.

TO OFFUSCATE, ôf-fûs'kât, *v.a.* zaćmić, przyćmić.

OFFUSCATION, ôf-fûs-kâ'-szûn, *s.* zaćmienie, przyćmienie.

OFT, ôft (w poezyi), OFTEN, ôf'-n, *adv.* często. *Often-times* (*oft-times*), częstokroć.

OGEE, ô-dżèè', *s.* (*arch.*), obłąk.

TO OGLE, ô'-gl, *v. a.* oczkować, strzelać oczyma, spoglądać miłośnie.

OGLER, ô'-gl-ûr, *s.* strzelający oczyma.

OGLIO, ô'-lè-ô, *s.* mieszanina, bigos hultajski.

OH, ô, *interj.* o! ach!

OIL, ôll, *s.* oliwa, olej. —*case*, cerata na kapelusz. — *cloth*, płótno woskowe, cerata. — *man*, olejarz. — *mill*, olejarnia. — *shop*, sklep gdzie się przedaje olej lub oliwa.

TO OIL, *v. a.* olejować, namaścić olejem. *She has her tongue well oiled*, (*vulg.*), ona ma wyprawny język. *Oiled silk*, cerata kitajkowa.

OILINESS, ôll'-lè-nès, *s.* olejność, tłustość.

OILY, ôll'-è, *adj.* olejny, tłusty. — *grain*, rzepak olejny. — *palm*, palma oliwna.

TO OINT, ôlnt, *zob.* TO ANOINT.

OINTMENT, ôlnt'-mènt, *s.* maść.

OKER, ô'-kûr, *s. zob.* OCHRE.

OLD, ôld, *adj.* stary. *How — is he?* wiele on ma lat? *He is forty years —*, ma lat 40. *Of —*, przed laty. *A friend of —*, dawny przyjaciel. — *age*, starość. — *blade* (— *chap*), stary kulfon. *He is an — dog* (*hand*) *at it*, (*vulg.*), stary to praktyk, doświadczony człowiek, ćwik. — *fashioned*, staroświecki. — *man*, starzec. —*stager*, *fig.* (*vulg.*), stary lis. — *woman*, staruszka.

OLDEN, ôld'-n, *adj.* stary, dawny.

OLDNESS, ôld'-nès, *s.* starość, dawność.

OLEAGINOUS, ô-lè-âd'-żîn-ûs, *adj.* oleisty. — NESS, *s.* oleistość.

OLEANDER, ô-lè-ân'-dûr, *s.* róża sybirska.

OLEASTER, ô-lè-âs'-tûr, *s.* dzika oliwka.

OLEOSE, ô-lè-ôs', *adj.* olejowaty.

OLFACTORY, ôl-fâk'-tûr-è, *adj.* służący do powonienia, mający zmysł powonienia. — NERVES, *pl.* nerwy powonienia.

OLID, ôl'-lîd, *or* OLIDOUS, ôl'-lîd-ûs, *adj.* śmierdzący.

OLIGARCHICAL, ôl-lè-gârk'-lk-âl, *adj.* oligarchiczny, możnowiany.

OLIGARCHY, ôl'-lè-gâr-kè, *s.* oligarchia, możnowładztwo.

OLIVASTER, ôl-lè-wâs'-tûr, *adj.* oliwkowy, ciemnożółty.

OLIVE, ôl'-lîw, *s.* oliwka. — *tree*, drzewko oliwne. — *colour*, oliwkowy kolor. — *grove*, lasek oliwkowy. — *oil*, oliwa.

OLIVER, ôl'-lîw-ûr, *s.* Oliwiusz.

OLYMPIAD, ô-lîm'-pè-âd, *s.* olimpiada, (przeciąg czterech lat).

OLYMPIAN, ô-lîmp'-è-ân, *or* OLYMPIC, ô-lîmp'-lk, *adj.* olimpijski.

OLYMPUS, ô-lîmp'-ûs, *s.* olimp, mieszkanie bogów.

OMEGA, ô-mè'-gâ, *s.* omega, (ostatnia litera alfabetu greckiego); *fig.* koniec.

OMELET, ôm'-lèt, *s.* jajecznica.

OMEN, ô'-mèn, *s.* wieszczba, wróżba, prognostyk, przepowiednia.

OMENED, ô'-mènd, *adj.* przepowiadający, wróżący.

OMENTUM, ô-mèn'-tûm, *s.* (*anat.*) błona kiszkowa (siatkowa).

TO OMINATE, ôm'-mè-nât, *v. a.* i *n.* wieszczyć, wróżyć.

OMINATION, ôm-mè-nâ'-szûn, *s.* wieszczenie, wróżenie.

OMINOUS, ôm'-mîn-ûs, *adj.* złowieszczy, złowrogi. —LY, *adv.* złowieszczo. —NESS, *s.* zła wróżba.

OMISSION, ô-mîsz'-ûn, *s.* opuszczenie, zaniechanie.

TO OMIT, ô-mît', *v. a.* opuścić, zaniechać, zaniedbać, omieszkać.

OMITTANCE, ô-mît'-tâns, *s.* † przepuszczenie, pobłażanie.

OMNIFARIOUS, ôm-nè-fâ'-rà-ûs, *adj.* wszelaki, wszelki.

OMNIFIC, ôm-nîf'-fik, *adj.* wszystko stwarzający. — *word*, (*Milt.*), słowo wszechmocne.

OMNIFORM, ôm'-nè-fôrm, *adj.* wszechkształtny.

OMNIGENOUS, ôm-nîd'-żè-nûs, *adj.* zawierający wszelkie rodzaje, gatunki.

OMNIPOTENCE (—CY), ôm-nîp'-pô-tèns, *s.* wszechmocność.

OMNIPOTENT, ôm-nîp'-pô-tènt, *adj.* wszechmocny.

OMNIPRESENCE, ôm-nè-prèz'-èns, *s.* wszechobecność.

OMNIPRESENT, ôm-nè-prèz'-ènt, *adj.* wszechobecny.

OMNISCIENCE (—CY), ôm-nîsz'-è-èns, *s.* wszechwiadomość.

OMNISCIENT, ôm-nîsz'-è-ènt, *or*

OMNISCIOUS, ôm-nïsz'-ûs, *adj.* wszystko wiedzący, wszechwiadomy.

OMNIVOROUS, ôm-nïw"-wô-rûs, *adj.* wszystko pożerający.

OMOPLATE, ôm'-ô-plât, *s.* (*anat.*), łopatka.

OMPHALOPTIC, ôm-fâ-lôp'-tïk, *s.* soczewka.

ON, ôn, 1) *prep.* i *adv.* na; z; po; pod; w; nad; daléj, ciągle, nieprzestannie; 2) *interj.* nuże! daléj! żwawo! — *the left hand*, po lewéj stronie. — *my side*, z mojéj strony. — *foot*, pieszo. — *horseback*, konno. — *purpose*, umyślnie. — *the contrary*, przeciwnie. — *a sudden*, z nagła. — *that day*, owego dnia. —*Sunday*, w niedzielę. *To lean — one's elbow*, opierać się na łokciu. *I rely — you*, polegam na tobie. *To play — the violin*, grać na skrzypcach. *He spent a great deal of money — that work*, wyłożył wiele pieniędzy na to dzieło. *I got my hat —*, miałem kapelusz na głowie. *I have got my cloak —*, mam płaszcz na sobie. *Having a purple gown —*, odziany w suknię purpurową. — *this condition*, pod tym warunkiem. — *pain of death*, pod karą śmierci. *To be — one's way*, być w drodze, w podróży. *Stratford — Avon*, Stratfort nad rzeką Awon. *Take pity — me*, zlituj się nademną. *To go —*, daléj postępować, kontynuować, nieprzestawać. *To play —*, nieprzestawać grać. *Sing —*, śpiewaj daléj. *And so —*, i tak daléj.

ONCE, uûns, *adv.* raz, jednego razu, przedtym, dawniéj. *For —*, tą razą. —*for all*, raz na zawsze. *At — (all at —)*, od razu, wraz, natychmiast, znagła. — *more*, jeczcze raz. *If it would but — come to that*, jeżeli kiedy do tego przyjdzie.

ONE, uûn, *adj.* jeden, jedna, jedno; pewien, niejaki. *There is but — God*, jest tylko jeden Bóg. *'tis all —*, to wszystko jedno. *With — accord*, jednomyślnie, jednogłośnie. — *or other*, jeden lub drugi. — *another*, jeden drugiego, wzajemnie, z sobą, sobie. — *after another*, jeden po drugim. *Such a —*, taki. — *and the same*, ten sam. *The last but —*, przedostatni. *One..., another*, jeden..., drugi, inny. *viz — ground is fit for corn, another for wine*, jeden grunt jest dobry na zboże, drugi na wino. — *limb in — place, and another in another*, jeden członek tu, drugi tam. *Till — should declare war against the other*, aż póki jeden nie wypowie wojny drugiemu. — *mischief on the neck of another*, jedno nieszczęście za drugiém. — *eyed*, jednooki. *A — horse waggon*, wóz jednokonny. — *handed*, jednoręki. *One's self*, siebie samego, sobie samemu, sobie, się. *To dress —'s self*, ubierać się. *To hurt —'s self*, skaleczyć się.

ONE, *s.* kto, ktoś, jakiś człowiek, pewien człowiek. *Every —*, każdy. *No —*, nikt. *Some —*, ktoś. *Any —*, ktokolwiek. Używa się: 1) po niektórych przymiotnikach w miejscu domyślnego rzeczownika: *you have a bad pen, and I have a good —*, masz złe pióro, a ja mam dobre. *The great ones of the world*, wielcy panowie, możni ludzie tego świata. *Little ones*, dzieci. *Young ones*, młode zwierzęta, pisklęta. *To bring forth young ones, zob.* pod *To bring forth; that is a good —*, to dobry, a, e. *Well (now) that is a good —*, (*vulg.*), to wybornie, wyśmienicie, to mi się spisał. *Give me some good ones*, daj mi dobrych, (w dobrym gatunku). 2) Jako zaimek nieosobisty, i tłumaczy się na polski język przez wyrazy: *człowiek, kto, się*, czasem przez pierwszą lub trzecią osobę liczby mnogiéj, lub przez tryb bezokoliczny. *How shall — do it?* jak to uczynić? *What shall — do with such folks?* co począć z takimi ludźmi? *As if — should say*, jak gdyby kto chciał powiedzieć. *As — would have it*, jak sobie człowiek życzy. *That — might know he had been Theophrastus' scholar*, aby ludzie wiedzieli (aby wiedziano), że był uczniem Teofrasta. — *eats when — is hungry*, jemy kiedy nam się jeść chce. — *does not like to be ill-treated*, nie lubimy aby się z nami źle obchodzono. — *would never believe that*, temuby nikt nieuwierzył. — *loves —'s self*, człowiek kocha siebie samego.

ONENESS, uûn'-nês, *s.* jedność.

TO ONERATE, ôn'-nêr-rât, *v.a.* obciążyć, obarczyć.

ONERATION, ôn-nêr-â'-szûn, *s.* obciążenie, obarczenie.

ONEROUS, ôn'-nêr-ûs, *adj.* uciążliwy, obarczający.

ONION, ûn'-yûn, *s.* cebula.

ONLY, ôn'-lé, 1) *adj.* jedyny; 2) *adv.* jedynie, jeno, tylko.

ONOMATOPEIA, ôn-ô-mât-ô-pé'-â, *s.* naśladowanie w mowie dźwięków naturalnych, harmonia naśladowcza.

ONSET, ôn'-sêt, *or* ONSLAUGHT, ôn'-slâut. † *s.* napad, uderzenie, szturm.

ONWARD, ôn'-uârd, *adv.* naprzód, przodkiem, daléj.

ONYX, ô'-nïks, *s.* onyx, kamień onychowy.

OOZE, ôôz, *s.* szlam, muł; dębowy sok, do moczenia skór.

TO OOZE, *v. n.* sączyć się, przeciekać, ściekać.

OOZY, ôô'-zé, *adj.* szlamisty, mulisty.

OPACITY, ô-pâs'-sê-tê, *s.* nieprzezroczystość, ciemność.

OPACCOUS, ô-pâ'-kûs, *or* OPAQUE, ô-pâk', *adj.* nieprzezroczysty, ciemny.

OPAL, ô'-pâl, *s.* opal (drogi kamień).

TO OPEN, ô'-pn, (TO OPE, ôp, w poezyi), *v. a.* i *n.* otworzyć, odemknąć; zacząć; otworzyć się, rozkwitnąć się, rozwinąć się.

OPEN, *adj.* otwarty, otworzony, odemknięty; *fig.* otwarty, szczery; jasny, widoczny; wystawiony, narażony. *In the — air*, na otwartém powietrzu. *In — court*, publicznie przed sądem. *To lay —*, rozłożyć, otworzyć. *To lie —*, stać otworem, być wystawionym na co. *To throw —*, roztworzyć na rozcież. — *eyed*, mający otwarte oko, czujny, baczny. — *handed*, hojny, szczodry. — *hearted*, szczery, otwarty. — *heartedness*, szczerość, otwartość. — *mouthed*, z otwartą gębą; chciwy, żarłoczny.

OPENER, ô'-pn-ûr, *s.* otwieracz, wykładacz, objaśniciel.

OPENING, ô'-pn-îng, *s.* otwieranie; otwór; świt, brzask; lekka, powierzchowna wiadomość.

OPENLY, ô'-pn-lé, *adv.* otwarcie, jawnie, szczerze.

OPENNESS, ô'-pn-nês, *s.* otwartość, jasność, szczerość.

OPERA, ôp'-pêr-rà, *s.* opera.

TO OPERATE, ôp'-pêr-ât, *v.n.* działać, zdziałać, sprawić; (*chir.*), operować, otworzyć, rozciąć.

OPERATION, ô-pêr-rà'-szûn, *s.* robienie, działanie, skutkowanie; (*chir.*), operacya.

OPERATIVE, ôp'pêr-rà-tïw, 1) *adj.* robiący, działający; 2) *s.* robotnik.

OPERATOR, ôp-pêr-rà'-tûr, *s.* robotnik; operator, chirurg.

OPEROSE, ôp-pêr-rôs', *adj.* pracowity, roboczy.

OPHITES, ô-fî'-tïz, *s.* wężownik, (marmur).

OPHTHALMIC, ôp-*thâl*'-mïk, *adj.* (*med.*), oczny, do oczu należący.

OPHTHALMY, ôp'-*thâl*-mê, *s.* (*med.*), zapalenie oczu, ból oczu.

OPIATE, ô'-pê-ât, 1) *s.* opiat, lekarstwo usypiające; 2) *adj.* usypiający.

TO OPINE, ô-pïn', *v. n.* mniemać, rozumieć, sądzić.

OPINIATIVE, ô-pïn'-ê-â-tïw, *adj.* zarozumiały, uparty, zamniemały.

OPINION, ô-pïn'-yûn, *s.* mniemanie, zdanie. *In my —*, mojem zdaniem. *To be of —*, mniemać, sądzić, rozumieć.

OPINIONATED, ô-pïn'-yûn-â-têd, *or* OPINIONATIVE, ô-pïn'-yûn-nà-tïw, *adj. zob.* OPINIATIVE.

OPINIONIST, ô-pïn'-yûn-nïst, *s.* człowiek uparty w zdaniu.

OPIUM, ô'-pê-ûm, *s.* opium.

OPPILATION, ôp-pê-lâ'-szûn, *s.* zapchanie, zatkanie, obstrukcya.

OPPONENT, ôp-pô'-nênt, 1) *adj.* przeciwny; 2) *s.* przeciwnik.

OPPORTUNE, ôp-pôr-tûn', *adj.* właściwy, stosowny, dogodny. — LY, *adv.* we właściwym czasie lub miejscu, stosownie, dogodnie, na rękę.

OPPORTUNITY, ôp-pôr-tû'-nê-tê, *s.* zręczność; dogodna pora, sposobność, okazya. *To take —*, korzystać ze zręczności. *To have an — to...*, mieć zręczność...

TO OPPOSE, ŏp-pōz', *v.a.* i *n.* stawiać na przeciwko czemu; stawiać opór, opierać się, sprzeciwiać się; zarzucać, zbijać, zaprzeczać.

OPPOSER, ŏp-pō'-zûr, *s.* przeciwnik.

OPPOSITE, ŏp'-pō-zĭt, *adj.* naprzeciw stojący, przeciwległy; przeciwny. —LY, *adv.* naprzeciwko, przeciwległe.—NESS, *s.* przeciwna strona.

OPPOSITION, ŏp-pō-zĭsz'-ûn, *s.* przeciwne położenie, przeciwległość; sprzeczność, przeciwieństwo; opór, odpór; tama, zagroda; spółubieganie się, konkurencya.

TO OPPRESS, ŏp-prĕs', *v.a.* ciemiężyć, uciemiężyć, gnębić, pognębić, ucisnąć.

OPPRESSION, ŏp-prĕsz'-ûn, *s.* uciemiężenie, ucisk, pognębienie.

OPPRESSIVE, ŏp-prĕs'-sĭw, *adj.* uciskający, uciążliwy, uciemiężający.

OPPRESSOR, ŏp-prĕs'-sûr, *s.* ciemiężca, gnębiciel.

OPPROBRIOUS, ŏp-prō'-brē-ûs, *adj.* żelżywy, obelżywy, haniebny, sromotny. —LY, *adv.* obelżywie, haniebnie. —NESS, *s.* obelżywość, sromotność.

TO OPPUGN, ŏp-pûn', *v. a.* zbijać, zaprzeczać.

OPPUGNANCY, ŏp-pûg'-nân-sē, *s.* zbijanie.

OPPUGNER, ŏp-pûg'-nûr, *s.* przeciwnik.

OPTATIVE, ŏp'-tā-tĭw, *adj.* życzący. —*mood*, (*gram.*) tryb życzący.

OPTIC, ŏp'-tĭk, 1) *s.* (*sing.*) narzędzie optyczne, organ widzenia, oko; 2) OPTICS, *s. pl.* optyka.

OPTIC (—AL), *adj.* optyczny.

OPTICIAN, ŏp-tĭsz'-ûn, *s.* optyk.

OPTIMACY, ŏp'-tē-mā-sē, *s.* przedniejsi panowie, arystokracya.

OPTION, ŏp'-szûn, *s.* wolny wybór.

OPULENCE (—CY), ŏp'-pû-lĕns, *s.* dostatki, zamożność, bogactwo.

OPULENT, ŏp'-pû-lĕnt, *adj.* zamożny, bogaty. —LY, *adv.* w dostatkach.

OR, ŏr, 1) *conj.* lub, albo. *Friend—foe*, przyjaciel lub nieprzyjaciel. *Either... or*, albo... albo. — *else*, a jeżeli nie, inaczéj; 2) *s.* (*Her.*) złoty kolor.

ORACLE, ŏr'-rā-kl, *s.* wyrocznia.

ORACULAR, (ORACULOUS), ŏ-rāk'-kû-lār, *adj.* wydający wyroki, wyroczny. —LOUSLY, *adv.* jak wyrocznia.

ORAL, ō'-rāl, *adj.* ustny. —LY, *adv.* ustnie.

ORANGE, ŏr'-rĭndż, *s.* pomarańcza.—*house*, oranżerya.—*boys* (—*men*, *pl.* Oranżyści (przezwisko protestantów Irlandzkich, dane im przez katolików). —*peelings*, łupiny pomarańczowe.—*tree*, drzewo pomarańczowe. —*woman*, kobieta przedająca pomarańcze.

ORANGERY, ŏ-rāun'-żĕr-ē, *s.* oranżerya.

ORATION, ŏ-rā'-szûn, *s.* mowa.

ORATOR, ŏr'-rā-tûr, *s.* mówca.

ORATORIAL, ŏr-rā-tō'-rē-āl, *or* ORATORICAL, ŏr-rā-tŏr'-rē-kāl, *adj.* krasomówski.

ORATORIO, ŏr-rā-tō'-rē-ō, *s.* oratoryum.

ORATORY, ŏr'-rā-tûr-ē, 1) *adj.* krasomowski; 2) *s.* krasomówstwo, wymowa; kaplica do modlenia się.

ORB, ŏrb, *s.* krąg, okrąg, kula, ciało niebieskie, droga planety; (*Milt.*) oko.

ORBED, ŏr'-bĕd, *adj. zob.* ORBICULAR.

ORBICULAR, ŏr-bĭk'-kû-lār, *adj.* okrągły, kolisty, okólny.—LY, *adv.* okrągło. —NESS, *s.* okrągłość, kolistość.

ORBICULATED, ŏr-bĭk'-kû-lā-tĕd, *adj.* okrągławy, zaokrąglony.

ORBIT, ŏr'-bĭt, *s.* droga planety, ekliptyka. ORBITS, *pl.* (*anat.*) jamki oka, dołki oczne.

ORBITY, ŏr'-bē-tē, *s.* osierocenie, sieroctwo.

ORC, ORCH, ŏrk, *s. zob.* ORK.

ORCHAL, ŏr'-kāl, *s.* wejnsztejn, winian potażu.

ORCHANET, ŏr'-kā-nĕt, *s.* (roślina) czarki, czerwieniec.

ORCHARD, ŏr'-czûrd, *s.* sad.

ORCHESTRA, ŏr-kĕs'-trā, *or* ORCHESTRE, ŏr'-kĕs-tûr, *s.* orkiestra.

ORCHIS, ŏr'-kĭs, *s.* (roślina) storczyk.

TO ORDAIN, ŏr-dān', *v. a.* przepisać, rozrządzić, rozporządzić, urządzić, ustanowić, postanowić; przeznaczyć; wyświęcić księdza.

ORDAINER, ŏr-dān'-ûr, *s.* stanowiciel, urządziciel.

ORDEAL, ŏr'-dē-āl, *s.* sąd boży, wyrok boży; próba, doświadczenie.

ORDER, ŏr'-dûr, *s.* porządek, szyk; rozkaz, przepis; urządzenie, postanowienie; stan, stopień, godność; rząd, szereg; obstalunek, zamówienie; cel, zamiar; (*arch.*) porządek filarowy. *Holy orders*, *s. pl.* stan duchowny. *To set in* —, uporządkować, uszykować. *To put out of* —, porozrzucać, poprzewracać. *To be out of* —, mieć się źle, chorować. *To confer orders*, ordynować, wyświęcić. *To take orders*, wstąpić w stan duchowny. *In order to*, tym końcem aby, w celu, żeby, aby.

TO ORDER, *v.a.* uporządkować, uszykować; kazać, rozkazać; obstalować, zamówić. *We were ordered*, otrzymaliśmy rozkaz, kazano nam. *Order the coach*, każ zajechać.

ORDERER, ŏr'-dûr-ûr, *s.* porządkujący, szykujący; wydający rozkazy.

ORDERLESS, ŏr'-dûr-lĕs, *adj.* nieporządny, bez ładu, bez szyku.

ORDERLINESS, ŏr'-dûr-lē-nĕs, *s.* porządek, szyk, ład.

ORDERLY, ŏr'-dûr-lē, *adj.* i *adv.* porządny, stateczny; porządnie, statecznie.

ORDINAL, ŏr'-dē-nāl, 1) *adj.* porządkowy. — *number*, liczba porządkowa; 2) *s.* regulamin.

ORDINANCE, ŏr'-dē-nāns, *s.* rozkaz, zlecenie, przepis, prawo, reguła; (*Shaksp. Cymb.* i *K. L.*) los; ustawa, uchwała; ciężkie działo, *zob.* ORDNANCE.

ORDINARILY, ŏr'-dē-nā-rē-lē, *adv.* zwyczajnie, pospolicie, zazwyczaj.

ORDINARY, ŏr'-dē-nā-rē (*col.* ord'-nā-rē, *vulg.* ŏr'-nā-rē), 1) *adj.* zwyczajny, zwykły; pospolity, ordynaryjny; 2) *s.* sędzia zwyczajny, biskup, official; kapelan; kapelan więzienia; (ŏrd'-nā-rē), traktyer, traktyernia, dom jadalny; obiad w traktyerni. *Chaplain in* —, nadworny kapelan. *Physician in* —, doktor nadworny. *Ships in* —, rozbrojone okręty.

TO ORDINATE, ŏr'-dē-nāt, *v. a. zob.* TO ORDAIN.

ORDINATE, *adj.* porządny, regularny, stateczny.

ORDINATION, ŏr-dē-nā'-szûn, *s.* ordynacya, wyświęcenie księdza.

ORDNANCE, ŏrd'-nāns, *s.* ciężkie działa, ciężka artylerya.

ORDONNANCE, ŏr'-dûn-āns, *s.* rozkład figur w obrazie.

ORDURE, ŏr'-żûr, *s.* gnój, łajno, plugastwo, śmiecie.

ORE, ŏr, *s.* kruszec nieoczyszczony, ruda.

ORGAN, ŏr'-gān, *s.* organ, narzędzie, naczynie; organy. ORGAN-BILDER, *s.* organmistrz. — *loft*, chór. — *pipe*, piszczałka w organach.

ORGANIC (—AL), ŏr-gān'-nĭk, *adj.* organiczny; —ALLY, *adv.* organicznie; —ALNESS, *s.* organiczność.

ORGANISM, ŏr'-gā-nĭzm, *s.* organizm.

ORGANIST, ŏr'-gā-nĭst, *s.* organista.

ORGANIZATION, ŏr-gā-nē-zā'-szûn, *s.* organizacya.

TO ORGANIZE, ŏr'-gā-nĭz, *v. a.* organizować, urządzić.

ORGANY, ŏr'-gān-ē, *s.* lebiodka, macierzyca pospolita, majeran dziki.

ORGASM, ŏr'-gāzm, *s.* (*med.*) wzburzenie krwi.

ORGIES, ŏr'-dżēz, *s. pl.* święto Bachusa; hulanka, pijatyka, biesiada.

ORIENT, ō'-rē-ĕnt, 1) *s.* wschód; kraje wschodnie; 2) *adj.* wschodni, wschodzący, zaczynający jaśnieć jak wschodzące słońce.

ORIENTAL, ō-rē-ĕn'-tāl, 1) *adj.* wschodni; 2) *pl.* THE ORIENTALS, mieszkańcy wschodnich krajów.

ORIENTALISM, ō-rē-ĕn'-tā-lĭzm, *s.* orientalizm, sposób mówienia właściwy językom wschodnim.

ORIENTALIST, ō-rē-ĕn'-tā-lĭst, *s.* orientalista, znawca języków wschodnich.

ORIFICE, ŏr'-rē-fĭs, *s.* otwor, dziura.

ORIGAN, *zob.* ORGANY.

ORIGIN, ŏr'-rē-dżĭn, *s.* początek, źródło, pochodzenie.

ORIGINAL, ō-rĭd'-żē-nāl, 1) *adj.*

oryginalny; pierwotny, początkowy, pierwiastkowy; 2) *s.* oryginal, oryginalny dokument; początek, źródło, pochodzenie; —LY, *adv.* pierwotnie, początkowie, pierwiastkowo.

ORIGINALNESS, ò-rĭd'-żè-nălnĕs, *s.* originalność.

ORIGINARY, ò-rĭd'-żè-nă-rè, *adj.* początkowy, pierwiastkowy.

TO ORIGINATE, ò-rĭd'-żè-nât, *v.* 1) *a.* dać początek; 2) *n.* (— *with*), wziąść początek od kogo, pochodzić, wynikać.

ORION, ò-rī'ŭn, *s.* (*ast.*) gwiazda Oryon, (na południu).

ORISON, ôr'-rè-żŭn, *s.* modlitwa.

ORK, ôrk, *s.* beczka (ryba morska).

ORKNEYS, ôrk'-nèèz, *s. pl.* wyspy Orkady.

ORLE, ôrl, *s.* (*her.*) obwódka na około tarczy herbowéj.

ORNAMENT, ôr'-nă-mĕnt, *s.* ozdoba.

TO ORNAMENT, *v.a.* ozdobić, przyozdobić.

ORNAMENTAL, ôr-nă-mĕn'-tăl, *adj.* służący ku ozdobie, ozdobny; —LY, *adv.* ozdobnie.

ORNATE, ôr'-nât, *adj.* ozdobny, przyozdobiony.

ORNITHOLOGY, ôr-nè-*th*ŏl'-lò-dżè, *s.* ornitologia, nauka o ptakach.

ORPHAN, ôr'-fân, *s.* sierota.

ORPHANAGE, ôr'-fân-ĭdż, *or* ORPHANISM, ôr'-fân-nĭzm, *s.* sieroctwo, stan sierocy.

ORPIMENT, ôr'-pè-mĕnt, *s.* auripigment, złotokost, (siarczyk arszeniku żółty).

ORPINE, ôr'-pīn, *s.* (roślina) masło wronie, rozchodnik.

ORRERY, ôr'-rĕr'rè, *s.* machina wynaleziona przez hrabiego Orrery, wystawująca system świata i obrót ciał niebieskich.

ORT, *s.* (*Shaksp. T. A.*) *zob.* ORTS.

ORTHODOX, ôr'-*th*ò-dŏks, *adj.* prawowierny; —LY, *adv.* prawowiernie.

ORTHODOXY, ôr'-*th*ò-dŏk-sè, *s.* prawowierność.

ORTHOEPIST, ôr'-*th*ò-è-pĭst, *s.* nauczyciel dobrego wymawiania.

ORTHOEPY, ôr'-*th*ò-è-pè, *s.* nauka dobrego wymawiania.

ORTHOGON, ôr'-*th*ò-gŏn, *s.* (*mat.*) figura prostokątna.

ORTHOGONAL, ôr-*th*ŏg' gò-năl, *adj.* prostokątny.

ORTHOGRAPHER, ôr-*th*ŏg'-grăf-fûr, *s.* piszący podług ortografii.

ORTHOGRAPHICAL, ôr-*th*ò-grăf'-fè-kăl, *adj.* ortograficzny; —LY, *adv.* ortograficznie.

ORTHOGRAPHY, ôr-*th*ŏg'-grăf-è, *s.* ortografija, pisownia.

ORTIVE, ôr'-tĭw, *adj.* (*ast.*) wschodzący.

ORTS, ôrts, *s. pl.* † resztki, szczątki, ostatki.

OSCILLATION, ŏs-sĭl-lă'-szŭn, *s.* wahanie się, kołysanie się, bujanie.

TO OSCILLATE, ŏs'-sè-lât, *v.n.* wahać się, kolebać się, bujać.

OSCILLATORY, ŏs-sĭl'-lă-tŭr-rè, *adj.* wahający się, kolebający się, bujający.

OSIER, ò'-żûr, *s.* łoza, łozina, witwa, witwina, rokicina.

OSPRAY, ŏs'-prà, *s.* morski orzeł, łomignat.

OSSICLE, ŏs'-sĭk-kl, *s*, kostka.

OSSIFIC, ŏs-sĭf'-fĭk, *adj.* zamieniający w kość.

OSSIFICATION, ŏs-sĭf-fè-kă'-szŭn, *s.* skostnienie.

OSSIFRAGE, ŏs'-sè-frădż, *s. zob.* OSPRAY.

TO OSSIFY, ŏs'-sè-fī, *v.n.* skościeć, kostnieć.

OSSIVOROUS, ŏs-sĭw'-wò-rŭs, kościożerny.

OSTENSIBLE, ŏs-tĕn'-sè-bl, *adj.* godny pokazania; pozorny.

OSTENSIVE, ŏs-tĕn'-sĭw, *adj.* pokazujący, oznaczający.

OSTENT, ŏs-tĕnt', *s.* pozor, postać; (*Shaksp.*) znak, znamię, dziw, cud; (także zamiast : OSTENTATION).

OSTENTATION, ŏs-tĕn-tă'-szŭn, okazałość, przepych, chełpliwość.

OSTENTATIOUS, ŏs-tĕn-tă'-szŭs, *adj.* okazały, przepyszny; chełpliwy; —LY, *adv.* okazale; chełpliwie; —NESS, *s.* okazałość; chełpliwość.

OSTEOLOGY, ŏs-tè-ŏl'-lò-dżè, *s.* (*anat.*) osteologia, nauka o kościach.

OSTLER, ŏs'-lûr, *s.* pachołek stajenny.

OSTRACISM, ŏs'-trà-sĭzm, *s.* ostracyzm, wygnanie u Ateńczyków.

OSTRACITES, ŏs-trà-sĭ'-tĭz, *s.* skamieniałe ostrygi.

OSTRICH, ŏs'-trĭcz, *s.* struś.

OTHER, ŭTH'-ûr, *adj.* inny, inszy. *Each* —, jeden drugiego, wzajemnie, nawzajem. *The* — *day*, niedawno. *Every* — *day*, co drugi dzień. OTHERS, *pl.* inni. — *ways* (*L. B.*) *zob.* — *wise.* — *where*, gdzie indziéj. — *while*, kiedy indziéj. — *wise*, inaczéj. *Rather better than otherwise*, jako tako, nienajgorzéj.

OTTER, ŏt'-tûr, *s.* wydra.

OUGHT, ăut, 1) *pron.* (zamiast AUGHT), coś, coko wiek, co. *For* — *I know*, o ile wiem; 2) *v. n.* (*pres.* i *pret.*), muszę, musisz, musi, musiałem, musiałeś, musiał; należy, należało; powinien, winien. *I* — *to go thither*, muszę tam pójść. *You* — *to have done it*, powinieneś był to uczynić. *It* — *to be thus*, to tak być powinno. *It* — *to have been done*, należało to było uczynić.

OUNCE, ŏŭns, *s.* uncya; 2) lampart, ryś.

OUR, ŏûr, *pron. poss.* nasz, a, e, nasi, nasze; (po rzeczowniku): OURS. *A friend of ours*, jeden z naszych przyjaciół.

OURSELVES, ŏûr'-sĕlwz, *pl.* my sami, my same, nas samych, się.

OUT, ŏût, 1) *adv.* zewnątrz, na wierzchu, nie w domu, na dworze; już koniec, już po wszystkiém, kwita; w najęciu, w arędzie; w biedzie; bez służby, bez urzędu; na jaw; wydało się; w poróżnieniu. *My hand is* —, nie na mnie ręka, ja za ręką. *The murder is* —, zabójstwo się wydało. *Read*, *speak* —, czytaj, mów głośno. *Speak it* —, nuże, powiedz co wiesz. *To be* (*quite*) —, mylić się zupełnie. *The time is* —, czas upłynął, minął. *I am* — *with her*, poróżniłem się z nią. — *at the elbow*, — *at the heels*, z dziurawemi łokciami, z dziurawemi zapiętkami; 2) OUT! *interj.* precz! fora! — *upon him*! niech go kaci porwą! 3) OUT OF, *prep.* z, ze, (z wewnętrza na zewnątrz); przez, dla (z przyczyny, z powodu); bez; zewnątrz, po za. *To cheat one* — *of...*, pozbawić kogo czego przez oszukaństwo. — *of breath*, zadyszany. *To act* — *of character*, grać źle, nieprzejąwszy się dobrze swą rolą. — *of charity*, przez miłosierdzie. *To put* — *of countenance*, zmięszać, zbić z tonu kogo. — *of doors*, po za domem. — *of doubt*, bez wątpienia. — *of earshot*, po za uszy. — *of fashion*, już nie w modzie. — *of favour*, w niełasce. — *of harm's way*, w bezpiecznem miejscu. — *of humour*, w złym humorze. *To physic one* — *of his life*, wykurować kogo na drugi świat. — *of love*, z miłości. — *of love with life*, (*Shaksp. M. F. M.*), sprzykrzywszy sobie życie. — *of measure*, nad miarę, zbytecznie. *Time* — *of mind*, niepamiętne czasy. *I am* — *of money*, rozeszły mi się pieniądze, jestem bez pieniędzy. — *of order*, nieporządnie; chory. *I am* — *of paper*, wyszedł mi papier. — *of place*, bez miejsca, bez służby; nie na swojém miejscu. — *of pride*, przez dumę, z ambicyi. — *of reach*, czego dostać nie można, niedosięgły. — *of regard*, przez szacunek. — *of season*, nie w swojéj porze roku; nie w swoim czasie. — *of sight and* — *of mind*, *prov.* co z oka to i z myśli. — *of tune*, rozstrojony. — *of use*, wyszły z użycia. — *of the way*, z drogi, na ustroniu, opodal.

OUT, (jako przyrostek do niektórych słów, znaczy przewyższenie, prześcignienie, i t.d., i odpowiada polskiemu przyrostkowi *prze*, czasem się tłumaczy przez *wy*): TO— ACT, *v. a.* przewyższyć. TO—BALANCE, *v.a.* przeważyć. TO—BAR, *v. a.* wyłączyć, zagrodzić drogę. TO — BID, *v. a.* więcéj postąpić w cenie niż kto inszy, podkupić. — BIDDER, *s.* wyższą postępujący cenę. —BORN, *adj.* cudzoziemski, zagraniczny. —BOUND, *adj.* przeznaczony do podróży zagranicznéj. TO — BRAVE, *v. a.* przekonać, upokorzyć zuchwałem stawieniem się. TO — BRAZEN, *zob.* TO BRAZEN OUT. —BREAK, *s.*

wybuch, wybuchnienie. —CAST, 1) *part. adj.* wyrzucony, odrzucony, odepchnięty, wygnany; 2) *s.* wyrzutek, odrzutek, wygnaniec. TO —CRAFT, *v.a.* oszukać, podejść większą chytrością. —CRY, *s.* wykrzyk, hałas, wrzawa. TO—DARE, *v.a.* przezwyciężyć większą śmiałością, zuchwalszem stawieniem się. TO—DATE, *v.a.* znieść, skasować. TO—DO, *v.ir. a.* zakasować, przewyższyć, celować. TO—DRINK, *v. ir.a.* przepić, przewyższyć w pijaństwie. TO—DWELL, *v. ir.a.* dłużéj bawić, pozostawać, niż się zamierzyło. TO—FACE, *v. a.* zaprzeczać w żywe oczy, bezczelnością pokonać. TO—FAWN, *v.a.* umieć się lepiéj podlizać, przypochlebić. —FIT, *s.* (*mar.*) uzbrojenie okrętu. TO—FLANK, *v.a.* (*mil.*) oskrzydlić. TO—FLY, *v.ir. a.* przelecieć, prześcignąć w locie. TO—FROWN, *v.a.* groźbą, pogróżką zastraszyć. —GATE, *s.* wychód, wyjście. TO—GIVE, *v.ir. a.* przewyższyć datkiem. TO —GO, *v.ir. a.* przewyższyć w chodzeniu; *fig.* przewyższyć, wyprzedzić; podejść, oszukać. —GOING, *s.* wyprzedzenie; oszukanie; wyjście. —GOINGS, *s. pl.* wydatki; koszta. TO—GROW, *v. ir. a.* przerosnąć, przerastać po nad co; wyrosnąć (z sukni). —GUARD, *s.* forpoczta, placówka. TO—JEST, *v. a.* przewyższyć w żartach. TO—KNAVE, *v. a.* przewyższyć w szalbierstwie, w filuteryi. —LANDISH, *adj.* zagraniczny. TO—LAST, *v. a.* przetrwać. —LAW, *s.* wywołaniec, banita; zbójca, rozbójnik. TO—LAW, *v.a.* wyjąć z pod prawa, wywołać, wygnać z kraju, odsądzić od czci i sławy. —LAWRY, *s.* wywołanie z kraju, banicya. TO—LEAP, *v.a.* przeskoczyć. —LEAP, *s. fig.* odskok, wybieg. —LET, *s.* wychód, wypust, odchód, otwór. TO—LIE, *v.a.* przełgać. —LINE, *s.* rys, zarys, szkic. TO—LIVE, *v.a.* przeżyć. —LIVER, *s.* pozostały przy życiu. TO—LOOK, *v.a.* zawstydzić śmiałem patrzeniem w oczy. —LYING, *part. adj.* zewnątrz położony, na krańcu, na kończnach. TO—MARCH, *v.a.* wyprzedzić w marszu. TO—MEASURE, *v.a.* przewyższyć w mierze. TO—NUMBER, *v,a.* przewyższać liczbą. TO—PACE, *v.a.* wyprzedzić. TO—PARAMOUR, (*Shaksp. K. L.*), przewyższyć w zalotności. —PART, *s.* zewnętrzna część.—POST, *s.* (*mil.*) forpoczta, placówka. TO—POUR, *v.a.* wylać, wynurzyć. TO—PRIZE, *v.a.* przewyższać w cenie. TO—REACH, *v.a.* przesięgnąć, przenosić. TO—RIDE, *v.ir. a.* prześcignąć na koniu. —RIGHT, *adv.* natychmiast, wraz; całkiem, zupełnie. TO—LAUGH, parsknąć ze śmiechu, śmiać się do rozpuku. TO—ROAR, *v.a.* przeryczeć, przehuczeć. TO—ROOT, *v. a.* wykorzenić, wytępić. TO—RUN, *v.ir. a.* przepędzić, prześcignąć w biegu. TO—SAIL, *v.a.* wyścignąć w żeglowaniu, obsztakować. TO—SCORN, *v.a.* przewyższać w pogardzie. TO—SELL, *v.ir. a.* drożéj przedać niż kto inny; drożéj być przedanym. TO—SHINE, *v.ir. a.* przewyższać balskiem, zaćmić. TO—SHOOT, *v.ir. a.* daléj strzelić niż kto inny, zgórować. TO—SHUT, *v.ir. a.* zamknąć na dworze, nie wpuścić do stancyi, wyłączyć. TO—SIT, *v.ir.a.* przesiedzieć kogo; dłużéj siedzieć. TO—SLEEP, *v.ir.a.* zaspać. TO—SPEAK, *v. ir. a.* przegadać. TO—SPEED, *v. a.* przewyższać w pospiechu. TO—SPREAD, *v. ir. a.* rozpiąć, rozciągnąć. TO—STAND, *v.ir. 1) a.* przestać; opierać się, wytrzymać, przetrwać; 2) *n.* sterczeć, wystawać. TO—STAY, *v. n.* dłużéj bawić. *To — stay one's time*, dłużéj zabawić niż się zamierzyło, przetrzymać czas. —STREET, *s.* ulica na uboczu, na przedmieściu. TO—STRETCH, *v.a.* wyprężyć, wyciągnąć, rozkrzyżować. TO—STRIP, *v.a.* prześcignąć, wyprzedzić; *fig.* przewyższyć. TO—SWEAR, *v.ir. a.* lepiéj kląć, przeklinać. TO—TALK, *v.a.* przegadać. TO—TONGUE, *v.a.* przekrzyczeć, zakrzyczeć, zahuczeć. TO—VALUE, *v. a.* przewyższać w wartości. TO —VIE, *v.a.* przewyższyć, prześcignąć. TO —VOICE, *v.a.* zagłuszyć donośniejszym głosem. TO—VOTE, *v.a.* przegłosować, przekreskować, TO —WALK, *v. a.* wyprzedzić. —WALL, *s.* mur zewnętrzny. TO—WATCH, *v.a.* przewyższyć w czynności. TO —WEAR, *v.ir. a.* przetrwać, wytrzymać; przepędzić nudnie, nieprzyjemnie. TO —WEED, *v.a.* wypleć, wyplenić. TO —WEIGH, *v.a.* przeważyć. TO—WIT, *v.a.* odrwić, okpić, oszwabić. —'WORKS, *s.pl.* (*fort.*) zewnętrzne okopy, przedszańce. TO —WORK', *v.a.* przewyższyć w robocie. —WORN, *adj.* zużyty, wytarty, wynoszony. — *worn with age*, zwątlony wiekiem.

OUTER, ôût'-tûr, *adj.* zewnętrzny. —LY, *adv.* zewnątrz. —MOST, *adj.* najzewnętrzniejszy, najodleglejszy od środka.

OUTMOST, ôût'-môst, *adj. zob.* OUTERMOST.

OUTRAGE, ôût'-râdż, *s.* gwałt, napaść, przemoc; zniewaga, obelga.

TO OUTRAGE, *v. a.* znieważyć, wyrządzić obelgę.

OUTRAGEOUS, ôût-râ'-dżûs, *adj.* gwałtowny, napastniczy, szalony, burzliwy; obelżywy, znieważający; zdrożny, niedorzeczny. —LY, *adv.* gwałtownie, przemocą. —NESS, *s.* gwałtowność, wściekłość, szaloność.

OUTSET, ôût'-sêt, *s.* wstęp, sam początek. — *in life*, (*fig.*) pierwiastki życia.

OUTSKIRTS, ôût'-skêrts, *s. pl.* brzegi, okolice, pobliże.

OUTSIDE, ôût'-sîd, *s.* strona zewnętrzna, wierzch; zewnętrzność, powierzchowność. — *passenger*, podróżny siedzący na wierzchu dyliżansu.

OUTWARD, ôût'-uârd, 1) *adj.* zewnętrzny, powierzchowny; zewnętrzny, zagraniczny. — *trade*, handel zagraniczny; 2) *s.* zewnętrzność, powierzchowność; 3) — (*or* OUTWARDS), *adv.* zewnątrz, za granicą, za morze. *A ship — bound*, okręt płynący do zagranicznych krajów. —LY, *adv.* zewnętrznie, powierzchownie.

OVAL, ô'-wûl, 1) *adj.* owalny, pociągły, ściągły, okrągławy; 2) *s.* owal.

OVARIOUS, ô-wâ'-rê-ûs, *adj.* jajeczny.

OVARY, ô'-wâ-rê, *s.* jajecznik.

OVATION, ô-wâ'-szûn, *s.* mniejszy tryumf (u Rzymian).

OVEN, ûw'-wn, *s.* piec piekarski. — *fork*, ożóg. —*'s mouth*, czeluście w piecu.

OVER, ô'-wûr, *prep.* i *adv.* nad, po nad; przez; po drugiéj stronie, stąd na tamtą stronę, stamtąd na tę stronę; po; za nadto, z okładem; już po wszystkiém, już koniec, już przeminęło. *The evils that hang — our heads*, nieszczęścia wiszące nad naszemi głowami. *The geese fly — the barn*, gęsi lecą po nad stodołą, *He leaped — the brook*, przeskoczył przez strumień. *All — the town*, po całém mieście. *All the world*—, po całym świecie.—*head and ears*, po uszy, — *the sea*, po drugiéj stronie morza. — *the way*, po drugiéj stronie drogi. — *against*, naprzeciwko. *To bring* —, przeciągnąć na swoją stronę. — *long* (*a time*), za długo. *There is no man — happy*, nie masz nikogo coby był za nadto szczęśliwy. — *night*, przeszłéj nocy. *My business* (*work*) *is* —, skończyłem moją robotę. *All is* —, już po wszystkiém. *His anger is* —, gniew jego przeminął. *The danger is* —, przeminęło niebezpieczeństwo. *The storm is* —, burza przeminęła. — *and again*, po kilka razy, bardzo często. — *and besides* (— *and above*), nadto, oprócz tego.

OVER, (jako przyrostek do niektórych słów, znaczy przewyżkę, zbytek, przezwyciężenie, pokrycie, zasłonienie, zalanie, i t. d., i odpowiada polskiemu przyrostkowi *prze*, czasem się tłumaczy przez *wy*, *za*): TO —ABOUND, *v. n.* znajdować się w zbytniéj obfitości. TO — ACT, *v. a.* i *n.* przesadzać w czém. TO—ARCH, zasklepić. TO—AWE, *v. a.* przerazić, zastraszyć. TO — BALANCE, *v. a.* przeważyć. —BALANCE, *s.* przewaga, wyższość. TO —BEAR, *v. ir. a.* przemódz, pokonać, uciemiężyć, ucisnąć. — BEARING, *adj.* wyniosły, dumny, hardy. TO— BID, *v. ir. a.* postąpić wyższą cenę, podkupić kogo. TO—BLOW, *v. ir. a.* rozwiać, rozproszyć (jak wiatr chmury); 2) *n.* przestać szumieć, przeszumieć. —BOARD, *adv.* z okrętu w morze. TO—BOIL, *v. a.* przegotować. — BOLD, *s.* zanadto śmiały. TO —

BUILD, *v. ir. n.* przebudować (— *one's self*), nadwerężyć majątek stawiając niepotrzebne budowle. TO—BURDEN, *v. a.* przeładować; uciążyć. TO—BUY, *v. ir. a.* za drogo kupić. TO—CARRY, *v. a.* za daleko zaprowadzić, unieść, uwieść. TO—CAST, *v. ir. a.* powlec, osłonić, zachmurzyć, zasępić, zaćmić, za wysoko wyrachować, przerachować. —CAST, *adj.* posępny, zachmurzony, pochmurny. —CAUTIOUS, za nadto ostrożny, za nadto przezorny. TO—CHARGE, *v. a.* przeładować, przeciążyć; przeceniać, zanadto żądać, drożyć się. —CHARGE, *s.* przeładowanie; przecenienie. TO—CLOUD, *v. a.* zachmurzyć. TO—CLOY, *v. a.* przepełnić (żołądek). TO—COME, *v. ir. a.* przemódz, pokonać, przezwyciężyć. *To be—come by* (*toil etc.*), być znużonym, znękanym, *To be—come with* (*rage etc.*), unosić się, nieposiadać się. —COMER, *s.* zwycięzca. —CONFIDENCE, *s.* zbytnia w sobie ufność, zarozumiałość, dufność. —CONFIDENT, *adj.* dufny, zaśmiały, zarozumiały. TO—COUNT, *v. a.* za wysoko szacować. —CURIOUS, *adj.* zanadto ciekawy. —DARING, *adj.* zaśmiały. TO—DO, *v. ir. a.* nadrobić, przesadzać w czém; przepiec, przegotować. (TO—DO *one' self*), spracować się. —DONE, *part.* i *adj.* przesadzony; przepieczony, przegotowany. TO—DRESS, *v. a.* przestroić, zanadto przyozdobić. TO—DRINK, (*one's self*), *v. ir. refl.* przepić się. TO—DRIVE, *v. ir. a.* przepędzić. TO—DRY, *v. a.* przesuszyć. TO—EAT, *one's self*, *v. ir. refl.* objeść się za nadto, przeładować żołądek. TO—EYE, *v. a.* mieć oko na co, doglądać, dozorować. TO—FILL, *v. a.* przepełnić. TO—FLOAT, *v. n.* pływać po czém, opływać w czém. *The town—floats with...* (*Dryd.*), miasto opływa w.... TO—FLOW, *v. n.* i *a.* wezbrać, zalać; przepełnić, opływać w co. — FLOW, *s.* wylanie, wylew, wezbranie, obfitość, zbytek. — FLOWING, 1) *part.* i *s.* wylew, rozlew, zalanie; zbytnia obfitość, opływanie w co; 2) *part. adj.* rozlany, zalany; obfity, opływający w co; zbyteczny, nieogarniony. — FLOWINGLY, *adv.* zbytecznie, nad miarę, aż nazbyt. TO—FLY, *v. ir. a.* przelecieć po nad czém. = FOND, *adj.* zanadto tkliwy, zanadto czuły, nad miarę kochający, zaślepiony w kim. — FONDNESS, *s.* zbytnia miłość. — FORWARD, *adj.* za śmiały, zanadto skwapliwy, zanadto usłużny. — FORWARDNESS, *s.* zbyteczna śmiałość, zbyteczna skwapliwość, zbyteczna usłużność. TO—FREIGHT, *v. a.* przeładować, — FRAUGHT, *part. adj.* przeładowany, —FULL, *adj.* zanadto pełny, przepełniony. —GALLANTLY, *adv.* zanadto grzecznie. TO—GLANCE, *v. a.* rzucić okiem, szybko przejrzeć, przeglądnąć. TO—GO, *v. ir. a.* przechodzić, przewyższać. TO—GORGE, *v, a.* przesycić, przeładować (żołądek). TO—GROW, *v. ir.* 1) *n.* przerość, wybujać; 2) *a.* porosnąć, zarastać czém, obrość, zarość. — GROWN, *part.* i *adj.* przerosły, wybujały; spanoszony, zhardziały, wzbity w dumę. —*grown with*, zarosły, obrosły czém. *An — grown sea*, wzdęte, wzburzone morze. —GROWTH, *s.* wybujałość. TO—HANG, *v. ir.* 1) *n.* wisieć nad czém; 2) *a.* przewiesić, powiesić nad czém. TO—HARDEN, *v. a.* zatwardzić. — HASTILY, *adv.* zanadto skwapliwie. — HASTINESS, *s.* zbytnia skwapliwość. — HASTY, zanadto skwapliwy, porywczy; przedwczesny. — FRUITS, *s. pl.* przedwczesne owoce. — HEAD, *adv.* nad głową. TO—HEAR, *v. ir. a.* podsłuchać. TO—HEAT, *v. a.* zanadto rozgrzać, przepalić. TO—JOY, *v. a.* sprawić niezmierną radość, uradować. — JOY, *s.* zbyteczna radość, uradowanie, zachwycenie, uniesienie. TO—LABOUR, *v. n.* napracować się, spracować się. TO—LADE, *v. ir. a.* przeładować. — LARGE, *adj.* za wielki. TO—LAY, *v. ir. a.* powlec, pokryć; przygnieść, przywalić, przydusić, zadusić. TO—LEAP, *v. a.* przeskoczyć. TO—LIVE, *v.* 1) *a.* przeżyć kogo; 2) *n.* żyć zanadto długo. TO—LOAD, *v. a.* przeładować.—LONG, *adj.* zadługi, przydłuższy. TO—LOOK, *v. a.* patrzeć na co z wyższego miejsca, górować nad czém; przejrzeć, przeglądnąć, dozierać, doglądać; przez szpary patrzeć, przepuścić; niedojrzeć, prześlepić; z wysoka poglądać, przenosić okiem, wynosić się nad kogo, pogardzać. — LOOKER, *s.* dozorca. — MASTED, *adj.* mający za wysokie lub za ciężkie maszty. TO—MASTER, *v. a.* przemódz, przezwyciężyć, panować. TO—MATCH, *v. a.* pokonać. — MATCH, *s.* zamocny, przewyższający siły. — MUCH, *adv.* zananadto, zawiele. — NIGHT, *zob.* OVER. TO—OFFICE, *v. a.* (*Shasksp. Ham.*), rozpościerać się z władzą, burmistrzować. — OFFICIOUS, *adj.* zaskory z ofiarowaniem usług, natrętny. TO—PART, *v. a.* (*Shaksp. L. L. L.*), dać komu zatrudną rolę do odegrania. TO—PASS, *v. a.* przejść; pominąć, nieuważać, opuścić. TO—PAY, *v. ir. a.* przepłacić. — PLUS, *s.* przewyżka, superata, remanent. TO—PLY, *v. a.* znużyć, zmordować. TO—POISE, *v. a.* przeważać. — POISE, *s.* przewaga. TO—POWER, *v. a.* przemódz, pokonać. TO—PRESS, *v. a.* przycisnąć, ucisnąć, przygnębić. TO—PRIZE, *v. a.* przeszacować, przecenić. —RANK, *adj.* zanadto bujny, przebujały. TO—RATE, *v. a.* przeceniać, za wysoko oszacować. TO—REACH, *v. a.* 1) przesięgać, sterczeć wyżéj niż co innego; podejść fortelem, oszukać; 2) *n.* ścigać się, strychować, (o koniu). — REACHER, *s.* oszust, filut. TO—READ, *v. ir. a.* przeczytać. *To—read one's self*, naczytać się, zmęczyć się czytaniem. TO—RIDE, *v. ir. a.* zajeździć konia, zmęczyć konia do upadłego, zmachać, spędzić. TO—ROAST, *v. a.* przepiec. TO—RULE, *v. a.* przemódz, przezwyciężyć, pokonać; władać, rządzić, panować; w. p. odrzucić dla nieważności, uchylić. *The — ruling Infinite* (L. B.), wszechwładna, nieskończona Istota. TO—RUN, *v. ir.* 1) *a.* zalać, napłynąć (o wojsku najezdniczém), pustoszyć; zarosnąć, zarość; przebiedz, przegonić, prześcignąć; 2) *n.* lać się przez wierzch, zbiegać. TO—SEE, *v. ir. a.* doglądać, dozierać; niedojrzeć, prześlepić.—SEER, *s.* dozorca. TO—SET, *v. ir. a.* i *n.* przewrócić, przewrócić się. TO—SHADE (TO—SHADOW), *v. a.* zaciemnić. TO—SHOOT, *v. ir. a.* i *n.* zgórować strzelając. *To — shoot the mark*, strzelić powyżéj celu; *fig.* przebrać miarę, za daleko się zapędzić. — SIGHT, *s.* prześlepienie, błąd, omyłka. TO—SIZE, *v. a.* przewyższyć wzrostem; potynkować. TO—SKIP, *v. a.* przeskoczyć, umknąć, zemknąć. TO—SLEEP, *one's self*, *v. ir. refl.* zaspać czas. TO—SLIP, *v. a.* przepuścić, pominąć, dać się czemu wymknąć. TO—SNOW, *v. a.* zasypać śniegiem. —SODDEN, *adj.* przewarzony, przegotowany. — SOLD, *part.* i *adj.* za drogo przedany. —SOON, *adv.* za rychło, zawcześnie. —SPENT, *part. adj.* znużony, zmordowany, strudzony. TO—SPREAD, *v. ir. a.* pokryć, zasłać, posypać. TO—STAND, *v. ir. a.* uwziąść się na co, upierać się przy czém. TO—STOCK, *v. a.* przepełnić, za wiele nagromadzić. *To — stock one's self*, nakupić za wiele towarów do handlu. *The market is — stocked*, targ jest przepełniony towarami. TO—STRAIN, *v. a.* i *n.* za nadto wytężyć, wysilić się. *To — strain one's self*, zerwać się, poderwać się. TO—STREW, *v. v.* posypać, popruszyć, usłać. TO—SWAY, *v. a.* przemódz, pokonać, podbić. TO—SWELL, *v. ir. a.* wezbrać, rozlać. TO—TAKE, *v. ir. a.* dopędzić, doścignąć, dogonić; złapać, zaskoczyć. *The night — took us*, noc nas zaskoczyła. *The punishment at last — took him*, nie uszedł nakoniec kary. TO—TALK, *one's self*, *v. refl.* zanadto się rozgadać, znużyć się gadaniem. TO—TASK, *v. a.* naznaczyć za wiele do roboty, obciążyć robotą. TO—THROW, *v. ir. a.* zburzyć, obalić, wywrócić; na głowę pobić. —THROW, *s.* zburzenie, obalenie, wywrócenie; całkowita porażka, klęska, rozgromienie. — THROWER, *s.* obalacz, pogromca. —THWART, *adj.* i *adv.* poprzeczny; poprzek, na krzyż; przewrotny, opaczny; na opak. TO—THWART, *v. a.* w drogę komu

wleźć, przeszkodzić, przetrącić czyje zamiary. —THWARTLY, *adv.* na poprzek, przewrotnie, opacznie. —THWARTNESS, *s.* poprzeczne położenie; przewrotność, opaczność. TO —TOP, *v.a.* przegórować, wygórować, przenosić, przewyższać; zaćmić. TO —TRIP, *v. a.* przeskoczyć. TO —TURN, *v. a.* przewrócić, wywrócić, obalić; pokonać, zwyciężyć. —TURNER, *s.* obalacz, burzyciel. TO — VALUE, *v.a.* za wysoko oszacować. —VALUE, s. za wysoka cena. TO — VEIL, *v. a.* zakryć, zasłonić, osłonić. TO —VOTE, *v. a.* przewotować, przegłosować, przekreskować. TO —WATCH, *v. n.* zadługo czuwać, znużyć się długiém niespaniem. TO —WEEN, *v.n.* mieć o sobie zbyt wysokie wyobrażenie, być zarozumiałym. —WEENING, 1) *part.* i *adj.* zarozumiały, zamniemały; dumny, hardy, innym pomiatający; 2) *s.* (*Shaksp. T. A.*) zarozumiałość, duma, próżność, pycha. —WEENINGLY, *adv.* zarozumiale, dumnie. TO —WEIGH, *v.a.* przeważyć. —WEIGHT, *s.* przewaga. TO —WHELM, *v.a.* przytłoczyć, przywalić, uciemiężyć, ucisnąć; pokonać; obarczyć, obsypać. —WORN, *adj.* wyszarzany, zużyty, wynoszony; przestarzały; pokonany, znużony, skolatany. —WROUGHT, *part. adj.* zanadto wypracowany, zanadto wygładzony, przesadzony. —ZEALOUS, *adj.* zanadto gorliwy.

OVERT, ô'-wêrt, *adj.* jawny, otwarty, publiczny; —LY, *adv.* jawnie.

OVERTURE, ô'-wûr-czûr, *s.* otwor; wstęp, propozycya.

OVIFORM, ô'-wê-fôrm, *adj.* jajkowaty.

OVIPAROUS, ô-wîp'-pâ-rûs, *adj.* jajorodny.

TO OWE, ô, *v.a.* i *n.* być winnym, być dłużnym, być komu obowiązanym. *He owes more than he is worth*, ma więcéj długów niżeli majątku. *I — my life to you*, winienem ci moje życie. *To — one a grudge*, mieć chrapkę na kogo.

OWING, ô'-îng, *part. adj.* winny, dłużny, należny. *There is so much —*, tyle się należy. *— to...*, dzięki za...

OWL, ôûl, *s.* sowa.

OWLET, ôûl'-êt, *s.* mała sowa.

OWN, ôn, *adj.* własny. *My—*, moja własność. *My — (native) country*, ojczyzna. *Our — time*, nasze czasy. *He has nothing of his —*, nie ma nic własnego. *I told him his —*, wyciąłem mu prawdę.

TO OWN, *v.a.* uznać, przyznać za swoje; posiadać; wyznać, przyznać się. *Who owns that house?* kto jest właścicielem tego domu?

OWNER, ô-nûr, *s.* właściciel, posiadacz.

OX, ôks, *s.* wół. — *eye* (roślina), złocień pospolity. — *fly*, bąk, giez, gzik. — *heal*, ciemierzyca. — *house* (— *stall*), wołownia. — *lip*, pierwiosnka, kluczyki. — *tongue*, miodunka, wołowy język.

OXIDE, ôks'-îd, *s.* (*chem.*) podkwas, niedokwas.

OXYCRATE, ôks'-ê-krât, *s.* woda z octem zmieszana.

OXYGEN, ôks'-ê-dżên, *s.* (*chem.*) kwasoród.

OXYMEL, ôk'-sê-mêl, *s.* miód z octem zmieszany.

OYER, ô'-yûr, w. p. wysłuchanie. *Court of — and terminer*, kommissya wyznaczona przez króla w celu wysłuchania i osądzenia pewnych spraw.

OYSTER, ôê'-stûr, *s.* ostryga. — *bed*, łożysko ostryg. — *shell*, skorupa od ostrygi. — *wench* (— *woman*), kobieta przedająca ostrygi.

OZAENA, ô-zê'-nâ, *s.* (*chir.*) wrzód śmierdzący w nosie.

P

PA, pâ, *s.* (skróc. z papa) papa, tato, tatunio.

PABULAR, pâb'-bû-lâr, *or* PABULOUS, pâb'-bû-lûs, *adj.* obroczny, pokarmny, pożywny.

PABULATION, pâb-bû-lâ'-szûn, *s.* pasza, karm, pasienie.

PACE, pâs, *s.* krok, chód. *To keep (hold) —with...*, dotrzymać kroku, iść z kim równym krokiem. *To put a horse through all his paces*, wypróbować konia na wszystkie kroki.

TO PACE, *v. n.* i *a.* kroczyć, stąpać, postępować; mierzyć krokami. PACED, *part.* i *adj.* mający pewien krok, chód. *Slowly paced*, mający wolny krok.

PACER, pâ'-sûr, *s.* kroczący; stępak.

PACIFIC, pâ-sîf'-fîk, *adj.* spokojny.

PACIFICATION, pâs-sê-fê-kâ'-szûn, *s.* pacyfikacya, uspokojenie rozruchów.

PACIFICATOR, pâs-sê-fê-kâ'-tûr, *s.* uspokoiciel.

PACIFICATORY, pâ-sîf'-fê-kâ-tûr-ê, *adj.* pacyfikacyjny.

PACIFIER, pâs'-sê-fî-ûr, *s. zob.* PACIFICATOR.

TO PACIFY, pâs'-sê-fî, *v.a.* uspokoić, przywrócić pokój.

PACK, pâk, *s.* paka; 2) talia kart; 3) psiarnia; 4) banda, zgraja, stek, chałastra. —*cloth*, paklak. —*horse*, juczny koń. —*saddle*, juki. —*thread*, szpagat.

TO PACK, *v. a.* i *n.* pakować; ułożyć, ukartować, uknować; odesłać, odprawić co żywo, pchnąć; umknąć co żywo. *To—up*, upakować, zapakować. *To —a jury*, podstawić parcyalnych przysięgłych.

PACKAGE, pâk'-kîdż, *s.* paka, pakiety; pakowanie; paklaki do pakunku; zapłata za pakunek.

PACKER, pâk'-kûr, *s.* pakujący, ładujący.

PACKET, pâk'-kît. *s.* pakiecik, paczka. —*boat*, statek pocztowy.

TO PACKET, *v.a.* pakować, upakować.

PACT, pâkt, *or* PACTION, pâk'-szûn, *s.* pakt, umowa, ugoda.

PACTITIOUS, pâk-tîsz'-ûs, *adj.* umówiony, ugodzony.

PAD, pâd, *s.* droga, ścieżka; 2) pieszy zbójca; 3) stępak; 4) poduszka, materac, siodło damskie.

TO PAD, *v.n.* pieszo podróżować, zwolna iść; rozbijać pieszo po drogach.

PADDER. pâd'-dûr, *s.* pieszy rozbójnik.

TO PADDLE, pâd'-dl, *v.n.* wiosłem robić; pluskać po wodzie

PADDLE, *s.* wiosło; łopata. —*box*, budka w któréj się obraca koło u statku parowego.

PADDLER, pâd'-dl-ûr, *s.* robiący wiosłem.

PADDOCK, pâd'-dûk, *s.* ropucha; 2) zwierzyniec.

PADDY, pâd'-dê, *s.* przezwisko Irlandczyków.

PADELION, pâd-dê-îl'-ûn, *s.* (roślina) gwiazdosz przywrotnik.

PADLOCK, pâd'-lôk, *s.* kłódka, zamek,

TO PADLOCK, *v,a.* zamknąć na kłódkę.

PAEAN, pê'-ân, *s.* pieśń tryumfalna.

PAGAN, pê'-gân, 1) *s.* poganin, poganka; 2) *adj.* pogański.

PAGANISM, pâ'-gân-îzm, *s.* pogaństwo.

PAGE, pâdż, *s.* strona, karta, stronnica; 2) paź.

TO PAGE, *v.a.* paginować, poznaczyć stronice w książce.

PAGEANT, pâd'-żûnt, pâ'-dżûnt, 1) *s.* dziwowisko, widowisko, maryonetki; przepych, okazałość, pompa, parada; 2) *adj.* przepyszny, okazały, paradny.

PAGEANTRY, pâd'-żûn-trê, *s.* pompa, parada.

PAGOD, pâ'-gôd, *s.* Pagoda, indyjska świątynia; indyjskie bożyszcze.

PAID, *pret.* i *part. zob.* TO PAY.

PAIL, pâl, *s.* ceber, wiadro, konew.

PAIN, pân, *s.* ból, boleść, dolegliwość, przykrość, kara. *Upon— of death*, pod karą śmierci. PAINS, *s. pl.* trud, praca, fatyga, subiekcya; boleści przy połogu. *To take—*, trudzić się, zadawać sobie pracę; pofatygować się. *Without—no gains, prov.* bez pracé nie będą kołace. —TAKER, *s.* człowiek pracowity. —TAKING, *adj.* pracowity, staranny.

PAINFUL, pân'-fûl, *adj.* boleśny, dolegliwy; trudny, mozolny; pracowity. —LY, *adv.* boleśnie, dolegliwie; pracowicie. —NESS, *s.* boleść, strapienie, cierpienie; trudność, mozolność.

PAINIM, pâ'-nîm, *s.* i *adj. zob.* PAGAN.

PAINLESS, pân'-lês, *adj.* bez bolu, bez pracy, bez trudności.

TO PAINT, pânt, *v. a.* i *n.* malować różować się.

PAINT, *s.* farba; tynk; róż, czerwienidło.

PAINTER, pân'-tûr, *s.* malarz.
PAINTING, pân'-tîng, *s.* malowanie, malarstwo; malowidło; pomalowanie ścian.
PAINTRESS, pân'-três, *s.* malarka.
PAINTURE, pân'-czûr, *s.* malarstwo.
PAIR, pâr, *s.* para; stadło małżeńskie.
TO PAIR, *v. a.* i *n.* parować, kojarzyć; parować się, parzyć się.
PALACE, pâl'-lâs, *s.* pałac.
PALADIN, pâl'-lâ-dîn, *s.* rycerz okrągłego stołu.
PALANQUIN, pâl'-ân-kêên', *s.* lektyka (w Indiach).
PALATABLE, pâl'-lât-tâ-bl, *adj.* smaczny.
PALATE, pâl'-lât, *s.* podniebienie.
PALATINE, pâl'-lâ-tîn, *s.* palatyn; wojewoda.
PALAVER, pâl-lâw'-wûr, *s. vulg.* gadanina, gawęda.
PALE, pâl, *adj.* blady. — *eyed*, niedowidzący. — *faced*, blady na twarzy. *To grow* (*turn*) —, zbladnąć.
PALE, *s.* pal, kół; zagroda, okrąg, powiat, obwód; łono (*np.* łono Kościoła); (*her.*) podłużny pasek w tarczy zajmujący jéj trzecią część.
TO PALE, *v.a.* otoczyć palami, ogrodzić, opasać.
PALELY, pâl'-lê, *adv.* blado.
PALENESS, pâl'-nês, *s.* bladość.
PALEOGRAPHY, pâl-lê-ôg'-grâ-fê, *s.* paleografia, czyli sztuka czytania dawnych rękopisów.
PALESTINE, pâl'-lês-tîn, *s.* Palestyna.
PALETTE, pâl'-lît, *s.* krążek drewniany malarski, paleta.
PALFREY, pâl'-frê, pâl'-frê, *s.* † koń pod damę.
PALISADE, pâl-lê-sâd', *or* PALISADO, pâl-lê-sâ'-dô, *s.* palisada, ostrokół.
TO PALISADE, *or* TO PALISADO, *v.a.* opalisadować, ogrodzić ostrokołem.
PALISH, pâl'-lsz, *adj.* bladawy.
PALL, pâll, *s.* pallium, suknia po kostki; 2) całun, kir pogrzebowy.
TO PALL, *v.* 1) *a.* osłonić, okryć, przyoblec; zepsuć smak, obrzydzić; zgasić, potłumić, zatłumić; przesycić; 2) *n.* wywietrzeć, zwietrzeć, stracić smak.
PALLADIUM, pâl-lâ'-dê-ûm, *s.* palladium, tarcza, zasłona.
PALLET, pâl'-lît, *s.* prycza, tapczan, ława, przyzba.
TO PALLIATE, pâl'-lê-ât, *v. a.* osłonić, okryć; ubarwić pięknemi pozorami; w bawełnę (w papierki) obwijać; powierzchownie wykurować.
PALLIATION, pâl-lê-â'-szûn, *s.* osłonienie, ubarwienie pięknemi pozorami, wymówka; powierzchowna kuracya.
PALLIATIVE, pâl'-lê-â-tîw, 1) *adj.* nadający barwę, pozor, usprawiedliwiający; powierzchownie leczący; 2) *s.* barwa, pozor; lekarstwo przynoszące momentalną ulgę.
PALLID, pâl'-lîd, *adj.* blady.
PALL-MALL, pêl'-mêl, *s.* rodzaj gry w pilkę.
PALM, pâm, *s.* palma; *fig.* zwycięztwo, tryumf; 2) dłoń, miara (3 cale). — *Sunday*, niedziela wierzbna. — *tree*, drzewo palmowe.
TO PALM, *v.a.* macać, obmacać; głaskać; ukryć w dłoni (jak kuglarze); zwieść, oszukać; *vulg.* posmarować komu łapę, przekupić. *To* — *upon one*, przypiąć co komu, wmawiać co w kogo, przypisywać mu, otumanić kogo.
PALMER, pâm'-ûr, *s.* pielgrzym do Ziemi Świętéj, (z palmą w ręku).
PALMIFEROUS, pâl-mîf'-fêr-ûs, *adj.* palmorodny.
PALMIPEDE, pâl'-mê-pêd, *adj.* dłoniatonogi, płetwonogi.
PALMISTER, pâl'-mîs-tûr, *s.* wróżący z dłoni.
PALMISTRY, pâl'-mîs-trê, *s.* wróżenie z dłoni.
PALMY, pâ'-mê, *adj.* obfity w palmy; zwycięzki.
PALPABILITY, pâl-pâ-bîl'-lê-tê, *s.* dotykalność; *fig.* oczywistość, jawność; —LY, *adv.* dotykalnie; oczywiście; —NESS, *s. zob.* PALPABILITY.
PALPATION, pâl-pâ'-szûn, *s.* macanie, dotykanie.
TO PALPITATE, pâl'-pê-tât, *v. n.* drgać, bić, (o sercu).
PALPITATION, pâl-pê-tâ'-szûn, *s.* drganie, bicie serca.
PALSICAL, pâl'-zê-kâl, *or* PALSIED, pâl'-zîd, *adj.* rażony paraliżem.
PALSY, pâl'-zê, *s.* paraliż.
TO PALTER, pâl'-tûr, *v.* 1) *a.* roztrwonić, zmarnować; 2) *n.* † kręcić, szukać wykrętów, nieszczerze postępować.
PALTERER, pâl'-tûr-ûr, *s.* kręciel, matacz.
PALTRINESS, pâl'-trê-nês, *s.* lichota, mizerota, charlactwo.
PALTRY, pâl'-trê, *adj.* lichy, mizerny, nędzny, oszarpany, obdarty.
PAM, pâm, *s.* pamfil, (w grze *loo*).
TO PAMPER, pâm'-pûr, *v. a.* opaść, okarmić, utuczyć.
PAMPHLET, pâm'-flêt, *s.* ulotne pismo, pisemko.
PAMPHLETEER, pâm-flêt-têêr', *s.* autor ulotnych pism.
PAN, pân, *s.* bożek pasterzów, Pan; 2) panew, panewka; patelnia, czaszka mózgowa. — *cake*, naleśnik. —*cover*, dekiel od panewki.
PANACEA, pân-â-sê'-â, *s.* powszechne lekarstwo.
PANADO, pâ-nâ'-dô, *s.* zupa z chleba.
PANCREAS, pânk'-krê-âs, *s.* mleczko cielęce.
PANDECTS, pân'-dêkts, *s. pl.* Pandekta, zbiór praw rzymskich.
PANDEMIC, pân-dêm'-mîk, *adj.* tyczący się całego ludu.
PANDER, pân'-dûr, *s.* rajfur, rajfurka.
TO PANDER, *v.a.* i *n.* rajfurować, stręczyć; dostarczać, dogadzać.
PANE, pân, *s.* szyba, kwatera w oknie, tafla.
PANEGYRIC, pân-nê-dżêr'-rîk, *s.* panegiryk, mowa pochwalna.
PANEGYRIST, pân-nê-dżêr'-rîst, *s.* panegirysta, chwalca, wychwalacz.
TO PANEGYRIZE, pân'-nê-dżêrîz, *v.a.* chwalić, wychwalać.
PANEL, pân'-nîl, *s.* kratka, tafla; w. p. lista powołanych przez szeryfa przysięgłych. — *work*, robota w tafle, futrowanie ścian.
PANG, pâng, *s.* męczarnia katusza, udręczenie; ból, boleść.
TO PANG, *v.a.* męczyć, dręczyć.
PANIC, pân'-nîk, *s.* i *adj.* popłoch, trwoga. — *fear* (— *fright*), nagły popłoch.
PANNEL, pân'-nîl, *s.* rodzaj siodła.
PANNIER, pân'-yûr, *s.* kosz na chléb; juki na konia lub osła.
PANOPLY, pân'-nô-plê, *s.* zupełna zbroja.
PANSY, pân'-sê, *s.* potrójny fijałek, wdówki, brat z siostrą.
TO PANT, pânt, *v.n.* dyszeć, ziać; drgać, bić (o sercu), *To* — *for fear*, drżeć ze strachu. *To* — *after*, pragnąć, pożądać.
PANT, *s.* drganie, bicie serca.
PANTALOON, pân-tâ-lôôn', *s.* pantalony, długie spodnie.
PANTHEON, pân-*thê*'-ûn, *s.* panteon, kościoł dla wszystkich bogów.
PANTHER, pân'-*thûr*, *s.* pantera, lampart.
PANTINGLY, pân'-tîng-lê, *adv.* drgając, dysząc.
PANTLER, pânt'-lûr, *s.* szafarz, kredensarz.
PANTOFLE, pân-tôf'-fl, *s.* pantofel, patynek.
PANTOMIME, pân'-tô-mîm, *s.* pantomima, migi, giesta.
PANTRY, pân'-trê, szafarnia, kredens, spiżarnia.
PAP, pâp, *s.* brodawka na cyckach; papka z chleba dla dzieci; mięsz owoców.
PAPA, pâ-pâ', *s.* papa, tato, tatulo.
PAPACY, pâ'-pâ-sê, *s.* papieztwo.
PAPAL, pâ'-pâl, *adj.* papiezki.
PAPAVEROUS, pâ-pâw-wêr-rûs, *adj.* podobny do maku.
PAPER, pâ'-pûr, 1) *s.* papier; dziennik, gazeta. *Weekly* —, dziennik tygodniowy. PAPERS, *pl.* papiery, akta; papiloty. — *currency*, papierowe pieniądze. — HANGINGS, *pl.* obicie papierowe. —*maker*, papiernik. — *mill*, papiernia; 2) *adj.* papierowy.
PAPILIO, pâ-pîl'-yô, *s.* motyl.
PAPILIONACEOUS, pâ-pîl-yônâ'-szûs, *adj.* (*bot.*), łuszczasty, łuszczkowy; podobny do rozłożonych skrzydeł motylich.
PAPILLARY, pâ'-pîl-â-rê, *or*

PAPILLOUS, pâ-pil'-ûs, *adj.* brodawkowy, brodawkowaty.
PAPIST, pâ'-pist, *s.* papista.
PAPISTIC (—AL), pâ-pis'-tik, *adj.* papistowski.
PAPISTRY, pâ'-pis-trè, *s.* papistowstwo.
PAPPY, pâp'-pè, *adj.* soczysty.
PAR, pâr, *s.* (w operacyach bankowych), równo.
PARABLE, pâr'-râ-bl, *s.* parabola, przypowieść, podobieństwo.
PARABOLA, pâr-râb'-bò lâ, *s.* (*mat.*), parabola, przecięcie ostrokręgowe.
PARABOLIC (—AL), pâr-râ-bòl'-ik, *adj.* paraboliczny, przenośny; (*mat.*), paraboliczny, w kształcie paraboli. —ALLY, *adv.* paraboliczne.
PARACENTESIS, pâr-â-sên-tè'-sis, *s.* (*med.*), przekłócie brzucha dla wypompowania puchliny wodnéj.
PARACENTRIC (—AL), pâ-râ-sên'-trik, *adj.* (*mat.*), zbaczający od obwodu koła.
PARADE, pâ-râd', *s.* parada. *To keep up a* —, paradować.
TO PARADE, *v. n.* (*mil.*), paradować, defilować.
PARADIGM, pâr'-â-dim, *s.* wzór.
PARADISE, pâr'-râ-dis, *s.* raj. *The fool's* —, złote góry. *To bring one into a fool's* —, (*vulg.*), obiecywać komu złote góry.
PARADISIACAL, pâr-â-dè-zi'-â-kâl, *adj.* rajski.
PARADOX, pâr'-râ-dòks, *s.* paradoks, zdanie dziwne, niesłychane.
PARADOXAL (—XICAL), pâr-â-dòks'-âl, *adj.* dziwny, osobliwszy, niesłychany. —ICALLY, *adv.* dziwnie. —ICALNESS, *s.* dziwność, osobliwość.
PARAGON, pâr'-râ-gòn, *s.* wzór, przykład do naśladowania.
TO PARAGON, *v. a.* porównać, wyrównać, dorównać.
PARAGRAPH, pâr'-râ-grâf, *s.* paragraf, artykuł.
PARAGRAPHICALLY, pâr-râ-grâf'-fè-kâl-lè, *adv.* paragrafami.
PARALLACTIC (—AL), pâr-râl-lâk'-tik, *adj.* (*ast.*), należący do paralaksy.
PARALLAX, pâr'-râl-lâks, *s.* (*ast.*), paralaksa, różnica między rzetelném a pozorném położeniem gwiazdy.
PARALLEL, pâr'-râl-lèl, 1) *adj.* równoległy; *fig.* podobny, równy; 2) *s.* linia równolegla; *fig.* porównanie.
TO PARALLEL, *v. a.* nakreślić linie równoległe; porównywać; zrównać, dorównać.
PARALLELISM, pâr-râl-lèl'-izm, *s.* równoległość.
PARALLELOGRAM, pâr-â-lèl'-lò-gram, *s.* (*mat.*), równoległobok.
PARALLELOGRAMICAL, pâr-â-lèl-ò-gram'-mè-kâl, *adj.* równoległoboczny.
PARALLELOPIPED, pâr-â-lèl-lò-pi'-pèd, *s.* (*mat.*), równoległościan.
TO PARALOGIZE, pâ-râl'-ò-dzlz, *v. n.* fałszywie wnioskować.
PARALOGY, pâr-râl'-lò-dżè, *or* PARALOGISM, pâr-râl'-lò-dżizm, *s.* fałszywy wniosek.
TO PARALYSE, pâr'-râl-lz, *v. a.* (*med.*), sparaliżować, zniweczyć.
PARALYSIS, pâ-râl'-è-sis, *s.* (*med.*), paraliż.
PARALYTIC (—AL), pâr-â-lit'-tik, *adj.* (*med.*), tknięty paraliżem.
PARAMOUNT, pâr-â-mòûnt', pâr'-â-mòûnt, 1) *adj.* zwierzchni, przemożny, najwyższy; 2) *s.* zwierzchnik, lenny pan.
PARAMOUR, pâr'-râ-mòòr, *s.* gach, kochanek, kochanka.
PARAPET, pâr'-râ-pèt, *s.* (*fort*), parapet, przedpiersie.
PARAPHERNALIA, pâr-â-fêr-nâ'-lè-â, *s.* w. p. ruchomości żony oprócz wniesionego posagu.
PARAPHRASE, pâr'-râ-frâz, parafraza, wolne tłumaczenie. TO —, *v. a.* wolno tłumaczyć.
PARAPHRAST, pâr'-râ-frâst, *s.* wolny tłumacz.
PARAPHRASTIC (—AL), pâr-â-frâs'-tik, *adj.* wolno tłumaczony.
PARASITE, pâr'-â-sit, *s.* pasożyt, pieczeniarz.
PARASITIC (—AL), pâr-â-sit'-tik, *adj.* pasożytny. — *plant*, roślina pasożytna.
TO PARBOIL, pâr'-bòil, *v. a.* na pół ugotować, uparzyć.
PARCEL, pâr'-sil, *s.* zawiniątko, pakiecik, paczka; część, cząstka; stek, zgraja. *A — of rogues*, zgraja łotrów. — *gilt* (*Shaksp.*), częściowo wyzłacany.
TO PARCEL, *v. a.* dzielić, podzielić, rozdzielić.
TO PARCH, pârcz, *v. a.* i *n.* spalić; spiec; zostać spalonym (od upału, pragnienia). *Parched lips*, spiekłe usta.
PARCHMENT, pârcz'-mènt, *s.* pargamin.
PARD, pârd, *or* PARDALE, pâr'-dâl, *s.* lampart, pantera.
TO PARDON, pâr'-dn, *v. a.* przebaczyć, darować; odpuścić winę, ułaskawić.
PARDON, *s.* przebaczenie, darowanie winy, ułaskawienie.
PARDONABLE, pâr'-dn-â-bl, *adj.* mogący być odpuszczonym, przebaczonym. —LY, *adv.* do przebaczenia. —NESS, *s.* przebaczalność.
PARDONER, pâr'-dn-ûr, *s.* przebaczający.
TO PARE, pâr, *v. a.* oberznąć, okroić, obciąć.
PARENCHYMA, pâ-rên'-kè-mâ, *s.* (*anat.*), ciało gąbczaste, służące do oczyszczenia krwi i soków (płuca, wątroba, śledziona); miąższ owoców, rdzeń w drzewie.
PARENT, pâ'-rênt, *s.* ojciec lub matka. PARENTS, *pl.* rodzice.
PARENTAGE, pâr'-rên'-tâdż, *s.* rod, pokrewieństwo.
PARENTAL, pâ-rên'-tâl, *adj.* rodzicielski.
PARENTHESIS, pâ-rên'-*thè*-sis, *s.* nawias.
PARENTHETICAL, pâr-ên-*thêt*'-è-kâl, *adj.* nawiasowy.
PARER, pâ'-rûr, *s.* strug kowalski (do wystrugania kopyta).
PARHELION, pâr-hè'-lè-ûn, *s.* słońce poboczne.
PARIETAL, pâ-ri'-è-tâl, *adj.* stanowiący bok lub ścianę.
PARING, pâ'-ring, *s.* obrzynanie, okrawanie; skórka, łupina.
PARINGS, *pl.* obrzynki, okrawki. — *knife*, gnyp szewcki.
PARIS, pâr'-ris, Paryż. — *garden*, niedźwiednia; (*Shaksp. H. VIII.*), zbiegowisko buntowników.
PARISH, pâr'-risz, 1) *s.* parafia; 2) *adj.* parafialny.
PARISHIONER, pâr-risz'-ûn-ûr, *s.* parafianin.
PARISIAN, pâ-riż'-è-ûn, 1) *adj.* paryzki, 2) *s.* Paryżanin.
PARITY, pâr'-rè-tè, *s.* równość.
PARK, pârk, *s.* park, zwierzyniec. — *of artillery*, park artyleryi.
PARLE, PARLEY, pârl, pâr'-lè, *s.* rozmowa; rozmowa parlamentarzów wojskowych.
TO PARLEY, *v. n.* rozmówić się, pogadać; parlamentować.
PARLIAMENT, pâr'-lè-mènt, *s.* parlament angielski.
PARLIAMENTARY, pâr-lè-mèn'-tâ-rè, *adj.* parlamentowy, parlamentarski.
PARLOUR, pâr'-lûr, *s.* sala do przyjęcia gości.
PAROCHIAL, pâ-rò'-kè-âl, *adj.* parafialny.
PARODY, pâr'-rò-dè, *s.* parodya. TO —, *v. a.* parodyować.
PAROL, pâ-ròl', *s.* słowne przyrzeczenie, słowo honoru. (*mil.*), parol, hasło.
PAROTID, pâ-rôt'-tid, *adj.* (*anat.*), należący do gruczołów za uszami.
PAROTIS, pâ-rò'-tis, *s.* (*chir.*), nabrzmienie gruczołów usznych.
PAROXYSM, pâr'-rôk-sizm, *s.* paroksyzm.
PARRICIDAL, pâr-rè-si'-dâl, *or* PARICIDIOUS, pâr-rè-sid'-yûs, *adj.* ojcobójczy.
PARRICIDE, pâr'rè-sid, *s.* ojcobójca.
PARROT, pâr'-rût, *s.* papuga.
TO PARRY, pâr'-rè, *v. n.* zasłonić się od pchnięcia, odciąć się, odbić pchnięcie.
TO PARSE, pârs, *v. a.* czynić rozbiór gramatyczny.
PARSIMONIOUS, pâr-sè-mò'-nè-ûs, *adj.* oszczędny. —LY, *adv.* oszczędnie. —NESS, *s.* *zob.* PARSIMONY.
PARSIMONY, pâr'-sè-mûn-è, *s.* oszczędność.
PARSLEY, pârs'-lè, *s.* pietruszka,
PARSNIP, pârs'-nip, *s.* pasternak.
PARSON, pâr'sn, *s.* paroch, proboszcz, pleban.
PARSONAGE, pâr'-sn-âdż, *s.* probostwo, plebania.
PART, pârt, *s.* część, kawałek;

udział; strona, okolica; rola aktora; powinność, obowiązek. *For my* —, z mojéj strony. *To take* —, mieć udział. *To take one's* — (*to take—with one*), wziąść czyją stronę. *To take in good* —, nie wziąść za złe. *To take in ill* —, brać za złe. *To act a* —, grać rolę. *For the most* —, po największéj części. PARTS, *pl.* zdolności, dary wrodzone, talenta. *A man of* —, człowiek zdolny, utalentowany. *In these* —, w tych stronach, części kraju.

TO PART, *v.* 1) *a.* dzielić, podzielić; rozbroić bijących się; 2) *n.* *To — with*, rozstać się, rozłączyć się, pożegnać się.

PARTABLE, pârt'-â-bl, *adj.* rozdzielny, podzielny.

PARTAGE, pârt'-âdż, *s.* dzielenie, podzielenie, podział.

TO PARTAKE, pâr-tâk', *v.ir. a.* i *n.* spółuczestniczyć, mieć udział (— *of*, *in*, w czém); mieć z przyrodzenia co z czém wspólnego, zakrawać na co. *To — of a meal*, zasiąść z kim do jedzenia, przyjąć zaproszenie.

PARTAKEN, pâr-tâ'-kn, *part. zob.* TO PARTAKE.

PARTAKER, pâr-tâ'-kûr, *s.* spółuczestnik.

PARTER, pârt'-ûr, *s.* dzielący.

PARTERRE, pâr-târ', *s.* grządka do kwiatów, kwatera w ogrodzie.

PARTHIA, pâr'-*thè*-â, *s.* Partia, kraj dawnych Partów.

PARTIAL, pâr'-szâl, *adj.* cząstkowy; stronny, parcyalny. *To be — to...*, mieć do czego skłonność, mieć w czém upodobanie; — LY, *adv.* cząstkowo; stronnie, parcyalnie.

PARTIALITY, pâr-szè-âl'-lè-tè, *s.* stronność, parcyalność.

TO PARTIALIZE, pâr'-szâl-lz, *v. a.* uczynić parcyalnym.

PARTIBILITY, pâr-tè-bil'-lè-tè, *s.* podzielność, rozdzielność.

PARTIBLE, pâr'-tè-bl, *adj.* podzielny, rozdzielny.

PARTICIPABLE, pâr-tis'-sè-pâ-bl, *adj.* w czém można mieć udział.

PARTICIPANT, pâr-tis'-sè-pânt, *adj.* mający udział, uczestnictwo (— *of*, w czém).

TO PARTICIPATE, pâr-tis'-sè-pât, *v.a.* i *n.* mieć udział, uczestnictwo (— *of*, *in*, w czém), stać się uczestnikiem czego; mieć nieco z czém wspólnego. *He participates in all my sorrows*, on dzieli ze mną wszystkie moje zmartwienia.

PARTICIPATION, pâr-tis-sè-pâ'-szûn, *s.* uczestnictwo, udział.

PARTICIPIAL, pâr-tè-sip'-pè-âl, *adj.* (*gram.*) imiesłowowy; —LY, *adv.* imiesłowowo.

PARTICIPLE, pâr'-tè-sip-pl, *s.* (*gram.*) imiesłów.

PARTICLE, pâr'-tè-kl, *s.* cząstka, cząsteczka; proszek, atom; (*gram.*) partykuła.

PARTICULAR, pâr-tik'-û-lûr, 1) *adj.* szczególny, osobliwy; szczegółowy, dokładny; wglądający w szczegóły, dziwny, osobliwszy; 2) *s.* szczególny punkt, szczególna okoliczność, szczegół; szczególna osoba. *In* —, w szczególności. *For his* — (*Shaksp. K. L.*), co się tyczy jego własnéj osoby. PARTICULARS, *pl.* szczegóły, szczegółowe opisanie, szczegółowa wiadomość.

PARTICULARITY, pâr-tik-kû-lâr'-è-tè, *s.* szczególność.

TO PARTICULARIZE, pâr-tik'-kû-lâ-rlz, *v.a.* wyszczególnić.

PARTICULARLY, pâr-tik'-kûlûr-lè, *adv.* szczególnie, osobliwie, mianowicie, zwłaszcza. *Most* —, jak najusilniéj.

PARTING, pâr'-ting, *s.* dzielenie, oddzielenie; rozstanie, rozłączenie. *At* —, przy rozstaniu. — *breath*, ostatnie tchnienie. — *cup*, kieliszek przy pożegnaniu, na wsiadaném.

PARTISAN, pâr'-tè-zân, *s.* partyzana, berdysz; partyzant, stronnik; partyzant, prowadzący wojnę partyzancką.

PARTITION, pâr-tisz'-ûn, *s.* podział, rozbior; (*muz.*) partytura. — *wall*, przepierzenie, przegroda, przedział; (*adverbial*) oddzielnie, odłącznie.

TO PARTITION, *v. a.* dzielić, podzielić; oddzielić, przedzielić.

PARTLY, pârt'-lè, *adv.* częścią, poczęści; poniekąd.

PARTNER, pârt'-nûr, *s.* spólnik, towarzysz, towarzyszka; tancerz, taneczniczka. — *in life*, małżonek, małżonka.

PARTNERSHIP, pârt'-nûr-szip, *s.* spółka, towarzystwo. *To enter into* —, wejść z kim do spółki.

PARTOOK, pâr-tûk', *pret. zob.* TO PARTAKE.

PARTRIDGE, pâr'-trîdż, *s.* kuropatwa.

PARTURIENT, pâr-tû'-rè-ênt, *adj.* w połogu.

PARTURITION, pâr-czû-rîsz'-ûn, *s.* porod, porodzenie.

PARTY, pâr'-tè, *s.* partya, stronnictwo; partya, zbiór osób, zebranie, kompania; oddział wojska; strona pozywająca lub pozwana; osoba; partya, gra. *To be a — in...*, mieć w czém udział, należeć do czego. *Will you be of the —?* czy chcesz być z nami? (w naszéj kompanii). — *coloured*, pstrokaty, pstry. — *man*, wichrzyciel. — *spirit*, duch partyi. — *wall*, przepierzenie.

PASCHAL, pâs'-kâl, *adj.* wielkanocny.

TO PASH, pâsz, *v.a.* rozbić, zgruchotać

PASQUE-FLOWER, pâsk'-flôûr, *s.* czarne ziele, zawilec.

PASQUIN, pâs'-kuîn, *or* PASQUINADE, pâs-kuîn-âd', *s.* paszkwil.

TO PASS, pâs, *v.* 1) *a.* przejść, przejechać przez; przebyć, przeprawić kogo przez, przeprawić się przez; przepędzić (czas); opuścić, pominąć; przyjąć, uchwalić, postanowić; wydać wyrok; przewyższać; 2) *n.* przejść, przechodzić mimo; minąć, przeminąć, przejść, upłynąć; stać się, nastąpić, dziać się, zdarzyć się, zajść, zachodzić. *To come to* —, zdarzyć się, nastąpić. *To let* —, przepuścić, pominąć, ominąć, opuścić. *But let that* —, ale dajmy temu pokój, niemówmy o tém. *To — current*, wejść w powszechne użycie. *To — an act*, uchwalić, postanowić prawo. *To — a jest upon one*, zażartować z kogo. *To — judgment* (*sentence*), wydać wyrok. *To — a severe test*, odbyć ścisłą próbę. *To — a trick upon one*, wypłatać komu figla. *To — one's troops over a river*, przeprawić wojsko przez rzekę. *The horse passed the river*, kawalerya przebyła rzekę. *To — one's word*, dać słowo (— *for one*, ręczyć za kogo). *There passed some hard words between them*, przyszło do grubych przymówek między niemi. *To — away*, przeminąć. *To — by*, przechodzić mimo; przeminąć; niezważać, mimo siebie puścić. *To — for*, uchodzić za co lub za kogo. *To — into a law*, zamienić się w prawo. *To — a compliment on* (*upon*) *one*, uczynić komu komplement. *To — one's approbation on* (*upon*) *a thing*, pochwalać co. *To — over*, przejść na drugą stronę, przebyć; opuścić, pominąć. *To — over in silence*, pominąć milczeniem, niewspomnieć o czém.

PASS, *s.* wązki przesmyk, wąwóz; przejście, droga; pchnięcie floretem lub szpadą; punkt, stan, położenie. *To make a — at one*, pchnąć kogo. *Things are come to that* —, rzeczy doszły do tego punktu. *She is come to that* —, do tego z nią przyszło. — *port*, *s.* paszport.

PASSABLE, pâs'-sâ-bl, *adj.* do przejścia, do przebycia; znośny, jakotaki, od biedy, niczego, niezgorszy.

PASSADO, pâs-sâ'-dô, *s.* pchnięcie szpadą lub floretem.

PASSAGE, pâs'-sîdż, *s.* przejście, przechód, przeprawa, przejazd, przelot, przepłynienie; droga, podróż; wejście, wyjście; kanał, rura; ustęp, wyjątek, miejsce (w dziele, w pismie); zdarzenie, wydarzenie, wypadek; zapłata od przewozu.

PASSANT, pâs'-sânt, *adj.* (*her.*) idący, kroczący, (o lwie w tarczy).

PASSENGER, pâs'-sîn-dżûr, *s.* passażer, podróżny.

PASSER, pâs'-sûr, *s.* przechodzący, idący. — *by*, przechodzień.

PASSIBILITY, pâs-sè-bil'-lè-tè, *s.* zdolność do przyjęcia, odebrania wrażeń, bierność.

PASSIBLE, pâs'-sè-bl, *adj.* zdolny do przyjęcia, odebrania wrażeń, bierny; —NESS, *s. zob.* PASSIBILITY.

PASSING, pâs'-sîng, 1) *part. s.* przechodzenie, przejście, przejazd, *zob.* TO PASS. *In* —, mimo idąc, mimo jazdem; 2) *part. adj.* i *adv.* przechodzący; wyborny, wyśmienity, przedni, walny; nader, arcy,

hardzo, niezmiernie. — *bell*, dzwon pogrzebowy.

PASSION, pâsz'-ûn, *s.* bierność, cierpienie; namiętność, gwałtowne wzruszenie umysłu, skłonność, miłość, żądza, gniew, passya, złość; Passya, męka pańska. *To have a — for*, mieć do czego skłonność. *To put one in a —*, rozgniewać, rozzłościć, rozjątrzyć, oburzyć kogo. *To fly into a —*, wpaść w gniew. — *flower*, męczenica. — *week*, tydzień męki pańskiéj, wielki tydzień.

PASSIONATE, pâsz'-ûn-nât, *adj.* namiętny, porywczy, popędliwy; — LY, *adv.* namiętnie, szalenie; — NESS, *s.* namiętność, porywczość, popędliwość.

PASSIONLESS, pâsz'-ûn-lês, *adj.* zimny, spokojny.

PASSIVE, pâs'-sîw, *adj.* cierpiący, bierny. — *verb.* (*gram.*) słowo bierne. — *obedience*, ślepe posłuszeństwo; —LY, *adv.* biernie; — NESS, *s.* bierność.

PASSOVER, pâs'-ô-wûr, Pascha, Wielkanoc.

PAST, pâst, 1) *part. adj.* (zamiast PASSED) i *prep.* przeszły, upłyniony; kwita, koniec, już po wszystkiém, czemu zaradzić nie można. *In — times*, w upłynionych czasach. *Half — two*, pół do trzeciéj. — *a child*, wyrosły z dziecięcia, już nie dziecko. — *child bearing*, nie rodząca już dzieci. — *marrying*, za stary do ożenienia. —*help*, czemu zaradzić nie można, nieuleczony. — *hope*, bez nadziei. *It is — comprehension*, to przechodzi pojęcie. — *all danger*, wolny od wszelkiego niebezpieczeństwa. — *recovery* (— *remedy*), nieuleczony, na zawsze stracony, niepowetowany. *To be — shame*, stracić zupełnie wstyd, psu oczy zaprzedać; 2) *s.* czas przeszły, przeszłość.

PASTE, pâst, *s.* ciasto; klajster; fałszywy kamień drogi, imitacya.— *board*, klejony papier. — *roller*, wałek do ciasta.

TO PASTE, *v.a.* kleić, przykleić. *To — up* (*on*), nakleić.

PASTERN, pâs'-tûrn, *s.* przegub nogi końskiéj nad kopytem.

PASTIL, pâs'-tîl, *s.* trociczka; pastel, sucha farba do malowania.

PASTIME, pâs'-tîm, *s.* przepędzenie czasu, rozrywka, zabawka.

PASTOR, pâs'-tûr, pasterz, owczarz; pastor, proboszcz, pleban.

PASTORAL, pâs'-tûr-âl, 1) *adj.* pasterski; kapłański; 2) *s.* sielanka.

PASTRY, pâ'-strê, *s.* ciasteczka, torty, pasztety. — *cook*, ciasteczník, paszteťnik.

PASTURABLE, pâs'-czû-râ-bl, *adj.* pastewny, dobry na pastwisko.

PASTURAGE, pâs'-czû-râdż, *s.* pasienie, karmienie, pastewnik, wygon, pastwisko.

PASTURE, pâs'-czûr, *s.* pasza, żer; pastwisko. —*ground*, grunt pastewny, wygon.

TO PASTURE, *v.* 1) *a.* paść, wypędzić na paszę; 2) *n.* paść się, żerować.

PASTY, pâs'-tê, *s.* pasztet.

PAT, pât, 1) *s.* klaps, lekkie uderzenie; 2) *adj.* pasujący, przystający.

TO PAT, *v. a.* klapnąć, dać klapsa; stuknąć, zakołatać.

PATCH, pâcz, *s.* łata, płatek, sztuka, przyszczepka; muszka; kawałek gruntu. —*work*, łatanina, zszywanina.

TO PATCH, *v.a.* łatać, sztukować, zszywać, naprawiać. *To—up*, załatać; *fig.* skleić, sklecić.

PATCHER, pâcz'-ûr, *s.* łatacz, naprawiacz, partacz.

PATCHERY, pâcz'-ûr-ê, *s.* † *zob.* PATCHWORK.

PATE, pât, *s. lud*, głowa, głowizna, czaszka, łeb, pałka.

PATED, pâ'-têd, *adj.* (w składanych) *long—*, śpiczasty łeb. *Shallow—*, miałka głowa, płytka głowa.

PATENT, pât'-tênt, 1) *adj.* otwarty, publiczny; mający patent, uprzywilejowany; *adj.* 2) *s.* otwarty list, patent, przywilej.

PATENTEE, pât-tên-têê', *s.* mający na co patent.

PATERNAL, pâ-têr'-nâl, *adj.* ojcowski.

PATERNITY, pâ-têr'-nê-tê, *s.* ojcostwo.

PATH, pâth, *s.* ścieżka, droga. —*way*, ścieszka, drożyna.

PATHETIC (—AL), pâ-thêt'-tîk, *adj.* patetyczny, czuły, rozrzewniający. —ALLY, *adv.* patetycznie, czule. —ALNESS, *s.* patetyczność.

PATHLESS, pâth'-lês, *adj.* bezdrożny, nieprzebyty.

PATHOLOGICAL, pâth'-ô-lôd'-żê-kâl, *adj.* (*med.*) patologiczny.

PATHOLOGY, pâ-thôl'-lô-dżê, *s.* (*med.*) patologia, nauka o chorobach.

PATHOS, pâ'-thôs, *s.* wyrażenie patetyczne poruszające namiętności, wzniosła wymowa.

PATIBULARY, pâ-tîb'-bû-lâ-rê, szubieniczny.

PATIENCE, pâ'-szêns, *s.* cierpliwość; pozwolenie. *To take—*, mieć cierpliwość. *By your—*†, za pozwoleniem.

PATIENT, pâ'-szênt, 1) *adj.* cierpliwy. —LY, *adv.* cierpliwie; 2) *s.* pacyent, chory.

PATINE, pât'-tîn, *s.* patyna.

PATLY, pât'-lê, *adv. vulg.* zgrabnie, składnie.

PATRIARCH, pâ'-trê-ârk, *s.* patryarcha.

PATRIARCHAL, pâ-trê-âr'-kâl, *adj.* patryarchalny.

PATRIARCHATE, pâ-trê-âr'-kât, *or* PATRIARCHY, pâ'-trê-âr-kê, *s.* patryarchat.

PATRICIAN, pâ-trîsz'-ûn, 1) *s.* patrycyusz (u Rzymian); 2) *adj.* patrycyuszowski.

PATRIMONIAL, pât-trê-mô'-nê-âl, *adj.* odziedziczony po ojcu. — *estate*, dobra dziedziczne.

PATRIMONY, pât'-trê-mûn-nê, *s.* ojcowizna, dziedzina.

PATRIOT, pâ'-trê-ût, 1) *s.* patryota; 2) *adj. zob.* PATRIOTIC.

PATRIOTIC, pâ-trê-ût'-îk, *adj.* patryotyczny.

PATRIOTISM, pâ'-trê-ût-îzm, *s.* patryotyzm.

PATROL, pâ-trôl', *s.* patrol.

TO PATROL, *v.n.* patrolować.

PATRON, pâ'-trûn, *s.* patron, opiekun, dobrodziéj, obrońca; kolator.

PATRONAGE, pât'-trûn-ładż, *s.* łaska, opieka, względy,; kolatura.

PATRONAL, pâ-trô'-nâl, *adj.* opiekuńczy.

PATRONESS, pâ'-trûn-ês, *s.* opiekunka, dobrodziejka; patronka.

TO PATRONISE, pât'-trô-nîz, *v.a.* opiekować się, zaszczycać względami, wspierać.

PATRONYMIC (—AL), pât-trô-nîm'-mîk, *adj.* wyrażający nazwisko ojca lub przodków (np. *Tydides*, syn Tydeusza, *Pelides*, wnuk Peleusza).

PATTEN, pât'-tîn, 1) *s.* (*arch.*) podnoż, podstawa (słupa, kolumny), postument; 2) PATTENS, *pl.* trzewiki z korkami, łyżwy.

TO PATTER, pât'-tûr, *v.a.* i *n.* sypać jak grochem, jak gradem, gęsto czém razić; tętnieć, dudnić; paplać, trzepotać.

PATTERN, pât'-tûrn, *s.* model, wzór, próbka (sukna, materyi); wzór, przykład do naśladowania.

PATTY, pât'-tê, *s. vulg.* Irlandczyk.

PAUL, pâul, *s.* Paweł. *St.*—'*s*, kościół Śgo Pawła.—'*s betony*, przetacznik polny.

PAUNCH, pânsz, *s.* brzuszysko, kałdun, wantuch.

TO PAUNCH, *v.a.* wypatroszyć.

PAUPER, pâu'-pûr, *s.* ubogi, żebrak.

PAUSE, pâuz, *s.* pauza, przestanek, zastanowienie się, wahanie się, wątpliwość, niepewność.

TO PAUSE, *v.n.* zastanowić się, zatrzymać się. *To—upon a thing*, wahać się, namyślać się nad czém.

PAUSER, pâu'-zûr, *s.* zastanawiający się, wahający się.

TO PAVE, pâw, *v.a.* brukować; *fig.* torować drogę.

PAVEMENT, pâw'-mênt, *s.* bruk. —*beater*, brukowiec, włóczęga brukowy.

PAVER, pâ'-wûr, *or* PAVIER, pâ'-wê-ûr, *s.* brukarz.

PAVILION, pâ-wîl'-yûn, *s.* namiot, altanka ogrodowa, pawilon; flaga, bandera.

PAW, pâu, *s.* łapa.

TO PAW, *v. a.* i *n.* kopać, grzebać (łapą, kopytem), macać, głaskać.

PAWED, pâud, *adj.* mający łapy, z łapami.

PAWN, pâun, *s.* fant dany w zastaw, zastaw; (w szachach), pion. — *broker*, pożyczający pieniądze na fanty, na zastaw.

TO PAWN, *v. a.* zastawić fant, fantować się, dać w zastaw.

TO PAY pâ. *v. ir. a* płacić, zapłacić; oddać, złożyć; przypłacić,

odpokutować (— *for*, za co). *To — one's addresses, to...*, zalecać się, umizgać się do.. *To—attention to..*, dawać baczność, uważać na... *To — the debt of nature, fig.* wypłacić dług śmiertelności. *To—one's regards (respect)*, złożyć uszanowanie. *To — a visit*, oddać wizytę, odwiedzić. *To — away*, wypłacić. *To — down (to — the ready money)*, zapłacić gotówką. *To — off*, spłacić. *To rob Peter to — Paul, (prov.)*, od jednego pożyczyć żeby drugiemu zapłacić.

PAY, *s.* płaca, zapłata, żołd. — *master*, płatnik. *A good — master*, rzetelnie płacący swe długi. — *master general*, jeneralny płatnik.

PAYABLE, pā'-ā-bl, *adj.* wypłacalny.

PAYER, pā'-ûr, *s.* płatnik.

PAYMENT, pā'-mĕnt, *s.* płacenie; opłata, zapłata, nagroda; kara.

PEA, pē, *s.* groch; 2) † paw. — *chick*, pawię, pawiątko. — *cock*, paw. —*'s cod (—'s shell)*, strączek grochu. — *hen*, pawica.

PEACE, pēs, *s.* pokój; cisza, spokojność; zgoda, pojednanie; w. P. publiczna spokojność, publiczne bezpieczeństwo. *Justice of (the) —, zob.* pod JUSTICE. *To make one's — with one*, pojednać się z kim. *To hold one's —*, milczeć. *To keep —*, spokojnie zachować się. *To bind one (over), to the —*, nakazać komu aby nie naruszał spokojności publicznéj. *To swear the — against one*, zaprzysiądz przed sędzią pokoju gwałt lub napaść doznaną od kogo. — *establishment*, urządzenie wojska na stopie pokoju. — *maker*, godziciel, pojednawca. — *offering*, ofiara pojednania. — *officer*, sługa sądowy, komornik.

PEACE, *interj.* cyt! cicho!

PEACEABLE, pēs'-ā-bl, *adj.* — LY, *adv.* —NESS, *s. zob.* PEACEFUL, i t. d.

PEACEFUL, pēs'-fûl, *adj.* spokojny, cichy, łagodny. —LY, *adv.* spokojnie. —NESS, *s.* spokojność.

PEACH, pēcz. *s.* brzoskwinia. — *brandy*, persiko. — *coloured*, koloru brzoskwiniowego. — *tree*, drzewo brzoskwiniowe.

TO PEACH, *v. a. zob.* TO IMPEACH.

PEAK, pēk, *s.* szczyt, wierzchołek, wierzch. *Green —*, dzięcioł zielony.

TO PEAK, *v. n.* blado wyglądać, cherlać, kawęczeć.

PEAL, pēl, *s.* odgłos (dzwonów); huk (dział); łoskot (piorunu). — *of laughter*, głośny śmiech. *To ring one a —*, (*vulg.*), zburczeć, zbuzować kogo, wytrzeć mu kapitułę.

TO PEAL, *v. n.* i *a.* brzmieć, rozlegać się, huczeć, grzmieć, łoskot wydawać; zahuczeć, zagłuszyć.

PEAR, pār, *s.* gruszka. — *tree*, grusza.

PEARL, pĕrl, *s.* perła, skałka na oku, *Mother of pearls*, perłowa macica. — *barley*, perłowe krupki. — *eyed*, mający skałkę na oku. — *grass*, trawa perłowa, konopka. — *wort*, karmnik.

PEARLED, pĕrld, *adj.* wysadzany perłami.

PEARLY, pĕrl'-ē, *adj.* perłowy. perlisty.

PEAS, pēz, *s. pl.* ziarna grochu. *They are as like as two —*, podoni do siebie jak dwie krople wody.

PEASANT, pēz'-zânt, *s.* wieśniak, włościanin, chłop.

PEASANTRY, pēz'-zânt-rē, włościanie, chłopstwo.

PEASE, pēz, *s. pl. (collect.)*, groch, (*zob.* PEA i PEAS). — *porridge (— soup)*, zupa grochowa.

PEAT, pēt, *s.* torf.

PEBBLE, pĕb'-bl, *s.* kamyk, kamyczek, żwir.

PEBBLED, pĕb'-bld, *or* PEBBLY, pĕb'blē, *adj.* kamienisty, żwirowaty.

PECCABILITY, pĕk-kā-bĭl'-ē-tē, *s.* grzeszność.

PECCABLE, pĕk'-kā-bl, *adj.* grzeszny.

PECCADILLO, pĕk'-kā-dĭl'-lō, *s.* grzeszek, małe przewinienie.

PECCANT, pĕk'-kânt, *adj.* grzeszący; błądzący; winny.

PECK, pĕk, *s.* ćwierć (korca angielskiego); (*vulg.*), dużo, siła, mnóstwo. *To be in a — of troubles*, (*vulg.*), być w wielkiéj tarapacie.

TO PECK, *v. a.* dziobać, kluć, wybierać dziobem. *To — at, fig.* przebierać, wybrydzać. *To — through*, przekluć.

PECKER, pĕk'-kûr, *s.* dziobiący, klujący; dzięcioł, *zob.* WOOD —, pod WOOD.

PECKLED, pĕk'-kld, *adj. zob.* SPECKLED.

PECTORAL, pĕk'-tûr-ăl, 1) *adj.* piersiowy; dobry na piersi, pektoralny; 2) *s.* (*med.*), lekarstwo na piersi.

TO PECULATE, pĕk'-kû-lāt, *v. a.* skraść skarb publiczny.

PECULATION, pĕk-kû-lā'-szûn, *s.* kradzież skarbu publicznego.

PECULATOR, pĕk'-kû-lā-tûr, *s.* okradający skarb publiczny.

PECULIAR, pē-kû'-lē-ār, *adj.* własny, właściwy, szczególny. — LY, *adv.* szczególnie, osobliwie.

PECULIARITY, pē-kû-lē-ăr'-ē-tē, *s.* własność, natura, właściwość, przymiot.

PECUNIARY, pē-kû'-nē-ûr-ē, *adj.* pieniężny.

PEDAGOGUE, pĕd'-dā-gŏg, *s.* pedagog, nauczyciel.

PEDAL, pē'-dăl, 1) *adj.* nożny, długi na stopę; 2) PEDALS (pĕd'-dălz, pē'-dălz), *s. pl.* pedały u organów.

PEDANEOUS, pē-dā'-nē-ûs, *adj.* pieszy.

PEDANT, pĕd'-dânt, *s.* pedant, szkolarz.

PEDANTIC (—AL), pē-dăn'-tĭk, *adj.* pedantyczny. —ALLY, *adv.* pedantycznie.

PEDANTRY, pĕd'-dân-trē, *s.* pedanterya.

TO PEDDLE, *zob.* TO PIDDLE.

PEDESTAL, pĕd'-dĕs-tăl, *s.* podnoże, postument.

PEDESTRIAL, pē-dĕs'-trē-ăl, *adj. (mod.)*, pieszy.

PEDESTRIAN, pē-dĕs'-trē-ân, *s. (mod.)*, pieszy podróżny.

PEDESTRIOUS, pē-dĕs'-trē-ûs, *adj.* chodzący nogami. — *animals*, zwierzęta ziemne.

PEDICLE, pĕd'-dē-kl, *s.* szypułka, ogonek, korzonek.

PEDICULAR (—LOUS), pē-dĭk'-kû-lâr, *adj.* wszawy.

PEDIGREE, pĕd'-dē-grē, *s.* drzewo jenealogiczne, jenealogia, ród.

PEDIMENT, pĕd'-dē-mĕnt, *s. (arch.)*, wierzch, front, fasada.

PEDLER (—LAR), pĕd'-lûr, *s.* kramarz wędrujący.

PEDLERY, pĕd'-lûr-ē, (—*ware*), towar kupiony u wędrującego kramarza.

TO PEEL, pēēl, *v. a.* i *n.* obierać z łupiny, z łuski; łuszczyć się, łupić się, obłazić.

PEEL, *s.* skórka, łupina, łuska; 2) łopata piekarska.

PEELINGS, pēēl'-ĭngz, *s. pl.* skórki, łupiny.

TO PEEP, pēēp, *v. n.* zaglądać (przez dziurkę, przez szparę); dnieć, świtać. *To — in*, zajrzeć, zaglądnąć. *To — out*, wyjrzeć, wyglądnąć.

PEEP, *s.* nieznaczny rzut oka; świt, brzask. *To take a — at*, spojrzeć na co. — *hole*, dziurka do patrzenia.

PEEPER, pēēp'-ûr, *s.* patrzący, zaglądający.

PEER, pēēr, *s.* równy stanem, równy sobie, kamrat; par, zasiadający w Izbie wyższéj. *To be tried by one's peers*, być sądzonym przez równych sobie.

TO PEER, *v. n. zob.* TO APPEAR; 2) *To — at*, patrzeć, przypatrywać się, niespuścić z czego oka.

PEERAGE, pēēr'-ĭdż, *or* PEERDOM, pēēr'-dûm, *s.* parowstwo, godność para.

PEERESS, pēēr'ĕs, *s.* parowa, żona para.

PEERLESS, pēēr'-lĕs, *adj.* niemający sobie równego, nieporównany, jedyny. —NESS, *s.* niezrównanność.

PEEVISH, pēē'-wĭsz, *adj.* zrzędny, tetryczny, cierpki, kwaśny, ponury. —LY. *adv.* zrzędnie. — NESS, *s.* zrzędność, tetryczność, kwasy.

PEG, pĕg, *s.* (skróc: z MARGARIT), Małgosia; 2) kołek, czopek. *To come a — (or two) lower, fig.* spuścić z tonu.

TO PEG, *v. a.* przybić, przytwierdzić kołkiem.

PEGASUS, pĕg'-ā-sûs, *s.* pegaz.

PELF, pĕlf, *s.* zbiory, bogactwa, mamona.

PELICAN, pĕl'-lĕ-kân, *s.* pelikan.

PELLET, pĕl'-lĭt, *s.* kulka, kłębek.

PELLICLE, pĕl'-lĕ-kl, *s.* błona, plewa, plewka.

PELLITORY, pĕl'-lĕ-tûr-ĕ, *s.* pomurne ziele, szlenniczek.

PELLS, pĕls, *s.* pargamin. *Clerk of the* —, buchalter w izbie skarbowéj.

PELLUCID, pĕl-lû'-sĭd, *adj.* przezroczysty, jasny.

PELLUCIDITY, pĕl-lû-sĭd'-ĕ-tè, *or* PELUCIDNESS, pĕl-lû'-sĭd-nĕs, *s.* przezroczystość, jasność.

PELT, pĕlt, *s.* skóra kosmata, futro. —*monger*, kupiec futrami handlujący, kusznierz.

TO PELT, *v.a.* razić pociskami, ciskać, miotać, sypać grad kul.

PELTING, pĕl'-tĭng, 1) *part. s.* ciskanie, miotanie; 2) *adj.* (*Shaksp.*), *zob.* PALERY.

PELTRY, pĕl'-trè, *s.* skóry, futra. *Dealer in* —, *zob.* PELTMONGER.

PEN, pĕn, *s.* pióro zatemperowane; *fig.* styl; 2) kolec; 3) hurty na owce, koszara. *To make a* —, zatemperować pióro. —*case*, piórnik. —*knife*, scyzoryk. —*man*, pisarz, autor. —*manship*, sztuka pisania, kaligrafia; piśmiennictwo.

TO PEN, *v. a.* 1) *reg.* pisać, opisać, oznaczyć. *To* — *down*, zanotować; 2) *ir.* (—*up*), zamknąć, zaprzeć, zatarasować, osaczyć, opasać.

PENAL, pē'-nâl, *adj.* karny, przepisujący karę. —LAWS, *pl.* prawo karne.

PENALITY, pē-nâl'-lĕ-tè, *s.* zasłużenie na karę, wina, wykroczenie.

PENALTY, pĕn'-nâl-tè, *s.* kara, kara pieniężna.

PENANCE, pĕn'-nâns, *s.* pokuta.

PENCE, pĕns, *s.pl.* (*sing. Penny*), angielskie pensy, miedziaki.

PENCIL, pĕn'-sĭl, *s.* ołówek; pędzel.—*case*, futeralik na ołówek.

TO PENCIL, *v.a.* malować, kreślić, nakreślić.

PENDANT, pĕn'-dânt, *s.* wiesiadło, rzecz wisząca; kulczyki; chorągiewka na okręcie, *zob.* PENNANT.

PENDENCE, pĕn'-dĕns, *s.* pochyłość; skłonność.

PENDENCY, pĕn'-dĕn-sè, *s.* zawieszenie, odroczenie, delacya.

PENDENT, pĕn'-dĕnt, *s. adj.* wiszący, zawieszony.

PENDING, pĕnd'-ĭng, *adj.* w. p. wytoczony przed sąd, ale jeszcze nie osądzony (o sprawie); sądzi się.

PENDULOSITY, pĕn-dû-lŏs'-ĕ-tè, *s.* wiszenie, dyndanie, powiesistość,

PENDULOUS, pĕn'-dû-lûs, *adj.* wiszący, dyndający, powiesisty; *fig.* wahający się, wątpliwy. —NESS, *s. zob.* PENDULOSITY.

PENDULUM, pĕn'-dû-lûm, *s.* wahadło, perpendykuł.

PENETRABILITY, pĕn-nè-trâ-bĭl'-ĕ-tè, *s.* danie się przeniknąć.

PENETRABLE, pĕn'-nè-trâ-bl, *adj.* dający się przeniknąć, zdolny do odebrania wrażeń umysłowych.

PENETRALIA, pĕn-nè-trâ'-lè-â, *s.pl.* tajniki.

PENETRANCY, pĕn'-nè-trân-sè, *s.* siła przenikająca.

PENETRANT, pĕn'-nè-trânt, *adj.* przenikający, bystry, subtelny.

TO PENETRATE, pĕn'-nè-trât, *v.a.* i *n.* przejąć, przedrzeć się, przeniknąć; przechodzić, przeszyć. *To—into*, przeniknąć co. *To —with love*, przejąć miłością.

PENETRATION, pĕn-nè-trâ'-szûn, *s.* przenicknienie, przenikliwość, bystrość umysłu.

PENETRATIVE, pĕn'-nè-trâ-tĭw, *adj.* przenikający, przenikliwy, bystry, subtelny. —NESS, *s. zob.* PENETRANCY.

PENINSULA, pĕn-ĭn'-szû-lâ, *s.* półwysep.

PENITENCE, pĕn'-nè-tĕns, *s.* żal za grzechy, pokuta.

PENITENT, pĕn'-nè-tĕnt, 1) *adj.* żałujący za grzechy, pokutujący; 2) pokutnik.

PENITENTIAL, pĕn-nè-tĕn'-szâl, 1) *adj.* pokutny. —*psalms*, psalmy pokutne; 2) *s.* księga w któréj jest przepisany rodzaj pokuty za każdy grzech.

PENITENTIARY, pĕn-nè-tĕn'-szâ-rè, *s.* penitencyaryusz, spowiednik; czyniący pokutę, pokutnik; miejsce pokuty (w Ameryce), dom poprawy, więzienie.

PENITENTLY, pĕn'-nâ-tĕnt-lè, *adv.* z żalem za grzechy.

PENNANT, pĕn'-nânt, *s.* (*mar.*) wązka chorągiewka na środkowym maszcie.

PENNATED, pĕn'-nâ-tĕd, *adj.* (*bot.*) przeciwkolistkowy.

PENNILESS, pĕn'-nè-lĕs, *adj.* bez grosza, goły, ubogi.

PENNON, pĕn'-nûn, *s.* chorągiewka.

PENNY, pĕn'-nè, *s.* penny (miedziana moneta angielska). *A—saved is a—got*, *prov.* grosz do grosza. —*father*, kutwa, sknera. —*royal*, babka pleśnik. —*weight*, 24 gran. —*wise*, oszczędny w drobnych wydatkach. —*wort*, tojeść pieniążek. —*worth*, co można dostać za penny; tanio; trochę; niewiele.

PENSILE, pĕn'-sĭl, *adj.* —NESS, *s. zob.* PENDULOUS, PENDULOSITY.

PENSION, pĕn'-szûn, *s.* pensya.

PENSYONARY, pĕn'-szûn-â-rè, *or* PENSIONER, pĕn'-szûn-ûr, *s.* pensyonarz, pobierający pensyą. *The king's pensioners, gentlemen* —*s*, gwardya honorowa królewska.

PENSIVE, pĕn'-sĭw, *adj.* zamyślony, zadumany.—LY, *adv.* w zamyśleniu. —NESS, *s.* zamyślenie, zadumanie.

PENT, pĕnt, *pret.* i *part. zob.* TO PEN 2).

PENTACAPSULAR, pĕn-tâ-kâp'-szû-lâr, *adj.* pięciokomórkowy.

PENTAEDROUS, pĕn-tâ-ē'-drûs, *adj.* pięcioboczny.

PENTAGON, pĕn'-tâ-gŏn, *s.* (*mat.*) pięciokąt.

PENTAGONAL, pĕn-tâg'-ō-nâl, *adj.* pięciokątny.

PENTAMETER, pĕn-tâm'-mĕ-tûr, *s.* pentametr (wiersz łaciński pięciostopny).

PENTANGULAR, pĕn-tâng'-gû-lâr, *adj.* pięciokątny.

PENTAPETALOUS, pĕn-tâ-pĕt'-tâ-lûs, *adj.* (*bot.*) pięciolistkowy.

PENTASTYLE, pĕn'-tâ-stĭl, *s.* (*arch.*) budowa o pięciu szeregach kolumn.

PENTATEUCH, pĕn'-tâ-tûk, *s.* pięć ksiąg Mojżesza.

PENTECOST, pĕn'-tĕ-kŏst, *s.* Zielone Świątki.

PENTHOUSE, pĕnt'-hôûs, *or* PENTICE, *s.* pĕn'-tĭs, *s.* poddaszek.

PENTILE, pĕn'-tĭl, dachówka żłobkowata.

PENULTIMA, pē-nûl'-tè-mâ, *s.* zgłoska przedostatnia.

PENULTIMATE, pē-nûl'-tè-mât, *adj.* przedostatni.

PENURIOUS, pē-nû'-rè-ûs, *adj.* skąpy. —LY, *adv.* skąpo. —NESS, skąpstwo.

PENURY, pĕn'-nû-rè, *s.* bieda, nędza, niedostatek.

PEONY, pē'-ō-nè, *s.* piwonia.

PEOPLE, pēē'-pl, *s.* lud; gmin, pospólstwo; ludzie; (jako zaimek nieokreślony, tłómaczy się na polskie przez LUDZIE, czasem przez pierwszą lub trzecią osobę liczby mnogiéj). *What will—say?* co na to powiedzą ludzie? —*say that the king is dead, but they are deceived*, (ludzie) mówią że król umarł, ale się mylą. —*love to-day what they hate to-morrow*, lubimy to dzisiaj co jutro nienawidzieć będziemy. —*said*, mówiono, powiadano. —*would say*, powiedzianoby.

TO PEOPLE, *v.a.* zaludnić.

PEPPER. pĕp'-pûr, *s.* pieprz. — — *box*, pieprzniczka. — *corn*, ziarnko pieprzu; *fig.* fraszka, bzdura.— *mint*, pieprzowa miętkiew.— *wort*, pieprzyca, czaber.

PEPTIC, pĕp'-tĭk, *adj.* (*med.*) dobry na strawność.

PERADVENTURE, pĕr-âd-wĕn'-czûr, *adv.* przypadkiem, może.

TO PERAMBULATE, pĕr-âm'-bû-lât, *v. a.* i *n.* przewędrować, obejść, zwiedzić; przechadzać się.

PERAMBULATION, pĕr-âm-bû-lâ'-szûn, *s.* wędrówka, przechadzka.

PERCEIVABLE, pĕr-sē'-wâ-bl, *adj.* dostrzegalny, wyraźny; —LY, *adv.* wyraźnie.

TO PERCEIVE, pĕr-sēw', *v.a.* postrzedz, dostrzedz, zobaczyć, upatrzyć, zoczyć.

PERCEPTIBILITY, pĕr-sĕp-tĕ-bĭl'-ĕ-tè, *s.* dostrzegalność, wyraźność; czucie, pojmowanie.

PERCEPTIBLE, pĕr-sĕp'-tĕ-bl, *adj.* dostrzegalny, wyraźny, dobitny; —LY, *adv.* wyraźnie.

PERCEPTION, pĕr-sĕp'-szûn, *s.* władza pojmowania; wiedza; pojęcie, wyobrażenie.

PERCEPTIVE, pĕr-sĕp'-tĭw, *adj.* dostrzegający, pojmujący.

PERCEPTIVITY, pĕr-sĕp-tĭw'-ĕ-tè, *s.* dostrzeganie, pojmowanie.

PERCH, pĕrcz, *s.* pręt mierniczy (16 1/2 stóp); tyczka, żerdź; kokosza grzęda, siadło; 2) okuń.

TO PERCH, *v.n.* usiąść, wlecieć na co (o ptakach).

PERCHANCE, pĕr-czâns', *adv.* przypadkiem, trafunkiem; może, podobno.

PERCIPIENT, pĕr-sĭp'-pè-ĕnt, *adj. zob.* PERCEPTIVE.

TO PERCOLATE, pĕr'-kò-lât, *v. a.* cedzić, przecedzać, filtrować.

PERCOLATION, pĕr-kò-lâ'-szûn, cedzenie, filtrowanie.

TO PERCUSS, pĕr-kŭs', *v. a.* uderzyć.

PERCUSSION, pĕr-kŭsz'-ûn, *s.* uderzenie.

PERCUTIENT, pĕr-kû'-szĕnt, *adj.* uderzający.

PERDITION, pĕr-dĭsz'-ûn, *s.* zguba, zatracenie, strata; (*teol.*) wieczne potępienie.

PERDUE, pĕr-dû', 1) *adj.* i *adv.* czatujący, czyhający; na zasadzce. *To lie — (on one's belly)*, leżeć na brzuchu czatując na co; 2) *s. zob.* FORLORN HOPE.

PERDURABLE, pĕr'-dû-râ-bl, *adj.* trwały; —LY, *adv.* trwale.

PERDURATION, pĕr-dû-rà'-szûn, *s.* trwałość, trwanie.

TO PEREGRINATE, pĕr'-rè-grè-nât, *v.n.* wędrować, włóczyć się za granicą.

PEREGRINATION, pĕr-rè-grè-nà'-szûn, *s.* wędrówka po obcych krajach.

PEREGRINE, pĕr'-rè-grĭn, *adj.* obcy, zagraniczny.

PEREMPTORILY, pĕr'-rĕm-tûr-rè-lè, *adv.* stanowczo, nieodzownie.

PEREMPTORINESS, pĕr'-rĕm-tûr-ĕ-nĕs, *s.* stanowczość, nieodzowność; ton stanowczy.

PEREMPTORY, pĕr'-rĕm-tûr-è, pĕr-ĕm'-tò-rè, *adj.* stanowczy, nieodzowny, nieodbity.

PERENNIAL, pĕr-ĕn'-nè-âl, *adj.* (*bot.*) rok trwający, roczny; wieloletni.

PERENNITY, pĕr-rĕn'-nè-tè, *s.* trwanie przez wiele lat.

PERFECT, pĕr'-fĕkt, *adj.* doskonały, zupełny, biegły. — *tense* (*gram.*) czas przeszły dokonany.

TO PERFECT, pĕr'-fĕkt, *v. a.* wydoskonalić, wykończyć, uzupełnić.

PERFECTER, pĕr-fĕkt'-ûr, *s.* wydoskonalający.

PERFECTION, pĕr-fĕk'-szûn, *s.* wydoskonalenie; doskonałość.

TO PERFECTIONATE, pĕr-fĕk'-szûn-àt, *v.a. zob.* TO PERFECT.

PERFECTIVE, pĕr-fĕk'-tĭw, *adj.* udoskonalający.

PERFECTLY, pĕr'-fĕkt-lè, *adv.* doskonale, zupełnie, dokładnie.

PERFECTNESS, pĕr'-fĕkt-nĕs, *s.* doskonałość.

PERFIDIOUS, pĕr-fĭd'-yŭs, *adj.* przeniewierny, wiarołomny, zdradziecki; —LY, *adv.* zdradziecko; —NESS, *s. zob.* PERFIDY.

PERFIDY, pĕr'-fè-dè, *s.* przeniewierstwo, wiarołomstwo, zdrada.

TO PERFLATE, pĕr-flât', *v.a.* przedmuchnąć, przewiewać, przewionąć.

PERFLATION, pĕr-flâ'-szûn, *s.* przedmuchiwanie, przewiewanie.

TO PERFORATE, pĕr'-fò-rât, *v. a.* przedziurawić, prześwidrować.

PERFORATION, pĕr-fò-rà'-szûn, *s.* prześwidrowanie; dziura, otwór.

PERFORATOR, pĕr'-fò-rà-tûr, *s.* świder chirurgiczny, trepan.

PERFORCE, pĕr-fòrs', *adv.* przemocą, gwałtem.

TO PERFORM, pĕr-fòrm', pĕr-fòrm', *v.a.* i *n.* dopełnić, dokonać, uskutecznić; sprawić, zdziałać; odbyć; grać (na teatrze, na jakim instrumencie). *To — a design*, uskutecznić zamiar. *To — one's devotions*, odbyć nabożeństwo; pomodlić się. *To — one's orders*, dopełnić czyich rozkazów, *To — wonders*, czynić cuda. *To — one's word (promise)*, dotrzymać słowa, dopełnić obietnicę.

PERFORMABLE, pĕr-fòrm'-â-bl, *adj.* dający się dokonać, uskutecznić.

PERFORMANCE, pĕr-fòr'-mâns, *s.* dopełnienie, dokonanie, uskutecznienie; czyn, dzieło, utwor, płód, dzieło; wykonanie (muzyczne, teatralne); gra, sposób gry. *Promises without performances*, słowa bez uczynków.

PERFORMER, pĕr-fòrm'-ûr, *s.* dopełniciel, dokonawca; aktor, muzyk, muzykant.

TO PERFRICATE, pĕr'-frè-kât, *v.a.* potrzeć, natrzeć.

PERFUME, pĕr'-fûm, *s.* pachnidło, perfumy; zapach, wonia.

TO PERFUME, pĕr-fûm', *v.a.* wonnością napełnić, perfumować.

PERFUMER, pĕr-fû'-mûr, *s.* perfumami handlujący.

PERHAPS, pĕr-hâps', *adv.* może, podobno.

PERICARDIUM, pĕr-ĕ-kâr'-dĕ-ûm, *s.* (*anat.*) błonka sercowa, oserce, osierdzie.

PERICARPIUM, pĕr-ĕ-kâr'-pĕ-ûm, *s.* (*bot.*) torebka nasienna.

PERICLITATION, pĕr-ĕ-klè-tà'-szûn, *s.* niebezpieczeństwo, niebezpieczna próba.

PERICRANIUM, pĕr-ĕ-krà'-nè-ûm, *s.* (*anat.*) zwierzchnia skórka na czaszce.

PERIGEE, pĕr'-ĕ-dżèè, *or* PERIGEUM, pĕr-ĕ-dżè'-ûm, *s.* (*ast.*) najmniejsza odległość planety od ziemi.

PERIHELIUM, pĕr-ĕ-hè'-lè-ûm, *s.* (*ast.*) punkt dosłoneczny, dosłonecznik, (najmniejsza odległość planety od słońca).

PERIL, pĕr'-rĭl, *s.* niebezpieczeństwo. *At your —*, przypłacisz za to, odpowiesz za szkodę.

PERILOUS, pĕr'-rĭl-ûs, *adj.* niebezpieczny; (*lud.*) † nad lata mądry. *'tis a — boy*, dziecko to niewychowa się, bo bardzo mądre; — LY, *adv.* niebezpiecznie; —NESS, *s.* niebezpieczność.

PERIMETER, pè-rĭm'-mè-tûr, *s.* (*mat.*) obwód, objętość.

PERIOD, pè'-rè-ûd, *s.* peryod, okres, przeciąg czasu; bieg kołowy, obieg, obrot planety; peryod, okres w pismie; koniec, tama, kres.

PERIODIC (—AL), pè-rè-òd'-ĭk, *adj.* peryodyczny; —ALLY, *adv.* peryodycznie.

PERIOSTEUM, pè-rè-òs'-czûm, *s.* (*anat.*) błonka na kości.

PERIPATETIC (—AL), pĕr-è-pà-tĕt'-ĭk, 1) *adj.* perypatetyczny; 2) *s.* perypatetyk (filozof ze szkoły Arystotelesa); (*lud.*) pieszo idący.

PERIPHERY, pè-rĭf'-fè-rè, *s.* obwód, okrąg.

PERIPHRASE, pĕr'-è-frâz, *or* PERIPHRASIS, pè-rĭf'-frâ-sĭs, *s.* obszerne omówienie, opisanie.

PERIPHRASTICAL, pĕr-rè-frâs'-tè-kâl, *adj.* obszerny, rozwlekły.

PERIPNEUMONIA, pĕr-ĭp-nûmò'-nè-â, *or* PERIPNEUMONY, pĕr-ĭp-nû'-mò-nè, *s.* (*med.*) zapalenie płuc.

TO PERISH, pĕr'-rĭsz, *v.a.* zginąć, przepaść (— *for*, *with*, *by*, ginąć za czém, zginąć z czego, przez co, od czego). *To — for love*, ginąć, przepadać z miłości. *To — with hunger*, ginąć z głodu. *To — by the sword*, zginąć od miecza.

PERISHABLE, pĕr'-rĭsz-â-bl, *adj.* marny, znikomy; —NESS, *s.* marność, znikomość.

PERISTALTIC, pĕr-è-stâl'-tĭk, *adj.* (*anat.*) robaczkowaty, kręty, wężykowaty. — *motion*, wężykowate żołądka i kiszek poruszenie.

PERISTERION, pĕr-ĭs-tè'-rè-ûn, *s.* (roślina), koszysko lekarskie, żelezniak.

PERISTYLE, pĕr'-è-stĭl, *s.* (*arch.*) kolumnada, wystawa.

PERITONEUM, pĕr-è-tò-nè'-ûm, *s.* (*anat.*) błona trzewo okrywająca.

PERIWIG, pĕr'-rè-ŭig, *s.* peruka. — *maker*, perukarz.

PERIWINKLE, pĕr'-rè-ŭĭng-kl, *s.* barwinek; 2) grzebiel (ślimaczek morski).

TO PERJURE (*one's self*), pĕr'-dżûr, *v.refl.* krzywoprzysięgać.

PERJURER, pĕr'-dżû-rûr, *s.* krzywoprzysiężca.

PERJURY, pĕr'-dżû-rè, *s.* krzywoprzysięstwo.

TO PERK, pĕrk, zadzierać nosa, wynosić się, krygować się. *To — it*, (*fam.*) pysznić się, kokoszyć się. *To — up*, podnieść się. *To — up again*, przyjść do siebie po chorobie.

PERMANENCE (—CY), pĕr'-mâ-nĕns, *s.* trwałość.

PERMANENT, pĕr'mâ-nĕnt, *adj.* trwały; —LY, *adv.* trwale.

PERMEABLE, pĕr'-mè-â-bl, *adj.* dający się przeniknąć, przeciec, przesięknąć.

PERMEANT, pĕr'-mè-ânt, *adj.* przenikający, przeciekający, przesiękający.

TO PERMEATE, pêr'-mê-åt, *v. a.* przenikać, przeciekać, przesiękać.
PERMEATION, pêr-mê-å'-szůn, przenikanie, przeciekanie, przesiękanie.
PERMISCIBLE, pêr-mîs'-sê-bl, *adj.* dający się zmieszać.
PERMISSIBLE, pêr-mîs'-sê-bl, *adj.* mogący być dozwolonym.
PERMISSION, pêr-mîsz'-ůn, *s.* pozwolenie, dozwolenie.
PERMISSIVE, pêr-mîs'-sîw, *adj.* pozwalający, dający pozwolenie; pozwolony, dozwolony; —LY, *adv.* za pozwoleniem.
TO PERMIT, pêr-mît', *v. a.* pozwolić, dozwolić, zezwolić.
PERMIT, pêr'-mît, *s.* karta wolności od czego.
PERMITTANCE, pêr-mît'-tåns, *s.* (*vulg.*) pozwolenie.
PERMIXTION, pêr-mîks'-czůn, *s.* zmieszanie.
PERMUTATION, pêr-mů-tå'-szůn, *s.* zamiana.
TO PERMUTE, pêr-můt', *v. a.* zamieniać, zmieniać.
PERMUTER, pêr-mů'-tůr, *s.* zamieniający.
PERNICIOUS, pêr-nîsz'-ůs, *adj.* szkodliwy; —LY, *adv.* szkodliwie; —NESS, s. szkodliwość.
PERORATION, pêr-ô-rå'-szůn, *s.* domówienie.
TO PERPEND, pêr-pênd', *v. a.* ważyć, zważać, rozważać.
PERPENDICULAR, pêr-pên-dîk'-ů-lâr, 1) *adj.* prostopadły; 2) *s.* linia prostopadła; —LY, *adv.* prostopadle, pionowo.
PERPENDICULARITY, pêr-pên-dîk-ů-lâr'-ê-tê, *s.* prostopadły kierunek.
TO PERPETRATE, pêr'-pê-trât, *v. a.* zbroić, popełnić, dopuścić się czego złego.
PERPETRATION, pêr-pê-trâ'-szůn, *s.* popełnienie, dopuszczenie.
PERPETRATOR, pêr-pê-trâ'-tůr, *s.* popełniający co złego, przestępca.
PERPETUAL, pêr-pêt'-czů-âl, *adj.* wieczny. —LY, *adv.* wiecznie.
TO PERPETUATE, pêr-pêt'-czů-åt, *v. a.* uwiecznić.
PERPETUATION, pêr-pêt-czů-å'-szůn, *s.* uwiecznienie.
PERPETUITY, pêr-pê-tů'-ê-tê, *s.* wieczność.
TO PERPLEX, pêr-plêks', *v. a.* zmieszać, zakłopotać, zaambarasować, zatrwożyć; zawikłać, zagmatwać.
PERPLEX, (—ED), *adj.* zmieszany, zakłopotany; zawiły, zagmatwany. —EDLY, *adv.* z pomieszaniem; zawile, zagmatwanym sposobem. —EDNESS, *s.* zmieszanie, ambaras; zawiłość, zawikłanie.
PERPLEXITY, pêr-plêk'-sê-tê, *s.* pomieszanie, kłopot, ambaras; zawikłanie; niespokojność umysłu, obawa.
PERQUISITE, pêr'-kuê-sît, *s.* akcydens, obrywka, grzanka.
PERQUISITION, pêr-kuê-zîsz'-ůn, *s.* poszukiwanie, śledzenie, badanie.
PERRY, pêr'-rê, *s.* gruszecznik.
TO PERSECUTE, pêr'-sê-kůt, *v. a.* prześladować.
PERSECUTION, pêr-sê-ků'-szůn, *s.* prześladowanie.
PERSECUTOR, pêr'-sê-ků-tůr, *s.* prześladowca.
PERSEVERANCE, pêr-sê-wê'-råns, *s.* wytrwałość, dotrwałość.
PERSEVERANT, pêr-sê-wê'-rånt, *adj.* wytrwały, wytrzymały.
TO PERSEVERE, pêr-sê-wêr', *v. n.* wytrwać, dotrwać. (— *in*, w czém).
PERSEVERINGLY, pêr-sê-wêr'-îng-lê, *adv.* wytrwale, dotrwale.
PERSIA, pêr'szâ, *s.* Persya.
PERSIAN, pêr'szůn, 1) *s.* Pers; 2) *adj.* perski.
TO PERSIST, pêr-sîst', *v. n.* (— *in*), upierać się, usadowić się; wytrwać.
PERSISTANCE, pêr-sîs'-tåns, *or* PERSISTENCY, pêr-sîs'-tên-sê, *s.* upor, zawziętość; wytrwałość.
PERSISTIVE, pêr-sîs'tîw, *adj.* wytrwały, stały.
PERSON, pêr'-sn, *s.* osoba.
PERSONABLE, pêr'-sůn-â-bl, *adj.* przystojny, podobny do ludzi.
PERSONAGE, pêr'-sůn-îdż, *s.* znamienita osoba.
PERSONAL, pêr'-sůn-âl, *adj.* osobisty. —LY, *adv.* osobiście.
PERSONALITY, pêr-sô-nâl'-ê-tê, *or* PERSONALTY, pêr'-sô-nâl-tê, *s.* osobistość.
TO PERSONATE, pêr'-sůn-åt, *v. a.* udawać jaką osobę, grać rolę.
PERSONATION, pêr-sůn-å'-szůn, *s.* udawanie kogo, odegranie roli.
PERSONIFICATION, pêr-sôn-nê-fê-kâ-szůn, *s.* uosobienie.
TO PERSONIFY, pêr-sôn'-nê-fî, *v. a.* uosobić.
PERSPECTIVE, pêr-spêk'-tîw, 1) *s.* perspektywa, nauka perspektywy; perspektywa, dalekowidz, widok; 2) *adj.* perspektywny, optyczny.
PERSPICACIOUS, pêr-spê-kâ'-szůs, *adj.* przezorny. —NESS, *s. zob.* PERSPICACITY.
PERSPICACITY, pêr-spê-kâs'-sê-tê, *s.* przezorność.
PERSPICUITY, pêr-spê-ků'-ê-tê, *s.* przezroczystość; jasność, zrozumiałość.
PERSPICUOUS, pêr-spîk'-ků-ůs, *adj.* przezroczysty; jasny, wyraźny, zrozumiały. —LY, *adv.* jasno, zrozmiale. —NESS, *s. zob.* PERSPICUITY.
PERSPIRABLE, pêr-spî'-rå-bl, *adj.* mogący być wyzionionym przez pory; wyziewający.
PERSPIRATION, pêr-spê-rå'-szůn, *s.* przeziew, wyziew przez pory; pocenie się, poty.
TO PERSPIRE, pêr-spîr', *v. n.* i *a.* wyziewać przez pory, pocić się.
PERSUADABLE, pêr-suå'-dâ-bl, *adj.* dający się namówić, przekonać.
TO PERSUADE, pêr-suåd', *v. a.* namówić, wmówić, perswadować, przekonać. *To — to*, namówić na co. *To be persuaded of...*, być o czém przekonanym.
PERSUADER, pêr-suå'-důr, *s.* namowca, przekonywacz.
PERSUASIBLE, pêr-suå'-zê-bl, *adj.* na co można namówić, o czém można przekonać. —NESS, *s.* powolność na namowy.
PERSUASION, pêr-suå'-szůn, *s.* namowa, przekonanie, przeświadczenie; wiara, wyznanie, *Roman Catholic* —, wyznanie Rzymsko-katolickie.
PERSUASIVE, pêr-suå'-sîw, *adj.* przekonywający. —LY, *adv.* do przekonania, w sposób przekonywający. —NESS, *s.* moc przekonywająca.
PERSUASORY, pêr-suå'-sůr-ê, *adj. zob.* PERSUASIVE.
PERT, pêrt, *adj.* dziarski, czupurny, rzezki, zwinny; śmiały, zuchwały.
TO PERTAIN, pêr-tån', *v. n.* (—*to*), należeć do czego, tyczeć się czego.
PERTINACIOUS, pêr-tê-nå'-szůs, *adj.* uporczywy, uparty, zacięty; stały, wytrwały. —LY, *adv.* uporczywie, zacięcie. —NESS, *zob.* PERTINACITY.
PERTINACITY, pêr-tê-nâs'-sê-tê, *or* PERTINACY, pêr'-tê-nâ-sê, *s.* uporczywość, upor, zaciętość; stałość, wytrwałość.
PERTINENCE (—CY), pêr'-tê-nêns, *s.* stosowność, przyzwoitość.
PERTINENT, pêr'-tê-nênt, *adj.* należący do rzeczy, będący na swojem miejscu, stosowny, przyzwoity. —LY, *adv.* w swojem miejscu, stosownie, przyzwoicie. —NESS, *s. zob.* PERTINENCE.
PERTLY, pêrt'-lê, *adv.* żwawo, czupurnie; śmiało, zuchwale.
PERTNESS, pêrt'-nês, żwawość, czupurność; śmiałość, zuchwałość.
TO PERTURB, pêr-tůrb', *or* TO PERTURBATE, pêr-tůr'-bât, *v. a.* zamieszać, zawichrzyć, zakłócić spokojność; zawikłać, przewrócić porządek, wprowadzić nieład.
PERTURBATION, pêr-tůr-bâ'-szůn, *s.* zamieszanie, zawichrzenie; nieład, nieporządek.
PERTURBATOR, pêr-tůr-bâ'-tůr, *s.* burzyciel, wichrzyciel.
PERU, pê-rôô', Peru, (kraj).
PERUKE, pêr'-růk, *s.* peruka. —*maker*, *s.* perukarz.
PERUSAL, pê-rů'-zâl, przeczytanie.
TO PERUSE, pê-růz', *v. a.* przeczytać.
PERUSER, pê-rů'-zůr, *s.* czytający, roztrząsający.
PERUVIAN, pê-rôô'-wê-ân, 1) *s.* Peruwiańczyk; 2) *adj.* peruwiański. —*bark*, china.
TO PERVADE, pêr-wâd', *v. a.* przechodzić, przenikać, przejmować; przewiewać.
PERVASION, pêr-wâ'-żůn, przenikanie; przewiewanie.
PERVERSE, pêr-wêrs', *adj.*

przewrotny, opaczny; uparty, zaciety, krnąbrny, złośliwy. —LY, *adv.* przewrotnie. —NESS, *s. zob.* PERVERSITY.

PERVERSION, pêr-wêr'-szûn, *s.* przewrócenie, zepsucie, skażenie.

PERVERSITY, pêr-wêr'-sê-tê, *s.* przewrotność, opaczność; złość.

TO PERVERT, pêr-wêrt', *v.a.* przewrócić, przekręcić, wykręcić; zepsuć, namówić na złe.

PERVERTER, pêr-wêr'-tûr, *s.* skaziciel, fałszerz.

PERVERTIBLE, pêr-wêr'-tê-bl, *adj.* łatwo dający się przekręcić, zepsuć.

PERVICACIOUS, pêr-wê-kâ'-szûs, *adj.* —LY, *adv.* PERVICACITY, *s. zob.* PERTINACIOUS, i t. d.

PERVIOUS, pêr'-wê-ûs, *adj.* przechodzisty, otworzysty, otwarty na co, przez co przeniknąć można.

PEST, pêst, *s.* mór, morowe powietrze, morowa zaraza. —*house*, szpital dla zapowietrzonych.

TO PESTER, pês'-tûr, *v.a.* dręczyć, trapić, naprzykrzać się, dokuczać (—*with*, czém).

PESTERER, pês'-tûr-ûr, *s.* dręczyciel, trapiciel.

PESTEROUS, pês'-tûr-ûs, *adj.* naprzykrzony, dokuczliwy.

PESTIFEROUS, pês-tîf'-fêr-ûs, *adj.* morowy, jadowity, zapowietrzony; *fig.* szkodliwy.

PESTILENCE, pês'-tê-lêns, *s.* mor, morowe powietrze, morowa zaraza.

PESTILENT, pês'-tê-lênt, *or* PESTILENTIAL, pês-tê-lên'-szâl. *adj.* morowy, jadowity, zapowietrzony; szkodliwy. —LY, *adv.* zgubnie, szkodliwie.

PESTILLATION, pês-tîl-lâ'-szûn, *s.* tłuczenie w moździerzu.

PESTLE, pês'-tl, *s.* tłuczek.

PET, pêt, *s.* niechęć, wstręt, gniew, nadąsanie się; 2) *vulg.* zwierzątko chowane w domu; pieszczoch, faworyt. *To be in a great*—, nagniewać się, nadąsać się. *To take* —*at*, urazić się czém.

TO PET, *v.a.* pieścić, cackać, karesować.

PETAL, pê'-tâl, *s.* (*bot.*) listek kwiatowy, płatek.

PETALOUS, pêt'-tâ-lûs, (*bot.*) mający listki kwiatowe.

PETAR (—D), pê-târ', *s.* petarda.

PETER, pê'-tûr, *s.* Piotr. —*pence*, Świętopietrze.

PETITION, pê-tîsz'-ûn, *s.* petycya, prośba; modlitwa.

TO PETITION, *v.a.* podać petycyą, zanieść prośbę; prosić.

PETITIONARY, pê-tîsz'-ûn-â-rê, *adj.* proszący, upraszający.

PETITIONER, pê-tîsz'-ûn-ûr, *s.* podający petycyą, suplikant.

PETRE, pâ'-tûr, *s.* saletra.

PETRESCENT, pê-três'-sênt, *adj.* kamieniejący.

PETREFACTION, pêt-trê-fâk'-szûn, *s.* skamienienie, skamieniałość.

PETREFACTIVE, pêt-trê-fâk'-tîw, *or* PETRIFIC, pê-trîf'-fîk, *adj.* mający własność obracania w kamień.

PETRIFICATION, pêt'-trê-fê-kâ'-szûn, *s.* ciało skamieniałe, skamieniałość.

TO PETRIFY, pêt'-trê-fî, *v.* 1) *a.* obrócić w kamień; 2) *n.* skamienieć.

PETTICOAT, pêt'-tê-kôt, *s.* spódnica.

PETTIFOGER, pêt'-tê-fôg-gûr, *s.* szczekacz, wyszczekacz, tuzinkowy adwokat.

PETTINESS, pêt'-tê-nês, *s.* małość,

PETTISH, pêt'-tîsz, *adj.* opryskliwy, obraźliwy; tetryczny, zrzędny. —NESS, *s.* opryskliwość, zrzędność.

PETTITOES, pêt'-tê-tôz, *s.pl.* nogi prosięcia.

PETTY, pêt'-tê, *adj.* malutki, maluśki, maluchny, drobny, nic nieznaczący. —*advocate*, tuzinkowy adwokat. —*charges* (—*expences*), drobne wydatki, koszta. —*jury*, w. p. sąd przysięgłych z 12 złożony. —*king*, króliczek. —*larceny*, drobna kradzież. —*whin* (roślina), wilżyna.

PETULANCE (—CY), pêt'-czû-lâns, *s.* płochość, swawola, rozpusta, zuchwalstwo.

PETULANT, pêt'-czû-lânt, *adj.* płochy, swawolny, zuchwały. — LY, *adv.* swawolnie, zuchwale.

PEW, pû, *s.* ławka w kościele.

PEWET, pê'-ult, *s.* czajka.

PEWTER, pû'-tûr, *s.* cynowe naczynie.

PEWTERER, pû'-tûr-ûr, *s.* konwisarz.

PHAENOMENON, *zob.* PHENOMENON.

PHAETON, fâ'-ê-tôn, *s.* faetonik, odkryta kolaska.

PHALANX, fâ'-lângks, *s.* falanga, hufiec macedoński.

PHANTASM, etc., *zob.* FANTASM, i t. d.

PHANTOM, fân'-tûm, *s.* widmo, upiór, straszydło; urojenie.

PHARISAICAL, fâr-rê-sâ'-ê-kâl, *adj.* faryzeuszowski.

PHARISEE, fâ'-rê-sêê, *s.* faryzeusz.

PHARMACEUTIC (—AL), fâr-mâ-sû'-tîk, *adj.* farmaceutyczny, aptekarski.

PHARMACOLOGIST, fâr-mâ-kôl'-lô-dżîst, *s.* farmakolog.

PHARMACOLOGY, fâr-mâ-kôl'-lô-dżê, *s.* farmakologia, nauka o lekarstwach.

PHARMACOPOEIA, fâr-mâ-kô-pê'-yâ, *s.* apteka; książka aptekarska.

PHARMACOPOLIST, fâr-mâ-kôp'-pô-lîst, *s.* aptekarz.

PHARMACY, fâr'-mâ-sê, *s.* farmacya, sztuka preparowania lekarstw.

PHAROS, fâ'-rôs, *s.* far, fanał, latarnia morska.

PHARYNGOTOMY, fâr-în-gôt'-tô-mê, *s.* (*chir.*) operacya kanału oddechowego.

PHARYNX, fâ'-rînks, *s.* (*anat.*) górna część kanału pokarmowego.

PHASIS, fâ'-sîs, *s.* (*ast.*) faza, kształt i światło księżyca i planet w ich obrocie.

PHEASANT, fêz'-zânt, bażant.

TO PHEESE, fêêz, *v.a.* (*Shaksp.*) czesać zgrzebłem; czochrać, targać; dokuczać komu.

PHENIX, fê'-nîks, *s.* fenix (bajeczny ptak).

PHENOMENON, fê-nôm'-ê-nûn, *s.* fenomen, zjawienie, zjawisko (*pl.* PHENOMENA).

PHIAL, fî'-âl, *s.* bańka, ampułka.

PHILANTHROPIC (—AL), fîl-ân-*thrôp*'-îk, *adj.* filantropiczny.

PHILANTHROPIST, fîl-ân'-*thrô*-pîst, *s.* filantrop.

PHILANTHROPY, fîl-ân'-*thrô*-pê, filantropia.

PHIL-HORSE, (*Shaksp. M. of V.*), *zob.* THIL-HORSE.

PHILIP, fîl'-îp, *s.* Filip; 2) *zob.* FILLIP.

PHILIPPIC, fîl-îp'-îk, *s.* filipika.

PHILOLOGER, fê-lôl'-lô-dżûr, *or* PHILOLOGIST, fê-lôl'-lô-dżîst, *s.* filolog.

PHILOLOGICAL, fîl-ô-lôd'-żê-kâl, *adj.* filologiczny.

PHILOLOGY, fê-lôl'-lô-dżê, *s.* filologia.

PHILOSOPHER, fê-lôs'-sô-fûr, *s.* filozof.

PHILOSOPHIC (AL), fîl-lô-zôf'-fîk, *adj.* filozoficzny. —ALLY, *adv.* filozoficznie.

TO PHILOSOPHIZE, fê-lôs'-sô-fîz, *v.n.* filozofować.

PHILOSOPHY, fê-lôs'-sô-fê, *s.* filozofia.

PHILTER, fîl'-tûr, *s.* trunek miłośny, czary. TO PHILTER, *v.a.* zadać trunek miłośny, oczarować.

PHIZ, fîz, *vulg.* twarz.

PHLEBOTOMIST, flê-bôt'-tô-mîst, *s.* puszczający krew.

TO PHLEBOTOMISE, flê-bôt'-tô-mîz, *v.a.* krew komu puścić.

PHLEBOTOMY, flê-bôt'-tô-mê, *s.* (*chir.*) krwi puszczenie.

PHLEGETON, flêg'-gê-tôn, *s.* Flegeton, rzeka w piekle.

PHLEGM, flêm, *s.* flegma, wodnistość krwi; *fig.* flegma, zimna krew.

PHLEGMAGOGUES, flêg'-mâ-gôgz, *s. pl.* (*med.*) lekarstwo wyprowadzający flegmę.

PHLEGMATIC (—AL), flêg-mâ'-tîk, *adj.* wyrabiający flegmę; *fig.* flegmatyczny, powolny.

PHLEGMON, flêg'-môn, *s.* (*med.*) zapalenie, wrzód, bolączka.

PHLEGMONOUS, flêg'-mô-nûs, *adj.* zapalony, nabrzękły.

PHLEME, *zob.* FLEAM.

PHLOGISTIC, flô-dżîs'-tîk, *adj.* zawierający flogiston.

PHLOGISTON, flô-dżîs'-tôn, flôgîs'-tôn, *s.* (*chem.*) flogiston, pierwiastek palny.

PHOSPHOR (—US), fôs'-fûr, *s.* (*chem.*) fosfor.

PHRASE, frâz, *s.* frazes, wyrażenie; (*Shaksp.*) styl. *To phrase*, *v.a.* nazwać, mianować,

PHRASEOLOGY, frâ-zê-ôl'-lô-dżê, *s.* frazeologia.

PHRENETIC, *or.* PHRENTIC; PHRENSY, *zob.* F.

PHRIGIA, frė'-dżė-â, *s.* Frygia.

PHTHISIC, tîz'-zîk, *or* PHTHISIS, *thė'sîs*, *s.* konsumpcya, suchoty.

PHTHISICAL, tîz'-zė-kâl, *adj.* suchotny, w suchotach.

PHYSIC, fîz'-zîk, *s.* lekarstwo; medycyna, sztuka lekarska; *vulg.* lekarstwo na przeczyszczenie, purgans. *To practise*—, doktorować. *To take*—, wziąść lekarstwo.

TO PHYSIC, *v. a.* leczyć, kurować; dać na purgans.

PHYSICAL, fîz'-zė-kâl, *adj.* fizyczny; medyczny, lekarski. —*herbs*, zioła lekarskie. —*philosophy*, fizyka. —LY, *adv.* fizycznie.

PHYSICIAN, fė-zîsz'-ûn, *s.* lekarz, medyk, doktor.

PHYSICKS, *s. pl.* fizyka.

PHYSIOGNOMER, fîz-zė-ôg'-nômûr, *or* PHYSIOGNOMIST, fîz-zė-ôg'-nô-mîst, *s.* fizyonomista.

PHYSIOGNOMY, fîz-zė-ôg'-nômė, *s.* fizyonomia, skład twarzy.

PHYSIOLOGIC (—AL), fîz-zė-ôlîôd'-żîk, *adj.* fizyologiczny.

PHYSIOLOGIST, fîz-zė-ôl'-lôdżîst, *s.* fizyolog.

PHYSIOLOGY, fîz-zė-ôl'-lô-dżė, *s.* fizyologia.

PIA-MATER, pl'â-mâ'-tûr, *s.* (*anat.*), błonka trzecia mózgowa.

PIANO, pė-â'-nô, *s.* —*forte*, fortepian.

PIBROCH, plb'-rôk, *s.* śpiew wojenny Szkockich góralów, z przegrywaniem na kobzie.

PICAROON, plk-kâ-rôôn', *s.* zbójca morski.

TO PICK, plk, *v. a.* i *n.* kluć, dziobać; kłóć, bość, kolnąć; wykalać, dłubać; skubać, wyrywać; obierać, ogryzać, wybierać, przebierać, brakować; wybrać z kieszeni, okraść. *To — a lock*, otworzyć zamek wytrychem. *To give one a bone to —*, (*vulg.*), dać komu twardy orzech do zgryzienia, twardy kawałek do przełknienia. *To — one's pocket*, obrać komu kieszenie. *To — a hole in one's coat*, błędy czyje wytykać, przypiąć komu łatkę. *To — a quarrel*, szukać przyczepki. *To — thanks*, łasić się, podlizywać się, być czyim zausznikiem, *To — out*, wybrać, wyjąć. *To — up*, podjąć, podnieść. *To — up a wench*, sprowadzić sobie dziewczynę.

PICK, *s.* młotek rzeźbiarski. *Pick-a-pack*, (*vulg.*), na barkach, na barany. — *axe*, oskard, dziobas, motyka. — *lock*, wytrych, — *pocket* (— *purse*), rzezimieszek, — *thank*, zausznik, lizun. — *tooth*, pióro do zębów, zębodłub.

TO PICKEER, plk-kêêr', *v. n.* rozbijać po morzu; rabować, plądrować.

PICKER, plk'-kûr *s.* dziobiący; kolący; wybierający; motyka; narzędzie do czyszczenia chmielu.

PICKEREL, plk'-kûr-îl, *s.* mały szczupak.

PICKLE, plk'-kl, *s.* Rosół solny, laka; marynata. PICKLES, *pl.* owoce marynowane. *To be in a sad —*, (*vulg.*) być w wielkiéj tarapacie. — *jars*, słoje na marynaty. — *herring*, śledź marynowany; *fig.* śmieszek, błazen, bufon.

TO PICKLE, *v. a.* marynować, namarynować. *Pickled cucumbers* (*gherkins*), marynowane ogórki, korniszony. *Pickled rogue*, wierutny łotr.

PICT, plkt, *s.* malowany. PICTS, *pl.* piktowie. — *wall*, wał między Anglią a Szkocyą.

PICTORIAL, plk-tô'-rė-âl, *adj.* malarski, malowniczy.

PICTURE, plk'-czûr, *s.* obraz, malowidło, wizerunek; opisanie, opis; malarstwo. *To sit for one's —*, kazać się malować. — *drawer*, malarz.

TO PICTURE, *v. a.* malować, odmalować.

PICTURESQUE, plk-czû-rêsk', *adj.* malowniczy.

TO PIDDLE, pld'-dl, *v. n.* jeść półgębkiem; baraszkować, zabawiać się drobnostkami.

PIDDLER, pld'-dl-ûr, *s.* jedzący półgębkiem, gagatek.

PIE, pi, *s.* pasztet, tort; 2) sroka. — *bald*, srokaty, pstry.

PIECE, pêês, *s.* kawał, kawałek, sztuka, łata; działo. — *by —*, kawałami, po kawale. *A — of news*, nowina. *A-piece*, od sztuki, od głowy. *All of a —*, z jednéj sztuki wykrojony, jak odlany, jednorodny. *A — of wit*, dowcipny koncept. *A great — of folly*, wielkie głupstwo. *To tear in* (*to*) *pieces*, podrzeć na kawałki. *To fall* (*tumble*) *to pieces*, rozsypać się w kawałki. *To take to pieces*, rozebrać na kawałki. — *meal*, po kawałku, kawałami.

TO PIECE, *v. a.* sztukować, łatać. *To — out*, nadsztukować, przysztukować. *To — up*, nasztukować, nałatać.

PIED, pld, *adj.* pstry, srokaty.

PIEDMONT, pêêd'-mûnt, *s.* Piemont.

PIEDMONTESE, pêêd-mûntêêz', 1) *s.* Piemontczyk; 2) *adj.* piemoncki.

PIEDNESS, pld'-nês, *s.* srokacizna, pstrość.

PIE-POWDER-COURT, pl'-pôûdûr-kôrt, *s.* sąd dorywczy dla rozsądzania spraw jarmarkowych.

PIER, pêêr, *s.* słup pod mostem, arkada pod mostem; tama, grobla, most (w portach).

TO PIERCE, pêêrs, *v. a.* i *n.* przekłóć, ukłóć, przeszyć, przeniknąć, ubość.

PIERCER, pêêr'-sûr, *s.* szydło, szwajca; świder bednarski; żądło owadów.

PIERCING, pêêr'-sîng, 1) *part.* *s.* przekłócie, przeszycie; 2) *part.* *adj.* kolący, ostry; uszczypliwy. —LY, *adv.* ostro, uszczypliwie.

PIETY, pl'-ê-tê, *s.* pobożność.

PIG, plg, *s.* prosię, prosiak. *To buy a — in a poke*, (*prov.*), kota w worku targować. — *iron*, surowe żelazo. — *nut*, trufla. — *tail*, harcap; cienko skręcone listki tytoniu.

TO PIG, *v. n.* prosić się, oprosić się.

PIGEON, plď'-żîn, *s.* gołąb. *Cock —*, gołąb samiec. — *hen*, gołębica. — *cove* (— *house*, gołębnik. — *foot*, bodziszek lipki (geranium). — *hearted*, lękliwy, tchorzliwy. — *livered*, *fig.* bez żołci, dobroduszny. — *pie*, pasztet z gołębiów.

PIGGIN, plg-gîn, *s.* faska, wiadro; talerz drewniany.

PIGHT, plt, *part.* † (zamiast PITCHED), utkwiony, wetknięty, przymocowany.

PIGMENT, plg'-mênt, *s.* powleczona farba.

PIGMY, plg'-mė, *s.* pigmejczyk.

PIGNORATION, plg-nô-rê'-szûn, *s.* zastawienie, zastaw.

PIGSNEY, plgz'-nė, *s.* † moja kochana, moja duszko.

PIKE, plk, *s.* pika; ostrze, kolec; widły do siana; 2) szczupak. — *man*, pikinier. — *staff*, drzewce u piki.

PILASTER, pė-lâs'-tûr, *s.* (*arch.*) słup czworograniasty.

PILCHER, plłcz'-ûr, *s.* sardela (rodzaj śledzia); 2) (*Shaksp.*), pochwa.

PILE, pil, *s.* pal, kół; 2) stos, stos drzewa; zgliszcze, żaglisko; stos papierów; 3) gmach; 4) strona monety na której jest wizerunek; 5) kosmacizna, kutner; 6) (*her.*), klin prostopadły w tarczy; 7) PILES, *pl.* hemoroidy. — *wort*, trędownik.

TO PILE, *v. a.* (*to — up*), ułożyć w stos, zwalić na kupę, nagromadzić.

TO PILFER, pil'-fûr, *v. a.* i *n.* zmykać, kraść, grypsnąć.

PILFERER, pil'-fûr-ûr, *s.* smyk, porywacz, mały złodziéj.

PILFERING, pil'-fûr-îng, *part.* *s.* smykanie, porywanie. —LY, *adv.* po złodziejsku.

PILFERY, pil'-fûr-ê, *s.* drobna kradzież.

PILGRIM, pil'-grîm, *s.* pielgrzym.

PILGRIMAGE, pil'-grîm-âdż, *s.* pielgrzymka. *To go on a —*, pielgrzymować.

PILL, pil, *s.* pigułka.

TO PILL, *v. a.* i *n.* 1) łupić, oblupić; łupić się; *zob.* TO PEEL; 2) *zob.* TO PILLAGE.

PILLAGE, pil'-lîdż, *s.* łupiestwo, rabunek, grabież.

TO PILLAGE, *v. a.* łupić, rabować, plądrować.

PILLAGER, pil'-lîdż-ûr, *s.* łupieżca, rabuś.

PILLAR, pil'-lûr, *s.* filar, słup.

PILLARED, pil'-lûrd, *adj.* wsparty na filarach.

PILLION, pil'-yûn, *s.* siodło damskie, tylne siodło (kiedy dwóch na jednym koniu jedzie).

PILLORY, pil'-lûr-ê, *s.* pręgierz.

TO PILLORY, *v. a.* u pręgierza postawić.

PILLOW, pil'-lô, *s.* poduszka. *To advise with one's* —, przespawszy się wziąść na uwagę, odłożyć rzecz do jutra. — *beer* (— *case*), poszewka, nasypka.

TO PILLOW, *v. a.* położyć na poduszce.

PILOSITY, pê-lôs'-sê-tê, *s.* włochatość, kosmacizna.

PILOT, pi'-lůt, *s.* sternik, rotman.

TO PILOT, *v. a.* sterować, kierować.

PILOTAGE, pi'-lůt-tîdż, *s.* sternictwo; zapłata sternikowi.

PIMENTA, pê-mên'-tâ, *s.* pieprz z Jamajki.

PIMLICO, pim'-lê-kô, *set out in* —, (*vulg.*), wymuskany, wystafirowany.

PIMP, pimp, *s.* rajfur.

TO PIMP, *v. n.* rajfurować.

PIMPERNEL, pim'-pêr-nêl, *s.* biedrzeniec; krwiściąg łąkowy.

PIMPING, pim'-ping, 1) *part. s.* rajfurowanie; 2) *adj.* lichy, nędzny, mizerny, podły.

PIMPLE, pim'-pl, *s.* pryszcz, bąbel.

PIMPLED, pim'-pld, *adj.* pryszczowaty.

PIN, pin, *s.* szpilka; kołek, sztyft; kołek u instrumentów muzycznych; wałek; skazówka, index; kręgiel; † oczko tarczy do której się strzela (stąd *Shaksp.* w sprośném znaczeniu *L. L. L. IV. 1.*); skałka, jęczmień na oku; (*Shaksp. W. T.* — *and web*, *zob.* pod WEB); *curling* —, szpilka podwójna, iglica. *I care not* (*I don't care*) *a* —, wcale o to nie dbam. — *case*, igielniczka. — *cushion*, poduszeczka do szpilek. — *dust*, opilki od szpilek. — *feather*, puch ptaków. — *feathered*, w puchu. — *fold*, koszary, hurty na owce, — *maker*, szpilkarz. — *money*, pieniądze na szpilki, na drobne wydatki.

TO PIN, *v. a.* przyszpilić, przypiąć, przytwierdzić, przymocować. *To* — *up*, podpiąć, podkasać. *To* — *up the basket*, zakończyć, zapieczętować; już więcéj nie rodzić dzieci.

PINCERS, pin'-sůrz, *s. pl.* kleszcze do wyrywania zębów; szczypczyki; kleszcze (owadów).

TO PINCH, pinsz, *v. a.* i *n.* szczypać, uszczypnąć; cisnąć, gnieść, ścisnąść; przyprzeć kogo do ściany; trapić, dokuczać; niedostatek cierpieć, być w biedzie; skąpić. *To* — *off*, odszczypnąć, odskubnąć, urwać. *To* — *one's guts* (*belly*), odejmować sobie od gęby, mrzeć głodem. *Pinched with hunger*, zgłodniały, przyciśniony głodem.

PINCH, *s.* uszczypnienie; (*vulg.*), biéda, toń, nędza, ucisk. — *of snuff*, szczypta tabaki. *To be at a* —, znajdować się w złym razie, popaść w biédę. — *belly* (— *fist*; —*gut*, — *penny*), (*vulg.*), kutwa, sknera.

PINCHBECK, pinsz'-bék, *s.* tombak.

PINE, pin, *s.* sosna. — *apple*, szyszka sosnowa; ananas.

TO PINE, *v. a.* i *n.* gryść się, martwić się, trapić się, frasować się. *To* — *away*, niszczyć się smutkiem, tęsknić, usychać. (— *for*, *after*, za czém). *To* — *one's self to death*, zagryść się na śmierć.

PINEAL-GLAND, pin'-nê-âl-gland, *s.* gruczołek w mózgu, (podług Kartezyusza, siedlisko duszy).

PINION, pin'-yůn, *s.* skrajna kostka skrzydła; skrzydło; (*Shaksp. A. and C.*), pióro ze skrzydła; PINIONS, *pl.* kajdanki na ręce.

TO PINION, *v. a.* obciąć skrzydła, obarczyć; związać ręce w tył.

PINK, pingk, *s.* goździk (kwiat). — *colour*, kolor bladoróżowy; 2) oczko. — *eyed*, mający maleńkie oczka; 3) (*Shaksp. M. W. of W.*), kiełb; 4) *fig.* coś bardzo wybornego, w najlepszym gatunku, najwyższy stopień.

TO PINK, *v.* 1) *a.* przekłóć, wykalać oczka; 2) *n.* mrugać oczami.

PINNACE, pin'-âs, *s.* czólno przy statku wojennym.

PINNACLE, pin'-nâ-kl, *s.* spiczasta wieża; szczyt, wierzchołek.

PINT, pint, *s.* pół kwarty. — *pot* (*Shaksp, H. IV.*) kufel piwa.

PIONEER, pi-ô-nêêr', *s.* pionier, szańcokopnik.

PIONY, *zob.* PEONY.

PIOUS, pi'-ůs, *adj.* pobożny, nabożny. —LY, *adv.* pobożnie.

PIP, pip, *s.* pypeć; 2) oko (w kartach).

TO PIP, *v.* 1) *a.* zdjąć pypeć; 2) *n.* piszczeć, kwilić.

PIPE, pip, *s.* rura oddechowa, krtań, gardziel; lulka, cybuch; dudka, piszczałka; długa beczka od wina lub oliwy. — *wine* (*Shaksp. M. W. of W.*), wino prosto z beczki. — *tree*, bez turecki.

TO PIPE, *v.a.* i *n.* grać na piszczalce; wrzeszczeć.

PIPER, pi'-půr, *s.* dudarz, piszczek.

PIPING, pip'-ing, *adj.* słaby, chory, chérlający, wycieńczony.

PIPKIN, pip'-kin, *s.* garnuszek.

PIPPIN, pip'-pin, *s.* kwaśne jabłko.

PIQUANCY, pik'-kân-sê, *s.* ostrość, cierpkość, kwas.

PIQUANT, pik'-kânt, *adj.* ostry, kolący, cierpki. —LY, *adv.* ostro, cierpko.

PIQUE, pêêk, *s.* chrapka, uraza, zawziętość.

TO PIQUE, *v.a.* urazić, obrazić, dotknąć, ubość, uszczypnąć. *To* — *one's self in* (*upon*), chełpić się, popisywać się.

PICQUET, pê-kêt', *s.* pikieta (gra).

PIRACY, pi'-râ-sê, *s.* korsarstwo, rozbój morski.

PIRATE, pi'-rât, *s.* korsarz, rozbójnik morski.

TO PIRATE, *v.a.* i *n.* rozbijać po morzu.

PIRATICAL, pi'-rât-tê-kâl, *adj.* rozbójniczy.

PISCES, pis'-sês, *s. pl.* (*ast.*) Ryby, (12ty znak zodiaku).

PISCIVOROUS, pis-siw'-wô-růs, *adj.* rybożerny.

PISH, pisz, *interj.* pfe! pfuj!

TO PISH, *v.n.* okazywać wzgardę.

PISMIRE, piz'-mir, *s.* mrówka.

PISS, pis, *s.* szczyny, uryna, mocz. — *a-bed*, szczoch, zaszczaniec. — *burnt*, zaszczany. — *pot*, (*vulg.*) urynał.

TO PISS, *v.n.* szczać, moczyć. *To* — *upon*, naszczać, oszczać.

PISTACHIO, pis-tâ'-szô, *s.* kłokocina włoska, kłokotka.

PISTOL, pis'-tůl, *s.* pistolet. *To* —, wystrzelić z pistoletu.

PISTOLE, pis-tôl', *s.* pistol (5 talarów).

PISTOLET, pis-tô-lêt', *s.* krócica.

PISTON, pis'-tůn, *s.* tłoczek, piston (w pompie).

PIT, pit, *s.* dół, jama; parter w teatrze; szranki gdzie się koguty biją; grób. — *of the stomach*, dołek sercowy. *Coal* —, jama z któréj się węgle wydobywają. — *coal*, węgle kamienne. — *fall*, wilczy dół. — *hole*, dołek od ospy. — *man*, tracz stojący w dole. — *saw*, duża piła.

TO PIT, *v. n.* zapadać się, wklęsnąć.

PIT-A-PAT, pit'-â-pât, *adv.* tyk tak (o drżeniu serca).

PITCH, picz, *s.* smoła; 2) wierzch, szczyt, wierzchołek; najwyższy szczebel; (*muz.*) wysokość tonu. — *fork*, widła do siana.

TO PITCH, *v.* 1) *a.* smolić, zasmolić, osmolić. *To* — *a ship*, wylać okręt smołą; 2) *a.* i *n.* († *ir. pight*), wbić w ziemię, wetknąć, utkwić; rozpiąć, rozbić; wybrać; upaść, zwalić się. *To* — *a camp*, założyć obóz. *To* — *a net*, rozwiesić sieć. *To* — *upon one's head*, upaść na głowę. *To* — *upon a thing*, wybrać co. *To* — *upon a day*, wyznaczyć dzień. *To* — *a tent*, rozbić namiot.

PITCHER, picz'-ůr, *s.* dzban na wodę; 2) żelazny kół do robienia dziur w ziemi. *The—goes often to the well, but is broken at last* (*prov.*), do czasu dzban wodę nosi, aż się ucho nieurwie.

PITCHINESS, picz'-ê-nês, *s.* smolność.

PITCHY, picz'-ê, *adj.* smolny.

PITEOUS, picz'-ê-ůs, *adj.* żałosny, smutny, płaczliwy; nędzny, mizerny. —LY, *adv.* żałośnie, lamentliwie; nędznie. —NESS, *s.* żałosność.

PITH, pith, *s.* rdzeń, członо; *fig.* jędro, siła, moc, dobitność.

PITHILY, pith-ê-lê, *adv.* jędrnie, silnie, dobitnie.

PITHINESS, pith'-ê-nês, *s.* jędrność, siła, moc, dobitność.

PITHLESS, pith'-lês, *adj.* bezsilny, omdlały.

PITHY, pïth'-ė, *adj.* rdzenisty; *fig.* jędrny, silny, mocny, dobitny.

PITIABLE, pït'-tė-â-bl, *adj.* zasługujący na litość, nędzny, mizerny.

PITIFUL, pït'-tė-fûl, *adj.* żałośny, płaczliwy; tkliwy, czuły, litościwy, miłosierny; nędzny, mizerny, lichy, wzgardy godny. —LY, *adv.* żałośnie; miłosiernie; nędznie, licho: mizernie. —NESS, *s.* czułość, miłosierność, litościwość: mizerota, lichość.

PITILESS, pït'-tė-lės, *adj.* nielitościwy. —LY, *adv.* nielitościwie.

PITTANCE, pït'-tâns, *s.* porcya, racya (w klasztorach): cząstka, odrobina.

PITTED, pït'-tėd, *adj.* dołkowaty. — *with the small-pox*, dziobaty.

PITY, pït'-tė, *s.* litość, miłosierdzie, zmiłowanie. *To take (have)— on...*, zlitować się, zmiłować się nad kim. *It is a* —, szkoda. *It is a thousand pities*, nieodżałowana szkoda.

TO PITY, *v. a.* i *n.* litować się, żałować.

PIVOT, pïw'-wût, *s.* czop, zawiasa.

PIX, pïks, *s.* cyboryum, monstrancya.

PIZZLE, pïz'-zl, *s. bull's* —, bykowiec.

PLACABILITY, plâ-kâ-bïl'-ė-tė, *s.* pojednalność, ubłagalność, chęć do zgody.

PLACABLE, plâ'-kâ-bl, *adj.* przebaczający, łatwy do pojednania się: —NESS, *s. zob.* PLACABILITY.

PLACARD (—T), plâk-ârd', *s.* przybite ogłoszenie.

PLACE, plâs, *s.* plac, miejsce, miejsce zamieszkania; urząd, posada, funkcya. *Of this* —, stąd, tutejszy. *Of that* —, tamtejszy. *At this* —, w tém miejscu, tu. *In the first* —, naprzód. *In some* —, gdzieś. *Out of* —, nie w swojém miejscu: bez służby, bez miejsca. *To give* —, zrobić miejsce, ustąpić. *To have* —, zajść, nastąpić, wydarzyć się. *To supply one's* —, zastąpić czyje miejsce, wyręczyć kogo. — *man*, urzędnik.

TO PLACE, *v.a.* postawić, położyć, umieścić.

PLACID, plâs'-sïd, *adj.* łagodny, cichy, spokojny. —LY, *adv.* łagodnie.

PLACIDITY, plâs-sïd-ė-tė, *s.* łagodność, cichość, spokojność.

PLACIT, plâs'-ït, *s.* wyrok, ustanowienie, uchwała.

PLACKET, plâk'-kït, *s.* rozporek u spódnicy, spódnica.

PLAGIARISM, plâ'-dżâ-rïzm, *s.* pismokradztwo.

PLAGIARY, plâ'-dżâ-rė, *s.* pismokradzca.

PLAGUE, plâg, *s.* morowa zaraza, morowe powietrze; plaga. skaranie, utrapienie, uprzykrzenie, udręczenie.

TO PLAGUE, *v. a.* zarazić; trapić, naprzykrzać się, dręczyć, udręczyć.

PLAGUILY, plâ'-gė-lė, *adv.* (*vulg.*) okropnie, diabelnie.

PLAGUY, plâ'-gė, *adj.* naprzykrzony, nieznośny.

PLAICE, plâs, *s.* płaszczka, flądra (ryba).

PLAID, plâd, *s.* płaszcz szkockich góralów (z sukna w kratki).

PLAIN, plân, *adj.* równy, gładki; płaski; *fig.* jasny, widoczny, oczywisty; szczery, otwarty, prosty, niewytworny. *In* — *terms*, po prostu, otwarcie, bez ogródki. — *truth*, szczera prawda. *To speak* —, mówić otwarcie, bez ogródki. — *dealer*, — *dealing*, *zob.* pod DEALER, DEALING. — *song*, śpiew chórny (w katedrach). — *work*, robota szwaczki.

PLAIN, *s.* równina, płaszczyzna.

TO PLAIN, *v.a.* równać, wyrównać.

PLAINLY, plân'-lė, *adv.* równo, gładko, płasko; *fig.* jasno, widocznie; szczerze, otwarcie; niewytwornie, po prostu.

PLAINNESS, plân'-nės, *s.* równość, gładkość, płaskość; *fig.* szczerość, otwartość; prostota, niewytworność, niewykwintność.

PLAINT, plânt, *s.* skarga, użalenie, lament; W. P. zaskarżenie, obżałowanie.

PLAINTFUL, plânt'-fûl, *adj.* uskarzający się, utyskujący.

PLAINTIFF, plân'-tïf, *s.* W. P. aktor, powód, powódka.

PLAINTIVE, plân'-tïw, *adj.* żałośny, płaczliwy.

PLAIT, plât, *s.* fałd, zmarszczka; 2) plecionka, warkocz.

TO PLAIT, *v.a.* fałdować, marszczyć; pleść, splatać, zapleść.

PLAN, plân, *s.* plan, abrys; plan, zamiar.

TO PLAN, *v. a.* ułożyć plan, osnować, wymyślić, uplantować.

PLANE, plân, *s.* równina, płaszczyzna; 2) hebel. — *tree*, klon.

TO PLANE, *v. a.* wyrównać, heblować.

PLANET, plân'-ït, *s.* planeta. — *struck*, zdumiały, przerażony; zniszczony przez śnieć.

PLANETARY, plân'-nė-târ-rė, *adj.* planetowy, planetny.

PLANIMETRY, plâ-nïm'-ė-trė, *s.* (*mat.*) planimetrya.

PLANISPHER, plân'-nė-sfêr, *s.* planisfera (mapa wyobrażająca kulę ziemską lub niebieską).

PLANK, plângk, *s.* bal, tarcica, dyl. *To* —, *v.a.* dylować.

PLANT, plânt, *s.* roślina; szczep; rosada. — *animal*, zwierzokrzew.

TO PLANT, *v.a.* szczepić, sadzić; *fig.* zaszczepić, rozkrzewić, założyć. *To— the cannon*, zatoczyć i wycelować działo.

PLANTAIN, plân'-tïn, *s.* babka (ziele); drzewo owocowe w Indiach Zachodnich.

PLANTATION, plân-tâ'-szûn, *s.* szczepienie, sadzenie; plantacya, osada.

PLANTER, plânt'-ûr, *s.* plantator, kolonista (uprawiający cukier kawę, bawełnę w Indyach Zachodnich i Ameryce); zaszczepca.

PLASH, plâsz, *s.* kałuża, błoto; plusk spadającéj wody.

TO PLASH, *v.a.* i *n.* pleść, splatać (gałęzie); pluskać.

PLASHY, plâsz'-ė, *adj.* mulisty, błotnisty.

PLASTER, plâs'-tûr, *s.* plaster; 2) wapno z piaskiem, tynk, gips.

TO PLASTER, *v. a.* przyłożyć plaster; tynkować.

PLASTERER, plâs'-tûr-ûr, *s.* tynkarz, gipsownik, sztukator.

PLASTIC, plâs'-tïk, 1) *adj.* plastyczny; 2) *s.* plastyka, sztuka nadania kształtu jakiéj rzeczy.

PLASTRON, plâs'-trûn, *s.* napiersnik (u rzemieślników).

PLAT, plât, 1) *adj.* płaski; 2) *s.* płaszczyzna. — *of ground*, kawał gruntu. *To plat*, *zob.* TO PLAIT.

PLATANE, plât'-tân, *zob.* PLANE-TREE.

PLATE, plât, *s.* blat, blacha; 2) talerz; sprzęty srébrne stołowe; srebrne naczynie, przeznaczone w nagrodzie dla tego który naprzód dobiegł do mety w wyścigach końskich.

TO PLATE, *v.a.* spłaszczyć, rozklepać na blachę; powlec blachą; przyodziać pancerzem.

PLATEN, plât'-ėn, *s.* blat w prasie drukarskiéj.

PLATFORM, plât'-fôrm, *s.* dach płaski, altana; 2) pomost (u bateryi).

PLATINA, plât'-ė-nâ, *s.* platyna.

PLATOON, plâ-tôôn', *s.* pluton piechoty.

PLATTER, plât'-tûr, *s.* płaska misa.

PLAUDIT, plâu'-dït, *s.* oklask, poklask.

PLAUSIBILITY, plâu-zė-bïl'-ė-tė, *s.* pozorność, podobieństwo do prawdy.

PLAUSIBLE, plâu'-zė-bl, *adj.* pozorny, podobny do prawdy. — LY, *adv.* pozornie. —NESS, *s. zob.* PLAUSIBILITY.

PLAUSIVE, plâu'-sïw, *adj.* dający oklaski.

TO PLAY, plâ, *v. a.* i *n.* grać, igrać, bawić się, żartować; grać na jakim instrumencie, grać rolę na teatrze; udawać; igrać, wydawać się, odbijać się. *To — the fool*, udawać głupiego, głupstwa wyrabiać. *To — the thief*, kraść. — *the men* (*Shaksp.*), pokażcie się jak ludzie, bądźcie waleczni. *To — the devil* (*vulg.*), wyrządzać diabelskie psikusy. *To — the knave*, szalbierować, oszukiwać. *To — tricks*, płatać figle. *To — one a trick*, wypłatać komu figla. *To — fair*, grać uczciwie. *To — foul play*, szachrować w grze; *fig.* działać, postępować nieuczciwie. *To — a part*, grać rolę. *To at cards*, grać w karty. *To — away*, przegrać. *To — upon (on) an instrument*, grać na jakim instrumencie. *To — upon words*

igrać z wyrazami. *To — upon one*, zartować z kogo, drwić, kpić.

PLAY, *s.* gra, igraszka, zabawa; widowisko, komedya, tragedia; działanie, postępowanie; pole działania, wolne pole. *To give one fair —*, dać komu wolne pole do czego. *This is not fair —*, to nieuczciwie, tak nie uchodzi. *To hold (keep) in —*, uwodzić kogo, pokazywać komu gruszki na wierzbie, dudki na kościele. — *bill*, afisz. — *debt*, dług kartowy. —*fellow* (—*mate*), towarzysz, kamrat. — *house*, teatr. — *thing*, zabawka, cacko, bawidełko.

PLAYER, plâ'-ûr, *s.* gracz; aktor; muzykant; figlarz.

PLAYFUL, plâ'-fûl, *adj.* igrający, swawolny, figlarny, zabawny, wesoły. —LY, *adv.* swawolnie, zabawnie. —NESS, *s.* swawola, żartobliwość.

PLAYSOME, plâ'-sûm, *adj.* — NESS, *s. zob.* PLAYFUL.

PLEA, plê, *s.* w. p. proces, sprawa; obrona sądowa, głos adwokata; pozór, wymówka, ogródka.

TO PLEACH, plêcz, *v.a.* † zgiąć, złożyć, zagiąć; przeplatać, wpleść.

TO PLEAD, plêd, *v.a.* i *n.* bronić sprawy, stawać w sprawie; prawować się, pieniać; przytaczać, przywodzić na swoję lub czyję obronę; zasłaniać się czém, zastawiać się czém, usprawiedliwiać się. *To — guilty*, przyznać się do winy. *To — ignorance*, zasłaniać się, składać się niewiadomością. *To — sickness*, składać się, wymawiać się chorobą.

PLEADABLE, plê'-dâ-bl, *adj.* mogący być przytoczonym w obronie sądowéj.

PLEADER, plê'-dûr, *s.* adwokat, patron, obrońca, strona.

PLEASANT, plêz'-zânt, *adj.* przyjemny, miły; ucieszny, zabawny. —LY, *adv.* przyjemnie, zabawnie. —NESS, *s.* przyjemność, zabawność.

PLEASANTRY, plêz'-zân-trê, *s.* żart; wesołość.

TO PLEASE, plêz, *v.a.* i *n.* podobać się, sprawić przyjemność, zadowolnić; chcieć, być łaskaw, raczyć. *May it —*, racz (mówiąc lub pisząc do króla, do prezydującego sędziego, i t. d., na wstępie petycyi). *May it — your honour*, chciej, racz (mówiąc do wyższych osób). *If you —*, z łaski swojéj. — *to enter*, bądź łaskaw wnišć, pofatyguj się. *I am not pleased with it*, to mi się nie podoba. *Hard to be pleased*, wybrydny. *Be pleased to sit down*, proszę siadać.

PLEASING, plê'-zîng, *adj.* miły, przyjemny. —LY, *adv.* przyjemnie.

PLEASURABLE, plêż'-ûr-â-bl, *adj.* rozkoszny, przyjemny.

PLEASURE, plêż'-ûr, *s.* rozkosz, przyjemność, uciecha, ukontentowanie, rozrywka, uciecha; wola, upodobanie. *To take — in*, lubić co, mieć w czém upodobanie. *At —*, według upodobania, do woli czyjéj. *You may say your —*, możesz mówić co ci się podoba. *What's your —?* co masz do rozkazania? czego chcesz? —*boat*, bat, statek spacerowy. —*ground* (*mod.*), miejsce od spacerów, od zabawy.

PLEBEIAN, plê-bê'-yân, 1) *s.* plebejusz; 2) *adj.* plebejuszowski, gminny.

PLEDGE, plêdż, *s.* zastaw, zakład, zadatek; rękojmia, ubezpieczenie; zastawnik, zakładnik; odpicie (do tego który pił do nas), spełnienie jego zdrowia.

TO PLEDGE, *v.a.* zastawić, położyć zakład; spełnić zdrowie tego który pił do nas.

PLEDGET, plêd'-żît, *s.* (*chir.*) flejtuszek do rany.

PLEIADES, plê'-yâ-dêz, *or* PLEIADS, plê'-yâdz, *s. pl.* (*ast.*) (kupka gwiazd na grzbiecie Byka), Plejady.

PLENARILY, plên'-â-rê-lê, *adv.* zupełnie, całkowicie.

PLENARINESS, plên'-â-rê-nês, *s.* zupełność, całkowitość.

PLENARY, plên'-â-rê, *adj.* zupełny, całkowity.

PLENILUNARY, plên-nê-lû'-nâ-rê, *adj.* pełniowy, w pełni (o księżycu).

PLENIPOTENCE (—CY), plê-nîp'-pô-têns, *s.* plenipotencya, pełna moc.

PLENIPOTENT, plê-nîp'-pô tênt, *or* PLENIPOTENTIAL, plên-nê-pô-tên'-szâl, *adj.* pełną moc mający, pełnomocny.

PLENIPOTENTIARY, plên-nê-pô-tên'-szâ-rê, *s.* plenipotent, pełnomocnik.

PLENITUDE, plên'-nê-tûd, *s.* pełność, obfitość.

PLENTEOUS, plûn'-czê-ûs, *adj.* —LY, *adv.* —NESS, *s. zob.* PLENTIFUL, i t. d.

PLENTIFUL, plên'-tê-fûl, *adj.* obfity, dostatni, bogaty, żyzny. — LY, *adv.* obficie, podostatkiem. — NESS, *s.* obfitość, plenność.

PLENTY, plên'-tê, *s.* obfitość, mnóstwo, dostatek.

PLEONASM, plê'-ô-nâzm, *s.* pleonazm.

PLETHORA, plê*th*'-ô-râ, *s.* (*med.*) krwistość zbyteczna.

PLETHORIC (—AL), plê-thôr'-îk, *adj.* krwisty.

PLETHORY, *zob.* PLETHORA.

PLEURISY, plû'-rê-sê, *s.* (*med.*) kłócie w bokach, pleura.

PLEURITIC (—AL), plû-rît'-tîk, *adj.* pleurytyczny.

PLEVIN, plêw'-wîn, *s.* w. p. poręka, rękojmia.

PLIABLE, plî'-â-bl, *adj.* giętki, gibki; *fig.* łatwy, powolny. —NESS, *s.* giętkość; powolność.

PLIANCY, plî'-ân-sê, *s. zob.* PLIABLENESS.

PLIANT, plî'-ânt, *adj. zob.* PLIABLE.

PLICA, plî'-kâ, *s.* (*med.*) koltun.

PLICATION, plê-kâ'-szûn, *or* PLICATURE, plîk'-kâ-czûr, *s.* składanie, fałdowanie; fałd.

PLIER, plî'-ûr, 1) *s. sing.* robotnik (czekający na robotę); 2) PLIERS, *pl.* obcęgi, cęgi od drótu.

TO PLIGHT, plît, *v.a.* zastawić, dać zastaw; ślubować, obowiązać się ślubem, dać słowo. *To — one's faith* (*troth*), obiecać pod ślubem. ślubować wiarę.

PLIGHT, *s.* zastaw, zakład; stan, położenie, raz.

PLINTH, plî*nth*, *s.* (*arch.*) podstupie, podstawa.

TO PLOD, plôd, *v.n.* ciężko pracować, horować, mozolić się, mordować się; wlec się powoli.

PLODDER, plôd'-dûr, *s.* ciężko pracujący.

PLOT, plôt, s. kawał gruntu. — *of grass*, murawa; 2) spisek, zmowa, sprzysiężenie; intryga (w komedyi).

TO PLOT, *v. a.* i *n.* knuć, knować spiski; ułożyć, ukartować, intrygować.

PLOTTER, plôt'-tûr, *s.* knujący spiski, konspirator; intrygant.

PLOUGH, plôû, *s.* pług. — *beam*, grządziel, grądziel. — *coulter*, krój. — *handle* (— *neck*, — *staff*, — *stilt*, — *tarl*), socha, kłęk. — *man*, oracz, rolnik. — *share*, lemiesz.

TO PLOUGH, *v. a.* orać. *To — the sea* (*the watery way*), prać fale morskie. *To — up*, wyorać (*Shaksp. A. i C.*), rozdrapać.

PLOUGHER, plôû'-ûr, *s.* oracz, rolnik.

PLOVER, plûw'-wûr, *s.* (ptak) siewka.

PLOW, plôû, *s. zob.* PLOUGH.

PLUCK, plûk, *s.* skubnienie, szarpnienie, rwanie; 2) łetkie, podroby, kruszki cielęce.

TO PLUCK, *v. a.* skubać, szarpać, rwać, pociągnąć, czochrać, targać. *To — a crow with one* (*fam*), mieć zkim co na pieńku. *To — asunder* (*to — in* (*to*) *pieces*), rozszarpać, rozerwać. *To — down*, zrzucić, rozwalić, wywrócić. *To — off*, zedrzeć, zerwać, odskubnąć, wyskubać, oskubać. *To — up*, wyrwać, wypleć. *To — up by the roots*, wyrwać z korzeniem, wykorzenić. *To — up one's spirit* (— *up a good heart*), nabrać serca, odwagi.

PLUG, plûg, *s.* kół, kołek. *Fire —*, pompa dostarczająca wody w czasie pożaru. TO PLUG, *v.a.* zatknąć kołkiem.

PLUM, plûm, *s.* śliwa, śliwka; rodzenki; 2) majątek wynoszący 100,000 f. s. *His fortune amounts to a —*, jego majątek wynosi 100,000 f. s. — *cake*, ciasteczko z rodzenkami. — *porridge*, zupa z rodzenkami. — *pudding*, budeń z rodzenkami. — *tree*, drzewo śliwkowe.

PLUMAGE, plû'-mîdż, *s.* pióra, pierze; kita z piór.

PLUMB, plûm, 1) *adj.* prostopadle, pionowo; z góry na łeb. *To fall — into...*, wpaść w co, plusnąć; 2) s. blejczyk, pion, olowianka. — *level*, śródwaga, gruntwaga. — *line*, sznurek u ołowianki, pion, głębiomiar. — *rule*, *zob.* —LINE.

TO PLUMB, *v.a.* gruntować, mierzyć głębokość sznurem z ołowianką, ustawić pionowo.

PLUMBAGIN, plům'-bâd-žĭn, *s.* ołowiany kruszec, ołowiec.
PLUMBER, plům'-můr, *s.* ołownik.
PLUMBERY, plům'-můr-ê, *s.* wyroby z ołowiu.
PLUME, plům, *s.* kita z piór, federpusz.
TO PLUME, *v. a.* czyścić pióra; przyozdobić piórami, zatknąć kitę z piór; skubać pióra. *To — one's self upon...*, chełpić się, pysznić się, szczycić się z czego.
PLUMMET, plům'-mĭt, *s.* gruntwaga, ołowianka.
PLUMP, plůmp, *adj.* pulchny, mięsisty, tłusty, pękaty. — *faced*, tłusty na twarzy, pucołowaty.
TO PLUMP, *v.* 1) *a.* nadąć, napuszyć; 2) *n.* brzdęknąć, upaść jak kamień; nabrzmieć.
PLUMPNESS, plůmp'-nês, *s.* pulchność, tłustość, tusza.
PLUMPY, plůmp'-ê, *adj. zob.* PLUMP.
PLUMY, plů'-mê, *adj.* pierzasty, opierzony; *fam.* wyborny.
TO PLUNDER, plůn'-důr, *v. a.* łupić, rabować, plondrować.
PLUNDER, *s.* łupież, łup, rabunek.
PLUNDERER, plůn'-důr-ůr, *s.* łupieżca, rabuś.
TO PLUNGE, plůndż, *v.* 1) *a.* zanurzyć, pogrążyć; 2) *n.* zanurzyć się, pogrążyć się; dać nurka; skakać i wierzgać (o koniu).
PLUNGE, *s.* zanurzenie, nurek; wierzganie konia; *fig.* bieda, toń, zły raz.
PLUNGER, plůn'-dżůr, *s.* nurek.
PLURAL, plů'-rål, *adj.* mnogi. — *number*, (*gram.*), liczba mnoga.
PLURALIST, plů'-rå-lĭst, *s.* posiadacz wielu probostw.
PLURALITY, plů-rål'-ê-tê, *s.* większość; posiadanie więcéj niż jednego probostwa.
PLURALLY, plů'-rål-lê, *adv.* (*gram.*), w liczbie mnogiéj.
PLUSH, plůsz, *s.* felpa.
PLUVIAL, (—VIOUS), plů'-wê-ål, *adj.* dżdżysty.
TO PLY, pll, *v. a.* i *n.* nalegać, nastawać, usilnie prosić; wytężyć wszystkie siły, pilnie robić, z natężeniem pracować nad czém; biedz, lecieć, pędzić; płynąć (o statku). *To — one's books*, wertować książki. *To — one's oars*, robić wiosłami z całéj siły. *To — one hard*, znaglać, nalegać na kogo. *To — one with cups* (*glasses*), przynaglać kogo do picia. *To — the feet*, biedz, pędzić. *To — at a place*, stać gdzie, mieć swoje stanowisko. *To — to the south*, (*mar.*), płynąć na południe. *Plied with work*, przeciężony pracą, spracowany.
PLY, *s.* fałd, zagięcie; *fig.* skłonność; wprawa, wdrożenie. *To take the —*, wdrożyć się, przywyknąć.
PNEUMATIC (—AL), nů-mât'-ĭk, *adj.* pneumatyczny. — *pump*, machina pneumatyczna. PNEUMATICS, *s. pl.* nauka o powietrzu.
TO POACH, pôcz, *v.* 1) *a.* gotować na wolnym ogniu; 2) *n.* polować na cudzych gruntach bez pozwolenia. *Poached eggs*, jaja na miękko.
POACHER, pôcz'-ůr, *s.* ukradkiem polujący.
POCK, pók, *s.* ospa, *zob.* POX. — *hole*, dołek od ospy. *Full of — holes*, dziobaty, ospowaty.
POCKET, pok'-kĭt, *s.* kieszeń. — *book*, pugilares. — *glass*, zwierciadełko kieszonkowe. — *money*, pieniądze na drobne wydatki. — *pistol*, krócica.
TO POCKET, *v. a.* schować do kieszeni. *To — up*, wetknąć, włożyć do kieszeni. *To — up an affront*, *fig.*, znieść, połknąć krzywdę.
POCKINESS, pók'-kê-nês, *s.* weneryczna choroba, franca.
POCKY, pók'-kê, *adj.* weneryczny.
POD, pód, *s.* strączek. — *of silk*, orzech jedwabny, kokon.
PODAGRICAL, pó-dâg'-grê-kål, *adj.* podagryczny.
PODGE, pódż, *s.* kałuża, błoto.
POEM, pó'-êm, *s.* poema.
POESY, pó'-ê-sê, *s.* poezya, sztuka rymotwórcza.
POET, pó'-êt, *s.* poeta, wierszopis, rymotwórca.
POETASTER, pó'-ê-tâs-tůr, *s.* wierszoklet.
POETESS, pó'-êt-tês, *s.* poetka.
POETIC (—AL), pó-êt'-ĭk, *adj.* poetyczny. —ALLY, *adv.* poetycznie.
POETRY, pó'-ê-trê, *s.* poezya, rymotworstwo; wiersze, poezye.
POGH, póh! *interj.* fe!
POIGNANCY, póé'-nân-sê, *s.* ostrość, cierpkość, uszczypliwość.
POIGNANT, póé'-nânt, *adj.* ostry, śpiczasty; *fig.* szczypiący w język; ostry, cierpki, uszczypliwy.
POINT, pôint, *s.* śpica, ostrze, kończatość; (— *of land*), przylądek, cypel, klin; rylec, punkt, kropka, peryod; oko (na kościach, w kartach); tasiemki (jakie dawniéj noszono u portek). (— *lace*), koronki wyszywane; *fig.* punkt, rzecz, przedmiot; punkt, stopień, kres. — *of controversy*, przedmiot sporu. — *of honour*, punkt honoru. — *of sight* (*of view*), punkt widoku, wzgląd. *At the — of death*, w godzinę śmierci. *To be upon the —*, w gotowości być, zabierać się do czego. *To bring to a —*, zakończyć, wkrótkości się wyrazić, krótko mówiąc. *To pursue one's —*, dopinać swego celu. *To gain one's —*, osiągnąć swój cel. *To carry the —*, dopiąć swego. *To speak to the —*, mówić do rzeczy, nieoddalać się od swego przedmiotu. *To stand upon points*, ściśle co brać, nicować, krytykować. *Is it come to that —?* czy aż do tego przyszło? *At all points*, całkiem zupełnie. *Armed at all points*, w zupełnéj zbroi. — *blank*, cel w tarczy; wręcz, po prostu. *He told me — blank that he would not do it*, wręcz mi powiedział że tego nieuczyni. *To hit — blank*, trafić do celu; *fig.* trafić w sedno.
TO POINT, *v. a.* i *n.* zaostrzyć, kończato zrobić; kropkować; wymierzyć, wyrychtować (— *at*, do czego, na co); wskazać palcem (— *at*, na co, co). *To — out*, wykazać, wskazać jedną rzecz z pośród wielu innych; (*myśl.*), stać, stawać (o wyżle).
POINTED, pôint'-êd, *adj.* ostry, kończasty, zaostrzony; *fig.* bystry, subtelny, dowcipny, uszczypliwy. —LY, *adv.* ostro, kończato; uszczypliwie, z przekąsem. —NESS, *s.* ostrze, kończastość; uszczypliwość; trafność.
POINTER, pôint'-ůr, *s.* skazówka; (*myśl.*), wyżeł.
POINTING STOCK, pôint'-ĭngstók, *s.* cel pośmiewiska.
POINTLESS, pôint'-lês, *adj.* tępy.
POISE, póéz, *s.* ciężkość, waga, równowaga.
TO POISE, *v. a.* ważyć, odważyć; równoważyć.
POISON, póé'-zn, *s.* trucizna, jad.
TO POISON, *v. a.* otruć, struć; zatruć. *To — a woman*, (*vulg.*), brzuszek zrobić, podbić bębenka.
POISONER, póé'-zn-ůr, zaprawiacz trucizny; skaziciel.
POISONOUS, póé'-zn-ûs, *adj.* zjadliwy, jadowity, zatruty. —LY, *adv.* jadowicie. —NESS, *s.* jadowitość.
POITREL, póé'-trêl, *s.* podpiersnik (na konia); 2) rylec.
POKE, pók, *s.* worek, torba.
TO POKE, *v. a.* macać po ciemku; szturchać ożogiem, rozniecać ogień szturchając ożogiem.
POKER, pó'-kůr, *s.* ożog.
POL, pól, *s.* (skroc: z MARY), Marysia, Marynia.
POLACK, *s.* † Polak.
POLAND, pó'-lând, *s.* Polska.
POLANDER, pó'-lân-důr *s.* Polak.
POLAR, pó'-lår, *adj.* biegunowy. — *circles*, koła biegunowe.
POLARITY, pó-lâr'-ê-tê, *s.* polarność, dążność ku biegunowi.
POLARY, pó'-lar-ê, *adj.* nachylony ku biegunowi.
POLE, pól, *s. zob.* POLANDER; 2) biegun; 3) drąg, żerdź, tyczka, dyszel; 4) pręt mierniczy (5 1/2 yardów). — *axe*, berdysz. — *cat*, tchórz. — *star*, gwiazda biegunowa, gwiazda żeglarska.
POLEMIC (—AL), pó-lêm'-mik, 1) *adj.* polemiczny, sporny; 2) POLEMIC, *s. sing.* pisarz polemiczny, pismo polemiczne. POLEMICS, *s. pl.* polemika, spór piśmienny.
POLICE, pól-lêés', *s.* policya. — *man* (— *officer*), policyant.
POLICY, pól'-lê-sê, *s.* polityka, sztuka rządzenia; mądrość, roztropność; chytrość, przebiegłość.
POLISH, pó'-lĭsz, 1) *adj.* polski; 2) *s.* politura; 2) *fig.* polor, oglada.
TO POLISH, *v.* 1) *a.* polerować, gładzić, glancować; nadać polor,

ukształcić, ogładzić, ucywilizować, okrzesać; 2) *n.* nabrać glansu, lśnić się, błyszczeć.

POLISHER, pôl'-lîsz-ûr, *s.* polerownik; narzędzie do gładzenia, polerowania.

POLITE, pô-lît', *adj.* polerowny. ogładzony, ogładę mający, grzeczny, pięknie ułożony. —LY, *adv.* grzecznie. —NESS, *s.* grzeczność, ogłada.

POLITIC, pôl'-lê-tîk, 1) *adj.* polityczny, tyczący się formy rządu, sztuki rządzenia; 2) POLITICS, *s. pl.* polityka, sztuka rządzenia, interesa państwa. —LY, *adv.* politycznie.

POLITICAL, pô-lît'-tê-kâl, *adj.* —LY, *adv. zob.* POLITIC.

POLITICIAN, pôl-lê-tîsz'-ân, *s.* polityk, statysta.

POLITY, pôl'-lê-tê, *s.* rząd, kształt rządu, ustawa rządowa.

POLL, pôll, *s.* zatylek, głowa, czaszka; spis głów; lista wotujących w czasie elekcyi; wotowanie, głosowanie, 2) *zob.* POLLARD, 1) — *money*, pogłówne.

TO POLL, *v. a.* ściąć wierzchołek drzewa; obciąć, uciąć, ostrzydz; spisać listę wotujących; wotować, głosować; łupić, rabować.

POLLARD, pôl'-lârd, *s.* 1) (ryba) głowacz, jaźgarz; 2) drzewo z obciętym wierzcholkiem.

POLLER, pôl'-lûr, *s.* wotujący na elekcyi; 2) rabuś, łupieżca.

POLLOCK, pôl'-lûk, *zob.* POLLARD.

TO POLLUTE, pôl-lût', *v. a.* zmazać, splamić, pokalać, splugawić.

POLLUTED, pôl-lû'-têd, *part. adj.* splamiony, pokalany, splugawiony. —NESS, *s. zob.* POLLUTION.

POLLUTER, pôl-lû'-tûr, *s.* kalający, skaziciel.

POLLUTION, pôl-lû'-szûn, *s.* zmaza, pokalanie, splamienie.

POLLY, pôl'-lê, *s. zob.* POL.

POLTRON, POLTROON, pôl-trôôn', *s.* tchórz.

POLYACOUSTIC, pô-lê-â-kôû'-stîk, *adj.* powiększający dosięgłość głosu.

POLYANTHUS, pô-lê-ân'-*th*ûs, s. pierwiosnka, kluczyki.

POLYEDRON, pô-lê-ê'-drôn, *s.* (*mat.*) wielościan.

POLYEDROUS, pô-lê-ê'-drûs, *or* POLYEDRICAL, pô-lê-êd'-drê-kâl, *adj.* wielościenny.

POLYGAMIST, pô-lîg'-gâ-mîst, *s.* wielożeniec.

POLYGAMY, pô-lîg'-gâ-mê, *s.* wielożeństwo.

POLYGLOT, pôl'-lê-glôt, 1) *adj.* znający wiele języków, zawierający wiele języków, 2) *s.* biblia lub słownik w wielu językach.

POLYGON, pôl'-lê-gôn, *s.* (*mat.*) wielobok, wielokąt.

POLYGONAL, pô-lîg'-gô-nâl, *adj.* wieloboczny, wielokątny.

POLYPETALOUS, pôl-lê-pêt'-tâl-ûs, *adj.* (*bot.*) wielolistkowy.

POLYPODY, pô-lîp'-ô-dê, *s.* paproć.

POLYPUS, pôl'-lê-pûs, *s.* polip.

POLYSPERMOUS, pôl-lê-spêr'-mûs, *adj.* (*bot.*) wielonasienny.

POLYSYLLABICAL, pôl-lê-sîl-lâb'-bê-kâl, *adj.* wielozgłoskowy.

POLYSYLLABLE, pôl-lê-sîl'-lâ-bl, *s.* wyraz wielozgłoskowy.

POLYTHEISM, pôl'-lê-*th*ê-îzm, *s.* wielobóstwo.

POLYTHEIST, pôl'-lê-*th*ê-îst, *s.* wielobożca.

POMADE, pô-mâd', *or* POMATUM, pô-mâ'-tûm, *s.* pomada.

POMEGRANATE, pûm-grân'-nât, *s.* granat, granatowe jabłko.

POMMEL, pûm'-mîl, *s.* guz, gałka; kula u siodła, główka u szpady.

TO POMMEL, *v.a.* tłuć, kułaka dać, kuksnąć. *To—to a jelly*, zbić na winne jabłko.

POMP, pômp, *s.* pompa, przepych, wystawa, okazałość.

POMPEY, pôm'-pê, *s.* Pompejusz.

POMPEON, pûm'-pê-ûn, *s.* dynia, arbuz.

POMPOSITY, pôm-pôs'-sê-tê, *s.* pompatyczność, napuszystość.

POMPOUS, pôm'-pûs, *adj.* pyszny, wystawny, pompatyczny. —LY, *adv.* wystawnie. —NESS, *s.* pompa, przepych, okazałość.

POND, pônd, *s.* staw, sadzawka. —*weed*, rdestnica.

TO PONDER, pôn'-dûr, *v.a.* i *n.* rozważać, rozmyślać, zastanawiać się (—*on*, *upon*, nad czém).

PONDERABLE, pôn'-dûr-â-bl, *adj.* dający się ważyć.

PONDERAL, pôn'-dûr-âl, *adj.* wagowy, wzięty na wagę.

PONDERATION, pôn-dûr-â'-szûn, *s*, ważenie.

PONDERER, pôn'-dûr-ûr, *s.* ważący, rozważający.

PONDEROSITY, pôn-dûr-ôs'-sê-tê, *s.* waga, ciężkość.

PONDEROUS, pôn'-dûr-ûs, *adj.* ciężki; *fig.* ważny, dobitny. —LY, *adv.* ciężko; ważnie. —NESS, *s. zob.* PONDEROSITY.

PONIARD, pôn'-yârd, *s.* puginał.

TO PONIARD, *v.a.* przebić puginałem.

PONTAGE, pôn'-tîdż, *s.* mostowe.

PONTIFF, pôn'-tîf, *s.* arcykapłan, papież, biskup.

PONTIFICAL, pôn-tîf'-fê-kâl, 1) *adj.* pontyfikalny, papiezki, biskupi. 2) *s.* pontyfikał. —LY, *adv.* pontyfikalnie.

PONTIFICATE, pôn-tîf'-fê-kât, *s.* papieztwo.

PONTIFICIAL, pôn-tê-fîsz'-âl, *adj.* papiezki.

PONTON, pôn-tôôn', *s.* ponton, most na łyżwach.

PONY, pô'-nê, *s.* konik.

POOL, pôôl, *s.* staw, kałuża, ług.

POOP, pôôp, *s.* tył okrętu.

POOR, pôôr, *adj.* ubogi; nędzny, mizerny, lichy: chudy, jałowy, czczy. —LY, *adv.* ubogo; nędznie, licho, słabo, chorowicie.

POORNESS, pôôr'-nês, *s.* ubóstwo, bieda, nędza, mizerota, czczość, jałowość; lichota.

POP, pôp, 1) *interj.* paf! 2) *s.* klask, plask, trzask; 3) *adv.* znagła, niespodziewanie, raptem. *To give a*—, klaskać, trzaskać, przytykać. —*gun*, pukawka.—*visit*, krótka wizyta.

TO POP, *v.a.* i *n.* klaskać, trzaskać, pukać, przytykać; przelecieć, mignąć się, szastać się, fertać się. *To—in*, szusnąć, wpaść, wlecieć. *To—off*, zemknąć, drapnąć. *To—off a pistol*, wypalić z pistoletu. *To—out*, wymknąć się, wypsnąć się. *To—out a word*, wyrwać się z czém. *He popped out a word that spoiled all*, wypsnęło mu się słówko, które wszystko popsuło.

POPE, pôp, *s.* papież. —*'s eye*, tłustość w pośladku skopowiny.—*'s nose*, kuper indyka.

POPEDOM, pôp'-dûm, *s.* papieztwo.

POPERY, pô'-pûr-ê, *s.* papistostwo.

POPINJAY, pôp'-în-dżâ, *s.* papuga; dzięcioł; trzpiot, świstak, świszczypałka.

POPISH, pô'-pîsz, *adj.* papistowski.—LY, *adv.* po papistowsku. *To be popishly inclined*, mieć pociąg do katolicyzmu.

POPLAR, pôp'-lâr, *s.* topola.

POPPY, pôp'-pê, *s.* mak.

POPULACE, pôp'-pû-lâs, *s.* pospólstwo, gmin, motłoch.

POPULAR, pop'-pû-lâr, *adj.* pospolity, gminny; gminny, narodowy, popularny, ukochany od ludu; grasujący między ludem. —*government*, rząd narodowy, pochodzący od ludu. *A —distemper*, choroba grasująca między ludem.—LY, *adv.* popularnie.

POPULARITY, pôp-pû-lâr'-ê-tê, *s.* popularność, miłość u ludu, wziętość w narodzie.

TO POPULATE, pôp'-pû-lât, *v.a.* zaludnić.

POPULATION, pôp-pû-lâ'-szûn, *s.* ludność.

POPULOSITY, pôp-pû-lôs'-ê-tê, *s.* zbyt wielka ludność, przeludnienie.

POPULOUS, pôp'-pû-lûs, *adj.* ludny.—LY, *adv.* ludnie.—NESS, *s. zob.* POPULOSITY.

PORCELAIN, pôr'-sê-lân, *s.* porcelana.

PORCH, pôrcz, *s.* przedsionek, krużganek.

PORCUPINE, pôr'-kû-pîn, *s.* jeżowiec.

PORE, pôr, *s.* otwór potowy, pory.

TO PORE, *v. a.* ślepić, z bliska przypatrywać się. *To—upon a book*, ślęczeć nad książką. PORE-BLIND, *vulg.* (pûr'-blînd,) *s.* ślepiuteńki.

PORINESS, pô'-rê-nês, *s.* dziurkowatość, gębczastość.

PORK, pôrk, *s.* świnina, wieprzowina.

PORKER, pôrk'-ûr, *or* PORKET, pôrk'-ît, *s.* podświniak, prosiak.

PORKLING, pôrk'-lîng, *s.* prosię.
POROSITY, pô-rôs'-sê-tê, *s.* dziurkowatość, gębczastość.
POROUS, pô'-rûs, *adj.* dziurkowaty, gębczasty. —NESS, *s. zob.* POROSITY.
PORPENTINE, (*Shaksp.*) *zob.* PORCUPINE.
PORPHYRE, pôr'-fîr, *or* PORPHYRY, pôr'-fîr-ê, *s.* porfir.
PORPOISE, PORPUS, pôr'-pûs, *s.* delfin szablogrzbiet.
PORRET, pôr'-rît, *s.* por, szczypior.
PORRIDGE, pôr'-rîdż, *s.* zupa. *Oat-meal* —, kasza owsiana, (ulubiona potrawa w Szkocyi).
PORRINGER, pôr'-rîn-dżûr, *s.* waza, misa; (*Shaksp. H. VIII.*) czepek, kornet.
PORT, pôrt, *s.* port; 2) † brama; 3) (*mar.*) otwór w boku okrętowym na działo; 4) wino portugalskie z Opporto; 5) postać, postawa. *The sublime* —, Porta Ottomańska. *To clear the* —, wypłynąć z portu.
PORTABLE, pôr'-tâ-bl, *adj.* nośitelny; znośny. —NESS, *s.* nośitelność; znośność.
PORTAGE, pôrt'-îdż, zapłata od noszenia; 2) *zob.* PORT 3).
PORTAL, pôr'-tâl, brama.
PORTCULLIS, pôrt-kûl'-lîs, *s.* (*fort.*) spustna krata, spust.
TO PORTEND, pôr-tênd', *v.a.* wróżyć, rokować, przepowiadać, oznaczać.
PORTENT, pôr-tênt', *s.* zjawisko, zła wróżba.
PORTENTOUS, pôr-tên'-tûs, *adj.* złowieszczy, okropny, potworny.
PORTER, pôr'-tûr, *s.* odźwierny; 2) tragarz, drągarz; 3) porter.
PORTERAGE, pôr'-tûr-îdż, *s.* zapłata od noszenia.
PORTICO, pôr'-tê-kô, *s.* portyk, krużganek.
PORTION, pôr'-szûn, *s.* część, cząstka; udział; posag.
TO PORTION, *v.a.* (—*out.*) rozdzielić, podzielić. *To*—*with*, wyposażyć.
PORTIONER, pôr'-szûn-ûr, *s.* rozdzielacz, wydzielacz.
PORTLINESS, pôrt'-lê-nês, *s.* urodziwość, okazała postawa.
PORTLY, pôrt'-lê, *adj.* urodziwy, okazały, postawny, wspaniały.
PORTMAN, pôrt'-mân, *s.* mieszkaniec jednego z pięciu portów angielskich (*cinque ports.*) naprzeciw Francyi.
PORTMANTEAU, pôrt-mân'-tô, *s.* mantelzak.
PORTRAIT, pôr'-trât, *s.* portret.
PORTRAITURE, pôr'-trâ-tûr, *s.* malowanie portretów; portret.
TO PORTRAY, pôr-trâ', *v.a.* odmalować, wymalować, skreślić, określić.
PORTRESS, pôr'-três, *s.* odźwierna.
PORTUGAL, pôr'-tû-gâl, *s.* Portugalia.
PORTUGUESE, pôr-tû-gêz', 1) *s.* Portugalczyk; 2) *adj.* portugalski.
PORY, pô'-rê, *adj. zob.* POROUS.
TO POSE, pôz, *v.a.* zbić z tropu, zmieszać, (zadając podchwytne pytania).
POSITION, pô-zîsz'-ûn, *s.* położenie, postawienie; założenie, twierdzenie.
POSITIVE, pôz'-zê-tîw, *adj.* rzeczywisty, prawdziwy, istotny; pewny, niezawodny, z pewnością twierdzący, stanowczy. *To be*—*in a thing*, z pewnością twierdzić o czém; chcieć czego koniecznie. —*degree*, (*gram.*) stopień równy. —*divinity*, dogmatyczna teologia. —*law*, prawo pisane. —LY, *adv.* pewnie, niezawodnie, stanowczo, wyraźnie; koniecznie, nieodbicie. —NESS, *s.* rzeczywistość, istotność; pewność, niezawodność; stanowczość, upor.
POSSE, pôs'sê, —COMITATUS, *s.* pospolite ruszenie.
TO POSSESS, pôz-zês', *v.a.* posiadać; posiąść, zająć; napełniać, panować. *To*—*one of a thing*, wprowadzić kogo w posiadanie; dostarczyć komu czego; przekonać kogo o czém. *To*—*one's self of a thing*, opanować co, posiąść.
POSSESSED, pôz-zêst', *part.* i *adj.* posiadany, posiadający, mający; obdarzony, opatrzony. *To be* —*of a thing*, posiadać co, mieć.— *by the devil*, opętany od czarta.
POSSESSION, pôz-zêsz'-ûn, *s.* posiadanie; własność, posiadłość, dzierżawa.
POSSESSIVE, pôz-zês'-sîw, 1) *adj.* posiadający; 2) — (CASE), *s. s.* (*gram.*) przypadek dzierżawczy (drugi); —*pronoun*, zaimek dzierżawczy.
POSSESSOR, pôz-zês'-sûr, *s.* posiadacz, właściciel, pan.
POSSESSORY, pôz-zês'-sûr-ê, *adj.* posiadający.
POSSET, pôs'sît, *s.* polewka mleczna, serwatka. *Sack*—, polewka winna.
POSSIBILITY, pôs-sê-bîl'-ê-tê, *s.* możność, podobieństwo, możebność.
POSSIBLE, pôs'-sê-bl, *adj.* możny, podobny, mogący być. —LY, *adv.* może, podobno. *If I*—*can*, jeżeli tylko będę mógł.
POST, pôst, słup; 2) stanowisko; posada, plac, miejsce, urząd; 3) poczta. *To ride*—, jechać pocztą. —*boy*, pocztylion. —*horse*, koń pocztowy. —*haste*, co tchu, na łeb na szyję. —*house*, dom pocztowy. —*man*, bryftjegier, roznosiciel listów. —*mark*, stępel pocztowy na liście. —*master*, poczmistrz. —*office*, pocztamt. —*paid*, opłacony na poczcie, franko. —*paper*, papier pocztowy, listowy. —*road*, droga pocztowa. —*stage*, stacya pocztowa.
TO POST, *v.* 1) *a.* ustawić, postawić; (—*up*) przybić, przykleić na słupie; wciągnąć, zaciągnąć, zapisać; 2) *n.* jechać pocztą. *Bill posted up*, przybity afisz.
POSTAGE, pôst'-îdż, *s.* pocztowe, portoryum.
POSTDATE, pôst'-dâte, *v.a.* położyć późniejszą datę.
POSTDILUVIAN, pôst-dê-lû'-wê-ân, *adj.* popotopowy.
POSTER, pôst'-ûr, *s.* kurjer, sztafeta.
POSTERIOR, pôs-tê'-rê-ûr, 1) *adj.* tylny, ostatni; późniejszy. *To be*—*to*..., przyjść, nastąpić po kim lub po czém; POSTERIORS, *s. pl.* tylne części, tył, zadek.
POSTERIORITY, pôs-tê-rê-ôr'-ê-tê, *s.* późniejszy byt, późniejszy czas.
POSTERITY, pôs'-têr'-ê-tê, *s.* potomność.
POSTERN, pôs'-têrn, *s.* furtka.
POSTHUMOUS, pôst'-hû-mûs, *adj.* pogrobowy, pośmiertny.
POSTIL, pôs'-tîl, *s.* nota, uwaga marginesowa, przypisek. *To*—, *v.a.* porobić uwagi, przypiski marginesowe.
POSTILLER, pôs'tîl-lûr, *s.* przypiśnik, objaśniacz.
POSTILLION, pôs-tîl'-yûn, *s.* pocztylion.
POSTLIMINY, pôst-lîm'-mê-nê, *s.* powrot osoby poczytywanéj za umarłą; przywołanie z wygnania; wejście w posiadanie domu przez otwór w ścianie, (dla uniknienia mniemanego nieszczęścia wchodząc przez próg).
POSTMERIDIAN, pôst-mê-rîd'-ê-ân, *adj.* popołudniowy.
TO POSTPONE, pôst-pôn', *v.a.* odwlec, odwlaczać, odkładać; lekceważyć, upośledzać.
POSTPONEMENT, pôst-pôn'-mênt, *s.* odwłoka, zwłoka.
POSTCRIPT, pôst'-skrîpt, *s.* przypisek.
POSTULANT, pôs'-czû-lânt, *s.* suplikant, kandydat.
TO POSTULATE, pôs'-czû-lât, *v.a.* żądać, upraszać, domagać się; przypuścić, uznać za prawdziwe.
POSTULATE, *s.* postulat, żądanie, domaganie się.
POSTULATION, pôs-czû-lâ'-szûn, *s.* przypuszczenie bez dowodu.
POSTULATORY, pôs'-czû-lâ-tûr-ê, *adj.* przypuszczający, przypuszczony.
POSTULATUM, pôs-czû-lâ'-tûm, *s. zob.* POSTULATE.
POSTURE, pôs'-czûr, *s.* pozytura, postawa; stan, położenie. *In a* —*of defence*, w stanie obronnym.
POSY, pô'-zê, *s.* napis, dewiza (na pierścionku); 2) bukiet.
POT, pôt, *s.* garnek; dzbanek, kufel. *The*—*calls the kettle a black arse*, *prov.* (*vulg.*) kociół garnkowi przygania a oba smolne. *To go to*—, (*vulg.*) wszystko ma swój koniec. —*belly*, brzuszysko. —*bellied*, brzuchaty. —*companion*, przyjaciel od kieliszka. *A flower*—, wazon z kwiatami. —*herbs*, warzywa, jarzyna. —*ladle*, warzęcha. —*lid*, nakrywka od garnka. —*man*, dusikufel. —*sherd*, czerep z garnka. —*valiant*, odważny przy kieliszku.
TO POT, *v.a.* włożyć do garnka, chować w garnku; (*vulg.*) pić, chlać.

POTABLE, pō'-tâ-bl, *adj.* służący do picia, pitny.

POTASH, pōt'-ăsz, *s.* potasz.

POTATION, pō-tā'-szŭn, *s.* picie; pijatyka, napitek.

POTATO, pō-tā'-tō, *s.* kartofel, ziemlak.

TO POTCH, pōcz, *v.a. zob.* TO POACH, 1.

POTENCY, pō'-tĕn-sē, *s.* siła, moc; władza, potęga.

POTENT, pō'-tĕnt, 1) *adj.* możny, potężny; 2) POTENTS, *s. pl.* (*her.*) kule podpaszne w tarczy.

POTENTATE, pō'-tĕn-tāt, *s.* mocarz, monarcha.

POTENTIAL, pō-tĕn'-szăl, *adj.* siłę tajemną w sobie zawierający, silny, skuteczny, dzielny; możebny. — *mood*, (*gram.*) tryb możebny (oznaczający możność działania, podobieństwo, wolność, pozwolenie). —LY, *adv.* możebnie.

POTENTIALITY, pō-tĕn-szē-ăl'-ē-tē, *s.* możność, możebność; moc wewnętrzna.

POTENTLY, pō'-tĕnt-lē, *adv.* silnie, mocno, potężnie.

POTENTNESS, *s. zob.* POTENCY.

POTHECARY, pō*th*'-ē-kâ-rē, *s.* aptekarz.

POTHER, pŏTH'-ŭr, *s.* wrzawa, zgiełk, hałas.

TO POTHER, *v.* 1) *n.* hałasować, wrzasku narobić. *To — one's self*, unosić się gniewem, wpadać w zapał; 2) *a.* zawracać głowę, dokuczać.

POTION, pō'-szŭn, *s.* napojek lekarski.

POTTAGE, pŏt'-tĭdż, *s.* rosół.

POTTER, pŏt'-tŭr, *s.* garncarz, zdun. — *'s clay*, glina garncarska. — *'s ware*, garncarska robota, garnki, naczynia gliniane.

POTTERN-ORE, pŏt'-tĕrn-ōr, *s.* glejta, polewa garncarska.

POTTERY, pŏt'-tŭr'-ē, *s.* garncarstwo, rzemiosło zduńskie; warsztat garncarski.

POTTLE, pŏt'-tl, *s.* miara prawie dwie kwarty wynosząca.

POUCH, pŏŭcz, *s.* worek, torba; (*lud.*) brzuszysko, wańtuch.

POULT, pōlt, (*vulg.*) pŏŭt, kurczak, młody indyk.

POULTERER, pōl'-tŭr-ŭr, *s.* handlujący kurami.

POULTICE, pōl'-tĭs, *s.* kataplazma. *To —*, *v.a.* przyłożyć kataplazmę.

POULTRY, pōl'-trē, *s.* domowe ptastwo, drób'.

POUNCE, pŏŭns, *s.* szpona, pazur (ptaka drapieżnego); 2) proszek sandarakowy.

TO POUNCE, *v. a.* potrzeć sandaraką; przekłóć, przedziurawić; poprószyć, posypać. *To — upon*, schwycić w szpony.

POUNCED, pŏŭnst, *adj.* ze szponami, z pazurami. — *upon*, chwycony w szpony.

POUNCET-BOX, pŏŭn'-sĭt-bŏks, piaseczniczka.

POUND, pŏŭnd, *s.* funt (16 uncyi *avoir-du-pois*, czyli 12 uncyi *troy*); angielska liczebna moneta (20 s. które dawniéj funt ważyły). — *weight*, waga funtowa; zagroda na bydło zajęte ze szkody.

TO POUND, *v.a.* tłuc, trzeć, rozcierać; 2) zająć bydło ze szkody i zamknąć w przeznaczonéj na to zagrodzie.

POUNDAGE, pŏŭnd'-ĭdż, *s.* dawniejsza opłata (po szelągu od funta czyli 5 od sta od wszystkich wprowadzanych i wyprowadzanych towarów, wszelkie potrącenie szelinga na funcie).

POUNDER, pŏŭnd'-ŭr, *s.* tłuk, tłuczek; 2) gruszka funtowa; 3) wszystko co waży funt, stąd: *Ten —*, działo 10 funtowe.

TO POUR, pōr, *v.* 1) *a.* lać, sypać; 2) lać się, sypać się. *To — down*, zlać. *To — forth* (*— out*), wylać, wysypać. *It pours down*, deszcz leje.

POUT, pŏŭt, *s.* lampreta, minóg; 2) mientuz; 3) piskle, kurczę. *Turkey —*, indyczę; 4) *fig.* (*fam.*) dąsy, fochy.

TO POUT, *v.n.* dąsać się. *To — one's lips*, nadąsać się.

POVERTY, pŏw'-wŭr-tē, *s.* ubóstwo.

POWDER, pŏŭ'-dŭr, *s.* proch; proszek; puder; proch strzelniczy. — *box*, pudełko na puder; piaseczniczka. — *case* (— *flask*, — *horn*), rożek do prochu, pulwersak. — *chest*, skrzynia na proch. — *mill*, młyn prochowy, prochownia. — *puff*, kutas do pudrowania. — *room*, izdebka na proch (na okrętach). — *sugar*, cukier miałki, cukier surowy.

TO POWDER, *v.a.* na proch utłuc, w proch obrócić; naprószyć, posypać; pudrować; nasolić, posolić. *Powdering-tub*, dzieża, łaska na pekeflejsz.

POWDERY, pŏŭ'-dŭr-ē, *adj.* zakurzony, zapylony, miałki, sypki.

POWER, pŏŭ'-ŭr, *s.* siła, moc; władza, potęga; wpływ; wojsko wielkie, moc wielka, zastępy niebieskie.

POWERFUL, pŏŭ'-ŭr-fŭl, *adj.* silny, mocny, możny, potężny, dzielny, skuteczny. —LY, *adv.* silnie, potężnie. —NESS, *s.* silność, potężność, moc.

POWERLESS, pŏŭ'-ŭr-lĕs, *adj.* bezsilny, wątły, słaby.

POWT, *s. zob.* POUT.

POWTER, pŏŭ'-tŭr, *s.* gardłacz (gołąb), grzywacz.

POX, pŏks, *s.* wenerya, franca. *Small —*, ospa. — *on't!* do kata! do licha!

TO POZE, *zob.* TO POSE.

PRACTICABILITY, prăk-tē-kâ-bĭl'-ē-tē, *s.* możność wykonania, uskutecznienia.

PRACTICABLE, prăk'-tē-kâ-bl, *adj.* snadny do wykonania, podobny do uskutecznienia; łatwy do zdobycia. —LY, *adv.* w sposób podobny do wykonania. —NESS, *s. zob.* PRACTICABILITY.

PRACTICAL, prăk'-tē-kăl, *adj.* praktyczny.—LY, *adv.* praktycznie. —NESS, *s.* praktyczność.

PRACTICE, prăk'-tĭs, *s.* praktyka; wprawa, częste używanie, ćwiczenie; zwyczaj; praktyka lekarska. *To put* (*bring*) *into —*, uskutecznić, do skutku przywieść. *Out of —*, w nieużywaniu.

TO PRACTISE, *v. a.* i *n.* praktykować, wykonywać, uskuteczniać, mieć w używaniu, ćwiczyć się, wprawiać się. *To — physic*, praktykować jako lekarz. *To — on* (*upon*) *one*, podmawiać, namawiać kogo, mieć z kim konszachty.

PRACTISER, prăk'-tĭs-ŭr, *s.* praktykant; lekarz praktyczny.

PRACTITIONER, prăk-tĭsz'-ŭn-ŭr, *s.* praktyk, lekarz, prawnik.

PRAECOGNITA, prē-kŏg'-nē-tă, *s. pl*, wiadomości poprzednicze.

PRAGMATIC (—AL), prăg-măt'-tĭk, *adj.* pragmatyczny; natrętny, naprzykrzony, wścibski, nadto ciekawy.

PRAGUE, prăg, *s.* Praga.

PRAIRY, prā'-rē, *s.* stepy w zachodniéj części Ameryki Północnéj.

PRAISE, prāz, *s.* pochwała. — *worthy*, godny chwały, chwalebny.

TO PRAISE, *v. a.* chwalić, uwielbiać, wielbić (— *for*, za co).

PRAISEFUL, prāz'-fŭl, *adj.* † chwalebny.

PRAISER, prā'-zŭr, *s.* chwalca, pochwalca.

TO PRANCE, prâns, *v.n.* brykać, wybrykiwać, iść w lansadach; hercować, wywijać się na koniu.

TO PRANK, prăngk, *v.a.* wystroić, przyozdobić.

PRANK, *s.* figiel, wybryk, psikus, sztuczka.

TO PRATE, prāt, *v.n.* bajać, gawędzić, paplać, świegotać.

PRATE, *s.* gawędka, gadanina, bajki, plotki, gadulstwo.

PRATER, prā'-tŭr, *s.* bajarz, gaduła, gadatywus, gawędziarz.

PRATING, prā'-tĭng, 1) *part. s.* bajanie, gadanie, gawędzenie; 2) *part. adj.* bajający, gawędzący. —LY, *adv.* gadatliwie, szczebiotliwie.

TO PRATTLE, prăt'-tl, *v. n.* PRATTLE, *s.* PRATTLER, *s. zob.* TO PRATE, i t. d.

PRAVITY, prăw'-ē-tē, *s.* skażenie, zepsucie.

PRAWN, prâun, *s.* raczek morski.

TO PRAY, prā, *v. a.* i *n.* prosić, upraszać; błagać, modlić się. *To — to God*, modlić się do Boga. PRAY, 1) (zamiast: *I — you*, grzeczny sposób zaczęcia rozmowy, chcąc się o co zapytać), proszę mi powiedzieć; 2) (z naleganiem). — *do it*, proszę; bądź tak łaskaw, uczyń to.

PRAYER, prā'-ŭr, *s.* prośba; modlitwa. *To be at* (*to say one's*) *prayers*, modlić się. *The Lord's prayer*, ojczenasz. — *book*, książka do nabożeństwa.

TO PREACH, prēcz, *v. a.* i *n.*

kazać, mieć kazanie, nauczać z ambony.

PREACHER, prēcz'-ûr, *s.* kaznodzieja.

PREACHING, prēcz'-ing, *s.* kazanie.

PREAMBLE, prē'-âm-bl, *s.* wstęp, przedmowa.

PREAPPREHENSION, prē-âp-prē-hēn'-szûn, *s.* powzięte naprzód mniemanie, uprzedzenie.

PREBEND, prēb'-ênd, *s.* prebenda.

PREBENDAL, prē-bēn'-dâl, *adj.* należący do prebendy.

PREBENDARY, prēb'-ên-dēr-ē, *s.* prebendarz.

PRECARIOUS, prē-kâ'-rē-ûs, *adj.* wyproszony, uproszony, niepewny, zależny. —LY, *adv.* z łaski, w stanie niepewności. —NESS, *s.* niepewność, zależność.

PRECAUTION, prē-kâu'-szûn, *s.* ostrożność, baczność, ostrzeżenie, przestroga.

TO PRECAUTION, *v. a.* ostrzedz przestrzedz, zapobiedz.

TO PRECEDE, prē-sēd', *v. a.* poprzedzać.

PRECEDENCE (—CY), prē-sē'-dēns, *s.* poprzedzanie; pierwszeństwo, prym.

PRECEDENT, prē-sē'-dēnt, *adj.* poprzedzający, poprzedni. —LY, *adv.* poprzednio, wprzód.

PRECEDENT, prēs'-sē-dēnt, *s.* w. r. prejudykat, peresud, przesąd; przykład, wzór.

PRECENTOR, prē-sēn'-tûr, *s.* kantor, precentor.

PRECEPT, prē'-sēpt, *s.* nauka, przykazanie, przykład, przepis.

PRECEPTIVE, prē-sēp'-tiw, *adj.* nauczający.

PRECEPTOR, prē-sēp'-tûr, *s.* nauczyciel.

PRECESSION, prē-sēsz'ûn, *s.* (*astr.*), cofanie się punktów równonocnych ku wschodowi.

PRECINCT, prē'-sīngkt, prē-sīngkt', *s.* obręb, obwód.

PRECIOUS, prēsz'-ûs, *adj.* kosztowny, szacowny, drogi, wyborny. —LY, *adv.* kosztownie, szacownie. —NESS, kosztowność, szacowność.

PRECIPICE, prēs'-sē-pis, *s.* przepaść, otchłań.

PRECIPITANCE (—CY), prē-sīp'-pē-tâns, *s.* pośpiech, skwapliwość, popędliwość.

PRECIPITANT, prē-sīp'-pē-tânt, *adj.* strącający, spychający; rzucający z góry na dół; skwapliwy, popędliwy. —LY, *adv.* skwapliwie, popędliwie.

TO PRECIPITATE, prē-sīp'-pē-tât, *v. a.* i *n.* strącić, zepchnąć, pogrążyć (—*from*, skąd), spieszyć, pospieszać; (*chem.*), precypitować, na dół spędzić; opadać na dół, tworzyć osad.

PRECIPITATE, 1) *adj.* przykry, spadzisty; porywczy, skwapliwy, popędliwy; (*chem.*), sprecypitowany, na dół spędzony; 2) *s.* (*chem.*), precypitat, osad. —LY, *adv.* na łeb na szyję, nagle, raptownie.

PRECIPITATION, prē-sīp-pē-tâ'-szûn, *s.* strącenie, zepchnięcie, pogrążenie; skwapliwość, popędliwość; (*chem.*), precypitacya, osad.

PRECIPITOUS, prē-sīp'-pē-tûs, *adj.* przepaściasty, stromy, urwisty; skwapliwy, nagły, popędliwy.

PRECISE, prē-sīs', *adj.* ścisły, dokładny; akuratny, punktualny; wymuszony, przesadzony. —LY, *adv.* ściśle, dokładnie. —NESS, *s.* ścisłość, dokładność.

PRECISIAN, prē-sīz'-ē-ân, *s.* skrupulat.

PRECISION, prē-sīż'-ûn, *s.* ścisłość, dokładność.

PRECISIVE, prē-sī'-sīw, *adj.* ściśle określający.

TO PRECLUDE, prē-klûd', *v. a.* wyłączyć, wykluczyć, zatamować, wzbronić; odjąć.

PRECOCIOUS, prē-kō'-szûs, *adj.* przedwczesny, ranny, rychły.

PRECOCITY, prē-kōs'-sē-tē, *s.* ranność, przedwczesna dojrzałość.

PRECOGNITION, prē-kōg'-nē-szûn, *s.* uprzednia wiadomość.

PRECONCEIT, prē-kōn-sēt', *s.* naprzód powzięte mniemanie, uprzedzenie.

PRECONCEITED, prē-kōn-sē'-tēd, *adj.* wprzód powzięty.

TO PRECONCEIVE, prē-kōn-sēw', *v. a.* naprzód powziąść (mniemanie, wyobrażenie).

PRECONCEPTION, prē-kōn-sēp'-szûn, *s.* naprzód powzięte mniemanie, uprzedzenie.

PREDACIOUS, prē-dâ'-szûs, *adj.* żyjący z rozboju.

PREDAL, prē'-dâl, *or* PREDATORY, prēd'-dâ-tûr-ē, *adj.* rozbojniczy.

PREDECEASED, prē-dē-sēēst', *adj.* wprzód zmarły.

PREDECESSOR, prēd-ē-sēs'-sûr, *s.* poprzednik.

PREDESTINARIAN, prē-dēs-tē-nâ'-rē-ân, *s.* wierzący w przeznaczenie.

TO PREDESTINATE, prē-dēs'-tē-nât, *v. a.* naprzód na co przeznaczyć, wybrać.

PREDESTINATION, prē-dēs-tē-nâ'-szûn, *s.* przeznaczenie odwieczne.

PREDESTINATOR, prē-dēs'-tē-nâ-tûr, *s. zob.* PREDESTINARIAN.

TO PREDESTINE, prē-dēs'-tīn, *v. a. zob.* TO PREDESTINATE.

PREDETERMINATION, prē-dē-tēr-mē-nâ'-szûn, *s.* uprzednia determinacya.

TO PREDETERMINE, prē-dē-tēr'-mīn, *v. a.* wprzód postanowić.

PREDIAL, prē'-dē-âl, *adj.* ziemski.—*estates*, dobra ziemskie.

PREDICABLE, prēd'-dē-kâ-bl, *adj.* (w loice), mogący być powiedzianym o przedmiocie lub jemu przypisanym.

PREDICAMENT, prē-dīk'-kâ-mēnt, *s.* kategorya, rząd, szereg; klassa, stan, położenie.

PREDICATE, prēd'-dē-kât, *s.* (w loice), predykat, przymiotnik (co się twierdzi o przedmiocie).

TO PREDICATE, *v. a.* i *n.* twierdzić co o czém.

PREDICATION, prēd-ē-kâ'-szûn, *s.* twierdzenie.

TO PREDICT, prē-dīkt', *v. a.* przepowiedzieć, prorokować.

PREDICTION, prē-dīk'-szûn, *s.* przepowiedzenie, przepowiednia.

PREDILECTION, prē-dē-lēk'-szûn, *s.* predylekcya, upodobanie.

TO PREDISPOSE, prē-dīs-pōz', *v. a.* skłonić naprzód, przygotować, uprzedzić.

PREDISPOSITION, prē-dīs-pō-zīsz'-ûn, *s.* przygotowanie, uprzedzenie.

PREDOMINANCE (—CY), prē-dōm'-mē-nâns, *s.* panowanie, górowanie, przewaga, wyższość.

PREDOMINANT, prē-dōm'-mē-nânt, *adj.* gorujący, przeważający, wyższy.

TO PREDOMINATE, prē-dōm'-mē-nât, *v. n.* panować, górować, przewyższać.

TO PREELECT, prē-ē-lēkt', *v. a.* wybrać naprzód.

PREEMINENCE, prē-ēm'-mē-nēns, *s.* pierwszeństwo, wyższość.

PREEMINENT, prē-ēm'-mē nēnt, *adj.* celujący przed innemi, przedni.

PREEMPTION, prē-ēm'-szûn, *s.* w. p. uprzednie zakupienie.

TO PREENGAGE, prē-ēn-gâdż', *v. a.* uprzednio zobowiązać, zamówić.

PREENGAGEMET, prē-ēn-gâdż'-mēnt, *s.* uprzednie zobowiązanie, zamówienie.

TO PREEXIST, prā-ēgz-īst', *v. n.* istnieć przed czém inném.

PREEXISTENCE, prē-ēgz-īs'-tēns, *s.* uprzednie istnienie.

PREEXISTENT, prē-ēgz-īs'-tēnt, *adj.* wprzód istniejący, przedwieczny.

PREFACE, prēf'-fâs, *s.* przedmowa, wstęp.

TO PREFACE, *v. a.* i *n.* powiedzieć na wstępie, w przedmowie.

PREFATORY, prēf'-fâ-tûr-ē, *adj.* służący za wstęp, wstępny, przedwstępny.

PREFECT, prē'-fēkt, *s.* prefekt.

PREFECTURE, prēf'-fēk-tûr, *s.* prefektura.

TO PREFER, prē-fēr', *v. a.* przenosić, przekładać (— *before*, *to*, *above*, nad co), promować, wynieść, podnieść, posunąć na wyższy stopień; przełożyć, przedstawić, zanosić, zanieść. *To — a petition*, zanieść prośbę. *To — a complaint*, zanieść skargę. *To — a law*, przedstawić prawo.

PREFERABLE, prēf'-fēr-â-bl, *adj.* lepszy, zasługujący na pierwszeństwo. —LY, *adv.* nad, raczéj, niż. —NESS, *s.* lepszość, wyższość.

PREFERENCE, prēf'-fēr-ēns, *s.* pierwszeństwo.

PREFERMENT, prē-fēr'-mēnt, *s.* promocya, awans, urząd, posada.

To come to —, postąpić na wyższy urząd; wykierować się na ludzi.

PREFERRER, prē-fĕr'-rûr, *s.* przenoszący, przekładający, promotor; podawca, zanoszący. — *of an indictment*, oskarżyciel.

TO PREFIX, prē-fiks', *v. a.* naznaczyć; położyć przed, na czele, przystawić, przyczepić, dodać na początku.

PREFIX, prē'-fiks, *s.* (*gram.*) przyrostek (na początku wyrazów).

PREFIXION, prē-fik'-szůn, *s.* położenie na czele, dodanie na początku.

PREGNANCY, prĕg'-nân-sē, *s.* brzemienność, ciężarność, ciąża; *fig.* pełność, obfitość; władza wynalazcza.

PREGNANT, prĕg'-nânt, *adj.* brzemienny, ciężarny, w ciąży; *fig.* płodny, obfity, wynalazczy. *A* — *wit*, bystry dowcip. *A* — *reason*, dobitny dowód. — *token*, znak niezawodny. —LY, *adv.* obficie, mocno, bardzo.

TO PREJUDGE, prē-dżůdż', *v. a.* przesądzać, naprzód wyrokować; zgadywać.

TO PREJUDICATE, prē-dżů'-dē-kât, *v. a.* naprzód potępić, niewysłuchawszy osądzić.

PREJUDICATE, *adj.* uprzedzony, stronniczy. — *opinion*, uprzedzenie, przesąd.

PREJUDICATION, prē-dżů-dē-kâ'-szůn, *s.* wyrok wydany, przed wysłuchaniem sprawy.

PREJUDICE, prĕd'-żů-dĭs, *s.* przesąd, uprzedzenie, szkoda, ujma, krzywda.

TO PREJUDICE, *v. a.* uprzedzić przeciw komu lub czemu, przynieść szkodę, zadać uszczerbek, wyrządzić krzywdę.

PREJUDICIAL, prĕd-żů-dĭsz'-âl, *adj.* szkodliwy. —NESS, *s.* szkodliwość.

PRELACY, prĕl'-lâ-sē, *s.* prelatura.

PRELATE, prĕl'-lât, *s.* prałat.

PRELATICAL, prē-lât'-tē-kâl, *adj.* prałacki.

PRELATURE, prĕl'-lâ-tûr, *s. zob.* PRELACY.

PRELIMINARY, prē-lĭm'-ē-nâr-ē, 1) *adj.* uprzedni, przedwstępny, przedugodny; 2) przedugoda.

PRELIMINARIES, s. *pl.* punkta przedugodne.

PRELUDE, prĕl'-ůd, *s.* preludium; zagajenie, początek, wstęp.

TO PRELUDE, prē-lůd', *v. a.* i *n.* zagrać preludium; zagaić, zacząć.

PRELUDIOUS, prē-lů'-dē-ůs, *or* PRELUSIVE, prē-lů'-sĭw, *adj.* wstępny, przedwstępny.

PREMATURE, prē-mâ-tûr', *adj.* przedwczesny, zarychły, zawczesny. —LY, *adv.* przedwcześnie. —NESS, *s. zob.* PREMATURITY.

PREMATURITY, prē-mâ-tů'-rē-tē, *s.* przedwczesność.

TO PREMEDITATE, prē-mĕd'-ē-tât, *v. a.* naprzód rozmyślić, rozważyć, umyślić.

PREMEDITATION, prē-mĕd-ē-tâ'-szůn, *s.* rozmysł.

PREMICES, prĕm'-ĭs-sĭz, *s. pl.* pierwsze owoce, pierwiastki.

PREMIER, prĕm'-yĕr, 1) *adj.* pierwszy; 2) *s.* pierwszy minister, naczelnik ministeryum.

TO PREMISE, prē-mĭz', *v. a.* na wstępie założyć, położyć za zasadę.

PREMISES, prĕm'-ĭs-sĭz, *s. pl.* (w loice) przedwstępne założenie; 2) w. p. dom z przyległościami, zabudowania, grunta, podwórze.

PREMIUM, prē'-mē-ům, *s.* nagroda, premium.

TO PREMONISH, prē-mŏn'-nĭsz, *v. a.* naprzód ostrzedz, przestrzedz, napomnieć.

PREMONISHMENT, prē-mŏn'-nĭsz-mĕnt, *or* PREMONITION, prē-mō-nĭsz'-ůn, *s.* przestrzeżenie, napomnienie.

PREMUNIRE, prĕm'-mů-nī-rē, *s.* w. p. wyrok konfiskacyjny, konfiskacya, kara; (*vulg.*) kłopot, utrapienie. *To incur a* —, podpaść karze. *To run one's self into a* —, (*vulg.*) nabawić się kłopotu.

PRENTICE, PRENTICESHIP, *zob.* APPRENTICE, i t. d.

PREOCCUPANCY, prē-ŏk'-ků-pân-sē, *s.* zajęcie w posiadłość przed kim innym.

TO PREOCCUPATE, prē-ŏk'-ků-pât, *v. a.* zająć przed kim innym, uprzedzić przeciw komu.

PREOCCUPATION, prē-ŏk-ků-pâ'-szůn, *s.* uprzednie zajęcie posiadłości, uprzedzenie, przesąd.

TO PREOCCUPY, prē-ŏk'-ků-pī, *zob.* TO PREOCCUPATE.

PREPARATION, prĕp-ĕr-â'-szůn, *s.* przygotowanie, przysposobienie.

PREPARATIVE, prē-pâr'-râ-tĭw, 1) *adj.* przygotowawczy; 2) *s.* przygotowanie, przyrządzenie. — LY, *adv.* sposobem przygotowawczym.

PREPARATORY, prē-pâr'-râ-tůr-ē, *adj.* przygotowawczy.

TO PREPARE, prē-pâr', *v.* 1) *a.* przygotować, przyrządzić, przysposobić; 2) *n.* przygotować się, gotować się do czego, zabierać się, wybrać się.

PREPAREDLY, prē-pâ'-rĕd-lē, *adv.* w gotowości, na pogotowiu.

PREPAREDNESS, prē-pâ'-rĕd-nĕs, *s.* gotowość.

PREPARER, prē-pâ'-rûr, *s.* przygotowywacz.

PREPENSE (—D), prē-pĕns', *adj.* rozmyślny.

PREPOLLENCY, prē-pŏl'-lĕn-sē, *or* PREPONDERANCE (—CY), prē-pŏn'-dĕr-ânș, *s.* przewaga.

PREPONDERANT, prē-pŏn'-dĕr-ânt, *adj.* przeważający.

TO PREPONDERATE, prē-pŏn'-dĕr-ât, *v. a.* i *n.* przeważać, rozważać.

PREPONDERATION, prē-pŏn-dĕr-â'-szůn, *s.* przeważanie, rozważanie.

PREPOSITION, prēp-pō-zĭsz'-ůn, *s.* (*gram.*) przyimek.

TO PREPOSSESS, prē-pŏz-zĕs', *v. a.* uprzedzić, zająć, ująć. PREPOSSESSED, pełen przesądów.

PREPOSSESSION, prē-pŏz-zĕsz'-ůn, *s.* uprzedzenie, przesąd.

PREPOSTEROUS, prē-pŏs'-tĕr-ůs, *adj.* przewrócony, opaczny, niedorzeczny, śmieszny. —LY, *adv.* na opak, opacznie, niedorzecznie. —NESS, *s.* opaczność, niedorzeczność, śmieszność.

PREPOTENCY, prē-pō'-tĕn-sē, *s.* przemagająca siła, przewaga.

PREPUCE, prē'-půs, *s.* (*anat.*) napletek, nieobrzezka.

PREROGATIVE, prē-rŏg'-â-tĭw, *s.* prerogatywa, przywiléj.

PRESAGE, prĕs'-sâdż, *s.* przepowiednia, wróżba.

TO PRESAGE, prē-sâdż', *v. a.* przepowiadać, wróżyć, rokować.

PRESAGEMENT, prē-sâdż'-mĕnt, *s.* przepowiedzenie.

PRESBYTER, prĕz'-bē-tĕr, *s.* starszy kościelny, starosta kościelny, prezbiteryanin.

PRESBYTERIAN, prĕz-bē-tē'-rē-ân, 1) *adj.* prezbiteryański, złożony ze starszyzny kościelnéj, rządzony przez starszyznę kościelną; 2) *s.* prezbiteryanin.

PRESBYTERY, prĕz'-bē-tĕr-ē, *s.* rząd kościoła przez starszych; starszyzna kościelna; zgromadzenie starostów kościelnych, tak świeckich jak duchownych.

TO PRESCIND, prē-sĭnd', *v. a.* odciąć, odłączyć.

TO PRESCRIBE, prē-skrīb', *v. a.* i *n.* przepisać, przepisywać, dyktować prawa, rozkazywać; zapisać lekarstwo; w. p. przedawnić.

PRESCRIPT, prē'-skrĭpt, 1) *adj.* przepisany; 2) przepis.

PRESCRIPTION, prē-skrĭp'-szůn, s. przepis, postanowienie, recepta; w. p. przedawnienie.

PRESENCE, prĕz'-zĕns, *s.* przytomność, obecność; przytomni, obecni; audiencya, posłuchanie; mina, postawa, powierzchowność. — *of mind*, przytomność umysłu. *In* —, w przytomności. *To come to the* —, zostać przedstawionym, otrzymać audiencyą. — *chamber* (— *room*), sala posłuchalna.

PRESENT, prĕz'-zĕnt, *adj.* przytomny, obecny; teraźniejszy. *The* — *king*, król teraźniejszy. *A* — *remedy*, skuteczne lekarstwo. — *tense* (*gram.*), czas teraźniejszy.

PRESENT, *s.* obecny czas, teraźniejszość. *At* —, teraz, obecnie. *For the* —, na ten raz, na teraz. *By these presents*, w. p. niniejszém. *Know all men by these presents*, wszem w obec i każdemu w szczególności; 2) prezent, dar, podarunek, rzecz darowana.

TO PRESENT, prē-zĕnt', *v. a.* przedstawić, stawić przed, przełożyć, okazać; ofiarować, podarować, obdarzyć (— *with*, czém). *To* — *to a benefice*, podać kogo na plebanią. *To* — *a child at the font*, trzymać dziecko do chrztu. *To* — *one's respects to...*, złożyć uszanowanie,

klaniać się komu. — *arms!* prezentuj broń!

PRESENTANEOUS, prêz-zên-tâ'-ré-ûs, *adj.* obecnie działający, skuteczny.

PRESENTATION, prêz-zên-tâ'-szûn, *s.* przedstawienie, podanie na beneficium duchowne.

PRESENTEE, prêz-zên-têê', *s.* przedstawiony do beneficium duchownego.

PRESENTER, prê-zên'-tûr, *s.* przedstawiający.

PRESENTLY, prêz'-zênt-lê, *adv.* zaraz, natychmiast, w oka mgnieniu.

PRESENTMENT, prê-zênt'-mênt, *s.* przedstawienie, przełożenie.

PRESENTNESS, prêz'-zênt-nês, s. przytomność umysłu.

PRESERVATION, prêz-zêr-wâ'-szûn, *s.* zachowanie, utrzymanie.

PRESERVATIVE, prê-zêr'-wâ-tîw, 1) *adj.* zachowawczy, zabezpieczający; 2) *s.* zachowawczy środek, prezerwatywa.

TO PRESERVE, prê-zêrw', *v. a.* chować, zachowywać, utrzymywać; zaprawiać, przyprawiać, smażyć (owoce w cukrze), marynować.

PRESERVE, *s.* smażone owoce, konfitury; 2) zwierzyniec.

PRESERVER, prê-zêrw'-ûr, *s.* zachowawca; cukiernik. PRESERVERS, *s. pl.* okulary konserwy.

TO PRESIDE, prê-sîd', *v.n.* prezydować, przewodniczyć (— *over*, czemu).

PRESIDENCY, prêz'-zê-dên-sê, *s.* prezydencya, przewodnictwo; urząd prezydenta Zjednoczonych Stanów Ameryki Północnéj.

PRESIDENT, prêz'-zê-dênt, *s.* prezes, prezydent.

PRESIDENTSHIP, prêz'-zê-dênt-szîp, *s.* prezesostwo, prezydencya.

PRESIDIAL, prê-sîd'-ê-âl, *adj.* załogowy, do załogi należący.

TO PRESS, prês, *v. a.* i *n.* cisnąć, tłoczyć, gnieść, nastawać, nalegać; cisnąć się, tłoczyć się; gwałtem zaciągać do wojska, *zob.* TO IMPRESS. *To — down*, przygnieść, przytłoczyć. *To — forth* (— *out*), wycisnąć, wytłoczyć. *To — upon* (— *on*), cisnąć, przycisnąć; nalegać, nastawać; tłoczyć się, nacierać; narzucić co komu, przymuszać. *To — upon dangers*, narażać się na niebezpieczeństwa.

PRESS, *s.* prasa drukarska; ścisk, natłok, tłum; szafa; gwałtowny pobor do wojska lub marynarki. *Liberty of the* —, wolność druku. — *bed*, łeżuch, śpioch. — *gang*, oddział żołnierzów do chwytania zdatnych do marynarki. — *man*, jeden z tego oddziału; drukarz. — *money*, trynkgelt dany porwanemu do marynarki.

PRESSER, prês'-sûr, *s.* preser, drukarz.

PRESSING, prês'-sîng, *part. s. zob.* TO PRESS. — *boards* (— *cards*), *pl.* gładka tektura. — *iron*, żelazko do prasowania. —LY, *adv.* usilnie, z naleganiem.

PRESSION, prêsz'-szûn, *s.* parcie, ciśnienie, tłoczenie, ściśnienie; ucisk, nacisk, natłok. — *of the hand*, ściśnienie ręki.

PRESUMABLE, prê-zû'-mâ-bl, *adj.* domysłowy, domniemany. — LY, *adv.* na domysł.

TO PRESUME, prê-zûm', *v. a.* i *n.* domyślać się, dorozumiewać się, miarkować, domniemywać się, przypuszczać; sądzić, mniemać, rozumieć; za nadto sobie ufać, dufać, za nadto sobie pozwalać.

PRESUMER, prê-zû'-mûr, *s.* człowiek zarozumiały.

PRESUMPTION, prê-zûm'-szûn, *s.* domysł, dorozumiewanie się, przypuszczenie, mniemanie; duma, próżność, zarozumiałość.

PRESUMPTIVE, prê-zûm'-tîw, *adj.* domysłowy, domniemany; dumny, hardy, zarozumiały. — *heir*, najbliższy dziedzic.

PRESUMPTUOUS, prê-zûm'-czû-ûs, *adj.* dumny, hardy, zarozumiały. —LY, *adv.* dumnie, zarozumiale. —NESS, *s.* duma, zarozumiałość.

PRESUPPOSAL, prê-sûp-pô'-zâl, *s.* uprzednie przypuszczenie.

TO PRESUPPOSE, prê-sûp-pôz', *v.a.* przypuszczać.

PRESUPPOSITION, prê-sûp-pô-zîsz'-ûn, *s.* uprzednie przypuszczenie; dajmy na to.

PRETENCE, prê-têns', *s.* udawanie, pozór, pokrywka, wykręt; (*Shaksp.*) groźba.

TO PRETEND, prê-tênd', *v. a.* i *n.* udawać, zmyślać; sądzić, mniemać, rozumieć; zmierzać do czego, mieć na celu. *To — to*, rościć prawo do czego, mieć pretensyą do czego, domagać się czego.

PRETENDER, prê-tên'-dûr, *s.* roszczący prawo, Pretendent (wnuk Jakuba II). *He is a — to philosophy*, ma pretensyą do filozofii.

PRETENSION, prê-tên-szûn, *s.* pretensya.

PRETERIT, prê'-têr-ît, *adj.* i *s.* (*gram.*) przeszły. *The — time* or *The* —, czas przeszły dokonany.

PRETERNATURAL, prê-têr-nât'-czû-râl, *adj.* nadprzyrodzony, przeciwny naturze. —LY, *adv.* nadnaturalnie. —NESS, *s.* nadnaturalność.

PRETEXT, prê-têxst', *s.* pozór, udanie, pokrywka.

PRETOR, prê'-tôr, *s.* pretor (w dawnym Rzymie).

PRETORIAN, prê-tô'-rê-ân, 1) *adj.* pretorski; 2) *s.* żołnierz z gwardyi pretoryańskiéj.

PRETTILY, prît'-tê-lê, *adv.* ładnie, ślicznie, pięknie.

PRETTINESS, prît'-tê-nês, *s.* ładność, śliczność, piękność.

PRETTY, prît'-tê, 1) *adj.* ładny, śliczny, piękny; 2) *adv.* dosyć, jako tako, od biedy. — *well*, dosyć dobrze. *For a — while*, dosyć długo.

TO PREVAIL, prê-wâl', *v. n.* przewyższać, mieć górę, wyższość; panować, mieć pierwszeństwo, przemagać, (*over*, nad czém); zachowywać się, być w użyciu. *To — with* (— *upon*) *one*, skłonić, namówić kogo, wymódz co od kogo. *To — one's self of a thing*, korzystać z czego. *I can't — on myself*, nie mogę się skłonić do tego, nie mogę tego przewieść na sobie. *Easy to be prevailed with* (*upon*), łatwo dający się nakłonić, uprosić. — LING, *part. adj.* panujący, górujący. — *passions*, panujące namiętności.

PREVALENCE (—CY), prêw'-wâ-lêns, *s.* wyższość, przewaga, pierwszeństwo.

PREVALENT, prêw'-wâ-lênt, *adj.* wyższy, panujący, przeważający, przemożny. —LY, *adv.* silnie, dzielnie.

TO PREVARICATE, prê-wâr'-rê-kât, *v.n.* używać wybiegów, wykrętów, niewiernie sobie postępować, porozumiewać się z jedną i z drugą stroną.

PREVARICATION, prê-wâr-rê-kâ'-szûn, *s.* niewierne sprawowanie urzędu; wybieg, wykręt, zdrada.

PREVARICATOR, prê-wâr'-rê-kâ-tûr, *s.* kręciel, wykrętarz, szalbierz.

TO PREVENT, prê-wênt', *v. a.* uprzedzić, zapobiedz. *To — from*, przeszkodzić.

PREVENTION, prê-wên'-szûn, *s.* uprzedzenie, zapobieżenie, przeszkoda; uprzedzenie, przesąd.

PREVENTIVE, prê-wênt'-îw, 1) *adj.* zapobiegający, zaradczy; 2) *s.* środek zaradczy, prezerwatywa. — LY, *adv.* dla zapobieżenia.

PREVIOUS, prê'-wê-ûs, *adj.* poprzedzający, uprzedni, poprzedni. — *to*, przed czém, nim co nastąpiło, nastało. —LY, *adv.* wprzód, uprzednio, poprzednio. —NESS, *s.* czas poprzedni.

PREY, prâ, *s.* zdobycz, łup; drapież, pastwa. *Animal of* —, zwierze drapieżne. *Bird of* —, ptak drapieżny.

TO PREY UPON, *v. n.* żyć drapieżą; pożerać, gryźć, trapić, niszczyć.

PREYER, prâ'-ûr, *s.* drapieżca, łupieżca, rabuś.

PRICE, prîs, *s.* cena, wartość, szacunek; nagroda. *To bear a* —, mieć cenę, wartować. *What is your* —? jaka tego cena? ile żądasz za to? — *current*, cena bieżąca, zwyczajna.

TO PRICK, prîk, *v. a.* i *n.* kłóć, ukłóć, piknąć; podnieść, nastawić; bość, spinać ostrogami, pędzić (— *on*, *forth*; (*myśl.*), tropić zwierza, iść za tropem. *To — a cask of wine*, napocząć beczkę wina. *To — a card*, podetknąć kartę. *To — a tune*, dorobić muzykę do śpiewu. *To — up the ears*, nastoperczyć uszy.

PRICK, *s.* kolec, ostrze, bodziec; sztych, pchnięcie, ukłócie, trop zająca; (*vulg.*), członek męski. — *of conscience*, zgryzota sumienia. — *louse*, mędoweszka; (*lud.*), krawiec. — *wood*, trzmiel.

PRICKER, prik'-kûr, *s.* szydło; 2) dojeżdżacz.

PRICKET, prik'-kit, *s.* (*myśl.*), śpiczak (jeleń w drugim roku).

PRICKLE, prik'-kl, *s.* kolec, cierń.

PRICKLINESS, prik'-lê-nês, *s.* kolczystość.

PRICKLY, prik'-lê, *adj.* kolczysty, kolący.

PRIDE, prid, *s.* pycha, duma, wyniosłość; wspaniałość, ozdoba; parzenie się, grzanie się (mówiąc o samicach). *To take — in a thing, to make it one's —*, pysznić się, chlubić się z czego.

TO PRIDE, *v. refl.* (*— one's self in a thing*), pysznić się, chlubić się z czego.

PRIER, prî'-ûr, *s.* człowiek zbyt ciekawy, wścibski.

PRIEST, prêêst, *s.* ksiądz. *— craft*, oszukaństwo, fortele księży. *— ridden*, osiodłany przez księży, wodzony za nos przez księży.

PRIESTESS, prêêst'-tês, *s.* kapłanka (u pogan).

PRIESTHOOD, prêêst'-hûd, *s.* kapłaństwo, urząd kapłański; księża, stan duchowny.

PRIESTLIKE, prêêst'-lik, *adj.* przyzwoity księdzu, jak przystoi na księdza.

PRIESTLY, prêêst'-lê, *adj.* księży, kapłański.

PRIG, prig, *s.* czupurny człowieczek, żwawy chłopaczek, zuch; mędrek; wścibski.

PRIM, prim, *adj.* wystrojony, wymuskany, wysztafirowany, przysadny.

TO PRIM, *v. a.* i *n.* muskać się, sztafirować się, minki stroić, wdzięczyć się.

PRIMACY, prî'-mâ-sê, *s.* prymasowstwo, godność prymasa.

PRIMARILY, prî'-mâ-rê-lê, *adv.* naprzód, początkowo, pierwiastkowo, głównie, zwłaszcza.

PRIMARINESS, prî'-mâ-rê-nês, *s.* pierwszeństwo.

PRIMARY, prî'-mâ-rê, *adj.* początkowy, pierwiastkowy; pierwszy, główny, walny.

PRIMATE, prî'-mât, *s.* prymas. — SHIP, *zob.* PRIMACY.

PRIME, prim, 1) *s.* początek, pierwiastek, poranek, poranek życia, kwiat młodości; czoło, wybór, kwiat; podpał, podsypka; 2) *adj.* najpierwszy, najcelniejszy, najgłówniejszy; (*Shaksp. Oth.*), lubieżny.

TO PRIME, *v. a.* podsypać prochu na panewkę; gruntować, pierwszy kolor nałożyć.

PRIMELY, prim'-lê, *adv.* naprzód, początkowo; (*vulg.*), wybornie.

PRIMENESS, prim'-nês, *s.* pierwszeństwo, wyborność.

PRIMER, prim'-mûr, *s.* książka z godzinkami; elementarz.

PRIMERO, prî-mê'-rô, *s.* † gra w karty.

PRIMEVAL, prî-mê'-wâl, *or* PRIMEVOUS, prî-mê'-wûs, *adj.* pierwotny, sięgający początku wieków.

PRIMITIVE, prim'-ê-tiw, *adj.* pierwiastkowy, pierwotny, początkowy. —LY, *adv.* w pierwiastkach, w początkach. —NESS, *s.* pierwiastkowość, pierwotność.

PRIMOGENIAL, prî-mô-dżê'-nêâl, *adj.* pierworodny.

PRIMOGENITURE, prî-mô-dżên'-ê-tûr, *s.* pierworodztwo, pierworodność, starszeństwo.

PRIMORDIAL, prî-môr'-dê-âl, *adj.* pierwiastkowy, pierwotny, początkowy.

PRIMROSE, prim'-rôz, *s.* pierwiosnka.

PRINCE, prins, *s.* książe.

PRINCEDOM, prins'-dûm, *s.* księztwo.

PRINCELIKE, prins'-lik, *adj.* książęcy, przyzwoity książęciu.

PRINCELINESS, prins'-lê-nês, *s.* książęcość.

PRINCELY, prins'-lê, 1) *adj.* książęcy; 2) *adv.* po książęcu, jak przystoi na książęcia.

PRINCESS, prin'sês, *s.* księżna.

PRINCIPAL, prin'sê-pâl, 1) najprzedniejszy, główny, naczelny; 2) *s.* osoba najpierwsza, głowa, naczelnik. —LY, *adv.* głównie, osobliwie, zwłaszcza, najbardziéj.

PRINCIPALITY, prin-sê-pâl'-ê-tê, *s.* księztwo.

PRINCIPALNESS, prin'-sê-pâlnês, *s.* najprzedniejsza część, główna część, główna rzecz.

PRINCIPLE, prin'-sê-pl, *s.* pierwiastek, część w skład czego wchodząca; zasada, podstawa, prawidło, prawo zasadnicze.

TO PRINCIPLE, *v. a.* wpoić w kogo dobre zasady, ugruntować w czém. *Well-principled*, mający dobre zasady moralności, moralny, uczciwy. *Ill-principled*, nieuczciwy.

PRINCOX, prîngk'-kôks, *s.* chłystek, młodek, fircyk.

TO PRINK, prîngk, *v. a.* wymuskać, wystroić, wysztafirować.

PRINT, print, *s.* wycisk, odcisk, trop, ślad lisa; znak, ślad, druk, rycina, kopersztych. *Out of —*, nieznajdujący się już w druku, rozprzedany. *in —*, drukowany.

TO PRINT, *v. a.* drukować.

PRINTER, print'-ûr, *s.* drukarz.

PRINTING, print'-ing, *s.* drukowanie, druk. *Art of —*, sztuka drukarska. *Liberty of —*, wolność druku. *— house (— office)*, drukarnia. *— ink*, farba drukarska. *— press*, prasa drukarska.

PRINTLESS, print'-lês, *adj.* niezostawiający po sobie śladu.

PRIOR, prî'-ûr, 1) *adj.* pierwszy, wcześniejszy, uprzedni, poprzenidczy; 2) *s.* przeor.

PRIORESS, prî'-ûr-ês, *s.* przeorysza.

PRIORITY, prî-ôr'-ê-tê, *s.* pierwszość, pierwszeństwo.

PRIORSHIP, prî'-ûr'szip, *s.* przeorostwo, przeorstwo.

PRIORY, prî'-ûr-ê, *s.* klasztor pod rządem przeora.

PRISM, prizm, *s.* pryzma, graniastosłup.

PRISMATIC (—AL), priz-mât'-tik, *adj.* pryzmatyczny. —ALLY, *adv.* w kształcie graniastosłupa.

PRISON, priz'-zn, *s.* więzienie. *To put to —*, uwięzić. *To cast into —*, wtrącić do więzienia. *To break —*, wyłamać się z więzienia. *— house*, więzienie.

TO PRISON, *v. a.* uwięzić.

PRISONER, priz'-zn-ûr, *s.* więzień, aresztant. *— of war*, jeniec wojenny. *To take —*, wziąść w niewolą.

PRISTINE, pris'-tin, *adj.* starodawny, pierwiastkowy, pierwotny.

PRITHEE, prîTH'-ê, (*fam.*), zamiast: *I pray the*, proszę, bądź łaskaw.

PRIVACY, prî'-wâ-sê, priw'-â-sê, *s.* tajemność, skrytość, ukrycie, osobność, odludność, zacisza. *Without your —*, bez wiedzy twojéj.

PRIVATE, prî'-wât, *adj.* prywatny, partykularny, tajemny, skryty, sam jeden, osobny. *In —*, prywatnie, potajemnie. *— soldier*, prosty żołnierz.

PRIVATEER, prî-wâ-têêr', *s.* korsarz, okręt korsarski.

PRIVATELY, prî'-wât-lê, *adv.* prywatnie, pokryjomu, skrycie.

PRIVATENESS, prî'-wât-nês, *s.* stan prywatny; skrytość, tajemność, ukrycie, osobność, zacisze.

PRIVATION, prî-wâ'-szûn, *s.* ogołocenie, pozbawienie; złożenie z urzędu, oddalenie od urzędu.

PRIVATIVE, priw'-wâ-tiw, 1) *adj.* pozbawiający, odejmujący, ujmujący, zaprzeczający; 2) *s.* (*gram.*) partykuła przecząca.

PRIVET, priw'-wit, *s.* barwinek, ligustr.

PRIVILEGE, priw'-wê-lidż, *s.* przywiléj, swoboda, wolność.

TO PRIVILEGE, *v. a.* uprzywilejować.

PRIVILY, priw'-ê-lê, *adv.* tajemnie, skrycie, pokryjomu.

PRIVITY, priw'-ê-tê, *s.* wiedza, wiadomość. *She did it without her husband's —*, uczyniła to bez wiedzy męża. PRIVITIES, *pl.* części wstydliwe.

PRIVY, priw'-ê, 1) *adj.* tajny, tajemny, wiedzący o czém, świadomy. *To be — to a thing*, wiedzieć o czém wspólnie z innemi. *I am made — to it*, powierzono mi to, odkryto. *— council*, rada tajna. *— counsellor*, radca tajny. — PARTS, *pl.* części rodne; 2) *s.* prewet, przechód.

PRIZE, priz, *s.* nagroda; łup, zabor. *To carry the —*, odnieść, otrzymać nagrodę. *— fighter*, szermierz, gladiator.

TO PRIZE, *v. a.* cenić, szacować, taxować, oszacować.

PRIZER, prî'-zûr, *s.* taxator, szacownik.

PROBABILITY, prôb-â-bil'-ê-tê, *s.* podobieństwo do prawdy, prawdopodobieństwo.

PROBABLE, prôb'-bâ-bl, *adj.* podobny do prawdy, prawdopodobny. —LY, *adv.* podobno, jak się zdaje, zapewne.

PROBAT, prô'-bât, *s.* w. p. sprawdzenie i zatwierdzenie testamentu.

PROBATION, prô-bâ'-szûn, *s.* próba, doświadczenie, rozpoznanie, rok próby, nowicyat; dowodzenie, dowód.

PROBATIONARY, prô-bâ'-szûn-â-rè, *adj.* służący do próby, służący za dowód.

PROBATIONER, prô-bâ'-szûn-ûr, *s.* nowicyusz, braciszek, uczeń składający examin. —SHIP, nowicyat.

PROBATORY, prôb'-bâ-tûr-è, *adj.* służący do próby.

PROBE, prôb, *s.* (*chir.*), sonda, pion chirurgiczny. — *scissors*, *pl.* lancet do rozcinania ran.

TO PROBE, *v. a.* (*chir.*), sondować, szukać głębokości rany.

PROBITY, prôb'-è-tè, *s.* uczciwość, rzetelność.

PROBLEM, *s.* problema, zagadnienie, zadanie.

PROBLEMATIC (—AL), prôb-lè-mât'-tîk, *adj.* problematyczny, niepewny, wątpliwy. —ALLY, *adv.* problematycznie.

PROBOSCIS, prô-bôs'-sîs, *s.* trąba słonia,

PROCEDURE, prô-sêê'-dżûr, *s.* postępowanie, działanie.

TO PROCEED, prô-sêêd', *v. n.* iść daléj, naprzód postępować, puścić się w dalszą drogę; pochodzić, wynikać, wypływać (— *from*, z czego), daléj ciągnąć, daléj rzecz prowadzić, kontynuować. *To — to*, przystąpić do czego. *To — to business*, przystąpić do dzieła, wziąść się do roboty. *To — against*, przedsięwziąść prawne kroki, pozywać. *Whence does it — ?* skąd to pochodzi?

PROCEEDING, prô-sêê'-dîng, *s.* postępowanie, zdarzenie, przypadek, okoliczność, czynność, działanie. *Proceedings at law*, *pl.* procedura, prawne postępowanie.

PROCEEDS, prô-sêêdz', *s. pl.* w. p. prowent, intrata.

PROCESS, prôs'-sês, *s.* postęp; przeciąg czasu, bieg, tok, proces, sprawa. *In — of time*, w czasie, z czasem. *To take out a — against one*, pociągnąć kogo do sądu, wytoczyć komu proces.

PROCESSION, prô-sêsz'-ûn, *s.* processya.

PROCESSIONAL, prô-sêsz'-ûn-âl, *or* PROCESSIONARY, prô-sêsz'-ûn-âr-è, *adj.* processyonalny.

PROCINCT, prô-sîngkt', *s.* zupełna gotowość.

TO PROCLAIM, prô-klâm', *v. a.* obwołać, ogłosić, okrzyknąć.

PROCLAIMER, prô-klâ'-mûr, *s.* wywoływacz, ogłosiciel.

PROCLAMATION, prô-klâ-mâ'-szûn, *s.* ogłoszenie, obwołanie, okrzyknienie; proklamacya, odezwa; ogłoszony reskrypt królewski.

PROCLIVITY, prô-klîv'-è-tè, *s.* nachylenie, pochyłość; skłonność.

PROCLIVOUS, prô-klî'-wûs, *adj.* nachylony, pochylony; skłonny.

PROCONSUL, prô-kôn'-sûl, *s.* prokonsul.

PROCONSULSHIP, prô-kôn'-sûl-szîp, prokonsulat.

PROCRASTINATE, prô-krâs'-tîn-ât, *v. a.* odkładać do jutra.

PROCRASTINATION, prô-krâs-tîn-â'-szûn, *s.* odkładanie do jutra, zwłoka, odwłoka.

PROCRASTINATOR, prô-krâs'-tîn-â-tûr, *s.* odkładający do jutra.

PROCREANT, prô'-krê-ânt, *adj.* płodzący, rodzący.

PROCREATION, prô-krê-â'-szûn, *s.* płodzenie, rodzenie.

PROCREATIVE, prô'-krê-â-tîw, *adj.* płodzący, rodzący. —NESS, *s.* siła płodząca.

PROCREATOR, prô'-krê-â-tûr, *s.* płodziciel, rodzic.

PROCTOR, prôk'-tûr, *s.* plenipotent, adwokat (w sądach duchownych).

PROCUMBENT, prô-kûm'-bênt, *adj.* (*bot.*), ścielący się.

PROCURABLE, prô-kû'-râ-bl, *adj.* łatwy do dostania, do nabycia.

PROCURACY, prôk'-û-râ-sè, *s.* zarząd, zawiadowanie.

PROCURATION, prôk-kû-râ'-szûn, *s.* wystaranie się, wyrobienie, nastręczenie. w. p. plenipotencya, pełnomocnictwo.

PROCURATOR, prôk-kû-râ'-tûr, *s.* prokurator, plenipotent.

PROCURATORIAL, prôk-kû-râ-tô'-rè-âl, *adj.* zdziałany przez plenipotenta.

PROCURATORY, prô-kû'-râ-tûr-è, *adj.* prokuratorski, pełnomocniczy.

TO PROCURE, prô-kûr', *v. a.* i *n.* zarządzać, zawiadować, sprawować; nastręczyć, wystarać się, wyrobić, naraić, zjednać; rajfurować.

PROCUREMENT, prô-kûr'-mênt, *s.* nastręczenie, narajenie, wyrobienie.

PROCURER, prô-kû'-rûr, *s.* nastręczyciel, rajfur.

PROCURESS, prô-kû'-rês, *s.* rajfurka.

PRODIGAL, prôd'-dè-gâl, 1) *adj.* rozrzutny, marnotrawny, stratny; hojny. — *of life*, niedbający o życie; 2) *s.* rozrzutnik, marnotrawca.

PRODIGALITY, prôd-dè-gâl'-è-tè, *s.* rozrzutność, marnotrawstwo, hojność.

PRODIGALLY, prôd'-dè-gâl-lè, *adv.* rozrzutnie, hojnie.

PRODIGIOUS, prô-dîd'-żûs, *adj.* zadziwiający, dziwny; niezmierny, ogromny, potworny, straszny. — LY, *adv.* na podziw, niezmiernie, ogromnie. — *pleased*, (*vulg.*), niezmiernie kontent. —NESS, *s.* ogromność, potworność.

PRODIGY, prôd'-dè-dżè, *s.* cudo, potwor, dziwoląg, okropne zjawisko.

TO PRODUCE, prô-dûs', *v. a.* wydobyć, wyciągnąć, pokazać, stawić, przedstawić, przyprowadzić; rodzić, wydawać; sprawić, zrządzić, stać się przyczyną, powodem; skutkować.

PRODUCE, prôd'-dûs, *s.* produkt, płód.

PRODUCER, prô-dû'-sûr, *s.* producent, tworzyciel.

PRODUCIBLE, prô-dû'-sè-bl, *adj.* mogący być produkowanym, okazanym, utworzonym. —NESS, *s.* możność produkowania.

PRODUCT, prôd'-ûkt, *s.* produkt, płód, utwor; wieloczyn, iloczyn.

PRODUCTION, prô-dûk'-szûn, *s.* płód, utwor, dzieło.

PRODUCTIVE, prô-dûk'-tîw, *adj.* sprawiający skutki; (— *of*), tworzący, tworczy, płodny.

PROEM, prô'-êm, *s.* przedmowa, wstęp.

PROFANATION, prôf-â-nâ'-szûn, *s.* sprofanowanie, znieważenie.

PROFANE, prô-fân', *adj.* niepoświęcony, nieoddający czci rzeczom świętym, niezbożny; świecki, światowy. —LY, *adv.* bezbożnie; po światowemu. —NESS, *s.* nieświętobliwość, bezbożność.

TO PROFANE, *v. a.* profanować, znieważać rzeczy święte.

PROFANER, prô-fân'-ûr, *s.* profanator, poniewierca świętości.

TO PROFESS, prô-fês', *v. a.* i *n.* wyznać, oświadczyć, zapewnić; wyznawać religią; nauczać publicznie; wyznawać zasady; uczynić ślub zakonny. *A professed ennemy*, jawny nieprzyjaciel, wróg. PROFESSEDLY, *adv.* jawnie, otwarcie.

PROFESSION, prô-fêsz'-ûn, *s.* wyznanie, zapewnienie, oświadczenie przyjaźni; wyznanie wiary; powołanie, professya, rzemiosło, stan. *A tailor by —*, z rzemiosła krawiec. *— of arms*, stan wojskowy.

PROFESSIONAL, prô-fêsz'-ûn-âl, *adj.* właściwy professyi, powołaniu, stanowi.

PROFESSOR, prô-fês'-sûr, *s.* professor, nauczyciel.

PROFESSORSHIP, prô-fês'-sûr-szîp, *s.* professura, posada nauczyciela.

TO PROFFER, prôf'-fûr, *v. a.* ofiarować, przełożyć, wnieść, uczynić wniosek, proponować. *To — a claim*, rościć pretensyą, prawo. *To — a suit*, zanieść prośbę, żądanie.

PROFFER, *s.* ofiara, wniosek, propozycya.

PROFFERER, prôf'-fûr-ûr, *s.* czyniący wniosek.

PROFICIENCE (—CY), prô-fîsz'-êns, *s.* biegłość, doskonałość.

PROFICIENT, prô-fîsz'-ênt, *s.* biegły, doskonały (w jakiéj sztuce, nauce).

PROFILE, prô'-fîl, prô-fêêl', *s.* profil, boczny widok.

PROFIT, prôf'-fît, *s.* korzyść, użytek, zysk.

TO PROFIT, *v. a.* i *n.* ciągnąć korzyść, pożytek (—*from*, z czego);

korzystać, użytkować (—*by*, z czego); przynosić korzyść, użytek.

PROFITABLE, prôf'-fit-â-bl, *adj.* korzystny, pożyteczny, zyskowny. —LY, *adv.* korzystnie. —NESS, *s.* użyteczność, zyskowność.

PROFITLESS, prôf'-fit-lês, *adj.* niekorzystny.

PROFLIGACY, prôf'-lè-gâ-sè, *s.* rozwiązłość, rozpusta; występność.

PROFLIGATE, prôf'-flè-gât, 1) *adj.* rozwięzły, rozpustny; występny, wylany na wszystko złe, niegodziwy; 2) *s.* złoczyńca, łotr, niecnota. —LY, *adv.* rozwiązle; występnie. —NESS, *s. zob.* PROFLIGACY.

PROFOUND, prô-fôůnd', *adj.* głęboki; *fig.* głęboki, ciemny. zawiły; zamyślony. —LY, *adv.* głęboko. —NESS, *s.* głębokość.

PROFUNDITY, prô-fůnd'-è-tè, *s.* głębokość; *fig.* głęboka nauka, gruntowność.

PROFUSE, prô-fûs', *adj.* obfity; hojny, rozrzutny. —LY, *adv.* obficie; hojnie. —NESS, *s. zob.* PROFUSION.

PROFUSION, prô-fû'-žůn, *s.* obfitość, zbytek; hojność, rozrzutność.

TO PROG, prôg, *v.n. vulg.* chodzić za żywnością, żebrać, kraść; (*mil.*) furażować.

PROG, *s.* (*vulg.*) żywność.

PROGENITOR, prô-džèn'-ît-ůr, *s.* dziad, pradziad, przodek.

PROGENY, prôd'-žè-nè, *s.* potomstwo; ród, plemię.

PROGNOSTIC, prôg-nôs'-tîk, 1) *adj.* przepowiadający 2) *s.* prognostyk, wróżba.

TO PROGNOSTICATE, prôg-nôs'-tè-kât, *v.a.* prognostykować, przepowiadać.

PROGNOSTICATION, prôg-nôs-tè-kâ'-szůn, *s.* przepowiedzenie.

PROGNOSTICATOR, prôg-nôs-tè-kâ'-tůr, *s.* przepowiadacz, wróżbit.

PROGRESS, prôg'-grês, *s.* postęp; przejażdżka (panującego) po kraju.

PROGRESSION, prô-grêsz'-ůn, *s.* postępowanie, postąpienie; (*mat.*) progressya, stosunek.

PROGRESSIONAL, prô-grêsz'-ůn-âl, *adj.* postępowy.

PROGRESSIVE, prô-grês'-sîw, *adj.* postępny, wzrastający. —LY, *adv.* postępnie, stopniami. —NESS, *s.* stopniowy postęp.

TO PROHIBIT, prô-hîb'-ît, *v.a.* zakazać, zabronić.

PROHIBITER, prô-hîb'-ît-ůr, *s.* zakazujący.

PROHIBITION, prô-hè-bîsz'-ůn, *s.* zakaz, zabronienie.

PROHIBITORY, prô-hîb'-bè-tůr-è, *adj.* zakazujący.

PROJECT, prôd'-žèkt, *s.* projekt, zamiar, przedsięwzięcie.

TO PROJECT, prô-džèkt', *v.* 1) *a.* rzucić, cisnąć. *To—a design*, rzucić myśl, ułożyć plan, uprojektować; 2) *n.* sterczeć, wystawać.

PROJECTILE, prô-džèk'-tîl, 1) *s.* pocisk; 2) *adj.* ciśniony, rzucony.

PROJECTION, prô-džèk'-szůn, *s.* ciskanie, rzucanie; rzut; projektowanie; (*arch.*) sterczenie, wystawanie.

PROJECTOR, prô-džèk'-tůr, *s.* projekcista.

PROJECTURE, prô-džèk'-czůr, *s.* sterczenie, wystawanie.

PROLIFIC (—AL), prô-lîf'-fîk, *adj.* płodny, mnożny, rodzajny, siemienny. —ALLY, *adv.* płodnie.

PROLIFICATION, prô-lîf-fè-kâ'-szůn, *s.* płodzenie dzieci.

PROLIX, prô-liks', *adj.* rozwlekły, obszerny, rozciągły. —LY, *adv.* rozwlekle. —NESS, *s. zob.* PROLIXITY.

PROLIXITY, prôl-liks'-è-tè, *s.* rozwlekłość, rozciągłość.

PROLOGUE, prôl'-lôg. *s.* prolog, przedmowa do widzów przed rozpoczęciem sztuki.

TO PROLONG, prô-lông', *v.a.* przedłużyć.

PROLONGATION, prôl-lông-gâ'-szůn, *s.* przedłużenie.

PROMINENCE (—CY), prôm'-mè-nêns, *s.* część wystająca, szczyt, wierzchołek.

PROMINENT, prôm'-mè-nênt, *adj.* wystający, sterczący, wydatny.

PROMISCUOUS, prô-mîs'-kû-ûs, *adj.* pomieszany, gromadny, tłumny. —LY, *adv.* bez ładu, bez szyku.

PROMISE, prôm'-mîz, *s.* obietnica, przyrzeczenie. — *breaker*, niedotrzymujący obietnicy.

TO PROMISE, *v.a.* i *n.* obiecać, przyrzec.

PROMISER, prôm'-mîz-ůr, *s.* obiecujący.

PROMISSORY, prôm'-mîs-sůr-è, *adj.* zawierający obietnicę.

PROMONTORY, prôm'-můn-tůr-è, *s.* przylądek.

TO PROMOTE, prô-môt', *v.a.* promowować, posunąć, podnieść, wspierać, popierać, pomnożyć, zachęcać.

PROMOTER, prô-môt'-ůr, *s.* promotor, wspieracz, zachęciciel.

PROMOTION, prô-mô'-szůn, *s.* promocya, wyniesienie na wyższy stopień, podźwignienie, podwyższenie, awans.

PROMPT, prômt, *adj.* prędki, skory, skwapliwy, gotów. — *payment*, zapłacenie gotowizną.

TO PROMPT, *v. a.* podpowiedzieć, podszepnąć; skłonić, pobudzić, powodować, podniecić, dać pochop do czego.

PROMPTER, prôm'-tůr, *s.* sufler, podpowiadacz.

PROMPTITUDE, prôm'-tè-tůd, *s. zob.* PROMPTNESS.

PROMPTLY, prômt'-lè, *adv.* prędko, skoro, gotowo.

PROMPTNESS, prômt'-nês, *s.* prędkość, skorość, gotowość, pochopność.

TO PROMULGATE, prô-můl'-gât, *or* TO PROMULGE, prô-můldż', *v. a.* ogłosić, obwołać, obwieścić.

PROMULGATION, prôm-ůl-gâ'-szůn, *s.* ogłoszenie, obwołanie, obwieszczenie.

PROMULGATOR, prôm-ůl-gâ'-tůr, *or* PROMULGER, prô-můl'-dżůr, *s.* ogłosiciel.

PRONE, prôn, *adj.* leżący twarzą do ziemi; nachylony, pochylony; *fig.* skłonny, pochopny (— *to*, do czego). — *to anger*, skłonny do gniewu.

PRONENESS, prôn'-nês, *s.* nachylenie, pochyłość; *fig.* skłonność, pochopność.

PRONG, prông, *s.* widła, grabki; ząb u grabiów, ząb u grabek.

PRONOMINAL, prô-nôm'-è-nâl, *adj.* zaimkowy.

PRONOUN, prô'-nôůn, *s.* (*gram.*) zaimek.

TO PRONOUNCE, prô-nôůns', *v.a* i *n.* wymawiać; wyrzec, wyrokować, wydać wyrok, osądzić, poczytywać.

PRONUNCIATION, prô-nůn-szè-â'-szůn, *s.* wymawianie.

PROOF, prôůf, 1) *s.* dowód, świadectwo; próba, doświadczenie; korekta; 2) *adj.* mający próbę, dobry, wypróbowany, doznany, doświadczony; tęgi, mocny, dychtowny, nieprzystępny, nieprzypuszczający. *Fire* —, bezpieczny od ognia. *Water* —, nieprzepuszczający wody, nieprzeciekły. — *sheet*, arkusz na próbę wybity, korekta.

PROOFLESS, prôůf'-lês, *adj.* niedowiedziony, niepoparty dowodem.

PROP, prôp, *s.* podpora.

TO PROP, *v.a.* podeprzeć.

PROPAGABLE, prôp'-â-gâ-bl, *adj.* dający się rozkrzewić.

TO PROPAGATE, prôp'-â-gât, *v.* 1) *a.* krzewić, rozkrzewić, rozsiać, rozmnożyć; rozpłodzić; 2) *n.* rozkrzewić się, rozmnożyć się, rozpłodzić się.

PROPAGATION, prôp-â-gâ'-szůn, *s.* rozkrzewienie, rozmnożenie, rozpłodzenie.

PROPAGATOR, prôp'-â-gâ-tůr, *s.* rozkrzewiciel, rozmnożyciel.

TO PROPEL, prô-pêl', *v. a.* przeć, popychać, popędzać.

TO PROPEND, prô-pênd', *v. n.* mieć skłonność, popęd do czego.

PROPENDENCY, prô-pên'-dên-sè, *s. zob.* PROPENSION.

PROPENSE, prô-pêns', *adj.* skłonny.

PROPENSION, prô-pên'-szůn, *or* PROPENSITY, prô-pên'-sè-tè, *s.* skłonność, popęd.

PROPER, prôp'-půr, *adj.* własny, właściwy, szczególny; przystojny, przyzwoity, dorzeczny, należyty; zdolny, zdatny, sposobny. —LY, *adv.* we właściwém znaczeniu; należycie, przyzwoicie, stosownie. —NESS, *s.* przyzwoitość, stosowność.

PROPERTY, prôp'-půr-tè, *s.* własność, posiadłość, prawo własności; własność, właściwość, przymiot.

PROPHECY, prôf'-fè-sè, *s.* proroctwo, wróżba.

TO PROPHESY, *v. a.* i *n*, prorokować.

PROPHET, prôf'-fît, *s.* prorok.
PROPHETESS, prôf'-fît-tês, *s.* prorokini.
PROPHETIC (—AL), prô-fêt'-tîk, *adj.* prorocki. —ALLY, *adv.* duchem prorockim.
TO PROPHETISE, prôf'-fît-tîz, † *zob.* TO PROPHESY.
PROPINQUITY, prô-pîng'-kuê-tê, *s.* blizkość, powinowactwo, pokrewieństwo.
PROPITIABLE, prô-pîsz'-ê-â-bl, *adj.* ubłagalny.
TO PROPITIATE, prô-pîsz'-ê-ât, *v. a.* błagać, ubłagać, przebłagać, pojednać się.
PROPITIATION, prô-pîsz-ê-â'-szûn, *s.* ubłaganie, pojednanie; ofiara błagalna.
PROPITIATOR, prô-pîsz'-ê-âtûr, *s.* błagacz, przejednawca.
PROPITIATORY, prô-pîsz'-ê-tû-rê, *adj.* błagalny.
PROPITIOUS, prô-pîsz'-ûs, *adj.* życzliwy, przyjazny, pomyślny, szczęsny; łaskawy. —LY, *adv.* życzliwie, łaskawie. —NESS, *s.* łaska, łaskawość, dobroć.
PROPORTION, prô pôr'-szûn, *s.* stosunek, proporcya; współmierność, symetrya. *In — to...*, w stosunku do...
TO PROPORTION, *v. a.* uproporcyonować, stosować do czego.
PROPOTIONABLE, prô-pôr'-szûn-â-bl, *or* PROPORTIONAL, prô-pôr'-szûn-âl, *adj.* stosowny, proporcyonalny. —LY, *adv.* stosownie.
PROPORTIONALITY, prô-pôrszûn-âl'-ê-tê, proporcyonalność, stosunkowość.
PROPORTIONATE, prô-pôrszûn-ât, *or* PROPORTIONED, prô-pôr'-szûnd, *adj.* ustosunkowany, stosunkowy, stosowny.
PROPORTIONATENESS, *s. zob.* PROPORTIONALITY.
PROPOSAL, prô-pô'-sâl, *s.* propozycya, wniosek.
TO PROPOSE, prô-pôz', *v. a.* proponować, wnieść.
PROPOSER, prô-pô'-zûr, *s.* czyniący propozycyą.
PROPOSITION, prô-pô-zîsz'-ûn, *s. zob.* PROPOSAL; 2) (w loice), zdanie, twierdzenie.
TO PROPOUND, prô-pôûnd', *v. a.* zadać do rozwiązania; przełożyć, proponować.
PROPOUNDER, prô-pôûnd'-ûr, *s.* zadający pytanie; projektujący.
PROPRIETOR, prô-prî'-ê-tûr. *s.* właściciel.
PROPRIETRESS, prô-prî'-ê-três, *s.* właścielka.
PROPRIETY, prô-prî'-ê-tê, *s.* przystojność, przyzwoitość, właściwość, stosowność.
TO PROPUGN, prô-pûn', *v. a.* bronić, obstawać przy czém.
PROPUGNATION, prô-pûg-nâ'-szûn, *s.* obrona.
PROPUGNER, prô-pûn'-ûr, *s.* obrońca.
PROPULSION, prô-pûl'-szûn, *s.* popędzenie, naparcie.
PRORE, prôr, *s. zob.* PROW.
PROROGATION, prôr-rô-gâ'-szûn, *s.* odroczenie, limita (parlamentu).
TO PROROGUE, prô-rôg', *v. a.* odroczyć, limitować.
PRORUPTION, prô-rûp'-szûn, *s.* wybuchnienie.
PROSAIC, prô-zâ'-îk, *adj.* prozaiczny.
TO PROSCRIBE, prô-skrîb', *v. a.* wywołać z kraju, skazać na wygnanie.
PROSCRIPTION, prô-skrîp'-szûn, *s.* wygnanie, banicya.
PROSE, prôz, 1) *s.* proza; 2) *adj.* prozaiczny. *A — translation*, tłumaczenie prozą. TO PROSE, *v. n.* rozwlekle opowiadać.
TO PROSECUTE, prôs'-sê-kût, *v. a.* daléj prowadzić, daléj ciągnąć, kontynuować. *To — at law*, zapozwać, pociągnąć do sądu.
PROSECUTION, prôs-sê-kû'-szûn, *s.* dalszy ciąg, kontynuacya; pozywanie, oskarżenie.
PROSECUTOR, prôs'-sê-kû-tûr, *s.* oskarżyciel.
PROSELYTE, prôs'-sê-lît, *s.* prozelita, nowonawrócony.
PROSELYTISM, prôs'-sê-lê-tîzm, *s.* gorliwość w nawracaniu ludzi na swoją wiarę.
PROSEMINATION, prô-sêm-mênâ'-szûn, *s.* rozsianie, zasianie.
PROSODY, prôs'-sô-dê, *s.* prozodya, iloczas.
PROSOPOPEIA, prôs-sô-pô-pê'-yâ, *s.* (figura retoryczna), prozopopea, uosobienie.
PROSPECT, prôs'-spêkt, *s.* prospekt, widok; rzut oka na przyszłość, widok, nadzieja. *To have a thing in —*, mieć co na oku, na widoku.
PROSPECTIVE, prô-spêk'-tîw, *adj.* oglądający się na przyszłość, przezorny.
TO PROSPER, prôs'-pûr, *v.* 1) *n.* rość sporo, wzmagać się, przyjąć się, chować się dobrze; szczęścić się, udawać się, zostawać w pomyślnym stanie; 2) *a.* zdarzyć szczęście, uszczęśliwić, pobłogosławić.
PROSPERITY, prôs-pêr'-ê-tê, *s.* dobry byt, pomyślność, błogi stan, szczęście.
PROSPEROUS, prôs'-pûr-ûs, *adj.* pomyślny, błogi, szczęśliwy, kwitnący. —LY. *adv.* pomyślnie, szczęśliwie. —NESS, *s. zob.* PROSPERITY.
TO PROSTITUTE, prôs'-tê-tût, *v. a.* zwieść, namówić do nierządu, zhańbić, zesromocić. *To — one's self*, wylać się na wszeteczne życie, na rozpustę; zhańbić się, splamić się.
PROSTITUTE, 1) *adj.* wylany na rozpustę, na wszeteczeństwo; 2) *s.* nierządnica, kurwa.
PROSTITUTION, prôs-tê-tû'-szûn, *s.* nierząd, wszeteczeństwo.
PROSTRATE, prôs'-trât, *adj.* na pował leżący, powalony o ziemię; czołobitny. *To fall —*, upaść do nóg, uderzyć czołem; powalić się jak długi.
TO PROSTRATE, prôs'-trât, *v. a.* powalić, obalić. *To — one's self*, upaść do nóg, uderzyć czołem.
PROSTRATION, prôs-trâ'-szûn, *s.* czołobitność, upadnienie do nóg.
TO PROTECT, prô-têkt', *v. a.* bronić, chronić (— *from*, od czego).
PROTECTION, prô-têk'-szûn, *s.* obrona, ochrona, zasłona, tarcza, protekcya.
PROTECTIVE, prô-têk'-tîw, *adj.* broniący, opiekuńczy.
PROTECTOR, prô-têk'-tûr, *s.* obrońca, opiekun, protektor; tytuł przybrany przez Kromwela po obaleniu monarchii w Anglii.
PROTECTORATE, prô-têk'-tôrât, *s.* protektorat, rządy protektora.
PROTECTRESS, prô-têk'-três, *s.* protektorka, opiekunka.
TO PROTEST, prô-têst', *v.* 1) *n.* upewniać, poprzysięgać. *To — against*, protestować się, oświadczyć się przeciw czemu, niepozwalać na co; 2) *a. To — bill of exchange*, zaprotestować wexel.
PROTEST, prô-têst', prôt'-êst, *s.* protest, protestacya.
PROTESTANT, prôt'-tês-tânt, 1) *s.* protestant, dyssydent; 2) *adj.* protestancki.
PROTESTANTISM, prôt'-êstân-tîzm, *s.* protestantyzm, wyznanie protestanckie.
PROTESTATION, prôt-tês-tâ'-szûn, *s.* upewnienie, poprzysięganie; protestacya, niepozwalanie.
PROTESTER, prô-tês'-tûr, *s.* upewniający, poprzysięgający; zanoszący protestacyą.
PROTOCOL, prô'-tô-kôl, *s.* protokuł.
PROTOTYPE, prô'-tô-tîp, *s.* wzór.
TO PROTRACT, prô-trâkt', *v. a.* przeciągać, przedłużać, przewlekać, odkładać.
PROTRACTER, prô-trâk'-tûr, *s.* odkładacz; (*mat.*), przenośnik.
PROTRACTION, prô-trâk'-szûn, *s.* przedłużanie, przewlekanie, odwłoka.
PROTRACTIVE, prô-trâk'-tîw, *adj.* przewlekający, zwłaczający, odkładający.
TO PROTRUDE, prô-trôd', *v.* 1) *a.* wytknąć, wychylić, wyścibić: 2) *n.* sterczeć.
PROTRUSION, prô-trôd'-żûn, *s.* wytknienie, wypchnienie, wyścibienie.
PROTUBERANCE, prô-tû'-bêrâns, *s.* wydętość, wydatność; garb, wyrosłość; nabrzmiałość, napuchnienie.
PROTUBERANT, prô-tû'-bêrânt, *adj.* wydęty, nabrzmiały, nabrzękły.
TO PROTUBERATE, prô-tû'-bêr-ât, *v. n.* wydąć się, nabrzmieć.
PROUD, prôûd, *adj.* pyszny, dumny, hardy. *To be—of a thing*, pysznić się, chełpić się z czego. *A — bitch*, suka grzejąca się, cieka-

jąca się. — *flesh*, dzikie mięso w ranie. —LY, *adv.* pysznie, dumnie.

TO PROVE, prôôw, *v.* 1) *a.* dowieść, okazać, udowodnić; probować; 2) *n.* okazać się że, wyjść na jaw, zdarzyć się; być, stać się, zostać, wyjść na... *To — true*, sprawdzić się. *To — false*, okazać się fałszywém. *It proved to be...*, okazało się że to było... *If the weather proves wet*, jeżeli będzie wilgoć. *I am afraid it will — otherwise*, boję się aby inaczéj nie było. *She will — a good housewife at last*, zostanie na koniec dobrą gospodynią. *He proved a great knave*, wyszedł na wielkiego łotra.

PROVENDER, prôw'-wĕn-dûr, *s.* obrok.

PROVERB, prôw'-wêrb, *s.* przysłowie.

PROVERBIAL, prô-wêr'-bê-âl, *adj.* przysłowiowy, przysłowny. — LY, *adv.* w kształcie przysłowia.

TO PROVIDE, prô-wîd', *v. a.* obmyślić, opatrzyć, zaopatrzyć (—*with*, w co), przewidzieć, obwarować, zawarować. *To—against*, zapobiedz czemu. *To — for*, obmyślić stan, dać sposób do życia, wyposażyć; zaspokoić potrzeby; mieć pieczę, staranie o kim. *She is provided for*, została wyposażona; dostała co się jéj należy. *It is provided by the law*, prawo przewidziało, wyrzekło, postanowiło. *I am provided for it*, jestem na to przysposobiony, przygotowany. *It was wisely provided by our ancestors*, przodkowie nasi mądrze obmyślili, mądre uczynili rozporządzenie.

PROVIDED, prô-wî'-dĕd (— *that*), *conj.* byle tylko, jeżeli tylko, aby tylko, z warunkiem aby.

PROVIDENCE, prôw'-wê-dĕns, *s.* opatrzność; oględność, przezorność.

PROVIDENT, prôw'-wê-dĕnt, *adj.* opatrzny, oględny, obmyślny, przezorny. —LY, *adv.* opatrznie, przezornie.

PROVIDENTIAL, prôw-ê-dĕn'-szâl, zrządzony boską opatrznością. —LY, *adv.* z boskiéj opatrzności.

PROVIDER, prô-wî'-dûr, *s.* obmyśliciel, opatrzyciel.

PROVINCE, prôw'-wîns, *s.* prowincya; wydział, powołanie, zakres, pole, zatrudnienie, zawód, odnoga jakiéj umiejętności. *It is not within my —*, to nie należy do mego powołania, zatrudnienia lub rzemiosła.

PROVINCIAL, prô-wîn'-szâl, 1) *adj.* prowincyonalny; 2) *s.* prowincyał.

PROVISION, prô-wîź'-ûn, *s.* obmyślenie, zastrzeżenie; postanowienie, ustawa, rozporządzenie; opatrzenie. *To make a — for one*, opatrzyć kogo w co, zapewnić czyj los. *Till further — is made*, aż do dalszego rozporządzenia. PROVISIONS, *pl.* prowiant, zapasy żywności.

PROVISIONAL, *adj.* tymczasowy. —LY, *adv.* tymczasowo.

PROVISO, prô-wî'-zô, *s.* w. p. zastrzeżenie, warunek.

PROVOCATION, prôw-ô-kâ'-szûn, *s.* wyzwanie, pobudzanie do gniewu, zaczepka.

PROVOCATIVE, prô-wô'-kâ-tîw, 1) *adj.* pobudzający do gniewu, drażniący; 2) *s.* (*med.*), bodziec drażliwy.

TO PROVOKE, prô wôk', *v. a.* wyzwać (na pojedynek), pobudzić do gniewu, obruszyć, oburzyć; wyprowadzić z cierpliwości; zaostrzyć ciekawość. *To — vomiting*, poruszyć womity. *That provokes urine*, to pędzi urynę. *Provoked at...*, rozgniewany na...

PROVOKER, prô-wô'-kûr, *s.* wyzywający, pobudzający.

PROVOKINGLY, prô-wô'-kîng-lê, *adv.* w sposób pobudzający do gniewu, wyprowadzający z cierpliwości, zaostrzający ciekawość.

PROVOST, prôw'-wûst, *s.* przełożony, prezes; (w Szkocyi) burmisztrz.

PROW, prôû, prô, *s.* przód okrętu.

PROWESS, prôû'-ês, *s.* dzielność, męztwo, waleczność.

TO PROWL, prôûl, prôl, *v. n.* dybać, zyhać, skradać się, podchodzić, za hodz.

PROWLER, prôûl',ûr, *s.* dybiący, czyhający na co.

PROXIMATE, prôks'-ê-mât, *adj.* najbliższy. —LY, *adv.* najbliżéj.

PROXIMITY, prôks-îm'-ê-tê, *s.* blizkość.

PROXY, prôks'-ê, *s.* plenipotent, zastępca; **umocowanie**, pełnomocnictwo.

PRUDE, prôôd, *s.* kobieta skromna na pozór, drożąca się, niby zdragająca się.

PRUDENCE, prôô'-dĕns, *s.* roztropność.

PRUDENT, prôô'-dĕnt, *adj.* roztropny. —LY, *adv.* roztropnie.

PRUDENTIAL, prôô-dĕn'-szâl, *adj.* niewykraczający przeciw roztropności. —LY, *adv.* jak każe roztropność.

PRUDENTIALITY, prôô-dĕn-szê-âl'-ê-tê, *s.* roztropne postępowanie.

PRUDERY, prôôd'-êr-ê, *s.* sztywna skromność, drożenie się, zdraganie się.

PRUDISH, prôôd'-îsz, *adj.* sztywnie skromny, drożący się, zdragający się.

PRUNE, prôôn, *s.* śliwka (sucha).

TO PRUNE, *v.* 1) *a.* krzesać drzewa, obcinać gałęzie; 2) *n.* (*lud.*) muskać się, sztafirować się. *Pruning-hook* (— *knife*), siekierka ogrodnicza.

PRURIENCE (—CY), prôô'-rê-ĕns, *s.* świerzbiączka; *fig.* żądza, chętka.

PRURIENT, prôô'-rê-ĕnt, *adj.* świerzbiący.

PRUSSIA, prûsz'-â, *s.* Prussy.

PRUSSIAN, prûsz'-ân, 1) *adj.* pruski; 2) *s.* Prusak. — (*prussic*) *acid*, kwas pruski. — *blue*, błękit pruski, krochmalik.

TO PRY, prî, *v. n.* wlepić w co oczy. *To — into*, wglądać, poglądać, zaglądać, starać się odkryć dociec. *Prying into*, wglądanie, badanie, dociekanie. *A — fellow*, zbyt ciekawy, wścibski.

PSALM, sâm, *s.* psalm.

PSALMIST, sâl'-mîst, *s.* psalmista.

PSALMODY, sâl'-mô-dê, *s.* śpiewanie psalmów.

PSALTER, sâul'-tûr, *s.* psałterz.

PSALTERY, sâul'-tûr-ê, *s.* gęśla.

PSEUDO, sû'-dô (w składanych) fałszywy. — *apostle*, fałszywy apostoł. — *graphy*, podrobione pismo.

PSHAW, szâu, *interj.* fe! pfe! pfuj!

PSYCHE, sî'-kê, *s.* Psyche (kochanka Kupidyna); dusza.

PSYCHOLOGY, sî-kôl'-ô-dżê, *s.* psychologia, nauka o duszy.

PTIZAN, tîz-zân', *s.* Tyzana.

PUBERTY, pû'-bêr-tê, *s.* wiek dorosły.

PUBESCENCE, pû'-bês'-sĕns, *s.* dorastanie lat.

PUBESCENT, pû-bês'-sĕnt, *adj.* dorastający, dojrzewający.

PUBLIC, pûb'-lîk, 1) *adj.* publiczny; 2) *s.* publiczność. — *spirited*, patryotyczny, obywatelski. — LY, *adv.* publicznie. —NESS, *s.* publiczność.

PUBLICAN, pûb'-lê-kân, *s.* celnik; (*vulg.*) karczmarz, oberżysta.

PUBLICATION, pûb lê-kâ'-szûn, *s.* ogłoszenie; dzieło ogłoszone. *Weekly* —, pismo tygodniowe.

PUBLICITY, pûb-lîs'-sê-tê, *s.* (*mod.*) jawność, nietajność.

TO PUBLISH, pûb'-lîsz, *v. a.* ogłosić, publikować, wydać dzieło.

PUBLISHER, pûb'-lîsz-ûr, *s.* ogłosiciel, wydawca dzieła.

PUCK, pûk, *s.* duch napowietrzny, kołbuk. — *ball* (— *fist*, — *foist*), purchawka. — *fist*, duży kułak.

TO PUCKER, pûk'-kûr, *v.* 1) *a.* marszczyć, fałdować, krezować; miąć, zmiechać; 2) *n.* marszczyć się.

PUDDER, pûd'-dûr, *s.* TO PUDDER, *s. zob.* POTHER, i t. d.

PUDDING, pûd'-dîng, *s.* budeń angielski; kiszka. *To give the crow a —*, (*vulg.*) zadrzeć nogi, umrzeć. — *pie*, pasztet z mięsa. — *time*, czas obiadowy; *fig.* stosowna pora, sam czas.

PUDDLE, pûd'-dl, *s.* kałuża.

TO PUDDLE, *v. a.* i *n.* babrać się w błocie, paskudzić.

PUDDLY, pûd'-dl-ê, *adj.* mulisty, błotnisty.

PUDENCY, pû'-dĕn'sê, *or* PUDICITY, pû-dîs'-sê-tê, *s.* wstydliwość, skromność.

PUEFELLOW, pû'-fêl-lô, *s.* (*vulg.*) towarzysz, kamrat.

PUERILE, pû'-ê-rîl, *adj.* dziecinny.

PUERILITY, pû-ê-rîl'-ê-tê, *s.* dziecinność.

PUET, pû'-ît, *s.* dudek; czajka.

PUFF, pûf, *s.* dmuch, dmucha-

nie, sapanie, parskanie; wydmuch wiatru, wicher; odętość, buchastość, kutas do pudrowania włosów; purchawka; *fig.* chełpliwość. — *ball*, purchawka. — *paste*, nabrzmiałe ciasto.

TO PUFF, *v.* 1) *a.* dąć, nadąć, napuszyć. *To — one up with pride*, wzbić w dumę. *Puffed up*, nadęty, napuszony; 2) *n.* dąć, dmuchać, sapać; buchać dymem (z lulki); nadąć się, napuszyć się. *To huff and —, zob.* pod HUFF.

PUFFER, půf'-fůr, *s.* dmuchający; chełpiciel.

PUFFIN, půf'-fĭn, *s.* nurokaczka; 2) purchawka.

PUFFY, půf'-fė, *adj.* nadęty, napuszysty, bańczuczny.

PUG, půg, *s.* (*fam.*) małpa, małpeczka; piesek, psiątko; dziecko; † kurwa. *Dear pug*, moje serce, moja rybko. — *dog*, mops. — *nose*, mopsi nos.

PUGH', pôôh, *interj.* ba!

PUGILISM, pů'-dźĭl-ĭzm, *s.* sztuka bicia się na kułaki, szermierstwo.

PUGILIST, pů'-dźĭl-ĭst, *s.* junak na kułaki, szermierz.

PUGNACIOUS, půg-nâ'-szŭs, *adj.* do boju ochoczy, bitny, kłótliwy, bojki.

PUGNACITY, půg-nâs'-sė-tė, *s.* ochoczość do boju, kłótliwość.

PUISNE, pů'-nė, *adj.* młodszy; mały, *zob.* PUNY.

PUISSANCE, pů'-ĭs-sâns, *or* pů'ĭs'-sâns, *s.* władza, moc, siła, potęga.

PUISSANT, pů'-ĭs'-sânt, *adj.* mocny, silny, potężny. —LY, *adv.* silnie, potężnie.

PUKE, půk, *s.* womity, blwociny.

TO PUKE, *v. n.* zbierać się na womity; womitować, rzygać, blwać.

PUKER, pů'-kůr, *s.* blujący, rzygający; lekarstwo na womity.

TO PULE, půl, *v.n.* piszczeć, kwilić; stękać, jęczeć, kawęczeć, cherlać.

TO PULL, půl, *v.a.* ciągnąć, pociągnąć, targnąć, rwać, szarpnąć, wyrywać, skubać. *To — along*, ciągnąć, wlec za sobą. *To — asunder*, rozerwać, rozszarpać. *To — away*, odciągnąć, oderwać. *To — back*, nazad pociągnąć. *To — down*, ściągnąć; obalić, rozwalić; upośledzać, pogardzać, upokorzyć. *To — down one's hat close to one's head*, nasunąć kapelusz na uszy *To — in*, wciągnąć, przyciągnąć. *To — in* (*to*) *pieces*, podrzeć, porwać, rozszarpać. *To — off*, zerwać, zdjąć. *To — off one's shocs*, or *boots*, zdjąć trzewiki, zzuć bóty. *To — off one's hat to one*, zdjąć przed kim kapelusz. *To — off the mask*, zerwać maskę. *To — out*, wyciągnąć, wydobyć. *To — up*, wyciągnąć w górę; podnieść, zadrzeć; wyplenić, wykorzenić. *To — up a good heart; fig.* nabrać serca, odwagi. — *away!* (*mar.*) daléj do wiosel!

PULL, *s.* pociągnienie, szarpnienie, targnienie. *To give one a —*, pociągnąć, szarpnąć kogo. *Give your patience another —*, (*vulg.*) miéj jeszcze trochę cierpliwości.

PULLET, půl'-lĭt, *s.* kurka, kurczę.

PULLEY, půl'-lė, *s.* winda, krążek u windy, z rowkiem wydrążonym na linę.

PULMONARY, půl'-mô-nâr-ė, *or* PULMONIC, půl-môn'-nĭk, *adj.* płucowy.

PULP, půlp, *s.* miękusz, miękka część owoców; miazga.

PULPIT, půl'-pĭt, *s.* ambona, kazalnica.

PULPOUS, půlp'-ŭs, *adj.* miękki, mięsisty. —NESS, *s.* miękkość, mięsistość.

PULPY, půlp'-ė, *adj. zob.* PULPOUS.

PULSATION, půl-sâ'-szŭn, *s.* bicie, drganie (serca, pulsu).

PULSE, půls, *s.* puls. *To feel one's —*, macać kogo za puls; *fig.* macać, badać kogo; 2) jarzyna, warzywo, ogrodowina.

PULSION, půl'-szŭn, *s.* parcie naprzód, popchnięcie.

PULVERABLE, půl'-wĕr-â-bl, *adj.* dający się zetrzeć na proch.

PULVERIZATION, půl-wĕr-ė-zâ'-szŭn, *s.* starcie na proch.

TO PULVERIZE (—ISE), půl'-wĕr-ĭz, *v.a.* zetrzeć na proch.

PULVERULENCE, půl-wĕr'-ŭlĕns, *s.* zakurzenie, zapylenie; kurzawa, pył.

PUMICE, pů'-mĭs (*vulg.* pům'-mĭs), *s.* pumex, purchaty kamień.

PUMMEL, *s. zob.* POMMEL.

PUMP, půmp, *s.* pompa. PUMPS, *pl.* trzewiki do tańca na jednéj podeszwie. — *room*, sala do picia wód mineralnych (w Bath).

TO PUMP, *v.a.* i *n.* pompować; *fig.* (— *out*), wymacać, wybadać.

PUMPER, půmp'-ůr, *s.* pompujący.

PUMPION, půmp'-yŭn, *s.* dynia, arbuza.

PUN, půn, *s.* igraszka słów, dwóznacznik, żarcik, koncept.

TO PUN, *v.n.* igrać ze słowami; żarciki stroić, zdobywać się na koncepta, dowcipkować.

TO PUNCH, půnsz, *v.a.* przekłóć, przedziurawić, przeszyć, przetknąć.

PUNCH, *s.* szwajca, przetyczka; 2) poncz; 3) arlekin, bufon; błazen; tytuł pisma peryodycznego nakształt Charivari francuzkiego.

PUNCHEON, půnsz'-ŭn, szwajca, przetyczka; 2) miara zawierająca 84 gallonow.

PUNCTILIO, půngk-tĭl'-yô, *s.* zbyteczna delikatność, subtelność, fraszka, drobnostka. —*of honour*, delikatny punkt honoru. *To stand upon punctilios*, zdragać się, skrupulizować.

PUNCTILIOUS, půngk-tĭl'-yŭs, *adj.* zbyt delikatny, subtelny, skrupulatny. —NESS, *s.* skrupulatność.

PUNCTO, půngk'-tô, *s.* delikatny punkt; pchnięcie floretem.

PUNCTUAL, půngk'-czŭ-ăl, *adj.* punktualny, regularny, ścisły. —LY, *adv.* punktualnie. —NESS, *s. zob.* PUNCTUALITY.

PUNCTUALITY, půngk-czŭ-ăl'-ė-tė, *s.* punktualność.

PUNCTUATION, půngk-czŭ-â'-szŭn, *s.* interpunkcya, kładzenie znamion pisarskich.

PUNCTURE, půngk'-czůr, *s.* uklócie.

PUNGENCY, půn'-dźĕn-sė, *s.* kłócie, bodzenie; *fig.* cięcie językiem, docinanie, uszczypliwość.

PUNGENT, půn'-dźĕnt, *adj.* kolący; *fig.* ostry, uszczypliwy.

TO PUNISH, půn'-nĭsz, *v.a.* karać, ukarać, (—*for*, za co).

PUNISHABLE, půn'-nĭsz-â-bl, *adj.* karalny, karogodny. —NESS, *s.* zasługiwanie na karę.

PUNISHER, půn'-nĭsz-ůr, *s.* karzący.

PUNISHMENT, půn'-nĭsz-mĕnt, *s.* kara.

PUNITIVE, pů'-nė-tĭw, *or* PUNITORY, pů'-nė-tůr-ė, *adj.* karzący, karny. *Punitive law*, prawo karne.

PUNK, půnk, *s.* nierządnica, kurwa.

PUNSTER, půn'-stůr, *s.* igrający słowami, żartowniś, koncepcista.

PUNY, pů'nė, *adj.* młodszy; maluchny, maluśki.

TO PUP, půp, *v.n.* szczenić się, oszczenić się.

PUPA, pů'-pâ, *s.* pupka, poczwarka (owadów).

PUPIL, pů'-pĭl, *s.* zrzenica; 2) uczeń, uczennica; 3) sierota pod opieką zostająca.

PUPILAGE; pů'-pĭl-ădż, *s.* stan sierocy.

PUPILLARY, pů'-pĭl-ăr-ė, *adj.* sierocy, sierociński.

PUPPET, půp'-ĭt, *s.* lalka, maryonetka; *fig.* kiep, chłystek, fircyk, wiercipięta. —*man* (—*master*, — *player*), ten co pokazuje maryonetki. —*show*, maryonetka.

PUPPY, půp'-pė, *s.* szczenię, szczeniak; *fig.* młokos, gap, mazgaj, kiep, błazen.

TO PUPPY, *v. n.* oszczenić się.

PURBLIND, půr'-blĭnd, *adj.* ślepiutki, ślepiuteńki, *zob.* PORE-BLIND. —NESS, *s.* krótki wzrok.

PURCHASABLE, půr'-czâs-â-bl, *adj.* do kupienia, do nabycia.

TO PURCHASE, půr'-czâs, *v.a.* kupić.

PURCHASE, *s.* kupno; sprawunek.

PURCHASER, půr'-czâs-ůr, *s.* kupujący, nabywca.

PURE, půr, *adj.* czysty, szczery, niesfałszowany, prawdziwy; czysty, niewinny, niepokalany. —LY, *adv.* czysto, niewinnie. —NESS, *s. zob.* PURITY.

PURGATION, půr-gâ'-szŭn, *s.* czyszczenie, przeczyszczenie.

PURGATIVE, půr'-gă-tĭw, 1) *adj.* (*med.*) przeczyszczający, purgujący; 2) *s.* lekarstwo na przeczyszczenie.

PURGATORIAL, pûr-gâ-tô'-rê-âl, *adj.* czyścowy.

PURGATORY, pûr'-gâ-tûr-ê, *s.* czyściec.

TO PURGE, pûrdż, *v.* 1) *a.* oczyścić, wyczyścić; dać na przeczyszczenie; 2) *n.* oczyścić się; przeczyścić się. *To—one's self from*, oczyścić się z zarzutu, uniewinnić się.

PURGE, *s.* przeczyszczenie, purgans, na ściągnienie.

PURGER, pûr'-dżûr, *s.* czyszczący, purgans.

PURIFICATION, pû-rê-fê-kâ'-szûn, *s.* oczyszczenie, uniewinnienie.

PURIFICATIVE, pû-rîf'-fê-kâ-tîw, *or* PURIFICATORY, pû-rîf'-fê-kâ-tûr-ê, *adj.* oczyszczający.

TO PURIFY, pû'-rê-fî, *v.* 1) *a.* czyścić, oczyścić; usprawiedliwić, uniewinnić; 2) *n.* oczyścić się.

PURITAN, pû'-rê-tân, *s.* Purytan, (fanatyk odszczepiony od kościoła anglikańskiogo).

PURITANIC (—AL), pû-rê-tân'-îk, *adj.* purytański.

PURITANISM, pû'-rê-tân-îsm, *s.* purytanizm, zasady purytanów.

PURITY, pû'-rê-tê, *s.* czystość, (języka), niewinność.

PURL, pûrl, *s.* brzeg haftowany; 2) sączenie się, ciche płynienie; 3) wino namoczone w piołunie.

TO PURL, *v. n.* szemrzeć, mruczeć, (o strumieniu).

PURLIEU, pûr'-lû, *s.* w. p. grunta leżące pod lasem; podlesie, pobrzeże, okolica.

TO PURLOIN, pûr-lôîn', *v. a.* i *n.* smykać, grypsnąć, kraść.

PURLOINER, pûr-lôîn'-ûr, *s.* złodziéj.

PURPLE, pûr'-pl, 1) *s.* purpura; 2) *adj.* purpurowy. — *fever*, *zob.* PURPLES.

TO PURPLE, *v. a.* farbować purpurowo.

PURPLES, pûr'-plz, *s. pl.* szkarlatyna.

PURPLISH, pûr'-pl-îsz, *adj.* wpadający w purpurowy kolor.

PURPORT, pûr-pôrt', *s.* treść, osnowa; znaczenie, cel, myśl.

TO PURPORT, *v. n.* opiewać, brzmieć, zawierać w sobie. PURPORTING, *part.* i *adj.* następnéj treści, osnowy.

PURPOSE, pûr'-pûs, *s.* cel, zamiar, zamysł, przedsięwzięcie. *For that* —, w tym celu, tym końcem. *From the* —, od rzeczy. *On* —, umyślnie. *To no* —, naprożno, nadaremnie. *This is nothing to the* —, to nie należy do rzeczy, jest obce przedmiotowi. *It will be to as much* —, to na jedno wyjdzie. *To all intents and purposes*, *zob.* pod INTENT.

TO PURPOSE, *v. n.* umyślić, zamierzyć, przedsięwziąść.

PURPOSELY, pûr'-pûs-lê, *adv.* umyślnie.

TO PURR, pûr, *a. n.* markotać, (jak kot).

PURSE, pûrs, *s.* woreczek, sakiewka; błonka sercowa, osierdzie; worek jądrowy. — *proud*, dufny w worek, pyszny z pieniędzy.

TO PURSE, *v. a.* ściągnąć, zemknąć jak worek. *To — up*, schować do worka.

PURSER, pûr'-sûr, *s.* płatnik na okręcie, kassyer.

PURSINESS, pûr'-sê-nês, *s*, duszność, dychawiczność.

PURSLAIN, pûrs'-lîn, *s.* (roślina), kurza noga.

PURSUANCE, pûr-sû'-âns, s. dalszy ciąg, kontynuacya; skutek, następstwo. *In — of which*, w skutek czego, stosownie do tego.

PURSUANT, pûr-sû'-ânt, *prep.* (— *to*), podług, stosownie do.

TO PURSUE, pûr-sû', *v. a.* i *n.* ścigać, gonić; upędzać się, uganiać się za czém, daléj rzecz prowadzić, kontynuować, daléj postępować; chodzić koło czego, bawić się, trudnić się czém; usiłować dopiąć, osiągnąć.

PURSUER, pûr-sû'-ûr, *s.* ścigający, goniący.

PURSUIT, pûr-sût', *s.* pościg, pogoń; zawód, powołanie, zajęcie, zatrudnienie, usiłowanie.

PURSUIVANT, pûr'-sue-wânt, *s.* podherold.

PURSY, pûr'-sê, *adj.* dychawiczny.

PURTENANCE (—CY), pûr'-tê-nâns, *s.* przyległość; dodatek.

PURULENCE (—CY), pûr'-û-lêns, *s.* ropienie się, rozgnojenie.

PURULENT, pûr'-û-lênt, *adj.* ropiący się, ropisty.

TO PURVEY, pûr-wâ', *v. a.* i *n.* prowiantować, zaopatrzyć w żywność.

PURVEYANCE, pûr-wâ'-âns, *s.* zaopatrzenie w żywność; zapasy żywności.

PURVEYOR, pûr-wâ'-ûr, *s.* liwerant, rajfur.

PUS, pûs, *s.* ropa, materya.

TO PUSH, pûsz, *v. a.* i *n.* pchać, popychać, sunąć, posunąć, pomykać na przód; (*fig.*); starać się, zabiegać. *To — one's fortune*, krzątać się około zapewnienia swego losu. *To — back*, odepchnąć. *To — in*, wepchnąć. *To — on*, popchnąć, posunąć, pomykać.

PUSH, *s.* pchnięcie, popchnięcie, uderzenie, trącenie; (*fig.*), zabiegi, usiłowania. *At one* —, od razu, za jednym zamachem. *I 'll have another — for it*, jeszcze raz sprobuję. *To give one a* —, popchnąć, szturchnąć kogo. *To bring to the last* —, posunąć do ostateczności.

PUSHING, pûsz'-îng, 1) *part. s.* popychanie, posuwanie; usiłowanie; 2) *adj.* obrotny, zabiegły, przedsiębierczy.

PUSILLANIMITY, pû-sîl-lân-îm'-mê-tê, *s.* trwożliwość, bojaźliwość.

PUSILLANIMOUS, pû-sîl-ân'-nê-mûs, *adj.* trwożliwy, lękliwy, bojaźliwy. —NESS, *s. zob.* PUSILLANIMITY.

PUSS, pûs, *s.* kot, kotek; (*myśl.*), zając.

PUSTULE, pûs'-czûl, *s.* pryszcz, wysypka, krostka.

PUSTULOUS, pûs'-czû-lûs, *adj.* pryszczowaty.

TO PUT, pût, *v. ir. a.* i *n.* kłaść, położyć. *To — the case*, przypuścić. — *the case it be so*, dajmy na to że tak jest. *To — a question*, zadać pytanie. *To — a riddle*, zadać zagadkę. *To — about*, podawać z ręki do ręki, puścić w obieg. *To — asunder*, rozłączyć, rozdzielić. *To — away*, odłożyć, odstawić, odsunąć; odprawić, odpędzić. *To — away cares*, odpędzić troskę. *To — away a servant*, odprawić sługę. *To — away one's wife*, rozwieźć się z żoną. *To — back*, cofnąć, w tył popchnąć. *To — between*, włożyć, wsunąć, wtrącić. *To — beyond a doubt*, usunąć wszelką wątpliwość. *To — by*, odłożyć na stronę; schować, sprzątnąć; odbić, odwrócić; zbić, odeprzeć; pogardzać. *To — down*, złożyć, położyć, posadzić; położyć na czyj rachunek; obalić, skasować; pognębić, przytłumić; upokorzyć. *To — one's self foremost*, wystąpić przed innych, stanąć na czele. *To — forth*, wyłożyć, wystawić; wyciągnąć; okazać, wydać; wypłynąć z portu. *To — forth a book*, wydać dzieło. *A tree that puts forth leaves*, puszcza się liść na tém drzewie. *To — forward*, stawić, produkować; posuwać, pomykać, promowować. *To — one's self forward*, piąć się naprzód, nadstawiać się. *To — in*, włożyć, wsadzić; wlać, przymieszać; starać się, ubiegać się o co. *To — in the horses*, zaprządz konie. *To — one's hair in papers*, zawinąć włosy w papiloty. *To — one's self in a passion*, rozgniewać się. *To — in fear*, nabawić strachu. *To — in order*, uporządkować. *To — in (into) practice*, *zob.* pod PRACTICE. *To — in writing*, napisać, spisać. *To — in print*, drukować, ogłosić drukiem. *To — in a word for one*, przemówić za kim słówko. *To — in bail*, ręczyć, dać porękę. *To — in mind*, przypomnieć. — *your trust in God*, ufaj w Bogu. *To — in for a place*, starać się, ubiegać się o urząd. *To — in for a harbour*, zmierzać do portu. *To — into a harbour*, zawinąć do portu. *To — into one's hands*, wręczyć co komu. *To — into one's head*, nakłaść komu w głowę. *To — into a mousehole; fig.* zapędzić w kozi rożek. *To — off*, zdiąć; odkładać, zwlekać, zbyć, zbywać. *To — off a business*, odłożyć interes. *To — off one's clothes*, rozebrać się. *To — one off*, zbywać kogo. *He put it off with a jest*, zbył to żartem. *To — on (upon)*, położyć, postawić na czém; naciągnąć, włożyć suknię, ubrać się; przybrać. *To — on a horse*, ruszyć konia z miejsca. — *on!* ruszaj! poganiaj! *TO — a*

construction on a thing, tłumaczyć co, nadać rzeczy pewien obrót. *To — on a smiling countenance*, przybrać śmiejącę się minę. *To — on one's clothes*, ubrać się, ozuć się. *To — out*, wysadzić, i t. d. — *out*, zmieszany, zawstydzony. *To — out a book*, wydać dzieło. *To — out a child to a boarding-school*, oddać dziecko do szkoły. *To — one out of conceit with a thing*, odjąć komu ochotę do czego, obrzydzić, ohydzić co komu. *To — out one's eyes*, wyłupić komu oczy. *To — out the fire, candle*, zagasić ogień, świecę. *To — one out of heart*, odjąć komu serce, pozbawić odwagi. *To — out of joint*, wybić ze stawów, wywichnąć; przekręcić, pomieszać szyki. *To — out of hope*, odjąć nadzieję. *To — out money*, lokować pieniądze na procent. *To — out of order*, poprzewracać, pomieszać, wprowadzić nieład. *To — one out of his place*, wysadzić kogo z miejsca, złożyć z urzędu. *To — out of one's power*, pozbawić kogo możności, uczynić niezdolnym. *To — out a proclamation*, ogłosić odezwę. *To — one out to service*, oddać kogo na służbę. *To — out to sea*, wypłynąć, na morze. *To — out a thing to do*, zadać, naznaczać co do roboty. *To —a thing out of one's head*, wybić co komu z głowy. —*out that word*, wymaż, przekreśl ten wyraz. *To — to*, przyłożyć, przysadzić, przystawić, przyłączyć, dołączyć; zaprządz konie do wozu. *To — one to charges*, narazić kogo na wydatki. *To — to death*, odebrać życie. *To — to flight*, przymusić do ucieczki. *To — to the edge of the sword*, w pień wyciąć. *To — to the fortune of the war*, zdać na los wojny. *To — one to his oath*, nakazać komu przysięgę. *To — to pain*, sprawiać ból. *To — to pains*, uczynić subiekcyą. *To — to sea*, wypłynąć na morze. *To — one to shame*, zawstydzić kogo. *To be — to one's last shifts*, być przyprowadzonym do ostateczności, nie wiedzieć co daléj począć. *To — to silence* (*to — to a non-plus*), nakazać milczenie, zamknąć gębę. *To — a stop to a thing*, położyć czemu tamę. *To — to trouble*, nabawić kłopotu, uczynić subjekcyą. *To — to the test*, wypróbować, doświadczyć. *To — to the vote*, podać pod wotowanie. *To — together*, złożyć, zebrać, zgromadzić. *To — up at an inn*, zajechać do karczmy. *To — up the horses*, wyprządz, wyłożyć konie. *To — up with an affront*, połknąć, znieść zniewagę. *To — up for sale*, wystawić na przedaż. *To — up the sword*, schować pałasz do pochwy. *To —upon, zob.* pod TO — ON. *To — a trick upon one, zob.* pod TRICK. *Will you — it upon that issue?* czy chcesz dopuścić aby do tego przyszło? czy chcesz odważyć się na to?

PUT, 1) *pret.* i *part.* (*zob.* TO PUT); 2) *s.* rodzaj gry w karty; głupiec, bałwan; zły raz, nagła konieczność. *Upon forced* —, z przymusu, czy rad czy nie rad.

PUTAGE, pû'-tîdż, *s.* w. p. nierząd, kurewstwo.

PUTANISM, pû'-tâ-nîzm, *s.* życie nierządne.

PUTATIVE, pû'-tâ-tîw, *adj.* mniemany, domysłowy.

PUTID, pû'-tîd, *adj.* śmierdzący, podły, haniebny. —NESS, *s.* podłość, haniebność.

PUTLOG, pût'-lôg, *s.* podpory w rusztowaniu mularskiém.

PUTREDINOUS, pû-trêd'-ê-nûs, *adj.* nadgniły, śmierdzący.

PUTREFACTION, pû-trê-fâk'-szûn, *s.* gnicie, zgnilizna.

PUTREFACTIVE, pû-trê-fâk'-tîw, *adj.* przyśpieszający gnicie.

TO PUTREFY, pû'-trê-fî, *v.* 1) *a.* zgnoić co; 2) *n.* gnić, zgnić.

PUTRESCENCE, pû-três'-sêns, *s.* gnicie.

PUTRESCENT, pû-três'-sênt, *adj.* gnijący.

PUTRID, pû'-trîd, *adj.* zgniły. *To turn* —, zgnić. — *fever*, zgniła gorączka. —NESS, *s.* zgnilizna.

PUTTER, pût-tûr, *s.* kładnący, stawiający, *zob.* TO PUT. — *on*, podżegacz, poduszczyciel.

PUTTOCK, pût'-tûk, *s.* (ptak), myszołów; (*Shaksp.*), sęp.

PUTTY, pût'-tê, *s.* popioł z cyny palonéj; kit szklarski.

TO PUZZLE, pûz'-zl, *v.* 1) *a.* zaambarasować, zmieszać; 2) *n.* zmieszać się, znajdować się w kłopocie.

PUZZLE, *s.* ambaras, kłopot, pomieszanie, przykre położenie.

PUZZLER, pûz'-zl-ûr, *s.* nabawiający kłopotu, ambarasu.

PYGMY, pîg'-mê, *s. zob.* PIGMY.

PYLORUS, pê-lô'-rûs, *s.* (*anat.*), dolny otwór żołądka.

PYRAMID, pîr'-â-mîd, *s.* piramida, ostrosłup.

PYRAMIDAL, pê-râm'-ê-dâl, *or* PYRAMIDIC (—AL), pîr-â-mîd'-îk, *adj.* piramidalny.

PYRE, pir, stos z drzewa, zgliszcze.

PYRENEES, pîr-ê-nêêz', *s. pl.* góry Pirenejskie.

PYRENEAN, pîr-rê'-nê-ân, *adj.* pirenejski. — *mountains*, góry pirenejskie.

PYRETIC, pî-rêt'îk, *s.* (*med.*), lekarstwo na febrę.

PYRITES, pê-rî-têz, pîr'-ê-tîz, *s.* piryt, siarczyk.

PYROMANCY, pîr'-ô-mân-sê, *s.* wróżenie z ognia.

PYROMETER, pîr-ôm'-ê-tûr, *s.* ogniomierz.

PYROTECHNICAL, pîr-ô-têk'-nê-kâl, *adj.* pyrotechniczny.

PYROTECHNICS, pîr-ô-têk'-nîks, *s. pl. or* PYROTECHNY, pîr'-ô-têk-nê, *s. sing.* pyrotechnia, rakietnictwo.

PYRRHIC, pîr'-rîk, *s.* żwawy taniec w zbroi.

PYRRHONIAN, pîr-rô'-nê-ân, *adj.* pirroniczny, wyznający zasady Pyrona.

PYRRHONISM, pîr'-rô-nîzm, *s.* filozofia Pyrrona.

PYRRHONIST, pîr'-rô-nîst, *s.* Pirronista, sceptyk.

PYTHAGOREAN, pê-*thâg*-ô-rê'-ân, 1) *s.* Pitagorejczyk; 2) *adj.* pitagorejski.

PYTHONESS, p*îth*'-ô-nês, *s.* pitonisa, kapłanka ogłaszająca wyroki Apollina.

PYX, pîks, *s. zob.* PIX.

Q

TO QUACK, kuâk, *v. n.* kwakać; szarlatanić, kuglarzyć, zachwalać swoją sztukę.

QUACK, *s.* lekarz jarmarkowy, olejkarz, szarlatan, kuglarz.

QUACKERY, kuâk'-kûr-ê, *s.* szarlatanerya, szarlataństwo.

QUACKSALVER, kuâk'-sâl-wûr, *s. zob.* QUACK.

QUADRAGESIMAL, kuôd-râ-dżês'-sê-mâl, *adj.* wielkopostny.

QUADRANGLE, kuôd'-râng-gl, *s.* czworokąt.

QUADRANGULAR, kuâ-drân'-gû-lâr, *adj.* czworokątny.

QUADRANT, kuâ'-drânt, *s.* (*astr.*), kwadrant, czwarta część koła.

QUADRANTAL, kuâ-drân'-tâl, *adj.* zawarty w czwartéj części koła.

QUADRATE, kuâ'-drât, 1) *adj.* kwadratowy, czworoboczny; stosowny, przypadający do czego; 2) kwadrat, czworobok.

TO QUADRATE, *v. n.* przypadać, przystawać, stosować się, kwadrować (— *with*, z czém).

QUADRATIC, kuâ-drât'-îk, *adj.* kwadratowy.

QUADRATURE, kuôd'-râ-tûr, *s.* kwadratura; kwadrat; (*astr.*), pierwsza i ostatnia kwadra księżyca.

QUADRENNIAL, kuâ-drên'-nê-âl, *adj.* czteroletni.

QUADRIBLE, kuôd'-rê-bl, *adj.* dający się sprowadzić do kwadratu.

QUADRIFID, kuôd'-drê-fîd, *adj.* rozłupany na cztery części.

QUADRILATERAL, kuôd-drê-lât'-têr-âl, *adj.* czworoboczny.

QUADRILLE, kâ-drîl', *s.* kadryl (gra w karty i taniec).

QUADRIPARTITE, kuâ-drîp'-pâr-tît, *adj.* podzielony na cztery części.

QUADRUPED, kuôd'-drôd-pêd, 1) *s.* zwierzę czworonogie; 2) *adj.* czworonogi, czworonożny.

QUADRUPLE, kuôd'-drôd-pl, *adj.* poczworny, czworaki.

TO QUADRUPLICATE, kuâ-drôd'-plê-kât, *v. a.* w czwornasób powiększyć.

QUADRUPLICATION, kuôd-drôd-plê-kâ'-szûn, *s.* powiększenie w czwórnasób.

QUADRUPLY, kuôd'-drôd-plê, *adv.* w czwórnasób, poczwórnie.

TO QUAFF, kuâf, *v.a.* i *n.* żłopać, łykać, chlipać. *To—off*, wyłknąć, wychłysnąć.

QUAFFER, kuâ'-fûr, *s.* opój, moczywąs.

QUAGGY, kuâg'-gê, *adj.* grzązki, bagnisty.

QUAGMIRE, kuâg'-mir, *s.* grzązkie bagno, trzęsawica.

QUAIL, kuâl, *s.* przepiórka. — *pipe*, wabik na przepiórki.

TO QUAIL, *v.* 1) *a.* uskromić, poskromić, zgromić, ukrócić, uśmierzyć; 2) *n.* gryźć się, martwić się, frasować się.

QUAINT, kuânt, *adj.* wykwintny, wyszukany, szczególny, dziwny, osobliwszy; skrupulatny, delikatny; ładny, śliczny, elegancki. —LY, *adv.* wykwintnie, wytwornie. —NESS, *s.* wykwintność, wytworność.

TO QUAKE, kuâk, *v.n.* drżeć, trząść się.

QUAKE, *s.* drżenie, trzęsienie, wstrząsienie.

QUAKER, kuâ'-kûr, kwakier.

QUAKING, kuâ'-kîng, *part. s.* drżenie.—*grass*, drżączka średnia.

QUALIFICATION, kuôl-lê-fê-kâ'-szûn, *s.* kwalifikacya, posiadanie wymaganych zdolności; zdatność, zdolność, przymiot, usposobienie; tytułowanie; ograniczenie, określenie, umiarkowanie, złagodzenie.

TO QUALIFY, kuôl'-lê-fî, *v.a.* usposobić, uzdolnić, uzdatnić; tytułować, mianować; upoważnić, nadać prawo; ograniczyć, określić, umiarkować, złagodzić, zneutralizować.

QUALITY, kuôl'-lê-tê, *s.* własność, natura, przymiot; rodzaj, gatunek; stan, godność, ranga, znaczenie, wyższy stan. *People of*—, ludzie wyższego stanu.

QUALM, kuâm, *s.* mdłość, osłabienie, nudność, ckliwość. —*of conscience*, skrupuł sumienia.

QUALMISH, kuâm'-îsz, *adj.* czujący ckliwość, nudność. *I am*—, ckliwość, nudność mnie bierze.

QUANDARY, kuôn-dâ'-rê, *s. vulg.* wątpliwość, niepewność, chwianie się. *To be in a*—, niewiedzieć co począć, jak sobie dać radę.

QUANTITIVE, kuôn'-tê-tîw, *adj.* tyczący się pewnéj liczby lub ilości.

QUANTITY, kuôn'-tê-tê, *s.* ilość, liczba, mnóstwo; kwota; część, miara; iloczas, miara zgłosek.

QUANTUM, kuôn'-tûm, *s.* kwota.

QUARANTINE, kuôr-rân-tên', *s.* karantena. *To pass* (*perform* or *make*) *the*—, odbyć, odsiedzieć karantenę.

QUARREL, kuôr'-rîl, *s.* kłótnia, sprzeczka, waśń, zwada, spór, poróżnienie; (*Shaksp. H. VIII.*) kłótniarz. *To have a—about a thing*, kłócić się o co. —*picker*, szukający kłótni, przyczepki.

TO QUARREL, *v.n.* kłócić się, sprzeczać się, waśnić się.

QUARRELER, kuôr'-rîl-ûr, *s.* kłótnik, sprzecznik, warchoł.

QUARRELOUS, kuôr'-rîl-ûs, *adj. zob.* QUARRELSOME.

QUARRELSOME, kuôr'-rîl-sûm, *adj.* kłótliwy, swarliwy. —LY, *adv.* kłótliwie. —NESS, *s.* kłótliwość, swarliwość.

QUARRY, kuôr'-rê, *s.* kopalnia kamienna; 2) zdobycz, pastwa; odprawa psów; (*Shaksp.*) zabita zwierzyna. —*man*, kamieniarz.

TO QUARRY, *v.* 1) *a.* kopać, łamać kamienie; 2) *n.* (—*upon*), zrzeć, zajadać.

QUART, kuôrt, *s.* kwarta (1/4 część gallona).

QUARTAN, kuôr'-tân, *s.* kwartana (febra).

QUARTATION, kuôr-tâ'-szûn, *s.* (*chem.*) sposób oczyszczenia złota przez topienie ze srebrem.

QUARTER, kuôr'-tûr, *s.* ćwierć, ćwiartka, czwarta część; kwadrans; kwartał; strona, okolica, kraina; strona świata, strona nieba; kwatera, mieszkanie; miara zawierająca 8 korcy angielskich, czyli 3 korce polskie; (*mil.*) pardon. QUARTERS, *pl.* kwatery wojskowe. *Quarter of a pound*, ćwierć funta.—*of mutton*, ćwiartka baraniny. —*of a mile*, ćwierć mili. —*of an hour*, kwadrans. —*of a year*, kwartał. *To cry* (*crave*)—, wołać pardon. *To give*—, dać pardon. *To shift* (*change*) *quarters*, odmienić kwaterę, przenieść się do innego mieszkania. —*day*, dzień w którym czynsz lub komorne jest płacone co kwartał. —*deck*, półmostu na okręcie. — *master*, kwatermistrz. —*sessions*, *pl.* kadencye sądowe przypadające co kwartał. —*staff*, gruba krótka palka.

TO QUARTER, *v.* 1) *a.* podzielić na cztery części; ćwiertować; postawić na kwaterze: 2) *n.* kwaterować, stać na kwaterze; mieć w herbie. *To be quartered* (*in*)*at...* stać gdzie garnizonem. *To be quartered upon...* stać u kogo postojem.

QUARTERAGE, kuôr'-tûr-îdż, *s.* pensya kwartalna.

QUARTERLY, kuôr'-tûr-lê, 1) *adj.* zawierający czwartą część, kwartalny, kwartałowy; 2) *adv.* co kwartał, kwartalnie, na kwartał.

QUARTERN, kuôr'-tûrn, *s.* kwaterka.

QUARTILE, kuôr'-tîl, *adj.* (*ast.*) w czworogran. — *aspect*, położenie planet w czworogran, kiedy są oddalone na trzy znaki zodyaku czyli 90 stopni jeden od drugiego.

QUARTO, kuôr'-tô, *s.* format in kwarto.

QUARTZ, *or* QUARZ, kuôrts, *s.* kwarc.

TO QUASH, kuâsz, *v. a.* rozgnieść, potrzaskać, stłuc na miazgę, zdruzgotać, zgruchotać.

QUAT, kuât, *s.* pryszcz, bąbel; 2) bębenek, kurdupel.

QUATERCOUSINS, kâ'-têr-kûzznz, *s. pl.* przyjaciele zażyli, kamraci.

QUATERNARY, kuâ-têr'-nâr-ê, 1) *s.* czwórka, cztery; 2) *adj.* poczwórny, czworaki.

QUATERNION, kuâ-têr'-nê-ûn, *or* QUATERNITY, kuâ-têr'-nê-tê, *s. zob.* QUATERNARY.

QUATRAIN, kuâ'-trîn, *s.* strofa czterowierszowa.

TO QUAVER, kuâ'-wûr, *v. n.* nocić, wyśpiewywać, wywodzić trele.

QUAVER, *s.* trel.

QUAY, kê, *s.* przyrzecze murowane, nadrzecze, nadbrzeże.

QUEAN, kuên, *s.* nierządnica, kurwa.

QUEASINESS, kuê'-zê-nês, *s.* niesmak, ckliwość, nudność.

QUEASY, kuê'-zê, *adj.* ckliwy, nudny.

QUEEN, kuêên, *s.* królowa.

QUEER, kuêêr, *adj.* dziwny, cudaczny, osobliwszy, dziwaczny; wyga. LY, *adv.* dziwacznie. —NESS, *s.* dziwactwo, cudactwo.

TO QUELL, kuêl, *v.a.* przytłumić, poskromić, uskromić, pohamować, podbić, pognębić; (*Shaksp.*) zamordować, zabić.

QUELL, *s.* † morderstwo.

QUELLER, kuêl'-lûr, *s.* pogromca, pognębiciel, uskromiciel.

TO QUENCH, kuênsz, *v.* 1) *a.* zgasić, ugasić, przygasić; uciszyć, uśmierzyć, uspokoić; *n.* † ochłonąć, oplonąć.

QUENCHABLE, kuênsz'-â-bl, *adj.* dający się ugasić.

QUENSCHER, kuênsz'-ûr, *s.* gaszący; kapturek do gaszenia świecy. gasidło; kielich, puhar.

QUENCHLESS, kuênsz'-lês, *adj.* niegaszony.

QUERENT, kuê'-rênt, *s.* oskarżyciel, powód.

QUERIMONIOUS, kuêr-rê-mô'-nê-ûs, *adj.* —LY, *adv.* —NESS, *s. zob.* QUERULOUS, i t. d.

QUERIST, kuê'-rîst, *s.* pytacz, pytający.

QUERN, kuêrn, *s.* † żarna.

QUERPO, kuêr'-pô, *s.* kamizelka, kurtka.

QUERRY, kuêr'-rê, *s.* maszta-lerz, koniuszy.

QUERULOUS, kuêr'-rû-lûs, *adj.* narzekający, utyskujący, żałosny, płaczliwy. — LY, *adv.* żałośnie. — NESS, *s.* narzekanie, utyskiwanie, kwilenie, żałość.

QUERY, kuê'-rê, *s.* pytanie, zapytanie.

TO QUERY, *v.a.* pytać, zapytywać.

QUEST, kuêst, *s.* szukanie, poszukiwanie, badanie, śledzenie; śledztwo, *zob.* INQUEST. *To be in — of*, szukać, poszukiwać. *I was in — of you*, szukałem cię. — *man* (— *monger*), pieniacz.

QUESTION, kuês'-czûn, *s.* pytanie, zapytanie; pytanie sporne, kwestya, przedmiot; wątpliwość; tortura. *In* —, o co rzecz idzie, o czém się mówi. *The — is*, zachodzi pytanie. *Matter in* —, przedmiot o którym się mówi, który się roztrząsa. *To be out of* —, nie podlegać żadnéj wątpliwości; nie zasługiwać na żaden wzgląd. *I make no — of it*, nie wątpię o tém bynaj-

mniéj. *To call into* —, podać w wątpliwość. *To call one in (into)* —, żądać od kogo sprawienia się, pociągać kogo do zdania sprawy. *Previous question*, kwestya uprzednia w parlamencie, czy przedmiot wniesiony ma być roztrząsany czy odłożony.

TO QUESTION, *v. n.* i *a.* pytać, zapytywać, wypytywć, badać, przesłuchać; wątpić, powątpiewać; zaprzeczać.

QUESTIONABLE, kuĕs'-czŭn-ă-bl, *adj.* wątpliwy, sporny, mogący być przedmiotem sporu; podejrzany. —NESS, *s.* wątpliwość.

QUESTIONER, kuĕs'-czŭn-ûr, *s.* pytacz, badacz; prowadzący śledztwo.

QUESTIONLESS, kuĕs'-czŭn-lĕs, *adv.* bez wątpienia.

QUIBBLE, kuĭb'-bl, *s.* igraszka słów, dwuznacznik, dowcipkowanie, żarcik, koncept.

TO QUIBBLE, *v.n.* igrać ze słowami, dowcipkować, zdobywać się na koncepta.

QUIBBLER, kuĭb'-bl-ûr, *s.* dowcipniś, koncepcista.

QUICK, kuĭk, *adj.* i *adv.* żywy, żyjący; żywy, żwawy; prędki, skory, szybki, spieszny, pospieszny; żywo prędko, skoro; bystry, ostry, subtelny. *She is — with child*, poczuła dziecko w żywocie, jest na zlegnieniu. *Be —!* prędko, żwawo, co żywo! *A — ear*, delikatny słuch. *A — eye*, bystre oko. *— at meat*, *— at work* (*prov.*), kto prędko je, prędko także robi. *Good ware makes — markets* (*prov.*), dobry towar ma prędki odbyt. *The — and the dead*, żywi i umarli. *— beam*, jarząb, jarzębina. *— grass*, *zob.* QUITCH-GRASS. *— lime*, niegaszone wapno. *— sand*, piasek lotny, sypki piasek, miał, wydma. *— scented* (*— of scent*), mający dobry węch. *— set* (*— set hedge*), płot samorodny. *To—set*, sadzić drzewa. *— sighted* (*— of sight*), bystrooki. *— sightedness*, bystry wzrok. *—silver*, żywe srebro. *— silvered*, powleczony żywém srebrem. *— witted*, mający żywy dowcip.

QUICK, *s.* żywizna, żywe. *To cut to the —*, tknąć do żywego.

TO QUICKEN, kuĭk'-kn, *v.* 1) *a.* ożywić, orzeźwić; zachęcić, zagrzać, pobudzić; przyspieszyć, przysporzyć; 2) *n.* ożyć; ruszać się, pospieszać; poczuć się (o kobiecie w ciąży), *To— the appetite*, zaostrzyć apetyt.

QUICKLY, kuĭk'-lè, *adv.* prędko, żwawo, żywo, szybko, spiesznie.

QUICKNESS, kuĭk'-nĕs, *s.* prędkość, żwawość, żywość, szybkość, pośpiech; delikatność uczuć; bystrość dowcipu. *— of parts*, prędkie pojmowanie, pojętność.

QUID, kuĭd, *s.* (*vulg.*), prymka, tytuń do żucia. *— nunc*, nowiniarz.

QUIDDIT, kuĭd'-dĭt, *s.* igraszka słów, dwuznacznik, wybieg, wykręt.

QUIDDITY, kuĭd'-ĕ-tè, *s.* (w loice), istota rzeczy, treść; dwuznaczność, wykrętarstwo.

QUIESCENCE (—cy), kuĭ-ĕs'-sĕns, *s.* spokojność, spoczynek.

QUIESCENT, kuĭ-ĕs'-sĕnt, *adj.* spoczywający, nieruchomy.

QUIET, kuĭ'-ĕt, 1) *adj.* spokojny, cichy, powolny; 2) *s.* pokój, spokojność, cisza, spoczynek.

TO QUIET, *v. a.* uspokoić, uciszyć, ukoić, utulić.

QUIETER, kuĭ'-ĕt-ûr, *s.* uspokoiciel.

QUIETING, kuĭ'-ĕt-ĭng, 1) *part.* *s.* uspokojenie, uciszenie; 2) *part.* *adj.* uspokajający, uciszający. *A — bolus*, zadana komu pigułka dla wyprawienia go na drugi świat.

QUIETISM, kuĭ'-ĕt-ĭzm, s. spokojność umysłu; nauka kwietystów.

QUIETIST, kuĭ'-ĕ-tĭst, *s.* kwietysta, fanatyk religijny ze szkoły hiszpańskiego księdza Molinos.

QUIETLY, kuĭ'-ĕt-lè, *adv.* spokojnie, cicho.

QUIETNESS, kuĭ'-ĕt-nĕs, *or* QUIETUDE, kuĭ'-ĕ-tûd, *s.* spokojność, cisza.

QUIETSOME, kuĭ'-ĕt-sŭm, *adj.* † spokojny, cichy.

QUIETUS, kuĭ'-ĕ-tŭs, *s.* kwit z izby skarbowéj, (*Shaksp. Ham.*), *fig.* ostatni spoczynek, śmierć.

QUILL, kuĭl, *s.* pioro ze skrzydła (niezatemperowane); 2) kolec na jeżu; 3) cewka tkacka.

QUILLET, kuĭl'-lĭt, *s.* wykręt, matactwo, szykana.

QUILT, kuĭlt, *s.* materacyk; pikowana kołdra; pierzyna.

TO QUILT, *v. a.* przeszywać, pikować; podszyć czém; wypchnąć, wywatować.

QUINARY, kuĭ'-nâ-rè, *adj.* pięcioraki, pięciokrotny.

QUINCE, kuĭns, *s.* pigwa.

QUINCUNX, kuĭng'-kŭngks, *s.* kwinkunks (drzewa sadzone w szachownicę, cztery po czterech rogach kwadratu, a piąte we środku).

QUINDECAGON, kuĭn-dĕk'-ă-gŏn, *s.* (*mat.*), piętnastobok, piętnastokąt.

QUINQUAGESIMA, kuĭn-kuă-dżĕs'-sè-mâ, *s.* niedziela wstępna.

QUINQUANGULAR, kuĭn-kuăng'-gû-lâr, *adj.* pięciokątny.

QUINQUENNIAL, kuĭn-kuĕn'-nè-ăl, *adj.* pięcioletni.

QUINQUINA, kuĭng'-kuĕ-nâ, *s.* (*med.*), china.

QUINSY, kuĭn'-zè, *s.* ślinogorz, zapalenie gardła.

QUINT, kĭnt, kuĭnt, *s.* piątka, kwinta.

QUINTAL, kuĭn'tăl, *s.* cętnar (112 funtów *avoir-du-pois*).

QUINTESSENCE, kuĭn-tĕs'-sĕns, *s.* sam wybór, sama treść.

QUINTIN, kuĭn'-tĭn, *s.* † słup z poprzecznem drzewem, do którego dawniéj odbywano gonitwy.

QUINTUPLE, kuĭn'-tŭ-pl, *adj.* pięciokrotny.

QUIP, kuĭp, *s.* kpiny, drwinki, przycinki.

QUIRE, kuĭr, *s.* libra papieru; 2) chór.

TO QUIRE, *v.n.* śpiewać w chorze.

QUIRISTER, kuĭr'-rĭs-tûr, *s.* śpiewak, chórzysta.

QUIRK, kuĕrk, *s.* cięcie, chłosta, śmignienie; uszczypliwy żarcik, przycinek; wybieg, kruczek prawny, szykana.

TO QUIT, kuĭt, *v. a.* kwitować, pokwitować, skwitować; uwolnić; opłacić, zapłacić; puścić; opuścić, porzucić; odejść, odjechać. *To — one's self like...*, sprawić się jak przystoi na... *To — an employment*, złożyć urząd. *To — one's ground*, cofnąć się, ustąpić. *To — one's hold*, puścić. *It will never — cost*, to nie opłaci kosztów. *To — scores with one*, pokwitować się z kim.

QUIT, *adj.* wolny, uwolniony, kwita. *To go —*, zostać uwolnionym; ujść, wykręcić się. *I shall be — with you*, (*fig.*), oddam ja ci za twoje. *To — claim*, wyrzec się swych pretensyi.

QUITCHGRASS, kuĭcz'-grâs, *s.* perz.

QUITE, kuĭt, *adv.* cale, wcale, całkiem, zupełnie. *You are — out*, mylisz się zupełnie.

QUITS, kuĭts, *interj.* kwita.

QUITTANCE, kuĭt'-tăns, *s.* kwitancya, kwit, pokwitowanie, odpłacenie, nagroda; zapłata; uwolnienie. *To cry —*, (*vulg.*), oddać za swoje, wet za wet. *Omittance is no — (acquittance)*, *prov.* co się przewlekło to nie uciekło.

QUIVER, kuĭw'-wûr, 1) *s.* kołczan, sajdak; 2) *adj.* † żywy, żwawy, zwinny.

TO QUIVER, *v. n.* drżeć, drgać, trząść się; wywodzić trele, *zob.* TO QUAVER.

TO QUIZ, kuĭz, *v. a.* kpinkować, drwinki stroić, na fundusz kogo brać.

QUIZ, QUIZZER, kuĭz'-zûr, *s.* kpinkarz, drwinkarz. *Quiz*, kpinki, drwinki.

QUOIF, kuŏĭf, *s.* *zob.* COIF.

QUOIT, kŏĭt, *s.* krąg, krążek kamienny którym do mety ciskano. *— caster*, ciskający takiemi krążkami.

TO QUOIT, *v.* 1) *n.* ciskać kamiennemi krążkami do mety; 2) *a.* cisnąć, rzucić.

QUORUM, kuŏ'-rŭm, *s.* w. p. potrzebny komplet sędziów do sądzenia sprawy. *A justice of the—*, jeden z delegowanych sędziów.

QUOTA, kuŏ'-tâ, *s.* kwota, ilość.

QUOTATION, kuŏ-tâ'-szŭn, *s.* cytacya, przytoczenie, ustęp przytoczony. *Signs of —*, cudzysłów.

TO QUOTE, kuŏt, *v. a.* cytować, przytaczać (*— from*, z czego).

QUOTER, kuŏ'-tûr, *s.* cytujący, przytaczający.

QUOTH, kuŏth, kuŏth, *v. def.*

— *I*, rzekłem. — *he*, *she*, rzekł, rzekła.

QUOTIDIAN, kuô'-tîd'-żê-ân, 1) *adj.* codzienny; 2) *s.* (*med.*), febra codzienna.

QUOTIENT, kuô'-szênt, *s.* (*aryt.*) wieloraz, iloraz.

QUOWARRANTO, kuô-uôr-rânt'-tô, *s.* w. p. rozkaz królewski pociągający do odpowiedzialności za przywłaszczenie sobie praw koronie służących.

R

RABBI, râb'-bê, râb'-bî, *or* RABBIN, râb'-bîn, *s.* rabin, teolog żydowski.

RABBINICAL, râb-bîn'-ê-kâl, *adj.* rabiński.

RABBIT, râb'-bît, *s.* królik. *Buck* —, królik samiec. *Doe* —, królica. — *warren*. królikarnia.

RABBLE, râb'-bl, *s.* motłoch, pospólstwo, chałastra.

RABBLEMENT, râb' bl-mênt, *s.* zbiegowisko, natłok motłochu.

RABID, râb'-bîd, *adj.* wściekły, szalony.

RACE, râs, *s.* rodzaj, ród, plemię, pokolenie; rasa, gniazdo; mocny zapach (wina); bieg, gonitwa, wyścig, zawód. RACES, *pl. or* HORSE-RACE, wyścigi, gonitwy konne. *Foot* —, wyścigi piesze. — *horse*, koń od wyścigów. *To run a* —, ubiegać się na wyścigi, odbywać zawód, gonić.

RACEMATION, râs-sê-mâ'-szûn, *s.* grono, coś nakształt winnego grona.

RACEMIFEROUS, râs-sê-mîf'-êr-ûs, *adj.* podobny do winogrona.

RACER, râs'-ûr, *s.* ubiegający się na wyścigi, koń biegun.

RACHEL, râ'-czêl, *s.* Rachela.

RACINESS, râ'-sê-nês, *s.* mocny smak, mocny zapach (wina).

RACK, râk, *s.* drabina do siana; 2) wilki kuchenne na których się rożen obraca; 3) ławka u tortury, tortura; katusza, męczarnia; 4) przęślica; 5) arak, *zob.* ARRACK; (*Shaksp.*), rozbicie, szczątki; 2) chmury przez wiatr pędzone. *To put to* (*set upon*) *the* —, rozciągnąć na torturze, wziąść na torturę. *To put one's brains upon the* —, *fig.* mózg sobie nad czém suszyć, łamać sobie głowę. — *rent*, ogromny czynsz, zbyt wysoko wyrachowany.

TO RACK, *v.* 1) *a.* rozciągnąć, wyciągnąć, wyprężyć; dręczyć, męczyć, katować; ściągnąć trunek w butelki; 2) *n.* być pędzonym przez wiatr.

RACKET, râk'-kît, *s.* palant, *fig.* hałas, wrzawa, tartas.

RACKOON, râk-kôôn', *s.* szop (zwierzę). RACKOONS, *pl.* szopy, skóry szopie.

RACY, rà'-sê, *adj.* mocny (o zapachu, smaku); mający zapach ziemi.

RADDOCK, râd'-dûk, *s. zob.* RUDDOCK.

RADIANCE (—CY), rà'-dê-ânś, *s.* promienistość, blask, jasność.

RADIANT, rà'-dê-ânt, *adj.* promienisty, błyszczący, jaśniejący.

TO RADIATE, rà'-dê-àt, *v. n.* rzucać promienie, jaśnieć.

RADIATION, rà-dê-à'-szûn, *s.* rzucanie promieni.

RADICAL, râd'-dê-kâl, *adj.* należący do korzenia; gruntowny, radykalny, fundamentalny, zasadniczy; wrodzony, przyrodzony. — LY, *adv.* z gruntu, gruntownie. —NESS, *s. zob.* RADICALITY.

RADICALITY, râd-dê-kâl'-ê-tê, *s.* zaród pierwiastkowy, źródło, fundamentalna własność.

TO RADICATE, râd'-dê-kât, *v.a.* wkorzenić, zakorzenić.

RADICATION, râd-ê-kâ'-szûn, *s.* wkorzenienie, zakorzenienie.

RADICLE, râd'-dê-kl, *s.* korzonek, kiełek.

RADISH, râd'-dîsz, *s.* rzodkiew.

RADIUS, rà'-dê-ûs, *s.* (*mat.*) promień; 2) (*anat.*) piszczel ręki.

TO RAFFLE, râf'-fl, *v.a.* grać o co w kości.

RAFT, râft, *s.* tratwa, płytwa, drzewo spławiane, płyty.

RAFTER, râf'-tûr, *s.* belka, płatwa, belka poprzeczna.

RAG, râg, *s.* gałgan, łachman, szmata; *fig.* szuja, hołota. *To boil to rags*, rozgotować. *Worn out to rags*, trzęsący gałganami, obszarpany, obdarty. —*man*, handlujący gałganami. —*wort* (roślina), starzec Jakubek.

RAGAMUFFIN, râg-â-mûf'-fîn, *s.* oszarpaniec, obdartus, gałgan, szuja.

RAGE, râdż, *s.* wściekłość, szaleństwo; złość, gniew.

TO RAGE, *v.n.* wściekać się ze złości, szaleć, odchodzić od rozumu; srożyć się; wrzeć; grassować (o zarazie, o chorobach).

RAGEFUL, râdż'-fûl, *adj.* wściekły, szalony.

RAGGED, râg'-gîd, *adj.* obszarpany, obdarty. —NESS, *s.* obszarpanie, obdarcie, gałgaństwo.

RAGINGLY, rà'-dżîng-lê, *adv.* wściekle, szalenie.

RAIL, râl, *s.* belka poprzeczna, sztaba poprzeczna; balustrada, słupki, poręcze, sztachety, *zob.* RAILING 2); 2) chróściel, derkacz, *zob.* LAND-RAIL; — *road* (—*way*), droga żelazna.

TO RAIL, *v.* 1) *a.* ogrodzić, opasać, otoczyć (słupkami, sztachetami); 2) *n.* To — *at*, łżyć, besztać, szkalować, znieważać.

RAILER, râl'-ûr, *s.* łżyciel, szkalownik.

RAILING, rà'-lîng, łżenie, szkalowanie; 2) słupki; sztachety, poręcze.

RAILLERY, râl'-lêr-ê, *s.* szyderstwo; uszczypliwy żart, pośmiewisko.

RAIMENT, rà'-mênt, *s.* odzież, ubiór.

RAIN, rân, *s.* deszcz. —*bow*, tęcza. —*deer*, *zob.* REINDEER.

TO RAIN, *v.* 1) *imp. n.* padać (o deszczu); *it rains*, deszcz pada. *'tis going to* —, zanosi się na deszcz; 2) *a.* lać, lunąć.

RAININESS, rân'-ê-nês, *s.* dżdżystość, słota.

RAINY, rân'-ê, *adj.* dżdżysty, słotny.

TO RAISE, râz, *v.a.* podnieść, wznieść, wynieść w górę; postawić, wystawić, podźwignąć; budować, wybudować; wzniecić, wzbudzić; zebrać, zgromadzić. *To—blisters*, popryszczyć skórę (przez postawienie wezykatoryi. *To—a cry*, wrzasnąć, krzyknąć. *To—from the death*, wskrzesić umarłego. *To—the devil*, wywołać czarta. *To—the dust*, narobić kurzawy, nakurzyć. *To—the eyes*, podnieść oczy. *To—men* (—*an army*), zaciągać wojsko, sztyftować pułk. *To—money*, dostać pieniędzy, wystarać się pieniędzy; wybierać podatek. *To—a report*, puścić pogłoskę. *To—a siege*, odstąpić od oblężenia. *To—spirits*, wywoływać duchy. *To—out of sleep*, obudzić ze snu. *To—up the people*, podburzyć lud. *To—a sedition*, wzniecić bunt. *To—a wall*, wybudować, postawić mur. *To—taxes*, wybierać podatki. *To—one's voice*, podnieść głos. *To—wheat*, uprawiać pszenicę.

RAISER, rà'-zûr, *s.* podnoszący, i t. d. *zob.* TO RAISE.

RAISIN, rê'-zn, rà'-zn, *s.* rodzynka.

RAJA, rà'-dżà, *s.* radża, (książe indyjski).

RAKE, râk, *s.* grabie; 2) libertyn, hultaj, rozpustnik, birbant.

TO RAKE, *v.a.* i *n.* grabić, gromadzić, zgarnąć; grzebać, skrobać; prowadzić życie hultajskie. *To—the fire*, zgarnąć ogień na kupę. *To—and scrape for an estate*, chcieć się koniecznie dorobić majątku. *To—into*, grzebać w czém. *To—up*, wygrzebać; zgromadzić grabiami.

RAKER, râk'-ûr, *s.* grabiarz.

RAKEHELL, râk'-hêl, *s. zob.* RAKE, 2).

RAKISH, râk'-îsz, *adj.* rozpustny, rozwięzły, hultajski.

TO RALLY, râl'-lê, *v.a.* i *n.* zebrać, zgromadzić, zatrzymać (pierzchające wojsko); zebrać się, zgromadzić się, stanąć znowu do boju; szydzić, naśmiewać się żartować.

RALPH, râlf, *s.* Rudolf.

RAM, râm, *s.* baran, tryk; (*ast.*) baran (w zodyaku); taran do łamania murów; (*Shaksp. A.* i *C.*), zamiast *rain*. —*rod*, stępel (do nabijania) strzelby.

TO RAM, *v.a.* wbijać, przybijać. *To—home*, przybić nabój. *To—in* (*down*), wbić, wtłoczyć. *To—up*, zatarasować.

TO RAMBLE, râm'-bl, *v.n.* bujać po świecie, błąkać się, wałęsać się; *fig.* zboczyć, oddalić się od swego przedmiotu.

RAMBLE, *s.* wędrówka, włóczęga.

RAMBLER, râm'-bl-ûr, *s.* wędrownik, wędrowiec, pielgrzym, obieżykraj.

RAMIFICATION, râm-mê-fê-kâ'-szûn, *s.* rozgałęzienie.

TO RAMIFY, râm'-mê-fi, *v. a.* i *n.* rozgałęzić; rozgałęzić się.

RAMMER, râm'-mûr, *s.* kafar, baba; stępel (do nabijania).

RAMMISH, râm'-mîsz, *adj.* śmierdzący jak kozioł, parkotny; jurny, lubieżny.

RAMOUS, rà'-mûs, *adj.* gałęzisty.

TO RAMP, râmp, *v. n.* hasać, wyskakiwać, susy dawać; piąć się, czepiać się, wić się (o roślinach).

RAMP, *s.* sus, skok.

RAMPALLIAN, râm-pâl'-yân, *s.* † oszarpaniec, gałgan, łajdak; (*Shaksp.*) nierządnica.

RAMPANT, râm'-pânt, *adj.* pełzający, czołgający się; wybujały; (*her.*) wspięty na tylnych łapach, (lew w tarczy).

RAMPART, râm'-pârt, *or* RAMPIRE †, râm'-pîr, *s.* wał, przedpiersie, parapet.

RAN, rân, *pret. zob.* TO RUN.

TO RANCH, râncz, *v.a. zob.* TO WRENCH, ranić.

RANCID, rân'-sîd, *adj.* zgorzkniały, przyśmiardły, stęchły.

RANCIDITY, rân-sîd'-ê-tê, *or* RANCIDNESS, rân'-sîd-nês, *s.* zgorzkniałość, stęchłość.

RANCOROUS, râng'-kûr-ûs, *adj.* zawzięty, zajadły, nienawistny.

RANCOUR, râng'-kûr, *s.* chrapka, zawziętość, nienawiść; (*Shaksp. Mac.*) jad, trucizna, zguba.

RANDOM, rân'-dûm, 1) *s.* los, przypadek, trafunek; domysł; 2) *adj.* przypadkowy, trafunkowy; na oślep, na domysł, na chybi trafi; samopas. — *shot*, strzał na wiatr. *To talk at* —, gadać na domysł, bredzić co ślina do gęby przyniesie.

RANG, râng, *pret. zob.* TO RING.

TO RANGE, rândż, *v.* 1) *a.* uszykować, sprawić w szereg, uporządkować, ustawić; 2) *n.* stanąć w szeregu, uszykować się; bujać po świecie.

RANGE, *s.* wędrówka, włóczęga, koczowanie; przestrzeń, przestwór, pole; doniosłość strzału, odległość wystrzału. — *of mountains*, pasmo gór. *They took a great* —, obiegli wiele światu. *They take — all over the world*, bujają po całym świecie. *To give one's fancy its free* —, popuścić cugle swéj imaginacyi.

RANGER, rân'-dżûr, *s.* bujający po świecie, obieżykray; leśniczy; pies gończy.

RANK, râng k, *adj.* bujny, wybujały; śmierdzący, stęchły; zabity, zacięty, wierutny. *A — papist*, zacięty papista. *A — rogue*, wierutny łotr.

RANK, *s.* rząd, szereg, szyk; ranga, stopień, stan. *A man of* —, człowiek wyższego stanu. — *and file* (*mil.*), podoficerowie i żołnierze.

TO RANK, *v.* 1) *a.* ustawić w szereg, uszykować; pomieścić w rzędzie, klassie; 2) *n.* być umieszczonym w jakim rzędzie, należeć do najpierwszego rzędu, pierwsze miejsce utrzymywać. *I would not — with him*, nie chciałbym obok niego być policzonym.

TO RANKLE, râng'-kl, *v.n.* jątrzyć się, rozjątrzyć się, nabrzmieć, ropić się.

RANKNESS, râng'-nês, *s.* bujny wzrost, bujność; stęchły zapach.

RANNY, rân'-nê, *s.* mysz ostropysk, krętomysz.

TO RANSACK, rân'-sâk, *v. a.* złupić, zrabować, plondrować, drabować.

RANSOM, rân'-sûm, *s.* okup, wykup (z niewoli).

TO RANSOM, *v. a.* okupić, wykupić, wybawić.

RANSOMLESS, rân'-sûm-lês, *adj.* bez wykupu.

TO RANT, rânt, *v. n.* szumnie deklamować, zapalczywie mówić, unosić się, wyrzekać, wściekać się, szaleć.

RANT, *s.* szumna deklamacya, napuszysta mowa.

RANTER, rânt'-ûr, *s.* szumny deklamator.

RANTIPOLE, rânt'-ê-pôl, *vulg.* 1) *adj.* rozpustny, rozwiązły; 2) *s.* rozpustnik, szaławiła, wisus.

RANULA, rân'-nû-lâ, *s.* (*med.*) żaba pod językiem.

RANUNCULUS, râ-nûng'-kû-lûs. *s.* jaskier, żabinek.

RAP, râp, *s.* stuknienie, pukanie, uderzenie. *To give a* —, zastukać, zapukać.

TO RAP, *v.* 1) *n.* uderzyć, palnąć; stukać, pukać, kołatać. *To — at the door*, zapukać do drzwi; 2) *a.* porwać, unieść; zachwycić, wprawić w zachwycenie. *To be rapped with joy*, być uniesionym radością.

RAPACIOUS, râ-pâ'-szûs, *adj.* drapieżny. —LY, *adv.* drapieżnie. —NESS, *s.* drapieżność.

RAPACITY, râ-pâs'-sê-tê, *s.* drapieżność, zdzierstwo.

RAPE, râp, *s.* porwanie, zabranie, grabież; gwałt, zgwałcenie kobiety; 2) rzepa, rzepak; 3) strug (do wystrugiwania kopyta końskiego); 4) powiat, obwód (w hrabstwie Sussex).

RAPID, râp'-îd, *adj.* bystry, szybki. —LY, *adv.* bystro, szybko. —NESS, *s.* (*zob.* RAPIDITY, râpîd'-ê-tê, *s.*) bystrość, szybkość, prędkość.

RAPIER, rà'-pê-êr, *s.* rapir, floret.

RAPINE, râp'-în, *s.* grabież, łupież, zdzierstwo.

RAPT, râpt (—*up*), *adj.* porwany, uniesiony, zachwycony.—*in meditation*, zamyślony.

RAPTURE, râp'-czûr, *s.* uniesienie, zachwycenie.

RAPTURED, râp'-czûrd, *adj.* uniesiony, zachwycony.

RAPTUROUS, râp'-czûr-ûs, *adj.* unoszący, zachwycający.

RARE, râr, *adj.* i *adv.* rzadki, niezwyc zajny; rzadki, cienki; wybornie, wyśmienicie.

RARE-SHOW, râ'-rê-szô, *s.* sk rzynka z rzadkościami, katarynka.

RAREFACTION, râr-rê-fak'-szûn, *s.* rozrzedzenie.

RAREFIABLE, râr'-rê-fi-â-bl, *adj.* dający się rozrzedzić.

TO RAREFY, râr'-rê-fi, *v.* 1) *a.* rozrz edzić, rozwieść; 2) *n.* rozrzedzić się.

RARELY, râr'-lê, *adv.* rzadko; wybornie, wyś mienicie.

RARENESS, râr'-nês, *s.* (*zob.* RARITY, 1) râr'-rê-tê, *s.*) rzadkość, osobliwość; 2) râr'-ê-tê, *s.* rzadkość, cienkość, subtelność.

RASCAL, râs'-kâl, *s.* łajdak, hultaj, łotr, szelma; (*Shaksp.*) chudy jeleń.

RASCALITY, râs-kâl'-ê-tê, *s.* łajdactwo, szelmostwo; hołota, szuja, tałałajstwo.

RASCALLION, râs-kâl'-yûn, *s. zob.* RASCAL.

RASCALLY, râs-kâl'-lê, *adj.* i *adv.* łajdacki, po łajdacku.

TO RASE, râz, râs, *zob.* TO RAZE.

RASH, râsz, 1) *adj.* prędki, skory, porywczy, popędliwy; nie baczny, zapamiętały, zbyt śmiały, zuchwały; 2) *s.* rasa (rodzaj materyi); wysypka.

RASHER, râsz'-ûr, *s.* płatek słoniny.

RASHLY, râsz'-lê, *adv.* popędliwie; niebacznie, zapamiętale.

RASHNESS, râsz'-nês, *s.* porywczość, popędliwość; niebaczność, zapamiętałość; śmiałość, zuchwałość.

RASP, râsp, *s.* raszpla, tarka; 2) *zob.* RASPBERRY.

TO RASP, *v.a.* trzeć, skrobać.

RASPATORY, râsp'-â-tûr-ê, *s.* (*chir.*) pilnik chirurgiczny.

RASPBERRY, râs'-bêr-ê, *s.* malina.—*bush*, krzak malinowy.

RASURE, rà'-żûr, *s.* skrobanie, drapanie; skrobanina.

RAT, rât, *s.* szczur. *To smell a* —, *fig.* przewąchać co. — (*vulg.* zamiast *rot*) *me!* niech mnie diabli porwą! — *catcher*, ten co gubi szczury.—*trap*, połapka na szczury.

RATABLE, rà'-tâ-bl, *adj.* mogący być oszacowanym. —LY, *adv.* podług oczacowania, stosunkowo.

RATAFIA, rât-â-fê'-â, *s.* ratafia.

RATE, rât, *s.* cena, szacunek, taxa; podatek; miara, stosunek; stopień. *At the—of* 10 *s. a yard*, po 10 *s.* łokieć. *To lend money at the—of five per cent*, pożyczać pieniądze po 5 0/0. *At any* —, w każdym razie. *At this* —, tym kształtem, tym sposobem. *First* —, pierwszego rzędu. *A first—man of war*, okręt wojenny pierwszego rzędu, mający 100 dział i więcéj. *A second* —, drugiego rzędu, mający około 90 dział, i t.d. aż do *sixth.—ships*, fregaty o 20 do 28 dział.

TO RATE, *v.a.* cenić, szacować, taxować (—*at*, na tyle a tyle); wyłajać, wybuzować (—*for*, za co).

RATH, *ràth*, † *adj* i *adv.* ranny, wczesny; wcześnie.

RATHER, ràTH'-ůr, *adv.* (stopień wyższy poprzedzającego wyrazu saxońskiego *rath*; wyraża pewną przewyższkę lub nieoznaczoną dokładnie własność rzeczy, i odpowiada polskiemu zakończeniu *awy*, *awo*: *rather cold*, zimnawy, zimnawo; czasem się tłumaczyć może przez dodanie przyrostka *przy*: *rather long*, przydłuższy); raczéj, prędzéj, bardziéj, nieco, trochę, dosyć. *I had* (lepiéj *I would*). —, wolałbym. *The*—, tym bardziéj, zwłaszcza. —*profuse*, nieco rozrzutny. —*ugly*, dosyć brzydki.

RATIFICATION, rât-tê-fê-kà'-szůn, *s.* ratyfikacya, potwierdzenie.

RATIFIER, rât'-tê-fî-ůr, *s.* potwierdziciel.

TO RATIFY, rât'-tê-fî, *v.a.* ratyfikować, potwierdzić, zatwierdzić.

RATIO, rà'-szê-ô, *s.* stosunek, proporcya.

TO RATIOCINATE, râsz-ê-ôs'-ê-nât, *v.n.* rozumować.

RATIOCINATION, râsz-ê-ôs'-ê-nâ'-szůn, *s.* rozumowanie.

RATION, rà'-szůn, *s.* racya wojskowa, porcya.

RATIONAL, râsz'-ůn-âl, *adj.* obdarzony rozumem, rozumny.

RATIONALIST, râsz'-ůn-âl-îst, *s.* racyonalista.

RATIONALITY, râsz-ê-ůn-âl'-ê-tê, *s.* władza rozumu; zgodność z rozumem.

RATIONALLY, râsz-ůn-âl-lê, RATIONALNESS, râsz'-ůn-âl-nês, *s.* zgodność z rozumem.

TO RATTLE, rât'-tl, *v. a.* i *n.* chrząstać, chrobotać, szczękać, łoskot czynić, grzechotać, turkotać; wyłajać, zmyć komu głowę, wytrzeć kapitułę.

RATTLE, *s.* chrzęst, trzask, łoskot, turkot, grzechotka; *fig.* gadanina, gawęda, gadulstwo. — *snake*, wąż grzechotnik.

RATTOON, rât-tôôn', *s. zob.* RACKOON.

RAUGHT, ràut, *pret.* i *part.* † *zob.* TO REACH.

TO RAVAGE, ràw'-wîdż, *v. a.* pustoszyć, niszczyć; łupić, rabować.

RAVAGE, *s.* spustoszenie, zniszczenie; łupież, rabunek.

RAVAGER, ràw'-wîdż-ůr, *s.* pustoszyciel, łupieżca.

TO RAVE, ràw, *v. n.* szaleć, odchodzić od rozumu, gadać z gorączki; bredzić, bzdurzyć, bajać; ślepo się zakochać, szaleć z miłości.

TO RAVEL, ràw'-wl, *v. a.* zawikłać, zaplątać.

RAVELIN, ràw'-lîn, *s.* (*fort.*), przyszaniec, zewnętrzny okop.

RAVEN, rà'-wn, *s.* kruk. — *locks*, krucze włosy.

TO RAVEN, *v. a.* pożerać, pochłonąć.

RAVENOUS, ràw'-wn-ůs, *adj.* żarłoczny. —LY, *adv.* żarłocznie. —NESS, *s.* żarłoczność.

RAVIN, ràw'-în, 1) *s.* żer, pastwa; żarłoczność; 2) *adj.* † żarłoczny, drapieżny.

RAVINGLY, rà'-wîng-lê, *adv.* szalenie; bredząc, bzdurząc.

TO RAVISH, ràw'-îsz, *v. a.* porwać, uchwycić, unieść, uprowadzić; zgwałcić kobietę; unieść, zachwycić. *To be ravished with love*, być uniesionym miłością.

RAVISHER, ràw'-îsz-ůr, *s.* łupieżca, drapieżca, gwałciciel.

RAVISHMENT, ràw'-îsz-mênt, *s.* zgwałcenie kobiety; uniesienie, zachwycenie.

RAW, ràu, *adj.* surowy, nieugotowany; surowy przykry (o powietrzu), niedojrzały; niedoświadczony, niewyćwiczony w swéj sztuce. — *bone*, (— *boned*), sucharlawy. — *head*, straszydło. — *silk*, surowy jedwab.

RAWLY, ràu'-lê, *adv.* surowo; nieumiejętnie, bez doświadczenia; (*Shaksp.*), nagle, raptem.

RAWNESS, ràu'-nês, *s.* surowizna; nieumiejętność, niedoświadczenie.

RAY. rà, *s.* promień, światło; 2) kąkol.

TO RAZE, ràz, *v. a.* zburzyć, obalić, wywrócić, zrównać z ziemią; wyskrobać, zgładzić, zagładzić, wytępić; drasnąć, zadrasnąć.

RAZOR, rà'-zůr, *s.* brzytwa. — *strap*, pasek do brzytwy.

RAZURE, rà'-żůr, *s. zob.* RASURE.

TO REACH, rêcz, *v.* 1) *a.* podać; sięgnąć, dosięgnąć; zdążyć, dopędzić, doścignąć; przybyć, stanąć; 2) *n.* sięgać, rozciągać się. *To* — *no bottom*, nie módz zgruntować. *When this reaches you*, kiedy to (pismo) dojdzie rąk twoich. *To* — *at a thing*, sięgnąć po co. *To* — *forth*, wypiąć, wyciągnąć, wyprężyć. *To* — (*to vomit*), zbierać się na womity.

REACH, *s.* sięgnienie, dosięgnienie; dosięgłość, doniosłość; rozległość, obwód, okrąg; władza, siła, zdolność (osiągnienia); fortel, obrót, wybieg. *In* (*within*) —, w obrębie; w okręgu; do osiągnienia, do dostąpienia. *Out of* —, po za obrębem; nie do osiągnienia. *Out of* — *of*, bezpieczny od czego, w miejscu gdzie kogo co dosięgnąć nie może. *Within* — *of gunshot*, na odległość strzału, na strzał. *It is not in my* —, *it is not within the* — *of my power*, to nie jest w mojéj mocy, tak daleko nie rozciąga się moja władza. — *of thought*, bystrość dowcipu.

TO REACT, rê-âkt', *v. a.* i *n.* oddziaływać.

REACTION, rê-âk'-szůn, *s.* reakcya, oddziaływanie.

TO READ, rêêd, *v. ir. a.* i *n.* czytać. *To* — *out*, odczytać. *To* — *over*, przeczytać.

READ, rêd, 1) *pret.* i *part.* (*zob.* TO READ); 2) *adj.* oczytany.

READER, rêêd'-ůr, *s.* czytelnik.

READILY, rêd'-dê-lê, *adv.* z gotowością, chętnie, ochoczo, prędko, łatwo.

READINESS, rêd'-dê-nês, *s.* gotowość, chęć, ochota, łatwość, wprawa. — *of wit*, przytomność umysłu. — *to please*, uprzejmość, grzeczność.

READING, rêêd'-îng, *s.* czytanie, czytelnictwo, oczytanie. — *room*, publiczna czytelnia.

READY, rêd'-dê, *adj.* i *adv.* gotów, gotowy; chętny, ochoczy; prędki, łatwy, wprawny; w gotowości, na pogotowiu.. — *money*, gotowe pieniądze. *To make* (*get*) —, przygotować; nagotować. — *at hand*, tuż pod ręką, napodręczu. — *to*, o mało że nie... — *to please*, grzeczny, uprzejmy. *To have a* — *tongue*, mieć łatwość w tłumaczeniu się.

REAL, rê'-âl, *adj.* rzeczywisty, prawdziwy, rzetelny.

REALITY, rê-âl'-lê-tê, *s.* rzeczywistość, prawdziwość, istotność.

TO REALIZE, rê'-âl-îz, *v. a.* urzeczywistnić, uskutecznić, sprawdzić; spieniężyć; kupić dobra za pieniądze.

REALLY, rê'-âl-lê, *adv.* rzeczywiście, prawdziwie, istotnie.

REALM, rêlm, *s.* królestwo.

REAM, rêm, *s.* ryza papieru.

TO REANIMATE, rê-ân'-nê-mât, *v. a.* na nowo ożywić.

TO REAP. rêp, *v. a.* żąć, zbierać z pola; *fig.* zbierać korzyść, korzystać, zbierać owoce.

REAPER, rê'-půr, *s.* żniwacz, żniwiarz, żeniec.

REAPING, rê'-pîng, *part. s.* żęcie, zbieranie z pola. — *hook*, sierp. — *time*, żniwo.

TO REAPPEAR, rê-âp pêr', *v. n.* znowu się okazać.

REAR, rêr, *s.* tylna straż. *To bring up the* —, dowodzić tylną strażą; z tyłu postępować, zamykać orszak. — *admiral*, kontradmirał. — *guard*, tylna straż. — *mouse*, nietoperz.

TO REAR, *v.* 1) *a.* wznieść, wybudować, postawić; chować, hodować, wychowywać; 2) *n. To* — *up*, wspinać się, stawać dęba (o koniu).

REAR, *adj.* † miękki, na miękko ugotowany.

REARWARD, rêr'-wârd, 1) *adv.* w tył, na tył; 2) *s.* tylna straż.

TO REASCEND, rê-âs-sênd', *v. a.* i *n.* znowu wstąpić, wleźć na górę.

REASON, rê'-zn, *s.* rozum, rozsądek; przyczyna, powód, prawo, słuszność, sprawiedliwość; (*Shak.*), rozmowa, mowa. *By* — *of*, dla, z powodu, z przyczyny. *What is the*—? skąd to pochodzi że...?

TO REASON, *v. n.* rozumować, rezonować. *To* — *with one's self*. rozmyślać, rozważać.

REASONABLE, rê'-zn-â-bl, *adj.* rozumny, rozsądny; słuszny, umiarkowany (o cenie); znośny, mierny. —LY, *adv.* rozumnie, słusznie.

—NESS, *s.* rozumność, słuszność, umiarkowanie.

REASONER, rè'-zn-ûr, *s.* rozumujący.

REASONING, rè'-zn-ing, *part.* i *s.* rozumowanie.

REASONLESS, rè'-zn-lès, *adj.* nierozumny, bezrozumny.

TO REASSEMBLE, rè-às-sêm'-bl, *v. a.* znowu zgromadzić.

TO REASSERT, rè-às-sêrt', *v. a.* znowu utwierdzić.

TO REASSUME, rè-às-sûm', *v. a.* znowu przybrać.

TO REASSURE, rè-à-szûr', *v.a.* znowu upewnić.

TO REAVE, rêw, *v. ir. a.* odjąć, pozbawić, porwać, pochwycić.

REBAPTIZATION, rè-bâp-tèzà'szûn, *s.* powtórne ochrzczenie.

TO REBAPTIZE, rè-bâp-tîz', *v.* powtórnie ochrzcić.

TO REBATE, rè-bât', *v. a.* przytępić, stępić, przytrzeć, upokorzyć; potrącić, odtrącić z sumy. (*arch.*), wyrzynać rowki na słupach.

REBECK, rè'-bêk, *s.* skrzypce, (o trzech strunach).

REBEL, 1) *s.* buntownik; 2) *adj.* buntowniczy.

TO REBEL, rè-bêl', *v. n.* buntować się, bunt podnieść.

REBELLER, rè-bêl'-lûr, *s.* buntownik.

REBELLION, rè-bêl'-yûn, *s.* bunt, rokosz.

REBELLIOUS, rè-bêl'-yûs, *adj.* buntowniczy. —LY, *adv.* buntownie. —NESS, *s.* duch buntowniczy, burzenie się.

TO REBELLOW, rè-bêl'-lò, *v. n.* odryknąć, rozlegać się.

TO REBOUND, rè-bôûnd', *v.* 1) *n.* odbijać się, odskoczyć; 2) *a.* odbić.

REBOUND, *s.* odbicie się, odskok.

REBUFF, rè-bûf', *s.* odepchnięcie, odtrącenie, odpor; odmowna odpowiedź. *To meet with a* —, odebrać odmówną odpowiedź.

TO REBUFF, *v. a.* odepchnąć, odtrącić, odeprzeć.

TO REBUILD, rè-bîld', *v. ir. a.* odbudować.

REBUILT, *pret.* i *part. zob.* TO REBUILD.

REBUKABLE, rè-bû'-kâ-bl, *adj.* naganny.

TO REBUKE, rè-bûk', *v. a.* ganić, łajać, łukać, strofować, zgromić.

REBUKE, *s.* bura, łajanka, strofowanie, zgromienie, nagana.

REBUKER, rè-bû'-kûr, *s.* lubiący łajać, strofować.

REBUS, rè'-bûs, *s.* cyfra, zagadka, szarada (wyrażona literami).

TO REBUSE, rè-bûz', *v. a.* (*Shaksp. T. of the S.*), drwić, kpić, żartować z kogo.

TO REBUT, rè-bût', *v. a.* odbić, odeprzeć; w. p. uczynić replikę.

REBUTTER, rè-bût'-tûr, *s.* w. p. replika (ze strony powoda).

TO RECALL, rè-kâll', *v.a.* przywołać. *To — to one's mind*, przywołać na pamięć, przypomnieć.

RECALL, *s.* przywołanie.

TO RECANT, rè-kânt', *v. a.* odszczekać, odwołać z podstołu, cofnąć swoje zdanie lub słowo.

RECANTATION, rè-kân-tà'-szûn, *s.* odszczekanie, odwołanie.

RECANTATORY, rè-kân'-tâ-tûrè, *adj.* odszczekujący, odwołujący.

RECANTER, rè-kânt'-ûr, *s.* odszczekiwacz, odwoływacz.

TO RECAPITULATE, rè-kâ-pît'-tû-lât, *v. a.* w krótkości zebrać, powtórzyć.

RECAPITULATION, rè-kâ-pît-tû-là'-szûn. *s.* krótkie zebranie, powtórzenie.

TO RECEDE, rè-sêd', *v.n.* w tył ustępować, cofać się.

RECEIPT, rè-sêt', *s.* odebranie, przyjęcie; kwit, pokwitowanie; recepta.

RECEIVABLE, rè-sê'-wâ-bl, *adj.* do odebrania, do przyjęcia.

TO RECEIVE, rè-sêw', *v.a.* odebrać, otrzymać; przyjąć.

RECEIVEDNESS, rè-sê'-wêd-nès, *s.* powszechne przyjęcie, użycie.

RECEIVER, rè-sê'-wûr, *s.* odbieracz; przyjmujący; kommunikant; przechowywacz kradzionych rzeczy; (*chem.*) odbieralnik, kolba; dzwon z pod którego pompuje się powietrze.

RECENCY, rê'-sên-sè, *s.* świeżość, niedawność.

RECENT, rê'-sênt, *adj.* świeży, niedawny. —LY, *adv.* świeżo, niedawno.—NESS, *s. zob.* RECENCY.

RECEPTACLE, rès'-sêp-tâ-kl *or* rè-sêp'-tâ-kl, *s.* schowanie, miejsce do przechowania, kryjówka; (*chem.*) odbieralnik, kolba.

RECEPTION, rè-sêp'-szûn, *s.* odebranie; przyjęcie, powitanie; przyjęty zwyczaj, przyjęte znaczenie. — *in to grace* (*Milt.*), powtórne przypuszczenie do Łaski.

RECESS, rè-sês', *s.* ustęp, ustąpienie, cofnięcie się; odjazd; zacisze, samotne miejsce, schronienie; kryjówka, tajnik; reces, limita, odroczenie.

RECESSION, rè-sêsz'-ûn, *s.* ustępowanie, cofanie się.

RECHEAT, rè-czêt', *s.* (*myśl.*) odwołanie psów z fałszywego tropu, nawołanie na trop.

RECIDIVATION, rè-sîd-wà'-szûn, *s.* powtórne upadnienie, recydywa; powtórne popełnienie, dopuszczenie się czego.

RECIPE, rès'-sè-pè, *s.* recepta.

RECIPIENT, rè-sîp'-pè-ênt, *s.* (*chem.*) odbieralnik, kolba.

RECIPROCAL, rè-sîp'-prò-kâl, *ad.* wzajemny, obopólny.—LY, *adv.* wzajemnie, obopólnie. —NESS, *s. zob.* RECIPROCITY.

TO RECIPROCATE, rè-sîp'-prò-kât, *v.n.* naprzemiany czynić, wypłacić się wzajemnością.

RECIPROCATION, rè-sîp-prò-kâ'-szûn, *s.* wzajemne działanie, kolejność; wzajemność, obopólność.

RECIPROCITY, rès-è-prôs'-è-tè, *s.* wzajemność.

RECISION, rè-sîż'-ûn, *s.* odcięcie.

RECITAL, rè-sî'-tâl, *or* RECITATION, rès-sè-tà'-szûn, *s.* opowiadanie, powtórzenie.

TO RECITE, rè-sît', *v.a.* powtórzyć, opowiedzieć.

TO RECK, rêk, *v.n.* i *a.* † (tylko w poezyi), dbać, stać o co, troszczyć się o co; zważać, baczyć.

RECKLESS, rêk'-lès, *adj.* malobaczny, malodbały. —NESS, *s.* malobaczność, malodbałość.

TO RECKON, rêk'-kn, *v.a.* i *n.* rachować, liczyć; poczytywać, mieć za co; sądzić, mniemać, zamyślać, zamierzać; zdać rachunek, przypłacić. *I — thus*, tak myślę, tak sądzę. *I — little of* (*upon*) *it*, nie wiele na to liczę. *To — together*, zrachować. *To — up*, wyrachować. *To — with one*, porachować się z kim.

RECKONER, rêk'-kn-ûr, *s.* rachmistrz.

RECKONING, rêk'-kn-ing, *s.* rachowanie; rachunek.

TO RECLAIM, rè-klâm', *v. a.* przywołać; ułaskawić, ugłaskać; nawrócić, ustatkować, poprawić.

TO RECLINE, rè-klîn', *v.* 1) *a.* oprzeć wesprzeć; 2) *n.* oprzeć się, wesprzeć się, podpierać się na czém, spoczywać.

RECLUSE, rè-klûs', 1) *s.* zakonnik za klauzurą, pustelnik; 2) *adj.* zamknięty za klauzurą, pustelniczy.

RECLUSION, rè-klû'-żûn, *s.* zamknięcie za klauzurą; życie samotne.

RECOGNISANCE, rè-kòg'-nèzâns, *s.* poznanie, rozpoznanie; w. p. zeznanie pismienne przed sądem.

TO RECOGNISE (—ZE), rêk'-kòg-nîz, *v.a.* poznać, rozpoznać.

RECOGNISEE, rè-kòg-nè zêê', *s.* w. p. ten na którego rzecz, oblig jest wystawiony.

RECOGNISOR, rè-kòg'-nè-zôr, *s.* w. p. wystawiający oblig.

RECOGNITION, rêk-kòg-nîsz'-ûn, *s.* poznanie, rozpoznanie

TO RECOIL, rè-kôîl', *v.n.* odbić się, odskoczyć, cofnąć się; spaść, zwalić się; skurczyć się.

TO RECOIN, rè-kôîn', *v.a.* przebić pieniądze.

RECOINAGE, rè-kôîn'-îdż, *s.* przebicie pieniędzy.

TO RECOLLECT, rêk-kôl-lêkt', *v. a.* przypomnieć, przywieść na pamięć. *To — one's self*, uspokoić się, przyjść do siebie, upamiętać się.

RECOLLECTION, rêk-kôl-lêk'-szûn, *s.* przypomnienie, wspomnienie.

TO RECOMFORT, rè-kûm'-fûrt, *v.a.* znowu pocieszyć, znowu dodać serca, ochoty.

TO RECOMMENCE, rè-kòmmêns', *v.a.* znowu zacząć.

TO RECOMMEND, rêk-kòmmênd', *v.a.* zalecić, polecić.

RECOMMENDABLE, rêk-kòmmênd'-â-bl, *adj.* godzien zalecenia, zalety.

RECOMMENDATION, rêk-kòmmên-dà'-szûn, *s.* zalecenie, polecenie.

RECOMMENDATORY, rĕk-kŏm-mĕn'-dà-tûr-ė, *adj.* zalecający, polecający.

RECOMMENDER, rĕk-kŏm-mĕnd'-ûr, polecający kogo.

TO RECOMMIT, rė-kŏm-mĭt', *v. a.* na nowo uwięzić; oddać powtórnie pod roztrząśnienie komitetu parlamentowego.

TO RECOMPENSE, rĕk'-kŏm-pĕns, *v. a.* nagrodzić, wynagrodzić.

RECOMPENSE, *s.* nagroda, wynagrodzenie.

TO RECOMPOSE, rė-kŏm-pōz', *v. a.* na nowo złożyć, ułożyć.

TO RECONCILE, rĕk'-kŏn-sil, *v. a.* i *n.* jednać, godzić, pojednać, przejednać, zgodzić, pogodzić; dać się przejednać, skłonić się, przywyknąć, przyzwyczaić się. *He would not — himself to do it*, nie mógł nakłonić się do tego. *He cannot be reconciled with (to) tobacco*, nie może znieść, wytrzymać zapachu tytoniu.

RECONCILABLE, rĕ-kŏn-sī'-lâ-bl, *adj.* łatwy do pojedania się, chętny do zgody; zgodny, dający się pogodzić, mirolubny.

RECONCILEMENT, rĕk'-kŏn-sil-mĕnt, *s. zob.* RECONCILIATION.

RECONCILER, rĕk'-kŏn-sī-lûr, *s.* jednawca, godziciel.

RECONCILIATION, rĕk-kŏn-sil-ė-à'-szŭn, *s.* pojednanie.

RECONDITE, rĕk'-kŏn-dīt, *adj.* skryty, ukryty, tajny, tajemny.

TO RECONDUCT, rė-kŏn-dŭkt', *v. a.* odprowadzić.

TO RECONJOIN, rė-kŏn-dżŏĭn', *v. a.* na nowo złączyć.

TO RECONNOITRE, rĕk-kŏn-nà'-tûr, *v. a.* (*mil.*) rekognoskować, rozpoznać nieprzyjaciela.

TO RECONQUER, rė-kŏng'-kûr, *v. a.* powtórnie zdobyć.

TO RECONSECRATE, rė-kŏn'-sė-krât, *v. a.* powtórnie poświęcić.

TO RECONVENE, rė-kŏn-wĕn', *v. a.* powtórnie zgromadzić.

TO RECONVEY, rė-kŏn-wà', *v. a.* odprowadzić, odstawić.

TO RECORD, rė-kôrd', *v. a.* wpisać, zapisać (do aktów); † śpiewać.

RECORD, rĕk'-ôrd, *or* rė-kôrd', *s.* akta, metryka, archiwum; pomnik, dokument; zapisany, fakt historyczny. *Records of time*, historya, kronika. *'tis upon record*, jest zapisano, wzmianka jest o tém w historyi. *Court of records*, kancellarya.

RECORDATION, rĕk-ôr-dà'-szŭn, *s.* † pamięć, wspomnienie.

RECORDER, rė-kôrd'-ûr, *s.* zapisywacz; archiwista, metrykant; rejent kancellaryi; pisarz miejski, syndyk; † piszczałka, fujarka.

TO RECOUNT, rė-kŏŭnt', *v. a.* opowiadać.

RECOUNTMENT, rė-kŏŭnt'-mĕnt, *s.* opowiadanie.

RECOURSE, rė-kôrs', *s.* ucieczka, udanie się, odwołanie się, rekurs. *To have — to...*, udać się, uciekać się, zgłosić się, odwołać się. *— of tears (Shaksp. Tr. i Cr.)*, częste wylewanie łez.

TO RECOVER, rė-kŭv'-ûr. *v.* 1) *a.* trzeźwić, ocucić; uzdrowić, przywrócić do zdrowia; odzyskać; 2) *n.* przychodzić do zdrowia, ochłonąć ze strachu. *To — one's self*, przyjść do siebie, upamiętać się. *To — a hare*, ruszyć powtórnie zająca.

RECOVERABLE, rė-kŭv'-ûr-â-bl, *adj.* mogący być odzyskany, przywrócony do zdrowia.

RECOVERY, rė-kŭv'-ûr-ė, *s.* odzyskanie; uzdrowienie, wyzdrowienie. *Past —*, na zawsze stracony.

RECREANT, rĕk'-krė-ânt. 1) *adj.* tchórzliwy, bojaźliwy, podły, nikczemny; bezbożny; zmienny, niewierny, odszczepiony; 2) *s.* tchórz, nikczemnik; bezbożnik; przeniewierca, odstępca, apostat.

TO RECREATE, rĕk'-krė-àt, *v. a.* otrzeźwić, ożywić, pokrzepić; rozweselić.

RECREATION, rĕk-krė-â'-szŭn, *s.* orzeźwienie, pokrzepienie; rozrywka, rozweselenie.

RECREATIVE, rĕk'-krė-à-tĭw, *adj.* orzeźwiający, pokrzepiający; rozweselający. —NESS, *s.* pokrzepienie; rozweselenie.

RECREMENT, rĕk'-krė-mĕnt, *s.* odchód, wymiot, szumowiny; (*med.*) zbyteczne soki.

RECREMENTAL, rĕk-krė-mĕn'-tâl, *or* RECREMENTITIOUS, rĕk-krė-mĕn-tĭsz'-ûs, *adj.* gęsty, nieczysty.

TO RECRIMINATE, rė-krĭm'-ė-nàt, *v. a.* i *n.* wzajemnie oskarżać, obwiniać.

RECRIMINATION, rė-krĭm-ė-nà'-szŭn, *s.* wzajemne oskarżenie.

RECRIMINATOR, rė-krĭm'-ė-nà-tûr, *s.* oskarżyciel skarżącego.

RECRUDESCENT, rĕk-krŏŏ-dĕs'-sĕnt, *adj.* (*chir.*) otwierający się, odnawiający się (o ranach, o bolu).

TO RECRUIT, rė-krŏŏt', *v. a.* i *n.* rekrutować, werbować; posilić, pokrzepić, przywrócić do dawnego bytu, odnowić, dopełnić; posilić się, odzyskać siły. *To — the fire*, przyłożyć drzewa na ogień. *To — one's flesh*, nabrać znowu ciała.

RECRUIT, *s.* rekrut. *A — of provisions*, nowy zapas żywności.

RECTANGLE, rĕk'-tâng-gl, *s.* kąt prosty; prostokąt.

RECTANGULAR, rĕk-tâng'-gŭ-lâr, *adj.* prostokątny. —LY, *adv.* pod kątem prostym.

RECTIFIABLE, rĕk'-tė-fī-â-bl, *adj.* dający się sprostować.

RECTIFICATION, rĕk-tė-fė-kà'-szŭn, *s.* sprostowanie, poprawienie; (*chem.*), podwyższenie siły przez powtórne distylowanie.

TO RECTIFY, rĕk'-tė-fī, *v. a.* sprostować, poprawić; (*chem.*), powtórnie przepędzić przez alembik.

RECTILINEAR, rĕk-tė-lĭn'-ė-ûr, *or* RECTILINEOUS, rĕk-tė-lĭn'-ė-ŭs, *adj.* prostolkreślny.

RECTITUDE, rĕk'-tė-tûd, *s.* prostość; *fig.* prawość, rzetelność.

RECTOR, rĕk'-tûr, *s.* rektor, proboszcz, pleban.

RECTORIAL, rĕk-tō'-rė-âl, *adj.* należący do rektora lub proboszcza.

RECTORSHIP, rĕk'-tûr-szĭp, *s.* rektorstwo; probostwo.

RECTORY, rĕk'-tûr-ė, *s.* probostwo, plebanija.

TO RECUR, rė-kûr', *v. n.* powrócić, przyjść na myśl, stanąć w pamięci; ponawiać się; uciekać się do.

RECURRENCE (—CY), rė-kûr'-rĕns, *s.* powrót, przyjście na myśl; ponowienie, odnowienie.

RECURRENT, rė-kûr'-rĕnt, *adj.* ponawiający się od czasu do czasu.

RECURSION, rė-kûr'-szŭn, *s.* powrót.

RECURVATION, rė-kûr-wà'-szŭn, *or* RECURVITY, rė-kûr'-wė-tė, *s.* zakrzywienie, zagięcie.

RECURVOUS, rė-kûr'-wŭs, *adj.* zakrzywiony, zagięty.

RECUSANT, rė-kŭ'-zânt *lub* rĕk'-ŭ-zânt, *s.* różnowierca, dyssydent. (wzbraniający się przystąpić do jedności z kościołem anglikańskim).

TO RECUSE, rė-kûz', *v. n.* i *a.* wzbraniać się, w. p. nieprzyjąć, odrzucić.

RED, rĕd, *adj.* czerwony. *Bright —*, jasnoczerwony. *Dark —*, ciemnoczerwony. *To grow —*, zaczerwienić się. *— breast*, czerwonogardł. *— coat*, (*lud.*) żołnierz. *— deer*, zwierzyna płowa. *— faced*, czerwony na twarzy. *— haired*, ryży. *— headed*, czerwonogłowy. *— hot*, rozpalony do czerwoności. *— lattice*, † szynk, karczma. *— lattice phrases*, † karczemne wyrażenia. *— lead*, minia. *— letter*, katolicki (od świąt naznaczonych czerwono w kalendarzu). *— letter day*, święto. *— plague*, róża (choroba). *— tail*, czerwonogon. *— wing*, biały drozd.

TO REDDEN, rĕd'-dn, *v.* 1) *a.* czerwienić, poczerwienić; 2) *n.* czerwienić się, zaczerwienić się (*— at*, na co).

REDDISH, rĕd'-dĭsz, *adj.* czerwonawy. —NESS, *s.* czerwoność.

REDDITION, rĕd-dĭsz'-ûn, *s.* oddanie, zwrot, powrócenie.

REDE, rĕd, † *s.* rada.

TO REDEEM, rė-dėėm', *v. a.* odkupić, wykupić, wyzwolić (*— from.*, z czego); powetować, wynagrodzić. *To — a promise*, wywiązać się z danego słowa, dopełnić obietnicę, uiścić się z...

REDEEMABLE, rė-dėėm'-â-bl, *adj.* mogący być wykupionym.

REDEEMER, rė-dėėm'-ûr, *s.* odkupiciel, Zbawiciel świata.

REDEMPTION, rė-dĕm'-szŭn, *s.* odkupienie, wybawienie, wyzwolenie, zbawienie świata.

REDEMPTORY, rė-dĕm'-tûr-ė, *adj.* służący do wykupienia.

REDINTEGRATION, rė-dĭn-tė-grà'-szŭn, *s.* przywrócenie do dawnego stanu.

REDNESS, rĕd'-nĕs, *s.* czerwoność, pąs.

REDOLENCE (—cy), rĕd'-ō-lĕnz, *s.* zapach, wonia.

REDOLENT, rĕd'-ō-lĕnt, *adj.* pachnący, wonny.

TO REDOUBLE, rē-dŭb'-bl, *v. a. in.* podwoić, zdublować, w dwojnasób przydać do czego; powiększyć się w dwojnasób.

REDOUBT, rē-dŏŭt', *s.* reduta, fortyfikacya mała kwadratowa.

REDOUTABLE, rē-dŏŭt'-ă-bl, *adj.* straszny, straszliwy, okropny, groźny.

TO REDOUND', *v.n.* odskoczyć, odbić się; wyjść na co, służyć ku czemu; zbytecznie się rozwodzić. *It will — to your honour*, wyjdzie ci to na zaszczyt.

TO REDRESS, rē-drĕs', *v. a.* naprawić, dopomódz, ulżyć, zaradzić. *To — grievances*, wynagrodzić krzywdy, znieść nadużycia.

REDRESS, *s.* naprawa, ulżenie, zaradzenie.

TO REDUCE, rē-dūs', *v.a.* przywieść (— *to*, do czego), zmniejszyć, zniżyć wartość, upodlić (o monecie), podbić, wziąść szturmem; podzielić na rzędy, klassy, szeregi. *To — a place*, przymusić miasto do poddania się. *To — into powder*, zamienić w proch. *To — to ashes*, obrócić w popiół, zamienić w perzynę. *To — to practice*, przywieść do skutku. *To — to rules*, podciągnąć pod pewne prawidła. *In reduced circumstances*, w przykrém położeniu, w biedzie, w nędzy.

REDUCEMENT, rē-dūs'-mĕnt, *s.* przywidzenie, zmniejszenie wartości, upodlenie; podbicie, zdobycie.

REDUCIBLE, rē-dū'-sē-bl, *adj.* dający się zmniejszyć, uszczuplić.

REDUCTION, rē-dŭk'-szŭn, *s.* przywiedzenie, zmniejszenie wartości, upodlenie monety; zdobycie miasta; spadnienie z ceny, zniżenie ceny. — *of fractions*, (*aryt.*), sprowadzenie ułamków do jednakowego mianownika.

REDUCTIVE, rē-dŭk'-tĭw, *adj.* zmiejszający. (*chem.*), rozpuszczający. —LY, *adv.* w krótkości.

REDUNDANCE (—cy), rē-dŭn'-dăns, *s.* zbyteczna obfitość (wyrazów), tłum wyrazów, rozwlekłość.

REDUNDANT, rē-dŭn'-dănt, *adj.* zbyteczny, nadpotrzebny; rozwlekły. —LY, *adv.* zbyt rozwlekle.

TO REDUPLICATE, rē-dū'-plē-kăt, *v. a.* podwoić.

REDUPLICATION, rē-dū-plē-kă'-szŭn, *s.* podwojenie.

REDUPLICATIVE, rē-dū'-plē-kă-tĭw, *adj.* podwajający.

TO REECHO, rē-ĕk'-kō, *v.n.* rozlegać się, odzywać się, odbijać się.

REECHY, rēcz'-ē, *adj.* zadymiony, zakopcony.

REED, rēēd, *s.* trzcina; dudka, piszczałka.

TO REEDIFY, rē-ĕd'-ē-fī, *v. a.* odbudować.

REEDY, rēēd'-ē, *adj.* trzcinisty, zarosły trzciną.

REEK, rēēk, *s.* dym; 2) bróg, stóg siana, *zob.* RICK.

TO REEK, *v.n.* kurzyć się, dymić się.

REEKY, rēēk'-ē, *adj.* kurzący się, dymiący się, zadymiony.

REEL, rēēl, *s.* motowidło; 2) (w Szkocyi), rodzaj tańca.

TO REEL, *v.* 1) *a.* motać, zwijać, snować; 2) *n.* zataczać się, chwiać się.

REELECTION, rē-ē-lĕk'-szŭn, *s.* powtórne wybranie.

TO REENACT, rē-ĕn-ăkt', *v. a.* znowu uchwalić, postanowić.

TO REENFORCE, rē-ĕn-fôrs', *v. a.* wzmocnić, dostarczyć nowych posiłków. *zob.* TO REINFORCE.

REENFORCEMENT, rē-ĕn-fôrs'-mĕnt, *s.* wzmocnienie, dosłanie nowych posiłków.

TO REENTER, rē-ĕn'-tûr, *v.n.* znowu wejść.

TO REENTHRONE, rē-ĕn-*th*rōn', *v. a.* znowu posadzić na tronie.

REETRANCE, rē-ĕn'-trăns, *s.* powtórne wejście.

REERMOUSE, *s. zob.* REAR-MOUSE.

TO REESTABLISH, rē-ē-stăb'-lĭsz, *v. a.* przywrócić do dawnego bytu.

REEVE, rēēw, *s.* † rządca, starosta.

TO REEXAMINE, rē-ĕgz-ăm'-ĭn, *v. a.* powtórnie roztrząsnąć, powtórnie rozważyć.

REFECTION, rē-fĕk'-szŭn, *s.* posiłek, pokrzepienie.

REFECTORY, rē-fĕk'-tûr-ē, *s.* refektarz.

TO REFER, rē-fĕr', *v.* 1) *a.* odesłać kogo dokąd, wskazać; zdać co komu, poruczyć, oddać, pozostawić; 2) *n.* odwoływać się, powoływać się, ściągać się, odnosić się (— *to*, do kogo, do czego).

REFEREE, rĕf'-ĕr-ēē,, *s.* kompromisarz, sędzia polubowny.

REFERENCE, rĕf'-fĕr-ĕns, *s.* odesłanie, wskazanie; odwołanie się do czyjego świadectwa, wskazanie osoby mogącéj dać bliższą wiadomość; wzgląd, stosunek; styczność, związek. W. P. odesłanie do innego sądu. *In — to that*, względnie do tego, co się tyczy, w przedmiocie.

REFERRIBLE, rē-fĕr'-rē-bl, *adj.* odnoszący się do czego, mający z czém związek.

TO REFINE, rē-fīn', *v. a.* i *n.* oczyścić, lutrować, rafinować; *fig.* ogładzić, wykształcić, nadać polor; oczyścić się; ogładzić się, nabrać poloru. *Refined sugar*, rafinowany cukier.

REFINEDLY, rē-fīn'-ĕd-lē, *adv.* z wyrafinowaniem, z przesadzoną elegancya.

REFINEMENT, rē-fīn'-mĕnt, *s.* oczyszczenie, lutrowanie, rafinacya; *fig.* oglada, wykształcenie, polor, oświata; wyrafinowanie, przesadzona elegancya.

REFINER, rē-fī'-nûr, *s.* rafinator.

TO REFIT, rē-fĭt', *v. a.* narządzić, naprawić, wyreparować (okręt, żagle).

TO REFLECT, rē-flĕkt', *v.* 1) *a.* odbić, odbijać; 2. *n.* odbijać się, łamać się (o świetle); rozważać, rozmyślać, zastanawiać się (—*upon*, nad czém). *To — on*, źle o kim mówić, obmawiać, cenzurować. *It reflects honour on him*, to mu czyni zaszczyt. *The faults of wives reflect on their husbands* (*Dry.*), błędy żon spadają na mężów.

REFLECTION (REFLEXION), rē-flĕk'-szŭn, *s.* odbicie, odbijanie się światła; blask odbity, łuna; uwaga, rozwaga, namysł, zastanowienie się; obmowa, cenzura, nagana.

REFLECTIVE, rē-flĕk'-tĭw, *adj.* odbijający; rozważny.

REFLECTOR, rē-flĕk'-tûr, *s.* rozważający, rozmyślający.

REFLEX, rē'-flĕks, *adj.* odbijający, wstecznie działający.

REFLEXIBILITY, rē-flĕks-ē-bĭl'-ē-tē, *s.* własność odbijania się.

REFLEXIBLE, rē-flĕks'-ē-bl, *adj.* odbijający się, łamiący się.

REFLEXIVE, rē-flĕks'-ĭw, *adj.* odbijający; wstecznie działający; rozważający przeszłość; skłonny do obmowy, nagany.

TO REFLOURISH, rē-flûr'-ĭsz, *v. n.* znowu zakwitnąć.

TO REFLOW, rē-flō', *v.n.* odpłynąć (o wodzie).

REFLUENT, rĕf'-flū-ĕnt, *adj.* odpływający.

REFLUX, rē'-flŭks, *s.* odpływanie, odpływ, odlew morza.

TO REFORM, rē-fôrm', *v. a.* reformować, poprawić, ulepszyć.

REFORM, REFORMATION, rĕf-fôr-mă'-szŭn, *s.* reforma, reformacya, poprawa, ulepszenie.

REFORMER, rē-fôrm'-ûr, *s.* reformator, poprawca.

TO REFRACT, rē-frăkt', *v.a.* łamać promienie.

REFRACTION, rē-frăk'-szŭn, *s.* łamanie się promieni, odbicie światła, refrakcya.

REFRACTIVE, rē-frăk'-tĭw, *adj.* łamiący promienie.

REFRACTORILY, rē-frăk'-tûr-ē-lē, *adv.* krnąbrnie, upornie, nieposłusznie.

REFRACTORINESS, rē-frăk'-tûr-ē-nĕs, *s.* krnąbrność, upor, nieposłuszeństwo.

REFRACTORY, rē-frăk'-tûr-ē, *adj.* krnąbrny, uparty, nieposłuszny.

REFRAGABLE, rĕf'-frā-gă-bl, *adj.* mogący być zbitym.

TO REFRAIN, rē-frān' (—*from*), *v.* 1) *a.* powściągnąć, powstrzymać, pohamować; 2) *n.* powściągnąć się, powstrzymać się.

REFRANGIBILITY, rē-frān-dżē-bĭl'-ē-tē, *s.* własność łamania się promieni.

REFRANGIBLE, rè-frân'-dzè-bl, *adj.* łamiący się.

REFRENATION, rèf-frè-nâ'-szûn, *s.* powściągnienie, powstrzymanie.

TO REFRESH, rè-frèsz', *v.a.* odświeżyć, odnowić; pokrzepić, posilić się; odpocząć.

REFRESHMENT, rè-frèsz'-mènt, *s.* orzeźwienie, ochłodzenie; posiłek, zasiłek; odpoczynek.

REFRIGERANT, rè-frîd'-żèr-ânt, 1) *adj.* chłodzący; 1) REFRIGERANTS, *s. pl.* lekarstwa chłodzące.

TO REFRIGERATE, rè-frîd'-żèr-åt, *v.a.* chłodzić, ochłodzić, oziębić.

REFRIGERATION, rè-frîd-żèr-å'-szûn, *s.* ochłodzenie, ochłoda.

REFRIGERATIVE, rè-frîd'-żèr-å-tîw, *adj.* chłodzący.

REFRIGERATORY, rè-frîd'-żèr-å-tûr-è, 1) *adj.* chłodzący; 2) *s.* naczynie do ochłodzenia, ochłodnik.

RÈFT, rèft, *pret.* i *part.* † *zob.* TO REAVE.

REFUGE, rèf'-fûdż, *s.* przytułek, schronienie, ucieczka.

REFUGEE, rèf-fû-dżèè', *s.* szukający schronienia, tułacz, zbieg.

REFULGENCE (—CY), rè-fûl'-dżèns, *s.* blask, jasność.

REFULGENT, rè-fûl'-dżènt; *adj.* błyszczący, jaśniejący.

TO REFUND, rè-fûnd', *v. a.* oddać; spłacić, zapłacić, wypłacić.

REFUSAL, rè-fû'-zâl, *s.* odmówienie, odmowa, odmowna odpowiedź. *He met with a* —, odmówiono mu czego żądał, odszedł z kwitkiem.

TO REFUSE, rè-fûz', *v.a.* nieprzyjąć, odmówić, niechcieć. *To be refused*, dostać odmowną odpowiedź.

REFUSE, rèf'-ûs, *s.* brak, wybiorki, śmiecie.

REFUSER, rè-fû'-zûr, *s.* odmawiający, zaprzeczający.

REFUTAL, rè-fû'-tâl, *or* REFUTATION, rèf-fû-tâ'-szûn, *s.* odparcie, zbicie (dowodów, zarzutów).

TO REFUTE, rè-fût', *v.a.* zbijać (dowody, zarzuty).

TO REGAIN, rè-gân', *v.a.* odzyskać.

REGAL, rè'-gâl, 1) *adj.* królewski; 2) *s.* regał (w organach).

TO REGALE, rè-gâl', *v. a.* częstować, traktować, poczęstować, uraczyć.

REGALEMENT, rè-gâl'-mènt, *s.* częstowanie, traktament.

REGALIA, rè-gâ'-lè-â, *s. pl.* znaki godności królewskiéj; prawa i prerogatywy królom właściwe.

REGALITY, rè-gâl-è-tè, *s.* królewskość, władza królewska.

TO REGARD, rè-gârd', *v. a.* patrzeć, uważać; zważać; mieć wzgląd, szacować; szanować, odnosić się do czego, tyczyć się, ściągać się.

REGARD, *s.* wzrok; zważanie; wzgląd, poważanie, szacunek; ściąganie się, wzgląd, stosunek. *To pay a* —, mieć na co wzgląd, zważać na co. *With — to*, co się tyczy. *In — of*, przez wzgląd na, względem, dla.

REGARDER, rè gârd'-ûr, *s.* mający wzgląd na co; nadzorca, nadleśniczy.

REGARDFUL, rè-gârd'-fûl, *adj.* uważny, troskliwy, mający wzgląd. —LY, *adv.* z należytym względem, z szacunkiem, uczciwszy uszy.

REGARDLESS, rè-gârd'-lès, *adj.* (—*of*) nieuważny, niebaczny, uchybiający szacunku, nie mający względu. —LY, *adv.* nieuważnie, niebacznie. —NESS, *s.* nieuwaga, niebaczność.

REGENCY, rè'-dżèn-sè, *s.* rejencya.

REGENERACY, rè-dżèn'-èr-â-sè, *s. zob.* REGENERATION.

TO REGENERATE, rè-dżèn'-èr-åt, *v.a.* odrodzić.

REGENERATE, *adj.* odrodzony. —NESS, *s. zob.* REGENERATION.

REGENERATION, rè-dżèn-èr-å'-szûn, *s.* odrodzenie.

REGENT, rè'-dżènt, *s.* rejent państwa. — SHIP, *zob.* REGENCY.

REGERMINATION, rè-dżèr-mènâ'-szûn, *s.* odrastanie, wschodzenie.

REGICIDE, rèd'-żè-sîd, *s.* królobójstwo; królobójca.

REGIMEN, rèd'-żè-mèn, *s.* (*med.*) dieta, tryb postępowania.

REGIMENT, rèd'-żè-mènt, *s.* pułk; † rząd.

REGIMENTAL, rèd-żè-mèn'-tâl, *adj.* pułkowy.

REGIMENTALS, rèd-żè-mèn'-tâlz, *s. pl.* mundur wojskowy.

REGION, rè'-dżûn, *s.* strona, okolica, strefa, kraina.

REGISTER, rèd'-żîs-tûr, *s.* rejestr.

TO REGISTER, *v.a.* rejestrować, zapisać w rejestr.

REGISTRY, rèd'-żîs-trè, *s.* rejestratura, rejestr, spis.

TO REGORGE, rè-gôrdż', *v.a.* wyblwać, wyrzucać, wyrzygać; połknąć, pochłonąć.

TO REGRAFT, rè-grâft', *v. a.* znowu zaszczepić.

TO REGRATE, rè-grât', *v.a.* zakupić, nakupić.

REGRATER, rè-grât'-ûr, *s.* zakupnik, przekupień.

TO REGREET, rè-grèèt', *v.a.* znowu powitać.

REGREET, *s.* † wzajemny ukłon.

REGRESS, rè-grès', *or* REGRESSION, rè-grèsz'-ûn, *s.* odstęp, odstąpienie, wsteczność.

REGRET, rè-grèt', *s.* żal.

TO REGRET, *v.a.* żałować.

REGUERDON, rè-gèr'-dûn, *s.* † nagroda.

REGULAR, règ'-û-lâr, 1) *adj.* regularny; porządny; 2) *s.* zakonnik.

REGULARS, *s. pl.* wojsko regularne.

REGULARITY, règ-û-lâr'-è-tè, *s.* regularność.

REGULARLY, règ'-û-lâr-lè, *adv.* regularnie, dokładnie.

TO REGULATE, règ'-û-lât, *v.a.* regulować, uregulować; urządzić, przepisać.

REGULATION, règ-û-lâ'-szûn, *s.* uregulowanie, urządzenie, przepis.

REGULATOR, règ'-û-lâ-tûr, *s.* regulator.

TO REHABILITATE, rè-hâ-bîl'-è-tât, *v.a.* w.p. przywrócić do dawnego stanu.

REHABILITATION, rè-hâ-bîl'-è-tâ'-szûn, *s.* w.p. przywrócenie do dawnego stanu, do dawniejszych praw.

TO REHEAR, rè-hèr', *v.ir.a.* jeszcze raz przesłuchać.

REHEARSAL, rè-hèr'-sâl, *s.* powtórzenie, próba, repetycya sztuki teatralnéj.

TO REHEARSE, rè-hèrs', *v. a.* powtórzyć, uczynić próbę, odegrać sztukę teatralną dla próby.

TO REIGN, rân, *v.n.* panować, królować, władać, rządzić.

REIGN, *s.* panowanie.

TO REIMBODY, rè-îm-bôd'-è, *v.n.* połączyć się znowu w jedno ciało.

TO REIMBURSE, rè-îm-bûrs', *v.a.* zapłacić, wynagrodzić szkodę.

REIMBURSEMENT, rè-îm bûrs'-mènt, *s.* zapłacenie, wynagrodzenie szkody.

REIMPRESSION, rè-îm-prèsz'-ûn, *s.* przedrukowanie, nowe wydanie.

REIN, rân, *s.* lejce, powód, cugiel; (*Shaksp. A. i C.*) duma, pycha.

TO REIN, *v.a.* kierować cuglem; *fig.* trzymać na wodzy, ująć w kluby. *To—in*, wstrzymać cuglami.

REINDEER, rân'-dèèr, *s.* renn, renifer.

TO REINFORCE, etc. *zob.* REENFORCE. etc.

REINS, rânz, *s. pl.* nerki; 2) cugle, lejce. *To give (to let loose) the*—, popuścić cugle.

TO REINSERT, rè-în-sêrt', *v.a.* znowu umieścić.

TO REINSPIRE, rè-în-spîr', *v.a.* znowu natchnąć.

TO REINSTAL, rè-în-stâll', *v.a.* przywrócić do dawnego miejsca.

TO REINSTATE, rè-în-stât', *v.a.* przywrócić do dawnego posiadania.

TO REINTEGRATE, rè-în'-tè-grât, *v.a.* przywrócić do dawnego stanu.

TO REINVEST, rè-în-wêst', *v.a.* na nowo przyodziać (władzą).

TO REITERATE, rè-ît'-tèr-å-t, *v.a.* powtórzyć, ponowić.

REITERATION, rè-ît-tèr-å'-szûn, *s.* powtórzenie, ponowienie.

TO REJECT, rè-dżèkt', *v.a.* odrzucić, nieprzyjąć, uchylić.

REJECTION, rè-dżèk'-szûn, *s.* odrzucenie.

TO REJOICE, rè-dżôès', *v.n.* i *a.* cieszyć się, radować się (—*at*, z czego), ucieszyć, rozweselić.

TO REJOIN, rè-dżôîn', *v.* 1) *a.* znowu połączyć, złączyć; zetknąć się, zejść się, złączyć się; 2) *n.* odeprzeć, odpowiedzieć (na zapytanie).

REJOINDER, rè-jôîn'-dûr, *s.* odpowiedź, replika sądowa.

TO REKINDLE, rè-kîn'-dl, *v.a.* znowu zapalić.

TO RELAPSE, rè-lâps', *v.n.* powtórnie upaść; dostać recydywy

popaść w dawniejszy błąd. *To—into*, popaść w co powtórnie.

RELAPSE, *s.* recydywa, powtórne zapadnięcie na zdrowiu; powrót do dawnych błędów.

TO RELATE, rē-lāt', *v.* 1) *a.* opowiadać; 2) *n.* (*—to*), zostawać z czém w stosunku, ściągać się, odnosić się do czego; zostawać z kim w pokrewieństwie.

RELATER, rē-lā'-tûr, *s.* opowiadacz.

RELATION, rē-lā'-szûn, *s.* relacya, wiadomość, opowiadanie; wzgląd, związek, styczność, stosunek; pokrewieństwo, powinowactwo; krewny, krewna. *With—to*, co się tyczy.

RELATIVE, rĕl'-ā-tĭw, 1) *adj.* względny, stosunkowy; odnoszący się, mający z czém związek; 2) *s.* krewny, krewna; zaimek względny. —LY, *adv.* względnie, stosunkowo, odnośnie. —NESS, *s.* wzgląd, stosunek.

TO RELAX, rē-lăks', *v.* 1) *a.* zmiękczyć, rozwolnić; 2) *n.* zmiękczeć, zwolnieć, pofolgować; opuścić się; wypogodzić twarz.

RELAXATION, rĕl-ăks-ā'-szûn, *s.* rozwolnienie, rozprzężenie; opuszczenie się, niedbalstwo; folga, rozrywka, ulga.

RELAY, rē-lā', *s.* konie do przeprzęgu; rozstawne konie.

TO RELEASE, rē-lēs', *v.a.* wypuścić, uwolnić, oswobodzić.

RELEASE, *s.* uwolnienie, oswobodzenie; zaniechanie pretensyi; kwita, pokwitowanie.

TO RELENT, rē-lĕnt', *v.n.* zmiękczyć się, wzruszyć się pofolgować, zlitować się.

RELENTLESS, rē-lĕnt'-lĕs, *adj.* nielitościwy, srogi, okrutny.

RELIANCE, rē-lī'-ăns, *s.* poleganie na czém, ufność.

RELIC, rĕl'-ĭk, *s.* relikwia; szczątek, zabytek, pozostałość.

RELICT, rĕl'-ĭkt, *s.* opuszczony; wdowa.

RELIEF, rē-lēf', *s.* ulżenie, ulga, folga; pomoc, dopomożenie, wsparcie; odsiecz; zluzowanie warty; wypukła rzeźba; (*myśl.*) żerowisko zajęcy.

TO RELIEVE, rē-lēv', *v.a.* ulżyć, sfolgować; dopomódz, wesprzeć; przybyć na odsiecz oblężonemu miastu; zluzować wartę.

RELIEVER, rē-lēv'-ûr, *s.* przynoszący pomoc, ulgę.

RELIEVO, rē-lēv'ō, *s.* płaskorzeźba.

RELIGION, rē-lĭd'-żûn, *s.* religia.

RELIGIONIST, rē-lĭd'-żûn-ĭst, *s.* świętoszek, nabożniś.

RELIGIOUS, rē-lĭd'-żŭs, *adj.* religijny, nabożny, pobożny, świętobliwy; zakonny.—LY, *adv.* religijnie. —NESS, *s.* religijność.

TO RELINQUISH, rē-lĭng'-kŭlsz, *v.a.* opuścić; odstąpić, zaniechać.

RELINQUISHMENT, rē-lĭng'-kŭlsz-mĕnt, *s.* opuszczenie; odstąpienie, zaniechanie.

RELISH, rĕl'-lĭsz, *s.* smak; upodobanie.

TO RELISH, *v.a.* i *n.* smakować, mieć smak, przypadać do smaku, znajdować w czém upodobanie.

RELISHABLE, rĕl'-lsz-ā-bl, *adj.* smaczny.

RELUCENT, rē-lū'-sĕnt, *adj.* świecący, jaśniejący; przezroczysty.

RELUCTANCE (—cy), rē-lŭk'-tâns, *s.* wstręt, odraza, niechęć.

RELUCTANT, rē-lŭk'-tânt, *adj.* mający wstręt, odrazę, niechętny.

TO RELY, rē-lī', *v.n.* (*—on, upon*), polegać na czém, spuścić się na co lub na kogo, ufać.

TO REMAIN, rē-mān', *v.n.* zostać, pozostać, zostawać (przy końcu listów).

REMAINDER, rē-mān'-dûr, *s.* reszta, pozostałość, szczątek, ostatek; (*Shaksp. T. A.*) trup, zwłoki.

REMAINS, rē-mānz', *s. pl.* resztki, szczątki, ostatki; zwłoki.

TO REMAND, rē-mānd', *v.a.* odesłać; przywołać, przyzwać.

REMARK, rē-mārk', *s.* uwaga, postrzeżenie.

TO REMARK, *v.a.* uważać, postrzegać, dostrzedz; napomknąć, wzmiankować.

REMARKABLE, rē-mārk'-ā-bl, *adj.* znaczny, uderzający, godny uwagi, znamienity.—LY, *adv.* znacznie, znamienicie. —NESS, *s.* zasługiwanie na uwagę, osobliwość.

REMEDIABLE, rē-mē'-dē-ā-bl, *adj.* łatwy do zaradzenia, do zapobieżenia.

REMEDILESS, rĕm'-mē-dē-lĕs, *adj.* nieuleczony.

REMEDY, rĕm'-mē-dē, *s.* lekarstwo; środek, sposób (*for, against*, na co, przeciw czemu); *past*—, nieuleczony.

TO REMEDY, *v.a.* leczyć, kurować; zaradzić, zapobiedz.

TO REMEMBER, rē-mĕm'-bûr, *v.a.* pamiętać, pomnieć, przypomnieć sobie, przypomnieć komu, polecić czyjéj pamięci. *—me to...*, poleć mnie pamięci... *Worth to be remembered*, godny pamięci, pamiętny. *Well remembered*, dobrze żeś mi to przypomniał.

REMEMBRANCE, rē-mĕm'-brâns, *s.* pamięć; przypomnienie, wspomnienie. *To call to—*, przywieść na pamięć, przypomnieć. *To come to—*, przyjść na pamięć. *To put in —*, przypomnieć komu.

REMEMBRANCER, rē-mĕm'-brâns-sûr, *s.* przypominacz, sekretarz Izby skarbowéj.

TO REMIND, rē-mīnd', *v.a.* przypomnieć (*—of*, co).

REMINISCENCE, rĕm-mē-nĭs'-sĕns, *s.* wspomnienie.

REMISS, rē-mĭs', *adj.* niedbały, niespory, opieszały.

REMISSIBLE, rē-mĭs'-sē-bl, *adj.* do odpuszczenia, do darowania.

REMISSION, rē-mĭsz'-ûn, *s.* odpuszczenie, przebaczenie; folga, ulga (w chorobie).

REMISSLY, rē-mĭs'-lē, *adv.* niedbale, opieszale.

REMISSNESS, rē-mĭs'-nĕs, *s.* niedbałość, opieszałość.

TO REMIT, rē-mĭt', *v.* 1) *a.* przesłać (wexel, pieniądze); odesłać znowu do więzienia; odpuścić, przebaczyć, darować winę; 2) *n.* ulżyć, pofolgować (o chorobie).

REMITMENT, rē-mĭt'-mĕnt, *s.* powtórne odesłanie do więzienia.

REMITTANCE, rē-mĭt'-tâns, *s.* przesłanie (wexlów, pieniędzy); summa przesłana.

REMNANT, rĕm'-nânt, 1) *s.* reszta, pozostałość, ostatek; 2) *adj.* pozostały.

REMOLTEN, rē-mōl'-tn, *part. adj.* przetopiony.

REMONSTRANCE, rē-mŏn'-strâns, *s.* przedstawienie, przełożenie, rada, przestroga, napomnienie.

TO REMONSTRATE, rē-mŏn'-strāt, *v. a.* przedstawiać, przekładać.

REMORA, rĕm'-ō-rā, *s.* trzymonaw (ryba czepiająca się okrętu); przeszkoda, zawada.

REMORSE, rē-mōrs', *s.* zgryzota sumienia, żal.

REMORSELESS, rē-mōrs'-lĕs, *adj.* wolny od wyrzutów sumienia; nielitościwy, okrutny.

REMOTE, rē-mōt', *adj.* daleki, odległy; obcy. —LY, *adv.* daleko. —NESS, *s.* dalekość, odległość.

REMOVABLE, rē-mōō'-ā-bl, *adj.* mogący być odsunionym, przeniesionym, oddalonym.

REMOVAL, rē-mōō'-ăl, *s.* odsunięcie, przeniesienie, oddalenie; złożenie z urzędu; przenosiny, odmiana mieszkania.

TO REMOVE, rē-mōōv', *v.* 1) *a.* odsunąć, usunąć, przenieść, oddalić; uprzątnąć z drogi, sprzątnąć ze świata. *To — the cloth*, sprzątnąć ze stołu; 2) *n.* przenieść się na inne miejsce, przenieść się do innego mieszkania.

REMOVE, *s.* pomknienie, posunięcie; przeniesienie na inne miejsce; odjazd, wyjazd; stopień pokrewieństwa; zmiana półmisków; przełożenie podkowy z jednéj nogi na drugą. *He is my cousin one —*, on jest mój krewny stryjeczny lub cioteczny. *To give one a —*, popchnąć kogo. *But one — from nothing*, tak dobrze jak nic.

REMUNERABLE, rē-mū'-nĕr-ā-bl, *adj.* godny nagrody.

TO REMUNERATE, rē-mū'-nĕr-āt, *v.a.* wynagrodzić.

REMUNERATION, rē-mū'-nĕr-ā-szûn, *s.* wynagrodzenie, nagroda.

REMUNERATIVE, rē-mū'-nĕr-ā-tĭw, *adj.* nagradzający.

RENCOUNTER, rĕn-kŏŭn'-tûr, *s.* spotkanie, zejście się; starcie się, utarczka.

TO RENCOUNTER, *v. a.* i *n.* spotkać się; zejść się; zetknąć się, zetrzeć się, uderzyć na siebie.

TO REND, rĕnd, *v. ir. a.* drzeć, podrzeć, rozedrzeć, rozdzierać.

TO RENDER, rĕn'-dûr, *v.a.* oddać, zwrócić; oddać, złożyć; poddać; uczynić, wyświadczyć. *To —*

homage, złożyć hołd. *To — service*, wyświadczyć usługę. *To — thanks*, złożyć dzięki.

RENDEZVOUS, rĕn-dĕ-wôôz', *s.* schadzka.

RENDITION, rĕn-dĭsz'-ûn, *s.* oddanie, poddanie.

RENEGADE, rĕn'-nĕ-gâd, *or* RENEGADO, rĕn-nĕ-gâ'-dô, *s.* renegat, odszczepieniec.

TO RENEW, rĕ-nû', *v. a.* odnowić, ponowić.

RENEWABLE, rĕ-nû'-â-bl, *adj.* mogący być odnowionym.

RENEWAL, rĕ-nû'-âl, *s.* odnowienie, ponowienie.

RENITENCE (—cy), rĕ-nĭ'-tĕns, *s.* odpór, opór; wstręt, niechęć, odraza.

RENITENT, rĕ-nĭ'-tĕnt, *adj.* opierający się.

RENNET, rĕn'-nĭt, *s.* reneta (jabłko); 2) kwasidło, serzysko; 3) — *bag*, czwarty żołądek zwierząt przeżuwających.

TO RENOUNCE, rĕ-nôûns', *v. a.* zrzec się, wyrzec się.

RENOUNCEMENT, rĕ-nôûns'-mĕnt, *s.* zrzeczenie się.

TO RENOVATE, rĕn'-nô-wât, *v. a.* odnowić.

RENOVATION, rĕn-nô-wâ'-szûn, *s.* odnowienie.

RENOWN, rĕ-nôûn', *s.* sława.

RENOWNED, rĕ-nôûnd', *adj.* sławny.

RENT, rĕnt, *s.* rozdarcie, rozporek, szpara; 2) czynsz, najem, komorne. — *roll*, księga czynszowa, księga dochodów.

TO RENT, *v. a.* nająć, wynająć, arędować, puścić w arędę, oddać na czynsz.

RENT, *pret.* i *part. zob.* TO REND.

RENTABLE, rĕnt'-â-bl, *adj.* do puszczenia w arędę, w dzierżawę.

RENTAL, rĕnt'-âl, *s. zob.* RENT-ROLL.

RENTER, rĕnt'-ûr, *s.* arędarz, dzierżawca, czynszownik.

RENUNCIATION, rĕ-nûn-szĕ-â'-szûn, *s.* zrzeczenie się.

REPAID, rĕ-pâd', *pret.* i *part. zob.* TO REPAY.

TO REPAIR, rĕ-pâr', *v.* 1) *a.* reparować, naprawić; wynagrodzić, powetować; 2) *n.* udać się dokąd. *To — to one*, udać się do kogo. *Not to be repaired*, nienagrodzony, niepowetowany.

REPAIR, *s.* reparacya, naprawa. *Well in* (*in good*) —, w dobrym stanie (o budowach). *To be under* — potrzebować reparacyi. *Out of repairs*, rozwalony, spustoszony; zupełnie podarty.

REPAIRER, rĕ-pâr'-ûr, *s.* naprawiacz.

REPARABLE, rĕp'-pâr-â-bl, *adj.* mogący być naprawionym.

REPARATION, rĕp-pâ-rà'-szûn, *s.* reparacya, naprawa; wynagrodzenie szkody, zadosyć uczynienie.

REPARTEE, rĕp-pâr-tèè', *s.* dowcipna lub uszczypliwa odpowiedź.

TO REPASS, rĕ-pâs', *v.n.* i *a.* przechodzić, przejść, powtórnie przeprawić się; przebiegać co w myśli.

REPAST, rĕ-pâst', *s.* jedzenie jadło, strawa, pokarm.

TO REPAY, rĕ-pâ', *v.ir. a.* znowu zapłacić; odpłacić odwdzięczyć, wywzajemnić się; oddać wet za wet.

REPAYMENT, rĕ-pâ'-mĕnt, *s.* odpłata, odwzajemnienie.

TO REPEAL, rĕ-pèl', *v.a.* uchylić, znieść, skasować.

REPEAL, *s.* uchylenie, zniesienie, skasowanie.

REPEALER, rĕ-pèl'-ûr, *s.* (*mod.*) członek stowarzyszenia irlandzkiego mającego na celu zniesienie unii między Anglią a Irlandią.

TO REPEAT, rĕ-pèt', *v. a.* powtórzyć, powtarzać.

REPEATEDLY, rĕ-pè'-tĕd-lè, *adv.* powtórnie; kilkokrotnie.

REPEATER, rĕ-pè'-tûr, *s.* powtórzyciel; repetyer, zegarek z repetycyami.

TO REPEL, rĕ-pèl', *v. a.* odbić, odeprzeć, odpędzić.

TO REPENT, rĕ-pĕnt', *v.n.* i *a.* żałować. *I — (of) it*, żałuję tego.

REPENTANCE, rĕ-pĕnt'-âns, *s.* żal (za grzechy).

REPENTANT, rĕ-pĕnt'-ânt, *adj.* żałujący, pełen skruchy.

TO REPEOPLE, rĕ-pèè'-pl, *v. a.* na nowo zaludnić.

REPERCUSSION, rĕ-pĕr-kûsz'-ûn, *s.* odbicie, odskok, odskoczenie,

REPERCUSSIVE, rĕ-pĕr-kûs'-sĭw, *adj.* odbijający.

REPERTORY, rĕp'-pĕr-tûr-è, *s.* rejestr, spis, inwentarz.

REPETITION, rĕp-è-tĭsz'-ûn, *s.* powtórzenie.

TO REPINE, rĕ-pĭn', *v.n.* szemrać, sarkać (— *at*, na co); zazdrościć; żałować.

REPINER, rĕ-pĭn'-ûr, s. szemracz.

TO REPLACE, rĕ-plâs', *v. a.* znowu na swém miejscu postawić, położyć, odstawić.

TO REPLAIT, rĕ-plât', *v. a.* spleść, sfałdować.

TO REPLANT, rĕ-plânt', *v. a.* znowu zasadzić, zaszczepić.

TO REPLENISH, rĕ-plĕn'-nĭsz, *v. a.* napełnić.

REPLETE, rĕ-plèt', *adj.* pełny, napełniony (— *with*, czém).

REPLETION, rĕ-plè'-szûn, *s.* napełnienie, przepełnienie.

REPLEVIN, rĕ-plèw-wĭn, *or* REPLEVY, rĕ-plèw'-wè, s. w. p. zdjęcie aresztu z zagrabionych ruchomości.

REPLICATION, rĕp-plè-kà'-szûn, s. replika sądowa.

REPLIER, rĕ-plĭ'-ûr, *s.* odpowiadacz.

TO REPLY, rĕ-plĭ', *v.n.* odpowiedzieć (— *to*, na co).

REPLY, *s.* odpowiedź.

TO REPOLISH, rĕ-pòl'-lĭsz, *v. a.* odpolerować.

TO REPORT, rĕ-pôrt', *v. a.* odraportować, zameldować, donieść o czém, uwiadomić, opowiedzieć, oznajmić. *To — progress*, oznajmić co się stało lub co się dzieje. *It is reported*, mówią, powiadają.

REPORT, *s.* odgłos, wieść, pogłoska; w. p. raport, relacya. *The — of a gun*, odgłos strzału.

REPORTER, rĕ-pôrt'-ûr, *s.* zdający raport.

REPORTINGLY, rĕ-pôrt'-ĭng-lè, *adv.* jak niesie pogłoska.

REPOSAL, rĕ-pô'-sâl, *s.* spoczywanie, odpoczywanie; poleganie na czém.

TO REPOSE, rĕ-pôz', *v.* 1) *a.* złożyć, położyć ufność (— *in*, w kim); 2) *to — one's self*, or *to* —, *v.n.* spoczywać, odpoczywać.

REPOSE, *s.* spoczynek, odpoczynek.

REPOSEDNESS, rĕ-pô'-zĕd-nĕs, *s.* stan spoczynku.

TO REPOSIT, rĕ-pôz'-zĭt, *v. a.* złożyć w bezpiecznem miejscu.

REPOSITORY, rĕ-pôz'-è-tûr-è, *s.* skład, miejsce schowania.

TO REPREHEND, rĕp-prĕ-hĕnd', *v. a.* zgromić, skarcić, zganić, strofować.

REPREHENDER, rĕp-prĕ-hĕnd'-ûr, *s.* ganiciel.

REPREHENSIBLE, rĕp-prĕ-hĕn'-sĕ-bl, *adj.* naganny. —LY, *adv.* nagannie. —NESS, *s.* naganność.

REPREHENSION, rĕp-prĕ-hĕn'-szûn, *s.* strofowanie, gromienie, nagana.

TO REPRESENT, rĕp-prĕ-zĕnt', *v. a.* przedstawić, przełożyć; wyobrażać; wystawić, reprezentować, przedstawić (sztukę na teatrze); skreślić, opisać; reprezentować, czyje miejsce zastąpić, być namiestnikiem. *The parliament represents the people*, parlament reprezentuje lud.

REPRESENTATION, rĕp-prĕ-zĕn-tâ'-szûn, *s.* przedstawienie, przełożenie, reprezentacya.

REPRESENTATIVE, rĕp-prĕ-zĕn'-tâ-tĭw, 1) *adj.* przedstawiający, reprezentacyjny; 2) *s.* reprezentant.

REPRESENTER, rĕp-prĕ-zĕnt'-ûr, *s.* reprezentant.

REPRESENTMENT, rĕp-prĕ-zĕnt'-mĕnt, *s.* przedstawienie; wyobrażenie, obraz.

TO REPRESS, rĕ-prĕs', *v. a.* powstrzymać, powściągnąć, pohamować, przytłumić, uskromić, ukrócić.

REPRESSION, rĕ-prĕsz'-ûn, *s.* przytłumienie, powściągnienie, uskromienie, ukrócenie.

REPRESSIVE, rĕ-prĕs'-sĭw, *adj.* powściągający, poskromiający, tamujący.

TO REPRIEVE, rĕ-prèèw', *v. a.* w. p. odłożyć, zawiesić wykonanie wyroku (śmierci).

REPRIEVE, *s.* w. p. zawieszenie wykonania wyroku.

TO REPRIMAND, rĕp-prĕ-mând', *v. a.* dać komu burę, stro-

fować, wytrzeć kapitułę, natrzeć uszu.

REPRIMAND, *s.* bura, burka, paternoster.

TO REPRINT, rē-prĭnt', *v. a.* przedrukować.

REPRISALS, rē-prī'-zălz, *s. pl.* kroki odwetowane, odwet, prawo odwetu. *Letter of* —, upoważnienie dane korsarzom chwytania okrętów nieprzyjacielskich. *To make use of* — *upon one*, użyć przeciw komu prawa odwetu.

TO REPROACH, rē-prōcz', *v.a.* wyrzucać komu (— *with*, co); czynić wyrzuty, wytykać komu co.

REPROACH, *s.* wyrzut, nagana; hańba, obelga, zniewaga.

REPROACHABLE, rē-prōcz'-â-bl, *adj.* zasługujący na wyrzut, naganny.

REPROACHFUL, rē-prōcz'-fûl, *adj.* obelżywy, zelżywy; haniebny, sromotny. —LY, *adv.* obelżywie, haniebnie.

REPROBATE, rĕp'-prō-bât, 1) *adj.* odrzucony, niegodny, bezbożny; 2) *s.* niegodziwiec, potępieniec, wyrzutek.

TO REPROBATE, *v. a.* odrzucić, potępić; na wieki potępić.

REPROBATENESS, rĕp'-prō-bât-nĕs, *s.* bezbożność.

REPROBATION, rĕp-prō-bā'-szŭn, *s.* odrzucenie, potępienie.

TO REPRODUCE, rē-prō-dūs', *v. a.* znowu wydać, reprodukować.

REPRODUCTION, rē-prō-dŭk'-szŭn, *s.* reprodukcya.

REPROOF, rē-prōōf', *s.* wyrzut, nagana.

REPROVABLE, rē-prōōv'-â-bl, *adj.* naganny.

TO REPROVE, rē-prōōv', *v. a.* zganić, strofować, zgromić.

REPROVER, rē-prōōv'-ûr, *s.* ganiciel.

REPTILE, rĕp'-tĭl, 1) *s.* płaz, gad; 2) *adj.* pełzający, czołgający się.

REPUBLIC, rē-pŭb'-lĭk, *s.* rzeczpospolita.

REPUBLICAN, rē-pŭb'-lē-kăn, 1) *s.* republikanin; 2) *adj.* republikański.

REPUBLICANISM, rē-pŭb'-lē-kăn-ĭzm, *s.* republikanizm.

REPUDIABLE, rē-pū'-dē-â-bl, *adj.* zasługujący na odrzucenie, na rozwód.

TO REPUDIATE, rē-pū'-dē-ât, *v. a.* oddalić żonę, rozwieść się.

REPUDIATION, rē-pū-dē-ā'-szŭn, *s.* rozwód.

REPUGNANCE (—CY), rē-pŭg'-năns, *s.* wstręt, odraza; przeciwność, przeciwieństwo, spór, opór, sprzeczność.

REPUGNANT, rē-pŭg'-nănt, *adj.* (*to*), przeciwny, sprzeczny, niezgodny. —LY, *adv.* w sprzeczności; z odrazą, z niechęcią.

REPULSE, rē-pŭls', *s.* odprawa z niczém, odrzucenie prośby, odmowna odpowiedź. *To meet with a* —, odprawkę dostać, odejść z kwitkiem.

TO REPULSE, *v. a.* odpędzić, odegnać, odeprzeć.

REPULSION, rē-pŭl'-szŭn, *s.* odpędzenie, odegnanie, odparcie.

REPULSIVE, rē pŭl'-sĭw, *adj.* odpędzający, odpychający.

REPUTABLE, rĕp'-pū-tâ-bl, *adj.* używający dobrego imienia, mający dobrą reputacyą; chlubny, zaszczytny. —LY, *adv.* zaszczytnie.

REPUTATION, rĕp-pū-tā'-szŭn, *s.* reputacya, dobre imię, dobra sława.

TO REPUTE, rē-pūt', *v. a.* uważać, poczytywać.

REPUTE, *s.* wziętość, dobre imię, reputacya.

REQUEST, rē-kŭēst', *s.* prośba; żądanie, potrzebowanie, poszukiwanie. *At my* —, na moję prośbę. *They are in great* —, bardzo są poszukiwane (o towarach).

TO REQUEST, *v. a.* prosić.

REQUESTER, rē-kŭēst'-ûr, *s.* zanoszący prośbę.

REQUIRABLE, rē-kuī'-râ-bl, *adj.* wymagalny.

TO REQUIRE, rē-kuīr', *v. a.* żądać, wymagać, wyciągać, potrzebować.

REQUISITE, rĕk'-uē-zĭt, à) *adj.* potrzebny; 2) *s.* rzecz potrzebna. —LY, *adv.* potrzebnie.

REQUISITENESS, rĕk'-uē-zĭt-nĕs, potrzebność.

REQUISITION, rĕk-kuē-zĭsz'-ŭn, *s.* żądanie, zażądanie, potrzebowanie.

REQUITAL, rē-kuī'-tâl. *s.* odpłata, odwet; zapłata, nagroda.

TO REQUITE, rē-kuīt', *v. a.* odpłacić; odwetować, odwdzięczyć, odwzajemnić; zapłacić, wynagrodzić.

TO RESCIND, rē-sĭnd', *v. a.* odciąć; znieść, obalić, skasować, unieważnić.

RESCISSION, rē-sĭz'-ŭn, *s.* odcięcie; zniesienie, skasowanie.

RESCISSORY, rē-sĭz'-zŭr-ē, *adj.* odcinający, znoszący, kasujący. — *action*, w. p. pozew o zniweczenie kontraktu.

RESCRIPT, rē'-skrĭpt, *s.* reskrypt, rozkaz, przepis.

TO RESCUE, rĕs'-kū, *v. a.* odbić jeńca, wyzwolić, uwolnić, oswobodzić (— *from*, z czego).

RESCUE, *s.* uwolnienie, oswobodzenie.

RESCUER, rĕs'-kū-ûr, *s.* uwolniciel, oswobodziciel.

RESEARCH, rē-sĕrcz', *s.* poszukiwanie, badanie, dociekanie.

TO RESEARCH, *v. a.* poszukiwać, badać; dociekać.

RESEARCHER, rē-sĕrcz'-ûr, *s.* poszukiwacz, badacz.

RESEMBLANCE, rē-zĕm'-blâns, *s.* podobieństwo. *To bear* — *to*, być do czego, kogo podobnym.

TO RESEMBLE, rē-zĕm'-bl, *v. a.* być podobnym.

TO RESENT, rē-zĕnt', *v. a.* uczuć zniewagę, urazić się, wziąść za złe, pomścić się.

RESENTER, rē-zĕnt'-ûr, *s.* czujący zniewagę i mszczący się zań.

RESENTFUL, rē-zĕnt'-fûl, *adj.* głęboko obrażony, zawzięty, mściwy.

RESENTINGLY, rē-zĕnt'-ĭng-lē, *adv.* zawzięcie, mściwie.

RESENTMENT, rē-zĕnt'-mĕnt, *s.* głębokie uczucie zniewagi, gniew, zawziętość, zemsta.

RESERVATION, rēz-ĕr-wā'-szŭn, *s.* zachowanie, przechowanie, warunek, zastrzeżenie.

TO RESERVE, rē-zĕrw', *v. a.* chować, zachować, zatrzymać. *To* — *to one's self*, warować sobie, wymówić sobie, zastrzedz.

RESERVE, *s.* zachowanie, rzecz zachowana; ostrożność, skromność, skrytość; (*mil.*) korpus odwodowy, rezerwa. *Much on the* —, bardzo ostrożny, skryty. *To keep in* —, zachować (żeby użyć w razie potrzeby).

RESERVEDLY, rē-zĕr'-wĕd-lē, *adv.* ostrożnie, skrycie.

RESERVEDNESS, rē-zĕr'-wĕd-nĕs, *s.* ostrożność, skrytość.

RESERVOIR, rēz-ĕr-wuōr', *s.* wodozbiór, sad rybi.

TO RESETTLE, rē-sĕt'-tl, *v. a.* przywrócić do dawnego bytu, na nowo ustanowić.

RESETTLEMENT, rē-sĕt'-tl-mĕnt, *s.* przywrócenie.

TO RESIDE, rē-zīd', *v. n.* mieszkać, przebywać, rezydować.

RESIDENCE, rēz'-ē-dĕns, *s.* mieszkanie, pobyt, rezydencya.

RESIDENT, rēz'-ē-dĕnt, 1) *adj.* mieszkający; 2) *s.* mieszkaniec, rezydent.

RESIDENTIARY, rēz-ē-dĕn'-szĕr-ē, 1) *adj.* zamieszkały, osiadły; 2) *s.* proboszcz mieszkający w swéj parafii.

RESIDUAL, rē-zĭd'-ū-âl, *or* RESIDUARY, rē-zĭd'-ū-âr-ē, *adj.* pozostały, resztujący. RESIDUARY LEGATEE, w. p. dziedzic, z warunkiem aby popłacił zapisy i długi.

RESIDUE, rēz'-zē-dū, *s.* reszta, pozostałość.

TO RESIGN, rē-zīn', *v.a.* zrzec się, zdać się, poddać się; ustąpić; złożyć urząd. *To* — *one's self to God's will*, zdać się na wolą bożą.

RESIGNATION, rēz-zĭg-nā'-szŭn, *s.* zrzeczenie się, ustąpienie, złożenie urzędu; zdanie się na wolą bożą; wyrzeczenie się samego siebie.

RESIGNER, rē-zī'-nûr, *s.* zrzekający się czego, zdający drugiemu urząd.

RESIGNMENT, rē-zīn'-mĕnt, *s.* zrzeczenie się, ustąpienie.

RESILIENCE (—CY), rē-zĭl'-ē-ĕns, *s.* odskok, odskoczenie, odbicie się.

RESILIENT, rē-zĭl'-ē-ĕnt, *s.* odskakujący, odbijający się.

RESILITION, rēz-ē-lĭsz'-ŭn, *s.* odskakiwanie, odbijanie się.

RESIN, rēz'-ĭn, *s.* żywica.

RESINOUS, rēz'-ĭn-ŭs, *adj.* żywiczny, pełen żywicy, smolny.

RESIPISCENCE, rēs-ē-pĭs'-ĕns,

s. postrzeżenie się, po czasie, żal po szkodzie.

TO RESIST, rè-zíst', *v.a.* opierać się, stawiać opor, sprzeciwiać się.

RESISTANCE (—TENCE), rè-zís'-tâns, *s.* opór, odpór.

RESISTIBILITY, rè-zíst-è-bíl'-è-tè, *s.* odpbrność.

RESISTIBLE, rè-zíst'-è-bl, *adj.* czemu się można oprzeć.

RESISTLESS, rè-zíst'-lès, *adj.* nieodporny, nieodparty.

RESOLUBLE, rèz'-ò-lû-bl, *adj.* roztopny, rozpuszczalny.

RESOLUTE, rèz'-ò-lût, *adj.* stanowczy, śmiały, odważny. —LY, *adv.* śmiało, odważnie. —NESS, *s.* śmiałość, odwaga.

RESOLUTION, rèz-ò-lû'-szûn, *s.* roztopienie, rozpuszczenie, rozbiór, rozkład; rowiązanie, rozstrzygnienie; wyrok sądowy; rozmysł, namysł, postanowienie, śmiałość, odwaga.

RESOLUTIVE, rè-zôl'-û-tîw, *adj.* rozpuszczający.

RESOLVABLE, rè-zôl'-wâ-bl, *adj.* roztopny, rozpuszczalny.

TO RESOLVE, rè-zôlw', *v.* 1) *a.* roztopić, rozpuścić; rozłożyć, rozebrać na pierwiastki: rozwiązać, rozstrzygnąć (wątpliwość, pytanie); 2) *n.* rozmyślić się, namyślić się, umyślić, postanowić, wziąść postanowienie; roztopić się, rozpuścić się. *TO — upon something*, postanowić co u siebie, umyślić. *The war is resolved upon*, postanowiono wypowiedzieć wojnę. *Resolve me*, objaśń mnie.

RESOLVE, *s.* rozmysł, postanowienie.

RESOLVEDLY, rè-zôlw'-èd-lè, *adv.* z namysłem, z mocném postanowieniem.

RESOLVEDNESS, rè-zôl'-wèd-nès, *s.* mocna wola, determinacya.

RESOLVEND, rè-zôl'-wènd, *s.* (*aryt.*) reszta pozostała po wyciągnieniu pierwiastku kwadratowego.

RESOLVENT, rè-zôl'-wènt, *s.* (*chem.* i *med.*) roztworzyciel, roztwarzacz, środek rozpuszczający.

RESOLVER, rè-zôlw'-ûr, *s.* rozstrzygający; postanawiający; 2) *zob.* RESOLVENT.

RESONANCE, rèz'-zò-nâns, *s.* odgłos, rozleganie się głosu.

RESONANT, rèz'-zò-nânt, *adj.* odbijający się, brzmiący, rozlegający się.

TO RESORT, rè-zôrt', *v.n.* udać się, udawać się do kogo, dokąd, uczęszczać; szukać schronienia, przytułku, uciekać się; schodzić się, zbierać się, zgromadzać się. *Resorted to*, uczęszczany, odwiedzany (o miejscach publicznych).

RESORT, *s.* schadzka, zgromadzenie, zebranie. *Place of public —*, miejsce odwiedzane przez publiczność.

TO RESOUND, rè-zôûnd', *v. a.* odbijać głos; głosić, rozgłaszać, sławić.

TO RESOUND, rè-zôûnd', *v.n.* odbijać się, rozlegać się, brzmieć.

RESOURCE, rè-sôrs', *s.* sposób, zasób, środek; pomoc, ratunek, ucieczka.

TO RESOW, rè-sò', *v.a.* znowu zasiać.

TO RESPECT, rè-spèkt', *v. a.* mieć wzgląd dla kogo, szanować, poważać; tyczyć się, odnosić się, ściągać się.

RESPECT, *s.* szacunek, poważanie, poszanowanie, uszanowanie; wzgląd. *In — of (with — to)*, co się tyczy, względem, pod względem. *In some —*, poniekąd, niejako, pod pewnym względem. *In many respects*, z wielu względów, z wielu miar. RESPECTS, *pl.* ukłon, pozdrowienie. *Present my — to him*, kłaniaj mu się odemnie; 2) list kupiecki. *I refer to my — of last post*, powołuję się do ostatniego listu mego.

RESPECTABILITY, rè-spèk-tâ-bíl'-è-tè, *s.* zacność.

RESPECTABLE, rè-spèk'-tâ-bl, *adj.* zacny, szanowny, czcigodny.

RESPECTER, rè-spèkt'-ûr, *s.* mający wzgląd.

RESPECTFUL, rè-spèkt'fûl, *adj.* pełen uszanowania, uniżony, grzeczny. —LY, *adv.* z uszanowaniem.

RESPECTIVE, rè-spèk'-tîw, ściągający się do każdego w szczególności, szczególny; wzajemny; względny, stosunkowy. —LY, *adv.* szczególnie, względnie, względem.

RESPIRATION, rès-pè-rá'-szûn, *s.* oddychanie.

TO RESPIRE, rè-spîr', *v.a.* i *n.* oddychać; odetchnąć, odpocząć.

RESPITE, rès'-pît, *s.* w. p. zawieszenie wyroku (śmierci); wypoczynek, odetchnienie.

TO RESPITE, *v. a.* w. p. zawiesić, odłożyć wykonanie wyroku (śmierci); dać wypoczynek. pozwolić odetchnąć.

RESPLENDENCE (—CY), rè-splèn'-dèns, *s.* blask, świetność.

RESPLENDENT, *adj.* jaśniejący, błyszczący, świetny. —LY, *adv.* z blaskiem, świetnie.

TO RESPOND, rè-spònd', *v.n.* odpowiadać (w litanii).

RESPONDENT, rè-spònd'-ènt, *s.* odpowiadający na pytania, zarzuty (w dyspucie).

RESPONSE, rè-spòns', *s.* odpowiedź choru lub kongregacyi.

RESPONSIBILITY, rè-spòn-sè-bíl'-è-tè, *s.* odpowiedzialność.

RESPONSIBLE, rè-spòn'-sè-bl, *adj.* odpowiedzialny. —NESS, *s. zob.* RESPONSIBILITY.

RESPONSION, rè-spòn'-szûn, *s.* odpowiadanie; poręka, rękojmia.

RESPONSIVE, rè-spòn'-sîw, *adj.* odpowiadający, odzywający się, powtarzający głos; stosowny, odpowiedni.

RESPONSORY, rè-spòn'-sûr-è, *adj.* zawierający odpowiedź.

REST, rèst, *s.* reszta; 2) spoczynek, odpoczynek, wytchnienie, wczas; 3) podpora, podpórka; tok do kopii. *To be at —*, spoczywać, odpoczywać; być spokojnym. *Set your mind at —*, bądź o to spokojnym, nie troszcz się o to. *To take some —*, odpocząć. *For the —*, z resztą, wreście, na ostatek. *Among the —*, między innemi. — *harrow* (roślina), wilżyna.

TO REST, *v.* 1) *n.* spoczywać, odpoczywać, wytchnąć, wczasu zażyć; opierać się, wspierać się, zasadzać się, gruntować się; pozostawać; 2) *a.* dać odpoczynek; oprzeć, zasadzić, ugruntować. *God rest his soul*, wieczny odpoczynek racz mu dać Boże. *— your self*, uspokój się. *To — on (upon)*, spoczywać na czém; oprzeć, zasadzić na czém; opierać się, zasadzać się na czém. *It rests upon a testimony*, to się zasadza na świadectwie. *The fault rests with her*, wina spada na nią. *You may — assured*, możesz się spuścić, polegać na tém.

TO RESTEM, rè-stêm', *v.a.* odeprzeć; (*Shaksp. Oth.*) pędzić przeciw wodzie.

RESTFUL, rèst'-fûl, *adj.* spoczywający, spokojny.

RESTIFF, *adj. zob.* RESTIVE.

RESTING, rèst'-íng, *part. s.* spoczywanie. — *place*, miejsce odpoczynku.

RESTITUTION, rès-tè-tû'-szûn, *s.* zwrót, oddanie, przywrócenie.

RESTIVE, rèst'-îw, *adj.* narowisty, znarowiony, uparty, krnąbrny. —NESS, *s.* narów, znarowienie, upór, krnąbrność.

RESTLESS, rèst'-lès, *adj.* niespokojny; bezsenny; nie mogący posiedzieć na jedném miejscu. — LY, *adv.* niespokojnie. —NESS, *s.* niespokojność, bezsenność.

RESTORABLE, rè-stò'-rá-bl, *adj.* mogący być przywróconym.

RESTORATION, rès-tò-rá'-szûn, *s.* przywrócenie do dawnego bytu.

RESTORATIVE, rè-stò'-rá-tîw, 1) *adj.* (*med.*) wzmacniający; 2) *s.* lekarstwo wzmacniające.

TO RESTORE, rè-stôr', *v. a.* przywrócić, oddać, zwrócić.

RESTORER, rè-stò'-rûr, *s.* przywróciciel.

TO RESTRAIN, rè-strân', *v. a.* powściągnąć, powstrzymać (—*from*, od czego); ukrócić, uskromić, trzymać w klubach, w ryzie.

RESTRAINABLE, rè-strá'-nâ-bl, *adj.* dający się powściągnąć.

RESTRAINEDLY, rè-strá'-nèd-lè, *adv.* w klubach, w ryzie.

RESTRAINER, rè-strá'-nûr, *s.* trzymający w klubach, w ryzie.

RESTRAINT, rè-strânt', *s.* ściśnienie wolności, powściąg, hamulec, karby, kluby, ryza; zakaz, wzbronienie. *To be under —*, być ścieśnionym; nie mieć wolnych ruchów. *To break loose from —*, wyłamać się z karbów posłuszeństwa, odzyskać wolność.

TO RESTRICT, rè-strîkt', *v. a.* ścieśnić, ograniczyć.

RESTRICTION, rè-strîk'-szûn, *s.* ścieśnienie, ograniczenie.

RESTRICTIVE, rè-strîk'-tîw, *adj.*

ścieśniający; (*med.*) ściągający, zatwardzający. —LY, *adv.* z obostrzeniem, z ograniczeniem.

TO RESTRINGE, rē-strĭndż', *v. a.* ścieśnić, ścisnąć.

RESTRINGENT, rē-strĭn'-dżĕnt, 1) *adj.* ścieśniający, ściągający; 2) *s.* lekarstwo ściągające.

RESTY, rĕs'-tē, *adj. zob.* RESTIVE.

TO RESULT, rē-sŭlt', *v. n.* odskakiwać; wynikać, pochodzić, wypływać (— *from*, z czego).

RESULT, *s.* odskok; skutek, wypadek.

RESUMABLE, rē-zŭ'-mâ-bl, *adj.* mogący być odebranym.

TO RESUME, rē-zûm', *v. a.* odebrać na powrót; zająć powtórnie; znowu rozpocząć (rzecz przerwaną), daléj prowadzić (rozmowę).

RESUMPTION, rē-zŭm'-szŭn, *s.* odebranie na powrót; powtórne rozpoczęcie.

RESURRECTION, rēz-ûr-rĕk'-szŭn, *s.* zmartwychwstanie. — *man*, *zob.* RESURECTIONIST, 2.

RESURECTIONIST, rēz-ûr-rĕk-szŭn-ĭst', *s.* wierzący w zmartwychwstanie ciała; 2) kradnący z cmętarzów trupy dla sal anatomicznych.

TO RESUSCITATE, rē-sŭs'-sē-tât, *v. a.* wskrzesić.

RESUSCITATION, rē-sŭs-sē-tâ'-szŭn, *s.* wskrzeszenie.

RETAIL, rē-tâl', *s.* handel drobiazgowy. *By* —, cząstkami, szczegółowo. *To deal wholesale and* —, handlować hurtem i szczegółowo.

TO RETAIL, *v. a.* przedawać na łokieć, na funty, na kwarty i kwaterki; kupczykować.

RETAILER, rē-tâ'-lûr, *s.* handlarz szczegółowy, kramarz, szynkarz, kupczyk.

TO RETAIN, rē tân', *v. a.* zatrzymać; trzymać na żołdzie, trzymać na służbie.

RETAINER, rē-tâ'-nûr, *s.* stronnik, partyzant, hołdownik, zwolennik, sługa.

TO RETAKE, rē-tâk', *v. a.* odebrać na powrót.

TO RETALIATE, rē-tăl'-ē-ât, *v. a.* oddać wet za zet (— *upon*, komu).

RETALIATION, rē-tăl-ē-â'-szŭn, *s.* odwet, prawo odwetu.

TO RETARD, rē-târd', *v.* 1) *a.* opóźnić, odłożyć; 2) *n.* późnić się, opaźniać się, odwlekać; ociągać się.

RETARDATION, rē-târ-dâ'-szŭn, *s.* spóźnienie, opóźnienie.

TO RETCH, rĕcz, rĕcz, *v. n.* odrzygać, odbijać się, zbierać się na womity.

RETENSION, rē-tĕn'-szŭn, *s.* zatrzymanie, zatrzymanie w pamięci, pamięć.

RETENTIVE, rē-tĕn'-tĭw, *adj.* zatrzymujący, wierny (o pamięci). —NESS, *s.* władza zatrzymania.

RETICENCE, rĕt'-tē-sĕns, *s.* zamilczenie.

RETICLE, rĕt'-ē-kl, *s.* siatka, siateczka.

RETICULAR, rē-tĭk'-ŭ-lâr, *or* RETICULATED, rē-tĭk'-ŭ-lâ-tĕd, *or* RETIFORM, rĕt'-ē-fôrm, *adj.* siatkowaty.

RETINA, rĕt'-ē-nâ, *s.* (*anat.*), błona siatkowa w oku.

RETINUE, rĕt'-ē-nû, *s.* orszak, poczet.

TO RETIRE, rē-tīr', *v.* 1) *n.* cofnąć się, usunąć się, ustąpić, odejść, udać się na spoczynek; 2) *a.* cofnąć.

RETIRED, rē-tīrd', *adj.* usunięty, położony lub żyjący na ustroniu, w zaciszu. —NESS, *s.* ustronie, zacisze, odludność, samotność.

RETIREMENT, rē-tīr'-mĕnt, *s.* cofnienie, ustronie, zacisze.

TO RETORT, rē-tôrt', *v. a.* odrzucić; odeprzeć zarzut, niegrzeczność), odfuknąć, odciąć się.

RETORT, *s.* odparcie, odfuknienie, odcięcie się; (*chem.*), retorta.

RETORTION, rē-tôr'-szŭn, odparcie zarzutu.

TO RETOUCH, rē-tŭcz', *v. a.* powtórnie dotknąć, pomacać; poprawić, wydoskonalić, (w malarstwie).

TO RETRACE, rē-trâs', *v. a.* iść za śladem, śledzić, dośledzić, śledzić początku. *To — one's steps*, zwrócić się na powrót.

TO RETRACT, rē-trâkt', *v. a.* odwołać (swoje słowa), cofnąć co się powiedziało.

RETRACTATION, rĕt-trăk-tâ'-szŭn, *s.* odwołanie.

RETRACTION, rē-trâk'-szŭn, *s.* odwołanie; (*chir.*), skurczenie się członka.

RETREAT, rē-trēt', *s.* cofanie się, ustępowanie, ustęp, rejterada; ustronie, zacisze, schronienie.

TO RETRENCH, rē-trĕnsz', *v.* 1) *a.* odciąć; ukrócić, ująć; oszańcować, okopać, *zob.* TO INTRENCH; 2) *n.* ograniczyć się w wydatkach.

RETRENCHMENT, rē-trĕnsz'-mĕnt, *s.* odcięcie, uszczuplenie, ujęcie; szaniec, okop, *zob.* INTRENCHMENT.

TO RETRIBUTE, rē-trĭb'-ût, *v. a.* odpłacić, zapłacić, wynagrodzić, oddać wet za wet, powetować.

RETRIBUTION, rĕt-trē-bû'-szŭn, *s.* odpłata, zapłata.

RETRIBUTIVE, rē-trĭb'-ŭ-tĭw, *or* RETRIBUTORY, rē-trĭb'-ŭ-tûr-ē, *adj.* odpłacający, oddający dobre za dobre, złe za złe.

RETRIEVABLE, rē-trēĕw'-â-bl, *adj.* mogący być odzyskanym, powetowanym.

TO RETRIEVE, rē-trēĕw', *v. a.* odzyskać, powetować. *To — a loss*, odzyskać stratę.

RETROCESSION, rĕt-trō-sĕsz'-ŭn, *or* RETROGRADATION, rĕt-trō-krâ-dâ'-szŭn, *s.* cofanie się, wsteczny ruch.

RETROGRADE, rĕt'-trō-grâd, *adj.* cofający się, wsteczny.

TO RETROGRADE, *v. n.* wtył się cofać, wstecz ustępować.

RETROGRESSION, rĕt-trō-grĕsz'-ŭn, *s.* cofanie się, wsteczny ruch.

RETROSPECT, rĕt'-trō-spĕkt, *or* RETROSPECTION, rĕt-trō-spĕk'-szŭn, *s.* rzut oka w tył, ogląd na przeszłość.

RETROSPECTIVE, rĕt-trō-spĕk'-tĭw, *adj.* oglądający się w tył.

TO RETUND, rē-tŭnd', *v. a.* stępić, zatępić.

TO RETURN, rē-tûrn', *v.* 1) *n.* wrócić, powrócić, wrócić się; 2) *a.* zwrócić, oddać; odesłać na powrót. *To — answer*, dać odpowiedź, odpowiedzieć. *To — back*, powrócić. *To — home*, wrócić do domu. *To — thanks*, złożyć dzięki, podziękować. *To — a visit*, oddać wizytę. *To — upon, on, fig.* spaść na kogo.

RETURN, *s.* powrót, zwrot, zwrócenie czego, oddanie, wzajemność, odwdzięczenie, odpłata; zysk, korzyść; wiadomość o wybranych członkach do parlamentu. *In* —, nawzajem. — *of affection*, wzajemna miłość, wzajemność.. *To make a — of kindness*, odwdzięczyć się, wywzajemnić się. *A commodity that yields a quick* —, towar mający prędki odbyt.

TO REUNITE, rē-yū-nit', *v.* 1) *a.* na nowo połączyć, pojednać; 2) *n.* znowu się połączyć.

TO REVEAL, rē-wēl', *v. a.* objawić, wyjawić, odkryć.

REVEALER, rē-wēl'-ûr, *s.* objawiciel, wyjawiciel.

TO REVEL, rĕw'-ĕl, *v. n.* hulać, szumieć, bankietować, biesiadować.

REVEL, *s.* hulanka, uczta, biesiada, pijatyka. — *rout*, zbiegowisko motłochu, tłumne zebranie.

REVELATION, rĕw-ē-lâ'-szŭn, *s.* objawienie. *St John's* —, objawienie Sgo Jana, apokalipsa.

REVELLER, rĕw'-ĕl-ûr, *s.* hulaka, nocny ptaszek, biesiadnik.

REVELRY, rĕw'-ĕl-rē, *s.* hulatyka, hulanka, lusztyk.

TO REVENGE, rē-wĕndż', *v. a.* zemścić, pomścić. *To — one's self on*, zemścić się na kim.

REVENGE, *s.* zemsta, pomsta. *To take — of*, zemścić się za co (— *on*, na kim). *In* —, w nagrodę, za to.

REVENGEFUL, rē-wĕndż'-fûl, *adj.* mściwy. —LY, *adv.* mściwie.

REVENGER, rē-wĕn'-dżûr, *s.* mściciel.

REVENGINGLY, rē-wĕn'-dżĭng-lē, *adv.* przez zemstę.

REVENUE, rĕw'-ē-nû *lub* rē-wĕn'-û, *s.* przychód, dochód; dochód skarbowy (z cła i podatków).

TO REVERBERATE, rē-wĕr'-bĕr-ât, *v. a.* i *n.* odbijać, odbijać się (o promieniach, o głosie).

REVERBERATION, rē-wĕr-bĕr-â'-szŭn, *s.* odbicie, odbijanie się (promieni, głosu).

REVERBERATORY, rē-wĕr'-bĕr-â-tûr-ē, *adj.* odbijający.

TO REVERE, rē-wēr', *v. a.* czcić, poważać, szanować.

REVERENCE, rĕw'-ĕr-ĕns, *s.* cześć, poszanowanie; ukłon; wielebność.

TO REVERENCE, *v. a.* czcić, poważać, szanować.

REVERENCER, rĕw'-ĕr-ĕn-sûr, *s.* uczciciel.

REVEREND, rĕw'-ĕr-ĕnd, *adj.* wielebny. *Right*— (tytuł biskupów).

REVERENT, rĕw'-ĕr-ĕnt, *adj.* pełen uszanowania, uniżony. —LY, *adv.* z uszanowaniem.

REVERENTIAL, rĕw-ĕr-ĕn'-szâl, *adj.* —LY, *adv. zob.* REVERENT.

REVERER, rê-wê'-rûr, *s.* uczciciel.

REVERIE, *zob.* REVERY.

REVERSAL, rê-wêr'-sâl, *s.* w. p. obalenie wyroku.

TO REVERSE, rê-wêrs', *v. a.* przewrócić; obalić, znieść, skasować, uchylić.

REVERSE, *s.* strona odwrotna (monety), przeciwna strona, przeciwieństwo. — *of fortune*, przeciwna koléj losu. *The case is entirely the* —, rzecz ma się wcale przeciwnie.

REVERSED, rê-wêrst', *adj.* przewrócony.

REVERSIBLE, rê-wêrs'-ê-bl, *adj.* mogący być obalonym, skasowanym.

REVERSION, rê-wêr'-szûn, *s.* w. p. powrót lenności do zwierzchniego pana; spadek, sukcessya; prawo objęcia po kim urzędu.

REVERSIONARY, rê-wêr'-szûn-â-rê, *adj.* przypadający na kogo, spadkowy.

TO REVERT, rê-wêrt', *v.* 1) *a.* przewrócić, odmienić; 2) *n.* dostać się, przypaść, przypadać na kogo; zwrócić się, powrócić.

REVERTIBLE, rê-wêrt'-ê-bl, *adj.* wracający, przypadający w spadku na kogo.

REVERY, rĕw'-ĕr-ê, *s.* marzenie, rojenie sobie, myśli snujące się po głowie.

TO REVEST, rê-wêst', *v. a.* znowu przyoblec, przyodziać.

TO REVIEW, rê-wû', *v. a.* przeglądać, przezierać; recenzować dzieło; odbywać przegląd wojska.

REVIEW, *s.* przegląd, przejrzenie; przegląd wojska, rewija. *Critical* —, recenzya dzieła; pismo peryodyczne literackie.

REVIEWER, rê-wû'-ûr, *s.* recenzent.

TO REVILE, rê-wîl', *v. a.* łżyć, szkalować, besztać, znieważać.

REVILER, rê-wîl'-ûr, *s.* łyciel.

REVILINGLY, rê-wîl'-îng-lê, *adv.* zelżywie, sromotnie, haniebnie.

REVISAL, rê-wî'-zâl, *s.* przegląd, przejrzenie.

TO REVISE, rê-wîz', *v. a.* przeglądnąć, przejrzeć.

REVISE, *s.* przejrzenie; druga korekta.

REVISER, rê-wî'-zûr, *s.* rewizor, nadzorca; korektor.

REVISION, rê-wîż'-ûn, *s.* rewizya, przejrzenie.

TO REVISIT, rê-wîz'-ît, *v. a.* znowu odwiedzieć.

REVIVAL, rê-wî'-wâl, *s.* odżywienie, wskrzeszenie, odnowienie, odżycie.

TO REVIVE, rê-wîw', *v.* 1) *a.* odżywić, ożywić, ocucić, wskrzesić, odnowić pamięć; 2) *n.* odżyć, ożyć, ocucić się; na nowo zakwitnąć.

REVIVER, rê-wî'-wûr, *s.* ożywiciel, wskrzesiciel.

REVIVIFICATION, rê-wîw-ê-fê-kâ'-szûn, *s.* ożywienie.

REVOCABLE, rĕw'-ô-kâ-bl, *adj.* odwołalny. —NESS, *s.* odwołalność.

REVOCATION, rĕw-ô-kâ'-szûn, *s.* odwołanie.

TO REVOKE, rê-wôk', *v. a.* odwołać.

TO REVOLT, rê-wôlt', *v. n.* zbuntować się, podnieść bunt.

REVOLT, *s.* bunt †, buntownik. — *of mien* (*Shaksp. M. W. of W.*), zblednienie.

REVOLTER, rê-wôlt'-ûr, *s.* buntownik.

TO REVOLVE, rê-wôlw', *v.* 1) *a.* przewalać, obracać, przetaczać; obracać w myśli, rozważać, zastanawiać się; 2) *n.* obracać się, toczyć się, krążyć; powrócić, przypaść, spaść na kogo, dostać się komu.

REVOLUTION, rĕw-wô-lû'-szûn, *s.* obieg, obrot, krążenie; rewolucya, zmiana.

REVOLUTIONARY, rĕw-ô-lû'-szûn-â-rê, *adj.* rewolucyjny. — *spirit*, duch rewolucyjny. — *war*, wojna rewolucyjna.

REVOLUTIONIST, rĕw-ô-lû'-szûn-îst, *s.* rewolucyonista.

REVULSION, rê-wûl'-szûn, *s.* (*med.*) ściągnienie na dół humorów.

TO REWARD, rê-wârd', *v. a.* nagrodzić.

REWARD, *s.* nagroda.

REWARDABLE, rê-wârd'-â-bl, *adj.* zasługujący na nagrodę.

REWARDER, rê-wârd'-ûr, *s.* nagrodziciel.

RHAPSODIST, râp'-sô-dîst, *s.* lichy pisarz.

RHAPSODY, râp'-sô-dê, *s.* rapsodya (wyjątek z Homera); lichy ułamek, ramota.

RHENISH, rân'-îsz, *adj.* reński. — *wine*, wino reńskie.

RHETOR, rê'-tûr, *s.* retor.

RHETORIC, rêt'-ô-rîk, *s.* retoryka, krasomówstwo.

RHETORICAL, rê-tôr'-ê-kâl, *adj.* retoryczny, krasomówski. —LY, *adv.* retorycznie.

RHETORICIAN, rêt-tô-rîsz'-ân, *s.* retoryk, krasomówca.

RHEUM, rôôm, *s.* katar.

RHEUMATIC, rôô-mât'-îk, *adj.* rumatyczny; katarowy.

RHEUMATIZM, rôô'-mâ-tîzm, *s.* rumatyzm.

RHEUMY, rôô'-mê, *adj.* zakatarzony.

RHINE, rîn, *s.* Ren (rzeka).

RHINOCEROS, rê-nôs'-sê-rôs, *s.* nosorożec.

RHOMB, rûmb, *s.* (*mat.*) czworobok podłużny.

RHOMBIC, rûm'-bîk, *adj.* czworoboczny.

RHOMBOID, rûm'-bôîd, *or* RHOMBOIDES, rûm-bôî'-dîz, *s.* (*mat.*) czworoboczna figura podłużna; (*anat.*) muszkuł przy łopatce.

RHUBARB, rôô'-bûrb, *s.* rubarbarum.

RHYME, rîm, *s.* rym. *Neither* — *nor reason*, ni przypiąć ni przyłatać, ni to ni owo.

TO RHYME, *v. a.* i *n.* rymować.

RHYMER, rî'-mûr, *or* RHYMSTER, rîm'-stûr, *s.* wierszoklet.

RHYTHM, rî*th*m, *s.* rytm, miara wiersza.

RHYTHMICAL, rî*th*'-mê-kâl, *adj.* rytmowy, miarowy.

RIB, rîb, *s.* żebro. *To* — *roast*, *v. a.* (*vulg.*) połamać komu żebra, wywałkować komu skórę. — *wort*, babka zaostrzona, języczki ziele.

RIBALD, rîb'-bûld, *s.* wszeteczник, kurewnik. — *rid nag* (*Shaksp. A.* i *C.*), kurwa.

RIBALDRY, rîb'-bûld-rê, *s.* łajdactwo, hultajstwo, wszeteczne żarty, rubaszność.

RIBAND *or* RIBBON, rîb'-bîn, *s.* wstążka.

RICE, rîs, *s.* ryż.

RICH, rîcz, *adj.* bogaty; pełen, obfity; kosztowny, przepyszny; mocny, wytrawny. *To marry a* — *fortune*, bogato się ożenić. *The* —, bogaci, bogacze.

RICHARD, rîcz'-ûrd, *s.* Ryszard.

RICHES, rîcz'-îz, *s. pl.* bogactwo, dostatki, skarby.

RICHLY, rîcz'-lê, *adv.* bogato; obficie; pysznie; kosztownie; nader, bardzo, niezmiernie.

RICHNESS, rîcz'-nês, *s.* bogactwo; obfitość; przepych, wspaniałość; żyzność, plenność.

RICK, rîk, *s.* bróg, stóg (siana lub zboża).

RICKETS, rîk'-kîts, *s. pl.* angielska choroba.

RICKETY, rîk'-ît-ê, *adj.* mający angielską chorobę; koślawy, ułomny, wykrzywiony, karłowaty.

TO RID, rîd, *v. ir. a.* uwolnić; uprzątnąć; wybawić kogo od czego. *To* — *of* (*from*), uwolnić od czego; oczyścić z czego. *To* — *one of his money*, obrać kogo z pieniędzy. *To* — *of caterpillars*, oczyścić z gąsienic. *To* — *from stones*, uprzątnąć z kamieni.

RID, 1) *pret.* i *part. zob.* TO RID; 2) *part. adj.* uwolniony, wolny. *To get* — *of*, uwolnić się, otrząsnąć się, pozbyć się, odkarakać się.

RIDDANCE, rîd'-dâns, *s.* uwolnienie, uprzątnienie, zbycie, pozbycie. *To make a* —, pozbyć się; uprzątnąć.

RIDDEN, rîd'-dn, *part. zob.* TO RIDE. *To be* —, (*vulg.*) być osiodłanym, dać się za nos wodzić.

RIDDLE, rîd'-dl, *s.* zagadka; 2) przetak, rzeszoto.

TO RIDDLE, *v. a.* i *n.* odgadnąć zagadkę, dać do odgadnienia, cie-

mno się tłumaczyć; przesiewać przez przetak.

RIDE, rîd, *s.* przejażdżka (na koniu lub w powozie). *To take a* —, przejechać się.

TO RIDE, *v.ir. n.* i *a.* jechać (na koniu lub w powozie); unosić się na powietrzu, być niesionym (na skrzydłach wiatru, na chmurach); unosić się na wodzie, płynąć (o okręcie); osiodłać kogo, wodzić go za nos, przewodzić nad kim. *To — a horse*, jechać na koniu. *To — in a coach*, jechać w powozie. *To — about*, objeżdżać, objechać. *To — down*, przejechać, powalić koniem. *To — out*, wyjechać. *To — at anchor*, stać na kotwicy. *To — hard*, zmachać konia, zmęczyć. *To — off* (*away*), odjechać. *To — a free horse to death*, *fig.* nadużyć czyjéj dobroci.

RIDER, rî-dûr, *s.* jezdziec.

RIDGE, rîdż, *s.* grzbiet; wierzchołek, szczyt; miedza, obmieżki; brózda; prążki na podniebieniu końskiém. — *of a hill*, wierzchołek pagórka. — *of hills*, pasmo wzgórków.

RIDGED, rîd'-żêd, *adj.* garbaty, wypukły, w prążki, w paski.

RIDGY, rîdż-ê, *adj.* garbaty, wypukły.

RIDICULE, rîd'-ê-kûl, *s.* śmieszność. *To turn into* —, wyśmiać.

TO RIDICULE, *v. a.* obrócić w śmiech, wyśmiać.

RIDICULOUS, rê-dîk'-kû-lûs, *adj.* śmieszny. —LY, *adv.* śmiesznie. —NESS, *s.* śmieszność.

RIDING, rî'-dîng, *part. s.* i *adj.* jechanie, jazda: 2) obwód, okrąg, powiat. *To take a* —, przejechać się. — *cap*, kaszkiet od jazdy. — *house* (— *school*), rajtszula. — *rod*, szpicruta, pejczyk.

RIE, rî, *s.* żyto.

RIFE, rîf, *adj.* panujący, grasujący (tylko o zarazach).

TO RIFLE, rî'-fl, *v.a.* złupić, zrabować, obedrzeć. 2) *To — the barrel of a gun*, gwintować strzelbę. *Rifled gun*, gwintówka.

RIFLE, *s.* strzelba, muszkiet, karabin. — *men*, *pl.* celni strzelcy.

RIFLER, rî'-fl-ûr, *s.* rabuś, łupieżca.

RIFT, rîft, *s.* szczelina, rozpadlina, rosporek.

TO RIFT, *v.* 1) *a.* rozłupać, rozpróć; 2) *n.* rozłupać się, pęknąć.

TO RIG, rîg, *v. a.* wystroić, wysztafirować; (*mar.*) uzbroić okręt (nawiązać liny, powrozy).

RIGGING, rîg'-gîng, *s.* (*mar.*) liny, powrozy okrętowe.

TO RIGGLE, rîg'-gl, *v. n. zob.* TO WRIGLE.

RIGHT, rît, 1) *adj.* i *adv.* prawy, sprawiedliwy, słuszny, należyty, przyzwoity, właściwy, dobry; (w tytułach) jaśnie. *You are* — masz słuszność. *To set* —, poprawić, naprowadzić, sprostować. 2) *Right! interj.* dobrze! wybornie! wyśmienicie! prawda!

RIGHT, *s.* prawo, należytość, słuszność, sprawiedliwość, racya, prawda; prawa ręka. *To the* —, na prawo. *To be in the* —, mieć rację. *He inherited it in — of his wife*, odziedziczył to przez żonę (z prawa służącego żonie). *By* —, z prawa, podług prawa i sprawiedliwości. *To set* (*put*) *to rights*, poprawić, naprowadzić, sprostować. *To the right about face!* (*mil.*) na prawo zwrot!

TO RIGHT, *v.a.* wymierzyć sprawiedliwość.

RIGHTEOUS, rî'-czê-ûs, *adj.* prawy, sprawiedliwy, cnotliwy, poczciwy. —LY, *adv.* cnotliwie, poczciwie. —NESS, *s.* prawość, sprawiedliwość, cnotliwe życie.

RIGHTFUL, rît'-fûl, *adj.* prawy, należący z prawa, prawny. —LY, *adv.* sprawiedliwie. —NESS, *s.* sprawiedliwość, prawność.

RIGHTLY, rît'-lê, *adv.* słusznie, dobrze, sprawiedliwie.

RIGHTNESS, rît'-nês, *s.* słuszność, prawda, sprawiedliwość.

RIGID, rîd'-żîd, *adj.* ostry, surowy, twardy, cierpki. —LY, *adv.* ostro, surowo. —NESS, *s. zob.* RIGIDITY.

RIGIDITY, rê-dżîd'-ê-tê, *s.* ostrość, surowość.

RIGOL, rî'-gôl, *s.* (*Shaksp.*) dyadem, korona.

RIGOUR, rîg'-gûr, *s.* ostrość, surowość, srogość.

RIGOROUS, rîg'-gûr-ûs, *adj.* ostry, surowy, srogi; ścisły, dokładny. —LY, *adv.* ostro, surowo.

RILL, rîl, *s.* strumyk, strumyczek.

TO RILL, *v.n.* płynąć ze szmerem.

RILLET, rîl'-lît, *s.* strumyk, strumyczek.

RIM, rîm, *s.* brzeg, krawędź, obrączka.

RIME, rîm, *s.* szron.

RIMPLE, rîm'-pl, *s.* marszczka, fałd.

TO RIMPLE, *v. a.* marszczyć, fałdować.

RIND, rînd, *s.* kora, skórka, łupina.

RING, rîng, *s.* pierścień, obrączka, kółko; 2) odgłos dzwonów, dźwięk, brzmienie. *To give a* —, uderzyć w dzwony. — *bone*, narostek, martwa kostka (u koni). — *dove*, grzywacz. — *leader*, herszt, — *worm*, liszaj.

TO RING, *v. a.* i *n.* 1) *reg.* obrączkę przyprawić, obrączką opatrzyć, otoczyć; 2) *ir.* brzmieć, rozlegać się; brzękać, dzwonić. *To — the bells*, dzwonić, zadzwonić. *The bell rings*, dzwonią. *To — again*, rozlegać się. *My ears still — with noise*, szumi mi jeszcze w uszach od tego hałasu. *To — a peal*, (*vulg.*), wytrzeć kapitułę, natrzeć uszu.

RINGER, rîng'-ûr, *s.* dzwonnik.

RINGLET, rîng'-lêt, *s.* pierścionek; 2) kędzior, loki.

TO RINSE, rîns, *v. a.* płókać, opłókać, wypłókać.

RINSER, rîns'-ûr, *s.* pomywacz, pomywaczka.

RIOT, rî'-ût, *s.* hulatyka, huczna biesiada; rozruch, tumult, zgiełk, zamieszanie, powstanie ludu; burda, brewerya. *To run* —, szumieć, hałasować. *To run — upon a thing*, przebrać w czém miarę. — *act*, prawo przeciwko rozruchom.

TO RIOT, *v. n.* hulać, szumieć, hałasować, wyrabiać brewerynę; wszczynać rozruch, wzniecać zamieszanie.

RIOTER, rî'-ût-ûr, *s.* hulaka; wichrzyciel, buntownik, sprawca rozruchów.

RIOTOUS, rî'-ût-ûs, *adj.* szumny, huczny, hałasujący; burzliwy, buntowniczy. —LY, *adv.* szumnie, hucznie. —NESS, *s. zob.* RIOT.

TO RIP, rîp, *v. a.* (— *up*), próć, rozpróć, rozedrzeć. *To — up the belly*, rozpłatać brzuch. *To — up an old sore*, otwierać dawną ranę.

RIPE, rîp, *adj.* dojrzały. — *wants* (*Shaksp.*), nagłe potrzeby. —LY, *adv.* dojrzale.

TO RIPEN, rî'-pn, *v.* 1) *n.* dojrzewać, dojrzeć; 2) *a.* przywieść do dojrzałości,

RIPNESS, rîp'-nês, *s.* dojrzałość.

TO RIPPLE, rîp'-pl, *v. n.* płynąć z cichym szmerem, mruczeć, szmer czynić.

RIPPLE, *s.* nurt rzeki, kréski lub marszczki na powierzchni wody.

RIPPLING, rîp'-lîng, *part. s.* marszczące się fale.

TO RISE, rîz, *v. ir. n.* wstać, podnieść się, powstać, wznieść się; wschodzić (o nasionach, o słońcu i księżycu); podlecieć, wzlecieć, nabrzmieć, napuchnąć; podskoczyć (o cenie), wezbrać (o wodzie). *To — up in arms*, powstać, wziąść się do oręża.

RISE, rîs, *s.* wstanie, podniesienie się; powstanie, wzniesienie się; wschód; początek, powód; wzrost; podnoszenie się ceny. *To give* —, dać powód, początek, okazyą. *The — of stocks*, podniesie się ceny papierów rządowych.

RISEN, rîz'-zn, *part. zob.* TO RISE.

RISER, rî'-zûr, *s.* wstający. *An early* —, kto rano wstaje.

RISIBILITY, rîz-ê-bîl'-ê-tê, *s.* skłonność do śmiechu.

RISIBLE, rîz'-ê-bl, *adj.* skłonny do śmiechu, śmieszny.

RISING, rî'-zîng, 1) *part. adj.* wstający, podnoszący się; wschodzący; wzniosły, wysoki. — *ground*, wzgórek, pagórek, wzgórze. — *sun*, wschodzące słońce, 2) *part. s.* wstanie, podnoszenie się, wschód; zmartwych powstanie; zbrojne powstanie. *The — of the sun*, wschód słońca. *A — of the skin*, nabrzmiałość, napuchnienie.

RISK, rîsk, niebezpieczeństwo, hazardowność, ryzyko. *To run* (*the*) —, narażać się na niebezpieczeństwo, hazardować.

TO RISK, *v. a.* odważyć, postawić na grę, hazardować.

RITE, rît, *s.* obrządek.

RITUAL, rît'-czû-âl, 1) *adj.* obrządkowy; 2) *s.* rytuał.

RIVAL, rî'-wâl, 1) *s.* spółmiłośnik, spółzałotnik; spółzawodnik; (*Shaksp. Ham.*), spólnik, towarzysz; 2) *adj.* ubiegający się wspólnie z innemi.

TO RIVAL, *v. a.* i *n.* spółzawodniczyć, ubiegać się, walczyć (—*one*, z kim). *He was rivalled by nobody*, nikt mu nie sprostał.

RIVALRY, rî'-wâl-rê, *or* RIVALSHIP, rî'-wâl-szip, *s.* ubieganie się, zawód, emulacya.

TO RIVE, rîw, *v. ir.* 1) *a.* rozłupać, rozszczepać; 2) *n.* rozłupać się, pęknąć.

TO RIVEL, rîw'-wl, *v. a.* i *n.* marszczyć, zmarszczyć się.

RIVEN, rîw'-wn, *part. zob.* TO RIVE.

RIVER, rîw'-ûr, *s.* rzeka. —*dragon*, krokodyl; (*Milt.*), król Egiptu. —*god*, duch opiekuńczy rzeki. —*head*, źródło rzeki. —*horse*, hipopotam.—*water*, woda rzeczna.

RIVET, rîw'-ît, *s.* nit.

TO RIVET, *v.a.* nitować, zanitować, przynitować; *fig.* przytwierdzić, utwierdzić, przymocować, związać, zacieśnić, skrępować; obrócić wzrok, wlepić oczy.

RIVULET, rîw'-û-lêt, *s.* struga, strumyk.

RIXDOLLAR, rîks'-dôl-lûr, *s.* talar bity.

ROACH, rôcz, *s.* roch, raja (ryba). *As sound as a*—, zdrów jak rybka.

ROAD, rôd, *s.* droga, trakt, gościniec; stanowisko okrętów, przystań; droga, podróż. *To be on the* —, być w drodze. *To be* (*lie*) *in the* —, stać w przystani na kotwicy. *By the—side*, przy drodze. —*stead*, stanowisko okrętów, przystań.

TO ROAM, *v.n.* włóczyć się, wałęsać się.

ROAMER, rô'-mûr, *s.* włóczęga.

ROAN, rôn, *adj.* dereszowaty. *A—horse*, deresz.

TO ROAR, rôr, *v.n.* ryczeć (o lwie i innych drapieżnych zwierzętach); szumieć (o morzu i wietrze); czynić łoskot (o grzmocie); wrzeszczeć (ze strachu lub bolu); szumieć, hałasować.

ROAR, *s.* ryk; szum; łoskot, wrzask, hałas.

TO ROAST, rôst, *v.a.* piec, przypiekać.

ROAST, ROASTED, 1) *part.adj.* pieczony; 2) *roast*, pieczenia. —*beef*, pieczenia wołowa. *To cry roast meat*, *vulg.* szczycić się, chełpić się z czego. *To rule the*—, prym wodzić, burmistrzować, przewodzić.

ROB, rôb, *s.* powidła.

TO ROB, *v. a.* okraść, wyzuć, pozbawić, ogołocić (—*one of a thing*, kogo z czego).—*Peter to pay Paul*, *zob.* TO PAY.

ROBBER, rôb'-bûr, *s.* rabuś, zbójca, złodziéj.

ROBBERY, rôb'-bûr-ê, *s.* rabunek, kradzież.

ROBE, rôb, *s.* długa suknia, szata. *Gentlemen of the* (*long*)—, sędziowie, adwokaci.

TO ROBE, *v.a.* przyoblec, przyodziać.

ROBERT, rôb'-bûrt, Robert.

ROBIN, rôb'-bîn, *s.* (skrócenie z Robert). —*redbreast*, *zob.* REDBREAST.—*Hood*, sławny dowódzca bandy hajdamaków za Henryka II, pod koniec XIIgo wieku.

ROBUST, rô-bûst', *adj.* krępy, silny, mocny.

ROBUSTNESS, rô-bûst'-nês, *s.* krępość, siła, moc.

ROCK, rôk, *s.* skała, opoka: 2) prześlica.—*crystal*, kryształ górny. —*doe*, koza dzika, giemza.—*ruby*, granat jasno czerwony. —*salt*, sól kamionka.—*work*, groty sztuczne.

TO ROCK, *v.* 1) *a.* kołysać, chwiać; 2) *n.* kołysać się, chwiać się; rokować (w szachach).

ROCKET, rôk'-kît, *s.* raca; rezeda, rukiew.

ROCKY, rôk'-kê, *adj.* skalisty, opoczysty.

ROD, rôd, *s.* rózga, pręt; wędzisko; pręt mierniczy (16 1/2 stóp); *The white*—, biała laska herolda. *The black*—, czarna laska herolda.

RODE, rôd, *pret.* i *part. zob.* TO RIDE.

RODERICK, rôd'-rîk, *s.* Rodryk.

RODOMONTADE, rôd-ô-môntâd', *s.* fanfaronada, samochwalstwo.

ROE, rô, *s.* sarna; 2) ikra.—*buck*, kozioł dziki. —*calf*, sarnię.

ROGATION, rô-gâ'-szûn, *s.* modlitwa, litania. —*week*, tydzień poprzedzający wniebowstąpienie.

ROGUE, rôg, *s.* łotr, filut, frant, hultaj; figlarz, psotnik, pustak.

ROGUERY, rô'-gûr-ê, *s.* łotrostwo, filuterya, szelmowska sztuka.

ROGUISH, rô'-glsz, *adj.* łotrowski, szelmowski, hultajski; pusty, figlarny. —LY, *adv.* po łotrowsku. —NESS, *s. zob.* ROGUERY.

ROGUY, rô'-gê, *adj. zob.* ROGUISH.

TO ROIST, rôlst, *or* ROISTER, *v.n.* junaczyć, chlubić się; zgielku, trzasku narobić, brewerye wyrabiać.

ROISTER, ROISTERER, *s.* junak, zawadyak.

TO ROLL, rôl, *v.* 1) *a.* toczyć, wałkować, zwijać, kręcić; 2) *n.* toczyć się, zwinąć się, kręcić się. *To —up*, nawinąć, obwinąć, w trąbkę zwinąć. *To—in riches*, opływać w bogactwach.

ROLL, *s.* wałek, walec; bułka; spis, rejestr, lista. ROLLS, *pl.* akta, metryka, archiwum.

ROLLER, rôl'-lûr, *s.* wałek, walec; powijak, bandaż.

ROLLINGPIN, rô'-lîng-pîn, *s.* wałkownica (do ciasta).

ROMAN, rô'-mân, 1) *s.* Rzymianin; rzymski katolik; 2) *adj.* rzymski. —*catholic*, rzymsko-katolicki. —*woman*, rzymianka.

ROMANCE, rô-mâns', *s.* romans.

TO ROMANCE, *v. n.* zmyślać, kłamać.

ROMANCER, rô-mâns'-ûr, *s.* pisarz romansów; zmyślacz, kłamca.

ROMANISM, rô'-mân-îzm, *s.* dogmata kościoła katolickiego.

ROMANIST, rô'-mân-îst, *s.* papista.

ROMANTIC (—AL), rô-mân'-tîk, *adj.* romantyczny.

ROME, rôm, *s.* Rzym.

ROMISH, rô'-mîsz, *adj.* katolicki, papiezki.

ROMP, rômp, *s.* klępa, tłuk; 2) gruby żart.

TO ROMP, *v.n.* baraszkować, śmieszki stroić.

ROMPISH, rômp'-îsz, *adj.* pusty, swawolny.

ROOD, rôôd, *s.* czwarta część akru; 2) pręt (16 1/2 stóp); 3) † krzyż.

ROOF, rôôf, *s.* dach; 2) podniebienie.

TO ROOF, *v.a.* nakryć dachem; schronić pod dach.

ROOFY, rôôf'-ê, *adj.* nakryty dachem.

ROOK, rôôk, *s.* gawron; 2) wieża (w szachach), 3) oszust, oszukaniec.

TO ROOK, *v.n.* i *a.* oszukiwać, oszukać, oszwabić (w grze).

ROOKERY, rôôk'-ûr-ê, *s.* miejsce gdzie się gawrony gnieżdżą.

ROOKY, rôôk'-ê, *adj.* obfitujący w gawrony.

ROOM, rôôm, *s.* miejsce, przestwór, plac; izba, pokój; powod, okazya, przyczyna.

ROOMAGE, rôôm'-îdż, *or* ROOMINESS, rôôm'-ê-nês, *s.* przestrzeń, wolny plac, przestronność.

ROOMY, rôôm'-ê, *adj.* przestronny, obszerny.

ROOST, rôôst, *s.* grzęda, siadało.

TO ROOST, *v.n.* usiąść na noc, nocować (o ptactwie).

ROOT, rôôt, *s.* korzeń (właściwie i przenośnie). *To take* (*strike*) —, korzenić się, zakorzenić się, rozkrzewić się. —*bound*, *fig.* jak wrosły, jak wryty. *To pluck up by the* —, *zob.* TO PLUCK.

TO ROOT, *v.* 1) *a.* wkorzenić; 2) *n.* zakorzenić się. *To—from one's heart*, wykorzenić z serca. *To—in*, wkorzenić. *To—out* (*up*), wykorzenić, wytępić, wyplenić.

ROOTED, rôôt'-êd, *adj.* wkorzeniony, zakorzeniony.

ROOTY, rôôt'-ê, *adj.* korzeniasty.

ROPE, rôp, *s.* lina, powróz. —*dancer*, skoczek na linie.—*ladder*, drabina z powrozów. —*maker*, powroźnik.

TO ROPE, *v.n.* ciągnąć się, mieć klejkość, lipkość.

ROPY, rô'-pê, *adj.* klejki, lipki.

ROQUELAURE, rôk-e-lôr', *s.* płaszcz (tak nazwany od księcia Roquelaure około 1715).

RORY, rô'-rê, *s.* (skróc. z Roderick).

ROSARY. rô'-zâr-ê, *s.* różaniec.

ROSE, rôz, *s.* róża. *To pluck a*

rose, *fig.* wynieść się nieznacznie z kompanii (o damie). *Be it spoken under the*—, mówiąc między nami, niech to między nami zostanie. *Red*—, godło książąt z domu Lankaster; *White*—, godło książąt Yorku: (połączone przez zaślubienie Elżbiety przez Henryka VII). —*bud*, pączek róży. —*bush*, krzak róży.—*water*, woda różanna.

ROSE, *pret. zob.* TO RISE.

ROSEATE, rō'-zē-ât, *adj.* różanny, różowy.

ROSEMARY, rōz'-mâ-rē, *s.* rozmaryn.

ROSET, rō'-zĕt, *s.* czerwona farba drukarska.

ROSIN, rōz'-zĭn, *s.* żywica.

ROSINY, rōz'-zĭn-ē, *adj.* żywiczny, smolny.

ROSTRATED, rōs'-trâ-tĕd, *adj.* dziobiasty, z dziobem.

ROSTRUM, rōs'-trŭm, *s.* dziob ptaka; dziob okrętu; 2) mównica; 3) rura alembikowa.

ROSY, rō'-zē, *adj.* różowy, czerwony jak róża.

TO ROT, *v.r.* i *ir. a.* i *n.* gnić, zgnić, próchnieć, spróchnieć.—*me!* niech to pomsta ogarnie! daj go katu!

ROT, 1) *s.* motylica (choroba owiec); 2) *part. zob.* TO ROT.—*gut*, lura, piwsko.

ROTARY, rō'-tâ-rē, *adj.* kręcący się, obracający się, kołowrotny.

ROTATION, rō-tâ'-szŭn, *s.* obrot, obieg, bieg kołowy. *By*—, naprzemiany, kolejnie, z kolei.

ROTATORY, rō'-tâ-tŭr-ē, *adj. zob.* ROTARY.

ROTE, rōt, *s.* wyuczenie się na pamięć. *By*—, na pamięć. *To learn by*—, nauczyć się na pamięć. *To have by*—, umieć na pamięć.

ROTTEN, rŏt'-tn, *part. zob.* TO ROT, i *adj.* zgnily, spróchniały. —*boroughs*, podupadłe miasteczka, które przed reformą parlamentu wysyłały deputowanych.

ROTTENNESS, rŏt'-tn-nĕs, *s.* zgnilizna, spróchniałość.

ROTUND, rō-tŭnd', *adj.* okrągły.

ROTUNDIFOLIOUS, rō-tŭn-dē-fō'-lē-ŭs, *adj.* mający okrągłe liście.

ROTUNDITY, rō-tŭn'-dē-tē, *s.* okrągłość.

ROTUNDO, rō-tŭn'-dō, *s.* rotunda.

ROUGE, rōōz, *s.* ruż, czerwienidło.

ROUGH, rŭf, *adj.* chropowaty, szorstki, nierówny; kosmaty; przykry, nieprzyjemny, nieokrzesany, prostakowaty, grubijański; burzliwy, wichrowaty. —*weather*, słota, wicher, zawierucha. *To—cast*, *v.a.* niezgrabnie ulepić, skleić; obrzucać mur wapnem; *fig.* rzucić pierwszą myśl, nakreślić ogólny plan. —*cast*, narzucanie gliny, wapna; *fig.* skreślenie ogólnego planu. —*draught*, pierwszy rys, szkic. *To—draw*, *v. a.* narysować, nakreślić, szkicować. *To—hew*, *v.a.* z grubszego ociesać, obrąbać, okrzesać.—*hewn*, *part. adj.* ociesany z grubszego; *fig.* nieokrzesany, nieogładzony, niepolerowany.—*rider*, objeżdżacz koni, berejter. —*shod*, na ostro kuty.

ROUGHLY, rŭf'-lē, *adv.* chropowato, szorstko, ostro, surowo, cierpko.

ROUGHNESS, rŭf'-nĕs, *s.* chropowatość, szorstkość, ostrość, surowość, cierpkość; grubijaństwo; burzliwość morza.

ROUGHT, râut, *part.* † *zob.* TO REACH.

ROUND, rōund, *adj.* okrągły; prosty, szczery, otwarty; prędki, skory, (o kroku, o chodzie). —*head*, kuso obcięta głowa, *lud:* purytanin za czasów Karola I. (z powodu kuso obciętych włosów). —*house*, odwach, izdebka w tylnéj części okrętu.

ROUND, *s.* okrągłość, okrąg, okol; rónt, straż nocna.

ROUND, *adv.* i *prep.* w około, dokoła, na około. *All the year*—, przez cały rok. —*the world*, na około świata. —*about*, do koła, na około; rozwlekły, rozciągły. —*about way*, kołowanie drogi, obchód, wybocz.

TO ROUND, *v.a.* zaokrąglić.

ROUNDEL, rōun'-dĕl, *or* ROUNDELAY, rōun'-dē-lâ, *s.* rondo (wiersz dawnych trubadurów).

ROUNDISH, rōund'-lsz, *adj.* okrąglawy.

ROUNDLY, rōund'-lē, *adv.* okrągło; *fig.* prosto, szczerze, otwarcie, prędko, szybkim krokiem.

ROUNDNESS, rōund'-nĕs, *s.* okrągłość, kulistość.

TO ROUSE, rōuz, *v.a.* i *n.* budzić, obudzić, pobudzić, wzbudzić; obudzić się, ruszyć zwierza. *To—from sleep*, obudzić ze snu, przebudzić.

ROUSE, *s.* † pełen puhar; pijatyka.

ROUT, rōut, rōut, *s.* droga, podróż, kierunek.

ROUTINE, rōō-tēēn', *s.* rutyna.

ROVE, rōw, *pret. zob.* TO RIVE.

TO ROVE, *v.n.* błąkać się, włóczyć się, bujać po świecie. *To—wide of the mark*, zboczyć daleko od celu.

ROVEN, rō'-wn, *part.* † *zob.* TO RIVE.

ROVER, rō'-wŭr, *s.* wędrowiec, włóczęga; korsarz, rozbójnik morski.

ROW, rō, *s.* rząd, szereg.

TO ROW, *v.a.* i *n.* popychać lub powozić wiosłem; robić wiosłem.

ROWEL, rōu'-ĕl, *s.* kółko u ostrogi; 2) zawłoka (dla psów, dla koni).

TO ROWEL, *v.a.* zawlec zawlokę.

ROWER, rō'-ŭr, *s.* wioslarz.

ROYAL, rōē-âl, *adj.* królewski. *Princess*—, królewna.

ROYALIST, rōē'-âl-lst, *s.* rojalista.

ROYALLY, rōē'-âl-lē, *adv.* po królewsku.

ROYALTY, rōē-âl-tē, *s.* królewskość, władza królewska.

ROYNISH, rōē'-nlsz, *adj.* † lichy, nędzny, zły.

TO RUB, rŭb, *v.a.* i *n.* trzeć, natrzeć, potrzeć, otrzeć; szorować czyścić. *To—up*, wypolerować, odchędożyć; *fig.* odświeżyć, odnowić; kpić, drwić.

RUB, *s.* tarcie; *fig.* sęk, trudność, przeszkoda. *There is the*—, w tém tu sęk. —*stone*, kamień do tarcia, osła, oselka.

RUBBER, rŭb'-bŭr, *s.* trący, skrobiący; ścierka, wiecheć; raszpla; skrobaczka. Robr, (w grze wista). *Indian*—, gumelastyka.

RUBBISH, rŭb'-blsz, *s.* gruz, zwaliska; śmiecie, drań; szuja; hołota.

RUBICUND, rōō'-bē-kŭnd, *adj.* czerwonawy, czerwony.

RUBIED, rōō' bēēd, *adj.* czerwony jak rubin, rubinowy.

RUBRIC, rōō'-brĭk, rubryka.

RUBY, rōō'-bē, 1) *s.* rubin; krostka, pryszcz; 2) *adj.* rubinowy, czerwony.

RUCTATION, rŭk-tâ'-szŭn, *s.* odrzyganie, odbijanie się.

RUDDER, rŭd'-dŭr, *s.* rudel, stér.

RUDDINESS, rŭd'-dē-nĕs, s. czerwoność.

RUDDLE, rŭd-dl, *s.* czerwona glinka, rubryka.

RUDDY, rŭd'-dē, *adj.* bladoczerwony, rudawy.—*complexion*, świeża cera, rumiana twarz.

RUDE, rōōd, *adj.* nieokrzesany, grubijański, nieobyczajny, niegrzeczny; prosty, niekunsztowny, nieoświecony, barbarzyński; gwałtowny, mocny, silny, ostry; popędliwy.—LY, *adv.* po grubijańsku. —NESS, *s.* grubijaństwo, nieobyczajność; nieoświecenie, ciemnota, barbarzyństwo, ostrość pory roku.

RUDIMENT, rōō-dē-mĕnt, *s.* podstawa, fundament, początek; RUDIMENTS, *pl.* początki jakiéj nauki.

RUDIMENTAL, rōō-dē-mĕn'-tâl, *adj.* początkowy.

TO RUE, rōō, *v.a.* i *n.* żałować.

RUE, *s.* ruta.

RUEFUL, rōō'-fûl, *adj.* smutny, żałośny, płaczliwy.—LY, *adv.* smutnie, żałośnie. —NESS, *s.* smutek, żałość.

RUFF, rŭf, *s.* kryza.

RUFFIAN, rŭf'-yân, *s.* łajdak, szelma, rakarz; zbójca, morderca.

TO RUFFLE, rŭf'-fl, *v.* 1) *a.* fałdować, marszczyć; miętosić, zmiechać; jeżyć, najeżyć; wyprowadzić z cierpliwości, wprawić w zły humor, rozgniewać; 2) *n.* najeżyć się, nasrożyć się.

RUFFLE, *s.* mankietek.

RUG, rŭg, s. kilimek, deka, wełniana kołdra.

RUGGED, rŭg'-gĭd, *adj.* chropowaty, szorstki, nierówny; kosmaty; przykry, urwisty; *fig.* ostry, przykry, surowy; cierpki, tetryczny, markotny. —LY, *adv.* chropowato; ostro, cierpko. —NESS, *s.* chropowatość, szorstkość; urwistość; ostrość, cierpkość, tetryczność.

RUGOSE, rōō-gōs', *adj.* zmarszczony, pomarszczony.

RUIN, rōō'-ĭn, *s.* rozwalina, zwalisko, ruina; upadek; zburzenie, zniszczenie; zguba, zaguba. RUINS,

pl. rozwaliny, zwaliska. *To fall to ruins*, zwalić się, obalić się.

TO RUIN, *v.a.* rozwalić, obalić; zgubić, zniszczyć, zrujnować, zniweczyć.

RUINOUS, rôô'-ln-ûs, *adj.* rozwalony, obalony; grożący upadkiem; szkodliwy, zgubny. —LY, *adv.* szkodliwie, zgubnie.

RULE, rôôl, *s.* liniał, linia; reguła, prawidło, przepis; władza, panowanie, rząd.

TO RULE, *v. a.* i *n.* władać, rządzić, panować. *To — a paper*, poliniować papier. *To — over*, panować nad czém.

RULER, rôôl'-ûr, *s.* władca, rządca, pan; liniał, linia.

RUM, rûm, *s.* rum.

TO RUMBLE, rûm'-bl, *v.n.* burczeć; turkotać, dudnieć; grzmieć.

RUMBLE, *s.* turkot; grzmot, głuchy odgłos; 2) miejsce za powozem dla lokaja.

RUMINANT, rôô'-mê-nânt, *adj.* przeżuwający.

TO RUMINATE, rôô'-mê-nât, *v. n.* przeżuwać; *fig.* rozmyślać, zastanawiać się, rozważać, dumać (— *upon*, nad czém).

RUMINATION, rôô-mê-nâ'-szûn, *s.* przeżuwanie; *fig.* rozmyślanie, dumanie.

TO RUMMAGE, rûm'-mîdż, *v.a.* gmerać, przetrząsać, przewracać, myszkować.

RUMMER, rûm'-mûr, *s.* puhar, czara.

RUMOUR, rôô'-mûr, *s.* odgłos, wieść, pogłoska.

TO RUMOUR, *v. a.* rozsiać pogłoskę, rozgłosić. *It is rumoured*, chodzi o tém pogłoska; mówią o tém głośno.

RUMP, rûmp, *s.* kuper, pośladek, zadek; tak nazwany przez pogardę parlament, który złożył z tronu Karola I.

RUMPLE, rûm'-pl, *s.* fałd, marszczka, karbek.

TO RUMPLE, *v. a.* fałdować, marszczyć; pomiąć, zmiętosić, pożmiechać.

TO RUN, rûn, *v.ir. a.* i *n.* biec, bieżeć, biegać, biegnąć; uciec, uciekać, pierzchnąć; ciec, płynąć; upływać, upłynąć; przeszyć, przebić; wbić, zapędzić; ścigać, gonić, szczwać; brzmieć (o pismie). *To — one's country* (— *away — from*), uciec z kraju. *To — distracted*, oszaleć, zwarjować. *To — dry*, wyciec. *To — a ship ashore* (*a-ground*), wpaść okrętem na brzeg morski, utknąć okrętem przy brzegu, lub na mieliźnie. *The sea runs high*, morze jest wzburzone. *To — the gantlet; to — mad; to — a race*, *zob.* pod GANTLET, MAD, RACE. *To — high*, wzmagać się, powiększać się, dojść do wysokiego stopnia. *To — a stag*, ścigać jelenia. *To — low and dreggy*, być na schyłku (o trunku). *Your tongue runs before your wit*, gadasz bez zastanowienia się. *Her tongue runs on wheels*, język jéj biega jak na kołowrotku. *To — the venture*, odważyć się, ryzykować się. *My genius does not — that way*, nie jestem zdatny do tego. *The words — thus*, takie jest brzmienie, taka jest osnowa (tego pisma). *To — after*, biec za kim, za czém; upędzać się za czém. *To — against a rock*, uderzyć o skałę, rozbić się. *To — away*, uciec, zemknąć, pierzchnąć. *To — from the text*, oddalić się od przedmiotu. *To — back*, przybiedz na powrót; znowu przypłynąć. *To — counter* (— *with*), sprzeciwiać się czemu, być w sprzeczności. *To — down*, zbiec, zbiegnąć na dół. *To — down a stag*, upolować jelenia. *To — one down*, pokonać, pognębić kogo. *To — one down with arguments*, zbić kogo, zamknąć mu gębę. *To — a thing down*, poniżyć, upośledzić co. *To — down with blood*, sączyć się, płynąć, kapać, ciurczeć (o krwi). *To — in* (*into*), wpaść w co, wlecieć w co. *To — into debt*, zadłużyć się, wpaść w długi. *To — into excesses*, dopuścić się zbytków, przebrać w czém miarę, dopuścić się gwałtu, lub jakiéj zdrożności. *A thorn ran into my foot*, zapędziłem sobie cierń w nogę. *It ever runs in my mind*, to mi się zawsze snuje po głowie. *To — off*, odbiedz, uciec, zemknąć. *To — out*, wybiec, wybiegnąć; przebrać miarę; być na schyłku, wyjść, skończyć się. *To — one's self out*, zniszczyć się, prześwistać majątek. *To — out into expences*, czynić ogromne wydatki, szastać pieniędzmi. *To — one's self out of breath*, zbiegać się, zadyszeć się. *To — out one's race*, odbyć zawód, skończyć swój zawód. *To — over*, przebiec (z jednéj strony na drugą). *To — over to the stronger side*, przyłączyć się do mocniejszéj strony. *To — over a book*, przebiec książkę. *To — over a thing*, dotknąć czego z lekka. *The pot runs over*, garnek zbiega. *The river runs over its banks*, rzeka zalewa brzegi. *To — to seed*, wysypywać się, puszczać się (o kłosie, o ziarnie). *To — through*, przeszyć, przebiec. *To — up*, wybiedz na górę; wynosić do góry, chwalić, wychwalać. *To — up to one*, pobiedz do kogo. *To — one up*, wynosić kogo, wychwalać. *To — upon one*, rzucić się, uderzyć na kogo. *His discourse runs upon that*, w mowie swojéj rozwodzi się nad tém, traktuje o tém.

RUN, *s.* bieg, pęd; cieczenie, płynienie. *It is the common —*, tak się zazwyczaj dzieje. *Good or ill — at play*, szczęście lub nieszczęście w grze. *To have the —*, mieć wielki odbyt. *At the long —*, na długi przeciąg czasu, na koniec, na ostatek.

RUN, *part. zob.* TO RUN.

RUNAGATE, rûn'-â-gât, *s.* renegat, odszczepieniec, zbieg, dezerter.

RUNAWAY, rûn'-â-uâ, *s.* zbieg.

RUNDLE, rûn'-dl, *s.* szczebel.

RUNDLET, rûnd'-lît, *s.* baryłka (18 1/2 galonów).

RUNG, rûng, *pret.* i *part. zob.* TO RING.

RUNIC, rôô'-nîk, *adj.* runiczny, skandynawski.

RUNNER, rûn'-nûr, *s.* biegacz, biegus, skorochód; posłaniec; 2) odnoga, latorośl z korzenia; 3) górny kamień młyński.

RUNNING, rûn'-îng, 1) *part. s.* bieżenie, bieganie, bieg; cieczenie, płynienie; 2) *part. adj.* biegący, bieżący; ciekący, płynący. *For three days —*, przez trzy dni jeden po drugim. — *fight*, bój w odwrocie. — *march*, spieszny marsz. — *knot* (— *noose*), kluczka, pętelka, pętlica. — *sore*, płynąca rana.

RUNNINGLY, rûn'-îng-lê, *adv.* w biegu, bieżąc.

RUNT, rûnt, *s.* chmyza, mizerne bydlę, harhara.

RUPEE, rôô-pêê', *s.* moneta wschodnio indyjska (około 2 s. 4 d.).

RUPTION, rûp'-szûn, *s.* złamanie, rozerwanie, pęknienie.

RUPTURE, rûp'-czûr, *s.* kiła, ruptura; *fig.* zerwanie pokoju, przyjaźni, poróżnienie. — *wort*, żabie gronka, sporysz.

TO RUPTURE, *v. a.* złamać, przerwać, rozerwać; pęknąć.

RURAL, rôô'-râl, *adj.* wiejski. —NESS, *s.* wiejskość.

RURALITY, rôô-râl'-ê-tê, *s. zob.* RURALNESS.

RUSH, rûsz, *s.* sitowie, rogozina; (*vulg.*) fraszka, bzdura; 2) pęd, impet. RUSHES, *pl.* podściał, (dawniéj wyścielano podłogę sitowiem). *It is not worth a rush*, to nie warto złamanego szeląga. — *candle* (— *light*), świeca z knotem z sitowia. — *ring*, pierścień z sitowia (dawniéj używany do dawania ślubu *Shaksp. A. W.*).

TO RUSH, *v.n.* rzucić się, cisnąć się, skoczyć, spaść, wpaść. *To — in*, wpaść, wlecieć. *To — upon*, rzucić się na kogo. *To — out*, wypaść, wylecieć, wyskoczyć. *He rushed among the naked swords*, rzucił się na gołe miecze.

RUSHY, rûsz'-ê, *adj.* zarosły sitowiem; sitnik; z sitowia.

RUSK, rûsk, *s.* suchar, sucharek.

RUSSET, rûs'-sît, 1) *adj.* brunatnoczerwony, ciemnobrunatny; *fig.* chłopski; 2) *s.* chłopska siermięga.

RUSSIA, rûsz'-â, *s.* Rossya.

RUSSIAN, rûsz'-ân, 1) *s.* Rossyanin: 2) *adj.* rossyjski.

RUST, rûst, *s.* rdza.

TO RUST, *v.n.* rdzawieć, zardzawieć.

RUSTIC (—AL), rûs'-tîk, 1) *adj.* wiejski, chłopski, prostakowaty; 2) RUSTIC, *s.* wieśniak, chłop.

RUSTICITY, rûs-tîs'-ê-tê, *s.* wiejskość; wiejskie życie; chłopskie obyczaje, nieokrzesanie.

RUSTINESS, rûs'-tê-nês, *s.* zardzewiałość.

TO RUSTLE, rûs'-sl, *v.n.* szeleścieć, szmer czynić.

RUSTY, rŭs'-tè, *adj.* zardzewiały. *To grow* —, zardzawieć.

RUT, rŭt, s. ruja, bekawisko (jeleni, sarn); 2) koléj.

TO RUT, *v.n.* bekać się, grzać się. *Rutting-time*, czas grzania się.

RUTH, rôô*th*, *s.* † litość, miłosierdzie.

RUTHFUL, rôô*th*'-fûl, *adj.* litościwy, miłosierny; smutny, żałośny, płaczliwy. —LY, *adv.* smutnie, żałośnie.

RUTHLESS, rôô*th*'-lès, *adj.* nielitościwy; dziki, okrutny, srogi. —LY, *adv.* nielitościwie. —NESS, *s.* dzikość, okrucieństwo.

RUTTISH, rŭt'-tîsz, *adj.* grzejący się, ciekający się; jurny, lubieżny.

RYE, rî, *s.* żyto.

S

SABBATH, sâ'-bâ*th*, *s.* szabas, niedziela. — *breaker*, nieobchodzący szabasu, nieświętujący niedzieli.

SABBATICAL, sâb-bât'-tè-kâl, *adj.* szabasowy.

SABBATISM, sâb'-bâ-tîzm, *s.* ścisłe obchodzenie szabasu lub niedzieli.

SABINE, sâb'-în, 1) *adj.* sabiński; 2) *s.* Sabińczyk, sawina, jałowiec, *zob.* SAVIN.

SABLE, sâ'-bl, 1) *s.* sobol, sobole; (*her.*), czarny kolor; 2) *adj.* czarny, ciemny.

SABRE, sâ'-bêr, *s.* szabla.

SABULOSITY, sâb-ù-lôs'-é-tè, *s.* piaszczystość, piaszczyzna.

SABULOUS, sâb'-ù-lûs, *adj.* piaszczysty.

SACCADE, sâk-kâd', *s.* nagłe wstrzymanie konia wierzchowego.

SACCHARINE, sâk'-kâ-rîn, *adj.* cukrowaty, cukrowy.

SACERDOTAL, sâs-êr-dô'-tâl, *adj.* duchowny, kapłański.

SACHEL, sâcz'îl, *s. zob.* SATCHEL.

SACHEM, sâ'-czêm, *s.* tytuł niektórych naczelników dzikich Amerykanów.

SACK, sâk, *s.* worek; miara zawierająca trzy buszle; 2) rodzaj szlafroka damskiego; 3) rabunek po wzięciu szturmem, zburzenie 4) sek (rodzaj lekkiego wina). —*cloth*, wiosienica. — *ful*, pełen worek. — *posset*, polewka winna.

TO SACK, *v. a.* włożyć w worek; zrabować, zburzyć.

SACKER, sâk'-kûr, *s.* zdobywca, łupieżca.

SACRAMENT, sâk'-krâ-mênt, *s.* sakrament.

SACRAMENTAL, sâk-krâ-mên'-tâl, *adj.* sakramentalny. —LY, *adv.* sakramentalnie.

SACRED, sâ'-krêd, *adj.* święty; poświęcony; nienaruszony, niezłomny. —LY, *adv.* święcie. —NESS, *s.* świętość.

SACRIFIC (—AL), *adj. zob.* SACRIFICATORY.

SACRIFICABLE, sâ-krîf'-é-kâ-bl, *adj.* mogący być poświęconym.

SACRIFICATOR, sâk-krê-fê-kâ'-tûr, *s.* ofiarnik.

SACRIFICATORY, sâk-krîf'-fê-kâ-tûr-è, *adj.* ofiarniczy.

TO SACRIFICE, sâk'-krê-fîz, *v. a.* poświęcić na ofiarę, ofiarować, poświęcić, przynieść w ofierze, sakryfikować, odżałować.

SACRIFICE, *s.* ofiara, poświęcenie, ofiarowanie.

SACRIFICER, sâk'-krê-fî-zûr, *s.* ofiarnik, najwyższy kapłan.

SACRIFICIAL, sâk-krê-fîsz'-âl, *adj.* ofiarniczy.

SACRILEGE, sâk'-krê-lîdż, *s.* świętokradztwo.

SACRILEGIOUS, sâk-krê-lè'-dżûs, *adj.* świętokradzki. —LY, *adv.* po świętokradzku.

SACRING, sâ'-krîng, *part. adj.* i *s.* poświęcający; poświęcenie, pomazanie. — *bell* (*Shaksp. H. VIII.*), dzwonek oznajmiający zbliżanie się Przenajświętszego Sakramentu.

SACRIST, sâ'-krîst, *or* SACRISTAN, sâk'-krîs-tân, *s.* zakrystyan.

SACRISTY, sâk'-krîs-tè, *s.* zakrystya.

SAD, sâd, *adj.* smutny, zasmucony, posępny, melancholiczny; lichy, nędzny, mizerny; nieznośny, naprzykrzony. *A — dog*, (*vulg.*), pustak, szalawiła; 2) łajdak, galgan, szelma.

TO SADDEN, sâd'-dn, zasmucić, zasępić; zaciemnić.

SADDLE, sâd'-dl, *s.* siodło. — *bow*, łęk. —*cloth*, powłoka na siodło, czaprak. — *maker*, siodlarz. — *tree*, terlica.

TO SADDLE, *v. a.* siodłać, kulbaczyć, osiodłać, okulbaczyć; *fig.* obciążyć (— *with*, czém).

SADDLER, sâd'-lûr, *s.* siodlarz.

SADDUCEAN, sâd dù-sè'-ân, *adj.* saduceuszowski.

SADDUCEE, sâd'-ù-sêê, *s.* saduceusz.

SADLY, sâd'-lè, *adv.* smutnie, posępnie; licho, nędznie, mizernie; bardzo, niezmiernie, okropnie.

SADNESS, sâd'-nês, *s.* smutek, posępność, zasmucenie, frasunek.

SAFE, sâf, *adj.* bezpieczny, ocalony, będący w bezpiecznem miejscu; cały, nienaruszony, nietknięty. *I wish you home* —, *zob.* pod HOME. — *conduct*, list żelazny, glejt. *A — guide*, bezpieczny przewodnik.

SAFE, *s.* szafa, skrzynia, komora.

SAFEGUARD, sâf'-gârd, *s.* konwój, eskorta, glejt; ubezpieczenie, obrona.

SAFELY, sâf'-lè, *adv.* bezpiecznie; bez szkody, bez naruszenia.

SAFETY, sâf'-tè, *s.* bezpieczeństwo; całość; straż, warta, uwięzienie. *In* —, w całości. — *valve*, klapa bezpieczeństwa.

SAFFRON, sâf'-frûn (zwyczajnie, sâf'-fûrn), 1) *s.* szafran; 2) *adj.* szafranowy.

SAGACIOUS, sâ-gâ'-szûs, *adj.* bystry, pojętny, roztropny. —LY, *adv.* roztropnie. —NESS, *s. zob.* SAGACITY.

SAGACITY, sâ-gâs'-sê-tè, *s.* bystrość, pojętność, roztropność.

SAGE, sâdż, *s.* mędrzec, filozof; 2) szałwija.

SAGE, *adj.* mądry, roztropny, rozumny. —LY, *adv.* mądrze, rozumnie. —NESS, *s.* mądrość, rozum.

SAGITTAL, sâd'-żè-tâl, *adj.* należący do strzały, strzałowy.

SAGITTARY, sâd'-żè-târ-rè, *s.* (*astr.*), strzelec (w zodyaku).

SAGO, sâ'-gô, sago.

SAID, sêd, *pret.* i *part. zob.* TO SAY.

SAIL, sâl, *s.* żagiel; okręt, okręty; żegluga; przejażdżka po morzu. *The sails of a wind-mill*, skrzydła wiatraka. *To set* —, rozpiąć żagle; odpłynąć, popłynąć. *To strike* —, spuścić, zwinąć żagle; *fig.* upokorzyć się. *To make*—, dodać więcéj żagli. *To shorten* —, zebrać niektóre żagle. — *yard*, drąg żaglowy, reja.

TO SAIL, *v. n.* płynąć na statku, żeglować.

SAILER, *or* SAILOR, sâ'-lûr, *s.* majtek, marynarz. *She is a good sailer*, ten okręt płynie szybko.

SAINFOIN, sân'-fôîn, *s.* koniczyna, esparceta.

SAINT, sânt, *s.* święty.

TO SAINT, *v.* 1) *a.* umieścić w rzędzie świętych, kanonizować; 2) *To — it*, *v. n.* świętego udawać, być świętoszkiem.

SAINTLIKE, sânt'-lîk, *adj.* i *adv.* jak święty.

SAINTLY, sânt'-lè, *adv.* świętobliwie.

SAINTSHIP, sânt'-szîp, *s.* świętość.

SAKE, sâk, *s.* powód, przyczyna. *For.... sake* (*for the — of*), dla, dla miłości, przez wzgląd. *For God's* —, dla Boga. *For my* —, dla mnie, dla mojéj miłości.

SAL, sâl, *s.* (*chem.*), sól; 2) skroc: z SARAH.

SALACIOUS, sâ-lâ'-szûs, *adj.* jurny, lubieżny. —LY, *adv.* jurnie, lubieżnie.

SALACITY, sâ-lâs'-sê-tè, *s.* jurność, lubieżność.

SALAD, sâl'-lâd, (*vulg.*), sâl'-lît), *s.* sałata. — *days*, (*Shaksp. A. i C.*), lata niedoświadczenia.

SALAMANDER, sâl'-â-mân-dûr, *s.* salamandra.

SALARY, sâl'-lâ-rè, *s.* zapłata, pensya, płaca.

SALE, sâl, *s.* przedaż, odbyt, pokup. *To set to* —, wystawić na przedaż. *House of* — *Shaksp. Ham.*), dom podejrzany, burdel. —*'s man*, tandeciarz. —*'s woman*, tandeciarka. — *work*, robota tandeciarska, nie na urząd.

SALEABLE, sâ'-lâ-bl, *adj.* pokupny, przedajny. —NESS, *s.* prędki pokup.

SALIANT, sâ'-lè-ênt, *adj.* (*her.*), skaczący (o lwie w tarczy).

SALIENT, *adj.* skaczący, wyskakujący, sterczący. — *angle*, (*fort.*), kąt wyskakujący.

SALINE, sâ-lîn', sâ-lîn', *adj.* solny. — *particles*, cząstki solne.

SALINOUS, sâ-lî'-nûs, *s. zob.* SALINE.

SALIVA, sâ-lî'-wâ, *s.* ślina.

SALIVAL, sâl'-ê-wâl, *or* SALIVARY, sâl'-ê-wâ-rê, *adj.* śliniany, śliny.

TO SALIVATE, sâl'-lê-wât, *v.a.* i *n.* kurować przez saliwacyą; dostać saliwacyi.

SALIVATION, sâl-lê-wâ'-szûn, *s.* saliwacya, kuracya przez ślinienie.

SALIVOUS, sâ-lî'-wûs, sâl'-ê-wûs, *adj.* nakształt śliny.

SALLOW, sâl'-lô, *s.* (— *tree*), wierzba iwa, iwina.

SALLOW, *adj.* blado żółty, blady. —NESS, *s.* bladość, wybladłość.

SALLY, sâl'-lê, *s.* wycieczka oblężonych; *fig.* wyskok, wybryk, wylot; 2) skroc: z SARAH.

TO SALLY, *v.n.* zrobić wycieczkę. *To — forth*, *to — out*, wypaść, wylecieć, wyjść.

SALMON, sâm'-mûn, *s.* łosoś. — *trout*, łososiopstrąg.

SALOON, sâ-lôôn', *s.* salon, sala.

SALSOACID, sâl-sô-âs'-sîd, *adj.* słony i kwaśny.

SALSUGINOUS, sâl-sû'-dżê-nûs, *adj.* słonawy.

SALT, sâlt, 1) *s.* sól, *fig.* smak, dowcip; 2) *adj.* słony; jurny lubieżny. — *box* (— *cellar*), solniczka. — *maker*, solowar. — *pan* (— *pit*), kopalnia soli, żupa solna. — *spring*, solny zdroj. — *water*, woda morska. — *work*, kopalnia soli; warzelnia soli.

TO SALT, *v.a.* solić, osolić, posolić.

SALTER, sâlt'ûr, *s.* solarz, solnik.

SALTERN, sâlt'-êrn, *s.* żupa solna, warzelnia soli.

SALTIER, (SALTIRE, SALTAIRE), sâl'-têêr, *s.* (*her.*) krzyż Sgo Andrzeja.

SALTISH, sâlt'-îsz, *adj.* słonawy.

SALTLESS, sâlt'-lês, *adj.* niesłony.

SALTLY, sâlt'-lê, *adv.* słono.

SALTNESS, sâlt'-nês, *s.* słoność.

SALTPETER, sâlt-pêê'-tûr, *s.* saletra.

SALUBRIOUS, sâ-lû'-brê-ûs, *adj.* zdrowy, zbawienny.

SALUBRITY, sâ-lû'-brê-tê, *s.* zdrowość.

SALUTARINESS, sâl'-lû-tâ-rê-nês, *s.* zdrowość, zbawienność.

SALUTARY, sâl'-lû-tâ-rê, *adj.* uzdrawiający, zbawczy.

SALUTATION, sâl-lû-tâ'-szûn, *s.* pozdrowienie, powitanie.

TO SALUTE, sâ-lût', *v.a.* pozdrowić, powitać, przywitać.

SALUTE, *s.* pozdrowienie, powitanie, pocałowanie.

SALUTER, sâ-lû'-tûr, *s.* witający.

SALUTIFEROUS, sâl-lû-tîf'-fêr-ûs, *adj.* zdrowy, zbawienny.

SALVABILITY, sâl-wâ-bîl'-ê-tê, *s.* podobieństwo dostąpienia zbawienia wiecznego.

SALVABLE, sâl'-wâ-bl, *adj.* mogący być zbawionym.

SALVAGE, sâl'-wîdż, *s.* w. p. ratowanie tonącego okrętu. — *money*, nagroda za ratunek dany tonącemu okrętowi.

SALVATION, sâl-wâ'-szûn, *s.* zbawienie, żywot wieczny.

SALVE, sâlw, *s.* maść.

TO SALVE, *v.a.* maścić, leczyć, kurować.

SALVER, sâl'-wûr, *s.* taca, tacka.

SALVO, sâl'-wô, *s.* warunek, zastrzeżenie; wymówka, wybieg.

SAM, sâm, *s.* (skróc. z Samuel).

SAMARITAN, sâm-mâ'-rê-tân, 1) *s.* Samarytanin; 2) *adj.* samarytański.

SAME, sâm, *adj.* (*the*—), ten sam. *The very*— (*the self*—, *the very self*—), tenże sam. *'tis much the*—*thing*, to prawie toż samo. *At the*—*time*, razem, oraz, wraz.

SAMENESS, sâm'-nês, *s.* tożsamość, jednakość.

SAMLET, sâm'-lêt, *s.* mały łosoś.

SAMMY, sâm'-mê, *s. zob.* SAM.

SAMOOM, sâ-môôm', *s.* wiatr gorący niebezpieczny dla ludzi, i zwierząt w Azyi, Semum.

SAMPHIRE, sâm'-fîr, *s.* kopr morski.

SAMPLE, sâm'-pl, *s.* próbka.

SAMPLER, sâm'-pl-ûr, *s.* wzór, wzorek, model.

SAMPSON, sâm'-sûn, *s.* Samson.

SAMUEL, sâm'-û-êl, *s.* Samuel.

SANABLE, sân'-nâ-bl, *adj.* mogący być uzdrowionym.

SANATION, sâ-nâ'-szûn, *s.* leczenie, kuracya.

SANATIVE, sân'-nâ-tîw, *adj.* uzdrawiający, leczący, gojący.

SANCTIFICATION, sângk-tê-fê-kâ'-szûn, *s.* święcenie, poświęcenie, uświęcenie.

SANCTIFIER, sângk'-tê-fî-ûr, *s.* uświęciciel, poświęciciel.

TO SANCTIFY, sângk'-tê-fî, *v.a.* święcić, poświęcić, uświęcić.

SANCTIMONIOUS, sângk-tê-mô'-nê-ûs, *adj.* świętobliwy, udający świętego. —LY, *adv.* świętobliwie.

SANCTIMONY, sângk'-tê-mô-nê, *s.* świętobliwość.

SANCTION, sângk'-szûn, *s.* sankcya, potwierdzenie (ustawy); przyzwolenie, zezwolenie.

SANCTITUDE, sângk'-tê-tûd, *or* SANCTITY, sângk'-tê-tê, *s.* świętość, świętobliwość.

SANCTUARY, sângk'-czû-â-rê, *s.* świątynia; miejsce schronienia, przytułek. *To take*—, schronić się.

SAND, sând, *s.* piasek. —*bank*, hak morski, wał piaszczysty, odmiał. —*box*, piaseczniczka. —*pit*, dół piaskowy. —*stone*, kamień piaskowy. —*wort*, piaskowe ziele, piaskowiec.

SANDAL, sân'-dâl, *s.* sandałowe drzewo.

SANDALS, sân'-dâlz, *s. pl.* sandały, papucie.

SANDARAC(H), sân'-dâ-râk, *s.* sandaraka.

SANDED, sân'-dêd, *adj.* posypany piaskiem; pstry, nakrapiany.

SANDISH, sând'-îsz, *adj.* piaskowaty.

SANDWICH, sând'-uîcz, *s.* tartinki, chleb z masłem przekładany płatkami mięsa.

SANDY, sând'-ê, *adj.* piaszczysty; piaskowy.

SANE, sân, *adj.* zdrowy na umyśle.

SANG, sâng, *pret. zob.* TO SING.

SANGUIFEROUS, sâng-gwîf'-fêr-ûs, *adj.* krwionośny. —VESSELS, *pl.* naczynie krwionośne.

SANGUIFICATION, sâng-gwê-fê-kâ'-szûn, (*anat.*) zamienienie się chyla w krew.

SANGUINARY, sâng'-gwê-nâ-rê, *adj.* krwawy, okrutny, krwi nie syty.

SANGUINE, sâng'-gwîn, *adj.* krwisty; krwawoczerwony; żywy, gorący, ognisty; wesoły, pełen najpiękniejszych nadziei.

SANGUINENESS, sâng'-gwîn-nês, *or* SANGUINITY, sâng-gwîn'-ê-tê, *s.* krwistość, krwisty temperament; ufność, dowierzanie, łatwowierność.

SANGUINEOUS, sâng-gwîn'-ê-ûs, *adj.* krwisty.

SANHEDRIM, sân'-hê-drîm, *s.* sąd najwyższy u Izraelitów.

SANICLE, sân'-ê-kl, *s.* zankiel (roślina).

SANIES, sâ'-nê-îz, *s.* (*med.*) ropa, materya.

SANIOUS, sâ'-nê-ûs, *adj.* ropisty.

SANITY, sân'-ê-tê, *s.* zdrowy umysł.

SANK, sângk, *pret. zob.* TO SINK.

SAP, sâp, *s.* sok drzew; (*milit.*) podkop pod nieprzyjacielską fortecę.

TO SAP, *v.a.* i *n.* podkopać.

SAPID, sâp'-îd, *adj.* mający smak, smaczny. —NESS, *s. zob.* SAPIDITY.

SAPIDITY, sâ-pîd'-ê-tê, *s.* smaczność, smak.

SAPIENCE, sâ'-pê-êns, *s.* mądrość.

SAPIENT, sâ'-pê-ênt, *adj.* mądry.

SAPLESS, sâp'-lês, *adj.* bez soku, suchy, oschły.

SAPLING, sâp'-lîng, *s.* młode drzewko, młoda roślina.

SAPONACEOUS, sâp-ô-nâ'-szûs, *or* SAPONARY, sâp'-ô-nâ-rê, *adj.* mydlasty.

SAPOR, sâ'-pôr, *s.* smak.

SAPORIFIC, sâp-ô-rîf'-fîk, *adj.* smaczny.

SAPPER, sâp'-pûr, *s.* (*mil.*) saper.

SAPPHIR, SAPPHIRE, sâf'-fîr, *s.* szafir.

SAPPHIRINE, sâf'-fîr-în, *adj.* szafirowy.

SAPPINESS, sâp'-pê-nês, *s.* soczystość.

SAPPY, sâp'-pê, *adj.* soczysty.

SARACEN, sâr'-râ-sên, s. Saracen.
SARCASM, sâr'-kâzm, *s.* uszczypliwy żart, przycinek.
SARCASTIC (—AL), sâr-kâs'-tîk, *adj.* uszczypliwy. —ALLY, *adv.* uszczypliwie.
SARCOCELE, sâr'-kô-sêl, *s.* (*med.*) wypuklina jąder.
SARCOMA, sâr-kô'-mâ, *s.* (*med.*) narośl, polip w nosie.
SARCOPHAGOUS, sâr-kôf'-fâgûs, *adj.* mięsożerny.
SARCOPHAGUS, *s.* grobowiec, nadgrobek.
SARDEL, sâr'-dêl, sardela; 2) *zob.* SARDINE.
SARDINE, sâr'-dîn, *or* SARDIUS, sâr'-dê-ûs, *s.* sardonik (kamień drogi).
SARDINIA, sâr-dîn'-ê-â, *s.* Sardynia.
SARDINIAN, sâr-dîn'-ê-ân, 1) *s.* Sardyńczyk; 2) *adj.* sardyński.
SARDONYX, sâr'-dô-nîks, *s. zob.* SARDINE.
SARGE, sârdż, *s.* (*Shaksp. H. IV.*), *s.* sarża, materya do podszewek.
SARSA, sâr'-sâ, *or* SARSAPARILLA, sâr-sâ-pâ-rêl'-lâ, *s.* sarsaparilla, kolcowoj lekarski.
SASH, sâsz, *s.* szarfa; 2) — *or* — *window*, okno odmykające się z dołu do góry.
SASSAFRAS, sâs'-sâ-frâs, *s.* drzewo sassafrasowe.
SAT, sât, *pret.* i *part. zob.* TO SIT.
SATAN, sâ' tân, sât'-tân, *s.* szatan, czart.
SATANIC (—AL), sâ-tân'-nîk, *adj.* szatański.
SATCHEL, sâcz'-îl, *s.* torebka, teka studencka.
SATE, sât, *pret.* i *part. zob.* TO SIT.
TO SATE, *v. a.* nasycić.
SATELLITE, sât'-têl-lît, *s.* (*ast.*) satellit, planeta mniejszy około większego krążący.
TO SATIATE, sâ'-szê-ât, *v. a.* nasycić.
SATIATE, *adj.* syt, nasycony.
SATIETY, sâ-tî'-ê-tê, *s.* sytość.
SATIN, sât'-tîn, *s.* atłas.
SATIRE, sâ'-tûr, sât'-ûr, sâ'-tîr, sât'-êr, *s.* satyra.
SATIRIC (—AL), sâ-tîr'-rîk, *adj.* satyryczny. —ALLY, *adv.* satyrycznie.
SATIRIST, sât'-tûr-îst, *s.* satyryk.
TO SATIRIZE, sât'-tûr-îz, *v. a.* wyśmiać, wyszydzić.
SATISFACTION, sât-tîs-fâk'-szûn, *s.* satysfakcya, zadosyćuczynienie, zadowolnienie, zaspokojenie; przyjemność, ukontentowanie.
SATISFACTORILY, sât-tîs-fâk'-tûr-ê-lê, *adv.* w sposób zadowolniający, dostatecznie, zadość.
SATISFACTORY, sât-tîs-fâk'-tûr-ê, *adj.* zadowalniający, zaspakający, dostateczny.
TO SATISFY, sât'-tîs-fî, *v. a.* i *n.* zadość uczynić, zadowolnić, zaspokoić, dogodzić życzeniom; zapłacić; przekonać; upewnić się, przekonać się.
SATIVE, sâ'-tîw, *adj.* ogrodowy.
SATRAP, sâ'-trâp, *s.* satrap (perski wielkorządca).
SATURABLE, sât'-tû-râ-bl, *adj.* dający się nasycić.
TO SATURATE, sât'-tû-rât, *v. a.* (*chem.*) nasycić.
SATURDAY, sât'-tûr-dâ, *s.* sobota.
SATURITY, sâ-tû'-rê-tê, *s.* sytość, nasycenie.
SATURN, sâ'-tûrn, sât'-tûrn, *s.* Saturn; (*chem.*) ołów.
SATURNALS, sât-tûr'-nâlz, *s. pl.* święta na cześć Saturna.
SATURNIAN, sâ-tûr'-nê-ân, *adj.* saturnowy. — *time*, wiek złoty.
SATURNINE, sât'-tûr-nîn, *adj.* posępny, pochmurny, ponury.
SATYR, sâ'-tûr, sât'-ûr, *s.* Satyr, bożek leśny.
SAUCE, sâus, *s.* sos, podlewa. — *box*, (*vulg.*) bezczelnik, zuchwalec; — *pan*, rądelek, rynka.
TO SAUCE, *v. a.* zaprawić sosem.
SAUCER, sâu'-sûr, *s.* miseczka do poléwki; miseczka od filiżanki.
SAUCILY, sâu'-sê-lê, *adv.* bezczelnie, zuchwale.
SAUCINESS, sâu'-sê-nês, *s.* bezczelność, zuchwałość, niewstyd.
SAUCY, sâu'-sê, *adj.* bezczelny, zuchwały, bezwstydny.
TO SAUNTER, sân'-tûr, *v. n.* wałęsać się, łazić, zbijać bruki, bąki strzelać.
SAUSAGE, sâu'-sîdż, *s.* kiełbasa.
SAVAGE, sâw'-wîdż, *adj.* dziki. —LY, *adv.* dziko. —NESS, *s.* dzikość.
SAVAGE, *s.* dziki człowiek.
SAVANNA, sâ-wân'-nâ, *s.* step (w Ameryce północnéj).
TO SAVE, sâw, *v. a.* ratować, uratować; schronić, ocalić; uwolnić; zbawić; oszczędzić, oszczędzać. *To — appearances*, uniknąć pozoru. *To — harmless*, wynagrodzić szkodę. *To — time*, żeby nie stracić czasu.
SAVE, *adv.* i *prep.* wyjąwszy, oprócz. — *that*, oprócz że. — *all*, profitka, (co w rurkę lichtarzową wstawiana bywa).
SAVER, sâ'-wûr, *s.* zbawca, wybawiciel; człowiek oszczędny.
SAVIN, sâw'-în, *s.* sawina, jałowiec.
SAVING, sâ'-wîng, 1) *s. sing.* ratowanie, ratunek; oszczędzanie; wyjątek, zastrzeżenie; 2) SAVINGS, *s. pl.* grosz oszczędzony, uciułany; 3) SAVING, *adv.* wyjąwszy, oprócz: 4) *adj.* oszczędzający; oszczędny. *To be — of a thing*, oszczędzać co, ochraniać. —LY, *adv.* oszczędnie, ekonomicznie. —NESS, *s.* oszczędność.
SAVIOUR, sâ'-wê-ûr, *s.* Zbawiciel świata.
SAVORY, sâ'-wûr-ê, *s.* cząber ogrodowy.
SAVOUR, sâ'-wûr, *s.* smak, zapach.
TO SAVOUR, *v. n.* i *a.* mieć smak, zapach; smakować, mieć w czém upodobanie. *To — of*, trącić czém (właściwie i przenośnie). *That opinion savours of heresy*, to zdanie trąci kacerstwem.
SAVOURILY, sâ'-wûr-ê-lê, *adv.* smacznie.
SAVOURINESS, sâ'-wûr-ê-nês, *s.* smaczność.
SAVOURY, sâ'-wûr-ê, *adj.* smaczny, smakowity.
SAVOY, sâ-wôê', *s.* Sabaudia; 2) sabaudzka kapusta.
SAVOY, sâw'-ôê, *or* SAVOYARD, sâw-ô-yârd', *s.* Sabaudczyk.
SAW, sâu, 1) *pret. zob.* TO SEE, 2) *s.* piła; powieść, przypowieść, przysłowie; (*Shaksp.*) treść mowy. — *blade*, blat piły. — *dust*, trociny. — *fish*, piła, miecznik. — *pit*, dół w którym tracze piłują. — *wort*, sierpik (roślina). — *wrest*, narzędzie do ostrzenia piły.
TO SAW, *v. r.* i *ir. a.* piłować, trzeć. *To — down*, podpiłować drzewo żeby upadło.
SAWN, sâun, *part. zob.* TO SAW.
SAWYER, sâu'-yûr, *or* SAWER, sâu'-ûr, *s.* tracz.
SAXIFRAGE, sâk'-sê-frâdż, *s.* łomikamień, ciemiężyk.
SAXIFRAGOUS, sâk-sîf'-frâ-gûs, *s.* (*med.*) rozpuszczający kamień.
SAXON, sâk'-sôn, 1) *s.* Saxon; saxoński język; 2) *adj.* saxoński.
SAXONY, sâk'-sôn-ê, *s.* Saxonia.
TO SAY, sâ, *v. ir. a.* i *n.* rzec, mówić, powiedzieć. *They — (it is said)*, mówią, powiadają. *That is to —*, to jest, jakoto. *To — one's lesson*, wydać lekcyą. *To — over again*, powtórzyć. *To — mass*, odprawiać mszę. *To — one's prayers*, odmawiać pacierze. — *you so?* czy tak? *I am sorry to —*, przykro mi że tak muszę powiedzieć. *I'll have nothing to — to him*, nie chcę mieć z nim nic do czynienia, *Though I — it*, nie chwaląc sie. *I —!* héj! słuchaj! *Say*, dajmy na to, przypuśćmy.
SAY, *s.* (*Shaksp.*) jedwab, jedwabna materya; 2) wzór, próba.
SAYING, sâ'-îng, *part. s.* mówienie; mowa; przypowieść, przysłowie; pogadanka.
SCAB, skâb, *s.* strup, parch, świerzb, krosta. — *wort*, oman.
SCABBARD, skâb'-bûrd, *s.* pochwa pałasza.
SCABBED, skâb'-bêd, skâbd, *or* SCABBY, skâb'-bê, *adj.* parszywy, strupiasty, krostawy.
SCABBEDNESS, skâb'-bêd-nês, *or* SCABBINESS, skâb'-bê-nês, *s.* parszywość, okrostawiałość.
SCABIOUS, skâ' bê-ûs, 1) *adj.* parszywy, krostowaty; 2) (*bot.*) *s.* świerzbnica siarczysta.
SCABROUS, skâ'-brûs, *adj.* chropowaty, szorstki, nierówny.
SCAFFOLD, skâf'-fûld, *s.* rusztowanie.
SCAFFOLDAGE, skâf'-fûl-dîdż, *s.* galerya.
SCALADE, skâ-lâd', *or* SCALADO, skâ-lâ'-dô, *s.* (*mil.*) szturm z drabinami.

SCALARY, skâl'-â-rê, *adj.* stopniowy, po szczeblach.

TO SCALD, skâld, *v.a.* oparzyć.

SCALD, *s.* parch, strup; 2) oparzenie, oparzelina; 3) skald, bard. — *head*, parszywa głowa.

SCALD, *adj.* lichy, nędzny, mizerny, podły.

SCALE, skâl, *s.* łuska; 2) szala, szalka, waga; (*ast.*) Waga, w zodyaku; 3) drabina; 4) skala, podziałka. *A pair of scales*, szalki. *On* (*upon*) *a large scale*, na wielką skalę.

TO SCALE, *v. a.* i *n.* łuszczyć, obłuskiwać, oskrobać łuskę; ważyć, odważyć na szali; wdzierać się na wały po drabinach, szturmować; łuszczyć się.

SCALED, skâld, *adj.* łuszczasty.

SCALENE, skâ-lên', *s.* (*mat.*) trójkąt różnoboczny.

SCALINESS, skâ'-lê-nês, *s.* łuszczastość.

SCALL, skâul, *s.* parch na głowie.

SCALLOP, skôl'-lûp, *s.* rodzaj muszli ze skorupą nakształt grzebienia.

TO SCALLOP, *v.a.* wycinać w ząbki.

SCALP, skâlp, *s.* (*anat.*) skóra na czaszce; (między dzikimi Ameryki Północnéj) skóra z włosami zdarta na znak tryumfu z czaszki nieprzyjaciela.

TO SCALP, *v.a.* zedrzeć skórę z czaszki.

SCALPEL, skâl'-pêl, *s.* (*chir.*) skalpel.

SCALY, skâ'-lê, *adj.* łuszczasty, łuskaty.

TO SCAMBLE, skâm'-bl, *v. n.* *zob.* TO SCRAMBLE.

SCAMMONY, skâm'-mô-nê, *s.* (*bot.*) wilec laxujący.

TO SCAMPER, skâm'-pûr, *v. n.* drapnąć, zemknąć.

TO SCAN, skân, *v.a.* skandować wiersze; *fig.* rozważać, badać, rozpoznawać, rozróżniać.

SCANDAL, skân'-dâl, *s.* zgorszenie, obrażenie; niesława; obmowa, oszczerstwo. *School for* —, szkoła obmowy, (komedya Szerydana).

TO SCANDAL, *v. a.* obmawiać, potwarzać.

TO SCANDALIZE, skân'-dâ-lîz, *v.a.* zgorszyć. *To be scandalized at*, gorszyć się z czego.

SCANDALOUS, skân'-dâ-lûs, *adj.* gorszący; obmowny, potwarczy; szkaradny, haniebny, sromotny. —LY, *adv.* obmownie; haniebnie. —NESS, *s.* rzecz gorsząca, zdrożność, zgroza.

SCANDALUM MAGNATUM, skân'-dâ-lûm-mâg-nâ'-tûm, *s.* w. p. potwarz rzucona, w mowie lub piśmie, na para lub wyższego urzędnika.

SCANSION, skân'-szûn, *s.* skandowanie wierszów.

SCANT, skânt, *adj.* skąpy, szczupły, ciasny.

TO SCANT, *v.a.* skąpić, żałować.

SCANTILY, skân'-tê-lê, *or* SCANTLY, skânt'-lê. *adv.* skąpo, szczupło, kuso.

SCANTINESS, skân'-tê-nês, *or* SCANTNESS, skânt'-nês, *s.* skąpość, szczupłość, niedostatek.

SCANTLET, skânt'-lêt, *s.* kawałek, odrobina; próbka, wzór.

SCANTLING, skânt'-lîng, *s.* (*Shaksp.*) proporcya, stosunek; 2) *zob.* SCANTLET.

SCANTY, skân'-tê, *adj.* skąpy, szczupły, ciasny, obrzedni, niedostateczny.

TO SCAPE, skâp, *v.a.* i *n.* *zob.* TO ESCAPE. *Scape-goat*, kozioł błagalny, człowiek co za drugich pokutuje.

SCAPULA, skâp'-û-lâ, *s.* (*anat.*) łopatka.

SCAPULAR, skâp'-û-lâr, *or* SCAPULARY, skâp'-û-lâ-rê, 1) *adj.* łopatkowy; 2) *s.* szkaplerz.

SCAR, skâr, *s.* blizna, szrama.

TO SCAR, *v. a.* i *n.* zasklepić ranę, zasklepić się; naznaczyć szramą.

SCARABEE, skâr'-â-bêê, *s.* chrząszcz.

SCARCE, skârs, 1) *adj.* rzadki, nieczęsty; 2) *adv.* rzadko; ledwie.

SCARCELY, skârs'-lê, *adv.* ledwo, zaledwie.

SCARCENESS, skârs'-nês, *or* SCARCITY, skâr'-sê-tê, *s.* rzadkość, niedostatek, brak.

TO SCARE, skâr, *v. a.* płoszyć, napłoszć, nastraszyć. *To — away*, odpłoszyc, odstraszyć, przepłoszyć. *— crow*, płoszydło, straszydło; koczkodan.

SCARF, skârf, *s.* szarfa, przepaska. *— skin* (*anat.*), skórka zwierzchnia.

TO SCARF, *v.a.* opasać szarfą; nosić szarfę. *To — up* (*Shaksp. Mac.*), zasłonić, zakwefić.

SCARIFICATION, skâr-ê-fê-kâ'-szûn, *s.* (*chir.*) nasiekanie skóry (przed postawieniem baniek).

SCARIFIER, skâr'-ê-fî-ûr, *s.* lancet, puszczadło.

TO SCARIFY, skâr'-rê-fî, *v. a.* (*chir.*) nasiekać skórę.

SCARLET, skâr'-lêt, 1) *s.* szkarłat; 2) *adj.* szkarłatowy. *— fever*, szkarlatyna. *— grains*, ziarka czerwcowe. *— oak*, korkodąb.

SCARP, skârp, *s.* (*mil.*) eskarpa, stoczystość, spadzistość.

SCATE, skât, *s.* raja (ryba); 2) SCATES, *pl.* łyżwy (do ślizgania się).

TO SCATE, *v.n.* ślizgać się na łyżwach.

SCATH, skâth, *s.* szwank, uszczerbek, szkoda, zniszczenie.

TO SCATH (E), skâTH, *or* skâth, *v.a.* uszkodzić, uszczerbić.

SCATHFUL, skâth'-fûl, *adj.* szkodliwy, zgubny.

TO SCATTER, skât'-tûr, *v.* 1) *a.* rozrzucić, rozproszyć, rozsiać, rozsypać; 2) *n.* rozbiec się, rozproszyć się, pójść wrozsypkę.

SCATTERER, skât'-tûr-ûr, *s.* rozsiewacz.

SCATTERINGLY, skât'-tûr-îng-lê, *adv.* w rozrzuceniu, tu i owdzie, samopas.

SCAVENGER, skâw'-în-dżûr, *s.* zamiatacz ulic.

SCENE, sêên, *s.* scena.

SCENERY, sêên'-êr-ê, *s.* rozkład scen, urządzenie teatralne; obraz, landszaft, widok okolicy.

SCENIC (—AL), sên'-nîk, *adj.* teatralny, dramatyczny.

SCENOGRAPHY, sê-nôg'-grâ-fê, *s.* perspektywa, nauka perspektywy.

SCENT, sênt, *s.* powonienie, węch, woń, zapach. *A dog of good* —, pies z dobrym węchem. *To take the* —, zwietrzyć *It has a good — with it*, to ma dobry zapach. *To put upon a wrong* —, zbić z tropu, naprowadzić na zły trop. — *box*, flaszeczka wonna.

TO SCENT, *v. a.* wąchać, wietrzyć.

SCENTLESS, sênt'-lês, *adj.* bez zapachu.

SCEPTIC, *zob.* SKEPTIC.

SCEPTRE, sêp'-tûr, *s.* berło.

SCEPTRED, sêp'-tûrd, *adj.* berłowładny.

SCHEDULE, szêd'-żûl, skêd'-żûl, *s.* cedula, kartka; w. p. dodatek do inwentarza.

SCHEME, skêm, *s.* plan, projekt, zamysł, zamiar.

SCHEMER, skê'-mûr, *s.* projekcista.

SCHISM, sîzm, skîzm, *s.* schizma.

SCHISMATIC, sîz'-mâ-tîk, *s.* schizmatyk, syzmatyk.

SCHISMATICAL, sîz-mât'-tê-kâl, *adj.* schizmatyczny.

SCHOLAR, skôl'-lûr, *s.* uczeń, uczennica, student; człowiek uczony, literat. *A good latin* —, dobry łacinnik. *To be bred a* —, odbyć nauki, nabyć oświaty.

SCHOLARSHIP, skôl'-lûr-szîp, *s.* uczoność, naukowość, nauka; wiadomości, erudycya.

SCHOLASTIC (—AL), skô-lâs'-tîk, *adj.* szkolny, scholastyczny, szkolarski. —ALLY, *adv.* scholastycznie.

SCHOLIAST, skô'-lê-âst, *s.* tłumacz, objaśniacz, komentator.

SCHOLION, skô'-lê-ôn, *or* SCHOLIUM, skô'-lê-ûm, *s.* nota, przypisek, objaśnienie.

SCHOOL, skôôl, *s.* szkoła. *To put to* —, oddać do szkoły. *To keep* —, trzymać szkołę. — *boy*, student. — *divinity*, teologia scholastyczna. — *fellow*, spółuczeń. — *man*, biegły w filozofii lub teologii scholastycznéj. — *master*, bakałarz, nauczyciel. — *mistress*, nauczycielka.

TO SCHOOL, *v. a.* uczyć, nauczać, nakłaść w głowę; ganić, strofować.

SCHOONER, skôô'-nûr, *s.* skuner (dwumasztowy statek zawierający od 30 do 120 beczek).

SCIATIC, sī-ăt'-tĭk, *or* SCIATICA, sī-ăt'-tē-kă, *s.* kulszowy ból, łupanie w stawach biodrowych.

SCIENCE, sī'-ĕns, *s.* umiejętność, nauka.

SCIENTIFIC (—AL), sī-ĕn-tĭf'-tĭk, *adj.* naukowy. —ALLY, *adv.* naukowo.

SCIMITAR, sĭm'-mē-tŭr, *s.* bułat, szabla turecka.

TO SCINTILLATE, sĭn'-tĭl-lāt, *v. n.* iskrzyć się, błyszczeć.

SCINTILLATION, sĭn-tĭl-lā'-shŭn, *s.* iskrzenie się.

SCION, sī'-ŭn, *s.* rószczka, szczep, latorośl.

SCIRRHOSITY, skĭr-rŏs'-sē-tē, *s.* (*med.*), zatwardzenie gruczołów.

SCIRRHUS, skĭr'-rŭs, *s.* (*med.*), stwardniały gruczoł.

SCISSIBLE, sĭs'-ē-bl, *or* SCISSILE, sĭs'-sĭl, *adj.* łupki.

SCISSION, sĭz'-ŭn, *s.* łupanie, rozłupanie.

SCISSORS, sĭz'-zŭrz, *s. pl.* (*a pair of* —), nożyczki.

TO SCOAT, skōt, *v. a.* hamować, tamować (koło).

TO SCOFF, skŏf, *v. n.* i *a.* szydzić, najgrawać się, drwić (— *at*, z kogo lub z czego).

SCOFF, *s.* szyderstwo, urąganie, pośmiewisko.

SCOFFER, skŏf'-fŭr, *s.* szyderca.

SCOFFINGLY, skŏf'-fĭng-lē, *adv.* z szyderstwem, z urąganiem.

TO SCOLD, skōld, *v. n.* i *a.* łajać, zburczeć, swarzyć, gdyrać, zrzędzić.

SCOLD, *s.* sekutnica, gdyraczka.

SCOLLOP, skŏl'-lŭp, *s.* *zob.* SCALLOP.

SCONCE, skŏns, *s.* szaniec, okop, blokuz; (*vulg.*), łeb, głowa; 2) świecznik ścienny z lustrem.

TO SCONCE, *v. a.* nałożyć karę pieniężną.

SCOOP, skōōp, *s.* łopatka, czerpak.

TO SCOOP, *v. a.* wypróżnić łopatką, wyczerpać; wydłubać, wydrążyć.

SCOPE, skōp, *s.* cel, zamiar; pole, przestrzeń, rozległość.

SCORBUTIC (—AL), skŏr-bū'-tĭk, *adj.* skorbutyczny.

TO SCORCH, skŏrcz, *v. a.* i *n.* palić, przypalić, opalić, piec, opiec, smalić, osmalić. *To — up*, wypalić; wygorzeć na słońcu.

SCORDIUM, skŏr'-dē-ŭm, *s.* ozanka czosnkowa (ziele).

SCORE, skōr, *s.* karbowa laska, karb, nacięcie, znak; rachunek, dłużna summa, konto; powód, przyczyna; dwudziestka. *To quit scores*, porachować się. *To run in* —, zadłużyć się. *Upon a new score*, na nowy rachunek. *Upon what* —? dla jakiéj przyczyny? dla czego? *Upon the — of friendship*, na karb przyjaźni. *Three* —, sześćdziesiąt. *Four* —, ośmdziesiąt.

TO SCORE, *v. a.* karbować, nakarbować; położyć na czyj karb lub rachunek.

SCORIA, skō'-rē-ă, *s.* żużle, fusy.

SCORIOUS, skō'-rē-ŭs, *adj.* żużlasty.

TO SCORN, skŏrn, *v. a.* i *n.* gardzić, pogardzać, lekceważyć; drwić, urągać, szydzić.

SCORN, *s.* wzgarda, pogarda. *To laugh to* —, wyśmiać, wyszydzić.

SCORNER, skŏrn'-ŭr, *s.* wzgardziciel, pogardziciel; szyderca.

SCORNFUL, skŏrn'-fŭl, *adj.* gardzący, wzgardliwy, hardy; szyderski. —LY, *adv.* pogardliwie, z pogardą.

SCORPION, skŏr'-pē-ŭn, *s.* niedźwiadek.

SCORZONERA, skŏr-zō-nē'-rā, *s.* wężymord.

SCOT, skōt, *s.* Szkot. *zob.* SCOTCHMAN; 2) dań, danina, podatek; 3) rachunek.—*and lot*, podatek parafialny. *To pay — and lot*, opłacić podatek; wszystko do grosza wypłacić; zapłacić rachunek. — *free*, wolny od opłaty; bezkarnie.

SCOTCH, skōcz, 1) *s.* karb, nacięcie, narznięcie; szkocki język. *The* —, Szkoci; 2) *adj.* szkocki.—*collops*, zrazy szkockie cielęce. — HOPPERS, *s. pl.* zabawka dziecinna zależąca na skakaniu przez sznur. — *man*, Szkot. — *mist* gęsta mgła, ulewa, słota. — *woman*, Szkotka.

TO SCOTCH, *v. a.* nacinać, narznąć, nakarbować; (*Shaksp.*), drasnąć, lekko zranić.

SCOTISH, skōt'-ĭsz, *adj.* Szkocki, ze Szkocyi.

SCOTLAND, skōt'-lând, *s.* Szkocya.

SCOTOMY, skōt'-tō-mē, *s.* (*med.*) zawrót głowy.

SCOTTICISM, skōt'-ē-sĭzm, *s.* wyrażenie właściwe dyalektowi szkockiemu.

SCOUNDREL, skōŭn'-drĭl, *s.* łajdak, szelma, galgan, rakarz.

TO SCOUR, skōŭr, *v. a.* i *n.* szorować, wycierać, chędożyć, przeczyścić, dać na laxę; grasować, plondrować, zapuszczać zagony; przebiec, przelecieć. *To — the coast*, żeglować wzdłuż brzegów. *To — the sea*, rozbijać po morzu. *To — the sea of pirates*, oczyścić morze ze zbójców. *To — on the way* (*Shaksp. W. T.*), spieszyć, pospieszać. *To — about*, włóczyć się, walęsać się. *To — away* (*to — off*), zemknąć, drapnąć, uciec.

SCOURER, skōŭr'-ŭr, *s.* szorujący; włóczęga.

SCOURGE, skŭrdż, *s.* bicz; plaga, kara, chłosta.

TO SCOURGE, *v. a.* biczować, chłostać, ukarać.

SCOURGER, skŭr'-dżŭr, *s.* biczownik.

SCOUT, skōŭt, *s.* podsłuchy wojenne, podjazd, zwiady; szpieg.

TO SCOUT, *v. n.* wyjechać na zwiady, podsłuchiwać, szpiegować.

TO SCOWL, skōŭl, *v. n.* ponuro patrzeć, z podełba poglądać, nachmurzyć się, zasępić się, nadąsać się.

SCOWL, *s.* posępny wzrok, ponure spojrzenie.

SCOWLINGLY, skōŭ'-lĭng-lē, *adv.* ponuro, pochmurnie, posępnie.

TO SCRABBLE, skrăb'-bl, *v. n.* drapać, grzebać, gramolić, gmerać, macać.

SCRAG, skrăg, 1) *adj.* chudy, chudziuteńki; 2) *s.* chuchraczek, chudak.

SCRAGGED, skrăg'-gĕd, *or* SCRAGGY, skrăg'-gē, *adj.* chudy, chudorlawy, suchy, wyschły; chropowaty, kostrubaty.

SCRAGGEDNESS, skrăg'-gĕd-nĕs, *or* SCRAGGINESS, skrăg'-gē-nĕs, *s.* chudość, chudorlawość; chropowatość.

TO SCRAMBLE, skrăm'-bl, *v. a.* chwytać jeden przed drugim, ubijać się (— *for*, o co); gramolić się, drapać się do góry. *To — up*, wgramolić się. *To make people — for a thing*, rzucić co na rozerwanie, na rozszarpanie. *There is a scrambling for...*, z rąk sobie wydzierają.

SCRAMBLE, *s.* chwytanie, rozchwycenie; ubijanie się, ubieganie się o co.

TO SCRANCH, skrănsz, *v. a.* † rozkąsić, pochrupać.

SCRANNEL, skrăn'-nĭl, *adj.* chrapliwy, skrzypliwy.

SCRAP, skrăp, *s.* urywek, ułomek, szpargał. *Scraps of latin*, kuchenna łacina.

TO SCRAPE, skrăp, *v.* 1) *a.* skrobać, drapać; szorować, wycierać; grzebać; 2) *n.* rzempolić na skrzypcach. *To — acquaintance*, (*vulg.*), chcieć się zapoznać. *To rake and* —, ciułać, zbijać grosze. *To — a leg*, ukłonić się niezgrabnie. *To — off*, odskrobać, oddrapać. *To — out*, (— *up*), wygrzebać. *To — together*, nagrzebać, zgarnąć, uciułać. — *penny*, (*vulg.*), łapigrosz.

SCRAPE, *s.* niezgrabny ukłon; (*vulg.*), kłopot, tarapata, bieda.

SCRAPER, skrā'-pŭr, *s.* skrobaczka; kutwa, sknera; rzempola.

TO SCRATCH, skrăcz, *v. a.* drapać, drapnąć, drasnąć, zadrasnąć. *Never — your head for that matter*, (*vulg.*), nie turbuj się o to.

SCRATCH, *s.* udrapnienie, zadraśnienie. SCATCHES, *pl.* końskí świerzb.

SCRATCHER, skrăcz'-ŭr, *s.* drapacz.

SCRAW, skrău, *s.* powierzchnia; darń.

TO SCRAWL, skrăul, *v. a.* bazgrać, gryzmolić, pokreślić.

SCRAWL, *s.* bazgranina, gryzmolenie.

SCRAWLER, skrăul'-ŭr, *s.* bazgracz, gryzmoła.

TO SCREAK, skrēk, *v. n.* skrzypieć.

TO SCREAM, skrēm, *v. n.* (*to — out*), wrzasnąć.

SCREAM, *s.* wrzask, wrzaśnienie.

TO SCREECH, skrēēcz, *v.n.* hukać (o sowie).

SCREECHOWL, skrēēcz'-ôûl, *s.* puhacz, puszczyk.

SCREEN, skrēēn, *s.* parawan, ekran; zasłona, ochrona, ochronienie.

TO SCREEN, *v.a.* chronić, schronić, zasłonić (— *from*, przed czém).

SCREW, skrôô, *s.* szruba. *Cork* —, korkociąg, grajcarek. *A — is loose between them*, *vulg.* niezgadzają się z sobą.

TO SCREW, *v.a.* szrubować; *fig.* przekręcać, zżymać się, cudaki z siebie wyrabiać. *To—the face*, zżymać się. *To—one's self*, wszrubować się, wkręcić się. *To—down*, przyszrubować. *To—out*, odszrubować. *To—a thing out of one*, *fig.* wymacać co z kogo. *To—up*, zaszrubować; *fig.* wynosić w górę.

TO SCRIBBLE, skrîb'-bl, *v.a.* i *n.* bazgrać, gryzmolić.

SCRIBBLE, *s.* bazgranina, ramota.

SCRIBBLER, skrîb'-bl-ûr, *s.* gryzmoła, lichy pismak.

SCRIBE, skrîb, *s.* pisarz, notaryusz.

SCRIMER, skrî'-mûr, *s.* † fechtarz, szermierz.

SCRIP, skrîp, *s.* worek, torebka, tłómoczek; 2) świstek, szpargał.

SCRIPPAGE, skrîp'-pîdż, *s.* (*Shaksp. A. Y. L. J.*), pełna kieszenia.

SCRIPTORY, skrîp'-tûr-ê, *adj.* piśmienny, pisany.

SCRIPTURAL, skrîp'-czû-râl, *adj.* biblijny.

SCRIPTURE, skrîp'-czûr, *s.* pismo święte, biblia.

SCRIVENER, skrîw'-nûr, *s.* notaryusz.

SCROFULA, skrôf'-û-lâ, *s.* szkrofuł, zawałki.

SCROFULOUS, skrôf'-û-lûs, *adj.* szkrofuliczny.

SCROLL, skrôl, *s.* spis, rejestr, zwitek.

SCROYLE, skrôêl, *s.* † oszarpaniec, szubrawiec; łajdak, hultaj.

TO SCRUB, skrûb, *v.a.* skrobać, drapać, szorować.

SCRUB, *s.* drapak, drapaczka; 2) oszarpaniec, szubrawiec, chudeusz. —*writer*, *vulg.* bazgracz, gryzmoła.

SCRUBBED, skrûb'-bîd, *or* SCRUBBY, skrûb'-bê, *adj.* podły, lichy, brudny, plugawy.

SCRUFF, skrûf, *s. zob.* SCURF.

SCRUPLE, skrôô'-pl, *s.* skrupuł, wątpliwość, trwożliwe sumienie; 2) skrupuł (12ta część łóta); krzta, odrobina.

TO SCRUPLE, *v.n.* skrupulizować, (—*at*, w czém).

SCRUPLER, skrôô'-pl-ûr, *s.* skrupulant.

SCRUPULOSITY, skrôô-pû-lôs'-ê-tê, skrupulatność.

SCRUPULOUS, skrôô'-pû-lûs, *adj.* skrupulatny.—LY, *adv.* skrupulatnie. —NESS, *s. zob.* SCRUPULOSITY.

SCRUTABLE, skrôô'-tâ-bl, *adj.* mogący być zbadanym, docieczonym.

SCRUTATION, skrôô-tâ'-szûn, *s.* badanie, dociekanie, poszukiwanie.

SCRUTATOR, skrôô-tâ'-tûr, *s.* badacz, poszukiwacz.

TO SCRUTINIZE, skrôô'-tîn-îz, *v.a.* badać, dociekać, poszukiwać.

SCRUTINY, skrôô'-tê-nê, *s.* badanie, dociekanie, poszukiwanie.

SCRUTOIRE, skrôô-tôr', *s.* biórko, kantorek.

TO SCUD, skûd, *or* SCUDDLE, skûd'-dl, *v.n.* drapnąć, umknąć, świsnąć.

SCUFFLE, skûf'-fl, *s.* bijatyka, udry, utarczka, burda.

TO SCUFFLE, *v.n.* czubić się, za łby się wodzić.

TO SCULK, skûlk, *v.n.* czatować, dybać, zasadzić się.

SCULKER, skûlk'-ûr, *s.* czatownik.

SCULKING, skûlk'-îng, *part. s.* czatowanie, czyhanie. —*place* (— *hole*), nora, kryjówka.

SCULL, skûl, *s.* czaszka głowy; 2) czółno; 3) † gromada ryb, ciąg śledzi. *Iron scull*, szyszak, przyłbica.—*cap*, czapka, kapuza; 2) tarczyca hełmik (roślina).

SCULLER, skûl'-lûr, *s.* czółno (o jednym wiośle).

SCULLERY, skûl'-lûr-ê, *s.* pomywalnia.

SCULLION, skûl'-yûn, *s.* kuchcik; kuchta; pomywaczka.

SCULPTILE, skûlp'-tîl, *adj.* rzniety, snycerskiéj roboty.

SCULPTOR, skûlp'-tûr, *s.* snycerz, rzeźbiarz.

SCULPTURE, skûlp'-czûr, snycerstwo, rzeźba; snycerska robota.

TO SCULPTURE, *v.a.* rzezać, dłótem wyrabiać.

SCUM, skûm, *s.* szumowiny; *fig.* wyrzutek, ostatni hultaj, łotr.

TO SCUM, *v.a.* szumować, odszumować.

SCUMMER, skûm'-mûr, *s.* łyżka do szumowania.

SCURF, skûrf, *s.* strup, parch.

SCURFINESS, skûrf'-ê-nês, *s.* parszywość.

SCURRIL, skûr'-rîl, *adj. zob.* SCURRILOUS.

SCURRILITY, skûr-rîl'-ê-tê, *s.* rubaszny żart, obelżywość.

SCURRILOUS, skûr'-rîl-ûs, *adj.* rubaszny, podły, karczemny, grubijański.,—LY, *adv.* podle, po grubijańsku.

SCURVILY, skûr'-wê-lê, *adv.* niezgrabnie, nieładnie; podle, nikczemnie, po grubijańsku.

SCURVY, skûr'-wê, 1) *s.* szkorbut; 2) *adj.* szkorbutyczny; parszywy, krostawy; podły, ordynaryjny, nikczemny, pogardy godny. —*grass*, warzęcha (roślina).

SCUT, skût, *s.* kusy ogon; (*myśl.*) omyk.

SCUTCHEON, skûcz'-în, *s.* tarcza, puklerz; tarcza herbowa.

SCUTIFORM, skû'-tê-fôrm, *adj.* tarczowaty.

SCUTTLE, skût'-tl, *s.* kosz płaski; kosz masztowy czyli bocianie gniazdo; drobny krok.

TO SCUTTLE, *v. n.* dreptać, biec, uciekać. *To — off*, drapnąć.

SCYTHIA, sîth'-ê-â, *s.* Scytya.

SCYTHIAN, sîth'-ê-ân, 1) *s.* Scyt; 2) *adj.* scytyjski.

SEA, sê, *s.* morze; *fig.* ogrom, mnóstwo. *At —*, na morzu. *By —*, morzem. *Main —*, otwarte morze. *Narrow —*, ciaśnina morska. *High —*, wzburzone morze. *To put to —*, wypłynąć na morze. *Half seas over*, *fig.* i *fam.* na pół pijany. — *beat* (— *beaten*), kołatany przez fale morskie. — *boat*, statek morski. — *born*, zrodzony na morzu lub w morzu. — *bound* (— *bounded*), otoczony morzem. — *boy*, chłopiec okrętowy. — *breach*, wkroczenie morza, zalew morski. — *breeze* (— *gale*), wiatr morski. — *built*, zbudowany dla żeglugi morskiéj. — *calf*, cielec morski, foka. — *chart*, mapa morska. — *coal*, węgiel ziemny. — *coast*, brzeg morski. — *compass*, kompas, busola. — *cow*, krowa morska, brzegowiec. — *dog*, pies morski, żarłok ryba. — *farer*, żeglarz. — *faring*, żeglarski. — *faring men*, żeglarze, majtkowie. — *fennel*, kopr morski. — *fight*, bitwa morska. — *fish*, ryba morska. — *fowl*, ptak morski, ptactwo morskie. — *girt*, opasany morzem. — *green*, ciemnozielony. — *gull*, rybołów morski. — *hedge-hog*, jeż morski. — *hog*, delfin szablogrzbiet. — *holly*, boży dar, mikołaik. — *horse*, koń morski. — *maid*, syrena. — *man*, żeglarz, marynarz. — *mark*, znak dla żeglujących, (beczka uwiązana). — *mew*, rybołów morski. — *monster*, potwór morski. — *onion*, cebula morska. — *ooze*, szlam, muł morski. — *piece*, obraz morski. — *pool*, jezioro słone. — *port*, port morski. — *rocket*, rzeżucha morska. — *rover*, korsarz. — *serpent*, rybowąż. — *service*, służba morska. — *shark*, haja, ludojad. — *shell*, muszla, skorupa morska. — *shore*, brzeg morski. — *sick*, chory od morza. — *sickness*, choroba morska. — *side*, brzeg morski. — *stores*, *pl.* zapasy morskie. — *surgeon*, chirurg okrętowy. — *term*, wyrażenie morskie. — *tost* (— *tossed*), skołatany morzem. — *town*, miasto nadmorskie. — *voyage*, podróż morska. — *walled*, opasany morzem. — *ward*, ku morzu. — *water*, woda morska. — *worthy*, zdatny do żeglugi morskiéj (o okręcie).

SEAL, sêl, *s.* foka; 2) pieczęć, pieczątka. *To set (put) one's — to*, przyłożyć, wycisnąć pieczęć. — *oil*, tran z foki. — *ring*, sygnet. — *skins*, *pl.* skórki fok.

TO SEAL, *v.a.* i *n.* pieczętować; potwierdzić, stwierdzić. *To — up*, zapieczętować.

SEALER, sē'-lûr, *s.* pieczętarz.
SEALING, sē'-lĭng, *part. s.* pieczętowanie. — *wax*, lak.
SEAM, sēm, *s.* szew, obrąbek; 2) smalec wieprzowy.
TO SEAM, *v.a.* zszyć.
SEAMLESS, sēm'-lĕs, *adj.* bez szwu.
SEAMSTRESS, *zob.* SEMPSTRESS.
SEAMY, sē'-mē, *adj.* ze szwem.
SEAR, sēr, *adj.* suchy, zeschły, zwiędły; 2) *s.* (*Shaksp. Mac.*) jesień. — *cloth*, plaster woskowy. — *wood*, suche drwa.
TO SEAR, *v.a.* przypalić, osmalić; *fig.* piętno wypalić, napiętnować.
SEARCE, sērs, *s.* sito, pytel. *To* —, *v.a.* przesiewać, pytlować.
TO SEARCH, sĕrcz, *v. a.* i *n.* szukać, poszukiwać, badać, śledzić; szukać, rewidować; *fig.* nawiedzić, dotknąć czém, dopuścić co na kogo. *To* — *after* (*for*), szukać czego. *To* — *into*, badać, dociekać. *To* — *out*, wyszukać, odkryć.
SEARCH, *s.* szukanie, poszukiwanie, badanie; rewizya. — *warrant*, rozkaz zrewidowania domu.
SEARCHER, sĕrcz'-ûr, *s.* poszukiwacz, badacz; rewizor; urzędnik czyniący wizytę trupa.
SEARMENT, sĕr'-mĕnt, *s.* (*L. B. CH. H. canto II. st.* 82) zamiast CEREMENT.
SEASON, sē'-zn, *s.* pora roku; czas, właściwa pora; 2) zaprawa, przysmaczek. *In* (*due*) —, w swoim czasie, we właściwéj porze. *Out of* —, nie w swoim czasie, nie we właściwéj porze.
TO SEASON, *v. a.* zaprawić, przyprawić; wprawić, usposobić, wdrożyć.
SEASONABLE, sē'-zn-ă-bl, *adj.* wczesny, stosowny, właściwy. — LY, *adv.* w czas, w swoim czasie. —NESS, właściwa pora.
SEASONER, sē-zn-ûr, *s.* zaprawiacz, przyprawiacz.
SEASONING, sē'-zn-ĭng, *s.* zaprawa, przyprawa.
SEAT, sēt, *s.* siedzenie, zasiadanie; siedlisko, posada, plac, miejsce, miejsce pobytu, mieszkanie; krzesło, stołek, ławka. *Country* —, dom wiejski, dwór wiejski. — *of war*, teatr wojny.
TO SEAT, *v.* 1) *a.* posadzić; postawić; osadzić na urzędzie; 2) *n.* *to—one's self*, usiąść, zasiąść, usieść. *To be seated*, siedzieć. *They were seated*, siedzieli. *Be seated*, siadaj, usiądź.
SECANT, sē'-kânt, *s.* (*mat.*), sieczna.
TO SECEDE, sē-sēd', *v. n.* ustąpić, odstąpić, odłączyć się, oddzielić się, odstrychnąć się.
SECEDER, sē-sē'-dûr, *s.* odstępca, oderwaniec.
SECESSION, sē-sĕsz'-ûn, *s.* odstąpienie, odłączenie się, oddzielenie się.
TO SECLUDE, sē-klûd', *v. a.* wyłączyć, odsunąć (— *from*, od czego), odosobnić.
SECLUSION, sē-klû'-żûn, *s.* odosobnienie, wyłączenie, samotne ustronie.
SECOND, sĕk'-kŭnd, *adj.* drugi; powtórny, następny. *Every* — *year*, co drugi rok. *A* — *time*, po raz drugi. *Upon* (*on*) — *thoughts*, lepiéj się namyśliwszy, po gruntowniejszém zastanowieniu. *He is* — *to none*, nikomu nie ustępuje, nie jest od nikogo niższy. — *hand*, z drugiéj ręki; już używany, już przenoszony. *A* — *hand dish*, odgrzewana potrawa. *A* — *hand suit*, już przenoszona suknia. — *rate*, drugiego rzędu. — *sight*, przewidywanie przyszłości.
SECOND, *s.* sekundant; 2) sekunda.
TO SECOND, *v. a.* sekundować, popierać, dopomagać, dopomódz.
SECONDARILY, sĕk'-kŭn-dă-rĕ-lĕ, *adv.* podrzędnie, pobocznie.
SECONDARY, sĕk'-kŭn-dă-rĕ, *adj.* powtórny, następny, podrzędny, poboczny. — *feather*, tylne pióra w skrzydłach. — *symptoms*, odnowienie się choroby wenerycznéj po pewnym przeciągu czasu.
SECONDLY, sĕk'kŭnd-lĕ, *adv.* powtóre, co do drugiego.
SECRECY, sē'-krē-sē, *s.* skrytość, tajemność, dotrzymanie sekretu.
SECRET, sē'-krĕt, *adj.* skryty, tajemniczy, tajny, sekretny. *To keep* —, taić, ukrywać, dotrzymać sekretu.
SECRET, *s.* tajemnica, sekret. *In* —, skrycie, tajemnie, sekretnie. *To be in the* —, wiedzieć o sekrecie. *To let one into the* —, przypuścić kogo do sekretu.
SECRETARISHIP, sĕk'-krē-tâ-rē-szĭp, *s.* sekretarstwo.
SECRETARY, sĕk'-krē-tâ-rē, *s.* sekretarz.
TO SECRETE, sē-krēt', *v. a.* skryć, sprzątnąć; (*anat.*), odłączyć, oddzielić.
SECRETION, sē-krē'-szûn, *s.* odłączenie wilgoci w ciele, wilgoć odłączona.
SECRETITIOUS, sĕk-rē-tĭsz'-ûs, *adj.* odłączony, oddzielony (o wilgociach w ciele).
SECRETLY, sē'-krĭt-lĕ, *adv.* skrycie, tajnie, sekretnie.
SECRETNESS, sē'-krĭt-nĕs, *s.* *zob.* SECRECY.
SECRETORY, sē-krē'-tûr-ē, sē'-krē-tûr-ē, *adj.* służący do oddzielenia wilgoci w ciele.
SECT, sĕkt, *s.* sekta; (*Shaksp. H.IV. P.II.* 2. *4.* zamiast SEX), płeć.
SECTARIAN, sĕk-tâ'-rē-ân, *s.* sektarz; 2) *adj.* sektarski.
SECTARISM, sĕk'-tâ-rĭzm, *s.* sektarstwo.
SECTARY, sĕk'-tâ-rē, *s.* sektarz.
SECTATOR, sĕk-tâ'-tûr, *s.* zwolennik, uczeń.
SECTION, sĕk'-szûn, *s.* cięcie, przecięcie; wydział, oddział, rozdział, sekcya.
SECTOR, sĕk'-tûr, *s.* (*mat.*), wycinek, przenośnik, kątomierz.
SECULAR, sĕk'-kû-lâr, *adj.* świecki; stuletni, wiekowy.
SECULARITY, sĕk-kû-lâr'-ĕ-tē, *s.* świeckość, świecki stan.
SECULARIZATION, sĕk-kû-lâ-rē-zâ'-szûn, *s.* sekularyzacya (klasztorów).
TO SECULARIZE, sĕk'-kû-lâ-rĭz, *v. a.* sekularyzować.
SECUNDINE, sĕk'-kûn-dĭn, *s.* błona w któréj się dziecię rodzi, łożysko.
SECURE, sē-kûr', *adj.* bezpieczny, zabezpieczony (— *from*, od czego); pewny, zapewniony (— *of*, o czém).
TO SECURE, *v. a.* ubezpieczyć, zabezpieczyć (— *from*, od czego). *To* — *one*, pojmać, przytrzymać, uwięzić kogo. *To* — *a thing*, objąć, opanować co. *To* — *the door*, stanąć we drzwiach, żeby nie wpuścić lub nie wypuścić nikogo.
SECURELY, sē-kûr'-lē, *adv.* bezpiecznie.
SECURITY, sē-kû'-rē-tē, *s.* bezpieczeństwo, ubezpieczenie; pewność, ufność, otucha, brak czujności; poręka, zaręczenie, rękojmia; poręczyciel; zastaw, zakład. *What* — *can you have?* kto ci ręczy za to?
SEDAN, sē-dân', *s.* (— *chair*), lektyka.
SEDATE, sē-dât', *adj.* spokojny, cichy, łagodny, pogodny. —LY, *adv.* spokojnie. —NESS, *s.* spokojność, cichość.
SEDATIVE, sĕd'-ă-tĭw, *adj.* uspokajający, łagodzący, uśmierzający. — *salt*, sól uśmierzająca.
SEDENTARINESS, sĕd'-dĕn-tâ-rē-nĕs, *s.* sedenterya, ciągłe siedzenie.
SEDENTARY, sĕd'-dĕn-tâ-rē, *adj.* siedzący, nieruchomy, miejscowy. *To lead a* — *life*, bawić się sedenterya, prowadzić życie nieruchome.
SEDGE, sĕdż, *s.* turzyca (ziele), so [illegible] sitowina.
SEDGY, sĕd'-żē, *adj.* zarosły sitowiną.
SEDIMENT, sĕd'-ĕ-mĕnt, *s.* osad, fussy.
SEDITION, sē-dĭsz'-ûn, *s.* bunt, rokosz.
SEDITIOUS, sē-dĭsz'-ûs, *adj.* buntowniczy. —LY, *adv.* buntowniczo. —NESS, s. duch buntowniczy.
TO SEDUCE, sē-dûs', *v. a.* zwieść, uwieść, zbałamucić.
SEDUCEMENT, sē-dûs'-mĕnt, *or* SEDUCTION, sē-dûk'-szûn, *s.* zwodzenie, zwodnictwo, uwiedzenie, zbałamucenie.
SEDUCER, sē-dû'-sûr, *s.* zwodziciel, bałamut.
SEDUCTIVE, sē-dûk'-tĭw, *adj.* zwodniczy.
SEDULITY, sē-dû'-lē-tē, *s.* pilność.
SEDULOUS, sĕd'-û-lûs, *adj.* pilny, pracowity. —LY, *adv.* pilnie. —NESS, *s. zob.* SEDULITY.
SEE, sēē, *s.* rezydencya bisku-

pa, biskupstwo, dyecezya. *The holy* —, stolica apostolska.

TO SEE, *vir. a.* i *n.* widzieć; uważać; dojrzeć, przypilnować, postarać się. *To live to* —, dożyć, doczekać się. *I'll — you paid*, dopilnuję, postaram się aby ci zapłacono. — *it done*, dopilnuj aby to zrobiono. — *the guard doubled*, każ zdublować wartę. *To go to — one*, odwiedzić kogo. *To — company*, przyjąć wizytę. *She sees nobody*, ona nieprzyjmuje wizyt. *To — one home*, odprowadzić kogo do domu. — *her to the coach*, odprowadź ją do pojazdu. *To — into*, wejrzeć w co, przenikać, dociekać.

SEED, sēēd, *s.* nasienie, ziarno na zasiew; plemię, potomstwo. — *cake*, ciasteczko posypane aromatycznemi ziarkami. — *case* (— *coat*), torebka nasienna. — *lip* (— *lop*), siewnia, siewalnia. — *man*, handlujący nasionami. — *plot*, szkółka, nasiennik. —'*s man*, siewacz. — *time*, czas siewu, siejba.

TO SEED, *v. n.* w nasienie rość.

SEEDLING, sēēd'-lĭng, *s.* nasiennik.

SEEDY, sēēd'-ē, *adj.* pełen nasienia.

SEEING, sēē'-ĭng, 1) *part. s.* widzenie. — *is believing*, (*prov.*), co się widzi temu się wierzy. *Worth* —, godzien widzenia. 2) — *that*, *conj.* ponieważ, gdy, kiedy, skoro.

TO SEEK, sēēk, *v.ir. a.* i *n.* szukać, starać się usiłować. *To — one's life*, nastawać na czyje życie. *To — after* (—*for*), szukać czego, starać się, ubiegać się o co. *To — out*, wyszukać, wynaleść.

SEEKER, sēēk'-ûr, *s.* szukający.

TO SEEL, sēēl, *v. a.* (*myśl.*), zaszyć oczy sokołowi.

TO SEEM, sēēm, *v. n.* zdawać się. *It seems*, zdaje się.

SEEMING, sēēm'-ĭng, *adj.* pozorny. —LY, *adv.* na pozor, pozornie. —NESS, *s.* pozor.

SEEMLINESS, sēēm'-lē-nĕs, *s.* przystojność, przyzwoitość, dorzeczność.

SEEMLY, sēēm'-lē, 1) *adj.* przystojny, przyzwoity, dorzeczny; 2) *adv.* przyzwoicie.

SEEN, sēēn, 1) *part. zob.* TO SEE; 2) *adj.* † biegły, obeznany.

SEER, sē'-ûr, 1) *s.* widzący; wieszcz, prorok; 2) *adj.* sēēr, suchy. — WOOD, *zob.* SEAR-WOOD, pod SEAR.

SEE-SAW, sē'-sâu, *s.* chustawka, bujawka, hojdałka.

TO SEE-SAW, *v. n.* chustać się, hojdać się,

TO SEETH, sēēTH, *v. ir.* 1) *a.* warzyć, gotować; 2) *n.* kipieć, wrzeć. *To — over*, zbiegać, lać się przez wierzch.

SEGMENT, sĕg'-mĕnt, *s.* (*mat.*), odcinek koła.

TO SEGREGATE, sĕg'-rē-gât, *v.* 1) *a.* odłączyć, oddzielić; 2) *n.* odłączyć się, oddzielić się.

SEGREGATION, sĕg-rē-gâ'-szŭn, *s.* odłączenie, oddzielenie.

SEIGNIOR, sēn'-yûr, *s.* pan, pan lenny. *The grand* —, sultan.

SEIGNIORY, sēn'-yûr-ē, *s.* panowanie, władza.

SEINE, sēn, *s.* matnia.

TO SEIZE, sēz, *v. a.* chwycić, uchwycić; opanować; skonfiskować, zabrać na skarb, *To — on* (*upon*), schwycić, uchwycić, i t. d. *To be seized of a thing*, w. r. mieć co w posiadaniu.

SEIZIN, sē'-zĭn, *s.* w. p. zajęcie w posiadłość, konfiskacya.

SEIZURE, sē'-zûr, *s.* wzięcie, opanowanie, zabór; w. p. areszt, konfiskacya.

SEJANT, sē'-dżânt, *adj.* (*her.*), siedzący (lew w tarczy).

SELD, sĕld, *adv.* † rzadko.

SELDOM, sĕl'-dûm, *adv.* rzadko, nieczęsto. —NESS, *s.* rzadkość.

TO SELECT, sē-lĕkt', *v. a.* wybrać.

SELECT, *adj.* wybrany, dobrany, doborny.

SELECTION, sē-lĕk'-szŭn, *s.* wybór, dobor.

SELECTOR, sē-lĕk'-tûr, *s.* wybierający; wybor z pisarzów.

SELF, sĕlf, 1) *pron.* sam; 2) *adj.* własny; 3) *s.* własna osoba, ja. (*Self* służy do tworzenia zaimków): *myself*, *thyself*, *himself*, *herself*, *itself*, *ourselves*, *yourselves*, *themselves*, które *zob. one's* —, siebie samego, siebie samę, się. — *do — have*, (*prov.*), przez posły wilk nie tyje. — *applause*, poklaskiwanie samemu sobie. — *assumption*, zarozumiałość. — *complacency*, podobanie się sobie samemu. — *conceit*, zarozumiałość. — *conceited*, zarozumiały. — *confidence*, zaufanie w sobie samym. — *defence*, własna obrona. — *denial*, wyrzeczenie się samego siebie. — *dependence*, niezależność, samoistność. — *esteem*, szacunek dla samego siebie. — *evident*, jasny, widoczny sam przez się. — *indulgence*, pobłażanie sobie. — *interest*, własny interes. — *love*, miłość własna. — *murder*, samobójstwo. — *murderer*, samobójca. — *possession*, panowanie nad sobą samym. — *praise*, samochwalstwo, własna chwała. — *same*, tenże sam. — *satisfaction*, samowłasne ukontentowanie. — *sufficience*, kontentowanie się z siebie samego, zarozumiałość. — *sufficient*, zarozumiały. — *will*, upor. — *willed*, uparty.

SELFISH, sĕlf'-ĭsz, *adj.* samolubny, zyskiem własnym powodowany, interesowny. —LY, *adv.* interesownie. —NESS, *s.* samolubstwo, egoizm.

TO SELL, sĕl, *v. ir.* 1) *a.* przedawać, przedać; 2) *n.* przedawać się, mieć odbyt. *To — off*, wyprzedać, sprzedać.

SELLER, sĕl'-lûr, *s.* przedawca.

SELVAGE, sĕl'-wĭdż, *s.* krajka, szlak.

SEMBLANCE, sĕm'-blâns, *s.* podobieństwo; pozór.

SEMI, sĕm'-mē, *s.* pół, połowa.

SEMIANNULAR, sĕm-mē-ân'-nû-lâr, *adj.* półokrągły.

SEMICIRCLE, sĕm'-mē-sĕr-kl, *s.* półkole.

SEMICIRCULAR, sĕm-mē-sĕr'-kû-lâr, *adj.* półokrągły.

SEMICOLON, sĕm-mē-ko'-lôn, *s.* średnik.

SEMIDIAMETER, sĕm-mē-dī-âm'-ē-tûr, *s.* półśrednicy, promień.

SEMIFLUID, sĕm-mē-flû'-ĭd, *adj.* na pół płynny.

SEMILUNAR, sĕm-mē-lû'-nâr, *adj.* w kształcie półksiężyca.

SEMIMETAL, sĕm'-mē-mĕt-tl, *s.* półmetal, półkruszec.

SEMINAL, sĕm'-ē-nâl, *adj.* nasienny.

SEMINARY, sĕm'-ē-nâ-rē, *s.* seminaryum; szkółka drzew.

SEMINATION, sĕm-ē-nâ'-szŭn, *s.* sianie, zasianie.

SEMISPHERICAL, sĕm-mē-sfĕr'-rē-kâl, *adj.* półkulisty.

SEMPSTRESS, sĕm'-strĕs, *s.* szwaczka.

SENATE, sĕn'-nât, *s.* senat.

SENATOR, sĕn'-nâ-tûr, *s.* senator.

SENATORIAL, sĕn-nâ-tō'-rē-âl, *or* SENATORIAN, sĕn-nâ-tō'-rē-ân, *adj.* senatorski.

TO SEND, sĕnd. *v.ir. a.* posłać. zesłać. *What shall I — you?* (przy stole), czém ci się mam przysłużyć? *To — word*, uwiadomić, dać znać. *God — me relief*, Boże dopomóż mi. *God send...*, oby dał Bóg... *To — away*, odesłać, odprawić. *To — back*, odesłać na powrót. *To — for*, posłać po. *To — forth*, wysłać; wydawać z siebie, rozszerzać. *To — out*, wysłać, wyprawić. *To — round*, obesłać, rozesłać. *To — upon*, nasłać na kogo; nawiedzieć, dopuścić.

SENDER, sĕnd'-ûr, *s.* posyłający.

SENESCAL (—CHAL), sĕn'-nĕs-kâl, *s.* sędzia ziemski, starosta.

SENILE, sē'-nĭl, *adj.* stary, sędziwy.

SENIOR, sē'-nē-ûr, *or* sēn'-yûr, *adj.* i *s.* starszy; starzec.

SENIORITY, sē-nē-ŏr'-ē-tē, *s.* starszeństwo.

SENNA, sĕn'-nâ, *s.* senes.

SENNET, sĕn'-nĭt, *s.* † odgłos trąb.

SENNIGHT, *s.* tydzień. *This day* —, od dziś za tydzień (siedm nocy).

SENSATION, sĕn-sâ'-szŭn, *s.* władza czucia; wrażenie.

SENSE, sĕns, *s.* czucie, zmysł; rozsądek, rozum; wyobrażenie; znaczenie, sens; uczucie. — *of honour*, uczucie honoru. *Common* — (*good* —), zdrowy rozsądek. *To speak very good* —, mówić bardzo rozsądnie. *To have a just* — *of...*, jasno pojmować. *Out of one's senses*, odchodzący od zmysłów, szalony.

SENSELESS, sĕns'-lĕs, *adj.* bez zmysłów, bez pamięci, martwy, nie-

żywy; nieczuły: nierozsądny, bezrozumny, głupi. — *of friendship*, nieczuły na przyjaźń. —LY, *adv.* nierozsądnie. —NESS, *s.* nierozsądek, głupstwo.

SENSIBILITY, sĕn-sĕ-bĭl'-ĕ-tĕ, *s.* czułość, tkliwość.

SENSIBLE, sĕn'-sĕ-bl, *adj.* odbierający wrażenia przez zmysły; dotykalny, namacalny, zmysłowy; czuły, tkliwy; rozsądny, rozumny. roztropny; świadomy, wiedzący. *To be — of*, czuć, mieć uczucie czego; wiedzieć, być przekonanym o czém. *I am — that I have done amiss*, wiem żem źle zrobił. —LY, *adv.* czule; rozsądnie, rostropnie, dorzecznie. —NESS, *s.* czułość, czucie.

SENSITIVE, sĕn'-sĕ-tĭw, *adj.* czuły, drażliwy; zmysłowy. — *plant*, czułek, żywozioł. —LY, *adv.* czule, drażliwie.

SENSORIUM, sĕn-sō'-rē-ŭm, *or* SENSORY, sĕn'-sō-rē, *s.* organ zmysłu.

SENSUAL, sĕn'-szŭ-ăl, *adj.* zmysłowy, cielesny, lubieżny. —LY, *adv.* zmysłowo, cieleśnie.

SENSUALIST, sĕn'-szŭ-ăl-ĭst, *s.* cieleśnik, lubieżnik, rozkosznik.

SENSUALITY, sĕn-szŭ-ăl'-ĕ-tĕ, *s.* cielesność, zmysłowość, lubieżność.

SENT, sĕnt, *pret.* i *part. zob.* TO SEND.

SENTENCE, sĕn'-tĕns, *s.* wyrok, dekret, sentencya.

TO SENTENCE, *v.a.* skazać (— *to*, na co).

SENTENTIOUS, sĕn-tĕn'-szŭs, *adj.* sentencyonalny, ucinkowy. — LY, *adv.* sentencyonalnie. —NESS, *s.* sentencyonalność.

SENTIENT, sĕn'-szē-ĕnt, 1) *adj.* czujący, czuły; 2) *s.* czuciem obdarzona istota.

SENTIMENT, sĕn'-tĕ-mĕnt, *s.* czucie, uczucie (dobrego lub złego); sposób myślenia, myśl, zdanie.

SENTIMENTAL, sĕn-tĕ-mĕn'-tăl, *adj.* (*mod.*) sentymentalny.

SENTIMENTALISM, sĕn-tĕ-mĕn'-tăl-ĭsm, *s.* (*L. B. Beppo*) skłonność do sentymentalności.

SENTIMENTALITY, sĕn-tĕ-mĕn-tăl'-ĕ-tĕ, *s.* (*mod.*) sentymentalność, niezmierna czułość.

SENTINEL, sĕn'-tĕ-nĕl, *or* SENTRY, sĕn'-trē, *s.* szyldwach, warta, straż. *Sentry-box*, budka szyldwacha.

SEPARABILITY, sĕp-păr-ă-bĭl'-ĕ-tĕ, *s.* rozdzielność, rozłączność.

SEPARABLE, sĕp'-păr-ă-bl, *adj.* rozdzielny, rozłączny. —NESS, *s. zob.* SEPARABILITY.

TO SEPARATE, sĕp'-păr-ăt, *v.* 1) *a.* rozdzielić, rozłączyć, odłączyć, oddzielić; 2) *n.* rozdzielić się, rozłączyć się, rozejść się.

SEPARATE, *adj.* oddzielny, oddzielony, odrębny, osobny. — *maintenance*, w. p. separacya. — LY, *adv.* oddzielnie, osobno. —NESS, *s.* oddzielność, odrębność.

SEPARATION, sĕp-păr-ă'-szŭn, *s.* oddzielenie, odłączenie, rozłączenie, rozstanie się.

SEPARATIST, sĕp'-păr-ă-tĭst, *s.* wyłączający się od jedności z kościołem.

SEPARATOR, sĕp'-păr-ă-tŭr, *s.* odłączyciel, rozłączyciel, oddzielacz.

SEPARATORY, sĕp'-păr-ă-tŭr-ē, *adj.* służący do oddzielenia.

SEPOY, sē'-pŏē, *s.* Spahy, rodowity Indianin, służący w piechocie kompanii Wschodnio-Indyjskiéj.

SEPT, sĕpt, *s.* † pokolenie, plemię.

SEPTANGLE, sĕp-tăng'-gl, *s.* siedmiokąt.

SEPTANGULAR, sĕp-tăng'-gŭ-lăr, *adj.* siedmiokątny.

SEPTEMBER, sĕp-tĕm'-bŭr, *s.* wrzesień.

SEPTENNIAL, sĕp-tĕn'-nē-ăl, *adj.* siedmioletni.

SEPTENTRION, sĕp-tĕn'-trē-ŭn, *s.* północ.

SEPTENTRIONAL, sĕp-tĕn'-trē-ŭn-ăl, *adj.* północny.

SEPTUAGINT, sĕp'-czŭ-ă-dżĭnt, *s.* septuaginta (tłumaczenie Biblii na grecki język, tak nazwane od 70 tłómaczów).

SEPTUPLE, sĕp'-tŭ-pl, *adj.* siedmiokrotny, siedmioraki.

SEPULCHRAL, sĕ-pŭl'-krăl, *adj.* grobowy.

SEPULCHRE, sĕp'-pŭl-kŭr, *s.* grób.

TO SEPULCHRE, *v.a.* pogrześć, pogrzebać.

SEPULTURE, sĕp'-pŭl-tŭr, *s.* pogrzeb.

SEQUEL, sē'-kuĕl, *s.* dalszy ciąg; skutek, następstwo. *In the —*, następnie, później, w dalszym ciągu.

SEQUENCE, sē'-kuĕns, *s.* następowanie po sobie; następstwo, szereg.

SEQUENT, sē'-kuĕnt, *adj.* następujący, następny.

TO SEQUESTER, sē-kuĕs'-tŭr, *v. a.* oddzielić, odosobnić, odłączyć; w. p. sekwestrować, położyć areszt, zająć i administrować dobra zasekwestrowane. *To — one's self*, odłączyć się, odosobnić się. *A sequestered place*, ustronie, zacisze.

TO SEQUESTRATE, sē-kuĕs'-trăt, *zob.* TO SEQUESTER.

SEQUESTRATION, sĕk-uĕs-trā'-szŭn, *s.* sekwestr; oddzielenie, odłączenie, odosobnienie.

SEQUESTRATOR, sĕk-uĕs-trā'-tŭr, *s.* sekwestrator.

SERAGLIO, sē-răl'-yō, *s.* seraj, harem.

SERAPH, sĕr'-răf, *s.* seraf.

SERAPHIC (—AL), sē-răf'-fĭk, *adj.* seraficzny, anielski.

SERAPHIM, sĕr'-ră-fĭm, *s. pl.* serafinowie, aniołowie pierwszego rzędu.

SERASKIER, sē-răs'-kēĕr, *s.* seraskir, jenerał turecki.

SERE, sĕr, *adj.* † suchy, zwiędły.

SERENADE, sĕr-ē-năd', *s.* serenada.

TO SERENADE, *v. a.* dać komu serenadę.

SERENE, sē-rēn', *adj.* jasny, pogodny; spokojny, wypogodzony, wesoły. —LY, *adv.* pogodnie; wesoło.

SERENENESS, sē-rēn'-nĕs, *or* SERENITY, sē-rēn'-ē-tē, *s.* jasność, pogoda; spokojność umysłu, wypogodzony umysł, wesołość.

SERF, sĕrf, *s.* † (*wznow. przez L. B. i W. S. zob. Lara, Ivanhoe*) poddany, niewolnik, chłop przywiązany do skiby.

SERGE, sĕrdż, sarża, serża (wełniana materya).

SERGEANT, sär'-dżănt, *s.* komornik, woźny; sierżant, felfebel. — *at law*, prawnik, mecenas. — *at arms*, szwajcar niosący laskę przed lordem kanclerzem, lub marszałkiem Izby niższéj, i wykonywający rozkazy Izby.

SERGEANTSHIP, sär'-dżănt-szĭp, *s.* urząd komornika, woźnego; stopień sierżanta.

SERIES, sē'-rē-ĭz, *s.* pasmo, rząd, szereg, ciąg.

SERIOUS, sē'-rē-ŭs, *adj.* poważny, prawdziwy. —LY, *adv.* serio, do prawdy, bez żartów. —NESS, *s.* powaga, prawdziwość.

SERMON, sĕr'-mŭn, *s.* kazanie.

SEROSITY, sē-rŏs'-sē-tē, *s.* (*med.*) limfa, serwatczanne części we krwi.

SEROUS, sē'-rŭs, *adj.* serwatczanny, limfatyczny.

SERPENT, sĕr'-pĕnt, *s.* wąż.

SERPENTINE, sĕr'-pĕn-tĭn, *adj.* wężowaty.

SERPIGINOUS, sĕr-pĭd'-żē-nŭs, *adj.* liszajowaty.

SERPIGO, sĕr-pī'-gō, *s.* (*med.*) liszaj.

SERRATE, sĕr'-răt, *or* SERRATED, sĕr'-ră-tĕd, *adj.* ząbkowaty, ząbczasty.

SERRATURE, sĕr'-ră-tŭr, *s.* ząbkowatość.

SERUM, sē-rŭm, *s.* (*med.*) *zob.* SEROSITY.

SERVANT, sĕr'-vănt, *s.* sługa, służąca; † kochanek. —*man* (*he—, male—, man—*), służący. —*maid* (*she—, female—, maid—, woman —*), służąca.

TO SERVE, sĕrw, *v.a.* i *n.* służyć, usługiwać; usłużyć, przysłużyć się; służyć do czego, przydać się na co, odpowiadać celowi, prowadzić do celu; wystarczać, być dostatecznym; traktować, obejść się z kim; służyć Bogu; zaspokoić, uspokoić. *To — the time*, stosować się do czasu. *While time serves*, póki czas służy. *When occasion serves*, póki dogodna zręczność. *To — one a trick*, wypłatać komu figla. *I will — him in his kind*, odpłacę mu tą samą monetą, odsłużę mu się. *He is well enough served* (*they served him well*), dobrze mu tak, oberwał za swoje. *To — one's turn*, przydać się komu, być dostatecznem. *It serves my turn*, (*that will —*), to jest właśnie co mi potrzeba, mam dosyć. *First come first served*, *prov.* kto

pierwszy do młyna, ten pierwéj zmiele. *To—in* (*—up*), dawać potrawy na stół. *To—out one's time*, wysłużyć swój czas. *Nothing would —him but the doing such a thing*, dopóty się nieuspokoił, dopóki tego nieuczynił. *To—notice* (*summons*) *upon one*, zapozwać kogo, wręczyć pozew. *To—a warrant* (*a writ*) *upon one*, wyrobić rozkaz uwięzienia kogo; aresztować, uwięzić.

SERVICE, sêr'-wîs, *s.* usługa; posługa; służba; przysługa, usługa, służba wojskowa; nabożeństwo; danie. *To do*—, wyświadczyć przysługę. *Hard*—, trudna służba; ciężka robota. *Out of*—, bez służby. *Remember* (*give*) *my — to her*, pokłoń się jéj odemnie. *My—to you*, zdrowie (pijąc). *—or—berry tree*, jarząb, jarzębina.

SERVICEABLE, sêr'-wîs-â-bl, *adj.* usłużny, posłużny, przysłużny. —NESS, *s.* usłużność.

SERVILE, sêr'-wîl, *adj.* służebny, niewolniczy. —LY, *adv.* służebnie, niewolniczo. —NESS, *s. zob.* SERVILITY.

SERVILITY, sêr-wîl'-ê-tê, *s.* służebność, służalstwo, niewolniczość.

SERVING, sêr'-wîng, *part. s.* służenie. *—girl* (*—maid*), służąca. *—man*, służący.

SERVITUDE, sêr'-wê-tûd, *s.* poddaństwo, niewola.

SESS, *s. zob.* CESS.

SESSION, sêsz'-ûn, *s.* sessya. *Quarter-sessions*, kadencye sądowe kwartalne.

TO SET, sêt, *v.ir.a.* i *n.* stawić postawić, przystawić, zastawić; postanowić, ustanowić; uregulować, zregulować; naznaczyć, wyznaczyć, sadzić, posadzić, zasadzić; położyć; przyłożyć; nastawić, nasadzić, namówić, podbechtać; szczuć, zaszczuć; szlufować, wecować, wyostrzyć; postawić stawkę; dorobić muzykę; wziąść się, jąć się do czego, zacząć; puścić się w drogę; zajść, zachodzić (o słońcu, księżycu, i t.d.); osiąść, zsiąść się; stawać (o wyżłach); zawiązać się w owoc. *The sun sets*, słońce zachodzi. *To—a going*, wprawić w ruch, puścić w obieg. *To—in order*, uporządkować. *To —free*, puścić na wolność, uwolnić. *To—a limb*, wstawić zwichnięty członek. *To—a razor*, wecować, ostrzyć brzytwę. *To—a watch*, zregulować zegarek. *To—an example*, dać przykład. *To—to right, to—sail, zob.* RIGHT, SAIL. *To—the teeth*, zgrzytać zębami, zacisnąć zęby. *To—about*, wziąść się, jąć się, zacząć. *To—abroach, zob.* ABROACH. *To—abroad*, rozgłosić. *To — against*, stawić naprzeciw. *To—one against another*, podjuszczyć jednego przeciw drugiemu. *To —aside*, odłożyć na bok; zaniechać; znieść, uchylić. *To—at defiance*, urągać się. *To—at nought*, mieć za nic, pogardzać, lekceważyć. *To—at ease* (*rest*), uspokoić. *To—at work*, zastawić, zasadzić do roboty. *To—before*, postawić przed kim; przełożyć. *To—by*, odłożyć na bok; szacować. *To—down*, zapisać; poczytać, uznać. *To—down for a bore*, uznać kogo za nudnika, za natręta. *To—forth*, wyjawić, wydać na jaw, wystawić, opisać, wyluszczyć; wydać, ogłosić; chwalić, wysławiać, wynosić; odjechać, wyruszyć. *To —forth on a journey*, puścić się w drogę. *To—forward*, posuwać naprzód; pomykać naprzód, daléj postępować, daléj jechać. *To—in*, nastać, nastąpić; zanosić się na co. *The weather is — in for rain*, zanosi się na deszcz. *Winter sets in*, następuje, zbliża się zima. *To—in gold*, oprawić w złoto. *To—off*, podwyższyć, podnieść, upiększyć, przyozdobić; odjechać (*—for*, dokąd). *To—on* (*upon*), nasadzić, nastawić, podbechtać, poduszczać. *To—one's heart* (*mind*) *upon a thing*, uwziąść się na co, zachciewać się czego. *To—one's affections on a woman*, zakochać się w kobiecie. *To—on foot*, nadać ruch, wprowadzić w czynność. *To—on edge, zob.* EDGE. *To—on fire*, zapalić, podpalić. *He will not—the Thames on fire, prov.* prochu nie wymyśli. *To —out*, wysadzić; przyozdobić; uzbroić (flotę); oznaczyć, wyznaczyć, odjechać (*—for*, dokąd). *To—out time and place*, wyznaczyć czas i miejsce. *To—out a thing to the best advantage*, wistawić co w najlepszém świetle. *To—one out in his true colours*, odmalować kogo w prawdziwych kolorach. *To—to sale*, wystawiać na przedaż. *To—the seal to*, przyłożyć pieczęć do. *To—one's hand to a thing*, przyłożyć rękę do czego. *To—to work*, zastawić do roboty; zasiąść do roboty. *To—up*, wystawić, założyć, wznieść, postawić na nogi. *To—up a coach*, sprawić, trzymać ekwipaż. *To—up a cry*, zakrzyczeć, zawrzeszczeć. *To—up a laughter*, rozśmiać się. *To—up a monument*, wznieść pomnik. *To—up a school, a shop*, założyć szkołę, sklep. *To—up for*, rościć do czego pretensye, udawać się za kogo, czynić się czém; narzucać się. *To—up for a reformer*, chcieć być reformatorem. *To—up in business*, założyć handel, zacząć rzemiosło. *To—one up again*, postawić kogo na nogi, podźwignąć, wykierować na ludzi. *To—with precious stones*, wysadzić drogiemi kamieniami, kameryzować.

SET, 1) *pret.* i *part. zob.* TO SET, 2) *adj.* porządny, regularny; postanowiony, przepisany, stały; krępy, przysadkowaty; przygotowany. *A—battle*, porządna bitwa. *—form*, formularz. *A—price*, cena stała. *On—purpose*, umyślnie, z namysłu. *—speech*, przygotowana mowa.

SET, *s.* garnitur, dobór, komplet; rząd; szereg; cug, uprząż; stek, banda, zgraja; szczep, latorośl, płonka. *A—of ribbons*, garnitur wstążek. *A—of teeth*, rząd zębów. *A—of carriage horses*, cug koni. *A whole—of Shakspeare*, kompletne pisma Szekspira. *A—of features* (*W. S. Guy Man.*), rysy twarzy. *—off*, kontrast, co służy do nadania większego blasku, powiększenia piękności. *She is a set off to you*, piękniéj się przy niéj odbijasz, wydajesz.

SETACEOUS, sê-tâ'-szûs, *adj.* najeżony szczeciną, kudłaty.

SETEBOS, sê'-tê-bôs, *s.* (*Shaksp. Temp.*), diabeł rogaty.

SETON, sê'-tn, *s.* (*chir.*) zawłoka.

SETTEE, sêt-têê', *s.* zedel, ławka, kanapa.

SETTER, sêt'-tûr, *s. zob.* TO SET, wyżeł. *—on*, poduszczyciel, podżegacz.

SETTING, sêt'-tîng, *part. s. zob.* TO SET, zachód (słońca). *— dog*, wyżeł.

TO SETTLE, sêt'-tl, *v.* 1) *a.* ustanowić, postanowić; uregulować, uporządkować, urządzić, załatwić, ustalić; uspokoić, uśmierzyć, wyznaczyć, przeznaczyć, zapisać (pensyą, dożywocie, posag, *upon*, komu); 2) *n.* opadać na dno, osiąść na dnie, ustać się; uśmierzyć się, uspokoić się; osiąść, mieszkanie założyć, usadowić się. *To — an account*, porachować się, zamknąć rachunek, zapłacić co się należy. *To—one's head after a drinking bout*, wyszumieć się po pijatyce. *One must be settled at last*, nareszcie potrzeba osiąść, wziąść się do czego. *We have settled the land*, (*mar.*) straciliśmy ląd z oka. *The wind settled in the west*, wiatr ciągle wiał z zachodu. *The weather settles*, zanosi się na stałą pogodę. *Settle-brain* (*Shaksp. H. IV.*) łyk, haust.

SETTLEDNESS, sêt'-tld-nês, *s.* uspokojenie, ustalenie, statek, stałość.

SETTLEMENT, sêt'-tl-mênt, *s.* postanowienie, ustanowienie; uregulowanie, urządzenie, załatwienie; dożywocie, oprawa, zapis; obranie stałego mieszkania, osiedlenie, usadowienie się; osada, kolonia; osad, fusy; policzenie się, zamknięcie rachunku. *To make a—upon, one*, wyznaczyć, zapisać co komu. *Act of*—, ustawa konstytucyjna uchwalona po złożeniu z tronu Sztuartów, a powołaniu Wilhelma księcia Oranii.

SEVEN, sêw'-wn, *adj.* siedm.— *night, zob.* SENNIGHT.

SEVENFOLD, sêw'-wn-fôld, *adj.* i *adv.* siedmioraki, siedmiokrotny, siedmiokroć.

SEVENTEEN, sêw'-wn-têên, *adj.* siedmnaście.

SEVENTEENTH, sêw'-wn-têênth, *adj.* siedmnasty.

SEVENTH, sêw'-wnth, *adj.* siódmy. *—cause* (*Shaksp. A. Y. L. J.*), siedm razy zbite kłamstwo.

SEVENTHLY, sêw'-wnth-lê, *adv.* posiódme.

SEVENTIETH, sêw'-wn-tê-êth, *adj.* siedmdziesiąty.

SEVENTY, sĕv'-ûn-tè, *adj.* siedmdziesiąt.

TO **SEVER**, sĕv'-ûr, *v. a.* oderwać, rozerwać, odciąć; oddzielić, odłączyć. *To — the head from the body*, odciąć głowę od ciała.

SEVERAL, sĕv'-ûr-âl, *adj.* różny, rozmaity; wielu, wiele. *— men, — minds*, (*prov.*), ile głów tyle zdań. *— people*, wiele osób, różne osoby.

SEVERALLY, *adv.* różnie, rozmaicie; z osobna, osobno, pojedynczo. *To go out —*, wyjść każdy z osobna.

SEVERE, sè-wèr', *adj.* srogi, surowy; boleśny. *To be — upon one*, srogo z kim postępować. —LY, *adv.* srogo, surowo, boleśnie.

SEVERITY, sè-wèr'-è-tè, *s.* srogość, surowość, ostrość.

TO **SEW**, sô, *v. a.* i *n.* szyć. *To — up*, zaszyć.

SEWER, sû'-ûr, *s.* stolnik, podstoli.

SEWER, sô'-ûr, *s.* szyjący, szwaczka.

SEWER, szôr, *s.* kanał, odchód wody. *A common —*, ścick, rynsztok, kloaka.

SEX, sĕks, *s.* płeć. *Female —*, (*fair—*), płeć żeńska, płeć piękna.

SEXAGENARY, sĕks-âd'-żĕn-ârè, *adj.* sześćdziesiątletni.

SEXANGLE, sĕks-âng'-gl, *s.* (*mat.*), sześciokąt.

SEXANGLED, sĕks-âng'-gld, *or* **SEXANGULAR**, sĕks-âng'-gû-lâr, *adj.* sześciokątny.

SEXENNIAL, sĕks-ĕn'-nè-âl, *adj.* sześcioletni.

SEXTANT, sĕks'-tânt, *s.* (*astr.*), szósta część okręgu koła (60°).

SEXTILE, sĕks'-tîl, *s.* (*astr.*), odległość jednego planety od drugiego o 60°.

SEXTON, sĕks'-tûn, *s.* zakrystyan, kopacz grobowy.

SEXTUPLE, sĕks'-tû-pl, *adj.* sześciokrotny.

SEXUAL, sĕk'-szû-âl, *adj.* płciowy.

SHABBILY, szâb'-bè-lè, *adv.* po gałgańsku, licho, nędznie, mizernie.

SHABBINESS, szâb'-bè-nĕs, *s.* gałgaństwo, lichota; nikczemność, podłość.

SHABBY, szâb'-bè, *adj.* obszarpany, gałgański; lichy, nędzny, podły.

TO **SHACKLE**, szâk'-kl, *v. a.* okuć w kajdany, związać.

SHACKLES, szâk'-klz, *s. pl.* pęta, więzy, okowy, kajdany.

SHAD, szâd, *s.* sardela, rodzaj śledzia.

SHADE, szâd, *s.* cień; cienie zmarłych; *fig.* cień, zasłona, tarcza; cień w malarstwie.

TO **SHADE**, *v. a.* ocienić, zacienić; cieniować, zacieniować.

SHADINESS, szâ'-dè-nĕs, *s.* cienistość.

SHADOW, szâd'-dô, *s.* cień; cienie zmarłych; nieodłączny towarzysz; mistyczne wyobrażenie; *fig.* cień, zasłona, tarcza; pozór.

TO **SHADOW**, *v. a.* ocienić, zacienić; cieniować; *fig.* wyobrazić pod figurami, ciemno wystawić.

SHADOWY, szâd'-dô-è, *adj.* cienisty, ciemny; *fig.* figuralny, mistyczny, pod postacią; bezistotny.

SHADY, szâ'-dè, *adj.* cienisty.

SHAFT, szâft, *s.* słupiec, słup; strzała; rohatyna, dżiryt; trzonek; dyszel; szyba, pieczara, okno (w kopalniach); wieża kościelna.

SHAFTS, *pl.* hotoble.

SHAG, szâg, *s.* kosmyk, kudły, kędzior; felpa; piesek kudłaty; gatunek tytuniu.

SHAGGED, szâg'-gĕd, *or* **SHAGGY**, szâg'-gè, *adj.* kudłaty, kosmaty, włochaty.

SHAGGEDNES, **SHAGGINESS**, szâg'-gĕd-nĕs, szâg'-gè-nĕs, *s.* kudłatość, kosmacizna, włochatość.

SHAGREEN, szâ-grèèn', *s.* szagrynowa skóra.

TO **SHAKE**, szâk, *v. ir.* 1) *a.* trząść, wstrząsnąć; 2) *n.* trząść się, drżeć. *To — hands*, ścisnąć za rękę (przy przywitaniu i pożegnaniu). *To — off*, strząsnąć, otrząsnąć się z czego. *To — off the yoke*, otrząsnąć się z jarzma. *To — out*, wytrząść.

SHAKE, *s.* trzęsienie; potrząśnienie, wstrząśnienie; trel, trzęsienie gardła.

SHAKEN, szâ'-kn, *part. zob.* TO SHAKE.

SHAKER, szâ'-kûr, *s.* trzęsący.

SHALL, szâl, *v. ir. def.* (znaczy powinność i służy do tworzenia czasu przyszłego, oznajmując w pierwszéj osobie coś na przyszłość, w drugiéj zaś i trzeciéj znacząc rozkaz, groźbę lub przymus, ze strony mówiącego). *I — do it*, uczynię to. *You — obey me*, musisz mi być posłusznym. *They — account for it*, muszą z tego zdać sprawę. *To be at shill I — I*, wahać się, marudzić.

SHALLOP, szâl'-lûp, szalupa.

SHALLOW, szâl'-lô, 1) *adj.* płytki, miałki (właśc: i przenośn:); 2) *s.* odmiał, mielizna.

SHALLOWLY, szâl'-lô-lè, *adv.* płytko, miałko.

SHALLOWNESS, szâl'-lô-nĕs, *s.* płytkość, miałkość.

TO **SHAM**, szâm, *v. a.* (*vulg.*), oszukać, zwieść, olgać, otumanić.

SHAM, 1) *s.* oszukaństwo, łgarstwo, farbowane lisy; 2) *adj.* fałszywy, udany, przyprawiony. *To put a — upon one*, (*vulg.*), obełgać, odurzyć kogo, wmówić co w kogo. *— excuse*, wykręt. *— fight*, udana bitwa. *— nose*, przyprawiony nos.

SHAMBLES, szâm'blz, *s. pl.* jatki, rzeźnia.

SHAME, szâm, *s.* wstyd; hańba. *For —! (fie for —!)*, fe! wtydź się!

TO **SHAME**, *v.* 1) *a.* zawstydzić, zarumienić; 2) *n.* zawstydzić się.

SHAMEFACED, szâm'-fâst, *adj.* wstydliwy, nieśmiały. —LY, *adv.* wstydliwie. —NESS, *s.* wstydliwość.

SHAMEFUL, szâm'-fûl, *adj.* haniebny, sromotny. —LY, *adv.* haniebnie, sromotnie. —NESS, *s.* hańba, sromota.

SHAMELESS, szâm'-lĕs, *adj.* bezwstydny. — LY, *adv.* bezwstydnie. — NESS, *s.* bezwstydność.

SHAMMER, szâm'-mûr, *s.* oszukaniec, łgarz.

SHAMMY, szâm'-mè, *or* **SHAMOY**, szâ-môè', *or* — **LEATHER**, *s.* zamsz, skóra zamszowa.

SHAMOIS, *s.* giemza, koza dzika.

SHAMROCK, szâm'-rûk, *s.* (*Irl.*) koniczyna (godło narodowe które Irlandczycy noszą na cześć swego patrona Ś. Patrycyusza).

SHANNON, szân'-nûn, *s.* rzeka tego nazwiska w Irlandyi.

SHANK, szângk, *s.* goleń, piszczel (od kolana do kostki).

SHANKED, szângkt, *adj.* mający piszczele, laskonogi.

TO **SHAPE**, szâp, *v. a.* kształcić, formować, tworzyć. *To — the course*, (*mar.*), płynąć; zmierzać, dążyć, kierować swe kroki.

SHAPE, *s.* kształt, postać, forma; kibić, talia; kształt, sposób. *Out of all—*, niekształtny, nieforemny. *To come to some —*, nabrać kształtu, ukształcić się.

SHAPELESS, szâp'-lĕs, *adj.* niekształtny, nieforemny. —NESS, *s.* niekształtność, nieforemność.

SHAPELY, szâp'-lè, *adj.* kształtny, foremny.

SHARD, szârd, *s.* czerep, skorupa. **SHARDS**, *pl.* (*Shaksp. A.* i *C.*), skrzydła chrząszcza. *Shard-borne* (*Shaksp. Mac.*), niesiony na skrzydłach.

TO **SHARE**, szâr, *v.* 1) *a.* podzielić, rozdzielić, rozdać; 2) *n.* dostać swoją cząstkę, mieć udział (*— in*, w czém). *To — with one*, podzielić się z kim. *To — one's joy*, dzielić czyją radość.

SHARE, *s.* część, cząstka na każdego przypadająca; udział, uczestnictwo; 2) lemiesz u pługa. — *holder*, akcyonaryusz. *For my —*, co się mnie tyczy. *To fall to one's —*, dostać się komu w udziale. *To bear —*, mieć udział. *— bone*, kość wstydliwa.

SHARER, szâ'-rûr, *s.* dzielący; spółuczestnik.

SHARK, szârk, *s.* haja, żarłok, ludożer; 2) filut, oszust, szalbierz.

TO **SHARK**, *v. n.* oszukiwać, cyganić.

SHARP, szârp, *adj.* ostry, spiczasty; *fig.* ostry, surowy; bolesny; bolący, dolegliwy; uszczypliwy; bystry, dowcipny; chytry. *To be — upon one*, ostro kogo traktować. *To look — upon one*, mieć pilne na kogo baczenie. *— eyed* (*— sighted*), bystrooki; przenikliwy. *— set*, chciwy, głodny.

TO **SHARP**, *v. n.* oszukiwać, szalbierować, cyganić.

TO **SHARPEN**, szâr'-pn, *v. a.*

ostrzyć, zaostrzyć, wecować; *fig.* ożywić, zagrzać, dodać bodźca.

SHARPER, szârp'-ûr, *s.* filut, oszust, szalbierz.

SHARPLY, szârp'-lê, *adv.* ostro; *fig.* ostro, surowo; boleśnie, dolegliwie; uszczypliwie; dowcipnie; chytrze.

SHARPNESS, szârp'-nês, *s.* ostrość, kończatość; *fig.* ostrość, surowość; ból, dolegliwość; uszczypliwość; bystrość dowcipu, przenikliwość; chytrość.

TO SHATTER, szât'-tûr, *v.* 1) *a.* roztrącić, potłuc, pogruchotać, zdruzgotać, rozbić na szczątki; roztrzaskać; 2) *n.* rozbić się.

SHATTER, *s.* szczątek, drzazga, czerep. — *brained* (— *pated*), (*vulg.*), płochy, roztrzepany.

SHATTERY, szât'-tûr-ê, *adj.* sypki, miałki.

TO SHAVE, szâw, *v. ir.* i *r. a.* golić.

SHAVE-GRASS, *s.* chwoszczanka, skrzyp.

SHAVELING, szâw'-ling, *s.* ksiądz z wygoloną plechą.

SHAVEN, szâ'-wn, *part. zob.* TO SHAVE.

SHAVER, szâ'-wûr, *s.* golibroda.

SHAVING, szâ'-wing, *part. s.* golenie. — *basin*, miednica cyrulicka. — *knife*, brzytwa. SHAVINGS, *pl.* wiory.

SHAWL, szâul, *s.* szal.

SHE, szêê, 1) *pron.* ona, (w poezyi i stylu wyższym używa się z imionami rzeczy nieżywotnych, które będąc więcéj bierne niż czynne, lub obudzając wyobrażenie słabości, lękliwości, żyżności, albo też będąc z natury swojéj miłe i powabne, zdają się mieć w sobie coś żeńskiego. Dla tego są rodzaju żeńskiego: ziemia, księżyc, drzewa rodzajne, cnota, wolność, niewola, zając, i t. d. Inne przez zwyczaj narodowy są tegoż rodzaju, jako to: okręt, kraje, państwa); 2) *s.* kobiéta (w mowie gminnéj); samica. — *bear*, niedźwiedzica. — *cat*, kotka. — *cousin*, kuzynka. — *friend*, przyjaciółka. — *goat*, koza. — *neighbour*, sąsiadka. — *saint*, święta. — *slave*, niewolnica.

SHEAF, szêf, *s.* snop.

TO SHEAR, szêr, *v. ir. a.* strzyc (owce lub sukno).

SHEARD, szêrd, *s.* okrawek, skrawek.

SHEARS, szêrz, *s. pl.* nożyce.

SHEATH, szêth, *s.* szajda, pochwa; torebka.

TO SHEATH (E), szêTH, *v. a.* schować do pochwy; okryć, powlec. *To — a ship*, obić okręt deskami.

SHEATHY, szêth'-ê, *adj.* nakształt pochwy, torebkowaty.

TO SHED, szêd, *v. ir. a.* łać, rozlać, rozlewać; sypać, nasypać, wysypać; ronić, tracić, lenieć. *To — tears*, rozlewać łzy. *To — teeth*, tracić zęby. *To — the horns*, zrzucić lub ronić rogi.

SHED, 1) *s.* szopa, buda, szałasz; 2) w składanych. *Blood —*, rozlew krwi; 3) *pret.* i *part. zob.* TO SHED.

SHEDDER, szêd'-dûr, *s.* rozlewacz, przelewca.

SHEEN, szêên, 1) *adj.* † jasny; 2) *s.* jasność.

SHEENY, szêên'-ê, *adj. zob.* SHEEN.

SHEEP, szêêp, *s.* owca; *fig.* rura, ciapa, niuńka, barania głowa; *pl.* owce. *One scabby — spoils the whole flock*, *prov.*, jedna parszywa owca całą trzodę zarazi. *A wolf in sheep's clothing*, wilk w baraniéj skórze. — *cot* (— *fold*), owczarnia. —*'s dung*, owczy gnój. —*'s eye*, owcze oko; *fig.* wstydliwy wzrok, miłosne nieśmiałe spojrzenie. —*'s head*, barania głowa. — *hook*, kij pasterski. — *louse*, wesz owcza. — *master*, właściciel owiec. — *pen*, *zob.* SHEEP-COT. — *shearing*, strzyżenie owiec. — *skin*, owcza skóra, kożuch. — *walk*, pastwisko dla owiec.

SHEEPISH, szêêp'-îsz, *adj.* nieśmiały, wstydliwy. — NESS, *s.* nieśmiałość, wstydliwość.

SHEER, szêr, 1) *adj.* czysty, jasny; 2) *adv. vulg.* całkiem, zupełnie, do szczętu, od razu. — *through*, na wskróś, na wylot.

TO SHEER, *v.n.* chwiać się, kolebać się (o okręcie). *To — off*, umknąć, wymknąć się cichaczem.

SHEET, szêêt, *s.* płat, płatek; chusta; prześcieradło; arkusz (papieru). — *anchor*, największa kotwica. — *copper*, blacha miedziana; (w poezyi używa się o tém co się rozwija lub rozściela nakształt chusty). *Sheets of fire*, płomienie. *Sheets of lightning*, błyskawice prędko po sobie następujące. *A sheet of water*, jezioro; wodospad.

TO SHEET, *v. a.* zasłać, rozesłać, rozścielić; powlec, oblec.

SHELF, szêlf, *s.* półka, polica; szkopuł; hak piaszczysty w wodzie, odmiał.

SHELFY, szêlf'-ê, *adj.* pełen szkopułów lub odmiałów piaszczystych.

SHELL, szêl, *s.* skorupa; koncha, muszla; łupina, skórka; granat, bomba; lira. — *fish*, skorupiak. — *work*, robota wysadzana muszlami.

TO SHELL, *v.* 1) *a.* łuskać, łupić, oblupić; 2) *n.* łuskać się, łuszczyć się.

SHELLY, szêl'-lê, *adj.* skorupiasty; w łupinie.

SHELTER, szêl'-tûr, *s.* schronienie, przytułek. *To take —*, schronić się.

TO SHELTER, *v. a.* schronić, dać schronienie, zasłaniać od niebezpieczeństwa. *To — one's self*, schronić się.

SHELTERLESS, szêl'-tûr-lês, *adj.* bez schronienia, bez przytułku.

SHELTIE, szêl'-tê, *s.* konik (na wyspach szkockich).

SHELVING, szêlw'-ing, *adj.* pochyły, spadzisty.

SHELVY, szêl'-wê, *adj. zob.* SHELFY.

TO SHEND, szênd, *v.ir. a.* † łajać, znieważać, zelżyć, zhańbić; przewyższyć, zaćmić.

SHENT, *pret.* i *part.* † *zob.* TO SHEND.

SHEPHERD, szêp'-pûrd, *s.* owczarz, pasterz. —*'s needle*, iglica, grzebienica, żorawie noski. —*'s purse*, kaleta pasterska, tobołki właściwe. —*'s weatherglass*, kurzyślep.

SHEPHERDESS, szêp'-pûr-dês, *s.* pasterka.

SHERBET, szêr'-bêt, *or* szêrbêt', *s.* chłodnik, szerbet.

SHERD, szêrd, *s.* czerep, skorupa.

SHERIFF, szêr'-îf, *s.* szeryf (urzędnik wykonywający wyroki kryminalne).

SHERIFFALTY, szêr'-îf-âl-tê, *or* SHERIFFSHIP, szêr'-îf-szip, *s.* urząd szeryfa.

SHERRIS, szêr'-rîs, *or* SHERRY, szêr'-rê, *s.* wino hiszpańskie z okolic miasta Xeres.

TO SHEW, szô, *v.* i SHEW, *s. zob.* TO SHOW, i t. d.

SHIELD, szêêld, *s.* tarcza, puklerz (właśc. i przenoś.). — *bearer*, giermek.

TO SHIELD, *v. a.* zasłonić od niebezpieczeństwa.

TO SHIFT, *v.* 1) *a.* zmienić, odmienić; przenieść; 2) *n.* przebrać się, odmienić suknie; przenieść się do innego mieszkania; przenosić się z miejsca na miejsce; wykręcać się, wylgać się; używać wybiegów, zdobywać się na fortele, brać się na sposoby. *To — clothes*, odmienić suknie, przebrać się. *To — one's self*, odmienić bieliznę. *To — for one's self*, starać się na siebie, dawać sobie radę, myśleć o sobie, radzić sobie. *To — away*, odsunąć, usunąć. *To — off*, uniknąć, wykręcić się od czego. *To — upon one*, zwalić (winę) na kogo. *The wind is shifted*, wiatr się odmienił.

SHIFT, *s.* zmiana, odmiana; ostatni ratunek w biedzie, pomoc w ostatniéj potrzebie; wybieg, wykręt, fortel; 2) koszula kobieca. *To know one's shifts*, znać czyje wybiegi, intrygi. *To make shift*, starać się, usiłować. *I shall make — to do it*, postaram się to uczynić. *To make — to live*, żyć z wielką biedą, ledwie mieć z czego wyżyć. *I can make — without it*, mogę się bez tego obejść. *I must make — elsewhere*, muszę się gdzieindziéj udać. *To put one to his shifts*, narobić komu wiele kłopotu, dać się komu we znaki. *He is put to his last shifts*, został przywiedzionym do ostateczności.

SHIFTER, szîft'-ûr, *s.* wykrętarz.

SHIFTLESS, szîft'-lês, *adj.* bez sposobów, nieobrotny.

SHILL-I-SHALL I, szîl'-lê-szâl-lê, *zob.* pod SHALL.

SHILLING, szîl'-ling, *s.* szeling

(12 d. 20 na funt, 21 na gwinee; blizko 2 złote pol.). *A — in the pound*, piąty procent. *A —'s-worth*, za szelinga.

SHILY, szl'-lè, *adv.* lękliwie, bojaźliwie.

SHIN, szln, *s.* (— *bone*) goleń, piszczel goleniowa.

TO SHINE, szln, *v.ir. n.* świecić jaśnieć; błyszczeć się. *The sun shines*, słońce świeci. *To — forth* (— *out*), zajaśnieć, zaświecić.

SHINESS, szl'-nès, *s.* lękliwość, płochliwość, nieśmiałość.

SHINGLE, szlng'-gl, *s.* gont.

SHINY, szl'-nè, *adj.* świecący, jasny; błyszczący.

SHIP, szlp, *s.* okręt. — *of war*, okręt wojenny. *A first rate — of war*, okręt wojenny pierwszego rzędu. *A full —*, pełen okręt. *To take —*, wsiąść na okręt. — *board*, burta, pokład okrętowy. *On (a) — board*, na okręcie. — *carriage*, transport okrętem. — *man*, żeglarz, marynarz. — *master*, szyper, kapitan okrętu. — *wright*, budownik okrętów.

TO SHIP, *v.a.* władować na okręt, wsadzić na okręt; spławić okrętem.

SHIPPING, szlp'-plng, *s.* ładowanie na okręt; spław okrętem; podróż morska, żegluga; zapłata za przewóz towarów; okręty stojące w porcie; flota. *To take (a) —*, wsiąść na okręt. *The harbour is crowded with —*, mnóstwo okrętów w porcie.

SHIPWRECK, szlp'-rèk, *s.* rozbicie okrętu. *To make —*, rozbić się z okrętem.

TO SHIPWRECK, *v.* 1) *n.* rozbić się z okrętem; 2) *a.* przyprawić okręt o rozbicie, rzucić na brzeg. *Shipwrecked*, rozbity, rozbitek.

SHIRE, szèr, *s.* okrąg, powiat, obwód (dodaje się do nazwiska hrabstw na które Anglia i Szkocya są podzielone).

SHIRT, szûrt, *s.* koszula (męzka). — *of mail*, kolczuga. *Near is my —, but nearer is my skin*, *prov.* bliższa koszula ciała niżeli żupan. —LESS, bez koszuli.

TO SHIT, szlt, *or* TO SHITE, szlt, *v.ir. a.* srać, fajdać.

SHIT, *pret.* i *part.* SHITTEN, *zob.* TO SHIT.

SHITTLE, szlt'-tl, *adj.* (— *headed*), płochy, roztrzepany, szalaput. — *cock*, pilka z piórami, wolant.

SHIVE, szlw, *s.* † płatek (mięsa); kromka chleba; trzaska.

TO SHIVER, szlw'-ûr, *v.* 1) *n.*) drżeć, trząść się (od zimna, strachu); rozbić się, roztłuc się; 2) *a.* rozbić, roztrzaskać, potłuc, zdruzgotać.

SHIVER, s. rozbitek, drzazga, czerep.

SHIVERY, szlw'-ûr-è, *adj.* kruchy, sypki.

SHOAL, szôl, 1) *s.* mielizna, odmiał, hak piaszczysty; rój, mnóstwo, gromada, kupa. *A — of fishes*, cug ryb, gromada ryb (*np.* śledzi płynących z północy na południe); 2) *adj.* miałki, płytki, pełen zaspów piaszczystych.

SHOALY, szô'-lè, *adj. zob.* SHOAL, 2.

SHOCK, szôk, *s.* uderzenie, potrącenie, starcie się, napad; 2) kopa (snopów); 3) kudłaty pies, pudel, *zob.* SHOUGH.

TO SHOCK, *v.a.* i *n.* trącić, potrącić o co, zetrzeć się; *fig.* urazić, obrazić, niepodobać się, wzniecić wstręt, sprawić odrazę; układać snopy w kopy. *To be shocked at...*, być czém przerażony; zgorszyć się z czego; zdziwić się nad czém.

SHOCKING, szôk'-lng, *part. adj.* gorszący, obrażający; ohydny, bezecny, czyniący zgrozę.

SHOD, szôd, *pret.* i *part. zob.* TO SHOE.

SHOE, szôô, *s.* trzewik; podkowa końska. — *black* (— *boy*), fagas, chłopiec od bótów. — *maker*, szewc. — *strap* (— *string*), rzemyk od trzewików.

TO SHOE, *v.ir. a.* obuć w trzewiki; okuć konia.

TO SHOG, szôg, *v. a.* † *zob.* TO SHAKE.

SHONE, szôn, *pret.* i *part. zob.* TO SHINE.

SHOOK, szôôk, *pret.* i *part. zob.* TO SHAKE.

TO SHOOT, szôôt, *v. ir. a.* i *n.* strzelać, strzelić; wystrzelić, wybujać, wyrastać; błysnąć, mignąć się, przebiedz, przelecić; kłóć, łupać, dolegać. *To — one's self*, zastrzelić się. *To — to death*, zastrzelić. *To — across one's mind*, *fig.* przebiec, przelecieć przez głowę. *To — at*, do czego lub kogo strzelić. *To — down*, spadać, rzucać się (o wodospadach). *To — forth*, puszczać pączki, latorośle, wysypywać się. *To — off*, wystrzelić. *To — out into branches*, rozgałęziać się, puszczać gałęzie. *To — out into ears*, kłosić się, sypać się kłosem, kłos wypuszczać. *To — up*, wyrość, wybujać.

SHOOT, *s.* strzelanie, strzał; odrośl, porostek.

SHOOTER, szôôt'-ûr, *s.* strzelec.

SHOOTING, szôôt'-lng, *part. s.* strzelanie. *To go a —*, iść na polowanie (ze strzelbą). — *star*, spadająca gwiazda, *The — of plants*, rośnienie, rozwijanie się roślin.

SHOP, szôp, *s.* kram, sklep; warsztat. *Barber's —*, golarnia. — *board*, stół, warsztat. — *boy*, chłopak do posługi w sklepie. — *keeper*, kramarz. — *keeping*, kramarstwo. — *lift* (— *lifter*), złodziej sklepowy. TO — LIFT, *v. a.* okraść sklep. — *man*, kramarz; kupczyk.

SHORE, szôr, *pret. zob.* TO SHEAR.

SHORE, *s.* brzeg (morza lub rzeki).

SHORN, szôrn, *part. zob.* TO SHEAR. — *of his strength* (*Milt.*), pozbawiony swéj siły.

SHORT, szôrt, *adj.* et *adv.* krótki; krótko; niedostateczny, niewystarczający. *To be — of*, niewystarczać; niesprostać, niedorównać. *To come — of* (*to fall — of*), *zob.* pod COME, FALL. *Little — of*, omal, niemal, ledwie że nie. *Upon — notice* (*upon — warning*), naprędce. *To keep one — of*, ukrócić komu czego, obciąć komu co. *To stop —*, zatrzymać się, zaciąć się. — *breathed*, dychawiczny. — *hand*, ścisły charakter, skoropis, tytla. — *lived*, (szôrt-llwd'), krótko żyjący. — *sighted*, (— *of sight*), krótko widzący, krótkiego wzroku. — *sightedness*, krótki wzrok. — *waisted*, krótki w stanie, nizki. — *winded*, dychawiczny. — *winged*, krótkoskrzydły.

SHORT, *s.* skrócenie. *The — on't is*, rzecz tak się ma w krótkości. *In —*, krótko mówiąc, słowem; wkrótce.

TO SHORTEN, szôr'-tn, *v. a.* skrócić, ukrócić; uciąć, obciąć.

SHORTLY, szôrt'-lè, *adv.* wkrótce; w krótkości, krótko.

SHORTNESS, szôrt'nès, *s.* krótkość; zwięzłość; brak, niedostatek. — *of breath*, duszność, dychawiczność.

SHORY, szô'-rè, *adj.* leżący nad brzegiem.

SHOT, szôt, *pret.* i *part. zob.* TO SHOOT.

SHOT, *s.* strzał; odległość strzału; pociski (kule, strzały, kartacze); 2) rachunek w karczmie, w austeryi. *Small —*, szrót. — *bag*, (— *pouch*), worek od szrótu, pulwersak. — *belt*, kartuza. — *free*, bezpieczny od kuli, wolny od postrzału; wolny od zapłacenia rachunku.

SHOTTEN, szôt'-tn, wyikrzony; chudy. — *herring*, śledź bez ikry i mlécza.

SHOUGH, szôk, *s.* pudel.

SHOULD, szûd, (czas przeszły słowa SHALL; znaczy powinność i służy do tworzenia trybów warunkowych). *I — do that*, uczyniłbym to. *I — be sorry for it*, przykroby mi to było. *Whom — I meet but him*, kogoż napotkałem jeżeli nie jego. *It — be so*, toby tak być powinno.

SHOULDER, szôl'-dûr, *s.* bark, ramie, łopatka, plecy. — *of mutton*, łopatka skopowa. — *belt*, bandoler. — *blade* (— *bone*), łopatka. — *knot*, epoleta, axelbant, naramiennik. — *shotten*, wypleczony. — *slip*, wypleczenie. — *straps*, szelki.

TO SHOULDER, *v. a.* wziąść na ramię, wziąść na barki; popchnąć. *To — up a burden*, wziąść ciężar na plecy. *To — one up*, grzbiet komu trzymać, obstawać za kim, ujmować się. — *arms!* (*mil.*), na ramię broń!

SHOULDERED, *adj.* (w składanych), *broad —*, barczysty.

SHOUT, szôût, *s.* krzyk, okrzyk.

TO SHOUT, *v. n.* wykrzykiwać, krzyczeć z radości.

SHOUTER, szôût'-ûr, *s.* wykrzykujący.

TO SHOVE, szûv, *v. a.* suwać, sunąć, posunąć, pchać, popychać, popchnąć. *To — off*, odsunąć, odepchnąć; odbić się od brzegu.

SHOVE, *s.* posunięcie, popchnięcie.

SHOVEL, szůw'-wl, *s.* łopata.—*board*, rodzaj gry podobnéj do bilaru. *Edward — boards*, (*Shaksp.*). pieniądze srebrne bite za Edwarda IV, w téj, grze używane. — *full*, pełna łopata.

TO SHOVEL, *v. a.* nabrać w łopatę, rzucać łopatą.

TO SHOW, szô, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* okazać, pokazać; dowieść. *To — tricks*, pokazywać sztuki. *To — mercy*, okazać łaskę; zlitować się. *To — a pair of heels*, pokazać pięty, włożyć nogi za pas, drapnąć. *To — forth*, okazać, ogłosić; dowieść, udowodnić. *To — in* (*into*) wprowadzić. *To — up*, wprowadzić na górę.

SHOW, *s.* widok, widowisko; wystawa, okazałość, przepych, wytwor; pozór, pokrywka; cień, widmo. *To set to —*, wystawić na widok. *To make a fine —*, pięknie się wydawać, paradować, *To make a — of*, udawać. — *bread*, chleb pokładny (u żydów). — *man*, pokazujący osobliwości; kuglarz.

SHOWER, szôů'-ůr, *s.* nawalny deszcz, nawalnica; grad kul, pocisków; *fig.* mnóstwo, obfitość, zbytek. — *bath*, kąpiel kroplista.

TO SHOWER, *v.* 1) *a.* (—*doun*), lać, sypać, lunąć, oblać; *fig.* hojnie rozsypać, obdarzyć; 2) *n.* lać, lunąć (o deszczu).

SHOWERY, szôů'-ůr-ê, *adj.* nawalny, ulewny.

SHOWILY, szô'-ê-lê, *adv.* wystawnie, okazale, przepysznie.

SHOWISH, szô'-lsz, *or* SHOWY, szô'-ê, *adj.* wystawny, okazały, pyszny, wytworny, wykwintny.

SHOWN, szôn, *part. zob.* TO SHOW.

SHRANK, szrângk, *pret.* † *zob.* TO SHRINK.

TO SHRED, szrêd, *v. ir. a.* naciąć, nastrzydz, pokrajać drobno.

SHRED, 1) *pret.* i *part. zob.* TO SHRED; 2) *s.* obrzynek, odstrzyżek, skrawek.

TO SHREW, szrôô, *v. a.* † przeklinać.

SHREW, *s.* sekutnica, gdyraczka, jędza. — *mouse*, mysz ostropysk, kretomysz.

SHREWD, szrôôd, *adj.* złośliwy, kłótliwy, zrzędny; chytry, wykrętny, przebiegły; bystry, przenikliwy, dowcipny. —LY, *adv.* złośliwie; chytrze, przebiegle; dowcipnie. —NESS, *s.* chytrość, przebiegłość; bystrość dowcipu.

SHREWISH, szrôô'-lsz, *adj.* kłótliwy, zrzędny. —LY, *adv.* kłótliwie, zrzędnie. —NESS, *s.* kłótliwość, zrzędność.

TO SHRIEK, szrêêk, *v. n.* krzyknąć, wrzasnąć.

SHRIEK, *s.* krzyknienie, wrzaśnienie. *To give a —*, wrzasnąć.

SHRIEVALTY, szrêê'-wâl-tê, *s.* urząd szeryfa.

SHRIFT, szrlft, *s.* † spowiedź. — *father*, † spowiednik.

SHRIFT, *part.* † *zob.* TO SHRIVE.

SHRILL, szrll, *adj.* wrzaskliwy, przeraźliwy, chrapliwy.

TO SHRILL, *v. n.* brzęczeć, szumieć, dzwonić.

SHRILLNESS, szrll'-nês, *s.* wrzaskliwość, przeraźliwość, chrapliwość.

SHRILLY, szrll'-lê, *adv.* wrzaskliwie, przeraźliwie, chrapliwie.

SHRIMP, szrlmp, *s.* raczek morski bez nożyc; 2) człeczek, kurdupel, karzeł.

SHRINE, szrln, *s.* ołtarz z relikwiami, skrzynka z relikwiami.

TO SHRINE, *v. a.* † ubóstwiać; (w poezyi), oprawić (jak relikwie, jak drogi kamień).

TO SHRINK, szrlngk, *v. ir.* 1) *n.* skurczyć się, zmarszczyć się, zbiegać się; cofnąć się ze wzdrygnieniem, wzdrygnąć się, odskoczyć, usunąć się, umknąć się; 2) *a.* skurczyć. *To — back*, wtył się cofnąć. *To — from*, wzdrygać się na co, chcieć uniknąć. *To—under*, uledz pod czém. *To — up*, skurczyć się. *To — with apprehension*, lękać się czego.

TO SHRIVE, szrlw, *v. ir. a.* † spowiadać.

TO SHRIVEL, szrlw'-wl, *v.* 1) *n.* kurczyć się, marszczyć się, grzybieć; 2) *a.* kurczyć, marszczyć, zżymać.

SHRIVER, szrl'-wůr, *s.* † spowiednik.

SHROUD, szrôûd, *s.* okrycie, poddasze, zasłona; całun, kir pogrzebowy; suknia śmiertelna; płótno żaglowe, żagiel.

TO SHROUD, *v.* 1) *a.* schronić, zasłonić, okryć, dać przytułek; uwinąć, osłonić; ubrać w koszulę śmiertelną; 2) *n.* schronić się.

SHROUDY, szrôû'-dê, *adj.* (*Milt.*), dający przytułek.

TO SHROVE, szrôw, *v. n.* † zapustować, obchodzić zapusty.

SHROVE, 1) *pret.* † *zob.* TO SHRIVE; 2) *s.* zapusty, mięsopust. — *tide* (—*tuesday*), tłusty wtorek.

SHRUB, szrůb, *s.* krzew, krewina, krzak.

SHRUBBERY, szrůb'-bůr-ê, *s.* krzewy, krzaki.

SHRUBBY, szrů'-bê, *adj.* krzewisty, zarosły krzakami.

TO SHRUG, szrůg, *v. a.* (*to— one's shoulders*), ruszyć ramionami, ścisnąć ramiona.

SHRUG, *s.* ruszenie ramionami.

SHRUNK, szrůngk, *pret.* i *part. or* SHRUNKEN, szrůngk'-kn, *part. zob.* TO SHRINK.

TO SHUDDER, szůd'-důr, *v. n.* wzdrygać się (—*at*, na co); drżeć.

SHUDDER, *s.* wzdryganie się, wzdrygnienie; dreszcz, mróz po ciele.

TO SHUFFLE, szůf'-fl, *v.* 1) *a.* mieszać, zamieszać, pomieszać; trząść, potrząsać; kartować, tasować; 2) *n.* kręcić, matać, wykręcać się, używać wybiegów. *To — off*, odsunąć od siebie, zwalić na kogo.

SHUFFLE, *s.* mieszanie, mieszanina, nieład; wybieg, wykręt, fortel.

SHUFFLER, szůf'-fl-ůr, kręciel, matacz, wykrętarz.

SHUFFLING, szůf'-fl-lng, *part. s.* i *adj.* tasowanie kart; wybieg, wykręt, matactwo. *A — fellow*, wykrętarz, matacz. —LY, *adv.* wykrętarskim sposobem.

TO SHUN, szůn, *v.a.* unikać, wystrzegać się, chronić się.

SHUNLESS, szůn'-lês, *adj.* nieuchronny.

TO SHUT, szůt, *v. ir.* 1) *a.* zamknąć, zamykać; 2) *n.* zamknąć się. *To — in*, zamknąć gdzie, opasać. *To — out from*, wyłączyć od czego. *To — up*, zamknąć, zawrzeć, zatarasować.

SHUT, 1) *pret.* i *part. zob.* TO SHUT; 2) *adj.* zamknięty; wolny, uwolniony. *To get — of*, *vulg.* uwolnić się od czego, pozbyć się czego; 3) *s.* zamknienie, dokończenie, koniec.

SHUTTER, szůt'-tůr, *s.* zamykający; 2) okiennica.

SHUTTLE, szůt'-tl, *s.* czołnek tkacki, iglica tkacka. — *cock*, piłka z piórami, wolant, *zob.* SHITTLE COCK.

SHY, szl, *adj.* płochliwy, lękliwy, bojaźliwy, dziki, nieśmiały. *He is very — of me*, on mnie unika jak może. *To be — of telling the truth*, niechcieć powiedzieć prawdy.

SIBERIA, sê-bê'-rê-â, *s.* Syberia.

SIBILANT, slb'-ê-lânt, *adj.* syczący.

SIBILATION, slb-ê-lâ'-szůn, *s.* syczenie.

SIBYL, slb'-bll, *s.* Sybilla.

SICAMORE, slk'-â-môr, *s.* dzikie drzewo figowe.

SICCITY, slk'-sê-tê, *s.* suchość.

SICILIAN, sê-sll'-yân, 1) *s.* Sycylijczyk; 2) *adj.* sycylijski.

SICILY, sls'-sê-lê, *s.* Sycylia.

SICK, slk, *adj.* chory, słaby. — *of a thing*, znudzony czém, przykrzący sobie co. — *of*, chory na co. *To fall —*, zachorować. — *bed*, łóżko chorego, łoże niemocy. — *chamber* (— *room*), pokój chorego.

TO SICKEN, slk'-kn, *v.* 1) *n.* chorować, cherlać; schnąć, marnieć, usychać; *fig.* przykrzyć sobie, nudzić się (— *at*, co, czém); 2) *a.* nabawić choroby.

SICKLE, slk'-kl, *s.* sierp. — *man*, żeniec, żniwiarz. — *wort*, gądziel łażący, iwa odnogowa.

SICKLER, slk'-kl-ůr, *s. zob.* SICKLE-MAN.

SICKLINES, slk'-lê-nês, *s.* chorowitość, słabowitość.

SICKLY, slk'-lê, *adj.* chorowity, słabowity.

SICKNESS, slk'-nês, *s.* choroba, słabość.

SIDE, sld, *s.* strona, bok, brzeg; partya, fakcya, sekta. *On this —*

the Rhine, z téj strony Renu. *By the — of*, obok, przy. *On the other—*, z tamtéj strony. *By his mother's—*, po matce. — *by—*, obok siebie. *Sea —*, brzeg morski. *Water —*, brzeg wody. *The better — (far —, off —)*, prawa strona. *To speak on one's —*, mówić na czyją stronę, za kim. — *board*, kredens. — *box*, loża na boku w teatrze. — *face*, profil. — *glance*, spojrzenie z boku. — *long*, *adj.* i *adv.* uboczny, poboczny; wzdłuż, z boku, pobocznie. —*'s man*, pomocnik. — *saddle*, siodło damskie. — *ways (— wise)*, z boku, pobocznie.

TO SIDE, *v. n.* (*to — with one*), przyłączyć się do czyjéj partyi, przejść na czyją stronę.

SIDERAL, sïd'-dêr-ăl, *adj.* gwiazdowy.

SIDERATION, sïd-dêr-ă'-szŭn, *s.* apoplexya, paraliż.

TO SIDLE, sï'-dl, *v. n.* iść boczkiem.

SIEGE, sêdż, *s.* oblężenie. *To lay — to*, obledz.

SIEVE, sïw, *s.* sito. — *maker*, sitarz.

TO SIFT, sïft, *v. a.* przesiać, przesiewać; *fig.* śledzić, badać, dociekać, trutynować. *To — to the bottom*, dokładnie zbadać, dociec.

SIFTER, sïft'-ŭr, *s.* przesiewający; *fig.* badacz.

TO SIGH, sï, *v. n.* wzdychać (— *after*, *at*, *for*, za czem).

SIGH, *s.* westchnienie.

SIGHING, sï'-ïng, *part. s.* wzdychanie.

SIGHT, sït, *s.* widzenie; wzrok; widok, widowisko; cel na strelbie. *Bill at —*, wexel wypłacalny za okazaniem. *At first —*, na pierwszy rzut oka. *In —*, przed oczyma. *To come in —*, okazać się. *To keep in —*, mieć na oku, na baczeniu. *To know one by —*, znać kogo zwidzenia. *Out of —*, z oka, po za okiem. *Out of —*, *out of mind*, *prov. zob.* pod OUT.

SIGHTED, sï'-tĕd, *adj.* (w składanych): *Dim —*, słabego wzroku. *Quick —*, bystrooki. *Short —*, krótkiego wzroku.

SIGHTLESS, sït'-lĕs, *adj.* ślepy, niewidomy; brzydki, szkaradny.

SIGHTLY, sït'-lè, *adj.* miły oku, przyjemny; okazały, wspaniały.

SIGN, sïn, *s.* znak, cecha, znamię, godło; znak, skinienie; podpis; szyld. *To make signs*, czynić znaki, kiwać. *Sign of admiration*, znak wykrzyknienia. — *manual*, podpis własnoręczny. —*post*, słup na którym szyld zawieszony; słup milowy.

TO SIGN, *v. a.* oznaczyć, naznaczyć, wskazać; dać znak, skinąć.

SIGNAL, sïg'-năl, 1) *s.* znak, sygnał, hasło; 2) *adj.* znakomity, znamienity, walny.

TO SIGNALIZE, sïg'-năl-ïz, *v. a.* odznaczyć. *To — one's self*, odznaczyć się.

SIGNALLY, sïg'-năl-è, *adv.* znakomicie, walnie, wielce.

SIGNATURE, sïg'-nă-tûr, *s.* podpis.

SIGNET, sïg'-nĕt, *s.* sygnet.

SIGNIFICANCE (—cy), sïg-nïf'-fè-kăns, *s.* znaczenie, ważność.

SIGNIFICANT, sïg-nïf'-fè-kănt, *adj.* znaczący, znaczny, ważny. — LY, *adv.* znacznie, dobitnie.

SIGNIFICATION, sïg-nïf-fè-kă'-szŭn, *s.* znaczenie wyrazu, rozumienie, znaczenie.

SIGNIFICATIVE, sïg-nïf'-fè-kă-tïw, *adj.* znaczący, znaczny, dobitny, dosadny.

TO SIGNIFY, sïg'-nè-fï, *v.* 1) *a.* znaczyć, oznaczać, wskazać; oznajmić; 2) *n.* wyrażać dobitnie. *It signifies nothing*, to nic nie znaczy.

SILENCE, sï'-lĕns, *s.* cichość, cisza; milczenie. *To keep —*, milczeć. *To put to —*, nakazać milczenie. *Silence! (mil.)*, baczność!

TO SILENCE, *v. a.* uciszyć, uspokoić.

SILENT, sï'-lĕnt, *adj.* cichy; milczący. *Be—*, milcz. —LY, *adv.* cicho, po cichu, cichaczem, w milczeniu.

SILESIA, sè-lè'-szą, *s.* Szlązk.

SILESIAN, sè-lè'-szăn, 1) *s.* Szlązak; 2) *adj.* szląski.

SILIQUA, sïl'-lè-kuą, *s.* strączek; 2) karat (4 grany).

SILIQUOUS, sïl'-lè-kuŭs, *or* SILIQUOSE, sïl-lè-kuŏs', *adj.* strączkowaty, strączasty.

SILK, sïlk, 1) *s.* jedwab. SILKS, *pl.* bławatne materye; 2) *adj.* jedwabny. — *flowers*, sztuczne kwiaty. — *husk* (*cod of the — worm*), orzech jedwabny, kokon. —*man* (— *mercer*), bławatnik. — *stuff*, materya jedwabna. — *worm*, jedwabnik.

SILKEN, sïlk'-kn, *or* SILKY, sïlk'-è, *adj.* jedwabny.

SILL, sïl, próg, podproże, deska lub gzyms przy oknie.

SILLILY, sïl'-lè-lè, *adv.* po głupiemu.

SILLINESS, sïl'-lè-nĕs, *s.* niedołężność rozumu, głupota.

SILLY, sïl'-lè, *adj.* słaby na umyśle, głupowaty, głupi, niedorzeczny.

SILVER, sïl'-wûr, 1) *s.* srebro; 2) *adj.* srebrny; —*thistle* (—*weed*), srebnik, białawiec (roślina).

TO SILVER, *v. a.* (— *over*), posrebrzyć.

SILVERY, sïl'-wûr-è, *adj.* srebrny.

SIM, sïm, *s.* (skroc: z SIMON), Szymonek.

SIMILAR, sïm'-è-lăr, *adj.* podobny. —LY, *adv.* podobnie.

SIMILARITY, sïm-è-lăr'-è-tè, *or* SIMILITUDE, sè-mïl'-è-tûd, *s.* podobieństwo.

SIMILE, sïm'-è-lè, *s.* porównanie.

TO SIMMER, sïm'-mûr, *v. n.* glegotać, powoli gotować się.

SIMON, sï'-mŭn, *s.* Szymon.

SIMONY, sïm'-ŭn-è, *s.* świętokupstwo, przedaż urzędów duchownych, (od Szymona czarnoksiężnika. *Acts VIII. v.* 18).

SIMOOM, *s.* (*L. B.*), *zob.* SAMOOM.

TO SIMPER, sïm'-pŭr, *v. n.* uśmiechać się z głupia, wdzięczyć się, wyszczerzać zęby.

SIMPER, *s.* głupi uśmiech.

SIMPLE, sïm'-pl, *adj.* prosty, nieskładany; prosty, niewymuszony. niewykwintny.

SIMPLE, *s.* ziele, zioło, leki.

TO SIMPLE, *v. n.* zbierać zioła lekarskie.

SIMPLENESS, sïm'-pl-nĕs, *s.* prostość, prostota; niewinność; niewykwintność; słabość rozumu.

SIMPLER, sïm'-pl-ŭr, *s.* znający się na ziołach.

SIMPLETON, sïm'-pl-tŭn, *s.* prostaczek, głuptaszek.

SIMPLICYTY, sïm'-plïs'-è-tè, *s.* prostota; niewinność; niewykwinność.

TO SIMPLIFY, sïm'-plè-fï, *v. a.* uprościć, ujednostajnić.

SIMPLIST, sïm'-plïst, *s. zob.* SIMPLER.

SIMPLY, sïm'-plè, *adv.* po prostu; głupio; tylko, jedynie.

SIMULATION, sïm-ŭ-lă'-szŭn, *s.* udawanie, obłuda.

SIMULTANEOUS, sïm-ŭl-tă'-nĕŭs, *adj.* jednoczesny. —LY, *adv.* jednocześnie.

SIN, sïn, *s.* grzech. — *offering*, ofiara za grzech.

TO SIN, *v. n.* grzeszyć.

SINCE, sïns. 1) *prep.* i *adv.* od, odkąd; 2) *conj.* ponieważ, gdy. *Long —*, oddawna. *How long —?* odkądże to? od jak dawnego czasu? *Sometime —*, od niejakiego czasu. *About ten years—*, przed dziesięcią laty. — *you have been here*, odkąd jesteś tutaj. — *it is so*, gdy takjest.

SINCERE, sïn-sêr', *adj.* szczery. —LY, *adv.* szczerze. —NESS, *s. zob.* SINCERITY.

SINCERITY, sïn-sêr'-è-tè, *s.* szczerość.

SINE, sïn, *s.* (*mat.*), wstawa.

SINECURE, sï'-nè-kûr, *s.* urząd bez obowiązku, tylko dla kształtu.

SINEW, sïn'-nû, *s.* ścięgacz, ścięgno, sucha żyła; *fig.* siła, moc, potęga.

SINEWED, sïn'-nûd, SINEWY, sïn'-nû-è, *adj.* żylowaty, żylasty, *fig.* silny, mocny.

SINFUL, sïn'-fûl, *adj.* grzeszny. —LY, *adv.* grzesznie. —NESS, *s.* grzeszność.

TO SING, sïng, *v. ir. a.* i *n.* śpiewać.

TO SINGE, sïndż, *v. a.* smalić, osmalić, przypalić, przysmalić.

SINGER, sïng'-ŭr, *s.* śpiewak, śpiewaczka.

SINGING, sïng'-ïng, *part. s.*, *adj.* śpiewanie; śpiewający. —*birds*, ptaki śpiewające. — *master*, nauczyciel śpiewania.

SINGLE, sïng'-gl, *adj.* pojedyńczy; jedyny; nieżonaty; szczery, prosty, nieskażony. — *combat* (— *fight*), pojedynek. —*hearted*, szcze-

ry, otwarty. — *life* (— *state*), bezżeństwo. — *man* (— *gentleman*), kawaler.

TO SINGLE, TO — OUT, *v. a.* wybrać, wynaleść, wyszukać.

SINGLENESS, sĭng'-gl-nĕs, *s.* prostota, szczerość.

SINGLETON, sĭng'-gl-tŏn, *s.* jedna tylko karta z maści.

SINGLY, sĭng'-glè, *adv.* pojedyńczo, zosobna; szczerze, otwarcie.

SINGULAR, sĭng'-gù-lâr, 1. *adj.* pojedyńczy; szczególny, osobliwy; 2. *s.* — (— *number*), *gram.* liczba pojedyńcza.

SINGULARITY, sĭng-gù-lâr'-è-tè, *s.* szczególność, osobliwość.

SINGULARLY, sĭng'-gù-lâr-lè, *adv.* szczególnie, osobliwie.

SINISTER, sĭn'-nĭs-tûr, *adj.* lewy; *fig.* nieszczęśliwy, niepomyślny, smutny.

SINISTROUS, sĭn'-nĭs-trŭs, *adj.* — LY, *adv. zob.* SINISTER.

TO SINK, sĭngk, *v. ir.* 1. *n.* paść, upaść, upadać, podupadać; zapaść się, wklęsnąć; tonąć, zatonąć; pogrążyć się; ginąć, przepadać; uledz, ulegać; 2) *a.* zatopić; pogrążyć; kopać, wykuć; *to—deep*, głęboko przenikać; *to—a debt*, spłacić dług; *to — ditches*, kopać rowy; *to — a fund*, umorzyć kapitał; *to—a pit*, wygłębić, wykopać dół; *to—a ship*, zatopić okręt; *to—in years*, zachodzić w lata; *to—down*, upaść; *to—into one's mind*, przeniknąć umysł, wrazić się; *to—under*, uledz, podupaść.

SINK, *s.* kanał, odchód, rów, rynsztok.

SINKING, sĭngk'-kĭng, 1 *part. s.* upadanie, podupadanie; tonienie; 2 *part. adj.* upadający; tonący; — *fund*, fundusz przeznaczony na stopniowe opłacenie długu narodowego, fundusz umorzenia.

SINLESS, sĭn'-lĕs, *adj.* bezgrzeszny.— NESS, *s.* bezgrzeszność.

SINNER, sĭn'-nûr, *s.* grzesznik, grzesznica.

SINOPER, sĭn'-ò-pûr, *s.* rubryka.

TO SINUATE, sĭn'-yù-åt, *v. a.* załamać, zagiąć, zakręcić.

SINUATION, sĭn-yù-å'-szŭn, *or* SINUOSITY, sĭn-yù-ŏs'-è-tè, *s.* załom, bucht, zakręt.

SINUOUS, sĭn'-yù-ŭs, *adj.* załomisty, buchasty, wężykowaty.

SINUS, sĭ'-nŭs, *s.* załom, zatoka, *mat.* wstawa.

TO SIP, sĭp, *v. a.* popijać, smoktać, umoczyć usta.

SIP, *s.* łyk; *to take a — too much*, podchmielić sobie.

SIPHON, sĭ'-fŭn, *s.* lewar, lejka.

SIPPER, sĭp'-pûr, *s.* pijący potroszę.

SIR, sûr, *s.* używa się, 1 (mówiąc do kogo z uszanowaniem) : panie, mospanie, waszmość; 2 (niezrozumiawszy mówiącego) : *sir?* co pan mówi? 3 (przed imieniem chrzesném osób mających tytuł : *baronet*, *knight*) : Sir Robert Peel; 4 (wypędzając psa z pokoju) : *get out sir!*

SIRE, sîr, *s.* (tytuł królów); najjaśniejszy panie; przodek, antenat; (w poezyi) ojciec; *grand—*, dziad.

SIREN, sĭ'-rĕn, *s.* Syrena.

SIRIASIS, sè-rĭ'-å-sĭs, *s. med.* zapalenie błony mózgowéj, od wystawienia głowy na gorąco słoneczną.

SIRIUS, sîr'-rè-ŭs, *s. ast.* Sirius, Kanikuła.

SIRLOIN, sûr'-lŏĭn, *s.* polędwica.

SIROCCO, sè-rŏk'-kò, *s.* siroko, wiatr wschodnio-południowy.

SIRRAH, sâr'-rå, *s.* (wyraz pogardy skróc : z *sir*, *ha!*) słuchaj! (łotrze, łajdaku, niecnoto).

SIRUP, sûr'-rŭp, *s.* syrop.

SIRUPED, sûr'-rŭpt, *adj.* słodki jak syrop.

SIRUPY, sûr'-rŭp-è, *adj.* syropowy.

SISTER, sĭs'-tûr, *s.* siostra; —*in-law*, bratowa; *the fatal sisters*, parki.

SISTERHOOD, sĭs'-tûr-hŭd, *s.* siestrzeństwo; zakon panieński.

SISTERLY, sĭs'-tûr-lè, *adv.* jak siostra.

To SIT, sĭt, *vir. n.* siedzieć; zasiadać (w sądzie, w parlamencie); siedzieć na jajach; przystawać, leżeć (o sukni). *To—close at work*, przysiedzieć fałdów. *To—for one's picture*, *zob.* pod PICTURE. *To —drinking*, przepędzać czas na pijatyce. *To—heavy upon*, ciężyć naczém, być ciężarem; *the coat sits well*, suknia dobrze leży; *to—in judgment*, zasiadać w sądzie; *the parliament sits*, parlament odbywa posiedzenia, jest zebrany; *to—down*, usiąść; osiąść; uspokoić się, poprzestać; *To—down before a place*, oblegać miasto, twierdzę. *To—one out*, przesiedzieć kogo. *To —up at night*, czuwać, przepędzać nocy bezsenne. *To — up at play*, przepędzać nocy na grze. *To—upon*, siedzieć na czém, nad czém; *the coroner sat upon the dead body*, koroner zasiadał nad trupem, ciągnął indagacyą nad trupem; *the doctors sat upon him*, doktorowie mieli naradę nad nim. *To — upon thorns*, *fig.* siedzieć jak na szpilkach.

SITE, sĭt, *s.* położenie, okolica.

SITH, sĭth, *conj.* † gdy, ponieważ.

SITHE, sĭTH, *s.* kosa.

SITTER, sĭt'-tûr, *s.* siedzący; ptak siedzący na jajach.

SITTING, sĭt'-tĭng, *s.* siedzenie, posiedzenie; siedzenie na jajach; — *room*, pokój bawialny.

SITUATE, sĭt'-tù-åt, *or* SITUATED, sĭt'-tù-å-tĕd, *adj.* leżący, położony.

SITUATION, sĭt-tù-å'-szŭn, *s.* położenie; stan; urząd, funkcya, posada.

SIX, sĭks, *adj.* sześć; — *pence*, pół szylinga, 6. *d.*; —*score*, 120.

SIXFOLD, sĭks'-fôld, *adj.* sześciokrotny, sześcioraki.

SIXTEEN, sĭks'-tèèn, *adj.* szesnaście.

SIXTEENTH, sĭks'-tèènth, *adj.* szesnasty.

SIXTH, sĭksth, 1 *adj.* szósty; 2 *s.* szósta część.— LY, *adv.* poszóste.

SIXTIETH, sĭks'-tè-ĕth, *adj.* sześćdziesiąty.

SIXTY, sĭks'-tè, *adj.* sześćdziesiąt.

SIZE, sĭz, *s.* wielkość; wzrost, tusza, postać; obwód, okrąg; 2 klajster; *sizes*, *pl.* (*Shaksp*, *K.L.*), racye, porcye.

TO SIZE, *v. a.* odmierzyć; na klajstrować, pomazać gliną lub wapnem.

SIZEABLE, sĭ'-zâ-bl, *adj.* słuszny, wysokiego wzrostu.

SIZED, sĭzd, *adj.* pewnéj wielkości; *middle*—, średniego wzrostu.

SIZER, sĭ'-zûr, *s.* (w uniwersytecie *Cambridge*), ubogi student usługujący innym za stół.

SIZINESS, sĭ'-zè-nĕs, *s.* klejkość, lipkość.

SIZY, sĭ'-zè, *adj.* klejki, lipki.

SKAIN, SKEIN, skân, *s.* motek, pasmo nici.

SKATE, *zob.* SCATE.

SKEAN, SKEYN, skèn, *s.* długi nóż, puginał.

SKEG, skĕg, *s.* tarnośliwka.

SKELETON, skĕl'-lè-tŭn, *s.* kościotrup, szkielet.

SKEPTIC, skĕp'-tĭk, 1 *adj.* wątpiący, sceptyczny; 2 *s.* sceptyk.

SKEPTICAL, skĕp'-tè-kâl, *adj.* sceptyczny.

SKEPTICISM, skĕp'-tè-sĭzm, *s.* sceptyzm, zwątpienie.

SKETCH, skĕcz, *s.* szkic, rys, zarys.

TO SKETCH, *v. a.* szkicować; odrysować, nakreślić, skreślić.

SKEWER, skûr, *s.* spikulec drewniany do mięsa.

SKIFF, skĭf, *s.* łodka, bat.

SKILFUL, skĭl'-fûl, *adj.* wprawny, biegły, umiejętny (— *at*, *in*, w czém); — LY, *adv.* umiejętnie; — NESS, *s.* biegłość, umiejętność.

SKILL, skĭl, *s.* wprawa, biegłość, umiejętność; *I have no — in horses*, nie znam się na koniach.

TO SKILL, *v. n.* † znać się na czem; iść, chodzić o co, obchodzić; *it skills not*, † (*L. B. Lara.*), nie chodzi tu o to, mniejsza oto.

SKILLED, skĭld, *adj.* wprawny, biegły, umiejętny, znający się (— *in*, na czem).

SKILLET, skĭl'-lĭt, *s.* rynka żelazna.

TO SKIM, skĭm, *v.* 1) *a.* zebrać śmietanę; odszumować; 2) *n.* przelecieć, przemknąć się (jak jaskulka po nad wodą).

SKIMBLE-SKAMBLE, skĭm'-bl-skâm-bl, *adv. vulg.* do góry nogami, ani ładu ani składu.

SKIMMER, skĭm'-mûr, *s.* warzęcha, łyżka do szumowania.

SKIMMILK, skĭm'-mĭlk, *s.* zebrane mleko.

SKIN, skĭn, *s.* skóra, skórka, łupina. *I came off with a wohle* —,

wyszedłem z całą skórą. *I would not be in his*—, nie chciałbym być w jego skórze;—*dresser*, garbarz; —*flint*, kutwa, sknera.

TO SKIN, *v.* 1) *a.* łupić, zlupić skórę; obierać ze skórki; zaskiepić ranę; 2) *n. To—over*, zaskiepić się (o ranie).

SKINKER, skĭnk'-ûr, *s.* † cześnik, podczaszy.

SKINNED, skĭnd, *adj.* zaskiepiony, zagojony; skórkowaty.

SKINNER, skĭn'-nûr, *s.* kuszniérz.

SKINNINESS, skĭn'-nė-nės, *s.* chudość, chuderlawość.

SKINNY, skĭn'-nė, *adj.* skórkowaty; chudy, chuderlawy.

SKIP, skĭp, *s.* skok, sus;—*kennel*, lokaj; —*jack*, natręt, mędrek.

TO SKIP, *v. n.* skakać, podskakiwać; wyskakiwać, brykać. *To—over*, przeskoczyć.

SKIPPER, skĭp'-pûr, *s.* szyper (holenderski lub niemiecki).

SKIRMISH, skĕr'-mĭsz, *s.* herc, harcowanie, utarczka.

TO SKIRMISH, *v. n.* harcować, ucierać się.

SKIRMISHER, skĕr'-mĭsz-ûr, *s.* harcownik.

TO SKIRRE, skĕr, *zob.* TO SCOUR.

SKIRT, skĕrt, *s.* poła; brzeg, pobrzeże, granica.

TO SKIRT, *v. a.* obrąbić, obwieść, obszyć; iść brzegiem.

SKITTISH, skĭt'-tĭsz, *adj.* płochliwy, lękliwy; niestały. — LY, *adv.* płochliwie. — NESS, *s.* płochliwość, lękliwość.

SKITTLES, skĭt'-tlz, *s. pl.* kręgle.

TO SKREEN, *zob.* TO SCREEN.

SKUE, skú, *adj.* ukośny, skośny.

TO SKULK, SKULL i t. d. *zob.* TO SCULK, SCULL, i t. d.

SKY, skĭ, *s.* przestwor powietrza, powietrzokrąg, niebiosa, niebo; *up to the skies*, pod niebiosa;—*blue*, błękitny, niebieski; —*colour*, błękit;—*coloured*, (—*died*) niebieski; —*light*, okno w suficie.

SKYEY, skĭ'-ė, *adj.* (*Shaksp*) napowietrzny, niebieski.

SKYISH, skĭ'-ĭsz, *adj.* niebieski, błękitny.

SLAB, slâb, 1) *adj.* gęsty, lipki, kleisty; 2) *s.* tafla marmuru.

TO SLABBER, slâb'-bûr, slôb'-bûr, *v.* 1) *n.* ślinić, zaślinić się; 2) *a.* zaślinić, oślinić, poślinić.

SLABBERER, slâb'-bûr-rûr, *s.* śliniący, zaśliniony.

SLABBINESS, slâb'-bė-nės, *s.* klejkość.

SLABBY, slâb'-bė, *adj.* zasmolony, zawalany; ciągły, klejki, lipki.

SLACK, slăk, *adj.* obwisły, opadły, wolny; *fig.* powolny, leniwy, ślamazarny.

TO SLACK, TO SLACKEN, slăk'-kn, *v.* 1) *a.* zwolnić, rozwolnić, popuścić, ulżyć; 2) *n.* zwolnieć, osłabieć, pofolgować, zelżeć. *To—lime*, gasić wapno. *To—the hand*, popuścić cugle koniowi. *To—one's speed*, zwolnić krok.

SLACKLY, slăk'-lė, *adv.* powolnie, leniwie, opieszale.

SLACKNESS, slăk'-nės, *s.* rozwolnienie, obwisłość; *fig.* powolność, lenistwo, opieszałość.

SLAG, slăg, *s.* żużel.

SLAIE, slâ, *s.* berdo tkackie, przybijaczka.

SLAIN, slân, *part. zob.* TO SLAY.

TO SLAKE, slăk, *v. a.* zgasić, ugasić, uśmierzyć (pragnienie).

TO SLAM, slăm, *v.* 1) *a. vulg.* zatrzasnąć (drzwi); zgnieść, zabić; 2) *n.* wygrać lub dostać szlema (w grze wista).

SLAM, *s.* szlem (w grze wista).

TO SLANDER, slân'-dûr, *v. a*, obmawiać, potwarzać, oszkalować.

SLANDER, *s.* obmowa, potwarz, oszczerstwo.

SLANDERER, slân'-dûr-ûr, *s.* obmówca, potwarca, oszczerca.

SLANDEROUS, slân'-dûr-ûs, *adj.* obmowny, oszczerczy, potwarczy. — LY, *adv.* obmownie.

SLANG, slăng, 1) *pret.* † *zob.* TO SLING; 2) *s.* język oszustów, cyganów.

SLANK, slăngk, *s.* mech morski.

SLANT, slânt, *or* SLANTING, slânt'-ĭng, *adj.* pochyły, ukośny, skośny, poprzeczny.

SLANTLY, slânt'-lė, *or* SLANTWISE, slânt'-ŭiz, *adv.* ukośnie, poprzecznie.

SLAP, slâp, *s.* klaps, plask, placek.

TO SLAP, *v. a.* klapsnąć, plasnąć, uderzyć, klepać (po ramieniu).

TO SLASH, slăsz, *v. a.* ciąć, zaciąć, smagać; rąbać, siekać, pociąć, nasiekać, rozpłatać, płatnąć.

SLASH, *s.* cięcie, kresa, szrama.

SLATE, slât, *s.* łupek;—*board*, tabliczka łupkowa.

TO SLATE, *v. a.* pobić dach łupkiem.

SLATER, slâ'-tûr, *s.* pobijacz dachów łupkowym kamieniem.

SLATTERN, slât'-tûrn, *s.* flądra, paskudnica, szurgot.

SLATTERNLY, slât'-tûrn-lė, *adv.* plugawo, niedbale.

SLATY, slâ'-tė, *adj.* łupkowy.

SLAUGHTER, slâu'-tûr, *s.* rzeź, mord; — *house*, rzeźnica, jatki; — *man*, rzeźnik; *man*—, nie umyślne zabójstwo.

TO SLAUGHTER, *v. a.* rznąć, rzezać, zarznąć, zabić; w pień wyciąć, wymordować, zamordować.

SLAUGHTEROUS, slâu'-tûr-ûs, *adj.* morderczy.

SLAVE, slâv, *s.* niewolnik; *woman* — (*female*—), niewolnica; — *trade*, handel niewolnikami.

TO SLAVE, *v. n.* pracować jak niewolnik.

SLAVER, slâ'-wûr, *s.* okręt handlujący niewolnikami.

SLAVER, slâv'-ûr, *s.* ślina (ciekąca z gęby).

TO SLAVER, *v.* 1) *a.* zaślinić, oślinić, naślinić; 2) *n.* ślinić, zaślinić się.

SLAVERER, slâv'-ûr-ûr, *s.* śliniący, zaśliniony; niedołęga, idyota.

SLAVERY, slâ'-wûr-ė, *s.* niewola.

SLAVISH, slâ'-wĭsz, *adj.* niewolniczy. — LY, *adj.* jak niewolnik. — NESS, *s.* niewola, niewolnictwo.

TO SLAY, slâ, *v. ir. a.* zabić, zamordować.

SLAYER, slâ'-ûr, *s.* zabójca, morderca.

SLEAZY, slė'-zė, *adj.* cienki, słaby, wątły.

SLEDDED, slĕd'-dĕd, *adj.* jadący sankami.

SLEDGE, slĕdż, *s.* sanie, sanki; 2) młot kowalski.

SLEEK, slėėk, *adj.* gładki, lśniący.

TO SLEEK, *v. a.* ugłaskać, wymuskać.

SLEEKLY, slėėk'-lė, *adv.* gładko.

TO SLEEP, slėėp, *vir. n.* spać. *To—away* (*off*), zaspać, przespać, wyspać się. *To—one's self sober*, wytrzeźwić się, wyszumieć się. *To—in a whole skin* (*to—on both ears*), *prov.* bezpiecznie zasypiać. *He sleeps like a pig*, spi jak zabity.

SLEEP, *s.* sen.

SLEEPER, slėėp'-ûr, *s.* spiący, spioch; *sleepers*, *pl.* podwaliny.

SLEEPILY, slėėp'-ė-lė, *adv.* jak przez sen; ospale.

SLEEPINESS, slėėp'-ė-nės, *s.* senność, ospałość, ospalstwo.

SLEEPING, slėėp'-ĭng, *part. s.* et *adj.* spanie; spiący. *A—cup*, kieliszek przed pójściem do łóżka; — *sickness*, spiączka, letarg.

SLEEPLESS, slėėp'-lės, *adj.* bezsenny.

SLEEPY, slėėp'-ė, *adj.* senny, ospały, rozespany, snem zdjęty.

SLEET, slėėt, *s.* śnieg z deszczem, grad drobny, krupy.

TO SLEET, *v. n.* padać (o deszczu ze śniegiem).

SLEETY, slėėt'-ė, *adj.* pomieszany z deszczem i śniegiem.

SLEEVE, slėėw, *s.* rękaw; 2) czernica (ryba); *to laugh in the*—, pocichu się śmiać, śmiech swój pokrywać.

SLEEVED, slėėwd, *adj.* z rękawami.

SLEEVELESS, slėėw'-lės, *adj.* bez rękawów; *fig.* niestosowny, nieprzyzwoity.

SLEIGHT, slĭt, *s.* chytrość, podstęp, fortel.

SLENDER, slĕn'-dûr, *adj.* cienki, wysmukły, szczupły; *fig.* mierny, nędzny, lichy. — LY, *adv.* szczupło. — NESS, *s.* wysmukłość, szczupłość; *fig.* mierność, nędza, lichota, błahość.

SLEPT, slĕpt, *pret.* et *part. zob.* TO SLEEP.

SLEW, slû, *pret. zob.* TO SLAY.

TO SLICE, slĭs, *v. a.* rznąć, krajać na cienkie płatki, płatać.

SLICE, *s.* płatek, płatuszek.

SLID, slĭd, *pret.* et *part.* SLID-

DEN, slĭd'-dn, *part. zob.* TO SLIDE.

TO SLIDE, slīd, *vir. n.* slizgać się, poślizgnąć się; przemknąć się, prześliznąć się, mignąć się. *To—into*, wślizgnąć się. *To — one's hand into another's pocket*, wetknąć rękę w czyję kieszenię.

SLIDE, *s.* slizgawica.

SLIDER, slī'-dûr, *s.* slizgający się.

SLIGHT, slīt, 1) *adj.* drobny, cienki, szczupły; *fig.* lekki, małoznaczący, nieznaczny, słaby, błahy, ladajaki; 2) *s.* lekceważenie zniewaga, pogarda, *to make — of*, lekceważyć, pogardzać.

TO SLIGHT, *v. a.* lekce ważyć, pogardzać, pomiatać, poniewierać. 'SLIGHT, (*Shaksp. T. N.* zamiast: *by this light*), przez to słońce! na to światło!

SLIGHTER, slī'-tûr, *s.* pogardziciel, poniewierca.

SLIGHTING, slī'-tĭng, *part. s.* et *adj.* lekceważenie; lekceważący. — LY, *adv.* z pogardą

SLIGHTLY, slīt'-lė, *adv.* powierzchownie, lada jak, niedbale, byle zbyć; z pogardą.

SLIGHTNESS, slīt'-nės, *s.* słabość; niedbałość, niebaczność.

SLILY, slī'-lė, *adv.* chytrze.

SLIM, slĭm, *adj.* cienki, wysmukły, szczupły; wątły, słaby.

SLIME, slīm, *s.* szlam, muł, il.

SLIMINESS, slī'-mė-nės, *s.* szlamowatość, iłowatość.

SLIMY, slī'-mė, *adj.* szlamowaty, mulisty, iłowaty.

SLINESS, slī'-nės, *s.* chytrość, przebiegłość.

SLING, slĭng, *s.* proca; 2) temblak.

TO SLING, *v. ir. a.* cisnąć, rzucić z procy; zarzucić, przewiesić, powiesić, zawiesić.

SLINGER, slĭng'-ûr, *s.* procnik, procarz.

TO SLINK, slĭngk, *v. ir.* 1) *n.* leźć, skradać się, czołgać się, ukradkiem chodzić. *To — away*, wymknąć się, wynieść się ciszkiem. *To — aside*, umknąć na bok; 2) *a.* zrzucić płód (o zwierzętach).

TO SLIP, slĭp, *v.* 1) *n.* poślizgnąć się, powinąć się; wymknąć się, wypsnąć się; przemknąć się; 2) *a.* wemknąć, wetknąć, wścibić; spuścić, wypuścić; upuścić; *to let—*, pozwolić się wymknąć. *He let — a word*, wymknęło mu się słówko. *To let—a fair opportunity*, zaniechać dobrą zręczność. *To—a dog*, spuścić psa z uwięzi. *To — away*, wymknąć się. *To — down*, spuścić lub spuścić się na dół. *To — into*, wślizgnąć się, wemknąć się. *To—one's clothes on*, narzucić na prędce suknię. *To — out*, wyślizgnąć się, wymknąć się. *It will — out of my memory*, to mi się wyśliznie z pamięci. *To — one's neck out of the collar*, *prov.* wywikłać się z sidła, wybrnąć z kłopotu.

SLIP, *s.* poślizgnienie, usterk, błąd, omyłka; wymknienie się, ucieczka; 2) świstek, szpargał; 3) gałązka, pręt, latorośl; 4) smycz, swora; 5) spadzisty brzeg po którym okręt spuszcza się z warsztatu na morze; 6) (*Shaksp. R.* et *J.*), fałszywy pieniądz; *— of the memory*, usterk pamięci; *— of the pen*, błąd pisarski, omyłka w pisaniu; *— of paper*, świstek, kawałek papieru; *to give one the—*, wymknąć się od kogo; *— knot*, pętlica, petelka; *—shoe*, wydeptany trzewik, papucie; *— shod*, w papuciach, powłaczając pantoflami; *fig.* od niechcenia, niedbale; *— shod style*, styl zaniedbany; *— slop*, *vulg.* lura; brednie, niedorzeczności.

SLIPPERINESS, slĭp'-pûr-ė-nės, *s.* śliskość.

SLIPPERS, slĭp'-pûrz, *s. pl.* papucie, pantofle.

SLIPPERY, slĭp'-pûr-ė, *adj.* śliski; niepewny; nieczysty, sprośny.

SLIPPY, slĭp'-pė, *adj.* śliski.

TO SLIT, slīt, *v. ir.* 1) *a.* rozłupać, rozciąć wzdłuż, rozpróć, szparę zrobić; 2) *n.* rozłupać się, pęknąć wzdłuż, porysować się.

SLIT, 1) *pret.* et *part. zob.* TO SLIT; 2) *s.* rysa, szpara, rozporek.

TO SLIVE, TO SLIVER, slĭv, sli'-vûr, *v. a.*. † *zob.* TO SLICE.

SLIVER, *s* † odcięta gałąź; płatek, płatuszek.

SLOATS, slōts, *s. pl.* półwozie, spód wozu.

TO SLOBBER, *zob.* TO SLABBER.

SLOE, slō, *s.* tarn, tarnośliwka; *— tree*, tarnina.

SLOOP, slōōp, *s.* szalupa.

SLOP, slōp, *s.* lura; *slops*, *pl.* szarawary (majtków).

SLOPE, slōp, 1) *adj.* skośny, ukośny, pochyły; 2) *s.* spadzistość, pochyłość, stoczystość; 3)—(*—wise*), *adv.* ukośnie, pochyło.

TO SLOPE, *v.* 1) *a.* nachylić, skierować ukośnie; 2) *n.* nachylić się, iść ukosem.

SLOPENESS, *s.* slōp'-nės, ukośność, spadzistość, pochyłość.

SLOPING, slōp'-ĭng, *part. adj.* ukośny, pochyły, spadzisty. — LY, *adv.* ukośnie, pochyło.

SLOT, slōt, *s. myśl.* trop jelenia.

SLOTH, slōth, *s.* gnusność, lenistwo; 2) leniwiec (zwierzę).

SLOTHFUL, slōth'-fûl, *adj.* gnuśny, leniwy. — LY, *adv.* gnuśnie. —NESS, *s.* gnuśność.

SLOUCH, slōůcz, *s.* spuszczenie głowy; spuszczony wzrok, ponure spojrzenie.

TO SLOUCH, *v. n.* wisieć, obwisnąć; patrzeć z podełba. *To—the hat*, nacisnąć kapelusz na uszy. *A slouched hat*, kapelusz z obwisłemi skrzydłami.

SLOUGH, slōů, *s.* kałuża, błoto; *myśl.* legowisko dzika.

SLOUGH, slůff, *s.* wylina (skóra którą wąż zrzuca); 2) skorupa, łuska (na wrzodzie, ranie).

SLOUGHY, slōů'-ė, *adj.* błotnisty, brudny, plugawy.

SLOVEN, slůw'-wėn, *s.* brudas, niechluj, plugawiec.

SLOVENLINESS, slůw'-wėn-lė-nės, *or* SLOVENRY, slůw'-wėn-rė, *s.* brudność, niechlujstwo, plugastwo.

SLOVENLY, slůw'-wėn-lė, *adj.* et *adv.* brudny, niechlujny, nieochędożny, nieschludny, plugawy; niechlujnie.

SLOW, slō, *adj.* powolny; *— of payment*, powolny do zapłaty; *— paced* (*—gaited*), mający powolny krok; *— witted*, powolny w pojmowaniu; *— worm*, padalec.

SLOWLY, slō'-lė, *adv.* powoli, powolnie, pomału, zwolna.

SLOWNESS, slō'-nės, *s.* powolność, nierychłość.

TO SLUBBER, slůb'-bûr, *v. a.* et *n.* zagwazdać; zamazać, zrobić byle zbyć, jak za pańszczyznę.

SLUBBERDEGULLION, *s. vulg.* kocmołuch, plugawiec.

SLUBBERINGLY, slůb'-bûr-ĭng-lė, *adv.* bylezbyć, ślamazarnie.

SLUG, slůg, *s.* ślimak; kawał żelaza lub ołowiu (do strzelania); okręt powoli płynący; rzecz trudna do zbycia; leń, maruda; *— a-bed*, śpioch, ospalec.

SLUGGARD, slůg'-gûrd, *s.* leń, próżniak, gnuśnik, ospalec.

SLUGGISH, slůg'-gĭsz, *adj.* rozlazły, ślamazarny, leniwy, gnuśny, ospały.—LY, *adv.* leniwie.—NESS, *s.* lenistwo, gnuśność, próżnowanie.

SLUICE, slůs, *s.* ślóza, upust, zastawa.

TO SLUICE, *v.* 1) *a.* wypuścić przez ślózę; 2) *n.* wylać się, zalać, zatopić.

SLUICY, slů'-sė, *adj.* lejący się, ulewny; *— rain*, ulewa.

TO SLUMBER, slům'-bûr, *v. n.* drzymać, podrzymać, zasypiać, spać.

SLUMBER, *s.* sen letki, drzymanie, uspienie.

SLUMBEROUS, slům'-bûr-ůs, *or* SLUMBERY, slům'-bûr-ė, *adj.* senny, drzymiący, rozespany; usypiający.

SLUNG, slůng, *pret.* et *part. zob.* TO SLING.

SLUNK, slůngk, *pret.* et *part. zob.* TO SLINK.

TO SLUR, slůr, *v. a.* powalać, splamić, splugawić, pokalać; wypłatać komu figla, oszukać. *To—a thing upon one*, wmówić co w kogo.

SLUR, *s.* plama, zakała, hańba.

SLUT, slůt, s. ględra, niechlujnica, paskudnica.

SLUTTERY, slůt'-tûr-ė, *s.* niechlujstwo, plugawość, nieochędostwo.

SLUTTISH, slůt'-tĭsz, *adj.* ględrowaty, niechlujny, plugawy. — LY, *adv.* niechlujnie. — NESS, *s. zob.* SLUTTERY.

SLY, slī, *adj.* chytry, przebiegły; *— blade*, chytrek, szczwany lis.

SLYLY, *zob.* SLILY.

TO SMACK, smăk, *v. a.* et *n.* smakować, smoktać; cmokać, cmo-

knąć; głośno pocałować; klaskać, trzaskać (z bicza). *To—the whip*, trzasnąć z bicza. *To—of, fig.* trącić czém.

SMACK, *s.* smak; całus; klask, trzask (z bicza); zarywanie, zakrawanie na co; statek o jednym maszcie; *he has still a—of his country speech*, mowa jego trąci prowincyonalizmem.

SMALL, smâll, *adj.* mały, drobny; — *matter*, fraszka; — *beer*, podpiwek; —*coals*, węgle drewniane; — *clothes* (*smalls*), spodnie, portki; —*craft*, mały statek; —*pox*, ospa.

SMALLNESS, smâll'-nês, *s.* małość, drobiazgowość, maleńkość.

SMALLY, smâl'-lê, *adv.* mało, drobno.

SMALT, smâlt, *s.* szmelc, emalia.

SMARAGDINE, smâ-râg'-dîn, *adj.* szmaragdowy.

SMART, smârt, 1) *adj.* bolesny, dolegliwy, gryzący; dziarski, raźny, rzeski, żwawy; czupurny, wymuskany, wystrojony; 2) *s.* ból, boleść, dolegliwość; —*money*, nawiązka, bassarunek; — *reply*, żwawa, dowcipna odpowiedź.

TO SMART, *vr.* et *ir n.* boleć, dolegać; przyboleć, przypłacić, *you shall — for it*, przypłacisz mi to, bokiem ci to wylizie.

SMARTLY, smârt'-lê, *adv.* boleśnie, dolegliwie; uszczypliwie; rzesko, żwawo.

SMARTNESS, smârt'-nês, *s.* dolegliwy ból; rzeskość, żwawość, dziarskość; czupurność, wystrojenie, strojność.

TO SMASH, smâsz, *v. a. vulg.* rozbić, potłuc, zgruchotać, potrzaskać.

SMATCH, smâcz, *s.* smak; zarywanie, zakrawanie na co; zachwycenie czego, powierzchowna znajomość; *to have a — of learning*, liznąć trochę nauk.

TO SMATTER, smât'-tûr, *v. n.* mieć powierzchowną znajomość, liznąć czego; rozprawiać o czém powierzchownie.

SMATTER, SMATTERING, *s.* powierzchowna znajomość.

SMATTERER, smât'-tûr-ûr, *s.* niedouk, niedouczony.

TO SMEAR, smêêr, *v. a.* mazać, smarować.

SMEARY, smêêr'-ê, *adj.* zasmarowany, brudny.

TO SMELL, smêll, *v. r.* i *ir.* 1) *a.* wąchać; wietrzyć; 2) *n.* pachnąć. *To—of*, pachnąć jak, czém. *To—out*, wywąchać, przewąchać. *To—to*, obwąchać co.

SMELL, *s.* powonienie; wonia, zapach; — *feast*, pasorzyt, pieczeniarz.

SMELT, smêlt, 1) *pret.* i *part. zob.* TO SMELL; 2) *s.* stynka (ryba).

TO SMELT, *v. a.* topić, rozpuszczać, pławić kruszce.

SMELTER, smêlt'-ûr, *s.* szmelcarz.

SMELTING, smêlt'-îng, *part. s.* topienie; — *furnace*, szmelcowy piec; — *house*, szmelcarnia.

TO SMERK, smêrk, *zob.* TO SMIRK.

SMERLIN, smêr'-lîn, *s.* śliż, śliżyk (ryba).

SMICKET, smîk'-kît, *s.* spodnica.

TO SMILE, smil, *v. n.* uśmiechać się (— *at*, na co). *To — upon* (*on*), uśmiechnąć się do kogo, z uśmiechem spoglądać.

SMILE, *s.* uśmiech.

SMILING, smil'-îng, *part. s.* i *adj.* uśmiechanie się; uśmiechający się. — LY, *adv.* z uśmiechem.

TO SMIRCH, smêrcz, *v. a.* powalać, zbrudzić; zaciemnić, zachmurzyć.

TO SMIRK, smêrk, *v. n.* poglądać z uśmiechem, uśmiechać się, wdzięczyć się.

SMIRK, *s.* uśmiech.

SMIT, smît, *part. zob.* TO SMITE.

TO SMITE, smît, *v. ir. a.* ciąć, uderzyć, ranić, dotknąć; zabić; (w Biblii), chłostać, ukarać, zranić serce.

SMITH, smîth, *s.* kowal; — *'s shop*, kuźnia.

SMITHERY, smîth'-ûr-ê, *s.* kuźnia; kowalstwo.

SMITHY, smîth'-ê, *s.* kuźnia.

SMITTEN, smît'-tn, *part. zob.* TO SMITE; tknięty, dotknięty, uderzony, zraniony; — *with love*, dotknięty miłością, rozkochany.

SMOCK, smôk, *s.* koszula kobieca; — *faced*, niewieści, zniewieściały, babski; — *frock*, kitel, parciak.

SMOKE, smôk, *s.* dym. *To—dry*, *v. a.* wędzić; —*dried*, wędzony.

TO SMOKE, *v.* 1) *a.* kurzyć, dymić, wędzić; palić, kurzyć lulkę; 2) *n.* kurzyć się, dymić się. *To—out the matter*, przewąchać co.

SMOKELESS, smôk'-lês, *adj.* bez dymu.

SMOKER, smô'-kûr, *s.* wędzący; tytuniarz.

SMOKY, smô'-kê, *adj.* dymny, dymiący się.

SMOOTH, smôôTH, *adj.* gładki; *fig.* słodki, łagodny, miły, przyjemny; —*faced*, miły z wejrzenia; —*tongued*, słodkomowny, podchlebny.

TO SMOOTH, *v. a.* gładzić, ugładzić, wygładzić; zmiękczyć; *fig.* ułagodzić, złagodzić, uśmierzyć; podchlebiać. *To — the way*, usłać, utórować drogę. *To—down*, przygładzić, ugładzić; *fig.* złagodzić, zmitygować; *smoothing iron*, żelasko do prasowania.

SMOOTHLY, smôôTH'-lê, *adv.* gładko; *fig.* łagodnie, pochlebnie.

SMOOTHNESS, smôôTH'-nês, *s.* gładkość, *fig.* łagodność, słodycz.

SMOTE, smôt, *pret. zob.* TO SMITE.

TO SMOTHER, smûTH'-ûr, *v.* 1) *a.* dusić, przydusić, przytłumić, zatłumić; przygasić, zgasić; 2) *n.* kurzyć się, dymić się.

TO SMOULDER, smôl'-dûr, *v. n. zob.* TO SMOTHER, 2).

SMOULDERING, smôl'-dûr-îng, *or* SMOULDRY, smôl'-drê, *adj.* kurzący się, dymiący się.

SMUG, smûg, *adj.* czysty, chędogi, wystrojony.

TO SMUGGLE, smûg'-gl, *v. a.* przemycać, przekradać towary.

SMUGGLER, smûg'-gl-ûr, *s.* clo przemycający, przekradacz, kontrebandysta.

SMUGLY, smûg'-lê, *adv.* czysto, chędogo, strojnie.

SMUT, smût, *s.* sadza, kopeć; śnieć (w zbożu); plugawe słowa, tłusty wyraz.

TO SMUT, *v.* 1) *a.* zakopcić, okopcić; 2) *n.* zakopcić się; dostać śnieci.

TO SMUTCH, smûcz, *v. a. zob.* TO SMUT.

SMUTTILY, smût'-tê-lê, *adv.* brudno, czarno od sadzy; sprośnie, wszetecznie.

SMUTTINESS, smût'-tê-nês, *s.* brudność, zakopcenie; brudne wyrażenia, sprosność, wszeteczność,

SMUTTY, smût'-tê, *adj.* okryty sadzą, zakopcony; brudny, plugawy, sprośny, wszeteczny; śniecisty (o zbożu).

SNACK, snâk, s. cząstka, udział; *to go snacks with one*, iść z kim do równego działu.

SNAFFLE, snâf'-fl, *s.* uzdzienica, trzęzla.

SNAG, snâg, *s.* guz, garb, sęk, wyrosłość; — *tooth*, ząb na zębie wyrosły.

SNAGGED, snâg'-gêd, *or* SNAGGY, snâg'-gê, *adj.* guzowaty, garbaty, sękowaty.

SNAIL, snâl, *s.* ślimak; —*'s post* (— *'s pace*), ślimaczy chód, żołwi krok; — *shell*, ślimacza skorupa.

SNAKE, snâk, *s.* wąż; — *weed*, rdest wężownik.

SNAKY, snâ'-kê, *adj.* wężowy, wężowaty.

TO SNAP, snâp, *v.* 1) *a.* chapać, chapnąć, łapać, chwytać; uchwycić, schwycić, ugryść, ukąsić; złamać, rozłamać, odłamać, urwać; 2) *n.* pęknąć, trzasnąć, rozłamać się. *To — one* (*to — one up*), ofuknąć się, obruszyć się na kogo. *To — at*, chwytać, chapać co. *To—in* (*into, to*) *pieces*, roztłuc na drobne kawałki. *To — off*, odgryść, odkąsić.

SNAP, *s.* chap, cap; psztyk, klask; złamanie, rozlamanie; schwycenie, pochwycenie, zacapnienie, kradzież; piesek; *at one—*, od razu; *a cunning —*, chytrek, lis; *a merry —*, śmieszek, żartowniś; — *dragon*, wyżlin (roślina); —*sack*, *zob.* KNAPSACK.

SNAPPER, snâp'-pûr, *s.* chapający, chwytacz; *snappers*, *pl.* grzechotki do tańca; pistolety.

SNAPPISH, snâp'-pîsz, *adj.* pyskaty, fukliwy, uszczypliwy, przegryźliwy. — LY, *adv.* z przekąsem. — NESS, s. ugryźliwość, uszczypliwość.

SNARE, snâr, *s.* sidło, łapka.

TO SNARE, *v. a. zob.* TO INSNARE.

TO SNARL, snârl, *v.n.* warczeć, warknąć (—*at*, na kogo).

SNARLER, snâr'-lûr, *s.* skowera, mruk, zrzęda.

SNARY, snâ'-rè, *adj.* usidlający.

TO SNATCH, snâcz, *v.a.* schwycić, uchwycić, pochwycić. *To — away*, porwać, wyrwać, wydrzeć. *To — from*, wydrzeć.

SNATCH, *s.* pochwycenie, uchwycenie, porwanie; kawałek, urywek; *by girds and snatches*, urywkowym, dorywczym sposobem.

SNATCHER, snâcz'-ûr, *s.* wydzierca.

SNATCHINGLY, snâcz'-îng-lè, *adv.* dorywkiem, dorywczo, dopadkiem.

TO SNEAK, snèk, *v. n.* skradać się, czołgać się, iść chyłkiem; upadlać się, poniżać się. *To—along* (*to — up and down, to — about*), włóczyć się, skradać się, wałęsać się. *To—into*, wkraść się, wemknąć się. *To — to one*, pełzać, czołgać się przed kim.

SNEAKER, snè'-kûr, *s.* puhar.

SNEAKING, snè'-kîng, 1) *part. s.* czołganie, pełzanie; 2) *part. adj.* czołgający, pełzający; podły, nikczemny; — *fellow*, pełgacz; podły człowiek, frant; sknera, kutwa.— LY, *adv.* podle, nikczemnie.

TO SNEAP, snèp, *v. a.* † uszczypnąć, ukąsić; złajać, zburzyć, wybuzować; *sneaping winds* (*Shaksp*) chłodne wiatry.

TO SNEER, snèr, *v. a.* drwić, szydzić, (—*at*, z kogo), poglądać z szyderskim uśmiechem.

SNEER, *s.* szyderski uśmiech, szyderstwo.

SNEERING, snèr'-îng, *part. s.* szydzenie, wyszydzanie.—LY, *adv.* z szyderstwem.

TO SNEEZE, snèèz, *v.n.* kichać, kichnąć.

SNEEZE, *s.* kichanie, kichnienie; — *wort*, ciemierzyca.

TO SNIFF, snîf, *v. n.* sapać nosem.

TO SNIP, snîp, *v. a.* ustrzyc, odstrzyc, przystrzyc.

SNIP, *s.* strzyżenie; odstrzyżek.

SNIPE, snîp, *s.* bekas.

SNIPPET, snîp'-pît, *s.* odstrzyżek, kawałek.

SNIPSNAP, snîp'-snâp, *s.* sprzeczka, zwada.

SNIVEL, snîw'-wl, *s.* smark, smarkociny.

TO SNIVEL, *v. n.* smarkać, usmarkać się, zasmarkać się.

SNIVELLER, snîw'-wl-ûr, *s.* płaksa.

TO SNORE, snôr, *v. n.* chrapać.

SNORE, SNORING, *s.* chrapanie.

TO SNORT, snôrt, *v. n.* chrapać, parskać (o koniu).

SNOT, snôt, *s.* smark, smarkociny.

SNOTTY, snôt'-tè, *adj.* smarkaty, zasmarkany.

SNOUT, snôût, *s.* ryjek, morda, pyszczek, pysk; rurka, cewka.

SNOUTED, snôût'-êd, *adj.* mający ryjek, pyszczek.

SNOW, snô, *s.* śnieg; — *ball*, śnieżka; — *bird*, (— *bunting*), śniegula; — *drift*, zamieć, zawierzucha śnieżna; — *drop*, śnieżyca ranna, pierwiosnka; — *storm*, zawierzucha śnieżna, zadymka; — *white* (*white as*—), biały jak śnieg.

TO SNOW, *v. n.* padać (o śniegu).

SNOWY, snô'-è, *adj.* śnieżny, śnieżysty, biały jak śnieg.

TO SNUB, snûb, *v. a.* zburczyć, zbuzować, wytrzeć kapitułę, natrzeć uszu.

SNUFF, snûf, *s.* tabaka; 2) knot, grzyb u świecy, knot utarty od świecy; *fig.* węch; zły humor, nieukontentowanie, gniew; *to take*—, zażywać tabakę; *to take — at*, (*to take in —*), rozgniewać się, oburzyć się; *to go away in a*—, odejść z gniewem; — *box*, tabakierka; — *coloured*, tabaczkowy.

TO SNUFF, *v.* 1) *a.* wąchać; utrzeć świecę; 2) *n.* sapać przez nos; *fig.* rozgniewać się, urazić się.

SNUFFERS, snûf'-fûrz, *s. pl.* szczypce; — *stand* (— *tray*), tacka, podstawka na szczypce.

TO SNUFFLE, snûf'-fl, *v. n.* gadać przez nos; sapać przez nos.

SNUG, snûg, *adj.* okryty, utulony; ciepły (o odzieniu, przykryciu); cichy, ustronny, zaciszny; *to lie* —, skulić się, utulić się, ciepło się okryć.

TO SNUG, TO SNUGGLE, snûg'-gl, *v. n.* skulić się, otulić się, ciepło się nakryć. *To — together*, przytulić się jeden do drugiego.

SO, sô, *adv.* i *conj.* tak, tym sposobem; więc tedy, zatem; jeżeli tylko, byle tylko; *if it be*—, jeżeli tak jest; *why*—? dla czego tak?— *then*, więc, przeto; *and — forth*, i tam daléj; — *that*, tak iż; — *much the better*, tym lepiéj; *so so*, jako tako, nienajgorzéj; *do — no more*, nie czyń tego więcéj; *she is not— handsome as her sister*, nie jest tak piękna jak jéj siotra.

TO SOAK, sôk, *v.* 1) *a.* moczyć, namoczyć, rozmoczyć; 2) *n.* mokнąć, przemoknąć; przesięknąć, wsiąknąć; *vulg.* lać w siebie, chlać, żłopać. *To—in*, wsiąkać w siebie; *soaked by the rain*, przesiąkły deszczem.

SOAKER, sôk'-ûr, *s. vulg.* moczywąs, opój, suszykufel.

SOAP, sôp, *s.* mydło; — *boiler*, mydlarz; — *box*, mydelniczka; — *wort*, mydlnica, mydelnik (roślina).

TO SOAP, *v. a.* mydlić, namydlić.

SOAPY, sô'-pè, *adj.* mydlasty, mydlany.

TO SOAR, sôr, *v. n.* wzlecieć, wzbić się do góry, wznieść się, bujać po powietrzu.

SOAR, *s.* wzlot, polot.

SOARING, sô'-rîng, 1) *part. s.* wzlecenie, bujanie; 2) *part. adj.* bujający, wysokolotny, górnolotny.

TO SOB, sôb, *v.n.* łkać, szlochać.

SOB, SOBBING, SOBS, *s.* łkanie, szlochy, szlochanie.

SOBER, sô'-bûr, *adj.* trzeźwy; statkujący; rozsądny, roztropny, umiarkowany; spokojny, skromny, moralny. — LY, *adv.* trzeźwo. — NESS, *s. zob.* SOBRIETY.

TO SOBER, *v. a.* wytrzeźwić; umiarkować.

SOBRIETY, sô-brî'-ê-tè, *s.* trzeźwość; umiarkowanie; skromność, spokojność.

SOCCAGE, sôk'-kâdż, *s.* w. p. † pańszczyzna, robocizna.

SOCIABILITY, sô-szâ-bîl'-ê-tè, *s.* towarzyskość.

SOCIABLE, sô'-szâ-bl, *adj.* towarzyski. — LY, *adv.* po towarzysku.

SOCIAL, sô'-szâl, *adj.* społeczny, społeczeński, towarzyski.

SOCIETY, sô-sî'-ê-tè, *s.* społeczność, społeczeństwo, towarzystwo.

SOCINIAN, sô-sîn'-è-ân, *s.* Socynianin (zaprzeczający natury boskiéj w Chrystusie).

SOCK, sôk, *s.* szkarpetka; trzewik dawnych aktorów komicznych.

SOCKET, sôk'-kît, *s.* rurka, tulejka; jama oka, dołek oczny.

SOCLE, sô'-kl, *s. arch.* postument, podstawa.

SOD, sôd, 1) *s.* darń, darnina; skiba; bryła ziemi; 2) *pret. zob.* TO SEETH.

SODALITY, sô-dâl'-ê-tè, *s.* bractwo, towarzystwo.

SODDEN, sôd'-dn, *part. zob.* TO SEETH.

SODER, *v.* i *s. zob.* SOLDER.

SOEVER, sô-êw'-ûr, *adv.* (w składanych): kolwiek, jakkolwiek, aczkolwiek; *how great* — jakkolwiek wielki; (używa zię zazwyczaj po zaimkach: *who, what, which*), *zob.* WHOSOEVER, i t. d.

SOFA, sô'-fâ, *s.* sofa, kanapa.

SOFT, sôft, 1) *adj.* miękki; pulchny; *fig.* słodki, łagodny, cichy, powolny; delikatny; czuły, tkliwy: —*and fair goes far, prov.* powoli daléj zajdziesz; 2) *interj.* powoli! nie spisz się!

TO SOFTEN, sôf'-fn, *v.* 1) *a.* zmiękczyć, rozmiękczyć; zmiękczyć, złagodzić, uśmierzyć, ukoić, uspokoić; 2) *n.* zmiękczyć się, zmiękнąć; *softened into tears*, rozczulony do łez.

SOFTLY, sôft'-lè, *adv.* miękko: *fig.* powoli; łagodnie, słodko; cicho, po cichu.

SOFTNER, sôf'-fn-ûr, *s.* miękczyciel; łagodziciel, uśmierzyciel.

SOFTNESS, sôft'-nês, *s.* miękkość; pulchność; *fig.* słodycz, łagodność, cichość; powolność; delikatność; czułość, tkliwość.

SOHO, sô-hô', *interj.* hej! hola!

TO SOIL, sôîl, *v. a.* zbrukać, zbrudzić, powalać; gnoić. *To — a horse*, wypuścić konia na paszę; *a soiled horse* (*Shaksp, K. L.*), koń wypuszczony na paszę.

SOIL, *s.* grunt, rola, ziemia, kraj; brud; gnój; *native*—, ojczyzna.

TO SOJOURN, sȯ'-dżûrn, *v. n.* mieszkać, przebywać, zostawać.

SOJOURN, *s.* pybyt (tymczasowy).

SOJOURNER, sȯ'-dżûrn-ûr, *s.* tymczasowy mieszkaniec, gość.

TO SOLACE, sȯl'-lâs, *v. a.* pocieszyć, rozweselić.

SOLACE, *s.* pociecha, ulga.

SOLAR (—Y), sȯ'-lâr, *adj.* słoneczny.

SOLD, sȯld, *pret.* i *part. zob.* TO SELL, *bought and—fig*, zgubiony.

SOLDAN, sȯl'-dân, *s.* sułtan.

TO SOLDER, sȯl'-dûr, *v. a.* (—*up*), lutować, przylutować, zalutować; spoić, skleić.

SOLDER, *s.* kit.

SOLDIER, sȯl'-dżûr, *s.* żołnierz.

SOLDIERLIKE, sȯl'-dżûr-lîk, *or* SOLDIERLY, sȯl'-dżûr-lê, *adj.* żołnierski.

SOLDIERSHIP, sȯl'-dżûr-szîp, *s.* stan żołnierski, wojskowość.

SOLDIERY, sȯl'-dżûr-ê, *s.* żołnierstwo, żołnierze.

SOLE, sȯl, *s.* stopa; podeszwa; 2) flądra (ryba).

SOLE, *adj.* jedyny.

TO SOLE, *v. a.* dać podeszwy, podzelować.

SOLECISM, sȯl'-ê-sîzm, *s.* solecyzm, błąd przeciw językowi.

SOLELY, sȯl'-lê, *adv.* jedynie, tylko.

SOLEMN, sȯl'-êm, *adj.* solenny, uroczysty.

SOLEMNESS, sȯl'-lêm-nês, *or* SOLEMNITY, sȯ-lêm'-nê-tê, *s.* solenność, uroczystość.

SOLEMNIZATION, sȯl-lêm-nê-zâ'-szun, *s.* obchód uroczysty.

TO SOLEMNIZE, sȯl'-lêm-nîz, *v. a.* uroczyście obchodzić.

SOLEMNLY, sȯ'-lêm-lê, *adv.* solennie, uroczyście.

TO SOLICIT, sȯ-lîs'-sît, *v. a.* nastawać, upraszać, zniewalać; żądać, wymagać; naprzykrzać się.

SOLICITATION, sȯ-lîs-ê-tâ'-szun, *s.* nastawanie, przynaglanie, usilna prośba.

SOLICITOR, sȯ-lîs'-ît-ûr, *s.* prokurator, plenipotent.

SOLICITOUS, sȯ-lîs'-sît-ûs, *adj.* troskliwy, staranny, pieczołowity. —LY, troskliwie.

SOCITUDE, sȯ-lîs'-sê-tûd, *s.* troskliwość, staranność, pieczołowitość; niespokojność.

SOLID, sȯl'-îd, *adj.* twardy, gęsty, dychtowny, stały; *mat.* kubiczny, sześcienny; *fig.* prawdziwy, rzeczywisty, rzetelny, gruntowny, niezawodny. — LY, *adv.* twardo, stale; gruntownie.—NESS, *s. zob.* SOLIDITY.

SOLID, *s.* ciało stałe.

SOLIDITY, sȯ-lîd'-ê-tê, *s.* twardość, gęstość, stałość; *fig.* rzetelność, gruntowność.

TO SOLILOQUIZE, sȯ-lîl'-lȯ-kuîz, *v. n.* gadać do siebie.

SOLILOQUY, sȯ-lîl'-lȯ-kuê, *s.* monolog.

SOLITARILY, sȯl'-lê-tâ-rê-lê, *adv.* samotnie.

SOLITARY, sȯl'-lê-tâ-rê, 1) *adj.* samotny; 2) *s.* samotnik, pustelnik.

SOLITUDE, sȯl'-lê-tûd, *s.* samotność, odludność, pustynia.

SOLOMON, sȯl'-ȯ-mûn, *s.* Salomon; —*'s seal*, konwalia, kokoryczka.

SOLSTICE, sȯl'-stîs, *s. ast.* nawrót słońca, przesilenie dnia z nocą.

SOLSTITIAL, sȯl-stîsz'-âl, *adj.* tyczący się przesilenia dnia z nocą.

SOLUBILITY, sȯl-û-bîl'-ê-tê, *s.* rozpuszczalność.

SOLUBLE, sȯl'-û-bl, *adj.* rozpuszczalny.

SOLUTION, sȯ-lû'-szûn, *s.* rozpuszczenie; rozwiązanie; płyn rozpuszczony.

SOLUTIVE, sȯl'-û-tîw, *adj.* rozwalniający, łaxujący.

SOLVABLE, sȯlw'-â-bl, *adj.* rozpuszczalny; łatwy do rozwiązania, będący w stanie zapłacić.

TO SOLVE, sȯlw, *v. a.* rozwiązać, rozstrzygnąć (pytanie, zagadnienie).

SOLVENCY, sȯl'-wên-sê, *s.* możność zapłacenia.

SOLVENT, sȯl'-wênt, 1) *adj.* rozpuszczający; będący w stanie zapłacić; 2) *s.* roztworzyciel, roztwarzacz.

SOLVIBLE, sȯl'-wê-bl, *adj. zob.* SOLVABLE.

SOME, sûm, *pron.* i *adj.* jakiś, jaki, jakikolwiek, niektóry; cokolwiek, nieco, trochę;—*body*, ktoś; osoba znacząca; —*how*, jakimkolwiek sposobem, jakoś;—*one*, ktoś; —*thing* (—*what*), *s. pron. adj.* i *adv.* coś, nieco, trochę; poniekąd, poczęści; —*time*, raz, jedną razą; kiedyś, niegdyś, niekiedy;—*times*, czasem, częstokroć; — *where*, gdzieś;—*where else*, gdzieindziéj; —*while*, przez niejaki czas.

SOMERSET, sûm'-mûr-sêt, *s.* skok, koziołek, łamane sztuki.

SOMNIFEROUS, sȯm-nîf'-fêr-ûs, *or* SOMNIFIC, sȯm-nîf'-fîk, *adj.* usypiający.

SOMNOLENCE (—CY), sȯm'-nȯ-lêns, *s.* spiączka, ospałość.

SON, sûn, *s.* syn; — *in-law*, zięć.

SONATA, sȯ-nâ'-tâ, *s.* sonata.

SONG, sȯng, *s.* spiew, pieśń, piosnka.

SONGSTER, sȯng'-stûr, *s.* spiewak.

SONGSTRESS, sȯng'-strês, *s.* spiewaczka.

SONIFEROUS, sȯ-nîf'-fêr-ûs, *adj.* brzmiący, dzwoniący.

SONNET, sȯn'-nêt, s. sonet.

SONNETTER, sȯn-nêt-têêr', *s.* pisarz sonetów.

SONORIFIC, sȯn-ȯ-rîf'-fîk, *adj.* brzmiący, dzwoniący.

SONOROUS, sȯ-nȯ'-rûs, *adj.* brzmiący; pięknie brzmiący, dzwięczny, harmoniczny. — LY, *adv.* dzwięcznie, harmonijnie. — NESS, *s.* piękne brzmienie, harmonia.

SONSHIP, sûn'-szîp, *s.* synostwo.

SOON, sûȯn, *adv.* rychło, wnet, wkrótce, niebawnie, niezadługo. *As—as*, skoro tylko, jak tylko; *sooner*, *comp.* rychléj, wcześniéj; *no sooner..... than*, zaledwie..... aliści, aż; *soonest*, *sup.* najrychléj; *at the—*, jak najrychléj.

SOOT, sûȯt, *s.* sadza.

SOOTED, sûȯ'-têd, *adj.* zawalany sadzą.

SOOTH, sûȯ*th*, *s.* † prawda; przepowiednia; (*Shaksp*, *R.* 11), ludzkość, łagodność; *he looks like* —(*Shaksp. W. T.*), wygląda na człowieka wiarogodnego. *For—(in* —), zaprawdę, zaiste.

TO SOOTH, sûȯTH, *v. a.* ukoić, ułagodzić, uśmierzyć, uspokoić; pieścić, pochlebiać.

SOOTHER, sûȯTH'-ûr, *s.* pochlebca.

SOOTHING, sûȯTH'-îng, 1) *part. s.* kojenie, łagodzenie; pochlebianie; 2) *adj.* kojący, łagodzący, pochlebiający. — LY, *adv.* łagodnie; pochlebnie.

TO SOOTHSAY, sûȯ*th*'-sâ, *v. ir. n.* przepowiadać, wróżyć, wieszczyć.

SOOTHSAYER, sûȯ*th*'-sâ-ûr, *s.* wróżbiarz, wieszczbiarz.

SOOTY, sûȯ'-tê, *adj.* wydający sadzę; zawalany zadzą; ciemny, brudny.

SOP, sȯp, *s.* kawałek chleba umoczony w sosie; *vulg.* podarunek dany komu dla przekabacenia go.

TO SOP, *v. a.* umoczyć, umaczać.

SOPHIA, sȯf-fî'-â, *s.* Zofija.

SOPHISM, sȯf'-fîzm, *s.* sofism, mylny wniosek.

SOPHIST, sȯf'-fîst, *s.* sofista, wykrętarz, mędrek.

SOPHISTICAL, sȯ-fîs'-tê-kâl, *adj.* sofistyczny, mylny, błędny; wykrętny.— LY, *adv.* sofistycznie.

TO SOPHISTICATE, sȯ-fîs'-tê-kât, *v. a.* sfałszować.

SOPHISTICATION, sȯ-fîs-tê-kâ'-szûn, *s.* sfałszowanie.

SOPHISTICATOR, sȯ-fîs'-tê-kâ-tûr, *s.* fałszerz.

SOPHISTRY, sȯf'-fîs-trê, *s.* fałszywe rozumowanie, sofisterya; wykrętarstwo, mędrkostwo.

SOPHY, sȯf'-fê, Zofija, Zosia.

SOPORIFEROUS, sȯp-ȯ-rîf'-fêr-ûs, *adj.* sennorodny, usypiający.—NESS, *s.* usypiająca własność, narkotyczność.

SOPORIFIC, sȯp-ȯ-rîf'-fîk, *adj.* sennorodny, usypiający.

SORB, sȯrb, *s.* drzewo jarzębinowe; *sorbs*, *pl.* jagody jarzębinowe, jarzębina.

SORCERER, sȯr'-sêr-ûr, *s.* czarodziéj, czarownik.

SORCERESS, sȯr'-sêr-ûs, *s.* czarownica.

SORCERY, sȯr'-sêr-ê, *s.* czarodziejstwo, czary.

SORD, sȯrd, *s.* darń, darnina.

SORDID, sȯr'-dîd, *adj.* przydki, plugawy, bezecny; podły, nikczemny, niegodziwy; skąpy. — LY, *adv.* plugawie; podle; skąpo. —

NESS, *s.* plugawość; skąpstwo, sknerstwo.

SORE, sôr, *s.* wrząd, bolączka; rana, bolące miejsce; *eye* —, *fig.* sól w oku.

SORE, 1) *adj.* bolący, boleśny, dolegliwy; czuły, tkliwy, drażliwy; mozolny, uciążliwy, ciężki, przykry; — *eyes*, ból oczu; — *throat*, ból gardła; 2) *adv.* ciężko, źle, strasznie, okropnie, okrutnie, niezmiernie; — *wounded*, ciężko raniony. *I was—afraid*, niezmiernie się obawiałem. *Full — against my will*, wbrew mojéj woli.

SOREL, sô'-rîl, *s. mysł.* jeleń w trzecim roku; 2) *zob.* SORREL.

SORELY, sôr'-lè, *adv.* boleśnie, dolegliwie; okrutnie, niezmiernie.

SORENESS, sôr'-nês, *s.* bolesność, boleść; drażliwość.

SORREL, sôr'-rîl, s. szczaw; 2) — *horse*, jasnokasztanowaty koń.

SORRILY, sôr'-rê-lè, *adv.* licho, nędznie, mizernie.

SORRINESS, sôr'-rê-nês, *s.* lichota, mizerya, mizerota, nędza.

TO SORROW, sôr'-rô, *v. n.* boleć, ubolewać, martwić się, smucić się.

SORROW, *s.* boleść, żal, zmartwienie, smutek, zgryzota, troska; *to my*—, z wielkim moim żalem. *Cry—wag!* (*Shaksp. M. A. A. N.*), zawołaj, ustąpcie troski!

SORROWFUL, sôr'-rô-fûl, *adj.* boleśny, ubolewający, smutny, żałosny, tęskny.—LY, *adv.* smutnie, żałośnie. — NESS, *s. zob.* SORROW.

SORRY, sôr'-rè, *adj.* smutny, zmartwiony, cierpiący; lichy, nędzny, zły, kiepski. *I am — for it*, przykro mi, żal mi. *I am—for you*, żal mi cię, żałuję cię. *A — excuse*, nędzna wymówka. *A—fellow*, nędznik, łotr, niecnota.

SORT, sôrt, *s.* rodzaj, gatunek; stan, rząd, szereg, klassa; sposób; *the better*—, ludzie wyższego stanu; *the common* —, gmin; *in some* —, poniekąd, poczęści; *to be out of sorts*, być w złym humorze.

TO SORT, *v.* 1) *a.* rozdzielić, rozgatunkować, podzielić na szeregi; 2) *n.* należeć do jednego rzędu; zgadzać się; *why then it sorts* (*Shaksp. H. VI.*), tak być musi.

SORTMENT, sôrt'-mênt, *s.* gatunkowanie, rozgatunkowanie.

TO SOSS, sôs, *v. n. vulg.* rzucić się niedbale na stołek, przewalać się.

SOT, sôt, *s.* głupiec; opój, pijak.

TO SOT, *v.* 1) *n.* zalać pałkę; 2) *a.* odurzyć.

SOTTISH, sôt'-tîsz, *adj.* durny, głupawy.— LY, *adv.* po głupiemu. NESS, *s.* głupota, błazeństwo.

SOUGHT, sâut, *pret.* i *part. zob.* TO SEEK.

SOUL, sôl, *s.* dusza, duch, sumienie; umysł; pierwiastek życia, siła, moc, ogień; *poor*—! *vulg.* biedak, nieborak; *it hurts me to the* —, ubolewam z całéj duszy; *upon my* —, na moje sumienie; *magnanimity of* —, wielkość duszy; *nobility of* —, szlachetność duszy.

SOULLESS, sôl'-lês, *adj.* bez duszy, bez ognia, bez czucia.

SOUND, sôûnd, *s.* zund, ciaśnina morska; 2) sonda; 3) głos, odgłos, brzmienie, dźwięk, ton.

SOUND, *adj.* i *adv.* zdrów; cały, dobrze zachowany, w dobrym stanie, nieuszkodzony; mocny, tęgi (o śnie), krzepki; gruntowny, należyty, trafny; — *beating*, tęgie okładanie kijem; *men of — directions* (*Shaksp. R. III.*), ludzie zdrowego rozsądku; — *sleep*, tęgi sen; *to give one a — thrashing*, porządnie kogo wykołatać.

TO SOUND, *v.* 1) *a.* gruntować ołowianką; *chir.* sondować ranę; grać na instrumencie dętym; *fig.* zgłębiać, dociekać, gruntować; 2) *n.* brzmieć, rozlegać się. *To—the retreat*, trąbić do odwrotu. *To—one's praise*, rozgłaszać czyję sławę, roztrąbić.

SOUNDING, sôûn'-dîng, 1) *part. s.* gruntowanie, sondowanie, zgłębianie; 2) *part. adj.* brzmiący, rozlegający się, dźwięczny; 3) *soundings. pl.* grunt zdatny do rzucenia kotwicy; *to be in* —, być blizko brzegu (gdzie można sondować i rzucić kotwicę).

SOUNDLESS, sôûnd'-lês, *adj.* niezgruntowany; niewydający głosu.

SOUNDLY, sôûnd'-lè, *adv.* zdrowo; tęgo, krzepko, dzielnie, porządnie; *to sleep*—, tęgo spać.

SOUNDNESS, sôûnd'-nês, *s.* zdrowość; trafność, gruntowność, fundamentalność; całość, nietknięty stan.

SOUP, sôôp, *s.* zupa, rosoł.

SOUR, sôûr, 1) *adj.* kwaśny; *fig.* cierpki, tetryczny, kwaśny, przykry; 2) *s.* kwas.

TO SOUR, *v.* 1) *a.* kwasić, zakwasić; *fig.* omierzić, goryczą zaprawić; 2) *n.* kisnąć; kwaśnieć; *fig.* kwasić się, gniewać się; krzywić się.

SOURCE, sôrs, *s.* źródło, początek.

SOURISH, sôûr'-îsz, *adj.* kwaskowaty, przykwaśny.

SOURLY, sôûr'-lè, *adv.* kwaśno; ostro, cierpko.

SOURNESS, sôûr'-nês, *s.* kwaśność; ostrość, cierpkość, tetryczność.

SOUSE, sôûs, *s.* rosoł solny; pekieflejsz, marynata; *vulg.* cięcie, uderzenie, policzek.

TO SOUSE, *v.* 1) *a.* nasolić, namarynować, namoczyć; lunąć, oblać; zanurzyć w wodzie; *vulg.* ciąć, palnąć, uderzyć, zamalować w papę; 2) *n.* porwać w szpony (o ptakach drapieżnych).

SOUTH, sôûth, 1) *s.* południe; kraj południowy; 2) *adj.* południowy; — *east* (sôûTH-êst'), południowschód; — *wark* (sûTH'-ûrk), część Londynu po prawym brzegu Tamizy; — *west* (sôûth-uêst'), południozachód; — *wind*, wiatr południowy.

SOUTHERLY, sôû'-THûr-lè, *or* SOUTHERN, sôû'-THûrn, sûTH'-ûrn, *adj.* południowy; *southern wood*, boże drzewko.

SOUTHMOST, sôûth'-môst, *adj.* najpołudniowszy.

SOVEREIGN, sûw'-ûr-în, *adj.* wszechwładny, nieograniczony, udzielny, zwierzchny, najwyższy; doskonały, wyborny, skuteczny.— LY, *adv.* wszechwładnie, udzielnie; w najwyższym stopniu.

SOVEREIGN, *s.* władca, pan, zwierzchnik, rządca, król; moneta złota (20 s.).

SEVEREIGNTY, sûw'-êr-în-tè, *s.* wszechwładność, najwyższa władza, udzielność.

SOW, sôû, *s.* świnia, maciora; 2) bryła ołowiu, cyny, żelaza; 3) stonóg; — *bane*, gęsia stopa czerwona, mączyniec czerwony; — *thistle*, łoczyga. *To grease the fat—in the back-side*, tłusty połeć smarować. *To take a wrong—by the ear*, nie trafić na swego, wziąść jedno za drugie.

TO SOW, sô, *v.* 1) *ir. a.* siać, zasiać; rozsiać; 2) *reg. a.* i *n.* szyć, *zob.* TO SEW.

SOWER, sô'-ûr, *s.* siewacz; *fig.* rozsiewacz; 2) szyjący, *zob.* SEWER.

TO SOWL, sôûl, *v. a.* (*Shaksp*), targać za uszy.

SOWN, sôn, *part. zob.* TO SOW, 1).

SPACE, spâs, *s.* przestwor, przestrzeń, rozłóg, obszar, pole; przeciąg czasu, okres czasu; chwila; *in so short a—of time*, w tak krótkim przeciągu czasu; *for the—of three years*, w przeciągu trzech lat.

SPACIOUS, spâ'-szûs, *adj.* przestronny, obszerny, rozległy. — NESS, *s.* rozciągłość, obszerność, rozległość.

SPADE, spâd, *s.* rydel; 2) wino (w kartach).

SPADILLE, spâ-dîl', *s.* tuz winny (w grze Lombra).

SPAHI, spâ'-hê, *s.* spahi (kawalerzysta turecki).

SPAIN, spân, *s.* Hiszpania.

SPAKE, spâk, *pret.* † *zob.* TO SPEAK.

SPAN, spân, *s.* piędź; *fig.* chwila.

TO SPAN, *v. a.* mierzyć piędzią; rozmierzyć, wymierzyć.

SPANGLE, spâng'-gl, *s.* płatek, blaszka błyszcząca, listek złota, błyskotka, świecidło.

TO SPANGLE, *v. a.* przyozdobić błyszczącemi blaszkami; *the spangled skies*, niebo wysadzane gwiazdami, gwiaździste niebo; *dew-spangled*, okryty kroplami błyszczącemi rosy; *the star-spangled banner*, narodowa chorągiew Stanów zjednoczonych Ameryki północnéj (13 gwiazd na błękitném polu).

SPANIARD, spân'-yûrd, *s.* Hiszpan.

SPANIEL, spân'-yêl, *s.* wyżel.

SPANISH, spân'-ĭsz, 1) *adj.* hiszpański; — *woman*, Hiszpanka; 2) *s.* hiszpański język; *the* —, *s. pl.* Hiszpanie.

SPAR, spâr, *s.* szkło kamienne (rodzaj szpatu); 2) krokiew, sztaba; sprycha.

TO SPARE, spâr, *v. a.* i *n.* oszczędzać, oszczędnie używać, żyć oszczędnie; szanować, ochraniać, folgować, przebaczać; obchodzić się bez czego; mieć na zbyciu, mieć więcéj niż potrzeba; *to* —, pozostały, zbywający; *enough and to* —, podostatkiem i więcéj niż potrzeba. *I have some to* —, pozostaje mi, mam na zbyciu.

SPARE, *adj.* oszczędny; skąpy; chudy, suchy, szczupły; zbywający, pozostający; — *diet*, skromne jedzenie; — *hours*, zbywające godziny, wolny czas; — *money*, grosz oszczędzony.

SPARER, spâ'-rûr, *s.* oszczędny człowiek.

SPARING, spâ'-rĭng, 1) *part. s.* oszczędzanie; 2) *part. adj.* oszczędny. — LY, *adv.* oszczędnie, ekonomicznie, z umiarkowaniem.

SPARK, spârk, *s.* iskra; 2) elegant, fircyk, strojniś.

SPARKISH, spârk'-ĭsz, *adj.* dziarski, rzeski, fertyczny; wystrojony, wymuskany.

SPARKLE, spâr'-kl, *s.* iskra.

TO SPARKLE, *v. n.* iskrzyć się, błyszczeć.

SPARKLING, spâr'-kl-ĭng, 1) *part. s.* iskrzenie się, błyszczenie; 2) *part. adj.* iskrzący się, błyszczący. — LY, *adv.* iskrząc się. — NESS, *s.* jaskrawość, blask.

SPARROW, spâr'-rô, *s.* wróbel; — *grass*, zamiast *asparagus*, co *zob.* — *hawk*, krogulec.

SPASM, spâzm, *s. med.* kurcz, kurczowe cierpienia.

SPASMODIC, spâz-mŏd'-ĭk, *adj.* kurczowy, spazmodyczny.

TO SPATTER, spât'-tûr, *v. a.* bryzgać, pryskać; *fig.* oczernić, osławić, zhańbić..

SPATTERDASHES, spât'-tûr-dâsz-ĭz, *s. pl.* czechczery, kamasze.

SPATTLE, spât'-tl, *or* SPATULA, spât'-czù-lâ, *s.* kopyść, łopatka, kopystka.

SPATTLING-POPPY, spât'-lĭng-pŏp'-pê, *s.* wyżpin siatkowaty, mak pienisty.

SPAVIN, spâw'-ĭn, *s.* włogacizna, wytycz, martwa kostka (choroba końska).

TO SPAWL, spâul, *v. n.* charkać, pluć, kształ się.

SPAWL, *s.* plwiny, plwociny.

SPAWN, spâun, *s.* ikra; *vulg.* przypłodek, dzieci jak maku.

TO SPAWN, *v. n.* ikrzyć się, trzeć się; *vulg.* płodzić, rodzić.

SPAWNER, spâun'-ûr, *s.* ikrzak.

SPAWNING, spâun'-ĭng, *part. s.* ikrzenie się, tarlisko; — *time*, czas ikrzenia się, tarło.

TO SPAY, spâ, *v. a.* rzezać, trzebić, mniszyć (samicę).

TO SPEAK, spêk, *v. ir. n.* i *a.* mówić, (— *to*, *with*, do kogo, z kim; *of*, o czém); oznaczać, okazywać, znamienować, ogłaszać; *his mien speaks him a gentleman*, powierzchowność jego oznacza człowieka dobrze wychowanego. *To — one fair*, dać komu dobre słowo. *To — daggers* (*bodkins*), (*Shaksp. Ham.*), docinać komu, przycinać, dokuczać. *To — parrot*, (*Shaksp. Oth.*), gadać jak papuga. *To — small*, pieścić się w mowie. *To — thick*, jąkać się. *To — out*, powiedzieć wyraźnie, śmiało co się myśli. *To — without book*, gadać rzeczy słyszane.

SPEAKABLE, spê'-kâ-bl, *adj.* dający się wyrazić, wysłowić; mówiący.

SPEAKER, spê'-kûr, *s.* mówiący, mowca; marszałek izby niższéj.

SPEAKING, 1) *part. s.* mówienie; 2) *part. adj.* mówiący; — *trumpet*, trąba głosowa.

SPEAR, spêr, *s.* włócznia, dzida, lanca, oszczep, kopija; — *head*, ostrze lancy; — *man*, kopijnik; — *mint*, marzymiętka; — *staff*, drzewce; — *wort*, jaskier mały.

TO SPEAR, *v. a.* kłóć, zakłóć.

SPECIAL, spêsz'-âl, *adj.* szczególny, osobliwy, wyraźny; właściwy; znamienity, nadzwyczajny, niepospolity. — LY, *adv.* mianowicie, szczególnie, zwłaszcza, osobliwie.

SPECIALITY, spêsz-ê-âl'-ê-tê, *or* SPECIALTY, spêsz'-âl-tê, *s.* szczególność.

SPECIE, spêsz'-ê, *s.* gotówka, gotowizna, brzęcząca moneta.

SPECIES, spê'-szlz, *s.* gatunek, rodzaj; rodzaj ludzki; brzęcząca moneta.

SPECIFIC (—AL), spê-slf'-fĭk, 1) *adj.* gatunkowy; właściwy; — *gravity*, ciężkość gatunkowa; 2) *specific*, *s.* właściwe lekarstwo; — *ally*, *adv.* gatunkowo; właściwie.

TO SPECIFICATE, spê-slf'-fê-kât, *zob.* TO SPECIFY.

SPECIFICATION, spês-sê-fê-kâ'-szûn, *s.* wyszczególnienie, specyfikacya, spis rzeczy.

TO SPECIFY, spês'-sê-fî, *v. a.* wyszczególnić, wymienić, wyliczać poszczególe.

SPECIMEN, spês'-sê-mĕn, *s.* próbka, wzór.

SPECIOUS, spê'-szûs, *adj.* pozorny, obłudny, powierzchowny. — LY, *adv.* pozornie, na oko.

SPECK, spêk, *s.* plama, skaza.

SPECKLE, spêk'-kl, *s.* plamka, cętka.

TO SPECKLE, *v. a.* nakrapiać, cętkować, upstrzyć.

SPECKLED, spêk'-kld, *adj.* nakrapiany, centkowaty, pstry.

SPECTACLE, spêk'-tâ-kl, *s.* widok, widowisko; *spectacles*, *s. pl.* okulary.

SPECTACLED, spêk'-tâ-kld, *adj.* noszący okulary.

SPECTATOR, spêk-tâ'-tûr, *s.* widz.

SPECTRE, spêk'-tûr, *or* SPECTRUM, spêk'-trûm, *s.* upior, mara, widmo.

SPECULAR, spêk'-kû-lâr, *adj.* zwierciadlany; ułatwiający widzenie.

TO SPECULATE, spêk'-kû-lât, *v. a.* i *n.* spekulować, przemyślać, zgłębiać, dociekać.

SPECULATION, spêk-û-lâ'-szûn, *s.* spekulacya, przemysł; badanie, rozmyślanie, dociekanie; obliczenie, wyrachowanie.

SPECULATIVE, spêk-kû'-lâ-tĭw, *adj.* spekulacyjny, umysłowy, teoryczny; — *instruments* (*Shaksp. Oth.*), oczy. — LY, *adv.* spekulacyjnie, teorycznie.

SPECULATOR, spêk'-kû-lâ-tûr, *s.* spekulant; zgłębiacz, badacz.

SPECULATORY, spêk'-kû-lâ-tûr-ê, *adj.* spekulacyjny, zgłębiający, badający, rozmyślający.

SPECULUM, spêk'-kû-lûm, *s.* zwierciadło.

SPED, spêd, *pret.* i *part. zob.* TO SPEED; *well* —, szczęść Boże.

SPEECH, spêêcz, *s.* mowa. *I could not come to the — of him*, *vulg.* nie mogłem się z nim rozmówić.

SPEECHLESS, spêêcz'-lês, *adj.* bez mowy, niemy.

TO SPEED, spêêd, *v. ir. a.* i *n.* spieszyć, pospieszać, przyspieszyć, wysłać, wyprawić; poszczęścić, dopomódz; sprzątnąć ze świata; udać się, darzyć się, powodzić się, powieść się, poszczęścić się. *God — you*, niech cię Bóg prowadzi.

SPEED, *s.* pospiech, prędkość, szybkość; *good* —, pomyślność, szczęście; *to make* —, spieszyć, pospieszać, *at* (*with*) *full* —, z rozpuszczonemi cuglami, całym pędem; — *well*, przetacznik, weronika.

SPEEDILY, spêê'-dê-lê, *adv.* prędko, szybko.

SPEEDINESS, spêê'-dê-nês, *s.* szybkość, pospiech, prędkość.

SPEEDY, spêê'-dê, *adj.* szybki, skory, pospieszny, prędki.

SPELL, spêl, *s.* urok, czary, oczarowanie. — *bound*, oczarowany. *To set* (*lay*) *a* —, oczarować. *To break the* —, odczarować.

TO SPELL, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* sylabizować, zgłoskować, pisać ortograficznie; 2) czarować, oczarować.

SPELLING, spêl'-lĭng, *part. s.* syllabizowanie, zgłoskowanie; ortografia, pisownia. — *book*, elementarz.

SPELT, spêlt, *pret.* i *part. zob.* TO SPELL.

SPELTER, spêlt'-ûr, *s.* zynk, cynk.

TO SPEND, spênd, *v. ir. a* i *n.* wydawać, szafować, nakładać; trawić, trwonić, marnotrawić; znużyć, wycieńczyć; trawić czas, przepędzać; upłynąć. *To — one's self*, znużyć się, zmęczyć się. *To — one's fortune*, strwonić majątek. *To — one's time*, przepędzać czas (— *in*, na czém). *To — one's breath*, wiele gadać. *To — one's breath in*

vain, na wiatr mówić, rzucać groch na ścianę.

SPENDER, spĕnd'-ûr, *s.* wydający, expensujący; rozrzutnik.

SPENDTHRIFT, spĕnd'-*thr*ĭft, *s.* rozrzutnik, utratnik, marnotrawca.

SPENT, spĕnt, *pret.* i *part. zob.* TO SPEND. *I am quite* —, jestem niezmiernie strudzony. *When night was far* —, gdy już było późno w noc. — *with fatigue*, znużony, zmordowany, zmęczony. *Ill-got, ill-spent*, (*prov.*), co się źle nabędzie, rychło się pozbędzie.

SPERM, spĕrm, *s.* nasienie zwierzęce.

SPERMACETI, spĕr-mâ-sē'-tē, *s.* olbrot. — *whale*, polfisz, wieloryb głowacz.

SPERMATIC (— AL), spĕr-mât'-tĭk, *adj.* nasienny.

TO SPERR, spĕr, *v. a.* (*Shaks. Prol. do Tr.* i *Cr.*), zasunąć rygiel, zatarasować.

TO SPEW, spû, *v.* 1) *a.* wyblwać, wyrzygać; 2) *n.* zbierać się na womity, blwać, rzygać.

SPHACELUS, sfâs'-sē-lûs, *s.* (*med.*), gangrena zgniła, piekielny ogień.

SPHERE, sfĕr, *s.* sfera, kula ziemska lub niebieska; krąg, okrąg; gałka.

SPHERIC (—AL), sfĕr'-rĭk, *adj.* sferyczny, kulisty. —ALLY, *adv.* sferycznie. —ALNESS, *s.* sferyczność, kulistość.

SPHERICITY, sfē-rĭs'-ē-tē, *s.* sferyczność, kulistość.

SPHEROID, sfē'-rôĭd, *s.* sferoida.

SPHINX, sfĭngks, *s.* sfinks (bajeczne zwierze, pół lwa pół kobiety).

SPICE, spĭs, *s.* korzenie, wonne rzeczy.

TO SPICE, *v. a.* zaprawić korzeniami.

SPICER, spī'-sûr, *s.* korzennik.

SPICERY, spī'-sûr-ē, *s.* korzenie; sklep korzenny, handel korzenny.

SPICK-AND-SPAN, *adj.* nowiuteńki.

SPICKNEL, *zob.* SPIGNEL.

SPICY, spī'-sē, *adj.* korzenny, wonny.

SPIDER, spī'-dûr, *s.* pająk. — *wort*, pajęcznica.

SPIED, spīd, *pret.* i *part. zob.* TO SPY.

SPIGNEL, spĭg'-nĕl, *s.* blekot polny, oleśnik.

SPIGOT, spĭg'-ût, *s.* czop, kurek, kruczek.

SPIKE, spĭk, *s.* gwoździ, ćwiek; 2) kłos; 3) *zob.* SPIKENARD.

TO SPIKE, *v. a.* zabić gwoździem, obić gwoździami. *To — up a gun*, zagwoździć działo.

SPIKENARD, spĭk'-nârd, *s.* narda, palczatka.

SPILL, spĭll, *s.* kołek, pręt żelazny; 2) podarunek pieniężny.

TO SPILL, *v. ir.* i *reg. a.* i *n.* rozlać; trwonić, marnować; zniszczyć, zburzyć; rozlać się, przepaść, zginąć.

SPILT, *pret.* i *part. zob.* TO SPILL.

TO SPIN, spĭn, *v. ir. a.* i *n.* prząść, snuć; *fig.* rozwlec, rozciągać, przewlekać. *To — out*, wyprząść, wysnuć; *fig.* rozciągnąć, rozszerzyć, rozwlec, przydłużyć.

SPINAGE, spĭn'-nîdż, *s.* szpinak.

SPINAL, spī'-nâl, *adj.* grzbietowy, pacierzowy.

SPINDLE, spĭn'-dl, *s.* wrzeciono; ogonek, szypułka. — *shanked*, laskonogi. — *tree*, montwa, trzmielina.

SPINE, spĭn, *s.* grzbiet, pacierz.

SPINEL, spī'-nĕl, *s.* rodzaj rubinu.

SPINET, spĭn'-nĕt, *s.* szpinet, klawikord.

SPINIFEROUS, spī-nĭf'-fêr-ûs, *adj.* kolczasty.

SPINNER, spĭn'-nûr, *s.* przędziarz, prządka.

SPINNING, spĭn'-nĭng, *part. s.* przędzenie; przędza. — *wheel*, kołowrotek.

SPINOSITY, spī-nŏs'-sē-tē, *s.* kolczystość, kolczatość; *fig.* sęk, trudność.

SPINOUS, spī'-nûs, *or* SPINY, spī'-nē, *adj.* kolczaty, ciernisty; *fig.* trudny, wątpliwy.

SPINSTER, spĭns'-tûr, *s.* prządka; w. p. panna; *joc.* stara panna.

SPINSTRY, spĭns'-trē, *s.* przędzenie; przędza.

SPIRACLE, spī'-râ-kl, *s.* luft.

SPIRAL, spī'-râl, *adj.* spiralny, wężykowaty. —LY, *adv.* spiralnie, wężykiem.

SPIRE, spīr, *s.* ostrosłup, obelisk, piramida; wieża spiczasta; linia szrubowa, wężykowata.

TO SPIRE, *v. n.* kończyć się spiczasto; puszczać kłosy, kłosić się.

SPIRIT, spĭr'-ĭt, 1) *s. sing.* duch, dech, dusza; dzielność, odwaga, męztwo, moc duszy; życie, czucie; spirytus, wyskok; duch, charakter; duch, upior, strach. — *of the age*, duch wieku. — *of wine*, spirytus winny. 2) SPIRITS, *s. pl.* duchy żywotne, usposobienie duszy; mocne trunki. *In (high)*—, wesołego ducha, wesoły. *In low*—, smutny, skolatany na umyśle. *In good* —, dobréj myśli, wesołéj myśli. *In bad* —, smutny, nieukontentowany.

TO SPIRIT, *v. a.* ożywić, zagrzać, zachęcić. *To — away*, porwać, zgrabnie sprzątnąć.

SPIRITED, spĭr'-ĭt-ĕd, *adj.* pełen ducha, żywy, śmiały, odważny.

SPIRITLESS, spĭr'-ĭt-lĕs, *adj.* bez ducha, bez życia; bojaźliwy, trwożliwy, upadły na duchu, małego serca.

SPIRITOUS, — NESS, *zob.* SPIRITUOUS.

SPIRITUAL, spĭr'-ĭt-czû-âl, *adj.* duchowny, duszny, umysłowy; duchowny, kościelny. — *court*, sąd duchowny, konsystorz.

SPIRITUALITY, spĭr-ĭt-czû-âl'-ē-tē, *s.* duchowność, umysłowość; sprawa tycząca się wiary, rzeczy duchowne; dochody duchowieństwa.

SPIRITUALIZATION, spĭr-ĭt-czû-âl-ē-zâ'-szûn, *s.* uduchownienie; *chem.* dystylowanie.

TO SPIRITUALIZE, spĭr'-ĭt-czû-âl-lz, *v. a.* uduchownić; *chem.* dystylować, przepędzić dla wyciągnienia wyskoku.

SPIRITUALLY, spĭr'-ĭt-czû-âl-lē, *adv.* pod względem ducha; duchownie, kościelnie.

SPIRITUOSITY, spĭr-ĭt-czû-ŏs'-sē-tē, *s.* bezcielesność, niemateryalność; lotność, ulotność; subtelność, delikatność.

SPIRITUOUS, spĭr'-ĭt-czû-ûs, *adj.* bezcielesny, duchowy; lotny, ulotny; subtelny, delikatny, zapalny. NESS, *s. zob.* SPIRITUOSITY.

TO SPIRT, spûrt, *v*, 1) *a.* pryskać; 2) *n.* wytryskać.

TO SPIRTLE, spûr'-tl, *v. a.* rozpryskać, rozrzucić, roztrwonić.

SPIRY, spī'-rē, *adj.* spiczasty, piramidalny.

SPISSITUDE, spĭs'-sē-tûd, *s.* gęstość.

SPIT, spĭt, *s.* rożen.

TO SPIT, *v. reg.* et *ir.* 1) *a.* wsadzić na rożen; 2) *n.* pluć (— *at*, na kogo). *To — out*, wypluć.

SPIT, *pret.* et *part. Zob.* TO SPIT.

SPITAL, SPITTAL, spĭt'-tâl, *s.* szpital.

TO SPITCHCOCK, spĭcz'-kŏk, *v. a.* pokrajać i smażyć węgorza.

SPITE, spĭt, *s.* złość; przekora, chrapka, zawiść. *In — of*, pomimo. *In — of your heart* (*of your teeth*), nazłość, naprzekorę tobie.

TO SPITE, *v. a.* na przekorę robić, dokuczać, rozgniewać.

SPITEFUL, spĭt'-fûl, *adj.* złośliwy, przekorny, zawistny, nienawistny. — LY, *adv.* złośliwie. — NESS, *s.* złość, złośliwość.

SPITTER, spĭt'-tûr, *s.* plwacz; 2) spiczak (jeleń roczniak).

SPITTING, spĭt'-tĭng, 1) *part. s.* plwanie, plucie; 2) *part. adj.* plujący: — *box*, spluwaczka.

SPITTLE, spĭt'-tl, *s.* plwocina, ślina.

TO SPLASH, *v. a.* pluskać, chlustać, bryzgać.

SPLASHY, splâsz'-ē, *adj.* opluskany, błotnisty, mokry.

TO SPLAY, splâ, *v. a.* wywichnąć, wywinąć; spleczyć (konia).

SPLAYFOOTED (— FOOT), *adj.* koślawy, krzywonogi. — *mouth*, *s.* krzywa gęba. — *mouthed*, krzywousty.

SPLEEN, splēēn, *s.* śledziona; śledzionowa choroba, hypokondrya; zły humor, kaprys. — *of speed* (*Shaksp. K. J.*) wielki pospiech; *In a* — (*M. N. D. et Oth.*) w okamgnieniu; *Troubled with the* — (— *sick*), chory na śledziona, tetryczny; — *wort*, śledzienica, śledzionka, stonogowiec.

SPLEENFUL, SPLEENY, *zob.* SPLENETIC.

SPLENDENT, splĕn'-dĕnt, *adj.* jaśniejący.

SPLENDID, splĕn'-dĭd, *adj.* swietny, pyszny, wspaniały; wyborny, wyśmienity. — LY, *adv.* swietnie; wybornie, wyśmienicie.

SPLENDOUR, splĕn'-dûr, *s.* swietność, wspaniałość, przepych, okazałość.

SPLENETIC, splĕn'-ĕ-tĭk, *adj.* hypokondryczny, tetryczny.

SPLENIC, splĕn'-ĭk, *adj.* śledzionowy.

SPLENT, splĕnt, *s.* martwa kostka.

TO SPLICE, splis, *v. a. mar.* spleść dwa końce liny.

SPLINT, splĭnt, *s. chir.* kleszcze, leszczotka, łubki.

TO SPLINT, TO SPLINTER, *v. a.* szczepać, łupać.

SPLINTER, splĭn'-tûr, *s.* drzazga, trzaska, odłupek, szczątek.

TO SPLIT, splĭt, *v. ir.* 1) *a.* szczepać, łupać, rozłupać, rozbić; zdruzgotać, zgruchotać; płatać, rozpłatać; 2) *n.* pękać, pęknąć, porysować się, roztłuc się, rozbić się (o skałę, o szkopul). *To — one's self* (*one's sides*) *with laughing*, pękać, zrywać boki ze śmiechu, śmiać się do rozpuku.

SPLIT, *pret.* i *part. zob.* TO SPLIT; — *feathers*, darte pióra.

SPLITTER, splĭt'-tûr, *s.* szczepacz.

SPLUTTER, splŭt'-tûr, *s. vulg.* hałas, tartas, harmider.

TO SPOIL, spŏil, *v. a.* i *n.* rabować, plondrować, łupić; psuć, zepsuć, zniszczyć, zgubić; *a spoiled child*, zepsute dziecko.

SPOIL, *s.* (zazwyczaj *pl. spoils*). Łup, plon, zdobycz; wylina (skora, węża).

SPOILFUL, *adj.* łupieżny, drapieżny.

SPOKE, spŏk, 1) *pret. zob.* TO SPEAK; 2) *s.* szprycha.

SPOKEN, spō'-kn, *part., zob.* TO SPEAK.

SPOKESMAN, spŏks'-măn, *s.* mówiący za innych, mowca.

TO SPOLIATE, spō'-lē-ât, *v. a.* złupić, obedrzeć, zrabować.

SPOLIATION, spō-lē-â'-szŭn, *s.* złupienie, zdarcie, zrabowanie.

SPONDEE, spŏn'-dē, *s.* spondeusz (stopa wiersza z dwóch długich zgłosek).

SPONDYLE, spŏn'-dĭl, *s. anat.* krążek pacierzowy, pacierz w plecach.

SPONGE, SPONGER, itd, *zob.* SPUNGE, SPUNGER, i t.d.

SPONSAL, spŏn'-săl, *adj.* weselny, ślubny.

SPONSION, spŏn'-szŭn, *s.* poręka, rękojmia, zaręczenie.

SPONSOR, spŏn'-sûr, *s.* w. p. poręczyciel; ojciec chrzesny; (*W.S. Crus*) sekundant.

SPONTANEITY, spŏn-tâ-nē'-ē-tē, *s.* dobrowolność.

SPONTANEOUS, spŏn-tâ'-nē-ŭs, *adj.* dobrowolny, dowolny; dowolnie rosnący. LY, *adv.* dobrowolnie. — NESS, *s.* dobrowolność.

SPOOL, spōōl, *s.* dutka, cywka.

SPOON, spōōn, *s.* łyżka. — *bill*, łyszczak, gęsica. — *ful*, pełna łyżka. — *meat*, co się je łyżką. — *wort*, warzęcha lekarska, łyżczyca.

SPORT, spôrt, *s.* gra, igraszka, zabawa, rozrywka; igrzysko, pośmiewisko; rozrywki wiejskie: polowanie i rybołóstwo. *To make —*, igrać, żartować, bawic się. *To make — with* (*of*) *one*, żartować, naśmiewać się z kogo. *He is made — of*, został igraszką, celem pośmiewiska. *—'s-man*, miłośnik wiejskich rozrywek; myśliwy. — *manship*, myślistwo, łowiectwo.

TO SPORT, *v. a.* i *n.* igrać, żartować.

SPORTFUL, spôrt'-fûl, *adj.* igrający, swawolny, wesoły; krotochwilny, żartobliwy. — LY, *adv.* wesoło, żartobliwie. NESS, *s.* wesołość, żartobliwość.

SPORTIVE, spôr'-tĭw, *adj.* — NESS, *s.*, *zob.* SPORTFUL, itd.

SPOT, spŏt, *s.* miejsce; 2) plama; cętka; skaza, zakała. — *of ground*, kawał gruntu. *On* (*upon*) *the —*, natychmiast.

TO SPOT, *v. a.* plamić, poplamić; cętkować, nakrapiać; *fig.* splamić, zakałę uczynić.

SPOTLESS, spŏt'-lĕs, *adj.* niesplamiony, niepokalany.

SPOTTED, spŏt'-tĕd, *part. adj.* splamiony; cętkowaty, nakrapiany (*Shaksp., M. N. D.*); występny, zbrodniczy.

SPOTTY, spŏt'-tē, *adj.* nakrapiany, dropiaty.

SPOUSAL, spŏŭ'-zăl, 1) *adj.* weselny, ślubny, małżeński; 2) *s.* wesele, ślub.

SPOUSE, spŏŭz, *s.* małżonek, małżonka.

SPOUSELESS, *adj.* niezamężna, nieżonaty.

SPOUT, spŏŭt, *s.* rura, rynna; trąba morska, słup morski.

TO SPOUT, *v.* 1) *a.* pryskać, sikać, chlustać, chlusnąć; 2) *n.* wytryskać, wytryskiwać.

TO SPRAIN, sprân, *v. a.* wywichnąć, zwichnąć, wywinąć.

SPRAIN, *s.* wywichnienie, zwichnienie.

SPRANG, sprăng, *pret. zob.* TO SPRING.

SPRAT, sprăt, *s.* sardela.

TO SPRAWL, sprâul, *v. n.* drygać, dygotać, podrygiwać, tarzać się, rozciągnąć sie jakdługi, babrać się.

SPRAY, sprâ, *s.* gałązka, latorośl, chróst; 2) piana morska.

TO SPREAD, sprĕd, *v. ir.* 1) *a.* rozciągnąć, rozszerzyć; rozpostrzeć, rozesłać, rozwinąc; powlec, nakryć; rozgłosić, rozsiać; 2) *n.* rozciągać się; szerzyć się, rozszerzać się; rozwijać sie (o kwiatach). *To — a net*, zastawić sieć. *To — the sails*, rozwinąć żagle. *To — the cloth*, zasłać obrus. *To — abroad*, rozgłosić. *To — over*, powlec; popruszyć, posypać. — *out your legs*, rozłóż nogi.

SPREAD, 1) *pret.* i *part., zob.* TO SPREAD; 2) *s.* rozciągłość, rozległość.

SPREADER, sprĕd'-ûr, *s.* rozszerzacz, rozgłosiciel.

SPRIG, sprĭg, *s.* gałązka, latorośl, pręt, wyrostek.

SPRIGGY, sprĭg'-gē, *adj.* pełen latorośli.

SPRIGHT, sprĭt, *s.* duch, cień, strach, upior.

TO SPRIGHT, *v. a.* (*Shaksp., Cymb.* i *Temp.*), straszyć (o duchach).

SPRIGHTFUL, sprĭt'-fûl, *adj.* żywy, żwawy, rzeski, wesoły. — LY, *adv.* żywo, wesoło. — NESS (*sprightliness*), *s.* żywość, wesołość.

SPRIGHTLY, sprĭt'-lē, *adj., zob.* SPRIGHTFUL.

TO SPRING, sprĭng, *v.ir.* 1) *n.* skakać, skoczyć, przeskoczyć; wytryskiwać, wytryskać; wyrastać, schodzić, wschodzić; wynikać, pochodzić, wypływać; 2) *a.* wysadzić minę; ruszyć zwierza lub ptaka. *The wind springs up*, wiatr się zrywa. *To — a leak*, mieć szparę, przeciekać, wpuszczać wodę. *To — a mine*, wysadzić minę. *To — a well*, kopać studnię. *To — forward*, wyskoczyć na przód. *To — from* (*out of*), pochodzić, wynikać z czego. *To — off*, odskoczyć. *To — over*, przeskoczyć. *To — up*, wyskoczyć w górę.

SPRING, *s.* wiosna; 2) zdrój, zródło; 3) szpara, dziura; 4) skok; 5) sprężyna.—*tide*, wylew morza około nowiu.

SPRINGAL, sprĭng'-ăl, *s.* wyrostek, młodzieniaszek.

SPRINGE, sprĭndż, *s.* pomyk, potrzask; pastka, samołowka, połapka, sidło.

SPRINGER, sprĭng'-ûr, *s.* wypłaszający zwierzynę, obławnik.

SPRINGHALT, sprĭng'-hâlt, *s.* włogacizna (chramanie na zadnią nogę).

SPRINGINESS, sprĭng'-ē-nĕs, sprĭn'-dżē-nĕs, *s.* sprężystość.

SPRINGY, sprĭng'-ē, sprĭn'dżē, *adj.* sprężysty, elastyczny.

SPRINGY, sprĭng'-ē, *adj.* † zrzódlisty.

TO SPRINKLE, sprĭng'-kl, *v. a.* kropić, pryskać, bryzgać; posypać, popruszyć.

SPRINKLING, *part. s.* kropienie; posypywanie; troche, odrobina.

TO SPRIT, sprĭt, *zob.* TO SPROUT, TO SPURT.

SPRIT, *s.* odrośl, pręt, latorośl.

TO SPROUT, sprŏŭt, *v. n.* (— *forth*), wyrastać, wypuszczać gałązki, pręty.

SPROUT, *s.* odrośl, pręt, latorośl, gałązka. *Sprouts*, *s. pl.* wysadki.

SPRUCE, sprōōs, *adj.* chędogi, czyściuteńki, strojny, wymuskany.

SPRUCE, *s.* jodła. — *beer*, pi-

wo zaprawione essencyą z szyszek jodłowych. — *leather*, pruska skóra.

TO SPRUCE, *v. n.* i *a.* stroić się, muskać się; wystroić.

SPRUCENESS, sprôôs'-nês, *s.* strojność, wymuskanie.

SPRUNG, sprůng, *pret.* i *part.*, *zob.* TO SPRING.

SPUD, spůd, *s.* gnyp, krawacz, *fig. vulg.* kurdupel.

SPUME, spům, *s.* piana.

TO SPUME, *v. n.* pienić się.

SPUMOUS, spů'-můs, *or* SPUMY, spů'-mê, *adj.* pienisty.

SPUN, spůn, *pret.* i *part.*, *zob.* TO SPIN.

SPUNGE, spůndż, *s.* gąbka.

TO SPUNGE, *v.* 1) *a.* obetrzeć, oczyścić gąbką; 2) *n.* wciągać w siebie jak gąbka. *Fig.* *To — upon one*, cudze obiady zjadać, patrzeć gdzie się z komina kurzy.

SPUNGER, spůn'-dżůr, *s.* pieczeniarz, pasibrzuch, darmojad.

SPUNGINESS, spůn'-dżê-nês, *s.* gąbczastość.

SPUNGING, spůn'-dżing, *part.* *s.* scieranie, ocieranie gąbką.— *house*, dom w którym osadzają aresztowanych za długi, i gdzie ich zostatniej skóry zdzierają, za wikt, mieszkanie, itd.

SPUNGY, spůn'-dżê, *adj.* gąbczasty.

SPUNK, spůngk, *s.* pruchno, żagiew, hubka (w Szkocyi); *vulg.* żywość, ognistość, zapał.

SPUR, spůr, *s.* ostroga; ostrożka kogucia; *fig.* bodziec, zachęta; *to set* (*put*) *spurs to*, ścisnąć ostrogami; *fig.* zagrzać, zachęcić, dodać bodźca; *upon the spur*, obces, z kopyta, pędem; — *gall*, skaleczenie ostrogą; — *galled*, skaleczony ostrogą.

TO SPUR, *v. a.* spiąć ostrogami, zewrzeć ostrogami; *fig.* dodać bodźca, zagrzać, zachęcić; pośpieszać.

SPURGE, spůrdż, *s.* sporysz mleczny, czartowe mleko, romanek; — *laurel*, wilcze łyko.

SPURIOUS, spů'-rê-ůs, *adj.* nieprawdziwy, fałszywy, sfałszowany; nieprawy, nieślubny.

TO SPURN, spůrn, *v.* 1) *a.* odepchnąć, odtrącić, potrącić nogą; pomiatać, pogardzać (— *at*, czém); 2) *n.* wierzgać; stawić się hardo, stawić opór (— *at*, czemu).

SPURN, *s.* potrącenie nogą; *fig.* wzgarda, pogarda.

SPURNER, spůrn'-ůr, *s.* wzgardziciel.

SPURRIER, spůr'-rê-ůr, *s.* ostrogarz.

SPURRY, spůr'-rê, *s.* sporek rolowy; 2) pioskowe ziele, czerwiec.

TO SPURT, spůrt, *v. n.* sikać, wytryskiwać, ciurczeć.

TO SPUTTER, spůt'-tůr, *v. a.* i *n.* pryskać śliną gadając; bełgotać, bełkotać; wytryskać, cwyrkać, bryzgać.

SPUTTERER, spůt'-tůr-ůr, *s.* pryskający śliną, bełkot, bełkotacz.

SPY, spî, *s.* szpieg; — *boat*, statek wysłany nazwiady; — *glass*, perspektywa, luneta.

TO SPY, *v. a.* i *n.* szpiegować. *To — out*, wyszpiegować; odkryć, zobaczyć, postrzedz, dostrzedz; zwietrzeć, przewąchać. *To — into*, wglądać, badać, dociekać; *spying-glass*, perspektywa, luneta.

SQUAB, skuôb, 1) *adj.* pulchny, tłuściuchny, trzęsący się od tłuszczości; gruby, krępy, przysadkowaty; tylko co wylęgły z jaja, nieokryty pierzem; 2) *adv.* chlust, brzdęk! *To come down —*, brzdęknąć o ziemię; 3) *s.* tłuścioch, kurdupel; materac, sofa.

TO SQUAB, *v.* 1) *n.* (— *down*), brzdęknąć, paść jak długi; 2) *a.* zbić na miazgę, na winne jabłko.

SQUABBISH, skuôb'-bîsz, *adj.* pulchniutki, tłuściuchny, grubopłaski.

TO SQUABBLE, skuôb'-bl, *v. n. vulg.* swarzyć się, sprzeczać się, waśnić się, drzeć z kim koty.

SQUABBLE, *s.* swar, waśń, sprzeczka, kłótnia.

SQUABBLER, skuôb'-bl-ůr, *s.* kłótnik, kłótniarz, warchoł.

SQUADRON, skuâ'-drůn, *s.* szwadron; 2) eskadra, flota.

SQUADRONED, skuâ'-drůnd, *adj.* uszykowany w szwadron lub eskadrę.

SQUALID, skuôl'-lîd, *adj.* plugawy, paskudny, brudny.

TO SQUALL, skuâll, *v. n.* wrzasnąć, wrzeszczeć.

SQUALL, *s.* wrzask; 2) *mar.* impet wiatru, wicher, wydmuch.

SQUALLER, skuâll'-ůr, *s.* wrzaskun, krzykała.

SQALLY, skuâll'-lê, *adj.* wystawiony na wydmuchy wiatru, wichrowaty, burzliwy.

SQUAMOUS, skuâ'-můs, *adj.* łuskaty, okryty łuską, łuszczasty; łuskowaty.

TO SQUANDER, skuôn'-důr, *v. a.* (— *away*), trwonić, roztrwonić, zmarnować, przemarnować.

SQUANDERER, skuôn'-důr-ůr, *s.* utratnik, rozrzutnik, marnotrawca.

SQUARE, skuâr, *adj.* kwadratowy; czworoboczny; graniasty; stosowny, odpowiedni, przypadający; uczciwy, rzetelny; krępy; — *root*, pierwiastek kwadratowy; — *sails* (*mar.*), żagiel rejowy; — *set*, krępy, zsiadły, przysadkowaty.

SQUARE, *s.* kwadrat, czworobok, czworokąt; czworogran; kratka (w szachownicy); plac w mieście, targ, rynek; węgielnica; zgodność, stosowność, dokładność, słuszność; *the hollow —*, *mil.* batalion uszykowany wczworobok; *'tis out of —*, tosię niezgadza jedno z drugiem; *on* (*upon*) *the —*, prostokątnie; *fig.* sumiennie, słusznie, sprawiedliwie; *that will break no squares*, to nas nie pokłóci, mniejsza o to; *how go squares?* jak idą interesa? co się tam dzieje?

TO SQUARE, *v.* 1) *a.* kwadratować, czworogranić; w kwadrat, w kanty ociosać; odmierzyć, przyszykować; 2) *n.* zgadzać się, stosować się, kwadrować, przypadać; *things squared well with him*, dobrze mu się powodziło, wszystko mu szło po myśli.

SQUARENESS, skuâr'-nês, *s.* czworogranność; kwadratura.

TO SQUASH, skuôsz, *v. a.* zgnieść, rozgnieść, zetrzeć na miazgę.

SQUASH, *s.* ciało starte na miazgę; miękusz; niedojrzały owoc; gnilka; plusk, chlust, brzdęk.

TO SQUAT, skuôt, *v. n.* siedzieć w kuczki, usiąść w kuczki, skulić się, skurczyć się, przycupnąć; osiąść na pustym gruncie (w Ameryce północnéj).

SQUAT, 1) *adj.* siedzący w kuczki, skulony; krępy, zsiadły, przysadkowaty; 2) *s.* przycupnienie, siedzenie w kuczki.

SQUATTERS, skuôt'-tůrz, *s. pl.* koloniści, osiadający grunta (w Ameryce północnej).

TO SQUEAK, skuêk, *v. n.* kwiknąć, kwiczeć; piszczeć, pisnąć; wygadać, wyspiewać, wyznać z bojaźni. *I'll make him —*, on mi wszystko wyspiewa.

TO SQUEAL, skuêl, *v. n.* jęczeć, kwiczeć.

SQUEAMISH, skuê'-mîsz, *adj.* ckliwy, delikatny, obrzydliwy, wybrydny. — NESS, *s.* ckliwość, obrzydliwość, wybrydność.

TO SQUEEZE, skuêêz, *v. a.* cisnąć, przycisnąć, gnieść, przygnieść *To — out*, wycisnąć.

SQUEEZE, *s.* ciśnienie, wyciskanie, ściśnienie, ścisk.

SQUIB, skuîb, *s.* szmermel, *fig.* paszkwil, satyra, epigram.

SQUILL, skuîl, *s.* cekuta morska.

SQUINT, skuînt, 1) *adj.* zyzowaty, krzywooki; 2) *s.* zyz, zez; — *eyed*, zyzowaty.

TO SQUINT, *v. n.* zyzem patrzeć.

TO SQUINY, skuîn'-nê, *v. n.* (*Shaksp. K. L.*), *zob.* TO SQUINT.

SQUIRE, skuîr, s. *zob.* ESQUIRE (*Shaskp.*), zamiast *square*.

TO SQUIRE, *v. n.* † służyć za giermka. *mod. v. a. To — a lady*, towarzyszyć damie.

SQUIRREL, skuêr'-rîl, *s.* wewiórka.

TO SQUIRT, skuůrt, *v.* 1) *a.* pryskać, sikać, chlustać, chlusnąć; 2) *n. vulg.* drystać, mieć sraczkę; 2) bredzić, gawędzić, paplać.

SQUIRT, *s.* szpryca, serega, sikawka; wytrysk wody; *vulg.* biegunka, trztaczka.

SQUIRTER, skuůrt'-ůr, *s.* szprycmajster; *vulg.* gaduła, papla.

TO STAB, stâb, *v. a.* przebić, przeszyć, zakłóć.

STAB. *s.* pchnięcie, przeszycie.

STABBER, stâb'-bůr, *s.* morderca.

STABILIMENT, stâ-bîl'-lê-mênt, *s.* ustalenie.

STABILITY, stâ-bîl'-ê-tê, *s.* stałość, trwałość.

STABLE, stà'-bl, *adj.* stały, trwały.

STABLE, *s.* stajnia; — *boy* (—*man*), stajenny pachołek.

TO STABLE, *v.* 1) *a.* postawić w stajni; 2) *n.* stać w stajni.

STABLENESS, *s. zob.* STABILITY.

STACK, ståk, *s.* bróg, stóg. *A— of wood*, stos drzewa.

TO STACK, *v. a.* (*To—up*), ułożyć w stos. *To — hay, corn*, składać w stóg siano, zboże.

STADTHOLDER, ståt'-hôld-ûr, *s.* sztatuder.

STAFF, ståf, *s.* kij, laska; sztab wojskowy.

STAG, ståg, *s.* jeleń.

STAGE, stådz *s.* scena, teatr, widownia; 2) stacya pocztowa; 3) stan, stopień, szczebel; — *coach*, dyliżans; — *horse*, koń pocztowy; — *player*, aktor. — *writer*, autor sztuk teatralnych.

STAGER, stà'-dżûr, *s.* aktor. *An old—*, bywalec, stary ćwik, szczwany lis.

STAGGARD, ståg'-gârd, *s.* jeleń w czwartym roku.

TO STAGGER, ståg'-gûr, *v.* 1) *n.* chwiać się, zataczać się; wachać się, 2) *a.* chwiać, zachwiać.

STAGIRITE, ståd'-żê-rît, *s.* nazwisko Arystotelesa (od miasta Stagira w Macedonii jego ojczyzny).

STAGNANCY, ståg'-nân-sê *s.* zastanowienie, zatamowanie, przestanek, spoczynek, stagnacya.

STAGNANT, ståg'-nânt, *adj.* zatamowany, nieruchomy, niepłynący.

TO STAGNATE, ståg'-nât, *v. n.* zastanowić się, nieruszać się, zatkać się, zahaczyć się.

STAGNATION, ståg-nâ'-szûn, *s.* zatamowanie, stagnacya.

STAID, ståd, 1) *pret.* i *part. zob.* TO STAY; 2) *adj.* stateczny, statkujący, poważny, regularny. — NESS *s.* statek, stałość, powaga.

TO STAIN, stân, *v. a.* splamić, powalać, zbrudzić: *fig.* splamić, uczynić zakałę, zhańbić.

STAIN, *s.* plama, *fig.* plama, zakała.

STAINLESS, stân'-lês, *adj.* niesplamiony; nienaganny, czysty, niepokalany.

STAIR, stâr, *s.* (*stairs pl. staircase*), schody. *Down* (*below*) *stairs*, na dole. *Up stairs*, na górze. *Stair-work* (*Shaksp. W. T.*), robota na schodach, dziecko miłości.

STAKE, ståk, *s.* pal, słup; 2) stawka, płatka. *To sweep stakes*, zagarnąć płatki. *To lay at stake*, postawić stawkę; odważyć, narazić na niebezpieczeństwo. *To lie at—*, stać w płatce; iść o co, chodzić o co, obchodzić. *My hononr lies at —*, idzie tu o mój honor.

TO STAKE, *v. a.* otoczyć palami; postawić stawkę.

STALE, stâl, *adj.* czerstwy, stęchły, zwietrzały.

STALE, *s.* † ponęta, nęt. (*Shakps.*) wabiec; stara nierządnica.

TO STALE, *v. a.* moczyć (o koniach).

STALELY, stâl'-lê, *adv.* zdawna, za dawnych czasów.

STALENESS, stâl'-nês, *s.* stęchłość, zwietrzałość.

TO STALK, ståuk, *v. n.* stąpać zpyszna, przechadzać się pysznym krokiem; skradać się za koniem na zwierzynę.

STALK, *s.* pyszny krok; 2) badyl, łodyga; szypułka, ogónek.

STALKING, ståuk'-ing, *part. s.* pyszny chód; skradanie się. — *horse*, koń lub maniak podobny do konia za którym strzelec podkrada się pod ptaka; *fig.* maska, pozór, pokrywka.

STALKY, ståuk'-ê, *adj.* szypułkowaty, ogońkowaty.

STALL, ståll, *s.* stajnia, obora; klatka na konia w stajni; 2) buda, stragan; 3 stala w chórze dla kanonika.

TO STALL, *v. a.* postawić w stajni; wsadzić do karmnika; instalować.

STALLION, stâl'-yûn, *s.* ogier.

STALWORT, stâl'-uûrt, *adj.* krępy, silny, tęgi, dzielny, odważny.

STAMINA, stâm'-în-â *s. pl.* włókna; żywioł, pierwiastek; części włókniste w ciele ludzkiem. *Bot.* nitka pyłkowa, pręcik.

STAMINEOUS, stâ-mîn'-ê-ûs, *adj.* włóknisty; mający nitki pyłkowe.

TO STAMMER, stâm'-mûr, *v. n.* jąkać się, zacinać się, bełkotać.

STAMMERER, stâm-'mûr-ûr, *s.* jąkała, bełkot.

TO STAMP, stâmp, *v* 1) *a.* piętnować, wybić piętno, naznaczyć stęplem; bić pieniądze; 2) *n.* tupać, tupnąć.

STAMP, *s.* stępel, piętno, cecha, wycisk, odcisk; papier stęplowany; rycina, kopersztych; *fig.* rodzaj, gatunek. — *duty* (— *fee*), stęplowe, opłata stępla.

STAMPER, stâmp'-ûr, *s.* tłuk, tłuczek, stąpor.

TO STANCH, stânsz, *v.* 1) *a.* tamować, zatamować (krew); 2) *n.* przestać płynąć.

STANCH, *adj.* tęgi, dzielny, niezachwiany, zacięty, wierny swym zasadom lub obowiązkom.

STANCHEONS, stân'-sznûnz, *s.* (*W. S.*), kraty żelazne przed oknem.

STANCHIONS, *s. pl.* podpory.

STANCHLESS, stânsz'-lês, *adj.* niedający się zatamować; *fig.* nienasycony.

TO STAND, ståud, *v. ir. n.* i *a.* stać, stanąć, zatrzymać się; wystać, wytrwać, wytrzymać, znieść, wycierpieć; stać przy czem, obstawać, upierać się; stawić opór, opierać się; odpowiadać za co; starać się, ubiegać się (o urząd). *To— a tiptoe*, stać na palcach. *To— gaping*, gapić się. gawronić się. *To— sentry*, stać na warcie. *To — an end*, stanąć do góry, najeżyć się (o włosach). *To—fair for*, mieć nadzieję. *To — affected*, mieć jaki sposób myślenia, mieć pewien duch. *To — good in law*, zgadzać się z brzmieniem prawa. *To — neuter*, zostawać neutralnym. *To — proof*, wytrzymać próbę. *To — all hazards*, na wszystko się odważyć. *To — the brunt of*, *zob.* pod BRUNT. *To — one's ground*, *zob.* pod GROUND. *The case stands thus*, tak się rzecz ma. *To — against*, sprzeciwiać się, opierać się. *To — away*, nieprzychodzić niepojawić się. *To — back*, cofnąć się, umknąć się. *To—by*, stać przy, być widzem; dopomódz, dopomagać; ustąpić, zejść na bok. *To — for*, starać się, ubiegać się o co; obstawać za kim, bronić; zastępować miejsce, być położonem zamiast czego. *I shall not — for a trifle*, mniejsza u mnie o tę frąszkę, nie obchodzi mnie ta fraszka. *To— forth*, wystąpić, stanąć, okazać się. *To — in...*, kosztować, *that stands me in twenty pounds*, to mnie kosztuje dwadzieścia funtów. *To — in defence of*, stanąć w obronie. *To — in fear of*, lękać się czego. *To — in need*, potrzebować. *To — in for an harbour*, zawijać do portu. *To — in one's light*, zasłaniać komu światło; przeszkadzać do czego. *To — in one's way*, stać komu w drodze; zawadzać, stać na przeszkodzie. *To — off*, odstąpić, ustąpić, cofnąć się; stać z dala, wzbraniać się; wystawać. — *off!* precz! wara! niezbliżaj mi się! *To— out*, wystawać, sterczeć; ustąpić, usunąć się, niemieszać się do czego. — *out of my sight*, zejdź mi z oczu, niepokazuj mi się na oczy. *To — out to sea*, wypłynąć na morze. *To — to*, stać, obstawać przy czem, wytrwać, dotrzymać. *To — to one's word*, dotrzymać słowa. *To — godfather, godmother to a child* trzymać do chrztu dziecko. *To — to (for) the north*, płynąć na północ. *To — up*, wstać, podnieść się, powstać. *To — up for*, bronić. *To — upon*, stać na czem; obstawać przy czem. *To — upon a trifle*, sprzeczać się o fraszkę. *To — upon ceremony*, korowody, ceremonie robić. *To — with* zgadzać się; dopomagać. *It does not — with reason*, to się niezgadza z rozumem.

STAND, *s.* stanie; stanowisko, miejsce; przestanek, ustanek, pauza; opór; legary; postument; podstawka pod półmisek; tacka na szczypce; podnoże lichtarza. *Coach —*, stanowisko dla fiarków. *A — of colours* (*W. S.*), sztandar, chorągiew. *To make a —*, zatrzymać się, zastanowić się, stanąć; stawić pole, stawić opór. *To make a gallant —*, stawić dzielny opór. *To be at a —*, ustać, stanąć. — *still*, przerwa, przestanek, tama, zatamowanie.

STANDARD, stân'-dârd, *s.* sztan-

dar, chorągiew; waga, miara (służąca za jedność porównania i do której się inne odnoszą); stopa mennicza; *fig.* wzór, reguła, prawidło, skazówka. — *authors*, wzorowi pisarze, wybór pisarzów. — *bearer*, chorąży.

STANDER, stând'-ûr *s.* stojący; drzewo zostawione w porębie. — *by*, przytomny, widz.

STANDING, stând'-ing, 1) *part. s.* stojenie, stanie; trwanie, trwałość, zostawanie w jakim stanie, długie piastowanie urzędu; urząd, godność; 2) *part. adj.* stojący, zostający, trwający, trwały, stały, oddawna ustalony. *Of (an) old* —, wieloletni, od dawna trwający, z dawna. *Of twenty years'* —, trwający od lat dwudziestu, posiadający, piastujący urząd od lat dwudziestu. — *army*, stałe wojsko. — *order*, przepis, ustawa, postanowienie od dawna ustalone.

STANDISH, stân'-dîsz, *s.* postumencik na kałamarz.

STANG, stâng, 1) *pret.* i *part.* † *zob.* TO STING; 2) *s.* pręt miernicy (16 1/2 stóp).

STANIEL, stân'-yêl, *s.* sokołok, pustołka.

STANK. stângk, *pret. zob.* TO STINK.

STANNARY, stân'-nâr-ê, *adj.* należący do kopalni cyny.

STANZA, stân'-zâ, *s.* strofa.

STAPLE, stâ'-pl, *s.* skład towarów. — *of a lock*, haczyk zamkowy. — *for a bolt*, skobel, haczyk u drzwi.

STAR, stâr, *s.* gwiazda. — *chamber*, izba gwiaździsta (dawniejszy trybunał kryminalny). — *crossed* (*Shaksp. R.* i *J.*), nieszczęśliwy. — *fish*, pająk morski. — *gazer*, gwiazdowidz, astrolog. — *less* bez gwiazd. — *light* światło gwiazd. — *like*, podobny do gwiazdy.—*paved*, (w poezyi), usłany gwiazdami. — *shoot* (*shooting*—), iskra gwiazdowa, gwiazda spadająca. — *spangled*, *zob.* pod SPANGLED; — *wort*, jaster, gwiazdownica.

STARBOARD, stâr'-bôrd, (*vulg.* stâb'-brd), *s. mar.* strona prawa okrętu.

STARCH, stârcz, 1) *s.* krochmal; 2) *adj.* krochmalny, nakrochmalony; *fig.* sztywny, wymuszony.

TO STARCH, *v. a.* krochmalić, nakrochmalić.

STARCHLY, stârcz'-lê *adv.* sztywnie, z wymusem.

STARCHNESS, stârcz'-nês, *s.* sztywność, wymus.

TO STARE, stâr, *v. n.* (*to—at*), wytrzeszczyć oczy, wlepić oczy, wpatrywać się wlepionemi oczami. *To — one out of countenance*, zmieszać kogo wpatrując się w niego.

STARE, *s.* wlepiony wzrok, podziwienie, obłąkany wzrok.

STARER, stâ'-rûr, *s.* patrzący wlepionemi oczyma.

STARK, stârk, *adj.* (w składanych): — *blind*, ślepiuteńki. — *mad*, zupełny waryat. — *naked* goluchny, golusieńki, goluteńki. — *nonsense*, wierutne głupstwo.

STARLING, stâr'-ling, *s.* szpak.

STARRED, stârrd, *adj.* gwiaździsty; urodzony pod gwiazdą, pod wpływem gwiazdy.

STARRY, stâr'-rê, *adj.* gwiaździsty.

TO START, stârt, *v.* 1) *n.* ruszyć z miejsca, odjechać, odpłynąć; pomknąć się; zadziwić się, zdumieć się, zastanowić się; zatrwożyć się, struchleć; powstać, porwać się; 2) *a.* ruszyć, spłoszyć; zatrwożyć, przerazić; wszcząć, zacząć. *A horse that starts*, koń co się rzuca w bok. *To — a hare*, ruszyć zająca. *To— a question*, rzucić, podnieść pytanie, wszcząć kwestyą. *To — aside*, uskoczyć na bok. *To — back*, cofnąć się, odskoczyć. *To — from* (*off*), uskoczyć; uchylić się, usunąć się, wyboczyć. *To — up*, podnieść się, porwać się, podskoczyć; *fig.* przyjść znagła do znaczenia.

START, *s.* nagły ruch, pomknienie z miejsca, wyruszenie; wyskok, wyścig, uprzedzenie w skoku, w biegu; zadziwienie, zdumienie; zatrwożenie, struchlenie, przestrach; *fig.* szust, raptus, przystęp szaleństwa. *By starts*, dopadkiem, dorywczo; podług fantazyi. *Starts of fancy*, wyskoki imaginacyi. *To get the — of one*, uprzedzic kogo, wyruszyć przed kim. — *up*, *zob.* UPSTART.

STARTINGTY, stârt'-ing-lê, *adv.* dorywczo, dopadkiem.

TO STARTLE, stâr'-tl, *v.* 1) *n.* zadrzeć, struchleć, zalęknąć się, strwożyc się, wzdrygnąć się, cofnąć się; 2) *a.* zatrwożyć, przerazić.

STARTLE, *s.* nagła trwoga, struchlenie, przerażenie.

STARVATION, stâr-wâ'-szûn, *s.* umieranie z głodu, morzenie głodem, zgłodniałość, wygłodzenie.

TO STARVE, stârw, *v.* 1) *n.* mrzeć głodem, przymierać głodu, ogłodnieć, zgłodnieć, umrzeć z głodu; 2) *a.* morzyć głodem, ogłodzić.

STARVELING, stârw'-ling, *s.* co głód mrze, wygłodzone bydlę.

STATE, stât 1) *s. sing.* stan, położenie; państwo, kraj, rzeczpospolita; wspaniałość, okazałość, przepych. *Chair of* —, krzesło z baldachinem, tron. *To live in great* —, żyć zwielkim przepychem. *To keep the* — (*Shaksp. Mac.*), zajmować starsze miejsce przy stole. *To lie in* —, leżeć na łóżku paradnem, na katafalku paradnym. 2) *States s. pl.* stany państwa, stany czyli zjednoczone prowincye. — *General*, stany generalne dawnéj Holandyi. *United* —, Stany Zjednoczone Ameryki; 3) (w składanych): *State-affairs*, interesa państwa. — *criminal*, zbrodniarz stanu. *sman*, statysta, człowiek stanu. — *swoman*, kobieta wtrącająca się do interesów politycznych.

TO STATE, *v. a.* opowiedzieć, opisać, okazać, wytknąć, wyłuszczyć, zdać sprawę, zeznać, oświadczyć.

STATELINESS, stât'-lê-nês, *s.* wspaniałość, okazałość, przepych, wspaniała postawa.

STATELY, stât'-lê, *adj.* i *adv.* wspaniały, okazały, przepyszny; wspaniale, okazale.

STATEMENT, stât'-mênt, *s.* okazanie, wyłuszczenie, oświadczenie, zeznanie, zdanie sprawy, raport, relacya; spis, wykaz, wiadomość.

STATIC (— AL), stât'-tîk, *adj.* statyczny, należący do statyki.

STATICS, *s. pl.* statyka.

STATION, stâ'-szûn, *s.* stanie, spoczynek; stanowisko; urząd, godność, posada; stopień, ranga, stan.

TO STATION, *v. a.* postawić, wskazać miejsce. *To be stationed*, (*mil*). zajmować stanowisko.

STATIONARY, stâ'-szûn-â-rê, *adj.* stojący, nieruszający się, zatamowany; — *ware* (— *goods*), materyały piśmienne.

STATIONER, stâ'-szûn-ûr, *s.* (dawniéj) księgarz; (dziś), handlujący materyałami piśmiennemi.

STATISTIC, (—AL), stâ-tîs'-tîk, *adj.* statystyczny.

STATISTICS, *s. pl.* statystyka.

STATUARY, stât'-czû-â-rê, *s.* rzeźba, snycerstwo; rzeźbiarz, snycerz.

STATUE, stât'-czû, *s.* statua, posąg; (*Shaksp.*) portret.

STATURE, stât'-czûr, *s.* postawa, wzrost.

STATUABLE, stât'-czû-â-bl, *adj.* stosowny do prawa.

STATUTE, stât'-czût, *s.* ustawa, uchwała, prawo.

TO STAVE, stâw, *v. a.* rozbić, wybić dno beczki.

STAVE, *s.* klepka bednarska; 2) piosnka, zwrotka.

TO STAY, stâ, *v.* 1) *a.* zatrzymać, zastanowić, zatamować; powstrzymać, powściągnąć; podeprzeć; uśmierzyć, uspokoić; 2) *n.* bawić, zabawić, zostać, zamieszkać; czekać, zaczekać, zatrzymać się. *To — (for) dinner*, zostać na obiad. *To — one's stomach*, zaspokoić głód. *To — away*, nieprzychodzić, pozostać. *To — for*, czekać na co lub kogo.

STAY, *s.* pobyt, bytność, zatrzymanie się; spoczynek, zatamowanie; tama, przeszkoda, zawada; podpora, oparcie. *To make* (*some*) —, zatrzymać się zabawić się, pozostać na czas niejaki. *Stays*, *pl.* stanik, gorset, sznurówka.— *lace*, tasiemka do sznurowania.—*maker*, kobieta robiąca staniki.

STAYED, stâd, *adj.* stateczny, poważny.—LY, *adv.* statecznie.—NESS, *s.* stateczność, powaga.

STAYER, stâ'-ûr, *s.* zatrzymujący, i t. d. *zob.* To STAY.

STEAD, stêd, *s.* miejsce. *In*

his —, na jego miejscu. *In — of that*, zamiast tego. *To stand in good* —, stanąć w przygodzie, przygodzić się, przydać się, zdać się.

STEADFAST, stĕd'-fâst, *adj.* stały, stateczny, niezmienny, odważny; niewzruszony. — LY. *adv.* stale. — NESS, *s.* stałość, stateczność, odwaga.

STEADILY, stĕd'-dĕ-lĕ, *adv.* stale, statecznie.

STEADINESS, stĕd'-dĕ-nĕs, *s.* stałość, stateczność.

STEADY, stĕd'-dĕ, *adj.* stały, stateczny. *A — eye*, pilne oko, baczenie.

STEAKS, stâks, *s. pl.* cienkie zrazy mięsa (do przypiekania na kracie). *Beef* —, bifsztyk.

TO STEAL, stĕl, *v. ir. a.* i *n.* kraść, ukraść, skradać się, zakradać się. *To — away* (*off*), wykraść, ukraść; wykraść się, wymknąć się. *To — into*, wkraść, się zakraść się. *To — into one's favour*, wkraść się do czyjéj łaski. *To—upon* (— *in upon*), znienacka nadejść, podkraść się, naleść.

STEALER, stĕl'-ûr, *s.* złodziéj.

STEALINGLY, stĕl'-lng-lĕ, *adv.* ukradkiem, cichaczem, ciszkiem.

STEALTH, stĕlth, *s.* złodziejstwo, kradzież. *By* —, ukradkiem.

STEALTHY, stĕlth'-ĕ, *adj.* ukradkowy, skryty, kradziony, złodziejski.

STEAM, stĕm *s.* para. — *bath*, kąpiel parowa. — *boat*, statek parowy. — *boiler*, kocioł parowy. — *engine*, machina parowa. — *mill*, młyn parowy. — *navigation*, żegluga statkami parowemi.—*packet*, statek parowy. — *valve*, klapa do wypuszczenia pary.

TO STEAM, *v. n.* parować.

STEAMER, stĕm'-ûr, *s.* statek parowy.

STEED, stĕĕd, *s.* rumak. *It is too late to shut the stable-door, when the steed is stolen*, *prov.* nie czas zamykać stajnię, kiedy konia ukradziono, mądry Polak po szkodzie. *While the grass grows the steed starves*, *prov.* koń zdechnie nim trawa podrośnie.

STEEL, stĕĕl 1) *s.* stal; krzesiwo; (w poezyi), broń, oręż; *fig.* hart, tęgość. — *yards*, *pl.* przemian, bezmian; 2) *adj.* stalowy.

TO STEEL, *v. a.* nastalić, stalą nadłożyć; *fig.* zahartować.

STEELY, stĕĕl'ĕ, *adj.* stalowy; *fig.* hartowny, zahartowany.

STEEP, stĕĕp, 1) *adj.* stromy, urwisty, przykry; 2) *s.* urwisko, przepaść.

TO STEEP, *v. a.* moczyć, umoczyć, namoczyć; moczyć len, rosić.

STEEPLE, stĕĕ'-pl, *s.* wieża kościelna, dzwonnica.

STEEPLY, stĕĕp'-lĕ *adv.* stromo, przykro.

STEEPNESS, stĕĕp'-nĕs, *s.* stromość, urwistość.

STEEPY, stĕĕp'-ĕ *adj.* (w poezyi), stromy, urwisty.

STEER, stĕĕr, *s.* byczek, wołek; 2) ster. *Steersman*, *steersmate*, sternik.

TO STEER, *v. a.* i *n.* sterować; kierować, zmierzać.

STEERAGE, stĕĕr'-ĭdz, *s.* sterowanie; kierunek, zarząd; tył okrętu.

STELLAR, stĕl'-lâr, *adj.* gwiazdowy.

STELLATION, stĕl-lâ'-szûn, *s.* iskrzenie się gwiazd.

STELLIFEROUS, stĕl-lĭf'-fĕr-ûs, *adj.* gwiaździsty, obsypany gwiazdami.

STEM, stĕm, *s*, pień, łodyga, badyl; *fig.* ród, plemie, rodzina; 2) przód okrętu.

TO STEM, *v. a.* tamować, zatrzymać, zatamować; opierać się. *To— the tide* (*flood*), płynąć przeciw wodzie.

STENCH, stĕnsz, *s.* smród, fetor.

STENOGRAPHY, stĕ-nŏg'-grâfĕ, *s.* skoropism, stenografia.

TO STEP, stĕp, *v. n.* stąpać, kroczyć, postępować. *To — after*, iść za kim. — *after him*, pobiegnij za nim. *To — aside*, ustąpić na stronę. *To—back*, cofnąć się. *To— down*, zejść na dół. *To — forth*, wystąpić, stanąć, pokazać się. *To— in*, wejść, wniść, wstąpić. *To — into on estate*, wejść w posiadanie dóbr. *To — over*, przestąpić. *To — up*, wejść na górę, wyleść. *To — to* (—*up to*) *one*, przystąpić dokogo.

STEP, *s.* krok, stąpienie; postęp; krok, środek; stopa, ślad, trop; stopień, szczebel. *A pair af steps*, stopień. *Step by step*, krok w krok, noga za nogą. *To make* (*take*) *a* —, czynić kroki, przedsięwziąść środki. *To make a false* —, potknąć się; pobłądzić.

STEP,(w składanych):—*brother*, (*half-brother*) brat przyrodni. — *daughter*, pasierbica. — *father*, ojczym. — *mother*, macocha. — *son*, pasierb.

STEPHEN, stĕ'-wn, *s.* Stefan.

STERCORATION, stĕr-kŏ-rā'-szûn, *s.* gnojenie pola.

TO STEREOTYPE, stĕ'-rĕ-ŏ-tĭp, *v. a. mod.* stereotypować.

STEREOTYPOS, stĕ'-rĕ-ŏ-tĭps, *s. pl.* druk stereotypowy.

STERIL, stĕr'-rĭl *adj.* niepłodny, jałowy.

STERILITY, stĕ-rĭl'-ĕ-tĕ *s.* niepłodność, jałowość.

STERLING, stĕr'-lĭng, 1) *s.* szterling, prawna stopa pieniędzy angielskich (11 *ounces and* 2 *penny weight* srebra, a 18 *penny weight* miedzi); 2) *adj.* czysty, prawdziwy.

STERN, stĕrn, *adj.* ostry, surowy, srogi; posępny, ponury.

STERN, *s.* tył okrętu, rufa. *To sit at the — of*, *fig.* sterować, kierować.

STERNLY, stĕrn'-lĕ *adv.* srogo, surowo.

STERNNESS, stĕrn'-nĕs, *s.* srogość, surowość.

STERNON, stĕr'-nŏn, *s.* (*anat*). mostek, kość piersiowa.

STERNUTATION, stĕr-nu-tâ'-szûn, *s.* (*med*). kichanie.

STERNUTATORY, stĕr-nû'-tâtûr-ĕ, (*med.*) 1) *adj.* sprawujący kichanie; 2) *s.* proszek na kichanie.

TO STEW, stû, *v. a.* i *n.* dusić w tyglu; dusić się w tyglu. *Stewpan*, rynka do duszenia mięsa.

STEW, *s.* sadzawka, sadź; 2) łaźnia; 3) dom kurewski, burdel.

STEWARD, stû'-ûrd, *s.* marszałek dworu; kommisarz, ekonom; rządca; szafarz na okręcie. — *ship*, urząd marszałka dworu, kommisarza i t. d.

STICK, stĭk, *s.* kij. *Small sticks*, chróst. *The devil upon two sticks*, diabół kulawy.

TO STICK, *v.* 1 *a.* przebić, przeszyć, zakłóć; utkwić, wbić, przybić; nasadzić, nałożyć na co; 2) *n.* lgnąć, przylgnąć, przylepić się; tkwić, utkwieć; uwięznąć; wzdragać się, wahać się. *To — a pig*, zakłóć świnię. *There it sticks*, w tem tu sęk, trudność. *To — at*, wzdragać się, wahać się, skrupulizować. *What do you — at?* nad czem się wzdragasz, namyślasz? *He sticks at nothing*, nic go nie zastanawia, nie czyni sobie najmniejszego skrupułu. *To—by*, lgnąć, przylgnąć. *His losses — by him still*, jeszcze nie powetował swoich strat. *To— on* (*upon*), zatknąć, nasadzić na co. *To — out*, wytknąć; sterczeć, wystawać. *To — to*, przylgnąć, przyczepić się. *Meat that sticks to the stomach*, potrawa długo w żołądku leżąca. *To — to one's friends*, garnąć się do swych przyjacioł, nieopuszczać ich, nieodstępować.

STICKINESS, stĭk'-kĕ-nĕs, *s.* klejkość, lipkość.

TO STICKLE, stĭk'kl, *v. n.* wieszać się przy kim, być czyim stronnikiem, bronić czyjéj sprawy.

STICKLER, stĭk'-kl-ûr, *s.* stronnik, partyzant, poplecznik.

STICKY, stĭk'-kĕ, *adj.* lgnący, przylepny, lipki.

STIFF, stĭff, *adj.* sztywny; stężały, zdrętwiały; tęgi, napięty; *fig.* sztywny, wymuszony; krnąbrny, zacięty, uporczywy, uparty, nieugięty; *To grow*—, zdrętwieć, skościeć. — *with cold*, zdrętwiały od zimna; — *heartead*, uparty. — *necked*, ze sztywną, twardą szyją; *fig.* krnąbrny, uparty, zacięty.

TO STIFFEN, stĭf'-fn *v.* 1) *a.* stężyć, sztywnem zrobić; 2). *n.* stężeć, zdrętwieć, skościeć; *fig.* zostać upartym.

STIFFLY, stĭff'-lĕ, *adv.* sztywnie; *fig.* upornie, uporczywie.

STIFFNESS, stĭff'-nĕs, *s.* sztywność, stężałość, tęgość. odrętwiałość, zdrętwiałość; *fig.* sztywność, wymus; styl wymuszony; upor.

TO STIFLE, stĭ'-fl, *v. a.* zadusić, udusić; *fig.* tłumić, przytłumić.

STIGMA, stĭg'-mâ *s.* piętno wypalone; cecha niesławy, plama, zakała, hańba.

STIGMATIC (—AL), stĭg-mât'-tĭk, *adj.* napiętnowany, nacechowany.

TO STIGMATIZE, stĭg'-mâ-tĭz, *v. a.* napiętnować, nacechować.

STILE, stil, *s.* skazówka na zegarze słonecznym; 2) przełaź przez płot,

STILĘTTO, stĭ-lĕt'-tô, *s.* sztylet.

TO STILL, stĭll, *v. a.* uciszyć, uspokoić, ukoić, uśmierzyć; 2) dystylować, przepędzać przez alembik, palić, wypalać.

STILL, *adj.* cichy, spokojny, milczący. — *waters have deep bottoms, prov.* cicha woda brzegi rwie. — *born*, poroniony, martwy, (płód).

STILL, *adv.* (oznacza dalszy ciąg czynności, stanu); zawsze, ciągle, jeszcze, dotąd, do tego czasu; jednak, wszelako, atoli; cicho, spokojnie. *She is no more, yet I love her* —, już jéj nie masz, a jednak kocham ją zawsze. *Is he a bed* —? czy on jeszcze w łóżku? *They — desire more*, oni jeszcze więcéj żądają. *To sit* —, cicho siedzieć. *Stand* —, *lie* —, stój cicho, leż cicho.

STILLATORY, stĭl'-lâ-tûr-ê, *s.* alembik; dystylarnia, laboratoryum.

STILLNESS, (STILNESS), stĭl'-nĕs, *s.* cichość, cisza; milczenie.

STILLY, stĭl'lê, *adv.* cicho, pocichu.

STILTS, stĭlts, *s. pl.* szczudła.

TO STIMULATE. stĭm'-mû-lât, *v. a.* dodać bodźca, pobudzić, podniecić.

STIMULATION, stĭm-mû-lâ'-szûn, *s.* pobudzenie, bodziec.

TO STING, stĭng, *v. ir. a.* ubość, ukłóć, żądłem ukąsić; *fig.* ubość, zranić, zmartwić, zranić serce.

STING, *s.* żądło; *fig.* uszczypliwość, zgryzota sumienia.

STINGILY, stĭn'-dżê-lê, *adv.* jak kutwa, jak sknera.

STINGINESS, stĭn'-dżê-nĕs, *s.* sknerstwo, żmindactwo.

STINGLESS, stĭng'-lĕs, *adj.* bez żądła.

STINGO, stĭng'-gô, *s. vulg.* dubeltowe piwo.

STINGY, stĭn'-dżê, *adj.* skąpy.

TO STINK, stĭngk, *v. ir. n.* śmierdzieć, cuchnąć.

STINK, *s.* smród, fetor.

STINKARD, stĭngk'-ûrd, *s.* śmierdziuch, śmierdziel.

TO STINT, stĭnt, *v. a.* uskąpić, uszczuplić, ograniczyć..

STIPEND, stĭ'-pĕnd, *s.* zapłata, żołd, nagroda, pensya.

STIPENDIARY, stĭ-pĕn'-dê-â-rê, *adj.* płatny.

STIPTIC, *zob.* STYPTIC.

TO STIPULATE, stĭp'-pû-lât, *v. a.* warować, zastrzedz; umówić się, ugodzić się.

STIPULATION, stĭp-û-lâ'-szûn, *s.* umowa, ugoda.

TO STIR, stûr, *v.* 1) *a.* kłócić, mieszać, bełtać; ruszać, poruszyć; wzburzyć, podniecić, poduszczyć, podburzyć; 2) *n.* ruszać się, ruszyć się, poruszyć się; krzątać się, czynić zachod, zwijać się; wstać rano; hałasować; zdarzyć się, dziać się. *To — about*, wymieszać, zakłócić. *To — abroad* (—*out*), wyjść z domu; dziać się na świecie. *I never— out*, nigdy się nie ruszam z domu. *To — up*, zamieszać, zakłócić; podburzyć, podniecić, poduszczyć. *To — up the fire*, poruszyć, poprawić ogień.

STIR, *s.* ruch, poruszenie; rozruch, zgiełk, zaburzenie.

STIRRER, stûr'-rûr, *s.* poburzyciel, wichrzyciel. *An early*—, ranny ptaszek.

STIRRING, stûr'-rĭng, 1) *part. s.* ruszanie się, poruszenie, *zob.* TO STIR; 2) *part. adj.* ruszający się, w ruchu, krzątający się; poruszony, poburzony. *To be* —, ruszać się, wstać. *Are you* —? czy wstajesz? *No body* —? ani żywéj duszy? *There is no money* —, nie masz pieniędzy między ludźmi. *There is no news* —, nic nowego nie słychać. — *times*, niespokojne czasy.

STIRRUP, stûr'-rûp, *s.* strzemię. — *leather* (— *strap*) puślisko.

TO STITCH, *v. a.* szyć. *To—up*, zaszyć.

STITCH, *s.* sztych, ścieg, szew. — *book*, sextern, zszyt, poszyt; — *wort*, rumianek, gwiazdownica.

STITCHERY, stĭcz'-ûr-ê, *s.* szycie.

STITHY, stĭTH'-ê, *s.* kowadło.

STOCCADO, stôk-kâ'-dô, *s.* sztych, pchnięcie.

STOCK, stôk, 1) *s. sing.* pień, kłoda; płonka, szczep. — *fig.* ród, rodzina, plemię, pokolenie, pobratymstwo; łoże, osada strzelby; sztych, pchnięcie, *zob.* STOCCADO; 2) sztuch wojskowych; fundusz, kapitał, summa; zapas, zasób. *Live* —, bydło, inwentarz. *Wild* —, płonka, dziczka. — *of learning*, *fig.* zapas wiadomości; 2) *stocks*, *s. pl.* fundusze krajowe, akcye; dyby na nogi; lalka do peruki; warsztat okrętowy. *A ship on the*—, okręt na warsztacie; 3) (w składanych): *Stock-buckle*, sprzączka u halsztucha. — *dove*, grzywacz. — *fish*, sztokfisz. — *gilliflower*, lewkónia. — *holder*, akcyonaryusz, kapitalista. *To — job*, *v. a.* handlować akcyami, papierami krajowemi. — *jobber*, handlujący akcyami. — *lock*, zamek z ryglem. — *still*, cichuteńki.

TO STOCK, *v. a.* opatrzyć, zaopatrzyć, uczynić zapas, napełnić, zgromadzić; zabić w dyby. *To—up*, wyplenić, wykorzenić, wytępić.

STOCKING, stôk'-ĭng, *s.* pończocha. *Blue* —, *fig.* uczona kobieta. *To wear yellow stockings*, *fig.* być zazdrośnym.

STOIC, stô'-ĭk, *s.* stoik.

STOLE, *pret.* STOLEN, stôln, *part. zob.* TO STEAL.

STOMACH, stûm'-mûk, *s.* żołądek; *fig.* apetyt; chęć, chętka, żądza, skłonność; gniew, oburzenie; niechęć, zły humor, nieukontentowanie; pycha, duma. *To have a good* —, mieć dobry apetyt. *That goes against my*—, brzydzę się tym. *His — is come down*, spuścił z tonu.

TO STOMACH, *v. a. i n.* rozgniewać; rozgniewać się.

STOMACHER, stûm'-mâ-czûr *s.* kaftanik, gorset, stanik.

STOMACHFUL, stûm'-mûk-fûl, *adj.* krnąbrny, uparty.

STOMACHIC, stô-mâk'-ĭk, 1) *adj.* żołądkowy; 2) *s.* (*med.*) lekarstwo na żołądek.

STOMACHICAL, stô-mâk'-ê-kâl, żołądkowy.

STONE, stôn, *s.* kamień; pestka, jądro; (*Shaksp. K. L.*), jabłko oka, zrzenica. *To leave no — unturned*, *fig.* probować wszystkich środków. *A rolling — never gathers moss*, *prov.* toczący się kamień mchem nie porasta. *To kill two birds with one* —, *prov.* przy jednym ogniu dwie pieczenie upiec. — *bow*, kusza. — *break*, łomikamień, ciemiężyk. — *cutter*, kamieniarz. — *fern*, paprotnik. — *fly*, kamienniczek. — *fruit*, pestka. — *horse*, ogier. — *pit* (— *quarry*), kopalnia kamieni, góry kamienne. — *pitch*, twarda smoła. — *work*, mur kamienny.

TO STONE, *v. a.* kamionować, ukamionować.

STONINESS, stô'-nê-nĕs, *s.* kamienistość, skamienialość.

STONY, stô'-nê, *adj.* kamienisty, kamienny.

STOOD, stûd, *pret.* i *part. zob.* TO STAND.

STOOL, stôôl, *s.* stołek; stolec.

TO STOOP, stôôp, *v. n.* zgarbić się, nachylić się; *fig.* uniżyć się, upodlić się; raptem spaść, zlecieć, uderzyć (o ptakach drapieżnych).

STOOP, *s.* zgarbienie się, schylenie, nachylenie; raptowne spadnienie na zdobycz ptaka drapieżnego; miara (2 kwarty ang.). *To make a — at*, spaść, zlecieć na.

STOOPINGLY, stôôp'-ĭng-lê, *adv.* pochyło, chyłkiem.

TO STOP, stôp, *v.* 1) *a.* zastanowić, zatamować, zatrzymać; przytrzymać, powściągnąć; zatkać, zapchać, napchać; 2) *n.* zatrzymać się, zastanowić się, ustać, przestać, zabawić się. *To — up*, zatkać, zapchać. *To — payment*, wstrzymać wypłatę, przestać płacić. *To — short*, znagła zatrzymać się, stanąć, zaciąć się.

STOP, *s.* zatrzymanie; tama, powściąg; przerwa, ustanek, pauza. *Full*—, punkt. *Stops*, *pl.* klawisze. *To make a stop*, zatrzymać się, stanąć, ustać, przestać. *To put a — to a thing*, położyć czemu tamę. — *cock*, kurek, kruczek. — *gap*, zatykadło.

STOPPAGE, stôp'-pĭdż, *s.* zatrzymanie, zatamowanie; zatkanie, zaparcie.

STOPPLE, stôp'-pl *s.* czopek, zatyczka, korek.

STORAX, stô'-râks, *s.* storax (drzewo i guma z niego).

STORE, stôr, *s.* zapas, zasób;

obfitość, dostatek; żywność, prowiant; skład zapasów, magazyn. *In* —, w zapasie, podostatkiem. *To set — by one*, szacować, poważać kogo. — *is no sore*, *prov.* od przybytku głowa nie boli. *Stores*, *pl.* zapasy wojenne. *Store-house*, magazyn. — *of learning*, zapas wiadomości.

TO STORE, *v. a.* opatrzyć zapasy, zaopatrzyć w zapasy, zgromadzić, napełnić, nagromadzić.

STORER, stó'-rûr, *s.* gromadzący zapasy.

STORIED, stó'-rîd, *adj.* ozdobiony obrazami historycznemi.

STORK, stôrk, *s.* bocian. — *bill*, bocianie noski, bodziszek, geranium.

STORM, stôrm, *s.* burza, nawałnica, zawierucha, wicher; szturm; rozruch, zgiełk, wrzawa.

TO STORM, *v.* 1) *a.* szturmować, przypuścić szturm; 2) *n.* hałasować, szumieć, huczeć.

STORMY, stôrm'-ê, *adj.* burzliwy; gwałtowny.

STORY, stó'-rê *s.* historya; historyjka, powieść; kłamstwo; wieść, pogłoska; 2 piętro. — *teller*, opowiadacz; kłamca.

TO STORY, *v. a.* opowiadać.

STOUT, stôût, 1) *s.* mocne piwo; 2) *adj.* mocny, silny, mężny, krzepki, tęgi, dzielny. — *hearted*, śmiały, odważny. — LY, *adv.* mocno, silnie, tęgo, dzielnie. *To hold out*—, dotrzymać kroku, dzielnie stawić czoło, dotrwać w czém. — NESS, *s.* krepkość, mężność, dzielność, tęgość, śmiałość, odwaga.

STOVE, stôw, *s.* piec; łaźnia; trepauz.

TO STOVE, *v. a.* grzać, ogrzać, ogrzewać.

TO STOW, stô, *v. a.* pakować (towary na okręcie); wsadzić, wetknąć, napakować.

STOWAGE, stô'ûdż, *s.* pakowanie, napakowanie; pakunek; izba w okręcie w której się pakują towary; opłata za pakunek.

STRACHY, strâ'-czê, *s.* (*Shaksp*, *T. N.*), zamiast *starchery*, krochmalenie. *Lady of the*—, ochmistrzyni przełożona nad pralnią.

TO STRADDLE, strâd'-dl, *v. n.* rozkraczyć się, iść okrakiem.

TO STRAGGLE, strâg'-gl, *v. n.* rozwlec się; błąkać się pojedynczo, chodzić samopas; leżeć tu i owdzie w rozrzuceniu. *Straggling houses*, domy na uboczu osobno stojące.

STRAGGLER, strâg'-gl-ûr, *s.* wałęsający się osobno; (*mil.*) włóczęga wojskowy, maroder.

STRAIGHT, strât, 1) *adj.* prosty; 2) *adv.* prosto, wprost, naprost; natychmiast, zaraz, w okamgnieniu. — *way*(—*ways*), prosto, wprost, prostą drogą; natychmiast, zaraz.

TO STRAIGHTEN, strâ'-tn, *v. a.* prostować, wyprostować, rozprostować.

STRAIGHTNESS, strât'-nês, *s.* prostość.

TO STRAIN, strân, *v.* 1) *a.* naciągać, wytężyć, naprężyć, wyprężyć, napiąć; *fig.* zadaleko posunąć, przebrać miarę, przesadzić; cisnąć; wyciskać, cedzić, filtrować; 2) *n.* natężyć się, silić się, wysilać się, usiłować; ciec, przeciekać. *To — one's wit*, natężyć rozum, wysilić rozum. *To—every nerve*, zdobywać się na siły, wysilać się, usiłować.

STRAIN, *s.* pienie, spiew, pieśń; wyrażenie, styl, ton, wymowa; (*Shaksp.*), ród, pochodzenie, szczep. *Melodius strains*, harmonijne tony, brzmienia. *A high strain of speech* (*eloquence*), wzniosła wymowa. *A lofty* — wzniosły ton. *In a high* —, wzniośle; dumnie, z pańska, po pańskn.

STRAINER, strâ'-nûr, *s.* filtr, cedzidło.

STRAIT, strât, *adj.* ciasny, wąski; opięty; gęsty, dychtowny; *fig.* ścisły; skąpy. — *laced*, ciasno zasznurowany; *fig.* wymuszony, przesadzony.

STRAIT, *s.* ciaśnina, przesmyk; *fig.* ciasne położenie, trudność, kłopot, bieda, tonia. *The — of Gibraltar*, ciaśnina Gibraltarska. *To be in great straits*, znajdować się w złym razie, w wielkiéj biedzie, w wielkim kłopocie.

TO STRAITEN, strâ'-tn, *v. a.* ścieśnić, zacieśnić, zwęzić; *fig.* ograniczyć, nabawić kłopotu, ucisnąć, przywieść do ucisku.

STRAITLY, strât'-lê, *adv.* ciasno, wąsko; ściśle.

STRAITNESS, strât'-nês, *s.* ciasność, wąskość, ciasnota; *fig.* ciasne położenie, trudność, kłopot, bieda, tonia.

STRAND, strând, *s.* pobrzeże, brzeg, nadbrzeże.

TO STRAND, *v. n.* utknąć okrętem przy brzegu, być rzuconym na brzeg morski.

STRANGE, strândż, *adj.* obcy, zagraniczny, cudzoziemski; *fig.* nieznany, dziwny, dziwaczny, osobliwy; (*Shaksp. Cymb.*), nieśmiały, lękliwy; (*Shaksp. Mac.*), zadziwiony. —! (*o* —!) *interj.* rzecz dziwna!

STRANGELY, strândż'-lê, *adv.* dziwnie, dziwacznie.

STRANGENESS, strândż'-nês, *s.* obcość, nowość, dziwność, osobliwość.

STRANGER, strân'-dżûr, 1) *s.* cudzoziemiec; osoba obca, gość. *You are quite a* —, rzadko cię widać, nigdy niezajdziesz do nas. *I am a — to*, nieznam się na tém; nie jestem tego świadomy; nic nie wiem o tém; 2) *adj.* obcy, cudzoziemski.

TO STRANGLE, strâng'-gl, *v. a.* zadawić, zadusić, zadławić.

STRANGLER, strâng'-gl-ûr, *s.* dusiciel. STRANGLERS, *pl.* zolzy.

STRANGULATION, strâng-gû-lâ'-szûn, *s.* zaduszenie, zadławienie.

STRANGURY, strân'-gû-rê, *s.* (*med.*), strangurya, zatrzymanie uryny.

STRAP, strâp, *s.* pas rzemienny, pasek. *Razor* —, pasek do brzytwy.

TO STRAP, *v. a.* wychłostać pasem; przypasać, przysznurować, wtroczyć.

STRAPPADO, strâp-pâ'-dô, *s.* chłosta, cięgi.

STRATA, strâ'-tâ *s. pl.* (STRATUM, *s. sing.*), szychta, warstwa, pokład.

STRATAGEM, strât'-tâ-dżêm, *s.* podstęp wojenny; podstęp, podejście, fortel; (*Shaksp.*), wielki, okropny wypadek.

STRAW, strâu, *s.* słoma; *fig.* fraszka. *Chopt*—, sieczka. *I would not give a — for it*, niedałbym za to złamanego szeląga. *I care not a* —, nie dbam o to bynajmniéj. *A drowning man will catch at a*—, *prov.* tonący brzytwy się chwyta. — *bed*, siennik. — *berry*, poziomka. — *built*, słomiany. — *coloured*, słomianego koloru. — *cutter*, sieczkarz; sieczkarnia. — *hat*, kapelusz słomiany.

STRAWY, strâu'-ê, *adj.* słomiasty, słomiany.

TO STRAY, strâ, *v. n.* błąkać się, błądzić. *To — from*, zboczyć, wyboczyć.

STRAY, 1) *adj.* zabłąkany, błędny; 2) *s.* zabłąkane bydle.

STREAK, strêk, *s.* pręga, pasek, smuga.

TO STREAK, *v. a.* pomalować w prążki, w paski.

STREAKY, strê'-kê, *adj.* pręgowaty, prążkowaty, w paski.

STREAM, strêm, *s.* strumień, potok, nurt wody.

TO STREAM, *v. n.* płynąć, ciec.

STREAMER, strê'-mûr, *s.* chorągiewka wąska na okręcie.

STREAMLET, strêm'-lêt, *s.* strumyk, strumyczek.

STREAMY, strê'-mê, *adj.* strumienisty.

STRÊET, strêêt, *s.* ulica. — *walker*, włóczęga brukowy; kurwa uliczna.

STRENGTH, strêng*th*, *s.* siła, moc, tęgość.

TO STRENGTHEN, strêng'-*th*n, *v.* 1) *a.* wzmocnić, umocnić, pokrzepić; 2) *n.* wzmocnić się, nabrać sił.

STRENGTHENER, strêng'-*th*nûr, *s.* wzmocniciel; (*med.*), środek wzmacniający.

STRENGTHLESS, strêng*th*'-lês, *adj.* bezsilny, słaby.

STRENUOUS, strên'-û-ûs, *adj.* silny, tęgi, mężny, dzielny, odważny. —LY, *adv.* silnie, mężnie. — NESS, *s.* męztwo, odwaga, dzielność.

STRESS, strês, *s.* moc, siła; tęgość, dobitność, dosadność; ważność, waga; naleganie; gwałtowność, nawalność. — *of weather*, burza, nawałnica. *To lay — upon a thing*, *fig.* przywiązywać do czego wagę, znaczenie; nalegać, nastawać na co; opierać się na czém.

TO STRETCH, strêcz, *v.* 1) *a.* rozciągnąć, wyciągnąć, rozpostrzeć;

napiąć, wytężyć, wyprężyć; *fig.* przesadzić, przebrać miarę, za daleko posunąć; 2) *n.* rozciągnąć się, rozciągać się; silić się, wysilić się. *He may stretch for it*, może dyndać za to. *To — out*, wytężyć, wyprężyć. *To — one's self*, rozciągnąć się, rozwalić się.

STRETCH, *s.* rozciągnienie, wytężenie; przestrzeń, rozciągłość; przebranie miary, przekroczenie, przesadzenie; wysilenie. *— of prerogative*, nadużycie władzy królewskiéj. *To put to the utmost —*, posunąć co do ostateczności. *At a —*, jednym ciągiem, bez przerwy.

STRETCHER, strĕcz'-ûr, *s.* rozciągacz; rozciągadło; belka poprzeczna w czólnie, na któréj wioślarze operają nogi.

TO STREW, strô, *v. a. zob.* TO STROW.

STRIATED, strī'-ā-tĕd, *adj.* żłobkowaty, wyrzynany w rowki; prążkowaty, w paski.

STRICKEN, strĭk'-kn, 1) *part.* † *zob.* To STRIKE, rażony, uderzony, dotknięty; 2) *adj. — in years*, podeszły w leciech, podstarzały, letni; *— by love*, rażony pociskiem miłości.

STRICKLE, strĭk'-kl, *s.* strychulec.

STRICT, strĭkt, *adj.* ścisły, surowy, ostry; ścisły, akuratny, dokładny. *A — friendship*, ścisła przyjaźń. *— orders*, surowe rozkazy. *To keep a — hand over one*, krótko kogo trzymać, w karbach, w klubach.—LY, *adv.* ściśle, surowo.— NESS, *s.* ścisłość, surowość.

STRICTURE, strĭk'-czûr. *s.* ściesnienie, ściągnienie; *fig.* dotknięcie jakiego przedmiotu, przytyk, przymówka, przycinek, nagana, krytyka. *To lay strictures upon a thing*, ganić co, krytykować, nicować. *Some strictures of wisdom*, kilka iskierek rozumu.

STRIDDEN, strĭd'-dn, *part. zob.* TO STRIDE.

TO STRIDE, strīd, *v. ir. n.* stąpać, kroczyć, przechadzać się posuwistym krokiem, stać okrakiem.

STRIDE, *s.* posuwisty krok; okrak.

STRIDINGLY, strī-'dĭng-lè, *adv.* posuwistym krokiem; okrakiem.

STRIDULOUS, strĭd'-żû-lûs, *adj.* piskliwy, przeraźliwy.

STRIFE, strīf, *s.* spór, sprzeczka, kłótnia, zwada, waśń; zapasy, spółzawodnictwo, ubieganie się.

TO STRIKE, strīk, *v. ir. a.* i *n.* ciąć, razić, uderzyć; bić monetę; bić (o zegarze); krzesać; strychować; *fig.* uderzyć w oczy, zastanowić, poruszyć; dobić targu, dokończyć, zawiązać, zawrzeć; brzmieć, rozlegać się. *To — a bargain, to — dumb, to — root, to — sail, zob.* pod BARGAIN, DUMB, ROOT, SAIL. *To — blind*, oślepić. *To — a blow*, ciąć, razić, uderzyć, zadać cios. *To — a colour*, powlec farbą, pociągnąć pędzlem. *To — one's colours*, spuścić z tonu. *To — dead*, zabić. *To — an ensign (the flag)*, spuścić, zwinąć flagę lub banderę. *To — fire*, krzesać ogień. *To — the sands*, wpaść na piaski, uderzyć o szkopuł. *To — the tents*, zwinąć namioty. *The clock strikes*, zegar bije. *It strikes my fancy*, przychodzi mi na myśl. *To — against*, uderzyć o co; *fig.* sprzeciwiać się, niezgadzać się. *To — at*, uderzyć o co; *fig.* uczynić zamach, targnąć się, podkopać, zachwiać, zadać cios. *To — down*, obalić; pogromić. *To — in with*, przystać na czyje zdanie, zgadzać się, przyzwolić, potakiwać. *To — into*, wbić; wychodzić; *this lane strikes into the broad street*, ta uliczka wychodzi na szeroką ulicę. *To — off*, odbić, odciąć, odrąbać, odstrzelić. *To — off one's head*, ściąć komu głowę. *To — out*, wykreślić, wymazać. *To — to*, poddać się, złożyć broń. *To — to the (very) heart*, przeszyć, przeniknąć do serca. *To — to the ground*, obalić na ziemię. *To — up*, zabrzmieć, zabębnić. *To — up one's heels*, nogę komu podstawić, przerzucić przez nogę. *To — with awe (to — with dismay)*, przerazić. *To — with fear*, przestraszyć, zastraszyć. *To — with lameness*, okulawić. *To — with surprise*, zadziwić, zdumić.

STRIKER, strī'-kûr, *s.* uderzający.

STRIKING, strī'-kĭng. 1) *part. s.* uderzenie, bicie. *Without — a blow*, bez wystrzału; 2) *part. adj.* uderzający; *fig.* uderzający w oczy, zadziwiający, jasny, wydatny. *A — likeness*, uderzające podobieństwo.

STRING, strĭng, *s.* sznur, sznurek; nić; cięciwa u łuka; włókno, włosek, żyłka; stróna; pasmo, szereg. *To make a — of*, nanizać; naszczepiać. *He always harps upon the same —*, on zawsze spiewa tęż samę piosneczkę, zawsze o jedném prawi. *He has the world in a —*, wszystko mu idzie jak z płatka, pomyślnie. *To have two strings to one's bow, prov.* mieć dwa wiosła u czólna, mieć wiele środków na pogotowiu; *— halt, zob.* SPRINGHALT.

TO STRING, *v. ir. a.* nawiązać stróny; nanizać, naszczepiać, wysnuć pasmo; wzmocnić, ściągnąć, ukrzepić.

STRINGED, strĭng'-gĕd, *adj.* ze stránami. *A — instrument*, instrument ze stránami.

STRINGENT, strĭn'-dżĕnt, *adj.* ściskający; silny, mocny, dobitny, dosadny.

STRINGLESS, strĭng'-lĕs, bez stróu; bez włókien.

STRINGY, strĭng'-è, *adj.* włóknisty, niciasty, strzępiasty.

TO STRIP, strĭp, *v. a.* odrzeć, ogołocić, obnażyć; obrać z łupiny; złupić, zrabować. *To — naked*, obnażyć. *To — one of*, obedrzeć kogo z czego; wyzuć, pozbawić, ogołocić. *To— off*, odedrzeć, oderwać; obrać z łupiny.

STRIP, *s.* pas, szlak.

TO STRIPE, strīp, *v. a.* pomalować w prążki, w paski; smagać, ćwiczyć, chłostać.

STRIPE, *s.* pasek, pręga, smuga; cięga, chłosta. *Stripes, pl.* pestra, płótno w białe i błękitne paski.

STRIPED, strī'-pĕd, *adj.* prążkowaty, w paski.

STRIPLING, strĭp'-lĭng, *s.* wyrostek, podrostek, młodzieniaszek.

TO STRIVE, strīw, *v. ir. n.* silić się, usiłować, czynić zabiegi, starać się; ubiegać się. *To — against the stream*, przeciw wodzie płynąć. *To — for mastery*, ubiegać się o pierwszeństwo. *To—about a thing*, spierać się o co.

STRIVEN, strĭw'-wn, *part. zob.* TO STRIVE.

STRODE, strôd, *pret. zob.* TO STRIDE.

STROKE, strôk, *s.* raz, cios, cięcie, uderzenie; strych, pociągnienie piórem, pędzlem. *It is upon the — of nine*, dziewiąta ma uderzyć. *Strokes of genius*, pomysły jenialne. *To give a finishing — to a thing*, wykończyć co ostatecznie.

TO STROKE, *v. a.* głaskać, pogłaskać.

TO STROLL, strôl, *v. n.* błąkać się, wędrować; przechadzać się, spacerować; łazić, włóczyc się. *Strolling company*, wędrująca trupa aktorów.

STROLLER, strôl'-lûr, *s.* włóczęga, obieżykraj.

STRONG, strông, *adj.* mocny, silny, krzepki, tęgi; warowny, obronny; potężny; dzielny, dosadny, dobitny, przekonywający. *They were but twelve thousand—*, wojsko ich liczyło tylko 12,000. *To be — in the purse*, mieć wiele pieniędzy. *He is — in horses*, ma wiele koni. *He has a — back*, jest zamożny, dostatni. *— box*, szkatuła. *A — breath*, cuchnienie z gęby. *— hand*, gwałt, przemoc. *By— hand*, gwałtem, przemocą. *— hold, twierdza*, warownia. *— limbed*, dobréj tuszy. *— water*, wódka, gorzałka.

STRONGLY, strông'-lè, *adv.* mocno, silnie, tęgo.

STROPHE, strô'-fè, *s.* strofa.

STROVE, strôw *pret. zob.* TO STRIVE.

TO STROW, strô, *v. a. reg.* i *ir.* słać, usłać, naścielić; sypać, rozsypać; rozrzucić. *To — with flowers*, kwiatami usłać.

STROWN, strôn, *part. zob.* TO STROW.

STRUCK, strûk, *pret.* i *part. zob.* TO STRIKE.

STRUCTURE, strûk'-czûr, *s.* struktura, budowa.

TO STRUGGLE, strûg'-gl, *v. n.* (*— with, against*), pasować się, szamotać się, dużać się, mocować się, biedzić się; walczyć, starać się pokonać. *There is no struggling with necessity*, potrzeba prawo łamie.

STRUGGLE, *s.* pasowanie się, biedzenie się; usiłowanie, wysilenie; zapasy, walka; konanie.

STRUMA, strôô'-mâ, *s. med.* szkrofuły, zawałki.

STRUMPET, strům'-pît, *s.* nierządnica, kurwa.

STRUNG, strůng, *pret.* i *part. zob.* TO STRING.

TO STRUT, strůt, *v. n.* nadąć się, napuszyć się; z pyszna stąpać, kroczyć, pysznić się.

STRUT, STRUTTING, *s.* pyszny, posuwisty krok.

STUB, stůb, *s.* pień, pienek; ułamany koniec.

TO STUB, (*to stub up*), *v. a.* wykorzenić, wytępić.

STUBBED, stůbd, *adj.* przylamany, ścięty; *fig.* gruby, krępy, zsiadły.

STUBBLE, stůb'-bl, *s.* ścierń, rzysko.

STUBBORN, stůb'-bůrn, *adj.* krnąbrny, uparty, zacięty. — LY, *adv.* krnąbrnie, uporczywie. — NESS, *s.* krnąbrność, upor, zaciętość.

STUBBY, stůb'-bê, *adj.* gruby, krępy, zsiadły.

STUCCO, stůk'-kô, *s.* sztukaterya.

STUCK, stůk, *pret.* i *part. zob.* TO STICK.

STUD, stůd, *s.* cwiek, gwoździ; spinka; 2) stado klacz, stadnina.

TO STUD, *v. a.* nabić ćwiekami.

STUDENT, stû'-dênt, *s.* student, uczeń; uczony.

STUDIED, stůd'-îd, *adj.* uczony, biegły w naukach; pomyślany, zgłębiany; udany, wyszukany, nienaturalny, przybrany.

STUDIOUS, stû'-dê-ûs, *adj.* oddający się naukom, pilny, usilny; staranny, uważny, troskliwy (— *of*, o co). *To live* (*lead*) *a — life*, pilnie przykładać się do nauk. — LY *adv.* pilnie, usilnie. — NESS, *s.* pilność w naukach.

STUDY, stůd'-ê *s.* nauka; przykładanie się do nauk, studia; izba naukowa; staranie, usiłowanie, zabiegi.

TO STUDY, *v. n.* i *a.* uczyć się, odbywać nauki; rozmyślać, rozważać, zastanawiać się, starać się, usiłować.

STUFF, stůff, *s.* żywioł, pierwiastek, materya; tkana materya, tkanka; *vulg.* towar, ingredyent aptekarski, lekarstwo; sprzęty; drań; bzdura, terebzdere, głupstwo, fraszka. *'Tis all—*, (*— mere stuff*, to wszystko głupstwo, banialuki.

TO STUFF, *v. a.* pchać, tkać, wypchać, napchać, nadziać, wyścielić; zatkać. *To — one's belly with meat*, *vulg.* obezrzeć się. *To — a chair*, *a saddle*, wyścielić krzeszło, siodło. *To — up*, zatkać, zapchać. *I am stuffed*, *I cannot smell*, mam nos zatkany, mam katar. *Stuffed birds*, wypchane ptaki.

STUFFING, stůf'-fing, *s.* nadzienie, nadziewanie.

TO STUMBLE, stům'-bl, *v. n.* potknąć się, utknąć, usterknąć się. *He stumbles at a straw*, najmniejsza go fraszka obchodzi, niezmiernie jest drobnostkowy. *'Tis a good horse that never stumbles*, *prov.* koń ma cztery nogi, a potknie się czasem. *To stumble on* (*upon*), natknąć się na kogo, na co, napotkać niespodziewanie.

STUMBLE, *s.* potknienie, usterk.

STUMBLING, stům'-bl-ing, *part. s.* potknienie, usterk; — *block* (— *stone*), kamień urazu, kamień obrażenia; zawada, przeszkoda.

STUMP, stůmp, *s.* pieniek, ułomek; kikut.

STUMPY, stůmp'-ê, *adj. vulg.* pieńkowaty, z kikutem; gruby, krępy, zsiadły.

TO STUN, stůn, *v. a.* ogłuszyć, zagłuszyć; zadziwić, odurzyć.

STUNG, stůng, *pret* i *part. zob.* TO STING.

STUNK, stůnk, *pret.* i *part. zob.* TO STINK.

TO STUNT, stůnt, *v. a.* głuszyć (przeszkodzić do wzrostu), zanędzić, zamizerować, wynędzić.

STUPEFACTION, stû-pê-fâk'-szůn, *s.* osłupienie, zdumienie; zgłupienie, oszołomienie, odurzenie.

STUPEFACTIVE, *adj.* wprawiający w zadumienie; odurzający.

STUPENDOUS, stû-pên'-dûs, *adj.* zdumiewający, straszny, okropny.

STUPID, stû'-pîd, *adj.* głupi. — LY, *adv.* głupio, po głupiemu.

STUPIDITY, stû-pîd'-ê-tê, *s.* głupstwo, głupota.

TO STUPIFY, stû'-pê-fî, *v. a.* zdumić, zadumić, zadziwić; odurzyć, oszołomić; zagłuszyć.

STUPOR, stû'-pôr, *s.* zdrętwienie, odrętwienie.

STURDILY, stůr'-dê-lê, *adv.* twardo, ostro, cierpko, tęgo; uporne, uporczywie, krnąbrnie; śmiało, odważnie, zuchwale.

STURDINESS, stůr'-dê-nês, *s.* twardość, ostrość, cierpkość, uporczywość, krnąbrność; śmiałość, odwaga, zuchwałość.

STURDY, stůr'-dê, *adj.* tęgi, krzepki, silny; uparty, krnąbrny; śmiały, odważny, zuchwały; bezwstydny.

STURGEON, stůr'-dżůn, *s.* jesiotr, wyz.

TO STUTTER, stůt'-tůr, *v. n.* jękać się, zacinać się, bełkotać.

STUTTERER, stůt'-tůr-ůr, *s.* jękajło, bełkot.

STY, stî, *s.* świni chlew, świniniec; 2) jęczmień na oku.

STYGIAN, stî'-żê-ân, *adj.* Stygijski.

STYLE, stîl, *s.* styl, rylec; styl, sposób pisania, wyrażanie; rączka, skazówka; szyjka w kwiatach; tytuł; gatunek; sposób postępowania; proceder; styl, rachuba czasu. *Old —*, dawny styl, kalendarz Juliuszowy. *New—*, nowy styl, kalendarz wprowadzony przez Grzegorza XIII, 1582, a przyjęty w Anglii dopiero 1752. *To live in good —*, porządnie żyć. *In the first —*, w najlepszym gatunku, podług najnowszéj mody.

TO STYLE, *v. a.* nazywać, mianować, tytułować. *To — one's self* tytułować się.

STYPTIC (—AL), stîp'-tîk, *adj.* (*med.*) ściągający, tamujący krew.

SUAVITY, suâw'-ê-tê, *s.* słodycz, przyjemność.

SUBACID, sůb-âs'-sîd, *adj.* kwaskowaty.

SUBALTERN, sůb'-âl-têrn, 1) *adj.* podwładny; podkomendny; podrzędny; 2) *s.* oficer podkomendny aż do majora; niższy urzędnik.

SUBCLAVIAN, sůb-klâ'-wê-ân, *adj.* (*anat.*) podłopatkowy.

SUBCUTANEOUS, sůb-kû-tâ'-nê-ûs, *adj.* (*anat.*) podskórny.

TO SUBDIVIDE, sůb-dê-wîd', *v. a.* poddzielić.

SUBDIVISION, sůb-dê-wîż'-ůn, *s.* poddział.

TO SUBDUE, sůb-dû', *v. a.* podbić, pokonać, pognębić, zwyciężyć; poskromić, uśmierzyć, przytłumić.

SUBDUER, sůb-dû'-ůr, *s.* pogromca, zwycięzca, ujarzmiciel.

TO SUBJECT, sůb-dżêkt', *v. a.* podłożyć, podstawić; podbić, ujarzmić, zhołdować, przywieść do podległości.

SUBJECT, sůb'-dżêkt, 1) *adj.* podłożony; podległy, poddany; podlegający czemu, wystawiony na co; 2) *s.* poddany; (*Gram.*) podmiot; przedmiot, rzecz.

SUBJECTION, sůb-dżêk'-szůn, *s.* podbicie, podbój; podległość, poddaństwo.

SUBJECTIVE, sůb-dżêk'-tîw, *adj.* podmiotowy.

TO SUBJUGATE, sůb'-dżû-gât, *v. a.* ujarzmić.

SUBJUGATION, sůb-dżû-gâ'-szůn, *s.* ujarzmienie.

SUBJUNCTION, sůb-dżůngk'-szůn, *s.* przyłączenie, dołączenie.

SUBJUNCTIVE, sůb-dżůnk'-tîw, 1) *adj.* przyłączony, złączony; 2) *s.* (*gram.*) tryb łączący.

SUBLIMABLE, sůb-lî'-mâ-bl, *adj.* (*chem.*) dający się subliwować.

TO SUBLIMATE, sůb'-lê-mât, *v. a.* (*chem.*) sublimować.

SUBLIMATE, (*chem.*) 1) *adj.* sublimowany; 2 *s.* sublimat.

SUBLIMATION, sůb-lê-mâ'-szůn, *s.* (*chem.*) sublimacya.

SUBLIME, sůb-blîm', 1) *adj.* wzniosły, górny, szczytny; 2) *s.* górność, szczytność. — LY, *adv.* górnie, wzniośle, szczytnie.

TO SUBLIME, *v. a.* (*chem.*) sublimować, *fig.* wznieść, podnieść.

SUBLIMITY, sůb-blîm'-ê-tê, *s.* wzniosłość, górność, szczytność.

SUBLINGUAL, sůb-lîng'-guâl, *adj.* podjęzyczny.

SUBLUNAR, sůb-lû'-nâr, *or*

SUBLUNARY, sûb'-lû-nâr-ê, *adj.* podksiężycowy, ziemski.

SUBMARINE, sûb-mâ-rêên', *adj.* podmorski.

TO SUBMERGE, sûb-mêrdż', *v. a.* zatopić, zalać.

SUBMERSION, sûb-mêr'-szûn, *s.* zatopienie, zalanie, zatop, zalew.

TO SUBMINISTER, (—TRATE), sûb-mîn'-ïs-tûr, *v. a.* dostarczyć, nastręczyć.

SUBMISSION, sûb-mîsz'-ûn, *s.* uległość, podległość, posłuszeństwo.

SUBMISSIVE, sûb-mîs'-sîw, *adj.* uległy, podległy, poszłuszny, powolny, pokorny. — LY, *adv.* ulegle. —NESS, *s.* uległość, pokorność.

TO SUBMIT, sûb-mît', *v.* 1) *a.* podbić; 2) *n.* poddać się, uledz.

SUBORDINACY (— NANCY), sûb-ôr'-dê-nâ-sê, *s.* subordonacya.

SUBORDINATE, sûb-ôr'-dê-nât, *adj.* podrzędny, podwładny; posłuszny. — LY, *adv.* podrzędnie.

SUBORDINATION, sûb-ôr-dê-nâ'-szûn, *s.* subordonacya, posłuszeństwo; podrzędność, podwładność.

TO SUBORN, sûb-ôrn', *v. a.* podmówić, podbechtać, namówić, przekabacić.

SUBORNATION, sûb-ôr-nâ'-szûn, *s.* podmówienie, podbechtanie, namowa; W. P. najęcie fałszywych świadków.

SUBORNER, sûb-ôr'nûr, *s.* podmawiacz, namówca.

SUBPOENA, sûb-pê'-nâ, *s.* W. P. zawezwanie przed sąd pod karą.

SUBREPTION, sûb-rêp'-szûn, *s.* SUBREPTITIOUS, sûb-rêp-tîsz'-ûs, *adj. zob.* SURREPTION, i t.d.

TO SUBSCRIBE, sûb-skrîb', *v. a.* podpisać; prenumerować (— *to*, co); *fig.* pisać się na co, zgadzać się, zezwalać.

SUBSCRIBER, sûb-skrî'bûr, *s.* podpisujący; prenumerator.

SUBSCRIPTION, sûb-skrîp'-szûn, *s.* podpisanie, prenumerata; (*Shaksp. K. L.*), uległość, posłuszeństwo.

SUBSECUTIVE, sûb-sêk'-kû-tîw, *or* SUBSEQUENT, sûb'-sê-kuênt, *adj.* następny, następujący; *subsequently*, *adv.* następnie; zatem, przeto, więc.

TO SUBSERVE, sûb-sêrw', *v. a.* służyć, posłużyć, usłużyć.

SUBSERVIENCE, (—CY), sûb-sêr'-wê-êns, *s.* usłużność, służebność.

SUBSERVIENT, sûb-sêr'-wê-ênt, *adj.* służący do czego, pożyteczny; usłużny; służebny.

TO SUBSIDE, sûb-sîd', *v. n.* opaść, opadać; wolnieć, zwolnieć, sfolgować, zelżeć; ustawać; ochłonąć, opłonąć. *To — into*, przejść z jednego stanu do drugiego. *To — into a laugh*, rozśmiać się (będąc wprzód serio lub smutnym).

SUBSIDENE (—CY), sûb-sî'-dêns, *s.* opadanie; zwolnienie, zmniejszenie się, ulga; osad.

SUBSIDIARY, sûb-sîd'-ê-â-rê, *adj.* posiłkowy.

TO SUBSIDIZE, sûb'-sê-dîz, *v. a.* (*mod.*) przeznaczyć posiłki pieniężne.

SUBSIDY, sûb'-sê-dê, *s.* posiłek, posiłki pieniężne, zapomaga, podatek.

TO SUBSIST, sûb-sîst', *v. n.* istnieć, żyć, trwać. *To — upon*, żywić się czém, utrzymywać się z czego; *To — on charity*, żyć z jałmużny.

SUBSISTENCE, sûb-sîs'-têns *s.* istnienie, życie, trwanie; żywność, chleb, utrzymanie, wyżywienie.

SUBSISTENT, sûb-sîs'-tênt, *adj.* istniejący, trwający, żyjący.

SUBSTANCE, sûb'-stâns, *s.* substancya; istota rzeczy; ciało, pierwiastek; istotność, rzeczywistość; istotna część; treść, osnowa; zasób, majętność. — *of a letter*, treść listu.

SUBSTANTIAL, sûb-stân'-szâl, *adj.* istotny, samoistny, rzeczywisty; cielesny, materyalny; trwały, mocny; pożywny; zasobny, zamożny, dostatni.

SUBSTANTIALITY, sûb-stân-szê-âl'-ê-tê, *or* SUBSTANTIALNESS, sûb-stân'-szâl-nês, *s.* istotność, rzeczywistość; cielesność; pożywność; zamożność.

SUBSTANTIALLY, sûb-stân'-szâl-lê, *adv.* istotnie, rzeczywiście; głównie; zamożnie, w dostatkach.

TO SUBSTANTIATE, sûb-stân'-szê-ât, *v. a.* nadać byt, urzeczywistnić, utrwalić; okazać, dowieść, udowodnić.

SUBSTANTIVE, sûb'-stân-tîw, *s.* (*Gram.*), rzeczownik.

TO SUBSTITUTE, sûb'-stê-tût, *v. a.* podstawić, zastąpić miejsce.

SUBSTITUTE, *s.* podstawiony, zastępca; surogat.

SUBSTITUTION, sûb-stê-tû'-szûn, *s.* podstawienie, zastąpienie, zastępstwo.

TO SUBSTRACT, sûb-strâkt', *v. a.* odjąć, potrącić, odtrącić, (— *from*, od czego).

SUBSTRACTION, sûb-strâk'-szûn, *s.* odejmowanie.

SUBTERFUGE, sûb'têr-fûdż, *s.* wybieg, wykręt.

SUBTERRANEAN, sûb-têr-râ'-nê-ân, *or* SUBTERRANEOUS, sûb-têr-râ'-nê-ûs, *adj.* podziemny.

SUBTILE, sûb'-tîl, *adj.* subtelny, cienki, delikatny; *fig.* ostry bystry, przenikliwy; chytry, przebiegły. — LY, *adv.* subtelnie, i t.d.; —NESS, *s. zob.* SUBTILTY.

SUBTILIZATION, sûb-tîl-ê-zâ'-szûn, *s.* przerzedzenie; (*chem.*) ulotnienie; *fig.* subtelność, mędrkowanie, rozumkowanie.

TO SUBTILIZE, sûb'-tîl-îz, *v. a.* rozrzedzić, ulotnić; *fig.* subtylizować, mędrkować.

SUBTILTY, sûb'-tîl-tê, *s.* subtelność, cienkość, delikatność; *fig.* subtelność, bystrość, przenikliwość, chytrość, przebiegłość. *Subtilties*, *pl.* (*Shaksp. Temp.*), łakocie, przysmaczki.

SUBTLE, sût'-tl, *adj.* zob. SUBTILE; (*Shaksp. Cor.*) równy.

SUBTLETY, sût'-tl-tê, *s. zob.* SUBTILTY.

SUBTLY, sût'-lê, *adv.* subtelnie; chytrze, przebiegle.

TO SUBTRACT, sûb-trâkt', *v. a. zob.* TO SUBSTRACT.

SUBURB, sûb'-ûrb, *s.* przedmieście.

SUBURBAN, sûb-ûr'-bân, *adj.* przedmiejski.

SUBVERSION, sûb-wêr'szûn, *s.* wywrócenie, obalenie, zburzenie.

SUBVERSIVE, sûb-wêr'-sîw, *adj.* (*of*), wywracający, obalający, burzący; *it is — of ordres and laws*, to wywraca porządek i prawa.

TO SUBVERT, sûb-wêrt', *v. a.* wywrócić, obalić, zburzyć.

SUBVERTER, sûb-wêr'-tûr *s.* obalacz, zburzyciel.

TO SUCCEED, sûk-sêêd', *v.* 1) *a.* nastąpić, następować. *To — to an estate*, odziedziczyć dobra. *To — one*, nastąpić po kim. *One year succeeds another*, lata następują po sobie; 2) *n.* udać się, poszczęścić się, pomyślnie wypaść. *He succeeds in it*, szczęści mu się.

SUCCESS, sûk-sês', *s.* pomyślność, szczęście. *To meet with bad —*, niemieć szczęścia.

SUCCESSFUL, sûk-sês'-fûl, *adj.* pomyślny, szczęśliwy. — LY, *adv.* pomyślnie. — NESS, *s. zob.* SUCCESS.

SUCCESSION, sûk-sêsz'-ûn, *s.* następstwo, następowanie; pasmo, szereg, rząd; następstwo tronu; postąpienie na urząd; sukcessya, spadek, dziedzictwo.

SUCCESSIVE, sûk-sês'-îw, *adj.* następny, następujący, kolejny. — LY, *adv.* kolejnie. — NESS, *s.* kolejność.

SUCCESSLESS, sûk-sês'-lês, *adj.* niepomyślny, nieszczęśliwy.

SUCCESSOR, sûk-sês'-ûr, *s.* następca.

SUCCINCT, sûk-sîngkt', *adj.* zwięzły, krótki, treściwy. — LY, *adv.* zwięzle, treściwie. — NESS *s.* zwięzłość, treściwość.

SUCCORY, sûk'-kûr-ê, *s.* cykorya.

SUCCOUR, sûk'-kûr, *s.* pomoc, posiłek.

TO SUCCOUR, *v. a.* dopomagać, dopomódz, posiłkować.

SUCCOURER, sûk'-kûr-ûr, *s.* pomocnik.

SUCCOURLES, sûk'-kûr-lês, *adj.* pozbawiony pomocy.

SUCCULENCE, (—CY), sûk'-kû-lêns, *s.* soczystość.

SUCCULENT, sûk'-kû-lênt, *adj.* soczysty.

TO SUCCUMB, sûk-kûmb'-, *v. n.* jedz, uledz, upadać pod czym.

SUCH, sûcz, *pron. adj.* taki, takowy; ten który. *At — a time*, w takim czasie. —*as*, ci którzy. —*as rule*, ci którzy rządzą. *No — thing*, nic takiego, nicpodobnego. —*is the case*, tak się rzecz ma. —*like*, tako-

wi, takowe, tym podobne rzeczy.—*and*—, ten i ów; tak i tak.—*a one*, taki, taka. *Mr.* —*a one*, pewien jegomość.

TO SUCK, sůk, *v. a.* i *n.* ssać; *fig.* wyczerpać, wycieńczyć. *To* — *in*, (*to* — *up*), nabrać, naciągnąć w siebie. *To* — *out*, wyssać, wyczerpać.

SUCK, *s.* pokarm matki. *To give*—, dawać pierś, karmić piersią.

SUCKER, sůk'-kůr, *s.* sysak, sysuń; dziecko ssące; rura ssąca, tłoczek w pompie. *Suckers*, *pl.* wilki (wyrostki puszczające się z pnia lub korzenia).

SUCKETS, sůk'-kĭts, *s. pl.* konfitury.

SUCKING, sůk'-kĭng, 1) *part. s.* ssanie; 2) *part. adj.* ssący. — *bottle*, smoczek, mamka blaszana. — *fish*, trzymonaw, ryba. — *pig*, prosię.

TO SUCKLE, sůk'-kl, *v. a.* karmić piersiami.

SUCKLING, sůk'-lĭng, *s.* sysak, sysuń.

SUCTION, sůk'-szůn, *s.* ssanie.

SUDATION, sů-dā'-szůn, *s.* pocenie się.

SUDATORY, sů'-dā-tůr-ė, *s.* łaźnia.

SUDDEN, sůd'-dĭn, *adj.* nagły, raptowny, niespodziewany. *On* (*of*, *upon*), *a* —, *all of a* —, znagła.—LY, *adv.* nagle, znagła, niespodzianie. — NESS, *s.* nagłość, niespodzianość, raptowność.

SUDORIFIC, sů-dŏ-rĭf'-fĭk, 1) *adj.* pot sprawujący, na poty służący; 2) *s.* lekarstwo na poty.

SUDS, sůdz, *s. pl.* mydliny. *To be in the*—, *vulg.* być w tarapacie.

TO SUE, *v. a.* i *n.* pozywać, pieniać, zapozwać; prosić, błagać, dopraszać się (— *for*, o co, czego). *To* — *for peace*, prosić o pokój. *To* — *one another*, procesować się.

SUET, sů'-ĭt, *s.* łój nerkowy, sadło nerkowe.

SUETY, sů'-ĭt-ė, *adj.* łojowaty.

TO SUFFER, sůf'-fůr, *v. a.* i *n.* cierpieć, znosić; pozwolić, dozwolić, nieprzeszkadzać. *To*—*for*, cierpieć, przypłacić za co. *To*—*from*, cierpieć z powodu czego. *Why did you*—*him to enter?* dla czego pozwoliłeś mu wejść? *To*—*one's self to be led*, dać się prowadzić.

SUFFERABLE, sůf'-fůr-ā-bl, *adj.* znośny.—LY, *adv.* znośnie.

SUFFERANCE, sůf'-fůr-ăns, *s.* cierpienie, cierpliwość.

SUFFERER, sůf'-fůr-ůr, *s.* cierpiący.

SUFFERING, *s.* cierpienie, ból.

TO SUFFICE, sůf-fĭs', *v. n.* i *a.* wystarczać, dosyć być; dostarczyć, zaspokoić. — *it to say*, dosyć jest powiedzieć.

SUFFICIENCY, sůf-fĭsz'-ĕn-sė, *s.* dostateczność; dostateczne utrzymanie; zdolność, zdatność.

SUFFICIENT, sůf-fĭsz'-ĕnt, *adj.* dostateczny, wystarczający; zdolny, zdatny. — LY, *adv.* dosyć, zadość, dostatecznie.

TO SUFFOCATE, sůf'-fŏ-kāt, *v. a.* zadusić, udusić.

SUFFOCATION, sůf-fŏ-kā'-szůn, *s.* zaduszenie, uduszenie.

SUFFOCATIVE, sůf'-fŏ-kā-tĭw, *adj.* duszący, zaduszający.

SUFFRAGAN, sůf'-frā-găn, *s.* sufragan.

SUFFRAGE, sůf'-rĭdż, *s.* wotum, wot, kreska, głos; potwierdzenie, przyzwolenie, pochwała.

TO SUFFUSE, sůf-fůz', *v. a.* polać, oblać.

SUFFUSION, sůf-fů'-żůn, *s.* polanie, oblanie; *fig.* rumieniec.

SUGAR, szůg'-ůr, *s.* cukier.—*baker*, rafinator cukru. — *box* (—*caster*), cukierniczka. — *candy*, cukier lodowaty. — *cane*, trzcina cukrowa. — *house*, fabryka lub rafinerya cukru. — *nippers*, *pl.* szczypczyki do cukru.

TO SUGAR, *v. a.* cukrować, pocukrować.

SUGARY, szůg'-ůr-ė, *adj.* cukrowaty, cukrowny.

TO SUGGEST, sůg-dżĕst', *v. a.* natchnąć, nastręczyć, podyktować, poddać; natrącić, podszepnąć, namienić, namówić; † skusić, zwieść, uwieść.

SUGGESTION, sůg-dżĕs'-czůn, *s.* natchnienie, nastręczenie, namowa, podszepty; † pokusa, uwiedzenie.

SUICIDE, sů'-ė-sĭd, *s.* samobójstwo; samobójca.

SUIT, sůt, (*vulg.* sŏ̊t, czasem szŏ̊t), *s.* garnitur, rząd, szereg. *A* — *of clothes*, garnitur, suknie, strój, ubior; 2) prośba, staranie się o rękę, zaloty; 3) proces, sprawa. *A* — *of mourning*, ubior żałobny. *A*—*at cards*, cała maść w kartach. *A*—*at law*, proces, sprawa.

TO SUIT, *v.* 1) *n.* pasować, przystawać, leżeć dobrze, przypadać, kwadrować, stosować się, zgadzać się, służyć, odpowiadać; 2) *a.* dobrać do pary, do koloru; stosować, przystosować; odmierzyć, przymierzyć. *It suits his purpose*, to mu na rękę, to odpowiada jego celowi.

SUITABLE, sů'-tā-bl, *adj.* stosowny, odpowiedni, należyty, przydatny, zgodny, właściwy. — LY, *idv.* stosownie, należycie, właściwie. — NESS, *s.* stosowność, zgodność, przyzwoitość.

SUITE, sŭĕt, *s.* orszak, świta.

SUITED, sů'-tĕd, *part. adj.* stosowny; (*Shaksp.*), ubrany. *Ill*—, niestosowny, niewłaściwy, nieprzyzwoity.

SUITER, SUITOR, sů'-tůr, *s.* podający prośbę, suplikant; klient, mający sprawę w sądzie; konkurent, zalotnik.

SULCATED, sůl'-kā-tĕd, *adj.* bróżdzisty, w brózdy.

SULKILY, sůlk'-ė-lė, *adv.* w kwaśnym humorze.

SULKINESS, sůl'-kė-nĕs, *s.* kwaśny humor, cierpkość, dąsanie się, dąsy.

SULKY, sůl'-kė, *adj.* kwaśny, cierpki, dąsający się, zrzędny, tetryczny, markotny.

SULLEN, sůl'-lĭn, *adj.* pochmurny, posępny, ponury; cierpki, przykry, markotny, tetryczny.—LY, *adv.* posępnie, ponuro.—NESS, *s.* posępność, ponurość; kwasy, tetryczność.

TO SULLY, sůl'-lė, *v. a.* splamić, pokalać.

SULPHUR, sůl'-fůr, *s.* siarka.—*wort*, wieprzyniec, gorysz.

SULPHUREOUS, sůl-fů'-rė-ůs, *or* SULPHUROUS, sůl'-fůr-ůs, *or* SULPHURY, sůl'-fůr-ė, *adj.* siarczany, siarkowy, siarczysty; *sulphureousness*, siarczystość.

SULPHURIC, sůl'-fůr-ĭk,—*acid*, *s. chem.* kwas siarczany.

SULTAN, sůl'-tăn, sułtan.

SULTANA, sůl-tā'-nā, *or* SULTANESS, *s.* sůl'-tā-nĕs, sułtanka.

SULTRINESS, sůl'-trė-nĕs, *s.* duszność, zaduch, parność.

SULTRY, sůl'-trė, *adj.* duszny, parny.

SUM, sům, *s.* summa; treść, zbór krótki. —*total*, summa ogólna, ogół.

TO SUM, *v. a.* (—*up*), summować, dodawać, podsummować; zebrać w krótkości, powtórzyć w krótkości.

SUMMARILY, sům'-mā-rė-lė, *adv.* w krótkości.

SUMMARY, sům'-mā-rė, 1) *adj.* summaryjny, skrócony, krótki. — *proceedings*, krótka procedura, prawo doraźne; 2) *s.* summaryusz; treść, krótki zbiór.

SUMMER, sům'-můr, *s.* lato.—*house*, dom letni; altanka.—*sault*, (—*set*), *zob.* SOMERSET.

SUMMIT, sům'-mĭt, *s.* szczyt, wierzchołek.

TO SUMMON, sům'-můn, *v. a.* wezwać, przyzwać, zawezwać; zapozwać. *To* — *up*, użyć wszystkich sił, ruszyć sił.

SUMMONER, sům'-můn-ůr, *s.* woźny, komornik.

SUMMONS, sům'-můnz, *s. pl.* w. p. (*a*—), pozew, zapozwanie; wezwanie, odezwa, zapowiedź.

SUMPTER, sům'-tůr, *s.* koń juczny.

SUMPTUARY, sům'-czů-ā-rė, *adj.* tyczący się zbytków. —*laws*, prawa zbytkowe (ścieśniające zbytek).

SUMPTUOSITY, sům-czů-ŏs'-ĕ-tė, *s.* wielkie wydatki, zbytki; wystawność, okazałość, przepych.

SUMPTUOUS, sům'-czů-ůs, *adj.* kosztowny, drogi, wystawny, przepyszny. — LY, *adv.* wystawnie, z przypychem. — NESS, *s. zob.* SUMPTUOSITY.

SUN, sůn, *s.* słońce. *The*—*rises*, słońce wschodzi. *The*—*sets*, słońce zachodzi. — *beam*, promień słoneczny. —*beat*, oświecony od słońca. —*bright*, jasny jak słońce. — *burning*, upał słoneczny. — *burnt*, spiekły od słońca; ogorzały, smagły. —*dew*, rosiczka. —*dial*, zegar

słoneczny.—*flower*, słonecznik. — *light*, światło słoneczne. — *rise* (—*rising*), wschód słońca. — *set*, zachód słońca. — *shine*, światłość słońca; *fig.* pomyślność. — *shiny*, iasny jak słońce.

TO SUN, *v. a.* wystawić na słońce.

SUNDAY, sůn'-dâ, *s.* niedziela.

TO SUNDER, sůn'-dûr, *v. a.* oddzielić, odłączyć.

SUNDRIES, sůn'-drêêz, *s.* rozmaite towary; rozmaitości; rozmaite osoby.

SUNDRY, sůn'-drè, *adj.* różny, rozmaity.

SUNG, *pret.* i *part. zob.* TO SING.

SUNK, sůngk, *pret.* i *part. or* SUNKEN, sůng'-kn, *part.* † *zob.* TO SINK.

SUNLESS, sůn'-lês, *adj.* bez słońca.

SUNLIKE, sůn'-lik, *adj.* podobny do słońca.

SUNNY, sůn'-nè, *adj.* słończysty; wystawiony na słońce, oświecony od słońca.

TO SUP, sůp, *v.* 1) *n.* wieczerzać; 2) *a. zob.* TO SIP.

SUPERABLE, sů'-pêr-â-bl, *adj.* pokonalny, do zwyciężenia.—NESS, *s.* pokonalność.

TO SUPERABOUND, sů-pêr-â-bównd', *v. n.* (—*with*), znajdować się w zbyt wielkiéj obfitości.

SUPERABUNDANCE, sů-pêr-â-bůn'-dâns, *s.* nadmiar, zbytek.

SUPERABUNDANT, sů-pêr-â-bůn'-dânt, *adj.* zbyt obfity, zbyteczny.— LY, *adv.* zbyteczne.

TO SUPERADD, sů-pêr-âd', *v. a.* dodać, dołożyć.

SUPERADDITION, sů-pêr-âd-dîsz'-ůn, *s.* dodanie, dodatek.

TO SUPERANNUATE, sů-pêr-ân'-nů-ât, *v. n.* przestarzeć się, zestarzeć się, wysłużyć lata, zejść z pola; *superannuated*, przestarzały, zestarzały.

SUPERB, sů-pêrb', *adj.* pyszny, dumny; wspaniały, okazały.— LY, *adv.* pysznie; wspaniale.

SUPERCARGO, sů-pêr-kâr'-gò, *s.* przełożony nad ładunkiem okrętu.

SUPERCILIOUS, sů-pêr-sîl'-yůs, *adj.* hardy, dumny, butny. — LY, *adv.* hardo, dumnie. — NESS, *s.* hardość, duma, wyniosłość.

SUPERFICIAL, sů-pêr-fîsz'-âl, *adj.* powierzchowny, płytki, niegruntowny. — LY, *adv.* powierzchownie. — NESS, *s.* powierzchowność.

SUPERFICIES, sů-pêr-fîsz'-êz, *s.* powierzchnia.

SUPERFINE, sů'-pêr-fîn. *adj.* przedni, wyborny.

SUPERFLUITY, sů-pêr-flů'-ê-tè, *s.* zbytnia obfitość, nadmiar, zbyteczność.

SUPERFLUOUS, sů-pêr'-flů-ůs, *adj.* zbyteczny, nadpotrzebny. — LY, *adv.* zbytecznie, nazbyt. — NESS, *s. zob.* SUPERFLUITY.

TO SUPERINTEND, sů-pêr-ln-tênd', *v. a.* dozierać, doglądać, dozorować.

SUPERINTENDENCE (—CY), sů-pêr-ln-tênd'-êns, *s.* nadzor, dozor.

SUPERINTENDENT, sů-pêr-ln-tênd'-dênt, *s.* nadzorca, dozorca.

SUPERIORITY, sů-pê-rê-ôr'-ê-tè, *s.* wyższość.

SUPERIO(U)R, sů-pê'-rê-ůr, 1) *adj.* wyższy, (—*to*, nad); 2) *s.* zwierzchnik, przełożony, naczelnik.

SUPERLATIVE, sů-pêr'-lâ-tîw, 1) *adj.* najwyższy; 2) *s. gram.* stopień najwyższy. — LY, *adv.* w stopniu najwyższym.— NESS, *s.* najwyższość.

SUPERNAL, sů-pêr'-nâl, *adj.* wyższy, nadziemski, niebieski.

SUPERNATURAL, sů-pêr-nâ'-czů-râl, *adj.* nadprzyrodzony. — LY, *adv.* w sposób nadprzyrodzony.

SUPERNUMERARY, sů-pêr-nů'-mêr-âr-è *adj.* nadliczbowy, nadkompletny.

TO SUPERSCRIBE, sů-pêr-skrîb', *v. a.* napisać na górze, położyć adres.

SUPERSCRIPTION, sů-pêr-skrîp'-szůn, *s.* napis, adres.

TO SUPERSEDE, sů-pêr-sêd', *v. a.* odsadzić kogo i zająć jego miejsce; znieść, uchylić, skasować; złożyć z urzędu.

SUPERSEDEAS, sů-pêr-sê'-dê-*s.* w. p. zatrzymanie dalszéj procedury.

SUPERSTITION, sů-pêr-stîsz'-ůn, *s.* zabobon, przesąd.

SUPERSTITIOUS, sů-pêr-stîsz'-ůs, *adj.* zabobonny, przesądny. — LY, *adj.* zabobonnie. — NESS, *s.* zabobonność.

SUPERSTRUCTURE, sů-pêr-strůk'-czůr, *s.* nadbudowa, budynek wzniesiony nad innym.

TO SUPERVISE, sů-pêr-wlz'- *v. a.* nadglądać, nadzierać.

SUPERVISOR, sů-pêr-wl'-zůr, *s.* nadzorca, inspektor. (*Shaksp. Oth.*), widz.

SUPINE, sů-pîn', *adj.* nawznak leżący; niedbały, leniwy, opieszały. — LY, *adv.* nawznak; niedbale, opieszale. — NESS, *s. zob.* SUPINITY.

SUPINITY, sů-pîn'-ê-tè, *s.* leżenie nawznak; niedbalstwo, lenistwo, opieszałość.

SUPPER, sůp'-pûr, *s.* wieczerza, kolacya. *The Lord's* —, wieczerza Pańska.

SUPPERLESS, sůp'-pûr-lês, *adj.* bez wieczerzy.

TO SUPPLANT, sůp-plânt', *v. a.* odsadzić, wysadzić, wyrugować.

SUPPLE, sůp'-pl, *adj.* giętki, gibki; *fig.* uległy, powolny, pochlebny, potulny.

SUPPLEMENT, sůp'-plê-mênt, *s.* dodatek, dopełnienie.

SUPPLEMENTAL, sůp-plê-mênt'-al, *or* SUPPLEMENTARY, sůp-plê-mênt'-â-rè, *adj.* dodatkowy.

SUPPLENESS, sůp'-pl-nês, *s.* giętkość, gibkość; *fig.* uległość, powolność, układność, potulność.

SUPPLETORY, sůp'-plê-tůr-ê, 1) *adj.* dopełniający; 2) *s.* dopełnienie.

SUPPLIAL, sůp-plî'-âl, *s.* zaopatrzenie.

SUPPLIANCE, sůp-plî'-âns, *s.* (*Shaksp. Ham.*), chwilowe zadowolnienie.

SUPPLIANT, sůp'-plê-ânt, 1) *adj.* pokornie proszący, błagający; 2) *s.* suplikant.

SUPPLICANT, sůp'-plê-kânt, *s.* suplikant, błagacz.

TO SUPPLICATE, sůp'-plê-kât, *v. a.* suplikować, błagać.

SUPPLICATION, sůp-plê-kâ'-szůn, *s.* suplika, błaganie, pokorna prośba.

SUPPLICATORY, sůp'-plê-kâ-tůr-ê, *adj.* błagający, upraszający.

TO SUPPLY, sůp-plî', *v. a.* zastąpić niedostatek; dostarczyć, opatrzyć, zaopatrzyć (— *with*, w co). *To — one's place* zastąpić czyje miejsce.

SUPPLY, *s.* zastąpienie niedostatku; opatrzenie, zaopatrzenie; wsparcie, zapomoga, zasiłek; zapas, zasób. —*of provisions*, nowy zapas żywności. — *of men and money*, zasiłek w ludziach i pieniądzach. *Fresh supplies*, świeże posiłki.

SUPPORT, sůp-pòrt', *s.* podpora; *fig.* podpora, pomoc, wsparcie, poparcie, obrona; utrzymanie, wyżywienie, sposób do życia.

TO SUPPORT, *v. a.* podeprzeć, oprzeć, dźwigać; *fig.* wspierać, popierać, bronić; twierdzić, dowodzić; znosić, cierpieć; utrzymywać, żywić, wyżywić. *To — one's self*, wspierać się, podpierać się; *fig.* utrzymywać się, żyć, utrzymywać życie. *He supports him self by rapine and violence*, żyje z rabunku i gwałtu.

SUPPORTABLE, sůp-pòrt'-â-bl, *adj.* znośny, nienajgorszy.— NESS, *s.* znośność.

SUPPORTER, sůp-pòrt'-ůr, *s.* podpora, wsparcie, obrońca, opiekun; *supporters*, *pl.* podpory, tramy, stragarze.

SUPPOSABLE, sůp-pô'-zâ-bl, *adj.* mogący być przypuszczonym.

SUPPOSAL, sůp-pô'-zâl, *s.* suppozycya, przypuszczenie.

TO SUPPOSE, sůp-pôz', *v. a.* supponować, przypuścić, dorozumiewać się; sądzić, mniemać, poczytywać, rozumieć. *Supposing it to be true*, dajmy na to że to prawda. *Supposed we did so*, dajmy nato żeśmy tak uczynili. *His supposed father*, jego mniemany ojciec.

SUPPOSITION, sůp-pô-zisz'-ůn, *s.* suppozycya, przypuszczenie, domniemanie, dorozumienie.

SUPPOSITITIOUS, sůp-pôz-ê-tîsz'-ůs, *adj.* podłożony, podetknięty, wtrącony, fałszywy.

SUPPOSITIVELY, sůp-pôz'-zê-tîw-lè, *adv.* przez przypuszczenie.

SUPPOSITORY, sůp-pôz'-zê-tůr-ê, *s. med.* czopek lekarski.

TO SUPPRESS, sůp-prês', *v. a.*

stłumić, przytłumić, pokonać, zgnębić; znieść, skasować, obalić; ukryć, zataić, utaić.

SUPPRESSION, sûp-prêsz'-ûn, *s.* przytłumienie, pognębienie, pokonanie; zniesienie, skasowanie; zatajenie.

SUPPRESSOR, sûp-prês'-sûr, *s.* pognębiciel; znoszący, kasujący; utaiciel.

TO SUPPURATE, sûp'-pû-rât, *v. n.* jątrzyć się, gnoić się, ropić się.

SUPPURATION, sûp-pû-rà'-szûn, *s. med.* jątrzenie się, ropienie.

SUPPURATIVE, sûp'-pû-rà-tîw, *adj.* jątrzący, ropiący, sprawujący ropienie.

SUPPUTATION, sûp-pû-tà'-szûn, *s.* obliczenie, obrachowanie.

TO SUPPUTE, sûp-pût', *v. a.* obliczyć, obrachować.

SUPREMACY, sû-prêm'-à-sê, *s.* zwierzchnictwo, najwyższa władza; władza króla angielskiego jako głowy kościoła. *The oath of allegiance and* —, przysięga na wierność i uznanie króla za głowę kościoła.

SUPREME, sû-prêm', *adj.* najwyższy; najprzedniejszy.—LY, *adv.* w najwyższym stopniu.

TO SURCEASE, sûr-sês', *v. a.* i *n.* † przestać, zaprzestać; wstrzymać.

SURCEASE, *s.* † zaprzestanie, przestanek, ustanie, koniec.

TO SURCHARGE, sûr-czârdż', *v. a.* przeładować, przeciążyć.

SURCHARGE, sûr'-czârdż, *s.* przeładowanie, przeciążenie.

SURCINGLE, sûr'-sîng-gl, *s.* poprąg; pas do sutany.

SURCOAT, sûr'-kôt, *s.* surdut, kapota.

SURE, szôôr, *adj.* i *adv.* pewny, niezawodny; pewnie, niezawodnie. *To make — of*, zapewnić, upewnić. *To make — of one*, zapewnić się o kim, przeciągnąć go na swoję stronę. *To be — of*, być pewnym, wiedzieć o czém z pewnością. *To be* —, niezawodnie, nieinaczéj, bez wątpienia. *As — as I live*, jakem żyw; jak żywy jestem. *Be — to do it*, pamiętaj to uczynić, niezapomnij o tem. *Be — not to*, strzeż się abyś nie. *I am —, I don't know*, prawdziwie, dalibóg niewiem o tém. *No* —, to być nie może, to są żarty. *Yes* — tak jest zaiste. — *footed*, pewny w nogach.

SURELY, szôôr'-lê, *adv.* pewnie, niezawodnie, prawdziwie.

SURENESS, szôôr'-nês, *s.* pewność.

SURETISHIP, szôôr'-tê-szîp, *s.* zaręczenie, poręka.

SURETY, szôôr'-tê *s.* pewność; w. p. rękojmia, poręka; poręczyciel; zakładnik. *To* —, (*Shahsp. Cor.*). przyjąć w zakład.

SURF, sûrf, *s.* fala morska (rozbijająca się o brzeg lub skały).

SURFACE, sûr'-fâs, *s.* powierzchnia.

TO SURFEIT, sûr'-fît, *v.* 1) *a.* przesycić, przepełnić; 2) *n.* przeładować żołądek, obezrzeć się; *fig.* sprzykrzyć, obmierzić sobie.

SURFEIT, *s.* przesycenie, przeładowanie, obżarcie się; obrzydzenie. — *water* krople żołądkowe.

SURFEITER, sûr'-fît-ûr, *s.* żarłok, obżerca.

SURGE, sûrdż, fala morska, bałwan morski.

TO SURGE, *v. n.* wzdymać się, miotać bałwany.

SURGEON, sûr'-dżûn, *s.* chirurg.

SURGEONRY, sûr'-dżûn-rê, *or* SURGERY, sûr'-dżêr-ê, *s.* chirurgia.

SURGY, sûr'-dżê, *adj.* wzdęty, wzburzony.

SURLILY, sûr'-lê-lê, *adv.* kwaśno, cierpko, ponuro; po grubijańsku.

SURLINESS, sûr'-lê-nês, *s.* cierpkość, ponurość, mrukliwość, tetryczność; grubijaństwo.

SURLY, sûr'lê, *adj.* cierpki, kwaśny, ponury; zrzędny, tetryczny; grubijański.

TO SURMISE, sûr-mîz', *v. a.* domyślać się, domniemywać się, dorozumiewać się.

SURMISE, *s.* domysł, domniemanie.

TO SURMOUNT, sûr-môûnt'- *v. a.* pokonać, przezwyciężyć.

SURMOUNTABLE, sûr-môûnt'-à-bl, *adj.* mogący być przezwyciężonym.

SURNAME, sûr'-nâm, *s.* przezwisko, przydomek.

TO SURNAME, sûr-nâm', *v. a.* przezwać.

TO SURPASS, sûr-pâs', *v. a.* przewyższyć, celować, prześcignąć.

SURPASSING, sûr-pâs'-sîng, 1) *part. s.* przewyższanie; 2) *part. adj.* przewyższający, celujący; nadzwyczajny.

SURPLICE, sûr'-plîs, *s.* komża.

SURPLUS, sûr'-plûs, *s.* przewyżka, superata.

SURPRISAL, sûr-prî'-zâl *or* SURPRISE, sûr-prîz', *s.* napad, zaskoczenie, pochwycenie, ubieżenie; zadziwienie.

TO SURPRISE *v. a.* napaść, zaskoczyć, ubiedz; zadziwić, wprawić w zadziwienie. *To be surprised at*, dziwić się czemu.

SURPRISING, sûr-prî'-zîng, *part. adj.* zadziwiający. — LY, *adv.* na podziw, do zadziwienia.

SURREINED, sûr-rând', *adj.* (*Shaksp*), spędzony, zmachany (okoniu).

SURREJOINDER, sûr-rê-dżôîn'-dûr, *s.* w. p. trzecia replika powoda na drugą pozwanego.

TO SURRENDER, sûr-rên'-dûr *v.* 1). *n.* poddać się, złożyć broń; 2) *a.* poddać, oddać w czyję władzę, wydać, zrzec się, ustąpić.

SURRENDER, *s.* poddanie się, poddanie, zrzeczenie się, ustąpienie.

SURREPTION, sûr-rêp'-szûn, *s.* podchwycenie.

SURREPTITIOUS, sûr-rêp-tîsz'-ûs, *adj.* podchwycony, dopięty, pozyskany podejściem; podchwytliwy. — LY, *adv.* podchwytliwie, skrycie, znienacka.

TO SURROGATE, sûr'-rô-gât, *v. a.* podstawić, zastąpić miejsce.

SURROGATE, *s.* surogat, zastępca.

TO SURROUND, sûr-rôûnd', *v. a.* otoczyć, opasać.

SURTOUT, sûr-tôôt', *s.* surdut.

TO SURVEY, sûr-wâ', *v. a.* patrzeć z góry; poglądać, przeglądać, rozpatrzyć; dozierać, doglądać; zdjąć plan, zrobić pomiar.

SURVEY, sûr-wâ', sûr'-wâ, *s.* przegląd, obejrzenie, ogląd; miernictwo, pomiar gruntów. *To take a* —, przejrzeć, rozpatrzyć się, oglądnąć.

SURVEYOR, sûr-wâ'-ûr, *s.* dozorca; mierniczy, jeometra.—SHIP, funkcya dozorcy lub mierniczego.

SURVIVAL, sûr-wî'-wâl, *s.* przeżycie.

TO SURVIVE, sûr-wîw', *v. a.* przeżyć.

SURVIVER (—vor), sûr-wî'-wûr, *s.* przeżywający, pozostały przy życiu.—SHIP, przeżycie; expektatywa.

SUSAN, sôô'-zn, *s.* Zuzanna.

SUSCEPTIBILITY, sûs-sêp-tê-bîl'-ê-tê, *s.* zdolność do przyjęcia, bierność; sposobność, pojętność.

SUSCEPTIBLE; sûs-sêp'-tê-bl, *adj.* przyjmujący; sposobny, pojętny, zdolny.

TO SUSPECT, sûs-pêkt', *v. a.* i *n.* mieć w podejrzeniu, domyślać się złego; mniemać, sądzić, myślić. *To — of*, mieć w podejrzeniu o co.

SUSPECTFUL, sûs-pêkt'-fûl, *adj.* podejrzliwy, nieufny.

TO SUSPEND, sûs-pênd', *v. a.* zawiesić; *fig.* zawiesić, odłożyć.

SUSPENSE, sûs-pêns', 1) *s.* zawieszenie, odłożenie; niepewność, wahanie się, niedeterminacya, wątpliwość. *To be in* —, wahać się. *To keep in* —, utrzymywać w zawieszeniu; 2) *adj.* zawieszony, trzymany w zawieszeniu.

SUSPENSION, sûs-pên'-szûn, *s.* zawieszenie, odłożenie, zawieszenie od urzędu, suspensa.

SUSPENSORY, sûs-pên'-sûr-ê, 1) *adj.* wiszący, zawieszony; 2) *s.* bandaż, suspensoryum.

SUSPICION, sûs-pîsz'-un, *s.* podejrzenie, nieufność.

SUSPICIOUS, sûs-pîsz'-ûs, *adj.* podejrzliwy, nieufny. — LY, *adv.* podejrzliwie. — NESS, *s.* podejrzliwość.

TO SUSTAIN, sûs-tân'- *v. a.* podpierać, dzwigać; żywić, utrzymywać, pielęgnować; wytrzymać, wycierpieć. *To — a loss*, ponieść szkodę.

SUSTENANCE, sûs'-tê-nâns, *or* SUSTENTATION, sûs-tên-tà'-szûn, *s.* utrzymanie życia, wyżywienie, posilenie, posiłek.

SUTLER, sût'-lûr, *s.* markietan, garkuchnik.

SUTURE, sû'-czûr, *s.* szew; (*anat.*) szew czaszki głowiéj.

SWAB, suôb. *s.* kwacz, szczotka do mycia podłogi.

TO SWAB, *v. a.* myć podłogę szczotką, myć pokład okrętowy.

SWABBER, suôb'-bûr, *s.* chłopak okrętowy do mycia pokładu.

TO SWADDLE, suôd'-dl, *v. a.* powijać; wytrzepać skórę. *To—up*, upowijać.

SWADDLE, *s.* powijak, powicie.

SWADDLING, suôd'-dl-ĭng, *part. s.* powijanie. — *band*, powijak. — *cloth* (—*clout*), powicie, pieluszka.

TO SWAG, suâg, *v.* 1) *n.* obwisnąć, opaść, jak gałgan wisieć. 2) *a. to — down*, przygnieść, przytłoczyć. — *bellied*, brzuchaty.—*belly*, pampuch, tłusty kałdun, brzuchal.

TO SWAGGER, suâg'-ûr, *v. n.* junaczyć, junakierya nadrabić, strzelać bez prochu.

SWAGGERER, suâg'-gûr-ûr, *s.* junak, zawadyak, burda.

SWAGGY, suâg'-gê, *adj.* obwisły, opadły, flakowaty.

SWAIN, suân, *s.* pasterz; parobek; (w poezyi), kochanek.

SWALLOW, suôl'-lô, *s.* jaskółka.

TO SWALLOW, *v. a.* pochłonąć, połknąć; złopać, chłać. *To—down*, połknąć. *To—up*, wszystko pochłonąć, wychylić.

SWAM, suâm, *pret. zob.* TO SWIM.

SWAMP, suômp, *s.* bagno, moczary.

TO SWAMP, *v. a.* (*mod.*) pogrążyć, utopić (jakby w bagnie.)

SWAMPY, suôm'-pê, *adj.* bagnisty, grząski.

SWAN, suôn, *s.* łabędź. — *skin*, baja łabędziowa.

SWAP, suôp, *adv.* (*vulg.*) chlust, szust.

SWARD, suârd, *s.* skórka wieprzowa, skórka słoniny. *The green* —, murawa.

SWARM, suârm, *s.* rój; *fig.* rój, ciżba, nacisk, gromada.

TO SWARM, *v. n.* roić się; *fig.* być bez liku, wrzeć od mnóstwa, sypać się, wysypać się. *The streets swarmed with people*, pełno wysypało się ludu na ulicę.

SWART, suârt, *or* SWARTH, suâr*th*, *adj.* ciemnobrunatny, czarniawy; (*Milt.*) *fig.* ponury, posępny.

SWARTHILY, suâr'-*thê* lê, *adv.* czarniawo.

SWARTHINESS, suâr'-*thê*-nês, *s.* czarniawość, cera smagława.

SWARTHY, suâr'-*thê*, *adj.* czarniawy, smagławy, śniady.

TO SWASH, suôsz, *v. a.* szczękać, brzękać, gruchotać. *A swashing blow*, tęgie cięcie. *A — outside* (*Shaksp. A. Y. L. I.*), marsowa postawa.

SWASH-BUCKLER, suôsz'-bûklêr, *or* SWASHER, suôsz'-ûr, *s.* junak, zawadyak, burda.

SWATH, suô*th*, *s.* pokos.

TO SWATHE, suâTH, *v. a.* powijać. *Swathing*, powijanie. — *band*, powijak. — *clothes*, powicie, pieluszka.

TO SWAY, suâ, *v. a.* i *n.* machać, wywijać, rozbujać; chwiać się, bujać; przeważyć; przechylić, skłonić; władać, kierować, rządzić, przemagać. *To — the sceptre*, władać berłem. *To — on* (*Shaksp. H. IV.*), nacierać, uderzyć na nieprzyjaciela. *To — with one*, przewodzić nad kim.

SWAY, *s.* władza, panowanie, rząd, kierunek.

TO SWEAR, suâr, *v. ir. a.* i *n.* kląć, przeklinać; przysiądz, przysięgać, zaprzysiądz, odebrać przysięgę (*to*, na co). *To — friendship together*, zaprzysiądz wzajemną przyjaźń. *To — the peace against one*, *zob.* pod PEACE.

SWEARER, suâ'-rûr, *s.* przeklinacz, bluźnierca.

SWEAT, suêt, pot. *To take* —, wziąść na poty. *To put into a*—, sprawić poty. *To be in a* —, pocić się.

TO SWEAT, *v. r.* i *ir. n.* pocić się, potnieć. *To— out*, wypocić się. *To — out a distemper*, wypędzić chorobę przez poty.

SWEAT, *pret.* i *part. zob.* TO SWEAT.

SWEATER, suêt'-ûr *s.* potniejący.

SWEATY, suêt'-ê, *adj.* potniejący, pocący się; *fig.* w pocie czoła.

SWEDE, sued, *s.* Szwed.

SWEDEN, sue'-dn, *s.* Szwecya.

SWEDISH, sue'-dîsz, 1) *adj.* szwecki; 2) *s.* szwecki język.

TO SWEEP, suêêp, *v. ir. a.* i *n.* zamiatać, zamieść; wytrzeć, wycierać (kominy); pociągnąć; zagarnąć; wlec, włóczyć, powlec; *fig.* pędzić; porwać, unieść; migнąć się, przelecieć; płynąć; — *before your own door*, *prov.* pilnuj swego nosa. *To — along*, *fig.* przebiedz, przelecieć. *To — away* (— *off*), wymieść; *fig.* zabrać, zagarnąć, sprzątnąć, porwać.

SWEEP, *s.* zamiatanie; kominiarz; *fig.* zagarnienie, porwanie; zniszczenie, zburzenie, obalenie.— *net*, powłóczek, powłok (sieć). — *stake* (— *stakes*), wygrywający wszystkie stawki lub nadgrody na wyścigach końskich.

SWEEPER, suêêp'-ûr, *s.* zamiatacz. *Chimney* —, kominiarz.

SWEEPINGS, suêêp'-ĭngz, *s. pl.* śmiecie, wymieciny.

SWEEPY, suêêp'-ê, *adj.* chyży, szybki, lotny.

SWEET, swêêt, *adj.* słodki; luby, miły, uprzejmy, wonny, pachnący. —*bread*, mleczko cielęce.— *briar*, głog.—*broom*, wrzos.—*heart*, *vulg.* kochanek, kochanka.— *meat*, konfitury, cukry. — *scented* (—*smelling*), wonny, pachnący. —*tooth*, łakotny, smaczne kąski lubiący. — *water*, rzeczna woda. —*william*, gwoździk dziki.

SWEET, *s.* słodycz; lubość, uprzejmość. *My* —! moja luba, moja kochana! *No — without sweat*, *prov.* niemasz róży bez ciernia. *Sweets*, *pl.* słodycze, rozkosze. *Vernal sweets*, zapachy wiosenne,

TO SWEETEN, swêê'-tn, *v. a.* słodzić, *fig.* uśmierzyć, ukoić, ułagodzić; ubarwić, nadać piękny pozór.

SWEETENER, swêê'-tn-ûr, *s.* słodzący, osładzający; zwodziciel, omamiciel.

SWEETISH, swêêt'-îsz, *adj.* słodkawy.

SWEETLY, swêêt'-lê, *adv.* słodko; mile, łagodnie, uprzejmie.

SWEETNESS, swêêt'-nês, *s.* słodycz, osłoda; zapach; lubość, przyjemność, uprzejmość.

TO SWELL, swêll, *v. reg.* i *ir.* 1) *n.* nabrzmieć, napuchnąć, obrzęknąć, wzdymać się, wzdąć się, nadąć się, odąć się; wezbrać; napuszyć się, nasrożyć się; zgrubieć; wzmagać się, powiększyć się; 2) *a.* nadąć, wydąć, nadymać, nabrzmiałym zrobić; napuszyć; powiększyć, grubszym uczynić, rozprzestrzenić. *The river swells*, rzeka wzbiera. *The rain has swelled up the river*, przybyło w rzece wody od deszczu. *To — out*, wydąć się, wypuczyć się.

SWELLING, swêll'-ĭng, *s.* nabrzmiałość, obrzękłość, puchlina; wydętość, nadętość.—*on the sight*, większa wydatność dla oka.

TO SWELTER, swêl'-tûr, *v.* 1) *n.* omdlewać od gorąca, ginąć z pragnienia, 2) *a.* wypalić, wysuszyć.

SWELTRING, swêl'-trĭng, *or* SWELTRY, swêl'-trê, *adj.* skwarny, spiekły, duszny, zaduszający.

SWEPT, swêpt, *pret.* i *part. zob.* TO SWEEP.

TO SWERVE, *v. n.* błąkać się, błądzić; zboczyć, wyboczyć, oddalić się (— *from*) od czego.

SWIFT, swîft, *adj.* prędki, szybki, raczy, chyży. —*foot* (—*footed*), prędkonogi.

SWIFT, *s.* szybki nurt; 2) jerzyk.

SWIFTLY, swîft'-lê, *adv.* prędko, szybko.

SWIFTNESS, swîft'-nês, *s.* prędkość, szybkość, chyżość.

TO SWILL, swîll, *v.* 1) *a.* pomyć, opłakać; spoić, upoić; 2) *n.* chlać, żłopać, łykać, upić się.

SWILL, *s.* łyk, haust; pomyje.

SWILLER, swîl'-lûr, *s* opój; moczywąs.

SWILLING, swîll'-ĭng, 1) *part. adj.* zalewający się trunkiem; 2) *part. s.* nałóg pijaństwa; *swillings*, *s. pl.* pomyje.

TO SWIM, swîm, *v. ir. n.* płynąć; *fig.* opływać w czem; zawrot głowy mieć, kręcić się w głowie. *To—away*, wpław się puścić. *To—over a river*, przepłynąć rzekę. *To—with the tide*, płynąć z wodą. *My head swims*, w głowie mi się kręci.

SWIM, *s.* — *bladder*, pęcherz rybi.

SWIMMER, swîm'-mûr, *s.* pływak.

SWIMMINGLY, swîm'-mĭng-lê, *adv.* gładko, jak z płatka, pomyślnie.

TO SWINDLE, swîn'-dl, *v. a.* matać, okpiwać, szachrować, cyganić.

SWINDLER, swîn'-dl-ûr *s.* matacz, szalbierz, szachraj, oszust.

SWINE, suin, *s. collect.* świnie. — *bread*, trufla. — *herd*, świniarz. — *pipe*, gatunek kwiczoła. — *sty*, świniniec.

TO SWING, suïng, *v. ir.* 1) *n.* kołysać się, chybotać się, bujać; wisieć, dyndać; 2) *a.* kołysać, chustać, rozbujać; machać, wywijać. *He may — for it*, może dyndać za to.

SWING, *s.* bujanie, kołysanie się; szarpnięcie; chustawka, bujawka; *fig.* wzlot, polot; popęd, skłonność; wolne pole. *To take a* —, chustać się. *To give it a* —, popchnąć co, nadać ruch. *Let him take his* —, niech sobie pobuja, niech się zadowolni.

TO SWINGE, suïndż, *v. a.* chłostać, smagać; † machać, wywijać. *Swinge buckler* †junak, zawadyak.

SWINGER, suïng'-ûr, *s.* chustający; miotający; procnik; *vulg.* coś ogromnego, ogromny chłop.

SWINGING, 1) suïng'-ïng, *part. s. zob.* TO SWING; 2) suïndż'-ing, *adj.* zamaszysty, ogromny, olbrzymi. *A — bill*, ogromny rachunek (po gospodach, hotelach). *A great — fellow*, ogromny drągal. *A — lie*, ogromne łgarstwo. — LY, *adv.* ogromnie, niezmiernie.

SWINISH, suï'-nïsz, *adj.* świński.

SWIPE, sulp, *s.* żóraw u studni.

SWISS, suïs, 1) *s.* Szwajcar; 2) *adj.* szwajcarski.

SWITCH, sulcz, *s.* pręt, pręcik.

TO SWITCH, *v. a.* skropić prętem; ćwiczyć, smagać.

SWITZERLAND, suïts'-ûr-lând, *s.* Szwajcarya.

SWIVEL, sulw'-wl, *s.* kółko, krążek. — *or — gun*, śmigownica.

SWOBBER, *zob.* SWABBER.

SWOLLEN, SWOLN, suòln, *part. zob.* TO SWELL.

TO SWOON, suòdn, *v. n.* mdleć, omdleć (często z *away*).

SWOON, *s.* mdłość.

SWOONING, suòdn'-ïng, 1) *part. s.* mdlenie, omdlewanie, omdlenie; 2) *adj.* omdlały, mdlejący.

TO SWOOP, suòp, *v. a.* spaść raptem, uderzyć, porwać w szpony.

SWOOP, *s.* uderzenie ptaka na zdobycz.

TO SWOP, suòp, *v. a. vulg.* mieniać, facyendować, frymarczyć.

SWORD, sòrd, *s.* miecz, szpada, palasz, oręż. *To put to the* —, wyciąć w pień. *To put to fire and* —, ogniem i mieczem pustoszyć. — *fish*, mieczyk, ostropysk (ryba). — *grass*, kosaciec. — *knot*, kutas u felcechu. — *law*, prawo miecza. — *man* żołnierz. — *player*, szermierz.

SWORDED, sòrd'-ëd, *adj* uzbrojony m eczem.

SWORE, suòr, *pret.* SWORN, suòrn, *part. zob.* TO SWEAR. *To be sworn to an office*, wykonać przysięgę przy objęciu urzędu.

TO SWOUND, † *zob.* TO SWOON.

SWUM, suùm, *pret.* i *part. zob.* TO SWIM.

SWUNG, suùng, *pret.* i *part. zob.* TO SWING.

SYBARITE, sïb'-â-rït, *s.* sybarit, rozkosznik, (od miasta Sybaris w południowéj Italii).

SYCAMORE, *zob.* SICAMORE.

SYCOPHANT. sïk'-ô-fânt, *s.* zausznik, podły pochlebca.

SYLLABIC(—AL), sïl-lâb'-ïk, *adj.* syllabny, zgłoskowy.—ALLY, *adv.* po syllabie, syllabami.

SYLLABLE, sïl'-lâ-bl, *s.* syllaba, zgłoska.

TO SYLLABLE, *v. a.* syllabizować, zgłoskować.

SYLLABUS, sïl'-lâ-bûs, *s.* wyciąg, krótki zbiór, treść, program.

SYLLOGISM, sïl'-lô-dżïzm, *s.* syllogizm, wniosek.

SYLLOGISTIC (— AL), sïl-lô-dżïs'-tïk, *adj.* syllogizmowy, w kształcie syllogizmu.

TO SYLLOGIZE, sïl'-lo-dżïz, *v. a.* syllogizmować, wnioskować.

SYLVAN, sïl'-wân, 1) *adj.* leśny; 2) *s.* Sylwan, bożek leśny.

SYMBOL, sïm'-bûl, *s.* symbol, godło.

SYMBOLICAL, sïm-bôl'-ë-kâl, *adj.* symboliczny. — LY, *adv.* symbolicznie.

SYMBOLIZATION, sïm-bûl-lëzâ'-szûn, *s.* wyrażenie symboliczne.

TO SYMBOLIZE, sïm'-bô-llz, *v. a.* i *n.* symbolicznie wyrazić.

SYMMETRICAL, sïm-mët'-trë-kâl, *adj.* symetryczny.

SYMMETRY, sïm'-më-trë, *s.* symetrya.

SYMPATHETIC (—AL), sïm-pâ-thët'-ïk, *adj.* sympatyczny.—ALLY, *adv*, sympatycznie.

TO SYMPATHIZE, sïm'-pâ-thïz, *v. n.* sympatyzować, współubolewać.

SYMPATHY, sïm'-pâ-thë, *s.* sympatia, współczucie.

SYMPHONIOUS, sïm-fô'-në-ûs, symoniczny, harmonijny.

SYMPHONY, sïm'-fô-në, *s.* symfonia, harmonia.

SYMPTOM, sïm'-tûm, *s.* symptom, znak.

SYMPTOMATIC (—AL), sïm-tô-mât'-tïk, *adj.* symptomatyczny.

SYNAGOGUE, sïn'-â-gòg, *s.* synagoga, bożnica.

SYNCHRONICAL, sïn-krôn'-ë-kâl, *adj.* synchroniczny, jednoczesny.

SYNCHRONISM, sïng'-krô-nïzm, *s.* synchronizm, jednoczesność.

SYNCHRONOUS - sïng'-krô-nûs, *adj. zob.* SYNCHRONICAL.

SYNCOPE, sïng'-kô-pë, *s.* (*gram.*), wyrzutnia; 2) (*med.*), mdłość.

SYNOD, sïn'-nûd, s. synod, sobor; (*astr.*), zejście się dwóch planet.

SYNODAL, sïn'-nô-dâl, *or* SYNODIC (—AL), së-nôd'-ïk, *adj.* synodowy, synodyczny. — *month*, miesiąc synodyczny (od pełni do pełni).

SYNONYMA, së-nôn'-në-mâ, *s. pl.* wyrazy jednoznaczne.

SYNONYME, sïn'-ô-nïm, *s.* wyraz jednoznaczny.

SYNONYMOUS, së-nôn'-në-mûs, *adj.* jednoznaczny.

SYNONYMY, së-nôn'-në-më, *s.* jednoznaczność.

SYNOPSIS, së-nôp'-sïs, *s.* krótki zbiór, tabela synoptyczna.

SYNOPTICAL, së-nôp'-të-kâl, *adj.* synoptyczny.

SYNTAX, sïn'-tâks, *s.* składnia wyrazów.

SYNTHESIS, sïn'-thë-sïs, s. synteza, zbiór.

SYNTHETIC (—AL), sïn-thët'-ïk, *adj.* syntetyczny.

SYPHON, *s. zob.* SIPHON.

SYRIA, sïr'-ë-â, *s.* Syrya.

SYRINGE, sïr'-ïndż, *s.* seręga, sikawka.

TO SYRINGE, *v. a.* szprycować.

SYRTIS, sër'-tïs, *s.* syrta, wał piaszczysty lub skalisty.

SYSTEM, sïs'-tëm, *s.* system, układ.

SYSTEMATIC (—AL), sïs-të-mât'-tïk, *adj.* systematyczny. — ALLY, *adv.* systematycznie.

TO SYSTEMATIZE, sïs-tëm'-â-tïz, *v. a.* ułożyć systematycznie.

SYSTOLE, sïs'-tô-lë, s. (*gram.*), skrócenie długiéj zgłoski; (*anat.*), zwiędnienie serca, kordyaka.

T

TABBY, tâb'-bë, *adj.* morągowaty, cętkowaty (o kotach).

TABEFACTION, tâb-ë-fâk'-szûn, *s.* wyniszczenie ciała.

TO TABEFY, tâb'-ë-fl, *v. n.* schudnąć, wyschnąć, zmizernieć.

TABERNACLE, tâb'-ër-nâ-kl, *s.* namiot, namiot zgromadzenia, kuczka.

TABID, tâb'-ïd, *adj.* chudy, wyschły, nędzny, mizerny. —NESS, *s.* wynędzienie, suchoty.

TABLE, tâ'-bl, *s.* stół; tablica; tabela; † dłoń. *The tables are turned*, *fig.* szczęście się odmieniło, obróciło się koło fortuny. — *beer*, piwo stołowe. — *cloth*, obrus. — *talk*, rozmowa przy stole.

TABLET, tâb'-lët, s. tablica, tabliczka.

TABOUR, (TABOR), tâ'-bûr, *s.* bęben.

TABOURER, tâ'-bûr-ûr, *s.* bijący w bęben i grający na piszczałce.

TABOURET, tâb'-ûr-ët, *or* TABOURINE, tâb-ûr-ëën', *s.* bębenek.

TABULAR, tâb'-ù-lâr, *adj.* tabularny, w tablicach.

TO TABULATE, tâb'-ù-lât, *v. a.* ułożyć w tablice.

TABULATED, tâb'-ù lâ-tëd, *adj.* płaski.

TACHE, tâcz, *s.* spinka, sprzążka.

TACIT, tâs'-ït, *adj.* milczący; niewyrażony, domyślny. —LY, *adv.* niewyraźnie, domyślnie.

TACITURNITY, tâs-ë-tûr'-në-të, *s.* milczenie, skrytość.

TO TACK, tâk, *v.* 1) *a.* przyczepić, uczepić, przyszyć, przywiązać, związać; 2) *n.* (*mar.*), lawirować. *To — about*, odmienić

kierunek, przedsięwziąść inne środki. *To — together*, szczepić, sklejć, spiąć.

TACK, *s.* sztyft, ćwieczek, goździk; (*mar.*) skierowanie okrętu w inną stronę. *To hold —*, tęgo się trzymać, dotrzymać kroku, wytrwać.

TACKLE, tăk'-kl, *s.* (*mar.*), lina, powrozy, rekwizyta okrętowe.

TO TACKLE, *v. a.* opatrzyć okręt w liny.

TACKLING, tăk'-lĭng, *s.* liny, rekwizyta okrętowe; sprzęty, narzędzia, rzeczy. *Kitchen —*, sprzęty kuchenne. *To look well to one's —*, pilnować dobrze swoich rzeczy.

TACKLED, tăk'-kld, *adj.* z powrozów. *— stair* (*Shaksp.*), drabina z powrozów.

TACTIC (—AL), tăk'-tĭk, *adj.* taktyczny. TACTICS, *s. pl.* taktyka.

TACTILE, tăk'-tĭl, *adj.* dotykalny.

TACTION, tăk'-szŭn, *s.* dotykanie.

TADPOLE, tăd'-pōl, *s.* kijanka.

TAFFETA, tăf'-fē-tă, *s.* tafta, kitajka.

TAG, tăg, *s.* sztyft, ćwieczek; (*Shaksp.*), pospólstwo, motłoch. *— rag*, (*vulg.*), szuja, motłoch. *A — rag fellow*, obdartus, obszarpaniec.

TO TAG, *v. a.* przyczepić sztyfcik do sznurka, tasiemki; *fig.* związać, sczepić, przyczepić.

TAIL, tăl, *s.* ogon; w. p. rodzaj posiadłości ziemnéj. *To turn —*, zemknąć, drapnąć. TAILED, *adj.* z ogonem.

TAILOR, tă'-lûr, *s.* krawiec. *—'s goose*, żelazko krawieckie.

TO TAINT, tănt, *v.* 1) *a.* (*— with*), skazić, zepsuć, zarazić; splamić, pokalać, splugawić; 2) *n.* zepsuć się, gnić, prześmiardnąć.

TAINT, *s.* skaza, zepsucie, zaraza; plama, zakała. *To fall into —*, (*Shaksp. K. L.*), stracić wiarę. —LESS, *adj.* nieskażony, niepokalany.

TO TAKE, tăk, *v. ir. a.* i *n.* brać, wziąść, nabrać; przedsiębrać, przedsięwziąść; pojmać, schwycić, przytrzymać; pojąć; odebrać; zająć, zabierać; zażywać (lekarstwo, tabakę); uważać, mieć za co, poczytywać, sądzić, mniemać; udać się, pojść pomyślnie. *To — advantage of*, korzystać z czego. *To — air*, zażyć świeżego powietrza; *fig.* rogłosić się, rozejść się *To — amiss*, wziąść za złe. *To — arms*, wziąść się do oręża. *To — an airing*, przewietrzyć się. *To — alarm*, zatrwożyć się. *To—breath*, odetchnąć. *To — a concern in a thing*, interesować się czém. *To — one's chanee*, probować szczęścia. *To — delight in*, lubić, podobać sobie, znajdować rozkosz w czém. *To — a discase*, dostać choroby. *To — a drop too much*, podchmielić sobie. *To — a fancy to...*, podobać sobie co. *To — farewell*, pożegnać się. *To — the field*, wyprawić się w pole. *To — fire*, zapalić się. *To — fright*, spłoszyć się. *To — hold of*, ująć, schwycić, *To — horse*, dopaść konia. *To — a journey*, podróżować, wyjechać w podróż. *To — a liking to a thing*, nabrać gustu do czego. *To — the liberty*, pozwolić sobie, ośmielić się. *To — law of one*, zapozwać kogo. *To — the lead*, stanąć na czele, wodzić rej. *To — measure*, wziąść miarę. *To—measures*, przedsięwziąść środki, kroki. *To — a nap*, podrzymać. *To — notice*, zważać, postrzedz. *To — an oath*, złożyć przysięgę. *To — offence*, urazić się. *To — orders*, wyświęcić się. *To — pains*, starać się, usiłować. *To — pet*, urazić się, rozgniewać się. *To — physic*, zażyć lekarstwo. *To—pity*, litować się. *To — place*, nastąpić, zajść, zdarzyć się. *To — pleasure in*, mieć w czém upodobanie, lubić co. *To — rest*, spocząć. *To — revenge* (*vengeance*), zemścić się. *To — a seat*, usiąść. *To — shelter*, schronić się (*— from*, od czego). *To — steps*, przedsięwziąść kroki. *To — a trip* (*a turn*), przejść się, przejechać sie. *To—a walk*, pojść na spacer. *To — warning*, korzystać z ostrzeżenia. *To — wing*, odlecieć. *As I — it*, jak uważam, jak sądzę. *I — it for granted*, mam za rzecz pewną, dowiedzioną. *Will it —?* czy to się uda? czy będzie co z tego? *How did the play —?* jak się podobała sztuka? *That won't — with me*, nie okpisz braciszku, ja się na to nie zgadzam. *Will you — something?* (*a glass of wine, etc.*), czy pozwolisz sobie czém służyć? *To — after*, przejąć od kogo, naśladować; być podobnym do kogo. *To — along with*, wziąść z sobą. *To — one at his word*, złapać kogo za słowo. *To — asunder*, rozebrać na części. *To — away*, odjąć, odebrać. *To — down*, zdjąć, zapisać. *To — for*, brać za co, mieć za co, poczytywać. *I am not what you — me for*, niejestem tym za kogo mnie bierzesz. *To — from*, odjąć, odebrać; zdjąć. *To — in*, wziąść (do powozu, na statek); objąć, ogarnąć, zawierać; opasać, otoczyć, ogrodzić; podejść, oszukać, zwieść. *To — in hand*, przedsięwziąść. *To — in the sails*, spuścić żagle. *To — in tow*, ciągnąć za sobą przyczepiony z tyłu statek. *To — in a lie*, złapać na kłamstwie. *To — into one's head*, wziąść do głowy; przyjść do głowy. *To — off*, zdjąć, sprzątnąć. *To — out*, wyjąć, wydobyć; prosić w taniec. *To — to*, przykładać się do czego, oddać się czemu. *To — to drinking*, wziąść się do pijaństwa. *To — to one's heels*, zwinąć chorągiewkę, dać drapaka, w nogi. *To — up*, podjąć, podnieść; włożyć na siebie; zająć, zabrać (miejsce, czas). *To — up arms*, podnieść oręż. *To — up lodgings*, zająć mieszkanie. *It will — much time*, to zabierze wiele czasu. *To — upon one's self*, wziąść na siebie, podjąć się. *He takes upon him to teach*, podejmuje się uczyć (sam nie umiejąc). *To — upon trust*, brać na borg, na kredyt.

TAKEN, tă'-kn, *part. zob.* TO TAKE, wzięty, etc. *To be—with*, być napadniętym, zdjętym, porwanym, przejętym. *To be — with a fit of...*, mieć napad, przystęp, paroxyzm. *To be — ill*, zachorować. *To be — up*, być zajętym (o miejscu, stanowisku, posadzie); być zajętym, zatrudnionym. *To be — up with admiration*, być zdjętym podziwieniem.

TAKING, tă'-kĭng, 1) *s.* branie, wzięcie; (*vulg.*), kłopot; 2) *adj.* ujmujący, przyjemny. *— airs* (*Shaksp. K. L.*), zaraźliwe powietrze.

TALE, tăl, *s.* opowiadanie, powieść, powiastka; liczba; doniesienie, delata; plotka. *— bearer*, nowiniarz, plotkarz. *— bearing*, nowiniarstwo, plotkarstwo. *— teller*, opowiadacz.

TALENT, tăl'-ĕnt, s. talent, dar, zdatność; (*Shaksp.*), szpona, pazur.

TALENTED, tăl'-ĕnt-tĕd, *adj.* (*mod.*), utalentowany.

TALISMAN, tăl'-ĭz-măn, *s.* talizman.

TO TALK, tăuk, *v. n.* gadać, mówić, rozmawiać (*— to, with*, do kogo, z kim; *of, about*, o czém); bredzić, bzdurzyć, paplać, gawędzić. *The story will — itself asleep*, przestaną o tém mówić jak się nagadają. *To — like an apothecary*, bredzić co ślina do gęby przyniesie, pleść nie w pięć nie w dziewięć. *To — big*, junakieryą nadrabiać, chełpić się. *To — over*, rozmawiać, opowiadać.

TALK, *s.* rozmowa; pogadanka, gawęda; wieść, pogłoska. *To be full of —*, być gadatliwym. *I must have a little — with him*, muszę z nim pomówić. *She is made a common —*, wpadla ludziom na języki. *Small —*, gawęda, gadulstwo, plotki. *Town —*, nowiny miejskie.

TALKATIVE, tăuk'-ă-tĭw, *adj.* rozmowny; gadatliwy, wielomowny. —NESS, *s.* gadatliwość, wielomowność.

TALKER, tăuk'-ûr, *s.* gadacz, gaduła, gadatywus.

TALL, tăll, *adj.* wysoki, słuszny, rosły. *A—man*, *a—woman*, wysoki męszczyzna, wysoka kobiéta. *A — tree*, wysokie, rosłe drzewo. *A — man of his hands*, (*Shaksp.*), człowiek silny, odważny.

TALLAGE, tăl'-lĭdż, *s.* podatek.

TALLOW, tăl'-lō, *s.* łój. *— chandler*, świecarz. *— keech*, zwitek łoju. *— candle*, świeca łojowa. —ISH, —Y, *adj.* łojowaty, łojsty.

TALLY, tăl'-lĕ, *s.* karbowa la-

ska, karb; *fig.* zgodność, stosowność.

TO TALLY, *v. a.* i *n.* karbować; *fig.* zgodzić, przypasować; zgadzać się, stosować się, przystawać do siebie.

TALMUD, tál'-mûd, *s.* talmud.

TALNESS, tálł'-nês, *s.* wysokość, słuszny wzrost.

TALON, tál'-ûn, *s.* szpona, pazur (ptaka drapieżnego).

TAMARIND, tám'-má-rînd, *s.* tamarynda, daktyl leśny.

TAMARISK, tám'-má-rîsk, *s.* tamarzyszek, września.

TAME, tám, *adj.* łaskawy, swojski; *fig.* potulny, uległy, pokorny, uniżony. *A — snake*, (*Shaksp. A. Y. L. I.*), tchórz.

TO TAME, *v. a.* przyswoić, oswoić, ułaskawić; *fig.* uskromić, ukrócić, ująć w karby.

TAMEABLE, tá'-má-bl, *adj.* dający się ułaskawić.

TAMELESS, tám'-lês, *adj.* dziki, nieugłaskany, rozhukany.

TAMELY, tám'-lê, *adv. fig.* ulegle, bez oporu, powolnie.

TAMENESS, *s.* łaskawość; *fig.* uległość, powolność, bojaźń.

TAMER, tá'-mûr, *s.* oswoiciel; uskromiciel.

TO TAMPER, tám'-pûr, *v. n.* (— *with*), wdawać się w co, wtrącać się do czego, trudnić się czém; mieć z kim konszachty, knować tajemnie, podmawiać, starać się przekabacić kogo. *You — too much with that disease*, zanadto zażywasz lekarstw na tę chorobę. *Why do you — with it (in it)?* dla czego się w to wdajesz, do tego wtrącasz?

TO TAN, tán, *v. a.* garbować skóry; suszyć na słońcu.

TAN, *s.* dębnica garbarska. — *house* (— *yard*), garbarnia. — *pit* (— *vat*), dół garbarski, kadź garbarska.

TANG, táng, *s.* zły smak, obrzask. *To have a — of the cask*, trącić beczką. *A tongue with a —*, (*Shak.*), złośliwy język.

TO TANG. *v. n.* (*Shaksp. T. N.* zamiast TWANG, co *zob.*).

TANGENT, tán'-dżênt, *s.* (*mat.*), styczna.

TANGIBILITY, tán-dżê-bîl'-ê-tê, *s.* dotykalność.

TANGIBLE, tán'-dżê-bl, *adj.* dotykalny.

TO TANGLE, táng'-kl, *zob.* TO ENTANGLE.

TANK, tángk, *s.* sadzawka, rezerwoar.

TANKARD, tángk'-ûrd, *s.* kufel z wiekiem.

TANLING, tán'-lîng, *s.* (*Shaks. Cymb.*), ogorzały od słońca.

TANNER, tán'-nûr, *s.* garbarz.

TANNERY, tán'-ûr-ê, *s.* garbarnia, garbarstwo.

TANSY, tán'-zê, *s.* wrotycz pospolity.

TO TANTALIZE, tán'-tá-lîz, *v. a.* dręczyć, męczyć, zwodzić.

TANTAMOUNT, tánt'-á-môûnt, *adj.* tyleż wynoszący, tyleż znaczący. *To be — to...*, tyleż wynosić. *Silence is sometimes — to consent*, milczenie znaczy czasem zezwolenie.

TANTIVY, tán'-tîw-ê, *adj.* w lot, z kopyta, pędem.

TO TAP, táp, *v. a* i *n.* klapnąć, plasnąć, z lekka uderzyć; pukać, kołatać, stukać; toczyć trunek z beczki; (*mysl.*), hukać jak zając lub królik (gdy się parkocą). *To — one with the hand*, klapnąć kogo ręką. *To — a vessel*, napocząć beczkę, utoczyć z beczki. *To — one for the dropsy*, otworzyć komu brzuch dla wypuszczenia wodnéj puchliny.

TAP, *s.* klaps, uderzenie; czop, kurek u beczki. — *house*, szynk.

TAPE, táp, *s.* taśma, tasiemka. — *worm*, robak soliter.

TO TAPER, tá'-pûr, *v. n.* kończyć się śpiczasto, w kształcie wrzeciona.

TAPER, 1) *s.* świeca woskowa; 2) *adj. zob.* TAPERING. — *fingers*, śpiczaste palce.

TAPERING, tá'-pûr-îng, *part. adj.* spiczasty, wysmukły; (*bot.*), wrzecionowaty.

TAPESTRY, táps'-trê, táp'-êstrê, *s.* obicie.

TAPSTER, táp'-stûr, *s.* szynkarz, piwniczy.

TAR, tár, *s.* dziegieć, smoła; *fig.* majtek.

TO TAR, *v. a.* pomazać dziegciem. *To — and feather a man*, pomazać dziegciem i obiepić pierzem.

TARANTULA, tá-rán'-czû-lá, *s.* tarantula, pająk jadowity.

TARDATION, tár-dá'-szûn, *s.* opóźnienie.

TARDILY, tár'-dê-lê, *adv.* powolnie, opieszale.

TARDINESS, tár'-dê-nês, *or* TARDITY, tár'-dê-tê, *s.* powolność, opieszałość.

TARDY, tár'-dê, *adj.* powolny, opieszały, leniwy, marudny.

TO TARDY, *v. a.* opóźniać, zwłaczać.

TARE, tár, 1) *s.* wyka, soczewica; 2) tara, (potrącenie z wagi towaru, ciężaru beczki, worka, skrzyni i t. d.); 3) *pret.* † *zob.* TO TEAR.

TARGE, tárdż (w poezyi), *or* TARGET, tár'-gêt, *s.* tarcza, puklerz.

TARIFF, tár'-îf, *s.* taryfa.

TO TARNISH, tár'-nîsz, *v.* 1) *a.* zatrzeć lustr; *fig.* zaćmić, przyćmić, splamić; 2) *n.* ściemnieć, spłowieć, zblakować, zardzewieć.

TARPAWLING (TARPAWLIN), tár-páwl'-îng, *s.* (*mar.*), płótno posmarowane dziegciem; *fig.* (z pogardą), majtek.

TARRAGON, tár'-rá-gôn, *s.* draganek (ziele).

TO TARRE, *v. a.* (*Shaks.*), † podniecać, poduszczać, zachęcać.

TARRIER, tár'-rê-ûr, *s.* mitręga, maruda, guzdracz; 2) *zob.* TERRIER.

TO TARRY, tár'-rê, *v. n.* ociągać się, marudzić, guzdrać się; stać, czekać, zabawić się. *Where did you — so long?* gdzieżeś tak długo marudził? *I shall — here two days*, zabawię tu dwa dni. *Tarry for me there*, zaczekaj tam na mnie.

TARRY, *adj.* dziegciowy, smolny; zasmolony.

TARSEL, tár'-sêl, *s.* krogulczyk.

TART, tárt, 1) *adj.* cierpki, kwaśny, ostry, gryzący; 2) *s.* tort, ciasto.

TARTAN, tár'-tán, *s.* (Szkoc.), tartan (sukno w kratki).

TARTAR, tár'-tár, *s.* † (w poepyi), piekło; 2) kremotartari (winian potażu); 3) Tatar. *To catch a —*, *zob.* pod TO CATCH.

TARTARY, tár'-tá-rê, *s.* Tatarya.

TARTLY, tárt'-lê, *adv.* cierpko, kwaśno, ostro, z przekąsem.

TARTNESS, tárt'-nês, *s.* cierpkość, ostrość.

TASK, tásk, *s.* zadanie, lekcya, pens. *To take (call) to —*, żądać od kogo sprawienia się. — *master*, dozorca, przystawa. — *work*, zadana robota. *To take to —*, zburczeć, wyłajać, strofować.

TO TASK, *v. a.* zadać robotę, zastawić do roboty; zarzucać, obwiniać.

TASKER, tásk'-ûr, *s.* dozorca, przystawa.

TASSEL, tás'-sêl, *s.* kutas. *The tassels of a cushion*, kutasy u poduszki. *Neck-cloth tassels*, funtazie u chustki na szyi.

TASTABLE, tást'-á-bl, *adj.* smaczny, smakowity.

TO TASTE, tást, *v.* 1) *a.* kosztować, pokosztować, smakować; 2) *n.* mieć smak. *The butter tastes of (after) the cask*, to masło ma smak faski, trąci faską.

TASTE, *s.* smak (właśc: i przenoś:). *To take a slight — of*, pokosztować czego. *To have a nice —*, mieć dobry smak. *To my —*, do mego smaku, gustu. *That has put my mouth out of — with all manner of meat*, to mi odebrało apetyt od wszelkiego mięsiwa.

TASTED, tást'-êd, *adj.* mający smak. *Ill —*, niemaczny. *Well —*, smaczny.

TASTEFUL, *adj.* smaczny.

TASTELESS, *adj.* bez smaku. —NESS, s. niesmaczność.

TASTER, tást'-ûr, *s.* smakujący, kosztujący; 2) kieliszek od wina.

TO TATTER, tát'-tûr, *v. a.* podrzeć, poszarpać.

TATTER, *s.* gałgan, łachman, szmata. — *demalion*, obdartus, obszarpaniec, gałgan.

TO TATTLE, tát'-tl, *v. n.* gawędzić, pleść, szczebiotać, paplać, bajać.

TATTLE, *s.* gawędka, gadulstwo.

TATTLER, tát'-tl-ûr, *s.* gawędziarz, gaduła, bałamut.

TATTOO, tát-tôô', *s.* capstrzyk.

To beat the —, bębnić na capstrzyk.

TO TATTOO (TO TATTOW), tât-tô', *v. a.* taetować (przyozdobić ciało wykalanemi na skórze obrazkami, jak to czynią dzicy Indyanie).

TAUGHT, tâut, *pret.* i *part. zob.* TO TEACH. *We were* — *Latin*, uczono nas po łacinie. *You are better fed than* —, więcéj masz sadła w brzuchu niż oleju w głowie.

TO TAUNT, tânt, *v. a.* (—*at*), przycinać, przymawiać, drwić, szydzić, najgrawać się.

TAUNT, *s.* drwinki, przycinki, szyderstwo.

TAUNTER, tânt'-ûr, *s.* drwinkarz, szyderca.

TAUNTING, tânt'-îng. 1) *part. s*, szydzenie; 2) *adj.* szydzący, uszczypliwy. —LY, *adv.* uszczypliwie, z szyderswem.

TAUTOLOGY, tâu-tôl'-lô-dżê, *s.* powtarzanie tych samych wyrazów, lub téj saméj myśli w innych wyrazach.

TAVERN, tâw'-ûrn, *s.* karczma, oberża. — *keeper* (— *man*), karczmarz, oberżysta.

TO TAW, tâu, *v. a.* wyprawiać na zamszę.

TAW, *s.* kulka kamienna do grania.

TAWDRINESS, tâu'-drê-nês, *s.* wykwintność w stroju.

TAWDRY, tâu'-drê, 1) *adj.* wykwintny, przestrojony, w jasnych i źle dobranych kolorach; 2) — (— *lace*), *s.* † naszyjnik wiejskich dziewcząt.

TAWNY, tâu'-nê, *adj.* ciemnobrunatny, smagły, sniady, ogorzały.

TAX, tâks, *s.* taxa, podatek. *Land* —, podatek gruntowy. *Poll* —, poglówne. —*gatherer*, poborca.

TO TAX, *v. a.* nałożyć podatek. *To* — *with*, wyrzucać co, obwiniać o co. *I am not to be taxed with it*, niemożna mi uczynić tego zarzutu. *To* — *one with presumption*, obwiniać kogo o zarozumiałość. *Tax not divine Providence*, nie oskarżaj Boskiéj opatrzności.

TAXATION, tâks-â'-szûn, *s.* podatkowanie; zarzut, obwinienie, nagana.

TAXER, tâks'-ûr, *s.* nakładający podatek.

TEA, tê, *s.* herbata. — *board*, taca. — *canister*, puszka na herbatę. — *cup*, filiżanka. — *kettle*, kociołek do herbaty. —*pot*, imbryk od herbaty. — *tray*, taca. — *urn*, samowar.

TO TEACH, têcz, *v. ir. a. i n.* uczyć, nauczyć.

TEACHABLE, têcz'-â-bl, *adj.* pojętny. —NESS, *s.* pojętność.

TEACHER, têcz'-ûr, *s.* nauczyciel.

TEAGUE, têêg, *s.* (z pogardą), Irlandczyk.

TEAL, têl, *s.* cyranka.

TEAM, têm, *s.* uprząż, sprzężaj, cug koni. *A*—*of ducks*, (*myśl.*) stado kaczek.

TEAR, têr, *s.* łza. *To shed tears*, wylewać łzy. *To burst into tears*, zalać się łzami.

TEAR, târ, *v. ir. a.* drzeć, szarpać, targać. *To* — *asunder*, rozedrzeć. *To* — *away from one*, wydrzeć co od kogo. *To* — *off*, oderdrzeć. *To* — *to pieces*, podrzeć na kawałki, rozszarpać. *To* — *a cat* (*Shaksp.*), wściekać się, szaleć.

TEAR, *s.* rozdarcie, dziura w sukni. *Wear and* —, zużycie, wytarcie, wychodzenie. *Good for wear and* —, dobry do chodu, chodziwy.

TEARFALLING, têr'-fâl-lîng, *adj.* rozlewający łzy.

TEARFUL, têr'-fûl, *adj.* żapłakany.

TEARLESS, têr'-lês, *adj.* suchy (o oku).

TO TEASE, têz, *v. a.* gręplować, czochrać wełnę; *fig.* dokuczać, naprzykrać się, nagabać, doswierać, przekomarzać się.

TEASER, tê'-zûr, *s.* naprzykrzony człowiek.

TEAT, têt, *s.* cyc, cycek, cycka.

TECHNICAL, têk'-nê-kâl, *adj.* techniczny. —LY, *adv.* technicznie. —NESS, *s.* techniczność.

TECHNOLOGICAL, têk-nô-lôdż'-ê-kâl, *adj.* technologiczny.

TECHNOLOGIST, têk-nôl'-ô-dżîst, *s.* technolog.

TECHNOLOGY, têk-nôl'-ô-dê, *s.* technologia.

TECHY, têcz'-ê, *adj.* kwaśny, cierpki, przykry, tetryczny, zrzędny.

TO TED, *v. a.* rozścielać siano z pokosów dla przesuszenia.

TEDDER, têd'-dûr, *s. zob.* TETHER.

TEDIOUS, tê'-dê-ûs, tê'-dżê-ûs, *adj.* nudny, naprzykrzony. —LY, *adv.* nudnie. —NESS, *s.* nudność, uprzykrzenie.

TO TEEM, têêm, *v. n.* i *a.* (— *with*), być w ciąży; urodzić; *fig.* być bez liku, znajdować się w wielkiéj obfitości, być pełnym. *The sea teems with fishes*, pełno jest, bez liku jest ryb w morzu.

TEEMER, têêm'-ûr, *s.* często zachodząca w ciążę.

TEEMFUL, têêm'-fûl, *adj.* ciężarny, brzemienny; *fig.* pełen, obfity.

TEEMLESS, têêm'-lês, *adj.* jałowy, niepłodny.

TEEN, têên, *s.* † żal, smutek, zmartwienie.

TEENS, têênz, *s. pl.* (o latach), od 13 do 19. *Miss in her* —, panna na wydaniu. *She is just entered into her* —, tylko co zaczęła trzynasty roczek. *She is still in her*—, ona nie ma jeszcze dwudziestu lat.

TEETH, têêth, *s. pl.* (*tooth*, *sing.*), zęby. *To show the* —, pokazywać zęby; grozić. *To shut the door in one's* —, zamknąć komu drzwi pod nosem. *To cast in one's* —, wyrzucać komu na oczy, wykalać oczy. *To his* —, jemu w oczy, wbrew komu. *I shall do it to his* —, *in spite of his* —, uczynię to wbrew jemu, pomimo niego. *To make one's* — *water* (*to set one's* — *watering*), sprawić komu oskomę.

TEGUMENT, têg'-û-mênt, *s.* (*anat.*), powłoka, skórka.

TEINT, tînt, *s.* farba, kolor, sztrych pędzlem.

TELEGRAPH, têl'-ê-grâf, *s.* telegraf.

TELESCOPE, têl'-lê-skôp, *s.* teleskop.

TELESCOPIC (—AL), têl-lê-skôp'-îk, *adj.* teleskopiczny, widziany tylko przez teleskop. *Telescopic stars*, gwiazdy widziane tylko przez teleskop.

TO TELL, têll, *v. ir a.* i *n.* opowiadać, powiedzieć, mówić; liczyć, obliczyć, wyliczyć. *To* — *a thing abroad*, rozgłosić co. *Never*— *me*, żadnych wymówek, niewymawiaj się. *I can* —, wiem. *I cannot* —, niewiem. *You yourself can best*—, możesz o tém najlepiéj powiedzieć. *To* — *one of his fault*, ciąć komu prawdę. *To* — *fortunes*, wróżyć. *To* — *stories*, opowiadać historye; łgać, kłamać. *To* — *a tale*, opowiadać powieść. *He shall* — *you your way*, on ci rozpowie twoją drogę. *You have promised to* — *me what shall pass*, obiecałeś mi donieść o tém co się stanie. *To* — *one what he shall write*, dyktować komu.

TELLER, têl'-lûr, *s.* opowiadacz.

TELLTALE, têl'-tâl, *s.* plotkarz.

TEMERARIOUS, têm-êr-â'-rê-ûs, *adj* śmiały, zuchwały.

TEMERITY, tê-mêr'-ê-tê, śmiałość, zuchwałość.

TO TEMPER, têm'-pûr, *v. a.* zaprawić, zmieszać, hartować kruszce; kształcić, nadać kształt; umiarkować, ułagodzić, zmiękczyć; usposobić. *To*—*colours*, rozpuszczać farby. *To* — *iron* or *steel*, hartować żelazo, stal.

TEMPER, *s.* należyte zmieszanie przeciwnych żywiołów; hart kruszców; temperament, skłonność, usposobienie, charakter; umiarkowanie; humor. *To be of a good*—, być w dobrym humorze, być wesołéj myśli. *To be out of* —, być w złym humorze. *Keep your* —, miarkuj się, nie wychodź z cierpliwości. *To lose* —, tracić cierpliwość. *To put out of* —, wyprowadzić z cierpliwości. *Revenge is contrary to the* — *of the Gospel*, zemsta nie zgadza się z duchem ewanielii.

TEMPERAMENT, têm'-pêr-â-mênt, *s.* temperament.

TEMPERAMENTAL, têm-pêr-â-mênt'-âl, *adj.* temperamentowy.

TEMPERANCE, têm'-pêr-âns, *s.* wstrzemięźliwość, umiarkowanie.

TEMPERATE, têm'-pêr-àt, *adj.* wstrzemięźliwy, łagodny, powolny. *A* — *heat*, umiarkowane ciepło. *A* — *climate*, umiarkowany klimat. *The* — *zone*, strefa umiarkowana. —LY, *adv.* z umiarkowa-

niem. —NESS, *s.* umiarkowanie.

TEMPERATURE, tĕm'-pĕr-â-tûr, *s.* temperatura.

TEMPEST, tĕm'-pĕst, *s.* burza, nawałnica. —*beaten* (—*tost*), skołatany burzą.

TEMPESTUOUS, tĕm-pĕs'-czû-ûs, *adj.* burzliwy.

TEMPLAR, tĕm'-plâr, *s.* templaryusz; 2) uczeń prawa, młody prawnik. —*'s inn*, szkoła prawa w Londynie (od gmachu *Temple* zwanego).

TEMPLE, tĕm'-pl, *s.* świątynia, kościoł. TEMPLES, *pl.* skronie.

TEMPORAL, tĕm'-pò-râl, *adj.* czasowy, doczesny, ziemski, światowy; (*anat.*), skroniowy.

TEMPORALITY, tĕm-pò-râl'-ê-tê, *s. sing. or* TEMPORALS, tĕm'-pò-râlz, *s. pl.* dobra doczesne, dobra duchowne.

TEMPORALLY, tĕm'-pò-râ-lê, *adv.* docześnie.

TEMPORANEOUS, tĕm-pò-rà'-nê-ûs, *or* TEMPORARY, tĕm'-pò-râ-rê, *adj.* czasowy, chwilowy.

TO TEMPORIZE, tĕm'-pò-riz, *v. n.* odwlekać, odkładać; stosować się do czasu.

TEMPORIZER, tĕm'-pò-rî-zûr, *s.* odwlekający; stosujący się do czasu.

TO TEMPT, tĕmt, *v. a.* kusić, skusić, do złego namówić; pobudzić, podniecić.

TEMPTATION, tĕm'-tâ-szûn, *s*, pokusa.

TEMPTER, tĕm'-tûr, *s.* pokuściel, zły duch.

TEN, tĕn, *adj.* dziesięć, dziesiątka. — *fold*, dziesięć krotny. *The — commandments*, dziesięcioro przykazań. *I'll set my — commandments in his face* (*Shaksp. H. VI. P.* 11), wypiszę mu dziesięcioro przykazań na pysku.

TENABLE, tĕn'-â-bl, *adj.* obronny, trudny do zdobycia.

TENACIOUS, tê-nâ'-szûs, *adj.* mocny, tęgi; wytrwały, uparty; klejki, lipki; wierny (o pamięci); skąpy.

TENANCY, tĕn'-ân-sê, *s.* w. p. dzierżawa, aręda, posiadanie.

TENANT, tĕn'ânt, *s.* w. p. dzierżawca, arędarz; mieszkaniec, lokator.

TO TENANT, *v. a.* dzierżawić, arędować; mieszkać, zajmować, posiadać.

TENANTLESS, tĕn'-ânt-lês, *adj.* pusty, stojący pustką, niezamieszkały.

TENANTRY, tĕn'-ânt rê, *s.* w. p. dzierżawa, aręda; dzierżawcy, czynszownicy, włościanie.

TENCH, tĕnsz, *s.* lin.

TO TEND, tĕnd, *v.* 1) *a.* opatrywać, doglądać, pielęgnować, pilnować; 2) *n.* zmierzać, dążyć. *To — the cattle*, paść bydło. *To — a sick person*, doglądać chorego. *I know what your discourse tends to*, wiem do czego zmierza twoja rozmowa. *The laws — to the universal happiness of mankind*, prawa zmierzają do zapewnienia szczęścia ludzi.

TENDANCE, tĕn'-dâns, *s. zob.* ATTENDANCE.

TENDENCE (—CY), tĕn'-dĕns, *s.* dążność, cel, zamiar.

TENDER, tĕn'-dûr, *adj.* kruchy, miękki, pulchny; *fig.* czuły, tkliwy, łagodny; delikatny, pieszczony; słaby, wątły; młody. — *hearted*, czułego serca, tkliwy, litościwy. *To be — of...*, kochać, miłować; mieć co na czułém baczeniu, mieć wzgląd na co, być o co troskliwym. — *of one's reputation*, troskliwy o swą reputacyą, o swe dobre imię.

TO TENDER, *v. a.* ofiarować, oświadczyć się z czém; kochać, miłować, szacować. *As you — your life*, jeżeli ci miłe życie. *To — the oath*, nakazać przysięgę, odebrać przysięgę.

TENDER, *s.* ofiara, propozycya, oświadczenie się z czém; 2) statek pomniejszy, towarzyszący większemu; 3) (na drogach żelaznych), wóz pod węgle kamienne i wodę do alimentowania machiny parowéj. *To make a — of one's services*, ofiarować swoje usługi.

TENDERLING, tĕn'-dûr-lîng, *s.* delikacik, pieszczoch.

TENDERLY, tĕn'-dûr-lê, *adv.* delikatnie, czule, tkliwie, serdecznie.

TENDERNESS, tĕn'-dûr-nĕs, *s.* kruchość, miękkość, pulchność; *fig.* delikatność; czułość, tkliwość; serdeczne przywiązanie; troskliwość, ostrożność.

TENDINOUS, tĕn'-dê-nûs, *adj.* żyłowaty, żylasty.

TENDON, tĕn'-dûn, *s.* ścięgacz, ścięgno, sucha żyła.

TENDRIL, tĕn'-drîl, *s.* latorośl, gałązka, wąsy u roślin.

TENEMENT, tĕn'-ê-mĕnt, *s.* dzierżawa, aręda.

TENESMUS, tê-nĕz'-mûs, *s.* (*med.*), zatrzymanie stolca, silenie się na stolcu.

TENET, tĕn'-nĕt, *s.* nauka, zasada, zdanie, mniemanie.

TENNIS, tĕn'nîs, *s.* gra w piłkę z palantem.

TENOR, (TENOUR), tĕn'-nûr, *s.* tenor; brzmienie, treść, osnowa; tryb, kształt, rodzaj.

TENSE, tĕns, 1) *adj.* napięty, wytężony, naciągnięty, tęgi; 2) *s.* (*gram.*), czas.

TENSENESS, tĕns'-nĕs, *or* TENSION, tĕn'-szûn, *s.* napięcie, natężenie, wytężenie.

TENSIBLE, tĕn'sê-bl, *or* TENSILE, tĕn'-sîl, *adj.* rozciągły, rozciągalny.

TENT, tĕnt, *s.* namiot. *To pitch tents*, rozbić namioty. *To strike the tents*, zwinąć namioty, zebrać obóz. — *wort*, złotowłos murowy, włoski Panny Maryi.

TENTED, tĕnt'-êd, *adj.* okryty namiotami.

TENTER, tĕn'-tûr, *s.* spinadło, rozpinadło. *To be on the tenters* (*upon tenter - hooks*), znajdować się jakby na torturach, w niepewności. *To keep one upon the tenters*, uwodzić kogo, pokazywać mu gruszki na wierzbie, dudki na kościele.

TO TENTER, *v. a.* rozpiąć, rozciągnąć.

TENTH, tĕn*th*, 1) *adj.* dziesiąty; 2) *s.* dziesiąta część. TENTHS, *pl.* dziesięcina.

TENTHLY, tĕn*th*'-lê. *adv.* po dziesiąte.

TENUITY, tê-nû'-ê-tê, *s.* cienkość, subtelność, delikatność.

TENUOUS, tĕn'-nû-ûs, *adj.* cieniuchny, subtelny, delikatny.

TENURE, tê'-nûr, *s.* w. p. warunki posiadłości lennéj.

TEPID, tĕp'-îd, *adj.* letni, ciepławy.

TEPIDITY, tê-pîd'-ê-tê, *s.* letniość, ciepławość.

TEREBINTHINE, tĕr-rê-bîn'-*thîn*, *adj.* terpentynowy.

TERGIVERSATION, tĕr-dżê-wĕr-sâ'-szûn, *s.* wykręt, wybieg, wykrętarstwo.

TERM, tĕrm, *s.* granica, kres, koniec; wyraz (techniczny); termin; kadencya; warunek, artykuł; cena. *The terms of capitulation*, warunki kapitulacyi. *The terms of a bargain*, warunki kupna lub przedaży. *What are your terms?* jakie są twoje warunki? ile cenisz, ile żądasz? *To come to terms*, zgodzić się, ułożyć się. *Not upon any terms*, pod żadnym warunkiem. *To keep terms with one*, oszczędzać kogo, niezrywać z nim stosunków. *For — of life*, na całe życie. *In general terms*, w ogólnych wyrazach, w ogólności. *To be upon (on) good terms with one*, mieć z kim dobre porozumienie, zostawać w dobrych stosunkach. *To be upon even terms with one*, nieustępować komu w niczém. *Upon terms of intimacy*, w zażyłości. *Women's terms*, miesiączka.

TO TERM, *v. a.* nazwać, nazywać.

TERMAGANCY, tĕr'-mâ-gân-sê, *s.* burzliwość, kłótliwość, swarliwość.

TERMAGANT, tĕr'-mâ-gânt, 1) *adj.* kłótliwy, swarliwy, zrzędny; 2) *s.* jędza, herod baba.

TERMINABLE, tĕr'-mê-nâ-bl, *adj.* dający się ograniczyć, określić.

TO TERMINATE, tĕr'-mê-nât, *v.* 1) *a.* zakończyć, ukończyć; 2) *n.* skończyć się (— *in*, na czém).

TERMINATION, tĕr-mê-nâ'-szûn, *s.* zakończenie, ukończenie, koniec.

TERMLESS, tĕrm'-lês, *adj.* bez końca.

TERMLY, tĕrm'-lê, *adv.* terminami, na terminie, od terminu do terminu.

TERRACE, tĕr'-râs, *s.* terasa, wał, wzgórek.

TERRAQUEOUS, tĕr-râ'-kuê-ûs,

adj. złożony z lądu i wody, ziemski. — *globe*, kula ziemska.

TERREEN, tĕr-rēēn', 1) *s.* waza; (*Milt.*), powierzchnia ziemi; 2) *adj.* ziemski.

TERREOUS, tĕr'-rē-ŭs, *adj.* ziemny.

TERRESTRIAL, tĕr-rĕs'-trē-ăl, *adj.* ziemski, doczesny.

TERRIBLE, tĕr'-rē-bl, *adj.* straszny, straszliwy, srogi, okropny. —LY, *adv.* strasznie. —NESS, *s.* straszliwość, okropność.

TERRIER, tĕr'-rē-ŭr, *s.* jamnik (pies).

TERRIFIC, tĕr-rĭf'-fĭk, *adj.* straszny, straszliwy.

TO TERRIFY, tĕr'-rē-fī, *v. a.* przestraszyć, przerazić, (—*with*, czém).

TERRITORIAL, tĕr-rē-tō'-rē-ăl, *adj.* ziemski, powiatowy, krajowy.

TERRITORY, tĕr'-rē-tō-rē, *s.* ziemia, powiat, kraj.

TERROR, tĕr'-rŭr, *s.* strach, przestrach. *To strike — into one* (*to strike one with* —), przestraszyć, przerazić kogo. — *struck*, przerażony. *He was the — of the universe*, on był postrachem świata.

TERSE, tĕrs, *adj.* otarty, wygładzony, gładki, czysty, polerowany. —NESS, *s.* kładkość. — *of style*, gładkość stylu.

TERTIAN, tĕr'-szŭn, *s.* tercyana.

TESSELATED, tĕs'-sĕl lā-tĕd, *adj.* w kostki, w kratki.

TEST, tĕst, *s.* (*chem.*), kupela, tygiel probierczy; próba, doświadczenie; dochodzenie prawdy; w. p. przysięga na wierność kościołowi anglikańskiemu, wyrzeczenie się papieża. *He will not stand the* —, nie wytrzyma próby. *To put* (*bring*) *to the* —, wziąść na próbę, wypróbować. *To take the* —, złożyć przysięgę na wierność kościołowi anglikańskiemu.

TO TEST, *v. a.* (*chem.*), oczyścić, rafinować w kupeli; doświadczać, wypróbować.

TESTACEOUS, tĕs-tā'-szŭs, *adj.* skorupiasty. — *animals*, skorupiaki.

TESTAMENT, tĕs'-tă-mĕnt, *s.* testament, ostatnia wola; stary lub nowy testament.

TESTAMENTARY, tĕs-tă-mĕn'-tă rē, *adj.* testamentowy.

TESTATE, tĕs-tāt, *adj.* zostawiający testament.

TESTATOR, tĕs-tā'-tŭr, *s.* testator, spadkodawca.

TESTATRIX, tĕs-tā'-trĭks, *s.* testatorka.

TESTED, tĕst'-ĕd, *adj.* wzięty na próbę, wypróbowany.

TESTER, tĕst'-ŭr, *s.* pieniądz (6. *d.*); kotara, pawilon.

TESTICLES, tĕs'-tē-klz, *s. pl.* jądra.

TESTIFICATION, tĕs-tē-fē-kā'-szŭn, *s.* świadczenie, zaświadczenie.

TESTIFICATOR, tĕs-tē-fē-kā'-tŭr, *or* TESTIFIER, tĕs'-tē-fī-ŭr, *s.* świadek.

TO TESTIFY, tĕs'-tē-fī, *v. a.* i *n.* świadczyć, zaświadczyć, przyświadczyć.

TESTILY, tĕs'-tē-lē, *adv.* mrukliwie, zrzędnie, tetrycznie.

TESTIMONIAL, tĕs-tē-mō'-nē-ăl, *s.* świadectwo, zaświadczenie.

TESTIMONY, tĕs'-tē-mŭn-ē, *s.* świadectwo. *To bear* —, świadczyć, złożyć świadectwo.

TESTINESS, tĕs'-tē-nĕs, *s.* mrukliwość, zrzędność, tetryczność.

TESTY, tĕs'-tē, *or* TETCHY, tĕcz'-ē, *adj.* mrukliwy, zrzędny, tetryczny, opryskliwy.

TETHER, tĕTH'-ŭr, *s.* długi powróz do uwięzywania konia na paszy; *fig.* pęta, kajdany; ryza, kluby. *To hold one to his* —, trzymać kogo w klubach posłuszeństwa. *To be brought to a* —, zostać ujętym w ryzę, w kluby.

TETTER, tĕt'-tŭr, *s.* liszaj.

TEUTONIC, tū-tŏn'-ĭk, *adj.* teutoński, germański.

TEXT, tĕkst, *s.* text.

TEXTILE, tĕks'-tĭl, *adj.* tkany, utkany.

TEXTUARIST, tĕks'-czŭ-ă-rĭst, *s.* teolog biegły w cytowaniu textów pisma Świętego.

TEXTUARY, tĕks'-czŭ-ă-rē, *adj.* należący do textu, zgodny z textem.

TEXTURE, tĕks'-czŭr, *s.* tkanie, tkanina, tkanka.

THAMES, tĕmz, *s.* Tamiza.

THAN, ŦHăn, *conj.* (po stopniu wyższym), niż, niżeli, aniżeli. — *whom*, nad którego, nad którą. *No sooner... than*, zaledwie... gdy, aliści. *I am more unhappy — you*, jestem nieszczęśliwszy od ciebie. — *which*, *never was any thing more absurd and ridiculous*, nad co nic nigdy nie było niedorzeczniejszego i śmieszniejszego.

THANE, ŦHăn, *s.* ✝ tan, szlachcic angielski, wielkorządca.

TO THANK, ŦHăngk, *v. a.* dziękować, podziękować (—*for*, za co).

THANKS, *s. pl.* dzięki, podziękowanie. *Give — to God*, składajcie dzięki Bogu. — *to you*, dzięki tobie. *To give solemn* —, złożyć uroczyste dzięki.

THANKFUL, ŦHăngk'-fŭl, *adj.* wdzięczny, dziękczynny. —LY, *adv.* wdzięcznie, dziękczynnie. —NESS, *s.* wdzięczność, dziękczynność.

THANKLESS, ŦHăngk'-lĕs, *adj.* niewdzięczny. —NESS, *s.* niewdzięczność.

THANKSGIVING, ŦHăngks'-gĭw-ĭng, *s.* dziękczynienie.

THARBOROUGH, *zob.* THIRDBOROUGH.

THAT, ŦHăt, 1) *pron. dem.* tamten, tamta, tamto; 2) *pron. rel.* który, która, które, co. *This is not fair, nor profitable* —, to nie jest piękne, a tamto nie korzystne. *This quits an empire, embroils a state* (*Pope*), ten składa najwyższą władzę, tamten zaburza państwo. *Take this, and give me* —, weź to, a daj mi tamto. — *is*, to jest. *What book is* —? co to za książka? *Your husband — is to be*, twój narzeczony. — *way*, tamtędy, tym sposobem. *What is — to me?* co mi do tego? co to mnie obchodzi? *What of* —? i cóż z tego? *Be — as it may*, jakkolwiek bądź. *The book — I have read*, książka którą czytałem. *This is the subject — we are met for*, oto jest przedmiot dla któregośmy się zebrali. *Who was it — gave you the letter?* kto to był co ci dał ten list?

THAT, *conj.* że, żeby, aby, by. *So* —, tak iż. *It is not — I love you less*, nieżebym przeto mniéj miał cię kochać. *He does his duty only — he may be praised*, czyni swoją powinność dla tego tylko żeby był chwalonym. *So* —, *in so much* —, tak iż.

THATCH, ŦHăcz, *s.* strzecha.

TO THATCH, *v. a.* poszyć słomą.

THATCHER, ŦHăcz'-ŭr, *s.* poszywacz słomą.

TO THAW, ŦHâu, *v.* 1) *n.* tajeć, odtajeć, odmarznąć, puścić, odwilgnąć; 2) *a.* rozmrozić,

THAW, *s.* odelga, odwilż.

THE, ŦHē, *art.* (ściśle określający znaczenie wyrazów; nie tłumaczy się na polskie, czasem oddać go można przez zaimek okazujący. ten, ta, to). *The... the*, im... tym. *The sooner the better*, im wcześniéj tém lepiéj. — *higher we are the lower we ought to behave ourselves*, im na wyższym zostajemy miejscu, tym pokorniéj zachowywać się powinniśmy.

THEATRAL, ŦHē'-ă-trăl, *adj.* teatralny.

THEATRE, ŦHē'-ă-tŭr, *s.* teatr.

THEATRIC (—AL), ŦHē-ăt'-trĭk, *adj.* teatralny. —ALLY, *adv.* teatralnie.

THEBES, ŦHē'-bĭz, *s.* Teby.

THECLA, ŦHē'-klă, *s.* Tekla.

THEE, ŦHēē, *pron.* (3 i b 4 przypadek), tobie, ci, ciebie, cię.

THEFT, ŦHĕft, *s.* kradzież, złodziejstwo.

THEIR, ŦHâr, *pron. poss.* ich, swoje.

THEIRS, ŦHârz, *pron. poss.* (bez następującego bezpośrednie po so ie rzeczownika), ich. *This is —*, to jest ich. *The fault is*—, to ich wina.

THEISM, ŦHē'-ĭzm, *s.* Deizm (wierzenie w jednego tylko Boga).

THEIST, ŦHē'-ĭst, *s.* deista.

THEM, ŦHĕm, *pron.* (3 lub 4 przypadek), im, ich, je. — *selves*, oni sami, one same, im samym; ich samych, je same; siebie samych, siebie same; się. *In order to save themselves*, żeby się uratować. *They dress themselves*, oni (one) się ubierają.

THEME, ŦHēm, *s.* przedmiot zadanie.

THEN, THĕn, 1) *adv.* wówczas, podówczas, wtedy, potym, poczym. *We are first to speak of honesty, and — of profit*, będziemy naprzód mówili o uczciwości a potym o zysku. *The — bishop*, ówczesny biskup. *Till —*, aż do owego czasu. *Now and —*, kiedy niekiedy. *What —?* cóż potym? cóż zatym, cóż z tego? *— this....,— that*, raz to.... drugi raz tamto, już to....już tamto; 2) *conj.* więc, przeto, zatym, tedy. *He breathes,—he lives*, oddycha, a więc żyje. *What shall I do—?* cóż tedy poczne?

THENCE, THĕns, *adv.* stamtąd; od owego czasu; stąd, z tego powodu.

THENCEFORTH, THĕns'-fôrth, *or* THENCEFORWARD, THĕns-fôr'-uârd, *adv.* od owego czasu, od owego czasu nadal, na przyszłość.

THEOBALD, *thē*'-ô-bâld, *s.* Teobald.

THEOCRACY, *thē*-ôk'-krâ-sē, *s.* teokracya, bogowładztwo.

THEOCRATICAL, *thē*-ô-krâ'-tē-kâl, *adj.* teokratyczny, bogowładny.

THEODORE, *thē*'-ô-dôr, *s.* Teodor.

THEOGONY, *thē*-ôg'-gô-nē, *s.* teogonia, jenealogia bogów.

THEOLOGIAN, *thē*-ô-lô'-dżē-ân, *s.* teolog.

THEOLOGICAL, *thē*-ô-lôd'-żē-kâl, *adj.* teologiczny. — LY, *adv.* teologicznie.

THEOLOGIST, *thē*-ôl'-lô-dżîst, *s.* teolog.

THEOLOGY, *thē*-ôl'-lô-dżē, *s.* teologia.

THEOPHILUS, *thē*-ôf'-fē-lûs, *s.* Teofil.

THEORBO, *thē*-ôr'-bô, *s.* teorban.

THEOREM, *thē*'-ô-rĕm, *s. mat.* twierdzenie.

THEORETIC (—AL), *thē*-ô-rĕt'-îk, *or* TEORIC (—AL), *thē*-ôr'-îk, *adj.* teoretyczny; *theoretically*, *theorically*, *adv.* teoretycznie.

THEORIST, *thē*'-ô-rîst, *s.* teoretyk.

THEORY, *thē*'-ô-rē, *s.* teorya.

THERAPEUTIC (—AL), *thĕr*-â-pû'-tîk, *adj.* terapeutyczny, uczący sztuki leczenia.

THERAPEUTICS, *thĕr* - â - pû'-tîks, *s. pl.* terapia, sztuka leczenia.

THERE, THâr, *adv.* tam. — *is*, jest, — *is not*, nie masz. — *are*, są, — *are not*, nie masz. — *he is*, oto on, — *she is*, oto ona. — *they are*, oto oni, one. — *are people who think*, są ludzie którzy myślą. — *cannot be*, nie może być, nie mogą być. — *are the objections, here are the answers*, oto są zarzuty, a tu są odpowiedzie. — *is no knowing of it*, nie można tego wiedzieć. — *is no such thing*, tak nie jest, wcale co innego. *Once upon a time — was a man*, był sobie kiedyś człowiek. — *you mistake*, w tym się mylisz.

THEREABOUT, THâr'-â-bôût, *adv.* gdzieś tam, gdzieś tam w tamtéj stronie; około, blizko, mniéj więcéj. *Ten pounds or —*, 10 funtów mniéj więcéj.

THEREAFTER, THâr-âf'-tûr, *adv.* podług tego jak.

THEREAT, THâr-âť, *adv.* do tego, natym, w tym, przy tym, koło tego.

THEREBY, THâr-bî', *adv.* przez to.

THEREFORE, THâr'-fôr, 1) *conj.* zatym, przeto, więc, dla tego. *He blushes,—he is guilty*, rumieni się, a przeto (a więc) jest winnym. — *shall a man leave father and mother and cleave to his wife*, dla tego człowiek porzuci ojca i matkę żeby nieodstąpić żony; 2) *adv.* za to,

THEREFROM, THâr - frôm', *adv.* stąd, z tego.

THEREIN, THâr - în', *adv.* w tym, na tym.

THEREINTO, THâr-în-tô', *adv.* do tego.

THEREOF, THâr-ôf', *adv.* tego, téj, tego, tych.

THEREON, THâr-ôn', *adv.* na tym.

THEREOUT, THâr - ôût', *adv.* ztąd.

THERESA, *thē*-rē'-sâ, *s.* Teresa.

THERETO, THâr-tô', *or* THEREUNTO, THâr-ûn-tô', *adv.* do tego, nadto.

THEREUNDER, THâr-ûn'-dûr, *adv.* pod tym, pod to.

THEREUPON, THâr - ûp - ôn', *adv.* na tym; poczym, potym, na to; zaraz potym.

THEREWITH, THâr-uîth', *adv.* z tym, w tym, wnet, zaraz.

THEREWITHAL, THâr-uîth-âl', *adv.* oprócz tego, z tym wszystkim; zarazem, razem.

THERMOMETER, *thĕr*-môm'-ê-tûr, *s.* termometr, ciepłomierz.

THERMOMETRICAL, *thĕr*-mô-mĕt'-trē-kâl, *adj.* termometryczny.

THESE, THēz, *pron. pl.* ci, te. — *are thy toys*, to są (oto są) twoje cacka. — *few days*, od kilku dni. — *many years*, od wielu lat. *Are — the rewards of study?* czy takie są nagrody nauki? *I have done nothing — two days*, nic nie robiłem przez te dwa dni.

THESIS, *thē*'-sîs, *s.* teza, przedmiot, rozprawa.

THESSALY, tĕs'-sâ-lē, *s.* Tessalia.

THEW, *thû*, *s.* † tryb, sposób, obyczaj, zwyczaj; (*Shaksp. Ham. i. II. IV*), tusza, siła, krzepkość.

THEY, THâ, *pron. pl.* oni, one. — *say*, mówią, powiadają. — *that (—who)*, ci którzy, te które. — *who have done it once will do it again*, ci którzy to raz zrobili, zrobią to raz jeszcze.

THICK, *thîk*, *adj.* i *adv.* gęsty, zsiadły, gruby; mętny; szczelny; częsty, jeden po drugim, rzęsisty; tępy; gęsto, i t. d. — *of hearing*, mający tępy słuch. *To speak —*, zająkać się, momotać. — *pleached, (Shaksp.)*, gęsto spleciony, gęsto uwity, utkany. — *skulled*, kapuściana głowa. — *set*, gęsto posadzony, gęsto zasiany. *You come too — upon me*, za nadto na mnie nalegasz. *That seed ought not to be sown so —*, to nasienie nie powinno być siane tak gęsto. *The rain came down — and small*, deszcz puścił się drobny a gęsty.

THICK, *s.* gęszcza, gęstość. *The — of the forest*, gęszcza lasu. *The — of the fight*, gęszcza bitwy.

TO THICKEN, *thîk*'-kn, *v.* 1) *a.* zgęścić, zagęścić; 2) *n.* zgęsnąć, zagęścić się. *The combat thickens*, bój staje się żwawszym. *The crowd thickens*, tłum się powiększa.

THICKET, *thîk*'-êt, *s.* gęstwina, zaróśl, gęstwa lasu.

THICKLY, *thîk*'-lê, *adv.* gęsto.

THICKNESS, *thîk*'-nês, *s.* gęstość; szczelność, dychtowność; tępość.

THIEF, *thēêf*, *s.* złodziéj, złodziejka. — *catcher* (— *taker*), policyant.

THIEVERY, *thēêw*'-ûr-ê, *s.* złodziejstwo, kradzież.

THIEVISH, *thēêw*'-îsz, *adj.* złodziejski. — LY, *adv.* pozłodziejsku. —NESS, *s.* żyłka złodziejska.

THIGH, *thî*, *s.* udo, goleń. — *bone*, kość udowa.

THILL, *thîl*, *s.* dyszel, hołoble. — *horse*, koń hołoblowy.

THIMBLE, *thîm*'-bl, *s.* naparstek.

THIME, *zob.* THYME.

THIN, *thîn*, *adj.* i *adv.* cienki, rzadki; chudy, nędzny; cienko, rzadko. *To grow —*, schudnąć. — *of people*, słabo zaludniony. *A — house*, teatr mający mało widzów. *A — broth*, rzadki rosół. *A very — slice of bread*, bardzo cienka krómka chleba. *The ears of the corn are but — in this field*, kłosy zboża są bardzo rzadkie na tem polu.

TO THIN, *v. a.* wycieńczyć, ścieńczyć, przerzedzić, rozrzedzić.

THINE, THîn, *pron. poss.* (używa się oddzielnie od rzeczownika, lub na początku zdania); twój, twoja, twoje. — *is this house*, or *this house is —*, ten dom jest twój. *Here is my book, and there is —*, oto jest moja książka, a tamto twoja.

THING, *thîng*, *s.* rzecz; istota, stworzenie. *Poor —!* biedak, biedaczka.

TO THINK, *thîngk*, *v. ir. a.* i *n.* myśleć, rozumieć, sądzić; zamyślać, zamierzać; mieć za co, poczytywać, uważać. *To — good (— proper)*, uważać za rzecz przyzwoitą, stosowną. *To — light of*, lekce ważyć. *To — of (— on, upon)*, myśleć o czém. *He thinks himself an able man*, sądzić że jest zdatny, ma się za zdatnego człowieka. *I — him to be a great orator*, poczytuję go za wielkiego mowcę. *As you — fit (good)*, jak ci się zdawać będzie najlepiéj. *To — away the whole day*, przemyśleć, przedumać cały dzień. *To — much*, wysoko

cenić, poważać. *He thinks much of his friends*, on szacuje, poważa swych przyjaciół.

THINKER, *th*ĭngk'-ûr, *s.* myślący człowiek, filozof.

THINKING, *th*ĭnkg'-ĭng, 1) *part. s.* myślenie; 2) *part. adj.* myślący.

THINLY, *th*ĭn'-lè, *adv.* cienko, rzadko.

THINNESS, *th*ĭn'-nĕs, *s.* cienkość, rzadkość.

THIRD, *th*ûrd, 1) *adj.* trzeci; 2) *s.* trzecia część. *Every — day*, co trzeci dzień. — *borough*, policyant.

THIRDLY, *th*ûrd'-lè, *adv.* potrzecie.

THIRST, *th*ûrst, *s.* pragnienie; *fig.* żądza, upragnienie. *To quench one's —* zgasić pragnienie. *The—of (for, after) riches, praise, wordly goods*, żądza bogactw, pochwały, doczesnych dostatków.

TO THIRST, *v. n.* pragnąć; *fig.* pożądać, żądać (*—after, for*, czego).

THIRSTINESS, *th*ûrst'-tè-nĕs, *s.* pragnienie.

THIRSTY, *th*ûrst'-tè, *adj.* pragnący, spragniony. *Blood—*, krwi pragnący, krwi nie syty. *To be very —*, mieć wielkie pragnienie. *The—land*, suchy grunt.

THIRTEEN, *th*ûr'-tèèn, *adj.* trzynaście.

THIRTEENTH, *th*ûr-tèèn*th'*, *adj.* trzynasty.

THIRTIETH, *th*ûr'-tè-è*th*, *adj.* trzydziesty.

THIRTY, *th*ûr'-tè, *adj.* trzydzieści.

THIS, THĭs, *pron. dem.* ten, ta, to. *At—day*, tego dnia, dzisiaj. — *day fortnight*, od dziś za dwa tygodnie. —*way*, tędy. *What does— mean?* co to znaczy? *From—place*, stąd. *To — place*, dotąd. *We are talking of—and that*, mówimy o tem i o owem.

THISTLE, *th*ĭs'-sl, *s.* oset, bodziak. *The order of the — in Scotland*, order bodziaka w Szkocyi.

THISTLY, *th*ĭs'-lè, *adj.* zarosły osetem.

THITHER, THĭTH'-ûr, *adv.* tam, do tamtego miejsca.

THITHERTO, THĭTH'-ûr-tô, *adv.* aż do tamtego miejsca; aż do tego stopnia, tak dalece.

THITHERWARD, THĭTH'-ûrûrd, *adv.* ku tamtemu miejscu.

THO', THô, *conj.* (zamiast *Though*), chociaż.

THOMAS, tôm'-ăs, *s.* Tomasz.

THONG, *th*ông, *s.* pas rzemienny, rzemień.

THOR, *th*ôr, *s.* Tor, Perkun (dawnych Teutonów i Saxonów).

THORACIC, *th*ô-răs'-ĭk, *adj. anat.* piersiowy.

THORAX, *th*ô'-răks, *s. anat.* piersi.

THORN, *th*ôrn, *s.* tarn, tarnina; cierń, kolec. *To be upon thorns*, siedzieć jak na szpilkach. *To be a thorn in one's side*, być komu kością w gardle, solą w oku. *Haw — (white—)*, głóg. — *apple*, bielun dzięcielarka. — *back*, ciernik (ryba). —*but*, płaszczka, flądra.

THORNY, *th*ôr'-nè, *adj.* cierniasty, kolczasty.

THOROUGH, *th*ûr'-rô, 1) *prep.* przez, wskróś; 1) *adj.* całkowity, zupełny, doskonały, dokładny. — *bred*, dobrego gniazda, dobréj rasy; dobrze wychowany, wykształcony, doświadczony. — *fare*, przechód, przejazd. — *paced*, doskonały, zupełny, doznany, wierutny. *The—reformation of the realm*, zupełna, radykalna reforma państwa.—*sped*, biegły, doskonały.— *stitch, vulg.* ze wszystkiem, wskroś, całkiem. *To go—stitch*, dokończyć co się zaczęło.

THOROUGHLY, *th*ûr'-rô-lè, *adv.* całkiem, zupełnie, doskonale.

THOSE, THôz, *pron. dem. pl.* (*sing. that*), tamci, tamte. —*who*, ci którzy, te które. *These for devotion and for pleasure —*, te od nabożeństwa, tamte od zabawy. *What books are—?* co to za książki?

THOU, THôû, *pron. pers.* ty, (używa się tylko w modlitwach, w poezyi i stylu wyższym, rzadko kiedy w potocznéj rozmowie, choćby nawet między najpoufalszymi przyjaciołmi).

TO THOU, *v. a.* tykać. *The Quakers — every body*, kwakrowie wszystkich tykają.

THOUGH, THô, *conj.* chociaż, lubo, choć, *fam.* jednak, wszelako. — *I say it*, nie chwaląc się. *As —*, jak gdyby. *As—he did not see it*, jakgdyby tego nie widział.

THOUGHT, *th*âut, 1) *pret.* i *part.* (*zob.* TO THINK); 2) *s.* myśl, pomysł, wyobrażenie; zdanie, mniemanie, sąd; troska, troskliwość; *fam.* krzta, odrobina, trochę, nieco. *Second —*, gruntowniejsze namyślenie się. *To be—of*, o czém należy myśleć. *A thing not—of*, to o czém nie myślano. *A thing not to be—of*, to o czém nie należy myśleć. *It is—*, myślą, sądzą. *That — came into my head*, ta myśl przyszła mi do głowy. *It came into my —*, przyszło mi na myśl. *I will speak my— to you*, powiem ci co myślę. *To muse upon one's own thoughts*, zabawiać się z własnemi myślami, dumać, rozmyślać. *He has no thoughts of his salvation*, nie ma żadnéj troskliwości o swoje zbawienie (nie myśli wcale o tém). *To entertain ill thoughts of one*, źle o kim myśleć. *I am a— better*, mam się nieco lepiéj. *A— longer*, nieco dłużéj.

THOUGHTFUL, *th*âut'-fûl, *adj.* zamyślony, zadumany; troskliwy. —LY, *adv.* w zamyśleniu.—NESS, *s.* zamyślenie, zadumanie; troskliwość, obawa.

THOUGHTLESS, *th*âut'-lĕs, *adj.* bezmyślny; płochy, pusty, roztrzepany, lekkomyślny. — LY, *adv.* nierozmyślnie, lekkomyślnie. — NESS, *s.* płochość, lekkomyślność, roztrzepanie.

THOUSAND, *th*ôû'-zând, *adj.* tysiąc. — *fold*, tysiąc-krotny. *A— times*, tysiąc razy.

THOUSANDTH, *th*ôû'-zând*th* *adj.* tysiączny.

THOWLS, *th*ôûlz, *s. pl.* kołki na wiosła, w czółnie.

THRALDOM, *th*râul'-dûm, *s.* niewola.

THRALL, *th*râul, *s.* † niewolnik; niewola.

THRAPPLE, *th*răp'-pl, *s.* rura oddechowa (zwierząt).

TO THRASH, *th*răsz, *v. a.* młócić; *fig.* wylatać lub wywalkować skórę, wykołatać.

THRASHER, *th*răsz'-ûr, *s.* młocek.

THRASHING, *th*răsz'-ĭng, *part. s.* młócenie; *fig.* wykołatanie, wygrzmocenie. —*floor*, klepisko, tok. — *machine*, młockarnia.

THRASONICAL, *th*râ-sôn'-nè-kăl, *adj.* † chełpliwy.

THREAD, *th*rĕd, *s.* nić, nitka; *fig.* wątek, pasmo. — *of discourse*, wątek rozmowy. — *bare*, wytarty do nitki, wyszarzany.—*of a razor*, ostrze brzytwy. *The—(worm) of a screw*, gwint szruby.

TO THREAD, *v. a.* nawlec, przewlec nić.

THREADEN, *th*rĕd'-dn, *adj.* niciany.

TO THREAT, *th*rĕt, *or* TO THREATEN, *th*rĕt'-tn, *v. a.* grozić (*—with*, czém), odgrażać się, przegrażać się.

THREAT, *s.* groźba, pogróżka.

THREATENER, *th*rĕt'-tn-ûr, *s.* grożący, odgrażający się.

THREATENING, *th*rĕt'-tn-ĭng, 1) *part. s.* grożenie, groźba; 2) *part. adj.* grożący, groźny. — LY, *adv.* grożąc, groźnie.

THREATFUL, *th*rĕt'-fûl, *adj.* pełen pogróżek, groźny.

THREE, *th*rèè, *adj.* trzy. — *fold*, trzykrotny, potrójny, trojaki. — *men beetle* (*Shaksp. H. IV.*), kafar, baba. — *pence* (*th*rĕp'-ĕns), moneta srebrna, 3 penny. —*penny*, (*th*rĕp'-ĕn-è), wartujący 3 pénny; *fig.* bagatelny. *A — tailed pacha*, trzytulny basza. — *pile*, † plusz. — *piled*, † ułożony w stos; kosmaty, kudłaty. — *score*, kopa, 60. — *storied*, trzypiątrowy. — *suited* (*Shaksp. K. L.*), noszący liberyą całego świata, wszystkim służący.

THRESHOLD, *th*rĕsz'-hôld, *s.* próg.

THREW, *th*rôô, *pret. zob.* TO THROW.

THRICE, *th*rĭs, *adv.* trzy razy, trzy kroć.

TO THRID, *th*rĭd, *v. a.* przemknąć się, przecisnąć się.

THRIFT, *th*rĭft, *s.* dobry byt, pomyślność; zysk, korzyść; gospodarność, oszczędność.

THRIFTILY, *th*rĭft'-è-lè, *adv.* oszczędnie, gospodarnie.

THRIFTINESS, *th*rĭft'-è-nĕs, *s.* oszczędność, gospodarność.

THRIFTLESS, *th*rĭft'-lĕs, *adj.* rozrzutny, marnotrawny.

THRIFTY, *thrîft'-ê*, *adj.* oszczędny, gospodarny.

THRIL, *thril*, *s.* dryl, świder; 2) trel, *zob.* TRILL.

TO THRILL, *v.* 1) *a.* drylować, świdrować; 2) *n.* drgać, drżeć; brzęczeć, szumieć; wywodzić trele, *zob.* TO TRILL. *Thrilled with joy*, drżący z radości, z zachwycenia. *To — with pleasure*, drżeć z radości.

TO THRIVE, *thrîw*, *v. ir. n.* udawać się, sporo rość, przyjąć się; chować się dobrze; blogo się mieć, dojść do pomyślnego stanu, zbogacić się.

THRIVEN, *thrîw'-wn*, *part. zob.* TO THRIVE.

THRIVER, *thrî'-wûr*, *s.* szczęśliwiec, opływający w pomyślności.

THRIVING, *thrî'-wing*, 1) *part. s.* wzrost, dobry byt, pomyślność; 2) *adj.* pomyślny, szczęśliwy. *A— man*, człowiek któremu się dzieje pomyślnie. *A—tree*, drzewo sporo rosnące. — LY, *adv.* pomyślnie, szczęśliwie.

THROAT, *thrôt*, *s.* gardło. *To have a sore—*, chorować na gardło. *To cut the—*, poderznąć gardło, zarznąć.

TO THROB, *thrôb*, *v. n.* drgać, pukać, bić. *To — with fear*, drżeć ze strachu (o sercu). *My heart throbs*, drga mi serce.

THROB, *s.* drganie, bicie, drżenie.

THROES, *thrôz*, *s. pl.* boleści przy rodzeniu; męczarnia, udręczenie, katusze.

THRONE, *thrôn*, *s.* tron. *To raise one to the —*, wznieść kogo na tron. *To sit on the —*, siedzieć na tronie.

THRONG, *thrông*, *s.* ciżba, tłum, ścisk, natłok. *There was a great— of people*, był tam tłum ludu. *To get out of the —*, wymknąć się z ciżby.

TO THRONG, *v.* 1) *n.* cisnąć się, gromadzić się, sypać się tłumnie; 2) *a.* cisnąć, tłoczyć. *The house was thronged*, sala była napchana, pełno było ludzi w teatrze.

THROSTLE, *thrôs'-sl*, *s. zob.* THRUSH.

THROTTLE, *thrôt'-tl*, *s.* krtań, gardło, gardziel.

TO THROTTLE, *v. a.* dusić, dławić, udusić, zadusić, zadławić.

THROUGH, *thrôô*, 1) *prep.* przez, z, dla; 2) *adv.* wskroś, na wylot. *To run—with a sword*, przeszyć szpadą. *To read—*, przeczytać od deski do deski. *To go—*, przejść, dokonać, odbyć, uskutecznić. — *bred; — paced*, *zob.* pod THOROUGH. *To look — a grate*, patrzeć przez kratę. *To go — the town*, iść przez miasto. *To come in — one gate, and go away— another*, wejść jedną bramą, a wyjść drugą. *I am wet—*, wskroś przemoklem. *To read a book, a letter—*, przeczytać książkę, list wskroś (od deski do deski).

THROUGHLY, *thrôô'-lê*, *adv. zob.* THOROUGHLY.

THROUGHOUT, *thrôô-ôût'*, *prep.* i *adv.* wskroś, na wylot; całkiem, zupełnie; wszędzie. — *the world*, po całym świecie. — *the year*, przez całusieńki rok. — *my body*, po całem mojem ciele.

THROVE, *thrôw*, *pret. zob.* TO THRIVE.

TO THROW, *thrô*, *v. ir. a.* i *n.* rzucać, ciskać, miotać. *To—the helve after the hatchet*, *prov.* cisnąć rękojeść za siekierą, (zdesperować o czém co nie jest jeszcze zupełnie stracone). *To—at*, rzucić na. *To—away*, odrzucić; rozrzucać. *To—down*, zrzucić, strącić. *To—in*, *fig.* wtrącić, wmieszać, dodać kilka wyrazów. *To — one in prison*, wtrącić kogo do więzienia. *To—into*, wrzucić. *To—a thing into one's dish* (*face*, *theeth*) wymiatać co komu na oczy, wykalać czem oczy. *To—a thing into one's hands*, nastręczyć co komu. *To—into raptures*, wprawić w zachwycenie. *To—into the shade*, zaćmić. *To—off*, zrzucić, otrząsnąć się; odrzucić. *To — off all sense of shame*, wyzuć się ze wstydu. *To—out*, wyrzucić. *To out some hints*, nadmienić, napomknąć, dać do zrozumienia. *Thay have thrown out the bill*, odrzucili projekt do prawa. *To—up*, wyrzucić w górę; zrzec się, złożyć (urząd). *To—up a mound*, usypać groblę. *To— one's self upon one's favour*, zdać się na czyję łaskę, uciekać się do czyjéj łaski.

THROW, *s.* rzut. *A stone's —*, rzut kamienia. *A good—*, *a lucky —*, szczęśliwy rzut (w grze kości).

THROWER, *thrô'-ûr*, *s.* rzucający.

THROWN, *thrôn*, *part. zob.* TO THROW.—*away*, rozrzucony, zmarnowany.

THRUM, *thrûm*, *s.* strzępki, szlak ze strzępkami (u sztuki płótna).

TO THRUM, *v. n.* brzdąkać na gitarze, rzempolić na skrzypcach.

THRUSH, *thrûsz*, *s.* drozd; 2) *trushes*, *s. pl.* grzybki, białe krostki (w gębie u dzieci).

TO THRUST, *thrûst*, *v. ir. a.* i *n.* pchnąć, szturchnąć, tknąć, wetknąć. *To—away*, odepchnąć. *To — down*, zepchnąć. *To—in* (*—into*), wepchnąć, weprzeć, wtłoczyć, wetknąć. *To—out*, wypchnąć, wyprzeć, wytrącić. *—him out*, wytrąc go. *To — through*, przepchnąć, przeszyć. *To—to the wall*, przyprzeć do muru.

THRUST, *s.* pchnięcie, sztych, przebicie. *He gave me a — with his sword*, pchnął mnie szpadą.

THRUST, *pret.* i *part. zob.* TO THRUST.

THUMB, *thûm*, *s.* wielki palec u ręki. *Hop o' my—*, kurdupel, pęcherz, wiercipięta. — *stall*, paluch.

TO THUMB, *v. a.* obracać w palcach; powalać palcami.

THUMP, *thûmp*, *s.* uderzenie kuks, kułak.

TO THUMP, *v. a.* grzmotnąć, walnąć, plasnąć, gruchnąć, buchnąć, kuksnąć.

THUNDER, *thûn'-dûr*, *s.* grzmot, grom, piorun. *The — has fallen*, piorun upadł. *The thunders of the Vatican*, gromy Watykanu. *The grumbling of the—*, odgłos piorunu. *A—of applause*, rzęsiste oklaski. — *bolt*, piorunowa strzałka; grom, pogrom. — *clap*, uderzenie piorunu, trzaśnienie piorunu. — *shower*, deszcz z grzmotem. —*stone*, strzałka piorunowa. — *storm*, burza z grzmotem. *To—strike*, *v. ir. a.* razić piorunem; *fig.* wprawić w zadumienie.—*struck*, rażony piorunem; *fig.* osłupiały, jak wryty.

TO THUNDER, *v.* 1) *n.* grzmieć; 2) *a.* ciskać pioruny, piorunować. *To—down*, pogromić, rozgromić.

THUNDERER, *thûn'-dûr-ûr*, *s.* ciskający pioruny, piorunujący.

THUNDERING, *part. adj.* grzmiący, piorunujący, ciskający pioruny. *A—voice*, głos piorunujący. *A—discourse*, mowa piorunująca. *A—arm*, ręka pogromcza.

THURSDAY, *thûrz'-dâ*, *s.* czwartek (od bożka THOR).

THUS, *thûs*, *adv.* tak, tym sposobem. —*it is*, takci to jest. —*far*, tak dalece. —*much*, tak wiele, tyle.

TO THWACK, *thuâk*, *v. a.* chlasnąć, klasnąć, gruchnąć, grzmotnąć, skropić po plecach.

THWACK, *s.* grzmotnienie, chlasnienie.

THWART, *thuârt*, *adj.* i *adv.* poprzeczny, ukośny; poprzecznie, wpoprzek, nawspak, przewrotnie.

TO THWART, *v. a.* i *n.* krzyżować, przetrącić (nadzieje, zamiary, życzenia); krzyżować się nawzajem, w drogę komu wleść, przeszkodzić.

THWARTING, *thuârt'-ing*, 1) *part. s.* przetrącenie, przeszkodzenie; 2) *part. adj.* przeszkadzający, przeciwny.—LY, *adv.* na poprzek, poprzecznie; na przekorę, przeciwnie, wbrew.

THWICK-THWACK, *thuîk'-thuâk*, *interj.* łup! cup! klask! plask! *When a couple are newly married*, *the first month is all honey-moon or smick-smack*, *the second is hither and thither*, *the third is thwick-thwack*, *and the fourth the devil take them that brought me and thee together*, kiedy się małżeństwo pobierze, pierwszy miesiąc jest słodki jak miód, w drugim zaczynają się kłucić, w trzecim łup cup jedno po drugim, a w czwartym przeklinają tego który ich ożenił.

THY, *thî*, *pron. poss.* twój, twoja, twoje.

THYME, *tîm*, *s.* tymian, macierzanka.

THYSELF, *thî-sêlf'*, *pron.* ty sam, ty sama, ciebie samego, ciebie samę, tobie samemu, tobie saméj; się, sobie.

TIAR, tī'-ăr, *or* TIARA, tī'-ā-rā, *s.* tyara.

TIB, tĭb, *s.* (*Shaksp.*), kurwa.

TIBER, tī'-bûr, *s.* Tybr.

TO TICE, tis, *zob.* TO ENTICE.

TICK, tĭk, *s.* (*—for bed*), powłoka, poszewka, nasypka (drelich na materace); 2) kleszcz (na owcach lub psach); 3) borg, kredyt; *upon* —na borg, na kredyt; 4) gang zegarka.

TO TICK, *v. a.* brać na borg, na kredyt; iść tyk tyk (o zegarku).

TICKEN, tĭk'-kn, *or* TICKING, tĭk'-ĭng, *s.* cwelich, drelich.

TICKET, tĭk'-ĭt, *s.* kartka, cedułka, bilet (na loteryą, na teatr, i t. d.).

TO TICKLE, tĭk'-kl, *v. a.* i *n.* łechtać, łaskotać; głaskać, pochlebiać; być łaskotliwym.

TICKLE, *adj.* † gładki, śliski, drżący, chwiejący się, łaskotliwy.—*brain* (*Shaksp.*), mocny trunek.

TICKLISH, tĭk'-kl-ĭsz, *adj.* łaskotliwy, łaskotny; trudny, śliski, niebezpieczny. — *times*, krytyczne czasy.—NESS, *s.* łaskotliwość.

TICKTACK, tĭk'-tăk, *s.* tryktrak.

TID, tĭd, 1) *s.* (skróc: z Theodore), 2) *adj.* ładny, delikatny; smaczny, łakotny. — *bit*, łakotka, przysmaczek.

TO TIDDER, tĭd'-dûr, *or* TO TIDDLE, tĭd'-dl, *v. a.* cackać, pieścić, na rękach nosić.

TIDDLE-TADDLE, (*Shaksp.*), androny, banialuki, brednie, duby smalone.

TIDE, tīd, *s.* przypływ i odpływ morza; pora, czas; bieg, zmiana, kolej. *Evening*—, pora wieczorna. —*gate*, śluza.—*s man* (—*waiter*), urzędnik komory celnéj, rewizor okrętów.

TO TIDE, *v. a.* i *n.* przypływać i odpływać; spławiać za przybraniem morza; płynąć z morzem.

TIDILY, tī'-dē-lē, *adj.* ładnie, ślicznie, porządnie.

TIDINESS, tī'-dē-nĕs, *s.* ładność, śliczność.

TIDINGS, tī'-dĭngz, *s. pl.* nowina, wiadomość.

TIDY, tī'-dē, *adj.* ładny, śliczny, porządny.

TO TIE, tī, *v. a.* wiązać, uwiązać, zawiązać, związać; skojarzyć, złączyć; zobowiązać. *To — over* (*Shaksp.*), pociechą zbywać. *To— together*, związać. *To — up*, nawiązać, zawiązać, zobowiązać. *To —up a parcel*, związać zawiniątko. *To—up a wound*, zawiązać ranę. *To—up in a bag*, zawiązać w worku. *To — one's self up by a vow*, zobowiązać się ślubem.

TIE, *s.* węzeł, związek; *muz.* ligatura. — *wig*, peruka z węzełkami.

TIER, tēēr, *s.* rząd, szereg; szychta, warstwa.

TIERCE, tēērs, tērs, *s.* beczka zawierająca 42 gallonów; 2) tercya w pikiecie; 3) sztych floretem.

TIFF, tĭf, *vulg.* trunek; 2) dąsy, fochy.

TO TIFF, *v. n.* dąsać się, fukać, kłócić się.

TIFFANY, tĭf'-fă-nē, *s.* gaza, krepa.

TIGER, tī'-gûr, *s.* tygrys.

TIGHT, tīt, *adj.* tęgi, obcisły, opięty, ciasny. — LY, *adv.* tęgo, opięto, ciasno. — NESS, *s.* tęgość, opiętość, obcisłość.

TO TIGHTEN, tī'-tn, *v. a.* ścisnąć, zacieśnić, skrępować, zasznurować.

TIGRESS, tĭg'-rĕs, *s.* tygrzyca.

TIKE, tĭk, *s.* kondys, kondel.

TILE, tīl, *s.* dachówka, czerepica.

TO TILE, *v. a.* pobijać dach czerepicą.

TILER, tī'-lûr, dachówkarz, pobijacz dachów.

TILL, tĭll, *s.* skrzynka, karbonka na pieniądze (w sklepie).

TILL, *prep.* i *conj.* (dla oznaczenia czasu), aż, aż do, aż po, póki. — *now*, aż do tego czasu, aż dątąd. — *then*, do owego czasu. — *two o'clock*, aż do drugiéj godziny. — *the ambassadors were come back*, aż dopóki nie wrócili posłowie. — *I come*, aż dopóki nie przyjdę. *Not — after.....*, aż gdy.

TO TILL, *v. a.* orać, uprawiać rolą.

TILLABLE, tĭl'-lă-bl, *adj.* orny.

TILLAGE, tĭl'-lĭdż, *s.* rolnictwo, uprawa roli, oranie.

TILLER, tĭl'-lûr, *s.* rolnik, oracz; 2) drzewo zostawione w porębie; 3) szuflada; 4) rudel (u czółna).

TILLY-VALLY, tĭl'-lē-văl'-lē, (*Shaksp. T. N.* i *H. IV.*), androny, banialuki, duby smalone.

TILT, tĭlt, *s.* obłąk, kabłąk; 2) zasłona, namiot rozpięty na statku; 3) kruszenie kopij w gonitwie, turnieja; pchnięcie kopią; 3) nachylenie beczki. *The vessel is a —*, beczka jest na schyłku. *To run in —*, na ostre gonić, do pierścienia gonić. — *yard*, plac turniejów, szranki gdzie na ostre gonią.

TO TILT, *v. a.* i *n.* rozpiąć namiot na statku; kruszyć kopie, odbywać gonitwy na ostre; szermować, pchnąć włócznią lub szpadą; nachylić beczkę; przechylić się, przechynąć się, przeważyć się, wywrócić się.

TILTER, tĭlt'-ûr, *s.* szermierz, fechtarz.

TILTH, tĭlth, *s.* oranie, rolnictwo. *Out of—*, odłogiem.

TIMBER, tĭm'-bûr, *s.* budulec, drzewo do budowy; główna belka. — *yard*, warsztat ciesielski. *Standing —*, — *still growing*, drzewo na pniu.

TIMBREL, tĭm'-brĭl, *s.* bębenek z dzwónkami.

TIME, tīm, *s.* czas; takt; raz. *To be a good husband of one's—*, oszczędzać czas. *To spend one's— in study*, przepędzać czas na nauce. *This watch loses —*, ten zegarek pośni się. *In old times, in times of yore*, za dawnych czasów. *In process of —*, z postępem czasu, z czasem. *At this—*, teraz. *At that —*, wówczas. *From this — forth*, odtąd nadal, naprzyszłość. *In the nick of—*, w sam czas. *You are come in —*, przybywasz w czas. *It is high —*, już czas. *In the day—*, w dzień. *In the night —*, w nocy. *In a day's —*, w przeciągu jednego dnia. *At a—*, wciąż, odrazu. *In—*, z czasem; w swoim czasie. *All in good —*, wszystko w swoim czasie. *At any—*, w każdym czasie, kiedykolwiek bądź. *At times*, czasem, niekiedy. *At all times*, zawsze, ciągle. *At no time*, nigdy. *At what —soever*, kiedykolwiek bądź. *By that—*, teraz, tymczasem. *By that time I shall be buried*, tymczasem (nim to nastąpi) już będę w grobie. *The first—*, pierwszy raz. *A hundred times*, sto razy. *Many a time*, nie raz, często. *Some times*, czasem. *For a time*, przez niejaki czas. *From this —forth*, odtąd na przyszłość. *In no —*, w mgnieniu oka; nigdy. *Out of time*, nie w swojéj porze. — *out of mind*, od niepamiętnych czasów. *To beat the —*, wybijać takt. *To keep the —*, trzymać takt. *To serve one's —*, wysłużyć lata. *To come—enough*, przyjść wcześnie. *Take—while—serves*, używaj póki służą lata. — *server*, stosujący się do okoliczności czasu, obłudnik.

TO TIME, *v. a.* wybrać czas stosowny, upatrzyć pogodną porę.

TIMEFUL, tīm'-fûl, *adj.* właściwy, stosowny, w swoim czasie.

TIMELESS, tīm'-lĕs, *adj.* przedwczesny, niewczesny, zawczesny.

TIMELY, tīm'-lē, *adj.* i *adv.* wczesny; w swoim czasie.—*parted* (*Shaksp.*), niedawno zmarły.

TIMID, tĭm'-ĭd, *adj.* bojaźliwy, lękliwy, trwożliwy.

TIMIDITY, tē—mĭd'-ē-tē, *s.* bojaźliwość.

TIMOROUS, tĭm'-ûr-ŭs, *adj.* LY, *adv.* —NESS, *s. zob.* TIMID, TIMIDITY.

TIMOTHY, tĭm'-mō-*thē*, *s.* Tymoteusz.

TIN, tĭn, *s.* cyna; blacha. — *man*, blacharz.

TO TIN, *v. a.* pobielić cyną.

TO TINCT, tĭngkt, *v. a.* farbować, pomazać, posmarować; nadać smak.

TINCT, 1) *part. adj.* farbowany, pomazany; 2) *s.* farba, kolor.

TINCTURE, tĭngk'-czûr, *s.* pofarbowanie, barwa, farba; powierzchowna znajomość; (*chem.*), tynktura.

TO TINCTURE, *v. a.* pofarbować, pomalować. *He is tinctured with that opinion*, jest przejęty tą opinią.

TO TIND, tīnd, *v. a.* zapalić.

TINDER, tĭn'-dûr, *s.* hubka, żagiew, próchno.

TO TINGE, tĭndż, *v. a.* farbować, malować, zafarbować.

TINGE, *s.* farba, kolor (domięszany do innego); smak.

TINGENT, tĭn'-dżĕnt, *adj.* farbujący, do farbowania.

TO TINGLE, tĭng'-gl, *v. n.* dzwonić, szumieć. *My ears* —, szumi mi w uszach. *Tingling in the ears*, szum w uszach.

TINKER, tĭngk'-ûr, *s.* łatacz kotłów, garkolat i zarazem wecujący noże, nożyczki i t. d. na toczydle.

TO TINKLE, tĭngk'-kl, *v. n.* dzwonić, dźwięczeć, brzęczeć.

TINKLING, *s.* dzwonienie, brzęk.

TINNER, tĭn'-nûr, *s.* górnik (w kopalniach cyny).

TINSEL, tĭn'-sĭl, *s.* brokatel, lita materya; *fig.* błyskotka, świecidło (szczególniéj w płodach literackich).

TINT, tĭnt, *s.* farba, kolor.

TINY, tĭ'-nė, *adj.* maluchny, malutki, malusieńki.

TIP, tĭp, *s.* koniuszek, śpiczasty koniec. *The — of the ear*, koniec ucha. *The — of the tongue*, koniec języka. *The — of the nose*, koniec nosa. — *staff*, okuta na końcu laska woźnego; woźny, komornik. — *toe*, koniec palca u nogi. *To stand on (a) — toe*, stać na palcach. — *top*, *s.* i *adj.* wierzchołek, szczyt; najwyższy.

TO TIP, *v. a.* okuć na końcu, zaostrzyć koniec; tykać lekuchno, macać delikatnie. *To—one's hand*, posmarować komu łapę. *To — one a wink*, mrugnąć, kiwnąć, skinąć na kogo. *To — down*, zrzucić, strącić. *To — over* (*to — over the perch*), zadrzeć nogi, umrzeć.

TIPPET, tĭp'-pĭt, *s.* peleryna.

TO TIPPLE, tĭp'-pl, *v. a.* i *n* chlać, łykać, zlopać. *Tippling house*, szynk.

TIPPLE, *s.* trunek.

TIPPLER, tĭp'-pl-ûr, *s.* opilca, łykajło, moczywąs.

TIPSY, tĭp'-sė, *adj.* podpiły, napiły, podchmielony, uraczony. *To get —*, podpić sobie, uraczyć się.

TIRE, tĭr, *s.* strój, ubior; strój na głowę. — *woman*, korneciarka; garderobiana.

TO TIRE, *v.* 1) *a.* znużyć, zmęczyć, zmordować, utrudzić; znudzić; ubrać głowę; 2) *n.* znużyć się, utrudzić się, znudzić się. *To — out one's life*, usychać z tęsknoty. *To — of a thing*, znudzić się czém.

TIRED, tĭrd, *adj.* znużony, strudzony; znudzony; † wystrojony. *I am — with it*, sprzykrzyłem sobie to. *I am tired with writing, walking*, znużyłem się pisaniem, chodzeniem. *Give me none of that meat, I am quite — of it*, nie dawaj mi tego mięsa, ono mi zupełnie obrzydło. —NESS, *s.* znużenie, udstrzenie.

TIRESOME, tĭr'-sûm, *adj.* nużący, mozolny, trudzący; nudny, naprzykrzony. —NESS, *s.* znużenie; nudność, nudota, naprzykrzenie.

TIRING, tĭr'-ĭng, *part. s.* trudzenie; strojenie, ubieranie. — *house* (— *room*), gotowalnia, garderoba (aktorów).

'TIS, tĭz, (skróc: z IT IS), to jest, jestto.

TISIC, tĭz'-ĭk, *s.* suchoty.

TISICAL, tĭz'-ė-kăl, *adj.* suchotny, w suchotach.

TISSUE, tĭsz'-û, *s.* materya przetykana złotem lub srebrem; *fig.* pasmo, szereg. *A — of lies*, pasmo kłamstw.

TO TISSUE, *v. a.* tkać, przetykać.

TIT, tĭt, *s.* konik, chmyza; 2) dzieweczka, kurewka; 3) sikora, *zob.* — *mouse.* — *bit*, łakotka, przymaczek. — *mouse*, sikora. *To give — for tat*, (*fam.*), oddać wet za wet.

TITHABLE, tĭTH'-ă-bl, *adj.* podległy dziesięcinie.

TITHE, tĭTH, *s.* dziesięcina.

TO TITHE, *v. a.* i *n.* nałożyć dziesięcinę, wybierać dziesięcinę; dawać dziesięcinę.

TITHER, tĭ'-THûr, *s.* wybierający dziesięcinę.

TITHING, tĭ'-THĭng, *part. s.* dziesiątek; dziesięcina; nałożenie lub wybieranie dziesięciny; † gromada lub gmina z dziesięciu familij złożona za czasów królestw Saxońskich, których naczelnik zwał się *tithig man*, (dziś) niższy urzędnik policyjny.

TO TITILLATE, tĭt'-tĭl-lăt, *v. a.* łechtać, łaskotać.

TITILLATION, tĭt-tĭl-lă'-szûn, *s.* łechtanie, łaskotanie.

TITLE, tĭ'-tl, *s.* tytuł; prawo, pretensya. *To have a — to*, mieć do czego prawo, pretensyę. — *deed*, dokument. — *page* (— *leaf*), karta tytułowa.

TO TITLE, *v. a.* tytułować, nazywać. *To — a book*, nadać tytuł książce. *He titled them sons of God*, nazywał ich synami Boga.

TITLELESS, tĭ'-tl-lĕs, *adj.* bez tytułu.

TO TITTER, tĭt'-tûr, *v. n.* chechotać się, śmiać się.

TITTER, *s.* chechotki, pusty śmiech.

TITTLE, tĭt'-tl, *s.* kropka nad literą *i*, punkcik; krzta, okruszyna, odrobina. *To a —*, na włos, dokładnie. *Not a — of it*, ani krzty, ani odrobiny. *He will not part with a — of his right*, nie odstąpi ani na jotę od swego prawa.

TITTLE-TATTLE, *s.* gawęda, gadulstwo; gawędziarz, gaduła.

TO TITTLE-TATTLE, *v. n.* gawędzić, świegotać.

TITULAR, tĭt'-czû-lăr, *adj.* tytularny.

TITULARITY, tĭt-czû-lăr'-ė-tė, *s.* tytularność.

TITULARY, tĭt'-czû-lă rė, 1) *adj.* tytularny; 2) *s.* mający prawo do czego.

TITUS, tĭ'-tûs, *s.* Tytus.

TIVY, tĭw'-ė, *adj.* skory, szybki, prędki, *zob.* TANTIVY.

TO, tôô, *prep.* i *adv.* (znak trzeciego przypadku i trybu bezokolicznego), do, ku, dla, na, w, względem, w porównaniu z. *As —*, co się tyczy, co do. *He complains — me*, skarży się przedemną. — *one's advantage*, na czyją korzyść. *Whither are you going* (—)? dokąd idziesz? *I go — London*, idę do Londynu. — *one's face*, w czyje oczy. — *my heart's desire*, jak tylko sobie życzę, do woli, po myśli. — *my sorrow*, na moje nieszczęście. *Lost — all feeling*, zatwardziały, nieczuły. — *the last man*, (*all — a man*), wszyscy bez wyjątku, do nogi. *He lived — a great age*, dożył do późnéj starości. *There is nothing —*, nie masz nic nad. *This is nothing — what...*, to jest niczém w porównaniu z.... *Five — one*, pięć na jednego, przeciw jednemu. *What is that — you?* co ci do tego? — *and fro*, tam i sam, tam i nazad. *From year — your*, od roku do roku. —*day*, —*night*, —*morrow*, dzisiaj, tego wieczora, jutro. *We are — act*, musimy działać. *I am — receive money*, mam odebrać pieniądze. *This is lost — me*, to jest dla mnie stracone. *Men's wisdom is but folly — God*, mądrość ludzka jest głupstwem w oczach Boga. *This is no prejudice — you*, to ci wcale nie szkodzi. *You are but an ass — him*, jesteś osłem w porównaniu z nim. *To drink — excess*, pić nad miarę. *From top — toe*, od stóp do głów. *To expose—sale*, wystawić naprzedaż. *To rise early — one's work*, wstawać rano do roboty. *To be ungrateful — one*, być komu niewdzięcznym. — *all eternity*, na wieki wieków, wiekuiście. — *the end that*, tym końcem, aby.

TOAD, tôd, *s.* ropucha. *He sits like a — upon a chopping block*, siedzi na koniu jak pies na płocie. — *fish*, żaboryb. — *flax*, matki Bożéj len. — *stone*, żabi kamień (jak mniemano w głowie ropuchy; *Shaksp. A. Y. L. I. II.* 1).— *stool*, muchamor.

TO TOAST, tôst, *v. a.* przypiekać, prażyć; pić zdrowie czyje. *To—a lady*, spełniać zdrowie damy.

TOAST, *s.* grzanka; 2) toast; przymówienie się spełniając zdrowie; sławna piękność któréj zdrowie często spijają.

TOASTER, tôst'-ûr, *s.* przypiekacz; kratka żelazna na któréj się grzanki przypiekają, 2) spełniający zdrowie.

TOBACCO, tô-băk'-kô, *s.* tytuń. — *pipe*, lulka, fajka. — *pouch*, worek na tytuń, kapciuch.

TOBACCONIST, tô-băk'-kô-nĭst, *s.* tytuniami i tabaką handlujący.

TOBIAS, tô-bĭ'-ăs, (TOBY, tô'-bė, *dim.*), Tobiasz.

TOD, tôd, *s.* krzak; 2) 28 funtów wełny.

TODDY, tôd'-dė, *s.* poncz szkocki.

TOE, tô, *s.* palec u nogi. *From top to —*, od stóp do głów.

TO TOE, *v. a.* (*Shaksp. K. L.*), nastąpić nogą, rozdeptać, zgnieść.

TOFORE, tô-fôr', *adv.* i *prep.* † *zob.* BEFORE.

TOGED, tô'-gêd, *adj.* ubrany w togę.

TOGETHER, tô-gĕTH'-ûr, *adv.* razem. *Three days* —, trzy dni wciąż jeden po drugim. *For hours* —, ciągle przez kilka godzin. — *with*, razem z, wraz z. *Let us go* —, chodźmy razem. *To fight* —, bić się z sobą. *To gather* —, zebrać, zgromadzić, zebrać się, zgromadzić się.

TO TOIL, tôil, *v. n.* ciężko pracować, horować, mozolić się. *To* — *and moil*, napracować się, namozolić się.

TOIL, *s.* ciężka praca, trudy, mozoł, znój; sieć, sidło. *Hunter's toils*, sieci na grubego zwierza.

TOILET, tôil'-ĕt, *s.* toaleta, gotowalnia.

TOILSOME, tôil'-sûm, *adj.* trudny, znojny, mozolny, przykry, uciążliwy. —NESS, *s.* mozoł, trudy, uciążliwość.

TOKAY, tô-kâ', *s.* tokaj.

TOKEN, tô'-kn, *s.* znak, oznaka, znamię, cecha; pamiątka, upominek. *In* — *of friendship*, na znak przyjaźni.

TOLD, tôld, *pret.* i *part.* (*zob.* TO TELL). *I am* — *so*, tak mi mówiono. *We are* — *that*, mówią nam że. *He will not be* —, nie chce aby mu mówiono. *The secret was* — *him*, powiedziano mu ten sekret.

TO TOLE, tôl, *v. a.* ciągnąć, wlec.

TOLEDO, tô-lé'-dô, *s.* klinga, pałasz, szpada (z Toledo).

TOLERABLE, tôl'-ûr-â-bl, *adj.* znośny, niezgorszy, od biedy, jaki taki. —LY, *adv.* znośnie. —NESS, *s.* znośność.

TOLERANCE, tôl'-ûr-âns, *s.* tolerancya.

TO TOLERATE, tôl'-ûr-åt, *v. a.* tolerować, znosić, cierpieć.

TOLERATION, tôl-ûr-å'-szûn, *s.* tolerowanie, cierpienie.

TOLL, tôl, *s.* cło, myto; 2) dzwonienie, odgłos dzwonów. — *booth*, komora celna; więzienie w Edynburgu. — *gatherer*, celnik, poborca.

TO TOLL, *v. n.* i *a.* płacić cło lub myto; wybierać cło lub myto; dzwonić.

TOLSEY, tôl'-zé, *s. zob.* TOLL-BOOTH.

TOM, tôm, (skróc: z THOMAS). — *boy*, trzpiot, szalaput, szalawiła; pusta dziewczyna. — *thumb*, kurdupel, karzeł, pęcherz. — *tit*, sikorka.

TOMAHAWK, tôm'-mâ-hâuk, *s.* berdysz dzikich Indyanów w Ameryce północnéj.

TOMB, tôôm, *s.* grób; nadgrobek. — *stone*, kamień grobowy.

TO TOMB, *v. a.* złożyć w grobie, pogrzebać.

TOMBLESS, tôôm'-lĕs, *adj.* bez grobu, niepogrzebany.

TOME, tôm, *s.* tom.

TON, tûn, *s.* 1) beczka zawierająca 2000 funtów, *zob.* TUN; 2) (*mod.*), dobry ton.

TONE, tôn, *s.* ton, głos, dźwięk, brzmienie; akcent; (*med.*), zdrowy stan, tęgość, sprężystość.

TONG, tông, *s.* trzpień, kolec.

TONGS, tôngz, *s. pl.* (*a pair of* —), kleszcze, obcęgi. *Sugar*—, szczypczyki do cukru.

TONGUE, tûng, *s.* język; *fig.* język, mowa. *The* — *of a balance*, języczek u szalki. *To hold one's* —, *vulg.* trzymać język za zębami, milczeć. *I have his name at my* —*'s end*, jego nazwisko snuje mi się na końcu języka. *What the heart thinks the* — *speaks*, (*prov.*), co w sercu to na języku. — *pad*, gaduła, gadatywus. — *tied*, mający język w pantoflach; niemy. — *valiant*, wyszczekany. *His* — *runs upon wheels*, *his* — *runs perpetually*, język mu biega jak na kołowrotku. *His* — *failed him*, zabrakło mu języka w gębie. *A slip of the* —, usterk języka, wymówienie się z czém. *Your* — *runs before your wit*, gadasz nim się namyślisz. *He that has a* — *in his head may find his way where he pleases*, (*prov.*), Rzym na końcu języka.

TONGUED, *adj.* (w składanych). *Double*—, dwujęzyczny. *Ill* —, obmowny, oszczerczy. *Long*—, gadatliwy, długojęzyczny.

TONGUELESS, tûng'-lĕs, *adj.* bezjęzyczny; niemy; niesławny.

TONIC, tôn'-îk, 1) *adj.* wzmacniający nerwy, toniczny; 2) TONICS, *pl.* lekarstwa wzmacniające.

TONNAGE, tûn'-nîdż, *s.* wymiar okrętu na beczki; cło, opłata od ładunku po tyle od beczki.

TONSILE, tôn'sîl, *adj.* dający się strzydz.

TONSILS, tôn'-sîlz, *s.pl.* (*anat.*) gruczoły na szyi.

TONSURE, tôn'-szûr, *s.* tonsura, plesz, plécha księża.

TONTINE, tôn-tĕĕn', *s.* tontyna (stowarzyszenie którego członkowie pobierają dochód w miarę wymierania innych członków, założone naprzód w Paryżu 1653, przez Neapolitańczyka Wawrzyńca Tonti).

TONY, tô'-nê, *s.* (skróc: z ANTHONY), Antek.

TOO, tôô, *adv.* zbyt, nazbyt, nadto, za; także, równie, też. — *little*, zamały. — *long*, zadługi. *And you* —? i ty także? *We have need of your counsel and favour* —, potrzebujemy waszéj rady, i oraz waszéj łaski.

TOOK, tôôk, *pret. zob.* TO TAKE.

TOOL, tôôl, s. narzędzie, instrument, naczynie; *fig* narzędzie, najemnik. *The base* — *of the tyrant's hate*, podłe narzędzie nienawiści tyrana.

TOOTH, tôôth, *s.* ząb. *To have a sweet* —, lubić łakotki, przysmaczki. — *and nail*, *fig.* zębami i pazurami, na wszystkie sposoby, zawzięcie, zacięcie. *To go to it* — *and nail*, uchwycić się czego rękami i nogami, wziąść się do czego na pazury. *To fall upon one* —*and nail*, uderzyć na kogo z największą zawziętością. — *ache*, ból zębów. — *drawer*, wyrywacz zębów. — *pick* (—*picker*), przetyczka do zębów. —*powder*, proszek do zębów. —*wort*, łuskiewnik pospolity.

TOOTHED, tôôthd, *adj.* zębaty, ząbczasty.

TOOTHLESS, tôôth'-lĕs, *adj.* bez zębów.

TOOTHSOME, tôôth'-sûm, *adj.* smaczny. —NESS, *s.* smaczność.

TOP, tôp, *s.* wierzch, wierzchołek, szczyt; czub, ciemię; 2) wartaczka, wartołka, fruga.—*gallant*, (*mar.*), wierzchołek masztu, najwyższy żagiel. — *heavy*, cięższy u wierzchu niż u dołu. — *knot*, fontaż na głowie. — *man*, tracz stojący na drzewie. —*mast*, najwyższy maszt. — *sail*, najwyższy żagiel.

TO TOP, *v.a.* i *n.* obciąć koniec, nakryć wierzch, okryć, uwieńczyć; wznieść się, wzbić się w górę; przewyższać, przewodzić, prym wodzić. *Mountains topt with snows*, góry śniegiem okryte. *To* — *a tree*, obciąć wierzchołek drzewa. *He tops all others in boasting*, przewyższa wszystkich innych w chełpliwości.

TOPAZ, tô'-pâz, *s.* topaz (kamień drogi złotawego koloru).

TO TOPE, tôp, *v. a.* chlać, złopać, łykać.

TOPER, tô'-pûr, *s.* opilec, opój, pijak, moczywąs, dusikufel.

TOPFUL, tôp'-fûl, *adj.* nalany pod wierzch, pełniusieńki.

TOPHET, tô'-fĕt, *s.* (*hebr.*), piekło.

TOPIARY, tô'-pé-â-rê, *adj.* obcięty.

TOPIC, tôp'-îk, *s.* zadanie, przedmiot, materya, rzecz; część loiki traktująca o dowodach; (*med.*) lekarstwo zewnętrzne.

TOPICAL, tôp'-ê-kâl, *adj.* należący do przedmiotu; miejscowy, zewnętrzny. — *remedies*, *pl.* lekarstwa zewnętrzne.

TOPLESS, tôp'-lĕs, *adj.* bez wierzchołka; nieprzejrzany, nieograniczony, niezmierny.

TOPMOST, tôp'-môst, *adj.* najwyższy, najwznioślejszy, zwierzchni.

TOPOGRAPHER, tô-pôg'-grâf-ûr, *s.* topograf.

TOPOGRAPHIC (—AL), tô-pô-grâf'-îk, *adj.* topograficzny.

TOPOGRAPHY, tô-pôg'-grâf-ê, *s.* topografia.

TOPPING, tôp'-pîng, *adj.* — LY, *adv.* † (*vulg.*), przedni, wspaniały, okazały.

TO TOPPLE, tôp'-pl, *v. n.* runąć, powalić się, zwalić się.

TOPSY-TURVY, tôp'-sê-tûr-vê, *adv.* do góry nogami, nieporządnie. *To turn* —, przewrócić do

góry nogami. *All lies* —, wszystko leży porozrzucane do góry nogami.

TORCH, tôrcz, *s.* świeca woskowa, pochodnia.

TORE, tôr, *pret. zob.* TO TEAR.

TO TORMENT, tôr-mênt', *v.a.* dręczyć, trapić, męczyć.

TORMENT, tôr'-mênt, *s.* męka, udręczenie.

TORMENTOR, tôr-mên'-tûr, *s.* udręczyciel, trapiciel, męczyciel.

TORMENTIL, tôr-mên'-til, *s.* kurze ziele, drzewianka.

TORN, tôrn, *part. zob.* TO TEAR.

TORNADO, tôr-nâ'-dô, *s.* wicher.

TORPEDO, tôr-pê'-dô, *s.* drętwa, drętwik (ryba elektryczna).

TORPENT, tôr'-pênt, *or* TORPID, tôr'-pîd, *adj.* zdrętwiały, odrętwiały, martwy.

TORPESCENT, tôr-pês'-sênt, *adj.* drętwiejący.

TORPIDNESS, tôr'-pîd-nês, *or* TORPITUDE, tôr'-pê-tûd, *s.* odrętwiałość, zdrętwiałość.

TORPOR, tôr'-pôr, *s.* odrętwienie, zdrętwienie.

TORREFACTION, tôr-rê-fâk'-szûn, *s.* suszenie.

TO TORREFY, tôr'-rê-fî, *v. a.* suszyć.

TORRENT, tôr'-rênt, *s.* potok.

TORRID, tôr'-rîd, *adj.* wyschły, skwarny, spiekły, gorący. — *zone*, gorąca strefa ziemi.

TORSE, tôrs, *s.* (*her.*), wieniec; 2) (w rzeźbiartwie), figura bez głowy, rąk i nóg.

TORSEL, tôr'-sîl, *s.* (*arch.*), kręcona kolumna.

TORTILE, tôr'-til, *or* TORTIVE, tôr'-tîw, *adj.* kręcony.

TORTOISE, tôr'-tîz, *s.* żółw; szylkret. *A land* —, żółw ziemny. *A sea* —, żółw morski.

TORTUOSITY, tôr-czû-ôs'-ê-tê, *s.* krętość.

TORTUOUS, tôr'-czû-ûs, *adj.* kręty.

TORTURE, tôr'-czûr, *s.* tortura, męka, katusze, udręczenie.

TO TORTURE, *v. a.* męczyć, dręczyć, katować.

TORTURER, tôr'czûr-ûr, *s.* męczyciel, dręczyciel.

TORY, tô'-rê, *s.* torys, rojalista angielski (od wyrazu irlandkiego znaczącego: rabuś, hajdamaka).

TO TOSS, tôs, *v. a.* i *n.* ciskać, miotać, trząść, wzruszać, kołatać; ciskać się, być miotanym. *To — a business*, *fig.* roztrząsać co. *To — in a blanket*, *fig.* kpić, drwić, naśmiewać się z kogo. *The bull tossed about his horns*, byk groził rogami. *We were tossed upon the waves for three days and nights*, byliśmy kołatani falami morskiemi przez trzy dni i nocy. *To — up*, wyrzucić w górę (pieniądz, żeby zgadnąć na którą stronę upadnie). *To — one from pillar to post*, odsyłać kogo od Anasza do Kaiasza.

TOSS, *s.* rzut, wstrząśnienie, uderzenie. — *pot*, opój, opilec.

TOST, tôst, *pret.* i *part.* (zamiast TOSSED), *zob.* TO TOSS.

TOTAL, tô'-tâl, *adj.* całkowity, cały, zupełny. —LY, *adv.* całkiem, zupełnie.

TOTALITY, tô-tâl'-ê-tê, *s.* całkowitość, ogół.

TO TOTTER, tôt'-tûr, *v. n.* chwiać się.

TO TOUCH, tûcz, *v. a* i *n.* tknąć, dotknąć, dotykać; *fig.* poruszyć, rozczulić, rozrzewnić; dotknąć czego, nadmienić, wzmiankować; tyczyć się, ściągać się. *To — at a port*, wstąpić po drodze do portu. *We touched at such an island*, wstąpiliśmy po drodze do takiéj a takiéj wyspy. *To — upon a string*, poruszyć strunę. *He has but lightly touched upon that point*, on zlekka tylko dotknął tego przedmiotu. *To be touched with*, być czém tkniętym, poruszonym.

TOUCH, *s.* tknięcie, dotknięcie; pociąg pędzla, strych; próba na kamieniu probierczym; rys; próba, doświadczenie. *To stand the* — (— *test*, *trial*), wytrzymać próbę. *A — of*, trochę czego. — *hole*, zapał u strzelby, działa. — *me-not*, niecierpek, nietykałek. — *stone*, kamień probierczy. —*wood*, próchno, żagiew.

TOUCHABLE, tûcz'-â-bl, *adj.* dotykalny.

TOUCHINESS, tûcz'-ê-nês, *s.* obraźliwość, opryskliwość.

TOUCHING, tûcz'-îng, 1) *part. s.* dotykanie; 2) *adj.* tkliwy, poruszający, rozrzewniający; 3) *prep.* co się tyczy, względem. —LY, *adv.* tkliwie, rzewnie.

TOUCHY, tûcz'-ê, *adj.* obraźliwy, opryskliwy.

TOUGH, tûf, *adj.* łykowaty, twardy jak skóra, żyłowaty. — *meat*, — *wood*, żyłowate mięso, łykowate drzewo; *fig.* nieugięty. *You will find him a rather — opponent*, znajdziesz w nim nieugiętego przeciwnika. —NESS, *s.* łykowatość, żyłowatość.

TO TOUGHEN, tûf'-în, *v. n.* złykowacieć, stwardnieć, stężeć.

TOUPEE, tûp-pêê', *or* TOUPET, tûp-pêt', *s.* czupryna, czub, włosy na czole.

TOUR, tôôr, *s.* podróż. *To make the — of the world*, objechać świat do koła. *A — in France*, podróż po Francyi. *To take a* —, przejechać się.

TOURIST, tôôr'-îst, *s.* (*mod.*), wojażer.

TOURNAMENT, tôôr'-nâ-mênt, *or* TOURNEY, tôôr'-nê, *s.* turnieja.

TO TOUSE, *zob.* TO TOWZE.

TOW, tô, s. kłaki, kądziel, pacześć, zgrzebie.

TO TOW, *v.a.* (*mar.*), holować, ciągnąć okręt uwiązany za drugim.

TOW, *s.* *To take in* —, ciągnąć, holować okręt. *To get in* —, być ciągnionym, holowanym. — *boat*, szalupa do któréj się okręt uwiązuje. — *line* (— *rope*, lina do holowania.

TOWAGE, tô'-îdż, *s.* holowanie, zapłata za holowanie.

TOWARD, tô'-ûrd, 1) *adj.* powolny, posłuszny, dający się powodować; chętny, gotowy; śmiały; 2) *prep. zob.* TOWARDS.

TOWARDS, tô'-ûrdz, *prep.* ku, dla, względem. — *the left hand*, ku lewéj ręce. — *the north*, ku północy. *It grows — night*, noc się zbliża, zmierzcha się. — *nine years old*, mający około dziewięciu lat. *Charitable — the poor*, miłosierny dla ubogich. *His love — her*, jego miłość ku niéj. — *his last*, pod koniec jego wieku. — *the end of the week*, pod koniec tygodnia. *His heart relented — her*, serce jego zmiękło dla niéj. *God's infinite mercy — us*, nieskończone miłosierdzie Boga względem nas.

TOWARDLINESS, tô'-uûrd-lê-nês, *or* TOWARDNESS, tô'-uûrd-nês, *s.* powolność, uległość, posłuszeństwo.

TOWADLY, tô'-uûrd-lê, *adj.* *zob.* TOWARD.

TOWEL, tôû'-îl, *s.* ręcznik.

TOWER, tôû'-ûr, *s.* wieża; zamek, twierdza; gmach tak zwany w Londynie, dawniéj mieszkanie królów, później więzienie stanu; *fig.* wysoki kornet: wzlot, polot, bujanie.

TO TOWER, *v. a.* bujać, wzbić się, wznieść się, wzlecieć, wygórować.

TOWERED, tôû'-ûrd, *or* TOWERY, tôû'-ûr-ê, *adj.* z wieżami.

TOWERING, tôû'-ûr-îng, *part. adj.* bujający, wzniosły, górny. *A — building*, bardzo wysoka budowa. *A man of a — spirit*, człowiek wyniosły, dumny.

TOWN, tôûn, *s.* miasto. *A woman of the* —, miejska kurwa. — *bull*, (*vulg.*), kurewnik. — *clerk*, pisarz miejski. — *house* ratusz. —*s-man*, mieszczanin. — *ship*, mieszczanie; prawo miejskie. — *talk*, nowiny miejskie.

TO TOWZE, tôûz, *v. a.* czochrać, rozczochrać (włosy); targać, szarpać, szamotać, rwać; ciągnąć, wlec.

TOY, tôê, *s.* cacko, bawidełko, zabawka; igraszka. — *man*, handlujący zabawkami. — *shop*, sklep z zabawkami dla dzieci.

TO TOY, *v. n.* igrać, bawić się, swawolić, pieścić się.

TOYISH, tôê'-îsz, *adj.* swawolny, pieszczotliwy. — NESS, *s.* pieszczoty, swawolność.

TRACE, trâs, *s.* ślad, trop; poszlaka, zabytek. *The traces of wolves*, *wild boars*, tropy wilków, dzików. *There are not the least traces of it to be met*, nie można napotkać najmniejszego śladu, zabytku tego. *Traces*, *pl.* szla, szleja.

TO TRACE, *v. a.* śledzić, tropić; kreślić, skreślić nakreślić. *To — back*, śledzić początku. *To — out*, wyśledzić, dośledzić.

TRACER, trā'-sûr, *s.* śledzący. *The — of a plot*, śledzący spisku.

TRACHEA, trā'-czē-ā, *s.* (*anat.*) kanał oddechowy.

TRACK, trāk, *s.* ślad, trop; droga, ścieżka. *The — of a stag*, trop jelenia. *To follow one by the —*, iść w trop za kim. *Ships leave no — in the water, nor birds in the air*, okręty nie zostawiają za sobą śladu na wodzie, ani ptaki w powietrzu.

TO TRACK, *v. a.* śledzić, tropić, szlakować.

TRACKLESS, trāk'-lēs, *adj.* bezśladny, bezdrożny.

TRACT, trākt, *s.* obszar, rozłóg, przestrzeń; strefa ziemi; przeciąg; traktat, rozprawa; (*Shaksp.* zamiast *track*), ślad. *A large — of land*, obszerna przestrzeń kraju. *A great — of hills*, długie pasmo pagórków. *A mountainous —*, kraina górzysta. *In — of time*, w przeciągu czasu.

TRACTABLE, trāk'-tā-bl, *adj.* powolny, posłuszny, uległy.—NESS, *s.* powolność, posłuszeństwo.

TRACTATE, trāk'-tāt, *s.* traktat, rozprawa.

TRACTILE, trāk'-tīl, *adj.* rozciągły, ciągnący się.

TRACTILITY, trāk-tīl'-ē-tē, *s.* ciągłość, rozciągłość.

TRACTION, trāk'-szûn, *s.* ciągnienie.

TRADE, trād, *s.* handel; rzemiosło. —*fallen* (*Shaksp. H. IV.*), bez służby. —*wind*, wiatr nieprzemienny, w jednym kierunku wiejący. *To drive* (*to carry on*) *a —*, prowadzić handel. *Foreign —, colonial —*, handel zagraniczny, handel kolonialny. *What — are you? what is your —?* jakie jest twoje rzemiosło?

TO TRADE, *v. n.* handlować, kupczyć, prowadzić handel, (— *in*, czem).

TRADER, trā'-dûr, *s.* handlarz, kupiec; okręt kupiecki.

TRADES, trādz, (w składanych): —*folk* (— *people*), kupcy; rzemieślnicy. — *man*, kramarz. — *woman*, kramarka.

TRADITION, trā-dīsz'-ûn *s.* tradycya, podanie.

TRADITIONAL, trā-dīsz'-ûn-āl, *or* TRADITIONARY, trā dīsz'-ûn-ār-ē *adj.* podany, przekazany, zasadzony na tradycyi; (*Shaksp. R. II.*), przestrzegający dawnych ceremonij.

TRADITIONALLY, trā-dīsz'-ûn-āl-ē, *adv.* przez tradycyą, przez podanie.

TO TRADUCE, trā-dûs', *v. a.* cenzurować, nicować, osławić, oczernić.

TRADUCEMENT, trā-dûs'-mēnt, *s.* cenzura, obmowa, osławienie, oczernienie.

TRADUCER, trā-dû'-sûr, *s.* obmowca, obgadywacz, potwarca.

TRAFFICK, trāf'-fīk, *s.* handel.

TO TRAFFICK, *v. n.* handlować, kupczyć.

TRAFFICKER, trāf'-fīk-ûr, *s.* handlarz, kupiec.

TRAGACANTH, trāg'-ā-kān*th*, *s.* dragant (krzew Syryiski), guma pochodząca z niego.

TRAGEDIAN, trā-dżē'-dē-ân, *s.* tragik, autor tragedyi.

TRAGEDY, trād'-żē-dē, *s.* tragedya.

TRAGIC(—AL), trād'-żīk, *adj.* tragiczny.—ALLY, *adv.* tragicznie. —ALNESS, *s.* tragiczność.

TO TRAIL, trāl, *v. a.* i *n.* śledzić, szlakować; wlec, ciągnąć; wlec się, ciągnąć się. *To—a beast*, tropić zwierza. *To — one through the streets*, wlec kogo przez ulicę. *His pompous robe trailed*, jego pyszna szata wlekła się po ziemi.

TRAIL, *s.* ślad, trop; poszlaka; ogón u sukni; patrochy (drobiu, ptactwa lub barana).

TO TRAIN, trān, *v. a.* ciągnąć, wlec; *fig.* wabić. *To — (to — up)*, uczyć, ćwiczyć, wyćwiczyć, wyuczyć, wykształcić, usposobić. *To — up in the hardships of war*, zaprawić do niewczasów wojennych. *To — up youth*, ćwiczyć, kształcić młodzież. *To — up the soldiers*, ćwiczyć żołnierzów. *You have trained up my heart to virtue*, wdrożyłeś serce moje do cnoty.

TRAIN, *s.* szereg, pasmo; orszak, towarzystwo; ogón u sukni; proch zapalny, proch do wysadzenia miny; (na drogach żelaznych) szereg wozów razem jadących. *A — of ideas*, pasmo myśli. *He has a noble —*, ma świetny orszak. *A — of hunters and dogs*, orszak myśliwych z psami. — *of artillery*, park artyleryi. — *bands*, milicya, ruchawka.

TRAINOIL, trān'-ôīl, *s.* tran wielorybi.

TRAIT, trā, trāt, *s.* rys.

TRAITOR, trā'-tûr, *s.* zdrajca.

TRAITOROUS, trā'-tûr-ûs, *adj.* zdradziecki. — LY, *adv.* zdradziecko.

TRAITRESS, trā'-trēs, *s.* zdrajczyni.

TRAMMEL, trām'-mēl, *s.* sieć (na rybi, na ptaki); *trammels*, *pl.* więzy, kajdany, okowy.

TO TRAMMEL, *v. a.* opętać, uwikłać, uplątać.

TO TRAMPLE, trām'-pl, *v. a.* i *n.* deptać, podeptać, potratować, (—*on, upon*, co). *To — under one's feet*, podeptać nogami.

TRAMPLE, *s.* deptanie, tratowanie. *Trampling*, *s.* i *adj.* deptanie, tratowanie; deptający, tratujący; tentniejący. *A trampling noise*, tentent.

TRANCE, trāns, *s.* letarg; *fig.* zachwycenie, uniesienie, odurzenie. *To fall into a —, to be in a —*, wpaść w letarg, być w letargu. *They thought him dead, he was only in a —*, myślano że umarł, on był tylko w letargu.

TRANCED, trānst, *adj.* zachwycony, odurzony, odchodzący od przytomności (*Shakps. K. L.*), konający.

TRANECT, trān'-ēkt, *s.* (*Shaksp. M. of V. III. 4.*), przewóz, prom.

TRANNEL, trān'-nīl, *s.* ostry koniec, sztyft.

TRANQUIL, trāng'-kwīl, *adj.* spokojny, cichy.

TRANQUILLITY, trāng-kwīl'-ē-tē, *s.* spokojność, cichość.

TO TRANSACT, trāns-ākt', *v. a.* odbywać interesa, dokonać, załatwić, odbyć, uskutecznić, traktować o co. *To — a business*, odbywać interesa, załatwić interes. *A great deal of business was transacted in corn*, wiele zakupiono lub sprzedano zboża.

TRANSACTION, trāns-āk'-szûn, *s.* umowa, ugoda, traktat; uskutecznienie, załatwienie interesu; sprawa, interes; dzieło, praca. *Philosophical Transactions of the Royal Society*, dzieła filozoficzne Towarzystwa Królewskiego przyjaciół nauk. *During these transactions*, gdy to się działo.

TRANSALPINE, trāns-āl'-pīn, *adj.* zaalpejski.

TO TRANSCEND, trān-sēnd', *v. a.* przewyższać, celować, prześcignąć.

TRANSCENDENCE(—CY), trān-sēn'-dēns, *s.* wyższość, wyborność, wyśmienitość.

TRANSCENDENT, trān-sēn'-dēnt, *adj.* przewyższający, celujący, wyborny. —LY, *adv.* w najwyższym stopniu. *She is transcendently handsome*, jestto celująca piękność.

TRANSCENDENTAL, trān-sēn-dēn'-tāl, *adj.* (*mat.*), transcendentalny; przewyższający, najwyższy.

TO TRANSCOLATE, trāns'-kō-lāt, *v. a.* przecedzić, przefiltrować.

TRANSCOLATION, *s.* przecedzenie, filtrowanie.

TO TRANSCRIBE, trān-skrīb', *v. a.* przepisać.

TRANSCRIBER, trāns-skrī'-bûr, *s.* przepisywacz.

TRANSCRIPT, trān'-skrīpt, *s.* kopia.

TRANSCRIPTION, trān-skrīp'-szûn, *s.* przepisanie.

TO TRANSCUR, trāns-kûr', *v. n.* przebiegać, przebiedz.

TRANSCURSION, trāns-kûr'-szûn, *s.* przebieżenie. *We wonder at the — of comets*, dziwimy się nad nieregularnym obrotem komet.

TRANSE, *s. zob.* TRANCE.

TO TRANSFER, trāns-fêr', *v. a.* przenieść; przelać, przekazać. *He transferred the Roman empire into Germany*, on przeniosł Cesarstwo rzymskie do Niemiec. *To — a business to another*, przelać na kogo sprawę.

TRANSFER, trāns'-fêr, *s.* przeniesienie; przelew, przekaz.

TRANSFIGURATION, trāns-fīg-ū-rā'-szûn, *s.* przemienienie. *Our Saviour's —*, Przemienienie Pańskie.

TO TRANSFIGURE, trāns-fīg'-yûr, *v. a.* przemienić kształt.

TO TRANSFIX, trāns-fīks', *v. a.* przekłóć, przeszyć na wylot.

TO TRANSFORM, trāns-fôrm', *v.* 1) *a.* przekształcić, przerobić,

przeobrazić, przeistoczyć; 2) *n.* przekształcić się.

TRANSFORMATION, tråns-fôrmâ'-szůn, *s.* przekształcenie, przeobrażenie.

TO TRANSFUSE, tråns-fûz', *v. a.* przelać.

TRANSFUSION, tråns-fû-'żůn, s. przelanie.

TO TRANSGRESS, tråns-grés', *v. a.* i *n.* przekroczyć, wykroczyć, przestąpić.

TRANSGRESSION, tråns-grész'-ůn, *s.* przekroczenie, występek.

TRANSGRESSIVE, tråns-grés'-sîw, *adj.* przekraczający, występny.

TRANSGRESSOR, tråns-grés'-sůr, *s.* przestępca.

TRANSIENT, trån'-szę-ęnt, *adj.* przemijający; chwilowy. —LY, *adj.* chwilowo. — NESS, *s.* przemijalność, znikomość.

TRANSIT, trån'-sît, *s.* (*ast.*) przejście, 2) tranzyt towarów przez jaki kraj. *To transit*, *v. a.* (*ast.*) przejść przez tarczę ciała niebieskiego.

TRANSITION, trån-sîsz'-ůn, *s.* (w retoryce i muzyce) przejście, przechód, z jednego przedmiotu do drugiego, z jednego tonu w drugi.

TRANSITIVE, tråns'-ę-tîw, *adj.* przechodzący. *A verb* —, *gram*, słowo czynne.

TRANSITORILY, trån'-sę-tůr-ę-lę, *adv.* przemijającym sposobem.

TRANSITORINESS, trån'-sę-tůr-ę-nęs, *s.* przemijalność, znikomość.

TRANSITORY, trån'-sę-tůr-ę, *adj.* przemijający, chwilowy, znikomy. *The — pleasures of the world*, przemijające, znikome uciechy świata.

TO TRANSLATE, trån-slât', *v. a.* przenieść; przełożyć, przetłumaczyć. *To— a bishop to another bishopric*, przenieść biskupa na inne biskupstwo. *To — word for word*, tłumaczyć dosłownie.

TRANSLATION, trån-slâ'-szůn, s. przeniesienie; przełożenie, przekład, tłumaczenie. *The — of a bishop to another see*, przeniesienie biskupa do innéj dyecezyi.

TRANSLATOR, trån-slâ'-tur, *s.* tłumacz.

TRANSLATRESS, *s.* tłumaczka.

TRANSLOCATION, tråns-lô-kâ-szůn, *s.* translokacya, przeniesienie.

TRANSLUCENCY, tråns-lû'-sęnsę, *s.* przezroczystość.

TRANSLUCENT, tråns-lû'-sęnt, *or* TRANSLUCID, tråns-lû'-sîd, *adj.* przezroczysty.

TRANSMARINE, tråns-mâ-rę̂n', *adj.* zamorski.

TO TRANSMIGRATE, tråns'-mę-grât, *v. n.* wywędrować, wyjść z kraju. *They say that the soul transmigrates from one body into another*, mówią że dusza przechodzi z jednego ciała do drugiego.

TRANSMIGRATION, tråns-mę-grâ'-szůn, *s.* wywędrowanie, przesiedlenie. *The—of souls*, wędrówka dusz. *The Jews' — into Babylon*, przejście Żydów do Babilonu.

TRANSMISSION, tråns--mîsz'-ůn, *s.* przesłanie, przeniesienie na potomków.

TRANSMISSIVE, tråns-mîs'-sîw, *adj.* przeniesiony; zasiągniony.

TO TRANSMIT, tråns-mît', *v. a.* przesłać; przenieść, przekazać, przelać. *By means of writing, former ages — the memorial of ancient times to posterity*, za pośrednictwem pisma, dawniejsze wieki przekazują potomności pamięć starożytnych czasów.

TRANSMITTAL, tråns-mît'-tâl, *s.* przesłanie; p zekazanie, przekaz.

TRANSMUTABLE, tråns--mû'-tâ-bl, *adj.* dający się przemienić, przekształcić.

TRANSMUTATION, tråns-mû-tâ'-szůn, *s.* przemienienie, przemiana, przekształcenie, przeobrażenie.

TO TRANSMUTE, tråns-mût', *v. a.* przemienić, przekształcić, przeobrazić.

TRANSOM, trån'-sům, *s.* belka poprzeczna.

TRANSPARENCY, tråns-pâ'-rę̂nsę, *s.* przezroczystość.

TRANSPARENT, tråns-pâ'-rę̂nt, *adj.* przezroczysty.

TO TRANSPIERCE, tråns-pę̂ęrs', *v. a.* przekłóć, przeszyć na wylot.

TRANSPIRATION, tråns-pę-râ'-szůn, *s.* parowanie, wyziewanie, wyziew.

TO TRANSPIRE, tråns-pîr', *v. a.* i *n.* parować, wyziewać, pocić się, *fig.* (*mod.*) wyjść na jaw, wydać się, rozgłosić się.

TO TRANSPLACE, tråns-plâs', *v. a.* translokować, przenieść, gdzie indziéj umieścić.

TO TRANSPLANT, tråns-plânt', *v. a.* przesadzić, rozkrzewić na innem miejscu.

TRANSPLANTATION, tråns-plân-tâ'-szůn, *s.* przesadzenie.

TO TRANSPORT, tråns-pôrt', *v. a.* przenieść, przewieść, przeprawić, przesłać, transportować, wygnać z kraju; przewieść skazanych na wygnanie; *fig.* wzruszyć, zachwycić. *To — malefactors*, wywieść z kraju zbrodniarzów. *Love transports him*, miłość go unosi. *Transporting pleasures*, zachwycające rozkosze. *Transported with rage, with joy*, uniesiony gniewem, radością.

TRANSPORT, tråns'-pôrt, *s.* transport, przewóz; okręt transportowy; *fig.* uniesienie, zachwycenie, zapał.

TRANSPORTATION, tråns-pôrtâ'-szůn, *s.* przeniesienie, przewiezienie; transportacya, wygnanie z kraju zbrodniarza (do Botany Bay).

TRANSPORTER, tråns-pôrt'-ůr, *s.* przenoszący, przewożący.

TRANSPOSAL, trans-pô'-zâl, *s.* przełożenie.

TO TRANSPOSE, tråns-pôz', *v. a.* przełożyć, przekładać.

TRANSPOSITION, tråns--pôzîsz'-ůn, *s.* przełożenie.

TO TRANSUBSTANTIATE, tråns-sůb-stân'-szę̂ât, *v. a.* przeistoczyć.

TRANSUBSTANTIATION, tråns-sůb-stân-szę̂-â-'szůn, *s.* przeistoczenie, przemienienie chleba i wina w ciało i krew Chrystusa.

TRANSVERSAL, tråns wę̂r'-sâl, *adj.* krzyżowy, poprzeczny, ukośny. — LY, *adv.* poprzecznie, nawkrzyż.

TRANSVERSE, tråns-wę̂rs', *adj.* — LY, *adv. zob.* TRANSVERSAL.

TRAP, tråp, *s.* pastka, połapka, samołówka. — *door*, spuszczane drzwi (w podłodze lub suficie).

TO TRAP, *v. a.* złowić w połapkę, złapać; ubrać; ustroić.

TO TRAPAN, tråp-pân', *v. a.* uwikłać, usidlić, podejść fortelem.

TRAPAN, *s.* sidło, podstęp.

TRAPANNER, *s.* podstępca, namówca do złego.

TO TRAPE, tråp, (zazwyczaj *traipse*) dreptać. *To — up and down*, snuć się, włóczyć się, zbijać bruki, (najczęściéj o kobietach nielubiących posiedzieć w domu).

TRAPES, tråps, *s.* kobieta włóczęga.

TRAPEZIUM, trâ-pę'-żę̂-ům, *s. mat.* różnobok.

TRAPPINGS, tråp'-pîngz, *s. pl.* ozdobny czaprak, kosztowny rząd na konia; ozdoby, błyskotki, marności.

TRASH, trâsz, *s.* gałgaństwo, rupiecie, graty; drań; bzdura, fraszka, furda. *He who steals my purse steals — (Shaksp.)*, ten kto kradnie mój worek, kradnie bzdurstwo.

TO TRASH, *v. a.* obciąć, uciąć; *fig.* zgnieść, upokorzyć.

TRASHY, trâsz'-ę, *adj.* gałgański; bzdurny, lichy, bagatelny.

TO TRAVAIL, trâw'-îl, *v. n.* ciężko pracować, horować; odbywać połóg, boleć i stękać w porodzeniu.

TRAVAIL, *s.* ciężka praca; boleści połogu.

TO TRAVEL, *v. n.* odbywać podróż, podróżować. *To — on foot, on horseback*, odbywać podróż pieszo, na koniu. *He has travelled several countries*, podróżował po wielu krajach. *We have travelled a long way*, odbyliśmy daleką drogę. *A horse travels fifty miles a day*, koń może ujść pięćdziesiąt mil angielskich na dzień. *He has travelled all over France*, odbył podróż po całéj Francyi.

TRAVEL, *s.* podróż. — *tainted (Shaksp.)*, znużony podróżą.

TRAVELER, trâw'-îl-ůr, *s.* podróżny, wojażer.

TRAVELLING, 1) *s.* podróżowanie. *In all my — s*, we wszystkich moich podróżach; 2) *adj.* podróżujący, służący do podróży. *A — bird*, ptak przelotny. — *cap*, czapka podróżna. — *bags*, małe tłumoczki do podróży. — *knives*, noże służące w podróży.

TRAVERSE, trâ-wę̂rs', trâ'-wę̂rs, 1) *adj.* krzyżowy, poprzeczny, u-

kośny; 2) *prep.* nawkrzyż, poprzecznie.

TRAVERSE, trâw'-êrs, *s.* poprzeczka; poprzeczny balek; przejście w poprzek.

TO TRAVERSE, *v. a.* i *n.* krzyżować, położyć w poprzek; przejść, przebiedz w poprzek; przejechać; *fig.* pokrzyżować, przetrącić, zniweczyć, wleść w drogę, przeszkodzić.

TRAVESTED, trâw'-ês-têd, *or* TRAVESTY, trâw'-ês-tê, *adj.* przebrany, parodiowany.

TRAY, trâ, *s.* niecka, koryto; taca.

TREACHEROUS, trêcz'-êr-ûs, *adj.* zdradziecki.—LY, *adv.* zdradziecko. — NESS, *s.* zdradziectwo.

TREACHERY, trêcz'-êr-ê, *s.* zdrada.

TREACLE, trê'-kl, *s.* dryjakiew; melas.

TO TREAD, trêd, *v. ir. a.* i *n.* deptać, stąpać, tratować; parzyć się (o ptakach). *To — the stage*, grać na teatrze, być aktorem. *To — one's shoes down at the heels*, wydeptać trzewiki. *To — in the footsteps of one*, wstępować w czyje ślady. *To — a measure* (*Shaksp. A. Y. L. I.*), menueta tańcować. *To — out*, wydeptać. *To — upon*, nastąpić na co.

TREAD, *s.* stąpienie, krok, ślad.

TREADLE, trêd'-dl, *s.* podnożek, stopa, (tkacza, tokarza); 2) nasienie koguta. 3) *Treadles*, or *tredlers* (*of sheep*), bôbki owcze.

TREASON, trê'-zn, *s.* zdrada. *High —*, zdrada kraju, zbrodnia stanu. *Petty —*, zabójstwo, pana przez sługę, męża przez żonę.

TREASONABLE, trê'-zn-â-bl, *adj.* zdradziecki. — LY, *adv.* zdradziecko.

TREASURE, trêż'-ûr, *s.* skarb.— *house*, skarbiec. — *trove*, w. p. skarb znaleziony w ziemi.

TO TREASURE, *v. a.* (*to— up*), zgromadzić skarby; zachować w sercu, w pamięci, strzedz jak skarbu.

TREASURER, trêż'-ù-rûr, *s.* skarbnik, podskarbi; płatnik. — SHIP, *s.* skarbnictwo.

TREASURY, trêż'-ù-rê, *s.* skarbiec, izba skarbowa.

TO TREAT, trêt, *v. a.* i *n.* traktować, negocyować, umawiać się; traktować jaki przedmiot, pisać o czem; traktować, częstować, podejmować; obchodzić się z kim. *To — for peace*, traktować o pokój. *To — a disease*, leczeć chorobę. *To — one with comtempt*, traktować kogo z pogardą. *He treated me like a brother*, obchodził się ze mną jak z bratem. *To — one to a glass of wine*, poczęstować kogo szklanką wina. *That book treats of* (*upon*) *the immortality of the soul*, ta książka traktuje o nieśmiertelności duszy.

TREAT, *s.* traktament, częstowanie, uczta.

TREATISE, trê'-tîz, *s.* traktat, rozprawa, pismo.

TREATMENT, trêt'-mênt, *s.* traktament, obejście się, postępowanie.

TREATY, trê'-tê, *s.* traktat, umowa, ugoda. *— of peace*, traktat pokoju. *To enter into a —*, zawrzeć traktat.

TREBLE, trêb'-bl, 1) *adj.* potrójny, troisty; 2) *s.* dyszkant.

TO TREBLE, *v.* 1) *a.* potroić; 2) *n.* potroić się.

TREBLENESS, trêb'-bl-nês, *s.* trojakość.

TREBLY, têrb'-bl-ê, *adv.* trzykroć, trzy razy.

TREE, trêê, *s.* drzewo. *A fruit—*, drzewo owocowe. *An apple —*, *a plum —*, jabłoń, śliwa. *A — of consanguinity, a genealogical —*, drzewo jenealogiczne, rodowód.

TREFOIL, trê'-fôîl, *s.* koniczyna.

TRELLIS, trêl'-lîs, *s.* krata.

TO TREMBLE, trêm'-bl, *v. n.* drzeć. *To — at*, drzeć na co. *To— with*, drzeć od czego. *To — with cold* drzeć od zimna. *To — for fear*, drzeć ze strachu. *His body trembles all over*, drzy cały.

TREMBLING, trêm'-bl-îng, 1) *part. s.* drzenie; 2) *part. adj.* drżący. — LY, *adv.* drżąc, ze drzeniem.

TREMENDOUS, trê-mên'-dûs, *adj.* straszny, straszliwy.

TREMOR, trê'-mûr, *s.* drzenie, dreszcz, drżączka.

TREMULOUS, trêm'-ù-lûs, *adj.* drżący. — NESS, *s.* drzenie.

TO TRENCH, trênsz, *v. a.* kopać, rznąć rowy, sypać szańce; ciąć, krajać. *To about*, okopać, oszańcować. *Trenched gashes* (*Shaksp. Mac.*) otwarte rany.

TRENCH, *s.* rów, przekop, szaniec. *A — to draw a pond*, rów do osuszenia stawu. *To make a—about a house*, opasać dom rowem. *The trenches before a town besieged*, szańce około oblężonego miasta. *To open the trenches*, otworzyć, usypać szańce. *Watering-trenches*, rowy do sprowadzenia wody na pole.

TRENCHER, trên'-szûr, *s.* drewniany talerz do krajania mięsa. — *fly* (*—friend*), pasibrzuch, pieczeniarz. — *mate*, przyjaciel stołowy.

TRENDLE, trên'-dl, *s.* biegun, kołowrotek.

TREPAN, trê-pân', *s.* świder chirurgiczny do świdrowania czaszki; świder do świdrowania działa; *fig.* sidło, podstęp.

TO TREPAN, *v. a.* świdrować czaszkę; *fig.* usidlić, uwikłać, podejść, oszukać, *zob.* TO TRAPAN.

TREPIDATION, trêp-ê-dâ'-szûn, *s.* drzenie.

TO TRESPASS, três'-pâs, *v. a.* przekroczyć, zgrzeszyć. *To — against*, wykroczyć przeciw czemu *To — upon a law*, przekroczyć prawo. *To — on another's ground*, wkroczyć, wdzierać się w czyje prawa. *To—upon*, (*on one's patience*), nadużyć czyjéj cierpliwości, naprzykrzyć się, czynić subjekcyą. *I fear to — upon your patience*, boję się nadużyć twéj cierpliwości.

TRESPASS, *s.* wykroczenie, występek, wina, grzech; szkoda, uszkodzenie. *Forgive us our trespasses*, odpuść nam nasze winy.

TRESPASSER, três'-pâs-sûr, *s.* wykroczyciel, przekroczyciel.

TRESSED, três'-sêd, *adj.* splesplecony (o włosach).

TRESSES, três'-sîz, *s. pl.* warkocz, loki.

TRESTLE, três'-sl, *s.* podstawek, kozły, szaragi, postument, wiązanie, nogi ustołu.

TREVET, trêw'-ît, *s.* trzynożek, dynarek; stołek na trzech nogach.

TREY, trâ', *s.* trójka (w kartach i kostkach).

TRIAL, trî'-âl, *s.* próba, spróbowanie, doświadczenie; badanie, inkwizycya, słuchanie świadków i obwinionego, sąd, proces, sprawa; dolegliwość, cierpienie. *To make a — of a thing*, spróbować czego. *He gave us a — of his skill*, dał nam dowód swéj biegłości. *To bring a prisoner to his —*, stawić oskarżonego przed sąd, oddać go pod sąd. *Every station is exposed to some trials*, każdy stan ma swoje dolegliwości, nieprzyjemności.

TRIANDER, trê-ân'-dûr, *s. bot*, trójpręcikowa roślina.

TRIANDRIAN, trê-ân'-drê-ân, *adj. bot.* trójpręcikowy.

TRIANGLE, trî'-âng-gl, *s.* trójkąt.

TRIANGULAR, trî-âng'-gû-lâr, *adj.* trójkątny.

TRIBE, trîb, *s.* plemię, pokolenie, rodzina; rząd, szereg.

TRIBULATION, trîb-û-lâ'-szûn, *s.* strapienie, ucisk, frasunek.

TRIBUNAL, trî-bû'-nâl, *s.* trybunał.

TRIBUNE, trîb'-ûn, *s.* trybun; 2) mownica (we Francyi).

TRIBUNITIAL, trîb-û-nîsz'-âl, *or* TRIBUNITIOUS, trîb-û-nîsz'-ûs, *adj.* trybuński. *The tribunitian power*, władza trybuńska.

TRIBUTARY, trîb'-ù-tâ-rê, 1) *adj.* hołdowniczy; 2) *s.* hołdownik, dannik.

TRIBUTE, trîb'-ût, *s.* dań, danina, hołd.

TRICE, trîs, *s.* mgnienie oka. *In a—*, w mgnieniu oka.

TRICK, trîk, *s.* sztuka, psikus, psota, figiel; oszukaństwo, szachrajstwo, szalbierstwo. *To play* or *serve one a — (to put a — upon one)*, wypłatać komu figla. *To show juggling tricks*, pokazywać kuglarskie sztuki.

TO TRICK, *v. a.* i *n.* okpiewać, szachrować, oszukiwać, † ustroić, przyozdobić.

TRICKER, *zob.* TRIGGER.

TRICKISH, trîk'-îsz, *adj.* szachrajski, szalbierski, podstępny.

TO TRICKLE, trîk'-kl, *v. n.* kapać, ciec. *His tears trickled down his cheeks*, łzy mu płynęły po licach. *His blood trickled*, krew mu ciekła.

TRICKSTER, trîk'-stûr, *s.* szalbierz, oszust.

TRICKSY, trĭk'-sè, *adj.* † ładny, śliczny, kochany.

TRICOLOURED, trī'-kŭl-ŭrd, *adj.* trójbarwisty, trójkolorowy.

TRIDENT, trī'-dĕnt, *s.* trójząb.

TRIENNIAL, trī-ĕn'-yăl, *adj.* trzyletni.

TO TRIFALLOW, trī'-făl-lō, *v. a.* radlić trzeci raz przed zasianiem.

TRIFID, trī'-fĭd, *adj.* (*bot*). trójrozsochaty.

TO TRIFLE, trī'-fl, *v.* 1) *n.* igrać, bawić się, pieścić się, żartować, baraszkować, balamucić; 2) *a. to — away one's time*, mitrężyć, trwonić czas.

TRIFLE *s.* fraszka, drobnostka, bzdura. *He spends his money in trifles*, trwoni pieniądze na fraszki. *They have fallen out about a —*, poróżnili się o fraszkę. *The slightest —stops him*, najmniejsza go zastanawia fraszka. *To mind trifles*, bawić się fraszkami. *To stand upon trifles*, obstawać przy fraszkach, targować się o fraszkę.

TRIFLER, trī'-fl-ŭr, żartowniś, balamut.

TRIFLING, trī'-fl-ĭng, 1) *part. s.* żartowanie, igranie; balamucenie; 2) *part. adj.* żartujący, igrający; dziecinny; drobiazgowy, bzdurny, błahy. — LY, *adv.* żartem.

TRIFORM, frī'-fôrm, *adj.* trójkształtny.

TO TRIG, trĭg, *v. a.* hamować (koło).

TRIGGER, trĭg'-gŭr, *s.* cyngel; 2) hamulec.

TRIGON, trī'-gŏn, (*ast.*) widok dwóch planet odległych od siebie o 120°. *The fiery —*, (*Astrol.*) baran, lew i strzelec.

TRIGONAL, trĭg'-ō-năl, *adj.* trójkątny.

TRIGONOMETRICAL, trĭg-ō-nō-mĕt'-trè-kăl, *adj.* trygonometryczny.

TRIGONOMETRY, trĭg-ō-nŏm'-ĕ-trè, *s.* trygonometrya.

TRILATERAL, trī-lăt'-ĕr-ăl, *adj.* trójboczny.

TRILL, trĭl, *s.* trel.

TO TRILL, *v. a.* i *n.* trelować, wywodzić trele, nócić; 2) *zob.* TO TRICKLE.

TRILLION, trĭl'-yŭn, *s.* dwa razy przez siebie rozmnożony milion.

TRIM, trĭm, 1) *adj.* ładny, śliczny; wystrojony, wysztafirowany, wymuskany. *A — hedge*, płot samorodny zgrabnie obcięty. *A — period*, zgrabnie ułany peryod. *A — ship*, piękny okręt. 2) *s.* strój, wystrojenie, strojność. *She was in a very gallant —*, bardzo elegancko była wystrojona. *I dare not appear abroad in the — I am in*, nie śmiem pokazać się między ludzi w takim stroju.

TO TRIM, *v.* 1) *a.* szamerować, garnirować; stroić, sztafirować; narządzić, przyrządzić, poprawić; ogolić, ostrzydz; 2) *n.* wahać się, trzymać raz z tą drugi raz z ową partyą. *To — a fire*, poprawić ogień. *She had trimmed her gowns with ribands*, ugarnirowała swą suknię wstążkami. *To — with tassels*, przyozdobić kutasami. *To — off the superfluous branches*, obciąć zbyteczne gałęzie. *To — up*, wystroić, wysztafirować. *To — up a garden*, przyozdobić ogród. *To — one's self up*, wystroić się, wysztafirować się.

TRIMLY, trĭm'-lè, *adv.* ładnie, gustownie.

TRIMMER, trĭm'-mŭr, *s.* 1) człowiek noszący płaszcz na obu ramionach, należący raz do jednéj drugi raz do drugiéj partyi, zbieg od swéj partyi; 2) belka poprzeczna.

TRIMMING, trĭm'-mĭng, *s.* garnirowanie, szlarka; przyrządzenie, narządzenie. *Shaving and Trimming*, golenie brody, barwierstwo.

TRINITY, trĭn'-ĕ-tè, *s.* trójca.

TRINKET, trĭng'-kĭt, *s.* cacko, bawidełko, błyskotka, świecidełko, fraszka.

TO TRIP, trĭp, *v.* 1) *a.* podbić komu nogę, przewrócić, obalić; 2) *n.* potknąć się, upaść, *fig.* uchybić, pobłądzić; biedz drobnym krokiem. *To — up one's heels* (*to — one, to — one up*) podbić komu nogę, przewrócić, obalić go. *To — it*, *to — along*, biedz drobniutkiem krokiem.

TRIP, *s.* podbicie komu nogi, przewrócenie, obalenie; potknienie, usterk, powinienie nogi; *fig.* pobłądzenie, uchybienie, szwank; spacer, przejażdżka. *To give one a —*, podbić komu nogę, *fig.* odsadzić kogo od czego. *I took a — to London*, przejechałem się do Londynu (gdziem krótko zabawił). *I shall take a — into the country*, pojadę na jakiś czas na wieś. *It is but a short —*, stąd bardzo bliziuchno, krótka stąd przejażdżka.

TRIPARTITE, trĭp'-pär-tĭt, *adj.* trzyczęściowy.

TRIPE, trĭp, *s.* patrochy; bebechy, flaki; kałdun, brzuszyszko.

TRIPEDAL, trĭp'-ĕ-dăl, *adj.* trzystopowy.

TRIPETALOUS, trī-pĕt'-ă-lŭs, *adj.* trójlistny.

TRIPHTHONG, trĭp'-*th*ŏng, *s.* trójgłoska.

TRIPLE, trĭp'-pl, *adj.* potrójny, trojaki.

TO TRIPLE, *v. a.* potroić.

TRIPLET, trĭp'-lĭt, *s.* tryplet, trzy wiersze rymujące z sobą.

TRIPLICATE, trĭp'-lè-kăt, *adj.* potrójny.

TRIPLICATION, trĭp-lè-kă'-szŭn, *s.* potrojenie.

TRIPLICITY, trī-plĭs'-ĕ-tè, *s.* potrójność, troistość.

TRIPOD, trī'-pŏd, trĭp'-ŏd, *s.* trzynóżek, trójnog.

TRIPOLY, trĭp'-pō-lè, *s.* trypela, trypla (gatunek ziemi).

TRIPPING, trĭp'-pĭng, 1) *part. s.* potknienie, powinienie nogą, usterk, szwank; dreptanie, drobny kroczek; 2) *part. adj.* dreptający, bieżący truchtem; lekki, żwawy, zwinny, skoczny. — LY, *adv.* truchtem; lekko, żwawo, w skok.

TRIREME, trī'-rēm, *s.* galera o trzech rzędach wioseł.

TRISECTION, trī-sĕk'-szŭn, *s.* podzielenie na trzy części.

TRISYLLABICAL, trĭs-sĭl-lăb'-ĕ-kăl, *adj.* trójsylabny, trzyzgłoskowy.

TRISYLLABLE, trĭs-sĭl'-lă-bl, *s.* wyraz trójzgłoskowy.

TRITE, trĭt, *adj.* wytarty, wyszarzany, oklektany, oklepany; zużyty, pospolity. — NESS, *s.* zużycie, wiotchość, płaskość.

TRITON, trī'-tŏn *s.* Tryton, bożek morski.

TRITURATION, trĭt-czŭ-rā'-szŭn, *s.* tarcie, starcie, roztarcie.

TRIUMPH, trī'-ŭmf, *s.* tryumf, zwycięztwo, okrzyki radości; † maskarada.

TO TRIUMPH *v. a.* i *n.* tryumfować (— *over*, nad kim; z czego); zwyciężyć, pokonać.

TRIUMPHAL, trī-ŭmf'-ăl, *adj.* tryumfalny.

TRIUMPHANT, trī-ŭmf'-ănt, *adj.* tryumfujący, zwycięzki. — LY, *adv.* w tryumfie, z tryumfem.

TRIUMPHER, trī'-ŭm-fŭr, *s.* tryumfujący.

TRIUMVIR, trī-ŭm'-wĭr, *s.* triumwir.

TRIUMVIRATE, trī-ŭm'-wĕ-răt, *or* TRIUMVIRI, trī-ŭm'-wĕ-rī, *s.* triumwirat.

TRIVIAL, trĭw'-ĕ-ăl, *adj.* powszedni, pospolity, podły, ordynaryjny. — LY *adv.* ordynaryjnie. — NESS, *s.* spowszednienie, pospolitość, płytkość.

TROCHEE, trō'-kē, *s.* stopa wiersza z długiéj i krótkiéj zgłoski złożona.

TRODDEN, trŏd'-dn, *part.* — TRODE, trōd, *pret. zob.* TO TREAD.

TROGLODYTE, trŏg'-lō-dīt, *s.* troglodyt, mieszkaniec jaskini, piecary.

TROJAN, trō'-jăn, *s.* Trojanin; 2) † złodziéj.

TO TROLL, trōll, *v.* 1) *a.* toczyć, obracać; 2) *n.* toczyć się, kręcić się. *To — it in a coach and six*, jechać szóstką. *I have a tune trolling in my head*, jakaś piosneczka kręci mi się po głowie.

TROLLMADAM (TROLLMYDAMES), *s.* † rodzaj gry w kule.

TROLLOP, trŏl'-lŭp, *s.* flądra, ślamazarna kobieta.

TROOP, trōōp, *s.* kupa, gromada, zgraja, banda. *Troops pl.* wojsko.

TO TROOP, *v. n.* kupić się, gromadzić się.

TROOPER, trōōp'-ŭr, *s.* jeździec, kawalerzysta, żołnierz konny.

TROPE, trōp, *s.* wyraz przenośnie użyty.

TROPHIED, trō'-fĭd, *adj.* ozdobiony znakami zwycięztwa.

TROPHY, trō'-fè, *s.* znak zwycięztwa, trofea.

TROPIC, trôp'-ik, *s.* (*ast.*) zwrótnik.

TROPICAL, trôp'-ê-kâl, *adj.* przenośnie użyty, kwiecisty; (*ast.*) zwrotnikowy.

TROSSERS, trôs'-sûrz *s*, *pl. zob.* TROUSERS.

TO TROT, trôt, *v. a.* kłusować.

TROT, *s.* kłus. *To bring a horse to* —, puścić konia kłusem.

TROTH, trôth, *s.* † wiara, wierność; prawda. *In* —, prawdziwie, za prawdę, zaiste. — *plight*, *adj.* † zaręczony, zaślubiony.

TROTHLESS, trôth'-lês, *adj.* niewierny, wiarołomny.

TROUBADOUR, trôô'-bâ-dôôr, *s.* trubadur.

TO TROUBLE, trûb'-bl, *v. a.* mącić; zamieszać, zakłócić, zawichrzyć, naruszyć spokojność; nabawić kłopotu; naprzykrzać się, dokuczać, niepokoić; martwić się, frasować się; czynić sobie subjekcyą. *To* — *the public peace*, zawichrzyć spokojność publiczną. *He has troubled our joy*, zasepił naszą wesołość. *That news troubles me very much*, ta nowina niezmiernie mnie zasmuca. *Why need you* — *yourself?* poco się frasujesz? *I will dot* — *you to deliver the letter*, nie przyczynię ci subjekcyi w oddaniu tego listu. *Don't*— *my head with it*, niezawracaj mi głowy. *To fish in troubled water*, *prov.* w mętnéj wodzie ryby łapać. *Troubled with a distemper*, cierpiący, chorujący na co.

TROUBLE, *s.* zamieszanie, zaburzenie, zawichrzenie, kłopot, nieszczęście, niedola; cierpienie, bieda, nędza; naprzykrzenie, dokuczenie. *To be in* —, być w kłopocie. *To bring one into* — nabawić kogo kłopotu. *To put one to* (*a*) —, uczynić komu subjekcyą.

TROUBLER, trûb'-bl-ûr, *s.* niespokojnik, wichrzyciel. *A* — *of the public peace*, wichrzyciel spokojności publicznéj.

TROUBLESOME, trûb'-bl-sûm, *adj.* niespokojny, zawichrzony; naprzykrzony, uciążliwy, natrętny. *A*—*guest*, naprzykrzony gość. *The noise of bells is very* —, odłos dzwonów jest bardzo nieprzyjemny. *A* — *fellow*, człowiek naprzykrzony, nudnik. *A* — *man at law*, pieniacz. —LY, *adv.* z naprzykrzeniem, natrętnie. —NESS, *s.* uciążliwość, natrętność.

TROUGH, trôf, *s.* koryto.

TO TROUL, trôl, *zob.* TO TROLL.

TO TROUNCE, trôûns, *v. a.* donieść, udać, oskarżyć; srogo ukarać. *To* — *one of his money*, wykpić od kogo pieniądze.

TROUSERS, trôû'-zûrz, *s. pl.* spodnie, portki, szarawary.

TROUT, trôût, *s.* pstrąg.

TROVER, trô'-wûr, w. p. pozew w celu odzyskania straconéj a przez kogo znalezionéj rzeczy; posiadanie rzeczy znalezionych lub ukradzionych.

TO TROW, trô, *v. n.* † sądzić, mniemać, myśleć, wierzyć.

TROWEL, trôû'-îl, *s.* kielnia.

TROY-WEIGHT, trôé'-uât, *s.* waga aptekarska, funt zawierający 12 uncyj.

TRUANT, trôô'-ânt, 1) *s.* próżniak, żak bąki strzelający. *To play the* —, strzelać bąki po za szkołą; 2) *adj.* próżniacki, strzelający bąki. —SHIP, *s.* próżnowanie, strzelanie bąków.

TRUCE, trôôs, *s.* armistycyum, zawieszenie broni, rozejm. — *breaker*, zrywający rozejm. *A* — *to your jokes*, przestań żartować.

TO TRUCK, trûk, *v. n.* i *a.* mieniać, facyendować, frymarczyć.

TRUCK, *s.* zamiana, facyenda; 2) kara lub wózek ręczny na dwóch kołach. TRUCKS, *pl.* koła od przodków działa.

TRUCKLE, trûk'-kl, *s.* koło, kółko, wałek. — *bed*, łóżko na kółkach, wysuwane z pod pańskiego (dla lokaja, garderobianéj, i t. d. w dawniejszych czasach).

TO TRUCKLE, *v. n.* płaszczyć się, podlić się, czołgać się. *Every one truckles under him*, każdy płaszczy się przed nim. *Truckling knave*, podły łotr.

TRUCULENCE (—cy), trôô'-kû-lêns, *s.* dzikość, srogość, okrucieństwo.

TRUCULENT, trôô'-kû-lênt, *adj.* dziki, srogi, okrutny.

TO TRUDGE, trûdż, *v. n.* wlec się, leść powoli, ledwie się wlec. *I trudged to Rome upon my naked feet*, zawlokłem się do Rzymu bosemi nogami.

TRUE, trôô, *adj.* prawdziwy, rzetelny; wierny, uczciwy, szczery. — *born*, prawdziwy, dobrze urodzony. — *bred*, dobrze wychowany. — *hearted*, szczery, otwarty. — *heartedness*, szczerość, otwartość. — *love*, parys (ziele); 2) kochanka, amantka. — *love-knot* (— *lover's-knot*), węzeł prawdziwéj miłości (sztucznie spleciony fontaż; cyfra kochanków). — *penny*, (*vulg.*), dobra dusza, uczciwy człowiek.

TRUE, *s.* rzecz prawdziwa, prawda.

TRUENESS, trôô'-nês, *s.* wierność, szczerość, rzetelność.

TRUFFLE, trôô'-fl, *s.* trufla.

TRUISM, trôô'-izm, *s.* oklepana prawda, pewnik.

TRULL, trûll, s. kurwa, nierządnica.

TRULY, trôô'-lê, *adv.* prawdziwie, szczerze, rzetelnie, wiernie. *To judge* — *of things*, sądzić zdrowo o rzeczach. *Do you speak* —? czy mówisz szczerze? czy nie żartujesz. *Your's*— (na końcu listów), życzliwy sługa.

TRUMP, trûmp. *s.* trąba, trąba słonia; 2) kozyra. *To lead* (*lead off*) —, kozyrować. *To play a trump* (*to play trumps*), grać kozyrę. *What is trumps?* co jest kozyra? *Trumps*, (*vulg.*), kłopot, bieda, tarapata. *To be put to one's* —, znajdować się w wielkiéj tarapacie, być przywiedzionym do ostateczności.

TO TRUMP, *v. a.* kozyrować, wygrać kozyrę; trąbić. *To* — *up*, zmyślić, wynaleść, sfałszować. *To* — *up an old title*, *a false will*, sfabrykować stary dokument, testament.

TRUMPERY, trûmp'-êr-ê, *s.* fraszka, bagatela, bzdura, rupiecie, darń, graty; brednie, androny, bałamuctwo, duby smalone; świecidełka, błyskotki.

TRUMPET, trûmp'-ît, *s.* trąba; trębacz. *To sound the* —, trąbić. *He is fain to be his own* —, musi sam się chwalić. — *tongued*, brzmiący jak trąba, donośny.

TO TRUMPET, *v. a.* trąbić, otrąbić; *fig.* ogłosić, rozgłosić.

TRUMPETER, trûmp'-ît-ûr, *s.* trębacz.

TO TRUNCATE, trûng'-kât, *v. a.* ściąć, uciąć.

TRUNCATION, trûng-kâ'-szûn, *s.* ścięcie, ucięcie.

TRUNCHEON, *s.* laska, buława.

TO TRUNDLE, trûn'-dl, *v. a.* toczyć, walkować, potoczyć. *To* — *a hoop*, toczyć obręcz po ziemi. *To* — *off*, odtoczyć, odjechać.

TRUNDLE, *s.* wałek, walkownica, walec; wózek, taradajka. —*tail*, zakręcony ogon, gatunek psów; (*vulg.*), flądra, zaszargana kobiéta.

TRUNK, trûngk, *s.* pień, kłoda; kadłub; skrzynia, waliza, tłómok; trąba słonia. — *hose*, szarawary, rajtuzy (dawniéj noszone).

TRUSS, trûs, *s.* wiązka. *A* — *of hay*, *of straw*, wiązka siana, słomy; (*chir.*), pas na rupturę.

TO TRUSS, *v. a.* pakować, upakować. *To* — *up*, zatoczyć, podpiąć, podkasać, zakasać.

TRUST, trûst, *s.* ufność, zaufanie; wiara; borg, kredyt; poruczenie, powierzenie; rzecz powierzona, depozyt. *A place of great* —, ważny urząd, wymagający wielkiego zaufania. *A man of great* —, człowiek zaufany. *Breach of* —, przeniewierzenie się, wiarołomstwo. *To betray one's* —, zdradzić położone w sobie zaufanie, przeniewierzyć się. *Be true to your* —, pilnuj troskliwie rzeczy która ci została powierzoną. *To put one in* — *with a thing*, poruczyć, powierzyć co komu. *To go* (— *take*) *upon* —, brać na kredyt.

TO TRUST, *v. a.* i *n.* wierzyć, ufać, dowierzać, położyć ufność; powierzyć, poruczyć; dawać na kredyt, borgować. *To* — *one with a thing*, powierzyć co komu. *I* — *you with my wife and children*, powierzam ci moją żonę i dzieci. *She had trusted me with her secrets*, powierzyła mi swoje skreta. *I will not* — *him out of my sight*, nie spuszczę go z oka. *To*— *in God*, pokładać ufność w Bogu. *The Lord is a buckler to all that* — *in him*,

Bog jest tarczą tych wszyskich, którzy w nim pokładają ufność. *To — to*, spuszczać się na co, polegać na kim. *He is not to be trusted*, nie można mu ufać. *He was trusted with the keys*, powierono mu klucze.

TRUSTEE, trŭs-tēē', *s.* w. p. plenipotent, pełnomocnik; kurator massy, opiekun, administrator.

TRUSTER, trŭs'-tŭr, *s.* powierzający, poruczyciel.

TRUSTILY, trŭs'-tē-lē, *adv.* wiernie, ufnie; rzetelnie, wiarogodnie.

TRUSTINESS, trŭs'-tē-nĕs, *s.* wierność, ufność, rzetelność, wiarogodność.

TRUSTLESS, trŭst'-lĕs, *adj.* niewierny, niegodny zaufania.

TRUSTY, trŭst'-ē, *adj.* wierny, wiary godny, pewny, niezawodny; tęgi, dzielny, doświadczony; niezachwiany.

TRUTH, trōō*th*, *s.* prawda; wiara, wierność; stałość; rzetelność, uczciwość; prawdziwość, rzeczywistość. *By my —*, na uczciwość. *In truth*, *of a truth*, zaiste, zaprawdę. *To speak the —*, mówiąc prawdę. *There is no — in man*, nie można się spuszczać na ludzi. *There is no — in it*, to wierutny fałsz. *I am informed for a —*, powiedziano mi za rzecz pewną. *All truths are not to be spoken at all times*, nie należy zawsze prawdy mówić.

TRUTINATION, trōō-tē-nā'-szŭn, *s.* trutynowanie, roztrząsanie, dociekanie.

TO TRY, trī, *v. a.* i *n.* probować, doświadczać, nauczyć się przez doświadczenie, wypróbować; kusić się o co, chcieć; badać, dociekać, słuchać świadków, słuchać strony, sądzić sprawę. *To — a quarrel by dint of sword*, rozprawić się o co orężem. *To — one's fortune*, sprobować szczęścia. *To — conclusions*, † sprobować, odważyć się, hazardować. *To — on a coat*, przymierzyć suknię.

TRYING, 1) *part. s.* próbowanie, doświadczenie; 2) *part. adj.* probujący; bolesny, krytyczny. *A — scene*, bolesna scena. *— moments*, chwile bolesnéj próby.

TUB, tŭb, *s.* kadź, kufa, beczka; fasa; wanna, kubeł, balia, kadka, stągiew; † kuracya przez saliwacyę. *A bucking —*, balia. *A water —*, kadź na wodę. *A bathing —*, wanna. *A — of butter*, faska masła, *A tale of a —*, bajka, baśń, duby smalone. *— fast*, † post w suchéj wannie (przez którą dawniéj weneryę leczono).

TUBE, tūb, *s.* rura.

TUBER, tū'-bŭr, *s.* (*bot.*), sęk, guz, narośl (na korzeniach roślin).

TUBERCLE, tū'-bĕr-kl, *s.* guz, bolak, pryszcz.

TUBEROSE, tūb'-rōz, *s.* tuberoza, hyacynt Indyjski.

TUBEROUS, tū'-bĕr-ŏs, *adj.* sękowaty, kolankowaty, główkowy.

TUBULAR, tū'-bū-lăr, *or* TUBULATED, tū'-bū-lā-tĕd, *or* TUBULOUS, tū'-bū-lŭs, *adj.* (*bot.*), rurkowaty.

TUBULE, tū'-būl, *s.* rurka.

TUCK, tŭk, *s.* długa szpada; 2) siatka; 3) fald, zalóżka. *With — of drum* (*W. S.*) przy odgłosie bębna.

TO TUCK, *v. a.* zatoczyć, założyć, zawinąć, podkasać, zakasać. *She tucked (up) her vestment like a Spartan virgin*, podkasała swą suknię jak dziewica Spartańska. *Tuck back your hair*, zawiń włosy w tył.

TUCKER, tŭk'-ŭr, *s.* chustka na szyję (kobiét).

TUCKET, tŭk'-ĭt, *s.* zraz mięsa; 2) preludium (w muzyce). — *sonance*, † zatrąbienie, uderzenie w trąby.

TUESDAY, tūz'-dā, *s.* wtorek (od saxońskiego bożka *Thuisco*).

TUFT, tŭft, *s.* bukiet, kłąb; 2) czub, kita, kutas.

TUFTED, tŭf'-tĕd, *adj.* krzewisty, gronisty; kośmaty; czubaty.

TUFTY, tŭf'-tē, *adj.* czubaty.

TO TUG, tŭg, *v. a* i *n.* ciągnąć, wlec; targać, szarpać, rwać; *fig.* silić się, usiłować, wytężyć całą siłę. *To — at the oar*, silnie robić wiosłem. *We have been tugging a great while for it*, długośmy się nad tém silili. *To — for life*, pracować na kawałek chleba w pocie czoła. *There is old tugging for the same matter*, oddawna się toczy spór nad tym przedmiotem.

TUG, *s.* pociągnienie; szarpnienie, targnienie. *To give a —*, targnąć, szarpnąć. *I had a hard — of it*, *fig.* to mnie kosztowało nie mało pracy.

TUGGER, tŭg'-gŭr, *s.* ciągnący, wlekący; ciężko pracujący.

TUITION, tū-ĭsz'-ŭn, *s.* dozór domowy, nauka, wychowanie; opieka.

TULIP, tū'-lĭp, *s.* tulipan.

TULLY, tŭl'-lē, *s.* Tulliusz.

TO TUMBLE, tŭm'-bl, *v.* 1) *a.* zwalić, obalić; toczyć; przewracać, roztrząsać; 2) *n.* zwalić się, ob lić się, powalić się, runąć; taczać się, kręcić się, wykręcać się, wywijać się; skakać, pokazywać łamane sztuki, tańcować na linie. *To — stones down a hill*, staczać kamienie z pagórka. *To — a bed*, przewrócić, rozrzucić pościel. *To — over a great many books*, przewracać, wartować wiele książek. *He tumbled us down*, on nas obalił. *The wall tumbled*, mur się obalił. *He tumbled upon the bed like a madman*, powalił się na łóżko jak szalony. *To play tumbling tricks*, przewracać koziołki, skakać po linie, i t. d.

TUMBLE, *s.* upadnienie, runienie. *To get a —*, upaść, powalić się.

TUMBLER, tŭm'-bl-ŭr, *s.* skoczek, kuglarz, tancerz na linie; 2) kielich, puhar.

TUMBREL, tŭm'-brĭl, *s.* kara spustna, wóz pod gnój lub śmiecie; (*artyl.*), furgon.

TUMEFACTION, tū-mē-făk'-szŭn, *s.* odęcie, nabrzękłość, nabrzmiałość, opuchlina.

TO TUMEFY, tū'-mē-fī, *v. a.* nadąć, odąć.

TUMID, tū'-mĭd, *adj.* nadęty, nabrzmiały, opuchły; nadęty, napuszysty.

TUMOUR, tū'-mŭr, *s.* odęcie, nabrzmiałość, puchlina.

TUMOUROUS, tū'-mŭr-ŭs, *adj. zob.* TUMID.

TUMULT, tū'-mŭlt, *s.* rozruch, zgiełk, wzburzenie, zaburzenie, tumult.

TUMULTUARY, tū-mŭl'-czū-ā-rē, *adj.* zgiełkowy, burzliwy, wzburzony, gwałtowny, butowniczy. — RILY, *adv.* burzliwie, hurmem, gwałtownie. —RINESS, *s.* burzliwość, gwałtowność.

TUMULTUOS, tū-mŭl'-czū-ŭs, *adj.* —LY, *adv. zob.* TUMULTUARY.

TUN, tŭn, *s.* beczka (4 oxefty; 2,000 funtów, w marynarce), *fig.* (*vulg.*), opój, pijanica.

TO TUN, *v. a.* (— *up*) nalać w beczkę.

TUNABLE, tū'-nā-bl, *adj.* muzyczny, harmoniczny. —LY, *adv.* harmonicznie. —NESS, *s.* harmoniczność.

TUNE, tūn, *s.* ton, głos, nóta; pieśń, śpiewka; melodia, harmonia; *fig.* zgodność, humor. *To hum a —*, nócić piosneczkę. *To be in —*, być nastrojonym; zgadzać się. *Out of —*, rozstrojony; *fig.* w złym humorze.

TO TUNE, *v. a.* stroić, nastroić.

TUNEFUL, tūn'-fūl, *adj.* śpiewliwy, dźwięczny, melodyjny.

TUNELESS, tūn'-lĕs, *adj.* przykro brzmiący, niezgody, nieharmonijny.

TUNER, tū'-nŭr, *s.* strojący instrumenta.

TUNIC, tū'-nĭk, *s.* tunika; 2) —, *tunicle*, (*anat.* i *bot.*), skorka, plewka.

TUNAGE, tūn'-nĭdż, *s.* wymiar okrętu na beczki, opłata od beczki, czopowe.

TUNNEL, tŭn'-nĭl, *s.* komin na dachu; lejek; podziemna droga pod Tamizą (między *Rotherhithe* i *Wapping*).

TUNNY, tŭn'-nē, *s.* tunetek, tuńczyk (ryba z morza śródziemnego).

TUP, tŭp, *s.* † baran, tryks. *To —*, *v. a.* tryksać, trykać.

TURBAN, tŭr'-băn, *or* TURBAND, *s.* tuban, zawój.

TURBANED, tŭr'-bănd, *adj.* w zawoju.

TURBARY, tŭr'-bā-rē, *s.* w. p. prawo kopania torfu.

TURBID, tŭr'-bĭd, *adj.* mętny, gęsty, zmęcony. —NESS, *s.* męty, gęszcza.

TURBINATE, tŭr'-bē-nāt, *or* TURBINATED, tŭr'-bē-nā-tĕd, *adj.*

(w konchologii i botanice), kręty, wity, spiralny, śpiczasty.

TURBOT, tûr'-bût, *s.* fazyan morski, płaszcz morski (gatunek flądr).

TURBULENCE (—CY), tûr'-bû-lĕns, *s.* burzliwość.

TURBULENT, tûr'-bû-lĕnt, *adj.* burzliwy, niespokojny, gwałtowny. —LY, *adv.* burzliwie.

TURCISM, tûr'-sizm, *s.* tureczczyzna, bisurmańska religia.

TURD, tûrd, *s.* gówno, łajno.

TURF, tûrf, *s.* darń, murawa; torf.

TURFINESS, tûrf'-ė-nĕs, *s.* darnistość; obfitość torfu.

TURFY, tûrf'-ė, *adj.* darnisty, obfitujący w torf.

TURGENT, tûr'-dżĕnt, *adj. zob.* TURGID.

TURGESCENCE (—CY), tûr-dżĕs'-sĕns, *s.* nabrzękłość, nabrzmiałość.

TURGID, tûr'-dżîd, *adj.* nabrzękły, nabrzmiały, napuchły; napuszysty.

TURGIDITY, tûr-dżîd'-ė-tė, *s. zob.* TURGESCENCE.

TURK, tûrk, *s.* Turek; turecki język. —*'s cap*, lilia zawojek.

TURKEY, tûr'-kė, *s.* Turcya. — *cock*, indyk. — *hen*, indyczka.

TURKISH, tûr'-kîsz, *adj.* turecki.

TURKOIS, tûr-kėėz', *s.* turkus (błękitny kamień).

TURMOIL, tûr'-môîl, *s.* zaburzenie, zamieszka, niepokój, niespokojność, rozruch, zgiełk.

TO TURMOIL, tûr-môîl', *v. a.* zaburzyć, niepokoić, dokuczać.

TO TURN, tûrn, *v.* 1) *a.* obrócić, obracać; zwrócić, zawrócić; kręcić, wykręcić; toczyć; obrócić na drugą stronę, przenicować; przetłumaczyć; wyświęcić kartę; nawrócić; nadać obrot, zaokrąglić peryod; wzbudzić obrzydzenie, sprawić ckliwość; 2) *n.* obrócić się, obracać się; zwrócić się; nawrócić się; skisnąć, skwaśnieć; wyjść na co; przemienić się w co; stać się, zostać. *To — one's heart to God*, obrócić serce do Boga. *He don't know which way to — himself*, nie wie dokąd się obrócić. *To — the leaves of a book*, przewracać karty w książce. *To — spades, diamonds, hearts, clubs*, wyświęcić wino, dzwonkę, czerwień, żołądź. *To — a suit of clothes*, przenicować suknię. *That turns my stomach*, to mi sprawuje obrzydliwość. *To — the tide of a battle*, rozstrzygnąć los bitwy. *To — a stallion among mares*, puścić ogiera między klacze. *To — cattle into a field*, wypuścić bydło na pole. *To — one's back*, obrócić się tyłem, podać tył, uciec. *To — a corner*, zawrócić na rogu. *To — all manner of colours*, wystawić we wszystkich kolorach. *To — bankrupt*, zbankrutować. *To — the scale*, przeważyć, przechylić szalę. *To — tail*, (*fig.*), szukać wybiegów. *To—coat* (*— cat in pan*), *fig.* odstąpić od swéj partyi, od swych zasad, przekinąć się. *To — one's head*, zawrócić głowę. *To — loose*, puścić samopas, wypędzić. *The earth turns round the sun*, ziemia obraca się około słońca. *To — upon the enemy*, obrócić się na nieprzyjaciela. *To — in one's bed*, przewracać się w łóżku. *He turns to all winds* (*he turns like a weather-cock*), obraca się z każdym wiatrem, jak chorągiewka na dachu. *To—christian*, zostać chrześcianinem. *To — grey*, osiwieć. *The weather turns fair*, wypogadza się. *To — pale*, zbladnąć. *To — physician*, zostać doktorem. *To — poet*, zostać poetą. *To — sour*, skwaśnieć. *The tables are turned*, szczęście się odmieniło. *To — about*, obrócić, obrócić się. *To — about in mind*, obracać w głowie, rozważać. *To — away*, odwrócić; odpędzić, wypędzić. *To — back*, powrócić; zwrócić, oddać. *To — down*, przewrócić. *To — upside down*, (*to — topsy turvy*), przewrócić do góry nogami. *To — from*, odwrócić. *To — in*, wgiąć, zagiąć. *To — in and out*, kręcić się, wykręcać się, wywijać się. *To — into*, obrócić, przemienić na co, przerobić; przetłumaczyć; przemienić się, przeobrazić się. *To — all into money*, wszystko spieniężyć. *To — of*, wystąpić, wyruszyć, wyjść. *To be turned of forty*, mieć więcéj niż 40 lat. *To — off*, odwrócić; odprawić. *To — out*, wymieść; wypchnąć, wypędzić, wytrącić. *To — out of doors*, wytrącić za drzwi. *To — over*, przewrócić (kartę w książce). *To — over a new leaf*, (*prov.*), przedsięwziąść inne kroki; odmienić sposób życia. *To — round*, okręcić; kręcić się w kółko. *To — to*, obrócić się, skierować się, udać się, uciekać się; wyjść na co (na złe lub na dobre). *That will never — to good*, to nigdy nie wyjdzie na dobre. *That will — to his shame* or *praise*, to mu wyjdzie na hańbę, na sławę. *To — to advantage* (*account*), obrócić na pożytek, przynosić pożytek. *To — up*, zadrzeć do góry, zakręcić do góry, zatoczyć, zagiąć. *To — up one's nose*, zadzierać nos do góry. *To — up one's eyes*, podnieść oczy. *To — upon*, skierować, nakierować na co; paść na co; zawisnąć, zależeć od czego. *To — upon one's heels*, wykręcać się na piętach. *The conversation turned upon*, rozmowa przypadła na. *The question turns upon this point*, cała rzecz rozbija się o to, zależy na tém.

TURN, *s.* obrot, zwrot, zawrot, zakręt; kierunek; zmiana, odmiana, koléj; przechadzka, spacer; bieg; tok; odwet, odpłata, przysługa; zdolność, zdatność, usposobienie; potrzeba. *To take a—*, przejść się, przejechać się. *In the — of a hand*, jak ręką machnął, w oka mgnieniu. *The affair may take a different —*, ten interes może wziąść inny obrót. *Now my —*, teraz na mnie kolej. *When it comes to your —* kiedy przyjdzie kolej na ciebie. *Every one in his —*, każdy z kolei. *By turns*, na przemiany, z kolei. *A good —*, przyjacielska usługa. *To do one a good —*, wyświadczyć komu przyjacielską usługę. *To do one a good — for an evil one*, złe dobrém odpłacić. *One good — deserves another*, (*prov.*) ręka rękę myje, noga nogę podpiera. *To serve one's —*, *zob.* pod TO SERVE. *— for*, zdatność do czego. *— coat*, odstępca, zbieg, przeniewierca. *— key*, stróż, dozorca więzienia. *— pike*, kołowrot, rogatka. *— pike road*, trakt na którym się myto płaci. *— sol*, słonecznik. *— spit*, obracający pieczenię na rożnie.

TURNER, tûrn'-ûr, *s.* tokarz.

TURNERY, *s.* tokarstwo.

TURNING, tûrn'-îng, *part. s.* obracanie, i t. d. *zob.* TO TURN; zakręt, zawrót, róg. —*tools*, tokarskie narzędzia. *The — of a street*, zakręt ulicy. *The turnings and windings of a river*, załomy lub zakręty rzeki. *Turning-lathe*, toczydło tokarskie.

TURNIP, tûrn'-îp, *s.* rzepa, brukiew.

TURPENTINE, tûr'-pĕn-tîn, *s.* terpentyna.

TURPITUDE, tûr'-pė-tûd, *s.* szpetność, brzydkość, szkaradność, bezecność.

TURQUOISE, tûr-kėėz', *s. zob.* TURKOIS.

TURRET, tûr'-rĕt, *s.* wieżyczka.

TURRETED, tûr'-rĕt-ĕd, *adj.* z wieżyczkami, nakształt wieżyczki.

TURTLE, (—*dove*), tûr'-tl, *s.* turkawka.

TURTLE, (*sea*—), *s.* żółw.

TUSCAN, tûs'-kăn, *adj.* toskański.

TUSCANY, tûs'-kă-nė, *s.* Toskania.

TUSH, tûsz, *or* TUT, tût, *interj.* ba, dajże pokój, milcz.

TUSKS, tûsks, *s. pl.* kły dzika.

TUTELAGE, tû'-tė-lădż, *s.* opieka.

TUTELAR (—Y), tû'-tė-lâr, *adj.* opiekuńczy.—*angel*, anioł stróż.

TUTOR, tû'-tûr, *s.* nauczyciel domowy, guwerner.

TO TUTOR, *v. a.* nauczać, uczyć; ochmistrzować, przewodzić.

TUTORAGE, tû'-tûr-ădż, *s.* władza i powaga nauczycielska.

TUTORESS, tû'-tûr-ĕs, *or* TUTRESS, tû'-trĕs, *s.* ochmistrzyni, guwernantka.

TWAIN, tuăn, *adj.* dwa, dwoje. *To split in —*, rozłupać na dwoje.

TO TWANG, tuăng, *v. a.* i *n.* brzęknąć, warknąć, zawarczeć, zabrzmieć. *To — a string*, pociągnąć za stronę żeby dźwięk wydała. *The coachman made his whip —*, furman trzasnął z bicza.

TWANG, *s.* brzęk, dźwięk, trzask, zabrzmienie. *To speak with a—*, przez nos gadać.

TO TWANGLE, tuâng'-gl, *v. n. zob.* TO TWANG; 2) brzdąkać, rzempolić.

TWANGLING, tuâng'-lĭng, *part. adj.* brzdąkający.—*jack*, rzempoła.

'TWAS, tuŏz, (skróc: z *It was*), było to.

TO TWATTLE, tuŏt'-tl, *v. n*, bajać, świegotać, bredzić, pleść. *Twattle-basket*, *vulg.* pleciuch, język na kołowrotku.

TO TWEAG, tuèg, *v. a. zob.* TO TWEAK.

TO TWEAK, tuêêk, *v. a.* szczypać, szczypnąć, uszypnąć. *To—by the nose*, skręcić za nos.

TWEAK, *s.* uszczypnienie, skręcenie za nos.

TO TWEEDLE, tuêê'-dl, *v. a.* rzempolić na skrzypcach; zbyć co od niechcenia, dotknąć zlekka.

TWEEZERS, tuêê'-zûrz, *s. pl.* szczypczyki.

TWELFTH, tuêlf*th*, *adj.* dwunasty. — *tide* (— *night*), dwunasty dzień po Bożem narodzeniu, święto trzech królów.

TWELVE, tuêlw, *adj.* i *s.* dwanaście. *A twelve month* (tuêl'-mûn*th*), rok.—*score*, 12 razy 20.

TWENTIETH, tuên'-tê-ê*th*, *adj.* dwudziesty.

TWENTY, tuên'-tê, *adj.* dwadzieścia.

TWICE, tuls, *adv.* dwakroć, dwa razy.

TO TWIFALLOW, tul'-fâl-lô, *v. a.* orać lub radlić po raz drugi.

TWIG, tulg, *s.* gałązka, latorośl, pręt, rózga.

TWIGGEN, tulg'-gĭn, *adj.* opleciony wiciną lub łoziną.

TWIGGY, tulg'-gê, *adj.* gałęzisty.

TWILIGHT, tul'-lît, *s.* zmrok, szara godzina; świt, brzask.

TWIN, tuln, *s.* bliźniak, bliźnię. *Twins*, *pl.* bliźnięta; *ast.* bliźnięta w zodyaku.

TO TWIN, *v.* 1) porodzić bliźnięta; 2) *n.* rozdzielić się na dwoje.

TO TWINE, tuln, *v.* 1) *a.* kręcić, okręcić, obwinąć; spleść, opleść, 2) *n.* wić się, krecić się, obwijać się. *To—silk*, *thread*, kręcić jedwab, nici.

TWINE, *s.* nić kręcona, dratwa, szpagat. *Silken—*, sznurek jedwabny.

TO TWINGE, tulndż, *v.* 1) *a.* kłóć, szczypać; 2) *n.* czuć ból kolący, łamiący po stawach. *My finger twinges*, mam łamanie w palcu.

TWINGE, *s.* kłócie, ukłócie, szczypanie. *To give a—by the ear*, uszczypnąć za ucho.

TWINK, tulngk, *s.* mrugnienie, mgnienie oka.

TO TWINKLE, tulngk'-kl, *v. n.* mrugać, mrużyć oczy; błyszczeć, lśnić się; migać się.

TWINKLING, *part. s.* mrugnie, mrużenie oczu; miganie, migmienie, mgnienie. *In the—of an eye*, w mgnieniu oka. *Twinkling of the stars*, iskrzenie się gwiazd.

TWINLING, tuln'-lĭng, *s.* jagnię bliźniak.

TWINNER, tuln'-ûr, *s.* rodząca bliźnięta.

TO TWIRL, tuêrl, *v.* 1) *a.* kręcić, pokręcić, zakręcić; 2) *n.* kręcić się.

TWIRL, *s.* kręt, kręcenie, zakręcenie.

TO TWIST, tulst, *v.* 1) *a.* pleść, splatać, wić, uwić; kręcić, skręcić; zaplątać, zawikłać; 2) *n.* splatać się, okręcać się; wkręcić się. *To—thread*, kręcić nici. *To—off the head*, skręcić kark. *To—together*, skręcić, spleść. *To — hair*, zaplatać włosy. *To — with gold and silk*, przetykać złotem i jedwabiem.

TWIST, *s.* skręcenie, splecene, splot, splotka, plecionka, sznurek; zaplątanie, zawikłanie; podkolanek.

TWISTER, tulst'-ûr, *s.* powroźnik.

TO TWIT, tult, *v. a.* wytykać, wykalać oczy, wyrzucać na oczy. *He ever twits him in the teeth with it*, zawsze mu to wyrzuca na oczy.

TO TWITCH, tulcz, *v. a.* szczypnąć, skubnąć. *Twitch him by the ears*, skubnij go za ucho. *I twitched him by his sleeve*, pociągnąłem go za rękaw.

TWITCH, *s.* szczypnienie, skubnienie; ukłócie, kurcz.— *grass*, perz.

TO TWITTER, tult'-tûr, świergotać, świegotać; (*vulg.*), zachciewać się, mieć chętkę, pragnąć, zadrżeć z żądzy.

TWITTER, *s.* świergotanie; (*vulg.*), chętka, żądza, pragnienie. *She has a twittering towards a second husband*, chce się jéj jeszcze raz za mąż.

TWITTINGLY, tult'-tĭng-lê, *adv.* z przymówką, czyniąc wyrzuty.

TWITTLE-TWATTLE, tult'-tl-tuŏt'-tl, *s.* (*vulg.*), gadanina, gawędka, świegotanie.

'TWIXT, tulkst, (skróc: z BETWIXT), *prep.* między.

TWO, tôô, *adj.* dwa, dwie, dwoje. *In a day or—*, za kilka dni. *By—and—*, po dwóch, parami. — *edged*, obosieczny. — *fold*, dwojaki, podwojny. — *handed*, dwuręczny, dwuręki; tęgi, krzepki, silny. — *leaved*, dwulistny. — *legged*, dwunogi. —*pence* (tûp'-pĕns), pieniądz miedziany, 2 d.

'TWOULD, tuûd, (skróc: z IT WOULD).

TYBURN, tî'-bûrn, *s.* plac w Londynie gdzie dawniéj złoczyńców tracono.

TYGER, TYKE, *zob.* pod TI...

TYLER, tî'-lûr, *s. zob.* pod TI...; 2) stróż loży masońskiej.

TYMBAL, tĭm'-bâl, *s.* kocioł, taraban, bęben.

TYMPAN, tĭm'-pân, bęben, skóra na bębnie; deka w prasie drukarskiej.

TYMPANUM, tĭm'-pâ-nûm, *s.* (*anat.*). bębenek w uchu.

TYMPANY, tĭm'-pâ-nê, *s.* (*med.*) nadętość brzucha od wiatrów lub wodnéj puchliny.

TYNY, tî'-nê, *adj. zob.* TINY.

TYPE, tîp, *s.* typ, piętno; typ, godło; litera drukarska.

TYPHUS, tî'-fûs, *s.* (*med.*), zgniła gorączka.

TYPIC (—AL), tĭp'-ĭk, *adj.* figuralny, emblematyczny, pod postacią wyrażony. —ALLY, *adv.* emblematycznie. —ALNESS, *s.* emblematyczność.

TO TYPIFY, tĭp'-ê-fî, *v. a.* wyobrazić pod postacią.

TYPOGRAPHER, tî-pôg'-grâf-ûr, *s.* typograf, drukarz.

TYPOGRAPHICAL, tĭp-ô-grâf'-ê-kâl, *adj.* emblematyczny; typograficzny, drukarski. —LY, *adv.* emblematycznie; po drukarsku.

TYPOGRAPHY, tî-pôg'-grâf-ê, *s.* emblematyczne wyobrażenie; typografia, sztuka drukarska.

TYRANNESS, tĭr'-rân-ĕs, *s.* tyranka, okrutnica.

TYRANNIC (—AL), tî-rân'-nĭk, *adj.* tyrański, okrutny. —ALLY, *adv.* po tyrańsku, okrutnie.

TYRANNICID, tî-rân'-nê-sîd, *s.* tyranobójstwo.

TO TYRANNIZE, tĭr'-rân-îz, *v. n.* (— *over*), tyranizować, uciskać, ciemiężyć, dręczyć.

TYRANNOUS, tĭr'-rân-ûs, *adj. zob.* TYRANNIC.

TYRANNY, tĭr'-rân-ê, *s.* tyrania, okrucieństwo, barbarzyństwo.

TYRANT, tî'-rânt, *s.* tyran, okrutnik, barbarzynic.

TYRO, tî'-rô, *s.* uczeń, nowicyusz.

TYROLIAN, tĭr-rô'-lê-ân, *or* TYROLESE, tĭr-ô-lêz', 1) *adj.* tyrolski; 2) *s.* Tyrolczyk, tyrolka.

TYTHING, *s. zob.* TITHING.

U

Znaczenia wyrazów nie umieszczonych pod tą literą, poszukéwać należy pod wyrazami z których są złożone, lub pod IN..., IR...

UBERTY, yû'-bĕr-tê, *s.* † płodność, żyzność, obfitość.

UBIQUITARY, yû-bĭk'-uê-tâ-rê, *adj.* wszędybytny.

UBIQUITY, yû-bĭk'-uê-tê, *s.* wszędybytność.

UDDER, ûd'-dûr, *s.* wymię.

UGLILY, ûg'-lê-lê, *adv.* brzydko, szpetnie, szkaradnie.

UGLINESS, ûg'-lê-nĕs, *s.* brzydkość, szpetność, szkaradność (właś: i przenoś:). *The — of a crime*, szkaradność zbrodni.

UGLY, ûg'-lê, *adj.* brzydki, szpetny, szkaradny, bezecny, ohydny.

ULCER, ûl'-sûr, *s.* wrzód.

TO ULCERATE, ûl'-sûr-ât, *v. a.* rozjątrzyć, rozgnoić.

ULCERATION, ůl-sůr-á'-szůn, *s.* jątrzenie, wrzodowatość.

ULCEROUS, ůl'-sůr-ůs, *adj.* wrzodowaty, zwrzodowaciały. — NESS, *s.* wrzodowatość.

ULIGINOUS, ů-lid'-żin-ůs, *adj.* szlamowaty.

ULTIMATE, ůl'-tė-mąt, *adj.* ostatni, ostateczny. —LY, *adv.* naostatek.

ULTIMATUM, ůl-tė-má'-tům, *s.* (*mod.*), ultimat.

ULTIMO, ůl'-tė-mo, *s.* ostatniego miesiąca.

ULTRAMARINE, ůl-trá-má-rėėn', 1) *s.* ultramaryna, błękitny kolor; 2) *adj.* zamorski.

ULTRAMONTANE, ůl-trá-mon'-tán, *adj.* zagórny, za górami położony.

UMBEL, ům'-bėl, *s.* (*bot.*), baldaszek.

UMBELLATAE, ům-bėl-lá'-tė, *s. pl.* (*bot.*), baldaszkowate rośliny.

UMBELLATED, ům'-bėl-lá-tėd, *or* UMBELLIFEROUS, ům-bėl-lif'-fėr-ůs, *adj.* (*bot.*), baldaszkowaty.

UMBER, ům'-bůr, *s.* umbra (gatunek ziemi kopalnéj, używanéj w malarstwie); 2) lipień (ryba rzeczna),

UMBILICAL, ům-bil'-ė-kál, *adj.* (*anat.*), pępkowy.

UMBLES, ům'-blz, *s. pl.* trzewa, patrochy (jelenia, sarny).

UMBO, ům'-bo, *s.* wypukłość tarczy.

UMBRAGE, ům'-bridż, *s.* cień; *fig.* podejrzenie. *To give — to...*, wzbudzić podejrzenie. *To take — at...*, mieć w podejrzeniu, niedowierzać, urazić się.

UMBRAGEOUS, ům-brá'-dżė-ůs, *adj.* (w poezyi), cienisty. — *woods*, *vales*, cieniste gaje, doliny.

UMBRELLA, ům-brėl'-lá, *s.* parasol.

UMPIRAGE, ům'-pė-ridż, *s.* sąd polubowny, kompromis.

UMPIRE, ům'-pir, *s.* sędzia polubowny, kompromisarz.

UNABASHED, ůn-á-bászt', *adj.* bezwstydny.

UNABLE, ůn-á'-bl, *adj.* niezdolny z *to* przed słowem, *for* przed rzeczownikiem); słaby, bezsilny.

UNABOLISHED, ůn-á-bol'-ișzt, *adj.* nieobalony, nieskasowany

UNACCEPTABLE, ůn-ák-sėp'-tá-bl, *adj.* nieprzyjemny. — NESS, *s.* nieprzyjemność.

UNACCOUNTABLE, ůn-ák-kůn'-tá-bl, *adj.* niewytłumaczony, niepojęty; nieodpowiedzialny. — LY, *adv.* w sposób niepojęty, dziwny.

UNACCUSTOMED, ůn-ák-kůs'-tůmd, *adj.* nieprzywykły, nieprzyzwyczajony (— *to*, do czego); niezwykły.

UNACKNOWLEDGED, ůn-ák-nol'-lėdżd, *adj.* nieuznany.

UNACQUAINTANCE, ůn-ák-kuán'-tåns, *s.* nieznajomość, niewiadomość.

UNACQUAINTED, ůn-ák-kuán'-tėd, *adj.* (— *with*), nieznajomy, nieświadom, niewiadomy.

UNADMIRED, ůn-ád-mird', *adj.* niemiany w podziwieniu.

UNADORNED, ůn-á-dornd', *adj.* nieozdobny.

UNADULTERATED, ůn-á-důl'-tůr-á-tėd, *adj.* niesfałszowany, czysty, prawdziwy.

UNADVISED, ůn-ád-wi'-zėd, *adj.* nierozważny, nierozmyślny, nieroztropny. —LY, *adv.* nierozmyślnie, nieroztropnie.

UNAFFECTED, ůn-áf-fėk'-tėd, *adj.* nieporuszony, nierozczulony; niewymuszony, nieudany, naturalny.

UNAFFECTING, ůn-áf-fėk'-ting, *adj.* niemogący rozczulić, zimny.

UNAIDED, ůn-á'-dėd, *adj.* bezpomocy.

UNALLIED, ůn-ál-lid', *adj.* bez związku, nie mający nic wspólnego.

UNALTERABLE, ůn-ál'-tůr-á-bl, *adj.* niezmienny. —LY, *adv.* niezmiennie,

UNANELED, ůn-á-nėld', *adj.* (*Shaksp. Ham.*), bez ostatniego pomazania.

UNANIMITY, yů-ná-nim'-ė-tė, *s.* jednomyślność.

UNANIMOUS, yů-nán'-ė-můs, *adj.* jednomyślny. —LY, *adv.* jednomyślnie.

UNANOINTED, ůn-á-nóln'-tėd, *adj.* nienamaszczony, niepomazany.

UNANSWERABLE, ůn án'-sůr-á-bl, *adj.* nieodpowiedzialny; niezbity.

UNANSWERED, ůn-án'-sůrd, *adj.* bez odpowiedzi.

UNAPPALLED, ůn-áp-páuld', *adj.* nieustraszony, nieprzerażony.

UNAPPEASABLE, ůn-áp-pė'-zá-bl, *adj.* nieutulony, nieukojony.

UNAPPREHENSIVE, ůn-áp-prė-hėn'-siw, *adj.* niepojętny; nielękający się.

UNAPPROACHED, ůn-áp-prócz'-ėd, *adj.* niedostępny.

UNAPPROVED, ůn-áp-průůwd', *adj.* niepotwierdzony, nieprzyzwolony.

UNAPT, ůn-ápt', *adj.* niezdatny, niestosowny, niewłaściwy. —NESS, *s.* niezdatność, niezdolność; niestosowność.

UNARMED, ůn-ármd', *adj.* nieuzbrojony.

UNARTFUL, ůn-árt'-fůl, *adj.* niekunsztowny, szczery, otwarty.

UNASKED, ůn-áskt', *adj.* niepytany, nieproszony.

UNASSISTED, ůn-ás-sis'-tėd, *adj.* bez pomocy.

UNASSUMING, ůn-ás-sů'-ming, *adj.* skromny, bez pretensyi.

UNATONED, ůn-á-tónd', *adj.* nieodpokutowany.

UNATTAINABLE, ůn-át-tá'-ná-bl, *adj.* nieosiągniony, niedostępny. —NESS, *s.* niemożność osiągnienienia.

UNATTEMPTED, ůn-át-tėm'-tėd, *adj.* niepróbowany, niepokuszony.

UNATTENDED, ůn-át-tėn'-dėd, *adj.* bez orszaku, bez towarzystwa. — *to*, niemiany na uwadzę, pomnięty, zaniechany.

UNAUTHORIZED, ůn-áu'-*th*ůr-izd, *adj.* nieupoważniony.

UNAVAILABLE, ůn-á-wá'-lá-bl, *or* UNAVAVAILING, ůn-á-wá'-ling, *adj.* nieprzydatny, napróżny, nieużyteczny, daremny.

UNAVOIDABLE, ůn-á-wóid'-á-bl, *adj.* nieuchronny, nieodzowny. —LY, *adv.* nieuchronnie. —NESS, *s.* nieuchronność, nieodzowność.

UNAWARE, ůn-á-uár', *or* UNAWARES, ůn-á-uárz', *adv.* *At unawares*, niespodziewanie, niespodzianie, znienacka.

UNAWED, ůn-áud', *adj.* nieustraszony, nieprzerażony, niezatrwożony.

UNBACKED, ůn-bákt', *adj.* nieujeżdżony; nieoparty, niewsparty.

TO UNBAR, ůn-bár', *v. a.* odsunąć rygiel, odemknąć zaporę.

UNBARBED, ůn-bárbd', *adj.* bez haków, bez wąsów; (*Shaksp.*), nieostrzyżony, nieogolony.

UNBECOMING, ůn-bė-kům'-ing, *or* UNBEFITTING, ůn-bė-fit'-ing, *adj.* nieprzyzwoity, niestosowny, nieprzystojny, niewłaściwy.

UNBEGOT, ůn-bė-gót', or UNBIGOTTEN, ůn-bė-gót'-tn, *adj.* nieurodzajny; bez początku, odwieczny.

UNBELIEF, ůn-bė-lėėf', *s.* niedowierzanie; niewiara, niedowiarstwo.

UNBELIEVER, ůn-bė-lėėw'-ůr, *s.* niedowiarek.

TO UNBEND, ůn-bėnd', *v. a.* rozgiąć, wyprostować; *fig.* ulżyć, pofolgować, dać wypoczynek. *To — one's mind*, dać wypoczynek umysłowi, wypocząć po umysłowéj pracy.

UNBENDING, ůn-bėn'-ding, *adj.* nieugięty, niezgięty.

UNBENT, ůn-bėnt', *adj.* nienagięty, niewytężony.

UNBESEEMING, ůn-bė-sėėm'-ing, *adj.* nieprzyzwoity, nieprzystojny.

UNBIASED, ůn-bi'-ást, *adj* nieuprzedzony, bezstronny.

UNBID, ůn-bid', *or* UNBIDDEN, ůn-bid'-dn, *adj.* niezaproszony, nieproszony; bez rozkazu.

TO UNBIND, ůn-bind', *v. ir. a.* rozwiązać, odwiązać.

UNBITTED, ůn-bit'-tėd, *adj.* rozchełznany; wyuzdany, rozwiązły.

UNBLAMABLE, ůn-blá'-má-bl, *adj.* nienaganny.

UNBLEMISHED, ůn-blėm'-ișzt, *adj.* bez skazy, niepoślakowany.

UNBLEST, ůn-blėst', *adj.* niepobłogosławiony, przeklęty, nieszczęśliwy.

UNBLOODIED, ůn-blůd'-id, *adj.* niesplamiony krwią.

UNBLOWN, ůn-blón', *adj.* nierozwity, nierozkwitniony.

UNBLUNTED, ůn-blůnt'-ėd, *adj.* niestępiony.

UNBODIED, ůn-bód'-id, *adj.* bezcielesny, duchowy.

TO UNBOLT, ůn-bōlt', *v. a.* odsunąć rygiel, odemknąć zaporę.

UNBOLEED, ůn-bōlt'-ĕd, *adj.* zaparty, zamknięty; nieprzesiany; *fig.* nieokrzesany; nieogładzony.

UNBORN, ůn-bôrn', *adj.* nieurodzony.

UNBORROWED, ůn-bŏr'-rōd, *adj.* niepożyczony, niezasiągnięty, własny.

TO UNBOSOM, ůn-bŏŏ'-zům, *v. a.* odkryć, otworzyć, wynurzyć. *To — one's self*, wynurzyć się, wywnętrzyć się.

UNBOTTOMED, ůn-bŏt'-tůmd, *adj.* bezdenny, niezgruntowany.

UNBOUGHT, ůn-bâut', *adj.* niekupiony.

UNBOUND, ůn-bŏůnd', 1) *pret.* i *part.* (*zob.* TO UNBIND); 2) *adj.* niezwiązany, nieoprawny.

UNBOUNDED, ůn-bŏůnd'-ĕd, *adj.* nieograniczony, nieokreślony, nieskończony. —LY, *adv.* bez granic. —NESS, *s.* nieograniczoność, nieskończoność.

TO UNBOWEL, ůn-bŏŭ'-ĕl, *v. a.* wywnętrzyć, wypatroszyć.

TO UNBRACE, ůn-brās', *v. a.* rozwiązać, rozwolnić, odpiąć, rozpiąć, rozsznurować, popuścić.

UNBREATHED, ůn-brĕTHd', *adj.* nieodetchniony; *fig.* (*Shaksp.*), niewyuczony, nieułożony, niedoświadczony.

UNBRED, ůn-brĕd', *adj.* źle wychowany, nieobyczajny.

UNBRIBED, ůn-brībd', *adj.* nieprzekupiony.

UNBRIDLED, ůn-brī'-dld, *adj.* wyuzdany, rozwiązły, rozpasany.

UNBROKE, ůn-brōk', *or* UNBROKEN, ůn-brō'-kn, *adj.* niezłamany; niezłomny, nienaruszony.

UNBROTHERLIKE, ůn-brŭTH'-ůr-līk, *or* UNBROTHERLY, ůn-brŭTH'-ůr-lē, *adj.* niebraterski.

TO UNBUCKLE, ůn-bŭk'-kl, *v. a.* odpiąć, odpasać.

UNBURIED, ůn-bĕr'-rīd, *adj.* niepogrzebany.

UNBURNED, ůn-bůrnd', *or* UNBURNT, ůn-bůrnt', *adj.* niespalony.

TO UNBUTTON, ůn-bŭt'-tn, *v. a.* odpiąć guzik.

UNCALLED, ůn-kâuld', *adj.* niezawołany, niewezwany, nieproszony.

UNCANDID, ůn-kăn'-dīd, *adj.* nieszczery, obłudny, podstępny.

TO UNCAPE, ůn-kāp', *v. a.* (*Shaksp. M. W. of W.*), wypędzić z nory, (jak lisa).

UNCARED, ůn-kârd', *adj.* (— *for*), zaniedbany, zaniechany.

TO UNCASE, ůn-kās', *v. a.* wyjąć z tuterału, wydobyć, zdjąć powłokę, zdjąć skórę, obłupić.

UNCAUGHT, ůn-kâut', *adj.* niezłapany.

UNCEASING, ůn-sēs'-ĭng, *adj.* nieprzestanny, nieustanny, ciągły.

UNCERTAIN, ůn-sĕr'-tĭn, *adj.* niepewny.

UNCERTAINTY, ůn-sĕr'-tĭn-tē, *s.* niepewność.

UNCHANGEABLE, ůn-czān'-dżă-bl, *adj.* niezmienny. —LY, *adv.* niezmiennie. —NESS, *s.* niezmienność.

UNCHANGED, ůn-czāndżd', *adj.* nieodmieniony.

UNCHARITABLE, ůn-czăr'-ē-tă-bl, *adj.* niemiłosierny, nieludzki. —LY, *adv.* niomiłosiernie. —NESS, *s.* nieludzkość.

UNCHARY, ůn-czā'-rē, *adj.* nieostrożny, nieprzezorny.

UNCHASTE, ůn-czāst', *adj.* nieczysty; sprośny, wszeteczny.

UNCHASTITY, ůn-czăs'-tē-tē, *s.* nieczystość.

UNCHEERFULNESS, ůn-czēēr'-fůl-nĕs, *s.* niewesołość, posępność.

UNCHRISTENED, ůn-krĭs'-snd, *adj.* nieochrzczony.

UNCHRISTIAN, ůn-krĭst'-yůn, *adj.* niechrześciański. —LY, *adv.* nie po chrześciańsku.

UNCIRCUMCISED, ůn-sĕr'-kům-sīzd, *adj.* nieobrzezany.

UNCIRCUMSCRIBED, ůn-sĕr-kům-skrībd', *adj.* nieopisany, nieokreślony.

UNCIRCUMSPECT, ůn-sĕr'-kům-spĕkt, *adj.* nieprzezorny, nieostrożny.

UNCIRCUMSTANTIAL, ůn-sĕr-kům-stăn'-szăl, *adj.* nieważny, bagatelny.

UNCIVIL, ůn-sĭw'-ĭl, *adj.* niegrzeczny, nieobyczajny. —LY, *adv.* niegrzecznie.

UNCIVILIZED, ůn-sĭw'-ĭl-īzd, *adj.* nieucywilizowany, niepolerowny, nieogładzony, barbarzyński.

TO UNCLASP, ůn-klâsp', *v. a.* rozpiąć haftkę, otworzyć zaszczepkę.

UNCLE, ůng'-kl, *s.* stryj, wuj.

UNCLEAN, ůn-klēn', *adj.* nieczysty, brudny. — LY, *adv.* nieczysto. — NESS, *s.* nieczystość.

UNCLEANSED, ůn-klĕnzd', *adj.* nieoczyszczony.

TO UNCLEW, ůn-klů' *v. a.* odmotać, rozplątać.

UNCLOUDED, ůn-klŏů'-dĕd, *adj.* niezachmurzony.

TO UNCOIL, ůn-kŏĭl', *v. a.* rozwinąć.

UNCOMELINESS, ůn-kům'-lē-nĕs, *s.* niepokaźność, niepowabność.

UNCOMELY, ůn-kům'-lē, *adj.* niepokaźny, niepowabny.

UNCOMFORTABLE, ůn-kům'-fůr-tă-bl, *adj.* niepocieszony, bez pociechy; smutny; niewygodny; nieprzyjemny, niemiły, przykry; nudny. *An—house*, dom niewygodny, dom niewesoły. *An — situation*, nieprzyjemne położenie. — *children*, niepoczciwe dzieci. *I am — here*, źle mi tu, niewygodnie mi tu. — LY, *adv.* smutnie; nieprzyjemnie, niewygodnie, przykro. — NESS, *s.* smutek; niewygoda; nieprzyjemność, przykrość.

UNCOMMON, ůn-kŏm'-mŭn, *adj.* niepospolity, rzadki. — NESS, *s.* niepospolitość, rzadkość.

UNCOMPREHENSIVE, ůn-kŏm-prē-hĕn'-sĭw, *adj.* niepojętny; nie obejmujący wiele; (*Shaksp.*), niepojęty.

UNCONCERN, ůn-kŏn-sĕrn', *s.* obojętność, zimna krew; niedbałość, zaniedbanie.

UNCONCERNED, ůn-kŏn-sĕrnd', *adj.* obojętny, spokojny, niestojący o co. *We are wholly — in it*, nie mamy w tem żadnego udziału, żadnego interesu, jesteśmy zupełnie na to obojętni. *He is — at all accidents*, żaden go nieobchodzi przypadek. *To live—*, być na wszystko obojętnym. — LY, *adv.* obojętnie. —NESS, *s.* obojętność, zimna krew.

UNCONCERNING, ůn-kŏn-sĕr'-nĭng, *adj.* nieinteresujący; nietyczący się.

UNCONCLUDING, ůn-kŏn klů'-dĭng, *adj.* nic niekonkludujący, nic niedowodzący.

UNCONDITIONAL, ůn-kŏn-dĭsz'-ůn-ăl, *adj.* bezwarunkowy.

UNCONQUERABLE, ůn-kŏngk'-ůr-ă-bl, *adj.* niezwyciężony, niedopokonania, nieprzezwyciężony.

UNCONSCIONABLE, ůn-kŏn'-szůn-ă-bl, *adj.* niesumienny. — LY, *adv.* niesumiennie. — NESS, *s.* niesumienność.

UNCONSCIOUS, ůn-kŏn'-szůs, *adj.* niemający wiedzy, niewiedzący, bezprzytomny.

TO UNCOUPLE, ůn-kůp'-pl, *v. a.* odsforować, rozsforować.

UNCOURTEOUS, ůn-kůr-'czē-ůs, *adj.* niegrzeczny, nieobyczajny, grubijański.

UNCOURTLY, ůn-kôrt'-lē, *adj.* niedworski, bez poloru, bez ogłady.

UNCOUTH, ůn-kŏŏth', *adj.* nieokrzesany, szorstki, surowy; dziwny, dziwaczny.

UNCREATED, ůn-krē-ā'-tĕd, *adj.* niestworzony.

UNCREDIBLE, ůn-krĕd'-ē-bl, *adj.* niepodobny do uwierzenia.

UNCREDITABLE, ůn-krĕd'-ē-tă-bl, *adj.* niemający dobréj sławy, niezaszczytny. — NESS, *s.* niesława, złe imię, zakała.

TO UNCROWN, ůn-krŏůn', *v. a.* pozbawić korony.

UNCTION, ůngk'-szůn, *s.* pomaszczenie, namazanie; maść. *Extreme —*, ostatnie pomaszczenie.

UNCTUOSITY, ůngk-czů-ŏs'-ē-tē, *s.* mastkość, tłustość, olejność.

UNCTUOUS, ůngk'-czů-ůs, *adj.* mastki, tłusty, olejny. — NESS, *s. zob.* UNCTUOSITY.

UNCULLED, ůn-kůld', *adj.* niezebrany, niewybrany, niewyszukany.

UNCULTIVATED, ůn-kůl'-tē-wā-tĕd, *adj.* nieuprawny; niewykształcony przez naukę.

UNCURBED, ůn-kůrbd', *adj.* nieukrócony, niepohamowany.

TO UNCURL, ůn-kůrl', *v. a.* odfryzować.

UNDAMAGED, ůn-dăm'-ĭdżd, *adj.* nieuszkodzony.

UNDAUNTED, ůn-dân'-tĕd, *adj.* nieustraszony, niezatrwożony. —

LY, *adv.* nieustraszenie. — NESS, *s.* nieustraszoność.

UNDECAGON, ůn-dĕk'-ă-gŏn, *s.* (*mat.*) jedenastokąt.

UNDECAYED, ůn-dĕ-kâd', *adj.* niepodupadły, nieuszkodzony, nienadwątlony; świeży, niezwiędły.

UNDECAYING, ůn--dĕ-kâ'-ĭng, *adj.* nieskazitelny, trwały.

TO UNDECEIVE, ůn-dĕ-sēw', *v. a.* wywieść zbłędu.

UNDECIDED, ůn-dĕ-sī'-dĕd, *adj.* nierozstrzygniony.

UNDECISIVE, ůn-dĕ-sī'-sĭw, *adj.* nierozstrzygający.

UNDECLINED, ůn--dĕ--klīnd', *adj.* (*gram.*) nieodmienny przez przypadki.

UNDEFACED, ůn-dĕ-fâst', *adj.* niezeszpecony; niezgładzony.

UNDEFILED, ůn-dĕ-fīld', *adj.* niezmazany, niepokalany, niesplamiony.

UNDEFINED, ůn-dĕ-fīnd', *adj.* nieokreślony, nieoznaczony..

UNDENIABLE, ůn-dĕ--nī'--ă-bl, *adj.* niezaprzeczony.

UNDER, ůn'-dûr, *prep.* i *adv.* pod. *To put — ground*, pogrzebać, pochować. *To bring—*, podbić. *To keep —*, trzymać w podległości, krótko trzymać. *To tread — foot*, zdeptać, podeptać nogami. *He is— great affliction*, on jest w wielkiem zmartwieniu. *To be — an obligation*, być obowiązanym, mieć obowiązek. *To lie — a distemper*, chorować na co, być dotkniętym chorobą. *Children — ten years*, dzieci nie mające jeszcze dziesięciu lat. *Give me a note — your hand*, daj mi na to własnoręczny rewers. *All the country lies — water*, cały kraj jest wodą zalany. — *lock and key*, pod kluczem. — *colour*, pod pozorem. — *favour*, za pozwoleniem, uczciwszy uszy. — (*the*) *favour of....*, pod zasłoną, pod protekcyą. *To be — an oath*, być zobowiązanym przysięgą. — *one's own hand*, własnoręczny. *To be — a necessity*, być zmuszonym, znajdować się w konieczności. — *pain of death*, pod karą śmierci. *I cannot sell it —*, nie mogę przedać tego od...; — *three hundred*, mniej niż trzysta. *Many are — ten pounds a year*, wielu jest takich co mają mniéj niż 10 funtów rocznego dochodu.

UNDER, (w składanych): — *age*, *s.* małoletność. — *action*, *s.* podrzędna akcya, uboczna historya. — *bearer*, *s.* noszący do grobu ciała umarłych. — *butler*, *s.* podpiwniczy. — *clerk*, *s.* podpisarz. — *cook*, *s.* podkucharz. — *farmer s.* poddzierżawca. — *generation*, (*Shaksp. M. F. M.*), mieszkańcy ziemscy. — *growth*, *s.* chrást, krzaki. — *keeper*, *s.* poddozorca, podleśniczy. — *lieutenant*, *s.* podporuczuik. — *lip*, *s.* dolna warga. — *officer*, *s.* podoficer. — *part s.* spodnia część; podrzędna część. — *petticoat*, *s.* podspodnica. — *prior*, *s.* podprzeor. — *secretary*, *s.* podsekretarz. — *sexton*, *s.* podzakrystyan. — *sheriff*, *s.* podszeryf. — *shot*, *adj.* pędzony z pod spodu (wodą z pod spodu, w młynach). — *sort*, *s.* niższy, pośledniejszy gatunek. — *stratum*, *s.* spodnia warstwa. — *teeth*, dolne zęby. — *tenant*, poddzierżawca. — *workman*, podrzędny robotnik, pomagier, pomocnik.

TO UNDERBEAR, ůn-dûr-bâr', *v. ir. a. zob.* TO SUPPORT.

TO UNDERBID, ůn-dûr-bĭd', *v. ir. a.* za nizką postępować cenę, dawać mniéj niż warto, mniéj niż kto inny.

TO UNDERDO, ůn-dûr-dôô', *v. ir. n.* uczynić mniéj niż należy. *Meat underdone*, niedogotowane lub niedopieczone mięso.

UNDERFILLING, ůn-dûr-fĭl'-lĭng, *s.* niższa część budynku.

TO UNDERFURNISH, ůn-dûr-fûr'-nĭsz, *v. a.* nie dostarczyć tyle ile się należy.

TO UNDERGIRD, ůn-dûr-gêrd', *v. ir. a.* podpasać.

TO UNDERGO, ůn-dûr gō', *v. ir. a.* uledz, ucierpieć, wycierpieć, znieść, doświadczyć. *To — a punishment*, uledz karze.

UNDERGROUND, ůn--dûr--grôůnd', 1) *s.* loch, pieczara podziemna, jama; 2) *adj.* podziemny; 3) *adv.* pod ziemią, w grobie.

UNDERHAND, ůn--dûr--hând', 1) *adv.* skrycie, potajemnie, pokątnie; 2) *adj.* skryty, potajemny, pokątny. — *dealings*, pokątne konszachty.

UNDERIVED, ůn-dĕ-rīwd', *adj.* niepochodący, pierwotny.

TO UNDERLAY, ůn-dûr-lâ', *v. ir. a.* podłożyć.

TO UNDERLINE, ůn-dûr-līn', *v. a.* podkreślić.

UNDERLING, ůn'-dûr-lĭng, *s.* podrzędny ajent, podwładny, podkomendny.

TO UNDERMINE, ůn-dûr-mīn', *v. a.* podkopać; obalić, zniweczyć.

UNDERMINER, ůn-dûr-mī'-nûr, *s.* popkopujący.

UNDERMOST, ůn'--dûr--môst, *adj.* najniższy, na samym spodzie leżący.

UNDERNEATH, ůn-dûr-nĕTH', 1) *adv.* na dole, na spodzie, na dół, na spód; 2) *prep.* pod. — *the yoke of tyranny*, pod jarzmem tyranii.

TO UNDERPIN, ůn-dûr pĭn', *v. a.* podeprzeć.

UNDERPLOT, ůn'--dûr--plŏt, *s.* podrzędny spisek; uboczna intryga, ustęp, epizod.

TO UNDERPRAISE, ůn--dûr--prâz', *v. a.* niedość chwalić, upośledzać.

TO UNDERPRIZE, ůn-dûr-prĭz', *v. a.* za nisko szacować.

TO UNDERPROP, ůn-dûr-prŏp', *v. a.* podeprzeć.

TO UNDERRATE, ůn-dûr-rât', *v. a.* za nisko szacować; upośledzać. *You — his talents*, upośledzasz jego talenta.

UNDERRATE, ůn'-dûr-rât, *s.* za niska cena.

TO UNDERSELL, ůn-dûr-sĕl', *v. ir. a.* sprzedać poniżéj ceny, przedać za bezcen, przedać taniéj od kogo.

TO UNDERSET, ůn-dûr-sĕt', *v. ir. a*, podeprzeć.

UNDERSETTER, ůn-dûr-sĕt'-tûr, *s.* podpora; postument.

TO UNDERSTAND, ůn--dûr--stând', *v. ir. a.* i *n.* rozumieć, pojmować, zrozumieć; rozumieć się na czem, umieć, wiedzieć; dowiedzieć się, słyszeć, posłyszeć. *I — what you say to me*, rozumiem co do mnie mówisz. *Do you — the meaning of these words?* czy rozumiesz znaczenie tych wyrazów? *That is hard to be understood*, to trudno rozumieć. *To give one to —*, dać komu do zrozumienia. *I have been given to —*, dano mi do zrozumienia. *He understands music, pictures*, zna się na muzyce, na malarstwie. *That is understood*, to się rozumie. *I — he is come home*, dowiaduje się że przybył do domu. *We — by lettres from Rome that....*, dowiadujemy się z listów z Rzymu że....

UNDERSTANDING, ůn--dûr--stân',dĭng, 1) *s.* rozum; znajomość; porozumienie. *I speak as my — instructs me*, mówię jak mnie uczy mój rozum. *A man of —*, człowiek rozumny. *Good —*, dobre porozumienie. *An ill —*, nieporozumienie. *To have a secret — with one*, mieć zkim tajemne porozumienie; 2) *adj.* rozumny, rozumiejący. — LY, *adv.* rozumnie, jako znawca.

UNDERSTOOD, ůn--dûr--stůd', *pret.* i *part. zob.* TO UNDERSTAND. *Easy to be —*, łatwy do zrozumienia. *He can make himself —*, umie się rozmówić, można go rozumieć. *That foreigner has a great deal of difficulty in making himself —*, trudno bardzo temu cudzoziemcowi dać się zrozumieć, trudno go bardzo zrozumieć.

UNDERSTRAPPER, ůn'--dûr--strâp-pûr, *s.* podrzędny ajent, faktor.

TO UNDERTAKE, ůn-dûr-tâk', *v. ir.* 1) *a.* przedsięwziąść, podjąć się; 2) *n.* wdawać się, wtrącać się, ręczyć. *They — an unequal war*, przedsiębiorą wojnę któréj wydołać nie mogą. *To — in matters of public concernment*, mieszać się do spraw publicznych. *I dare — that they will do it*, śmiem zaręczyć że oni to uczynią.

UNDERTAKEN, ůn-dûr-tâ'-kn, *part. zob.* TO UNDERTAKE.

UNDERTAKER, ůn-dûr-tâ'-kûr, *s.* przedsiębierca; przedsiębierca obchodów pogrzebowych.

UNDERTAKING, ůn--dûr--tâ'-kĭng, 1) *s.* przedsięwzięcie; 2) *adj.* przedsiębiorący.

UNDERTOOK, ůn--dûr--tôôk, *pret. zob.* TO UNDERTAKE.

UNDERVALUATION, ůn--dûr--wâl-ů-â'-szůn, *s.* oszacowanie poniżéj ceny; lekceważenie, poniżenie, upośledzenie.

TO UNDERVALUE, ůn-dûr-wâl'

ů, *v. a.* za nisko oszacować; lekceważyć, poniżać, upośledzać.

UNDERVALUE, *s.* za niska cena; upośledzenie, ujma. *That is no — at all to you*, to ci żadnéj nie czyni ujmy.

UNDERWENT, ůn-dûr-uĕnt', *pret. zob.* TO UNDERGO.

UNDERWOOD, ůn'-dûr-uůd, *s.* krzaki, chróst.

UNDERWORK, ůn'-dûr-uůrk, *s.* podrzędna robota.

TO UNDERWORK, ůn-dûr-uůrk', *v. reg.* i *ir. a.* podkopać, zniweczyć potajemnie czyje zamiary; pracować za niższą od innych zapłatę.

TO UNDERWRITE, ůn-dûr-rlt', *v. ir. a.* podpisać.

UNDERWRITER, ůn-dûr-rl'-tûr, *s.* niżéj podpisany; asekurant.

UNDERWROUGHT, ůn-dûr-râut', *part. adj.* niedorobiony, niewykończony, niewypracowany; podkopany, zniweczony.

UNDESCRIBED, ůn-dê-skrlbd', *adj.* nieopisany.

UNDESCRIED, ůn-dê-skrld', *adj.* niepostrzeżony, nieodkryty.

UNDESERVED, ůn-dê-zĕrvd', *adj.* niezasłużony. — LY *adv.* bez zasługi, niezasłużenie.

UNDESERVING, ůn-dê-zĕr'-wlng, *adj.* niezasługujący.

UNDESIGNED, ůn-dê-slnd', *adj.* nie mający na celu, nieumyślny, mimowolny. — LY, *adv.* (ůn-dê-sl'-nĕd-lê), bez celu, nieumyślnie, mimowolnie.

UNDESIGNING, ůn-dê-sl'-nlng, *adj.* niemający złego celu, prosty, szczery, otwarty.

UNDESIRED, ůn-dê-zlrd', *adj.* niepożądany.

UNDESTROYED, ůn-dê-strôĕd', *adj.* niezburzony.

UNDETECTED, ůn-dê-tĕk'-tĕd, *adj.* nieodkryty.

UNDID, ůn-did', *pret. zob.* TO UNDO.

UNDIMINISHED, ůn-dê-mln'-lszt, *adj.* niezmniejszony, nieuszczuplony.

UNDISCERNED, ůn-dlz-zĕrnd', *adj.* nierozróżniony, nierozeznany; niewidziany, niedostrzeżony.

UNDISCERNING, ůn-dlz-zĕrn'-lng, *adj.* nierozróżniający; nierozsądny, nierozgarniony, nierozważny.

UNDISCIPLINED, ůn-dls'-slp-llnd, *adj.* niekarny, niesforny; niewyuczony, niewymustrowany.

UNDISCOVERABLE, ůn-dls-kův'-ůr-â-bl, *adj.* niepodobny do odkrycia.

UNDISCOVERED, ůn-dls-kův'-ůrd, *adj.* nieodkryty.

UNDISGUISED, ůn-dlz-glzd', *adj.* nieprzebrany, niezamaskowany; *fig.* szczery, otwarty.

UNDISMAYED, ůn-dlz-mâd', *adj.* nieustraszony, nieprzelękniony.

UNDISTINGUISHABLE, ůn-dls-tlng'-gulsz-â-bl, *adj.* niepodobny do rozróżnienia, niepodobny do rozeznania, niewyraźny.

UNDISTINGUISHED, ůn-dls-tlng'-gulszt, *adj.* nierozróżniony, nierozeznany, nieodróżniony; nieodznaczony; niemający odrębnéj cechy.

UNDISTINGUISHING, ůn-dls-tlng'-gulsz-lng, *adj.* nieodróżniający, bez różnicy.

UNDISTURBED, ůn-dls-tûrbd', *adj.* niozaburzony, niezawichrzony, niezakłócony; spokojny, nienaruszony. — LY, *adv.* (ůn-dls-tûr'-bĕd-lê), spokojnie, bezpiecznie.

UNDIVIDABLE, ůn-dê-wl'-dâ-bl, *adj.* niepodzielny.

UNDIVIDED, ůn-dê-wl'-dĕd, *adj.* niepodzielony, całkowity.

TO UNDO, ůn-dôô', *v. ir. a.* rozwiązać, odwiązać; otworzyć; rozrobić, przerobić, odmienić; zniszczyć, zgubić, zrujnować; znieść, skasować, zniweczyć. *To — gathers, folds, plaits*, rozfałdować. — *that knot*, rozwiąż ten węzeł. *To — a match*, zerwać małżeństwo.

UNDOING, ůn-dôô'-lng, 1) *part. adj.* niszczący, zgubny, burzący, niweczący; 2) *part. s.* rozwiązanie; zguba, ruina, zniszczenie, zniweczenie.

UNDONE, ůn-důn', *part. zob.* TO UNDO. *I am —*, zginąłem, już po mnie. *It is yet —*, to jeszcze niezrobione, niedopełnione, niegotowe. *To leave a thing —*, niezrobić czego, niedopełnić czego.

UNDOUBTED, ůn-dôût'-ĕd, *adj.* niewątpliwy, pewny, niezawodny. — LY, *adv.* niewątpliwie, niezawodnie.

UNDREAMED, ůn-drĕmd', *adj.* (—*of*), o czem się nie śniło, o czem nawet nie pomyślano.

UNDRESS, ůn-drĕs', *s.* negliż.

TO UNDRESS, *v. a.* rozebrać, zdjąć suknie. — *yourself*, rozbierz się.

UNDRESSED, ůn-drĕst', *adj.* nieubrany; nieprzerobiony, surowy, niezgotowany.

UNDUE, ůn-dů', *adj.* nienależny, nienależyty; nieprzyzwoity, nieprzystojny. *An — hour*, niewłaściwa godzina. *An — proceeding*, nieprzyzwoity postępek.

TO UNDULATE, ůn'-dżů-lât, *v.* 1) *n.* rzucać fale, płynąć nakształt fali, uginać się i podnosić się nakształt fali; 2) *a.* wzniecić fale; porobić buchaste zagięcia, nakształt fali.

UNDULATE, (UNDULATED), *adj.* podobny do fali, buchasty.

UNDULATION, ůn-dżů-lâ'-szůn, *s.* rzucanie fali; ruch podobny do fali; zagięcie, załamanie, buchastość.

UNDULY, ůn-dů'-lê, *adv.* nienależycie, nieprzyzwoicie.

UNDULEOUS, ůn-dů'-tê-ůs, *adj. zob.* UNDUTIFUL.

UNDUTIFUL, ůn-dů'-tê-fůl, *adj.* nieposłuszny, postępujący w brew swéj powinności, nieoddający winnego uszanowania. — LY, *adv.* nieposłusznie. — NESS, *s.* nieposłuszeństwo, ubliżenie winnego szacunku.

TO UNEARTH, ůn-ĕrth', *v. a.* (— *a fox*), wykopać lisa z nory.

UNEARTHLY, *adj.* nieziemski, nadziemski.

UNEASILY, ůn-ê'-zê-lê, *adv.* niespokojnie, z obawą; niewygodnie, dolegliwie; przykro, trudno.

UNEASINESS, ůn-ê'-zê-nĕs, *s.* niespokojność, obawa; niewygoda, dolegliwość, nieprzyjemność, naprzykrzenie, przykrość, subjekcya.

UNEASY, ůn-ê'-zê, *adj.* niespokojny, troszczący się o co; niewygodny, dolegliwy, nieprzyjemny; przykry, naprzykrzony.

UNEMPLOYED, ůn-ĕm-plôîd', *adj.* niezatrudniony; nieużywany.

UNENDOWED, ůn-ĕn-dôůd', *adj.* nieuposażony, nienadany.

UNENLIGHTENED, ůn-ĕn-lî'-tnd, *adj.* nieoświecony.

UNENTERTAINING, ůn-ĕn-tĕr-tâ'-nlng, *adj.* niezabawny, nudny.

UNEQUAL, ůn-ê'-kuâl, *adj.* nierówny; niższy; niedorównywający, niemogący sprostać (— *to*, czemu) niezdolny, nicsposobny.

UNEQUALITY, ůn-ê-kuâl'-ê-tê, *s.* nierówność.

UNEQUALLED, ůn-ê'-kuâld, *adj.* niezrównany, nieporównany.

UNEQUALLY, ůn-ê'-kuâl-lê, *adv.* nierównie.

UNEQUITABLE, ůn-ĕk'-kuê-tâ-bl, *adj.* niesłuszny, niesprawiedliwy.

UNEQUIVOCAL, ůn-ê-kulw'-ô-kâl, *adj.* niedwuznaczny, niewątpliwy.

UNERRING, ůn-ĕr-'rlng, *adj.* niemogący się mylić, niemylny. — LY, *adv.* niemylnie.

UNESSENTIAL, ůn-ĕs-sĕn'-szâl, *adj.* nieistotny, nieważny, małoznaczący.

UNEVEN, ůn-ê'-wn, *adj.* nierówny, chropowaty. — NESS, *s.* nierówność.

UNEXAMPLED, ůn-ĕg-zâm-pld, *adj.* niemający przykładu, bezprzykładny, niesłyszany.

UNEXCEPTIONABLE, ůn-ĕk-sĕp'-szůn-â-bl, *adj.* przeciwko czemu nie masz nic do zarzucenia, nienaganny, niepośłakowany; nieodparty.

UNEXEMPLIFIED, ůn-ĕg-zĕm'-plê-fîd, *adj.* niepoparty przykładem; bezprzykładny, niesłyszany.

UNEXERCISED, ůn-ĕk'-sĕr-sîzd, *adj.* niewyćwiczony, niewprawny.

UNEXHAUSTED, ůn-ĕks-hâus'-tĕd, *ndj.* niewyczerpany.

UNEXPECTED, ůn-ĕk-spĕk'-tĕd, *adj.* niespodziewany. — LY, *adv.* niespodziewanie, niespodzianie.

UNEXPERIENCED, ůn-ĕks-pê'-rê-ĕnst, *adj.* niedoświadczony.

UNEXPERT, ůn-ĕks-pĕrt', *adj.* niebiegły, niewprawny, nieświadomy.

UNEXPLORED, ůn-ĕks-plôrd', niezwiedzony; niebadany, nieposzukiwany.

UNEXTINGUISHABLE, ůn-ĕks-tlng'-gulsz-â-bl, *adj.* niezgasły.

UNEXTINGUISHED, ůn-ĕks-tlng'-gulszt, *adj.* niezgaszony.

UNFADED, ůn-fâ'-dĕd, *adj.* niezwiędły.

UNFADING, ůn-fâ'-dlng, *adj.*

niewiędniejący, niemogący zwiędnąć.

UNFAILING, ůn-fā'-lĭng, *adj.* nieomylny, pewny, niezawodny, niechybny.

UNFAIR, ůn-fâr', *adj.* bezecny, szkaradny, haniebny; niegrzeczny; niesłuszny, niesprawiedliwy, niegodziwy, nierzetelny, nieszczery, fałszywy, obłudny.

UNFAITHFUL, ůn-fā*th*'-fůl, *adj.* niewierny, bezbożny; niewierny, wiarołomny, zdradziecki. — LY, *adv.* niewiernie. — NESS, *s.* niewierność, wiarołomstwo.

UNFASHIONABLE, ůn-fāsz'-ůn-ā-bl, *adj.* niemodny. — LY, *adv.* niemodnie.

TO UNFASTEN, ůn-fās'-sn, *v. a.* odwiązać, rozwiązać; odemknąć.

UNFATHOMABLE, ůn-fā*TH*'-ům-ā-bl, *adj.* niezgłębiony, niezgruntowany.

UNFAVOURABLE, ůn-fā'-wůr-ā-bl, *adj.* niepomyślny, przeciwny; nieżyczliwy, niesprzyjający. — LY, *adv.* nieżyczliwie, nieprzychylnie.

UNFED, ůn-fĕd', *adj.* nienakarmiony.

UNFEELING, ůn-fēē-'lĭng, *adj.* nieczuły.

UNFEIGNED, ůn-fānd', *adj.* niezmyślony, nieudany, szczery, otwarty.—LY, *adv.* (ůn-fā'-nĕd-lē), szczerze, z całego serca.

UNFELT, ůn-fĕlt', *adj.* czego się nie czuje, niedoznany.

UNFENCED, ůn-fĕnst', *adj.* nieopasany, nieobwarowany.

TO UNFETTER, ůn-fĕt'-tůr, *v. a.* rozpętać, zdjąć pęta.

UNFILIAL, ůn-fĭl'-ē-ăl, *adj.* niesynowski.

UNFILLED, ůn-fĭld', *adj.* nienapełniony; niezapełniony, wakujący.

UNFINISHED, ůn-fĭn'-ĭszt, *adj.* nieskończony, niedokończony.

TO UNFIT, ůn-fĭt', *v. a.* uczynić niezdolnym.

UNFIT, *adj.* niezdolny, niezdatny, niesposobny. — NESS, *s.* niezdolność.

UNFITTING, ůn-fĭt'-tĭng, *adj.* nieprzystojny, nieprzyzwoity, niewłaściwy.

TO UNFIX, ůn-fĭks', *v. a.* wyruszyć, podważyć, wzruszyć; rozpuścić.

UNFIXED, ůn-fĭkst', *adj.* wyruszony, nieprzymocowany; chwiejący się, wahający się; koczujący, wędrujący.

UNFLEDGED, ůn-flĕdżd', *adj.* nieporosły pierzem; *fig.* młody, niedoświadczony.

UNFOILED, ůn-fŏĭld', *adj.* niepokonany; nieosłabiony.

TO UNFOLD, ůn-fōld', *v. a.* rozwić, rozwinąć, rozpostrzeć, rozszerzyć; odkryć, wyjawić. — *your napkin*, rozwiń serwetę. — *your arms*, rozłóż ramiona. *To — a mystery*, odkryć, wyjaśnić tajemnicę. *To — an army*, rozwinąć wojsko.

UNFORBID, ůn-fôr-bĭd', *or* UNFORBIDDEN, ůn-fôr-bĭd'-dn, *adj.* niezabroniony.

UNFORCED, ůn-fôrst', *adj.* nieprzymuszony, dobrowolny.

UNFORSEEN, ůn-fôr-sēēn', *adj.* nieprzewidziany.

UNFORGIVING, ůn-fôr-gĭw'-ĭng, *adj.* nieprzebaczający, zawzięty, nieubłagany,

UNFORGOTTON, ůn-fôr-gŏt'-tn, *adj.* niezapomniany.

UNFORTIFIED, ůn-fôr'-tē-fīd, *adj.* nieobwarowany, niewarowny; słaby, bezsilny.

UNFORTUNATE, ůn-fôr'-czů-nāt, *adj.* nieszczęśliwy. — LY, *adv.* nieszczęśliwie; na nieszczęście.

UNFREQUENT, ůn-frē'-kuĕnt, *adj.* nieczęsty, rzadki.

UNFRIENDLY, ůn-frĕnd'-lē, *adj.* nieżyczliwy, niesprzyjający, nieprzyjazny. — LINESS, *s.* nieżyczliwość, nieprzyjaźń, nieludzkość.

UNFROZEN, ůn-frō'-zn, *adj.* niezamarzły.

UNFRUITFUL, ůn-frōōt'-fůl, *adj.* nieurodzajny, niepłodny; daremny, bezskuteczny.

UNFULFILLED, ůn-fůl-fĭld', *adj.* niedopełniony, nieuskuteczniony.

TO UNFURL, ůn-fůrl', *v. a.* rozwinąć (chorągiew, żagle).

TO UNFURNISH, ůn-fůr'-nĭsz, *v. a.* ogołocić, rozebrać, wyprzątnąć meble.

UNFURNISHED, *adj.* nieopatrzony, ogołocony; bez meblów.

UNGAIN, ůn-gān', *or* UNGAINLY, ůn-gān'-lē, *adj.* niezgrabny, nieokrzesany, niekształtny.

UNGENEROUS, ůn-dżĕn'-ĕr-ůs, *adj.* nieszlachetny, haniebny.

UNGENIAL, ůn-dżē'-nē-ăl, *adj.* nieprzyjemny, przykry, ostry. — *air*, niezdrowe powietrze. — *climate*, ostry klimat.

UNGENTEEL, ůn-dżĕn-tēēl', *adj.* niegrzeczny, nieobyczajny, ordynaryjny, pospolity (o rzeczach i osobach).

UNGENTLE, ůn-dżĕn'-tl, *adj.* nieszlachecki; ostry, przykry; niedelikatny, twardy, nieużyty.

UNGENTLEMANLIKE, ůn-dżĕn'-tl-mān-lĭk, *or* UNGENTLEMANLY, ůn-dżĕn'-tl-mān-lē, *adj.* i *adv.* nieszlachetny, źle wychowany; nie tak jak przystało na człowieka dobrze wychowanego.

TO UNGIRD, ůn-gĕrd', *v. ir. a.* odpasać.

UNGIRT, ůn-gĕrt', 1) *pret.* i *part. zob.* TO UNGIRD, 2) *adj.* odpasany, rozpasany.

TO UNGLUE, ůn-glů', *v. a.* odkleić, rozkleić.

UNGODLILY, ůn-gŏd'-lē-lē, *adv.* bezbożnie.

UNGODLINESS, ůn gŏd'-lē-nĕs, *s.* bezbożność, niepobożność.

UNGODLY, ůn-gŏd'-lē, *adj.* bezbożny, niezbożny, niepobożny, niegodziwy.

UNGOVERNABLE, ůn-gův'-wĕrnā-bl, *adj.* niepowolny, nieposłuszny, nieugięty, krnąbrny, niesforny; niepohamowany; pusty, swawolny, rozwiązły.

UNGRACED, ůn-grāst', *adj.* niepiękrzony, nieozdobny.

UNGRACEFUL, ůn-grās'-fůl, *adj.* niepowabny, niepiękny, niewytworny; nieprzyjemny, odrażający. — NESS, *s.* niepowabność, brak wdzięku.

UNGRACIOUS, ůn-grā'-szůs, *adj.* niełaskawy, nieprzychylny, nieprzyjazny; odrażający, nieprzyjemny, niemiły.

UNGRANTED, ůn-grān'-tĕd, *adj.* niezezwolony, nieudzielony, odmówiony.

UNGRATEFUL, ůn-grāt'-fůl, *adj.* niewdzięczny; nieprzyjemny, niemiły. — LY, *adv.* niewdzięcznie. — NESS, *s.* niewdzięczność.

UNGROUNDED, ůn-grŏůn'-dĕd, *adj.* bezzasadny.

UNGUARDED, ůn-gār'-dĕd, *adj.* niestrzeżony, niepilnowany; nieostrożny, niemający się na ostrożności; niebaczny, nieuważny. *An — expression*, nieskromne wyrażenie. *He came upon me in an — hour*, zszedł mnie gdym się nie spodział, gdym się nie miał na ostróżności.

TO UNHAND, ůn-hând', *v. a.* wypuścić z ręki. — *me*, puść mnie.

UNHANDSOME, ůn-hân'-sům, *adj.* niepiękny, brzydki; nieprzystojny, nieprzyzwoity; nieszlachetny.

UNHANDY, ůn-hând'-ē, *adj.* niezgrabny, niezręczny. *My servant is so very — that he breaks every thing he lays his hand on*, mój służący jest tak niezgrabny że wszystko tłucze cokolwiek wezmie w ręce.

UNHAPPILY, ůn-hăp'-pē-lē, *adv.* nieszczęśliwie.

UNHAPPINNESS, ůn-hăp'-pē-nĕs, *s.* nieszczęście, niedola.

UNHAPPY, ůn-hăp'-pē, *adj.* nieszczęśliwy.

UNHARMED, ůn-hârmd', *adj.* nieuszkodzony, nienaruszony; któmu się nic złego nie stało.

UNHARMONIOUS, ůn-hâr-mō'-nē-ůs, *adj.* nieharmoniczny; niezgodny.

TO UNHARNESS, ůn-hâr'-nĕs, *v. a.* wyprządz, odprządz.

UNHATCHED, ůn-hăczt', *adj.* niewylęgły, niewykluty; *fig.* nieodkryty, niewyjawiony.

UNHEALTHFUL, ůn-hĕl*th*'-fůl, *adj.* niezdrowy, chorowity. *An — season*, niezdrowa pora roku.

UNHEALTHY, ůn-hĕl*th*'-ē, *adj.* niezdrów, chory, szkodliwy zdrowiu.

UNHEARD, ůn-hêrd', *adj.* (— *of*), niesłyszany, nieznany.

UNHEATED, ůn-hē'-tĕd, *adj.* nieogrzany.

UNHEEDED, ůn-hēēd'-ĕd, *adj.* niezważany, niemiany na baczeniu.

UNHEEDING, ůn-hēēd'-ĭng, *adj.* niezważający, niebaczny, niedbający.

UNHEEDY, *adj.* porywczy, popędliwy.

UNHEWED, ůn-hůd', *or* UNHEWN, ůn-hůn', *adj.* nieociosany, nieokrzesany.

TO UNHINGE, ůn-hĭnd͡ż', *v. a.* wyruszyć z zawiasów; *fig.* rozprządz, zdezorganizować, zaburzyć. *To — the state*, zburzyć porządek, wprowadzić nieład w państwie.

UNHOLINESS, ůn-hō'-lė-nės, *s.* nieświętobliwość, bezbożność.

UNHOLY, ůn-hō'-lė, *adj.* nieświętobliwy, bezbożny.

UNHONOURED, ůn-ŏn'-ůrd, *adj.* nieuczczony, nieuszanowany.

TO UNHOOK, ůn-hůk', *v. a.* zdjąć z haka.

UNHOPED, ůn-hōpt', *adj.* (— *for*), niespodziewany, nieoczekiwany.

UNHOPEFUL, ůn-hōp'-fůl, *adj.* niewiele obiecujący.

TO UNHORSE, ůn-hŏrs', *v. a.* zrzucić z konia.

TO UNHOUSE, ůn-hůůz', *v. a.* wypędzić z domu.

UNHOUSELLED, ůn-hůů'-zld, *adj.* † nieopatrzony najświętszym sakramentem.

UNHUMBLED, ůn-ům'-bld, *adj.* nieupokorzony.

UNHURT, ůn-hůrt', *adj.* nieuszkodzony, niezraniony, nieskaleczony, nieobrażony, nienaruszony, cały.

UNHURTFUL, ůn-hůrt'-fůl, *adj.* nieszkodliwy.

UNICORN, yů'-nė-kŏrn, *s.* jednorożec.

UNIFORM, yů'-nė-fŏrm, 1) *adj.* jednokształtny, jednostajny; 2) *s.* mundur.

UNIFORMITY, yů-nė-fŏr'-mė-tė, *s.* jednokształtność, jednostajność; zgodność. *Act of* —, akt parlamentu zaprowadzający liturgią w kościele anglikańskim (uchwalony za Elżbiety, potwierdzony pod panowaniem Karola 11).

UNIFORMLY, yů'-nė-fŏrm-lė, *adv.* jednostajnie.

TO UNIFY, yů'-nė-fī, *v. a.* † złączyć, zjednoczyć.

UNIMPAIRED, ůn-ĭm-pârd', *adj.* nienaruszony, nieuszczuplony, nienadwerężony, nienadwątlony.

UNIMPEACHABLE, ůn-ĭm-pēēcz'-ă-bl, *adj.* nienaganny, nieposlakowany.

UNIMPEACHED, ůn-ĭm-pēēczt', *adj.* nieoskarżony, nienaganny.

UNIMPORTANT, ůn-ĭm-pŏr'-tănt, *adj.* nieważny, mniéj znaczący.

UNIMPROVABLE, ůn-ĭm-průův'-ă-bl, *adj.* niemogący być ulepszonym.

UNIMPROVED, ůn-ĭm-průůd', *adj.* nieulepszony, niepoprawiony; nieukształcony, nieuprawny, niemający ogłady, ciemny.

UNINFORMED, ůn-ĭn-fŏrmd', *adj.* niemający instrukcyi, nieuczony.

UNINHABITABLE, ůn-ĭn-hăb'-ĭt-ă-bl, *adj.* niezdatny do mieszkania.

UNINHABITED, ůn-ĭn-hăb'-ĭt-ĕd, *adj.* niezamieszkały, bezludny, pusty.

UNINJURED, ůn-ĭn'-dżůrd, *adj.* nieuszkodzony, nieobrażony, nienaruszony.

UNINSTRUCTED, ůn-ĭn-strůk'-tĕd, *adj.* niemający instrukcyi, nieuczony.

UNINSTRUCTIVE, ůn-ĭn-strůk'-tĭw, *adj.* nienauczający.

UNINTELLIGENT, ůn-ĭn-tĕl'-lė-dżĕnt, *adj.* nierozumny, bezrozumny.

UNINTELLIGIBILITY, ůn-ĭn-tĕl-lė-dżė-bĭl'-ė-tė, *s.* niezrozumiałość.

UNINTELLIGIBLE, ůn-ĭn-tĕl'-lė-dżė-bl, *adj.* niezrozumiały. —LY, *adv.* niezrozumiale.

UNINTENTIONAL, ůn-ĭn-tĕn'-szůn-ăl, *adj.* nieumyślny, niechcący.

UNINTERESTED, ůn-ĭn'-tĕr-ĕs-tĕd, *adj.* bezinteresowny, bezstronny.

UNINTERESTING, ůn-ĭn-tĕr-ĕs'-tĭng, *adj.* nieinteresujący, niecieakawy.

UNINTERMITTED, ůn-ĭn-tĕrmĭt'-tĕd, *adj.* nieprzestanny, nieustający, nieprzerwany.

UNINTERRUPTED, ůn-ĭn-tĕrrůp'-tĕd, *adj.* nieprzerwany. —LY, *adv.* nieprzerwanie.

UNINVITED, ůn-ĭn-wĭ'-tĕd, *adj.* niezaproszony.

UNION, yů'-nė-ůn, *s.* złączenie, zjednoczenie, związek; zgoda, jedność; (*Shaksp. Ham.*), perła; unia Szkocyi z Anglią 1707 roku; unia Irlandyi z Anglią 1801 roku.

UNISON, yů'-nė-sůn, 1) *adj.* jednobrzmiący; 2) *s.* zgodność, zgoda tonów.

UNIT, yů'-nĭt, *s.* jednostka, jedność.

UNITARIAN, yů-nė-tâ'-rė-ăn, *s.* wierzący tylko w jednego Boga, a zaprzeczający bóstwa w Chrystusie, Socynianin.

TO UNITE, yů-nī't, *v. a.* i *n.* zjednoczyć, złączyć w jedno, połączyć; zjednoczyć się, złączyć się, zlać się w jedno.

UNITED, yů-nī'-tĕd, *adj.* zjednoczony, połączony. *The United States* (*of North America*), zjednoczone Stany Ameryki północnéj. —LY, *adv.* łącznie, razem, zgodnie.

UNITY, yů'-nė-tė, *s* jedność; zgoda.

UNIVERSAL, yů-nė-wĕr'-săl, *adj.* powszechny, ogólny. —LY, *adv.* powszechnie, w ogólności.

UNIVERSALITY, yů-nė-wĕr-săl'-ė-tė, *s.* powszechność, ogólność.

UNIVERSE, yů'-nė-wĕrs, *s.* świat powszechny, świat cały.

UNIVERSITY, yů-nė-wĕr'-sė-tė, *s.* uniwersytet.

UNJUST, ůn-dżůst', *adj.* niesprawiedliwy. —LY, *adv.* niesprawiedliwie.

UNJUSTIFIABLE, ůn-dżůs'-tė-fī-ă-bl, *adj.* niedający się usprawiedliwić.

TO UNKENNEL, ůn-kĕn'-nĭl, *v. a.* wygnać, wypędzić (z jamy, z nory); wypuścić psy z psiarni.

UNKIND, ůn-kīnd', *adj.* niegrzeczny. *It is — of you*, to jest niegrzecznie z twéj strony. —LY, *adv.* niegrzenie. —NESS, *s.* niegrzeczność.

UNKNOWING, ůn-nō'-ĭng, *adj.* niewiedzący, nieświadom, niewiadom, niewiadomy. —LY, *adv.* niewiedząc, z niewiadomości.

UNKNOWN, ůn-nōn', *adj.* nieznajomy, nieznany, obcy. *He is — to me*, on mi nie jest znany. — *to him*, bez jego wiedzy.

TO UNLACE, ůn-lâs', *v. a.* odsznurować, rozsznurować.

TO UNLADE, ůn-lâd', *v. r.* i *ir. a.* wyładować.

UNLAID, ůn-lâd', *adj.* niepołożony; *fig.* nieuciszony, nieuśmierzony, nieuspokojony.

UNLAMENTED, ůn-lă-mĕnt'-ĕd, *adj.* nieopłakany, nieżałowany.

TO UNLATCH, ůn-lăcz', *v. a.* otworzyć klamkę.

UNLAWFUL, ůn-lâů'-fůl, *adj.* przeciwny prawu, nieprawny. — LY, *adv.* nieprawnie. —NESS, *s.* nieprawność.

TO UNLEARN, ůn-lĕrn', *v. a.* oduczyć się, zapomnieć.

UNLEARNED, ůn-lĕr'-nĕd, *adj.* nieuczony, nieoświecony. —LY, *adv.* nieuczenie.

UNLEAVENED, ůn-lĕw'-wĕnd, *adj.* niekwaszony, przaśny.

UNLESS, ůn-lĕs', *conj.* jeżeli nie, chyba że.

UNLETTERED, ůn-lĕt'-tůrd, *adj.* nieuczony.

UNLEVELLED, ůn-lĕw'-ĕld, *adj.* niewyrównany.

UNLICENSED, ůn-lī'-sĕnst, *adj.* niemający zezwolenia.

UNLICKED, ůn-lĭkt', *adj.* nieoblizany; *fig.* nieokrzesany, bez ogłady.

UNLIGHTED, ůn-lī'-tĕd, *adj.* nieoświecony.

UNLIKE, ůn-lĭk', *adj.* niepodobny; niepodobny do prawdy.

UNLIKELIHOOD, ůn-lĭk'-lė-hůd, *or* UNLIKELINESS, ůn-lĭk'-lė-nės, *s.* niepodobieństwo do prawdy.

UNLIKELY, ůn-lĭk'-lė, *adj.* i *adv.* niepodobny; niepodobny do prawdy.

UNLIKENESS, ůn-lĭk'-nės, *s.* niepodobieństwo.

UNLIMITABLE, ůn-lĭm'-ĭt-ă-bl, *adj.* nieograniony, niezmierny.

UNLIMITED, ůn-lĭm'-ĭt-ĕd, *adj.* nieograniczony, nieokreślony.

UNLINEAL, ůn-lĭn'-ė-ăl, *adj.* niepochodzący w prostéj linii.

TO UNLINK, ůn-lĭnk', *v. a.* rozerwać ogniwo, rozebrać.

UNLIQUIFIED, ůn-lĭk'-uė-fīd, *adj.* nieroztopiony, nierozpuszczony.

TO UNLOAD, ůn-lōd', *v. a.* rozładować, wyładować.

TO UNLOCK, ůn-lŏk', *v. a.* otworzyć, odemknąć zamek.

UNLOOKED, ůn-lůůkt', *adj.* (— *for*), niewyglądany, niespodziewany.

TO UNLOOSE, ůn-lůůs', *v. a.* rozwiązać.

UNLOVED, ůn-lůwd', *adj.* niekochany.

UNLOVELINESS, ůn-lůw'-lė-nės, *s.* brak przymiotów wzbudzić mogących miłość.

UNLOVELY, ůn-lůw'-lė, *adj.* niemiły, nieprzyjemny, niepowabny.

UNLUCKILY, ůn-lůk'-ė-lė, *adv.* nieszczęśliwie; na nieszczęście.

UNLUCKY, ůn-lůk'-ė, *adj.* nieszczęśliwy; złowieszczy.

UNMADE, ůn-mâd', *adj.* niezrobiony.

TO UNMAKE, ůn-mâk', *v. ir. a.* zniszczyć, zniweczyć.

TO UNMAN, ůn-mân', *v. a.* pozbawić człowieczeństwa, natury ludzkiéj; wyrzezać, wykastrować, wymniszyć; uczynić zniewieściałym. *To — a ship*, rozbroić okręt.

UNMANAGEABLE, ůn-mân'-ė-dżâ-bl, *adj.* niesforny, krnąbrny, nieposłuszny.

UNMANLIKE, ůn-mân'-lik, *or* UNMANLY, ůn-mân'-lė, *adj.* niegodny człowieka; niemęski, zniewieściały; niesłuszny, nieszlachetny.

UNMANNERED, ůn-mân'-nůrd, *or* UNMANNERLY, ůn-mân'-nůr-lė, *adj.* źle ułożony, nieobyczajny, niegrzeczny.

UNMANNERLINESS, ůn-mân'-nůr-lė-nės, *s.* nieobyczajność, niegrzeczność.

UNMANURED, ůn-mâ-nůrd', *adj.* niewygnojony.

UNMARRIED, ůn-mâr'-rid, *adj.* bezżenny, niezamężna.

TO UNMASK, ůn-mâsk', *v. a.* zdjąć maskę, zdemaskować.

UNMASTERED, ůn-mâs'-tůrd, *adj.* niepokonany, nieugięty; (*Shaksp.*), rozwiązły.

UNMEANING, ůn-mė'-ning, *adj.* nic nieznaczący. — *words*, słowa bez sensu. *An — face*, twarz bez wyrazu.

UNMEANT, ůn-mėnt', *adj.* niemiany na celu, nieumyślny.

UNMEASURABLE, ůn-mėż'-ůr-â-bl, *adj.* niezmierzony, niezmierny.

UNMEET, ůn-mėėt', *adj.* nieprzystojny, nieprzyzwoity.

UNMELTED, ůn-mėlt'-ėd, *adj.* nieroztopiony.

UNMENTIONED, ůn-mėn'-szůnd, *adj.* niewzmiankowany, niewspomniony.

UNMERCIFUL, ůn-mėr'-sė-fůl, *adj.* nielitościwy, niemiłosierny. — LY, *adv.* nielitościwie, bez miłosierdzia. —NESS, *s.* nielitościwość.

UNMERITED, ůn-mėr'-it-ėd, *adj.* niezasłużony.

UNMILKED, ůn-milkt', *adj.* niewydojony.

UNMINDED, ůn-mind'-ėd, *adj.* niezważany, niemiany na względzie.

UNMINDFUL, ůn-mind'-fůl, *adj.* (—*of*), niepamiętny, małobaczny, niebaczny.

UNMINGLED, ůn-ming'-gld, *or* UNMIXED (—xt), ůn-mikst', *adj.* niezmieszany, czysty.

UNMOIST, ůn-môist', *or* UNMOISTENED, ůn-môė'-snd, *adj.* niezwilżony.

UNMOLESTED, ůn-mô-lėst'-ėd, *adj.* niebezpokojony, wolny od niepokoju.

TO UNMOOR, ůn-môôr', *v. a.* odcumować, odwiązać statek od pala.

UNMOVEABLE, ůn-môôw'-â-bl, *adj.* nieruchomy.

UNMOVED, ůn-môôwd', *adj.* nieporuszony, niezachwiany, niezrozczulony.

UNMOVING, ůn-môôw'-ing, *adj.* nieporuszający, nierozczulający.

TO UNMUZZLE, ůn-můz'-zl, *v. a.* zdjąć kaganiec.

UNNAMED, ůn-nâmd', *adj.* nienazwany, niewydany z nazwiska.

UNNATURAL, ůn-nât'-czů-rál, *adj.* nienaturalny. —LY, *adv.* nienaturalnie. —NESS, *s.* nienaturalność.

UNNAVIGABLE, ůn-nâw'-wė-gâ-bl, *adj.* nieżeglowny.

UNNECESSARILY, ůn-nės'-sės-sâ-rė-lė, *adv.* niepotrzebnie.

UNNECESSARY, ůn-nės'-sės-sâ-rė, *adj.* niepotrzebny.

UNNEIGHBOURLY, ůn-nâ'-bůr-lė, *adj.* i *adv.* niesąsiedzki; niepoąsiedzku.

UNNOTICED, ůn-nô'-tist, *adj.* niepostrzeżony, niezważany.

UNOBSERVED, ůn-ôb-zėrwd', *adj.* niedostrzeżony, niezachowany, nieobchodzony.

UNOCCUPIED, ůn-ôk'-ků-pid, *adj.* niezajęty.

UNOPPOSED, ůn-ôp-pôzd', *adj.* niedoznający oporu.

TO UNPACK, ůn-pâk', *v. a.* rozpakować, odpakować.

UNPAID, ůn-pâd', *adj.* (—*for*), niezapłacony.

UNPALATABLE, ůn-pâl'-â-tâ-bl, *adj.* niesmaczny.

UNPARALLELED, ůn-pâr'-âl-lėd, *adj.* niezrównany, bezprzykładny.

UNPARDONABLE, ůn-pâr'-dn-â-bl, *adj.* nieprzebaczony, niedarowany. —LY, *adv.* do nieprzebaczenia.

UNPARLIAMENTARY, ůn-pârlė-mėnt'-â-rė, *adj.* nieparlamentarny; przeciwny zwyczajom parlamentowym.

UNPASSIONATE, ůn-pâsz'-ůn-ât, *adj.* nieunoszący się namiętnością, zimny, spokojny. —LY, *adv.* bez namiętności, spokojnie, z zimną krwią.

UNPAWNED, ůn-pâund', *adj.* niezastawiony.

UNPEACEABLE, ůn-pė'-sâ-bl, *adj.* niespokojny, kłótliwy.

TO UNPEOPLE, ůn-pėė'-pl, *v. a.* wyludnić.

UNPERCEIVED, ůn-pėr-sėwd', *adj.* niepostrzeżony, niedostrzeżony.

UNPERFORMED, ůn-pėr-fôrmd', *adj.* niedokonany, niedopełniony.

UNPHILOSOPHICAL, ůn-fil-lôzôf'-ė-kál, *adj.* niefilozoficzny. — LY, *adv.* niefilozoficznie.

TO UNPIN, ůn-pin', *v. a.* odszpilić.

UNPITIED, ůn-pit'-tid, *adj.* niežałowany.

UNPITIFUL, ůn-pit'-ė-fůl, *adj.* nielitościwy. —LY, *adv.* nielitościwie.

UNPITYING, ůn-pit'-ė-ing, *adj.* niežałujący, nielitościwy.

TO UNPLAIT, ůn-plât', *v. a.* rozpleść; odfałdować.

UNPLEASANT, ůn-plėż'-ânt, *adj.* nieprzyjemny, niemiły; niewesoły. —LY, *adv.* nieprzyjemnie. — NESS, *s.* nieprzyjemność.

UNPLEASED, ůn-plėzd', *adj.* nieukontentowany, niezadowolniony.

UNPLEASING, ůn-plė'-zing, *adj.* nieprzyjemny, odrażający.

UNPLIANT, ůn-pli'-ânt, *adj.* niegiętki, niegibki; niepowolny, uparty.

UNPLOUGHED, ůn-plôůd', *adj.* niepoorany, nieorany.

UNPOLISHED, ůn-pôl'-lszt, *adj.* niepolerowany, nieogładzony; nieucywilizowany, niewykształcony.

UNPOLITE, ůn-pô-lit', *adj.* niegrzeczny.

UNPOLLUTED, ůn-pôl-lů'-tėd, *adj.* niepokalany, niezmazany, niesplamiony.

UNPOPULAR, ůn-pôp'-pů-lâr, *adj.* niepopularny.

UNPRACTISED, ůn-prâk'tist, *adj.* niewprawny, niebiegły, niedoświadczony.

UNPRAISED, ůn-prâzd', *adj.* niechwalony.

UNPRECEDENTED, ůn-prės'-sėdėn-tėd, *adj.* bezprzykładny, niepraktykowany.

UNPREJUDICED, ůn-prėd'-dżůdist, *adj.* nieuprzedzony.

UNPREMEDITATED, ůn-prėmėd'-ė-tâ-tėd, *adj.* nierozmyślny, nieumyślny.

UNPREPARED, ůn-prė-pârd', *adj.* nieprzygotowany.

UNPREPAREDNESS, ůn-prėpâ'-rėd-nės, *s.* nieprzygotowanie.

UNPREPOSSESSED, ůn-prėpôz-zėst', *adj.* nieuprzedzony.

UNPRETENDING, ůn-prė-tėn'-ding, *adj.* bez pretensyi, skromny.

UNPRINCIPLED, ůn-prin'-sėpld, *adj.* bez zasad, niemoralny, niegodziwy.

UNPROFITABLE, ůn-prôf'-ė-tâbl, *adj.* niekorzystny, niezyskowny, niepożyteczny. —LY, *adv.* niekorzystnie. —NESS, *s.* niekorzystność.

UNPROMISING, ůn-prôm'-mising, *adj.* niewiele obiecujący.

UNPROVIDED, ůn-prô-wi'-dėd, *adj.* (—*for*), nieopatrzony, niewyposażony, niemający opatrzonego losu.

UNPROVOKED, ůn-prô-wôkt', *adj.* niewyzwany, nieobrażony.

UNPRUNED, ůn-prôůnd', *adj.* niekrzesany, nieobcięty (o drzewach).

UNPUBLISHED, ůn-půb'-lszt, *adj.* niepublikowany, nieogłoszony, niewydany.

UNPUNISHED, ůn-půn'-lszt,

adj. bezkarny. *To go*—, ujść bezkarnie.

UNQUALIFIED, ůn-kuôl'-ê-fîd, *adj.* niemający kwalifikacyi, niezdolny, niezdatny.

UNQUENCHABLE, ůn-kuênsz'-â-bl, *adj.* niewygasły.

UNQUENCHED, ůn-kuênszt' *adj*, niezgaszony, nieugaszony.

UNQUESTIONABLE, ůn-kuês'-czůn-â-bl, *adj.* niewątpliwy, niezaprzeczony. *An — verity*, prawda niezaprzeczona; (*Shaksp. A. Y. L. I.*), nierozmowny. —LY, *adv.* niewątpliwie, bez zaprzeczenia.

UNQUESTIONED, ůn-kuês'-czůnd, *adj.* niepytany; niewątpliwy. *A man of — probity*, człowiek znany powszechnie ze swéj prawości.

UNQUIET, ůn-kuî'-ĕt, *adj.* niespokojny. —LY, *adv.* niespokojnie. —NESS, *s.* niespokojność.

UNRACKED, ůn-râkt', *adj.* nieodlany, nieoddzielony od drożdżów.

UNRAKED, ůn-râkt', *adj.* niezgarniony na kupę (o gnoju).

TO UNRAVEL, ůn-râw'-wl, *v. a.* rozplątać, rozwikłać; wyjaśnić. *To — the plot of a play*, rozwikłać intrygę sztuki dramatycznéj.

UNREACHED, ůn-rêczt', *adj.* nieosiągnięty, niedopięty.

UNREAD, ůn-rêd', *adj.* nieczytany; nieoczytany.

UNREADINESS, *s.* niegotowość; niechęć, zła wola, nieskorość do oddania usługi; niezręczność.

UNREADY, ůn-rêd'-ê, *adj.* niegotowy, nieprzygotowany; nieochoczy, nieskory; niezręczny; (*Shak.*), nieubrany.

UNREAL, ůn-rê'-âl, *adj.* nieistotny, nierzeczywisty.

UNREASONABLE, ůn-rê'-zn-â-bl, *adj.* nierozumny; niesłuszny, nieumiarkowany, zbyteczny. —LY, *adv.* nierozumnie; bez umiarkowania, zbyteczuie. —NESS, *s.* nierozum; niesłuszność, nieumiarkowanie, zbyteczność.

TO UNREAVE, ůn-rêw', *v. a.* rozkręcić, rozplątać.

UNRECLAIMED, ůn-rê klâmd', *adj.* nieugłaskany, nieoswojony; niepoprawny, niesprowadzony na drogę powinności.

UNRECONCILEABLE, *adj.* niedający się ubłagać, nieubłagalny.

UNRECONCILED, *adj.* nieubłagany.

UNRECORDED, *adj.* niezapisany w aktach lub w historyi.

UNREDEEMED, *adj.* nieodkupiony, niewykupiony. — *pledges*, niewykupione zastawy.

UNREGARDED, ůn-rê-gâr'-dĕd, *adj.* niezważany, niemiany na względzie.

UNRELENTING, ůn-rê-lĕnt'-ĭng, *adj.* niefolgujący, nieubłagany, okrutny.

UNRELIVED, ůn-rê-lêêwd', *adj.* nieulżony, nieuśmierzony; zostawiony bez pomocy.

UNREMEDIED, ůn-rêm'-ê-dêêd, *adj.* niewyleczony; niezapobieżony.

UNREMITTED, ůn-rê-mît'-tĕd, *adj.* nieodpuszczony, nieprzebaczony; nieprzestanny.

UNREMOVEABLE, ůn-rê-môôw'-â-bl, *adj.* niedający się przenieść, nieruchomy.

UNREMOVED, ůn-rê-môôd', *adj.* nieprzeniesiony, nieruszony.

UNREPAID, ůn-rê-pâd', *adj.* nieodpłacony, niewynagrodzony.

UNREPEALED, ůn-rê-pêld', *adj.* nieodwołany, nieuchylony, niezniesiony.

UNREPENTANT, ůn-rê-pĕnt'-ânt, *or* UNREPENTING, ůn-rê-pĕnt'-ĭng, *adj.* niežałujący za grzechy.

UNREPENTED, ůn-rê-pĕnt'-ĕd, *adj.* niežałowany, nieodpokutowany.

UNREPINING, ůn-rê-pî'-nĭng, *adj.* nieszemrający, niesarkający.

UNREPLENISHED, ůn-rê-plĕn'-lszt, *adj.* nienapełniony.

UNREPRIEVABLE, ůn-rê-prêêw'-â-bl, *adj.* któremu nie można odłożyć kary śmierci.

UNREPROACHED, ůn-rê-prôczt', *adj.* nieganiony, nienaganny.

UNREPROVABLE, ůn-rê-prôôw'-â-bl, *adj.* nienaganny.

UNREPROVED, ůn-rê-prôôwd', *adj.* nieganiony, niestrofowany.

UNREQUESTED, ůn-rê-kuês'-tĕd, *adj.* nieproszony.

UNREQUITED, ůn-rê-kuî'-tĕd, *adj.* nieodpłacony, niewynagrodzony, nieodwzajemniony.

UNRESERVED, ůn-rê-zĕrwd', *adj*, niezastrzeżony, niezawarowany; niemający nic skrytego, otwarty. —LY, *adv.* (ůn-rê-zĕr'-wĕd-lê), szczerze, otwarcie. —NESS, *s.* (ůn-rê-zĕr'-wĕd-nês), szczerość, otwartość.

UNRESISTED, ůn-rê-zîs'-tĕd, *adj.* niedoznający oporu; nieodporny, nieodparty.

UNRESISTING, ůn-rê-zîs'-tĭng, *adj.* nieopierający się, nie stawiający oporu.

UNRESOLVABLE, ůn-rê-zôl'-wâ-bl, *adj.* nierozpuszczalny; nierozwiązalny.

UNRESOLVED, ůn-rê-zôlwd', *adj.* nierozpuszczony; nierozwiązany; niezdeterminowany.

UNRESPECTFUL, ůn-rê-spĕkt'-fûl, *adj.* nieszanujący, nieoddający uszanowania. —LY, *adv.* z ubliżeniem szacunku.

UNRESTRAINED, ůn-rê-strând', *adj.* niepohamowany, niepowściągniony; nieograniczony, nieokreślony.

UNRETRACTED, ůn-rê-trâk'-tĕd, *adj.* nieodwołany.

UNREVEALED, ůn-rê-wêld', *adj.* nieodsłoniony, niewyjawiony, nieobjawiony.

UNREVENGED, ůn-rê-wĕndżd', *adj.* niezemszczony.

UNREVERSED, ůn-rê-wêrst', *adj.* nieodwołany, nieuchylony, niezniesiony.

UNREWARDED, ůn-rê-uârd'-ĕd, *adj.* nienagrodzony.

TO UNRIDDLE, ůn-rîd'-dl, *v. a.* odgadnąć, rozwiązać zagadkę.

TO UNRIG, ůn-rîg', *v. a.* obrać okręt z lin, zebrać liny.

UNRIGHTEOUS, ůn-rî'-czê-ůs, *adj.* niesprawiedliwy, nierzetelny, nieprawy, grzeszny, bezbożny; niepoczciwy. —LY, *adv.* niesprawiedliwie. —NESS, *s.* niesprawiedliwość; nieprawość; grzeszność, bezbożność.

UNRIGHTFUL, ůn-rît'-fûl, *adj.* nieprawny, nienależący z prawa.

UNRIPE, ůn-rîp', *adj.* niedojrzały. —NESS, *s.* niedojrzałość.

UNRIVALLED, ůn-rî'-wâld, *adj.* niemający spółzawodnika; niemający równego, niezrównany.

TO UNROL, ůn-rôl', *v. a.* odwinąć, rozwinąć, rozwić.

TO UNROOT, ůn-rôôt', *v. a.* wykorzenić.

UNROUGH, ůn-rûf', *adj.* gładki; (*Shaksp.*), bez brody.

UNRUFFLED, ůn-rûf'-fld, *adj.* rozfałdowany, rozmarszczony, gładki; *fig.* cichy, spokojny.

UNRULY, ůn-rôô'-lê, *adj.* niesforny, krnąbrny, burzliwy, buntowniczy. —LINESS, *s.* niesforność, krnąbrność, burzliwość.

UNSAFE, ůn-sâf', *adj.* niebezpieczny. —LY, *adv.* niebezpiecznie.

UNSAID, ůn-sêd', *pret.* i *part.* (*zob.* TO UNSAY), *adj.* niepowiedziany, niewzmiankowany; odwołany, zaprzeczony.

UNSALTED, ůn-sâlt'-ĕd, *adj.* niesolony.

UNSANCTIFIED, ůn-sângk'-tê'-fîd, *adj.* nieuświęcony.

UNSATISFACTORY, ůn-sât-tîs-fâk'-tůr-rê, *adj.* niezaspakajający, niezadowolniający, niedostateczny. —RINESS, *s.* niezadowolnienie.

UNSATISFIED, ůn-sât'-tîs-fîd, *adj.* niezaspokojony, niezadowolniony.

UNSAVOURY, ůn-sâ'-wůr-rê, *adj.* niesmaczny. —RINESS, *s.* niesmaczność.

TO UNSAY, ůn-sâ', *v. ir. a.* cofnąć co się powiedziało, odwołać, zaprzeczyć.

TO UNSEAL, ůn-sêl', *v. a.* odpieczętować.

TO UNSEAM, ůn-sêm', *v. a.* odpruć, rozpruć.

UNSEARCHABLE, ůn-sĕrcz'-â-bl, *adj.* niezbadany, niedościgły. —NESS, *s.* niemożność zbadania, niedościgłość.

UNSEASONABLE, ůn-sê'-zn-â-bl, *adj.* niestosowny do pory roku; niewczesny. *An — question*, niewczesne pytanie. *At — hours*, w nieswojéj porze, nie w swoim czasie. *An — weather*, temperatura niestosowna do pory roku. —LY, *adv.* nie w porę właściwą. —NESS, *s.* niewłaściwa pora.

UNSEEMLY, ůn-sêêm'-lê, *adj.* nieprzystojny, nieprzyzwoity. —LINESS, *s.* nieprzyzwoitość.

UNSEEN, ůn-sēēn', *adj.* niewidziany.

UNSENT, ůn-sĕnt', *adj.* nieposłany; (— *for*), niewezwany, niezawołany.

UNSERVICEABLE, ůn-sĕr'-wĭs-å-bl, *adj.* do niczego nie służący, nieprzydatny.

UNSET, ůn-sĕt', *adj.* nieposadzony; niezaszły (o słońcu).

TO UNSETTLE, ůn-sĕt'-tl, *v. a.* zamieszać, zaburzyć, przewrócić porządek, wprowadzić nieład.

UNSETTLED, ůn-sĕt'-tld, *adj.* nieustalony, podległy zmianom, zmienny; nieosiadły. *An — throne*, nieustalony tron. *An — country*, kraj zaburzony; kraj nieosiadły. *An — liquor*, płyn nieosiadły, nieustały. *An — question*, pytanie nierozstrzygnione. *An — weather*, pogoda niestała.

UNSHAKEN, ůn-szå'-kn, *adj.* niewzruszony, niezachwiany.

UNSHAMED, ůn-szåmd', *adj.* niezawstydzony, bezwstydny.

UNSHAPEN, ůn-szå'-pn, *adj.* niekształtny.

UNSHARED, ůn-szård', *adj.* niepodzielony, bez uczestnictwa.

UNSHAVED, ůn-szåwd', *or* UNSHAVEN, ůn-szå'-wn, *adj.* nieogolony.

TO UNSHEATH, ůn-szĕTH', *v. a.* wydobyć z pochwy.

UNSHED, ůn-szĕd', *adj.* nierozlany.

UNSHELTERED, ůn-szĕl'-tůrd, *adj.* nienakryty; niemający przytułku.

TO UNSHIP, ůn-szĭp', *v. a.* wyładować z okrętu.

UNSHOD, ůn-szŏd', *adj.* niepodkuty; nieozuty.

UNSHORN, ůn-szôrn', *adj.* nieostrzyżony; nieobcięty, nieoberżnięty.

UNSHRINKING, ůn-szrĭngk'-ĭng, *adj.* niecofający się, niewzdrygający się.

UNSIGHTLY, ůn-sĭt'-lė, *adj.* niemiły oku, odrażający, niepokaźny.

TO UNSINEW, ůn-sĭn'-ů, *v. a.* pozbawić mocy, osłabić, wycieńczyć.

UNSISTING, (*Shaksp. M.F.M.*), *zob.* UNRESISTING.

UNSKILFUL, ůn-skĭl'-fůl, *adj.* niebiegły, niewprawny, niedoświadczony, nieumiejętny. — LY, *adv.* niewprawnie, nieumiejętnie. — NESS, *s.* niewprawność, nieumiejętność.

UNSKILLED, ůn-skĭld', *adj.* (— *in*), *zob.* UNSKILFUL.

UNSLAKED, ůn-slåkt', *adj.* niegaszony. — *lime*, niegaszone wapno.

UNSLEEPING, ůn-slēēp'-ĭng, *adj.* niespiący, czuwający.

UNSOILED, ůn-sŏĭld', *adj.* niesplamiony.

UNSOLD, ůn-sōld', *adj.* nieprzedany.

TO UNSOLDER, ůn-sŏl'-důr, *v. a.* odlutować.

UNSOLDIERLIKE, ůn-sōl'-dżůr-lĭk, *adj.* nieżołnierski, nieprzystojny żołnierzowi.

UNSOLICITED, ůn-sō-lĭs'-sĭt-ĕd, *adj.* nieproszony, nieżądany.

UNSOLICITOUS, ůn-sō-lĭs'-sĭt-ůs, *adj.* nietroszczący się, niedbający.

UNSOLID, ůn-sŏl'-ĭd, *adj.* nietęgi, nietwardy; *fig.* niegruntowny.

UNSOLVED, ůn-sŏlwd', *adj.* nierozwiązany, nieodgadniony.

UNSOUGHT, ůn-sâut', *adj.* nieszukany.

UNSOUND, ůn-sôůd', *adj.* niezdrowy; *fig.* szkodliwy; nadpsuty, zepsuty, zgniły; nieprawdziwy, niegruntowny, błędny, mylny.

UNSOUNDED, ůn-sôůnd'-ĕd, *adj.* niezgruntowany.

UNSOUNDNESS, ůn-sôůnd'-nĕs, *s.* niezdrowość; *fig.* szkodliwość; zepsucie; niegruntowość, mylność. — *of morals*, zepsucie obyczajów. — *of principles*, niegruntowność zasad.

UNSOURED, ůn-sôůrd', *adj.* niekwaszony.

UNSOWN, ůn-sōn', *adj.* niezasiany.

UNSPARED, ůn-spârd', *adj.* nieoszczędzony.

UNSPARING, ůn-spâ'-rĭng, *adj.* nieoszczędzający; surowy, srogi, nielitościwy.

UNSPEAKABLE, ůn-spē'-kå-bl, *adj.* niewypowiedziany, niewymowny. — LY, *adv.* niewypowiedzianie.

UNSPENT, ůn-spĕnt', *adj.* niewydany, niewypotrzebowany; nieznużony, niewycieńczony, nieosłabiony.

UNSPILT, ůn-spĭlt', *adj.* nierozlany.

UNSPOTTED, ůn-spŏt'-tĕd, *adj.* niesplamiony, niepokalany

UNSTABLE, ůn-stå'-bl, *adj.* nieustalony, niestały, niestateczny.

UNSTAID, ůn-ståd', *adj.* niezatamowany; niestały, zmienny. — NESS, *s.* niestałość.

UNSTAINED, ůn-ståned', *adj.* niesplamiony, niepokalany

UNSTANCHED, ůn-stânszt', *adj.* niezatamowany; (*Shaksp. Temp.*), niewstrzemięźliwy, nieczysty.

UNSTEADFAST, ůn-stĕd'-fâst, *adj.* niestojący mocno, chwiejący się; niestały, zmienny.

UNSTEADILY, *adv.* niestale.

UNSTEADINESS, *s.* niestałość.

UNSTEADY, ůn-stĕd'-dė, *adj.* niestały, zmienny, płochy. *An — mind*, niestały umysł. *An — motion*, niejednostajny ruch. *An — weather*, niestała pogoda.

UNSTEEPED, ůn-stēēpt', *adj.* nieumoczony.

UNSTIRRED, ůn-stůrd', *adj.* nieruszany, niezakłócony, niezamieszany.

TO UNSTITCH, ůn-stĭcz', *v. a.* rozszyć, rozpruć.

UNSTOOPING, ůn-stōō'-pĭng, *adj.* nieuginający się, nieponiżający się.

TO UNSTOP, ůn-stŏp', *v. a.* odetknąć.

UNSTRAINED, ůn-strând', *adj.* niewytężony, niewymuszony.

TO UNSTRING, ůn-strĭng', *v. ir. a.* odpuścić, popuścić (stronę, cięciwę u łuka).

UNSTRUNG, ůn-strůng', *pret.* i *part. zob.* TO UNSTRING; *adj.* popuszczony, pofolgowany; niemający nawiązanych strón.

UNSUBDUED, ůn-sůb-důd', *adj.* niepodbity, niepokonany.

UNSUBMITTING, ůn-sůb-mĭt'-tĭng, *adj.* nieuległy, niepowolny.

UNSUBSTANTIAL, ůn-sůb-stån'-szål, *adj.* bezistotny, niecielesny, nierzeczywisty; nieposilny.

UNSUCCESSFUL, ůn-sůk-sĕs'-fůl, *adj.* bezskuteczny, niepomyślny, nieszczęśliwy. — LY, *adv.* niepomyślnie. — NESS, *s.* niepomyślność.

UNSUITABLE, ůn-sů'-tå-bl, *adj.* niestosowny, niewłaściwy, nieprzystojny, nieprzyzwoity. — LY, *adv.* niestosownie. — NESS, *s.* niestosowność, niewłaściwość, nieprzyzwoitość.

UNSULLIED, ůn-sůl'-lĭd, *adj.* niesplamiony, nieskalany.

UNSUNG, ůn-sůng', *adj.* niespiewany; nieopiewany.

UNSUPPORTED, ůn-sůp-pōrt'-ĕd, *adj.* niepodparty; *fig.* niepoparty, niewsparty.

UNSUSPECT (— ED), ůn-sůs-pĕkt', *adj.* niepodejrzany. *Unsuspectedly*, *adv.* bez podejrzenia

UNSUSPECTING, ůn-sůs-pĕkt'-ĭng, *adj.* nie mający w podejrzeniu.

UNSUSPICIOUS, ůn-sůs-pĭsz'-ůs, *adj.* niepodejrzliwy.

UNSUSTAINED, ůn-sůs-tând', *adj.* niepodparty, niewsparty.

TO UNSWATHE, ůn-suâTH', *v. a.* odpowijać, rozpowijać.

UNSWAYED, ůn-suâd', *adj.* nierządzony, niekierowany; nieulegający cudzemu wpływowi.

TO UNSWEAR, ůn-suâr', *v. ir. a.* i *n.* odwołać przysięgę, odprzysiądz się.

UNSWORN, ůn-suôrn', *part. zob.* TO UNSWEAR; *adj.* nieprzysięgły.

UNTAINTED, ůn-tân'-tĕd, *adj.* niesplamiony; nieskażony, niezepsuty; nieoskarżony, czysty, niewinny.

UNTAKEN, ůn-tå'-kn, *adj.* niewzięty, nieujęty, niepojmany.

UNTALKED, ůn-tâukt', *adj.* niemówiony. — *of*, niewzmiankowany.

UNTAMABLE, ůn-tåm'-å-bl, *adj.* niedający się ułaskawić.

UNTAMED, ůn-tåmd', *adj.* nieoswojony, nieulaskawiony; nieukrócony, nieposkromiony.

TO UNTANGLE, ůn-tâng'-gl, *v. a.* rozwikłać, rozplątać.

UNTASTED, ůn-tâs'-tĕd, *adj.* niepokosztowany.

UNTASTING, ůn-tâs'-tĭng, *adj.* niekosztujący; niesmaczny.

UNTAUGHT, ůn-tâut', *pret.* i *part. zob.* TO UNTEACH, *adj.* nienauczony, nieuczony, nieoświecony.

TO UNTEACH, ůn-tēcz', *v. ir. a.* oduczyć; odzwyczaić.

UNTEMPERED, ûn-têm'-pûrd, *adj.* nieumiarkowany.

UNTEMPERING, ûn-têm'-pêr-ing, *adj.* (*Shaksp. H. V.*), niepowabny, nieujmujący.

UNTEMPTED, ûn-têmt'-êd, *adj.* niekuszony.

UNTENABLE, ûn-tên'-â-bl, *adj.* nieutrzymalny, nieobronny. *The town was* —, niemożna było bronić się dłużéj w tem mieście.

UNTENANTED, ûn-tên'-ânt-êd, *adj.* niewydzierżawiony; niezamieszkały.

UNTENDED, ûn-tên'-dêd, *adj.* niepilnowany, niedoglądany, nieistrzeżony, niepielęgnowany.

UNTENTED, ûn-tên'-têd, *adj.* (*Shaksp. K. L.*), niezawiązany, niezagojony, otwarty.

UNTERRIFIED, ûn-têr'-rê-fîd, *adj.* nieprzestraszony, niezastraszony.

UNTHANKED, ûn-*th*ânkt', *adj.* niepodziękowany.

UNTHANKFUL, ûn-*th*ânk'-fûl, *adj.* niewdzięczny. — LY, *adv.* niewdzięcznie. — NESS, *s.* niewdzięczność.

UNTHAWED, ûn-*th*âud', *adj.* nierozmarzły, nieodelżony.

UNTHINKING, ûn-*th*îngk'-îng, *adj.* niemyślący, bezmyślny; nieuważny, niebaczny, niedbający.

UNTHOUGHT, ûn-*th*âut', *adj.* (— *of*), niemyślany, zapomniany; niespodziewany.

UNTHRIFTY, ûn-*th*rîf'-tê, *adj.* niegospodarny, nieoszczędny, rozrzutny. — TILY, *adv.* nieoszczędnie, niegospodarnie.

UNTHRIVING, ûn-*th*rî'-wîng, *adj.* nierosnący, nieprzyjmujący się, nieudający się.

TO UNTIE, ûn-tî', *v. a.* rozwiązać, odwiązać.

UNTIL, ûn-tîl', *conj* i *prep.* (o czasie), aż do, póki, dopóki. — *they come*, aż dopóki nieprzyjdą. — *something better may turn up*, aż póki się niezdarzy coś lepszego. *Not*—, niewprzód aż wtenczas, dopiero kiedy.

UNTILLED, ûn-tîlld', *adj.* nieorany, nieuprawny.

UNTIMELY, ûn-tîm'-lê, *adj* i *adv.* niewczesny; przedwcześnie. — *fruit*, przedwczesny owoc. — *death*, przedwczesna śmierć. *An— birth*, przedwczesny poród, poronienie.

UNTIRED, ûn-tîrd', *adj.* niezmęczony, nieznużony.

UNTITLED, ûn-tî'-tld, *adj.* niemający tytułu; niemający prawa.

UNTO, ûn-tôô', *prep.* †*zob.* TO.

UNTOLD, ûn-tôld', *adj.* niepowiedziany; nieopowiedziany; nieporachowany.

UNTOUCHED, ûn-tûcz', *adj.* nietknięty, nieruszony; *fig.* niewzruszony, nierozczulony.

UNTOWARD, ûn-tô'-uûrd, *adj.* krnąbrny, uparty; przewrotny; przykry, nudny, uprzykrzony; ponury, tetryczny; niezgrabny; zły, nieszczęśliwy, niepomyślny, przeciwny. — LY, *adv.* krnąbrnie; niezgrabnie.

UNTRACEABLE, ûn-trâ'-sâ-bl, *adj.* niedośledzony; nieprzenikniony.

UNTRACED, ûn-trâst', *adj.* niedośledzony; nieubity, nieutorowany; po którym niepozostało śladu.

UNTRACKED, ûn-trâkt', *adj.* niedośledzony; nieubity, nieutorowany.

UNTRACTABLE, ûn-trâk'-tâ-bl, *adj.* niekarny, niesforny, uparty, nieposłuszny. — NESS, *s.* niekarność, upor, nieposłuszeństwo.

UNTRADED, ûn-trâ'-dêd, *adj.* (*Shaksp. Tr.* i *Cr.*), nieużywany.

UNTRADING, ûn-trâ'-dîng, *adj.* niehandlowny.

UNTRAINED, ûn-trând', *adj.* nienauczony, niewyćwiczony, niewprawny.

UNTRIED, ûn-trîd', *adj.* niepróbowany.

UNTROD, ûn—trôd', *or* UNTRODDEN, ûn-trôd'-dn, *adj.* nieudeptany, nieubity, kędy niczyja noga niepostała.

UNTROUBLED, ûn—trûb'—bld, *adj.* niezmęcony; niezamieszany, niezakłócony, spokojny.

UNTRUE, ûn-trôô', *adj.* nieprawdziwy, fałszywy.

UNTRULY, ûn-trôô'-lê, *adv.* nieprawdziwie, fałszywie.

UNTRUSTY, ûn-trûs'-tê, *adj.* niewierny, niepewny. — TINESS, *s.* niewierność, niepewność.

UNTRUTH, ûn-trôô*th*', *s.* nieprawda, fałsz; kłamstwo.

TO UNTUNE, ûn-tûn', *v. a.* rozstroić, odstroić.

UNTURNED, ûn-tûrnd', *adj.* nieprzewrócony. *To leave no stone*—, *fig.* próbować wszystkich sposobów, brać się na wszystkie sposoby.

UNTUTORED, ûn-tû'-tûrd, *adj.* nieuczony, nieoświecony.

TO UNTWINE, ûn-tuîn', *v. a.* rozpleść, odpleść, odwinąć, rozwinąć.

TO UNTWIST, ûn-tuîst', *v. a.* odkręcić, rozkręcić; rozpleść.

UNUSED, ûn-yûzd', *adj.* nieużywany; niezwyczajny; nienawykły, niezwykły, nieprzyzwyczajony.

UNUSUAL, ûn-yû'-zû-âl, *adj.* niezwyczajny, niezwykły, rzadki.

UNUTTERABLE, ûn-ût'-tûr-â-bl, *adj.* niewypowiedziany, niewymowny.

UNVALUABLE, ûn-wâl'-û-â-bl, *adj.* nieoszacowany, nieoceniony.

UNVALUED, ûd-wâl'-ûd, *adj.* nieceniony, nieszacowany.

UNVANQUISHED, ûn—wâng'-kuîszt, *adj.* niezwyciężony.

UNVARIABLE, ûn-wâ'-rê-â-bl, *adj.* nieodmienny, niezmienny, jednaki.

UNVARIED, ûn-wâ'-rîd, *adj.* nieodmieniony; niezmienny, stały.

TO UNVAIL, ûn-wâl', *v. a.* odsłonić, odkryć zasłonę.

UNVIRTUOUS, ûn-wêr'-czû-ûs, *adj.* niecnotliwy.

UNWARILY, ûn-uâ'-rê-lê, *adv.* nieostrożnie.

UNWARINESS, ûn-uâ'-rê-nês, *s.* nieostrożność.

UNWARLIKE, ûn-uâr'-lik, *adj.* niewojenny, niebitny.

UNWARNED, ûn-uârnd', *adj.* nieostrzeżony, nieprzestrzeżony.

UNWARRANTABLE, ûn-uôr'-rân-tâ-bl, *adj.* niedający się usprawiedliwić, nieprawy, niedozwolony, zdrożny. — LY, *adv.* nie do usprawiedliwienia.

UNWARRANTED, ûn-uôr'-rân-têd, *adj.* niezaręczony, niepewny; nie dający się usprawiedliwić.

UNWARY, ûn-uâ'-rê, *adj.* nieostrożny.

UNWASHED, ûn-uôszt', *adj.* niemyty, nieumyty.

UNWASTED, ûn-uâ'-stêd, *adj.* niespustoszony, niezniszczony, niezużyty.

UNWAVERING, ûn-uâ'-wûr-îng, *adj.* niezachwiany.

UNWEARIED, ûn-uê'-rîd, *adj.* niezmęczony, nieznużony, niezmordowany.

TO UNWEAVE, *v. a.* rozstrzępić, wysnuć nici z płótna.

UNWED (—ED), ûn-uêd', *adj.* nieżonaty.

UNWEEDED, *adj.* niepielony.

UNWEIGHED, ûn-uâd', *adj.* nieważony; *fig.* nierozważny, nieroztrząśnięty.

UNWEIGHING, ûn-uâ'-îng, *adj.* nieważny; *fig.* nierożważny.

UNWELCOME, ûn-uêl'—kûm, *adj.* niepożądany, niemiły, nieprzyjemny. *An — guest*, gość niepożądany. *An — news*, nieprzyjemna nowina.

UNWELL, ûn-uêl, *adj.* chory, słaby.

UNWEPT, ûn-uêpt', *adj.* niepłakany, nieopłakany.

UNWHIPT, ûn-huîpt', *adj.* niechłostany, niesmagany.

UNWHOLESOME, ûn-hôl'-sûm, *adj.* niezdrowy, szkodliwy zdrowiu; zepsuty, skażony. — NESS, *s.* niezdrowość.

UNWIELDY, ûn-uêêl'-dê, *adj.* nieobrotny, ociężały, nieruchawy, niezgrabny. — ILY, *adv.* nieobrotnie, ociężale, niezgrabnie. — INESS, *s.* nieobrotność, ociężałość, niezgrabność.

UNWILLING, ûn-uîl'-îng, *adj.* nierad, niechętny. *To be* —, niechcieć. *He was— to come*, niechciał przyjść. *Willing or* —, chcąc niechcąc. — LY, *adv.* niechętnie. — NESS, *s.* niechęć, niechcenie, wstręt.

TO UNWIND, ûn-uînd', *v. ir.* 1) *a.* odwinąć, rozwinąć, odmotać, rozmotać, rozplątać; 2) *n.* rozwinąć się, rozplątać się.

UNWIPED, ûn-uîpt', *adj.* nieotarty.

UNWISE, ûn-uîz', *adj.* niemądry, głupi. — LY, *adv.* niemądrze, po głupiemu.

UNWISHED, ûn-uîszt', *adj.* (— *for*), nieżyczony, niewyglądany, nieoczekiwany.

UNWITHERED, ûn-uîTH'-ûrd, *adj.* niezwiędły.

UNWITHERING, ůn-uĭTH'-ůr-ĭng, *adj.* niewiędniejący.

UNWITTNESSED, ůn-uĭt'-nĕst, *adj.* niemający świadków; świadectwem nieokazany, nieprzyświadczony; nigdy niewidziany, nigdy niesłyszany.

UNWITTING, ůn-uĭt'-tĭng, *adj.* niewiedzący, nieświadomy. — LY, *adv.* niewiedząc, przez niewiadomość.

UNWITTY, ůn-uĭt'-tė, *adj.* niedowcipny, głupi.

UNWIVED, ůn-uĭwd', *adj.* nieżonaty.

UNWONTED, ůn-uůn'-tĕd, *adj.* niezwykły, niezwyczajny.

UNWORKING, ůn-uůrk'-ĭng, *adj.* niepracujący.

UNWORSHIPPED, ůn-uůr'-szĭpt, *adj.* nieczczony.

UNWORTHY, ůn-uůr'-THė, *adj.* niegodny, niegodzien. — ILY, *adv.* niegodnie. — INESS, *s.* niegodność, niegodziwość.

UNWOUND, ůn-uôůnd', *pret.* i *part. zob.*. TO UNWIND.

UNWOUNDED, ůn-uôůn'-dĕd, *adj.* nieraniony, niezraniony.

UNWOVEN, ůn-uô'-wn, *adj.* nietkany, nieutkany; rozstrzępiony.

TO UNWREATH, ůn-rėTH', *v. a.* odkręcić, rozkręcić; rozpleść (wieniec).

UNWRITTEN, ůn-rĭt'-tn, *adj.* nienapisany, niepisany, ustny.

UNWROUGHT, ůn-râut', *adj.* nierobiony, nieobrobiony, nieprzerobiony, surowy.

UNYIELDED, ůn-yėėld'-ĕd, *adj.* nieustąpiony, nieodstąpiony, niezrzeczony.

UNYIELDING, ůn-yėėld'-ĭng, nieustępujący; niefolgujący, nieugięty, niezgięty, uparty, zacięty.

TO UNYOKE, ůn-yôk', *v. a.* zdjąć jarzmo, wyprządz z jarzma.

UP, ůp, *adv.* i *prep.* na górze, w górę, pod górę, do góry, wysoko. — *and down*, w górę i na dół, tam i sam. *To be* —, być na nogach, wstać; wygrać. *To stand* —, stać, wstać. *Stand* —, wstań. *The sun is* —, słońce zeszło. *The parliament is* —, posiedzenia parlamentu już się skończyły. *My blood is* —, krew wrzy we mnie. *The people are* — *in arms*, lud jest w powstaniu. *These plants will be quickly* —, te rośliny prędko zejdą. *The tide is*—, morze wezbrało. 2. *Up* znaczy także koniec, dokończenie, czasem zaś dodaje się tylko emfatycznie do niektórych wyrazów. *The quarter is*—, kwartał się skończył. *The river is frozen* —, rzeka zamarzła. *To bind* — *a wound*, zawiązać ranę. *From my youth* —, od mój młodości. *Up to*, aż do. *To be in water* — *to the knees*, być w wodzie aż po kolana. — *to the present moment*, aż do téj chwili. *Up to*, stosownie do, podług. *The wisest men in all ages have lived* — *to the religion of their country*, najmędrsi ludzie we wszystkich wiekach żyli stosownie do religii swego kraju. *To live* — *to one's income*, żyć stosownie do swego dochodu. *To live* — *to one's rank*, żyć stosownie do swego stanu. *To be* — *to a thing*, podołać, sprostać czemu. *We were*— *with them*, dopędziliśmy, doścignęliśmy ich. 3. *Up* dodaje się do wielu słów których modyfikuje znaczenie: *To draw*— *a regiment*, uszykować pułk. *To drink* —, wypić, wychylić. *To look*—, spojrzeć do góry. *To look* — *to one for a thing*, wyglądać czego od kogo. *To get* — *into a tree*, wyleść na drzewo. *To go* — *hill*, iść pod górę.

UP, *s. There are ups and downs in life*, fortuna kolem się toczy, raz jesteśmy na górze, drugi raz na dole.

TO UPBEAR, ůp-bâr', *v. ir. a.* podnieść, podeprzec, niedać upaść, dźwigać.

UPBORE, ůp-bôr', UPBORNE, ůp-bôrn', *pret.* i *part. zob.* TO UPBEAR.

TO UPBRAID, ůp-brâd', *v. a.* wyrzucać, czynić wyrzuty. *To* — *one with* (—*for*) *a thing*, wyrzucać co komu.

UPBRAIDING, ůp-brâ'-dĭng, 1) *part. s.* wyrzucanie, wyrzuty; 2) *part. adj.* wyrzucający, czyniący wyrzuty. —LY, *adv.* wyrzucając co komu.

UPCAST, ůp-kâst', 1) *adj.* wyrzucony w górę; 2) *s.* (ůp'-kâst), rzut.

UPHELD, ůp-hėld', *pret.* i *part. zob.* TO UPHOLD.

UPHILL, ůp-hĭl', 1) *adv.* pod górę, do góry; 2) *adj.* idący pod górę; *fig.* trudny.

TO UPHOARD, ůp-hôrd', *v. a.* nagromadzić, zgromadzić.

TO UPHOLD, ůp-hôld', *v. ir. a.* podnieść do góry, trzymać w górze; podeprzeć, wesprzeć, dźwigać; utrzymywać, chować, żywić, krzepić; utrzymywać, bronić, dowodzić.

UPHOLDER, ůp-hôld'-ůr, *s.* podpora; obrońca, dopomagacz; przedsiębierca pogrzebów.

UPHOLSTERER, ůp-hôls'-tůr-ůr, *s.* tapicer, handlujący meblami.

UPHOLSTERY, ůp-hôls'-tůr-ė, *s.* handel meblami, sprzęty, meble.

UPLAND, ůp'-lând, 1) *s.* kraj górny, wzgórze; 2) *adj.* górny, górzysty.

UPLANDISH, ůp-lând'-ĭsz, *adj.* górzysty.

TO UPLIFT, ůp-lĭft', *v. a.* podnieść, wznieść.

UPMOST, ůp'-môst, *adj.* najwyższy, zwierzchni.

UPON, ůp-pôn', *prep.* na, nad, pod, za, w, od, przy, po. *Put the book* — *the table*, położ książkę na stole. *To break in* — *one*, najść kogo, zaskoczyć, napaść niespodzianie. *The poniards were found* —*them*, znaleziono przy nich pugionały. *London is seated* —*the river Thames*, Londyn leży nad rzeką Tamizą. *To make war* —, toczyć z kim, prowadzić z kim wojnę. — *pain of death*, pod karą śmierci. — *my honour* (—*word*), na mój honor. — *duty*, (*mil.*), na służbie, na warcie. *To be* — *a journey*, być w podróży, być w drodze. *She is* — *her departure*, ona jest na wyjezdnėm. *He has been* — *an embassy to the emperor*, był w poselstwie do cesarza. *He lives* — *bread and milk*, żyje chlebem i mlekiem. *Letters* — *letters*, listy za listami. *Time hangs heavy* — *me*, czas mi cięży, nudzi mi się. — *enquiry*, po wypytaniu się, po wybadaniu, dowiedziawszy się. — *a mere suspicion*, na samo podejrzenie. — *the first opportunity*, za pierwszą zręcznością. — *her coming*, za jéj nadejściem, przybyciem. — *any occasion*, w każdém zdarzeniu; zawsze. — *this occasion*, w tym razie, teraz. *Come* — *a sunday*, przyjdź w którą niedzielę. — *that very day*, tegoż samego dnia. *To depend* — *one*, *zob.* pod TO DEPEND, (równie jak pod innemi słowami, do których się ten przyimek dodaje).

UPPER, ůp'-půr, *adj.* wyższy. — *hand*, *fig.* pierwszeństwo, przodek, prym. *To get the* — *hand*, otrzymać pierwszeństwo. *The* — *house*, Izba wyższa parlamentu. — *leather*, przyszwa. — *lip*, górna warga. *The* — *Rhine*, wyższy Ren. — *story*, wyższe piętro.

UPPERMOST, ůp'-půr-môst, *adj.* leżący na samym wierzchu, zwierzchni, najwyższy; przemagający. *In the* — *parts*, w najwyższych miejscach. *The thoughts of revenge were* —, niemyślano o niczém tylko o zemście, chęć zemsty była przemagającą.

UPPISH, ůp'-pĭsz, *adj.* (*vulg.*), hardy, butny, pyszny.

TO UPRAISE, ůp-râz', *v. a.* podnieść, wznieść, podwyższyć.

TO UPREAR, ůp-rėr', *v. a.* podnieść, podźwignąć, wznieść; wychować.

UPRIGHT, ůp'-rĭt, *adj.* prosty, stojący prosto, wyprostowany; *fig.* prawy, uczciwy, rzetelny, zacny. — LY, *adv.* prosto; rzelelnie, uczciwie. —NESS, *s.* prostość, prawość, rzetelność, uczciwość, zacność.

UPRIGHTEOUSLY, ůp-rĭ'-czė-ůs-lė, *adv.* (*Shaksp. M. F. M.*), *most* —, najniewinniéj.

TO UPRISE, ůp-rĭz', *v. ir. n.* podnieść się, wstać, powstać; wznieść się; wschodzić, okazać się.

UPRISE, UPRISING, ůp'-rĭz, *s.* wschód. *The sun's* —, wschód słońca.

UPROAR, ůp'-rôr, *s.* rozruch, zgiełk, wrzawa, zamieszanie, zaburzenie.

TO UPROOT, ůp-rôůt', *v. a.* wykorzenić.

UPROSE, ůp-rôz', *pret. zob.* TO UPRISE.

TO UPROUSE, ůp-rôůz', *v. a.* obudzić, pobudzić, poruszyć, poburzyć.

TO UPSET, ûp-sêt', *v. ir. a.* i *n.* (*vulg.*), wywrócić, obalić; wywrócić się.

UPSHOT, ûp'-szôt, *s.* wypadek, konkluzya, zakończenie, koniec końców. *Upon the* —, w końcu, nareszcie, naostatek, w ostatatnim wypadku. *When it comes to the* —, kiedy się wszystko obliczy, po obliczeniu wszystkiego. *She was with child and when it came to the* —, *it was found that she was not married*, była w ciąży, i w końcu okazało się że nie była zamężną.

UPSIDE-DOWN, ûp-sîd-dôûn', *adv.* do góry nogami, w nieładzie, w nieporządku.

UPSITTING, ûp-sît'-îng, *s.* wywód, wywodziny.

UPSTART, ûp'-stârt, 1) *s.* człowiek co powstał z niczego; 2) *adj.* powstały z niczego.

TO UPSTART, ûp-stârt', *v. n.* podnieść się, powstać, wyrość, wyskoczyć.

TO UPTURN, ûp-tûrn', *v. a.* przewrócić; poorać w brózdy; poryć.

UPWARD, ûp'-uûrd, 1) *adj.* podniesiony do góry, skierowany do góry, sterczący, zwrócony do góry; 2) *adv. zob.* UPWARDS.

UPWARDS, ûp'-uûrdz, *adv.* do góry, w górę, ku górze; z górą, z okładem, więcéj niż. — *of a thousand*, tysiąc z górą. — *of twenty years*, dwadzieścia lat z okładem.

URANUS, yû'-râ-nûs, *s.* Uranus (planeta).

URBAN, ûr'-bân, Urban.

URBANITY, ûr-bân'-ê-tê, *s.* polor miejski, ogłada, obyczajność, grzeczność.

URETERS, yû'-rê-tûrz, *s. pl.* (*anat.*), kanały urynowe (od nerek do pęcherza).

URETHRA, yû-rê'-*thr*â, *s.* (*anat.*) kanał urynowy.

TO URGE, ûrdż, *v. a.* naglić, przynaglić, nalegać, przymuszać, niewolić, zniewalać, nastawać; pobudzać, popędzać, dodawać bodźca; przytaczać dowody, zarzucać; mocno utrzymywać, dobitnie dowodzić.

URGENCY, ûr'-dżên-sê, *s.* nagłość, pilność; usilna prożba; nagła potrzeba.

URGENT, ûr'-dżênt, *adj.* nagły, pilny, usilny. —LY, *adv.* nagle, pilnie, usilnie.

URINARY, yû'-rê-nâ-rê, *adj.* urynowy, moczowy.

URINE, yû'rîn, *s.* uryna, mocz, szczyny.

URINOUS, yû'-rîn-ûs, *s.* podobny do uryny, mający zapach uryny.

URN, ûrn, *s.* urna.

URSA, *s.* (*ast.*), niedźwiedzica. — *major*, większa niedźwiedzica. — *minor*, mniejsza niedźwiedzica.

URUS, yû'-rûs, URE, yûr, *s.* żubr.

US, ûs, *pron*, (przypadek trzeci i czwarty zaimka *We*): nam, nas. *Of* —, nas. *With* —, z nami. *Lord have mercy upon* —, Boże zlituj się nad nami.

USAGE, yû'-zîdż, *s.* zwyczaj, obyczaj; traktowanie, obejście się, postępowanie.

USANCE, yû'-zâns, *s.* procent; † lichwa.

USE, yûs, *s.* zwyczaj, nałóg; używanie, użycie; pożytek, użytek, korzyść; wprawa, praktyka; traktowanie, obejście się, postępowanie. *Of* —, pożyteczny, przydatny, służący do czego. *Of no* —, na nic nie przydatny, do niczego nie służący. *What is the — of...?* na co się przyda? — *is the umpire of living languages*, zwyczaj jest prawodawcą żyjących języków. *That is the — of the country*, taki jest zwyczaj w tym kraju. *In* —, w użyciu, w używaniu, w modzie. *Out of* —, wyszły z użycia, nieużywany. *To make — of*, używać. *To put one's money to* —, oddać pieniądze na procent. — *money*, procent.

TO USE, yûz, *v.* 1) *a.* używać, zażywać; przyzwyczaić; traktować, obchodzić się, postępować z kim; 2) *n.* mieć zwyczaj, zwyknąć. *To— one ill*, źle się z kim obejść. *To— severity*, użyć surowych środków. *To — fair means*, używać środków łagodnych. *He was unworthily used*, niegodziwie z nim postępowano. *He used to say*, miał zwyczaj mówić. *They do not what they ought to do, but what they — to do*, nie czynią tego co powinni, lecz co zwykli czynić. *Used to heat and cold*, przywykły do gorąca i zimna.

USEFUL, yûs'-fûl, *adj.* pożyteczny, użyteczny, korzystny. — LY, *adv.* pożytecznie, korzystnie. —NESS, *s.* pożyteczność, użyteczność.

USELESS, yûs'-lês, *adj.* niepożyteczny, bezużyteczny. —LY, *adv.* niepożytecznie. —NESS, *s.* nieużyteczność.

USHER, ûsz'-ûr, *s.* woźny; mistrz ceremonii; dozorca uczniów.

TO USHER, *v. a.* wprowadzić. *The stars — the night*, gwiazdy poprzedzają noc.

USQUEBAUGH, ûs-kuê-bâ', *s.* wódka szafranowa.

USUAL, yû'-żû-âl, *adj.* zwyczajny, pospolity. —LY, *adv.* zwyczajnie, zazwyczaj, pospolicie. — NESS, *s.* zwyczajność.

USURER, yû'-żû-rûr, *s.* lichwiarz.

USURIOUS, yû-zû'-rê-ûs, *adj.* lichwiarski.

TO USURP, yû-zûrp', *v. a.* przywłaszczyć, dorwać się nieprawnie do władzy, nieprawnie posiadać.

USURPATION, yû-zûr-pâ'-szûn, *s.* przywłaszczenie.

USURPER, yû-zûrp'-ûr, *s.* przywłaszczyciel.

USURPINGLY, yû-zûrp'-îng-lê, *s.* przywłaszczonym sposobem.

USURY, yû'-żû-rê, *s.* lichwa.

UTENSILS, yû'-tên sîlz, *s. pl.* sprzęty, narzędzia, naczynia.

UTERINE, yû'-têr-în, *adj.* (*anat.*) maciczny; po matce, rodzony.

UTERUS, yû'-tê-rûs, *s.* (*anat.*) macica.

UTILITY, yû-tîl'-ê-tê, *s.* pożytek, użytek, korzyść.

UTIS, yû'-tîs, *s.* † zgiełk, hałas. *Here will be old* —, (*Shaksp. H. IV.*), tu się zabawimy, to sobie pohulamy.

UTMOST, ût'-môst, 1) *adj.* największy, najwyższy; ostatni, ostateczny, na samym krańcu leżący. *The — limits of the earth*, ostatnie kończyny świata. *The — peril*, największe niebezpieczeństwo. 2) *s.* ostateczność, co sił, co można, największa usilność, wszelkie starania. *I'll do my* —, uczynię wszystko co będzie można. *To the — of my power*, o ile mi sił stanie, ile będę mógł, dołożę wszelkiego starania. *I'll serve him to the — of my power*, usłużę mu o ile tylko będzie w mojéj mocy.

UTOPIA, yû-tô'-pê-â, *s.* (bajeczna kraina opisana przez More, w dziele pod tym samym tytułem), utopia, urojenie, marzenie.

UTOPIAN, yû-tô'-pê-ân, *adj.* urojony. UTOPIST, *s.* utopista.

UTTER, ût'-tûr, *adj.* zewnętrzny; zupełny, całkowity. *I am an — stranger here*, jestem tu zupełnie obcy. —*darkness*, zupełna ciemność.

TO UTTER, *v. a.* wynurzyć, wyrzec, wymawiać, wyrazić; odkryć, okazać, wyjawić; wydawać; † przedać, puścić w obieg.

UTTERANCE, ût'-tûr-âns, *s.* wymawianie, wysłowienie, wymowa; władza mówienia; wyrażenie; † ostateczność; przedaż. *To give — to one's thoughts*, wyrazić swe myśli. *The — of these words is difficult*, wymawianie tych wyrazów jest trudne.

UTTERLY, ût'-tûr-lê, *adv.* całkiem, zupełnie, do szczętu. *I — deny*, ja zupełnie zaprzeczam. — *ruined*, do szczętu zniszczony.

UTTERMOST, ût'-tûr-môst, *zob.* UTMOST.

UVULA, yû'-wû-lâ, *s.* (*anat.*), języczek, czopek w gardle.

UXORIOUS, ûg-zô'-rê-ûs, *adj.* zaślepiony w żonie, uległy żonie. —LY, *adv.* przez zbyteczną powolność dla żony. —NESS, *s.* zaślepienie w żonie, uległość żonie.

V

VACANCY, wâ'-kân-sê, *s.* próżnia, próżne miejsce; wakans, wakujące miejsce; *fig.* brak myśli, czczość.

VACANT, wâ'-kânt, *adj.* próżny; wakujący, niezapełniony; *fig.* czczy,

bezmyślny; dziki, obłąkany. *A — space*, próżnia. *A — house*, wakujący dom. *A — stare*, obłąkany wzrok.

TO VACATE, wâ'-kât, *v. a.* wypróżnić; opuścić, pozostawić, uczynić wakującym; zniszczyć, zniweczyć, unieważnić, uchylić.. *To — the throne*, zostawić tron wakującym. *To — a charter*, skasować przywilej, nadanie.

VACATION, wâ-kâ'-szûn, *s.* wakowanie; zniesienie, skasowanie; wakacye, ferye.

TO VACCINATE, wâk'sîn-ât, *v. a.* szczepić krowią ospę.

VACCINATION, wâk-sîn-â'-szûn, *s.* szczepienie ospy.

VACCINE, wâk'-sîn, *adj.* krowi. *— matter*, materya krowia, wakcyna.

TO VACILLATE, wâs'-sîl-ât, *v. n.* chwiać się, wahać się.

VACILLATION, wâs-sîl-lâ'-szûn, *s.* chwianie się, wahanie się.

VACUATION, wâk-û-â'-szûn, *s.* wypróżnienie.

VACUIST, wâk'-û-îst, *s.* filozof utrzymujący że jest próżnia w naturze.

VACUITY, wâ-kû'-ê-tê, *s.* próżnia, czczość; prożność, nicość.

VACUOUS, wâk'-û-ûs, *adj.* próżny.

VACUUM, wâk'-û-ûm, *s.* próżnia, czczość.

VAGABOND, wâg'-â-bônd, 1) *adj.* włóczący się; 2) *s.* włóczęga.

VAGARY, wâ-gâ'-rê, *s.* trzpiotowstwo, psikus, figiel, koncept zabawny.

VAGRANCY, wâ'-grân-sê, *s.* włóczęgostwo.

VAGRANT, wâ'-grânt, *adj.* i *s. zob.* VAGABOND.

VAGUE, wâg, *adj.* nieokreślony, nieoznaczony, niewyraźny.

VAIL, wâl, *zob.* VEIL, † *—of the sun*, (*Shaksp. Tr.* i *Cr.*), zachod słońca.

TO VAIL, *v.* 1) *a. zob.* TO VEIL; † spuścić, zniżyć; 2) *n.* raczyć, chcieć.

VAIN, wân, *adj.* próżny, daremny, napróżny, płonny, bezskuteczny; próżny, chełpliwy. *In —*, napróżno, nadaremnie. *—glorious*, chełpliwy. *— glory*, chełpliwość.

VAINLY, wân'-lê, *adv.* napróżno, nadaremnie.

VALANCE, wâl'-lâns, *s.* fręzle u kotary.

TO VALANCE, *v. a.* przyozdobić fręzlami; (*Shaksp. Ham.*), brodę przyprawić.

VALE, wâl, *s.* dolina.

VALEDICTION, wâl-ê-dîk'-szûn, *s.* żegnanie, pożegnanie.

VALEDICTORY, wâl-ê-dîk'-tûrê, *adj.* żegnalny, pożegnalny.

VALENTINE, wâl'-ên-tîn, *s.* Walenty; kochanka lub kochanek; bilecik miłośny przesłany w dzień Ś. Walentego (14 lutego), patrona kochanków.

VALERIAN, wâ-lê'-rê-ân, *s.* baldryan, kozlek.

VALET, wâl'-êt, *s.* kamerdyner, lokaj.

VALETUDINARIAN, wâl-lê-tûdê-nâ'-rê-ân, 1) *adj.* chorowity, słabowity; 2) *s.* cherlak.

VALETUDINARY, wâl-lê-tû'-dênâ-rê, *adj.* chorowity, słabowity.

VALIANT, wâl'-yânt, *adj.* dzielny, mężny, odważny. —LY, *adv.* dzielnie, mężnie, odważnie. — NESS, *s.* dzielność, męstwo, odwaga.

VALID, wâl'-îd, *adj.* mocny, tęgi, silny; ważny, prawomocny; dowodny, gruntowny.

VALIDITY, wâ-lîd'-ê-tê, prawomocność; dowodność, ważność, gruntowność.

VALLEY, wâl'-lê, *s.* dolina.

VALOROUS. wâl'-ûr-ûs, *adj.* dzielny, mężny, odważny.

VALOUR, wâl'-ûr, *s.* dzielność, męstwo, odwaga.

VALUABLE, wâl'-û-â-bl, *adj.* drogi, kosztowny, szacowny.

VALUATION, wâl-û-â'-szûn, *s.* cenienie, ocenienie, szacowanie.

VALUE, wâl'-û, *s.* wartość, cena, walor, szacunek. *To set a —*, szacować, taxować. *To set a great — upon a thing*, wielce co szacować, przywiązywać do czego wielką wagę. *To be of some —*, mieć pewien walor, wartość. *To be of no —*, nie mieć żadnéj wartości.

TO VALUE, *v. a.* cenić, szacować, oceniać. *To — goods* or *land*, szacować towary, grunta. *He values himself very much upon his gentility*, on wysoko szacuje swoje szlachectwo.

VALULESS, wâl'-û-lês, *adj.* niemający żadnéj wartości.

VALUER, wâl'-û-ûr, *s.* oceniciel, taxator.

VALVE, wâlw, *s.* klapa. *Safety —*, klapa bezpieczeństwa; (*bot.*), zwierzchnia pléwka okrywająca torebkę owocu lub ziarnka. *— of a shell-fish*, skorupa, mieszkanie skorupiaka.

VALVULE, wâl' wûl, s. klapka.

VAMP, wâmp, *s.* przodek, przyszwa, podszycie.

TO VAMP, *v. a.* przyszyć, podszyć, podłatać.

VAMPER, wâmp'-ûr, *s.* łatacz.

VAMPYRE, wâm'-pîr, *s.* wampir, upior; 2) gatunek dużego nietoperza w Ameryce południowéj.

VAN, wân, *s.* opałka, łopata do wiania zboża; wachlarz, *zob.* FAN; 2) wóz, fura; 3) — (— *guard*), awangarda, przednia straż. *— courier*, goniec, kuryer.

VANE, wân, *s.* chorągiewka na dachu.

VANILLA, wâ-nîl'-lâ, *s.* wanilla.

TO VANISH, wân'-îsz, *v. n.* zniknąć.

VANITY, wân'-ê-tê, *s.* znikomość, czczość, próżność, nicestwo, marność.

TO VANQUISH, wângk'-uîsz, *v. a.* zwyciężyć, pokonać.

VANQUISHER, wângk'-uîsz-ûr, *s.* zwycięzca.

VANTAGE, wân'-tâdż, *s.* korzyść; dodatek, dokładka, przysypka. *— ground*, korzystne stanowisko, góra, wyższść nad kim.

VAPID, wâp'-îd, *adj.* zwietrzały, wywietrzały. —NESS, *s. zob.* VAPIDITY.

VAPIDITY, wâp-pîd'-ê-tê, *s.* zwietrzałość.

VAPORER, wâ'-pûr-ûr, *s.* chełpiciel, samochwalca.

VAPORISH, wâ'-pûr-îsz, *adj.* kapryśny, chimeryczny.

VAPOROUS, wâ'-pûr-ûs, *adj.* parny, wyziewny.

VAPOUR, wâ'-pûr, *s.* para. VAPOURS, *pl.* kaprysy, chimera, fochy.

TO VAPOUR, *v. n.* i *a.* parować, wyziewać; wyparować; *fig.* chełpić się, junaczyć, bez prochu strzelać.

VARIABLE, wâ'-rê-â-bl, *adj.* zmienny, odmienny, niestały, niestateczny. —LY, *adv.* zmiennie. — NESS, *s.* zmienność, niestałość.

VARIANCE, wâ'-rê-âns, *s.* poróżnienie, niezgoda, sprzeczność, spór, zwada, kłótnia. *To set at —*, poróżnić, pokłócić, powaśnić. *To be at —*, poróżnić się, niezgadzać się.

VARIATION, wâ-rê-â'-szûn, *s.* zmiana, odmiana; (w muzyce), waryacya.

TO VARIEGATE, wâ'-rê-ê-gât, *v. a.* upstrzyć.

VARIEGATED, wâ'-rê-ê-gâtêd, *adj.* pstry, upstrzony.

VARIEGATION, wâ-rê-ê-gâ'szûn, *s.* pstrocizna, upstrzenie.

VARIETY, wâ-rî'-ê-tê, *s.* rozmaitość, różność, odmienność; (w hist. nat.), odmienny nieco gatunek.

VARIOUS, wâ'-rê-ûs, *adj.* rozmaity, różny, odmienny. —LY, *adv.* rozmaicie.

VARLET, wâr'-lêt, *s.* łotr, łajdak, † lokaj, sługa.

VARLETRY, wâr'-lêt-rê, *s.* † motloch, pospólstwo.

VARNISH, wâr'-nîsz, *s.* pokost, lakier; *fig.* pozor, barwa.

TO VARNISH, *v. a.* pokostować, lakierować; *fig.* nadać piękny pozor, ubarwić.

VARNISHER, wâr'-nîsz-ûr, *s.* lakiernik.

TO VARY, wâ'-rê, *v.* 1) *a.* odmienić, urozmaicić; 2) *n.* różnić się, być odmiennym, odmieniać się, zbaczać. *Mer — in opinion*, ludzie różnią się w zdaniach. *To — from the rules of justice*, wyboczyć od zasad sprawiedliwości. *Fear and anger — in his face*, gniew i bojaźń kolejno malują się na jego twarzy.

VARY, *s.* (*Shaksp. K. L.*), zmiana, odmiana.

VASCULAR, wâs'-kû-lâr, *adj.* (*bot.*), włóknisty.

VASE, wâz, *s.* naczynie. *Etruscun vases*, naczynia etruskie. *Antique vases*, naczynia starożytne.

VASSAL, wâs'-sâl, *s.* wazal, hołdownik, lennik.

VASSALAGE, wâs'-sâl-âdż, *s.*

hołdownictwo, maństwo, poddaństwo.

VAST, wâst, 1) *adj.* ogromny, niezmierny; 2) *s.* pusty przestwór.

VASTATION, wâs-tâ'-szûn, *s.* spustoszenie.

VASTIDITY, wâs-tîd'-ê-tê, *s.* ogromna przestrzeń, niezmierność, ogrom.

VASTNESS, wâst'-nês, *s. zob.* VASTIDY; *fig.* niezmierna ważność.

VASTLY, wâst'-lê, *adv.* ogromnie, niezmiernie.

VAT, wât, *s.* kadź.

VAULT, wâult, *s.* sklepienie, loch, winiarnia; 2) skok, sus.

TO VAULT, *v.* 1) *a.* osklepić, zasklepić; 2) *n.* skakać, dać susa, ćwiczyć się w skakaniu na konia; skakać na linie.

VAULTED, wâult'-êd, *adj.* sklepiony, wklęsły. *The — sky*, sklepienie niebieskie.

VAULTER, wâult'-ûr, *s.* skakający na koniu; skoczek na linie.

VAULTY, wâul'-tê, *adj.* sklepisty.

TO VAUNT, wâunt, *v.* 1) *a.* chwalić, zachwalać, wychwalać; 2) *n.* chełpić się, chwalić się.

VAUNT, *s.* chełpliwość. *To make a — of a thing* (*to make it one's —*), chełpić się z czego.

VAUNTER, wâunt'ûr, *s.* chełpiciel, samochwalca.

VAUNTFUL, wâunt'-fûl, *adj.* chełpliwy.

VAUNTING, wâunt'-îng, 1) *part. s.* chełpienie się; 2) *part. aaj.* chełpliwy. —LY, *adv.* chełpliwie.

VAWARD, wâ'-uârd, *s.* † przednia straż, front, *zob.* VANGUARD.

VEAL, wêl, *s.* cielęcina.

TO VEER, wêr, *v. a.* i *n.* (*mar.*), kręcić, wykręcić, obrócić, zwrócić; wykręcić się, obrócić się.

VEGETABILITY, wêd-żê-tâ-bîl'-ê-tê, *s.* stan roślin, życie roślinne.

VEGETABLE, wêd'-żê-tâ-bl, 1) *s.* roślina; jarzyna; warzywo; 2) *adj.* roślinny. — *kingdom*, królestwo roślinne.

TO VEGETATE, wêd'-żê-tât, *v. n.* rość, rosnąć; żyć życiem roślinném.

VEGETATION, wêd-żê-tâ'-szûn, *s.* rośnienie, wzrost.

VEGETATIVE, wêd'-żê-tâ-t-tîw, *adj.* rosnący jak roślina.

VEGETE, wê-dżît', *adj.* silny, krzepki, rzeski.

VEHEMENCE (—cy), wê'-hê-mêns, *s.* gwałtowność, popędliwość, zapalczywość.

VEHEMENT, wê'-hê-mênt, *adj.* gwałtowny, popędliwy, zapalczywy. —LY, *adv.* gwałtownie.

VEHICLE, wê'-hê-kl, wóz, powóz; *fig.* sposób, środek. *Languages are the vehicles of science*, języki są środkiem do nabycia umiejętności.

VEIL, wâl, *s.* kwef, welon, zasłona.

TO VEIL, *v. a.* okwefić, zasłonić, zakyć, ukryć.

VEIN, wân, *s.* żyła, żyłka; flader, sloj; *fig.* humor, usposobienie, skłonność.

VEINED, wând, *adj.* żyłowaty, żylasty; fladrowaty, slojowaty.

VEINY, wâ'-nê, *adj.* żylasty.

VELLEITY, wêl-lê'-ê-tê, *s.* chcenie, chętka.

VELLUM, wêl'-lûm, *s.* welin, (cienki pargamin). — *paper*, welinowy papier.

VELOCITY, wê-lôs'-ê-tê, *s.* szybkość, chyżość, bystrość.

VELVET, wêl-'wît, 1) *s.* aksamit; 2) *adj.* aksamitny.

VELVETY, *adj.* aksamitny, gładki jak aksamit.

VENAL, wê'-nâl, *adj.* przedajny, najemny.

VENALITY, wê—nâl'-ê-tê, *s.* przedajność, najemność.

TO VEND, wênd, *v. a.* przedawać, przedać.

VENDEE, wên-dêê', *s.* kupujący.

VENDER, wênd-'ûr, *s.* przedawca.

VENDIBLE, wênd'-ê-bl, *adj.* będący na przedaż. — NESS, *s.* możność przedania, odbyt.

VENDITION, wên-dîsz'-ûn, *s.* przedawanie, przedaż.

TO VENEER, wê-nêêr', *v. a.* furnirować, wykładać drzewem.

VENEFICE, wên'ê-fîs, *s.* mieszanie trucizn, zadawanie trucizn.

VENEFICIAL, wên-ê—fîsz'-âl, *adj.* trujący.

VENEMOUS, *zob.* VENOMOUS.

VENERABLE, wên'-êr-â-bl, *adj.* cny, zacny, szanowny, sędziwy. — LY, *adv.* zacnie, szanownie.

TO VENERATE, wên'-êr-ât, *v. a.* czcić, szanować, poważać.

VENERATION, wên-êr-â'-szûn, *s.* cześć, uszanowanie, poważanie.

VENERATOR, wên'-êr-â-tûr, *s.* czciciel.

VENEREAL, wê-nê'-rê-âl, *adj.* weneryczny. — *disease*, choroba weneryczna.

VENERY, wên'-êr-ê, *s.* † łowiectwo, polowanie.

VENESECTION, wê-nê-sêk'-szûn, *s.* (*chir.*) rozcięcie żyły, puszczanie krwi.

VENETIAN, wê-nîsz'-ûn, 1) *s.* Wenet, Wenecyanin, 2) *adj.* wenecki.

VENGEANCE, wên'-dżâns, *s.* zemsta. *To take — of*, zemścić się. *What a —!* (*vulg.*) co do kata! co do licha! *With a —!* (*vulg.*) niezmiernie, okropnie, szalanie. *The wind blows with a —*, wiatr dmie niezmiernie.

VENGEFUL, wêndż'fûl, *adj.* mściwy.

VENIAL, wê'-nê-âl, *adj.* dozwolony, przebaczalny, powszedni. *A— sin*, grzech powszedni.

VENICE, wên'-îs, Wenecya.

VENISON, wên'-ê-zn, wên'-zn, *s.* zwierzyna; sarnina, jelenina.

VENOM, wên'-ûm, *s.* jad, trucizna.

VENOMOUS, wên'-ûm-ûs, *adj.* jadowity. — LY, *adj.* jadowicie. — NESS, *s.* jadowitość.

VENT, wênt, *s.* luft, wypust, otwór; *fig.* rozgłoszenie, wolny bieg, wynurzenie, wylanie. — *of a piece of ordnance*, zapał u działa. *To give —*, wywrzeć, wynurzyć. *To give one's passion—*, wywrzeć swój gniew. *To give — to one's sighs*, uczynić sobie ulgę wzdychając. *To take —*, wyjść na jaw, rozgłosić się. *The design took* or *got— beforehand*, ten projekt rozgłosił się przed czasem. *Full of —*, (*Shaksp. Cor.*), pełen nowin, wiadomości.

TO VENT, *v. a.* odetknąć luft, otworzyć; *fig.* wypuścić, rozgłosić; wywrzeć, popuścić cugle. *They vented their complainings*, wynurzyli swe skargi, narzekania. *The queen did thus her fury —*, tak królowa wywarła swą złość. *To — a secret*, rozgłosić sekret.

VENTAGE, wên-'tîdż, *s.* (*Shak.*), dziurka we flecie.

VENTIDUCT, wên'-tê-dûkt, *s.* rura prowadząca powietrze, wentilator.

TO VENTILATE, wên'-tê-lât, *v. a.* przewietrzyć, napuścić powietrza.

VENTILATION, wên-tê-lâ'szûn, *s.* przewietrzenie, wentilacya.

VENTILATOR, wên'-tê-lâ-tûr, *s.* wentilator.

VENTRICLE, wên'-trê-kl, *s.* wydrążenie, żołądek, komórka. — *of the heart*, (*anat.*), komórka serca.

VENTRILOQUIST, wên-trîl'-lô-kuîst, *s.* brzuchomowca.

VENTRILOQUY, wên-trîl'-ô-kuê, *s.* brzuchomowstwo.

VENTURE, wên'-czûr, *s.* odważenie się, ryzyko, hazard; spekulacya handlowa; stawka; towary zakupione na spekulacyą w handlu morskim. *At a —*, na chybi trafi, na ryzyko; na oślep. *To put a thing to* (*the*) —, puścić co na los szczęścia. *To run the —*, narazić się na niebezpieczeństwo, odważyć się. *Diseased ventures*, (*Shak. Cymb.*), zarażone kurwy.

TO VENTURE, *v. a.* i n. odważyć się, ośmielić się. *To — upon*, odważyć się na co. *To — out of any place*, odważyć się wyjść skąd. *Nothing —, nothing have*, kto nic nie ryzykuje, nic nie zyskuje. *'Tis not a thing to be ventured upon*, niemożna się na to odważyć.

VENTURER, wên'-czûr-ûr, *s.* śmiałek, zuch, awanturnik.

VENTUROUS, wên'-czûr-ûs, *adj.* śmiały, odważny, hażardujący, zuchwały. —LY, *adv.* zbyt śmiało. — NESS, *s.* zbytnia śmiałość, hażardowność.

VENUS, wê'-nûs, *s.* Wenera; Wenus (drugi planeta systematu słonecznego); (*chem.*), miedź. *Venus's comb*, iglica (roślina). *Venus's looking-glass*, dzwónek (kwiatek).

VERACIOUS, wê-rà'szûs, *adj.* prawdomowny.

VERACITY, wè-rås'-è-tè *s.* prawdomowność, prawdziwość, wiarogodność.

VERB, wêrb, *s.* (*gram.*) słowo.

VERBAL, wêrb'-âl, *adj.* słowny ustny; dosłowny; pochodzący od słowa (*Shakps.*), obfity w słowa. — LY, *adv.* słownie; dosłownie.

VERBOSE, wêr-bôs', *adj.* obfity w słowa. — SITY, *s.* tłum wyrazów.

VERDANT, wêr'-dânt, *adj.* zieleniejący, zielony.

VERDICT, wêr'-dikt, *s.* w P. wyrok sądu przysięgłych.

VERDIGRIS, wêr'-dè-grèès, *s.* gryszpan.

VERDURE, wêr'-dżûr, *s.* zieloność.

VERGE, wêrdż *s.* kij, laska; brzeg, krawędź. *To be upon the — of destruction*, stać nad przepaścią zguby.

TO VERGE, *v. n.* chylić się, nachylać się; zmierzać, przechodzić, zamienić się w co. *The empire was verging to its ruin*, państwo chyliło się do upadku. *To be verging to the decline of life*, być na schyłku życia.

VERGER, wêr'-dżûr, s. niosący laskę, bedel.

VERIDICAL, wè-rîd'-è-kâl, *adj.* prawdomowny.

VERIEST, wêr'-è-èst, (stopień najwyższy przymiotnika *Very*), największy, wierutny. *He is the — rogue that ever lived*, jestto wierutny łotr, największy łotr pod słońcem.

VERIFICATION, wêr-è-fè-kâ'-szûn, *s.* sprawdzenie, poświadczenie, udowodnienie.

TO VERIFY, wêr'-è-fî, *v.* 1) *a.* sprawdzić, poświadczyć, udowodnić; 2) *n.* sprawdzić się.

VERILY, wêr'-è-lè, *adv.* za prawdę, zaiste, prawdziwie, zupełnie. *To be — persuaded*, być zupełnie przekonanym.

VERISIMILAR, wêr-è-sîm'-è-lûr, *adj.* prawdopodobny.

VERISIMILITUDE, (—TY), *s.* prawdopodobieństwo.

VERITABLE, wêr'-è-tâ-bl, *adj.* prawdziwy.

VERITY, wêr'-è-tè, *s.* prawda.

VERMICELLI, wêr-mè-czêl'-lè, *s. pl.* makaron włoski.

VERMICULAR, wêr-mîk'-û-lâr, *adj.* robaczkowaty, kręty, wężykowaty.

VERMICULE, wêr'-mè-kûl, s. robaczek.

VERMICULOUS, wêr-mîk'-û-lûs, *adj.* robaczliwy.

VERMIFORM, *zob.* VERMICULAR.

VERMIFUGE, wêr'-mè-fûdż, *s.* (*med.*), lekarstwo na robaki.

VERMILION, wêr-mîl'-yûn, 1) *s* karmazyn; 2) *adj.* karmazynowy.

VERMIN, wêr'-mîn, *s.* robactwo; wszy, myszy, szczury.

VERNACULAR, wêr-nâk'-û-lâr, *adj.* krajowy, ojczysty, gminny. — *tongue* (—*idiom*), język ojczysty.

VERNAL, wêr-' nâl, *adj.* wiosenny. — *flowers*, kwiaty wiosenne. — *equinox*, porównanie dnia z nocą wiosenne.

VERNANT, wêr'-nânt, *adj.* kwitnący na wiosnę.

VERSATILE, wêr'-sâ-tîl, *adj.* zwinny, giętki; zmienny, płochy, niestały.

VERSATILITY, wêr-sâ-tîl'-è-tè, *s.* zwinność, giętkość; zmienność, płochość, niestałość.

VERSE, wêrs, *s.* wiersz (w poezyi). *Blank —*, wiersz nierymowy; wiersz (w pismie świętem).

VERSED, wêrst, *adj.* biegły, doświadczony.

VERSIFICATION, wêr-sè-fè-kâ'-szûn, *s.* rymowanie, pisanie wierszów.

VERSIFICATOR, wêr-sè-fè-kâ'-tûr, *or* VERSIFIER, wêr'-sè-fî-ûr, *s.* wierszopis, rymotworca.

TO VERSIFY, wêr'-sè fî, *v. a.* i *n.* rymować, pisać wiersze.

VERSION, wêr'-szûn, *s.* przemiana, przekład, tłumaczenie.

VERTEBRAL, wêr'tè-brâl, *adj.* (*anat.*) pacierzowy.

VERTEBRE, wêr'-tè-bûr, *or* VERTIBRA, wêr'-tè-brâ, *s.* (*anat.*), kość pacierzowa.

VERTEX, wêr'-tèks, *s.* nadgłówek, zenit, punkt nadgłówny.

VERTICAL, wêr'-tè-kâl, *adj.* wertykalny, pionowy, prostopadły. — LY, *adv.* prostopadle.

VERTICALITY, wêr-tè-kâl'-è-tè, *s.* pionowość, prostopadłość.

VERTICITY, wêr-tîs'-è-tè, *s.* obracanie się, obrót, ruch wirowy.

VERTIGO, wêr-tî'-gò, wêr'tè-gò, *s.* zawrót głowy.

VERTIGINOUS, wêr-tîd'-dżîn-ûs, *adj.* zawracający głowę, zawrotny, wirowaty.

VERVAIN, VERVINE, wêr-'wîn, *s.* koszysko lekarskie (roślina).

VERY, wêr'-è, 1) *adj.* prawdziwy, istny, wierutny; ten sam. *He is the — picture of his father*, jestto istny ojciec, wykapany syn swego ojca. *He is a — knave*, jestto wierutny łotr. *At that — hour*, o téj saméj godzinie. *This is the — man*, to jest ten sam człowiek. *The — devil*, istny diabeł. *To cut to the — bone*, przeciąć do saméj kości. *The — thought makes me shudder*, wzdrygam się na samą myśl. 2) *adv.* bardzo, nader, wielce; — *much*, bardzo wiele. *He is so — kind to me*, on jest dla mnie tak grzeczny. *Your — humble servant*, najniższy sługa.

TO VESICATE, wès'-è-kât, *v. a.* postawić wezykatoryą.

VESICATION, wès-è-kâ'-szûn, *s.* postawienie wezykatoryi.

VESICATORY, wè-sîk'-â-tûr-è, *s.* (*med.*), wezykatorya.

VESICLE, wès'-è-kl, *s.* (*med.*), pęcherzyk. *The — of the gall*, pęcherzyk żółciowy.

VESICULAR, wè-sîk'-û-lâr, *adj.* pełen pęcherzyków.

VESPER, wès'-pûr, *s.* zorza wieczorna.

VESPERS, wès'-pûrz, *s. pl.* nieszpory. *Sicilian Vespers*, nieszpory Sycylijskie (wyrznięcie Francuzów w Sycylii 1282 roku).

VESSEL, wès'-sêl, *s.* naczynie; okręt, statek.

VEST, wêst, *s.* kurtka, spancer, kamizelka.

TO VEST, *v. a.* oblec, przyoblec, ubrać, odziać. *To — in* (*with*), przyoblec władzą, nadać dobra, wprowadzić w posiadanie. *They have vested him with a monarch's power*, nadali mu władzę królewską. *The supreme executive power in England is vested in the king*, najwyższa władza wykonawcza w Anglii jest przy królu. *To — money in land*, umieścić pieniądze w dobrach gruntowych.

VESTAL, wès'-tâl, 1) *s.* Westalka; 2) *adj.* panieński, dziewiczy, Westalski.

VESTIBULE, wès'-tè-bûl, *s.* przedsionek, przysionek.

VESTIGE, wès'-tîdż, *s.* ślad.

VESTMENT, wêst'-mênt, *s.* ubior, odzież, suknia; ornat.

VESTRY, wès'-trè, *s.* zakrystya; zgromadzenie starszyzny parafialnéj (w zakrystyi). — *clerk*, pisarz parafialny. — *men* (—*elders*), starostowie parafialni. — *meeting*, zgromadzenie starostów parafialnych. — *keeper*, zakrystyan.

VESTURE, wès'-czûr, *s.* odzież, ubior, suknia; przyodzianie; W. P. † wprowadzenie na urząd lub w posiadanie.

VESUVIUS, wè-sû'-wè-ûs, *s.* Wezuwiusz.

VETCH, wêcz, *s.* wyka.

VETCHY, wêcz'-è, *adj.* wykowy.

VETERAN, wèt'-ûr-ân, 1) *s.* weteran, wysłużony żołnierz; 2) *adj.* wysłużony.

VETERINARIAN, wèt-ûr-è-nâ'-rè-ân, *s.* weterynarz, konował.

VETERINARY, wèt'-ûr-è-nâ-rè, *adj.* weterynarski, konowalski. — *art*, sztuka konowalska. — *school*, szkoła konowałów.

VETO, wè'-tò, *s.* weto.

TO VEX, wèks, *v. a.* dokuczać, naprzykrzać się, dogryzać, trapić, doskwierać, robić na przekorę, przekomarzać się.

VEXATIOUS, wèk-sâ'-szûs, *adj.* dręczący, trapiący, dokuczliwy, naprzykrzony, przekorny. — LY, *adv.* na przekorę. — NESS, *s.* uciążliwość, przykrość, dokuczliwość.

VEXER, wèks'-ûr, *s.* naprzykrzony człowiek.

VIA, wî'-â, *adv.* (na listach kupieckich), przez. — *Liverpool* przez Liverpool.

VIAL, wî'-âl, *s.* bańka, ampułka.

VIAND, wî'-ând, *s.* mięsiwo.

VIATICUM, wî-ât'-è-kûm, *s.* strawne na drogę; wijatyk, ostatnie pomazanie.

TO VIBRATE, wî'-brât, *v.* 1) *a.* machać, wywijać, wymachiwać; 2) *n.* drgać, drzeć, trząść się.

VIBRATION, wi-brā'-szŭn, *s.* kolibanie, machanie; drganie, wibracya.

VIBRATORY, wi'-brā-tŭr-ē, *adj.* kolibający, wahający, machający; drgający, drżący, trzęsący się.

VICAR, wik'-ŭr, *s.* wikary, wikaryusz.

VICARAGE, wik'-ŭr-idż, *s.* wikaryat.

VICARIAL, wi-kā'-rē-ăl, *adj.* wikaryuszowski.

VICARIOUS, wi-kā'-rē-ŭs, *adj.* zastępujący miejsce.

VICARSHIP, wik'-ŭr-szip, *s. zob.* VICARGE.

VICE, wis, *s.* wada, przywara, zdrożność, występek; 2) szruba, szrubsztak, 3) † błazen, arlekin, bufon (uosobiający wytępek w dawnych komediach).

VICE, *partic.* (w składanych): Vice, w zastępstwie. — *admiral*, viceadmirał. — *agent*, zastępca. — *chancellor*, podkanclerz. — *gerent*, zastępca rządcy. — *roy*, vicekról, namiestnik. — *royalty*, namiesnictwo.

VICE-VERSA, wi'-sēw-ĕr'-să, *adv.* naodwrót.

VICINITY, wē-sin'-ē-tē, *s.* sąsiedztwo.

VICIOUS, wisz'-ŭs, *adj.* występny, niegodziwy, ladaco, skażony, zepsuty.

VICISSITUDE, wē-sis'-ē-tūd, wi-sis'ē-tūd, *s.* zmiana, przemiana, obrót, koléj losu.

VICTIM, wik'-tim, *s.* ofiara.

VICTOR, wik'-tŭr, *s.* zwycięzca.

VICTORIOUS, wik-tō'-rē-ŭs, *adj.* zwycięzki. — LY, *adv.* zwycięzko.

VICTORY, wik'-tŭr-ē, *s.* zwycięztwo.

TO VICTUAL, wit'-tl, *v. a.* zaopatrzyć w żywność.

VICTUALING, wit'-tl-ing, *part. s.* opatrzenie w żywność. — *office*, intendentura żywności dla flotty.

VICTUALS, wit'-tlz, *s. pl.* wiktuały, strawa, żywność.

TO VIE, wi, *v. a.* i *n.* ubiegać się, iść w zapasy, iść na wyścigi, (— *with*, z kim; *for*, o co).

VIENNA, wi-ĕn'-nă, *s.* Wiedeń.

VIENNESE, wi-ĕn-nēz', 1) *s.* Wiedeńczyk; 2) *adj.* wiedeński.

TO VIEW, wū, *v. a.* patrzeć, poglądać, oglądać.

VIEW, *s.* rzut oka, widok, prospekt. *At first* —, na pierwszy widok. *At one* —, jednym rzutem oka. *To be in* —, leżeć przed oczyma. *In full* —, prosto przed kim. *To have in* —, miec na widoku, mieć na celu, zamierzać, zamyślać. *To keep in* —, mieć na względzie, mieć na uwadze. *To take a* — *of*, oglądać co, obejrzeć. *With a* — *to...*, celem, końcem. *With that*—, tym celem, tym końcem. *The end in* —, cel do którego się zmierza.

VIEWLESS, wū'-lĕs, *adj.* niewidzialny.

VIGIL, wid'-żil, *s.* wilia.

VIGILANCE, (—cy), wid'-żil-ăns, *s.* czujność, czuwanie.

VIGILANT, wid'-żil-ănt, *adj.* czujny, czuwający. — LY, *adv.* czujnie.

VIGOROUS, wig'-ŭr-ŭs, *adj.* silny, krzepki, dzielny, hoży. — LY, *adv.* silnie, krzepko. — NESS, *s.* silność, krzepkość, dzielność, tęgość.

VIGOUR, wig'-ŭr, *s.* siła, moc, energia.

VILE, wil, *adj.* podły, nikczemny, niegodziwy, wzgardy godny. — LY, *adv.* podle, nikczemnie. — NESS, *s.* podłość, nikczemność.

TO VILIFY, wil'-ē-fi, *v. a.* upadlać, poniżać, upośledzać.

VILLA, wil'-lă, *s.* dom wiejski.

VILLAGE, wil'-lidż, *s.* wieś.

VILLAGER, wil'-lid-żŭr, *s.* wieśniak.

VILLAIN, wil'-lin, *s.* łajdak, szelma, nikczemnik, złoczyńca.

VILLANOUS, wil'-lăn-ŭs, *adj.* łajdacki, szelmowski, nikczemny, niegodziwy, haniebny.

VILLANY, wil'-lăn-ē, łajdactwo, szelmowstwo, nikczemność, niegodziwość.

VILLOUS, wil'-lŭs, *adj.* kosmaty, włochaty.

VINCENT, win'-sĕnt, *s.* Wincenty.

TO VINDICATE, win'-dē-kăt, *v. a.* bronić, usprawiedliwiać; pomścić; żądać, domagać się.

VINDICATION, win-dē-kā'-szŭn, *s.* obrona, usprawiedliwienie.

VINDICATOR, win'-dē-kā-tŭr, *s.* obrońca. *A jealous — of Roman liberty*, żarliwy obrońca rzymskiéj wolności.

VINDICTIVE, win-dik'-tiw, *adj.* mściwy.

VINE, win, *s.* winna macica, winna latorośl.

VINEGAR, win'-ē-gŭr, *s.* ocet.

VINEYARD, win'-yĕrd, *s.* winnica, winogród.

VINOUS, wi'-nŭs, *adj.* winny.

VINTAGE, win'-tidż, *s.* winobranie.

VINTAGER, win'-tă-dżŭr, *s.* winobraniec, zbieracz wina.

VINTNER, wint'-nŭr, *s.* winiarz. *The vintner's wife*, winiarka.

VIOL, wi'-ŭl, *s.* basetla.

VIOLABLE, wi'-ō-lă-bl, *adj.* naruszalny.

TO VIOLATE, wi'-ō-lăt, *v. a.* zgwałcić, naruszyć, przekroczyć, przestąpić.

VIOLATION, wi-ō-lā'-szŭn, *s.* zgwałcenie, naruszenie, przekroczenie.

VIOLATOR, wi'-ō-lā-tŭr, *s.* gwałciciel.

VIOLENCE, wi'-ō-lĕns, *s.* gwałt, gwałtowność, przemoc. *To offer — to one*, chcieć zadać gwałt komu.

VIOLENT, wi'-ō-lĕnt, *adj.* gwałtowny, potężny, nawalny; popędliwy; czyniący gwałt. *A — death*, nagła śmierć. *A — presumption*, mocne domniemanie. *To lay* —, *hands upon one*, targnąć się na kogo. — LY, *adv.* gwałtownie.

VIOLET, wi'-ō-lĕt, 1) *s.* fiałek, fiołek; 2) *adj.* fiołkowy, fioletowy.

VIOLIN, wi'-ō-lin, *s.* skrzypce.

VIOLIST, wi'-ō-list, *s.* skrzypek.

VIPER, wi'-pŭr, *s.* żmija, gadzina. —*'s bugloss*, żmijowa główka, żmijowiec (ziele lekarskie).

VIPERINE, wi'-pŭr-in, *or* VIPEROUS, wi'-pŭr-ŭs, *adj.* żmijowy.

VIRAGO, wē-rā'-go, wi-rā'-gō, *s.* Herod baba, jędza, smok.

VIRGIN, wĕr'-dżin, 1) *s.* panna, dziewica; panna w zodyaku. *The holy — Mary*, najświętsza panna Marya; 2) *adj.* panieński, niepokalany, czysty. —*'s bower*, powój motyli, powojnik prosty. — *crants*, (*Shaksp. Ham.*), wieńce na panieńskim pogrzebie. — *honey*, patoka, miód lipiec. — *knot*, (*Shaksp. Temp* i *Per.*), zamek panieński, panieństwo, dziewictwo. — *wax*. wosk jarzący.

VIRGINAL, wĕr'-dżin-ăl, 1) *adj.* panieński, dziewiczy. — *fencing*, (*Shakps. Per.*) strój panieński; 2) *verginals s. pl.* klawicymbał.

TO VIRGINAL, *v. a.* (*Shakps.*), dotykać, klapać (jak grając na klawicymbale).

VIRGINITY, wĕr-dżin'-ē-tē, *s.* panieństwo, dziewictwo.

VIRILE, wi'-ril, *adj.* męzki, dojrzały.

VIRILITY, wi-ril'-ē-tē, *s.* męzkość, wiek męzki.

VIRTUAL, wĕr'-czū-ăl, *adj.* dzielny, skuteczny. — LY, *adv.* skutecznie.

VIRTUALITY, wĕr-czū-ăl'-ē-tē, *s.* dzielność, skuteczność.

VIRTUE, wĕr'-czū, *s.* cnota, doskonałość, zaleta; skuteczna własność, moc lecząca. *A medicine of no* —, nieskuteczne lekarstwo. *By (in)* —, na mocy. *To make a — of necessity*, z musu albo z potrzeby cnotę zrobić.

VIRTUELESS, *adj.* niecnotliwy; nieskuteczny.

VIRTUOSO, wĕr-tūō-ō'-sō, *s.* biegły artysta.

VIRTUOUS, wĕr'-czū-ŭs, *adj.* cnotliwy. — LY, *adv.* cnotliwie. — NESS, *s.* cnotliwość.

VIRULENCE (—cy), wir'-ū-lĕns, *s.* jadowitość, zjadliwość.

VIRULENT, wir'-ū-lĕnt, *adj.* jadowity, zjadliwy, złośliwy. — LY, jadowicie, zjadliwie.

VISAGE, wiz'-idż, *s.* twarz.

TO VISCERATE, wis'-sē-răt, *v. a.* wypatroszyć.

VISCID, wis'-sid, *adj. zob.* VISCOUS.

VISCIDITY, wē—sid'—ē—tē, *or* VISCOSITY, wis-kŏs'-ē-tē, *s.* lipkość, klejkość.

VISCOUNT, wi'-kŏunt, *s.* wice hrabia. VISCOUNTESS, wi'-kŏunt-ĕs, *s.* wice hrabina.

VISCOUS, wis'-kŭs, *adj.* lipki, klejki.

VISIBILITY, wiz-ē-bil'-ē-tē, *s.* widzialność.

VISIBLE, wiz'-ē-bl, *adj.* widzialny. — LY, *adv.* widzialnie, widocznie. — NESS, *zob.* VISIBILITY.

VISION, wiż'-ûn, *s.* widzenie, władza widzenia; mara, widmo.

VISIONARY, wiż'-ûn-â-rê, 1) *adj.* przywidziany, urojony; 2) *s.* marzyciel, fantastyk.

TO VISIT, wiz'-it, *v. a.* odwiedzić, nawiedzić; rewidować. *To —with*, dotknąć czem, dopuścić co. *God has visited us with a fatal event*, Bóg dotknął nas tem nieszczęściem.

VISIT, *s.* wizyta, odwiedzenie, nawiedziny. *To make (to pay) one a —*, oddać komu wizytę, odwiedzić kogo.

VISITATION, wiz-ê-tâ'-szûn, *s.* wizyta, odwiedzenie; dopuszczenie, zrządzenie (Boże).

VISITER (—TOR), wiz'-it-ûr, *s.* odwiedzający, gość.

VISOR, wiz'-ûr, *s.* misiurka.

VISTA, wis'-tâ, *s.* widok, prospeckt (przez aleję w ogrodzie).

VISTULA, wis'-tû-lâ, *s.* Wisła.

VISUAL, wiż'-û-âl, *adj.* wzrokowy. — *nerve*, nerw wzrokowy.

VITAL, wi'-tâl, *adj.* żywotny. —LY, *adv.* żywotnie.

VITALITY, wi-tâl'-ê-tê, *s.* żywotność.

VITALS, wi'-tâls, *s. pl.* części żywotne.

TO VITIATE, wisz'-ê-ât, *v. a.* skazić, zepsuć.

VITIATION, wisz-ê-â'-szûn, *s.* skażenie, zepsucie.

VITIOUS, *zob.* VICIOUS.

VITREOUS, yit'-trê-ûs, *adj.* szlanny, podobny do szkła. — NESS, *s.* podobieństwo do szkła.

VITRIFICABLE, wê-trif'-fê-kâ-bl, *adj.* dający się przemienić na szkło.

TO VITRIFICATE, wê-trif'-fê-kât, *v.* zeszklić, obrócić na szkło.

VITRIFICATION, wit-trê-fê-kâ'-szûn, *s.* zeszklenie, zamienienie na szkło.

TO VITRIFY, wit'-trê-fi, *v. a. zob.* TO VITRIFICATE.

VITRIOL, wit'-trê-ûl, *s.* witryol, koperwas.

VITRIOLATE (—TED), wit'-trê-ô-lât, *adj.* witryoliczny, koperwas w sobie mający.

VITRIOLIC, wit-trê-ôl'-ik, *or* VITRIOLOUS, wê-tri'-ô-lûs, *adj.* witryoliczny, witryolowy. *Vitriolic acid*, kwas witryolowy, kwas siarkowy.

VITUPERABLE, wê-tû'-pêr-â-bl, (wi.....), *adj.* naganny.

TO VITUPERATE, wê-tû'-pêr-ât, (wi.....), *v. a.* ganić.

VITUPERATION, wê-tû-pêr-â'-szûn, wi.....), *s.* nagana.

VITUPERATIVE, wê-tû'-pêr-â-tiw, (wi.....), *adj.* ganiący.

VIVACIOUS, wê-wâ'-szûs, (wi...), *adj.* żywy, rzeźwy, hoży, żwawy. —NESS, *s. zob.* VIVACITY.

VIVACITY, wê-wâs-ê-tê, (wi....), *s.* żywość, rzeźwość, żwawość.

VIVID, wiw'-id, żywy, żyjący, silny. —LY, *adv.* żywo. —NESS, *s.* żywość, życie.

VIVIFIC, wi-wif'-ik, *adj.* ożywiający.

TO VIVIFICATE, wi-wif'-fê-kât, *or* TO VIVIFY, wiw'-ê-fi, *v. a.* ożywić.

VIVIFICATION, wiw-ê-fê-kâ'-szûn, *s.* ożywienie.

VIVIPAROUS, wi-wip'-pâ-rûs, *adj.* żyworodny.

VIXEN, wik'-sn, *s.* lisica; (*vulg.*) sekutnica. złośnica, jędza.

VIZ, (zamiast VIDELICET *lub* TO VIT), to jest, naprzykład, jakoto.

VIZARD, wiz'-ûrd, *s. zob.* VIZOR.

VIZIER, wiz'-yêr, *s.* wezyr.

VOCABULARY, wô-kâb'-û-lâr-ê, *s.* słownik, dykcyonarz.

VOCAL, wô'-kâl, *adj.* głosowy, brzmiący; wokalny; śpiewny, śpiewliwy; ustny. —LY, *adv.* głosem, ustnie.

VOCALITY, wô-kâl'-ê-tê, *s.* władza mówienia, mowa; brzmienie.

VOCATION, wô-kâ'-szûn, *s.* powołanie.

VOCATIVE, wôk'-â-tiw, *adj.* wołający. — *case*, (*gram.*), przypadek piąty.

TO VOCIFERATE, wô-sif'-êr-ât, *v. n.* wołać, krzyczeć, wrzeszczeć, wykrzykiwać.

VOCIFERATION, wô-sif-êr-â'-szûn, *s.* głośne wołanie, wykrzykiwanie.

VOCIFEROUS, wô-sif'-êr-ûs, głośno wołający.

VOGUE, wôg. *s.* panująca moda, wziętość, powszechne przyjęcie.

VOICE, wôis, *s.* głos.

VOID, wôid, 1) *adj.* próżny, pusty, czczy; *fig.* nieważny, bezskuteczny, daremny. *The contract is —*, kontrakt jest nieważny. *To make — a law*, skasować prawo. *— of friendship, love*, niemający uczuć przyjaźni, miłości. *— of learning*, nieuczony, niemający nauki. *— of reason*, bezrozumny; 2) *s.* próżnia.

TO VOID, *v. a.* wypróżnić, wyrzucić z siebie, wyprzątnąć, wylać; *fig.* unieważnić, zniweczyć, skasować. *He was fain to — the kingdom*, był zmuszony opuścić królestwo. *To — bilious matter*, wyrzucić z siebie żółć. *To—worms*, wyrzucić z siebie robaki.

VOIDABLE, wôid'-â-bl, *adj.* mogący być wypróżnionym; *fig.* mogący być zniesionym, skasowanym.

VOIDER, wôid'-ûr, *s.* koszyk do sprzątnienia niedojadków ze stołu; 2) (*her.*), herb kobiety.

VOIDNESS, wôid'-nês, *s.* próżnia, czczość; *fig.* próżność, płonność, daremność; niedostatek, brak; nieważność.

VOLANT, wô'-lânt, *adj.* latający, lecący; (*Her.*), (wô-lânt'), lecący (ptak) w tarczy.

VOLATILE, wôl'-â-til, *adj.* lotny, ulotny, trzpiotowaty, lekki, płochy; (*chem.*), lotny, ulotny.

VOLATILITY, wôl-â-til'-ê-tê, *s.* ulotność, płochość, lekkość, zmienność.

VOLATILIZATION, wôl-â-til-êzâ'-szûn, *s.* ulotnienie.

TO VOLATILIZE, wôl'-â-til-iz, *v. a.* ulotnić.

VOLCANIC, wôl-kân'-ik, *adj.* wulkaniczny.

VOLCANO, wôl-kâ'-nô, *s.* wulkan.

VOLE, wôl, *s.* burda, sucha (w kartach).

VOLERY, wôl'-êr-ê, *s.* (*myśl.*), stado ptaków.

VOLITION, wô-lisz'-ûn, *s.* chcenie.

VOLITIVE, wôl'-ê-tiw, *adj.* chcący, mający wolą.

VOLLEY, wôl'-lê, *s.* danie ognia, wystrzał (z wielu dział lub strzelb razem).

VOLUBILITY, wôl-û-bil'-ê-tê, *s.* wartkość, zwinność, potoczystość. — *of tongue*, wprawność języka. *The — of a wheel*, wartkość koła.

VOLUBLE, wôl'-û-bl, *adj.* wartki, potoczysty, zwinny.

VOLUME, wôl'-yûm, *s.* zwitek; tom. *Volumes of smoke*, kłęby dymu.

VOLUMINOUS, wô-lû'-mê-nûs, *adj.* gruby, złożony z wielu tomów. —*writer*, autor dzieła w wielu tomach.

VOLUNTARY, wôl'-ûn-tâ-rê, 1) *adj.* dobrowolny; umyślny; 2) *s.* ochotnik. — RILY, *adv.* dobrowolnie.

VOLUNTEER, wôl-ûn-têêr', *s.* ochotnik.

TO VOLUNTEER, *v. n.* służyć w wojsku jako ochotnik. *To—one's services*, podjąć się czego dobrowolnie, ofiarować swoje usługi.

VOLUPTUARY, wô-lûp'-czû-â-rê, *s.* rozkosznik, lubieżnik, rozpustnik.

VOLUPTUOUS, wô-lûp'-czû-ûs, *adj.* rozkoszny, lubieżny, rozpustny. — LY, *adv.* rozkosznie. — NESS, *s.* rozkosz, rozpusta.

VOLUTE, wô-lût', *s. arch.* zawój.

VOMICA, wôm'-ê-kâ, *s. med.* wrzód w płucach.

VOMIC-NUT, wôm'-ik-nût, *s.* wronie oko (owoc drzewa używany jako trucizna).

TO VOMIT, wôm'-it, *v.* 1) *n.* womitować, bławać, rzygać; 2) *a. To — up* or *out*, wybławać, wyrzygać, wyrzucić z siebie.

VOMIT, *s.* womit, wymiot.

VOMITION, wô-misz'-ûn, *s.* bławanie, rzyganie.

VOMITIVE, wôm'-ê-tiw, *or* VOMITORY, wôm'-ê-tûr-ê, *adj.* sprawujący wymioty, służący na wymioty.

VORACIOUS, wô-râ'-szûs, *adj.* żarłoczny. — LY, *adv.* żarłocznie. —NESS, *s.* żarłoczność.

VORACITY, wô-râs'-sê-tê, *s.* żarłoczność.

VORTEX, wôr'-têks, *s.* VORTICES, *pl.* wir (w systemacie Kar-

tezyusza, ruch wirowy materyi, zktórego świat powstał).

VORTICAL, wôr'-tê-kâl, *adj.* wirowy. *A — motion*, ruch wirowy.

VOR'YE, (*Shaksp. K. L.* zamiast: *I warn you*), ostrzegam cię.

VOTARESS, wô'-tâ-rês, *s.* czcicielka; miłośnica; amatorka.

VOTARY, wô'-tâ-rê, *s.* czciciel; miłośnik, amator.

VOTE, wôt, *s.* wotum, kreska, głos. *To put to the —*, oddać pod głosowanie.

TO VOTE, *v. n.* wotować, kreskować, głosować; uchwalić, postanowić, wybrać. *To—by ballot*, tajemnie głosować. *They voted him*, wybrali go większością głosów.

VOTER, wô'-tûr, *s.* głosujący, wotujący, wyborca.

VOTIVE, wô'-tîw, *adj.* zawieszony jako wotywa, poświęcony na ofiarę, ślubowany.

TO VOUCH, wôûcz, *v. a.* i *n.* w. p. świadczyć, poświadczyć, zaświadczyć, zaręczyć, zapewnić; świadczyć się, brać na świadka. *I— the heavens*, świadczę się niebem. *I'll—this horse for a good horse*, ręczę że ten koń jest dobry. *I'll— for him*, ręczę za niego.

VOUCHER, wôûcz'-ûr, *s.* w. p. świadek, zaręczyciel; świadectwo na piśmie, dowód, udowodnienie.

TO VOUCHSAFE, wôûcz-sâf', *v.* 1) *a.* pozwolić, dozwolić, zezwolić; 2) *n.* raczyć, chcieć.

VOW, wôû, *s.* ślub, uroczysta przysięga.

TO VOW, *v. a.* i *n.* ślubować, ślub złożyć, ślub uczynić, przysiądz, zaprzysiądz; poświęcić.

VOWEL, wôû'-îl, *s.* samogłoska.

VOYAGE, wôè'-âdż, *s.* żegluga, podróż morska.

TO VOYAGE, *v. n.* żeglować, płynąć.

VOYAGER, wôè'-à-dżûr, *s.* żeglarz.

VULCAN, wûl'-kân, *s.* Wulkan, bożek piekła.

VULGAR, wûl'-gûr, 1) *adj.* prosty, pospolity, gminny, ordynaryjny. 2) *s. pl. The vulgar*, gmin, pospólstwo.

VULGARISM, wûl'-gûr-îzm, *s.* prostactwo, gminne wyrażenie.

VULGARITY, wûl-gâr'-ê-tê, *s.* pospolitość, gminność, ordynaryjność, płaskość.

VULGARLY, wûl'-gûr-lê, *adv.* po prostu, gminnie, ordynaryjnie; zwyczajnie, pospolicie.

VULGATE, wûl'-gât, *s.* wulgata (tłumaczenie łacińskie Biblii).

VULNERABLE, wûl'-nûr-â-bl, *adj.* łatwy do zranienia.

VULNERARY, wûl'-nûr-â-rê, *adj.* służący do gojenia ran.

TO VULNERATE, wûl'-nûr-ât, *v. a.* zranić.

VULPINE, wûl'-pîn, wûl'-pin, *adj.* lisi.

VULTURE, wûl'-czûr, *s.* sęp.

VULTURINE, wûl'-czû-rîn, *adj.* sępi, podobny do sępa.

W

TO WABBLE, uôb'-bl, *v. n.* chwiać się, kiwać się, gibać się.

WAD, uôd, *s.* kul słomy, wiązka słomy; 2) wata; 3) przybitka, flejtuch; 4) ołowiany kruszec.

TO WAD, *v. a.* watować; przybić, zapchać, zatkać.

WADDING, uôd'-dîng, *part. s.* watowanie, wata; przybitka, flejtuch.

TO WADDLE, uôd'-dl, *v. n.* zataczać się w chodzeniu jak kaczka, gibać się, chwiać się, kiwać się.

WADDLES, uôd'-dlz, *s. pl.* dzwonki (u koguta); sierhy (u świń).

WADDLINGLY, *adv.* kaczym krokiem.

TO WADE, uâd, *v. n.* brnąć, brodzić, iść w bród. *To — over*, przebrnąć, przebyć w bród.

WAFER, uâ'-fûr, *s.* opłatek.

TO WAFT, uâft, *v. a.* i *n.* wieść, prowadzić, pędzić (przez wodę lub przez powietrze); pławić, wiać; przywionąć, zawionąć, zawiać; płynąć, unosić się po powietrzu; † kiwnąć, skinąć.

WAFT, *s.* pływające ciało; powiew, powiewanie; *mar.* powiewająca chorągiewka.

WAFTAGE, uâft'-ldż, *s.* spław wodą, pędzenie przez powietrze.

TO WAG, uâg, *v.* 1) *a.* machać (ogonem), ruchać; 2) *n.* ruszać się, fertać się. *To — the head*, kiwać głową. *To—the finger*, ruszać palcem, podnieść palec. *To—the tail*, machać ogonem.

WAG, *s.* śmieszek, błazen, bufon, facecyonat.

TO WAGE, uâdż, *v. a.* odważyć się, ośmielić się; założyć się. *To —war*, toczyć wojnę.

WAGER, uâ'-dżûr, *s.* zakład, stawka. *To lay a —*, założyć się, postawić zakład.

TO WAGER, *v. a.* i *n.* założyć się, postawić zakład.

WAGERING, *part. s.* stawianie zakładów. *I don't like—*, nie lubię stawić zakładów.

WAGES, uâ'-dżîz, *s.* płaca, zapłata (sług, robotników); nagroda. *The — of sin is death*, śmierć jest nagrodą grzechu.

WAGGERY, uâg'-ûr-ê, *s.* błazeństwo, swawola, pustota, psikus, figel.

WAGGISH, uâg'-îsz, *adj.* błazeński, śmieszny, zabawny, żartobliwy, swawolny. — NESS, *s.* śmieszność, żartobliwość, zabawność, błazeństwo.

TO WAGGLE, uâg'-gl, *v. n. zob.* TO WADDLE.

WAGGON, uâg'-ûn, *s.* wóz, podwoda, fura.

WAGGONER, uâg'-ûn-ûr, *s.* podwodnik, furman; 2) zbiór gwiazd zwany w gminnéj mowie wózek (większa niedźwiedzica).

WAGTAIL, uâg'-tâl, *s.* pliszka.

WAIF, uâf, *s.* w. p. rzecz znaleziona.

TO WAIL, uâl, *v.* 1) *a.* opłakiwać; 2) *n.* kwilić, jęczyć, użalać się, narzekać.

WAIL, *s.* płacz, jęk, narzekanie.

WAILFUL, uâl'-fûl, *adj.* żałosny, płaczliwy.

WAILING, uâl'-îng, 1) *part. s.* kwilenie, jęczenie, użalanie się; 2) *part. adj.* kwilący, jęczący, użalający się.

WAIN, uân, *s.* † wóz. — *driver*, podwodnik. — *rope*, lina od wozu.

WAINSCOTE, uên'-skût, *s.* lamperya, futrowanie ścian.

TO WAINSCOTE, *v. a.* wykładać drzewem ściany, futrować.

WAIST, uâst, *s.* kibić, stan; *mar.* średni pokład.

WAISTCOAT, uês'-kôt, *s.* kamizelka.

TO WAIT, uât, *v. a.* i *n.* czekać, zaczekać, oczekiwać; towarzyszyć, następować; czyhać, dybać, zasadzić się. *To — for*, czekać na. *He was waited for*, czekano na niego. *We only — for a good wind*, czekamy tylko pomyślnego wiatru. *To —at table*, służyć do stołu. *To—on (—upon)*, służyć, posługiwać, usługiwać; towarzyszyć, następować (jak skutek). *I was then one of those that waited on the king*, byłem w tenczas jednym z tych którzy towarzyszyli królowi. *To — upon (on) a friend*, odwiedzieć przyjaciela. *I—your pleasure*, czekam na rozkazy pańskie, jestem na usługi.

WAIT, *s.* zasadzka. *To lie in— for one*, zasadzić się, czyhać na kogo. *To lay—*, przygotować zasadzkę.

WAITER, uâ'-tûr, *s.* sługa, lokaj, chłopak do posługi (w hotelach, oberżach).

WAITING, uâ'-tîng, *part. s.* czekanie, *zob.* TO WAIT; usługa, posługa. *To be in—*, być na służbie, mieć służbę. — *gentleman*, kamerdyner. — *gentlewoman*, garderobiana. — *maid (—girl)*, służąca. — *man*, lokaj. — *woman*, *zob.*— *gentlewoman.*

TO WAIVE, uâw, *v. a.* usunąć, uchylić, zaniechać, odłożyć na stronę, *To—a demand, a pretension*, zaniechać żądania, pretensyi. *To— a motion*, uchylić mocyą. *To—ceremony*, odłożyć na bok ceremonie.

TO WAKE, uâk, *v. r.* i *ir.* 1) *a.* obudzić; 2) *n.* obudzić się, ocknąć się; czuwać, nie spać; (*Shak. Ham.*) obchodzić pogrzeb.

WAKE, *s.* czuwanie; kiermasz, święto poświęcenia kościoła.

WAKEFUL, uâk'-fûl, *adj.* czujny, czuwający.—LY, *adv.* czujnie. —NESS, *s.* czujność.

TO WAKEN, uâ'-kn, *v. a.* i *n. zob.* TO WAKE.

WALE, uàl, *s.* krajka, szlak; 2) cięgi od smagania biczem lub wybicia kijem.

WALES, uàlz, *s.* księstwo Walii.

TO WALK, uàuk, *v.* 1) *n.* chodzić, iść, przechadzać się, spacerować; iść stępo; chodzić po nocy (o strachach, o upiorach); 2) *a.* prowadzić, przeprowadzić. *That horse walks better than he trots*, ten koń lepiéj chodzi stępo niż kłusem. *A spirit walks in this house*, straszy w tym domu. *To—one's horse*, przeprowadzić lub przejechać stępo konia. *To — about*, obchodzić, obejść. *To—along*, daléj iść. *To—back*, przyjść na powrót. *To—by*, przejść mimo. *To—down*, zejść na dół. *To—forward*, iść na przód. *To—in*, wejść, wnisć. *To—on*, iść daléj. *To—out*, wyjść. *To—up*, wyleść na górę. *To—up and down*, przechadzać się wzdłuż i w szerz. *To—up to one*, zbliżyć się, przystąpić do kogo.

WALK, *s.* chód, krok; spacer, przechadzka; ulica w ogrodzie, alea; zawód, stan, powołanie. *To fetch (to take) a—*, pójść na spacer. *There are fine walks in the neighbourhood of the town*, są piękne spacery w bliskości tego miasta. *The humble walks of life*, skromne zawody życia, niższe powołania.

WALKER, uàuk'-ûr, *s.* pieszo idący, pieszy, spacerujący.

WALKING, uàuk'-ing, 1) *part. s.* chodzenie, spacerowanie.—*cane*, (—*staff*,—*stick*), kij, laska, trzcina. *There is no—in the streets*, niepodobna przechadzać się po ulicach.—*is good for him*, przechadzka jest dobra dla niego. *It is fine—to-day*, piękna dziś przechadzka; 2) *part. adj.* chodzący, spacerujący.

WALL, uàll, *s.* ściana, mur. *Walls may have ears*, ściany mogą słyszeć. *To give one the—*, puścić kogo od ściany.—*creeper*, kowalik murowy.—*eyes*, bielmo (na oku u konia).—*eyed*, bielmooki.—*pepper*, rozchodnik sześćrzędny.—*rue*, stonogowiec zanokcica.—*wort*, chebd; pomurne ziele.

TO WALL, *v. a.* otoczyć murem, obmurować. *To—up*, zamurować.

WALLET, uòl'-ît, *s.* sakwy, torba.

TO WALLOP, uòl'-lûp, *v.* 1) *n.* kipieć, gotować się, wrzeć; 2) *a. vulg.* wygrzmocić, wykołatać.

TO WALLOW, uòl'-lô, *v. n.* tarzać się, nurzać się; tarzać się w błocie, zanurzyć się w plugawem życiu.

WALNUT, uàl'-nût, *s.* orzech włoski.

TO WAMBLE, uòm'-bl, *v. n. vulg.* odbijać się, odrzygać się. *My stomach wambles*, żołądek odrzuca, odbija mi się.

WAN, uòn, *adj.* blady, wybladły.

WAND, uònd, *s.* rószczka, rózga, pręt; laska, buława. *A conjurer's—*, rószczka czarodziejska.

TO WANDER, uòn'-dûr, *v. n.* wędrować, błąkać się, tułać się, wałęsać się; *fig.* odchodzić od zmysłów, gadać jak z gorączki, być w obłąkaniu. *He wandered from his road*, zbłądził z drogi. *We wandered in (about) the forest*, błądziliśmy po lesie. *To—from the point in question*, zboczyć od przedmiotu.

WANDERER, uòn'-dûr-ûr, *s.* wędrownik, tułacz.

WANDERING, uòn'-dûr-ing, 1) *part. s.* wędrowanie, wędrówka; błądzenie, zabłąkanie, obłąkanie; 2) *part. adj.* wędrujący; błądzący, obłąkany; odchodzący od zmysłów, gadający z gorączki.

TO WANE, uàn, *v. n.* ubywać, zmniejszać się, maleć.

WANE, *s.* ubywanie, ubytek; ostatnia kwadra księżyca. *The day is on the —*, dzień ubywa. *Life is on the—*, życie jest na schyłku.

WANION, uòn'-yûn, *s.* † *with a —*, *zob. with a vengeance.*

WANNED, uònd, *adj.* blady, wybladły.

WANNESS, uòn'-nès, *s.* bladość.

WANNISH, uòn'-nîsz, *adj.* bladawy.

TO WANT, uònt, *v. a.* i *n.* brakować, niedostawać; mieć brak, mieć niedostatek; uchybić; potrzebować; żądać; chcieć.—*no money, you shall — nothing*, jeżeli ci nie brakuje pieniędzy, niczego ci brakować nie będzie. *He wants no good will*, nie zbywa mu na dobrych chęciach. *In winter we — a fire*, w zimie potrzebujemy ogniu. *He wants me to come*, chce żebym przyszedł. *England is not wanting in learned men*, nie zbywa Anglii na uczonych ludziach. *What do you —?* czego chcesz? czego potrzebujesz? *I — to speak to him*, chcę z nim pomówić. *I — every thing*, potrzebuję wszystkiego, zbywa mi na wszystkiem. *You shall — for nothing*, na niczém zbywać ci nie będzie. *This news wants confirmation*, ta nowina potrzebuje potwierdzenia. *It wants a quarter of an hour of six o'clock*, trzy kwadranse na szóstą. *There wants but a little*, o nie wiele co chodzi. *Who wants you to do it?* kto żąda tego od ciebie? kto ci to każe czynić?

WANT, *s.* brak, niedostatek, potrzeba. — *of faith*, brak wiary, niewiara, niedowierzanie. *For — of money*, dla braku pieniędzy. *For — of which*, wrazie uchybienia, niedopełnienia czego; wrazie niedostatku. *To be in—of*, (*to have—of*), potrzebować czego, cierpieć niedostatek.

WANTED, uòn'-têd, *adj.* potrzebowany, żądany. *You are —*, potrzebują cię, wołają cię.

WANTING, uòn'-ting, *part. adj.* brakujący, niedostateczny; uchybiający. *To be —*, brakować, niedostawać. *Many books are — in the library*, brakuje wiele książek w bibliotece; *To be —* (*deficient*) *in respect to one*, ubliżyć komu szacunku. *He is not — in honesty*, nie brakuje mu uczciwości, jest dosyć uczciwym. *I shall not be — on my part*, nie uchybię, nie omieszkam z mojéj strony.

WANTON, uòn'-tûn, *adj.* pusty, swawolny, figlarny, płochy; rozpustny, rozwiązły, wyuzdany; sprośny, wszeteczny, lubieżny. *To be full of—tricks*, wyrabiać figle, szaleć, pustować.—*eyes*, figlarne oczy. *A—look*, lubieżny wzrok. *To grow — by prosperity*, zhardzieć w pomyślności. *In—sport*, ze swawoli, swawolnie. *To commit a crime in — sport*, popełnić zbrodnię z wyuzdanéj swawoli.—*ringlets*, swawolne warkocze (igrające z wiatrami).

WANTON, *s.* lubieżnica, umizgalska, lubieżnik; śmieszek, błazen. *My wantons*, moje kochane dzieci, moi kochani przyjaciele. *To make a—of a child*, rozpieścić dziecko, zepsuć pieszczotami.

TO WANTON, *v. n.* igrać, swawolić, pustować; pieścić, cackać; żartować, baraszkować.

WANTONLY, uòn'-tûn-lê, *adv.* swawolnie, psotnie, figlarnie, płocho; rozpustnie, rozwiązle, lubieżnie.

WANTONNESS, uòn'-tûn-nès, *s.* pustota, swawola, płochość; rozpusta, rozwiązłość; lubieżność; wesołość, żartobliwość.

WAR, uàr, *s.* wojna. *To make — upon*, toczyć, prowadzić z kim wojnę. *Man of —*, wojownik, żołnierz; *mar.* okręt wojenny. — *worn*, zużyty przez wojnę, wysłużony. *At —*, w wojnie. *He is at— with all the fair sex*, znajduje się w wojnie z całą płcią piękną.

TO WAR, *v. n.* wojować, walczyć.

TO WARBLE, uàr'-bl, *v. a.* i *n.* świegotać, szczebiotać, śpiewać.

WARBLER, uàrb'-bl-ûr, *s*, spiewak, ptak spiewający.

TO WARD, uàrd, *v. a.* i *n.* wartować, stać na straży, strzedz; czuwać, pilnować, warować. *I have warded you from many dangers*, zachowałem cię od wielu niebezpieczeństw. *To—off*, odbić, odeprzeć pocisk; odwrócić co grożącego.

WARD, *s.* straż, warta; dozór, opieka; 2) sierota pod opieką zostająca; 3) szaniec, warownia, załoga, strażnica; 4) areszt, uwięzienie; 5) obwód, okrąg, cyrkuł, parafia; 6) rozgródka w zamku; ząb u klucza. — *mote*, zgromadzenie cyrkułu miejskiego. — *room* (na okrętach wojennych), sala jadalna oficerska. — *staff*, buława hetmańska.

WARDEN, uàr'-dn, *s.* strażnik, wartownik, dozorca; opiekun; 2) gruszka funtowa, gduła.

WARDER, uàrd'-ûr, *s.* strażnik, stróż, dozorca; † laska Herolda

(którą rzucał między bijących się, żeby zaprzestali boju).

WARDROBE, uârd'-rôb, *s.* garderoba.

WARDSHIP, uârd'-szîp, *s.* opieka; małoletność.

WARE, uâr, *adj. zob.* AWARE.

WARE, *s.* towar. *Earthen* —, gliniane naczynia. *Small wares*, drobne towary. *Good ware makes quick markets*, dobry towar ma prędki odbyt. — *house*, sklep, magazyn, skład towarów. — *house keeper*, dozorca magazynu.

WARELESS, *adj.* nieostrożny.

WARFARE, uâr'-fâr, *s.* prowadzenie wojny, wojowanie; wojna; służba wojskowa.

WARILY, uâ'-rê-lê, *adv.* ostrożnie.

WARINESS, uâ'-rê-nês, *s.* ostrożność.

WARLIKE, uâr'-lîk, *adj.* wojenny, bitny, waleczny, wojowniczy.

WARM, uârm, *adj.* ciepły; *fig.* czuły, serdeczny, gorący, pałający, żywy. *To make* — zagrzać. *To grow* — zagrzać się. *To grow—in a dispute*, zagrzać się w kłótni. *The weather is warm*, jest ciepło na dworze. *To be — clad*, być ciepło ubranym. *To be* —, *fig. vulg.* mieć się dobrze, być bogatym, dostatnim. *A—man*, człowiek zamożny.—*hearted*, szczery, serdeczny.

TO WARM, *v. a.* grzać, zagrzać. *The sun warms the earth*, słońce ogrzewa ziemię. *To—again*, odegrzać. *To—one's self*, grzać się.

WARMING, uârm'-îng, *part. s.* grzanie, ogrzewanie. — *pan*, łożogrzej, szkandela.

WARMLY, uârm'-lê, *adv.* ciepło; *fig.* serdecznie, czule; żywo, z zapałem. *He is — clad*, on jest ciepło ubrany. *They maintained the dispute very*—żwawo ten spór toczyli.

WARMNESS, uârm'--nês, *or* WARMTH, uârm*th*, *s.* ciepłość, ciepło; *fig.* serdeczność, wylanie; zapał. *Vital warmth*, ciepło żywotne. *There is a great warmth in his affection towards us*, kocha nas serdecznie, ma dla nas wylane serce.

TO WARN, uârn, *v. a.* ostrzegać, przestrzegać, ostrzedz, przestrzedz; wypowiedzieć służbę, odprawić. *I—you of it*, ostrzegam cię o to. *He had warned them of their duty*, przypomniał im ich powinność. *To—one off* (*away*), ostrzedz kogo aby się oddalił, aby się nie narażał na niebezpieczeństwo.

WARNING, uârn'-îng, *s.* ostrzeżenie, przestroga; wypowiedzenie służby, odprawienie służącego; zamówienie, obstalowanie. *To give* —, ostrzedz, przestrzedz; wypowiedzieć służbę. *His master gave him*, —pan mu wypowiedział służbę. *To take*—, korzystać z przestrogi, przyjąć przestrogę. *At a minute's*—, w mgnieniu oka, natychmiast (po zamówieniu lub obstalowaniu); zawsze na pogotowiu.

WARP, uârp, *s.* osnowa tkacka.

TO WARP, *v.* 1) *a.* skręcić, skurczyć, zmarszczyć; przekręcić, wykręcić, spaczyć; 2) *n.* spaczyć się. *To—the mind*, uprzedzić kogo, spaczyć czyj sąd, wyobrażenia. *To—a passage*, przekręcić sens jakiego miejsca w pismie.

WARRANT, uôr'-rânt, *s.* w. p. pełnomocnictwo, plenipotencya; rozkaz wykonania, rozkaz uwięzienia, list gończy; gwarancya, zaręczenie, zapewnienie; upoważnienie, usprawiedliwienie.

TO WARRANT, *v. a.* upoważnić, umocować; ręczyć, zaręczać, gwarantować, upewniać, usprawiedliwiać. *I—you*, uręczam cię. *I—you the watch*, uręczam za dobroć tego zegarka.

WARRANTABLE, uôr'-rânt-â-bl, *adj.* mogący być usprawiedliwionym; odpowiedzialny; dozwolony. *—by law*, dozwolony prawem, nie zakazany. *His conduct is not* —, jego postępowanie nie jest do usprawiedliwienia. — LY, *adv.* do usprawiedliwienia.

WARRANTED, uôr'-rân-têd, *adj.* zaręczony (o dobrym gatunku towarów, wyrobów); potwierdzony, stwierdzony. *That is a remark — by daily experience*, jestto uwaga stwierdzona codziennem doświadczeniem.

WARRANTER, uôr'-rânt-ûr, *s.* ręczyciel, gwarant.

WARRANTY, uôr'-rânt-ê, *s.* rękojmia, zaręczenie; powaga, upoważnienie.

WARREN, uôr'-rîn, *s.* królikarnia.

WARRENER, *s.* dozorca królikarni.

WARRIOR, uâr'-yûr, *s.* wojownik, wojak.

WARSAW, uôr'-sâw, *s.* Warszawa.

WART, uârt, *s.* brodawka.—*wort*, brodawnik (roślina).

WARTY, uâr'-tê, *adj.* brodawkowaty, brodawczaty.

WARY, uâ'-rê, *adj.* ostrożny, przezorny.

WAS, uôz, *pret. zob.* TO BE. *He — to be appointed*, miał być mianowanym. *I — going to tell*, miałem powiedzieć.

TO WASH, uôsz, *v. a.* i *n.* prać; myć, zmoczyć, skropić; płókać; podmywać brzegi; porwać, zagarnąć (o bałwanach morskich). — *your hands*, umyj ręce. *To—foul linen*, prać brudną bieliznę. *To—a glass*, opłókać szklankę. *The river washes the walls of the town*, rzeka płynie pod murami miasta. *I — my hands of it*, umywam ręce od tego. *To—away* (*—off*), zmyć, obmyć. *To — down*, popędzić na dół; popić, zapić. *To—over*, zamazać, zatynkować; zalać, lać się przez.

WASH, *s.* pranie; pierzywo; mycie; ziemia naniesiona przez wodę, przysypisko; topiel, bagno, oparzelisko; pomyje. *Beauty* —, bielidło, piękrzydło.—*house*, pralnia, praczkarnia. —*tub*, balia.

WASHER, uôsz'-ûr, *s.* pracz. — *woman*, praczka.

WASHING, uôsz'-îng, *part. s.* pranie. — *day*, dzień w którym się pierze bielizna. *To pay the*—, zapłacić za pranie.

WASHY, uôsz'-ê, *adj.* mokry, wilgotny; obwisły, flakowaty; słaby.

WASP, uôsp, *s.* osa.

WASPISH, uôsp'-îsz, *adj.* osi, zły jak osa, drażliwy, gniewliwy, zrzędny. — LY, *adv.* złośliwie. — NESS, *s.* złośliwość, zrzędność.

WASSAIL, uôs'-sîl, *s.* napój z jabłek, cukru i piwa; pijatyka, hulanka, kompania pijaków.

WASSAILER, uôs'-sîl-ûr, *s.* pijak, hulaka.

TO WASTE, uâst, *v.* 1) *a.* pustoszyć, niszczyć; trwonić, marnować, roztrwonić, marnotrawić; trawić, pożerać; osłabić, wycięczyć. *Why — you so your money?* dla czego trwonisz tak pieniądze.? *He wastes his time in playing*, trwoni czas na grze. *To — a country*, spustoszyć kraj; 2) *n. To—away*, schnąć, chudnąć, spadać z ciała, marnieć, niszczeć, ginąć, znędznieć. *The day wastes*, dzień jest na schyłku. *He wastes away*, spada z ciała, marnieje.

WASTE, *adj.* pusty, bezludny; nieprzydatny, niezdatny. *To lay a country* —, spustoszyć kraj.— *paper*, szpargały, świstki.

WASTE, *s.* pustynia, puszcza; spustoszenie; zmarnowanie, roztrwonienie; strata, ubytek.

WASTEFUL, uâst'-fûl, *adj.* pustoszący, niszczący; stratny, utratny, marnotrawny, rozrzutny. — LY, *adv.* stratnie, rozrzutnie — NESS, *s.* rozrzutność.

WASTER, uâst'-ûr, *s.* spustoszyciel; marnotrawca, rozrzutnik.

WATCH, uôcz, *s.* czuwanie; warta, straż; zegarek; *fig.* czujność, baczność, uwaga. *To be upon the*—, stać na warcie. *To keep good* —, czujnie pilnować. *To be upon the—for one*, czatować na kogo.— *case*, koperta od zegarka. — *man*, stróż; wartownik.—*maker*, zegarmistrz.—*tower*, strażnica.—*word*, hasło.

TO WATCH, *v. a.* i *n.* czuwać, nie spać; strzedz, wartować, pilnować; uważać, dawać baczność, obserwować, upatrywać, dostrzegać. *To — a sick person*, doglądać chorego w nocy. *To—an opportunity*, upatrywać dogodną porę. *To—one's motions*, dawać baczność na czyje kroki, postępki. *To — over*, czuwać nad. *The Lord watches over us*, Bóg czuwa nad nami.

WATCHER, uôcz'-ûr, *s.* stróż; dostrzegacz.

WATCHET, uôcz'-ît, *adj.* (— *coloured*), blado błękitny.

WATCHFUL, uôcz'-fûl, *adj.* czujny, baczny, ostrożny. — LY,

adv. czujnie.—NESS, *s.* czujność.

WATER, uâ'-tûr, *s.* woda; mocz, uryna. *Waters*, *pl.* wody, wody mineralne. *To go by water*, płynąć wodą. *To fish in troubled* —, w mętnéj wodzie ryby łapać. *To make* —, szczać; mieć dziurę (o okręcie). *To take in fresh* —, nabrać świeżéj wody (o okręcie). *On the* — *side*, nad brzegiem wody. *'Tis high*—, *'tis low*—, morze wezbrało, morze opadło. *A diamond of the first* —, brylant pierwszéj wody. *A genius of the first* —, wyższy jeniusz. — *colour*, kolor wodnisty, wodna farba malarska. —*cresses*, rukiew, rzerzucha wodna.—*fall*, spadek wody, kaskada. —*fowl*, ptak wodny, ptactwo wodne. — *gruel*, klejek owsiany. — *lily*, lilia wodna. — *man*, przewoźnik. — *mark*, punkt największego wezbrania morza.—*melon*, kawon. —*mill*, młyn wodny.—*mint*, mięta wodna. — *ordeal*, † próba przez wodę (w sądach bożkich). — *proof*, nieprzeciekający wodą. — *radish*, rukiew wodna. — *rat*, szczur wodny.—*rocket*, gatunek wodnéj rzerzuchy.— *violet*, okrężnica błotna, krwawnik wodny.—*work*, machina hidrauliczna. — *works*, *pl.* wodotrysk, sztuczne igrzyska wód.

TO WATER, *v. a.* i *n.* moczyć, odwilżać, polewać, rozwodnić; rosić, skrapiać; nabrać wody (o okrętach). *To* — *a garden*, polewać ogród. *To*—*a horse*, pławić konia, napoić konia. *To make one's mouth* —, oskomę komu uczynić, zaostrzyć apetyt. *His chaps* — *at it*, *vulg.* slinka mu na to ciecze z gęby, ślinkę połyka.

WATERER, uâ'-tûr-ûr, *s.* polewający, skrapiający.

WATERINESS, uâ'-tûr-ê-nês, *s.* wodnistość, wilgotność.

WATERING, uâ'-tûr-ing, *part. s.* polewanie wodą, skrapianie; zaopatrzenie w wodę. —*place*, miejsce gdzie się kąpią w morzu, lub gdzie piją wody mineralne: miejsce gdzie napawają bydło lub konie. — *pot*, polewaczka. — *trough*, koryto do napawania.

WATERISH, uâ'-tûr-ish, *adj.* wodnisty. — NESS, *s.* wodnistość.

WATERY, uâ'-tûr-ê, *adj.* obfitujący w wodę, wodnisty, wodny, mokry.

WATTLE, uôt'-tl, *s.* lasa, koszary na owce, hurty; 2) dzwonki (u koguta); sierhy (u świń), *zob.* WADDLES.

TO WATTLE, *v. a.* hurtować, lasami obstawić, koszary porobić.

TO WAUL, uâl, *v. n.* miauczyć.

WAVE, uâv, *s.* bałwan morski, wał morski, fala; buchastość. *A* — *of the hand*, machnienie ręką, skinienie ręką.—*like*, podobny do fali, buchasty, załomisty.

TO WAVE, *v.* 1) *a.* machać, kiwać, kiwnąć, skinąć; rozbujać, wywijać, wymachiwać; porobić załomy, buchty nakształt fali. *To*— *a flag*, *a handkerchef*, machać, wywijać chorągwią, chustką. *To*— *a sword*, wywijać, wymachiwać pałaszem. *To*—*the hand*, machać, kiwać ręką; usunąć, uchylić, zaniechać, odłożyć na stronę, *zob.* TO WAIVE; 2) *n.* kołysać się, unosić się, wiać, powiewać.

TO WAVER, uâ'-wûr, *v. n.* chwiać się, wahać się, namyślać się.

WAVERER, uâ'-wûr-ûr, *s.* wahający się, niezdeterminowany.

WAVERING, uâ'-wûr-ing, 1) *part. s.* chwianie się, wahanie się, namyślanie się; 2) *part. adj.* chwiejący się, wahający się, niestateczny.

WAVY, uâ'-wê, *adj.* wały rzucający, bałwanisty; igrający jak woda, uginający się i podnoszący się; wężykowaty, buchasty; powiewny.

TO WAWL, uâul, *v. n. zob.* TO WAUL.

WAX, uâks, *s.* wosk. *A cake of* —, krążek wosku. *Seal-wax*, *sealing-wax*, lak. *Wax-candle*, *wax-light*, *wax-taper*, świeca woskowa. *Ear-wax*, gnój w uszach. *Wax-works*, *pl.* woskowe figury.

TO WAX, *v.* 1) *reg. a.* woskować; 2) *reg.* i *ir. n.* rość, rosnąć; zostać, stać się. *To* — *powerful*, stać się potężnym. *To*—*warm*, zagrzać się; wpaść w zapał.

WAXEN, uâk'-sn, 1) *part.* † *zob.* TO WAX, 2); 2) *adj.* woskowy.

WAY, uâ, *s.* droga, odległość, kawał drogi; strona, kierunek. *The high* —, bity gościniec, trakt. *To go the same*—, iść tąż samą drogą. *Which is the*—*thither?* która jest droga, którędy do.....? *'Tis a long* (*great*) — *thither*, daleko stąd do tamtego miejsca. *I shall take your house in my*—, zajdę do ciebie po drodze. *You are out of the right* —, zbłądziłeś z drogi. *To put in the right*—, naprowadzić na dobrą drogę. *Go your*—, idź swoją drogą. *To make* or *give* — (*to stand out of the*—), ustąpić, umknąć z drogi. *Make* —*!* z drogi! *To stand in one's* —, stać komu na przeszkodzie, zawadzać. *To come in one's* —, zajść lub wleść komu w drogę. *To go out of the* —, zmylić drogę, zabłądzić. *To be out of the* —, wyboczyć z drogi; leżeć na uboczu; nie być pod ręką; nie należeć do rzeczy. *You are always out of the*—, nigdy cię w domu nie zastać, nigdy cię napotkać nie można. *This is a thing out of my* —, to jest po za moim obrębem; to nie jest w mojéj mocy. *To get out of the*—, sprzątnąć z drogi; ustąpić z drogi. *To keep out of the*—, ukrywać się, niepojawiać się. *To put things out of the* —, sprzątnąć, poprzątnąć, pouprzątać. *You take it the wrong* —, bierzesz się do tego ze złéj strony, na opak. *You go the wrong* — *to work*, źle, na opak bierzesz się do roboty. *I know which*—*he stands affected*, wiem do któréj strony on się skłania. *The secret ways of Providence*, tajemne drogi Opatrzności. *To be in the*—*of salvation*, być na drodze zbawienia. *Which* —*?* którędy? jakim sposobem? *This* —, tędy; tym sposobem. *That* —, tamtędy. *Every* —, ze wszech stron, ze wszech miar. *To go a great* —, daleko zajść, daleko iść; skutkować, mieć wielki wpływ. *That will go a great* —*with him*, to będzie ważnem u niego, sprawi na nim wrażenie. *In the family*—, wciąży. *By the* —, mimo chodem, nawiasem, nawiasowo. *The ship is under* —, *mar.* okręt odbywa drogę, płynie. *To make*—*through the crowd*, przecisnąć się przez tłum. *To make one's own* —, wykierować się na ludzi, dorobić się majątku. *To give* — *to melancholy*, poddawać się melancholii. *To lead the* —, prowadzić. *To make the best of one's* —, pospieszać najkrótszą drogą; *fig.* środek, sposób, tryb, kształt. *Any*—, jakimkolwiek bądź sposobem. *No*—, żadną miarą, żadnym sposobem. *Another* —, inaczéj. *Is that his* —*?* czy taki jego sposób postępowania, działania? — *of thinking*, sposób myślenia. *I am no ways fitted for that*, nie jestem wcale zdatny do tego. *This is a new*—, to jest nowa metoda. *I am for the old* —, jestem za dawną metodą. *Use your own* —, zrób, uczyń, postąp sobie jak ci się zdawać będzie, po swojemu. *He must have his own* —, chce koniecznie zrobić po swojemu. *You must find out a* —*for that*, musisz znaleść na to sposób, środek, lekarstwo. *The surest* —, najlepszy sposób.

WAYFARER, uâ'-fâ-rûr, *s.* wędrownik, podróżny.

WAYFARING, uâ'-fâ-ring, 1) *part. s.* wędrówka, podróż; 2) *part. adj.* wędrujący, podróżujący.

WAYLAID, uâ'-lêd, *pret.* i *part. zob.* TO WAYLAY.

TO WAYLAY, uâ-lâ', uâ'-lâ, *v. ir. a.* czyhać, czatować, zasiąść na kogo, zastąpić mu drogę.

WAYLAYER, uâ'-lâ-ûr, *s.* czatownik, zastępujący po drogach.

WAYLESS, uâ'-lês, *adj.* bezdrożny.

WAYMARK, uâ'-mârk, *s.* drogoskaz.

WAYWARD, uâ'-uûrd, *adj.* krnąbrny, uparty; tetryczny, chymeryczny, dziwaczny. — LY, *adv.* krnąbrnie; tetrycznie, chymerycznie. — NESS, *s.* krnąbrność, uporczywość; tetryczność, chymeryczność, dziwactwo.

WE, uêê, *pron. pers.* my.

WEAK, uêk, *adj.* słaby, mdły, wątły.—*side*, słaba strona.

TO WEAKEN, uê'-kn, *v. a.* osłabić, zwątlić, nadwątlić, nadwyrężyć. *To be weakened by*...., być osłabionym przez.

WEAKLING, uêk'-ling, *s.* człowiek słabowity, słabowite dziecko.

WEAKLY, uêk'-lê, *adj.* i *adv.* słabowity, bezsilny; słabo, bezsilnie.

WEAKNESS, uēk'-nēs, *s.* słabość, ułomność, nieudolność. — *of constitution*, słabość konstytucyi ciała. *The—of old age*, słabość starości. — *of arguments*, słabość dowodów. *You must know his weaknesses*, musisz znać jego słabości, jego słabą stronę.

WEAL, uēl, *s.* dobro, dobry byt, pomyślność, kwitnący stan; 2) cięga, sina pręga. *The public — (The common —)*, ogólne dobro. *Weals-man*, (*Shaksp. Cor.*), statysta, polityk.

WEALD, uēld, *s.* † las.

WEALTH, uēl*th*, *s.* bogactwo, dostatki. *Common —*, rzeczpospolita.

WEALTHILY, uēl*th*'-ė-lė, *adv.* bogato, zamożnie.

WEALTHINESS, uēl*th*'-ė-nēs, *s.* bogactwo, zamożność.

WEALTHY, uēl*th*'-ė, *adj.* bogaty, dostatni, zamożny.

TO WEAN, uēn, *v. a.* odłączyć (dziecko od piersi); odzwyczaić. *To—one's self from any pleasure*, pozbawiać się, ujmować sobie przyjemności.

WEANLING, uēn'-ling, *s.* dziecko odłączone.

WEAPON, uēp'-pn, *s.* broń, oręż, zbroja.

WEAPONED, uēp'-pnd, *adj.* zbrojny, uzbrojony.

WEAPONLESS, uēp'-pn-lēs, *adj.* bezbronny, bezzbrojny, nieuzbrojony.

To WEAR, uār, *v. ir.* 1) *a.* nosić, mieć na sobie (suknię, odzienie); zużyć, wyszarzać, spotrzebować; wycięczyć; 2) *n.* zużyć się, zatrzeć się; *fig.* uchodzić, upływać; niknąć, zniknąć. *Time wears out all things*, czas wszystko zużywa, trawi, pożera. *To—a suit of clothes*, nosić suknię. *That is much worn now*, to jest teraz bardzo noszone, jest w modzie. *That kind of cloth wears well*, ten gatunek sukna jest bardzo chodziwy. *To—land out of heart*, wycięczyć grunt. *To — out a man's patience*, zużyć czyją cierpliwość. *Every thing wears out*, wszystko się zużywa. *Thus wore out the night*, tak przeszła noc. *To—well*, być chodziwym (o suknie, o materyach). *To—away* (*to—off*), zużyć, wyszarzać, wytrzeć, wychodzić; *fig.* mijać, przemijać; niknąć, uchodzić; zużyć się, zatrzeć się. *Time wears on*, czas upływa. *To — out*, zużyć, wyszarzać, wychodzić; *fig.* znużyć, wycięczyć. *To—out a suit of clothes*, zużyć, znosić suknię. *Night wears apace*, noc niknie, dzień się zbliża.

WEAR, *s.* noszenie sukni, chodzenie w sukni; użycie, zużycie.— *and tear*, wytarcie, wychodzenie.

WEARER, uā'-rūr, *s.* noszący (suknię).

WEARIED, uė'-rėėd, *adj.* znużony, strudzony.

WEARILY, uė'-rė-lė, *adv.* ze znużeniem.

WEARINESS, uė'-rė-nēs, *s.* znużenie, utrudzenie; nudność, uprzykrzenie, znudzenie.

WEARING, uār'-ing, 1) *part. s.* noszenie (sukni), zużycie. *Every thing is the worse for—*, wszystko się zużywa w noszeniu, w używaniu. — *apparel*, suknie, odzienie; 2) *part. adj.* noszący, zużywający.

WEARISOME, uė'-rė-sūm, *adj.* nudny, uprzykrzony, uciążliwy; nużący, męczący, mordujący. — LY, *adv.* nudnie, uciążliwie. — NESS, *s.* znużenie, utrudzenie; nudność, uprzykrzenie.

WEARY, uė'-rė, *adj.* znużony, utrudzony, zmęczony, zmordowany; nudny, znudzony, uprzykrzony, przykrzący sobie co.

TO WEARY, *v. a.* znużyć, utrudzić, zmordować, zmęczyć.

WEASAND, uė'-zn, *s.* kanał oddechowy, krtań.

WEASEL, uė'-zl, *s.* łasica.

WEATHER, uēTH'-ūr, powietrze, czas; burza, nawalnica. — *Fair (fine) —*, piękna pogoda. *Rainy—*, dżdżysto. *Foul—*, burza, nawalnica. *The — is hot, cold*, gorąco, zimno. *Blowing—*, wietrzno. *—beaten*, skołatany burzą; zahartowany. — *cock*, chorągiewka na dachu.— *driven*, zapędzony burzą. *—gage*, *mar.* pomyślny wiatr. *To get the — gage*, z wiatrem płynąć. *To lose the—gage*, stracić pomyślny wiatr. — *glass*, barometr, termometr. — *proof*, dobry na niepogodę, na słotę, nieprzemakający. — *wise*, znający się na odmianach powietrza.

TO WEATHER, *v. a.* wystawić na powietrze, przewietrzyć; wytrwać, przetrwać, wytrzymać (burzę, nawalnicę). *To—a point*, *mar.* opłynąć przylądek. *To—(—out) a storm*, wytrzymać burzę. *We have weathered our point*, *fig.* przezwyciężyliśmy, pokonaliśmy przeszkodę.

TO WEAVE, uėw, *v. ir. a.* tkać; wić, splatać.

WEAVER, uė'-wūr, *s.* tkacz.

WEB, uēb, *s.* tkanka, tkanina; błona, błonka, pliwka; skałka na oku.—*footed*, płetwonogi.

WEBBED, uēbd, *adj.* spleciony, złączony błoną.

WEBSTER, uēb'-stūr, *s.* † tkacz.

WE'D, (skrócenie używane zamiast WE HAD, WE WOULD).

TO WED, uēd, *v.* 1) *a.* ożenić; 2) *n.* ożenić się, pójść za mąż.

WEDDED, uēd'-ėd, *adj.* (—*to*), ożeniony, żonaty, zamężna; *fig.* ślepo do czego przywiązany, zaciętcie przy czem obstający. — *to his opinion*, ślepo przywiązany do swego zdania.

WEDDING, uēd'-ding, *part. s.* pojęcie za żonę, wyjście za mąż; wesele.— *clothes*, *pl.* suknie weselne. — *day*, dzień weselny.— *feast*, gody weselne.—*ring*, ślubna obrączka. *A—song*, pieśń weselna. *I was at the—*, byłem na weselu.

WEDGE, uēdż, *s.* klin. — *wise*, klinowaty.

TO WEDGE, *v. a.* zabić klin, rozłupać klinem. *To — in*, wbić, wcisnąć, wtłoczyć; *fig.* zawrzeć w obrębie.

WEDLOCK, uēd'-lōk, *s.* małżeństwo, węzeł małżeński.

WEDNESDAY, uēnz'-dā, *s.* środa (od bożka *Wodan*).

WEE, uė, *adj.* † (szkoc:), mały, maleńki.— *bit*, kawałeczek.— *face*, twarzyczka.

WEED, uėėd, *s.* ziele, zielsko, chwast. *Ill weeds grow apace*, *prov.* chwasty prędko rosną, złego nie sieją, samo rośnie; 2) suknia, suknia żałobna. *In woman's —*, w stroju kobiecym. *Widow's weeds*, żałobne suknie wdowy.

TO WEED, *v. a.* pleć, opleć, wypleć, wyrwać ziele; wyplenić, wykorzenić.

WEEDER, uėėd'-ūr, *s.* plewiarz.

WEEDLESS, uėėd'-lēs, *adj.* bez ziela, czysty.

WEEDY, uėėd'-ė, *adj.* zarosły zielem, chwastem.

WEEK, uėėk, *s.* tydzień.—*day*, dzień powszedni. *Next—*, przyszły tydzień, przyszłego tygodnia. *Holy —*, wielki tydzień. *I gave him so much a—*dałem mu tyle na tydzień.

WEEKLY, uėėk'-lė, *adj.* i *adv.* tygodniowy; na tydzień, tygodniami.

WEEL, uėėl, *s.* więcierz; 2) wir.

TO WEEN, uėėn, *v. n.* † mniemać, sądzić, rozumieć, myśleć.

TO WEEP, uėėp, *v. ir. a.* i *n.* płakać; (—*at*, *over*, nad czem, nad kim). *To—for*, opłakiwać co. *To—for* (*with*) *joy*, płakać z radości.

WEEPER, uėėp'-ūr, *s.* płaczek, płaczący. *Weepers*, *pl.* białe taśiemki lub szlarki przy mankietach u sukni żałobnéj (w Szkocyi).

WEEPING, uėėp'-ing, 1) *part. s.* płakanie, płacz, narzekanie, lament. *To fall a—*, rozpłakać się. *—ripe*, (*Shaksp.*), skłonny do płaczu; 2) *part. adj.* płaczący.—*willow*, płacząca wierzba. — LY, *adv.* z płaczem, ze łzami.

TO WEET, uėėt, *v. ir. n.* † wiedzieć.

WEETLESS, *adj.* † niewiadomy, nieświadomy.

WEEVIL, uė'wl, *s.* wgryzek, wołek, czerw żytny.

WEFT, uēft, *s.* wątek tkacki.

WEFTAGE, uēft'-ldż, *s.* tkanka, tkanina.

TO WEIGH, uā, *v. a.* i *n.* ważyć; *fig.* rozważać, uważać, zważać; trzymać wagę, być ważnym, mieć wagę; gnieść, ciężyć, uciskać. — *this loaf*, zważ ten bochenek chleba. *It weighs four ounces*, to waży cztery uncye. *To — every word*, ważyć każdy wyraz. *To— (to — anchor)*, podnieść kotwicę. *That reason does not — with me*, ta racya nie ma u mnie wagi. *To— down*, przeważyć; upadać pod ciężarem. *That weighs down all ob-*

jections, to przeważa wszystkie zarzuty. *To be weighed down with age and sorrow*, upadać pod ciężarem lat i zmartwień. *That weighs upon my heart*, to mi cięży na sercu.

WEIGH, *s.* 256 funtów, licząc 16 uncyj na funt. *A—of wool*, 256 funtów wełny. *To get under —*, *mar.* podnieść kotwicę.

WEIGHED, uâd, *part.* i *adj.* zważony; rozważony; biegły, doświadczony.

WEIGHER, uâ'-ûr, *s.* ważący, dozorca wagi.

WEIGHT, uât, *s.* waga; ciężar, brzemię; *fig.* waga, ważność, znaczenie. *Hundred pound* — (skróc: *cwt.*), sto funtów, cetnar. *Of full —*, ważny. *Matter of —*, rzecz ważna. *Weights*, (*a pair of weights*), szalka. *To sell a thing by —*, przedawać co na wagę. *He is worth his — in gold*, złotem by go odważyć, wartość jego jest nieoszacowana.

WEIGHTILY, uâ'-tê-lê, *adv.* ciężko, ważnie.

WEIGHTINESS, uâ'-tê-nês, *s.* ciężkość, ważność.

WEIGHTLESS, uât'-lês, *adj.* lekki, nieważny.

WEIGHTY, uâ'-tê, *adj.* ciężki; ważny. *A — body*, ciężkie ciało. *Let me have your advice in this— affair*, poradź mi w tym ważnym interesie.

WEIRD, uêêrd, *adj.* †—*sisters*, czarownice, jędze piekielne.

WELCOME, uêl'-kûm, 1) *adj.* pożądany, miły, przyjemny; dogodny. *To bid* (*to make*) *one—*, przywitać, powitać kogo. *You are — to it*, z ochotą ci to daję, rad jestem że ci się mogę tym przysłużyć; 2) *interj.* witaj! 3) *s.* powitanie, przywitanie, miłe przyjęcie. *A hearty —*, miłe i serdeczne przyjęcie. *She smiled her—*, przyjęła mię z uśmiechem na ustach.

TO WELCOME, *v. a.* witać, powitać, przywitać.

WELCOMENESS, uêl'-kûm-nês, *s.* miłe przyjęcie.

WELCOMER, uêl'-kûm-ûr, *s.* witający, przyjmujący gości.

WELD, uêld, *s.* rezeda żółta, żółtofarbnik.

WELFARE, uêl'-fâr, *s.* dobro, dobry byt, pomyślność, powodzenie, szczęście.

WELK, uêlk, *s.* marszczka, zmarszczka.

TO WELK, *v.* 1) *a.* zmarszczyć, skurczyć; 2) *n.* † zeschnąć, zwiędnąć.

WELKED, uêlkt, *adj.* zmarszczony, skurczony. — *eye*, błękitne oko.

WELKIN, uêl'-kîn, *s.* (w poezyi), obłoki, niebiosa, firmament niebieski. — *eye*, (*Shaksp.*), błękitne oko.

WE'LL, (skrócenie zamiast WE WILL).

WELL, uêll, *s.* krynica, studnia. *Wells*, *pl.* wody mineralne. *Well-bucket*, wiadro u studni. — *water*, woda kryniczna.

TO WELL, *v. n.* ciec, płynąć. *To—forth*, wytryskać.

WELL, 1) *adj.* zdrów, w dobrém zdrowiu; 2) *interj.* nuż! nuż tedy! no dobrze! nuż daléj! owoż tedy! nuż więc! 3) *adv.* dobrze, nader, bardzo; jak należy, należycie; błogo; dostatecznie, dokładnie. *As—as*, równie jak; równie, jako też; tak jak. — *enough*, dosyć dobrze. *She is very—*, ona ma się dobrze, jest w dobrém zdrowiu. *To be—off*, mieć się dobrze, zostawać w pomyślnym stanie, powodzić się dobrze. *Do—and have—*, *zob.* pod TO DO. — *advised*, dobrze nauczony, dobrze doradzony. — *affected*, przychylny, życzliwy.— *appointed*, dobrze ubrany, dobrze uzbrojony. — *being*, dobry stan, dobry byt, pomyślność. — *born*, dobrze urodzony. — *bred*, dobrze wychowany, dobrze ułożony, grzeczny. — *built*, dobrze zbudowany, kształtnéj postaci. — *doing*, dobrze czyniący, dobroczynny. — *done!* dobrze! brawo! wybornie!— *dressed*, dobrze ubrany; dobrze przyprawiony. — *favoured*, piękny, przystojny. — *fed*, dobrze ukarmiony, tłusty. —*grounded*, dobrze uzasadniony.—*intentioned*, dobrze myślący, życzliwy. — *known*, dobrze znany. — *made*, dobrze zrobiony; dobrze zbudowany, kształtny. — *meaning*, dobrze myślący, życzliwy; dobry sposób myślenia. — *meant*, w dobréj myśli, w dobrym celu, w dobréj intencyi. — *met!* (dobrze żeśmy się spotkali), witaj! jak się masz! — *minded*, dobrze myślący, życzliwy, przychylny.—*natured*, dobrotliwy, dobroduszny. — *nigh*, (— *near*), omało, niemal, prawie, ledwie że nie. — *pleasing*, podobający się, miły, przyjemny. — *spent*, dobrze użyty, dobrze przepędzony.— *spoken*, wymowny.— *timed*, w swoim czasie, we właściwéj porze.—*wish*, życzliwość, przychylność, sprzyjanie. — *wisher*, życzliwy, przychylny, sprzyjający, przyjaciel. *I am a — wisher to the Americans*, sprzyjam sprawie Amerykanów, jestem ich przyjacielem.

WELLADAY, uêl'-â-dâ, *interj.* niestety!

WELT, uêlt, *s.* brzeg, obwodka, szew, obszycie, lamówka.

TO WELT, *v. a.* obszyć, lamować.

TO WELTER, uêlt'-ûr, *v. n.* tarzać się, wytarzać się, nurzać się.

WEMB, uêm, *s.* † kałdun, brzuszysko.

WEN, uên, *s.* martwa kostka; 2) wole, podgarle, zawałki.

WENCH, uênsz, *s.* dziewka, dziewucha; publiczna dziewczyna.

TO WENCH, *v. n.* (*to go a wenching*), biegać za dziewkami.

WENCHER, uênsz'-ûr, *s.* dziewkarz, kurwiarz.

TO WEND, uênd, *v. n.* † iść, odejść; wić się, kręcić się. *To — one's way*, zmierzać swe kroki, dążyć dokąd, obrócić drogę.

WENNY, uên'-nê, *adj.* gardłowaty, wolaty, wole mający.

WENT, uênt, *pret. zob.* TO GO.

WEPT, uêpt, *pret.* i *part. zob.* TO WEEP.

WERE, uêr, 1) *plur. pret.* byliśmy, byliście, byli; byłyśmy, byłyście, były; 2) *pret. subj.* (we wszystkich osobach liczby pojed. i mnogiéj). *We — to have*, mieliśmy mieć. *We — to dine at our friend's*, mieliśmy być na obiedzie u naszego przyjaciela. *You—better to go* (*you had better to go*), lepiéjbyś zrobił gdybyś poszedł. *Would to God you—married*, dałby Bóg abyś był żonatym. *As it—*, że tak rzekę, niby, jakoby. *If I— rich* (*— I rich*), gdybym był bogatym. *If you—an honest man*, gdybyś był uczciwym człowiekiem.— *it not for.....*, gdyby nie. — *it not for fear of displeasing you*, gdybym się nie lękał uczynić ci przykrość.—*it but for that*, jeżeli tylko o to idzie.

WEST, uêst, 1) *s.* zachód; 2) *adj.* zachodni. — *India* (*the — Indies*), Indye zachodnie. — *wind*, wiatr zachodni; 3) *adv.* na zachód. *The wind is in the—*, wiatr jest z zachodu. *The windows look to the —*, okna wychodzą na zachód. *A— wind*, wiatr zachodni.

WESTERLY, uêst'-ûr-lê, *or* WESTERN, uêst'-ûrn, *adj.* zachodni.

WESTPHALIA, uêst-fâ'-lê-â, *s.* Westfalia.

WESTWARD, uêst'-uûrd.—LY, *adv.* na zachód, ku zachodowi.

WET, uêt, 1) *adj.* mokry, wilgotny. — *weather*, deszcz, słota. *I am all over — (I am — through)*, całkiem przemokłem; 2) *s.* mokrość, wilgoć. *You must keep yourself from the—*, powinieneś wystrzegać się wilgoci. *To walk out in the —*, wyjść w deszcz, w słotę.

TO WET, *v. a.* pomokrzyć, zmoczyć, zamoczyć, zwilżyć, zwilgocić.

WETHER, uêTH'-ûr, *s.* skop.

WETNESS, uêt'-nês, *s.* mokrość, wilgotność.

WEZAND, uê'-zn, *s. zob.* WEASAND.

WHALE, huâl, *s.* wieloryb. — *bone*, róg wielorybi. — *fishery*, połów wielorybów.

WHALER, huâ'-lûr, *s.* okręt wielorybowy.

WHARF, huôrf, *s.* stanowisko okrętów, przystań, nadbrzeże.

WHARFAGE, huôrf'-ldż, *s.* palowe (opłata od statków).

WHAT, huôt, 1) *pron. relat.* i *inter*, co, to co; co to za; jaki, jak; 2) *adv.* częścią; jużto. *Mind well — I say to you*, zważ dobrze co ci mówię. — *man is that?* co to za człowiek? *I'll tell you —*, powiem ci coś.—*with his conduct,—with his courage*, już to przez swoję konduitę, już to przez swoję odwagę.— *by force,— by policy*, już

to przemocą, jużto polityką. *I gave him — money I had*, dałem mu ile tylko miałem pieniędzy. — *for?* na co, po co, dla czego?

WHATEVER, huôt-ĕw'-ûr, *or* WHATSOEVER, huôt-sô-ĕw'-ûr, *pron. relat.* jakikolwiek, cokolwiek.

WHEAT, huêt, *s.* pszenica.

WHEATEN, huê'-tn, *adj.* pszenny.

TO WHEEDLE, huêê'-dl, *v. a.* przypochlebiać się, świecić baki, łudzić, przyłudzić, tumanić, bałamucić. *To — into*, uwikłać, usidlić (przyłudą i pochlebstwami). *To — one of his money*, wyłudzić od kogo pieniądze.

WHEEDLER, huêê'-dl-ûr, *s.* pochlebca, łudziciel, zwodziciel.

WHEEL, huêêl, *s.* koło. *The wheels of a coach*, koła powozu. *The wheels of a watch*, kółka zegarka. *Fore wheels, hind wheels*, przednie koła, tylne koła. *To break upon the —*, kołem bić.—*barrow*, taczka.— *wright*, kołodziéj.

TO WHEEL, *v.* 1) *a.* toczyć, taczać, kręcić; 2) *n.* kręcić się, toczyć się, obracać się. *To — about*, zwrócić się, obrócić się.

WHEELER, huêêl'-ûr, *s.* kołodziéj, stelmach.

WHEELY, huêêl'-ê, *adj.* kołowrotny, kolisty.

TO WHEEZE, huêêz, *v. n.* sapać.

WHELK, huêlk, *s.* pryszcz, guz.

TO WHELM, huêlm, *v. a.* przywalić, przygnieść, przytłoczyć.

WHELP, huêlp, *s.* szczenię. *A lion's —*, lwiątko. *A wolf's —*, wilczę. *A bear's —*, niedźwiadek. *Whelp*, smarkacz, błazen, chłystek. *A bitch in —*, suka szczenna.

TO WHELP, *v. n.* oszczenić się. *A bitch ready to —*, suka na oszczenieniu.

WHEN, huên, *conj.* i *adv.* kiedy, gdy. *He believed—young*, wierzył kiedy był młodym. *Since —*, odkąd, od jakiego czasu. — *gone*, kiedy odszedł. —*received*, po odebraniu. — *due*, kiedy się będzie należeć.

WHENCE, huêns, *adv.* skąd.— *soever*, skądkolwiek.

WHENEVER, huên-ĕw'-ûr, *or* WHENSOEVER, huên-sô-ĕw'-ûr, *adv.* kiedykolwiek, ile razy. *Whenever I call upon him, he inquires after your health*, ile razy zajdę do niego, wypytuje mnie o twoje zdrowie.

WHERE, huâr, *adv.* gdzie. *Any —*; *every —*; *no —*; *zob.* pod ANY, EVERY, NO.

WHEREABOUT, huêr-â-bôût', *adv.* gdzie, w którém miejscu, w jakiéj stronie; o czém, nad czém, *I know not—I am*, nie wiem gdzie jestem. *I should like to know of his — (whereabouts)*, chciałbym wiedzieć gdzie się on obraca. *The object—we are conversing*, przedmiot o którym rozmawiamy.

WHEREAS, huâr-âz', *conj.* gdy, gdy zaś, ponieważ, gdy tymczasem.

WHEREAT, huâr-ât', *adv.* przy czém, na co, o co, o czém, na czém. — *he was very angry*, o co się bardzo gniewał.

WHEREBY, huâr-bî', *adv.* przez co. — *I mean the pleasure they take in doing of mischief*, przez co rozumiem przyjemność jaką mają w czynieniu źle.

WHEREFORE, huâr'-fôr, *adv.* dla czego, czemu; dla tego, przeto, zatym.—*is he come?* dla czego, po co przyszedł?

WHEREIN, huâr-în', *adv.* w tem, w czém. *That's it — you failed*, w temci to pobłądziliście.

WHEREINTO, huâr-în-tôô', *adv.* w co, dokąd.

WHEREOF, huâr-ôf', *adv.* o czém, skąd, z czego.

WHEREON, huâr-ôn', *adv.* na czém, na co, po czém, nad czém, o czém. *The ground — I tread*, ziemia po któréj stąpam.

WHERESOEVER, huâr-sô-ĕw'-ûr, *adv.* gdziekolwiek bądź, dokądkolwiek bądź.

WHERETO, huâr-tôô', *or* WHEREUNTO, huâr-ûn-tôô', *adv.* do czego, na co. *Whereto he answered*, na co on odpowiedział.

WHEREUPON, huâr-ûp-ôn', *adv.* na co, na czém, po czém, za czém.—*there had risen a general war betwixt them*, po czem powstała powszechna wojna między niemi.

WHEREVER, huâr-ĕw'-ûr, *adv.* gdziekolwiek bądź.

WHEREWITH, huâr-uîth', *or* WHEREWITHAL, huâr-uîTH-âll', *adv.* czém, z czém, z czego. *To have wherewithal*, mieć z czego żyć. *They would build new Babels, had they wherewithal*, budowaliby nowe wieże babilońskie, gdyby mieli z czego. *The power wherewith he was trusted*, władza którą mu powierzono.

TO WHERRET, huêr'-rît, *v. a. vulg.* drażnić, nagabać, zaczepiać, przekomarzać się; uderzyć w policzek.

WHERRY, huêr'-rê, *s.* próm, przewoz, czółno. — *man*, przewoźnik.

TO WHERRY, *v. a.* przewieść, (prómem, czółnem).

TO WHET, huêt, *v. a.* ostrzyć, wecować, szlifować.

WHET, *s.* ostrzenie; ostrze; *fig.* zaostrzenie, bodziec. *To give a— to one's knife*, wyostrzyć nóż. *To give a — to one's appetite*, zaostrzyć apetyt.— *stone*, marmurek do wecowania, oselka.

WHETHER, huêTH'-ûr, 1) *pron.* który z dwóch (lepiéj *which*); 2) *conj.* czy, czyli. — *it be true or no*, czy to prawda czy nieprawda. — *one will or no*, chcąc niechcąc, rad nierad. *I'll see—he be at home*, zobaczę czy on jest w domu.. *Wives must be had*, — *good or bad*, potrzeba mieć żonę, czy złą czy dobrą.

WHETTER, huêt'-tûr, *s.* szlifierz.

WHEY, huâ, *s.* serwatka.—*face (Shaksp.)*, blada twarz.

WHEYEY, huâ'-ê, *or* WHEYISH, huâ'-îsz, *adj.* serwatczany, podobny do serwatki.

WHICH, huîcz, *pron. relat.* który, która, które; co; który, a, e, (z dwóch lub z większéj liczby). *The book—you had promised me*, książka którąś mi obiecał.—*of you did it?* który z was to uczynił?—*is the first commandment of all?* które jest najpierwsze ze wszystkich przykazań? *Take — you please*, weź który (która, co) ci się podoba. — *way?* którędy?

WHICHSOEVER, huîcz-sô-ĕw'-ûr, *or* WHICHEVER, *pron. relat.* który (a, e) kolwiek bądź.

WHIFF, huîf, *s.* świst, poświst. *A—of tobacco*, chuch, chuchnienie dymem tytoniu.

TO WHIFF, *v. a.* buchać dymem.

TO WHIFFLE, huîf'-fl, *v.* 1) *n.* rozproszyć się, zostać rozdmuchniętym; bredzić, bzdurzyć, bałamucić, baraszkować; 2) *a.* rozproszyć, rozdmuchnąć. *To — one out of a thing*, wykpić co zgrabnie od kogo.

WHIFFLER, huîf-flûr, *s.* piszczek, fajfer; bedel lub szwajcar idący na czele processyi; bredziciel, pierdoła.

WHIG, huîg, *s.* Wig (nazwisko partyi politycznéj mającéj na celu zabezpieczenie swobód narodowych od nadużyć władzy królewskiéj, od wyrazu szkockiego *whiggamor*, znaczącego podwodnik, furman).

WHIGGISM, huîg'-gizm, *s.* zasady wigów.

WHILE, huîl, *s.* chwila, moment. *A — after*, w krótce potem, po chwili. *A good—ago*, od dawna. *All this —*, przez cały ten czas. *For a—*, na chwilę. *But a—since*, przed chwilą, niedawno, tylko co. *It is not worth the —*, niewarto. *A great —*, bardzo dawno.

WHILE, WHILST, huîlst, *conj.* podczas, gdy; póki. *While there is life, there is hope*, mamy nadzieję póki żyjemy.

TO WHILE, *v. n.* rozwlekać, odkładać, marudzić. *To — away one's time*, trawić czas na fraszkach, przebaraszkować, przebałamucić.

WHILOM, huî'-lûm, *adv.* † niegdyś, przed tym, przed laty.

WHIM, huîm, *s.* chimera, kaprys, wymysł, dziwactwo, fantazya, urojenie, muchy w nosie, fochy.

TO WHIMPER, huîm'-pûr, *v. n.* chlipać, skwierczyć, jęczeć, z cicha płakać.

WHIMPLED, huîm'-pld, *adj.* rozpłakany, beczący (jak gdyby go kto darł ze skóry).

WHIMSEY, huîm'-zê, *s. zob.* WHIM.

WHIMSICAL, huîm'-zê-kâl, *adj.* chymeryczny, kapryśny, dziwaczny,

grymaśny, cudacki.—LY, *adv.* chimerycznie, dziwacznie.

TO WHINE, huln, *v. n.* piszczeć, kwilić, jęczeć; skomleć, skowyczeć.

WHINE, *s.* pisk, kwilenie, jęk; skomlenie, skowyczenie.

TO WHINNY, huln'-nê, *v. n.* rzeć.

WHINYARD, huln'-yûrd, *s. lud.* kord, szabla.

TO WHIP, hulp, *v.* 1) *a.* chłostać, smagać, ćwiczyć, biczować; porwać, chwycić, uchwycić, pochwycić; obszyć, obrąbić, przyfastrygować. *To — a chid*, chłostać dziecko. *To—a horse*, zaciąć konia biczem. *To—the cream*, ubić śmietanę na pianę. *To—the top*, popędzać frugę czyli wartołkę. *To—out*, wypędzić biczem; wymknąć się prędko; wydobyć, wyciągnąć. *He whipt out his sword*, wydobył pałasz. *To—off a thing*, prędko co zbyć, uwinąć się z czém prędko. *To—up*, schwycić, uchwycić. *She whipt up her darling in her arms*, uchwyciła swoje dziecko na ręce; 2) *n.* pobiedz, skoczyć, szusnąć. *To — down*, zbiedz, zbiegnąć prędko na dół. *To—up*, wybiedz, wskoczyć na górę. *To — up and down*, szastać się, fertać się. *To—out*, wybiedz, wyskoczyć.

WHIP, *s.* bat, bicz, batóg, harap.—*hand*, prawa ręka jeźdźca. *To have the — hand of one*, *fig.* mieć nad kim górę. — *lash*, koniec bicza, trzaskawka. — *staff*, korba przy rudlu do kierowania okrętu.

WHIPPING, hulp'-plng, 1) *part. s.* smaganie, chłosta. — *post*, pręgierz, słup przy którym smagano złoczyńców; 2) *part. adj.* smagający, chłostający.

WHIPSTER, hulp'-stûr, *s.* chłostacz; zuch, dziarski chłopak.

WHIPT, hulpt, *pret.* i *part.* (skróc: z *whipped*, *zob.* TO WHIP).

TO WHIR, huûr, *v. n.* furnąć, burknąć (o niektórych zrywających się ptakach, jako to o kuropatwach, o bażantach).

TO WHIRL, huêrl, *v.* 1) *a.* kręcić, zakręcić, pokręcić; 2) *n.* kręcić się, obracać się.

WHIRL, *s.* kręt, zakręt, wir.—*bat*, buzdygan, maczuga, pałka.—*bone*, czaszka goleniowa, nakolanek.—*gig*, bąk, fruga, wartołka.—*pool*, wir. —*wind*, wicher.

WHISK, hulsk, *s.* miotełka, trzepaczka.

TO WHISK, *v.* 1) *a.* trzepać, wytrzepać z prochu.— *off the dust of my hat*, otrzepaj mój kapelusz z prochu; 2) *n.* kręcić się, uwijać się. *To—away*, uwinąć się, mignąć się, zniknąć.

WHISKERS, huls'-kûrz, *s. pl.* faworyty.

WHISKING, *adj. vulg.* ogromny, niezmierny. *A—lie*, ogromne kłamstwo. *A — wind*, ogromny wiatr.

WHISKY, huls'-kê, *s.* kariolka o dwóch kołach; 2) gorzałka (w Szkocyi).

TO WHISPER, huls'-pûr, *v. n.* i *a.* szeptać, szepnąć, podszepnąć. *It is whispered about*, przebąkują o tem, rozchodzi się o tem głucha pogłoska.

WHISPER, *s.* szept, poszept. *To inform in a —*, szepnąć do ucha. *There is a — of such news about the town*, przebąkują o tém po mieście.

WHISPERER, huls'-pûr-ûr, *s.* szeptacz, podszeptywacz, zausznik.

TO WHIST, hulst, *v. n.* milczeć, ani słowa nie pisnąć.

WHIST, 1) *s.* wist (gra w karty); 2) *interj.* i *adv.* cyt, sza, cicho.

TO WHISTLE, huls'-sl, *v. n.* i *a.* świstać, świsnąć, gwizdać, gwisnąć.

WHISTLE, s. świst, gwizd; świstaczka, piszczałka; *vulg.* gardło. *To wet one's —*, *vulg.* odwilżyć gardło, łyknąć.

WHISTLER, huls'-sl-ûr, *s.* świstak.

WHISTLING, 1) *part. s.* świstanie. *The — of the wind, of an arrow*, świst wiatru, strzały; 2) *part. adj.* świstający, świszczący. *A—noise*, świszczący głos.

WHIT, hult, *s.* krzta, odrobina, trochę. *Not a—*, ani odrobiny, ani trochę. *She is every — as bad as he*, ona jest zupełnie tak ladaco jak on.

WHITE, hult, 1) *adj.* biały; 2) *s.* białość, biel. *To make—*, pobielić. *To grow —*, pobieleć. *She was clad in —*, była ubrana w bieli. *To hit the —*, trafić do celu. — *as snow*, biały jak śnieg.—*of an egg*, białek. — *of the eye*, białek w oku. — *chapel*, cyrkuł tak nazwany w Londynie. — *friar*, karmelita.—*Hall*, pałac królewski nad Tamizą (na dziedzińcu którego został ścięty Karol I król angielski, 1648 roku). —*lead*, blejwas (węglan ołowiu).—*leather* (hult'-lêTH-ûr), jercha.—*livered*, tchórzliwy, bojaźliwy. — *meat*, melszpais; mięso kurcząt, cielęcina. — *oil*, olbrot. — *thorn*, głóg pospolity. — *wash*, bielidło. *To—wash*, *v. a.* wybielić, obielić, pobielić.—*wine*, białe wino.

TO WHITE, *v. a.* bielić, pobielić, wybielić.

WHITELY, *adv.* biało, blado.

TO WHITEN, hul'-tn, *v.* 1) *a. zob.* TO WHITE; 2) *n.* bieleć, pobieleć, wybieleć, bielić się.

WHITENER, hul'-tn-ûr, *s.* pobielacz.

WHITENESS, hult'-nês, *s.* białość.

WHITHER, hulTH'-ûr, *adv.* dokąd.—*soever*, dokądkolwiek.

WHITING, hult'-tlng, *s.* bielenie, pobielanie; 2) białoryb, kleń.

WHITISH, hul'-tîsz, *adj.* białawy.—NESS, *s.* białawość.

WHITLOW, hult'-lô, *s.* zanokcica.

WHITSTER, hult'-stûr, *s.* pobielacz, tynkarz.

WHITSUN, hult'-sûn, *adj.* zielonoświątkowy. — *day* (— *tide*), zielone świątki.

WHITTLE, hult'-tl, *s.* nożyk, kozik.

TO WHITTLE, *v. a.* strugać.

TO WHIZ, hulz, *v. n.* warknąć, świsnąć, zabrzeczeć, burknąć (np. kula koło ucha).

TO WHIZZLE, hulz'-zl, *v. n.* syczeć (jak woda wylana no ogień).

WHO, hôô, *pron. relat.* i *inter.* kto, który, a, e. — *told you so?* kto ci to powiedział?—*goes there? mil.* kto idzie?

WHOEVER, hôô-êw'-ûr, *pron.* ktokolwiek; każdy co.

WHOLE, hôl, *adj.* cały, całkowity, wszystek; zrdów, czerstwy. *The—world*, cały świat. *They abode in the camp till they were—*, mieszkali w obozie aż póki nie wyzdrowieli. *To sleep in a — skin*, *prov.* spokojnie spać na co, nie lękać się niczego. — *sale*, przedaż hurtem, ryczałt, hurt. *By — sale*, hurtem. —*sale merchant* (—*sale-dealer*), kupiec hurtowy.

WHOLE, *s.* całość, całkowitość, ogół, wszystko. *To divide the—into its parts*, podzielić całość na swoje części. *Upon the —*, nareszcie, nakoniec.

WHOLESOME, hôl'-sûm, *adj.* zdrowy; zbawienny, zbawczy, dobry, mądry. — LY, *adv.* zdrowo; zbawiennie. — NESS, *s.* zdrowość; zbawienność, mądrość.

WHOLLY, hôl'-lê, *adv.* całkiem, całkowicie, zupełnie.

WHOM, hôôm, *pron.* (przyp. 4ty liczby pojedynczéj i mnogiéj); którego, którą; których, które. *To —*, któremu, któréj, którym. *With —*, *from —*, *against —*, z którym, od którego, przeciw któremu. *The man — I love*, człowiek którego kocham. *There are men in the world—we cannot love*, są ludzie na świecie, których nie możemy kochać.

WHOMSOVER, hôôm-sô-êw'-ûr, *pron.* którego (którą) kolwiek; których (które) kolwiek; którym kolwiek.

WHOOBUB, hûb'-bûb, *s. zob.* HUBBUB.

WHOOP, hôôp, *s.* hukanie, huk; dudek.

TO WHOOP, *v. n.* hukać, huknąć, huczeć. *Whooping*, krzyk myśliwski. *Out of all whooping* (*Shaksp.*), nad miarę, niezmiernie, nadzwyczajnie.

WHORE, hôr, hôôr, *s.* kurwa, nierządnica. — *house*, dom nierządnic. — *master* (—*monger*), kurwiarz, kurewnik. — *son*, skurwysyn.

TO WHORE, *v.* 1) *n.* kurwić się, prowadzić życie nierządne; 2) *a.* skurwić, na kurwę przerobić. *To—away*, przekurwić.

WHOREDOM, hôr'-dûm, *s.* kurewstwo, wszeteczne życie.

WHORISH, *adj.* kurewski, sprośny, wszeteczny.

WHORTLE-BERRY, huûr'-tl-bĕr'-rĕ, *s.* czernica, borówka, żurawa.

WHOSE, hôôz, *pron.* (2gi przypadek liczby pojed. i mn.), którego, której; których, czyj.—*book is that?* czyjato książka? *The man—heart is warm*, człowiek którego serce jest gorące.—*soever*, czyjkolwiek.—*soever sins ye remit, they are remitted*, czyjekolwiek odpuście grzechy, będą im odpuszczone.

WHOSO, hôô'-sō, *or* WHOSOEVER, hôô-sō-ĕv'-ûr, *pron.* ktokolwiek.—*will, let him come and drink*, ktokolwiek chce, niech przyjdzie i pije.

WHY, huî, *adv.* dla czego, czemu; owoż, owoż tedy, więc, wszak, wszakże. — *not*, dla czego nie. — *so?* dla czego tak? jak to? *this is the reason* —, oto jest przyczyna dla której. —, *you must not speak of it*, ależ nie gadaj o tem.—, *truly do you question it?* ależ w rzeczy saméj, czy wątpisz o tem? —, *but you boast of it*, wszak się sam z tego chełpisz. *With a — not*, bez ceremonii, niepytając.

WICH, uîcz, *s.* † zdroj solny, żupa solna; (stąd nazwiska miast: *Ipswich*, *Norwich*, i t. d.)

WICK, uîk, *s.* 1) gród, zamek; (stąd nazwiska miast na *wick: Berwick*, i t. d.); 2) knot.

WICKED, uîk'-îd, *adj.* zły, lichy, niegodziwy; zdrożny, występny, szkaradny; bezbożny, przeklęty.—LY, *adv.* niegodziwie.—NESS, *s.* zdrożność, bezbożność, niegodziwość.

WICKER, uîk'-ûr, 1) *s.* łoza, łozina, wić, wicina; 2) *adj.* łozowy, wicinowy, witwowy, pleciony z łozy. — *work*, kosze, koszki, lub inne rzeczy plecione z łozy.

WICKET, uîk'-ît *s.* furtka.

WIDE, uîd, *adj.* i *adv.* szeroki, obszerny; daleki, odległy; daleko. *far and* —, daleko do koła, w odległe strony. *Your fame will spread far and*—sława twoja rozejdzie się daleko, imię twoje rozsłynie daleko. *A — expanse*, obserna przestrzeń. *A — difference*, ogromna różnica. — *from the truth*, daleko od prawdy. — *open*, otworzony, na prześtwor, otworem stojący. *To set a door — open*, otworzyć drzwi na rozcież, na przestwór. — *spreading*, daleko się rozciągający, rozległy, rozłożysty.

WIDELY, uîd'-lĕ, *adv.* szeroko, obszernie; daleko. *To discourse—from the matter*, wyboczyć daleko od przedmiotu.

TO WIDEN, uî'-dn, *v.* 1) *a.* rozszerzyć, rozprzestrzenić; 2) *n.* rozciągać się, rozszerzać się, rozlegać się.

WIDENESS, uîd'-nĕs, szerokość, obszerność, rozciągłość, rozległość.

WIDGEON, uîd'-żŭn, *s.* rodzaj dzikiéj kurki; *fig.* gamoń, głupiec.

WIDOW, uîd'-ō, *s.* wdowa. — *hunter*, starający się o bogatą wdowę. — *maker*, pozbawiający żony mężów.

TO WIDOW *v. a.* zrobić wdową lub wdowcem; *fig.* ogołocić, osierocić. *Widowed*, owdowiała.

WIDOWER, uîd'-ō-ûr, *s.* wdowiec.

WIDOWHOOD, uîd'ō-hûd, *s.* wdówstwo, wdowieństwo.

WIDTH, uîd*th*, *s.* szerokość.

TO WIELD, uêêld, *v. a.* obracać w ręku; władać, kierować, sprawować, rządzić. *He is able to — a sword*, umie władać orężem. *To — a sceptre*, władać berłem.

WIELDY, uêêl'-dĕ, *adj.* obrotny, ruchawy, zręczny, lekki.

WIERY, uî'-rĕ, *adj.* dróciany.

WIFE, uîf, *s.* żona. małżonka.

WIFELESS, *adj.* nieżonaty.

WIFELY, uîf'-lĕ, *adj.* przyzwoity żonie.

WIG, uîg, *s.* peruka.

WIGHT, uît, *s.* człek, nieborak, chudy pachołek.

WILD, uîld, *adj.* dziki; płochy, lekkomyślny; roztrzepany, swawolny, pusty; rozpustny, wyuzdany, szalony; urojony, przywidziany, dziwaczny. *The — inhabitants of Africa*, dzicy mieszkańcy Afryki.—*look*, dziki wzrok. *He had such a — look with him*, miał taki dziki wzrok. *I think he is* —, zdaje mi się że on waryat. — *goose*, dzika gęś; *fig.* kiep, błazen, głupiec, dureń. — *goose chase*, polowanie na dzikie gęsi; *fig.* gonienie wiatrów w polu, daremne usiłowanie. *To run a — goose chase*, gonić wiatry w polu. *To lead one a — goose chase*, pokazywać komu gruszki na wierzbie, dudki na kościele. — *youth*, szalawila, szałaput, paliwoda, trzpiot. *He has not yet sowed his — oats*, jeszcze się nie wyszumiał z głupstw młodości.

WILD, *s.* pustynia, puszcza. *A — of sand*, pustynia piaszczysta. *In the wilds of Africa* w pustyniach Afryki.

TO WILDER, uîl'-dûr, *v. a. zob.* TO BEWILDER.

WILDERNESS, uîl'-dûr-nĕs, *s.* pustynia, puszcza.

WILDING, uîld'-îng, *s.* dziczka, dzika jabłoń, leśne jabłko.

WILDLY, uîld'-lĕ, *adv.* dziko; płocho, roztrzepanie, nierozmyślnie.

WILDNESS, uîld'-nĕs, *s.* dzikość; płochość, lekkomyślność; obłąkanie rozumu; wyuzdanie, rozpusta.

WILE, uîl, *s.* chytrość, podstęp, zdrada.

WILFUL, uîl'-fûl, *adj.* dobrowolny, rozmyślny, umyślny, uparty, uporny, zacięty. — *murder*, rozmyślne zabójstwo. — LY, *adv.* umyślnie; uporczywie, zacięcie. — NESS, *s.* upor, uporczywość, zaciętość.

WILILY, uî'-lĕ-lĕ, *adv.* chytrze, podstępnie, zdradliwie.

WILINESS, uî'-lĕ-nĕs, *s.* chytrość, podstępność, zdradliwość.

WILL, uîll, *s.* (skróc: z *William*), Wilhelmek. — *with a* (— *with the, of the*) *wisp*, błędne światło, ognik nocny.

WILL, *s.* wola, chęć; upodobanie, samowolność, arbitralność; życzenie, żądanie.—(*last*—), ostatnia wola, testament. *To have all things at* —, wszystko mieć po swéj myśli, na swe rozkazy. *To put one in one's* —, zapisać co komu w testamencie. *Good*—, życzliwość, sprzyjanie, ludzkość. *Ill*—, niechęć, wstręt, nienawiść.

TO WILL, *v.* 1) *a. ir.* chcieć, żądać, życzeć; 2) *reg. n.* zapisać testamentem; 3) słowo posiłkowe (dotworzenia czasu przyszłego. *I — go*, pójdę. *She — come*, ona przyjdzie. —*you come?* czy przyjdziesz. *They who cannot as they*—, *must — as they may*, *prov.* każdy powinien się mierzyć swoją piędzią, stosować się do okoliczności.—*he, nill he*, chcąc nie chcąc, rad nie rad.

WILLED, uîlld, *adj.* (w składanych): *ill* —, niechętny, złośliwy, nienawistny. *Self* —, uparty, uporczywy.

WILLIAM, uîl'-yŭm, *s.* Wilhelm.

WILLING, uîl'-îng, *part. adj.* chcący, chętny, ochotny, rad, gotowy. *I am — to believe* (*think*), chętnie wierzę. *I am very — to do it*, z chęcią to uczynię, rad to uczynię. — *or unwilling, he must come to it*, czy chce czy niechce, czy rad czy nierad musi przyjść do tego. *To lend a — hand*, chętną podać rękę, chętnie dopomódz. *God* —, za wolą Boga, jeżeli Bóg tak zechce. — LY, *adv.* chętnie, ochotnie. — NESS, *s.* chęć, ochota, gotowość, ochoczość.

WILLOW, uîl'-lō, *s.* wierzba.

WILY, uî'-lĕ, *adj.* chytry, podstępny, przebiegły.

WIMBLE, uîm'-bl, *s.* świder.

WIMPLE, uîm'-pl, *s.* kwef, zasłona, welum; chorągiewka na okręcie.

TO WIN, uîn, *v. ir. a.* i *n.* wygrać, wygrywać; zwyciężyć; *fig.* namówić, przekonać; ująć sobie, zjednać, pozyskać, zniewolić. *To — the day, the prize*, wygrać bitwę, otrzymać nagrodę. *To — one by presents*, zjednać sobie kogo darami. *To — one over*, przeciągnąć kogo na swą stronę. *To — upon the affections*, jednać miłość, przywiązanie.

TO WINCE, uîns, *or* TO WINCH, uînsz, *v. n.* wierzgać, wierzgnąć.

WIND, uînd, *s.* wiatr, oddech, odetchnienie; wiatry; nicość, błahość. *It is an ill — that blows nobody good*, (*prov.*) nie masz tego złego coby na dobre nie wyszło. *God tempers the— to the shorn lamb*, Bóg ma w swojéj opiece najnędzniejszego robaczka. *To be troubled with*—, mieć wiatry. *To break — upwards*, odrzygać. *To break — backwards*, pierdzieć. *To break the wind of a horse*, zmachać, spędzić konia. *To get*—, wyjść na jaw, rozgłosić się. *To have a thing in the* —, przewąchać, wyśledzić co. — *bound*, za-

trzymany przeciwnemi wiatrami. — *egg*, próżne jaje, wylewek. — *fall*, owoc otrzęsiony od wiatru; *fig.* szczęśliwy traf, niespodziewane szczęście. — *flower*, zawilec, niestrętek. — *gall*, obrzękłość kopyta końskiego. — *gun*, wiatrówka. — *mill*, wiatrak. — *pipe*, krtań, dychawka, kanał oddechowy. — *tight*, zabezpieczony od wiatru, nieprzystępny dla wiatru.

TO WIND, uind, *v. ir. a* i *n.* dąć, trąbić; wić, kręcić, motać; obracać, kierować (okręt); wietrzyć, wąchać; wić się; kręcić się; wkręcić się. *To* — *the horn*, trąbić na rogu. *To* — *a ship*, wykręcić okręt. *To* — *one's self into one's favour*, wkręcić się wczyją łaskę. *To* — *about*, obwinąć, okręcić. *To* — *out*, odwinąć, rozwinąć, rozwikłać, rozplątać. *To* — *up*, nawinąć, na kłębek zwinąć; windować; nakręcić. *To* — *up silk* or *thread*, motać jedwab lub nici. *To* — *up a watch*, nakręcić zegarek; *fig.* zawrzeć, zakończyć, zamknąć. *To* — *up a discourse*, zakończyć mowę. *And to* — *up all in one word*, żeby wszystko zawrzeć jedném słowem.

WINDAGE, uind'-ądż, *s.* (*artyl.*) różnica między kalibrem działa a średnicą kuli.

WINDED, *adj.* (w składanych): *Long* — (lông-uin'-dĕd), długo dychający; rozwlekły, nudny. *Short* —, mający krótki oddĕch, dychawiczny.

WINDER, uind'-ûr, *s.* kręcący, motający; motowidło; roślina okręcająca się około innéj.

WINDINESS, uin'-dĕ-nĕs, *s.* wietrzność; odęcie, odętość, wiatry.

WINDING, uind'-ing, *part. s.* dęcie, trąbienie; wicie się, kręcenie się, płynienie wężykiem. *Windings and turnings*, buchty, załomy, zakręty. — *horn*, trąbka myśliwska. — *path*, kręta ścieżka. — *sheet*, koszula śmiertelna, gzło. — *stairs*, *pl.* (— *staircase*), kręte schody.

WINDLASS, uind'-lăs, *s.* winda, winduga; zwijadło, motowidło; (*Shaksp. Ham.*), chytrość.

WINDOW, uin'-dô, *s.* okno.

WINDWARD, uind'-uûrd, *adv.* i *adj.* pod wiatr, w stronę wiatru, na przeciwko wiatru.

WINDY, uin'-dè, *adj.* wietrzny; odęty, party wiatrami; próżny, pusty.

WINE uin, *s.* wino.

WING, uing, *s.* skrzydło; *fig.* lot, polot. WINGS, *pl.* skrzydła wojska. *On the* —, w lot. *To shoot on the* —, strzelać w lot. *To bring down on the* — zastrzelić w lot. *The wings of a fleet, of an army*, skrzydła floty, wojska. *To clip one's wings*, *fig.* obciąć komu skrzydła, przytrzeć komu rogów. *Wing of a building*, skrzydło budynku. *To make* — *to*, leciec dodąd. *To take* —, wylecieć, wzlecieć, podlecieć. *To be upon the* —, *fig.* być na wylocie; mieć się na ostrożności.

TO WING, *v.* 1) *a.* przyprawić skrzydła, dodać skrzydeł. *To* — *one's flight*, wzlecieć, podnieść się na skrzydłach *To* — *the unerring bolt*, wypuścić niemylną strzałę; 2) *n.* lecieć.

WINGED, uing'-ĕd, *adj.* skrzydlaty; *fig.* szybki, lotny. — *creation*, ptactwo.

WINGY, uing'-è, *adj. zob.* WINGED.

WINK, uingk, *s.* mrugnienie, skinienie, mig, kiwnienie. *To tip one a* —, mrugnąć na kogo. *I did not sleep a* — *all night*, anim oka nie zmrużyć przez całą noc.

TO WINK, *v. n.* mrugać, skinąć okiem, mrużyć oczy. *To* — *at*, patrzeć na co przez szpary. *To*—*at* (*upon*) *one*, mrugnąć na kogo. *She winks at me*, ona mruga na mnie. *He winks at the riotous excess of his son*, on patrzy przez szpary na rozwiązłe życie swego syna.

WINKER, uingk'-ûr, *s.* mrużek, mroczek.

WINKING, *part. adj.* mrużący oko, mrugający; migotliwy. *A* — *light*, migotliwe światło.

WINNER, uin'-nûr, *s.* wygrywający. *He is the* —, on wygrał.

WINNING, uin'-ning, 1) *part. adj.* wygrywający; *fig.* ujmujący, uprzejmy; 2) *part. s.* wygrywanie, wygranie; wygrana, zysk. *He lost all his winnings*, on przegrał wszystko co był wygrał.

TO WINNOW, uin'-nô, *v. a.* wiać (zboże), przewiać; *fig.* odłączyć, oddzielić, oczyścić. *To* — *the truth from falsehood*, oddzielić prawdę od fałszu.

WINNOWER, uin'-nô-ûr, *s.* wiejacz.

WINSOME, uin'-sûm, *adj.* wesoły.

WINTER, uin'-tûr, *s.* zima. *A hard* (*severe*) —, ostra zima. — *day*, — *night*, dzień zimowy, noc zimowa. — *beaten*, uszkodzony przez zimę. — *cherry*, garliczka, żorawina. — *fallow*, oranie na zimę. *To* — *fallow*, *v. a.* orać na zimę. *To*—*ground* (*Shaks. Cymb.*), przezimować w gruncie (o kwiatach). — *quarters*, zimowe kwatery, zimowe leże. — *solstice*, przesilenie dnia z nocą zimowe.

TO WINTER, *v. n.* zimować, przezimować.

WINTERLY, uin'-tûr-lè, *or* WINTRY, uin'-trè, *adj.* zimowy. *A winterly suit of clothes*, suknie zimowe. *Wintry winds*, wiatry zimowe.

WINY, ui'-nè, *adj.* winny, winiasty, winkowaty.

TO WIPE, uip, *v. a.* otrzeć, obetrzeć; *fig.* odrwić, oszukać, okpić. *To* — *away* (*to* — *off*), zetrzeć, otrzeć, osuszyć. *To* — *out*, zatrzeć, zamazać, wyglozować. — *my shoes*, obetrzyj moje trzewiki. — *the nose of that child*, utrzyj nos temu dziecku. — *away* (*off*) *your tears*, otrzyj swe łzy. *To* — *away* (*off*) *the dust*, zetrzeć proch, pościerać prochy. *You can never* — *it off* (*away*), *fig.* nigdy tego zatrzeć (usprawiedliwić) nie potrafisz. *Time wipes out our impressions*, czas zaciera nasze wrażenia. *To* — *one of his money*, *fig.* oszwabić kogo z pieniędzy.

WIPE, *s.* ścieranie, ocieranie, otarcie; ścierka, wiechieć; *fig.* burka, paternoster, kapituła; cios, uderzenie. *To give a* —, zetrzeć; *fig.* burkę komu dać, wytrzeć kapitułę.

WIPER, ui'-pûr, *s.* ścierający; ścierka, wiechieć.

WIPING, ui'-ping, *part. s.* ścieranie, ocieranie; *fig* burka, paternoster, kapitula. — *clout*, ścierka, wiechieć, kwacz.

WIRE, uir, *s.* drót. — *drawer*, dróciarz. — *string*, struna dróciana. — *work*, krata dróciana. — *worm*, rodzaj robaczka zbożowego.

TO WIRE, *v. a.* opleść drótem.

TO WIREDRAW, *v. ir. a.* ciągnąć dróty; *fig.* przeciągać, przewlekać; subtelizować.

WIRY, uir'-è, *adj.* dróciany.

TO WIS, uis, *v. ir. a.* † wiedzieć, umieć.

WISDOM, uiz'-dûm, *s.* mądrość, rozum; roztropność.

WISE, uiz, *adj.* mądry, rozumny, roztropny, doświadczony, biegły, świadomy. *A word to the* — *is enough*, (*prov.*), mądréj głowie dość na słowie. — *acre*, † mędrek, pronoza; głuptas. — *man*, mędrzec; wieszczek, wrożek.

WISE, *s.* sposób, tryb, miara. *In this* —, tym sposobem. *In no* —, żadnym sposobem, żadną miarą. *In any* —, jakimkolwiek sposobem, koniecznie.

WISELY, uiz'-lè, *adv.* mądrze, rozumnie.

WISER, ui'-zûr, *adj.* (*comp.*), mędrszy, rozumniejszy. *I am not the* — *for it*, przeto jednak nie jestem mędrszy, nie dowiedziałem się jednak nic z tego. *They smiled and laughed at him, and he never the* —, uśmiechali się i śmieli się z niego, a on tego nie spotrzegł.

TO WISH, uisz, *v. n.* i *a.* życzyć, żądać, pragnąć, chcieć. *I* — *you home safe*, *zob.* pod HOME. *As my heart could* —, jak tylko sobie życzyć mogłem. *To* — *for*, pragnąć czego, tęsknić za czém. *To* — *joy of...*, (*at*), winszować. *I* — *to God you had done it*, obyś to był uczynił. *I* — *I were gone*, życzyłbym sobie pojść, odejść. *To* — *well*, życzyć wszelkiego dobra, być życzliwym, sprzyjać komu. *Wished for*, pożądany, upragniony. *It were to be wished*, życzyćby należało.

WISH, *s.* życzenie. *She has her* —, ma czego sobie życzyła. *According to your* —, stosownie do twego życzenia.

WISHER, ulsz'-ûr, *s.* życzący. *Well — to one*, życzliwy, sprzyjający komu.

WISHFUL, ulsz'-fûl, *adj.* życzący, pragnący; pożądany, upragniony. —LY, *adv.* z upragnieniem.

WISP, ulsp, *s.* wiązka, wiecheć, kwacz. *A — of straw*, wiecheć słomy.

WIST, ulst, *pret.* i *part. zob.* TO WIS, TO WOT. *Had I —*, † gdybym był wiedział.

WISTFUL, ulst'-fûl, *adj.* uważny, pilny, baczny. —LY, *adv.* uważnie, pilnie. *To look wistfully on one*, pilnie wpatrywać się w kogo.

TO WIT, ult, *v. n.* † wiedzieć, znać, (używa się tylko w wyrażeniu: *To wit*, to jest, jako to, mianowicie).

WIT, *s.* dowcip, rozum, rozsądek, człowiek dowcipny. *Bought — is best*, nie masz nic nad rozum nabyty przez własne doświadczenie. *To be out of one's wits*, odchodzić od rozumu, odchodzić od zmysłów. *To come to one's wits again*, przyjść do przytomności, przyjść do siebie. *To be frightened out of one's wits*, ze strachu stracić przytomność, okropnie się przelęknąć. *To be at one's wit's end*, nie wiedzieć co dalej począć, nie umieć trzech zliczyć. *The five wits*, zdrowy rozsądek. *Wit-cracker*, dowcipniś. — *craft*, dowcipność.

WITCH, ulcz, *s.* czarownica.

TO WITCH, *v. a.* oczarować.

WITCHCRAFT, ulcz'-krâft, *or* WITCHERY, ulcz'-ûr-è, *s.* czarodziejstwo, gusła, czary.

WITCHING, *adj.* czarujący, czarowniczy. — *beauty, eloquence*, czarująca piękność, czarująca wymowa.

WITENAGEMOT, ult-tn-â-dżè'-môt, *s.* zgromadzenie narodowe u dawnych Saxonów (nakształt teraźniejszego Parlamentu).

WITH, (ulTH przed samogłoską; ulth przed spółgłoską), *prep.* z, ze, przez, od, na, u, w; (często się tłumaczy przez przypadek szósty). *To cut — a knife*, krajać nożem. *To write — a pen*, pisać piórem. *To cure a disease — fasting*, postem uleczyć chorobę. — *his own hand*, własną ręką. *Things don't go well — him*, źle się z nim dzieje, źle jest koło niego. *It has a good smell — it*, to dobrze pachnie. *Covered — snow*, okryty śniegiem. *Paved — free-stone*, brukowany ciosowym kamieniem. *Surrounded — the sea*, otoczony morzem. *To be angry — one*, gniewać się na kogo. *To be — child*, być w ciąży. *To be in favour — one*, mieć łaskę u kogo. — *a loud voice*, głośno. *To compare one thing — another*, porównywać jedno z drugiém. — *tears in his eyes*, ze łzami w oczach. *To find fault —*, ganić, nicować, przyganiać. *To meet — one*, spotkać się z kim, *To part — one*, rozstać się, rozłączyć się z kim. *To be pleased —*, podobać sobie, mieć w czém upodobanie. *It is a usual thing — him*, taki jest jego zwyczaj. *To be out of conceit —*, stracić miłość do kogo, nie mieć już w czém upodobania, odechcieć się. *To trust one — a secret*, powierzyć komu sekret. *To weep — sorrow*, płakać z żalu. *It is not — you as — us*, nie tak się dzieje u was jak u nas.

WITHAL, ulTH-âl', 1) *adv.* razem, oraz, wraz, pospolu, zarówno, wreszcie, nakoniec, naostatek; 2) *prep. zob.* WITH.

TO WITHDRAW, ulth-drâu', *v. ir.* 1). *a.* odciągnąć, ująć, usunąć, umknąć, cofnąć, odwołać; 2) *n.* ustąpić, usunąć się, umknąć się; uchylić się, odejść, udać się na spoczynek. *Withdrawing room*, pokój bawialny.

WITHDRAWN, ulth-drâun', *part.* WITHDREW, ulth-drôô', *pret. zob.* TO WITHDRAW.

WITHE, ulth, *s.* wić, wicina, łoza, łozina.

TO WITHER, ulTH'-ûr, *v.* 1) *n.* uschnąć, zwiędnąć; 2) *a.* wysuszyć, wyniszczyć, wycieńczyć, zwiędnić.

WITHERED, ulTH'-ûrd, *adj.* uwiędły, zwiędły; skurczony, uschły. —NESS, *s.* zwiędniałość, wysuszenie, wyniszczenie.

WITHERS, ulTH'-ûrz, *s. pl.* kłęby u konia.

WITHERWRUNG, ulTH'-ûr-rûng, 1) *adj.* odsedniony; 2) *s.* odsednienie.

WITHHELD, ulth-hêld', *pret.* i *part. zob.* TO WITHHOLD.

TO WITHHOLD, ulth-hôld', *v. ir. a.* wstrzymać, zatrzymać, powściągnąć, pohamować, zatrzymać co komu, cofnąć, odmówić, ubliżyć, uchylić. *To — the hand*, wstrzymać rękę. *To — the passions*, powściągnąć, hamować namiętności. *To — workmen's wages*, zatrzymać zapłatę robotników. *He withheld me from coming*, przeszkodził mi przyjść.

WITHHOLDEN, *part. zob.* TO WITHHOLD.

WITHIN, ulTH-în', *prep.* i *adv.* w, wewnątrz, w obrębach, w granicach, w okręgu; w ciągu, w przeciągu; na. *Is your master —?* czy jest twój pan w domu? *From —*, z wewnątrz. — *doors*, w domu. — *a fortnight*, w przeciągu dwóch tygodni. — *a little of...*, o mało co, o niemal, o włos. — *two leagues of...*, na dwie mile. — *an inch of the ground*, na cal od ziemi. — *call*, na doniosłość głosu, na zawołanie. — *side*, wewnątrz. — *shot*, na strzał. — *cannon-shot*, na strzał armatni. *That crime is — that statute*, ten występek podpada pod to prawo.

WITHOUT, ulTH-ôût', 1) *adv.* zewnątrz, na dworze, po za, powierzchu. *From —*, z zewnątrz, z na dworu: 2) *prep.* bez, krom, okrom, oprócz. — *book*, bez książki, na pamięć. *I cannot live — a wife*, nie mogę żyć bez żony. — *longer staying*, nieczekając dłużéj. — *punishment*, bezkarnie. — *failing*, nieochybnie, niezawodnie. — *doors*, za drzwiami, po za domem. *I can do — it*, mogę się bez tego obejść. — *reach*, po za obrębem, gdzie dosięgnąć nie można; 3) *conj.* jeżeli nie, chyba że. *He will not do it — your speaking to him*, nie uczyni tego jeżeli z nim nie pomówisz.

TO WITHSTAND, ulTH-ständ', *v. ir. a.* opierać się, dać odpór, stawiać opór, sprzeciwiać się, wzbraniać się.

WITHSTOOD, ulTH-stûd', *pret.* i *part. zob.* TO WITHSTAND.

WITHY, ulth'-è, *s. zob.* WITHE.

WITLESS, ult'-lês, *adj.* niedowcipny, bezrozumny, nierozumny.

WITLING, ult'-ling, *s.* dowcipniś, koncepcista.

WITNESS, ult'-nês, 1) *s.* świadectwo; świadek. *In — whereof*, w. p. na świadectwo czego. *To bear —*, świadczyć, zaświadczyć, przyświadczyć. *To call (to take) to —*, wzywać na świadectwo, powoływać się do świadectwa. *To hear the witnesses*, słuchać świadków. *An eye-witness*, naoczny świadek. *I was — to the proceeding*, byłem świadkiem tego co się działo. *To do a thing with a —*, (*vulg.*), uczynić co należycie (tak iżby został ślad, poznaka, aby się rozeszła o tém pogłoska). *He 'll do it with a —*, (*iron.*), nie umył się do tego (nie jest w stanie zrobić). *He swore with a —*, klął jak najęty, sadził krociami diabłów.

TO WITNESS, *v. a.* i *n.* świadczyć, zaświadczyć, przyświadczyć; być świadkiem, być przytomnym, widzieć co.

WITTED, ult'-têd, *adj.* dowcipny, rozumny. *Half —*, półgłówek, głupi. *Quick —*, mający bystry dowcip, przenikliwy.

WITTICISM, ult'-è-sîzm, *s.* dowcipkowanie, koncept niedorzeczny.

WITTILY, ult'-tè-lè, *adv.* dowcipnie.

WITTINESS, ult'-tè-nês, *s.* dowcipność.

WITTINGLLY, ult'-ting-lè, *adv.* z wiedzą, wiadomie; umyślnie.

WITTOL, ult'-tôl, *s.* rogal, dudek żony.

WITTY, ult'-tè, *adj.* dowcipny, rozumny; uszczypliwy.

TO WIVE, ulw, *v. a.* i *n.* pojąć za żonę; ożenić się.

WIVER, ul'-wûr, *or* WIVERN, ul'-wûrn, *s.* (*Her.*), latająca jaszczurka (w tarczy).

WIVES, ulwz, *s. pl.* żony.

WIZARD, ulz'-ûrd, *s.* czarodziéj, czarownik, czarnoksiężnik.

WOAD, uôd, *s.* urzet, siniło, farbownik.

WODEN, uô'-dn, *s.* bożek Wodan, Odyn.

WOE, uō, 1) *s.* biéda, nędza, niedola, nieszczęście; 2) *interj.* biada! niestety!

WOEBEGONE, uō'-bē-gōn, *adj.* strapiony, stroskany.

WOFUL, uō'-fůl, *adj.* smutny, bolešny, żałośny, żałobliwy, opłakany, nieszczęśliwy. —LY, *adv.* bolešnie, żałośnie.

WOLF, uůlf, *s.* wilk. *She* —, wilczyca. *To keep the — out of doors*, (*prov.*), głód uspokoić, mieć z czego żyć. —' *bane*, tojad, mordownik. —'*s milk*, euforbia, sporysz mleczny.

WOLFISH, uůlf'-lšz, *or* WOLVISH, uůl'-wlšz, *adj.* wilczaty, wilczy.

WOLVES, uůlwz, *s. pl.* wilki, wlcy.

WOMAN, uům'-ůn, *s.* kobiéta, niewiasta, białogłowa, służąca, garderobiania. — *of the town*, miejska kurwa. —'*s attire*, strój niewieści. — *like*, niewieści, kobiécy. — *saint*, święta. —'*s trick*, (—'*s wit*), chytrość kobieca, intryga kobiét. — *tired* (*Shaksp.*), wodzony za nos przez kobiétę.

WOMANHOOD, uům'-ůn-hůd, *s.* żeńskość, charakter niewieści; dojrzały wiek kobiécy. *To reach* —, dojść do lat panieńskich.

WOMANISH, uům'-ůn-lšz, *adj.* żeński, niewieści, kobiécy.

WOMANKIND, uům'-ůn-klnd, *s.* płeć żeńska, kobiéty

WOMANLY, uům'-ůn-lē, *adj.* i *adv.* żeński, kobiécy; dorosła, na wydaniu; po kobiécu, jak przystoi na kobiétę.

WOMB, uōōm, *s.* żywot, macica; łono. — *passage* (— *pipe*), (*anat.*), pochwa maciczna. *The — of the earth*, łono ziemi. *The — of time*, łono czasu.

WOMEN, ulm'-mln, *s. pl.* kobiéty, niewiasty.

WON, uůn, *pret.* i *part. zob.* TO WIN.

TO WONDER, uůn'-důr, *v. n.* dziwić się, (— *at*, czemu); (*fam.*) nie wiedzieć, chcieć wiedzieć, być ciekawym wiedzieć. *I — whether she will come*, nie wiem (chciałbym wiedzieć) czy ona przyjdzie. *I — what he is doing*, nie wiem (chciałbym wiedzieć) co on robi. *That is not to be wondered at*, nie należy się temu dziwić.

WONDER, *s.* dziw, cud, dziwowisko; zadziwienie, podziwienie. *To look all* —, wytrzeszczyć oczy z zadziwienia. *In the name of* —, dla Boga, przebóg. *To promise wonders*, obiecywać złote góry. *'Tis a nine days'* —, podziwią się temu i przestaną, pójdzie to prędko w zapomnienie. — *struck*, osłupiały z zadziwienia. — *working*, cudowny, zadziwiający.

WONDERFUL, uůn'-důr-fůl, *adj.* cudny, cudowny, dziwny, zadziwiający. —LY, *adv.* cudnie, dziwnie. *The house which I am about to build will be wonderfully great*, dom który mam budować będzie dziwnie wielki.

WOND(E)ROUS, uůnd'-růs, *adj.* —LY, *adv. zob.* WONDERFUL.

WON'T, uōnt, (skróc: z WILL NOT). *I won't*, nie chcę.

TO WONT, uůnt, *v. n.* (*To be wont*), zwyknąć, mieć zwyczaj. *He wonts to do so*, on ma zwyczaj tak czynić. *He was wont to say that*, zwykł mawiać że.

WONT, *s.* zwyczaj, nawyknienie.

WONTED, uůnt'-ěd, *adj.* zwykły, zwyczajny, nawykły. *With his — coolness*, ze zwykłą sobie zimną krwią. —NESS, *s.* † zwyczaj, nawyknienie.

TO WOO, uōō, *v. a.* i *n.* zalecać się, starać się o rękę, umizgać się; błagać, prosić usilnie.

WOOD, uůd, *s.* las; drzewo. — *bind*, (— *bine*), kozia broda, wiciokrzew, powoj wonny. —*cock*, słomka (ptak). — *craft*, sztuka myśliwska. — *cutter*, rąbacz drew. — *drink*, trunek z gotowanych drzewek, dekokt drewny. — *fretter*, świdryk, czerw drzewny. — *god*, bożek leśny. — *hole*, (— *house*), skład na drwa. — *land*, kraj lesisty; lasy, bory. — *louse*, stonóg. — *man*, myśliwy, myśliwiec. — *monger*, handlujący drzewem, drwal. — *nymph*, nimfa leśna. —*pecker*, dzięcioł. —*pigeon*, dziki gołąb, grzywacz. — *pile*, stos drzewa. — *reeve*, leśniczy. — *roof*, marzanka farbierska. — *sorrel*, szczawik zajęczy. — *ward*, leśniczy. — *yard*, drwalnia, drzewutnia.

WOODED, uůd'-děd, *adj.* lesisty, leśny.

WOODEN, uůd'-dn, *adj.* drewniany.

WOODY, uůd'-ē, *adj.* lesisty, drzewisty; leśny. — *region*, kraina leśna. *The — parts of plants*, drzewne części roślin.

WOOER, uōō'-ůr, zalotnik, starający się o pannę. *A — of the Muses*, miłośnik Muz.

WOOF, uōōf, *s.* wątek tkacki.

WOOING, uōō'-ing, *part. s.* zalecanki, zaloty, umizgi. *To go a* —, iść na zaloty. —LY, *adv.* usilnie, żarliwie; ponętnie.

WOOL, uůl, *s.* wełna. — *gathering*, *fig.* roztargnienie, niebieskie migdały. *To be wool gathering*, *fig.* myśleć o niebieskich migdałach. — *comb*, szczotka do wełny, grępla. — *comber*, grępiarz wełny. — *pack* (— *sack*), wańtuch wełny; krzesło kanclerza państwa w Izbie lordów. *To address the wool-sack*, zwrócić mowę do kanclerza państwa. — *stapler*, handlujący wełną.

WOOLEN, uůl'-lln, *adj.* wełniany. — *draper*, wełnotkacz; sukiennik; handlujący wełnianemi materyami. — *cloth*, sukno.

WOOLLY, uůl'-lē, *adj.* wełnisty, wełną okryty.

WOLWICH, uůl'-lcz, *s.* miasto tego nazwiska w hrabstwie Kent, na prawym brzegu Tamizy, gdzie jest szkoła wojskowa, ludwisarnia do lania dział, i ogromne składy zapasów dla floty.

WORD, uůrd, *s.* wyraz; słowo, słowo Boże; uwiadomienie, wiadomość, doniesienie. *In a* —, słowem, zgoła. *By — of mouth*, ustnie. — *for* —, co do słowa, dosłownie. *Upon my* —, słowo honoru. *To take one at his* —, *to send* —, *to keep one's* —, *to be as good as one's* —, *zob.* TO TAKE; TO SEND; TO KEEP; GOOD. — *catcher*, chwytający za słówka, podchwytywacz. *Ill words*, obelżywe wyrazy. *To give ill words*, obelżywie kogo traktować. *They exchanged words together* (*there passed some words betwixt them*), przemówili się z sobą. *To make* or *to have many words about a trifle*, rozprawiać wiele o fraszce. *Make not so many words of it*, nie gadaj tak wiele. *A man of few words*, człowiek małomowny. *A mad of many words*, wielomowca. *A word is enough to the wise*, (*prov.*), mądréj głowie dość na słowie. *I left— that he should do it*, zostawiłem rozkaz aby to zrobił. *I left — with the maid that I should come again within an hour*, powiedziałem służącéj że przyjdę za godzinę.

TO WORD, *v. a.* wyrazić, wysłowić.

WORDINESS, uůr'-dē-nēs, *s.* obfitość słów.

WORDY, uůr'-dē, *adj.* obfity w słowa; wielomowny.

WORE, uōr, *pret. zob.* TO WEAR.

TO WORK, uůrk, *v. r.* i *ir. a.* i *n.* robić, zrobić, wyrabiać, obrabiać; pracować; działać, zdziałać, sprawić; haftować, wyszywać. *To — hard*, ciężko pracować. *It is not lawful to — on holidays*, nie godzi się pracować w święta. *His mind works day and night*, umysł jego pracuje we dnie i w nocy. *Poison will* —, trucizna sprawi skutek. *The wine begins to* —, wino zaczyna robić, fermentować. *To — iron, a precious stone*, obrabiać żelazo, drogie kamienie. *To — wool*, przerabiać wełnę. *To — a gown with gold*, haftować suknię złotem. *To — a mine*, kopać kruszce w kopalni. *That will — a good effect*, to sprawi dobry skutek. *To — one's way*, utorować sobie drogę, przełamać trudności, dorobić się czego. *To — one's self into favour* (*credit*), wkręcić się w czyją łaskę, nabyć wziętości. *To — out*, wyrobić, zdziałać, sprawić. *To — out one's salvation*, pracować nad zbawieniem duszy, otrzymać zbawienie. *To — one out of his place*, wysadzić kogo z jego miejsca. *To — up*, podburzyć, podniecić, zagrzać, rozognić. *To — upon*, działać na co, wpływać, uczynić wrażenie. *The fire works upon our eyes*, ogień działa na

nasze oczy. *To — a ship*, (*mar.*), kierować okrętem.

WORK, *s.* robota, praca; dzieło; czyn, uczynek. WORKS, *pl.* (*fort.*), okopy, szańce. *TO be at —*, pracować. *To set one's self to —*, zasiąść do roboty. *To set one to —*, zasadzić kogo do roboty. *To be hard at —*, ciężko pracować. *To find one —*, wynaleść komu robotę. *To cut out* (*find*) *— for one*, zadać komu sęka, nabawić kogo kłopotu. *To go* (*fall*) *to —*, wziąść się do roboty. *You should have gone that way to —*, powinieneś się był tak wziąść do tego. *I'll go another way to —*, inaczéj się wezmę do tego. *There is a twelvemonth's —*, jest roboty na cały rok. *I have no — to do*, nie mam nic do roboty. *A fine piece of —*, piękna robota. *A master-piece of —*, arcy dzieło sztuki. *An author's works*, dzieła autora. *A — of the brain*, dzieło rozumu. *You have made a fine — on't*, pięknieś się spisał, wszystkoś popsuł. *To have — upon one's hands*, mieć wiele do roboty. *The works of a siege*, szańce oblężnicze.—*fellow*, spółpracownik, spółrobotnik. — *folk*, robotnicy, wyrobnicy, rzemieślnicy. — *house*, rękodzielnia, warsztat; dom roboty, dom poprawy. — *man*, robotnik, rzemieślnik. — *master*, majster. — *shop*, warsztat. — *woman*, robotnica, wyrobnica.

WORKER, uůrk'-ůr, *s.* robotnik.

WORKING, uůrk'-ĺng, 1) *part*, *s.* robienie, pracowanie; działanie. *The — of physic*, działanie lekarstwa. *A — in arithmetic*, działanie arytmetyczne. *The — af the sea*, wzburzenie morza; 2) *part. adj.* — *day*, dzień roboczy. *A — engine*, machina będąca w ruchu. — *house*, *zob.* WORKHOUSE. — *poeple*, robotnicy, rzemieślnicy.

WORKMANLIKE, uůrk'-mănlik, *or* WORKMANLY, uůrk'-mănlė, *adj.* biegły w swojéj robocie, w swojém rzemiośle.

WORKMANLY, *adv.* biegle, jak przystało na dobrego robotnika.

WORKMANSHIP, uůrk'-mănszĺp, *s.* robota, kunsztowna robota, dzieło sztuki.

WORLD, uůrld, *s.* świat; ziemia; ludzie; mnóstwo, ogrom. *Since the beginning of the —*, od początku świata. *In this —*, na tym świecie, w tém życiu. *The next —*, tamten świat, przyszłe życie. *To sail round the —*, opłynąć świat. *To come into the —*, przyjść na świat. *To go out of the —*, zejść ze świata. *He is known all the — over*, znany jest po całym świecie. *All the — knows it*, wszyscy to wiedzą. *Man of the —*, człowiek światowy. *Ways of the —*, tryb światowy, bieg rzeczy. — *without end*, na wieki wieków. *To have the — in a string*, *zob* pod STRING. *So goes the —*, tak się dzieje na tym świecie. *Not for all the —*, za nic w świecie, żadnym sposobem. *A — of pains* (*— of troubles*), mnóstwo zmartwień, *A — of people*, *of money*, mnóstwo ludzi, pieniędzy.

WORLDLINESS, uůrld'-lė-nės, *s.* światowość, życie światowe; chciwość.

WORLDLING, uůrld'-ĺng, *s.* człowiek światowy.

WORLDLY, uůrld'-lė, 1) *adj.* światowy; doczesny, ziemski. — *pleasures*, rozkosze światowe. — *minded*, zajęty przyjemnościami tego świata, doczesnym zyskiem; 2) *adv.* po światowemu, docześnie.

WORM, uůrm, *s.* robak; *fig.* robak sumienia, zgryzota sumienia; grajcar; gwint. *A silk-worm*, robak jedwabnik. *An earth-worm*, glista ziemna. *A belly-worm*, glista. *A tape-worm*, soliter. *A glow-worm*, świętojański robaczek. *The worm of conscience*, robak sumienia. *Tread upon a — and it will turn*, i robak piśnie kiedy go przydepczesz. *He has got a — in his head*, *fig.* on ma muchy w nosie.—*eaten*, robaczliwy, roztoczony od robaków. — *hole*, dziurka od robaka. — *seed*, cytwarowe nasienie. — *wood*, piołun. *It is — wood to him*, to go gryzie, martwi.

TO WORM, *v.* 1) *n.* gryść, martwić; 2) *a. To — out*, wykłóć, wygnać, wypędzić, wykurzyć. *To — out a secret*, wybadać od kogo sekret, wymacać kogo. *To — one out of his place*, wykłóć kogo, wykurzyć kogo z jego miejsca.

WORMY, uůrm'-ė, *adj.* pełen robaków, robaczliwy.

WORN, uůrn, *part. zob.* TO WEAR. — *out*, zużyty; skołatany; *A — out constitution*, skołatane zdrowie. — *with age*, zwątlony wiekiem.

WORRIED, *part. adj.* rozszarpany, rozdarty. *A people — by oppression*, naród znękany uciskiem.

TO WORRY, uůr'-rė, *v. a.* rozszarpać, poszarpać; (*Shak.*), udusić; dręczyć, naprzykrzać się, znudzić na śmierć. *The lion worried his prey*, lew rozszarpał swą zdobycz. *To — one's self about a thing*, martwić się, gryść się, frasować się czém. *He was worried into it*, tak mu się naprzykrzano że nareszcie skłonił się, zezwolił na to.

WORSE, uůrs, 1) *adj.* i *adv. comp.* gorszy; gorzéj; 2) *s.* rzecz gorsza. *From bad to —*, coraz gorzéj, z pieca na leb. — *and —*, coraz gorzéj. *The —*, tym gorzéj. *I am no —*, to mi nic nie szkodzi. *Am I the — for it?* cożem na tym stracił? czy mi z tym gorzéj? *You are — than your word*, nie dotrzymujesz swego słowa. *A — thing than that will serve my turn*, chętnie poprzestanę na czém mniejszém, na mniejszéj korzyści. *He is much — than he was*, ma się dako gorzéj (o zdrowiu).

WORSHIP, uůr'szĺp, *s.* cześć, uwielbienie, modlenie się do Boga, służba Boża, nabożeństwo; godność; poważanie, szacunek; (tytuł dawany duchownym i osobom wyższego stanu): Jaśnie wielmożny. *Your —*, jaśnie wielmożny panie.

TO WORSHIP, *v. a.* i *n.* czcić, wielbić, uwielbiać, chwalić Boga, modlić się do Boga.

WORSHIPFUL, uůr'-szĺp-fůl, *adj.* czcigodny, dostojny. —LY, *adv.* ze czcią, z uwielbieniem.

WORSHIPPER, uůr'-szĺp-půr, *s.* czciciel, bogochwalca. — *of idols*, bałwochwalca.

WORST, uůrst, 1) *adj.* i *adv. superl*: najgorszy; najgorzéj; 2) *s.* rzecz najgorsza. *At the —*, w najgorszym razie. *The — is past*, najgorsze przeminęło. *The — is yet to come*, jeszcze będzie gorzéj. *To come by the —*, najgorzéj wyjść, najwięcéj szkodować. *When the — comes to the —*, w najgorszym razie. *To have the — of it*, najgorzéj wyjść, nic nie wskórać, najwięcéj szkodować.

TO WORST, *v. a.* porazić, pobić. *The enemy were worsted*, nieprzyjaciel został porażony, pobity.

WORSTED, uůrs'-tĺd, 1) *s.* wełniane nici, włóczka; wełniane pończochy, szkarpetki, i t. d.; 2) *adj.* wełniany.

WORT, uůrt, *s.* (w składanych), korzeń, ziele, roślina.

WORTH, uůr*th*, *s.* wartość, cena, szacunek; godność, zasługa, zaleta, zacność.

WORTH, *adj.* wart; godny, zacny. — *asking*, godny zapytania. — *reading*, godzien czytania. — *seeing*, godzien widzenia. —*while*, warto, zasługuje, warto starań. *It is not — the trouble*, to nie warto zachodu. *It is not — mentioning*, to nie warto wspomnienia, nie zasługuje na wzmiankę. *To be —*, wartować; mieć tyle a tyle majątku. *What is she —?* ile ona ma majątku? *She is — three thousand a a year*, ona ma 3,000 funtów rocznego dochodu. *Take all I am —*, zabierz wszystko co mam.

WORTHIES, *s. pl.* ludzie zacni, godni (najczęściéj ironicznie).

WORTHILY, uůr'-THė-lė, *adv.* godnie; według zasługi.

WORTHINESS, uůr'-THė-nės, *s.* godność, zacność.

WORTHLESS, uůr*th*'-lės, *adj.* niegodny, niegodziwy, ladaco. — NESS, *s.* niegodność, niegodziwość.

WORTHY, uůr'-THė, 1) *adj.* godny, zacny, szanowny. *To be — of*, być godnym czego, zasługiwać na co. — *of reward*, godzien nagrody. — *of admiration*, godzien podziwienia.

TO WOT, uôt, *v. ir. n.* † wiedzieć. *God wots*, Bogu wiadomo.

WOULD, uûd, (czas przeszły słowa *To will*), chciałem, chciałam, chciał, chciała, i t. d. *I could do it if I* —, mógłbym to uczynić gdybym chciał. *I desired him, but he — not do it*, prosiłem go, ale nie chciał tego uczynić; 2) służy także do tworzenia trybu warunkowego: *I — not do it for all the world* nie uczyniłbym tego za nic w świecie. *I — rather*, wolałbym raczéj. *I — have you know that...*, chciałbym abyś wiedział że.... *I — not have you think*, niechciałbym abyś myślał, sądził; 3) używa się w wykrzyknieniach, życzeniach: — *to God!* oby dał Bóg! — *I might never live if I know it!* niech skonam jeżeli to wiem! — *I had seen my father but once more!* obym mógł był widzieć mego ojca raz jeszcze jeden! 4) oznacza często powtarzaną czynność: *She — sometimes say, walk, read* zwykła była czasem mawiać, przechadzać się, czytać; czasem mawiała, przechadzała się, czytała.

WOUND, uôônd, *s.* rana; ból, boleść; uraza. *He died of his wounds*, umarł z ran. *To give one a* —, zadać komu ranę. *This is a severe — to his reputation*, jestto bolesna rana zadana jego reputacyi. — *wort*, ranne ziele.

TO WOUND, *v. a.* zranić, obrazić, dotknąć. *To — to the very quick*, obrazić, dotknąć do żywego. *He wounded me to death*, zranił mnie śmiertelnie.

WOUND, uôûnd, *pret* i *part. zob.* TO WIND.

WOUNDLESS, uôônd'-lês, *adj.* niezraniony.

WOVE, uôw, *pret.* WOVEN, uô'-wn, *part. zob.* TO WEAVE.

WRACK, râk, *s.* rozbicie okrętu; ruina, zguba, *zob.* WRECK.

TO WRACK, *v.a.* dręczyć, katować, *zob.* TO RACK; 2) rozbić, zdruzgotać, *zob.* TO WRECK.

TO WRANGLE, râng'-gl, *v. n.* waśnić się, swarzyć się, kłócić się, wadzić się, sprzeczać się.

WRANGLE, *s.* waśń, swar, kłótnia, zwada; spór, sprzeczka.

WRANGLER, râng'-gl-ûr, *s.* kłótniarz, sprzecznik, warchoł; 2) (w uniwersytecie *Cambridge*), student który się dobrze popisał na examinie.

TO WRAP, *v. a.* (*to — up*), obwinąć, zawinąć, uwinąć. *To — up one's self in one's clock*, obwinąć się w płaszcz. *His young wife, in whom all his happiness was wrapt up, died a few days after the death of her daughter*, jego młoda żona, w któréj zawierało się całe jego szczęście, umarła w kilka dni po śmierci swéj córki.

WRAPPER, râp'-pûr, *s.* obwijający; obwijka, obwinięcie, okrywka, okładka; pakłak.

WRAPT, râpt, (zamiast *wrapped*), *pret* i *part. zob.* TO WRAP.

St. Paul was — up into the third heaven, S. Paweł został uniesiony do trzeciego nieba. — *up* (lepiéj *rapt up*) *in admiration*, uniesiony podziwieniem.

WRATH, râth, *s.* gniew.

WRATHFUL, râth'-fûl, *adj.* gniewny, zagniewany. — LY, *adv.* gniewliwie, z gniewem.

WRATHLESS, râth'-lês, *adj.* niezagniewany, łagodny.

TO WREAK, rêk, *v. a.* (*to — one's vengeance*) wywrzeć zemstę, zemścić się. *To — one's rage* (*one's anger*) *upon one*, wywrzeć na kim swój gniew.

WREAK, *s.* † zemsta; gniew, wściekłość, zapamiętałość.

WREAKFUL, rêk'-fûl, *adj.* † mściwy, gniewliwy, wściekły, zapamiętały.

WREATH, rêth, *s.* wieniec, wianek; plecionka; zwitek; kłąb dymu; kędziory; (*myśl.*), ogón dzika.

TO WREATH, rêTH, *v. reg.* i *ir.* 1) *a.* wić, uwić, spleść, splatać; kędzierzawić; uwieńczyć; 2) *n.* wić się, splatać się, kędzierzawić się.

WREATHED, rêTHd, *or* WREATHEN, rê-THn, *part.* i *adj.* uwity, spleciony.

WREATHY, rêth'-ê, *adj.* uwity, spleciony, kędzierzawy.

WRECK, rêk, *s.* rozbity okręt, rozbicie okrętu; rozbitek, szczątek; zburzenie, zniszczenie, zguba. *To go to* —, rozbić się; zginąć ze szczętem, przepaść.

WRECKFUL, rêk'-fûl, *adj.* przyprawiawiający o rozbicie; zgubny.

WREN, rên, *s.* pokrzywniczek, myszy królik.

TO WRENCH, rênsz, *v. a.* wydrzeć, wyrwać; wywichnąć, wywinąc. *To — open a door*, wybić, wyłamać drzwi. *To — one's foot*, wywichnąć sobie nogę.

WRENCH, *s.* szarpnienie, wydarcie; zwichnienie, wywichnienie.

TO WREST, rêst, *v. a.* wydrzeć, wyrwać; wykręcić, przekręcić, przeistoczyć znaczenie, na opak tłumaczyć.—*his sword from him*, wyrwij od niego pałasz. *The confession was wrested from him*, wydarto od niego to wyznanie. *To — the sense of a passage*, przekręcić znaczenie wyrazów jakiego pisarza.

WREST, *s.* rwanie, targanie, szarpanie; wydarcie, gwałt.

WRESTER, rês'-tûr, *s.* wydzierca; przekrętacz.

TO WRESTLE, rês'-sl, *v. n.* mocować się, pasować się, szamotać się, dużać się, (— *with*, z kim, z czem); walczyć, potykać się.

WRESTLER, rês'-lûr, *s.* zapaśnik.

WRETCH, rêcz, *s.* nieszczęśliwy człowiek; nędznik, nikczemnik, łotr, galgan, hultaj, niecnota. *Poor* —, biedak, nędzarz, nieborak.

WRETCHED, rêcz'-êd, *adj.* nieszczęśliwy, biedny; nędzny, mizerny; podły, nikczemny, niegodziwy, ladaco, niecny. *The — have no friends*, nieszczęśliwi nie mają przyjaciol. — LY, *adv.* nieszczęśliwie; mizernie, nędznie; podle, nikczemnie. — NESS, *s.* nieszczęście, niedola; bieda, nędza, mizerya; podłość, nikczemność.

TO WRIGGLE, rîg'-gl, *v.* 1) *n.* wić się; 2). *a. To — into*, wwiercić, wkręcić. *To — out*, wykręcić.

WRIGHT, rît, *s.* rzemieślnik, robotnik, (używa się tylko w składanych): *A cart-wright*, sztelmach. *A ship-wright*, cieśla okrętowy. *A wheel-wright*, kołodziéj.

TO WRING, rîng, *v. ir.* 1) *a.* kręcić wykręcić; cisnąć, dolegać; wycisnąć, wyrwać; dręczyć, trapić; uciskać; 2) *n.* wić się, kręcić się, kurczyć się (z bolu). *To — one's hands*, załamywać ręce. *To — linen*, wykręcać chusty, bieliznę. *To — the neck of a bird*, skręcić szyjkę ptaka. *To — off his head*, odkręcić mu głowę. *This shoe wrings me*, ten trzewik mnie gniecie, ciśnie. *The colic wrings me*, kolka mnie kole. *The grief that wrings my soul*, zmartwienie które mnie dręczy. *To — a thing from one* (— *out of one's hands*), wyrwać co komu z rąk. *He has wrung the secret from me*, wyrwał mi sekret. *The wringing of the guts*, (*vulg.*), rznięcie w żołądku. *The wringings of conscience*, zgryzoty sumienia.

WRINKLE, rîngk'-kl, *s.* marszczka; fałdzik.

TO WRINKLE, *v.* 1) *a.* marszczyć, zmarszczyć; fałdować; 2) *n.* marszczyć się, zmarszczyć się; fałdować się.

WRIST, rîst, *s.* przegub u ręki. — *band*, mankiet u koszuli.

WRIT, rît, *s.* pismo; w. P. skarga, obżałowanie na pismie; pozew; rozkaz uwięzienia; reskrypt; list powołujący wyborców do wybrania członka parlamentu. *The holy* —, pismo święte. *Writ, pret.* i *part.* † *zob.* TO WRITE.

TO WRITE, rît, *v. ir. a.* i *n.* pisać, napisać; pisać się. *To — fair* (*to — a good hand*), pięknie pisać. *To — too small*, za drobno pisać. *He writes himself doctor*, pisze się doktorem. — *me word how it is*, napisz mi jak się rzecz ma. *To — back*, odpisać, odpowiedzieć na piśmie. *To — down*, podpisać; spisać, zapisać, ułożyć na pismie. *To — on*, napisać na czem; pisać o czem. *To — out*, wypisać. *To — over again*, przepisać.

WRITER, rî'-tûr, *s.* pisarz, autor. — *to the signet* (w Szkocyi), plenipotent, jurysta, mecenas.

TO WRITHE, rîTH, *v. reg.* i *ir.* 1) *a.* kręcić, wić, pleść, splatać; przekręcić, wykrzywić, zżymać; 2) *n.* kręcić się, wić się, kurczyć się (z bolu). *To — the mouth*, wykrzywiać gębę. *To — the body*, wyłamywać się, cudaki z siebie wyrabiać. *To — with pain*, kurczyć się z bolu.

WRITHEN, rîTH'-ên, *part. zob.* TO WRITHE.

WRITING, rī'-ting, *s.* pisanie; pismo, dzieło; piśmiennictwo. *To commit to*—, spisać, zapisać, na piśmie ułożyć. *The art of* — sztuka pisania. *One's hand-writing*, ręka czyja, charakter. *Short hand-writing*, tytła, skoropis. *The writings of the pagan philosophers*, pisma pogańskich filozofów. *In* — na piśmie. — *desk*, pulpit do pisania, biórko. — *master*, nauczyciel pisania. — *stand*, kałamarzyk.

WRITTEN, rĭt'-tn, *part. zob.* TO WRITE.

WRONG, rông, *s.* krzywda, niesłuszność, bezprawie; uraza, obraza; wyrządzona szkoda; błąd, omyłka. *To be in the* —, mylić się. — *doer*, krzywdziciel, obraziciel.

WRONG, *adj.* i *adv.* niesłuszny, niesprawiedliwy, zły, opaczny, przewrotny; niewłaściwy, nieprawdziwy, fałszywy; błędny, mylny; nieten co trzeba; niesłusznie; źle; niewłaściwie; błędnie. *To be*—, mylić się. *To take a — course*, źle sobie postępować; źle się brać do czego. *I took the — glove*, wziąłem nie tę co trzeba rękawiczkę. *The — side*, zła strona, na wywrot. — *head* (— *headed*), przewrotny, opaczny, uparty. *To take a — sow by the ear*, (*vulg.*) nie trafić na swego, wziąść jedno za drugie, pomylić się. *You come to the— shop*, nietrafiłeś, pomyliłeś się. *To laugh in the — place*, śmiać się nie na swojem miejscu. *You went the— way to work*, zleś się wziął do téj roboty.

TO WRONG, *v. a.* skrzywdzić, ukrzywdzić; szkodzić, zaszkodzić; urazić, obrazić. *I am wronged*, wyrządzono mi niesprawiedliwość.

WRONGFUL, rông'-fûl, *adj.* niesprawiedliwy, niesłuszny; szkodliwy. — LY, *adv.* niesprawiedliwie; szkodliwie.

WRONGLY, rông'-lè, *adv.* niesłusznie; opacznie; mylnie; źle.

WROTE, rôt, *pret. zob.* TO WRITE.

WROUGHT, râut, 1) *pret.* i *part. zob.* TO WORK; 2) *adj.* zrobiony, przerobiony, wyrobiony, fabrykowany; zdziałany, uczyniony, sprawiony; haftowany, wyszywany; powodowany, kierowany, skłoniony.

WRUNG, rûng, *pret.* i *part. zob.* TO WRING.

WRY, rī, *adj.* krzywy, wykrzywiony, koślawy, przekręcony. *To make — faces*, zżymać się, wykrzywiać gębę. — *legged*, koślawy. — *mouthed*, krzywousty. — *neck*, krętogłów (ptak). — *necked*, krzywoszyi.

TO WRY, *v.* 1) *a.* skrzywić, zgiąć: 2) *n.* skrzywić się.

WRYLY, rī'-lè, *adv.* krzywo, ukośnie, koślawo.

WRYNESS, rī'-nĕs, *s.* krzywość, koślawość.

WYVER, *or* WYVERN, *s.* (*Her.*) *zob.* WIVER.

X

Nie masz ani jednego wyrazu angielskiego zaczynającego się na tę literę.

XEBEC, zè'-bĕk, *s.* mały statek trzymasztowy (na morzu śródziemnem.)

XEROCOLLYRIUM, zè-rò-kòl-lĭr'-rè-ûm, *s.* suchy plaster na oczy.

XERODES, zè-rò'-dĭz, *s.* suchy wrzód.

XEROMYRUM, zè-rò-mĭ'-rûm, *s.* osuszająca maść.

XEROPHAGY, zè-rŏf'-â-dżè, *s.* jedzenie suchych potraw.

XEROPHTHALMY, zè-rŏp'-*thâl*-mè, *s.* zapalenie oczu.

XEROTES, zè-rò'-tèz, *s.* suchy temperament.

XIPHIAS, zĭf'-è-âs, *s.* miecznik (ryba); 2) kometa w kształcie miecza.

XIPHOIDES, zè-fòè'-dèz, (*anat.*) chrząstka mieczykowata przy kości piersiowéj.

XYLO-BALSAMUM, zĭ-lo-bâl'-sâ-mûm, *s.* drzewo balsamowe.

XYLOGRAPHY, zĭl-òg'-râ-fè, zĭlòg'-râ-fè, *s.* rycie na drzewie.

XYLON, zĭ'-lŏn, *s.* (*bot.*), drzewo bawełniane.

XYSTER, zĭs'-tûr, *s.* instrument chirurgiczny do skrobania kości.

Y

YACHT, yòt, *s.* jacht.

YANKEES, yâng'-kèèz, *s. pl.* (wyraz utworzony przez Indianów z wyrazu *English*, a używany teraz żartobliwie jako przezwisko Amerykanów północnych).

YARD, yârd, *s.* dziedziniec, podwórze; 2) łokiec ang. (3 stopy); 3) drąg poprzeczny masztowy czyli reja; 4) członek męski.— *land*, włoka ziemi (od 15 do 40 akrów).

YARE, yâr, *adj.* † szybki, prędki, zręczny, zwinny; ochoczy, gorliwy.

YARN, yârn, *s.* nici wełniane, przędza wełniana.

YARROW, yâr'-rò, *s.* krwawnik, zeniszek, złocień (roślina).

YAW, yâu, *s.* (*mar.*), kolibanie się okrętu stojącego na kotwicy.

YAWL, yâul, *s.* czółno, łodka (przy okręcie).

TO YAWL, *v. n.* krzyczeć, wrzeszczeć.

TO YAWN, yâun, *v. n.* ziewać, poziewać; *fig.* otworzyć się, otworzyć paszczę.

YAWN, *s.* ziewanie, poziewanie; *fig.* otwor, paszcza, przepaść.

YAWNING, yâun'-ĭng, 1) *part. adj.* poziewający; 2) *part. s.* ziewanie, poziewanie.

YCLAD, è-klâd', *adj.* † ubrany, odziany, ustrojony.

YCLEPED, è-klĕpt', *adj.* † nazwany.

YE, yè, *pron.* wy.

YEA, yâ, yè, *adv.* tak, tak test, zaiste, owszem, ba nawet. *Say — or nay*, powiedz tak lub nie.

TO YEAN, yèn, *v. n.* jagnić się, urodzić jagnię, okocić się.

YEANLING, yèn'-lĭng, *s.* jagnię.

YEAR, yèr, *s.* rok. *A solar* or *lunar* —, rok słoneczny, księżycowy. *Sideral* —, rok gwiazdowy. *Leap-year*, rok przestępny lub przybyszowy. *The new* —, nowy rok. *New year's day*, dzień nowego roku. *A plentiful*—, rok urodzajny, rok obfitości. *Every other* —, co dwa lata. *Every third* —, co trzeci rok. *One— with another*, rok rocznie. *Every* — co rok. *Once a* — raz na rok. *To be in years*, być w latach. *Well in years* (*stricken in years*), podeszły w leciech. *Seven years war*, siedmioletnia wojna. *Years of discretion*, lata rozumu, wiek dojrzały.

YEARLING, yèr'-lĭng, 1) *adj.* rok jeden mający; 2) *s.* roczniak.

YEARLY, yèr'-lè *adj.* i *adv.* roczny, coroczny, doroczny; co rok, na rok.

TO YEARN, yèrn, *v. n.* boleć, frasować się, utyskiwać, tęsknić. *My bowels* —, żal mi, tęskno mi. *My heart yearned towards him*, serce moje tęskniło za nim.

YEARNING, yèrn'-ĭng, *part. s.* żal, tęsknota.

YEAST, *s. zob.* YEST.

YELK, yĕlk, *s.* żółtek.

TO YELL, yĕll, *v. n.* wyć.

YELL, *s.* wycie.

YELLING, 1) *part. s.* wycie; 2) *part. adj.* wyjący.

YELLOW, yĕl'-lò, 1) *adj.* żółty. *A — flower*, żółty kwiat. *To make* —, pożółcić. *To grow* —, żołknąć. *To wear — stockings*, *fig.* być zazdrośnym; 2) *s.* żółty kolor.

TO YELLOW, *v.* 1) *a.* żółcić, pożółcić; 2) *n.* żółknąć.

YELLOWISH, yĕl'-lò-ĭsz, *adj.* żółtawy. — NESS, *s.* żółtawość.

YELLOWNESS, yĕl'-lò-nĕs, *s.* żółtość.

TO YELP, yĕlp, *v. n.* szczekać.

YEOMAN, yò'-mân, *s.* ziemianin, posiadacz wolnego gruntu. — *of the guard*, gwardzista piechotny.

YEOMANRY, yò'-mân-rè, *s.* (*collect.*), ziemianie, posiadacze gruntowi; gwardya przyboczna; milicya narodowa (za czasów rewolucyi fran.).

TO YERK, yĕrk, *v. a.* wierzgnąć, uderzyć; targnąć, szarpnąć; cisnąć, rzucić.

YERK, *s.* wierzgnienie, targnienie, szarpnięcie.

YES, yĕs, *adv.* tak, tak jest.

YEST, yĕst *s.* drożdże, kwas do rozczynienia chleba; piana, szumowiny.

YESTER, yĕs'-tûr, *adj.* wczorajszy. — *day*, wczorajszy dzień, wczoraj. — *night* wczoraj w wieczór.

YESTY, yĕs'-tè, *adj.* drożdżowy; pienisty.

YET, yĕt, 1) *adv.* jeszcze. *While they were — heathens*, gdy jeszcze byli poganami. *He is not come —*, jeszcze nie przyszedł. *As —*, dotąd, do tego czasu. *You have as — done nothing (you have done nothing as —)*, jeszcześ dotąd nic nie uczynił. *Not —*, jeszcze nie; 2) *conj.* jednak, atoli, wszelako. *She is ugly, and — he loves her*, ona jest brzydka, a jednak on ją kocha.

YEW, yôô, *s.* cis; *yewen, adj.* cisowy.

TO YIELD, yēēld, *v.a. in.* dawać, dostarczyć, przynosić dochod; rodzić, wydawać; uznać, przystać, zezwolić, zgodzić się; ustąpić, uledz, poddać się. *That tree yields very good fruit*, to drzewo wydaje bardzo dobre owoce. *The rose yields a sweet smell*, róża wydaje przyjemny zapach. *His estate yields so much*, jego dobra tyle przynoszą dochodu. *As much as the nature of things can —*, o ile natura rzeczy pozwolić może. *To — assent*, zezwolić. *To — to one's inclination*, iść za popędem swych skłonności. *To — obedience*, słuchać, być posłusznym. *To — one's right*, ustąpić prawa. *To — the victory*, ustąpić zwycięztwa. *To — up*, wydać, ustąpić, zrzec się. *To — up the ghost*, oddać ducha. *To — up a city*, poddać miasto. *The ground yielded under his feet*, ziemia usunęła się z pod jego nóg. *All things — to the force of arms*, wszystko ulega przemocy oręża. *I cannot — to these conditions*, nie mogę przystać, zezwolić na te warunki. *You will not — to their entreaties*, nie chcesz zezwolić na ich prośby.

YIELD, *s.* wydatek, omłot (o zbożu). *The — of oats, of barley*, wydatek owsa, jęczmienia.

YIELDANCE, yēēld'-ânś, *s. zob.* YIELD; 2), uległość, powolność, koncessya.

YIELDING, yēēld'-îng, 1) *part. s.* przynoszenie dochodu; uleganie, folgowanie, przyzwalanie; 2) *part. adj.* przynoszący dochód, intratny; uległy, powolny, zezwalający.

YOKE, yôk, *s.* jarzmo, *fig.* niewola; sprzężaj, para; *To put the oxen to the —*, zaprządz woły do jarzma. *To bring under the —*, podbić pod jarzmo, ujarzmić. *To draw the — together, fig.* dzwigać razem jedno jarzmo. *— elm*, grab pospolity. *— fellow (— mate)*, towarzysz; mąż, żona. *The — of matrimony*, jarzmo małżeńskie. *Our nation is under the —*, nasz naród jest pod jarzmem. *To shake off the — of a tyrant*, zrzucić jarzmo tyrana.

TO YOKE, *v.* 1) *a.* zaprządz do jarzma; 2) *n. To — together*, dzwigać jarzmo, w parze chodzić. *'Tis time to — when the cart comes to the horses, (prov.)*, czas kobiécie za mąż kiedy się jéj chce męża.

YOLK, yôk, *s.* żółtek.

YON, yôn, *or* YONDER, yôn'-dûr, *adj.* i *adv.* tamten, tamta, tamto; tam.

YORE, yôr, *adv. Of —*, *(in the days, in times) of —* (w poezyi), dawniéj, przedtym, niegdyś, przed laty, za dawnych czasów.

YOU, yôô, *pron.* wy, was, wacpan.

YOU'D, YOU'LL, (skróc: z YOU WOULD, YOU WILL).

YOUNG, yûng, 1) *adj.* młody. *— one*, młode zwierzątko, ptaszątko. *The —*, młodzież. *To grow — again*, odmłodnieć. *— in life*, niedoświadczony; 2) *The — ones, s. pl.* młode zwierzęta, ptaszęta. *The bitch is with —*, suka jest szczenna.

YOUNGISH, yûng'-îsz, *adj.* młodziutki, młodociany.

YOUNGLING, yûng'-lîng, *s.* młodzik, młode zwierzę.

YOUNGLY, yûng'-lė, *adv.* młodo.

YOUNGSTER, yûng'-stûr, *or* YOUNKER, yûngk'-ûr, *s.* młodzik.

YOUR, yôôr, *pron.* wasz, wasza, wasze; wacpana.

YOURS, yôôrz, *pron.* wasz, wasza, wasze; wacpana; (kładzie się po rzeczowniku): *This book is —*, to jest wasza książka. *— truly* (przy końcu listu), życzliwy sługa.

YOURSELF, yûr-sêlf', *pron.* wacpan sam, ty sam, się. *You love only —*, kochasz tylko samego siebie. *You did it —*, sam to uczyniłeś.

YOURSELVES, yûr-sêlwz', *pron. pl.* wacpanowie sami, was samych, siebie samych, sobie samym, się.

YOUTH, yôôth, *s.* młodość, wiek młody; młodzieniec; młodzież. *In the prime of —*, w kwiecie młodości. *— is a happy age*, młodość jest wiek szczęśliwy. *The —*, młodzieniec. *Six or seven youths*, sześciu lub siedmiu młodzieńców. *— are happy*, młodzież jest szczęśliwa. *The unhappy — died*, nieszczęśliwy młodzieniec umarł. *A hopeful —*, młodzieniec pełen nadziei.

YOUTHFUL, yôôth'-fûl, *adj.* młody, młodociany. —LY, *adv.* młodo.

TO YUCK, yûk, *v. n. (vulg.)*, świerzbieć.

YULE, yûl, *s.* † Boże narodzenie.

Z

ZANY, zâ'-nė, *s.* błazen, bufon, śmieszek.

ZEA, zė, *s.* płoskur, płoskurnica.

ZEAL, zêl, *s.* gorliwość, żarliwość.

ZEALAND, zė'-lând, *s.* (NEW —), nowa Zelandya.

ZEALOT, zêl'-ût, *s.* gorliwiec, zagorzalec, fanatyk.

ZEALOUS, zêl'-ûs, *adj.* gorliwy, żarliwy. —LY, *adv.* gorliwie, żarliwie.

ZEBRA, zė'-brâ, *s.* zebr.

ZEDOARY, zêd'-dô-âr-rė, *s.* cytwar.

ZENITH, zė'-nîth, *s. (ast.)*, zenit, punkt wertykalny na niebie nad głową człowieka.

ZEPHIR, zêf'-fêr, *s.* zefir, wietrzyk.

ZERO, zė'-rô, *s.* zero.

ZEST, zêst, *s.* łupiniasta przegrodka w orzechu włoskim; skórka pomarańczowa lub cytrynowa; sok pomarańczy wyciśniony do wina; *fig.* przyprawa, smak, przysmaczek, okrasa.

ZIGZAG, zîg'-zâg, *s.* zygzak, zygzgak.

ZINK, zîngk, *s.* cynk, zynk.

ZODIAC, zô'-dė-âk, *s. (ast.)*, zodyak, zwierzyniec niebieski.

ZODIACAL, zô-dî'-â-kâl, *adj.* zodyakowy. — *light*, światło zodyakowe.

ZONE, zôn, *s.* pas, przepaska; strefa ziemi; strona świata, strona niebieska. *There are five zones, one torrid, two temperate, and two frigid*, jest pięć stref ziemi, jedna skwarna, dwie umiarkowane i dwie lodowate.

ZOOGRAPHER, zô-ôg'-grâ-fûr, *s.* zwierzętopis.

ZOOGRAPHY, zô-ôg'-grâ-fė, *s.* zwierzętopismo.

ZOOKERS! zôô'-kûrz, *or* ZOOKS! *interj.* do stu piorunów! do licha! do kata!

ZOOLITE, zô'-ô-lît, *s.* skamieniałe zwierzę.

ZOOLOGICAL, zô-ô-lôd'-żė-kâl, *adj.* zoologiczny.

ZOOLOGIST, zô-ôl'-lô-dżîst, *s.* zoolog.

ZOOLOGY, zô-ôl'-lô-dżė, *s.* zoologia, nauka o zwierzętach.

ZOOPHORIC, zô-ô-fôr'-îk, *adj. (arch.)*, mający na sobie wizerunek zwierzęcia. — *column*, kolumna ze zwierzęciem.

ZOOPHYTE, zô'-ô-fît, *s.* zwierzokrzew, ziołozwierz.

ZOOPHYTOLITES, zô-ô-fît'-ô-lîts, *s. pl.* zwierzokrzewy skamieniałe.

ZOOPHYTOLOGY, zô-ô-fė-tôl'-ô-dżė, *s.* nauka o zwierzokrzewach.

ZOOTOMY, zô-ôt'-tô-mė, *s.* anatomia zwierzęca.

ZOUNDS! zôûndz, *interj.* (skróc: z GOD'S WOUNDS), na rany Boga!

KONIEC.

Biblioteka Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie

30.482
K

114/45

23/VI 54

I-II 160.-